ဂကော်ရာမညဓမ္မာစရိယ
အလုံဒေသရေးမန်

သုတ္တန်တပိဋက

ပြကိုဟ်
ကြဲပါဒိုအင်္ဂုတ်တိုရ်

ဝိုံ

တ္ဂဂုဏ်အွာ ဘဒ္ဒန္တအဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
(ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)

ရာမညနိကာယ-ဘာမဟာဝိဟာရပရိယတ္တိ၊ ကွာန်ကံဗိန်

ချုံခွံလစ်တဲ့

အွာသ္ဂပတ် သင်မန် ဂကော်ရာမညဓမ္မာစရိယဂမ္ဗီဉ်
ဒါန်စီစုတ် တက်ပ္ဍိတ်လစ်ရောင်

သာသနာ-၂၅၆၇ ကောဇာ-၁၃၈၅

ဂကော်ရာမညဓမ္မာစရိယ
အလုံဒေသရေးမန်

သုတ္တန္တပိဋကဝ

ပြကိုဟ်
တြဲအဂ််တ္တိုရ်

ဝိုံ

တ္ဂဂုဏ်အွာ ဘဒ္ဒန္တအဂ္ဂဓမ္မ
(ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)

ရာမညနိကာယ–ဘာမဟာဝိဟာရ ၊ ကွာန်ကံဗိန်

ချူခွံလဝ်တဲ့

အွာသ့ပတ် သင်မန် ဂကော်ရာမညဓမ္မာစရိယဂမ့ိုင်
ဒါန်စီစုတ် တက်ပ္တိတ်လဝ်ရောင်

သာသနာ–၂၅၆၇ ကောဇာ–၁၃၈၅

မဟာနိဒါန်
တြဲပါဠိအဂ်ိုတ္တိရ်

ဗုဒ္ဓစန္ဒေ အနုပ္ပန္နေ၊ ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ အနုဂ္ဂတေ။
တေသံ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ နာမမတ္တံ န နာယတိ။ ။(ဝိ၊၅၊၁၅၇။)

ဗုဒ္ဓစန္ဒေ၊ ဉ်ငိုင်ဂိတု မတွံဂး ကျာ်တြဲ။ ဝါ၊ ဉ်ကျာ်တြဲ မလေပ်ဗဓိုဟ်ကိုသတ္တံ နကို မဟာကရုဏာဉာဏ် သန္ဆာန်မြဟ်မြ ညံဉ်ရသိုင်ဂိတု။ အနုပ္ပန္နေ၊ နကြိဟ္ဂံမံက်, ဟ္ဂံတိုန် ကျင်နေဝ်။ ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ၊ ဉ်ငိုင်တဲ့ဗွဲ လျးဆဲဒးရး မတွံဂး ကျာ်တြဲ။ ဝါ၊ ဉ်ကျာ်တြဲ မ လေပ်ဖိုန်ကိုလျးဉာဏ် ကုသတ္တံ ရန်တံ့ကိုစိုပ်တရ တိုင်ပ်ကမဂ်, ဖို, နိဗ္ဗာန်။ အနုဂ္ဂတေ၊ နကြိဟ္ဂံတိုန်ကျင်နေဝ်။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ ခဲ့ုမှုံကိုသွက် မတုပ်သွဟ် ကော်ပြဟ် မပ္တံကို အနိစ္စအိုတ်။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသဘ်ဓဝ် သခ်တဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ နာမမတ္တံ၊ နှ်အယာံမာတ် ယ္ဂုကိုလေဝ်။ န နာယတိ၊ ပုံဟ္ဂံတီ ဟ္ဂံညာတ်ရ။ ။

ပ္ဒဲလောက ဌာနချုင်မ္ဒိဟ်ပိုဝ်ဂွံ ကာလတ္တံ ယဝ်ရသိုင်ဂိတု ဟ္ဂံတိုန်ကျင်မွး ဂ့ုယျေပ် ကြေပ်ဒုံင် အလုံဒိုဟ်ပန် မှာဇန်တံ အာကျင်ကျိုဒ့ဒဒိုက် ဇွဲမလောန်ရ။ ကာလတဲ့ပ္ဒန် လေဝ် သွိင်တဲ့ဂ့ု ဒမ္မပေင်ကျတ် ဒိုဟ်စ့ှဟ္ဂံပြာကတ် သတ္တံကျောန်စ ဟ္ဂံဂွံ, အာကျင် ဟ္ဂံဂွံတဲ့ ဒဒိုက်ဇွောဇွော် ရိုဟ်တွော်ဟ္ဂံမာန်ရ။

သဘာဝဓမ္မတာ ဘျံဘုံဂ့် ဇ္ဇံအိုတ်တဲ့ တဲ့တွး အကးဖြုင်ဂွ ဗုပြဟ် ခဲ့ုဒးဒ့ှ် ဗိုဂ့်ဟောင် ရ၊ ကွဏံဂ့် သင်ဂ့်ဟ္ဂံသေင်။ သွိင်တဲ့ ဟ္ဂံတိုန်ပ္ဒန်တဲ့ သတ္တံဓိုတ်နွံ အလုံတ္ကံပန် ဇန်လို ဟ္ဂံသွေဟ် ကျိုဒ့ှဒဒိုက်ဇွောဇွော်ပ္ဒန်ရ။

ဥပမာတွာ် တုပ်တည်ဉ်သင်ဂ့်ကိုရ၊ ကျာ်တြဲသွိင်ခမီ ကျာ်ဩီညးလောက ယဝ်ရ ဟ္ဂံကျိုဒ့ှ် ပ္ဒဲဌာနဘုံမ္ဒိဟ်ဏံမွး သွက်ပိုသတ္တံ ဂွံတီ ညးဂွံတွံထွးစီပျးကို ပရေင်ဓဝ်ရုပ်, နာမ်၊ ဓဝ်ပညပ်, ပရမတ်၊ ဌာန်ဒုဂ္ဂတိ, သုဂတိ၊ ကမ္မောန်ကုသို့, အကုသို့ဂ့် ဟ္ဂံမွဲရ။ ညးတွံထွး ဟ္ဂံမွဲမွး သတ္တံအိုသို့ ဓိုန်မတ်နွံဒုံင်ကိုလေဝ် ဟ္ဂံညာတ်၊ ဓိုန်ကျဟ်နွံဒုံင်ကို လေဝ် ဟ္ဂံတီ သဘာဝဓမ္မတံဂ့်တဲ့ တုပ်သွဟ်ကိုကမ္ဂက် ကျက်ဒုံင်ဖအိုတ်ရ၊ ဇ္ဇံက်, ပလိုတ် ဟ္ဂံညာတ်, မံင်ဝါတ် စိုတ်ချောင်, မတ်ယောင်ဂ့ုဓို, ဗိုစာင်ကလိင်ချုတ်, ယုတ်, ပြဲသို့ဓါ ဗ္ဘာရဏာ ဟ္ဂံဒးအိုတ်ရ။

ဗုဒ္ဓါ ဗောဓေယျံ၊ တိဏ္ဏော တာရေယျံ၊ မုတ္တော မောစေယျံ။
(ဗုဒ္ဓဝံသ၊ ၌။ ၁၂။)

၁။ ဗီအဲ ဂံတီ ညံင်သတ်ဆံဖအိုတ် ဂံတီကို။

၂။ ဗီအဲ ဂံကျော်စိုပ်အာ ညံင်သတ်ဆံဖအိုတ် ဂံကျော်စိုပ်အာကို။

၃။ ဗီအဲ ဂံတိတ်ဗွး ညံင်သတ်ဆံဖအိုတ် ဂံတိတ်ဗွးကို–ရန်တံသင်္ကံတဲ့ အလံင် ဗောဓိသတ် ရသိသုမေဓ လွိပရာ ရနုက်ဗပေင်ကျင် ဓဝ်ပါရမီစှ်, ပါရမီပိစော်, စာဂ မသုန် ဇော်ဂုဏ်ပိုင်ပိုင် ညးလိုဟ္ဂံင်ပြိုင် ဇူးဝိုင်ကုသို့ ကိုဒါန်ဗြိုဟ်ဗြိုဟ် ဟ္ဂံဂိုဟ်ဂံင် အိုတ် မိပ်စိုတ်လဟိုင် အသိင်ကုသို့ ဖိုန်ကို ဗိုန်ဂို ဒိ, ပု, အာ တဲ့ ဟ္ဂံသွဲ့ ကွိုဒြံကျာ်ရ။

ကွိုဒြံကျာ်တဲ့ လုက်(၄၅)ဝ် သွက်သတ်ဝေနေယျဇန် ဂံတန်ပွဲဖို၊ ကုသိုဉာဏ၊ မဂ္ဂ ဖလ၊ အတ္တ, ဟိတ၊ သုခတံကို အိုသိုဂံဒြံမာန် နကိုဉာဏ်သဗ္ဗညုဒ်အ တွံတစ်စွံပ္ဂန် ဓဝ်ဓမ္မက္ခန် လွိဟ်ပ္ဂန် ဒွံဒုက်ကိုပန်လို(၈၄၀၀၀)ရ။

ဓဝ်တံဂှ် – ၁။ ဝိနယပိဋကတ်။

၂။ သုတ္တန္တပိဋကတ်။

၃။ အဘိဓမ္မပိဋကတ်–ရသ်ဝွံ ဗွဲပိဋကတ် တိတ်ဒှ် ပိသာ်ရ။ ပိဋကတ်ပိ ဟိုမ္ဂးဂှ် ဝိနယ် မသုန်ပြကိုဟ်၊ သုတ် ပိပြကိုဟ်၊ အဘိဓရ် ထပ်ပြကိုဟ်ဂှ် ကော်ခ်စ ပိဋကတ်ပိရ။ ပွောဝ်ဂှ် ဝိနယ် မသုန်ပြကိုဟ်ဂှ် လွိဟ်အုပ် နွံဒွံင် မသုန်အုပ်၊ သုတ် ပိပြကိုဟ်ဂှ် လွိဟ်အုပ် နွံဒွံင်ပိအုပ်၊ အဘိဓရ် ထပ်ပြကိုဟ်ဂှ် လွိဟ်အုပ် နွံဒွံင် စှ်ဓါအုပ်၊ ပံင်ဖအိုတ် လွိဟ်အုပ် နွံဒွံင် ဓါစော်အုပ်ရ။

၁။ ဝိနယ် မသုန်ပြကိုဟ် – ၁။ ပါဠို ပါရာဇိကကဏ္ဍ။
၂။ ပါဠို ပါစိတ္တိယ။
၃။ ပါဠို မဟာဝဂ္ဂ။
၄။ ပါဠို စူဠဝဂ္ဂ။
၅။ ပါဠို ပရိဝါရ။

၂။ သုတ် ပိပြကိုဟ် – ၆။ ပါဠို သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ။
၇။ ပါဠို မဟာဝဂ္ဂ။
၈။ ပါဠို ပါထိကဝဂ္ဂ။

၃။ အဘိဓရ် ထပ်ပြကိုဟ် – ၉။ ပါဠို ဓမ္မသင်္ဂဏီ။
၁၀။ ပါဠို ဝိဘင်္ဂ။

၁၁။ ပါဠိ ဓာတုကထာ၊
ပါဠိ ပုဂ္ဂလပညတ်။ ၈ပြကိုဟ် မွဲအုပ်။
၁၂။ ပါဠိ ကထာဝတ္ထု။
၁၃။ ပါဠိ ယမက။(ပထမ)
၁၄။ ပါဠိ ယမက။(ဒုတိယ)
၁၅။ ပါဠိ ယမက။(တတိယ)
၁၆။ ပါဠိ ပဋ္ဌာန။(ပထမ)
၁၇။ ပါဠိ ပဋ္ဌာန။(ဒုတိယ)
၁၈။ ပါဠိ ပဋ္ဌာန။(တတိယ)
၁၉။ ပါဠိ ပဋ္ဌာန။(စတုတ္ထ)
၂၀။ ပါဠိ ပဋ္ဌာန။(ပဉ္စမ)

ပိဋကတ်ပိ(လွိဟ်အုပ်၈ခေ့ာ်)ဏံဂ့် တွံပါဠိ ပါင်ကျာ်တြဲ ဟွံအိုတ်, ဟွံကျိုက်ပေင်ဏီ။ မပ္တံကိုပဏ္ဏာသ ပိပြကိုဟ်၊ သံယုတ် မသုန်ပြကိုဟ်၊ အင်္ဂုတ္တိ် စ့်မွဲပြကိုဟ် တံဂ့် သ့ေဒံင် ဏီရ။ ယဝ်ရ မိက်ဝံရိုဟ်ရေင် လွေင်တွံပါဠိ ပါင်ကျာ်တြဲ ဗွဲမကျိုင်ပေင်မွး ဒးရိုဟ်တ့ော် တော်ထွးဟိုဂ့ဲ ဗွဲနိကာယ် မသုန်ပြကာဟေင် စ့ေ်ပရေင် လွေင်ပိဋကတ်ပိ နိကာယ် မသုန်အိုတ်တး ကွးသောင်အိုတ်ရ။

နိကာယ် မသုန်ဂ့်တုန် – ၁။ ဒီဃ နိကာယ်။
၂။ မဇ္ဈိမ နိကာယ်။
၃။ သံယုတ္တ နိကာယ်။
၄။ အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ်။
၅။ ခုဒ္ဒက နိကာယ်–ရသာ်ဝံ နွံမသုန်သာ်ရ။

ရိုဟ်တ့ော် တော်အာအုပ်မွး နွံဒံင်(၄၀)အုပ်ရ။

၁။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ် ပိပြကိုဟ်)

၁။ ပါဠိ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ။ (ဒီ–၁)
၂။ ပါဠိ မဟာဝဂ္ဂ။ (ဒီ–၂)
၃။ ပါဠိ ပါထိကဝဂ္ဂ။ (ဒီ–၃)

၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ်(ပဏ္ဏာသ ပိပြကိုဟ်)

၁။ ပါဠိ မူလပဏ္ဏာသ။ (မ–၁)
၂။ ပါဠိ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ။ (မ–၂)
၃။ ပါဠိ ဥပရိပဏ္ဏာသ။ (မ–၃)

၃။ သံယုတ္တနိကာယ်(သံယုတ် မသုန်ပြကိုဟ်)

၁။ ပါဠိ သဂါထာဝဂ္ဂ၊ နိဒါနဝဂ္ဂ သံယုတ္တ။ (သံ–၁)

၂။ ပါဠိ ခန္ဓဝဂ္ဂ၊ သဠာယတနဝဂ္ဂ သံယုတ္တ။ (သံ–၂)

၃။ ပါဠိ မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ္တ။ (သံ–၃)

(သံယုတ် မသုန်ပြကိုဟ်၊ လွိဟ်အုပ် ပိအုပ်)

၄။ အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ်(အင်္ဂုတ်ဂ်ီ စ်ှမွဲပြကိုဟ်)

၁။ ပါဠိ ဧကက၊ ဒုက၊ တိက၊ စတုက္ကနိပါတ။ (အံ–၁)

၂။ ပါဠိ ပဉ္စက၊ ဆက္က၊ သတ္တကနိပါတ။ (အံ–၂)

၃။ ပါဠိ အဋ္ဌက၊ နဝက၊ ဒသက၊ ဧကာဒသကနိပါတ။ (အံ–၃)

(အင်္ဂုတ်ဂ်ီ စ်ှမွဲပြကိုဟ်၊ လွိဟ်အုပ် ပိအုပ်)

၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ်(စ်ှမွဲအုပ်)

၁။ ပါဠိ ခုဒ္ဒကပါဌ၊ ဓမ္မပဒ၊ ဥဒါန၊ ဣတိ ဝုတ္တက၊ သုတ္တနိပါတ။
(ခုဒ္ဒက မသုန်ပြကိုဟ်ဂ်ှ် မွဲအုပ်) (ခု–၁)

၂။ ပါဠိ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊ ထေရဂါထာ၊ ထေရီဂါထာ။
(ဝိမာန ပန်ပြကိုဟ်ဂ်ှ် မွဲအုပ်) (ခု–၂)

၃။ ပါဠိ အပဒါန။(ထေရာပဒါန)(ခု–၃)

၄။ ပါဠိ အပဒါန(ထေရာပဒါန၊ထေရီပဒါန) ဗုဒ္ဓဝံသ၊ စရိယာပိဋကာ။
(အပဒါန ပိပြကိုဟ် မွဲအုပ်)(ခု–၄)

၅။ ပါဠိ မဟာနိဒ္ဒေသ။ (ခု–၅)

၆။ ပါဠိ စူဠနိဒ္ဒေသ။ (ခု–၆)

၇။ ပါဠိ ဇာတက(ပထမ)။(ခု–၇)

၈။ ပါဠိ ဇာတက(ဒုတိယ)။(ခု–၈)

၉။ ပါဠိ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ။(ခု–၉)

၁၀။ ပါဠိ နေတ္တိ၊ ပေဋကောပဒေသ။(စါပြကိုဟ် မွဲအုပ်)။(ခု–၁၀)

၁၁။ ပါဠိ မိလိန္ဒပဉှာ။ (ခု–၁၁)–ရ်သာ်ဝွံ ပွဲခုဒ္ဒကနိကာယ် နွံဒုံင် စါစော်ပြကိုဟ်၊ လွိဟ်အုပ် စ်ှမွဲအုပ်ရ။

ဝိနယ် မသုန်ပြကိုဟ်ကိုံ အဘိဓရ်ထပ်ပြကိုဟ်တံဂ်ှ် ပွဲပိဋကတ်မွး ဝိနယ ပိဋကတ်၊ အဘိဓမ္မ ပိဋကတ် စိုန်ရကော်ခစကိုလေဝ် ပွဲနိကာယ်မွး ကော်ခစ ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဖအိုတ်ရ။ သုတ် ပိပြကိုဟ်ဂ်ှ်လေဝ် ပွဲပိဋကတ်မွး ကော်ခစ သုတ္တန္တပိဋကတ်တဲ့ ပွဲနိကာယ်မွး တ်ိုလုပ်လွိဟ် ပွဲဒီဃနိကာယ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ှ်ရ ယဝ်ရ ရိုဟ်တွော်တော် ပွဲနိကာယ်မွး–

ဒီ–၃၊ မ–၃၊ သံ–၃၊ အံ–၃၊ ခု–၂၈= ပံငံတဲ့ ပါဠိသက်သက် လွိဟ်အုပ်ဒှ်အာ(၄၀) အုပ်ရောင်။ (အဋ္ဌကထာ(၅၁)အုပ်၊ ဋီကာ(၂၆)အုပ်)။

သက္ကရာဇ်ချုင်–၁၃၈၃–သွံ၊ ဂိတုဇ့်(၉)မံက်၊ အခိင်ဒေါဝ်တဲ့(၁)နာဦ၊ ဂကော်ရာမည ဓမ္မာစရိယ(တိုင်ခီ)၊ အလုံဒေသရုးမန်၊ ကော်ကော်ဓရီ ပွဲဘာသာသနာ–၂၅၀၀–တဲ့ ချပ်ဂုန်သီကျီညးသွံ့ ပရေင်ချူခွံ့ တြဲဘါဠိမူဂမ့ဂိုင်ရ။ ပွဲကိုသဘင်ကော်ဓရီ "ကိုတာလျိုင် ကိုအွာသ္ဒပတ် မွံ့ကိုအသဝ်ဂုဏ် ပရိယတ္တိဝိသာရဒ–တံ မွဲဇကုမ္ဂး မွဲကွပ် ချူမ္ဂး တဲ့ပြဟ် ဒှ်မာန်ဒုံဒုံ၊ ညးတံ ချူတဲ့မ္ဂး ဂကော်ဒါန်, ဂကော်စီစွတ်ညံင်ဂွံဒးရး၊ ဂကော်ပျီကိုဗို စက် တက်ပ္တိတ်ကို၊ လိက်မူဂ့် ဒှ်လိက်မူဂကော်၊ ယွဒ္ဓာအွာသ္ဒပတ် ညးမချူခွံလဝ်ဂ့် စုတ် ကိုဗွဲမကျိုက်ပေင်ရောင်" ရသာ်ဝွံ ကလိဂွံ တင်တုပ်စိုတ် ဗိုဏံ မွဲသာ်ရ။

အတိုင်ကလိဂွံ တင်တုပ်စိုတ် ဗွဲလ္ဂူဂ့် ပါ်ပရံကို တာလျိုင်တဲ့ ဗိုညးကိုညး ပ္တန်သဒ္ဓါ, စေတနာ, ဝိရိယ ပိပြကာ ညီသာရေင်သွံ့ ရန်တွံကိုသာသနာ, ဘာသာ, ပညာမန် ဂွံ ဇော်မောဝ် ကျေဝ်ဂေါဝ်တန်တ် လုက်အဓာန် မဂိုင်သွေဘာန် ဂစာန်မိပ်မြဟ် ညီသွဟ် ပွဲဝိုင် ပြိုင်ချူဒွံင် သိုညးဖအိုတ်ရ။ တြဲဘါဠိမူ ဘာသာမန် ခြာဟွံလံဟောင် ဗွဲတွောင် ဝိသေသ ဂွံသွပူဇမာန်အိုတ်ရောင် ပိုစ့ေကေတ်စိုတ်ရ။

ပြကိုဟ် တြဲ "**ပါဠိအဂ်ံတ္ထိရ်**" ဝွံ တ္ဂဂုဏ်အွာ ဘဒ္ဒန္တအဂ္ဂမဗ္ဗ (ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ) ဘာတိုက်လိက် ရာမညနိကာယ–မဟာဝိဟာရ၊ ကွာန်ကံဗိန်၊ ပွိုင်ချူင်ကံကြိုက်၊ ပွဲကို စွတ်တဲ့(၁၂–ဂ–၂၀၂၁) ပ္တိတ်လွိ ပချီဇိုင်ကွေဟ် ချူကျော့်လဝ်တဲ့၊ အွာသ္ဒပတ် သင်မန် ဂကော်ရာမညဓမ္မာစရိယ၊ အလုံဒေသရုးမန်ဂမ့ဂိုင် ဒါန်စီစွတ် သ္ဒးဇုး ဗွေတ်ဒး ဗွဲမ္ဒးရုးတဲ့ ပွဲကိုစွတ်တဲ့(၁၊ ၅၊ ၂၀၂၄) ပ္ဒီဗိုစက်တဲ့ တက်ပ္တိတ်လဝ် ရောင်။ ။

ဂကော်ရာမညဓမ္မာစရိယ
အလုံဒေသရုးမန်

မာတိကာ

လွှင် ၁	ပရောပရာ နိဒါန်	မုက်လိက် က

ဓမ္မကနိပါတပါဠိ

၁ – ရူပါဒိဝဂ် ၁
၂ – နီဝရဏပ္ပဟာနဝဂ် ၆
၃ – အကမ္မနိယဝဂ် ၉
၄ – အဒန္တဝဂ် ၁၁
၅ – ပဏီဟိတအစ္ဆဝဂ် ၁၂
၆ – အစ္ဆရာသဃ်ာတဝဂ် ၁၆
၇ – ဝီရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂ ၁၈
၈ – ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ် ၁၉
၉ – ပမာဒါဒိဝဂ် ၂၁
၁၀ – ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ် ၂၃
၁၁ – အဓမ္မဝဂ် ၂၇
၁၂ – အနာပတ္တိဝဂ် ၂၇
၁၃ – ဓမ္မပုဂ္ဂလဝဂ် ၂၉
၁၄ – ဓမ္မဒဂ္ဂဝဂ် ၃၁
၁၅ – အဋ္ဌာနပါဠိ ၃၉
၁၆ – ဓမ္မာဓမ္မပါဠိ ၄၂
၁၇ – ပသာဒကရဓမ္မဝဂ် ၅၀
၁၈ – အပရအစ္ဆရာသဃ်ာတဝဂ် ၅၁
၁၉ – ကာယဂတာသတိဝဂ် ၆၀
၂၀ – အမတဝဂ် ၆၄

ဓမ္မကနိပါတ ပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုကနိပါတ်

၁၊ ကမ္မကရဏဝဂ်

၁ – ဝဇ္ဇသုတ် ၆၆
၂ – ပဓာနသုတ် ၇၀
၃ – တပနီယသုတ် ၇၁

မာတိကာ

လွှင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၄ – အတပနီယသုတ်		၇၁
၅ – ဥပညာတသုတ်		၇၂
၆ – သညောဇနသုတ်		၇၃
၇ – ကဏ္ဍသုတ်		၇၃
၈ – သုက္ကသုတ်		၇၄
၉ – စရိယသုတ်		၇၄
၁၀ – ဝဿူပနာယိကသုတ်		၇၄
	၂–အဓိကရဏဝဂ်	၇၅
	၃–ဗာလဝဂ်	၈၅
	၄–သမစိတ္တဝဂ်	၈၇
	၅–ပရိသဝဂ်	၁၀၂
	(၆) ၁–ပုဂ္ဂလဝဂ်	၁၁၀
	(၇) ၂–သုခဝဂ်	၁၁၃
	(၈) ၃–သနိမိတ္တဝဂ်	၁၁၄
	(၉) ၄–ဓမ္မဝဂ်	၁၁၅
	(၁၀) ၅–ဗာလဝဂ်	၁၁၇
	(၁၁) ၁–အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ်	၁၁၈
	(၁၂) ၂–အာယာစနဝဂ်	၁၁၉
	(၁၃) ၃–ဒါနဝဂ်	၁၂၁
	(၁၄) ၄–သန္ထာရဝဂ်	၁၂၂
	(၁၅) ၅–သမာပတ္တိဝဂ်	၁၂၃
၁။ ကောဓပေယျာလ		၁၂၅
၂။ အကုသလပေယျာလ		၁၂၆
၃။ ဝိနယပေယျာလ		၁၂၇
၄။ ရာဂပေယျာလ		၁၃၀

ဒုကနိပါတ ပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

မာတိကာ

လွှင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
တိကနိပါတ်		
၁–ဗာလဝဂ်		
၁–ဘယသုတ်		၁၃၂
၂–လက္ခဏသုတ်		၁၃၃
၃–စိန္တီသုတ်		၁၃၃
၄–အစ္စယသုတ်		၁၃၄
၅–အယောနိသောသုတ်		၁၃၅
၆– မတ္တံကိုံအကုသလသုတ်ဂမ္ဘီင်		၁၃၅
၂။ ရထကာရဝဂ်		
၁–ဥာတသုတ်		၁၃၆
၂–သာရဏီယသုတ်		၁၃၇
၃–အာသံသသုတ်		၁၃၈
၄–စက္ကဝတ္တီသုတ်		၁၄၁
၅–သစေတနသုတ်		၁၄၅
၆–အပဏ္ဏကသုတ်		၁၄၉
၇–အတ္တဗျာဗာဓသုတ်		၁၅၂
၈–ဒေဝလောကသုတ်		၁၅၂
၉–ပဌမပါပဏိကသုတ်		၁၅၃
၁၀–ဒုတိယပါပဏိကသုတ်		၁၅၃
၆–ပုဂ္ဂလဝဂ်၊		
၁–သမိဒ္ဓသုတ်		၁၅၆
၂–ဂိလာနသုတ်		၁၅၇
၃–သခီရသုတ်		၁၅၉
၄–ဗဟုကာရသုတ်		၁၆၀
၅–ဝဇိရူပမသုတ်		၁၆၁
၆–သေဝိတဗ္ဗသုတ်		၁၆၃
၇–ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗသုတ်		၁၆၅

မာတိကာ

လွှင်	ပရောပရာ	မုက်လိုက်
၈–ဂူထဘာဏီသုတ်		၁၆၇
၉–အန္ဓသုတ်		၁၆၈
၁၀–အဝကုဇ္ဇသုတ်		၁၇၀
၄–ဒေဝဒူတဝဂ်၊		
၁–သပြဟ္မကသုတ်		၁၇၃
၂–အာနန္ဒသုတ်		၁၇၄
၃–သာရိပုတ္တသုတ်		၁၇၆
၄–နိဒါနသုတ်		၁၇၈
၅–ဟတ္ထကသုတ်		၁၈၁
၆–ဒေဝဒူတသုတ်		၁၈၅
၇–စတုမဟာရာဇသုတ်		၁၉၁
၈–ဒုတိယစတုမဟာရာဇသုတ်		၁၉၄
၉–သုခုမာလသုတ်		၁၉၅
၁၀–အာမိပတေယျသုတ်		၁၉၈
၅–စူဠဝဂ်		
၁–သမ္မုခီဘာဝသုတ်		၂၀၄
၂–တိဋ္ဌာနသုတ်		၂၀၄
၃–အတ္ထဝသသုတ်		၂၀၅
၄–ပဏ္ဍိတသုတ်		၂၀၅
၆–သီလဝန္တသုတ်		၂၀၆
၇–သခ််တလက္ခဏသုတ်		၂၀၇
၉–ပဗ္ဗတရာဇသုတ်		၂၀၇
၁၀–အာတပ္ပကရဏီယသုတ်		၂၀၈
၁၁–မဟာစောရသုတ်		၂၀၉
၂–ဒုတိယပဏ္ဏာသက		
(၆) ၁–ဗြာဟ္မဏဝဂ်		
၁–ပဌမဒွေဗြာဟ္မဏသုတ်		၂၁၂
၂–ဒုတိယဒွေဗြာဟ္မဏသုတ်		၂၁၄

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၃–အညတရဖြာဟွဏာသုတ်		၂၁၅
၅–နိဗ္ဗုတသုတ်		၂၁၆
၆–ပလောကသုတ်		၂၁၇
၇–ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ်		၂၁၉
၈–တိကဏ္ဏသုတ်		၂၂၄
၉–ဇာဏုဿောဏိသုတ်		၂၃၄
၁၀–သင်္ဂါရဝသုတ်		၂၃၅
(၇) ၂–မဟာဝဂ္ဂ		
၁–တိတ္ထာယတနသုတ်		၂၄၄
၂–ဘယသုတ်		၂၅၂
၃–ဝေနာဂပုရသုတ်		၂၅၄
၄–သရဘသုတ်		၂၆၄
၅–ကေသမုတ္တိသုတ်		၂၆၉
၆–သာဠှသုတ်		၂၇၅
၇–ကထာဝတ္ထုသုတ်		၂၇၇
၈–အညတိတ္ထိယသုတ်		၂၈၁
၉–အကုသလမူလသုတ်		၂၈၄
၁၀–ဥပေါသထသုတ်		၂၈၈
(၈) ၃–အာနန္ဒဝဂ်		
၁–ဆန္နသုတ်		၃၀၁
၂–အာဇီဝကသုတ်		၃၀၃
၃–မဟာနာမသက္ကသုတ်		၃၀၄
၄–နိဂဏ္ဌသုတ်		၃၀၇
၅–နိဝေသကသုတ်		၃၀၉
၆–ပဌမဘဝသုတ်		၃၁၀
၇–ဒုတိယဘဝသုတ်		၃၁၁
၈–သီလဗ္ဗတသုတ်		၃၁၁
၉–ဂန္ဓဇာတသုတ်		၃၁၂

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မှက်လိုက်
၁၀–စူဠနိကာသုတ်		၃၁၅
(၉) ၄–သမဏဝဂ်၊		
၁–သမဏသုတ်		၃၁၈
၂–ဂဒြဘသုတ်		၃၁၉
၃–ခေတ္တသုတ်		၃၂၀
၄–ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ်		၃၂၀
၅–သေက္ခသုတ်		၃၂၁
၆–ပဌမသိက္ခာသုတ်		၃၂၂
၇–ဒုတိယသိက္ခာသုတ်		၃၂၄
၈–တတိယသိက္ခာသုတ်		၃၂၅
၉–ပဌမသိက္ခတ္တယသုတ်		၃၂၆
၁၀–ဒုတိယသိက္ခတ္တယသုတ်		၃၂၇
၁၁–သင်္ဃဝါသုတ်		၃၂၈
(၁၀) ၅–လောဏကပလ္လဝဂ်		
၁–အစ္ဆာယိကသုတ်		၃၃၂
၂–ပဝိဝေကသုတ်		၃၃၃
၃–သရဒသုတ်		၃၃၆
၄–ပရိသာသုတ်		၃၃၇
၅–ပဌမအာဇာနီယသုတ်		၃၃၈
၈–ပေါတ္ထကသုတ်		၃၃၉
၉–လောဏကပလ္လသုတ်		၃၄၃
၁၀–ပံသုဓောဝကသုတ်		၃၄၆
၁၁–နိမိတ္တသုတ်		၃၅၃
တတိယပဏ္ဏာသက		
(၁၁) ၁–သမ္မောဓဝဂ်		
၁–ပုဗ္ဗေဝသမ္မောဓသုတ်		၃၅၆
၂–ပဌမအဿာဒသုတ်		၃၅၈
၃–ဒုတိယအဿာဒသုတ်		၃၅၈

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မုက်လိုက်
၄–သမဏာပြာဟ္မဏာသုတ်		၃၅၉
၅–ရုဏ္ဏသုတ်		၃၆၀
၆–အတိတ္တိသုတ်		၃၆၀
၇–အရက္ခိတသုတ်		၃၆၀
၈–ဗျာပန္နသုတ်		၃၆၂
၉–ပဌမနိဒါနသုတ်		၃၆၃
၁၀–ဒုတိယနိဒါနသုတ်		၃၆၄

(၁၂) ၂–အာပါယိကဝဂ်

၁–အာပါယိကသုတ်	၃၆၅
၂–ဒုလ္လဘသုတ်	၃၆၆
၃–အပ္ပမေယျသုတ်	၃၆၆
၄–အာနေဉ္ဇသုတ်	၃၆၇
၅–ဝိပ္ပတ္တိသမ္ဗဒါသုတ်	၃၆၉
၆–အပဏ္ဏကသုတ်	၃၇၂
၇–ကမ္မန္တသုတ်	၃၇၃
၈–ပဌမသောစေယျသုတ်	၃၇၃
၉–ဒုတိယသောစေယျသုတ်	၃၇၃
၁၀–မောနေယျသုတ်	၃၇၅

(၁၃) ၃–ကုသိနာရဝဂ်

၁–ကုသိနာရသုတ်	၃၇၆
၂–ဘဏ္ဍုသုတ်	၃၇၈
၃–ဂေါတမကစေတိယသုတ်	၃၇၉
၄–ဘရဏ္ဍုကာလာမသုတ်	၃၈၁
၅–ဟတ္ထကသုတ်	၃၈၄
၆–ကဋုဝိယသုတ်	၃၈၆
၇–ပဌမအနုရုဒ္ဓသုတ်	၃၈၈
၈–ဒုတိယအနုရုဒ္ဓသုတ်	၃၈၉
၉–ပဋိစ္ဆန္နသုတ်	၃၉၂

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မှက်လိုက်
၁၀–လေခသုတ်		၃၉၃
	(၁၄) ၄–ယောဓဇီဝဝဂ်	
၁–ယောဓဇီဝသုတ်		၃၉၄
၂–ပရိသာသုတ်		၃၉၅
၃–မိတ္တသုတ်		၃၉၅
၄–ဥပ္ပါဒါသုတ်		၃၉၅
၅–ကေသကမ္မလသုတ်		၃၉၉
၆–သမ္ဘဒါသုတ်		၄၀၀
၇–ဝုဋ္ဌိသုတ်		၄၀၀
၈–အဿခဠုင်္ကသုတ်		၄၀၀
၉–အဿပရဿသုတ်		၄၀၁
၁၀–အဿာဇာနီယသုတ်		၄၀၂
၁၁–မပ္ပံကိုပဋ္ဌမမောရနိဝါပသုတ်ဂမ္ဘီင်		၄၀၂
၁၂–ဒုတိယမောရနိဝါပသုတ်		၄၀၃
၁၃–တတိယမောရနိဝါပသုတ်		၄၀၃
	(၁၅) ၅–မင်္ဂလဝဂ်	
၁–အကုသလသုတ်		၄၀၄
၂–သာဝဇ္ဇသုတ်		၄၀၄
၃–ဝိသမသုတ်		၄၀၄
၄–အသုစိသုတ်		၄၀၄
၅–ပဋ္ဌမခတသုတ်		၄၀၄
၆–ဝန္ဒနာသုတ်		၄၀၄
၁၀–ပုဗ္ဗဏှသုတ်		၄၀၄
	(၁၆) ၆–အစေလကဝဂ်	၄၀၅
	(၁၇) ၇–ကမ္မပထပေယျာလ	၄၁၁
	(၁၈) ၈–ရာဂပေယျာလ	၄၁၃

တိကနိပါတ ပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

မာတိကာ

လွှင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
စတုက္ကနိပါတ်		
၁–ဘဏ္ဍဂါမဝဂ်၊		
၁–အနုဗုဒ္ဓသုတ်		၄၁၄
၂–ပပတိတသုတ်		၄၁၆
၃–ပဌမခတသုတ်		၄၁၇
၄–ဒုတိယခတသုတ်		၄၁၉
၅–အနုသောတသုတ်		၄၂၀
၆–အပ္ပသုတသုတ်		၄၂၅
၇–သောဘနသုတ်		၄၂၇
၈–ဝေသာရဇ္ဇသုတ်		၄၂၉
၉–တဏ္ဍုပ္ပါဒသုတ်		၄၃၁
၁၀–ယောဂသုတ်		၄၃၂
၂–စရဝဂ်		
၁–စရသုတ်		၄၄၈
၂–သီလသုတ်		၄၄၀
၃–ပဓာနသုတ်		၄၄၂
၄–သံဝရသုတ်		၄၄၄
၅–ပညတ္တိသုတ်		၄၄၇
၆–သောခုမ္မသုတ်		၄၄၈
၇–ပဌမအဂတိသုတ်		၄၄၉
၈–ဒုတိယအဂတိသုတ်		၄၅၀
၁၀–ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ်		၄၅၁
၃–ဥရုဝေလဝဂ်		
၁–ပထမဥရုဝေလသုတ်		၄၅၂
၂–ဒုတိယ ဥရုဝေလသုတ်		၄၅၇
၃–လောကသုတ်		၄၆၃
၄–ကာဠကာရာမသုတ်		၄၆၇
၅–ပြဟ္မစရိယသုတ်		၄၆၉

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၆–ကုဟသုတ်		၄၇၁
၇–သန္တုဋ္ဌိသုတ်		၄၇၃
၈–အရိယဝံသသုတ်		၄၇၄
၉–ဓမ္မပဒသုတ်		၄၇၈
၁၀–ပရိဗ္ဗာဇကသုတ်		၄၇၉
	၄–စက္ကဝဂ်	
၁–စက္ကသုတ်		၄၈၂
၂–သဂ်ဟသုတ်		၄၈၃
၃–သီဟသုတ်		၄၈၄
၄–အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်		၄၈၈
၅–ဝဿကာရသုတ်		၄၉၁
၆–ဒေါဏသုတ်		၄၉၄
၇–အပရိဟာနိယသုတ်		၄၉၈
၈–ပတိလီနသုတ်		၅၀၀
၉–ဥဇ္ဇယသုတ်		၅၀၄
၁၀–ဥဒါယီသုတ်		၅၀၆
	၅–ရောဟိတဿဝဂ်	
၁–သမာဓိဘာဝနာသုတ်		၅၀၇
၂–ပဥ္စင်္ဂကရဏသုတ်		၅၁၂
၃–ပဌမကောဓဂရုသုတ်		၅၁၃
၄–ဒုတိယကောဓဂရုသုတ်		၅၁၃
၅–ရောဟိတဿသုတ်		၅၁၄
၆–ဒုတိယရောဟိတဿသုတ်		၅၁၈
၇–သုဝိဒူရသုတ်		၅၁၈
၈–ဝိသာခသုတ်		၅၁၉
၉–ဝိပလ္လာသသုတ်		၅၂၁
၁၀–ဥပက္ကိလေသသုတ်		၅၂၃

မာတိကာ

လွှင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၂။ဒုတိယပဏ္ဏာသက		
(၆) ၁–ပုညာဘိသန္ဒဝဂ်		
၁–ပဌမပုညာဘိသန္ဒသုတ်		၅၂၇
၂–ဒုတိယပုညာဘိသန္ဒသုတ်		၅၂၉
၃–ပဌမသံဝါသသုတ်		၅၃၂
၄–ဒုတိယသံဝါသသုတ်		၅၃၆
၅–ပဌမသမဏီဝီသုတ်		၅၃၆
၆–သုပ္ပဝါသာသုတ်		၅၃၈
၈–သုဒတ္တသုတ်		၅၄၀
၉–ဘောဇနသုတ်		၅၄၁
၁၀–ဂိဟိသာမီစိသုတ်		၅၄၁
(၇) ၂–ပတ္တကမ္မဝဂ်		
၁–ပတ္တကမ္မသုတ်		၅၄၂
၂–အာနဏျသုတ်		၅၄၉
၃–ဗြဟ္မသုတ်		၅၅၁
၄–နိရယသုတ်		၅၅၃
၅–ရူပသုတ်		၅၅၃
၆–သရာဂသုတ်		၅၅၄
၇–အဟိရာဇသုတ်		၅၅၅
၈–ဒေဝဒတ္တသုတ်		၅၅၈
၉–ပဓာနသုတ်		၅၅၉
၁၀–အဓမ္မိကသုတ်		၅၆၁
(၈) ၃–အပဏ္ဏကဝဂ်		
၁–ပဓာနသုတ်		၅၆၂
၂–သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်		၅၆၃
၃–သပ္ပုရိသသုတ်		၅၆၅
၄–ပဌမအဂ္ဂသုတ်		၅၆၆

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၅–ဒုတိယအဂ္ဂသုတ်		၅၆၆
၆–ကုသိနာရသုတ်		၅၆၇
၇–အစိန္တေယျသုတ်		၅၆၉
၈–ဒက္ခိဏာသုတ်		၅၆၉
၉–ဝဏ္ဏီဇ္ဇသုတ်		၅၇၁
၁၀–ကမ္မောဇသုတ်		၅၇၃
	(၉) ၄–မစလဝဂ်	
၁–ပါဏာတိပါတသုတ်		၅၇၃
၄–ကောဓဂရုသုတ်		၅၇၄
၅–တမောတမသုတ်		၅၇၄
၆–ဩဂဏတောဏာတသုတ်		၅၇၇
၇–ပုတ္တသုတ်		၅၇၇
၈–သံယောဇနသုတ်		၅၈၁
၉–သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသုတ်		၅၈၂
၁၀–ခန္ဓသုတ်		၅၈၃
	(၁၀) ၅–အသုရဝဂ်	
၁–အသုရသုတ်		၅၈၄
၂–ပဌမသမာဓိသုတ်		၅၈၄
၄–တတိယသမာဓိသုတ်		၅၈၆
၅–ဆဝါလာတသုတ်		၅၈၈
၆–ရာဂဝိနယသုတ်		၅၈၉
၇–ခိပ္ပနိသန္တိသုတ်		၅၉၀
၉–သီကွာပဒသုတ်		၅၉၂
၁၀–ပေါတလိယသုတ်		၅၉၂
	၃–တတိယပဏ္ဏာသက	
	(၁၁) ၁–ဝလာဟကဝဂ်	
၁–ပဌမဝလာဟကသုတ်		၅၉၆
၂–ဒုတိယဝလာဟကသုတ်		၅၉၇

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၃–ကုမ္ဘသုတ်		၅၉၉
၄–ဥဒကရဟဒသုတ်		၆၀၀
၅–အမ္ဗသုတ်		၆၀၂
၆–မူသိကသုတ်		၆၀၄
၈–ဗလီဗဒ္ဒသုတ်		၆၀၅
၉–ရုက္ခသုတ်		၆၀၆
၁၀–အာသီဝိသသုတ်		၆၀၈
	(၁၂) ၂–ကေသိဝဂ်	
၁–ကေသိသုတ်		၆၁၀
၂–ဇဝသုတ်		၆၁၃
၄–နာဂသုတ်		၆၁၉
၅–ဌာနသုတ်		၆၂၁
၆–အပ္ပမာဒသုတ်		၆၂၃
၆–အာရက္ခသုတ်		၆၂၄
၈–သံဝေဇနီယသုတ်		၆၂၅
၉–ပဌမဘယသုတ်		၆၂၆
၁၀–ဒုတိယဘယသုတ်		၆၂၆
	(၁၃) ၃–ဘယဝဂ်	
၁–အတ္တာနုဝါဒသုတ်		၆၂၇
၂–ဥူမိဘယသုတ်		၆၃၁
၃–ပဌမနာနာကရဏသုတ်		၆၃၇
၄–ဒုတိယနာနာကရဏသုတ်		၆၃၉
၅–ပဌမမေတ္တာသုတ်		၆၄၀
၆–ဒုတိယမေတ္တာသုတ်		၆၄၂
၇–ပဌမတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ်		၆၄၂
၈–ဒုတိယတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ်		၆၄၅
၉–အာနန္ဒအစ္ဆရိယသုတ်		၆၄၆
၁၀–စက္ကဝတ္တိအစ္ဆရိယသုတ်		၆၄၇

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
	(၁၄) ၄–ပုဂ္ဂလဝဂ်	
	၁–သံယောဇနသုတ်	၆၄၈
	၂–ပဋိဘာနသုတ်	၆၄၉
	၃–ဥဂ္ဃဋိတညူသုတ်	၆၄၉
	၄–ဥဒ္ဒါနဖလသုတ်	၆၅၀
	၅–သာဝဇ္ဇသုတ်	၆၅၁
	၆–ပဌမသီလသုတ်	၆၅၂
	၇–ဒုတိယသီလသုတ်	၆၅၂
	၈–နိကဋ္ဌသုတ်	၆၅၃
	၉–ဓမ္မကထိကသုတ်	၆၅၄
	၁၀–ဝါဒီသုတ်	၆၅၅
	(၁၅) ၅–အာဘာဝဂ်	
	၁–အာဘာသုတ်	၆၅၆
	၂–ပဘာသုတ်	၆၅၆
	၃–အာလောကသုတ်	၆၅၆
	၄–သြဘာသသုတ်	၆၅၇
	၅–ပဇ္ဇောတသုတ်	၆၅၇
	၆–ပဌမကာလသုတ်	၆၅၇
	၇–ဒုတိယကာလသုတ်	၆၅၇
	၈–ဒုစ္စရိတသုတ်	၆၅၈
	၉–သုစရိတသုတ်	၆၅၉
	၁၀–သာရသုတ်	၆၅၉
	၄–စတုတ္ထပဏ္ဏာသက	
	(၁၆) ၁–ကုန္နြိယဝဂ်	
	၁–ကုန္နြိယသုတ်	၆၆၀
	၂–သုတ်မပ္ပံကို သဒ္ဓါဗလဂမ္ဘီင်	၆၆၀
	၃–ကပ္ပသုတ်	၆၆၁

မာတိကာ

လွှင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၎–ရောဂသုတ်		၆၆၂
၈–ပရိဟာနိသုတ်		၆၆၄
၉–ဘိက္ခုနီသုတ်		၆၆၅
၁၀–သုဂတဝိနယသုတ်		၆၆၉
(၁၇) ၂–ပဋိပဒါဝဂ်		
၁–သံခိတ္တသုတ်		၆၇၃
၂–ဝိတ္ထာရသုတ်		၆၇၃
၃–အသုဘသုတ်		၆၇၄
၄–ပဌမခမသုတ်		၆၇၇
၅–ဒုတိယခမသုတ်		၆၇၈
၆–ဥဘယသုတ်		၆၇၈
၎–မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်		၆၇၉
၉–သသခီရသုတ်		၆၇၉
၁၀–ယုဂနဒ္ဓသုတ်		၆၈၀
(၁၈) ၃–သဠ္ဍေတနိယဝဂ်		
၁–စေတနာသုတ်		၆၈၂
၂–ဝိဘတ္တိသုတ်		၆၈၈
၃–မဟာကောဋ္ဌကသုတ်		၆၈၉
၅–ဥပဝါဏသုတ်		၆၉၀
၆–အာယာစနသုတ်		၆၉၁
၎–ရာဟုလသုတ်		၆၉၃
၈–ဇမ္ဗာလီသုတ်		၆၉၄
၉–နိဗ္ဗာနသုတ်		၆၉၆
၁၀–မဟာပဒေသသုတ်		၆၉၇
(၁၉) ၄–ဗြာဟ္မဏဝဂ်		
၁–ယောဓာဇီဝသုတ်		၇၀၀
၂–ပါဋိဘောဂသုတ်		၇၀၂

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၃–သုတသုတ်		၇၀၃
၄–အဘယသုတ်		၇၀၄
၅–ဗြာဟ္မဏသစ္စသုတ်		၇၀၈
၆–ဥမ္မဂ္ဂ (ဥမ္မဂ်ဂ်)သုတ်		၇၁၁
၇–ဝဿကာရသုတ်		၇၁၃
၇–ဝဿကာရသုတ်		၇၁၄
၈–ဥပကသုတ်		၇၁၇
၉–သစ္စိကရဏီယသုတ်		၇၁၉
၁၀–ဥပေါသထသုတ်		၇၂၀
	(၂၀) ၅–မဟာဝဂ်	
၁–သောတာနုဂတသုတ်		၇၂၃
၂–ဌာနသုတ်		၇၂၅
၃–ဘဒ္ဒိယသုတ်		၇၃၀
၄–သာမုဂိယသုတ်		၇၃၇
၅–ဝပ္ပသုတ်		၇၃၉
၆–သာဠှသုတ်		၇၄၄
၇–မလ္လိကာဒေဝီသုတ်		၇၄၉
၈–အတ္တန္တပသုတ်		၇၅၁
၉–တဏှာသုတ်		၇၆၆
၁၀–ပေမသုတ်		၇၇၀
	၅–ပဉ္စမပဏ္ဏာသက	
	(၂၁) ၁–သပ္ပုရိသဝဂ်	
၁–သိက္ခာပဒသုတ်		၇၇၅
၂–အဿဒ္ဓသုတ်		၇၇၆
၄–ဒသကမ္မသုတ်		၇၇၇
၅–အဋ္ဌိကသုတ်		၇၇၇
၆–ဒသမဂ္ဂသုတ်		၇၇၈
၇–ပဌမပါပဓမ္မသုတ်		၇၇၉
၉–တတိယပါပဓမ္မသုတ်		၇၇၉

မာတိကာ

လွှင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
(၂၂) ၂–ပရိသာဝဂ်		
၁–ပရိသာသုတ်		၇၇၉
၂–ဒိဋ္ဌိသုတ်		၇၈၀
၃–အကတညုတာသုတ်		၇၈၀
၄–ပါဏာတိပါတီသုတ်		၇၈၁
၅–ပဌမဝေါဟာရပထသုတ်		၇၈၁
၈–ဒုတိယဝေါဟာရပထသုတ်		၇၈၂
(၂၃) ၃–ဒုစ္စရိတဝဂ်		
၁–ဒုစ္စရိတသုတ်		၇၈၂
၁၁–ကဝိသုတ်		၇၈၂
(၂၄) ၄–ကမ္မဝဂ်		
၁–သံခိတ္တသုတ်		၇၈၃
၂–ဝိတ္ထာရသုတ်		၇၈၃
၃–သောဏကာယနသုတ်		၇၈၆
၄–ပဌမသိက္ခာပဒသုတ်		၇၈၆
၅–ဒုတိယသိက္ခာပဒသုတ်		၇၈၇
၆–အရိယမဂ္ဂသုတ်		၇၈၇
၇–ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်		၇၈၈
၈–သာဝဇ္ဇသုတ်		၇၈၈
၁၀–သမဏသုတ်		၇၈၈
၁၁–သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ်		၇၈၉
(၂၅) ၅–အာပတ္တိဘယဝဂ်		
၁–သံဃဘေဒသုတ်		၇၉၀
၂–အာပတ္တိဘယသုတ်		၇၉၂
၃–သိက္ခာနိသံသသုတ်		၇၉၅
၄–သေယျာသုတ်		၇၉၈

မာတိကာ

လွှောင်	ပရောပရာ	မုက်လိက်
၅–ထူပါရဟသုတ်		၇၉၉
၆–ပညာဝုဠ္ဆိသုတ်		၇၉၉
၇–ဗဟုကာရသုတ်		၈၀၀
၈–ပဌမဝေါဟာရသုတ်		၈၀၀
(၂၆) ၆–အဘိညာဝဂ်		
၁–အဘိညာသုတ်		၈၀၀
၂–ပရိယေသနာသုတ်		၈၀၁
၄–မာလုက္ယပုတ္တသုတ်		၈၀၃
၅–ကုလသုတ်		၈၀၄
၆–ပဌမအာဇာနီယသုတ်		၈၀၅
၉–အရညသုတ်		၈၀၆
(၂၇) ၇–ကမ္မပထဝဂ်		
၁–ပါဏာတိပါတီသုတ်		၈၀၇
(၂၈) ၈–ရာဂပေယျာလ		
၁–သတိပဋ္ဌာနသုတ်၈		၈၀၇
၃–ဣဒ္ဓိပါဒသုတ်		၈၀၉
၄–၃၀–ပရိညာဒိသုတ်		၈၀၉

စတုက္ကနိပါတ ပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

မာတိကာ အာစိုပ်ဒတဲ့

ကြဲပါဋိအဂ်ိုတ္တိရ်
ဧကကနိပါတ်
နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁–ရူပါဒိဝဂ်

၁။ ။[ပဲ့"ဧဝံ မေ သုတံ"ဝ်ဲ ဧဝံသဒ္ဒါဂ့် အရထအာကာရ, အရထနိဒဿန, အရထအဝဓာရဏာ ရ်ဝ်ံ ပဲ့အဋ္ဌကထာ ပံက်လဝ်အရထ ပိနယ်ရ။ မေ–သဒ္ဒါဂ့် အရထတတိယကတ္တာ, အရထသမ္ဗန် ရ်ဝ်ံ ပံက်လဝ်အရထ ဓါနယ်ရ။ ပဲ့တပစ္စယ် "သုတံ"ဂ့် အရထကံ, အရထဘာ ရ်ဝ်ံ ပံက်လဝ်အရထ ဓါနယ်ရ။ ပွံက်အိုသိုဳ ညံဉ်ဂွံစုဉ်လေဉ်ဂ့် ပံက်လဝ်ကိုဳ အရထရ။ ပုစ္ဆာဝါကျမွး "ကထံ သုတံ" ကျောံပိုဒ်မွး"ဘဂ္ဂေ ကြဒံ သုတ္တံ" တံဂ့် ထပ်စုတ်လဝ်တဲ့ ကိုလဝ်အရထရ။]

ဘဂ္ဂေ၊ ယွံတ္ဂီပိုန်။ ကြဒံ သုတ္တံ၊ နိစိတ္တပရိယာဒါနသုတ်ဝ်ံ။ ။ ဧဝံ၊ နကိုံအကာဲ အရာမွဲဝ်ံ။ မေ၊ မိန်အဲဦက်အာနန်။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘီဂိုင်ကေတ်လဝ် နူဇရေင်ကျာ်တြဲရ။ ကထံ၊ မူရ ဗွဲအကာဲအရာမွဲ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘီ ဂိုင်ကေတ်လဝ်ဂ့်ရော မွးဂ့်တုန်။ ။[ကြဝ်ံ ဧဝံ–သဒ္ဒါ အရထအာကာရရောင်]။

(မွဲနယ်တုန်)။ ။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံတ္ဂီပိုန်။ ကြဒံ သုတ္တံ၊ နိစိတ္တပရိယာဒါနသုတ်ဝ်ံ။ ။ ဧဝံ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ (ဝါ) အတိုင်မဂရင်ဘီလွျာ်ဝ်ံ။ မေ၊ မိန်အဲဦက်အာနန်။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘီဂိုင်ကေတ်လဝ် နူဇရေင်ကျာ်တြဲရ။ ကထံ၊ မူရ သာ်လိုမွဲ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘီ ဂိုင်ကေတ်လဝ်ဂ့်ရော မွးဂ့်တုန်။ ။[ကြဝ်ံ ဧဝံ–သဒ္ဒါ အရထနိဒဿနရောင်]။

(မွဲနယ်တုန်)။ ။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံတ္ဂီပိုန်။ ကြဒံ သုတ္တံ၊ နိစိတ္တပရိယာဒါနသုတ်ဝ်ံ။ ဧဝံ၊ ရသာ်ဝ်ံဟောင်း။ (ဝါ) အတိုင်မဂရင်ဘီလဝ် လွျာ်ဝ်ံဟောင်း။ မေ၊ မိန်အဲဦက်အာနန်။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘီ ဂိုင်ကေတ်လဝ် နူဇရေင်ကျာ်တြဲရ။ ကထံ၊ မူရ သာ်လိုမွဲဟောင်း။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘီ ဂိုင်ကေတ်လဝ်ဂ့်ရော မွးဂ့်တုန်။ ။[ကြဝ်ံ ဧဝံ–သဒ္ဒါ အရထအဝဓာရဏာရောင်]။ ။

[“ဓုဝံ၊ ဗွဲအကာဲအရာဝွံဟောင်”ကို။ “ကထံ၊ မူရ ဗွဲအကာဲအရာမွဲဟောင်”ကို ကို အရထမာန်ဏီရ။ ပွဲအရထအာကာရ, အရထနိဒသန မသွးက္ခင်တုံဂ့် ထပ်စုတ်ဂလာန် “ဟောင်”မွး ဒ့်အရထအဝဓာရဏ ဓုဝံသဒ္ဒါရောင်]။ ။

[အရထချူလဝ် လွျဟ်ဂမ့်ိုင်ဝွံ “မေ”သဒ္ဒါ တွံအရထတတိယကတ္တာ ကျုံတပစ္စယ် ပွဲ“သုတံ” တွံအရထကံဂမ့်ိုင်ရောင်။ မွဲလ့ျှပ်နှ “မေ”သဒ္ဒါ တွံအရထသမ္မန်၊ တပစ္စယ် အရထဘ်လေဝ် ကိုဏာကိုရောင်။ ဗွဲမညီသာကို ဘာဝသာဓန “ထွးရပိုဒ်ကြ် ဖပိုဒ်ပူဂ့် သမ္မိုပြဟ် ဒ့်ရကမ္မတ္ထဆဒ္ဒီလွိုန်”တုံ တပစ္စယ်ဂ့် ဟိုတ်မတွံအရထဘ်စိ ပွဲဒ့ဒဲပဋ္ဌမကံ “ကွဒံ သုတ္တံ”ဂ့် မ့ဒးစုတ်ဆဒ္ဒီကံ “ကွမဿ သုတ္တဿ” ရောင်]။ ။

(မွဲနယ်တုန်)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကွမဿ သုတ္တဿ၊ နိစိတ္တပရိယာဒါနသုတ်ဝွံ။ ဓုဝံ၊ ဗွဲအကာဲအရာဝွံ။ (အရထအာကာရ) (ဝါ) ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မဂရင်ပ္ဍိလဝ်လွျဟ်ဝွံ။ (အရထနိဒသန) (ဝါ) အတိုင်မဂရင်ပ္ဍိလွျဟ်ဝွံဟောင်။ (အရထအဝဓာရဏ) မေ၊ ဒဒက် တက်ိုအဲဦက်အာနန်။ သုတံ၊ ငပွမစ္စတ်သမ္ဘိ ဂိုင်ကေတ်လဝ် နူဇရေင်ကျာ်တြဲ့။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်တုံရ။ ကထံ၊ မူရ ဗွဲအကာဲအရာမွဲ။ (ဝါ) မူရ သာ်လ့ိုမွဲ။ (ဝါ) မူရ သာ်လ့ိုမွဲဟောင်။ သုတံ၊ ငပွမစ္စတ်သမ္ဘိ ဂိုင်ကေတ်လဝ်။ အဟောသိ၊ စိုန်ကောင်ဒ့်ဂ့်ရော မွးဂ့်တုန်။

ဓုကံ၊ ဧံမန့်မွဲ။ သမယံ၊ ပွဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲ့။ သာဝတ္ထိယံ၊ ပွဲဇရေင်ချင် သာရဂ့်။ ဇေတဝနေ၊ ဧံမ့ုံယွျဇေတဝန်။ (ဝါ) ဧံမန့်ဂြိုပ်ဥဒ္ဒျာန် ကောန်သိုင်ဇေတ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ဒဒက်တက်ိုအနာထပဏ္ဍိကသေဋ္ဌီ။ အာရာမေ၊ ပွဲအာရှာံ။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံသွဒတ်ရ။ ။

တတြ၊ ပွဲကာလဂ့်။ (ဝါ) ပွဲကာလကျာ်တြဲ့ မသွဒတ် ပွဲဘာဇေတဝန်ဂ့်။ (ဝါ) ပွဲအခိုင် ကာလဒေသမဗဓွဲ ကော်ခမီတံ တ္ဟန်ပွမတွံမရ်ဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲ့။ ဘိက္ခ။ နှ်ခမီ ဂမ့်ိုင်။ “ဘိက္ခဝေါ၊ ယွံခမီတံ။” ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်ကော်တိုန်ရ။ ။(ပွဲ တတြ ခေါ “ခေါ”သဒ္ဒါဂ့် အရထဟွံမွဲ၊ အယာံမာတ် ပဒပူရဏပိုဒ်ဟောင်ရောင်)။ ။ “ဘဒန္တေ၊ ယွံတ့ိုပိုန်ကျာ်တြဲ့”။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခ။ ငခမီဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ဘဂဝ တောာ၊ ဒဒက်တ်ကျာ်တြဲ့။ အာမန္တနံ၊ နှ်ပွမကော်။ (ဝါ) နှ်လွိုင်။ ပစ္စသောသုံ၊ စိုန်က လေင်ကော် ဗွဲမတူရူတုံရ။ (ဝါ) စိုန်ကလင်ကော် ဂလာန်ပလန်အိုတ်ရ။ ။(စနူ ဥပ မာနဝါကျမွး “ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကွတ္ထိရူပံ”ဂ့် ဒးကိုအရထက္ခာရ။ ယထယိဒံဂ့် ယထာ+ကွဒံ ပါ်ပိုဒ်)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ကွဒံ ကွတ္ထိရူပံ၊ ငရူပါရှိ သာ်ညးဗြဲဝွံ။ (ဝါ) ငသာ်စတုသမုဋ္ဌာ နိကခန္ဓကာယညးဗြဲ ကျုံသာ်ကာယပဋိဗန္ဓဥတုဇ မပ်ံယာတ် ဗွိုက်လတက် ကယျိုင် ကယျဝ်ပ္ကသြဲ မဂပ်ဝ်ဂ်ိဂ ၁တ်လဝ် ပွဲခန္ဓကာယညးဗြဲဝွံ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တက်ိုတြဲ့။ ။

(မလေပ်သျှိက်မ္ဂိုက် ပဲ့ရှုပါရှိ)။ ။ စိတ္တံ၊ နိကုသိုလ်စိုတ်။ (ဝါ) နိစတုဘူမကကုသိုလ် စိုတ် မတွံဂးကာမ, ရှုပ, အရှုပ, လောကုတ္တိ။ ပရိယာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တဲ့။ (ဝါ) ကိုံ အိုတ်အာတဲ့။ (ဝါ) ညံင်ဟွံကိုံအခေါင်ဒှံ သိုမတာဒ္ဒာ။ တိဌတိ ယထာ၊ ညံင်ရ မတန်တ ကိုံ။ ဓုဝံ၊ တုပ်တသင်ဂှ်ကိုရ။ ယံ၊ ယြင်သင်မွဲ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံတြဲ့။ စိတ္တံ၊ နိ ကုသိုလ်စိုတ်။ ပရိယာဒါယ၊ တဲ့။ (ဝါ) တဲ့။ (ဝါ) သိုံ။ တိဌတိ၊ ပ္ဒံတန်တ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ။(နူနာဟံ ဘိက္ခဝေ–တေံ ဘိက္ခဝေ–ဂှ် လွုဟ်မှကိုံအရထညိ)။ ။ အညံ၊ ဧ့ံ မသ္သာင်နူသင်ညးဗြ။ တံ ဓုကရှုပမွိ၊ နိသင်မွဲဂှ်ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ နိ သမနုပဿာ မိ၊ ပ္ဒံဟွံညာတ်ရ။ (ဝါ) နကိုံသဗ္ဗညုတညာဏ်စက္ခု ရံင်သိုဖအိုတ်တဲ့လေဝ် ပ္ဒံဟွံညာတ်ရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျတ္ထိရှုပံ၊ ငရှုပါရှိသင်ညးဗြ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်။ စိတ္တံ၊ နိ။ ပရိယာ ဒါယ၊ တဲ့။ တိဌတိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနိတွံတ်ရ။ ။(စနူ–ဓုတဒဝေါစ အဝေါစ–ဂှ် ကလေင်ဖျပ်လဝ်ရ။ ကြဲနူဂှ် ချပ်ကျတိသဒ္ဒါ ဇိုတ်လဝ်မွဲမတဲ့)။ ။ “ကျတိ၊ ရသင်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုနိဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘီဂိုင်ကေတ်လဝ်တဲ့ရ။ (ဝါ) ကျတိ၊ ရသင်ဝွံ။ သုတံ၊ ငပွမစွတ်သမ္ဘီဂိုင်ကေတ်လဝ်။ အဟောသိ၊ စိုနိဒှ်တဲ့ရ”။ ။(ရံဝွံလေဝ် မိက်ဂွံကိုံအရထ မွး ကိုံမာနိရ။ ဓုဝံ မေ သုတံ–ဂှ် ကလေင်ဖျပ်တဲ့ အုပ်ကွံနိဂိုရောင်)။ ။

> “ယံ ဓုဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဌတိ” တုနိ ဥပမေယျ ဝါကျ ဂလာန်စွောန်ထွးကိုံအရထဒဗ် မ္ဒးဒုင်ဓတ်ကွာတ်ရောင်။ “ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကျတ္ထိရှုပံ”တုနိ ဂလာန်စွောန်ထွးကိုံအရထ ဟိုတ်မဓတ်ကွာတ် ရောင်။ နူဥပမေယျဝါကျ ပိဒိမပ္ဖံပုရိသဿ စိတ္တံဂှ် တံင်ဂြဲနင် ဥပမာနဝါကျ တဲ့ ကိုံလဝ်အရထရ။ ညံင်ရသင်ဂှ်ကို ယဝ်ဟွံမိက်တံင်ဂြဲနင်တဲ့ ကိုံအရထ မွး အတိုင်နယ် ကြက်သွးဂတဝွံလေဝ် ကွနိန်ဂွဲဂွဲ့ ကိုံအရထမာနိရောင်။”

မွဲနယ်တုနိ – ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ ကျတ္ထိရှုပံ ယထာ၊ ညံင်ရသင်ညးဗြဝွံကို။ ဓုဝံ၊ တုပ်တညံင်ရသင်ဝွံ။ ယံ၊ ယြင်သင်မွဲ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်။ စိတ္တံ၊ နိ။ ပရိယာဒါယ၊ တဲ့။ တိဌတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ဧ့ံ။ တံ ဓုကရှုပမွိ၊ နိ–လေဝ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ နိ သမနုပဿာမိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျတ္ထိရှုပံ၊ ငပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ စိတ္တံ၊ နိ။ ပရိယာဒါယ၊ တဲ့။ တိဌတိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနိတွံတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသင် ဝွံ။ သုတံ၊ စိုနိဂပ်ဝ် စွတ်သမ္ဘီဂိုင်ကေတ်လဝ်တဲ့ရ။ ။

ပဌမံ၊ ပဌမစိတ္တပရိယာဒါနသုတ်ရောင်။ ။(ပွောဝ်အာရှိမသုနိ မပ္ဂံရှုပါရှိဂမ္ဘိုင် စပ် ကေုံတြဲ့ ‘ရှုပဂရုက’ မလေပ်သျှိက်မ္ဂိုက် ပဲ့ရှုပါရှိတဲ့ တွံလဝ်ပဌမသုတ်ဝွံရောင်။ သွ ဟိုတ်ကိုပါဠိမွး “စိတ္တံ ပရိယာဒါယ”တဲ့ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ် ကော်ခံစရ။ နိပါတေသု ဓုကကနိပါတော အာဒိ၊ သုတ္တေသု စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တံ။ ။(အဋ္ဌကထာ)

၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ (အယံ) ကြတ္ထိသဒ္ဒေါ်၊ ငရမျာင်ပြဝ်ံ။ (ဝါ) ငရမျာင်စိတ္တဇ မပ္ပံကိုဟိုအရေဝ်, ဒယ်ာ်ဒွက်၊ ရမျာင်ဥတုဇ မပ္ပံ ကယျိုင်ကယျဝ် မဂ်ပ်ဝ်ဂ်ိ ၁တ်လဝ် ကျုံကွိင်ကွိုက် မိန်ညးပြမဂ်ပ်ဝ်တိင်တိုက်ဝ်ံ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တက်ိုတြုံ မလေပ် သျိုက်မ္ဂါက်တ ပ္ဒဲသဒ္ဒါရိုဳ။ စိတ္တံ၊ နကုသိုလ်စိုတ်။ ပရိယာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တုံ။ (ဝါ) ကိုဳ အိုတ်အာတုံ။ (ဝါ) ညံင်ဟွံကိုအခေါင်ဒ်ဒ် သိုမဆေဝ်ဒဝ်ကျံ။ တိဋ္ဌတိ ယထာ၊ ညံင်ရ မတန်တ်ကိုဳ။ ။

ဓုဝံ၊ တုပ်တ်သာ်ဂ့်ကိုရ။ ယံ–ယော သဒ္ဒေါ်၊ ယြင်ရမျာင်မွဲ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြုံ။ စိတ္တံ၊ နကုသိုလ်စိုတ်။ ပရိယာဒါယ၊ တုံ။ (ဝါ) တုံ။ (ဝါ) သိုဳ။ တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ချံမသ္ဆာင်အာ နူရမျာင်ညးပြ။ တံ ဓုကသဒ္ဒမ်ိ၊ နရမျာင်မွဲဂ့်ကို လေဝ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ န သမနုပဿာမိ၊ ပ္ဒုံဟွံညာတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြတ္ထိသဒ္ဒေါ်။ ငိ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ။ စိတ္တံ၊ နံ။ ပရိယာဒါယ၊ တုံ။ တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ယဝ်ရပိုဒ် ဟွံမိက်တံဂြနင် နူဥပမေယျဝါကျတံဂ့်တုံ မိက်ဂွံကိုအရ ထ ကျန်နဲ့ဂျေံမွး အတိုင်နယ်သွးဂတဝ်ံ ကိုအရထညိ)။ ။

(မွဲနယ်တုန်) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ–အယံ ကြတ္ထိသဒ္ဒေါ် ယထာ၊ ညံင်ရရမျာင်ညးပြ ဝ်ံကိုဳ။ ဓုဝံ၊ တုပ်တ်ညံင်ရသာ်ဝ်ံ။ ယံ–ယော သဒ္ဒေါ်၊ ယြင်ရမျာင်မွဲ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်။ စိတ္တံ၊ နံ။ ပရိယာဒါယ၊ တုံ။ တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ချံ။ တံ ဓုကသဒ္ဒမ်ိ၊ နံ–လေဝ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ န သမနုပဿာမိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြတ္ထိသဒ္ဒေါ်၊ ငိ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဳ။ စိတ္တံ၊ နံ။ ပရိယာဒါယ၊ တုံ။ တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ သုတံ၊ စိုန်။ ။

ဒုတိယံ၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ် မရနုက်ကိုစါရောင်။ ။(ပျောဝ်အာရိုမသုန်ဂမ္ဂါင် စပ်ကျုံတြုံ ‘သဒ္ဒဂရုက’ မလေပ်သျိုက်မ္ဂါက်တ ပ္ဒဲသဒ္ဒါရိုတုံ တွံလဝ် စိတ္တပရိယာယ သုတ်ရောင်)။ ။

၃။ ။[ပပ္ပံန္ဒ ဒ္ဒုဝ်ဝ်ံတုံ ပိုဒ်မတ္တေငိတံဂ့်ဟောင် ကိုတ်အရထရောင်]။ ။ ကြဒံ–အယံ ကြတ္ထိဂန္ဓော၊ ငိဂန္ဓာရိုဳ သ္ဂျုညးပြဝ်ံ။ (ဝါ) ငသ္ဂျုစတုသမုဋ္ဌာနိက ခန္ဓကာယညးပြ ကျုံသ္ဂျုဥတု မပ္ပံကိုပ္ကြဲ ကယျိုင်ကယျဝ် မဂ်ပ်ဝ်ဂ်ိ ၁တ်လဝ် ပ္ဒဲခန္ဓကာယညးပြဝ်ံ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်တြုံ မလေပ်သျိုက်မ္ဂါက်တ ပ္ဒဲဂန္ဓာရိုဳ။ ။(ပ)။ ။ ဓုဝံ၊ တုပ်တ သာ်ဂ့်ရ။ ယံ–ယော ဂန္ဓော၊ ယြင်သ္ဂျုမွဲ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ချံမသ္ဆာင်နူသ္ဂျုညးပြ။ တံ ဓုကဂန္ဓမ်ိ၊ နသ္ဂျုမွဲဂ့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကြတ္ထိဂန္ဓော၊ ငသ္ဂျုညးပြ။ ။(ပ)။ ။ တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

တတိယံ၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ် မရနုက်ကိုပိရောင်။

၄။ ။ ကြဒံ–အယံ ကြတ္ထိရသော၊ ငရသာရီ ရှိညြးပြဝ့ံ။ (ဝါ) ငရှိ၊ စတုသမုဒ္ဒာနိက ခန္ဓကာယညြးပြ ရှိမပ့ံပုင်ယာဂု ညြးပြမဖျိုန်လဝ် ကျောံဆ့ာပါင်ဆ့ာဇဗျာသွတ် မှံပ့ဲသွန်ပါင်ညြး ပြဝ့ံ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တက်ိုတြံ့ မလေပ်သျိုက်မ့ိုက်တ ပ့ဲရသာရီ။ ။(ပ)။ ။ ဓ့ဝံ၊ တုပ်။ ယံ–ယော ရသော)၊ ပြဲငိရှိမွဲ။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧံမသ္ဒာင်နူရှိညြးပြ။ တံ ဓ့ကရသမ့ိ၊ နိရှိမွဲဂ့ိုကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကြတ္ထိ ရသော၊ ငရှိညြးပြ။ ။(ပ)။ ။

စတုတ္ထံ၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ် မရနုက်ကိုပန်ရောင်။
(စပ်ကျောံတြံ့ ရသဂရုကတဲ့ တွံလဝ်ရ။)

၅။ ။ ကြဒံ–အယံ ကြတ္ထိဖောဒ္ဓဗ္ဗော၊ ငဖောဒ္ဓဗ္ဗာရီ ထွတ်ဒွံညြးပြဝ့ံ။ (ဝါ) ငထွတ် ဒွံဒး စတုသမုဒ္ဒာနိကခန္ဓကာယညြးပြ ကျောံထွတ်ဒွံဥတုဇ မပ့ံပ့ကယျိုင်ကယျဝ် မဂပ် ဝ်ဂ်ိဂ ဘတ်လဝ် ပ့ဲခန္ဓကာယညြးပြဝ့ံ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တက်ိုတြံ့ မလေပ်သျိုက်မ့ိုက်တ ပ့ဲဖောဒ္ဓဗ္ဗာရီ။ ။(ပ)။ ။ ဓ့ဝံ၊ တုပ်တသ်ဂ့်ရ။ ယံ–ယော ဖောဒ္ဓဗ္ဗော၊ ပြဲငထွတ်ဒွံဒး မွဲ။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧံမသ္ဒာင်နူ ထွတ်ဒွံဒးညြးပြ။ တံ ဓ့ကဖောဒ္ဓဗ္ဗမ့ိ၊ နိထွတ်ဒွံဒး မွဲကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကြတ္ထိဖောဒ္ဓဗ္ဗော၊ ငထွတ်ဒွံဒးညြးပြ။ ။(ပ)။ ။

ပဉ္စမံ၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ် မရနုက်ကိုမသုန်ရောင်။
(စပ်ကျောံတြံ့ ဖောဒ္ဓဗ္ဗဂရုကတဲ့ တွံလဝ်ရ။)

၆။ ။ ကြဒံ ပုရိသရူပံ၊ ငသ်ညြးတြံ့ပွံ။ (ဝါ) ငသ်စတုသမုဒ္ဒာနိက ခန္ဓကာယညြးတြံ့ ကျောံသ်ဥတုဇ မပ့ံတ်ိစ္စန်မြမောဝ် ကယျိုင်ကယျဝ် မဂပ်ဝ်ဂ်ိဂ ဘတ်လဝ် ပ့ဲခန္ဓကာယ ညြးတြံ့ပွံ။ ကြတ္ထိယာ၊ ဒဒက်တပြ် မလေပ်သျိုက်မ့ိုက်တ ပ့ဲရူပါရီ။ စိတ္တံ၊ နိကုသိုလ်စိုတ်။ (ပ)။ ။ ဓ့ဝံ၊ တုပ်တ။ ယံ၊ ပြဲငသ်မွဲ။ ကြတ္ထိယာ၊ ဒဒက်တက်ိုပြ။ စိတ္တံ နိ။ ။(ပ) အညံ၊ ဧံမသ္ဒာင်နူသ်ညြးတြံ့။ တံ ဓ့ကရူပမ့ိ၊ နိသ်မွဲကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ငိ။ နိ သမနုပသာမိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပုရိသရူပံ၊ ငရူပါရီသ်ညြးတြံ့။ ကြတ္ထိယာ၊ ဒဒက်။ ။(ပ)။ ။

ဆဋ္ဌံ၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ် မရနုက်ကိုတြ့ောင်။

(ပျောဝ်အာရီမသုန် စပ်ကျောံပြ် 'ရူပဂရုက' မလေပ်သျိုက်မ့ိုက်တ ပ့ဲရူပါရီတဲ့ တွံ လဝ်ဆဒ္ဒစိတ္တပရိယာဒါနသုတ်ရောင်။ ။[သုတ်သွေဟ်ပန်တဲဂ့်လေဝ် နိသဲကိုနယ် ဝွံတဲ့ ကိုအရထအိုတ်ညီ]။ ။

ပဌမော၊ ဧံမဒ့်ကိုပ်ကွာ။ ရူပါဒိဝဂ္ဂေါ၊ ရူပါဒိဝဂ်ရောင်။

၂–နီဝရဏပွဟာနဝဂ်

၁၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေန–ဓမ္မေန၊ ယြုနသဘ်ဓရ်မွဲ။ (ဝါ) ယြုဟိုတ်သဘ်ဓရ်မွဲ။ ယြုဟိုတ်ဟွံသေင်ကိုံ သဘ်ဓဝ်မပ္ဝံပူဂ်ိုံ,သတ်,ညး,အဲ။ အနုပွန္နော၊ ဧံဟွံက္ဂ်ိုဒ်ဖြီ။ ဧံဟွံမွဲကိုံအခေါင်မက္ဂ်ိုဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မပ္ဝံပွမဒ္ဒေတ်လုတ် ဒ္ဒေတ်ဝတ်ဝိနယ် မပ္ဝံကိုံ အာဂန္တုကဝတ်,ပွမဖျေါဇ္ဈောန် ကတ်လုတ်လိက်ပြကိုဟ်။ (ဝါ) ဧံဟွံဆိုညာတ် ကျောံအာရီ ဟွံကောင်ဒုင်စသိုင် ပဲ့ဘဝဂ်တဲ့ ဟွံက္ဂ်ိုဒ်ဖြီ။ ကာမစ္ဆန္ဒော ဝါ၊ ဉ်ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏကိုံ။ (ဝါ) ဉ်တဏှာရာဂမလေပ်နွံပိုက် ပဲ့အာရီကာမဂုဏ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဧံမက္ဂ်ိုဒ်တဲ့။ (ဝါ) ဧံမတုပ်ကျောံ ကာမစ္ဆန္ဒမက္ဂ်ိုဒ်တဲ့။ ကာမစ္ဆန္ဒော ဝါ၊ ဉ–ကိုံ။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ တ္ဝဟ်နပွမက္ဂ်ိုဒ် ဖြော်မောဝ် ဥိုင်တိုန်အာ။ ဝေပုလ္လာယ၊ တ္ဝဟ်နက္ဂ်ိုဒ်လဲ့လး ဖြော်ကွး။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ သုဘနိမိတ္တံ ယထာ၊ ညံဉ်ရ သုဘနိမိတ်ဝွံကိုံ။ (ဝါ) နဲအာရီ မဆဲ မဒှံဟိုတ်ရာဂဝွံ။ (ဝါ) ညံဉ်ရဟိုတ်အာရီ မဂပ်ဝ်ဂိုဉ်ကေတ် ရ၌ွမ္ဂး မဆဲဝွံကိုံ။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်တသ်။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်အာ နူသုဘနိမိတ်။ တံ ဓ္ဍကဓမ္မမ္ပိ၊ နဲသဘ်ဓရ်မွဲကို လေဝ်။ အဟံ၊ ဉ်။ နဲ သမနုပဿာမိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုဘနိမိတ္တံ၊ နဲသုဘနိမိတ်။ (ဝါ) နဲအာရီမဆဲ မဒှံဟိုတ်ရာဂ။ အ ယောနိသော၊ ဗွဲဟွံသေင်ကိုံဟိုတ် ကုသိုလ်မက္ဂ်ိုဒ်။ (ဝါ) ဗွဲဟွံသေင်ကိုံဟိုတ် ဒတုံမြ မောဝ် မဂပ်ဝ်နွံပိုက်။ မနသိကရောတော၊ ဒဒက်တ်ကိုံညးမပ္ဍောပ်ဂုံစိုတ်။ (ဝါ) ကုညး မပ္ဍောပ်ဂုံစိုတ် ရ၌ွမ္ဂးနိစ္စ, သုဘ, အတ္တ။ အနုပွန္နော၊ ဧံ့။ ကာမစ္ဆန္ဒောစေဝ၊ ကိုလေဝ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ဥပ္ပန္နော၊ ဧံ့။ ကာမစ္ဆန္ဒော စ၊ ကိုလေဝ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်ရောင်။

၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေန–ဓမ္မေန၊ ယြုနကိုံ။ (ဝါ) ယြုဟိုတ်။ အနုပွန္နော၊ ဧံ့။ ဗျာပါဒေါ ဝါ၊ ဉ်ဗျာပါဒနီဝရဏကိုံ။ (ဝါ) ဉ်ဒေါသ မတွံဂး သဘ်ပွမအာစိုပ် ပွန်ဂတး စိုတ် ညံဉ်ရပုင်အုတ်တဲ့ မပွန်ဂတးကိုံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့က္ဂ်ိုဒ်ရ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဧံ့မက္ဂ်ိုဒ်တဲ့။ (ဝါ) ဧံ့မတုပ်ကျောံဗျာပါဒ မက္ဂ်ိုဒ်တဲ့။ ဗျာပါဒေါ ဝါ၊ ဉ်ဗျာပါဒနီဝဏကိုံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ယထာ၊ ညံဉ်ရ အနိဋ္ဌာရီ မဒှံဟိုတ် ဒေါသဝွံကိုံ။ (ဝါ) ညံဉ်ရဒေါသက္ခာက္ခာ မဒှံဟိုတ် ဒေါသကြဲကြဲဝွံကိုံ။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်တ။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင် အာနူ ပဋိဘာဂနိမိတ်။ တံ ဓ္ဍကဓမ္မမ္ပိ၊ နဲသဘ်ဓရ်မွဲဂ့်ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ဉ်အဲ။ နဲ သမ နုပဿာမိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ နပဋိဘာနိမိတ်။ (ဝါ) နအာရိုမဆဲ မဒှံဟိုတ်ရာဂ။ အယောနိသော၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်ရောင်။

၁၃။ ။ အနုပ္ပန္နံ၊ ဧၟံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ဝါ၊ င်ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏကို။ (ဝါ) င်သဘ်စိုတ် စေတသိက်မလှုဟ်ဒကဲ့ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဧၟံမက္ကျိုဒ်ုတဲ့။ (ဝါ) ဧၟံမတုပ်ကော့ံ ထိနမိဒ္ဓမက္ကျိုဒ်ုတဲ့။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ–အယံ အရတိ ယထာ၊ ညံင်ရ ဟွံလဟိင်တ ပွဲဘာဂြိုပ်, ဓရ်သမထဝိပဿနာဝွံကို။ ကျဒံ–အယံ တန္ဒီ ယထာ၊ ညံင်ရ ပွမလှုဟ်ဆုတ်ကလေင်တ ပွဲကိစ္စကုသိုလ်ဝွံကို။ ကျဒံ–အယံ ဝိဇ္ဇာ်တံ ယထာ၊ ညံင်ရ ဒဒှ်မချိဂတဝ် ဂ္ဂိုင်ဂ်ကိုဝါ ခန္ဓကာယဝွံကို။ ကျဒံ–အယံ ဘတ္တသမ္မဒေါ် ယထာ၊ ညံင်ရ ပွမဓူမဲ့ဓိုခဲ့ ဟိုတ်နူပုင် စလဝ်တဲ့ဝွံကို။ (ဝါ) ညံင်ရ ဓူမဲ့ကွေင်ပုင်ဝွံကို။ စေတသော၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ကျဒံ–အယံ လီနတ္တံ ယထာ စ၊ ညံင်ရ ဒဒှ်ပွမခွော်ပ်ကဝေန်ဝွံကို။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်တ်။ အညံ၊ ဧၟံမသ္ဘာင်အာ နူမပ္ပံအရတိ, တန္ဒီ။ တံ ဓ္ဂကမ္မမ္မိ၊ နသဘ်ဓရ်မွဲဂ့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လီနစိတ္တာသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မှံုကိုစိုတ်မခွော်ပ်ကဝေန်။ အနုပ္ပန္နံ၊ ဧၟံ။ ထိနမိဒ္ဓံ စေဝ၊ င်–ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

တတိယံ၊ တတိယသုတ်ရောင်။

၁၄–၁၅။ ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝါ၊ င်ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏကို။ (ဝါ) င်သဘ် ပွမကလှ်လဖှ်စိုတ်, သဘ်ပွမစံင်တူ ကာလကြဲကို။ ။(ပ)။ ။ စေတသော၊ ဒဒက်တ။ ကျဒံ အယံ အဝူပသမော ယထာ၊ ညံင်ရ ပွမဟွံဓိဟ်လလံဝွံကို။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧၟံမသ္ဘာင်အာ နူစိုတ်ဟွံဓိဟ်လလံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဝူပသန္တစိတ္တာသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မှံုကိုစိုတ် ဟွံမွဲကိုပွမဓိဟ်လလံ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝါ၊ င်ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏကို။ (ဝါ) င်သဘ်ပွမသ္ဒေဟ်ဟ္ဟာ ပွဲရတ်ပိပြကာကို။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယောနိသော၊ ဗွဲဟွံသေင်ကိုဟိုတ် ကုသိုလ်မက္ကျိုဒ်ု။ ကျဒံ အယံ မနသိကာရော ယထာ၊ ညံင်ရ ပွမဒ္ဒေါပ်ဂ့်စိုတ်ကို။ (ဝါ) ညံင်ရပွမဒ္ဒေါပ်ဂ့်စိုတ် မွးနိစ္စ,သုဘ,အတ္တ ပွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓဝွံကို။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧၟံမသ္ဘာင်အာနူ အယောနိသောမနသိကာရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယောနိသော၊ ဗွဲ။ မနသိကရော တော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။

၁၆။ ။ ကာမစ္ဆန္ဒော ဝါ၊ ဂ်–ကိုး။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံး။ ဥပ္ပန္နော ဧံး။ ကာမစ္ဆန္ဒော ဝါ၊ န်–ကိုး။ ပဟီယတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်ပါစ္ဆးရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဂပ်ဝ်ပါစ္ဆးကွဲ့ တဒင်္ဂပဟာန်, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, သမုစ္ဆေဒပဟာန်, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာန်, နိဿရဏပဟာန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ အသုဘ နိမိတ္တံ် ယထာ၊ ညံဉ်ရအသုဘနိမိတ်ဝွံကိုး။ (ဝါ) ညံဉ်ရအာရိုၚ် ဟိုတ်အသုဘဗျာန်ဝွံကိုး။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်အာနူအသုဘနိမိတ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ န်။ (ဝါ) န်။ ယောနိသော၊ ဗွဲဟိုတ်ကုသိုလ် မက္ကိုၚ် ဒ်ုး။ (ဝါ) ဗွဲဟိုတ်ပွမကလိဂွံ ဒတုံမြမောဝ် မဂပ်ဝ်နွံပွိုက်။ မနသိကရောတော၊ ဒဒက်တ် ကိုးဩ မပ္ဒေါပ်ဂ့ံစိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုးဩ မပ္ဒေါပ်ဂ့ံစိုတ် မ္ဂးအနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ။ (ပ)။ ။

၁၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဧံမဒ္ဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗ္ဘးနူစိုတ် မစိုန်သကို နီဝရဏ မစ္ပေါ်စး။ (ဝါ) ဧံမဒ္ဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗ္ဘးနူစိုတ်မစိုန်သကို ဗျာပါဒပရိယုဋ္ဌာနအလုံ အိုသိုး။ ကျဒံ အယံ မေတ္တာ ယထာ၊ ညံဉ်ရမေတ္တာဝွံကိုး။ (ဝါ) ညံဉ်ရ တိကစတုက္ကဇ္ဈာန် ကမေတ္တာ မအာစိုပ်အပွနာဝွံကိုး။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်အာနူမေတ္တာ စေတော ဝိမုတ္တိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဧံမဒ္ဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗ္ဘးနူ စိုတ် မစိုန်သ္ဂိုနီဝရဏမစ္ပေါ်စး။ မေတ္တံ၊ န်မေတ္တာ။ ယောနိသော၊ ဗွဲ။ မနသိကရော တော၊ ဒဒက်။ ။(ပ)။ ။

၁၈၊ ၁၉၊ ၂၀။ ။ ကျဒံ အယံ အာရမ္ဘဓာတု ယထာ၊ ညံဉ်ရ ဝီရိယဓာတ်မလေပ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ပ္ဒဲတမ်ဝွံကိုး။ ကျဒံ အယံ နိက္ကမဓာတု ယထာ၊ ညံဉ်ရ ဝီရိယဓာတ်မလေပ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ဇ္ဈော်လ္ဟူနူအာရမ္ဘဓာတ် မတိတ်ဗ္ဘး နူကောသဇ္ဇတဲ့ဝွံကိုး။ ကျဒံ အယံ ပရက္ကမဓာတု ယထာ၊ ညံဉ်ရ ဝီရိယဓာတ် မလေပ်ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ဇ္ဈော်လ္ဟူနူနိက္ကမဓာတ် အာစိုပ်ဒ္ဒဲသ္ဒုင်ကဆံင်ကဆံင်တဲ့ဝွံကိုး။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်အာ နူဓာတ်ပိ မပ္ပံကိုအာရမ္ဘဓာတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ ဒဒက်တ် ကိုးဩ မ္ဒုံကိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုးဩ မ္ဒုံကိုဝီရိယ မ၍က်ပေင်။ (အဓိပ္ပါယ်တုပ်၊ ချပ်ရာဓဓာတ်ညိ)။ ။(ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုးဩ မ္ဒုံကိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္ဍိတ်ဇြ ဟတ်။ ။(ချပ်ရဘဓာတ်။ ။(ပ)။ ။ စေတသော၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ကျဒံ အယံ ဝူပသမော ယထာ၊ ညံဉ်ရ ပွမဓိဟ်လလံ ဟိုတ်နူဗျာန်ဝိပဿနာဝွံကိုး။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်တ။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်အာနူ စေတသောဝူပသမ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝူပသန္တ စိတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုးဩ မ္ဒုံကိုဝိပဿနာဗျာန်စိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုဓိဟ်လလံ။ ။(ပ)။ ။ ယောနိသော၊ ဗွဲ။ ကျဒံ အယံ မနသိကာရော ယထာ၊ ညံဉ်ရ ပွမပ္ဒေါပ်ဂ့ံစိုတ်ကိုး။ (ဝါ) ညံဉ်ရ ပွမပ္ဒေါပ်ဂ့ံစိုတ် ရ၌ဝ်မ္ဂး အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ, အသုဘ ပ္ဒဲဥပါဒါနက္ခန္ဓကိုး။ ဓ္ဍံ၊

တုပ်တ်။ အည်၊ ဧံမသ္သာင်အာ နူယောနိသောမနသိကာရ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ နိဝိစိကိစ္ဆာနီ ဝရဏာ။ ပဟီယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ပါ ကေ့ံရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့ၣ်ရောင်။

ဒုတိယော၊ ဧံမရနုက်ကိုစါ။
နီဝရဏပ္ပဟာနဝဂ္ဂေါ၊ နီဝရဏပ္ပဟာနဝဂ်ရောင်။

၃–အကမ္မနိယဝဂ်

၂၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ စိတ္တံ၊ ဉ်စိုတ် စပ်ကျေံဝိပါကဝဉ်တုဲ မက္ကိုဒ့ၣ်ဝွံ။ (ဝါ) ဉ်စိုတ် မဒ့ၣ်အတိုဉ်ပိုက် တောဘူမကဝဉ်ဒုက္ခဝွံ။ အဘာဝိတံ၊ ဉ်မဟဂပ်ဝ်ကိုဖျော်ပုဝ် ဗွဲအ စေံသမထ,ဝိပဿနာ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့ၣ်တုဲ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒ့ၣ်။ အကမ္မနိယံ၊ ဉ်ဟွံဒုဉ်စရုဉ် ပွဲကောင်ကာမဆဲ မဒ့ၣ်ဟိုတ်တိတ်ဗ့ားနူဒုက္ခဝဉ်။ ။[ဉ်ဟွံဗဗွဲဗက်ဒုဉ်စရုဉ် သွက်ကောင် ကာဒါန,သီလ,ဘာဝနာ မဒ့ၣ်ဟိုတ် မတိတ်ဗ့ား နူဒဒိုက်ဝဉ်။ ။(ကမ္မ–ပွဲကောင်ကာ+နိယ (ဏျ)= ဉ်မဗဗွဲဗက် ကိုဒုဉ်စရုဉ်။ မောဂ္ဂလာန်(၄)၊ ဏာဒိကဏ္ဍ(ရ၃)–သုတ်ကိုသဒ္ဒနီတိ သုတ်–ရ၈၃]။ ။ ဟောတိ ယထာ၊ ညံဉ်ရ မဒ့ၣ်တ်ကို။ ၉ဝံ၊ တုပ်။ ယံ၊ ပြုဉ်သဘ ဓရ်မွဲ။ အဘာဝိတံ၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တုဲ။ (ဝါ) ဟိုတ်။ အကမ္မနိယံ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အည်၊ ဧံမသ္သာင်အာ နူစိုတ်စပ်ကျေံဝိပါကဝဉ်တုဲ မက္ကိုဒ့ၣ်။ တံ ၉က ဓမ္မမွိ၊ နဉ်သဘ်ဓရ်မွဲဂ့ၣ်ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ဉ်အဲ။ နဲ သမနုပဿာမိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တံ၊ ဉ်စိုတ်မစပ်ကျေံ ဝိပါကဝဉ်တုဲ မက္ကိုဒ့ၣ်။ အဘာဝိတံ၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့ၣ်တုဲ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒ့ၣ်။ အကမ္မနိယံ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

မွဲနယ်တုန်။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ စိတ္တံ ယထာ၊ ညံဉ်ရစိုတ် မစပ်ကျေံဝိပါက ဝဉ်တုဲ မက္ကိုဒ့ၣ်ဝွံကို။ ၉ဝံ၊ တုပ်တ်။ ယံ၊ ပြုဉ်သဘ်ဓရ်မွဲ။ အဘာဝိတံ၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တုဲ။ အ ကမ္မနိယံ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အည်၊ ဧံ။ တံ ၉ကဓမ္မမွိ၊ နဉ်–လေဝ်။ အဟံ၊ ဉ်။ နဲ သမနုပဿာ မိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တံ၊ ဉ်။ အဘာဝိတံ၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တုဲ။ အကမ္မနိယံ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ပဌမံ၊ ရောင်။

၂၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ စိတ္တံ၊ ငစိုတ် မစပ်ကျော်ခရ်လောကုတ္တ်ိ ဒွိတ်ပြကာတဲ့ မက္ခ်ိဒ့်ဝွံ။ (ဝါ) ငစိုတ် မဒ့်အတိုင်ပွိက် တောဘူမကဝင်ဒုက္ခဝွံ။ ဘာဝိတံ၊ ငမဂပ်ဝ်ကို ဇော်ပွဝ် ဗွဲအစော်သမထ,ဝိပဿနာ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒ့်။ ကမ္မနိယံ၊ ငပွမ ဒုင်စရင် ပွဲကောင်ကာမဆာဲ မဒ့်ဟိုတ်တိတ်ဗ္ဘးနူဒဒိုက်ဝင်ဋ္ဌ။ ဟောတိ ယထာ၊ ညံငရ်ဒ့် တ်ကို။ ဓ္ဝံ၊ တုပ်တ်။ ယံ၊ ယြဲငသဘ်ခရ်မွဲ။ ဘာဝိတံ၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ကမ္မနိယံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ဧ့ံမသ္သာင်အာနူစိုတ် မစပ်ကျော်ခရ်လောကုတ္တ်ိ ဒွိတ်ပြကာတဲ့ မက္ခ်ိဒ့်။ တံ ဓ္ကခမ္မမွိ၊ နသဘ်ခရ်မွဲဂ့်ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ နသမနု ပသ္သာမိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ် မစပ်ကျော် ခရ်လောကုတ္တ်ိ ဒွိတ်ပြကာတဲ့ မက္ခ်ိဒ့်။ ဘာဝိတံ၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ ကမ္မနိယံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(မိက်ဝွံကိုအရထ နယ်ဒုတိယမ္ဂး ကေတ်နယ်လ္ဟုဂ့်တဲ့ ကိုညိ)။ ။

ဒုတိယံ၊ ရောင်။

၂၃၊ ၂၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ စိတ္တံ၊ ငစိုတ် မစပ်ကျော်ဝိပါကဝင်ဋ္ဌတဲ့ မက္ခ်ိ ဒ့်ဝွံ။ အဘာဝိတံ၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ မဟတော၊ ဧ့ံမဇော်လ့ဲလး။ အနတ္တာယ၊ တ္ဟာ်န ဟွံမွဲကိုဒတဲ့ဖို့။ (ဝါ) တ္ဟာ်နဟွံမွဲကိုဒတဲ့ဖို့ မတွံဂးဒဒိုက် မပ္ဍံပဋိသန္ဓိ, ဗျူ, ယဲ, ချိုတ်။ သံဝတ္တတိ ယထာ၊ ညံငရ် မဒ့်တ်ကို။ ဓ္ဝံ၊ တုပ်။ ယံ၊ ယြဲငိ။ အဘာဝိတံ၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ မဟတော၊ ဧ့ံ။ အနတ္တာယ၊ တ္ဟာ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ဧ့ံမသ္သာင်အာ နူစိုတ် မစပ်ကျော်ဝိပါကဝင်ဋ္ဌတဲ့ မက္ခ်ိဒ့်။ တံ ဓ္ကခမ္မမွိ၊ နဲ–ကိုလေဝ်။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ် မစပ်ကျော်ဝိပါကဝင်ဋ္ဌတဲ့ မက္ခ်ိဒ့်။ မဟတော၊ ဧ့ံ။ အနတ္တာယ၊ တ္ဟာ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

တတိယံ၊ ရောင်။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ စိတ္တံ၊ ငစိုတ် မစပ်ကျော်ခရ်လောကုတ္တ်ိ ဒွိတ်ပြကာတဲ့ မက္ခ်ိ ဒ့်ဝွံ။ ဘာဝိတံ၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ မဟတော၊ ဧ့ံမဇော်လ့ဲလး။ အတ္တာယ၊ တ္ဟာ်နဒတဲ့ဖို့။ (ဝါ) တ္ဟာ်နဒတဲ့ဖို့ မတွံဂး တသိုက် မဂ်, ဖို့, နိဗ္ဗာန်။ သံဝတ္တတိ ယထာ၊ ညံငရ်။ ဓ္ဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ဧ့ံမသ္သာင်အာနူစိုတ် မစပ်ကျော်ခရ်လော ကုတ္တ်ိ ဒွိတ်ပြကာတဲ့ မက္ခ်ိဒ့်။ ။(ပ)။ ။

စတုတ္ထံ၊ ရောင်။

၂၅၊ ၂၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ စိတ္တံ၊ ငစိုတ် မစပ်ကော့ ဝိပါကဝဋ်ဆုံတဲ့ မက္ကို် ဒှ်ဝွံ။ အဘာဝိတံ၊ ငြ။ အပါတုဘူတံ၊ ငဟွံဂွံဒုငယ္ဟု ကြို်ဒှ်ပြာကတ်။ ငဟွံအာစိုပ် ကြို်ဒှ် ပြာကတ်။ ဟုတ္တာ၊ ဒှ်တဲ့။ မဟတောာ၊ ဧံ့။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဟန်။ သံဝတ္တတိ ယထာ၊ ညံငရ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ စိတ္တံ၊ ငစိုတ် မစပ်ကော့ ဓရ်လောကုတ္တို် ဒွိတ်ပြကာတဲ့ မက္ကို် ဒှ်ဝွံ။ ဘာဝိတံ၊ ငြ။ ပါတုဘူတံ၊ ငြ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ မဟတောာ၊ ဧံ့။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟ်။ သံဝတ္တတိ ယထာ၊ ညံငရ်။ ။(ပ)။ ။ အဘာဝိတံ၊ ငြ။ အဗဟုလီကတံ၊ ငဟဂပ်ဝ် ကို် ဇော်ပွဝ်ဂ္ဂိုငြ်ငကို်အလန်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘာဝိတံ၊ ငြ။ ဗဟုလီကတံ၊ ငမဂပ်ဝ်ကို်ဇော်ပွဝ် ဂ္ဂိုငြ်ငကို်အလန်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ။(ပ)

၂၉၊ ၃၀။ ။ အဘာဝိတံ၊ ငြ။ အဗဟုလီကတံ၊ ငြ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ (ပ)။ ။ ဒုက္ခာဓိဝဟံ၊ ငမလေပ်ရေငတ္ဘုငြ်ဗစိုပ် ဒဒိုက်တန်ပဋိသန္ဓိ, ဗျူ, ယဲ, ချိုတ်။ (အဓိ+ဝဟ+အ။ ဒုက္ခံ အဓိဝဟတိ အာဟရတီတိ ဒုက္ခာဓိဝဟံ)။ ။ (မွဲနယ်တုန်) ဒုက္ခာဓိဝါဟံ၊ ငမဂပ်ဝ်ပလံင်ဗစိုပ် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ် မတူရူကို်ဓရ်အရီ မပ္ပံကို်လောကုတ္တို် ပါဒကဖျာန်။ ။(အဓိ+ဝဟ+ဏ။ ဒုက္ခ၊ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ အဓိဝါဟ၊ စိုတ်မဂပ်ဝ်ပလံင် ဗစိုပ်။ ပွဲနယ်ဝွံ ဒးမ္ဒုံကို်ဝုဒ္ဓိမ္ဂး ဝါ–ရ။ ဒုက္ခေန အဓိဝါဟီယတိ ပေသီယတီတိ ဒုက္ခာဓိ ဝါဟံ)။ ။(ပ)။ ။ သုခါဓိဝဟံ၊ ငမလေပ် ရေငတ္ဘုငြ်ဗစိုပ် တသိုက်မွဲကို်တသိုက်မွဲ။ (ဝါ) ငမလေပ်ရေငတ္ဘုငြ်တသိုက် သ္ဘုငြ်တ်ကဆံင်ကဆံင်။ ။(ရေငတ္ဘုငြ်နူတသိုက် မ္ဒိုဟ် စိုပ်တသိုက်သွဝ်၊ နူတသိုက်သွဝ် စိုပ်တသိုက်ဖျာန်၊ နူတသိုက်ဖျာန် စိုပ်တသိုက် ဝိပဿနာ၊ နူတသိုက်ဝိပဿနာ စိုပ်တသိုက်မဂ်၊ နူတသိုက်မဂ် စိုပ်တသိုက်ဖိုလ်၊ နူတ သိုက်ဖိုလ် စိုပ်တသိုက်နိဗ္ဗာန် မိက်သွးရ)။ ။ (မွဲနယ်တုန်) ငမဂပ်ဝ်ပလံင်ဗစိုပ် ဗွဲမ လောဲသွာ မတူရူကို်ဓရ်အရီ မပ္ပံကို် လောကုတ္တို် ပါဒကဖျာန်။ ။(ပ)။ ။

တတိယော၊ ဧံ့။ အကမ္မနိယဝဂ္ဂါ၊ အကမ္မနိယဝဂ်ရောင်။

၄–အဒန္တဝဏ်

၃၁၊ ၄၀။ ။ ကြဒံ စိတ္တံ၊ ငြ။ ။(ကို်အတိုင်ကွာညီ)။ ။ အဒန္တံ၊ ငဟဂပ်ဝ် ဝေတ်ဗ္ဘောန် နကို်ဘာဝနာ။ (ဝါ) ငဟွံယေန်သွာင် ဟိုတ်ပွမသ္ဘေဲခြာ ကျော်ဘာဝနာ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ မဟတောာ၊ ဧံ့။ ဒန္တံ၊ ဧံ့ဂပ်ဝ်ဝေတ်ဗ္ဘောန် နကို်ဘာဝနာ။ (ဝါ) ငမယေန်သွာင် ဟိုတ်နူအစော်ဘာဝနာ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အဂုတ္တံ၊ ငမဟဂပ်ဝ်ထိင် ဒက်လဝ် နကို်သတိသံဝရ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဂုတ္တံ၊ ငမဂပ်ဝ်ထိင်ဒက် နကို် သတိသံဝရ။ ။(ပ)။ ။ အရက္ခိတံ၊ ငမဟဂပ်ဝ်မင်မွဲ နကို်သတိသံဝရ။ ။(ပ)။ ။

ရကွဲတံ၊ ငမဂပ်ဝ်မင်မွဲ နကိုသတိသံဝရ။ ။(ပ)။ ။ အသံဝုတံ၊ ငမဟဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုနကိုသ္ဘတြင် မတွံဂးသတိ။ ။(ပ)။ ။ သံဝုတံ၊ ငမဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုနကိုသ္ဘတြင် မတွံဂးသတိ။ ။(ပ)။ ။ ကွဒံ စိတ္တံ၊ ငိ။ အဒန္တံ၊ ငိ။ အဂုတ္တံ၊ ငိ။ အရကွဲတံ၊ ငိ။ အသံဝုတံ၊ ငိ။ ဟုတ္တွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။

စတုတ္ထော၊ ခေါ့။ အဒန္တဝဂ္ဂေါ၊ ရောင်။

၅–ပဏ္ဍိဟိတအစ္ဆဝဂ်

၄၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးဂ့်တုန်။ မိစ္ဆာပဏိဟိတံ၊ ခေါ့မဂပ်ဝ်စွံပ္တန်လဝ် ဗွဲမမှာရာ။ သာလိသူကံ ဝါ၊ ငတ္ဘုငိတ္ဘုး သြေံသာလီကို။ ယဝသူကံ ဝါ၊ ငတ္ဘုငိတ္ဘုး သြေံယ်ကို။ ဟတ္ထေနဝါ၊ နကိုတဲကို။ ပါဒေနဝါ၊ နကိုဖိုင်ကို။ အက္ကန္တံ၊ ငမဂပ်ဝ်ပ္ဒိ် မဂပ်ဝ်လိုန်။ သမာနံ၊ နကြိန့်တ်နေဝ်။ ဟတ္ထံ ဝါ၊ နိတဲကို။ ပါဒံ ဝါ၊ နိဖိုင်ကို။ ဘေစ္ဆတိ၊ ကြက်ပထောင်ကွိုဟ်ရ။ လောဟိတံ ဝါ၊ နိဆီကို။ ဥပ္ပါဒေဿတိ၊ ကြက်ကို တိတ်ရ။ (ဝါ) ကြက်ကိုဇွောဝ်တိတ်ရ။ ကွတိ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်မြဲသာ်ဝွံ။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ (ဝါ) ပုံဟွံဒ့ိရ။ ။

တံ၊ ငပွမဟွံဒ့ိဂ့်။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သူကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဘုငိကောက်။ (ဝါ) နိ။ မိစ္ဆာပဏိဟိတတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့ိမဂပ်ဝ် စွံပ္တန်လဝ် ဗွဲမမှာရာရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝမေဝံ၊ တုပ်တ ညံင်ရသာ်ဝွံဟောင်။ ဝတ၊ ဗွဲစွတ်။ သော ဘိက္ခု၊ ငခမီဂ့်။ မိစ္ဆာပဏိဟိတောန၊ ခေံမဂပ်ဝ်စွံပ္တန်လဝ် ဗွဲမမှာရာ။ (ဝါ) ခေံမဂပ်ဝ်စွံပ္တန်လဝ် ဗွဲမမှာရာ နမရာဒနာမိက် ကိုဒဒိုက်ဝင်္ဂမတွံဂး ပိုန်ဘိုက်ဘဝမ္ဒိဟ် ဒေဝတ်။ စိတ္တောန၊ နကိုစိုတ်။ အဝိဇ္ဇံ၊ နိအဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) နိအဝိဇ္ဇာ ဟွံလေပ်တီပ္ဒံခရိခန္ဓ, အာယတန, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မဒ့ိသစ္စပန်, အတိက်, အနာဂတ်။ ဘေစ္ဆတိ၊ ကြက်ပလိုပလာ်ရ။ ဝိဇ္ဇံ၊ နိအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။ ဥပ္ပါဒေဿတိ၊ ကြက်ကိုက္ဆိုဒ့ိရ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိနိဗ္ဗာန်။ သစ္ဆိကရိဿတိ၊ ကြက်သွဇွောဝ်မတ်ရ။ ကွတိ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်မြဲသာ်ဝွံ။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ တံ၊ ငိ။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ (ဝါ) နိစိုတ်။ မိစ္ဆာပဏိဟိတတ္တာ၊ ဟိုတ်–ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ပဌမံ၊ ရောင်။

၄၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ သမ္မာပဏိဟိတံ၊ ခေံမဂပ်ဝ်စွံပ္တန်လဝ်ဗွဲမွးရး။ သာလိသူကံ ဝါ၊ ငိ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ကွတိ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငိ။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ။

(ဝါ) ပုံဒှ်ရ။ တံ၊ ငပွမဒှ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သူကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ (ဝါ) နှ်။ သမ္မာပဏ္ဍိဟိတတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မဂပ်ဝ် မစ္ဆံပ္ဟန်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရးရောင်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာပဏ္ဍိဟိတေန၊ ဧၚ်မဂပ်ဝ်စွံပ္ဟန်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ (ဝါ) ဧၚ်မဂပ်ဝ်စွံပ္ဟန်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရး နမ ရာဒနာမိက်ကိုနိဗ္ဗာန်။ စိတ္တေန၊ နကိုံ။ ။(ပ)။ ။

၄၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ ကျွဓ၊ ပဲလောကဝွံ။ ဓ္ဍကစ္စံ၊ ဧၚ်မဒှ်လ့ိုံ။ ပဒုဋ္ဌ စိတ္တံ၊ ဧၚ်မွံကိုံဒေါသစိုတ် မဂပ်ဝ်ပလိုပလော်။ ပဂ္ဂလံ၊ နှ်ပူဂိုလ်။ ဓ္ဍံ၊ ရဲသော်ဝွံ။ စေတသာ၊ နကိုံစိုတ်ဇကု။ (ဝါ) နကိုံစိုတ်မဒှ်မွဲဟာန်ကျော် စေတောပရိယာဉ်ဏ်ဇကု။ (ဝါ) နကိုံစိုတ် မဒှ်မွဲဟာန်ကျော် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဇကု။ စေတော၊ နှ်စိုတ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်ခြာတဲ့။ ပဇာနာမိ၊ ပုံတီရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ပဇာနာမိ၊ ပုံတီဂ့်ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ကျွမမှိ သမယော၊ ပဲ့ ကာလ မဒှ်အရာပဒုဋ္ဌစိုတ် မက္ကိုဒှ်ဂ့်။ အယံ ပဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်ဝွံ။ ကာလံ၊ နှ်ပွမချိုတ်။ စေ ကရေယျ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရသွမ္ဂး။ ဓ္ဍံ သတိ၊ နကြိသွရဲသော်ဝွံနေဝ်။ အယံ ပဂ္ဂလော၊ နှ် ပူဂိုလ်ဝွံ။ အာဘတံ၊ ရေင်တ္ဂင်ဏာ မွဲမွဲဒ္ဒဲဝဲတဲ့။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ မဂပ်ဝ်စွံပ္ဟန် လဝ်ကိုံ။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်ညံင်သော်ဝွံ။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ဇကု။ ကမ္မုနာ၊ မိန်အကုသိုလ်ကံ။ နိရယေ၊ ပဲ့နရက်။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွံပ္ဟန်ရ။ ကျွတိ၊ ရဲသော်ဝွံ။ ပဇာနာမိ၊ ပုံတီရ။ တံ၊ ငပွမ္ဒးဒုင်စွံပ္ဟန် ပဲ့နရက်ဂ့်။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြ ဟိုတ်မွဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ စိတ္တံ၊ နှ်စိုတ်။ ပဒုဋ္ဌံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပလိုပလော်ကေံ့ နကိုံ ဒေါသရ။ ကျွတိ၊ ဟိုတ်ဒှ်သော်ဂ့်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဗွဲစုတ်။ စေတောပဒေါသဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် စိုတ်မလိုလော် မပ္ပနဂတားစိ။ ဓ္ဍံ၊ ရဲသော်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မတွံလဝ်မွး ယထာဘတံ။ ။(ပ)။ ။ နိရ ယေ၊ ပဲ့။ ကျွတိ၊ ရဲသော်ဝွံ။ ကျွဓ၊ ပဲ့လောကဝွံ။ ဓ္ဍကစ္စေ၊ ဧၚ်မဒှ်လ့ိုံအိုတ်။ သတ္တာ၊ ငသတ်ဂမ့ိုင်။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒိန္နခန္ဓကာယ။ ဘေဒါ၊ ဧၚ်မလိုလော်။ မရဏာ၊ နူပွမချိုတ်။ (ဝါ) နူမချိုတ်။ ပရံ၊ ပဲ့ကြ်။ (ဝါ) ပဲ့ပွမဂိုင်ကေတ်ဘဝခန္ဓတို့ မဒှ်ကြ်။ (ဝါ) ပဲ့ ဘဝခန္ဓတို့ မထပ်ဂိုင်ကေတ်။ ။(မွဲနယ်တုန်) ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဇီဝိတိန္ဒြိ မဒှ် ဟိုတ်ဒ္ဓန်ဥပါဒိန္နခန္ဓကာယ။ ဘေဒါ၊ ဧၚ်မဒှ်ဟိုတ်မလိုလော်။ မရဏာ၊ နူစုတိစိုတ်။ (ဝါ) နူစုတိစိုတ် မဒှ်သဘ်ပွမချိုတ်။ ပရံ၊ ပဲ့ကြ်။ (ဝါ) ပဲ့ပဋိသန္ဓိစိုတ် မဒှ်ကြ်)။ ။ အပါယံ၊ ဧၚ်မစော်စူးနူတသိုက်။ (ဝါ) ဧၚ်မစော်စူးနူကုသိုလ်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဧၚ်မဒှ်ဒ္ဓန် မဒှ်အရာက္ကိုဒှ် ဒဒိုက်။ (ဝါ) ဧၚ်မဒှ်ဘုံဘဝ မက္ကိုဒှ် ဟိုတ်နူအကုသိုလ်ကံ မလိုလော်။ ဝိနိပါတံ၊ ဧၚ်မဒှ် အရာမဒတုံစော့်။ နိရယံ၊ နှ်နရက်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံပြာပ်အာစိုပ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဒးအာစိုပ် အိုတ်ရ။ (မွဲနယ်တုန်) နိရယံ၊ ပဲ့နရက်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဂွံက္ကိုဒှ်အိုတ်ရ။ ကျွတိ၊ ရဲသော်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၄၄။ ။ ခ္ဍကစ်ံ၊ ခ္ဆံမဒ့်လ့ဳ်။ ပသန္နစိတ္တံ၊ ခ္ဆံမ့ုံကဳ့်စိုတ် မဖြုင်ကေဝ် နကဳ့်သဒ္ဒါ။ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ကျမမ့် သမယေ၊ ပ္ဆဲကာလ မဒ့်အရာပသန္နစိုတ် ကျဳ်ဒ့်ဝွံ်။ ။(ပ)။ ။ ခ္ဍံ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝွံ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကဳ့ဇကု။ ကမ္မုနာ၊ မိန်ကုသိုလ်ကံ။ သဂ္ဂေ၊ ပ္ဆဲချုင်သွဝ်။ နိကွိတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စ်ုပ္ပန်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ်။ ပဇာနာမိ၊ ပ္ဆံတီရ။ တံ၊ ငပွမ္ဒးဒုင်စ်ုပ္ပန်လဝ် ပ္ဆဲချုင်သွဝ်ဂ့်။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်မွဲ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်။ ပသန္နံ၊ စိုန်ဖြုင်ကေဝ် နကဳ့် သဒ္ဒါရ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ့်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဗွဲစုတ်။ စေတောပသာဒဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွစိုတ် ဖြုင်ကေဝ်။ ခ္ဍံ၊ ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မတွံလဝ်မွး ယထာဘတံ။ ။(ပ)။ ။ သဂ္ဂေ၊ ပ္ဆဲ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ မရဏာ၊ နူ။ ပရံ၊ ပ္ဆဲ။ သုဂ္ဂတိ၊ ခ္ဆံမဒ့်ဒ္ဍန် အရာတ သိုက်မကျဳ်ဒ့်။ (ဝါ) ခ္ဆံမဒ့်အရာ မအာစိုပ်တသိုက် ဟွံမွဲကဳ့ဒဳိက်။ သဂ္ဂံ၊ ခ္ဆံမပြုတ်ဗွဲမ လောန် နကဳ့်သမွတ္တိ မ့ုံမပ္ဆံရူပါရီ။ (ဝါ) ခ္ဆံမဒ့်မွဲဟာန်ကျဲာ် မပ္ဆံရူပါရီ၊ ပွိက်စိုတ်မပြဲ။ လောကံ၊ နှ်ဘုံ, ဘဝဒေဝတ်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဆံပြာပ်အာစိုပ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဆံဂွံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ (မွဲနယ်တုန်) လောကံ၊ ပ္ဆဲဘုံ, ဘဝဒေဝတ်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဆံဂွံကျဳ်ဒ့်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၄၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ငဉာ်ကွာ။ အာဝိ လော၊ ငမကွိခန်။ လူဥ္ဆိတော၊ ငမကွိုက်ကျိုဒ့ုံင ဟိုတ်နူကျာ။ ကလလီဘူတော၊ ငမ အာစိုပ် ဒဒ့်သ္ဒုိက်သရီ။ အဿ၊ ဂဇ္ဘယဝ်ရဒ့်မွး။ တတ္ထ၊ ပ္ဆဲဉာ်ကွာဂ့်။ စက္ခုမာ၊ ခ္ဆံမ့ုံကဳ့် လညာတ်မတ်။ ပုရိသော၊ ငတြုံ့။ တီရေ၊ ပ္ဆဲသြင်။ ဌိတော၊ ငမဒတူ။ (ဝါ) ငမဒတူ ကျောဝ်။ သမာနော၊ နကြို။ သိပ်ပိသမ္ဘုကမ်ဳ၊ နှ်ကျုသင်, ကျုလေဝ်ကဳ့်။ သက္ခရကဋ္ဌလမ်ဳ၊ နှ်တုံ့, ကဝေက်လေဝ်ကဳ့်။ မဒ္ဓုကုမ္ဘမ်ဳ၊ နှ်ဂကောံကလေဝ်ကဳ့်။ စရန္တမ်ဳ၊ နှ်ပွမအာဒုံင်လေဝ် ကဳ့်။ တိဋ္ဌန္တမ်ဳ၊ နှ်ပွမဒေါ်ဒုံင်လေဝ်ကဳ့်။ နှ ပသေယျ၊ ဂဇ္ဘဟွံညာတ်ကေတ်ရ၊ တံ၊ ငပွ မဟွံညာတ်ကေတ်ဂ့်။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရဟိုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဥဒကဿ၊ ဒဒက် တ်ကဳ့်ဉာ်။ အာဝိလတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့်မကွိခန်ဒုံင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ အာဝိလေန၊ ခ္ဆံမ ကွိခ္ဒက်ဒုံင် ဟိုတ်နူနီဝရဏမသုန်။ စိတ္တေန၊ နကဳ့်စိုတ်။ အတ္တာတ္ထံ ဝါ၊ နှ်ဒတဲုဖိုဇကုကို။ ဥဿတိ၊ ကြက်တီရ။ ပရတ္ထံ ဝါ၊ နှ်ဒတဲုဖိုဥးသ္ဆာင်ကို။ ဥဿတိ၊ ကြက်။ ဥဘယတ္ထံ၊ နှ်ဒတဲုဖိုဇကု, ဥးသ္ဆာင်စါကို။ ဥဿတိ၊ ပ္ဆံ။ မနုဿဓမ္မာ၊ လ္ဂျုနူဓရ် ကုသလကမ္မပထ မ္ဒိဟ်။ ဥတ္တရိ၊ ခ္ဆံမပြုလောန်။ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ ဝါ၊ နှ်တွေင်လညာတ် ဉာဏ် မဗဲွကုပူဂိုလ်အရီကို။ (ဝါ) နှ်တွေင်လညာတ်ဉာဏ် မသွဟ်အစော် တ္ဒုဟ်နသွ ဒဒ့်ပူဂိုလ်အရီကို။ သစ္ဆိကရိဿတိ၊ ကြက်ဂွံသွဇွောဝ်မတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ခ္ဍတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်ဝွံ။ နှ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပ္ဆံဟွံမွဲပြာကတ်ရ။ တံ၊ ငပွမဟွံမွဲဂ့်။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရ

ဟိုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ အာဝိလတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မကို့ခ္ဆက် ဒွံင်စိရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၄၆၊ ၄၇။ ။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ငံ။ အစ္ဆော၊ ငံမကေဝ်ဖြုင်။ ဝိပ္ပသန္နော၊ ငံမကေဝ် ဖြုင်လောန်။ အနာဝိလော၊ ငံဟွံကို့ခန်။ အသေ၊ ဂဗ္ဘ–မွး။ ။(ပ)။ ။ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ ပသေယျ၊ ဂဗ္ဘညာတ်ရ။ တံ၊ ငံပွမညာတ်ဂှ်။ ။(ပ)။ ။ အနာဝိလတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်ဟွံကို့ခန်ဒွံင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ အနာဝိလေန၊ ဧ့ုဟွံကို့ခ္ဆက် တိတ်ဗွးနူ နီဝ ရဏာမသုန်။ ။(ပ)။ ။ ယာနိ ကာနိစိ ရုက္ခဇာတာနံ၊ ငံတ့ုဆုအိုသိုဂမ့ုိင်။ ။ (နံဝိဘတ် စော့်ပဲ့အရထပထမာ၊ ဇာတသဒ္ဒါအရထ တွေင်ဟွံမွဲ)။ ။ သန္တိ၊ ပုံန္ဒံတ်အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ပွောဝ်တ့ုဆုအိုသိုဂမ့ုိင်ဂှ်။ ဖန္ဒနော၊ နှ်တ့ုံပြုံပြ။ (ဝါ) နှ်တ့ုံကသံ။ မုဒုတာယ စေဝ၊ ဗွဲဒဒှ်မဍ္ဍိန်ညော်ကို။ ကမ္မညတာယ စ၊ ဗွဲဒဒှ်မဒုင်စရင် ပွဲကေင်ကာကို။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ ခိဟ်အိုတ်ရုဂှ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။(ယဒိဒံ–အရထဟွံမွဲ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ ကျဒံ စိတ္တံ ယထာ၊ ညံင်ရစိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုဇောဝ်ပွဝ် သမထ, ဝိပဿနာဝွံကို။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ ယံ၊ ယြင်သဘ်ဓရ်မွဲ။ ဘာဝိတံ၊ ငံမဂပ်ဝ်ကိုဇော် ပွဝ် နအစော်သမထဝိပဿနာ။ ဗဟုလီကတံ၊ ငံမဂပ်ဝ်သွ ဂ့ိုင်ငံကိုအလန်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ မုဒု စ၊ ငံမဍ္ဍိန်ဧ့ျောတ်ကို။ ကမ္မညဉ္စ၊ ငံမဒုင်စရင် ပွဲကေင်ကာကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အညံ၊ ဧ့ုံမသ္ဆာင်နူစိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုဇော်ပွဝ် နအစော်သမထ, ဝိပဿနာ။ တံ ဓ္ဂကဓမ္မမ္ပိ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ငံ။ နှ သမနုပဿာမိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တံ၊ ငံ။ ဘာဝိတံ၊ ငံ။ ဗဟုလီကတံ၊ ငံ။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ မုဒု စ၊ ငံမဍ္ဍိန်ညော်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ ။

၄၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ စိတ္တံ ယထာ၊ ညံင်ရ စိုတ်အလုံအိုသိုဝွံကို။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ ယံ၊ ယြင်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ စိုန်လေပ်ပြုံင်လှဲ ဗွဲမပြဟ်ရ။ အညံ၊ ဧ့ုံမသ္ဆာင်နူ စိုတ်။ တံ ဓ္ဂကဓမ္မမ္ပိ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ငံ။ နှ သမနုပဿာမိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ လဟုပရိဝတ္တတာယ၊ ပွဲဒဒှ်မပြုံင်လှဲဗွဲမပြဟ်။ ဥပမာပိ၊ နှ်ဥပ မာကိုလေဝ်။ ယာဝဉ္စ၊ လောန်နှ်ကာဲကာဲ။ ။(ကျဒံ–အရထဟွံမွဲ)။ ။ နှ သုကရာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွ ဟွံလောဲသွာရ။ စိတ္တံ၊ ငံ။ ယာဝဉ္စ၊ လောန်နှ်ကာဲကာဲ။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ စိုန် လေပ်ပြုံင်လှဲ ဗွဲမပြဟ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

အဋ္ဌမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဒွဲာ်ရောင်။

၄၉၊ ၅၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ စိတ္တံ၊ ငဘဝ်စိုတ်ဝွံ။ ပဘဿရံ၊ စိုန်မှုံကိုလျုး မတိတ်ဒွံင် ဖျိုဖျိုဖျဖျရ။ (ဝါ) စိုန်သ္ဆးဇုး ဗွဲပကတိရ။ တဉ္စ ခေါ၊ ငဘဝ်စိုတ်ဂှ်ကိုလေဝ်။ အာဂန္တုကေဟိ၊ ဧ့ုံမဒှ်ကွဲအိုတ်။ (ဝါ) သိုဟွံဒှ်မွဲဟာန်ကျော် ဘဝ်စိုတ် ကာလအာစိုပ်

ခဏဇ ကြွနူဘဝင်စိုတ် ဟိုတ်မက္ကိုဒ့်စိ ဧံမဂပ်ဝ်ကော်ခ်စမ္ပး ကွဲအိုတ်။ ဥပက္ကိလေသေ ဟိ၊ ဟိုတ်နူကမ္ဒိခ္ဒက် မတ္တံကိုရာဂဂမ္ဒိုင်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ စိုန်ကိုခ္ဒက်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ နူ–ဂမ္ဒိုင်။ ဝိမုတ္တံ၊ စိုန်တိတ်ဗ္ဘးရ။ က္ကတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

ဒသမံ၊ ရောင်။

ပဉ္စမော၊ ဧံမရနုက်ကိုမသုန်။ ပဏ္ဍိဟိတအစ္ဆဝဂ္ဂေါ၊ ရောင်။

၆–အစ္ဆရာသဃ်ာတဝဂ်

၅၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ့။ ။(ပ)။ ။ ဥပကိလိဋ္ဌံ၊ စိုန်။ တံ၊ နဲ်ဘဝင်စိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) နဲ်ဘဝင်စိုတ် မကလိခ္ဒက် ဟိုတ်နူမပ်တ်ကိုရာဂ မဒ့်အာဂန္တုက မကလိခ္ဒက်ဂ့်။ ။[ပ္ဍဲ အဋ္ဌကထာ နဒဒ့်ပက္ကန္တဝိသယ တသဒ္ဒါ မကလေင်စော်“စိတ္တံ” မတဲုက္ဂုင်မ္ဂး “တံ ဘဝဂ်ံ စိတ္တံ” တဲု ပံက်ထွးလဝ်ရ။ ပ္ဍဲအရာကိုအရထဝ်ံ “တံ၊ နဲ်သဘ်အရထဂ့်။ (ဝါ) နဲ်သဘ်အရထ မတွံဂးဘဝင်စိုတ် မသ္သးဇုး ဟိုတ်နူကွိခ္ဒက် မ့ုံမပ်တ်ကိုရာဂ မဒ့်အာဂန္တုကဂ့် မ္ဒးကွိခ္ဒက်အာ” သာ်ဝ်ံ နဒဒ့်အနုဘူတ ဝိသယ–တသဒ္ဒါ စော်ကိုဥပက္ကိလိဿနကိရိယာတဲု ကိုလဝ်အ ရထရ။ ပွမကိုလဝ်အရထဝ်ံ ပိုဒ်အာကာရ နူပြဝံက်အဋ္ဌကထာမ္ဂး “ယထာဘူတံ နပွ ဇာနာတိတိ က္ကဒ္ဌ ဘဝဂ်ံစိတ္တံ ဓ္ဝံ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ၊ ဓ္ဝံ ဝိပွမုတ္တံ နာမာတိ ယထာသဘာဝတော နု ဇာနာတိ”–ဂ့် သွလဝ် ကံတဲု ကိုလဝ်အရထရ]။ ။ အဿုတဝါ၊ ဧံဟွံမွဲကိုု လမိင်လညာတ်။ (ဝါ) ဧံဟွံမွဲကိုအာဂမသုတ, အဓိဂမသုတ။ (ဝါ) ဧံဟွံသေင်ကိုု ညးမဂိုင်စွတ်ကေတ်ဒေသနာကျာ်, ညးဟွံတီညာတ် သွဇွောဝ်မတ်ကိုမဂ်, ဖိုံ, နိဗ္ဗာန်အလိုဇကု။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ဝ်ပူဂိုလ် အန္ဓပုထုဇန်။ (ဝါ) ဝ်ပူဂိုလ်ပုထုဇန် အဝိဇ္ဇာမဓလိုဖ္ဖိုက်လဝ်တဲု မက္ခက်ဒွံင်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်သဘ်မဘုံပြ။ (ဝါ) အတိုင်သဘ်မဘုံစွတ် မတွံဂးပွမကလိခ္ဒက် ဟိုတ်နူအာဂန္တုက မကလိခ္ဒက် မတ္တံကိုရာဂ။ နပွဇာနာတိ၊ ပ္ဒံဟွံတီရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့် ဟွံတီသာ်ဂ့်စိ။ အဿုတဝတော၊ ဧံဟွံမွဲကိုလမိင်လညာတ်။ (ဝါ) ဧံဟွံမွဲကိုအာဂမသုတ, အဓိဂမသုတ။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်အန္ဓပုထုဇန်။ စိတ္တဘာဝနာ၊ ဎ်ဝိပဿနာ မလေပ် ဇော်မောဝ်ကိုစိုတ်။ (ဝါ) ဎ်စိတ္တဘာဝနာဝိပဿနာ ဟိုတ်မတီကေတ် သဘ်အရထ မဘုံစွတ် မတွံဂးပွမကလိခ္ဒက် ဟိုတ်နူအာဂန္တုက မကလိခ္ဒက်။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ က္ကတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဟံ၊ ဎ်အဲ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံသွးရ။ က္ကတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၅၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိမုတ္တံ၊ စိုန်တိတ်ဗ္ဘးရ။ တံ၊ နဲ်ဘဝင်စိုတ်ဂ့်။ သုတ ဝါ၊ ဧံမ့ုံကိုုလမိင်လညာတ်။ (ဝါ) ဧံမ့ုံကိုအာဂမသုတ, အဓိဂမသုတ။ (ဝါ)

ဧံမန့်ညး မဂိုင်စ့တ်ကေတ် ဒေသနာကျာ်, ညးမတီညာတ် သွဇော်မတ်ကို မဂ်, ဖိုိ, နိဗ္ဗာန်အလိုဇကု။ အရိယသာဝကော၊ ငကွးသာဝကအရီ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ (ဝါ) အတိုင်သဘ်မဍုံစ့တ် မတွံဂး ပွမတိတ်ဗ့းန္ဒ အာဂန္တုက မပ္ဍံကိုရာဂဂမ့်ဂိုင်။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံတီ ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဒန့်တီသာ်ဂ့်စိ။ သုတဝတော၊ ဧံ့။ အရိယသာဝကဿ၊ ဒဒက်တ်။ စိတ္တဘာဝနာ၊ ငဗလဝဝိပဿနာ မလေပ်ဇော်မောဝ်ကိုစိုတ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ က္ကတိ၊ ရသာ် ဝွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၅၃၊ ၅၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ့်ဂိ၊ စိုန်အယာံ မာတ် မွဲခ္ဒတ်တဲကိုလေဝ်။ မေတ္တာစိတ္တံ၊ နိစိုတ်မစိုန်သကို ကျော်မေတ္တာ။ စေ အာသေ ဝတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရ ဟုဟာဲသိပ်ဂ့်ပ်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ သတိ၊ နကြိဟုဟာ သိပ်ဂ့်ပ်သာ် ဝွံနေဝ်။ အယံ ဘိက္ခု၊ နိခမီ ဟုဟာ သိပ်ဂ့်ပ် ကိုမေတ္တာစိုတ်ဝွံ။ အရိတ္တဇ္ဈာနော၊ သိမ့ုံ ကိုဇျာန်ဟွံစာ်စ့း။ သတ္ထု။ ဒဒက်တ်ကျာ်တြဲ။ သာသနကရော၊ သိမဒ္ဒေတ်ဗက်စ္ဆောန်ထွ။ သြဝါဒပတိကရော၊ သိမဒ္ဒေတ်ဗက် ဒ္ဒေံတ္တောန်။ ဝိဟရတိ၊ ညးမသွဒတ်ရုဂ့်ဒ။ အမောယံ၊ သိဟွံဒ့်လ့ုသွး။ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊ နိပိဏ္ဍပါတ်ညးတွ်ိုရး။ (ဝါ) နိပိဏ္ဍပါတ် မဂပ်ဝ်ကလိဝွံ နူညး တွ်ိုရး။ ဘုဥ္ဇတိ၊ ညးမသွပြဘိုက်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ ယေ၊ ပြြင်ခမီဂမ့်ဂိုင်။ နံ၊ နိမေတ္တာစိုတ်ဂ့်။ ဗဟုလီကရောန္တိ၊ ပ္ဒံသွဟုဟာသိပ်ဂ့်ပ် ဂ့်ဂိုင်ဂ်ိုဝါအိုတ်ရ။ တေသု၊ ပ္ဟောဝ်ခမီတံဂ့်။ ဝါဒေါ၊ ငဂလာန်မ့းဟိုသွး။ ကော ပန အတ္ထိ၊ မူရ်မွဲ ဂွံန္ဒံဏိဂ့်ရော။ နတ္ထိ စ့ဝ၊ ဟွံမွဲတ်ဟောင်ရောင်။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ စေ ဘာဝေ တိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရကိုဇော်ပွဝ်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ သတိ၊ နကြိကိုဇော်ပွဝ်သာ်ဝွံနေဝ်။ အယံ ဘိက္ခု၊ နိခမီ မကိုဇော်ပွဝ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဗဟုလီကရောန္တိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ စေ မနသိကရောတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရပ္ဟောပ်ဂံစိုတ်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ သတိ၊ နကြိပ္ဟောပ် ဂံစိုတ်သာ်ဝွံနေဝ်။ အယံ ဘိက္ခု၊ နိခမီ မပ္ဟောပ်ဂံစိုတ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဗဟုလီကရောန္တိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

၅၆၊ ၅၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ ကေစိ၊ ဧံ့မန့်အိုသိုအိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧံ့မန့်အကုသိုလ်အိုတ်။ အကုသလဘာဂိယာ၊ ဧံ့မတို့လုပ်လွိဟ် အကုသိုလ်အိုတ် (ဝါ) ဧံ့မတို့လုပ်လွိဟ် အကုသိုလ် ဗွဲအစောံ သဟဇာတပစ္စယ်, ဥပနိဿယပစ္စယ်အိုတ်။ အကုသလပက္ခိကာ၊ ဧံ့မန့်သ္ဂံပွံင် အကုသိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မပါလုပ်လွိဟ် ပ္ဒဲသ္ဂံပွံင် အကုသိုလ် ဗွဲအစောံသဟဇာတပစ္စယ်, ဥပနိဿယပစ္စယ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ့်ဂိုင်။ သန္တိ၊ ပ္ဒံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ့မန့်အိုသိုအိုတ်။ တေ–ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ့်ဂိုင်တံဂ့်။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ စိုန် မ့ုံကိုဓရ်အာဂတမ္ဂး စိုတ်အိုတ်ရ။ မနော၊ ငစိုတ်။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ဓရ်အိုသို ဂမ့်ဂိုင်ဂ့်။ ပဌမံ၊ ဗွဲပဓာနကိုပ်ကွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ အကုသလာ၊ ဧံ့မန့်အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ့်ဂိုင်။ အန္ဓဒေဝ အနု စ့ဝ၊ ဗက်လက္ကရ်ဟောင်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကုသ

လာ၊ ဧံမဒ္ဒိစတုဘူမကကုသိုလ်အိုတ်။ ကုသလဘာဂိယာ၊ ဧံမတ္ဒိလုပ်လို့ဟ် စတု ဘူမကကုသိုလ်အိုတ်။ ကုသလပက္ခိကာ၊ ဧံမဒ္ဒိပ္ဒဲသ္ကံပ်ိုင် စတုဘူမကကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ င်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ကုသလာ၊ ဧံမဒ္ဒိစတုဘူမကကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ င်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ အနွဒေဝ၊ ရောင်။ ။

၅၈၊ ၆၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေန ဓမ္မေန၊ ယြုနသဘ်ဓရ်မွဲ။ (ဝါ) ဟိုတ်။ အနုပ္ပန္နာ၊ ဧံဟွံက္ဆိုဒ္ဒိကီအိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧံမဒ္ဒိအကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ ဝါ၊ င်ဓရ် ဂမ္ဒိုင်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံက္ဆိုဒ္ဒိအိုတ်ရ။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဧံမက္ဆိုဒ္ဒိတဲ့အိုတ်။ ကုသလာ၊ ဧံမဒ္ဒိ လောကီကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ ဝါ၊ င်ဓရ်ဇျာန်ဝိပဿနာဂမ္ဒိုင်ကို။ ပရိဟာယန္တိ၊ ပုံလဟုတ် ယုတ်အာအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ အယံ ပမာဒေါ် ယထာ၊ ညံင်ရ သဘ်ပွမဝိုတ် သတိဝွံကို။ (ဝါ) ညံင်ရ အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မွး သဘ်ပွမဝိုတ်သတိ မစ္ဆေ့စးကိုသတိ သမ္မဇညဝွံကို။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧံမသ္ဆာင်နူပမာဒ။ တံ ဓ္ဍကဓမ္မမ္ပွိ၊ နှ်အယံမာတ် သဘ်ဓရ် မွဲဂ့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပမတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမဝိဝိင် ဝိုတ်အာသတိ။ အနုပ္ပန္နာ၊ ဧံ။ အကုသလာ၊ ဧံ။ ဓမ္မာ စေဝ၊ င်–ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဧံ။ ကုသလာ၊ ဧံ။ ဓမ္မာ စ၊ င်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ အယံ အပွမာဒေါ် ယထာ၊ ညံင်ရသဘ် ပွမဟွံဝိုတ်သတိဝွံကို။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧံမသ္ဆာင်နူဓရ်အပွမာဒ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အပွမတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဟွံဝိဝိင် ဝိုတ်အာသတိ။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ ကောသဇ္ဇံ ယထာ၊ ညံင်ရဒဒ်ပွမလျှုဟ်ဝွံကို။ (ဝါ) ညံင်ရထိနမိဒ္ဓ မဒ်ဟိုတ် ညး မလျှုဟ်ဝွံကို။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧံမသ္ဆာင်နူကောသဇ္ဇ။ ။(ပ)။ ။ ကုသီတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမလျှုဟ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မလေပ်ဆုတ်ကလေင်ကျုဟ်မ့ဲ့။ ။ (ကု+သဒ+အ။ သဒဓာတ်ဂ့် သွသီဒ။ ဒဂ့် သွတ။ ကုစ္ဆိတံ သီဒတီတိ ကုသီတော။ ကုသီတသ ဘာဝေါ၊ ကောသဇ္ဇံ)။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌော၊ ဧံမရနုက်ကိုတြဲ့။ အစ္ဆရာ သဃ်ာတဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။ ။

၇–ဝီရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂ

၆၁၊ ၆၄။ ။ ကြဒံ အယံ ဝီရိယာရမ္ဘော ယထာ၊ ညံင်ရ ပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ်ကို သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယဝွံကို။ (ဝါ) ညံင်ရသမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယ မလေပ်ပ္ပိတ်ဇြဟတ်ကို ကိစ္စကုသိုလ် ဝွံကို။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧံမသ္ဆာင်နူဝီရိယာရမ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာရဒ္ဓ ဝီရိယဿ၊ ဒဒက်။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ အယံ မဟိစ္ဆတာ ယထာ၊ ညံင်ရ ဒဒ်ညး မွံ့ကို ပွမက်ဂ့်က် ဇြဟတ်မဇ္ဈော်ဝွံကို။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧံမသ္ဆာင်နူမဟိစ္ဆတာ။ ။(ပ)။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဟိစ္ဆဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ အယံ အပ္ပိစ္ဆတာ ယထာ၊ ညံင်ရအလောဘ ဟိုတ်ဒဒှ်ညးဟွံမွဲကိုံ ပွမမက်ဂ်က်ဝွံကိုံ။ ။(နတ္ထိ ပိစ္ဆာ ဓတာသာတိ အပ္ပိစ္ဆော၊ အပ္ပိစ္ဆဿ ဘာဝေါ အပ္ပိစ္ဆတာ။ (အလောဘ ဟိုတ်ဒဒှ်) အပ္ပိစ္ဆတာ–အပ္ပ သဒ္ဒါ တွံအရထအဘာဝ)။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပိစ္ဆဿ၊ ဒဒက်။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ အယံ အသန္တုဋ္ဌတာ ယထာ၊ ညံင်ရလောဘ ဟိုတ်ဒဒှ်ညးဟွံတြိုပ်ကိုံစိုတ် နပစ္စယ်ဇကုဝွံကိုံ။ (ပ)။ ။ အသန္တုဋ္ဌဿ၊ ဒဒက်တ်ညးဟွံတြိုပ်ကိုံစိုတ် နပစ္စယ်ဇကု။ ။(ပ)။ ။

၆၅၊ ၇၀။ ။ ကြဒံ အယံ သန္တုဋ္ဌတာ ယထာ၊ ညံင်ရအလောဘ ဟိုတ်ဒဒှ်ညး မတြိုပ်ကိုံစိုတ် နပစ္စယ်ဇကုဝွံကိုံ။ ။(သေန သကေန တုဋ္ဌိ ဓတာသာတိ သန္တုဋ္ဌိ။ နူ သတုဋ္ဌိ–ရေင်ကိုံနိဂ္ဂဟိတ်၊ နိဂ္ဂဟိတ်ဂ့် သွဝဂ္ဂန်နတဲ့ ဒှ်သန္တုဋ္ဌိ သာ်ဝွံချပ်ညိ၊ သန္တုဋ္ဌိဿ ဘာဝေါ သန္တုဋ္ဌိတာ)။ ။ (ဝါ) ညံင်ရအလောဘ ဟိုတ်ဒဒှ်ညးမတြိုပ်ကိုံစိုတ် နကိုံ ပစ္စယ်မွံပြောကတ်ဝွံကိုံ။ ။(သန္တေန တုဋ္ဌိ ဓတာသာတိ သန္တုဋ္ဌိ မပ္ပံသာ်ဝွံသွ။ နူသန္တ တုဋ္ဌိ–တဂ့် ဇိတ်၊ ဒှ်သန္တုဋ္ဌိ သာ်ဝွံချပ်ညိ)။ ။(ဝါ) ညံင်ရအလောဘ ဟိုတ်ဒဒှ်ညး မတြိုပ်ကိုံစိုတ် နအယာံမာတ်ရုံဂပ်ဝွံကိုံ။ ။(သမမေဝ တုဋ္ဌိ ဓတာသာတိ သန္တုဋ္ဌိ။ သံ သဒ္ဒါ ချပ်အရထသမညိ။ ပွဲသီလက္ခန်ဒီကာ(၂၅၅)ဂ့် "သမမေဝ စ တုဿနုကော" သာ်ဝွံ ဓဝသဒ္ဒါပါတ်ရ)။ ။(ပ)။ ။ သန္တုဋ္ဌိဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံညး မလေပ်တြိုပ်ကိုံစိုတ် နကိုံပစ္စယ်ဇကု။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုံညးမတြိုပ်ကိုံစိုတ် နပစ္စယ်မွံပြောကတ်။ (ဝါ) ဒဒက် တ်ကိုံ ညးမတြိုပ်ကိုံစိုတ် နအယာံမာတ်ရုံဂပ်ဝွံ။ ။(သုတ်ပိုဒ်လိက် ၆၆–၆၇ တံဂ့် နိသဲကိုံနယ်ဝွံတဲ့ မပ္ပံသုတ် ပိုဒ်လိက် "၁၁–၁၂–၁၅" ကိုံအရထညိ)။ ။(ပ)။ ။

ကြဒံ အသမ္မဇည် ယထာ၊ ညံင်ရမောဟ ဟိုတ်ဒဒှ်ညးပိုင်ခြာ ဟွံတီကေတ် ဗွဲမွှးရး ဝွံကိုံ။ ။(ပ)။ ။ အသမ္မဇာနဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံညးပိုင်ခြာ ဟွံတီကေတ်ဗွဲမွှးရး။ ။ (ပ)။ ။ ကြဒံ သမ္မဇည် ယထာ၊ ညံင်ရပညာ ဟိုတ်ဒဒှ်ညး ပိုင်ခြာတီကေတ်ဗွဲမွှးရးဝွံ ကိုံ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မဇာနဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံညးပိုင်ခြာ တီကေတ်ဗွဲမွှးရး။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ အယံ ပါပမိတ္တတာ ယထာ၊ ညံင်ရအကုသိုလ် ဟိုတ်ဒဒှ်ညး မွံကိုံမိဿဟာဲ မယုတ်မာဝွံကိုံ။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧံမဿ္ဘာင်အာနူ ပါပမိတ္တတာ။ ပါပမိတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံညး မွံကိုံမိဿဟာဲမယုတ်မာ။ ။(ပ)။ ။

၈–ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ်

ရာ၊ ၇၂။ ။ ကြဒံ အယံ ကလျာဏမိတ္တာ ယထာ၊ ညံင်ရကုသိုလ် ဟိုတ်ဒဒှ် ညးမွံကိုံမိဿဟာဲမဆာဲဝွံကိုံ။ ။(ပ)။ ။ ကလျာဏမိတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံညး မွံကိုံ မိဿဟာဲမဆာဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကုသလာနံ၊ ဧံမဒှ်အကုသိုလ် အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နိဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ကြဒံ အယံ အနုယောဂေါ ယထာ၊ ညံင်ရ မပ္ပိတ်ဇြဟတ်

ဝ်ံကို့။ ကုသလာနံ၊ ဧၟံမဒ္ဒ်စတုဘူမကကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နဲ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ကၠဒံ အယံ အနနုယောဂေါ် ယထာ၊ ညံင်ရ် ဟ့ံပ္တိတ်ဖြဟတ်ဝ်ံကို့။ ဓ္ဝံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧၟံမသ္ဒောင် အာ နူပွမပ္တိတ်ဖြဟတ်ကို့ ဓရ်အကုသိုလ်, ပွမဟ့ံပ္တိတ်ဖြဟတ်ကို့ဓရ်ကုသိုလ်။ ။(ပ)။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ အကုသလာနံ၊ ဧၟံ။ ဓမ္မာနံ၊ နဲ်။ အနုယောဂါ၊ ဟိုတ်ပွမပ္တိတ်ဖြဟတ်။ ကုသလာနံ၊ ဧၟံ။ ဓမ္မာနံ၊ နဲ်။ အနနုယောဂါ၊ ဟိုတ်။ အနုပ္ပန္နာ၊ ဧၟံ။ အကုသလာ၊ ဧၟံ။ ။(ပ)။ ။

ဂၟ၊ ဂၜ။ ။ အနုပ္ပန္နာ၊ ဧၟံ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဝါ၊ ဒ်ဓရ်ဗောဇ္ဈင် မဒ္ဒ်စတုဘူမကဂမ္ဒိုင်ကို့။ (ဝါ) ဒ်ဓရ်ဟိုတ်အရိယသာဝက မလေပ်ကွ်ိုဟ်ခ္ဒင်တီကေတ် အရိယသစ္စပန်ဂမ္ဒိုင်ကို့။ (ဝါ) ဒ်ဓရ်လစ့ော် ဓရ်ထပ့်အိုသို မဒ့ဟိုတ်ကွ်ိုဟ်ခ္ဒင်တီကေတ် ဓရ်အရိယသစ္စပန်ဂမ္ဒိုင်ကို့။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပ့ံဟ့ံကွ်ိုဒ့်အိုတ်ရ။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဧၟံမကွ်ိုဒ့်တဲအိုတ်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဝါ၊ ဒ်ဓရ်ဗောဇ္ဈင် ဂမ္ဒိုင်ကို့။ ဘာဝနာပါရိပူရိ၊ နဲ်ပွမဧို်က်ပေင်ကို့ ကိစ္စဖ့ော်ပ္ဒဝ်။ (ဝါ) နဲ်ပွမဧို်က်ပေင်ကို့ ကိစ္စပွမပ္တိတ်ဖြဟတ်ညံင်ဂ့ံဖ့ော်ပ္ဒဝ်။ နဲ ဂဆ္ဆန္တိ၊ ပ့ံဟ့ံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဂဆ္ဆန္တိ၊ ပ့ံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဂၜ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဉာတိပရိဟာနိ၊ ယြဲင်ပွမ လဟုတ် ယုတ်ကလောဒညာတ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ့ံ။ ဓ္ဍသာ ပရိဟာနိ၊ ဒ်ပွမလဟုတ်ယုတ် ကလောဒ ညာတ်ဂ့်။ အပွမတ္တိကာ၊ စိုန်မ့ုံဗ့ုတ်ဗ္ဘတ်ညိနာင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ သာသနေ၊ ပ္ဒဲသာ သနာအဲကျာ်။ ပရိဟာနီနံ၊ ပ္ဟောဝ်ပွမလဟုတ်ယုတ် အလုံအိုသိုဂမ္ဒိုင်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ပညာပရိဟာနိ၊ ယြဲင်ပွမလဟုတ်ယုတ်ပညာမွဲ။ (ဝါ) ယြဲင်ပွမလဟုတ်ယုတ် ကမ္မဿကတာပညာ, ဇ္ဈာန်ပညာ, ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ, ဖိုလ်ပညာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ့ံ။ ဓ္ဍတံ၊ ဒ်ပွမလဟုတ်ယုတ်ပညာဂ့်။ ပရိဟာနီနံ၊ သ္ဒဝ်နူပွမလဟုတ်ယုတ် အလုံအိုသို ဂမ္ဒိုင်။ ပတိကိဋ္ဌ၊ ယုတ်သဝ်အိုတ်ရောင်။ ။

ဂရ၊ ၈၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဉာတိဝုဒ္ဓိ၊ ယြဲင်ပွမဖ့ော်မောဝ် ကလောဒညာတ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ့ံ။ ဓ္ဍသာ ဝုဒ္ဓိ၊ ဒ်ပွမဖ့ော်မောဝ် ကလောဒညာတ်ဂ့်။ အပွ မတ္တိကာ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ သာသနေ၊ ပ္ဒဲ။ ဝုဒ္ဓိနံ၊ ပ္ဟောဝ်ပွမဖ့ော်မောဝ်ဂမ္ဒိုင်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ပညာဝုဒ္ဓိ၊ ယြဲင်ပွမဖ့ော်မောဝ်ပညာမွဲ။ (ဝါ) ယြဲင်ပွမဖ့ော်မောဝ် ပညာမသုန် မပ္တံကမ္မဿကတာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ့ံ။ ဓ္ဍတံ ဓ္ဍသာ ဝုဒ္ဓိ၊ ဒ်ပွမဖ့ော်မောဝ်ပညာဂ့်။ ။(ဓ္ဍတဒဂ့်= ဓ္ဍတံ+အဂ့်)။ ။ ဝုဒ္ဓိနံ၊ လ္ဘူနူပွမဖ့ော်မောဝ်အိုသိုဂမ္ဒိုင်။ အဂ့် အဂ့ါ၊ ပြဲအိုတ်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒ့ဒ်ပညာဝုဒ္ဓိပြဲအိုတ်ဂ့်ရ။ ကၠဟ၊ ပ္ဒဲ သာသနာဝ်ံ။ ။(တသ္မာ+ကၠဟ ပါ်ပိုဒ်၊ တအာဂို့)။ ။ ဝေါ၊ မိန်မ့းတံညးဂမ္ဒိုင်) ဓ္ဝံ၊ ပ္ဟောပ်ဂ့်စိုတ်သဂ်ဝ်ံတဲ့။ သိကွ်ိတဗ့်၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒးဒ္ဂေတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ ပ္ဟောပ်ဂ့်စိုတ်တဲ့။ သိကွ်ိတဗ့်၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒးဒ္ဂေတ်ဂ့်ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ မယံ၊ ဂ်ပိုညးဂမ္ဒိုင်။ ပညာဝုဒ္ဓိယာ၊ နပွမဖ့ော်

မောဝ်ပညာ။ ဝဒ္ဓိသာမ၊ ကြက်ဖွေ်မောဝ်အိုတ်။ ကွတိ၊ ပ္ဂေါပ်ဂံစိုတ်သာ်ဝွံတုံ။ သိကွဲ့ တဗ့ဲ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒးဒွေတ်ရ။ ။(ကလေင်ကို အရထလ္လူတေံညိ)။ ။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ ဝေါ၊ မိန်။ ဓ္ဂံ ဟိ၊ ပ္ဂေါပ်ဂံစိုတ် သာ်ဝွံတုံဟောင်း။ သိကွဲ့တဗ့ဲ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဘောဂပရိဟာနိ၊ ယြောင်ပွမလဟုတ်ယုတ် ပိုန်ဘိုက်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဘောဂဝုဒ္ဓိ၊ ယြောင်ပွမဖွေ်မောဝ် ပိုန်ဘိုက်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ယသောပရိဟာနိ၊ ယြောင်ပွမလဟုတ်ယုတ် ပွိဗ္ဓိုင်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓ္ဂသာ ပရိဟာနိ၊ ငပွမလဟုတ်ယုတ် ပွိဗ္ဓိုင်ဂ့်။ အပွမတ္တိကာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အဌမော၊ ဧံမရနုက် ကိုဒ္ဓံ။ ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂေါ၊ –ရောင်။ ။

၉–ပမာဒါဒိဝဂ်

၈၁၊ ၉၆။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ယသောဝုဒ္ဓိ၊ ယြောင်ပွမဖွေ်မောဝ်ပွိဗ္ဓိုင်မွဲ။ ။(ပ) ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ အယံ ပမာဒေါ ယထာ၊ ညံင်ရ ပွမဝိုတ်အာ သတိဝွံကို။ ဓ္ဂံ၊ တုပ်။ ယော၊ ယြောင်သဘ်ဓရ်မွဲ။ မဟတော၊ ဧံမဖွေ်လှဲလး။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဟုတ်န ဟွံမွဲကိုဒတုံဖို့။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ ။(မွဲနယ်တုန်)။ ။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ အယံ ပမာဒေါ၊ ဂ်–ဝွံ။ မဟတော၊ ဧံ။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဟုတ်။ သံဝတ္တတိ ယထာ၊ ညံင်ရ့်ဒ် တ်ကို။ ဓ္ဂံ၊ တုပ်။ ယော၊ ယြောင်။ မဟတော၊ ဧံ။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဟုတ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်အာနူပမာဒ။ တံ ဓ္ဂကဓမ္မမွိ၊ နိ။ အဟံ၊ ဂ်။ နသမနုပဿာမိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။(ပွဲသုတ် ပိဒ်လိက်(၉၀)တေံ)။ ။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ အယောနိသော၊ ဗွဲ။ ကွဒံ အယံ မနသိကာရော ယထာ၊ ညံင်ရ။ ဓ္ဂံ၊ တုပ်။ ယော၊ ယြောင်။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်နူ ယောနိသောမနသိကာရ။ ။(ပ)။ ။ နသမနုပဿာမိ၊ ပုံ။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ အယောနိသော၊ ဗွဲ။ မနသိကာရော၊ ဂ်။ မဟတော၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ အကုသလာနံ၊ ဧံ။ ဓမ္မာနံ၊ နိ။ ကွဒံ အယံ အနုယောဂေါ ယထာ၊ ညံင်ရ။ ကုသလာနံ၊ ဧံ။ ဓမ္မာနံ၊ နိ။ ကွဒံ အယံ အနနုယောဂေါ ယထာ၊ ညံင်ရ။ ဓ္ဂံ၊ တုပ်။ ယော၊ ယြောင်။ မဟတော၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်အာနူပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ်ဓရ်အကုသိုလ်, ပွမဟွံပ္ဍိတ်ဇြဟတ်ဓရ်ကုသိုလ်။ ။(ပ)။ ။ နသမနုပဿာမိ၊ ပုံ။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ အကုသလာနံ၊ ဧံ။ ဓမ္မာနံ၊ နိ။ အနုယောဂေါ၊ ငပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ်။ ကုသလာနံ၊ ဧံ။ ဓမ္မာနံ၊ နိ။ အနနုယောဂေါ၊ ငပွမဟွံပ္ဍိတ်ဇြဟတ်။ မဟတော၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သောဠသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့ဉ်ဘြရောင်။ ။(ပ)။ ။ သတ္တရသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကို စ့ဉ် ထပ့်ရောင်။ နဝဓေမာ၊ ဧံမရနုက်ကိုဒ္ဓိတ်။ ပမာဒါဒိဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။ ။

၁၀–ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ်

၉၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပမာဒေါ၊ ဝ်ပွမဝိုတ်သတိ။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ ဧၟံမဒှ်ပဲၟအဇ္ဈတ္တ သန္ထာန်။ (ဝါ) ဧၟံမက္ကါဒှ် ပဲၟလွေင်ခန္ဓရုပ်နာမ်ဇကု။ အင်္ဂ၊ ဓရ်ဟိုတ်ရောင်။ ကျတိ၊ နှ်ပွမ ဗ္ဘာရဏာသာ်ဝွံ။ ကရိတွာ၊ သွတုံ။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ။(စပ်ပဲၟ နှ သမနုပသာမိ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ အယံ ပမာဒေါ ယထာ၊ ညံဝ်ရ ပွမဝိုတ်သတိဝွံကို။ ၉ဝံ၊ တုပ်။ ယံ၊ ယြောင်ဓရ်ဟိုတ်မွဲ။ မဟာတော၊ ဧၟံ။ အနတ္တာယ၊ တ္ဒဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ အညံ၊ ဧၟံမသ္ဆာင်အာနူပမာဒ။ တံ ၉ကင်္ခိမွိ၊ နှ်ဟိုတ်မွဲကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ဝ်။ နှ သမနုပသာမိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပမာဒေါ၊ ဝ်။ မဟာတော၊ ဧၟံ။ အနတ္တာယ၊ တ္ဒဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၉၉၊ ၁၀၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အပွမာဒေါ၊ ဝ်ပွမဟွံဝိုတ်သတိ။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ ဧၟံ။ အင်္ဂ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ နှ်–ဝွံ။ ကရိတွာ၊ တုံ။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ အယံ အပွမာဒေါ ယထာ၊ ညံဝ်ရ။ ၉ဝံ၊ တုပ်။ ယံ၊ ယြောင်ဓရ်ဟိုတ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧၟံ မသ္ဆာင်အာနူအပွမာဒ။ ။

ပဲၟသုတ်ပိုဒ်လိက်–၁၀၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကောသဇ္ဈံ၊ ဝ်ဒဒှ်ညးမလူဟ်။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ ဧၟံ။ အင်္ဂ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။

ပဲၟသုတ်ပိုဒ်လိက်–၁၀၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝီရိယာရမ္ဘော၊ ဝ်ပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ်ကို သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယ။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ ဧၟံ။ အင်္ဂ၊ ရောင်။ ။(နနယ်ဝွံ ပဲၟအရာကိုအရထ ထပ် စုတ်ပါဠိ ဂတပိုဒ်ကံ အဇ္ဈတ္တိကဂ့် ကိုဝါကျမပ္ဍံကိုယထယိဒံဂတဝွံ ကလေင်, ဟောဝ်ရံင် တုံ စုတ်ညိ)။ ။

၁၀၂၊ ၁၀၉။ ။(ပဲၟဝွံ ပေယျာလဓလုက်လဝ်ဂ့် မိက်ဂွံဓမံက်မွး“ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မဟိစ္ဆတာ။ မဟိစ္ဆတာ ဘိက္ခဝေ မဟာတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ ပဠမံ။ အဇ္ဈတ္တိ ကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂိန္ဒ် ကရိတွာ နာညံ ၉ကင်္ခိမွိ သမနုပသာမိ၊ ယံ ၉ဝံ မဟာတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အပ္ပိစ္ဆတာ ဘိက္ခဝေ မဟ တော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ ဆဋ္ဌ။” ကြဲနူဂ့် သွက်“အသန္တုဋ္ဌိတာ” မွဲသုတ်ကို သွက်မပ္ဍံ “သန္တုဋ္ဌိတာ” မွဲမွဲသုတ်ကို ဓမံက်အာညိ။

၁၁၀၊ ၁၁၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါပမိတ္တတာ၊ ဝ်အကုသိုလ် ဟိုတ်ဒဒှ်ညး မှံုကို မိသဟာ်မယုတ်မာ။ ဗာဟိရံ၊ ဧၟံမက္ကါဒှ် ပဲၟသန္ထာန်ညးမွဲသ္ဆာင် မသ္ဆာင်နူ အဇ္ဈတ္တသန္ထာန်။ (ဝါ) ဧၟံမက္ကါဒှ် ပဲၟလွေင် ခန္ဓရုပ်နာံ မွဲသ္ဆာင် မှးနူအဇ္ဈတ္တသန္ထာန်။ အင်္ဂ၊ ဓရ်ဟိုတ်ရောင်။ ကျတိ၊ နှ်ပွမဗ္ဘာရဏာသာ်ဝွံ။ ကရိတွာ၊ သွတုံ။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ အယံ ပါပမိတ္တတာ ယထာ၊ ညံဝ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကလျာဏမိတ္တာ၊

င်ကုသိုလ် ဟိုတ်ဒဒ့်ညား မှုံကိုမိသဟဘဲ မဆဘဲ။ ဗာဟိရံ၊ ဧံ့။ အင်ံ၊ ရောင်။ ။(ပ) စုဒ္ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်ပန်ရောင်။ ။

၁၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အကုသလာနံ၊ ဧံ့။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်။ အနုယောဂေါ၊ င်။ ကုသလာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ အနနုယောဂေါ၊ င်။ အဗျတ္တိကံ၊ ဧံ့။ အင်ံ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ နှ်။ ကရိတွာ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အကုသလာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်–ဂမ္ဘိုင်။ ကျဒံ အယံ အနုယောဂေါ ယထာ၊ ညံ်ရ်။ ကုသလာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်–ဂမ္ဘိုင်။ ကျဒံ အယံ အနနုယောဂေါ ယထာ၊ ညံ်ရ်။ ဓ့ဝံ၊ တုပ်။ ယံ၊ ယြင်ဓရ်ဟိုတ်မွဲ့။ မဟတောာ၊ ဧံ့။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နှ။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ့။ အညံ၊ ဧံ့မသ္ဆာင်အာနူ ပွမပ္ဒိတ်ဇြဟတ်ကိုဓရ်အကုသိုလ်, ပွမဟ္ဒံပ္ဒိတ်ဇြဟတ်ကိုဓရ် ကုသိုလ်။ တံ ဓ့ကင်္ပိ၊ နှ်ဟိုတ်မွဲ့ဂ်ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ င်အဲ့။ နှ သမနုပသာမိ၊ ပ္ဒံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အကုသလာနံ၊ ဧံ့။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်။ အနုယောဂေါ၊ င်။ ကုသလာနံ၊ ဧံ့။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်။ အနနုယောဂေါ၊ င်။ မဟတောာ၊ ဧံ့။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နှ။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ့။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပန္နရသမံ၊ သုတ် မရနုက်ကိုစ့်သုန်ရောင်။ ။

၁၁၄၊ ၁၂၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကျဒံ အယံ ပမာဒေါ ယထာ၊ ညံ်ရ်။ ဓ့ဝံ၊ တုပ်။ ယော၊ ယြင်သဘ်ဓရ်မွဲ့။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုသာသနာ မတွံဂး ဓရ်ညးသပ္ပုရိဟ်။ သမ္မောသာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဝိုတ်ကျေံမဝိဝိင်။ အန္တရဓာနာယ၊ တ္ဟာ်နပွမကျေံဗ္ဒန်။ သံဝတ္တ တိ၊ ပ္ဒံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အညံ၊ ဧံ့မသ္ဆာင်အာ နူပမာဒ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တရသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်ထပ့်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဍ္ဍတိယာ၊ တ္ဟာ်နပွမတန်တ် ဗွဲမလံလ။ အသမ္မောသာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဟ္ဂံကိုဝိုတ်ကျေံ့ မဝိဝိင်။ အနန္တရဓာနာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဟ္ဂံ ကျေံဗ္ဒန်။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌရသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်ဒွံဝေါရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဓ့ကူန ဝီသတိမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဓါစျော် ယုတ်အာမွဲရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဝီသတိမံ၊ သုတ် မရနုက်ကိုဓါစျော်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဓ့ကတ္တိံသတိမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုပိစျော်မွဲရောင်။ (ပ)။ ။ ဗာတ္တိံသတိမံ၊ သုတ်မရနုက်ကို ပိစျော်ဓါရောင်။ ။(ပ)။ ။ စတုက္ကောဋိကံ၊ င်ဂကောံသုတ်စတုက္ကောဋိက။ (ဝါ) င်ဂကောံသုတ် မှုံကိုအပိုင်အခြော ကျုင်ပန်ဂကူ ရောင်။ (ဝါ) င်ဂကောံသုတ် မဂပ်ဝ်ကောပ်စွံလဝ်ကျုင် မပိုင်ခြောလဝ် နကိုကျုင်ပန်ဂကူ။ နိဋ္ဌိတံ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ။

၁၃၀။ ။(ပိုဒ်မပ္ပံကို–အဓမ္မ, ဓမ္မ, အဝိနယ, ဝိနယ–တံဂ့် နယ်သုတ္တန္တဒေသနာ, နယ်ဝိနယဒေသနာ ရ်ဝွံ ပ္ဒဲအဋ္ဌကထာ ပံက်လဝ်ဓါနယ်ရ။ ပ္ဒဲတြဲဝွံ အတိုင်ပြဝံက်တံဂ့် ကိုလဝ်အရထဖမ္ဒိုင်ရ။ စိုန်ဂ့် အရထဖမ္ဒိုင် ဟွံမိက်သမ္ဘိမွး အရထကိုလဝ်ကွာ ဥန်နှ်ဂေံ့ဂေံ့ တေံဂ့်ဟောင် သမ္ဘိကေတ်အိုတ်ညိ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ့။ ယြင်ခမီဂမ္ဂိုင်။ အဓမ္မံ၊ နိဓရ် ဟ္ဂံသေင်က်ိုသ္ဆးဇုး, စာ်စ္ဆးနူဒုဟ်။ (ဝါ) နိဓရ်အကုသလကမ္မပထ, ဓရ်မပ္ဍိုဥပါဒါန်, နီဝရဏာ မက္ဂိုခ္ဆက်ယုတ်မာ မစ္ခေ်စးက်ိုဓရ် မပ္ဍံက်ိုကုသလကမ္မပထဗုသ္ဆး မစာ်စ္ဆးနူဒုဟ်။ ဓမ္မောတိ၊ ဓရ်မသ္ဆးဇုး မစာ် စ္ဆးအာနူဒုဟ်ရုဂ်္ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပ္ဒံဟိုသွးအိုတ်ရ။ ။(မွဲနယ်တုန်)။ ။ အဓမ္မံ၊ နိဓရ် မဂပ်ဝ် ဓမံက်ထွး ဗွဲမမှာရာ မဂ္ဂိုင်မအောန် သိုဟ္ဂံသေင်က်ိုဓရ် မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွး မွဲဒမြိုပ်မဒုံ ပြ။ (ဝါ) နိဓရ် မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွး ဗွဲမမှာရာ မအောန်မဂ္ဂိုင် နမပ္ဍံက်ိုသတိပဋ္ဌာန်ပိ, သမ္မပ္ပ ဋ္ဌာန်မသုန် သိုဟ္ဂံဓမံက်ထွးလဝ် မွဲဒမြိုပ် အတိုင်ကျာ်တြဲတွံလဝ် နမပ္ဍံက်ိုသတိပဋ္ဌာန် ပန်, သမ္မပ္ပဋ္ဌာန်ပန်။ ဓမ္မောတိ၊ ဓရ်မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွးလဝ် မွဲဒမြိုပ်ဟ္ဂံဂ္ဂိုင် ဟ္ဂံအောန်ရုဂ်္ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။(ကွဝ်ွံတုန် နယ်သုတ္တန္တဒေသနာရောင်)။ ။

(မွဲနယ်တုန်)။ ။ အဓမ္မံ၊ နိအဓမ္မကံ မဟဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမညီသာက်ိုဓရ်ဝိနယ်။ (ဝါ) ဟ္ဂံသွက်ိုဂွံသတိဒုဟ် ပွမစောဒနာတဲ့ ဒုဟ်လေဝ်သိုဟ္ဂံဒုင်ဝန် နိအဓမ္မကံ မဂပ်ဝ်သ္ဂုတ် သ္ဂာတ်မွဲလွာ် နက်ိုဝတ္ထုတံ ဒုဟ်ဟ္ဂံဒုံစွတ်။ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မကံ မဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမညီသာက်ိုဓရ်ဝိနယ်ရုဂ်္ဒ။ (ဝါ) သွက်ိုဂွံသတိဒုဟ် ပွမစောဒနာတဲ့ ဒုဟ်လေဝ် ဟိုတ်ပွမဒုင်ဝန်စိ ဓမ္မကံ မဂပ်ဝ်သ္ဂုတ်သ္ဂာတ် နက်ိုဝတ္ထုတံ ဒုဟ်မဒုံစွတ်ရုဂ်္ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ကွဝ်ွံတုန် နယ်ဝိနယဒေသနာရောင်)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တေ ဘိက္ခဝေ့။ ငခမီဂမ္ဂိုင်။ ဗဟုဇနအဟိတာယ၊ တ္ဂုဟ်နဟ္ဂံမွဲက်ို ဒတဲုဖိုဴ ဂကောံသတ်မဂ္ဂိုင်။ ဗဟုဇနအသုခါယ၊ တ္ဂုဟ်နပွမဟ္ဂံဒ့ဴတသိုက် ဂကောံသတ် မဂ္ဂိုင်။ ဗဟုနော၊ ဧဒုံဒမဂ္ဂိုင်။ ဇနဿ၊ ဒဒက်တ်က်ိုဂကောံသတ်။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဂုဟ် နပွမဟ္ဂံဇော်မောဝ်။ (ဝါ) တ္ဂုဟ်နဟ္ဂံမွဲက်ိုဒတဲုဖိုဴ။ အဟိတာယ၊ တ္ဂုဟ်နဟ္ဂံမွဲက်ိုဒတဲုမြ မောဝ်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်က်ိုဒေဝတ်,မိုဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဂုဟ်နဒုိက်။ ပဋိပန္နာ၊ ညးမဒ္ဒေတ်အိုတ်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ဘိက္ခဝေ့။ ငံ။ ဗဟုံ၊ ဧဒုံဒမဂ္ဂိုင်။ အပုညံ စ၊ နိ အကုသိုလ်ပွသရံပါပ်ကို။ ပသဝန္တိ၊ ပ္ဒံက်ိုက္ဂါ့ဒ့ဴပ္ဒံသန္ဆာနိဇကုအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံကလိဂွံ အိုတ်ရ။ တေ၊ ငခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ကွမံ သဒ္ဓမ္မံ စ၊ နိဓရ်ညးသပ္ပရိဟ်ဝွံကိုလေဝ်။ အန္တရဓာ ပေန္တိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တေတ္တိံသတိမံ၊ သုတ်မရနုက်ိုပိစော်ပိရောင်။

၁၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ့။ ယြင်။ ဓမ္မံ၊ နိဓရ်မသ္ဆးဇုး, စာ်စ္ဆးနူ ဒုဟ်။ (ဝါ) နိဓရ်ကုသလကမ္မပထ, ဓရ်ဗောဓိပက္ခိယ မဗုသ္ဆး မစာ်စ္ဆးနူဒုဟ်။ အဓမ္မောတိ၊ ဓရ်ဟ္ဂံသေင်က်ိုသ္ဆးဇုး စာ်စ္ဆးအာ နူဒုဟ်ရုဂ်္ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။(မွဲနယ်တုန်)။ ။ ဓမ္မံ၊ နိဓရ် မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွး ဗွဲမဒုံပြ ဟ္ဂံမွဲက်ိုဂ္ဂိုင်အောန်။ အဓမ္မောတိ၊ ဟ္ဂံသေင်က်ိုဓရ် မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွး ဗွဲမဒုံစွတ်ရုဂ်္ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။(ကွဝ်ွံတုန် နယ်သုတ္တန္တ ဒေသနာရောင်)။ ။

(မွဲနယ်တုန်)။ ။ ဓမ္မံ၊ နိဓမ္မကံမဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမညီသာကိုဓရ်ဝိနယ်။ (ဝါ) သွကိုဂွံသတိ ဒုဟ် ပွမစောဒနာတဲ့ ဒုဟ်လေဝ်ဟိုတ်မဒုင်ဝန်စိ နိဓမ္မကံ မဂပ်ဝ်သွုတ်သွာတ်မွဲလွာ် နကိုဝတ္ထုတံ ဒုဟ်မဍုံစွတ်။ အဓမ္မောတိ၊ အဓမ္မကံရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓမ္မကံ မဟဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမ ညီသာကိုဓရ်ဝိနယ်ရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ်။ ။(ကွာ်ဝွံတုန် နယ်ဝိနယဒေသနာရောင်)။ ။ (ပ)။ ။ စတုတ္တိသတိမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုပိစော့ာ်ပန်ရောင်။ ။

၁၃၂၊ ၁၃၉။ ။ အဝိနယံ၊ နိအကုသိုလ် မဟဂပ်ဝ်ပွေင်ကွံမပ္ဍံကိုရာဂ။ ဝိနယောတိ၊ ကုသိုလ်မလေပ်ပွေင်ကွံ မပ္ဍံကိုရာဂရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ်။ ။(နယ်သုတ္တန္တဒေသနာ)။ (မွဲနယ်တုန်)။ ။ အဝိနယံ၊ နိမပ္ဍံဝတ္ထုဝိပတ္တိ ဟွံသေင်ကိုဟိုတ် အံင်ဖုးစိုပ်ဒတဲ့ ဝိနယ်ကံ။ ဝိနယောတိ၊ မပ္ဍံဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ မဒ့ဟိုတ် အံင်ဖုးစိုပ်ဒတဲ့ဝိနယ်ကံရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ်။ (နယ်ဝိနယဒေသနာ)။ ။(ပ)။ ။

ဝိနယံ၊ နိဓရ်ကုသိုလ် မလေပ်ပွေင်ကွံမပ္ဍံကိုရာဂ။ အဝိနယောတိ၊ ဓရ်အကုသိုလ် ဟွံလေပ်ပွေင်ကွံ မပ္ဍံကိုရာဂရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ်။ ။(နယ်သုတ္တန္တ ဒေသနာ)။ ။ (မွဲနယ်တုန်)။ ။ ဝိနယံ၊ နိမပ္ဍံဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ မဒ့ဟိုတ်မအံင်ဖုး မအာစိုပ်ဒတဲ့ ဝိနယ်ကံ။ အဝိနယောတိ၊ မပ္ဍံဝတ္ထုဝိပတ္တိ ဟွံသေင်ကိုဟိုတ် မအံင်ဖုး မအာစိုပ်ဒတဲ့ ဝိနယ်ကံ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ်။ ။(နယ်ဝိနယဒေသနာ)။ ။(ပ)။ ။

တထာဂတေန၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ အဘာသိတံ၊ ဧ့ံမဟဂပ်ဝ်ဟိုတွံလဝ်။ အလပိတံ၊ ဧ့ံမဟဂပ်ဝ်မြော်လဝ်။ ဝစနံ၊ နိဂလာန်ဓရ်။ (ဝါ) နိဓရ်သုတ် မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွး ဗွဲမမှာရာ ဖအောန်ဂလိုင်ပတိုန် နမပ္ဍံကိုသတိပဋ္ဌာန်ပိ, သမ္မပ္ပဋ္ဌာန်မသုန်။ (ဝါ) နိဓရ်ဝိနယ် မဂပ်ဝ် ဓမံက်ထွး ဗွဲမမှာရာမအောန်မဂ့ါင်ပတိုန် နမပ္ဍံကိုအာပတ်ပါရာဇိကပိ, အာပတ် သံဃာ ဒိသ္ဝော့်ပန်။ တထာဂတေန၊ မိန်။ ဘာသိတံ၊ ဧ့ံ။ လပိတံ၊ ဧ့ံ။ ဝစနန္တိ၊ ဂလာန်ဓရ် ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွးဗွဲမဍုံစွတ် ဟွံအောန်ဟွံဂ့ါင်ရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ်။ ။(ပ) တထာဂတေန၊ မိန်။ ဘာသိတံ၊ ဧ့ံ။ လပိတံ၊ ဧ့ံ။ ဝစနံ၊ နိဂလာန်ဓရ်။ (ဝါ) နိဓရ် သုတ် မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွးလဝ် ဗွဲမဍုံစွတ် ဟွံအောန်ဟွံဂ့ါင် နမပ္ဍံကိုသမ္မပ္ပဋ္ဌာန်ပန်။ (ဝါ) နိဓရ်ဝိနယ် မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွးလဝ် ဗွဲမဍုံစွတ် နမပ္ဍံကိုအာပတ်ပါရာဇိကပန်။ တထာ ဂတေန၊ မိန်။ အဘာသိတံ၊ ဧ့ံ။ အလပိတံ၊ ဧ့ံ။ ဝစနန္တိ၊ ဂလာန်ဓရ်ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မဂပ်ဝ်ဓမံက်ထွး ဗွဲမမှာရာ ဖအောန်ဂလိုင်ရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ်။ ။(ပ)။ ။

တထာဂတေန၊ မိန်။ အနာစိဏ္ဏံ၊ နိဒ္ဒေတ်အလေံ မဟဂပ်ဝ်ဒ္ဒေတ်လုတ်လဝ်။ (ဝါ) နိပွမသွဒတ် ဟွံမွဲကိုတာလျိုင်ရိုဟ်တဲ့ မဒ့ဒ္ဒေတ်အလေံ မဟဂပ်ဝ်ဒ္ဒေတ်လုတ်လဝ် ပွမ ဟွံလုပ်စဖလသမာပတ်, မဟာကရုဏာသမာပတ်, ပွမဟွံရံင်သ့ိမ္ဘ်သတ္တလောက နကို ဗုဒ္ဓစက္ခု, ပွမဟွံတွံဓရ် ဗွဲမဗွဲကုအတ္ထုပ္ပတ္တိဟိုတ် မမံက်ဂတဝ်ကျင်။ ။(နယ်သုတ္တန္တ

ဒေသနာ)။ ။(မွဲနယ်ပွန်တုန်)။ ။ နိပ္ပလောကဝတ် မလိုလာ် မဒှ်ဒွေတ်အလေံ မဟဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်လဝ် မတွံဂးကာလသှ်ပဝါ၊ သိုဒါယကာဟွံလိုင် မဘိက်နိမန်လဝ် တဲ့ ပွမဂငေ့ဒေသစာရိတ်, သိုဟွံသွပဝါရဏာ ပွမဂငေ့ဒေသစာရိတ်, ပွမဟွံသွပဒိုသန္ဆာရ သွာန်မပ္ဍံပရေဒထတ်ယုက် ကုခမီအာဂန္တုကကိုပ်ကွာ။ ။(နယ်ဝိနယဒေသနာ)။ တထာဂတေန၊ မိန်။ အာစိဏ္ဏန္တိ၊ ဒွေတ်အလေံ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်လဝ်ရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

တထာဂတေန၊ မိန်။ အာစိဏ္ဏံ၊ နိဒွေတ်အလေံ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်လဝ်။ (ဝါ) နိပ္ပ မသွဒတ် မ္နံကိုတာလျိုင်ရိုဟ်တဲ့ မဒှ်ဒွေတ်အလေံ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်လဝ် ပွမလုပ်စ ဖလသမာပတ်, မဟာကရုဏာသမာပတ်၊ ပွမရံင်သိုသတ္တလောက နကိုဗုဒ္ဓစက္ခု၊ ပွမတွံရ် ဗွဲမဗွဲကုအတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟိုတ်မမံက်ဂတဝ်ကျင်။ ။(နယ်သုတ္တန္တဒေသနာ)။ ။(မွဲနယ်တုန်)။ ။ နိပွမဍိုက်ပေင်လောကဝတ် မဒှ်ဒွေတ်အလေံ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်လဝ် မတွံဂးကာလသှ်ပဝါ ဒါယကာလိုင်ဘိက်နိမန်လဝ်တဲ့ ပွမဂငေ့ဒေသစာရိတ်, သွပဝါရဏာတဲ့ ပွမဂငေ့ဒေသစာရိတ်, ပွမသွပဒိုသန္ဆာရ သွာန်မပ္ဍံပရေဒထတ်ယုက် ကုခမီအာဂန္တုကကိုပ်ကွာ။ ။(နယ်ဝိနယဒေသနာ)။ ။ တထာဂတေန၊ မိန်။ အနာစိဏ္ဏန္တိ၊ ဒွေတ်အလေံ မဟဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်လဝ်ရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

တထာဂတေန၊ မိန်။ အပညတ္တံ၊ နိဓရ် မဟဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ်။ (ဝါ) နိဓရ်သုတ် မဟဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ် ဗွဲမမှာရာမအောန်မဂ့်ဂိုင် နမပ္ဍံကိုသတိပဋ္ဌာန်ပိ, သမ္မပ္ပဓာန်မသုန်။ ။(နယ်သုတ္တန္တဒေသနာ)။ ။(မွဲနယ်တုန်)။ ။ နိဓရ်ဝိနယ် မဟဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ် ဗွဲမမှာရာမအောန်,မဂ့်ဂိုင် နမပ္ဍံကိုအာပတ်ပါရာဇိကပိ, အာပတ်သံဃာဒိသ့ေ်စှ်ပန်။ ။(နယ်ဝိနယဒေသနာ)။ ။ တထာဂတေန၊ မိန်။ ပညတ္တံ၊ ဓရ်မဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ်ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ် ဗွဲမဒုံစုတ် ဟွံအောန်ဟွံဂ့ိုင်ရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ တထာဂတေန၊ မိန်။ ပညတ္တံ၊ နိဓရ် မဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ်။ (ဝါ) နိဓရ်သုတ် မဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ် ဗွဲမဒုံပြ နမပ္ဍံကိုသတိပဋ္ဌာန်ပန်။ ။(နယ်သုတ္တန္တဒေသနာ)။ ။(မွဲနယ်တုန်)။ ။ နိဓရ်ဝိနယ် မဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ် ဗွဲမဒုံပြ နမပ္ဍံကိုအာပတ်ပါရာဇိကပန်။ ။(နယ်ဝိနယဒေသနာ)။ ။ တထာဂတေန၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ အပညတ္တံ၊ ဓရ်မဟဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ်ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မဟဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ် ဗွဲမမှာရာမအောန်မဂ့်ဂိုင်ဂ်ရုဂ့်ဒ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဒွါစတ္တာလီသတိမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုပန်စှော်ဓါရောင်။ ။

ဒသမော၊ ဧံမရနုက်ကိုစှ်။ ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂါ၊ ဝဂ်ရောင်။

၁၁–အဓမ္မဝဂ်

၁၄၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ တေ ဘိက္ခူ။ ပြေါင်။ အဓမ္မံ၊ နိဟ္ဝံသေင်ကိုဓရ် မဗုဿ္သး မစာ်စ္ဝးနူဒုဟ်။ အဓမ္မောတိ၊ ဟွံသေင်ကိုဓရ် မဗုဿ္သး မစာ်စ္ဝးနူဒုဟ်ရုဂ်ဒ။ ။ (အရထကြေဝွံ မိက်ဂွံကိုမွးကိုညိ)။ ။ ဒီပေန္တိ၊ ပုံး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ ဘိက္ခူ။ င်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ တူဟ်နဒတုဲဖို ဂကောံသတ်မဂ္ဂိုင်။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ တူဟ်နတသိုက် ဂကောံသတ်မဂ္ဂိုင်။ ဗဟုနော၊ ဧံ့။ ဇနဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အတ္ထာယ၊ တူဟ်နဒတုဲဖို။ ဟိတာယ၊ တူဟ်နဒတုဲမြေမောဝ်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်။ သုခါယ၊ တူဟ်နတသိုက်။ ပဋိပန္နာ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပုညံ စ၊ နိပ္ပကုသိုလ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဌပေန္တိ၊ ပုံကိုတနိတ်ဗွဲမလံလအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဓမ္မာဒဿမော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုစ်ဒွံမွဲ။ အဓမ္မဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

၁၂–အနာပတ္တိဝဂ်

၁၅၀၊ ၁၅၉။ ။ အနာပတ္တိ၊ နိဟ္ဝံသေင်ကိုအာပတ်။ (ဝါ) နိဟ္ဝံထေက်ကို ပွမ အာစိုပ်အာပတ်။ ။(ဟိုတ်မပ္ပံကို ပွမဟ္ဝံတီ, ပွမဟ္ဝံမွဲကိုစိုတ်မိက်ဂွံဂစိုတ်, မိက်ဂွံက္ခတ်)။ အာပတ္တာတ္တိတိ၊ အာပတ်ရုဂ်ဒ။ (ဝါ) ပွမအာစိုပ်အာပတ်ရုဂ်ဒ။ ။(ပွမဟ္ဝံတီမွးဂ့် မပ္ပံ ကိုယောတိက်သ္ဒိင်ဒုံင် ပွမဟ္ဝံတီညးမွဲသ္ဒာင် သိပ်ဂိုပ်ဓရ်မေထုန် ပွဲလ္ဟူဇကုဂ့်ရောင်)။ ။ (ပ)။ ။ အာပတ္တိ၊ နိအာပတ်။ (ဝါ) နိပွမအာစိုပ်အာပတ်။ ။(ဟိုတ်မပ္ပံကိုပွမတီ, ပွမ္ဒုံကိုစိုတ်မိက်ဂွံဂစိုတ်, မိက်ဂွံက္ခတ်)။ ။ အနာပတ္တီတိ၊ အာပတ် ဟွံသေင်ရုဂ်ဒ။ (ဝါ) ပွမဟွံအာစိုပ်အာပတ်ရုဂ်ဒ။ ။(ပ)။ ။ လဟုကံ၊ ဧံ့မဧျောတ်သေဲ။ အာပတ္တိ၊ နိအာပတ်။ (ဝါ) နိဂကူအာပတ်မသုနိ မတွံဂး ထုလ္လစ္စယ်, ပါစိုတ်, ပါဋိဒေသနိက်, ဒုက္ကဋ်, ဒုဗ္ဘာသိုတ်။ ဂရုကာ၊ ဧံ့မဖြိုင်။ အာပတ္တီတိ၊ အာပတ်ရုဂ်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ဂရုကံ၊ ဧံ့မဖြိုင်။ အာပတ္တိ၊ နိအာပတ်ပါရာဇ်, သံဃာဒိသေသော့်။ လဟုကာ၊ ဧံ့မသာ။ အာပတ္တီတိ၊ အာပတ်ရုဂ်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ဒုဋ္ဌုလ္လဲ၊ ဧံ့မရုနိမ့်။ အာပတ္တိ၊ နိအာပတ် မတွံဂးပါရာဇိက, သံဃာဒိသော့်။ အဒုဋ္ဌုလ္လာ၊ ဧံ့ဟွံရုနိမ့်။ အာပတ္တီတိ၊ ရုဂ်ဒ။ ။(ပ) အဒုဋ္ဌုလ္လဲ၊ ဧံ့ဟွံရုနိမ့်။ အာပတ္တိ၊ နိဂကူအာပတ်မသုနိ မပ္ပံကိုထုလ္လစ္စယ်။ ။(ပ)။ ။

သာဝသေသံ၊ ဧံ့မဒ့်မွဲဟာနိကော့ံ သီလသိက္ခာမသ္ဒေဟ်။ ။(သဟ အဝသေသေဟိ သီလေဟိ ယာ အာပတ္တိ ဝတ္တတီတိ သာဝသေသာ)။ ။(ဝါ) ဧံ့မ္ဒုံကို ပွမသ္ဒေဟ်ဒုံင်သီလသိက္ခာ။ အာပတ္တိ၊ နိအာပတ် မသ္ဒာင်အာနူ ပါရာဇိက။ အနဝသေသာ၊ ဧံ့ဟွံမွဲကိုသီလသိက္ခာ မသ္ဒေဟ်။ ။(နတ္ထိ အဝသေသာနိ သီလာနိ ဓုတိသံ အာပန္နာယန္တိ အနဝသေသာ)။ ။ အာပတ္တီတိ၊ ရုဂ်ဒ။ ။(ပ)။ ။ အနဝသေသံ၊

ဧံ့။ အာပတ္တိ၊ နှ်အာပတ်ပါရာဇိက။ ။(ပ)။ ။ သပ္ပဒြိကမ်ံ့၊ ဧံ့မဒှ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမ ဇအဲ့ဇဗ။ (ဝါ) ဧံ့မဇအဲ့ဇဗတဲ့ မကလိဂံ့မာန်။ အာပတ္တိ၊ နှ်အာပတ် မသွေဟ်နူပါရာဇိက။ အပ္ပဒြိကမ်ာ၊ ဧံ့ဟွံမွဲကိုပွမဇအဲ့ဇဗ။ (ဝါ) ဧံ့မဇအဲ့ဇဗတဲ့ မကလိဂံ့ဟွံမာန်။ အာပတ္တိတိ၊ အာပတ်ပါရာဇိကရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။

ဒွါဒသမော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုစ့်ဓါ။ အနာပတ္တိဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

၁၃။ ဓ္ကပုဂ္ဂလဝဂ်

၁ရ၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ကပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မွဲဟေင်။ လောကေ၊ ပ္ဒဲသတ္တ လောက။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ နကြိုက္ဆိုဒ့်နေဝ်။ (ဝါ) နကြိသွဟ်အစော်မာန်နေဝ်။ (ဝါ) နကြိ ဍျိုက်ပေင်ကိုအစော်သတ္တိ ဟိုတ်နူဒွေတ်ဂုဏ်ပါရမီသမ္ဘာရ။ ။(ပ္ဒဲအရထကြဂမ့်ဂိုင် မာန ပစ္စယ် တွံအရထသတ္တိရောင် စ့တ်ညိ)။ ။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ တ္ဟ်နဒတဲ့ဖို့ ဂကော်ံ မ့ိုဟ်မဂ့ဂိုင်။ (ဝါ) တ္ဟ်နပွမစိုပ်ဒတဲ့ ဒတဲ့ဖို့လောကီ, လောကုတ္တ်ရ ဂကော်ံသတ်မဂ့ဂိုင်။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ တ္ဟ်နပွမဒှ်တသိုက် ဂကော်ံသတ်မဂ့ဂိုင်။ (ဝါ) တ္ဟ်နပွမစိုပ်ဒတဲ့ တသိုက်လောကီ, လောကုတ္တ်ရ ဂကော်ံသတ်မဂ့ဂိုင်။ လောကာနုကမ္ပာယ၊ တ္ဟ်နပွမ ဆာန်ဍျသတ္တလောက။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်မ့ိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ့ိုင်။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟ်နဒတဲ့ဖို့။ ဟိတာယ၊ တ္ဟ်န။ သုခါယ၊ တ္ဟ်န။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ံက္ဆိုဒ့်ကွဲဂ်ရ။ ။

ဓ္ကပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မွဲဟေင်မွးဂ့်တုန်။ ကတမော၊ ညးဧံ့ဂ့်ရော။ အရဟံ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ မသွေဘဲအာ နူသ္ဟသတြုကိလေသ။ (ဝါ) တ္ဂိုဂ့်ဒမထေက်ကိုဒုင်ဒါန် သွပူဇသွိုင်မ့ိုဟ်, သွိုင်ဒေဝတ်, သွိုင်ဗြိုဗွဲတွေင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ မဂြင်တီကေတ် ဓရ်အလုံအိုသို အလိုလိုဇကု ဗွဲမွးရး မဟွံမွဲကိုပွမပ္ဟန်ဂတား။ တထာဂတော၊ ကျ်တြဲဟောင်ရောင်။ (ဝါ) ကျ်တြဲ မကူဆြာပ်ကွင် မတုပ်ကျောံ ကျ်တြဲတမ္ဘာ မပ္ဆံကို ကျ်တြဲဝိပဿီရောင်။ သမ္မာ၊ ဗွဲမွးရး။ သယံ၊ အလိုလိုဇကု။ ဗုဒ္ဓ၊ ဧံ့မတီကေတ်အလုံအိုသို။ တထာ၊ တုပ် ကျောံကျ်တြဲတမ္ဘာဂ့်။ အာဂတော၊ ကျ်တြဲ မဆြာပ်ကွင်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မွဲဝွံ။ လောကေ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောက။ ။(ပ)။ ။ သုခါယ၊ တ္ဟ်န။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၁ရ၁။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောက။ ဓ္ကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ပူဂိုလ်မွဲ။ ပါတုဘာဝေါ၊ နှ်ပွမက္ဆိုဒ့်ပြာကတ်။ နှ်ပွမက္ဆိုဒ့်ပြာကတ် ဗ္ဘတ်ဓါဝါ ဗွဲပွမသ္ဟုံ ဂဝ်နူဂဝ်ဂ်မိ, ပွမက္ဆိုဒ့်ကျာ် တ္ဟောဝ်အရိယဘုံစ့တ်။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမဝါတ် ဂါတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလိဂွံဝါတ်ရ။ ကတမဿ၊ မူရ်မွဲ။ ဓ္ကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပါတုဘာဝေါ၊ နှ်။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂ့်ရောမွးဂ့်တုန်။ အရဟာတော၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ မသွေဘဲ

အာ နူသွသတြုကိလေသ။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ၊ တ္ဘိဂ်ဒ မဂြင်တီကေတ်ဓရ် အလုံအိုသို အလိုလို်ဇကု ဗွဲမှုးရး ဟွံမွဲကို်ပွမပ္ဟန်ဂတား။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်ကျာ်တြဲ။ ။ ပါတုဘာဝေါ၊ နှ်။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိ၊ ပ္ဒဲ။ ကွ်မဿ ဓကပုဂ္ဂ လဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်ပူဂိုလ်မွဲဓဝ်ဝွံ။ ပါတုဘာဝေါ၊ နှ်။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်။ ။

၁၎၂၊ ၁၎၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ နကြို။ အစ္ဆရိယမနုဿော၊ နှ်ပူဂိုလ် တ္ဒေင် ထေက်ကို်အံသဝ်ထိုင်သး။ ဟုတ္တာ၊ ဒ္ဒ်တုံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်။ ကာလကိရိယာ၊ ဝ်ပွမသ္ပဝရိနိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) ဝ်ပွမသ္ပပြာ ကတ် ကိစ္စသ္ပဝရိနိဗ္ဗာန် ပ္ဒဲအခိဝ်ကာလမွဲ။ ။[ပွမသ္ပပြာကတ် ကိစ္စသ္ပဝရိနိဗ္ဗာန် ပ္ဒဲ ကာလပိုက်ဂ္ဂပ်စိုတ် မဍ္ဍိက်ပေင် လုက်(၄၅)ဝ့် ပိဒ္ဓကတ်ပိ ဓမ္မက္ခန် ဒ္ဘံဥက်ပန်လို်ဂမ္ဂိုဂ်ဂ့် သီဟွံဇူတွံထွးတဲ့ တ္ဘဟ်နကို်သတ္တံ တီညာတ်ကေတ် နိဗ္ဗာန်ဂတမတ်မာန်မြသ်ဝွံ အတိုင် ပြဝံက်ဋ္ဌ, ဋ္ဌီ ကို်အရထ ဗွဲတြုးမာန်ရ။ ကာလေ၊ ပ္ဒဲကာလမွဲ။ ကိရိယာ၊ ပွမသ္ပပြာကတ်။

ဗဟုနော၊ ဧံမဂ္ဂိုင်။ ဇနဿ၊ နှ်ဂကော်သတ်။ အနုတပ္ပါ၊ ဝ်ပွမကို် စံဝ်တူသောက ဂ္ဂိုင်ဝ်ကို်ဝါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံဒ့်ရ။ ကတမဿ၊ မ္ဟရ်။ ဓကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်။ ကာလကိရိယာ၊ ဝ်။ ဗဟုနော၊ ဧံ။ ဇနဿ၊ နှ်။ အနုတပ္ပါ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံဒ့်ဂ့်ရောမ္ဟးဂ့်တုန်။ အရဟတော၊ တ္ဘိဂ်ဒ။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ၊ တ္ဘိဂ်ဒ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်။ ကာလကိရိယာ၊ ဝ်။ ဗဟုနော၊ ဧံ။ ဇနဿ၊ နှ်။ အနုတပ္ပါ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွ်မဿ ဓကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

၁၎၄။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ နကြို။ အဒုတိယော၊ ဝ်ဟွံမွဲကို်ကျာ်ဓါ ပ္ဒဲမွဲအခိဝ်ဓဝ်။ အသဟာယော၊ ဝ်ဟွံမွဲကို်သ္ကံရဲ ကွ်ဒ့်ဒ့်မွဲစွံမာန်။ (ဝါ) ဝ်ဟွံမွဲကို်သ္ကံရဲ ကွ်ဒ့်ဒ့်မွဲစွံမာန် မတုပ်သ္ပဟ်ကျော်ဇကု နကို်အတ္တာဘ်ခန္ဓကာယကို, နကို်ဓရ် မဂပ်ဝ်ကျိဟ်ခွဝ်ဂြင်တီကို်။ အပ္ပ ဋ္ဌိမော၊ ဝ်ဟွံမွဲကို်အတ္တာဘ်မွဲသ္ဆာင် မဓတ်ကွာတ်တုပ်သ္ပဟ် ဗွဲအဝဲကာယ မပ္ဍံကို်ဖိုင်တဲ့။ (ဝါ) ဝ်ဟွံမွဲကို်ညး မက္ကောန်ပဋိမာရုပ် ဂွံဓတ်ကွာတ်တုပ်သ္ပဟ် ဗွဲအဝဲကာယ မပ္ဍံကို်ဖိုင်တဲ့။ အပ္ပ ဋ္ဌိသမော၊ ဝ်ဟွံမွဲကို်ပူဂိုလ် မတုပ်သ္ပဟ်။ အပ္ပဋ္ဌိဘာဂေါ၊ ဝ်ဟွံမွဲပူဂိုလ် မတွံထွးကို်ဓရ် သွက်မစ္ပေ်စးမာန် ဓရ်သွက်ဇကုမဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဟွံမွဲကို်ပူဂိုလ် မတွံထွး သွက်စ္ပေ်စး နမပ္ဍံ ကို်တွံလဝ်သတိပဋ္ဌာန်ပန်ရ၊ ပန်ဟွံသေင် ပိဟောင်ရမိက်သွး။ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ဟွံမွဲကို် ပူဂိုလ်မွဲသ္ဆာင် သ္ပဝဋ္ဋညာဏ်တုပ်သ္ပဟ် ရ၌ွံမွး အဲကျာ်။ (ဝါ) ဝ်ဟွံမွဲကို်ပူဂိုလ် မသ္ပစ္ဆးတုပ် သ္ပဟ် ဗွဲဂုဏ် မပ္ဍံကို်သီလ။ အသမော၊ ဝ်ဟွံမွဲကို်ပွမတုပ်သ္ပဟ် ကျော်ပူဂိုလ်လို်မွဲ။ အသမသမော၊ ဝ်မတုပ်သ္ပဟ်ကျော်ကျာ်သဗ္ဗညု အတိက်အနာဂတ်ဟောင် ဟွံမွဲကို်ပွမ တုပ်သ္ပဟ် ကျော်ပူဂိုလ်လို်မွဲ။ ဒ္ဒိပဒါနံ၊ ပ္ဟောဝ်ကို်သတ် မှုံဇိုင်ဓါဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) လ္ဘာ့နူ။ အဂွေါ၊ ဝ်ပူဂိုလ်ပြုအိုတ်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ္ဒ်တုံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒုံက္ဘိဒ့်ကျင်ရ။ ။

၁၇၅၊ ၁၈၆။ ။(ပဲ့ဒံ့ ပံင် ၁၂–သုတ်ဂ့် နှ်ရတဲ့ ခွန်လင်ရ။ မိက်ဂံပါ် မွဲမွဲသုတ်မ္ဂး "ဓကပုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝါ မဟတော စက္ခုဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ ကတမဿ ဓကပုဂ္ဂလဿ? တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဓကပုဂ္ဂလဿ ပါတုဘာဝါ မဟတော စက္ခုဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတီတိ၊ (ဣံ့ဒံ့ တဲ့မွဲသုတ်ရ။ ကြ်နူဂ့်)။ ။"ဓကပုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝါ မဟတော အာလောကဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ ကတမဿ ဓကပုဂ္ဂလဿ" နမပ်ံသာ်ဂံ့ သွက်အာလောကသုတ် သွးညီ။ တုပ်ညံင်သာ်ဂံ့ သွက်မပ်ံကိုသြဘာသသုတ်လေဝ် နိသဲကေတ်နယ်ဂံ့တဲ့ သွးညီ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ မဟတော၊ ခေံမဇ္ဈော် လဲ့လး။ စက္ခုဿ၊ ဒဒက်တ်မတ်ပညာ။ ပါတုဘာဝေါ၊ င်ပွမက္ခိုဒ့်ပြာကတ်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ ကတမဿ၊ မူရ်။ ဓကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ မဟတော၊ ခေံ။ စက္ခုဿ၊ ဒဒက်တ်။ ပါတုဘာဝေါ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ့ံဒ့်ဂ့်ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ အရဟတော၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ မဟတော၊ ခေံ။ စက္ခုဿ၊ ဒဒက်။ ပါတုဘာဝေါ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမဿ ဓကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ မဟတော၊ ခေံ။ စက္ခုဿ၊ ဒဒက်။ ပါတုဘာဝေါ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဂံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓကပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ မဟတော၊ ခေံ။ အာလောကဿ၊ ဒဒက်တ်လျးပညာ။ ။(ပ)။ ။ သြဘာသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုလျး အရံင်ပညာ။ ။(ပ)။ ။ ဆန္ဒံ၊ ခေံမဒ့်တြဲပြကာအိုတ်။ အနုတ္တရိယာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို မပ်ံဒဿန, သဝန မပြဲအိုတ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်မပ်ံကိုရူပကာယကျာ် မထေက်ကိုဗိုလ္ပော်ဝ်, ဓရ်ကျာ် မထေက်ကိုကလင် မပြဲအိုတ်ဂမ္ဂိုင်။ ။(နတ္ထိ ဣမေသံ ဥတ္တရန္တိ အနုတ္တရာနိ။ မပ်ံကိုဒဿန, သဝနတြဲသာ် ဟွံမွဲကိုမပ်ံဒဿန, သဝနမွဲသ္ဘာင် မပြဲလောန် လ္တူဇကုဇကု။ အနုတ္တရာနိ ဓ္ဂဝ အနုတ္တရိယာနိ။ ပွဲဦကာဂ့် ဒဿန= ပွမဂံဗိုလ္ပော်ဝ် ရူပကာယကျာ်။ သဝန= ပွမဂံကလင်ဓရ်ကျာ်။ နမပ်ံသာ်ဂံ့ဟွံပံက် ဒဿန= ရူပကာယ ကျာ် မထေက်ကိုဗိုလ္ပော်ဝ်။ သဝန= ဓရ်ကျာ် မထေက်ကိုကလင်။ နမပ်ံသာ်ဂံ့ ပံက်တ်ရ။ ပံက်တ်ညံင်ဂံ့ညီသာ ကျောံပါတုဘာဝပိုဒ်ရ။ ရံင်ဆက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်–၈၊ ပွဲအနုတ္တ ရိယသုတ်ကိုညီ)။ ။(ပ)။ ။

စတုန်္ဓံ၊ ခေံမဒ့်ပန်အိုတ်။ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ၊ နံပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နံဂမြင်ဉာဏ် ပိုင်ခြာဂြင်တီကေတ် ပွဲမပ်ံအတ္ထ, ဓမ္မဂမ္ဂိုင်။ သစ္စိကိရိယာ၊ င်ပွမသွဇ္ဈော်မတ်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ ။(ပ)။ ။ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော၊ င်ပွမက္ခိုဟ်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်(၁၈)

ပြကာမဂ္ဂိုင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော၊ ငပွမက္ကိုဟ်ခွင် ကြင်တီ ကေတ် ဓရ်(၁၈)ပြကာတူဟ်ဟ် နဟိုတ်တူဟ်ဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ ငပွမသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကို ဖိုမုံယွုဝိမုတ္တိဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) ငပွမသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကိုဝိဇ္ဇာ မတွံဂး ဖိုလ်ဉာဏ်, ဖိုလ်မုံယွုဝိမုတ္တိမတွံဂး ဖိုလ်သမ္မယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် မသွေဟ်နူဂ့်။ ။(ဖိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇–ဂ့် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တဖလ– ဖိုလ်မုံယွုဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ ကော်ခစရ။ ပွောဝ်ကို ၃၇–ဂမ္ဂိုင် ဖိုလ်ဉာဏ်ဂ့် ဝိဇ္ဇာမွးယွုရ။ ၃၆ မသွေဟ်နူဖိုလ်ဉာဏ်ဂ့် ဝိမုတ္တိမွးယွုရ။ ။(ပ) သောတာပတ္တိ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ ငပွမသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကို သောတာပတ္တိဖိုလ်။ ။(ပ) နမပ္ပံကို ငပွမသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကို သကဒါဂါမိဖိုလ်သွးညီ)။ ။

၁၈၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒ် အယံ သာရိပုတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ သာရိပိုတ်ဝွံကို။ စ္ဆံ၊ တုပ်။ ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ တထာဂတေန၊ မိန်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်ကိုဂေတ်တ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧ့ံဟွံမွဲကိုဗ္ဗိုဝန်စက်ဓရ် မပြုလောန်လ္ဆာဇကုဇကု။ (ဝါ) ဧ့ံမဒှ်ဗ္ဗိုဝန်စက်ပြုအိုတ်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ နိဗ္ဗိုဝန်စက်ဓရ်။ (ဝါ) နိဗ္ဗိုဝန်စက်ဓရ် မတွံဂးပဋိဝေဓာဉာဏ်, ဒေသနာဉာဏ်။ သမ္မဒေဝ၊ နကိုနယ်ဂံင် မဧ့ံစုတ်ဟောင်။ အနုပ္ပဝတ္တေတိ၊ ပုံကိုဂေတ်တ် ထပ်ကိုထပ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ဧ့ံမသ္ဆာင်နူသာရိပိုတ်။ တံ ဓ္ဍကပုဂ္ဂလမ္ပိ၊ နံပူဂိုလ်မွဲဂ့်ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ငိ။ နာ သမနုပဿာမိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သာရိပုတ္တော၊ ငိ။ တထာဂတေန၊ မိန်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဧ့ံ။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပဝတ္တေတိ၊ ပုံ့။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

တေရသမော၊ ဧ့ံမရနုက်ကိုစ့်ပိ။ ဓ္ဍကပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

၁၄–ဓ္ဍတဒဂ္ဂဝဂ်
၁–ပထမဝဂ်

၁၈၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သာဝကာနံ၊ ဧ့ံမဒှ်ကွးအိုတ်။ ရတ္တညူနံ၊ ဧ့ံမတီကေတ်ဗ္ဗံအိုတ်။ ။(ပဗ္ဗံနူသွခမီတုဲ ဗွဲမလံလကာလ)။ ။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်ခမီဂမ္ဂိုင်။ ။(စပ်ပွဲ ဓ္ဍတဒဂ္ဂံ)။ ။ ယဒိဒံ ယော အယံ အညာသိ ကောဏ္ဍညော၊ ယြင်အညာသိ ကောဏ္ဍညမွဲ။ (ဝါ) ယြင်ကောဏ္ဍည မတီကေတ်ဓရ်သစ္စပန် ဗွဲကိုပ်ကွာ နူသာဝကအလုံအိုသိုမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဓ္ဍတံ ဓ္ဍသော၊ ငအညာသိ ကောဏ္ဍညဂ့်။ အဂံ အဂွေါ၊ ခမီပြုအိုတ်ရောင်။ (ဝါ) ခမီအာစိုပ်ကဆံဝ်သ္ဒုင်အိုတ်ရောင်။ ။(ဓ္ဍတဒဂံ= ဓ္ဍတံ+အဂံ။ အညာသိ၊ ဧ့ံမတီကေတ်သစ္စပန်တုဲ+ကောဏ္ဍညော၊ ခမီကောဏ္ဍည)။

(မွဲနယ်တုန်) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်။ သာဝကာနံ၊ ဧ့ံ။ ရတ္တညူနံ၊ ဧ့ံ။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ယဒိဒံ ယော အယံ အညာသိ ကောဏ္ဍညော၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊

ပ္ပံ။ စ္ဂတံ စ္ဂသော၊ ဍ်။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ သာဝကာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ရတ္တညူနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ လ္ဘူနူခမီဂမ္ဂိုင်။ အဂ်ံ၊ အဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ။

၁၈၉။ ။(စနူကိုံ စ္ဂတဒဂ်ံ စ်ုကိုစိုပ် ဘိက္ခူနံ ဓလုက်လဝ်ရောင်။"စ္ဂတဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တော" ရ်ဝ်ဓမံက်တဲ့ သွးလဝ်ရ။ ပ္ဒဲသုတ်ကြဂမ္ဂိုင်လေဝ် အတိုင်နယ်ဝ်ဖေါင်ရောင်)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်။ သာဝကာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ မဟာပညာနံ၊ ဧံ့မ္ဂုံကိုပညာမဇ္ဈေါ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ယဒိဒံ ယော အယံ သာရိပုတ္တော၊ ယြင်သာရိပိုတ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ပံ။ စ္ဂတံ စ္ဂသော၊ ဍ်သာရိပိုတ်ဂ့်။ အဂ်ံ အဂ္ဂေါ၊ ရောင်။

၁၉၀။ ။ ကလ္ဒိမန္တာနံ၊ ဧံ့မ္ဂုံကိုကလ္ဒိမဇ္ဈေါ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။

၁၉၁။ ။ ဓုတဝါဒါနံ၊ ဧံ့မလေပ်ဟိုဒ္ဒေံတ္တောန် နကိုဒ္ဒေတ်ဓုတင် မလေပ်ပလိုပလော် ကေ့်ကိလေသအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မလေပ်ဟိုသွးအရိယမဂ် မဒ္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် ကုသိုလ်သ္ဂျတ် ကွာ မလေပ်ပလိုပလော်ကေ့် ကိလေသအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်–အိုတ်။ ။(ကိလေသေ ဓုနာတီတိ ဓုတော၊ ဓုတေန ဓုတင်္ဂဓမ္မေန ဝဒန္တိ သြဝဒန္တီတိ ဓုတဝါဒါ၊ ဓုတံ ဝါ သပုဗ္ဗ ဘာဂံ အရိယမဂ်ံ ဝဒန္တိ ကထေန္တီတိ ဓုတဝါဒါ။ ။(ပ)။ ။

၁၉၂။ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ၊ ဧံ့မ္ဂုံကိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ။ ပ္ဟော်ဝ်–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၁၉၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သာဝကာနံ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်သာကအိုတ်။ ဥစ္စာ ကုလိကာနံ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ပ္ဒဲဂကူမပြဲအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ကာဠိဂေါဓာယ၊ ဒဒက်တ်ဂ္ဂကျာ်ကာဠိဂေါဓာ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုဂ္ဂကျာ်မ္ဂုံယ္ဂုဂေါဓာ မ္ဂုံကိုသာ်လမ်ဓက်။ ပုတ္တော၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ကောန်။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဘဒ္ဒိယော၊ ယြင်ဘဒ္ဒိယမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ပံ။ စ္ဂတံ စ္ဂသော။ ငဘဒ္ဒိယဂ့်။ အဂ်ံ အဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ။

၁၉၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ။(ပ)။ ။ မဇ္ဈသရာနံ၊ ဧံ့မ္ဂုံကိုရမျာင် မစတ်သာ အိုတ်။ ။(မဇ္ဈ=ဧံ့မစတ်သာ+သရ=ရမျာင်)။ ။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်–အိုတ်။ ယဒိဒံ ယော အယံ လကုဏ္ဍလဘဒ္ဒိယော၊ ယြင်လကုဏ္ဍလဘဒ္ဒိယမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ပံ။ ။(ပ)။

၁၉၅။ ။ သီဟနာဒိကာနံ၊ ဧံ့မ္ဂုံကိုပွမဟိုသွးဂံင်သ္ဂါ ညံင်ရသွိင်ဇာဒိသိုင်ကရဲ အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။

၁၉၆။ ။ ဓမ္မကထိကာနံ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ပူဂိုလ်တွံဓရ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ မန္တာဏီပုတ္တော၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ကောန်ဗမူးပြုမန္တာဏီ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ပုဏ္ဏော၊ ယြင်ပုဏ္ဏမွဲ။ (ပ)။ ။

၁၉၅။ ။ သံခိတ္တေန၊ ဗွဲခမ္မောန်။ ဘာသိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝရ်ကျ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ်တဲ့။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဗွဲတြး။ အတ္ထံ၊ နှ်အရထအဓိပ္ပါယ်။ ဝိဘဇန္တာနံ၊ ခဲ့ံမလေပ်ပါ်ပရံတအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ့ိုင်။ ယဒိဒံ ယော အယံ မဟာကစ္စာနော၊ ယြင်မဟာကစ္စာနမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဧတံ ဧသော၊ ငိ။ အဂ္ဂံ၊ အဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ကျ်တိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁၉၈။ ။ မနောမယံ၊ ခဲ့ံမဂပ်ဝ်ကွ်ိုဗဒှ်အဘိညာဏ်စိုတ်။ ကာယံ၊ နှ်ခန္ဓကာယ။ အဘိနိမ္မိနန္တာနံ၊ ခဲ့ံမနိမိတ်ဗဒှ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။

၁၉၉။ ။ စေတောဝိဝဋ္ဋကုသလာနံ၊ ခဲ့ံမစီကွး ပ္ဒဲပွမကွ်ိုဗဒှ်ကိုရူပါဝစရ ဇျာန်သမာဓိစိုတ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၀၀။ ။ သညာဝိဝဋ္ဋကုသလာနံ၊ ခဲ့ံမစီကွး ပ္ဒဲပွမကွ်ိုဗဒှ်ကိုအရူပါဝစရ ဇျာန်သညာအိုတ်။ (ဝါ) ခဲ့ံမစီကွး ပ္ဒဲပွမကွ်ိုဗဒှ်ကိုပွဲတွေင် နူမပ္ဍံကူတ္ထိပုရိသသညာ, နိစ္စသညာစိုတ်ဂ့် ပါ်ခြာတဲ့ ပ္ဒဲအာရိုရုပ်နာမ်, အာရိုနိဗ္ဗာန်အိုတ်။ (ဝါ) ခဲ့ံမစီကွး ပ္ဒဲပွမကွ်ိုဗဒှ်ကိုဓရ်ဝိပဿနာအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၀၁။ အရဏဝိဟာရီနံ၊ ခဲ့ံမ့ုံကိုပွမသွဒတ် ဟွံမွဲကိုကိလေသ ဟိုတ်ပွမလရိုအ်ယာံအိုတ်။ ယဒိဒံ ယော အယံ သုဘူတိ၊ ယြင်သုဘူတိမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဧတံ ဧသော၊ ငိသုဘူတိဂ့်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ။[အရဏ= ခဲ့ံဟွံမွဲကိုကိလေသ ဟိုတ်မလရိုအ်ယာံ+ဝိဟာရ၊ ပွမပဒတ်]။ ။(ပ)။ ။

၂၀၂။ ။ဒက္ခိဏေယျာနံ၊ ခဲ့ံမထေက်ကိုဒုင်ဒါန်မပရဲအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၀၃။ အာရညကာနံ၊ ခဲ့ံမ့ုံအလေံသွဒတ် ပ္ဒဲဂြိုပ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ့ိုင်။ ခဒိရဝနိယော၊ ခဲ့ံမ့ုံအလေံ မသွဒတ် ပ္ဒဲဂြိုပ်လကံ။ ယော အယံ ရေဝတော၊ ယြင်။ (ပ)။ ။

၂၀၄။ ။ ဇျာယိနံ၊ ခဲ့ံမ့ုံအလေံမလုပ်စဇျာန်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၀၅။ ။ အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ၊ ခဲ့ံမ့ုံကိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္ဍိတ်ဇြဟတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခဲ့ံမ့ုံကိုဝီရိယ မဍ္ဎိက်ပေင်အိုတ်။ ။(ကလေင်ရံင်ပိုဒ်လိက်–၁၈)။ ။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်–အိုတ်။ ကောဋ္ဌိဝိသော၊ ခဲ့ံမဒှ်ပ္ဒဲတ္ဝော်ဝ်ကောဋ္ဌိဝိသ။ (ဝါ) ခဲ့ံမဒှ်ညးသွတ် ဂကူဝေဿမအာစိုပ် ကွော်တ်အထောင့်။ ကျသရိယေန၊ နပွမဂွံအလိုအသီ။ ကောဋ္ဌိပွတ္တော

ဝေသော ကောဠိဝေသော၊ ဂကူဝေသ မအာစိုပ် ကျောတ်အထောဠ်။ ကောဠိဝေသသ အပစ္စံ ကောဠိဝိသော။ နကိုနိရုတ္တိနယ် ပွဲကောဠိဝေသ–ဌဂ့် သွဠ၊ ဓ–နူဝေသဂ့် သွက္ကာ၊ သမွဲမဂ့်ဇိတ်တဲ့ ကောဠိဝိသ–ရုပ်တဲ့)။

၂၀၆။ ။ ကလျာဏဝါက္ကရဏာနံ၊ ဧံမွံုကိုဂလာန်ဓရိ မဂပ်ဝ်ဟိုတွံ ဘာတ်ကြောံ အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–အိုတ်။ ကုဠိကဏ္ဍော၊ ဧံမကောင်ကျိုင်ကျဝ်လဝ် သွေက် ထေက်တန်မွဲကောဠိ။ ယဒိဒံ ယော အယံ သောဏော၊ ယြောင်။ ။(ကုဠိ–ကောဠိ= ဧံမထေက်တန်မွဲကောဠိ+ကဏ္ဍ–ကဏ္ဍပိဠန္ဓန=ကယျိုင်သွေက်)။ ။ ကုဠိကဏ္ဍံ ဓာရေသီတိ ကုဠိကဏ္ဍော)။ ။(ပ)။ ။

၂၀၇။ ။ လာဘီနံ၊ ဧံမွံုကိုပွမကလိဂွံလာဘ်မဂ့်ဂိုင်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ယဒိဒံ ယော အယံ သီဝလိ၊ ယြောင်သီဝလိမွဲ။ ။(ပ)။ ။

၂၀၈။ ။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ၊ ဧံမလျုင်ဖြုင်သျိုက် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ခိုင်ကျိုက် နကိုဓရိသဒ္ဓါ။ (ဝါ) ဧံမွံုကိုဓရိသဒ္ဓါမခိုဟ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဝက္ကလိ၊ ယြောင်ဝက္ကလိမွဲ။ ။(ပ)။ ။

၃–တတိယဝဂ်

၂၀၉။ ။ သိက္ခာကာမာနံ၊ ဧံမွံုပွိဂ်ကိုသိက္ခာပိပြကာအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဖျိုက်ဗ ပေင်သိက္ခာပိပြကာ ဗွဲမန္ဓံပွိဂ်သွေံသွံအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၁၀။ ။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ဧံမသွဓမီ နကိုဓရိသဒ္ဓါအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၁၁။ ။ ပဌမံ၊ ဗွဲကိုပ်ကွာနူ ခမီအလုံအိုသျီ။ သလာကံ၊ နဲဖြေဟ်လိက်မာဲ။ ဂဏ္ဍန္တာနံ၊ ဧံမဂိုင်ကေတ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၁၂။ ။ ပဋိဘာနဝန္တာနံ၊ ဧံမွံုကိုပဋိဘာနညာဏ် မမံက်ကျင်တူရူအိုတ်။ ။(ပ)။

၂၁၃။ ။ သမန္တပါသာဒိကာနံ၊ ဧံမကိုလျုင်ဖြုင်သျိုက် အလုံပွိပွူအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမလေပ်ကိုလျုင်ဖြုင်သျိုက် ညးမွဲသ္ဆာင် မွဲဟာန်ကျောံပရိသာတ် ဇကုဇကုအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ဝက်ခ်္ကပုတ္တော၊ ဧံမဒ့်ကောန်ဗမ္ဘးဝက်ခ်္က။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဥပသေနော၊ ယြောင်ဥပသေနမွဲ။ ။(ပ)။ ။

၂၁၄။ ။ သေနာသနပညာပကာနံ၊ ဧံမလေပ်စီရေင် ဒ္ဒဲဒွံင်ဒ္ဒဲသတိက်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ဂိုင်။ မလွပုတ္တော၊ ဧံမဒ့်ကောန်သွိင်မလွ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဒဗ္ဗော၊ ယြောင်ဒဗ္ဗမွဲ။ ။(ပ)။ ။

၂၁၅။ ။ ဒေဝတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်။ ပိယမနာပါနံ၊ ဧံမဒ္ဒိညး မဂပ်ဝ် သ္ဒိုက်ဆာန်, မလေပ်ကိုဇော်ပွဝ်ဂံစိုတ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွော်ဝ်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၁၆။ ။ ခိပ္ပါဘိညာနံ၊ ဧံမွံုကိုမဂ်ဖိုဉာဏ်တွေင် မဂပ်ဝ်ကလိဂံ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ် အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွော်ဝ်–ဂမ္ဘိုင်။ ဒါရုစီရိယော၊ ဧံမကေင်ဗိုက်လဝ် ယာတ်ဆု။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဗာဟိယော၊ ယြင်။ ။(ဒါရု=ဆု+ စီရ=ယာတ်။ ဒါရုနာ ပကတံ စီရံ ဒါရုစီရံ၊ တံ နိဝါသေတီတိ ဒါရုစီရိယော)။ ။(ပ)။ ။

၂၁၇။ ။ စိတ္တကထိကာနံ၊ ဧံမလေပ်ဟိုတွံ ဗွဲမစိစောန်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၁၈။ ။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ၊ ဧံမအာစိုပ်ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ပန်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၄–စတုတ္ထဝဂ်

၂၁၉။ ။ ဗဟုဿုတာနံ၊ ဧံမွံုကိုပရိယတ္တိဓမ္မသုတမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမွံုကို ဓရိပိဋကတ်ပိပရိယတ် မဂပ်ဝ်ကတ်ဗ္ဂောန်လဝ် ဗွဲမဂ္ဂိုင် ဗွဲဒဒ်ဒ်တိုက်ဘဏ္ဍာဓရိအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွော်ဝ်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၂၀။ ။ သတိမန္တာနံ၊ ဧံမွံုကိုသတိ မလောန်ကာဲအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမွံုကိုဓရိသတိ စိုကိုဟွံဝိုတ်ကေ့ ဓရိကျာ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွော်ဝ်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၂၁။ ။ ဂတိမန္တာနံ၊ ဧံမွံုကိုဉာဏ်ပညာ မလောန်ကာဲအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမွံုကို ဂမြင်ဉာဏ်မလောန်ကာဲ မတီကေတ် ပိုဒ်အလုံအိုသိုိ အတိုင်ကျာ် မတွံလဝ်အိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပွော်ဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ ဓုသော အာနန္ဒော၊ ဍ်အာနန်ဂ်။ အဂံ အဂွေါ၊ ရောင်။ ။

၂၂၂။ ။ ဓိတိမန္တာနံ၊ ဧံမွံုကိုဝီရိယ မလောန်ကာဲအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမွံုကိုဝီရိယ မ လောန်ကာဲ ပွဲပွမကတ်ဗ္ဂောန်ဓရိကျာ်, ပွမချေန်ချဟ်, ပွမပ္ဂင်ရင်စွတ်သမ္ဘိ, ပွမပတုံဝတ်ဖ္ဒော် ဝတ်သွတ် ကုကျာ်တြဲအိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၂၃။ ။ ဥပဋ္ဌာပကာနံ၊ ဧံမကျောန်ဓိုတ်ကျာ်တြဲအိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၂၄။ ။ မဟာပရိသာနံ၊ ဧံမွံုကိုပွိဗွိုင် မဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၂၅။ ။ ကုလပ္ပသာဒကာနံ၊ ဧံမလေပ်ကို ဂကူဒါယကာဂမ္ဘိုင် ဖြုင်သ္ဒိုက်အိုတ်။ (ပ)။ ။

၂၂၆။ ။ အပ္ပါဗာဓာနံ၊ ဧံဟွံမွဲကိုယဲဘဲအိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၂၇။ ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ နန်လွှင်ခန္ဓ မကောင်သွဒတ်ကိုပ်ကွာ။ အနုဿရန္တာနံ၊ ဧံမဒ္ဒေတ်ဗက်လွှင်တဲ့ မဗ့်ဗ္ဂုဟ်မာန်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၂၈။ ။ ဝိနယဓရာနံ၊ ဧံမပ္ကင်ရင်လဝ်ဝိနယ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၂၉။ ။ ဘိက္ခုနောဝါဒကာနံ၊ ဧံမလေပ် ဒ္ဒေံတ္ဂောန်ခမီပြဲအိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၃၀။ ။ ကျန္ဒြိယေသု၊ ပွဲကျန္ဒြိတြဲ မတ္တံစက္ခုဂမ္ဒိုင်။ ဂုတ္တဒ္ဒါရာနံ၊ ဧံမ့ုံကို့တြင် မဂပ်ဝ်ကွာတ်လဝ် ဗွဲမဂိုက္ခီအိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၃၁။ ။ ဘိက္ခုဩဝါဒကာနံ၊ ဧံမလေပ် ဒ္ဒေံတ္ဂောန်ခမီအိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၃၂။ ။ တေဇောဓာတုကုသလာနံ၊ ဧံမစီက္ခး ပွဲပွမလုပ်စတေဇောဓာတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမစီက္ခး ပွဲပွမလုပ်စ တေဇောကသိဏ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၃၃။ ။ ပဋိဘာနေယျကာနံ၊ ဧံမလေပ်ကျိုဗဒ်ကို ပွမမံက်ဂတဝ် ဒေသနာကျက်တြဲ မာန်အိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဂွံဗိုလ့ောဝ်ရာဓထေရ်, ပွမသွာန်ပြဒ္ဒညာညး အရာမချိန်ချောတ် ဇိပ်ဂွိပ် စပ်ကိုရာဓသံယုတ်မံက်ဂတဝ် ကုကျာ်တြဲရ။ ။(ပ)။ ။

၂၃၄။ ။ လူခစီဝရဓရာနံ၊ ဧံမဒ်ပ္ကင်ရင်သုာပံင်သကူ မဒ်ဂကူပရေံ မကြုံင်မှိုဟ် (ဝါ) ဟိုတ်နူကုတ်, ဇိင်, ဖျောန် ပိပြကာအိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၅-ပဋ္ဌမဝဂ်

၂၃၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သာဝိကာနံ၊ ဧံမဒ်ကွးပြဲအိုတ်။ ရတ္တညူနံ၊ ဧံမတီကေတ်ဗွံအိုတ်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ပ္ဟောဝ်ခမီပြဲဂမ္ဒိုင်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ၊ ပြဲင်မဟာပဇာပတိဂေါတမီမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ဓ္ဂတံ ဓ္ဂသာ၊ ငိမ ဟာပဇာပတိဂေါတမီဂ့်။ အဂံ့ အဂ္ဂါ၊ ခမီပြဲ ပြဲအိုတ်ရောင်။ (ဝါ) ခမီပြဲ အာစိုပ်ကဆံင်သ္ဒုင် အိုတ်ရောင်။ ။

၂၃၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သာဝိကာနံ၊ ဧံမ့ုံ။ မဟာပညာနံ၊ ဧံမ့ုံကို့ ပညာမဇ္ဈောအိုတ်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ခေမာ၊ ပြဲင်ခေမာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ဓ္ဂတံ ဓ္ဂသာ၊ ငိခေမာဂ့်။ အဂံ့ အဂ္ဂါ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။

၂၃၇။ ။ ကျဒ္ဓိမန္တီနံ၊ ဧံမ့ုံကို့ကျဒ္ဓိမဇ္ဈောအိုတ်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)

၂၄၃။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဘဒ္ဒါကုဏ္ဍလကေသာ၊ ပြဲင်ဘဒ္ဒါကုဏ္ဍလကေသာမွဲ။ (ပ)။ ။

၂၄၄။ ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ နံ။ အနုသရန္တီနံ၊ ဒွေတ်ဗက်လွေင်တဲ့ ဧံမဗ်ဗ္ဗုဟ်မာန်အိုတ်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ပွော်ဝ်–ဂမ်ိုင်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဘဒ္ဒါဘာပိလာနီ၊ ယြင်ဘဒ္ဒါကာပိလာနီမွဲ။ (ပ)။ ။

၂၄၅။ ။ မဟာဘိညာပတ္တာနံ၊ ဧံမအာစိုပ် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဏ် မလှဲလးဇော်ကွး ပွမဗ်ဗ္ဗုဟ် မွဲအသရှော်ယျကိုမွဲကိုင်ဋ္ဌကဝ်မာန်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

၂၄၆။ ။ လူခစီဝရဓရာနံ၊ ဧံမဒ္ဒိပ္ပင်ရင်သုာပံင်သကူ မဒ္ဒိဂကူပရေံ ကြဲင်မ္ဂိုဟ် ဟိုတ်နူကုတ်, ဇိင်, ဖျောန် ပိပြကာအိုတ်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ကိသာဂေါတမီ၊ ယြင်။ (ပ)။ ။

၂၄၇။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ သိဂီလကမာတာ၊ ယြင်မိအံက် သိဂီလကမွဲ။ ။ (ပ)။ ။

၆–ဆဋ္ဌဝဂ်

၂၄၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သာဝကာနံ၊ ဧံ။ ပဌမံ၊ ဗွဲကိုပ်ကွာပူဂိုလ် အိုသို။ သရဏံ၊ စွါစွော်သ္ဂံဗ္ဒရုဂ်ဒ။ ဂစ္ဆန္တာနံ၊ ဧံမပြာပ်အာစိုပ်အိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပွော်ဥပးဂမ်ိုင်။ တပုဿဘလ္လိကာ၊ ဧံမ္ဂုံယွုတပုဿ, ဘလ္လိကအိုတ်။ ယဒိဒံ ယော ဣမေ ဝါဏိဇ်ာ၊ ယြင်ကောန်ဗိုက်ကောကိုဒေံဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ။ ဓုတံ ဓုတော၊ ဂ်ကောန် ဗိုက်ကောကိုဒေံဂမ်ိုင်ဂ်။ အဂံ အဂ္ဂါ၊ ကွးပြဲအိုတ်ရောင်။ ။

၂၄၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သာဝကာနံ၊ ဧံ။ ဒါယကာနံ၊ ဧံမလေပ် ကိုတ်ဒါန်အိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပွော်ဥပးဂမ်ိုင်။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ ဧံမလေပ်ကိုပုင်ဂ္ဂိ ကုညးမဝါတ်ဟွံမွဲကိုဗ္ဘဲဒွဲ။ သုဒတ္တော၊ ဧံမ္ဂုံယွုသုဒတ္တ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဂဟပတိ၊ ယြင်သမ္ဗေဟ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓုတံ ဓုသော၊ ဂ်သမ္ဗေဟ်ဂ်။ အဂံ အဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ။

၂၅၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သာဝကာနံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မကထိကာနံ၊ ဧံမတွံဓရ်အိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပွော်ဥပးဂမ်ိုင်။ မစ္ဆိကာသဏ္ဍိကော၊ ဧံမဒ္ဒိကောန် ဍုင်မစ္ဆိကာသဏ္ဍိက။ စိတ္တော၊ ဧံမ္ဂုံယွုစိတ္တ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဂဟပတိ၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓုတံ ဓုသော၊ ဂ်သမ္ဗေဟ်စိတ္တဂ်။ ။(ပ)။ ။

၂၅၁။ ။ စတူဟိ၊ ဧံမဒ္ဒိပန်အိုတ်။ သဂ်ဟာဝတ္ထူဟိ၊ နကိုဓရ်ဟိုတ် ပွမထံဂ်ပင် ဂမ်ိုင်။ ။(ပန်ဂကူဂ့် ကလေင်ရံင်ကေတ်ပွဲစတုက္ကနိပါတ် ပိုဒ်လိဂ်(၃၂)တော်ညီ)။ ။ ပရိသံ၊ နံပရိသာတ်။ သဂ်ဏ္ဍန္တာနံ၊ ဧံမလေပ်ထံဂ်ပင်အိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပွော်ဥပး–ဂမ်ိုင်။ ဟတ္ထကော၊ ဧံမ္ဂုံယွုဟတ္ထက။ ယဒိဒံ ယော အယံ အာဠဝကော၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓုတံ ဓုသော၊ ဂ်ဟတ္ထကအာဠဝကဂ့်။ အဂံ အဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ။

၂၅၂။ ။ ပဏီတဒါယကာနံ၊ ဧဝံမလေပ်ကိုတ် ဂဉ္ဇုဖြဟတ် မပ္ပံက္ကေင်သွဟ် မှံ့ကိုရှ်သာမပြဲအိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ သက္ကော၊ ဧဝံမဒ္ဒ်ကောန်သွိင်သာကျဝင်။ ယဒိဒံ ယော အယံ မဟာနာမော၊ ယြင်မဟာနာမမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

၂၅၃။ ။ မနာပဒါယကာနံ၊ ဧဝံမလေပ်ကိုတ်ဘောဇိုန် ပွိက်ဇကုဇကုအိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ ဝေသာလိကော၊ ဧဝံမဒ္ဒ်ကောန်ချင်ဝေသာလီ။ ဥဂ္ဂေါ၊ ဧဝံမှံ့ယ္ဂုဥဂ္ဂ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဂဟပတိ၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

၂၅၄။ ။ သံဃုပဋ္ဌာကာနံ၊ ဧဝံမလေပ်ကွောန်ဓိုတ်ဥပကာသင်အိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ ဟတ္ထိဂါမကော၊ ဧဝံမဒ္ဒ်ကောန်ကွာန်ဟတ္ထိ။ ဥဂ္ဂတော၊ ဧဝံမှံ့ယ္ဂုဥဂ္ဂတ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဂဟပတိ၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။

၂၅၅။ ။ အဝေစ္စပ္ပသန္နာနံ၊ ဧဝံတီကေတ်ဂုဏ်ရတ်ပိပြကာ ဗွဲမဧှာံစ္ဒတ်တဲ့ မလျှင်ဖြင့်သွိုက်အိုတ်။ (ဝါ) ဧဝံမှံ့ကိုဥာဏ် မလွောဝ်လုပ်အာ ပွဲဂုဏ်ရတ်ပိပြကာ ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ခိုင်ကွိုက်တဲ့ မလျှင်ဖြင့်သွိုက်အိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ အဝေစ္စ(အဝ+ကွ+တွာ)၊ တီကေတ် ဗွဲမဧှာံစ္ဒတ်တဲ့။ (ဝါ) လွောဝ်လုပ်အာ နကိုဥာဏ်တဲ့။ ပသန္န၊ ညးမလျှင်ဖြင့်သွိုက်။ ။(ပ)။ ။

၂၅၆။ ။ ပုဂ္ဂလပ္ပသန္နာနံ၊ ဧဝံမလျှင်ဖြင့်သွိုက် ပွဲပူဂိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧဝံမလျှင်ဖြင့်သွိုက်ကျဉ်တြဲ ဗွဲအစော်ပူဂိုလ်အိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပ္မောဝ်။ ကောမာရဘစ္စာနံ၊ ဧဝံဒမိန်ကောန်သွိင်အဘယလွိဗစလဝ်အိုတ်။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဇီဝကော၊ ယြင်။ ။(ပ)။

၂၅၇။ ။ ဝိဿာသကာနံ၊ ဧဝံမဟိုသ္ဂးဒန္ဒ်ဒယ် ကျဲာ်ကျဉ်အိုတ်။ ဥပါသကာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ နကုလပိတာ၊ ဧဝံမှံ့ယ္ဂုနကုလပိတု။ (ဝါ) ဧဝံမဒ္ဒ်မအံက် ကောန်သွတ် နကုလ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဂဟပတိ၊ ယြင်။ ။(ပ)။ ။

၇–သတ္တမဝဂ်

၂၅၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သာဝိကာနံ၊ ဧဝံမဒ္ဒ်ကွးပြဲအိုတ်။ ပဌမံ၊ ဗွဲ။ သရဏံ၊ ရုဂ်ဒ။ ဂစ္ဆန္တီနံ၊ ဧဝံ–အိုတ်။ ဥပါသိကာနံ၊ ပ္မောဝ်ဥပးပြဲဂမ္ဒိုင်။ သေနိယဓီတာ၊ ဧဝံမဒ္ဒ်ကောန်ဝုတ် သမ္မေဟ်သေနိယ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ သုဇာတာ၊ ယြင်သုဇာတာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဓုတံ ဓုသာ၊ ဝ်သုဇာတာဂ့်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂါ၊ ဥပးပြဲ ပြဲအိုတ်ရောင်။

၂၅၉။ ။ ဒါယိကာနံ၊ ဧဝံမလေပ်ကိုဒါန်အိုတ်။ ဥပါသိကာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ မိဂါရမာတာ၊ ဧဝံမဒ္ဒ်မိအံက်မိဂါရ။ (ဝါ) ဧဝံမှံ့ယ္ဂုမိဂါရ ဟိုတ်ဒဒ္ဒ်မဂပ်ဝ်စ္ဆိပ္ဘန်လဝ် ပွဲအရာမိမိဂါရသေဋ္ဌိ။ (ဝါ) ဧဝံမှံ့ယ္ဂုမိဂါရ ဟိုတ်ဒဒ္ဒ်မိအံက်ကောန်ဇော် မှံ့ယ္ဂုမိဂါရ။ ။(ပ)။ ။

၂၆၀။ ။ ဗဟုသုတာနံ၊ ဧသံမှုံကိုပရိယတ္တိမမ္မသုတမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ဥပါသိကာနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂၆၁။ ။ မေတ္တာဝိဟာရီနံ၊ ဧသံမှုံအလေံသွဒတ် နကိုမေတ္တာအိုတ်။ ။

၂၆၂။ ။ ဈာယီနံ၊ ဧသံမှုံအလေံ မလုပ်စဈာန်အိုတ်။ ဥပါသိကာနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ နန္ဒမာတာ၊ ဧသံမဒှ်မိအံက်နန္ဒ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဥတ္တရာ၊ ယြင်။ ။(ပ)။ ။

၂၆၃။ ။ ပဏီတဒါယိကာနံ၊ ဧသံမလေပ်ကိုအာဟာရဝတ္ထု မှုံကိုရှ်မပြဲအိုတ်။ ဥပါသိကာနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ကောလိယဓီတာ၊ ဧသံမဒှ်ကောန်ဝုတ်သွိင်ကောလိယ။ ။(ပ)

၂၆၄။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကီနံ၊ ဧသံမကျောန်ဓိတ်ဥပကာ ကုခမီဂိလာနအိုတ်။ ဥပါသိကာနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ သုပ္ပိယာ၊ ဧသံမှုံ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဥပါသိကာ၊ ယြင်။ ။(ပ)။ ။

၂၆၅။ ။ အဝေစ္စပ္ပသန္နာနံ၊ ဧသံ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ကာတိယာနီ၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ်။ ။(ပ)။ ။

၂၆၆။ ။ ဝိဿာသိကာနံ၊ ဧသံ။ ဥပါသိကာနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ နကုလမာတာ၊ ဧသံမှုံယွုနကုလမာတု။ (ဝါ) ဧသံမဒှ်မိအံက်နကုလ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဂဟပတာနီ၊ ယြင်သမ္ပေဟ်ဗြဲမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ်။ ။(ပ)။ ။

၂၆၇။ ။ အနုသဝပ္ပသန္နာနံ၊ ဧသံမလျှင်ဖြင့်သျိုက် ပွဲရတ်ပိပြကာ နပွမမိင်ကေတ် ဂလာန်မွဲကဆံင်အိုတ်။ ဥပါသိကာနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ကုရရဃရိကာ၊ ဧသံမသွဒတ် ပွဲဥျင် ကုရရဃရ။ ကာဠီ၊ ဧသံမှုံယွုကာဠီ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဥပါသိကာ၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ်။ ဓုတံ ဓုသာ၊ ငဉပးဗြဂ့်။ အဂ့် အဂ္ဂါ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဓုတဒဂ္ဂဝဂ္ဂေါ၊ ငံ။ နိဋ္ဌိတော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

၁၅–အဋ္ဌာနပါဠိ

၁–ပဌမဝဂ်

၂၆၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ။(ပွဲယံ ဒိဋ္ဌသမ္မန္နော ကိုအရထယံ။ အဋ္ဌာနပိုဒ် အဝကာသောပိုဒ် ရံ့ဝွံ ဟိုတ်မှုံစါပိုဒ်စိ ယံဂ့် မှုးကိုအရထစါဝါရ)။ ။ ယံ ယေန ဌာနေန ယြဲဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ယံ ယေန အဝကာသေန၊ ယြဲဟိုတ်နူအခေါင်အရာမွဲ။ ဒိဋ္ဌသမ္မန္နော၊ ဧသံမဍျိက်ပေင်ကျော်သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်သောတာပန်။ ကိဠိ၊ ဧသံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ သခီရံ၊ နှ်သခီတ သခီရ။ (ဝါ) နှ်စတုဘူမက သခီတသခီရ မတွံဂး ကာမ, ရူပ, အရူပ, လောကုတ္တိ။ (ဝါ) နှ်တေဘူမကသခီတသခီရ မတွံဂး ကာမ, ရူပ,

အရှုပ။ နိစ္စတော၊ ဗိုန်ရုဂ်ဒ။ ဥပဂစ္ဆေယျ။ ဂဗ္ဘပြာပ်လုပ်ရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘဂိုင်ကေတ်ရ။ ။(ပ္ဒဲ အဌာန မေတံ– ဓတံဂ့် ကိုအရထညိ)။ ။ ဓတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမပြာပ်အာ ရ၌ပွံမွး ဗိုန်ပွံ။ အဌာနံ၊ ဟိုတ်ကလိဂ့်ဟွံမာန်, ဟဂပ်ဝ်ကလိဂ့်ရောင်။ ။(အဝိဇ္ဇာမာနံ ဌာနံ အဌာနံ။ အသဒ္ဒါ တွံအရထအနုပလဗ္ဘနရောင် ပ္ဒဲဝိဘာင်အနုဋီကာ(၂၀ရ) ပံက်လဝ်ရ)။ (ဝါ) ဟိုတ်ဟွံမွဲ, ဟိုတ်ဟွံဒ့်ရောင်။ ။(နတ္ထိ ဌာနံ အဌာနံ။ ပ္ဒဲဝွံတုန် အသဒ္ဒါ တွံအ ရထအဘာဝရောင် ပံက်တ်ရ)။ ။ ဓသော အဝကာသော၊ ငအခေါင်အရာမတွံဂး ပွမပြာပ်အာ ရ၌ပွံမွးဗိုန်ပွံ။ အနဝကာသော၊ အခေါင်အရာ ကလိဂ့်ဟွံမာန်, ဟဂပ်ဝ်က လိဂ့်ရောင်။ (ဝါ) အခေါင်အရာဟွံမွဲ, အခေါင်အရာဟွံဒ့်ရောင်။ ။(ပ္ဒဲအဌာန မေတံ ဓတံဂ့်ဟောင် ဓသော အဝကာသော–ရ၌ ပြိုင်ပုံလိုင်တဲ့ ကိုအရထညိ)။ ။ ဓတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမပြာပ်အာ ရ၌ပွံမွးဗိုန်ပွံ။ ။(နေတံ–န+ဓတံ)။ ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒုံဟွံမွဲရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ငပူဂိုလ်ပုထု ဇန်။ ကိဉ္စိ၊ ဧဒုံ။ သခီါရံ၊ နိတေဘူမကသခီါတသခီါရ။ ။(ပူဂိုလ်ပုထုဇန် ဟိုတ်ဟွံက လိဂ့် လောကုတ္တိုစိ စတုဘူမက ဟွံသွးရ)။ ။ နိစ္စတော၊ ဗိုန်ရုဂ်ဒ။ ဥပဂစ္ဆေယျ။ ဂဗ္ဘ။ ဓတံ ဌာနံ စ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမပြာပ်အာ ရ၌ပွံမွးဗိုန် သွက်ပုထုဇန်ပွံတုန်။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ၊ နွံတ်ဟောင်ရောင်။ ဓတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂးပွမပြာပ်အာ ရ၌ပွံမွး ဗိုန်သွက်ပုထုဇန်ပွံ။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒုံနွံရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ပွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ "ဓတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်ပွမပြာပ်အာပွံ။" (သာ်ပွံလေဝ် အဘေဒဘေဒ္ဒုပစာ ကိုအရထမာန်ရ။ ညဉ်ရမပ္ဆံကိုံ)။ ။ ဥဒရဿ ကာ ရဏာ၊ ဒဒက်တ်ဗုင်ဂ့်။ (ဝါ) ဟိုတ်မတွံဂးဗုင်ဂ့်။ ဒါရ္ဆုန်၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ ကိစ္စာ ကာရဏာ တံရောင်။ ။(ရံဉ်ဒုကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်မွဲဂ့်ကိုညိ)။ ။

၂၆၉။ ။ သုခတော၊ တသိုက်ရုဂ့်ဒ။ ဥပဂစ္ဆေယျ။ ဂဗ္ဘ။ ဓတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမပြာပ်အာ ရ၌ပွံမွးတသိုက်ပွံ။ အဌာနံ၊ ရောင်။ ဓသော အဝကာသော၊ ငအ ခေါင်အရာ မတွံဂး ပွမပြာပ်အာ ရ၌ပွံမွးတသိုက်ပွံ။ အနဝကာသော၊ ရောင်။ ။(ပ)။

၂၇၀။ ။ ကဉ္စိ၊ ဧဒုံ။ ဓမ္မံ၊ နိဓရ်စတုဘူမက မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ ပညပ်မပ္ဆံကို ကသိုဏ် (ဝါ) နိဓရ်တေဘူမက မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ ပညပ် မပ္ဆံကိုကသိုဏ်။ အတ္တတော၊ အတ္တရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) အရာမဂျိုင်လမျှိ ကြက်ဗိုန်ခိုင်ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ငံ။ ကဉ္စိ၊ ဧဒုံ။ ဓမ္မံ၊ နိဓရ်တေဘူမက မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံပညပ်။ ။(ပ)။ ။

၂၇၁။ ။ မာတရံ၊ နိမိအရင်။ ဇီဝိတာ၊ နူလမျှိ။ ဝေါရောပေယျ၊ ဂဗ္ဘပတုံဖျံရ။ ဓတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမပတုံဖျံပွံ။ အဌာနံ၊ ရောင်။ ဓသော အဝကာသော၊ ငံ အခေါင်အရာ မတွံဂး ပွမပတုံဖျံပွံ။ အနဝကာသော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပိတရံ၊ နိ မအံက်အရင်။ ။(ပ)။ ။ အရဟန္တံ၊ နိတ္ဘအရ္ဟန် မဒ့်ဇာတ်မ္ဒိဟ်။ ။(ပ)။ ။

၂၇၄။ ။ တထာဂတသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျ်တြဲ။ ဇီဝမာနကသရီရေ၊ ပဲ့ခန္ဓကာယ ယောမကျိုင်မံင်လမျိုး။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ ငမ့ုံကိုစိုတ် မိက်ဂံဂစိုတ်ကွံဒေါသ မဂပ်ဝံပလိုပလာ်။ ဟုတွာ၊ ဒ့ုတဲ့။ လောဟိတံ၊ နံဆီ။ (ဝါ) နံဆီ အယာံမာတ် ရဲမွဲသုင်ရုံဂပ်။ ဥပ္ပါဒေယျ။ ဂဗ္ဘက္ကိုဗဒ့ုကိုရ။ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမက္ကိုဗဒ့ုကိုဆီဝွံ။ ။(ပ)။ ။

၂၇၅။ ။ သံဃံ၊ နံသင်။ (ဝါ) နံသမာနသံဝါသကသင် မတန်တ်ပဲ့မွဲသီဓဝ်။ ဘိန္ဒေယျ၊ ဂဗ္ဘပါဒကးရ။ ။(ပ)။ ။

၂၇၆။ ။ အညံ၊ ဧံမသ္သာင်နူကျာ်။ သတ္ထာရံ၊ နံစ္စာမတွံထွးကွေတ်မိစ္ဆာ။ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ ဂဗ္ဘစ္ဆောနံထွး ရဝွံမွး အ္စာအဲရ။ ။(ပ)။

၂၇၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဲဟိုတ်။ ယံ ယေန အဝကာသေန၊ ယြဲဟိုတ်။ ဓုကိသာ၊ ဧံမဒ့ုမွဲဗွဲဇာတိခေတ်။ လောကဓာတုယာ၊ ပဲ့လောကဓာတ်မွဲဥက်။ (ဝါ) ပဲ့စက္ကဝါမွဲဥက်။ ဒွေ၊ ဧံမဒ့ုဓါဇကုအိုတ်။ အရဟန္တော၊ တ္ဝိဂ့ုဒမထေက်ကို ဒုင်ဒါန် ပူဇဖွဲတွေင်အိုတ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ငကျာ်တြဲဂမ့ုိင်။ အပုဗ္ဗံ၊ ကာဟွံသေင်။ အစရိမံ၊ ကြဲဟွံသေင်။ ။(မွဲနယ်တုန်)။ ။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ ပဲ့ခဏာမွဲဒမြိပ်ဓဝ်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ ဂဗ္ဘက္ကိုဒ့ုအိုတ်ရ။ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမက္ကိုဒ့ုကျာ်ဓါဇကု မွဲဒမြိပ်ဓဝ်ဝွံ။ အဌာနံ၊ ရောင်။ ဓုသော အဝကာသော၊ ငအခေါင်အရာ မတွံဂး ပွမက္ကိုဒ့ုကျာ်ဓါဇကု မွဲဒမြိပ်ဓဝ်ဂ့ု။ အနဝကာသော၊ ရောင်။ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငံ။ နံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဲဟိုတ်။ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငံ။ ဓုကိသာ၊ ဧံ့။ လောကဓာတုယာ၊ ပဲ့စက္ကဝါ။ ဓုကောဝ၊ ဧံမဒ့ုမွဲဇကုဟောင်။ အရဟံ၊ တ္ဝိဂ့ုဒမထေက်ကိုဒုင်ဒါန် ပူဇဖွဲတွေင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ငကျာ်တြဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဂဗ္ဘက္ကိုဒ့ုရ။ ဓုတံ ဌာနံ စ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမက္ကိုဒ့ုကျာ်မွဲဇကုဟောင်ဝွံ။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ၊ ဟောင်ရောင်။ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငံ။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

ပဌမော၊ ဧံမဒ့ုကိုပ်ကွာ။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

၂–ဒုတိယဝဂ်

၂၇၈၊ ၂၈၆။ ။ ဓုကိသာ၊ ဧံမဒ့ုမွဲ။ လောကဓာတုယာ၊ ပဲ့။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧံမဗ္ဗေတ်ကိုစက်ရတ်။ (ဝါ) ဧံမဒ့ုသ္ဒိုင်စက္ကဝဝ်။ ဒွေ၊ ဧံမဒ့ုဓါအိုတ်။ ရာဇာနော၊ ငသ္ဒိုင်ဂမ့ုိင်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ ဂဗ္ဘဒ့ုအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧံ့။ ဓုကော၊ ဧံ့။ ရာဇာ၊ ငံ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ကွတ္ထိ၊ ငဉးပြ်။ အရဟံ၊ တ္ဝိဂ့ုဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ငံ။ အသ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ပုရိသော၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ အသ၊

ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ကွတ္ထိ၊ ဎ။ စက္ကဝတီ၊ ဧ၌။ ရာဇာ၊ ဎ။ အသ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ သက္ကတ္တံ၊ နဒ္ဒ်သ္မိဎ်အိန်။ ကာရေယျ။ ဂဗ္ဘကိုသ္မရ။ ။[သ္မိဎ်အိန် ပ္လင်ရင်အုပ်ဓုပ်ရ မိက် သ္မး။ နူသုတ်တိကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(ဂၢ၁)တေံ၊ ပ္ဒ"ရဇ္ဇံ ကာရေယျ" ကြက်ချူလဝ်ရ]။ ဓ္ဍတံ ဌာနံ၊ ဎ။ အဌာနံ၊ ရောဎ်။ ဓ္ဍသော အဝကာသော၊ ဎ။ အနဝကာသော၊ ဎ။ [ကြနူဂ့် မတ်ံကိုု"နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ" ဆက်သ္မးကိုု]။ ။(ပ)။ ။ မာရတ္တံ၊ နဒ္ဒ်သ္မိဎ် မာရ်။ ကာရေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ပြဟ္မတ္တံ၊ နဒ္ဒ်မဟာပြိုု။ ။(ပ)။ ။ ကာယဒုစ္စရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုုအကုသိုလ်ကာယဒုစရိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုုအကုသိုလ်ကာယကံပိ မဂပ်ဝ် ဒ္ဂေတ် ပ္ဒဟ်ံဒးရး နကိုုကာယဒ္ဌါရ။ ကွဒ္ဓော၊ ဧံမဂပ်ဝ်နွံပ်ိုက်။ ကန္တော၊ ဧံမဂပ်ဝ်သ္ဒိုက် မ္ဒါက်။ မနာပေါ၊ ဧံမဇ္ဈော်ပ္ဒဝ်ကိုုဂ့ံစိုတ်။ ဝိပါကော၊ ဎ်ဖိုု။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဂဗ္ဘဒ္ဒ်ရ။ ။(ပ) အနိဒ္ဒော၊ ဧံမဟဂပ်ဝ်နွံပ်ိုက်။ ဝစီဒုစ္စရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုုအကုသိုလ်ဝစီဒုစရိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုုအကုသိုလ်ဝစီကံပန် မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ် ပ္ဒဟ်ံဒးရး နကိုုဝစီဒ္ဌါရ။ ။(ပ)။ ။ မနောဒုစ္စရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုုအကုသိုလ် မနောဒုစရိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုုအကုသိုလ် မနောကံပိ မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ်ပ္ဒဟ်ံဒးရး နကိုုမနောဒ္ဌါရ။ ။(ပ)။ ။

၃–တတိယဝဂ်

၂၈ရ၊ ၂၉၅။ ။ ကာယသုစရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုုကုသိုလ်ကာယသုစရိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုုကုသိုလ်ကာယကံပိ မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ် ပ္ဒဲမ္ဒးဒးရး နကိုုကာယဒ္ဌါရ။ ။(ပ)။ ။ ဝစီသုစရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုုကုသိုလ်ဝစီသုစရိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုုကုသိုလ် ဝစီကံပန် မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ်ပ္ဒဲမ္ဒးရး နကိုုဝစီဒ္ဌါရ။ ။(ပ)။ ။ မနောသုစရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုုကုသိုလ် မနောသုစရိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုုကုသိုလ်မနောကံပိ မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ် ပ္ဒဲမ္ဒးရး နကိုုမနော ဒ္ဌါရ။ ။(ပ)။ ။ ကာယဒုစ္စရိတသမ်ိဳ၊ ဎ်ညး မဍ္ဍိုက်ပေဎ်တ်ကျောံကာယဒုစရိုတ်။ တန္ဒိုဒါနာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ကာယဒုစရိုတ်ဂ့်။ တပ္ပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူပစ္စယ် မတွံဂး ကာယဒုစရိုတ်ဂ့်။ ကာယသ၊ ဒဒက်တ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ဓ္ဍတံ ဌာနံ၊ ဎ် ဟိုတ် မတွံဂး ပွမပြာပ်အာဍူဎ်သွဝ်ဝွံ။ အဌာနံ၊ ။(ပ)။ ။ အဌာနပါဠိ၊ ဎ်ပါဠိ မဂပ်ဝ် တွံလဝ် နကိုုပိုဒ်အဌာန။ နိဋ္ဌိတာ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲရ။

၁၆၊ ဓကဓမ္မပါဠိ

၁–ပဌမဝဂ်

၂၉၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓကဓမ္မော၊ ဎ်သဘ်ဓရ်မွဲ။ (ဝါ) နှ်။ ဘာဝိတော၊ ဎ်မ

ဂပ်ဝ်ကိုဖွော်ပွဝ်။ ဗဟုလီကတော၊ ငမဂပ်ဝ်လုတ်လဝ် ဂ္ဂိုင်ကိုအလန်။ သမာနော၊ နကြို ဒှ်တနေဝ်။ ဓကန္တနိဗ္ဗိဒါယ၊ တူဟ်နပွမဇအိုန်ဇရ ပွဲသံသာရဝဋ္ဋ ပွဲစွတ်ကျိ။ ဝိရာဂါယ၊ တူဟ်နပွမဟွံထွေန်စပ် ပွဲသံသာရဝဋ္ဋကျိ။ (ဝါ) တူဟ်နပွမပါစ္ဆးကေံ့ ကိလေသကျိ။ နိရောဓာယ၊ တူဟ်နပွမပလိုတ်ကေံ့ ကိလေသ နကိုမဂ်ဉာဏ်ကျိ။ (ဝါ) တူဟ်နပလိုတ်ကေံ့ သံသာရဝဋ္ဋကျိ။ ဥပသမာယ၊ တူဟ်နလလံကေံ့ ကိလေသကျိ။ အဘိညာယ၊ ပတိုန် လက္ခဏာယာန်ပိ မပွံအနိစ္စတာတဲ့ တူဟ်နပွမတီကေတ် ပွဲတွေင်ကျိ။ သမ္မောဓာယ၊ တူဟ်နပွမတီကေတ် သစ္စပန်ကျိ။ (ဝါ) တူဟ်နပွမကလိဂွံ ကျိုဟ်ခွင်ဂြင်တီကေတ် မဂ်ဉာဏ်ပန်ကျိ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ တူဟ်နဖိုအနုပ္ပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကျိ။ (ဝါ) တူဟ်နသွဇွောဝ်မတ်ကို အမတဓာတ် အနုပ္ပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် မတွံဂး ပွမပလိုတ်ကေံ့ ရုပ်နာမ်အလုံအိုသို မစာ်စ္ဆး အာနူတဏှာ မဒှ်ဟိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိကျိ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ ဓကဓမ္မော၊ ငသဘ်ဓရ် မွဲမွးဂှ်တုန်။ ကတမော၊ ညးခွဲဂှ်ရော မွးဂှ်တုန်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ သွအာရိုကိုဂုဏ်ကျာ်တဲ့ သတိ မဗှ်ဗျုဟ် ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ အယံ ဓကဓမ္မော၊ ငသဘ်ဓရ်မွဲ မတွံဂး ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝွံ။ (ဝါ) နှ်။ ဘာဝိတော၊ ငှ်။ ။(ပ)။ ။

၂၉ရ။ ။ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သတိ သွအာရိုကိုဂုဏ်ဓရ်တဲ့ မဗှ်ဗျုဟ် ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ အယံ ဓကဓမ္မော၊ ငသဘ်ဓရ်မွဲ မတွံဂးဓမ္မာနုဿတိဝွံ။ (ဝါ) နှ်။ ဘာဝိတော၊ ငှ်။ ။(ပ)။ ။ သံဃာနုဿတိ၊ သတိ သွအာရိုကိုဂုဏ်သင်တဲ့ မဗှ်ဗျုဟ်ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါရောင်။ ။(ပ)။ ။ သီလာနုဿတိ၊ သတိ သွအာရိုကိုသီလဇကု မသ္သးဇုးတဲ့ မဗှ်ဗျုဟ်ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါရောင်။ ။(ပ)။ ။ စာဂါနုဿတိ၊ သတိ သွအာရိုကိုမဒါန်ဇကုတဲ့ မဗှ်ဗျုဟ်ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝတာနုဿတိ၊ သတိ သွအာရိုကိုဂုဏ် မပွံသဒ္ဓါ သီလဇကု မတုပ်ကျော်ဂုဏ် မပွံသဒ္ဓါ သီလ ဒေဝတ်တံတဲ့ မဗှ်ဗျုဟ်ဂ္ဂိုင်ငကို ဝါရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝတ်တံဂှ် ဟိုတ်မချိုက်ပေင်ကျော်သဒ္ဓါ, သီလ, သုတ, စာဂ, ပညာဂုဏ်တဲ့ ကွဲဒှ် ပွဲချင်သွဝ်အိုတ်ရ၊ ပွဲအဲလေဝ် ဂုဏ်တံဂှ် နွံတအိုတ်ရ၊ ရ်ပွံ သွသက် သီကိုဒေဝတ်တံတဲ့ ပွမဗှ်ဗျုဟ်ဂုဏ် မပွံကိုသဒ္ဓါဇကုတံရောင်။ ။(ပ)။ ။ အာနာပါနဿတိ၊ သတိ သွအာရိုကို ကျာယိုလုပ် ယိုတိတ်တဲ့ မသိုမ့ာ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ မရဏဿတိ၊ သတိ သွအာရိုကိုဓရ်ချိုတ်တဲ့ မကွဲဒှ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကာယဂတာသတိ၊ သတိ သွအာရို ကိုပွဲဂကောံမပွံသော်, စွာံတံတဲ့ မကွဲဒှ်ရောင်။ ။(ပ)။ ဥပသမာနုဿတိ၊ သတိ သွအာရိုကိုနိဗ္ဗာန် အရာမပလိုတ်ကေံ့ ဒဒိုက်တဲ့ မဗှ်ဗျုဟ် ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါရောင်။ ။(ပ)။ ။

၂။–ဒုတိယဝဂ်

၂၉၈၊ ၃၀၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ ကဲ့ အယံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ယထာ၊ ညံဉ်ရ်ကွေတ်မှာရာ တြဲစော်ဓါပြကာဝွံကျိ။ (ဝါ) ညံဉ်ရ်သဘ်ဓရ် မလေပ်ညာတ်ကေတ် ပွဲမမှာရာဝွံကျိ။ ။(မိစ္ဆာ

ဝိပရိတတော ပဿတီတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)။ ။ (ဝါ) ညံဉ်ရသဘ်ဓရ် ဟိုတ်ညာတ်ကေတ် ဗွဲမမှာရာဝွံကို။ ။(မိစ္ဆာ ပဿတိ ဓ္ဍာယာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)။ ။ (ဝါ) ညံဉ်ရသဘ်ဓရ် ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမမှာရာဝွံကို။ ။(မိစ္ဆာ ဒဿနံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)။ ။ ဓ္ဍဝံ၊ တုပ်။ အညံ၊ ဧ့ဲမသ္ဆာင်နူမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မှံုကိုကွေတ် မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ အယံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ယထာ၊ ညံဉ်ရလညာတ်ဉာဏ် မဍုံပြဝွံကို။ (ဝါ) ညံဉ်ရဉာဏ် မလေပ်ညာတ်ကေတ် ဗွဲမဍုံပြဝွံကို။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မှံုကိုလညာတ်ဉာဏ် မဍုံပြ။ ။(ပ)။ ။

၃၀၂။ ။ အနုပ္ပန္နာ၊ ဧ့ဲ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝါ၊ ဉ်ကွေတ်မမှာရာကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဧ့ဲ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝါ၊ ဉ်–ကို။ ပဝဳတိ၊ ပုံဖ္ဇော်မောဝ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝါ၊ ဉ် လညာတ်ဉာဏ် မဍုံပြကို။ ။(ပ)။ ။

၃၀၄၊ ၃၀၅။ ။ ယေန ဓမ္မေန၊ ယြဲနကို။ (ဝါ) ယြဲဟိုတ်။ သတ္တာ၊ ဉ်သတ်ဂမ္ဂိုင်။ ကာယဿ၊ ဒဒက်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ အယံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ယထာ၊ ညံဉ်ရ။ ဓ္ဍဝံ၊ တုပ်တ်။ အညံ၊ ဧ့ဲ။ တံ ဓ္ဍကဓမ္မမ္ပွိ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကျောံကွေတ်မမှာရာ။ သမန္နာဂတာ၊ ဧ့ဲမချိုက်ပေင်တ်အိုတ်။ သတ္တာ၊ ဉ်–ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကျောံလညာတ်ဉာဏ် မဍုံပြ။ ။(ပ)

၃၀၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ၊ ဧ့ဲမှံုကိုကွေတ်မမှာရာ။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်ပူဂိုလ်မန့်တြံု။ ။(စပ်ပွဲသမာဒိန်)။ ။ ယဉ္စေဝ ကာယကမ္မံ၊ ယြဲန်ကာယကံကို။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ ဗွဲမဗဗွဲကို ကွေတ်မိစ္ဆာ။ သမတ္တံ၊ ဗွဲမချိုက်ပေင်။ သမာဒိန်၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမတုပ်သွဟ် ပွဲတမ်, ဒေါဝ်, ကျောတ်)ရ။ ။[သံ=ဗွဲမတုပ်သွဟ်+အာဒိန်=စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင် ကေတ်ရ]။ ။(ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်သ့်ပတ်လဝ်ရ။ ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ၊ ယြဲန်ဝစီကံကို။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ ဗွဲ။ သမတ္တံ၊ ပေင်။ သမာဒိန်၊ စိုန်။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ၊ ယြဲန်။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ ဗွဲ။ သမတ္တံ၊ ဗွဲ။ သမာဒိန်၊ စိုန်။ အဿ၊ ဒဒက်ကိုညးမှံုကွေတ်မိစ္ဆာဂ့်။ ယာ စ စေတနာ၊ ယြဲင်စေ တနာ မန့်မွဲဟာန်ကျောံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယြဲင်တဏှာမန်ဉ်ပိုက် မန့်မွဲဟာန်ကျောံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ယော စ ပဏိဓိ၊ ယြဲင်ပွမစ္ဆိပ္ပန်လဝ်စိုတ် ဗွဲအစော်စေတနာ, ပတ္ထနာကို။ ယေ စ သခီါရာ၊ ယြဲင်သခီါရ မှံုမပ္ဆံကိုဖဿ မစိုန်သကိုကျောံ မပ္ဆံစေတနာဂမ္ဂိုင်ကို။ သန္တိ၊ ပုံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧ့ဲ။ တေ ဓမ္မာ၊ ဉ်ဓရ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ဉ်ဓရ်မတွံဂးကံပိ, စေတနာ, ပတ္ထနာ, ပဏိဓိ, သခီါရ မွဲဟာန်ကျောံမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ အနိဋ္ဌာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဝိပက် မဟ ဂပ်ဝ်နွံပွိက်။ အကန္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဝိပက် မဟဂပ်ဝ်သ့ိုက်မ္ဂိုက်။ အမနာပါယ၊ တ္ဂဟ်နဖို ဝိပက် ဟွံလေပ်ဖ့ော်ပွဝ်ကိုဂ့်စိုတ်။ အဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဟွံမွဲကိုဒတဲုမြဖော်။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဲုက်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံကွ်ဲန့်အိုတ်ရ။ တံ၊ ဉ်ပွမက္ကွ်ဲန့်ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရဟိုတ်

မွဲရောမွှးဂ္ဂ်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ပူဂိုလ်ဂ္ဂ်။ ဒိဋ္ဌ၊ ဝ်ကွေတ်မိစ္ဆာ။ ပါပိကာ၊ စိုန်ယုတ်မာလောန်ရ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ္ဂ်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွှးဂ္ဂ်တုန်။ အလ္လာယ၊ ဧ့ံမချက်ချေက်။ ပထဝိယာ၊ ပ္ဒဲတိ။ နိက္ခိတ္တံ၊ ဧ့ံမကြဲဖျဲလဝ်။ နိမ္မဗီဇံ ဝါ၊ ဝ်မသ္ဒီကို။ ကောသာတကိဗီဇံ ဝါ၊ ဝ်မဗဇိဟ်ဂမ္ဘင်ကို။ တိတ္တကာလာဗုဗီဇံ ဝါ၊ ဝ်မလိုဂမ္ဘင်ကို။ ယဉ္စေဝ ပထဝိရသံ၊ ယြဉ်ရှ်ဩဇာတိကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ပ္ဒံဇြောတ်ဇာပ်ရ။ ယဉ္စဝ အာပေါရသံ၊ ယြဉ်ရှ်ဩဇာဍာ်။ ဥပါဒိယတိ၊ ပ္ဒံ။ သဗ္ဗံ၊ ဧ့ံမဒ့်အလုံအိုသီ။ တံ၊ ဉ်ရှ်ဩဇာတိဍာ် မဂပ်ဝ်ဇြောတ်ဇာပ် အလုံအိုသီဂ္ဂ်။ တိတ္တကတ္တာ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်မကတင်။ ကဋုကတ္တာ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့် မကတင်လောန်။ အသာတတ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်ဟွံဍာတ်ကြော်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အသ၊ ဒဒက်တက်ိမပ္ဍသ္ဒီဂ္ဂ်။ ဗီဇံ၊ ဝ်မဗီဇ။ ပါပကံ၊ စိုန်ယုတ်ပရံရ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ္ဂ်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်။ (ပ)။ ။

၃၀ရ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ၊ ဧ့ံမွံုကိုကွေတ်မဍုံပြ။ ။(ပ)။ ။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ ဗွဲမဗွဲကိုကွေတ်သမ္မာ။ ။(ပ)။ ။ သမာဒိန္နံ၊ စိုန်။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကို ညးမွံုကွေတ်သမ္မာဂ္ဂ်။ ယာ စ စေတနာ၊ ယြဉ်စေတနာ မဒ့်မွဲဟာန်ကျုံသမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယြဉ်တဏှာမန္ဒံပွိက် မဒ့်မွဲဟာန်ကျုံသမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ ယော စ ပဏိဓိ၊ ယြဉ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ တေ ဓမ္မာ၊ ဉ်ဓရ်ဂမ္ဂိုဉ်ဂ္ဂ်။ (ဝါ) ဉ်ဓရ်မတွံဂးကံပိ, စေတနာ, ပတ္ထနာ, ပဏိဓိ, သခီါရ မွဲဟာန်ကျုံသမ္မာဒိဋ္ဌိဂမ္ဂိုဉ်ဂ္ဂ်။ ကွဋ္ဌာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဝ်ပက် မဂပ်ဝ်နွံပွိက်။ ကန္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဝ်ပက် မဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ္ဂိုက်။ မနာပါယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဝ်ပက် မလေပ်ဇော်ပွဝ်က်ံဂုံစိုတ်။ ဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတဲုမြမောဝ်။ သုခါယ၊ တ္ဂဟ်နတသိုက်။ (ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဉ်သမ္မာဒိဋ္ဌိ လောကီ, လောကုတ္တိ်။ ဘဒ္ဒိကာ၊ စိုန်ဆဲရ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ္ဂ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ နိက္ခိတ္တံ၊ ဧ့ံ။ ဥစ္ဆုဗီဇံ ဝါ၊ ဉ်မတုံကွံကို။ သာလိဗီဇံ ဝါ၊ ဉ်မသြံသာလိကို။ မုဒ္ဒိကာဗီဇံ ဝါ၊ နှ်မသတ်မုဒြာတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ မဓုရတ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်မဍာတ်ကြော်။ သာတတ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်မသာယျေန်။ အသေစနကတ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်ဟွံစုတ်ရှ်ဓာတ်တ္ဂဟ်ကို။ ။(ပ)။ ။ အသ၊ ဒဒက်တက်ိမပ္ဍံကွံဂ္ဂ်။ ဗီဇံ၊ ဝ်မဗီဇ။ ဘဒ္ဒကံ၊ စိုန်ခိုဟ်ရ။ ။

၃–တတိယဝဂ်

၃၀၈၊ ၃၀၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍကပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ လောကေ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောက။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ နကြြိကွ်ိန့်နေဝ်။ ။(ကလေဝ်ရံဝ်ပိုဒ်(၁၃၀)တဲုတေံ)။ ။(ပ)။ ။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဂဟ်န။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဍကပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပူဂိုလ်မွဲမွှးဂ္ဂ်။ ကတမော၊ ညးဧ့ံဂ္ဂ်ရော။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ ငဉ်းမှုံကိုကွေတ်မမှာရာ။ (ဝါ) ငဉ်းမှုံကိုကွေတ်မမှာရာ နမပ္ပဲ့ခန္ဓမသုန် မှုံသဘ်ဟွံဗိုန်, ဒဒိုက်တံဂ့်ဗိုန်, တသိုက်။ ဝိပရီတဒဿနော၊ ငဉ်းမှုံကိုကွေတ်မပ္ပန်ဂတး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သော၊ ငဉ်းမှုံကိုကွေတ်မပ္ပန်ဂတးဂ့်။ ဗဟုဇနံ၊ နိဂကောံသတ် မဂ္ဂိုင်။ သဒ္ဓမ္မာ၊ နူဓရ်ကုသလကမ္မပထစ့် မခိုဟ်ဆဲမဂပ်ဝ်ထိုင်သး။ ဝုဋ္ဌာပေတွာ၊ ကိုဒ္ဒိုက် ကွ်ိုတဲ့။ (ဝါ) တံင်ဂြဲပ္ဒိတ်တဲ့။ အသဒ္ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲဓရ်အကုသလကမ္မပထစ့် မဟိုဂရိုဟ်။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ပ္ဒုံကိုတန်တ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ခ္ဂကပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။

၃၀၉။ ။(ပ္ဒဲပိုဒ်လိက်(၁၄၀)လေဝ် ကလေင်ရံင်ညြ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော၊ ငဉ်းမှုံကို ကွေတ်မဒျုံပြ။ အဝိပရီတဒဿနော၊ ငဉ်းမှုံကိုကွေတ်ဟွံပ္ပန်ဂတး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သော၊ ငဉ်းမှုံကိုကွေတ်မဒျုံပြဂ့်။ ။(ပ)။ ။

၃၁၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဒံ အယံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ငနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝွံ။ မဟာသာ ဝဇ္ဈာ ယထာ၊ ညံင်ရ မှုံကိုဒုဟ်မဇ္ဈော်ကို။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ ယံ၊ ပြေင်သဘ်ဓရ်မွဲ။ မဟာသာ ဝဇ္ဈော၊ စိုန်မှုံကိုဒုဟ်မဇ္ဈော်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ဧၟံမသ္သာင်အာ နူနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဟာသာဝဇ္ဈာနိ၊ ငဓရ် မှုံကိုဒုဟ်မဇ္ဈော်ဂမ္ဗိုင်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ၊ စိုန်မှုံကိုဓရ် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟောင် လောန်ကာဲအိုတ်ရ။ ။[ပ္ဟောဝ်ကိုဓရ်မဟာသာဝဇ္ဈ အလုံအိုသိုဂမ္ဗိုင် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟောင် ပဓေံအိုတ်ရောင် မိက်သွး။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဓ္ဂဝ ပရမာ ဥက္ကံသဂတာ ဓ္ဂတေသင်္ကိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ]။ ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၃၁၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မက္ခလိ၊ ဧၟံမှုံယွုံမက္ခလိ။ ကွဒံ အယံ မောဃပုရိသော ယထာ၊ ညံင်ရတြုံမလှုံသွး မလှုံအာနူဗျာန်မဂ်ဖိုလ်ကို။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ ယော၊ ပြေင်ညးမွဲ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ၊ ။(ပ)။ ။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဟ်။ ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒွေတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညံ၊ ဧၟံမသ္သာင်နူမက္ခလိ။ တံ ခ္ဂကပုဂ္ဂလမ္ပိ၊ နံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗဟူနံ၊ ဧၟံမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ မစ္ဆာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကဂမ္ဗိုင်။ အဟိတာယ၊ တ္ဟ်။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဟ်။ အနယာယ၊ တ္ဟ်နပွဟွံဒွော်မောဝ်။ ဗျာသနာယ၊ တ္ဟ်နပွမလိုလာ်။ နဒီမုခေ၊ ပ္ဒဲပါင်ဓီ။ ခိပ်ပွံ၊ နဲ်ကွိန်။ ဥဒ္ဓေယျ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ မပါမ်လဝ်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ မက္ခလိ၊ ဧၟံ။ မောဃပုရိသော၊ ငိ။ ဗဟူနံ၊ ဧၟံ။ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်။ (ပ)။ ။ ဗျာသနာယ၊ တ္ဟ်။ မနုဿခိပ်ပွံ မညေ၊ ညံင်ရ ကွိန်ဂစိုတ်မှိဟ်ကို။ ။[ညံင် ရကွိန်မဂပ်ဝ်ပါမ်လဝ် သွက်မှိဟ်ဂွံချျိုတ်ကို။ မနုဿာနံ (ဗျာသနာယ သြဍ္ဎိတံ) ခိပ်ပွံ မနုဿ ခိပ်ပွံ]။ ။ လောကေ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောက။ ဥပပဇ္ဇော၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

၃၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုရက္ခာတော၊ ဧၟံမဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဗွဲဟွံဒးရး။ (ဝါ) ဧၟံမဂပ်ဝ် တွံလဝ် ဗွဲမမှာရာ။ ဓမ္မဝိနယော၊ ပ္ဒဲဓရ်ဒ္ဒေံဇ္ဈောန်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဓရ်ဒ္ဒေံဇ္ဈောန် မှုးသာသနာကျာ်။ [ဝိနေတိ ဓ္ဂတေနာတိ ဝိနယော၊ ဓမ္မော စ သော ဝိနယောစာတိ ဓမ္မဝိနယော=ဓရ် ဟိုတ်မဒ္ဒေံဇ္ဈောန်]။ ။ ယော စ၊ ပြေင်အ္စာမွဲကို။ သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒုံကိုဒွေတ်ဗက် ဗွဲမ္ဒုး

ရးရ။ ။[သံ=ဗွဲမွှးရး+အာ, ဒါ=ဒွေတ်ဗက်+ဏာပေ=ကို+တိ=ပုံ]။ ။ ယဉ္စ၊ ယြုန် ကွးမွဲကို။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ။ ယော စ၊ ယြုင်ကွးမွဲကို။ သမာဒပိတော၊ ဉ်အွာမဂပ်ဝ် ကိုဒွေတ်ဗက်။ (ဝါ) ဉ်အွာမဂပ်ဝ်ဟိုဒွေံဇ္ဂောန်။ ဟုတွာ၊ ဒှံတုံ။ တထတ္ထာယ၊ တ္ဂဟ်န ဦုက်ပေင်တကျံ ဒွေံဇ္ဂောန်စွောန်ထွးဂ့်။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပုံဒွေတ်တ်ရ။ သဗ္ဗေ၊ ဧုံမဒှံအလုံ အိုသိုအိုတ်။ တေ၊ ဉ်အွာကွးဂမ္ဒိုင်တအ်ဂ့်။ ဗဟုံ၊ ဧုံမဂ္ဂိုင်။ အပုညံ၊ နှ်ပွသရုံပါပ်။ ပသဝန်ဒ်၊ ပုံကိုဇွော်မောဝ် ပွဲသန္ဌာန်ဇကုဇကုအိုတ်ရ။ တံ၊ ဉ်ပွမကိုဇွော်မောဝ် သဂ်ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ–တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓမ္မသ၊ ဒဒက်တ်။ (ဝါ) နှ်ဓရ်။ ဒုရက္ခာ တတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲဟွံဒးရးရောင်။ ဣတိ၊ ရသဂ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သွာက္ခာတော၊ ဧုံမဂပ်ဝ်တွံ ဗွဲမွှးဒးရး။ ဓမ္မဝိနယေ၊ ပွဲသာသနာကျဂ် မဒှံအရာမဒွေံဇ္ဂောန် နဓရ်စုန်မြဟွံပါ။ ။[ဓမ္မေန ဝိနယော စ္ဆတ္ထ ဝိနာ ဒဏ္ဍာသတ္ထေဟီတိ ဓမ္မဝိနယော။ သံယုတ်ဋီကာ–ပ–၈၅]။ ။(ပ) သွာက္ခာတတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမွှးရးရောင်။ ။(ပ)။ ။

၃၂။ ။ ဒါယကေန၊ မိန်ပူဂိုလ်မဂ်ိုဒါန်။ မတ္တာ၊ နှ်ဗွတ်ဗွတ်။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ စိုန်တီ ထေက်ရ။ ပဋိဂ္ဂါဟကေန၊ မိန်ပူဂိုလ်ဒွုန်ဒါန်။ နော ဇာနိတဗ္ဗာ၊ စိုန်တီထေက်ဟွံသေင်။ (ဝါ) တာလျှိုင် သွက်ဝွံတီဟွံမွဲ။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ ဉ်ပွမဒှ်သဂ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။

၃၃၊ ၃၄။ ။ ယော၊ ယြုင်ညးမွဲ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ စိုန်မှုံကိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပွိတ် ဖြဟတ်ရ။ သော၊ ဉ်ညးဂ့်။ ဒုက္ခံ၊ ဗွဲဒဒိုက်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံပဒ္ဓ်ရ။ တံ၊ ဉ်ပွမပဒ္ဓ်သဂ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ကုသီတော၊ စိုန်လွုဟ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ ။(ပ)။ ။

၃၂၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အပ္ပမတ္တကောပိ၊ ဧုံမဒှ်မှုံဗွတ်ဗွတ် မအောန်ကို။ (ဝါ) ဧုံမဒှ်အယာံမာတ်ညညကိုလေဝ်။ ဂူထော၊ ဉ်အသုဘ။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ ဉ်မှုံကိုသ္ဂူအမြဲ ဟွံဆဲ။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရဒှ်တ်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်။ အဟံ၊ ဉ်အဲ။ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ၊ ဧုံမဒှ်ဗွတ်အခိုင်ကာလ ဗွတ်ညညကိုလေဝ်။ ဘဝံ၊ နှ်ဘဝပဋိသန္ဓိ မပ္ပံမ္ပိဟ်,ဒေဝတ်။ နှ ဝဏ္ဏေမိ၊ ပုံဟွံထိုင်သးရ။ အန္တမသော၊ ဗွဲတွှ်မယုတ်။ အစ္ဆရာ သဃ်ာတမတ္တမ္ပိ၊ ဧုံမဒှ်ကာလအယာံမာတ် မွဲခုတ်တဲကိုလေဝ်။ ဘဝံ၊ နှ်ဘဝပဋိသန္ဓိ။ နှ ဝဏ္ဏေမိ၊ ပုံဟွံထိုင်သးရ။ ။(ပ)။ ။ မုတ္တံ၊ ဉ်တရသ္ဉတ်။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ ဉ်။ ဟောတိ သေ ယျထာပိ၊ ။(ပ)။ ။ ခေဠော၊ ဉ်ချာပါင်။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ ဉ်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ပုဗ္ဗော၊ ဉ်ပတိုဟ်။ ။(ပ)။ ။ လောဟိတံ၊ ဉ်ဆီ။ ။(ပ)။ ။ တတိယော၊ ဧုံ။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။ ။

၄–စတုတ္ထဝဂ်

၃၂၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ကျွမသွိ် ဇမ္ဗုဒီပေ၊ ပ္ဒဲတ္ကံကြေင်ဝ်ံ။ (ဝါ) ပ္ဒဲတ္ကံမပြာကတ်တ် နကိုစ္စတ်သမ္ဒီ တုံကြေင်ဝ်ံ။ အာရာမ ရာမဏ္ဍေယျကံ၊ ငဒဒ်ုကုံ ပ္ကဉဒျာန် မမိပ်လဟိုင်ကို။ (ဝါ) ငကုံပ္ကဉဒျာန်မလဟိုင်ကို)။ ။[အာရာမ=အရှုံ–ကုံ] ဝနရာမဏ္ဍေယျကံ၊ ငဒဒ်ုကြိုပ် မမိပ်လဟိုင်ကို။ (ဝါ) ငကြိုပ်မလဟိုင်ကို။ ဘူမိရာမဏ္ဍေ ယျကံ၊ ငဒဒ်ုတိဗလးမမိပ်လဟိုင်ကို။ ပေါက္ခရဏိရာမဏ္ဍေယျကံ၊ ငဒဒ်ုချုံကွာ မမိပ် လဟိုင်ကို။ အပွမတ္တကံ၊ စိုန်မှုံကိုဗ္ဘတ်ဗွတ်မအောန်ရ။ ။

အထ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ ဥက္ကုလဝိကူလံ၊ ဧုံမဒ္ဒုဉာန်မသ္ဘုင်, ဉာန် မခလံက်။ နဒီဝိ ဒုဂုံ၊ ဧုံမဒ္ဒုဉာန်ဓီ မအာက္ခုင်ဝါတ်ဂါတ်။ ခါဏုကဏ္ဍကဌာနံ၊ ဧုံမဒ္ဒုဉာန်ဒစုက်ဇလမဂ္ဂိုင်။ ပဗ္ဗတဝိသမံ၊ ဧုံမဒ္ဒုဉာန်ကုန်ဒိုဟွံညီသာ။ ယဒိဒံ ယံ ကျဒံ ဉာနံ၊ ယြဲင်ဉာန်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓုတဒေဝ ဉာနံ၊ ငဉာန်ဂ့ဟောင်။ ဗဟုတရံ၊ စိုန်ဂ့ိုင်လောန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝ မေဝ၊ တုပ်။ ယေ သတ္တာ၊ ယြဲင်သတ်ဂမ္ဒိုင်။ ထလဇာ၊ စိုန်ကွ်ိုဒ့် ပ္ဒဲကုန်ဒိုအိုတ်ရ။ တေ သတ္တာ၊ ငသတ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ အပွကာ၊ စိုန်အောန်တ်အိုတ်ရ။ အထ ခေါ၊ တုန်။ ယေ သတ္တာ၊ ယြဲင်သတ်ဂမ္ဒိုင်။ သြဒကာ၊ စိုန်ကွ်ိုဒ့်ပ္ဒဲချုံအိုတ်ရ။ ။[ဥဒကေ ဇာတာ သြဒ ကာ]။ ။ ဓုတေဝ သတ္တာ၊ ငသတ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်ဟောင်။ ဗဟုတရာ၊ စိုန်ဂ့ိုင်လောန်အိုတ်ရ။

၃၂၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝမေဝ၊ တုပ်။ ယေ သတ္တာ၊ ယြဲင်။ မနုသ္သေသု၊ ပ္ဒဲ မွိဟ်ဂမ္ဒိုင်။ ပစ္စာဇာယန္တိ၊ ပ္ဒုံကွ်ိုဒ့်အိုတ်ရ။ တေ သတ္တာ၊ ငံ။ အပွကာ၊ စိုန်။ ယေ သတ္တာ၊ ယြဲင်။ မနုသ္သေဟိ၊ နူမွိဟ်ဂမ္ဒိုင်။ အညတြ၊ ပ္ဒဲသတ် အပါဟန်ဘုံမွဲသ္ဘာင်ဂမ္ဒိုင်။ ပစ္စာဇာယန္တိ၊ ပ္ဒုံကွ်ိုဒ့်အိုတ်ရ။ ဓုတေဝ သတ္တာ၊ ငံ။ ဗဟုတရာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ယေ သတ္တာ၊ ယြဲင်။ မဇ္ဈိမေသု၊ ဧုံမဒ္ဒုပ္ဒဲသ္ကုတ်လ္ဒေဝ်အိုတ်။ ဇနပဒေသု၊ ပ္ဒဲဇုးပိုဒ် မဒ္ဒုပဋ္ဌိ ရူပဒေသဂမ္ဒိုင်။ ပစ္စာဇာယန္တိ၊ ပ္ဒုံကွ်ိုဒ့်အိုတ်ရ။ တေ သတ္တာ၊ ငံ။ အပွကာ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ တုန်။ ယေ သတ္တာ၊ ယြဲင်။ ပစ္စန္တိမေသု၊ ဧုံမဒ္ဒုပ္ဒဲတ္ဂုင်တ္ဂုးအိုတ်။ ဇနပဒေသု၊ ပ္ဒဲ။ အဝိညာတာရေသု၊ ဧုံဟွံက္ခိဟ်တီအိုတ်။ မိလက္ခေသု၊ ပ္ဒဲမွိဟ်အရိုင်ဂမ္ဒိုင်။ ပစ္စာဇာယန္တိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓုတေဝ သတ္တာ၊ ငံ။ ဗဟုတရာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

၃၂၄။ ။ ယေ သတ္တာ၊ ယြဲင်။ ပညာဝန္တော၊ စိုန်မှုံကိုပညာအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မှုံကိုကမ္မဿကတာပညာ, ဇာနပညာ, ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ, ဖိုပညာအိုတ်ရ။ အဇ္ဈာ၊ စိုန် ဟွံသေင်ကိုမွိဟ် မဒိုဟ်ဓိအိုတ်ရ။ အနေဇ္ဈမူဂါ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုဧုံဂ်ပါင် ဇွောဝ်နူသွဲန်ပါင် အိုတ်ရ။ ။[မုခတော ဂလတီတိ မုခါ၊ ဓုဇ္ဈာ မုခါ ယေသန္တိ ဓုဇ္ဈမူဂါ။ မုခဂ့် သွမူဂ၊ န ဓုဇ္ဈမူဂါ အနေဇ္ဈမူဂါ]။ ။ သုဘာသိတ ဒုဘ္ဘာသိတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂလာန် မဂပ်ဟိုသွး ဗွဲမွးရး, ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုသွး ဗွဲဟွံဒးရး။ အတ္ထိ၊ နိအရထအဓိပ္ပါယ်။ အညာတုံ၊ တ္ဂဟ်နတီ။ ပဋိဗလာ၊ စိုန်သွဟ်အစော်အိုတ်ရ။ တေ သတ္တာ၊ ငံ။ အပွကာ၊ စိုန်အောန်တ်အိုတ်ရ။

အထ ခေါ၊ တုန်။ ယေ သတ္တာ၊ ယြင်။ ဒုပ္ပညာ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုပညာအိုတ်ရ။ ဓုဠာ၊ စိုန် ဒိုဟ်မိုအိုတ်ရ။ ဓုဠမူဂါ၊ စိုန်မှံကိုဥာ်ပါင် ဇွောဝ်တိတ်နူသွန်ပါင်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အညာတုံ၊ တူဟ်န။ နာ ပဋိဗလာ၊ စိုန်ဟွံသွဟ်စော်အိုတ်ရ။ ဓုတေဝ သတ္တာ၊ င်။ ဗဟု တရာ၊ စိုန်။ ။

၃၂၅၊ ၃၃၀။ ။ အရိယေန၊ ခေံမပြဲသွားဇုး ဟွံမွဲကိုဒုဟ်။ ပညာစက္ခုနာ၊ ကျော် မတ်ပညာ ကျော်မတ် ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ သမန္နာဂတာ၊ စိုန်ချိုက်ပေင်အိုတ်ရ။ (ပ)။ ။ အဝိဇ္ဇာဂတာ၊ စိုန်မဒှံမွဲဟာန်ကျော်ဒမ္မုအဝိဇ္ဇာရ။ သမ္မုဠ ၁၊ စိုန်ဝိဝိင်တဗွဲမသ္ဟာတ် အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ တထာဂတံ၊ နှ်။ ဒဿနာယ၊ တူဟ်နပွမဗိုလော့ဂ်။ လဘန္တိ၊ ပုံ့ ကလိဂ်ံအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နာ လဘန္တိ၊ ပုံ့ဟွံကလိဂ်ံအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ တထာ ဂတပွဝေဒိတံ၊ ခေံဒမိန်ကျ်တြဲ မဂပ်ဝ်ကိုတီ။ (ဝါ) ခေံဒမိန်ကျ်တြဲ သွပြာကတ်သစ္စပန် တဲ့ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ ဓမ္မဝိနယံ၊ နှ်သုတ်, အဘိဓရ်, ဝိနယ်။ သဝနာယ၊ တူဟ်နပွမကလင်။ လဘန္တိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ သုတ္တာ၊ မိင်တဲ့။ ဓမ္မံ၊ နှ်ဓရ်ပရိယတ္တိ။ ဓာရေန္တိ၊ ပုံ့ပွင်ရင် ညံင်ဟွံဂွံဝိုတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နာ ဓာရေန္တိ၊ ပုံ့ဟွံပွင်ရင် ညံင်ဟွံဂွံဝိုတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓာတာနံ၊ ခေံမဂပ်ဝ်ပွင်ရင်လဝ်တဲ့အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ပရိယတ် ဂမ့်ဂိုင်။ အတ္ထံ၊ နှ်အရထအဓိပ္ပါယ်။ ဥပပရိက္ခန္တိ၊ ပ္ဆောပ်စိုတ်တဲ့ ပုံ့ဗွာရဏာမာန်အိုတ်ရ။ (ပ)။ ။ နာ ဥပပရိက္ခန္တိ၊ ပုံ့ပ္ဆောပ်စိုတ်တဲ့ ဗွာရဏာ ဟွံမာန်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အတ္ထံ၊ နှ်အရထပွံက်အဓိပ္ပါယ်ပွဲတြား။ အညာယ၊ တီတဲ့။ ဓမ္မံ၊ နှ်ပါဠိ။ အညာယ၊ တီ တဲ့။ ဓမ္မာနုဓမ္မံ၊ နှ်ဓရ်ဒွေတ် မဗပွဲကိုဓရ်နိဗ္ဗာန်။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့ဒွေတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

၃၃၁၊ ၃၃၄။ ။ သံဝေဇနီယေသု၊ ခေံမကိုဖေက်ဂံက်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံမကိုက္ကိုဒ္ဒ် သဟောတ္တပ္ပညာဏ် မတွံဂးပွမဖေက်ဂံက်။ ။[သဟ+သြတ္တပ္ပ+ဉာဏ=ဉာဏ်မဒှံမွဲဟာန် ကျော်သြတ္တပ္ပစေတသိက်]။ ။ ဌာနေသု၊ ပွဲဟိုတ် မပ္တံကိုပဋိသန္ဓိ, ဗျ, ယဲ, ချိုတ်ဂမ့်ဂိုင်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့ဖေက်လကိုတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သံဝိဂ္ဂါ၊ င်မဖေက်လကိုတ်ဂမ့်ဂိုင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒှ်အိုတ်တဲ့။ ယောနိသော၊ ဇွဲဟိုတ်ပွမဗပိုတ်ကေ့ဒဒိုက်။ ပဒဟန္တိ၊ ပုံ့ပ္ဆိတ်ဇြ ဟတ် သမ္မပွဓာန်ဝီရိယအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဝဿဂ္ဂါရမ္ဘဏံ၊ နှ်အာရိုနိဗ္ဗာန် မဒှ်အရာ မသ့းကေ့သခီါရ။ ကရိတ္တာ၊ သွအာရိုအိုတ်တဲ့။ ။[မွဲနယ်တုန်–ဝဿဂ္ဂံ+အာရမ္ဘဏံ ပါ်ပိုဒ်တဲ့ ဝဿဂ္ဂံ၊ နှ်နိဗ္ဗာန် မဒှ်အရာမသ့းကေ့သခီါရ။ အာရမ္ဘဏံ၊ နှ်အာရိုု။ ကရိတ္တာ၊ တဲ့။ သာ်ဝွံလေဝ် ကိုမာန်ရ။ ဝိ+အဝ+သဇ္ဇ+တ]။ ။ သမာဓိ၊ နှ်မဂ်ဖိုလ်သမာဓိ။ လဘန္တိ၊ ပုံ့ကလိဂ်ံအိုတ်ရ။ စိဋ္ဌသ၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ဓုကဂ္ဂတံ၊ နှ်ဒဒှ်မှံကို အာရိုမွဲဝဝ်။ (ဝါ) နှ်ပွမတန်ကြန်။ လဘန္တိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အန္ဓဂ္ဂရသဂ္ဂါနံ၊ နှ်ဘောဖိုနှ်မပြဲ, ရှ်မပြဲ ဂမ့်ဂိုင်။ ။[အန္ဓ+အဂ္ဂ။ အဂ္ဂ=ခေံမပြဲ+အန္ဓ=ဘောဖိုနှ်။ ရသ+အဂ္ဂ]။ ။ လာဘိနော၊ စိုန်မှံကိုပွမကလိဂ်ံအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နာ လာဘိနော၊ စိုန်ဟွံမွဲကို ပွမကလိဂ်ံအိုတ်ရ။

(ဝါ) စိုန်ဟွံကလိဂွံအိုတ်ရ။ ဥဩ္ဆန္ဒ၊ နပွမဂ္ဂဲသိုပစ္စယ် ဟွံမွဲကိုတ္ဂ။ ဂဟိတေန၊ နကိုရိုဟ် ဆုသတ်ဆု မဂပ်ဝ်ကပ်ဂိုင်ကေတ်ကို။ ကပါလာဘတေန၊ နကိုပုင် မဂပ်ဝ်ဒုင်ကေတ် နကိုခရော်ကို။ ။[ကပါလေန အာဘတံ]။ ။ ယာပေန္တိ၊ ပုံကိုက္ကိုဒ့် ခန္ဓကာယ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံမံင်ယိုပ်ယာတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

၃၃၅၊ ၃၆၅။ ။ အတ္ထရသဿ၊ နှ်ရှ် မတွံဂး ဖိုလ်ပန် မဒ့်ဖိုအရိယမဂ်ကို။ ။ [အတ္ထ=ဧုံမဒ့်ဖို+ရသ=ရှ်]။ ။ ဓမ္မရသဿ၊ နှ်ရှ် မတွံဂး မဂ်ပန် မဒ့်ဟိုတ်ဖိုလ်ကို။ [ဓမ္မ=ဟိုတ်]။ ။ ဝိမုတ္တရသဿ၊ နှ်ရှ် မတွံဂး နိဗ္ဗာန် မဒ့်အရာတိတ်ဗွးနူ ဒဇိုက်အိုသိုကို။ လာဘိနော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဒဒ့်သတ်မဂ္ဂိုင် ဂမ္ဂိုင်ဟောင် ဟွံကလိဂွံမပ္တံအတ္ထရသသ်ဂ့်ရ။ ကျဟ၊ ပွဲ။ ။(သုတ်ပိုဒ်လိက်(ဂရ)ဂ့် တေံကလေင်ရံင်)။ ။ ဝေါ၊ မိန်မွးတံညးဂမ္ဂိုင်။ ဓ္ဂံ၊ ရသ်ဂွံ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ မွးဂ့်တုန်။ မယံ၊ ငိုညးဂမ္ဂိုင်။ အတ္ထရသဿ၊ နှ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ လာဘိနော၊ ငဉးမကလိဂွံဂမ္ဂိုင်။ ဘဝိဿာမ၊ ကြက်ဒ့်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရဂွံပ္ဂျော်ဂ့် စိုတ်တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂံ ဟိ၊ ဟောင်။ ဝေါ၊ မိန်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ယေ သတ္တာ၊ ပြောင်။ မနုဿာ၊ နူဘဝ မွိဟ်။ စုတာ၊ ငမစုတိအိုတ်ဂ့်ဒ့်တဲ့။ ။[ပဌမကြိယာဝိသေသန]။ ။ မနုဿေသု၊ ပွဲ မွိဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ နိရယေ၊ ပွဲနရက်။ ။(ပ)။ ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ၊ ပွဲဘဝ တိရစ္ဆာန်။ ။(ပ)။ ။ ပေတ္တိဝိသယေ၊ ပွဲဘဝပြိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝေသု၊ ပွဲဒေ ဝတ်ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝါ၊ နူဘဝဒေဝတ်။ စုတာ၊ တဲ့။ ဒေဝေသု၊ ပွဲဒေဝတ်ဂမ္ဂိုင်။ (ပ)။ ။ နိရယာ၊ နူနရက်။ စုတာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ၊ နူဘဝ တိရစ္ဆာန်။ စုတာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထော၊ ဧုံ။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။ ဇမ္မုဒီပပေ ယျာလော၊ ငပေယျာလ အရာမစပ်ကိုပိုဒ်ဇမ္မုဒီပ။ နိဋ္ဌိတော၊ စိုန်။

၁၎–ပသာဒကရဓမ္မဝဂ်

၃၆၆၊ ၃၈၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒိဒံ အာရညိကတ္တံ၊ ပြောင်ဓုတင် ကုသိုလ်စေ တနာ ဟိုတ်ဒဒ့်ခမီ မှုံအလေံ မသ္ဘဒတ် ပွဲဂြိုပ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ။[အရညေ နိဝါသော အရညံ=ပွမသ္ဘဒတ်ပွဲဂြိုပ်။ နိဝါသပိုဒ်ဖိုတ်။ အရညံ သီလံ ယသာတိ အာရညိကော၊ အာရညိကဿ ဘာဝေါ အာရညိကတ္တံ (ဓုတင်ကုသိုလ်စေတနာ ဟိုတ်ဒဒ့်ရောင်) အာရညိကတ္တံ]။ ။ ကျဒံ = ငဓုတင် ကုသိုလ်စေတနာ ဟိုတ်ဒဒ့်ခမီ မှုံအလေံမသ္ဘ ဒတ်ပွဲဂြိုပ်ဝွံ။ လာဘာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပွမကလိဂွံလာဘ်ဂမ္ဂိုင်။ အဒ္ဓါ၊ ဟိုတ်ဗွဲစုတ်ဓ္ဂကန် ရောင်။ ။[အဒ္ဓမိဒံ= အဒ္ဓါ+ကျဒံ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍပါတိကတ္တံ၊ ပြော် ငဓုတင်ကုသိုလ်စေတနာ ဟိုတ်ဒဒ့်ခမီ မစ္ခိုပိဏ္ဍပါတ်။ (ဝါ) ပြောင်ဓုတင်ကုသိုလ်စေတနာ

ဟိုတ်ဒဒှ်ခမီမဂ့ဂဲသ့ီ ပွမဒတုံစ့ှ် ပွဲဗဗေင်ပုင်ကလော်။ ။[ကိုအရထသာ်ဝံမ္ဂး ဒှ်သဒ္ဒတ္ထ ဇေတ်တ်ရ "ပိဏ္ဍာနံ ပါတော ပတနံ ပိဏ္ဍပါတော၊ တံ ဥဒ္ဒတိ ဂဝေသတီတိ ပိဏ္ဍ ပါတိကော]။ ။ အတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ကွဲဒံ = ငဲမုတင်ကုသိုလ်စေတနာ ဟိုတ်ဒဒှ်ခမီ မစ့ှ်ပိဏ္ဍ ပါတ်ဝံ့။ လာဘာနံ၊ ဒဒက်။ အဒ္ဓါ၊ ရောင်။ ။

ဘိကွဝေ၊ ယ့ံ။ ယဒိဒံ ပံသကူလိကတ္တံ၊ ယြင်ငုတင်ကုသိုလ်စေတနာ ဟိုတ်ဒဒှ်ခမီ မပ္ကင်ရင်သ့ာပံင်သကူမွဲ။ ။[ပံသကူလဿ ဓာရဏံ ပံသကူလံ၊ (ဓာရဏာပိုဒ်ဖိုတ်) ပံသကူလံ သီလံ ယဿာတိ ပံသကူလိကော]။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ တေစီဝရိကတ္တံ၊ ယြင်ငုတင်ကုသိုလ်စေတနာ ဟိုတ်ဒဒှ်ခမီမ့ုံအလေံ မပ္ကင်ရင်သ့ာပိဂတ့ှ်။ ယဒိဒံ ဓမ္မက ထိကတ္တံ၊ ယြင်ကုသိုလ်စေတနာ ဟိုတ်ဒဒှ်ပူဂိုလ်တွံဓရ်။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ဝိနယ ဓရတ္တံ၊ ယြင်ကုသိုလ် မပ္တံကိုသတိ ဟိုတ်ဒဒှ်ခမီမ့ုံအလေံ မပ္ကင်ရင်ဝိနယ်။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ဗာဟုသစ္စံ၊ ယြင်ပညာ ဟိုတ်ဒဒှ်ခမီ မ့ုံကိုလညာတ်ညဏ်မဂ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ထာဝရေယျံ၊ ယြင်ကုသိုလ်မပ္တံသီလ ဟိုတ်ဒဒှ်ခမီထေရ် ပိုန်ဗတ်ပ့ဲသာသနာ။ (ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ အာကပ္ပ သမ္ပဒါ၊ ယြင်ပွမဍ္ဂိုက်ပေင်အကာဲအရာ မပ္တံပွမ ရုင်လတက်သ့ာ။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ပရိဝါရသမ္ပဒါ၊ ယြင်ပွမဍ္ဂိုက်ပေင်တ ပ္ဒိဗ္ဒါင်ပရိသာတ်မသ္သးဇုး။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ မဟာပရိဝါရတာ၊ ယြင်ဂုဏ် ဟိုတ်ဒဒှ်ညးမ့ုံကိုပ္ဒိဗ္ဒါင်မဂ့ိုင်။ ယဒိဒံ ကောလပုတ္တိ၊ ယြင်ဂုဏ် ဟိုတ်ဒဒှ်ကောန်ဂကူ။ [ကုလပုတ္တဿ ဘာဝေါ ကောလပုတ္တိယံ–သ္ဂဝိဂ္ဂဟ၊ ဇိုတ်ယ]။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဝဏ္ဏ ပေါက္ခရတာ၊ ယြင်ဂုဏ် ဟိုတ်ဒဒှ်ရုပ်သာ်မကျေဝ်။ (ဝါ) ငဲဂုဏ်ရုပ်သာ်မ ကျေဝ်။ ။[ကလေင်ရံင်စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၈၅)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ကလျာဏဝါက္ကရဏတာ၊ ယြင်ဂုဏ် ဟိုတ်ဒဒှ်ညး မ့ုံကိုရမျာင်ဓရ် မဂပ်ဝ်သွး ဍာတ်ကြော်။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ ယြင်အလောဘ ဟိုတ်ဒဒှ် ညးဟွံမွဲကို ပွမထွေန်စပ်မက်ဂ့က်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ အပါဓတာ၊ ယြင်ဂုဏ် ဟိုတ်ဒဒှ် ညးဟွံမွဲကိုယဲ။ အတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ကွဲဒံ၊ ငဲဂုဏ်ဟိုတ်ဒဒှ်ညး ဟွံမွဲကိုယဲဝံ့။ လာဘာနံ၊ ဒဒက်။ အဒ္ဓါ၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သောဠသ၊ ဧံမရနုက်ကိုစ့ှ်တြ။ ပသာ ဒကရဓမ္မာ၊ ငဲဓရ် မလေပ်သွကို ပွမလျှင်ဖြုင်သ့ိုက်ဂမ့ိုင်။ နိဋ္ဌိတာ၊ စိုန်။ ။

၁၈–အပရအစ္ဆရာသယ်ာတဝ်ဂ်

၃၈၂၊ ၃၈၉။ ။(ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅၃–၅၅)တေံ)။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ဧံမ ဒှ်ပဌမ ဗွဲလွေင်ဂ့နှ်။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်လုပ်စ ဗွဲကိုပ်ကွာ။ ဇျာနံ၊ နှ်ဇျာနှ်။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပ့ုံ ယဝ်ရကိုဖ့ှော်ပွဝ်မွး။ ဘိကွဝေ၊ ယ့ံ။ ဓ္ဓဝံ သတိ၊ နကြိုကိုဖ့ှော်ပွဝ်တ မြသာ်ဝံ့နေဝ်။ အယံ

ဘိက္ခု၊ နံခမီမကိုဇော်ပွဝ်ပဌမဏျာန်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ယေ၊ ယြင်ခမီဂမ့်ဦင်။ နံ၊ နံပဌမ ဏျာန်ဂ့်။ ဗဟုလီကရောန္တိ၊ ပွံကိုဇော်ပွဝ် ဂ့ိုင်ဂ့ိုင်ကိုအလန်အိုတ်ရ။ တေသု၊ ပွောဝ်ခမီ ဂမ့်ဦင်ဂ့်။ ဝါဒေါ၊ ဝ်တွေဉ်ဂလာန် မဟိုသွးတ် ရ၀ွံမွး မ့ုံကိုဏျာန်ဟွံစာ်စူး။ ကော ပန အတ္ထိ၊ မူရ၌ မ့ုံတဂ့်ရော။ နတ္ထိ ဓ္ဝ၊ ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဒုတိယံ၊ ဧံမန့်မရနုက်ကိုဓါ ဗွဲလွေင်ဂ့ုန်။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်လုပ်စဏျာန် မရနုက်ကိုဓါ။ ဏျာနံ၊ နံ။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ သတိ၊ နကြို။ အယံ ဘိက္ခု၊ နံခမီ မကိုဇော်ပွဝ် ဒုတိယဏျာန်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ယေ၊ ယြင်ခမီဂမ့်ဦင်။ နံ၊ နံဒုတိယဏျာန်ဂ့်။ ဗဟုလီကရောန္တိ၊ ပွံ။ တေသု၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ဦင်။ ဝါဒေါ၊ ဝ်။ ကော ပန၊ မူရ၌။ အတ္ထိ၊ ရော။ နတ္ထိ ဓ္ဝ၊ ဟောင်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ္ပိ၊ ကိုလေဝ်။ တတိယံ၊ ဧံမရ နုက်ကိုပိ ဗွဲလွေင်ဂ့ုန်။ (ဝါ) ဧံ။ ဏျာနံ၊ နံ။ ။(ပ)။ ။ စေတော ဝိမုတ္တိ၊ ဧံမန့်ဟိုတ် စိုတ် မတိတ်ဗူးအာ နူအကုသိုလ်မစ့ေ်စး။ မေတ္တံ၊ နံမေတ္တာ မအာစိုပ်အပွနာ။ စေ ဘာ ဝေတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ သတိ၊ နကြို။ အယံ ဘိက္ခု၊ နံခမီ မကိုဇော်ပွဝ်စေတော ဝိမုတ္တိမေတ္တာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဧံ။ ကရုဏာံ၊ နံကရုဏာ မအာစိုပ်အပွ နာ။ ။(ပ)။ ။ မုဒိတာံ၊ နံမုဒိတာ မအာစိုပ်အပွနာ။ ။(ပ)။ ။ ဥပေက္ခံ၊ နံဥပေက္ခာ မအာစိုပ်အပွနာ။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။

၃၉၀၊ ၃၉၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ္ပိ၊ ကိုလေဝ်။ အာတာပီ၊ ဝ်မ့ုံကိုသမ္မပ္ပဓာနဝိရိယ မလေပ်စ်ဝ်ပွေဝ်ကွံ့ ကိလေသ။ သမ္မဇာနော၊ ဝ်မ တီကေတ် ဗွဲမဒျုံစွတ်။ ။[သမ္မာ ပဇာနာတီတိ သမ္မဇာနော]။ ။(ဝါ) ဝ်မတီကေတ် ပွိပွိုင်အိုသီ။ ။[သမန္တတော ပဇာနာတီတိ သမ္မဇာနော]။ ။(ဝါ) ဝ်မတီကေတ် အ လိုလို။ ။[သာမံ ပဇာနာတီတိ သမ္မဇာနော]။ ။(ဝါ) ဝ်မ့ုံကိုသမ္မဇညာဏ် မပိုင်ခြာ တီကေတ် ရူပကာယ။ သတိမာ၊ ဝ်မ့ုံကိုသတိ မလေပ်ပိုင်ခြာဂိုင်ကေတ် ရူပကာယ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ လောကေ၊ ပွဲရူပကာယ မလေပ်လိုလာ်တ် တ္ဂဟ်ဟ်သာ်။ (ဝါ) ပွဲဥပါဒါ နက္ခန္ဓမသုန် မလေပ်လိုလာ်တ် တ္ဂဟ်ဟ်သာ်။ အဘိဇျာဒေါမနသံ၊ နံအဘိဇျာကိုဒေါမ နသ။ (ဝါ) နံတဏှာအဘိဇျာ မလေပ်ထွေနံစပ် ပွဲပဋိဃသမ္မယုတ် ဒေါမနသ်ကို ပဋိဃသမ္မယုတ် ဒေါမနသဝေဒနာ။ ဝိနေယျ၊ ပါစ္ဆးကွံ့တဲ့။ (ဝါ) ပါစ္ဆးကွံ့ ဗွဲတဒင်္ဂဝိနယ်, ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယ်တဲ့။ ကာယေ၊ ပွဲရူပကာယ။ (ဝါ) ပွဲဂကောံဗွဝ် အဝဲဇော်သွတ်, ဂကောံဗွဝ် မပွံကိုသော်။ (ဝါ) ပွဲဌာန် မဒ့်အရာက္ခ်ိဒ့် မပွံကိုသော် မကျုဟ်မွံ့။ ကာယာနုပဿီ၊ သိုကိုမသိုမ့်ရူပကာယ ဂ့ိုင်ဂ်ကိုဝါနကိုပညာ။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ သတိ၊ နကြို။ အယံ ဘိက္ခု၊ နံခမီသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဝါဒေါ၊ ဝ်။ ကော ပန၊ မူရ၌။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ နတ္ထိ ဓ္ဝ၊ ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ ဘိက္ခု၊ ၎။ အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ္မိ၊ ကိုလေဝ်။ အာတာပီ၊ ၎။ သမ္မဇာနော၊ ၎မတီကေတ်ဗွဲမဒ္ဒံစွတ်။ (ဝါ) ၎မ္ဒံကိုသမ္မဇဉ်ဉာဏ် ပိုင်ခြာကြင်တီကေတ် လောကီဝေဒနာ။ သတိမာ၊ ၎မ္ဒံကိုသတိ မလေပ်ပိုင်ခြာ ဂိုင်ကေတ် လောကီဝေဒနာ။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ လောကေ၊ ပ္ဒဲလောကီဝေဒနာ မလေပ်လိုလာ်တ တ္ဒဟ်ဟ်သာ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲ ဥပါဒါနက္ခန္ဓမသုန် မလေပ်လိုလာ်တ တ္ဒဟ်ဟ်သာ်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ နှ်။ ဝိနေယျ၊ တဲု။ ဝေဒနာသု၊ ပ္ဒဲလောကီဝေဒနာ မပ္ဍံသုခ, ဒုက္ခဂမ္ဂိုင်။ ဝေဒနာနုပဿီ၊ သိုမသိုမ္ဘာ် လောကီဝေဒနာ ဂ္ဂိုင်ဂင်ကိုဝါနကိုပညာ။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ကော ပန၊ မူရ၊ အတ္ထိ၊ ရော။ နတ္ထိ ဓ္ဝ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။

အာတာပီ၊ ၎။ သမ္မဇာနော၊ ၎မတီကေတ် ဗွဲမဒ္ဒံစွတ်။ (ဝါ) ၎မ္ဒံကိုသမ္မဇည်ဉာဏ် ပိုင်ခြာကြင်တီကေတ် လောကီစိုတ်။ သတိမာ၊ ၎မ္ဒံကိုသတိ မလေပ်ပိုင်ခြာဂိုင်ကေတ် လောကီစိုတ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ လောကေ၊ ပ္ဒဲလောကီစိုတ် မလေပ်လိုလာ်တ်တ္ဒဟ်ဟ် သာ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲ။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ နှ်။ ဝိနေယျ၊ တဲု။ စိတ္တေ၊ ပ္ဒဲလောကီစိုတ် မပ္ဍံကို သရာဂ။ စိတ္တာနုပဿီ၊ သိုမသိုမ္ဘာ်တ်လောကီစိုတ် ဂ္ဂိုင်ဂင်ကိုဝါ နကိုပညာ။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ နတ္ထိ ဓ္ဝ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။

အာတာပီ၊ ၎။ သမ္မဇာနော၊ ၎မတီကေတ် ဗွဲမဒ္ဒံစွတ်။ (ဝါ) ၎မ္ဒံကိုသမ္မဇည်ဉာဏ် ပိုင်ခြာကြင်တီကေတ် ဓရ်လောကီ ရုပ်နာမ်။ သတိမာ၊ ၎မ္ဒံကိုသတိ မလေပ်ပိုင်ခြာ ဂိုင်ကေတ် ဓရ်လောကီရုပ်နာမ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ လောကေ၊ ပ္ဒဲဓရ်လောကီ ရုပ်နာမ် မလေပ်လိုလာ်တ တ္ဒဟ်ဟ်သာ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲ။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ နှ်။ ဝိနေယျ၊ တဲု။ စိတ္တေ၊ ပ္ဒဲဓရ်လောကီ ရုပ်နာမ် မပ္ဍံကိုနီဝရဏ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓမသုန်။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ သိုမသိုမ္ဘာ်တ ဓရ်လောကီ ရုပ်နာမ် ဂ္ဂိုင်ဂင်ကိုဝါ နကိုပညာ။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။[ပ္ဒဲသဂ်ဟ သ္ဘျတ် သမုစ္စီ ဘာသာဋီကာ နူပိုဒ်ဓမ္မာနုပဿနာ–လဂ္ဂံကိုဓမ္မဂ့် သညာက္ခန္ဓကို သခီါရက္ခန္ဓဓါ ဟောင် ဂိုင်ကေတ်ရ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓသိုမသုန် ဂိုင်ကေတ်ဟောင်မွး ကိတ်ညီကို မဟာသတိ ပဋ္ဌာနသုတ် ရောင်]။ ။

၃၉၄၊ ၃၉၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ ဘိက္ခု၊ ၎။ အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ္မိ၊ ကိုလေဝ်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ဧံ့။ (ဝါ) ဧံ့ဟ္ဂံမွဲကိုအခေါင်အရာ မက္ဆိုဒ့် ဟိုတ်နူဟိုတ်မပ္ဍံကို ပွမဒ္ဒေတ် တ ဒ္ဒေတ်ဝတ်ဝိနယ် မပ္ဍံကို အာဂန္တုကဝတ်, ပွမဖျေါဇ္ဈောန် လိက်ပြကိုဟ်။ (ဝါ) ဧံ့ဟ္ဂံဂဗ ဆို ကျော်အာရီမကောင်ဒုင်စသိုင် ပ္ဒဲဘဝဂ့်တဲု ဟ္ဂံက္ဆိုဒ့်ဏီ။ ပါပကာနံ၊ ဧံ့မယုတ်မာ အိုတ်။ အကုသလာနံ၊ ဧံ့မဒ့်အကုသိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့ဟ္ဂံသေင်ကိုက္ဆိုဒ့် ဟိုတ်ဉာဏ် ပညာ မဒ့်ဟိုတ် ညးမတီညာတ်စီကွးအိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ဓရ် မပ္ဍံကို လောဘဂမ္ဂိုင်။ အနုပ္ပါဒါယ၊ တ္ဒဟ်နပွမဟ္ဂံက္ဆိုဒ့်။ ဆန္ဒံ၊ နှ်ဆန္ဒကုသိုလ်။ စေ ဇနေတိ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရကိုက္ဆိုဒ့်မွး။

စေ ဝါယမတိ၊ ပုံယဝ်ရပ္တိတ်ဇြဟတ်မွး။ ဝီရိယံ၊ နိကာယိက, စေတသိကဝီရိယ။ စေ အာရဒ္ဓာတိ၊ ပုံယဝ်ရပ္တိတ်ဇြဟတ်မွး။ စိတ္တံ၊ နိစိုတ်။ စေ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုံယဝ်ရပင်ပတိုန် နက်ိဝီရိယ မဒှ်မွဲစွံမွး။ စေ ပဒဟတိ၊ ပုံယဝ်ရပ္တိတ်ဇြဟတ် နက်ိဝီရိယသမ္မပ္ပဓာန်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဧဝံ သတိ၊ နကြိ။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ နတ္ထိ ဧဝ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ္ပိ၊ ကိုလေဝ်။ ။(စိုက်ိဝဂ်ဝွံအိုတ် ဇာပ်ပ်ပိုဒ် သွးတာအိုတ်ညိ။ ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဧံမကေင်ဒှ်တဲအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမတုပ်ကျံ အကုသိုလ်မကေင်ဒှ်တဲအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဒှ်ဟိုတ် ညီသာသွဟ်နှ်မွးကျိဒှ်မာန်အိုတ်။ ပါပကာနံ၊ ဧံ။ အကုသလာနံ၊ ဧံ။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်ဓရ်အနုသယကိလေသဂမ္ပိုင်။ ပဟာနာယ၊ တှဟ်နပွမပါကေံ့။ ဆန္ဒံ၊ နှ်။ စေ ဇနေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ဧံဟွံကျိဒှ် ဏီအိုတ်။ ကုသလာနံ၊ ဧံမဒှ်ကုသိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမကျိဒှ် ဟိုတ်နူဉာဏ်ပညာ မဒှ် ဟိုတ် ညးမတီညာတ်စီကွးအိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ် မပ္တံကို အလောဘဂမ္ပိုင်။ ဥပ္ပါဒါယ၊ တှဟ်နပွမကျိဒှ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဧံမကျိဒှ်တဲအိုတ်။ ကုသလာနံ၊ ဧံ။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဍိတိယာ၊ တှဟ်နပွမတန်တ်။ အသမ္မောသာယ၊ တှဟ်နပွမဟွံ ကေံ့ဗုန်အာ။ ဘိယ္ယောဘာဝါယ၊ တှဟ်နပွမကျိဒှ် ဂ္ဂိုင်တိုန်ကျင်။ ဝေပုလ္လာယ၊ တှဟ်နဒဒှ် မသွဲလးကျင်။ ဘာဝနာယ၊ တှဟ်နပွမဇှော်မောဝ်။ ပါရိပူရိယာ၊ တှဟ်နပွမချိုက်ပေင်။ (မွဲနယ်တုန်)။ ။ ဘာဝနာယ၊ ဗွဲအစောံဘာဝနာ မပ္တံကိုဇျာန်။ ပါရိပူရိယာ၊ တှဟ်နပွမ ချိုက်ပေင်ဇှော်မောဝ်။ ။[ဘာဝနာယ ပရိပူရဏာတ္တန္တိ ဇျာနာဒိဘာဝနာ ပရိဗြူဟနတ္ထံ။ ဒီ၊ မဟာဝဂ္ဂဋီကာ၊ ၃၄၆]။ ။(ပ)။ ။

၃၉၈၊ ၄၀၁။ ။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဧံမချိုက်ပေင်တ် ကျောံသ မာဓိ မှံုကိုဇှော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး ဆန္ဒကို ကျောံဓရ်မလေပ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် လောန်ကဲ မတွံဂး သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယကို။ ကျဒ္ဓိပါဒ်၊ နှ်ဓရ်ကျဒ္ဓိပါဒ် မတွံဂး ဓရ်ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓ ပန်ပြကာ။ (ဝါ) နှ်ဂကောံဓရ်ကုသိုလ် မက်ိအာစိုပ်ဒတဲ့။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပုံယဝ်ရက်ိဇှော် ပွဝ်မွး။ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဧံမချိုက်ပေင်တ် ကျောံသမာဓိ မှံုကို ဇှော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး ဝီရိယကို ကျောံဓရ်မလေပ် ပ္တိတ်ဇြဟတ်လောန်ကဲ မတွံဂး သမ္မပ္ပ ဓာနဝီရိယကို။ ကျဒ္ဓိပါဒ်၊ နှ်။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ စိတ္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ သမန္နာဂတံ၊ ဧံမချိုက်ပေင်တ် ကျောံသမာဓိ မှံုကိုဇှော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး စိုတ်ကို ကျောံ ဓရ်မလေပ် ပ္တိတ်ဇြဟတ်လောန်ကဲ မတွံဂး သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယကို။ ။(ပ)။ ။ ဝီမံသ သမာဓိပဓာန သင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဧံမချိုက်ပေင်တ် ကျောံသမာဓိ မှံုကိုဇှော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး ပညာကို ကျောံဓရ်မလေပ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် လောန်ကဲ မတွံဂး သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယ ကို။ ။(ပ)။ ။

၄၀၂၊ ၄၁၁။ ။ သဒ္ဒါဇြိယံ၊ နံသဒ္ဒါဇြိ။ (ဝါ) နံဇော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး သဒ္ဒါ။ (ဝါ) နံသဒ္ဒါ မဒ္ဒံဇော်သ္ကိုပ်သ္က ဓလိုဖ္ဆိုက် ပွဲလ္ကျဓရ်သမွယုတ် ညံင်ဂွံပါအာပွဲကိစ္စ ပွမလျှင်ပတော့ ဇကုကို။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိရိယိဇြိယံ၊ နံဝိရိယိဇြိ။ (ဝါ) နံဇော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး ဝိရိယ။ (ဝါ) နံဝိရိယ မဒ္ဒံဇော်သ္ကိုပ်သ္က ဓလိုဖ္ဆိုက် ပွဲလ္ကျဓရ်သမွယုတ် ညံင်ဂွံပါအာပွဲကိစ္စ ပွမပ္တိတ်ဇြဟတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ သတိဇြိယံ၊ နံသတိဇြိ။ (ဝါ) နံဇော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး သတိ။ (ဝါ) နံသတိ မဒ္ဒံဇော်သ္ကိုပ်သ္က ပွမဗ္ဒ်ဗျုဟ်ဇကုကို။ ။(ပ)။ ။ သမာဓိဇြိယံ၊ နံသမာဓိဇြိ။ (ဝါ) နံဇော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး သမာဓိ။ (ဝါ) နံသမာဓိ မဒ္ဒံဇော်သ္ကိုပ်သ္က ပွမတန်ကြန်ဇကုကို။ ။(ပ)။ ။ ပညိဇြိယံ၊ နံပညိဇြိ။ (ဝါ) နံဇော်သ္ကိုပ်သ္က မတွံဂး ပညာ။ (ဝါ) နံပညာ မဒ္ဒံဇော်သ္ကိုပ်သ္က ပွမတီညာတ်ကေတ်ဇကုကို။ ။(ပ)။ ။ သဒ္ဒါဗလံ၊ နံသဒ္ဒါဗိုလ်။ (ဝါ) နံဇြဟတ် မတွံဂး သဒ္ဒါ မဗိုနံဗတ်ဟွံချီဂတဝ် ဟိုတ်နူအသဒ္ဒါယ အကုသိုလ်။ ။[ဗလ=ဇြဟတ် မဗိုနံဗတ် ဟွံချီဂတဝ်]။ ။(ပ)။ ။ ဝိရိယဗလံ၊ နံဝိရိယဗိုလ်။ (ဝါ) နံဇြဟတ် မတွံဂး ဝိရိယ မဗိုနံဗတ်ဟွံချီဂတဝ် ဟိုတ်နူကောသဇ္ဇ အကုသိုလ်။ ။(ပ)။ ။ သတိဗလံ၊ နံသတိဗိုလ်။ (ဝါ) နံဇြဟတ် မတွံဂး သတိမ ဗိုနံဗတ်ဟွံချီဂတဝ် ဟိုတ်နူမုဋ္ဌဿစ္စအကုသိုလ်။ ။(ပ)။ ။ သမာဓိဗလံ၊ နံသမာဓိ ဗိုလ်။ (ဝါ) နံဇြဟတ် မတွံဂး သမာဓိ မဗိုနံဗတ်ဟွံချီဂတဝ် ဟိုတ်နူဥဒ္ဓစ္စ။ ။(ပ)။ ။ ပညာဗလံ၊ နံပညာဗိုလ်။ (ဝါ) နံဇြဟတ် မတွံဂး ပညာ မဗိုနံဗတ်ဟွံချီဂတဝ် ဟိုတ်နူ အဝိဇ္ဇာ။ ။(ပ)။ ။

၄၁၂၊ ၄၂၆။ ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နံဓရ်သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်။ (ဝါ) နံဓရ်ဇောဇ္ဈင် မဆဲ မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မတွံဂး သတိ။ ။[ပသတ္ထော သုန္ဒရော စ ဇောဇ္ဈင်ဂေါ် သမ္ဗော ဇ္ဈင်ဂေါ်။ သဒ္ဒတ္ထ ဇောဇ္ဈင််ပိုဒ်ဂှ် ကလေင်ရံင် ပွဲပိုဒ်လိက်(၇၄)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နံဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်။ (ဝါ) နံဓရ်ဇောဇ္ဈင် မဆဲ မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မတွံဂး ဉာဏ်ပညာ မလေပ်တီညာတ်ကေတ် ဓရ်သစ္စပန်။ ။[စတုသစ္စဓမ္မေ ဝိစိနာတီတိ ဓမ္မဝိစယော]။ ။(ပ)။ ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နံ။ (ဝါ) နံဓရ်ဇောဇ္ဈင် မဆဲ မဂပ်ဝ် ထိုင်သး မတွံဂး ဝီရိယ။ ။(ပ)။ ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နံ။ (ဝါ) နံဓရ်ဇောဇ္ဈင် မဆဲ မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မတွံဂး ပီတိ။ ။(ပ)။ ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နံ။ (ဝါ) နံဓရ်ဇောဇ္ဈင် မဆဲ မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မတွံဂး ပဿဒ္ဓိ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နံ။ (ဝါ) နံဓရ်ဇောဇ္ဈင် မဆဲ မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မတွံဂး သမာဓိ။ ။(ပ)။ ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နံ။ (ဝါ) နံ ဓရ်ဇောဇ္ဈင် မဆဲ မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မတွံဂး ဥပေက္ခာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ နံဉာဏ်ပညာ မလေပ် တီကေတ် ပွဲမဍုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ နံသဘ်ဓရ် လေပ်ချပ်ဗွာ ပွဲမွဲးရး။ (ပ)။ ။ သမ္မာဝါစံ၊ နံသဘ်ဓရ် ဟိုတ်မဟိုသွဲး ပွဲမဍုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာကမ္မန္တ၊ နံသဘ်ဓရ် ဟိုတ်မကွောန် ပွဲမဍုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာအာဇီဝံ၊ နံသဘ်ဓရ် ဟိုတ်

မဂယျိုင်လမျိ ပွဲမဋ္ဌံစ္စတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဝါယာမံ၊ နိသဘ်ဓရ် မလေပ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် ပွဲမဋ္ဌံစ္စတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသတီ၊ နိသဘ်ဓရ် မလေပ်ပ့်ဗျုဟ် ပွဲမဋ္ဌံစ္စတ်။ ။(ပ) သမ္မာသမာဓီ၊ နိသဘ်ဓရ် စိုတ်မလေပ်တန်ကြန် ပွဲအာရီ ပွဲမ္ဒးရး။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပုံ့။ (ပ)။ ။[သာရတ္ထဒီကာ တ၊ ၁၇၀]။ ။

၄၂၇၊ ၄၃၄။ ။[သုတ်ဒ္ဓံဏ်ဝံ သုတ်စ္ဓောန်ထွးကိုံ ဗျာန်ဒ္ဓံ ဂကူ မကော်ခ်စမ္ဂး "အဘိဘာယတန" ခမီ ဉာဏ်ကောက်လောန်တံ ရောင်]။ ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲအဇ္ဈတ္တ ကသိုဏ်ရုပ်။ (ဝါ) ပွဲရုပ်ကသိုဏ် မပ္ပံသော်ဇကူ။ ရူပသညီ၊ ဝ်မ့ုံကိုံသညာ မဂပ်ဝ်သိုမ့ာ် ပွဲရုပ်ကသိုဏ်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ ။[စါပိုဒ်ဝံတောဲတဲ့ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ၊ သိုမ့ာ်ပွဲအဇ္ဈတ္တ ရုပ်ကသိုဏ်တဲ့ သာ်ဝံစ္စတ်အဓိပ္ပါယ်ညီ]။ ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပွဲမ့ုးခန္ဓကာယ။ (ဝါ) ခဲ့ုမ့ုံဝတ္ထု အရာမ့ုး မသ္ဒာင်နူ ခန္ဓကာယအိုတ်။ ပရိတ္တာနိ၊ ခဲ့ုမချောတ်သွတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခဲ့ုဟံ့ လဲ့လး နမ့ုံအယာံမာတ် တ္ဂာက္ခဲချေန်, တ္ဂာခရော်အိုတ်။ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ ခဲ့ုမ့ုံကိုံ သာ်မဆဲ, သာ်ဟံ့ဆဲအိုတ်။ ရူပါနိ၊ နိရုပ်ကသိုဏ် မဒ့်ပဋိဘာဂနိမိတ်ဂမ့ိုင်။ စေ ပဿတိ၊ ပုံ့ယဝ်ရသိုမ့ာ်မ့ဂး။ တာနိ၊ နိဗဟိဒ္ဓရုပ်ကသိုဏ်တံဂ့်။ အဘိဘုယျ၊ ဓလိုဖ့ိုက်တဲ့။ (ဝါ) ဓလိုဖ့ိုက် သိုမ့ာ်တဲ့။ စေ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ယဝ်ရအာစိုပ် အပ္ပနာဗျာန်မ့ဂး။ ဇာနာမီတိ၊ ပုံ့အဲတီရုဂ့်ဒ။ ပဿာမီတိ၊ ပုံ့အဲညာတ်ရုဂ့်ဒ။ ။[ရုပ်ကသိုဏ်တံဂ့် အဲတီရ, အဲညာတ်ရ ရ်ဝွံ]။ ။ စ္ဆံ သညီ၊ ဝ်မ့ုံကိုံအာဘောဂသညာ မြသာ်ဝံ့။ စေ ဟောတိ၊ ပုံ့ယဝ်ရဒ့်မ့ဂး။ ။(ကာလ ဒ့ိုက်ကွ်ိန္နူ ဗျာန် ယဝ်ရဒ့်မ့ဂး)။ ။(မွဲနယ်)။ ။ စ္ဆံ သညီ၊ ဝ်မ့ုံကိုံ အဘိဘဝနဗျာန်သညာ မြသာ်ဝံ့။ စေ ဟောတိ၊ ပုံ့ယဝ်ရဒ့်မ့ဂး။ ။[ပွဲအပွဲဗျာန် သမာပတ် ယဝ်ရဒ့်မ့ဂး]။ ။[က္ကဝံ တုန် ပဌမ အဘိဘာယတနသုတ်ရောင်]။ ။

အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပမာဏာနိ၊ ခဲ့ုမ့ုံပ့ုတ်ပွတ်လဲ့လးအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ အရူပသညီ၊ ဝ်ဟံ့မွဲကိုံဗျာန်သညာ မသိုမ့ာ် ပွဲရုပ်ကသိုဏ်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပွဲ။ (ဝါ) ခဲ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပွဲ။ (ဝါ) ခဲ့ုံ။ နီလာနိ၊ ခဲ့ုံမလမ့ဲက်အိုတ်။ (ဝါ) နီလဝဏ္ဏ, နီလနိဒဿန, နီလနိဘာသအလုံအိုသီ ပါလုပ်လွိဟ်တဲ့ ခဲ့ုံမဒ့်လမ့ဲက်သာမညအိုတ်။ နီလဝဏ္ဏာနိ၊ ခဲ့ုမ့ုံကိုံသာ်လမ့ဲက်အိုတ်။ (ဝါ) ခဲ့ုမ့ုံကိုံသာ်လမ့ဲက် သဘာဝအိုတ်။ နီလနိဒဿနာနိ၊ ခဲ့ုံမဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် သာ်လမ့ဲက်ဟောင် မွဲဒမြိုပ်ဓဝ်အိုတ်။ နီလနိဘာသာနိ၊ ခဲ့ုမ့ုံကိုံသာ်လမ့ဲက် တ္ဂးပဒ္ဓေတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခဲ့ုမ့ုံကိုံသာ်လမ့ဲက် ပဒ္ဓေတိတ်ဒ့ံင် ဖျိုဖျိုဖျုဖျု နူသာ်လမ့ဲက်သဘာဝ။ ရူပါနိ၊ နိရုပ်ကသိုဏ်ဂမ့ိုင်။ စေ ပဿတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ပီတာနိ၊ ခဲ့ုံမဒ့်သာ်မိတ်အိုတ်။ ပီတဝဏ္ဏာနိ၊ ခဲ့ုမ့ုံကိုံသာ်မိတ်အိုတ်။ ပီတနိဒဿနာနိ၊ ခဲ့ုံမဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် သာ်မိတ်ဟောင် မွဲဒမြိုပ်ဓဝ်အိုတ်။ ပီတာနိဘာသာနိ၊ ခဲ့ုမ့ုံကိုံသာ်ထဝ် တ္ဂးပဒ္ဓေတ်အိုတ်။ ။

လောဟိတကာနိ၊ ဧၟမဒ္ဒိသာ်ဗကေတ်အိုတ်။ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ၊ ဧၟမ်ဳံကိုသာ် ဗကေတ်အိုတ်။ လောဟိတကနိဒဿနာနိ၊ ဧၟမဂပ်ဝ်ညာတ် ကေတ်သာ်ဗကေတ်ဟောင် မွဲဒမြိုပ်ခဝ်အိုတ်။ လောဟိတကနိဘာသာနိ၊ ဧၟမ်ဳံကိုသာ်ဗကေတ် ဘျဲပဧ္ဍေတ်အိုတ်။ ဩဒါတာနိ၊ ဧၟံမဗုအိုတ်။ ဩဒါတဝဏ္ဏာနိ၊ ဧၟမ်ဳံကိုသာ်ဗုအိုတ်။ ဩဒါတနိဒဿနာနိ၊ ဧၟံမဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် သာ်ဗုဟောင် မွဲဒမြိုပ်ခဝ်အိုတ်။ ဩဒါတနိဘာသာနိ၊ ဧၟံမ်ဳံကိုသာ်ဗုပဧ္ဍေတ်အိုတ်။ ။(စိုကိုစိုပ်ကွဝ်ံတုန် သုတ်မစ္ဆောန်ထွးကို အဘိဘာယတန ဒ္ဗံ ဂကူတံရောင်။ အဌကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၆၅) အဘိဘာယတနသုတ်တေံလေဝ် ရံင်ညိ)။

၄၃၅၊ ၄၄၂။ ။[သုတ်ဒ္ဗံသုတ်လွုဟ်ဝွံ သုတ်စ္ဆောန်ထွးကိုဝ်မောက္ခ ဒ္ဗံ ဂကူရောင်]။ ။ ရူပီ၊ ငမ်ဳံကိုရူပဖျာန် မဂပ်ဝ်ကွ်ိဗဒ့်ကို ပွဲအဖျတ္တရုပ်ကသိုဏ် (မပ္ဍဲကိုသော်)။ (ဟုတွာ၊ ဒ့်တဲ့) ရူပါနိ၊ နဲဗဟိဒ္ဓရုပ်ကသိုဏ်ဂမ့်ိင်။ စေ ပဿတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရသိုမ့်ာ် နကိုဖျာန်စက္ခုမ္ဂး။ [ပွဲအဌကထာ နူတမ် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗမ္ဂး "ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတီတိ" ပါဠိဗဟိဒ္ဓကွ် ပိုတ်ဟောင်ရောင်] (ပ) အဖျတ္တံ၊ ပွဲ။ အရူပသညီ၊ ငဟ္ဂံမွဲကိုဖျာန်သညာ မသိုမ့်ာ် ပွဲအဖျတ္တ ရုပ်ကသိုဏ်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပွဲ။ ရူပါနိ၊ နရုပ်ကသိုဏ်ဂမ့်ိင်။ စေ ပဿတိ၊ ပ္ဒံ။ (ပ) သုဘန္တေဝ (သုဘံ+ကျတိ+ဧဝ)၊ (သာ်ကသိုဏ်ဝွံတုန်) ဆဲတ်ရောင် ရုက်ဒဟောင်။ အဓိမုတ္တော၊ ငမ္ဟောပ်ဂံစိုတ်။ စေ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

သဗ္ဗသော၊ ဗွဲအကာဲအရာအိုသိုဳ။ ။[စပ်ပွဲ သမတိက္ကမာ, အတ္ထင်မာ, အမနသိကာရာတံညိ]။ ။ (ဝါ) ဧၟံမဒ့်အိုသိုဳအိုတ်။ ။(စပ်ပွဲရူပသညာနံ, ပဋိဃသညာနံ, နာနတ္တသညာနံတံညိ]။ ။ ရူပသညာနံ၊ နကသိုဏ်ပ ပ် မဒ့်အာရီရူပဖျာန် မွဲဟာန် ကျောံရူပဖျာန်စ့်သုန်ဂမ့်ိင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ၊ သမတိက္ကမာ၊ ဟိုတ်ပွမကလိလောန်ကိုဳ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမက္ခုဟ်မ့ဲပ့ိုတ်တ်ကိုဳ။ ပဋိဃသညာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒွေပဉ္စဝိညာဏ်သညာစ့် မဒ့်ဟိုတ်ပွမခ္ဒီလျတ် ပဉ္စဝတ္ထုကိုပဉ္စာရီဂမ့်ိင်ကိုဳ။ ။[ပဋိဃေန၊ ဟိုတ်ပွမခ္ဒီလျတ်။ ဥပ္ပန္နာ သညာ ပဋိဃသညာ]။ ။ အတ္ထင်မာ၊ ဟိုတ်ပွမအာစိုပ်ပ့ိုတ်ကိုဳ။ နာနတ္တ သညာနံ၊ နကာမာဝစရသညာပန်စော်ပန် မကွ်ိဒ့်ပွဲအာရီ မ့ုံသဘ်တူဟ်ဟ်သာ်ဂမ့်ိင်။ [ကာမာဝစရကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာသညာ သွေဟ်ပန်စော်ပန် မသ္ဘာင်အာနူဒ္ဓိပဉ္စဝိညာဏ် သညာစ့်တံရောင်။ နာနတ္တေ နာနာသဘာဝေ အာရမ္မဏော ပဝတ္တာ သညာ နာနတ္တသညာ]။ ။ (ဝါ) နကာမာဝစရသညာပန်စော်ပန် မ့ုံသဘ်တူဟ်ဟ် သာ်ဂမ့်ိင်။ ။[နာနတ္တာ နာနာသဘာဝါ သညာ နာနတ္တသညာ]။ ။ အမနသိကာရာ၊ ဟိုတ်ပွမဟွံပ္ဍောပ်ဂံစိုတ်ကိုဳ။ "အနန္တော၊ ဧၟံဟွံမွဲကိုလ္သိတ်အပိုင်အခြာ ပွမဒ့်, ပွမလိုဳ။ အာကာသော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ သိုမဇ္ဈော်ပွဝ်သာ်ဝွံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ နဖျာန်မ့ုံကိုအာရီဒ္ဓန် မတွံဂး အာကာသပ ပ် ဟွံမွဲကိုလ္သိတ်အပိုင်အခြာ။ (ဝါ) နအာကာသာနဉ္စာယတနဖျာန်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကိုဉျိက်ပေင်တဲ့။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရပဒတ်ဂ္ဂး။

သဗ္ဗသော၊ ဗွဲအကာဲအရာအိုသို့။ (ဝါ) ဧံမန့်အလုံအိုသို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ နဲဏာန်မှုံကို့အာရိုဒ္ဓန် မတွံဂးအာကာသပ ပ် ဟွံမွဲကို့လ္ဒိတ် အပိုင်အခြာ, အာရိုမန့် အရာဒ္ဓန် မတွံဂး အာကာသပ ပ် ဟွံမွဲကို့လ္ဒိတ်အပိုင်အခြာ။ (ဝါ) နဲအာရိုအာကာသပ ပ် ဏျာန် မွဲဟာန်ကျောံအာကာသာနဉ္စာယတနဏျာန်။ ။[ဏျာန်ကို အာရိုဏျာန်သို့ဝါဂ့်မိက်ဂွံသွး]။ ။ သမတိက္ကမ္မ၊ ကလိလောန်အာတဲ့။ “အနန္တံ၊ ဧံဟွံမွဲကို့လ္ဒိတ် အပိုင်အခြာ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ရောင်” က္ကတိ၊ သို့မဖ္ဒော်ပွဝ်သာ်ဝွံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ နဲဏျာန်မှုံကို့အာရိုဒ္ဓန် မတွံဂး ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ် ဟွံမွဲကို့လ္ဒိတ် အပိုင်အခြာ။ (ဝါ) နဲဝိညာဏဉ္စာယတနဏျာန်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲ့။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။

သဗ္ဗသော၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဧံ့။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ နဲဏျာန်မှုံကို့အာရိုဒ္ဓန် မတွံဂး ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဏ် ဟွံမွဲကို့လ္ဒိတ်အပိုင်အခြာ, အာရိုမန့်အရာဒ္ဓန် မတွံဂး ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ် ဟွံမွဲ ကို့လ္ဒိတ်အပိုင်အခြာ။ (ဝါ) နဲပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ် မန့်အာရိုဏျာန် မွဲဟာန်ကျောံဝိညာဏဉ္စာ ယတနဏျာန်။ ။[ဏျာန်ကို အာရိုဏျာန်သို့ဝါဂ့် မိက်ဂွံသွး]။ ။ သမတိက္ကမ္မ၊ တဲ့။ ကိဉ္စိ၊ ဉ်မသွေဟ် အယာံမာတ်ဘင်ညိည။ (ဝါ) ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒုံဟွံမွဲရ။ က္ကတိ၊ သို့မဖ္ဒော်ပွဝ်သာ်ဝွံ။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ နဲဏျာန်မှုံကို့အာရိုဒ္ဓန် မတွံဂး နတ္ထိတ်ပ ပ် မတွံဂး ဒဒ့်ဟွံမွဲကို့မသွေဟ် အယာံမာတ်ဘင်ညိည။ (ဝါ) ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်။ (ဝါ) နဲအာကိဉ္စ ညာယတနဏျာန်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲ့။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။

သဗ္ဗသော၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဧံ့။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ နဲဏျာန် မှုံကို့အာရိုဒ္ဓန် မတွံဂး နတ္ထိဘ်ပ ပ် မတွံဂး ဒဒ့်ဟွံမွဲကို့မသွေဟ် အယာံမာတ်ဘင်ညိည။ (ဝါ) ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်, အာရိုမန့်အရာဒ္ဓန် မတွံဂး နတ္ထိဘ်ပ ပ် မတွံဂး ဒဒ့်ဟွံမွဲကို့ မသွေဟ် အယာံမာတ် ဘင်ညိည။ (ဝါ) ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်။ (ဝါ) နဲအာရိုနတ္ထိဘ်ပ ပ်ဏျာန် မွဲဟာန်ကျောံ အာကိဉ္စညာ ယတနဏျာန်။ သမတိက္ကမ္မ၊ တဲ့။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နဲမနာယတန, ဓမ္မာယ တန မတွံဂး ဏျာန်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဟွံမွဲကို့သညာ မရုန်မ့်တဲ့ ဟွံမွဲကို့သညာ မဧျိန်ဧျောတ်လေဝ် ဟွံသေင်။ (ဝါ) နဲသညာ မန့်ဒ္ဓန်နိသဲ ဓရိသမွယုတ် မသ္ဘာင်နူသညာ မရုန်မ့်လေဝ်ဟွံ သေင်, သညာမဧျိန်ဧျောတ်လေဝ် ဟွံသေင်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲ့။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)

သဗ္ဗသော၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဧံ့။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နဲတတိယာရုပ္ပဝိညာဏ် မန့်မွဲဟာန်ကျောံ အာရိုနေဝသညာနာသညာယတန။သမတိက္ကမ္မ၊ တဲ့။ သညာဝေဒယိ တနိရောဓံ၊ နဲနိရောဓသမာပတ် မတွံဂး ပွမပ္ဘိတ် သညာဝေဒနာ။ ။(ပ)။ ။

၄၄၃၊ ၄၆၂။ ။ ပထဝီကသိဏံ၊ နဲပထဝီကသိဏဏျာန်။ (ဝါ) နဲဏျာန် မန့်အာရိုက သိုဏ်တိဒ္ဓော် ပဋိဘာဂနိမိတ်။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရကို့ဒ္ဓော်ပွဝ်မွး။ ။(ပ)။ ။ အာပေါကသိဏံ၊ နဲအာပေါကသိဏဏျာန်။ (ဝါ) နဲဏျာန် မန့်အာရိုကသိုဏ်ဧှံ် ပဋိဘာဂ

နိမိတ်။ ။(ပ)။ ။ တေဇောကသိဏံ၊ နံတေဇောကသိဏဖျာန်။ (ဝါ) နံဖျာန် မဒှ်အာ ရိုကသိုဏ်ပွတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်။ ။(ပ)။ ။ ဝါယောကသိဏံ၊ နံဝါယောကသိဏ ဖျာန်။ (ဝါ) နံဖျာန် မဒှ်အာရိုကသိုဏ်ကျာ ပဋိဘာဂနိမိတ်။ ။(ပ)။ ။ နီလကသိဏံ၊ နံနီလကသိဏဖျာန်။ (ဝါ) နံဖျာန် မဒှ်အာရိုကသိုဏ် သင်္ဃမ်ွက် ပဋိဘာဂနိမိတ်။ ။ (ပ)။ ။[ပီတ=သင်္ဃိတ်။ လောဟိတ = သင်္ဃကေတ်။ ဩဒါတ = သင်္ဃ ပိုဒ်ဂမ္ဘီင်ဝွံ အတိုင်ကိုပ်ကွာဂ့် သွးညြ]။ ။ အာကာသကသိဏံ၊ နံအာကာသကသိဏဖျာန်။ (ဝါ) နံဖျာန် မဒှ်အာရိုကသိုဏ်ပွော် မပ္တံကိုပွော်ဗွင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိညာဏကသိဏံ၊ နံ ဝိညာဏကသိဏဖျာန်။ (ဝါ) နံဝိညာဏဉ္စာယတနဖျာန် မဒှ်အာရိုကသိုဏ်ပဌမာရုပ္ပဝိ ဉာဏ်။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အသုဘသညံ၊ နံပဌမဖျာန်သညာ မကွ်ိုဒှ်ပုံ့ အာရိုဟွံဆဲ စ်ုပြကာ မပ္တံကိုဥဒ္ဓုမာတက။ ။[သညာ မဒှ်မွဲဟာန်ကျော် ပဌမဖျာန်ဂ့် မိက်သွး]။ ။(ပ)။ ။

မရဏသညံ၊ နံသညာမကွ်ိုဒှ် သွအာရိုကိုသဘ်မရဏ။ ။[(၁) “သမ္မုတိမရဏ” ညးဂမ္ဘီင်ဟိုသွးစဒှံင် နမပ္တံတုံဆုချိုတ်, ပသဲချိုတ်။ (၂) “ခဏိကမရဏ” မတွံဂး ပွမ လိုလ်ပုံဘင်ခဏ သခီရမ္ဘုံကိုခဏပိပြကာ မတွံဂး ဥပါဒ်, ဋ္ဌိ, ဘင်။ (၃) “သမုစ္ဆေဒ မရဏ” မတွံဂး ပွမပိုတ်သ္ဂျတ် မသက္ကျသွေဟ် လွေင်ခန္ဓရုပ်နာမ်တ္ဘအရှန်။ ဝိပဿနာ ဘာဝနာသညာ မစပ်ကျော်မရဏ ပိပြကာဝွံရောင်]။ ။ (ဝါ) နံမရဏဿတိသညာ မကွ်ိုဒှ်သွအာရိုကို ပွမကလိလောန်ချိုတ် လမျိုဇီဝိတိန္ဒြိ။ ။(ပ)။ ။ အာဟာရေ၊ ပုံ့စ္ဘ အာဟာရ။ ပဋိကူလသညံ၊ နံသညာ မသိုမ်္ဘာ်မွး ပွမကျုဟ်မွံ့။ (ဝါ) နံဥပစာရဖျာန် မကွ်ိုဒှ်ဟိုတ်နူသညာ မသိုမ်္ဘာ်မွး ပွမကျုဟ်မွံ့။ ။(ပ)။ ။

သဗ္ဗလောကေ၊ ပုံ့လောကအလုံအိုသို မတွံဂး ကာမ, ရူပ, အရူပ။ အနဘိရတိ သညံ၊ နံသညာ မကွ်ိုဒှ် ပွဲသဘ် ပွမဟွံလဟိုင်။ ။(ပ)။ ။ အနိစ္စသညံ၊ နံသညာ မသိုမ်္ဘာ်မွး ဟွံဗိုန် ပုံ့ခန္ဓမသုန်ဟွံဗိုန်။ ။(ပ)။ ။ အနိစ္စေ၊ ပုံ့ခန္ဓမသုန်ဟွံဗိုန်။ ဒုက္ခ သညံ၊ နံသညာ မသိုမ်္ဘာ်မွးဒဒိုက်။ ။(ပ)။ ။ ဒုက္ခေ၊ ပုံ့ခန္ဓ မသုန်ပြကာ မဒှ်ဒဒိုက်။ အနတ္တသညံ၊ နံသညာ မသိုမ်္ဘာ်မွး လမျိုအတ္တ မကွ်ိုဗဒှ်ကို အတိုင်ပွိုက်စိုတ်ဟွံသေင်။ ။(ပ) ပဟာနသညံ၊ နံသညာမကွ်ိုဒှ် သွအာရိုကိုသဘ် ပွမဂစိုတ်ကွေ်ကိလေသ မပ္တံကို တဒင်္ဂပဟာန်။ ဝိရာဂသညံ၊ နံသညာမကွ်ိုဒှ် သွအာရိုကို သဘ်ပွမပလိုပလာ်ကွေ် ကိလေ သ မပ္တံကို တဒင်္ဂဝိရာဂ။ နိရောဓသညံ၊ နံသညာမကွ်ိုဒှ် သွအာရိုကို သဘ်ပွမပလိုတ် ကွေ် သခီရ။ (ဝါ) နံသညာမကွ်ိုဒှ် သွအာရိုကိုနိဗ္ဗာန် အရာမပလိုတ်ကွေ်သခီရ။ ။(ပ)

၄၆၃၊ ၅၆၂။ ။ အဋ္ဌိကသညံ၊ နံပဌမဖျာန်သညာ မကွ်ိုဒှ်ပုံ့ဗွဝ်ဇုတ် ပဋိဘာဂနိ မိတ်မကျုဟ်မွံ့။ ။[က (ကုစ္ဆိတ)=မကျုဟ်မွံ့+အဋ္ဌိ=ဗွဝ်ဇုတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်။ အဋ္ဌိ ကေ ပဝတ္တာ သညာ အဋ္ဌိကသညာ]။ ။(ပ)။ ။ ပုဋ္ဌဝကသညံ၊ နံပဌမဖျာန်သညာ

မက္ကိုန့် ပဲ့ပဋိဘာဂနိမိတ် ဇွမပေင်တဲ့ နကိုစ္စတျှ။ ။[ပုဗ္ဗဝ+ကိရ+ကွိ။ ပုဗ္ဗဝေ ကိမ ယော ကိရတီတိ ပုဗ္ဗဝကံ၊ ပုဗ္ဗဝကေ ပဝတ္တာ သညာ ပုဗ္ဗဝကသညာ]။ ။(ပ) ဝိနီ လကသညံ၊ နိပဌမဈာန်သညာ မက္ကိုန့် ပဲ့ပဋိဘာဂနိမိတ် ဇသ်လမ်ဲက်ပုဒ်ုင် မန့်ရကျေံ သဂ်ဗုဇကေတ်တဲ့ မှုံသွက်ကျဟ်မ့ေ်။ ။[ဝိ=ဧံမန့်ရဗုဇကေတ်+နီလ=ဇွသ်လမ်ဲက် ပုဒ်ုင်+က=သွက်ကျဟ်မ့ေ်]။ ။(ပ)။ ။ ဝိစ္ဆိန္ဒကသညံ၊ နိပဌမဈာန်သညာ မက္ကိုန့် ပဲ့ပဋိဘာဂနိမိတ် ဇပိုတ်ဒုံင်စါသ္ကျတ် မှုံသွက်ကျဟ်မ့ေ်။ ။[ဒိဟာ ဝိစ္ဆိန္ဒတေတိ ဝိစ္ဆိန္ဒံ၊ ကုစ္ဆိတံ ဝိစ္ဆိန္ဒံ ဝိစ္ဆိန္ဒကံ]။ ။(ပ)။ ။ ဥဒ္ဓုမာတကသညံ၊ နိပဌမဈာန်သညာ မက္ကိုန့်ပဲ့ပဋိဘာဂနိမိတ် ဇကာလကြ် မန့်လ္ကျပကာဂစိုတ်တဲ့ ပုခုံင်ဒုံင် မှုံသွက်ကျဟ်မ့ေ်။ [ဇီဝိတက္ခယတော ဥဒ္ဓံ ဓုမာတံ ဥဒ္ဓုမာတံ၊ ကုစ္ဆိတံ ဥဒ္ဓုမာတံ ဥဒ္ဓုမာတကံ]။ ။(ပ) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ နိသတိဂ့ိုင်ငကိုဝါ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက် (၂၉၆–၂၉၇) တေံညိ] (ပ)။ ။ ပဌမဈာနသဟဂတံ၊ စိုကိုဒ့် မွဲဟာန်ကျေံပဌမဈာန်။ သဒ္ဒါန္ဒြိယံ၊ နိသဒ္ဒါန္ဒြိ။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ပဌမဈာနသဟဂတံ၊ ဧံ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ နိ။ ။(ပ) ပဌမဈာနသဟဂတံ၊ စိုကိုဒ့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ မေတ္တာသဟဂတံ၊ စိုကိုဒ့် မက္ကိုမွဲဟာန်ကျေံ မေတ္တာ။ သဒ္ဒါန္ဒြိယံ၊ နိ။ စေ ဘာဝေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

အပရအဋ္ဌ ရာသယ်ာတဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။ ။

၁၉–ကာယဂတာသတိဝဂ်

၅၆၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ ကသစိ၊ ယြပူဂိုလ်မွဲမွဲ။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ နိမှာ သွိတ်ဇွော်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ (ဝါ) နကိုအာပေါကသိဏာဈာန်စိုတ်, ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိ ညာဏ်စိုတ်။ ဖုဋ္ဌော၊ စိုနိဂပ်ဝ်တြားမ္ဂး။ သမုဒ္ဒဂ််မာ၊ ဧံမဇွောဝ်လုပ် မှာသွိတ်။ ယာ ကာစိ၊ ဧံမဒ့်အိုသီ။ ကုန္ဓဒိယော၊ ငဓိသွတ်ဂမ့ျိင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တာ ကုန္ဓဒိယော၊ ငကြျင်သွတ်အလုံအိုသီဂမ့ျိင်။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ဓ္ဓဝံ ဖုဋ္ဌေ၊ ဧံမဂပ်ဝ်တြားတ် နကိုစိုတ်သာ်ဝွံ။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ပွဲ။ အန္တောဂမာ၊ စိုနိဇွောဝ်လုပ်အာ အပ္ပဲတေံအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုနိပါလုပ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဓဝမေဝံ၊ တုပ်။ ယသ ကသစိ၊ ယြမိန်ခမီ မွဲမွဲ။ ကာယဂတာ၊ ဧံမသွအာရီ ပဲ့ဂကောံကာယမပ္ပံကိုသော်။ သတိ၊ နိသတိ။ ဘာဝိတာ၊ စိုနိဂပ်ဝ်ကိုဇွော်ပွဝ်မ္ဂး။ ဗဟုလီကတာ၊ စိုနိဂပ်ဝ်သွဂ့ိုင်ကိုအလန်မ္ဂး။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိ ယာ၊ ဧံမပြာပ်အာ ပါလုပ်လွိဟ်ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဒွံ ဒွဲမပံင်တောဲစိုနိသကို။ (ဝါ) ဧံမဒ့်ပဲ့ သွက်ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဒွံ။ ယေ ကေစိ၊ ဧံမဒ့်အလုံအိုသီအိုတ်။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ငဓရ် ကုသိုလ်ဂမ့ျိင်။ သန္တိ၊ ပုံ။ တေ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ငဂမ့ျိင်။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓမီဂ့်။ ဘာဝနာယ၊ ပဲ့ကာယဂတာသတိဘာဝနာ။ အန္တောဂမာ၊ စိုနိ။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊

စိုန်။ ။[မိက်ဂွံသွးတုန် မှာသွိတ်ဂ့် နကိုအာပေါကသိဏာဖျာန်စိုတ်, ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိ ညာဏ်စိုတ်တြးတ်မွး ဓိသွတ်အလုံအိုသို မဇွောဝ်လုပ်မှာသွိတ်ဂ့်လေဝ် နကိုစိုတ်ဂ့် ညံဉ် ရ်တြးတ်ကို တုပ်ညံဉ်သာ်ဂ့်ကိုရ ကာယဂတာသတိ တုပ်ညံဉ်မှာသွိတ်ဂ့်ကို ပ္တိတ်ဇြဟတ် ဇွော်ပွဝ်တ်မွး ဝိဇ္ဇာဘာဂိယကုသိုလ် အလုံအိုသို မသွေဟ်ဂ့်တုပ်ကျော်ဓိသွတ် မတ္ဒိလုပ် လွိဟ် ပွဲကာယဂတာသတိဂ့်လေဝ် ညံဉ်ရ ပ္တိတ်ဇြဟတ် ဇွော်ပွဝ်တ်ကိုရောင် မိဂွး]။

၅၆၄၊ ၅၇၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ကာဓမ္မော၊ ဉ်ဓရ်မွဲ။ ။[စပ်ပွဲသံဝတ္တတိ]။ ။ (ဝါ) နိ။ ဘာဝိတော၊ နကြိဂပ်ဝ်ကိုဇွော်ပွဝ်နေဝ်။ ဗဟုလီကတော၊ နကြိ။ ။[အ္စာတံ တုန် ပိုဒ်ပဌမာဝိဘာတျန္တ အန္တ, မာန ဟ္ဂံပါတ်ဂ့် သိုဟ္ဂံကိုအရထလက္ခဏ ကိုတ်အရထ ကတ္တာတဲ့ ထပ်စုတ် ပိုဒ်သမာနောအိုတ်ရ။]။ ။ မဟတော၊ ဧံ့။ သံဝေဂါယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဝိပဿနာဉာဏ် ဟိုတ်မဖေက်လကိုတ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓ္ကာဓမ္မော၊ ဉ–တုန်။ က တမော၊ ရော။ ကာယဂတာ၊ ဧံ့။ သတိ၊ သတိရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဓ္ကာ ဓမ္မော၊ ဉ်ဓရ်မွဲ မတွံဂးကာယဂတာသတိဂွံ။ (ဝါ) နိ။ ဘာဝိတော၊ နကြိ။ ဗဟုလီ ကတော၊ နကြိ။ မဟတော၊ ဧံ့။ သံဝေဂါယ၊ တ္ဂဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကျတိ၊ ရ်သာ် ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ကာဓမ္မော၊ ဉ်။ (ဝါ) နိ။ ဘာဝိတော၊ နကြိ။ ဗဟု လီကတော၊ နကြိ။ မဟတော၊ ဧံ့။ အတ္ထာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတဲ့ဖိုမဂ်ပန်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓ္ကာဓမ္မော၊ ဉ–တုန်။ ကတမော၊ ရော။ ကာယဂတာ၊ ဧံ့။ သတိ၊ သတိရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဓ္ကာဓမ္မော၊ ဉ်။ ။[မပ္ပံသာ်ဝွံ ကိုဏာအရထညို]။ ။

မဟတော၊ ဧံ့။ ယောဂက္ခေမာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုလ် ပန်ပြကာ အရာမဖအိုတ်ထော်ံ ကွံ့ ယောဂ ပန်ပြကာ။ ။(မွဲနယ်တုန်) မဟတော၊ ဧံ့။ သံဝေဂါယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဝိပဿ နာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ် ဟိုတ်မဖေက်ဂွံဂ်။ ။(ပ)။ ။ မဟတော၊ ဧံ့။ အတ္ထာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတဲ့ဖို မတွံဂးဖိုပန်ပြကာ။ ။(ပ)။ ။ မဟတော၊ ဧံ့။ ယောဂက္ခေမာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုနိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ထော်ံကွံ့ ယောဂပန်)။ ။(ပ)။ ။ သတိသမ္ဗဇ္ဈာယ၊ တ္ဂဟ်န သွက်သတိ သမ္မဇ္ဈညာဏ် ကျော်သတိ။ ။(ပ)။ ။ ညာဏဒဿနပ္ပဋိလာဘာ ယ၊ တ္ဂဟ်န ပွမကလိဂွံ လညာတ်ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်။ (ဝါ) တ္ဂဟ်န ပွမကလိဂွံ လညာတ် ဉာဏ် ဝိပဿနာ။ ။(ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ၊ တ္ဂဟ်န ပွမပဒတ် ဗွဲတသိုက် ပွဲအတ္တဘ် ဂတမတ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ တ္ဂဟ်န ပွမသွဇွော်ဝ် မတ် ကိုဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တဖိုလ်။ ။[အရထလေဲသွာရ]။ ။(ဝါ) တ္ဂဟ်န ပွမသွဇွော်မတ် ကို အရဟတ္တဖိုလ် ဖိုဓရ် ဝိမုတ္တိစိတ္တာပ္ပါဒ် မစိုန်သကိုကျော် ဓရ်မဂ်ပညာဝိဇ္ဇာဂ့်။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နပွမသွ ဇွောဝ်မတ်ကိုဓရ်ဖိုပန် ဓရ်နိဗ္ဗာန် မလွောဝ်လုပ်အာကိုစိတ် ဓရ်ဝိဇ္ဇာ ပိ ပြကာ။ ။[ပွဲပိုဒ်လိက်(၁၇၅)တေံ ဗိုပံက်လဝ်ဂ့် ဗကိတ်ရံင်ညို]။ ။(ပ)။ ။

၅၇၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ကာဓမ္မေ၊ နဉ်ဓရ်မွဲ။ ဘာဝိတော၊ နကြိ။ ဗဟုလီကတော၊

နကြိ။ ကာယောပိ၊ ငနာမကာယ, ကရဏကာယကိုလေဝ်။ ပသမ္ဘတိ၊ ပ္ံလလံကေ့ံ ဂမ္ဝ်ရ။ စိတ္တမ္ပိ၊ ငစိုတ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိတက္ကဝိစာရာပိ၊ ငဝိတက်, ဝိစာရဂမ့ိုင် ကိုလေဝ်။ ဝူပသမ္မန္တိ၊ ပ္ံဓိုဟ်လလံအိုတ်ရ။ ကေဝလာ၊ ခေံမဒ့ိအလုံအိုသိုအိုတ်။ ဝိဇ္ဇာ ဘာဂိယာ၊ ခေံမဒ့ိပ္ဆဲသွက် ဝိဇ္ဇာဒွံအိုတ်။ ဓမ္မာပိ၊ ငဓရ်ဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ ဘာဝနာပါရိပူရိ၊ နပ္ပမညိုက်ပေင်တ်ကို် ကိစ္စပ္ပမကို်ဖေ့ပ်ဝ်။ (ဝါ) နပ္ပမညိုက်ပေင် အာစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပ္ပမပ္တိတ်ဖြ ဟတ် စိုကို်ဖေ့ပ်မောဝ်တိုနကျင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပ္ံ။ ကတမသ္မိ၊ မူရ ခေံမ့ုံယ့ုမွဲ။ စ္ကဓမ္မ၊ နိ။ ဘာဝိတေ၊ နကြိ။ ဗဟုလီကတေ၊ နကြိ။ ကာယောပိ၊ ငိ။ ပသမ္ဘတိ၊ ပ္ံ–ရော။ စိတ္တမ္ပိ၊ ငိ။ ပသမ္ဘတိ၊ ပ္ံ–ရော။ ။(ပ)။ ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပ္ံ–တုန်။ ကာယဂတာယ၊ ခေံ့။ သတိယာ၊ နိသတိ။ ဘာဝိတာယ၊ နကြိ။ ဗဟုလီကတာယ၊ နကြိ။ ကာယော ပိ၊ ငိ။ ပသမ္ဘတိ၊ ပ္ံ။ စိတ္တမ္ပိ၊ ငိ။ ပသမ္ဘတိ၊ ပ္ံ။ ။(ပ)။ ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပ္ံ–အိုတ်ရ။ ။[ညံငရ လိငဂ့ံတုပ်ကို်ကာယဂတာယ သတိယာဘာဝိတာယဂ့် ပဥ္ဒေဝ်တဲ့သွးညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ကမသ္မိ စ္ကဓမ္မေ၊ နိဓရ်မွဲ မတွံဂးကာယဂတာသတိဝွံ။ ဘာဝိတေ၊ နကြိ။ ။(ပ)။

၅၎၂။ ။ အနုပ္ပန္နာ၊ ခေံ့။ အကုသလာ၊ ခေံမဒ့ိအကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ စေဝ၊ ငဓရ်ဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ံဟွံက္ဆိုဒ့ိအိုတ်ရ။ ဥပ္ပန္နာ၊ ခေံမက္ဆိုဒ့ိတဲ့အိုတ်။ အကုသလာ၊ ခေံ့။ ဓမ္မာ စ၊ နိ–ကိုလေဝ်။ ပဟီယန္တိ၊ ပ္ံဂပ်ဝ်ပါအိုတ်ရ။ ကတမသ္မိ၊ မူရ။ စ္ကဓမ္မေ၊ နိ။ ဘာဝိတေ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ ပဟီယန္တိ၊ ပ္ံ–ရော။ ကာယဂတာယ၊ ခေံ့။ သတိ ယာ၊ နိ။ ဘာဝိတာယ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ ပဟီယန္တိ၊ ပ္ံ–အိုတ်ရ။ ။

၅၎၄။ ။ အဝိဇ္ဇာ၊ နိတိုက်ဒမ့ုအဝိဇ္ဇာ။ ပဟီယတိ၊ ပ္ံဂပ်ဝ်ပါရ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ငအရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ံ။ အသ္မိမာနော၊ နိဂကူမာနဒ္ဓိတ် မသ့ုင်လဝ်မာနိမ္ဂးအဲ, အဲ။ (ပ)။ ။ အနုသယာ၊ ငအနုသယထပ်ဂမ့ိုင်။ သမုဂ္ဃာတံ၊ နိဒဒ့ိမဂပ်ဝ်ပါနုက်ကေ့ံ ဗွဲမ သက္ကာသ္ကေဟ်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပ္ံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ သံယောဇနာ၊ နိသံယောဇိုနိစ့်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။

၅၎၅၊ ၅၈၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ။(ပ)။ ။ ပညာပဘေဒါယ၊ တ္ဟာနပိုင်ခြာတဲ့ ပွမတီကေတ် နကို်ပညာ။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ံ။ စ္ကဓမ္မော၊ ငိ–တုန်။ ကတမော၊ ရော။ ကာယဂတာ၊ ခေံ့။ သတိ၊ သတိရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ အယံ စ္ကဓမ္မော၊ ငိ။ (ဝါ) နိ။ ဘာဝိတော၊ ။(နမပ္ဆံမြသာ်ဝွံ စိုကို်မွဲသုတ်အိုတ် ကို်အရဏည်)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ စ္ကဓမ္မော၊ ငိ။ (ဝါ) နိ။ ဘာဝိတော၊ နကြိ။ ဗဟုလီကတော၊ နကြိ။ အနုပါဒါ အနုပါဒါယ၊ အယံမာတ် မူရဓရ်သခီတမွဲ ဟွံဂိုငကေတ် နကို်တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတံတဲ့။ ပရိ နိဗ္ဗာနာယ၊ တ္ဟာနဖို် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် ပွမပလိုတ်ကေ့ံ ဒဒိုက်အလုံအိုသို သိုမစ် စ္ဆးအာ နူဟိုတ် မပ္ဆံကို်အဝိဇ္ဇာ။ ။(ပ)။ ။ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော၊ ငပွမကို်ဟ်ခွင် တီကေတ် နကို်လက်သန်ဓာတ်ဂမ့ိုင် စ့ိဒွံပြကာ။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ။(ပ)။ ။ နာနာ

ဓာတုပဋိဝေဓော၊ ငပွမက္ခိဟ်ခ့ငိတီကေတ် နကိုလက်သန်ဓာတ်ဂမ့ိုင် စ့်ဒွံပြကာ တ္ဂဟ်ဟ် သာ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အနေကဓာတုပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ငဉာဏ် ပွမပိုင်ခြာတီ ညာတ်ကေတ် ဖိုအာနိသံသဓာတ်ဂမ့ိုင် ပွမလောန်ကာဲ, ပွမယုတ်ဒေက်။ ။[ဓာတ်ဝွံ လောန်ကာဲမွး ဟွံသေင်သာ်ဂ့် ယုတ်ဒေက်မွး ဖိုအာနိသံသဝွံ ဒ့်ရောင် ရသာ်ဝွံ ဉာဏ် မတီကေတ်ရောင်။ ကျော်ဥပါဒိန္နဓာတ် မ့ုံကိုလမျိုု မပ္ဆံကိုစက္ခု, သောတကို ကျော်အနု ပါဒိန္နဓာတ် မပ္ဆံကိုတ့ုံဆု ဟွံမွဲကိုလမျိုုကို ဆက်စပ်တ်ရ။ ပဋိသမ္ဘိန္နတီတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ= ဉာဏ် မပိုင်ခြာတီကေတ်ဖိုု ယုတ်, လောန်]။ ။(ပ)။ ။ သောတာပတ္တိ ဖလသစ္ဆိ ကိရိယာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမသွဇ္ဈောဝ်မတ် ကိုသောတာပတ္တိဖိုလ်။ ။(ပ)။ ။[သကဒါဒါ မိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် မပ္ဆံမြသာ်ဝွံ ပြိုင်လှဲတဲ့ ကိုအရထည်]။ ။(ပ)။

၅၈၄၊ ၅၉၉။ ။ ပညာပဋိလာဘာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမကလိဝွံပညာ မပ္ဆံကို မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပညာဝုဒ္ဌိယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမဇ္ဈော်မောဝ်ကိုပညာ (ဝါ) တ္ဂဟ်နပွမဇ္ဈော်မောဝ်ကိုပညာ ပူဂိုလ်သေက္ခ, ပူဂိုလ်တ္ဂအရှန် မွဲဟာန်ကျော်ကလျာ ဏာပုထုဇန်။ ပညာဝေပုလ္လာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမသွဲလးပညာ။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နပွမသွဲလးပုထုဇန်။ မဟာပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုပညာ မလေပ်ပိုင်ခြာတီကေတ် မပ္ဆံကိုဟိုတ်ဖိုမဂ့ိုင်။ ။ [မဟန္တာနံ အတ္ထဓမ္မာနံ ပရိဂ္ဂါဟိကာပညာ မဟာပညာ၊ သာ ၉၀ မဟာပညတာ]။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နဒဒ့်မ့ုံကိုပညာမဂ့ိုင်။ (ဝါ) နမပိုင်ခြာတီကေတ် မပ္ဆံကိုဟိုတ်ဖိုမဂ့ိုင်။ ။[မ ဟတီ ပညာ ယသာတိ မဟာပညော၊ တသာ ဘာဝေါ မဟာပညတာ]။ ။(ပ)။

ပုထုပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်မ့ုံကိုပညာ တ္ဂဟ်ဟ်သာ်။ (ဝါ) နမတီကေတ် မပ္ဆံကို ခန္ဓ, အာယတန, ဓာတ် တ္ဂဟ်ဟ်သာ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိပုလပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့် မ့ုံကိုပညာ မသွဲလး။ (ဝါ) နမပိုင်ခြာတီကေတ် မပ္ဆံကို ဟိုတ်ဖိုမသွဲလး။ ။(ပ)။ ။ ဂမ္ဘီရပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်မ့ုံကိုပညာ မဇြိုဟ်နက်။ (ဝါ) နမတီကေတ် မပ္ဆံကိုခန္ဓ, အာယတန, ဓာတ် မဇြိုဟ်နက်။ ။(ပ)။ ။ အသမန္တပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်မ့ုံကို ပညာ သျောဲခြာလောန်။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နဒဒ့်မ့ုံကိုပညာ သျောဲခြာလောန်နူ ပူဂိုလ်ပုထုဇန် ပ္ဒဲအရာအတ္ထ, ဓမ္မ, နိရုတ္တိ, ပဋိဘာန စိုကိုဗက်ဟွံမာန်။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နဒဒ့် မ့ုံကိုပညာ သျောဲခြာလောန် နူပညာ ပူဂိုလ်ကလျာဏာပုထုဇန်, သောတာပတ္တိမဂ် မဒ့်သွဝ်ဝ်။ ။ [မပ္ဆံကို အတ္ထ, ဓမ္မတံဂ့် ကလေင်ရံင်ပ္ဒဲစတုက္က ပိုဒ်လိက်(၁၇၂)တေံညီ]။ ။(ပ)။ ။

ဘူရိပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုပညာ မက္ခိဒ့် မပ္ဆံကို ရာဂ, ဒေါသတံ ဃောမဓလိုဖ့ိုက်, ဓလိုဖ့ိုက်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ပညာဗဟုလ္လာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့် မ့ုံကိုပညာမဂ့ိုင်။ ။(ပ)။ သီဃပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့် မ့ုံကိုပညာ မပြဟ်ပြေဟ်။ ။(ပ)။ ။ လဟုပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့် မ့ုံကိုပညာ မသာက္ခာ။ ။(ပ)။ ။ ဟာသပညတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့် မ့ုံကို

ပညာ မအီဂြိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဇဝနပညတာယ၊ တ္ဝဟ်နဒဒှ် မှုံကိုပညာ မလေပ်ကျိုဒှ် ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ် ပွဲအာရိုသခီရ, အာရိုနိဗ္ဗာန် ဝိပဿနာ။ ။[ဝိပဿနုပဂသခီရေသု စ ဝိသခီရေ စ ခိပ္ပံ ဇဝတိ ပဝတ္တတီတိ ဇဝနာ၊ ဇဝနာ ပညာ ယသာတိ ဇဝနပညော]။ (ပ)။ ။ တိက္ခပညတာယ၊ တ္ဝဟ်နဒဒှ်မှုံကိုပညာ မကေက်သ္ဂာ။ ။(ပ)။ ။ နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ၊ တ္ဝဟ်နဒဒှ်မှုံကိုပညာ မလေပ်ပါ်ကရေက်ကွံ့ ကလော်ကိလေသ။ (ပ)။ ။ ကာယဂတာသတိဝင်္ဂါ၊ ဝဂ်ရောင်။

၂၀–အမတဝဂ်

၆၀၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ၊ ယြင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်။ ကာယဂတာသတိ၊ နှ်ကာယ ဂတာသတိ။ နှ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပုံဟွံရပ်စပ်သုင်စေဲအိုတ်ရ။ တေ၊ ငပူဂိုလ်တဲဂ့်။ အမတံ၊ နှ်နိဗ္ဗာန် ဟွံမွဲကိုအရာမချိုတ်။ (ဝါ) နှ်အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) နှ်ဓရ်ဟိုတ် ပွမကလိဂွံအမြိုတ် နိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) နှ်တသိုက်မအာစိုပ်သုခ မတြိုပ်ကိုစိုတ် မတုပ်ကျော်အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်။ ။ [ပွဲနယ်ကြွစါ ကာယဂတာသတိဂ့်ဟောင် ဗွဲဖလူပစာ, သဒိသူပစာ မိက်ဂွံသွးဂ့်ရ ကာယ ဂတာသတိဂ့် ညံင်ဂွံကလိဂွံချံချံ ကိုလဝ်အရထရ]။ ။ နှ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပုံဟွံရပ်စပ်သုင် စေဲအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ၊ ယြင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်။ ကာယဂတာသတိ၊ နှ်ကာယ ဂတာသတိ။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပုံရပ်စပ်သုင်စေဲ ဗွဲမလုပ်စဏှာန်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ အမတံ၊ နှ်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

၆၀၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေသံ၊ ယြဲမိန်ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်။ ကာယဂတာသတိ၊ နှ်။ အပရိဘုတ္တာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ရပ်စပ်မွး။ တေသံ၊ မိန်။ အမတံ၊ နှ်။ အပရိဘုတ္တံ၊ စိုန်ဟ ဂပ်ဝ်ရပ်စပ်သုင်စေဲရ။ ။(ပ)။ ။ ကာယဂတာသတိ၊ နှ်။ ပရိဘုတ္တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ရပ်စပ်ရ။ တေသံ၊ မိန်။ အမတံ၊ နှ်။ ပရိဘုတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ရပ်စပ်သုင်စေဲရ။ ။

၆၀၂။ ။ ယေသံ၊ ယြဲန္ဒူပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်။ ကာယဂတာသတိ၊ ငိ။ ပရိဟီနာ၊ စိုန်လဟုတ် ယုတ်ဒွံငိမွး။ တေသံ၊ ဒဒက်။ အမတံ၊ နှ်။ ပရိဟီနံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အပရိဟီနာ၊ စိုန်ဟွံလဟုတ်ယုတ်ဒွံငိမွး။ ။(ပ)။ ။ အမတံ၊ နှ်။ အပရိဟီနံ၊ စိုန်ဟွံလဟုတ်ယုတ်ရ။

၆၀၃။ ။ ယေသံ၊ ယြဲမိန်။ ကာယဂတာသတိ၊ နှ်။ ဝိရဒ္ဓါ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ကိုဆောတ် ယောင်မွး။ တေသံ၊ မိန်။ အမတံ၊ နှ်။ ဝိရဒ္ဓံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုဆောတ်ယောင်ရ။ ။(ပ) အာရဒ္ဓါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုစိုပ်ဒတုဲမွး။ ။(ပ)။ ။ အာရဒ္ဓံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုစိုပ်ဒတုဲရ။ ။

၆၀၄၊ ၆၁၁။ ။ ယေ၊ ယြင်။ ။(ပ)။ ။ ပမာဒိံသု၊ ပုံဝိုတ်သတိအိုတ်မွး။ တေ၊ ငိ။ အမတံ၊ နှ်။ ပမာဒိံသု၊ ပုံ။ ။[စိုန်မှုံကိုဝိဘတ် အတိက်ကိုလေဝ် အရထပစ္စုပ္ပန်ဟောင်

မှုးကိုရ]။ ။ ကာလဗျတ္တယ၊ ကာလဝိပလ္လာသရောင်။ ပမာဒိသူတိ ပမဇ္ဇန္တိ]။ ။(ပ)

၆၀၅။ ။ ယေသံ၊ ယြ်ုန္။ ကာယဂတာသတိ၊ ဝ်။ ပမုဋ္ဌာ၊ စိုန်ပါစ္ဒုးမ္ဂး။ (ဝါ) စိုန် ကွံဗ္ဒန်မ္ဂး။ တေသံ၊ ဒဒက်။ အမတံ၊ န်။ ပမုဋ္ဌံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပမဋ္ဌာ၊ စိုန်ဟွံ ပါစ္ဒုးမ္ဂး။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပမဋ္ဌံ၊ စိုန်ဟွံပါစ္ဒုးရ။ ။(ပ)။ ။

၆၀၆။ ။ ယေသံ၊ ယြ်မိန်။ ကာယဂတာသတိ၊ န်။ အနာသေဝိတာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ် နိသဲဗွဲကိုပ်ကွာမ္ဂး။ ။(ပ)။ ။

၆၀၇။ ။ ယေသံ၊ ယြ်မိန်။ ကာယဂတာသတိ၊ န်။ အဘာဝိတာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ကို ဇွော်ပွဝ်မ္ဂး။ ။(ပ)။ ။

၆၀၈။ ။ ယေသံ၊ ယြ်မိန်။ ကာယဂတာသတိ၊ န်။ အဗဟုလီကတာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ် သွဂ်ိုင်ကိုအလန်မ္ဂး။ ။(ပ)။ ။ အနဘိညာတာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်တီ နကိုဉာဏ် မတွေင် မ္ဂး။ ။(ပ)။ ။ အပရိညာတာ၊ စိုန်ပိုင်ခြာတဲ့ ဟဂပ်ဝ်တီမ္ဂး။ ။(ပ)။ ။ အသစ္ဆိက တာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်သွဇွောဝ်မတ်မ္ဂး။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲ။ ကျဒံ၊ နဂလာန်မရ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တေ ဘိက္ခူ။ ဝ်ခမီဂမ္ဂါဝ်ဂ့်။ အတ္တမာနာ၊ သိုမ္ဂုံကိုစိုတ်မမိပ်မြဟ်။ (ဝါ) သိုမ္ဂုံကိုစိုတ် မိန်ပီတိသောမနဿ မဂပ်ဝ်ဂိုဝ် ကေတ်။ (ဝါ) သိုမ္ဂုံကိုကသပ်စိုတ် မဍိုက်ပေဝ်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်။ (ဝါ) မိန်။ ဘာ သိတံ၊ နဂလာန်မရ်မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ အဘိနန္ဒုံ၊ စိုန်ကလဝ်ဂိုဝ်ကေတ် ဗွဲမမိပ်မြဟ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလဝ်ဂိုဝ်ကေတ်တဲ့ရ။ အမတဝဂ္ဂေါ၊ အမတဝဂ်ရောင်။

ဓုကကနိပါတပါဠိ၊ ဝ်ပါဠိဓုကကနိပါတ်။ (ဝါ) ဝ်ပါဠိ အရာမဓမံက်ထွး ပ္ဂေါပ်စုတ် ဓရ်မွဲမွဲပြကာ။ နိဋ္ဌိတာ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

ဒုကနိပါတ်

ပဌမပဏ္ဏာသက

၁၊ ကမ္မကရဏဝဂ်

၁–ဝဇ္ဇသုတ်

(ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကြဒံ သုတ္တံ၊ နံဝဇ္ဇသုတ်ဝွံ။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင် မဂရင်ဗ္ဘိလွုဟ်ဝွံ။ မေ၊ မိန်အဲဦိက်။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင်စုတ်သမ္ဘိလဝ် နူဇရေင်ကျာ်တြဲတုံရ။ ကထံ၊ မူရ။ သုတံ၊ စိုန်–မွးဂှ်တုန်။ ။[ရံင်ပဌမသုတ်“ဓုကနိပါတ်”တေံညိ]။ ။(ပ) ဘဂ ဝါ၊ ဝ်။ ဓုတံ၊ နံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝဇ္ဇာနိ၊ ဝ်ဒုဟ်ဂမ္ဘိုင်။ ကြမာနိ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်မွးဂှ်တုန်။ ကတမာနိ၊ ညးခွံအိုတ်ဂှ်ရော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ၊ ခွံမဒ်ဖိုံ မက္ကိုဒ်ဒ့ ပွဲအတ္တဘာ မဆိုဂဗဒ်ဝ်လွုဟ်။ (ဝါ) ခွံမဒ်ပွဲဘဝဂတမတ်။ ဝဇ္ဇံ စ၊ ဒုဟ်ကို။ သမ္ဘရာယိကံ၊ ခွံမတွံဂးဖိုံ မက္ကိုဒ်ဒ့ဒ်ဝ် ပွဲ အတ္တဘာအနာဂတ် မဂပ်ဝ်ကျင်စိုပ်ဂတ။ (ဝါ) ခွံမဒ်ပွဲဘဝပရလိုက်။ ဝဇ္ဇံ စ၊ ကိုရောင်။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ၊ ခွံ။ ဝဇ္ဇံ၊ ဒုဟ်ကို။ သမ္ဘရာယိကံ၊ ခွံမတွံဂးဖိုံ မက္ကိုဒ်ဒ့ ပွဲအတ္တဘာအနာဂတ် မဂပ်ဝ်ကျင်စိုပ်ဂတ။ (ဝါ) ခွံမက္ကိုဒ်ဒ့ပွဲဘဝပရလိုက်။ ဝဇ္ဇံ၊ ဒုဟ်ကို။ ကတမဉ္စ၊ ညးခွံဂှ်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ အာဂုစာရီ၊ ခွံမကလိ လောန်ဒုဟ်။ စောရံ၊ နံကမ္မတ်။ ရာဇာနော၊ ဝ်သွိုင်ဂမ္ဘိုင်။ ဂဟေတွာ၊ ရပ်ကောတ်အိုတ် တုံ။ ဝိဝိဓာ၊ ခွံမဒ်တူဟ်ဟ်အိုတ်။ ကမ္မကာရဏာ၊ နံကောင်ကာ ပွမပ္ဖိုပ္ဖိုက်ပျဲပျာံဂမ္ဘိုင်။ ကာရေန္တေ၊ နံမကိုက္ကောန်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) နံစကာကိုက္ကောန်ဂမ္ဘိုင်။ ဓုကစ္စာ၊ ဝ်ညးလှိ်။ ပဿတိ၊ ပုံဂွံညာတ်ရ။ ။[စွံအဓိကကိုအဓိပ္ပါယ်မံက်ဂတဝ်တုံ ရာဇာနောပိုဒ်ဂှ် နဒဒ့် ကတ္တာ ဂဟေတွာ ကိုလဝ်အရထရ။ စွံအဓိကကို စေဝ်ပွောန်သဒ္ဒါတုံ မိက်ဂွံကိုအရထ မွး “ကြဓ၊ ပွဲ။ ရာဇာနော၊ နံ။ ။(စပ်ပွဲပဿတိ)။ ။ အာဂုစာရီ၊ ခွံ။ စောရံ၊ နံ။ ဂဟေတွာ၊ တုံ။ ဝိဝိဓာ၊ ခွံ။ ကမ္မကာရဏာ၊ နံ။ ကာရေန္တေ၊ နံ။ ဓုကစ္စာ၊ ဝ်။ ပဿတိ၊ ပုံ။” ကိုအရထညိ။ ရာဇာနော–တုန် ပကတိကံ ပဿတိရောင်။ ကာရောန္တေ–တုန် ဝိကတိကံ ရောင်]။ ။

ကသာဟိပိ၊ နကိုလေံစွးဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ တာဒ္ဍေန္တေ၊ နံပွမဓုဝ်တက်ဂမ္ဘိုင်ကို။ ဝေတ္တေ ဟိ၊ နကိုလေံစဝ်ဂမ္ဘိုင်။ တာဒ္ဍေန္တေ၊ နံ–ဂမ္ဘိုင်။ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ၊ နကိုလေံဒဏ်ဴ မ္ဘုံစါဟတ်

မဒ္ဒကဝက်ပန်ဟတ်ကို။ ။[အဒ္ဓ=ကဝက်။ ဒဏ္ဍက=လေးဒဏ်] ။ (ဝါ) နက်ဂတောက်ကိုလေ၀်။ ။(ပ)။ ။ ဟတ္ထမွှ်၊ နှ်တဲကို။ ဆိန္ဒန္တေ့၊ နှ်မပိုတ်ဒွံင်ကို။ ပါဒမွှ်၊ နှ်ဇိုင်ကို လေ၀်။ ။(ပ)။ ။ ဟတ္ထပါဒမွှ်၊ နှ်ဇိုင်တဲလေ၀်ကို။ ကဏ္ဏမွှ်၊ နှ်ကတောဝ်လေ၀်ကို။ (ပ)။ ။ နာသမွှ်၊ နှ်မုဟ်လေ၀်ကို။ ။(ပ)။ ။ ကဏ္ဏနာသမွှ်၊ နှ်ကတောဝ်, မုဟ်လေ၀်ကို။ ဆိန္ဒန္တေ့၊ နှ်။ ။

ဗိလင်္ဂထာလိကမွှ်၊ နှ်ပွမပ္ဍိုပ္ဍိုက်ပျဲပျုံ ညံဉ်ဂွံတုပ် ကျုံထွဲဒျုံသံလေ၀်ကို။ ။ [အယုံမာတ်အရထသဒ္ဒါ ဥနှ်နှ်ရောင်။ ဗိလင်္ဂသ၊ ဒဒက်တ၌သံ။ ထာလီ=ထာလိကာ=ထွဲ။ ဗိလင်္ဂထာလိကာ ဝိယာတိ ဗိလင်္ဂ ထာလိကာ။ မိက်ဂွံကိုအရထ ဗွဲတြးမ္ဂး "ဗိလင်္ဂထာလိကမွှ်၊ ဖံက်ပထောင် ဂ္ဂာက္ခဟ် စ၀်စုတ်ပသဲကြဉ်ဉ်တဲ့ နူထွဲဒျုံသံ ညံဉ်ရ ဒျုံသံ ကွံကွိုဟ်တိတ်ကျင်ကို ညံဉ်ကျေင်ကျဟ် ဂွံကွိုဟ်တိတ်ကျင် ပွမပ္ဍိုပ္ဍိုက်ပျဲပျုံကို" သ၀်ဂွံကိုအရထညြ]။ ။ ကရောန္တေ့၊ နှ်မသွဒွံင်ဂမွှ်ဉ်ကို။ သခ်ံမုဏ္ဍိကမွှ်၊ နှ်ပွမတ္ဂာတ် ကျွှိပ် စိုကိုဗုဓတ် တုပ်ညံဉ်ကျုသင်ကိုလေ၀်။ ။[သခ်ံမုဏ္ဍိကမွှ်၊ သွှနှ်ပါင်လ္ဂျ, တမ်ကတောဝ်ဓါလွှ် စိုကိုစိုပ်ခွံက်ကံ ပူဓတ်ဗွတ်ပိုင်ခြာဗွါင် ရေက်စွံာ်တဲ့ သော်အလုံအိုသို စန်ပံင်လ၀်တဲ့ ပူဒက်နကိုလေးဒဏ် တံင်ဓဏက်တဲ့ စွံာ်ဂ္ဂာကျဟ် မွဲဟာန်ကျောံသော် ကိုကယျာပါကျင်တဲ့ ညံဉ်ဂွံဗုဓတ် ညံဉ်ကျုသင် နကိုတွံမကြဲင်မှိုဟ် သိုမကြေပေါတ် ပွမတ္ဂာတ်ကျွှိပ်ကိုလေ၀်" သ၀်ဂွံ ကိုအရထ ဗွဲတြးညြ]။ ။ ကရောန္တေ့၊ နှ်–ဂမွှ်ဉ်ကို။

ရာဟုမုခမွှ်၊ သွှနှ်ပါင်ဂ့် ကိုထံက်ဟာလ၀် နကိုလေံတဲ့ ညံဉ်ရဂွံတုပ်ကျုံတဲ့ အာစိုပ်ဒွံင် ပွဲသွှနှ်ပါင်ရာဟု ပွမချေန်ပွတ် ပွဲအပွဲသွှနှ်ပါင်လေ၀်ကို။ (ဝါ) ပဗ္ဗံန္ဓ တမ်ကတောဝ်ဓါလွှ်တဲ့ သွှနှ်ပါင်ဂ့် သွဲဇွော်ပတိုန် နကိုဂတောက်တဲ့ ညံဉ်ရဂွံတုပ်ကျုံ တဲ့မအာစိုပ်ဒွံင် ပွဲသွှနှ်ပါင်ရာဟု ပွမကိုပေင်တ်သွှနှ်ပါင် နကိုဆီဉ်ဉ်ဲ ဇ္ဂေတ်ဇ္ဂေတ်လေ၀်ကို။ ကရောန္တေ့၊ နှ်။ ဇောတိမာလကမွှ်၊ ပူဒက်လ၀်ဇကု နကိုယာတ် ဖျုက်လ၀်ကျေင်တဲ့ နပွမစံင်ပွတ် ညံဉ်ဂွံန္ဓကိုပ်ဇ္ဂပွတ် ပွမပျဲပျုံလေ၀်ကို။ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမွှ်၊ ပူဒက်လ၀်တဲ နကိုယာတ် ဖျုက်လ၀်ကျေင်တဲ့ ညံဉ်တိုင်ပွတ် လျုးအရံင်ဂွံတိတ် ပွမစံင်ပွတ်လေ၀်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဍရကပတ္တိကမွှ်၊ နှ်ပွမတံင်ကယျာစွံာ်ဇကု ညံဉ်ရတူးကြဲလေ၀်ကို။ ။["စနူတမ်ကံတဲ့ စိုကိုစိုပ် မတ်စိင်ညံဉ်တူးကြဲ တံင်ကယျာစွံာ်ဇကုတဲ့ နပွမတံင်ဓဏက် ဒက်လ၀်နကိုဇုက် ဇ္ဂာပ်ပ်လိုန်ဒးစွံာ်ဇကု နှ်ပွမကိုလောတ်စ့ှကို" သ၀်ဂွံ မိက်ဂွံကိုဗွဲတြးမ္ဂးကိုညြ]။ ။(ပ) စီရကဝါသိကမွှ်၊ နှ်ပွမကိုလတက်ယာတ် မတွံဂး စွံာ်မဂပ်ဝ်ထိုက်ကယျာလ၀် နူခန္ဓဇကု လေ၀်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဍဏေယျကမွှ်၊ ညံဉ်ရသတ်ဓ္ဍဏီ ကိုအောပ်မာစ့ှ ဇိုင်ပန်လွှ်တဲ့ သိုမပူဗိုင်လ၀်နကိုပွတ် နှ်ပွမကိုစံင်တူလေင်လေ၀်ကို။ ။[ပွဲအပွဲ ပသဲဂွေန် မသ္ဘိုက်စုတ် လ၀်ပွဲတင်တဲဓါ တင်ကွံင်ဓါလွှ်တဲ့ နပွမတက်ဟ္ဂောပ်စုတ် ပသဲကောက်က် ညံဉ်ရသတ်ဓ္ဍဏီ ကိုအောပ်လေ၀်ကို" သ၀်ဂွံ ကိုဗွဲတြးညြ]။ ။(ပ)။ ။

ဗဠိသမံသိကမ္ပိ၊ နိပ္ပမတံငါ်ကြေတ် စ္ဂံဖျုန်လတေင် နကိုခ္ဆောန်ပသဲ မုံကိုမကေက် ဒွံင်စါလွှ်တံလေဝ်ကိုး။ ။(ပ)။ ။ ကဟာပဏကမ္ပိ၊ နိပ္ပမကုတ်ဒန် မွဲမွဲဒကေဝ် အလုံ ခန္ဓကာယမွဲ နကိုဝုန်မကေက်လေဝ်ကိုး။ ။(ပ)။ ။ ခါရပတိစ္ဆိကမ္ပိ၊ ပွဲဒွဲခဲခန္ဓကာယဂှ်ဂှ် နကိုလက်နက် ဝုင်တက်ဓဇိတဲ့ စ္ဂံဖျုန်လတေင်တံဂှ် နကိုဂရုမကြုံင်မ့ိုဟ် သိုမဓဇက်ကြုံး ပွမစဝ်ဖျံ့ နကိုဍှာ်ဓိုဖျုင်ကိုး။ ။(ပ)။ ။ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ၊ ကိုဂေတ်ညံင်ပမာသ္မောဝ် တြုင်တဲ့ နပွမတံင်ပ္ဂေတ်ဖိုင်ကိုး။ ။[“ကိုတိက်လံက်ဂစေင်တဲ့ ပသဲကောက်ဂှ် ညံင်ဂံ့ ဗ္ဘိုက်စ့ေအာ ပွဲတိဇ္ဇော် နူပထောင်ကတောဝ် သိုမတက်ပ္ဂေါပ် ကိုဂေတ်ညံင်ပမာသ္မောဝ် တြုင်တဲ့ နပွမတံင်ပ္ဂေတ်ဖိုင်ကို”သွးလဝ် ပွဲတြုးရ]။ ။ ပလာလပီဋ္ဌကမ္ပိ၊ နိပ္ပမထပ် ထမူ ခန္ဓကာယ ညံင်ပမာဂတိုဆံက်လေဝ်ကိုး။ ။[စ္ဂံတံဂှ် သိုဟ္ဂံကိုစ်တိတ် နကိုတ့ံ ဇုတ်တံဂှ် ညံင်ဂံ့လ့ေက် ဝုင်တက်တဲ့ တံင်ငြိနူသော်တဲ့ နမလယျဟ်ဖျံဇုတ် ကာလ သ့ေဒွံင်ဖျုန်သွးမွး ညံင်ရုစန်ဆံက်ကို ဗွဝ်ဖျုန်ဂှ် နကိုသော် နိပ္ပမထမူပူလဝ်ကို]။ ။ ကရောန္တေ၊ နိ။ တတ္တေန၊ ဧံမဂ္ဂ်။ တေလေနပိ၊ နကိုက္ကေင်ကိုလေဝ်။ ဩသိစန္တေ၊ နိ ပွမစဝ်ဖျံဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ သုနခေဟိပိ၊ နိက္ခ်ိမက္ကောဝ်ဗျို့ မဂပ်ဝ်စွံလဝ် သိုကိုဟ္ဂံဗ္ဘစ္ဘ စါပိတဲ့လေဝ်ကိုး။ ခါဒါပေန္တေ၊ နိပ္ပမကိုကိတ်သ္ကုတ်ဂမ့ိုင်ကိုး။ ဇီဝန္တမ္ပိ၊ နိမဂျိုင်တ်ဖတ်တ် လတ်တ်လေဝ်ကိုး။ သူလေ၊ ပွဲစရုံင်။ ဥတ္တာသေန္တေ၊ နိပ္ပမစတ်ပ္ဂေါပ်ဂမ့ိုင်ကိုး။ အသိနာ ပိ၊ နကိုသ္ဂှ်လေဝ်ကိုး။ သီသံ၊ နိက္ခိုပ်။ ဆိန္နန္တေ၊ နိပ္ပမပိုတ်ဒွံင်ကိုး။ ပဿတိ၊ ပွံညာတ်ရ။

တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မရပ်ကမ္ဘတ်တဲ့ ပျဲပျာံဒွံင် ကုညးမညာတ်ကေတ်ဂှ်။ ဓ္ဍဝံ၊ ငပ်ပွမချပ် မဖေက်ဂံ့က်သာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဟောတိ၊ ပွံ–မွးဂှ်တုန်။ ယ ထာရူပါနံ၊ ပြြဧံမ့ုံသဘ်မဖှ်သာ်ဝွံအိုတ်။ ပါပကာနံ၊ ဧံမယုတ်မာအိုတ်။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒုဟ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဧံမတွံဂးဒုဟ်။ ဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်။ အာဂုစာရီ၊ ဧံ့။ စောရံ၊ နိ။ ရာဇာနော။ ။(ပ)။ ။ ကာရေန္တိ၊ ပွံကိုသွအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ တာ ဎေန္တိ၊ ပွံဝုင်တက်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဆိန္နန္တိ၊ ပွံကုတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ က ရောန္တိ၊ ပွံသွအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သြသိစန္တိ၊ ပွံဆဲကိုဟ်ဖျံအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ခါဒါပေန္တိ၊ ပွံကိုကိတ်သ္ကုတ်စအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဥတ္တာသေန္တိ၊ ပွံစတ်ပ္ဂေါပ်အိုတ်ရ။ (ပ)။ ။[အဟဠွေဝ=အဟံ+စေ+ဓ္ဍဝ။ ဓ္ဍဝကိုခေါပန အရထဟွံမွဲ]။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ ဓ္ဍဝရူပံ၊ ဧံ့မ့ုံသဘ်မဖှ်သာ်ဝွံ။ ပါပကမ့ံ၊ နိကေင်ကာ မယုတ်မာ။ စေ ကရေယျံ၊ ဂဇ္ဘယဝ်ရသွမ္ဂး။ ဓ္ဍဝံ သတိ၊ နကြိသွသာ်ဝွံနေဝ်။ မံပိ၊ နိအဲကိုလေဝ်။ ။(ပ) ဓ္ဍဝရူပါ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ကာရေယျံ၊ ဂဇ္ဘကိုသွအိုတ်ရ။ တာဎေယျံ၊ ဂဇ္ဘဝုင် တက်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဆိန္နေယျံ၊ ဂဇ္ဘကုတ်အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ငပွမချပ် မဖေက်ဂံ့က် မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ သော၊ ငညးဂှ်။ ။(ရပ်ဂွံကမ္ဘတ် ပျဲပျာံဒွံင်တူဟ်ဟ်သာ်တဲ့ ညာတ်ကေတ်တဲ့ ငညးမချပ် ဖေက်ဂံ့က်ဒွံင်ဂှ်။ ဒိဋ္ဌမမ္ပိကဿ၊ ဧံ့။ ဝဇ္ဇဿ၊ နူဒုဟ်။

ဘီတော၊ ငမဖေက်ဉံက်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ ပရေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးသ္ဆာင်ဂမ္ဂိုင်။ ပါဘတံ၊ နှ်ကပေါတ်ဒြပ်။ ဝိလုမ္ဘန္တော၊ သိုမပ္ဝံင်ဗတိုက်။ နှ စရတိ၊ ပ္ဒံဟွံဂေတ်ဂုင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ၊ နှ်ဒုဟ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ဒုဟ် မ္ဒးဒုင်ပျဲပျာံဒွံင်တ္ဒဟ်ဟ်သာ်ဝွံ။ ဒိဋ္ဌမ္မိကံ၊ ဧဲ့။ ဝဇ္ဈ၊ ဒုဟ်ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမ္မရာယိကံ၊ ဧဲ့။ ဝဇ္ဈ၊ ဒုဟ်မွးဂ့်။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဓ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ငိ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပ္ဒံဗ္ဘာရဏာစင်ခြင်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပ္ဒံ–ရောမွးဂ့်တုန်။ အဘိသမ္မရာယိကံ၊ ပ္ဒဲဘဝ မက္ကြိုဒ္ဒ်ဂတ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘဝပရလိုက်။ ကာယဒုစ္စရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုအကုသိုလ် ကာယဒုစရိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကာကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်သုတ်(၂၈၄)တေံညိ]။ ။ ပါပကော၊ ဧဲ့မယုတ်မာ။ ဒုက္ခော၊ ဧဲ့မဒ်္ဒဒိုက်။ ဝိပါကော၊ ငဖိုဝိပက်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အဘိသမ္မရာယိကံ၊ ပ္ဒဲ။ ဝစီဒုစ္စရိတသ၊ ဒဒက်။ ။(ပ)။ ။ ဝိပါကော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အဘိသမ္မရာယိကံ၊ ပ္ဒဲ။ ဝစီဒုစ္စရိတသ၊ ဒဒက်။ ။(ပ)။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ (ဝါ) နကိုကာယဒ္ဓါရ။ (ဝါ) နကိုကာယဝိညတ်။ ဒုစ္စရိတံ၊ နှ်ဒုစရိုတ်အကုသိုလ်။ (ဝါ) နှ်အကုသိုလ်ကံ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ဗွဲဟွံဒး ရး။ စေ စရေယျံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဒ္ဓေတ်မွး။ ဝါစာယ၊ နကိုပါင်။ (ဝါ) နကိုဝစီဒ္ဓါရ။ (ဝါ) နကို ဝစီဝိညတ်။ ဒုစ္စရိတံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်။ စေ စရေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ (ဝါ) နကို မနောဒ္ဓါရ။ ။(ပ)။ ။ စေ စရေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ဓ္ဓဝံ သတိ၊ နကြိ။ ။[ယာဟံ= ယံ+ အဟံ]။ ။ ယံ ယေန ကာရဏောန၊ ပြြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ အဟံ၊ ငိ။ ကာယသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။[ကလေင်ရံင်ဓ္ကာကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၄၃)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ နိရယံ၊ နှ်။ နှ ဥပပဇ္ဇေယျံ၊ ဂဗ္ဘဟွံအာစိုပ်ရ။ ကိဉ္စ၊ မူရ ဧဲ့မ့ုံယွဲမွဲ။ တံ ကာရဏံ၊ ငဟိုတ် ပွမဟွံအာစိုပ်ဂ့်။ ဘဝေယျ၊ ဂဗ္ဘဒ့်မာန်ဂ့်ရော။ နှ ဘဝတိ ဓ္ဓဝ၊ ပ္ဒံဒ့်ဟွံမာန်ဟောင်ရောင်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ကလေင်စပ်]။ ။

သော၊ ငဉးဂ့်။ (ဝါ) ငဉးမဗ္ဘာရဏာစင်ခြင်ဂ့်။ သမ္မရာယိကဿ၊ ဧဲ့။ ဝဇ္ဈသ၊ နူ။ ဘီတော၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နှ်အကုသိုကာယဒုစရိုတ်။ (ဝါ) နှ်။ ပဟာယ၊ ပါကျဲတဲု။ ကာယသုစရိတံ၊ နှ်ကာယသုစရိုတ်ကုသိုလ်ကံ။ (ဝါ) နှ်။ ။[ကလေင် ရံင်ဓ္ကာကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်မပ္ဘံ(၂၈၅)တေံညိ]။ ။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံကိုက္ကြိုဒ္ဒ်ရ။ ။(ပ) ဝစီသုစရိတံ၊ နှ်ဝစီသုစရိုတ်ကုသိုလ်ကံ။ (ဝါ) နှ်။ ။(ပ)။ ။ မနောသုစရိတံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ သုဒ္ဓံ၊ စိုကိုသ္ဆးဇုး။ အတ္တာနံ၊ နှ်ဇကုဇကု။ ပရိဟရတိ၊ ပ္ဒံသ္ဆးဇုး မင်မွဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ၊ နှ်ဒုဟ်ဝွံ။ (ဝါ) ချိုတ်အာတဲု နှ်ပွမက္ကြိုဒ္ဒ် ပ္ဒဲနရက်ဝွံ။ သမ္မ ရာယိကံ၊ ဧဲ့။ ဝဇ္ဈ၊ ဒုဟ်ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝဇ္ဈာနိ၊ ငဒုဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ကြမာ နိ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ္ဂိုင်ဝွံရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်မဒှ်ဒုဟ် ဍုံစွတ်သင်္ဂဝွံစိ။ ကျဟာ၊ ပွဲ။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကာကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၇၇)တေံညိ]။ ။ ဝေါ၊ မိန်။ ဓ္ကဝံ၊ ရသင်္ဂဝွံ။ သိက္ခိတဗ္ဒံ၊ မွဴးယွုရ္ဂ။ ကိန္တိ၊ မ္ဂရမွဲ။ သိက္ခိတဗ္ဒံ၊ မွဴးဂှ်တုန်။ မယံ၊ ငိ။ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မိကဿ၊ ဎုံ။ ဝဇ္ဈဿ၊ နူ။ ဘာယိဿာမ၊ ကြက်ဖေက်ဂွံက်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဝဇ္ဈဘီရုနော၊ ငိမဖေက်ဂွံက်နူဒုဟ်ဂမ္ဘိုင်။ ဝဇ္ဈဘယဒဿာဝိနော၊ ငိမသ္ပိမ္ဘ်မွဴးဒုဟ်ဂမ္ဘိုင်။ ဘဝိဿာမ၊ ကြက်ဒှ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ၌ွံ ပ္ဟောပ်ဂွံစိုတ်တဲု။ သိက္ခိတဗ္ဒံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ကဝံ ဟိ၊ ရသင်္ဂဝွံဟောင်။ ဝေါ၊ မိန်။ သိက္ခိတဗ္ဒံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ကာရဏေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ သဗ္ဗဝဇ္ဈေဟိ၊ နူဒုဟ်အိုသိုဂမ္ဘိုင်။ ပရိမုစ္စိဿ တိ၊ ကြက်တိတ်ဗ္ဘး ဟိုတ်နူအရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရ။ ဓ္ကတံ ကာရဏာံ၊ နှ်ဟိုတ်မွဴး ပွမတိတ်ဗ္ဘး ဝွံ။ ဝဇ္ဈဘီရုနော၊ မိန်ညြးမဖေက်ဂွံက်နူဒုဟ်။ ။[ဆဋ္ဌိ သဝိဘတ်]။ ။ ဝဇ္ဈဘယ ဒဿာဝိနော၊ မိန်။ ပါဋိကခ်၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နွံဝွိုက်ရ။ ။(မွဲနယ်) ဓ္ကတံ ကာရဏာံ၊ ငိဟိုတ်မွဴး ပွမတိတ်ဗ္ဘးဝွံ။ ဝဇ္ဈဘီရုနော၊ ဒဒက်။ ဝဇ္ဈဘယဒဿာဝိနော၊ ဒဒက်။ ပါဋိကခ်၊ ဟိုတ်မ ကျိုဒ့် မဍုံစွတ်ဓ္ကန်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသင်္ဂဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်ရောင်။

၂–ပဓာနသုတ်

၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိံ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ၊ ဎုံမဂပ်ဝ် ကိုကွိုဒ့် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဎုံမက္ကောန်ဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ ပဓာနာနိ၊ ငိဝီရိယ ဂမ္ဘိုင်။ ကျမာနိ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ ဒွေ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ ကတမာနိ၊ ရောမ္ဂဂှ်တုန်။ အဂါရိယံ၊ ပွဲသို။ အဇ္ဈာဝသတံ၊ ဎုံမပဒတ်။ စီဝရပိဏ္ဍာပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနတ္ထံ၊ တ္ဟုတ်နပွမကိုဒါန်သ္ငာ, ပိဏ္ဍာပါတ်, ဘာဒ္ဒဲသတိက်, ဂဥ္ဇဲ မဒှ်ကပေါတ်ဒဗ္ဗရဟိုတ် ကျော်မစ္ဆ်ေးကိုယဲ သွက်မ္ဒိဟ်ဟွံထတ်ယုက်တဲု စိုဒ္ဒာလမျိုု။ (ဝါ) တ္ဟုတ်နပွမကိုဒါန်ပစ္စယ် ပန်ပြကာ မတွံဂးသ္ငာ, ပိဏ္ဍာပါတ်, ဘာဒ္ဒဲသတိက်, ဂဥ္ဇဲ မိက်သွး) ယဥ္ဇ ပဓာနံ၊ ယြင်ဝီရိယမွဲကိုု။ အဂါရသ္မာ၊ နူခရှ်မပဒတ်သိုကွိန်။ နိက္ခမိတွာ၊ တဲု။ အနာဂါရိယံ၊ နှ်ဒဒှ်ခမီ။ (ဝါ) နှ်ဒဒှ်ခမီ ဟွံမွဲကိုပွမက္ကောန်ဗု လွိဂ့် ကူဗိုက် မရေင် တ္ဂုင်ကိုပရေင်ပိုန်ဒြပ် ကဆံင်မ္ဒိဟ်ဂွံဇွော်လ္ပုင် ပဒတ်ပွဲသို။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မပြာပ်လုပ်ကုင်ဂမ္ဘိုင်။ သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ၊ တ္ဟုတ်နဖိုနိဗ္ဗာန် မဒှ်အရာ မသွးပါကေံ ဥပဓိအလုံအိုသို။ ယဥ္ဇ ပဓာနံ၊ ယြင်ဝီရိယမွဲကိုု။ (ဝါ) ယြင်ဝီရိယ မစိုန်သကိုကျော်ဝိ ပဿနာ, မဂ်မွဲကိုု။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ကျမာနိ၊ ငဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဓာနာနိ၊ ငိ။ ကျမာနိ ဒွေ၊ ဝွံရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ဎုံမဒှ်ဓါပြကာအိုတ်။ ကျမေသံ ပဓာနာနံ၊ ပ္ဟော်ဂ်ိဝီရိယ ဂမ္ဘိုင်။ သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ၊ တ္ဟုတ်။ ယဒိဒံ ပဓာနံ၊ ယြင်ဝီရိယမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဓ္ကတံ ပဓာနံ၊ ငိဝီရိယဝွံ။ အဂ့်၊ ပြဲအိုတ်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်

ဒဒ္ဒမဂပ်ဝ်ကိုက္ဆ်ိုဒ္ဒ်ဝီရိယ ဓါပြကာ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်မြသာ်ဝွံစိ။ ကျဟ၊ ပွဲ။ ဝေါ၊ မိန်။ ဓ္ဍံ၊ ရသာ်ဝွံ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ မွးယွ်ရ။ ကိန္တိ၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဂ့်တုန်။ မယံ၊ ငိပိုညးဂမ္ဂိုင်။ သဗ္ဗ္ဂု ပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ၊ တ္ဝဟ်။ ပဓာနံ၊ နိ။ ပဒဟိဿာမ၊ ကြက်ပ်ိတ်ဇြဟတ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ ဟိ၊ ဟေင်။ ဝေါ၊ မိန်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဓါရောင်။

၃–တပနီယသုတ်

၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တပနီယာ၊ ဧၟံမလေပ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်။ (ဝါ) ပွဲဘဝဂတမတ်, ပရလိုက်ဓါပြကာအိုတ်။ (ဝါ) ဧၟံမဒ္ဒ်ဒတဲုဖိုဒဒိုက် မလေပ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက် ပျါပျာံအိုတ်။ (ဝါ) ဧၟံမဒ္ဒ် ဒတဲုဖိုပွမစံင်တူကြဲ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဒိုပ္ဒိုက်ပျါပျာံအိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမေ ဒွေ၊ ရောင်။ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ္ဂိုင်မွးဂ့်။ ကတမေ၊ ညးဧၟံအိုတ်ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲလော ကဝွံ။ ဓ္ဍကစ္စဿ၊ မိန်ညးလ့်ိ။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နိ။ (ဝါ) ငိ။ ကတံ၊ ငိမဂပ်ဝ်သွတဲု။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကာယသုစရိတံ၊ နိ။ (ဝါ) ငိ။ အကတံ၊ ငိမဟဂပ်ဝ်သွလဝ်ဏီ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငိညးဂ့်။ မေ၊ မိန်။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နိ။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွလဝ် တဲုရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တပွတိ၊ ပ္ဒုံစံင်တူကြဲရ။ မေ၊ မိန်။ ကာယသုစရိတံ၊ နိ။ အကတံ၊ စိုန်ဟမဂပ်ဝ်သွလဝ်ဏီရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တပွတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တပနီယာ၊ ဧၟံ။ ဓမ္မာ၊ ငိ။ ကျမေ ဒွေ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

၄–အတပနီယသုတ်

၄။ ။ အတပနီယာ၊ ဧၟံဟွံလေပ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်။ (ဝါ) ပွဲဘဝဂတမတ်, ပရလိုက်ဓါပြကာအိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ နှ တပွတိ၊ ပ္ဒုံဟွံစံင်တူကြဲရ။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုပန်ရောင်။ ။

၅–ဥပညာတသုတ်

၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကုသလေသု၊ ဧၟံမဒ္ဒ်ကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ယာ အသန္တုဋ္ဌိတာ၊ ပြဲငိဒဒ်ဟွံမွဲကိုပွမတရိုပ်ကိုစိုတ် လုက်ဟွံကလိဂံအရဟာတ္တမဂ်ဏီမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ တာယ အသန္တုဋ္ဌိတာယ စ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒ်ဟွံမွဲကိုပွမတြိုပ်ကိုစိုတ် ပွဲဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်ကို။ ပဓာနသ္မိ၊ ပွဲဝီရိယ။ ယာ အပ္ပဋိဝါနိတာ၊ ပြဲငိဒဒ်ဟွံမွဲကို ပွမ ဆုတ်ကလေင်ကြဲ ပွဲအပွဲကမ္ဘောန်ဟွံပိုတ်ဏီမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ တာယ အပ္ပဋိဝါနိတာယ စ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒ် ဟွံမွဲကိုပွမဆုတ်ကလေင်ကြဲမွဲဂ့်ကို။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒွိန္နံ၊ ဧၟံမဒ္ဒ်ဓါ အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ဂုဏံ၊ နဂုဏ်။ အဟံ၊ ငိ။ ဥပညာသီ၊ စိုန်ပြာပ်

အာကြပ်ပ်တဲ့ တီကေတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငဲ။ ။[သုဒံ အရထဟွံမွဲ]။ ။ အပ္ပဋိဝါနီ၊ သိုဟွံမွဲကိုပွမဆုတ်ကလေင်ကြဲ။ ပဓာနံ၊ နိဝီရိယ။ ပဒဟာမိ၊ ပ္ဍုတ်ဖြဟတ်ရ။ ။(ရန်တွံကိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်)။ ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲပ္ဂေါပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ ပဒဟာမိ၊ ပ္ဍံ–ဂ့်တုန်။ သရီရေ၊ ပ္ဍဲခန္ဓကာယ။ တစော စ၊ ငဲစ္ဆာံကို။ နှာရု စ၊ ငဲလတောင်ကို။ အဋ္ဌ စ၊ ငဲဇုတ်ကို။ ကာမံ အဝသိဿတု၊ ယဝ်ရကိုသွေဟ်သ့ေမွး။ မံသလောဟိတံ၊ ငဲဖျုန်ဆီ။ ကာမံ ဥပသုဿတု၊ ယဝ်ရကိုဇတ်သက့်မွး။ ယံ တံ ဂုဏာဇာတံ၊ ယြဲန်ဂုဏ်တွေငဲမွဲ။ ပုရိသထာမေန၊ နကိုအစော်ဉာဏ်တြံ။ ပုရိသဝီရိယေန၊ နကိုဝီရိယတြံ။ ပုရိသပရက္ကမေန၊ နကိုဖြဟတ်ဉာဏ်တြံ။ ပတ္တပ္ပံ၊ စိုန်။ တံ ဂုဏာဇာတံ၊ နဲတွေငဲဂုဏ်ဂ့်။ အပါပုဏိတွာ၊ ဟွံအာစိုပ်ဏီတဲ့။ ဝီရိယဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သဏ္ဌာနံ၊ ငဲပွမဆုတ်ကလေင်။ နဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ရ၌ံ ပ္ဂေါပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ ပဒဟာမိ၊ ပ္ဍံ။ ။ [ကလေင်စပ်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တဿ မယှံ၊ မိန်အဲဂ့်။ သမ္မောမိ၊ နဲမဂ်ဉာဏ်ပန်သဗ္ဗညုတဉာဏ်။ အပ္ပမာဒါဓိဂတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နပွမဟွံဝိဝိင်ရ။ အနုတ္တရော၊ ခ့ဲဟွံမွဲကိုဓရ် မပြဲလောန်လ္ဂျဇကူ။ (ဝါ) ခ့ဲမပြဲအိုတ်။ ယောဂက္ခေမော၊ နဲအရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန် မန့်အရာမဖအိုတ်ထော်ကွံ့ ယောဂပန်။ အပ္ပမာဒါဓိဂတာ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တုမှေ၊ ငဲ။ အပ္ပဋိဝါနံ၊ နဲဝီရိယ ဟွံမွဲကိုပွမဆုတ်ကလေင်။ ။[မဲတ်ကိုပဓာနံ။ လဂ့်ဝိဘတ် ညဉ်ဂ့်တုပ်ကိုတုမှေ အပ္ပဋိဝါနီ, အပ္ပဋိဝါနိနော, အပ္ပဋိဝါနာ–မမိက်ကိုမွဲမွဲ နွံမာန်ဟေင်ရ။ ပ္ဍဲစေပိ–ပိဂ့် ဓ္ဍံ သတိ ကြက်ဆိုရ]။ ။ စေ ပဒဟေယျာထ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရပတိတ်ဖြဟတ်အိုတ်မွး။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပဒဟေယျာထ၊ ရောမွးဂ့်တုန်။ ။

သရီရေ၊ ပ္ဍဲဇကူ။ တစော စ၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ နဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ရ၌ံ ပ္ဂေါပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ စေ ပဒဟေယျာထ၊ မွး။ ဓ္ဍံ သတိပိ၊ နကြို ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်သဂ်ဝ်ံနေဝ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တုမှေ ပိ၊ ငဲ။ နစိရသ္မေဝ၊ ခြာဟွံလံဟောင်။ ။[ဟောဝ်စပ် ပ္ဍဲဥပသမ္ပဒ္ဓ ဝိဟရိဿထ]။ ။ ယဿ၊ ယြဲဒဒက်တ်ကိုအရဟတ္တဖိုလ်မွဲ။ (ဝါ) ယြဲခ့ဲမတွံဂးအရဟတ္တဖိုလ်မွဲ။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟာနဖိုဲ။ ကုလပုတ္တာ၊ ငဲကောန်ဂကူ မှံ့ကိုဒ္ဂေတ်သီလဂမ့်ဂိုင်။ သမ္မဒေဝ၊ ဗွဲအစော်ဟိုတ်နယ်ဂ့်ငဲမချံဟောင်။ (ဝါ) နကိုနယ်ဂ့်ငဲမချံ မတွံဂးဟိုတ်ဘဲဒဒိုက် မှံ့မပ္ဆံကိုဇာတိ, ဇရာ, မရဏာ ပွမိက်ဂွံဇော်ပွဝ် ဒ္ဂေတ်လုတ်သိက္ခာခမီဂမ့်ဂိုင် အတိုင်ကျာ်မဂပ်ဝ်တွံဒ္ဒေံဇွောန်လဝ်ဟောင်။ အဂါရသ္မာ၊ နူ။ နိက္ခမိတွာ၊ တဲ့။ အနဂါရိယံ၊ နဲ။ (ဝါ) နဲ။ ပဗ္ဇဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဍံလုပ်အာအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဍံဒ္ဂေတ်လုတ်အိုတ်ရ။ အနုတ္တရံ၊ ခ့ဲ။ (ဝါ) ခ့ဲ။ ပြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ၊ ခ့ဲမဒှံလ္ဆိတ်မဂ္ဂပြဟ္မစရိယ။ တံ၊ နဲအရဟတ္တဖိုလ်ဂ့်။ ဒိဋ္ဌမေဝ၊ ပ္ဍဲအတ္တာလ္ဂျာဟ်ဟောင်။ (ဝါ) ပ္ဍဲဘဝလ္ဂျာဟ်ဟောင်။ သယံ၊ အလိုဇကူ။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ တီကေတ် နကိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တွေင်တဲ့။ သစ္ဆိကတွာ၊ သွဇော်မတ်တဲ့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်အိုတ်တဲ့။ (ဝါ) ကလိဂွံအိုတ်တဲ့။ ဝိဟရိဿထ၊ ကြက်ဂွံပဒတ်အိုတ်ရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ ။(ယွျမ္ဂးဝီရိယ ဟွံမွဲကိုပွမဆုတ်ကလေင်ဂ့် ဂုဏ် ဥပကာဂ္ဂါင်တဲ့ ဟိုတ်ဒဒ့်မကိုစိုပ်ဒတဲ့ ဖိုအရဟတ္တဖိုလ်စိ)။ ။ ကျဟ၊ ပွဲ။ ဝေါ၊ မိန်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်–မွးဂ့်တုန်။ သရီရေ၊ ပွဲ။ တစော စ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ နဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ရ်ဝွံ ဟျောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ မယံ၊ င်။ အပ္ပဋိဝါနံ၊ သိုဟွံမွဲကိုပွမဆုတ်ကလေင်။ ပဓာနံ၊ နှ်။ ပဒဟိဿာမ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ရ်ဝွံ–တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ ဟိ၊ ရသာ်ဝွံဟောင်။ ဝေါ၊ မိန်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဥ္စမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုမသုန်ရောင်။

၆–သညောဇနသုတ်

၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓမ္မာ၊ င်ဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမေ ဒွေ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ သံယောဇနိယေသု၊ ဧံမန့်ဒတဲ့ဖို ဓရ်ဟိုတ်သံယောဇိန်စ့်ပြကာအိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ်တေဘူမကဂမ္ဂိုင်။ ယာ အဿာဒါနုပဿိတာ၊ ယြင်ဒန့်မှုံအလေံ မသာယျန်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ သာ အဿာဒါနုပဿိတာ စ၊ င်ဒန့်–ကို။ သံယောဇနိယေသု၊ ဧံ။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲ။ ယာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿိတာ၊ ယြင်ဒန့်မှုံအလေံ မသိုမ့်ာ် ဗွဲသဘ်မဇအိုန်ဇရမွဲ။ အတ္ထိ၊ သာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿိတာ စ၊ င်ဒန့်–ကို။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သံယောဇနိယေသု၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲ။ အဿာဒါနုပဿီ၊ သိုမသိုမ့်ာ် ဗွဲဒန့်မသာယျန်။ ဝိဟာရန္တေ၊ ငြားမပဒတ်။ ရာဂံ၊ နှ်ရာဂ။ နှ ပဇဟတိ၊ ပုံဟွံသွားရ။ ဒေါသံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ရာဂံ၊ နှ်။ အပ္ပဟာယ၊ ဟွံသွားတဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ် ပွမဟွံသွား။ ။(ပ)။ ။ မောဟံ၊ နှ်မောဟ။ အပ္ပဟာယ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ဇာတိယာ၊ နူပွမန့်ဘဝခန္ဓတို့ကို။ ဇရာယ၊ နူပွမဗျူတြေံခန္ဓကာယကို။ မရဏေန၊ နူပွမချိုတ် ဖအိုတ်ခန္ဓကို။ သောကေဟိ၊ နူပွမစံင်တူဂမ္ဂိုင်ကို။ ပရိဒေဝေဟိ၊ နူပွမလရိုအ်ယာံကရဲ ကရောတ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဒုက္ခေဟိ၊ နူပွဒဒိုက်ကာယဂမ္ဂိုင်ကို။ ဒေါမနဿေဟိ၊ နူပွဒဒိုက်စိုတ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဥပါယာသေဟိ၊ နူပွမလွောင်လွေတ် ဗွဲမသ္ကာတ်ကို။ နှ ပရိမုစ္စတိ၊ ပုံတိတ်ဗ္ဘးဟွံမာန်ရ။ ဒုက္ခသ္မာ၊ နူဒဒိုက်အိုသို။ နှ ပရိမုစ္စတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံအဲသွားရ။ ။(ပ)။ ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿီ၊ သိုမသိုမ့်ာ်ဗွဲသဘ်ပွမဇအိုန်ဇရ။ ။(ပ)။ ။ ပဇဟတိ၊ ပုံသွားကွံနကိုမဂ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပရိမုစ္စတိ၊ ပုံတိတ်ဗ္ဘးရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓမ္မာ၊ င်သဘ်ဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမေ ဒွေ၊ ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုတြေရောင်။ ။

ရ–ကဏ္ဍသုတ်

ရ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဏ္ဍာ၊ ဧံမလမ်ံက် ဗွဲသဘ်ပကတိအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမန့်

ဟိုတ် ဘဝမ္ဟိဟ်ဝါတ်ဂါတ်ပိုန်ဟ့ံမွဲ ကျော်ဘဝအပါမလမ့်ဂ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဉ–ဂမ္ဂါဉ်။ ဣမေ ဒွေ၊ ရောင်း။ ။(ပ)။ ။ အဟိရိကဉ္စ၊ ဒဒ့်ဟ့ံက္ခုဟ်မ့ဲ ပွသရော်ပါပ်ကျိ။ (ဝါ) စေတသိက် မဒ့်ဟိုတ်ပူဂိုလ်, စိုတ်, ဂကော်ခရ်သမ္ပယုတ် ဟ့ံက္ခုဟ်မ့ဲ ပွသရော်ပါပ်ကျိ။ အနော တ္တပ္ပဉ္စ၊ ဒဒ့်ဟ့ံဖေက်ဉ်က်ပွသရော်ပါပ်ကျိ။ (ဝါ) စေတသိက် မဒ့်ဟိုတ်ပူဂိုလ်, စိုတ်, ဂကော်ခရ် သမ္ပယုတ် ဟ့ံဖေက်ဉ်က်ပွသရော်ပါပ်ကိုရောင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ကဏ္ဍာ၊ ခေံ။ ဓမ္မာ၊ ဉ။ ဣမေ ဒွေ၊ ဝ့ံရောင်း။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုထပ့်ရောင်း။ ။

၈–သုက္ကသုတ်

၈။ ။ သုက္ကာ၊ ခေံမဗုဿဲး ဗွဲသဘ်ပကတိအိုတ်။ (ဝါ) ခေံမဒ့်ဟိုတ်သုဂတိဘဝ မ့ံကိုပိုန်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဟိရိ စ၊ ဉ်ခရ်မလေပ်က္ခုဟ်မ့ဲ ပွသရော်ပါပ်ကျိ။ သြတ္တပ္ပဉ္စ၊ ဉ်ခရ်မလေပ်ဖေက်ဉ်က် ပွသရော်ပါပ်ကျိ။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဒ္ဓံရောင်။

၉–စရိယသုတ်

၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ဒွေ၊ ခေံ–အိုတ်။ သုက္ကာ၊ ခေံမဗုဿဲးအိုတ်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဉ–အိုတ်။ လောကံ၊ နိသတ္တလောက။ ပါလေန္တိ၊ ပ့ံမဉ်မွဲအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယ့ံ။ ဒွေ၊ ခေံ–အိုတ်။ သုက္ကာ၊ ခေံ–အိုတ်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဉ–ဂမ္ဂါဉ်။ လောကံ၊ နိ။ နု ပါလေယျုံ၊ ဂဗ္ဘဟ့ံမဉ်မွဲအိုတ်ရ။ ဣဓ၊ ပ့ဲလောကဝ့ံ။ မာတာတိ ဝါ၊ မိအံက်ရုဂ့်ဒကျိ။ မာတုစ္ဆာတိ ဝါ၊ သီဒေံမိရုဂ့်ဒကျိ။ (ဝါ) ဣစီဒေံဗြဲမိရုဂ့်ဒကျိ။ ။[ဣနာဝဲမွဲမိ]။ ။ မာတု လာနီတိ ဝါ၊ တြနာဝဲဗြဲရုဂ့်ဒကျိ။ (ဝါ) သမ္မာအနာဝဲ, အမ္မရုဂ့်ဒကျိ။ အာစရိယဘာရိယာ ဝါ၊ သမ္မာအ္စာရုဂ့်ဒကျိ။ ဂရုနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုအနာဝဲ, အမ္မ မထေက်ကိုသ့ဂရုဂမ္ဂါဉ်။ ဒါရာ ဝါ၊ သမ္မာရုဂ့်ဒကျိ။ နု ပညာယေထ၊ ဂဗ္ဘဟ့ံပြာကတ် ဗွဲအစော်စိုတ်သ့ဂရုရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘတီ ကေတ်ဟ့ံမာန်အိုတ်ရ။ အဇ္ဈေကာ ယထာ၊ ညံဉ်ရမ္ဘေအ်, သိုဂမ္ဂါဉ်ကျိ။ ။[အဇ+ဈေက]။ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ ယထာ၊ ညံဉ်ရစာဉ်,ကွိက်ဂမ္ဂါဉ်ကျိ။ သောဏသိင်္ဂါလာ ယထာ၊ ညံဉ် ရက္ခ်ိသို့, က္ခ်ိုဂြုပ်ဂမ္ဂါဉ်ကျိ။ လောကော၊ ဉ်ကော်မ့ိဟ်။ သမ္ဘေဒံ၊ နိ်ပွမန့်ရဆက်ဆော်။ (ဝါ) နိ်ပွမပလိုစေဝ်ပွောန်။ အဂမိသာ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ စ၊ ဟ့ံသေင်သင်္ဂ်မွး။ ယသ္မာ၊ ယြဲဟိုတ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ပါလေန္တိ၊ ပ့ံ–အိုတ်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ မာတာတိ ဝါ၊ ရုဂ့်ဒကျိ။ ။(ပ)။ ။ ဒါရာတိ ဝါ၊ ရုဂ့်ဒကျိ။ ပညာယတိ၊ ပ့ံပြာကတ် ရ။ (ဝါ) ပ့ံ တီကေတ်မာန်ရ။ ဣတိ၊ ရသော်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဒ္ဓိတ်ရောင်။

၁၀–ဝဿူပနာယိကသုတ်

၁၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ဝဿူပနာယိကာ၊ ဉ်ပွမပြာပ်လုပ်ပဒတ် လုက်ဂိတုဗြဲဂမ္ဂါဉ်။

(ဝါ) ငါပွမပြောပ်လုပ်ဒွိုန်ဂမ္ဘိုင်။ ကျမာ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ ။[ဝသဲ အာဝါသော ဝသာဝါသော= ပွမပဒတ်လုက်ဂိတုပြဲ၊ ဥပနယနံ ဥပဂမနံ ဥပနာယော၊ ဝသာဝါသသ ဥပနာယော ဝသူပနာယော၊ ဇိုတ်အာဝါသပိုဒ်၊ သော ဓ္ဓဝ ဝသူပနာယိကာ= ပွမ ပြောပ်လုပ်ပဒတ် လုက်ဂိတုပြဲ]။ ။ ပုရိမိကာ စ၊ ငါပွမပြောပ်လုပ်ဒွိုန် မဒှ်ပွဲကိုပ်ကွာ။ (ဝါ) ငါပွမပြောပ်လုပ်ပုရိမဒွိုန်ကို။ ပစ္ဆိမိကာ စ၊ ငါပွမပြောပ်လုပ်ဒွိုန် မဒှ်ပွဲကြဲကို။ (ဝါ) ငါ ပွမပြောပ်လုပ်ပစ္ဆိမဒွိုန်ကို။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ သုတ် မရနုက်ကိုစ့်ရောင်။ ပဌမော၊ ဧံမဒှ်ကိုပ်ကွာ။ ကမ္မကရဏာဝဂ္ဂေါ၊ ကမ္မကရဏာဝဂ်ရောင်။

တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကမ္မကရဏာဝဂ်ဂ့်။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒါန်တုန်။ (ဝါ) သုတ် မသွေးလဝ် တုဲတံဂ့် ညံင်ဟွံဂွံဝိုတ် ကျိုပ်လိက်မလေပ်မင်မွဲရောင်။ ။[ဥဒ္ဒံ၊ ပွဲလ္လူ ကာလကြဲ။ ဒါတိ ရက္ခတီတိ ဥဒ္ဒါနံ]။ ။ ဝဇ္ဇ၊ ဝဇ္ဇသုတ်ကို။ ပဓာန၊ ပဓာနသုတ်ကို။ ဒွေ၊ ဧံ့။ တပနီယာ၊ တပနီယသုတ်, အတပနီယသုတ်တံကို။ ပဥ္စမံ၊ ဧံ့မရနုက်ကိုမသုန်။ ဥပညာ တေန၊ ဥပညာတသုတ်ကို။ သံယောဇနဥ္စ၊ သံယောဇနသုတ်ကို။ ကဏ္ဍဥ္စ၊ ကဏ္ဍ သုတ်ကို။ သုက္ကဥ္စ၊ သုက္ကသုတ်ကို။ စရိယာ၊ စရိယသုတ်ကို။ ဝဿူပနာယိကာ၊ ဝဿူ ပနာယိကသုတ်ကို။ ဝဂ္ဂေါ၊ ကမ္မကရဏာဝဂ်ရောင်။ ။[သုတ်မသွေးကွၤင်တုဲတံဂ့် ညး မဖျောတ်ပါဠို လွေင်ဂတကြဲတံ ညံင်ဟွံဂွံဝိုတ် လွေင်ကျိုပ်လိက်ဂါထာ စီဇန်လဝ်ဗိုဒှ် ရောင်။ ဟိုတ်ဂ့်ရ ပွဲအရာကိုအရထ ဂါထာဥဒါန် ဟွံဒးသွဂရုကိုဝိဘတ်ရ။ ဖိုလေဝ် ဟိုတ်ဟွံဂွိုင်တ်ကိုဂ့်ရ ပွဲဝဂ်ကြဂမ္ဘိုင် ဟွံကိုတ်အရထရ]။ ။

၂–အဓိကရဏာဝဂ်

၁၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗလာနိ၊ ငါဖြဟတ်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ငါဖြဟတ် ဟွံကိုအကုသို့ မစ္ခေ့စးချီဒရောင်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ငါဖြဟတ် ဟွံဓလိုဖ္ဘိုက် ပလိုပလာ်ဟွံမာန် အကုသိုလ်မစ္ခေ့ စးဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိသခီနဗလဥ္စ၊ ငါဖြဟတ်မတွံဂး ပွမတီညာတ်ဗွာရဏာကို။ (ဝါ) ငါဖြဟတ်မတွံဂးပညာ မလေပ်တီညာတ်ဗွာရဏာ ဟွံကိုဓလိုဖ္ဘိုက် ဟွံကိုပလိုပလာ် မောဟ ဟွံတီညာတ်ဗွာရဏာကို။ ဘာဝနာဗလဥ္စ၊ ငါဖြဟတ်မတွံဂး ပွမကိုဇော်ပွဝ်ကို။ [နမပ္ဍံကို"ကတမဥ္စ ဘိက္ခဝေ" တွံတ်ဗွဲတြားဏီတဲ့ အယံမာတ်ဗွဲခမွောန်ဟောင် ကိုလဝ် အရထရ]။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋိသခီနဗလံ၊ ငါ–မွးဂ့်။ ကတမဥ္စ၊ ရော။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ။[ကလေင် ရံင်ဝဇ္ဇသုတ်ညီ]။ ။(ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌေ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်ဆိုဂတမတ်။ ဓမ္မေ စေဝ၊ ပွဲအတ္တဘ် ပစ္စုပ္ပန်လွုဟ်ကို။ ။[ပွဲအတ္တဘ် မတွံဂးဓရ်ပစ္စုပ္ပန် ဥပါဒါနက္ခန္ဓ]။ ။ (ဝါ) ပွဲဘဝ ပစ္စုပ္ပန်လွုဟ်။ အဘိသမ္ဘရာယဥ္စ၊ ပွဲအတ္တဘ် အနာဂတ်မကျၤင်စိုပ်ဂတ။ (ဝါ) ပွဲဘဝပရ

လိုက်ကို။ ကာယဒုစ္စရိတသာ၊ ဒဒက်တ်။ ပါပကောာ၊ ဧံ့။ ဝိပါကောာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ (ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရဟသ်ဝွံ့။ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ၊ စိုန်။ သော၊ ငညးဂ့်။ ကျတိ၊ ရဟသ်ဝွံ့။ ပဋိသခီယ၊ ဗွာရဏာစင်ခြင်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကဒံ၊ နံဇြဟတ်ဝွံ့။ (ဝါ) နံဇြဟတ် မတွံဂး ပွမကိုဇှော်ပွဝ်သုစရိုတ် တီညာတ် ဗစာရဏာကောတ် ဖိုဝိပက် အကု သိုလ် ဒုစရိုတ်မယုတ်မာ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန် ပရလိုက်။ ပဋိသခီနဗလံ၊ မ္ဂးယွုရရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။[ကလေင်ရံင် ဝဇ္ဇသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ တတြ၊ ပွောဝ်ဇြဟတ်ဓါပြကာဂမ္ဒိုင်။ ယံ ကဒံ ဘာဝနာဗလံ၊ ဝ်ဇြဟတ် မတွံဂး ပွမကိုဇှော်ပွဝ်ဝွံ့။ သေခါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို ပူဂိုလ်သေက္ခထပ့်။ ဗလံ၊ ဇြဟတ်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ သေခံ၊ ဧံ့မဒ့်ဒြပ် ပူဂိုလ်သေက္ခ။ ဗလံဟိ၊ နံ–ဟောင်။ အာဂမ္မ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ယံ၊ ယြဉ်သဘ်ဓရ်မွဲ့။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်မွးယွုရ။ တံ၊ နံသဘ်ဓရ် အကုသိုလ်ဂ့်။ နကရောတိ၊ ပုံ့ဟွံသွရ။ ယံ၊ ယြဉ်သဘ်ဓရ်မွဲ့။ ပါပံ၊ စိုန်ယုတ်မာရ။ တံ၊ နံသဘ်ဓရ် မယုတ်မာဂ့်။ နသေဝတိ၊ ပုံ့ဟွံနိသဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကဒံ၊ နံဇြဟတ်ဝွံ့။ (ဝါ) နံဇြဟတ် မတွံဂး ပွမကိုဇှော်မောဝ် သေခဗလမဒ့်ဟိုတ် ပါဂစိုတ်ကွံ့ မပ္ဍံရာဂ။ ဘာဝနာဗလံ၊ ရုဂ့်ဒ၊ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။

၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကျမ၊ ပွဲသာသနာဝွံ့။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ သတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ နံသတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ။ ။[အရထဝိဂ္ဂဟဂ့် ရံင်ဓကကနိပါတ် ပိုဒ်လိက် ၎၄၊ ၄၁၂–တေံညိ]။ ။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ နံပွမနိသဲကိုနိဗ္ဗာန် မလ္ဟုအာနူဓရ်သခ်တအလုံအိုသို့။ [အတိုင်ပြဝံက်ကျဓဓိပေတတ္ထ အဋ္ဌကထာ မပ္ဍံကို ကျဓ ပန နိဗ္ဗာနံယေဝ– ကိုလဝ် အရထရောင်]။ ။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ နံပွမနိသဲကိုနိဗ္ဗာန် မဒ့်အရာမပလိုပလာ်ကွံ့ ဓရ်သခ်တအလုံအိုသို့။ နိရောဓနိဿိတံ၊ နံပွမနိသဲကိုနိဗ္ဗာန် မပလိုတ်ကွံ့ဓရ်သခ်တ အလုံအိုသို့။ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ၊ နံပွမကြဉ်ချဟ် ဗွဲအစောံမသွးကွံ့ကိလေသ ဗွဲမသက္ကု သွေဟ်, ပွမဂြိပ်လုပ်နိဗ္ဗာန်။ ဘာဝေတိ၊ ပုံ့ကိုဇှော်ပွဝ်ရ။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ နံ။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ နံ။ ။(ပ)။ ။ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ၊ နံ။ ဘာဝေတိ။ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကဒံ၊ နံဇြဟတ်ဝွံ့။ (ဝါ) နံဇြဟတ်မတွံဂး ပွမကိုဇှော်ပွဝ် ဝိဝေကနိဿိတဓရ်ဗောဇ္ဈင်္ဂံတံဝွံ့။ ဘာဝနာဗလံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။

၁၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကျမ၊ ပွဲသာသနာဝွံ့။ ဘိက္ခု၊ င။ ကာမေဟိ၊ နူဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမဓါပြကာဂမ္ဒိုင်။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ လ္ဟုအာတဲ့ဟောင်။ အကုသလေဟိ၊ ဧံ့မဒ့်နိဝရဏအကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ နူဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ဟောင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဧံ့မဒ့်မွဲဟာန် ကျော်ဝိတက်။ သဝိစာရံ၊ ဧံ့မဒ့်မွဲဟာန်ကျော်ဝိစာရ။ ဝိဝေကဇံ၊ ဧံ့မဒ့်ဟိုတ် ပွမလ္ဟုအာနူနိဝရဏ။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့် ပွဲဗွဝ်ဓရ်ဗျာနသမ္ပယုတ် မလ္ဟုအာနူနိဝရဏ။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့်ပွဲဗွဝ် ဓရ် ဗျာနသမ္ပယုတ် မဂပ်ဝ်ကိုလ္ဟုအာနူနိဝရဏ။ ပီတိသုခံ၊ ဧံ့မုံ့ကိုပီတိသုခ။ ။(မွဲနယ်)

ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ၊ ဧဒံမှံကိုပီတိသုခ မဒ်ဟိုတ်မလ့ုအာနူနီဝရဏာ။ (ဝါ) ဧဒံမှံကိုပီတိသုခ မက္ဂါဒ် ပွဲဗွဝ်ဓရ်ဖျာနသမ္ပယုတ် မဂပ်ဝ်ကိုလ့ုအာနူနီဝရဏာ။ ပဌမံ၊ ဧဒံမဒ်ပဌမ ဗွဲလွေင်ဂ္ဂန်။ ဖျာနံ၊ နဲဖျာန်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကိုစိုပ်ဒတဲ့တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံပဒတ်ရ။ ။[အာစိုပ်+ဖျာန်တဲ့ သဉ်ဝွံကို ကိုစိုပ်ဒတဲ့+ဖျာန်ကို သဉ်ဝွံဖျပ်ညိ။ စိုကိုလ့ုဟ်ဝွံ ခန်ပဌမဖျာန်ရောင်။]။ ။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ နဲဝိတက်ဝိစာရဂမ္ဘီင်။ ဝူပသမာ၊ ဟိုတ်ပွမကိုဓိုဟ်လလံ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗူး။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဧဒံမဒ်ပွဲလွေင်ခန္ဓဇကု။ သမ္ပသာဒနံ၊ ဧဒံမဖြင်ကေဝ်ဗွဲမှးရး။ စေတသော၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ဓ္ဃောဒိဘာဝံ၊ ဧဒံမဇွော်မောဝ်ကိုသမာဓိမပြဲတဲ့ ကိုသ္ဘင်တိုန်။(ဝါ) ဧဒံမဇွော်မောဝ်ကိုသမာဓိ ဟွံမွဲကိုသ္ကဲမ္ဂး ဝိတက်ဝိစာရ ညးမွဲဓဝ်တဲ့ ကိုသ္ဘင်တိုန်။ (ဝါ) ဧဒံမဇွော်ပွဝ်ကိုသမာဓိမပြဲတဲ့ မလေပ်ကိုသ္ဘင်တိုန် ဓရ်သမ္ပယုတ်။ (ဝါ) ဧဒံမဇွော်ပွဝ်ကိုသမာဓိ ဟွံမွဲကိုသ္ကဲမ္ဂး ဝိတက်ဝိစာရ ညးမွဲဓဝ်တဲ့ ကိုသ္ဘင်တိုန်ဓရ်သမ္ပယုတ်။ ။[ပွဲနယ်ဝွံ စေတသောပိုဒ်ဂ့် စပ်ပွဲဓ္ဃောဒိဘာဝံညိ။ ။(မွဲနယ်ပွန်တုန်) "အဇ္ဈတ္တံ၊ ဧဒံ။ စေတသော၊ နဲစိုတ်။ သမ္ပသာဒနံ၊ ဧဒံ။ ဓ္ဃောဒိဘာဝံ၊ ဧဒံ။" သဉ်ဝွံလေဝ် စေတသောပိုဒ်ဂ့် စပ်ပွဲသမ္ပသာဒနံတဲ့ ကိုအရဏမာန်ဏီရ။]။ ။ အဝိတက္ကံ၊ ဧဒံဟွံမွဲကိုဝိတက်။ အဝိစာရံ၊ ဧဒံဟွံမွဲကိုဝိစာရ။ သမာဓိဇံ၊ ဧဒံမက္ဂါဒ် ဟိုတ်နူပဌမဖျာန်သမာဓိ။ (ဝါ) ဧဒံမက္ဂါဒ် ဟိုတ်နူဒုတိယဖျာန် သမာဓိစိုန်သကို။ ပီတိသုခံ၊ ဧဒံမှံကိုပီတိသုခ။ [ပွဲဝွံလေဝ် "သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ" ဂ့် သွဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်မွဲပိုဒ်ဓဝ်တဲ့ ကိုအရဏမာန်ဏီရ]။ ။ ဒုတိယံ၊ ဧဒံမဒ်မရနုက်ကိုဓါ ဗွဲလွေင်ဂ္ဂန်။ ။(ပ)။ ။[စိုကိုလ့ုဟ်ဝွံ ခန်ဒုတိယဖျာန်ရောင်]။ ။

ပီတိယာ၊ နဲပီတိ။ ဝိရာဂါ၊ ဟိုတ်ပွမက္ခုဟ်မွံကို။ ဝူပသမာ စ၊ ဟိုတ်ပွမကိုဓိုဟ်လလံကို။ ဥပေက္ခကော၊ င်မှံကိုတတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ လေပ်သိုမ္ဘ်ဗွဲမှးရး ဟွံကိုစ့ေလွဘ် သုခဒုက္ခ။ ဟုတ္တာ စ၊ ဒ့်တဲ့လေဝ်။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ သတော၊ င်မဗ့်ဗ္ဘုဟ်အာရီဖျာန်။ (ဝါ) င်သတိ။ သမ္ပဇာနော၊ င်မတီညာတ်ကေတ် ဗွဲမှးရး။ (ဝါ) င်မှံကိုသမ္ပဇဉ်ညာဏ်။ ဟုတ္တာ စ၊ တဲ့ကို။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ သုခဉ္စ၊ နဲကာယိကသုခ, စေတသိကသုခကို။ ကာယေန၊ နကိုနာမကာယ။ (ဝါ) နကိုနာမကာယ မတွံဂး တတိယဖျာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်, ကာယဝိညာဏ်စိတ္တုပ္ပါဒ်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပ္ဒံဒုင်စသိုင်ရ။ ယံ၊ ယြဟိုတ်နူတတိယဖျာန်မွဲ။ တံ၊ နဲပူဂိုလ်မချိုက်ပေင် ကျဲာ်တတိယဖျာန်ဂ့်။ အရိယာ၊ င်ပူဂိုလ်အရီ မပ္ဆံကိုကျာ်ဂမ္ဘိုင်။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပ္ဒံဟိုဂလာန်ထိုင်သးအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာစိက္ခန္တိ၊ မွးဂ့်တုန်။ အယံ၊ င်ပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကျဲာ်တတိယဖျာန်ဝွံ။ ဥပေက္ခကော၊ သြ...မှံကိုတတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ မလေပ်သိုမ္ဘ်မဇ္ဈဟ်ရ။ သတိမာ၊ သြ...မှံကိုသတိရ။ သုခဝိဟာရီ၊ သြ...မှံအလေံသွဒတ် ဗွဲတသိုက်ရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အာစိက္ခန္တိ၊ စိုန်။ ။[ဥပေက္ခကောတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ သတိမာတိ၊

ရုဂ်ဒ။ သုခဝိဟာရီတိ၊ ရုဂ်ဒ။ သင်္ဝဝံပံင်တဲ့ ကိုတ်အရထလေဝ်ဂွံကိုရ]။ ။ တတိယံ၊ ဧံမရနုက်ကိုပိ ဗွဲလွေင်ဂွန်။ တံ ဗျာနံ၊ နဗျာန်ဂ်။ ။[ဟိုတ်နူပိုဒ်ယံ နွံတဲ့ ထပ်စုတ်ပိုဒ် တံရ]။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဈ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ခန်တတိယဗျာန်တဲ့ရ)။ ။

ပုဗ္ဗေဝ၊ ပ္ဒဲဥပစာရခဏာ ကိုပ်ကွာနူဗျာန်ပန်ပြကာဟောင်။ သုခဿ၊ နိကာယိကသုခ။ ပဟာနာ စ၊ ဟိုတ်ပွမပါကို။ ဒုက္ခဿ၊ နိကာယိကဒုက္ခ။ ပဟာနာ စ၊ ဟိုတ်ပွမပါကို။ သောမနဿဒေါမနဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသောမနဿဝေဒနာ, ဒေါမနဿဝေဒနာဂမ့်ဝိုင်။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ဟိုတ်မအာစိုပ်ပွမပ့်ဝိုတ်ကို။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဧံဟွံသေင်ကိုဒုက္ခ, ဟွံသေင်ကိုသုခ။ ။[နဒုက္ခံ အဒုက္ခံ (စတုတ္ထ ဟွံသေင်ကိုဒုက္ခ) ပ္ဒဲဦကာ သွလဝ်ဝိဂ္ဂဟရ။ နသုခံ အသုခံ (စတုတ္ထဗျာန် ဟွံသေင်ကိုသုခ) အဒုက္ခံ စ တံ အသုခံ စာတိ အဒုက္ခမသုခံ။ 'အဒုက္ခံ+အသုခံ' သင်္ဝဝံ ပါ်မွဲမွဲပိုဒ်တဲ့ ကိုအရထလေဝ်ဂွံရ]။ ။ (ဝါ) ဧံဒဒုက္ခလေဝ် ဟွံမွဲ သုခလေဝ်ဟွံမွဲ။ ။[မ့ုံကိုဥပေက္ခာဝေဒနာ မိက်သွး]။ ။ ဥပေက္ခာသတိပရိသုဒ္ဓိ၊ ဧံမ့ုံကိုပွမသ္အးဇုးနူ ပွိပွူသတိ မိန်ဥပေက္ခာမဂပ်ဝ်ဂ္ဂိုဗဒ့်ကို။ စတုတ္ထံ၊ ဧံဒမရနုက်ကိုပန် ဗွဲလွေင်ဂွန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဒံ၊ နိဇြဟတ် မတွံဂးပွမဇော်မောဝ်ကိုဗျာန်ပန်ပြကာဝွံ။ ။(ပ)။ ။

၁၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျဉ်တြဲ။ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဝ် ဓရိမဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂမ့်ဝိုင်။ ဣဟမာ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ့်ဝိုင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ သံခိတ္တေန၊ ဗွဲ ခမွောန်။ ဓမ္မဒေသနာ စ၊ ဓရိမဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂမ့်ဝိုင်ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဗွဲတြး။ ဓမ္မဒေသနာ စ၊ ဓရိမဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂမ့်ဝိုင်ကိုရောင်။ ။

၁၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ယသ္မိ အဓိကရဏော၊ ယြပ္ဒဲအဓိကိုရ်မွဲ။ (ဝါ) ပ္ဟောဝ် ဝိဝါဒါဓိကိုရ်, အနုဝါဒါဓိကိုရ်, အာပတ္တာဓိကိုရ်, ကိစ္စာဓိကိုရ်ပန်ဂမ့်ဝိုင် ယြပ္ဒဲအဓိကိုရ်မွဲ။ အာပန္နော၊ ဧံမအာစိုပ်အာပတ်။ ဘိက္ခု စ၊ ဝ်ခမီကို။ စောဒကော၊ ဧံမစောဒနာ စော် သရပ်နကိုအာပတ်။ ဘိက္ခု စ၊ ဝ်ခမီကို။ သာဓုကံ၊ ဗွဲမ့ဒးရး။ အတ္တာနာဝ၊ အလိုဇကုဟောင်။ အတ္တာနံ၊ နဇကုဇကု။ (ဝါ) နဒုဟ်ဇကုဇကု။ နပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပ္ဒုံဟွံချပ်စ္စာရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ။[တသ္မေတံ=တသ္မိ+ဧတံ ပါ်ပိုဒ်]။ ။ တသ္မိ အဓိကရဏော၊ ပ္ဒဲအဓိကိုရ်ဂ့်။ "ဒီဃတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နဒဒ့်တန်တ်ကာလလံလကို။ ခရတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဂ္ဂိုဗဒ့်ကိုဂလာန် ကွေဟ်လက် မကြဲင်မ့ိုဟ်ကို။ ဝါဠတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နဒဒ့် မသ္ကာတ်မြဟ် နပွမစုင်တက်ကို။ သံဝတ္တိသတိ၊ ကြက်ဒ့်ရ။ ဘိက္ခု စ၊ ဝ်ခမီဂမ့်ဝိုင်ကို။ ဖာသုံ၊ ဗွဲတသိုက်။ နဝိဟရိသန္တိ၊ ကြက်ဟွံဂွံသွဒတ်အိုတ်ရ။" ကွတိ ဧတံ၊ ဝ်ခရ်ဖိုသာ်ဂွံ။ ။[နူတသ္မေတံ–ပိုဒ်ဧတံရောင်]။ ပါဠိကခ်၊ ဝ်မ့ုံပွိုက်ထေက်။ (ဝါ) ဝ်ကြက်ဒ့်ဗွဲစွတ်ဧကန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ ခေါ၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်။ ယသ္မိ အဓိကရဏော၊ ယြပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပ္ဒုံ။

(ပ)။ ။ နဿံတ္တိသတိ၊ ကြက်ဟုံဒ့ရ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရိဿန္တိ၊ ကြက်ဂွံပဒတ် အိုတ်ရ။ ကျတိ ဓုတံ၊ ငဓရ်ဖိုသာ်ဝွံ။ ပါဠိကခီ်၊ နှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကတဉ္စု၊ မူရ်မွဲဟောင်။ အာပန္နော၊ ဧၟံ။ ဘိက္ခု၊ ငှ်။ ။(ပ)။ ။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပုံ့–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရ် သာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပုံ့ချပ်ဗွာရဏာရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ ဧၟံမမိက်ကိုမွဲမွဲဟောင်။ ဒေသံ၊ ဧၟံမတွံဂး အာပတ် မထေက် ကိုဟိုသွး ဓမံက်ပ္တိတ်။ ။[ဒေသေတဗ္ဗာ အာဝိကာတဗ္ဗာတိ ဒေသာ]။ ။ အကုသလံ၊ နှ်ဒုဟ်အကုသိုလ်။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ အာပန္နော၊ စိုန်အာစိုပ်တဲ့ရ။ သော ဘိက္ခု၊ ငခမီစောဒကဂ့်။ မံ၊ နှ်အဲ။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ ဧၟံ။ ဒေသံ၊ ဧၟံ။ အကုသလံ၊ နှ်။ ကာယေန၊ နကို။ အာပဇ္ဇမာနံ၊ နှ်မအာစိုပ်ဒ့ဲင်။ အဒ္ဒသ၊ စိုန်ညာတ်ရ။ အဟံ၊ ငှ်။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကို။ နော စေ အာပဇ္ဇေယျံ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရဟွံအာစိုပ်မွး။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိဟွံအာ စိုပ်သာ်ဝွံနေဝ်။ သော ဘိက္ခု၊ ငခမီစောဒကဂ့်။ မံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကို။ အာပဇ္ဇမာနံ၊ နှ်။ နဿေယျ၊ ဂဇ္ဈဟွံညာတ်ရ။ စ ခေါ၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်။ ယသ္မာ၊ ယြဲ ဟိုတ်မွဲ။ အဟံ၊ ငှ်။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကို။ အာပန္နော၊ စိုန်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ သော ဘိက္ခု၊ ငှ်။ မံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နှ။ အာပဇ္ဇမာနံ၊ နှ်။ အဒ္ဒသ၊ စိုန်။

သော ဘိက္ခု၊ ငှ်။ မံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကို။ အာပဇ္ဇမာနံ၊ နှ်။ ဒိသ္ဝာ စ ပန၊ ညာတ်ကေတ်တဲ့ဟောင်။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမညာတ်ကေတ်ဟောင်။ အနတ္တမနော၊ ငှ် ဟွံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ဂ့်စိုတ်။ (ဝါ) ငှ်ဟွံမွဲကိုစိုတ်ဇကုဇကု။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်တဲ့ရ။ ။[ခမီ စောဒကဂ့် စိုတ်ဟွံမိပ်မြဟ်မိက်သွး]။ ။ အနတ္တမနော၊ ငှ်။ သမာနော၊ နကြို။ မံ၊ နှ်။ သော ဘိက္ခု၊ ငှ်။ အနတ္တမနဝစနံ၊ နှ်ဂလာန်ဟွံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ဂ့်စိုတ်။ (ဝါ) နှ်ဂလာန်ဟွံမွဲ ကိုစိုတ်ဇကုဇကု။ အဝစ၊ စိုန်။ အဟံ၊ ငအဲ။ (ဝါ) နှ်အဲ။ အနတ္တမနဝစနံ၊ နှ်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ မိန်ခမီစောဒကဂ့်။ ဝုတ္တော၊ ငမဂ်ဝ်သွး။ သမာနော၊ နကြို။ အနတ္တမနော၊ ငှ်။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။[အဲစိုတ် ဟွံမိပ်မြဟ်ရ မိက်သွး]။ ။ အဟံ၊ ငှ်။ အနတ္တ မနော၊ ငှ်။ သမာနော၊ နကြို။ ပရေသံ၊ ကုညးသ္ဆာင်ဂမ္ဒိုင်။ အာရောစေသိ၊ စိုန်ဟိုသွးရ။

ကျတိ၊ နကိုနယ်ဝွံ။ ဘဏ္ဍာသ္မီ၊ ဟိုတ်နူဒြေပ်။ ။(ပါဠာနကံက်အခေါန်တဲ့ ဟိုတ်နူဒြေပ် မဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဒုင်နင်)။ ။ သုကံ်ဒါယကံ၊ နှ်ဇရေင်ညးမ္ဒးကိုအခေါန်ဟောင်။ အစ္စယော၊ ငဒုဟ်။ အတိဂစ္ဆတိ ကျဝ၊ ဓလိုဖ္ဒိုက်တဲ့ ညံင်ရအာစိုပ်ကို။ တထာ၊ တုပ်တ်ညံင်ရသာ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲအဓိကရိဏ်ဂ့်။ မမေဝ၊ တုပ်။ မံ ဓုဝ၊ နှ်ဇရေင်အဲဟောင်။ အစ္စယော၊ ငှ်။ အစ္စာ ဂမာ၊ စိုန်အာစိုပ်ဓလိုဖ္ဒိုက်တဲ့ရ။ ။[သုကံ်ဒါယကံ+ကျဝ–ပါ်ပိုဒ်၊ အစ္စာဂမာဂ့်ဟောင် ပွဲ လွှ်ဥပမာန“အတိဂစ္ဆတိ” သာ်ဝွံ ပြိုင်ပစ္စုပ္ပန်ဝိဘတ်တဲ့ သွးရ]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ ခေါ၊ ရသာ်ဝွံဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ပစ္စဝေက္ခ

တိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ စောဒကဿ၊ ဧဉံမစောဒနာ နကိုံအာပတ်။ ဘိက္ခု၊ ဍ။ ။(ပ) အယံ ဘိက္ခု၊ ဍ။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ဍ။ (ဝါ) ဍအဲခမီစောဒက။ ဣမံ ဘိက္ခုံ၊ နှ ခမီဝွံ။ (ဝါ) နှခမီ မအာစိုပ်အာပတ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကိုံကာယ။ အာပဇ္ဇ မာနံ၊ နှ။ အဒ္ဒသံ၊ စိုန်။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဍ။ ။(ပ)။ ။ နော စေ အာပဇ္ဇေယ္ယု၊ ဂဗ္ဘ–မွး။ ဓုဝံ သတိ၊ နေဝ်။ အဟံ၊ ဍအဲခမီစောဒက။ ။(ပ)။ ။ နှ ပသေယျံ၊ ဂဗ္ဘဟွံ ညာတ်ရ။ စ ခေါ၊ ဟွံသေဍ်သာ်ဂ့်။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဒ္ဒသံ၊ စိုန်။ အဟံ၊ ဍ။ ဣမံ ဘိက္ခုံ၊ နှ။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကိုံ။ အာပဇ္ဇမာနံ၊ နှ။ ဒိသွာ စ ပန၊ တုံဟေဍ်။ အနတ္တမနော၊ ဍ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။[အဲစိုတ်ဟွံမိပ်မြဟ်ရောဍ် မိက်သွး]။ ။ အဟံ၊ ဍအဲခမီစောဒက။ အနတ္တမနော၊ ဍ။ သမာနော၊ နကြို။ အနတ္တ မနဝစနံ၊ နှ။ ဣမံ ဘိက္ခုံ၊ နှခမီမအာစိုပ်အာပတ်ဝွံ။ အဝစံ၊ စိုန်။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဍခမီ မအာစိုပ်အာပတ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ။ အနတ္တမနဝစနံ၊ နှ။ မယာ၊ မိန်အဲခမီစောဒက။ ဝုတ္တော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဍ။ အနတ္တမနော၊ ဍ။ သမာနော၊ နကြို။ ပရေသံ၊ ကု။ အာရောစေသိ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ မမေဝ၊ နှ ဇရေဍ်အဲ ခမီစောဒကဟေဍ်။ ။(ပ)။ ။

၁၆။ ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ အညတရော၊ ဧဉံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဍဗမ္မး။ ယေန၊ ယြဲပဲ့ဌာနှ်မွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဍကျာ်တြဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပဲ့ဌာနှ်ကျာ်တြဲနှံဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသက်မိ၊ ပ္ဒံပြာပ်က္ခဍ်ရ။ ။[အရထ ပစ္စုပ္ပန်]။ ။ ဥပသက်မိတွာ၊ ပြာပ်က္ခဍ်တဲ့။ ။[မွဲနယ်–ဥပသက်မိ၊ စိုန်ပြာပ်က္ခဍ်ရ။ (အရထအတိက်)။ ။ ဥပသက်မိတွာ၊ လ္ဟာန္နဌာနှ်မစိုပ်မံဍ်တဲ့ ပြာပ်စိုပ်က္ခဍ်ကြပ်ပ်တဲ့]။ ။ ဘဂဝတာ၊ ကျော်ကျာ်တြဲ။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သမ္မောဒိ၊ စိုန်ဟိုသွး သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်အိုဟ်တ္ဒိုဟ်တ်စိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟိုသွးညီသာ မပ္ပံပရေဍ်ထတ်ယုက်ရ။ သမ္မောဒနီယံ၊ ဧဉံမဂပ်ဝ်ဟိုသွး အိုဟ်တ္ဒိုဟ်တ်စိုတ်။ သာရဏီယံ၊ ဧဉံမဂပ်ဝ်ဗ်ဗျုဟ်ထပ်ကိုထပ်။ ကထံ၊ နှဂလာန်။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ကိုအာစိုပ်ဒတဲ့ တဲ့။ ဓုကမန္တံ၊ ပဲ့ဌာနှ်မဗဲမွဲ။ (ဝါ) ပဲ့ဌာနှ် မတိတ်ဗ္ဘးန္နဒုဟ်တြဲပြကာ မတွံဂးသေ့ဂဲ, ကြပ်, ဂတ, ကြဲ, သ္ဒုင်, ဒစးကျာ။ (ဝါ) ဗဲမဗဲဗဲထေက်ကြိုက်။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂ့်ရ။ ဓုကမန္တံ၊ ပဲ့။ (ဝါ) ဗဲ။ နိသိန္နော၊ ဧဉံ။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ ဍဗမ္မးဂ့်။ ဘဂဝန္တံ၊ နှကျာ်တြဲ။ ဓုတံ ဝစနံ၊ နှဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ဌရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်–ဂ့်ရောမွးဂ့်တုန်။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယေန ဟေတုနာ၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ယေန ပစ္စယေန၊ ယြဟိုတ်နူပစ္စယ်မွဲ။ ။[ဟေတုကိုပစ္စယ ပါဠိအရထတုပ်ဓါဂ့် အရထမန်ပြယာဲတုပ်ဓါ လှာဲတဲ့ကိုမွး ခိုဟ်ဂ့်ဂိုင်ရ]။ ။ ဣဓ၊ ပဲ့လောကဝွံ။ ဓုကစ္စေ၊ ဧဉံမန့်လှိုအိုတ်။ ။[မိ ဓေကစ္စေ=ဣဓ+ဓုကစ္စေ]။ ။ သတ္တာ၊ ဍသတ်ဂမ္ဒိုင်။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ [ရံဍ်ဓုကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၃)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဒံ။ သော ဟေတု၊

င်ဟိုတ်ပွမအာစိုပ်အပါဂ်။ ကော နု ခေါ၊ ညးခ္ဍေဂ်ရော။ သော ပစ္စယော၊ င်ပစ္စယ် ပွမ အာစိုပ်အပါဂ်။ ကော၊ ညးခ္ဍေဂ်ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တိရ။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံဗမ္မး။ အဓမ္မစရိယာဝိသမစရိယာဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွး ပွမဒ္ဂေတ် ဟွံဗဗွဲဓရ် မဂပ်ဝ်တွံဂး ပွမဒ္ဂေတ်ကောင်ကာ အကုသိုလ် ဟွံဗဗွဲဓရ်။ ။[ဝိသမံ စရိယာ= ပွမဒ္ဂေတ်ဟွံဗဗွဲ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ ဝိသမသာ စရိယာ=ပွမက္ကောန်ကမ္ဘောန်ဟွံဗဗွဲ သာ်ဝွံ ပွဲအဋ္ဌကထာ သွလဝ်ဝစနတ္ထဓါဂကူရ]။ ။ ဓ္ဍံ၊ ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မှးမဂရင်ပ္တိဝွံ။ ကွမ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဥပဂ္ဂန္တိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ။(ပ)။ ။ ယေန ဟေတုနာ၊ ယြဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ င်ဟိုတ်ပွမပြာပ်အာချုင်သွဝ်ဂ်။ ကော နု ခေါ၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ င်ပစ္စယ်ဂ်။ ကော၊ ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံဗမ္မး။ ဓမ္မာစရိ ယာသမစရိယာဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွး ပွမဒ္ဂေတ်မဗဗွဲဓရ် မဂပ်ဝ်တွံဂးပွမဒ္ဂေတ်ကောင် ကာဓရ်ကုသိုလ်။ ။(ပ)။ ။[အတိုင်မတွံလဝ် ပွဲဒသကနိပါတ်၊ အဓမ္မစရိယာသုတ် ပိုဒ်လိက်(၂၂၀)တေံ ဓရ်အကုသလကမ္မပထ စ္ပါပြကာဂ့် ကော်ခစ အဓမ္မစရိယာဝိသမစရိ ယာတဲ့ ဓရ်ကုသလကမ္မပထစ္ပါပြကာဂ့် ကော်ခစ ဓမ္မစရိယာသမစရိယာ–ရ]။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံနာ်ပိုဂေါတမ။ အဘိက္ကန္တံ၊ ဩ...မှံကို သွက်သျိုက်မ္ဂါက်လောန် ကွဲရောင်သွံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဘိက္ကန္တံ၊ ဩ...သွံ။ ။[ဟိုတ်ပွမက္ခ်ိုဒ့်လျုင် ဖြုင်သျိုက်, ပွမထိုင်သး အဓိပ္ပါယ်မွဲဂကူဂ့်ဟောင် စါအလန်ထပ်တဲ့ ဂလာန်အာမေဍိုက် မဂပ်ဝ်သွးရောင်]။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ နိက္ကုဇ္ဈိတံ၊ နဲ်ထမာ် မဗကပ်လဝ်တဲ့ မ ဂပ်ဝ်စွံပ္တန်လဝ်။ ဥက္ကုဇ္ဈေယျ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရမပံက်ထွး ဂတးလှာက်ိုကို။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ နဲ်ဝတ္ထု မဂပ်ဝ်ကြောပ်ဒုန်လဝ် နမပ္ပံကိုတူးဆု,ချေဲ။ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ မပံက်ထွးပူးကိုကို။ မူဠ္ဍ သ၊ ကုညး မတ္ဒိင်အာဂံင်တရ ဖျဇကုဟွံဒး ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲ ၇၂ ဗ္ဒန်တဒိုဟ်ပန်။ (ဝါ) ကုညးဂံင်ဗေတ် မတ်ဂေတ်အာ။ မဂံ၊ နဲ်ဂံင်တရ်ဥာံ။ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ စ္ဒောန်ထွးဟိုပျးဏာကို။ “စက္ခုမန္တော၊ င်ညးမှံကိုမတ်ဂမ္ဂါင်။ ရူ ပါနိ၊ နဲ်သာ်အရံင်ဂမ္ဂါင်။ (ဝါ) နဲ်အရာ မညာတ်ကေတ်အိုသိုဂမ္ဂါင်။ ဒက္ခန္တိ၊ ပုံကလိဂံ ညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။” ကွတိ၊ ချပ်ရသာ်ဝွံတဲ့။ အန္ဓကာရေ၊ ပွဲဂံတိုက်ဒမ္ဘု။ (ဝါ) ပွဲဂံ တိုက်ဒမ္ဘုပန် မတွံဂး သပိဟ်ဂြုပ်ဇော်, ဂိတုစွေက်စ္ပ်ပန်, မတ်ပြကြောပ်ဒုန်, သွာတ်။ တေလ ပဇ္ဇောတံ၊ နဲ်ပွတ်ဟွာင်ကွေင်သ္ဒ။ ဓာရေယျ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ မစံင်ဗဂိုစွံပ္တန်လဝ်ကို။

ဓ္ဍ မေဝ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝွံဟောင်။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ မိန်ခမီဂေါတမ။ အနေက ပရိယာယေန၊ နကိုနယ်ပြယာဲမဂ္ဂါင်။ ဓမ္မော၊ နဲ်ဓရ်။ ပကာသိတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွပြောကတ် တဲ့ရ။ ဓ္ဍသာဟံ–ဓ္ဍသော+အဟံ၊ ငအဲဂ့်။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ နဲ်ခမီဂေါတမ။ သရဏံ၊ စွဲစွော် သ္ဂဲဗ္ဒရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) သွေဟ်သြင်နိသဲ သ္ဂဲလဓေါ်သ္ဂဲဗ္ဒရုဂ့်ဒ။ ဂစ္ဆာမိ၊ ပွံပြာပ်လုပ်ခစ

သီကို့ရ။ (ဝါ) ပုံ့တီညာတ် က့ုိဟ်ကေတ်ရ။ ဓမ္မဠ္ဌ၊ နဓရ်စ့ုိပြကာကို့။ ဘိက္ခုသံဃဠ္ဌ၊ နဂကော်အရိယသင် ဒ္ဌာပြကာကို့။ သရဏံ၊ နှ။ ဂစ္ဆာမိ၊ ပုံ့။ အဇ္ဈတဂ္ဂေ၊ ပဉ္ဇ်နူတဲ့ဝွံတဲ့။ [အဇ္ဈတံ+အဂ္ဂေ–ပါ်ပိုဒ်တဲ့ "အဇ္ဈတံ၊ နှတဲ့ဝွံ။ (ဝါ) နှမဉ်တံလျူင်ဖြုင်သ့ိုက် မက္ခ်ိုဒ့ုိပ့ဲတဲ့ဏံ။ အဂ္ဂေ၊ နှတမ်ကိုပ်က္ခာ။ ကတ္တာ၊ တဲ့။" သာ်ဝွံ ထပ်စုတ်ပိုဒ်ကတ္တာတဲ့ ကိုံအရထ ချ့ုိတ် တ်ပ့ုိတ်တ်မာန်ရ]။ ။ ပါဏုပေတံ၊ လုက်ကာလ မဂ့ျိုင်လမျ့ိုု။ သရဏံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဂတံ၊ ဧ့ုံမတီညာတ် က့ုိဟ်ကေတ်တဲ့။ ဥပါသကံ၊ ဥပးရုဂ့်ဒ။ မံ၊ နှအဲဦက်။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ငဲခမီဂေါတမ။ ဓာရေတု၊ သြဝ်...ဂိုင်စုတ်သမ္ဘိညိ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘရ။ ။ အထ ခေါ၊ ပ့ဲ။ ဇာဏုသောဏိ၊ ဧ့ုံမ့ုံယ့ုဇာဏုသောဏိ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငဲဗမ္မး။ ။(ပ)။ ။ သော ပစ္စယော၊ ငဲ။ ကော၊ ရော။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံဗမ္မး။ ကတတ္တာ စ၊ ဟ့ုိတ်ဒန့် မဂပ်ဝ်က့ျောန်လဝ်တဲ့ကို့။ အကတတ္တာ စ၊ ဟ့ုိတ်ဒန့်ဟွံဂပ်ဝ် က့ျောန်လဝ်တဲ့ကို့။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မ္မး မဂရင်ပ်ိုလဝ်ဝွံ။ (ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်အာနူဂ့်။ ယေန ဟေတုနာ၊ ယြဲဟ့ုိတ်။ ။(ပ)။ ။ သော ပစ္စယော၊ ငဲ။ ကော၊ ရော။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကတတ္တာ စ၊ ကို့။ ။ (ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော တော ဂေါတမဿ၊ ဒဒက်တ်ကို့တ့ုိပိုန်ဂေါတမဂ့်။ (ဝါ) မိန်။ သံခိတ္တေန၊ ဗွဲခမ္မောန်။ ဘာသိတဿ၊ ဧ့ုံမဂပ်ဝ် တွံလဝ်တဲ့။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဗွဲတြး။ အတ္ထံ၊ နှအရထအဓိပ္ပါယ်။ အဝိဘတ္တာသ၊ ဧ့ုံမဟ ဂပ်ဝ်ပါ်ပရုံ။ က္လမဿ၊ ဒဒက်တ်ကို့ဓရ်ဝွံ။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဗွဲတြး။ အတ္ထံ၊ နှ။ အဟံ၊ ငဲအဲ ဦက်။ နှ ခေါ ဇာနာမိ၊ ပုံ့ဟွံတီရ။ သာဓု၊ ပုံ့အာတ်အခေါင်ရ။ ယထာ၊ ယြဲနအာကာ ရမွဲ့။ ဒေသိယမာနေ၊ နကြို။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ဒဒက်တ၊ (ဝါ) မိန်။ သံခိတ္တေန၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ငဲ။ အာဇာနေယျံ၊ ဂဇ္ဇတီကေတ်မာန်ရ။ တထာ၊ နကိုံအာကာရ အဲ မတီကေတ်မာန်ဂ့်။ ဘဝံ ဂေါတမံ၊ ငဲ။ မေ၊ ကုအဲဦက်။ ဓမ္မံ၊ နှဓရ်။ ဒေသေတု၊ သြဝ်...တွံညိ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ တေန ဟိ၊ ဟ့ုိတ်ပွမအာတ်အခေါင် သွက်ဂွံတွံ ဗွဲတြးစိ။ (ဝါ) ပုံ့ အဲတ့ုိက်ဗ္ဘောန်ရ။ ။[ဥယျောဇနတ္ထနိပါတ်]။ ။ တွံ၊ ငဲ။ က္လမံ ဓမ္မံ၊ နှဓရ်ဝွံ။ သာဓု ကံ၊ ဗွဲမ္မးရး။ ။[အရထသုန္ဒရ]။ ။ (ဝါ) ဗိုန်နှဗတ်တ်။ ။[အရထဒဠ္ဍကမ္မ]။ ။ (ဝါ) နကိုံအဲမတ့ုိက်ဗ္ဘောန်။ ။[အရထအာဏတ္တိ]။ ။ သုဏာဟိ၊ သြဝ်...ကလင်ညိ။ မနသိ၊ ပ့ဲစုိတ်။ ကရောဟိ၊ သြဝ်...စွံလဝ်ညိ။ ။[ပ့ဲသီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ ထပ်စုတ် ပါဠိသေသတဲ့ ပွံက်နယ်တ့ုဟ်ဂမ့ျိုင် နွံတ်ဏီရ။ ပ့ဲဒ့ုဲဂွံတုန် သုတ်အဋ္ဌကထာဝွံလေဝ် ဟွံပံက်၊ ဗွိက်ဇော်မံင် ဟွံသေင် ထေင်တဲ့ သ့ုးစွံလဝ်ရ]။ ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်အဲ တွံရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော၊ ယွံတ့ုိပိုန်။ ဓ္ဍံ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ က္ကတိ ခေါ၊

ရသင်္ဘံဝွံဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုကျ်ာ်တြဲ။ ဝစနံ၊ နှ်။ ပစ္စသောသိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ ခေါ၊ အတိုင်အဲတွံလဝ်ဂ့်ဟောင်။ ကတတ္တာစ၊ ကီ။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်အာန္ဒဂ့်။ ကွာဓ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။

၁၈။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ငတ္ဘီပိုန်အာနန်။ ။(ပ) ဘဂဝန္တံ၊ နှ်ကျ်ာ်တြဲ။ အဘိဝါဒေတွာ၊ လော့ဝ်ပွဲမရှေ်သေ့ရဂ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ နိသိန္နံ၊ ဧဲ့။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ နှ်တ္ဘီပိုန်အာနန်။ ဘဂဝါ၊ ငှ။ ဓ္ဝတံ ဝစနံ၊ နှ်။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ၊ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နှ်ကီ။ ။(ပ)။ ။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ နှ်–ကီ။ ဓ္ဝက်သေန၊ ပွဲမွဲသွက်။ (ဝါ) ပွဲစွတ်ဓ္ဝကန်။ ။[ဓ္ဝက+အံသ]။ ။ အကရဏီယံ၊ မဟဂပ်ဝ်သွရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံတွံရ။ ကွာတိ၊ ရသင်္ဘွီ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ ယမိဒံ ယံ ကွာဒံ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ယြုန်–ကီ။ ယမိဒံ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ယြုန်–ကီ။ ယမိဒံ မနောဒုစ္စရိတံ၊ ယြုန်–ကီ။ ဓ္ဝက်သေန၊ နကီ။ အကရဏီယံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဘဂဝတာ၊ မိန်။ အက္ခာတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ အကရဏီယော၊ ဧ့ံမဟဂပ်ဝ်ကွောန်။ တသ္မိ၊ နှ်အကုသိုလ်ဒုစရိုတ်ဂ့်။ ကယိရမာနေ၊ နကြိ။ ကော၊ မူရမွဲ။ အာဒီနဝေါ၊ နှ်ဒုဟ်။ (ဝါ) ငှ။ ပါဋိကင်္ခီ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နွံပွိုက်ဂ့်ရော။ (ဝါ) ဒှ်ဘုံစွတ်ဓ္ဝကန်ဂ့်ရော။ ကွာတိ၊ ရသင်္ဘွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ယမိဒံ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ယြုန်–ကီ။ ။(ပ)။ ။ အကရဏီယံ၊ ရုဂ့်ဒ။ မယာ၊ မိန်။ အက္ခာတံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အယံ အာဒီနဝေါ၊ နှ်ဒုဟ် ကြုက်သွေးဂတွံ။ (ဝါ) ငှ။ ပါဋိကင်္ခီ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နွံပွိုက်ရ။ (ဝါ) ဒှ်ဘုံစွတ်ဓ္ဝကန်ရောင်။ အတ္တာပိ၊ ငဇကုကီလေဝ်။ အတ္တာနံ၊ နှ်ဇကု။ ဥပဝဒတိ၊ ပ္ဒံစောဲသရပ်ရ။ ဝိညူ၊ ငညးမ္ဟုံကိုပညာဂမ္ဘိုင်။ အနုဝိစ္စ၊ တီညာတ်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ (ဝါ) ပါလုပ်ထဲန့ှတဲ့။ ဂရဟန္တိ၊ ပ္ဒံဟိုဂရိဟ်အိုတ်ရ။ ပါပကော၊ ဧ့ံ။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ငဂလာန်ပရိုင်မဂပ်ဝ်ဟိုဂရိဟ်။ အဗ္ဘဉ္ဇဏ္ဍတိ၊ ပ္ဒံပြုလလောင်တိုန်အာရ။ သမ္မူဠ္ဍော ၁၊ သိုမဝိဝိုင်။ ကာလံ၊ နှ်ပွမချိုတ်။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ယောမသတင်ဒှံင် ပ္ဒဲဒွဲသတိက် ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ် နကိုဝုန်မြဟွံကမွဲက့ံဂမ္ဘိုင် ညံင်ရကုတ်ဗာ်ဒှံင်ကို ဟိုတ်ဂတိနိမိတ်နရက် တွးပြာကတ်ကျင်စိ ရိုညိ ရိုညိ သိုကရဲကျောင်ကြာန်နှ်ပွဲမဖေက်ဂံက်တဲ့ မွးချိုတ်အာရ မိက်ဂး]။ ။(ပ)။ ။ အယံ အာဒီနဝေါ၊ နှ်။ (ဝါ) ငှ။ ပါဋိကင်္ခီ၊ စိုန်။ ကွာတိ၊ ရသင်္ဘွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ) ။ ကရဏီယံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ကရဏီယော၊ ဧ့ံ။ တသ္မိ၊ ပ္ဒဲကုသိုလ်သုစရိုတ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အာနိသံသော၊ နှ်။ (ဝါ) ငှ။ ။(ပ)။ ။ နှ ဥပဝဒတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပသံသန္တိ၊ ပ္ဒံ။ ကလျာဏော၊ ဧ့ံ။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ငှ။ ။(ပ)။ ။ အသမ္မူဠ္ဍော ၁၊ သိုဟ္ဂံဝိဝိုင်။ ။(ပ)။ ။

၁၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကုသလံ၊ နှ်။ ပဇဟထ၊ သြဝ်...ပါကွေံအိုတ်ညိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကုသလံ၊ နှ်။ (ဝါ) ငှ။ ပဇဟိတုံ၊ တ္ဘဟ်နပွမပါကွေံ။ သက္ကာ၊ စိုန်

သွဟ်အစော်ရ။ ။[ပါသ္ဒးကေ့်မွး ဒ်မာန်၊ သ္ဒးကေ့်ဂွံရ မိက်ဂး]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကုသလံ၊ န်။ ပဇဟိတုံ၊ တ္ဂဟ်။ သက္ကာ၊ င်မသွဟ်အစော်မာန်။ နော စ အဘဝိဿ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရဟွံဒ်မွး။ အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထာတိ၊ ခမီတံ အကုသိုလ်ဂ့် ပါအိုတ်ညိ ရုဂ့်ဒ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဟံ၊ င်အဲ။ နှ ဝဒေယျံ။ ဂဇ္ဈဟွံတွံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ္မာ၊ ယြေဟိုတ်။ စ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်။ အကုသလံ၊ န်။ ပဇဟိတုံ၊ တ္ဂဟ်။ သက္ကာ၊ စိုန်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထာတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံတွံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ ကျဒံ အကုသလံ၊ န်။ ပဟီနံ၊ င်ဂပ်ဝ်ပါတု။ သမာနံ၊ နကြိ။ အဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဟွံမွဲကိုဒတုံဖိုကို။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဂဟ်နဒိုက်ကို။ သံဝတ္တေယျ၊ ဂဇ္ဈဒ်မွး။ ။(ပ)။ ။ ဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတုံဖိုကို။ သုခါယ၊ တ္ဂဟ်နတသိုက်ကို။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံက္ဆိဒ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ ကုသလံ၊ နကုသိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) င်။ ဘာဝေတုံ၊ တ္ဂဟ်။ သက္ကာ၊ င်။ နော စ အဘဝိဿ၊ မွး။ ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထာတိ၊ ခမီတံ ကုသိုလ်ဂ့် ကိုဇော်ပွဝ်အိုတ်ညိရုဂ့်ဒ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဟံ၊ င်။ နှ ဝဒေယျံ၊ ဂဇ္ဈ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ ကျဒံ ကုသလံ၊ နှ်။ ဘာဝိတံ၊ င်မဂပ်ဝ်ကိုဇော်ပွဝ်။ သမာနံ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။

၂၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွေ၊ ဧုံမန့်ဓါပြကာအိုတ်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ င်သဘ်ဓရ်ဂမ့်ဂိုင်ဝွံ။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုသာသနာ မတွံဂး ဓရ်ညးသပ္ပရိဟ်။ သမ္မောသာယ၊ တ္ဂဟ်နဝိဝိင်ဟိုတ်မဲ့။ အန္တရဓာနာယ၊ တ္ဂဟ်နကေ့်ဗ္ဒန်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပ္ဒံက္ဆိဒ့်အိုတ်ရ။ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ့်ဂိုင်မွးဂ့်။ ကတမေ၊ ညးဧုံအိုတ်ဂ့်ရော။ ဒုန်ဒ်ကွိတ္တံ၊ ဧုံမဂပ်ဝ်စွံပ္ဘန်လဝ် ပွဲစိုတ် ဗွဲဟွံဒးရး။ (လွေင်ကွာကြဗ္ဘေတ်)။ ။ ပဒဗျဥ္ဇနံ စ၊ နှ်ပါဠ္ဍိ မတွံဂး ပိုဒ်ဗျဥ်ကို။ (ဝါ) နှ်ပါဠ္ဍိပိုဒ် မလေပ်စ္ဆောန်ထွး သွပြာကတ်ကိုအရထကို။ ။[ဒု၊ ဗွဲဟွံဒးရး+နိကွိတ္တ=ဧုံမဂပ်ဝ်စွံပ္ဘန်လဝ်+ဗျဥ္ဇန=ဧုံမလေပ်စ္ဆောန်ထွး သွပြာကတ်ကိုအရထ+ပဒ=ပိုဒ်–ပါဠ္ဍိ]။ ။ ဒုန်ဒ်ကေ၊ ဧုံမဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂျင် စွံပ္ဘန်လဝ် ပွဲစိုတ် ဗွဲဟွံဒးရး။ ။(လွေင်ကွာကြဗ္ဘေတ်)။ ။ အတ္ထော စ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ကိုရောင်။ ။[အရထအဓိပ္ပါယ် ပံက်ထွးဗွဲကြး မတွံဂး အဋ္ဌကထာ ရောင်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုန်ဒ်ကွတ္တသ၊ ဧုံ။ ပဒဗျဥ္ဇနသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အတ္ထောပိ၊ င်အရထအဓိပ္ပါယ်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နှ်။ ဒုန်ဒယော၊ င်မဂပ်ဝ်ပံက်ထွးပ္ဍိတ် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ (ဝါ) ရေင်တ္ဂျင်ပ္ဍိတ်တဲ့ င်မပံက်ထွးဟွံမာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ပိုဒ်ပါဠ္ဍိဂမ့်ဂိုင် ဟိုတ်မစ္စတ်ပ္ဍိန်လဝ်ပါင်တိုက် ဂတကြဂတးလွေင်ဗ္ဘေတ်မှာ မွးပံက်ထွးအရထအဓိပ္ပါယ်ပါဠ္ဍိ မိက်ဂွံသွး (အဋ္ဌကထာ)ဂ့် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်ရ။ ဟွံသေင်မွး မုလေဝ်ပံက်ထွးဟွံမာန်မိက်သွး။ မညီသာကိုအဋ္ဌကထာ မုက်လိက်(၂၄–ကို ၃၄၂) ဝွံ ပွဲဒုန္နယ–နီဓာတ်ဂ့် တွံအရထ နီဟရဏရ။ ဒုက္ခေန နေတဗ္ဗော နီဟရိတွာ ကထေတဗ္ဗောတိ ဒုန္နယော။ မွဲနယ်–နေတဗ္ဗော နီဟရိတွာ

ကထေတုံ သက္ကုဏ်ေယျာတိ နယော၊ န နယော ဒုန္ဓယော–သွဝိဂ္ဂဟညြ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွေ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ကြမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ်ိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

၂၁။ ။ ဍ္ဍတိယာ၊ တွုဟ်နပွမတန်တ်။ အသမ္မောသာယ၊ တွုဟ်နပွမဟွံဝိဝိင်။ အနုန္တရမာနာယ၊ တွုဟ်နဟွံကွေံဗွန်။ ။(ပ)။ ။ သုနိကွိတ်ဘ်၊ ဧုံမဂပ်ဝ်စွံပ္ပန်လဝ် ပွဲစိုတ် ဗွဲမွဲးရး။ ပဒဗျဒ္ဓနံ စ၊ နှ–ကျိ။ သုနီတော၊ ဧုံမဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂုင် စွံပ္ပန်လဝ် ပွဲစိုတ် ဗွဲမွဲးရး။ အတ္ထာ စ၊ အရထကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သုနယော၊ ငမဂပ်ဝ်ပံက်ပ္ပိတ် ဗွဲမလေဲသွာ။ ဟောတိ၊ ပုံဒ္ဒိရ။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယော၊ ဧုံဒမရနုက်ကိုစ၊ အဓိကရဏဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။ ။

၃–ဗာလဝဂ်

၂၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာလာ၊ ငညြးမဒိုဟ်ဓိဂမ်ိုင်။ ကြမေ ဒွေ၊ စါဂမ်ိုင်ဝွံရောင်။ (ပ)။ ။ ယော၊ ယြဲငပူဂိုလ်မွဲ။ အစ္စယံ၊ နှဒုဟ်။ အစ္စယတော၊ ဒုဟ်ရုဂ့်ဒ။ နှ ပသဿတိ၊ ပုံဟွံညာတ်ရ။ သော စ၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်ကိုး။ ယော၊ ယြဲငပူဂိုလ်မွဲ။ အစ္စယံ၊ နှ်။ ဒေသေန္တသ၊ ကုညြးမဒုင်ဝန်။ (ဝါ) ကုညြးမအာတ်ကလံ သိုမဒုင်ဝန်ယိုက်ဒဏ်။ ယထာဓမ္မံ၊ ဗွဲမဗဗွဲသဘ်ဧုံစွတ်။ နပွငိုဂ္ဂဏ္ဍာတိ၊ ပုံဟွံဂိုင်ကေတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဟွံအေင်ဒုင်ဟွံသွးအခေါင်ရ။ သော စ၊ ပူဂိုလ်ဂ့်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာလာ၊ ငှ။ ကြမေ ဒွေ၊ ရောင်။ ကြတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဏ္ဍိတာ၊ ငညြးမ့ုံကိုပညာဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပသဿတိ၊ ပုံး။ ။(ပ)။ ။ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာတိ၊ ပုံဂိုင်ကေတ်ရ။ (ဝါ) ပုံးအေင်ဒုင်သွးအခေါင်ရ။ ။(ပ)။ ။

၂၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမေ ဒွေ၊ ငပူဂိုလ်စါဂမ်ိုင်ဝွံ။ တထာဂတံ၊ နှ်ကျာ်တြဲ။ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊ ပုံဓလိုဖ္ဖိုက်တဲ့ ဟိုသွးတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံးဟိုသွး ဟွံဧုံစွတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ) ဒုဋ္ဌော၊ ဧုံဒမိန်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ ဒေါသန္တရော၊ ဧုံမ့ုံကိုဒေါသ မသတင်ဒုံင် ပွဲအပွဲစိုတ်။ (ဝါ) ဧုံမ့ုံကိုစိုတ်မစိုန်သကိုကျောံဒေါသ။ ပုဂ္ဂလော ဝါ၊ ငှ–ကျိ။ ။[အန္တရေ အဗ္ဘန္တရေ ပတိတော ဒေါသော ယသာတိ ဒေါသန္တရော၊ ဒေါသေန ဝါ သမ္မယုတ္တံ အန္တရံ စိတ္တံ ယသာတိ ဒေါသန္တရော။ ပွဲနယ်ကွာ အန္တရသဒ္ဒါ တွံအရထအဗ္ဘန္တရကို၊ ပွဲနယ်ကြ အရထစိုတ်ကိုရ]။ ။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ နကိုကွေတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲဟွံဒးရး။ သဒ္ဓါ၊ ဧုံမ့ုံကိုပွမလျှင်ဖြုင်သ္ဒိုက် မလောန်ကာဲ။ (သိုဟွံမွဲကိုဉာဏ်)။ ပုဂ္ဂလော ဝါ၊ ရောင်။ ။[ပတ်ဉနူသော်တဲ့ အလုံခန္ဓကာယကျာ်တြဲမွဲဂ့် ဒ့်လောကုတ္တိဖအိုတ်ဟောင်ရ၊ တရ်ဇော်ကျာ်တြဲဂ့် မောဝ်ပူးတ်ရ၊ နမပ္တံ(ကထာဝတ္ထု–၄၀၈)သာ်ဝွံ ပူဂိုလ်လ့ိုဂမ်ိုင် နမလျှင်ဖြုင်သ္ဒိုက်လောန်ကာဲ သိုဟွံမွဲကိုဉာဏ် ဟိုသွးဟွံမွဲကိုယုတ္တိအိုတ်ရ]။ ။

၂၄၊ ၃၀။ ။ ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ တထာဂတေန၊ မိန်။ အဘာသိတံ။ ။(ပ) [ရံဉ်ခုကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၂)တေံညိ]။ ။ ဒီပေတိ၊ ပုံဟိုသွးရ။ သော စ၊ ဉ် ပူဂိုလ်ဂ့်ကို။ ။(ပ)။ ။ နာဇ္ဈာစိက္ခန္တိ၊ ပုံဓလိုဖ္ဆိုက်တဲ့ ဟွံဟိုအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဟွံဟို ဟွံဘုံစုတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နေယျတ္တံ၊ ဧံမွံကိုအရထအဓိပ္ပါယ် ရေင်တ္ဂုင်တဲ့ မဂပ်ဝ်တီကေတ်။ (နူပါဠိတ္ထဟ်)။ သုတ္တန္တံ၊ နှ်သုတ်ကို။ နီတတ္ထော၊ ဧံမွံကိုအရထ အဓိပ္ပါယ် မဂပ်ဝ်စ္ဆောန်ထွးတိုက်ရိုက်။ သုတ္တန္တောတိ၊ သုတ်ရုဂ့်ဒ။ ဒီပေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တသ၊ ဒဒက်တက်ိုညး မွံကိုပွသရံပါပ် မဂပ်ဝ်ကြောပ်ဗွန် လဝ်။ ။[ကမ္မမေဝ ကမ္မန္တော၊ အန္တသဒ္ဒါ အရထဟွံမွဲ၊ ပဋိစ္ဆန္နော ကမ္မန္တော ယေနာတိ ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော]။ ။ နိရယော ဝါ၊ ခန္ဓဘုံနရက်, သတ်နရက်ကို။ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ၊ ခန္ဓတိရစ္ဆာန်ကို။ ။[ဘုံဌာန ဟွံမွဲ]။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒွိန္နံ၊ ဧံမဒ္ဒ်စါအိုတ်။ ဂတီနံ၊ ပွောဝ်ကိုဘုံခန္ဓ မဂပ်ဝ်အာစိုပ်ကွ်ဒ်ဒ့ဂမ့်ဉ်။ အညတရာ၊ ဧံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဂတိ၊ နှ်ဘုံခန္ဓမဂပ်ဝ်ကွ်ဒ်ဒ့်။ ပဋိကခီ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နွံပွိက်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တသ၊ ဒဒက်တက်ိုညး ဟွံမွဲကိုပွသရံပါပ် မဂပ်ဝ်ကြောပ်ဗွန်လဝ်။ ဒေဝါ ဝါ၊ ခန္ဓဒေဝတ်, ဘုံဒေ ဝတ်ကို။ မနုဿာ ဝါ၊ ခန္ဓမ့်ဟ်, ဘုံမ့်ဟ်ကို။ ။[ဒေဝါနံ အယံ(ဂတိ) ဒေဝါ၊ မနုဿာနံ အယံ မနုဿာ]။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒွိန္နံ၊ ။(ပ)။ ။ ပဋိကခီ၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသာ် ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ၊ ဒဒက်တက်ိုညး မွံကွေတ်မဈာရာ။ ။ (ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ၊ ဒဒက်တက်ိုညး မွံကွေတ်မဈံပြ။ ။(ပ)။ ။ ဒုဿီလဿ၊ ဒဒက်တက်ိုညး ဟွံမွဲကိုသီလ။ (ဝါ) နှ်။ ပဋိဂ္ဂါဟာ၊ ဉ်ဘုံခန္ဓ မဒုဉ်တဲဂမ့်ဉ်။ နိရယော ဝါ၊ ကို။ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ၊ ကို။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒွေ၊ စါဂကူဂမ့်ဉ်ရောင်။ (ပ)။ ။ သီလဝတော၊ ဒဒက်တက်ိုညးမွံကိုသီလ။ (ဝါ) နှ်။ ။(ပ)။ ။

၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ။[ဒွါဟံ=ဒွေ+အဟံ]။ ။ အဟံ၊ ဉ်အဲ။ ဒွေ၊ ဧံမဒ္ဒ် စါအိုတ်။ အတ္ထဝသေ၊ နှ်ဟိုတ်ဂမ့်ဉ်။ ။[နှ်ဟိုတ် မွံကိုဖို မစပ်ကျော် ဇကုဇကုဂမ့်ဉ် သာ်ဝွံ အရထဝိဂ္ဂဟဋီကာ သွးမာန်ရ။ ဝသ(အဓိန)= ဧံမဆက်စပ်ကျော်ဇကု+အတ္ထ= ဖို(မွံကိုဟိုတ်)။ အတ္ထော (ဖလံ) ဝသော (တဒဓိနဝုတ္တိ) ယသ ဟေတုသာတိ အတ္ထ ဝသော)။ ။ ရံဉ်ပွဲပိုဒ်လိက်(၂၀၁)တေံကိုညိ]။ ။ သမ္မသမာနော၊ ဉ်မညာတ်ကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ အရညဝနပတ္ထာနိ၊ ဧံမဒ္ဒ်ဘာဂြုပ် မ့ိဟ်မအာစိုပ်အောန်တ်အိုတ်။ ပန္တာနိ၊ ဧံမဒ္ဒ်တ္ဂုင်သွေဘဲလောန်။ သေနာသနာနိ၊ နှ်ဘာဒ္ဒဘဲသတိက်ဂမ့်ဉ်။ ပဋိသေဝါမိ၊ ပုံဟုဟာဘဲသိပ်ဂ့်ပ်ရ။ ကတမေ၊ မူရ ဧံမွံယ္ဟုအိုတ်။ ဒွေ၊ ဧံမဒ္ဒ်စါအိုတ်။ အတ္ထဝသေ၊ နှ်။ သမ္မသမာနော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ အရညဝနပတ္ထာနိ၊ ဧံု။ ပန္တာနိ၊ ဧံု။ သေနာသ နာနိ၊ နှ်။ ပဋိသေဝါမိ၊ ပုံ–မွးဂ့်တုန်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တက်ိုဇကု။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ၊ နှ်ဖိုလောကီလောကုတ္တ်ိ မဒ့်ဟိုတ်ကလိဂ့်ပဒတ် ဗွဲတသိုက် ပွဲဘဝဂတမတ်။ သမ္မသမာ

နော စ၊ ငမညာတ်ကေတ် ဗွဲမွးရးကို။ ပစ္ဆိမံ၊ ဧံမန့်ပွဲကြ့။ ဇနတံ၊ နဂကောံခမီ, မွိဟ်။ အနုကမ္ပမာနော၊ ငမဆာန်ဏ္ဍကို။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ အရညဝနပတ္ထာနိ၊ ဧံု။ ပန္တာနိ၊ ဧံု။ သေနာသနာနိ၊ နိ။ ပဋိသေဝါမိ၊ ပ္ဒံု။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဒွေ၊ ဧံု။ ကွမေ အတ္ထဝသေ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။

၃၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ၊ ဧံုမန့်ပွဲသွက်ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံုမတ္ထိလုပ်လွိဟ်ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငြ–ဂမ္ဒိုင်။ ကွမေ ဒွေ။ ။(ပ)။ ။ သမထော စ၊ သမာဓိကို။ (ဝါ) သမာဓိ မလေပ်ကိုပလိုတ်ကေ့ဂါလေသ မစ္ပေ့စးကို။ ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုရောင်။ (ဝါ) ဉာဏ်မလေပ်သို့မှာ် ဗွဲအကာဲအရာတွေင် မပ္ပံုဓရ်သခီ ရဂမ္ဒိုင် ဟွံဗိုန်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမထော၊ ငသမာဓိ။ ဘာဝိတော၊ ငမဂပ်ဝ်ကို ဖ့ော်ပွဝ်။ သမာနော၊ နကြ့။ ကံ အတ္ထံ၊ မူရ နိဖို့မွဲ။ အနုဘောတိ၊ ပ္ဒံုကိုစိုပ်ဒတဲုရော။ စိတ္တံ၊ နိမဂ်စိုတ်။ ဘာဝီယတိ၊ ပ္ဒံုဂပ်ဝ်ကိုဖ့ော်ပွဝ်ရ။ စိတ္တံ၊ ငမဂ်စိုတ်။ ဘာဝိတံ၊ ငမဂပ်ဝ် ကိုဖ့ော်ပွဝ်။ သမာနံ၊ နကြ့။ ။(ပ)။ ။ ယော ရာဂေါ၊ ယြဉ်သဘ်ပွမထ့ေနိစပ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံု။ သော ရာဂေါ၊ နိသဘ်ပွမထ့ေနိစပ်ဂ့်။ ပဟီယတိ၊ ပ္ဒံုဂပ်ဝ်ပါရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိပဿနာ၊ ငြ။ ဘာဝိတော၊ ငြ။ သမာနော၊ နကြ့။ ။(ပ)။ ။ ပညာ၊ နိမဂ်ပညာ။ ။(ပ)။ ။ ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ ယြဉ်မောဟ ဟွံလေပ်တီကေတ် မပ္ပံ ကိုဓရ်သစ္စ ပနိပြကာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံု။ ။[ပွဲဋီကာ ဗုဒ္ဓါဒီသု အဋ္ဌသု–သာ်ဝွံ ပါဋ္ဌလိုရ။ ဟိုတ်ဟွံဒ့ိအရာဌာနသ့ေဟ်ပွာ ဝိစိကိစ္ဆာစိ မညီသာကျဲာ ပါဋ္ဌိအဘိဓရ် မပ္ပံကိုဒုက္ခေ အညာဏ်တဲု ဒုက္ခာဒီသု အဋ္ဌသု သာ်ဝွံ မွးနွံရ]။ ။ သာ အဝိဇ္ဇာ၊ နိ။ ပဟီယတိ၊ ပ္ဒံု။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂုပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ ငဒမိန်ရာဂ မဂပ်ဝ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်။ (ဝါ) ငမ္ဒးဒုငြ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်ကိုရာဂ။ ဟုတ္တာ ဝါ၊ ဒ့ိတဲုကို။ စိတ္တံ၊ ငမဂ်စိုတ်။ နဝိမုစ္စတိ၊ ပ္ဒံုဟွံတိတ်ဗွး။ ပ္ဒံုဟွံက္ကိုဒ့ိက္ကငြ်ရ။ အဝိဇ္ဇုပက္ကိလိဋ္ဌာ၊ ငဒမိန်ရာဂ မဂပ်ဝ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်။ ဟုတ္တာ ဝါ၊ ကို။ ပညာ၊ နိမဂ်ပညာ။ နဘာဝီယတိ၊ ပ္ဒံုဟဂပ်ဝ်ကိုဖ့ော်ပွဝ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွတိ ခေါ၊ ရသာ်ဝွံ ဟောင်။ ရာဂဝိရာဂါ၊ ဟိုတ်ပွမပလိုပလာ်ဖအိုတ်ကေ့ဂါရာဂ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ငအရဟတ္တ ဖိုလ်သမာဓိစိုတ် မတိတ်ဗွးနူကိလေသ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံု။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ၊ ဟိုတ်ပွမပလို ပလာ်ဖအိုတ်ကေ့ဂါအဝိဇ္ဇာ။ ပညာဝိမုတ္တိ၊ ငအရဟတ္တဖိုလ်ပညာ မတိတ်ဗွးနူကိလေသ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံု။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၄–သမစိတ္ထဝဂ်

၃၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝေါ၊ ကုမ္ဘးတံညးဂမ္ဒိုင်။ အသပ္ပါရိသဘူမိဉ္စ၊ နဘုံဒတန် ညးမယုတ်မာကို။ (ဝါ) နိသဘ်ပကတိ ညးမယုတ်မာဂမ္ဒိုင်ကို။ သပ္ပါရိသဘူမိဉ္စ၊ နဘုံဒ တန် ညးသပ္ပရိဟ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) နိ–ကို။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်တွံရ။

တံ၊ နဓရ်ပရ္ဟုပရာ ဌာနဘုံဒ္ဒန်ဓါဂ့်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ သုဏာထ၊ ဩဝ်...ကလင်အိုတ်ညိ။ မနသိကရောထ၊ ဩဝ်...ပ္ဟောပ်ဂုံစိုတ်အိုတ်ညိ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ဍဝံ ဘန္တေ၊ ခိုဟ်သန်ရကျာ်။ ။(မွဲနယ်)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိပိုန်။ ဓ္ဍဝံ၊ ခိုဟ်သန်ရကျာ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခ။ ဝ်ခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်။ ဝစနံ၊ နဂလာန်။ ပစ္စဿောသုံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသပ္ပုရိသဘူမိ၊ မ္ဂဂ့်။ ကတမာ စ၊ ညးခ္ဍံဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ဝ်ညးမယုတ်မာ။ အကတညု။ ဝ်ဟွံလေပ်တီကေတ် ဂုဏ်ညးသ္ဆာင် မကေင်ပတုံလဝ်။ အကတဝေဒီ၊ ဝ်မသ္ပြာကတ်တုံ ဟွံလေပ်တီကေတ် ဂုဏ်ညးသ္ဆာင် မကေင်ပတုံလဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။[ကတ=ဂုဏ်ညးသ္ဆာင် ကေင်ပတုံလဝ်သွက်ဇကု +နဝေဒီ= သ္ပြာကတ်တုံ ဟွံလေပ်တီ၊ ပ္ဒဲလ္ဒေဒ်ဝ်ပရိသာတ် ဓမံက်ဟ္ဂိုပ္ဍိတ်ဟွံမာန်မိက်ဂး]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ အကတညုတာ၊ ယြဉ်ဒဒှ်ဟွံလေပ်တီကေတ်ဂုဏ် ညးသ္ဆာင်မကေင်ပတုံလဝ်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ အကတဝေဒိတာ၊ ယြဉ်ဒဒှ် သ္ပြာကတ်တုံ ဟွံလေပ်တီကေတ် ဂုဏ်ညးသ္ဆာင်မကေင်ပတုံလဝ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓ္ဍတံ၊ နဒဒှ်ဟွံလေပ်တီကေတ်ဂုဏ် ညးသ္ဆာင်မကေင်ပတုံလဝ်ဂ့်။ အသဘ္ဒိ၊ ဝ်ညးယုတ်မာဂမ္ဂိုင်။ ဥပညာတံ၊ ပ္ဒုံပြာပ်အာတုံ ဂပ်ဝ်တီဗွဲအစောံ ပွမထိုင်သးရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒိဒံ အကတညုတာ၊ ယြဉ်။ ယဒိဒံ အကတဝေဒိတာ၊ ယြဉ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ကေဝလာ၊ ခ္ဍံမဒှ်အိုသို့။ ဓ္ဍသာ၊ ဝ်ဒဒှ်ဟွံလေပ်တီကေတ်ဂုဏ် ညးသ္ဆာင် မကေင်ပတုံလဝ်ဂ့်။ အသပ္ပုရိသဘူမိ၊ မ္ဂဃ့်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သပ္ပုရိသော စ၊ ဝ်ညးသပ္ပုရိဟ်မ္ဂးတုန်။ ကတညု။ ဝ်မလေပ်တီဂုဏ်။ ကတဝေဒီ၊ ဝ်သ္ပြာကတ်တုံ မလေပ်တီဂုဏ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒိဒံ ကတညုတာ၊ ယြဉ်ဒဒှ်။ ယဒိဒံ ကတဝေဒိတာ၊ ယြဉ်ဒဒှ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓ္ဍတံ၊ နဒဒှ်မလေပ်တီကေတ်ဂုဏ် ညးသ္ဆာင်မကေင်ပတုံလဝ်ဂ့်။ သဘ္ဒိ၊ ဝ်ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ဥပညာတံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၃၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွိန္ဒံ၊ နဴပူဂိုလ်ဓါဂမ္ဂိုင်။ နဴ သုပ္ပတိကာရံ၊ နဴပွမဟွံကလေင် သွဂုဏ် ဗွဲမလေဝဲသွာ။ (ဝါ) ဆာပ်ပရေဂုဏ် ဗွဲမလေဝဲသွာဟွံမာန်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ်အဲ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒုံတွံရ။ ကတမေသံ ဒွိန္ဒံ၊ မူရ ပူဂိုလ်ဓါဂမ္ဂိုင်ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ မာတု စ၊ မိအံက်ကို။ ပိတု စ၊ မအံက်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုတ္တော၊ ဝ်ကောန်။ ဝဿသတယုကာ၊ ဝ်မ္ဂုံကိုအာယုက်မွဲကွံ။ (ဝါ) ဝ်မသ္ဂးဂွံဂဝ် ပ္ဒဲကာလဒ္ဒန်အာယုက်မွဲကွံ။ ဟုတွာ၊ တုံ။ ဝဿသတဇီဝီ၊ သိုမတန်တ်လုက်အာယုက်မွဲကွံ။ ဓ္ဍကေန၊ ခ္ဍံမဒှ်မွဲလွာ်။ အံသေန၊ ပ္ဒဲပူးပါ။ မာတရံ၊ နဴမိအံက်။ ဌပေတွာ၊ စ္ဆိတ္တန်လဝ်တုံ။ ပရိဟရေယ္ယ။ ဂဇ္ဈက္ကောန်ဓိတ်သွလွီပရာရ။ ဓ္ဍကေန၊ ခ္ဍံ။ အံသေန၊ ပ္ဒဲပူးပုင်။ ပိတရံ၊ နဴမအံက်။ ဌပေတွာ၊ တုံ။ ပရိဟရေယ္ယ။ ဂဇ္ဈ။

စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ သော၊ ငကောန်ဂ့်။ နေသံ၊ နံမိမစါမ့ုံလ္ဂျူပ္မးဂမ့ိုင်ဂ့်။ ဥစ္ဆာဒန ပရိမဒ္ဒန နှာပန သမ္မာဟနေန၊ နပွမလံက်လေတ်စ္ဒန်, ပွမဆိုန်ပတ်ဖိုင်တဲ, ပွမဖုံကိုဥ်ာ် လွဟ်ဥ်ာ်ဂမ်ဖ်, ပွမတံင်ပ္မးကိုဖိုင်တဲ။ ဥပဒ္ဒာနံ၊ နံပွမက္ကောန်စိုတ်။ ကရေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ စ၊ ဆဂ့် ဟွံသေင်ဏီ။ တေ၊ ငမိမစါဂမ့ိုင်ဂ့်။ တတ္ထေဝ၊ ပ္ဒဲလ္ဂျူပ္မးကောန်တံဂ့်ဟောင်။ နိသိန္နာ၊ သို မဂ့ံဒုံင်အိုတ်။ မုတ္တကရီသံ၊ နံတြဲဖ္ဒော်, တြဲသွတ်။ စဇေယျုံ၊ ဂဗ္ဘသွးကွံအိုတ်မ္ဂး။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံပိ၊ စိုန်သွလွီပရာသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ မာတာပိတူနံ၊ ကုမိမစါဂမ့ိုင်။ ကတံ ဝါ၊ ငမဂပ်ဝ်ပတုံဂုဏ်ကို။ ပဋိကတံ ဝါ၊ ငမဂပ်ဝ်ကလေင်ပတုံဂုဏ်ကို။ (ဝါ) ငမဆာပ်ပရေ ဂုဏ်တုံကို။ န တွေဝ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့ဟွံမာန်ဏီဟောင်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ ပဟူတရတ္တရတနာယ၊ ခ့ုံမ့ုံကိုရတ်သ့ိုက် မ့ိုက်မဂ့ိုင်။ ဣမိသာ မဟာပထဝီယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုတိဖ္ဒော်ဝွံ။ (ဝါ) ပ္ဒဲ။ မာတာပိတ ရော၊ နံမိမဂမ့ိုင်။ ဣသရာဓိပစ္စေ၊ ခ့ုံမ့ုံကိုဒဒ့်ဖ္ဒော် မတွံဂးညးအုပ်ဓုပ်။ (ဝါ) ခ့ုံမ့ုံကို ပွမသွညးဖ္ဒော်အုပ်ဓုပ်။ [ဣသရာ စ တေ အဓိပတယော စာတိ ဣသရာဓိပတ ယော၊ ဣသရာဓိပတိနံ ဘာဝေါ ဣသရာဓိပစ္စံ၊ တံ အသ ရဇ္ဇသ အတ္ထိတိ ဣသရာဓိပစ္စံ၊ ရံင်တိကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(ဂ၁) ဥပေါသထသုတ်တေံညိ]။ ။ ရဇ္ဇ၊ ပ္ဒဲဒ့်သ့ိုင်စက္ကဝ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲကဆံင်သ့ိုင်စက္ကဝ်။ ပတိဋ္ဌာပေယျ၊ ဂဗ္ဘကိုတန်တ်ရ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံပိ၊ စိုန်ကိုတန်တ်သာ်ဝွံကိုလေဝ်။ မာတာပိတူနံ၊ ။(ပ)။ ။ နတွေဝ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ ငပွမဒ့်ဟွံမာန်သာ်ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲရောမ္ဂး ဂ့်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မာတာပိတရော၊ ငမိမဂမ့ိုင်။ ပုတ္တာနံ၊ ကုကောန်ဂမ့ိုင်။ ဗဟု ကာရာ၊ စိုန်မ့ုံကိုဂုဏ်ဥပကာဂ့ိုင်အိုတ်ရ။ ပုတ္တာနံ၊ နံ။ အာပါဒကာ၊ စိုန်ကိုအာစိုပ် ပွမ ဖ္ဒော်တိုန်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မင်မွဲလဝ် ညံင်ဂွံဖ္ဒော်တိုန်အိုတ်ရ။ ပေါသကာ၊ စိုန်လွီလွတ် ဖျုင်လဝ်ဥ်ာတ့်အိုတ်ရ။ ဣမသ လောကဿ၊ နံလောကဝွံ။ (ဝါ) နံအာရီခိုဟ်ပရေံ နူလောကဝွံ။ ဒသေတာရော၊ စိုန်လေပ်သွတ်အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ့်ရောင်။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ ခေါ၊ နယ်ဆာပ်ပရေဂုဏ်မာန်ဂ့် ဒးစ္ဂောန်ထွးမ္ဂးတုန်။ ယော၊ ယြဲ ငကောန်မွဲ။ အဿဒ္ဓေ၊ ခ့ုံဟွံမွဲကိုဓရ်သဒ္ဓါဏီအိုတ်။ မာတာ ပိတရော၊ နံမိမဂမ့ိုင်။ သဒ္ဓါသမ္မဒါယ၊ ပ္ဒဲပွမဍ္ဍိုက်ပေင်ကျံဓရ်သဒ္ဓါ။ သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒံကိုဂိုင်ကေတ်ဗွဲမ္ဒးရးရ။ နိဝေသေတိ၊ ပ္ဒံကိုလွောဝ်လုပ်ရ။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ပ္ဒံကိုတန်တ်ရ။ ဒုသီလေ၊ ခ့ုံဟွံမွဲ ကိုသီလဏီအိုတ်။ မာတာပိတရော၊ နံ။ သီလသမ္မဒါယ၊ ပ္ဒဲပွမဍ္ဍိုက်ပေင်တ် ကျံသီလ။ (ပ)။ ။ မစ္ဆရီ၊ ခ့ုံမ့ုံကိုပွမသ္သေတ်သပါန် ဟွံကိုဒါန်အိုတ်။ မာတာပိတရော၊ နံ။ စာဂ သမ္မဒါယ၊ ပ္ဒဲပွမဍ္ဍိုက်ပေင်တ် ကျံသွးပွးကိုဒါန်။ ။(ပ)။ ။ ဒုပ္ပညော၊ ခ့ုံဟွံမွဲကို ပညာအိုတ်။ မာတာပိတရော၊ နံ။ ပညာသမ္မဒါယ၊ ပ္ဒဲပွမဍ္ဍိုက်ပေင်တ် ကျံပညာ။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုတ္တာဝတာ၊ နပွမကိုတန်တ် ဂိုင်ကေတ်မ့ုံဗွတ်ဗွတ်ဝွံ။ တေန၊

မိန်ကောန်ဂ္ဂ်။ မာတာပိတူနံ၊ ကု–ဂမ္ဘိုင်။ ကတဉ္စု၊ နှ–ကို။ ပဋိကတဉ္စု၊ နှ–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၃၅။ ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ငိခမီဂေါတမ။ ကိ ဝါဒီ၊ မူရ်ကွေတ်ဝါဒမွဲ မှုံတာ်ဂ့ဂ်ရော့။ ကိမက္ခာယီ၊ မူရ်ဒွေတ်မွဲ မှုံအလေံတုံ့ မတွံတာ်ဂ့ဂ်ရော့။ ဣတိ၊ စိုန်။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဘ်ိရ့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ အဟံ၊ ငိအဲ့။ ကိရိယဝါဒီ စ၊ စိုန်မှုံကိုကွေတ်ဝါဒမွး မဂပ်ဝ်ကွော်နှ် ထေက်ကိုကွော်နှ်ကိုရ့။ အကိရိယဝါဒီ စ၊ စိုန်မှုံကိုကွေတ်ဝါဒမွး မဟဂပ်ဝ်ကွော်နှ် ဟွံ့ ထေက်ကိုကွော်နှ်ကိုရ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ငိ။ ကထံ၊ မူရ် နကိုအကာဲအရာမွဲ့။ (ဝါ) မူရ် နကိုနယ်ဗိုလိုမွဲ့။ ကိရိယဝါဒီ စ၊ စိုန်မှုံကိုကွေတ်ဝါဒ မွး မဂပ်ဝ်ကွော်နှ်လေဝ် နွံတာ်ဂ့ဂ်ရော့။ အကိရိယဝါဒီ စ၊ စိုန်မှုံကိုကွေတ်ဝါဒမွး မဟ ဂပ်ဝ်ကွော်နှ်လေဝ် နွံတာ်ဂ့ဂ်ရော့။ ။[ကြာန္နဂ့် ယထာ မိက်ဝွံကိုအရထမွး ဆက်ကို အရထတုန်–"ယထာ၊ ယြုနအကာဲအရာမွဲ့။ တယိ၊ ငိတ္ဘအဲဂေါတမ။ ဒေသေန္တေ၊ နကြိ တွံနေဝ်။ မယာ၊ မိန်အဲ့။ တံ ဝစနံ၊ ငိဂလာန်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဉာတုံ၊ တ္ဘဟ်နတီ။ သက္ကာ၊ စိုန်သွဟ်အစော်ရ့။ တထာ၊ နအကာဲအရာ အဲသွဟ်အစော်တီမာန်ဂ့်။ မေ၊ ကုအဲဥိက်။ ဒေသေတု၊ ဩဝ်...တွံညိ။" ရဝွံ့ နကိုပါဠိထပ်မဂ္ဂိုင် မွးကိုအရထရ့။ ယထာဂ့် ချပ်ပိုဒ်နှ် ပါတ် ဟွံမွဲကိုအရထတုန် ပါဠိအရထအလုံအိုသို ဟွံဒးကိုအရထရ့]။ ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဘ်ိရ့။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ အဟံ၊ ငိအဲ့။ ကာယဒုစ္စရိတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကာယ ဒုစရိုတ်ကို။ (ဝါ) နှ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ မနောဒုစ္စရိတဿ၊ ဒဒက်–ကို။ (ဝါ) နှ်။ အကိရိယံ၊ နှ်ဒဒ့် မဟဂပ်ဝ်ကွော်နှ်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့တွံရ့။ အနေကဝိဟိတာနံ၊ ဧံ့မှုံတွေင်ပကာရမဂ္ဂိုင် ဟွံက မွဲပြကာအိုတ်။ ပါပကာနံ၊ ဧံ့မယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလာနံ၊ ဧံ့မဒ့်အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) နှ်–ဂမ္ဘိုင်။ အကိရိယံ၊ နှ်ဒဒ့်မဟဂပ်ဝ်ကွော်နှ်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့တွံရ့။ ။[သမ္မန် မဉ္ဇ်ကိုကာယဒုစ္စရိတဿ ကိုသမ္မန္ဓိမွး အကိရိယံ သိုဝိဘတ်ဟွံတုပ် အကံက်အရထတုပ်ဒွံငိရ့။ ဟိုတ်ဂ့်ရ အကံက်အရထ ညဉ်ဟွံဂွံတုပ် အကိရိယပိုဒ်ဂ့် ချပ်ဘာဝပွဓာန်ညိ]။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ စ ခေါ၊ သ္သာင်အာန္နဂ့်။ အဟံ၊ ငိအဲ့။ ကာယ သုစရိတဿ၊ ဒဒက်–ကို။ (ဝါ) နှ်။ ။(ပ)။ ။ မနောသုစရိတဿ၊ ဒဒက်–ကို။ (ဝါ) နှ်။ ကိရိယံ၊ နှ်ဒဒ့်မဂပ်ဝ်ကွော်နှ်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့တွံရ့။ ။(ပ)။ ။ ကုသလာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) နှ်။ ကိရိယံ၊ နှ်ဒဒ့်မဂပ်ဝ်ကွော်နှ်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့တွံရ့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ ဓုဝံ၊ နအကာဲအရာဝွံ့။ (ဝါ) နကိုဗိုနယ်ဝွံ့။ ။(ပ)။ ။ အကိရိယဝါဒီ စ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၃၆။ ။ အထ ခေါ၊ ပုံ့။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ ဧံ့မှုံယွုံအနာထပိဏ္ဍိက။ ဂဟပတိ၊ ငိသမ္ဗေဟိ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဗိပိုန်။ လောကေ၊ ပွံ့လိုက်။ ဒက္ခိဏေယျာ၊ ငိပူ ဂိုလ်မထေက်ကိုဒုင်ဒါန်ဂမ္ဘိုင်။ ကတိ နု ခေါ၊ မူရ်မွဲ မှုံတာအိုတ်ဂ့်ရော့။ စ၊ သ္သာင်အာန္နဂ့်။

ကတ္ထ၊ မူရ ပဲ့ပူဂိုလ်မွဲ။ (ဝါ) ကု။ ဒါနံ၊ နံဒါန်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ထေက်ကိုံ ကိုဂ့်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဂဟပတိ၊ ယွံသမ္ဗေဟ်။ လောကေ၊ ပွဲ။ ဒက္ခိဏေယျာ၊ ဉ်–ဂမ္ဒိုင်။ သေခေါ စ၊ ပူဂိုလ်သေက္ခထပ့်ကို။ အသေခေါ စ၊ ဉ်ပူဂိုလ်တ္ဒအရှန်ကို။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒေ့၊ စါဂမ္ဒိုင်ရောင်။ စ၊ သ္ဒာင်နူဂ့်။ ဓုတ္ထ၊ ပဲ့ပူဂိုလ်စါဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ကု။ ဒါနံ၊ နံ။ ဒါတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဂဝါ၊ ဉ်ကျာ်တြဲ မဇ္ဈော်ကိုပိုန်။ ကျဒံ၊ နံဓရ်ဒေသနာ မဒ့်စုဏ္ဍိယဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သုဂတော၊ ဉ်ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုဂလာန်မဆဲ။ ကျဒံ၊ နံဓရ်ဒေသနာ မဒ့်စုဏ္ဍိယဝွံ။ ဝတ္တာန၊ တွံတုံ။ အထ၊ ပဲ့ကာလကြ်နူမတွံတုံဂ့်။ သတ္ထာ၊ ဉ်ကျာ်တြဲမဒ့်အ္စာမ်ိုဟ်ဒေဝတ်။ အပရံ၊ ဧံမဒ့်မွဲသ္ဒာင်။ ဓုတံ၊ နံဂါထာဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံပ္ဒန်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်–မွးဂ့်တုန်။ ။

ကျမသ္မိ လောကေ၊ ပဲ့သတ္တလောကဝွံ။ သေခေါ စ၊ ဉ်–ကို။ အသေခေါ စ၊ ဉ်–ကို။ ယဇမာနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမပူဇကိုဒါန်ဂမ္ဒိုင်။ အာဟုနေယျာ၊ စိုန်ထေက်ကိုဒုင် ဒါန်ပစ္စယ် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် ရေင်တ္ဒုင်နင်နူဇမေ့ဂဲဂမ္ဒိုင်။ ။[ရံင်တိကနိုပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၇၁) တေံညိ]။ ။ ဟောန္တိ၊ ပုံ။ တေ၊ ဉ်ပူဂိုလ်သေက္ခ, အသေက္ခဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ကာယေန၊ နကိုံ ကာယကို။ ဝါစာယ၊ နကိုံဂလာန်ကို။ ဥဒ၊ သ္ဒာင်အာနူဂ့်။ မနသာ၊ နကိုံစိုတ်ကို။ ဥဇ္ဈု ဘူတာ၊ စိုန်ဒ့်ပူဂိုလ်လ္ဂူတပ်တးအိုတ်ရ။ တံ၊ နံပူဂိုလ်သေက္ခ, အသေက္ခစါဂ့်။ ယဇမာနာနံ၊ ဒဒက်။ ခေတ္တံ၊ မဒ့်တိဗ္ဘ ဒ္ဒဂဲမတိုပလုမ်မဗီဇကုသိုလ်ရောင်။ ဓုတ္ထ၊ ပဲ့ပူဂိုလ်စါဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ဒိန္နံ၊ ဉ်စေတနာဟိုတ်ပွမကို။ မဟပ္ဖလံ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုဖိုမဂ္ဂိုင်ရ။ ကျတိ၊ ရဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

၃ရ။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နံသမစိတ္တာပဒါသုတ်ဝွံ။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ မေ၊ မိန်အဲဦက်။ သုတံ၊ စိုန်။ ကထံ၊ မူရမွဲ။ သုတံ၊ စိုန်–ဂ့်တုန်။ ။(ပ)။ ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ (ဝါ) ပဲ့ကာလကျာ်တြဲ သွဒတ်ဒုံင် ပဲ့ဘာဇေတဝန်ဂ့်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ဉ်မှာထေရ်သာရိပိုတ်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ပွဲ။ ပုဗ္ဗာရာမေ၊ ပဲ့အရှာံဗုံက်ချင်။ (ဝါ) ပဲ့ဘာပုဗ္ဗာရှိ။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ ပဲ့ပြာသာဒ်ဝိသာခါ မိအံက်မိဂါရ။ ။[ပဲ့ဓကက နိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၂၅၉)တေံညိ]။ ။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံ။ တတြ၊ ပဲ့ပြာသာဒ်ဂ့်။ ဝိဟာရန္တေ၊ ဧံမပဒတ်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ဉ်။ ဘိက္ခူ။ နံ–ဂမ္ဒိုင်။ “အာဝုသော ဘိက္ခဝေ၊ ယွံကောန်တ္ဒခမီတံ။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ “အာဝုသော၊ ယွံတ္ဒီပိုန်။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခူ။ ဉ်။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုမှာထေရ် သာရိပိုတ်။ အာမန္တနံ၊ နံပွမကော်။ ဝါ၊ နံဂလာန်အမိုင်။ ပစ္စဿောသုံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။

အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဒတံ။ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနံ၊ ဧံမ္ဒုံကိုအဇ္ဈတ္တသံယောဇိုန်။ (ဝါ) ဧံမ္ဒုံကိုဇုက် ကာမရာဂသံယောဇိုန် မလေပ်ဒက်ဂြေန်လဝ် ပဲ့ကာမဘဝ မတွံဂးခန္ဓ ရုပ်နာမ်ဇကု။ (ဝါ) ဧံမ္ဒုံကိုဩရမ္ဘာဂိယ ဇုက်သံယောဇိုန်မသုန်ပြကာ မလေပ်ဒက်ဂြေန် လဝ် ပဲ့ကာမဘဝ မတွံဂးခန္ဓရုပ်နာမ်ဇကု။ ပဂ္ဂလဋ္ဌ၊ နံပူဂိုလ်ကို။ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနံ၊

ဧ၌မှုံကိုဗဟိဒ္ဓသံယောဇိန်။ (ဝါ) ဧ၌မှုံကိုဇုက်ရှုပရာဂ, အရှုပရာဂသံယောဇိန် မလေပ်ဒက်ဂြေန်လဝ် ပွဲရှုပ, အရှုပဘဝ မတွံဂး ခန္ဓရုပ်နာမ်မွဲသ္ဘာင်။ (ဝါ) ဧ၌မှုံကို ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယ ဇုက်သံယောဇိန်မသုန်ပြကာ မလေပ်ဒက်ဂြေန်လဝ် ပွဲရှုပ,အရှုပဘဝ မတွံဂး ခန္ဓရုပ်နာမ် မွဲသ္ဘာင်။ ပုဂ္ဂလဉ္စ၊ နှ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဓါဂ့်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲမွဒးရး။ သုဏာထ၊ သြဝ်...။ ။(ပ)။ ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ဝံ အာဝုသော၊ ယွံတ္ဂိုပိုန်ခိုဟ်သန်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခဖူ ငှ်။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ၊ ဒဒက်တ်။ ဝစနံ၊ နှ်ဂလာန်။ ပစ္စသောသုံ၊ စိုန်။ ။[ပွဲအရာမှုံတ်ကို“ဓ္ဝတဒဝေါစ”ဂ့် ထပ်စုတ် ဝစနံတဲ့ ပွဲအရာန္ဒံတ်ကို“အာမန္တေသိ” ဂ့် ထပ်စုတ် အာမန္တနံညိ။ သိုဓါပါဠ်ဍ်ဂ့် “ဝစနံ” မွဲဟေင်လေဝ် စုတ်မာန်ရ]။ ။(ပ)။

အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဂတံ။ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော၊ ဧ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မွးဂ့်။ ကတမော စ၊ ညးဧ၌ဂ့်ရော။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ သီလဝါ၊ ငမှုံကိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ သိုမင်မွဲကွာတ်လဒိုလဝ် ကာယဒွါရ, ဝစီဒွါရ နကိုကွာတ်လဒိုံ မတွံဂးပါတိမောက္ခသီလ။ (ဝါ) သိုမဍ္ဎိုက်ပေင်တ်ကျော်ံ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ သိုမ ဍ္ဎိုက်ပေင်တ်ကျော်ံဒွေတ်, ဒ္ဒွဲမဂင့ေင်။ (ဝါ) သိုမဍ္ဎိုက်ပေင်တ်ကျော်ံဒွေတ် မဗဗွဲကိုခမီကို, ဒ္ဒွဲမဂင့ေင် အာကွၚ်လုပ်တိတ် သွက်မပ်ံကိုပိဏ္ဍာပါတ်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ အဏုမတ္တေသု၊ ဧ၌မှုံဗွတ်ဗွတ်အဏုလက်ကွိုက်။ (ဝါ) ဧ၌မဧျောတ်သွတ် ညံင်အဏုလက်ကွိုက်။ ဝဇ္ဇေသု၊ ပွဲဒုဟ်အကုသိုလ်ဂမ္ဒိုင်။ ဘယဒဿာဝီ၊ သိုမှုံအလေံသိုမ္ဘာ်မွး ဘဲဖေက်ဂံက်။ သိက္ခာ ပဒေသု၊ ပွော်ဝ်ကိုသိက္ခာပိုဒ်ဂမ္ဒိုင်။ တံ တံ သိက္ခာပဒံ၊ နှ်သိက္ခာပိုဒ်ဂ့်ဂ့်။ သမာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်ဗွဲမွဒးရးတဲ့။ (ဝါ) ဒ္ဓိုန်ဂိုင်ကေတ်တဲ့။ သိက္ခတိ၊ ပုံ့ဒွေတ်လုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်– သိက္ခာပဒေသု၊ ပွဲသွက်သီလသိက္ခာဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ နှ်သီလသိက္ခာ မွဒးဒွေတ် လုတ်အိုသို။ သမာဒါယ၊ တဲ့။ သိက္ခတိ၊ ပုံ့။]။ ။

သော၊ ငခမီဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အညတရော၊ ပွော်ဝ်ကိုတြဲပြကာဂမ္ဒိုင် ဧ၌မမိက် ကိုမွဲမွဲ။ ဒေဝနိကာယံ၊ နှ်ဂကော်ံ ကာမာဝစရဒေဝတ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ပြာပ်အာစိုပ်ရ။ (ဝါ) ပွဲက္ခုင်စိုပ်ရ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ တတော၊ နူဂကော်ံသွဝ်ကာမာဝစရဂ့်။ စုတော၊ ငမ စုတိ။ သမာနော၊ နကြို။ အာဂါမီ၊ ငမှုံအလေံ မကလေင်ကွုင် ဗွဲမသွဒတ် ပဋိသန္ဓိ။ ကျတ္ထတ္တံ၊ နှ်ဘုံမွိဟ်ဝွံ။ အာဂန္တာ၊ ငမကလေင်ကွုင် ဗွဲမသွဒတ်ပဋိသန္ဓိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အာဝုသော၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) ပွဲသာသနာဝွံ နဒဒှ်ခမီဖွိုက်ဗပေင်သိက္ခာပိုဒ် စုတိအာတဲ့ ကွိုဒ်ဒေဝတ်ကာမာဝစရတဲ့ ကာလစုတိ နှ်ပူဂိုလ်မကလေင်ကွုင်ဘုံမွိဟ်ဝွံ။ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော၊ ဧ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ အယံ၊ ငပူဂိုလ်ဝွံ။ အာဂါမီ၊ ငှ်။ ကျတ္ထတ္တံ၊ နှ်။ အာဂန္တာ၊ ငှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

သော၊ ငၢမီဂ့်။ အညတရံ၊ ပျောဝ်ကိုသမာပတ်ဒွံဂၤကမ့္ဒိုင် ဧၣ်မတ္ဒီလုပ်လွိဟ်မွဲ။ သန္တံ့၊ ဧၣ်မဓိဟ်လလံ။ (ဝါ) ပလိုတ်ကေံ့ကိလေသ မစ့ဲ်စးတဲ့ ဧၣ်မဓိဟ်လလံ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ နံ်စတုတ္ထဈာန်သမာပတ် မဒှံဟိုတ်တိတ်ဗ့းနူစိုတ် မစိုန်သကိုကိလေသဂမ့္ဒိုင် မစ့ဲ်စး။ ဥပသမ္ပဒ္ဓ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကလိဂွံတဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ သော၊ ငၢမီဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အညတရံ၊ ဧၣ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဒေဝနိကာယံ၊ နံ်ဂကော်ဩြုသုဒ္ဓါဝါသ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငၢပူဂိုလ်ဂ့်။ တတော၊ နူဂကော်ဩြုသုဒ္ဓါဝါသဂ့်။ စုတော၊ ငၢ။ သမာနော၊ နကြဲ။ အနာဂါမီ၊ ငၢဟွံမွဲကိုအလေံ မကလေငၤ်ကျငၢ်တ ဗွဲမသွဒတ်ပဍိုသန္ဓိ။ ကျတ္ထတ္တံ၊ နံ်။ အနာဂန္တာ၊ ငၢဟွံမွဲကိုအလေံ မကလေငၤ်ကျငၢ်တ ဗွဲမသွဒတ်ပဍိုသန္ဓိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ အယံ၊ နံ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) ဖ္ဒိုက်ဗပေင်သိက္ခာပိုဒ်တဲ့ နဒဒှံခမီ မကလိဂွံသန္တ စေတောဝိမုတ္တိ စုတိအာတဲ့ ကွ်ိုဒှ်ဩြုသုဒ္ဓါဝါသတဲ့ ကာလစုတိ နံ်ပူဂိုလ် ဟွံကလေငၤ်ကျငၢ်ဘုံမ့ိုဟ်ဝွံ။ ဗဟိဒ္ဓသံယောဇနော၊ ဧၣ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ အယံ၊ ငၢပူဂိုလ်ဝွံ။ အနာဂါမီ၊ ငၢအနာဂါမ်။ ။(ပ)။ ။

အာဝုသော၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ပူဂိုလ်ဗဟိဒ္ဓသံယောဇန ထပ်မွဲသ္ဆာင်ပ့နှ်တုန်။ ။[မွဲနယ်–အာဝုသော၊ ယွံ။ ပန စ၊ မွဲလ့ေပ့နှ်လေဝ်။ အပရံ၊ နံ်ပူဂိုလ် ဗဟိဒ္ဓသံယောဇန မွဲသ္ဆာင်။ အဟံ၊ ငၢ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ]။ ။ ဘိက္ခု၊ ငၢ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငၢမီဂ့်။ ။[သောတာပန်, သကဒါဂါမ်စါရောင်]။ ။ ကာမာနံ၊ နှ်ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမစါဂမ့္ဒိုင်ဟောင်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ တ္ဒုဟ်နပွဒမဇအိုန်ဇရ။ ဝိရာဂါယ၊ တ္ဒုဟ်နပွမဟွံထွေန်စပ်။ (ဝါ) တ္ဒုဟ်နပွက္ခုဟ်မ့ေံ။ နိရောဓာယ၊ တ္ဒုဟ်နပွမကိုပလိုတ်။ ပဋိပန္နော၊ ငၢဒွေတ်လ့ုတ်ဝိပဿနာ သွက်အနာဂါမိမဂ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သော၊ ငၢမီဂ့်။ ။[ပူဂိုလ်အနာဂါမ်ရောင်]။ ။ ဘဝါနံယော၊ နှ်ဘဝပိပြကာ ကာမ, ရူပ, အရူပဂမ့္ဒိုင်ဟောင်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ တ္ဒုဟ်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိပန္နော၊ ငၢဒွေတ်လ့ုတ်ဝိပဿနာ သွက်အရဟတ္တမဂ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

သော၊ ငၢမီဂ့်။ ။[သောတာပန်,သကဒါဂါမ်စါရောင်]။ ။ တဏှာက္ခယာယ၊ တ္ဒုဟ်နပွမဖအိုတ်ကေံ့တဏှာ မထွေန်စပ် ပ္ဒဲအာရိကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ။ ပဋိပန္နော၊ ငၢဒွေတ်လ့ုတ်ဝိပဿနာ သွက်အနာဂါမိမဂ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သော၊ ငၢမီဂ့်။ ။[ပူဂိုလ်အနာဂါမ်ရောင်]။ ။ လောဘက္ခယာယ၊ တ္ဒုဟ်နပွမဖအိုတ်ကေံ့လောဘ မထွေန်စပ် ပ္ဒဲဘဝ။ ပဋိပန္နော၊ ငၢဒွေတ်လ့ုတ်ဝိပဿနာ သွက်အရဟတ္တမဂ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သော၊ ငၢမီဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝနိကာယံ၊ နံ်ဂကော်ဩြုသုဒ္ဓါဝါသ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငၢပူဂိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဒတံ်။ အယံ၊ နံ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) ဖ္ဒိုက်ဗပေင်သိက္ခာပိုဒ်တဲ့ တ္ဒုဟ်နဖိုဴ မပ္ဒံကိုကာမနိဗ္ဗိဒါ နဒဒှံခမီ မဒွေတ်လ့ုတ် ဝိပဿနာ စုတိအာတဲ့ ကွ်ိုဒှ်ဩြုသုဒ္ဓါဝါသတဲ့ ကာလစုတိ နံ်ပူဂိုလ် ဟွံကလေငၤ်ကျငၢ်ဘုံမ့ိုဟ်ဝွံ။ ။(ပ)

အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ်ာ။ သမ္မဟုလာ၊ ခဲ့ံမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ သမစိတ္တာ၊ ခဲ့ံမွံုယ္ဂုသမ စိတ္တအိုတ်။ ဒေဝတာ၊ ငိုဗြိုဂမ္ဂိုင်။ ယေန၊ ယြဲပဲ့ဌာန်မွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တေန၊ ပဲ့။ (ဝါ) နိ။ ဥပသက်မီသု၊ စိုန်ပြာပ်ကျင်အိုတ်ရ။ ဥပသက်မိတ္တာ၊ ပြာပ်ကျင်အိုတ်တဲ့။ (ပ)။ ။ အဠံသု၊ စိုန်ဒတ္ထုဒံင်အိုတ်ရ။ ဓ္ကာမန္တံ၊ ပဲ့။ ဋ္ဌိတာ၊ ခဲ့ံမဒတ္ထုဒံင်တဲ့အိုတ်။ တာ ဒေဝတာ၊ ငိုဗြိုဂမ္ဂိုင်တံဂ်ာ။ ဘဂဝန္တံ၊ နိကျာ်တြဲ။ ဓ္ကတံ၊ နိဂလာန်ဝံ့။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍိ အိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မ္ဟရမွဲ။ အဝေါစုံ၊ ရော။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ ဓ္ကသော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ငိမှာထေရ် သာရိပိုတ်ဝ့ံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခူနံ၊ ကုခမီဂမ္ဂိုင်။ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနံ၊ ခဲ့ံ။ ပုဂ္ဂလံ စ၊ နိကို။ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနံ၊ ခဲ့ံ။ ပုဂ္ဂလံ စ၊ နိကို။ ဒေသေတိ၊ ပုံ့တွံရ။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ ပရိသာ၊ ငိပုရိသာတ်ကလင်ဓရ်။ ဟဋ္ဌာ၊ စိုန်သ္ဒိုက်မ္ဂိုက်အိုဟ်တ္ဒိုဟ်ရ။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ သာဓု၊ ပုံ့အာတ်ပါန်အခေါင်အိုတ်ရ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ယေန၊ ယြဲပဲ့ဌာန်မွဲ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တေန၊ ပဲ့ဌာန်မှာထေရ်သာရိပိုတ်နွံဂ်ာ့။ အနုကမ့ံ၊ နိ်ပွမ ဆာန်ဋ္ဌ ကုမ္ဘိဟ်ဒေဝတ် မပြာပ်ကျင်စိုပ်ဌာန်ဂ်ာ့။ ဥပါဒါယ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ ဥပသက်မတု၊ သြဝ်...ကျူပြာပ်အာညိ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ တုဏ္ဍီဘာဝေန၊ နဒဒ့ိမမံင်တ်သို့တ်တ်။ အဓိဝါသေသိ၊ စိုန်ဒုင်တဲရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ်ာ။ ဘဂဝါ၊ ငိကျာ်တြဲ။ ဗလဝါ၊ ခဲ့ံဇြဟတ်မခိုဟ်။ ပုရိသော၊ ငိတြံ့။ သမိဋ္ဌိတံ၊ ခဲ့ံမဂပ်ဝ်ချောပ်လဝ်။ ဗာဟံ၊ နိတ္ထိုတဲ့။ ပသာရေယျ သေယျထာပိ၊ ညံငိရ် မဟ္ဒးပ္ဒိတ်ဏာကို။ ပသာရိတံ၊ ခဲ့ံမဟ္ဒးလဝ်တဲ့။ ဗာဟံ၊ နိ။ သမိဇ္ဈေယျ သေယျထာပိ၊ ညံငိရ်မချောပ်ဖျံကို။ ဓ္ကဝမေဝ၊ တုပ်။ ဇေတဝနေ၊ ပဲ့ဘာဇေတဝန်။ အန္တရဟိတော၊ ငိမကွံ့ဒ္ဓန်အာ။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ဒဒက်။ သမ္မုခေ၊ ပဲ့ဂတမုက်။ ပါတုရဟောသိ၊ စိုန်မံက်ပြာကတ်ကျင်ရ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ပညတ္တော၊ ခဲ့ံမဂပ်ဝ်လးလဝ်။ အာသနေ၊ ပဲ့သွာ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂွံတဲ့ရ။ အာယသ္မာပိ သာရိပုတ္တော၊ ငိ–လေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မန်ံ သာရိပုတ္တံ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ကျမ၊ ပဲ့ဌာန်ဝ့ံ။ ။(ပ)။ ။ ယေန၊ ယြဲပဲ့ဌာန်မွဲ။ အဟံ၊ ငိအဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တေန၊ ပဲ့ဌာန်အဲနွံဂ်ာ့။ (ဝါ) နိ။ ။(ပ)။ ။ မံ၊ နိအဲ။ ။(ပ)။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ဓ္ကာမန္တံ၊ ပဲ့။ ဋ္ဌိတာ၊ ခဲ့ံ။ ဒေဝတာ၊ ငိဂမ္ဂိုင်။ မံ၊ နိအဲ။ ။(ပ)။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ တာ ဒေဝတာ၊ ငိဒေဝတ်ဂမ္ဂိုင်ဂ်ာ့။ ဒသ၊ ငိစ့ိဂမ္ဂိုင်။ ဟုတ္ဝာပိ၊ ဒ့ိတဲ့ အိုတ်ကိုလေဝ်။ ဝီသံ၊ ငိဓါစျော်။ ဟုတ္ဝာပိ၊ လေဝ်။ တီသံ၊ ငိပိစျော်။ ဟုတ္ဝာပိ၊ လေဝ်။ စတ္တာလီသံ၊ ငိပန်စျော်။ ဟုတ္ဝာပိ၊ လေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ပညာသံ၊ ငိမသုန်စျော်။ (ပ) သဋ္ဌိ၊ ငိတြဲစျော်။ ဟုတ္ဝာပိ၊ လေဝ်။ အာရဂ္ဂကောဋိနိတုဒနမတ္တေပိ၊ ပဲ့အယံမာတ်ဒ္ဒဲ မွံုကိုတ္ဒုငိတ္ဒိုင်ကောက် ဒတုံဇိုဒးမာန်ကိုလေဝ်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ပုံ့တန်တ်အိုတ်ရ။ ။(အာရာ=

တို့ငင်+အဂ္ဂ=တ္ဂုင်+ကောဋိ= တ္ဂုင်ကောက်+နိတုဒန= ဒတုံဇိဒး၊ မတ္တ= အယာံမာတ်ဒ္ဒဲ။ ပွဲမဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်တုန် "ဝါလဂ္ဂကောဋိ=တ္ဂုင်ဗ္ဘသော်သတ်"သာ်ဝွံ နွံရ]။ ။ စ၊ ဓိုန်ရတန်တ ပွဲဌာန်မဒုန်ဂြေက် အယာံမာတ်ဝွံကိုလေဝ်။ တာ ဒေဝတာ၊ ငိ။ အညမညံ၊ ညးမွဲကျောံညးမွဲ။ န ဗျာဗာဓေန္တိ၊ ပုံဟွံဇိဓဗတ်အိုတ်ရ။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ သိယာ၊ ကာလလဆောဝ်။ (ဝါ) ဗွဲစွတ်ဓ္ကန်။ ကဿစိ၊ ဒဒက်တ် ကိုညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဓ္ဂဝံ၊ ငိကသပ်မြသာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘ။ ကိန္တိ၊ မူရကသပ်မွဲ။ အဿ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ယေန စိတ္တေန၊ ယြုနကိုသမာပတ်စိုတ်မွဲ။ (ဝါ) ယြုဟိုတ်နူသမာပတ် စိုတ်မွဲ။ တာ ဒေဝတာ၊ ငိ။ ဒသ၊ ငိစ့်ဂမ့်ငိ။ ။(ပ)။ ။ န ဗျာဗာဓေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တတ္ထ၊ ပွဲဘဝဗြိုဂ့်။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ မိန်ဗြိုဂမ့်ငိဂ့်။ တထာ၊ ဗွဲအကာဲအရာဂ့်။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာပံင်ကောံမံင်တ သိုဟွံဇိဓဗတ်ညးမွဲကျောံညးမွဲ ပွဲဌာန်မကျန်ဂြေက် အယာံ မာတ်ဂ့်။ တံ စိတ္တံ၊ နိသမာပတ်စိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) နိသမာပတ်စိုတ် မဒှ်ဟိုတ်ပံင်ကောံမံင်တ သိုဟွံဇိဓဗတ်ဂ့်။ ဘာဝိတံ နူန၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုဇှော်ပွဝ်တဟာ။ ကျတိ၊ ငိကသပ်မြသာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒ့်ရ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ပန၊ စိုန်ဒ့်တသာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) စိုန်ကသပ်ဒ့်တမ္ဂး ပွဲဘဝဗြို သမာပတ်စိုတ် ကိုဇှော်ပွဝ်တဂ့်ကိုလေဝ်။ ဓ္ဂတံ၊ နိပွမကိုဇှော်ပွဝ်သမာပတ် စိုတ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ အတိုင်ကသပ်ရသာ်ဝွံ။ နေ ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်စွတ်ဟောင်ရ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ဒေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ ယေန စိတ္တေန၊ ယြုန။ တာ ဒေဝတာ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ န ဗျာ ဗာဓေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ကျဓေဝ၊ ပွဲသာသနာ ကျောံချုင်မွိဟ်ဝွံဟောင်။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ မိန်။ တထာ၊ ဗွဲ။ တံ စိတ္တံ၊ နိ။ ဘာဝိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုဇှော်ပွဝ်တုဲရ။ ။[စိုပ်ဘဝဗြိုမ္ဂး သမာပတ်စိုတ်ဂ့် ကိုဇှော်ပွဝ်ဟွံသေင်၊ ကွာဟွံဒ့်ဗြို ပွဲသာသနာဝွံဟောင် ပွဲဘဝမွိဟ်ဝွံ ဟောင် ကိုဇှော်ပွဝ်တုဲရောင် မိက်ဂး]။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဗြိုတံ ပွဲသာသနာ, ပွဲဘဝမွိဟ်ဝွံဟောင် ကိုက္ကိုဒ့် သမာပတ်ဓိဟ်လလံတုဲ ဟိုတ်ဒဒ့်မက္ကိုဒ့်ပွဲဘဝဗြို ဓိဟ်လလံစိ။ ကျဟ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဝေါ၊ မိန်မွးတံညးဂမ့်ငိ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံပွေဘ်ဂ့်စိုတ်တုဲ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒးဒ္ဒေတ် လုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ ပွေဘ်ဂ့်စိုတ်တုဲ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်–မွးဂ့်တုန်။ မယံ၊ ငိပိုညးဂမ့်ငိ။ သန္တိဿြိယာ၊ ငိမ့ုံကိုကျဿြိမသုန် မဓိဟ်လလံဂမ့်ငိ။ သန္တမာနသာ၊ ငိမ့ုံကိုစိုတ် မဓိဟ်လလံ ဂမ့်ငိ။ ဘဝိဿာမ၊ ကြက်ဒ့်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရဝွံ ပွေဘ်ဂ့်စိုတ်တုဲ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ ဟိ၊ ရဝွံ ပွေဘ်ဂ့်စိုတ်တုဲဟောင်။ ဝေါ၊ ငိမ့ုံတံညးဂမ့်ငိ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဖိုက္ကဿြိကိုစိုတ် ပွမဓိဟ်လလံတုန်။ သန္တိဿြိယာနံ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ သန္တမာနသာနံ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဝေါ၊ ဒဒက်တကိုမ့ုံးတံညးဂမ့်ငိ။ သန္တံ ဓ္ဂဝ၊ ဧ့ုံမ ဓိဟ်လလံဟောင်။ ကာယကမ္မံ၊ ငိကာယကံ။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒ့်ရ။ သန္တံ ဓ္ဂဝ၊ ဧ့ုံ။ ဝစီကမ္မံ၊ ငိ။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ သန္တံ ဓ္ဂဝ၊ ဧ့ုံ။ မနောကမ္မံ၊ ငိ။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ မယံ၊ င်။ သပြဟ္မစာရီသု၊ ပ္ဒဲသဟဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ဓကုဒ္ဒေသတာ၊ ပ္ဒဲလ္ဟာ္ဂုခမီ မဒ္ဒေတ်တ် ဒ္ဒေတ်မပြဲမတုပ်သ္ဒဟ် မပ္တံကိုဓကုဒ္ဒေသတာ။ ဥပဟာရံ၊ နဲပ္ဒမပြာပ် လုပ်ဒ္ဒေတ်လ္ဂုတ် နကိုကာယ,စိုတ်။ ။(ပ)။ ။ နဲပ္ဒမဆက်ဆော် ဒ္ဒေတ်လ္ဂုတ် နကို ကာယ, စိုတ်။ သန္တံယေဝ၊ ဗွဲမဓိုဟ်လလံဟေင်။ (ဝါ) သ္ဒအဲပရဲတဲ့ဟေင်။ ဥပဟရိသာ မ၊ ကြက်ပြာပ်လုပ်ရေင်တ္ဂုင်အိုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ရ်ဂွံ ပ္ဂေပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ [ဥပ=ပြာပ်လုပ်တဲ့+ဟာရ=ပ္ဒမရေင်တ္ဂုင်၊ ပ္ဒမဆက်ဆော် ဒ္ဒေတ်လ္ဂုတ်ရေင်တ္ဂုင်။ ပ္ဒဲသုတ် အဋ္ဌကထာဂွံ ဥပဟာရံ–ဂ့် ကာယစိတ္တူပဟာရံ–သင်္ဂွံ ပံက်လဝ်ရ။ ပ္ဒဲစတုက္ကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၈၅)ဂ့် ကာယိကစေတသိကဥပဟာရံ ဥပဟာရန္တိ ဥပနီယန္တိ–သင်္ဂွံ ပံက်လဝ်ရ]။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ ဟိ၊ ရ်သင်္ဂွံဟေင်။ ဝေါ၊ မိန်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ယေ၊ ယြင်အညတိတ္ထိယပြဘာဒ်ဂမ္ဂိုင်။ က္လမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ နဲဓရ်ဒေသနာဂွံ၊ နဲ အသ္ဍော သုံ၊ စိုန်ဟွံကလင်အိုတ်ရ။ အညတိတ္ထိယာ၊ ဧ့ံမွံုကိုကွေတ် မုးသာသနာအိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမွံုကိုကွေတ် မသ္ဒင်အာနူကွေတ်ဝါဒ ဒ္ဒေံဇ္ဂောန်ကျ်။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ င်ပြဘာဒ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ အနသုံ၊ စိုန်လိုလာ်အိုတ်ရ။ က္လတိ၊ ရ်သင်္ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[နသဓာတ်၊ ဒိဝါဒိယပစ္စယ်၊ အဇ္ဇတနီဥဝိဘတ်၊ ပ္ဒဲတမ်ဓာတ်ရေင်ကိုအတဲ့ ဒ့်ကျင်အနသုံရ]။ ။

၃၈။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ က္လဒံ၊ နဲအာရာမဒဏ္ဍသုတ်ဂွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရ်သင်္ဂွံ။ မေ၊ မိန်အဲ။ သုတံ၊ စိုန်။ ကထံ၊ မူရ်မွဲ။ သုတံ၊ စိုန်–မ္ဂဂ့်တုန်။ ဓ္ဂကံ၊ ဧ့ံ။ သမယံ၊ ပ္ဒဲအခိင်။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ င်မဟာကစ္စာနထေရ်။ ဝရဏာယံ၊ ပ္ဒဲချုင်မွံုယ္ဂုဝရဏာ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်မွံုက်ိုဒ္ဓန် ဇရေင်တုံဝိဂ္ဂ်စိ ပ္ဒဲချုင်မွံုယ္ဂုတုံဝိဂ္ဂ်။ ဘဒ္ဒသာရိတီရေ၊ ပ္ဒဲပရင်ဗီဘဒ္ဒ သာရိ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲ။ အာရာမဒဏ္ဍော၊ ဧ့ံမွံုယ္ဂုအာရာမဒဏ္ဍ။ ဗြာဟ္မဏော၊ င်။ ယေန၊ ယြဲပ္ဒဲ။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ င်။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန၊ ကေဝံ။ ။(ပ)။ ။ ဘော ကစ္စာန၊ ယွံ။ ယေန ဟေတုနာ၊ ယြဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ယေန ပစ္စယေန၊ ယြဲဟိုတ်နူပစ္စယ်မွဲ။ ခတ္တိယာပိ၊ င်သ္ဒိင်ဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ ခတ္တိယေဟိ၊ မွဲဟာန်ကေဝံသ္ဒိင်ဂမ္ဂိုင်။ ဝိဝဒန္တိ၊ ပ္ဒုံကယျာန်ဓဝါတ်အိုတ်ရ။ ဗြာဟ္မဏာပိ၊ င်ဗမ္ဘုဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဂဟပတိကာပိ၊ သမ္ဗေဟ်ဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ ဂဟပတိ ကေဟိ၊ မွဲဟာန်ကေဝံ။ ဝိဝဒန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ င်ဟိုတ်ပ္ဒမကယျာန်ဓ ဝါတ်ဂ့်။ ကော နု ခေါ၊ ညးဧ့ံဂ့်ရော။ သော ပစ္စယော၊ င်ပစ္စယ် ပ္ဒမကယျာန်ဓဝါတ်ဂ့်။ ကော၊ ညးဧ့ံဂ့်ရော။ က္လတိ၊ ရ်သင်္ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓရိယုဋ္ဌာနဖ္ဖောသာနဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပ္ဒလ္ဟောဝ်လုပ်ကာမရာဂ မထ္ဆန်စပ် ပ္ဒဲအာရီကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ ဗွဲမလောန်ကာဲ, ပ္ဒမဒက်ဂြေန် ကာမရာဂ ပ္ဒမတ္ဂိုဗ္ဂိုက် ပ္ဒဲအပ္ဒဲသ္ဂိုက်သရီကာမရာဂ, ပ္ဒမက လိုက်ဂ္ဂိုကာမရာဂ, ညဲင်ရ ဂိုတ်ဖျံကာမရာဂကို ပ္ဒမတံင်ဂြဲအာရီ။ ခတ္တိယာပိ၊ င်။ ။

(ပ)။ ။ ဂဟပတိကေဟိ၊ ဝိဝဒန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ကစ္စာယန၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်အာနူဂ့်။ ယေန ဟေတုနာ၊ ။(ပ)။ ။ သမဏာပိ၊ ဉ်။ သမဏောဟိ၊ မွဲဟာန်ကျော်ခမီဂမ္ဒိုင်။ ဝိဝဒန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ ဉ်။ ကော၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ဉ်။ ကော၊ ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဒိဋ္ဌရာဂါဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် ပွလွောဝ်လုပ် ဗွဲမလောန်ကာဲ ဒိဋ္ဌရာဂမထွေန်စပ် နိသဲကိုဒိဋ္ဌ တြဲစော်ဓါ, ပွမဒက်ဂြေန်လဝ် ဒိဋ္ဌရာဂ, ပွမတ္ထိဗ္ဘိက်ခွံင် ပွဲအပွဲသ္ဒိုက်သရီ ဒိဋ္ဌ ရာဂ, ပွမကလိုက်ကွိဒိဋ္ဌရာဂ, ညဉ်ရင့်တ်ဖျေါဒိဋ္ဌရာဂကို ပွမတံဉ်ဂြဲအာရီ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဝဒန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘော ကစ္စာန၊ ယွံ။ ယော၊ ယြောင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ကွမံ စေဝ ကာမရာဂါဇ္ဈောသာနံ၊ နံ သဘ်ပွမလွောဝ်လုပ်ကာမရာဂ ပွမတံဉ်ဂြဲအာရီကိုလေဝ်။ သမတိက္ကန္တော၊ စိုန်ကလိ လောန်ကွံ့ ဗွဲမ္ဒးရေးတဲ့ရ။ ကွမဥ္ဆ ဒိဋ္ဌဇ္ဈောသာနံ၊ နံသဘ်ပွမလွောဝ်လုပ်ဒိဋ္ဌရာဂ ပွမတံဉ် ဂြဲအာရီကိုလေဝ်။ သမတိက္ကန္တော၊ စိုန်ကလိလောန်ကွံ့ ဗွဲမ္ဒးရေးတဲ့ရ။ ကောစိ၊ ဧ့ံမမိက် ကိုမွဲမွဲ။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ အတ္ထိ ပန၊ ပုံန္ဒံတ်ဟာ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယော၊ ယြောင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ကွမံ စေဝ။ ။(ပ)။ ။ သမတိက္ကန္တော၊ စိုန်။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ အတ္ထိ၊ ပုံန္ဒံတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ကစ္စာန၊ ယွံ။ ယော၊ ယြောင်။ ကွမဥ္စေဝ။ ။(ပ)။ ။ သမတိက္ကန္တော၊ စိုန်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ သော၊ ဉ်။ ကော ပန၊ မူရ ပူဂိုလ်မွဲဂ့်ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ပုရတ္ထိမေသု၊ ဧ့ံ မန့်ပွဲဗုံက်အိုတ်။ ဇနပဒေသု၊ ပွဲဇူးပိုဒ်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ပွဲတွိုရေးဂမ္ဒိုင်။ သာဝတ္ထိနာမ၊ ဧ့ံမ့ုံ ယ္ဟုသာဝတ္ထိ။ နဂရံ၊ ဉ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တတ္ထ၊ ပွဲချုင်သာဝတ္ထိဂ့်။ အရဟံ၊ တ္ဘီဂ့်ဒမသ္မေဘဲခြာ နူကိလေသအလုံအိုသီ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဘီဂ့်ဒမဂြင်တီကေတ်ဓရ် အလုံအိုသီ အလိုလိုဇကွဗွဲမ္ဒးရေး။ သော ဘဂဝါ၊ ဉ်ကျဲတြဲ မဇ္ဈေဂ်ိုပိုန်ဂ့်။ ဓုတရဟိ၊ ပွဲကာလလွျဟ် ဝွံ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဗွဲမဧ့ာ်စွတ်ဟောင်။ သော ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ။(ပ) သမတိက္ကန္တော၊ စိုန်။ ။

ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိကစ္စာနထေရ် သွးတ်နေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အာသနာ၊ နူသ္ဒာ။ ဥဒ္ဒါယ၊ ဒ္ဒါက်ကွျိတဲ့။ ဓုကံသံ ဓုကသ္မိ အံသေ၊ ပွဲလ္ဟူပူးပါမွဲလွဴ်။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ နံသ္ဒာကျော်ဟ်။ ကရိတွာ၊ ပတိုန်လဝ်တဲ့။ ဒက္ခိဏံ၊ ဧ့ံမဒ့်လွဴ်တဲပုင်။ ဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ နံဗ္ဘိဝန်တင်ဓံင်။ ပထဝိယံ၊ ပွဲလ္ဟူတိ။ နိဟန္တွာ၊ ထံက်လဝ်တဲ့။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တေန၊ ပွဲဌာန်ကျဲတြဲန္ဒံဂ့်။ အဒ္ဓလိ၊ နံပွမပင်ခွအ်သွိတ်တဲ။ ပဏာမေတွာ၊ ကိုလွောဝ်ဇာတဲ့။ (ဝါ) ပင်ပတိုန်လဝ်တဲ့။ တိက္ခတ္တုံ၊ ဗ္ဘတ်ပိဝါ။ ဥဒါနံ၊ နဂလာန်ဥဒါန်။ (ဝါ) မိပ်မြဟ်ဒ့ပီတိတဲ့ နဂလာန်မြော်တိတ်ကွင်။ ဥဒါနေသိ၊ စိုန်ကမြ

တိုန်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဥဒါနေသိ၊ မွဴးဂ့်တုန်။ ဟိ၊ ဗွဲမဥံစ္စတ်ဟောင်။ ယော သော ဘဂဝါ၊ ယြင်ကျာ်တြဲမွဲ။ ကျမဥ္စေဝ၊ ။(ပ)။ ။ သမတိက္ကန္တော၊ စိုန်။ အရဟတော၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ တဿ ဘဂဝတော၊ ကု။ နမော၊ ငိပွအဲမလ္ဟော်ဝ်။ အတ္ထ။ ဩဝ်...ကိုဂ်ံဒ့်ဉိ။ ။[အတိုင်နယ်ဝွံ နမော တဿ ဂ့် ကိုအရထပိ ဝါဉိ။ မပ္ဆံကို အဘိက္ကန္တံ–ဂ့် ရံင်ပိုဒ်လိက်(၁၆)တေံဉိ။ ပွဲနယ်ကိုအရထကြဂမ္ဒိုင် "ဝစနံ၊ နိဂလာန် ဓရ်ကစ္စာနထေရ်။ (ဝါ) ငိ။" သာ်ဝွံ ပဥ္ဒေဝ်ကေတ်တုံဟောင် တွေငိတ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ဘောတာ ကစ္စာနေန၊ မိန်။ ။(ပ)။ ။ တံ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။

၃၉။ ။ ဓ္ဂကံ၊ ဥံမဒ့်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ မဓုရာယံ၊ ပွဲဇရေင်ချုင်ဥတ္တရမဓုရ။ ဂုန္ဒာဝနေ၊ ပွဲကြိုပ်မှံယ့ုဂုန္ဒ။ (ဝါ) ပွဲကြိုပ်ကို့ဒမျိုင်။ (ဝါ) ပွဲကြိုပ်ဖြိတောန်ဒမျိုင်။ ။[ပွဲပြဝံက် ဦကာ ပိပွလိဝနေပိပွလီသဒ္ဒါဂ့် ပွဲအရထဖြိတောန်ဒမျိုင်, ကို့ဒမျိုင် သိုဓါတွံမာန်ရ။ စိုန်ဂ့် ပွဲမဇ္ဈိမပဏ္ဏီ(၁၅၁)တုန် နွံတ်ပါဉ်သိပွလိရ။]။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ ကန္ဒရာယနော၊ ဥံမ့ုံယ့ုကန္ဒရာယန။ ။(ပ)။ ။ ဘော ကစ္စာန၊ ယွံ။ မေ၊ မိန်အဲ။ ဓ္ဂတံ၊ နိဟိတ်ဂ့်။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကောင်မိင်ကေတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ သုတံ၊ မွဴးဂ့်တုန်။ သမဏော ကစ္စာနော၊ ငခမီကစ္စာန။ ဇိဏ္ဏော၊ ဥံမဇ္ဈော်ဗျု သော်ဗု ဎေက်ပြဟ်အိုဟ်တြဲအိုတ်။ [ဇိရန္တိတိ ဇိဏ္ဏော=ညးမဇ္ဈော်ဗျုဂမ္ဒိုင်]။ ။ ဝုဒ္ဓေ၊ ဥံမအာစိုပ်အာယုက်ဇ္ဈော်ပြဲ အဝဲကြဲင် ချုဟ်အိုတ်။ ။[ကြဲင်ချုဟ် ဗွဲဂုဏ်မပ္ဍံသီလ ဟွံသေင်မိက်သွး]။ ။ မဟလ္လကေ၊ ဥံမလေပ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲဒဒ့်ဂကူဇာတ် မပြဲအိုတ်။ အဒ္ဓဂတေ၊ ဥံမကလိလောန်ကေံ့ ကာလ မဂ့်ိင်သေ့ဝဲအိုတ်။ (ဝါ) ဥံမကလိလောန်ကေံ့အဝဲ ပိအဝဲတုံ မအာစိုပ် အဓာန်မဂ့်ိင် သေ့ဝဲအိုတ်။ ဝယောနုပဗ္ဗေ၊ အာယုက်ပိသွက်ဓက်တုံ ဥံမအာစိုပ် လ္ဘျုပစ္ဆိမအဝဲအိုတ်။ ဗြာဟ္မဏော၊ နိဗမ္ဘးဂမ္ဒိုင်။ နေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ၊ ပုံလ့ော်ဝ်လေဝ် ဟွံလ့ော်ဝ်ရ။ ဒိသွာ၊ ဆိုညာတ်တုံ။ (ဝါ) နကြိဆိုညာတ်နေဝ်။ နေ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ၊ ပုံဒစးဒုင်တ္ဒုင်တရ်လေဝ် ဟွံဒစးဒုင်တ္ဒုင်တရ်ရ။ အာသနေန၊ နကိုသွာ။ နေ နိမန္တေတိ ဝါ၊ ပုံဘိက်နိမန်လေဝ် ဟွံဘိက်နိမန်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်။ ဘော ကစ္စာန၊ ယွံ။ တယိဒံ တံ ကျဒံငိ ဟိုတ်အဲမကောင်မိင်ဂ့်။ တထေဝ၊ အတိုင်မမိင်ထောင် ဥာံစ္စတ်ဟောင်ရောင်။ ကသ္မာ၊ မူ ဟိုတ်ရောမွဴးဂ့်တုန်။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ဘဝံ ကစ္စာနော၊ ငကစ္စာနထေရ်။ ဇိဏ္ဏော၊ ဥံမ့ု။ ။(ပ)။ ။ ဝယောနုပဗ္ဗေ၊ ဥံမ့ု။ ဗြာဟ္မဏော၊ နိ။ နေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ၊ ပုံ။ ဒိသွာ၊ တုံ။ (ဝါ) နကြိ။ နေ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ၊ ပုံ။ အာသနေန၊ နေ။ နေ နိမန္တေတိ ဝါ၊ ပုံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ့်ရောင်။ ဘော ကစ္စာန၊ ယွံ။ တယိဒံ၊ ငပွမဟွံသွ မပ္ဆံပွမလ့ော်ဝ်ဂ့်။ နေ သမ္မန္နမေဝ၊ ဟွံဗဗွဲဟောင်ရောင်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဇာနတာ၊ တ္ဒီဂ့်ဒမတီကေတ် ဓရ်အိုသီ။ ပဿတာ၊ တ္ဒီဂ့်ဒမညာတ် ကေတ် ဓရ်အလုံအိုသီ။ အရဟတာ၊ တ္ဒီဂ့်ဒမသ့ောဲန္ဒ ကိလေသအလုံအိုသီ။ သမ္မာ

သမ္ဘုဒ္ဓေန၊ တ္ဘိဂ့်ဒမဂြင်။ တေန ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျ်ာ်တြဲဂ့်။ အက္ခာတာ၊ ဧၟံမဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ ဝုဒ္ဓဘူမိ စ၊ ဂ်ဓရ်ဟိုတ်မဒှ် အရာ ညးဇော်ကီ။ ဒဟာရဘူမိ စ၊ ဂ်ဓရ်ဟိုတ် မဒှ် အရာ ညးဧျောတ်ကီ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ဝုဒ္ဓေါ်၊ ဂ်ညး အာယုက်မဇော်။ ဇာတိယာ၊ ဗွဲမသ္မးဂံဂဝ် နူဂဝ်ဂ်မိ။ အာသီတိကောာ ဝါ၊ ဂ်မ္ဒုံကိုအာယုက် ဒ္ဘံစော်သ္ဒုဲကီ။ နာဝုတိကောာ ဝါ၊ ဂ်မ္ဒုံကိုအာယုက် ဒ္ဒိတ်စော်သ္ဒုဲကီ။ ဝဿသတိကောာ ဝါ၊ ဂ်မ္ဒုံကိုအာယုက်ကံသ္ဒုဲကီ။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံယဝ်ရဒှ်မ္ဂး။ စ၊ ဓိုန်ဒှ်တ်သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ သော၊ ဂ်ညး အာယုက်မဇော်ဂ့်။ ကာမေ၊ နဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမ ဓါပြကာဂမ္ဒါင်။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ပုံဒုင်စသိုင်ရ။ ကာမံ၊ ပွဲသိုကာမဓါပြကာ။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ညံင်ရ် တ္ဘသိုပမာ ဓလိုဖ္ဒိုက်တဲကွာ ပုံမံင်တ်အာရ။ ။

သော၊ နဉးအာယုက်မဇော်ဂ့်။ ကာမပရိဉ္ဇာဟေန၊ မိန်ပွတ် ကိလေသကာမ ဂမ္ဗ်။ ပရိဉ္ဇယ့ာတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်တူလေင်ရ။ ကာမဝိတက္ကေဟိ၊ မိန်ကာမဝိတက်ဂမ္ဒါင်။ (ဝါ) မိန်အကုသိုလ် မချပ်ဗွာရဏာမစိုန်သကို ကျော်ကိလေသကာမဂမ္ဒါင်။ ခဇ္ဇတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ကိတ်သ္ဂျတ် စရ။ သော၊ ဂ်ညးအာယုက်မဇော်ဂ့်။ ကာမပရိယေသနာယ၊ တ္ဘဟ်နပွမဂ္ဂဲသိုကာမဓါပြကာ။ ဥဿုကော၊ စိုန်ပ္ဍိတ်ဒုံင်ဖြဟတ်ရ။ အထ၊ ဓိုန်ဒှ်သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ သော၊ ဂ်ညးအာယုက်မဇော်ဂ့်။ ဗာလော၊ စိုန်။ ဣတိ ဓ္ဂဝ၊ ညးမယုတ်မာရုဂ့်ဒဟောင်။ န ထေရော ဣတိ ဓ္ဂဝ၊ ထေရ် ဟွံသေင်ရုဂ့်ဒဟောင်။ (ဝါ) ညးမ္ဒုံကိုဒ္ဂေတ် မဒှ်ဟိုတ် ညးတန်ကြန်ဗိုန်ခိုင်ဟွံသေင်ရုဂ့်ဒ။ သ၍်၊ နဒဒှ်မဂပ်ဝ်ရိုဟ်လွိဟ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ။[ထိရံ ထိရဘာဝေါ အဿ အတ္ထိတိ ထေရော]။ ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ဒဟာရော၊ ဂ်ညးမဧျောတ်။ ယုဝါ၊ ဂ်မင်ဗွဲသွတ်။ သုသု၊ ဂ်ကောန်ဂ့်သွတ်။ ကာဠကေသော၊ ဂ်မ္ဒုံကိုသော်လမ်ဂ်က်။ ။[ပွဲသုတ်အဋ္ဌကထာဝွံ ပြဝံက်ဝါကျ သုသုပိုဒ် ဟွံပါ၊ **သုသူ**တိ တရုဏော၊ **ကာဠကေသော**တိ သုဋ္ဌု ကာဠကေသော။ သံယုတ်(၌–ပ)မုက်လိက်–၄၀]။ ။ ဘဒြေန၊ ဧၟံမဆဲ။ ယောဗ္ဗနေန၊ ကျော်ညးဒဒှ် သွတ်။ ။[ယုဝပိုဒ်, နဏ်ပစ္ဆယ်၊ ယုဝိနော ဘာဝေါ ယောဗ္ဗနံ]။ ။ ပဋ္ဌမေန၊ ဧၟံမဒှ်ပဋ္ဌမ။ ဝယသာ၊ ကျော်အဝဲပိစော်ပိသ္ဒုဲ။ သမန္နာဂတော၊ ဂ်မဦက်ပေင်။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံယဝ်ရဒှ်မ္ဂး။ စ၊ ဓိုန်ဒှ်သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ သော၊ ဂ်ညးအဝဲမဧျောတ်ဂ့်။ ကာမေ၊ နဂမ္ဒါင်။ န ဘုဉ္ဇတိ၊ ပုံဟွံဒုင်စသိုင်ရ။ ။(ပ)။ ။ န ဥဿုကော၊ စိုန်ဟွံပ္ဍိတ်ဖြဟတ်ရ။ အထ၊ ဓိုန်ဒှ်သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ သော၊ ဂ်ညးအာယုက်ဧျောတ်ဂ့်။ ပဏ္ဍိတော၊ စိုန်။ ဣတိ ဓ္ဂဝ၊ ညးမ္ဒုံကိုပညာရုဂ့်ဒဟောင်။ ထေရောတွေဝ၊ ရုဂ့်ဒဟောင်။ (ဝါ) ဟောင်။ ။(ပ)။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိဂပ်ဝ်ကစ္စာနထေရ်သွးတ်နေဝ်။ (ပ)။ ။ ဒဟာရာနံ၊ သိုအဝဲမဧျောတ်တ်အိုတ်ဟောင်။ သတံ သန္တာနံ၊ ဧၟံမဒှ်ဒုံင် ပူဂိုလ်သပွရိုဟ်ဏီအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ဒဒက်တ်ဂ်ိုခမီဂမ္ဒါင်။ ပါဒေ၊ နဖိုင်ဂမ္ဒါင်။ သိရသာ၊ နကို

ကိုပ်။ ဝန္ဒတိ၊ ပုံလျောဝ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရသ်လိုမွဲမွး။ ဝန္ဒတိ၊ ပုံလျောဝ်ရော မွးဂှ်တုန်။ ဘဝန္တော၊ ငတ္ဘဂမ္ဂိုင်။ ဝုဒ္ဓါ၊ စိုန်ဖော်အိုတ်ရ။ ဝုဒ္ဓဘူမိယံ၊ ပွဲ။ ဌိတာ၊ စိုန်တန်တ်အိုတ်ရ။ မယံ၊ ငိုညးဂမ္ဂိုင်တုန်။ ဒဟရာ၊ စိုန်ဆျောတ်သွတ်အိုတ်ရ။ ဒဟရဘူမိယံ၊ ပွဲ။ ဌိတာ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရ၌ဝံသွးတုံ။ ဝန္ဒတိ၊ ပုံ။ ။

၄၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြပွဲကာလမွဲ။ စောရာ၊ ငကမ္မတ်ဂမ္ဂိုင်။ ဗလဝန္တော၊ ငမ္ခံကိုဖြဟတ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငမဂ္ဂိုင်တ မပ္တံကိုညးဗက်လက္ကရ ဖြဟတ်ဒြပ်ဂမ္ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲကာလဂှ်။ ရာဇာနော၊ ငသွိင်ဂမ္ဂိုင်။ ဒုဗ္ဗလာ၊ ငဖြဟတ်အောန်ဂမ္ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ ရညော၊ ကုသွိင်။ အတိယာတုံ ဝါ၊ တ္ဟာ်နပွမလုပ်အာ ပွဲချူင်ကို။ နိယျာတုံ ဝါ၊ တ္ဟာ်နပွမတိတ်အာ မှးချူင်ကို။ ပစ္စန္တိမေ၊ ဧံမန့်ကျောတ်ချူင်။ ဇနပဒေ၊ ပွဲဇနးပိုဒ်။ အနုသညာတုံ ဝါ၊ တ္ဟာ်နပွမဂငေ့ာင်အာကျူင်ကို။ ။[အနု+သံ+ယာ+တုံ]။ ။ ဖာသု၊ ငဒန့်တသိုက်လေဘသွာ။ န ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ့်ရ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲကာလ ကမ္မတ်ဒမ္မတံ ဖြဟတ်ခိုဟ်ဂှ်။ ဗြာဟ္မဏာဂဟပတိကာနမွိ၊ ကုဗမ္မး ပဒတ်ပွဲချူင်, ညး သမ္ဗေါဟ်တ္ဘသွိဂမ္ဂိုင်။ အတိယာတုံ ဝါ၊ ။(ပ)။ ။ ဗာဟိရာနိ၊ ဧံမန့်ပွဲမှးချူင်အိုတ်။ ကမ္မန္တာနိ၊ နကမ္ဘောန်ကျောန်ဗုဂမ္ဂိုင်။ ပဋိဝေက္ခိတုံ ဝါ၊ တ္ဟာ်နပွမရံင်စ်စွတ်ကို။ ဖာသု၊ ငိ။ န ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝွံဟောင်။ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြပွဲ။ ပါပဘိက္ခူ။ ငခမီမယုတ်မာဂမ္ဂိုင်။ ဗလဝန္တော၊ ငမ္ခံကိုဖြဟတ်ဂမ္ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲကာလ ခမီမယုတ်မာတံ မ္ခံကိုဖြဟတ်ဂှ်။ ပေသလာ၊ ဧံမ္ခံကိုသီလ မဂပ်ဝ် သွိုက်မွိုက်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမသွံသွတ်သီလအိုတ်။ ဘိက္ခူ။ ငိ–ဂမ္ဂိုင်။ ဒုဗ္ဗလာ၊ ငိ–အိုတ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ တုဏ္ဍိဘူတာ တုဏ္ဍိဘူတာ ဝ၊ သိုမန့်တ ဗွဲမသိုတ်ဖြ သိုမန့်တ်ဗွဲမသိုတ်ဖြအိုတ်ဟောင်။ သံဃမဇ္ဈေ၊ ပွဲလ္ဒောဝ်ပုရိသာတ်သင်။ သက်သာယန္တိ၊ ပုံဂွံတ်အိုတ်ရ။ ။[သံကသေဓာတ် ဟွံဇိတ်လ္ဒိတ်ဓာတ်ရောင်]။ ။ (ပ)။ ။ အစ္ဆန္တိ၊ ပုံသွဒတ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယိဒံ တံ ကျဒံ ငပွခမီ ပေသ လတံဖြဟတ်အောန်ဂှ်။ ဗဟုဇနာဟိတာယ၊ တ္ဟာ်နဟွံမွဲကို ဒတဲ့မြမောဝ်ဂကောံသတ် မဂ္ဂိုင်။ ။[ဗဟုဇန+ဒအဟိတာယ]။ ။ ဗဟုဇနာသုခါယ၊ တ္ဟာ်နပွဟွံဒ့်တသိုက် ဂကောံသတ်မဂ္ဂိုင်။ ဗဟုနော၊ ဧံဒမဂ္ဂိုင်။ ဇနဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကောံသတ်။ အနတ္ထာ ယ၊ တ္ဟာ်နပွမဟွံဇော်မောဝ်။ အဟိတာယ၊ တ္ဟာ်နဟွံမွဲကိုဒတဲ့မြမောဝ်။ ဒေဝမနုဿာ နံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝတ်မွိဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဟာ်နပွဒဒိုက်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ယေန ဝါ ပန တေန၊ ဒ္ဒဘဲဌာန်ဒေဿ မိက်ဂွံအာမွဲမွဲကိုလေဝ်။ ပက္ကမန္တိ၊ ပုံတိတ်အာ အိုတ်ရ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ ယေန၊ ယြပွဲဌာန်မွဲ။ ပက္ကမိတုံ၊ တ္ဟာ်နပွမပါစူးအာ။ ကျစ္ဆန္တိ၊

ပုံနှံပိုက်တ်အိုတ်ရ။ တေန ဝါ ပန၊ နှဉာန်မိက်ဂွံပါစူးအာကိုလေဝ်။ ပက္ကမန္တိ၊ ပုံပါစူးအာ အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယိဒံ၊ ငပွခမီ ပါပဘိက္ခုတံ ဇြဟာတ်အောန်ဂှ်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ တူဟ်။ ။[ကလေငရံငဓကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၄၀)တေံညိ]။ ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ တူဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ သုခါယ၊ တူဟ်န။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၄၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဂိဟိသဒါ၊ ဒဒက်တ်ကိုခရှ်ကိုး။ ပဗ္ဗဇိတသဒါ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီကိုး။ ဒွိန္နံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်စါဂမ္ဒိုင်။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ၊ နဒွေတ်မမှာရာ။ အဟံ၊ ငအဲ။ နဝဏ္ဏမိ၊ ပုံးဟွံထိုင်သးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဂိဟီ ဝါ၊ ငခရှ်ကိုး။ (ဝါ) ခရှ်လေဝ်ကိုဒှ်။ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ၊ ငခမီကိုး။ (ဝါ) ခမီလေဝ်ကိုဒှ်။ မိစ္ဆာပဋိပန္နော၊ ငဒွေတ်ဗွဲမမှာရာ။ သမာနော၊ နကြိ။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တာမိကရဏာဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဒွေတ်တဒွေတ်မမှာရာ။ ။[မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ+အမိကရဏ=ပွမဒွေတ်၊ အမိအရထဟွံမွဲ]။ ။ ဉာယံ၊ ဧံမလေပ်အာတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲအစောံပွမတီညာတ်။ ။[ဉာယတိ ပဋိဝဇ္ဈနဝသေန နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတီတိ ဉာယော]။ ။ ကုသလံ၊ ဧံမဒှ်ကုသိုလ်။ ဓမ္မံ၊ နဓရိမဂ် မဒှ်မွဲဟာန်ကျောံ ဝိပဿနာ။ နအာရာဓကော၊ ငမကိုစိုပ်ဒတုဲဟွံမာန်။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ နဒွေတ်မဧောံစုတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာပဋိပန္နော၊ ငဒွေတ်ဗွဲမွးရး။ သမာနော သမ္မာ ဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဒွေတ်တ ဒွေတ်မဧောံစုတ်။ ။(ပ)။ ။

၄၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ၊ ယြုင်ခမီဂမ္ဒိုင်။ ဒုဂ္ဂဟိတေဟိ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ဂိုင်ကတ်ကေတ် ဗွဲဟွံဒးရး ဗွဲအရထ, သဒ္ဒါစါပြကာအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်ဂိုင်ကတ်ကေတ် ညံင်ဟွံဧောံစုတ် နမပ္ပံပွမယ်, ပွမလောန်, ပွမဧ့တ်မှာ, ပွပိုဒ်ဂတ ကလေင်ကြဲအိုတ်။ ဗျဥ္ဇနပဋိရူပကေဟိ၊ ဧံမဒှ်ပတော် ဗွဲသဒ္ဒါအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်ဂိုင်စုတ်ချပ်စွံလဝ် အက္ခရိပိုဒ်ပါဋ္ဌ နမပ္ပံကိုပွမပါ်ဓာတ်, ပစ္စယ်, ဝိဘတ်အိုတ်။ သုတ္တန္တေဟိ၊ နကိုသုတ် ဂမ္ဒိုင်။ ။[ရမျာင် မတိတ်နူသွဲန်ပါင်ဂှ် ဗျဥ္ဇန(သဒ္ဒါ) စုတ်ရောင်၊ ပိုဒ်ပါဋ္ဌတံဂှ် မဂပ်ဝ်ကျောန်ချပ်လဝ် မပ္ပံကိုဓာတ်, ပစ္စယ် စုတ်တံဂှ်တုန် ညံင်ရတုပ်ကိုစိင်စုတ်ကို ဒှ်ဗျဥ္ဇနပတိရူပက သဒ္ဒါပတောံတံရောင်၊ နကိုသုတ် မဂပ်ဝ်ကျောန်ချပ် ဂိုင်စုတ်လဝ်ပတောံ ညံင်ရသာ်ဂှ်]။ ။ (ဝါ) သုဂ္ဂဟိတသုတ္တန္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသုတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်စုတ်ကတ်လုတ်လဝ် ဗွဲမွးရးဧံဧောံစုတ်ဂမ္ဒိုင်။ အတ္ထဥ္စ၊ နအရထအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဓမ္မဥ္စ၊ နပါဋိကို။ ပဋိဗာဟာန္တိ၊ ပုံးဆေဝ်ဒဝ်ပါကျေံအိုတ်ရ။ ။[အတ္ထဓမ္မသုဂ္ဂဟိတသုတ်တံဂှ် ပါကျေံတဲ့ အတ္ထဓမ္မဒုဂ္ဂဟိတသုတ်ဇကုတံဂှ်ဟောင် သိုမကိုဇြဟာတ် ဟိုတွံဖျေံတ္တောန်အိုတ်ရောင် မိက်ဂး]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ ဘိက္ခဝေ၊ ငြ–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။[ကလေငရံငဓကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃၀)တေံညိ]။ ။ သုဂ္ဂဟိတောဟိ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ဂိုင်စုတ် ကတ်လုတ်လဝ် ဗွဲမွးရးဧံဧောံစုတ်အိုတ်။ ဗျဥ္ဇနပတိရူပကေဟိ၊ ဧံ–အိုတ်။ သုတ္တတ္တန္တေဟိ၊ နကို–ဂမ္ဒိုင်။ အတ္ထဥ္စ၊

နှ–ကို။ ဓမ္မဋ္ဌ၊ နှ–ကို။ အနုလောမေန္တိ၊ ပုံကိုဗဗွဲအိုတ်ရ။ ။[ကြွန္နဂ့် ကလေင်ရံင် ဓကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၄၀)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။

စတုတ္ထော၊ ဧံ့။ သမစိတ္တဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

၅–ပရိသဝဂ်

၄၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပရိသာ၊ ငပရိသာတ်ဂမ့်ဦင်။ ဣမာ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ့်ဦင်ဝွံ ရောင်။ ဒွေ၊ မ္ဂဂ့်။ ကတမာ၊ ညးဧံ့အိုတ်ဂ့်ရော။ ဥတ္တာနာ၊ ဧံ့မမံက်ဂတဝ်။ ပရိသာ စ၊ ကို။ ဂမ္ဘီရာ၊ ဧံ့မပ္ပုက်မလုက်။ ပရိသာ စ၊ ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဥတ္တာနာ၊ ဧံ့။ ပရိသာ၊ ငိ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဣမ၊ ပွဲသာသနာဝွံ့။ ယသာ ပရိသာယံ၊ ယြပွဲပရိသာတ်မွဲ။ ဘိက္ခု။ ငခမီဂမ့်ဦင်။ ဥဒ္ဓတာ၊ ငမကလ့်လဖ့်။ (ဝါ) ငမ့်ံကို ဥဒ္ဓစ္စကလ့်လဖ့် နပွမဝိဝိင် ဂပ်ဝ်, ဟွံဂပ်ဝ် မ့ံကိုဒုဟ်, ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ဂမ့်ဦင်။ ဥန္ဒဋ္ဌာ၊ ငမ့်ံကို မာန မတုပ်ကျောံဇုတ်လပေါဟ် လ့ုသွးဟွံမွဲကိုကြက်ဂမ့်ဦင်။ ။[နဋ္ဌော ဝိယာတိ နဋ္ဌော= မာန လ့ုသွးတုပ်ကျောံဇုတ်လပေါဟ်၊ ဥဂ္ဂတော နဋ္ဌော ယေသံ ဘိက္ခူနန္တိ ဥန္ဒဋ္ဌာ]။ ။ စပလာ၊ ငမလုလောန်။ (ဝါ) ငမလုလောန် နမပ္ပံပွမဖျေအ်ဖျောန် ဗဗေင် သ့ာဂမ့်ဦင်။ မုခရာ၊ ငမ့ံကိုဂလာန်ဆက်မိတ် ကြုံငမ့်ိဟ်ရိုင်ဖိုင်။ (ဝါ) ငမကြုံငမ့်ိဟ် ဗွဲဂလာန်ဆက်မိတ်ဂမ့်ဦင်။ ။[လဂွံကိုမုခ သွန်ပါင်သွးဟွံက ဗွဲဌာနုပစာရ စိုကိုဂလာန် မတိတ်ကျင်နူသွန်ပါင်ဂ့် ကေတ်ညိ။ မုခံ ခရံ ယေသန္တိ မုခရာ။ မုခေန ဝါ ခရာ ဖရုသာ မုခရာ။ ကြွန္နဂ့် ခ မွဲမဖိုတ်၊ ပိုဒ်သမာသ်ရောင်။ ပွိက်သုတ်မဝွါဒိတောာ ရော "မုခ+ရ"ပိုဒ်တဒ္ဓိတ်]။ ။ ဝိကိဏ္ဏဝါစာ၊ ငမ့ံကိုဂလာန်မပြးဆဲ။ (ဝါ) ငမဟိုဒ့ံငပြး သိုဟွံမင်မွဲသွန်ပါင်ဂမ့်ဦင်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ငမ့ံကိုသတိ မတိတ်ဗ့ားဂမ့်ဦင်။ အသမ္မဇာနာ၊ ငဟွံ တီကေတ် ဗွဲမွဒ်းရးဂမ့်ဦင်။ အသမာဟိတာ၊ ငဟွံစွံပ္ဘန်လဝ်စိုတ်ဗွဲမွဒ်းရး ပွဲအာရိုမွဲဓဝ် ဟွံ တန်ကြန်ဂမ့်ဦင်။ ။[ဓကသ္မိံ အာရမ္မဏော စိတ္တံ သမ္မာ အာဒဟန္တိ ဌပေန္တိတိ သမာဟိတာ၊ နှ သမာဟိတာ အသမာဟိတာ]။ ။ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တာ၊ ငမ့ံကိုစိုတ် မဂေတ်ဂေင်ဒ့ံင် ပွဲအာရိုမဂ့်ိဦင်ဂမ့်ဦင်။ ပါကတိန္ဒြိယာ၊ ငမ့ံကိုကြွန္ဒြိ မမံက်ဂတဝ် ဗိုပြင်မ့ိဟ်ဂမ့်ဦင်။ ဟောန္တိ၊ ပွံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နှပရိသာတ်ဝွံ့။ (ဝါ) နှပရိသာတ် မန့်အရာမ့ံကို ခမီဥဒ္ဓတ, ဥန္ဒဋ္ဌဝွံ့။ ဥတ္တာနာ၊ ဧံ့။ ပရိသာ၊ ပရိသာတ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ့။ ။

(ပ)။ ။ အနုဒ္ဓတာ၊ ငဟွံကလ့်လဖ့်ဂမ့်ဦင်။ (ဝါ) ငဟွံမွဲကိုဥဒ္ဓစ္စ မကလ့်လဖ့်ဂမ့်ဦင်။ အနုန္ဒဋ္ဌာ၊ ငဟွံမွဲကိုမာန မတုပ်ကျောံဇုတ်လပေါဟ်ဂမ့်ဦင်။ အစပလာ၊ ငဟွံလုလောန်ဂမ့်ဦင်။ (ပ) ဥပဋ္ဌိတာသတိ၊ ငမ့ံကိုသတိမတန်ကြန် ပွဲအာရိုကမ္မဋ္ဌာန်ဂမ့်ဦင်။ သမ္မဇာနာ၊ ငမ

တီညာတ်ကေတ် ဗွဲမှုးရေးဂမ္ဘိုင်။ သမာဟိတာ၊ ငါမစွံပ္ပန်လဝ်စိုတ် ဗွဲမှုးရေး ပွဲအာရိုကမ္မဋ္ဌာန် မွဲဓဝ် မတန်ကြွန်ဂမ္ဘိုင်။ ဓ္ဂကဂ္ဂစိတ္တာ၊ ငါမှုံကိုစိုတ် မှုံကိုအာရိုမွဲဓဝ်ဂမ္ဘိုင်။ ။[ဓ္ဂကံ အဂ္ဂံ အာရမ္မဏံ ယဿ စိတ္တဿာတိ ဓ္ဂကဂ္ဂံ၊ ဓ္ဂကဂ္ဂံ စိတ္တံ ဓ္ဂတေသံ ဘိက္ခူနန္တိ ဓ္ဂကဂ္ဂစိတ္တာ] သံဝုတိန္ဒြိယာ၊ ငါမှုံကိုက္လာန္ဒြိ မဂပ်ဝ်မင်မွဲလဝ်ဂမ္ဘိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပရိသာ၊ ငါ–ဂမ္ဘိုင်။ ကျမာ ဒွေ၊ ဂမ္ဘိုင်ဝံ့ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဒွိန္နံ၊ ဧ့ု–အိုတ်။ ကျမာ သံ ပရိသာနံ၊ ပျောဝ်ကိုပရိသာတ်ဂမ္ဘိုင်။ ။[စပ်ပွဲဓ္ဂတဒဂ္ဂံ]။ ။ ဂမ္ဘီရာ၊ ဧ့ု။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ပရိသာ၊ ပြုင်ပရိသာတ်မွဲ့။ အတ္ထိ၊ ဓ္ဂတံ ဓ္ဂသာ ပရိသာ၊ ငါပရိသာတ် မ ပ္ပုက်ဓလုက်ဝံ့။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂါ၊ ပရိသာတ်ပြဲအိုတ်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။

၄၄။ ။ ဝဂ္ဂါ၊ ဧ့ုမပါ်ဒကား။ ပရိသာ စ၊ ကို။ သမဂ္ဂါ၊ ဧ့ုမညီသာ။ ပုရိသာ စ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခူ။ ငါ–ဂမ္ဘိုင်။ ဘဏ္ဍာနဇာတာ၊ သိုမှုံမပ္ပံကိုပွမဘာပဠ လဗပ်ပကို မဒှ်ဟိုတ် မက္ကိုဒှ်ကယျာန်ဓဝါတ်အိုတ်။ ။[ပွမဘာပဠ, ပွမသွညံင် ညးမွဲလွာ် ဒုင်ဟွံမာန် မဒှ်ဟိုတ်ပွမကယျာန်ဓဝါတ်ဂှ် ဘဏ္ဍာနကော်ခ်စရ]။ ။ ကလဟဇာတာနံ၊ သိုမှုံကို ပွ မကယျာန်ဓဝါတ် နဇိုင်နတဲပါက္ခုင်အိုတ်။ ဝိဝါဒါပန္နာ၊ သိုမအာစိုပ် ပွမဟိုသွး မစှော်စး အိုတ်။ ။[ဝိ(ဝိရုဒ္ဓ)=မစှော်စး+ဝါဒ=နှ်ပွမဟိုသွး+အာပန္န=ညးမအာစိုပ်]။ ။ အညမညံ၊ ညးမွဲကျောံညးမွဲ့။ မုခသတ္တိဟိ၊ နကိုဗျုဟ် မတွံဂး ဂလာန်မတိတ် နူပါင်ဂမ္ဘိုင်။ ဝိတုဒန္တာ၊ သိုကိုမထပက်အိုတ်။ ဝိဟာရန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နှ်ပရိသာတ်ဝံ့။ (ဝါ) နှ်ပရိသာတ် မဒှ်အရာမမံင်တ သိုမကယျာန်ဓဝါတ်ဝံ့။ ဝဂ္ဂါ၊ ဧ့ု–အိုတ်။ ပရိသာ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

သမဂ္ဂါ၊ သိုမညီသာသွဟ်နှ်အိုတ်။ (ဝါ) သိုမညီသာသွဟ်နှ် နပွမပတဲ့ကံမွဲစွံ့, ပွမ ဖျောတ်ပါတိမုက်မွဲစွံ့, ပွမဒွေတ်လုတ်သိက္ခာပိဒ် မတုပ်သွဟ်အိုတ်။ သမ္မောဒမာနာ၊ သို မအိုဟ်တ္ဂိုဟ်အိုတ်။ အဝိဝါဒမာနာ၊ သိုဟွံဟိုသွးစှော်စးအိုတ်။ (ဝါ) သိုဟွံကယျာန်ဓ ဝါတ်အိုတ်။ ခီရောဒကီဘူတာ၊ သိုကိုမဒှ်တ ညံင်ရဧှာ်ကိုဧှာ်တှ်။ (ဝါ) သိုကိုမန္နရုတ မွဲ ဗစပ် ညံင်ဧှာ်ကိုဧှာ်တှ်အိုတ်။ အညမညံ၊ ညးမွဲကျောံညးမွဲ။ ပိယစက္ခူဟိ၊ နကိုမတ် သျိုက်ဆာန်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) နကိုမတ် မဓမံက်ထွးမေတ္တာစိုတ် မဒှ်ဟိုတ်ညးမသျိုက်ဆာန် ဂမ္ဘိုင်။ ။[ပိယာယတီတိ ပိယော= ညးမလေပ် သျိုက်ဆာန်။။ (မွဲနယ်) ပိယာယိ တဗ္ဗောတိ ပိယော= ညးမဂပ်ဝ်(ညးမွှးဒုင်) သျိုက်ဆာန်။ ကျဝွံတုန် ချပ်ဘာဝပွဓာန်တဲ့ မေတ္တာစိုတ် မဒှ်ဟိုတ်ညး မလေပ်သျိုက်ဆာန်ဂှ် ပိယမွးယွဲရ။ ပိယဿ ပိယဘာဝဿ ဒီပနာနိ စက္ခူနိ ပိယစက္ခူနိ သာ်ဝံ့ သွ၊ ဒီပနပိုဒ် ဇိုတ်]။ ။ သမွဿန္တာ၊ သိုကို မရံင်သိုအိုတ်။ ဝိဟာရန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နှ်ပရိသာတ်ဝံ့။ (ဝါ) နှ်ပရိ သာတ် မဒှ်အရာမမံင်တ ဗွဲမညီသာသွဟ်နှ်ဝံ့။ ။(ပ)။ ။

၄၅။ ။ အနဂ္ဂဝတီ၊ ဧံဟဲံမွဲကိုပူဂိုလ် မတွေင်။ (ဝါ) ဧံဟဲံမွဲကိုဒွေတ် မတွေင်။ ပရိသာ စ၊ ကို။ ။[န+အဂ္ဂ+ဝန္တု+ကို။ အဂ္ဂ ဥတ္တမ= ပူဂိုလ်ဒွေတ်မပြဲ+ဝန္တု= ဧံမုံ၊ တ်]။ ။ အဂ္ဂဝတီ၊ ဧံမုံ၊ကိုပူဂိုလ်မပြဲ။ (ဝါ) ဧံမုံ၊ကိုဒွေတ်မပြဲ။ ပရိသာ စ၊ ကို ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ထေရာ၊ ဧံမဒ္ဒ်ထေရ် ပေင်တစ်ဝ်ဲတဲအိုတ်။ ဘိက္ခု။ ငြ–ဂမ်ိုင်။ ဗာဟုလိကာ၊ ငြမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပရိက္ခရာမဂ္ဂိုင်ဂမ်ိုင်။ (ဝါ) ငြဒွေတ်မပ္ဍိတ်ဇြဟာတ် တ္ဟာ် နပရိက္ခရာမဂ္ဂိုင်ဂမ်ိုင်။ သာထလိကာ၊ ငြမဒွေတ်တသိက္ခာ သာသနာပိပြကာ ဗွဲမချိုန်လျ ဂမ်ိုင်။ သြက္ကမနေ၊ ပွဲနီဝရဏမသုန် မဒ္ဒ်ဟိုတ် ဒတုံစ္ပေါ်ပွဲဘုံအပါသွင်။ ပုဗ္ဗဂ်မာ၊ ငြမဒ္ဒ် ပဓာန်ဂမ်ိုင်။ ပဝိဝေကေ၊ ပွဲဓရိဝိဝေကပိပြကာ မတွံဂး ကာယ, စိတ္တ, ဥပဓိဝိဝေက။ (ဝါ) ပွဲနီဗ္ဗာန် မလ္ဟုအာ နူဥပဓိ ပန်ပြကာ။ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ငြမ့ံုကိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ဗိုတ်ဂ္ဟာ် ဖျေါဂမ်ိုင်။ ။[နိက္ခိတ္တဓုရာတိ နိဗ္ဗီရိယာ။ ကလေင်ရံင်စတုက္ကအဂ်ံတ္ထိ(ဌ)မုက်ဂ္ဂန်(၃၄၂) တေံညိ]။ ။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဍံဒ္ဒ်အိုတ်ရ။ ။

အပွမတ္တသ၊ နဲဓရ်တွေင် ဇျာန်, ဝိပဿနာ, မဂ်, ဖိုံ မဟဂပ်ဝ်အာစိုပ်ဏီ။ ပတ္တိယာ၊ တ္ဟာ်နပွမအာစိုပ်။ အနဓိကတသ၊ နဲဓရ်တွေင်ဇျာန်, ဝိပဿနာ, မဂ်, ဖိုံ မဟဂပ်ဝ်ကလိ ဂွံဏီ။ အဓိဂမာယ၊ တ္ဟာ်နပွမကလိဂွံ။ အသစ္ဆိကတသ၊ နဲဓရ်တွေင်ဇျာန်,ဝိပဿနာ, မဂ်,ဖိုံ မဟဂပ်ဝ်သွဇ္ဈော်ဝ်မတ်ဏီ။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမသွဇ္ဈော်ဝ်မတ်။ ဝီရိယံ၊ နဲကာယိက, စေတသိကဝီရိယ။ န အာရဒ္ဓာန္တိ၊ ပ္ဍံဟွံပ္ဍိတ်ဇြဟာတ်အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီအ္စာ မဒ္ဒ်ထေရ်တံဂ့်။ ပစ္ဆိမာ၊ ဧံမဒ္ဒ်ပွဲကြ။ ဇနတာ၊ ငြကောံကွး။ ဒိဋ္ဌာနု ဂတီ၊ နဲပွမပတုပ်ဗက် အကာဲအရာဒွေတ်အ္စာဇကု မဂပ်ဝ်ဆိုညာတ်လဝ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဍံအာစိုပ်ရ။ သာပိ ဇနတာ၊ ငြကောံကွး ဗက်လက္ကရဂ့်ကိုလေဝ်။ ဗာဟုလိကာ၊ ငြမဒုင် ဂိုင်ကေတ် ပရိက္ခရာမဂ္ဂိုင်။ ။[ပြဲင်အရထဓ္ဂကဝစ်တဲ့ ကိုညိ]။ ။(ပ)။ ။ နိက္ခိတ္တ ဓုရာ၊ ငြမ့ံု။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံု။ ။(ပ)။ ။ န အာရဒ္ဓာတိ၊ ပ္ဍံဟွံပ္ဍိတ်ဇြဟာတ်ရ။ ။(ပ) န ဗာဟုလိကာ၊ ငြဟွံဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပရိက္ခရာ မဂ္ဂိုင်ဂမ်ိုင်။ န သာထလိကာ၊ ငြဟွံဒွေတ် တ သိက္ခာသာသနာ ပိပြကာ ဗွဲမချိုန်လျဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပုဗ္ဗဂ်မာ၊ ငြ။ ။(ပ)။ ။ အာရဒ္ဓာန္တိ၊ ပ္ဍံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သာပိ ဇနတာ၊ ငြ–ကိုလေဝ်။ န ဗာဟုလိကာ၊ ငြ။ ။(ပ)။ ။ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ငြမ့ံု။ ။(ပ)။ ။ ပုဗ္ဗဂ်မာ၊ ငြ။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံု။ ။(ပ)

၄၆။ ။ အနရိယာ၊ ဧံမဒ္ဒ်ပုထုဇန် ဟွံသေငြ်ကိုအရီ။ ပရိသာ စ၊ ငြ–ကို။ အရိ ယာ စ၊ ဧံမဒ္ဒ်အရိယသာဝက။ ပရိသာ စ၊ ငြ–ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု။ ငြခမီ ဂမ်ိုင်။ ကြဒံ၊ ငြတောဘူမကခန္ဓမသုန် မသ္ဘာင်နူတဏ္ဍာဝွံဟောင်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စမွးယွဲရ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ နဲဒုက္ခသစ္စအိုသီ။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲအတိုင်မချံစွတ်။ နပွ ဇာန္တိ၊ ပ္ဍံကွိဟ်ခွင်တဲ့ ဟွံတီကောတ်အိုတ်ရ။ အယံ၊ ငြတဏ္ဍာဝွံဟောင်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ သမုဒယသစ္စ မဒ္ဒ်ဟိုတ်ဒဒိုက်မွးယွဲရ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ တဏှံ၊ နဲတဏ္ဍာ မလေပ်ကွိ

ဗဒ္ဒ်ကိုဒုက္ခ။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ အယံ၊ ငနိဗ္ဗာန်ဝွံဟောင်။ ဒုက္ခ နိရောဓော၊ နိရောဓသစ္စ မဒ္ဒ်ဟိုတ်ပလိုတ်ကွံဒဒိုက်မွးယွဲ့ရ။ (ဝါ) နိရောဓသစ္စ မဒ္ဒ်အရာ ပလိုတ်ကွံဒဒိုက်မွးယွဲ့ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နံနိဗ္ဗာန် ဟိုတ်ပွမဟွံက္ကိုဒ်ဒုက္ခ ကို သမုဒယ။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ ငမဂ္ဂင်ဒွံပြကာဝွံဟောင်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧံမဒ္ဒ်ဟိုတ် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မပလိုတ်ကွံဒဒိုက်။ ပဋိပဒါ၊ မဂ္ဂသစ္စ မဒ္ဒ်ဒွေတ်မွးယွဲ့ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အရိယမဂ္ဂံ၊ နံအရိယမဂ် ဟိုတ်မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နံပရိသာတ်ဝွံ။ (ဝါ) နံပရိသာတ် ဟွံက္ခိုဟ်ခွင်တီ ကောတ်သစ္စပန်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ ပဇာနန္တိ၊ ပုံ့က္ခိုဟ်ခွင်တဲ့ တီကောတ် အိုတ်ရ။ ။(သဘ်လက်သန်ဂ့် သိုဟွံဝိဝိင် က္ခိုဟ်ခွင်တဲ့ နပ္ပမတီ ပုံ့တီကောတ်အိုတ်ရ မိက်ဂး)။ ။[ပဇာနန္တိပိုဒ်တံဂ့် ဗိုဝွံဟောင် သွးညိ]။ ။

၄ရ။ ။ ပရိသာကသဒ္ဒော စ၊ ပရိသာတ် မဒ္ဒ်ခွိက်ဟန်ဗန်ဟောင် ဟွံသေင်က်ိုကွေင် ကြွက်ကို။ ။[ကသဒ္ဒ= ခွိက်ဟန်ဗန်]။ ။ ပရိသာမဏ္ဍော စ၊ ပရိသာတ် မအေးငုံး ကောဝ်ဖြုင် ပေင်တ်ကွေင်ကြွက်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်ပွမသ္ခိုက်ဆာန်။ အဂတိ၊ နံအရာဟွံထေက်ကိုဒွေတ်ဗက်။ (ဝါ) နံအရာ ဟွံထေက်ကိုကွောန်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံ့ ပါဗက်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ကွောန်သွအိုတ်ရ။ ။[ဆန္ဒာ+အဂတိ။ ဗွဲမညီသာကို(ဠ–ဋ္ဌိ) သုတ်ဝွံကိုစတုက္ကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၇)တေံကို၊ ပဋ္ဌမိဝိဘတ် ပွဲဆန္ဒာဂ့် တွံအရထဟိုတ်ကို, တိပစ္စယ် ပွဲအဂတိဂ့် တွံအရထ ကံကိုရောင်။ ဟိုတ်ဂ့်ရ ပွဲဂကူဒွဲဂဲဝွံ ဆန္ဒာဂတိ ပိုဒ်ဂ့် သမာသ်ဟွံသေင်၊ ဝါကျဟောင်ရောင်။ ဆန္ဒာဂ့် စပ်ပွဲဂစ္ဆန္တိညိ]။ ။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်ပွမထေဝ္ဟော်။ အဂတိ၊ နံ။ (ဝါ) နံ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ မောဟာ၊ ဟိုတ်ပွမဟွံတိဟွံက္ခိုဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဘယာ၊ ဟိုတ်ပွမဖေက်။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ နံပရိသာတ်ဝွံ။ (ဝါ) နံပရိသာတ်ခမီ မဗက်စအဂတိဝွံ။ ပရိသာကသဒ္ဒော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ (ပ)။ ။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံ့ဟွံပါဗက်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ဟွံကွောန်သွအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ နံပရိသာတ်ခမီ ဟွံဗက်စအဂတိဝွံ။ ပရိသာမဏ္ဍော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွိန္နံ၊ ဧံ့။ ကွမာသံ ပရိသာနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ္မိုင်။ ယဒိဒံ ယော အယံ ပရိသာမဏ္ဍော၊ ငပရိသာတ် မအေးငုံးကောဝ်ဖြုင် မပေင်တ်ကွေင်ကြွက်ဝွံ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဓုတံ ဓုသော ပရိသာမဏ္ဍော၊ ငိ။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၄၈။ ။ သြကွာစိတဝိနီတာ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်ဟိုတွံဒွေဒ်ဟွောန် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ နော ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ၊ ဧံ့ဟွံသွာန်တဲ့ မဂပ်ဝ်ဟိုတွံဒွေဒ်ဟွောန်။ ပရိသာ၊ ပရိသာတ်ကို။ ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ၊ ဧံ့သွာန်တဲ့ မဂပ်ဝ်ဟိုတွံဒွေဒ်ဟွောန်။ နော သြကွာစိတဝိနီတာ၊ ဧံ့ဟွံသေင် ကိုမဂပ်ဝ်ဟိုတွံဒွေဒ်ဟွောန် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ ပရိသာ၊ ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သြကွာ စိတဝိနီတာ၊ ဧံ့။ နော ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ၊ ဧံ့ဟွံ–ဟွောန်။ ပရိသာ၊ မွးဂ့်။ ကတမာ စ၊

ညးခ့ဲဂ့ါရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခူ။ င်။ ။[စပ်ပ့ဲ မပ္တံက့ိုနသုသူသန္တိ]။ ။ တထာ ဂတဘာသိတာ၊ ခ့ဲဒမိန်ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ်။ ဂမ့ဳိရာ၊ ခ့ဲမဖြုဟ်နက် ဗွဲပါဠိ ညံဉ်သလ့သုတ်အိုတ်။ ဂမ့ဳိရတ္ထာ၊ ခ့ဲမ့ုံက့ိုအရထအဓိပ္ပါယ် မဖြုဟ်နက် ညံဉ်မဟာဝေ ဒလ့သုတ်အိုတ်။ လောကုတ္တရာ၊ ခ့ဲမ့ုံက့ိုဓရ်မဂ်,ဖိုလ်,နိဗ္ဗာန် မတိတ်ဗ္ဒးနူလောကအိုတ်။ (ဝါ) ခ့ဲမစ္စောန်ထွး ဓရ်လောကုတ္တိုဒ်ိုတ်ပြကာအိုတ်။ သုညတာ ပဋိသံယုတ္တာ၊ ခ့ဲမဆက် စပ်က့ိုသဘဝဓရ်သက်က် မပ္တံက့ိုခန္ဓ,အာယတန မလ့ုအာနူသတ်,အတ္တအိုတ်။ ယေ တေ သုတ္တန္တာ၊ ယြင်သုတ်ဂမ့ဳိင်။ သန္တိ၊ ပ့ံု–အိုတ်ရ။ တေသု၊ နဲဓရ်သုတ်ကျာ်တွံလဝ်ဂမ့ဳိင် ဂ့ါ။ ဘညမာနေသု၊ နကြိုဂပ်ဝ်တွံအိုတ်နေဝ်။ နဲ သုသူသန္တိ၊ ပ့ံုဟွံမိက်ကလင်အိုတ်ရ။ သောတံ၊ နဲ်ကတောဝ်။ နဲ သြဒဟန္တိ၊ ပ့ံုဟွံပ္ဒေါပ်စိုတ်တဲ့ ကလင်အိုတ်ရ။ အညာ အညာယ၊ တ့ုဟ်နပွမတီ။ စိတ္တံ၊ နဲ်စိုတ်။ နဲ ဥပဒ္ဒပေန္တိ၊ ပ့ံုဟွံစွံပ္တန် ပ့ဲအာရီဓရ်အိုတ်ရ။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ တေ ဓမ္မေ၊ နဲ်ဓရ်ကျာ်တွံဂမ့ဳိင်ဂ့ါ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ ထေက်ဂ့ိုဂိုင်ကတ်ဇ္ဈောန်အိုတ်ရဂ့်ဒ။ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗေ၊ ထေက်ဂ့ို ဒးဂိုင်ဖ္ဒေါတ်ပတိုန်ပါင်တိုက်အိုတ်ရဂ့်ဒ။ နဲ မညန္တိ၊ ပ့ံုဟွံထေင်အိုတ်ရ။ ။[ဟိုတ်လဝ်ံ တုပ်ကျောံတေ ဓမ္မေစိ နမပ္တံက့ိုဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ သိုမထေက်ဂ့ိုသွးပုံလိင်ဗဟုဝစ် ဗွဲအစော်လိဂ် ဝိပလ္လာသနယ် ပြုံင်နပုံလိင် ဓ္ဂကဝစ်တဲ့ နမပ္တံက့ိုဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ သွးလဝ်ရ]။ ။

ပန၊ သုတ်ခမီတံဂ့် မိက်ဂ့ံဂိုင်ကတ်ဇ္ဈောန်ဂမ့ဳိင်တုန်။ ကဝိတာ၊ ခ့ဲမန့်ကွတ်တဲကမ္ဘောန် မ့ုံက့ိုပညာကဗျအိုတ်။ (ဝါ) ခ့ဲဒမိန်ညးမ့ုံက့ိုပညာ ကဗျမဂပ်ဝ်စီရေင်ချ္ဓေန်လဝ်အိုတ်။ ။ ။[ကဝိနော ကမ္မံ ကဝိတာ။ ပ့ဲအရထကံ ဖျေါက့ိုတာပစ္စယ်]။ ။ ကာဝေယျာ၊ ခ့ဲဒမိန်ညး မ့ုံက့ိုပညာကဗျ မဂပ်ဝ်ချ္ဓေန်လဝ်အိုတ်။ ။[ကဝိ+ဏေယျ။ ကဝီဟိ ဝုတ္တာ ကာဝေယျာ]။ ။ စိတ္တက္ခရာ၊ ခ့ဲမ့ုံက့ိုအက္ခရ် မစိစောန်အိုတ်။ စိတ္တဗျဥ္ဇနာ၊ ခ့ဲ မ့ုံက့ိုဗျဉ်မစိစောန်အိုတ်။ ဗာဟိရကာ၊ ခ့ဲမန့်ပ့ဲမှးသာသနာအိုတ်။ သာဝကဘာသိတာ၊ ခ့ဲဒမိန်ကွးအွာဂ့်ဂ့် မဂပ်ဝ်တွံလဝ် မသ္ဘာင်အာနူကျာ်တြဲအိုတ်။ ယေ တေ သုတ္တန္တာ၊ ယြင်သုတ်ဂမ့ဳိင်။ သန္တိ၊ ပ့ံု–အိုတ်ရ။ တေသု၊ နဲသုတ်ဂမ့ဳိင်ဂ့ါ။ ဘညမာနေသု၊ နကြိ။ သုသူသန္တိ၊ ပ့ံုမိက်ဂွံကလင်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဥပဒ္ဒပေန္တိ၊ ပ့ံုက့ိုတန်တ ပ့ဲအာရီဓရ် အိုတ်ရ။ တေ ဓမ္မေ၊ နဲဓရ်သုတ် မန့်သာဝကဘာသိတဂမ့ဳိင်ဂ့ါ။ ။(ပ)။ ။ မညန္တိ၊ ပ့ံု။ စ၊ ဓိုန်ထေင်တ်သဂ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ တေ၊ ငခမီဂမ့ဳိင်ဂ့ါ။ တံ ဓမ္မံ၊ နဲဓရ်သုတ် မန့်သာဝက ဘာသိတဂ့်။ ပရိယာပုဏိတ္တာ၊ ဂိုင်ကတ်ဇ္ဈောန်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ အညမညံ၊ ညးမွဲကျောံ ညးမွဲ ညးမတွံ, ညးမကလင် ကျောံရေင်သ့ဲ။ နဲ စေဝ ပဋိပ္ပဿန္တိ၊ ပ့ံုသွာန်လေဝ် ဟွံသွာန် အိုတ်ရ။ ။

က္ကဒံ၊ နဲသဒ္ဒါဝွံ။ ကထံ၊ မူရ နက့ိုဗိုပြင်မွဲ။ (ဝါ) မူရ နက့ိုအရထမွဲ။ ရောပေတဗ္ဗံ၊ မဂွံက့ိုအာစိုပ်ဂ့ံစိုတ်ရော။ (ဝါ) မဂွံစွံပ္တန်ပ့ဲစိုတ်ရော။ က္ကမဿ၊ ဒဒက်တက့ိုဓရ်မဂပ်ဝ်တွံ

လဝ်ဝွံ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုသဒ္ဒါ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဝွံ။ အတ္ထော၊ အရထအဓိပ္ပါယ်တုန်။ (ဝါ) အရထအဓိပ္ပါယ်, အနုသန္ဓိ, ပုဗ္ဗာပရတုန်။ ကော၊ ညးခေံဂ့်ရော။ ကျတိ၊ ရ၌ွံ တ္နဟ်နပ္ပ မသ္ဒာန်။ န စ ပဋိဝိစရန္တိ၊ ပ္ံဟွံပြာပ်အာဌာန်မွဲသ္ဆာင် မ္ံုကိုညးမက္ဂိုဟ်ခ္ဉင်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငဲခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ အဝိဝဋ္ဋဥ္စော၊ နဲဓရ်မဟဂပ်ဝ်ပံက်လဝ် ဗွဲတြားကိုလေဝ်။ (ဝါ) နဲအရထ အဓိပ္ပါယ် မဂ္ဂက်ဗ္ဒန်ကိုလေဝ်။ န ဝိဝရန္တိ၊ ပ္ံဟွံပံက်ဗွဲတြားအိုတ်ရ။ အနုတ္တာနီကတဥ္ဉ၊ နဲဓရ်မဂပ်ဝ်သွ ညဲင်ဂွံပြာကတ် ဗွဲပိုဒ်အက္ခရ်ကို။ န ဥတ္တာနီကရောန္တိ၊ ပ္ံဟွံသွညဲင်ဂွံပြာကတ်အိုတ်ရ။ အနေကဝိဟိတေသု၊ ခေံမ္ံုတ္ဒေင်ပကာရမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ကခီဒ္ဓာနိယေသု၊ ခေံမဒ္ဒ်ဟိုတ် မဒ္ဒ်အရာသ္ဒေဟ်ပ္ဒာသက်ာအိုတ်။ ဓမ္မေသု စ၊ ပ္ဒဲပါဠ္ဍိ မဝါတ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ကခီ၊ နဲပ္ဓမသ္ဒေဟ်ပ္ဒာသက်ာ။ နပ္ပဋိဝိနောဒေန္တိ၊ ပ္ံဟွံပါကေ့ံအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နဲပရိသာတ်ဝွံ။ (ဝါ) နဲပရိသာတ်ခမီ သိုဟွံကလင်ဓရ်ကျာ် မဍ္ဍိုက်ပေင်တ်ကျော်ဂုဏ် မပ္ပံက်ပွမဝါတ်ဂါတ်ဖြိုဟ်နက်တဲ့ ကလင်တ်ဓရ်သာဝကဘာသိတဗာဟိရကဝွံ။ ဩက္ကာစိတဝိနီတာ၊ ခေံ။ နော ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ၊ ခေံ။ ပရိသာ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ံု။ ။(ပ)။ ။ ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ၊ ခေံ။ နော ဩက္ကာစိတဝိနီတာ၊ ခေံ။ ယဒိဒံ ပရိသာ၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပ္ံု။ ဓ္ဍတံ ဓ္ဍသာ ပရိသာ၊ ငဲပရိသာတ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

၄၉။ ။ အာမိသဂရု၊ ခေံမ္ံုကိုအရာ မထေက်ကိုသွဂရု မတွံဂးအာမိသပစ္စယ် မပ္ပံက်ိုပိဏ္ဍပါတ်, သ့ာ။ (ဝါ) ခေံမသွဂရုကိုအာမိသပစ္စယ်။ နော သဒ္ဓမ္မဂရု၊ ခေံမ္ံုကိုအရာဟွံထေက်ကိုသွဂရု မတွံဂးဓရ်လောကုတ္တိုဒ္ဓိတ်ပြကာ။ (ဝါ) ခေံဟွံသွဂရုကိုဓရ်လောကုတ္တိုဒ္ဓိတ်ပြကာ။ ပရိသာ၊ ပရိသာတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ။ ငဲ–ဂမ္ဂိုင်။ ဩဒါတဝသနာနံ၊ ခေံမ္ံုကိုပွမဗိုက်လတက်လဝ် ယာတ်ဗုအိုတ်။ ဂိဟီနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခရ်ဂမ္ဂိုင်။ သမ္မုခါ၊ ပ္ဒဲဂတမတ်။ အညမညဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမွဲကျော်ညးမွဲ။ ဝဏ္ဏံ၊ နဲဂုဏ်။ ဘာသန္တိ၊ ပ္ံဟိုသွးအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မ္ဂုရ်မွဲ။ ဘာသန္တိ၊ မွးဂ့်တုန်။ အသုကော ဘိက္ခု၊ ငဲခမီဂ့်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ တ္နအရ္ဂနဲရောင်။ (ဝါ) တ္နအရ္ဂနဲမတိတ်ဗ္ဘးနူသွက် မတွံဂး ရ္ဂုပကာယ, နာမကာယ ဓါပြကာ နက်ိုသွက်မတွံဂး အရ္ဂုပသမာပတ်ကိုအရဟတ္တမဂ်ဓါပြကာရောင်။ အသုကော၊ ငဲခမီဂ့်။ ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာဝိမုတ္တ တ္နအရ္ဂနဲရောင်။ (ဝါ) တ္နအရ္ဂနဲမတိတ်ဗ္ဘး နူနာမကာယအလုံအိုသို မတွံဂး ကိလေသ အရ္ဂုပသမာပတ်ဟွံပါ အရဟတ္တမဂ်ပညာဟောင်ရောင်။ ။

အသုကော၊ ငဲ။ ကာယသက္ခိ၊ ပူဂိုလ်သေက္ခ မသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန် နက်ိုနာမ ကာယရောင်။ (ဝါ) ထွတ်ဒွံကလိဂွံ အရ္ဂုပဝစရဏ္ဍာန်ဖသတဲ့ သိုကာလဟွံခြာ ပူဂိုလ်သေက္ခ မသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန် နက်ိုနာမကာယ မတွံဂးမဂ်ဖိုလ်ဒေါဝ်တြဲပြကာရောင်။ (ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ပူဂိုလ်သေက္ခ မအာစိုပ်မဂ်ဖိုလ် ဒေါဝ်တြဲပြကာ ပ္ဒဲမသက်သွိင် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ရောင်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ္ဒ်မညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် နက်ိုသောတာပတ္တိ

မဂ်ဉာဏ်စိ ပူဂိုလ်သေက္ခ မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် နကိုမဂ်ဖိုလ် ဒေါဝ်တြဲပြကာရောင်။ ။(ပ) သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ပူဂိုလ်သေက္ခ မတိတ်ဗွးနူကိလေသ နကိုဓရ်သဒ္ဓါသက်က်ဟောင်။ (ဝါ) သိုဟ္ဂံတိတ်ဗွးအလုံအိုသိုဏီရောင်။ ။[သဒ္ဓါယ သဒ္ဓါမတ္တေန ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော]။ ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်သေက္ခ မလွောဝ်လုပ်အာပ္ဒဲနိဗ္ဗာန် နကိုဓရ်သဒ္ဓါ ဗွဲမ္ဒး ရးရောင်။ ။[သဒ္ဓါယ ဝိမုတ္တော အဓိမုတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော]။ ။

(ပ)။ ။ ဓမ္မာနုသာရီ၊ ပူဂိုလ်သောတာပတ္တိမဂ် မဒ္ဂေတ်ဗက်လွေင် ဓရ်ပဌမမဂ် ပညာ မဒ္ဒိပဓာန်အာဂတရောင်။ ။[ပဌမမဂ္ဂပညာသခ်ံတံ ဓမ္မံ အနုဿရတိ အနုဂစ္ဆ တီတိ ဓမ္မာနုသာရီ]။ ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်သောတာပတ္တိမဂ် မကိုက္ကိုဒ့်အရိယမဂ် သိုမသွပ ဓာန်ကိုပညာအာဂတရောင်။ ။(ပ)။ ။ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ ပူဂိုလ်သောတာပတ္တိမဂ် မ ဒ္ဂေတ်ဗက်လွေင်သဒ္ဓါ မဒ့်ပဓာန်အာဂတရောင်။ (ဝါ) ပူဂိုလ်သောတာပတ္တိမဂ် မကိုက္ကိုဒ့် အရိယမဂ် သိုမသွပဓာန်ကိုသဒ္ဓါအာဂတရောင်။ အသုကော၊ ငခမီဂ့်။ သီလ ဝါ၊ စိုန်နွံ ကိုသီလရ။ ကလျာဏဓမ္မော၊ စိုန်မွံကိုသဘ်မဆဲရ။ အသုကော၊ ငိ။ ဒုဿီလော၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုသီလရ။ ပါပဓမ္မော၊ စိုန်မွံသဘ်မယုတ်မာရ။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဘာသန္တိ၊ ပုံ– အိုတ်ရ။ တေ၊ ငခမီဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမသွးဂ့်။ လာဘံ၊ နဲလာဘ်ပစ္စယ်။ လဘန္တိ၊ ပုံကလိဂွံအိုတ်ရ။ တေ၊ ငခမီဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ တံ လာဘံ၊ နဲလာဘ်ပစ္စယ်ဂ့်။ လဘိတ္ဝာ၊ တဲု။ ဂထိတာ၊ သိုမကြောပ်ဗွန်လဝ်တဏှာအိုတ်။ (ဝါ) သိုမ္ဒးဒုင်ဒက်ကြေန်ကိုတဏှာအိုတ်။ မုစ္ဆိတာ၊ သိုမဝိဝိင်တ် နကိုတဏှာအိုတ်။ အဇ္ဈောပန္နာ၊ သိုတဏှာ မဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက် လောန်ကာဲအိုတ်။ (ဝါ) ဝိုတ်ဖျေံ နကိုတဏှာတဲု သိုမအာစိုပ်လအိတ်အိုတ်။ ။[ကလိဂွံ လာဘ်လာဘပစ္စယ်တဲု သိုဇော်ပွဝ်ဓရ်ကုသိုလ်ဟွံမာန် နကိုတဏှာဟောင် သိုမအာစိုပ် လအိတ်မိက်ဂး]။ ။ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော၊ သိုဟွံညာတ်တ်ဒုဟ် ပွဲပွမသွပြဘိုက် သိုဟွံဗွာရဏာပစ္စဝေက္ခဏာအိုတ်။ အနိဿရဏပညာ၊ သိုဟွံမွဲကိုပညာ ဟိုတ်မတိတ်ဗွး နူဆန္ဒရာဂ မထွေန်စပ် ပွဲပစ္စယ်ပန်ပြကာအိုတ်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပုံသွပြဘိုက်အိုတ်ရ။ ။(ပ) ဝဏ္ဏံ၊ နဲ။ န ဘာသန္တိ၊ ပုံဟွံဟိုသွးအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ န ဘာသန္တိ၊ ပုံ–မွးဂ့်တုန်။ (ပ)။ ။ ပါပဓမ္မော၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ န ဘာသန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေ၊ ငခမီဂမ္ဒိုင် ဂ့်။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမဟွံဟိုသွးဂ့်။ လာဘံ၊ နဲ။ ။(ပ)။ ။ အဂထိတာ၊ သိုတဏှာ မဟဂပ်ဝ်ဒက်ကြေန်လဝ်အိုတ်။ အမုစ္ဆိတာ၊ သိုဟွံဝိဝိင်တ် နကိုတဏှာအိုတ်။ အနဇ္ဈော ပန္နာ၊ သိုတဏှာ မဟဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက်လောန်ကာဲအိုတ်။ အာဒီနဝဒဿာဝိနော၊ သိုဟွံ ညာတ်တ်ဒုဟ် ပွဲပွမသွပြဘိုက် သိုမဗွာရဏာပစ္စဝေက္ခဏာအိုတ်။ နိဿရဏပညာ၊ သိုမွံကိုပညာ ဟိုတ်မတိတ်ဗွးနူဆန္ဒရာဂ မထွေန်စပ် ပွဲပစ္စယ်ပန်အိုတ်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပုံ– အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

၅၀၊ ၅၁။ ။ ဝိသမာ၊ ဧံဟွံညီသာ ဟွံကလိကလောတ်။ (ဝါ) ဧံမွံကိုပွမဆောတ်

ယောင်ဗေတ်မှာ နဟုံညီသာ မပ္ပံကိုကာယကံ။ ပရိသာ စ၊ ကို။ သမာ၊ ဧုံမညီသာ ကလိတ်ကလောတ်။ ပရိသာ စ၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အဓမ္မကမ္မာနိ၊ ငကမ္မောန်မစ် စ္ဆးအာ နူဓရိဒေသနာဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငကမ္မောန် မဟဂပ်ဝ်ကျောန် နကိုဓရိဒေသနာဂမ္ဂိုင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ပုံဒ့ဒ်အိုတ်ရ။ ဓမ္မကမ္မာနိ၊ ငကမ္မောန် မှုံကိုဓရိဒေသနာဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငကမ္မောန် မဂပ်ဝ်ကျောန် နကိုဓရိဒေသနာဂမ္ဂိုင်။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ပုံဟွံဒ့ဲအိုတ်ရ။ အဝိနယကမ္မာနိ၊ ငကမ္မောန်မစ်စ္ဆးအာ နူဓရိဝိနယ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငကမ္မောန် မဟဂပ်ဝ်ကျောန် နကိုဓရိဝိနယ်ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိနယကမ္မာနိ၊ ငကမ္မောန် မှုံကိုဓရိဝိနယ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငကမ္မောန် မဂပ်ဝ်ကျောန် နကိုဓရိဝိနယ်ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဒိပ္ပန္တိ၊ ပုံမံက်ဂတဝ် တွးပြောကတ် အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အဓမ္မိကာ၊ ဧုံဟွံစိုန်သကို ပွဲဓရိဒေသနာ။ ပရိသာ စ၊ ငကို။ ဓမ္မိကာ၊ ဧုံမစိုန်သကို ပွဲဓရိဒေသနာ။ ။(ပ)။ ။

၅၂။ ။ အဓမ္မဝါဒိနီ၊ ဧုံဟွံမွဲကိုအလေံ မဟိုသွး သဘ်ဓရိမဧုံပြ။ ပရိသာ စ၊ ကို။ ဓမ္မဝါဒိနီ၊ ဧုံမှုံကိုအလေံ မဟိုသွးသဘ်ဓရိမဧုံပြ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု။ ငကမ္ဂိုင်။ ဓမ္မိကံ ဝါ၊ ဧုံမစိုန်သ္ဂို ပွဲသဘ်ဓရိ မဧုံစွတ်လေဝ်ကို။ အဓမ္မိကံ ဝါ၊ ဧုံဟွံစိုန်သ္ဂို ပွဲသဘ်ဓရိ မဧုံစွတ်လေဝ်ကို။ အဓိကရဏံ၊ နအဓိကိုရိပန်ပြကာ မပ္ပံကိုဝိဝါဒါဓိကိုရိ။ အာဒိယန္တိ၊ ပုံဂိုင်ကောတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံကိုက္ကိုဒ့ဲက္ဂျင်အိုတ်ရ။ တော၊ ငခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ တံ အဓိကရဏံ၊ နအဓိကိုရိဂ့်။ အာဒိယိတွာ၊ ဂိုင်ကောတ်အိုတ်တဲ့။ (ဝါ) ကိုက္ကိုဒ့ဲက္ဂျင်အိုတ် တဲ့။ အညမညံ၊ ကျောံရေင်သ္ဂံ။ နစေဝ သညာပေန္တိ၊ ဗွဲမှုးရေးလေဝ် ပုံဟွံကိုညာတ် အိုတ်ရ။ (ဝါ) စနူတမ်တဲ့ စိုကိုအဓိကိုရိလလံပ္ဂိုတ် ညံင်ဂွံက္ဂိုဟ် ပုံဟွံကိုတီအိုတ်ရ။ သညတ္တိ၊ တုဟ်နပွမကိုတီက္ဂိုဟ် ဗွဲမှုးရေး။ နစ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ပြာပ်အာ ကောံဓရိုလေဝ် ပုံဟွံပြာပ်အာအိုတ်ရ။ တဲ အဓိကရဏံ၊ နှ်။ အညမညံ၊ ကျောံ။ နစ နိဇ္ဈာပေန္တိ၊ စနူတမ်တဲ့ စီစွတ်ရံင်လေဝ် ပုံဟွံစီစွတ်ရံင်အိုတ်ရ။ နိဇ္ဈတ္တိ၊ တုဟ်နကိုစီစွတ်ရံင် ကျောံရေင်သ္ဂံ။ နစ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။

တော၊ ငခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ အသညတ္တိဗလာ၊ သိုမှုံကိုဇြဟတ်မွး ပွမဟွံကိုက္ဂိုဟ်သဘ် ဗွဲမှုးရေးအိုတ်။ (ဝါ) သိုမှုံကိုစိုတ်ထတ် ပွဲပွမဟွံဟိုထွးသီကို့ ညံင်ဂွံက္ဂိုဟ်သဘ် ဗွဲမှုးရေးအိုတ်။ အနိဇ္ဈတ္တိဗလာ၊ သိုမှုံကိုဇြဟတ်မွး ပွမဟွံကိုစီစွတ်ရံင်သို့။ (ဝါ) သိုမှုံကိုစိုတ်ထတ် ပွဲပွမဟွံကိုစီစွတ်ရံင်သို့ အဓိကိုရိစနူတမ်။ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂမန္တိနော၊ သိုဟွံချပ်ဂုန် တုဟ်နပွမသွးကျေံအဓမ္မိကအဓိကရိုဏ်အိုတ်။ တမေဝ အဓိကရဏံ၊ နအဓိကိုရိဂ့်ဟောင်။ ထာမသာ၊ ဗွဲအစောံဇြဟတ်ဇကု။ ပရာမာသာ၊ နပွမဖွိတ်သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ နကိုကွေတ် ဇကု။ အဘိနိဝိဿ၊ တို့ဗ့ိုက်စောဲလာံ လောန်ကာဲအိုတ်တဲ့။ “ကွာဒမေဝ၊ ငဂလာန်အဲ ဝွံဟောင်။ သစ္စံ၊ ဧုံစွတ်ရောင်။ အညံ၊ ငဂလာန်ညးမွဲသ္ဆာင်။ မောဃံ၊ လှုဉ်သွးရောင်။” ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝေါဟရန္တိ၊ ပုံဟိုသွးအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သညာပေန္တိ စေဝ၊ ဗွဲမှုး

ရးလေဝ် ပုံကိုတီကျိဟ်အိုတ်ရ။ သညတ္တိ၊ တ္ဂဟ်န။ ဥပဂစ္ဆန္တိ စ၊ ပြာပ်အာကောံဓရီ လေဝ် ပုံပြာပ်အာအိုတ်ရ။ နိဏ္ဍာပေန္တိ စ၊ စန္ဒတမ်တဲ့ စီစုတ်ရံင်လေဝ် ပုံစီစုတ်ရံင်အိုတ်ရ။ နိဏ္ဍတ္တိ၊ တ္ဂဟ်န။ ဥပဂစ္ဆန္တိ စ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေ၊ ဉ။ သညတ္တိဗလာ၊ သီမုံကုံဇြဟတ် မ္ဂး ပွမကိုကျိဟ်သဘ ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ (ဝါ) သီမုံကုံစိုတ်ထတ် ပွဲပွမဟိုထွးသီကို ညံဉ်ဂွံ ကျိဟ်သဘ ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိနိသဂ္ဂမန္တိနော၊ သီမချပ်ဂုန် တ္ဂဟ်နပွမသ္ဒး ကေံအဓမ္မိကအဓိကိုရ်အိုတ်။ တမေဝ၊ ။(ပ)။ ။ န ဝေါဟရန္တိ၊ ပုံဟွံဟိုသွးအိုတ်ရ။ (ပ)။ ။

ပဌမော၊ ဧုံမဒ္ဒ်ကိုပ်ကွာ။ ပဏ္ဏာသကော၊ ဉ်ဂကောံသုတ် မသုန်စော်။ သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ။[မုံတ်ဒုံဉ်(၅၂)သုတ်ရ။ ဓိုန်ဂ့်လေဝ် “အပွကံ ဥူနံ ဝါ အဓိကံ ဝါ ဂဏှနုပဂံ န ဟောတိ”]။ ။

၂–ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁–ပုဂ္ဂလဝဂ်

၅၃၊ ၆၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွေ၊ ဧုံမဒ္ဒ်ဓါအိုတ်။ ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဒါဉ်ဝွံ။ လောကော၊ ပွဲလိုက်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ နကြိုက္ခ်ိဒ်ဒ္ဂျာဉ်အိုတ်နေဝ်။ ။(ပ)။ ။[ကလေဉ် ရံဉ်ဓကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်မပ္ပံကိုဴ(၁၈၀)တေံညိ]။ ။ သုခါယ၊ တ္ဂဟ်န။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ ကျိဒ်အိုတ်ရ။ ဒွေ၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဓါဂမ္ဒါဉ်မ္ဂးဂ့်။ ကတမေ၊ ညးဧုံအိုတ်ဂ့်ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ အရဟံ၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ သမ္မသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ တထာဂတော စ၊ ကျာ်တြဲကို။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧုံမလေပ် ကိုစက္ကရတ်ဂေတ်။ (ဝါ) ဧုံမဒ္ဒ်စက္ကဝဝ်။ ရာဇာ စ၊ သွိဉ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အစ္ဆရိယမနုဿာ၊ ဉ်–ဂမ္ဒါဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံကျိဒ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွိန္နံ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဒါဉ်။ ကာလကိရိယာ၊ ဉ်ပွမချူိတ်။ ။(ပ) ကတမေသံ ဒွိန္နံ၊ ညးဧုံအိုတ်ဂ့်ရော၊ အရဟာတော၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ သမ္မသမ္ဗုဒ္ဓသ၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ တထာဂတသ စ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲကို။ စက္ကဝတ္တိသ၊ ဧုံ။ ရညော စ၊ ဒဒက်တ်ကို သွိဉ်ကိုရောင်။ ။[အတိုဉ်ဓကကနိပါတ် ပိုဒ်ကြ မပ္ပံကိုကာလကိရိယာတံဂ့် မိက်ဂွံဗက် ကိုမ္ဂးကိုမာန်ရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွိန္နံ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ဣမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂမ္ဒါဉ်ဝွံ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ထူပါရဟာ၊ ဉ်ပူဂိုလ် မထေက်ကိုရှေ်သေ့ ဒက်ပ္ပန်စေတီဂမ္ဒါဉ်။ ဣမေ ဒွေ၊ ဓါဂမ္ဒါဉ်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဉ်ပူဂိုလ် မဂြိုတီကေတ် သစ္စပန် နကို ဉာဏ်အလိုလိုဇကုဂမ္ဒါဉ်။ ဣမေ ဒွေ၊ ဓါဂမ္ဒါဉ်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊

ကျဉ်ကဆံင်ဒုတိယ မဂြင်တီကေတ် သစ္စပန် နကိုဉာဏ်အလိုလိုဇကု တူဟ်ခြာရောင်။ (ပ)။ ။ ဘိကွဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ကွမေ ဒွေ၊ ငပူဂိုလ်ဓါဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ အသနိယာ၊ ငဂိုတး။ ဖလန္တိယာ၊ နကြိုပန်တနေဝ်။ နာ သန္တသန္တိ၊ ပ္ဒံဟွံဖေဂ်ဂုံဂ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ခီဏာသဝေါ၊ ဧံမွံကိုအာသဝမအိုတ်အာ။ ဘိကွ္ခု စ၊ ကို။ ဟတ္ထာဇာနီယော စ၊ စိင်အာဇာနယ်ကို။ ။(ပ)။ ။ အဿာဇာနီယော စ၊ ချဲအာဇာနယ်ကို။ ။(ပ)။ ။ မိဂရာဇာ စ၊ ဧံမဒှ်သွိင်သတ်။ သီဟော စ၊ ဇာဒိသိုင်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

၆၁၊ ၆၂။ ။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ဒွေ၊ ဧံမဒှ်ဓါအိုတ်။ အတ္ထဝသေ၊ နှ်ဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ [ကလေင်ရံင်ပိုဒ်လိက်(၃၁–၂၀၁)တေံညိ]။ ။ သမ္မသမာနာ၊ ငမညာတ်တ ဗွဲမွးရး ဂမ္ဒိုင်။ ဟုတွာ၊ ဒှ်အိုတ်တဲ့။ ကိ ပုရိသာ၊ ငကိန္နရီဂမ္ဒိုင်။ မာနုသိ၊ ဧံမဒှ်ဒြပ်ဘာသာမ်ိုဟ်။ ဝါစံ၊ နှ်ဂလာန်။ နာ ဘာသန္တိ၊ ပ္ဒံဟွံဟိုအိုတ်ရ။ ကတမေ ဒွေ၊ ဟိုတ်ဓါဂမ္ဒိုင်ညးဧံဂုံရော။ (မွဲနယ်) ကတမေ၊ မူရ ဧံမွံယူဒ္ဂအိုတ်။ ဒွေ၊ ဧံ–အိုတ်။ အတ္ထဝသေ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ သမ္မသမာနာ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ နာ ဘာသန္တိ၊ ပ္ဒံဟွံဟိုအိုတ်ဂုံရော။ မယံ၊ ငပိုညးဂမ္ဒိုင်။ မုသာ၊ နှ်ဂလာန်မုသာ။ မာ စ ဘဏိမှာ၊ ပ္ဒံဟိုလေဝ် လွကိုဒးဟိုအိုတ်ညိ။ ပရံ၊ နှ်ညးမွဲသ္ဆာင်။ အဘူတေန၊ နကိုဟိုတ်ဟွံဧှံစွတ်။ မာ စ အဇ္ဈစိက္ခိမှာ၊ စောဲသရပ်လေဝ် လွကိုဒးစောဲသရပ်အိုတ်ညိ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်ဓါပြကာဂမ္ဒိုင်ဝွံရောင်။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ဒွေ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကွမေ အတ္ထဝသေ၊ နှ်ဟိုတ်ဓါပြကာဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ဒွိန္ဒံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်သဘ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ အတိတ္တော၊ ငဟွံမွဲကိုပွမတြိုပ်ကိုစိုတ်။ အပွငိ္ဒဝါနော၊ ငဟွံမွဲကို ပွမခ္ခောပ်ကဝေန်။ (ဝါ) ငဟွံဇအိုန်ဇရ။ ဟုတွာ၊ ဒှ်တဲ့။ မာတုဂါမော၊ ငညးပြ်။ ကာလံ၊ နှ်ပွမချိုတ်။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံသွရ။ ကတမေသံ ဒွိန္ဒံ၊ မူရ သဘ်ဓရ်ဓါပြကာဂမ္ဒိုင်ဂုံရော။ မေထုနသမာပတ္တိယာ စ၊ နှ်ပွမအာစိုပ် ဒွေတ်မေထုန်ကို။ ဝိဇာယနဿ စ၊ နှ်ပွမသ္ဒးဂုံဂဝ်ကောန်ကိုရောင်။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ဒွိန္ဒံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကွမေ သံ ဓမ္မာနံ၊ နှ်သဘ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

၆၃။ ။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ဝေါ၊ ကုမ္မးတံညးဂမ္ဒိုင်။ အသန္တသန္ဓိဝါသ္ဆ၊ နှ်ပွမပဒတ် မွဲစွံကိုညးမယုတ်မာကို။ သန္တသန္ဓိဝါသ္ဆ၊ နှ်ပွမပဒတ်မွဲစွံကို ညးသပွရိဟ်ကို။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်အဲတွံရ။ တံ၊ နှ်သန္ဓိဝါသဓါဂ်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲ။ သုဏာထ၊ ဩဝ်...။ [ကလေင်ရံင်ပိုဒ်လိက်(၃၃)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ နကို အကာဲအရာမွဲ။ အသန္တသန္ဓိဝါသော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ–ရော။ ကထဥ္စ၊ မူရ။ အသန္တော၊ ငညးမယုတ်မာဂမ္ဒိုင်။ သန္ဓိဝသန္တိ၊ ပ္ဒံပဒတ်မွဲစွံအိုတ်ဂုံရော။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ထေရဿ၊ ဧံမဒှ်ထေရ်။ (ဝါ) ဧံမဒှ်ထေရ် ပေင်စှ်ဂှ်တဲ့။ (ဝါ) ဧံမဒှ်ခမီထေရ်။ ဘိကွ္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ စ္ဆံ၊ ငကသပ်မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကိန္တိ၊ မူရ ကသပ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ ထေရောပိ၊ ငထေရ်ဇော်ကိုလေဝ်။ မံ၊ နှ်အဲ။ နာ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဈဟွံကို

ဟိုဒ္ဒေဝံတ္တောန်ရ။ မဇ္ဈိမောပိ၊ ငခမီလ္ဒေဝ် နူမသုန်ဝ့် စိုပ်ဒ္ဓိတ်ဝ့်ကိုလေဝ်။ မံ၊ နဲအဲ။ နဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ နဝေါပိ၊ ငခမီသွတ် ဟွံပေင် မသုန်ဝ့်ဏီကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ငိ။ ထေရမ်ဖိ၊ နဲထေရ်ကိုလေဝ်။ နဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ အဟံ၊ ငိ။ နဝမ်ဖိ၊ နဲခမီသွတ်ကိုလေဝ်။ (ပ)။ ။ ထေရော၊ ငထေရ်ဒ္ဓေါ်။ မံ၊ နဲအဲ။ စေပိ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဟိုဒ္ဒေဝံတ္တောန်မွး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိုဟိုဒ္ဒေဝံတ္တောန် သာ်ဝွံနေဝ်။ အဟိတာနုကမ်ဖိ၊ နွံပိုက် ဟွံမွဲကိုဒတုံဖိုတုံ။ မံ၊ နဲ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ဟိတာနုကမ်ဖိ၊ နွံပိုက်ကိုဒတုံဖိုတုံ။ နော ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘဟွံဟိုဒ္ဒေဝံတ္တောန်ရ။ ။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ နောတိ၊ နောရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဂလာန်တ္ဒိပိုန်ဂ့် ကလင်ကေတ် ဟွံမာန်ရုဂ့်ဒ။ နံ၊ နဲထေရ်ဂ့်။ ဝဒေယျံ၊ ဂဗ္ဘဟိုရ။ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ဂဗ္ဘရာန်သကိုတ် နပွမဟွံဂိုင်ကေတ် ဂလာန်ရ။ ပဿမ်ဖိ ပဿန္တောပိ၊ ဓိုန်တီတ် ဟွံဂိုင်ကေတ်မွး ဟွံဗဗွဲကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဓိုန်တီတ်ဒုဟ်ဇကုကိုလေဝ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုထေရ်ဂ့်။ ဝစနံ၊ နဲဂလာန်။ နပွဒ္ဓိကရေယျံ၊ ဂဗ္ဘဟွံကလင်ကေတ်ရ။ မဇ္ဈိမော၊ ငခမီလ္ဒေဝ်။ ။(ပ)။ ။ နဝေါ၊ ငခမီသွတ်။ (ပ)။ ။ နောတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ နံ၊ နဲခမီသွတ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီသွတ်ဂ့်။ ဝစနံ၊ နဲဂလာန်။ နပွဒ္ဓိကရေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ဣတိ၊ ငကသပ်မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ [ကလေင်ဖျပ်]။ ။ မဇ္ဈိမဿ၊ ဧဒ္ဓံ။ ဘိက္ခုနောပိ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီကိုလေဝ်။ ဓ္ဂဝံ၊ ငကသပ်မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ နပွဒ္ဓိကရေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ဣတိ၊ ငကသပ်မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲအကာဲအရာဝွံ။ အသန္တသန္ဒိဝါသော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဂဝဥ္စ၊ ဗွဲအကာဲအရာဝွံကိုလေဝ်။ အသန္တော၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ သန္ဒိဝသန္တိ၊ ပ္ဒံ။ (ပ)။ ။ ထေရောပိ၊ ငိ။ မံ၊ နဲ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ထေရမ်ဖိ၊ နဲ။ အဟံ၊ ငိ။ ဝဒေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ သာဓုတိ၊ ဒးရးသန်ရုဂ့်ဒ။ နံ၊ နဲထေရ်ဂ့်။ ဝဒေယျံ၊ ဂဗ္ဘ ဂရင်ဘ္ဍိ ဗွဲမအိုဟ်တ္ဒိုဟ်ရ။ နံ၊ နဲထေရ်ဂ့်။ နဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ဂဗ္ဘဟွံရာန်သကိုတ်ရ။ ပဿမ်ဖိ ပဿန္တောပိ၊ ဟိုတ်ဒဒ့်မတီကေတ် ဟွံဂိုင်ကေတ်မွး ဟွံဗဗွဲကိုစိ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုထေရ်ဂ့်။ ဝစနံ၊ နဲဂလာန်။ ပဒ္ဓိကရေယျံ၊ ဂဗ္ဘကလင်ကေတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

၆၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ္မိ အဓိကရဏော၊ ယြပ္ဒဲအဓိကိုရ်မွဲ။ ဥဘတော၊ ပ္ဒဲ ခမီမကယျာနဝဝါတ် ဓါလ့ာ်ဂမ္ဘိုင်။ ဝစီသံသာရော၊ ငဂလာန် မက္ကိုဒ့်ဒွံင် ဗွဲအစော်ပွမကွေဟ် လက်ကော်ရေင်သွံ။ ။[သံသာရ= ဧဒ္ဓံမက္ကိုဒ့်ဒွံင်+ဝစီ= ဂလာန်။ သံသရတိ ပဝတ္တတီတိ သံသာရော၊ ဝစီ စ သာ သံသာရောစာတိ ဝစီသံသာရော]။ ။ ဒိဋ္ဌပဠာသော၊ ငမပြိုင့်ဟ္ကာန်ဂုဏ် မှံဂ်ိုဇ္ဇန်မွး ကွေတ်ဒိဋ္ဌိ။ ။[ပဠာသ= ပွမပြိုင့်ဟ္ကာန်ဂုဏ်, ပွမစွံကဆံင်တုပ်, ပွမဟွံကိုဖျုန်။ သိုမထေက်ကိုသွး "ဒိဋ္ဌိသန္ဓိဿယပဠာသ "သန္ဓိဿယ–ပိုဒ် ဇိုတ်]။ ။ ဝါ၊ ငနိသဲကိုကွေတ်ဒိဋ္ဌိတုံ ပွမပြိုင့်ဟ္ကာန်ဂုဏ် ကဆံင်တုပ်ညးလ္ဟုန္ဓကုကို။ စေတာသော၊ ဒဒက်တ်ကို။ (ဝါ) နဲစိုတ်။ အာဃာတော၊ ငဒေါသ မလေပ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်ကို။

အပ္ပစ္စယော၊ ဝ်ဒေါမနဿ ပ္ပမဟ္ဂံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ကို။ ။[န+ပတိ+ကြာတ်+အ။ နပစ္စေတိ ပီတိသောမနဿံ ဥတေနာတိ အပစ္စယော= ဝ်ဒေါမနဿ ဟ္ဂံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက် မက္ဂ်ိုဒ့် ဟိုတ်ဟ္ဂံက္ဂ်ိုဒ့်ပီတိ, သောမနဿကိုသ်ဝ်ဂံ ကိုအရထဝိဂ္ဂဟညိ]။ ။ အနဘိရဒ္ဓိ၊ ဝ်ဒေါသ ဟ္ဂံလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ဒတဲ့ဖိုဇကုဇကု, ညးမွဲသ္ဆာင်ကို။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပ္ဒဲစိုတ်ဇကု ကို ပရိသာတ်ဇကု မဒ့်နိယကဇ္ဈတ္တ။ အဝူပသန္တံ၊ ဝ်ဟ္ဂံစိုဟ်လလံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တသ္မိ အဓိကရဏော၊ ပ္ဒဲအဓိကိုရိ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။[ကိုအတိုင် ပိုဒ်လိက်(၁၅)တေံ ညိ]။ ။ သုဝူပသန္တံ၊ ဝ်မစိုဟ်လလံ ဗွဲမ္ဒးရး။ ။(ပ)။ ။

ပဌမော၊ ခ္ဒုဒ့်ကိုပ်ကွာ။ ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ၊ ပုဂ္ဂလဝဂ်ရောင်။

(ဂ)။ ၂–သုခဝဂ်

၆၅၊ ၆၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ သုခါနိ၊ ဝ်တသိုက်ဂမ္ဒိုင်။ ကြာမာနိ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ္ဒိုင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဂိဟိသုခဉ္စ၊ တသိုက်ခရှ်ကို။ (ဝါ) တသိုက်မက္ဂ်ိုဒ့် အရာမ္ဒုံပ္ဒိုက် ခရှ်အလုံအိုသို မအာစိုပ်ဒတဲ့ကို။ ပဗ္ဗဇိတသုခဉ္စ၊ တသိုက်ခမီကို။ (ဝါ) တသိုက်ကာယစိုတ် မဓိုဟ်လလံမက္ဂ်ိုဒ့် ဟိုတ်ဒွေတ်လုတ် သိက္ခာခမီဂမ္ဒိုင်ကိုရောင်)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ သုခါနိ၊ ဝ်။ ကြာမာနိ ဒွေ၊ ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ဒွိန္နံ၊ ခ္ဒုံ။ ကြာမေသံ သုခါနံ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုတသိုက်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ယဒိဒံ ပဗ္ဗဇိတသုခံ၊ ယြေဉ်တသိုက်ခမီမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဂတံ၊ ဝ်တသိုက်ခမီဝွံ။ အဂ္ဂံ၊ တသိုက်ပြဲအိုတ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကာမသုခဉ္စ၊ တသိုက်မက္ဂ်ိုဒ့် သွအာရိုက်ိုကာမဂုဏ် မသုန်ဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) တသိုက်မက္ဂ်ိုဒ့် သွအာရိုက်ိုခရ်တောဘူမက မဂပ်ဝ်နွံပ္ဒိုက်အလုံအိုသို နကိုတဏှာကို။ နေက္ခမ္မသုခဉ္စ၊ တသိုက်မက္ဂ်ိုဒ့် သွအာရိုက်ိုဒဒ့်ခမီ မတိတ်ဗ္ဘးနူဒုက်သိုကို။ (ဝါ) တသိုက်မက္ဂ်ိုဒ့် သွအာရိုက်ိုနိဗ္ဘာန် မတိတ်ဗ္ဘးနူဒဒိုက်ဝင်္ဂကို။ ။(ပ)။ ။ ဥပဓိသုခဉ္စ၊ တသိုက်တောဘူမက မတန်တ ပ္ဒဲဥပဓိ မတွံဂး ဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာကို။ နိရုပဓိသုခဉ္စ၊ တသိုက်လောကုတ္တ်ိ မစ္ခ်ိစးကိုဥပဓိသုခကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သာသဝသုခဉ္စ၊ ဝန္ဓသုခ မဒ့်မွဲဟာန်ကျော်အာသဝ သွအာရိုက်ိုဇကုကို။ (ဝါ) ဝန္ဓသုခ မဒ့်ဟိုတ်အာရိုအာသဝကို။ ။[တသိုက် မပါလုပ်လွိဟ် ပ္ဒဲဒဒိုက်ဝင်္ဂ်ဂ့် ဝန္ဓသုခမွးယ္ဂုရ]။ ။ အနာသဝသုခဉ္စ၊ ဝိဝန္ဓသုခ ဟ္ဂံမွဲကိုအာသဝ မသွအာရိုက်ိုဇကုကို။ (ဝါ) ဝိဝန္ဓသုခ ဟ္ဂံသေင်ကိုဟိုတ် အာရိုအာသဝကို။ ။[ဝိဝန္ဓသုခ= တသိုက် မသွအာရိုက်ိုနိဗ္ဘာန် မတိတ်ဗ္ဘးနူဒဒိုက်ဝင်္ဂ]။ ။(ပ)။ ။ သာမိကံ၊ ခ္ဒုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် အာမိသကိလေသ။ သုခဉ္စ၊ ဝန္ဓဂါမိသုခကို။ (ဝါ) တသိုက် မလေပ်ကိုအာစိုပ်ဒဒိုက်ဝင်္ဂကို။ နိရာမိသံ၊ ခ္ဒုံဟ္ဂံမွဲကို အာမိသကိလေသ။ သုခဉ္စ၊ တသိုက် မစိုန်သကိုက်ိုမဂ်, ဖိုလ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဂ၀၊ ဂဂ။ ။ အရိယသုခဠ္ဍ၊ အရိယသုခကို။ (ဝါ) တသိုက်မပြဲလှုင်ကို။ အနရိယသုခဠ္ဍ၊ တသိုက်ပုထုဇန် ဟုံသေင်ကိုအရီကိုရောင်။ (ဝါ) တသိုက်မယုတ်သ၀် မကို့ခ္ခက်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကာယိကံ၊ ဧံမဒ့်ပွဲကာယ။ သုခဠ္ဍ၊ တသိုက်မစိုန်သကို ကျော်ကာယဝိညာဏ်စိုတ်ကို။ စေတသိကံ၊ ဧံမဒ့်ပွဲစိုတ်။ သုခဠ္ဍ၊ တသိုက်လောကီ, လောကုတ္တ်ိကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သပ္ပိတိကံ၊ ဧံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော်ပီတိ။ သုခဠ္ဍ၊ တသိုက်ပထမဈာန်, ဒုတိယဈာန်ကို။ နိပ္ပီတိကံ၊ ဧံဟုံမွဲကိုပီတိ။ သုခဠ္ဍ၊ တသိုက်တတိယဈာန်, စတုတ္ထဈာန်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သာတသုခဠ္ဍ၊ တသိုက်မသာယျေန် မှုံပွဲဈာန်ပိသ္ဥ၀်ကို။ ဥပေက္ခာသုခဠ္ဍ၊ တသိုက်စတုတ္ထဈာန် မတွံဂး ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သမာဓိသုခဠ္ဍ၊ တသိုက်မစိုန်သကို ကျော်ဥပစာရသမာဓိ, အပ္ပနာသမာဓိကို။ အသမာဓိသုခဠ္ဍ၊ တသိုက်ဟုံစိုန်သကို ကျော်ဥပစာရသမာဓိ, အပ္ပနာသမာဓိကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

သပ္ပိတိကာရမ္ဘဏံ၊ ဧံမှုံကိုအာရီ မတွံဂး ဈာန်ဓါသ္ဥ၀် မဒ့်မွဲဟာန်ကျော်ပီတိ။ သုခဠ္ဍ၊ တသိုက်ကို။ ။[တသိုက်မက္ခ်ိဒ့် ယောကာလဗ္ဘာရဏာ သွအာရီကိုဈာန်ဓါဂ့်ရောင်]။ နိပ္ပီတိကာရမ္ဘဏံ၊ ဧံမှုံကိုအာရီ မတွံဂး ဈာန်ဓါလ္ဟ္ဂု ဟုံမွဲကိုပီတိ။ သုခဠ္ဍ၊ တသိုက်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သာတာရမ္ဘဏံ၊ ဧံမှုံကိုအာရီ မတွံဂး ဈာန်ပိသ္ဥ၀် မသာယျေန်။ သုခဠ္ဍ၊ ကို။ ဥပေက္ခာရမ္ဘဏံ၊ ဧံမှုံကိုအာရီ မတွံဂး စတုတ္ထဈာန် မှုံကိုဥပေက္ခာဝေဒနာ။ သုခဠ္ဍ၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ရူပါရမ္ဘဏံ၊ ဧံမှုံကိုအာရီ မတွံဂး ရူပါ၀စရစတုတ္ထဈာန် (ဝါ) ဧံမှုံကိုအာရီ မတွံဂး ရုပ်အလုံအိုသို မလေပ်ပွန်ဂတား။ သုခဠ္ဍ၊ ကို။ ။[ရူပ ရူပဈာန=ဧံမတွံဂး ရူပါ၀စရစတုတ္ထဈာန်။ (ဝါ) ရူပ=ဧံမတွံဂးရုပ်+အာရမ္ဘဏ= ဧံမှုံကိုအာရီ]။ ။ အရူပါရမ္ဘဏံ၊ ဧံမှုံကိုအာရီ မတွံဂး အရူပါ၀စရဈာန်။(ဝါ) ဧံမှုံကိုအာရီ မတွံဂး ဓရ်နာမ်။ သုခဠ္ဍ၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဒုတိယော၊ ဧံ။ သုခ၀ဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

---

(၈) ၃–သနိမိတ္တ၀ဂ်

ဂ၈၊ ၈ဂ။ ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ ပါပကာ၊ ဧံမယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧံမဒ့်အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဝ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ သနိမိတ္တာ၊ ဝ်မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ်နိမိတ်အိုတ်ဂ့်ဒ့်တဲ့ဟောင်။ (ဝါ) ဝ်မှုံကိုဟိုတ်နိမိတ်အိုတ်ဂ့်ဒ့်တဲ့ဟောင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ အနိမိတ္တာ၊ သိုဟုံမွဲကိုဟိုတ်နိမိတ်ဂမ္ဘိုင်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဟုံကျိဒ့်အိုတ်ရ။ တသေ၀ နိမိတ္တသ၊ နဟိုတ်နိမိတ်ဂ့်ဟောင်။ ပဟာနာ၊ ဟိုတ်ပွမပါစိ။ ဓု၀ံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ပါပကာ၊ ဧံ–အိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧံ–အိုတ်။ တေ ဓမ္မာ၊ ဝ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ နု ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဣတိ၊

ရသော်ဝို့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါပကာ၊ ဧဠံ-အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သနိဒါနာ၊ ဉ်မဒှ်မွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ်နိဒါန်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ (ဝါ) ဉ်မှံကိုဟိုတ် နိဒါန်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ ။(ပ) အနိဒါနာ၊ သိုဟွံမွဲကိုဟိုတ်နိဒါန်ဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ တသေဝ နိဒါနသာ၊ နှ်ဟိုတ်နိဒါန်ဂှ်ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ သဟေတုကာ၊ ဉ်မဒှ်မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ (ဝါ) ဉ်မှံကိုဟိုတ်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ အဟေတုကာ၊ ဉ်ဟွံမွဲကိုဟိုတ်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ တသေဝ ဟေတုသာ၊ နှ်ဟိုတ်ဂှ်ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ သသခီါရာ၊ ဉ်မဒှ်မွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ် မလေပ်စီရေင်ပြုပြေင် ဓရ်ဖိုအိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ (ဝါ) ဉ်မှံကိုဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ တေသံယေဝ သခီါရာနံ၊ နှ်ဟိုတ် မလေပ်စီရေင်ပြုပြေင်ကို ဓရ်ဖိုဂမ့်ိုင်ဂှ်ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ သပ္ပစ္စယာ၊ ဉ်မဒှ်မွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ်ပစ္စယ်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ (ဝါ) ဉ်မှံကိုဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သရူပါ၊ ဉ်မဒှ်မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ် မလေပ်စ္ဓာန်ထွးကို ဓရ်ဖိုအိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ (ဝါ) ဉ်မှံကိုဟိုတ်။ (ပ)။ ။ တသေဝ ရူပသာ၊ နှ်ဟိုတ် မလေပ်စ္ဓာန်ထွးကို ဓရ်ဖိုဂှ်ဟောင်။ ။(ပ)။ ။

[ပဉ္စုန္နနိမိတ္တာ စိုကိုရူပ(၆)ပိုဒ်တံဂှ် ဒှ်ပိုဒ်ပြဟဲ့ တွံအရထမွးဟိုတ်ဟောင်ရောင်။ ပ္ဟောဝ်ဂှ် ရူပကိုသခီါရ ဓါပိုဒ်ဂှ်ဟောင် ကိုအရထဝိဂ္ဂဟရ။ ဂွိုင်ဖေက်ထုံအာတဲ့ ပိုဒ်မဉ်္ဇနိမိတ္တာတံဂှ် ဟွံကိုအရထဝိဂ္ဂဟရ]။ ။ သဝေဒနာ၊ ဉ်မဒှ်မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ် ဝေဒနာမစိုန်သကိုအိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ တဿာယေဝ ဝေဒနာယ၊ နှ်ဝေဒနာ ဟိုတ်မစိုန်သကိုဂှ်ဟောင်။ ။[ပ္ဒဲသုတ်ကြဂမ့်ိုင် "သညာဟိုတ်မစိုန်သကို, ဝိညာဏ်ဟိုတ်မစိုန်သကို" သော်ဝို့ပြိုင်လှဲတဲ့ ကိုအရထညိ]။ ။(ပ)။ ။ သခ်ိတာရမ္ဘဏာ၊ ဉ်မှံကိုအာရီ မတွံဂး ဓရ် သခ်ိတအိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့ဟောင်။ (ဝါ) ဉ်မသွအာရီကိုဓရ် သခ်ိတအိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့ဟောင်။ ။(ပ)။ အသခ်ိတာရမ္ဘဏာ၊ ဉ်မှံကိုအာရီ မတွံဂး အသခ်ိတနိဗ္ဗာန်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့ဟောင်။ (ဝါ) ဉ်မသွအာရီကို အသခ်ိတနိဗ္ဗာန်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တဲ့ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ တသေဝ သခ်ိတသာ၊ နှ်ဓရ်သခ်ိတဂှ်ဟောင်။ (ဝါ) နှ်ဓရ်စိုတ်, စေတသိက်, ရုပ် မဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင် ပြာပ်အာစိုပ် ဓရ်ဟိုတ်တံဂှ်ဟောင်။ ။[သဂ်မ္ဘ သမာဂမ္ဘ ပစ္စယေဟိ ကတောတိ သခ်ိတော၊ ပ္ဒဲဝနတ္ထဝို့ အရထသဂ်မ္ဘပိုဒ်ဂှ် ပ္ဒဲဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ(ပ-၃၄၇) "သဂ်မ္ဘာတိပစ္စယသမောဓာန လက္ခဏေန သဂ်မေန သန္နိပတိတ္တာ၊ သမ္ဘာဂမ္ဘာတိ တသေဝ ဝေဝစနံ" သော်ဝို့ ပံက်လဝ်ရ]။ ။

တတိယော၊ ဧဠံမရနုက်ကိုပိ။ သနိမိတ္တဝဂ္ဂေါ၊ သနိမိတ္တဝဂ်ရောင်။

---

(၉) ၄-ဓမ္မဝဂ်

၈၈၊ ၉၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓမ္မာ၊ ဉ်သဘ်ဓရ်ဂမ့်ိုင်။ ကျမေ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ့်ိုင် ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ စေတောဝိမုတ္တိ စ၊ ဖိုလ်စိုတ် သမာဓိ ပန်ပြကာ မတိတ်ဗ္ဘးနူ

ကိလေသကို။ ။[သမာဓိ မှုံပြဲဖိုလ်ပန်မိက်သွး။ ပညာဝိမုတ္တိလေဝ် တုပ်နယ်ဝွံဟောင်ရ]။ ပညာဝိမုတ္တိ စ၊ ဖိုလ်ပညာ ပန်ပြကာ မတိတ်ဗွးနူကိလေသကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပဂ္ဂါဟော စ၊ ဝီရိယ မလေပ်ပင်ပတိုန်ကို် ဓရ်စိုန်သကိုကို။ အဝိက္ခေပေါ စ၊ သမာဓိ ဟွံလေပ်ကလ့်လဖ့်ကို။ (ဝါ) သမာဓိ ဟွံလေပ်ကလ့်လဖ့် ပြဲအာရှိ စိုတ်တူဟ်ဟ်ကို။ (ဝါ) သမာဓိ မစ္ပေ့်စးကို် ဥဒ္ဓစ္စမကလ့်လဖ့်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ နာမဥ္စ၊ နာမက္ခန္ဓ ပန်ပြကာ မလေပ်လွောဝ်အာကို် အာရှိကို။ ရူပဥ္စ၊ ရုပ်ခန္ဓ မလေပ်ပုန်ဂတးကိုရောင်။ ။(ပ) ဝိဇ္ဇာ စ၊ ဖိုလ်ဉာဏ် မလေပ်တိကေတ် နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိမုတ္တိ စ၊ ဂကောံဓရ် မတိတ်ဗွး မစိုန်သကိုကျောံ ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘဝဒိဋ္ဌိ စ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ မဂိုင် ကေတ်မွး အတ္တကို်လောက မတန်တဒံင်လွိုန်ကို။ ။[ခန္ဓမသုန်ဂ့်ဟောင် အတ္တကို လောကကို ဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ။ ဘဝတိ အတ္ထိ သဗ္ဗကာလံ တိဋ္ဌတီတိ ဘဝေါ၊ ဘဝေါတိ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ ဘဝဒိဋ္ဌိ]။ ။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ မဂိုင်ကေတ်မွး အတ္တကို်လောက ဟွံတန်တဒံင်လွိုန် ပိုတ်သ္ဂျတ်တရကိုရောင်။ ။[ဝိဘဝတိ ဝိနသတိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတီတိ ဝိဘဝေါ မပ္ပံသာ်ဝွံ သ္ဂညိ]။ ။(မပ္ပံက်ိုအဟိရိကတံက့် ကလေင်ရံင်ပိုဒ်လိက်(ဂရ)တေံညိ)။ (ပ)။ ။

၉၅၊ ၉၈။ ။ ဒေါဝစဿတာ စ၊ ဒဒ့်မှုံကို်စေတနာ အကာဲအရာ မရိုင်ဖိုင် ညးမဟို ဒ္ဒေံတ္တောန် ဝါတ်ဂါတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ပါပမိတ္တတာ စ၊ ဒဒ့်ညး မှုံကို်မိဿဟာဲ မ ယုတ်မာ မပ္ပံကို်ညး ဟွံမွဲကို်သဒ္ဓါကို။ ။(ပ)။ ။ သောဝစဿတာ စ၊ ဒဒ့်မှုံကို်စေတနာ အကာဲအရာ မယေန်သွာင် ညးမဟိုဒ္ဒေံတ္တောန် လောဲသွာကို။ ။(ပ)။ ။ ကလျာဏ မိတ္တတာ စ၊ ဒဒ့်ညး မှုံကို်မိဿဟာဲမဆာဲ မပ္ပံကို်ညး မှုံကို်သဒ္ဓါကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဓာတုကုသလတာ စ၊ ဒဒ့်ညး မစီက္ခး ပိုင်ခြာတီကေတ် ပြဲဓာတ် စ့်ဒွံပြကာကို။ မနသိကာရကုသလတာ စ၊ ဒဒ့်ညး မစီက္ခး ပြဲပွမပ္ဂေါပ်ဂ့်စိုတ် ကို်ဓာတ်စ့်စံပြကာ ဗွဲမပ္ပံကို် လက္ခဏ, ရသ မပ္ပံကို်အနိစ္စကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အာပတ္တိကုသလတာ စ၊ ဒဒ့်ညး မစီက္ခး ပိုင်ခြာတီကေတ် ပြဲအာပတ် မသုန်ပြကာ, အာပတ် ထပ့်ပြကာ မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ ဟိုတ်တမ်ဝတ္ထု ပွမအာစိုပ်အာပတ်ကို။ ။[အာပတ် မသုန်မွး ပါရာဇိက, သံဃာဒိ သေသော့်, ပါစိုတ်, ပါဋိဒေသနီယ, ဒုက္ကဋ်။ ထပ်စုတ် ထုလ္လစ္စယ် ကို်ဒုဿာသိုတ်တဲ့ အာပတ် ထပ့်ရောင်]။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ၊ ဒဒ့်ညး မစီက္ခးပိုင်ခြာ တီကေတ် ပြဲပွမဒ္ဒိုက်ကွ်ိန္ဒ အာပတ်ကို။ (ဝါ) ဒဒ့်ညး မစီက္ခးပိုင်ခြာ တီကေတ် ပြဲပွမဒ္ဒိုက်ကွ်ိန္ဒ အာပတ် မွဲဟာန်ကျောံကိစ္စ ပွမဒေသနာ ဟိုတ်တမ် ပွမသ္သးဇုး ဒ္ဒိုက်ကွ်ိန္ဒ အာပတ်, အဇ္ဈာနကမ္မဝါစာ, တိဏဝတ္ထာရ ကကမ္မဝါစာကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

စတုတ္ထော၊ ခေံမရနုက်ကို်ပန်။ ဓမ္မဝဂ္ဂေါ၊ ဓမ္မဝဂ်ရောင်။

---

(၁၀) ၅–ဗာလဝဂ်

၉၉၊ ၁၀၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာလာ၊ ငဉ်းမဒိဟ်မိ ဟွံက္ခိုဟ်ခွင်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ) ယော၊ ယြင်ဉးမွဲ။ အနာဂတံ၊ ဧၟံဟွံက္ခုင်စိုပ်ဇကုဏီ။ (ဝါ) ဧၟံဟွံထေက်ကိုဇကု မရေင်တ္ဒုင်။ ဘာရံ၊ နိတာလျှိုင်။ ဝဟတိ၊ ပွံရေင်တ္ဒုင်ရ။ သော စ၊ ပူဂိုလ်ဂ့်ကိုဲ။ ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ အာဂတံ၊ ဧၟံမက္ခုင်စိုပ်ဇကု။ (ဝါ) ဧၟံမထေက်ကိုဇကုရေင်တ္ဒုင်။ ဘာရံ၊ နိတာလျှိုင်။ န ဝဟတိ၊ ပွံဟွံရေင်တ္ဒုင်ရ။ သော စ၊ ပူဂိုလ်ဂ့်ကိုရောင်။ ။(ပ) ပဏ္ဍိတာ၊ ငဉ်းမွံကိုပညာဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ အကပွိယော၊ ပွဲမပ္ဍံကို ဖျုန်ဇာဒိသိုင် မဟဂပ်ဝ်။ ကပွိယသညီ၊ စိုန်မွံကိုစ္ဒတ်မွး ဂပ်ဝ်ရ။ သော စ၊ င်–ကိုး။ ။(ပ)။ ။ ကပွိယော၊ ပွဲမပ္ဍံကို ဖျုန်ကျံ မဂပ်ဝ်။ အကပွိယသညီ၊ စိုန်မွံကိုစ္ဒတ်မွး ဟွံဂပ်ဝ်ရ။ (ပ)။ ။ အနာပတ္တိယာ၊ ပွဲဟွံသေင်ကို အာပတ်။ အာပတ္တိသညီ၊ စိုန်မွံကိုစ္ဒတ်မွး အာပတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အာပတ္တိယာ၊ ပွဲ။ အနာပတ္တိသညီ၊ စိုန်မွံကိုစ္ဒတ်မွး အာပတ် ဟွံသေင်ရ။ ။(ပ)။ ။ အဓမ္မေ၊ ပွဲဓရိအကုသိုလ် မစ္ဆ့်စးကို ဓရိကုသိုလ်။ ဓမ္မသညီ၊ စိုန်မွံကိုစ္ဒတ်မွး ဓရိကုသိုလ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မေ၊ ပွဲဓရိကုသိုလ်။ အဓမ္မသညီ၊ စိုန် မွံကိုစ္ဒတ်မွး ဓရိအကုသို့ မစ္ဆ့်စးကိုဓရိကုသို့ရ။ ။(ပ)။ ။ အဝိနယေ၊ ပွဲဓရိအကုသို့ ဟွံသေင်ကိုဟိုတ်မပါကေံ့ မပ္ဍံကိုရာဂ။ ဝိနယသညီ၊ စိုန်မွံကိုစ္ဒတ်မွး ဓရိကုသို့ဟိုတ် မပါကေံ့ မပ္ဍံရာဂရ။ ။(ပ)။ ။ ဝိနယေ၊ ပွဲဓရိကုသို့ ဟိုတ်မပါကေံ့ မပ္ဍံကိုရာဂ။ အဝိနယသညီ၊ စိုန်မွံကိုစ္ဒတ်မွး ဓရိအကုသို့ ဟိုတ်ဟွံပါကေံ့ မပ္ဍံရာဂရ။ ။(ပ)။ ။

၁၀၉၊ ၁၁၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွိန္ဒံ၊ ဒဒက်တက်ိုပူဂိုလ်ဓါဂမ္ဒိုင်။ အာသဝါ၊ င် အာသဝကိလေသဂမ္ဒိုင်။ ဝမ္ဘန္တိ၊ ပုံဇော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ကတမေသံ ဒွိန္ဒံ၊ မူရ ပူဂိုလ်ဓါ ပြကာဂမ္ဒိုင်။ အာသဝါ၊ င်–အိုတ်။ ဝမ္ဘန္တိ၊ ပုံ–ရော) ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ န ကုက္ကုစ္စာ ယိတဗ္ဗံ၊ နဟွံထေက်ကို သွကုက္ကုစ္စ ပွမချပ်သွေဟ်ဗွာ။ (ဝါ) နမပ္ဍံကိုဖျုန်ကွိက် ဟွံထေက် ကိုဒ့ဒ်သံသယသွေဟ်ဗွာ။ ကုက္ကုစ္စာယတိ၊ ပုံသွကုက္ကုစ္စ ပွမချပ်သွေဟ်ဗွာရ။ (ဝါ) နမပ္ဍံကို ဖျုန်ကွိက်ညိဟာ သွေဟ်ဗွာတဲ့ သိုဟွံစမံင်တ်ရ။ တသာ စ၊ ဒဒက်တက်ိုပူဂိုလ်ဂ့်ကိုး။ ယော၊ ယြင်။ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ၊ နဆေက်ကိုသွကုက္ကုစ္စ ပွမချပ်သွေဟ်ဗွာ။ (ဝါ) နမပ္ဍံ ကိုဖျုန်စိင်, ဖျုန်ကွိ ထေက်ကိုဒ့် သံသယသွေဟ်ဗွာ။ န ကုက္ကုစ္စာယတိ၊ ပုံဟွံသွကုက္ကုစ္စ ပွမချပ်သွေဟ်ဗွာ။ (ဝါ) နမပ္ဍံကိုဖျုန်ကွိက်ညိဟာ သိုဟွံသွေဟ်ဗွာတဲ့ စတ်ရ။ ။ [ဖျုန်ကွိက် ကိုဒ့်, ဖျုန်ကွိ ကိုဒ့်, မူမိက်ဂွံဒ့်ဒ့် ဂးတဲ့ စတ်ရ မိက်ဂး]။ ။ တသာ စ၊ ဒဒက်တ–ကိုး။ အာသဝါ၊ င်–အိုတ်။ ဝမ္ဘန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမေသံ ဒွိန္ဒံ၊ ဒဒက်တက်ိုး။ အာသဝါ၊ င်–အိုတ်။ ဝမ္ဘန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ၊ နိ။ န ကုက္ကုစ္စာယတိ၊ ပုံဟွံသွကုက္ကုစ္စ ချပ်သွေဟ်ဗွာရ။ ။(ပ)။ ။

ပဥ္စမော၊ ဧၟံမရနုက်ကိုမသုန်။ ဗာလဝဂ္ဂေါ၊ ဗာလဝဂ်ရောင်။

တင်စွတ်။ ။ ပိုဒ်လိက် နှ(၁၁၁)စိုက်ိုစိုပ် ပိုဒ်လိက်(၁၁၈)တေံဂ့် အရထလောဲသွာ တုဲ ဟွံချူဏာအရထရ။

ဒုတိယော၊ ခွံမရနုက်ကိုစ်။ ပဏ္ဏာသကော၊ ငဂကောံသုတ်မသုန်စော့်။ သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတုဲရ။ ။

၃–တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁–အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ်

၁၁၉၊ ၁၂၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုပ္ပဇဟာ၊ ခွံမဂပ်ဝ်ပါသ္ဂးကေံ့ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ (ဝါ) ခွံမဖြိုင် ဂွံပါကေံ့မာန်။ အာသာ၊ ငတဏှာ မလေပ်ထွေန်စပ်မက်ဂ့က်။ ကျမာ ဒွေ၊ စါပြကာဂမ္ဒိုင်ဝွံရောင်။ ဒွေ၊ မွးဂ့်တုန်။ ကတမာ၊ ညးခွံအိုတ်ဂ့်ရော။ လာဘာသာ စ၊ တဏှာ မလေပ်ထွေန်စပ် ပွဲလာဘ်လာဘကို။ ဇီဝိတာသာ စ၊ တဏှာ မလေပ်ထွေန် စပ် ပွဲလမျိုကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုပ္ပဇဟာ၊ ခွံ–အိုတ်။ အာသာ၊ ငဂမ္ဒိုင်။ ကျမာ ဒွေ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ်ိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ဒုလ္လဘာ၊ ခွံမဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခွံမဖြိုင်ကလိဂွံအိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ပုဗ္ဗကာရီ၊ စိုန်လေပ်သွဂုဏ် ဗွဲကိုပ်ကွာရ။ သော စ၊ ပူဂိုလ်ဂ့်ကို။ ယော၊ ယြဲင်။ ကတညူ။ စိုန်လေပ်တီတ် ဂုဏ်ညးမွဲသ္ဆာင် ပတုဲလဝ်ရ။ ကတဝေဒီ၊ စိုန်လေပ်ဆာပ်ပရေ ဂုဏ်ညးမွဲသ္ဆာင် ပတုဲလဝ်ရ။ သော စ၊ ဂ့်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ တိတ္တော စ၊ ပူဂိုလ်မတြိုပ်ကိုစိုတ် နကိုမရ်လောကုတ္တ်ိ ဒ္ဒိတ်ပြကာကို။ ။[ပစ္စေကဗုဒ်ကို ပူဂိုလ်တ္ဂအရှန် မဒ့ကွးကျာ်တြဲတံရောင်]။ ။ တပ္ပေတာ စ၊ ပူဂိုလ်ကိုညးမွဲသ္ဆာင် တြိုပ်ကိုစိုတ် နကိုမရ်လောကုတ္တ်ိ ဒ္ဒိတ်ပြကာကိုရောင်။ ။[ကျာ်တြဲရောင်]။ ။

၁၂၂၊ ၁၃၀။ ။ ဒုတ္တပွယာ၊ ဒါယကာတံ ခွံမဂပ်ဝ်တြိုပ်ကိုစိုတ် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ (ဝါ) ခွံဟွံလောဲသွာ တ္ဂဟ်နပွမတြိုပ်ကိုစိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ငဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ၊ နဴပစ္စယ် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ။ နိက္ခိပတိ၊ သိုဟွံရပ်စပ် ပွံဂိုင်ဒေပ်ရ။ သော စ၊ ဂ့်ကို။ ယော၊ ယြဲင်။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ၊ နဴ။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပွံသ္ဂးကေံ့ ကုညးမွဲသ္ဆာင် ဖအိုတ်ရ။ သော စ၊ ဂ့်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သုတပွယာ၊ ခွံမဂပ်ဝ် တြိုပ်ကိုစိုတ် ဗွဲမလောဲသွာ။ ။(ပ)။ ။ ရာဂဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုရာဂ။ ဥပ္ပါဒါယ၊ တ္ဂဟ် နပွမက္ခ်ိန်ဒ့်။ ပစ္စယာ၊ ငဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ကျမေ ဒွေ၊ ငဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သုဘနိမိတ္တဥ္စ၊ အာရီဆဲ မဒ့်ဟိုတ်ရာဂကို။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၁)တေံညိ]

အယောနိသော၊ ဗွဲဟွံသေင်ကိုဟိုတ် ပွမဒ့်ကုသိုလ်။ မနသိကာရော စ၊ ပွမဗ္ဘော်ဉ်ံ စိုတ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိဃနိမိတ္တဉ္စ၊ အနိဋ္ဌာရီ မဒ့်ဟိုတ်ဒေါသကို။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွေတ်ဗွေတ်မှာ။ ။(ပ)။ ။ ပရတော၊ နူဇရေင်ညးမ်ုံကို ကွေတ်မိစ္ဆာ။ ယောသော စ၊ ပွမဂွံကလင် ရမျာင် ညးမယုတ်မာကို။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွေတ် မဒုံပြ။ ။(ပ)။ ။ ပရတော၊ နူဇရေင်ညး မ်ုံကို ကွေတ်သမ္မာ။ ယောသော စ၊ ပွမဂွံကလင်ရမျာင် ညးသပွရိဟ်ကို။ ။(ပ)။ ။ အာပတ္တိယော၊ င်အာပတ်ဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ လဟုကာ၊ ခဲ့ံမချောတ်သွတ်။ အာပတ္တိ စ၊ အာပတ်ကို။ ဂရုကာ၊ ခဲ့ံမဖြိုင်။ အာပတ္တိ စ၊ ကိုရောင်။ ။[ကလေင်ရံင် ဓကက နိပါတ်၊ ပိဒ်လိက် (၁၆၂)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဒုဋ္ဌုလ္လာ၊ ခဲ့ံမကြဲင်မှိဟ် ရုန်မ်ိ။ ။(ပ)။ ။ သာသသေသာ၊ ခဲ့ံမ်ုံကိုသီလသိက္ခာ မသွေဟ်။ ။(ပ)။ ။ အနဝသေသာ၊ ခဲ့ံဟွံမွဲကိုသီလသိက္ခာ မသွေဟ်။ ။(ပ)။ ။

(၁၂) ၂–အာယာစနဝဂ်

၁၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒ္ဓါ၊ ခဲ့ံမ်ုံကိုသဒ္ဓါ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ။[အာယာစမာနော စပ်ဲအာယာစေယျ]။ ။ "သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနာ၊ ငမှာထေရ်သာရိပိုတ်, မှာထေရ် မောဂ္ဂလာန်ဂမ်ိုင်။ ယာဒိသာ၊ ပြဲည်ဉ်ရံမွဲ စိုန်ဂပ်ဝ်ညာတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပွဲအရာပညာကို ကျဒ္ဓိ မူည်ဉ်ရံမွဲ စိုန်ဂပ်ဝ်ညာတ်အိုတ်ရ။ အဟမ္ပိ၊ ငအဲကိုလေဝ်။ တာဒိသော၊ ငညးမ ဂပ်ဝ်ညာတ် ည်ဉ်ရ်ဂ့်။ (ဝါ) ငညးပညာ ကျဒ္ဓိမဇ္ဈော် ည်ဉ်ထေရ်စါဇကုဂ့်။ ဟောမိ၊ ပ္ဒံမိက် ဂွံဒ့်ရ" ကျတိ စ္ဆံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာယာစမာနာ၊ သိုမရာဒနာမိက်ဟောင်။ သမ္မာ၊ ဗွဲမွးရး။ အာယာစေယျ၊ ဂဗ္ဘရာဒနာမိက် မွးယွဲရ။ ။[ပွဲအဋ္ဌကထာ နမပံက်လဝ်မွး "အဟမ္ပိ တာဒိသော ဟောမီတိ စ္ဆံ အာယာစန္တော" အာကာရဝါကျပါဠ်ိမွး "တာဒိသော။ ။(ပ) မောဂ္ဂလာနာတိ"ဂ့် အာကာရဝါကျ အာယစမာနောမိက်ဂးရ။ ပွဲပါဠ်ိ နမပံက်လဝ်မွး သမ္မာ ပတ္ထေယျ နာမ–သမ္မာဂ့် မိက်ကိုစပ် ပွဲအာယာစေယျ–ရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုကိုအဲ။ သာဝကာနံ၊ ခဲ့ံမဒ့်ကွးအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ပ္ဟော်ဂ်ိခမီဂမ်ိုင်။ ယဒိဒံ ယေ ကျမေ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလာနာ၊ ပြြင်သာရိပိုတ်, မောဂ္ဂလာန်ဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ်ုံ။ ဓ္ဍသာ၊ ငသာရိပိုတ်ကိုမောဂ္ဂလာန်ဝွံ။ တုလာ၊ ည်ဉ်သ္ဒကေဝ်ဟ္ဝာ စိုန်ဒ့်အရာမဓတ် ကွာတ်ရ။ ဓ္ဍတံ၊ ငသာရိပိုတ်ကိုမောဂ္ဂလာန်ဝွံ။ ပမာဏံ၊ ည်ဉ်တိုင်နဟ္ဝာ စိုန်ဒ့်ဟိုတ် မဓတ်ကွာတ်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၁၃၂၊ ၁၃၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ သဒ္ဓါ၊ ခဲ့ံမ်ုံကိုဓရ်သဒ္ဓါ။ ဘိက္ခုနီ၊ ငခမီပြြ။ "ခေမာ၊ ခဲ့ံမ်ုံယ္ဘုခေမာ။ ဘိက္ခုနီ စ၊ ငခမီပြြကို။ ။[ခမီပြြပညာ မဇ္ဈော်ရောင်]။ ။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ ခဲ့ံမ်ုံယ္ဘုဥပလဝဏ်။ ဘိက္ခုနီ စ၊ ငခမီပြြကို။ ။[ခမီပြြကျဒ္ဓိ မဇ္ဈော်ရောင်]

ယာဒိသီ၊ ယြဉ်ညဉ်ဂ်ရမွဲ စိုန်ဂပ်ဝ်ညာတ်ရ။ အဟမ်ွိ၊ ငအဲကိုလေဝ်။ တာဒိသီ၊ ငညးမဂပ်ဝ် ညာတ်ညဉ်ဂ်ရသာ်ဂ့်။ ဟောမိ၊ ပ္ဒံမိက်ဂွဲဒ့်ရ။” က္ကတိ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာယာစမာနာ၊ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သာဝိကာနံ၊ ဧ့ံမဒ့်ကွးခမီဗြအိုတ်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုခမီဗြဂမ္ဒိုင်။ ခေမာ၊ ဧ့ံမွံုယ္ဂုခေမာ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဘိက္ခုနီ စ၊ ယြဉ်ခမီဗြကို။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ ဧ့ံမွံုယ္ဂုဥပ္ပလဝဏ်ဏ်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဘိက္ခုနီ စ၊ ယြဉ်–ကို။ သန္တိ၊ ပ္ံ–အိုတ်ရ။ ဓ္ဃသာ၊ ငခေမာကိုဥပ္ပလဝဏ်ဝွံ။ တုလာ၊ ။(ပ)။ ။ ဥပါသကော၊ ငဥပး။ စိတ္တော၊ ဧ့ံမွံုယ္ဂုစိတ္တ။ ဂဟပတိ စ၊ ငသမ္ဗေဟ်တ္ဘသိုကို။ ။[ညးပညာစီကွး] ဟတ္ထကော၊ ဧ့ံမွံုယ္ဂုဟတ္ထက။ အာဠဝကော စ၊ ငကောန်သွိင်အာဠဝကကို။ ။[ညးက္လဒ္ဒိ မဇ္ဈေ်]။ ။ ယာဒိသော၊ ။(ပ)။ ။ စိတ္တော၊ ဧ့ံမွံုယ္ဂုစိတ္တ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဂဟပတိ စ၊ ယြဉ်–ကို။ သန္တိ၊ ပ္ံ–အိုတ်။ ဓ္ဃသာ၊ ငသမ္ဗေဟ်စိတ္တ ကိုကောန်သွိင်အာဠဝကမွံုယ္ဂုဟတ္ထကဝွံ။ တုလာ၊ ။(ပ)။ ။ ခုဇ္ဈတ္တရာ၊ ဧ့ံမွံုယ္ဂုခုဇ္ဈတ္တရာ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဥပါသိကာ စ၊ ယြဉ်ဥပးဗြမွဲကို။ ။[ညးပညာကောက်သ္ကာ]။ ။ ဝေဠု ကဏ္ဍကိယာ၊ ဧ့ံမဒ့်ကောန်ချင် ဝေဠုကဏ္ဍကီ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ နန္ဒမာတာ စ၊ ယြဉ်မိအံက်နန္ဒကို။ ။[ညးက္လဒ္ဒိမဇ္ဈေ်]။ ။ အတ္ထိ၊ ပ္ံ။ ဓ္ဃသာ၊ ငခုဇ္ဈတ္တရာကို မိ အံက်နန္ဒဝွံ။ ။(ပ)။ ။

၁၃၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒ္ဒီဟိ၊ ဧ့ံမဒ့်စါအိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျဲာ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ံမချိုက်ပေင်။ ဗာလော၊ ငညးမဒိုဟ်မို ဟွံမွဲကိုပညာ။ အဗျတ္တော၊ ဧ့ံဟွံစီကွး။ အသပ္ပုရိသော၊ ငညးမယုတ်မာ ဟွံသေင်ကို ညးသပ္ပရိုဟ်။ ခတံ၊ ဧ့ံမွံုကိုဂုဏ်မဂပ်ဝ်ခါဟ်ာ်လဝ်တဲ့။ (ဝါ) ဧ့ံဟွံမွဲကိုဂုဏ်။ ။[ခညိသူတိ ခတာ၊ ခတာ ဂုဏာ ယသ အတ္တနော သန္တိတိ ခတော၊ ဆိန္နဂုဏော နိဂ္ဂုဏာ အတ္ထာ]။ ။ ဥပဟတံ၊ ဧ့ံမွံုကို ဂုဏ် မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်လဝ်တဲ့။ (ဝါ) ဧ့ံဟွံမွဲကိုဂုဏ်။ ။[ဥပဟညိသူတိ ဥပဟတာ မပ္ပံကိုသာ်ဝွံ သ့ညိ]။ ။ အတ္တာနံ၊ နံခန္ဓဇကူ။ ပရိဟရတိ၊ ပ္ံကျောန်ဓိတ်မြိမြန်ရ။ သာဝဇ္ဇော စ၊ ငမွံုကိုဒုဟ်ကို။ ဝိညူနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မွံုကိုပညာဂမ္ဒိုင်။ သာနုဝဇ္ဇော စ၊ ငမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမစောဲသရပ် ဟိုဂရိုဟ်ကို။ (ဝါ) ငမ္ဒးဒုင်စောဲသရပ် ဟိုဂရိုဟ်ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ဗဟုံ၊ ဧ့ံမဂ္ဂိုင်။ အပုညံ စ၊ နံအကုသိုလ် သရံပါပ်ကို။ ပသဝတိ၊ ပ္ံကို ကွ်ိုဒ့် ပ္ဒဲသန္ဆာန်ဇကူရ။ (ဝါ) ပ္ံကလိဂွံရ။ ။

ကတမေဟိ၊ မူရ ဧ့ံမွံုယ္ဂုအိုတ်။ ဒ္ဒီဟိ၊ ဧ့ံမဒ့်စါအိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျဲာ်–အိုတ်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ံု။ ဗာလော၊ ဧ့ံု။ ။(ပ)။ ။ ပရိဟရတိ၊ ပ္ံ–ရော။ ။(ပ) ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ရော။ အနနုဝိစ္စ၊ ဟွံတီတဲ့။ (ဝါ) သိုဟွံတီ။ (ဝါ) သ္ဂုတ်သွာတ် ဧ့ေတ်ဒး ဟွံမာန်တဲ့။ (ဝါ) သိုု။ အပရိယော ဂါဟေတွာ၊ လ္ဒောဝ်လုပ် အာ နကိုဉာဏ် ဟွံမာန်တဲ့။ (ဝါ) သိုု။ အဝဏ္ဏာ ရဟာသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မထေက်

ကိုဟိုဂရိုဟ်ဒုဟ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုအ္စာတီကိုကွး မထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်။ ဝဏ္ဏံ၊ နိုဂုဏ်။ ဘာသတိ၊ ပုံဟိုရ။ ။(ပ)။ ။ ဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မထေက်ကိုဟိုထိုင် သးဂုဏ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုရတ်ပိပြကာ မထေက်ကိုထိုင်သး။ အဝဏ္ဏံ၊ နိဒုဟ်ပွမဟို ဂရိုဟ်။ ဘာသတိ၊ ပုံဟိုရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒ္ဒီဟိ၊ ဧ့ေ–အိုတ်။ ကြာမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံဓရ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ပဏ္ဍိတော၊ ဧ့ေမ့ုံကိုပညာ။ ဝိယတ္တော၊ ဧ့ေမစီကွး။ သပ္ပုရိသော၊ ငိညးသပ္ပရိုဟ်။ အက္ခတံ၊ ဧ့ေမ့ုံကိုဂုဏ် မဟဂပ်ဝ်ခါပ်ာ်။ (ဝါ) ဧ့ေမဧ္ဍိုက် ပေင်ကျောံဂုဏ်။ အနုပဟတံ၊ ဧ့ေမ့ုံကိုဂုဏ် မဟဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ ။(ပ)။ ။ အန ဝဇ္ဈော စ၊ ငိဟွံမွဲကိုဒုဟ်ကို။ ဝိညူနုံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အနနုဝဇ္ဈော စ၊ ငိဟွံမွဲကို ပွမစော် သရပ်ဟိုဂရိုဟ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဗဟုံ၊ ဧ့ေ။ ပုညံ စ၊ နိုကုသိုလ်ကို။ ။(ပ)။ ။ အနုဝိစ္စ၊ တီတဲ့။ (ဝါ) သ္ဂတ်သ္ဂာတ် ဗ္ဒေတ်ဒးမာန်တဲ့။ ။(ပ)။ ။

၁၃၆၊ ၁၄၁။ ။ အပ္ပသာဒနီယေ၊ ဧ့ေဟွံထေက်ကိုလျှင်။ ဌာနေ၊ ပွဲအရာ မတွံဂး ဒ္ဒေတ်ဗ္ဒေတ်မှာ။ ပသာဒံ၊ နိပွမလျှင်။ ဥပဒံသေတိ၊ ပုံကိုက္ကိုဒ့်ရ။ ပသာဒနီယေ၊ ဧ့ေမ ထေက်ကိုလျှင်။ ဌာနေ၊ ပွဲအရာ မတွံဂး ဒ္ဒေတ်ဧ့ေဟံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒ္ဒီသု၊ ပွဲအရာဓါဂမ္ဒိုင်။ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ဧ့ေမဒ္ဒေတ်တ ဒ္ဒေတ်ဗ္ဒေတ်မှာ။ ။(ပ)။ ။ ကတမေသု၊ မူရ ဧ့ေမ့ုံယူဒ္ဒုအိုတ်။ ဒ္ဒီသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဒိုင်။ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ဗာလော၊ ။ (ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ရော။ မာတရိ စ၊ ပွဲမိအံက်ကို။ ပိတရိ စ၊ ပွဲမအံက်ကို။ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣသု၊ ပွဲအရာ ဓါဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒ္ဒီသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဒိုင်။ သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ဧ့ေမ ဒ္ဒေတ်တ ဒ္ဒေတ်ဧ့ေဟံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ တထာဂတော စ၊ ပွဲကျာ်တြဲကို။ တထာဂတ သာဝကော စ၊ ပွဲညးသပ္ပုရိုဟ် ကွးကျာ်တြဲကို။ ။(ပ)။ ။ သစိတ္တဝေါဒါနဋ္ဌ၊ သမာ ပတ်ဒွံ မဒ့်ဟိုတ် သ္ဒုးဇုးကို စိုတ်ဇကုကို။ လောကော၊ ပွဲဓရ် မပွံကိုရုပ် ဝေဒနာ မလေပ် လိုလာ်တ တ္ဒုဟ်ဟ်သာ်။ ကိဉ္စိ၊ မူရ နိဓရ်မွဲ။ ယံ နု ဥပါဒိယတိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ ဟွံဂိုင်ကေတ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်ရ။ (ဝါ) ယြဟိုတ်မွဲ ဟွံစော်လာံရ။ တဋ္ဌ အနုပါဒါနံ၊ မူရဓရ်မွဲဂ့် ဟွံ ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်ဂ့်ကိုရော။ ။(ပ)။ ။ ကောဓော စ၊ ပွမထေပ္မောတ်ကို။ ဥပနာဟော စ၊ ပွမဒက်ဝဲကိုရောင်။ (ဝါ) ဒေါသက္ကြက္ကြ မလေပ်ဆက်စပ်ကိုဒေါသ ကွာကွာကိုရောင်။ ။[ပုဗ္ဗကာလိကံ ကောဓံ ဥပနယှတိ ဗန္ဓတီတိ အပရကာလိကော ကောဓော ဥပနာဟော နာမ]။ ။(ပ)။ ။ ကောဓိနယော စ၊ ပွမပါကေ့ံပွတ် ဒေါသကို။ ဥပနာဟိနယော စ၊ ပွမပါကေ့ံ ပွမဒက်ဝဲကိုရောင်။ ။

(၁၃) ၃–ဒါနဝဂ်

၁၄၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒါနာနိ၊ ငိဒါန်ဂမ္ဒိုင်။ ။[အရထသာမညေ]။ ။ (ဝါ)

ငအရာဝတ္ထု မကိုဒါန်ဂမ္ဘိုင်။ ။[ဝတ္ထုဒါနရောင်၊ ဒီယတေတိ ဒါနံ]။ ။ (ဝါ) ငစေတနာ မဒှ်ဟိုတ် ကိုဒါန်ဝတ္ထုဂမ္ဘိုင်။ ။[စေတနာဒါနရောင်၊ ဒီယတေ အနေနာတိ ဒါနံ]။ ။ ကျမာနိ ဒွေ၊ စါပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသဒါနဥ္စ၊ အာမိသဒါနကိုဳ။ (ဝါ) ဝတ္ထုဒါန် ပစ္စယ်အာမိသ ပန်ပြကာ မတွံဂး ပိဏ္ဍာပါတ်, သှာ, ဘာ, ဂဥ္ငါကိုဳ။ (ဝါ) စေတနာ မဒှ်ဟိုတ်ကိုဒါန် ပစ္စယ်အာမိသ ပန်ပြကာကိုဳ။ ဓမ္မဒါနဥ္စ၊ ဒါန်ဓရ်ကိုရောင်။ (ဝါ) ဝတ္ထုဒါန် မတွံဂး ဒွေတ်ဓရ် မဒျုံစ္ဒတ် ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်ကိုရောင်။ (ဝါ) စေတနာ မဒှ်ဟိုတ်ကိုဒါန် ဒွေတ်ဓရ် မဒျုံစ္ဒတ် ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်ကိုရောင်။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွိန္နံ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ကျမေသံ ဒါနာနံ၊ ပ္ဍောဝ်ကိုဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ ယဒိဒံ ဓမ္မဒါနံ၊ ယြင်ဒါန်ဓရ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓုတံ၊ ငဒါန်ဓရ်ဝွံ။ အဂ္ဂံ၊ ပြဲအိုတ်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ပွဲသုတ်ကြဲဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဝတ္ထုကိုစေတနာ စါပြကာပါ်တုံ ကိုအရထမာန်ရ]။ ။

၁၄၃၊ ၁၅၁။ ။ ယာဂါ၊ ငဂကူပူဇ်ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသယာဂေါ စ၊ ဂကူပူဇ် မတွံဂး ပစ္စယ်အာမိသ ပန်ပြကာကိုဳ။ ဓမ္မယာဂေါ စ၊ ဂကူပူဇ် မတွံဂး ဒွေတ်ဓရ် မဒျုံစ္ဒတ် ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဒွိန္နံ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ကျမေသံ ယာ ဂါနံ၊ ပ္ဍောဝ်ကိုဂကူပူဇ်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ စာဂါ၊ ပွမသ္ဒးပွးဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသစာဂေါ စ၊ ပွမသ္ဒးပွး ပစ္စယ်အာမိသ ပန်ပြကာကိုဳ။ ဓမ္မစာဂေါ စ၊ ပွမသ္ဒးပွးဓရ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပရိစ္စာဂါ၊ ပွမသ္ဒးပွးဂမ္ဘိုင်။ ။[တုပ်ကိုစာဂအိုသိုရောင်]။ ။ ဘောဂါ၊ ပွမရပ်စပ်ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသဘောဂေါ စ၊ ပွမရပ်စပ်အာမိသကိုဳ။ ဓမ္မဘောဂေါ စ၊ ပွမရပ်စပ်ဓရ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သမ္ဘောဂါ၊ ပွမရပ်စပ်ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ သံဝိဘာဂါ၊ ပွမပါ်ပရံဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ သဂ်ဟာ၊ ပွမထံက်ပင်ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသသဂ်ဟော စ၊ ပွမထံက်ပင် နကိုအာမိသကိုဳ။ ဓမ္မသဂ်ဟော စ၊ ပွမထံက်ပင် နကိုဓရ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။[ပွဲအနုဂ္ဂဟလေဝ် အတိုင်သဂ်ဟသွးညိ]။ ။(ပ)။ ။ အနုကမ္ပာ၊ ပွမဆာန်ဉူဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသာနုကမ္ပာ၊ ပွမဆာန်ဉူနကိုအာမိသကိုဳ။ ။(ပ)။ ။

(၁၄) ၄–သန္ထာရဝဂ်

၁၅၂၊ ၁၅၆။ ။ သန္ထရာ၊ ပွမထံက်ပင် လောကဝတ်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဟွံကလိဂွံ အာမိသဓမ္မတုံ ပွဲအပွဲဇကု, ညးတ္ဒဟ် ထောင်တွောင်တ္ဒဟ်ခြာ ညံင်ဟွံပြာကတ် ကြောပ်ဗ္ဒန်ဂွံဒှ်မွဲထပ် ဆက်ကြောပ်ဗ္ဒန်တုံ ပွမထံက်ပင်လောကဝတ်ကိုဳ။ ။[ပွံက်ဋီကာ(ဒု–၅၈)အိုသို ညံင်ဂွံဗွမ်ဂွံ ကိုလဝ်အရထရ။ သဒ္ဒတ္ထ သံပုဗ္ဗ ထရဓာတ်ဂှ် ပိဒဟန (အရထ ပွမကြောပ်ဗ္ဒန်)ရောင်၊ သဂ်ဏှန အရထ ပွမထံက်ပင်တုန် အဓိပ္ပါယတ္ထရောင်]။ ။(ပ)။ ။ အာ

မိသသန္ဆရော စ၊ ပွမထံက်ပင် လောကဝတ် နကိုပစ္စယ်အာမိသကို။ ပပ္ပံန္နေ ပွမဒစးဒုင်တ္ဂုင် တရ် မပ္ပံကိုခမီအာဂန္တုက မပြာပ်စိုပ်က္ဂုင် ဇရေင်ဇကုတဲ့ ဓိတ်သွမာန် ပွမဒုင်တ္ဂုင်ဗွဖျုင် ရောင်]။ ။ ဓမ္မသန္ဆရော စ၊ ပွမထံက်ပင်လောကဝတ် နကိုဓရ်ကို။ ။[မပ္ပံကိုပွမ ဖျေါပတိုန်လိက် ကိုကောန်ကွး, ပွမကိုကမ္မဋ္ဌာန်, ပွမသ္ပကိုသာမဏီ ခမီတံရောင်။ အမိပ္ပါယ် မွဲဟာန်ကျော်ဝတ္ထု ဗွဲတြားဂ့် ရံင်ကောတ်ပွဲအဋ္ဌသာလိနီ(၄၂၆)တေံညို]။ ။ ပဋိသန္ဆာရ ပိုဒ်ဂ့် အရထ အဓိပ္ပါယ် တုပ်ကိုသန္ဆာရပိုဒ်ဝွံရ။ ။(ပ)။ ။ ဓုသနာ၊ ပွမဂ္ဂဲသို့ဂမ္ဒိုင် ရောင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသေသနာ စ၊ ပွမဂ္ဂဲသို့ အာမိသပစ္စယ်ကို။ ဓမ္မေသနာ စ၊ ပွမဂ္ဂဲသို့ ဓရ်ကိုရောင်။ ။[ပရိယေသနာလေဝ် ကိုအတိုင် ဓုသနာညို]။ ။ ပရိယေ ဋ္ဌေယာ၊ င်ပွမဂ္ဂဲသို့ အာစိုပ်ကျောတ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသပရိယေဋ္ဌ စ၊ ပွမ ဂ္ဂဲသို့ အာမိသ အာစိုပ်ကျောတ်ကို။ ဓမ္မပရိယေဋ္ဌ စ၊ ပွမဂ္ဂဲသို့ ဓရ်အာစိုပ်ကျောတ် ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

၁၅၇၊ ၁၆၃။ ။ ပူဇာ၊ င်ပွမပူဇ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသပူဇာ စ၊ ပွမပူဇ် နကို အာမိသကို။ ဓမ္မပူဇာ စ၊ ပွမပူဇ် နကိုဓရ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အာတိထေယျာနိ၊ င်ပွ မကိုပရင်တဲ ကိုက္ခဲဂမ္ဒိုင်။ အာမိသာတိထေယျဥ္စ၊ ပွမကိုပရင်တဲက္ခဲ မတွံဂး အာမိသ ကို။ ဓမ္မာတိထေယျဥ္စ၊ ပွမကိုပရင်တဲက္ခဲ မတွံဂး ဓရ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဣဒ္ဓိယော၊ င် ဟိုတ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသိဒ္ဓိ စ၊ ဟိုတ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ မတွံဂး အာမိသ ကို။ ဓမ္မိဒ္ဓိ စ၊ ဟိုတ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ မတွံဂး ဓရ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဝုဒ္ဓိယော၊ င်ပွမဖ္ဖော် မောဝ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသဝုဒ္ဓိစ၊ ပွမဖ္ဖော်မောဝ် ဟိုတ်နူအာမိသကို။ ဓမ္မဝုဒ္ဓိစ၊ ပွမဖ္ဖော်မောဝ် ဟိုတ်နူကျဒ္ဓိကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ရတနာနိ၊ င်ရတ်ဂမ္ဒိုင် ကပေါတ်မွံုကို ဂုဟ်မး မလေပ်ကျိုဗဒ့်ကို ပွမသ္ပိုက်မ္ဒိုက်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသရတနဥ္စ၊ ရတ် မတွံဂး အာမိသကို။ (ဝါ) ကပေါတ်မွံုကိုဂုဟ်မး မလေပ်ကျိုဗဒ့်ကို ပွမသ္ပိုက်မ္ဒိုက် မတွံဂး အာမိသကို။ ဓမ္မရတနဥ္စ၊ ရတ်မတွံဂး ဓရ်ကိုရောင်။ (ဝါ) ကပေါတ် မွံုကိုဂုဟ်မး မလေပ်ကျိုဗဒ့်ကို ပွမသ္ပိုက်မ္ဒိုက် မတွံဂး ဓရ်ကို။ ။(ပ)။ ။ သန္ဓိစယာ၊ င်ပွမပ္ကေဝံ ပ္ကေဝ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမိသသန္ဓိစယော စ၊ ပွမပ္ကေဝံပ္ကေဝ် အာမိသကို။ ဓမ္မသန္ဓိ စယောစ၊ ပွမပ္ကေဝံပ္ကေဝ် ဓရ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဝေပုလ္လာနိ၊ င်ဒဒ့်ပွမသွဲလးဂမ္ဒိုင်။ (ပ)။ ။ အာမိသဝေပုလ္လံ စ၊ ဒဒ့်ပွမသွဲလး အာမိသကို။ ဓမ္မဝေပုလ္လံစ၊ ဒဒ့်ပွမလွဲလး ဓရ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

(၁၅) ၅–သမာပတ္တိဝဂ်

၁၆၄၊ ၁၇၃။ ။ သမာပတ္တိကုသလတာ စ၊ ဒဒ့်ညးမစီကွး ပွဲပွမလုပ်စ သမာပတ်ကို။ [ပရိကမ္မဘာဝနာ သ္ကတ်ကွာရောင်၊ ပွဲသ္ကတ်ကြဲ ဘဝင်ကျိုဒ့်ရ။ ပွဲလွေဘဝ် သမာပတ်

ကွ်ိဒ်ရ၊ ရ်ပွံ ပညာ မလေပ်ပိုင်ခြာ တီညာတ်ကေတ် အပွနာဏာန်သမာပတ် မွဲဟာန်ကျော်ပရိကမ္မဘာဝနာရောင်]။ ။ သမာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ၊ ဒဒ်ဉးမစီကွး ပွဲပွမဒ္ဒိုက် ကွ်ိန္ဒ သမာတ် ပွဲအပွဲစွတ်ပိုင်ခြာလဝ် အခိင်နာဦကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အဇ္ဈဝဉ္စ၊ ဒဒ်ဉးမလ္ဂုတပ်တးကို။ မဒ္ဒဝဉ္စ၊ ဒဒ်ဉး မဍ္ဍိန်ညော်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ခန္တီ စ၊ ပွမ အေင်ဒုင်ကို။ သောရဉ္စ၊ ဒဒ်ဉး မလဟိင်တ် ပွဲသုစရိုတ်မဆဲကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ [ရမတီတိ ရတော၊ သောဘနေ ရတော သူရတော၊ ဒဒ်မွံကိုဉူဒီဃ သူ–ထေက်ဂ့် ကလေင်ရံင်ပွဲ ဆက္ကနိပါတ်၊ ခတ္တိယသုတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၂)တော်ညီ။ သူရဿ ဘာဝေါ သောရစ်ဴ]။ ။(ဝါ) ဒဒ်ဉးမဝေင်ပါ နူပွသရော်ပါပ် ဗွဲမွးရးရောင်။ ။[ပါပတော သြရ မတိ ဝိရမတီတိ သြရတော။ အဝ+ရမု+တ။ သုဋ္ဌ သြရတော သောရတော၊ သော ရတဿ ဘာဝေါ သောရစ်ဴ]။ ။(ပ)။ ။

သာခလ္ဘ၊ ဒဒ်ဉး မွံကိုဂလာန် မကလိကလောတ်ကို။ ပဋိသန္ထရော စ၊ ပွမထံက် ပင်လောကဝတ် နကိုအာမိသ, ဓမ္မ ဓါဋ္ဌာနကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အဝိဟိံသာ စ၊ ကရုဏာ ဟိုတ်ပွမဟွံပျဲပျာံသတ်ကို။ ။[၁။ ကရုဏာ မအာစိုပ်အပွနာ၊ ၂။ ကရုဏာ မဒ်ဒ် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာဂ့်–သိုဓါပြကာဝွံ ပွဲဋီကာ ဂိုင်ကေတ်ရ။ ပွဲအဋ္ဌကထာဝွံတုန်– ၂။ ဂ့် ဟောင်ထွးလဝ်ရ]။ ။ သောစေယျဉ္စ၊ ဒဒ်ဉးသီလ သ္ဘးဇုးကို။ ။[သီလဟောင်ရောင်] (ဝါ) မေတ္တာ ဟိုတ်ဒဒ်ဉး မသ္ဘးဇုးကိုရောင်။ ။[ပွဲဋီကာ သောစဗျဲ သာ်ဝွံ ပါဋ်ဍွံရ]။

ကွ်ုန္ဒြိယေသု၊ ပွဲကွ်ုန္ဒြိတြဂမ္ဂိုင်။ အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ စ၊ ဒဒ်ဉး မွံကိုတြင် မဟဂပ်ဝ်ကွာတ် လဒိုကို။ ဘောဇနေ၊ ပွဲဘောဇိုန်။ အမတ္တညုတာ စ၊ စပ်ကျော် ပွမဂိုင်ကေတ်, ပွမသွ ပြဘိုက်တဲ့ ဒဒ်ဉး ဟွံတီကေတ် ဗွတ်ဗွတ်ကို။ ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ စ၊ ဒဒ်ဉးမွံကိုတြင် မ ဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုကို။ ။(ပ)။ ။ မတ္တညုတာ စ၊ ဒဒ်ဉး မတီကေတ် ဗွတ်ဗွတ်ကို ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိသခ်ါနဗလဉ္စ၊ ဖြဟတ် ဟွံချိဂတဝ်ဗိုန်ခိုင် မတွံဂး ဉာဏ်ပညာ မလေပ်တီညာတ် ဗ္ဘာရဏာကို။ ဘာဝနာဗလဉ္စ၊ ဖြဟတ် ပွမကိုဖွော်ပွဝ် ဓရ်ကုသိုလ် ကို။ (ဝါ) ဖြဟတ် မဗိုန်ခိုင် မတွံဂး သွဖွော်သ္ဂါပ်သ္ကကို ဓရ်ဝိရိယတဲ့ ပွမကိုဖွော်ပွဝ် ဓရ် ဗောဓိပက္ခိယ, ဓရ်ဗောဇ္ဈင်တံကို။ (ဝါ) ဖြဟတ် မဗိုန်ခိုင် မတွံဂး စွံဖွော်သ္ဂါပ်သ္ကကို ဓရ် ဝိရိယတဲ့ ဓရ်ဗောဓိပက္ခိယ, ဓရ်ဗောဇ္ဈင်တံ မဂပ်ဝ်ကိုဖွော်ပွဝ်ကို။ ။(ပ)။ ။[သမထဒုက် ဂ့် ပွဲဒုကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၃၂)တော် သတိဗလံဂ့် ကလေင်ရံင် ပွဲစုကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက် (၄၀၇)တော်ညီ]။ ။

၁၇၄၊ ၁၈၀။ ။ သီလဝိပွတ္တိ စ၊ ပွမသီလ မလိုလာ်ကို။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ စ၊ ပွကွေတ် မလိုလာ်ကို။ (ဝါ) ကွေတ်မိစ္ဆာ လိုလာ်ပွန်ဂတး မလေပ်ပလိုပလာ်ကွံ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရောင်။ ။(ပ)။ ။ သီလသမ္ပဒါ စ၊ ပွမဍ္ဂိုက်ပေင်ကိုသီလကို။ ဒိဋ္ဌသမ္ပဒါ စ၊ ပွမဍ္ဂိုက်

ပေင်တက်ကိုဉာဏ်ပညာ လည်ပတ်ချုံကိုရောင်။ (ဝါ) ဉာဏ်ပညာ လည်ပတ်ချုံ မချိုက် ပေင်တက်ကို။ ။[ပညာ မသုန်ဂကူဂ့် ကလေင်ရံင် ပွဲအဌကထာတေံညို]။ ။(ပ)။ ။ သီလဝိသုဒ္ဓိ စ၊ ပွမသ္သးဇုးသီလကို။ (ဝါ) ပွသီလမသ္သးဇုး စိုကိုကလိဂွံအာစိုပ် ဝိသုဒ္ဓိလ္ဟူ မပွံကို စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကို။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စ၊ ပွကွေတ်မသ္သးဇုးကို။ (ဝါ) ပွမဉာဏ် မသ္သးဇုး မသုန်ပြကာ မပွံကိုကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ မကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒှံဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ကိုပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိမာန်ကို။ (ဝါ) ပွမဂ်ဉာဏ် ပန်ပြကာ မသ္သးဇုး စိုကိုအာစိုပ် ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ နိဗ္ဗာန်မာန်ကို။ ။[ပွဲသုတ်ဋီကာဝွံ လိက် ဟွံကွးဖွးတဲ့ (ဒီ၊ ပါထိကဝဂ် ဋီကာ(၁၈၂) တေံကွးဖွးတ်ရ]။ ။ (ပ)။ ။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စ၊ ကို။ ယထာဒိဋ္ဌိသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မှုံကိုဉာဏ် မဗပွဲကုဝီရိယ။ [ယထာ အနုရူပါ ဒိဋ္ဌိ ယသ္သာတိ ယထာဒိဋ္ဌိ]။ ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မှုံကိုဉာဏ် မှုံတွေင်မဂပ်ဝ်ကိုကွ်ဒြ်ဒှ်တဲ့။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မှုံကိုဉာဏ် မဗပွဲကိုဝီရိယ မထေက် ကိုကွ်ဒြ်ဒှ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မှုံကိုပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ် မကွ်ဒြ်ဒှ် မဗပွဲကိုဉာဏ်။ ။[ပွံက် အရထကြဂမ့ိုင် ဒှ်ပွံက်သုတ်ဋီကာ ဂိုင်ကေတ်နင် နူကိုနိကွေ့ပကဏ္ဍ မူလဋီကာ(၅၇)တေံ ရောင်]။ ။ ပဓာနံ စ၊ ဝီရိယ မစိုန်သကိုကျော် သောတာပတ္တိမဂ်ကိုရောင်။ ။(ပ) ကုသလေသု၊ ဧုံမဒှ်ကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ်ဂမ့ိုင်။ အသန္တုဋ္ဌိတာ စ၊ ဒဒှ်ညး ဟွံမွဲကို ပွတြိုပ်ကိုစိုတ် စိုကိုကလိဂွံအရဟတ္တမဂ်ကို။ ပဓာနသ္မိ၊ ပွဲပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ် ကို ဇော်ပွဝ်ဓရ်ကုသိုလ်။ အပ္ပဋိဝါနိတာ စ၊ ဒဒှ်ညး ဟွံမွဲကို ပွမဆုတ်ကလေင် စိုကိုကလိဂွံ အရဟတ္တမဂ်ကို။ ။(ပ)။ ။ မုဋ္ဌဿစ္စ၌၊ ဒဒှ်ညး မှုံကိုသတိ မတိတ်ဗ္ဗးကို။ အသမ္ပ ဇညဉ္ဉ၊ ဒဒှ်ညး ဟွံမွဲကိုဉာဏ် ဟွံတီကေတ် ဗွဲမွးရးကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ သတိ စ၊ သဘ ပွမဂွံသတိ ပွဲဓရ်ကုသိုလ်ကို။ သမ္ပဇညဉ္ဉ၊ ဒဒှ်ညး မတီကေတ် ဗွဲမွးရးကိုရောင်။ (ပ)။ ။ ပဉ္ဉမော၊ ဧုံမရနုက်ကိုမသုန်။ သမာပတ္တိဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။ ။

တတိယော၊ ဧုံမရနုက်ကိုပိ။ ပဏ္ဏာသကော၊ င်ဂကောံသုတ်မသုန်စှော်။
သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

၁။ ကောဓပေယျာလ

၁၈၁၊ ၁၈၆။ ။[ကောဓဂ့် ကလေင်ရံင် ပွဲပိုဒ်လိက်(၁၄၀)တေံညို]။ ။ မက္ခော စ၊ သဘ ပွမပလိုပလာ်ကွေံ ဂုဏ်ညးမွဲသ္သာင်ကို။ ။[ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ရောင်။ ကွတိဝုတ်(၆၅–၄၇)တေံ]။ ။ ပဠာသော စ၊ င်ပွမပြိုင်ပတုပ် ဂုဏ်ညး လ္ဟူ ဇကုကို။ ။[ကုတ်ကွေံဂုဏ် ညးတ္ဂဟ်သ္သာင်တဲ့ သဘ်မလေပ်သွ ညံင်ဂွံညီသာကို ဂုဏ်ဇကုကို သွးအရထဝိဂ္ဂဟညို။ ဇကုချောင်ဓရ်တုန် ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ရောင်]။ ။(ပ)

ကျသော စ၊ ဓပ်မလေပ်စောန်စိုတ်ကို။ မစ္ဆရိယဉ္စ၊ ဒဒ်ဉး မသ္သေတ်သပါန်ကို။ မာယာ စ၊ ပွမဗ္ဂေတ်ကြောပ်ဗွန် ဒုဟ်သရုံပါပ်ကို။ သာဒ္ဒေယျဉ္စ၊ ဒဒ်ဉး မင့်က်စ္ဆဲကို။ (ဝါ) ဒဒ်ဉး မလေပ်ဟိုသွး ဗွဲမဗ္ဂေတ်မှာ ဂုဏ်ဟွံမွဲပွဲဇကုဂ့် သွညံင်နွံကို။ ။[လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ရောင်။ သဒ္ဒယတိ နာ သမ္မာ ဘာသတီတိ သဒ္ဒော= ဉးဟွံဟို ဗွဲမဒျုံစ္ဆတ်။ သဒ္ဒသဘာဝေါ သာဒ္ဒေယျံ (အဂ့်တ္တိရ်–ဋီ၊ တ၊ ၁၀၇) အဟိရိကပိုဒ်ဂ့် ကလေင်ရုံင် ပိုဒ်လိက် (၇ ၊ ၈)တေံညီ]။ ။

အက္ကောဓော စ၊ ဂ်ပွဟွံတ္ထိတ် ပ္ဟတ်ဒေါသကို။ အနုပနာဟော စ၊ ပွမဟွံဒက်သ္ဒဝဲကို။ ။(ပ)။ ။ ဒ္ဒီဟိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျုံ။ သမန္နာဂတော၊ ဂ်ညးမချိုက်ပေင်တ်။ ဒုက္ခံ၊ ဗွဲဒဒိုက်။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကတမေဟိ ဒ္ဒီဟိ၊ မူရ ကျုံဓရ်ဓါဂမ္ဒိုင်ရော။ ကောဓေန စ၊ ကျုံပွမထေဲပ္ဟောတ်ကို။ ဥပနာဟေန စ၊ ကျုံ–ကို။ ။(ပ)။ ။ အဟိရိကေနစ၊ ကျုံ–ကို။ အနောတ္တပ္ပေနစ၊ ကျုံ။ ။(ပ)။ ။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒ္ဒေ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဂ်။ သေခသ၊ ဧ့ုံမဒ္ဒ်သေက္ခထပ်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်။ ပရိဟာနာယ၊ တ္ဟတ်နပွမဆုတ်ကလေင် နူဂုဏ်လ္တူလ္တူ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ အပရိဟာနာယ၊ တ္ဟတ်နပွမဟွံဆုတ်ကလေင် နူဂုဏ်လ္တူလ္တူ။ ။(ပ)

၁၈၇၊ ၁၈၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ဒ္ဒီဟိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျုံ–ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နဉး မချိုက်ပေင်တ်။ အာဘတံ၊ ရေင်တ္ဒုင် မွဲမွဲဒ္ဒဲတဲ့။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ မဂပ်ဝ်က္ဟတ်စွံလဝ်ကို။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်ညံင်သင်ဝွံ။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကို ဇကု။ ကမ္မုနာ၊ မိန်အကုသိုလ်ကံ။ နိရယေ၊ ပွဲနရက်။ နိက္ခိတ္တော၊ မဂပ်ဝ်က္ဟတ်စွံလဝ် ဟောင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဍံ၊ တုပ်တ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်။ ကမ္မုနာ၊ မိန်ကုသိုလ်ကံ။ သဂ္ဂေ၊ ပွဲချုင်သွဝ်။ နိက္ခိတ္တော၊ ။(ပ)။ ။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်။ ။[ကလေင်ရုံင် ဓ္ဍကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၃၊၄၄)တေံညီ]။ ။(ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒုံက္ကိုဒ်္ဒုရ။ ။(ပ)

ကောဓပေယျာလံ၊ ဂ်ပွမသ္ဉးလဝ်ကောဓပိုဒ်။
နိဋ္ဌိတံ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

၂–အကုသလပေယျာလ

၁၉၁၊ ၂၀၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကုသလာ၊ ဧ့ုံမဒ္ဒ်အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဂ် ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ဣမေ ဒ္ဒေ၊ ရောင်။ ။[ကတမေ ဒ္ဒေ ကောဓော စ ဥပနာဟော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဒေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ။ ဒ္ဒေ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ကတမေ ဒ္ဒေ မက္ခော စ ပဠာသော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဒေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ

နမပ္ပံမြဲသင်္ဂဝံ ဓမံကတဲ့ ကိုအရထညြ]။ ။(ပ)။ ။ သာဝတ္ထာ၊ ဧဠံမွှံကိုဒုဟ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဂ်–ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ အနဝတ္ထာ၊ ဧဠံဟွံမွဲကိုဒုဟ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဒုက္ခဒြြ ယာ၊ ဧဠံမွှံကိုပွဒဒိုက် မဇ္ဈောမောဝ်အိုတ်။ ။[နကို ဥပုဇ္ဈ ကျဓာတ် အပစ္စယ်၊ ဥဒယ၊ ဒဂ့် သွဒြြတဲ့ ဥဒြြယ။ ဒုက္ခသ ဥဒြြယော ဝမိုံ ဓြတေသံ ဓမ္မာနန္တိ ဒုက္ခဒြြယာ]။ ။(ပ) ဒုက္ခဝိပါကာ၊ ဧဠံမွှံကိုဖိုံ မဒ့်ဒဒိုက်အိုတ်။ (ဝါ) ဧဠံမွှံကိုဖိုံ မဒုင်စသိုင်ဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ (ပ)။ ။ သုခဝိပါကာ၊ ဧဠံမွှံကိုဖိုံ တသိုက်ပြဲအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သဗ္ဗာဗဇ္ဈာ၊ ဧဠံမဒ့် မွဲဟာန်ကျော်ဒဒိုက် မလေပ်ပ္ပီပ္ပိုက်တ္ဂဟ်ဟ်အိုတ်။ ။[ပွဲတိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၃) တေံ သုတ်ဋီကာ ဗိုရုပ်တဲ့ဂ့် ကြက်သွးကိုရ]။ ။(ပ)။ ။ အဗ္ဗာဗဇ္ဈာ၊ ဧဠံဟွံမွဲကိုဒဒိုက် မလေပ်ပ္ပီပ္ပိုက်တ် တ္ဂဟ်ဟ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

အကုသလပေယျာလံ၊ ဂ်မသ္မးလဝ် အကုသလပိုဒ်။

နိဋ္ဌိတံ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

၃–ဝိနယပေယျာလ

၂၀၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွေ၊ ဧဠံမဒ့်ဓါအိုတ်။ ကျမေ အတ္ထဝသေ၊ နဟိုတ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ [အတ္ထဝသေယေဝ အတ္ထဝသော။ အတ္ထသဒ္ဒါ တွံဟိုတ်၊ ဝသသဒ္ဒါ အရထဟွံမွဲ]။ ။ (ဝါ) ဧဠံမဒ့်ဟိုတ် ပွမပညပ်သိက္ခာပိုဒ်။ (ဝါ) နတ္ထေဂ်ဖိုအာနိသံသ ပွမဇ္ဈောမောဝ်။ ။ [အတ္ထ(ဝုဒ္ဓိ) ပွမဇ္ဈောမောဝ်+ဝသ=တ္ထေဂ်။ ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၁)တေံညြ]။ ။ ပဋိစ္စ၊ ရန်တွံတဲ့။ တထာဂတေန၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ သာဝကာနံ၊ ကုခမီကွးဂမ္ဂိုင်။ သိက္ခာပဒံ၊ နသိက္ခာပိုဒ်သီလ။ (ဝါ) နပါဠိသိက္ခာပိုဒ် မွံမပ္ပံကို "ယော ပန ဘိက္ခု" မစ္ဆောန် ထွးကိုသီလသိက္ခာပိုဒ်။ ပညတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပညပ် စွံပ္ပန်လဝ်တဲ့ရ။ ကတမေ၊ မူရ ဧဠံမွှံ ယွဲမွဲအိုတ်။ ဒွေ၊ ဧဠံမဒ့်ဓါအိုတ်။ အတ္ထဝသေ၊ နံ–ဂမ္ဂိုင်။ ပဋိစ္စ၊ ။(ပ)။ ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပညပ် စွံပ္ပန်လဝ်ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ သံဃသုဋ္ဌုတာယ၊ တ္ဂဟ်နဖို ဒဒ့်သင်တံ သွေ့ာံ ဒုင်ဝန် ပွဲမ္ဒးရးကို။ သံဃဖာသုတာယ၊ တ္ဂဟ်နဖို ဒဒ့်သင်တံ သွေ့ာံပဒတ် ပွဲတသိုက်ကို။ တထာဂတေန၊ မိန်။ သာဝကာနံ၊ ကု။ သိက္ခာပဒံ၊ နံ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ ဒုမ္မင်္ဂံနံ၊ ဧဠံ ဟွံမွဲကိုသီလအိုတ်။ (ဝါ) ဧဠံမဒ့်ဒုသီလ မဂပ်ဝ်ကိုအာစိုပ် ဒဒ့်ညးဟွံမွဲကိုအသိင်ကြိဖ့် ပွဲမဝါတ်ဂါတ်။ ပဂ္ဂလာနံ၊ နံပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ နိဂ္ဂဟာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမပ္ပီပ္ပိုက် ရာန်သကိုတ် ကေ့ံကို။ ပေသလာနံ၊ ဧဠံမွှံကိုသီလ မဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ္ဂိုက်အိုတ်။ (ဝါ) ဧဠံမသ္ဒိုက်မ္ဂိုက် သီလအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂမ္ဂိုင်။ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမပဒတ် ပွဲ တသိုက်ကို။ တထာဂတေန၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ သာဝကာနံ၊ ကုကောန်ကွးဂမ္ဂိုင်။ သိက္ခာပဒံ၊ နသိက္ခာပိုဒ်။ ပညတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပ ပ်ရ။ ။

ဒိဋ္ဌမင်္ဂိကာနံ၊ ဧံမက္ကိုဒ္ဒ် ပဲအတ္တာဘဂတမတ် ဂဗဆိုဒ်ဒ်ငလ္ဂုဟ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဒ်ပဲ ဘဝလ္ဂုဟ်အိုတ်။ အာသဝါနံ၊ နဒဒိုက်သ္ဂဘဲဂမ်ိုင်။ (ဝါ) နဒဒိုက်သ္ဂဘဲ မပ်ဲက်ိုဟိုတ် ပ မကလိလောန်ဒုဟ်တုံ မ္ဒးဒုင်ပ္ဂိုပ္ဂိုက်ပြိုက်ဂစိုတ်ကို, ပမ္ဒးဒုင်ကွေင်ဒက်ကို။ သံဝရာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမကွာတ်လဒိုဲ ဆေဝ်ဒဝ်ကွံကို။ သမ္မရာယိကာနံ၊ ဧံမက္ကိုဒ္ဒ် ပဲအတ္တာဘဘဝ အနာဂတ် ကြက်မ္ဒးက္ကိုဒ္ဒ်ဂတ။ (ဝါ) ဧံမဒ်ပဲဘဝပရလိုက်။ အာသဝါနံ၊ နဒဒိုက်သ္ဂဘဲ မပ်ဲက်ိုဒဒိုက်အပါဂမ်ိုင်။ ပဋိဃာတာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမပွေင်ကွံကို။ တထာဂတေန၊ မိန်။ သာဝကာနံ၊ ကု။ သိက္ခာပဒံ၊ နှ်။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ ဝေရာနံ၊ နှ်သ္ဂအကုသိုလ်, သ္ဂပူဂိုလ် ဂမ်ိုင်။ ။[သ္ဂဘဲစါဂ့် ပဲနဝကနိုပါတ်၊ ပဌမဝေရသုတ်၊ ပိဒ်လိက်(၂၇)တေံဂ့် ချူလဝ်ရ]။ သံဝရာယ၊ တ္ဂဟ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပဋိဃာတာယ၊ တ္ဂဟ်–ကို။ တထာဂတေန၊ မိန်။ (ပ)။ ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ ဝဇ္ဈာနံ၊ နှ်ဒုဟ်ဂမ်ိုင်။ (ဝါ) နှ်ဒဒိုက်သ္ဂဘဲ မဂပ်ဝ်ဝေင်ပါဂမ်ိုင်။ [အာသဝ မစ္ဆောန်ထွံးတုံတအ်ဟေင်ရောင်]။ ။ သံဝရာယ၊ တ္ဂဟ်–ကို။ ပဋိဃာတာ ယ၊ တ္ဂဟ်–ကို။ တထာဂတေန၊ မိန်ကျဂ်တြဲ။ ။(ပ)။ ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘယာနံ၊ နှ်ပွမဖေက်ဉ်က် လကိုတ်စိုတ်ဂမ်ိုင်။ (ဝါ) နှ်ဒဒိုက်ဘဲ မဖေက်ဉ်က် တ္ဂဟ်ဟ် ဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။

အကုသလာနံ၊ ဧံမဒ်အကုသိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဒ်ဘဲ ဟွံဓိုဟ်လလံအိုတ်။ ။ [ထံက်ကို ပွံက်အဋ္ဌကထာ သံဃဘေဒကသိက္ခာပိုဒ်မ္ဂး ကုသလံ ဧခမံ သောတ္ထိဘာဝေါ တုံ အတိုင်အဋ္ဌကထာ(သီ, သျာမူ)မ္ဂး အက္ခေမဋ္ဌေန ကိုလဝ်အရထရ]။ ။ ဓမ္မာနံ၊ နှ် ဓရ်ဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဂိဟီနံ၊ နှ်မ္ဒိဟ်ဂမ်ိုင်။ အနုကမ္ပာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဆာန်ချူကို။ ပါဝိစ္ဆာနံ၊ ဧံမုံကိုပ်ိုဂ်မယုတ်မာအိုတ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ဒဒဂ်။ ပက္ခုပစ္ဆေဒါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမပလိုကွံ ဂကောံဇော်ကို။ တထာဂတေန၊ မိန်။ ။(ပ)။ ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ အပ္ပသန္နာနံ၊ ဒဒဂ်တ်ကိုညး ဟွံလျူင်ဖြုင်သ္ဂိုဂ်ဏီဂမ်ိုင်။ ပသာဒါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမလျူင်ဖြုင်သ္ဂိုဂ်။ ပသန္နာနံ၊ ဒဒဂ်တ်ကိုညး မလျူင်ဖြုင်သ္ဂိုဂ်တုံဂမ်ိုင်။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ တ္ဂဟ်နကိုလျူင်ဖြုင်သ္ဂိုဂ် ဖွော်မောဝ်ဂ့ိုင်တိုန်ကျင်။ တထာဂတေန။ ။(ပ)။ ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမတန်တ်ခရ်ညးသပ္ပါရိုဟ် လုဂ်မလံလကို။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နပွမပတန်ကို ခရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်ကို။ ဝိနယနုဂ္ဂဟာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမယိုဂ်ဒိုဂ် ထံက်ပင် ဝိနယ် မသုန်ပြကာ မပ်ဲက်ိုတဒဂ်ဝိနယ်ကို။ တထာဂတေန။ ။(ပ)။ ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒွေ၊ ဧံ။ ဣမေ အတ္ထဝသေ၊ နှ်–ဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

၂၀၂၊ ၂၃၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါတိမောက္ခံ၊ နှ်ဘိက္ခူ, ဘိက္ခုနီ ပါတိမုက်ခါပြကာ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ ။[ကတမေ ဒွေ သံဃသုဋ္ဌုတာယ သံဃဖာသုတာယ ဒုမ္မင်္ကုနံ မပ်ဲမြ သ်ဝွံ ဓမံက်ညိ]။ ။(ပ)။ ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော၊ နှ်ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ ဒ္ဋိတ်ပြ

ကာ။ (ဝါ) နံပါတိမုက် မဂပ်ဝ်ဖျောတ်ဒွိတ်ပြကာ။ ပညတ္တော၊ စိုန်။ ပါတိမောက္ခဋ္ဌ ပနံ၊ နံပွမစ္ဆိုပ္တန် သွပါတိမုက် သွက်ခမီ မအာစိုပ်ဒှံင်အာပတ်။ ။(ပ)။ ။ ပဝါရဏာ၊ နံ ပဝါရဏာ။ (ဝါ) နံပွမဘိက် သွက်ဂွံဟိုဒ္ဒေံဇ္ဂောနံ။ ။(ပ)။ ။ ပဝါရဏာဋ္ဌပနံ၊ နံပွမ စ္ဆိုပ္တန် သွပဝါရဏာ သွက်ခမီ မအာစိုပ်ဒှံင်အာပတ်။ ။(ပ)။ ။ တဇ္ဇနီယကမ္မံ၊ နံတဇ္ဇ နီယကံ။ (ဝါ) နံနိဂ္ဂဟကံ မဒှ်ဟိုတ်ဘပဋ္ဌ ခမီ မကယျာနံဓဝါတ် သေက်ဖိုး။ နိယဿ ကမ္မံ၊ နံနိယဿကံ။ (ဝါ) နံနိယဿကံ မဒှ်ဟိုတ် ကိုနိသဲဇရေင်အွာ ခမီဗာလ အဗျတ္တ မအာစိုပ်ဒှံင်အာပတ် ဟွံသ္ဂျုတ်။ ။[နိ+ယသု+ဏျ။ နိယဿတိ ဘဇာပေတိ ဗာလံ အနေန ကမ္မေနာတိ နိယဿံ၊ တမေဝ ကမ္မံ]။ ။(ပ)။ ။

ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ၊ နံ။ (ဝါ) နံနိဂ္ဂဟကံ ဟိုတ်မဗက်ဗ္ဒ ခမီကုလဒူသက နူဒ္ဒဲဒှံင်ကိုဘာ။ ပဋိသာရဏီယကမ္မံ၊ နံ။ (ဝါ) နံနိဂ္ဂဟကံ မဒှ်ဟိုတ်ကိုအာတ်ပါနံအခေါင် ခမီကွေဟ် လက်ဒါယကာက့် ကိုကလေင်ပြာပ်အာ ဇရေင်ဒါယကာ။ ။[ပဋိသာရေတိ ပုန ဂမာပေတိ ဂန္တွာ ခမာပေတိ ဓုတေနာတိ ပဋိသာရဏီယံ]။ ။(ပ)။ ။ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ၊ နံ။ (ဝါ) နံနိဂ္ဂဟကံ ဟိုတ်ပွတးပါကေံ့ ဟွံသွဂကော ဟိုတ်ပွဟွံသွးကေံ့ ကွေတ်မယုတ်မာ, ပွမဟွံသိုမ့်, ဟွံသွလွိပရာအာပတ်။ ပရိဝါသဒါနံ၊ နံကိစ္စ ပွမကိုပြဝး သွက်အာပတ် သံဃာဒိသေ့ မဂပ်ဝ်ကြောပ်ဗ္ဒန်လဝ် သိုဟွံလွိင်ပ္တိတ်။ မူလာယ၊ နံပွမဒွေတ်တမ်ပြဝး။ ပဋိကဿနံ၊ နံပွမတံင်ကြဲ မွဲလေ့ပ္ဒန်။ ။(ပ)။ ။ မာနတ္တဒါနံ၊ နံပွမကိုမာနတ်။ ။(ပ) အဗ္ဘာနံ၊ နံအဗ္ဘာန်။ (ဝါ) နံပွမကော်ဟ္ဝောပ်ဗွိုင်သင် ခမီမဒွေတ်အဗ္ဘာန်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ သြသာရဏီယံ၊ နံပွမကော်ဟ္ဝောပ်ဗွိုင်သင် ခမီ မဒွေတ်လုတ်တဒွေတ်ဝတ် ဗွဲမ့းရး။ ။(ပ) နိသာရဏီယံ၊ နံပွမဗက်ဗဒ် နူဗွိုင်သင် ခမီ ဟွံဒွေတ်လုတ်တ ဒွေတ်ဝတ်ဗွဲမ့းရး။ ။(ပ)။ ။ ဥပသမ္မဒါ၊ နံပွမအာစိုပ် ဒဒှ်ခမီမပြဲ။ ။

ဥတ္တိကမ္မံ၊ နံဥတ္တိကံ။ (ဝါ) နံကိစ္စမဂပ်ဝ်ကျောန် နပွမပတီကိုသင်။ ။[ကိစ္စမပ္တံကို ပွမသွဥပုဟ်, ပွမသွပဝါရဏာရောင်။ ဥတ္တိယာ ဉာပနေန ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ ဥတ္တိကမ္မံ]။ (ပ)။ ။ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ၊ နံဥတ္တိဒုတိယကံ။ (ဝါ) နံကိစ္စမဂပ်ဝ်ဖျောတ် နကိုကမ္မဝါစာ မ့ုံကိုဓါဝါမ့ဂးညတ်။ ။[ကိစ္စ မဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂုင်ကို လွိင် ပတီဓါဝါမ့ဂး ညတ်မွဲဝါ, ကမ္မဝါစာ မွဲဝါမိက်ဂး။ မပ္တံကို ပွမထ္ဝုတ်သီ, ပွမနုက်သီ, ပွမကိုသ့ောကထိုန်ရောင်။ ဥတ္တိဒုတိယာ ဓုတိသာ အနုဿဝနာယာတိ ဥတ္တိဒုတိယာ၊ တာယ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ]။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ၊ နံ။ (ဝါ) နံကိစ္စ မဂပ်ဝ်ကျောန် နကိုကမ္မဝါစာ မ့ုံကိုညတ်မ့ဂး ပန်ဝါ။ [ကလေင်ရံင် ပွဲပရိဝါ(ပါဠိ၊ဌ၊ဋ္ဌီ) ကမ္မဝဂ်ဂ့်ညီ]။ ။(ပ)။ ။ အပညတ္တော အပညတ္တံ၊ နံသိက္ခာပိဒ် မဟဂပ်ဝ်ပညပ်။ ပညတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ညပ် ဗွဲကိုပ်က္ခာ နဒဒှ်မူလပညပ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပညတ္တော ပညတ္တံ၊ နံသိက္ခာပိဒ် မဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ်တဲ့။ အနုပညတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ထပ်ပညပ် နဒဒှ်အနုပညပ်ရ။ ။[မွဲနယ်–သိက္ခာပဒေ၊ နံသိက္ခာပိဒ်။ အပညတ္တော၊

နကြြိဟဂပ်ဝ် ပညပ်နေဝ်။ ပညတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပညပ် ဗွဲကိုပ်က္ဂာ နဒဒ့်မူလပ ပ်ရ]။ ။ သိက္ခာပဒေ၊ နှ–ဂမ့်ိုင်။ ပညတ္တော၊ နကြြိဂပ်ဝ် ပညပ်တုံနေဝ်။ ပညတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ထပ်ပ ညပ် နဒဒ့်အနုပညပ်ရ။ ။(ပ)။ ။

သမ္မုခါဝိနယော၊ နှသမ္မုခါဝိနယ်။ (ဝါ) နှ်ပွမပါကေံ့ အဓိကရိဏ်ပန် ပ္ဒဲဂတမတ် သံဃ, ဓမ္မဝိနယ, ပုဂ္ဂလ။ ပညတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပညပ်တုံရ။ ။(ပ)။ ။ သတိဝိနယော၊ နှ်သတိဝိနယ်။ (ဝါ) နှ်ဝိနယ်ကံ ဟိုတ်ပါကေံ့ ပွမစောဲသရပ် မထေက်ကိုတ္ဘအရှန် မ့ုံ့ ကိုသတိ မလှဲလး။ ။[သတိဝိပုလဿ ခီဏာသဝဿ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော ဝိနယ်ကံ ဟိုတ်မပါကေံ့ ပွမစောဲသရပ် သတိဝိနယော]။ ။(ပ)။ ။ အမူဠ္ဍ ဝိနယော၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ဝိနယ်ကံ ဟိုတ်ပါကေံ့ ပွမစောဲသရပ် မထေက်ကိုခမီ က္ဂာတေံ ကေင်ကြြအ်လဝ်တုံ လ့ုဟ်မဒ့်ယော ဟွံဝိဝိင်ဟွံကြြအ် မ့ုံ့ကိုသတိမလှဲလး။ ။(ပ)။ ။ ပဋ္ဌိညာတကရဏံ၊ နှ်ပွမသ္မဒုင်ဝန် အာပတ်တုံ မပ္ဍံကို ပွမမင်မွဲ, ပွမကိုပြဝး။ ။(ပ)။ ။ ယေဘုယ္ယသိကာ၊ နှ်ယေဘုယ္ယသိကသမထကို။ (ဝါ) နှ်ပွမကိုဂိုင်ကေတ်မာဲဆန္ဒ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတုံ ဒဒ့် မဂ့ိုင်ကိုရိုဟ်လ့ိဟ် ခမီဓမ္မဝါဒီ။ (ဝါ) နှ်ပွမကိုလလံကေံ့ ဝိဝါဒါဓိကရိဏ်မနိသဲကို ပွမ ဂ့ိုင်တ ရိုဟ်လ့ိဟ်ခမီ ဓမ္မဝါဒီ နပွမကိုဂိုင်ကေတ်မာဲဆန္ဒ။ ။[ယေဘုယ္ယ+ကြက၊ ရေင်ကို သအာဂို၊ ဓမ္မဝါဒီနံ ယေဘုယ္ယဘာဝံ သမ္မာဒိကာ ကိရိယာ ယေဘုယ္ယသိကာ] (ပ)။ ။ တဿ ပါပိ ယသိကာ၊ နှ်တဿ ပါပိယသိကာကံ။ (ဝါ) နှ်ပွမပ္ဒ်ိုပ္ဒ်ိုက် မ ထေက်ကိုသွ သွက်ခမီမယုတ်မာဂ့် ညံင်ရ ခမီဥပဝါဠ။ ။[တဿ ပါပိယဿ ကတ္တာဗ္ဘာ တဿ ပါပိယသိကာ–သင်္ဝံ သွအလုတ္တသမာသ်ညိ]။ ။(ပ)။ ။ တိဏ ဝတ္ထာရကော၊ နှ်တိဏဝတ္ထာရကာကံ။ (ဝါ) ဝိနယ်ကံ ဟိုတ်မကြြောပ်ဗ္ဒန်လဝ် အာပတ္တာ ဓိကရိဏ် မတုပ်ကျောံချဲ ဟိုတ်မကြြောပ်ဗ္ဒန်အသုဘ။ ။[ဂူထံ အဝတ္ထရတိ ဟတေန တိဏေနာတိ အဝတ္ထာရကံ၊ တိဏဥ္စ တံ အဝတ္ထာရကဥ္စာတိ တိဏဝတ္ထာရကံ၊ တံ ဝိယာတိ တိဏ ဝတ္ထာရကော သမထော]။ ။

၄– ရာဂပေယ္ယာလ

၂၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်ရာဂ မထ္ထေန်စပ် ပ္ဒဲအာရိကာမဂုဏ် မသုန် ပြကာ။ အဘိညာယ၊ တ္ဘဟ်နပွမတီကေတ် ဗွဲတ့ေင်။ ဒ္ဒေ၊ ဧ့ံမဒ့်စါအိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်–ဂမ့်ိုင်။ ဘာဝေတဗ္ဘာ၊ စိုန်ထေက်ကို ဇော်ပ္ဒဝ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် သုတ် ပိုဒ်လိက်(၃၂)တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်။ ပရိညာယ၊ တ္ဘဟ်နပိုင်ခြာ တီကေတ်။ ဒ္ဒေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဘာ။ ။[နမပ္ဍံမြသင်္ဝံ ညံင်ဂံပေင်ကိုအရထညိ]။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂဿ၊ ဒဒက်တ၊ ပရိက္ခယာယ၊ တ္ဘဟ်နပွမအိုတ်အာ။ (ပ)။ ။ ရာဂဿ၊ နှ်။ ပဟာနာယ၊ တ္ဘဟ်နပွမပါကေံ့။ ။(ပ)။ ။ ရာဂဿ၊ ဒဒက်။

ခယာယ၊ တဋ္ဌာနပွဓအိုတ်အာ။ ။(ပ)။ ။ ဝယာယ၊ တဋ္ဌာနပွဓလိုလာ်။ ။(ပ)။ ဝိရာဂါယ၊ တဋ္ဌာနပွဓကွံဗ္ဒန်အာ။ ။(ပ)။ ။ နိရောဓာယ၊ တဋ္ဌာနပွဓပ္ဒိုတ်။ ။(ပ)။ ။ စာဂါယ၊ တဋ္ဌာနပွဓသွး။ ။(ပ)။ ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ တဋ္ဌာနပွဓသွးကွံ မွဲလော့ပွန်။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒေါသဿ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ မောဟဿ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ကောဓဿ၊ နှ်ပွဓထေဲပွတ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပနာဟဿ၊ နှ်ပွဓဒက်ဝဲ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၈၁)တေံညိ]။ ။ ထမ္ဘဿ၊ နှ်ပွဓကြုံင်မ့ိုဟ် သ္ဂာတ်မြဟ် ဗွဲအစောံကောဓမာန။ ။(ပ)။ ။ သာရမ္ဘဿ၊ နှ်မာန မတွံဂး ပွဓဂစာန် ညံင်ဂွံခိုဟ် နူညးမွဲသ္ဆာင်ဓါပိဆ။ ။(ပ)။ ။ မာနဿ၊ နှ်မာနဒ္ဒိတ်ပြကာ။ ။(ပ)။ ။ အတိမာနဿ၊ နှ်မာနမထေင်ဖော်ကို် ဇကုမလောန်။ ။(ပ)။ ။ မဒဿ၊ နှ်ပွဓမဓူမဲ့။ ။(ပ)။ ။ ပမာဒဿ၊ နှ်ပွဓမဝိတ်သတိ။ အဘိညာယ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကတမေ ဒွေ။ ။(ပ)[မပ္ဍံကို် ကွ်ဒမဝေါစဂ့် ကလေင်ရံင် ပ္ဒဲလ္သိတ် ဓ္ဍကကနိပါတ်တေံညိ]။ ။

ရာဂပေယျာလံ၊ ငဴပွဓသွးလဝ်ရာဂပိုဒ်။ နိဋ္ဌိတံ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတုဲရ။

ဒုကနိပါတပါဠိ၊ ငဴပါဠိဒုကနိပါတ်။ (ဝါ) ငဴပါဠိ အရာမဓမံက်ထွး ပ္ဍောပ်စုတ်ဂကောံ ဓရ်ဓါဓါပြကာ။

နိဋ္ဌိတာ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတုဲရ။

တိကနိပါတ်

၁–ပထမပဏ္ဏာသက

၁–ဗာလဝဂ်၊ ၁–ဘယသုတ်

၁။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဣဒံ၊ နံဘယသုတ်ဝွံ။ ဓ္ဝံ၊ ရ၎သ်ဝွံ။ မေ၊ မိန်။ သုတံ၊ စိုန်။ [ကလေင်ရံင် ဓ္ဝကကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်လိက်(၁)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာနိ ကာနိစိ၊ ခေံမဒှ်မွဲမွဲအိုတ်။ ဘယာနိ၊ ငံပွမဖေက်ဂုံက်ဂမ္ဂိုင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံက္ကိုဒှ် အိုတ်ရ။ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဘယာနိ၊ ငံပွမဖေက်ဂုံက် အလုံအိုသိုဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ဗာလတော၊ ဟိုတ်နူညးသမ္ဂီ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်။ ပဏ္ဍိတတော၊ ဟိုတ်နူတ္ပညာ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ ဟွံက္ကိုဒှ်အိုတ်ရ။ ယေ ကေစိ၊ ခေံမမိက်ကိုမွဲမွဲအိုတ်။ ဥပဒ္ဒဝါ၊ ငံဘဲအန္တရာယ် ဥပဒြဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငံဘဲအန္တရာယ် ဟိုတ်နူစိုတ်ဂရိုက်ဂရောင် ဟွံတန်ကြန်ဂမ္ဂိုင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ သဗ္ဗေ၊ ခေံ–အိုတ်။ တေ ဥပ္ပဒ္ဒဝါ၊ ငံ–ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဥပသင်္ဂါ၊ ငံပွမဒးပဒတ်ဌာန် စိုတ်ဟွံမိပ် ဟွံမွဲကိုဗ္ဒဲဒ္ဒဲဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငံပွမချောင်စိုတ်ဒှ်ဒဒိုက် ဟိုတ်နူကလော် လကိုဟ် မလုပ်စလဝ်ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ နဋ္ဌာဂါရာ ဝါ၊ နူသို မကွီသ္ဂကပိုဟ်ကို။ တိဏာဂါရာ ဝါ၊ နူသို မကွီချေဲကို။ မုတ္တော၊ ခေံမတိတ်ဗုး။ အဂ္ဂိ၊ ငံပွတ်။ ဥလ္လိတ္တာ ဝလိတ္တာနိ၊ ခေံမဂပ်ဝ်လံက်လေတ်လဝ် အပ္ပဲ, မုးအိုတ်။ နိဝါတာနိ၊ ခေံဟွံမွဲကိုကျာ အိုတ်။ ဖုသိတဂ္ဂဒ္ဒါနိ၊ ခေံမ့ုံကိုသ္ဂတြင် မဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်အိုတ်။ ။[ဖုသိတ+အဂ္ဂဒ္ဒ]။ ပိဟိတဝါတပါနာနိ၊ ခေံမ့ုံကိုဇ္ဈာင်ကျာ မဂပ်ဝ်ကွာတ်လဝ်တဲအိုတ်။ ကူဋာဂါရာနိပိ၊ နံသို မဂပ်ဝ်စုတ်လဝ် အထောင်ြကြင်ဝင်ဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ ဥဟတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ တူလေင် မာန်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဓမေဝ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣတိ ခေါ၊ အတိုင်မသွးကျုင်တဲဟောင်။ ဗာလော၊ ငံညးသမ္ဂီ။ သပ္ပဋိဘယော၊ စိုန်မဒှ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမဖေက်ဂုံက်ရ။ (ဝါ) စိုန်မလေပ်ကွိုဗဒှ်ကို ပွမဖေက်ဂုံက်ရ။ ပဏ္ဍိတော၊ ငံညးမ့ုံကိုပညာ။ အပ္ပဋိဘယော၊ စိုန်ဟွံမွဲကို ပွမဖေက်ဂုံက်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟွံလေပ်ကွိုဗဒှ်ကို ပွမဖေက်ဂုံက်ရ။ ဗာလော၊ ငံ။ သဥပဒ္ဒဝေါ၊ စိုန်မဒှ်မွဲဟာန်ကျောံပရိုက် ဥပဒြရ။ (ဝါ) စိုန်လေပ်ကွိုဗဒှ်ကို ပရိုက် ဥပဒြရ။ ပဏ္ဍိတော၊ ငံ။ အနုပဒ္ဒဝေါ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုပရိုက် ဥပဒြရ။ (ဝါ) စိုန်ဟွံလေပ်ကွိုဗဒှ်ကို ပရိုက် ဥပဒြရ။ ဗာလော၊ ငံ။ သဥပသင်္ဂါ၊ စိုန်မဒှ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမ္ဒးပဒတ် ဗ္ဒဲဒ္ဒဲရ။ (ဝါ) ငံမလေပ် ကွိုဗဒှ်ကို

ပွမ္ဒးရး။ ပဏ္ဍိတော၊ င်။ အနုပသဂ္ဂေါ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဏ္ဍိတတော၊ ဟိုတ်နူတ္ဘ ပညာ။ ဘယံ၊ င်။ နတ္ထိ၊ ပုံ့။ ပဏ္ဍိတတော၊ ဟိုတ်နူ။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ င်ပရိုက် ဥပဒြဲ။ နတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ င်။ နတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူသမ္မိ ကွ္ဂိဗဒ္ဓိကိုပရိုက်ဘဲ, တ္ဘပညာ ဟွံကွ္ဂိဗဒ္ဓိကိုပရိုက်ဘဲစိ။ ကွ္ဂဟာ၊ ပွဲ့။ ဝေါ၊ မိန်။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ဂကက နိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(ဂဂ)တေံညိ]။ ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်–ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ တီဏိ၊ ဧံမဒ္ဒိပိအိုတ်။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ယြကျော်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နဉး မဍ္ဍိုက်ပေင်တ်။ ဗာလော၊ သမ္ဗီရုဂ့်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ မယံ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ တယော၊ ဧံမဒ္ဒိပိအိုတ်။ တေ ဓမ္မေ၊ နဲ–ဂမ္ဒိုင်။ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဝေင်ပါကျော် အိုတ်တဲ့။ ။[ပွဲသုတ်ကြဂမ္ဒိုင် ဓရ်ပိတံဂ့် ကြက်ဆိုရ]။ ။(ပ)။ ။ ပဏ္ဍိတော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ သမာဒါယ၊ ဂိုင်ကောတ်ဗွဲမွးရးတဲ့။ ဝတ္တိသာမ၊ ကြက်ဂိုဒ္ဒိအိုတ်ရ။ (ဝါ) ကြက်ဂိုဒ္ဓေတ်ဗက်အိုတ်ရ။ ကွ္ဂတိ၊ ရဝွံ ပျောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ ဟိ၊ ရသာ်ဝွံဟောင်။ ဝေါ၊ မိန်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကွ္ဂတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်ရောင်။ ။

၂–လက္ခဏသုတ်

၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာလော၊ င်။ ကမ္မလက္ခဏော၊ စိုန်မှုံဂ့်စွတ်မွး ဟိုတ်မ တီကေတ် မပ္ပံကိုကာယကံ ဇကုမဂပ်ဝ်ပ္ပါလဝ်ရ။ ပဏ္ဍိတော၊ င်။ ကမ္မလက္ခဏော၊ စိုန်။ ပညာ၊ င်ပညာ။ အပဒါနသောဘနီ၊ စိုန်ပြာကတ် နပွမက္ခောန်သွ ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ဗ္ဘေတ်ဒး သတ်တံစါပြကာရ။ ။[ကွ္ဂတိသဒ္ဒါ ဟွံမွဲပွိုက်]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ကတမေဟိ၊ မူရ့။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နဲ။ ဗာလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ရော။ ကာယဒုစ္စရိ တေန၊ ကျော်အကုသိုလ် ကာယဒုစရိုတ်ကို။ ။[ကလေင်ရံင်ဓ္ဂကကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက် မပ္ပံကို(၂၈၄)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ ကျော်။ သမန္နာဂတော၊ နဲ။ ဗာလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွ္ဂမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ္ဒိ မတီကေတ် ညးမဍ္ဍိုက်ပေင်ကို ဒုစရိုတ်ပိဂ့်ဗာလ, ညမဍ္ဍိုက်ပေင်ကိုသုစရိုတ်ဂ့် ပဏ္ဍိတစိ။

၃–စိန္ဓိသုတ်

၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာလဿ၊ ဒဒက်။ ဗာလလက္ခဏာနိ၊ င်လက်သဏ်သမ္ဗီ ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) င်လက်သဏ် ဟိုတ်မတီကေတ်သမ္ဗီဂမ္ဒိုင်။ ဗာလနိမိတ္တာနိ၊ င်လက်သဏ်

ညးသမ္ဓိဂမ္ဓိင်။ ဗာလာပဒါနာနိ၊ ဝ်ပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ် သမ္ဓိမပြာကတ်ဂမ္ဓိင်။ ကွမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ္ဓိင်ဝ်ံရောင်။ တီဏိ၊ ပိပြကာမ္ဂးဂ့်။ ကတမာနိ၊ ညးခေံဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲ။ ဗာလော၊ ဝ်။ ဒုစိန္တိတစိန္တီ စ၊ ဝ်မလေပ်ချပ် ကသပ်ယုတ် မိန်မပ္ဍံကို အဘိဇ္ဈာတံ မဂပ်ဝ်ပလိုပလော်ကို။ ။[ဒု(ဒုဋ္ဌ)=ခေံမဂပ်ဝ်ပလိုပလော်+စိန္တိတ=နိကသပ်မယုတ် မဂပ်ဝ် ချပ်လဝ်+စိန္တီ=ညးမလေပ်ချပ်]။ ။ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသီ စ၊ ဝ်မလေပ်ဟိုဂလာန် မပ္ဍံကို မုသာ မိန်မပ္ဍံကိုလောဘတံ မဂပ်ဝ်ပလိုပလော်ကို။ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ၊ ဝ်မလေပ်ပတဲ့ တကောင် ကာ မပ္ဍံကိုပါဏာတိပါတ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ဗွဲဟွံဒးရး။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။ [ဒု= ဗွဲဟွံဒးရး+ကဋ္ဌ=ခေံမဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ်+ကမ္မ=ကမျောန် မပ္ဍံကိုပါဏာတိပါတ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာလော၊ ဝ်။ ဒုစိန္တိတစိန္တီ စ၊ ဝ်–ကို။ ။(ပ)။ ။[စေဒံ=စေ+ ကွဒံ။ ကွဒံ အရထဟွံမွဲ]။ ။ နော စေ အဘဝိဿ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဟွံဒ့်မ္ဂး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိဟွံဒ့်သဂ်ဝွံနေဝ်။ ကေန၊ မူဟိုတ်။ နံ၊ နဲသမ္ဓိဂ့်။ “အယံ ဘဝံ၊ ဝ်ညးဝွံ။ ဗာလော၊ သမ္ဓိရောင်။ အသပ္ပုရိသော၊ ညးသပ္ပုရိုဟ် ဟွံသေဝ်ရောင်။ ကွတိ၊ ရသဂ်ဝွံ။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဝ်ညး မုံကိုပညာဂမ္ဓိင်။ ဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘဝွံတီအိုတ်ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ ခေါ၊ ဟွံ သေဝ်သဂ်ဂ့်မ္ဂး။ ယသ္မာ၊ ပြဲဟိုတ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ နံ၊ နဲသမ္ဓိဂ့်။ ။ (ပ)။ ။ အသပ္ပုရိသော၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရသဂ်ဝွံ။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဝ်–ဂမ္ဓိင်။ ဇာနန္တိ၊ ပုံ့တီ ကောတ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာလဿ၊ ဒဒဂ်တ်။ ။(ပ)။ ။ ဗာလပဒါနာနိ၊ ဝ်– ဂမ္ဓိင်။ ကွမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ဒဒဂ်။ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ၊ ဝ်–ဂမ္ဓိင်။ ။(ပ)။ ။ သုစိန္တိတစိန္တီ စ၊ ဝ်မလေပ်ချပ် ကသပ်မဆဲ ဗွဲအစောံမနော သုစရိတ် မပ္ဍံကိုအနဘိဇ္ဈာ။ သုဘာသိတဘာသီ စ၊ ဝ်မလေပ်ဟိုသွး ဂလာန်မဆဲ ဗွဲအစောံ မပ္ဍံကိုအလောဘ။ သုကတကမ္မကာရီ စ၊ ဝ်မလေပ်ပတဲ့တဲ ကာယသုစရိတ် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ဗွဲမွးရး။ ။(ပ)။ ။ ကေန၊ မူရ၊ နံ၊ နဲတ္ဝပညာဂ့်။ “အယံ ဘဝံ၊ ဝ်ညးဝွံ။ ပဏ္ဍိတော၊ ရောင်။ သပ္ပုရိသော၊ ရောင်” ကွတိ၊ ရသဂ်ဝွံ။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဝ်။ ဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

၄–အစ္စယသုတ်

၄။ ။ အစ္စယံ၊ နဲဒုဟ်ဇကူ။ အစ္စယတော၊ ဗွဲဒုဟ်။ (ဝါ) ဒုဟ်ရုဂ့်ဒ။ နဲ ပသတိ၊ ပုံ့ဟွံညာတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဒိသွာ၊ တဲ့။ ယထာခမ္မံ၊ အတိုင်သဘ်ခရ်။ နပွဋိကရောတိ၊ ပုံ့ဟွံဇအဲဇဗရ။ (ဝါ) ပုံ့ယိုက်ဒဏ်တဲ့ ဟွံဒုင်ဝန်ရ။ ပန၊ သ္သာင်အာနူဂ့်။ အစ္စယံ၊ နဲဒုဟ်။ ဒေသေန္တသ၊ ခေံမဒုင်ဝန်။ (ဝါ) ခေံမအာတ်ကလံ သိုမဒုင်ဝန်။ ပရသ၊ ကုညးမွဲသ္သာင်။ ယထာခမ္မံ၊ ဗွဲ။ နပွဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုံ့ဟွံဒုင်ဂိုင်ကောတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ဟွံအေင်ဒုင်, ဟွံသွးအခေါင်ရ။ (ပ)။ ။ ပဋိကရောတိ၊ ပုံ့။ (ဝါ) ။ ။ (ပ)။ ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုံ့။ (ဝါ) ပုံ့။ ။

၅–အယောနိသောသုတ်

၅။ ။ အယောနိသော၊ ဗွဲဟွံသေင်ကိုဟိုတ်မဗဗွဲ။ ပဥ္စ ်၊ နဲသွာန်ပုစ္ဆာ။ ကတ္တာ၊ ဝ် မလေပ်ကျောန်သွ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဿဇ္ဇေတာ၊ ဝ်မလေပ်သ့်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ပန၊ သ္ဘာဝ်နူဂ့်။ ပရဿ၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်။ ယောနိသော၊ ဗွဲဟိုတ်မဗဗွဲ။ ဝိဿဇ္ဇိ တံ၊ ဧ့ုံမဂပ်ဝ်သ့်။ ပဥ္စ ်၊ နဲ။ ပရိမဏ္ဍလေဟိ၊ ဧ့ုံမကွးဖွးညီသာ ဧ့ုိက်ပေင်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ုံမဂပ်ဝ်ဟိုသွး မပ္ဆံကိုသိထိလ, ဓနိတ စ့်ပြကာ ကွးဖွးညီသာဧ့ုိက်ပေင်အိုတ်။ သိလိ ဌေဟိ၊ ဧ့ုံမကလိတ်ကလောတ်အိုတ်။ ဥပဂတေဟိ၊ ဧ့ုံမပြာပ်အာစိုပ် ဟိုတ်ဖိုလ် အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ုံမဆက်စပ် ဟိုတ်ဖိုလ်အိုတ်။ ပဒဗျဥ္ဇနေဟိ၊ နကိုပိုဒ်ဗျဥ်ဂမ္ဘီဝ်။ (ဝါ) နကိုပိုဒ်မလေပ်စ္ဆောန်ထွးကိုအရထဂမ္ဘီဝ်။ ။[အတ္ထံ ဗျဥ္ဇယတိ ပကာသေတီတိ ဗျဥ္ဇနံ၊ ပဒမေဝ ဗျဥ္ဇနံ ပဒဗျဥ္ဇနံ]။ ။ အဗ္ဘာနုမောဒိတာ၊ ဝ်မလေပ် သ့ိုက်မ့ိုက် အိုဟ်တ့ိုဟ်။ န ဟောတိ၊ ပ္ဒံဟွံဒ့်ရ။ ။

၆။ မပ္ဆံကိုအကုသလသုတ်ဂမ္ဘီဝ်

၆၊ ၁၀။ ။ အကုသလေန၊ ဧ့ုံမဒ့်အကုသိုလ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျေံကာယကံ။ (ဝါ) ကျေံစေတနာကံပိပြကာ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုကာယဒ္ဓါရ။ ။(ပ)။ ။ ဝစီ ကမ္မေန၊ ကျေံဝစီကံ။ (ဝါ) ကျေံစေတနာကံ ပန်ပြကာ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုဝစီ ဒ္ဓါရ။ ။(ပ)။ ။ ကာယကမ္မေန၊ ကျေံမနောကံ။ (ဝါ) ကျေံစေတနာကံပိပြကာ မ ဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုမနောဒ္ဓါရ။ သမန္နာဂတော၊ နဲ။ ဗာလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧ့ုံမ့ုံကိုဒုဟ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျေံ။ ။(ပ)။ ။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ သဗျာပဇ္ဈေန၊ ဧ့ုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျေံဒဒိုက် မလေပ်ပ္ဒီပ္ဒိုက် တ့ုဟ်ဟ်သာ်။ ။(ပ)။ ။ အဗျာပဇ္ဈေန၊ ဧ့ုံဟွံမွဲကိုဒဒိုက် မလေပ်ပ္ဒီပ္ဒိုက်တ်တ့ုဟ် ဟ်သာ်။ ။(ပ)။ ။[ခတသုတ်၊ ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃၅)တေံညိ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယဲံ။ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော၊ နဲ။ တယော၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ မလေ၊ နဲလက်ကွိုက်မကလိခ္ခက်ဂမ္ဘီဝ်။ (ဝါ) နဲမကလိခ္ခက်အကုသိုလ် မလေပ်ကိုတူလေင်ဗွဝ် ပွတ်ဂပ္ပ် ပွဲဘုံအပါဂမ္ဘီဝ်။ (ဝါ) နဲလက်ကွိုက်မခ္ခက်အကုသိုလ် မ့ုံကိုသ့ူအမြဲ ဟွံဆဲ ဂမ္ဘီဝ်။ (ဝါ) နဲလက်ကွိုက်မကလိခ္ခက်အကုသိုလ် မလေပ်သွကို ညံဝ်ဂွံကတ်ကွာန်က လိခ္ခက်ဂမ္ဘီဝ်။ (ဝါ) နဲကလိခ္ခက်အကုသိုလ် မလေပ်ကိုကလိခ္ခက်သမ္ဗတ္တိမ့ိုဟ်, သွဝ်, နိဗ္ဗာန်ပိပြကာ။ အပ္ပဟာယ၊ ဟွံပါကျေံတုဲ။ (ဝါ) ဟိုတ်။ အာဘတံ၊ တုဲ။ နိကွိတ္တော ယထာ၊ ညံဝ်ရ။ ။[ကလေင်ရံဝ်ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၈၅)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ကတမေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော။ ။(ပ)။ ။ နိရယေ၊ ပွဲ။ နိကွိတ္တော၊ ရော]။ ။ ဒုဿီလော စ၊ ဝ်ဟွံမွဲကိုသီလကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ရ။ အသ၊ မိန်ညးဂ့်။

ဒုဿီလမလျှံ၊ နိကလိဿက်အကုသိုလ် မဒ္ဒဟိုတ်ညှးဟွံမွဲကိုသီလ။ (ဝါ) ငိ။ အပ္ပဟီနံ စ၊ ငိမဟဂပ်ဝ်ပါကွံကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွသုကီ စ၊ ငိမှုံကိုပွမစောန်စိုတ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အဿ၊ မိန်။ ကွသာမလံ၊ နိကလိဿက် ပွမစောန်စိုတ်။ (ဝါ) ငိ။ အပ္ပဟီနံ စ၊ ငိမဟဂပ်ဝ်ပါကွံကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ မစ္ဆရီ စ၊ ငိပွမသ္သေတ်သပါန်ကို။ ။(ပ)။ ။ မစ္ဆေရမလံ၊ နိကလိဿက် ပွမသ္သေတ်သပါန်။ ။(ပ)။ ။ ပဟာယ၊ ပါကွံတဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ သီလဝါ စ၊ ငိမှုံကိုသီလကို။ ။(ပ)။ ။ အနိဿုကီ စ၊ ငိဟွံမွဲကိုပွမစောန်စိုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။

၂။ ရထကာရဝဂ်

၁–ဉာတသုတ်

၁၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့။ ဉာတော၊ ဧံ့မပြာကတ်။ (ဝါ) ဧံ့မဂပ်ဝ်တီဂ္ဂိုင်။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်။ ။[ကလေငိရံငိဓကကနိပါတ်၊ ပိုဒိလိက်(၁၃၀)တေံညှိ]။ ။ ဗဟုဇနဒုက္ခာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒိုက်ဂကျော်သတ်မဂ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဂဟ်။ ပဋိပန္နော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကတမေဟိ၊ မူရ်။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့။ ဉာတော၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ရော။ အနနုလောမိကော၊ ဧံ့ဟွံဗဗွဲကုသာသနာ။ (ဝါ) ဧံ့ဟွံဗဗွဲကိုသာသနာ။ ကာယကမ္မေ၊ ပွဲ့။ (ဝါ) ပွဲ့ကာယကံ မတွံဂး ကာယဒုစရိုတ်ပိ မပ္ပံကိုပါဏာတိပါတ်။ (ဝါ) ပွဲ့ကာယကံ မတွံဂး ပွမလ္ကောဝ် မပ္ပံကိုဒိုဟ်ဗံက်ပလိုတ်, ပွမသ္ပပူဇဒေဝတ်။ သမာဒပေတိ၊ ပုံကိုဒွေတ် လ္ကတ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ ။(ပ)။ ။ ဝစီကမ္မေ၊ ပွဲ့။ (ဝါ) ပွဲ့ဝစီကံ မတွံဂး ဝစီဒုစရိုတ်ပန် မပ္ပံကိုမုသာဝါဒ။ (ဝါ) ပွဲ့ဝစီကံ မတွံဂး ဟွံမိက်ကိုဒြပ်ဇကုတဲ့ ပွမဟိုလီဌာန်မွးဟွံမွဲ့။ အနနုလောမိကေသု၊ ဧံ့ဟွံဗဗွဲကုသာသနာအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့ဟွံဗဗွဲကိုသာသနာအိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲ့ဓရ်မနောကံဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ပွဲ့ဓရ်မနောကံ မတွံဂး မနောဒုစရိုတ်ပိပြကာ မပ္ပံကိုအဘိဇ္ဈာဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ပွဲ့ဓရ်မနောကံ မတွံဂး ကမ္မဋ္ဌာန်ဇကု မတွံစ္ဒောန်ထွးလဝ် ဗွဲမမှာရာ။ (ပ)။ ။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒ္ဒိဒတဲ့မြမောဝ် မွိဟ်မဂ္ဂိုင်။ ။[ကလေငိရံငိဓက ကနိပါတ်၊ ပိုဒိလိက်(၁၄၀)တေံညှိ]။ ။(ပ)။ ။ အနုလောမိကော၊ ဧံ့မဗဗွဲကုသာသနာ။ ကာယကမ္မေ၊ ပွဲ့။ (ဝါ) ပွဲ့ကာယသုစရိုတ်ပိ မပ္ပံကိုပါဏာတိပါတဝေရမဏိ မကျိုဒ်ပွဲ့ကာယဒွါရ။ ။(ပ)။ ။ ဝစီကမ္မေ၊ ပွဲ့ဝစီကံပန်။ (ဝါ) ပွဲ့ဝစီသုစရိုတ်ပန် မပ္ပံကိုမုသာဝါဒါဝေရမဏိ မကျိုဒ်ပွဲ့ဝစီဒွါရ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲ့ဓရ်မနောကံဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ပွဲ့မနောသုစရိုတ်ပိပြကာ မပ္ပံကိုအနဘိဇ္ဈာ မကျိုဒ်ပွဲ့မနောဒွါရကို ပွဲ့ဓရ်ကမ္မဋ္ဌာန် မဧှံစ္စတ်ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။

၂–သာရဏီယသုတ်

၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ခတ္တိယာ၊ ခေါ်မန့်သွိင်ဗွဂကူ။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တာသ၊ ခေါ်မဂပ်ဝ် စဝ်ဗလိုပ်လဝ် ပွဲကျိုပ် နကိုဉ်အဘိသိက်သွိင်။ (ဝါ) စဝ်အဘိသိက် ပွဲကျိုပ်တဲ့ ခေါ်မဂပ်ဝ် ပတိုန်လဝ်သွိင်။ ရညာ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင်။ ယာဝဇီဝံ၊ စိုကိုလ္သိတ်လမျိုး။ သာရဏီယာ၊ ဉ်ဌာန်မဗ့်ဗျုဟ် ဟဂပ်ဝ်ဝိုတ်သတိဂမျိုင်။ ကျွမာနိ တီဏိ၊ ဉ်ပိပြကာဂမျိုင်ဝွံ။ ဘဝန္တိ၊ ပုံ– အိုတ်ရ။ ကတမာနိ တီဏိ၊ မူရ ပိပြကာဂမျိုင်။ ဘဝန္တိ၊ ပုံ–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ္မိ ပဒေသေ၊ ပြဲပွဲဌာန်မွဲ။ ခတ္တိယော၊ ခေါ်။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ ခေါ်။ ရာဇာ၊ ဉ်သွိင်။ ဇာတော၊ ဉ်မသ္မးဂ့်ဂဝ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျွဒံ၊ ဉ်ဌာန် မသ္မးဂ့်ဂဝ်ဝွံ။ ခတ္တိယသ၊ ခေါ်။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တသ၊ ခေါ်။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင်။ ပဌမံ၊ ခေါ်မန့်ကိုပ်ကွာ။ ယာဝဇီဝံ၊ စိုကို။ သာရဏီယံ၊ ဉ်ဌာန် မဗ့်ဗျုဟ်မဟဂပ်ဝ်ဝိုတ်သတိ။ ဟောတိ၊ ပွံခ့်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ သာရဏီယံ၊ တ္ဂဟ်သ္ဆာင်မွဲပွန်တုန်။ ယသ္မိ ပဒေသေ၊ ပြဲ ပွဲ။ ခတ္တိယော၊ ခေါ်။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ ခေါ်။ ရာဇာ၊ ဉ်သွိင်။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျွဒံ၊ စဝ်အဘိသိက်တဲ့ ဉ်ဌာန်အရာမတ္တိန်သွိင်ဝွံ။ ဒုတိယံ၊ ခေါ်မ ရနုက်ကိုစ၀ါ။ ယာဝဇီဝံ၊ စိုကို။ သာရဏီယံ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ မုဒ္ဓါဝ သိတ္တော၊ ခေါ်။ ရာဇာ၊ ဉ်။ သဂ်မံ၊ နပေါ်ဟ္မာန်။ အဘိဝိဇိနိတ္မာ၊ အံဉ်ဇူးတဲ့။ ဝိဇိတသဂ်ါ မော၊ ဉ်မွံကိုပေါ်ဟ္မာန် မဂပ်ဝ်အံဉ်ဇူး။ ဟုတ္မာ၊ ဒ့်တဲ့။ တမေဝ သဂ်ါမသီသံ၊ နဉ်ဌာန်တိ ဗလးပေါ်ဟ္မာန်ဂ့်ဟောင်။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ပွံဓလိုဖွိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျွဒံ၊ ဉ်ဌာန် အရာမသီဂိုဉ်ကေတ် တိဗလးဟ္မာန်ဝွံ။ (ဝါ) ဉ်ဌာန် အရာမအံဉ်ဇူးကေတ် ပေါ်ဟ္မာန် ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ ဘိက္ခုသ၊ ဒဒက်။ ယာဝဇီဝံ၊ စိုကို။ သာရဏီ ယာနိ၊ ဉ်–ဂမျိုင်။ ကျွမာနိ တီဏိ ဘဝန္တိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီ။ ကေသမသုံ၊ နသော်ကျိုပ် သော်ပါင်မုင်။ သြဟာရေတ္မာ၊ ကးကေ့်တဲ့။ ကာသာယာနိ၊ ခေါ်မဂပ်ဝ် ဖျောန်လဝ် နကိုဉ်ဗွိုတ်ဗွီးအိုတ်။ (ဝါ) ခေါ်မလေပ်သုင်တ ဉ်ဗွိုတ်ဗွီးအိုတ်။ ဝတ္ထာနိ၊ နဉ် ယာတ်သုဂမျိုင်။ အစ္ဆာဒေတ္မာ၊ ဗိုက်လ္တက်တဲ့။ အဂါရသ္မာ၊ နူသို့။ (ဝါ) နူခရှ်ပဒတ် သို့ကွိန်။ နိက္ခမိတ္မာ၊ တဲ့။ အနဂါရိယံ၊ နဉ်ဒ့်ခမီ။ (ဝါ) နဉ်ဒ့်ခမီ ဟွံမွဲကိုကျောန်ဗုဝီဂ့် ကူသွံဗွိုက် မရေဉ်တ္မာဉ်ကိုပရေဉ်ပိုန်ဒြပ် ကဆဲဉ်မွိဟ်ဂွံဖျော်မောဝ် ပဒတ်ပွဲသို့ကွိန်။ ပဗ္ဗဇိ တော၊ ဉ်မပြာပ်လုပ်ကျဉ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။[ကလေဉ်ရံဉ်ဒုကနိုပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်လိက် (၂)တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျွဒံ၊ ဉ်ဌာန်အရာမဒ့်ခမီဝွံ။ ဘိက္ခုသ၊ ဒဒက်တ်။ ပဌမံ၊ ခေါ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ ။[စပ်ပွဲပဇာနာတိ]။ ။ ကျွဒံ၊ ဉ်ဝွံဟောင်။ ဒုကွံ၊ မွးယွဲ့ရ။ ။[ကလေဉ်ရံဉ်ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၆)တေံညိ]။ ။ ကျွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ နိ။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ ပဇာနာတိ၊ ကွိဟ်ခွင်တဲ့ပွံတီရ။ (ဝါ) သဘ်လက်

သဏ်ဂ် သိုကိုမဟဂ္ဂံဝိဝိင် ကွိဟ်ခွင်တဲ့ ပ္ဒံတီကေတ်ရ။ အယံ၊ ငဂ္ဂံဟေင်။ ဒုက္ခသမုဒ
ယော၊ မွးယွ့ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဂ္ဂံ။ တဏှာ၊ နှ်။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ (ဝါ)
သဘ်လက်သဏ်တီရ။ ။[ပဇာနာတိ ကြ်ဓါပိုဒ်လေဝ် အတိုင်နယ်ဂ္ဂံ ကိုအရထည်]။
(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ ငဋ္ဌာန် အရာတီကေတ်ဓရ်သစ္စပန် အရာမဒ်္ဂသောတာပန်
ဂ္ဂံ။ ဘိက္ခုဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဒုတိယံ၊ ဧံ့။ ။

ဘိက္ခု၊ ငိ။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်။ ခယာ၊ ဟိုတ်ပွမအိုတ်။ အနာသဝံ၊ ဧံ့ဟွံမွဲကို
အာသဝ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ နှ်အရဟတ္တဖို့စိုတ်သမာဓိ မတိတ်ဗ့းနူကိလေသကို။ ပညာ
ဝိမုတ္တိ၊ နှ်အရဟတ္တဖို့ပညာ မတိတ်ဗ့းနူကိလေသကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေဝ၊ ပ္ဒဲအတ္တာဘ် မဂဗ
ဆို့လွ့ဟ်ဟောင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘဝလွ့ဟ်ဂ္ဂံဟောင်။ သယံ၊ အလို့လို့ဇကူ။ အဘိညာ အဘိ
ညာယ၊ တီတဲ့။ သစ္ဆိကတွာ၊ သွဇွောဝ်မတ်တဲ့။ ။[မွဲနယ်–အဘိညာ အဘိညာယ၊
နကို့ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်မတွေင်။ သစ္ဆိကတွာ၊ တဲ့။ ပ္ဒဲနယ်ပဋမ ပ္ဒဲအဘိညာယ "ယ"
ကာရီယ တွာပစ္စယ်ဂ့် ဖိုတ်လဝ်။ ပ္ဒဲနယ်ဒုတိယ "ယ"ကာရီယ နာဝိဘတ်ဂ့် ဖိုတ်လဝ်]။
ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကလိဂ္ဂံတဲ့။ (ဝါ) ကိုဍျိက်ပေင်တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊
ယွံ။ ကျဒံ၊ ငဋ္ဌာန် အရာမအာစိုပ်အရဟတ္တဖို့ အရာမဒ်္ဂတ္ဂအရှန်ဂ္ဂံ။ ။

၃–အာသံသသုတ်

၁၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိံ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောက။ တယော၊ ဧံ့မဒ်္ဂပိအိုတ်။
ကျမေ ပဂ္ဂလာ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ့်ငိုင်ဂ္ဂံ။ ။[စပ်ပ္ဒဲသန္တော]။ ။(ဝါ) နှ်ပူဂိုလ်ဂမ့်ငိုင်ဂ္ဂံ။ ။[စပ်ပ္ဒဲ
သံဝိဇ္ဇမာန]။ ။ သန္တော၊ စိုန်မ့ုံပြောကတ်အိုတ်ရ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂ္ဂံအိုတ်
ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်တီအိုတ်ရ။ တယော၊ ငဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ ကတမေ၊ ညးဧံ့အိုတ်ဂ့်ရော။ နိရာ
သော၊ ပူဂိုလ်ဟွံမွဲကို ပွမရာဒနာမိက်ကို။ ။[နတ္ထိ အာသာ ပတ္ထနာ ယသ္မာတိ နိရာ
သော]။ ။ အာသံသော၊ ပူဂိုလ်မရာဒနာမိက်ကို။ ။[အာသံသတိ ပတ္ထေတီတိ
အာသံသော]။ ။ ဝိဂတာသော၊ ပူဂိုလ်မ့ုံကို ပွမရာဒနာမိက် မပိုတ်သ္ဂျတ်အာကိုရောင်။
ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ နိရာသော၊ ဧံ့ဟွံမွဲကို ပွမရာဒနာမိက်။ ပဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မွးဂ့်။ ကတ
မော စ၊ ညးဧံ့ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲလောကဂွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ့မဒ်္ဂလို့။ ပဂ္ဂ
လော၊ ငပူဂိုလ်။ နီစေ၊ ဧံ့မသဝ်။ ကုလေ၊ ပ္ဒဲဂကူ။ ပစ္ဆာဇာတော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။

ယတ္ထ၊ ယြဲပ္ဒဲဂကူမွဲ။ ကသိရေန၊ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ ဃာသစ္ဆာဒေါ။ ။(ဃာသ+အစ္ဆာဒ)။
နှ်စ္ဘ,ယာတ်။ လဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်ကလိဂ္ဂံရ။ တာဒိသော၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်ဆို့ညာတ်သဂ်ဂ့်။ ဒလိဒ္ဒေ၊
ဧံ့မဝါတ်ဂါတ်။ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ၊ ဧံ့မ့ုံကို ပုင်ဆ့်ယာမ ဘောဇိန်မအောန်။ ။[အပ္ပ=
ဧံ့မအောန်+အန္နေ=ပုင်+ပါန=ဆ့်ယာမ]။ ။ ကသိရဝုတ္တကော၊ ဧံ့မ့ုံကို ပွမဂွံဂယိုင်
လမျှို ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ စတ္ထာလကုလေ ဝါ၊ ပ္ဒဲဂကူဒေါင်စ္ဘာ မအာတ်စကို။ ဝေနကုလေ

ဝါ၊ ပဲ့ဂကူသွာလာ်ချာကီ။ (ဝါ) ပဲ့ဂကူ မတာန်ကျောန်စ မပ္တံကိုသ္ကဝ်, ကွဲ, တိုင် နကိုချာ မပ္တံကိုဒုန်,စဝ်ကီ။ နေသာဒကုလေ ဝါ၊ ပဲ့ဂကူသွာလွကီ။ ရထကာရကုလေ ဝါ၊ ပဲ့ဂကူ သွာကျောန်စှာံကွိကီ။ ။[ရထေသု ဓမ္မေန နဟနံ ကရောတီတိ ရထကာရော=ညးမ ပူကောပ် နကိုစှာံပဲ့ကွိဂမ္ဒိုင်၊ သွာကျောန်စှာံ၊ သွာဇိင်ဒွပ်]။ ။ ပက္ကုသကုလေ ဝါ၊ ပဲ့ဂကူမဂိုင်အသုဘကီ။ ပစ္စ္ဆာဇာတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ သော၊ င်ပူဂိုလ်ဂ့်။ ဒုဗ္ဘဏ္ဍော၊ ငမ္ဒုံကိုရုပ်သာ်ဟွံကျေဝ် (ဝါ) ငရုပ်သာ်ပရေံ။ ဒုဒ္ဒသိကော၊ ငမ္ဒုံကိုပွမဂွံညာတ်ကေတ် ဇွဲမပရေံ။ သြကောဋိမကော၊ ငမသဝ်ကွ။ ဗဟုဇာဓော၊ ငမ္ဒုံကိုယဲမဂ္ဂိုင်။ ကာဏော ဝါ၊ ငမတ်မက္ကာ်ကီ။ ကုဏီ ဝါ၊ ငမ္ဒုံကိုကံတဲငံ့ာ်ကီ။ ခဏ္ဍော ဝါ၊ ငဖိုင်ခ္ဒ ဖိုင်ဝေန်ကီ။ ပက္ခဟတော ဝါ၊ ငမ္ဒုံကိုကာယ သ္ကုတ်သွဝ် မချိုတ်ဒှံင်ကီ။ ။[ဟတ=ဧံမဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်ပ္ဒိုပ္ဒိုဂ်။ (ဝါ) ဧံမချိုတ်ဒှံင်။+ ပက္ခ=ညးမ္ဒုံကိုကာယမွဲသ္ကုတ်]။ ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ပီဋ္ဌသပ်ပီ၊ ငညးမ္ဒးအာတ် နကိုခုင်ဂ္ဂံ။ အန္ဆသ၊ နစ္ဆမကိတ်သ္ကုတ်စကီ။ ပါနသ၊ နချာ်ယာမကီ။ ဝတ္ထသ၊ နယာတ်ကီ။ ယာ နသ၊ နယာန်ကီ။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနသ၊ နှုပ်ကြမြောဝ်, စ္ဆန်, ကြကောတ်ဗဗိုဟ်ကီ။ သေယျာ+အာဝသထ+ပဒီပေယျသ၊ နဒ္ဒွဲသတိက်+သ္ပိဒ္ဒွဲမံင်+ပရက်ပွတ်, ခရော်ပွတ်, ကျောင်သွက်ဂွံချေန်ပွတ်ကီ။ ။[ပဒီပေ၊ ပဲ့ကိစ္စပွမချေန်ပွတ်။ ဓုတင်္ဂံ နေတဗ္ဗံ၊ ငပရက် ပွတ်, ခရော်ပွတ်, ကျောင်မထေက်ကိုရေင်တ္ဂုင်။ ပဒီပေယျံ။ မွးယ္ဂုရ။ ပဒီပကိုဓုယျ တော်လဝ်သမာသ်ရ။ ပဲ့ဓုယျ ကမ္မာတ်+ဏျပစ္စယ်]။ ။ လာဘီ၊ ငမ္ဒုံကိုပွမကလိဂွံ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သော၊ ငညးဂ့်။ (ဝါ) ငညးမက္ခ်ိုဒ့် ပဲ့ဂကူမသဝ် မပ္တံဒေါင်စ္ဂာဂ့်။ သုဏာတိ၊ ပ္ဒံဂွံမိင်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ သုဏာတိ၊ ပ္ဒံ–ရော။ ကမ္ဘတ္ထန္ဓာမော၊ ဧံမ္ဒုံယ္ဂု မဟိမုဂွံ။ ခတ္တိယော၊ နသွိင်။ ခတ္တိယေဟိ၊ မိန်သွိင်ဂမ္ဒိုင်။ ခတ္တိယာဘိသေကေန၊ နကိုချာ်အာဘိသိက်သွိင်။ အာဘိသိတ္တော ကိရ၊ စံက်ဂး ဂပ်ဝ်စဝ်ဗလိုပ်ကွံရောင်ယး။ (ဝါ) စံက်ဂး စဝ်အာဘိသိက်တုံ ဂပ်ဝ်ပတိုန်သွိင်ကွံရောင်ယး။ ကမ္ဘတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ သုဏာတိ၊ ပ္ဒံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မက္ခ်ိုဒ့်ပဲ့ဂကူမသဝ်ဂ့်။ ဓုဝံ၊ ငကသပ်စိုတ်မြသာ်ဂွံ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံဟွံဒ့်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံ–ရောမွးဂ့်တုန်။ ကုဒါနာမ၊ မူရ် ပဲ့ကာလယ္ဂုမွဲ။ ။[အဿာ အရထဟွံမွဲ]။ ။ မမမ္ပိ၊ နအဲကိုလေဝ်။ ခတ္တိယာ၊ ငသွိင်ဂမ္ဒိုင်။ ခတ္တိယာဘိသေကေန၊ နကို။ အာဘိသိဉ္စိဿန္တိ၊ ကြက်စဝ်ဗလိုပ်အိုတ်ဂ့်ရော။ ကမ္ဘတိ၊ ငကသပ်စိုတ် မြသာ်ဂွံ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှဉး မဒ့်ပဲ့ဂကူမသဝ်ဂွံ။ နိရာသော၊ ဧံဟွံမွဲကို ပွမရာဒနာမိက်။ ပုဂ္ဂလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာသံသော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငှ–မွးဂ့်။ ကတမော စ၊ မူရ်–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္ဘ၊ ပဲ့လောကဂွံ။ ခတ္တိယဿ၊ ဧံ။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ ဧံ။ ရညော၊

ဒဒက်တ်။ ဇေဠ္ဍော၊ ဧဠံမဇ္ဈေအိုတ်။ ပုတ္တော၊ ငကောန်။ အာဘိသေကော၊ ငမထေက် ကိုစဝ်အဘိသိက်။ အနဘိသိတ္တော၊ ငဟ့ံဂွံစဝ်အဘိသိက်ဏီ။ အစလပ္ပတ္တော၊ ငမအာ စိုပ်ဒဒှ်ညး ဟ့ံချီဒရိုက်ဒရောင်။ ။(ဂွံ(၁၆)သွံတဲ့ ငမအာစိုပ်ဒဒှ် ညးဟ့ံချီဒရိုက်ဒရောင် နမ့ုံမပ္ပံကိုအစော်အုပ်ဓုပ် ပ္ကင်ရင်ချူင်မာန်။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ သော၊ ငကောန်သွိင်ဂ့်။ ။(ပ) တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန်သွိင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ အယံ၊ နကောန်သွိင် ဝ့ံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ကြ၊ ပ္ဒဲ။ ခတ္တိယော၊ ဧ့ံ။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ ဧ့ံ။ ရာဇာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ သော၊ ငသွိင် မဂပ်ဝ်စဝ်အဘိသိက်တဲ့ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ တသ၊ ဒဒက်တ်သွိင် မဂပ်ဝ်စဝ်အဘိသိက်တဲ့ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ ငပွကသပ်စိုတ် မဟဂွံကျိုဒှ် ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်မွဲဂ့်ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ် မွဲ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲက္ခာ။ အနဘိသိတ္တာသ၊ ဧ့ံဟ့ံဂွံစဝ်အဘိသိက်ဏီ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကို သွိင်ဂ့်။ ယာ အဘိသေကာသာ၊ ယြဉ်ပွမရာဒနာမိက် ပ္ဒဲပွမစဝ်အဘိသိက်။ ပဋိပသဒ္ဓါ၊ စိုန်လလံဟ့ိုတ်အာတဲ့ရ။ ကြတိ၊ ဟိုတ်ဒှ်သဉ်ဂ့်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ အယံ၊ နသွိင်ဝ့ံ။ (ဝါ) ဂွံဒုင်စဝ်အဘိသိက်တဲ့ နသွိင် မလလံဟ့ိုတ်ကေ့ ရာဒနာမိက် ကိုစဝ်အဘိသိက်ဝ့ံ။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ဓ္ဝမေဝံ၊ တုပ်။ ဘိက္ခူသု၊ ပ္ဒဲခမီဂမ့ိုင်။ တယော၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ပဂ္ဂလာ၊ ဂ်–ဂမ့ိုင်။ ဒုသီလော၊ ငဟ့ံမွဲကိုသီလ။ ပါပဓမ္မော၊ ငမ့ုံကိုသဘ် မယုတ်မာ။ အသုစိ၊ ငမ့ုံမပ္ပံကိုကာယကံ ဟ့ံသ္ဆးဖုး။ သင်္ကိဿရသမာစာရော၊ ငမ့ုံကိုဒ္ဂေတ် ထေက် ကိုပ့ဴဗျုဟ် နပွမသ္မေဟ်ပွာ။ ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော၊ ငမ့ုံကိုသရုံပါပ် မဂပ်ဝ်ကြောပ်ဗ္ဒန်လဝ်။ အဿမဏော၊ သိုဟ့ံသေင်ကိုခမီ။ သမဏပဋိညော၊ ငမ့ုံကိုပွမဒုင်ဝန်မ္ဂးခမီ။ အဗြဟ္မစာရီ၊ သိုဟ့ံသေင်ကို ညးမ့ုံအလေံ မဒ္ဂေတ်တ်ဒ္ဂေတ်မပြဲ။ ဗြဟ္မစာရီပဋိညော၊ ငမ့ုံကို ပွမဒုင်ဝန်မ္ဂး ညးမ့ုံအလေံဒ္ဂေတ်တ် ဒ္ဂေတ်မပြဲ။ အန္တောပူတိ၊ ငမ့ုံကိုပွသရုံပါပ် မအဲ့ဒှံင် ပ္ဒဲအပ္ဒဲ။ (ဝါ) ငမအဲ့ဒှံင်ပ္ဒဲအပ္ဒဲ မစာ်စူးအာ နူဂုဏ်ကြက်။ အဝဿတော၊ ငမဧ္ဂျက်ချေက်တ် နကိုရာဂ။ ကသမ္မဖာတော၊ ငမ့ုံကိုခွိက် မပ္ဂံကိုရာဂ မကျိုဒှ်ဒှံင်။ ။[ကသမ္မ=အမှိက်(ခွိက်)]။ ။ ဝါ၊ ငမဒှ်ဒှံင် ညံင်ရဉှာ်အမှိက်အဲ့အဲ့ မဧျက်ချေက်ဒှံင်။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဒုသီလဂ့်။ သုဏာတိ၊ ပ့ုံ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ သုဏာတိ၊ တုန်။ ကြတ္ထန္နာမော၊ ချေ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ ကိရ၊ စံက်ဂး။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ သုဏာတိ၊ ပ့ုံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဒုသီလဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အဟမ္ပိ၊ ငအဲကို လေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရိသာမိ၊ ကြက်–ရော။ ကြတိ၊ ငိ။ နဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ အယံ၊ နပူဂိုလ်ဒုသီလဝ့ံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ကြ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝ့ံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ သီလဝါ၊ ငမ့ုံကိုသီလ။ ကလ္ယာဏဓမ္မော၊ ငမ့ုံသဘ်မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ သော၊ ငခမီ မ့ုံကိုသီလဂ့်။ ။(ပ)။ ။

တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မှုံကိုသီလဂ်။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ နံခမီမှုံကိုသီလဝ်ံ။ ။(ပ) ဘိက္ခု၊ ငိ။ အရဟံ၊ ငိမသ္ကေဘဲအာ နူကိလေသ။ ခီဏာသဝေါ၊ ငိပူဂိုလ်တ္ဒအရှန် မှုံကို အာသဝမအိုတ်အာ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော၊ ငိပူဂိုလ်တ္ဒအရှန်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နံပ္ပ ကသပ်စိုတ် မဟဂ်ံကျိုဒ်ိ။ ကိသ ဟေတု၊ ရောမ္ဂးဂ်ံတုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ်ံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဲဟိုတ်မွဲ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲ၊ အဝိမုတ္တာသ၊ ဧ့ုံဟ်ံတိတ်ဗ္ဘးအာ နူကိလေသဏီ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ်။ ယာ ဝိမုတ္တာသာ၊ ယြဲငိပ္ပမရာဒနာမိက် ပ္ဒဲပ္ပမတိတ်ဗ္ဘးအာ နူကိလေသမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံနွံတ်ရ။ သာ ဝိမုတ္တာသာ၊ ငိပ္ပမရာဒနာမိက် ပ္ဒဲပ္ပမတိတ်ဗ္ဘးအာ နူကိလေသဂ်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ စိုန်လလံပ္ပိုတ်အာတဲ့ရ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သဂ်ဂ်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ်ံ။ အယံ၊ နံပူဂိုလ်တ္ဒအရှန်ဝ်ံ။ ။(ပ)။ ။

၄–စက္ကဝတ္တိသုတ်

၁၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ်ံ။ စက္ကဝတ္တီ၊ ဧ့ုံမဒ့်စက္ကဝဠ်။ (ဝါ) ဧ့ုံမလေပ် ဗ္ဂေတ်ကိုအာ ဏာစက်။ (ဝါ) ဧ့ုံမလေပ်ဗ္ဂေတ်ကိုစက်ရတ်။ ဓမ္မိကော၊ ဧ့ုံမှုံကိုဓရ်ကုသလကမ္မပထ စ့်ပြကာ။ (ဝါ) ဧ့ုံမှုံကိုဓရ်ဒ္ဂေတ်ဝတ် သွိင်စက္ကဝဠ်စ့်။ ဓမ္မရာဇာ၊ ဧ့ုံမဒ့်သွိင်ဓရ်။ (ဝါ) ဧ့ုံမဒ့်သွိင် နကိုဓရ်ဒ္ဂေတ်ဝတ် သွိင်စက္ကဝဠ်စ့်။ ယောပိ သော ရာဇာ၊ ယြဲင်သွိင်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ သောပိ ရာဇာ၊ ငိဓရ် သွိင်စက္ကဝဠ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ အရာဇကံ၊ သိုဟ္ဂံမွဲကိုသွိင် ဗ္ဒဘဲဒ့ဘဲနိသဲ မွဲသ္ဆာင်။ စက္ကံ၊ နံအာဏာစက်။ (ဝါ) နံစက္ကရတ်။ န ဝတ္တေတိ၊ ပုံဟ္ဂံကို ဂေတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ဍံ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဝုတ္တော၊ နကြို။ အညတရော၊ ဧ့ုံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ဘဂဝန္တံ၊ နံ။ ဓ္ဍတံ၊ နံဂလာနံဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယ်ံ။ စက္ကဝတ္တိသ၊ ဧ့ုံ။ (ဝါ) ဧ့ုံ။ ဓမ္မိကသ၊ ဧ့ုံ။ ဓမ္မရညော၊ ဧ့ုံမဒ့်သွိင် ဓရ်။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင်။ ရာဇာ၊ ငိသွိင် ဗ္ဒဘဲဒ့ဘဲနိသဲကို ညးမွဲသ္ဆာင်မ္ဂးဂ့်။ ကောပန၊ ညးဧ့ုံဂ့်ရော။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓမ္မော၊ ဓရ်ကုသလကမ္မပထ စ့်ပြကာရောင်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခု၊ ယ်ံ။ ကျ၊ ပ္ဒဲလောကဝ်ံ။ စက္ကဝတ္တီ၊ ဧ့ုံ။ ဓမ္မိကော၊ ဧ့ုံ။ ဓမ္မရာဇာ၊ ဧ့ုံ။ ရာဇာ၊ ငိ။ ဓမ်ံယေဝ၊ နံဓရ်ကုသလကမ္မပထ စ့်ပြကာဟောင်။ နိသာယ၊ နိသဲကေတ်တဲ့။ ဓမ်ံ ဓ္ဍ၊ နံဓရ် ကုသလကမ္မပထ စ့်ပြကာဟောင်။ သက္ကရောန္တော၊ သိုကိုမသ္ပရှေ်သ္ပေ့။ ဓမ်ံ ဓ္ဍ၊ ဟောင်။ ဂရုံ ကရောန္တော၊ သိုကိုမသ္ပရှေ်သ္ပေ့ရဂ်။ ဓမ်ံ ဓ္ဍ၊ ဟောင်။ အပစာယမာနော၊ သိုမသ္ပအဲပရဲ။ ဓမ္မဒ္ဓဇော၊ သိုမှုံကိုဇ္ဈောဝ် မတ္ဂံဂး ဓရ်ကုသလကမ္မပထစ့် ပြကာ။ ဓမ္မကေတု၊ သိုမှုံကိုအလာံ မတ္ဂံဂး ဓရ်ကုသလကမ္မပထစ့် ပြကာ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သိုမအာစိုပ် ဇ္ဈော်သ္ဂိုပ်သ္ဂ မတ္ဂံဂး ဓရ်ကုသလကမ္မပထစ့် ပြကာ။ ။[ဓမ္မောယေဝ အဓိပတိ ဓမ္မာဓိပတိ၊ ဓမ္မာဓိပတိတော အာဂတော ဓမ္မာဓိပတေယျော။ နကိုအရထဝ်ံ

ခရ်ကုသလကမ္မပထ စ့်ပြကာဝွံ ပ္ဒဲဘဝက္ခာတေံ သွဖ့ော်သ္ကိုပ်သ္ကတဲ့ ဒဒ့်မဖ့ိုက်ဗပေင် က္ခင်ဂ့် စ္ဓောန်ထွးကိုရ]။ ။ (ဝါ) သိုမ့ုံကိုဖ့ော်သ္ကိုပ်သ္ကမွး ခရ်ကုသလကမ္မပထ စ့်ပြကာ။ ။[အဓိပတိယေဝ အာဓိပတေယျော၊ ဓမ္မော အာဓိပတေယျော ယသာတိ ဓမ္မာဓိပတေယျော။ နကိုအရထဝွံ ပ္ဒဲမပ္တံကိုပွမဒတ်, ပွမဂ္ဂံဂမ့ိုင် လ္ဂောဝ်လုပ်အာ ပ္ဒဲခရ် ကုသလကမ္မပထ စ့်ပြကာဂ့် စ္ဓောန်ထွးကိုရ]။ ။ အန္တောဇနသ္မိ၊ ပ္ဒဲမပ္တံကိုကောန်ဇာတ် မဒ့်မ့ိုဟ်အပ္ဒဲ။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံမ့ုံးကိုခရ်။ ရက္ခာ+အာဝရဏာ+ဂုတ္တိ၊ နဲခရ်မမင်မွဲ+ပွမစ့ိုဒ္ဒာကို +ပွမကို ဂိုက္ခိုဘဲဥပါဒ်။ ။[အရထပွဲခမ္ဘောန်ဟောင်၊ ရံင်ပါ်ပိုဒ်တဲ့ ပိုဒ်ဧံကိုအရထဧံ တောဲ တုပ်သမ္ဘိညိ]။ ။(ဝါ) နဲခရ်မပ္တံကို သီလ, ခန္တီ မလေပ်မင်မွဲ နူပွမဟ့ံမွဲကိုဖ့ို ပစ္စုပ္ပန် ပရလိုက်, မပ္တံကိုသ့ိဒ္ဒဲမံင် ဂ့ိက်ယာတ် ပ္လသြြမြမောဝ် မလေပ်ဆေဝ်ဒဝ်ကေံ့ မပ္တံ ကိုဝ့ိဟ်ဂမ္ဒ်, ကိစ္စပွမကိုဂိုက္ခိ နူဘဲဥပါဒ်အလုံအ့ိုသို မပ္တံကိုကမ္ဘတ်, ဒမ္ဘ။ သံဝိဒဟတိ၊ ပ့ံစီရေင် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ ။[မပ္တံကိုကောန်သမ္ဘာတံဂ့် ကိုတန်တ ပ္ဒဲခရ်ကုသိုလ် မပ္တံကိုသီလ, ခန္တီရ။ မပ္တံကိုသ့ိဒ္ဒဲမံင် ကေုံဂ့ိက်ယာတ် ပ္လသြြမြမောဝ်တံဂ့်လေဝ် ကိုရ။ ပွမဂိုက္ခိ (ဂုတ္တိ) ဘဲဥပါဒ်လေဝ် စီဇန်ကိုရ။ မိက်ဂး]။ ။

ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ ဓမ္မိကရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ ထပ်မွဲသ္ဘာင်ပ္ဒန်တုန်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သို။ ခတ္တိယေသု၊ ပ္ဒဲသွဝ်တဲ သွိင်မစဝ်အဘိသိက်တုံဂမ့ိုင်။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နဲခရ်မမင်မွဲ, ပွမစ့ိုဒ္ဒာကိုကေုံ ပွမကိုဂိုက္ခိုဘဲဥပါဒ်။ (ဝါ) နဲခရ် မပ္တံကိုသီလ, ခန္တီ မလေပ်မင်မွဲ နူပွမဟ့ံမွဲကိုဖ့ိုပစ္စုပ္ပန်–ပရလိုက်, မပ္တံချဲအာဇာနယ်, ရတ်မလေပ်ဆေဝ်ဒဝ်ကေံ့ အခက်အခုံ ပ္ဒဲမပ္တံကိုပွမအာက္ခင်, ကေုံကိစ္စပွမကို ဂိုက္ခိုနူ ဘဲဥပါဒ်အလုံအ့ိုသို။ သံဝိဒဟတိ၊ ပ့ံ။ ။[ခတ္တိယေသု။ ။(ပ)။ ။ ရုဂ့်ဒ ပေယျာ လ နွံထေက်ရ။ ပေယျာလဂ့် ဓမံက်တဲ့ မ့ုးကိုအရထရောင်]။ ။ ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ဓမ္မိကရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ ထပ်မွဲသ္ဘာင်ပ္ဒန်တုန်။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧံ။ ဓမ္မိကော၊ ဧံ။ ဓမ္မ ရာဇာ၊ ဧံ။ ရာဇာ၊ ငိ။ ဓမ္မံယေဝ၊ နဲ။ နိသာဃ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သို။ အနုယန္တေသု၊ ပ္ဒဲသွိင် မဗက်လက္ကရ ဟွံစဝ်တအဘိသိက်ဏီဂမ့ိုင်။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နဲ။ (ဝါ) နဲခရ် မပ္တံကိုသီလ, ခန္တီ မလေပ်မင်မွဲ နူပွမဟ့ံမွဲကို ဖ့ိုပစ္စုပ္ပန်– ပရလိုက်, မပ္တံကိုယာန်ကွိ မလေပ်ဆေဝ်ဒဝ်ကေံ့ အခက်အခုံ ပ္ဒဲမပ္တံကိုပွမအာက္ခင်, ကေုံ ကိစ္စပွမကို ဂိုက္ခိုနူဘဲဥပါဒ် အလုံအ့ိုသို။ သံဝိဒဟတိ၊ ပ့ံ။ ဘိက္ခ၊ ယွံခမိ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သိုကို့။ ဗလကာယသ္မိ၊ ပ္ဒဲ ဂကောံပ္ဟာန် ဗိုလ်လဗးအမာတ်။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နဲ။ (ဝါ) နဲခရ် မပ္တံကို သီလ, ခန္တီ မလေပ်မင်မွဲ နူပွမဟ့ံမွဲကိုဖ့ိုပစ္စုပ္ပန်–ပရလိုက်, မပ္တံကို စ္ဓဖ့ော်မသြြန်ဂိတု မလေပ်ဆေဝ်ဒဝ်ကေံ့ အခက်အခုံ ပရေင်စသုင် ဗိုက်လတက် ကေုံကိစ္စပွမကိုဂိုက္ခို နူဘဲဥပါဒ် အလုံအ့ိုသို။ သံဝိဒဟတိ၊ ပ့ံ။ ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ စက္ကဝတ္တိ၊

ဧံ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သိုကို့။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု၊ ပ္ဒေဗမ္မး, သမ္ဗေဟ်တ္တသိုဂမ္ဂိုင်။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နှ။ (ဝါ) နှ်ဓရ် မတ္တံကို့သီလ, ခန္တီ မလေပ်မင်မွဲ နူပွမဟွံမွဲကိုဖို့ပစ္စုပ္ပန်–ပရလိုက်, မတ္တံစ္ဆစ္ဆသုင် ဗွိုက်လတက် သြေံမဂ္ဂ ဇိုက် မလေပ်ဆေဝ်ဒဝ် ကေ့အခက်အခဲ ပရေင်စသုင်ဗိုက်လတက် မံင်စံင် ကျောံကိစ္စ ပွမကို့ဂိုက္ခို့ နူဘဲဥပါဒ် အလုံအိုသို့။ သံဝိဒဟတိ၊ ပ္ဆံ။ ။[စ္ဆစသုင်ကို့ ဗွိုက်လတက် တံတုန် စပ်ကို့ဗြာဟ္မဏရ။ သြေံမ, ဂ္ဂဇိုက်တုန် စပ်ကို့ဂဟပတိရ]။ ။

ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သိုကို့။ နေဂမဇနပဒေသု၊ ပ္ဒေမ်ိဟ် မသ္ဘဒတ်နိဂို့, မ်ိဟ်မသ္ဘဒတ်ဇူးပိုဒ်ဂမ္ဂိုင်။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နှ။ (ဝါ) နှ်ဓရ် မတ္တံကို့သီလ, ခန္တီ မလေပ်မင်မွဲ နူပွမဟွံမွဲကိုဖို့ပစ္စုပ္ပန်–ပရလိုက်, သြေံမဂ္ဂဇိုက် မလေပ်ဆေဝ်ဒဝ်ကေ့ အခက်အခဲ ပရေင်စသုင် ဗိုက်လတက် မံင်စံင် ကျောံကိစ္စပွမကို့ဂိုက္ခို့ နူဘဲဥပါဒ် အလုံအိုသို့။ သံဝိဒဟတိ၊ ပ္ဆံ။ ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သိုကို့။ သမဏ ဗြာဟ္မဏေသု၊ ပ္ဒေခမီ မလလံကေ့ ပွသရံပါပ်, ဗမ္မး မတးပါကေ့ ကိလေသဂမ္ဂိုင်။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နှ။ (ဝါ) နှ်ဓရ် မတ္တံကို့သီလ, ခန္တီ မလေပ်မင်မွဲ နူပွမဟွံမွဲကိုဖို့ပစ္စုပ္ပန်–ပရလိုက်, မတ္တံကို့ပရိက္ခာရာခမီ မလေပ်ဆေဝ်ဒဝ်ကေ့ အခက်အခဲ မစပ်ကို့ခမီ ကျောံကိစ္စပွမကို့ဂိုက္ခို့ နူဘဲဥပါဒ် အလုံအိုသို့။ သံဝိဒဟတိ၊ ပ္ဆံ။ ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သိုကို့။ မိဂပက္ခီသု၊ ပ္ဒေ သတ်ကို့ဂစေံဂမ္ဂိုင်။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နှ်ကိစ္စ ပွမမင်မွဲနူဘဲဥပါဒ် အိုသို့, ပွမစိုဒ္ဒာ, ပွမကို့ဂိုက္ခို့။ သံဝိဒဟတိ၊ ပ္ဆံ။ ။

ဘိက္ခ၊ ယွံ။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧံ။ ဓမ္မိကော၊ ဧံ။ ဓမ္မရာဇာ၊ ဧံ။ သ သော ရာဇာ၊ ဉ သ္မိဉ်ဂ့်။ ဓမ္မံယေဝ၊ နှ်။ နိဿာယ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ အန္တေဖနေတသ္မိ၊ ပ္ဒေ။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နှ်။ သံဝိဒဟိတ္ဝာ၊ စီဇန် ဗွဲမ္ဒးရးတဲ့ကို့။ ခတ္တိယေသု၊ ပ္ဒေ။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နှ်။ သံဝိဒဟိတ္ဝာ၊ တဲ့ကို့။ အနုယန္တေသု၊ ပ္ဒေ။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နှ်။ သံဝိဒဟိတ္ဝာ၊ တဲ့ကို့။ ။(ပ)။ ။ မိဂပက္ခီသု၊ ပ္ဒေ။ ဓမ္မိကံ၊ ဧံ။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ နှ်။ သံဝိဒဟိတ္ဝာ၊ တဲ့ကို့။ ဓမ္မေနေဝ၊ နကို့ဓရ်ကုသလကမ္မပထ စ်ုပြ ကာဟောင်။ စက္ကံ၊ နှ်အာဏာစက်။ ဝတ္တေတိ၊ ပ္ဆံကို့ဂေတ်ရ။ တံ စက္ကံ၊ နှ်အာဏာစက် မကို့ဂေတ်ဂ့်။ (ဝါ) ဂ်။ ကေနစိ၊ ဧံမမိက်ကို့မွဲမွဲ။ မနုဿဘူတေန၊ ဧံမစိုန်ဒ့်တ်မ္ဂိဟ်။ ပစ္စတ္ထိကေန၊ ဧံမဒ့်သူ။ (ဝါ) ဧံမဒ့်ညး နွံပ်ိုက်စ့်စး။ ပါဏိနာ၊ မိန်သတ်။ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ ဂ်မဗ္ဂေတ်ကို့ လွဂ်ဂတးဟွံမာန်။ (ဝါ) ဂ်မဆေဝ်ဒဝ်ဟွံမာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဆံ။ ။

ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝ၊ တုပ်။ အရဟံ၊ တ္ဒိဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဒိဂ့်ဒ။ ဓမ္မိကော၊ တ္ဒိဂ့်ဒမ္ဘုံကို့ ဓရ်လောကုတ္တ်ို့ ဒ္ဒိတ်ပြကာ။ ဓမ္မရာဇာ၊ တ္ဒိဂ့်ဒမဒ့်သ္မိဉ်ဓရ်။ (ဝါ) တ္ဒိဂ့်ဒမလေပ်

ကိုသ္ဒိုက်မ္ဒိုက် ဂကောံသတ္တံ နကိုဓရ်လောကုတ္တိ် ဒ္ဒိတ်ပြကာ။ တထာဂတော၊ ငကျ်ာ်တြဲ။ ဓမ္မံယေဝ၊ နဓရ် လောကုတ္တိ်ဒ္ဒိတ် ပြကာဟောင်။ နိသာယ၊ တုဲ။ ဓမ္မံစ္စဝ၊ နှ–ဟောင်။ သက္ကရောန္တော၊ သိုကိုမသ္ပဂ္ဂေသ္ဒေါ်ရ်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ အပစာယမာနော၊ သိုကိုမသ္ပအဲပရဲ။ ဓမ္မဒ္ဓဇော၊ သိုမ္ဒုံကိုဇ္ဇောဝ်အလာံ မတွံဂး ဓရ်လောကုတ္တိ် ဒ္ဒိတ်ပြကာ။ ဓမ္မကေတု၊ သိုမ္ဒုံကိုအလာံ မတွံဂး ဓရ်လောကုတ္တိ် ဒ္ဒိတ်ပြကာ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဒဒ္ဒိ ဇ္ဇော်သ္ဂါပ်သ္ဂ မတွံဂး ဓရ်လောကုတ္တိ် ဒ္ဒိတ်ပြကာ။ (ဝါ) သိုကိုမစွံလဝ် ပွဲအရာဇ္ဇော်သ္ဂါပ်သ္ဂ ဓရ်လောကုတ္တိ် ဒ္ဒိတ်ပြကာ။ “စ္ဥဝရ္ဖပံ၊ ဧဲမ္ဒုံသဘ် မထေက်ကိုနိသဲမြသ်ဝ်ံ။ ကာယ ကမ်ံ၊ နကုသိုလ်ကာယကံ မတွံဂး ကာယသုစရိုတ်ပိ။ သေဝိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပဲ့ဟဲဟာ့ရ။ “စ္ဥဝရ္ဖပံ၊ ဧဲမ္ဒုံသဘ် ဟွံထေက်ကိုနိသဲမြသ်ဝ်ံ။ ကာယကမ်ံ၊ နအကုသိုလ် ကာယကံ မတွံဂး ကာယဒုစရိုတ်ပိ။ နှ သေဝိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ် ဟဲဟာ့ရ။” က္ကတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ ကာယကမ္မသ္မိ၊ ပွဲကာယကံ။ ဓမ္မိကံ၊ ဧဲမလေပ်ကိုဓရ်လောကီ လောကုတ္တိ်။ ရက္ခာဝရဏာဂုတ္တိ်၊ နအာဏာဓရ်ဒေသနာ မလေပ်မင်မွဲ, မလေပ်စိုဒ္ဒါ, မလေပ်ကိုဂိုက္ခိ်။ သံဝိဒဟတိ၊ ပွဲစီဇန်ပညပ်တ်ရ။ ။

ဘိက္ခ။ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ဓမ္မိကရက္ခာဝရဏာဂုတ္တိ ထပ်မွဲသ္ဒါင်ပ္ဒန်တုန်။ ။(ပ)။ ။ စ္ဥဝရ္ဖပံ၊ ဧဲမ္ဒုံသဘ် မထေက်ကိုနိသဲမြသ်ဝ်ံ။ ဝစီကမ်ံ၊ နကုသိုလ်ဝစီကံ မတွံဂး ဝစီ သုစရိုတ်ပန်။ သေဝိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ စ္ဥဝရ္ဖပံ၊ ဧဲမ္ဒုံသဘ် ဟွံထေက်ကိုနိသဲမြသ်ဝ်ံ။ ဝစီ ကမ်ံ၊ နအကုသိုလ်ဝစီကံ မတွံဂး ဝစီဒုစရိုတ်ပန်။ နှ သေဝိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ က္ကတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ ဝစီကမ္မသ္မိ၊ ပွဲဝစီကံ။ ဓမ္မိကံ၊ ဧဲမလေပ်ကိုဓရ်လောကီ လောကုတ္တိ်။ ရက္ခာဝရဏာ ဂုတ္တိ်၊ နှ။ သံဝိဒဟတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခ။ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ ။(ပ)။ ။ စ္ဥဝရ္ဖပံ၊ ဧဲ့။ မနောကမ်ံ၊ နကုသိုလ်မနောကံ မတွံဂး မနောသုစရိုတ်ပိ။ သေဝိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ စ္ဥဝရ္ဖပံ၊ ဧဲ့။ မနောကမ်ံ၊ နအကုသိုလ်မနောကံ မတွံဂး မနောဒုစရိုတ်ပိ။ နှ သေဝိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ က္ကတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ မနောကမ္မသ္မိ၊ ပွဲ့။ ဓမ္မိကံ၊ ဧဲ့။ ရက္ခာဝရဏာဂုတ္တိ်၊ နှ။ သံဝိဒဟတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခ။ ယွံ။ အရဟံ၊ တ္ဒိဂ်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မရာဇာ၊ တ္ဒိဂ်ဒ။ သသော တထာ ဂတော၊ ငကျ်ာ်တြဲဂ်။ ဓမ္မံယေဝ၊ နှ။ နိသာယ၊ တုဲ။ ဓမ္မံယေဝ၊ နှ–ဟောင်။ ဓမ္မာဓိပ တေယျော၊ သိုကို။ ကာယကမ္မသ္မိ၊ ပွဲ့။ ဓမ္မိကံ၊ ဧဲ့။ ရက္ခာဝရဏာဂုတ္တိ်၊ နှ။ သံဝိဒ ဟိတွာ၊ စီဇန်ပညပ်တုဲကို။ ဝစီကမ္မသ္မိ၊ ပွဲ့။ ဓမ္မိကံ၊ ဧဲ့။ ရက္ခာဝရဏာဂုတ္တိ်၊ နှ။ သံဝိဒ ဟိတွာ၊ တုဲကို။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မေနေဝ၊ နကိုဓရ်လောကုတ္တိ် ဒ္ဒိတ်ပြကာဟောင်။ အ နုတ္တရံ၊ ဧဲ့ဟွံမွဲကိုဓမ္မစက် မပြဲလောန် လ္ဘုန္ဓဇကုဇကု။ (ဝါ) ဧဲ့မဒ္ဒိပြဲအိုတ်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ နှဓမ္မစက်။ (ဝါ) နှဗ္ဘိဝနှစက်ဒေသနာမပြဲ။ ။[ကလေငံရံင် ပဥ္စကနိပါတ် သုတ်ပိုဒ်လိက် (၁၃၁)တေံညိ]။ ။ ပဝတ္တေတိ၊ ပုံ့ကိုက္ခိ်ဒ္ဒိ ဟွံပိုတ်သ္ဂါတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ကိုဂေတ်ရ။ တံ

စက္ကံ၊ နံခမ္ဘစက်ဂ့်။ (ဝါ) ငါ။ သမဏောန ဝါ၊ မိန်ခမီကို။ ဗြာဟ္မဏောန ဝါ၊ မိန်ဗမူးကို။ ဒေဝေန ဝါ၊ မိန်ဒေဝတ် ကာမာဝစရကို။ မာရေန ဝါ၊ မိန်ဒေဝတ် မာရ်ကို။ ဗြဟ္မုနာ ဝါ၊ မိန်ဗြဟ္မုကို။ လောကသ္မိ၊ ပဲ့သတ္တလောက။ ကေနစိ ဝါ၊ မိန်ညး မမိက်ကိုမွဲမွဲကို။ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ ငါ။ ဟောတိ၊ ဖုံ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်တဲ့ရ။ စတုတ္ထံ၊ သုတ် မရနုက်ကိုပန်ရောင်။ ။

၅–သစေတနသုတ်

၁၅။ ။ ဓ္ကာံ၊ ဧ့ံမန့်မွဲ။ သမယံ၊ ပဲ့ကာလ။ ဘဂဝါ၊ ငကျ်ာ်တြဲ့။ ဗာရာဏသိယံ၊ ပဲ့ချုင်ဗာရာဏသီ။ ကျသိပတနေ၊ ဧ့ံမ့ုံယ္ဒုကျသိပတန။ (ဝါ) ဧ့ံမန့်အရာ ကျ်ာ်ပစ္စေကဗုဒ်တံ မပံင်ကောံတ်။ မိဂဒါယေ၊ ပဲ့ဂြိုပ်မိဂဝါဝိုန် မန့်အရာကိုအဘယဒါန်ကုသတ္တံ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ့ံပဒတ်ရ။ တတြ၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ (ဝါ) ပဲ့ကာလကျ်ာ်တြဲ့ သွဒတ်ဒုံင် ပဲ့ဂြိုပ်မိဂဒါဝိုန် မ့ုံယ္ဒုကျသိပတန ချုင်ဗာရာဏသီဂ့်။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကာကနိပါတ် ပထမသုတ်တေံ ညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘုတပုဗ္ဗံ၊ ဟိုတ်မကေင်ကွ်ိုန့် ပဲ့ကိုပ်ကွာတုန်။ (ဝါ) နံ ဟိုတ်မကေင်ကွ်ိုန့် ပဲ့ကိုပ်ကွာ။ အဟံ၊ ငအဲ့။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ သစေတနော နာမ၊ ဧ့ံမ့ုံယ္ဒုသစေတန။ ရာဇာ၊ ငသွိင်။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ သစေတနော၊ ဧ့ံမ့ုံယ္ဒုသစေတန။ ရာဇာ၊ ငသွိင်။ ရထကာရံ၊ နံအ္စာမက္ကောန်ကွီ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်ချပ်ဂ္ဂန်သီကွီရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်။ အာမန္တေသိ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ သမ္မရထကာရ၊ ယွံသဟဲအ္စာက္ကောန်ကွီ။ မေ၊ ဒဒက်တ် ကိုအဲ့။ ကျတော၊ နူတ့ဲဝွံ။ ဆန္ဒံ မာသာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြဂ်ိုဂိတုဂမ့ိုင်။ အစ္စယေန၊ ပဲ့ကာလမကလိလောန်အာ။ သဂ်ီမော၊ ငပွမ္ဒးဗတိုက်ဟ္ဂန်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒ့်ရ။ သမ္မ ရထကာရ၊ ယွံ။ တွံ၊ ငါ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ့။ နဝံ၊ ဧ့ံမန့်တို့။ စက္ကယုဂံ၊ နံသ္ဒာကွီ မွဲလ့ုဝ်။ ကာတုံ၊ တ္ဂဟ်နက္ကောန်သ္ဒ။ သက္ခိဿတိ၊ ကြက်သ္ဒဟ်အစောံဟာ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ဒေဝ၊ ယွံသွိင်ဇော်။ အဟံ၊ ငါ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဂအဲ သွိင်ဇော်။ နဝံ၊ ဧ့ံ။ စက္ကယုဂံ၊ နံ။ ကာတုံ၊ တ္ဂဟ်။ သက္ကောမိ၊ ပ့ံသ္ဒဟ်အစောံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ရထကာရော၊ ငါ။ သစေတနဿ၊ ဧ့ံ။ ရညော၊ ဒဒက်။ ဝစနံ၊ နံဂလာန်။ ပစ္စဿောသိ၊ စိုန်ဂိုင်ကေတ်တ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒုင်ဝန်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ ရထကာရော၊ ငါ။ ဆရတ္တာနေဟိ၊ ဧ့ံမ ယုတ်အာတြဲ့ဗ့ဲအိုတ်။ ။[ဆ ရတ္တိယော ဆာရတ္တံ၊ ဆာရတ္တေန ဉာနာ ဆာရတ္တာနာ၊ တေဟိ]။ ။ ဆဟိ မာသေဟိ၊ နကိုတြဂိတုဂမ့ိုင်။ ဓ္ကာံ၊ ဧ့ံမန့်မွဲ။ စက္ကံ၊ နံသ္ဒာကွီ။ နိဋ္ဌာပေသိ၊ စိုန်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ။(ပ)။ ။ ဆန္ဒံ ဒိဝသာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြဲ့တဲ့ဂမ့ိုင်။ (ပ)။ ။ တယာ၊ မိန်တ္ဂအဲ့။ နဝံ၊ ဧ့ံ။ စက္ကယုဂံ၊ နံ။ နိဋ္ဌိတံ၊ စိုန်–ဟာ။ ကျတိ၊ ရ

သင်ဝံ့။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ဒေဝ၊ ယွံ့။ ဆာရတ္တူနေဟိ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ကျမေဟိ ဆဟိ မာသေဟိ၊ နကိုံတြဂိတုဂမ္ဘိုင်ဝံ့။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ဓ္ကံ၊ ဧ့ံ။ စက္ကံ၊ နှ်။ နိဒ္ဒြတံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသင်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သမ္မရထကာရ၊ ယွံ့။ မေ၊ ဒဒက်တက်ကိုအဲ။ ဆဟိ၊ ဧ့ံ–အိုတ်နှ။ ကျမေဟိ ဒိဝသေဟိ၊ နကိုတြဲတဲ့ဂမ္ဘိုင်။ ဒုတိယံ၊ ဧ့ံမရနုက်ကိုစ၀ါ။ စက္ကံ၊ နှ်။ နိဒ္ဒြာပေတုံ၊ တ္ဟာ်။ တွံ၊ ငိ။ သက္ခိသတိ ပန၊ ပ္ဍံသွာ်အစောံဟာ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒေဝ၊ ယွံ့။ သက္ကောမိ၊ ပ္ဍံ။ ။[ပိုဒ်မထေက်ကိုဗက်ဂ့် ဗက်မွး–ဒေဝ၊ ယွံ့။ တေ၊ ဒဒက်တ်တ္ဟအဲသွိင်ဖ္ဒော်။ ဆဟိ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ကျမေဟိ ဒိဝသေဟိ၊ နကို–ဂမ္ဘိုင်။ ဒုတိယံ၊ ဧ့ံ။ စက္ကံ၊ နှ်။ နိဒ္ဒြာပေတုံ၊ တ္ဟာ်။ အဟံ၊ ငိ။ သက္ကောမိ၊ ပ္ဍံ]။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကျတိ၊ ရသင်ဝံ့။ ဝတ္တွာ၊ ဂရင်ပ္ပိတုဲ့။ ရထကာရော၊ ငိ။ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ၊ နကို–ဂမ္ဘိုင်။ ဒုတိယံ၊ ဧ့ံ။ စက္ကံ၊ နှ်။ နိဒ္ဒြာပေတွာ၊ တုဲ့။ ။(ပ)။ ။ အာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တုဲ့။ ယေန၊ ပြေါ့ဒ္ဒြာန်မွဲ့။ သစေတနော၊ ဧ့ံ။ ရာဇာ၊ ငသွိင်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဍံ။ တေန၊ ပ္ဒဲဒ္ဒြာန်သွိင်သစေတနမ္ဘုံဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသက်မိ၊ ပ္ဍံ။ ဥပသက်မိတွာ၊ တုဲ့။ သစေတနံ၊ ဧ့ံ။ ရာဇာနံ၊ နှ်။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်ဂ့်။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ပိရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ အဝေါစ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ဒေဝ၊ ယွံ့။ တေ၊ ဒဒက်တက်ကိုတ္ဟအဲသွိင်ဖ္ဒော်။ နဝံ၊ ဧ့ံမဒ္ဒံတွိ။ ကျဒံ စက္ကယုဂံ၊ နှ်သွာကွိမွဲလော်ဝ်ဝံ့။ နိဒ္ဒြတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

သမ္မရထကာရ၊ ယွံ့။ တေ၊ မိန်တ္ဟအဲ။ ယဉ္စ ကျဒံ စက္ကံ၊ နှ်သွာကွိဝံ့ကိုလေဝ်။ ဆာရတ္တူနေဟိ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဆဟိ မာသေဟိ၊ နကို–ဂမ္ဘိုင်။ နိဒ္ဒြတံ၊ စိုန်။ တေ၊ မိန်တ္ဟအဲ။ ယဉ္စ ကျဒံ စက္ကံ၊ နှ်။ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ၊ နကို–ဂမ္ဘိုင်။ နိဒ္ဒြတံ၊ စိုန်။ ကျမေသံ စက္ကာနံ၊ ဒဒက်တက်ကိုသွာကွိစ၀ါဂမ္ဘိုင်ဝံ့။ နာနာကရဏံ၊ နှ်တင်တွေင်တုန်။ ကိ၊ ညးဧ့ံဂ့်ရော။ ။[နာနာ ကရီယတိ ဓ္ဂတေနာတိ နာနာကရဏံ=တင်တွေင် မဒ္ဒံဟိုတ်မသွ ညံင်ဝံ့တွေင်တ္ဟာ်ခြာ]။ ။ အဟံ၊ ငိ။ ဓ္ဂသံ၊ ဒဒက်တက်ကိုသွာကွိစ၀ါဂမ္ဘိုင်ဝံ့။ ။[နေသံ=နှ+ဓ္ဂသံ]။ ။ ကိဉ္စိ၊ ဧ့ံမဓိက်ကိုမွဲမွဲ အယံမာတ်ဗွတ်ညိနာင်။ နာနာကရဏံ၊ နှ်။ နပသာမိ၊ ပ္ဍံ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝံ့။ အဝေါစ၊ ပ္ဍံ။ ဒေဝ၊ ယွံ့။ ။[အတ္ထေသံ=အတ္ထိ+ဓ္ဂသံ] ဓ္ဂသံ၊ ဒဒက်။ နာနာကရဏံ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဍံ။ ဒေဝေါ၊ ငသွိင်ဖ္ဒော်။ နာနာကရဏံ၊ နှ်။ ပသသတု၊ သြဝ်...ရံင်ညိ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ယံ တံ စက္ကံ၊ ပြေါ်နှ်သွာကွိမွဲ့။ ။(ပ)။ ။ နိဒ္ဒြတံ၊ စိုန်။ တံ စက္ကံ၊ နှ်သွာကွိဂ့်။ ပဝတ္တေသိ၊ စိုန်ဗဂေတ်ရ။ တံ စက္ကံ ငိ။ ပဝတ္တိတံ၊ ငမဂပ်ဝ်ဂေတ်။ သမာနံ၊ နကြို။ အဘိသခိါရသ၊ ဒဒက်တက်ကိုပွမက္ခောန် ညံင်သွာဂံ့ဂေတ်။ ဂတိ၊ ငပွမက္ခိါဒ့် နကိုအသိင်။ ယာဝတိကာ၊ ပြေါ်ဗွတ်မွဲ စိုန်မှုံတ်ဗွတ်ဗွတ်ရ။ တာဝတိကံ၊ စိုက်ိုဗွတ်ဗွတ်အသိင်ဂ့်။ ဂန္တွာ၊ ဂေတ်တုဲ့။ စိဂုံလယိတွာ၊ ဂေတ်လုိ်တုဲ့။ ။[စိဂုံလဇာတ်, စုရာဒိဏယပစ္စယ်]။ ။ ဘူမိယံ၊ ပ္ဒဲ

တိ။ ပတတိ၊ ပုံဒတုံစ္ဆေ့ရ။ ယံ ပန တံ စက္ကံ၊ ယြန်သ္ဘာကွိမွဲတုန်။ ဆာရတ္တ္ဂူနေဟိ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ။ ။(ပ)။ ။ ဂန္ဓာ၊ တုံ။ အက္ခာဟတံ မည္ရေ၊ ညံင်ရ် မဂပ် ဝ်ဗဂပ်စုတ်လဝ် ပွဲရိကို။ အဋ္ဌာသိ၊ စိုန်တန်တ ဟွံဒေါမ်ရ။ ။[အက္ခ=ပွဲရိ+အာဟတ] သမ္မရထကာရ၊ ယွံ။ ယေန၊ ယြဟိုတ်။ ယံ က္ကဒံ စက္ကံ၊ ယြန်။ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ။ ။(ပ)။ ။ ဘူမိယံ၊ ပွဲတိ။ ပဟတိ၊ စိုန်ဒေါမ်စ္ဆေ့ရ။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ပွမဒေါမ်စ္ဆေ့ဂ့်။ ကော နုခေါ၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငအထံက်အပင် ပွမဒေါမ်စ္ဆေ့ဂ့်။ ကော၊ ရော။ [ကြန္ဒဂ့် "ကော ပန။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌာသိတိ"ဂ့် ကိုအရထည်]။ ။ သမ္မရထကာရ၊ ယွံ။ ယေန၊ ယြဟိုတ်။ ယံ က္ကဒံ စက္ကံ၊ ယြန်။ ဆာရတ္တ္ဂူနေဟိ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌာသိ၊ စိုန်။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ပွမတန်တဂ့်။ ကော ပန၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငံ။ ကော၊ ရော။ က္ကတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒေဝ၊ ယွံ။ ယံ က္ကဒံ စက္ကံ၊ ယြန်။ ။(ပ)။ ။ တဿ စက္ကဿ၊ နှ်သ္ဘာကွိဂ့်။ နေမိပိ၊ ငအကောပ် ကွိကိုလေဝ်။ သဝက်ာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုပွမင့်က်ရ။ သဒေါသာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုဒုဟ်ပေါင်ဖုတိတ်ဂ့ါငရ။ သကသာဝါ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုက္ခဲကြက်အဲရ။ အရာပိ၊ ငဒရာဂမ္ဍိုင်ကိုလေဝ်။ သဝက်ာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုပွမင့်က်အိုတ်ရ။ သဒေါသာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

နာဘိပိ၊ ငပ္ဖိဟ်ကွိကိုလေဝ်။ သဝက်ာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နှ်သ္ဘာကွိဂ့်။ နေမိယာပိ၊ ဒဒက်တကိုအကောပ်ကိုလေဝ်။ သဝက်ာတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့်မ္ဒုံကိုပွမင့်က်စိ။ ။(ပ) သကသာဝတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့်–စိ။ ။(အရထဓ္မကဝစ်)။ ။ အရာနမ္ပိ၊ ဒဒက်တကိုဒရာ ကိုလေဝ်။ သဝက်ာတ္တာ၊ ဟိုတ် ဒဒ့်–အိုတ်စိ။ ။(အရထဇဟုဝစ်)။ ။(ပ)။ ။ နာဘိ ယာပိ၊ ဒဒက်တ။ သဝက်ာတ္တာ၊ ဟိုတ်–စိ။ ။(ပ)။ ။ သကသာဝတ္တာ၊ ဟိုတ်–စိ။ ပဝတ္တိတံ၊ ငမဂပ်ဝ်ဂေတ်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝ၊ ယွံ။ ယံ ပန တံ စက္ကံ၊ ယြန်။ ။(ပ) နေမိပိ၊ ငံ။ အဝက်ာ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုပွမင့်က်ရ။ အဒေါသာ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ပေါင်ဖုရ။ ။(ပ) အရာပိ၊ ငံ–ဂမ္ဍိုင်ကိုလေဝ်။ အဝက်ာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ အဒေါသာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ။(ပ) နာဘိပိ၊ ငံ။ အဝက်ာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နှ်သ္ဘာကွိဂ့်။ နေမိယာပိ၊ ဒဒက်တကို။ အဝက်ာတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့်ဟွံမွဲကိုပွမင့်က်စိ။ အရာနမ္ပိ၊ ဒဒက်–ကိုလေဝ်။ အဝက်ာတ္တာ၊ ဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌာသိ၊ စိုန်။ က္ကတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သိယာ၊ ဗွဲစွတ်ခ္ကန်။ တုမှာကံ၊ ဒဒက်တ၊ ဓ္ဍံ၊ ငပွမချပ်တ မြ သာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဂဇ္ဈဒ့်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ အဿ၊ ဂ့်ရော။ တေန သမယေန၊ ပွဲကာလ အခိင်သွိင်သစေတနဂ့်။ သော ရထကာရော၊ ငအ္စာကျောန်ကွိဂ့်။ အညော၊ ငညးမ သ္ဘာင်နူအဲကျာ်။ အဟောသိ နနု၊ စိုန်–ဟာ။ က္ကတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဂဇ္ဈ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဓိုန်ချပ်တမြသာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်ပရူဘဝအ္စာကျောန်ကွိဂ့်။ ဓ္ဍံ၊ အတိုင် မူးတံ မချပ်လဝ်ဝွံ။ နှ ခေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ စိုန်။ အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ တေန သမယေန၊ ပွဲလက်

ထက်သွိင်သစေတနဂ့်။ သော ရထကာရော၊ ငိ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ တဒါ၊ ပွဲကာလဒ့်အစွာ ကျောန်ကွိဂ့်။ ဒါရုဝက်ာနံ၊ ပွဲဆုင့်က်ဂမ္ဒိုင်ကို။ ဒါရုဒေါသာနံ၊ ပွဲဆုဒုဟ်ပေါင်ဖုဂမ္ဒိုင်ကို။ ဒါရုကသာဝါနံ၊ ပွဲဆုအဲကွာဲဂမ္ဒိုင်ကို။ ကုသလော၊ စိုန်စီကွး ပါခြာဒးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုတရဟိ၊ ပွဲကာလဒ့်ကျာ်လွုဟ်ဝွံ။ အရဟံ၊ တွီဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ တွီဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငိအဲ။ ကာယဝက်ာနံ၊ ပွဲဇကုင့်က်ဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ်ငုံက် မဒ့်ပွဲကာယဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ ကာယဒေါသာနံ၊ ပွဲဇကုဒုဟ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ်ဒုဟ် မဒ့်ပွဲကာယဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ ကာယကသာဝါနံ၊ ပွဲကာယအဲကွာဲဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ်အဲကွာဲ မဒ့်ပွဲကာယဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ ကုသလော၊ စိုန်။ ဝစီဝက်ာနံ၊ ပွဲသွန်ပါင်ငုံက်ဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ်ငုံက် မဒ့်ပွဲဝစီဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ ဝစီဒေါသာနံ၊ ပွဲသွန်ပါင်ဒုဟ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ်ဒုဟ် မဒ့်ပွဲဝစီဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ ဝစီကသာဝါနံ၊ ပွဲသွန်ပါင်အဲကွာဲဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ်အဲကွာဲ မဒ့်ပွဲဝစီဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ ကုသလော၊ စိုန်။ မနောဝက်ာနံ၊ ပွဲစိုတ်ငုံက်ဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ်ငုံက် မဒ့်ပွဲမနောဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ မနောဒေါသာနံ၊ ပွဲစိုတ်ဒုဟ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ် ဒုဟ်မက္ဆ်ိုဒ့်ပွဲမနောဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ မနောကသာဝါနံ၊ ပွဲစိုတ်အဲကွာဲဂမ္ဒိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲဒုစရိုတ်အဲကွာဲ မက္ဆ်ိုဒ့် ပွဲမနောဒွါရဂမ္ဒိုင်ကို။ ကုသလော၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ ကသစိ၊ ဧံမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟွံမွဲကိုစွတ်။ ဘိက္ခုသ ဝါ၊ မိန်ခမီကို။ ယာယ ကာယစိ၊ ဧံမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟွံမွဲကိုစွတ်။ ။[ပဋ္ဌေဝ်လဝ်လိင် ညံင် ဂွံတုပ်ကိုဘိက္ခုနီ]။ ။ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ၊ မိန်ခမီဗြကို။ ကာယဝကော်၊ န်–ကို။ (ဝါ) န်။ ကာယဒေါသော၊ န်–ကို။ (ဝါ) န်။ ကာယကသာဝေါ၊ န်–ကို။ (ဝါ) န်။ အပွဟီနော၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ပါဏီရ။ ။(ပ)။ ။ မနောကသာဝေါ၊ န်–ကို။ (ဝါ) န်။ အပွဟီနော၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဆဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဒိဝသေဟိ၊ နကိုတ္ကဲဂမ္ဒိုင်။ နိဒ္ဒိတံ၊ ဧံ့။ တံ စက္ကံ၊ န်။ ပဟတိတံ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ်ကိုဒေါမ်စ့ေ ပွဲတိကို။ ဓုဝံ၊ တုပ်တ၊ တော၊ ငဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီ ဟွံပါကေ့ံ မပ္ဆံကိုကာယဝက်ံတံဂ့်။ ကွာမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ နူသာသနာ မဒ္ဒေံ ဇ္ဂောန် နကိုဓရ်ဟောင်။ ပဟတိတာ၊ စိုန်ဒေါမ်စ့ေ နပွမဒေါမ်စ့ေ ဟွံမွဲကိုဂုဏ်သိက္ခာအိုတ်ရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ ကသစိ၊ ။(ပ)။ ။ ကာယကသာဝေါ၊ န်–ကို။ ပဟီနော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါတဲ့ရ။ ။(ပ)။ ။ မနောကသာဝေါ၊ န်–ကို။ ပဟီနော၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဆရတ္တူနေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဆဟိ မာသေဟိ၊ နကို–ဂမ္ဒိုင်။ နိဒ္ဒိတံ၊ ဧံ့။ တံ စက္ကံ၊ န်။ ပဟိဒ္ဒိတံ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ်။ ဓုဝံ၊ တုပ်တ၊ တော၊ ငဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီ မပါကေ့ံမပ္ဆံကိုကာယဝက်ံတံဂ့်။ ကွာမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ၊ ပွဲသာသနာ မဒ္ဒေံဇ္ဂောန် နကို ဓရ်ဟောင်။ ပဟိဒ္ဒိတာ၊ စိုန်တန်တ နကိုဂုဏ်သိက္ခာ ဟွံဒေါမ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်ညးဟွံပါ မပ္ပံကိုကာယဝက်ံတံဂ့် ဂုဏ်သိက္ခာဒေါမ်စ့ော်, ညးမပါတံဂ့် ဂုဏ်သိက္ခာဟွံဒေါမ် တန်တစ်။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ဓကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(ရရ)တေံကိုညီ)။ ။ မယံ၊ င်။ ကာယဝက်ံ၊ နဲကို။ ။(ပ)။ ။ ကာယက သာဝံ၊ နဲ–ကို။ ပဇဟိသာမ၊ ကြက်ပါစ္ဆးအိုတ်ရ။ မနောကသာဝံ၊ နဲ–ကို။ ပဇဟိသာမ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ ဟိ၊ ဟောင်။ ဝေါ၊ မိန်မှးတံညးဂမ္ဂိုင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဉ္စမံ၊ သုတ်မရ နုက်ကိုမသုန်ရောင်။ ။

၆–အပဏ္ဏကသုတ်

၁၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျုံ–ဂမ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့မချိုက်ပေင်။ ဘိက္ခု၊ ဝ်ခမီ။ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ၊ နဲဒွေတ်မဧံ့စ့တ် ဟွံဆောတ် ဓ္ဂကန်။ ပဋိပန္နော၊ ဝ်ယ္ဂျမ္ဂးညးမဒွေတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ခမီဂ့်။ (ဝါ) မိန်။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်အာသဝဂမ္ဂိုင်။ ခယာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုအရဟတ္တာဖို မဒ့်ဟိုတ်မ ဖအိုတ်ကျော်။ ယောနိ စ၊ ဝ်ဟိုတ်ကို။ (ဝါ) နဲ။ အာရဒ္ဓါ၊ ဝ်ဂပ်ဝ်ပ်တ်ဇြဟတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ရ။ ကတမေဟိ၊ မ္ဂရ်။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျုံ။ သမန္နာဂတောတော။ ။(ပ) အာရဒ္ဓါ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်ခမီ။ ကျန္ဒြိယေသု၊ ပ္ဒဲကျန္ဒြိတြဲ့ မပ္ပံကိုစက္ခုဂမ္ဂိုင်။ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ ဝ်မ္ဂုံကိုဒ္ဓါရ မဂပ်ဝ်မဝ်မွဲကွာတ် လဒိုး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘောဇနေ၊ ပ္ဒဲဘောဇိုန်။ မတ္တညူ။ ဝ်မတီဗုတ်ဗွတ် အစပ်ကိုပွမ ဂိုဝ်ကေတ်သွပြဘိုက်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဇာဂရိယံ၊ နဲဒဒ့်ညးမဂ္ဂဟ်ကွ်ဲ။ (ဝါ) နဲပွမဂ္ဂဟ်ကွ်ဲ။ အနုယုတ္တော၊ ဝ်မပ္ပိတ်ဇြဟတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ကထဉ္စ၊ မ္ဂရ် နကိုအကာဲအရာမွဲ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ စက္ခုနာ၊ နကိုမတ်။ (ဝါ) နကိုစက္ခုဝိညာဏ်။ ရူပံ၊ နဲသာ်ရူပါရိုး။ ဒိသွာ၊ ညာတ်ကေတ်တဲ့။ (ဝါ) ညာတ်ကေတ်မွး။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ ဝ်မ္ဂုံအလေံ မဂိုဝ်ကေတ်အာရိုနိမိတ် မပ္ပံကိုကွတ္ထိနိမိတ်, ပုရိသနိမိတ်, သုဘ နိမိတ် နကိုဆန္ဒရာဂ။ (ဝါ) ဝ်မ္ဂုံအလေံ မဂိုဝ်ကေတ်အာရို မွဲဂကော်ဓဝ် ဟိုတ်ကိလေသ ဂွံဖွော်မောဝ် မပ္ပံကိုအကာဲအရာ ဗိုပြဉ်သန္ဌာန်တြဲ့ဩ့ ကျုံမကျေဝ် နကိုဆန္ဒရာဂ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်–ပ၊ ၂၀)။ ။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ဝ်မ္ဂုံအလေံ မဂိုဝ်ကေတ် အာရို အကာဲအရာ မပ္ပံကိုသန္ဌာန်, ဇိုဝ်, တဲ, အီဩိုဝ် မလေပ်ကိုကိလေသတံ မံက်ဂတဝ် ကျဉ်ဂိုဉ်ဝ်ကိုဝါ နကိုဆန္ဒရာဂ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[အနု အနု=ဂိုဉ်ဝ်ကိုဝါ။ ဗျဉ္ဇန=အကာဲ အရာ မလေပ်ကိုကိလေသဂမ္ဂိုင် မံက်ဂတဝ်ကျဉ်။ ဂါဟီ၊ ညးမ္ဂုံအလေံ မဂိုဝ်ကေတ်။ အနု အနု ဗျဉ္ဇယန္တိ ပါကဋာဘာဝံ ကရောန္တိတိ အနုဗျဉ္ဇနာ]။ ။ ယတ္ထာဓိကရဏံ

ယတော အဓိကရဏံ၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဟွံမင်မွဲ စက္ခုန္ဒြိ။ (ဝါ) ယြဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး စက္ခုန္ဒြိ မဟဂပ်ဝ်မင်မွဲ။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ နှ်စက္ခုန္ဒြိ။ အသံဝုတံ၊ သိုဟွံဂွံမင်မွဲ နကိုသ္ဆတြင် မတွံဂး သတိ။ ။[တပစ္စယ် တွံကတ္တာတဲ့ စက္ခုန္ဒြိယံဂ့် အဝုတ္တကံရောင်] ဝိဟရန္တံ၊ ဧံမသ္ဒဒတ်။ ဧုနံ ဘိက္ခုံ၊ နှ်ခမီဝွံ။ ။[ဧုနံ နူ ယတ္တာဓိကရဏမေနံရောင်] အဘိဇ္ဈာဒေါမနသာ၊ ဧံမတွံဂး အဘိဇ္ဈာ, ဒေါမနသအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမတွံဂး ပွမနှံ ပိုက်ဟွံဗဗွဲဝရ်, ပွမန့်ဒဒိုက်စိုတ်အိုတ်။ ပါပကာနံ၊ ဧံမယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧံမန့်အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဝ်ဓရ်ဂမ့်ဦင်။ အန္ဓာသဝေယျုံ၊ ဂဗ္ဘဒ္ဒေတ်ဗက် လ္ဒေင် အိုတ်ရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘဓလိုဗ္ဘိုက်အိုတ်ရ။ တသ၊ နှ်စက္ခုန္ဒြိဂ့်။ သံဝရာယ၊ တ္ဆာ်နပွမမင်မွဲ နကိုသ္ဆတြင်သတိ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပုံဒ္ဒေတ်ရ။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ နှ်စက္ခုန္ဒြိ။ ရက္ခတိ၊ ပုံ။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ပွဲ။ သံဝရံ၊ နှ်ပွမမင်မွဲ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ။

သောတေန၊ နကိုကတောဝ်။ (ဝါ) နကိုသောတဝိညာဏ်။ သဒ္ဒံ၊ နှ်ရမျာင်။ (ဝါ) နှ် သဒ္ဒါရီ။ သုတွာ၊ ဂွံမိင်ကေတ်တဲ့။ (ဝါ) ဂွံမိင်ကေတ်မွး။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ယတ္တာဓိကရဏံ၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဟွံမင်မွဲသောတိန္ဒြိ။ သောတိန္ဒြိယံ၊ နှ် သောတိန္ဒြိ။ အသံဝုတံ၊ သီ။ ။(ပ)။ ။ တသ၊ နှ်သောတိန္ဒြိဂ့်။ သံဝရာယ၊ တ္ဆာ်။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ သောတိန္ဒြိယံ၊ နှ်။ ရက္ခတိ၊ ပုံ။ သောတိန္ဒြိယေ၊ ပွဲ။ သံဝရံ၊ နှ်။ အာ ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ဃာနေန၊ နကိုမုဟ်။ (ဝါ) နကိုဃာနဝိညာဏ်။ ဂန္ဓံ၊ နှ်သ္ဂျ။ (ဝါ) နှ်ဂန္ဓာရီ။ ဃာယိတွာ၊ ဆုင်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဇိဝှာယ၊ နကိုလတာ်။ (ဝါ) နကိုဇိဝှာဝိညာဏ်။ ရသံ၊ နှ်ရှ်။ (ဝါ) နှ်ရသာရီ။ သာယိတွာ၊ ကွာန်ကဍ္ဍေမ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကို ကာယ။ (ဝါ) နကိုကာယဝိညာဏ်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နှ်အာရီထွတ်ဒွံ။ (ဝါ) နှ်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ။ ဖုသိတွာ၊ ထွတ်ဒွံတဲ့။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကိုမနောဝိညာဏ်။ ဓမ္မံ၊ နှ်သဘ်ဓမ္မာရီ။ ဝိညာယ၊ တီကေတ်တဲ့။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ယတ္တာဓိကရဏံ၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဟွံမင်မွဲ မနိန္ဒြိ။ (ဝါ) ယြဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး မနိန္ဒြိ မဟဂပ်ဝ်မင်မွဲ။ မနိန္ဒြိယံ၊ နှ်မနိန္ဒြိ။ ။(ပ)။ ။ တသ၊ နှ်မနိန္ဒြိဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဧုဝံ၊ နကို အကာဲအရာသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နနယ်ဗိုပြင်ဝွံ။ ။(ရ်ဝွံ နပွမမင်မွဲ နကိုသ္ဆတြင်သတိ ပွဲဒွါရတြဲ မပ္ဆံကိုစက္ခု ညံဝ်ရအကုသိုလ် မပ္ဆံကိုအဘိဇ္ဈာ, ဒေါမနသ ဟွံဂွံလုပ်၊ ညံဝ်ရ ဟွံဂွံဒ့်နှ် မိတ္တဂ္ဂါဟ, အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟ ပွဲကာလဂဗဆိုကို အာရီတြဲ မပ္ဆံကိုရူပါရီ, သဒ္ဒါရီ)။ ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခု၊ င်။ ယောနိသော၊ ဗွဲဟိုတ်မဗဗွဲ။ ပဋိသခါ ပဋိသခါယ၊ ဗ္ဘာရဏာ နကိုပညာ တဲ့။ အာဟာရံ၊ နှ်စ္ဓအာဟာရ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံသ္ဆပြဘိုက်ဗွဲမဇိပ်ဂိပ်ရ။ ဒဝါယ၊ တ္ဆာ် နဝေင်ဂြိုင်အိုဇိတ် ညံဝ်ရကောန်ဂ့ာသ္ဆတ်တံ။ နေဝ အာဟာရေတိ၊ ပုံသ္ဆပြဘိုက်ဟွံ သေင်။ မဒါယ၊ တ္ဆာ်နပွမစူမဲ သ္ဆင်လဝ်မာန် နမပ္ဆံမာနဇြဟတ်, မာနတြဲ ညံဝ်ရသ္ဆာ

လက်ပဲ့လက်ဗန်တံ။ နှ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ မဏ္ဍနာယ၊ တ္ဟာ်နဂ္ဍိ ဂ္ဂါတ်ကျိုင်ကျဝ် အဝဲကာယ ညံင်ရ ညးဝင်နှန်, ဗြုစရဲဒျုင်တံ။ နှ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ ဝိဘူသနာယ၊ တ္ဟာ်နဗြံက်ဗြ ညံင်ရ သွာဂျောန်, သွာလော့်တံ။ နှ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ ဂ္ဂမသ ကာယသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဲခန္ဓကာယဝွံ။ ယာဝဒေဝ၊ ယြဲဗ္ဘတ်မွဲဟောင်။ ဠိတိယာ၊ တ္ဟာ်နဂွံတန်တ်လုက် ကာလမလံလကိုး။ ယာပနာယ၊ တ္ဟာ်နဂွံယိုပ်ယာကိုး။ (ဝါ) တ္ဟာ်နဖိုဇီဝိတိန္ဒြိ ဂွံတန်တ် ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်ကိုး။ ဝိဟိံသူပရတိယာ၊ တ္ဟာ်နဂွံပ္ဒေင်ကေံ့ ဗျိုတဟင်ကိုး။ ။[ဝိဟိံသာ= ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်။ ဥပရတိ= ပွမ္ဒေင်ကေံ့]။ ။ ယာဝဒေဝ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ တ္ဟာ်နဂွံယိုက်ဂ္ဒေင်လဝ် သာသန, မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဓါပြကာ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ ဂ္ဂတိ၊ နပွမသွပြဘိုက် အာဟာရမြဲသာ်ဝွံ။ ပုရာဏံ၊ ဧံမန့်တြေံ့။ ဝေဒနံ စ၊ နှ်ဒဒိုက်ဝေဒနာ ပွမဗျိုတဟင်ကိုး။ ပဋိဟာဝီမိ၊ ပုံ့ပ္ဒေင်ကေံ့ရ။ နဝံ၊ ဧံမန့်တွိ့။ ဝေဒနဉ္စ၊ နှ်ဒဒိုက်ဝေဒနာ မက္ဂ်ိန့်ဟိုတ်ပွမစစ္စ ဟွံမွဲဗ္ဘတ်ဗွတ်။ နှ ဥပ္ပါဒေသာမိ၊ ကြက် ဟွံက္ဂ်ိန့်ရ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ယာတြာ စ၊ ငပွမဂွံယိုပ်ယာခန္ဓကာယ ကာလမလံလကိုး။ (ဝါ) ငပွမန့်တန်တ် ဂ္ဂရိယာပိုဒ်ပန် ဟွံဂွံလိုလော်ကိုး။ ။[စိရကာလပ္ပဝတ္တိသဝီတာ သရီရသ ယာတြာ ယာပနာ ဘဝိဿတိ။ ။(ပ)။ ။ စတုန္နမ္ပိ ဂ္ဂရိယာပထာနံ အဝိစ္ဆေဒသဝီတာ ယာပနာ ယာတြာ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ၊ ပ၊ ၆၀၊ ၆၁]။ ။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ ငဒဒှ်ညး ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ကိုး။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ ငပွမပဒတ် ဗွဲတသိုက်ကိုး။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ဂ္ဂတိ၊ ရဲဝွံ ဗ္ဘာရဏာတဲ့။ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ ။

(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ဒိဝသံ၊ ပ္ဒဲအခိင်တဲ့။ စက်မေန၊ နပွမကွာ်စင်ကြဲကိုး။ နိသဇ္ဇာယ၊ နပွမဂွံကိုး။ အာဝရဏီယေဟိ၊ ဧံမဆေဝ်ဒဝ်ကေံ့ ကုသိုလ်စိုတ်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ နူမရ်နီဝရဏာဂမ္ဂိုင်။ စိတ္တံ၊ နှ်စိုတ်။ ပရိသောဓေတိ၊ ပုံ့သ္ဆးဇုးရ။ ရတ္တိယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗ္ဘံ့။ ပဌမံ၊ ဧံမန့်ကိုပ်ကွာ။ ယာမံ၊ ပ္ဒဲပယျာံ။ ။(ပ)။ ။ မဇ္ဈိမံ၊ ဧံမန့်ပ္ဒဲလ္ဒေဝ်။ ယာမံ၊ နှ်ပယျာံ။ ပါဒေ၊ ပ္ဒဲလ္ဟူဇိုင်ပုင်။ ပါဒံ၊ နှ်ဇိုင်ပါ။ အစ္ဆာဓာယ အတိအာဓာယ၊ စွံလဝ်ကို လောန်ဗ္ဘတ်ညိနာင်တဲ့။ သတောၑ၊ ငမဂွံဒွံငသတိကိုအာရိုကမ္ဘဒ္ဒာန်။ (ဝါ) ငမ္ဂုံကိုသတိ။ သမ္ဗဓာနော၊ ငမပိုင်ခြာ တီညာတ်ကေတ် အာရိုကမ္ဘဒ္ဒာန် ဗွဲမ္ဒးရး။ (ဝါ) ငမ္ဂုံကိုသမ္ဗဇ္ဈဉာဏ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဥဒ္ဒါနသညံ၊ နှ်စုတ်သညာ မက္ဂ်ိန့် ပ္ဒဲပွမက္ဂ်ိန္နူသတိက်။ (ဝါ) နှ်စုတ်သညာ မပိုင်ခြာလဝ်အခိင် မက္ဂ်ိန္နူသတိက်။ မနသိ၊ ပ္ဒဲအပ္ဒဲစိုတ်။ ကရိတွာ၊ သွတဲ့။ (ဝါ) ကိုက္ဂ်ိန့်တဲ့။ ဒက္ခိဏ္ဍေန၊ ဧံမန့်လွာ်ပုင်။ ပသေန၊ နကိုသ္ဂဲ့။ သီဟသေယျံ၊ နှ်ပွမတိက် တုပ်ကျော် သတိက်ဇာဒိသိုင်။ ကပ္ပေတိ၊ ပုံ့သွရ။ ရတ္တိယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ပစ္ဆိမံ၊ ဧံမန့်ပ္ဒဲကြဲ့။ ယာမံ၊ ပ္ဒဲပယျာံ။ ပစ္ဆုဋ္ဌာယ၊ က္ဂ်ိတဲ့။ ။(ပ)။ ။

၎–အတ္တဗျာဗာသုတ်

၁၎။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တယော၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ကြမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရိဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ တ္ဂဟ်နကိုဒဒိုက် ဇကုဇကုကိုလေဝ်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပွံကွ်ိုဒ်ဒ်အိုတ်ရ။ ပရဗျာဗာဓာယပိ၊ တ္ဂဟ်နကိုဒဒိုက် ညးသ္ဒာင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဥဘယ ဗျာဗာ ဓာယ ပိ၊ တ္ဂဟ်နကိုဒဒိုက်ဇကု, ညးသ္ဒာင်ဓါပြကာကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တယော၊ ငဓရ် ပိပြကာဂမ္ဂိုင်မွးဂ်ှ်။ ကတမေ၊ ညးဧၟံအိုတ်ဂ်ှ်ရော။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကာယဒုစရိုတ် ကိုး။ ။(ပ)။ ။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ မနောဒုစရိုတ်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယော၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ကြမေ ဓမ္မာ၊ င်–ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။[နေဝ+အတ္တဗျာဗာဓာယပိ–ပါ်ပိုဒ်] အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ တ္ဂဟ်န။ နေဝ သံဝတ္တန္တိ၊ ပွံဟွံကွ်ိုဒ်ဒ်အိုတ်ရ။ ပရဗျာဗာဓာယပိ၊ တ္ဂဟ်န။ န သံဝတ္တန္တိ၊ ပွံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကာယသုစရိတံ၊ ကာယသုစရိုတ်ကို။ (ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုထပ်ရောင်။ ။

၈–ဒေဝလောကသုတ်

၁၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝေါ၊ နိမ္နးတံညးဂမ္ဂိုင်။ အညတိတ္ထိယာ၊ ဧၟံမွံကိုဝါဒမုး နူသာသနာအိုတ်။ (ဝါ) ဧၟံမွံကိုဝါဒ မသ္ဒာင်နူဝါဒ ဒ္ဒေံဗ္ဘောန်ကျာ်အိုတ်။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ငပြဘာဇ်ဂမ္ဂိုင်။ ဓ္ဍံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ။ ဂဗ္ဘယာ်ရသ္ဒွာန်အိုတ်မွး။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပုစ္ဆေယျုံ၊ ရော။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဂတံ။ တုမ္ဟေ၊ ငမ္နးတံညးဂမ္ဂိုင်။ ဒေဝလော ကူပပတ္တိယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမအာစိုပ် ချုင်သွဝ်။ သမဏော ဂေါတမော၊ ပွဲဇရေင်ကျာ်တြဲ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နဒ္ဒေတ်မပြဲ။ ဝုဿထ၊ သြဝ်...ဒ္ဒေတ်လုတ်အိုတ်ညိ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ၊ မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တုမ္ဟေ၊ ငင်–ဂမ္ဂိုင်။ ဓ္ဍံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ပုဋ္ဌာ၊ ငမဒုင်သ္ဒွာန် ဂမ္ဂိုင်။ သမာနာ၊ နကြိုဒ်အိုတ်နေဝ်။ အန္ဒီယေယျာထ နနု၊ ဂဗ္ဘဒးပ္ဒိုပ္ဒိုက်အိုတ်ရောင် ဟွံသေင်ဟာ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘဂိသ္ဒေဝ်အိုတ်ရောင်ဟွံသေင်ဟာ။ ဟရေယျာထ နနု၊ ဂဗ္ဘဝ္ဂဓိုင် အိုတ်ရောင်ဟွံသေင်ဟာ။ ဇိဂုစ္ဆေယျာထ နနု၊ ဂဗ္ဘကျုဟ်မွံအိုတ်ရောင် ဟွံသေင်ဟာ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန် ဓ္ဍံ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိုပိုန်ဧၟံစွတ်ရ။ (ဝါ) ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိုပိုန်။ ဓ္ဍံ၊ ဒးပ္ဒိုပ္ဒိုက်, ဒးဂဝဓိုင်, ဒးကျုဟ်မွံ ဧၟံစွတ်သန်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တုမ္ဟေ၊ ငင်–ဂမ္ဂိုင်။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧၟံမကွ်ိုဒ်ပွဲချုင်သွဝ်။ အာယုနာ၊ နကိုံ အာယုက်။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အန္ဒီယထ ကိရ၊ စံက်ဂး ပ္ဒိုပ္ဒိုက်အိုတ်ကွံရောင်ယး။ ဟရာယထ ကိရ၊ စံက်ဂး ဝဂစိုင်အိုတ်ကွံရောင်ယး။ ဇိဂုစ္ဆထ ကိရ၊ စံက်ဂး ကျုဟ် မွံအိုတ်ကွံရောင်ယး။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧၟံ။ ဝဏ္ဏေန၊ နကိုသ်။ ။(ပ)။ ။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧၟံ။ သုခေန၊ နကိုတသိုက်။ ။(ပ)။ ။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧၟံ။ ယသေန၊ နကိုပ္ဒီဗွိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧၟံ။ အာဓိပတေယျေန၊ နဒဒ်ဖွော်သ္ကိုပ်သ္ဂ။ (ဝါ) နကိုက္ကဒ္ဓိအာနုဘ ဟိုတ်ဒဒ်

ဖော်သ္ကိုပ်သ္က။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဋ္ဌိယထ ကိရ၊ စံက်ဂး။ ။(ပ)။ ။ ဇိဂုစ္ဆထ ကိရ၊ စံက်ဂး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဂေဝ၊ ဗွဲကိုပ်ကွာဟောင်။ တုမှေဟိ၊ မိန်–ဂမ္ဒိုင်။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ နကိုကာယဒုစရိုတ်။ အဋ္ဌိယိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ထေက်ကိုပ္ပ်ိုပ္ပိုက်ရ။ ဟရာယိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂွဂစိုင်ရ။ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ထေက်ကို ကျဟ်မွေ့ရ။ ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ နကိုး။ ။(ပ)။ ။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ နကိုး။ အဋ္ဌိယိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အဌမံ၊ သုတ်မရ နုက်ကိုဒွဲာ်ရောင်။ ။

၉–ပဌမပါပဏိကသုတ်

၁၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ အင်္ဂေဟိ၊ ကျဲာ်အင်္ဂဂ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ံ။ ပါပဏိကော၊ ငြားဗိုက်။ အနဓိဂတံ၊ ဧ့ံဟွံကလိဂွံဏီ။ ဘောဂံ၊ နိ်ပိုန်ဟာန်။ အဓိဂန္တ္ဂုံ ဝါ၊ တ္ဟာ်နပွမကလိဂွံကို။ အဓိဂတံ၊ ဧ့ံမကလိဂွံတဲ့။ ဘောဂံ၊ နိ်။ ဖာတိ၊ နိ်မဖော်မော၀်။ (ဝါ) ညံင်ဂွံဖော်မော၀်။ ကာတုံ ဝါ၊ တ္ဟာ်နပွမသ္ဂကို။ အဘဗ္ဗော၊ ဟွံထေက်ရ။ (ဝါ) ဒတန်ဟွံသေင်ရ။ ကတမေဟိ တီဟိ၊ မူရ–ဂ့်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲ။ ပါပဏိကော၊ င်။ ပုဗ္ဗဏ္ဏသမယံ၊ ပွဲကာလန္နုဂယး။ သက္ကစ္စံ၊ ဗွဲမရှေ်သ့ေရ၎။ ကမ္မန္တံ၊ နိ်ကမ္ဘောန်သွံရာန်။ နု အဓိဋ္ဌာတိ၊ ပ္ဒုံဟွံကွောန်ပ္တိတ်ဇြဟတ်ရ။ မဏ္ဍနိ်ကသမယံ၊ ပွဲအခိင်ဒေါ်၀်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ သာယနှသမယံ၊ ပွဲအခိင်သ၀်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ တီဟိ၊ ဧ့ံ။ ကွမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ကျဲာ်အင်္ဂဂ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ အနဓိဂတံ၊ ဧ့ံ။ ကုသလံ၊ ဧ့ံမန်ဿကုသိုလ်။ ဓမ္မံ၊ နိ်။ အဓိဂန္တ္ဂုံ ဝါ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ ကွဓ၊ ပွဲသာသနာ၀ွံ။ ဘိက္ခု။ (ပ)။ ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ နိ်ဟိုတ်ဗျာန်သမာဓိ စျာန်သမာဓိကွာကွာ မန်ဟိုတ်ဗျာန်သမာဓိကြဲကြဲ။ ။[နိမိတ္တ= ဧ့ံမန်ဟိုတ်။ သမာဓိ= ဗျာန်သမာဓိကွာကွာ]။ ။ နု အဓိဋ္ဌာတိ၊ ပ္ဒုံဟွံဖော်ပွ၀်လုပ်စရ။ ။[မွဲနယ်–သမာဓိနိမိတ္တံ၊ နိ်အာရိုဗျာန်သမာဓိ။ နု အဓိဋ္ဌာတိ၊ ပ္ဒုံဟွံတွားပြာကတ် မံက်ဂတ၀်ကွာ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ဘဗ္ဗော၊ စိုန်ထေက်ရ။ နဝမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဒွိတ်ရောင်။ ။

၁၀–ဒုတိယပါပဏိကသုတ်

၂၀။ ။ နု စိရသေဝ၊ ခြာဟွံလံဟောင်။ ဘောဂေသု၊ ပွဲပိုန်ဟာန်ဂမ္ဒိုင်။ မဟတ္တံ၊ နိ်ဒဒ့်မဂ္ဂိုင်။ ဝေပုလ္လံ၊ နိ်ဒဒ့်မလဲ့လး။ ပါပုဏာတိ၊ ပ္ဒုံအာစိုပ်ရ။ ။(ပ)။ ။ စက္ခုမာ စ၊ ငြမ္ဒုံကိုမတ်ပညာကို။ ဝိဓုရော စ၊ ငြမ္ဒုံကိုဝီရိယ မပြဲတွေင် မစိုန်သကိုကျဲာ်ဉာဏ်ကို။ [ဝိ ဝိသိဋ္ဌ, ဥတ္တမ= ဧ့ံမပြဲတွေင်+ဓုရ=ညးမ္ဒုံကိုဝီရိယ]။ ။ နိသဃသမ္ပန္နော စ၊ ငြ မချိုက်ပေင်ကျဲာ် ပူဂိုလ်နိသဲကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ နအကဲ အရာမွဲ။ ပါပဏိကော၊ င်။ စက္ခုမာ၊ ငြမ္ဒုံကိုမတ်ပညာ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံဒ့်ဂ့်ရော။ ။(ပ)

ပဏိယံ၊ နိကပေါတ်ဗို့က် မသွံစ။ ဇာနာတိ၊ ပုံတီရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဇာနာတိ၊ ရော။ ကွဒံ ပဏိယံ၊ နိကပေါတ်ဗို့က်ဝွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုင့ုဟ်မးဝွံ။ ကီတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ရာန်တဲ့ရ။ တသို့ ပဏိယေ၊ နိကပေါတ်ဗို့က်ဂ့်။ ဓ္ဝံ၊ နကိုင့ုဟ်မးဝွံ။ ဝိက္ကီယမာနေ၊ နကြိဂပ်ဝ်သွံနေဝ်။ [ဟိုတ်လဝွံဟွံတုပ်ကျော် ပဌမကတ္တာမွးမူလံစိ ဒးနွံတ်ကို သတ္တမီဝိဘတ်ရ]။ ။ ဓ္တတ္တ ကံ၊ ဧ့ုမ့ုံဗ့ုတ်ဗွတ်ဝွံ။ မူလံ၊ ဝ်တမ်ရိုဟ်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒ့်ရ။ ဓ္တတ္တကော၊ ဧ့ုံ။ ဥဒယော၊ ဝ်ပရဲ။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နအကာဲအရာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ။ ။(ပ)။ ။ ပါပဏိကော၊ ဝ်။ ပဏိယံ၊ နှ်။ ကေတုံ စ၊ တ္ဂဟ်နပွမရာန်ကို။ ဝိက္ကေတုံ စ၊ တ္ဂဟ်နပွမသွံကို။ ကုသလော၊ ဝ်မစီကွး။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောကဝွံ။ ပါပဏိကံ၊ နှ်ညးဗို့က်။ ။[စပ်ပ္ဒဲဇာနာတိ] အမှာ၊ ဧ့ုံမတိုပ်ဒေပ်လဝ် ပ္ဒဲတိတဲ့ မဒ့်ညး မကလိဂွံအလိုအသီအိုတ်။ ။[ဋီကာ၊ ဒု၊ ၃၆၈]။ ။ မဟဒ္ဓနာ၊ ဧ့ုံမ့ုံကိုဒြပ်မဂ္ဂါင် မဂပ်ဝ်ရပ်စပ် သုင်စေဲရိုဟ်တဲ့အိုတ်။ မဟာဘောဂါ၊ ဧ့ုံမ့ုံကိုပိုန်ဒြပ်မဂ္ဂါင် မွဲဟာန်ကျော် အာရီကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာအိုတ်။ ယေ တေ ဂဟပတီ ဝါ၊ ယြင်သမ့ေဟ် တ္ဂသို့ဂမ့ါင်ကို။ ယေ တေ ဂဟပတိပုတ္တာ ဝါ၊ ယြင် ကောန်သမ့ေဟ် တ္ဂသို့ဂမ့ါင်ကို။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေ၊ င်သမ့ေဟ်, ကောန်သမ့ေဟ် ဂမ့ါင်ဂ့်။ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနန္တိ၊ ပုံတီအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဇာနန္တိ၊ ဂ့်တုန်။ အယံ ဘဝံ ပါပဏိကော၊ နှ်တ္ဂဗို့က်ဝွံ။ စက္ခုမာ စ၊ စိုန်မ့ုံကိုမတ်ပညာကိုရ။ ဝိမုရော စ၊ စိုန်မ့ုံကို ဝီရိယမပြတ့ေင် မစိုန်သကိုကျော်ဉာဏ်ကိုရ။ ပုတ္တဒါရံ၊ နှ်ကောန်သမ္ဘာ။ ပေါသေတုံ စ၊ တ္ဂဟ်နလွိပရာကို။ အမှာကံ၊ ကုပိုညးဂမ့ါင်။ ကာလေန ကာလံ၊ ပ္ဒဲဇာပ်ပ်ကာလ မဗ ဗွဲ။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလလဆောဝ်။ (ဝါ) ဟွံလံဟွံလံ။ အနုပ္ပဒါတုံ စ၊ တ္ဂဟ်နပွမလေဂတ့်ကို။ ပဋိဗလော၊ စိုန်သွဟ်အစော် နကိုဇြဟတ်ကာယ ဇြဟတ်ဉာဏ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်။ တေ၊ င်သမ့ေဟ် ကောန်သမ့ေဟ်ဂမ့ါင်ဂ့်။ နံ၊ နှ်ညးဗို့က်ဂ့်။ သမ္မ ပါပဏိက၊ ယွံသဟဲညးဗို့က်။ ကွတော၊ နူဇရေင်ပိုဝွံ။ ဘောဂေ၊ နှ်ဒြပ်ဂမ့ါင်။ ဟရိတ္တာ၊ ရေင်တ္ဂါင်ဏာတဲ့။ ပုတ္တဒါရဉ္ဉ၊ နှ်ကောန်သမ္ဘာကို။ ပေါသေဟိ၊ သြဝ်...လွိပရာညိ။ ။(ပ) အနုပ္ပဒေဟိ၊ သြဝ်...လေဂတ့်ညိ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုဒြပ်ဂမ့ါင်။ နိပတန္တိ၊ ပုံဘိက်နိမန်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံအောပ်မာခစအိုတ်ရ။ ။[အရထကြဲဝွံ ညံင်ရနိုပစ္စကာရကို ဒ့်သဒ္ဒတ္ထရ။ ပ္ဒဲဋီကာဂ့် နိုပတန္တိတိ နိုပါတေန္တိ သာ်ဝွံ ပ္ဂေါပ်ကာရိုတ်ပစ္စယ်တဲ့ (အတိုင်ပါဠ် မူတ္ဂဟ်မွဲသ္ဘာင်) ပံက်လဝ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ကုသလေသု၊ ဧ့ုံမဒ့်ကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒဲဓရိဂမ့ါင်။ မဟတ္တံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။[မပ်တံကို ကွဒံ ဒုက္ခံ တံဂ့် ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၂)ကို ဒုကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၄၆)တေံညိ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငါခမီ။ အကုသလာနံ၊ ဧၛံ။ ဓမ္မာနံ၊ နံ ဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ပဟာနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမပါကို။ ကုသလာနံ၊ ဧၛံ–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နံ–ဂမ္ဂိုင်။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဂ်ိုစိုပ်ဒတဲ့ကို။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နဂ်ိုကလိဂွံကို။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ငမ္ဂုံဂ်ိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ်။ ထာမ ဝါ၊ ငမ္ဂုံဂ်ိုအစော်ဇြဟတ်ဉာဏ်။ ဒဠှ ပရက္ကမော၊ ငမ္ဂုံဂ်ိုဝီရိယမဗိုန် မစိုန်သကိုကျော်ဉာဏ်။ ကုသလေသု၊ ဧၛံ–အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ်သွက်ဂွံကလိဂွံဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ။[သွက်ဂွံကလိဂွံဓရ် မိက်ဂွံသွးရ။ ကလေင်ရံင်ဒသကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၇)ပထမနာထသုတ်တော်ညီ]။ ။ အနိက္ကိတ္တုရော၊ ငမ္ဂုံဂ်ိုဝီရိယ ဟွံဂွံဖျေါကွေံ လုက်ဟွံကလိဂွံအရဟတ္တမဂ်ဖို့။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ။[စပ်ပွဲ မပွံဂ်ိုဥပသက်မိတွာ]။ ။ ယေ တေ ဘိက္ခု။ ယြင်ခမီဂမ္ဂိုင်။ ဗဟုဿုတာ၊ စိုန်မ္ဂုံဂ်ိုဂလာန်ကျာ် မဂပ်ဝ်ကလင်လဝ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ အာဂတာဂမာ၊ စိုန်မ္ဂုံဂ်ိုပါဠိုအာဂိုနိကာဲ မက္ခုင်စိုပ်ပွဲသွန်ပါင် ဗွဲမ ကလိတ်ကလောတ်တဲ့အိုတ်ရ။ ဓမ္မဓရာ၊ စိုန်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ဝိနယ်ပိဋကတ်အိုတ်ရ။ မာတိကာဓရာ၊ စိုန်ပ္ဂင်ရင်လဝ် မာတိကာ ဓါမ္ဂး ဝိနယ်, အဘိဓရ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ပ္ဂင်ရင်လဝ် မာတိကာ ဓါမ္ဂး ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီအိုတ်ရ။ တော၊ နဇရေင်ခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ကာလေန ကာလံ၊ ပွဲ။ (ဝါ) ဟွံလံဟွံလံ။ ဥပသက်မိတွာ၊ ပြာပ်အာတဲ့။ 'ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိုပိုန်။ ကွာဒံ၊ ငသဒ္ဒါဝွံ။ ကထံ၊ မူရမွဲဂ့်ရော။ (ဝါ) မူရ နဂ်ိုဗိုပြင်မွဲ ဂွံတွံအရထရော။ ကွာမသာ၊ ဒဒက်တက်ိုခရ်ဝွံ။ အတ္ထော၊ အရထအဓိပ္ပါယ်တုန်။ ကော၊ ညးဧၛံဂ့်ရော။ ကွာတိ၊ နမပ္ပံမြသာ်ဝွံ။ ပရိပုစ္ဆတိ၊ ပွံသွာန်ဟိုတ်ဖို့ ဧၛံဟွံဧၛံရ။ ပရိပဝဥ္ဇ တိ၊ ပွံသွာန်စိုစွတ်ဟိုတ် ထေက်ိုသွာန်ရ။ တသာ၊ ကုခမီဂ့်။ တော အာယသ္မန္တော၊ ငတ္ဂိုပိုန်တံဂ့်။ အဝိဝဒ္ဓော၊ ကို။ ။[ကလေင်ရံင်ဒုက ပိုဒ်လိက်(၄၈)တော်ညီ]။ ။(ပ)။ ။ ဒသမံ၊ သုတ်မနုက်ိုစ့်ရောင်။

ဒုတိယော၊ ဧၛံမရနုက်ိုစါ။ ရထကာရဝဂ္ဂေါ၊ ရထကာရဝဂ်ရောင်။
ပဌမဘာဏဝါရော၊ ငပဌမဘာဏဝါရ။ (ဝါ) ငသ္ကျတ်ပဌမ မစွတ်ပိုင်ခြာ ဖျောတ်သ့် ဖျဲဇူမွဲလ္ဘုတ်။ နိဋ္ဌိတော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

[အက္ခရာ ဓ္ကံ ပဒံ၊ ဓ္ကာ ဂါထာ စတုပ္ပဒံ။
ဂါထာဒ္ဓိသတပညာသံ၊ ဘာဏဝါရောတိ ဝုစ္စတိ။
နဂ်ိုဂါထာမ္ဂး(၂၅၀) နဂ်ိုမလိက်မ္ဂး(၈၀၀)ဂ့် ဒ့်မွဲဘာဏဝါရ–ရ။]

၆–ပုဂ္ဂလဝဂ်၊
၁–သမိဒ္ဓသုတ်

၂၁။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ အာယသ္မာ စ သမိဒ္ဓေါ၊ ဝ်တ္ဘီပိုန်သမိဒ္ဓကို။ အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော၊ ဝ်တ္ဘီပိုန်မဟာကောဋ္ဌိကကို။ ယေန၊ ယြဲပွဲဋ္ဌာန်မွဲ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ဝ်မှာထေရ်သာရိပိုတ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေ၊ ပွဲဋ္ဌာန် မှာထေရ်သာရိပိုတ်မှုံဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသက်မီသု၊ စိုပ်ပြာပ်ကွဲဝ်စိုပ်အိုတ်ရ။ ဥပသက်မိတွာ၊ တဲု။ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန၊ ကျဲံမှာထေရ်သာရိပိုတ်။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သမ္မောဒိံသု၊ စိုန်။ ။[ကလေဝ်ရံဝ် ဒုကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၆)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ နိသီဒိံသု၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓံ၊ နှ်တ္ဘီပိုန်သမိဒ္ဓ။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော သမိဒ္ဓ၊ ယွံတ္ဘီပိုန်သမိဒ္ဓ။ (ပ)။ ။ ကာယသက္ခိ၊ ပူဂိုလ်ကာယသက္ခိကို။ ။[ကလေဝ်ရံဝ် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၉)တေံညိ]။ ။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ပူဂိုလ်ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တကို။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ပူဂိုလ်သဒ္ဓါဝိမုတ္တကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဒ့။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံမန့်ပိအိုတ်။ ကျ မေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပွေါဝ်ကိုပူဂိုလ်ဂမ္ဒိုင်ဝ်ံ။ ကတမော၊ မူရ ဧံမှုံယွဲမွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ် ပူဂိုလ်။ အဘိက္ကန္တတရော စ၊ သိုမခိုဟ်ဆဲလောန်ကို။ (ဝါ) ခိုဟ်ဆဲလောန်တဲုကို။ ပဏီတတရော စ၊ သိုမပြဲလောန်ကို။ (ဝါ) တဲုကို။ တေ၊ ကုတ္ဒအဲ။ ခမတိ၊ ပုံသွိုက်မွိုက်တ်ဟာ။ (ဝါ) ပုံကိုသွိုက်မွိုက်တ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ) တိဏ္ဏံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပွေါဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ဧံ။ ယွာယံ ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တိဏ္ဏံ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပွေါဝ် ကို–ဂမ္ဒိုင်ဝ်ံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပူဂိုလ်သဒ္ဓါဝိမုတ္တဝ်ံ။ အဘိက္ကန္တတရော စ၊ ကို။ ပဏီတတရော စ၊ ကို။ မေ၊ ကုအဲ။ ခမတိ၊ ပုံ။ တံ၊ ဝ်ပွမသွိုက်မွိုက်ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဒ့။ ကျမသ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် သဒ္ဓါဝိမုတ္တဝ်ံ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ဝ်သဒ္ဓိန္ဒြိ။ အမိမတ္တံ၊ စိုန်မှုံကို ဗွတ်ဗွတ်လောန်ကဲရ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂ့်ရောင်။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

အထ ခေါ၊ ပွဲ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ဝ်။ အာယသ္မန္တဉ္စ သမိဒ္ဓံ၊ နှ်–ကို။ အာယသ္မန္တဉ္စ မဟာကောဋ္ဌိကံ၊ နှ်–ကို။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာဝုသော၊ ယွံ။ သဗ္ဗဟေဝ၀၊ ဧံမန့်အလုံအိုသိုအိုတ်ဟောင်။ အမှေဟိ၊ မိန်ပိုညးဂမ္ဒိုင်။ ယထာသကံ၊ ယြဲဧံမန့် ဒြပ်ဇကုဇကု။ (ဝါ) ဧံမန့်ဒြပ်ဇကုတ္ဒဟ်ဟ်။ ပဋိဘာနံ၊ နှ်ပရူပရာ မံက်ပြာကတ်ကွဲင် ပွဲဉာဏ်။ ဗျာကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဟိုတဲုရ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ အာယာမ၊ ကွဲင်အာအိုတ်စိုအ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပသက်မိသာမ၊ ကြက် အာအိုတ်ရ။ ဥပသက်မိတွာ၊ အာအိုတ်တဲု။ ဘဂဝတော၊ ကုကျာ်တြဲ။ ဓုတံ အတ္ထံ၊ နှ် ဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်ဟိုတ် ဂိုင်ကေတ်ဟွံတုပ်ကျံဲရေင်သွံဝ်ံ။ အာရောစေသာမ၊ ကြက်

ဂရင်ပ္ပိအိုတ်ရ။ ယထာ၊ ယြုနအာကာရမွဲ့။ နော၊ ကုပိုညးဂမ္ဂိုင်။ ဘဂဝါ၊ ငကျ်ာ်တြဲ့။ ဗျာကရိဿတိ၊ ကြက်သ့ကိုရ။ တထာ၊ နအာကာရ အတိုင်ကျ်ာ်တြဲသ့ကိုဂ့်။ နံ၊ နဿဘအရထဂ့်။ ဓာရေဿာမ၊ ကြက်ဂိုင်စွတ်အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရဿာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာဝုသော၊ ယွံ့။ ဓ္ဂံ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ဣတိ၊ ရဿာ်ဝွံ့။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်။ ဝစနံ၊ နှ်။ ပစ္စသ္သောသုံ့၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂကမန္ဆံ့၊ ပွဲ့။ နိသိန္နော၊ ဧံ့။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ငိ။ အာယသ္မတာ စ သမိဒ္ဓေန၊ ကျော်တ့ီ ပိုန်သမိဒ္ဓိကို့။ အာယသ္မတာ စ မဟာကောဋ္ဌိကေန၊ ကျော်–ကို့။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ ကထာသလ္လာပေါ၊ ငဂလာန် မဂပ်ဝ်ချပ်ဂုန်သီကို့။ ယာဝတကော၊ ယြင်မ့ုံဗ္ဘတ်မွဲ့။ အဟောသိ၊ စိုန်။ တံ သဗ္ဗံ၊ နှ်ဂလာန်ဓရ် မသီကို့လဝ်အလုံအိုသိုဂ့်။ ဘဂဝတော၊ ကု။ အာရောစေသိ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ပိရ။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ့။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံ့။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ အယံ၊ ငပူဂိုလ် ဝွံဟောင်။ အဘိက္ကန္တတရော စ၊ စိုန်ခိုဟ်လောန်ဗွဲတွေငကိုရ။ ပဏီတတရော စ၊ စိုန်ပြဲ လောန် ဗွဲတွေငကိုရ။ ဣတိ၊ ရဿာ်ဝွံ့။ ဓ္ဂတ္ထ၊ ပွဲ့ကိစ္စ ပွမရဲ့ပူဂိုလ်ခိုဟ်အိုတ်ဝွံ့။ ဓ္ဂကံသေန ဓ္ဂကအံသေန၊ ဗွဲသွက်မွဲ့။ (ဝါ) ဗွဲကိုန်ဂစိုတ်မွဲ့။ ဗျာကာတုံ၊ တ္ဟာ်နပွမသ့်။ နသုကရာ၊ စိုန်သွ ဗွဲမလေဲသွာဟွံမာန်ရ။ ။[ပ္မောဝ်ကိုပူဂိုလ်ပိဂမ္ဂိုင် ပူဂိုလ်ဝွံဟောင် ခိုဟ်အိုတ်ရောင် သာ်ဝွံ ကိုန်ဂစိုတ် သ့်ကိုဟွံဂွံမိက်ဂး]။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ့။ ဟိ၊ ဗွဲ စွတ်တုန်။ ဓ္ဂတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်ကြက်သွးဂတဝွံ့။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပွံ့နွံရ။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ဧံ့မ့ုံ့ ယွဲ့ုသဒ္ဓါဝိမုတ္တ။ ယွာယံ ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပွံ့။ ။[သွသသ= သော+အသ]။ ။ သော၊ ငပူဂိုလ်သဒ္ဓါဝိမုတ္တဂ့်။ အရဟတ္တာယ၊ တ္ဟာ်နအရဟတ္တ ဖိုလ်။ ပဋိပန္နော၊ ငအရဟတ္တမဂ်ပူဂိုလ် ဃောမဒ္ဒေတ်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒ့်ရ။ ကာယသက္ခိ၊ ဧံ့မ့ုံ့ယွဲ့ုကာယသက္ခိ။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပွံ့။ သော၊ ငပူဂိုလ်ကာယ သက္ခိဂ့်။ သကဒါဂါမိ ဝါ၊ ငပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်ကို့။ အနာဂါမိ ဝါ၊ ငပူဂိုလ်အနာဂါမ်ကို့။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒ့်မာန်ရ။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ဧံ့မ့ုံ့ယွဲ့ုဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ။ ယော စ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြင် ပူဂိုလ်မွဲကို့။ အတ္ထိ၊ ပွံ့။ သောပိ၊ ငပူဂိုလ်ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဂ့်ကိုလေဝ်။ ။[သောပိဿ= သောပိ+ အသ]။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ သုတ်မဒ့်ကိုပ်ကွာရောင်။

၂–ဂိလာနသုတ်

၂၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ့။ တယော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကျမေ ဂိလာနာ၊ ငပူဂိုလ်မဂိယဲဂမ္ဂိုင်ဝွံ့။ (ဝါ) နှ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကျဓ၊ ပွဲလောကဝွံ့။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ့မဒ့် လ့ိုဲ့။ ဂိလာနော၊ ငညးမဂိယဲ။ သပ္ပါယာနိ၊ ဧံ့မဗဗွဲအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် အစော်သတ္တိ ဟိုတ်ဂွံဇော်မောဝ် မပ္ပံပရေင်ထတ်ယုက်။ (ဝါ) ဧံ့မကိုထတ်ယုက်မာန်

အိုတ်။ ။[ပါယတိ ဝဒ္ဓတိ ဓ္ဓတေနာတိ ပါယော၊ သဟ ပါယေန ယာနိ ဝတ္တန္တီတိ သပ္ပါယာနိ]။ ။ ဘောဇနာနိ၊ နံ–ဂမ္ဘိုင်။ လဘန္တော ဝါ၊ ကလိဂ္ဂံကို။ သပ္ပါယာနိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဘောဇနာနိ၊ နံ–ဂမ္ဘိုင်။ အလဘန္တော ဝါ၊ ဟွံကလိဂ္ဂံကို။ ။(ပ)။ ။ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ နံဂဉ္ဇဂမ္ဘိုင်။ လဘန္တော ဝါ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ ပတိရူပံ၊ ဧံမဗဗွဲ။ (ဝါ) ဦကိုက်ပေင်ကျော်ဂုဏ် ကျော်နိုဝိတ်ဥပကာတဲ့ ဧံမှံကိုဉာဏ်ဟွံလွှုပ်။ ဥပဒ္ဒာကံ၊ နံပူ ဂိုလ်ကျော်နိုဝိတ်ဥပကာ။ လဘန္တော ဝါ၊ ကို။ ပတိရူပံ၊ ဧံ။ ဥပဒ္ဒာကံ၊ နံ။ အလဘန္တော ဝါ၊ ကို။ တမှာ အာဗာဓာ၊ နူယဲဂ့်။ နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ပုံဒ္ဒိုက်ဂ္ဂိုံ ဟွံဗူးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဌာင်အာနူဂ့်။ ဂ္လာဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ပုံဒ္ဒိုက်ဂ္ဂိုဗူးရ။ ။(ပ) ဂိလာနော၊ ဎ။ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ၊ နံ။ လဘန္တောဝ၊ ကလိဂ္ဂံမွးဟောင်။ တမှာ အာဗာဓာ၊ နူ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ပုံ။ ။[ကလေင်ဟောဝ်ကိုရ]။ ။ အလဘန္တော၊ ဟွံကလိဂ္ဂံမွး။ တမှာ အာဗာဓာ၊ နူ။ နော ဝုဋ္ဌာတိ၊ ပုံ။ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ၊ နံ။ လဘန္တောဝ၊ ဟောင်။ တမှာ အာဗာဓာ၊ နူ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ပုံ။ အလဘန္တော၊ မွး။ တမှာ အာဗာဓာ၊ နူ။ နော ဝုဋ္ဌာတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပွေဝ်ကိုဂိလာနပိဂမ္ဘိုင်။ ယွာယံ ဂိလာနော၊ ယြင်တတိ ယဂိလာနမွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဂ္လာမံ ဂိလာနံ၊ နံတတိယဂိလာနဝွံ။ (ဝါ) နံတတိယဂိလာန ကလိဂ္ဂံမပ္တံကိုဂဉ္ဇဲ သပ္ပါယဘောဇိုနိမ့ဟောင် ဗူးမာနံဂ့်။ ပဋိစ္စ၊ သွဟိုတ် တဲ့။ ဂိလာနဘတ္တံ၊ နံပိဏ္ဍပါတ်ကိုဒါနိကုဂိလာန။ အနုညာတံ၊ စိုနံဂပ်ဝ်ကိုအခေါင်ရ။ ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ၊ နံဂဉ္ဇဲမဖျုင်ကုဂိလာန။ ။(ပ)။ ။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော၊ နံပူဂိုလ် မ ကျော်နိုဝိတ်ဥပကာဂိလာန။ အနုညာတော၊ စိုနံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဌာင်အာနူဂ့်။ ဂ္လာမဋ္ဌ ဂိလာနံ၊ နံတတိယဂိလာနဝွံဟောင်။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ အညေပိ၊ ဧံမဒ့်မွဲသ္ဌာင်အိုတ် ကိုလေဝ်။ ဂိလာန၊ နံပဌမ, ဒုတိယဂိလာနဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) နံပဌမဂိလာန မပ္တံကိုသပ္ပါယ ဘောဇိုနိဂမ္ဘိုင် ကလိဂ္ဂံကိုဒ့် ဟွံကလိဂ္ဂံကိုဒ့် ယဲဗူးဟွံမာနံ၊ ဒုတိယဂိလာန မပ္တံကိုသပ္ပါ ယဘောဇိုနိဂမ္ဘိုင် ကလိဂ္ဂံကိုဒ့် ဟွံကလိဂ္ဂံကိုဒ့် ယဲဗူးမာနံဂမ္ဘိုင်။ ဥပဒ္ဒါတဗ္ဘာ၊ စိုနံဂပ်ဝ် ထေက်ကို ကျော်နိုဝိတ်ဥပကာအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုနံဒးကျော်နိုဝိတ်ဥပကာအိုတ်ရ။ ။(ပ)။

တယော၊ ဧံမဒ့်ပိအိုတ်။ ဂိလာနုပမာ၊ ဧံမှံကိုဥပမာမွးဂိလာနအိုတ်။ (ဝါ) ပ္ဍော် ဥပမာကျော်ဂိလာနတဲ့ ဧံထေက်ကိုဟိုသွးအိုတ်။ ဂ္လမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ဎ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ (ဝါ) နံ။ ။(ပ)။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ။ တထာဂတံ၊ နံကျာ်တြဲ။ ဒဿနာယ၊ တ္ဝဟ်နဗိုလ္ဂေါဝ်။ လဘန္တော ဝါ၊ ကို။ တထာဂတံ၊ နံကျာ်တြဲ။ ဒဿနာယ၊ တ္ဝဟ်န။ အလဘန္တော ဝါ၊ ကို။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ၊ ဧံဒမိနံကျာ်တြဲ မဂပ်ဝ်ကိုတီ။ ဓမ္မဝိနယံ၊ နံသုတ်, အဘိဓရ်, ဝိနယ်။ သာဝနာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမကလင်။ လဘန္တော ဝါ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ သဝနာယ၊ တ္ဝဟ်။ အလဘန္တော ဝါ၊ ကို။ ကုသလေသု၊ ဧံမဒ့်ကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပ္ဍော်ကို

ဓရ်ဂမ္ဘီင်။ နိယာမံ၊ ဧံမတွံဂးမဂ္ဂနိယာမ။ (ဝါ) ဧံမတွံဂးအရိယမဂ် မဂ်ိုဖ်ိုအရိယဖိုလ် ဟွံဆောတ်ဓ္ဂကန် ပွဲမသက်သွိင်ဇကု။ သမ္မတ္တံ၊ နဓရ်မ္ဘုံသဘ်ဘုံစ္ဒတ် ဟွံပ္ဒန်ဂတး။ နေဝ သြက္ကမတိ၊ ပ္ဒံလွေဝ်လုပ်ဟွံမာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ တထာဂတံ၊ နှ်။ ဒဿနာယ၊ တ္ဒဟ်။ လဘန္တောဝ၊ ဟောင်။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒေါဝ်–ဂမ္ဘီင်။ နိယာမံ၊ ဧံ။ သမ္မတ္တံ၊ နှ်။ သြက္ကမတိ၊ ပ္ဒံလွေဝ်လုပ်မာန်ရ။ အလဘန္တောဝ၊ ဟွံကလိဂွံမွး။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒေါဝ်–ဂမ္ဘီင်။ နိယာမံ၊ ဧံ။ သမ္မတ္တံ၊ နှ်။ နော သြက္ကမတိ၊ ပ္ဒံလွေဝ်လုပ်ဟွံမာန်ရ။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ၊ ဧံ။ ဓမ္မဝိနယံ၊ နှ်။ သဝနာယ၊ တ္ဒဟ်။ လဘန္တောဝ၊ ဟောင်။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒေါဝ်–ဂမ္ဘီင်။ နိယာမံ၊ ဧံ။ သမ္မတ္တံ၊ နှ်။ သြက္ကမတိ၊ ပ္ဒံလွေဝ် လုပ်မာန်ရ။ အလဘန္တော၊ မွး။ ကုသလေသု။ ။(ပ)။ ။ နော သြက္ကမတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္ဒေါဝ်ကိုပူဂိုလ်ပိဂမ္ဘီင်။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြင်တတိယပူဂိုလ် မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်တတိယပူဂိုလ်ဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ တုံ။ ဓမ္မ ဒေသနာ၊ နှ်ဓမ္မဒေသနာ။ အနုညာတာ၊ စိုနှ်ဂပ်ဝ်ကိုအခေါင်တုံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်။ ကြမဥ္ဇ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်တတိယပူဂိုလ်ဝွံဟောင်။ ပဋိစ္စ၊ တုံ။ အညေသမွိ၊ ကုဒုတိယ, တတိယပူဂိုလ်မွဲသ္ဘာင်ဂမ္ဘီင်ကိုလေဝ်။ ဓမ္မော၊ နှ်ဓရ်။ ဒေသေတဗ္ဗော၊ စိုနှ်ဂပ်ဝ်တွံရ။ (ဝါ) စိုနှ်ဒးတွံရ။ ။(ပ)။ ။

၃–သခ်ီရသုတ်

၂၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ သဗ္ဗာပဖျံ၊ ဧံမန့်မွဲဟာန်ကျောံဒုက္ခ။ (ဝါ) ဧံမန့်မွဲဟာန်ကျောံ ကာယိကစေတသိက ဒုက္ခ မလေပ်ပျဲပျာံ နအကာဲအရာ တ္ဒဟ်ဟ်သာ်။ (ဝါ) ဧံမလေပ်ကိုက္ကြ်ဒ့ဒိုက်။ ကာယ သခ်ီရံ၊ နှ်ကာယသခ်ီရ။ (ဝါ) နှ်ဂကောံစေတနာ မက္ကြ်ဒ့ ပွဲကာယဒွါရ။ အဘိသခ်ံရော တိ၊ ပ္ဒံပ္လောံပ္လေဝ်ပ္ဒိတ်ဇြဟတ်ရ။ သဗ္ဗာပဖျံ၊ ဧံ။ ဝစီသခ်ီရံ၊ နှ်ဝစီသခ်ီရ။ (ဝါ) နှ်ဂကောံ စေတနာ မက္ကြ်ဒ့ ပွဲဝစီဒွါရ။ ။(ပ)။ ။ မနောဒွါရံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ဂကောံစေတနာ မက္ကြ်ဒ့ ပွဲမနောဒွါရ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ င်ပူဂိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အဘိသခ်ံရိတွာ၊ ပ္လောံပ္လေဝ် ပ္ဒိတ်ဇြဟတ်တုံ။ သဗ္ဗာပဖျံ၊ ဧံ။ လောကံ၊ နှ်ဘုံဘဝ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံပြာပ်အာရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဒးက္ကြ်ဒ့ရ။ သဗ္ဗာဗဇ္ဈံ၊ ဧံ။ လောကံ၊ နှ်။ ဥပပန္နံ၊ သိုကိုပြာပ်အာ။ (ဝါ) သိုကိုက္ကြ်ဒ့။ သမာနံ၊ ဧံမက္ကြ်ဒ့ဒုံင်။ တမေနံ တံ ဓ္ဂနံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ သဗ္ဗာဗဇ္ဈာ၊ ဧံမန့်မွဲဟာန်ကျောံ ဒဒိုက်အိုတ်။ ဖသာ၊ င်ဖသာဖိုလ်ဝိပက်ဂမ္ဘီင်။ ဖုသန္တိ၊ ပ္ဒံထွတ်ဒွံအိုတ်ရ။ သော၊ င်ပူ ဂိုလ်ဂ့်။ သဗ္ဗာဗဇ္ဈေဟိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဖသေသဟိ၊ မိန်–ဂမ္ဘီင်။ ဖုဋ္ဌော၊ င်မဂပ်ဝ်ထွတ်ဒွံ။ သမာနော၊ နကြိဒ့်တ်နေဝ်။ နေရယိကာ၊ ဧံမက္ကြ်ဒ့ ပွဲနရက်အိုတ်။ သတ္တာ သေယျ ထာပိ၊ ညံင်ရသတ်ဂမ္ဘီင်ကို။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ သဗ္ဗာဗဇ္ဈံ၊ ဧံမန့်မွဲဟာန်ကျောံဒဒိုက် မက္ကြ်ဒ့

ဒုံင်ကြဲကြဲ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂါတ်။ (ဝါ) ဧံမလေပ်ကိုက္ဆ်ိုဒ်ဒိုက် ကြဲကြဲအဆက်က်။ ဓ္ကန္တ ဒုက္ခံ၊ ဧံမဒ်ဒိုက်ဧုံစုတ်။ (ဝါ) ဧံမဒ်ဒိုက်သက်က် ဟွံဖက်ကိုတသိုက်။ ဝေဒနံ၊ နဲ ဝေဒနာဝိပက်။ ဝေဒယတိ၊ ပ္ဒံဂွံဒုင်စသိုင်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဆာင်အာန္ဒ်ဂ့်။ ဣဓ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ အဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံဟွံမွဲကို ဒဒိုက်။ လောကံ၊ နဲ။ ။(ပ)။ ။ အဗျာဗဇ္ဈာ၊ ဧံဟွံမွဲကိုဒဒိုက်။ ဖသာ၊ ဒ်။ ။(ပ) ဖုဋ္ဌော၊ ဒ်။ သမာနော၊ နကြို။ သုဘကိဏ္ဏာ၊ ဧံမက္ဆ်ိဒ့် ပ္ဒဲဘုံသုဘကိဏ္ဏာအိုတ်။ ဒေဝါ သေယျထာပိ၊ ညံဒ်ရဗြိုဂမ္ဂါဒ်ကို။ ဓ္ဂံ၊ တုပ်။ အဗျာဗဇ္ဈံ၊ ဧံ့။ ဓ္ကန္တသုခံ၊ ဧံမဒ်ဒ် တသိုက်ဧုံစုတ်။ ဝေဒနံ၊ နဲဝေဒနာဝိပက်။ ဝေဒယတိ၊ ပ္ဒံ့။ ။(ပ)။ ။ သဗ္ဗာဗဇ္ဈမ္ပိ၊ ဧံမဒ်မွဲဟာန်ကျော်ဒဒိုက်လေဝ်ကို။ (ဝါ) ဧံမဒ်မ္ဂံကိုဒဒိုက်လေဝ်ကို။ (ဝါ) ဧံမဒ်မလေပ် က္ဆ်ိဗဒ်ကိုဒဒိုက်လေဝ်ကို။ အဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ၊ ဧံမဒ်ဟွံမွဲကိုဒဒိုက်လေဝ်ကို။ (ဝါ) ဧံမဒ်ဟွံ လေပ်က္ဆ်ိဗဒ်ကိုဒဒိုက်လေဝ်ကို။ ကာယသခီါရံ၊ ။(ပ)။ ။ ဥပဓန်ံ၊ သိုကို။ သမာနံ၊ ဧံ့။ တမေနံ၊ နဲပူဂိုလ်ဂ်ဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဖုဋ္ဌော၊ ဒ်။ သမာနော၊ နကြို။ မနုဿာ စ၊ ဒ် မ္ဒိဟ်ဂမ္ဂါဒ်ကို။ ဓ္ကစ္စေ၊ ဧံမဒ်လ္ဂိုအိုတ်။ ဒေဝါ စ၊ ဒ်ကာမာဝစရဒေဝတ်ဂမ္ဂါဒ်ကို။ ဓ္ က စ္စေ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဝိနိပါတိကာ စ၊ ဒ်ဝိနိပါတိကပြိုတ် တ္ဂလွိမာန်ဂမ္ဂါဒ်ကို။ (ဝါ) ဒ် ပြိုတ်တ္ဂလွိမာန် မ္ဂံကိုပွမဒတုံစ့ေ် နူတသိုက်ဒတုံမြမောဝ် ဗွဲမပ္ဂန်ဂတားဂမ္ဂါဒ်ကို။ ။ [သုခသမုဿယော ဝိရူပံ နိပါတော နိပါတနံ ဝိနိပါတော၊ သော ဓ္ကတေသံ အတ္ထိတိ ဝိနိပါတိကာ]။ ။ သဗ္ဗာဗဇ္ဈမ္ပိ၊ ဧံ့။ အဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ၊ ဧံ့။ ဝေါကိဏ္ဏ သုခဒုက္ခံ၊ ဧံမဒ်ဒ် တသိုက်ဒဒိုက် နှန့ှရ်ရ်။ ဝေဒနံ၊ နဲ။ ဝေဒယန္တိ သေယျထာပိ၊ ညံဒ်ရ ဒုင်စသိုင်အိုတ်ကို။ ဓ္ဂံ၊ တုပ်။ သဗ္ဗာဗဇ္ဈမ္ပိ၊ ဧံ့။ အဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ၊ ဧံ့။ ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခံ၊ ဧံ့။ ဝေဒနံ၊ နဲ။ ဝေဒယတိ၊ ပ္ဒံဂွံဒုင်စသိုင်ရ။ ။

၄–ဗဟုကာရသုတ်

၂၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယော၊ ဧံမဒ်ပိအိုတ်။ ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ဒ်ပူဂိုလ် မဒ်ဒ် အ္စာဂမ္ဂါဒ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကုပူဂိုလ်မဒ်ဒ်ကွး။ ဗဟုကာရာ၊ စိုနိမ္ဂံကိုဂုဏ်ဥပကာမဂ္ဂါဒ်အိုတ် ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ပုဂ္ဂလံ၊ ယြဲနပူဂိုလ်မဒ်ဒ်အ္စာမွဲ။ အာဂမ္မ၊ သွဟိုတ် တဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဒ်ပူဂိုလ်မဒ်ဒ်ကွး။ ဗုဒ္ဓံ၊ နဲကျဲ်တြဲသဗ္ဗညူ။ သရဏံ၊ စွါစွော်သ္ဂဲ့ဗ္ဒ သွက် ဂွံတိတ်ဗ္ဒးနူဒဒိုက်ဝဒ်ရုဂ့်ဒ။ ဂတော၊ ဒ်မပြာပ်အာခစ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ ဓမ္မံ၊ နဲဓရ်မ ပြဲ စ့် ပြကာ မတွံဂး မဂ်, ဖို့, နိဗ္ဗာန်, ပရိယတ်။ ။(ပ)။ ။ သံဃံ၊ နဲသင်မပြဲ မတွံဂး ဂကော်ပူဂိုလ်အရီ ဒွဲဝံပြကာ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဒ်ပူဂိုလ် အ္စာ မကိုအာစိုပ် ဒဒ့်ညး မခစ ရတ်ပိပြကာဝွံ။ (ဝါ) ဒ်ပူဂိုလ်အ္စာ မကိုသရဏာဂုဏ်ဝွံ။ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကုပူဂိုလ်ကွးဝွံ။ ဗဟုကာရော၊ စိုနိမ္ဂံကိုဂုဏ် ဥပကာမဂ္ဂါဒ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ပူဂိုလ်အစ္စာ ဂုဏ်ဥပကာမဂ္ဂိုင် တူဟ်မွဲသ္အာင်ပ္ဂန်တုန်။ ယံ ပုဂ္ဂလံ၊ ယြုန်ပူဂိုလ်အစ္စာမွဲ။ အာဂမ္မ၊ တုံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်ပူဂိုလ်ကွး။ ။(ပ)။ ။[မပ္တံကိုဏ္ဍံ ဒုက္ခံ ဝွံ ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၂)ကိုဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၆) သုတ်တေံညြ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ င်ပူဂိုလ်အစ္စာဝွံ။ (ဝါ) င်ပူဂိုလ်အစ္စာ မကိုအာစိုပ် သောတာပတ္တိမဂ် မတီညာတ်ကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ ။(ပ)။ ။[မပ္တံကိုအာသဝါနံ ခယာဂ့် ကလေင်ရံင်တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၂)တေံညြ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ င်ပူဂိုလ်အစ္စာဝွံ။ (ဝါ) င်ပူဂိုလ်အစ္စာ မကိုအာစိုပ် အရဟတ္တမဂ် ဟိုတ်မဖအိုတ်ကွဲ့ ဓရ်အာသဝဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ ပန၊ ဆက်တုံ သွက်ဝွံဒးသွးတွေင်တုန်။ တီဟိ၊ ခွံမဒ့်ပိအိုတ်။ ကွမေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ၊ လ္တူပူဂိုလ်အစ္စာဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ကွမသ ပုဂ္ဂလသ၊ ကု ပူဂိုလ်ကွးဝွံ။ ဗဟုကာရော၊ ခွံမ္ဒုံကိုဂုဏ် ဥပကာမဂ္ဂိုင်။ အညော၊ ခွံမဒ့်မွဲသ္အာင်။ ပုဂ္ဂလော၊ င်ပူဂိုလ်အစ္စာ။ နတ္ထိ၊ ပုံဟ့ံမွဲရ။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဆဝွံဟ့ံသေင်ဏီ။ တိဏ္ဍံ၊ ခွံမဒ့်ပိအိုတ်။ ကွမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ နပူဂိုလ်အစ္စာဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ကွမိနာ ပုဂ္ဂလေန၊ မိန်ပူဂိုလ်ကွးဝွံ။ ။[အဘိဝါဒါန+ပစ္စုဋ္ဌာန+အဉ္ဇလိကမ္မ+သာမီစိကမ္မ+စီဝရ+ပိဏ္ဍပါတ+သေနာသန+ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရ+အနုပ္ပဒါနေန၊ နပွမလော်ဝ်, ပွမဒစးဒုင်တ္ဂုင်တရ်, ပွမပင်ခ္ဒအ်သွိပ်တဲ, ပွမသ္ပ ရှေသ့ေရ်ဂ်, ပွမကိုဒါန်သ္ပာ, ပိဏ္ဍပါတ်, ဘာဒ္ဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင်, ဂဥ္ဇုစ့ေးစးကိုယဲ ညးဂိယဲ တဲ့ မဒ့်ဟိုတ် ကပေါတ်ကြိယာဗာ မကိုစိုဒ္ဒာလမျိုု]။ ။[ယဒိဒံ အရထပံွမွဲ၊ မပ္တံကိုဂိလာနပစ္စယတံဂ့် ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂)တေံညြ]။ ။ သုပ္ပတိကာရံ၊ နှ် ပွမကလေင်ဆာပ်ဂုဏ် ဗွဲမလေဲသွာမာန်။ (ဝါ) ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့တွံရ။ [ယဒိဒံဂ့် ချပ်အရထ နွံမွး တိဏ္ဍံ ကွမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ နှ်။ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနနုပ္ပဒါနံ၊ ယြုင်ပွမလော်ဝ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တေန အဘိဝါဒနနုပ္ပဒါနေန၊ နပွမလော်ဝ်ဂ့်။ ကွမိနာ ပုဂ္ဂလေန၊ မိန်ပူဂိုလ်ဝွံ။ နှ သုပ္ပတိကာရံ၊ နှ်။ (ဝါ) ရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့]။ ။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၅–ဝဇိရုပမသုတ်

၂၅။ ။ အရုကူပမစိတ္တော၊ ခွံမ္ဒုံကိုစိုတ် မ္ဒုံကိုဥပမာမွးသရအဲတြေံ့။ (ဝါ) ခွံမ္ဒုံကိုစိုတ် မတုပ်ကျော်သရအဲတြေံ့။ ။[အရု=သရ။ အရု ဥပမာ ယသ စိတ္တသာတိ အရုကူပမံ။ တူဟ်နဖိုပဒသန္ဓိ ရေင်ကိုကအက္ခရ်။ အရုကူပမံ စိတ္တံ ယသ ပုဂ္ဂလသာတိ အရုကူပမစိတ္တော]။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို။ ဝိဇ္ဈုပမစိတ္တော၊ ခွံမ္ဒုံကိုစိုတ် မ္ဒုံကိုဥပမာမွး ဇုက်လလီ။ (ဝါ) ခွံမ္ဒုံကိုစိုတ် မတုပ်ကျော်ဇုက်လလီ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို။ ဝဇိ

ရှုပမစိတ္တော၊ ဧံမှံကိုစိုတ် မှံကိုဥပမာမွး လွဟ်ဗဇ္ဇဗတ်သွိင်အိန်။ (ဝါ) ဧံမှံကိုစိုတ် မတုပ်ကျံ လွဟ်ဗဇ္ဇဗတ် သွိင်အိန်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရှကူပမစိတ္တော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်ပူဂိုလ်မွးဂ့်။ ကတမော စ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ကောဓနော၊ င်မှံအလေံမထေဲပွောတ်။ (ဝါ) င် ဒေါသမဇ္ဈော်။ ဥပါယသဗဟုလော၊ င်မှံကိုပွမဧောင်စိုတ်စိုတ် ဗွဲမသ္ဟာတ်မြဟ်မဂ့ိုင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အပွပွိ၊ နှ်ဂလာန်အယာံမာတ် ဗွတ်ညိနာင်ကိုလေဝ်။ ဝုတ္တော၊ င်မဂပ်ဝ် ဟိုသွး။ သမာနော၊ နကြိုဒ်္ဂတနေဝ်။ အဘိသဇ္ဈတိ၊ ပုံဗာန်စပ်နကိုဒေါသရ။ (ဝါ) ပုံဗာန် စပ် နကိုဒေါသ ညံင်ရဇလကိုရ။ ကုပွတိ၊ ပုံထေဲပွောတ်ရ။ ဗျာပဇ္ဈတိ၊ ပုံအာစိုပ်ပွမပ္ဟန် ဂတးရ။ ပတိတ္ထိယတိ၊ ပုံသ္ဟာတ်မြဟ် နကိုဒေါသရ။ ။[ပတိပုဗ္ဗ ထာဓာတ်, ထေဓာတ် သိုစါဒ်္ဂမာန်ရ။ သ္ဂိုလ်္ဂိတ်ဓာတ်ဂ့် သွက္ကယ၊ မောဂ္ဂလာန်နိသျ၊ ခါဒိသုတ်–၁၃၂]။ ။ ကောပဥ္စ၊ နှ်ဒေါသ ဇြဟတ်မအောန်ကို။ ဒေါသဥ္စ၊ နှ်ဒေါသ ဇြဟတ်မဇ္ဈော်ကို။ အပွစ္စ ယဥ္စ၊ နှ်ဒေါမနဿ ဟွံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ကို။ (ဝါ) နှ်ဒေါမနဿ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပီတိသောမနဿ ဟွံက္ဂ်ိုဒ်္ဂကို။ ပါတုကရောတိ၊ ပုံသွပြာကတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဌေန၊ နကိုအှော်ကို။ ကဌလာယ ဝါ၊ နကိုကဝေက်နုင်ထွဲကို။ ဃဋ္ဋီတော၊ ဧံမဂပ်ဝ်ဖိုဓဗတ်။ ဒုဋ္ဌာရုကော၊ င်သရ မလိုလာ်ပွန်ဂတး။ (ဝါ) င်သရအုံ။ မတ္တာယ၊ လ္ဟာန္ဆုဗတ်ဗွတ်။ ဘိယျောသော၊ ဗွဲ မလောန်။ အာသဝံ၊ နှ်ဆီပတိုဟ်။ ဒေတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရကိုတ်ကို။ (ဝါ) ညံင်ရ ကိုဇွောဝ်ဓဇူကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဧဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဒေါသဇ္ဈော်ဝွံ။ အရှကူပမစိတ္တော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စက္ခုမာ၊ ဧံမှံကိုမတ်။ ပုရိသော၊ င်တြုံ။ ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယံ၊ ပွဲဂုံတိုက်ဒမ္မု မလေပ်သွကိုဒဒ့်မက္ခက် ပွဲအခိင်ဗ္ဘံ။ ။[ရတ္တိ=ပွဲဗ္ဘံ+အန္ဓကာရ=ဧံမ လေပ် သွကိုဒဒ့်မက္ခက်။ (ဝါ) ဧံမလေပ်ဆေဝ်ဒဝ်ကေံ့ စက္ခုဝိညာဏ်မက္ခ်ိဒ့်+တိမိသာ =ဂုံတိုက်ဒမ္မု]။ ။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ၊ ပွဲခဏ ဇုက်လလီမပံက်။ ။[ဝိဇ္ဇုယာ၊ ဒဒက်တ် ကိုဇုက်လလီ။ အန္တရိကာနိစ္ဆရဏကွဏော၊ င်ခဏမလပံက်။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာ။ အန္တရိကာ သဒ္ဒါ တွံအရထခဏ]။ ။ ရှုပါနိ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ ပသေယျ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ ညာတ်မာန်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ်မဂ်ပိသွဝ် မတီညာတ်ကေတ်ခရ်သစ္စပန်။ ဝိဇ္ဇုပမစိတ္တော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ဝဇိရဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတွံဝဇိရ။ (ဝါ) င်လွဟ်ဗဇ္ဇဗတ် သွိင်အိန်။ ကိဉ္စိ၊ ဧံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ အဘေသဇ္ဈံ၊ ဧံမပါဒကး ဟွံမာန်။ မဏိ ဝါ၊ င်မတ် မ္ဒိက်ကို။ ပါသာဏော ဝါ၊ င်တွံကို။ နတ္ထိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရဟွံမွဲတ်ကို။ ။(ပ)။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုဝွံ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ်တ္ဘအရှန် မအာစိုပ်ဒွံင် စဓောဝိမုတ္တိတဲ့ဝွံ။ ဝဇိရူပမ စိတ္တော၊ ။(ပ)။ ။

၆–သေဝိတမ္ဘသုတ်

၂၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ နု သေဝိတဗ္ဗော၊ ဧဒုံဟွံထေက်ကိုနိသဲ။ နု ဘဇိတဗ္ဗော၊ ဧဒုံဟွံထေက်ကိုခစ။ နု ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ ဧဒုံဟွံထေက်ကိုနိသဲ ထပ်ကိုထပ် နမသ္ဘဒတ် ပွဲဇရေင်။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေဝိတဗ္ဗော၊ ဧဒုံမထေက်ကိုနိသဲ။ ဘဇိတဗ္ဗော၊ ဧဒုံမထေက်ကိုခစ။ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ ဧဒုံမထေက်ကိုနိသဲ ဂ္ဂိုင်ငံကိုဝါ နမသ္ဘဒတ် ပွဲဇရေင်။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သက္ကတ္ဘာ၊ သ္ဘွဲမွှးရုးတဲ့။ ဂရုံ ကတ္ဘာ၊ သ္ဘအဲပရဲတဲ့။ သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကတမော၊ မူရ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ န်။ နု သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်–ရော။ နု ဘဇိတဗ္ဗော၊ စိုန်–ရော။ နု ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ စိုန်–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၀၊ ပွဲလောက ဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဧဒုံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ သီလေန၊ ဗွဲအစော်သီလကို။ သမာဓိန၊ ဗွဲအစော် သမာဓိကို။ ပညာယ၊ ဗွဲအစော်ပညာကို။ ဟီနော၊ င်မယုတ်သဝ် သ္ဘဝ်နူဇကုဇကု။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ အနုဒ္ဒယာ၊ နှ်မေတ္တာ မလေပ်မင်မွဲ ဟွံပိုတ်သ္ကုတ်။ အညတြ၊ ပါက်ဲတဲ့။ အနုကမ္ပါ၊ နှ်ကရုဏာ မလေပ်ဆာန်ချူ။ အညတြ၊ တဲ့။ ဓ္ဂဝရူပေါ၊ ဧဒုံမ္ဘုံသဘ်မဖှ်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဧဒုံမ္ဘုံသဘ် မယုတ်သဝ် သ္ဘဝ်နူဇကု နမပ္ဘံကိုသီလသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်။ နု သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ နု ဘဇိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ နု ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ စိုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကတမော၊ မူရ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်။ သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်–ရော။ ။(ပ) ပုဂ္ဂလော၊ နှ်။ သီလေန၊ နကိုသီလကို။ ။(ပ)။ ။ ပညာယ၊ နကိုပညာကို။ သဒိသော၊ င်မတုပ်ကျော်ဇကု။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝရူပေါ၊ ဧဒုံ။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်။ သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရ်ဟိုတ်မွဲ။ တံ၊ င်ဒဒ့်မထေက် ကိုနိသဲဂ့်။ ဟောတိ၊ ဂ့်တုန်။ သီလသာမညဂတာနံ၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဒဒ့်မတုပ်သ္ဘဟ် ဗွဲသီလအိုတ်။ ။[သမာနဿ ဘာဝေါ သာမညံ၊ သီလေန သာမညံ သီလသာမညံ၊ တံ ဂတာ]။ ။ သတံ သန္တာနံ၊ ဧဒုံမက္ခ်ိုဒ့်အိုတ်။ နော၊ ဒဒက်တက်ိုပိုညးဂမ့်ဂိုင်။ သီလကထာ စ၊ င်ဂလာန်မစပ်ကျော်သီလဟောင်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ နော၊ ဒဒက်တ ကိုပိုညးဂမ့်ဂိုင်။ သာ၊ င်သီလကထာဂ့်။ ပဝတ္တာနီ စ၊ င်မ့ုံကို ပွမက္ခ်ိုဒ့် ဟွံပိုတ်သ္ကုတ်ကို။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ နော၊ ဒဒက်။ သာ၊ သီလကထာဂ့်။ ဖာသု စ၊ င်ဂလာန်ဟိုတ် ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုက်ကို။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ သမာဓိသာမညဂတာနံ၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဒဒ့်မတုပ်သ္ဘဟ် ဗွဲသမာဓိအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သာ၊ င်သမာဓိကထာဂ့်။ ပညာသာမည ဂတာနံ၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဒဒ့်မတုပ်သ္ဘဟ် ဗွဲပညာအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သာ၊ င်ပညာ ကထာဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဖာသု စ၊ င်–ကို။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကွာတိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုက် နမပ္ဘံကိုသီလကထာဂ့်။ တံ၊ င်ဒဒ့် မထေက်ကိုနိသဲဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[တံ ကိဿ ဟေတုဂ့် ကလေင်ဖျပ်။ မပ္ဘံကိုတသ္ဘာ

တုန် နိဂိုဝါကျ]။ ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ်ှရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဂွံဟိုသ္ဂးတ် မပ္တံက်ိုသီလကထာ သ္ဂက်ပူဂိုလ်မတုပ်သ္ဂဟ် မပ္တံက်ိုသီလ, ပွမဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုက် မပ္တံက်ိုသီလကထာသ်ဂ်ှရ။ ဓ္ဂဝရူပေါ၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ နိ။ ။(ပ)။ ။

ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ သီလေန၊ ဗွဲ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပညာယ၊ ဗွဲ–ကို။ အဓိကော၊ ငိမ လောန်လ္ဟူနူဇကု။ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ့။ ဓ္ဂဝရူပေါ၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ နိ။ ။(ပ) ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ်ဟိုတ်မွဲ့။ တံ၊ ငိဒဒ်္ဂသ္ဂအဲပရဲတဲ့ မထေက် ကိုနိသဲဂ်ှ။ ဟောတိ၊ ပ္ဂံ–ရောမ္ဂးဂ်ှတုန်။ အဟံ၊ ငိအဲ့။ ဣတိ၊ သ္ဂအဲပရဲတဲ့ နပွမနိသဲမြ် သ်ဂွံ့။ အပရိပူရံ၊ ဧံ့ဟွံ့ချိုက်ပေင်ဏီ။ သီလက္ခန္ဓံ ဝါ၊ နိ်ဗွဝ်သီလကို။ ပရိပူရေသာမိ၊ ကြက်ကိုချိုက်ပေင်ရ။ ပရိပူရံ၊ ဧံ့မချိုက်ပေင်။ သီလက္ခန္ဓံ ဝါ၊ ကို။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပ္ဂဲ အရာသီလသိက္ခာ မသ္ဂျင်တိုန်ဂ်ှဂ်ှ။ ပညာယ၊ နကိုပညာ။ (ဝါ) နကိုပညာ မက္ခ်ိုဒ်္ဂှနိသဲ ကိုသီလမလောန်။ အနုဂ္ဂဟေသာမိ၊ ကြက်သ္ဂျင်တိုန်ရ။ ။[ပ္ဂဲဋီကာမ္ဂး တသ္မိ တသ္မိ ဌာနေတိ တံ တံ သိက္ခာကောဋ္ဌာသပဒဋ္ဌာနေ–ပဒသဒ္ဒါ လောန်ဒုံင်ရောင် ထောင်ကောတ်ရ]။ အပရိပူရံ၊ ဧံ့။ သမဓိက္ခန္ဓံ ဝါ၊ နိ–ကို။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပ္ဂဲအရာသမာဓိ သိက္ခာမသ္ဂျင်တိုန်ဂ်ှဂ်ှ။ ပညာယ၊ နကိုပညာ။ (ဝါ) နကိုပညာ မက္ခ်ိုဒ်္ဂှနိသဲကိုသမာဓိ မလောန်။ အနုဂ္ဂဟေသာမိ၊ ကြက်။ ။(ပ)။ ။ ပညာက္ခန္ဓံ ဝါ၊ နိ်ဗွဝ်ပညာကို။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပ္ဂဲအရာပညာ မသ္ဂျင်တိုန်ဂ်ှဂ်ှ။ ပညာယ၊ နကိုပညာ။ (ဝါ) နကိုပညာ မက္ခ်ိုဒ်္ဂှ နိသဲကို ပညာမလောန်။ အနုဂ္ဂဟေသာမိ၊ ကြက်။ ဣတိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်သ်ဂွံ့။ တံ၊ ငိဒဒ်္ဂသ္ဂအဲပရဲ သ်ဂ်ှတဲ့ ထောက်ကိုနိသဲဂ်ှ။ ဟောတိ၊ ပ္ဂံ့။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ်ှရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမကိုချိုက်ပေင် မပ္တံက်ိုသီလက္ခန္ဓ ဟွံ့ချိုက်ပေင်ဏီ, ကိုသ္ဂျင်တိုန် မပ္တံက်ိုသီလက္ခန္ဓ မချိုက်ပေင်တဲ့သ်ဂ်ှရ။ ဓ္ဂဝရူပေါ။ ။(ပ)။ ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံအိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသ်ဂွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] နိဟီနသေဝီ၊ ဧံ့မနိသဲကို ညးမယုတ်သဝ် သ္ဂဝ်နူဇကု ဗွဲဂုဏ် မပ္တံက်ိုသီလ။ ပုရိသော၊ ငိပူဂိုလ်။ နိဟီယတိ၊ ပ္ဂံယုတ်သဝ်စ့ဲ် ဗွဲ ဂုဏ် မပ္တံက်ိုသီလရ။ တုလျသေဝီ၊ ငိညးမနိသဲက်ိုပူဂိုလ် ကဆံင်တုပ် ကျောံဇကု နမပ္တံက်ိုသီလ။ ကဒါစိ၊ မူရ ပ္ဂဲကာလမွဲ့။ နဘယောထ၊ လဟုတ်ယုတ်အာ ဟွံမာန်ဟောင်ရ။ ။[ဓ္ဂထဝိဘတ်ဂ်ှ ချုပ်တွံအရထသတ္တိ–ရ]။ ။ သေဋ္ဌံ၊ နိ်ပူဂိုလ်မပြုလ္ဟူဇကု ဗွဲဂုဏ် မပ္တံက်ိုသီလ။ ဥပနမံ ဥပန မန္တော၊ ငိညးမခစသီကို့။ ခိပ္ပံ၊ ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင်။ ဥဒေတိ၊ ပ္ဂဲသ္ဂျင်တိုန် က္ချင်ဗွဲဂုဏ် မပ္တံက်ိုသီလရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ်ှရ။ အတ္တနော၊ လ္ဟူနူဇကု။ ဥတ္တရိံ၊ နိ်ပူဂိုလ်မပြုလောန် နမပ္တံက်ိုသီလ။ ဘဇေထ၊ ပ္ဂံခစနိသဲထောက်ရ။ (ဝါ) သြဝ်...ခစနိသဲဥိ။ ။

[ပဲ့ဝံ့ သတ္တမီ ဓ္ဍထဝိဘတ်ဂ့် တွံအရထအရဟ, အရထအာဏတ္တိ ဓါပြကာမာန်ရ]။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဆဋ္ဌ၊ ရောင်။

ရ–ဇိဂုဏ္ဌိတဗ္ဗသုတ်

၂၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဇိဂုဏ္ဌိတဗ္ဗော၊ ငမထေက်ကိုကျုဟ်မွေံ့ ညံင်အသုဘ။ ဟုတွာ၊ ဒှ်တဲ့။ နှ သေဝိတဗ္ဗော၊ ဧံ့။ နှ ဘဇိတဗ္ဗော၊ ဧံ့။ နှ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော၊ ငမထေက်ကိုသိုမ်ာ်မဇ္ဈဟ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ နှ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကတမော၊ မူရ်မွဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်။ ဇိဂုဏ္ဌိတဗ္ဗော၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နှ သေဝိတဗ္ဗော၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ နှ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ ရော။ ။[ကြဲန္ဒ်ဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၃)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဍဝရ္ဏပေါ၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်ပူဂိုလ်ဒုသီလ။ ဇိဂုဏ္ဌိတဗ္ဗော၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နှ သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ (ပ)။ ။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ်ဟိုတ်မွဲ့။ တံ၊ ငမထေက်ကိုကျုဟ်မွေံ့တဲ့ ဒဒှ်ဟွံထေက် ကိုခစဂ့်။ ဟောတိ၊ မွဲးဂ့်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဍဝရ္ဏပသ၊ ဧံ့မွံ့သဘ်သာ်ဝံ့။ ပုဂ္ဂလသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဒုသီလ။ ဒိဋ္ဌာနုဂတီ၊ နှ်ပွမဒ္ဓေတ်ဗက် အကာဲအရာ မဂပ်ဝ်ဆိုညာတ်။ ကိဉာပိ နှ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ယဝ်ရဟွံအာစိုပ်မွး။ အထ ခေါ၊ စိုန်ဟွံအာစိုပ် သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ နံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂို ခစ နိသဲကို ဒုသီလဂ့်။ ပါပကော၊ ဧံ့မယုတ်မာ။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ငံရမျာင် မဂပ်ဝ်ဟိုဂရိုဟ်။ အဗ္ဘာဂ္ဆတိ၊ ပုံ့ဗျာပ်တြား တိုန်အာရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အဗ္ဘာဂ္ဆတိ၊ ပုံ့–ရောမွးဂ့်တုန်။ ။

အယံ၊ ငံညးဝံ့။ ပါပမိတ္တော၊ ဧံ့မွံ့ကိုမိသဟာဲ မယုတ်မာ။ ပါပသဟာယော၊ ဧံ့မွံ့ကိုသွံ့ရဲ မယုတ်မာ။ ပါပသမ္ပဝင်္ကော၊ ဧံ့မခစစွဲစွော် ပွဲ့ညးမယုတ်မာ။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ညးမယုတ်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဗ္ဘာဂ္ဆတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဂူထဂတော၊ ဧံ့မဒတုံစ့ေပွဲကတိုင်အသုဘ။ အဟိ၊ ငဒြဲ့။ ကိဉာပိ နှ ဒံသတိ၊ ပုံ့ယဝ်ရဟွံစံက်မွး။ အထ ခေါ၊ စိုန်ဟွံစံက်သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ နံ၊ နှ်ညးမပ္ဍိတ်နင်ဒြဲ့ နူကတိုင်အသုဘဂ့်။ အဟိ၊ ငဒြဲ့။ မက္ခေတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ မလံက်လေတ်တ နကိုအသုဘကို။ ။(ပ) ပါပသမ္ပဝင်္ကော၊ ဧံ့။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဗ္ဘာဂ္ဆတိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပရိုင်ပရံဗျာပ်တြားအာဝံ့။ တံ၊ ငမထေက်ကို ကျုဟ်မွေံ့တဲ့ ဒဒှ်ဟွံထေက်ကို ခစ နိသဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့ဒှ်ရ။ ။[တံ ကိသ ဟေတု ကလေင်စပ်] တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒှ်ပရိုင်ပရံ ဗျာပ်တြားအာ ကုညး မခစ နိသဲဒုသီလဂ့်ရ။ ဓ္ဍဝရ္ဏပေါ၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်ပူဂိုလ်ဒုသီလ။ ။(ပ)။ ။

[အာသဝံ ဒေတိ။ ဓ္ဍဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကျမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော

ဟောတိ။ ။(ပ)။ ။ ပါတုကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ တိန္ဒုကာလတံ သာ်ဝွံ ဓမံက်ပေယျာလညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တိန္ဒုကာလတံ၊ နှ်စ္ဓပ္ဘတ်တွံမုက်။ [တိန္ဒုက=တွံမုက်(တွံထူထဝ်)+အလာတ=စ္ဓပ္ဘတ်]။ ။ ကဋ္ဌေန ဝါ၊ နကိုအှော်ကို။ ကဋ္ဌလာယ ဝါ၊ နကိုကဝေက်ကို။ ဃန္ဒိတံ၊ ဍ်မဂပ်ဝ်ဓုဝ်တက်။ သမာနံ၊ နကြိုဒ့်တ်နေဝ်။ မတ္တာယ၊ လ္ဟာနူဗ္ဘတ်ဗွတ်။ ဘိယျောသော၊ ဗွဲမလောန်။ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ သွရမျာင် စိစ္စိတဋ္ဌကို။ (ဝါ) ညံဝ်ရသွရမျာင် စေတ်စေတ်ကို။ စိဋ္ဌစိဋ္ဌယတိ သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ သွရမျာင် စိဋ္ဌစိဋ္ဌကို။ (ဝါ) ညံဝ်ရ သွရမျာင် တိုဟ်တိုဟ်ကို။ ။(ပ) ဂူထကူပေါ၊ ဝ်ကတိုဝ် မပေဝ်တ် နကိုအသုဘ။ (ဝါ) ဝ်ဂအုံအသုဘ။ ။(ပ)။ ။ ဃန္ဓတော၊ ဝ်။ သမာနော၊ နကြို။ ။(ပ)။ ။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ ဝ်မှံကိုသွူအမြဲ ဟွံဆဲ။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ မဒ့်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူ ဟိုတ်မွဲ။ တံ၊ ဝ်သိုမ့်တ် ဗွဲမဇျှဟ်တဲ့ ဒဒ့်ဟွံထေက်ကို ခစ သီက်ဂ့်။ ဟောတိ၊ တုန်။ သော၊ ဝ်ညး ဒေါသမဇ္ဈော်ဂ့်။ မံ၊ နအဲ။ အက္ကောသေယျပိ၊ ကွေဟ်လက်လေဝ် ကွေဟ်လက်ရ။ မံ၊ နအဲ။ ပရိဘာသေယျပိ၊ ဘပဋ္ဌလေဝ် ဘပဋ္ဌရ။ မံ၊ နအဲ။ အနတ္ထံ၊ နှ်ဟွံမွဲကိုဖို့။ ကရေယျပိ၊ ဂဇ္ဈသွလေဝ် သွရ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မသွတ် မပ္ပံကိုပွမကွေဟ်လက်ဝွံ။ တံ၊ ဝ်မထေက်ကိုကျဟ်မွံတဲ့ ဒဒ့်ဟွံထေက်ကို မခစ မနိသဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ရ။ ။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်ကွေဟ်လက်, သွတ်ဟွံမွဲကို ဒတဲ့ဖိုဂ့်ရ။ ဓ္ဍဝရူပေါ၊ ဧံမှံဒေါသမဇ္ဈော်သာ်ဝွံ။ ပဂ္ဂလော၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဍကစ္စော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပူဂို။ သီလ ဝါ၊ ဝ်မှံကိုသီလ။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ဝ်မှံသဘ်မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝရူပေါ၊ ဧံမှံသဘ် မဍိုက်ပေင်ကိုသီလသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်ပူဂို။ ။(ပ)။ ။ ကိဿ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ၊ ဝ်ဒဒ့်ထေက်ကို ခစနိသဲ ပူဂိုလ်မှံကိုသီလဂ့်။ ဟောတိ၊ ရောမ္ဟးဂ့်တုန်။ ။(ပ)။ ။ နံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် ခစနိသဲ ပူဂိုလ်မှံကိုသီလဂ့်။ ကလျာဏော၊ ဧံမဆဲ။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ဝ်ရမျာင် မဂပ်ဝ်ဟိုသွး ထိုဝ်သး။ ။(ပ)။ အယံ၊ ဝ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ ကလျာဏမိတ္တော၊ ဧံမှံကိုမိဿဟာဲ မဆဲ။ ကလျာဏသဟာယော၊ ဧံမှံကိုသ္ဂဲရဲ မဆဲ။ ကလျာဏသမ္ဗဝကော်၊ ဧံမစ္ဆဲစ္ဆော် ပ္ဒဲညးသပ္ပါရိုဟ်။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ တြံုပူဂိုလ်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဘ္ဘာဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်သာ်ဝွံ။ တံ၊ ဝ်ဒဒ့် မခစသီကို ပူဂိုလ်မှံကိုသီလဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်ရမျာင်ဗျာပ်တြး မဆဲတ် ပူဂိုလ် မခစနိသဲကိုညး မှံကိုသီလသာ်ဂ့်ရ။ ဓ္ဍဝရူပေါ၊ ဧံမှံသဘ်သာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်ပူဂိုလ် မှံကိုသီလ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ သုတ် မရနုက်ကိုထပ်ရောင်။ ။

၈–ဂူထဘာဏီသုတ်

၂၈။ ။ ဂူထဘာဏီ၊ ပူဂိုလ်ဟိုသွးဂလာန် သူ့အမြွေဟွံမောဝ် ညံဉ်ရအသုဘာကို။ ပုပ္ဘဘာဏီ၊ ပူဂိုလ်ဟိုသွးဂလာန် သူ့အမြွေမောဝ် ညံဉ်ရ်ပ္ကမ္ဗ်ိ, ပ္ကမ္ဗ်ိစေဝ်ဂမ္ဗိုင်ကို။ မဓုဘာဏီ၊ ပူဂိုလ်ဟိုသွးဂလာန် ချာတ်ကြေဉ်ကတောဝ် ညံဉ်ချာ်သဲကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဂူထဘာဏီ၊ ခေ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်–မွးဂ့်။ ကတမော စ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ သဘဂ္ဂတော ဝါ၊ ဉ်မအာစိုပ်ဒှံဉ် ပွဲကောံဓရီကို။ ပရိသဂ္ဂတော ဝါ၊ ဉ်မအာစိုပ်ဒှံဉ် ပွဲပရိသာတ်ကောန်ကွာန်ကို။ ဉာတိမဏ္ဍဂတော ဝါ၊ ဉ်မအာစိုပ်ဒှံဉ် ပွဲလ့ောဝ်ကလောဒညာတ်ကို။ ပူဂမဏ္ဍဂတော ဝါ၊ ဉ်မအာစိုပ်ဒှံဉ် ပွဲလ့ောဝ်ဂကောံဗော်ကို။ ရာဇကုလမဏ္ဍဂတော ဝါ၊ ဉ်မအာစိုပ်ဒှံဉ် ပွဲရုဉ်သ္ဂုတ်သွာတ်အမှုအရာ လ့ောဝ်ဂကူသွိဉ်ကို။ ဟုတွာ၊ ဒှ်တဲ့။ “အမ္ဘော ပုရိသ၊ ယွံတြဲ့။ ဓ္ဍဟိ၊ ဩဝ်...ကွဉ်ညိ။ ယံ၊ ပြြန်ဟိုတ်မွဲ့။ ဇာနာသိ၊ တ္ဝအဲတီရ။ တံ၊ နှ်ဟိုတ်တ္ဝအဲ မဂပ်ဝ်တီတဲ့ဂ့်။ ဝဒေဟိ၊ ဩဝ်...သွးညိ” ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ့။ အဘိနီတော၊ ဉ်မဂပ်ဝ်ကော် တ္ဝဟ်နသွာန်စ်ီစ္ဝတ်။ သက္ခိပုဒ္ဒော၊ ဉ်သွသက်သီတဲ့ မဂပ်ဝ်သွာန်စ်ီစ္ဝတ်။ သမာနော၊ နကြို။ သော၊ ဉ်ညးဂ့်။ အဇာနံ အဇာနန္တော ဝါ၊ သိုကိုဟွံတီကိုလေဝ်။ ဇာနာမိတိ၊ ပ္ဒံအဲတီရုဂ့်ဒ။ အာဟ၊ ပ္ဒံသွးရ။ ဇာနံ ဇာနန္တော ဝါ၊ သိုကိုမတီကိုလေဝ်။ န ဇာနာမိတိ၊ ပ္ဒံအဲဟွံတီရုဂ့်ဒ။ အာဟ၊ ပ္ဒံသွးရ။ အပဿံ အပဿန္တော ဝါ၊ သိုကိုဟွံညာတ်ကိုလေဝ်။ ပဿာမိတိ၊ ပ္ဒံအဲညာတ်ရုဂ့်ဒ။ အာဟ၊ ပ္ဒံ။ ပဿံ ပဿန္တော ဝါ၊ သိုကိုမညာတ်ကိုလေဝ်။ န ပဿာမိတိ၊ ပ္ဒံအဲဟွံညာတ်ရုဂ့်ဒ။ အာဟ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ့။ အတ္တဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဇာ မမိက်ကိုမွဲမွဲကို။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမ္ဒးဒုင် ကုတ်ဖိုင်တဲဇာ, ပွမကလိဂွံပိုန်ဒြပ်, ပွမဆော်ဗြိုလိုလာ်။ ပရဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် ညးမွဲသ္ဒာင် မိသဟာ်ကလောဒညာတ်ကို။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမ္ဒးဒုင်ကုတ်ဖိုင်တဲ ညးမွဲသ္ဒာင်, ပွမကလိဂွံပိုန်ဒြပ်, ပွမဆော်ဗြိုလိုလာ်။ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပရင်တဲအယာံမာတ် ဗ္ဘတ်ညိနာင်ကို။ ။ [ကိဉ္စိက္ခ= ခေ့ဒအယာံမာတ် ဗ္ဘတ်ညိနာင်+အာမိသ = ကပေါတ်ပရင်တဲ ကေတ်စမုက်]။ ။ သမ္ဗဇာနံ သမ္ဗဇာနန္တော= သိုကိုမတီမွဲး ဗ္ဘေတ်ဒှံဉ်။ ။[နိဂ္ဂဟိတ် ပွဲသမ္ဗဇာနံဂ့် ဖိုတ်တဲ့ သမ္ဗဇာန မွံ့ုတ်ရ]။ ။ မုသာ၊ နှ်ဂလာန် မဆောတ်ယောင်။ ဘာသိတာ၊ ဉ်မဟိုသွး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ့။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် ဟိုသွး ဆောတ်ယောင် ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲး အတ္တ, ပရ, အာမိသကိဉ္စိက္ခ။ ဂူထဘာဏီ၊ ခေ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

သော၊ ဉ်ညးဂ့်။ အဇာနံ အဇာနန္တော ဝါ၊ သိုကိုဟွံတီတ်ကို။ နှ ဇာနာမိတိ၊ ပ္ဒံဟွံတီရုဂ့်ဒ။ အာဟ၊ ပ္ဒံသွးရ။ ဇာနံ ဇာနန္တော ဝါ၊ သိုကိုမတီတ်ကို။ ဇာနာမိတိ၊ ပ္ဒံတီရုဂ့်ဒ။

အာဟ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ မုသာ၊ နှ။ ဘာသိတာ၊ ငိ။ နှ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဖရုသံ၊ ဧုံမကြဲငိမ့်ိဟ်။ (ဝါ) ဧုံမဒှ်ဟိုတ် သွတ်ဇကုကိုညးသ္ဘာင် ညံငိဂွံကြဲငိမ့်ိဟ်။ ဝါစံ၊ နှဂလာန်။ (ဝါ) နှစေတနာ ဟိုတ်တမ်ဂလာန်။ ပဟာယ၊ ပါကွံတဲ့။ ဖရုသာယ၊ ဧုံ။ (ဝါ) ဧုံ။ ဝါစာယ၊ နူ။ (ဝါ) နူ။ ပဋိဝိရတောဘ၊ ငိမဝေငိပါ။ ဟောတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ ယာသာ ဝါစာ၊ ပြြဲငိဂလာန်မွဲ။ နေလာ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ရ။ ကဏ္ဍသုခါ၊ စိုန်ဒှ်တသိုက် ကိုကတောဝ် ညးမဂွံကလင်ကေတ်မာန်ရ။ ပေမနိယာ၊ စိုန်ကျိုဒှ်သွိုက်ဆာန်မာန်ရ။ ဟဒယဂ်မာ၊ စိုန်လွောဝ်လုပ်အာကို ဂှံစိုတ်ရ။ ပေါရီ၊ စိုန်ချိုန်ချောတ် ညံငိညးချူငိဖွော်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကျိုဒှ် ပွဲဒဒှ်မချိုက်ပေင်ကို ဂုဏ်မဆဲရ။ (ဝါ) စိုန်ဒှ်အရပ်အစပ် ဒြပ်ညးကောန် ချူငိရ။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွိုက်မွိုက်ကို ဂကောံမွိဟ်မဂ္ဂိုငိရ။ ဗဟုဇနမနာပါ၊ စိုန်လေပ်ဖွော်ပွဝ်ကို ဂှံစိုတ်ဂကောံမွိဟ်မဂ္ဂိုငိရ။ တထာရူပိ၊ ဧုံမွံုသဘ်သာ်ဝွံ။ ဝါစံ၊ နှဂလာန်။ ဘာသိတာ၊ ငိမဟိုသွး။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် မဝေငိပါကွံ ဖရုသဝါစာတဲ့ ဟိုသွးဂလာန် မကျိုဒှ် မပွံတနေလကဏ္ဍသုခဝွံ။ (ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–အန္ဓသုတ်

၂၉။ ။ အန္ဓော၊ ပူဂိုလ်မတ်ကွက် စါလွှ်ကို။ ဓ္ကစက္ခု၊ ပူဂိုလ်မွံုကိုမတ် မွဲလွှ်ကို။ ဒွိစက္ခု၊ ပူဂိုလ်မွံုကိုမတ် စါလွှ်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အန္ဓော၊ ဧုံဒမတ်ကွက် စါလွှ်။ ပဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်မွးဂ့်။ ကတမော စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ကစက္ခုသ၊ ဧုံမဒှ်လ့ိ်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ယထာရူပေန၊ ဧုံမွံုသဘ် မဖ့်သာ်ဝွံ။ စက္ခုနာ၊ နကိုမတ်ပညာ။ အနဓိဂတံ၊ ဧုံဟဂပ်ဝ်ကလိဂွံဏီ။ ဘောဂံ ဝါ၊ နှ်ပိုန်ဟာန်ကိုလေဝ်။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ဂဇ္ဘကလိဂွံမာန်ရ။ အဓိဂတံ၊ ဧုံမဂပ်ဝ်ကလိဂွံတဲ့။ ဘောဂံ ဝါ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ ဖာတိ၊ ညံငိဂွံဖွော်မောဝ်။ ကရေယျ၊ ဂဇ္ဘသွမာန်ရ။ တထာရူပံ၊ ဧုံမွံုသဘ်မဖ့်သာ်ဝွံ။ စက္ခု၊ ငိမတ်ပညာ။ နှ ဟောတိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ယထာရူပေန၊ ဧုံ။ စက္ခုနာ၊ နကိုမတ်ပညာ။ ကုသလာကုသလေ၊ ဧုံမဒှ်ကုသိုလ်, အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေ၊ နှ်ဓရိဂမ့်ိုင်။ ဇာနေယျ၊ ဂဇ္ဘတီမာန်ရ။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ၊ ဧုံမွံုကိုဒုဟ်, ဟွံမွဲကိုဒုဟ်အိုတ်။ (ပ)။ ။ ဟီနပ္ပဏီတေ၊ ဧုံမယုတ်, မပြြဲအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ၊ ဧုံမွံုကိုဓရိကွိုခွက်, ဓရိမဗုဿွးတဲ့ သွက်မစ့်ိစး ကျောံရေင်သွံအိုတ်။ ။[သဟ+ပဋိဘာဂ။ သဟသဒ္ဒါ ချုပ်တွံအရထသံဝိဇ္ဇမာနညိ။ ပဋိ=လွှ်စ့်ိစး+ဘာဂ=သွက်။ သံဝိဇ္ဇမာနော ပဋိဘာဂေါ ယေသန္တိ သပ္ပဋိဘာဂါ]။ ။ ဓမ္မေ၊ နှ်–ဂမ့်ိုင်။ ဇာနေယျ၊ ဂဇ္ဘတီရ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ တထာရူပံ၊ ဧုံမွံုသဘ်မြြဲသာ်ဝွံ။ စက္ခုပိ၊ ငိမတ်ပညာကိုလေဝ်။ နှ ဟောတိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ်

ဟွံမွဲကိုမတ်ပညာ မကိုပိုန်ဒြပ်ဇော်မောဝ် သွက်ဘဝလွှုဟ် ကျောံမတ်ပညာ မတီညာတ် ကေတ်ကုသိုလ်, အကုသိုလ် သွက်ဘဝကြဲမာန်ဝွံ။ အန္ဓော၊ ဧၟံမက္ခက်တ် မတ်ပညာ စါလွဲ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံမ္ဒုံတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ တထာရ္ဟုံ၊ ဧၟံမ္ဒုံသဘ်မြဲသဘ်ဝွံ။ စက္ခု ပန၊ ငမတ်ပညာတုန်။ န ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် မ္ဒုံကိုမတ်ပညာ မကိုပိုန် ဒြပ်ဇော်မောဝ် သွက်ဘဝလွှုဟ်ဟောင်တဲ့ ဟွံမွဲကိုမတ်ပညာ မတီညာတ်ကေတ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် သွက်ဘဝကြဲမာန်ဝွံ။ ခ္ဂကစက္ခု၊ ဧၟံမ္ဒုံကိုမတ်မွဲလွဲ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

> [ဂါထာ] အန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မ္ဒုံကိုမတ်ပညာမက္ခက်။ တထာရ္ဟုပါ၊ ဧၟံမ္ဒုံသဘ်မဖ့်သဉ်ဂ့်အိုတ်။ (ဝါ) ဧၟံမ္ဒုံသဘ် ပွမကိုက္ခ်ိန့်တသိုက် ဖဲသ္ဒီဇကု မွဲဟာန်ကျောံ မပ္ဆံကိုကောန်သမ္ဘာ။ ဘောဂါစေဝ၊ ငပိုန်ဒြပ်ဂမ့်ဳိင်ကိုလေဝ်။ နှ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံဟွံမွဲအိုတ်ရ။ အန္ဓော၊ ငညးမတ်ပညာ မက္ခက်။ ပုညာနိ စ၊ နှ်ကုသိုလ်ဂမ့်ဳိင်ကို။ နှ ကုဗ္ဗတိ၊ ပ္ဒံဟွံကျောန်ရ။ ဟတစက္ခုနော၊ ဧၟံမ္ဒုံကို မတ်ပညာ မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ အန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမက္ခက်။ ဉာဿတ္ထ၊ ပ္ဒဲပစ္စုပ္ပန်, ပရလိုက်စါပြကာ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဒတဲ့ဖိုပစ္စုပ္ပန်, ပရလိုက်စါပြကာ။ ။[ဉာဿတ္ထာတိ ဉာဿသ္မိ လောကော၊ ဉာဿသ္မိ ဝါ အတ္ထေ–အတိုင်ပွံက်ဦကာစါနယ်ဝွံဟောင် ပ္ဒဲ“ဉာဿတ္ထ”ထပစ္စယ် တွံအရထသတ္တမီဝိဘတ်ရောင်]။ ။ ကလိဂ္ဂဟော၊ ပွမသီဂိုင်ကေတ် လိုလာ်ဆံင်ဗြိုင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[မွဲနယ်–ဉာဿတ္ထကလိဂ္ဂဟော၊ ငပွမသီဂိုင်ကေတ် လိုလာ်ဆံင်ဗြိုင် ဒတဲ့ဖိုပစ္စုပ္ပန်, ပရလိုက်စါပြကာ။ အတိုင်လအာ အဋ္ဌကထာမွး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဉာဿယသမ္မိ အတ္ထာနံ ကလိဂ္ဂဟော “ဉာဿတ္ထ ကလိဂ္ဂဟော” ဂ့် ချပ်သမာသ်တဲ့ ကိုလဝ်အရထရ။ ဉာဿတ္ထ= ဧၟံမန့် စါအိုတ်+အတ္ထ= ဒဒက်တ်ကိုဒတဲ့ဖိုလောကဂမ့ဳိင်+ကလိ=ပွမဆံင်ဗြိုင်]။

အထ၊ ပ္ဒဲမသက်သွိင်ပူဂိုလ်အန္ဓဂ့်။ အက္ခာတော၊ ဧၟံမဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ အပရော၊ ဧၟံမန့်မွဲသ္ဘာင်။ ခ္ဂကစက္ခု၊ ဧၟံမ္ဒုံကိုမတ်ပညာမွဲလွဲ်။ အယံ ပုဂ္ဂလော စ၊ ငပူဂိုလ်ဝွံတုန်။ ဓမ္မာဓမ္မေန၊ ဗွဲကုသိုလ်ဓမ္မ, အကုသိုလ်ဓမ္မ။ သဒ္ဒေါ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုမတ်ပညာတဲ့ ဝုံက်စွာဲတ်ရ။ ။[ဟွံမွဲကိုမတ်ပညာ မတီကေတ်ဓမ္မ, အဓမ္မတဲ့ ဝုံက်စွာဲတ်ရောင် မိက်ဂး]။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ခ္ဂကစက္ခုဂ့်။ ထေယျေန၊ ဧၟံမန့်ဟိုတ် ဒန့်ညးမလေပ်ကွတ်။ ။[ထေနဿ ဘာဝေါ ထေယျံ]။ ။ ကူဋ္ဌကမ္မေန၊ နကိုကမ္ဘော်နှ် မဝုံက်စွာဲကိုလေဝ်။ မုသာဝါဒေန စ၊ နပွမဟိုဂလာန် ဟွံဆုံစွတ်ကို။ ဉာဿံ ဉာဿေန၊ နကိုသိုစါ။ ။[အတိုင်အဋ္ဌကထာ မိက်ဂွံကိုအရထမွး (၁) ထေယျေန၊ ဧၟံ။ (ဗက်)

မုသာဝါဒေန စ၊ နကိုမုသာဝါဒကို။ (၂) ကူဋကမ္မေန၊ ဧုံမဒ့်ကမ္ဘောန်မင့်က်စ္စာဲ။ မုသာဝါဒေန စ၊ နကို။ ဥဘယံ ဥဘယေန၊ နကို။ သင်္ဂဝ်ကိုအရထည်။ လွိဟ်ဥဘယဂ့် လေဝ် (၁)(၂) အတိုင်လွေင်ဂ့်နှ စွတ်ည်]။ ။ ဘောဂါနိ၊ နိပုိန်ဟာန်ဂမ္ဂိုင်။ ပရိယေသတိ၊ ပုံဂ့ဲသိုရ။ ကာမဘောဂီ၊ ဧုံမဒုင်စသိုင်ပိုန်ဟာန်ကာမ။ မာနဝေါ၊ ငပူဂိုလ်မှုံကို မတ်ပညာ မွဲလွှ်ဟောင်။ သဃ်ာတုံ စ၊ တ္ဟာ်နပွမလ္ကွံလ္ကေဝ် ပိုန်ဒြပ်ဟောင်။ ကုသလော၊ ငမစီကွး။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဓ္ကစက္ခု၊ ဧုံ။ သော၊ ငညးဂ့်။ ကွတော၊ နူဘဝဝ်ွ။ နိရယံ၊ နိ်နရက်။ ဂန္တွာ၊ အာတုဲ။ ဝိဟညတိ၊ ပုံဒ့်ဒဒိုက်ဧျောင်စိုတ်ရ။

ပန၊ သ္ဘာင်အာနူဂ့်။ ဒ္ဒိစက္ခု၊ ညးမှုံကိုမတ်ပညာ စါလွှ်ရုဂ့်ဒ။ အက္ခာတော၊ ဧုံမဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ သေဒ္ဒော၊ ဧုံဒမပြ်။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ငတြဲပူဂိုလ်။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ဧုံမကလိဂွံ နကိုဓရ်အိုတ်။ ဘောဂေဟိ၊ ကျဲပိုန်ဟာန်ဂမ္ဂိုင်။ သမ္မန္နော၊ ငမချိုက်ပေင်တ်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တုဲ။ ဥဌာနာဓိကံ၊ ဧုံမကလိဂွံ နကိုဝီရိယ မကတိုင်ကွဟ်။ ဓနံ၊ နိ်ဒြပ်။ ဒဒါတိ၊ ပုံကိုဒါနိ်ရ။ သေဒ္ဒသက်ပွေါ၊ ဧုံမှုံကိုကသပ်မပြ်။ အဗျဂ္ဂမာနသော၊ ဧုံမှုံကိုစိုတ် စာ်စူးအာ နူသံသယသ္ဘေဟ်ပွာ။ ။[ဝိဝိဓံ အဂ္ဂံ အာရမ္မဏံ ဗျဂ္ဂံ= အာရီတ္ဟ်ဟ်သာ်။ နတ္ထိ ဗျဂ္ဂံ ယဿ မာနသဿာတိ အဗျဂ္ဂံ။ အဗျဂ္ဂံ မာနသံ ယဿ နရဿာတိ အဗျဂ္ဂ မာနသော= ပူဂိုလ်မှုံကိုစိုတ် ဟွံမွဲကိုအာရီ တ္ဟ်ဟ်သာ်။ နကိုဝုဒ္ဓိ ပွဲမ မာနသ သာ်ဝွံ ပါဒ်ဍွံရ။ ပွဲမပ္ဍံကိုသဒ္ဒနီတိသုတ်(၃၇၆)တံတုန် သိုဟွံမွဲကို ဝုဒ္ဓိ မနသာ သာ်ဝွံနွံရ]။ ။ နရော၊ ငပူဂိုလ်မှုံကိုမတ်ပညာ စါလွှ်။ ဘဒ္ဒကံ၊ ဧုံမဆဲပြ်။ ဌာနံ၊ နိ်ဌာနိ်ဘုံဒေဝတ်။ ဥပေတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ယတ္ထ၊ ယြဲပွဲဒ္ဒဲ ဘုံဒေဝတ်မွဲ။ ဂန္တွာ၊ အာစိုပ်တုဲ။ န သောစတိ၊ ပုံဟွံဒး စံငိ်တူရ။ (ဝါ) ပုံဂွံပဒတ် ဗွဲမမိပ်မြဟ် သ္ဘောင်သွဝ်ရ။ ။

အန္ဓဠ၊ နိ်ညးမတ်ပညာ မက္ကက်ကို။ ဓ္ကစက္ခုံ စ၊ နိ်ညး မှုံကိုမတ်ပညာ မွဲလွှ်ကို။ အာရကာ၊ ဗွဲမသ္ကေဲ။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ ဂဇ္ဘဒးဝေင်ပါရ။ ဒ္ဒိစက္ခုံ၊ ဧုံမှုံကိုမတ် ပညာစါလွှ်။ သေဋ္ဌံ၊ ဧုံမပြ်။ ပုရိသပုဂ္ဂလံ ပန၊ နိ်တြဲပူဂိုလ်တုန်။ သေဝေထ၊ ဂဇ္ဘဒးခစ နိသဲရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၁၀–အဝကုဇ္ဇသုတ်

၃၀။ ။ အဝကုဇ္ဇပညော၊ ဧုံမှုံကိုပညာ မဂပ်ဝ်ဂ္ဂပ်လဝ်။ (ဝါ) ဧုံမှုံကိုပညာ မတုပ်ကျောံထွဲ မဂပ်ဝ်ဂ္ဂပ်လဝ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို။ ဥစ္ဆင်္ဂပညော၊ ဧုံမှုံကိုပညာ မတုပ်ကျောံဂ့ံဩြိဟ်။ ။(ပ)။ ။ ပုထုပညော၊ ဧုံမှုံကိုပညာ မလဲ့လး။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်။ ဘိက္ခုနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂမ္ဂိုင်။ သန္တိကေ၊ ပွဲဇရေင်။ ဓမ္မသဝနာယ၊ တ္ဟ်နပွမကလင်ဓရ်။ အဘိက္ခဏံ၊ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ကုတ်။ အာရာမံ၊ နိ်အရှဲံဘာ။ ဂန္တွာ၊ ငမလေပ်အာ။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ တဿ၊ ကုပူဂိုလ်ဂ့်။

ဘိက္ခ။ ငါ့ခမီဂမ္ဘီဝ်။ ဓမ္မံ၊ နိဓရိပရိယတ်။ အာဒိကလျာဏံ၊ မဆာဲတ်ပ္ဒဲတမ်ကီ။ ။(ပ္ဒဲ ဂါထာ မ္ဂုံပန်ပါဒ ပ္ဒဲသ္ဂါတ်တမ်မ္ဂး ပထမပါဒ မဆာဲတ်ကီ)။ ။ မဇ္ဈကလျာဏံ၊ မဆာဲ တ်ပ္ဒဲလ္ဒေါဝ်ကီ။ ။(ပ္ဒဲသ္ဂါတ်လ္ဒေါဝ်မ္ဂး ဒုတိယ, တတိယပါဒ မဆာဲတ်ကီ)။ ။ ပရိ ယောသာနကလျာဏံ၊ မဆာဲတ် ပ္ဒဲလ္အိတ်ကီ။ ။(ပ္ဒဲသ္ဂါတ်လ္အိတ်မ္ဂး စတုတ္ထပါဒ မဆာဲ တ်ကီ)။ ။ သာတ္ထံ၊ မဍ္ဂိုက်ပေင်ကျောံအရထ, အဓိပ္ပါယ် မပ္တံကိုသတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန် ကီ။ သဗ္ဗဥ္ဇနံ၊ မဍ္ဂိုက်ပေင်ကျောံအက္ခရ် မပ္တံကိုသိထိလ, ဓနိတကီ။ ။[အက္ခရ်သိထိ လ မ္ဒးဖ္ဆောတ်သာသာဂ်ဲ ဖ္ဆောတ်သာသာကီ၊ အက္ခရ်ဓနိတ မ္ဒးဖ္ဆောတ်ထတ်တ်ဲဂ်ဲ ဖ္ဆောတ် ထတ်တ်ကီ၊ အက္ခရ်ဒီဃ မ္ဒးဖ္ဆောတ်ဂ်ိင်ဂ်ဲ ဖ္ဆောတ်ဂ်ိင်ဂ်ကီ မပ္တံမြသာ်ဝွံ ဖ္ဆောတ်အက္ခရ် ကွးဖ္ဒးဍ္ဂိုက်ပေင်တဲ့ တွံဓရ်ရောင်မိဂွး]။ ။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ မဍ္ဂိုက်ပေင်တ ဗွဲပကာ ရအလုံအိုသီကီ။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ မသ္သးဇ္ဒးဗွဲပ္ဒီပ္ဒူ ဟ္ဂံမွဲကိုထုဲန့ကီ။ ။[ပ္ဒဲဝေနာဂပုရသုတ် ပိုဒ် လိက်(၆၄)တုန် ပရိသုဒ္ဓံပိုဒ်ဂ့် ဟ္ဂံကိုအရထအတိုင်ဝွံတဲ့ အတိုင်ပွံက်သုတ်အဋ္ဌကထာဂ့် ပံက်ဟောင် ကိုအရထရောင်]။ ။ ဒေသေန္တိ၊ ပုံတွံတ်အိုတ်ရ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသ်ဝွံ။ ညံင်ဂွံဒ့် မပ္တံကိုအာဒိကလျာဏာ။ ဒေသေန္တာ စ၊ ဓိုန်တွံတ်အိုတ်ကိုလေဝ်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နဒ္ဓေတ် အရိယမဂ်မပြဲ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် နကိုသိက္ခာ ပိပြကာ။ ပကာသေန္တိ၊ ပုံစ္ဓောန်ထွး သွပြာ ကတ်အိုတ်ရ။ ။

သော၊ ငါ့ပူဂိုလ်ဂ့်။ တသ္မိ အာသနေ၊ ပ္ဒဲဒ္ဒဲကလင်ဓရ်ဂ့်။ နိသိန္နော၊ သီမဂ္ဂံဒ့ံင်။ တဿာ ကထာယ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂလာန်ဓရ်ဂ့်။ အာဒီ၊ နိတမ်။ နေဝ မနသိကရောတိ၊ ပုံဟွံပ္ဂျောပ်ဂံစိုတ်ရ။ မဇ္ဈံ၊ နိလ္ဒေါဝ်။ န မနသိကရောတိ၊ ပုံ။ ပရိယောသာနံ၊ နိလ္အိတ်။ (ပ)။ ။ တမှာ အာသနာ၊ နူဒ္ဒဲကလင်ဓရ်ဂ့်။ ဝုဋ္ဌတောပိ၊ ဓိုန်ဒ္ဒိုက်ဂ္ဂျိကိုလေဝ်။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမ္ဂးဂ့်တုန်။ ကုမ္ဘော၊ ငိနုင်။ နိကုဇ္ဈော၊ ငိ မဂပ်ဝ်ဗကပ်လဝ်။ အဿ၊ ဂဇ္ဘယဝ်ရဒ့်မ္ဂး။ တတြ၊ ပ္ဒဲနုင်ဂ့်။ အာသိတ္တံ၊ ဧဲ့မဂပ်ဝ်လံင် စုတ်။ ဥဒကံ၊ ငိဉာ်။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ပုံဇွောဝ်စေ့်အာရ။ နော သဏ္ဌာတိ၊ ပုံဟွံတန်တ ပ္ဒဲနုင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝွံဟောင်။ ။(ပ)။ ။

[ဝါကျ စပ်ကိုဥဿဂ်ပညဂ့် သွးဏောင်]။ ။ အာဒိမ္ဂိ၊ နိတမ်ကီ။ မနသိ၊ ပ္ဒဲစိုတ်။ ကရောတိ၊ ပုံပ္ဂျောပ်လဝ်ရ။ ။[မွဲနယ် မနသိကရောတိ၊ ပုံဗ္ဘာရဏာ ပ္ဂျောပ်ဂံစိုတ်ရ] (ပ)။ ။ တမှာ အာသနာ၊ နူ။ ဝုဋ္ဌတော စ၊ ဒ္ဒိုက်ဂ္ဂျိတဲ့တုန်။ ။(ပ)။ ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြံ့။ ဥဿဂ်၊ ပုံဂံသြိုဟ်။ နာနာခဇ္ဇကာနိ၊ နိစ္စကိတ်သ္ဂါတ်စတ္ဘဟ်ဟ်ဂမ္ဒိုင်။ တိလာ၊ နိလုံတံကီ။ တဏ္ဍုလာ၊ နိသြေံဂမ္ဒိုင်ကီ။ မောဒကာ၊ နိကွာင်ကဝေက် ကွာင် မသက္ကျာ့၊ ကွာင်ဒလောံဂမ္ဒိုင်ကီ။ ဗဒရာ၊ နိဗဒ်ဂမ္ဒိုင်ကီ။ အာကိဏ္ဏာနိ၊ ငိမဂပ်ဝ် နှ့ရလဝ်ဂမ္ဒိုင်။ ဘဝေယျုံ၊ ဂဇ္ဘဒ့်အိုတ်ရ။ သော၊ ငိတြံဂ့်။ တမှာ အာသနာ၊ နူဒ္ဒဲဂွံဂ့်။ ဝုဋ္ဌဟန္တော၊ နကြိဒ္ဒိုက်ဂ္ဂျိနေဝ်။ သတိသမ္မောသာ၊ ဟိုတ်သတိတိတ်ဗ္ဘး။ ပကိရေယျ။

ဂဟ္ဘကြဲပရား ဖျံရ။ ။(ပ)။ ။ ကုမ္ဘော၊ ငနုင်။ ဥက္ကုဇ္ဇော၊ ငမဂပ်ဝ်လှာလဝ်။ အဿ၊ ဂဟ္ဘဒ်မွး။ ။(ပ)။ ။ သဏ္ဌာတိ၊ ပုံတန်တ ပဲနုင်ရ။ နော ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ပုံဟွံဇွောဝ်စေ့်အာရ။ (ပ)။ ။

[ဂါထာ] အဝကုဇ္ဇပညော၊ ဧံ။ ဒုမ္မဓော၊ ဧံဟွံမွဲကိုပညာ။ အဝိစက္ခဏော၊ ဧံဟွံလေပ်စီရေင် ချပ်ညာတ်ကေတ်ကိစ္စဂ့်ဂ့်။ ပုရိသော၊ ငတြံ့။ ဘိက္ခုနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သန္တိကေ၊ ပဲ့ဇရေင်။ အဘိက္ခဏံ၊ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်။ ဂန္တာ၊ ငမလေပ်အာ။ (ဝါ) ငမ့ုံအလေံမအာ။ စေ ဟောတိ၊ ပုံယဝ်ရဒ့ဳမွး။ ဓုဝံ သတိပိ၊ စိုန်ဒ့ဳတ်သဂ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ တာဒိသော၊ ငညးမဂပ်ဝ်ဆိုညာတ်တ်ညံင်ရသဂ်ဂ့်။ ကထာယ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂလာန်ဓရ်။ အာဒိ စ၊ နဲတမ်ကို။ မဇ္ဈဉ္ဉ၊ နဲ–ကို။ ပရိယောသာနဉ္ဉ၊ နဲ–ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ တ္ဂဟ်နပွမစ္စတ်ဂိုင်ကေတ်။ န သက္ကောတိ၊ ပုံဟွံသ္ဂဟ်အစောံရ။ ကသ္မာ၊ မူဟိုတ်ရော။ ဟိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြံ့ဂ့်။ ပညာ၊ ငပညာ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဒ့ဳသဂ်ဂ့်ရောင်။ ။

ဥစ္စင်္ပညော၊ ဧံ။ ပုရိသော၊ နဲတြံ့။ စုတေန၊ လ္ဘျုနူပူဂိုလ်အဝကုဇ္ဇပညာဂ့်။ သေယျော၊ ပြလောန်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ တာဒိသော၊ ငိ။ ဘိက္ခုနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သန္တိကေ၊ ပဲ့။ အဘိက္ခဏံ၊ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်။ ဂန္တာ၊ ငိ။ စေ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

စုဝံ သတိပိ၊ နကြို။ ကထာယ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အာဒိ စ၊ နဲ–ကို။ မဇ္ဈဉ္ဉ၊ နဲ–ကို။ ပရိယောသာနဉ္ဉ၊ နဲ–ကို။ တသ္မိ အာသနေ၊ ပဲ့ဒ့ဳဂဲကလင်ဓရ်ဂ့်။ နိသိန္နော၊ သိုက်ိုမဂွံဒုံင်။ ဗျဉ္ဇနံ၊ နဲလွေင်သဒ္ဒါဓမ္မဒေသနာ။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ဂိုင်ကေတ်တုဲ့။ ဝုဋ္ဌတော၊ ငမဒ့ဳိက်က္ဆိုန္ဒုဒ့ဳဂဲ။ သမာနော၊ နကြို။ နပွဇာနာတိ၊ ပုံဟွံတီ။ ကသ္မာ၊ မူဟိုတ်ရော။ ဟိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ဂဟိတံ၊ ငဓရ်မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်လဝ်။ မုဿတိ၊ ပုံ့ဝိုတ်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဒ့ဳသဂ်ဂ့်ရောင်။ ။

ပုထုပညော၊ ဧံ။ ပုရိသော၊ နဲ–တုန်။ စုတေဟိ၊ လ္ဘျုနူပူဂိုလ်ဓါဂမ့ိုင်ဂ့်။ သေယျော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ တာဒိသော၊ ငိ။ ဘိက္ခုနံ၊ ဒဒက်တ်။ သန္တိကေ၊ ပဲ့။ အဘိက္ခဏမ့ိုဲ၊ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်ကိုလေဝ်။ ဂန္တာ၊ ငိ။ စေ ဟောတိ၊ ပုံ့။ စုဝံ သတိ၊ နကြို။ ။(ပ) ဗျဉ္ဇနံ၊ နဲ။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ တုဲ့။ ဓာရေတိ၊ ပုံ့ပ္ဂငင်ရင်လဝ်ရ။ ။

သေဋ္ဌသက်ပ္ပေါ၊ ဧံ။ အဗျဂ္ဂမာနသော၊ ဧံ။ နရော၊ ငပူဂိုလ်ပုထုပညာ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော၊ သိုမဒ္ဂေတ်တ်ဒ္ဂေတ်ဓရ် သ္ဂျတ်ကွာ မဗဲွကုဓရ်လောကုတ္တိ့ိုဒ့ဳတ်ပြကာ။ ။ [ဓမ္မ=ကုဓရ်လောကုတ္တိ့ိုဒ့ဳတ်ပြကာ+အနု=ဧံမဗဲွ။ ဓမ္မ=နဒ္ဂေတ်ဓရ်သ္ဂျတ်ကွာ မပ္ဆံကို သီလ ဒ္ဂေတ်ဓရ်ကွာအရိယမဂ် မပ္ဆံကိုသီလဝိသုဒ္ဓိ, စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မကိုကလိဂံအရိယမဂ်

မာန်+ပဋိပန္နော= ညွှးမဒွေတ်]။ ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက် တောဘူမကဝဋ်။ အန္တ ကရော၊ ငမသွကွေံလ္အိတ်။ သိယာ၊ ဂဇ္ဈဒ်တ်ဗွဲစွတ် ဓုကန်ရောင်။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၄–ဒေဝဒူတဝဂ်၊
၁–သဗြဟ္မကသုတ်

၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေသံ ကုလာနံ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုဂကူဂမ္ဒိုင်။ ပုတ္တာနံ၊ မိန်ကောန်ဂမ္ဒိုင်။ မာတာပိတရော၊ နဲမိမဂမ္ဒိုင်။ ။[စပ်ပွဲပူဇိတာ]။ ။(ဝါ) ငမိမဂမ္ဒိုင်။ [စပ်ပွဲဟောန္တိ]။ ။ အဇ္ဈာဂါရေ၊ ပွဲသို့ဇကုဇကု။ ပူဇိတာ၊ ငမဂပ်ဝ်မင်မွဲပူဇလဝ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒ့်အိုတ်ရ။ တာနိ ကုလာနိ၊ ငဂကူဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ငဂကူ မှံကိုကောန်မိမမင် မွဲပူဇလဝ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ သဗြဟ္မကာနိ၊ စိုန်မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဗြိုအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မဒ့်မွဲဟာန် ကျော် ပူဂိုလ်မပြဲအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေသံ ကုလာနံ၊ ယြဒဒက်တ်ကို။ ပုတ္တာနံ၊ မိန်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပူဇိတာ၊ ငိ–အိုတ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တာနိ ကုလာနိ၊ ငိ–ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ၊ စိုန်မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် အ္စာကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေသံ၊ ။(ပ)။ ။ ပူဇိတာ၊ ငိ–အိုတ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တာနိ ကုလာနိ၊ ငိ–ဂမ္ဒိုင်။ သာဟုနေယျာနိ၊ စိုန်မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ညွှးမထေက်ကို ဒုင်တဲစ္စမဆဲ မဂပ်ဝ် ကိုဒါန်ရေင်တ္ဒုင်နင် နူဇမ္ပေါ်အိုတ်ရ။ ။[အာ=ရေင်တ္ဒုင်နူဇမ္ပေါ်တဲ့+ဟုန= နိ်ကပေါတ် ဒါန် မဂပ်ဝ်စီရေင်လဝ် ဗွဲတွေင်+ဓုယျ= မိမ မထေက်ကိုဒုင်တဲ။ သဟ အာဟုနေ ယျေဟိ ယာနိ ကုလာနိ ဝတ္တန္တီတိ သာဟုနေယျာနိ။ ကလေင်ရံင်သုတ် ပိုဒ်လိက် (ဂ၁)တေံညှိ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗြဟ္မာတိ ဓုတံ၊ ငယ္ဒုမ္ဂေးဗြဟ္မာဝွံ။ မာတာပိတူနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုမိမဓါ ဂမ္ဒိုင်။ အမိဝစနံ၊ ယ္ဒုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဓုတံ၊ ငယ္ဒုမ္ဂေးအ္စာကိုပ်ကွာ ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ အာဟုနေယျာတိ ဓုတံ၊ ငယ္ဒုမ္ဂေးအာဟုနေယျဝွံ။ (ဝါ) ငယ္ဒုမ္ဂေး ညွှးမ ထေက်ကိုဒုင်တဲစ္စမဆဲ မဂပ်ဝ်ကိုဒါန်ရေင်တ္ဒုင်နင် နူဇမ္ပေါ်ဝွံ။ မာတာပိတူနံ၊ ဒဒက်။ အမိဝစနံ၊ ယ္ဒုရောင်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ်မွဲ။ တံ၊ နဲပွမဂွံကော်စ မိမဓါနမပ္ပံကိုဗြဟ္မဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မာတာပိတရော၊ ငမိမဂမ္ဒိုင်။ ပုတ္တာနံ၊ ကု ကောန်ဂမ္ဒိုင်။ ဗဟုကာရာ၊ စိုန်မှံကိုဥပကာမဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ ပုတ္တာနံ၊ နဲ–ဂမ္ဒိုင် အာပါဒ ကာ၊ စိုန်မလေပ်ကိုအာစိုပ်အာယုက်ဂ့်ငင်အိုတ်ရ။ ပေါသကာ၊ စိုန်မလေပ်လွိလွတ် ဖျုင် လဝ်ဥာ်တ့်အိုတ်ရ။ ကွမဿ လောကဿ၊ နဲလောကဝွံ။ (ဝါ) နဲအာရီ ခိုဟ်ပရံလော ကဝွံ။ ဒသေတာရော၊ စိုန်လေပ်စ္ဓောန်ထွးအိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်။ တံ၊ ငပွမဂွံကော်စ မိမ နမပ္ပံကိုဗြဟ္မဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[**ဂါထာ**] မာတာပိတရော၊ နံ။ ပုတ္တာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ ဗြဟ္မာတိ၊ ဗြဟ္မရုဂ်ဒကို။ (ဝါ) ပူဂိုလ်မတုပ်ကေဝံဗြို ဟိုတ်ဒဒ်မလေပ်မင်မွဲ ဗွဲမဗဗွဲကို အာယုက်အဝဲ နကိုဓရ်ဗြဟ္မဝိဟာရပန် မပ္ပံမေတ္တာ ပပ္ပံန္ဓတန်ပဋိသန္ဓိတဲ့ စိုကိုစိုပ်အဝဲ ထပ်တဲတဲ့ စိုကိုသ္ဂဒတ် ဒက်ပ္ပန်သိုကိုန်ကို။ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ၊ အ္စာကိုပ်ကာရုဂ်ဒကို။ ပုတ္တာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ အာဟုနေယျာတိ စ၊ ညးမ ထေက်ကိုဒုင်တဲရုဂ်ဒကို။ ဝုစ္စရေ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးအိုတ်ရ။ မာတာပိတရော၊ ဂ်။ ပဇာယ၊ နကောန်ဇာတ်။ အနုကမ္ပကာ၊ စိုန်မလေပ်ဆာန်ဉျတ်အိုတ်ရ။ တသ္မာ ဟိ၊ ဟိုတ်ဒ်သဂ်ဂ်ဟောင်။ ပဏ္ဍိတော၊ ဂ်ကောန်မုံကိုပညာ။ နေ၊ နိ်မိမဓါဂမ္ဘိုင်ဂ်။ န မသေယျ စ၊ ဂဇ္ဘလျောဝ်လေဝ် ထေက်ကိုလျောဝ်ရ။ အန္ဓေန စ၊ နကိုစ္ဆာဘောဖိုန်ကို။ အထ၊ သ္ဘာင်အာန္ဓဂ်။ ပါနေန စ၊ နကို ယာမဉာ်သွုင်ကို။ ဝတ္ထေန စ၊ နကိုယာတ်ဗွိုက်လ္တက်ကို။ သယနေန စ၊ နကိုဇ္ဈဲသတိက်ကို။ ဥစ္ဆာဒနေန စ၊ နပွမလံက်လေတ် နကိုစ္ဆန်ကို။ နှာပနေန စ၊ နပွမဖုံကိုဉာ်ကို။ ပါဒါနံ၊ နိဇိုင်ဂမ္ဘိုင်။ မောဝနေန စ၊ နပွမကြဲကြောတ် လံက်ကိုကျောင်ကို။ သက္ကရေယျ စ၊ ဂဇ္ဘလွိပရာဗွဲမ္ဒးရးလေဝ် ထေက်ကို လွိပရာရ။ ။

မာတာပိတူသု၊ ပွဲမိမဓါဂမ္ဘိုင်။ တာယပါရိစရိယာယ၊ ဟိုတ်ပွမကျောန်ဓိတ် သဂ်ဂ်စိ။ [နံ–အရထဟ္ဂံမွဲ]။ ။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဝ်ညးသပ္ပုရိုဟ် မ္ဘုံကိုပညာဂမ္ဘိုင်။ နံ၊ နကောန်ဇာတ် မကျောန်ဓိတ်ဂ်။ ကျဓေဝ၊ ပွဲဘဝဂတမတ်ဝွံဟောင်။ ပသံသန္တိ၊ ပုံထိုင်သးအိုတ်ရ။ သော၊ ဝ်ကောန်ဇာတ်ဂ်။ ပေစ္စ၊ အာစိုပ်ဘဝပရလိုက်တဲ့။ ။[ပ+ကျ+ တွာ]။ ။ သဂ္ဂေ၊ ပွဲဥျင်သွဝ်။ ပမောဒတိ၊ ပုံဂွံအိုဟ်တွိုဟ်တ်ရ။ (ဝါ) ပုံဂွံပဒတ် နကိုပိုန်ဟာန်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲတသိုက်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–အာနန္ဒသုတ်

၃၂။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၆) ကို (၁၈)တေံညိ]။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယထာ ယေန သမာဓိပဋိလာဘေန၊ ယြဟိုတ်ပွမကလိဂွံ အရဟာတ္တဖိုသမာဓိမွဲ။ သဝိညာဏကော၊ ဧ့ံမဒ်္ဒမွဲဟာန်ကျောံဝိညာဏ်။ ကျမသ္မိ ကာယေ၊ ပွဲခန္ဓကာယ ဇကု ခန္ဓကာယညးမွဲသ္ဘာင်ဂွံ။ ။[အဟက်ာရ+မမက်ာရ+မာနာနုသယာ၊ ဝ်ဓရ်အနုသယ မတွံဂး ဒိဋ္ဌိ မလေပ်ကျောန်သွတ် ကွေတ်ဗွေတ်မွး အဲ, ဇကုအဲ တဏှာမာန မလေပ်စော် လာံတ်မွးအဲ ဒြပ်အဲ။]။ ။ န အဿု၊ ဂဇ္ဘဟွံဒ်အိုတ်ရ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပွဲမုံးခန္ဓဇကုကို။ သဗ္ဗနိမိတ္တော်သု၊ ပွဲနိမိတ်အလုံအိုသီ ဟိုတ်ပွမက္ခိဒ်ကိလေသ မပ္ပံကိုရူပါရို, သဒ္ဒါရို်ဂမ္ဘိုင်။ (ပ)။ ။ န အဿု၊ ဂဇ္ဘ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်။ တထာရူပေါ၊ ဧ့ံမုံသဘ်မဖ်သဂ်ဂ်။

(ဝါ) ဧၚ်မှုံသဘ် မတွံဂး ဒဒှ်ဟိုတ် ပွမဟွံက္ဆိုဒှ် မပ္တံကိုအဟက်ာရဂ့်။ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ငပွမကလိဂွံ အရဟတ္တဖိုသမာဓိ။ သိယာ နု ခေါ၊ ဂဗ္ဘဒှ်မာန်ဟာ။ စ၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ယံ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ယြုန်အရဟတ္တဖိုစိုတ်သမာဓိ မတိတ်ဗူးနူ ကိလေသကို။ ယံ ပညာဝိမုတ္တိ၊ ယြုန်အရဟတ္တဖိုပညာ မတိတ်ဗူးနူ ကိလေသကို။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကလိဂွံတဲ့။ ဝိဟရတော၊ ဒဇက်တ်ကိုပူဂိုလ်မသွဒတ်။ ။(ပ)။ ။ နု ဟောန္တိ၊ ပုံဟွံဒှ် အိုတ်ရ။ တဋ္ဌ စေတောဝိမုတ္တိ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ တဋ္ဌ ပညာဝိမုတ္တိ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ ။ [နှ်စေတောဝိမုတ္တိကို နှ်ပညာဝိမုတ္တိကို မဒှ်ဟိုတ်ဟွံက္ဆိုဒှ် မပ္တံကိုအဟက်ာရဂ့် မိက်ဂး]။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ တဲ့။ ဝိဟရေယျ နု ခေါ၊ ဂဗ္ဘသွဒတ်မာန်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်တ်ရ။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ယထာ ယေန သမာဓိပဋိလာဘေန၊ ယြုဟိုတ် ပွမကလိဂွံ အရဟတ္တဖိုသမာဓိမွဲ့။ သဝိညာဏကေ၊ ။(ပ)။ ။ နု အသု၊ ဂဗ္ဘ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဇက်တ်ကို။ တထာရူပေါ၊ ဧၚ်။ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ငိ။ သိယာ၊ ဂဗ္ဘဒှ်မာန်ရ။ စ၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ယံ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ယြုန်–ကို။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရေယျ၊ ဂဗ္ဘသွဒတ်မာန်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယထာ ယေန သမာဓိပဋိလာဘေန၊ ယြုဟိုတ်။ သဝိညာဏကေ၊ ။(ပ)။ ။ နု အသု၊ ဂဗ္ဘ။ ယထာ ကထံ ပန၊ မူရ နက်ိုဟိုတ်မွဲ့။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဇက်တ်ကို။ တထာရူပေါ၊ ဧၚ်။ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ငိ။ သိယာ၊ ဂဗ္ဘဒှ်မာန်ဂှ်ရော။ စ၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ယံ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ယြုန်–ကို။ ယံ ပညာဝိမုတ္တိ၊ ယြုန်–ကို။ ။(ပ)။ ။ နု ဟောန္တိ၊ ပုံဟွံဒှ်အိုတ်ရ။ ယထာ ကထံ ပန၊ မူရ နက်ိုဟိုတ်မွဲ့။ [ဗက်ကို]။ ။ တဋ္ဌ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ တဋ္ဌ ပညာဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ တဲ့။ ဝိဟရေယျ၊ ဂဗ္ဘသွဒတ်မာန်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တိရ။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဇက်တ်ကိုခမီ။ ဓ္ဍံ၊ ငပွမဟ္ဂျောပ်ဂံ စိုတ်မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ငပွမသွအာရိုကို နိဗ္ဗာန်မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ ဟောတိ၊ ပုံဒှ်ရောမ္ဂးဂှ်တုန်။ ယဒိဒံ ယော အယံ သဗ္ဗသဒ္ဓါရသမထော၊ ယြုင်နိဗ္ဗာန် အရာမလလံ ကေ့ သဒ္ဓါရအိုသိုမွဲ့။ ယဒိဒံ ယော အယံ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ ယြုင်နိဗ္ဗာန် အရာမ သွးကေ့ ဥပဓိအလုံအိုသိုမွဲ့။ ယဒိဒံ ယာ အယံ တဏှာက္ခယော၊ ယြုင်နိဗ္ဗာန် အရာမ ဖအိုတ်ကေ့ တဏှာမွဲ့။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဝိရာဂေါ၊ ယြုင်နိဗ္ဗာန် အရာမမပလိုပလာ် ကေ့ ကိလေသရာဂအလုံအိုသိုမွဲ့။ ယဒိဒံ ယော အယံ နိရောဓော၊ ယြုင်နိဗ္ဗာန် အရာ မပလိုတ်ကေ့ ဒဒိုက်ဝဋ်အလုံအိုသိုမွဲ့။ ယဒိဒံ ယံ ကျဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ ယြုင်နိဗ္ဗာန် အရာပွံမွဲ့ ကို တဏှာဝါနမွဲ့။ (ဝါ) ယြုင်နိဗ္ဗာန် မတိတ်ဗူးနူ တဏှာဝါနမွဲ့။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓ္ဍတံ၊ ငနိဗ္ဗာန်ဝွံ။ သန္တံ၊ စိုန်ဓိုဟ်လလံရ။ ဓ္ဍတံ၊ ငနိဗ္ဗာန်ဝွံ။ ပဏီတံ၊ စိုန်ပြဲရ။ ကျတိ၊ ငပွမဟ္ဂျောပ်ဂံ စိုတ် မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ငမသွအာရိုကိုနိဗ္ဗာန် မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ယထာ ယေန သမာဓိပဋိလာဘေန၊ ပြဟိတ်။ သဝိညာဏကေ၊ (ပ)။ ။ နာ အသု၊ ဂဗ္ဘ။ ဓ့ဝံ၊ နပွမပ္မောပ်ဂ့်စိုတ် မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမသွအာရီတဲ့ ပ္မောပ် ဂ့်စိုတ်မွး နိဗ္ဗာန်ဂ့် "သန္တ ပဏီတ"မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်။ တထာရူပေါ၊ ဧဒုံ။ သမာဓိပဋိလာဘော၊ င်ပွမကလိဂွံအရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ။ (ဝါ) င်ပွမလုပ်စအရဟတ္တ ဖလသမာပတ်။ သိယာ၊ ဂဗ္ဘဒ့်မာန်ရ။ စ၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ယံ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကီ။ ။(ပ) နာ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဓ့ဝံ၊ နပွမပ္မောပ်ဂ့်စိုတ် မြသာ်ဝွံ။ တဋ္ဌ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကီ။ တဋ္ဌ ပညာဝိမုတ္တိ၊ ကီ။ ဥပသမ္မဒ္ဓ၊ တဲ့။ ဝိဟရေယျ။ ဂဗ္ဘသ္ဘတ်မာန်ရ။ ။[ကတိသဒ္ဒါ ဟွံမွဲပွိုက်ဏီ]။ ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ကဒဋ္ဌ၊ နဲ်အရဟတ္တဖလသမာပတ်ဝွံ။ (ဝါ) သွအာရီကိုနိဗ္ဗာန် နမပ္ပံကိုသန္တပဏီတတဲ့ ပွမလုပ်စ အရဟတ္တဖိုသမာပတ်ဝွံ၊ သန္ဓာယ၊ ရန်တွံတဲ့။ မေ၊ မိန်အဲ။ ပါရာယနေ၊ ပွဲဂကော်ခရ်ပါရာယန။ (ဝါ) ပွဲဂကော်ခရ် ဟိုတ်ဂွံ အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် သြင်လွာ်တေံ ဇရာမရဏာ။ (ဝါ) ပ္မောဝ်–ဂမ္ဘီင်။ ။[ဇရာမရဏာသ ပါရံ အယတိ ဂစ္ဆတိ ဟတေန ဓမ္မပရိယာယ ဇာတေနာတိ ပါရာယနံ]။ ။ ပုဏ္ဏကပဉ္ဟေ၊ ပွဲခန်သွာန် မင်ဗ္ဘဲပုဏ္ဏက။ သခီယ လောကသ္မိံ။ ။(ပ)။ ။ ဗြူမိတိ၊ ဧံမတွံဂး သခီယ လောကသ္မိံ။ ။(ပ)။ ။ ဗြူမိ။ ဓ့တံ၊ နဲ်ခရ်ဝွံ။ ဘာသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံတဲ့ရ။

> [**ဂါထာ**] လောကသ္မိံ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ပရောပရာနိ။ ။(ပရ+ သြပရာနိ၊ နဲ်အတ္တာဘ ညးသ္ဘာင်, အတ္တာဘ ဇာကု မပြုမယုတ်ဂမ္ဘီင်။ သခီယ၊ တီကေတ် နကိုဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမတီကေတ် နကို။ ယသ၊ ပြဲဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်တ္မအရှန်မွဲ။ လောကေ၊ ပွဲကိုသတ္တ လောက။ ကုဟိဋ္ဌိ၊ မူရ်အယံမာတ် အာရီမွဲကိုလေဝ်။ ကြဋ္ဌိတံ၊ င်အကု သိုလ် မပ္ပံကိုရာဂဒေါသ မလေဝ်ကြိုဒ့်ချိုဂတဝ်။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ သော၊ င်ပူဂိုလ် တ္မအရှန်ဂ့်။ သန္တော၊ င်မလလံနူကိလေသအိုသို့။ ဝိဓူမော၊ င်ဟွံမွဲကိုယက် ဂမ္ဘ် မတွံဂး ဒုစရိုတ်။ အနီဃော နာ ကြိဃော၊ င်ဟွံမွဲကို အကုသိုလ် မပ္ပံ ကိုရာဂ။ နိရာသော၊ င်ဟွံမွဲကိုတဏှာ မလေဝ်ရာဒနာမိက်။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲ့။ ဇာတိ ဇရံ၊ နဲ်ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ, ပွမဗျူ။ (ဝါ) နဲ်ဒဒိုက်ဘဲပဋိသန္ဓိ ဗျူယဲချိုတ်။ အတာရိ၊ စိုန်ကလိလောန်တဲ့ရ။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဗြူမိ၊ ပုံတွံရ။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံတဲ့ရ။ ဒုတိယံ–ရောင်။ ။

၃–သာရိပုတ္တသုတ်

၃၃။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံ။ သံခိတ္တေနပိ၊ နပွမစွံပ္တန်ကျိုပ်လိက် ခမ္မောန် ကိုလေဝ်။ ဓမ္မံ၊ နဲ်ခရ်။ ဒေသေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံတွံရ။ ။[ညံငံရ ပရေဒါရံ နာ ဂစ္ဆေယျံကို "စ္ဆယျံ" ဝိဘတ်ဂ့် ချပ်တွံအရထပတ္ထနာညိ]။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝိတ္ထာ

ရေနပိ၊ ဗွဲပွမပါ်ပရံတြေး ကျိုပ်လိက်ခမ္မောန်ကိုလေဝ်။ ဓမ်ံ၊ နှ်။ ဒေသေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ) သံခိတ္တာဝိတ္ထာရေနပိ၊ နပွမစ္ဆိုဟ္ဘန်လဝ် ကျိုပ်လိက်ခမ္မောန် မပါ်ပရံတြေးကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ စ၊ စိုန်မိက်ဂွံတွံတ်သင်္ဂ်ကိုလေဝ်။ အညာတာရော၊ နှ်ပူဂိုလ်တီမာန်ဒွေတ်မာန်ဂမ္ဂိုင်။ ဒုလ္လဘာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဖြိုင်ကလိဂွံအိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဂဝါ၊ ယွံ။ ။[ဘဂဝါ နူယံ ဘဂဝါဂ်ှ ကိုအရထရ]။ ။ သံခိတ္တေနပိ၊ နှ။ ဓမ်ံ၊ နှ်။ ယံ ဒေသေယျ။ ယြဂဗ္ဘမိက်ဂွံတွံမွး။ ဝိတ္ထာရေနပိ၊ ဗွဲ။ ဓမ်ံ၊ နှ်။ ယံ ဒေသေယျ။ ယြဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ယံ ဒေသေယျ။ ယြဂဗ္ဘ။ ဘဂဝါ၊ ယွံကျာ် တြေမှုံကုပိုန်။ ဓတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ ပွမတွံဓရ်ဂွံ။ ကာလော၊ စိုန်ဒးအခိင်ရ။ သုဂတ၊ ယွံကျာ်တြေ မဟိုဂလာန်မဆဲ။ ဓတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ ပွမတွံဓရ်ဂွံ။ ကာလော၊ စိုန်။ ဓမ္မသ၊ နှ်ဓရ်။ အညာတာရော၊ ငပူဂိုလ် မတီမာန်ဒွေတ်မာန်ဂမ္ဂိုင်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကြက် နှံတ်အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်တိရ။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ်ှရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမတီမာန်ဒွေတ်မာန် မြသင်ဂ်ှစိ။ ဓ့ဝံ၊ ရဂွံ ဗျောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ ဝေါ၊ မိန်မှးတံညးဂမ္ဂိုင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒးပ်တ်ဖြဟတ်ရ။ ကန္တိ၊ မူရမွဲ ဗျောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ရောမ္ဂးဂ်ှတုန်။ သဝိညာဏကေ၊ ဧ၌။ ဣမသ္မိံ စ ကာယေ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ နှ ဘဝိဿန္တိ၊ ကြက်ဟွံဒ်ှအိုတ်ရ။ ။(ပ) ဝိဟရိဿာမ၊ ကြက်ဂွံပဒတ်အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရဂွံ ဗျောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ဓ့ဝံ၊ တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ သာရပုတ္တ၊ ယွံ။ စ၊ ဖိုဂွံဒွေတ်လုတ်ပ်တ်ဖြဟတ်တုန်။ ယတော၊ ပြဲဟိုတ်မွဲ။ (ဝါ) ပြဲပွဲကာလမွဲ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ တတော၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂ်ှ။ (ဝါ) ပွဲကာလဂ်ှ။ အယံ ဘိက္ခု၊ နှ်ခမီဝွံ။ (ဝါ) နှ်ခမီ ဟွံဒ်ှမပ်ဟအဟက်ာရတဲ့ မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုသမာဓိ, ပညာဝွံ။ တဏှာ၊ နှ်တဏှာ။ အစ္ဆေန္တိ၊ ညးမကုတ်ထပိုတ်။ (ဝါ) နကိုသွ်အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်တဲ့ရုဂ်ှဒကို။ သံယောဇနံ၊ နှ်သံယောဇိန်စ်ပြကာ။ ဝိဝတ္တယိ၊ ညးမပိုက်နုက်ကွေ့။ မွဲဟာန်ကျော် ရိုဟ်ကွက်တဲ့ရုဂ်ှဒကို။ သမ္မာ၊ ဗွဲဟိုတ်မဋှံ။ (ဝါ) နကိုဒွေတ်မဋှံ။ မာနာ ဘိသမယာ၊ ဟိုတ်ပွမပါကွေ့ မာနဒ္ဓိတ်ပြကာ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမတီကေတ်မာန ဒ္ဓိတ်ပြကာ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝင်ဍ၊ အန္တံ၊ နှ်လ္ဆိတ်။ အကာသိ၊ ညးမသွတဲ့ရုဂ်ှဒကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ်ှ။ ဣဒဉ္စ၊ နှ်ဖလသမာပတ်ဝွံဟောင်။ သန္ဓာယ၊ တဲ့။ မေ၊ မိန်။ ပါရာယနေ၊ ပ္ဒဲ။ ဥဒယပညေ ၊ ပ္ဒဲသွာန်ဗမ္ဘးဥဒယ။ “ပဟာနံ (ပ)။ ။ ပဘေဒနန္တိ၊ ဧ၌မတွံဂး ပဟာနံ။ ။(ပ)။ ။ ပဘေဒနံ” ဓတံ၊ နှ်ဓရ်ဂွံ။ ဘာသိတံ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ကာမသညာနံ၊ နှ်သညာမက္ခိဒ်ှ မသွအာရိုကိုကာမဂုဏ် မသုန်ဂမ္ဂိုင်ကို။ (ဝါ) နှ်သညာ မစိုန်သကိုကျော် လောဘသဟဂုတ်စိုတ်ဒွံ

မလေပ်နွံပိုက် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘီငါကို။ ဒေါမနသာနံ စ၊ နဒေါမနသဝေဒနာဂမ္ဘီငါကို။ ဥဘယံ ဥဘယေသံ၊ နိအကုသိုလ် ဓါဂမ္ဘီငါဝံ့။ ပဟာနံ၊ ဧံမလေပ်ပါဂစိုတ်ကေ့ံ ဗွဲအစော်ထပ်တဲ့ ကိုဝိုဟ်လလံ။ ။[စပ်ပွဲပါဠိသေသမွး အရဟတ္တဖလံ]။ ။ ထိနသဿ စ၊ နိထိနကို။ ပနုဒနံ၊ ဧံမလေပ်ပိုက်နုက် ဗွဲအစော်ထပ်တဲ့ ကိုဝိုဟ်လလံ။ (ဝါ) ဧံမဒ့်ပွဲလ့ိတ် အရဟတ္တမဂ်မလေပ်ပိုက်နုက်။ ။[ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန ပနုဒတီတိ ပနုဒနံ သ့ဿ်ဝံ့တဲ့ကံက်အရဟတ္တဖို့ညိ]။ ။ ကုက္ကုစ္စာနံ စ၊ နိကုက္ကုစ္စ အကုသိုလ်ဂမ္ဘီငါကို။ နိဝါရဏံ၊ ဧံမလေပ်ဆေဝ်ဒဝ် ဗွဲအစော်ထပ်တဲ့ ကိုဝိုဟ်လလံ။ ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓံ၊ ဧံမသ့ဿဇုး ဗွဲမ့ဒးရး နကိုဥပေက္ခာသတိ မက္ကိုဒ့် ပွဲစတုတ္ထဈာန် အရဟတ္တဖိုလ်။ ဓမ္မ+တက္က+ပုရေဇံ၊ ဧံမ့ံကိုအာဂတ+မတ့ံဂးသမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင် မလေပ်ဗ္ဘာရဏာ+ဓရ်သစ္စပန်ဂမ္ဘီင်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ နိတိုက်ဒမ့ု အဝိဇ္ဇာ။ ပဘေဒနံ၊ ဧံမလေပ်ပလိုပလာ် ဗွဲအစော်ထပ်တဲ့ ကိုဝိုဟ်လလံ။ (ဝါ) ဧံမသ့အာရိုကိုနိဗ္ဗာန် မဒ့်အရာမပလိုပလာ်။ အရဟတ္တဖလံ၊ နိအရဟတ္တဖိုလ်။ အညာဝိမောက္ခံ၊ အညဝိမောက္ခမွးယ့ုရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မတိတ်ဗ့ဳး မဒ့်ပွဲလ့ိတ် အညိန္ဒြိရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မတိတ်ဗ့ဳးနူ ကိလေသ နကိုပညာမပိုင်ခြာ တီညာတ်ကေတ်ရုဂ့်ဒ။ ပဗြူမိ၊ ပုံတ့ံတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄-နိဒါနသုတ်

၃၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ္ဘီင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုကံ မလေပ်ကိုအာစိုပ် ဒဒိုက်ဝဋ်ဂမ္ဘီင်။ (ဝါ) နိ–ဂမ္ဘီင်။ သမုဒယာယ၊ တ့ုဟ်နပွမက္ကိုဒ့်။ (ဝါ) တ့ုဟ်နကွေံကွေဝ် ပ္တိတ်ဇြဟတ်။ နိဒါနာနိ၊ ဝ်ဟိုတ်ဂမ္ဘီင်။ ကွမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ္ဘီင်ဝံ့ရောင်။ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ္ဘီင်မွးဂ့်။ ကတမာနိ၊ ညးခေံအိုတ်ဂ့်ရော မွးဂ့်တုန်။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ္ဘီင်။ (ဝါ) နိ–ဂမ္ဘီင်။ သမုဒယာယ၊ တ့ုဟ်န။ (ဝါ) တ့ုဟ်န။ လောဘော၊ ဧံမတ့ံဂးလောဘ။ (ဝါ) ဧံမတ့ံဂး သဘ် ပွမထွေန်စပ်။ နိဒါနံ၊ ဟိုတ်ကို။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ (ဝါ) နိ–ဂမ္ဘီင်။ သမုဒယာယ၊ တ့ုဟ်န။ (ဝါ) တ့ုဟ်။ ဒေါသော၊ ဧံမတ့ံဂး ဒေါသ။ (ဝါ) ဧံမတ့ံဂး သဘ် ပွမထေပ့ောတ်။ နိဒါနံ၊ ဟိုတ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ မောဟော၊ ဧံမတ့ံဂးမောဟ။ (ဝါ) ဧံမတ့ံဂး သဘ် ပွမဝိဝိင် ဟ့ံတီအတိုင်မဧ့ာံ။ နိဒါနံ၊ ဟိုတ်–ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ ယံ ကမ္ဗံ၊ ယြုန်ကမ်မွဲ။ (ဝါ) ယြုင်။ လောဘပကတံ၊ စိုန်လောဘ မဂပ်ဝ်ကွောန်သ့ဂရ။ (ဝါ) စိုန်လောဘ ဓလိုဗ္ဘိုက်တဲ့ ဂပ်ဝ်ကွောန်သ့ဂရ။ လောဘဇံ၊ စိုန်ကွိုဒ့် ဟိုတ်နူလောဘရ။ လောဘနိဒါနံ၊ စိုန်မ့ံကိုဟိုတ်မွးလောဘရ။ လောဘသမုဒယံ၊ စိုန်မ့ံကိုဟိုတ် ပွမကွိုဒ့်မွး လောဘရ။ ။

ယတ္ထ၊ ယြပ္ပဲဋ္ဌာန မတ္ထံဂး ဘဝမွဲ။ အသ၊ ဒဂက်တ်ကိုပူဂိုလ် မှုံကိုကံ မက္ကြိုဒ့် ဟိုတ်နူလောဘဂ့်။ အတ္တဘာဝေါ၊ ငခန္ဓအတ္တဘ်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ပုံက္ကြိုဒ့် ပြာကတ်ရ။ တတ္ထ၊ ပဲ့ဘဝခန္ဓတံဂ့်။ တံ ကမ်ဳ၊ ငကံ မက္ကြိုဒ့် ဟိုတ်နူလောဘဂ့်။ ဝိပစ္စတိ၊ ပုံကြုံငဉျဟ်ရ။ (ဝါ) ပုံကိုဖိုရ။ ယတ္ထ၊ ယြပ္ပဲဘဝခန္ဓမွဲ။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပဲ့ဘဝခန္ဓတံဂ့်။ (ဝါ) ပ္မောဝ် ကို–ဂမ့်ငြ်။ တသ ကမ္မသ၊ ဒဂက်တ်ကိုကံဂ့်။ ဝိပါကံ၊ နိဖို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝါ၊ ပဲ့ဘဝခန္ဓ မဆိုဂဗဒုံငြ် လွျဟ်ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံဂုံဒုငြ်စသိုင်ရ။ ဥပပဇ္ဇ ဝါ၊ ပဲ့မသက်သွိုင် ဒုတိ ယဘဝ မအာစိုပ်ဒလွျဟ်တဲ့ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ့။ အပရေ၊ ဧံမသ္သာင်အာ နူဘဝ လွျဟ်ကို ဒုတိယဘဝ။ ပရိယာယေ ဝါ၊ ပဲ့ဘဝခန္ဓ မစိုပ်အလန် သွက်ဂုံကိုဖိုကို။ ပဋိ သံဝေဒေတိ၊ ပုံ့။ ။[ကလေင်ရံင်ပါဋ္ဌိတဲ့ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံ, ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံ, အပ ရာပရိယာယ ဝေဒနီယကံ သင်္ဂဳ မှးပါ်ကံပိပြကာရ။ ပဲ့အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟတုန် အပ ရာပရိယ သင်္ဂဳ ပါဋ္ဌမုံတ်ရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ၊ ယြဲန်ကံမွဲ။ (ဝါ) ယြဲင်။ ဒေါသ ပကတံ၊ စိုန်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ကျောန်သွလဝ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒေါသ ဓလိုဖျိုက်တဲ့ မဂပ်ဝ်ကျောန် သွရ။ ဒေါသဇံ၊ စိုန်ကြိုဒ့် ဟိုတ်နူဒေါသရ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ အခဏ္ဍာနိ၊ ဧံဟွံကဝ်သ္ဂျတ်အိုတ်။ အပူတီနိ၊ ဧံဟွံအဲုအိုတ်။ အဝါတာတပဟတာနိ၊ ဧံဒမိန်ကျာတဲ့ဂမ္ဂတံ ဟဂပ်ဝ်ပလိုပလာ် ညဉ်ကျေငြဇာ ဂွံဇတ်သက်အိုတ်။ ။[န+ဝါတ=ကျာ+အာတပ=တဲ့ဂမ္ဂ+ဟတ]။ ။ သာရာဒါနိ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်ကြက်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမှုံကိုကြက်အိုတ်။ ။[သာရံ အာဒိယန္တိ ဂဏ္ဌန္တိတိ သာရာဒါနိ]။ ။ သုခသယိတာနိ၊ ပဲ့မတန်တ ပဲ့ဂုံတိုက်ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်ကြိုင်စွံလဝ် ပဲ့ဂုံတိုက် ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ ဗီဇာနိ၊ နံမဗီဇဂမ့်ငြ်။ သုခေတ္တေ၊ ပဲ့တိဗုမဆဲ မှုံကိုရှိသြဇာ။ သုပရိကမ္မကတာယ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ကျောန်ထဲဇိက်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ ဘူမိယာ၊ ပဲ့တိ။ နိက္ခိတ္တာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကြဲစုတ်အိုတ်မွး။ ဒေဝေါ စ၊ ငြ်ဗြကို။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ ဓာရံ၊ နံဇ္ဈောဝ်ဥာ်။ အနုပဗေစ္ဆေယျ၊ ဂဗ္ဘဗဂူဖျေါရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝံ၊ နကြိုဒ့်သင်္ဂဳနေဝ်။ ။[ဓ္ဍဝံ+အသု– အသု အရထဟွံမွဲ]။ ။ တာနိ ဗီဇာနိ၊ ငမ ဗီဇဂမ့်ငြ်ဂ့်။ ဝုဒ္ဓိ၊ နကျငြ်ကွဝ် ဇ္ဈောမောဝ်တိုန်ကျငြ်။ ဝိရူဠှိ၊ နံရိုဟ်ကျက် ဇ္ဈောမောဝ်တိုန် ကျငြ်။ ဝေပုလ္လံ၊ နံဒဒ့်ကျာင်ဟ္ဒာင် မတိတ်ဂိုင်တိုန်ကျငြ်။ အာပဇ္ဇေယျုံ။ ဂဗ္ဘအာစိုပ်အိုတ်ရ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဂက်တ်ကိုဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ့်ငြ်။ (ဝါ) နံ–ဂမ့်ငြ်။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟာ်နေ။ နိဒါနာနိ၊ ငံ–ဂမ့်ငြ်။ ဂ္လာနိ တီဏိ၊ ဂမ့်ငြ်ရောင်။ ။[နိဂိုဝါကျ]။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဂက်တ်ကိုဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ့်ငြ်။ (ဝါ) ဒဂက်တ်ကိုကံ မလေပ် ကိုအာစိုပ် နိဗ္ဗာန် အရာ မစာ်စ္ဒုးနူ ဒဒိုက်ဝင်ဂမ့်ငြ်။ (ဝါ) နံ–ဂမ့်ငြ်။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟာ်နေ။ (ဝါ) တ္ဟာ်နေ။ နိဒါနာနိ၊ ငံ–ဂမ့်ငြ်။ ဂ္လာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ဂ္လာနိ တီဏိ၊ (ပ)။ ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဂက်တ်ကိုဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ့်ငြ်။ (ဝါ) နံ–ဂမ့်ငြ်။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟာ်နေ။

(ဝါ) တ္ဒဟ်။ အလောဘော၊ ဧၚ်မတွံဂး အလောဘ။ (ဝါ) ဧၚ်မတွံဂး ဓရိ် မစ့ဳ်စးကိုဳ် လောဘ။ နိဒါနံ၊ ဟိုတ်ကိုဳ။ ။(ပ)။ ။ ယံ ကမ်ဳ၊ ယြဲန်ကမ်မွဲ။ (ဝါ) ယြဲင်။ အလော ဘပကတံ၊ စိုန်အလောဘ မဂပ်ဝ်ကျော်နိသ္ဒရ။ ။(ပ)။ ။ လောဘော၊ ဂ်လောဘ။ ဝိဂတော၊ နကြိစ်စ္ဒးအာ ဟိုတ်ပွမကလိဂွံ အရိယမဂ်နေဝ်။ ဓ္ဓဝံ၊ နပွမစ်စ္ဒးအာ နူလော ဘမြဲသာ်ဝွံ။ တံ ကမ်ဳ၊ ဂ်ကံမက္ဂါ်ဒ့ ဟိုတ်နူလောဘဂ့်။ ပဟီနံ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်ပါကျော်တဲ့။ ဥစ္ဆိန္နမူလံ၊ ဂ်မ့ုံကိုရိုဟ်ကွက် မတွံဂး အဝိဇ္ဇာတဏှာ မဂပ်ဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကျော် နကိုဳစုန်အရ ဟတ္ထာမဂ်။ တာလာဝတ္ထုကတာ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်သွ ညံဂ်ရဂဂိုတာ ကံမပိုတ်အာတဲ့ ဟွံမွဲကိုဳ ပွမဒ့ မပ္ဆံကိုဳတွးသတ်။ ။[တာလ+အဝတ္ထု+ကတ။ အဝတ္ထု၊ ဧၚ်ဟွံမွဲကိုဳဒတန် မပ္ဆံ ကိုဳတွးသတ်+တာလ=ညံဂ်ရဂဂိုတာ+ကတ= ကံမဂပ်ဝ်သွလဝ်တဲ့။ ကလေင်ရံင် ပိုဒ် လိက်(၃၅)တေံညိ]။ ။ အနဘာဝံကတံ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်သွ ညံဂ်ဟွံက္ဂါ်ဒ့ မွဲလ့ျော်ပွန်။ အာ ယတီ၊ ပွဲကြဲ။ အနုပ္ပါဒမ်ဳ၊ ဂ်ဟွံမွဲကိုဳသဘ် ပွမဒ့။ ဟောတိ၊ ပ္ဆုံ။ ။(ပ)။ ။

သုခသယိတာနိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဗီဇာနိ၊ ဂ်–ဂမ့ုိဂ်။ ဘဝေယျုံ၊ ဂဇ္ဘဒ့အိုတ်ရ။ တာနိ၊ နိ်မဗီဇဂမ့ုိဂ်ဂ့်။ ပုရိသော၊ ဂ်တြဲု။ အဂ္ဂိနာ၊ နကိုဳပွတ်။ ဥဟေယျ၊ ဂဇ္ဘစံဂ်ရ။ အဂ္ဂိနာ၊ နကိုဳပွတ်။ ဥဟိတ္တာ၊ စံဂ်တဲ့။ မသီ၊ နိ်ချး။ ကရေယျ၊ ဂဇ္ဘသွရ။ မသီ၊ နိ်။ ကရိတ္တာ၊ တဲ့။ မဟာဝါတေ ဝါ၊ ပွဲကျာမဇ္ဈော်ထတ်ကိုဳ။ သြဖုဏ္ဍေယျ၊ ဂဇ္ဘဗလးရ။ သီဃသော တာယ၊ ဧၚ်မ့ုံကိုဳဇ္ဈော်မပြဟ်။ နဒိယာ ဝါ၊ ပွဲဓိကိုဳ။ ပဝါဟေယျ၊ ဂဇ္ဘဖီဏာရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဓဝံ၊ နပွမပလိုပလော်သာ်ဝွံ။ တာနိ ဗီဇာနိ၊ ဂ်–ဂမ့ုိဂ်။ ဥစ္ဆိန္နမူလာနိ၊ ဂ်မ့ုံကိုဳရိုဟ်ကွက် မဂပ်ဝ်ကုတ်ထပိုတ်တဲ့ဂမ့ုိဂ်။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပါဒမ္မာနိ၊ –ဂမ့ုိဂ်။ အဿု၊ ဂဇ္ဘဒ့အိုတ်ရ။ [အဿု ပွဲစ္ဆဝဿု–ရောင်]။ ။

အဝိဒ္ဒသု၊ ဂ်ညးသမ့ုီ မစ်စ္ဒးနူပညာ။ လောဘဇံ စ၊ နိ်ကံ မက္ဂါ်ဒ့ ဟိုတ်နူလောဘ ကိုဳ။ ဒေါသဇံ စေဝ၊ နိ်ကံ မက္ဂါ်ဒ့ ဟိုတ်နူဒေါသကိုဳ။ မောဟဇံ စာပိ၊ နိ်–ကိုဳ။ ကရောတိ၊ ပ္ဆုံ။ တေန၊ မိန်ညးသမ့ုီ ဟွံမွဲကိုဳပညာဂ့်။ အပ္ပံ ဝါ၊ ဧၚ်မဒ့ ဗ္ဘတ်ညိနာင်ကိုဳ။ ယဒိ၊ ဟွံ သေင်သာ်ဂ့်။ ဗဟုံ ဝါ၊ ဧၚ်မဒ့ဂ့ိုင်ကိုဳ။ ယံ ကမ်ဳ၊ ယြဲန်ကံမွဲ။ ပကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကျော်နိ တဲ့ရ။ တေန၊ မိန်ညးသမ့ုီဂ့်။ တံ ကမ်ဳ၊ နိ်ကံဇကု မဂပ်ဝ်ကျော်နိဂ့်။ ကွဓေဝ၊ ပွဲခန္ဓ ကာယ အတ္တဘာဝံဟောင်။ ဝေဒနီယံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒုင်စသိုင်ဖိုရ။ ဝေဒနတ္ထာယ၊ တ္ဒဟ်နပွမဒုင် စသိုင် ဖိုကံဂ့်။ အညံ၊ ဧၚ်မသ္ဘာင်အာနူ အတ္တဘာခန္ဓဇကု။ ဝတ္ထု၊ ဂ်ဒတန် မတွံဂး အတ္တဘာ ခန္ဓညးမွဲသ္ဘာင်။ နု ဝိဇ္ဇတိ၊ ပ္ဆုံဟွံမွဲရ။ ။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်မကလိဂွံ ဒုင်စသိုင် ပွဲအတ္တဘာ ခန္ဓဇကု ကံဇကု မကျော်နိလဝ်ဂ့်။ ဝိဒ္ဒသု၊ ဧၚ်မ့ုံကိုဳပညာ မတီကောတ်ဟိုတ်ဖိုလ်။ ယော ဘိက္ခု၊ ယြဲင် ခမီတ္တအရ္ဃန်မွဲ။ လောဘဥ္စ၊ နိ်ကံ မ့ုံကိုဳဟိုတ်မွး လောဘကိုဳ။ ။[“လောဘော

ဓတသဿ ကမ္မဿ အတ္ထိတိ လောဘံ” သင်္ဂဝံ သ္ဂဝစနတ္ထ အသတ္ထိ တဒ္ဓိတ်ညိ]။ (ဝါ) နံကံ မင်္ဂ္ဂိဒ့် ဟိုတ်နူလောဘကို။ ဒေါသဥ္စ၊ နံကံ မွံကိုဟိုတ်မွး ဒေါသကို။ (ဝါ) ကို။ မောဟဥ္စ၊ နံကံ မင်္ဂ္ဂိဒ့် ဟိုတ်နူမောဟကို။ န ကရောတိ၊ ပုံဟွံသ္ဂရ။ ။

သော ဘိက္ခ၊ ငံခမီတ္ဘအရှန်ဂ့်။ ဝိဇ်ံ၊ နံအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ဝိဇ္ဇာ။ ဥပ္ပါဒယံ ဥပ္ပါဒယိတွာ၊ ကိုင်္ဂ္ဂိဒ့်တုံ။ ။[ဥ+ပဒ+ဏယ+တွာ။ ပွဲဝွံ ညံငံရ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ပင်္ကမေယျကို တွာပစ္စယ်ဖိုတ်တုံ ရေငံကိုနိဂ္ဂဟိတ်] ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ ဥပ္ပါဒါယံ ဥပ္ပါဒယန္တော၊ သိုကိုင်္ဂ္ဂိဒ့်။ ။[ဥ+ပဒ+ဏယ+အန္တ] ။ ။ သဗ္ဗာ၊ ဧံမန့်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ဒုဂ္ဂတိယော၊ နံဒုဂ္ဂတိဘဝဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နံဒုဂ္ဂတိဘဝ, သုဂတိဘဝဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နံကာမ, ရူပ, အရူပဘဝ မန့်အရာ မင်္ဂ္ဂိဒ့် သခီါရဒုက္ခဂမ္ဂိုင်။ ဇဟေ ဇဟာတိ၊ ပွံပါစ္ဆုးကွံရ။ ။ [ဒုက္ခဿ သခီါရဒုက္ခဿ ဂတိ ပဝတ္တိဌ္ဌာနံ ဒုဂ္ဂတိ]။ ။ ကျတိ၊ ရသင်္ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဟတ္ထကသုတ်

၃၅။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နံဟတ္ထကသုတ်ဝွံ။ ဓ္ဂံ၊ ရသင်္ဂွံ။ မေ၊ မိန်။ သုတံ၊ စိုန်။ ကထံ၊ မူရမွဲ။ သုတံ၊ တုန်။ ဓ္ဂကံ၊ ဧံ့။ သမယံ၊ ပွဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ငံ။ အာဠဝိယံ၊ ပွဲချုင်အာဠဝီ။ ဂေါမဂ္ဂေ၊ ပွဲဇရေငံဂ့ံငံတရ အရာဂ့်တံမအာကျင်။ သီသပါဝနေ၊ ပွဲကြိုပ်ကြက်ဒြင်။ (ဝါ) ပွဲကြိုပ်ကြိုက်။ ပဏ္ဍာသန္ဆာရော၊ ပွဲလ္ဆာသ္ဆာတူးဆု။ (ဝါ) ပွဲလ္ဆာသ္ဆာ ပကောံလဝ်တူးဆု မပြဟ်ဒတုံအလိုလိုတုံ မကျောန်လဝ်။ ဝိဟရတိ၊ ပွံပဒတ်ရ။ အထ၊ ပွဲကာလမပဒတ်ဂ့်။ ဟတ္ထကော၊ ဧံ့မွံယွဲဟတ္ထက။ (ဝါ) ဧံ့မွံယွဲဟတ္ထက ဟိုတ်ဒန့် အာစိုပ်ပြိုင်အာ ကဆံင်ကဆံင် နူမပ္ပံကိုတဲလကိုဟ်အာဠဝက စိုပ်တဲကျဂ်။ အာဠဝကော၊ ငံကောန်သွိင်အာဠဝက။ ဇယ်ာဝိဟာရံ၊ နံပွမကွာ်ဂံ့ံင ပွေငကွေံကွိုင်ကွဲ နကိုတံင်ယျ။ အနုစင်္ကမမာနော၊ နကြိကွာ်အာနူဝွံ စိုပ်တေံတုံနေဝ်။ အနုဝိစာရမာနော၊ နကြိကွာ်အာကျင်ဂတားဂတန်နေဝ်။ ဘဂဝန္တံ၊ နံကျာ်တြဲ။ ဂေါမဂ္ဂေ၊ ။(ပ)။ ။ နိသိန္နံ၊ နံမဂ္ဂံဒွံင်။ အဒ္ဒသ၊ စိုန်ညာတ်ရ။ ဒိသွာ၊ ညာတ်တုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကစ္စိ၊ ပသာ်ရော။ ။[မွဲနယ်– ကစ္စိ ဘန္တေ၊ ဗိုလိုရော တ္ဘိပိုန်ကျာ်]။ ဘဂဝါ၊ ငံ။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ အသယိတ္ထ၊ စိုန်ဂွံတိက်သတင်ရဟာ။ ကျတိ၊ ရသင်္ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ ကုမာရ၊ ယွံကောန်သွိင်။ ဓ္ဂံ၊ ယွံ...ဧံ့စွတ်ရ။ ။[မွဲနယ်– ဓ္ဂံ ကုမာရ၊ ယွံ...ကောန်သွိင် ဧံ့စွတ်ရ]။ ။ အဟံ၊ ငအဲ။ သုခံ၊ ဗွဲ။ အသယိတ္ထံ၊ စိုန်ဂွံတိက်တ်ရ။ စ ပန၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ လောကေ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ယေ၊ ပြြင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ သေန္တိ၊ ပွံတိက်သတင်တ်အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ပွောဝ်ကိုပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ အဟံ၊ ငံ။ အညတရော၊ ပါလုပ်လွိဟ်မွဲဇကုကိုရောင်။ ကျတိ၊ ရသင်္ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဟေမန္တိကာ၊ ဧံမဒှ် ပ္ဒဲဥတုမုဟ်ကျာ။ ရတ္တိ၊ ဝ်ဗ့ံ။ သီတာ၊ စိုန်ဝိုဟ် ဂံက်ရ။ အန္တရဋ္ဌကော။ ဝ်အခါကာလ မွံဗ္ဘတ်ဗွတ် ဒွာံတဲ့ ပ္ဒဲအကြာဂိတုမ်, ဂိတုဖဝ်ရဂိုန်။ ဟိမပါတသမယော၊ အခိဝ်အခါ လတိုပ်စေ့ရောဝ်။ ဘူမိ၊ ဝ်တိ။ ဂေါကဏ္ဏကဟတာ၊ ဝ်တိကလော်က့်က့် အကြာဇိုဝ်ဂ့် မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်လဝ်။ (ဝါ) ဝ်ဒလကောက်က် အကြာဇိုဝ်ဂ့် မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်လဝ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ ခရာ၊ စိုန်သ္ဂာတ်မြဟ်ရ။ ပဏ္ဏာသန္ဌာရော၊ ဝ်သ္ဂာလးတူးဆု။ တနုကော၊ စိုန်ကြိတ်ရ။ ရုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတံ့ဆု။ ပတ္တာနိ၊ ဝ်တူး ဂမ့်ဝိုဝ်။ ဝိရဠာနိ၊ စိုန်မကြိအောန်တ်အိုတ်ရ။ ကာသာယာနိ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ဖျောန်လဝ် နကိုဉာ်ဗ္ဘိုတ်ဗူးအိုတ်။ ဝတ္ထာနိ၊ ဝ်ယာတ်သ္ဂာဂမ့်ဝိုဝ်။ သီတာနိ၊ စိုန်ဂံက်တ်အိုတ်ရ။ သီတော၊ ဧံမဂံက်။ ဝေရမ္ဘော၊ ဧံမတုပ်ကျောံကျာဝေရမ္ဘ။ ဝါတော စ၊ ဝ်ကျာ မပိုက်ကွဝ်နူ ဒိုဟ်ပန်ကိုလေဝ်။ ဝါယတိ၊ ပ္ဒံပိုက်ကွဝ်ရ။ ။[တ္ကံဇော်ပန်ဂ့် စိုကိုဂွံညာတ်ကေတ် တ္ဘာသ္ဒက့် ကျာမပိုက်ကွဝ် ပ္ဒဲအာကာသ မသ္ဒဝ်လောန်ဂ့် စံက်ဂးကော် ကျာဝေရမ္ဘ–ရ။ (သံယုတ်ဋ္ဌ၊ ဒု၊(၁၉၂)ဝေရမ္ဘသုတ်) ပ္ဒဲဝွံတုန် ကျာမပိုက်ကွဝ်နူဒိုဟ်ပန် မတုပ်ကျောံ ကျာဝေရမ္ဘဂ့်ရောဝ်]။ ။ အထ စ ပန၊ သိုကိုဒ့်တ်သာ်ဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲ။ "ဓ္ဓံ ကုမာရ။ ။(ပ)။ ။ အညတရောတိ၊ ဓ္ဓံ ကုမာရ။ ။(ပ)။ ။ အညတရော" ရုဂ့်ဒ။ ဓ္ဓံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်တွံရ။ ။

ကုမာရ၊ ယွံကောန်သွိဝ်။ တေန ဟိ၊ ယဝ်ဒ့်သာ်ဂ့်မွး။ (ဝါ) ဟိုတ်တ္ဘအဲ ပတိုန်ဒုဟ် ပ္ဒဲဂလာန်အဲ မပ္ဆံကို "သုခမသယိတ္ထံ"ဂ့်။ ဓ္ဓတ္ထ၊ ပ္ဒဲဂလာန်မွး မပ္ဆံကိုသုခမသယိတ္ထံဝွံ။ [စပ်ကျောံဂလာန်ဝွံ မိက်သွး]။ ။ တံ ဓ္ဓ၀၊ နဲတ္ဘအဲဟောဝ်။ ပဋိပုစ္ဆိသာမိ၊ ကြက် ကလေဝ်သ္ဂာန်ရ။ အတ္ထော၊ ဝ်သဘ်အရထ အဲမဂပ်ဝ်သ္ဂာန်။ ယထာ၊ ယြဲပွဲအာကာရမွဲ။ (ဝါ) ယြဲနနယ်မွဲ။ ဗျာကရောန္တသ၊ ဧံမသ့်။ တေ၊ ကုတ္ဘအဲ။ ခမေယျ။ ဂဇ္ဘသ္ဒိုက်မ့်ိုက်ရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဘကိုက္ဆိုဒ့် ပွမသ္ဒိုက်မ့်ိုက်ရ။ ။[မွဲနယ်– တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဘအဲ။ စိတ္တေ၊ ပ္ဒဲစိုတ်။ ခမေယျ၊ ဂဇ္ဘ]။ ။ တထာ၊ ဗွဲအာကာရမသ္ဒိုက်မ့်ိုက်ဂ့်။ နံ၊ နဲသဘ်အရထအဲ မဂပ်ဝ်သ္ဂာန်ဂ့်။ တွံ၊ ဝ်တ္ဘအဲ။ ဗျာကရေယျာသိ၊ ဩဝ်...သ့်ညိ။ ။[တ္ဘအဲ ဗိုဒးစိုတ်ဂ့် သ့်ညိ မိက်သွး]။ ။ ကုမာရ၊ ယွံ။ တံ၊ နဲဂလာန်အဲမဂပ်ဝ်သွးဂ့်။ တွံ၊ ဝ်။ ကိံ မညထ၊ ပသာ်မထေဝ်တ်ရော။ ကွမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဂဟပတိဿ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကိုသမ္ဂေဟ် တ္ဘသ့ိုကို။ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန်သမ္ဂေဟ် တ္ဘသ့ိုကို။ ကူဋာဂါရံ၊ ဝ်သ့ိုမဂပ်ဝ်ဗွပ်လဝ်အထောင်ဋ္ဌဂြိုဝ်ဝဝ်။ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ၊ ဝ်မဂပ်ဝ်လံက်လေတ် ပ္ဒဲအပ္ဒဲ, မဂပ်ဝ် လံက်လေတ်ပ္ဒဲမုး။ နိဝါတံ၊ ဝ်ကျာဟွံပိုက်။ ဖုသိတဂ္ဂဠံ၊ ဝ်မွံကိုသ္ဒတြိုဝ် မဂပ်ဝ်ဗစိပ်လဝ်။ ဝိဟိတဝါတပါနံ၊ ဝ်မွံကိုဇ္ဈဝ်ကျာ မဂပ်ဝ်ကွာတ်လဝ်။ အဿ၊ ဂဇ္ဘဒ့်ရ။ ။[အဿ– ပ္ဒဲကွဓဿရောဝ်]။ ။

တတြ၊ ပ္ဒဲသို့ မဂပ်ဝ်ဗွပ်လဝ်အထောင်ဋ္ဌဂြိုဝ်ဝဝ်ဂ့်။ ဂေါနကတ္ထကော၊ ဧံမဂပ်ဝ်လးလဝ်

နကိုဒေါဇာလမ်ွက်ဇှော် မှုံကိုသော်ဇမ်ိုင်ဗွတ်ပန်လွျဟ်ကို။ ။[ဂေါနက= ခေါဇာလမ်ွက်ဇှော်+အတ္ထတော၊ ဧံမဂပ်ဝ်လးလဝ်] ။ ။ ပဋိကတ္ထကော၊ ဧံမဂပ်ဝ်လးလဝ် နကို ယာတ်လးသော်သတ်သ်ဗုကို။ ပဋလိကတ္တကော၊ ဧံမဂပ်ဝ်လးလဝ် နကိုယာတ်လး သော်သတ် မဂပ်ဝ်ဂို ဥ္စာတ်လဝ်ပ်အလုံအိုသီ။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏော၊ ဧံမဂပ်ဝ် လးလဝ် နကိုယာတ်ပရဲ မတုံတ် နကိုစွာံသတ် မှုံယွျကဒလီ။ ။[ဧံ့ဝွံ သတ်ဖိုင်ပန် နွံပွဲဥတ္တရာပထဇူးပိုဒ်ရောင်။ က–လီ၊ ဧံ့မှုံယွျကဒလီ+မိဂ= ဧံ့မတုံတ် နကိုစွာံသတ်+ ပဝရ=ဧံ့မပြ်+ပစ္စတ္ထရဏ=ဧံ့မဂပ်ဝ်လးလဝ်နကိုယာတ်] ။ သဥတ္တရစ္ဆဒေါ၊ ဧံ့မန့် မွဲဟာန်ကုံ ယာတ်လးသတိက် မဧ့ဂဲဇ္ဂေတ်။ ဥဘတောလောဟိတကူပမာနော၊ ဧံ့မှုံ့ ကိုဂို့ဖိုင်, ဂို့ကျိုပ်စါမ မဧ့ဂဲဇ္ဂေတ် ပွဲတမ်ဖိုင်ကျိုပ်သတိက်။ ။[ဥဘတော=ပွဲစါလွဉ်+ လောဟိတက= ဧံ့မဧ့ဂဲဇ္ဂေတ်+ဥပမာန= ဧံ့မှုံကိုဂို့ဖိုင်ဂို့ကျိုပ်]။ ။ ပလ္လင်္ကော်၊ ဥ ခါတ်တိက်။ အဿ၊ ဂဇ္ဈမှုံတ်ရ။ ။

ဓုတ္ထ၊ ပွဲအပွဲသိုဝ်ံ။ တေလပ္ပဒီပေါ စ၊ ဥပ္ပတ်ကွေဥသ္ဆကို။ ဇျာယေထ၊ ဂဇ္ဈးတွးတ်ရ။ စတသော၊ ဧံ့မန့်ပန်အိုတ်။ မနာပါ၊ ဧံ့မလေပ်ဇှော်ပ္ပဝ်ကို ဂ့ံစိုတ်အိုတ်။ ပဇာပတိ ယော စ၊ ဥသမ္ဘာဂမ္ဒိုင်ကို။ မနာပေန၊ နပ္ပမက္ကောန်ဓိုတ် မလေပ်ဇှော်ပ္ပဝ်ကို်ဂ့ံစိုတ်။ ပစ္စုပဋ္ဌိ တာ၊ ဥမက္ကောန်ဓိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ အဿု၊ ဂဇ္ဈန့်အိုတ်ရ။ ကုမာရ၊ ယွံကောန်သွိင်။ တံ၊ နှ် ဂလာန်အဲမဂပ်ဝ်သွးဂ့်။ တွံ၊ ဥ။ ကိ မညသိ၊ ရော။ သော၊ ဥသမ္ဒေဟ်ကို ကောန် သမ္ဒေဟ်ဂ့်။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ သယေယျ ဝါ၊ ဂဇ္ဈဂွံတိက်တ်ဟာ။ နော သယေယျ ဝါ၊ ဂဇ္ဈဟွံဂွံတိက်တ်ဟာ။ ဓုတ္ထ၊ ပွဲပြသွာအဲ မဂပ်ဝ်သွာန်ဝွံ။ ကထံ ဝါ၊ မူရ နှ်မွဲကိုလေဝ်။ တေ၊ ဒဒက်။ မတိ၊ ဥလညာတ်။ ဟောတိ၊ ပုံန့်ရော။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သော၊ ဥသမ္ဒေဟ်ကိုကောန်သမ္ဒေဟ်ဂ့်။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ သယေယျ။ ဂဇ္ဈဂွံတိက်တ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဥသမ္ဒေဟ်ကို ကောန်သမ္ဒေဟ်ဂ့်။ အညတရော၊ ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ကုမာရ၊ ယွံ။ တံ၊ နှ်။ ကိ မညသိ၊ ရော။ ။[အနိယမဝါကျ မပ္ပံကိုယေဟိဂ့် ဒးကိုက္ခာရ]။ ။ သော၊ ဥသမ္ဒေဟ်ကိုကောန်သမ္ဒေဟ်ဂ့်။ ရာဂဇေဟိ၊ ဧံ့မက္ခိုန့် ဟိုတ်နူရာဂအိုတ်။ ယေဟိ ပရိဠာဟေဟိ၊ ယြုမိန်ပွမက္ခက္ခာန်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ယြုမိန်ပွတ် ဂမ္ဘဂမ္ဒိုင်။ ပရိဠုယ္ဟမာနော၊ ဥမဂပ်ဝ်တူ။ (ဝါ) ဥမ္ဒးဒုင်တူ။ ဟုတွာ၊ တုံ။ ဒုက္ခံ၊ ဗွဲဒဒိုက်။ သယေယျ။ ဂဇ္ဈဂွံတိက်တ်ရ။ တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကိုသမ္ဒေဟ်တ္ဘသိုကို။ တဿ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန်သမ္ဒေဟ်တ္ဘသိုကို။ ကာယိကာ ဝါ၊ ဧံ့မက္ခိုန့် မလေပ်ကိုဂရံက်ဂရောင် ဒွေတ်ဗက်လွေင်ပဥ္စဒွါရတုံ ဂကောံဝိညာဏ် မက္ခိုန့်။ [ကာယ= ဂကောံဝိညာဏ်+ ဣက= ဧံ့မလေပ်ကိုဂရံက်ဂရောင်]။ ။ စေတသိကာ ဝါ၊ ဧံ့မက္ခိုန့် မလေပ်ကိုဂရံက်ဂရောင် မနောဒွါရ။ (ဝါ) ဧံ့မက္ခိုန့် မနိဿဲပွဲမနောဒွါရိ

ကစိုတ်။ ရာဂဇာ၊ ဧံ့။ တေ ပရိဇ္ဇာဟာ၊ ငါပွမက္ဂ်ကွာန်ဂမ္ဘီငါ်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ အပိန္၊ ဂဗ္ဘဒ့် တ်မာန်အိုတ်ဟာ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ ဂဗ္ဘဒ့်မာန် အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ဒီရ။ ။

ကုမာရ၊ ယွံ။ သော ဂဟပတိ ဝါ၊ ငါ။ သော ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ ငါ။ ရာဂဇေဟိ၊ ဧံ့။ ယေဟိ ပရိဇ္ဇာဟေဟိ၊ ယြေမိန်။ ။(ပ)။ ။ သယေယျ။ ဂဗ္ဘ။ တေသံ ပရိဇ္ဇာ ဟာနံ၊ နွ်ပွက္ဂ်ကွာန်ဂမ္ဘီငါ်ဂ့်။ ဇနကော၊ ဧံ့မလေပ်ကိုက္ဂ်ီဒ့်။ သော ရာဂေါ၊ နွ်ရာဂ မတုပ်ကေုံရာဂသမ္ပေဟ်ဂ့်။ (ဝါ) ငါ။ တထာဂတဿ၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်။ ပဟီနော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါတဲ့ရ။ ။[မွဲနယ်–သော ရာဂေါ၊ ငါ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ စိတ္တ သန္တာနတော၊ နူလွေင်စိုတ်။ ပဟီနော၊ စိုန်ပါစူးတဲ့ရ။ ဥစ္ဆိန္နမူလော၊ စိုန်မှံုကိုရိုဟ်ကွက် အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ မဂပ်ဝ်ကုတ်ထပိုတ် နကိုသွ်အရဟာတ္တမဂ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မှံုကိုလွေင်စိုတ် ဒ့ဘဲဒတန်မဂပ်ဝ်သွလဝ် ညံင်ရဒ့ဘဲတိ မကောင်နွံကိုတုံတာရ။ တာလာဝတ္ထုကတော၊ စိုန် မဂပ်ဝ်သွ ညံင်ရဂိုတုံတာ ကံမပိုတ်အာတဲ့ ဟွံမွဲကိုပွမက္ဂ်ီဒ့် မပ်ံကိုတူးသတ်ရ။ အနဘာ ဝံကတော၊ စိုန်မဂပ်ဝ်သွ ညံင်ဟွံက္ဂ်ီဒ့် မွဲလော့်ပွန်ရ။ အာယတိ၊ ပွဲကာလက်ြ။ အနုပ္ပါဒ ဓမ္မော၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုသဘ် ပွမဒ့်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့် မပါဂစိုတ်ကေ့ံ ရာဂတဲ့ဂ့်ရ။ အဟံ၊ ငအဲ။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ အသယိတ္ထ၊ စိုန်ဂွံတိက်သတင်တ်ရ။ ။ (ပ)။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ။

> **[ဂါထာ]** ပရိနိဗ္ဗုတော၊ တ်ဦဂ့်ဒ မပလိုတ်လလံကေ့ံ ဗွဲပွမပလိုတ် လလံကေ့ံ ကိလေသအလုံအိုသီ။ သီတိဘူတော၊ တ်ဦဂ့်ဒ မအာစိုပ် ပွမ စိုဟ်လလံ ဟွံမွဲကိုကိလေသ။ နိရုပဓိ၊ တ်ဦဂ့်ဒ ဟွံမွဲကိုဥပဓိ မတွံဂး ကိလေ သ။ ယော ဗြာဟ္မ ဏော၊ ယြေင်ပူဂိုလ်တ်အရုန် မကိုပါကေ့ံ ပွသရုံပါပ်မွဲ။ ကာမေသု၊ ပွဲဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမဂမ္ဘီင်။ နွ လိမွတိ၊ ပ္ဒံဟွံလံက် လေတ်တ နကိုကလိခ္ဒက် တဏှာဒိဋ္ဌရ။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ ငါပူဂိုလ် တ်အရုန် မကိုပါကေ့ံ ပွသရုံပါပ်ဂ့်။ (ဝါ) ငါပူဂိုလ်တ်အရုန် မန့်တ မပ်ံကို ပရိနိဗ္ဗုတ, သီတိဘူတဂ့်။ ဝေ၊ ဗွဲစွတ်ခ္ဂကန်။ သဗ္ဗဒါ၊ ပွဲကာလအလုံ အိုသီ။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ သေတိ၊ ပ္ဒံဂွံတိက် သတင်တ်ရ။ ။

သော ဗြာဟ္မဏော၊ ငါ။ သဗ္ဗာ၊ ဧံ့မန့်အလုံအိုသီအိုတ်။ အာသတ္တိယော၊ နွ်တဏှာ မလေပ်ထွေန်စပ် ပွဲအာရီ မသုနွ်ဂမ္ဘီင်။ ဆေတ္တာ၊ ကုတ်ထပိုတ်ကေ့ံတဲ့။ ဟဒယေ၊ ပွဲဂံ့ သြိုဟ်။ ဒရံ၊ နွ်ဂမ်္ဂကိလေသ။ ဝိနေယျ၊ ပလိုတ်လလံကေ့ံတဲ့။ စေတသော၊ ဒဒက်တ ကိုစိုတ်။ သန္တိ၊ နွ်ပွမလလံကေ့ံ ကိလေသ။ ။[မွဲနယ်–စေတသော၊ နကိုစိုတ်။ သန္တိ၊ နွ်နိဗ္ဗာန် အရာမလလံကေ့ံ ကိလေသ]။ ။ ပပ္ပယျ၊ အာစိုပ်တဲ့။ ဥပသင်္ကော၊ သီမ

ကိုဓိုဟ်လလံ။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ သေတိ၊ ပုံ။ ကြတိ၊ ရဲသင်္ဘဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ဒေဝဒူတသုတ်

၃၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒေဝဒူတာနိ၊ ဝ်ညးမတုပ် ကျောံကလုတ်သွိင်ယိုဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဝ်ကလုတ် မထေက်ကိုပတော့ဂလာန် မတုပ်ကျောံဒေဝတ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဝ်ကလုတ် ဝိသုဒ္ဓိဒေဝတ်, ဗြို့, တ္ဂအရှန်ဂမ္ဂိုင်။ ကြမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ္ဂိုင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဝ်ညးလွိုး်။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ (ဝါ) နကိုကာယဒွါရ။ ဒုစ္စရိတံ၊ နဲဒုစရိုတ်အကုသိုလ်။ စရတိ၊ ပွံဒွေတ်ရ။ ဝါစာယ၊ နကိုသွဲန်ပါင်။ (ဝါ) နကိုဝစီဒွါရ။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ (ဝါ) နကိုမနောဒွါရ။ ။(ပ) သော၊ ဝ်ညးဂ့်။ ။(ပ)။ ။ စရိတ္တာ၊ ဒွေတ်တဲု။ ။(ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပွံဒးကွ်ါဒ့်ရ။ [ကလေင်ရံင် ဓ္ကကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၄၃)တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တမေနံ၊ နဲ ညးမအာစိုပ်နရက်ဂ့်။ နိရယပါလာ၊ ဝ်ပွင်နရက်ဂမ္ဂိုင်။ နာနာဗာဟာသု၊ ပွဲတွိုတဲတ္ဂဟ် ဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ဂဟေတွာ၊ ရပ်ကေတ်တဲု။ ယမဿ၊ ဧံမွံယွဲယမ။ (ဝါ) ဧံမွံယွဲယမ ဟိုတ်ဒဒ့်မလေပ်ကိုဂွံသတိ စီရေင်စွတ်သမ္ဘိကိုသတ္တံ ပွဲပွကုသိုလ်ဇကု ပ္တိတ်ဇြဟတ်ဆန် စန်လဝ်။ ရညော၊ နဲသွိင်ပြိုတ်တ္ဂလွိမာန်။ ဒဿန္တိ၊ ပုံကိုညာတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံထွး အိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဒဿန္တိ၊ ပုံ–ဂ့်တုန်။ ။

ဒေဝ၊ ယွံသွိင်ဇော်။ အယံ ပုရိသော၊ ဝ်တြုံဝွံ။ အမတ္တေယျော၊ ညးမရေင်တ္ဂုင် ဒတဲုဖိုမိဟွံသေင်။ (ဝါ) ညးမမှာဒုဟ် ဓဇန်ပွဲမိရောင်။ ။[မာတု+ဏေယျ။ မာတု ဟိတော မတ္တေယျော၊ နု မတ္တေတ္တယျော]။ ။ အပေတ္တေယျော၊ ညးမရေင်တ္ဂုင် ဒတဲုဖိုမဟွံသေင်။ (ဝါ) ညးမမှာဒုဟ် ဓဇန်ပွဲမရောင်။ အသာမညော၊ ညးမရေင်တ္ဂုင် ဒတဲုဖိုတ္ဂအရှန် မကိုလလံကျဲ ပွသရုံပါပ်ဟွံသေင်။ (ဝါ) ညးမမှာ။ ။[သမဏ+ဏျ] အဗြာဟ္မညော၊ ညးမရေင်တ္ဂုင်ဒတဲုဖိုတ္ဂအရှန် မကိုပါကျဲပွသရုံပါပ်ဟွံသေင်။ (ဝါ) ညးမမှာ။ ။[ဗြာဟ္မဏ+ဏျ]။ ။ ကုလေ၊ ပွဲဂကူ။ နု ဇေဋ္ဌပစာယီ၊ ညးမလေပ်သွ ရှေ်သေ့ညးဇော်ဟွံသေင်။ ဒဇေါ၊ ဝ်သွိင်ဇော်။ ကြမဿ၊ ကုတြုံဝွံ။ ဒဏ္ဍံ၊ နဲဒုဟ်ဒဏ်။ ပဏ္ဍေတု၊ သြဝ်...ဖျံညိ။ ကြတိ၊ သင်္ဘံ ဂရင်ပ်တိတဲု။ ဒဿန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တမေနံ၊ နဲတြုံဂ့်။ ယမော၊ ဧံမွံယွဲယမ။ ရာဇာ၊ ဝ်သွိင်။ ပဌမံ၊ ဧံမဒ့်ကိုပ်ကွာ။ ဒေဝဒူတံ၊ နဲကလုတ်သွိင်ယီ။ (ဝါ) နဲဟိုတ်ကလုတ်သွိင်ယီ။ သမနုယုဇ္ဇတိ၊ ပွံသွာန်စွီစွတ် ညံင်ဂွံကိုသွပ်ရ။ ။(ပွဲအရာသွာန်ဂ့် ကိုဒွေတ်ဗက် ဒွေတ်ဝတ်ဒးဒွေတ် လုတ်တဲု သွာန်စွီစွတ်ရ)။ ။ သမနုဂါဟတိ၊ ပွံဂွံက်သွာန်တ လညာတ်ဟွံကိုပြံင်လှဲ

ကိုဗိုန်ဗတ်ရ။ သမနုဘာသတိ၊ ပုံသွာန် ညဉ်သဘ်ဟိုတ် ယုတ္တိသုံ ဂွံမံက်ဂတဝ်ရ။ “အမ္အော ပုရိသ၊ ယွံ။ တွံ၊ ငဴတ္ဘအဲ။ မနုသ္သေသု၊ ပွဲမွိဟ်ဂမ္ဒါငဴ။ ပဌမံ၊ ဧုံမန်ကိုပ်က္စာ။ ဒေဝဒူတံ၊ နဴကလုတ်သွိငဴယီ။ ပါတုဘူတံ၊ နဴမက္ခိုဒ့် ပြာကတ်။ နဴ အဒ္ဒသ၊ စိုန်ဟွံညာတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သမနုယုဉ္ဇတိ၊ ပုံ့။ သမနုဂါဟတိ၊ ပုံ့။ သမနုဘာသတိ၊ ပုံ့။ နဴ အဒ္ဒသံ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဘီပိုန် စိုန်ဟွံကေဝ်ညာတ်ရ”။ ကျတိ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ သော၊ ငဴတြုံဂ့်။ အာဟ၊ စိုန်သွဟ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ ပုံသွာန်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာဟ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ။

အမ္အော ပုရိသ၊ ယွံ။ တွံ၊ ငဴ။ မနုသ္သေသု၊ ပွဲမွိဟ်ဂမ္ဒါငဴ။ ဇာတိယာ၊ နပွမသ္မးဂုံဂဝ် နူဂဝ်ဂ်မိ။ (ဝါ) ပတ္တံနူအခိဝ်သ္မးဂုံဂဝ် နူဂဝ်ဂ်မိတုဲ။ အာသီတိကံ ဝါ၊ ဧုံမုံကိုအဝဲ ဒွာံစ့ော် သွာံကို။ နာဝုတိကံ ဝါ၊ ဧုံမုံကိုအဝဲ ဒွိတ်စ့ော်သွာံကို။ ဝဿဝတိကံ ဝါ၊ ဧုံမုံကိုအဝဲ မွဲကွံသွာံကို။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဧုံမဗျုအိုဟ်တြေံ့။ ဂေါပနသိဝင်္ကံ၊ ဧုံမဒုံက်တ ညဉ်ရဇအိုအ် မဒုံက်။ ဘောဂ်ံ၊ ဧုံဒဂိုဂ်ကုန်လောန်။ (ဝါ) ဧုံမုံကိုဇကု မဒုံက်တ ပွဲဂိုဂ် ညဉ်မဂပ်ဝ်ဝဴး ပကဝ်လဝ်။ ဒဏ္ဍပရာယဏံ၊ ဧုံမုံကိုဗ္ဒာဲဒ္ဒာဲ လေံဒစုန်။ ပဝေဓမာနံ၊ သီမဇတဝ်။ ဂ္ဂစ္ဆန္တံ့၊ ဧုံမအာတ်ဒွံင်။ အာတုရံ၊ ဧုံမဗျုဧျောင်စိုတ်တ်။ ဂတယောဗ္ဓနံ၊ ဧုံမုံကိုဒဒ့်ညးအဝဲ ဧျောတ် ကလိလောန်အာတုဲ။ ။[ယုဝ+ဏ။ ရေင်ကိုန၊ ယုဝဿ ဘာဝေါ ယောဗ္ဓနံ] (ဝါ) ဧုံမုံကိုအဝဲပဌမ, ဒုတိယ ကလိလောန်အာတုဲ။ ခဏ္ဍဒန္တံ့၊ ဧုံမုံကိုဒ့ေက်ပြဟ်။ ပလိတကေသံ၊ ဧုံမုံကိုသော်မဗုတ်။ ဝိလူနံ၊ ဧုံမုံကိုက္ခိုပ် မတ္ဂါတ်တ ညဉ်ရမဂပ်ဝ် ပိုက်လဝ်သော်။ ခလ္လိတသိရံ၊ ဧုံမုံကိုက္ခိုပ်မတ္ဂါတ်တ်မဂ့ိုင် ညဉ်ရစ္စကိတ်ဗပိုတ်လဝ် သော်အလုံအိုသီ။ ဝလိတံ၊ ဧုံမုံကိုစ္ဆံ မဒညောအ် မက္ခိုဒ့်အလုံဇကုမွဲ။ တိလကာဟ တဂတံ၊ ဧုံမုံကိုဇကု မဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်ဒွံင် အရံင်မဧုံက်ဗု, လမ်ဓက်။ ။[တိလက= မဧုံက်ဒွံင်ဗု, မဧုံက်ဒွံင်လမ်ဓက် အိက်ရဲ့, မလွန်+အာဟတ=ဧုံမဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်ဒွံင်+ဂတ္တ= ဇကု]။ ။ ကျတ္ထိ ဝါ၊ နဴမိနော်ဗျုကို။ ပုရိသံ ဝါ၊ နဴအပါနော်ဗျုကို။ နဴ အဒ္ဒသ၊ စိုန်ဟွံကေဝ်ညာတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်သွာန်ရ။ အဒ္ဒသံ ဘန္တေ၊ ယွံ...တ္ဘီပိုန် စိုန်ကေဝ်ညာတ်ရ။ ကျတိ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ သော၊ ငဴတြုံဂ့်။ အာဟ၊ စိုန်သ့်ရ။ ။(ပ)။ အမ္အော ပုရိသ၊ ယွံ။ တဿ တေ၊ မိန်တ္ဘအဲဂ့်။ ဝိညုဿ၊ ဧုံမတိတ်။ မဟလ္လကဿ၊ ငဴညး အာယုက်မဇ္ဈော်။ သတေော၊ ဃောမဒ့်။ ဓုတံ၊ ငဴပွမချပ်တ မြဴသာ်ဝွံ။ နဴ အဟောသိ၊ စိုန်ဟွံကေဝ်ဒ့်ဟာ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ နဴ အဟောသိ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ အဟမ္ပိ၊ ငဴအဲကိုလေဝ်။ ဇရာဓမ္မော၊ ငဴမ္နုံသဘ်ပွမဗျု။ ဇရံ၊ နဴသဘ်ပွမဗျု။ အနတီတော၊ ငဴမကလိလောန်ဟွံ မာန်။ အမ္ပိ၊ ပုံဒ့်ရ။ ဟန္ဒ၊ ပွဲကာလလ္ဟုဟ်။ အဟံ၊ ငဴအဲ။ ကာယေန၊ နက်ိုကာယကို။ ဝါစာယ၊ နဴ–ကို။ မနသာ၊ နဴ–ကို။ ကလျာဏံ၊ နဴ်ပွကုသိုလ်။ ကရောမိ၊ ပုံ့ပွါရ။ ကျတိ၊ ငဴပွမချပ်တ မြဴသာ်ဝွံ။ နဴ အဟောသိ၊ စိုန်ဟွံကေဝ်ဒ့်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊

စိုန်သွာန်ရ။ နာသက္ခိသဲ ဘန္တေ၊ ယွံ...တ္ဒီပိုန် သွက်ဂွံဒ္ဒ်ကုသိုလ် သွဟ်အစောံဟွံမာန်ရ။ ပမာဒသဲ ဘန္တေ၊ ယွံ...တ္ဒီပိုန် ဝိုတ်ဒွံင်သတိရ။ ကျွတိ ၉ဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ၉သော၊ င်။ အာဟ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

အမ္ဒော ပုရိသ၊ ယွံ။ တွံ၊ င်။ ပမာဒတာယ၊ ဟိုတ်ဒဒ်္ဒ်မဝိုတ်သတိ။ ကာယေန၊ န–ကီ။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ န–ကီ။ ကလျာဏံ၊ နှ်။ န အကာသိ၊ စိုန်။ အမ္ဒော ပုရိသ၊ ယွံ။ တဋ္ဌ၊ ဗွဲစုတ်ဟောင်။ ပမတ္တံ၊ နှ်ညးမဝိုတ်သတိ။ ကရောန္တိ ယထာ၊ ညံင်ရ မသွ မကိုတ်ဒုဟ်အိုတ်ကီ။ တထာ၊ တုပ်။ တွံ၊ နှ်။ ကရိဿန္တိ၊ ကြက်သွ ကိုတ်ဒုဟ်အိုတ်ရ။ [ပွဲယထာ တံ–တံဂ့် အရထဟွံမွဲ]။ ။ တေ၊ ဒဒက်။ တံ ၉တံ ပါပကမ္မံ၊ နှ်ပွသရံ ပါပ်ဂ့်။ မာတရာ၊ မိန်မိ။ နေဝ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွဟွံသေင်။ ပိတရာ၊ မိန်မ။ နေဝ ကတံ၊ စိုန်။ ဘာတရာ၊ မိန်ကောဒေံ။ ။(ပ)။ ။ ဘဂိနိယာ၊ မိန်ဒေံဗြ်။ ။(ပ) မိတ္တာမစ္စေဟိ၊ မိန်မိသသဟာ,သ္ဂဲရဲဂမ္ဒိုင်။ ။[အမာ သဟ ဝတ္တန္တိ တတ္ထ တတ္ထ ကိစ္စေတိ အမစ္စာ၊ ပွဲသ္ဂဲရဲ ကိစ္စမက္ကိုဒ်္ဒ်မွဲစွံဂ့်ဂ့်]။ ။(ပ)။ ။ ဉာတိသာလောဟိတေဟိ၊ မိန်ညးမဆက်စပ်ဖျုန်ဆီ ကလောဒညာတ်ဂမ္ဒိုင်။ ။[လောဟိတေန သမ္မန္ဓာ သာလောဟိတာ]။ ။ (ဝါ) မိန်ညးကလောဒညာတ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝေဟိ၊ မိန်ဒေဝတ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ သမဏဗြာဟ္မဏောဟိ၊ မိန်ခမီ, ညးသပ္ပရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်။ နှ ကတံ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ဗွဲစုတ်တုန်။ တယာဝ၊ မိန်တ္ဒအဲဟောင်။ ၉တံ ပါပကမ္မံ၊ နှ်။ ကတံ၊ စိုန်။ တွံ ၉ဝ၊ င်တ္ဒအဲဟောင်။ ၉တဿ၊ ဒဒက်တကိုပွသရံပါပ်ဂ့်။ ဝိပါကံ၊ နှ်ဖိုး။ ပဋိသံဝေဒိဿသိ၊ ကြက်ဂွံဒုင်စသိုင်ရ။ ကျွတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်သွးရ။ ။

(ပ)။ ။ ဒေဝဒူတံ၊ နှ်။ သမနုယုဇ္ဇိတွာ၊ သွာန်စ္ဒီစုတ် ညံင်ဂွံကိုသွဟ်တဲုံ။ သမနုဂါဟိတွာ၊ ဂ့ံက်သွာန် သိုကိုလညာတ် ဟွံကိုပြုင်လှဲတဲုံ။ သမနုဘာသိတွာ၊ သွာန် ညံင် သဘ်ဟိုတ်ယုတ္တိဒျုံ ဂွံမံက်ဂတဝ်တဲုံ။ ဒုတိယံ၊ ဧံမရနုက်ကိုဓါ။ ။(ပ)။ ။ အမ္ဒော ပုရိသ၊ ယွံ။ တွံ၊ င်။ မနုသေသသု၊ ပွဲမ္ဒိုဟ်ဂမ္ဒိုင်။ အာဗာဓိကံ၊ ဧံဒယဲမဗာန်စပ်ဒွံင်။ ဒုက္ခိတံ၊ ဧံမ္ဒုံကိုဒဒိုက် မဒ်္ဒ်လောန်ကာဲ။ ။[ဒုက္ခံ သဗ္ဗာတံ ယသာတိ ဒုက္ခိတောာ]။ (ဝါ) ဧံမအာစိုပ်ဒဒိုက်။ ။[ဒုက္ခံ ကျတော ဂတော ပတ္တောတိ ဒုက္ခိတောာ]။ ။ ဗာဠ္ဟဂိလာနံ၊ ဧံမဂိယဲသ္ဂာတ်မြဟ်။ သကော၊ ဧံမဒ်္ဒ်ဒြပ်ဇကုဇကု။ မုတ္တကရီသေ၊ ပွဲတရ ဇော်တရသွတ်။ ပလိပန္ထံ၊ သိုမဂပ်ဝ်ကွံပပ်တ်။ သေမာနံ၊ ဧံမတိက်ဒွံင်။ အညေဟိ၊ မိန်ညးသ္ဘောင်ဂမ္ဒိုင်။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနံ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ကိုဒ္ဒိုက်ကွ်ိ။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်ထဓင်ကိုး။ အညေဟိ၊ မိန်။ သံဝေသိယမာနံ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ကိုတိက်။ ကျတ္ထိ ဝါ၊ နှ်ဗြကီ။ ပုရိသံ ဝါ၊ နှ်တြဲကီ။ နှ အဒ္ဒသ၊ စိုန်ဟွံညာတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ဗျာဓိဓမ္မော၊ င်မ္ဒုံသဘ် ပွမယဲ။ ဗျာဓီ၊ နှ်သဘ်ပွမယဲ။ အနတီတော၊ င်။ အမ္ဒိ၊ ပွံ။ (ပ)။ ။ ၉ကာဟမတံ ဝါ၊ ဧံမဒ်္ဒ်ချျိတ်အာတဲု ဂွံမွဲတဲုကီ။ ဒ္ဒီဟမတံ ဝါ၊ ဧံမဒ်္ဒ်ချျိတ်

အာတဲ့ ဂွံစါတဲ့ကို။ တီဟမတံ ဝါ၊ ဧံမချိုတ်အာတဲ့ ဂွံပိတဲ့ကို။ ဥဒ္ဒါမာတကံ ဝါ၊ ဧံမဒ့်ဇ္ဈချိုတ်အာတဲ့ ပွဲတဲ့ကြ် မပုတောင်မှံသွက်ကျာဟ်မွံ့။ ။[ကလေင်ရံင် ဓကကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၄၆၁)တေံညိ]။ ။ ဝိနီလကံ၊ ဧံမဒ့်ဇ္ဈ သင်္ကလမ်ဖက်ဂ္ဂါင် နှ့ရကိုသင်ဗုဗကေတ်တဲ့ မှံသွက်ကျာဟ်မွံ့ကို။ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ၊ ဧံမဒ့်ဇ္ဈ မှံကိုပတိုဟ် မဇ္ဈောဝ်ဓဇူတဲ့ မှံသွက် မကျာဟ်မွံ့ကို။ ။[ဝိသဒ္ဒမာနော ပုဗ္ဗော ယသာတိ ဝိပုဗ္ဗော၊ ကုစ္ဆိတော ဝိပုဗ္ဗော ဝိပုဗ္ဗကော၊ ဝိပုဗ္ဗကော ဟုတ္တာ ဇာတော ဝိပုဗ္ဗကဇာတော]။ ။ ကျတ္ထိ ဝါ၊ နံ–ကို။ ပုရိသံ ဝါ၊ နံ–ကို။ နှ အဒ္ဒသ၊ ဟာ။ ကျတိ၊ စိုန်။ အာဟ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

မရဏာဓမ္မော၊ ဉ်မှံသဘ် ပွမချိုတ်။ မရဏံ၊ နံသဘ် ပွမချိုတ်။ ။(ပ)။ ။ တုဏ္ဍီ၊ ဉ်မက္ခပ်သော့ံဒွံဉ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တမေနံ၊ နံတြုံဂ့်။ နိရယပါလာ၊ ဉ်။ ပဥ္စဝိဓဗန္ဓနံ နာမ၊ ဧံမှံဟ့ု ပွမဒက်ဂြေနံ မှံတွေဉ် မသုနိပြကာ။ ကာရဏံ၊ နံပွမပျဲပျံ။ ကရောန္တိ၊ ပွံသွအိုတ်ရ။ တတ္တံ၊ ဧံမကတ်လောန်။ အယောခိလံ၊ နံစရံင်ပသဲ မှံဟ့ုတ် တွာတ့ံတာ။ ဟတ္ထော၊ ပွဲလွတ်တဲပုင်။ ဂမေန္တိ၊ ပွံထပက်ဟ့ောပ်စုတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယသ္မိ၊ ဧံမရနုက်ကိုစါ။ ဟတ္ထော၊ ပွဲလွတ်တဲပါ။ ။(ပ)။ ။ ပါဒေ၊ ပွဲလွတ်ဖိုင်ပုင်။ (ပ)။ ။ မဇ္ဈေ၊ ဧံမဒ့်လ့ောဝ်။ ဥရသ္မိ၊ ပွဲသြိုဟ်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဉ်တြုံဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲနရက်ဂ့်။ ဒုက္ခာ၊ ဧံမဂပ်ဝ်အောင်ဒုင် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဖြိုင်ကို အောင်ဒုင်မာန်အိုတ်။ တိဗ္ဘာ၊ ဧံမတိုအိုတ်။ ခရာ၊ ဧံမကြုံင်မှိဟ်အိုတ်။ ကဋ္ဌကာ၊ ဧံမကောက်တ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမတုပ် ကော့ံရှ်မက္ကင်ရိင်အိုတ်။ ဝေဒနာ၊ နံဒုက္ခဝေဒနာ ဂမ့်ဂိုင်။ ဝေဒိယတိ၊ ပွံဒးဒုင်စသိုင်ရ။ စ၊ သ္သာင်နူဂ့်။ (ဝါ) တဲအာနူဂ့်။ ယာဝ၊ ယြဟ့ုတ် ကာလမွဲ။ တံ ပါပကမ်ဗံ၊ ဉ်ပွသရော့ပါပ်ဂ့်။ နှ ဗျန္တီဟောတိ၊ ပွံဟွံဒ့် မှံကိုလ့ိတ် အပိုင် အခြောမစ်စူးဏီရ။ ။[ဗျန္တ=ဝိ+အန္တ၊ ဝိဂတော အန္တော ယသ္သ ပါပကမ္မသ္သာတိ ဗျန္တံ၊ ကြုနူဂ့် ရေင်ကိုက္ကိတဲ့ ဒ့်ဗျန္တီဟောတိ–ရ။ သဒ္ဒနီတိ၊ သုတ်(၁၃၃၈)တေံ]။ ။ တာဝ၊ ဗုတ်ကာလဂ့်။ ကာလံ၊ နံပွမချိုတ်။ နှ ကရောတိ၊ ပွံဟွံသွရ။ ။(ပ)။ ။ သံဝေသေတွာ၊ ကိုတိက်တဲ့။ (ဝါ) ကိုတိက် ပွဲလ္ဘုဗလးတိပသဲ ကတ်ဒွံင်ဗြံင်ဝ်တဲ့။ ကဋ္ဌာရီဟိ၊ နကိုမဲဇ့ောဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) နကိုမဲဇ့ော် မှံဟ့ုတ်မွဲကရေက်ကိုသိုဂမ့်ဂိုင်။ တစ္ဆန္တိ၊ ပွံတော့်တ်အိုတ်ရ။ ။

(ပ)။ ။ ဥဒ္ဒံ ပါဒံ၊ နံမှံကိုဖိုင် ပွဲလ္ဘု။ ။[ဥဒ္ဒံ ပါဒေါ ယသ္သာတိ ဥဒ္ဒံပါဒေါ၊ တံ]။ အဓောသိရံ၊ နံမှံကိုကျိုပ် ပွဲသွဝ်။ ဂဟေတွာ၊ တံင်ရပ်လဝ်အိုတ်တဲ့။ ဝါသီဟိ၊ နကိုဝါစီ ဇ့ော် မှံဟ့ုတ်တွာကွာဧ့ေနဂမ့်ဂိုင်။ ရထေ၊ ပွဲကွိ။ (ဝါ) ပွဲကွိပ့ုတ် မဂိုဒွံင်ဖျဖျ်။ ယောဇေတွာ၊ ဗဂပ်တဲ့။ အာဒိတ္တာယ၊ ဧံမယးတွးတ် နကိုလျးအရံင်ပ့ုတ်။ ။[အဂ္ဂိဝဏ္ဏေန အာဒိပ့ုတိ ပဇ္ဇလတီတိ အာဒိတ္တာ]။ ။ သမ့ဇ္ဇလိတာယ၊ ဧံမယးတွးတ် နကိုသွပ့ုတ် ဗွဲပွိပွ။ ။[သမန္တတော ပဇ္ဇလတီတိ သမ့ဇ္ဇလိတာ]။ ။ သဇောတိဘူတာယ၊ ဧံမ

စိုန်ဒ့်တ်မွဲဟာန်ကျော် လျှးအရံင်ပွတ် မွဲအစပ်ဓဝ် ညံင်ရသ္ပွတ် လျှးပွတ် မဂေတ်ပူဒ့ံင်။ ဘူမိယာ၊ ပ္ဒဲဗလးတိ။ သာရေန္တိပိ၊ ပ္ဒံကြိပ်လေဝ် ကိုကြိပ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဗက်ဗဒ်လေဝ် ဗက်ဗဒ်အိုတ်ရ။ ပစ္စာသာရေန္တိပိ၊ ပ္ဒံကလေင်ကြိပ်လေဝ် ကိုကလေင်ကြိပ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံကလေင်တဲ့လေဝ် ဗက်ဗဒ်အိုတ်ရ။ ။[သော တတ္ထ ဒုက္ခာ။ ။(ပ)။ ။ ဗျန္တီ ဟောတိ ရဂွံ ဓမံက်ပေယျာလညိ]။ ။

မဟန္တံ၊ ဧံမဇ္ဈောလောန် ညံင်ရသို မစုတ်လဝ်အထောင့် မ့ုံကိုဘုံထပ်။ အာဒိတ္တံ၊ ဧံမယးတွးတ် နကိုလျှးအရံင်ပွတ်။ သမ္မဇ္ဇလိတံ၊ ဧံ။ သဇောတိဘူတံ၊ ဧံ။ အဂိါပဗ္ဗ တံ၊ နဲ်လ္တုဒ့ိုလ့ပွတ်။ အာရောပေန္တိပိ၊ ပ္ဒံတိုန်လေဝ် ကိုတိုန်အိုတ်ရ။ ဩရောပေန္တိပိ၊ ပ္ဒံ စ့ေလေဝ် ကိုစ့ေအိုတ်ရ။ တတ္တာယ၊ ဧံမက္တ်လောန်။ အာဒိတ္တာယ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ သဇောတိဘူတာယ၊ ဧံ။ လောဟကုမ္ဘိယာ၊ ပ္ဒဲထွဲပသဲဇ့ောဲ်။ ပက္ခိပန္တိ၊ ပ္ဒံက္ဘာ်ဖျံ အိုတ်ရ။ သော၊ ငဲ်တြံဲဂ့်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲထွဲပသဲဇ့ောဲ်ဂ့်။ ဖေဏ္ဍုဒ္ဒေဟကံ၊ သိုကိုထဓိုဟ် တိုန်ပြော်ပြော်။ ပစ္စမာနော၊ ယောမစိန်ဒ့ံင်။ သကိမ့ိ၊ မွဲဝါကိုလေဝ်။ ဥဒ္ဓံ၊ နဲ်လ္တု။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံမံက်တိုန်ကျင်ရ။ သကမ့ိ၊ လေဝ်။ အဓော၊ နဲ်သ္ပဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံဗ့ိုက်စ့ေရ။ သကိမ့ိ၊ လေဝ်။ တိရိယံ၊ နဲ်လံက်လ္ဒင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ မဟာနိရယော၊ ပ္ဒဲနရက်အဝိစိ ဇ့ောဲ်။ ပက္ခိပန္တိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဒံ။ သော မဟာနိရယော၊ ငဲ်နရက်အဝိစိဇ့ောဲ်ဂ့်။ (ဝါ) နဲ်။

> **[ဂါထာ]** စတုက္ကဏ္ဏော၊ စိုန်မ့ုံကိုပန်ကျင် ညံင်ရကဋ္ဌာပန်ကျင်ရ။ စတုဒ္ဒါရော၊ စိုန်မ့ုံကိုတြင်ပန်ပ့ော် အတိုင်ဒိုဟ်နွံပန်ရ။ ဝိဘတ္တော၊ တြင်ပန် လွဲ် စွံပ္ဍန်ညီသ္ပဟ်တဲ့ စိုန်ပါ်ပရအ်လဝ်တိဘျ်ရ။ ဘာဂတော၊ နဲ်ကောံ သတ် ဒးဒုင်နရက်ဂမ့ျိုင်။ ဌပေတွာ၊ စွံလဝ်မညီသာ လ္ဂျုတပ်တး ဂ့ံင်ကို တြင် တ္ဒဟ်ခြာတဲ့။ မိတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဓတ်ကွာတ်ပါ် စွံလဝ်နကိုကံသတ္တံ သဘ် တုပ်သ္ပဟ်ရ။ အယောပါကာရပရိယန္တော၊ စိုန်မ့ုံကိုအပိုင်အခြာ ဇာ နှိုက် မတွံဂး ကွာင်ပသဲရ။ အယသာ၊ နကိုပသဲဂတော့် မ့ုံဒ့ြိတ်ယောဇနာ။ ပဋိကုဇ္ဇိတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကြောပ်ဗ္ဒန်လဝ်ရ။ ။

တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုနရက်အဝိစိဂ့်။ ဘူမိ၊ ငဲ်တိဗလး။ အယော မယာ၊ စိုန်တဲ့တ် နကိုပသဲရ။ တေဇသာ၊ ကျောံပွတ်ဇ့ောဲ် မတူလေင် ဗွဲပွိပ္ပ။ ယုတာ၊ စိုန်သ္ကီဒ့ံင်လ့ိန်တဲ့။ ဇလိတာ၊ သိုကိုမလျှးတွးမံင်ဖျ်ဖျ်။ သဗ္ဗဒါ၊ ပ္ဒဲ။ သမန္တာ၊ ပ္ဒဲပွိပ္ပ။ ယောဇနသတံ၊ စိုကို ကံ့ယောဇနာ။ ဖရိတ္တာ၊ ဗျာပ်အာတဲ့။ တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒံ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ [ကလေင်ရံင် ပေတဝတ္ထု(၄၈)၊ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌ(၃၀၅)၊ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ(၅၊ ၂၈၉)၊ သံကိစ္စဇာတ် မွဲဟာန်ကျော်သုတ်အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတံတဲ့ ကိုလဝ်အရထရောင်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဒံ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ဟိုတ်ကောင်ကွ်ိဒ့် ပ္ဒဲကိုပ်ကွာတုန်။ ယမသ၊ ဧံမ့ုံယ္ဂု

ယမ။ ရညော၊ ဒဂက်တ်ကိုသွိင်။ ဓုတံ၊ ငပွမချပ်တ်မြသ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်ကေင် ဒ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဟောသိ၊ ရောမ္ဂးဂ််တုန်။ ယေ၊ ယြဲင်ညးဂမ္ဒိုင်။ လောကေ၊ ပ္ဒဲ သတ္တလောက။ ပါပကာနိ၊ ဧံမယုတ်မာအိုတ်။ ကမ္မာနိ၊ နကေင်ကာ အကုသိုလ်ဂမ္ဒိုင်။ ကရောန္တိ၊ ပ္ဒံကျောန်အိုတ်ရ။ တေ၊ နဉးဂမ္ဒိုင်ဂ််။ ဓုဝရူပါ ဓုဝရူပါယ။ ဧံမွံုသဘ် ပွမ ဓဇန်လောန်ဝွံ။ ဝိဝိဓာ ဝိဝိဓာယ၊ ဧံမွံုတ္ဒေင်ပကာရတ္ဒဟ်ဟ်သာ်။ ကမ္မကာရဏာ ကမ္မ ကာရဏာယ၊ နကိုကေင်ကာ ပွမပ္ဒိုပ္ဒိုက်ပျဲပျုံ။ ကရီယန္တိ ကိရ ဘော၊ စံက်ဂး ဂပ်ဝ် ပ္ဒိုပ္ဒိုက်ပျဲပျုံကွံရောင်ယး။ ။[ယဝ်ရ ကရဓာတ်ဂ့် ဂိုင်ကေတ် ဒ္ဂိကမ္ဓကမ္ဂး မပ္ဆံကို ဓုဝရူပါဝိပိုဒ်ဂ့် ပဌမာဝိဘတ်ဟေင်ရောင်။ အရထကိရဂ့် ကလေင်ရံင် စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၃)တေံညိ]။ ။ အဟံ၊ င်။ မနုဿတ္တံ၊ နဒဒ့်မိုဟ်။ လဘေယျံ၊ ဂဇ္ဈကလိ ဂွံမွဂး။ အဟော ဝတ၊ ဩ...ခိုဟ်သန်ရ။ အရဟံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မသွေဘဲခြာနူ သွဘဲကိလေသ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ ဂြင်တီကေတ် ဓရ်အလုံအိုသို အလုိလုိဇကု ပွဲမ္ဒးရး။ တထာဂ တော၊ ငကျာ်တြဲ။ လောကေ၊ ပ္ဒဲသတ္တလိုက်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဂဇ္ဈက္ကိုဒ့်မွဂး။ အဟော ဝတ၊ ဩ...ခိုဟ်။ အဟံ၊ င်။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ နကျာ်တြဲဂ့်။ ပယိရုပါသေယျံ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရ ဂွံပြာပ် အာခစမွဂး။ အဟော ဝတ၊ ဩ...ခိုဟ်သန်ရ။ ။

သော ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲဂ့်။ မေ၊ ကုအဲ။ ဓမ္မံ၊ နဓရ်။ ဒေသေယျ စ၊ ဂဇ္ဈဂွံတွံလေဝ် ဂွံတွံရ။ အဟော ဝတ၊ ဩ...။ အဟံ၊ င်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ဒဂက်တ်ကိုကျာ်တြဲဂ့်။ ဓမ္မံ၊ နဴ။ အာဇာနေယျံ၊ ဂဇ္ဈတီလေဝ် ဂွံတီမွဂး။ အဟော ဝတ၊ ဩ...။ ကြတိ၊ ငပွမချပ် တ်မြသ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဟိုတ်မထေက်ကိုပတော့် ယဝ်ဒး သွးမွဂး။ အဟံ၊ င်။ တံ၊ နဴဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) နဒဒ့်စပ်ကို နရက်ဂ့်။ အညဿ၊ ဧံမသ္ဒါင်နူ အဲကျာ်။ သမဏသ ဝါ၊ ဒဂက်တ်ကိုခမီကို။ ဗြာဟ္မဏသ ဝါ၊ ဒဂက်တ်ကိုဗဗူး ညး သပ္ပရိဟ်ကို။ ဝစနံ၊ နဂလာန်။ သုတ္တာ၊ ဂွံမိင်ကေတ် မွဲကဆံင်တုဲ။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ န ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံတွံဟွံသေင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အပိစ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ ယံ၊ ပြဲဟိုတ်မွဲ။ မေ၊ မိန်။ သာမံ ယေဝ၊ အလိုလိုဇကုဟောင်။ ဉာတံ၊ စိုန်။ သာမံ ဓုဝ၊ ဟောင်။ ဒိဋ္ဌံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ဉာတ်ရ။ သာမံ ယေဝ၊ ဟောင်။ ဝိဒိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီ ဗွဲမပြာကတ်ရ။ တံ ဓုဝ၊ နဴဟိုတ် မဂပ်ဝ်တီ အလိုဇကုဂ့်ဟောင်။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

[ဂါထာ] ယေ မာဏဝါ၊ ပြဲင်သတ်ဂမ္ဒိုင်။ ဒေဝဒူတေဟိ၊ မိန် ကလုတ်သွိင်ယိ ညးဗျူ, ယဲ, ချိုတ် ပိပြကာဂမ္ဒိုင်။ စောဒိတာ၊ သိုကိုတွံ ထွးတ္ဂိုက်ဗြောန်လဝ်အိုတ်။ ပမဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဒံဝိုတ်ဒ့ဒ်သတိအိုတ်ရ။ နရာ၊ ဧံမဒ့် ပုထုဇန် ဗာလအိုတ်။ တေ မာဏဝါ၊ ငသတ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ဟီနကာယူပဂါ၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဂကောံသတ် မယုတ်မာအိုတ်။ (ဝါ) သိုကိုမအာစိုပ် အတ္တ ဘ ခန္ဓဇကု မယုတ်မာအိုတ်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်ဗ္ဘံတဲ့ မဂ္ဂိင်သွဲ့။ သောစန္တိ၊

ပုံဒးစံင်တူအိုတ်ရ။ ကွ၀၊ ပွဲလောကဝွံ။ သန္တော၊ ဧုံမလလံအာန္ဟ ကိလေ သ အလုံအိုသိုအိုတ်။ ယေ စ သပ္ပုရိသာ၊ ပြေင်ညး သပ္ပုရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်တုန်။ ဒေ၀ဒူတေဟိ၊ မိန်။ စောဒိတာ၊ င်မတွံထွး ဇ္ဈိက်ဇ္ဈောန်လ၀်ဂမ္ဒိုင်။ ဟုတွာ၊ ဒ်္ဂအိုတ်တဲ့။ (၀ါ) ဟိုတ်ပွမဒ်္ဂအိုတ်စိ။ အရိယ၀မ္မေ၊ ပွဲခရ်ညးသပ္ပုရိုဟ်အရီ။ ကုဒါစနံ၊ မူရ ကာလလိုလေ၀်။ န ပမဇ္ဈန္တိ၊ ပုံဟွံ၀ိုတ်အိုတ်ရ။ ။

တေ သပ္ပုရိသာ၊ င်ညးသပ္ပုရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်ဂ်ှ။ ဇာတိမရဏာသမ္ဘ၀ေ၊ ဧုံမဒ်္ဂဟိုတ် ပွမတန် ပဋိသန္ဓိ, ပွမချိုတ်။ ဥပါဒါနေ၊ ပွဲခရ်ဥပါဒါနိ်ပန်။ (၀ါ) ပွဲခရ်တဏှာဒိဋ္ဌိ မလေပ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်ဗိုန်ဇုံ။ ဘယံ၊ နိ်ဘဲမဖေက်ဂွံက်။ ဒိသွာ၊ ဂွံညာတ်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ အနုပါဒါ အနုပါဒါယ၊ ဟွံဂိုင်ကေတ်အာရီ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ် နက်ဥပါဒါနိ်ပန် တံတဲ့။ (၀ါ) ဟိုတ်။ ဇာတိမရဏာသခ်ယေ၊ ပွဲနိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကေ့ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ, ပွမချိုတ်။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ ပုံတိတ်ဗွးအိုတ်ရ။ ။

အပွမတ္တာ၊ ဧုံမဟဂွံ၀ိ၀ိင်အိုတ်။ တေ သပ္ပုရိသာ၊ င်ညးသပ္ပုရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်ဂ်ှ။ သုခိ နော၊ သိုမ့ုံကိုတသိုက် လောကုတ္တိုအိုတ်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတ္တာ၊ သိုကိုမ၀ိဟ်လလံ နပွမ လလံကေ့ ကိလေသအလုံအိုသို ပွဲအတ္တာဘ ဂတမတ်အိုတ်။ သဗ္ဗဝေရဘယာတီတာ၊ သိုကိုကလိလောန်ကေ့ ဘဲသွအလုံအိုသိုအိုတ်။ သဗ္ဗဒုက္ခံ၊ နဒဒိုက်၀ဉ်အိုသို။ ဥပစ္စဂုံ၊ စိုန်ကလိလောန်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အ၀ေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ဂ–စတုမဟာရာဇသုတ်

၃ဂ။ ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ ပက္ခသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပက်မံက်, ပက်စွေက်။ အဋ္ဌမိယံ၊ ပွဲတဲ့ဥပုဟ်စွာံ။ စတုန္နံ၊ ဧုံမဒ်္ဂပန်အိုတ်။ မဟာရာဇာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေ၀တ်ဇွော်ပန်ဂမ္ဒိုင်။ ပါရိသဇ္ဇာ၊ ဧုံမဒ်္ဂမွဲဟာန်ကျော် ပွီဗွိုင်ပရိသာတ်ဒေ၀တ်အိုတ်။ အမစ္စာ၊ ဒေ၀တ်ဇွော် မခစ ဇရေင်လွိုန်ဂမ္ဒိုင်။ ကွမံ လောကံ၊ နိ်ချုင်လိုက်ဝွံ။ အနုဝိစရန္တိ၊ ပုံဂေတ်ဂွေင် စမ် စတ်အိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ မိက်ဂွံတီတဲ့။ အနုဝိစရန္တိ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ကစ္စိ၊ ပသာ်ရော။ ဗဟူ၊ ဧုံဒမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ မနုဿာ၊ င်မွိဟ်ဂမ္ဒိုင်။ မနုဿေသု၊ ပွဲမွိဟ်ဂမ္ဒိုင်။ မတ္တေယျာ၊ င်မ ရေင်တ္ဒုင်ဒတဲ့ဖိုဳ မိဂမ္ဒိုင်။ ပေတ္တေယျာ၊ င်မရေင်တ္ဒုင်ဒတဲ့ဖိုဳ မဂမ္ဒိုင်။ သမညာ၊ င်–ခမီဂမ္ဒိုင်။ ဗြာဟ္မညာ၊ င်–တ္ဒအရှန်ဂမ္ဒိုင်။ ကုလေ၊ ပွဲဂကူ။ ဇေဋ္ဌပစာယိနော၊ င်မသွရှေ် သ့ေရဂ် ညးဇွော်ဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒ်္ဂအိုတ်ဟာ။ ဥပေါသထံ၊ နိ်သီလဥပုဟ်။ ဥပ၀သန္တိ၊ ပုံမင်မွဲအိုတ်ဟာ။ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုံဒ္ဂုဟ်ကွ်ိ မင်မွဲဥပုဟ် ဂ့ိင်ိင်ကိုဝါအိုတ်ဟာ။ ပုညာနိ၊ နိ်ကောင်ကာကုသိုလ် တ္ဒဟ်သ္ဘာင်ဂမ္ဒိုင်။ ကရောန္တိ၊ ပုံသွတ်အိုတ်ဟာ။ ကွတိ၊ မိက်ဂွံတီဟိုတ်ဝွံတဲ့။ အနုဝိစရန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ ပက္ခသ၊ ဒဒက်။ စာတုဒ္ဒသိ၊ ပွဲတဲ့ဥပုဟ် မရနုက်ကို စ့်ပန်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ပုတ္တာ၊ င်ကောန်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန္နရသေ၊ ဧံမရနုက်ကို့ စ့်သုန်တ့ဲ။ ဥပေါသထေ၊ ဧံမဒ့်ဥပုဟ်။ တဒဟု၊ ပ္ဒဲတ့ဲဂ့်။ စတ္တာရော၊ ဧံမဒ့်ပန်အိုတ်။ မဟာရာဇာ၊ င်သွိင်ဒေဝတ်ဇော်ဂမ္ဒိုင်။ သာမံစ္ဥဝ၊ ဟောင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အပ္ပကာ၊ ဧံမဒ့်အယာံမာတ် မအောန်အိုတ်။ မနုဿာ၊ င်မွိဟ်ဂမ္ဒိုင်။ (ပ)။ ။ ဇေဋ္ဌပစာယိနော၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ သစေ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရဒ့်အိုတ်မွး။ ဥပေါသထံ၊ န်။ သစေ ဥပဝသန္တိ၊ ပ္ဒံ။ သစေ ပဋိဇာဂရန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ပုညာနိ၊ န်–ဂမ္ဒိုင်။ သစေ ကရောန္တိ၊ ပ္ဒံ–မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ္ဥဝံ သန္တေသု၊ နကြိဒ့်သာ်ဝ်ံအိုတ်နေဝ်။ တမေနံ၊ န်ဟိုတ်ဂ့်။ စတ္တာရော၊ ဧံ။ မဟာရာဇာနော၊ င်။ သုဓမ္မာယ၊ ဧံမ့ုံယ့ုသုဓမ္မာ။ သဘာယ၊ ပ္ဒဲသဘင်ဒေဝတ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဇြပ်ကော်ံဓရီ။ သန္ဓိသိန္နာနံ၊ ဧံမကော်ံဂ့ံဒွံင်အိုတ်။ သန္ဓိပတိတာနံ၊ ဧံမစိုပ်ဂ့ျင်မွဲဂကော်ံအိုတ်။ တာဝတိ်သာနံ၊ ဧံမဒ့်ကောန်ဒေဝတ် ဘုံသွဝ်တာဝတိ်အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ကု–ဂမ္ဒိုင်။ အာရောစေန္တိ၊ ပ္ဒံဟိုထွးအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာရောစေန္တိ၊ တုန်။ မာရိသာ၊ ယွံ...ကောန်ဒေဝတ် မစာ်စ္ဒုးနူဒဒိုက်တံ။ အပ္ပကာ၊ ဧံ–အိုတ်။ မနုဿာ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ကရောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အာရောစေန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမဟိုထွးသာ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်မ္ဒိဟ် မက္ကောန်ပွကုသိုလ် မအောန်သာ်ဂ့်ရ။ တာဝတိ်သာ၊ ဧံမက္ကိုဒ့် ပ္ဒဲဘုံသွဝ်တာဝတိ်အိုတ်။ ဒေဝါ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ “ဘော၊ ယွံ...ကောန်ဒေဝတ်တံ။ ဒိဗ္ဗာ၊ ဧံမက္ကိုဒ့် ပ္ဒဲချုင်သွဝ်အိုတ်။ ကာယာ၊ င်ဂကော်ံဒေဝတ်ဂမ္ဒိုင်။ ပရိဟာယိဿန္တိ ဝတ၊ ကြက်လဟုတ်ယုတ်အိုတ်ကွံရောင်သွံ။ အသုရကာယာ၊ င်ဂကော်ံသတ် အပါ်ပန်ဂမ္ဒိုင်။ ပရိပူရိဿန္တိ ဝတ၊ ကြက်ဂ့ိုင် ပေင်တ်အိုတ်ကွံရောင်သွံ”။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အနတ္တမနာ၊ င်ဟွံမွဲကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ပီတိသောမနဿဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) င်ဟွံဒ့်တသိုက်စိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံဒ့်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်။ ဗဟူ၊ ဧံ–အိုတ်။ မနုဿာ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမဟိုထွးသာ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်ညးမက္ကောန်ပွကုသိုလ်ဂ့ိုင်သာ်ဂ့်ရ။ အတ္တာမနာ၊ င်မ့ုံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်ပီတိ သောမနဿဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) င်မိပ်မြဟ် အိုဟ်တ့ဂိုဟ်စိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ဟိုတ်ဝတ္ထု မကေင်ကွိုဒ့် ပ္ဒဲကိုပ်ကွာတုန်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဒိုင်။ ကွန္ဒော၊ ဧံမဒ့်သွိင် ဒေဝတ်ညးမဂွံအလိုအသီ။ သက္ကော၊ င်သွိင်အိန်။ တာဝတိ်သေ၊ ဧံမဒ့်ကောန်ဒေဝတ် ဘုံသွဝ်တာဝတိ်အိုတ်။ ဒေဝေ၊ န်–ဂမ္ဒိုင်။ အနုနယမာနော၊ နကြိဟိုထွးကိုတီနေဝ်။ တာယံ ဝေလာယံ၊ ပ္ဒဲအခိင်အခါ ဟိုထွးကိုတီဂ့်။ ကွမံ ဂါထံ၊ နဂါထာဝ်ံ။ အဘာသိ၊ စိုန်သွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဘာသိ၊ တုန်။ ။

[ဂါထာ] ယော နရော၊ ပြောင်ပူဂိုလ်မွဲ။ မာဒိသော၊ ငသွိင်အိန် ညံင်ရအဲ။ အသ၊ ဂဗ္ဘဒ္ဒိရ။ (ဝါ) မွး။ သော နရောပိ၊ ငညးမဒ္ဒိသွိင်အိန် ညံင်ရအဲဂ့်လေဝ်။ ။[မွဲနယ်– ယော နရော၊ ပြောင်။ မာဒိသော၊ ငသွိင်အိန် ညံင်ရအဲ။ အသ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံဒ့်မွး။ သော နရောပိ၊ ငညးမိက်ဂွံဒ့်သွိင်အိန် ညံင်ရအဲဂ့်လေဝ်]။ ။ ပက္ခသ၊ ဒဒက်တက်ိုပက်မံက်, ပက်စွေက်။ စာတုဒ္ဒသီ၊ လုက်တွဲဥပုဟ် မရနုက်ကိုစ့်ပန်တွဲကီ။ ပဉ္စဒသီ၊ လုက်တွဲဥပုဟ် မရနုက်ကိုစ့်သုန်တွဲကီ။ ။[အစ္စန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ မိတ္တာထေရီဂါထာ အဋ္ဌကထာ၊(၃၉)]။ ။ ပက္ခသ၊ ဒဒက်တက်ို။ ယာ အဋ္ဌမီ၊ ပြောင်တွဲဥပုဟ် မရနုက်ကိုဒ္ဌံတွဲမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ အဋ္ဌမီ စ၊ လုက်တွဲဥပုဟ်မရနုက်ကိုဒ္ဌံတွဲဂ့်ကီ။ ပါဠိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ လုက်ကာလအခိင် ဥပုဟ် မဂပ်ဝ်မင်တွဲဇမ္ဒိင်ကီ။ အဋ္ဌင်္သုသမာဂတံ၊ ဧံမဦိုက်ပေင်တ်ကျောံ အင်ဥပုဟ်ဒွံ မပ္ပံကိုပါဏာတိပါတ ဝေရမဏိဗွဲမွးရး။ ဥပေါသထံ၊ နဉပုဟ်။ ဥပဝသေယျ၊ ဂဗ္ဘထေက်ကိုမင်မွဲရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘဒးမင်မွဲရ။ ။[ဓုယျ ဝိဘတ် ချပ်အရထအရဟ ကိုအာဏတ္တိ]။ ။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဘာသိ၊ စိုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဓိုန်သွးသ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်။ ကျန္ဒေန၊ ဧံ။ သက္ကေန၊ မိန်။ သာ ဓုသာ ဂါထာ၊ နဲဂါထာဂ့်။ ဒုဂ္ဂိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွးတ် ဗွဲဟွံဒးရးရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်သွးတ် ဟွံထေက်တန်ရ။ နဲ သုဂီတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒယ့် ဗွဲမွးရးဟွံသေင်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်ဒယ့် ဗွဲမဧုံစုတ် ဟွံသေင်ရ။ ဒုဇ္ဇာသိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဖျောတ် ဗွဲဟွံဒးရးရ။ နဲ သုဘာသိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဖျောတ် ဗွဲမွးရး ဧုံစုတ်ဟွံသေင်ရ။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူ ဟိုတ်မွဲ။ တံ၊ ငပွမသွး ဗွဲဟွံဒးရးသ်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ရောမွးဂ့်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိယသ္မာ၊ ပြောဟိုတ်မွဲ။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ။ ကျန္ဒေ၊ ဧံ။ သက္ကော၊ ငိ။ အဝိတရာဂေါ၊ စိုန်မှုံကိုရာဂ ဟွံစာ်ဒူးရ။ ။(ပ)။ ။ အဝိတမောဟော၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ဟိုတ်။ တံ၊ ငပွမသွး ဗွဲဟွံဒးရးသ်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ၊ ဗွဲစုတ်။ ယော သော ဘိက္ခု၊ ပြောငခမီမွဲ။ အရဟံ၊ စိုန်သွေဝဲခြာ နူကိလေသရ။ ခီဏာသဝေါ၊ စိုန်မှုံကိုအာသဝအိုတ် အာတဲရ။ ဝုသိတ ဝါ၊ စိုန်ဒွေတ်တ် ဒွေတ်မင်မပြဲရ။ ။[ပြဟ္မစရိယော၊ စိုန်မှုံကိုဒွေတ် မပြဲရ။ ပါဠိဥံ လောန်ဒွံငသက်က်ဟောင်ရ။ ပွဲသုတ်ကြောကိုဆက္ကအင်ုတ္တိ(၃၁၅)လေဝ် ဟွံပါ၊ ပွဲအဋ္ဌကထာလေဝ် ဟွံပံက်၊ ပွဲပါဠိဥတ္ဟ် မပ္ပံကိုဒီဃနိကာဲ, ပါထိကဝဂ်(၆၈၊ ၈၀) ကို မပ္ပံကိုမူလပဏ္ဏာသ(၅၊၁၉၄)တေံလေဝ် ပါဠိဥံ ဟွံမွဲ။ တုပ်ကိုဝုသိတပြဟ္မစရိယောတဲ ညံင်မပါဒွံငကိုရောင် ထောင်ရ]။ ။

ကတကရဏီယော၊ စိုန်မှုံကိုမဂ်ကိစ္စ မပ္ပံကိုပရိညာ မဂပ်ဝ်သွတဲရ။ (ဝါ) စိုန်သွကိစ္စ မတွံဂး ပရိညာ, ပဟာန, ဘာဝနာ, သစ္ဆိကိရိယာ မထေက်ကို သွနကိုမဂ် ပန်ပြကာတဲရ။

သြဟိတဘာရော၊ စိုန်မှုံကိုလျိုင်မပ္ပံကိုခန္ဓ မဂပ်ဝ်သွးကွံတဲ့ရ။ (ဝါ) စိုန်သွးကွံခန္ဓ, ကိလေသ, အဘိသခါရတံ မလေပ်ဓလိုဖ္ဆိုက် ညံင်ရလျိုင်တဲ့ရ။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော၊ စိုန်မှုံကိုဒတဲ့ဖိုဇကုမ္ဂး အရဟတ္တဖိုလ် မဂပ်ဝ်အာစိုပ်ကလိဂွံရ။ ။[သဒတ္ထ= သက+ အတ္ထ= ဒတဲ့ဖိုဇကု]။ ။ ပရိကွိဏာဘဝသံယောဇနော၊ စိုန်မှုံကိုဒ္ဒက်ဘဝ အိုတ်အာတဲ့ရ။ သမ္မာ၊ ဗွဟိုတ်နယ်ချံ။ အညာ အညာယ၊ တိကေတ် နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာတဲ့။ ဝိမုတ္တော၊ စိုန်တိတ်ဗွးနူကိလေသရ။ (ဝါ) စိုန်လွောဝ်အာပွဲနိဗ္ဗာန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ကုခမီအာသဝအိုတ်အာဂ့်။ "စာတုဒ္ဒသိ"။ ။(ပ)။ ။ မာဒိသော နိရော"တိ၊ ဧ့ံမတွံဂး "စာတုဒ္ဒသိ"။ ။(ပ)။ ။ မာဒိသော နိရော"။ ဓ္ဍတံ၊ နှဂလာန်ဂါထာဝွံ။ (ဝါ) ငိ။ ဝစနာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမသွး။ ကလ္ဒံ၊ စိုန်ဗဗွဲထေက်ရ။ ။

> **[ဂါထာ]** ယော နရော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ မာဒိသော၊ ငိခမီ ညံင်ရအဲ အာသဝ မအိုတ်အာ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒ္ဒိမ္ဂး။ သော နရောပိ၊ ငိခမီ ညံင်ရအဲ အာသဝ မအိုတ်အာဂ့်ကိုလေဝ်။ ။[မွဲနယ်–ယော နရော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ မာဒိသော၊ ငိမခမီ မကလိဂွံပိုန်ဟာန် အရဟတ္တဖိုလ်တဲ့ ညံင်ရအဲ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံဒ္ဒိမ္ဂး။ သော နရောပိ၊ ငိခမီ မိက်ဂွံဂွံပိုန်ဟာန် အရဟတ္တဖိုလ်ဂ့် ကိုလေဝ်]။ ။ စာတုဒ္ဒသိ၊ ကို။ ။[မပ္ပံမြသာ်ဝွံ သွးညြ]။ ။(ပ)။ ။

ကိဿ ဟေတု၊ မူရ။ တံ၊ ငိပွမထေက်ကိုသွးဂ့်။ ဟောတိ၊ တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ယြဲဟိုတ်မွဲ။ သော ဘိက္ခု၊ ငိခမီဂ့်။ ဝိတရာဂေါ၊ စိုန်မှုံကိုရာဂ မစာ်စူးအာရ။ ။(ပ)။ ။ ဝိတမောဟော၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ တံ၊ ငိပွမထေက်ကိုသွးဂ့်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၈–ဒုတိယစတုမဟာရာဇသုတ်

၃၈။ ။(အရထပိုဒ်မတွေင် ပွဲသုတ်ဝွံတုန်)။ ။ ဇာတိယာ၊ နူပွမတန်ပဋိသန္ဓိကို။ (ဝါ) နူပွမထပ်ကွိုဒ့် ဘဝတ္တိကို။ ဇရာယ၊ နူပွမဗျုအိုဟ်တြေံကို။ မရဏေန၊ နူပွမချိုတ်ကို။ သောကေဟိ၊ နူပွမစံင်တူဂမ့ိုင်ကို။ ပရိဒေဝေဟိ၊ နူပွမလရိုအံယာံဂမ့ိုင်ကို။ ဒုက္ခေဟိ၊ နူဒဒိုက်ကာယဂမ့ိုင်ကို။ ဒေါမနဿေဟိ၊ နူဒဒိုက်စိုတ်ဂမ့ိုင်ကို။ ဥပါယာသေဟိ၊ နူပွမဧ္ဂောင်ဓိတ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်ဂမ့ိုင်ကို။ အပရိမုတ္တော၊ စိုန်ဟွံတိတ်ဗွးဏီရ။ ဒုက္ခသ္မာ၊ နူဒဒိုက်ဝင့်အလုံအိုသို။ အပရိမုတ္တော၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငိအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပွံသွးရ။ ။(ပ)။ ။ ပရိမုတ္တော၊ စိုန်တိတ်ဗွးတဲ့ရ။ ။

၉–သုခုမာလသုတ်

၃၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ သုခုမာလော၊ စိုန်ဒ့်တသိုက် မစ်စ္ဒး အာနူ ဒဒိုက်ရ။ ပရမသုခုမာလော၊ စိုန်ဒ့်တသိုက် မစ်စ္ဒး အာနူဒဒိုက်လောန်ရ။ အစ္စန္တသုခုမာလော၊ စိုန်ဒ့်တသိုက် ဟွံပိုတ်သ္ကုတ်ရ။ ။[စိုန်ဒ့်တသိုက် ညံင်ကလိလောန်ကွံ လ္သိတ်ပယျိုဒ္ဂက်ရ။ သင်္ဂွံ ဒ့်သဒ္ဒတ္ထရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ။[သုဒံ အရထဟွံမွဲ]။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ပိတုနိဝေသနေ၊ ပွဲနန်မအံက်။ ယာဝဒေဝ မမတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နဖိုဲ အဲဟောင်။ ပေါက္ခရဏိယော၊ နဲက္ခာချာ်ဂမ့်ိင်။ ကာရိတာ၊ ငမဂပ်ဝ်ကိုခါအိုတ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒ့်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာဝဒေဝ မမတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နဖိုအဲဟောင်။ ဓ္ကာတ္ထ၊ ပွဲချာ် ကွာမွဲ။ ဥပ္ပလံ၊ နှ်ပ္ကဥပ္ပိုလ်။ ဝပ္ပတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်တိုပလုံရ။ ဓ္ကာတ္ထ၊ ပွဲ။ ပဒုမံ၊ နှ်ပ္ကဒက်ပဒုမ။ (ဝါ) နှ်ပ္ကဒက်ဟ္ဂာင်။ ဝပ္ပတိ၊ ပုံ။ ဓ္ကာတ္ထ၊ ပွဲ။ ပုဏ္ဍရိကံ၊ နှ်ပ္ကပုဏ္ဍရိက်။ (ဝါ) နှ်ပ္ကဒက် ဇ္ကေတ်။ ဝပ္ပတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ။[ခေါ ပနဿ အရထဟွံမွဲ၊ နိပါတ် ဟောင်]။ ။ အကာသိကံ၊ ချံဟွံသေင်ကို် ကလိတ်ကလောတ်ညံင်ယာတ် မက္ခ်ိန့် ပွဲကာသိရး။ စန္ဒနံ၊ နှ်စ္ဒန်။ နဲ ဓာရေမိ၊ ပုံဟွံပ္ကင်ရင်ရ။ (ဝါ) ပုံဟွံသုင်စောဲရ။ ။ [ကလိတ်ကလောတ်လောန်တုဲ ယာတ်မက္ခ်ိန့် ပွဲကာသိရး မထေက်တန်ကိုဂ္ဂုဟ်မး မ ဂ့်ိင်ဂ့် "ကာသိက"ကော်ခတုဲ ဝတ္ထုအကာဲအရာ ကလိတ်ကလောတ် ညံင်ရယာတ်ဂ့် လေဝ် ဗွဲသဒိသူပစာ, ရုဒ္ဓ ိနယ် "ကာသိက" ကော်ခစရောင် ပွဲဦကာပံက်လဝ်ရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကို်။ ဝေဠနံ၊ နှ်ယာတ်ဖေင်ပူကျိုပ်။ ကာသိကံ၊ ငမ ကလိတ်ကလောတ် ညံင်ယာတ် မက္ခ်ိန့်ကာသိရး။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[သုကို်တံ အရ ထဟွံမွဲ]။ ။ မေ၊ ဒဒက်တ်။ ကဉ္စုကာ၊ ငပဠော်။ ကာသိကာ၊ ငအ။ နိဝါသနံ၊ ငအ ယာတ်ဗွိုက်ဂ့ိင်။ ကာသိကံ၊ ငအ။ ဥတ္တရာသင်ဂ့ါ၊ ငယာတ်ကြောပ်လ္ဂျ။ ကာသိကော၊ ငအ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ "သီတံ ဝါ၊ ငခိုဟ်ကို။ ဥဏှံ ဝါ၊ ငဂမ်ကို။ တိဏံ ဝါ၊ ငချျဲကို။ ရဿော ဝါ၊ ငထို်က်လက်ကွ်ိုက်ကို။ ဥဿာဝေါ ဝါ၊ ငလတိုပ်ကို။ နံ၊ နှ် ဗောဓိသတ်ဂ့်။ မာ ဖုသိ၊ သြဝ်...လွကို်ဒးညိ။" ကွတိ၊ ရ၌ွံ ပ္ဂေါပ်ဂ့်စိုတ်တုဲ။ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ ဇ်တုဲဟွံသ္ကုတ်။ မေ၊ ကု။ သေတစ္ဆတ္တံ၊ နှ်ကျိုင်ဟ္ဂာင်။ ဓာရိယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ဒ့ဝ်လဝ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တဿ မယ္ဟံ၊ ကုအဲဂ့်။ ဟေမန္တိကော၊ ချံမထေက်ကို် သွဒတ် ပွဲဥတုလမုဟ်။ ။[ချံမဂပ်ဝ်ကို် သွက်မပဒတ်]။ ။ ဓ္ကော၊ ပြာသာဒ်မွဲဘုံ နွံဒ့ိတ် ထပ်ကို။ ဂိမှိကော၊ ချံမထေက်ကို် သွဒတ် ပွဲဥတုဂမ့်၊ ဓ္ကော၊ ပြာသာဒ်မွဲဘုံ နွံမသုန် ထပ်ကို။ ဝဿိကော၊ ချံမထေက်ကို် သွဒတ် ပွဲဥတုပြ်။ ဓ္ကော၊ ပြာသာဒ်မွဲဘုံ နွံထပ့် ထပ်ကို။ ဣတိ၊ ရသင်္ဂွံ။ တယော၊ ချံမန့်ပိအိုတ်။ ပါသာဒါ၊ ငပြာသာဒ်ဂမ့်ိင်။ အဟေ သုံ၊ စိုန်နွံတ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သော အဟံ၊ ငအဲဂ့်။ ဝဿိကေ၊ ချံမထေက် ကို်သွဒတ် ဥတုပြ်။ ပါသာဒေ၊ ပွဲပြာသာဒ်။ ဝဿိကေ၊ ချံမန့် ဥတုပြ်။ စတ္တာရော၊

ဧံမဒှ်ပန်အိုတ်။ မာသေ၊ လုက်ဂိတုဂမ္ဂိုင်။ နိပ္ပုရိသေဟိ၊ ဧံဟွံမွဲကိုံ သွာတိင်တိုက် မွိဟ်တြုံအိုတ်။ တူရိယေဟိ၊ နကိုံကွိင်ကွိုက် မွိဟ်ဗြုဟောင်တိင်တိုက်ဂမ္ဂိုင်။ ပရိစာရ ယမာနော၊ ငမဝေင်ဂြိုင်ကတိုင်ကွဟ်။ ဟုတွာ၊ တုံ။ ဟေဌာပါသာဒံ၊ နဲသွဝ်ပြာသာဒ်။ နာ သြရောဟာမိ၊ ပုံဟွံလွောဝ်စေ့်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဒှာင်နူဂ့်။ ယထာ၊ ပြဲဗွဲ အလေံ အခိုက်ကွာမွဲ။ အညေသံ၊ ဒၚတ်တက်ိုညးသ္ဒှာင်ဂမ္ဂိုင်။ နိဝေသနေ၊ ပွဲသို့။ ။ [ဒါသ+ကမ္မကာရ+ပေါရိသဿ၊ ကုဋိက်, သွာကမ္ဗောန်ကေတ်ဌုဟ်, ဂကောံမွိဟ် မ နိသဲဂယိုင်လမျှိ။ ဗိလဂ် ဒုတိယံ၊ ဧံမွုံကိုသွဒှာ်သမ်ဟောင် မရနုက်ကိုစ၀ါ။ (ဝါ) ဧံမ ဖက်ကိုသွဒှာ်သမ် မွဲခရော်ဟောင်။ ကဏာဇကံ၊ ဧံမတွံဂးပုင်ကွောန်သ့ု။ ဘောဇနံ၊ နဲ ဘောဇိုန်။ ဒီယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ကိုရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝ၊ တုပ်ညံင်ရ အလေံအခိုက်ကွာ မကိုသာ်ဝွံဟောင်။ မေ၊ ဒၚက်။ ပိတုနိဝေသနေ၊ ပွဲ။ ဒါသကမ္မကာရပေါရိသဿ၊ ကု။ သာလိမံသောဒနော၊ နဲပုင် မန့ရ်ကိုသြေံသာလီ။ ဒီယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ကိုရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝရ္ဆုပါယ၊ ဧံမွုံသဘ်မြသာ်ဝွံ။ ကျဒ္ဓိယာ စ၊ ကျောံကျဒ္ဓိ စရင်ဓရ် ကုသိုလ်ကို။ (ဝါ) ကျောံပွမစိုပ်ဒတဲ့ စရင်ဓရ်ကုသိုလ်ကို။ ဓ္ဂဝရ္ဆပေန၊ ဧံမွုံသဘ်မြ သာ်ဝွံ။ သုခုမာလေန၊ ကျောံဒဒှ်တသိုက် မစာ်စ္ဆုးနူဒဒိုက်ကို။ ။[ချပ်ဘာဝပ္ပဓာနညိ] သမန္နာဂတဿ၊ ဧံမဍ္ဍိုက်ပေင်တ်။ တဿ မယ္ဂံ၊ ဒၚက်တက်ိုအဲဂ့်။ ဓ္ဂတံ၊ ငပွမချပ်တ မြသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒှ်တဲ့ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ ငပွမချပ်မွဲ။ အဟောသိ၊ ဂ့်တုန်။ အဿုတ ဝါ၊ ဧံဟွံမွဲကိုသုတ လမိင်လညာတ်။ (ဝါ) ဧံဟွံမွဲကိုအာဂမသုတ, အဓိဂမသုတ။ [ကလေင်ရံင် ဓ္ဂကာနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၁)တေံညိ]။ ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ငအန္ဓပုထုဇန်။ အတ္တနာ၊ အလိုဇကု။ ဇရာဓမ္မော၊ ငမ့ုံသဘ်ပွမဗျု။ ဇရံ၊ နဲသဘ်ပွမဗျု။ အနတီတော၊ ငမကလိလောန် ဟွံမာန်။ သမာနော၊ သိုမဒှ်တ်။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဧံမဗျုတြုံ။ ပရံ၊ နဲညးမွဲသ္ဒှာင်။ ဒိသွာ၊ ညာတ်ကေတ်တဲ့ဟောင်။ အတ္တာနံ ယေဝ၊ နဲဇကုဇကုဟောင်။ (ဝါ) နဲဇကုဇကု မ္ဒးဗျုဂ့်ဟောင်။ အတိသိတွာ၊ ဟွံချပ်ဗွာကလိလောန်အာတဲ့။ အန္ဒီယတိ၊ ပုံက္ဆိုဒှ် ညံင်ရ ဒးဒုင်ပ္ဒိုပ္ဒုိက်ရ။ ဟရာယတိ၊ ပုံဂွဂ့ေံရ။ ဇိဂုစ္ဆတိ၊ ပုံကျုဟ်မ့ေံရ။ ။[ဇကုဇကု မ္ဒးဗျုဂ့် သိုဟွံချပ်ဗွာ ကျုဟ်မ့ေံဇအိုနဲဇရတ် ညးဗျုတ္ဂဟ်သ္ဒှာင်ရောင် မိဂွး]။ ။

အဟမ္ပိ၊ ငအဲကိုလေဝ်။ ဇရာဓမ္မော၊ င။ ဇရံ၊ နဲ။ အနတီတော၊ င။ အမ့ိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ င။ ဇရာဓမ္မော၊ င။ ဇရံ၊ နဲ။ အနတီတော၊ င။ သမာနော၊ သိုဲ။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဧံ့။ ပရံ၊ နဲ။ ဒိသွာ၊ တုံ။ စေ အဒ္ဓီယေယျံ၊ ဂဇ္ဘယဝ်ရကွိုဒှ် ညံင်ဒးဒုင်ပ္ဒိုပ္ဒုိက်မွး။ စေ ဟရာယေယျံ၊ ဂဇ္ဘယဝ်ရ ဂွဂ့ေံမွး။ စေ ဇိဂုစ္ဆေယျံ၊ ဂဇ္ဘယဝ်ရ ကျုဟ်မ့ေံမွး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိုဒှ်မြသာ်ဝွံ နေဝ်။ တံ၊ ငပွမဒှ်ဂ့်။ (ဝါ) ငပွမဒှ်ညံင်ဒးဒုင်ပ္ဒိုပ္ဒုိက်, ပွမဂွဂ့ေံ, ပွမကျုဟ်မ့ေံဂ့်။ မေ၊ ကု အဲ။ နာ ပတိရူပံ၊ ငဟွံဗဗွဲ။ အဿ၊ ဂဇ္ဘဒှ်ရ။ ကွတိ၊ ငပွမချပ်သာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတောဝ၊ ဧံမချပ်ဗွာရဏာ။ တဿ မယ္ဂံ၊

ဒဒက်တ်ကိုအဲဂ်။ ယောဗ္ဓနေ၊ ပဲ့ဒဒ်ဉးမဥောတ်သွတ်။ ယော ယောဗ္ဓနမဒေါ်၊ ယြင်နိသဲကို ဒဒ်ဉးမဥောတ်သွတ်တဲ့ ပွမစူမဲ့ မသ္ဘင်ပတိုန်တ်မာန်မွဲ့။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ သော ယောဗ္ဓနမဒေါ်၊ နဲနိသဲကို ဒဒ်ဉးမဥောတ်သွတ်တဲ့ ပွမစူမဲ့ သ္ဘင်ပတိုန်တ်မာန်ဂ့်။ သဗ္ဗသော၊ ဗွဲပကာရအလုံအိုသို့။ ပဟီယိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါတဲ့ရ။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရုံင် ပိုဒ်လိက်(၃၆) ဒေဝဒူတသုတ်တေံကိုညှ]။ ။ ဗျာဓိတံ၊ ဥံမွံုကိုဒဒိုက် ပွမယဲက္ကျိန့် မံင် ဗွဲသ္ကာတ်မြဟ်။ (ဝါ) ဥံမက္ကျိန့်ယဲ ဟွံထတ်ယုက်။ ပရံ၊ နဉးမွဲသ္ဆာင်။ ။[ဝိဝိဓံ ဒုက္ခံ အာဒဟတီတိ ဗျာဓိ= ဒဒိုက်ပွမယဲ မလေပ်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ဒုက္ခတ္ဘဟ်ဟ်သာ်။ ဝိ+အာ+ဓာ+က္က။ ဗျာဓိ သဗ္ဗာတော ယသာတိ ဗျာဓိတော]။ ။(ပ)။ ။ အတ္တာနံယေဝ၊ နဲဇကုဟောင်။ (ဝါ) နဲဒဒိုက် ပွယဲဇကုဟောင်။ အတိသိတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ အာရောဂျေ၊ ပဲ့ဒဒ်ဉးဟွံမွဲကိုယဲ။ ယော အာရောဂျမဒေါ်၊ ယြင်နိသဲကို ဒဒ်ဉးဟွံမွဲကိုယဲတဲ့ ပွမစူမဲ့ သ္ဘင်ပတိုန်တ်မာန်မွဲ့။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ သော အာရောဂျမဒေါ်၊ နဲမနိသဲကို ဒဒ်ဉး ဟွံမွဲကိုယဲတဲ့ ပွမစူမဲ့ သ္ဘင်ပတိုန်တ်မာန်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ မတံ၊ ဥံမချိုတ်တဲ့။ ပရံ၊ နဉးမွဲသ္ဆာင်။ ။(ပ)။ ။ အတ္တာနံယေဝ၊ နဲ။ (ဝါ) နဲဇကုမ္ဒးချိုတ်ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ဇီဝိတော၊ ပဲ့ပွမဂျိုင်လမျှိ။ ယော ဇီဝိတမဒေါ်၊ ယြင်မနိသဲကို ပွမဂျိုင်လမျှိတဲ့ ပွမစူမဲ့ သ္ဘင်ပတိုန်တ်မာန်မွဲ့။ ။(ပ)။ ။ ပဟီယိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါတဲ့ရ။ [ကွတိ ဟွံဒးကေတ် ထေင်ရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ မဒါ၊ ဝ်ပွမစူမဲ့ သ္ဘင်ပတိုန်တ်မာန်ဂမ္ဘိုင်။ ကွမေ တယော၊ ။(ပ) ယောဗ္ဓနမဒေါ်၊ ကို့။ ။(ပ)။ ။ ဇီဝိတမဒေါ်၊ ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ယောဗ္ဓနမဒေါ်၊ ဥံမနိသဲကို ဒဒ်ဉးမဥောတ်သွတ်တဲ့ မစူမဲ့သ္ဘင် ပတိုန်လဝ်မာန်။ အဿုတဝါ၊ ဥံမ့။ ပုထုဇ္ဇနော ဝါ၊ ဝ်ပုထုဇန်ကို့။ ။(ပ)။ ။ အာရောဂျမဒမတ္တော၊ ဥံမ့နိသဲကို ဒဒ်ဉးမဥောတ်သွတ်တဲ့ မစူမဲ့ သ္ဘင်ပတိုန်တ်မာန် နပွမသ္ဘင်လဝ်မာန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ယောဗ္ဓနမဒမတ္တော၊ ဥံမ့။ ဘိက္ခု ဝါ၊ ဝ်ခမီကို့။ သိက္ခံ၊ နဲသိက္ခာသီလ ခမီ မဒ်ဒ္ဂေတ်လုတ် ဂိုဝ်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ ပစ္စက္ခာယ၊ သ္ဘးကွံ့တဲ့။ ဟီနာယ၊ တ္ဘဟ်နဒဒ်မွိဟ်မယုတ်။ အာဝတ္တတိ၊ ပုံ့ကလေင်အာရ။ ။(ပ)။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ဗျာဓိဓမ္မာ၊ ဥံမွံုကိုသဘ် ပွမယဲအိုတ်။ ဇရာဓမ္မာ၊ ဥံမွံုကိုသဘ် ပွမဗျုအိုတ်။ အထော၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ မရဏဓမ္မိနော၊ ဥံမွံုသဘ် ပွမချိုတ်အိုတ်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ဝ်ပူဂိုလ်ပုထုဇန်ဂမ္ဘိုင်။ ယထာ ဓမ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ စိုန်မွံုသဘ် ပွမဗျုယဲ ချိုတ်အိုတ်ရ။ တထာ သန္တာ၊ သိုမဒ်တ ဗွဲစွတ်ဓ္ကန် နကိုသဘ် ပွမဗျုယဲ ချိုတ်အိုတ်ဂ့်ဟောင်။ ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ ပုံ့ကျဟ်မွေ့ ညးသ္ဆာင် အိုတ်ရ။ အဟံ၊ ဝ်။ စ္ဆံ ဓမ္မေသု၊ ဥံမွံုကိုသဘ် ပွမဗျုယဲ ချိုတ်သာ်ဝွံအိုတ်။

ပါဏိသု၊ ပဲ့သတ်ဂမ္ဘိုင်။ တံ၊ နိညး မသ္ဆာင်နူ ညးဗျု, ယဲ, ချိုတ်ဂ်ှ်။ စေ ဇိဂုဒ္ဓေယျံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရ ကျုဟ်မ့ဲမွး။ ဓ္ဍံ ဝိဟာရိနော၊ ဧ့ံမ့ုံအလေံ မသွ ဒတ် ဗွဲမကျုဟ်မ့ဲ ဒဒိုက်ဝဉ်အလုံအိုသီသိသ်ဝ်ံ။ မမ၊ ကုအဲ။ ဓ္ဍတံ၊ ဝ်ပွမ ကျုဟ်မ့ဲ ညးသ္ဆာင်ဂ်ှ်။ ။[နမေတံ=နံ+ဓ္ဍတံ]။ ။ နံ ပတိရူပံ၊ ဝ်ဟ့ံ ဂပ်ဝ်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒ်ှရ။ ။

ဓ္ဍံ၊ သိုကိုဟ့ံကျုဟ်မ့ဲ ညးမွဲသ္ဆာင်သ်ဝ်ံ။ ဝိဟရန္တော၊ ဧ့ံမသွဒတ် နကိုကရုဏာ။ [အတိုင်ဦကာ "ပရံ အဇိဂုစ္ဆမာနော" သ်ဝ်ံ ပါဠ်အဋ္ဌကထာ ဒးနွံရ။ မွဲနယ်– ဓ္ဍံ၊ နပွ မသွဒတ် မဗ္ဘာရဏာ နကိုပညာသ်ဝ်ံ။ ဝိဟရန္တော၊ ဧ့ံမသွဒတ်]။ ။ သော အဟံ၊ ဉ်အဲဂ်ှ်။ နိရုပဓိ၊ ဧ့ံဟ့ံမွဲကို ဥပဓိအလုံအိုသို မတ္တံကိုခန္ဓ။ ဓမ္မံ၊ နံဓရိနိဗ္ဗာန်။ ဥတ္တာ၊ တုံ။ အာရောဂျေ စ၊ ပဲ့ဒဒ်ှညး ဟ့ံမွဲကိုယဲကို။ ယောဗ္ဗနသ္မိ စ၊ ပဲ့ဒဒ်ှညး မဓ္ဓောတ်သွတ်ကို။ ဇိဝိတသ္မိ စ၊ ပဲ့ပွမဂျိုင်တ် လမျိုကို။ ယေ မဒါ၊ ယြဉ်ပွမစူမဲ့ မသ္ဉာလဝ်မာန်ဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။

အဟံ၊ ဉ်အဲ။ နေက္ခမ္မေ၊ ပဲ့နိဗ္ဗာန် အရာမတိတ်ဗ္ဘးနူ ဒဒိုက်ဝဉ်အိုသီ။ ဧခမတံ၊ နံ ဒဒ်ှဟ့ံမွဲကိုဘဲ။ ဒဋ္ဌုံ၊ ညာတ်တုံ။ ။[တုံပစ္စယ်ဂ်ှ် တ့ံအရထတ္ထာပစ္စယ်ရ။ ပဲ့ပါဠ်ဋ္ဌဟ်မွဲဂ်ှ် "နေက္ခမ္မံ၊ နံနိဗ္ဗာန် အရာမတိတ်ဗ္ဘးနူ ဒဒိုက်ဝဉ်အလုံအိုသီ။ ဧခမတော၊ ဟ့ံမွဲကိုဘဲ ရုဂ်ှဒ။ ဒဋ္ဌုံ၊ ညာတ်တုံ။" သ်ဝ်ံ ကိုအရထရ။]။ ။ သဗ္ဗေ၊ ဧ့ံမဒ်ှအလုံအိုသီအိုတ်။ တေ မဒေ၊ နံပွမစူမဲသ္ဉာလဝ် မာနံပိဂကူဂမ္ဘိုင်ဂ်ှ်။ အဘိဘောမိ၊ ပုံ့ဓလိဖ္ဖိုက်တုံ ကလိ လောနံရ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နံနိဗ္ဗာန်။ အဘိပဿတော၊ ဧ့ံမဂ့ံညာတ်။ တဿ မေ၊ ကုအဲဂ်ှ်။ ဉဿာဟော၊ ဝ်ဝိရိယ မပ္ဍိတ်ဇြဟတ်။ (ဝါ) ဝ်သမ္ဘပွမာန်ဝိရိယ ပန်ပြကာ ကျော်ဝိရိယ မချိုက်ပေင်ကျော် အဂ်ံပန်ပြကာ။ အဟု၊ စိုန်။ ။

အဟံ၊ ဉ်အဲ။ ဓ္ဍတရဟိ၊ ပဲ့ကာလလွုဟ်။ ကာမာနိ၊ နံဝတ္ထု, ကိလေသကာမ ဓါ ဂမ္ဘိုင်။ ပဋိသေဝိတုံ၊ တ္ဂဟ်နပွမသိပ်ဂ့ိပ်။ နံ ဘဗ္ဘော၊ စိုန်ဟ့ံထေက်ရ။ အနိဝတ္တိ၊ ဉ်ဟ့ံမွဲ ကိုပွမဆုတ်ကလေင် နူဒဒ်ှခမီ ကျော်သဗ္ဗညုတဉာဏ်။ ဗြဟ္မစရိယပရာယဏော၊ ဉ်မ့ုံကို ဒတန်နိသဲမွး ဒွေတ်အရိယမဂ် မပြဲ။ ဘဝိဿာမိ၊ ကြက်ဒ်ှရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–အာဓိပတေယျသုတ်

၄၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဓိပတေယျာနိ၊ ဉ်ဂုဏ် မက္ကိဒ်ှနူဒ္ဓော်သ္ကိုပ်သ္ကဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဉ်မစွံလဝ် ပဲ့အရာဒ္ဓော်သ္ကိုပ်သ္ကတုံ ဂုဏ်မဂပ်ဝ်ကိုက္ကိဒ်ှ ကျုင်ဂမ္ဘိုင်။ ကွမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝ့ံရောင်။ ။(ပ)။ ။ အတ္တာဓိပတေယျံ၊ ဂုဏ်မက္ကိဒ်ှ နူဒ္ဓော်သ္ကိုပ်သ္ကမွး

ဇကုဇကုကို။ (ဝါ) စွဲလစ်ဇကုဇကု ပွဲအရာဇော်သွှေပ်သွှတဲ့ ဂုဏ်မဂပ်စ်ကိုကွှဲ့ဒ်ကျင်ကို။ လောကာဓိပတေယျံ။ ဂုဏ်မကွှဲ့ဒ် နူဇော်သွှေပ်သွှမွး သတ္တလောကကို။ (ဝါ) စွဲလစ်သတ္တ လောက ပွဲအရာဇော်သွှေပ်သွှတဲ့ ဂုဏ်မဂပ်စ်ကိုကွှဲ့ဒ်ကျင်ကို။ ဓမ္မာဓိပတေယျံ၊ ဂုဏ် မကွှဲ့ဒ် နူဇော်သွှေပ်သွှမွး ဓရ်လောကုတ္တွှ် ဒွိတ်ပြကာကိုရောင်။ (ဝါ) စွဲလစ်ဓရ်လောကုတ္တွှ် ဒွိတ်ပြကာ ပွဲအရာဇော်သွှေပ်သွှတဲ့ ဂုဏ်မဂပ်စ်ကို ကွှဲ့ဒ်ကျင်ကိုရောင်။ ။[လဂွံကိုဓမ္မ ပိုဒ် ဓရ်လောကုတ္တွှ် ဒွိတ်ပြကာဟောင် ပွဲအဋ္ဌကထာဂိုင်ကေတ်လစ်ဂ့် ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသ သာ်ဝွံဦကာသွးရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတ္တာဓိပတေယျံ၊ အတ္တာဓိပတေယျမွးဂ့်။ ကတမဉ္စ၊ မူရမွဲရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ အရညဂတော ဝါ၊ မအာစိုပ် ဌာန်ဂြိုပ်ဟောင်ကို။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ မအာစိုပ်ဇရေင် တုံဆုဟောင်ကို။ သုညာဂါရဂတော ဝါ၊ မအာစိုပ် ဘာဒ္ဒဲမသိုတ်ဖြဟောင်ကို။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပုံဗွာရဏ္ဍာရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပုံ–ရောမွးဂ့်တုန်။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ စီဝရဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂးသုာ။ အဂါရဿ၊ နူသို့။ (ဝါ) နူ ခရှ်မသွဒတ်သို့ကွိန်။ နိက္ခမိတွာ၊ တဲ့။ အနဂါရိယံ၊ နဒဒ့်ခမီ။ (ဝါ) နဒဒ့်ခမီ ဟွံမွဲကိုပွမ ဇိက်ဗ့, ဝီဂ့, ကူဗွိက် မရေင်တ္ဂျင်ကို ပွဲပွမပဒတ်ပွဲသို့ ပရေင်ပိုန်ဒြပ်ကဆဲင်မွိဟ် ဂွံဇော်မောဝ်။ နဒ ပဗ္ဗဇိတော၊ စိုန်လုပ်ကျင် ဟွံသေင်။ ပိဏ္ဍပါတဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပိဏ္ဍပါတ်။ ။(အဂါရဿာ နိက္ခမိတွာ အနဂါရိယံ နဒဗ္ဗဇိတော = ဟွံသေင်)။ ။ သေနာသနဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဘာဒ္ဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင်။ ။(အဂါရဿ။(ပ)။ နဒဗ္ဗဇိတော)။ ။ ကွတိ ဘဝါဘဝဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဘဝသမ္ဘတ္တိဆောတ်, ဘဝသမ္ဘတ္တဖွော် မြသာ်ဝွံ။ ။(အဂါရဿ၊(ပ)၊ နဒဗ္ဗဇိတော)။ ။[ကွတိ+ဘဝ+အဘဝ။ ကွတိ= ရဂွံ။ ဘဝ= ဘဝသမ္ဘတ္တိဆောတ်။ အဘဝ= ဘဝသမ္ဘတ္တိဖွော်။ ဦကာ၊ ဒု၊(၂၂၈) စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၉) ကိုဥပရိပဏ်ဦကာ(၂၃၈)တံဂ့် အ နူအဘဝပိုဒ်ဂ့် တွံအရထ ဝုဒ္ဓိရောင် ပံက်လစ်ရ။ ပွဲသုတ်အဋ္ဌကထာဝွံလေဝ် “ကွတိ ဘဝေါ ကွတိ အဘဝေါ” သာ်ဝွံ ပါင်ခွံမွးခိုဟ်သန်ရ]။ ။

အပိစ ခေါ၊ ဗွစ္စတ်တုန်။ ဇာတိယာ၊ မိန်ပွမတန်ပဋိသန္ဓိကို။ ဇရာယ၊ မိန်–ကို။ ။ (ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၈)တေံညိ]။ ။ ဥပါယာသေဟိ၊ မိန်–ကို။ သြ တိတ္ထော၊ ငမဂပ်စ်လုပ်။ ဒုက္ခော တိတ္ထော၊ ငဒဒိုက်မဂပ်စ်ပြာပ်လုပ်။ ဒုက္ခပရေတော၊ ငဒဒိုက် မဂပ်စ်ဒွေတ်ဗက်လွှေင်။ အမှိ၊ ပုံ။ ။[အမှိ နူအပိ စ ခေါမှိရောင်]။ ။ ကေဝလဿ၊ ဧံမဒ့်အလုံအိုသို့။ ကွမဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗွစ်ဒဒိုက်ဝဋ္ဋ ဝွံ။ အန္တကိရိယာ၊ ငပွမသွကွံလ့ဆိတ်။ အပွေဝ နာမ ပညာယေထ၊ ဂဗ္ဘပြာကတ်အိုတ် ဟာဟွံတီ။ ကွတိ၊ ရဂွံ ပွော်ဂ့်စိုတ်တဲ့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ စိုန်။ ပန၊ သ္ဘာင်အာနူဂ့်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ယာ ဒိသကော၊ ယြဧံမကောင်ဒုင်စသိုင်သာ်ဝွံအိုတ်။ ကာမေ၊ နိကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်။

သြဟာယ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ စိုန်စိုပ်ကျင်တဲ့ရ။ တာဒိသကော၊ ဧဠံမကောင် ဒုင်စသိုင် ညံင်ရသင်္ဂ်။ ကာမေ ဝါ၊ နှ။ တတော၊ သွင်္ဂန္ဓာရီကာမဂုဏ် မကောင်ဒုင် စသိုင်ဂမ္ဘီင်ဂ်။ ပါပိဋ္ဌတရော၊ ဧဠံမယုတ်သင်လောန်အိုတ်။ ကာမေ ဝါ၊ နှ–ဂမ္ဘီင်ကို။ စေ ပရိယေသေယျံ၊ ဂဗ္ဘယင်ရဂ္ဂဲသို့မွး။ တံ၊ င်ပွမဂ္ဂဲသို့သင်္ဂ်။ မေ၊ ကုအဲ။ နှ ပတိရူပံ၊ စိုန်ဟွံဗဗွဲရ။ ကျတိ၊ ရသင်္ဂ်ွံ။ ပဋိသင်္ဓိက္ခတိ၊ ပုံ့။ ။

သော၊ င်ခမီင်္ဂ်။ ကျတိ ပဋိသင်္ဓိက္ခတိ၊ ပုံ့။ ကိ၊ မူရမွဲ့။ ပဋိသင်္ဓိက္ခတိ၊ ပုံ့–တုန်။ မေ၊ ဒဒင်္ဂ်။ (ဝါ) မိန်။ ဝီရိယံ၊ င်ဝီရိယ။ အာရဒ္ဓံ၊ င်မဂပ်ဝ်ပ္ဍိတ်ဇြဟတ်။ (ဝါ) င်မဂပ်ဝ်ဂ်ိုအာစိုပ်ဒတဲ့။ ။[အာရဒ္ဓတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှဲ့ မဂပ်ဝ်ပ္ဍိတ်ဇြဟတ်စိ။ ပဇ္ဇော်ပါဋ္ဌဟိုတ်တဲ့ မိက်ဂွံသွးမွး သွးညိ။ ပ္ဒဲကြလေဝ် အတိုင်နယ်ဝွံဟောင်]။ ။ အသလ္လီနံ၊ င်ဟွံချောပ်ကဝေန်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒှ်ရ။ သတိ၊ င်သတိ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ င်မဗာန်စပ်ပ္ဒဲအာရီ။ ဥပဋ္ဌိတတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မဗာန်စပ် ပ္ဒဲအာရီစိ။ အသမ္မုဋ္ဌ ၁၊ င်ဟွံဝိဝိင်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကာယော၊ င်နာမကာယ, ရူပကာယ။ ပဿဒ္ဓေါ၊ င်မဓိဟ်လလံ။ ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မဓိဟ် လလံစိ။ အသာရဒ္ဓေါ၊ င်ဟွံမွဲကို ပွမက္ကတ္တာန်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ စိတ္တံ၊ င်။ သမာဟိ တံ၊ င်မဂပ်ဝ်စ္ဆံဟ်လဝ် ပ္ဒဲအာရီ၊ ဗွဲမွဒ္ဒးရး။ သမာဟိတတ္တာ၊ ဟိုတ်။ ဓ္ဂကင်္ဂံ၊ င်မ့ုံကို်အာရီမွဲ့။ (ဝါ) င်မတန်ကြန်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ရသင်္ဂ်ွံ။ ပဋိသင်္ဓိက္ခတိ၊ ပုံ့။ ။

သော၊ င်ခမီင်္ဂ်။ အတ္တာနံယေဝ၊ နှဇကုဟောင်။ အဓိပတိ၊ နှ်ဇော်သ္ဂိုပ်သ္ဂ။ ကရိတ္တာ၊ သ္ဂတဲ့။ အကုသလံ၊ နှ်အကုသိုလ်။ ပဇဟတိ၊ ပ္ဒံပါကျေံရ။ ကုသလံ၊ နှ်ကုသိုလ်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံကို်ဇော်ပွဝ်ရ။ သာဝဇ္ဇံ၊ နှ်အကုသိုလ် မ့ုံကို်ဒုဟ်။ ပဇဟတိ၊ ပ္ဒံ။ အနဝဇ္ဇံ၊ နှ်ကုသိုလ် ဟွံမွဲကို်ဒုဟ်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ သုဒ္ဓံ၊ ညံင်ဂွံသ္ဘးဇုးအာနူ မကလိခ္ဝက် မပ္ဍံကို် ရာဂ။ အတ္တာနံ၊ နှ်စိုတ်ဇကု။ ပရိဟရတိ၊ ပ္ဒံမင်မွဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နှ်မစ္ဆံဟ်လဝ် ဇကု ပ္ဒဲအရာဇော်သ္ဂိုပ်သ္ဂတဲ့ ပါကျေံ အကုသိုလ် ပွမဇော်ပွဝ် ကုသိုလ်ဂ်ိ့။ အတ္တာဓိပ တေယျံ၊ ရုဂ်ိ့ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ င်အဲ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကို်ဆန္ဒ မိက်ဂွံပ္ဍိတ် ဇြဟတ် စိုက်ိဖအိုတ်ကျေံ ဒဒိုက်ဝင့် အလုံအိုသိုမြဲသင်္ဂ်ွံ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ င်မအာစိုပ်ဒဒှ် ခမီ။ သမာနော၊ သိုမဒ်္ဂတ်။ ကာမဝိတက္ကံ ဝါ၊ နှ်ကာမဝိတက်ကို။ (ဝါ) နှ်ကသပ် မစိုန် သ္ဂိုကျေံကာမရာဂကို။ (ဝါ) နှ်ကသပ် မက္ကိုဒှ် သွအာရီကို် ဝတ္ထုကာမဂမ္ဘီင်ကို။ စေ ဝိတက္ကေယျံ၊ ဂဗ္ဘယင်ရချပ်မွး။ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝါ၊ နှ်ဗျာပါဒဝိတက်ကို။ (ဝါ) နှ်ကသပ် မစိုန်သ္ဂိုကျေံ ဒေါသကို။ စေ ဝိတက္ကေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ဝိဟိသာဝိတက္ကံ ဝါ၊ နှ်–ကို။ (ဝါ) နှ်ကသပ် မစိုန်သ္ဂိုကျေံ အကုသိုလ် မပ္ဍံကို်ဒေါသ ပွမပျဲပျံသတ္တံကို။ စေ ဝိတက္ကေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ အယံ လောက သန္ဓိဝါသော၊ င်လောကဇော် မဒ်္ဒဒ္ဓန် ဒ္ဒဲသတ္တံဝွံ။ ။[သဂ်မ္ဘ နိဝသန္တိ သတ္တာ ဓ္ဓတ္တာတိ သန္ဓိဝါသော၊ လောကော ဓ္ဓဝ သန္ဓိဝါသော]။ ။ မဟာ၊ စိုန်ဇော်လှဲလးလောန်ရ။ ။

မဟန္တသ္မိ၊ ဧၚ်မဒ္ဂေါ်လဲ့လောန်။ လောကသန္ဓိဝါသေ၊ ပ္ဒဲ။ ကျဒ္ဒိမန္တော၊ ဧၚ်မ့ုံကိုကျဒ္ဒိမဒ္ဂေါ်အိုတ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ၊ ဧၚ်မ့ုံကိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧၚ်မ့ုံကိုမတ်အဘိညာဏ် မသ့ဟ်အစော် မညာတ်ကေတ်ရူပါရိ၊ မဧျာတ်သေဲ ညံင်ရမတ်ဒေဝတ်မာန်အိုတ်။ ပရိစိတ္တဝိဒုနော၊ ဧၚ်မတီကေတ် စိုတ်ညးမွဲသ္ဆာင်မာန်အိုတ်။ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ငခမီ, ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ့ိုင်။ သန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ တေ၊ ငခမီ, ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ့ိုင်ဂ့်။ ဒူရတောပိ၊ နူဇမေ့ဲကိုလေဝ်။ ပဿန္တိ၊ ပ္ဒုံညာတ်တ်အဲမာန်အိုတ်ရ။ အာသန္နာ၊ ငမသ့ဒတ်ဗ့ဲအဲဂမ့ိုင်။ သမာနာပိ၊ စိုန်ဒ့်တ်အိုတ်ကိုလေဝ်။ တေ၊ နခမီ, ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ့ိုင်ဂ့်။ န ဒိဿန္တိ၊ ပ္ဒုံအဲ ဟဂပ်ဝ်ညာတ်အိုတ်ရ။ တေ၊ နခမီ, ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ့ိုင်ဂ့်။ စေတသာပိ၊ နကိုစိုတ်ညး တံကိုလေဝ်။ စိတ္တံ၊ နစိုတ်ညးသ္ဆာင်။ ပဇာနန္တိ၊ ပ္ဒုံတီကေတ်တ္ဂဟ်ဟ်အိုတ်ရ။ ။

တေပိ၊ နခမီ, ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ့ိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ မံ၊ နအဲ။ “ဘော၊ ယွံသ္ကံတံ။ ကျမံကုလပုတ္တံ၊ နကောန်ဂကူဝ်ံ။ ပဿထ၊ ဩဝ်...ရံင်အိုတ်ညိ။ အယံ ကုလပုတ္တော၊ ငကောန်ဂကူဝ်ံ။ သဒ္ဓါ သဒ္ဓါယ၊ နကိုဓရ်သဒ္ဓါ။ (ဝါ) နကိုဓရ်သဒ္ဓါ လျုင်ပတော့်ကေတ် ပ္ဒဲရတ်ပိပြကာ, ကံ, ဖိုကံ။ ။[ပ္ဒဲသဒ္ဓါယ–ယအက္ခရ်ဂ့် ဒ့်ကာရိယ နာဝိဘတ်ဂ့် မဇိတ်လဝ်ရ။ (မွဲနယ်)။ ။သဒ္ဓါ သဒ္ဓါယ၊ လျုင်ပတော့်ရတ် ပိပြကာ, ကံ, ဖိုကံတဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမလျုင် ပတော့်။ ပ္ဒဲနယ်ဝ်ံ သဒ္ဓါပိုဒ်ဂ့် တွာပစ္စယန္တပိုဒ်ရောင်။ “ယ”ကာရိယ တွာပစ္စယ်ဂ့်ဇိတ်လဝ် ရောင်]။ ။(ပ)။ ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ငမက္ခုင်စိုပ်။ သမာနော၊ သိုမဒ့်တ်။ ပါပကေဟိ၊ ဧၚ်မယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလေဟိ၊ ဧၚ်မဒ့်အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ နကိုဓရ်ဂမ့ိုင်။ ဝေါကိဏ္ဏော၊ သိုမန့ရတ်။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံသ္ဒတ်ရ။ ကျတိ ဓ္ဂံ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ဇာနေယျုံ၊ ဂဇ္ဈ တီအိုတ်ရ။ ကျဒ္ဒိမန္တိနိယော၊ ဧၚ်မ့ုံကိုကျဒ္ဒိမဒ္ဂေါ်အိုတ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ၊ ဧၚ်မ့ုံကိုမတ် မကွ်ိ ဒ့်ပ္ဒဲချုင်သွဝ်အိုတ်။ ပရိစိတ္တဝိဒုနိယော၊ ဧၚ်မတီကေတ်စိုတ် ညးမွဲသ္ဆာင်မာန်အိုတ်။ ဒေဝ တာပိ၊ ငဒေဝတ်ဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ သန္တိ၊ ပ္ဒုံနွံတ်အိုတ်ရ။ တာ၊ ငဒေဝတ်ဂမ့ိုင်ဂ့်။ ။(ပ) အာသန္နာ၊ ငဂမ့ိုင်။ သမာနာပိ၊ စိုန်။ တာ၊ နဒေဝတ်ဂမ့ိုင်ဂ့်။ န ဒိဿန္တိ၊ ပ္ဒုံ။ တာ၊ နဒေဝတ်ဂမ့ိုင်ဂ့်။ စေတသာပိ၊ ။(ပ)။ ။ တာပိ၊ ငဒေဝတ်ဂမ့ိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ) သော၊ ငခမီဂ့်။ လောကံယေဝ၊ နသတ္တလောကဟေင်။ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ၊ နမစ္ဆိပ္ပန် လဝ်သတ္တလောကဝ်ံ ပ္ဒဲဇော်သ္ကိုပ်သ္ကတဲ့ အကုသိုလ်ပါ ပွမကိုဇော်ပ့ဝ်ကုသိုလ်ဝ်ံ။ ။(ပ) ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ ဓမ္မော၊ နဓရ်။ သွာက္ခာတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမ့ုးရ။ ဓမ္မော၊ ငဓရ်။ သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ ဓရ်မတီညာတ်ကေတ် အလိုဉာဏ်ဇကုမာန်ရောင်။ အကာလိကော၊ ဓရ်မကိုဖိုဴ ဟွံမွဲကိုအခိင် ကာလပိုင်ခြာရောင်။ (ဝါ) ဓရ်မကိုဖိုဴ အရိယဖိုဴဂတမတ် ဟွံဂွံ ဆောတ်ယောင်ရောင်။ ဓ္ဂဟိ ပဿိကော၊ ဓရ်မကော်ဘိက်မွး ကျင်ညိ ဗိုရံင်ညိရောင်။ ဩပနေယျိကော၊ ဓရ်မထေက်ကိုက္ဆိုဒ့် ပြာပ်အာတဲ့ ဂပ်ဝ်ရေင်တျင်နင် ပ္ဒဲကိုစိုတ်ဇကု ရောင်။ ဝိညူဟိ၊ မိန်ပူဂိုလ်အရီ မ့ုံကိုပညာ မတီညာတ်ဓရ်သစ္စ ပန်ဂမ့ိုင်။ ပစ္စတ္တံ၊ ပ္ဒဲ

သန္ဆာန်ဇကု။ (ဝါ) အလိုဇကုဟောင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဓရ်ထေက်ကိုတီညာတ် ဒုင်စသိုင် ရောင်။ ။[ကျတိသဒ္ဒါ ဟွံမွဲပိုက်ဏီ]။ ။

မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သပြဟ္မစာရီ၊ ငဲခမီ မဒ္ဒေတ်တ် ဒ္ဒေတ်မပြဲ မွဲစွံဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငဲ သဟဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ သန္တိ ခေါ၊ ပုံန္ဒံတ်အိုတ်ဟောင်ရောင်။ တော၊ ငဲခမီသပြဟ္မစာရီဂမ္ဂိုင်ဂှ်။ တံ ဓမ္ဗံ၊ နဲဓရ်ဂှ်။ (ဝါ) နဲဓရ်မချိုက်ပေင်ကျော် ဂုဏ် မပ္ပံကိုသွာက္ခာတတာ, သန္ဒိဋ္ဌိက တာတံဂှ်)။ ဇာနံ ဇာနန္တာ၊ သိုကိုမတိတ်အိုတ်။ ပဿံ ပဿန္တာ၊ သိုကိုမညာတ်တ် အိုတ်။ ဝိဟရန္တိ၊ ပုံသွဒတ်အိုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်– မေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ယေ သပြဟ္မစာရီ၊ ယြင်ခမီသဟဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ တံ ဓမ္ဗံ၊ နဲ။ ဇာနံ၊ သိုကိုမတိအိုတ်။ ပဿံ၊ သိုကိုမညာတ် အိုတ်။ ဝိဟရန္တိ၊ ပုံသွဒတ်အိုတ်ရ။ မေ၊ ဒဒက်တ်။ သပြဟ္မစာရီ၊ ငဲ။ သန္တိ ခေါ၊ ပုံန်– ဟောင်ရောင်။]။ ။ အဟံ၊ ငဲအဲ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ သွာက္ခာတော၊ ဧုံမဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမွဲး ရုးအိုတ်။ ဓမ္မဝိနယော၊ ပွဲသာသနာ မဒ္ဒှံအရာ မဒ္ဒေံဇ္ဇောန်နကိုဓရ်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ငဲမက္ခုငဲ စိုပ်ဒဒ့်ခမီ။ သမာနော၊ သိုမဒ့်တ်။ ကုသီတော၊ သိုမလ္ဟုဟ်တ်။ ပမတ္တော၊ သိုမဝိဝိငဲ။ စေ ဝိဟရေယျံ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရသွဒတ်မွး။ တံ၊ ငဲပွမပဒတ်ဂှ်။ မေ၊ ကုအဲ။ ပတိရူပံ၊ ငဲမဗဗွဲ။ နဲ အဿ၊ ဂဇ္ဈဟွံဒ့်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ပုံချပ်ဗွာစင်ခြင်ရ။ သော၊ ငဲ ခမီဂှ်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ပုံကလေင်ချပ်ဗွာစင်ခြင်ပွန်ရ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငဲခမီဂှ်။ ဓမ္မံယေဝ၊ နဲဓရ်လောကုတ္တိုဒ္ဓိတ်ပြကာဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နဲဓရ် မစ္ဆံဟ္ဂန်လဝ် ဓရ်လောကုတ္တိုဝွံ ပွဲဇွော်သ္ဂိုပ်သ္ဂတဲ့ အကုသိုလ်ပါ ပွမကိုဇွော် ပွဝ်ကုသိုလ်ဝွံ။ ။(ပ)

> **[ဂါထာ]** ပုရိသ၊ ယွံတြံ့။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ကမ္ဗံ၊ နဲကမ္ဗောန် တ္ဂအဲ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ်။ သစ္စံ ဝါ၊ ကမ္ဗောန်ဥာံစွတ်ရုဂ့်ဒကို။ ယဒိ၊ ဟွံ သေင်ဂှ်မွး။ မုသာ ဝါ၊ ကမ္ဗောန်ဗ္ဂေတ်မှာရုဂ့်ဒကို။ တော၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဂ အဲ။ အတ္တာ၊ အလိုဇကုဟောင်။ ဇာနာတိ၊ ပုံတီရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂှ်ရ။ လောကေ၊ ပွဲလောက။ ပါပကမ္ဗံ၊ နဲကမ္ဗောန်သရုံပါပ်။ ပကုဗ္ဗတော၊ ကု ညးမက္ခောန်လဝ်။ ရဟော နာမ၊ ငဲယွုမ္ဂး ဌာန်ကြောပ်ဗွန်။ နတ္ထိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်တီကေတ်မာန်ရ။ ။

ဘော၊ ယွံတြံ့။ ယော တွံ၊ ယြင်တ္ဂအဲမွဲ။ ဝတာ၊ ဗွဲစွတ်။ ကလျာဏံ၊ ဧုံမဆဲ။ သက္ခိ သက္ခိ၊ ဧုံမဒ့်သက်သီ။ အတ္တာနံ၊ နဲဇကု။ အတိမညသိ၊ သက်သီ ဂတမတ် ဟွံသေင်မြသာ်ဝွံ ကလိလောန်တဲ့ စိုန်စွတ်ထေင်ကေတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်သွဗဒေက်ဖျဝ်ပျုတ် ပမာရ။ အတ္တာနိ၊ ပွဲဇကု။ သန္တိ၊ ဧုံမှုံပြောကတ်။ ပါပံ၊ နဲပွသရုံပါပ်။ အတ္တာနံ၊ ညဲင် ရဇကုဟွံဝွံတီ။ ပရိဂူဟသိ၊ စိုန်ကြောပ်ဗွန်ရ။ (ဝါ) စိုန်သွလွိမွး ကြောပ်ဗွန်ရ။ ။[ဗွဲမညီ

သာကိုအဋ္ဌကထာမှး အတ္တာနံ ပရိဂ္ဂဟသီတိ ယထာ မေ အတ္တာပိ နာ ဇာနာတိ၊ ဓ္ဝံ နံ (ပါပံ) ပရိဂ္ဂဟာမီတိ ဝါယမသိ– သွက်ပရိဂ္ဂဟသိ ဟိုတ်ဒဒှ်မှုံကိုပိုဒ်ကံမှး ပါပံတုံစိ ပိုဒ် တွံဒဗ်မှး အတ္တာနံဂှ် မှးကိုအရထကြိယာ ဝိသေသနရ။ လဂံကိုအတ္တာနံ ဇကုဟောင် ဟွံက စိုကိုကြိယာ ပွမဟွံတီအလိုဇကုဂှ် ဗွဲဌာနဿုပစာ ဂိုင်ကေတ်ရ]။ ။

လောကသ္မိ၊ ပွဲလိုက်။ ဝိသမံ၊ ဟွံညီသာ။ (ဝါ) ဗွဲဟွံဗဗွဲဓရ်။ စရန္တံ၊ ဧုံမဒွေတ်တ်။ ဗာလံ၊ ဧုံမဒိုဟ်ဓို။ တံ တုဝံ၊ နဲတ္ဒအဲဂှ်။ ဒေဝါ စ၊ ငဒေဝတ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ တထာဂတာ စ၊ ငကျာ်တြဲဂမ္ဒိုင်ကို။ ပဿန္တိ၊ ပုံညာတ်တ်အိုတ်ရ။ တသ္မာ ဟိ၊ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂှ်ဟောင်။ အတ္တာဓိပတေယျကောာ စ၊ ဧုံမဒှ်မှုံကို ဇော်သ္ဂျိပ်သ္ဂမှး ဇကုကို။ (ဝါ) ဧုံမပတိုန်လဝ် ဇော်သ္ဂျိပ်သ္ဂမှး ဇကုကို။ လောကာဓိပေါ စ၊ ဧုံမက္ဆ်ဒြှ် မှုံကိုဇော်သ္ဂျိပ်သ္ဂမှး သတ္တလောက ကို။ (ဝါ) ဧုံ။ နိပကောာ စ၊ ဧုံမှုံကိုပညာကို။ ။[ပဋိပက္ခံ နိပယတိ ဝိသောသေတီ တိ နိပကောာ= ပူဂိုလ်,မှုံကိုပညာ မလေပ်ကိုတြီသတော့ကွဲ့ ကိလေသမစ့ော်စး။ နိ+ပေ +အ= နိပယ၊ ယဂ့် သ္ဂက]။ ။ ဇျာယီ စ၊ ဧုံမက္ဆ်ဒြှ်လေပ် စံင်ပွေင်ကွဲ့ကိလေသ ကို။ ဓမ္မာဓိပေါ စ၊ ဧုံမက္ဆ်ဒြှ် မှုံကိုဇော်သ္ဂျိပ်သ္ဂမှး ဓရ်လောကုတ္ဆ်ကို။ အနုဓမ္မစာရီ စ၊ ဧုံမက္ဆ်ဒြှ် မှုံကိုအလေံ ဓရ်ကုသိုလ် မဗဗွဲကုဓရ်လောကုတ္ဆ်ကို။ သစ္စပရက္ကမော စ၊ ဧုံမက္ဆ်ဒြှ် မှုံကိုလွိမဧုံစွတ်ကို။ မုနိ၊ ငဓမိ။ နာ ဟီယတိ၊ ပုံဟွံလဟုတ်ယုတ်နူဂုဏ် မပ္ပံကိုပညာရ။ ။

ပဓာန ဝါ၊ ဧုံမှုံကိုဝီရိယ။ ယောာ မုနိ၊ ပြြင်ပူဂိုလ်တ္ဒအရှန်မွဲ။ မာရံ၊ နဲကိလေသ မာရ်။ ပသယှ၊ ဓလိုဖ္ဖိုက်တုံ။ အန္တကံ၊ နဲကိလေသမာရ် မလေပ်သ္ဂညံင်ဓရ်ကုသိုလ် ဂံလိုလာ်။ အဘိဘုယျ၊ ဓလိုဖ္ဖိုက်တုံ။ ဇာတိက္ခယံ၊ နဲအရဟတ္တဖို မဒှ်ဟိုတ်ဖအိုတ်ကွဲ့ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ။ ဖုသီ၊ စိုနဲအာစိုပ်ရ။ တာဒိသော၊ ဧုံမှုံသဘ်မဖှ်သာ်ဂှ်။ လောကဝိဒူ၊ ဧုံမတီကေတ် လောကပိပြကာ ဗွဲမပြာကတ်။ သုမေဓသော၊ ဧုံမှုံကိုပညာမဆဲ။ သဗ္ဗဒသု၊ ဧုံမဒှ်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ်တောဘူမကဂမ္ဒိုင်။ အတမ္မယော၊ ဧုံဟွံဒှ်နကိုတဇ္ဈာ။ (ဝါ) ဧုံဟွံဒွေတ်ဗက်ပိုက်တဇ္ဈာ။ သော မုနိ၊ ငပူဂိုလ်တ္ဒအရှန်ဂှ်။ နာ ဟီယတိ၊ ပုံဟွံလဟုတ်ယုတ် နူဂုဏ်မပ္ပံကိုပညာရ။ ။[“ပွဲတမ္မယော” ကြြနူတ သဒ္ဒါ ဖျေါကိုမယပစ္စယ်၊ တာယ တဇ္ဈာယ နိဗ္ဗတ္တော တမ္မယော၊ နာ တမ္မယော အတမ္မယော]။ ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

စတုတ္ထော၊ ဧုံမရနုက်ကိုပန်။ ဒေဝဒူတဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

၅–စူဠဝဂ်
၁–သမ္မုခီဘာဝသုတ်

၄၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပိပြကာဂမ်ိုင်။ သမ္မုခီဘာဝါ၊ ဟိုတ်ပွမက္ကိုန့်ပြာကတ် ပွဲဂတမတ်စိ။ ။[သမ္မုခေါ ဘဝတိ ယေန သော သမ္မုခီဘာဝေါ= ဒန့်မက္ကိုန့်ပြာကတ် မန့်ဟိုတ်ဂတမတ်။ ဝိဂ္ဂဟဋီကာ]။ ။ သဒ္ဓါ၊ ခဲံမွံု ကိုဓရ်သဒ္ဓါ။ ကုလပုတ္တော၊ ဇ်ကောန်ဂကူ။ ဗဟုံ၊ ခဲံဒမဂ်ိုင်။ ပုညံ၊ နဲ်ဒါနကုသိုလ်။ ပသဝတိ၊ ပုံကိုက်ကိုန့် ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုရ။ (ဝါ) ပုံကလိဂွံရ။ ကတမေသံ၊ မူရ ခဲံမွံုယွုအိုတ်။ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပိပြကာဂမ်ိုင်။ သမ္မုခီဘာဝါ၊ ဟိုတ်ပွမက္ကိုန့်ပြာကတ် ပွဲဂတမတ်စိ။ သဒ္ဓါ ကုလပုတ္တော ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ သဒ္ဓါယ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်သဒ္ဓါ။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ပုံဂွံညာတ်ကေတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ ဒေယျဓမ္မသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကပေါတ်ဝတ္ထုဒါန်။ ။(ပ)။ ။ ဒက္ခိဏေယျာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဒုဉ်ဒါန်ဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ ကျမေသံ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပိပြကာဂမ်ိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–တိဋ္ဌာနသုတ်

၄၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ တီဟိ၊ ခဲံမန့်ပိအိုတ်။ ဋ္ဌာနေဟိ၊ နကိုဟိုတ်ဂမ်ိုင်။ သဒ္ဓါ၊ ညးမွံုကိုဓရ်သဒ္ဓါရုဂ့်ဒ။ ပသန္နော၊ ညးမလျုင်ဖြုင်သျိုက် ပွဲရတ်ပိပြကာရုဂ့်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်တီကေတ်မာန်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရမွဲ။ တီဟိ၊ ခဲံ–အိုတ်။ ဋ္ဌာနေဟိ၊ နကို။ ။(ပ)။ ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ရော။ သီလဝန္တာနံ၊ နဲ်ပူဂိုလ်မွံုကိုသီလဂမ်ိုင်။ ဒဿနကာမော၊ ငဲ်မွံုပွိုက်တူဟ်နပွမဗိုလ္ပော၀်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သဒ္ဓမ္မံ၊ နဲ်ဓရ်ညးသပွရိုဟ် မိန်ကျာ်တြဲ မဂပ်၀်တွံလ၀်။ သောတုကာမော၊ ငဲ်မွံုပွိုက်တူဟ်နပွမကလင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန၊ ခဲံမွံုကိုကလိခ္ဆက် သ္သေတ်သွာန်စာ်စူးအာ။ ။[မစ္ဆေရ= ခဲံမတွံဂး ပွမသ္သေတ်သွာန်+ မလ=ကလိခ္ဆက် သာ်ဝွံဒ့်အတ္ထက္ကမ–ရ]။ ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ မုတ္တစာဂေါ၊ သိုမွံုကိုပွမသ္ဂးပွးတိတ်ဗူး။ ပယတပါဏိ၊ သိုမွံုကိုတဲ မဂပ်၀်ကြာတ်လ၀်တုံ။ ဝေါသဂ္ဂရတော၊ သိုမလဟိုင်တ ပွဲပွမသ္ဂးပွးကိုဒါန်။ ယာစယောဂေါ၊ သိုမထေက်ကို တူဟ်နပွမအာတ်ဒုင်ဒါန်။ (ဝါ) သိုမွံုကို ပွမစိုန်သကိုကျော် ညးမအာတ်ဒုင်ဒါန်။ ဒါနသံ ဝိဘာဂရတော၊ သိုမလဟိုင်တ ပွဲပွမကိုဒါန်, ပွမပါ်ပရုံ။ အဂါရုံ၊ ပွဲသို့။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ပုံသွဒတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ ကျမေဟိ ဋ္ဌာနေဟိ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ယြုင်ပူဂိုလ်မွဲ။ သီလဝတံ၊ နဲ်ပူဂိုလ်မွံုကိုသီလဂမ်ိုင်။ ဒဿနကာမော၊ စိုန်မွံုပွိုက် တူဟ်နပွမဗိုလ္ပော၀်ရ။ သဒ္ဓမ္မံ၊ နဲ်။ သောတုံ၊ တူဟ်နပွမကလင်။ ကျစ္ဆတိ၊ ပုံနွံပွိုက်ရ။ မစ္ဆေရမလံ၊ နဲ်ကလိ

ခွက် ပွမသ္သေတ်သပါန်။ ဝိနယေ ဝိနယတိ၊ ပုံပါကေံရ။ သ သော၊ နှ ပူဂိုလ်ဂ်။ ဝေ၊ ဗွဲစွတ်ခွကန်။ သဒ္ဒါ၊ ညးမှုံကိုဓရ်သဒ္ဒါရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ ဂပ်ဝ်သွးရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–အတ္ထဝဿုတ်

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယော၊ ဧုံမန့်ပိပြကာအိုတ်။ အတ္ထဝသေ၊ နှဟိုတ်ဂမ့်ဂိုင်။ ။[က လေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၁–၂၀၁)တေံညှ]။ ။ သမ္မာသမာနေန၊ မိန်ပူဂိုလ် မညာတ်ကေတ်ဗွဲမ္ဒးရး။ ပရေသံ၊ ကုညးသ္သာင်ဂမ့်ဂိုင်။ ဓမ်မံ၊ နှဓရ်။ ဒေသေတုံ၊ တ္ဂဟ်နပွ မတွံ။ အလံ ဓ္ဂဝ၊ စိုန်ဗဗွဲဟေင်ရ။ ကတမေ၊ မူရ်ဧုံမ့ုံယ္ဂုအိုတ်။ တယော၊ ဧုံ–အိုတ်။ အတ္ထဝသေ။ ။(ပ)။ ။ အလံ၊ ရော။ ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ဓမ်မံ၊ နှဓရ်သစ္စပန်။ ဒေ သေတိ၊ ပုံတွံရ။ သော၊ င်ပူဂိုလ်တွံဂ်ှ။ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ၊ င်မ့ုံအလေံ မတီညာတ် ကေတ် အရထ အဓိပ္ပါယ် ပါဋ္ဌိတ္ဂဟ်ဟ်ကီ။ ။[အတ္ထ= နှအရထ အဓိပ္ပါယ် မပံက်ထွး ဗွဲတြး မတွံဂး အဋ္ဌကထာ+ပဋိ=တ္ဂဟ်ဟ်။ (ဝါ) ဗွဲမသေဘဲဗြေဘဲ+သံဝေဒီ= င်မ့ုံအလေံ မတီညာတ်ကေတ် နကိုဉာဏ် မလေပ်ပံက်တြး။ ကွဝွံ ဒ့ုအရထပါဋ္ဌိဝွံရ]။ ။ ဓမ္မပ္ပဋိ သံဝေဒီ စ၊ င်မ့ုံအလေံ မတီညာတ်ကေတ် တ္ဂၢင်လအာပါဋ္ဌိတ္ဂဟ်ဟ်ကီ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ဓမ်မံ၊ နှဓရ်သစ္စပန်။ သုဏာတိ၊ ပုံကလင်ရ။ သော၊ င်ပူဂိုလ်မက လင်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ယော စေဝ၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲကီ။ ။(ပ)။ ။ ယော စ၊ ယြဲင် ပူဂိုလ်မွဲကီ။ ။(ပ)။ ။ တေ ဥဘော၊ င်ပူဂိုလ်တွံ, ကလင်ဓါပြကာဂမ့ုံင်ဂ်။ အတ္ထပ္ပ ဋိသံဝေဒိနော စ၊ င်မ့ုံအလေံ(လ)ဂမ့ုံင်ကီ။ ။(ပ)။ ။

ပွဲသုတ်ကြဲတုန် – ကထာ၊ င်ဂလာန်ဓရ်။ ပဝတ္တိ၊ င်မ့ုံကို ပွမက္ခိုဒ့ုဟ်ွံပိုတ်သ္ကုတ်။ (ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ပဏ္ဏိတသုတ်

၄၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမာနိ တီဏိ၊ နှပိပြကာဂမ့ုံင်ဝွံ။ ပဏ္ဏိတပညတ္တာနိ၊ စိုန်မ့ိုဟ်မ့ုံကိုပညာတံ မဂပ်ဝ်ဟိုထိုင်သးဗွဲကိုပ်ကွာမွး ဓရ်မပြဲရ။ သပ္ပုရိသပညတ္တာနိ၊ စိုန်ညးသပ္ပုရိုဟ်တံ မဂပ်ဝ်ဟိုထိုင်သးဗွဲကိုပ်ကွာမွး ဓရ်မပြဲရ။ ကတမာနိ တီဏိ၊ မူရ် နှပိပြကာဂမ့ုံင်။ ပဏ္ဏိတပညတ္တာနိ၊ –ရော။ သပ္ပုရိသပညတ္တာနိ၊ –ရော။ ဒါနံ၊ နှပွမ သ္ဒးပွးကိုဒါန်။ ပဏ္ဏိတပညတ္တံ၊ စိုန်။ သပ္ပုရိသပညတ္တံ။ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ နှ ဒဒ့ုခမီသာမဏီ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မာတာပိတူနံ၊ နှမိမဓါဂမ့ုံင်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ နှ ပွမက္ကောန်ဓိုတ်ဥပကာ။ ။(ပ)။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ဒါနံ၊ နိပ္ပမသ္ဒးပွးကိုဒါန်ကို။ အဟိသာ၊ နိကရုဏာ ဟိုတ် ဟွံပျဲဟျံ သတ္တံကို၊ (ဝါ) နိစေတောဝိမုတ္တိကရုဏာဖျာန် ကျော်ဥပစာရကရုဏာ သ္ဂါတ်ကွာ ဟိုတ်ဟွံပျဲဟျံသတ္တံကို။ သံယမော၊ နိပ္ပမင်မွဲသီလကို။ ဒမော၊ နိပ္ပမထိင်ဒဝ် ဒ္ဒေံတ္တောန်ဂ္လန်ဒြ် တြဲပြကာ မပ္တံကိုစက္ခုကို။ (ဝါ) နိပ္ပမဒ္ဒေံတ္တောန် စိုတ် နပွမမင်မွဲဥပုဟ်ကို။ (ဝါ) နိဓရ်ခန်တ် မလေပ်ပ္ဒျိုပ္ဒိုက် ဒ္ဒေံတ္တောန် မပ္တံကို ဒေါသကို။ (ဝါ) နိပညာ မလေပ်ပ္ဒျိုပ္ဒိုက် ဒ္ဒေံတ္တောန် ကိလေသကို။ ပြဟ္မစာ ရီနံ၊ ဧံမ္ဒုံအလေံ မဒ္ဒေတ်တ်ဒ္ဒေတ် မပြဲအိုတ်။ သန္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မပြဲဂမ္ဒိုင်။ မာတာပိတုဥပဒ္ဒာနံ၊ နိပ္ပမက္ကောန်စိုတ် ဥပကာ မိမဂမ္ဒိုင်ကို။ သဗ္ဗိ၊ မိန်ညးသပ္ပါရိဟ်ဂမ္ဒိုင်။ ဥပညတ္တံ၊ စိုနိဂပ်ဝ်ဟိုထိုင်သး ဗွဲကိုပ်ကွာမွး ဓရ်မပြဲရ။ ။

ဓုတာနိ၊ ငိဓရ်ပိပြကာ မပ္တံကိုဒါန်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ။[ဓရ်ပိပြကာမွး ဒါန, ပဗ္ဗဇ္ဇာ, မာတာပိတု ဥပဒ္ဒာနံတံရောင်]။ ။ (ဝါ) ငိပွမက္ကောန်စိုတ် ဥပကာ မိမဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ သတံ၊ ဒဒက်တ်ကို ပူဂိုလ် မပြဲဂမ္ဒိုင်။ ဌာနာနိ၊ ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်ရောင်။ ယာနိ၊ ယြဲန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ အရိ ယော၊ ဧံမဒ္ဒိညးသပ္ပါရိဟ်မပြဲ မလေပ်သွလွိကို ဓရ်ဟိုတ်မပ္တံကိုဒါန။ (ဝါ) ဧံမဒ္ဒိညး သပ္ပရိဟ်မပြဲ မက္ကောန်စိုတ် ဥပကာ မိမစါ။ ဒဿနသမ္ပန္နော၊ ဧံမဥ္ဇိုက်ပေင်တ် ကျော်ဂမြင်ဉာဏ် မလေပ်က္ကောန်သွတ် ဓရ်ဟိုတ်မပ္တံကိုဒါန။ (ဝါ) ဧံမဥ္ဇိုက်ပေင်တ် ကျော်ဂမြင် ဉာဏ် မလေပ်က္ကောန်စိုတ် ဥပကာ မိမစါ။ ယော ပဏ္ဍိတော၊ ယြဲင်ညး မွံုကိုပညာမွဲ။ သေဝေထ၊ ဂဇ္ဈနိသဲရ။ သ သော ပဏ္ဍိတော၊ ငိညး မွံုကိုပညာဂ့်။ သိဝံ၊ ဧံမဓိဟ် လလံ မဖအိုတ်ထောံကွံ သ္ဒဘဲ။ လောကံ၊ နိဘုံဒေဝတ်။ ဘဇတော၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆–သီလဝန္တသုတ်

၄၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သီလဝန္တော၊ ဧံမ္ဒုံကိုသီလအိုတ်။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ငိခမီဂမ္ဒိုင်။ ယံ ဂါမံ ဝါ၊ ယြဲန်ကွာန်မွဲကို။ ယံ နိဂမံ ဝါ၊ ယြဲန်နိဂိုမွဲကို။ ဥပနိဿာယ၊ နိသဲကောတ် တုဲ။ ဝိဟရန္တိ၊ ပ္ဒုံသွဒတ်အိုတ်ရ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲကွာန်နိဂိုဂ့်။ မနုဿာ၊ ငိမ္ဒိဟ်ဂမ္ဒိုင်။ တီဟိ၊ ဧံမဒ္ဒိပိအိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ နကိုဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ဗဟုံ၊ ဧံဒမဂ္ဂိုင်။ ပုညံ၊ နိကုသို့။ ပသဝန္တိ၊ ပ္ဒုံကိုကြ်ဒြ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒုံကလိဝွံအိုတ်ရ။ ကတမေဟိ တီဟိ၊ မူရ နကိုဟိုတ်ပိပြကာ ဂမ္ဒိုင်ရော။ ကာယေန ဝါ၊ နကိုကာယကို။ ဝါစာယ ဝါ၊ နကိုဂလာန်ကို။ မနသာ ဝါ၊ နကိုစိုတ်ကိုရောင်။ ။

၎–သခ်ိတလက္ခဏသုတ်

၄၎၊ ၄၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သခ်ိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်သခ်ိတ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို ဓရ်တေဘူမက မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ့်ဦင် ပံင်ပကော်တဲ့ မဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင်။ သခ်ိတလက္ခ ဏာနိ၊ င်လက်သန် မဒ့်ဟိုတ်တီကေတ် ဓရ်သခ်ိတမာန်ဂမ့်ဦင်။ က္ကမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာ ဂမ့်ဦင်ဝွံရောင်။ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ့်ဦင်မွးဂ့်။ ကတမာနိ၊ ညးခွံအိုတ်ဂ့်ရော မွးဂ့်တုန်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ နိပ္ပမက္ခ်ိဒ့်။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမညီသာသွဟ်နိ ဓရ်ဟိုတ်စိ နိဥပါဒ် ပွမက္ခ်ိဒ့်ရုပ်နာမ် ခန္ဓ။ ပညာယတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်တီရ။ ဝယော၊ နိပ္ပမလို။ ပညာယတိ၊ ပ္ဒံ။ ဦတသ၊ ဒဒက်တ်ကို ဓရ်သခ်ိတ မတနိတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုဓရ်သခ်ိတ မအာစိုပ်ခဏဦ ကြ်နူဥပါဒ်။ အည ထတ္တံ၊ နိဒဒ့်ပြံင်လှဲ ဖံက်ပ္ဟနိမွဲမွဲ။ (ဝါ) နိပ္ပမကြံင်ချုဟ်။ ။(ပ)။ ။ က္ကမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ အသခ်ိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်အသခ်ိတ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုဓရ် မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ့်ဦင် ပံင်ပကော်တဲ့ မဟဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင်။ အသခ်ိတလက္ခဏာနိ၊ င် လက်သန် မဒ့်ဟိုတ်တီကေတ် ဓရ်အသခ်ိတမာန်ဂမ့်ဦင်။ က္ကမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ့်ဦင် ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပါဒေါ၊ နိ။ န ပညာယတိ၊ ပ္ဒံဟဂပ်ဝ်တီရ။ အဒ္ဒမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ပဗ္ဘတရာဇသုတ်

၄၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ဟိမဝန္တံ၊ ခွံမ့ုံယွုဟိမဝန္တ။ ပဗ္ဘတရာဇံ၊ နိသွိင်ဒ့ိ။ နိသာယ၊ နိသဲကေတ်တဲ့။ မဟာသာလာ၊ င်တ့ံဆုဇွော်ဂမ့ဦင်။ တီဟိ၊ ခွံမဒ့်ပိအိုတ်။ ဝမ့ိဟိ၊ နပွမဇွော်မောဝ်ဂမ့ဦင်။ ဝမ့ုန္တိ၊ ပ္ဒံဇွော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ကတမာဟိ တီဟိ၊ မူရ ခွံ မဒ့်ပိအိုတ်။ ဝမ့ိဟိ၊ နိ။ ဝမ့ုန္တိ၊ ရော။ သာခါပတ္တပလာသေန၊ နကိုက္ခာင်,တ္ဂးဆု မဗျုက် ချေက်တ်။ ။[ပလာသ= ခွံမဗျုက်ချေက်+ပတ္တ= တ္ဂးဆု။ အဂုံတ္တိရ်၊ ဌ၊ တ–၂၂။ ပ္ဒဲပဗ္ဘကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၀)တေံတုန် ဓါပိုဒ်ဂ့် အရထတုပ် သွပြယာဲတဲ့ ပံက်လဝ်ရ]။ ဝမ့ုန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ တစပပဋိကာ၊ နကိုချော်,သကောဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဖေဂ္ဂုသာရေန၊ နကိုက္ခာ, ကြက်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်တ်ညံင်ရ်သာ်ဝွံ။ သဒ္ဓံ၊ ခွံမ့ုံကိုဓဝ်သဒ္ဓါ။ ကုလပတိ၊ နိပ္ပဂိုလ်ဇွော်သ္ကိုပ်သ္ကပ္ပဲဂကူ။ နိသာယ၊ နိသဲကေတ်တဲ့။ အန္တောဇနေ၊ င်ဂကော်မွိဟ်အပ္ပဲ မပ္ဆံကိုကောန်သမ္ဘာ။ ။(ပ)။ ။ ဝမ့ုတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ) သဒ္ဓါယ၊ နကိုဓရ်သဒ္ဓါ။ ဝမ့ုတိ၊ ပ္ဒံ။ သီလေန၊ နကိုသီလ။ ။(ပ)။ ။ ပညာယ၊ နကိုပညာ။ ။(ပ)။ ။ တီဟိ၊ ခွံ–အိုတ်။ က္ကမာဟိ ဝမ့ိဟိ၊ နကို–ဂမ့ဦင်။ ။(ပ)။

[ဂါထာ] အရညသ္မိ၊ ခွံမဒ့်ဌာန်ဂြိုပ်။ ဝနေ၊ ပ္ဒဲဂြိုပ်ဂွိင်။ ဗြဟာ၊ ခွံမဇွော်။ သေလော၊ ခွံမတုံတ်နကိုတ္ဂံ။ ပဗ္ဘတော၊ င်ဒ့ိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ နိဒ့ိတ္ဂံဇွော်ဂ့်။ ဥပနိသာယ၊ နိသဲကေတ်တဲ့။ ဝနပ္ပတိ၊ ခွံမဒ့်ဇွော်သ္ကိုပ်

သ္က ပ္ဒါဂြိုပ်။ တေ ရုက္ခာ၊ ငတ္ံဆုဒ္ဓေါဂမ္ဂါငဂ်္ဂ်။ ဝမုဒ္ဓေ ယထာ၊ ညံငရ ဒ္ဓေါမောဝ်အိုတ်ကိုု။ ။

တထေဝ၊ တုပ်တ ညံငရသာ်ဝွံဟေငဝ်။ ဂ္လာ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ သီလသမ္ပန္နံ၊ ခေံမ ဍ္ဂိုက်ပေငဝ်တ ကျော်သီလ။ သဒ္ဓံ၊ ခေံ။ ကုလပတီ၊ နဲ်။ ဥပနိဿာယ၊ တဲု။ ပုတ္တဒါရာ စ၊ ငကောန်သမ္ဘာဂမ္ဂါငကိုု။ ဗန္ဓဝါ၊ ငညြးမဆေငစပ်ကိုကောန်ဂမ္ဂါငကိုု။ အမစ္စာ၊ ငမိဿ ဟာဲသ္ကံရဲဂမ္ဂါငကိုု။ ယေ၊ ယြဲငညြးဂမ္ဂါင။ အဿ ကုလပတိနော၊ ဒဒက်တက်ပူဂိုလ် ဒ္ဓေါသ္ကိုပ်သ္က ပ္ဒဲဂကူဂ်္ဂ်။ အနုဇီဝိနော၊ ငမနိဿဲကေတ်တဲု မဂယိုငလမ္ပျိုဂမ္ဂါင။ ဟောန္တိ၊ ပုံ်။ တေ စ၊ ငညြး မနိဿဲကေတ်တဲု မဂယိုငလမ္ပျိုဂမ္ဂါငဂ်္ဂ်ကိုလေဝ်။ ဝမ္ဟန္တိ၊ ပုံ်ဒ္ဓေါမောဝ် အိုတ်ရ။ ။

အတ္တာမတ္ထံ၊ နဲ်ဖိုဇကု။ ဝိစက္ခဏာ၊ ခေံမချပ်ဗ္ဘာစင်ခြေငအိုတ်။ တေ၊ ငကောန်သမ္ဘာ ဂမ္ဂါငဂ်္ဂ်။ ။[တျာဿ= တေ+အဿ]။ ။ သီလဝတော၊ ခေံမ့ုံကိုသီလ။ အဿ ကုလပတိနော၊ ဒဒက်။ သီလံ၊ နဲ်သီလကိုု။ စာဂံ၊ နဲ်ပွမသ္ဂးပွးကိုု။ သုစရိတာနိ စ၊ နဲ် ဒ္ဓေါ်စရိုတ်မဆဲဂမ္ဂါငကိုု။ ပဿမာနာ၊ ဟိုတ်ဒဒ္ဒိမဆိုညာတ်တ်အိုတ်စ်။ အနုကုဗ္ဗန္တိ၊ ပုံ်ပ္ဒေါံဗက်တဲု ဒ္ဓေါ်ကျောန်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငပူဂိုပ္ဒေါံဗက်တဲု မဒ္ဓေါ်ကျောန်ဂမ္ဂါငဂ်္ဂ်။

ဂ္လာ၊ ပ္ဒဲဍ္ဂျင်မ္ဂိဟ်ဝွံ။ သုဂတိဂါမိနံ၊ ခေံမဒ္ဒိဟိုတ်မအာတ်ဘာဝ မဆဲ။ မဂွံ၊ ခေံမတွံဂး ဂံ့ငတရ။ မမ္ဗံ၊ နဲ်ဒ္ဓေါ်မရ။ စရိတ္တာန၊ ဒ္ဓေါ်အိုတ်တဲု။ ဒေဝလောကသ္မိ်၊ ပ္ဒဲ။ နန္ဒိနော၊ သိုမသ္ဂိုက်မ္ဂိုက်အိုတ်။ ကာမကာမိနော၊ သိုမကလိဂွံအာရိုကာမဂုဏ် မ့ုံပ္ဂိုက်အိုတ်။ မောဒန္တိ၊ ပုံဂွံအိုဟ်တ္ဂိုဟ်တ်အိုတ်ရ။ ဂ္လာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–အာတပွကရဏီယသုတ်

၅၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တီဟိ၊ ခေံ–အိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂမ္ဂါင်။ အာတပ်ံ၊ နဲ်ဝီရိယ မသ္ဂာတ်မြဟ်။ (ဝါ) နဲ်ဝီရိယ မလေပ်ကိုစံင်ပ္ဒေငကွံ ကိလေသ ဂမ္ဂါင်။ ကရဏီယံ၊ စိုန်ကျောန်ထေက်ရ။ ကတမေဟိ တီဟိ၊ မူရ်မွဲ။ ဌာနေဟိ၊ ဟိုတ်။ အာတပ်ံ၊ ကရဏီယံ၊ ရော။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ဂကာနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၉၄)တေံညိ] (ပ)။ ။ အနုပ္ပါဒါယ၊ တ္ဟာန။ အာတပ်ံ၊ နဲ်။ ကရဏီယံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ခေံမက္ဂါ်ဒ့ုက္ဂငအိုတ်။ သာရီရိကာနံ၊ ခေံမဗာန်စပ် ပ္ဒဲခန္ဓကာယအိုတ်။ ဒုက္ခာနံ၊ ခေံမ အေင်ဒုင် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံဖြိုင်ဂွံ အေင်ဒုင်မာန်အိုတ်။ ။[ဒုက္ခေန ခမိ တဗ္ဘာတိ ဒုက္ခာ၊ ဒု+ခမု+ကွိ]။ ။ တိဗ္ဘာနံ၊ ခေံမတိုက္ခိုအိုတ်။ (ဝါ) ခေံမတိုက္ခိုု ပွမ က္ဂါ်ဒ့ု အဆက်ဟွံပိုတ်သ္ကျတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံမသ္ဂာတ်မြဟ် ပွမကိုက္ဂါ်ဒ့ု ဗွဲဒဒိုက်အိုတ်။ ခရာနံ၊ ခေံမကြုံင်မ့ုိဟ်အိုတ်။ ကဋ္ဌကာနံ၊ ခေံမကေက်သ္ကာအိုတ်။ (ဝါ) ခေံမတုပ်ကျော်

ရှိမကွင်ရိုင်အိုတ်။ အသာတာနံ၊ ခေါ်ဟွံသာယေျန်အိုတ်။ အမနာပါနံ၊ ခေါ်ဟွံဖွော်ပွဝ်ကို ဂံစိုတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခေါ်ဟွံသျိုက်မျိုက်အိုတ်။ ပါဏဟရာနံ၊ ခေါ်မရေင်တ္ဂုင်ကိုလမျိုမာန် အိုတ်။ ဝေဒနာနံ၊ နိဝေဒနာဂမျိုင်။ အဓိဝါသနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမအေင်ဒုင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယတော၊ ပြြဲပဲ့ကာလမွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတော၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ အယံ ဘိက္ခု၊ နှ်ခမီဝွံ။ သမ္မာ၊ ဗွဲနယ်မဆုံစွတ်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက် တ်ကိုဒဒိုက်ဝင်္ဂု။ အန္တကိရိယာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမသွကွေံလ္အိတ်။ အာတာပီ၊ ပူဂိုလ်မှုံကို ဝီရိယ သ္ကာတ်မြဟ်ရုဂ့်ဒ။ နိပကော၊ ပူဂိုလ်မှုံကိုပညာရုဂ့်ဒ။ သတော၊ ပူဂိုလ်မဂွံသတိ ပဲ့အာရိုကမ္မဋ္ဌာန် ဟွံပိုတ်သ္ကုတ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၁၁–မဟာစောရသုတ်

၅၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တီဟိ၊ ခေံ့–အိုတ်။ အင်္ဂ်ဟိ၊ ကျုံအင်္ဂ်ဂမျိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ခေံ့မချိုက်ပေင်တ်။ မဟာစောရော၊ ငကမ္မတ်ဖွော်။ (ဝါ) ဖြဟတ်ခန္ဓ ကာယဖွော်တဲ့ သိုမှုံတ်ကိုပွိတ္ထိုင် ညးဗက်လက္ကရမဂ့်ိုင် ကမ္မတ်ဖွော် သွဟ်အစော်ပုံင်ဝး ဗတိုက်ကေတ် ဖွော်ဖွော်မာန်။ သန္ဓိမွိ၊ နှ်အစပ်ဗွင်သိုကိုလေဝ်။ ဆိန္ဒတိ၊ ပုံ့ဖဲက်ပလိုရ။ နိလ္လောပမွိ၊ ဗွဲမပုံင်ဝး ဟွံမွဲကိုမသွေဟ်သ့ေကိုလေဝ်။ (ဝါ) ပုံင်ဝးဗတိုက်ကေတ်တဲ့ကို လေဝ်။ ဟရတိ၊ ပုံ့ရေင်တ္ဂုင်ရ။ ။[နိရဝသေသော လောပေါ ဝိလုမ္ပနံ နိလ္လောပေါ။ ပိုဒ်ဝွံ ကိုလဝ်အရထ ကြြိယာဝိသေသနရ။ နိလ္လောပံ၊ နှ်ပွမပုံင်ဝး။ ကတ္တာပိ၊ သွတဲ့ကို လေဝ်။ ဟရတိ၊ ပုံ့။ သာ်ဝွံ ထပ်စုတ် ကတ္တာပိုဒ်တဲ့လေဝ် ကိုမာန်ရ]။ ။ ဓ္ကာဂါရိ ကမွိ၊ နှ်ပွမပုံင်ဝး ပဲ့မွဲသိုဟေင်ကို။ ကရောတိ၊ ပုံ့။ ။[ဓ္ကာဂါရေ နိယုတ္တော ဝိလောပေါ ဓ္ကာဂါရိကော]။ ။ ပရိပန္ထေပိ၊ ပဲ့ဂံင်တရ်မိုဟ်ကိုလေဝ်။ တိဋ္ဌတိ၊ ပုံ့တန်တ တ္ဂဟ် နပုံင်ဗတိုက်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရ်မွဲ။ တီဟိ၊ ခေံ့–အိုတ်။ အင်္ဂ်ဟိ၊ ကျုံ။ သမန္နာဂ တော။ ။(ပ)။ ။ တိဋ္ဌတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပဲ့။ မဟာစောရော၊ ငိ။ ဝိသမနိသိတော စ၊ ငမအောပ်ဗ္ဒနိသဲဒ်ငိ ဒ္ဂဲဟွံညီသာကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဂဟန နိသိတော စ၊ ငမအောပ်ဗ္ဒဒ်ငိ ဒ္ဂဲယျက်ထဲ တ္စန်တ္စွဲကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဗလဝနိသိ တော စ၊ ငမနိသဲဗ္ဒဲဒ္ဂဲကို ပူဂိုလ်ဖြဟတ်ကွဒ်္ဓိမဖွော်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ် နအကဲအရာမွဲ။ မဟာစောရော၊ ငိ။ ဝိသမနိသိ တော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပဲ့။ မဟာစောရော၊ ငိ။ နဒီ ဝိဒုဂံ့ ဝါ၊ နှ်တ္ထံလ္ဒောဝ်ဗီ အာက္ခုင်မဝါတ်ဂါတ်ကို။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၂၂)တေံညီ]။ ။ ပဗ္ဘတဝိသမံ ဝါ၊ နှ်ဒ္ဒဲအကြောဒ်ိ ဟွံညီသာကို။ နိသိတော၊ ငမနိသဲ မအောပ်ဗ္ဒဒ်ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္စဝံ၊ နအကဲအရာဝွံ။ ။(ပ)

တိဏဂဟနံ ဝါ၊ နိဂြိုပ်ချေဲ ယျက်ထုံတွန်တွေဲကို။ ရုက္ခဂဟနံ ဝါ၊ နိဂြိုပ်ဆု ယျက်ထုံ တွန်တွေဲကို။ ရောဓံ၊ ဧံဒက္ခာင်ဗျာင်တွးစပ်တုံ မတိုက္ခိုလောန်။ မဟာဝနသဏ္ဍံ ဝါ၊ နိသပိဟ်ဂြိုပ်ဖွော်ကိုလေဝ်။ ။[ပွဲအဋ္ဌကထာ ရောဓံဂ့် နဒဒ့်ဝိသေသန မဟာဝနသဏ္ဍ ဟိုတ်မပံက်ထွးလဝ်စိ ဝါသဒ္ဒါ နူမဟာဝနသဏ္ဍံ လောန်ဒုံင်ရ]။ ။ နိဿိတော၊ ငမ နိဿဲအောပ်ဗ္ဒုံင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။

မဟာစောရော၊ ငိ။ ရာဇာနံ ဝါ၊ နိသ္ဒိင်ဂမ္ဂါင်ကို။ ရာဇမဟာမတ္တာနံ ဝါ၊ နိအမာတ် ဖွော်သ္ဒိင်ဂမ္ဂါင်ကို။ ။[နံဝိဘတ် ပွဲဓါပိုဒ်ဝွံ ချပ်တွံအရထဒုတိယာညိ။ ဟွံသေင်မွး “ရာဇာနံ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တံ ဝါ”သဝ်ဝွံ နကိုဧကဝစ်ဝိဘတ်ဟောင်လေဝ် နွံထေက်ရ]။ နိဿိတော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကမ္မတ်ဖွော်ဂ့်။ ဧဝံ၊ ငိကသပ်မြ သဝ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကိုန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဟောတိ၊ ရောတုန်။ မံ၊ နအဲ။ ကောစိ၊ ငိညးမမိက် ကိုမွဲမွဲ။ ကိုဠိ၊ နဒုဟ်အဲမွဲမွဲ။ သစေ ဝက္ခတိ၊ ကြက်ယဝ်ရသွးမွး။ ဧဝံ သတိ၊ နကြို ကြက်သွးသဝ်ဝွံနေဝ်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ကွမေ ရာဇာနော ဝါ၊ ငိသ္ဒိင်ဂမ္ဂါင်ဝွံကို။ ကွမေ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ၊ ငိအမာတ်သ္ဒိင်ဂမ္ဂါင်ကို။ ပရိယောဓာယ၊ ကြောပ်ဗ္ဒနဒုဟ် အဲတုံ။ အတ္ထံ၊ နဖိုဇကု။ ဘဏိသန္တိ၊ ကြက်ဟိုသွးအိုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်–ပရိယောဓာယ၊ ချပ်ဖန်ပျောပ်စုတ် ဟိုတ်ယုတ္တိမွဲမွဲအိုတ်တုံ။ မဟန္တံ၊ ဧံမဖွော်။ ဒေါသမ္မိ၊ နူဒုဟ်ကို လေဝ်။ ဟရန္တော၊ သိုမပါကွံအိုတ်။ အတ္ထံ၊ နဖိုအဲ။ ဘဏိသန္တိ၊ ကြက်]။ ။ ကွတိ၊ ငိကသပ်မြသဝ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

နံ၊ နကမ္မတ်ဖွော်ဂ့်။ ကောစိ၊ ငိ။ ကိုဠိ၊ နဒုဟ်မွဲမွဲ။ သစေ အာဟ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရသွးမွး။ ဧဝံ သတိ၊ နကြိုသွးမြသဝ်ဝွံနေဝ်။ ။[တျာသ=တေ+အသ]။ ။ အသ၊ ဒဒက် တ်ကမ္မတ်ဖွော်ဂ့်။ တေ ရာဇာနော ဝါ၊ ငိ–ကို။ တေ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ၊ ငိ–ကို။ ပရိ ယောဓာယ၊ ကြောပ်ဗ္ဒနဒုဟ် ကမ္မတ်ဖွော်အိုတ်တုံ။ အတ္ထံ၊ နဖိုကမ္မတ်ဖွော်။ ဘဏ္ဍန္တိ၊ ပ္ဒုံ ဟိုသွးအိုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်– ပရိယောဓာယ၊ ချပ်ဖန်ပျောပ်စုတ် ဟိုတ်ယုတ္တိမွဲမွဲအိုတ် တုံ။ မဟန္တံ၊ ဧံ။ ဒေါသမ္မိ၊ နူ။ ဟရန္တော၊ သိုး။ အတ္ထံ၊ နဖိုကမ္မတ်ဖွော်။ ဘဏ္ဍန္တိ၊ ပ္ဒုံ]။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တိဟိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကွမေဟိ အင်ေဟိ၊ ကျောံအင်ံကမ္မိင်။ [ကွမေ ခေါသ်ဝွံ ဟိ စ့ောံဒုံင်ရ။ ကြုနူဂ့် မပ္ဘံကို ခတံ, ဥပဟတံဂ့်–ကလေင်ရံင် ဒုက နိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃၅)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ပါပဘိက္ခု၊ ငခမီမယုတ်မာ။ ဝိသမနိဿိတော စ၊ ငမနိသဲကို အကုသိုလ် ဟွံညီသာ ကို။ ဂဟနနိဿိတော စ၊ ငမနိသဲကို အကုသိုလ် မယျက်ထုံ တွန်တွေဲကို။ ဗလဝ နိဿိတော စ၊ ငမနိသဲကိုပူဂိုလ်အစော်ဇြဟတ်မဖွော်ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ၌ပွဲ။ ပါပဘိက္ခု၊ င်။ ဝိသမနိဿိတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ရောမ္ဟက်တုန်။ ။(ပ)။ ။ ဝိသမေန၊ ခဲ့ုဟွံညီသာ။ ကာယကမ္မေန၊ ကေုံကာယကံ။ [ကလေင်ရံင် ပွဲတိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆)တေံညီ]။ ။ သမန္နာဂတော၊ င်မဉ္ဇိုက်ပေင်။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ ။(ပ)။ ။ ပါပဘိက္ခု၊ င်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ င်မှံုကိုကွေတ်ဗွေတ်မှာ။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ အန္တဂ္ဂါဟကာယ၊ ခဲ့ုမလေပ်တံင်ဂြိလ္ဒိတ် မွဲမွဲလွှ် မတွံုဂး သဿတကိုံ ဥစ္ဆေဒ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကေုံကွေတ်မိစ္ဆာ။ ။(ပ)။ ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံခမီမယုတ်မာဂ့်။ ဓုဝံ၊ င်ကသပ်မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ ကိန္တိ၊ မူရ၌ပွဲ။ ဟောတိ၊ ပွံ့–တုန်။ မံ၊ နှအဲ။ ကောစိ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ နံ၊ နှခမီ မယုတ်မာဂ့်။ ကောစိ၊ င်။ ကိဉ္စိ၊ နှဒုဟ်မွဲမွဲ။ သစေ အာဟ၊ ပွံ့ယဝ်ရ။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံခမီ မယုတ်မာဂ့်။ တေ ရာဇာနော ဝါ၊ င်–ကီ။ ။(ပ)။ ။ ပရိယောဓာယ၊ ကြောပ်ဗွန်လဝ်ဒုဟ် ခမီ မယုတ် မာဂ့်အိုတ်တဲု။ အတ္ထံ၊ နှဖိုခမီ မယုတ်မာ။ ဘဏ္ဍန္တိ၊ ပွံ့–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓုကာ ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုံ စ့်မွဲရောင်။ ပဋ္ဌမော၊ ခဲ့ုမရနုက်ကိုံ မသုန်။ စူဋ္ဌဝဂ္ဂေါ၊ စူဋ္ဌဝဂ် ရောင်။ ။(ပ)။ ။

ပဋ္ဌမော၊ ခဲ့ုမဒ့်ကိုပ်ကွာ။ ပဏ္ဏာသကော၊ င်ဂကောံသုတ်မသုန်စှော်။

သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲုရ။

၂–ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁–ဗြာဟ္မဏဝဂ်

၁–ပဌမဒ္ဝေဗြာဟ္မဏသုတ်

၅၂။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ်္ဂါ။ ဇိဏ္ဏာ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုက နိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၉)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဝယောနုပ္ပတ္တာ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဇာတိယာ၊ နပ္ပမသ္ဒးဂုံဂဝ်။ (ဝါ) ပဉ္စင်္ဂနူကို သ္ဒးဂုံဂဝ်တဲ့။ ဝီသဝဿသတိကာ၊ ဧၚ်မှုံကိုအဝဲ အာယုက် ကံ့စါစော့်သ္ဒံအိုတ်။ ဒွေ၊ ဧၚ်မဒ့်စါအိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငဗမ္ဒးဂမ့်ဦင်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ သင်္ကမိ်သု၊ စိုန်။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၂၁)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂကမန္တံ၊ ပ္ဒဲ။ နိသိန္နာ၊ ဧၚ်မဂ္ဂံဒ့ဦင်တဲ့အိုတ်။ တေ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငဗမ္ဒးဂမ့်ဦင်ဂ့်။ ဘဂဝန္တံ၊ နိ ကျာ်တြဲ။ ဓ္ဂတံ၊ နိဂလာန်ဝ်ံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ိတ်အိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မ္ဂရမွဲ။ အဝေါစုံ၊ ရောမ္ဂး ဂ့်တုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယ္ခံနာ်ပိုဂေါတမ။ မယံ၊ ငိပိုညးဂမ့်ဦင်။ ။[အဿု အရထဟ္ဂံမွဲ ပိုဒ်နိပါတ်]။ ။ ဇိဏ္ဏာ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဇာတိယာ၊ ဗွဲ–ဂမ့်ဦင်။ ဝီသဝဿသတိကာ၊ ဧၚ်– အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဗမ္ဒးဂမ့်ဦင်ရောင်။ စ၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ တေ မယံ။ ငိပိုညးဂမ့်ဦင်ဂ့်။ အက တကလျာဏာ၊ ငမ့ုံကိုပွမဆာဲ ဟဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ်ဏီအိုတ်။ အကတကုသလာ၊ ငမ့ုံ ကိုကုသိုလ် ဟဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ်ဏီအိုတ်။ အကတဘီရုတ္တာဏာ၊ ငမ့ုံကိုကုသိုလ် မစိုဒ္ဒာ ဘဲဒုဂ္ဂတိ မဟဂပ်ဝ်သွလဝ်ဏီအိုတ်။ (ဝါ) ငမဟဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် စိုဒ္ဒာဘဲဒုဂ္ဂတိဏီ အိုတ်။ ။[ဘီရု= ဘဲဒုဂ္ဂတိ+တာဏာ= ကုသိုလ်ပွမစိုဒ္ဒာ]။ ။ အမှာ၊ ပ္ဒုန်ဒ့အိုတ်ရ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ငိ။ နော၊ နိ။ အနုသာသတု၊ သြဝ်...ဒ့ေဝံတ္တောန်ညိ။ (ဝါ) သြဝ်... ဆေဝ်ဒဝ်ညိ။ ယံ၊ ယြုင်ပွမဒ့ေဝံတ္တောန်မွဲ။ အမှာကံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်ဇ်ံ တုံမဂ့ိင်သ့ေဲ။ ဟိတာယ၊ တူဟ်နဒတုံဖိုကို။ သုခါယ၊ တူဟ်နတသိုက်ကို။ အသ၊ ဂဇ္ဘဒ့်မာန်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယ္ခံ...ဗမ္ဒးတံ။ တုမ့ေ၊ ငိ–ဂမ့ိင်။ တဋ္ဌ၊ ဗွဲစ့တ်။ ။[မွဲနယ်–ဗြာဟ္မဏာ၊ ယ္ခံ။ တဋ္ဌ၊ ဂလာန်မ္ဒးတံဂ့် အဲဒုင်တဲရ။ တုမ့ေ၊ ငိ–ဂမ့ိင်]။ ။ ဇိဏ္ဏာ၊ စိုန်ဗျုတြေံအိုတ်ရ။ ဝုဒ္ဓါ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဇာတိယာ၊ ဗွဲ–ဂမ့ိင်။ ဝီသဝဿသတိကာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ စ၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ တေ တုမ့ေ၊ ငမ္ဒးတံညးဂမ့ိင်ဂ့်။ အကတကလျာဏာ၊ ငမ့ုံကိုပွမဆာဲ ဟဂပ်ဝ် ကျောန်လဝ်ဏီအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အကတဘီရုတ္တာဏာ၊ ငိ။ အတ္တ၊ ပ္ဒုန်ဒ့အိုတ်ရ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ အယံ လောကော၊ နဂကော်သတ်ဝွံ။ ဇရာယ၊ မိန်သဘ်ပွမဗျူကို။ ဗျာဓိနာ၊ မိန်သဘ်ပွမယဲကို။ မရဏေန၊ မိန်သဘ်ပွမချိုတ်ကို။ ဥပနီယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ရေင် တ္ဒုင် ကော်ဏာက္ဆံင်က္ဆံင်ရ။ ။[ဇာတိဂ့် စိုပ်ဇရေင်ဇရာကို, ဇရာဂ့် စိုပ်ဇရေင်ဗျာဓိကို, ဗျာဓိဂ့် စိုပ်ဇရေင်မရဏကို, မရဏဂ့် စိုပ်ဇရေင်ဇာတိကို ရေင်တ္ဒုင်ကော်ဏာသတ္တံ က္ဆံင် က္ဆံင်ရောင် မိက်ဂွံသွး]။ ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ လောကေ၊ နဂကော်သတ်တံ။ ဇရာယ၊ မိန်–ကို။ ဗျာဓိနာ၊ မိန်–ကို။ မရဏေန၊ မိန်–ကို။ ဓ္ဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဥပနီယမာနေ၊ နကြိဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဒုင် ကော်ဏာက္ဆံင်က္ဆံင်နေဝ်။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲဘဝွံ။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ (ဝါ) နကိုကာယဒ္ဓါရ။ ယော သံယမော၊ ယြောင်ကုသိုလ်ပွမမင်မွဲကို။ ဝါစာယ၊ နကိုဂလာန်။ (ဝါ) နကိုဝစီဒ္ဓါရ။ ယော သံယမော၊ ယြောင်။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ (ဝါ) နကိုမနောဒ္ဓါရ။ ယော သံယမော၊ ယြောင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တံ၊ င်ကုသိုလ်ပွမမင်မွဲဂ့်။ တသ ပေတသ၊ ဒဒက်တက်ကိုညးမပြံင် အာဘဝရလိုက်ဂ့်။ တာဏ္ဍ၊ င်ပွင်ပွဲကို။ လေဏ္ဍ၊ င်ဗွဲဒွဲဒွဲကို။ ဒီပဋ္ဌ၊ င်ဌာန်ဒွန်ကို။ သရဏ္ဍ၊ င်စွါစွော်ဆိုက်ဗွက်ကို။ ပရာယဏ္ဍ၊ င်ဂတိမဂပ်ဝ်အာစိုပ်မပြဲကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ။

[ဂါထာ] ဇီဝိတံ၊ နံဇီဝိတိန္ဒြိ။ ဇရာယ၊ မိန်ဇရာ။ ဥပနီယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ကော်ဏာ ဇရေင်သွိင်မရဏရ။ အာယု၊ င်ဗွတ်ဗွတ်အာယုက်။ (ဝါ) င် ဇီဝိတိန္ဒြိ။ အပ်ံ၊ စိုန်ဂွံရ။ ။[အာယုက်သတ္တံဂ့် ဂ္ဂိုင်အိုတ်မွဲကွံ, နူမွဲကွံ ပြင်ညိတဲ့ ဂွံတ်လောန်ရ။ နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြိလေဝ် ဟိုတ်အာယုက် မွံုအယာံ မာတ် ဗွတ်မွဲစိတ္တက္ခဏစိ ဂွံတ်လောန်ရ]။ ။ ဇရူပနီတသ၊ ဒဒက်တက်ကို ညး ဓရိဇရာမကော်ဏာ ဇရေင်သွိင်မရဏ။ (ဝါ) ဒဒက်တက်ကိုညး မပြာပ် အာစိုပ် ပွမဗျူ။ တာဏာ၊ င်ညး မဒ့်ပွင်ပွဲမာန်ဂမ္ဂိုင်။ နံ သန္တိ၊ ပုံ့ဟွံမွဲအိုတ်ရ။ မရဏေ၊ ပ္ဒဲပွမချိုတ်။ ဓ္ဝတံ ဘယံ၊ နံဘဲဖေက်ဂွံက်ဝွံ။ ။[ဘဲပိပြကာမ တွံဂးဇရာဂ့် ပွမကော်ဏာဇီဝိတိန္ဒြိ ဇရေင်သွိင်ဂစိုတ်, ပွအာယုက်ဂွံ, ညး ဟွံမွဲကိုပွင်ပွဲ(ရိုဗင်) ပူဂိုလ်ဇရူပနီတတံရောင်]။ ။ ပေက္ခမာနော၊ သိုမ သိုမ္ဘ်ဗွာရဏာ။ သုခါဝဟာနိ၊ ဧံ့မရေင်တ္ဒုင်ကိုတသိုက်အိုတ်။ ပုညာနိ၊ နံပွကုသိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ ကယိရာထ၊ ဂဗ္ဘကွောန်ထေက်ရ။ ။[သတ္တမီ ဓ္ဓထ ဝိဘတ်ဂ့် ချပ်တွံအရထအရဟ] ။

ကျဓ၊ ပ္ဒဲဘဝွံ။ ။[ယောဓ= ယော+ကျဓ]။ ။ ကာယေန၊ နကိုကာယဒ္ဓါရကို။ ဝါစာယ၊ နကိုဝစီဒ္ဓါရကို။ ဥဒ၊ သ္သာင်အာနူဂ့်။ စေတသာ၊ နကိုမနောဒ္ဓါရကို။ ယော သံယမော၊ ယြောင်ကုသိုလ် ပွမမင်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဇီဝမာနော၊ ယောမဂျိုင်လမျိုဟောင်။

ယံ ပုညံ၊ ယြန်ကုသိုလ်မွဲ။ ပကရောတိ၊ ပုံဂစာန်ကွောန်ရ။ တံ၊ ငကုသိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) ငပုညကုသိုလ်, သံယမဂ့်။ တသာ ပေတသာ၊ ဒဒက်တ်။ သုခါယ၊ တ္ဟတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဒုတိယဒွေဗြာဟ္မဏသုတ်

၅၃။ ။[အာတ်ဝါကျ မပ္ပံကို"အာဒိတ္တော ခေါ အယံ ဗြာဟ္မဏော"ရ]။ ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ယွံ။ အယံ လောကော၊ နိသတ္တလောကဝွံ။ ဇရာယ၊ မိန်ပွတ်ဇရာကို။ ဗျာဓိနာ၊ မိန်ပွတ်ဗျာဓိကို။ မရဏေန၊ မိန်ပွတ်မရဏာကို။ အာဒိတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တူလေင်ရ။ ။ [ဗြာဟ္မဏော၊ ယွံ။ ၉ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇရာယ၊ မိန်–ကို။ မရဏေန၊ မိန်–ကို။ အာဒိတ္တော၊ ဧံမဂပ်ဝ်တူလေင်။ လောကေ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ကွမ၊ ပွဲဘဝဝွံ။ ကာယေန၊ နကို။ ယော သံယမော၊ ယြင်။ ။(ပ)။ ။

> **[ဂါထာ]** အာဒိတ္တသ္မိ၊ ဧံမဂပ်ဝ်တူပွတ်။ အဂါရသ္မိ၊ ပွဲသို့။ ယံ ဘာဇနံ၊ ယြန်ပိုန်ဒြပ်မွဲ။ နီဟရတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂျင်ပ္တိတ်ရ။ တံ ဘာဇနံ၊ ငပိုန်ဒြပ် မဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂျင်ပ္တိတ်လဝ်ဂ့်။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဂသို့ဂ့်။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟတ်နဖို့။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ တတ္ထ၊ ပွဲသို့ဂ့်။ ယံ ဘာဇနံ၊ ယြန်။ ဧုယ္ဟတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်တူလေင်ပွတ်ရ။ တံ ဘာဇနံ၊ ငပိုန်ဒြပ် မဂပ်ဝ်တူလေင်ပွတ်ဂ့်။ တသာ၊ ဒဒက်တ်တ္ဂသို့ဂ့်။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟတ်န။ နော စ ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ့်ဟောင်ရ။ ။[အတိုင်ပြဝံက်ဇာတ်အဋ္ဌကထာ(တ–၄၄ရ)တေံမွး နော စ ယံ တတ္ထ ဧုယ္ဟတီတိ ယံ ပန တတ္ထ ဧုယ္ဟတိ၊ အန္တမသော တိဏသန္ဆာရောပိ၊ သဗ္ဗံ တသာ အနုပကရဏမေဝ ဟောတိ–နောဂ့် ပဋိသေဓ ဧုယ္ဟတိ ဟွံသေင် စ္ဆတ်သမ္ဘိညိ]။ ။

၉ဝံ၊ တုပ်။ လောကော၊ နိသတ္တလောက။ ဇရာယ၊ မိန်ပွတ်ဇရာကို။ မရဏေန စ၊ မိန်–ကို။ အာဒိတ္တော၊ စိုန်။ ။[ပွဲသုတ်ဝွံ ပွတ်ပိပြကာ မပ္ပံကိုဇရာဟောင် သွလဝ်သ္ဂိုပ်သ္ဂတဲ့ တွံလဝ်ရ။ ပွတ်စ့်မွဲပြကာ မပ္ပံကိုရာဂ ပါလုပ်မာန်ဟောင်ရ]။ ။ ဒါနေန၊ နကို ဒါနစေတနာ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်ကို။ လောကာ၊ နူသတ္တလောက မဂပ်ဝ်တူလေင်ပွတ်စ့်မွဲဗွဝ်။ နီဟရေထေဝ နီဟရေထ ၉ဝ၊ ထေက်ကိုရေင်တ္ဂျင်ပ္တိတ် ဒြပ်သွက်မဒါန်ဟောင် ရောင်။ ဒိန္နံ၊ ငဒြပ်ထေက်ကို–ကိုဒါန်။ သုနီဟတံ၊ ငယ္ဟမွး မဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂျင်ပ္တိတ် ဗွဲမွးရး။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–အညတရဗြာဟ္မဏသုတ်

၅၄။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ့။ အညတရော၊ ဧံ့။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ကာ မန္တံ့၊ ပွဲ့။ နိသိန္နော၊ ဧံ့။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ ငိ။ ဘဂဝန္တံ့၊ နံ့၊ ဓ္ကတံ ဝစနံ၊ နံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ိတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အဝေါစ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ့။ “သန္တိဋ္ဌ ကော၊ ဧံ့မတီညာတ်ကေတ်အလိုဇကု နဉာဏ်မာန်။ ဓမ္မော၊ ဓရ်မဂ်။ သန္တိဋ္ဌကော၊ ဧံ့။ ဓမ္မော၊ ဓရ်မဂ်။” ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံဂပ်ဝ်သွးရ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ့။ ကိတ္တာဝတာ၊ မူရ် နကိုဒ္ဂေတ် မွံ့ဗုတ်ဗွတ်လိုမွဲ့။ (ဝါ) မူရ် နကိုဒ္ဂေတ်ဗုတ်လိုမွဲ့။ သန္တိဋ္ဌ ကော၊ ဧံ့။ အကာလိကော၊ ဧံ့။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၄၀)တေံညိ]။ ။ ဓ္ဉဟိ ပသိကော၊ ဧံ့။ သြပနေယျိကော၊ ဧံ့။ ဝိညူဟိ၊ မိန်။ ပစ္စတ္တံ၊ ပွဲ့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧံ့မတီညာတ် မထေက်ကိုဒုင်စသိုင်။ ဓမ္မော၊ ငဓရ်မဂ်။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ပွံ့ဣဋ္ဌိဒ့် ပြာ ကတ်ဟာ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ ရတ္တော၊ ငညးမထွေန်စပ်။ ရာဂေန၊ မိန်ရာဂ။ အဘိဘူတော၊ ငမဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဆိုက်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ငမွံ့ကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲပွိပွ့။ (ဝါ) ငမွံ့ကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ။ ဟုတ္တာ၊ တုံ့။ အတ္တဗျာဓာယပိ၊ တ္ဟာ်နပွမကိုဒဒိုက်ဇကုကို။ စေတေတိ၊ ပွံ့ပတိတ်ဖြဟတ်ရ။ ပရဗျာဓာယပိ၊ တ္ဟာ်နပွမကိုဒဒိုက်ညးသ္ဆာင်ကို။ စေတေတိ၊ ပွံ့။ ဥဘယဗျာဓာယပိ၊ တ္ဟာ်နပွမကိုဒဒိုက် သိုညးစါကို။ စေတေတိ၊ ပွံ့။ စေတသိကံ၊ ဧံ့မဒ့် ပွဲ့စိုတ်။ ဒုက္ခံ၊ ဧံ့မဒ့်ဒဒိုက်။ ဒေါမနဿမွိ၊ နဒေါ မနဿဝေဒနာ ဟွံမိပ်မြဟ်ဂ့်စိုတ်ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပွံ့ဂွံဒုင်စသိုင်ရ။ ရာဂေ၊ နရာဂ။ ပဟီနေ၊ နကြိဂပ်ဝ်ပါနေဝ်။ အတ္တဗျာဓာယပိ၊ တ္ဟာ်န။ နေဝ စေတေတိ၊ ပွံ့။ ပရဗျာ ဓာယပိ၊ တ္ဟာ်န။ နေ စေတေတိ၊ ပွံ့။ ။(ပ)။ ။ ဒေါမနဿံ၊ နံ့။ နေ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပွံ့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ ရတ္တော၊ ငိ။ ။[ဓမံက်ထွးပေယျာလ]။ ။ ရာဂေန၊ မိန်။ အဘိ ဘူတော၊ ငိ။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တုံ့။ ကာယေန၊ နကို့။ ဒုစ္စရိတံ၊ နံ့။ ။ [ကလေင် ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁)တေံညိ]။ ။ စရတိ၊ ပွံ့။ ။(ပ)။ ။ ရာဂေ၊ နံ့။ ပဟီ နေ၊ နကြိ။ ကာယေန၊ နကို့။ ဒုစ္စရိတံ၊ နံ့။ နေဝ စရတိ၊ ပွံ့။ ။(ပ)။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ ရတ္တော၊ ငိ။ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္န စိတ္တော ဟုတ္တာ။ အတ္တတ္ထမွိ၊ နဖိုဇကုကို။ (ဝါ) နဖို မက္ခိဒ့် ပွဲဘဝဂတမတ်ဇကု, ဖိုမက္ခိဒ့်ပွဲဘဝကြဲမတ်, ဖိုမန့်ရက်ကိုလောကီ လောကုတ္တိကို။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲမဆုံစွတ်။ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပွံ့ဟွံတီ။ ပရတ္ထမွိ၊ နဖိုညးသ္ဆာင်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နဖိုညးသ္ဆာင်။ ။(ပ)။ ။ ဥဘယတ္ထမွိ၊ နဖိုလ် စါပြကာကိုလေဝ်။ (ဝါ) နံ့။ ။(ပ)။ ။ ဇာနာတိ၊ ပွံ့။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ ဓ္ဉဝမွိ၊ နကို့ဒ္ဂေတ် ပွမပါကေ့ ရာဂသာ်ဝွံ့။ သန္တိဋ္ဌကော၊ ဧံ့။ အကာလိကော၊ ဧံ့။ ။ (ပ)။ ။ ဝိညူဟိ၊ မိန်။ ပစ္စတ္တံ၊ ပွဲ့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧံ့။ ဓမ္မော၊ ငဓရ်မဂ်။ ဟောတိ၊ ပွံ့။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဒုဋ္ဌော၊ ငညး မိန်ဒေါသမဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ (ဝါ) ငညး ဒေါသမဒ္ဒော်။ ဒေါသေန၊ မိန်ဒေါသ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဝမ်ွိ၊ နကိုဒ္ဒေတ် ပွမပါကေ့ဲ ဒေါသဝံကိုလေဝ်။ (ပ)။ ။ မူဠ္ဍေ ၁၊ ငညး မဝိဝိင်။ (ဝါ) ငညး မောဟမဒ္ဒော်။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဓ္ဝမ်ွိ၊ နပွမပါကေ့ဲ မောဟသာ်ဝံကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ က္လတိ၊ ရ သာ်ဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တံ့ရ။ ။[မပ္တံကိုအဘိက္ကန္တံ့ဂ် ကလေင်ရံင်ဒုက ပိုဒ်လိက်(၁၆) တေံညိ]။ ။ **ပ္ဒံပရိဗ္ဗာဇကသုတ်**–ဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော၊ ငပြဘာတ်မ့ံကိုဇာတ်ဗမ္ဗး။ (ပ)။ ။

၅–နိဗ္ဗုတသုတ်

၅၆။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ ဇာဏုသောဏိ၊ ခ့ံမ့ုံယ့ုဇာဏုသောဏိ။ [ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၇)တေံညိ]။ ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ "သန္ဒိဋ္ဌိကံ၊ ခ့ံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိ်နိဗ္ဗာန်။ သန္ဒိဋ္ဌိကံ၊ ခ့ံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိ" က္လတိ၊ ရသာ်ဝံ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ကိတ္တာဝတာ၊ န။ သန္ဒိဋ္ဌိကံ၊ ခ့ံ။ အကာလိကံ၊ ခ့ံဟ့ံထေက်ကိုသ့ဒ္ဓေါဝ်မတ် နကိုဉာဏ် ကာလမလံလ။ (ဝါ) ခ့ံမ ထေက်ကိုသ့ဒ္ဓေါဝ်မတ် နကိုဉာဏ်ပ္ဒဲကာလ အရာမတီကေတ်သစ္စပန်။ ။[မ့ဒ်ဂိုင် ကေတ်နိဗ္ဗာန်တဲ့ ညံင်ဂံ့ဗဲ့ကိုနိဗ္ဗာန် မ့ဒ်ပံက်အရထရ]။ ။ ဓ္ဝဟိပသိကံ၊ ခ့ံ။ သြပ နေယျိကံ၊ ခ့ံမထေက်ကိုပြာပ်အာ နကိုမဂ်ဉာဏ်။ ဝိညူဟိ၊ မိန်။ ပစ္စတ္တံ၊ ပ္ဒံ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ခ့ံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံမံက်ဂတဝ် က္ဂ်ိုဒ့်ပြာကတ် ပ္ဒဲဉာဏ်ရော။ က္လတိ၊ ရသာ်ဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယတော၊ ယြ်ပ္ဒဲကာလမွဲ။ အယံ၊ ငပူဂိုလ်ဝံ့။ အနဝဿဝံ၊ ခ့ံဟ့ံ မွဲကိုသ့ေဟ်။ ရာဂက္ခယံ၊ နိတသိုက်အရဟတ္တဖိုလ် အရာဖအိုတ်ကေ့ံရာဂ။ ပဋိသံဝေ ဒေတိ၊ ပ္ဒံဒုင်စသိုင်ရ။ အနဝဿဝံ၊ ခ့ံ။ ဒေါသက္ခယံ၊ နိတသိုက် အရဟတ္တဖိုလ် အရာဖအိုတ်ကေ့ံဒေါသ။ ။(ပ)။ ။ မောဟက္ခယံ၊ နိ်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပ္ဒံ။ ဗြာဟ္မ ဏ၊ ယွံ။ တတော၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ ဓ္ဝဝံ၊ နပွမဒုင်စသိုင် တသိုက်အရဟတ္တဖိုလ် အရာဖ အိုတ်ကေ့ံရာဂ,ဒေါသ,မောဟဝံ့။ သန္ဒိဋ္ဌိကံ၊ ခ့ံ။ ။(ပ)။ ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ခ့ံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ငိ်နိဗ္ဗာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ က္လတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[နကိုဝါကျ မပ္တံကိုရာဂေ ပဟီနေ နပွမပါကေ့ံရာဂ, ဒေါသ, မောဟ ပ္ဒဲမဂ်ဉာဏ် စ္ဓောန်ထွးကိုဗိုအာရိုနိဗ္ဗာန် မံက်ဂတဝ်ပြာကတ်ကွ်ငိတဲ့ နကိုဝါကျ မပ္တံကိုယတော ခေါ နပွမဒုင်စသိုင်တသိုက် အရဟတ္တဖိုလ် ပ္ဒဲအရဟတ္တဖိုလ် စ္ဓောန်ထွးကိုဗိုအာရိုနိဗ္ဗာန် မံက်ဂတဝ်ပြာကတ်ကွ်ငိ ရောင် သာ်ဝံ့ ချပ်ဗ္ဘာတ်အဓိပ္ပါယ်ရ။ ဟိုတ်ပွမတွံလဝ် အနဝဿဝံ–စိ ဖိုလ်သ့ဝ်ဂ့် ဟ့ံဂိုင်ကေတ် မ့ဒ်ဂိုင်ကေတ် အရဟတ္တဖိုလ်ဟောင်ရောင်]။ ။

၆–ပလောကသုတ်

၅၇။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဍဲ။ အညတရော၊ ဧၚ။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလော၊ ငဗမ္မး မှံးကိုကြက်ဒြပ်မ၇်ိင်။ ။(ပ)။ ။ သော ဗြာဟ္မဏမဟာသာလော၊ ငြ–ဂ်ှ။ ။(ပ)။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ပုဗ္ဗကာနံ၊ ဧၚ်မဒ်ှပ္ဍဲက္ခာအိုတ်။ ဝုဒ္ဓါနံ၊ ဧၚ်မဇ္ဈေ် ဗွဲအဝဲအိုတ်။ မဟာလ္လကာနံ၊ ဧၚ်မဒ်ှဇ္ဈေ်ဗျူအိုတ်။ အာစရိယပါစရိယာနံ၊ ဧၚ်မဒ်ှအ္စာဇကု ကျော်အ္စာ အဆက်က်အိုတ်။ ဘာသမာနာနံ၊ ဧၚ်မဟိုသွးတ်ဂလာန် တြေံတြဟ်အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာ နံ၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ၉တံ၊ နဲ်ဂလာန်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကောင်မိင်ရ။ ကိုန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ သုတံ၊ တုန်။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဍဲက္ခာ။ ။[သုဒံ အရထဟ္ဂံမွဲ]။ ။ အယံ လောကော၊ ငလောကဝွံ။ အဝီစိ မည်ေ၊ ညံင်ရ နရက်ဇ္ဈေ်အဝီစိကို။ မနုဿေဟိ၊ နကိုမ်ိုဟ်ဂမ်ှိင်။ ဖုဋ္ဌော၊ ငမ ပေင်။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ်ှရ။ ။[မွဲနယ်–အဝီစိ၊ ငနရက်ဇ္ဈေ်အဝီစိ။ ဖုဋ္ဌော မည်ေ၊ ညံင်ရ မပေင်ကွတ်ထွတ်ဒွံဒုံင် နကိုသတ်ကောန်နရက်ကို။ တထာ၊ တုပ်ညံင်ရသာ်ဝွံ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဍဲက္ခာ။ အယံ လောကော၊ ငြ။ မနုဿေဟိ၊ နကိုမ်ိုဟ်ဂမ်ှိင်။ ဖုဋ္ဌော၊ ငမပေင် ကွတ်။ အဟောသိ၊ စိုန်။ သာ်ဝွံလေဝ် ပါ်ဥပမာန ဥပမေယျတဲ့ မိက်ဂွံကိုမ္ဂးကိုမာန်ရ]။

ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော၊ ငကွာန်, နိဂို, ဥျင်ဒုံင်သွိင်ဂမ်ှိင်။ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတိကာ၊ စိုန် ဇ္ဈေ်မောဝ် စာင်ပဝ်စ့ေ် ဟွံဂွံအိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကောင်မိင်တဲ့ရ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယေန၊ ယြဲဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ။[ယေန နူ ယေနေတရဟိရောင်]။ ၉တရဟိ၊ ပ္ဍဲကာလလ္ဟာ်ဝွံ။ မနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ်ိုဟ်ဂမ်ှိင်။ ခယော၊ ငပွမအိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ တနုတ္တံ၊ ငဒဒ်ှမကြိ။ ပညာယတိ၊ ပ္ဒုံပြာကတ်ရ။ ဂါမာပိ၊ ငကွာန်ကွာ တေံဂမ်ှိင်ကိုလေဝ်။ အဂါမာ၊ ငဟွံသေင်ကိုကွာန် ကာလလ္ဟာ်ဂမ်ှိင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံ– အိုတ်ရ။ နိဂမာပိ၊ ငနိဂိုကွာတေံဂမ်ှိင်ကိုလေဝ်။ အနိဂမာ၊ ငဟွံသေင်ကိုနိဂို ကာလ လ္ဟာ်ဂမ်ှိင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ နဂရာပိ၊ ငဥျင်ကွာတေံဂမ်ှိင်ကိုလေဝ်။ အနဂရာ၊ ငြ–ဂမ်ှိင်။ ။(ပ)။ ။ ဇနပဒါပိ၊ ငြ–ဂမ်ှိင်ကိုလေဝ်။ အဇနပဒါ၊ ငြ–ဂမ်ှိင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂ်ှ။ (ဝါ) ငဟိုတ်ပွမ်ိုဟ် မအောန်တဂ်ှ။ ကော နု ခေါ၊ ညးဧၚ်ဂ်ှရော။ သော ပစ္စ ယော၊ ငပစ္စယ်ဂ်ှ။ ကော၊ ညးဧၚ်ဂ်ှရော။ ဣတိ၊ ရ် သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဋ္ဌရ။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ၉တရဟိ၊ ပ္ဍဲကာလလ္ဟာ်ဝွံ။ မနုဿာ၊ ငမ်ိုဟ်ဂမ်ှိင်။ အဓမ္မရာ ဂတ္တာ၊ ငမမက်ဂ့က် ဗွဲပွမမက်ဂ့က် ဟွံဗဗွဲရ် ပ္ဍဲပိုန်ဒြပ် ညးမွဲသ္ဆာင်။ ဝိသမလောဘာဘိ ဘူတာ၊ ငလောဘ မဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဖိုက် ဗွဲဟွံညီသွဟ်။ (ဝါ) ဗွဲမမက်ဂ့က် မှံးပ္ဍိက်ကိုပိုန်ဒြပ် ညးမွဲသ္ဆာင်။ မိစ္ဆာပရေတာ၊ ငမဂပ်ဝ်စေဝဲဗာန် ဟွံပိုတ်သ္ကျတ် ဒ္ဂေတ်ယုတ်မာ ပွမသိပ်ဂ့ိပ် ဗွဲမမှာရာ ပ္ဍဲဝတ္ထု ဟွံထေက်ကိုဒ်ှ ရာဂဂမ်ှိင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံ။ တေ၊ ငညးဂမ်ှိင်ဂ်ှ။ အဓမ္မရာဂ ရတ္တာ၊ ငြ–ဂမ်ှိင်။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာပရေတာ၊ ငြ–ဂမ်ှိင်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ တိဏ္ဏာနိ၊

ခဲ့မကေက်တ်အိုတ်။ သတ္ထာနိ၊ နိလွဟ်လက်နက်ဂမ့်ိုင်။ ဂဟေတွာ၊ ဂိုင်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ အညမညံ၊ ကျော်ရေင်သ္ကဲ့။ ဇီဝိတာ၊ နူဇီဝိတိန္ဒြိ။ ဝေါရောပေန္တိ၊ ပ့ံပတုံဖျံအိုတ်ရ။ တေန၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမပတုံဖျံ ဇီဝိတိန္ဒြိသင်္ဂ်ရ။ ဗဟူ၊ ခဲ့မဂ့်ိုင်အိုတ်။ မနုဿာ၊ ဂ်မ့ိုဟ်ဂမ့်ိုင်။ ကာလံ၊ နိ်ပွမချိုတ်။ ကရောန္တိ၊ ပ့ံ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွဲ့။ ယေန၊ ယြဟိုတ်မွဲ့။ ဓုတရဟိ၊ ပ့ဲ။ မနုဿာနံ ခယော။ ။(ပ)။ ။ အဇနပဒါ ဟောန္တိ၊ ပ့ံ–အိုတ်ရ။ အယမ့ိ၊ ဂ်ညးမမက်ဂ့်က်တ နကိုံအဓမ္မရာဂ ဂစိုတ်ညးသ္ကံတဲ့ ပွမချိုတ်လိုလ်တဂ့်လေဝ်။ သော ဟေတု၊ ဂ်ဟိုတ် ပွမ့ိုဟ်ဂမ့်ိုင်အောန်တဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ အယမ့ိ၊ ဂ်ညး မမက်ဂ့်က်တ နကိုံအဓမ္မရာဂဂစိုတ် ညးသ္ကံတဲ့ ပွမချိုတ်လိုလ်တဂ့်လေဝ်။ သော ပစ္စယော၊ ဂ်ပစ္စယ်ဟိုတ် ပွမ့ိုဟ်ဂမ့်ိုင်အောန်တဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွဲ့။ ပုန စပရံ၊ ဟိုတ်တူဟ်မွဲသ္ဆာင်တုန်။ ။[မွဲနယ်–ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွဲ့။ ပုန စ၊ မွဲလော့်ပူန်တုန်လေဝ်။ အပရံ၊ နိ်ဟိုတ်မွဲသ္ဆာင်။ အဟံ၊ ဂ်အဲ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ]။ ။ ဓုတရဟိ၊ ပ့ဲ။ မနုဿာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာပရေတာ၊ ဂ်–ဂမ့်ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ့ံ–အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ဒဒက်တက်ိုညးဂမ့်ိုင်ဂ့်။ အဓမ္မရာဂရတ္တာနံ၊ ဂ်–ဂမ့်ိုင်။ (ပ)။ ။ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာနံ၊ ဂ်–ဂမ့်ိုင်။ သမာနာနံ၊ နကြဲဒ့်အိုတ်နေဝ်။ ဒေဝေါ၊ ဂ်ဗြဲ။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ့ဒးရး။ (ဝါ) ပ့ဲကာလ မထေက်ိုဂူ။ ဓာရံ၊ နိ်ဇောဝ်ဥာ်ဗြဲ။ နှ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ပ့ံဟွံဂူရ။ တေန၊ ဟိုတ်ဗြဟွံဂူ ဗွဲမ့ဒးရးသင်္ဂ်ရ။ တံ ဌာနံ၊ ဂ်ဌာနိ်ဗြဟွံဂူ ဗွဲမ့ဒးရးဂ့်။ ဒုဇ္ဇိကွံ၊ ဂ်မ့ုံကိုပုင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ (ဝါ) ဂ်မဝါတ်ဂါတ်ကျောဝ်ဗျို့။ ။[ဒုက္ခေန လဒ္ဓါ ဘိက္ခာ ယတ္ထာတိ ဒုဇ္ဇိကွံ]။ ။ ဒုဿသံ၊ ဂ်မ့ုံကိုသြော် ဟွံချိုက်ပေင်။ (ဝါ) ဂ်မ့ုံကိုသြော် မိန်ဓရ်ဟိုတ် မတွံဂး ဗြဝင် မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ ။[အသမ္မန္နံ ပစ္စယဒုသေန ဝါ ဒုသိတံ သဿံ ယတ္ထာတိ ဒုဿသံ]။ ။ သေတဋ္ဌကံ၊ ဂ်မ့ုံကိုယဲသြော် မလေပ် ပလိုပလာ်တ ညဲဂ်ဂွံဗုဓတ်တကတ်။ သလကာဝုတ္တံ၊ ဂ်ဌာနအရာ မတဲ့တ နကိုဇုတ်ဆံက် အိုသိုဟေင်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ တေန၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်ဝါတ်ဂါတ် မကျောဝ်ဗျို့ တဂ့်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကရောန္တိ၊ ပ့ံသွတအိုတ်ရ။ ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွဲ့။ ယေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ့။ ဓုတရဟိ၊ ပ့ဲ–ဝွံ။ မနုဿာနံ၊ ။(ပ) အဇနပဒါ ဟောန္တိ၊ ပ့ံ။ အယမ့ိ၊ ဂ်ဝါတ်ဂါတ် မကျောဝ်ဗျို့တဲ့ မ့ိုဟ်ဂမ့်ိုင် ပွမချိုတ်လိုလ် တဝွံလေဝ်။ သော ဟေတု၊ ဂ်ဟိုတ် ပွမ့ိုဟ်ဂမ့်ိုင်အောန်တဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ အယမ့ိ၊ ဂ်ဟိုတ်–လေဝ်။ သော ပစ္စယော၊ ဂ်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ ။(ပ)။ ။ အဓမ္မရာဂရတ္တာနံ၊ ခဲ့–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာပရေတာနံ၊ ခဲ့–အိုတ်။ တေသံ၊ ဒဒက်တက်ိုညးဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ပထေ၊ ပ့ဲဂ့်ိုင်တရ။ ယက္ခာ၊ ဂ်လကိုဟ်ဇော်ဂမ့်ိုင်။ ဝါဠေ၊ ခဲ့မသ္ကာတ်မြဟ်အိုတ်။ အမနုဿေ၊ နိ်–ဂမ့်ိုင်။ သြဿဇ္ဇန္တိ၊ ပ့ံဗလးတအိုတ်ရ။ တေန၊ ဟိုတ်–သင်္ဂ်ရ။ ။(ပ)။ အယမ့ိ၊ ဂ်ဒးဒုင်ရပ်စ ကိုလကိုဟ်တဲ့ ပွမ့ိုဟ်ချိုတ် လိုလ်တဝွံလေဝ်။ သော ဟေတု၊ ဂ်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ အယမ့ိ၊ ဂ်။ သော ပစ္စယော၊ ဂ်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ ဣတိ၊ ရသင်္ဂဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ရ–ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ်

၅၈။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဌဲ။ ဝစ္ဆဂေါတ္တော၊ ဧံမ့ံပုံယွဲ့ဝစ္ဆဂေါတ္တ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ဉ် ပြဘာတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ မေ၊ မိန်။ ဓုတံ၊ နဲ့ဟိုတ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန် ဂပ်ဝ်ကောင်မိုင်တဲ့ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ သုတံ၊ တုန်။ သမဏော ဂေါတမော၊ ဉ်ခမီဂေါတမ။ မယ့ုမေဝ၊ ကုအဲဟောင်။ ဒါနံ၊ နဲ့ဒါန်။ (ဝါ) နဲ့ဝတ္ထုဒါန်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ အညေသံ၊ ကု ညးသ္ဆာင်ဂမ့ိုင်။ ဒါနံ၊ နဲ့။ နဲ့ ဒါတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ မယ့ံ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ သာဝကာနံ ဓုဝ၊ ကု သာဝကဂမ့ိုင်ဟောင်။ ဒါနံ၊ နဲ့။ ဒါတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ အညေသံ၊ ဒဒက်တ်ကို့ညးသ္ဆာင်ဂမ့ိုင်။ သာဝကာနံ၊ ကု။ ဒါနံ၊ နဲ့။ နဲ့ ဒါတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ မယ့ုမေဝ၊ ကုအဲဟောင်။ ဒိန္နံ၊ ဉ်စေတနာ ဟိုတ်မကို့ဒါန်။ မဟပ္ဖလံ၊ စိုန်မ့ုံကို့ဖိုမဇ္ဈော်ရ။ အညေသံ၊ ကု။ ဒိန္နံ၊ ဉ်။ နဲ့ မဟပ္ဖလံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ ဓုဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်တွံရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန် ဂပ်ဝ်ကောင်မိုင်တဲ့ရ။ ။[မဟပ္ဖလန္တိ= မဟပ္ဖလံ+ကျတိ ပါ်ပိုဒ်၊ ကျတိသဒ္ဒါ ထေက်ကို့ နွံစါဂ့် ဇိတ်လဝ်ကြဲမွဲမရ။ ပ္ဟောဝ်ဂ့် ပဌမကျတိဂ့် တောဲကို့ဓုဝံ ပ္ဌဲဓုဝမာဟတဲ့ မ္ဒးကို့ အရထရ။ ကျတိဒုတိယ မဇိတ်လဝ်ဂ့် မ္ဒးကလေပ်ဖျပ်ကို့ သုတမေတံ–ရ]။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယေ တေ၊ ယြဲင်ညးဂမ့ိုင်။ ဓုဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အာဟံသု၊ စိုန်။ သမဏော ဂေါတမော၊ ဉ်။ မယ့ုမေဝ၊ ကု–ဟောင်။ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ ။(ပ)။ ။ အညေသံ၊ ဒဒက်တ်ကို့ညးသ္ဆာင်ဂမ့ိုင်။ သာဝကာနံ၊ ကုသာဝက ဂမ့ိုင်။ ဒိန္နံ၊ ဉ်။ နဲ့ မဟပ္ဖလံ၊ စိုန်။ ကျတိ ဓုဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်။ ကစ်ဝ်၊ ပသာ်ရော။ တေ၊ ဉ်ညးဂမ့ိုင်ဂ့်။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ (ဝါ) မိန်။ ဝုတ္တဝါဒိနော၊ ဉ်ညး မထပ်ဟိုဂလာန်ဓရ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂမ့ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–ဟာ။ ။[အတိုင်ခမီဂေါတမ ဟိုတွံလဝ် ထပ်တဲ့ ဟိုတွံဂ့် ဒ့ိတ်ညိဟာ မိက်သွး။ ဝုတ္တံ= နဲ့ဂလာန်ဓရ် မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလဝ်တဲ့+ဝဒန္တိတိ ဝါဒိနော=ညးမထပ်ဟို တွံဂမ့ိုင်]။ ။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ နဲ့တ့ိပိုန်ဂေါတမ။ အဘူတေန၊ နကို့ဂလာန် ဟွံဆ့ုံစွတ်။ နဲ့ စ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊ ဓလိုဖ္ဖိုက်တဲ့ ဟွံဟိုလေဝ် ပ္ဒံဟွံဟိုအိုတ်ဟာ။ (ဝါ) ပ္ဒံဟွံစောဲသရပ် လေဝ် ဟွံစောဲသရပ်အိုတ်ဟာ။ ဓမ္မဿ၊ နဲ့ဓရ် တ့ိပိုန်ဂေါတမ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ အနုဓမ္မံ၊ နဲ့ဂလာန်ဓရ် မဒ္ဓေတ်ဗက်။ (ဝါ) နဲ့ပွမဟိုတွံမွဲကဆံင်ပ္ဒန်။ ဗျာကရောန္တိ စ၊ ဟိုတွံလေဝ် ပ္ဒံဟိုတွံအိုတ်ဟာ။ သဟဓမ္မိကော၊ ဧံမဒ့ံမွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ်ယုတ္တိ။ ဝါဒါနုပါတော၊ ဉ်ပွမက္ခ်ိဒ့် ပ္ဌဲကြ ဂလာန်ခမီဂေါတမ။ (ဝါ) ဉ်ဂလာန် ခမီဂေါတမ မက္ခ်ိဒ့် ပ္ဌဲကြ။ ။[မွဲနယ်– ဝါဒါနုပါတော၊ ဉ်ထပ်တဲ့ပွမက္ခ်ိဒ့် ဂလာန်ညးမွဲသ္ဆာင်။ (ဝါ) ဉ်ဂလာန် ညးမွဲသ္ဆာင်ထပ်ဟို။ ကောစိ၊ အယံမာတ်ဗွတ်ညိနာင်။ ဂါရယ့ံ၊ ဧံ့မထေက်ကို့ဂရိုဟ်။ ဌာနံ၊ နဲ့ဟိုတ်။ နဲ့ စ အာဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံဟွံအာစိုပ်လေဝ် ဟွံအာစိုပ်ဟာ။ ။[သဟ ဓမ္မေန ယော ဝတ္တတီတိ သဟဓမ္မော၊ သော ဓုဝ သဟဓမ္မိကော၊ အနုပစ္ဆာ ပတနံ ပဝတ္တိ အနုပါတော၊ ဝါဒသ

ဝစနသဿ အနုပါတော ဝါဒါနုပါတော]။ ။ ဟိ၊ ချုံစွတ်သန်။ မယံ၊ ဝ်။ ဘဝန္တံ ဂေါ တမံ၊ နှ်။ အနုဗ္ဘက္ခာတုကာမာ၊ စိုန်ဟွံမွဲပိုက် ဓလိုဖျိုက်တဲ့ တ္ဂဟ်နပွမဟိုသွးအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟွံမွဲပိုက် တ္ဂဟ်နပွမဟိုစောဲသရပ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဝစ္ဆ၊ ယွံ။ ယေ တေ၊ ယြုင်ညးဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ တေ၊ ဝ်ညးဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ မေ၊ ဒဂ်တ်တ်ကိုံ။ (ဝါ) မိန်။ ဝုတ္တဝါဒိနော၊ ဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ နှ ဟောန္တိ၊ ပုံ့။ စ ပန၊ ပွဲစွတ်တုန်။ အသတာ အသန္တေန၊ နကိုဟိုတ်ဟွံမွဲပြာကတ်။ အဘူတေန၊ နကိုဟိုတ်ဟွံချုံစွတ်။ မံ၊ နှ်အဲ။ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊ ဓလိုဖျိုက်တဲ့ ပုံ့ဟိုအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့စောဲသရပ်အိုတ်ရ။ ဝစ္ဆ၊ ယွံ။ ယော၊ ယြုင်။ ဒါနံ၊ နှ်ဒါန်။ ဒဒန္တံ၊ ဧုံမကိုတ်။ ပရံ၊ နှ်ညးမွဲသ္ဆာင်။ ဝါရေတိ၊ ပုံ့ဆေဝ်ဒဝ်ရ။ သော၊ ဝ်ညးဂ့်။ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒဂ်တ်တ်ကိုပိဂမ္ဒိုင်။ အန္တရာယကရော၊ ဝ်ယွုမ္ဂး ညးမလေပ် သွအန္တရာယ်။ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒဂ်တ်တ်ကိုံ။ ပါရိပန္ထိကော၊ ဝ်ယွုမ္ဂး ညးမပုံဝ်ဓးတန်တဒ့ဲဝ် ပွဲဂုံဝ် တရ။ ဝ်ယွုမ္ဂးကမ္ဘတ်ဒမ္ဘဂုံဝ်။ ။[ပရိပန္ထေ မဂ္ဂေ တိဋ္ဌတီတိ ပါရိပန္ထိကော]။ ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ၊ မူရ ဒဒဂ်တ်တ်ကိုပိဂမ္ဒိုင်။ အန္တရာယကရော၊ ဝ်။ ပါရိပန္ထိကော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ရောမ္ဂးဂ့်တုန်။ ။

ဒါယကဿ၊ ဒဒဂ်တ်တ်ကိုတ္ဂဒါနိမကိုံ။ ပုညန္တရာယကရော၊ ဝ်ယွုမ္ဂး ညးမသွအန္တ ရာယ်ကုသိုလ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ၊ ဒဒဂ်တ်ကိုပူဂိုလ်ဒုဉ်ဒါနိဂမ္ဒိုင်။ လာဘန္တ ရာယကာရော၊ ဝ်ယွုမ္ဂး ညးမသွအန္တရာယ်လာဘ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပန၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ပွဲကိုပ်ကွာဟောင်။ (ဝါ) ပွဲကိုပ်ကွာ ဟွံဂွံကွောန်ပုညန္တရာယ, လာဘန္တရာယ သွက်ညးသ္ဆာင်။ အဿ၊ မိန်ညးမသွအန္တရာယ်ဂ့်။ အတ္တာ၊ နှ်ဇကု။ ။[စပ်ပွဲခတော, ဥပဟတော]။ ။(ဝါ) အတ္တာ၊ ဝ်ဇကု။ ။[စပ်ပွဲဟောတိ]။ ။ ခတော စ၊ ဝ်မဂပ် ဝ်စံက်ခရိုဟ်ဂုဏ်ကိုံ။ ဥပဟတော စ၊ ဝ်မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်ဂုဏ်ကိုံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ) ကျမေသံ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒဂ်တ်တ်ကိုံ။ ။(ပ)။ ။ ကျမေသံ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒဂ်တ်တ်ကိုံ။ ပါရိပန္ထိ ကော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ဝစ္ဆ၊ ယွံ။ ခေါ ပန၊ ပွဲစွတ်။ အဟံ၊ ဝ်အဲ။ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့သွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဝဒါမိ၊ တုန်။ စန္ဒနိကာယံ ဝါ၊ ပွဲကတိုင်အသုဘကိုံ။ သြလိဂလ္လေ ဝါ၊ ပွဲမြိုင် အရာ မပ္ပိတ်အသုဘကိုံ။ ယေ တေ ပါဏာ၊ ယြုင်သတ်စွဂမ္ဒိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။[ဟိ–တုန် အယံမာတ်နိပါဒ်]။ ။ တတြ၊ ပွဲသတ်စွဂ့်ကိုလေဝ်။ ယော၊ ယြုင်ညးမွဲ။ ထာလိဓောဝနံ ဝါ၊ နှ်ဂျာ်ကြာတ်ထမာဲ။ သရာဝဓောဝနံ ဝါ၊ နှ်ဂျာ်ကြာတ်ခရော်ကိုံ။ ဆဋ္ဌေ တိ၊ ပုံ့သွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဆဋ္ဌေတိ၊ တုန်။ တတ္ထ၊ ပွဲကတိုင်မြိုင်အသုဘဂ့်။ ယေ ပါဏာ၊ ယြုင်သတ်စွဂမ္ဒိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တေ ပါဏာ၊ ဝ်သတ်စွဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ တေန၊ နကိုဂျာ်ကြာတ်ထွဲခရော်ဂ့်။ ယာပေန္တ၊ ပုံ့စသုင်ယိုပ်ယာတ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရဂွံချုပ်တဲ့။ ဆဋ္ဌေတိ၊ ပုံ့သွးရ။ ။

ဝစ္ဆ၊ ယွံ။ တတော နိဒါနမ္ပိ၊ ဟိတ်နူဟိတ်မွး ပွမသွးကေံ့ ဘ်ာထွဘဲခရော်ဂ့်။ ပုညဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်။ အာဂမံ၊ နှ်ပွမဒှ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပွံတွံရ။ မနုဿဘူတေ၊ ပွဲပူဂိုလ်မဒှ်မွိဟ်။ (ဝါ) ပွဲပွမကိုဒါန် ပူဂိုလ်မဒှ်မွိဟ်။ ဝါဒေါ၊ ငမထေက်ကိုသွးဗွဲတွေ့ငမ်မွး ဒှ်ကုသိုလ်။ ကော ပန အတ္ထိ၊ မူရ်မွဲ ဂွံနွံတ်ဂ့်ရော။ ဝစ္ဆ၊ ယွံ။ အပိ စ၊ ဗွဲစုတ်တုန်။ သီလဝတော၊ ကုပူဂိုလ်မှံကိုသီလ။ ဒိန္နံ၊ နှ်ဒါန်စေတနာ ဟိုတ်မကိုဒါန်။ မဟပ္ဖလံ၊ မှံကိုဖိုမဇ္ဈော်ရဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ။ ဒုဿီလဿ၊ ကုပူဂိုလ် ဟွံမွဲကိုသီလ။ ဒိန္နံ၊ နှ်။ တထာ၊ တုပ်ညံင်ရသီလဂ့်ဟောင်။ မဟပ္ဖလံ၊ ရုဂ့်ဒ။ နော ဝဒါမိ၊ ပွံ။ သော စ၊ ငပူဂိုလ်မှံကိုသီလဂ့်။ ပဋ္ဌဂ်ဝိပွဟီနော၊ ငမှံကိုအဝဲ ဟိုတ်မသုန် မဂပ်ဝ်ပါကေံတုဲ့။ ပဋ္ဌဂ် သမန္နာဂတော၊ ငမချိုက်ပေင်ကုံအဝဲဂုဏ် မသုန်ပြကာ။ ဟောတိ၊ ပွံဒှ်ဏီရ။ ။

ကတမာနိ၊ မူရ်မွဲ။ ပဋ္ဌ၊ ဧံ့–အိုတ်။ အဂိါနိ၊ နှ်အဝဲဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ငဂမ္ဒိုင်။ ပဟီနာနိ၊ ငမဂပ်ဝ်ပါကေံတုဲဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပွံဒှ်အိုတ်ဂ့်ရော။ ကာမဋ္ဌန္ဒေ၊ နှ်ကာမဋ္ဌန္ဒ။ (ဝါ) နှ်လောဘ မထွေနှ်စပ်ပွဲအာရိုကာမဂုဏ်။ (ဝါ) ငအ။ ပဟီနော၊ ငမဂပ်ဝ်ပါကေံတုဲ့။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဗျာပါဒေါ၊ နှ်ဗျာပါဒ။ (ဝါ) နှ်ဒေါသ မလေပ်ပလိုပလာ်ကေံ့ တသိုက် ဒတုဲမြမောဝ်။ (ဝါ) ငအ။ ။(ပ)။ ။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ နှ်ထိန, မိဒ္ဓ။ (ဝါ) နှ်ပွမလျှဟ်ဒကုံစိုတ်, ပွမလျှဟ်ဒကုံစေတသိက်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ နှ်ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ။ (ဝါ) နှ်ပွ မကလ်လဖ်စိုတ်, သဘ်က္ဘ်ကွာန်ကြဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ နှ်ဝိစိကိစ္ဆာ။ (ဝါ) နှ် သဘ်ပွမသွေဟ်ဗွာ ပွဲမပ္ဘံရတ်ပိပြကာ, ဒွေတ် သိက္ခာ။ ။(ပ)။ ။ ပဋ္ဌ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမာနိ အဂိါနိ၊ နှ်အဝဲဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ငဂမ္ဒိုင်။ ဝိပွဟီနာနိ၊ ငမဂပ်ဝ်ပါကေံတုဲဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပွံဒှ်အိုတ်ရ။ ။

ကတမေဟိ၊ မူရ် ဧံ့မွဲအိုတ်။ ပဋ္ဌဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ အဂေံဟိ၊ ကုံအဂ်ံဂုဏ်ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ငအ။ ဟောတိ၊ ရော။ အသေက္ခေန၊ ဧံ့မဒှ်ဒြပ်တ္ဍအရှန်။ (ဝါ) ဧံ့မကွ်ိ ဒှ်ပွဲသန္ဓာန်တ္ဍအရှန်။ သီလက္ခန္ဓေန၊ ကုံဗွဝ်သီလ။ (ဝါ) ကုံဂုဏ်သီလ။ သမန္နာဂ တော၊ ငအ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ သမာဓိက္ခန္ဓေန၊ ကုံဗွဝ်သမာဓိ။ (ဝါ) ကုံဂုဏ်သမာဓိ။ (ပ)။ ။ ပညာက္ခန္ဓေန၊ ကုံဗွဝ်ပညာ။ (ဝါ) ကုံဂုဏ်ပညာ။ (ပ) ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေန၊ ကုံဗွဝ်အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ (ဝါ) ကုံဂုဏ် မတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ်။ ။(ပ) ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေန၊ ကုံဗွဝ်ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်တိကေတ် အရဟတ္တ ဖိုလ်ဝိမုတ်။ (ဝါ) ကုံဂုဏ်။ ။(ပ)။ ။ ပဋ္ဌဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမေဟိ အဂေံဟိ၊ ကုံအဂ်ံဂုဏ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋ္ဌဂ်ဝိပွဟီနေ၊ ဧံ့မှံကိုအဂ် မသုန်ပြကာ မဂပ်ဝ်ပါကေံတုဲ့။ ပဋ္ဌဂ်သမန္နာဂတော၊ ဧံ့မချိုက်ပေင်တ် ကုံအဂ် မသုန် ပြကာ။ ပုဂ္ဂလေ၊ ကုပူဂိုလ်။ ဒိန္နံ၊ နှ်ဒါနစေတနာ ဟိုတ်မကိုဒါန်။ မဟပ္ဖလန္တိ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ကျတိ၊ ခေါ်မဒ့်တူဟ်ဟ်သင်္ဝံအိုတ်။ ကဏှာသု၊ ခေါ်မလမ်ဂ်အိုတ်။ ဂေါသု ဝါ၊ ပ္ဒဲဂ့်မျော်ဂမ္ဂါင်ကို။ သေတာသု၊ ခေါ်မဗုအိုတ်။ ဂေါသု ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ ရောဟိဏီသု၊ ခေါ်မဗ္ဂေတ်အိုတ်။ ဂေါသု ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ ဟရီသု၊ ခေါ်မဒ့်သင်္ဂထဝ်အိုတ်။ ဂေါသု ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ ။[ဟရိသဒ္ဒါ တွံအရထသင်္ဂေက် ကိုသင်္ဂထဝ်(သုဝဏ္ဏ)တံရ။ ပ္ဒဲဝွံ ဂ့်မွံကိုသင်္ဂေက်ဂ့် သွးထေက်/ ဟွံထေက် ချပ်ဗွာညိ]။ ။ ကမ္မာသာသု၊ ခေါ်မွံကိုသင် မခုံက်ဓဝါန်အိုတ်။ ဂေါသု ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ သရူပါသု၊ ခေါ်မွံကိုသင် မတုပ်ကျော် ကောန်ချောတ်ဇကုအိုတ်။ ဂေါသု ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ ပါရေဝတာသု၊ ခေါ်မွံကိုသင်ဖရာပ်အိုတ်။ ဂေါသု ဝါ၊ ပ္ဒဲ။

ယာသု ကာသုစိ၊ ခေါ်မမိက်ကိုမွဲမွဲအိုတ်။ ဓုတာသု၊ ပ္ဒဲဂ့်မျော်ဂမ္ဂါင်ဝွံ။ ဒန္တော၊ ခေါ်မယေန်သွာင်။ ဓောရယော၊ ခေါ်မယိုက်လျှိုင်ဝန်မာန်။ ။[ဓုရံ ဝဟတီတိ ဓောရယော၊ ဓုရပိုဒ်+ယ္ဂဏ်ပစ္စယ်]။ ။ ဗလသမ္ပန္နော၊ ခေါ်မ ချိုက်ပေင်တ် ကျော်ဇြဟတ်။ ကလျာဏ ဇဝနိက္ကမော၊ ခေါ်မအာတ် နကို အသိင်တပ်တး ဗွဲမွးရး။ ။[ဇဝ= အသိင်+နိက္ကမ= မလေပ်အာ]။ ။ ပုဂ်ဝေါ၊ ဝ်ဂ့်ဥသဘ။ ဇာယတိ၊ ပုံက္ခ်ိဒ့်ရ။ တမေဝ၊ နှ်ဂ့် ဥသဘဂ့်ဟောင်။ ဘာရေ၊ ပ္ဒဲလျှိုင်မဂပ်ဝ်ယိုက်ဂ္ဂေင်။ ယုဥ္ဇန္တိ၊ ပုံဗဂန်လဝ်အိုတ်ရ။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုဂ့်ဥသဘဂ့်။ ဝဏ္ဏံ၊ နှ်သင်္။ နှ ပရိက္ခရော၊ ပုံဟွံစ်ိစ္စတ်အိုတ်ရ။

ဓုဝမေဝ၊ တုပ်ညံဉ်သင်္ဝံဟောင်။ မနုဿေသု၊ ပ္ဒဲမ့ိဟ်ဂမ္ဂါင်။ ယသ္မိ ကသ္မိစိ၊ ယြခေါ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဇာတိယော၊ ပ္ဒဲဂကူ။ ။[ဇာတိ နိဗ္ဗတ္တိ ယာတိ ဥပဂစ္ဆတီတိ ဇာတိယော=ဂကူမလေပ်အာစိုပ်ပွမဒ့်]။ ။ ခတ္တိယေ၊ ပ္ဒဲဂကူသွိင်ကို။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပ္ဒဲဂကူဗမ္ဘးကို။ ဝေဿေ၊ ပ္ဒဲဂကူညးဗွိက်ကျောန် ဗုကို။ စဏ္ဍာလပုက္ကုသေ၊ ခေါ်မဒ့်ဒေါင်စ္စာ, ညးမထောံဇမြပ္ဂအိုတ်။ သုဒ္ဒေ၊ ပ္ဒဲဂကူညးဒိုက်ဝါတ်ကို။ ။

ယာသု ကာသုစိ၊ ယြခေါ်မမိက်ကိုမွဲမွဲအိုတ်။ ဓုတာသု၊ ပ္ဒဲဂကူဂမ္ဂါင်ဝွံ။ ဒန္တော၊ ခေါ်မယေန်သွာင်။ သုဗ္ဘတော၊ ခေါ်မွံကိုဒ္ဒေတ်မဆာ။ ဓမ္မဒ္ဒေါ၊ ခေါ်မ တန်တ်ပ္ဒဲဓရ်။ သီလသမ္ပန္နော၊ ခေါ်မချိုက်ပေင်တ် ကျော်သီလ။ သစ္စဝါဒီ၊ ခေါ်မွံုအလေံ မဟိုဂလာန်ဉာံစွတ်။ ဟီရိမနော၊ ခေါ်မွံကိုစိုတ် မစိုန်သ္ဂါကျော် သဘ်ပွမကျုဟ်မွံသရုံပါပ်။ ။

ပဟီနဇာတိမရဏော၊ ခေါ်မွံကိုပွမတန်ပဋိသန္ဓိ, ပွမချိုတ် မဂပ်ဝ်ပါကျံ တုံ။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒ္ဒေတ် အရိယမဂ် မပြဲ။ ကေဝလီ၊ ဝ်မွံကို

ဒ၌ မဋ္ဌိကံပေင်အိုသို့။ (ဝါ) ဧံမဒ္ဒေတ်တဋ္ဌိကံပေင်အိုသို့တဲ့။ ။[မဒ္ဒေတ်တ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယပန်အိုသို့ စိုကိုပေင်အိုသို့တဲ့ မိက်သွး။ ကေဝလံ သကလ ဘာဝေါ ပြဟ္မစရိယသ ပရိပုဏ္ဏဘာဝေါ အသ အတ္ထိတိ ကေဝလီ]။

ပန္နဘာရော၊ ဧံမှုံကိုလျိုင် မပ္ပံကိုခန္ဓ မဂပ်ဝ်ပါက္ခဟ်တဲ့။ (ဝါ) ဧံမ ပါက္ခဟ်ကေံလျိုင် မတွံဂး လျိုင်ခန္ဓ, လျိုင်ကိလေသ, လျိုင်ကာမဂုဏ်။ ဝိသံယုတ္တော၊ ဧံမစာ်စွး ကျောံယောဂပန်ပြကာ။ ကတကိစ္စော၊ ဧံမှုံကို ကိစ္စမဂပ်ဝ်သွလဝ်တဲ့ နကိုမဂ် ပန်ပြကာ။ အနာသဝေါ၊ ဧံဟွံမွဲကိုအာသ ဝကိလေသ။ ။

သဗ္ဗမမ္မာနံ၊ ဒဒက်တက်ိုဓရ်ခန္ဓ, အာယတန, ဓာတ်အလုံအိုသို့ဂမ့ိုင်။ ပါရဂူ၊ ဧံမအာစိုပ်လ္ဒိတ်။ (ဝါ) ဧံမအာစိုပ်လ္ဒိတ် မပ္ပံကိုအဘိညာဏ်တြဲ ပြကာ။ ။[အတိုင်ဋီကာ ဒု-(၂၄၈) ကလေင်ရံင် ပွဲစတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ် လိက်(၂၂)ဒုတိယဥရုဝေလသုတ်တေံညိ]။ ။ အနုပါဒါယ၊ ဟွံစောဲလာံ တ်ဓရ်သခ်တ မမိက်ကိုမွဲမွဲ မွးအဲ, ဒြပ်အဲတဲ့။ နိဗ္ဗုတော၊ ဧံမစိုဟ်လလံ နူဂမ္ဗ်မွး ကိလေသ။ ခီဏာသဝေါ၊ ဝ်ပူဂိုလ်တ္ဒအရ္ဟန်။ ဇာယတိ၊ ပုံဒ္ဌ်ိဒ္ဒ်ိရ။ ဝိရဇေ၊ ဧံမှုံကိုလက်ကွိုက် မပ္ပံကိုရာဂ မစာ်စွးအာ။ တသ္မိံယေဝ ခေတ္တော၊ ပွဲပူဂိုလ်တ္ဒအရ္ဟန် မတုပ်ဥပမာ တိဗ္ဘမဆဲဂ်ဴဟောင်။ ဒဂ္ဂိဏာ၊ ဝ်မဗီဇ ဒါန ကုသိုလ်။ ဝိပုလာ၊ ဝ်မဇ္ဈော်မောဝ်တ် နကိုဓရ်ဖိုလ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

အဝိဇာနန္တာ၊ ဧံဟွံတီက္ခိုဟ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံဟွံတီတ် တိဗ္ဘမဆဲ အရာမဇ္ဈော်မောဝ်ကို မဗီဇကုသိုလ်အိုတ်။ ဒုမ္မမာ၊ ဧံဟွံမွဲကိုပညာအိုတ်။ အသုတာဝိနော၊ ဧံဟွံကောင်မိုင်တ ဿုတ်သွာတ်တိဗ္ဘမဆဲအိုတ်။ ဗာလာ စ၊ ဝ်ပူဂိုလ်ဒိုဟ်ခိုဂမ့ိုင်တုန်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပွဲမှုးသာသနာ။ ဒါနာနိ၊ နဝတ္ထုဒါန ဂမ့ိုင်။ ဒေန္တိ၊ ပုံကိုတ်အိုတ်ရ။ သဒ္ဓေ၊ နဉးသပ္ပရိုဟ်မပ္ပံကျာ်ဂမ့ိုင်။ နဉပါ သရေ၊ ပုံဟွံပြာပ်လုပ်ခစအိုတ်ရ။ ။

ယေ စ၊ ပြောင်ပူဂိုလ်ဂမ့ိုင်တုန်။ သပ္ပညေ၊ ဧံမဒ်ံမွဲဟာန်ကျောံပညာ အိုတ်။ ဓိရသမ္မတေ၊ ဧံမဂပ်ဝ်သွိတ်ဂး မှုံကိုပညာအိုတ်။ သဒ္ဓေ၊ နဉ်- ဂမ့ိုင်။ ဉပါသန္တိ၊ ပုံပြာပ်လုပ်ခစသိက္ခိအိုတ်ရ။ နေသံ၊ ဒဒက်တက်ိုပူဂိုလ် ဂမ့ိုင်ဂှ်။ သဒ္ဓါ၊ ဝ်ခရ်သဒ္ဓါ။ သုဂတေ၊ ပွဲကျာ်တြဲ။ မူလဇာတာ၊ စိုန်မှုံကို ရိုဟ်ကွက် မက္ကဋ္ဌဒ္ဒ်အိုတ်ရ။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ စိုန်တန်တ်ဗိုန်ဗတ်အိုတ်ရ။ ။

တော၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ာ။ ဒေဝလောကဥ္စ၊ နဉ္စ၊ ငသွဝ်ကိုလေဝ်။ ယန္တိ၊ ပုံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ဝါ၊ ဟွံသေင်မွး။ ကွာ၊ ပွဲဥုင်မိုဟ်ဝွံ။ ကုလေ၊ ပွဲဂကူသွိုင်,ဗမ္မး,ညးဗွိုက်,သွာဗု။ ဇာယရေ၊ ပုံကွ်ိုန်ဒ်အိုတ်ရ။ တေ ပဏ္ဍိတာ၊ ငပူဂိုလ်တ္ဝပညာဂမ္ဘိုင်ဂ်ာ။ ပူရေတ္တာ၊ ကိုဥ်ိုက်ပေင်ကိုသီလ, သမာဓိ, ပညာဂုဏ် အိုတ်တဲ့။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဗွဲအတိုင်လွေင်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နဲနိဗ္ဗာန်။ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်ရ။ သတ္တာမံ၊ သုတ် မရနုက်ကိုထပ်ရောင်။ ။

၈–တိကဏ္ဍသုတ်

၅၉။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ တိကဏ္ဍော၊ ဧံမွံယ့ုတိကဏ္ဍ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငိ။ ယေန (ပ)။ ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ သမ္မုခါ၊ ပွဲဂတမုက်။ နိသီဒိတ္ဝာ၊ တဲ့။ တေဝိဇ္ဇနံ၊ ဧံမွံကိုံဝိဇ္ဇာပိအိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ။[သုဒံတုန် နိပါတ်ရောင်]။ ။ ဝဏ္ဏံ၊ နဉ်ဏ်။ ဘာသတိ၊ ပုံဟိုထိုင်သးရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဘာသတိ၊ တုန်။ တေဝိဇ္ဇ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ ဓ္ဂဝမ်ိ၊ စိုန်ဥ်ိုက်ပေင်တ ကျော်မပ်ံကိုပညာ, ဝီရိယ သာ်ဝွံအိုတ်ရ။ တေဝိဇ္ဇ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ ကွာတိပိ၊ စိုန်ဥ်ိုက်ပေင်တ ကျော်မပ်ံကိုပညာ, ဝီရိယ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝွံကိုရ။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘာသတိ၊ ပုံဟိုထိုင်သးတ်ရ။ ။[မွဲနယ်– တေဝိဇ္ဇ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ ဓ္ဂဝမ်ိ၊ ရသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ ပဏ္ဍိတာ၊ စိုန်မွံကိုံပညာအိုတ်ရ။ ဓ္ဂဝမ်ိ၊ ရသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ ဓီရာ၊ စိုန်မွံကိုံဝီရိယအိုတ်ရ။ ဓ္ဂဝမ်ိ၊ ကိုလေဝ်။ ဗျတ္တာ၊ စိုန်ဒ်ဉးစီကွးလောန်ကာဲ ဓလိုဖ္ဂိုက်ကွံဝါဒ ဉးမွဲသ္ဆာင်အိုတ်ရ။ ဓ္ဂဝမ်ိ၊ ကိုလေဝ်။ ဗဟုဿုတာ၊ စိုန်ဒ်ပူဂိုလ်လေပ်ပြကိုဟ် ကလင် ကတ်ဇ္ဈောန်လဝ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ ဓ္ဂဝမ်ိ၊ ကိုလေဝ်။ ဝါဒိနော၊ စိုန်ဒ်ဉးဟိုတွံ ကွေတ်ဝါဒ အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ်ဉးစီကွးထွးက်ဂံ့ငိဝါဒအိုတ်ရ။ ဓ္ဂဝမ်ိ၊ ကိုလေဝ်။ သမ္မတာ၊ စိုန်ဒ်ဉး ဂကောံမိုဟ်တံ မသွိတ်လဝ်မွး ဉးသပ္ပုရိုဟ်အိုတ်ရ။ တေဝိဇ္ဇ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ ကွာတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝွံဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ပဏ္ဍိတာ၊ စိုန်ဒ်ဉး မွံကိုံပညာအိုတ်ရ။ ကွာတိပိ၊ ကိုလေဝ်။ ဓီရာ၊ စိုန်။ ကွာတိပိ၊ ကိုလေဝ်။ ဗျတ္တာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကွာတိပိ၊ ကိုလေဝ်။ သမ္မတာ၊ စိုန်။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘာသတိ၊ ပုံဟိုထိုင်သးရ။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကထံ၊ မူရ နကိုံဟိုတ်မွဲ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ ဗြာဟ္မဏံ၊ နဲဗမ္မး ကေက်သ္ကာမွဲ။ တေဝိဇ္ဇံ၊ မွံကိုံဝိဇ္ဇာပိပြကာရုဂ်ဒ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇရုဂ်ဒ။ ပညာပေန္တိ၊ ပုံဟိုဂးပညပ်အိုတ်ဂ်ရော။ ။[ပွဲဝွံ ယထာ နူယထာ ကထံဂ် မွးကိုံအရထရ။ အတိုင် ပွံက်အဌကထာ ထပ်စုတ်ပါဠသေသမွး အဓိပ္ပါယ်ဥိုက်ပေင်ရ အတိုင်ဂ်မွးကိုလဝ်အရ ထရ]။ ။ ယထာ၊ ယြုနဟိုတ်မွဲ။ ဓ္ဂတံ၊ ငပွမပညပ် ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇဝွံ။ (ဝါ) နံ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ဇာနိတုံ၊ တ္ဝဟ်နတီ။ သက္ကာ၊ ငမသွဟ်အစောံ။ ဟောတိ၊ ပုံဒ်ရ။ တထာ တံ

ကာရဏံ၊ နံဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) နံဟိုတ် ပွမပညပ်ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇင့်။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...သွးညိ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ပွဲဒွံ ဓုတံပိုဒ်ဂ့် ပိုဒ်ပဌမာဝိဘတ္တိန္တ မဒ့်ဝုတ္တကတ္တာ သက္ကာ ဟောတိ–တံရောင်။ ညံင်ဂွံကလိဂွံအဓိပ္ပါယ်ဂ့် ရန်တွံတဲ့ ပွဲဇာနိတုံလေဝ် ညံင်ဂွံ စပ်မာန် ထပ်တဲ့ ကိုလဝ်အရထကံရောင်]။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ကျမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဗြာဟ္မဏော၊ င်။ မာတိတော စ၊ နူလွဂ် မိကို။ ပိတိတော စ၊ နူလွဂ်မကို။ ဥဘတော၊ နူဓါလွဂ်။ သုဇာတော၊ င်မက္ကိုဒ့်ပွဲမွဒ္ဒးရး။ (ဝါ) င်မွံုကိုဇာတ် မသ္ဒးဇုး။ သတ္တမာ၊ ဧုံမဒ့်ထပ်အဆက်။ ယာဝ ပိတာမဟယုဂါ၊ စိုကိုလ္ဂေါဝ်ဝ်အပါနော်မိနော်။ (ဝါ) စိုကိုဗုတ်ဗွတ်အာယုက် အပါနော် မိနော်၊ သံသုဒ္ဓဂဟ ဏိကော၊ င်မွံုကိုဂ့်ဂဝ်မိ မသ္ဒးဇုး။ ဇာတိဝါဒေန၊ ဟိုတ်နူဂလာန် ဟိုဂရိုဟ် သွဟိုတ်ကို ဇာတ်။ အက္ခိတ္တော၊ င်မဟဂပ်ဝ်ပါ။ (ဝါ) င်ဟွံဒးဒုင်ပါ။ အနုပက္ကုဋ္ဌော၊ င်မဟဂပ်ဝ်ကွေဟ်လက်။ (ဝါ) င်ဟွံဒးဒုင်ကွေဟ်လက်။ ဟောတိ၊ ပွံု။ အဇ္ဈာယကော၊ စိုန်လေပ်ဖျောတ် သ့်ဖျဲပြကိုဟ်ဗေဒင်ရ။ မန္တခရော၊ စိုန်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ပြကိုဟ်ဗေဒင် ပွဲစိုတ်မာန်ရ။ သနိယဏ္ဍု ကေဋုဘာနံ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ပြကိုဟ်အဘိဓာန် မွံုယ့ုနိဃဏ္ဍု, ပြကိုဟ်ကဗျအ လင်္ကာမွံုယ့ုကေဋုဘာအိုတ်။ သာကွရပွဘေဒါနံ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ပြကိုဟ်သိက္ခာ, ပြကိုဟ်နိရုတ္တိ မဒ့်ဟိုတ် မပါ်ထွးကိုအက္ခရိပိုဒ် နမပ္ဆံကိုဌာန် ကရိဏ်အိုတ်။ ကျတိဟာသ ပဥ္စမာနံ၊ ဧုံမွံုမရနုက်ကိုမသုန် ပြကိုဟ်မွးကျတိဟာသ။ (ဝါ) ဧုံမတ္ထိလုပ်လွိဟ် ပြကိုဟ် ကျတိဟာသ မဒ့်မရနုက်ကို မသုန်။ တိဏ္ဏံ၊ ဧုံမဒ့်ပိ ဗွဲအစော်ကျရ, ယဇု, သာမအိုတ်။ ဝေဒါနံ၊ ဒဒက်တက်ပြကိုဟ်ဗေဒင်ဂမ္ဘီင်။ ပါရဂူ၊ စိုန်အာစိုပ် လ္ဒိတ်သြင်မွဲလွဂ်ရ။ (ဝါ) သိဟ္ဂံလ္ဂောဝ်လုပ်အာ သဘ်အရထ မဗ့်ဖျောတ်ပါင်တိုက် ကတ်ဗ္ဘောန်အာစိုပ်လ္ဒိတ်ရ။ [ပွဲဒ့ီကာ “န အတ္ထာဝဓာရဏာဝသေန”သာ်ဝွံ (ညံင်ရ သီလက္ခန်ဒ့ီကာ(၂၉၁)တေံကို) ပဋိသေဓ နအက္ခရိ မွးကိုပါရ]။ ။

ပဒကော၊ စိုန်ဖျေါဗ္ဘောန်ပိုဒ်ဝါကျ ကွင်နူပြကိုဟ်ဗျာကရိဏ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဖျေါဗ္ဘောန်ဝါကျ ကျော်ပိုဒ် မပ္ဆံကိုနာမ်, အာချာတ် မကွင်ပွဲပြကိုဟ်ဗျာကရိဏ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဖျေါဗ္ဘောန်ပြကိုဟ် ဗေဒင်ဗွဲပိုဒ်ဝါကျရ။ ဝေယျာကရဏော၊ စိုန်ဖျေါဗ္ဘောန်အရထအဓိပ္ပါယ် ပြကိုဟ်ဗျာက ရိဏ်ရ။ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု၊ ပွဲပြကိုဟ်လောကာယတ, ပြကိုဟ် မဟာပုရိသလက္ခဏဂမ္ဘီင်။ (ဝါ) ပွဲပြကိုဟ်ဂကော်သတ် ဟိုတ်ဟွံပ္ဒိတ်ဇြဟတ် ဓရိကု သိုလ်, ပြကိုဟ်မဓမ်က်ထွးလဝ် လက်သန်တြုံပရဲ မပ္ဆံကိုကျာ်ဂမ္ဘီင်။ အနဝယော၊ င်မ ကတ်ဗ္ဘောန် ဍျိက်ပေင်တဲ့။ (ဝါ) င်မပ္ဂင်ရင် စွတ်သမ္ဘီဍျိက်ပေင် ဟွံမွဲကိုအခက်အခဲ့။ (ဝါ) င်မဟိုတွံထွးဍျိက်ပေင် ဟွံမွဲကိုအခက်အခဲ့။ ဟောတိ၊ ပွံု။ ။[ကျတိသဒ္ဒါ ဟွံမွဲ ပိုက်]။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နကိုဟိုတ်ဝွံ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ င်–ဂမ္ဘီင်။ ဗြာဟ္မဏံ၊ နံဗမ္ဘးကေက်သ္ကာမွဲ။ တေ ဝိဇ္ဇံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ပညာပေန္တိ၊ ပွံု။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အညထာ၊ နကိုဟိုတ်မွဲသ္သာင်။ (ဝါ) နကိုဟိုတ်တ္ဟ် ဟွံတုပ်ကျော်ဟိုတ်ဒဒ့်ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇ ပွဲသာသနာကျာ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ င်။ ဗြာဟ္မဏံ၊ နှ်။ တေဝိဇ္ဇံ၊ ရှဂ့်ဒ။ ပညာပေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ အညထာ စ ပန၊ နကိုဟိုတ်မွဲသ္သာင်ဟောင်။ (ဝါ) နကိုဟိုတ်တ္ဟ် ဟွံတုပ်ကျော်ဟိုတ်ဒဒ့်ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇ ပွဲအခိုက်ကွာဗမူးတြေံဟောင်။ အရိယသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲမဒ့်အရီ။ ဝိနယေ၊ ပွဲသာသနာ အရာမဒ္ဒေဒံဇ္ဇောန်။ (ဝါ) ပွဲခရ်ဒ္ဒေဒံဇ္ဇောန်။ တေဝိဇ္ဇော၊ င်ပူဂိုလ်မှံကိုဝိဇ္ဇာပိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ကထံ၊ မူရ နကိုဟိုတ်မွဲ။ အရိယသ၊ ဒဒက်တ်။ ဝိနယေ၊ ပွဲ။ တေဝိဇ္ဇော၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။[ပွဲကြေ ဟိုတ်ဝါကျ မပ္ပံကိုသာဓု မေ မှံုတ်စိ ပွဲဒ္ဒဲဝွံ ယထာ နူယထာ ကထံ–ဂ့် အရထဟွံမွဲ ချပ်ပိုဒ်နိုပါတ်ညီ]။ ။ သာဓု၊ ပုံ့ အာတ်အခေါင်ရ။ ယထာ၊ ယြေနကိုဟိုတ်မွဲ။ အရိယသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝိနယေ၊ ပွဲ။ တေ ဝိဇ္ဇော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တထာ၊ နဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) နကိုဟိုတ် ပွမဒ့်ပူဂိုလ်တေ ဝိဇ္ဇဂ့်။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ င်။ မေ၊ ကုအဲဦက်။ ဓမ္မံ၊ နှ်ဓရ်။ ဒေသေတု၊ သြဝ်...တွံညီ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တီရ။ ။[မပ္ပံကိုတေန ဟိဂ့် ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ သုတ်(၁၇)တေံညီ]။ ။(ပ)။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ။[မပ္ပံကိုဝိဝိစ္ဆေဝဂ့် ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃)တေံညီ]။ ။(ပ)။ ။ သော၊ င်ခမီ မကလိဂွံစတုတ္ထ ဇျာန်တုဲဂ့်။ ဓွဝံ၊ အတိုင်မဂပ်ဝ်သွးက္ခင်တုဲဂွံ။ (ဝါ) ကလိဂွံစတုတ္ထဇျာန် နလွေင်ကလိဂွံ မပ္ပံကိုပဌမဇျာန်တုဲဂွံ။ ။[ကွမိနာ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမာဒိနာ ကမေန စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပဋိလ ဘိတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒု–၅]။ ။ စိတ္တေ၊ င်စတုတ္ထဇျာန်စိုတ် မဒ့်သ္ဂိုင် အဘိညာဏ်။ သမာဟိတေ၊ နကြိတန်ကြန် နကိုစတုတ္ထဇျာန်သမာဓိနေဝ်။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ နကြိသ္သးဇုးနူပ္ပိပ္ပူနေဝ်။ ပရိယောဒါတေ၊ နကြိဂိုတွးတ် ဖျိဖျိဖျဖျနူပ္ပိပ္ပူနေဝ်။ အနင်္ဂဏေ၊ နကြိဟွံမွဲကွိုက်လေ့ာင်ရာဂ, ဒေါသနေဝ်။ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ၊ နကြိမှံုကိုကွိုက်လေ့ာင်ရာဂ, ဒေါသ မစ်ဈားအာတုဲနေဝ်။ မုဒုဘူတေ၊ နကြိဒ့်မဍ္ဍိန်ညော်နေဝ်။ ကမ္မနိယေ၊ နကြိ ဒုင်စရင် ပွဲကေင်ကာ နိမိတ်ဗဒ့်ကွဒ္ဓိနေဝ်။ ဋ္ဌိတေ၊ နကြိတန်ကြန်နေဝ်။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ၊ နကြိအာစိုပ် ဒဒ့်ဟွံမွဲကိုပွမချီဒရိုက်ဒရာင်နေဝ်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ၊ တ္ဟ် နဖိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။ (ဝါ) တ္ဟ်နဖိုဉာဏ် မစိုန်သကိုကျော်သတိ ဟိုတ်မဒ့် ဗျုဟ်လွေင်ခန္ဓ မကေင်ပဒတ်ပွဲကိုပ်ကွာ။ (ဝါ) တ္ဟ်နဖိုဉာဏ် မစိုန်သကိုကျော်သတိ ဟိုတ်မဒ့်ဗျုဟ် ခရ်မဂပ်ဝ်ပိုင်ခြာ ညာတ်ကေတ်, မဂပ်ဝ်သွအာရီ၊ နကိုစိုတ်ဇကု, စိုတ်ညး မွဲသ္သာင် ပွဲဘဝကိုပ်ကွာ။ စိတ္တံ၊ နှ်ပရိကံစိုတ်။ (ဝါ) နှ်စိုတ် မလေပ်စီရေင် ပြုပြေင်တ် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ဂွံက္ခ်ိဒ့်ဂတ။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ပုံ့ကိုလွော်ဝ်တူရူတ် ပုဗ္ဗေ နိဝါသရ။ ။[ပရိကံစိုတ်မွးဂ့် ညံင်ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ဂွံက္ခ်ိဒ့် ကာမာဝစရ

မဟာကုသိုလ်, ကြိယာစိုတ် မလေပ်စီရေငြ်ပြုပြေငြ်ကိုရောင်။ ပရိကံစိုတ်ဂှ် ပလံင်ဏာဇရေင် ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဘဝက္ခာဟောင်မွး ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ကျိုန်ဒှ်ကျင်ရောင်။ သွက်ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဝွံ ကလေင်ရံင် ပွဲအဋ္ဌကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၁)တေံ ဝေရွဲသုတ် မပံက်လဝ် ပွဲတြားဂှ်ညိ]။ ။

သော၊ ငဲခမီဂှ်။ (ဝါ) ငဲခမီ မလွောဝ်အာကိုပရိကံစိုတ် ဇရေင်ပုဗ္ဗေနိဝါသဂှ်။ အနေကဝိဟိတံ၊ ဧံမှံတွေငြ်မဂ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဧံမှံတွေငြ်မဂ္ဂိုင် နမပ္ဇံကိုဘဝ, ယောနိ, ဂတိ။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်ပံက်တြား မွဲဟာန်ကျောံတွေငြ်မဂ္ဂိုင် မပ္ဇံကိုယ္ဂျ, တွော်ဝ်ဒတောဝ်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ နှလွေငြ်ခန္ဓ မကေငြ်ပဒတ် ပွဲဘဝကိုပ်ကွာ။ (ဝါ) နှမပ္ဇံကိုယ္ဂျ, တွော်ဝ်ဒတောဝ် မဆက် စပ်ကျောံလွေငြ်ခန္ဓဂှ် ကျောံလွေငြ်ခန္ဓ မကေငြ်ပဒတ် ပွဲဘဝကိုပ်ကွာ။ အနုဿရတိ၊ ပုံ ဒွေတ်ဗက်လွေငြ်တုဲ ဗ်ဗျုဟ်ဒးရ။ သေယျထိဒံ၊ မူရ် ပုဗ္ဗေနိဝါသမွဲ။ အနုဿရတိ၊ ပုံ– ရောမ္ဂးဂှ်တုန်။ ဓ္ကမွိ ဇာတိ၊ နှမွဲဘဝကို။ ဒွေပိ ဇာတိယော၊ နှစါဘဝဂမ္ဂိုင်ကို။ တိသော ပိ ဇာတိယော၊ နှပိဘဝဂမ္ဂိုင်ကို။ စတသော်ပိ ဇာတိယော၊ နှပန်ဘဝဂမ္ဂိုင်ကို။ ပဉ္စပိ ဇာတိယော၊ နှမသုန်ဘဝဂမ္ဂိုင်ကို။ ဒသပိ ဇာတိယော၊ နှစ်ဘဝဂမ္ဂိုင်ကို။ ဝီသမွိ ဇာတိ ယော၊ နှစါစော်ဘဝဂမ္ဂိုင်ကို။ တိံသမွိ ဇာတိယော၊ နှပိစော်ဘဝဂမ္ဂိုင်ကို။ စတ္တာရီသမွိ ဇာတိယော၊ နှပန်စော်ဘဝဂမ္ဂိုင်ကို။ ပညာသမွိ ဇာတိယော၊ နှမသုန်စော်ဘဝဂမ္ဂိုင် ကို။ ဇာတိသတမွိ၊ နှမွဲကံ့ဘဝကို။ ဇာတိသဟဿမွိ၊ နှမွဲလိုဘဝကို။ ဇာတိသတသဟ ဿမွိ၊ နှဘဝမွဲကိုင့်ကို။ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ နှသံဝဋ္ဋကပ် မဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်ကို။ (ဝါ) နှအသင်္ခေယျကပ် ယောမလိုမဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်ကို။ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ နှဝိဝဋ္ဋကပ်မဂ္ဂိုင် ဂမ္ဂိုင်ကို။ (ဝါ) နှအသင်္ခေယျကပ် ယောမဇော်မောဝ်မဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်ကို။ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ နှသံဝဋ္ဋကပ်, ဝိဝဋ္ဋကပ်မဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်ကို။ အနုဿရတိ၊ ပုံဒွေတ်ဗက်လွေငြ်တုဲ ဗ်ဗျုဟ်ဒးရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အနုဿရတိ၊ ရောမ္ဂးဂှ်တုန်။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ အမုတြ၊ ပွဲသံဝဋ္ဋကပ်, ဘဝ, ယောနိ, ဂတိမှံယ္ဂျဂှ်။ ဓ္ဂဝံ နာမော၊ ငဲ ညး မှံကိုယ္ဂျမြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ ဂေါတ္တော၊ ငဲညး မှံတွော်ဝ်ဒတောဝ်မြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ ဝဏ္ဏော၊ ငဲညး မှံသာ်သန္ဓာန်မြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝမာဟာရော၊ ငဲညး မှံစ္စအာဟာရမြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ သုခ ဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ ငဲညး မှံအလေံပွမဒုင်စသိုင် တသိုက်ဒဒိုက်မြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝမာယုပရိ ယန္တော၊ ငဲညး မှံအပိုင်အခြာအာယုက်မြဲသာ်ဝွံ။ အာသီ၊ စိုန်ဒှ်ရ။ သော အဟံ၊ ငအဲ ဂှ်။ တတော၊ နူဘဝ, ယောနိ, ဂတိဂှ်။ (ဝါ) နူဘဝ, ယောနိ, ဂတိ, ဝိညာဏဋ္ဌိတိ, သတ္တာဝါသ, သတ္တာနိကာယဂှ်။ စုတော၊ ငဲမစုတိကျင်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အမုတြ၊ ပွဲ ဘဝ, ယောနိ, ဂတိမှံယ္ဂျဂှ်။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်ကျိုန်ဒှ်ပြာကတ်တဲ့ရ။ တတြာပိ၊ ပွဲဘဝ, ယောနိ, ဂတိ မှံယ္ဂျဂှ်လေဝ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဓ္ဂဝံ နာမော၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂဝမာယုပရိယန္တော၊ ငဲ။ အာသီ၊ စိုန်။ သော အဟံ၊ ငအဲဂှ်။ တတော၊ နူဘဝ, ယောနိ, ဂတိဂှ်။ စုတော၊ ငဲ။

ဟုတ္မာ၊ တဲ့။ ကြာမ၊ ပဲ့ဘဝဝ်ံ့, ပဲ့တော်ာဝ်ဒတောဝ်ယ္ဂါဝ်ံ့။ ဥပပန္နော၊ စိုန်ကွ်ိုဒ့်ရ။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ့။ အနုသရတိ၊ ပ်ံ့။ ။

ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ့။ သာကာရံ၊ ဧ့ံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် အာကာရ မပ်ံကိုဝဏ္ဏ, အာဟာရ။ (ဝါ) ဧ့ံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် မပ်ံကိုဝဏ္ဏ, အာဟာရ မဒ့်ဟိုတ်နအယံမာတ် မညာတ်ဟောင် တီကေတ် ညးဝ်ံ့ညးလိုဳ။ ။[အာကိရီယတိ ဒိသ္မာဝ သတ္တော ဝိညာယတိ ဓ္တေဟီတိ အာကာရာသာ်ဝ်ံ့ သ္ပဝိဂ္ဂဟတဲ့ ဝဏ္ဏ, အာဟာရ, သုခဒုက္ခ ပဋိသံဝေဒန အာယု, ပရိယန္တ တံဂ့် အာကာရကော်ခစရ။ ကြာန္ဒဂ့် သဟ အာကာရေဟိ ယော ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဝတ္တတီ တိ သာကာရော]။ ။ သဉ္ဒေသံ၊ ဧ့ံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော်ဉဒ္ဒေသ ပ္ဍမစ္ဆောန်ထွးနာမ, ဂေါတ္တ။ ။[ဥဒ္ဒီသီယတိ သတ္တော ဓ္တေနာတိ ဉဒ္ဒေသော]။ ။ သတ်မမိက်ကိုမွဲမွဲဂ့် နအယံမာတ်ညာတ် တီကေတ်ဟွံမာန်တဲ့ ယ္ဂါတော်ာဝ်ဒတောဝ် ဟိုတ်မစ္ဆောန်ထွး ညံင် ဂ့်ံတီရောင်။ သဟ ဉဒ္ဒေသေန ယော ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဝတ္တတီတိ သဉ္ဒေသော]။ ။ အနေကဝိဟိတံ၊ ဧ့ံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ နှ်။ အနုသရတိ၊ ပ်ံ့။ အသ၊ မိန်ခမီဂ့်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ ပဌမာ၊ ဧ့ံမဒ့်ကိုပ်ကွာ။ အယံ ဝိဇ္ဇာ၊ နှ်ဉာဏ် မလေပ်တီကေတ် ပုဗ္ဗေနိဝါသဝ်ံ့။ (ဝါ) ငြ။ အဓိဂတာ၊ ငြမဂပ်ဝ်ကလိဂ်ံ့။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။[ဥပမာနဝါကျမ္ဂး ယထာ တံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတော–ဂ့် ကိုအရထက္ခာတဲ့ ဥပမေယျဝါကျမ္ဂး အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပန္နော–ဂ့် ကိုအရထည်။ ပဲ့ဝ်ံ့လေဝ် ဝိဟတာ နူဥပမေယျဝါကျဂ့် ဝိဟညေယျကို ဥပ္ပန္နာဂ့် ဥပ္ပဇ္ဇေယျကို ပြံုင်ကြိယာအာချာတ် ရေင်တ္ဂုင်နင်လွာ်ဥပမာန ဝါကျတဲ့ မ္ဒးကိုအရထရ။ ယသ္မာ, တသ္မာ, ဓ္ဝမေဝံ, တသ–တံတုန် ဒ့်ပါဋ္ဌမ္ဒးထပ်စုတ် တွိဂမ္ဂါင်ရောင်]။ ။

အပ္ပမတ္တသ၊ သိုကိုဟဂ့ံဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲ။ အာတာပိနော၊ သိုမ္ဂုံကိုဝီရိယ မလေပ်ကို ဂမ္ဘ်ဂမ္ဘာန်ကေ့ံ ကိလေသ ဗွဲမလောန်။ ပဟိတတ္တသ၊ သိုမ္ဂုံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလးလဝ်။ (ဝါ) သိုမ္ဂုံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလးလဝ် ဟွံမဲတ်ဇကုကိုလမျိုု တ္ဂဟ်နကလိဂ့ံပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုသတိဉာဏ်။ ။[ပဟိတ=ဧ့ံမဂပ်ဝ်ဗလးလဝ်+အတ္တာ=ညးမ္ဂုံကိုစိုတ်]။ ။ ဝိဟရတော၊ ကုညးမသ္ပဒတ်။ ယသ္မာ၊ ပြဲဟိုတ်မွဲ့။ ဝိဇ္ဇာ၊ ငြဉာဏ် မလေပ်တီကေတ်ပုဗ္ဗေနိဝါသ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဂဇ္ဘကွ်ိုဒ့်ကွ်ုင်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အဝိဇ္ဇာ၊ နှ်အဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) နှ်မောဟ မလေပ်ကြောပ်ဗွန်လဝ် ပုဗ္ဗေနိဝါသ။ (ဝါ) ငြ။ ဝိဟညေယျ ယထာ၊ ညံင်ရ မဂပ်ဝ်ပလိုု ပလာ်ကေ့ံကိုု။ (ဝါ) ညံင်ရမလိုလာ် မစာ်ဓ္ဒးအာကိုု။ ယသ္မာ၊ ပြဲဟိုတ်မွဲ့။ အာလောကော၊ ငြလျးအရံင် ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဂဇ္ဘကွ်ိုဒ့်ကွ်ုင်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ တမော၊ နှ်တိုက်ဒမ္ဘုအဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) ငြ။ ဝိဟညေယျ ယထာ၊ ညံင်ရ။ ။[တံ နူယထာ တံ–ဂ့် အရထဟွံမွဲ့]။ ။

ဓ၀မေ၀ံ၊ တုပ်။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မကလိဂွံပုဗ္ဗေနိ၀ါသဉာဏ် ၀ိဇ္ဇာတဲ့ဂှ်။ [ပွဲကာလလွှုဟ် ဥပမေယျ၀ါကျမ္ဂး အ၀ိဇ္ဇာ ၀ိဟာတာ။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပန္နော တံဂှ် မ္ဒးကိုအရထရ။ ဟိုတ်ဖို ညံဉ်ဂွံမံက်ဂတဝ် ၀ါကျဂှ် ဂတးကွံက္ခာကြဲတဲ့ ထပ်စုတ်ယသ္မာ, တသ္မာတဲ့ အတိုင်ပွံက်အဋ္ဌကထာ မ္ဒးကိုအရထရ]။ ။ ယသ္မာ၊ ယြဲဟိုတ်။ ၀ိဇ္ဇာ၊ ဉ ဉာဏ် မလေပ်တီကေတ်ပုဗ္ဗေနိ၀ါသ။ ဥပ္ပန္နာ၊ စိုန်ကွ်ိန့်ဂှ်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အ၀ိဇ္ဇာ၊ နံ။ (၀ါ) ဉ။ ၀ိဟာတာ၊ စိုန်ဂပ်၀်ပလိုပလာ်ရ။ (၀ါ) စိုန်လိုလာ်စာ်စူးအာရ။ ။[အ၀ိဇ္ဇာဂှ် ဂပ်ပ်ပလိုတဲ့ကို, အ၀ိဇ္ဇာဂှ် ဂပ်၀်လိုလာ် စာ်စူးအာတဲ့ကို ဆက်စပ်တဲ့ ဂိုင်ကေတ်အဓိပ္ပါယ်ညီ။ ၀ိဟာတာဂှ် ပွဲအဋ္ဌကထာ ပံက်လဝ်အရထကာမ္ဂး ၀ိနဋ္ဌာတဲ့ ပွဲဋ္ဌိကာ ၀ိဒ္ဓတ္တာ သာ်၀ွံ ပံက်လဝ် အရထကံရ]။ ။ ယသ္မာ၊ ယြဲဟိုတ်။ အာလောကော၊ ဉလျးအရံဉ်ပုဗ္ဗေနိ ၀ါသဉာဏ်။ ဥပ္ပန္နာ၊ စိုန်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ တမော၊ နံ။ (၀ါ) ဉ။ ၀ိဟတော၊ စိုန်။ ။

သော၊ ဉခမီ မကလိဂွံစတုတ္ထဈာန်တဲ့ဂှ်။ ဓ၀ံ၊ ရဲသာ်၀ွံ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသတ်ဂမ္ဘိုင်။ စုတူပပါတဉာဏာယ၊ တ္ဟာ်နဖိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် မတီကေတ် စုတိပဋိသန္ဓိ။ (၀ါ) တ္ဟာ်နဖိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် မတီကေတ်သတ် ကြပ်ညောန်ကိုစုတိ တန် ပဋိသန္ဓိတဲ့တိ့။ ။[စုတိ စ ဥပပါတော စုတူပပါတံ= စုတိကိုပဋိသန္ဓိ၊ တသ္မိံ ဉာဏံ စုတူပပါတဉာဏံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဂှ်ဟောင် စုတူပပါတဉာဏ် ကော်ခစရ]။ ။ စိတ္တံ၊ နံ ပရိကံစိုတ်။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ပုံကိုလွောဝ် တူရူအာကိုစုတူပပါတရ။ ။

သော၊ ဉခမီဂှ်။ (၀ါ) ဉခမီ ကိုလွောဝ်တူရူကို ပရိကံစိုတ်ဇရေင်စုတူပပါတဂှ်။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧံမတုပ်ကျော် ပသာဒစက္ခုမကွ်ိုဒ့် ပွဲဘုံဒေ၀တ်။ ၀ိသုဒ္ဓေန၊ ဧံမဒ့်ဟိုတ် ကွေတ်သ္ဒးဇုး။ (၀ါ) ဟိုတ်မညာတ်ကေတ် စုတိပဋိသန္ဓိ၀ါစိ ဧံမဒ့်ဟိုတ်မသ္ဒးဇုးနူ ကွေတ်ဗွေတ် မတွံဂး ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ, နဝသတ္တုပါတုဘာ၀ဒိဋ္ဌိ။ (၀ါ) ဧံမသ္ဒးဇုးနူ မကလိခွက် စ့်မွဲပြကာ မပ္ဆံကိုဝိစိကိစ္ဆာ။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ ဧံမကလိလောန်ကွံ စက္ခုပသာဒမ္မိဟ်။ စက္ခုနာ၊ နကိုမတ်အဘိဉာဏ်။ စ၀မာနေ၊ ဧံမကြပ်ညောန်ကိုစုတိ။ သတ္တော၊ နံသတ် ဂမ္ဘိုင်ကို။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ဧံမတန်ပဋိသန္ဓိတဲ့တိ့အိုတ်။ သတ္တော၊ နံ–ကို။ ဟီနေ၊ ဧံမ ယုတ်သ၀်အိုတ်။ သတ္တော၊ နံ–ကို။ ပဏီတေ၊ ဧံမပြဲအိုတ်။ သတ္တော၊ နံ–ကို။ သုဂတ္ထေ၊ ဧံမ့ုံကိုသာ် မဆဲအိုတ်။ သတ္တော၊ နံ–ဂမ္ဘိုင်ကို။ ဒုဗ္ဘတ္ထေ၊ ဧံမ့ုံကိုသာ် ဟွံဆဲအိုတ်။ သတ္တော၊ နံ–ကို။ သုဂတေ၊ ဧံမ့ုံကိုလအာ မဆဲအိုတ်။ ။[သုန္ဒရံ ဂတိ ဂတာ သုဂတာ]။ ။ (၀ါ) ဧံမအာစိုပ်တသိုက် ဒြပ်မဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ။[သုခံ ဂတာ သုဂတာ] သတ္တော၊ နံ–ဂမ္ဘိုင်ကို။ ဒုဂ္ဂတေ၊ ဧံမ့ုံကိုလအာ ဟွံဆဲအိုတ်။ ။[ဒုက္ခံ ဂတိ ဂတာ ဒုဂ္ဂတာ]။ ။ (၀ါ) ဧံမအာစိုပ်ဒဒိုက် ဟွံမွဲကိုဒြပ်အိုတ်။ ။[ဒုက္ခံ ဂတာ ဒုဂ္ဂတာ]။ သတ္တော၊ နံ–ဂမ္ဘိုင်။ ပသတိ၊ ပွံဂွံညာတ်ရ။ ။[ပွဲအရာ၀ွံ အရထဗွဲတြားကိုတင်သောင် ကဋ္ဌးတံဂှ် ကလေင်ရံဉ် ပွဲအဋ္ဌကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၁)ဝေရ္ဇသုတ်တေံညီ]။ ။

ယထာကမ္မူပဂေ၊ ဧဠံမပြာပ်အာကိုံ ဘုံဘဝဂ့ဂ့် ဟိုတ်နူဇကု မကေင်ပ္ပိတ်ဇြဟတ်လဝ် ကံတ္ဂဟ်ဟ်သာ်အိုတ်။ ။[ယထာကမ္မ= ဟိုတ်နူဇကု မကေင်ပ္ပိတ်ဇြဟတ်လဝ် ကံတ္ဂဟ် ဟ်သာ်စိ+ဥပဂဧံမပြာပ်အာစိုပ်အိုတ်]။ ။ သတ္တော၊ နိသတ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံတီရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ပဇာနာတိ၊ တုန်။ ဘောန္တော၊ ယွံသ္လံတံ။ ဝတ၊ ဒ့ံတ်မာန်ကွဲရသွံ။ [ဝတသဒ္ဒါဂ့် ချပ်တွံအရထခေဒ]။ ။ ကြမေ သတ္တာ၊ ငသတ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ ကျောံ။ ။[ကလေင်ရံင် မပ္ဍံကိုဓ္ကာ၊ ပိုဒ်လိက်(၂၈၄)တေံညိ]။ ။ သမန္နာဂတာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ ကျောံ။ သမန္နာဂတာ၊ စိုန်။ အရိယာနံ၊ နဴ ပူဂိုလ်အရီ မပ္ဍံကိုကျာ်ဂမ္ဂိုင်။ ဥပဝါဒကာ၊ စိုန်ဟိုဂရိုဟ် ဗျိပ္ပုတ်ပျုတ်ပွာအိုတ်ရ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုကွေတ် မမှာရာအိုတ်ရ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုံကံ မဂပ်ဝ်သ့် ပတ်လဝ် ဗွဲမ္ဒုးရး ဗွဲအစောံမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအိုတ်ရ။ ။[သမာဒါန= ဧံမဂပ်ဝ်သ့်ပတ်လဝ် ဗွဲမ္ဒုးရး+ကမ္မ=ကံတ္ဂဟ်ဟ်]။ ။ (ဝါ) စိုန်ကိုညးသ္ဆာင်ဂမ္ဂိုင် ဒ္ဂေတ်ဗက်အာ ပ္ဒဲမပ္ဍံကိုကာယကံ ဗွဲအစောံမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအိုတ်ရ။ တော၊ ငသတ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ နိရယံ၊ နဴ။ ဥပပန္နာ၊ စိုန် ပြာပ်အာအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂွဲက္ဆိုဒ့်အိုတ်ရ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ နိရယံ၊ ပ္ဒဲ။ ဥပပန္နာ၊ စိုန် ဂွဲက္ဆိုဒ့်အိုတ်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကာကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၃)တေံညိ]။ ။

ဘောန္တော၊ ယွံသ္လံတံ။ ကြမေ ဝါ ပန သတ္တာ၊ ငသတ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံတုန်။ ကာယသုစရိတေန၊ ကျောံကာယသုစရိတ်ကုသိုလ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကာကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက် မပ္ဍံကို(၂၈၅)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ အနုပဝါဒကာ၊ စိုန်ဟွံဟိုဂရိုဟ် ဗျိပ္ပုတ်ပျုတ်ပွာအိုတ်ရ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုကွေတ် မဒုံစွတ်သန် ဟွံဂွံပွန်ဂတားအိုတ်ရ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုံကံ မဂပ်ဝ်သ့်ပတ်လဝ် ဗွဲအစောံသမ္မာဒိဋ္ဌိအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုညးသ္ဆာင်ဂမ္ဂိုင် ဒ္ဂေတ်ဗက်ပ္ဒဲမပ္ဍံကိုကာယကံ ဗွဲအစောံသမ္မာဒိဋ္ဌိအိုတ်ရ။ တော၊ ငသတ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ သုဂတိ၊ ဧံမဒ့်လအာမဆဲ။ လောကံ၊ နဴဘုံဘဝမ္ဂိဟ်ကို။ သုဂတိ၊ ဧံ။ သဂ္ဂံ၊ ဧံမပြုလောန် နမပ္ဍံကိုရူပါရီ။ လောကံ၊ နဴဘုံဘဝဒေဝတ်ကို။ ဥပပန္နာ၊ စိုန်ဂွဲက္ဆိုဒ့်အိုတ်ရ။ ။[ဘဝမ္ဂိဟ်ဂ့် ဒ့ံသုဂတိဟောင်ရ၊ ဟွံဒ့ံသဂ္ဂရ။ ဘဝဒေဝတ်တုန် ဒ့ံသုဂတိ, သဂ္ဂသိုစါပြကာရ။ စပ်ကိုခန်ဝွံ အတိုင်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပ်က် ကိုလဝ်အရထရ။ ဓ္ကာကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၄၄)၊ ပဥ္စကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၃၁)၊ သုမနသုတ်လေဝ် ဗကိတ်ရံင်ညိ]။ ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံတီရ။ ။[ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တော ပဇာနာတိ ကလေင်စပ်ညိ]။ ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒိဗ္ဗေန၊ ။(ပ)။ ။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။

အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ ဒုတိယာ၊ ဧံမရနုက်ကိုဓါ။ အယံ ဝိဇ္ဇာ၊ ငစတူပပါတ ဝိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာဝွံ။ (ဝါ) ငဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိဉာဏ် မလေပ်တီကေတ် စုတိပဋိသန္ဓိဝွံ။ (ဝါ) နဴ။ အဓိဂတာ၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အပ္ပမတ္တာဿ၊ သ့ီ။ အာတာပိနော၊ သ့ီ။ ပဟိတတ္တဿ၊ သ့ီ။ ဝိဟရတော၊ ကု။ ယသ္မာ၊ ယြဲဟိုတ်မွဲ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ငစုတူပပါတဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယု

ဂဗ္ဘက္ကိုဒ္ဒ်ကျင်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အဝိဇ္ဇာ၊ နှအဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) နှမောဟ မလေပ်ကြောပ်ဗ္ဒန် လဝ် ညံ့ပ်ဟွံဂွံတီကေတ်စုတိပဋိသန္ဓိ။ (ဝါ) င်။ ဝိဟညေယျ ယထာ၊ ညံ့ပ်ရ။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အာလောကော၊ ဝ်လျးအရံဝ်စုတူပပါတဉာဏ်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဂဗ္ဘ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ တမော၊ နှဒမ္မုအဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) င်။ ဝိဟညေယျ ယထာ၊ ညံ့ပ်ရ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ တသ၊ ဒဒက်တက်ိုခမီ မကလိဂွံစတူပပါတဉာဏ်ဝိဇ္ဇာတဲ့ဂ့်။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝ်စတူပပါတဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) ဝ်ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိဉာဏ် မလေပ်တီကေတ်စုတိပဋိသန္ဓိဝွံ။ ဥပ္ပန္နော၊ စိုန်ကွိုဒ္ဒ်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အဝိဇ္ဇာ၊ နှ။ (ဝါ) င်။ ဝိဟတာ၊ စိုန်။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်။ အာလောကော၊ ဝ်။ ဥပ္ပန္နော၊ စိုန်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ တမော၊ နှ။ (ဝါ) ဝ်။ ဝိဟတော၊ စိုန်။ ။

သော၊ ဝ်။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ စိတ္တော၊ ဝ်စတုတ္ထဈာန်စိုတ် မဒ္ဒ်သွိုင်ဝိပဿနာ။ သမာဟိတော၊ နကြို။ ။(ပ)။ ။ ကမ္မနိယော၊ နကြိုဒုဝ်စရဝ် ပ္ဒဲကောင်ကာဝိပဿနာနေဝ်။ (ပ)။ ။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တက်ိုဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်။ ခယဉာဏာယ၊ တ္ဟာ်နဖိုအရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် မဒ္ဒ်ဟိုတ်မဖအိုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကာသွေဟ်။ စိတ္တံ၊ နဝ်ဝိပဿနာစိုတ်။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ပ္ဒံက်ိုလွောဝ်တူရူအာက်ိ အာသဝက္ခယဉာဏ်ရ။ သော၊ ဝ်ခမီဂ့်။ ။[ကြဲန္ဒဂ့် ကလေင်ရံဝ် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၂)ဝွံက်ိ၊ ဒုကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၄၆)တေံညိ]။ (ပ)။ ။ ကျာမေ၊ ဝ်လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟဂမ္ဘိုင်ဝွံဟောင်။ အာသဝါ၊ အာသဝမ္ဂးယ္ဂုအိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဝသေ၊ နှဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံကျိုဟ် ခ္ဉင်တဲ့ ဂြင်တီကေတ်ရ။ (ဝါ) နပွမကျိုဟ်ခ္ဉင် တီကေတ် သဘ်လက်သန်တဲ့ ပ္ဒံတီရ။ အယံ၊ ဝ်တဏှာဝွံဟောင်။ အာသဝသမုဒယော၊ သမုဒယသစ္စ ဟိုတ်အာသဝမ္ဂးယ္ဂုရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တဏှံ၊ နှ်တဏှာ မလေပ်ကွိုဗဒ္ဒ်ကိုအာသဝ။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ ။ (ပ)။ ။ အယံ၊ ဝ်နိဗ္ဗာန်ဝွံဟောင်။ အာသဝနိရောဓော၊ နိရောဓသစ္စ ဟိုတ်ပလိုတ်ကွေံ အာသဝမ္ဂးယ္ဂုရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နှ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်ဟွံကွိုဗဒ္ဒ် အာသဝကိုသမုဒယ။ (ပ)။ ။ အယံ၊ ဝ်မဂ္ဂင်ဒွံပြကာဝွံဟောင်။ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧ့ခုမဒ္ဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မပလိုတ်ကွေံ အာသဝ။ ပဋိပဒါ၊ မဂ္ဂသစ္စမဒ္ဒ်ဒွေတ်မ္ဂးယ္ဂုရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အရိယမဂ္ဂံ၊ နှ်အရိယမဂ် ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနတော၊ ဧ့ခုမတီကေတ် သစ္စပန်။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဿတော၊ ဧ့ခုမညာတ် ကေတ်သစ္စပန်။ တသ၊ ဒဒက်တက်ိုခမီဂ့်။ ။(မွဲနယ်)။ ။ တသ၊ ဒဒက်တက်ိုခမီဂ့်။ (ဝါ) င်။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနတော၊ ဟိုတ်ဒဒ္ဒ် မတီကေတ် သစ္စပန်စိ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဿတော၊ ဟိုတ်။ ကာမာသဝါပိ၊ နူကာမာသဝကိုလေဝ်။ စိတ္တံ၊ ဝ်စိုတ်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ပ္ဒံတိတ်ဗ္ဘးရ။ ဘဝါသဝါပိ၊ နူ။ ။(ပ)။ ။ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ၊ နူ။ ။(ပ)။ ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ပ္ဒဲစိုတ်မတိတ်ဗ္ဘးနူ အာသဝကိလေသ။ စိတ္တံ၊ ဝ်စိုတ်အဲ။ ဝိမုတ္တံ၊ စိုန်တိတ်ဗ္ဘးနူ အာသဝ

ကိလေသရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဉာဏံ၊ ငပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(မွဲနယ်) စိတ္တေ၊ ငစိုတ်။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ နကြိတိတ်ဗ့းနူ အာသဝကိလေသနေဝ်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်အဲ။ ဝိမုတ္တံ၊ စိုန်တိတ်ဗ့းနူ အာသဝကိလေသရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဉာဏံ၊ ငပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ဇာတိ၊ ငပဋိသန္ဓိ။ ခီဏာ၊ စိုန်အိုတ်ရ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နဒ္ဒေတ်မဂ်မပြဲ။ (ဝါ) နမဂ္ဂပြဟ္မ စရိယ။ ဝုသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒ္ဒေတ်လုတ်တဲ့ရ။ ကရဏီယံ၊ နမဂ်ကိစ္စ(၁၆)မွဲသ္အာင် မန့် သွက်မ္ဒးပတဲ့။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပတဲ့ကေ့်တဲ့ရ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဒန့်ကိစ္စမဂ်(၁၆) ပြကာဝွံ။ အပရံ၊ ငကိစ္စသွက်မ္ဒးပတဲ့ မွဲသ္အာင်။ နအတ္ထိ၊ ပုံ့ဟွံမွဲကုအဲရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာတိ၊ ပုံ့တီရ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ နူလွေင် ဒန့်ခန္ဓပစ္စုပ္ပန် မတွေင် တ္ဂဟ်ခြာဝွံ။ အပရံ၊ ငလွေင်ခန္ဓ အနာဂတ်မွဲသ္အာင်။ နအတ္ထိ၊ ပုံ့ဟွံမွဲကုအဲရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာတိ၊ ပုံ့။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံခမီဂ့်။ တတိယာ၊ ခေ့်မရနုက်ကိုပိ။ အယံ ဝိဇ္ဇာ၊ ငအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာဝွံ။ (ဝါ) နအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် မလေပ်တီကေတ်သစ္စ ပန်ဝွံ။ (ဝါ) ငိ။ အဓိဂတာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အပ္ပမတ္တဿ၊ သီကို့။ အာတာပိနော၊ သီကို့။ ပဟိတတ္တဿ၊ သီကို့။ (ဝါ) သီမွံကို့စိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလးလဝ် ဟွံမဲတ်ဇကုကို့လမျှို သွက်ဂွံကလိဂွံ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်။ ဝိဟရတော၊ ကု။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ငအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အဝိဇ္ဇာ၊ နအဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) နမောဟ မလေပ်ကြောပ်ဗ့နှ ညံငဟွံဂွံတီကေတ်သစ္စပန်။ (ဝါ) ငိ။ ဝိဟညေယျ ယထာ၊ ညံငရ။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အာလောကော၊ ငလျးအရံငိ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်။ ဥပ္ပဇ္ဇေ ယျ။ ဂဗ္ဘ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ တမော၊ နဒမ္ဘုအဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) ငိ။ ဝိဟညေယျ ယထာ၊ ညံငိ ရ။ ဓ္ဝမေဝံ၊ တုပ်။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံခမီ မကလိဂွံအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာတဲ့ဂ့်။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ငအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။ ဥပ္ပန္နာ၊ စိုန်ကျိုန့်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အဝိဇ္ဇာ၊ နိ။ (ဝါ) ငိ။ ဝိဟတာ၊ စိုန်။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အာလောကော၊ ငိ။ ဥပ္ပန္နော၊ စိုန်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ တမော၊ နိ။ (ဝါ) ငိ။ ဝိဟတော၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်ရ။ ။

[ဂါထာ] အနုစ္စာဝစသီလဿ၊ ခေ့ဟွံသေင်ကိုညး မွံကိုသီလ လဆောဝ်သ္ဒုင်တဲ့ လဆောဝ်သဝ်စေ့်။ (ဝါ) ခေ့မွံကိုသီလ မဇ္ဈော်ပွဝ်သ္ဒုင် တိုန်ဓ္ဂကန်။ ။[ဥစ္စ= ခေ့မသ္ဒုင်+အဝစ= ခေ့မသဝ်+ ဥစ္စာဝစံ သီလံ ယဿာတိ ဥစ္စာဝစသီလော၊ နဥစ္စာဝစသီလော အနုစ္စာဝစသီလော] နိပကဿ၊ ခေ့မဒ့်ညးမွံကိုပညာ။ စျာယိနော၊ ခေ့မွံအလေံ မလုပ်စဇျာန်။ (ဝါ) ခေ့မလေပ်သို့မ်ာ်အာရီ မပ္ဆံကိုကသိုဏ်, လက်သန်မပ္ဆံကိုအနိစ္စ အာရီ နိဗ္ဗာန်။ ယဿ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုကျ်တြဲဂေါတမမွဲ။ (ဝါ) ယြဒဒက်တ်ကို

ပူဂိုလ်တို့အရှုန် ကွးကျာ်တြဲမွဲ။ ။[အရထအဓိပ္ပါယ်ဂါထာဝို့ ကျာ်လေဝ် ဒှ်မာန်၊ တို့အရှုန်ကွးကျာ်လေဝ် ဒှ်မာန်ရ။ ဟိုတ်ဂှ်ရ နမပ္ဍ်ကိုသမ္မာသမ္မဒ္ဓဿ ဝသေန ဂါထာနံ အတ္ထံ ဝတ္မာ ဦကာ သွးရ]။ ။ စိတ္တံ၊ ငိစိုတ်။ ဝသီဘူတံ၊ ငိမအာစိုပ်ဝသီဘ်။ (ဝါ) ငိမအာစိုပ်ဒဒှ်သိဒ္ဓိ အရာန္ဒံပွိက်စိုပ်ဒတဲ့။ (ဝါ) ငိမအာစိုပ် ဒဒှ်မှံကိုအစောံသတ္တိ။ ။[ကလေငိရံင် စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅)တေံညိ]။ ။ ဓ္ကာဂွံ၊ ငိမှံကိုအာရီမွဲ။ သုသမာဟိတံ၊ ငိမဂပ်ဝ် စ္ဆံဟ္ကန်လဝ် ဗွဲမှးရးပွဲအာရီမွဲ နကိုအရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ဝေ၊ ဗွဲစ္ဒတ်။ တမောနုဒံ၊ ဧ့ံမပါနုက်ကေံ့ ဒမ္မုအဝိဇ္ဇာ။ ဓိရံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မှံကိုအရဟတ္တဖိုလ်ဝိရိယ။ တေဝိဇ္ဇံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒမှံကိုဝိဇ္ဇာပိ။ မစ္ဆုဟာယိနံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မသွးကေံ့ဓရ်ချိုတ်။ သဗ္ဗပ္ပဟာယိနံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မသွးကေံ့အကုသိုလ်အလုံအိုသီ။ တံ၊ နကျာ်တြဲဂေါတမဂ့်။ (ဝါ) နပူဂိုလ်တို့အရှုန်ကွးကျာ်တြဲဂ့်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝတ်,မ္ဂိဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ဟိတံ၊ ဒတဲ့ဖိုရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်မဒ္ဓေတ်တ် ဒတဲ့ဖိုရုဂ့်ဒ။ အာဟု၊ စိုန်တို့ပညာတံ သွးလဝ်အိုတ်ရ။

တီဟိ၊ ဧ့ံမဒှ်ပိအိုတ်။ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ ကေုံဝိဇ္ဇာဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ကေုံပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ, ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ, အာသဝက္ခယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ ဂမ္ဂိုင်။ သမ္ဗန္ဓံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မဍ္ဍိုက်ပေင်တ်။ အသမ္မုဠ္ဠ ဝိဟာရိနံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မှံအလေံမသွဒတ် နကိုဉာဏ်ပညာ ဟဂ္ဂံဝိဝိင်။ ဗုဒ္ဓံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မတီကေတ်ဓရ်သစ္စပန်။ အန္တိမဒေဟိနံ၊ ဧ့ံမရေင်တ္ဂျင်တ်ခန္ဓ မဒှ်ပွဲလ္ဒိတ်ဘဝ။ တံ၊ နကျာ်တြဲ မဒှ်တွောဝ်ဂေါတမဂ့်။ ။[ဂေါတမေ ဂေါတမဂေါတ္တေ ဇာတော ဂေါတမော]။ (ဝါ) နကျာ်တြဲ မှံယ္ဂျဂေါတမ ဗွဲတွောဝ်ဒတောဝ်။ နမသဿိ၊ ပုံ့ကွးသာဝကတံ လ္ဂျောဝ်တ်အိုတ်ရ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ တံ ဂေါတမံ၊ နပူဂိုလ်တို့အရှုန်ကွးကျာ်တြဲဂေါတမဂ့်။ နမသဿိ၊ ပုံ့ဒေဝတ်မ္ဂိဟ်တံ လ္ဂျောဝ်တ်အိုတ်ရ။ ။[ဂေါတမသဿ အပစ္စံ ဂေါတမော]။ ။

ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ နလွေင်ခန္ဓ မကေင်ပဒတ် ပွဲဘဝ ကိုပ်ကွာ။ အဝေဒီ၊ စိုန်တီကေတ် ဗွဲမပြာကတ်ရ။ ။[နကိုအဝပုဗ္ဗ+ကွမာတ် အဝေတိ ပါဠိန္ဒံမွး "အဝေတိ၊ ပုံ့တီ ဗွဲမပြာကတ်ရ" သဂ်ဝို့ ကိုအရထ ပစ္စုပ္ပန်ညိ]။ ။ သဂ္ဂါပါယဉ္စ၊ နဘုံဒေဝတ်,ဘုံအပါကိုု။ ပဿတိ၊ ပုံ့ညာတ်တ် နကိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ရ။ အထော၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ဇာတိက္ခယံ၊ နအရဟတ္တဖိုလ် ဟိုတ်မဖအိုတ်ကေံ့ပဋိသန္ဓိ။ ပတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ရ။ အဘိညာအဘိညာ

ယ၊ တီကေတ်ခရ်သစ္စပန်တဲ့။ ဝေါသိတော၊ ဧ့ံမအာစိုပ်ဒတဲ့ ကိုကိစ္စမင် စ့်ကြ်အလုံအိုသို့။ မုန်၊ င်ပူဂိုလ်တ္ဘအရ္ဂန် မဦိုက်ပေင်တ်ကျံ ခရ်မောနေ ယျ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ခရ်မောနေယျတံဂ့် ကလေင်ရံင် ပ္ဒဲပိုဒ်လိက်(၁၂၃) မောနေယျသုတ်တေံညိ]။ ။

တီဟိ၊ ဧ့ံမဒ့်ပိအိုတ်။ ဓတာဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ ကျံဝိဇ္ဇာဂမ့်ိင်ဝ့ံ။ တေဝိဇ္ဇော၊ ဧ့ံမ့ုံဝိဇ္ဇာ ပိပြကာ။ ဗြာဟ္မဏော၊ င်မကိုပါကျံပ္ဍသရံပါပ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ နိပ္ပဂိုလ်ဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) နိပ္ပဂိုလ် မဦိုက်ပေင်တ် ကျံဝိဇ္ဇာပိ မပ္ပံကိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဂ့်ဟောင်။ တေဝိဇ္ဇံ၊ ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇရ္ဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်အဲ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံတွံရ။ အညံ၊ ဧ့ံမသ္ဆာင်နူပူဂိုလ်ဂ့်။ လပိတလာပနံ၊ နိ်ညး မလေပ်ဟိုမွဲကဆံင် အယံမာတ်ဂလာန်ညးသ္ဆာင်ဟိုတဲ့။ (ဝါ) နိ်ညးမလေပ်ဟိုမွဲကဆံင် သိုဟ့ံတီကေတ်ဝိဇ္ဇာပိ ပရ္ဗုပရာဝိဇ္ဇာပိ ညးမွဲသ္ဆာင်ဟို။ (ဝါ) နိ် မန်ယန်ဗေဒင် ရသိမပ္ပံကိုအဋ္ဌက, ဝါမက တံဖ္ဆောတ်ဂ့်ဟောင် ဒ္ဂေတ်ဗက်တဲ့ နိဂကူဗမ္ဗး မလေပ်ဖ္ဆောတ်။ (ဝါ) နိအယံမာတ်ဂကူဗမ္ဗး အလိုဇကုလေဝ် ဖ္ဆောတ်မန်ယန် ဗေဒင် လေပ်, ညးသ္ဆာင်လေဝ် ကိုဖ္ဆောတ်လေပ်။ တေဝိဇ္ဇံ၊ ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇရ္ဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်အဲ။ နဝဒါမိ၊ ပ္ဒံဟ့ံတွံရ။ ကတိ၊ ရသ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယ့ံ။ ဓဝံ၊ နကိုဟိုတ် မဂပ်ဝ်သ္ဂးက္ဂင်တဲ့ဝ့ံ။ အရိယဿ၊ ဒဒက်။ ဝိနယေ၊ ပ္ဒဲ။ တေဝိဇ္ဇော၊ င်ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကတိ၊ ရသ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယ့ံ။ အညထာ၊ နကိုဟိုတ်မွဲသ္ဆာင်။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗမ္ဗးဂမ့်ိင်။ တေဝိဇ္ဇော၊ င်ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အညထာ စ ပန၊ နကိုဟောင်။ ။(ပ) ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယ့ံ။ စ ပန၊ ဓတ်ကွာတ်ကေတ် ပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇဓါတဲ့ ယဝ်ဒးသ္ဂးမွးတုန်။ အရိယဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝိနယေ၊ ပ္ဒဲခရ်ဒ္ဒေံဇ္ဇောန်။ ကမသ တေ ဝိဇ္ဇဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇဝ့ံ။ သောဠသိ၊ ဧ့ံမဒ့်စ့်တြ်။ ကလံ၊ နမွဲကရေက်။ [မွဲနယ်–သောဠသိ ကလံ=ပါကျံစ့်တြ်ကရေက်တဲ့ နအယံမာတ်မွဲကရေက်]။ ။ဗြာဟ္မ ဏာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ တေဝိဇ္ဇော၊ င်ညးမသ္ဂးပူဂိုလ်တေဝိဇ္ဇ။ နအဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒံဟ့ံထေက် ကြ်ိက်ရ။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဇာဏုဿောဏိသုတ်

၆၀။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယ့ံ။ ယဿ၊ ယြ်ကုညးမွဲ။ ယညော ဝါ၊ င်ဝတ္ထုဒါန် မပူဇယဇ်ကို။ သဒ္ဓံ ဝါ၊ င်ပုင် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် ရန်တ့ံကိုမိမဓါ စုတိအာတဲ့ကို။ ထာလိပါကော ဝါ၊ င်ထမဲပုင် မထေက်ကိုက်ိဒါန် ကပူဂိုလ်မပြ်ကို။ ဒေယျဓမ္မံ ဝါ၊ င်ဝတ္ထုဒါန် အလုံအိုသို မသ္ဆာင်အာ နူမပ္ပံကိုယဇ်ကို။ အဿု၊ ပ္ဒံနံတ်အိုတ်ရ။ ဓတံ ဒါနံ၊ နဝတ္ထုဒါန် အလုံအိုသို မပ္ပံကိုယည,သဒ္ဓဂ့်။ တေဝိဇ္ဇေသု၊ ဧ့ံမ့ုံဝိဇ္ဇာပိအိုတ်။ ဗြာဟ္မဏေသု၊ ပ္ဒဲဗမ္ဗးဂမ့်ိင်ဟောင်။

(ဝါ) ကုဗမ္ဘးဂမ္ဘိုင်ဟောင်။ ဒဒေယျ။ ဂဗ္ဘကိုရ။ ဣတိ၊ ရသော်ဝို့။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဗ္ဘိရ။ (ပ)။ ။[အတိုင်သုတ်ကွာဂ့် ကိုအရထညိ]။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ သီလဗ္ဗတသမ္မန္နော၊ စိုန်ချိုက်ပေင်တ ကျော်ဒွေတ်,သီလရ။ ပဟိတတ္တော၊ စိုန်မှုံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလးလဝ်တ္ဂဟ်နပတဲ့ကိုဖို့ မဂပ်ဝ်နွံပိုက်ရ။ သမာဟိတော၊ စိုန်လေပ်စွံဟ္ဍန်လဝ်စိုတ် ပွဲအာရီ ပွဲမ္ဒးရးရ။ (ဝါ) စိုန်တန်ကြန်ရ။ ။[အာရမ္မဏော စိတ္တံ သုဋ္ဌု အာဒဓာတိ ဌပေတီတိ သမာဟိတော–သော်ဝို့ သွဝစနတ္ထကတ္တုသာဓနညိ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ အာရမ္မဏော သုဋ္ဌု အာဓီယတေ ဌပီယတေတိ သမာဟိတံ စိတ္တံ– သော်ဝို့ သွဝစနတ္ထကမ္မသာဓနတဲ့ "သမာဟိတံ ယသ အတ္ထီတိ သမာဟိတော" သော်ဝို့ ထပ်သွဝိဂ္ဂဟ အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်တဲ့ "သမာဟိတော၊ စိုန်မှုံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်စွံဟ္ဍန်လဝ် ပွဲအာရီပွဲမ္ဒးရးရ။ (ဝါ) စိုန်မှုံကိုစိုတ်တန်ကြန်ရ" သော်ဝို့ ကိုအရထညိ]။ ။ ယသ၊ ယြဒဒက်တ ကိုပူဂိုလ်မွဲ။ စိတ္တံ၊ ဎစိတ်။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–သင်္ဂီရဝသုတ်

၆၁။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ သင်္ဂီရဝေါ၊ ဧဋ္ဌမှုံယ္ဘုသင်္ဂီရဝ။ ။(ပ)။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ဗြာဟ္မဏာ နာမ၊ ဧဋ္ဌမှုံယ္ဘုဗမ္ဘးအိုတ်။ မယံ၊ ဎ်ပိုညးဂမ္ဘိုင်။ ။[အဿု အရထဟ့ံမွဲ]။ ။ ယညံ၊ နဒါနိယဇ်။ ။[ပ္ဟော်မပ္ဍံကိုသတ်ဖိုင်ဓါ, သတ်ဖိုင်ပန်ဂမ္ဘိုင် ပွဲမွဲမွဲဂကူဂ့် မပ္ဍံကိုပန်ပန်, ဒ္ဘံဒ္ဘံ ဂစိုတ်တဲ့ ဒါန်မဂပ်ဝ်ပူဇဂ့် မိက်သွးရ]။ ။ ယဇာမပိ၊ အလိုဇကုလော်ဝ် ကိုဒါန်ပူဇအိုတ်ရ။ ယဇာပေမပိ၊ ညးတ္ဂဟ်သ္ဘောင်လော်ဝ် ကိုကိုဒါန်ပူဇအိုတ်ရ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပွဲကိစ္စ ပွမပူဇယဇ်ဂ့်။ ယော စေဝ၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲကို။ ယဇတိ၊ အလိုဇကုကိုဒါန်ပူဇရ။ ယော စ၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲကို။ ယဇာပေတိ၊ ကိုညးတ္ဂဟ်သ္ဘောင်လော်ဝ် ကိုဒါန်ပူဇရ။ သဗ္ဗတော၊ ဎ်ပူဂိုလ်အလုံအိုသိုဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ။[စပ်ပွဲပဋိပန္နာ ဟောန္တိ]။ ။ ယညာဓိကရဏံ၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂးပွမပူဇယဇ်, ပွမကိုပူဇယဇ်မွဲ။ ယဒိဒံ ယာ ဧသာ ပုညပ္ပဋိပဒါ၊ ယြင်ဒွေတ်ကုသိုလ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အနေက သာရီရိကံ၊ ဧဋ္ဌမက္ခိဒ္ဓံ ပွဲခန္ဓမဂ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဧဋ္ဌမဒ္ဓံသွက် ဒတဲ့ဖိုသတ်မဂ္ဂိုင်။ တံ ပုညပ္ပဋိပဒံ၊ နဒွေတ်ကုသိုလ်ဂ့်။ ပဋိပန္နော၊ ဎ်မဒွေတ်ဂမ္ဘိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒ့်အိုတ်ရ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယော ပန အယံ၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲတုန်။ ယသ ဝါ တသ ဝါ၊ ဧဋ္ဌမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟွံမွဲကိုစ္စတ်။ ကုလာ၊ နူဂကူ။ ။[သာမိဝိဘတ် ပွဲယသ, တသ–ဂ့် စော်ပွဲအရထအပါဒါန်]။ ။ အဂါရသ္မာ၊ နူသို့။ နိက္ခမိတွာ၊ တဲ့။ အနဂါရိယံ၊ နဒဒ့်

ခမီ။ (ဝါ) နဒဒ္ဒိခမီ ဟံမွဲဝိဂ္ဂ, ကူသွံဗိုက် မရေင်တ္ဂုင်ကို ပရေင်ပိုန်ဒြပ်ကဆံင်ဘဝမ္ဒိဟ် ဂွံဇော်လျှင်တဲ့ ပဒတ်ပွဲသို့။ ။[ကလေင်ရံင်ဒုက၊ သုတ်ပိုဒ်လိက် (၂)တေံညို]။ ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သိုက်ိုမပြာပ်လုပ်။ ဓုကံ၊ ဧံမဒ္ဒိမွဲ။ အတ္တာနံ၊ နဇကုဟောင်။ ။[မွဲနယ်–ဓုကံ အတ္တာနံ၊ နဇကုမွဲဓဝ်ဟောင်]။ ။ ဒမေတိ၊ ပ္ဒံဒ္ဒေံတ္တောန် နပွမဒ္ဒေံတ္တောန်ကုန္ဒြိဂမ္ဒိင်ရ။ ဓုကံ၊ ဧံ။ အတ္တာနံ၊ နဲ။ သမေတိ၊ ပ္ဒံကိုလလံ နပွမကိုလလံကေံမပ္တံကိုရာဂရ။ ဓုကံ၊ ဧံ။ အတ္တာနံ၊ နဲ။ ပရိနိဗ္ဗာပေတိ၊ ပ္ဒံကိုပ္ဒိတ် နပွမကိုပ္ဒိတ်ကေံမပ္တံကိုရာဂရ။ ။[ဓ္ဍဝ မသာယံ= ဓ္ဍဝံ+ အသု+ အယံ ပါ်ပိုဒ်၊ အသု အရထဟံမွဲ]။ ။ ဓ္ဍဝံ၊ စိုန်ရဒ္ဒိ သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) စိုန်ရ ပွမဒ္ဒေံတ္တောန်, ပွမကိုလလံကေံကိုလေဝ်။ အယံ၊ ငပူဂိုလ်ဝွံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိကရဏံ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂးပွမသွဲခမီ။ ယဒိဒံ ယာ ဓ္ဍသာ ပုညပွငိုပဒါ၊ ယြင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓုကသာရီရိကံ၊ ဧံမဒ္ဒိပွဲဇကုမွဲ။ (ဝါ) ဧံမဒ္ဒိသွက်ဇကုမွဲ။ တံ ပုညပွငိုပဒံ၊ နဲ။ ပငိုပန္ဒေ၊ ငညးမဒ္ဒေတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တိရ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ တေန ဟိ၊ ဒ့်သာ်ဂ့်မွး။ (ဝါ) ဟိုတ်မှးဟိုသွးမွး နပွမသွခမီဂ့် ဒ့်တ ယွဒ္ဒေတ်တ်ဒ္ဒေတ် ဓုကသာရီရိကကုသိုလ်ဟောင်စိ။ ဓ္ဍတ္ထ၊ ပွဲဂလာန်မှးမဂပ်ဝ်ဟိုသွးဝွံ။ တံ ဓ္ဍဝ၊ နဲတ္ဘအဲဟောင်။ ပငိုပုစ္ဆိသာမိ၊ ကြက်။ ။[ကလေင်ရံင် သုတ်ပိုဒ်လိက်(၃၅) တေံညို]။ ။ အတ္ထော၊ ဂ်။ ယထာ၊ ယြဲန။ ဗျာကရောန္တသ၊ ဧံ။ တော၊ ကုတ္ဘအဲ။ ခမေယျ။ ဂဗ္ဘ။ တထာ၊ နကိုံ။ နံ၊ နဲ။ တွံ၊ ဂ်။ ဗျာကရေယျာသိ၊ သြဝ်...။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ တံ၊ နဲ။ တွံ၊ ဂ်။ ကိ မညသိ၊ ရော။ ကွဓ လောကော၊ ပွဲသတ္တလောကဝွံ။ အရဟံ၊ တ္ဘိဂ့်ဒ မသွေဲအာ နူကိလေသ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဘိဂ့်ဒ မဂြင်တီကေတ်ဓရိ အလုံအိုသို အလိုလိုဇကု ဗွဲမွးရး။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ တ္ဘိဂ့်ဒ မဍိုက်ပေင်တ်ကျောံဝိဇ္ဇာပိ, ဝိဇ္ဇာ ဒ္ဓံ, စရဏစ့်သုန်။ (ဝါ) တ္ဘိဂ့်ဒ မဍိုက်ပေင်တ် ကျောံဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ, ဒ္ဂေတ်စရဏာ။ သုဂတော၊ တ္ဘိဂ့်ဒ မပြာပ်အာနိဗ္ဗာန် မဆဲ။ (ဝါ) တ္ဘိဂ့်ဒ မလေပ်ဟိုဂလာန် မဆဲ။ လောကဝိဒူ၊ တ္ဘိဂ့်ဒ မလေပ်တီကေတ် လောကပိပြကာ မတွံဂး သတ္တလောက, သခီါရလောက, သြကာသလောက။ အနုတ္တရော၊ တ္ဘိဂ့်ဒ ဟံမွဲကိုညး မပြလောန် လ္ဘူနူဇကု နကိုဂုဏ် မပ္တံကို သီလ, သမာဓိ, ပညာ။ (ဝါ) တ္ဘိဂ့်ဒ မပြလောန် လ္ဘူနူမ္ဒိဟ်, ဒေဝတ်, ဗြို့ နကိုဂုဏ်မပ္တံကိုသီလ, သမာဓိ, ပညာ။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ တ္ဘိဂ့်ဒ မဒ္ဒေံတ္တောန်တ် ပူဂိုလ် ထေက်ကိုဒ္ဒေံတ္တောန် ညံင်ဂွံယေန်သွင်။ ။[မွဲနယ်–အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ တ္ဘိဂ့်ဒ ဟံမွဲကိုညး မတုပ်တ္တေံစတ် ပူဂိုလ်မထေက်ကိုဒ္ဒေံတ္တောန် ညံင်ဂွံယေန်သွင်။ သာ်ဝွံလေဝ် ပံင်တဲ့ ကိုအရထမာန်ရ]။ ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝတ်, မ္ဒိဟ် ဂမ္ဒိင်။ သတ္ထာ၊ တ္ဘိဂ့်ဒ မစိုန်ဒ့်တ်အွာ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဘိဂ့်ဒ အလိုဇကုလေဝ်တီ ဝေနေယျသတ္တံ လေဝ်ကိုတီတ် ဓရိသစ္စပန်။ ဘဂဝါ၊ တ္ဘိဂ့်ဒ မဍိုက်ပေင်တ် ကျောံပိုန်တြဲပြကာ မတွံဂး ကွသရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သီရီ, ကာမ, ပယတ္တ။ တထာဂတော၊ ဂ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံကွ်ိဒ့်ကျင်ရ။

သော၊ ငကျာ်တြဲဂ့်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်သွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာဟ၊ တုန်။ တုမ္မေ၊ င–ဂမ္ဂိုင်။ ဓုထ၊ သြဝ်...ကျင်အိုတ်ညိ။ အယံ၊ ငဝွံတုန်။ (ဝါ) ငဝိပသနာကို အရိယမဂ်တုန်။ မဂ္ဂေါ၊ ဂ့ငတရမဂ်ရောင်။ အယံ၊ ငဝွံတုန်။ (ဝါ) ငဝိပသနာကိုအရိယမဂ်တုန်။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်လ့တ်ရောင်။ ယထာ၊ ယြုနကိုဒွေတ်မွဲ။ ပဋိပန္နော၊ ဧၟံမဒွေတ်တ၊ အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧၟံဟွံမွဲကိုဓရ် မပြုလောန်လ္ဟူဇကု။ ဗြဟ္မစရိယောဂဓံ၊ နဲနိဗ္ဗာန် မဒှ်အရာဒ္ဓန် သ္ဒိုင်ဒွေတ်မပြု မတွံဂး အရဟာတ္တမဂ်။ ။[သြဂဓ=နိဗ္ဗာန် မဒှ် အရာဒ္ဓန်သ္ဒိုင်]။ ။ သယံ၊ အလိုလိုဇကု။ အဘိညာ၊ တီကေတ် နကိုဉာဏ်တွေင်တုံ။ (ဝါ) တီကေတ် နကိုမဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်, ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် တွေင်တုံ။ သစ္ဆိကတွာ၊ သွဇ္ဈောဝ်မတ်တုံ။ ပဝေဒေတိ၊ ပုံကိုတီရ။ (ဝါ) ပုံတွံညံင်ဂွံတီရ။ ဓုထ၊ သြဝ်...ကျင်အိုတ်ညိ။ ယထာ၊ ယြုနဂ့ံင်ဒွေတ်မွဲ။ ပဋိပန္နာ၊ ဧၟံမဒွေတ်တ်အိုတ်။ တုမ္မေပိ၊ ငမ္ဂးတံညး ဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ အာစိုပ်တုံ။ ဝိဟရိဿထ၊ ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ။ တုမ္မေပိ၊ င–ကိုလေဝ်။ တထာ၊ နဂ့ံင်ဒွေတ်ဂ့်။ (ဝါ) နကိုလွေင်ဂ့ံင် ဝိဿနာကို အရိယမဂ်ဂ့်။ ပဋိပဇ္ဇထ၊ သြဝ်...ဒွေတ်အိုတ်ညိ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်တွံရ။ ကြတိ၊ အတိုင်မတွံလဝ်သာ်ဝွံ။ အယံ စဓ သတ္ထာ၊ ငအလိုဇကု ကျာ်တြဲဝွံကိုလေဝ်။ ဓမ္မံ၊ နဲဓရ်။ ဒေသေတိ၊ ပုံတွံရ။ ပရေ စ၊ ငကွးသာဝက ကလင်ဓရ်မွဲသ္ဒာင် မသ္ဒာင်အာနူကျာ်တြဲကိုလေဝ်။ တထတ္ထာယ (တထာ+အတ္ထာယ)၊ တ္ဂဟ်နဖိုံ ပွမသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကို နိဗ္ဗာန်ဂ့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဒွေတ်အိုတ်ရ။ ။

တာနိ ခေါ ပန၊ ငပူဂိုလ် မဒွေတ်တ်တ္ဂဟ်နဖိုံ ပွမသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်တုန်။ အနေကာနိပိ သတာနိ၊ ငကံ့မဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်ကို။ (ဝါ) ငဂ္ဂိုင်ကိုကံ့ဂမ္ဂိုင်ကို။ အနေကာနိပိ သဟဿာနိ၊ ငလိုမဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်ကို။ (ဝါ) ငဂ္ဂိုင်ကိုလိုဂမ္ဂိုင်ကို။ အနေကာနိပိ သတသဟဿာနိ၊ ငကိုဋ္ဌမဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်ကို။ (ဝါ) ငဂ္ဂိုင်ကိုကိုဋ္ဌဂမ္ဂိုင်ကို။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓုဝံ သန္တေ၊ နကြိဒ့်တသာ်ဝွံအိုတ်နေဝ်။ (ဝါ) ပူဂိုလ်မဒွေတ် တ္ဂဟ်နပွမသွဇ္ဈောဝ်မတ်ကို နိဗ္ဗာန် နကိုဂ့ံင်တြဲဒွေတ်ကျာ်တွံလဝ် နကြိန္ဒံဂ့ိုင်တ်ကို ကိုဋ္ဌသာ်ဝွံအိုတ်နေဝ်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိကရဏံ၊ ဟိုတ်။ ယဒိဒံ ပုညပ္ပဋိပဒါ၊ ယြုင်ဒွေတ်ကုသိုလ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကြစ္စာယံ ကြတိ အယံ ပုညပ္ပဋိပဒါ၊ ငဒွေတ်ကုသိုလ်ဝွံ။ ဓုကသာရီရိကာ၊ ဧၟံ။ ပုညပ္ပဋိပဒါ ဝါ၊ င–ကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့ံဟာ။ အနေကသာရီရိကာ၊ ဧၟံ။ ပုညပ္ပဋိပဒါ ဝါ၊ င–ကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့ံဟာ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပုစ္ဆိ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ဓုဝံ သန္တေ၊ နကြို–နေဝ်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိကရဏံ၊ ဟိုတ်။ ယဒိဒံ ပုညပ္ပဋိပဒါ၊ င။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကြစ္စာယမွိ ကြတိ အယမွိ ပုညပ္ပဋိပဒါ၊ င–ကိုလေဝ်။ အနေကသာရီရိကာ၊ ဧၟံ။ ပုညပ္ပဋိပဒါ၊ င။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍိရ။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိဗမ္ဘးသဂီရဝ ဂရင်ပ္ဍိနေဝ်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ငမ္ဘာထေရ်အာနန်။ သဂီ

ရဝံ၊ ဧံမွံုယ္ဂုသဂီရဝ။ ဗြာဟ္မဏံ၊ နဗမ္မး။ ဓုတံ၊ နဂလာန်ဂ့်။ အဝေါစ၊ စိုန်သွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ တုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဒွိန္နံ၊ ဧံမန့်ဓါအိုတ်။ ကွမာသံ ပဋိပဒါနံ၊ ပ္ဟော်ဂ်ိုဒ္ဂေတ် ကုသိုလ် ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ပ္ဟော်ဂ်ိုဒ္ဂေတ်ကုသိုလ် မန့်ဟိုတ်ပူဇယိ, ဒ္ဂေတ်ကုသိုလ် မန့်ဟိုတ်သွခမီ ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ကတမာ ပဋိပဒါ၊ မူရ ဒ္ဂေတ်ကုသိုလ်မွဲ။ အပ္ပတ္ထတရာ စ၊ ဝ်မွံုကိုကိစ္စ သွက် ဒးကွေ့ာန် နဂ်ိုအရပ်အစပ် ကေုံသွာကမွေ့ာန်ဂမ္ဂိုင်အောန်လောန်ကို။ ။[အပွေဟိ ဝေယျာဝစ္စကရေဟိ ဝါ ဥပကရဏေဟိ ဝါ အတ္ထော ကိစ္စံ ဓုတိသာ ပဋိပဒါယာတိ အပ္ပတ္ထာ၊ ဝိသေသေန အပ္ပတ္ထာ အပ္ပတ္ထတရာ။ ပွဲဋီကာ တ္ထဂ့် သ္ဒဋ္ဌတုံ အပ္ပဋ္ဌတရာ သာ်ဝွံ နွံရ]။ ။ အပ္ပသမာရမ္ဘတရာ စ၊ ဝ်မွံုကိုပွမပျဲပျုံမွိဟ်ဂမ္ဂိုင် အောန်လောန်ကို။ (ဝါ) ဝ်ဟွံမွဲကိုပျဲပျုံမွိဟ်ဂမ္ဂိုင် ဗွဲပွမကိုသွးတ်ကမွေ့ာန်ကိစ္စကို။ ။[သမာရမ္ဘ၊ ပွမပျဲ ပျုံ။ အပွေါ သမာရမ္ဘော ဓုတိသာတိ အပ္ပသမာရမ္ဘာ၊ ဝိသေသေန အပ္ပသမာရမ္ဘာ အပ္ပသမာရမ္ဘတရာ]။ ။ မဟပ္ဖလတရာ စ၊ ဝ်မွံုကိုဖိုတမ်ဂ္ဂိုင်လောန်ကို။ မဟာနိသံ သတရာ စ၊ ဝ်မွံုကိုအဆက်ဖိုမဂ္ဂိုင်လောန်ကို။ ဟုတ္ဝာ၊ ဒ့ဳတဲုံ။ တေ၊ ကုတ္ဝအဲ။ ခမတိ၊ ပ္ဒံသ္ဒိုက်မ္ဂိုက်ဟာ။ ။[တေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ စိတ္တေ၊ ပွဲစိုတ်။ ခမတိ၊ ပ္ဒံကိုသ္ဒိုက်မ္ဂိုက် တ်ဟာ]။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ။

ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိမ္ဟာထေရ်အာနန်သွာန်တ်နေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မန္တံ၊ န်။ သေယျထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ညံဉ်ရ တ္ဂိုပိုန်ဂေါတမကို။ သေယျထာပိ ဘဝံ စ အာနန္ဒော၊ ညံဉ်ရ မှာထေရ်အာနန်ကို။ ဓုတော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ပုဇ္ဇာ၊ ပူဂိုလ်မထေက်ကိုပူဇဂမ္ဂိုင်ရောင်။ ။[ပူဇ+ဏျ]။ ။ ဓုတော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပါသံသာ၊ ပူဂိုလ် မထေက်ကိုထိုင်သးဂမ္ဂိုင်ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဋ္ဌိရ။ ဒုတိယမ္ပိ၊ မရနုက်ကိုစါဝါကိုလေဝ်။ ဗြာဟ္မဏံ၊ န်။ ဓုတံ၊ န်။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကေ ဝါ၊ မူရ ဉ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပုဇ္ဇာ၊ ပူဂိုလ် မထေက်ကိုပူဇအိုတ်ရော။ ကေ ဝါ၊ မူရမွဲ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပါသံသာ၊ ပူဂိုလ် မထေက်ကိုထိုင်သးအိုတ်ရော။ ကွတိ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဟံ၊ ဉ်။ တေ၊ ကုတ္ဝအဲ။ ။[တျာဟံ=တေ+အဟံ]။ ။ န ခေါ ပ္ဍာမိ၊ ပ္ဒံသ္ဒာန် တ်ဟွံသေဉ်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ဉ်။ တေ၊ ကုတ္ဝအဲ။ ဓုဝံ ခေါ၊ ရသာ်ဝွံဟောင်။ ပ္ဍာမိ၊ ပ္ဒံ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပ္ဍာ၊ တုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဒွိန္နံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမာသံ ပဋိ ပဒါနံ၊ ။(ပ)။ ။ မဟာနိသံသတရာ စ၊ ဉ်–ကို။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲုံ။ တေ၊ ကုတ္ဝအဲ။ ခမ တိ၊ ဟာ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပ္ဍာမိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ ပ္ဒံ။ ။[မ္ဒးချပ်ကွတိ ဇိုတ်မွဲမရ။ နကိုကွတိန္ဒံတိုက်ရိုက်ဂ့် ကိုပ္ဍာမိကို, နကိုကွတိဇိုတ်လဝ်ဂ့် ကိုဗြာဟ္မဏံ ဓုတဒဝေါစကို ကလေဉ်တဲုမ္ဒးဖျပ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ တတိယမ္ပိ၊ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ်။

အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်။ ဓုတံ၊ ငကသပ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဟောသိ၊ တုန်။ ယာဝတတိယမ်ပိ၊ စ်ိုကိုပိဝါကိုလေဝ်။ သဂီရဝေါ၊ ဧံ့။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငိ။ အာနန္ဒေန၊ မိန်။ သဟဓမ်ိဳကံ၊ ဧံ့မဒှ်မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့ မစ္ခေ်တဂ့်ငိဉာန်။ ပဥ္စ်၊ နှ်ပုစ္ဆာ။ ပုဒ္ဒေ၊ သိုကိုမဂပ်ဝ်သွာန်တ၊ သံသာဒေတိ၊ ပ်ံကိုဆုတ် ကလေင်ရ။ ။[ညဉ်ရဆက်တဲ့ စ်ိုကိုသွာန်တ်ဟွံမာန် ပ်ံဗဒေါ်တ်ပြဒ္ဒညာရ။ ပ်ံကိုအဆက် ပိုတ်အာရ မိက်သွး]။ ။ နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပ်ံဟွံသ့်။ အဟံ၊ ငိ။ ဓုတေ ဉဘောပိ၊ နှ်ညးဓါဂမ်ငိဉ်ဝွံကိုလေဝ်။ ယံနူန ပရိမောစေယျံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဂွံတိတ်ဗုးအာ နူပွမပျဲပျံကျော် ရေင်သွံမွး သြ...ခိုဟ်သန်ရ။ ကျတိ၊ ငကသပ်မြသ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ [ကာန္တဇ္ဇ= ကာ+နု+အဇ္ဇ] ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဇ္ဇ၊ ပ်ံတ့ဲဝွံ။ ရာဇန္တေပုရေ၊ ပဲ့အပဲ့ဝင်နန်။ ရာဇပုရိသာနံ၊ ငတြံုခစသ့ိငဂ်မ့ိငိ်။ သိန္ဒိသိန္ဒာနံ၊ ယောမဂွံတ်မွဲဂကော်ဂမ့ိငိ်။ သန္ဓိပတိ တာနံ၊ ယောမအာစိုပ်တ် မွဲဂကော်ဂမ့ိငိ်။ အန္တရာ၊ ပဲ့ကာလ အကြာဂလာန်မွဲသ္ဒာင်။ ကာ၊ မူရယ္ဒါမွဲ။ ကထာ၊ ငဂလာန်။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်ဒ်ှက္ခငိ်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ခွဇ္ဇ= ခေါ+အဇ္ဇ]။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဇ္ဇ၊ ပဲ့တ့ဲဝွံ။ ရာဇန္တေပုရေ၊ ပဲ့။ (ပ)။ ။ သန္ဓိပတိတာနံ၊ ယော။ အန္တရာ၊ ပဲ့။ “ပုဗ္ဗေ၊ ပဲ့ကွာ။ ဘိက္ခ။ ငခမီဂမ့ိငိ်။ အပ္ပတရာ စေဝ၊ ငလ့ိဟ် မအောန်လောန်ဂမ့ိငိ်ဟောင်။ အဟေသုံ၊ စိုန်ဒ်ှအိုတ်ရ။ စ၊ စိုန်ဂ်ှလေဝ်။ ဗဟုတရာ၊ ငခမီ လ့ိဟ်မဂ့ိငိ်လောန်ဂမ့ိငိ်။ မနုဿဓမ္မာ၊ လ္ဟ။နူဓရ်ကုသလ ကမ္မပထမ့ိဟ်။ ဥတ္တရိ၊ ဧံ့မလောန်။ ကျဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ နဉ်ကျဒ္ဓိပါဋိဟာ။ ဒဿေသုံ၊ စိုန် ထွးအိုတ်ရ။ ဓုတရဟိ ပန၊ ပဲ့ကာလလွဟ်ဝွံတုန်။ ဘိက္ခ။ ငခမီဂမ့ိငိ်။ ဗဟုတရာ စေ ဝ၊ ငလ့ိဟ် မဂ့ိငိ်လောန်ဂမ့ိငိ်ဟောင်။ ဟောန္တိ၊ ပ်ံဒ်ှအိုတ်ရ။ စ၊ စိုန်ဒ်ှသာ်ဂ်ှကိုလေဝ်။ အပ္ပတရာ၊ ငခမီ လ့ိဟ်မအောန်လောန်ဂမ့ိငိ်။ မနုဿဓမ္မာ၊ လ္ဟ။ ဥတ္တရိ၊ ဧံ့။ ကျဒ္ဓိပါဋိ ဟာရိယံ၊ နဉ်။ ဒဿေန္တိ၊ ပ်ံထွးတ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ဧံ့မဒှ်မြသ်ဝွံ။ အယံ ကထာ၊ ငဂလာန်ဝွံ။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဇ္ဇ၊ ပ်ံတ့ဲဝွံ။ ရာဇန္တေ ပုရေ၊ ပဲ့။ ရာဇ ပုရိသာနံ၊ ။(ပ)။ ။ အန္တရာ၊ ပဲ့။ အယံ ဂါထာ၊ ငိ။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍိရ။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ပါဋိဟာရိယာနိ၊ ငပါဋိဟာဂမ့ိငိ်။ (ဝါ) ငသဘ်ခရ် မလေပ်ပါကေ့ံ တီဒိဋ္ဌ မစ္ခေ်စးကိုသာသနာကျာ်ဂမ့ိငိ်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ့ိငိ်ဝွံရောင်။ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ့ိငိ်။ ကတမာနိ၊ ညးဧံ့အိုတ်ဂ်ှရောမ္ဂးဂ်ှတုန်။ ကျဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ ပါဋိဟာမတွံဂး ကျဒ္ဓိကို။ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယံ၊ အာဒေသနာပါဋိဟာကို။ (ဝါ) ပါဋိဟာ မတွံဂး တီ ကေတ်စိုတ်ညးမွဲသ္ဒာင်တဲ့ ပွမဟိုထွးကို။ အနုသာသနီပါဋိဟာရိယံ၊–ကို။ (ဝါ) ပါဋိဟာ မတွံဂး ပွမဒ့ေဟ်တ္တောန် မိန်ကျာ်ကိုသာဝကတံ မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဟွံဂွံသ္ဂျတ်ကိုရောင်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကျဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ ငိ။ ကတမံ စ၊ ညးဧံ့ဂ်ှရော။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပဲ့လောကဝွံ။

ဓကစ္စော၊ ငပူဂိုလ်လ္ဂိုဲ့။ အနေကဝိဟိတံ၊ ဧဉ်မှုံတွေငပကာရမဂ္ဂိုင်။ ကျဒ္ဓိဝိမံ၊ နဲသွက်ကျဒ္ဓိ။ (ဝါ) နဲဂကူကျဒ္ဓိ။ ပစ္စာနုဘောတိ၊ ပုံဒုင်စသိုင်ရ။ (ဝါ) ပုံသွဂတမတ်ရ။ ဓကော၊ ငပူဂိုလ်မွဲ့။ ဟုတ္တာပိ၊ ကိုလေဝ်။ (ဝါ) သို–ကိုလေဝ်။ ဗဟုဓာ၊ ငတွေငမဂ္ဂိုင် မပ္ပံကိုကွံလို့။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဗဟုဓာ၊ ငံ။ ဟုတ္တာပိ၊ ဓိုန်။ ဓကော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အဝိဘာဝံ၊ နဲဒဒ့်မှုံပြောကတ်။ ကရောတိ၊ ပုံ့။ တိရောဘာဝံ၊ နဲဒဒ့်ကွံဗွန်။ ကရောတိ၊ ပုံ့။ ။[ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဒု–၁၈]

တိရောကုဋ္ဌံ၊ နဲဗွင်မွဲလွဲကို့။ တိရောပါကာရံ၊ နဲကွာင်မွဲလွဲကို့။ တိရောပဗ္ဗတံ၊ နဲဒို့မွဲလွဲကို့။ သေယျထာပိ အာကာသေ၊ ညံင်ရလ္ဘူအာကာသကို့။ အသဇ္ဇမာနော၊ သို့ ဟွံမွဲကို့ခက်ဗာန်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ့အာတ်မာန်ရ။ ပထဝိယာပိ၊ ပွဲတိကိုလေဝ်။ သေယျထာပိ ဥဒကေ၊ ညံင်ရပွဲဥ့်ကို့။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ နဲပွမမံက်, ပွမဗ့ိုက်။ ကရောတိ၊ ပုံ့။ သေယျထာပိ ပထဝိယံ၊ ညံင်ရ ပွဲလ္ဘူဗလးတိကို့။ ဥဒကေပိ၊ ပွဲလ္ဘူဗလးဥ့်ကိုလေဝ်။ အဘိသဇ္ဇမာ နေ၊ သို့ဟွံကို့လို့ပါ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ့အာတ်မာန်ရ။ ။[နဟွံမွဲကို့ ပွမတ္ဂိုဗ့ိုက် ညံင်ဟွံဂွံလို့ပါ် ကွာ်အာတ်မာန် မိက်သွး]။ ။ အာကာသေပိ၊ ပွဲအာကာသကိုလေဝ်။ ပလ္လင်္ကေန၊ နပွမဂုံတင်ထွဲ။ ပက္ခီ၊ ဧဉ်မှုံကို့သွေင်။ သကုဏော သေယျထာပိ၊ ညံင်ရဂစေံကို့။ ကမတိ၊ ပုံ့အာတ်မာန်ရ။ ဓဝံ မဟိဒ္ဓိကော၊ ဧဉ်မှုံကို့ကျဒ္ဓိ မဇ္ဈော်မြသာ်ဝွံအိုတ်။ ဓဝံ မဟာနုဘာဝေ၊ ဧဉ်မှုံကို့အာနုဘ မဇ္ဈော်မြသာ်ဝွံအိုတ်။ ကျမေပိ စန္ဒိမာသူရိယေ၊ နဲဂိတု, တဲ့ဂမ့ိုင်ဝွံကို လေဝ်။ ပါဏိနာ၊ နကို့တဲ့။ ပရာမသတိ၊ ပုံ့ဖွိတ်သပေါတ်မာန်ရ။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ပုံ့တုဟ် ပေါတ်မာန်ရ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ၊ စိုကို့ချင်ဗြိုကိုလေဝ်။ ကာယေန၊ နကို့ကာယ။ ဝသံ၊ နဲပိုက်ဇကု။ ဝတ္တေတိ၊ ပုံ့ကို့ဒွေတ်ဗက်မာန်ရ။ ကျဒံ၊ နဲကျဒ္ဓိ မပ္ပံကို့ပူဂိုလ်မွဲ့ ညံင် ဂွံဂ့ိုင်တိုန်ကွံလို့ဝွံ။ ကျဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ ကျဒ္ဓိပါဋိဟာရ္ဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။[ကျဇ္ဈတီတိ ကျဒ္ဓိ၊ ကျဒ္ဓိ ဓဝ ပါဋိဟာရိယံ ကျဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ= ကျဒ္ဓိမတွံဂးပါဋိဟာ။ (ဝါ) ကျဒ္ဓိမလေပ ပါကွံပွမစ့ှိစးဂမ့ိုင်]။ ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ အာဒေသနာပဋိဟာရိယံ၊ ငံ။ ကတမံ၊ ဂ့ိုရော။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ကျမ၊ ပွဲ။ ဓကစ္စော၊ ငံ။ နိမိတ္တေန၊ နကို့စုတ်သမ္ဘီ နိမိတ်အတိက် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်။ (ဝါ) နကို့နိမိတ်အတိက် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် နပွမကျင်စိုပ်မမိက်ကို့မွဲမွဲ, ပွမကလိလောန်, ပွမတန်တ်ပွဲဇကု။ အာဒိသတိ၊ ပုံ့ဟိုတွံရ။ ကိန္တိ၊ အာဒိသတိ၊ တုန်။ ဓဝမ္မိ၊ နကို့အ ကာဲအရာမြသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ မနော၊ ငစိုတ်။ (ဝါ) ငစိုတ် မစိုန်သကို ကျော် ပွောဝ်မပ္ပံကို့သောမနမဿ, ဒေါမနဿ, ကာမဝိတက် မမိက်ကို့မွဲ့။ ပဝတ္တတိ၊ ပုံ့ ကျိုဒ့်ရ။ ကျတ္ထမ္မိ၊ နကို့အကာဲအရာ မြသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ တေ၊ ဒဒက်တ်။ မနော၊ ငစိုတ်။ ပဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ ကျတိပိ၊ ရသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ (ဝါ) သိုမချပ်တ်ပရူပရာ မြသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ မနော၊ ငစိုတ်။ ပဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဒိသတိ၊ ပုံ့ဟို တွံရ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ ဗဟုံ၊ ဗွဲမဂ့ိုင်။ (ဝါ) နဲစိုတ်မဂ့ိုင်။ (ဝါ) နဲပရူပရာ တ္ဟာ်ဟ်သာ်

မွဲသ္ဒါင်မင္ဂိုင် မွဲဟာန်ကျော်စိုတ်ဂ္ဂ်။ စေ အာဒိသတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရ ဟိုတွံမွး။ တံ၊ ငပွမဟိုတွံ အလုံအိုသိုဂ္ဂ်။ တထေဝ၊ အတိုင်မဟိုဂ့် ဒ္ဂျာံစွတ်သန်ဟောင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အညထာ၊ ဗွဲမဗ္ဒေတ်မှာ တ္ဒဟ်သ္ဒါင်။ နော ဟောတိ၊ ပ္ဒံဟွံဒ့်ရ။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဒါင်နူဂ့်။ ဣမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဧကစ္စော၊ ငိ။ နိမိတ္တေန၊ နကို့။ နဟေဝ အာဒိသတိ၊ ပ္ဒံဟွံဟိုတွံဏီ။ ။[ဝိုန်ကံက် နိမိတ်အတိက်လေပ်ကိုလေဝ် န အယံမာတ်နိမိတ်အတိက်ဂ့် ဟွံဟိုဏီ]။ ။ အပိ စ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ မနုဿာနံ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ္ဒိဟ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ အမနုဿာနံ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကိုကလော်လကိုဟ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ ဒေဝတာနံ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝတ် မပ္ဍံကိုစတုမဟာရာဇ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ သဒ္ဒံ၊ နံရမျာင်။ (ဝါ) နံရမျာင် မဟိုသွားမတီကောတ်စိုတ် ညားမွဲသ္ဒါင်။ သုတွာ၊ ဂွံမိင်ကောတ်တဲ့။ အာဒိသတိ၊ ပ္ဒံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာဒိသတိ၊ တုန်။ ။(ပ)။ ။ န ဟေဝ အာဒိသတိ၊ ပ္ဒံ–ဏီ။ မနုဿာနံ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကို–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ သဒ္ဒံ၊ နံ။ သုတွာပိ၊ ဂွံမိင်ကောတ်တဲ့ ကိုလေဝ်။ န အာဒိသတိ၊ ပ္ဒံ–ဏီ။ အပိ စ ခေါ၊ တုန်။ ဝိတက္ကယတော၊ ဒဒက်တ်ကို ညားမချပ်။ ဝိစာရယတော၊ ဒဒက်တ်ကိုညား မဗ္ဘာရဏာ။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ၊ နံရမျာင်မ ကျ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူအသိင် ပွမချပ်။ သုတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဒါင် နူဂ့်။ ဣမ၊ ပ္ဒဲ။ ဧကစ္စော၊ ငပူဂိုလ် မကလိဂွံစေတောပရိယာဉ်ဏ်လ့ိ်။ ။[ဟောဝ်စပ် စိုကိုပရိစ္ဆဏာတိ]။ ။ နိမိတ္တေန၊ နကို့။ ။(ပ)။ ။ သုတွာပိ၊ လေဝ်။ န အာ ဒိသတိ၊ ဏီ။ အပိ စ ခေါ၊ တုန်။ အဝိတက္ကံ၊ ဧံဟွံမွဲကိုဝိတက်။ အဝိစာရံ၊ ဧံဟွံမွဲ ကိုဝိစာရ။ သမာဓိ၊ နံဗျာန်သမာဓိ။ သမာပန္နဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်မွဲသ္ဒါင် မလုပ်စ မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ စေတော၊ နံစိုတ်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်ဇကူ။ ပရိစ္ဆ၊ ပိုင်ခြာတဲ့။ ပဇာနာ တိ၊ ပ္ဒံတီရ။ ကန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ပဇာနာတိ၊ တုန်။ ။

ယထာ၊ ယြုနကိုအာကာရမွဲ။ ဣမဿ ဘောတော၊ မိန်တ္ဒအဲဝွံ။ မနောသဒ်ိရာ၊ နံ မနောသဒ်ိရဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) နံဝေဒနာ, သညာ မိန်စိုတ် မဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင်ဂမ္ဒိုင်။ ပဏိဟိ တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွံပ္ဍန်လဝ် ဗွဲမွးရးအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်စွံပ္ဍန်လဝ် နဒဒ့်ပဓာနအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုက်ဂ္ဂ်ိဒ့်အိုတ်ရ။ တထာ၊ နကိုအာကာရ မတွံဂး ပွမစွံပ္ဍန်လဝ် မနောသဒ်ိရဂမ္ဒိုင် ဗွဲမွးရးဂ့်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမစွံပ္ဍန်လဝ် မနောသဒ်ိရဂမ္ဒိုင် ဗွဲမွးရးဂ့်။ ဣမဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗျာန်စိုတ်ဝွံ။ အနန္တရာ၊ ပ္ဒဲမသက်သွိင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလမဒ္ဒိုက်ဂ္ဂ်ိနူဗျာန် မဒ့် သက်သွိင်။ အမုံ နာမ ဝိတက္ကံ၊ နံကသပ်မ္ဒုံယ့ုဂ့်။ ဝိတက္ကေသတိ၊ ကြက်ချပ်ရ။ (ဝါ) ကြက်ကိုဂ္ဂ်ိဒ့်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် မ ကလိဂွံစေတောပရိယာဉ်ဏ်ဂ့်။ ဗဟုံ၊ ဗွဲမဂ္ဒိုင်။ (ဝါ) နံစိုတ် စ့်တြဲပြကာ မပ္ဍံကိုသရာဂ မဂ္ဒိုင်။ စေ ပိ အာဒိသတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ပ္ဒဲအရာဝွံတုန် ဟိုတ်ဒဒ့်အရာ စေတောပရိယာဉ်ဏ်စိ လဂွံကိုဗဟုံ အရာတ္ဒဟ်ခြာ မသ္ဒါင်နူစိုတ် ပါလုပ်ဟွံမာန်၊ စေတောပရိယာဉ်ဏ်ဂ့် ဟိုတ်

မသွအာရီကို့ စိုတ်စေတသိက်တံဂ့်ဟောင်စိ စိုတ်စ့်ကြ့ မပ္ဆံကို့ သရာဂတံဟောင် ပါလုပ်လ့ိဟ် မာန်ဂ့် ပ္ဆဲပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်–ဌ၊ ဒု၊(၃၁၀)တေံ ပံက်လဝ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကြဒံ၊ တီကေတ်စိုတ်ညးမွဲသ္ဆာင်တဲ့ နဲပွမဟိုဝ်ံ။ အာဒေသနာပရိဟာရိယံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ပရဿ စိတ္တံ ဥတ္တွာ အာဒိသနံ ကထနံ အာဒေသနာ၊ အာဒေသနာ စ သာ ပါဋိဟာရိယဉ္စာတိ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယံ]။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အနုသာသနီပါဋိဟာရိယံ၊ င်။ ကတမဉ္စ၊ တုန်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ကာ စ္စော၊ ငပူဂိုလ်လ့ိ်။ ဓ္ဝံ၊ ရဲသဂ်ဝ်ံ။ အနုသာသတိ၊ ပ္ဒံဟိုတွံဒ္ဒေံဇ္ဂောန်ရ။ ကန္တိ၊ မူရမွဲ။ အနုသာသတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဝံ၊ နဲမပ္ဆံကို့ နေက္ခမ္မဝိတက်ဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ ဝိတက္ကေထ၊ သြဝ်...ချပ်တ်အိုတ်ညိ။ (ဝါ) သြဝ်...ကိုက္ခ်ိုဒ့်အိုတ်ညိ။ ဓ္ဝံ၊ နဲမပ္ဆံကို့ ကာမဝိတက်ဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ မာ ဝိတက္က ယိတ္ထ၊ သြဝ်...လွချပ်တ်အိုတ်ညိ။ ဓ္ဝံ၊ နဲမပ္ဆံကို့ အနိစ္စသညာဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ (ဝါ) ရဲဝ်ံမွး အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ, အသုဘရုဂ့်ဒ။ မနသိကရောထ၊ သြဝ်...ပ္ဟောပ်ဂံစိုတ်အိုတ်ညိ။ ဓ္ဝံ၊ နဲမပ္ဆံကို့ နိစ္စသညာဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ (ဝါ) ရဲဝ်ံမွး နိစ္စ, သုခ, သုဘရုဂ့်ဒ။ မာ မနသိ အ ကတ္ထ၊ သြဝ်...လွပ္ဟောပ်ဂံစိုတ်အိုတ်ညိ။ ကြဒံ၊ နဲရာဂ မထ္ဆေန်စပ် ပ္ဆဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြ ကာဝ်ံ။ ပဇဟထ၊ သြဝ်...ပါအိုတ်ညိ။ ကြဒံ၊ နဲဓရိမဂ်ဝ်ံ။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကိုစိုပ်ဒတဲ့တဲ့။ ဝိဟရထ၊ သြဝ်...ပဒတ်အိုတ်ညိ။ ကြတိ၊ ရဲသဂ်ဝ်ံ။ အနုသာသတိ၊ ပ္ဒံ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကြဒံ၊ နဲဓရိ ဒေသနာကျဲကို့ သာဝကတံ မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလဝ် ဟွံဂွံသ္ကျတ်ဝ်ံ။ အနုသာသနီပါဋိဟာရိယံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[သာဝကာနဉ္စ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ သတတံ ဓမ္မဒေသနာ အနုသာသနီပါဋိဟာရိယံ။ သီလက္ခန်–ဌ၊(၃၂၂)။ သတတံ ဓမ္မဒေသနာတိ သဗ္ဗကာလံ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မဒေသနာ၊ ဋီကာဂ့်၊(၃၉၀)။ အနုသာသီယတေတိ အနုသာသနီ= ဓရိမဂပ်ဝ်ဒ္ဒေံဇ္ဂောန်၊ အနုသာသနီ စ သာ ပါဋိဟာရိယဉ္စာတိ အနုသာ သနီပါဋိဟာရိယံ]။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ပါဋိဟာရိယာနိ၊ င်ပါဋိဟာဂမ့ိုင်။ ကြမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ တိဏ္ဏံ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ကြမေသံ ပါဋိဟာရိယာနံ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုပါဋိဟာ ဂမ့ိုင်။ ကတမံ ပါဋိဟာရိယံ၊ မူရ ပါဋိဟာမွဲ။ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ၊ ငမခိုဟ်လောန်ကို။ ပဏီတတရဉ္စ၊ ငမပြဲလောန်ကို။ တေ၊ ကုတ္တအဲ။ (ဝါ) ပ္ဆဲစိုတ်တ္တအဲ။ ခမတိ၊ ပ္ဒံသ္ဆိုက် မ့ိုက်ရော။ (ဝါ) ပ္ဒံကိုသ္ဆိုက်မ့ိုက်ရော။ ကြတိ၊ ရဲသဂ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဒာန်တ်ရ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုပါဋိဟာ ပိပြကာဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ ယဒိဒံ ပါဋိဟာရိယံ၊ ပြဲင်ပါဋိ ဟာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ကြဓ၊ ပ္ဆဲ။ ဓ္ကစ္စော၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ဝတ္တေတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ကြဒံ ပါဋိဟာရိယံ၊ င်ကြဒ္ဓိပါဋိဟာဝ်ံ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ယော၊ ပြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ။[ဓ္ဝ အရထဟွံမွဲ]။ ။ နံ၊ နဲပါဋိဟာဂ့်။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံ။ သော ဓ္ဝ၊ ငပူဂိုလ် မသွကြဒ္ဓိ ပါဋိဟာဂ့်ဟောင်။ နံ၊ နဲကြဒ္ဓိပါဋိဟာဂ့်။ ပဋသံဝေဒေတိ၊ ပ္ဒံဂွံဒုင်စသိုင်ရ။ ယော၊ ပြဲင်။

(ပ)။ ။ တသော၀၊ ဒဒက်တ်ကို်ပူဂိုလ် မသွက္ကဒ္ဒိပါဠိဟာဂ်ဟောင်။ တံ၊ ဝ်က္ကဒ္ဒိပါဠိဟာဂ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ က္ကဒံ ပါဠိဟာရိယံ၊ ဝ်က္ကဒ္ဒိပါဠိဟာ၀ွံ။ မေ၊ ကုအဲ။ မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ၊ ညံဝ်ရ မှံုကို်သဘ် ဟိုတ်မတုပ်ကျော်ဒမ္မုမတ်ကို်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်္ဂိတုဲ။ ခါယတိ၊ ပ္ဒံပြောကတ်က္ခုဝ်ရ။ ။[သဟ သမာနော ဓမ္မော ကာရဏံ သဟဓမ္မော၊ သဟဓမ္မော ရူပံ သဟဓမ္မရူပံ၊ မာယာယ သဟဓမ္မရူပံ ယသ ပါဠိဟာရိယသာတိ မာယာသဟဓမ္မရူပံ]။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယမ်ဒိဒံ ပါဠိဟာရိယံ၊ ပြောဉ်ပါဠိဟာမွဲကို်လေ၀်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ က္လာ၀။ ။(ပ)။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ က္လာဒမ်ဒိ ပါဠိဟာရိယံ၊ ဝ်အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယ၀ွံကို်လေ၀်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ယော၊ ပြောဉ်။ နံ၊ နဲ်အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယဂ်ှ်။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၀၊ ဝ်ပူဂိုလ်ဂ်ှ်ဟောင်။ နံ၊ နဲ်အာဒေသနာ ပါဠိဟာဂ်ှ်။ ။(ပ)။ ။ တသ၀၊ ဒဒက်တ်ကို်ပူဂိုလ် မသွအာနူဒေသနာပါဠိဟာဂ်ှ်ဟောင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ က္လာဒမ်ဒိ ပါဠိဟာရိယံ၊ ဝ်အာဒေသနာ ပါဠိဟာ၀ွံ။ မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ၊ ညံဝ်ရ မှံုကို်သဘ် ဟိုတ်မတုပ်ကျော် ကွတ်မာယာ မှံုယွုစိန္တာမဏိကို်။ (၀ါ) ညံဝ်မှံုကို်သဘ်ဟိုတ် မတုပ်ကျော်ကွတ် ဟိုတ်မတီကေတ်ကသပ်စိုတ် ညးမွဲသ္ဒာဝ်ကို်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်္ဂိတုဲ။ မေ၊ ကုအဲ။ ခါယတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ပရေသံ စိန္တံ မနတိ ဝိဇာနာတိ ဧတာယာတိ စိန္တာမဏိ]။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယဉ္စ ခေါ က္လာဒံ ပါဠိဟာရိယံ၊ ပြောဉ်ပါဠိဟာ၀ွံကို်လေ၀်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ က္လာ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ တိဏ္ဏံ၊ ခ္ဒုံ–အိုတ်။ က္လာမေသံ ပါဠိဟာရိယာနံ၊ ပ္ဟော၀်–ဂမ္ဒိုင်။ က္လာဒမေ၀ ပါဠိဟာရိယံ၊ ဝ်အနုသာသနီပါဠိဟာ၀ွံဟောင်။ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ၊ ဝ်–ကို။ ပဏီတတရဉ္စ၊ ဝ်–ကို။ မေ၊ ကုအဲ။ (၀ါ) ပ္ဒဲစိုတ်အဲ။ ခမတိ၊ ပ္ဒံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ရ။ (၀ါ) ပ္ဒံကို်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ရ။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အစ္ဆရိယံ၊ သြ...အမ်သ၀်ကွဲ့ရောင်သွံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဗ္ဘုတံ၊ သြ...ဟွံကေင်ကွ်ဒ်ှ်မွဲလ့ှ်ဂ့် ကွ်ဒ်ှ်ကျုင်ရသွံ။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ မိန်။ ယာ၀၊ ဗွဲမလောန်ဟောင်။ က္လာဒံ၊ နဲ်ဂလာန်ဓရိ၀ွံ။ သုဘာသိတံ၊ စိုန်ဂပ်၀်တွံလ၀်ဗွဲမ္ဒးရးရ။ မယံ၊ ဝ်ပိုညးဂမ္ဒိုင်။ ဘ၀န်္တံ ဂေါတမံ၊ နဲ်။ တီဟိ၊ ခ္ဒုံ–အိုတ်။ က္လာမေဟိ ပါဠိဟာရိယေဟိ၊ ကျော်ပါဠိဟာဂမ္ဒိုင်၀ွံ။ သမန္နာဂတံ စ၊ ပူဂိုလ်မဦိုက်ပေင်ရုဂ့်ဒကို်။ ဓာရေမ၊ သြ၀်...စွတ်သမ္ဒီအိုတ်ညိ။ ဟိ၊ ဧွံစွတ်သန်ဟောင်။ ဘ၀ံ ဂေါတမော၊ ဝ်။ ။(ပ) ၀တ္တေတိ၊ ပ္ဒံ။ ဟိ၊ ဟောင်။ ဘ၀ံ ဂေါတမော၊ ဝ်။ အဓိတက္ကံ၊ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရထ၊ သြ၀်...။ က္လာတိ၊ ရသာ်၀ွံ။ အနုသာသတိ၊ ပ္ဒံ။ က္လာတိ၊ ရသာ်၀ွံ။ အ၀ေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ိဳရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဒ္ဒါ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်။ တော၊ မိန်တ္ဒအဲ။ အာသဇ္ဇ၊ ဇီကပိုက်ဂုဏ်အဲတုဲ။ ဥပနီယ၊ ပြာပ်တုဲရေင်တ္ဒုင်နင် ဇရေင်ဂုဏ်အဲတုဲ။ အယံ ဝါစာ၊ နဲ်ဂလာန်၀ွံ။ ဘာသိတာ၊ စိုန်ဂပ်၀်သွးရ။ အပိ စ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ အဟံ၊ ဝ်အဲ။ တော၊ ကု။ ဗျာကရိဿာ

မိ၊ ကြက်ဟိုရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဟောင်။ အဟံ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရထ၊ သြဝ်...။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အနုသာသာမိ၊ ပုံဒ္ဒေဝံတ္တောန်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ နှ်။ အညတြ၊ ပါကေ့်တဲ့။ ယော၊ ယြုင်ခမီမွဲ။ တီဟိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ကြမေဟိ ပါဠိဟာရိယေဟိ၊ ကျုံပါဠိဟာဂမ့်ိုင်ဝွံ။ သ မန္နာဂတော၊ စိုန်ဉျိုက်ပေင်တ်ရ။ အညော၊ ဧ့ုံမသ္သာင်အာ နူခမီဂေါတမ။ သော ဓ္ကာ ဘိက္ခုပိ၊ ငခမီမွဲဂ့်ကိုလေဝ်။ အတ္ထိ ပန၊ ပုံနွံတ်ဏီရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန် ဂရင်ပ္ဍီရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဓ္ကာံယေဝ သတံ၊ ငခမီ မွဲက့်ဟောင်။ နှ အတ္ထိ၊ ပုံနွံတ်ဟွံ သေင်။ ဒွေ ဓ္ဂဝ သတာနိ၊ ငခမီ ဓါက့်ဂမ့်ိုင်ဟောင်။ နှ အတ္ထိ၊ ပုံနွံတ်အိုတ်ဟွံသေင်။ တီဏိ ဓ္ဂဝ သတာနိ၊ ငခမီ ပိက့်ဂမ့်ိုင်ဟောင်။ နှ အတ္ထိ၊ ပုံ။ စတ္တာရိ ဓ္ဂဝ သတာနိ၊ ငခမီ ပန်က့်ဂမ့်ိုင်ဟောင်။ နှ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ပဉ္စ ဓ္ဂဝ သတာနိ၊ ငခမီ မသုန်က့်ဂမ့်ိုင်ဟောင်။ နအတ္ထိ၊ ပုံ။ အထ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ ယေ ဘိက္ခူ။ ပြုင်ခမီဂမ့်ိုင်။ တီဟိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ကြမေဟိ ပါဠိဟာရိယေဟိ၊ ကျုံ–ဂမ့်ိုင်။ သမန္နာဂတာ၊ စိုန်ဉျိုက်ပေင်အိုတ်ရ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငံ–ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ဘိယျောဝ၊ စိုန်ဂ့်ိုင်လ္ဂူနူဂ့်ဟောင်ရောင်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ဓ္ကာရဟိ၊ ပွဲ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငခမီ မဉျိုက်ပေင်တ်ကျုံ ပါဠိ ဟာပိပြကာဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ကဟံ၊ မူရ ပွဲဌာန်မွဲ။ ဝိဟရန္တိ၊ ပုံပဒတ်အိုတ်ရော။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငံ–ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ကြမသွိုယေဝ ဘိက္ခု သံယေ၊ ပွဲဂကောံခမီဝွံဟောင်။ ဝိဟရန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ [မပွံအဘိက္ကန္တံဂ့်– ကလေင်ရံင် ပွဲသုတ်ဒုက ပိုဒ်လိက်(၁၆)တေံညိ]။ ။ ပဌမော၊ ဧ့ုံ။ ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ။

(၇) ၂–မဟာဝဂ္ဂ

၁–တိတ္ထာယတနသုတ်

၆၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တိတ္ထာယတနာနိ၊ ငကွေတ်မိစ္ဆာ အရာမက္ဍိဇဒ့်ကို ညး မွံုကွေတ်မှာရာဂမ့်ိုင်။ ကြမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ့်ိုင်ဝွံရောင်။ ယာနိ၊ ပြုင်ကွေတ်မိစ္ဆာပိ ဂမ့်ိုင်။ ။[စပ်ပွဲသဏ္ဌာဟန္တိ]။ ။ (ဝါ) ပြုန်။ ။[စပ်ပွဲ မပွံက်ိုသမနုယုဉ္ဇိယမာနာနိ] ပဏ္ဍိတေဟိ၊ မိန်ညးမွံုပညာဂမ့်ိုင်။ သမနုယုဉ္ဇိယမာနာနိ၊ နကြိဂပ်ဝ်သွာန်စ္ဒီစွတ်အိုတ် နေဝ်။ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနာနိ၊ ဧ့ုံမဂပ်ဝ်သွာန် စ္ဒီစွတ်ဂ့်ိုက်ဂ့ဲအိုတ်။ သမနုဘာသိယမာ နာနိ၊ ဧ့ုံမဂပ်ဝ်သွာန်သီကို့ ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ ပရံ၊ နှ်အဆက်တြေံ။ ။(ပွောဝ်ကိုအွာ, ကွေတ်ဝါဒ, အတ္တဘာအဆက်က်ဂမ့်ိုင် နှ်အဆက်တြေံမွဲမွဲ။ ဂန္ဓာပိ၊ ဗက်အာ ဗွဲမဂ့်ိုင်သွေဲ တုဲကိုလေဝ်။ (ဝါ) စိုန်။ အကိရိယာယ၊ ပွဲအယံမာတ်သဘ ဟွံကွောန်ဟောင်။ (ဝါ)

တ္ဘအဲ ကွေတ်မိစ္ဆာကို ညးမှုံကွေတ်မိစ္ဆာတံ လွိဓံင်လဝ်ဂှ် ပွဲသဘ်ပွဟွံမံက်ဂတဝ်ဟောင်။ သဏ္ဍာဟန်တိ၊ ပုံတန်ဒေါ်ဒွံင်အိုတ်ရ။ တီဏိ၊ ကွေတ်မိစ္ဆာပိဂမ္ဒိုင်။ ကတမာနိ၊ ညးခွဲအိုတ် ဂှ်ရောမ္ဂးဂှ်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မဒှ်သတ်ဝွံ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ခွဲမမိက်ဂိုမွဲမွဲ။ သုခံ ဝါ၊ နိသုခဝေဒနာကို။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ နိဒုက္ခဝေဒနာကို။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ နိဥပေက္ခာဝေဒနာ ဟွံသေင်ဂိုဒုက္ခ ဟွံသေင်ဂိုသုခကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ့ ဒုင်စသိုင်ရ။ (ဝါ) ပုံတီ ဂ္ဂိုဒှ်ဂ္ဂုင် ပွဲသန္ဌာနိဇကုရ။ သဗ္ဗံ၊ ခွဲမဒှ်အလုံအိုသို့။ တံ၊ နိ ဝေဒနာဂှ်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွး ကုသိုလ်,အကုသိုလ်ကံ မဂပ်ဝ်ကျောန် လဝ် ပွဲဘဝကိုပ်ကွာဟောင်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓ္ဍံ ဝါဒိနော၊ ခွဲမှုံကိုကွေတ်ဝါဒမြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဍံ ဒိဋ္ဌိနော၊ ခွဲမှုံကိုကွေတ်ဒိဋ္ဌိမြသာ်ဝွံ။ ဓ္ဍကော၊ ခွဲမဒှ်လ့ိ အိုတ်။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ငခမီ, ဗမ္ဘးဂမ္ဒိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ခွဲ။ သုခံ ဝါ၊ ။(ပ)။ ။ သဗ္ဗံ၊ ခွဲ။ တံ၊ နိ။ ဣသဿ ရနိမ္ဘာနဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွး ပွမနိမိတ်ဗဒှ်မဟာဗြို့ မဂွံအလုံအသီအလုံမွဲလောက။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓ္ဍံ ဝါဒိနော၊ ခွဲ။ ဓ္ဍံ ဒိဋ္ဌိနော၊ ခွဲ။ ဓ္ဍကော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ငံ–ဂမ္ဒိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အဟေတု၊ ဟွံမွဲကိုဟိုတ် သက်ကဟောင်။ အပစ္စယာ၊ သိုဟွံမွဲကိုဟိုတ်ဟောင်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓ္ဍံ ဝါဒိနော၊ ။(ပ)။ ။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္ဍောဝ်ကိုသမဏဗြာဟ္မဏ ပိပြကာဂမ္ဒိုင်ဂှ်။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ယြုင်သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဒိုင်။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ (ပ)။ ။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဟိုတ်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓ္ဍံ ဝါဒိနော၊ စိုန်။ ဓ္ဍံ ဒိဋ္ဌိနော၊ စိုန်။ အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ တေ၊ နိဇရေင်သမဏဗြာဟ္မဏ မဒှ် ပုဗ္ဗေကတဝါဒီဂမ္ဒိုင်ဂှ်။ ဥသက်မိတ္တာ၊ တဲ့။ ဓ္ဍံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပွံသွာန်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဝဒါမိ၊ တုန်။ အာယသ္မန္တော၊ ယွံ။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ယံ ကိဉ္စိ။ ။(ပ)။ ။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဟိုတ်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တုမှော၊ ငံ–ဂမ္ဒိုင်။ ဓ္ဍံ ဝါဒိနော ကိရ၊ စံက်ဂး မှုံကိုကွေတ်ဝါဒသာ်ဝွံအိုတ်ရောင်ယး။ ဓ္ဍံ ဒိဋ္ဌိနော ကိရ၊ စံက်ဂးမှုံကိုလညာတ်ဝါဒ သာ်ဝွံအိုတ်ရောင်ယး။ ဣတိ၊ ငဂလာန်အဲ မဂွံမိင်လဝ်မြသာ်ဝွံ။ သစ္စံ၊ ဆုံစွတ်ဟာ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပွံသွာန်ရ။ တေ စ၊ ငသမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဒိုင်ဂှ်ကို။ မေ၊ မိန်အဲကျာ်။ ဓ္ဍံ ပုဋ္ဌာ၊ ငမဂပ်ဝ်သွာန်သာ်ဝွံဂမ္ဒိုင်။ သမာနာ၊ နကြို။ အာမ၊ ယွံ...ဆုံစွတ်သန်ရ။ (ဝါ) မှုံတ်ကွေတ် ပုဗ္ဗေကတမ္ဂးဂှ် ဆုံစွတ်သန်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိဇာန္တိ၊ ပုံ့ဒုင်ဝန်အိုတ်ရ။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ တေ၊ နိသမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဒိုင်ဂှ်။ ဓ္ဍံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ့။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ့။ အာယသ္မန္တော၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ သန္တေ၊ အတိုင်ဂလာန်မွးတံ မမိင်လဝ်

မချံတမြြသာ်ဝံအိုတ်နေဝ်။ တေန၊ နကိုကွေတ်ဝါဒမူးတံဂ့်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဟိုတ်။ ပါဏာတိပါတိနော၊ ငဲညးမဂစိုတ်လမျိုု,သတ်ဂမ့ိုင်။ ။[ကလေင်ရံင် ပွဲပိုဒ်လိက်(၇၁) တေံညိ]။ ။ ဘဝိသန္တိ၊ ကြက်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဟိုတ်။ အဒိန္နာဒါယိနော၊ ငဲညး မက္ခတ်တ်ဒြပ်ညးမွဲသ္ဘာင် တ္ဘညးဟွံဂပ်ဝ်ကိုဂမ့ိုင်။ ဘဝိသန္တိ၊ ကြက်–အိုတ်ရ။ ။(ပ) အပြဟ္မစာရိနော၊ ငဲညးမဒ္ဂေတ်တ ဒ္ဂေတ်မေထုန် ဟွံပြဲဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ မုသာဝါဒိနော၊ ငဲညးမဟိုတ်ဂလာန် ဟွံချံစွတ်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပိသုဏာဝါစာ၊ ငဲညး မဟိုဂလာန်ပိုဟ် ဖျာ်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် သုတ်ပိုဒ်လိက်(၁၁၈)တေံညိ]။ ။ ဖရုသဝါစာ၊ ငဲညး မဟိုဂလာန်သ္ဘာတ်မြဟ် ရုန်မ့ိုဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ သမ္ဖပ္ပလာပါ၊ ငဲညး မဟို ဂလာန် မလ့ုသွး ဟွံမွဲကိုဖ့ိုဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ အဘိဇ္ဈာလုနော၊ ငဲညး မ့ုံကိုအဘိဇ္ဈာ မဂ့ိုင်ဂမ့ိုင်။ (ပ)။ ။ ဗျာပန္နစိတ္တာ၊ ငဲညး မ့ုံကိုဒေါသမူစိုတ် မအာစိုပ် ပွမပ္ဟန်ဂတးဂမ့ိုင်။ (ပ)။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ ငဲညး မ့ုံကိုကွေတ် မမှာရာဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဟံ။ ပုဗ္ဗေကတံ၊ နိကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံ မကေင်ပတဲ့လဝ် ပွဲဘဝ ကိုပ်ကွာ။ သာရတော၊ ဗွဲကြက်။ ပစ္စာဂစ္ဆတံ၊ ငဲညး မဒုင်လဝ်တဲဂမ့ိုင်။ ကွာဒံ၊ နိကုသိုလ် သုစရိုတ်ဝွံ။ ကရဏီယံ၊ စိုနိကွောန်ထေက်ရ။ ကွတိ ဝါ၊ ရသ်ဝွံကို။ (ဝါ) တ္ဟာနကွောန် ကုသိုလ်သုစရိုတ် မထေက်ကိုကွောန်မြြသာ်ဝွံကို။ ကွာဒံ၊ နိအကုသိုလ်ဒုစရိုတ်ဝွံ။ အကရ ဏီယံ၊ စိုနိကွောန်ဟွံထေက်ရ။ ကွတိ ဝါ၊ ရသ်ဝွံကို။ (ဝါ) တ္ဟာနဟွံကွောန်အကု သိုလ်ဒုစရိုတ် ဟွံထေက်ကိုကွောန်သ်ဝွံကို။ ဆန္ဒော ဝါ၊ ငဲသဘ်မ့ုံပ္ဂိုက်ကို။ ဝါယာမော ဝါ၊ ငဲဝီရိယကို။ နံ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံဟွံမွဲရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ကရဏီယာ ကရဏီယေ၊ နိ ကုသိုလ်သုစရိုတ် မထေက်ကိုကွောန်, အကုသိုလ်ဒုစရိုတ် ဟွံထေက်ကိုကွောန်။ သစ္စ တော၊ ဗွဲမချံစွတ်။ ထေတတော၊ ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ခိုင်ဂ့ိုက်။ အနုပလဗ္ဘိယမာနေ၊ နကြြိ ဟွံဂပ်ဝ်ကလိဂွံ, ဟွံဂပ်ဝ်တီနေဝ်။ မုဋ္ဌဿတီနံ၊ မ့ုံကိုသတိ တိတ်ဗွးအိုတ်ဂ့ှဒ်တဲ့။ အနာ ရက္ခာနံ၊ သိုဟွံမွဲကို ပွမမင်မွဲ ပွဲဒွါရတြြဂမ့ိုင်တဲ့။ ဝိဟရတံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မသွဒတ်။ ပစ္စတ္တံ၊ ပွဲဇကုဇကု။ (ဝါ) ဇာပ်ပ်ဟူကိုလ်။ သဟမ္မိကော၊ ခ့ဲဒ့ှိမွဲဟာန်ကျောံဟိုတ် မဗိုန်ဗတ် ခိုင်ဂ့ိုက်။ သမဏာဝါဒေါ၊ ငဲမဟိုသွးမွး အဲခမီ။ နံ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံဒ့ှဟွံမာန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဟံ။ ဓ္ဝံ ဝါဒီသု၊ ခ့ဲမ့ုံကို ပုဗ္ဗေကတကွေတ်ဝါဒအိုတ်။ ဓ္ဝံ ဒိဋ္ဌီသု၊ ခ့ဲမ့ုံကို ပုဗ္ဗေက တကွေတ်ဒိဋ္ဌိအိုတ်။ တေသု သမဏာပြြာဟ္မဏောသု၊ ပွဲသမဏာပြြာဟ္မဏာဂမ့ိုင်ဂ့ှ်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ပဋိမော၊ ခ့ဲမဒ့ှ်ကိုပ်ကွာ။ သဟမ္မိကော၊ ခ့ဲ။ အယံ နိဂ္ဂဟော၊ ငဲပွမ ပ္ဂိုပ္ဂိုက်ရာန်သ္ဘါတ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။

အဟံ၊ ငဲ။ တေ၊ နဇရေင်သမဏာပြြာဟ္မဏာ မဒ့ှ်ကသဿရနိမ္မာနဝါဒီဂမ့ိုင်ဂ့ှ်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ အာမ၊ ယ္ဟံ...မ့ုံတ်ကသဿရနိမ္မာနကွေတ်မ္ဂးဂ့ှ် ချံစွတ်သန်ရ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဟံ။ ကသဿရနိမ္မာနံ၊ နံပွမနိမိတ်ဗဒ့ှ်မဟာပြြို မဂွံအလိုအသီဟောင်။

သရတော၊ ဗွဲ။ ဓ္ဍဝံ ဝါဒီသု၊ ဧဠံမှုံကိုကြသရန်မှာန ကွေတ်သင်္ဂဝံအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယော၊ ဧဠံ။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ငိ။ တေ၊ နိဇရေင်သမဏာဗြာဟ္မဏာ မဒှ်အဟေ တုအပစ္စယဝါဒီဂမ္ဘီင်ဂှ်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တုံ။ ။(ပ)။ ။ အာမ၊ ယွံ...မှုံတ်ကို အဟေတုအပစ္စယကွေတ်မွဲဂှ် ချံစွတ်သန်ရ။ ။(ပ)။ ။ အဟေတု၊ သီ။ ပစ္စယာ၊ သီ။ ပါဏာတိပါတိနော၊ ငိ–ဂမ္ဘီင်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကြက်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟေတုံ၊ နဒဒှ်မစ်စူးနူဟိုတ်။ အပစ္စယံ၊ နိဒဒှ်ဟွံမွဲကိုဟိုတ်။ သာရတော၊ ဗွဲ။ ပစ္စာဂစ္ဆတံ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဍဝံ ဝါဒီသု၊ ဧဠံမှုံကိုကွေတ်အဟေတု အပစ္စယဝါဒမြဿင်္ဂဝံအိုတ်။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ဒေသိတော၊ ဧဠံမဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ အယံ ခေါ ပန ဓမ္မော၊ နိဓရ်ဝွံတုန်။ (ဝါ) ငိ။ အနိဂ္ဂဟိတော၊ ငိမဟွံဂွံပ္ဒိုပ္ဒိုက် ရာန်သ္ဂါတ် ညးမွဲသ္ဂောင်။ အသံကိလိဒ္ဌော၊ ငိဟွံမွဲကိုကိလေသ မကလိခ္ဆက်။ (ဝါ) ငိမဟဂွံကိုကလိခ္ဆက် ညးမွဲသ္ဂောင်မာန်။ ဝိညူဟိ၊ ဧဠံမှုံကိုပညာအိုတ်။ သမဏောဟိ၊ မိန်ပူဂိုသမဏာဂမ္ဘီင်ကို။ ဗြာဟ္မဏောဟိ၊ မိန်ပူဂိုဗြာဟ္မဏာဂမ္ဘီင်ကို။ အနုပဝဇ္ဇော၊ ငိဟွံဂပ်ဝ်ဟိုဂရိုဟ်စေဝဲသရပ်။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌော၊ ငိဟွံဂပ်ဝ်ပါ ဟွံဂပ်ဝ်တာဒ္ဒှ။ (ဝါ) ငိဟွံဂပ်ဝ်ကွေဟ်လက်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မယာ၊ မိန်။ ဒေသိတော၊ ဧဠံ။ ကတမော၊ မူရမွဲ။ ဓမ္မော၊ နိဓရ်။ (ဝါ) ငိ။ အနိဂ္ဂဟိတော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓာတုယော၊ ငိသဘ်ဓာတ်ဂမ္ဘီင်။ (ဝါ) ငိသဘ်ပရမတ် မချံစွတ်လမျှိ, သတ်ဂမ္ဘီင်။ ကျမာ ဆ၊ တြဲပြကာဂမ္ဘီင်ဝွံရောင်။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ ဒေသိတော၊ ဧဠံ။ ဓမ္မော၊ နိ။ (ဝါ) ငိ။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဖဿာယတနာနိ၊ ငိဌာန်အရာ ဝိပက်ဖဿမက္ခြိဒ္ဒှ်ဂမ္ဘီင်။ ကျမာနိ ဆ၊ တြဲပြကာဂမ္ဘီင်ဝွံရောင်။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မနောပဝိစာရာ၊ ငိမပြာပ်အာကိုအာရီတဲ့ မှုံသဘ်ပွမက္ခြိဗဒ္ဒှ်ကိုစိုတ် တ္ဒဟ်ဟ်သင်္ဂဂမ္ဘီင်။ [မန= ဒဒက်တ်စိုတ်+ဥပ= ပြာပ်အာအာရီ ဂှ်ဂှ်တဲ့+ ဝိ= တ္ဒဟ်ဟ်သင်္ဂ+ စာရ= ပွမဒှ်] ကျမေ အဌာရသ၊ စ်ဒွံပြကာဂမ္ဘီင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ အရိယသစ္စာနိ၊ ငိသဘ်ချံစွတ် မလေပ်သွကိုဒဒှ်ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘီင်။ ။["ပ္ဒဲအရိယဘာဝကရသစ္စ" ဘာဝကရ–ဂှ် ဇိုတ်]။ (ဝါ) ငိသဘ်ချံစွတ် မိန်ပူဂိုလ်အရီဂတံ မဂပ်ဝ်ကျိဟ်ခွင်တီကေတ်ဂမ္ဘီင်။ ။[ပ္ဒဲအရိယပဋိဝိဒ္ဓသစ္စ ပဋိဝိဒ္ဓ–ဂှ် ဇိုတ်]။ ။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘီင်ဝွံရောင်။ ။

"ကျမာ ဆ ဓာတုယော။ ။(ပ)။ ။ ဝိညူဟိတိ၊ ဝိညူဟိရုဂှ်ဒ။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဓ္ဍတံ ဝစနံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ ဓ္ဍတံ ဝစနံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ ကိ၊ မူရ နိသဘ်အရထမွဲ။ ပဋိစ္စ၊ ရန်တုံတဲ့။ ဝုတ္တံ၊ ရောမွးဂှ်တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊

ယွံ။ ဓာတုယော၊ ဝ်။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်တိကို။ (ဝါ) သဘ်ပွမဒှ်အရာဒ္ဓန်ကို။ (ဝါ) ဝ် သဘ်ဓာတ် ပွမကြဲဝ်မှိဟ် မတွံဂး ဒဒှ်အရာဒ္ဓန်နိသဲ ဥပါဒါရုပ်ကျော်မဟာဘုတ်ပိ မက္ခ်ိုဒှ် မွဲစွံ မသွေဟ်နူဇကုကို။ အာပေါဓာတု၊ ဓာတ်ချာ်ကို။ (ဝါ) သဘ်ပွမပံဝ်ပ္လော်ဒက်လဝ်ကို။ (ဝါ) သဘ်ဓာတ်ချာ် မတွံဂး ပွမပံဝ်ပ္လော်ဒက်လဝ် ဥပါဒါရုပ်ကျော်မဟာဘုတ် မက္ခ်ိုဒှ်မွဲစွံ မသွေဟ်နူဇကုကို။ တေဇောဓာတု၊ သဘ်ဓာတ်သွုဟ်ဂမ်ဍ, သွုဟ်ဂံက်ကို။ (ဝါ) သဘ်ဓာတ်သွုဟ် မတွံဂး ပွမကိုရုပ်ကြဲဝ်ချုဟ်ဂမ်ဍိုင် မက္ခ်ိုဒှ် မွဲစွံကို။ ဝါယောဓာတု၊ ဓာတ်ကျာကို။ (ဝါ) သဘ်ပွမကိုကြဲဝ်မှိဟ်, ပွမထံက်ပခိုင်ကိုရုပ်ဂမ်ဍိုင် မက္ခ်ိုဒှ်မွဲစွံကို။ အာကာသဓာတု၊ သဘ်ဓာတ်အာကာသကို။ (ဝါ) သဘ်ဓာတ် ပိုင်ခြာသွးလဝ် ကလာပ်ရုပ်ဓါညံဝ်ဟွံခွီလျုတ်ကို။ ဝိညာဏဓာတု၊ သဘ်ပွမတီ အာရီကို။ (ဝါ) သဘ်ပွမတီ, ပွမကလိဂွံ အာရီ ဗွဲတွေဝ် လ္ဟုနူသညာတီကို။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ကျမာ ဆ၊ တြဲပြကာဂမ်ဍိုင်ဝွံရောင်။ [ဆယိမာ= ဆ+ကျမာ] “ကျမာ ဆဓာတုယော။ ။(ပ)။ ။ ဝိညျုဟီတိ၊ ဝိညျုဟိရုဂ်ဒ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ယံ တံ၊ ယြုန်ဂလာန်မွဲ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဧတံ၊ နဲဂလာန်ဝွံ။ ကျဒံ၊ နဲဓာတ်တြဲ မ္တံကိုပထဝီဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲု။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။

ကျမာ ဆ။ ။(ပ)။ ။ ဝိညျုဟီတိ၊ ဝိညျုဟိရုဂ်ဒ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဧတံ၊ နဲဂလာန်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဧတံ၊ နဲ။ ကိ၊ မူရမွဲ။ ပဋိစ္စ၊ တဲု။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်–တုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဖဿာယတနာနိ၊ ဝ်–ဂမ်ဍိုင်။ စက္ခု၊ ဧံမတွံဂး စက္ခုပသာဒ။ ဖဿာယတနံ၊ ဌာနအရာဝိပက်ဖဿမက္ခ်ိုဒှ်ကို။ သောတံ၊ ဧံမတွံဂး သောတပသာဒ။ ဖဿာယတနံ၊ ကို။ ဃာနံ၊ ဧံမတွံဂး ဃာနပသာဒ။ ။(ပ)။ ။ ဇိဝှာ၊ ဧံမတွံဂး ဇိဝှါပသာဒ။ ။(ပ)။ ။ ကာယော၊ ဧံမတွံဂး ကာယပသာဒ။ ။(ပ)။ ။ မနော၊ ဧံမတွံဂး စိုတ်။ ဖဿာယတနံ၊ ကို။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ကျမာနိ ဆ။ ။(ပ)။ ။ ဝိညျုဟီတိ၊ ဝိညျုဟိ ရုဂ်ဒ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ယံ တံ၊ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ၊ နဲမ္တံကို စက္ခုပသာဒဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲု။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ကျမေ အဌာရသ။ ။(ပ)။ ။ ဝိညျုဟီတိ၊ ဝိညျုဟိရုဂ်ဒ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဧတံ၊ နဲ။ ။(ပ)။ ။ စက္ခုနော၊ နကိုစက္ခုဝိညာဏ်။ ရူပံ၊ နဲရူပါရီ။ ဒိသွာ၊ တဲု။ သော မနသဋ္ဌာနိယံ၊ ဧံမဒှ်ဌာန ဟိုတ်တုံသောမနသ။ ရူပံ၊ နဲရူပါရီ။ ဥပဝိစရတိ၊ စောဲဗာန်တဲု ပုံက္ခ်ိုဒှ်ရ။ ဒေါမနသဋ္ဌာနိယံ၊ ဧံမဒှ်ဌာန ဟိုတ်တုံဒေါမနသ။ ။(ပ)။ ။ ဥပေက္ခာဌာနိယံ၊ ဧံမဒှ်ဌာန ဟိုတ်တုံဥပေက္ခာ။ ။(ပ)။ သောတေန၊ နကိုသောတဝိညာဏ်။ သဒ္ဒံ၊ နဲသဒ္ဒါရီ။ သုတ္မာ၊ တဲု။ သောမနသဋ္ဌာနိယံ၊ ဧံမ။ ရူပံ၊ နဲ။ ဥပ ဝိစရတိ၊ ပုံ။ ။[နမ္တံသာ်ဝွံ သွးညီ]။ ။ ဃာနေန၊ နကိုဃာနဝိညာဏ်။ ဂန္ဓံ၊ နဲဂန္ဓာရီ။ ဃာယိတ္မာ၊ ဆုင်တဲု။ ။(ပ)။ ။ ဇိဝှါယ၊ နကိုဇိဝှါဝိညာဏ်။ ရသံ၊ နဲရသာရီ။ သာယိတ္မာ၊ ကွာနဲကလေမ်တဲု။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကိုကာယဝိညာဏ်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နဲဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ။ ဖုသိတ္မာ၊ ထွတ်ဒွံတဲု။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကို

မနောဝိညာဏ်။ ဓမ္မံ၊ နံဓမ္မာရီ။ ဝိညာယ၊ တီတဲ့။ ။(ပ)။ ။ “ကွာမေ အဒ္ဒါရသ။ ။ (ပ)။ ။ ဝိညူဟီတိ၊ ဝိညူဟိရုဂ်ဒ။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကွာဒံ၊ နံမပ္ဆံ ကိုသောမနသဒ္ဒါနိယ မနော ပဝိစာရဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။

“ကွာမာနိ။ ။(ပ)။ ။ ဝိညူဟီတိ၊ ဝိညူဟိ”ရုဂ်ဒ။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဆန္နံ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ဓာတူနံ၊ နံဓာတ်ဂမ္ဘီင်။ (ဝါ) နံဓာတ် မွံမပ္ဆံကိုပထဝီသတ်မွးပဒတ် ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘီင်။ ဥပါဒါယ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ ဂဗ္ဘသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန်ဂ့ဂ်ံဂဝ်။ အဝက္ကန္တိ၊ ဝ်ပွမလွောဝ်စေ့ကွင် မက္ကိုဒ့် ပွဲဂဝ်ဂ့်မိရ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သြက္ကန္တိယာ၊ ဝ်ပွမလွောဝ်စေ့ကွင်ကိုဒ့်။ သတိ၊ နကြိဒ့်တ်နေဝ်။ နာမရူပံ၊ ဝ်နာမ်ရုပ်။ (ဝါ) ဝ်ကာမဝိပက်နာမက္ခန္ဓပန်ကို ကလာပ်ရုပ်ပိစန်မွး ကာယ, ဘာဝ, ဝတ္ထုဒသက။ ဟောတိ၊ ပုံ။ နာမရူပပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွးနာမ်ရုပ်။ သဠာယတနံ၊ ဝ်အာယတနတြဲပြကာ။ (ဝါ) ဝ်အဇ္ဈတ္တိကာယတနတြဲ မပ္ဆံကိုစက္ခု။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သဠာယတနပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွးအာယတနတြဲ။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ်မွး အဇ္ဈတ္တိကာယတနတြဲ မပ္ဆံကိုစက္ခု ဗာဟိရာယတနတြဲ မပ္ဆံကိုရူပါရီ။ ဖဿော၊ ဝ်ဖဿ။ (ဝါ) ဝ်ဖဿ မစိုန်သကိုကျော်ကာမဝိပက်စိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွးဖဿ။ ဝေဒနာ၊ ဝ်ဝေဒနာ။ (ဝါ) ဝ်ဝေဒနာ မစိုန်သကိုကျော်ကာမဝိပက်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ဝ်။ ဝေဒိယမာနဿ၊ ကုပ္ပဂိုလ်မတီကောတ်မာန်ဟောင်။ “ကွာဒံ၊ ဝ်တောဘူမက ခန္ဓမသုန်မဿ်ဘာဝ်နူတဏှာဝွံ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စမွးယွဉ်ရ။” ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပညပေမိ၊ ပုံ်ကိုတီရ။ (ဝါ) ပုံ်တွံတ်ညံင်ဂွံတီရ။ “အယံ၊ ဝ်တဏှာ မကောင်ကွိုဒ့်ပွဲဘဝက္ကာဝွံ။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ သမုဒယသစ္စ ဟိုတ်ဒဒိုက်မွးယွဉ်ရ။” ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပညပေမိ၊ ပုံ။ အယံ၊ ဝ်နိဗ္ဗာန်ဝွံ။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ နိရောဓသစ္စ အရာမပ္ဂိုတ်ကေ့ ဒုက္ခကိုတဏှာမွးယွဉ်ရ။ ။[နကိုဒုက္ခသဒ္ဒါတဏှာလေဝ် မ္ဒးဂိုင်ကောတ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ ဝ်မဂ္ဂင်ဒွံဘဲပြကာဝွံ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧုံမဒ့်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် အရာမပ္ဂိုတ်ကေ့ဒုက္ခကိုတဏှာ။ ပဋိပဒါ၊ မဂ္ဂသစ္စ မဒ့်ဒွေတ်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီ။ ဒုက္ခံ၊ ဧုံမ့ုံယွဉ်ဒုက္ခ။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စတုန်။ ကတမံ၊ ရော။ ဇာတိပိ၊ ဝ်ပွမကလိဂွံက္ကိုဒ့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓ ဗွဲကိုပ်ကွာကိုလေဝ်။ ဒုက္ခာ၊ ဒဒိုက်ရောင်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒိုက်ရောင်။ ဇရာပိ၊ ဝ်ခန္ဓပွမဗျူတြေံကိုလေဝ်။ ဒုက္ခာ၊ ရောင်။ မရဏမ်ပိ၊ ဝ်ခန္ဓလိုလာ် ပွမချိုတ်ကိုလေဝ်။ ဒုက္ခံ၊ ရောင်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿဥပါယာသာပိ၊ ဝ်ပွမဂွိုင်စံဝ်တူ, လရိုအ်ယာံ ကရဲကရောတ်, ပွမဒ့်ဒဒိုက်ကာယ, ပွမဒ့်ဒဒိုက်စိုတ်, ပွမဒ့်လွောင်လွေတ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်ဂမ္ဘီင်ကိုလေဝ်။ ဒုက္ခာ၊ ဂမ္ဘီင်ရောင်။ အပ္ပိယေဟိ၊ ကျော်ပူဂိုလ်, ကပေါတ်ဝတ္ထု ဇကုဟဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်ဆာန်ဂမ္ဘီင်။ သမ္မယောဂေါ၊ ဝ်ပွမ္ဒးပံဝ်ဖက်မွဲစွံကိုလေဝ်။ ဒုက္ခော၊ ရောင်။ ပိယေဟိ၊ ကျော်ပူဂိုလ်, ကပေါတ်ဝတ္ထုဇကု မဂပ်ဝ်

သျှိက်ဆာန်ဂမျိုင်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ငပ္ပမ္ဒးသဲခြောကိုလေဝ်။ ဒုက္ခော၊ ရောင်။ ယမ်မိ ယေနပိ ယြုနကိုတဏှာ မှုံပြိုက်မွဲကိုလေဝ်။ ကျွန်ဆံ ကျွန်ဆန္တော၊ အရာဝတ္ထုမကလိဂံ ဟံမာန်ဂ့် မိက်ဂံကလိဂံမွး။ န လဘတိ၊ ပုံဟံကလိဂံရ။ တမ်ဗိ၊ ငတဏှာ ပွမှုံပြိုက် အရာဝတ္ထုမ ကလိဂံဟံမာန်ဂ့်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) ငတဏှာ ဟိုတ်မှုံပြိုက် အရာဝတ္ထုမကလိဂံ ဟံမာန် ဂ့်ကိုလေဝ်။ ဒုက္ခံ၊ ရောင်။ ။[မွဲနယ်]။ ။ ကျွန်ဆံ၊ နိဝတ္ထု အရာမဂပ်ဝ်မှုံပြိုက်။ ယံ န လဘတိ၊ ယြုမွဲ ပုံဟံကလိဂံရ။ တမ်ဗိ၊ ငပ္ပမဟံကလိဂံ ဝတ္ထုအရာ မဂပ်ဝ်မှုံပြိုက်ဂ့် ကိုလေဝ်။ ဒုက္ခံ၊ ရောင်။ (မွဲနယ်) ယမ်ဗိစ္ဆံ၊ ယြုန်ပွမှုံပြိုက်မွဲ။ န လဘတိ၊ ပုံဟံကလိဂံ အတိုင်မှုံပြိုက်ရ။ တမ်ဗိ၊ ငပ္ပမှုံပြိုက် ကလိဂံဟံမာန်ကိုလေဝ်။ ဒုက္ခံ၊ ရောင်]။ ။ သံ ဝိတ္တေန၊ ဗွဲခမွောန်။ ပဥ္စ၊ ဧုံမန့်မသုန်အိုတ်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ငလောကီ ရုပ် နာမ်ခန္ဓ မန့်အာရီ ဥပါဒါန်ဂမျိုင်။ ဒုက္ခာ၊ ဂမျိုင်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နိဂကောံခရ် မပ္တံ ကိုဇာတိဝ်ဂံ။ ဒုက္ခံ၊ ဧုံမှုံယွဲဒုက္ခ။ အရိယသစ္စံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဧုံမှုံယွဲဒုက္ခသမုဒယ။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စ တုန်။ ကတမံ၊ ရော။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွးအဝိဇ္ဇာ။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံ ဂး မောဟပွမဟံတီ ပွဲမပ္တံသစ္စပန်။ သခိါရာ၊ ငသခိါရ မတွံဂး လောကီကုသိုလ် အကု သိုလ်စေတနာ စါစော့်ဒွိတ်ဂမျိုင်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ပုံက္ကျိုဒ့်အိုတ်ရ။ ။[စါစော့်ဒွိတ်ပြကာဂ့် ဟောင်ပုညာဘိသခိါရ, အပုညာဘိသခိါရ, အာနေဉ္ဇာဘိသခိါရကို၊ နမပ္တံကိုကာယသခိါရ ကို ပါတွံလဝ် တ္ဟာ်ဟ်ရ]။ ။ သခိါရပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး သခိါရ။ ဝိညာ ဏံ၊ ငဝိညာဏ် မတွံဂး လောကီဝိပက်စိုတ် ပိစော့်စါ။ သမ္ဘဝတိ၊ ပုံ။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဝိညာဏ်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး အဘိသခိါရဝိညာဏ် စါစော့် ဒွိတ် ကိုလောကီဝိပက်ဝိညာဏ် ပိစော့်စါ။ ။[စိုတ်မစိုန်သကိုကျော် လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံစေတနာ စါစော့်ဒွိတ်ဂ့် အဘိသခိါရဝိညာဏ်ကို, ကမ္မဝိညာဏ်ကို ကော် ခစရ]။ ။ နာမရူပံ၊ ငခရ်နာမ်, ခရ်ရုပ်, ခရ်နာမ်ရုပ်။ သမ္ဘဝတိ၊ ပုံ။ နာမရူပပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ခရ်နာမ်, ခရ်ရုပ်, ခရ်နာမ်ရုပ်။ သဠာယတနံ၊ ငသဠာယတန။ (ဝါ) ငမနာယတနမရနုက် ကိုတြဲ ကျော်အဇ္ဈတ္တိကာယတန တြဲပြကာ။ သမ္ဘဝတိ၊ ပုံ။ သဠာယတနပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး သဠာယတန။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး မနာယတန မရနုက်ကိုတြဲ, အဇ္ဈတ္တိကာယတနတြဲ, ဗာဟိရာယတနတြဲ။ ဖဿော၊ ငဖဿ မစိုန်သကိုကျော်လောကီ ဝိပက်စိုတ်ပိစော့်စါ။ သမ္ဘဝတိ၊ ပုံ။ ။[ဖဿဂ့် နမပ္တံ စက္ခုသမ္ဖဿ, သောတသမ္ဖဿ ပါတွံလဝ်တ္ဟာ်ဟ်ရ]။ ။ တဏှာပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူ ဟိုတ် မတွံဂး တဏှာ။ ဥပါဒါနံ၊ ငဥပါဒါန် မတွံဂး တဏှာဒိဋ္ဌိ မလေပ်စော်လာံတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်။ သမ္ဘဝတိ၊ ပုံ။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဥပါဒါန်။ ဘဝေါ၊ ငကမ္မဘဝ, ဥပပတ္တိဘဝ။ သမ္ဘဝတိ၊ ပုံ။ ။[လောကီကုသိုလ်, အကုသိုလ်စေတနာ

ဓါစော်ဒွိတ်–ဂ့် ဗွဲမုချ ကမ္မဘဝမွးယ့ုရ။ မပ်ဲကိုအဘိဇ္ဈာ မစိုန်သကိုကော်ံစေတနာဂ့် ဟိုတ်မဒ့်အာစယဂါမီစိ ဗွဲပြြယာဲ ကမ္မဘဝမွးယ့ုရ။ လောကီဝိပက်စိုတ်, စေတသိက်, ကမ္မဇရုပ်ဂ့် ဥပပတ္တိဘဝမွးယ့ုရ]။ ။ ဘဝပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွးကမ္မဘဝ။ ဇာတိ၊ ဝ်ပွမက္ကိုဒ့် ဘဝတ်ဲ။ (ဝါ) ဝ်ပွမတန်ပဒ်ိသန်ဓ်။ သမ္ဘဝတိ၊ ပ်ံ့။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမက္ကိုဒ့်ဘဝတ်ဲ။ ဇရာမရဏံ၊ ဝ်ပွမဗျူ, ပွမချိုတ်ကို။ သောကယာသာ၊ ဝ်ပွ မစံဝ်တူဂမ်ိုင်။ သမ္ဘဝန်ဓ်၊ ပ်ံ့ကိုဒ့်အိုတ်ရ။ စ္ဆဝံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မ့ုံမပ်ဲကို အဝိဇ္ဇာဝွံဟောင်။ ကောဝလဿ၊ ဧ့ုံမဒ့်အလုံအိုသီ။ (ဝါ) ဧ့ုံမဒ့်သက်က် ဟွံဖက်ကို ကုသိုလ်။ (ဝါ) ဧ့ုံမဒ့်သက်က် ဟွံဖက်ကိုသတ်, လမျိုး။ စ္ဆတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗွဝ်ဒဒိုက်ဝဉ်ဝွံ။ သမုဒယော၊ ဝ်ပွမက္ကိုဒ့်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။[ဂိုဉ်ကေတ်ပွံက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝိဘင်အဋ္ဌကထာ သုတ္တန္တဘာဇနီယတဲ့ ကိုလဝ်အရထရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နှ်တဏှာဝွံ။ (ဝါ) နှ်တဏှာ မဒ့်ဟိုတ်မပ်ဲကို ဥပါဒါန် မဂပ်ဝ်သွးက္ခုဉ်တဲ့ဝွံ။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဧ့ုံမ့ုံယ့ုဒုက္ခသမုဒယ။ အရိယသစ္စံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ်ံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဧ့ုံမ့ုံယ့ုဒုက္ခနိရောဓ။ အရိယသစ္စံ၊ တုန်။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ အဝိဇ္ဇာယတု စ္ဆဝ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဝိဇ္ဇာဟောင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ ဟိုတ်ပွမလိုလာ် ဗွဲမသက္ကုသွေဟ်, ပွမပ္ဂိုတ် ဗွဲမသက္ကုသွေဟ်။ ။[ဝိရာဂ= ပွမလိုလာ်] (ဝါ) ဟိုတ်ဟွံထွေန်စပ် ကိုဓရ်သခီရဂမ်ိုင် ဟိုတ်ပွမပ္ဂိုတ် ဗွဲမသက္ကုသွေဟ် နကိုအရ ဟတ္တာမဂ်။ ။[ဝိရာဂ= ဟိုတ်ဟွံထွေန်စပ်]။ ။ သခီရနိရောဓော၊ ဝ်ပွသခီရမပ္ဂိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ သခီရနိရောဓာ၊ ဟိုတ်ပွသခီရ မပ္ဂိုတ်စိ။ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝ်ပွဝိညာဏ် မပ္ဂိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ဝိညာဏနိရောဓာ၊ ဟိုတ်ပွဝိညာဏ်မပ္ဂိုတ်။ နာမရူပနိရောဓော၊ ဝ်ပွနာမ် ရုပ် မပ္ဂိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ နာမရူပနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ သဠာယတနနိရောဓော၊ ဝ်ပွသဠာယတန မပ္ဂိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ သဠာယတနနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ဖဿနိရောဓော၊ ဝ်ပွဖဿမပ္ဂိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။(ပ)။ ။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ တဏှာနိရောဓော၊ ဝ်ပွတဏှာ မပ္ဂိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဝ်ပွဥပါဒါန် မပ္ဂိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘဝနိရောဓော၊ ဝ်ပွဘဝမပ္ဂိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဝ်ပွဇာတိ မပ္ဂိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ဇာတိနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ဇရာမရဏံ၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ နိရုဇ္ဈန်ဓ်၊ ပ်ံ့ပ္ဂိုတ်အိုတ်ရ။ စ္ဆဝံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမပ်ဲကိုအဝိဇ္ဇာ မပ္ဂိုတ်ဝွံ။ ။(ပ)။ နိရောဓော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နှ်ပွဂကော်ံခရ်ဝဉ် မ့ုံမပ်ဲကိုအဝိဇ္ဇာ မပ္ဂိုတ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်နိဗ္ဗာန် မဒ့်အရာ မပ္ဂိုတ်ကေံ့ အဝိဇ္ဇာဝွံ။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဧ့ုံ။ ။(ပ)။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧ့ုံမဒ့်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် အရာမပ္ဂိုတ်ကေံ့ ဒဒိုက်ကိုတဏှာ။ ပဋိပဒါ၊ ဧ့ုံမဒ့်ဒွေတ်။ အရိယသစ္စံ၊ တုန်။ အရိယော၊ ဧ့ုံမသော်ဲ အာနူကိလေသ။ (ဝါ) ဧ့ုံမစော်စူးအာနူဒုဟ် မသ္ဘးဇုး ဗုသ္ဘး။ အဋ္ဌင်ကော၊ ဧ့ုံမ့ုံကိုအဝဲ

ဒွဲဝံပြကာ။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ဝွံဟောင်ရောင်။ သေယျထိဒံ၊ ငအင်္ဂဂိကမဂ်ဝွံ ညးခေံဂ့်ရော။ ။[မွဲနယ် – ကွာဒံ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ငအင်္ဂဂိကမဂ်ဝွံ။ သေယျထာ၊ ညးခေံဂ့်ရော]။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ပညာ မလေပ်တီကေတ် ဗွဲမဒျံစွတ်ကီ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သဘ်ဓရ် မလေပ်ချပ် ဗွဲမဒျံစွတ်ကီ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသမာဓိ၊ သဘ်ဓရ် မလေပ်တန်ကြန် ဗွဲမဒျံစွတ်ကီရောင်။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၄၁၉)တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာဒံ၊ နမဂ္ဂင်ဒွဲံပြကာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ "ကွာမာနိ စတ္တာရိ။ ။(ပ)။ ။ ဝိညျူဟီတိ၊ ဝိညျူဟိရျဂ့်ဒ။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကွာဒံ၊ နမပ်ံကိုဒုက္ခသစ္စဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ သွဟိုတ်တဲု။ ဝုတ်ံ၊ စိုန်။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

၂–ဘယသုတ်

၆၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာမာနိ တီဏိ၊ နံပိပြကာဂမ်ိုင်ဝွံ။ အမာတာပုတ်တိကာနိ၊ ခေံမဒ့်အရာ ဟွံမွဲတ်ကိုမိကျောံကောန် ရီဗင်မင်မွဲကျောံရေင်သ္ကံအိုတ်။ (ဝါ) ခေံမပရေံလောန် စိုကိုမိကျောံကောန် ရီဗင်ညးသ္ကံ ဟွံမာန်အိုတ်။ ဘယာနီတိ၊ ဘဲဂမ်ိုင်ရျဂ့်ဒ။ အသုတ ဝါ၊ ခေံဟွံမွဲကိုသုတ လမိင်လညာတ်အိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၁)တေံညိ]။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ငပူဂိုလ်ပုထုဇန်။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံသွးရ။ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ်ိုင်မွးဂ့်။ ကတမာနိ၊ ညးခေံအိုတ်ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြပ်ဲကာလမွဲ။ မဟာအဂ္ဂိဒ္ဓာဟော၊ ငပွတူပွတ်မဇ္ဈော်။ ဝုဒ္ဓာတိ၊ ပ္ဒံက္ခ်ိန့်ကျင်ရ။ သော သမယော၊ ငကာလဂ့်။ (ဝါ) ငကာလ မန့်အရာပွတူပွတ်မဇ္ဈော် က္ခ်ိန့်ကျင်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံလေပ်ဒ့်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဟာအဂ္ဂိဒ္ဓာဟော၊ ငံ။ ဝုဒ္ဓာတော၊ နကြိ။ တေန၊ မိန်ပွတ် မဇ္ဈော်ဂ့်။ ဂါမာပိ၊ နံကွာနံဂမ်ိုင်ကီလေဝ်။ ဒျယ္ဟန္တိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်တူအိုတ်ရ။ နိဂမာပိ၊ နံနိဂိုဂမ်ိုင်ကီလေဝ်။ ဒျယ္ဟန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ နဂရာပိ၊ နံချုင်ဂမ်ိုင်ကီလေဝ်။ ဒျယ္ဟန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဂါမေသုပိ၊ နံကွာနံဂမ်ိုင်ကီလေဝ်။ ဒျယ္ဟမာနေ၊ နကြိဂပ်ဝ်တူအိုတ်နေဝ်။ နိဂမေသုပိ၊ နံနိဂိုဂမ်ိုင်ကီလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲကွာနံနိဂိုချုင်အရာမတူပွတ်ဂ့်။ (ဝါ) ဟိုတ် ဘဲပွတ် မက္ခ်ိန့်ကျင်ဂ့်။ မာတာပိ၊ ငမိကီလေဝ်။ ပုတ်ံ၊ နံကောန်။ ပသိတုံ၊ တူဟ်နပွမ ဆိုံ။ (ဝါ) နံအခေါင်ပွမဆိုံ။ နပွဋိလဘတိ၊ ပ္ဒံဟွံကလိဝွံရ။ ပုတ္တောပိ၊ ငကောန်ကီလေဝ်။ မာတရံ၊ နံမိ။ ပသိတုံ၊ တူဟ်။ နပွဋိလဘတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဌမံ၊ ခေံမဒ့်ကိုပ် ကွာ။ ကွာဒံ၊ နံဘဲပွတ်မဇ္ဈော်ဝွံ။ အမာတာပုတ်တိကံ၊ ခေံမဒ့်အရာ ဟွံမွဲတ်မိကိုကောန် ရီဗင်မင်မွဲကျောံရေင်သ္ကံ။ (ဝါ) ခေံမပရေံလောန် စိုကိုမိကျောံကောန် ရီဗင်ညးသ္ကအ်ဟွံ မာန်။ ဘယန္တိ၊ ဘဲရျဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ခေံမဒ့်ဘဲတူဟ် မွဲသ္ဆာင်တုန်။ ယံ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြပ်ဲ။ မဟာမေယော၊ ငဗြမဇ္ဈော်။ ဝုဒ္ဓာတိ၊ ပ္ဒံက္ခ်ိန့်ကျင်ရ။ သော သမယော၊ ငကာ

လဂ်။ (ဝါ) ငကာလ မဒှ်အရာပြုဖွော် ကွဲဒှ်ကျင်ဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဟာ မေယေ၊ ငိ။ ဝုဋ္ဌာတေ၊ နကြိ။ တေန၊ မိန်ပြုဖွော်ဂ်။ မဟာဥဒကဝါဟကော၊ ငဖွောဝ် ချာ်ဖွော်လောန်ပေင်တ်သြင်။ သဒ္ဓါယတိ၊ ပုံကွဲဒှ်ကျင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဟာဥဒက ဝါဟကေ၊ ငိ။ သဒ္ဓါယန္တေ၊ နကြိ။ တေန၊ မိန်ဖွောဝ်ချာ်ဖွော်ဂ်။ ဂါမာပိ၊ နဲ်ကွာန်ဂမ့ဲငိ် ကိုလေဝ်။ ဝုယ္ဘန္တိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ဟီအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂျင်တက်ဏာအိုတ်ရ။ ။(ပ) ဝုယ္ဘမာနေသု၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပဲဋ္ဌာန်ချာ်မဟီဂ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဘဲချာ်ဖွော်ဂ်။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုတိယံ၊ ဧံ့။ ကဲ့ဒံ၊ နဲ်ဘဲဖွော်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ယံ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြဲပွဲ။ အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါ၊ ဧံ့မကွဲဒှ် ဟိုတ်ကမ္မတ်ဒမ္မကလိုက်ကမ့ဲ။ ဘယံ၊ ငပွမဖေက်ဉံက်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ စက္ကသမာရုဠ္ဟ ၁၊ သိမဍ္ဍိက်တ စက်ကွရိယာပိုတ်, စက် ယာန်ကွီအိုတ်။ ဇာနပဒါ၊ ငမ့ဲဟ် မပဒတ် ပွဲဇူးပိုဒ်ဂမ့ဲငိ်။ ပရိယာယန္တိ၊ ပုံဒးကြိပ်ဂေတ် အာကျင် ဒ္ဒဲတေံဒ္ဒဲဝွံအိုတ်ရ။ သော သမယော၊ ငကာလ ဟိုတ်ကမ္မတ်ဒမ္မကွဲဖေက် ဉံက် မ္ဒးကြိပ်ဂေတ်အာကျင်ဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ္ဒ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေ၊ ဧံ့။ ဘယေ၊ ငိ။ သတိ၊ နကြိ။ စက္ကသမာရုဠ္ဟေ သု၊ သီ။ ဇနပဒေသု၊ ငိ–ဂမ့ဲငိ်။ ပရိယာ ယန္တေသု၊ နကြိ–အိုတ်နေဝ်။ တတ္ထ၊ ပဲဋ္ဌာန် အရာမကြိပ်ဂေတ်အာကျင်ဂ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဘဲ ကမ္မတ်ဒမ္မဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတိယံ၊ ဧံ့။ ကဲ့ဒံ၊ နဲ်ဘဲ ကမ္မတ်ဒမ္မဝွံ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဲ့မာနိ တီဏိ၊ နဲ်ဘဲ ပိပြကာဂမ့ဲငိ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဏိ၊ ဧံ့။ သမာတာပုတ္တိကာနိယေဝ၊ ဧံ့မဒှ်အရာ မ့ုံတ်မိကျောံ ကောန် မရီဗင် မင်မွဲကျောံရေင်သွံအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မ့ုံတ်ကိုမိ ကျောံကောန် မရီဗင် ညး သွံမာန်ဏီအိုတ်။ တာနိ ကဲ့မာနိ ဘယာနိ၊ နဲ်ဘဲဂမ့ဲငိ်ဂ်။ အမာတာပုတ္တိကာနိ၊ ဧံ့– အိုတ်။ ဘယာနီတိ၊ ဘဲဂမ့ဲငိ်ရုဂ်ဒ။ ။(ပ)။ ။ နဂရေသုပိ၊ နဲ်–ကိုလေဝ်။ ချယ့ာမာနေ သု၊ နကြိ။ ယံ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြဲပွဲ။ ကဒါစိ၊ ပွဲကာလလဆောဝ်။ မာတာပိ၊ ငိ။ ပုတ္တံ၊ နဲ်။ ပသိတုံ၊ တ္ဒဟ်။ ပဋိလဘတိ၊ ပုံကလိဂွံမာန်ဏီရ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိလဘ တိ၊ ပုံ။ သော သမယော၊ ငကာလ ကောန်ကိုမိဓါ အခေါင်ဂွံဆိုတ်မာန်ဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံနွံတ်ဏီရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဌမံ၊ ဧံ့။ သမာတာပုတ္တိကံယေဝ၊ ဧံ့–ဟောင်။ ကဲ့ဒံ ဘယံ၊ နဲ်ဘဲဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဏိ၊ ဧံ့။ သမာတာပုတ္တိကာနိ ယေဝ၊ ဧံ့။ ကဲ့မာနိ ဘယာနိ၊ နဲ်ဘဲဂမ့ဲငိ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘာသတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ကဲ့မာနိ တီဏိ၊ ငပိပြကာဂမ့ဲငိ်ဝွံတုန်။ အမာတာပုတ္တိကာနိ၊ ဧံ့။ ဘယာနိ၊ ဘဲဂမ့ဲငိ် ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဇရာဘယံ၊ ဘဲဇရာကိုဲ။ (ဝါ) သွဟိုတ်ကိုဲဗျုတဲ့ ပွမဖေက်ဉံက် ကွဲဒှ်ကိုဲ။ ဗျာဓိဘယံ၊ ဘဲဗျာဓိကိုဲ။ (ဝါ) သွဟိုတ်ကိုဲယဲတဲ့ ပွမဖေက်ဉံက် မကွဲဒှ်ကိုဲ။ မရဏဘယံ၊ ဘဲမရဏကိုဲ။ (ဝါ)။ သွဟိုတ်ကိုဲချိုတ်တဲ့ ပွမဖေက်ဉံက် မကွဲဒှ်ကိုဲ။ ကျတိ၊ ကျဝွံဂမ့ဲငိ်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မာတာ၊ ငံ။ ဇီရမာနံ၊ ဧံမဗျုအိုဟ်တြေံတ်။ ပုတ္တံ၊ နံကောန်။ အဟံ၊ ငံအဲ။ ဇီရာမိ၊ ပွံမိက်ဂွံဗျု စူးကောန်ရ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ပုတ္တော၊ ငံကောန်။ မာ ဇီရီတိ၊ သြဝ်...လွကိုဗျုညိရုဂ့်ဒ။ ဓွဝံ၊ ရာဒနာသာ်ဂွံတုံ။ ပရိတ္တာတုံ၊ တ္ဟာ်နရီဗင် မင်မွဲန္ဒူဘဲဗျု။ နံ လဘတိ၊ ပွံဟွံကလိဂွံရ။ ဝါ ပန၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်။ ပုတ္တော၊ ငံကောန်။ ဇီရမာနံ၊ ဧံ။ မာတရံ၊ နံမိ။ အဟံ၊ ငံအဲ။ ဇီရာမိ၊ ပွံမိက်ဂွံဗျုစူးမိရ။ မေ၊ ဒဒက်တ်။ မာတာ၊ ငံမိ။ မာ ဇီရီတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဓွဝံ၊ ရသာ်ဂွံ။ ပရိတ္တာတုံ၊ တ္ဟာ်။ နံ လဘတိ၊ ပွံ။ ။ (ပ)။ ။ ဗျာမိယမာနံ၊ ဧံမဂိယဲဒ့ငံ။ ပုတ္တံ၊ နံ။ အဟံ၊ ငံ။ ဗျာမိယာမိ၊ ပွံမိက်ဂွံယဲရ။ (ပ)။ ။ မာ ဗျာမိယီတိ၊ သြဝ်...လွကိုယဲညိရုဂ့်ဒ။ ဓွဝံ၊ ရသာ်ဂွံ။ ပရိတ္တာတုံ၊ တ္ဟာ်။ နံ လဘတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ မိယမာနံ၊ ဧံမချိုတ်ဒ့ငံ။ ။(ပ)။ ။ မိယာမိ၊ ပွံမိက် ဂွံချိုတ်ရ။ မာ မာယီတိ၊ သြဝ်...လွကိုချိုတ်ညိရုဂ့်ဒ။ ဓွဝံ၊ ရသာ်ဂွံ။ ပရိတ္တာတုံ၊ တ္ဟာ်။ နံ လဘတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမာနိ ဏီဏီ၊ ငံပိပြကာဂမ္ဂိုင်ဂွံ။ ။ (ပ)။ ။ ဘယာနိ၊ ဘဲဂမ္ဂိုင်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယော မဂ္ဂေါ၊ ယြုင်ဂံင်တရ်မွဲ။ ယာ ပဋိပဒါ၊ ယြုင်ဒ္ဂေတ်မွဲ။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံမဒ့ပိအိုတ်။ သမာတာပုတ္တိကာနံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကျမေသံ စ ဘယာနံ၊ နံဘဲဂမ္ဂိုင် ဂွံကိုံ။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံ။ အမာတာပုတ္တိကာနံ၊ ဧံ။ ကျမေသံ စ ဘယာနံ၊ နံ–ကိုံ။ ပဟာနာ ယ၊ တ္ဟာ်နပွမပါကေံ့။ သမတိက္ကမာယ၊ တ္ဟာ်နပွမကလိလောန်။ သံဝတ္တတိ၊ ပွံက္ခိုဒ့ရ။ သော မဂ္ဂေါ၊ ငံဂံင်တရ မဒ့ဟိုတ်ကလိလောန်ပါကေံ့ဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ သာ ပဋိပဒါ၊ ငံ ဒ္ဂေတ် မဒ့ဟိုတ်ကလိလောန်ပါကေံ့ဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယော မဂ္ဂေါ၊ ယြုင်။ ယာ ပဋိပဒါ၊ ယြုင်။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံ။ သမာတာပုတ္တိကာနံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ တိက္ကမာယ၊ တ္ဟာ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပွံ။ သော မဂ္ဂေါ၊ ငံမဂ်ဂ့်တုန်။ ကတမော စ၊ ရော။ သာ ပဋိပဒါ၊ ငံဒ္ဂေတ်ဂ့်တုန်။ ကတမာ စ၊ ရော။ အရိယော၊ ဧံ။ အဋ္ဌင်ကော၊ ဧံ။ အယံမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် သုတ်ကာတေံညိ]။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ။[ယော မဂ္ဂေါ၊ ယာ ပဋိပဒါ]။ ။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံ။ သမာတာပုတ္တိကာနံ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပွံ။ သော မဂ္ဂေါ၊ ငံ။ အယံ ခေါ၊ မဂ္ဂင် ဒ္ဘံပြကာဂွံရောင်။ သာ ပဋိပဒါ၊ ငံ။ အယံ၊ မဂ္ဂင်ဒ္ဘံဂွံရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစါရောင်။ ။

၃–ဝေနာဂပုရသုတ်

၆၄။ ။ ဓွကံ၊ ဧံ။ သမယံ၊ ပွဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ငံ။ မဟတာ၊ ဧံမဂ္ဂိုင်တ ဗွဲမ ရိုဟ်လွိဟ်။ (ဝါ) ။ ဧံမပြြတ်ဗွဲဂုဏ် မပ္ဆံအပ္ပိစ္ဆတာ။ ဘိက္ခုသံယေန၊ ကျော်ဂကောံ ခမီ။ သဒ္ဒိံ၊ မွဲဟာန်။ ကောသလေသု၊ ပွဲဇူးပိုဒ်မှုံယ့ုကောသလ။ (ဝါ) ပွဲတွိုရး မှုံယ့ု

ကောသလ။ စာရိကံ၊ နိပ္ပမပြောပ်အာ တရ်မသေ့ဂဲ။ (ဝါ) နပ္ပမပြောပ်အာ တရ်မသေ့ဂဲ။ စရမာနော၊ နကြိုပြောပ်အာနေဝ်။ ။[အတိုင်အဋ္ဌကထာဠီကာတံ“နကြိုပြောပ်အာဇူတ် မွဲတဲ့ မွဲယောဇနာ, ကဝက်ယောဇနာနေဝ်” သာ်ဝွံ ကိုံအရထမာန်ရ]။ ။ ယေန ပဒေသေန၊ ပြော်ပွဲဋ္ဌာန်မွဲ။ ဝေနာဂပုရံ နာမ၊ ဧံမှုံပျဲဝေနာဂပုရ။ ကောသလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန် သွိုင်ကောသလဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုတွိုရးကောသလ။ ပြောဟ္မဏဂါမော၊ ဝ်ကွာန် ဗမှး။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ ပဒေသံ၊ နိဋ္ဌာန်ဂ့်၊ (ဝါ) နိဋ္ဌာန်မှုံကိုကွာန်ဗမှး မှုံပျဲဝေနာဂပုရဂ့်။ အဝသရိ၊ စိုန်အာစိုပ်ရ။ ။[မွဲနယ်– ယေန ဒိသာဘာဂေန၊ ပြောနကိုမုက် အရောပ်ဝုတ် ဒိုဟ်မွဲ။ ဝေနာဂပုရံ နာမ၊ ဧံ။ ကောသလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပြောဟ္မဏဂါမော၊ နိ။ အဝသရိတဗ္ဗော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်အာစိုပ်မာန်ရ။ တံ တေန ဒိသာဘာဂေန၊ နကိုသွက် မုက် အရောပ်ဝုတ်ဒိုဟ်ဂ့်။ ဝေနာဂပုရံ နာမ၊ ဧံ။ ကောသလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပြောဟ္မဏဂါမံ၊ နိ။ အဝသရိ၊ စိုန်အာစိုပ်ရ။ ။

ဝေနာဂပုရိကာ၊ ဧံမဒ့်ကောန်ကွာန် ဝေနာဂပုရအိုတ်။ ပြောဟ္မဏ ဂဟပတိကာ၊ ဝ် ဗမှးသမေ့ဟ်ဂမ္ဘိုင်။ အသေ်ာသုံ ခေါ၊ စိုန်ဂံ့မိုင်ကေတ်အိုတ်ဟောင်ရ။ ။[ခေါသဒ္ဒါ တွံ အရထအဝဓာရဏာရောင်။ (မွဲနယ်) အသေ်ာသုံ၊ စိုန်ဂံ့မိုင်ကေတ်အိုတ်ရ။ ခေါ သဒ္ဒါ အရထဟ္တံမွဲ]။ ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အသေ်ာသုံ၊ တုန်။ ဘော၊ ယွံအမာ်တံ။ သက္ကပုတ္တော၊ ဧံမဒ့်ကောန်သက္ကဝ်။ သက္ကကုလာ၊ နူဂကူသွိုင်သာကျဝ်။ နိက္ခမိတွာ၊ တဲ့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဧံမအာစိုပ်ဒဒ့်ခမီ။ ဂေါတမော၊ ဧံမဒ့်တ္ဝောဝ်ဒတောဝ်ဂေါတမ။ သမဏော၊ ဝ်ခမီ။ ဝေနာဂပုရံ၊ နိကွာန်ဝေနာဂပုရ။ အနုပုတ္တော ခလု၊ စံက်ဂး စိုပ်ကျုင်ကွံရောင်ယး။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂေါတမဂ့်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မဟိုထွးလွုဟ်ဝွံ။ ကလျာဏော၊ ဧံမဆဲ။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ဝ်ပရိုင်ဂုဏ် မဂပ်ဝ် ဟိုထိုင်သး။ (ဝါ) ဝ်ရမျာင်ဒယ်တ့် မက္ကိုဒ့်ဗွဲအစောံ ပွမထိုင်သး။ ။[ကိတ္တိယတေ အဘိတ္ထဝီယတေတိ ကိတ္တိ= ဂုဏ်မဂပ်ဝ်ထိုင်သး၊ သဒ္ဒိယတေ ဥစ္စာရီယတေတိ သဒ္ဒေါ= ဂုဏ်မဂပ်ဝ်ဟို။ ကိတ္တိ ဓုဝ သဒ္ဒေါ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ။ မွဲနယ်– ကိတ္တနံ အဘိတ္ထပနံ ကိတ္တိ၊ ကိတ္တိဝသေန ထုတိဝသေန ပဝတ္တော သဒ္ဒေါ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ]။ ။ အဘ္ဘာဂတော၊ စိုန် ဗျာပ်တြားတိုန်အာ အလုံလောကမွဲရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဘ္ဘာဂတော၊ တုန်)

သော ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲဂ့်။ ကွတိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဒဒ့်မသေ့ဂဲခြာနူကိလေသသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ အရဟံ၊ အရဟာမွးယွုရ။ ။[ကြဲနူဂ့် ဂုဏ် “ကွတိပိ သော ဘဂဝါ”ဂ့် ဇာပ်ပ်ပိုဒ် ဒေ့တ်ဗက်တဲ့ မွးကိုအရထရ။ ပွဲဋီကာတုန် ထပ်စုတ်အနိယမဝါကျတွိမဂ္ဂိုင် မဒ့်နိယမမွး“သော ဘဂဝါ” တဲ့ ပံက်လဝ်ဏီရ]။ ။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကွတိ ပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး မကြိုတိကေတ် ဓရ်အလုံအိုသို အလိုလိုဇကု ဗွဲမွးရေးသာ်ဝွံကို လေဝ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမွးယွုရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကွတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်

မတွံဂး မဍိုက်ပေင်ကျော် ဝိဇ္ဇာပိ ဝိဇ္ဇာဒ္ဓဲ, စရဏစ့်သုန် သင်္ဂဝ်ကိုလေဝ်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နမ္ဂးယ္ဂုရု။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမပြာပ်အာ နိဗ္ဗာန်မဆဲစိ။ သုဂတော၊ သုဂတမ္ဂးယ္ဂုရု။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမတီကေတ်လောက ပိပြကာ မတွံဂး သတ္တလောက, သခီါရလောက, ဩကာသလောက သင်္ဂဝ်ကိုလေဝ်။ လောကဝိဒူ၊ လောကဝိဒူမ္ဂးယ္ဂုရု။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမပြဲလောန် လ္ဘူနူမ့ိဟ်ဒေဝတ်ဗြို့ နကိုဂုဏ် မပ္ဍံကိုသီလ, သမာဓိ, ပညာ သင်္ဂဝ်ကိုလေဝ်။ အနုတ္တရော၊ အနုတ္တရမ္ဂးယ္ဂုရု။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဒ္ဒေဝ်ဗ္ဘောန် ပူဂိုလ် မထေက်ကိုဒ္ဒေဝ်ဗ္ဘောန် ညံဝ်ဂွံယေန်သွာင်သင်္ဂဝ်ကိုလေဝ်။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ပုရိသဒမ္မသာရထိမ္ဂးယ္ဂုရု။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဒ့ဵတ အ္စာဒေဝတ်မ့ိဟ်ဂမ့ိုင် သင်္ဂဝ်ကိုလေဝ်။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံမ္ဂးယ္ဂုရု။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး အလိုဇကုတီတ ဓရ်သစ္စပန်တဲ့ သတ်ဝေနေယျတံလေဝ် ပွမတွံတ ညံဝ်ဂွံတီကေတ် သင်္ဂဝ်ကိုလေဝ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမ္ဂးယ္ဂုရု။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဍိုက်ပေင်တ်ကျော်ပိုန် တြဲပြကာ မတွံဂး ကျသရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သီရီ, ကာမ, ပယတ္တ သင်္ဂဝ်ကိုလေဝ်။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝန္တမ္ဂးယ္ဂုရု။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ သဒေဝကံ၊ ဧ့ဵမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် ကာမာဝစရသွဝ် မသုန်ဘုံ။ သမာရကံ၊ ဧ့ဵမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် သွဝ်ဝသဝတ္တိ။ သဗြဟ္မကံ၊ ဧ့ဵမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် ဗြိုဓါစ့ော်ဘုံ။ ကျွမံ လောကံ၊ နဲသြကာသလောကဝွံကို။ ။[နကိုဒေဝ, မာရ, ဗြဟ္မဂမ့ိုင် မပါပွဲမပ္ဍံကို သဒေဝကံ ပိပိုဒ်ဂ့် ဂိုင်ကေတ် သတ္တလောကတဲ့ဂ့်ရ။ ကျွမံ လောကံ၊ နဲသြကာသလောကမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် သတ္တလောက မတွံဂး ဒေဝ, မာရ, ဗြဟ္မဂ့် သင်္ဂဝ် အရထ အဓိပ္ပါယ်ဍိုက်ပေင်တ်ရ။ ဟိုတ်ဂ့်ရ–ကျွမံ လောကံ၊ နဲသြကာသလောက, သတ္တလောကကိုသင်္ဂဝ်သြကာသလောကဂ့် ထပ်တဲ့ ဟွံဒးကိုအရထရ]။ ။ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ၊ ဧ့ဵမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် သမဏ, ဗြာဟ္မဏ။ (ဝါ) ဧ့ဵမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် ခမီ, ဗဗူး မစ့ော်စးကိုသာသနာ တ့အရ္ဂန် မကိုလလံကေ့ ပွသရံပါပ် ညးသပ္ပုရိဟ် မဖီပါကေ့ ပွသရံပါပ်။ သဒေဝမနုဿာနံ၊ ဧ့ဵမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် မ့ိဟ်မသွေဟ် သွိင် မတွံဂး သမ္မုတိ ဒေဝတ်။ ပဇံ၊ နဂကောံသတ်ကို။ သယံ၊ အလိုလိုဇကု။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ တီကေတ် နကိုသဗ္ဗညုတဉာဏ် မပြဲလောန် ဗွဲတွေ့ဝ်တဲ့။ သစ္ဆိကတွာ၊ သွဇ္ဈောဝ်မတ်တဲ့။ ပဝေဒေတိ၊ ပ္ဒံကိုတီ ဗွဲတွေ့ဝ်ပကာရရ။ ။

သော ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ဓမ္မံ၊ နဲဓရ်ပရိယတ်။ အာဒိကလ္လာဏံ၊ ညံဝ်ဂွံဆာဲတ်ပ္ဒဲတမ်ကို။ [ကလေဝ်ရံဝ် ပိဒ်လိက်(၃၀)၊ အဝကုဇ္ဇသုတ်တေံညှိ]။ ။(ပ)။ ။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ကို။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ညံဝ်ဂွံသ္အးဇုးနူပ်ိပ္ဂူကို။ (ဝါ) သိုဟ္ဂံစ်တ ဂကူလာဘ်လာဘ နွံပ်ိက်

ကိုဖို့ စိုန်သကိုကိုမေတ္တာတဲ့ ညဉ်ဂံသွားဇုး နူပိပ္ပူကို။ ။[ပဲ့အဝကုဇ္ဇသုတ်တုန် အတိုင်ပံက်သုတ်ဂ့် "ပရိသုဒ္ဓံ၊ ညဉ်ဂံကွားဖျး စ္ဆုးနူထုဲန့တီတ ဟံဝါတ်ကို သာ်ဝံက်ိုလဝ်အရထရ"]။ ဒေသေတိ၊ ပုံတွံရ။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝံ။ ဒေသေန္တော စ၊ သိုမတွံတ်ကိုလေဝ်။ ပြဟ္မစရိယံ၊ နှ်သာသနာ မဒှ်ဒွေတ်မပြဲ မဂပ်ဝ်ရိုဟ်လွိဟ် နကိုသိက္ခာပိပြကာ။ (ဝါ) နှ်သာသနာ မဒှ်ဒွေတ်မပြဲ မဂပ်ဝ်ရိုဟ်လွိဟ် နကိုသိက္ခာပိပြကာ မိန်ညးသပ္ပါရိုဟ်မမြဲ မပ္ဍံကိုကျာ်။ ပကာသေတိ၊ ပုံသွပြာကတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝံ။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ဝ်။ အဇ္ဈာဂ္ဂတော၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝံ။ အသောသုံ ခေါ၊ စိုန်ဂံမိင်ကေတ်တဲ့အိုတ်ဟောင်ရောင်။ တထာရူပါနံ၊ ဧံမှုံသဘ ညဉ်ရတ္ဒိပိုန်ဂေါတမဂ့်။ အရဟတံ၊ နှ်ပူဂိုလ်တ္ဒအရှန်ဂမ္ဒိုင်။ ဒဿနံ၊ ဝ်အယံမာတ် ပွမကလိဂံဗိုလ္ဝေါဝ်လေဝ်။ (ဝါ) အယံမာတ် ဂံဗိုလ္ဝေါဝ်တ်လေဝ်။ သာဓု ခေါ ပန၊ ဆဲပြတ်ဟောင်ရောင်။ (ဝါ) ပစ္စုပ္ပန်ပလိုက်, ပရမတ်, နိဗ္ဗာနဓာတ် ပိက္ခာတ်ဒ္ဓါဖို့ ရေင်တ္ဒုင်ကိုဖို့ ကိုတသိုက်မာန်စိ ဆဲပြတ်ဟောင်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝံ။ အဇ္ဈာသယံ၊ နှ်ပိုက်ဆန္ဒ။ ကတ္ထာ၊ သွတဲ့။ ။[အတိုင်အဌကထာ ဓါပိုဒ်ဂ့်စုတ်တဲ့ ကိုလဝ်အရထရ၊ ဓါပိုဒ်ဂ့် စပ်ပွဲဥပသက်မိသုညှ]။ ။[မွဲနယ်–ပြဟ္မစရိယံ၊ နှ်။ ပကာသေတိ၊ ပုံ။ တထာရူပါနံ၊ ဧံ။ အရဟတံ၊ နှ်။ ဒဿနံ၊ ကိုလေဝ်။ သာဓု ခေါ ပန၊ ဟောင်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝံ။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ဝ်။ အဇ္ဈာဂ္ဂတော၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝံ။ အသောသုံ ခေါ၊ စိုန်–ဟောင်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝံ။ သုတ္တာ၊ ဂံမိင်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ တထာရူပါနံ၊ ဧံ။ အရဟတံ၊ နှ်။ ဒဿနံ၊ ကိုလေဝ်။ သာဓု ခေါ ပန၊ ဟောင်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝံ။ အဇ္ဈာသယံ၊ နှ်။ ကတ္ထာ၊ သွတဲ့]။ ။

အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလ မဂံမိင်ကေတ်တဲ့ဂ့်။ ဝေနာဂပုရိကာ၊ ဧံမဒှ်ကောန်ကွာန်ဝေနာဂပုရအိုတ်။ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ ဝ်။ ယေန၊ ယြပ်ပဲ့ဌာန်မွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဝ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ [ကလေင်ရံင်ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၆)တေံညှ]။ ။(ပ)။ ။ ဥပသက်မိသု၊ စိုန် ပြာပ်ကျင်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်အာအိုတ်ရ။ ဥပသက်မိတ္ထာ၊ ပြာပ်ကျင်အိုတ်တဲ့။ (ဝါ) အာအိုတ်တဲ့။ အပ္ပေကစ္စေ၊ ဝ်ညးလ့ိုဂမ္ဒိုင်။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်။ အဘိဝါဒေတ္ထာ၊ လ့ောဝ် ဗွဲမရှေ့ သ့ေရဂ်တဲ့။ ဓုကမန္တံ၊ ပဲ့။ နိသိဒိ်သု၊ စိုန်ဂံ့အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မောဒိ်သု၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပေကစ္စေ၊ ဝ်။ ယေန၊ ယြပ်ပဲ့ဌာန်မွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဝ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပဲ့ဌာန်ကျာ်တြဲမှုံဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ အဇ္ဈလိ်၊ နှ်ပွမပင်ခံသွိပ်တဲ့။ ပဏာမေတ္ထာ၊ ပင်ယာလဝ်တဲ့။ နာမဂေါတ္တံ၊ နှ်ယ့ုတ္ထောဝ်ဒတောဝ်။ သာဝေတ္ထာ၊ လွိင်ကိုတီတဲ့။ (ဝါ) ဂရင်ပ္ဍိတဲ့။ ။(ပ) တုဏ္ဍီဘူတာ၊ သိုမဒှ်တ ဗွဲမသ့ိုတ်ဇြအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ နိသိန္နော၊ ဧံမဂံ့ဒံ့ဝ်တဲ့။ ဝေနာဂပုရိကော၊ ဧံမဒှ်ကောန်ကွာန် ဝေနာဂပုရ။ ဝစ္ဆဂေါတ္တော၊ ဧံမှုံယ့ုဝစ္ဆဂေါတ္တ။ ပြာဟ္မဏော၊ ဝ်ဗမှး။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဂ့်။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍိရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အစ္စရိယံ၊ သြ...ထေက်ကိုထိုင်သးကွေ့ရောင်သွံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဗ္ဘုတံ၊ သြ...ဟွံကောင်ဒ်ဂ့် ကောင်ဒ်ကွေ့ရောင်သွံ။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂေါတမ။ ကျန်ဒြိယာနိ၊ ငကျန်ဒြိတြ် မပွံကိုစက္ခုဂမ်ိုင်။ ယာဝဉ္စိဒံ၊ ဗွဲမလောန်ဟောင်။ ။[ပိုဒ်ဝွံ ပံက်လဝ် နိပါတသမုဒါယရောင်။ ပွဲခုကာ၊ ပိုဒ်လိက်(၄၈)တုန် ကျဒန်တိ နိပါတမတ္တံ သာ်ဝွံပံက်လဝ်ရ]။ ။ ဝိပွသန္နာနိ၊ စိုန်ဖြုင်ကေဝ် ဗွဲတွေင်အိုတ်ရ။ ဆဝိဝဏ္ဏော၊ ငစ္စာံသာ်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စိုန်သ္ဆးဇုး ဗွဲပွိပ္ပူရ။ ပရိယောဒါတော၊ စိုန်ဗုသ္ဆး ဗွဲပွိပ္ပူရ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ သာရဒံ၊ ခွံမန့် ပွဲသရဒရာသီ ဂိတုက္ထိုန်။ ဗဒရပဏ္ဍု၊ ငသတ်ဗဒဝ် မှံကိုသာ်မဖျိုဟ် သာ်ဗု သာ်ထဝ်နှရ်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ငံ။ ပရိယောဒါတံ၊ ငံ။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ မန့်တ်ကို။ ဓုဝမေဝံ၊ တုပ်တ ညံင်ရသာ်ဝွံဟောင်။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ကျန်ဒြိယာနိ၊ ငံ။ ဝိပွသန္နာနိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ သမ္မတိ၊ လွုဟ်ဝွံဟောင်။ ဗန္ဓနာ၊ နူတဝ်။ ပမုတ္တံ၊ ခွံမဒတုံစ့ဲ်။ တာလပက္ကံ၊ ငသတ်တာဋ္ဌဟ်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ငံ။ ပရိယောဒါတံ၊ ငံ။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ဒက္ခ+ကမ္မာရပုတ္တ+သုပရိကမ္မကတံ၊ ခွံမှုံကိုကလိတ် ကလောတ် မိန်ကောန်သွာဓမာတ်ထဝ် မစီကွး မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ဗွဲမွးရးတုံ။ ။[သုသုဋ္ဌ= ဗွဲမွးရး+ကတ= ခွံမဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ်တုံ+ ပရိကမ္မ= မကလိတ်ကလောတ်] ဥက္ကာမုခေ၊ ပွဲပါင်ဖ။ သုကုသလသမ္မဟဋ္ဌံ၊ ခွံမဂပ်ဝ်ကိုမိပ်မြဟ် မိန်အ္စာဓမာတ်ထဝ် မစီကွးလောန် ဗွဲမွးရး။ ။[သုကုသလ= မိန်အ္စာဓမာတ်ထဝ် မစီကွးလောန်+သံ= ဗွဲမွးရး+ပဟဋ္ဌ= ခွံမဂပ်ဝ်ကိုမိပ်မြဟ် နပွမကိုဓုင်တက် အရံင်ကိုမံက်ကွင်]။ ။ ပဏ္ဍုကမ္မလေ၊ ပွဲလ္ဆုယာတ်ကွဝ်မဘွဲ။ နိက္ခိတ္တံ၊ ခွံမဂပ်ဝ်ဖျံလဝ်။ နေက္ခံ၊ ခွံမှုံလျိုင် မွဲနိက္ခ။ ဇမ္မောနဒံ၊ နဴထဝ်ကလောံဇမ္မုနတ်။ ။[ဇမ္မုယာ၊ ပွဲဌာန် အရာကွာင်ကြောင်ဖွော် မအာ။ နဒီ၊ ငဓိမဇ္ဈောဝ်တ်။ ဇမ္မောနဒီ၊ ဇမ္မောနဒီမွးယွဲရ။ ဇမ္မောနဒိယံ၊ နိဗ္ဗတ္တံ ဇမ္မောနဒံ= ထဝ်မက္ကိုဒ့် ပွဲဓိဂ့်]။ ။ (ဝါ) ငဂ္ဂိ ဂ္ဂာတ်ရတ် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုထဝ်ဇမ္မုနတ်။ ဘာသတေ စ သေယျထာပိ၊ လျးလေဝ် ညံင်ရလျးတ်ကို။ တပတေ စ သေယျထာပိ၊ တွးလေဝ် ညံင်ရတွးတ်ကို။ ဝိရောစတိ စ သေယျထာပိ၊ ရာင်ဆဲလေဝ် ညံင်ရရာင်ဆဲတ်ကို။ ။(ပ)။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယာနိ တာနိ ဥစ္စာသယန, မဟာသယနာနိ၊ ယြင်ဒ္ဒဲမသ္ဒုင်, ယာတ်လးသတိက် မစိစောန် ဇမ့်ိင်အနာံဇော်တ်ဂမ့်ိင်။ သန္တိ၊ ပွံ။ ။[ဥစ္စာ= ခွံမသ္ဒုင်၊ သယန= ဒ္ဒဲ(ခါတ်ဇံင်ဂတိုံ)+ မဟာ၊ ခွံမစိစောန်၊ သယန= ယာတ်လးသတိက်] သေယျထိဒံ၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဂမ့်ိင်ဂ့် ညးခွံဂ့်ရော။ အာသန္ဒီ၊ ခါတ်ဇံင်ဂတိုံ မှံကိုဇိုင် ဂ့်ိင်လ္ဆုန္ဆု ဗုတ်ဒွံလပုဟ် ကျာ်တြဲကို။ ပလ္လင်္ကော၊ ခါတ်ဇံင်ဂတိုံ မှံကိုရုပ်သတ်

မပ္ပံကိုဇာဒိသိုင်, ကွ, ဗြန်ပ္ပဲဇိုင်ကို။ ။[အာသန္ဒီကိုပလ္လင်္ကတံဂ့ိ ဒ့ိဉစ္စာသယနတဲ့ မပ္ပံကို ဂေါနက မသွေဟ်တံတုန် ဒ့ိမဟာသယနရောင်။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဂါထာ(၂၆၅၈)ကို ခုဒ္ဒ သိက္ခာဋီကာဂါထာ(၁၈၇)]။ ။ ဂေါနကော၊ ယာတ်ခေါဇာ မှံုကိုသော်မဂ့ိင် လ္ဘူပန် လ္ဘုဟ်ကို။ စိတ္တကော၊ ယာတ်သော်သတ် မစိစောန် နပွမက္ကောန်ဇိင်လဝ် နကိုဗိုပ္ကကို။ (ဝါ) သွာသော်သတ် မစိစောန် နကိုရတ် မဓမံက်လဝ် ဗိုပ္ကကို။ ပဋိကာ၊ သွာသော်သတ် သာ်ဗုကို။ ပဋလိကာ၊ သွာသော်သတ် မဂပ်ဝ်လံက်လဝ် ပ္ကအလုံအိုသိုကို။ တူလိကာ၊ ယာတ်ဖုန်သို မပေင်တ်နကိုချူ ပွောဝ်ချူဆု, ချူဇုက်, ချူချောဂမ့ဲင် မမိက်ကိုမွဲမွဲကို။ ဝိကတိကာ၊ သွာသော်သို မဂပ်ဝ်ကွောန်လဝ် ဗွဲမစိစောန် နကိုရုပ် မပ္ပံကိုဇာဒိသိုင်, ကွ, ဗြန်ကို။ ဥဒ္ဒလောမီ၊ သွာသော်သတ် မှံုကိုကသာဲသော် မတိတ်ဒုံင် နူမုက်စါလွှ်ကို။ (ဝါ) သွာသော်သတ် မှံုကိုသော်ချောင်ပ္က မတိတ်ဒုံင် နူမုက်မွဲလွှ်ကို။ ဓုကန္တလောမီ၊ သွာသော်သတ် မှံုကိုကသာဲသော် မတိတ်ဒုံင် နူမုက်မွဲလွှ်ကို။ (ဝါ) သွာသော်သတ် မှံုကိုသော်ချောင်ပ္က မတိတ်ဒုံင် နူမုက်စါလွှ်ကို။ ကဋ္ဌိဿံ၊ သွာမဂပ်ဝ်ဇိင်လဝ် နကိုတောဝ် ရတ် ပ္ဒဲတောဝ်ချူ ဇိင်ပွောပ်လဝ်တောဝ်ထဝ်ကို။ (ဝါ) သွာမဂပ်ဝ်ဇိင်လဝ် နကိုတောဝ် ရတ် တုတ်လဝ်နကိုတောဝ်ချူ, တောဝ်ကာန်ကို။ ကောသေယျံ၊ သွာတောဝ်ချူ မဂပ်ဝ် ဇိင်လဝ် နကိုတောဝ်ရတ်ကို။ ကုတ္တကံ၊ သွာသော်သတ် စိုကိုပြဲသွာလှေ့ စ့ိတြဲတံဒတ် တဲ့ လှေ့တ်မာန်။ ဟတ္ထတ္တရံ၊ သွာမဂပ်ဝ်လးလဝ် ပ္ဒဲလ္ဘူစးစိင်ကို။ ။[ဟတ္ထိ+အတ္ထရ]။ (ဝါ) သွာမဂပ်ဝ်ဇိင်လဝ် ဗွဲမစိစောန် နကိုစ့တ်ရုပ်စိင်ကို။ အဿတ္ထရံ၊ သွာမဂပ်ဝ်လး လဝ် ပ္ဒဲလ္ဘူစးချံကို။ ။[ဟတ္ထိ+အတ္ထရ]။ ။(ဝါ) သွာမဂပ်ဝ်ဇိင်လဝ် ဗွဲမစိစောန် နကိုစ့တ်ရုပ်ချံကို။ ရထတ္ထရံ၊ သွာမဂပ်ဝ်လးလဝ် ပ္ဒဲလ္ဘူကွိကို။ အဇိနပွဝေဏီ၊ သွာမ ဇိင်ဖျပ်လဝ်စ့ာံသတ် ထပ်ကိုထပ် ညံင်ဂွံကိတ်ညီကို ဇံင်ခါတ်ကို။ (ဝါ) သွာစ့ာံထပ်ကို ထပ်ကို။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ၊ သွာပရဲ မဂပ်ဝ်ကွောန်လဝ် နကိုစ့ာံ ကဒလိမိဂကို။ [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅)တေံညိ]။ ။ သဥတ္တရဋ္ဌဒံ၊ ဧံမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် ယာတ် လးသတိက် သာ်ပ္လေတ်။ (ဝါ) ဧံမတ့ိလုပ်လ့ိဟ် ပ္ဒဲယာတ်လးသတိက် သာ်ပ္လေတ်။ [ဧံမတ့ိလုပ်လ့ိဟ် နဒ့ိမဟာသယနမွဲ မိက်သွး]။ ။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ၊ ဂ့ိကျ့ိပ် ဂ့ိဇိုင် သာ်ပ္လေတ်ဓါ ပ္ဒဲတမ်ကျ့ိပ် တမ်ဇိုင် ဓါလွှ်ကို။ ကွတိ၊ ကွဝွံဂမ့ဲင်ရောင်။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ င်။ ဓုဝရူပါနံ၊ ဧံမုံသဘ် မဖ့ိသာ်ဝွံအိုတ်။ ဥစ္စာယယနမဟာသယ နာနံ၊ နဒ့ိဒဲမသ့ုင်, ယာတ်လးသတိက် မစိစောန် ဇမ့ိင်အနာံဇော်တ်ဂမ့ဲင်။ နိကာမလာဘီ၊ င်မှုံကိုပွမကလိဂွံ အတိုင်ပွိက်။ အကိစ္စလာဘီ၊ င်မှုံကိုပွမကလိဂွံ ဟွံမွဲကိုအခက် အခုံ။ အကသိရလာဘီ၊ င်မှုံကိုပွမကလိဂွံ ဟွံမွဲကိုလွောင်လွေတ်။ ဟောတိ န နှ၊ ပ္ဒံ ထေင်ဒ့ိတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယာနိ တာနိ ဥစ္စာသယန, မဟာသယနာနိ၊ ယြင်–ဂမ့ဲင်။ သန္တိ၊

ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ကျဝ်ဂမ္ဂိုင်ရောင်။ တာနိ၊ နဉ်စ္စာသယန, မဟာသယန ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ မိန်ခမီဂမ္ဂိုင်။ ဒုလ္လဘာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂ့် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဖြိုင်ကလိဂ့်အိုတ်ရ။ လဒ္ဓါ စ ပန၊ ကလိဂ့်တုဲကိုလေဝ်။ နှ ကပ္ပဋ္ဌိ၊ ပ္ဒံဟ့ဂပ်ဝ် တ္ဂဟ်နပွမသုင်စောဲအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံသုင်စောဲဟ့ထေဂ်အိုတ်ရ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ယေသံ ဉစ္စာယသန မဟာသယနာနံ၊ ယြန်–ဂမ္ဂိုင်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဓ္ဂတရဟိ၊ ပ္ဒဲကာလလ္ဂျာဟ်။ နိကာမလာဘီ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုပွမကလိဂ့် အတိုင်ပိုဂ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အကသိရလာဘီ၊ စိုန်။ တာနိ ဉစ္စာသယနမဟာသယနာနိ၊ ငဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ္ဂိုင်ဝ့် ရောင်။ တီဏိ၊ ငပိပြကာဂမ္ဂိုင်။ ကတမာနိ၊ တုန်။ ဒိဗ္ဗံ၊ ဧ။မ္ဒုံယ္ဂုဒိဗ္ဗ။ (ဝါ) ဧ။မ္ဒုံယ္ဂု ဒိဗ္ဗဝိဟာရ။ (ဝါ) ဧ။မလေပ် ပလံင်ဗစိုပ် ဒဒ္ဒိဗြို့။ ဉစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ကို။ ဗြဟ္မံ၊ ဧ။မ္ဒုံယ္ဂုဗြဟ္မ။ (ဝါ) ဧ။မ္ဒုံယ္ဂုဗြဟ္မဝိဟာရ။ (ဝါ) ဧ။မပြဲ။ ဉစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ကို။ အရိယံ၊ ဧ။မ္ဒုံယ္ဂုအရိယ။ (ဝါ) ဧ။မ္ဒုံယ္ဂုအရိယဝိဟာရ။ (ဝါ) ဧ။မဒ္ဒ်ဒြပ်ပူဂိုလ် အရိဂမ္ဂိုင်။ ။[အရိယာနံ ကျဒံ အရိယံ]။ ။ ဉစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ကို။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ယေသံ ဉစ္စာသယနမဟာသယနာနံ၊ ယြန်–ဂမ္ဂိုင်။ အဟံ၊ ငံ။ ဓ္ဂတရဟိ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ တာနိ ဉစ္စာသယနမဟာသယနာနိ၊ ငဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ပိပြ ကာဂမ္ဂိုင်ဝ့်ရောင်။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝ့်။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်ရ။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယသ၊ ယြန်ဉစ္စာသယနမဟာသယနံ မ္ဒုံယ္ဂုဒိဗ္ဗမွဲ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ငံ။ ဓ္ဂတရဟိ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ အကိရလာဘီ၊ စိုန်။ ဒိဗ္ဗံ၊ ဧ။ံ။ တံ ဉစ္စာ သယနမဟာသယနံ၊ ငဂ့်။ ကတမံ ပန၊ ရော။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝ့်။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင် ပ္ဍီရ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောကဝ့်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ယံ ဂါမံ ဝါ၊ ယြန်ကွာန် ကို။ ယံ နိဂမံ ဝါ၊ ယြန်နိဂိုကို။ ဥပနိဿာယ၊ နိဿဲကေတ်တုဲ။ ဝိဟရာမိ၊ ပ္ဒံ။ သော အဟံ၊ ငအဲဂ့်။ ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ၊ ပ္ဒဲကာလနူဂယး။ နိဝါသေတွာ၊ ပလေဝ်ဗိုက်သပိုင် ဗွဲမ္ဒး ရးတုဲ။ ပတ္တစီဝရံ၊ နှဗဗေင်သုာ။ အာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တုဲ။ တမေဝ ဂါမံ ဝါ၊ နိကွာန်ဂ့် ဟောင်ကို။ တမေဝ နိဂမံ ဝါ၊ နိနိဂိုဂ့်ဟောင်ကို။ ပိဏ္ဍာယ၊ တ္ဂဟ်နပိဏ္ဍာပါတ်။ ပဝိသာမိ၊ ပ္ဒံပြာပ်လုပ်ရ။ သော၊ ငအဲဂ့်။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ပ္ဒဲကြေနူကာလကိုပိုန်တုဲ။ ။[ပ္ဒဲကွာတေံ ပ္ဒဲအ ပ္ဒဲကွာန်ဖြဝ်ကိုပိုန်နွံလေဝ်ရ။ ပ္ဒဲဖြဝ်ကိုပိုန်ဂ့် ကိုပိုန်တုဲ ပ္ဒဲကြေမိက်သွး]။ ။ ပိဏ္ဍာပါတပ ဋိက္ကန္တော၊ ငမပါစ္ဆးအာ နူကွာန် မစ္ဒ့ပိဏ္ဍာပါတ်။ သမာနော၊ နကြေ။ ဝနန္တမေဝ၊ နှ်ဂြုပ် ဟောင်။ ။[ဝန မေဝ ဝနန္တံ]။ ။ ပဝိသာမိ၊ ပ္ဒံပြာပ်လုပ်ရ။ ။

သော၊ ငအဲဂ့်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဂြုပ်ဂ့်။ ယံ ယာနိ တိဏာနိ ဝါ၊ ယြင်ချေဲဂမ္ဂိုင်ကို။ [ယဒေဝ= ယံ+ဧဝ။ ပ္ဟောဝ်ဂ့် ယံတုန် ဝစနဝိပလ္လာသ၊ ဧဝဂ့် ဒးတောဲကိုတာနိ–ရ]။ ။ ယံ ယာနိ ပဏ္ဍာနိ ဝါ၊ ယြင်တူးဆုဂမ္ဂိုင်ကို။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ တာနိ ဧဝ၊ နှ်ချေဲ တူးဆုဂမ္ဂိုင်ဂ့်ဟောင်။ ဧကဇ္ဈံ၊ မွဲဂကောံဓဝ်။ သဃ်ရိတွာ၊ ပံင်ကောံတုဲ။ ပလ္လင်္ကံ၊ နှ်ပွမ

တင်ထွဲ့။ (ဝါ) နှ်ပလ္လင် မတွံဂး ပွမဗစပ်လဝ်ကွံင်ဓါလွှ်။ အာဘုဇိတွာ၊ ဒက်ကဝေန် လဝ်တုဲ့။ ကာယံ၊ နှ်ကာယသ္ကျတ်လ္တျ။ ဥဇုံ၊ ဗွဲမတပ်တး ဇုတ်စးစ့်ဒွံဘ့ျင်တံဂ့် နပွမကို် ဒးရေင်သ္ကံတပ်ပ်။ ပဏိဓာယ၊ စွံတုဲ့။ သတိ်၊ နှ်သတိ။ ပရိမုခံ၊ နှ်မတူရူကို်ကမ္ဒဌာန်။ [အရထ တုပ်ကို်အဘိမုခံ]။ ။(ဝါ) ပွဲ့တ္ဘျင်မုဟ် မဒ့်ဇရေင် ပထောင်ပါင်ကို် လ္တျသွန်ပါင်။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ စွံတုဲ့။ နိသီဒါမိ၊ ပွံဂ္ဂအ်ဒွံင်ရ။ (မွဲနယ်) ပရိမုခံ၊ ဧခုံမလေပ် တိတ်ဗွးအာနူ သမ္မောသ မစ့်စး သိုမဂိုင်ကေတ်ဓရ် အသမ္မောသ။ (ဝါ) ညံင်ဂွံတိတ်ဗွးအာ နူသမ္မောသ မစ့်စး သိုမဂိုင်ကေတ် ဓရ်အသမ္မောသ။ သတိ်၊ နှ်သတိ။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ကို်ကွ်ိ် ဒ့်တုဲ့။ နိသီဒါမိ၊ ပွံ့။ သော၊ ငအဲဂ့်။ ကာမေဟိ၊ နူ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ဟောင်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုက နိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ သော ဟံ၊ ငအဲဂ့်။ ဓုဝံ ဘူတော၊ ပွောဝ်ကို်ရူပဖျာန် ပန်ပြကာဂမ့ါင် ငမဒ့်ညး မလုပ်စမွဲမွဲ့။ ဟုတွာ၊ ဒ့်တုဲ့။ စေ စက််မာမိ၊ ပွံ့ယဝ်ရကွာ်စင်ကြဲံမွဴး။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိုကွာ်စင်ကြဲံ မြဲသာ်ဝွံနေဝ်။ တသွိ် သမယေ၊ ပွဲကာလ လုပ်စရူပဖျာန်မွဲမွဲတုဲ့ ကွာ် စင်ကြဲံဂ့်။ မေ၊ ဒဒက်တက်ို်။ ဓုသော စက််မော၊ ငပွမကွာ်စင်ကြဲံဝွံ။ ဒိဗ္ဗော၊ ဧခုံမ့ုံယွဒ့ိဗ္ဗ။ (ဝါ) ဧခုံမဒ့်ကရိယာပိုဒ် မဆက်စပ်ကျော် ဒိဗ္ဗဝိဟာရရူပဖျာန် ပန်ပြကာ။ စက််မော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ ။(ပ)။ ။ စေ တိဋ္ဌာမိ၊ ပွံယဝ်ရဒတ်မွဴး။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိဒတ် မြဲသာ် ဝွံနေဝ်။ တသွိ် သမယေ၊ ပွဲကာလ မလုပ်စ ရူပဖျာန်မွဲမွဲတုဲ့ မသွဒတ်ဂ့်။ မေ၊ ဒဒက်။ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငပွမဒတ်ဝွံ။ ဒိဗ္ဗ၊ ဧခုံမ့ုံယွဒ့ိဗ္ဗ။ (ဝါ) ဧခုံမဒ့်ကရိယာပိုဒ် မဆက်စပ်ကျော် ဒိဗ္ဗဝိဟာရရူပဖျာန် ပန်ပြကာ။ ဌာနံ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ ။(ပ)။ ။ စေ နိသီဒါမိ၊ ပွံ ယဝ်ရဂွံမွဴး။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိဂွံ မြဲသာ်ဝွံနေဝ်။ တသွိ် သမယေ၊ ပွဲ့။ မေ၊ ဒဒက်တက်ို်။ ဓုတံ အာသနံ၊ ငပွမဂွံဝွံ။ ဒိဗ္ဗ၊ ဧခုံ။ (ဝါ) ဧခုံ့။ အာသနံ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ ။(ပ) သေယျံ့၊ နှ်ပွမတိက်သတင်။ စေ ကပွေမိ၊ ပွံယဝ်ရသွမွဴး။ ။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိတိက် မြဲသာ်ဝွံနေဝ်။ တသွိ် သမယေ၊ ပွဲ့။ မေ၊ ဒဒက်တက်ို်အဲ့။ ဓုတံ သယနံ၊ ငပွမတိက် သတင်ဝွံ။ ဒိဗ္ဗ၊ ဧခုံ့။ (ဝါ) ဧခုံ့။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ့။ ယသ၊ ယြုန်ဒိဗ္ဗဥစ္စာသယနမဟာသယနမွဲ့။ အဟံ၊ ငအဲ့။ ဓုတရဟိ၊ ပွဲ့။ ။(ပ) အကသိရလာဘီ၊ စိုန်။ ဒိဗ္ဗ၊ ဧခုံမ့ုံယွဒ့ိဗ္ဗ။ (ဝါ) ဧခုံမလေပ်ပလံင်ဗစိုပ် ဒ့ဒြိုု့။ တံ ဥစ္စာ သယနမဟာသယနံ၊ င်။ ဣဒံ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရရူပဖျာန် ပန်ဝွံရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အ ဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ နှ်ခမီဂေါတမ။ အညတြ၊ ပါကွံတုဲ့။ အညော၊ ဧခုံမသ္ဘာင်နူခမီဂေါတမ။ ကော၊ မူရ ငပူဂိုလ်မွဲ့။ ဓုဝရူပဿ၊ ဧခုံမ့ုံသဘ် မဖ့်သာ်ဝွံ။ ဒိဗ္ဗဿ၊ ဧခုံ့။ (ဝါ) ဧခုံ့။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဿ၊ နှ်။ နိကာမလာဘီ၊ ငမ့ုံကို်ပွမကလိဂွံအတိုင်ပွိက်။ ။(ပ)။ ။ အကသိရလာဘီ၊ င်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက် ဒ့်မာန်ဂ့်ရော။ နှ ဘဝတိ ဓုဝ၊ ပွံဒ့်ဟွံမာန်ဟောင်ရောင်။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယသ၊ ယြန်ဥစ္စာသယနမဟာသယန မှံယွုဗြဟ္မွဲ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ဎ။ ။(ပ)။ ။ အကသိရလာဘီ၊ စိုန်။ ဗြဟ္မံ၊ ဧံမှံယွုဗြဟ္မ။ (ဝါ) ဧံမှံ ယွုဗြဟ္မဝိဟာရ။ တံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ဎ။ ကတမံ ပန၊ ရော။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဎအဲဂ့်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ ဧံမန့်မွဲဟာန်ကျော် မေတ္တာ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ဓ္ဂကံ၊ ဧံမန့်မွဲ။ ဒိသံ၊ နံမုက်အရာပ်ဒိုဟ်။ (ဝါ) နဂကော် သတ် မသွဒတ် ပွဲမုက်အရာပ်ဒိုဟ်။ ဖရိတ္စာ၊ တြားတဲ့။ (ဝါ) သွအာရီတဲ့။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံ သွဒတ်ရ။ တထာ၊ တုပ်တသာ်ဂ့်။ ဒုတိယံ၊ ဧံမရနုက်ကိုစ၀ါ။ ဒိသံ၊ နံ။ (ဝါ) နံ။ ဖရိ တ္စာ၊ တဲ့။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံ။ တထာ၊ တုပ်။ တတိယံ၊ ဧံ့။ ဒိသံ၊ နံ။ (ဝါ) နံ။ ဖရိတ္စာ၊ တဲ့။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံ။ တထာ၊ တုပ်။ စတုတ္ထံ၊ ဧံ့။ ဒိသံ၊ နံ။ ဖရိတ္စာ၊ တဲ့။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံ။ ဣတိ၊ နနယ်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) နနယ်တြားတ် ပွဲဒိုဟ်ဗုံက်, ပလိုတ်, သ္ဘုင်ကျာ, သွဝ်ကျာဂမ္ဘိုင် ဝွံဟောင်။ ဥဒ္ဓံ၊ နံဒိုဟ်လ္ဘူကို။ (ဝါ) နံဂကော်သတ် မပဒတ် ပွဲဒိုဟ်လ္ဘူကို။ အဓော၊ နံ ဒိုဟ်သွဝ်ကို။ (ဝါ) နံ။ တိရိယံ၊ နံဒိုဟ်ဒက်ကို။ (ဝါ) နံ။ ဖရိတ္စာ၊ တဲ့။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံ။ [စိုကိုစိုပ်ဝွံ သြဓိသော မေတ္တာဖရဏာ (သတ်မုက်အရာပ်ဝုတ်ဒိုဟ်တံဂ့် ပိုင်ခြာတဲ့ ဗိုတြား မေတ္တာရောင်) ကြာန္ဓဂ့် မိက်ဂွံစ္ဆောန်ထွး အနောဓိသော မေတ္တာဖရဏာ ဟွံပိုင်ခြာသာ်ဝွံတဲ့ တွံလဝ် နမပ္ဍံကိုသဗ္ဗဓိရောင်]။ ။

သဗ္ဗဓိ၊ ပွဲမုက်အရာပ်ဝုတ်ဒိုဟ် အလုံအိုသီ။ သဗ္ဗတ္တတာယ၊ ဗွဲဒဒ့်ဇကုဇကု ပွဲသတ် အလုံအိုသီ။ (ဝါ) ဗွဲဒဒ့်မတုပ်သွဟ် ကျော်ဇကုဇကု ပွဲသတ်အလုံအိုသီ။ (ဝါ) ဗွဲဒဒ့် စိုတ်အလုံအိုသီ သိုဟွံကလ့်လဖ့်အာရီမုး မသ္ဘာင်နူကမ္ဘဌာန်။ သဗ္ဘာဝန်္တံ၊ ဧံမှံကိုဂ ကော်သတ်အလုံအိုသီ။ လောကံ၊ နံသတ္တလောက။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ ဧံ့။ ဝိပုလေန၊ ဧံမလဲ့လး။ (ဝါ) ဧံမလေပ်သွအာရီ လေပ်တြား ဗွဲမလဲ့လး။ ။[ညံဉ်ရ ပွဲမပ္ဍံ ကိုအသုဘကမ္ဘဌာန်ကို အယာံမာတ် မွဲလစ့်ေ အာရီသွးဟွံက စိုကိုမသက္ကာသွေဟ် ပွဲအာရီသတ် တြားဗွဲမလဲ့လးတဲ့ မသွအာရီ မိက်သွး]။ ။ မဟဂ္ဂတေန၊ ဧံမန့်မဟဂ္ဂါတ် ဗွဲဘုံ။ (ဝါ) ဧံမအာစိုပ် ဒဒ့်မပြဲ ဗွဲဂုဏ် မပ္ဍံကိုပွမပါစ္ဆးကွဲ့ ကိလေသ။ (ဝါ) ဧံ့ဒမိန် ပူဂိုလ်မှံကိုဆန္ဒ, စိတ္တ, ဝိရိယ, ပညာ မ ပြဲတံ မဒွေတ်။ အပွမာဏောန၊ ဧံ့ဟွံမွဲကို ဗုတ်ဗွတ်။ ။[ဟိုတ်ပွမဇ္ဈောပ်ဝ် ဂ္ဂါင်ကိုဝါစိ မေတ္တာစိုတ်ဂ့် မှံဗုတ်ဝွံရောင် သာ်ဝွံ ဟွံမွဲ ကိုဗုတ်ဗွတ် ဂ္ဂါင်တလောန် မိက်သွး]။ ။ (ဝါ) ဧံမသွအာရီကို သတ်မဂ္ဂါင် ဟွံမွဲကို ဗုတ်ဗွတ်။ ။[ပွဲနယ်ဝွံ သိုမိက်ဂွံသွးမွး အပွမာဏာရမ္ဘဏောန အာရမ္ဘဏပိုဒ်ဂ့် ဇိုတ်တဲ့ အပွမာဏောန သွးလဝ်ရောင် ချပ်ညိ]။ ။ အဝေရေန၊ ဧံ့ဟွံမွဲကိုသ္ဒေါသ။ (ဝါ) ဧံ့ မန့်ဟိုတ် ဟွံမွဲကိုသ္ဒေါသ။ အဗျာပဇ္ဈေန၊ ဧံ့ဟွံမွဲကို ဒေါမနဿ ပွမန့်ဒဒိုက်စိုတ်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ဖရိတ္စာ၊ တြားတဲ့။ (ဝါ) သွအာရီတဲ့။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံပဒတ်ရ။ ။

ကရုဏာသဟဂတေန၊ ဧဠံမဒ္ဒိမ္ဗဟာန်ကေုံကရုဏာ။ စေတသာ၊ နကိုံစိုတ်။ ဓ္ကံ၊ ဧဠံ။ ဒိသံ၊ နှ်။ ဖရိတွာ၊ တုဲ။ ။(ပ)။ ။ အဗျာပဇ္ဈေန၊ ဧဠံ။ စေတသာ၊ နှ။ ဖရိတွာ၊ တုဲ။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံ။ မုဒိတာသဟဂတေန၊ ဧဠံ။ ။(ပ)။ ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊ ဧဠံမဒ္ဒိမ္ဗဟာန်ကေုံဥပေက္ခာ။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ သော ဟံ၊ ငအဲဂ့်။ ဓ္ကဝံ ဘူတော၊ ပ္ဟောဝ်ကိုဗြဟ္မဝိဟာရဈာန် ပန်ပြကာဂမ္ဂိုင် ငဒဒ့်ညးမလုပ်စမွဲမွဲဝွံ။ ဟုတွာ၊ ဒ့်တုဲ။ စေ စက််မာမိ၊ ပုံ။ ဓ္ကဝံ သတိ၊ နကြိ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲကာလ မလုပ်စဗြဟ္မ ဝိဟာရဈာန်မွဲမွဲတုဲ မကွာ်စင်ကြဲဉ့်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ဓ္ကသော စက််မော၊ ငံ။ ဗြဟ္မာ၊ ဧဠံမှုံယွဲဗြဟ္မ။ (ဝါ) ဧဠံမဒ္ဒိက္ကရိယာပိုဒ် မဆက်စပ် ကေုံဗြဟ္မဝိဟာရရူပဈာန်။ စက်် မော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ကဝံ ဘူတော၊ ငံမလုပ်စ ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန် မွဲမွဲဝွံ။ ဟုတွာ၊ ဒ့်တုဲ။ သေယျံ၊ နှ်။ စေ ကပ္ပေမိ၊ ပုံ့။ ဓ္ကဝံ သတိ၊ နကြိ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ့ ကာလ လုပ်စ ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်မွဲမွဲတုဲ မတိက်ဉ့်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုံအဲ။ ဓ္ကတံ သယနံ၊ ငံပွမတိက်ဝွံ။ ဗြဟ္မံ၊ ဧဠံမှုံယွဲဗြဟ္မ။ (ဝါ) ဧဠံမဒ္ဒိက္ကရိယာပိုဒ် မဆက်စပ်ကေုံ ဗြဟ္မဝိဟာရ ရူပဈာန် ပန်ပြကာ။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံ။ ယသာ၊ ယြုန်ဥစ္စာသယနမဟာသယန မှုံယွဲဗြဟ္မမွဲ။ ဓ္ကတရဟိ၊ ပွဲ့။ ။(ပ)။ အကသိရလာဘီ၊ စိုန်။ ဗြဟ္မံ၊ ဧဠံမှုံယွဲဗြဟ္မ။ (ဝါ) ဧဠံမှုံယွဲဗြဟ္မဝိဟာရ။ တံ ဥစ္စာသ ယနမဟာသယနံ၊ ငံ–ဂ့်။ ကျဒံ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်ပန် မပ္တံကိုမေတ္တာဈာန် ဝွံဟောင်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ကဝရူပဿ၊ ဧဠံ။ ဗြဟ္မဿ၊ ဧဠံမှုံယွဲဗြဟ္မ။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဿ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ယသာ၊ ယြုန်ဥစ္စာသယနမဟာသယန မှုံယွဲအရိယမွဲ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ငံ။ ဓ္ကတရဟိ၊ ပွဲ့။ ။(ပ)။ ။ အရိယံ၊ ဧဠံမှုံယွဲအရိယ။ တံ ဥစ္စာသယန မဟာသယနံ၊ ငံ။ ကတမံ ပန၊ ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငအဲဂ့်။ ဓ္ကဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာမိ၊ ပုံ့ချပ်ဗွာတီကေတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ ပဇာနာမိ၊ ရော။ မေ၊ မိန်အဲ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်။ ရာဂေါ၊ နရာဂ။ (ဝါ) ငံ။ ပဟီနော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါရ။ [မွဲနယ်– ရာဂေါ၊ ငရာဂ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုံအဲ။ စိတ္တာသန္တာနတော၊ နူလွေင်စိုတ်။ ပဟီနော၊ စိုန်စာ်စူးအာရ]။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅)တံဉ်]။ ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ စိုန်။ မေ၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်။ ဒေါသော၊ နှ်။ (ဝါ) ငံ။ ။(ပ)။ ။ မေ၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်။ မောဟော၊ နှ်။ (ဝါ) ငံ။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာမိ၊ ပုံ့ချပ်ဗွာတီကေတ်ရ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ သော အဟံ၊ ငအဲဂ့်။ ဓ္ကဝံ ဘူတော၊ ငဉ်းချပ်ဗွာတီကေတ် ဟိုတ်မပါကေ့ံ မပ္တံကိုရာဂတုံသာ်ဝွံ။ ဟုတွာ၊ တုဲ။ စေ စက််မာမိ၊ ပုံ့။ ဓ္ကဝံ သတိ၊ နကြိ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲကာလဂ့် မလုပ်စဖလသမာပတ်တုဲ ပွဲကာလ မကွာ်စင်ကြဲသိုကိုမချပ်ဗွာ ဟိုတ်မပါကေ့ံမပ္တံရာဂတုံဂ့်။ မေ၊ ဒဒက်။ ဓ္ကသော

စက််မော၊ င်။ အရိယော၊ ဧံမှုံယ္ဂုံအရိယ။ (ဝါ) ဧံမန့်ကရိယာပိုဒ် မဆက်စပ်ကော့ံ ဖလသမာပတ် မှုံယ္ဂုံအရိယဝိဟာရ။ စက််မော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ၊ င်ပွမတိက်သတင်ဝ့ံ။ အရိယံ၊ ဧံမှုံယ္ဂုံအရိယ။ (ဝါ) ဧံမန့်ကရိယာပိုဒ် မဆက်စပ် ကော့ံဖလသမာပတ် မှုံယ္ဂုံအရိယဝိဟာရ။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယ္ဂံ။ အဟံ၊ င်။ ယသ၊ ယြုန်ဥစ္စာသယနမဟာသယန မှုံယ္ဂုံအရိယမွဲ့။ ဓုတရဟိ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ အကသိရလာဘီ၊ စိုန်။ အရိယံ၊ ဧံမှုံယ္ဂုံအရိယ။ (ဝါ) ဧံမှုံယ္ဂုံအရိယဝိဟာရ။ (ဝါ) ဧံမန့်ဒြပ် ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဂိုင်။ တံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ င်။ ကွဒံ၊ ဖလသမာပတ်ဝ့ံဟေင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ အရိယသ၊ ဧံ။ (ဝါ) ဧံမန့် ဒြပ်ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဂိုင်။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။[မပ္ဍံကိုအဘိက္ကန္တိုက့် ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၆)တော်ညီ။ ပ္ဒဲဝ့ံ ပိုဒ်ဝစ် ဟ့ံတုပ်တံက့်ဟောင် ကိုလဝ် အရထရ]။ ။ ဓုတေ မယံ၊ ငိပိုညးဂမ္ဂိုင်က့်။ ။(ပ)။ ။ ဂစ္ဆာမ၊ ပ္ဒံပြာပ်လုပ်အိုတ်ရ။ (ပ)။ ။ အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ တုံ။ ပါဏုပေတေ၊ သိုကိုမပြာပ်လုပ် နကိုလမျိုအိုတ်။ သရဏံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဂတေ၊ ဧံမက္ခိုဟ်ခွင် တီကေတ်အိုတ်။ ဥပါသကေ၊ ဥပးဂမ္ဂိုင်ရုဂ့်ဒ။ နော၊ နှ်ပိုညးဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။

၄–သရဘသုတ်

၆၅။ ။ ဘန္တေ၊ ယ္ဂံ။ ကွဒံ၊ နှ်သရဘသုတ်ဝ့ံ။ ဓုဝံ၊ ရသ်ဝ့ံ။ မေ၊ မိန်။ သုတံ၊ စိုန် ဂပ်ဝ်မိင်စွတ်သမ္ဘိလဝ်ရ။ ကထံ၊ မူရမွဲ့။ သုတံ၊ ရော။ ဓုကံ၊ ဧံ။ သမယံ၊ ပ္ဒဲ။ ဘဂဝါ၊ င်။ ရာဇဂဟေ၊ ပ္ဒဲဇရေင်ချုင်ရာဇဂြိုဟ်။ ဂိဇ္ဈကူဋေ့၊ ဧံမှုံယ္ဂုံဂိဇ္ဈကုဋ့ံ။ (ဝါ) ဧံမှုံယ္ဂုံဂိဇ္ဈ ကုဋ့ံ ဟိုတ်ဒဒ့် မှုံကိုအထောင့် မတုပ်ကော့ံခွကွာတ်။ (ဝါ) ဧံမှုံယ္ဂုံဂိဇ္ဈကုဋ့ံ ဟိုတ်ဒဒ့်မှုံ ကိုကွာတ်ဂမ္ဂိုင် ပ္ဒဲအထောင့်။ ပဗ္ဗတေ၊ ပ္ဒဲဒိုံ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘာလ္လာဒိုံ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံသွဒတ်ရ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပ္ဒဲကာလကျာ်တြဲ သွဒတ် ပ္ဒဲလ္လာဒိုံဂိဇ္ဈကုဋ့ံ ဇရေင်ချုင်ရာဇဂြိုဟ် ဂ့်။ သရဘော နာမ၊ ဧံမှုံယ္ဂုံသရဘာ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ငိပြဘာတ်။ ကွမသွာ ဓမ္မဝိနယာ၊ နူသာသနာ မတွံဂး ဒ္ဒေံတ္တောန်ကျာ်တြဲဝ့ံ။ အစိရပက္ကန္တော၊ ငိမပါစွးအာတဲ့ ခြာဟ့ံလံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ငိပြဘာတ်သရဘဂ့်။ ရာဇဂဟေ၊ ပ္ဒဲ။ ပရိသတိ၊ ပ္ဒဲပရိသာတ်။ ဓုဝံ၊ ရသ်ဝ့ံ။ ဝါစံ၊ နှ်ဂလာန်။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံဟိုရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံ။ မယာ၊ မိန်။ သကျပုတ္တိကာနံ၊ ဧံမန့်ကွး ကျာ်ဂေါတမ ကောန်သာကျဝင်အိုတ်။ သမဏာနံ၊ ဒဒက်။ ဓမ္မော၊ နှ်ဓရ်။ အညာတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီရ။ အဟံ၊ င်။ သကျပုတ္တိကာနံ၊ ဧံ။ သမဏာနံ၊ ဒဒက်။ ဓမ္မံ၊ နှ်။ အညာယ စ၊ တီကေတ်တဲ့ဟောင်။ ဓုဝံ၊ ရသ်ဝ့ံ။ (ဝါ) အတိုင်မှးတံ ဆိုလဝ်ဂ့်ဟောင်။ အဟံ၊ ငအဲ့။ တသွာ ဓမ္မဝိနယာ၊ နူသာသနာ မတွံဂး ဒ္ဒေံတ္တောန်ခမီဂေါတမဂ့်။ အပက္ကန္တော၊ စိုန်ပါစွးက္ခုင်ရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝ့ံ။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံ။

အထ ခေါ၊ ပွဲ။ သမ္မဟုလာ၊ ဧံမင်္ဂိုင်အိုတ်။ ဘိက္ခူ။ ငခမီ သွဒတ်ပွဲကြိုပ်ဂမ္ဂိုင်။ (ပ)။ ။ ရာဇဂဟံ၊ နိဉျင်ရာဇဂြိုဟ်။ ပိဏ္ဍာယ၊ တူဟ်နဖိုပိဏ္ဍာပါတ်။ ပဝိသိ်သု၊ စိုန် ပြာပ်လုပ်အာအိုတ်ရ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငြ–ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ရာဇဂဟေ၊ ပွဲ။ ပရိသတိ၊ ပုံသွဒတ်ရ။ “အညာတောာ။ ။(ပ)။ ။ အပက္ကန္တော”တိ၊ “အညာတောာ။ ။(ပ)။ ။ အ ပက္ကန္တော”ရုဂ့်ဒ။ စ္ဆံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဝစံ၊ နိဂလာန်။ ဘာသမာနသ၊ ဧံမဟို။ သရဘာသ၊ ဧံမွံယ္ဂုသရဘာ။ ပရိဗ္ဗဇကသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပြဘာတ်။ ဝစနံ၊ နိ။ အသောသုံ ခေါ၊ စိုန်ဂွံမိင်ကေတ်တဲ့ဟောင်ရောင်။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငြ–ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ရာဇဂဟေ၊ ပွဲ။ ပိဏ္ဍာယ၊ တူဟ်။ စရိတွာ၊ တဲ့။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ပွဲ။ ပိဏ္ဍာပါတပဋိက္ကန္တာ၊ ငမပါစ္ဆးအာနူ ကွာန်မဒုင်ပိဏ္ဍာပါတ်ဂမ္ဂိုင်။ သမာနာ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ စ္ဆတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ိတ်အိုတ်ရ။ ကိန်တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ သရဘော နာမ၊ ဧံ။ ပရိဗ္ဗဇကော၊ ငပြဘာတ်။ ကျမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ နူ။ အစိရပက္ကန္တော၊ စိုန်။ သော၊ ငပြဘာတ်သရဘဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဝါစံ၊ နိ။ ဘာသ တိ၊ ပုံ။ ကိန်တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဘာသတိ၊ ပုံ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ။(ပ)။ ။ အပက္ကန္တော၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဘာသတိ၊ ပုံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သာဓု၊ ပုံအာတ်အခေါင်အိုတ်ရ။ ဘဂဝါ၊ ငြ။ ယေန၊ ပြ်ပွဲဌာန်မွဲ။ သိပ်ိနိကာတိရံ၊ ငပရင်စီသိပ်ိနိကာ။ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ငအရှံ ပြဘာတ်။ (ဝါ) ငဘာပြဘာတ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပွဲဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) နိ။ (ဝါ) နိဌာန်ပြဘာတ် သရဘ အရှံပြဘာတ် ပရင်စီ သိပ်ိနိကာန်ဂ့်။ အနုကမ့ံ၊ နိပ်ိမဆာန်ဉျ။ ဥပါဒါယ၊ သွ ဟိုတ်တဲ့။ ဥပသင်္ကမတု၊ သြဝ်...ကွာပြာပ်အာညိ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်၊ စိုန်။ ဘဂဝါ၊ ငြ။ တုဏ္ဍီဘာဝေန၊ နဒဒ့် မကွပ်သျော်ဒံငြ်။ အဓိဝါသေသိ၊ စိုန်ဒုင်တဲရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငြ။ သာယဏ္ဟသမယံ၊ ပွဲကာလသဝ်တဲ့။ ပဋိသလ္လာနာ၊ နူမလုပ်စ ဖလသမာပတ်။ ဝုဋ္ဌတော၊ ငမဒ္ဒိက်ကြ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဥပ သင်္ကမိ၊ စိုန်ပြာပ်အာရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ပညတ္တော၊ ဧံမဂပ်ဝ်လးလဝ်။ အာသနေ၊ ပွဲဒွဲ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂွံတ်ရ။ နိသဇ္ဇ၊ ဂွံဒွံငြ်တဲ့။ ဘဂဝါ၊ ငြ။ သရဘံ၊ ဧံမွံယ္ဂုသရဘာ။ ပရိဗ္ဗာဇကံ၊ နိ။ စ္ဆတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကန်တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သရဘာ၊ ယွံ။ “အညာတောာ မယာ။ ။(ပ)။ ။ အပက္ကန္တောတိ၊ အညာတောာ မယာ။ ။(ပ) အပက္ကန္တော၊ ရုဂ့်ဒ”။ စ္ဆံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ တွံ၊ ငြ။ ဝဒေသိ၊ စိုန်သွးရရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဧံမတွံဂး ဝဒေသိ။ ကိရ၊ ငဂလာန် အဲမဂွံမိင်ကေတ် မွဲကဆံငြ်။ သစ္စံ၊ ဉာံစွတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

စ္ဆံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိကျာ် သွာန်တ်နေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တုဏ္ဍီ၊ ငမကွပ်သျော် ဒံငြ်။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ဒုတိယမ္ပိ၊ မရနုက်ကိုစါဝါကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ သရဘ၊ ယွံ။

ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...ဟိုညိ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ တေ၊ မိန်တ့အဲ။ သက္ကပုတ္တိကာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သမဏာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ့်ိုင်။ ဓမ္မော၊ နှ်။ အညာတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီရော။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို တ့အဲ။ ဝစနံ၊ ငိ။ အပရိပူရံ၊ ငိဟွံဦိုက်ပေင်။ သစေ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ယဝ်ရဒ့ိမ္ဂး။ ဈဝံ သတိ၊ နကြိုဟွံဦိုက်ပေင် သင်ဝွံနေဝ်။ အဟံ၊ ငိအဲ။ ပရိပူရေဿာမိ၊ ကြက်ဗပေင်ကိုရ။ ပန၊ ဟွံသေင်မွဂး။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝစနံ၊ ငိဂလာန်။ ပရိပူရံ၊ ငိမဦိုက်ပေင်တ။ သစေ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ဈဝံ သတိ၊ နကြိုဦိုက်ပေင်တ မြသင်ဝွံနေဝ်။ အဟံ၊ ငိအဲ။ အနုမောဒိဿာမိ၊ ကြက်အိုဟ်တ့ိုဟ် ဒုင်သာဓုကာရ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ (ပ)။ ။ တတိယမ့ိ၊ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ သရဘာ၊ ယွံ။ သက္ကပုတ္တိကာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သမဏာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ယော ဓမ္မော၊ ယြုန်ဓရိမွဲ။ တယာ၊ မိန်တ့အဲ။ ပညာယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်တီ ဗွဲမပြာကတ်ရ။ သရဘာ၊ ယွံ။ တံ ဓမ္မံ၊ နှ်ဓရိတ့အဲ ဂပ်ဝ်တီ ဗွဲမပြာကတ်ဂ့်။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...သွဂးညိ။ ။(ပ)။ ။

အထ ခေါ၊ ပွဲ။ တေ ပရိဇ္ဇာဇကာ၊ ငိပြဘာတ် မကောံဒုံငဂ့်ိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော သရဘာ၊ ယွံကောန်တ့သရဘာ။ ယဒေဝ ဓမ္မံ၊ ယြုန်ဓရိတ့အဲ မဂပ်ဝ်တီမွဲ ဟောင်။ တွံ၊ ငိ။ သမဏံ ဂေါတမံ၊ နှ်။ ယာစေယျာသိ၊ စိုန်အာတ်မိက်တ နကိုသွန်ပါင်, နကိုစိုတ်ရ။ တဒေဝ ဓမ္မံ၊ နှ်ဓရိဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) နကိုဓရိဂ့်ဟောင်။ တေ၊ ကုတ့အဲ။ သမဏော ဂေါတမော၊ ငိ။ ပဝါရေတိ၊ ပုံဘိက်နိမန်ဒုံငရ။ အာဝုသော သရဘာ၊ ယွံ။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...သွဂးညိ။ ။(ပ)။ ။ အနုမောဒိဿတိ၊ ကြက်အိုဟ်တ့ိုဟ် ဒုင်သာဓုရ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ဈဝံ၊ ရသင်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိုပြဘာတ်သ္ဘာင် သွဂးတ်နေဝ်။ (ပ)။ ။ တုဏှီဘူတော၊ ငိမစိုန်ဒ့ိတ် မက္ခပ်သော့ံဒုံင်။ မကုံဘူတော၊ ငိမစိုန်ဒ့ိတ် မဂွဒ စိုင်ဒုံင်။ ပတ္တက္ခန္ဓော၊ ငိမ့ုံကိုကံ မစော့်ဒုံင်သွဝ်။ အဓောမုခေါ၊ ငိမ့ုံကိုမုက္ခဝါ မဒစိုင်ဖျံဒုံင် လွှာ်သွဝ်။ ပဇ္ဇာယန္တော၊ ငိမချပ် ဂုငိဂုဒုံင်။ အပ္ပဋိဘာနော၊ ငိဟွံမွဲကိုဉာဏ် မမံက် ဂတဝ်ကျင် သွက်ဂွံဟို။ (ဝါ) ငိကသပ်ဉာဏ်အိုတ်ဒုံင်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂွံရ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ သရဘံ၊ ဧံ့။ ပရိဇ္ဇာဇကံ၊ နှ်။ တုဏှီဘူတံ၊ နှ်မစိုန်ဒ့ိတ် မက္ခပ်သော့ံဒုံင်။ မကုံဘူတံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပဋိဘာနံ၊ နှ်။ ဝိဒိတွာ၊ တီကောတ်တဲု။ တေ ပရိဇ္ဇာဇကော၊ နှ်ပြဘာတ်ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။

ပရိဇ္ဇာဇကာ၊ ယွံ။ ယော၊ ယြုင်ညးမွဲ။ မံ၊ နှ်အဲ။ ဈဝံ၊ ရသင်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဘဟိုသွဂးရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဘ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဧံ့မတွံဂး ပွမတီကောတ် အလိုလိုဇကု ဗွဲမ္ဒးရး ဟွံမွဲကိုပွန်ဂတး။ ပဋိဇာနတော၊ ဧံ့မဒုင်ဝန်။ တေ၊ မိန်ခမီဂေါတမ။ ကျမေ ဓမ္မော၊ နှ်ဓရိဂမ့်ိုင်ဝွံ။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်တီကောတ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသင်ဝွံ။ ဝဒေယျ။ ဂဇ္ဘ။ အဟံ၊ ငိအဲ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ်မဟိုဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲခရိမဂပ်ဝ်သွဂးမွဂး တီကောတ် ဟွံမာန်ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ သမနုယုဇ္ဇေယျံ၊ ဂဇ္ဘဒးသွာန်ရ။ သမနုဂါယေယျံ၊

ဂဗ္ဘဒးသွာန်စီစုတ်ရ။ သမနုဘာသေယျံ။ ဂဗ္ဘဒးသွာန်သီကို့ ပွဲမှုးရးရ။ ဝတ၊ ပွဲစုတ်။ သော၊ နှ်ပူဂိုလ်မဟိုဂ့်။ (ဝါ) ငှ်။ မယာ၊ မိန်။ သာဓုကံ၊ ပွဲ။ သမနုယုဉ္ဇိယမာနော၊ ငှ်မ ဂပ်ဝ်သွန်။ သမနုဂါဟိယမာနော၊ ငှ်မဂပ်ဝ်သွာန်စီစုတ်။ သမနုဘာသိယမာနော၊ ငှ်မ ဂပ်ဝ်သွာန်သီကို့ ပွဲမှုးရး။ ဘဝေယျ။ ဂဗ္ဘဒ့်မ္ဂး။ ။[ဟိုတ်ထပ်တဲ့ ပါဒ့်ငှ်မွဲပိုဒ်မ္ဂး ယံ သော တိဏ္ဍံ–စိ အစပ်“သော” နူသော ဝတဂ့် မှုးထပ်စုတ် ကြိယာတို့မ္ဂး ဘဝေယျ–ရောင်]။ ။

ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ယံ ယေန အဝကာသေန၊ ယြဟိုတ်နူ အခေါင်အရာမွဲ။ သော၊ ငှ်ပူဂိုလ်မဟိုဂ့်။

(၁)။ ။ အညေန ဝါ၊ နကိုဂလာန်မွဲသ္ဘာင်ကိုလေဝ်။ အညံ၊ နှ်ဂလာန်မွဲသ္ဘာင်။ ပဋိစရိဿတိ၊ ကြက်ဒ့် ဗွဲအစော်ံ ပွမကြောပ်ဗ္ဒန်ရ။ (ဝါ) ကြက်ကြောပ်ဗ္ဒန်ရ။ ။[ဂလာန်သွာန်ဒုဟ် ဧံ့မံက်တ်မာန်ဂ့် နကိုဂလာန်သ္ဘာင် ကြက်ကြောပ်ဗ္ဒန်ရောင် မိက်သွး]။ ။ အာဂန္တုကကထံ၊ နှ်ဂလာန်တို့ မွဲသ္ဘာင်။ အာဟရန္တော၊ ရေင်တ္ဂုင်တဲ့ သိုမဟို။ ကထံ၊ နှ်ဂလာန်တမ်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ နှ်မုး။ အပနာမေသတိ၊ ကြက်တးပါကွံ့ရ။ ။[ဗကိတ်လဝ် ကိုပွံက်သုတ် ပိုဒ်လိက်(၆၈)တေံညိ]။ ။

(၂)။ ။ ကောပဠ္ဍ၊ နှ်ဒေါသ ဇြဟတ်မအောန်ကို။ ဒေါသဠ္ဍ၊ နှ်ဒေါသ ဇြဟတ်မဇွော်ကို။ အပစ္စယဠ္ဍ၊ နှ်ဒေါမနဿ ဟိုတ်ဟွံဒ့် သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ကို။ ပါတုကရိဿတိ၊ ကြက်သွပြာကတ်ရ။ ။

(၃) သရဘော၊ ဧံ့။ ပရိဗ္ဗာဇကော သေယျထာပိ၊ ညံ့ငှ်ရ ပြဘာတ်ကို။ တုဏ္ဍီဘာဝေါ၊ ငှ်။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပဋိဘာနော၊ ငှ်။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲ့။ နိသီဒိဿတိ၊ ကြက်ဂံ့ဒံ့ငှ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တိဏ္ဍံ၊ ဧံ့မဒ့်ပိအိုတ်။ ဌာနာနံ၊ ပွောဝ်ကိုဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ အညတရံ၊ ဧံ့မဒ့်မွဲမွဲ့။ ဌာနံ၊ နှ်ဟိုတ်။ န နိဂစ္ဆေယျ၊ ဂဗ္ဘဟွံအာစိုပ်ရ။ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငှ်ဟိုတ် မတွံဂး ပွမအာစိုပ် ဟွံမာန်ဂ့်။ အဌာနံ၊ ဟိုတ်ကလိဂွံ ဟွံမာန်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒ့် ဟွံမာန်ရ။ [ကလေင်ရံင် ဓုကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၆၈)တေံညိ]။ ။ ဓုသော အဝကာသော၊ အခေါင်အရာ မကလိဂွံ ဟွံမာန်ရ။ (ဝါ) အခေါင်အရာ မဒ့်ဟွံမာန်ရ။ ။[ပွောဝ်ကိုဟိုတ် ပိဂမ္ဒိုင်ဝွံ သွက်ဟွံစိုပ်မွဲမွဲ ဟိုတ်အခေါင်အရာဟွံမွဲ၊ စိုပ်တ်ဟောင်မိက်သွး]။ ။(ပ)။ ။ ခီဏာသဝဿ၊ ဧံ့မတွံဂး ညးမ္ဒုံကိုအာသဝအိုတ်အာတဲ့။ ပဋိဇာနတော၊ ဧံ့။ တေ၊ ဒဒက်တ်ခမီ ဂေါတမ။ ကွမေ အာသဝါ၊ ငှ်အာသဝဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ အပရိကွီဏာ၊ စိုန်ဟွံအိုတ် ဏီအိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ အဟံ၊ ငှ်။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ်မဟိုဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲအာသဝ မဂပ်ဝ်သွးမ္ဂး ဟွံအိုတ်အာဏီဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ယသ အတ္ထာယ၊ ယြတ္ဟာနဖိုမဂ်ဖို။ တေ၊ မိန်ခမီဂေါတမ။ ဓမ္မော၊ နှ်ဓရ်သစ္စပန်။ ဒေသိတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံရ။

သော၊ ငဓရ် သစ္စပန်ဂ်။ သမ္မာ၊ ဗွဲဂံငံတရ ဟိုတ်မဒုံ။ တက္ကရဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မဒ္ဒေတ်ဗက်ဓရ် သစ္စပန်ဂ်။ သမ္မာ၊ ဗွဲဂံငံတရ ဟိုတ်မဒုံ။ ။[အတိုင်ဦကာမ္ပး "သမ္မာ" ဂ်ိ စပ်ပွဲပိုဒ်ဂတမ္ပး "တက္ကရဿ"ကို, စပ်ပွဲပိုဒ်ကြဲမ္ပး"ဒုက္ခက္ခယာယ"ကို ကိုလဝ်အရထ ဓါထပ်ရ]။ ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တ္ဟ်နပွမဖအိုတ်ကွေ့ ဒဒိုက်ဝင့် အလုံအိုသီ။ တံ အတ္ထံ၊ နဲဖိုမဂ်ဖိုဂ်။ န နိယျာတိ၊ ပုံကိုကြ်ဒြ် ဟွံမာန်။ (ဝါ) ပုံကိုစိုပ်ဒတဲ့ ဟွံမာန်။ ကြ်တိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ အဟံ၊ ငိ။ တံ၊ နဲ။ တတ္ထ၊ ပွဲဓရ်အနိယျာနိကဂ်။ (ဝါ) ပွဲဓရ် သစ္စပန် မဂပ်ဝ်ချပ် ဟိုသွးညးမွဲသ္ဘာင်မ္ပး ဟွံကိုကြ်ဒြ်ဖိုမ္ပး မဂ်ဖိုဂ်။ ။

[မွဲနယ်–ယသ အတ္ထာယ၊ ယြဲတ္ဟ်နဖိုံ မပ္တံကို ပွမပါဂစိုတ်ကွေ့ ရာဂဒေါသမွဲ]။ တေ၊ မိန်ခမီဂေါတမ။ ဓမ္မော၊ နဲဓရ်မပ္တံကို အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်, မေတ္တာဘာဝနာ။ ဒေသိတော၊ စိုန်။ သော၊ ငဓရ်မပ္တံကို အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်, မေတ္တာဘာဝနာဂ်။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ တက္ကရဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မဒ္ဒေတ်ဗက်ဓရ်မပ္တံကို အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်, မေတ္တာဘာဝနာဂ်။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ ဒုက္ကက္ခယာယ၊ တ္ဟ်။ တံ အတ္ထံ၊ နဲဖိုမပ္တံကို ပွမပါဂစိုတ်ကွေ့ ရာဂဒေါသဂ်။ နဲ နိယျာတိ၊ ပုံ။ ကြ်တိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ အဟံ၊ ငိ။ တံ၊ နဲ။ တတ္ထ၊ ပွဲဓရ်အနိယျာနိကဂ် ပွဲဓရ်မပ္တံကို အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်, မေတ္တာဘာဝနာ မပ်ဝ်ချပ်ဟိုသွးမ္ပး ကိုကြ်ဒြ် ကိုဖိုမပ္တံကို ပွမပါဂစိုတ်ကွေ့ ရာဂဒေါသဟွံမာန်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဍသော အဝကာသော၊ ငိ။ အနဝကာသော၊ ရောငိ။ ကြ်တိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ သိပ္ပိနိကာတိရေ၊ ပွဲ။ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ၊ ပွဲ။ တိက္ခုတ္တုံ၊ ဗ္ဘတ်ပိဝါ။ သီဟနာဒံ၊ နဲဂလာန် မပြဲ။ (ဝါ) နဲဂလာန် မဂပ်ဝ်တွံဗွဲမဂံငံသ္ဘာ ညံငံသွိငံဇာဒိသိုငံ။ (ဝါ) နဲဂလာန်ညး မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဆေဝ်ဒဝ်တးပါကွေ့ ဟွံမာန်။ ။[ကလေငံရံငံ စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၈)တေံညိ]။ ။ နဒိတ္ထာ၊ တွံတုံ။ ဝေဟာသံ၊ နဲအာကာသ။ ပက္ကာမိ၊ စိုန် ကွာကလာင် တိုနဲအာရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပွဲ။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ငိ။ ဘဂဝတော၊ ငိကျဉ်တြဲ။ အစိရပက္ကန္တသ၊ ယောမက္ခ ကလာင်တိုနဲအာတဲ့ ခြာဟွံလံဏီ။ သရဘံ၊ ဧံ့။ ပရိဗ္ဗာဇကံ၊ နဲ။ သမန္တ တော၊ နူပွိပွ။ ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန၊ နကိုလေံကေက် ဟိုတ်မလှိုဟ်ထပက် ဗွဲမ္ဒးရး မတွံဂးဂလာန်။ (ဝါ) နပွမကောံဓပက်ဂစိုတ် နူပွိပွ။မတွံဂးဂလာန်။ ။[မွဲနယ်–ဝါစာယ၊ နကိုလေံကေက် မတွံဂး ဂလာန်။ သန္ဓိတောဒကေန၊ နပွမကောံဓပက်ဂစိုတ် နူပွိပွ။။ ။(မွဲနယ်)။ ။ သန္ဓိတောဒကေန၊ ဧံ့မဒှ်ဟိုတ်လှိဟ်ထပက် ဗွဲမ္ဒးရး။ ဝါစာယ၊ နကိုပသဲကေက် မတွံဂး ဂလာန်]။ ။ သဉ္ဇမ္ဘရီ၊ နဲမပေင်ကွိုဟ် ဗွဲမလောန်ကဲ နူပွိပွ။ (ဝါ) နဲမဂပ်ဝ်လှိုဟ်ထပက် ပွဲလ္ဘ။ဧံ့။ အကံသု၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အကံသု၊ တုန်။ အာဝုသော သရဘ၊ ယွံ။ ဗြဟာရညေ၊ ပွဲဂြိုပ်ဇော်။ ဇရသိဂီလော၊ ငိက္ခိုတိဗျ။ သီဟနာဒံ၊ နဲရမျာင် ကရဲဇာဒိသိုငံ။ နဒီသာမိတိ၊ ကြက်ကရဲရောင်ရုဂ်ဒ။ အာရ

ဘန္တေ၊ နကြိုပ္တိတ်ဖြဟတ်နေဝ်။ သိဂ်ီလကံယေဝ၊ နဲရမျာင်ကွ်ီ ကျွေဟောင်။ နဒတိ သေယျထာ ပိ၊ ညံဉ်ရ်ကျွတ်ကို။ ဘောရဏ္ဍကံယေဝ၊ နဲရမျာင်ကွ်ီ ကျွေဟောင်။ (ဝါ) နဲရမျာင်ဟွံသျိုက်မျိုက် ညံဉ်ရ်ရမျာင်ဂစေံ မျံယွၤဘောရဏ္ဍ။ နဒတိ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ်။ အာဝုသော သရဘ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဝမေဝ၊ တုပ်။ တွံ၊ ငဲတ္ဘအဲ။ သမဏေန ဂေါတမေန၊ မိန်ခမီဂေါတမ။ အညတြဓ္ဝ၊ ပါဂေ့ံတဲ့ဟောင်။ ။[ပွဲကြဲမတ် ခမီဂေါတမဟောင် မိက်သွး]။ သီဟနာဒံ၊ နဲရမျာင်ကရဲဇာဒိသိုင်။ ။(ပ)။ ။ သိဂ်ီလကံယေဝ၊ ဟောင်။ နဒတိ၊ ပွံကျွေတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

အမ္မကမမ္မရီ၊ ငဲစာင်မျော်သွတ်။ ပုရိသကရဝိတံ၊ နဲရမျာင်စာင်ကွက်ဂြ်။ ရဝိသာမီတိ၊ ကြက်ဂြ်တ်ရောင်ရုဂ့်ဒ။ အာရဘန္တေ၊ နကြို။ အမ္မကမမ္မရိရဝိတံယေဝ၊ နဲရမျာင်စာင်မျော်သွတ်ဂြ် ဟွံကွးဖွးဂ့်ဟောင်။ ရဝတိ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ်ဂြ်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ရဝသိ၊ ပွံဂြ်တ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဥသဘော၊ ငဲဂ့်မွဲ။ သုညာယ၊ ခွံမလ့ုအာ နူဂ့်ကျိုပ်သ္ဂါပ်ဖွော်။ ဂေါသာလာယ၊ ပွဲခရိုင်ဂ့်။ ဂမ္ဘီရံ၊ နဲရမျာင် ဂ့်ဖွော် ဖြိုဟ်နက်။ နဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုဗြုတ်ရောင်ရုဂ့်ဒ။ မညတိ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ် မထေင်စွတ်တ်ကို။ ။(ပ) မညတိ၊ ပွံထေင်စွတ်ရ။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ သဉ္ဆမ္ဘရီ၊ နဲ။ အကံသု၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ သဉ္ဆမ္ဘရီ၊ နဲ။ အကံသု၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ဣဝွံအာစိုပ်ဒတဲ့ရောင်။ စတုတ္ထံ၊ သုတ်–ရောင်။ ။

၅–ကေသမုတ္တိသုတ်

၆၆။ ။[ပိုဒ်လိက်လ့ီ် ကလေင်ရံင် ပွဲမုက်လိက်(၆၄)တေံညိ]။ ။ ယေန၊ ယြ ပွဲဌာနဲမွဲ။ ကေသမုတ္တံ နာမ၊ ခွံမွံယွၤကေသမုတ္တ။ ကာလာမာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင် ကာလာမဂမ္မိုင်။ နိဂမော၊ ငဲနိုဂ်ီ။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ တံ၊ နဲဌာနဲနိုဂ်ီကေသမုတ္တန္ဓံဂ့်။ အဝသရိ၊ စိုန်အာစိုပ်ရ။ ကေသမုတ္တိယာ၊ ခွံမဒ့ံကောန်နိုဂ်ီကေသမုတ္တအိုတ်။ ကာလာမာ၊ ငသွိင် ကာလာမဂမ္မိုင်။ အသေသာသုံ ခေါ၊ စိုန်ဝွံမိင်ကေတ်တဲ့အိုတ်ဟောင်ရောင်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အသေသာသုံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သန္တိ၊ ပွဲအခိင်ဒ့ဒ့ဲင်လွဲဟ်။ ဓ္ဝကော၊ ခွံမဒ့ံလ့ိုအိုတ်။ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ငသမဏ,ဗြာဟ္မဏဂမ္မိုင်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ်ဒုင်ယွၤ သမဏ, ဗြာဟ္မဏဂမ္မိုင်။ ကေသမုတ္တံ၊ နဲနိုဂ်ီကေသမုတ္တ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပွံက္ဂင်စိုပ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငသမဏာဗြာဟ္မဏာဂမ္မိုင်ဂ့်။ သကံ၊ ခွံမဒ့ံဒြပ်ဇကုဇကု။ ဝါဒံဓ္ဝ၀၊ နဲကွေတ်ဝါဒဟောင်။ ဒီပေန္တိ၊ ပွံဟိုထွးအိုတ်ရ။ ဇောတေန္တိ၊ ပွံကိုတွးပြာကတ်အိုတ်ရ။ ပရပ္ပဝါဒံ ပန၊ နဲကွေတ်ဝါဒညးမွဲသ္ဆာင်တုန်။ ခုံသေန္တိ၊ ပွံပျုတ်ဗဒေက်အိုတ်ရ။ ဝမ္သေန္တိ၊ ပွံသွစုတ်သမ္ဘီ ကဆံင်သဝ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပွံဟိုဂရိဟ်အိုတ်ရ။ ပရိဘဝန္တိ၊ ပွံစွံစိုတ် ကဆံင်သဝ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပွံလဗပ်ပကိုအိုတ်ရ။ သြမက္ခိံ၊ နဲမဂပ်ဝ်ထွင်ပတိုန်ပလိုပလာ်။ ကရောန္တိ၊ ပွံသွအိုတ်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ အပရေပိ၊ ဧဒံမဒ္ဒိမွဲသ္သာင်အိုတ်ကိုလေဝ်။ ဓုကော၊ ဧဒံ။ တေပိ၊ ငသမဏာ ဗြာဟ္မဏာဂမ္ဂိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ တေသံ အမှာကံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။[နောတုန် နိုပါတမတ္တာ]။ ။ ကခီ၊ ငပွမဒ္ဒိသံသယ။ ဟောတိ ဓုဝ၊ ဒ့်တ်ဟောင်ရောင်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ငပွမဒ့်သ္မေဟ်ပွာ။ ဟောတိ ဓုဝ၊ ရောင်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သမဏာဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ဣမေသံ ဘဝတံ၊ ပွေဝ်ကိုအာစာဇ္ဈော်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ကော နာမ၊ မူရ ငအာစာဇ္ဈော်မွဲ။ သစ္စံ၊ နဲကွေတ်ဝါဒဒျုံစ္စတ်။ အာဟ၊ စိုနဲသွဲးရော။ ကော၊ မူရ ငအာစာဇ္ဈော်မွဲ။ မုသာ၊ နဲကွေတ်ဝါဒဒ္မေတ်မှာ။ အာဟ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ကခီ၊ ငံ။ ဟောတိ ဓုဝ၊ ရောင်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ငံ။ ဟောတိ ဓုဝ၊ ရောင်။ ကာလာမာ၊ ယွံ။ ဝေါ၊ ကုမ္မးတံညးဂမ္ဂိုင်။ ကဒီတုံ၊ တ္ဂဟ်နပွမဒ့်သံသယ။ အလံ၊ စိုန်ထေက်ကြိုက်ရ။ ဝိစိကိစ္ဆိတုံ၊ တ္ဂဟ်နပွမဒ့်သ္မေဟ်ပွာ။ အလံ၊ စိုန်။ ပန၊ ဗွဲစ္ဒတ်တုန်။ ဝေါ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ္မးတံညးဂမ္ဂိုင်။ ကခံနီယေ၊ ဧဒုံမထေက်ကိုသ္မေဟ်ပွာ။ ဌာနေယေဝ၊ ပဲ့အရာဌာနဟောင်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ငံ။ ဥပ္ပန္နာ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ။

ကာလာမာ၊ ယွံကာလာမတံ။ တုမှေ၊ ငမ္မးတံညးဂမ္ဂိုင်။ ဓုထ၊ သြဝ်...တီကျိုဟ် ကေတ်အိုတ်ညိ။ အနုသဝေန၊ နအယာံမာတ် မမိင်ဂလာန်ဟို မွဲကဆံင်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...လွဟ်ဂိုင်စွတ်သမ္ဘီ ရ၌ွံမ္ဂး ဧာံစွတ်အိုတ်ရောင်။ ပရမ္ဟရာယ၊ နကိုဂလာန်ဟို အဆက်မိမဇ္ဈဖလကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...–ညိ။ ဣတိ ကိရာယ၊ ဣဏာံဗိုဏာရ၌ွံ နပွမဟိုသွဲးဂလာန် ဟွံချိုတ်ပွိုတ်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...။ ။[ဣတိ ကိရ ဓုတန္တိ ပဝတ္တာ ဣတိကိရာ]။ ။ ပိဋကသမ္မဒါနေန၊ နဒဒ့်ပူဂိုလ် မတ္တောန်ကိုပြကိုဟ်ကိုလေဝ်။ ။[အရထဝိဂ္ဂဟဋီကာမှး ပိဋကံ ဂန္ထော သမ္မဒီယတီတိ ဓုတသာတိ ပိဋကသမ္မဒါနံ–ရောင်]။ ။ (ဝါ) ဇကုဇကုဂ့် ဒဒ့်ပူဂိုလ်မလေပ်ပြကိုဟ် ကတ်တ္တောန်လဝ်ပြကိုဟ်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...လွဂိုင်စွတ်သမ္ဘီကေတ် ရ၌ွံမ္ဂးကိတ်ညိကိုပြကိုဟ်ဇကုအိုတ်ရောင်။ ။[ဂလာန်ဝွံ ကွေတ်ဝါဒဝွံ ကိတ်ညိကိုပြကိုဟ် ပိုကတ်တ္တောန်လဝ်ရောင် သဂ်ဝွံ လွဂိုင်စွတ်ညိ]။ ။ တက္ကဟေတု၊ အတိုင်ဝွံဟောင် ဒ့်ထေက်ရောင် ဗွဲဟိုတ်မှး ပွမချပ်ဗွာကေတ်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...။ နယဟေတု၊ နကိုဟိုတ်မှး ချိုင်ဆနယ်ဂ့်ငယုတ္တိကိုလေဝ်။ (ဝါ) နပွမဂိုင်ကေတ်နယ်, ပွမနိသဲကေတ်နယ်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...။ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ နပွမချပ်ဆကေတ် ဟိုတ်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နကိုဟိုတ်ဇကုဇကု မဂပ်ဝ်ချပ်ဗွာကေတ်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...။ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ ချပ်ဗွာကေတ်တဲ့ နကိုလညာတ်ဇကု မဂပ်ဝ်သျိုက်မ္ဂိုက်ဒုင်လဝ်တဲကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...။ ။[နိဇ္ဈာနေန၊ နပွမချပ်ဗွာကေတ်။ ခန္တိ၊ ဧဒုံမသျိုက်မ္ဂိုက်ဒုင်လဝ် တဲ။ (ဝါ) သျိုက်မ္ဂိုက်တဲ့ ဧဒုံမဂပ်ဝ်ဒုင်လဝ် တဲ။ ဒိဋ္ဌိ၊ လညာတ်]။ ။ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ ဗွဲဒဒ့်ပူဂိုလ် မ္ဂုံသဘ် မထေက်ဂိုဂိုင်ကေတ် ဂလာန်ကိုလေဝ်။ မာ

ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...လွဂိုင်ကေတ် ရ၌ပ်မွးဂလာန်ပူဂိုလ်ပ်ွ ဘုံစွတ်သန်အိုတ်ရောင်ညိ။ နော၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုညးဂမ့်ိုင်။ ဂရ၊ ခေံမဒှ်အ္စာ။ သမဏော၊ ခမီရောင်။ ကျတိ၊ ပတော့်ကေတ် ဗွဲမခိုင်ကွိုက်တုံကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ သြဝ်...။

ကာလာမာ၊ ယ္ဂံကာလာမတံ။ ယဒါ၊ ပြဲပ္ဒံကာလမွဲ။ “ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ့်ိုင်ပ်ွံ။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဂမ့်ိုင်ရောင်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဂမ့်ိုင်ပ်ွံ။ သာဝတ္ထာ၊ စိုန်မ့ုံကို ဒုဟ်အိုတ်ရ။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ နဓရ်ဂမ့်ိုင်ပ်ွံ။ ဝိညုဂရဟိတာ၊ စိုန်တ္ဂပညာတံ မဂပ်ဝ်ဟို ဂရိုဟ်အိုတ်ရောင်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဂမ့်ိုင်ပ်ွံ။ သမတ္တာ၊ ငမ၌ိုက်ပေင်ဂမ့်ိုင်။ သမာဒိန္နာ၊ ငမဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ငမဂပ်ဝ်ဒ္ဂါန်ဒ္ဂေတ်ဂမ့်ိုင်။ သမာနာ၊ နကြဒ်ဒ့် အိုတ်နေဝ်။ အဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဟွံမွဲကိုဒတုံဖိုကို။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒိုက်ကို။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပ္ဒံဒ့်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ပ်ွံ။ တုမ့ေ၊ ငဂမ့်ိုင်။ အတ္တနာဝ၊ အလိုဇကုဟောင်။ ဇာနေယျာထ၊ ဂဗ္ဘတီအိုတ်ရ။ ကာလာမာ၊ ယ္ဂံ။ အထ၊ ပ္ဒဲကာလမတီဂ့်။ တုမ့ေ၊ ငဂမ့်ိုင်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ နဂမ့်ိုင်ပ်ွံ။ ပဇဟေယျာထ၊ သြဝ်...ပါကွံအိုတ်ညိ။ ကာလာမာ၊ ယ္ဂံ။ တံ၊ နဂလာန်အဲမဟိုဂ့်။ တုမ့ေ၊ ငဂမ့်ိုင်။ ကိ မညထ၊ ပသာ် မထောင်စွတ်အိုတ် ဂ့်ရော။ လောဘော၊ ငဴ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပ္ဒဲလွေင်ခန္ဓဇကု။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ နကြိုက်ဒ့်နေဝ်။ ဟိတာယ ဝါ၊ တ္ဂဟ်နဒတုံဖိုကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ဟာ။ အဟိတာယ ဝါ၊ တ္ဂဟ်နလလေင်ဖိုကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ပ်ွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘဂ္ဂေ့၊ ယ္ဂံ။ အဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ပ်ွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တိအိုတ်ရ။

ကာလာမာ၊ ယ္ဂံ။ လုဒ္ဓေါ၊ ခေံမမက်ဂ့က်။ (ဝါ) ခေံလောဘမဇ္ဈော်။ အယံ ပုရိသ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မဒှ်တြုံပ်ွံ။ လောဘေန၊ မိန်လောဘ။ အဘိဘူတော၊ ငမဂပ်ဝ်ဓလို ဖ္ဒိုက်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ငမ့ုံကိုကုသိုလ်စိုတ် မဂပ်ဝ်သီဂိုင်ကေတ်နူပ်ိပ္ပ။ (ဝါ) ငမ့ုံကို ကုသိုလ်စိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုအိုတ်အာ။ ဟုတ္ဝာ၊ ဒ့်တုံ။ ပါဏာမ့ိ၊ နသတ်မ့ုံကိုလမျိုကို။ ဟန တိ၊ ပ္ဒံဂစိုတ်ရ။ အဒိန္နမ့ိ၊ နဒြပ်ညးမွဲသ္ဒာင် မိန်တ္ဂဟဂပ်ဝ်ကိုကိုလေဝ်။ အဒိယတိ၊ ပ္ဒံပ္ဒင် စးကေတ်ရ။ ပရဒါရမ့ိ၊ နသမ္ဘာညးသ္ဒာင်ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံကလိလောန်အာက္ခုင် ဓရ် မေထုန်ရ။ မုသာပိ၊ နဂလာန်ဟွံဘုံစွတ်ကိုလေဝ်။ ဘဏာတိ၊ ပ္ဒံဟိုရ။ ပရမ့ိ၊ နညးသ္ဒာင် ကိုလေဝ်။ တထတ္တာယ တထာ+တ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဒဒ့်ညး မဒ္ဒေတ်တ်တုပ်ကိုဇကုဂ့်။ သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒံကိုဂိုင်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဟိုတွံဗတိုက်ဖအောဝ်ရ။ ယံ၊ ပြုင်ဓရ် ဟိုတ်အကုသိုလ် မပ္တံကိုပွမဂစိုတ်, ကွတ်မွဲ။ ။[ယံဿ= ယံ+အဿ]။ ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မကွောန်အကုသိုလ် မပ္တံကို ပွမဂစိုတ်ကွတ်ဂ့်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်ပ္တံတုံ မဂိုင်သွေဲ။ အဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဂဟ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ပ်ွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဓ္ဍံ ဘဂ္ဂေ့၊ ပ္ဒံဒ့်မာန်ရကျာ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ပ်ွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တိအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဒေါသော၊ ငဒေါသ။ ။(ပ)။ ။ ဒုဋ္ဌော၊ ဧဒုဒမိန်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ကြိုဟ်ပလီ။ (ဝါ) ဧဒုဒေါသမတိတ်။ ။(ပ)။ ။ မောဟော၊ ငမောဟ။ ။(ပ)။ ။ မူဠ္ဍေ ၁၊ ဧဒုမဝိဝိင် နကိုမောဟ။ (ဝါ) ဧဒုမတီကေတ်ဗွေတ် ဟွံတီကေတ်ဧဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရိလောဘ, ဒေါသ, မောဟဂမ္ဗိုင်ဝွံ။ ကုသလာ ဝါ၊ ကုသိုလ်ဂမ္ဗိုင်ဟာ။ အကုသလာ ဝါ၊ အကုသိုလ်ဂမ္ဗိုင်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ အကုသလာ ဘန္တေ၊ အကုသိုလ်ဂမ္ဗိုင်ရောင်ကျာ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ဩိတ်ရ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ၊ ဓရိမ္ဘုံကိုဒုဟ်အိုတ်ဟာ။ အနဝဇ္ဇာ ဝါ၊ ဓရိဟွံမွဲကိုဒုဟ်အိုတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ၊ ဓရိမ္ဘုံကိုဒုဟ်ဂမ္ဗိုင်ရောင်ကျာ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ဩိတ်ရ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဝါ၊ ဓရိမိန်တ္ဒပညာတံ မဂပ်ဝ်ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ဟာ။ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါ၊ ဓရိမိန်တ္ဒပညာတံ မဂပ်ဝ်ဟိုထိုင်သးအိုတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဝိညုဂရဟိတာ ဘန္တေ၊ ဓရိမိန်တ္ဒပညာတံ မဂပ်ဝ်ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရောင်ကျာ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရိမပ္ပံကိုလောဘဂမ္ဗိုင်ဝွံ။ သမတ္တာ၊ ငဲ။ သမာဒိန္နာ၊ ငဲ။ သမာနာ၊ နကြို။ အဟိတာယ၊ တ္ဒဟ်။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဒဟ်။ သံဝတ္တန္တိ ဝါ၊ ပုံဒှ်အိုတ်ဟာ။ နော သံဝတ္တန္တိ ဝါ၊ ပုံဟွံဒှ်အိုတ်ဟာ။ ဓတ္ထ၊ ပွဲပြသ္မာ ပွမဒှ် ပွမဟွံဒှ် တ္ဒဟ်နဖိုအဟိတ, ဒုက္ခဝွံ။ ကထံ၊ မူရမွဲကိုလေဝ်။ ဝေါ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ္ဒးတံ ညးဂမ္ဗိုင်။ မတိ၊ ငပွမထေင်ခယျ။ ဟောတိ၊ ပုံဒှ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဒ–ဂမ္ဗိုင်ဝွံ။ သမတ္တာ၊ ငဲ။ သမာဒိန္နာ၊ ငဲ။ သမာနာ၊ နကြို။ (ပ)။ ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံဒှ်အိုတ်ရ။ ။[ကျတိ ဟွံမွဲပိုက်ဏီ]။ ။ ဓတ္ထ၊ ပွဲပွမဒှ် ပွမဟွံဒှ် ဖိုအဟိတ,ဒုက္ခဝွံ။ ဓဝံ၊ အတိုင်ဝွံဟောင်။ တ္ဒဟ်နဖို အဟိတ ဒုက္ခဝွံ ဒှ်အိုတ်ရရုဂ်ဒဟောင်။ နော၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုညးဂမ္ဗိုင်။ မတိ၊ ငဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။

ကာလာမာ၊ ယွံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ယံ တံ၊ ပြြန်ဂလာန်မွဲ။ မယံ၊ ငဒ–ဂမ္ဗိုင်။ အဝေါစုမှာ၊ စိုန်သွးအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစုမှာ၊ စိုန်။ ကာလာမာ၊ ယွံ။ တုမှေ၊ ငဒ–ဂမ္ဗိုင်။ ဓထ၊ ဩဝ်...။ ပဇဟေယျာထ၊ ဩဝ်...။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုမှာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ယံ တံ၊ ပြြန်။ မယာ၊ မိန်အဲကျာ်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွးရ။ ဓတံ၊ နဂလာန်ဝွံ။ ကျဒံ၊ နသဘ်အရထဝွံ။ (ဝါ) နသဘ်အရထ မတွံဂး ပွမဒှ်မပ္ပံကိုသာဝဇ္ဇ ဓရိအကုသိုလ်မပ္ပံကိုလောဘ, ပွမကွ်ိဒှ်ဖိုအဟိတ,ဒုက္ခဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ ရန်တွံတဲ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရိဂမ္ဗိုင်ဝွံ။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဂမ္ဗိုင်ရောင်။ ။(ပ) အနဝဇ္ဇာ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုဒုဟ်အိုတ်ရ။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ နဓရိဂမ္ဗိုင်ဝွံ။ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ စိုန်မိန်တ္ဒပညာတံ မဂပ်ဝ်ထိုင်သးအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဟိတာယ၊ တ္ဒဟ်နဒတဲ့မြမောဝ်။ သုခါယ၊ တ္ဒဟ်နတသိုက်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံ။ ကျတိ တုမှေ၊ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ၊ အိုတ်မွး။ ကာလာမာ၊ ယွံ။ အထ၊ ပွဲကာလမတီဂှ်။ တုမှေ၊ ငဒ–ဂမ္ဗိုင်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ နှ်။

ဥပသမ္ပဒ္ဓ၊ ကိုဍ္ဎိက်ပေင်အိုတ်တဲ့။ ဝိဟရေယျာထ၊ သြဝ်...သွဒတ်အိုတ်ညိ။ ။(ပ) အလောဘော၊ ငအလောဘ။ (ဝါ) ငဓရ်မစ္ခေ့စးကိုလောဘ။ ။(ပ)။ ။ အလုဒ္ဓေါ၊ ဧ့ုံဟွံမက်ဂ့က်။ ။(ပ)။ ။ အနဘိဘူတော၊ ငဟွံဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဆိုက်။ အပရိယာဒိန္ဓ စိတ္တော၊ ငမ္ခံုကိုကုသိုလ်စိုတ် မဟဂပ်ဝ်ဂိုငကေတ် နူပ္ပိပ္ပါ။ (ဝါ) ငမ္ခံုကို ကုသိုလ်စိုတ် မဟဂပ်ဝ်ကိုအိုတ်အာ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပါဏံ၊ နှ်။ နေဝ ဟနတိ၊ ပုံဟွံဂစိုတ်။ ။(ပ)။ ယံ၊ ယြုန်ဓရ်ဟိုတ်ကုသိုလ် မပ္ဍံကို ပွမဟွံဂစိုတ်ဟွံက္ခတ်မွဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုပူဂိုလ် မက္ခောန်ကုသိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အဒေါသော၊ ငိ။ (ဝါ) ငဓရ်မစ္ခေ့စးကိုဒေါသ။ ။(ပ)

[အရထပိုဒ်တွေင် နူအပ္ခဲပေယျာလဂမ္ဂိုင်တုန်–အဒုဒ္ဒော၊ ဧ့ုံဒမိန်ဒေါသ မဟဂပ်ဝ် ပလိုပလာ်။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ငတြုံ့ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ အမောဟော၊ ငအမောဟ။ (ဝါ) ငဓရ်မစ္ခေ့စး ကိုမောဟ။ ။(ပ)။ ။ အမူဒ္ဓေ ၁၊ ဧ့ုံဟွံဝိဝိင် နကိုမောဟ။ (ဝါ) ဧ့ုံမ္ခံုကိုပညာ မစာ်စ္ခးအာ နူဝိဝိင်]။ ။

ကွမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ် မပ္ဍံကိုအလောဘဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ကုသလာ ဝါ၊ ကုသိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဟာ။ (ပ)။ ။ ဓုတ္ထ၊ ပ္ခဲပြသ္နာ ပွမဒ္ဒ် ပွမဟွံဒ်ဒ် တ္ဒဟ်နဖိုဟိတ, သုခဝွံ။ ကထံ ဝါ၊ မူရမွဲ။ ဝေါ၊ ဒဒက်တက်ို။ မတိ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဒ္ဓေ့၊ ယွံ။ ကွမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ် မပ္ဍံကိုအလောဘဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ သမတ္တာ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံဒ်ဒ် အိုတ်ရ။ ဓုတ္ထ၊ ပ္ခဲပြသ္နာ ပွမဒ္ဒ် ပွမဟွံဒ်ဒ် တ္ဒဟ်နဖိုဟိတ,သုခဝွံ။ ဓုဝံ၊ အတိုင်ဝွံဟောင်။ ဓုတ္ထ၊ ပ္ခဲပွမဒ္ဒ် ပွမဟွံဒ်ဒ် တ္ဒဟ်နဖိုအဟိတ, ဒုက္ခဝွံ။ ဓုဝံ၊ အတိုင်ဝွံဟောင်။ (ဝါ) တ္ဒဟ်နဖိုဟိတ, သုခဝွံ ဒ်အိုတ်ရ ရုဂ့်ဒဟောင်]။ ။ နော၊ ဒဒက်တက်ိုပိုညးဂမ္ဂိုင်။ မတိ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံဒ်ဒ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်သဘ အရထဝွံ။ (ဝါ) နှ်သဘ်အရထ မတွံဂး ပွမဒ္ဒ်မပ္ဍံကိုအနဝဇ္ဇ ဓရ်ကုသိုလ် မပ္ဍံကိုအလော ဘ, ပွမဒ္ဒ်ဖိုဟိတ, သုခဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။

ကာလာမာ၊ ယွံ။ သ သော အရိယသာဝကော၊ ငကွးမဒ္ဒ်အရီဂ့်။ (ဝါ) ငကွးကျဂ် အရီဂ့်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမဟွံကိုဒ်ဒ် မပ္ဍံလောဘ မသွးက္ခငိတဲ့ဝွံ။ ဝိဂတာဘိဇ္ဈော၊ ငမ္ခံုကိုအဘိဇ္ဈာလောဘ မစာ်စ္ခးအာ။ ဝိဂတဗျာပါဒေါ၊ ငမ္ခံုကိုဒေါသ မစာ်စ္ခးအာ။ အ သမ္မူဒ္ဓေ ၁ ငဟွံဝိဝိင် ဗွဲမသ္ဘာတ်မြဟ်။ သမ္မဇာနော၊ ငမတီညာတ် ပါ်ခြာကေတ် ဗွဲမ္ခးရး။ (ဝါ) ငမ္ခံုကိုပညာသမ္မဇည်ဉာဏ်။ ပတိဿတော၊ ငမဂွံဒ်ငသတိ အာရီကမ္မဋ္ဌာန် ဟွံဂွံပိုတ် သ္ဘာတ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၄) တေံညိ]။ ။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမဝေင်ပါကေ့ံ နူမပ္ဍံကိုပါဏာတိပါတသာ်မြဝွံ။ အဝေရစိတ္တော၊ စိုန်မ္ခံုကိုစိုတ် မစာ်စ္ခးအာ နူသ္ဒသတြုရ။ (ဝါ) စိုန်မ္ခံုကိုစိုတ် မစာ်စ္ခးအာ နူသ္ဒသတြု အကုသိုလ်မသုန်ပြကာ မ္ခံုမပ္ဍံကိုပါဏာတိပါတ ကျောံပူဂိုလ်သ္ဒသတြုရ။

ဓုံ၊ ရသ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ။ အဗျာပဇ္ဈစိတ္တော၊ စိုန်မှုံကိုစိုတ် မစ်စူးအာ နူးဒဒိုက်စိုတ် မတွံဂး ပွောတ်ဒေါသရ။ ဓုံ၊ ရသ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ။ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော၊ စိုန်မှုံကိုစိုတ် စ်စူးအာနူ ကိလေသမပ္ပံကို ဥဒ္ဓစ္စ မလေပ်ပ္ပီပ္ပိုက်, မလေပ်ကို ဂမ်္ဂဂမ္ဘာန်ကိုစိုတ်ရ။ ဓုံ၊ ရသ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ။ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော၊ စိုန်မှုံကိုစိုတ် မသ္အးဇုးနူ မကလိခ္ဆက်ကိလေသရ။ တသ၊ မိန် အရိယသာဝကဂ့်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲဘဝဂတမတ်ဟောင်။ စတ္တာရော၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ အသာသာ၊ နှအရာ ဒတန်နိသဲဂမ်္ဂါင်။ (ဝါ) နှအရာသက်သာဂမ်္ဂါင်။ (ဝါ) ဂ်–ဂမ်္ဂါင်။ အဓိဂတာ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်ကလိဂွံဂမ်္ဂါင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံဒ့အိုတ်ရ။ ။

ပရော၊ ဧ့ုံမသ္အာင်အာ နူးပစ္စုပ္ပန်လောက။ လောကော၊ ဂ်ပရလောက။ သစေ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရန္ဓံမ္ဂး။ သုဂတဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ ဧ့ုံမဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရး, မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ဗွဲဟွံဒး ရးအိုတ်။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံဂမ်္ဂါင်။ ဖလံ၊ ဂ်ဖိုံ ဟွံတုပ်ကျောံ ဟိုတ်ကံကို။ (ဝါ) ဂ်အဆက်ဖိုံ မဇ္ဈောဝ်တိုန်ကို။ ဝိပါကော၊ ဂ်ဖိုံ မတုပ်ကျောံဟိုတ် ကံကို။ (ဝါ) ဂ်ဖိုတမ်ကံတုပ်ကို။ သစေ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရန္ဓံမ္ဂး။ အထ၊ နကြိမ္ဘုံတ မြသ် ဝွံနေဝ်။ အဟံ၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။[ကလေဝ်ရံဂ် ဓုကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၃–၄၄)တေံ ညိ]။ ။ ဥပပဇ္ဇိသာမိ၊ ကြက်အာစိုပ်ရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ပဋ္ဌမော၊ ဧ့ုံမဒ့်ကိုပ်ကွာ။ အယံ အသာသော၊ နှအရာဒတန်နိသဲဝွံ။ အသ၊ မိန်အရိယသာဝကဂ့်။ အဓိဂတော၊ ဂ်မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ပရော၊ ဧ့ုံ။ လောကော၊ ဂ်။ သစေ နတ္ထိ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရပွံမွဲ မ္ဂး။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ ဧ့ုံ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဖလံ၊ ဂ်–ကို။ ဝိပါကော၊ ဂ်–ကို။ သစေ နတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ အထ၊ နကြိဟွံမွဲသင်္ဂ်နေဝ်။ အဟံ၊ ဂ်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲ။ အဝေရံ၊ ညံဉ်ဟွံမွဲကိုသ္ဒ။ အဗျာပဇ္ဈံ၊ ညံဉ်ဟွံမွဲကိုဗျာပါဒ။ အနီဃံ၊ ညံဉ်ဟွံမွဲကိုဒဒိုက်။ သုခီ၊ ညံဉ်ဂွံနွံကိုတသိုက်။ အတ္တာနံ၊ နှကာယစိုတ်ဇကု။ ပရိဟရာမိ၊ ပ္ဒုံဒးမင်မွဲသ္အးဇုးရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဒုတိယော၊ ဧ့ုံ။ ။(ပ)။ ။

ကရောတော၊ နကြိပတုံသရုံပါပ်နေဝ်။ ပါပံ၊ နှသရုံပါပ်။ သစေ ကရီယတိ၊ ပ္ဒုံ ယဝ်ရဂပ်ဝ်ကျောန်မ္ဂး။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိဒ့်သင်္ဂ်ဝွံနေဝ်။ အဟံ၊ ဂ်။ ကဿစိ၊ မူရ် ပူဂိုလ်မွဲ။ ပါပံ၊ နှသရုံပါပ်။ ။[မွဲနယ်–ကဿစိ ကိဉ္စိ၊ ဧ့ုံမဒ့်အယုံမာတ်ညိဉ။ ပါပံ၊ နှသရုံ ပါပ်]။ ။ နှ စေတေမိ၊ ပ္ဒုံဟွံပ္ဍိတ်ဇြဟတ်ရ။ ပါပကမ္မံ၊ နှကေင်ကာသရုံပါပ်။ အက ရောန္တံ၊ ဧ့ုံဟွံကျောန်။ မံ၊ နှ။ ကုတော၊ မူဟိုတ်။ (ဝါ) မူရမွဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဂ်။ ဖုသိသတိ၊ ကြက်ဆိုဂဗ ပ္ပီပ္ပိုက်မာန်ဂ့်ရော။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ တတိယော၊ ဧ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ က ရောတော၊ သိုကိုမကျောန်ဒုံဂ်ပွသရုံပါပ်။ ပါပံ၊ နှ။ သစေ နှ ကရီယတိ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရ ဟွံ ဂပ်ဝ်ကျောန်မ္ဂး။ အထ၊ နကြိဒ့်သင်္ဂ်နေဝ်။ အဟံ၊ ဂ်အဲ။ ဥဘယေနေဝ၊ ဗွဲအစောံစါ လွှ်ဟောင်။ (ဝါ) ဗွဲအစောံစါလွှ်မ္ဂး ပွမဟွံကျောန်သရုံပါပ်, စိုန်ကျောန်ကိုလေဝ် ပွမဟွံ အာစိုပ်ကျောန်ဟောင်။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ ဧ့ုံမသ္အးဇုး ဗွဲတွေင်။ အတ္တာနံ၊ နှဇကု။ သမနုပဿာမိ၊

ပုံဂွံညာတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ စတုတ္ထော၊ ဧံ့။ အယံ အသာသော၊ နှ်။ အသ၊ မိန် အရိယသာဝက။ အဓိဂတော၊ ငှ်။ ဟောတိ။ စတ္တာရော၊ ဧံ့။ ကျမေ အသသာ၊ နှ် ဒတန်နိသဲဂမ့ိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ငှ်။ အဓိဂတာ၊ ငှ်–ဂမ့ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဂဝါ၊ ယွံကျာ်တြဲမ့ုံကုပိုန်။ ဓုတံ၊ ငှဂလာန်ဝွံ။ ဓုဝံ၊ အတိုင်တွံဂ့် ဧုံစွတ်ရ။ သုဂတ၊ ယွံကျာ်တြဲ မဟိုဂလာန် မဆဲ။ ဓုတံ၊ ငှ်။ ဓုဝံ၊ အတိုင်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သ သော အရိယသာဝကော၊ ငှ်။ ။(ပ)။ ။

၆–သာဠ သုတ်

၆ရ။ ။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ ငှ်တ္ဂိပိုန်နန္ဒက။ ။(ပ)။ ။[ကလေငှ်ရံငှ် ဒုက ပိုဒ်လိက်(၃ရ)တေံညိ]။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ မိဂါရနတ္တာ၊ ဧံ့မန့်ကောန်စ မိဂါရသေဋ္ဌီ။ သာဠေ ၁ စ၊ ငှ်သာဠကို။ သေခုနိယနတ္တာ၊ ဧံ့မန့်ကောန်စ သေခုနိယသေဋ္ဌီ။ သာဏော စ၊ ငှ်သာဏကို။ ။(ပ)။ ။ သာဠ ၁၊ ယွံသာဠ တံ။ ဓုထ၊ ဩဝ်...။ ။(ပ)။ ။ လောဘော၊ ငှ်လောဘ မထ္ထေန်စပ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဓုဝံ ဘန္တေ၊ ယွံ...မ့ုံတ်ရကျာ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍိအိုတ်ရ။ သာဠ ၁၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငှ်အဲ။ ဓုတံ အတ္ထံ၊ နှ်သဘ်အရထ မတွံဂး လောဘဝွံ။ အဘိဇ္ဈာတိ၊ တဏှာ မလေပ်နွံပွိက် မလောန်ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) တဏှာ မလေပ်တူရ္ဂကို ပိုန်ဩြပ်ညးသ္ဆာင် ရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့သွးရ။ သာဠ ၁၊ ယွံ။ လုဒ္ဓေါ၊ ဧံ့။ အဘိဇ္ဈာလု၊ ဧံ့မ့ုံကိုအဘိဇ္ဈာမဂ့ိုင်။ အယံ၊ ငှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ ပါဏာမွိ၊ ။(ပ)။ ။ ဒေါသော၊ ငှ်ပ္ဟောတ်ဒေါသ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံတ် ဟာ။ ။(ပ)။ ။ သာဠ ၁၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငှ်အဲ။ ဓုတံ အတ္ထံ၊ နှ်သဘ်အရထ မတွံဂး ဒေါသဝွံ။ ဗျာပါဒေါတိ၊ ဗျာပါဒရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မလေပ်အာစိုပ် ပွမပ္ဟန်ဂတးရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မလေပ်ပလိုပလာ်ကေံ့ တသိုက်ဒတဲဖိုရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ သာဠ ၁၊ ယွံ။ ဒုဇ္ဈော၊ ဧံ့၊ ဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဧံ့မ့ုံကိုဒေါသမူစိုတ် မအာစိုပ်ပွမပ္ဟန်ဂတး။ အယံ၊ ငှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ ။(ပ) မောဟော၊ ငှ်မောဟ ပွမဟွံတိ ပွမတီဗ္ဘေတ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံဟာ။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ အတ္ထံ၊ နှ်သဘ် အရထမောဟဝွံ။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ အဝိဇ္ဇာရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်မလေပ်ကြောပ်ဗ္ဒန် လဝ် သဘ်မဧုံရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ မူဠေ ၁၊ ဧံ့။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ ဧံ့ဒမိန်အဝိဇ္ဇာ မဂပ်ဝ် ဗာန်စပ်။ ။[အဝိဇ္ဇာ ဂတာ ဥပဂတောတိ အဝိဇ္ဇာဂတော]။ ။(ဝါ) ဧံ့မ့ုံကိုအဝိဇ္ဇာ မကွ်ိန့်။ ။[အဝိဇ္ဇာ ဂတာ ပဝတ္တာ ယသာတိ အဝိဇ္ဇာဂတော]။ ။ အယံ၊ ငှ်ပူဂိုလ် ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငှ်ဓရ် မပ္ပံကိုလောဘဂမ့ိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

အလောဘော၊ ငှ်အလောဘ။ (ဝါ) ငှ်ဓရ် မစ့ိုစးကိုလောဘဝွံ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံဟာ။ (ပ)။ ။ ဓုတံ အတ္ထံ၊ နှ်သဘ်အရထ မတွံဂး အလောဘဝွံ။ အနဘိဇ္ဈာတိ၊ ဓရ်မစ့ိုစး ကိုအဘိဇ္ဈာရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ အလုဒ္ဓေါ၊ ဧံ့။ အနဘိဇ္ဈာလု၊ ဧံ့ဟွံသေငှ်ကို ညးမ့ုံ

ကိုအဘိဇ္ဈာ မဂ္ဂိုင်။ အယံ၊ ငပူဂိုလ်ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ အတ္ထံ၊ နံသဘ်အရထ အဒေါသဝံ့။ အဗျာပါဒေါတိ၊ ဓရ်မစ္ခေ့စးကို ဒေါသဗျာပါဒရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ အဒုဋ္ဌော၊ ဧံ့ဒမိန်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ဂြိုဟ်ပလို။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဧံ့ဟံ့မွဲကို ဒေါသမူစိုတ် မအာစိုပ်ပွမ ပ္ဘန်ဂတး။ အယံ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ အမောဟော၊ ငအမောဟ။ (ဝါ) ငဓရ် မစ္ခေ့စးကို မောဟ။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ အတ္ထံ၊ နံသဘ်အရထအမောဟဝံ့။ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ဉာဏ်ပညာ ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ အမူဠ္ဍေ ၁၊ ဧံ့ဟံ့ဝိဝိငိနကိုမောဟ။ ဝိဇ္ဇာဂတော၊ ဧံ့ဒမိန်ဉာဏ် ပညာ မဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်။ (ဝါ) ဧံ့မှံ့ကိုဉာဏ်ပညာ မက္ခ်ိုဒ့်။ အယံ၊ ငဉာဏ်ပညာဝံ့။ ။(ပ)။ ။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်မှံ့မပ်ဝ်ကိုအလောဘဂမ္ဘိုင်ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငအရိယသာဝကဂ့်။ (ဝါ) ငအရိယသာဝက မကိုက်ခ်ိုဒ့် ဓရ်ဗြဟ္မဝိဟာရ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တဲ့ဂ့်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝံ့။ ပဇာနာတိ၊ ပံ့ပိုင်ခြာတီကေတ်ရ။ (ဝါ) ဒ့ိုက်ခ်ိုဒ့် နူဗြဟ္မဝိဟာရ သမာပတ်တဲ့ ကာလပ်ိတ်ဇြဟတ်ကိုဝိပဿနာ ပံ့ပိုင်ခြာတီကေတ်ရ။ ကိန်ဓိ၊ မူရမွဲ။ ပဇာနာတိ၊ ပံ့။ ကျဒံ၊ ငဓရ် ဒုက္ခသစ္စခန္ဓ မသုန်ပြကာဝံ့။ အတ္ထိ၊ ပံ့။ ဟီနံ၊ ငတဏှာ သမုဒယသစ္စ မယုတ်မာ။ အတ္ထိ၊ ပံ့။ ပဏီတံ၊ ငမဂ္ဂသစ္စ မပြဲ။ အတ္ထိ၊ ပံ့။ ကျမဿ သညာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝိပဿနာပညာဝံ့။ ။[ဂတသဒ္ဒါ တဇ္ဇော]။ ။ ဥတ္တရိ၊ ပွဲကြ့။ နိဿရဏံ၊ ငနိဗ္ဗာန် အရာမတိတ်ဗုးနူ ဒဒိုက်ဝင်ဋ္ဌ။ အတ္ထိ၊ ပံ့။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ ပဇာနာတိ၊ ပံ့။ [ကြနူဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅၉) တိကဏ္ဏသုတ်တေံညိ]။ ။

သော၊ ငအရိယသာဝကဂ့်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝံ့။ ပဇာနာတိ၊ ပံ့။ ကိန်ဓိ၊ မူရမွဲ။ ပဇာနာတိ၊ ပံ့။ ပုဗ္ဗေ၊ ပွဲက္စာ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ လောဘော၊ ငိ။ အဟု၊ စိုန်ဒ့်တဲ့ရ။ ။[တဒဟု= တံ+အဟု]။ ။ တံ၊ ငလောဘဂ့်။ အကုသလံ၊ ငယွဲမွးအကုသိုလ်။ အဟု၊ စိုန်။ [မွဲနယ်– တဒဟု= တဒါ+အဟု။ တဒါ၊ ပွဲကာလက္စာတော်။ အကုသလံ၊ ငိ။ အဟု၊ စိုန်]။ ။ သော၊ ငလောဘအကုသိုလ်ဂ့်။ ဓုတရဟိ၊ ပွဲကာလလွဲဟ်။ နတ္ထိ၊ ပံ့ဟံ့မွဲကုအဲရ။ ကျစ္စေတံ ကျတိ ဓုတံ၊ ငပွမဟံ့မွဲကို လောဘအကုသိုလ်ဝံ့။ ကုသလံ၊ စိုန်ဆဲပြဲ မစ်စ္ဆးအာနူ သူဘဲရ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပွဲကိုပ်က္စာ။ မေ၊ ဒဒက်။ ဒေါသော၊ ငဒေါသ။ အဟု၊ စိုန်ဒ့်တဲ့ရ။ တံ၊ ငဒေါသဂ့်။ အကုသလံ၊ ငယွဲမွးအကုသိုလ်။ အဟု၊ စိုန်။ ။[တဒါ+အဟု သဂ်ဝံ့ပါ်ပိုဒ်တဲ့လေဝ် မိက်ဝံ့သွးမွး သွးမာန်ရ]။ ။ သော၊ ငဒေါသအကုသိုလ်ဂ့်။ ဓုတရဟိ၊ ပွဲ။ နတ္ထိ၊ ပံ့။ ကျစ္စေတံ၊ ငပွမဟံ့မွဲကို ဒေါသအကုသိုလ်ဝံ့။ ကုသလံ၊ စိုန်။ ပုဗ္ဗေ၊ ပွဲ။ မေ၊ ဒဒက်။ မောဟော၊ ငိ။ အဟု၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကုသလံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ ပဇာနာတိ၊ ပံ့။ သော၊ ငအရိယသာဝကဂ့်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲဘဝဂတမတ်ဝံ့ ဟေင်။ နိစ္ဆာတော၊ ငဟံ့မွဲကိုတဏှာ ဟိုတ်မဗျိုတဟင်။ နိဗ္ဗုတော၊ ငမဓိုဟ်လလံ မစာ်စ္ဆးအာနူ ပွတ်ကိလေသ။ သီတိဘူတော၊ ငညးမဓိုဟ်လလံ ဟံ့မွဲကိုဂမ္ဘကိလေသ။ သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ ငပွမဂံ့ဒုင်စသိုင် တသိုက်ကာယစိုတ် ဓါပြကာ။ (ဝါ) ငပွမဂံ့ဒုင်စသိုင်

တသိုက် မင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ပိပြကာ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်တဲ့။ ပြဟ္မဘူတေန၊ ဧံမစိုန်ဒ်တ် မပြဲ။ အတ္တနာ၊ နကိုကာယစိုတ်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံသ္ဒဒတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ရ–ကထာဝတ္ထုသုတ်

၆၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထာဝတ္ထုနိ၊ ဉ်ဟိုတ်အရာ မက္ကိုဒ်္ဂဂလာန်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဉ်ဟိုတ် ပွမဟိုသွး ဂလာန်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ္ဂိုင်ဝ်ံရောင်။ တီဏိ၊ ဉ–ဂမ္ဂိုင်။ ကတမာနိ၊ ညးဧံအိုတ်ဂ််ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတီတံ၊ ဧံမဒ်အတိက်။ (ဝါ) ဧံမကလိလောန်တဲ့။ ယံ အဒ္ဓါနံ၊ ယြန်အခိုင်ကာလမွဲ။ (ဝါ) ယြန်ဓရ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓမွဲ။ အာရဇ္ဇ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ “အတီတံ၊ ဧံမဒ်အတိက်။ အဒ္ဓါနံ၊ ပ္ဒဲအခိုင်ကာလ။ စ္ဆံ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဟောသိ၊ စိုန်ကောင်ဒ်ရ။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ကထံ၊ နဉ်ဂလာန်။ ကထေယျ။ ဂဇ္ဇသွးရ။ သော အဒ္ဓါ ဝါ၊ ဉ်အခိုင်ကာလ မဒ်အတိက်ဂ််ကို။ (ဝါ) ဉ်ဓရ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓ မဒ်အတိက်ဂ််ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနာဂတံ၊ ဧံမဒ်အနာဂတ်။ (ဝါ) ဧံမကြက်ဒ်။ ယံ အဒ္ဓါနံ၊ ယြန်။ (ဝါ) ယြန်။ အာရဇ္ဇ၊ တဲ့။ “အနာဂတံ၊ ဧံ။ အဒ္ဓါနံ၊ ပ္ဒဲအခိုင်ကာလ။ စ္ဆံ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒ်ရ။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ကထံ၊ နဉ်။ ကထေယျ။ ဂဇ္ဇ။ သော အဒ္ဓါ ဝါ၊ ဉ်အခိုင်ကာလ မဒ်အနာဂတ်ဂ််ကို။ (ဝါ) ဉ်ဓရ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓ မဒ်အနာဂတ်ဂ််ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ္ဆတရဟိ၊ ပ္ဒဲ။ ပစ္စုပ္ပန်ံ၊ ဧံမဒ်ပစ္စုပ္ပန်။ ယံ အဒ္ဓါနံ၊ ယြန်။ (ဝါ) ယြန်။ အာရဇ္ဇ၊ တဲ့။ “စ္ဆတရဟိ၊ ပ္ဒဲကာလလွဟ်။ ပစ္စုပ္ပန်ံ၊ ဧံ။ အဒ္ဓါနံ၊ ပ္ဒဲအခိုင်ကာလ။ စ္ဆံ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ဟောတိ၊ ပုံဃောဒ်ရ။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ကထံ၊ နဉ်။ ကထေယျ။ ဂဇ္ဇ။ သော အဒ္ဓါ ဝါ၊ အခိုင်ကာလ မဒ်ပစ္စုပ္ပန်ဂ််ကိုရောင်။ (ဝါ) ဓရ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓ မဒ်ပစ္စုပ္ပန်ဂ််ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထာသမွယောဂေန၊ နပွမစိုန်သကို ဗွဲဂလာန်။ (ဝါ) နပွမဟိုသွး ဂလာန် မန္ဒရမွဲစွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ နဉ်ပူဂိုလ်။ ယဒိ ဝါ ကစ္စော်တိ၊ ညး မထေက်ကိုဟိုသွး ဂလာန် နွရမွဲစွံရုဂ််ဒကို။ ယဒိ ဝါ အကစ္စော်တိ၊ ညးဟွံထေက်ကိုဟိုသွးဂလာန် မန္ဒရမွဲစွံရုဂ််ဒကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်တီကောတ်မာန်ရ။ ။[ကထေတဗ္ဗော ကထေတုံ ယုတ္တောတိ ကစ္စော်။ ကထ+ဏျ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ ပဥ္စံ၊ နဉ်ပ္ဆာသွာန်။ ပုဒ္ဂေ၊ ဉ်မဂပ်ဝ်သွာန်။ သမာနော၊ နကြိ။ စ္ဆကံသဗျာကရဏီယံ၊ ဧံမထေက်ကိုသ့် ဗွဲသွက် မွဲသွက်ဟောင်။ (ဝါ) ဧံမွးသ့် ကိုန်ဂစိုတ် မွဲဗိုပြင်ခဝ် သိုဟွံဒးပါခြာ။ ပဥ္စံ၊ နဉ်ပ္ဆာသွာန်။ စ္ဆကံ သေန၊ ဗွဲမွဲသွက်ခဝ်ဟောင်။ (ဝါ) ဗွဲကိုန်ဂစိုတ် မွဲဗိုပြင်ခဝ်ဟောင်။ သစေ နဗျာကရောတိ၊ ပုံယဝ်ရဟွံသ့်မွး။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယံ၊ ပါခြာတ္ဂဟ်ဟ်တဲ့ ဧံမွးသ့်။ ပဥ္စံ၊ နဉ်။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ပါခြာတ္ဂဟ်ဟ်တဲ့။ သစေ နဗျာကရောတိ၊ ပုံ။ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယံ၊ ကလေင်သွာန်တဲ့ ဧံမထေက်ကိုသ့်။ ပဥ္စံ၊ နဉ်။ ပဋိပုစ္ဆာ၊ ကလေင်သွာန်တဲ့။

သစေ နာ ဗျာကရောတိ၊ ပုံ။ ဌပနီယံ၊ သိုဟွံသ့် ခေံမထေက်ကိုစွံ။ ပဥ္စ ံ၊ နှ်။ သစေ နာ ဌပေတိ၊ သိုဟွံသ့် ပုံ ယဝ်ရစွံမွး။ (ဝါ) ပုံယဝ်ရသ့်ဒုံင်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ သန္တေ၊ နကြိုဒ်တသ်ဝွံနေဝ်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ အကစ္ဆော၊ ဝ်ဟွံထေက်ကိုဟိုဂလာန်နှ်ရမွဲစွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဟွံသေဝ်သ်ဂ့်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဓုကံသေန၊ ဗွဲ။ သစေ ဗျာကရောတိ၊ ပုံယဝ်ရသ့်မွး။ ။(ပ)။ ။ ဌပနီယံ၊ ခေံ။ ပဥံ၊ နှ်။ သစေ ဌပေ တိ၊ သိုဟွံသ့် ပုံယဝ်ရစွံမွး။ ။(ပ)။ ။ ကိစ္ဆော၊ ဝ်မထေက်ကို ဟိုဂလာန်နှ်ရမွဲစွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

(ပ)။ ။ ဌာနာဌာနေ၊ ပွဲဟိုတ်, ဟွံသေဝ်ကိုဟိုတ် မဗဗွဲ။ သစေ နာ သဏ္ဌာတိ၊ ပုံ ယဝ်ရဟွံတန်တ်မွး။ ပရိကပ္ပေ၊ ချပ်ဗွာဗွဲမဗိုန်ဗတ် ဟွံပြိုဝ်လှဲတဲ့ ပွဲသဘ်ပွမသွာန် ပွမသ့်။ သစေ နာ သဏ္ဌာတိ၊ ပုံ။ အညာတဝါဒေ၊ ပွဲကွေတ်ဝါဒဇကု မဂပ်ဝ်တီလဝ်။ သစေ နာ သဏ္ဌာတိ၊ ပုံ။ ပဋိပဒါယ၊ ကာလထေက်ကိုသွာန် အာတ်အခေါင်တဲ့ ပွဲဒွေတ်ဝတ်ပွမသွာန်။ သစေ နာ သဏ္ဌာတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အညေန၊ နကိုဂလာန်မွဲသ္ဒာင်။ အညံ၊ နှ်ဂလာန်မွဲသ္ဒာင်။ သစေ ပဋိစရတိ၊ ပုံယဝ်ရကြောပ်ဗ္ဒန်မွး။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက် (၆၅)တေံညိ]။ ။ အာဂန္တုကကထံ၊ နှ်ဂလာန်တွိမွဲသ္ဒာင်။ ဩတာရေန္တော၊ သိုမဟို ပ္ဒေါပ်။ ကထံ၊ နှ်ဂလာန်တမ်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ နှ်မုး။ သစေ အပနာမေတိ၊ ပုံယဝ်ရ တးပါကေံ့မွး။ ။(ပ)။ ။ သစေ ပါတုကရောတိ၊ ပုံယဝ်ရသ္ဒပြာကတ်မွး။ ။(ပ)။ ။ သစေ နာ ပဋိစရတိ၊ ပုံယဝ်ရ ဟွံကြောပ်ဗ္ဒန်မွး။ ။(ပ)။ ။ သစေ အဘိဟရတိ၊ ရေင်တ္ဒုင်ထွး ပါဠိ ပြကိုဟ်ပိဋ္ဌကတ်တဲ့ ပုံယဝ်ရ ပ္ပီုပ္ပိုက်မွး။ သစေ အဘိမဒ္ဒတိ၊ ရေင်တ္ဒုင်ဟိုတ်ယုတ္တိတဲ့ ပုံယဝ်ရ လှိန်ဗပိန်ကေံ့မွး။ သစေ အနုပဇ္ဇတိ၊ ပုံယဝ်ရကြိုင် ဗွဲမသ္ဂတ်မွး ပွဲညးမသွာန်သ့်ပြသွာ ညံင်ဂွံစိုတ်ယံင်အာ သိုတက်တဲကြိုင် ဗွဲမသ္ဂတ်မွး။ ခလိတံ၊ နှ်ပါင်ကလိတ်ဗေတ်အာညိနာင်ဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) နှ်အယာံမာတ်ဖျောတ် ဆောတ်ယောင်ညိညဂ့် ဟောင်။ သစေ ဂဏ္ဌာတိ၊ သိုမစွံလဝ် တင်ဆောတ်ယောင်ဖျော် ပုံယဝ်ရ ဂိုင်ရပ်လဝ်မွး။ [ရပ်တဲ့ဂရိုဟ် ဒုံင်မွး မိက်သွး]။ ။(ပ)။ ။ သစေ နာဘိဟရတိ၊ ပုံယဝ်ရ ဟွံပ္ပီုပ္ပိုက် နကိုပါဠိပြကိုဟ် ပိဋ္ဌကတ်ဂ့်ဂ့်မွး။ ။(ပ)။ ။ ခလိတံ၊ နှ်။ သစေ နာ ဂဏ္ဌာတိ၊ ပုံ။ (ပ)။ ။

ယဒိ ဝါ သဉပနိသောတိ၊ ညးမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံဉာဏ် မဒ့်ဟိုတ် သွိုင်ဒတန်နိသဲကို။ (ဝါ) ညးမှံုကိုဉာဏ် မဒ့်ဟိုတ် သွိုင်ဒတန်နိသဲကို။ ယဒိ ဝါ အနုပနိသောတိ၊ ညးဟွံမွဲကိုဉာဏ် မဒ့်ဟိုတ် သွိုင်ဒတန်နိသဲကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနောဟိတသောတော၊ ပူဂိုလ်ဟွံမွဲကိုကတောဝ် မဂပ်ဝ်ကလင်တ်ကို။ အနုပနိသော၊ ဝ်ဟွံမွဲကိုဉာဏ် မဒ့်ဟိုတ် သွိုင်ဒတန်နိသဲ။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ ဩဟိတသောတော၊ ပူဂိုလ်မှံုကိုကတောဝ် မဂပ်ဝ်ကလင်တ်လဝ်။ သဉပနိသော၊ ဝ်မှံုကိုဉာဏ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော၊

ငပူဂိုလ်ဂ့်။ သဥပနိသော၊ ငမ့ုံကိုဉာဏ်။ သမာနော၊ နကြို။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ ဓမ့ံ၊ နဓရ် အရိယမဂ်ကုသိုလ်။ အဘိဇာနာတိ၊ ပ့ံတီကေတ် နကိုဉာဏ်တွေငရ။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ ဓမ့ံ၊ နဓရ်ဒုက္ခသစ္စ။ ပရိဇာနာတိ၊ ပ့ံပိုင်ခြာတဲ့ တီကေတ်ရ။ (ဝါ) နကိုတီရဏာပရိညာ မတွံဂး ဝိပဿနာဉာဏ် ပိုင်ခြာတဲ့တီရ။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ ဓမ့ံ၊ နဓရ် အကုသိုလ်အိုသို့။ ပဇာတိ၊ ပ့ံပါကွံ့ရ။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ ဓမ့ံ၊ နဓရ်အရဟတ္တဖို့။ (ဝါ) နဓရ်နိဗ္ဗာန်။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ပ့ံ။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ ဓမ့ံ၊ နဓရ်အရိယမဂ်။ အဘိဇာနန္တော၊ သိုကိုမတီတ နကိုဉာဏ်တွေင်။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ ဓမ့ံ၊ နဓရ်ဒုက္ခသစ္စ။ ပရိဇာနန္တော၊ သိုကိုပိုင်ခြာတဲ့တီ။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ ဓမ့ံ၊ နဓရ်အကုသိုလ်အိုသို့။ ပဇာန္တော၊ သိုမပါကွံ့။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ ဓမ့ံ၊ နဓရ်အရဟတ္တဖို့။ (ဝါ) နဓရ်နိဗ္ဗာန်။ သစ္ဆိကရောန္တော၊ သိုမသွဇော်ဝတ်။ သမ္မာ၊ ပွဲနယ် ဉ်ငဒုံဟိုတ်ဒုံ။ ဝိမုတ္တိ၊ နအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ ဖုသတိ၊ ပ့ံထွတ်ဒွံ နကိုဉာဏ်ဖသရ။ (ဝါ) ပ့ံထွတ်ဒွံ နကိုဖသ မစိုန်သကိုကျော်ဉာဏ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ။[ကြက်အာဝါကျ ကြအိုတ်ရ]။ ။ အနုပါဒါ၊ ဟွံစောဲလာံနကို ဥပါဒါနိ် ပန်ပြကာတဲ့ကို။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဝိမောက္ခော၊ ယြင်အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမောက္ခမွဲ။ (ဝါ) ယြင်အရဟတ္တဖိုလ် မတိတ်ဗူးနူ ကိလေသမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ့ံ။ ကထာ၊ ငဂလာန်ဓရ် ပွမဟို။ ဓ့တဒတ္ထာ၊ စိုန်မ့ုံကိုဖို့ မတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမောက္ခဝွံရ။ (ဝါ) စိုန်မ့ုံကိုဒတန် မနိသဲ မတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမောက္ခဝွံရ။ မန္တနာ၊ ငဂလာန်ဓရ် မချပ်သီကွ်။ ဓ့တဒတ္ထာ၊ စိုန်။ ဥပနိသာ၊ ငဉာဏ် မဒ့်ဟိုတ်သွိုင် ဒတန်မနိသဲ။ ဓ့တဒတ္ထာ၊ စိုန်။ သောတာဝဓာနံ၊ ငပွမပ္ဍလဝ် ပွဲကတောဝ် တ့ဟ်နကလင်ဓရ်။ ဓ့တဒတ္ထံ၊ စိုန်။ ကွ်တိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယေ၊ ယြင်ညးဂမ့ိုင်။ ဝိရူဒ္ဓါ၊ သိုမစ့်စးတ နကိုပ္ဟောတ် ဒေါသအိုတ်။ ဝိနိဝိဋ္ဌာ၊ သိုမပ္ဟောပ်လဝ်ဂံ့စိုတ် ပွဲမဗိုန်ဗတ်မွး ဂလာန်အဲ ဟောင် ဧာံအိုတ်။ (ဝါ) သိုမစောဲလာံဇော်မွး ဂလာန်အဲဟောင် ဧာံအိုတ်။ သမုသိတာ၊ သိုမပင်သ့ုင်လဝ် နကိုဓရ်မာနအိုတ်။ အညောညဝိဝရေ သိနော၊ သိုမဂ့ဲသိုဒုတ် ဗ့ေတ်မှာ ကျော်ရေင်သ္ကံအိုတ်။ ။[ဝိဝရ= ပထောင်၊ ဒ့ဲသ့း၊ ဒုတ်+ ဓ္ဂသီ= ညးမဂ့ဲသို့]။ ။ အနရိယဂုဏ်၊ နဂလာန်မစပ် ကျော်ဂုဏ်မသဝ်။ (ဝါ) နဂလာန် မစပ်ကျော်ဂုဏ် ပုထုဇန်ဟွံသေင်ကိုအရီ။ ။[န အရိယ= ဧံ့ဟွံပြဲ ဧံ့မယုတ်။ (ဝါ) ပုထုဇန်ဟွံသေင်ကိုအရီ။ ဂုဏ= ဂုဏ်။ (ဝါ) ဂလာန်မစပ်ကျော်ဂုဏ်]။ ။ အာသဇ္ဈ၊ ဇိုထဗတ် ဂုဏ်ညး မွဲသ့ာင်အိုတ်တဲ့။ သလ္လပန္တိ၊ ပ့ံကယျာန်ဓဝါတ် ဟိုသ္ဂးအိုတ်ရ။ ။

တေ၊ ငဉ်းဂမ့်ဉိင်ဂ့်။ အညောညဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဉ်းမွဲကျေဂံဉ်းမွဲ။ ဒုဇ္ဘာသိတံ၊ နိဂလာန် မဂပ်ဝ်ဟိုသွဲးဗွဲဟွံဒးရးကို။ ဝိက္ခလိတံ၊ နိပွမဖျောတ်ဆောတ်ယောင် ဗွတ်ညိနာင်ကို။ သမ္မမောဟံ၊ နိပွမဝိဝိင်ဗွဲမလောန်ကို။ ပရာဇယံ၊ နိပွမကျကို။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ပ္ဒံသ္ဒိုက်မ့ိုက်အိုတ်ရ။ အရိယော၊ ငိ အရီသပွရိုဟ်။ တံ ကထံ၊ နိဂလာန်ဂ့်။ နိ အာစရေ၊ ဟွံဟိုသွဲးရ။

ပဏ္ဍိတော၊ ငဉ်ဉး မ့ုံကိုပညာသပွါရိုဟ်ကို။ ကထာကာမော၊ ငိမ့ုံ ပွိက် မိက်ဂွံဟိုဂလာန်ဓရ်။ သစေ အဿ၊ ပ္ဒံယဝ်ရ ဒ့ိမွး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြို။ ကာလံ၊ နိအခိင်ကာလ မထေက်ကိုဟို။ အညာယ၊ တီကေတ်တဲ့။ ဓမ္မဋ္ဌပဋိသံယုတ္တာ၊ တန်တ်ပ္ဒဲဓရ်တဲ့ ဧ့ုံမစိုန်သကိုကျေဂံဓရ်။ အရိယစရိတာ၊ ဧ့ုံဒမိန်အရီ ဉးသပွါရိုဟ်ဂမ့ိုင် မဂပ်ဝ်ဟို။ ယာ ကထာ၊ ယြင်ဂလာန်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။

တံ ကထံ၊ နိ။ ဓိရော၊ ငဉ်းမ့ုံကိုပညာ။ အဝိရုဒ္ဓေါ၊ သိုဟွံစ့ိုးစး နကိုပ္မောတ်ဒေါသ။ အနုဿိတော၊ သိုဟွံပင်သ္ဒုင်လဝ် နကိုဓရ်မာန။ အပဋ္ဌာသော၊ သိုဟွံမွဲကိုပရိုင်ဂုဏ် ကဆံင်တုပ်။ အသာဟသော၊ သိုဟွံမွဲကို ပွမသွအနိင်အထက်။ (ဝါ) သိုဟွံမွဲကိုရာဂ, ဒေါသ, မောဟ မလေပ်သွအနိင်အထက်။ အနုန္နတေန (နိ+ဥန္နတေန)၊ ဧ့ုံဟွံပင်သ္ဒုင်လဝ်။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ ကထယေ၊ ဂဇ္ဘဟိုသွဲးရ။ ။

အနုသူယာယမာနော၊ ဧ့ုံပဟွံလေပ်စောန်စိုတ်တ်။ သော၊ ငဉ်းသပွရိုဟ်မ့ုံကိုပညာဂ့်။ သမ္မာ၊ ဗွဲမွးရး ဗွဲနယ်ဧ့ုံ ဂ့ုံင်ဧ့ုံ။ အညာယ၊ တီတဲ့။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံသွဲးရ။ သုဘာသိတံ၊ နိဂလာန်မဂပ်ဟိုသွဲး ဗွဲမွးရး။ အနုမေဒေယျ၊ ဂဇ္ဘအိုဟ်တ္ဒိုဟ်ရ။ (ဝါ) အိုဟ်တ္ဒိုဟ်ထေက်ရ။ ဒုဇ္ဘဌ္ဌေ၊ နကြိုဟိုသွဲးဗွဲဟွံဒးရးနေဝ်။ (ဝါ) ဟိုသွဲး ဗွဲမဗ္ဘေတ်မှာမွး။ ။[ဒုဋ္ဌု ဘာသိတန္တိ ဒုဇ္ဘဋ္ဌံ၊ တသ္မိ ဒုဇ္ဘဌ္ဌေ]။ ။ နိ အပသာဒယေ၊ ဂဇ္ဘဟွံလဗပ်ပကိုရ။ (ဝါ) ဟွံထေက်ကိုလဗပ်ပကိုရ။ ။

ဥပါရမ္ဘံ၊ နိဓရ်မာန် မလေပ်သွ ညံင်ဂွံလောန်တွေင် နူဉးသ္ဘာင်ကို။ [ပံက်တုပ်ကိုသာရမ္ဘ–ရ]။ ။ နိ သိက္ခေယျ၊ ဂဇ္ဘဟွံဒွေတ်ရ။ ခလိတဿ၊ နိပွမဖျောတ်ဆောတ်ယောင် ဗွတ်ညိနာင်ကို။ နိ ဂါဟယေ၊ စွံလဝ်ဒုဟ်တင်ဖော်တဲ့ ဂဇ္ဘဟွံရပ်လဝ်ရ။ နိ အဘိဟရေ၊ ဂဇ္ဘဟွံဓလိုဖ့ိုက် နကိုပါဠ္ဍိပြကိုဟ်ဂ့်ဂ့်ရ။ နိ အဘိမဒ္ဒေ၊ ဂဇ္ဘဟွံလ့ိန်ဗပိန် နကိုဟိုတ်ယုတ္တိရ။ ပယုတ္တံ၊ ဧ့ုံမန့်ရဗ္ဘေတ်ကိုဒး။ ဝါစံ၊ နိဂလာန်။ နိ ဘဏော၊ ဂဇ္ဘဟွံဟိုရ။ ။

ဝေ၊ ဗွဲစ့တ်။ အညာတတ္ထံ၊ တ္ဟ်နပွမတီကို။ ပသာဒတ္ထံ၊ တ္ဟ်နပွမက်ိုလျှင်ဖြင်ကေဝ်ကို။ သတံ၊ ဒဒက်တ်က်ိုညးသပ္ပါရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်။ မန္တနာ၊ ငပွမသီက္ဍီ ဂလာန်ဓရ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဓ္ဂဝံ ခေါ၊ သွက်ဖိုဓါသာ်ဝွံဟောင်။ အရိယာ၊ ငအရီသပ္ပါရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်။ မန္တေန္တိ၊ ပုံချပ်ဂ္ဟန်အိုတ်ရ။ ဓ္ဂသာ၊ ငပွမချပ်ဂ္ဟန်ဝွံ။ အရိယာနံ၊ ဒဒက်တ်က်ို။ မန္တနာ၊ ပွမချပ်ဂ္ဟန်ရောင်။ မေဓာဝီ၊ ငညးမ္ဒုံပညာ။ ဓ္ဂတံ၊ နဴဟိုတ်ဝွံ။ (ဝါ) နဴဟိုတ် မချပ်ဂ္ဟန်ဂလာန်ဓရ်က်ိုညးသပ္ပါရိုဟ်သာ်ဝွံ။ အညာယ၊ တီတဲု။ နာ သမုသေယျ၊ ဂဇ္ဘဟွံထေက်က်ို သ္ဒုင်ပတိုန် နက်ိုဓရ်မာနရ။ အနုသိတောဝ၊ သီဟွံသ္ဒုင်ပတိုန် နက်ိုဓရ်မာနဟောင်။ မန္တယေ၊ ဂဇ္ဘချပ်ဂ္ဟန်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တုံ၊ ရောင်။ ။

၈–အညတိတ္ထိယသုတ်

၆၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညတိတ္ထိယာ၊ ဧံမ္ဒုံက်ိုကွေတ်ဝါဒ မသ္ဒာင်အာနူသာသနာကျာ်အိုတ်။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ငပြဘာတ်ဂမ္ဒိုင်။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ၊ ဂဇ္ဘယဝ် ရသ္ဒွာန်အိုတ်မွး။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ၊ ပုစ္ဆေယျုံ၊ ဂဇ္ဘသ္ဒွာန်အိုတ်ရ။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဒတံ။ ဓမ္မာ၊ ငသဘ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ဣပြကာဂမ္ဒိုင်ဝွံရောင်။ တယော၊ ငံ။ ကတမေ၊ ရော။ ရာဂေါ၊ ရာဂကို။ ဒေါသော၊ ဒေါသကို။ မောဟော၊ မောဟကိုရောင်။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ဓမ္မာ၊ ငသဘ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ဣမေ တယော၊ ရောင်။ အာဝုသော၊ ယွံ။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်က်ိုဓရ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ဝိသေသော၊ တင်တ္ဒေင်တုန်။ ကော၊ ညးဧံဂ့်ရော။ အဓိပ္ပယာသော၊ ငအကာဲအရာ ဟိုတ်မပ္ပိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမလောန်ကာဲ။ ကော၊ ရော။ ။[အဓိကံ ပယသတိ ပယုဇ္ဇတိ ဓ္ဂတေနာတိ အဓိပ္ပယာသော။ အဓိ+ပ+ယသု+ဏ]။ ။ နာနာကရဏံ၊ ငတင်တ္ဒေင် မဒ္ဒ်ဟိုတ် မသွက်ိုညံင်ဂွံတ္ဟ်ခြာ။ ကိ၊ ညးဧံဂ့်ရော။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ၊ ဂဇ္ဘယဝ်ရသ္ဒွာန်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပုဒ္ဒာ၊ ဧံမ္ဒးဒုင်သ္ဒွာန်အိုတ်။ တုမှေ၊ ငဂမ္ဒိုင်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ဧံု။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ ကုပြဘာတ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဗျာကရေယျာထ၊ ဂဇ္ဘသ့်အိုတ်ဂ့်ရော။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဒွာန်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ နော၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုဂမ္ဒိုင်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ဘဂဝံမူလကာ၊ စိုန်မ္ဒုံက်ိုပူဂိုလ်တမ်မူလမွး ကျာ်တြဲရ။ ဘဂဝံနေတ္တိကာ၊ စိုန်မ္ဒုံက်ိုပူဂိုလ် မလေပ်စ္ဓောန်ထွးမွး ကျာ်တြဲရ။ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ စိုန်မ္ဒုံက်ိုပူဂိုလ် အရာပံင်ကော်မွး ကျာ်တြဲရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဝတ၊ ဗွဲစ့တ်။ (ဝါ) ချပ်ဗ္ဘာဂ္ဂိုင်သ္ဂေဲတဲု။ သာဓု၊ ပုံအာတ်အခေါင်အိုတ်ရ။ ဘာသိတသ၊ ဧံမဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ ဓ္ဂတသ၊ ဒဒက်တ်က်ိုဓရ်ဝွံ။ အတ္ထာ၊ ငအရထအဓိပ္ပါယ်။

ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျက်တြဲဟောင်။ ပဋိဘာတု၊ သြဝ်...ကိုဂွဲဒှ်သွက်ဟောင်ညိ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကို။ သမ္မုခါ၊ ပွဲ။ သုတွာ၊ တဲ့။ ဘိက္ခူ။ င်–ဂမ့်ဝိုင်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ကြက်ပွင်ရင်ပါင်တိုက်အိုတ်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ နဟိ၊ ဟိုတ်မူးတံ မအာတ်အခေါင်သာ်ဂှ်စိ။ တုမ္ဟေ၊ င်–ဂမ့်ဝိုင်။ ကြမံ ဓမ္မံ၊ နှ်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲ။ သုဏာထ၊ သြဝ်...။ မနသိ၊ ပွဲစိုတ်။ ကရောထ၊ သြဝ်...ပျောပ်လဝ်အိုတ်ညိ။ ဘာသိဿာမိ၊ ကြက်တွံရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ဂံ ဘန္တေ၊ ယွံတ့ိပိုန် ဒးရး သန်ရ။ ကြတိ ခေါ၊ ရသာ်ဝွံဟောင်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁ရ)တေံညိ]။ (ပ)။ ။ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ ကု။ ဓ္ဂံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဗျာကရေယျာထ၊ သြဝ်...သ့ဲအိုတ်ညိ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဗျာကရေယျာထ၊ သြဝ်...။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ရာဂေါ၊ င်ရာဂ။ (ဝါ) င် လောဘတဏှာ မဒှ်သဘ် ပွမထွေန်စပ်။ အပ္ပသာဝဇ္ဈော၊ စိုန်မ့ုံကိုဒုဟ်အောန်ရ။ (ဝါ) စိုန်မ့ုံကိုဒုဟ် မအောန် ဗွဲဒုဟ်ဂရိုဟ်လောက ကျုံဒုဟ်ဖိုဝ်ပက် မက္ခ်ိဒှ် ပွဲဘုံအပါရ။ ဒန္ဓဝိရာဂီ၊ စိုန်မ့ုံသဘ် ကွံလေင်လဖဲရ။ ဒေါသော၊ င်ဒေါသ။ မဟာသာဝဇ္ဈော၊ စိုန်မ့ုံ ဒုဟ်ဇွော်ရ။ ခိပ္ပဝိရာဂီ၊ စိုန်မ့ုံသဘ် ကွံလေင်ပြဟ်ရ။ မောဟော၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ဒန္ဓဝိရာဂီ၊ စိုန်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဗျာကရေယျာထ၊ သြဝ်...။ ။

အာဝုသော၊ ယွံ။ ယေန၊ ပြဲဟိုတ်မွဲ။ အနုပ္ပန္နော၊ ဧံပွံကျိဒှ်ဏီ။ ။[ကလင်ရံင် ဓ္ဂကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၁)တေံညိ]။ ။ ရာဂေါ ဝါ၊ င်ရာဂကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံကျိဒှ် ကျင်ရ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဧံမကျိဒှ်တဲ့။ ရာဂေါ ဝါ၊ င်ရာဂကိုလေဝ်။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ တ္ဟာ နကျိဒှ်ဇွော်မောဝ်ဂှိုင်တိုန်။ ဝေပုလ္လာယ၊ တ္ဟာနဒှ်မလဲ့လး။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ သော ဟေတု၊ င်ဟိုတ်ဂှ်။ (ဝါ) င်ဟိုတ်ရာဂ ဟွံကျိဒှ်ဏီ ကျိဒှ်, ရာဂကျိဒှ်တဲ့ ဇွော်မောဝ်ဂှိုင် တိုန်ဂှ်။ ကော ပန၊ ညးဧံဂှ်ရော။ သော ပစ္စယော၊ င်ဟိုတ်ဂှ်။ ကော၊ ရော။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သစေ ပုဒ္ဓေယျံ။ ဂဇ္ဈယဝ်ရသွာန်အိုတ်မွး။ ဓ္ဂံ ပုဒ္ဒေဟိ၊ ဧံမ့ုးဒုင်သွာန်သာ်ဝွံ အိုတ်။ တုမှေဟိ၊ မိန်မ့ုးတံညးဂမ့်ဝိုင်။ သော ဟေတု၊ င်ဟိုတ်ဂှ်။ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘ နိမိတ်ရောင်။ (ဝါ) ဓရ်ဟိုတ်အာရီ မပ္ဍံရူပါရီ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်မွး ပွမကျေဝ်ဆဲရောင်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝစနီယံ၊ င်မဂပ်ဝ်သ့်။ အသ၊ ဂဇ္ဈဒှ်ရ။ သုဘနိမိတ္တံ၊ နှ်။ အယောနိသော၊ ဗွဲဟွံသေင်ကိုဟိုတ် ပွမဒှ်ကုသိုလ်။ မနသိကရောတော၊ ဧံမပျောပ်ဂှံစိုတ်။ (ဝါ) ဧံမကိုမံက်ကျင် ပွဲစိုတ်။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂှ်။ အနုပ္ပန္နော၊ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ယေန၊ ပြဲဟိုတ်မွဲ။ အနုပ္ပန္နော၊ ဧံ။ ရာဂေါ ဝါ၊ င်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံကျိဒှ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံကျိဒှ်ရ။ သော ဟေတု၊ င်ဟိုတ်ဂှ်။ အယံ၊ သုဘနိမိတ်ဝွံရောင်။ သော ပစ္စယော၊ င်ဟိုတ်ပစ္စယ်ဂှ်။ အယံ၊ သုဘနိမိတ်ဝွံ ရောင်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဗျာကရေယျာထ၊ သြဝ်...သ့ဲအိုတ်ညိ။ ။

(ပ)။ ။ ဝေပုလ္လာယ၊ တ္ဘဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂ်ှ်။ (ဝါ) ငဟိုတ် ဒေါသဟ္စံကွ်ိုဒ်ှ်ဏီ ကွ်ိုဒ်ှ်, ဒေါသကွ်ိုဒ်ှ်တဲ့ ဇ္ဈော်မောဝ်ဂ်ိုင်တိုန်ဂ်ှ်။ ကော ပန၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငဟိုတ်ဂ်ှ်။ ကော၊ ရော။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ။ ဂဇ္ဈ–မွဴး။ ဓ္ဂဝံ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ပုဋ္ဌေဟိ၊ ဆ့ံ–အိုတ်။ တုမှေဟိ၊ မိန်–ဂမ့်ိုင်။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂ်ှ်။ ပဋိဃနိမိတ္တံ၊ ပဋိဃနိမိတ်ရောင်။ (ဝါ) အနိဋ္ဌာရီ မဒ်ှဟိုတ်ဒေါသရောင်။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဝစနီယံ၊ ငဂလာန်။ အဿ၊ ဂဇ္ဈ။ ပဋိဃနိမိတ္တံ၊ နဲ။ အယောနိသော၊ ဗွဲ။ မနသိကရောတော၊ ဆ့ံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ်ှ်။ ။(ပ)။ ။ ဝေပုလ္လာယ၊ တ္ဘဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ယေန၊ ပြေဟိုတ်။ အနုပ္ပန္နော၊ ဆ့ံ။ ။(ပ) သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ သော ဟေတု၊ ငဲ။ အယံ၊ ပဋိဃနိမိတ်ဝ်ံရောင်။ သော ပစ္စယော၊ ငဲ။ အယံ၊ ပဋိဃနိမိတ်ဝ်ံရောင်။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဗျာကရေယျာထ၊ ဩဝ်...။ ။(ပ)။ ။ ဝေပုလ္လာယ၊ တ္ဘဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ သော ဟေတု၊ ငဲ။ ကော ပန၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငဲ။ ကော၊ ရော။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ။ ဂဇ္ဈယဝ်ရညွာန်မွဴး။ သော ဟေတု၊ ငဲ။ အယောနိသော၊ ဗွဲ။ မနသိကာရော၊ ပွမဗ္ဘော်ဂ်ံစိုတ်ရောင်။ (ဝါ) ပွမဗ္ဘော်ဂ်ံစိုတ်မွဴး နိစ္စ, သုခ, အတ္တ, သုဘ ပ္ဒဲဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမ့်ိုင်ရောင်။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဝစနီယံ၊ ငမသွဴး။ အဿ၊ ဂဇ္ဈဒ်ှ်ရ။ အယောနိသော၊ ဗွဲ။ မနသိကရောတော၊ ဆ့ံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ သော ဟေတု၊ ငဲ။ အယံ၊ အယောနိသောမနသိကာရဝ်ံရောင်။ ။(ပ)။ ။

ယေန၊ ပြေဟိုတ်။ အနုပ္ပန္နော၊ ဆ့ံ။ ရာဂေါ စေဝ၊ ငရာဂကိုလေဝ်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ ဟ္စံဒ်ှ်ရ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဆ့ံ။ ရာဂေါ စ၊ နရာဂကိုလေဝ်။ ပဟီယတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်ပါကွံ်ရ။ သော ဟေတု၊ ငဲ။ (ဝါ) ငဟိုတ်ရာဂဟ္စံကွ်ိုဒ်ှ်ဏီ ဟ္စံကွ်ိုဒ်ှ်, ရာဂကွ်ိုဒ်ှ်တဲ့လေဝ် ပွမပါကွံ်ဂ်ှ်။ ကော ပန၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်ရောင်။ (ဝါ) အာရီမပ္ပံ ကိုဥဒ္ဒါမာတက မဒ်ှဟိုတ်အသုဘဖျာန်ရောင်။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဝစနီယံ၊ ငဲ။ အဿ၊ ဂဇ္ဈ။ ။(ပ)။ ။ ယောနိသော၊ ဗွဲဟိုတ်ပွမဒ်ှကုသိုလ်။ ။(ပ)။ ။ သော ဟေတု၊ ငဲ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဆ့ံမဒ်ှဟိုတ်စိုတ် စိုန်သကိုမတိတ်ဗွးအာ နူနိဝရဏမစ္ပေါ်စး။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာဖျာန်ရောင်။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဝစနီယံ၊ ငဲ။ အဿ၊ ဂဇ္ဈ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဆ့ံ။ မေတ္တံ၊ နဲမေတ္တာဖျာန်။ ယောနိသော၊ ဗွဲ။ မနသိ၊ ပ္ဒဲ။ ကရောတော၊ ဆ့ံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ်ှ်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ယေန၊ ပြေဟိုတ်။ အနုပ္ပန္နော၊ ဆ့ံ။ ဒေါသော စေဝ၊ ။(ပ)။ ။ ဒေါသော စ၊ ငဲ။ ပဟီယတိ၊ ပ္ဒံ။ သော ဟေတု၊ ငဲ။ အယံ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိဝ်ံရောင်။ သော ပစ္စယော၊ ငဲ။ အယံ၊ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိဝ်ံရောင်။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဗျာကရေယျာထ၊ ဂဇ္ဈ။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ဂကာနိပါတ်၊ နိဝရဏပဟာနဝဂ်တော်ညီ]။ ။

၉–အကုသလမူလသုတ်

၎၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကုသလမူလာနိ၊ ငအကုသိုလ်ဟိုတ်ဂမ့်ိုင်။ (၀ါ) ငဟိုတ် မတွံဂး အကုသိုလ်ဂမ့်ိုင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ့်ိုင်ဝွံရောင်။ တီဏိ၊ ငပိပြကာဂမ့်ိုင်ဂှ်။ ကတမာနိ၊ ရော။ လောဘော၊ ခ္ဒံမတွံဂး လောဘ။ အကုသလမူလံ၊ ဟိုတ်အကုသိုလ်ကို။ ဒေါသော၊ ခ္ဒံမတွံဂး ဒေါသ။ အကုသလမူလံ၊ ကို။ မောဟော၊ ခ္ဒံမတွံဂး မောဟ။ အကုသလမူလံ၊ ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒပိ ယော အပိ လောဘော၊ ယြုင်လောဘမွဲကိုလေဝ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တဒပိ တံ အပိ၊ ငလောဘဂ့်ကို လေဝ်။ ။[ပ္ဒဲဝွံ တဒပိ သောအပိ လောဘော၊ ငလောဘဂ့်ကိုလေဝ် သာ်ဝွံ ပဍ္ဎေဝ် ပုံလိုင်တဲ့ သွးမာန်ရ]။ ။ အကုသလမူလံ၊ ဟိုတ်အကုသိုလ်မွးယ္ဟုရ။ လုဒ္ဓေါ၊ သိုကို် မထွေန်စပ်။ (၀ါ) လောဘဇွော်တဲ့။ ကာယေန၊ နကို်ကာယကို်။ (၀ါ) နကို်ကာယဒွါရ မတွံဂး ကာယဝိညတ်ကို်။ ဝါစာယ၊ နကို်သွန်ပါင်ကို်။ (၀ါ) နကို်ဝစီဒွါရ မတွံဂး ဝစီဝိညတ်ကို်။ မနသာ၊ နကို်စိုတ်ကို်။ (၀ါ) နကို်မနောဒွါရကို်။ ကမ်ံ၊ နိ်ကေင်ကာ အကုသိုလ်။ ယဒပိ ယံ အပိ အဘိသခ်ရောတိ၊ ယြုဟိုတ်မွဲ ပ္ဒံပံင်ကော်ံပ္တိတ်ဇြုဟတ်ရ။ တဒပိ တံ အပိ၊ ငပွမပံင်ကော်ံ ပ္တိတ်ဇြုဟတ်ကိုလေဝ်။ (၀ါ) လောဘဇွော်တဲ့ ငပွမပံင်ကော်ံ ပ္တိတ်ဇြုဟတ် ကေင်ကာအကုသိုလ် နကို်ကာယပါင်စိုတ်ဂ့်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်မွးယ္ဟုရ။ ။

လုဒ္ဓေါ၊ သိုကို်။ (၀ါ) တဲ့။ လောဘေန၊ မိန်လောဘ။ အဘိဘူတော၊ ငမဂပ်ဝ်ဓလို ဖ္ဒိုက်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ငမ့ုံကို်ကုသိုလ်စိုတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်နူပ္ဒိပ္ဓူ။ (၀ါ) ငမ့ုံကို် ကုသိုလ်စိုတ် မဂပ်ဝ်ကို်အိုတ်အာ။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲ့။ ပရဿ၊ နိ်ညးမွဲသ္ဒါင်။ အသတာ၊ နကို်ဟိုတ်ဟွံဒုံ။ ဒေါသံ၊ နိ်ဒုဟ်။ ဝတ္ဝာ၊ သွးတဲ့။ ဝဓေန ဝါ၊ နပွမဂစိုတ်ပျဲပျုံကို်။ ဗန္ဓေန ဝါ၊ နပွမကျေင်ဒက်ကို်။ ဇာနိယာ ဝါ၊ နပွမကို်ကျဟော်ံပိုန်ဒြပ်ကို်။ ဂရဟာယ ဝါ၊ နပွမဟိုဂရိဟ်ကို်။ ပဗ္ဘာဇနာယ ဝါ၊ နပွမဗက်ဗဒ နူဒျင်ကွာန်ကို်။ ဒုက္ခံ၊ နိ်ဒဒိုက်။ ယဒပိ ဥပ္ပါဒယတိ၊ ယြုမွဲပ္ဒံကို်ဒ့်ရ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဗလ ဝါ၊ ငဉးဇြုဟတ်မဇွော်။ ဗလတ္ထော၊ ငဉးမတန်တ်ပ္ဒဲဇြုဟတ်။ အမ့ိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိပိ၊ ရသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ ယဒပိ ဝဒတိ၊ ယြုမွဲ ပ္ဒံသွးဟိုတ်ဇြုဟတ်မဇွော်မွး။ ။[ဗလေ ထာတိ တိဋ္ဌတိတိ ဗလတ္ထော။ (မွဲနယ်) အဟံ၊ ငံ။ ဗလဝါ၊ ငံ။ အမ့ိ၊ ပ္ဒံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်။ ဗလတ္ထော၊ ငပ္ဒိုက်ဆန္ဒ နကို်ဇြုဟတ်။ (၀ါ) ငကိစ္စမ္ဒးပတဲ့ နကို်ဇြုဟတ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိပိ၊ လေဝ်။ ယဒိပိ ဝဒတိ၊ ပ္ဒံ–မွး။ ဗလေန အတ္ထော ဗလတ္ထော]။ ။ တဒပိ၊ ငပွမကို်ညးသ္ဒါင်ဒ့်ဒဒိုက်, ပွမဟိုသွးဟိုတ်ဇြုဟတ်မဇွော်ဂ့်ကိုလေဝ်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်မွးယ္ဟုရ။ ။

[ကျတိသမေ= ကျတိ+အသ+ကျမေ]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံဟောင်။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကို်ပူဂိုလ်ဂ့်။ သန္တာနေ၊ ပ္ဒဲလွေင်ခန္ဓ။ လောဘဇ၊ ခ္ဒံမက္ခ်ိဒ့် ဟိုတ်နူလောဘ

အိုတ်။ လောဘနိဒါနာ၊ ဧၨံမှုံကိုဟိုတ် မတွံဂး လောဘအိုတ်။ လောဘသမုဒယာ၊ ဧၨံမှုံကိုဟိုတ် ပွမဒှ် မတွံဂး လောဘအိုတ်။ လောဘပစ္စယာ၊ ဧၨံမှုံကိုဟိုတ် မတွံဂး လောဘအိုတ်။ အနေကော၊ ဧၨံဒမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ပါပကာ၊ ဧၨံမယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧၨံမဒှ်အကုသိုလ်အိုတ်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ပွံကျိုဒှ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဒုဇ္ဇော၊ မိန်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ကြိုဟ်ပလို။ (ဝါ) ဒေါသတိတ်တဲ့။ ကာယေန၊ ကို။ (ပ)။ ။ မနသာ၊ ကို။ ကမ်ဳ၊ နှ်။ ယဒပိ ယံ အပိ အဘိသခ်ရောတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုဇ္ဇော၊ သို။ (ဝါ) တဲ့။ ဒေါသေန၊ မိန်ဒေါသ။ အဘိဘူတော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ မူဇ္ဇေ ၁ သိုမဝိဝိင်။ (ဝါ) ဉာဏ်ဟွံမွဲ ဟွံတီတဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဝရူပေါ၊ ဧၨံမှုံသဘ် မဖှ်သာ်ဂှ်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ အကာလဝါဒီတိပိ၊ ညးဟွံလေပ်ဟို ပွဲကာလထေက်ကို ဟိုရုဂ့်ဒကို။ (ဝါ) ညးမလေပ်ဟို ပွဲကာလဟွံထေက်ကို ဟိုရုဂ့်ဒကို။ အဘူတဝါဒီပိ၊ ညးဟွံလေပ်ဟို ဒဒှ်မဧၨံစွတ်ရုဂ့်ဒကို။ (ဝါ) အဘူတဝါဒီပိ၊ ညးမလေပ်ဟို ဒဒှ်ဟွံဧၨံစွတ်ရုဂ့်ဒကို။ အနတ္တဝါဒီပိ၊ ညးဟွံလေပ်ဟိုဟိုတ်ရုဂ့်ဒကို။ (ဝါ) ညးမလေပ်ဟိုဂလာန် ဟွံမွဲကိုဖို့ရုဂ့်ဒကို။ အဓမ္မဝါဒီပိ၊ ညးဟွံလေပ်ဟို သဘ် မဧၨံရုဂ့်ဒကို။ (ဝါ) အဝိနယဝါဒီတိပိ၊ ညးဟွံလေပ်ဟို သံဝရိုနယ် မပ္တံကိုသီလ, သတိရုဂ့်ဒကို။ (ဝါ) ညးဟွံလေပ်ဟိုဂလာန် မစပ်ကျော် သံဝရိုနယ်ရုဂ့်ဒကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကသ္မာ၊ မူဟိုတ်။ ဓ္ဝဝရူပေါ၊ ဧၨံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်။ အကာလဝါဒီတိပိ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ အဝိနယဝါဒီတိပိ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တထာဟိ၊ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂှ်ဟောင်။ (ဝါ) ဟိုတ်မဒှ်ဟိုတ် မပ္တံကိုအကာလဝါဒီသာ်ဂှ်ဟောင်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ပဗ္ဘာဇနာယ ဝါ၊ ကို။ ဒုက္ခံ၊ နှ်ဒဒိုက်။ ဥပ္ပါဒီယတိ၊ ပွံကို ကျိုဒှ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိပိ၊ ရသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ ဝဒတိ၊ ပွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ဘူတေန၊ နမဧၨံစွတ်။ ဝုစ္စမာနော၊ နကြိုဂပ်ဝ်သွးနေဝ်။ အဝဇာနာတိ၊ ပွံပါကွံရ။ နော ပဋိဇာနာတိ၊ ပွံဟွံဒုင်ဝန်ရ။ အဘူတေန၊ နဟွံဧၨံစွတ်။ ဝုစ္စမာနော၊ နကြို။ “ကျတိပိ၊ ဟိုတ် နူဟိုတ်ဝွံကိုလေဝ်။ ဓ္ဝတံ၊ ငဟိုတ်ဝွံ။ အတစ္ဆံ၊ စိုန်ဟွံဧၨံပြရ။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်။ ဓ္ဝတံ၊ ငိ။ အဘူတံ၊ စိုန်ဟွံဧၨံစွတ်ရ။ (ဝါ) အရာဟိုတ်ဒှ်ဧၨံစွတ်ဟွံသေင်။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တဿ၊ နှ်ဟိုတ်ဟွံဧၨံစွတ်ဂှ်။ နိဗ္ဗေဌနာယ၊ တူဟ်နပွမသောင်ကဌး။ အာတပ်ပံ၊ နှ်လွီပရာ။ နှ ကရောတိ၊ ပွံဟွံထ္ထိတ်ဇြဟတ်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒှ်ဟွံထ္ထိတ်ဇြဟတ်သာ်ဂှ်စိ။ ဓ္ဝဝရူပေါ၊ ဧၨံ။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဝရူပေါ၊ ဧၨံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ လောဘဇေဟိ၊ ဧၨံမက္ကြိုဒှ်ဟိုတ်နူ လောဘအိုတ်။ ပါပကေဟိ၊ ဧၨံ–အိုတ်။ အကုသလေဟိ၊ ဧၨံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ မိန်ဓရဂမ္ဂိုင်။ အဘိဘူတော၊ ငိ။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ငိ။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲ့။ ဒိဋ္ဌေစေဝဓမ္မေ၊ ပွဲဘဝ ပစ္စုပ္ပန်ဝွံကိုလေဝ်။ ဒုက္ခံ၊ ဗွဲဒဒိုက်။ သဝိဃာတံ၊ မွဲဟာန်ကျော်သူဘဲ မလေပ်ပ္ပီပ္ပိုက်ပျဲ

ပျံ။ သဉပါယာသံ၊ မွဲဟာန်ကျော် ပွမချောင်ဓိတ်ဗွဲမသ္ကာတ်။ သပရိဇ္ဇာဟံ၊ မွဲဟာန်ကျော် ပွမက္ကတ္ကာန်ကာယစိုတ်။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဝဝရ္ဏပဿ၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဇက်။ ကာယဿ၊ ဒဇက်တ်ကိုဉပါဒိန္နက္ခန္ဓကာယ။ ဘေဒါ၊ ဧံ့။ မရဏာ၊ နူပွမချိုတ်။ ပရံ စ၊ ပ္ဒဲကြကို။ (ဝါ) ပ္ဒဲပွမဂိုင်ကေတ်ခန္ဓာဝဝတ္ဍိ မဒ္ဒ်ကြကို။ (ဝါ) ပ္ဒဲခန္ဓာဝဝတ္ဍိ ထပ်တဲ့မဂပ်ဝ်ဂိုင် ကေတ်ကို။ ဒုဂ္ဂတိ၊ နှ်ဘဝမပ္ဍံကိုနရက် မဒ္ဒ်အရာဒဒိုက်။ ပါဋိကခီ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နှံပ္ဍိက်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဒးအာဗွဲစွတ်ဓ္ဝကန်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဒေါသဇေဟိ၊ ဧံ့မက္ခ်ိဒ္ဒ် ဟိုတ်နူဒေါသအိုတ်။ ပါပကေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ အကုသလေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ မောဟဇေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ပါပကေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ အကုသလေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သာလော ဝါ၊ ဉ်တ္ဂံအံဉ်ရေဉ်ကို။ ဓဝေါ ဝါ၊ ဉ်တ္ဂံဆု ကျဲယာံကို။ ဖန္ဒနော ဝါ၊ တ္ဂံပြံပြကို။ (ဝါ) တ္ဂံကသံကို။ တီဟိ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ပိအိုတ်။ မာလဝလတာဟိ၊ မိန်ဇုက်သွာပ်ဂမ္ဂိုင်။ ဥဒ္ဓသ္တော၊ ဉ်မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်ပ္ဒဲလ္ဟ္ဟ။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ ဉ်မဂပ်ဝ်ပူလဝ် ပ္ဒဲပွိပွ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အနယံ၊ နှ်ပွဟွံဇွော်မောဝ်။ ။[န+ အယ။ ပုညကမ္မတော ဓ္ဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အယော= ပွမဇွော်မောဝ် မဒ္ဒ်ဟိုတ်ကုသိုလ်ကံ။ န အယော အနယော= ပွမဟွံဇွော်မောဝ်]။ ။ အာပဇ္ဇတိ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရမအာစိုပ်ကို။ ဗျသနံ၊ နှ်ပွမ လိုလာ်။ အာပဇ္ဇတိ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ။ အနယဗျသနံ၊ နှ်ပွမဟွံဇွော်မောဝ်, ပွမလို လာ်။ အာပဇ္ဇတိ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဝမေဝ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကုသလမူလာနိ၊ ဉ်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ရောဉ်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကုသလမူလာနိ၊ ဉ်ဟိုတ် ကုသိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဉ်ဟိုတ် မတွံဂး ကုသိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ရောဉ်။ ။(ပ)။ ။ အလောဘော၊ ဧံ့မတွံဂး အလောဘ။ ကုသလမူလံ၊ ဟိုတ်ကုသိုလ်ကို။ (ဝါ) ဟိုတ်မတွံဂး ကုသိုလ်ကို။ အဒေါ သော၊ ဧံ့။ ကုသလမူလံ၊ ကို။ အမောဟော၊ ဧံ့။ ကုသလမူလံ၊ ကိုရောဉ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒပိ ယော အပိ အလောဘော၊ ယြဉ်အလောဘမွဲကို။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တဒပိ တံ အပိ၊ ဉ်အလောဘဂ့်ကိုလေဝ်။ ကုသလမူလံ၊ ဟိုတ်ကုသိုလ်မွဲးယ္ဟုရ။ (ဝါ) ဟိုတ်မတွံဂး ကုသိုလ်မွဲးယ္ဟုရ။ အလုဒ္ဓေါ၊ ဉ်ဟွံထွေန်စပ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ကာယေန၊ နှ–ကို။ ဝါစာယ၊ နှ–ကို။ မနသာ၊ နှ–ကို။ ကမ္မံ၊ နှ်ကောင်ကာကုသိုလ်။ ယဒပိ အဘိသခ်ရောတိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ ပ္ဒံပဲင်ကော် ကျော်ပ္ဍိတ်ဇြဟတ်ရ။ တဒပိ၊ ဉ်ပွမပဲင်ကော် ကျော်ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဉ်ပွမပဲင်ကော် ကျော်ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် နကိုကာယ, ပါင်, စိုတ် သိုဟွံထွေန် စပ် ဟွံဒ့်လောဘဂ့်ကိုလေဝ်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မွဲးယ္ဟုရ။ ။

အလုဒ္ဓေါ၊ ဉ်။ လောဘေန၊ မိန်လောဘ။ အနဘိဘူတော၊ ဉ်ဟွံဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဖိုက်။ အပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ဉ်ဟွံမွဲကိုကုသိုလ်စိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုအိုတ်အာ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပရသ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ယဒပိ နှ ဥပ္ပါဒယတိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ ပ္ဒံဟွံကိုက္ခ်ိဒ့်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ

ပိ၊ လေ၀်။ ယဒပိ နု ဝဒတိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ ပုံဟွံသွး ဟိုတ်ဇြဟတ်မဇွော်ရ။ တဒပိ၊ ငပွမ ဟွံကိုဒ်ဒဒိုက်ညးမွဲသွာင်, ပွမဟွံသွးဟိုတ်ဇြဟတ်မဇွော်ဂ်ကိုလေ၀်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ် မွးယွ၊ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်၀ွံဟေင်။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ်။ သန္တာန၊ ပွဲလွေင်ခန္ဓ။ အလောဘဇာ၊ ဧံမက္ဘ်ိဒ်ဟိုတ်နူအလောဘအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဒုဋ္ဌော၊ ငဒေါသ မဟဂပ်၀်ဂြိုဟ်ပလီ။ (၀ါ) ငဒေါသဟွံတိတ်။ အမူဋ္ဌေ ၁၊ ငဟွံ၀ိ၀ိင်။ (၀ါ) ငမတိနကို ပညာ။ ။(ပ)။ ။ ကာလ၀ါဒီတိပိ၊ ညးမလေပ်ဟို ပွဲကာလမထေက်ကိုဟိုဟောင်ရုဂ်ဒ ကို။ ဘူတ၀ါဒီတိပိ၊ ညးမလေပ်ဟို ဒဒ်္ဒမဧုံစွတ်ဟောင်ကို။ အတ္ထ၀ါဒီတိပိ၊ ညးမလေပ် ဟိုဟိုတ်ဟောင်ကို။ (၀ါ) ညးမလေပ်ဟို ဂလာန်မုံကိုဖို် မစပ်ကိုဟိုတ်ဟောင်ကို။ ဓမ္မ၀ါဒီ တိပိ၊ ညးမလေပ်ဟို သဘ်မဧုံစွတ်ဟောင်ကို။ ဝိနယ၀ါဒီတိပိ၊ ညးမလေပ်ဟို သံဝရ ဝိနယ် မပ္ဆံကိုသီလ, သတိဟောင်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်၀်သွးရ။ ။

(ပ)။ ။ ပရဿ၊ နံ။ အသတာ၊ ။(ပ)။ ။ ပဗ္ဗဇနာယ ၀ါ၊ ကို။ ဒုက္ခံ၊ နံ။ နဉပ္ပါဒယတိ၊ ပုံဟွံကိုက္ဘ်ိဒ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကွတိပိ၊ ရသာ်၀ွံကိုလေ၀်။ နု ဝဒတိ၊ ပုံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်။ ဘူတေန၊ နမ။ ဝုစ္စမာနော၊ နကြို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ပုံဒုင်ဝန်ရ။ နော အဝ ဇာနာတိ၊ ပုံဟွံပါကွေံရ။ ။(ပ)။ ။ အာတပ်ပံ၊ နံ။ ကရောတိ၊ ပုံကွောန်ပ်တ်ဇြဟတ် ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ။ (၀ါ) ဟိုတ်ဒဒ်ကွောန်ပ်တ်ဇြဟတ်သာ်ဂ်ရ။ ဓ္ဝဂ္ဂပေါ၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂ လော၊ နံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိနယ၀ါဒီတိပိ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဂ္ဂပဿ၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်။ (၀ါ) ဒဒက်။ လောဘဇာ၊ ဧံမက္ဘ်ိဒ်ဟိုတ်နူလောဘအိုတ်။ ။ (ပ)။ ။ ဓမ္မာ၊ နံဓရ်ဂမ်ိုင်။ (၀ါ) ငိ။ ပဟီနာ၊ စိုန်ဂပ်၀်ပါအိုတ်ရ။ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ စိုန်။ [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ စိုန်။ ဓ္ဝဂ္ဂပေါ၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲ။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ အဝိဃာတံ၊ သိုဟွံမွဲကိုသွဘဲ မလေပ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်ပျဲပျာံ။ အနုပါယာသံ၊ သိုဟွံမွဲကို ပွမလွောင်လွေတ် ဗွဲမသ္ဘာတ်။ အပရိ ဋ္ဌ ၁ဟံ၊ သိုဟွံမွဲကို ဂမ်္ဂဂမ္ဘာန်ကာယစိုတ်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံဂွံပဒတ်ရ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ၊ ပွဲ။ ပရိနိဗ္ဗာ ယတိ၊ ပုံစိုဟ်လလံ စာ်စ္ဒးအာနူ ဂမ်္ဂဂမ္ဘာန်ကိလေသရ။ ဒေါသဇာ၊ ဧံမက္ဘ်ိဒ် ဟိုတ်နူ ဒေါသအိုတ်။ ပါပကာ၊ ဧံ–အိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နံ–ဂမ်ိုင်။ (၀ါ) ငိ–ဂမ်ိုင်။ ပဟီနာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးဂ်တုန်။ သာလော ၀ါ၊ ငိ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ ငိ။ အသ၊ ဂဇ္ဘဒ်ရ။ အထ၊ ပွဲကာလဂ်။ ပုရိသော၊ ငတြုံမွဲ။ ကုဒါလ ပိဋကံ၊ နံဇဝံက်, တိုင်နူ။ အာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တုံ။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ဂဇ္ဘကျင်ရ။ သော၊ ငတြုံဂ်။ တံ မာလ၀လတံ၊ နံဇုက်သွာပ်ဂ်။ မူလေ၊ ပွဲတမ်။ ဆိန္ဒေယျ၊ ဂဇ္ဘသကုတ်ရ။ မူလေ၊ ပွဲတမ်။ ဆေတွာ၊ သကုတ်တုံ။ ပလိခဏ္ဍေယျ၊ ဂဇ္ဘခါနူပ်ိပ္ပူရ။ ပလိခဏ္ဍိတွာ၊ ခါနူပ်ိပ္ပူတုံ။ မူလာနိ၊ နံရိုဟ်ဂမ်ိုင်။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ဂဇ္ဘပိုက်ကွေံရ။ အန္တမသော၊ ဗွဲတွ်ိ

မယုတ်။ ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ၊ နံရိဟ်သွတ် မှုံဗွတ်ဗွတ် တဝ်ကွတ်ဥသီကိုလေဝ်။ ဥဒ္ဒ ရေယျ။ ဂဗ္ဘ။ သော၊ ငဲတြုံဂ့်။ တံ မာလဝလတံ၊ နံ။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ၊ သ္ကျတ်သ္ကျတ်။ ။ (ပ)။ ။ ဖာလေယျ၊ ဂဗ္ဘကုတ်ဒနံရ။ ဖာလေတွာ၊ ကုတ်ဒနံတုံ။ သကလိကံ သက လိကံ၊ ညံငဲဂွံဒှံ သောဲသောဲဗြောဲဗြော်။ ကရေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ကရိတွာ၊ တုံ။ ဝါတာတပေ၊ ပွဲတုံဂမ်ာ။ ဝိသောသေယျ၊ ဂဗ္ဘကိုသက်ံရ။ ဝါတာတပေ၊ ပွဲ။ ဝိသောသေ တွာ၊ တုံ။ အဂိုနာ၊ နကိုပ္ဒတ်။ ဥဟေယျ၊ ဂဗ္ဘစံငရ။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ် လိက်(၃၄)တေံညိ။ "ဓ္ဝမသ သာ"သင်္ဝံ ကတ္တာကိုကြိယာ ဓ္ဝကဝစ်ကွာ/ကြ ထေက် ကိုညီရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နပွမပလိုပလော်ကေံ မြသင်္ဝံ။ သာ မာလဝလတာ၊ ငဲဇုက်သွာပ်ဂ့်။ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ ငမ့ုံကိုတမ် မဂပ်ဝ်ကုတ်ကေံ့။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ ငဲ။ အသ၊ ပွံဒှ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာ၊ နံဓရ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ငဲ။ ပဟီနာ၊ စိုနဂပ်ဝ်ပါကေံ့ရ။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

၁၀–ဥပေါသထသုတ်

ဂၢ။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ မိဂါရမာတာ၊ ဧံမန့်မိ မိဂါရ။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ဝကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၅၉)တေံညိ]။ ။ ဝိသာခါ၊ ငဝိသာခါ။ ဥပေါသထေ၊ ဧံ့ မန့်ဥပုဟ်။ တဒဟု၊ ပွဲတုံဂ့်။ ။[တံ ဓ္ဝ အဟော တဒဟော၊ တသ္မိ တဒဟု။ သ္မိ ဝိဘတ် သ္မဥ]။ ။(ပ)။ ။ နိသိန္နံ၊ ဧံ့။ မိဂါရမာတရံ၊ ဧံ့မန့်မိ မိဂါရ။ ဝိသာခံ၊ နံ ဝိသာခါ။ ဘဂဝါ၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ ဟန္ဒ၊ လ္ဟုဟ်။ ဝိသာခေ၊ ယွံ...ဝိသာခါ။ တွံ၊ ငဲ။ ဒိဝသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတုံ။ ဒိဝါ၊ ပွဲအခိင်တုံဓဝ်။ ။[ပွဲဦကာ လအာပွံက်ပိုဒ်ဝွံ ဟွံ အးဇုး]။ ။ ကုတော၊ မူရန္နဋ္ဌာန်မွဲ။ (ဝါ) မူဟိုတ်။ အာဂစ္ဆသိ နု၊ ပွံက္ခုင်ဂ့်ရော။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငဲ။ အဇ္ဇ၊ ပွဲတုံဝွံ။ ဥပေါသထံ၊ နံ ဥပုဟ်သီလ။ ဥပဝသာမိ၊ ပွံမင်မွဲရ။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဋ္ဌိရ။ ။[ဥပေါ သထာဟံ–ဂ့် ဥပေါသထံ+အဟံ သင်္ဝံ ပါ်ပိုဒ်တုံ မှးကိုအရထရ။ ပွဲကြ နမပ္ပံကိုပြဟ္မု ပေါသထံ ဥပဝသတိ နှဲဂ့် ထံက်ညိ။ အဇ္ဇ၊ ပွဲတုံဝွံ။ ဥပေါသထော၊ တုံဥပုဟ်ရောင်]။

ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ဥပေါသထာ၊ ငဥပုဟ်သီလဂမ့ိုင်။ ကျမေ တယော၊ ပိဂမ့ိုင်ဝွံရောင်။ တယော၊ ငဲ။ ကတမေ၊ ရော။ ဂေါပါလကုပေါသထော၊ သီလဥပုဟ် မဂပ်ဝ်ကွေံမတုပ် ကောံဂမာဂ့်ကို။ (ဝါ) ဥပုဟ်ဂမာဂ့်ကို။ နိဂဏ္ဌုပေါသထော၊ သီလဥပုဟ် နိဂဏ္ဌတံမဂပ်ဝ် မင်မွဲကို။ အရိယုပေါသထော၊ သီလဥပုဟ်အရီတံ မဂပ်ဝ်မင်မွဲကိုရောင်။ ။

ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ကထဥ္စု၊ မူရ နကိုနယ်မွဲ။ ဂေါပါလကုပေါသထော၊ ငဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ဂေါပါလကော၊ ငဂမာဂ့်။ သာယဏ္ဟသ မယေ၊ ပွဲကာလသဝ်တုံ။ သာမိကာနံ၊ ကုတ္တဂ့်ဂမ့ိုင်။ ဂါဝေါ၊ နံဂ့်ဂမ့ိုင်။ နိယျာတေတွာ၊

အပ်ပြာပ်တဲ့။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ်ဂ္ဂတိ၊ ပွံ့ချပ်ဗ္ဘာရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ ပဋိသဉ်ဂ္ဂတိ၊ ပွံ့။ အဇ္ဈ၊ ပွဲတဲ့ဝွံ။ ဂါဝေါ၊ ငဂ်ဂမ္ဘိုင်။ အမုကသ္မိ စ ပဒေသေ၊ ပွဲဌာန်မှုံယွဂ့်ကို။ အမုကသ္မိ စ ပဒေသေ၊ ပွဲဌာန်မှုံယွဂ့်ကို။ စရိသု၊ စိုန်ဂေတ်ဂ့ေငင်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပါနီယာနိ၊ နဉာ်သုင်ဂမ္ဘိုင်။ ပိဝိသု၊ စိုန်သုင်အိုတ်ရ။ သွေ၊ တဲ့ယးဂတ။ ဂါဝေါ၊ ငဂ်ဂမ္ဘိုင်။ [ဒါနိ အရထဟွံမွဲ]။ ။(ပ)။ ။ စရိသတိ၊ ကြက်ဂေတ်ဂ့ေငင်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပိဝိသန္တိ၊ ကြက်သုင်အိုတ်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ်ဂ္ဂတိ၊ ပွံ့။ ။

ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ ကြဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ခဲ့မဒှ်လှိ်။ ဥပေါသထိကော၊ ငဉးမင်မွဲဥပုဟ်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ်ဂ္ဂတိ၊ ပွံ့။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ ပဋိသဉ်ဂ္ဂတိ၊ ပွံ့။ အဟံ၊ ငအဲ။ အဇ္ဈ၊ ပွဲတဲ့ဝွံ။ ကြဒဉ္ဇ ခါဒနီယံ၊ နံစ္ဆကိတ်သ္ကြတ်စကို။ ကြဒဉ္ဇ ခါဒနီယံ၊ နံစ္ဆကိတ်သ္ကြတ်စကို။ ခါဒိ၊ စိုန်စတဲ့ရ။ ကြဒဉ္ဇ ဘောဇနီယံ၊ နံစ္ဆဘောဇိုန်ကို။ ကြဒဉ္ဇ ဘောဇနီယံ၊ နံစ္ဆဘောဇိုန်ကို။ ဘုဉ်ဒြိ၊ စိုန်သွပြဘိုက်တဲ့ရ။ သွေ၊ ပွဲ။ အဟံ၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ ခါဒိဿာမိ၊ ကြက်။ ။(ပ)။ ။ ဘုဉ်ဒြိဿာမိ၊ ကြက်သွပြဘိုက်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ်ဂ္ဂတိ၊ ပွံ့။ သော၊ ငဉး မင်မွဲဥပုဟ်ဂ့်။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊ ခဲ့မဒှ်မွဲဟာန်ကျော် အဘိဇ္ဈာတဏှာ။ တေန စေတသာ၊ နကိုစိုတ်ဂ့်။ ဒိဝသံ၊ နံအခိင်တဲ့။ အတိနာမေတိ၊ ပွံ့ကိုကလိလောန်ရ။ ဝိသခေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နနယ်သာ်ဝွံ။ ဂေါပါလကုပေါသထော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နနယ်။ ဥပဝုတ္ထော၊ ခဲ့မဂပ်ဝ်မင်မွဲ့။ ဂေါပါလကုပေါသထော၊ ငဥပုဟ်ဂမာဂ့်။ မဟပ္ဖလော၊ ငမ့ုံကိုဖိုတမ်မဂ့်ဂိုင်။ ။ [နူပိဒ်လိက်(၆၆)တော် ဓတ်ကျာတ်ကေတ်ကိုဖလံ ဝိပါကောဉ်ည]။ ။ န ဟောတိ၊ ပွံ့။ မဟာနိသံသော၊ ငမ့ုံကို အဆက်ဖို အာနိသံသမဂ့်ဂိုင်။ န ဟောတိ၊ ပွံ့။ မဟာဇုတိကော၊ ငမ့ုံကိုဖိုဂိုလဟိုမဂ့်ဂိုင်။ မဟာဝိပ္ဖါရော၊ ငမ့ုံကိုဖို မလဲ့လးမဂ့်ဂိုင်။ န ဟောတိ၊ ပွံ့။ ။

ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရမွဲ့။ နိဂဏ္ဌုပေါသထော၊ ငဥပုဟ်တီ နိဂဏ္ဌ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ နိဂဏ္ဌာ နာမ၊ ခဲ့မှုံယွုနိဂဏ္ဌအိုတ်။ (ဝါ) ခဲ့မှုံယွုတီအိုတ်။ [ဂဏ္ဌ= ဒက်ဂြေန်ကိလေသ+ နိ= ဉးဟွံမွဲမိက်သွး]။ ။ သမဏဇာတိကာ၊ ငဂကူခမီဂမ္ဘိုင်။ အတ္ထိ၊ ပွံ့နွံတ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငတီနိဂဏ္ဌဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ သာဝကံ၊ နံကွးဇကု။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ သမာဒပေန္တိ၊ ပွံကိုသ့ပတ်လဝ် ဗွဲမွဒးရးအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ သမာဒပေန္တိ၊ ပွံ့။ အမ္ဘောပုရိသ၊ ယွံတြဲ့။ တွံ၊ ငတ္ဘအဲ။ ဓ္ဂဟိ၊ သြဝ်...ကျင်ည။ ပုရတ္ထိမာယ၊ ခဲ့မဒှ်ဗွံက်။ ဒိသာယ၊ ပွဲဒိုဟ်။ ပရံယောဇနသတံ၊ ပွဲလွှ်တေံကွံယောဇနာ။ ။[မွဲနယ်– ယောဇန သတံ၊ နံယောဇနာမွဲကွံ။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကလိလောန်တဲ့။ တတော၊ နူမွဲကွံယောဇနာဂ့်။ (ဝါ) ဒဒက်တ၊ ပရံ၊ ပွဲလွှ်တေံ]။ ။ ယေ ပါဏာ၊ ယြဉ်သတ်ဂမ္ဘိုင်။ အတ္ထိ၊ ပွံ့နွံအိုတ်ရ။ တေသု၊ ပွဲသတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ပွဲသတ်နွံလွှ်တေံ မွဲကွံယောဇနာဂ့်။ ဒဏ္ဍံ၊ နံလွဟ်လေံဒဏ်။ နိက္ခိပါဟိ၊ သြဝ်...ဖျံစွံလဝ်ည။ ။[လွပျဲဟျံပြုက်ဂစိတ်ည မိက်သွး]

ပစ္ဆိမာယ၊ ဧံမဒ့်ပလိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဥတ္တရာယ၊ ဧံမဒ့်သွဝ်ကျာ။ ။(ပ)။ ။ ဒက္ခိဏာယ၊ ဧံမဒ့်သျင်ကျာ။ ဒိသာ၊ ပဲၟဒိုဟ်။ ပရံယောဇနသတံ၊ ပဲၟ။ ယေ ပါဏာ၊ ယြင် သတ်ဂမ်ဍိုင်။ အတ္ထိ၊ ပုံန္ဒံတ်ရ။ တေသု၊ ပဲၟသတ်ဂမ်ဍိုင်။ ဒဏ္ဍံ၊ နဲ်လွဟ်လေံဒဏ်။ နိက္ခိပါ ဟိ၊ သြဝ်...အိုတ်ညိ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သမာဒပေန္တိ၊ ပုံၟ–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓ္ကစ္စာနံ၊ ဧံမဒ့်လ့ိုအိုတ်။ ပါဏာနံ၊ နဲ်သတ်ဂမ်ဍိုင်။ အနုဒ္ဒယာယ၊ နပွမဆာန်ဋ္ဌ။ အနု ကမ္ပာယ၊ နပွမဇြဟာန်ကွိန်။ သမာဒပေန္တိ၊ ပုံၟ–အိုတ်ရ။ ဓ္ကစ္စာနံ၊ ဧံၟ–အိုတ်။ ပါဏာနံ၊ နဲ်–ဂမ်ဍိုင်။ နာနုဒ္ဒယာယ၊ နပွမဟွံဆာန်ဋ္ဌ။ နာနုကမ္ပာယ၊ နပွမဟွံဇြဟာန်ကွိန်။ သမာဒ ပေန္တိ၊ ပုံၟ–အိုတ်ရ။ ။

တေ၊ ဎ်တီနိဂဏ္ဌဂမ်ဍိုင်ဂ့်။ ဥပေါသထေ၊ ဧံမဒ့်ဥပုဟ်။ တဒဟု၊ ပဲၟတွဲဂ့်။ ။(ပ)။ အမ္အော ပုရိသ၊ ယွံတြံု။ တွံ၊ ဎ်။ ဓ္ဂဟိ၊ သြဝ်...။ သဗ္ဗစေလာနိ၊ နဲ်ဗွိုက်လတက်အလုံ အိုသိဳဂမ်ဍိုင်။ နိက္ခိပိတွာ၊ သ္ဒောတ်ပ္ဍိတ်တဲု။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...သွးညိ။ အဟံ၊ ဎ်။ ကွစနိ၊ မူရ ပဲၟဒွဲဝဲမွဲ, မူရ ပဲၟကာလမွဲ။ ကဿစိ၊ ဒဒက်တက်ိုညးမမိက်ကို မွဲမွဲ။ ကိဉ္စိနတသ္မိ၊ ပဲၟဒဒ့်ဗလိဗောဓ သွက်ဒးမဲတ၊ နဲ ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ့်ရ။ ။[ပဲၟအရာ ဒ့်တ်ဗလိဗောဓ အရာမ္ဒးမဲတ ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ နမပ္ဍံကောန်ညးလ့ိ, တြံုတ္ဂညးလ့ိ အဲဂ့် မူရ ညးသ္ဆာင်မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဒးဒ့်ဗလိဗောဓ မဲတ်ဟွံမွဲ။ ကောန်ညးလ့ိဟွံသေင်, တ္ဂသို့ သမ္ဘာညးလ့ိလေဝ် ဟွံသေင်, မူရ ညးလ့ိမွဲ မူရ သာ်လ့ိမွဲလေဝ် ဟွံဆက်စပ် မိက်သွး]။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ မမ၊ ဒဒက်တက်ိုအဲ။ ကွစနိ၊ ပဲၟဌာန်ပဲၟမုးမွဲမွဲ။ ကတ္ထစိ၊ မူရ ပဲၟက ပေါတ်ရပ်စပ်မွဲ။ ကိဉ္စနတာ၊ ဎ်ဒဒ့်ဗလိဗောဓ မမဲတ်။ နဲ အတ္ထိ၊ ပုံၟ။ ။[ပဲၟအဲ ဗလိဗောဓ သွက်ဒးမဲတ ဟွံမွဲ၊ ဗလိဗောဓပိုတ်သ္ဂါတ်အာ မိက်သွး။ စတုက္ကောဋိကသုညတာ ဒဿန ပူဂိုလ်အရီတံဂ့် ပွမဟိုသွး ဂိုဎ်ကေတ် ဗွဲမဗ္ဘေတ်မှာရောဎ်]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေ ဟိ၊ သြဝ်...။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သမာဒပေန္တိ၊ ပုံၟ–အိုတ်ရ။ ။

ပန၊ ဓိုန်ကိုသ့်ပတ်လဝ် သာ်ဂ့်အိုတ်ကိုလေဝ်။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုကွးတီနိဂဏ္ဌဂ့်။ မာတာပိတရော၊ ဎ်မိမဂမ်ဍိုင်။ “အယံ၊ ဎ်ညးဝွံ။ အမှာကံ၊ ဒဒက်တ်ပိုညးဂမ်ဍိုင်။ ပုတ္တော၊ ကောန်ရောဎ်” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနန္တိ၊ ပုံၟတီကေတ်အိုတ်ရ။ သောပိ၊ ဎ်ကွးတီနိဂဏ္ဌဂ့် ကိုလေဝ်။ ကျမေ၊ ဎ်ညးဂမ်ဍိုင်ဝွံ။ မယ့ံ၊ ဒဒက်တက်ို။ မာတာပိတရော၊ မိမဂမ်ဍိုင်ရောဎ်” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံၟတီရ။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုကွးတီနိဂဏ္ဌဂ့်။ ပုတ္တဒါရော၊ ဎ် ကောန်သမ္ဘာ။ အယံ၊ ဎ်ညးဝွံ။ မယ့ံ၊ ဒဒက်တက်ို။ ဘတ္တာ၊ တြံုတ္ဂသို့ရောဎ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံၟတီရ။ သောပိ၊ ဎ်ကွးတီနိဂဏ္ဌဂ့်ကိုလေဝ်။ “အယံ၊ ဎ်ပြဝွံ။ မယ့ံ၊ ဒဒက်တက်ို။ ပုတ္တဒါရော၊ ကောန်သမ္ဘာရောဎ်။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံၟ။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုကွးတီနိဂဏ္ဌဂ့်။ ဒါသကမ္ဘကာရပေါရိသာ၊ ဎ်ချိက်, ညးမက္ကောန်ကမ္ဘောန် ကေတ်ဂုဟ်မး, ညးမနိသဲတဲ့ ဂယိုင်လမျိုဂမ်ဍိုင်ရောဎ်။ “အယံ၊ ဎ်ညးဝွံ။ အမှာကံ၊

ဒဒက်တ်ကို။ အယျော၊ တ္ဝရောင်။” ကျတိ၊ ရ်သ်ဝ်ံ့။ ဇာနန္တိ၊ ပ်ံ့–အိုတ်ရ။ သောပိ၊ င်။ “ကျမေ၊ ငဉ်းဂမ့်ိုင်ဝ်ံ့။ မယ့်၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဒါသကမ္မကာရပေါရိသာ၊ ရောင်။” ကျတိ၊ ရ်သ်ဝ်ံ့။ ဇာနာတိ၊ ပ်ံ့။ ။

ကျတိ၊ ရ်သ်ဝ်ံ့ဟောင်။ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြပ်ဒဲကာလမွဲ။ သာဝကာ၊ နဲကွးဂမ့်ိုင်။ သစ္စေ၊ ပ်ဒဲပွမဟိုဂလာန်ဥာံစုတ်။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုသ့်ပတ်လဝ် ဗွဲမ့ဒးရးအိုတ်ရ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပ်ဒဲ။ သာဝကေ၊ န်–ဂမ့်ိုင်။ မုသာဝါဒေ၊ ပ်ဒဲပွမဟိုဂလာန်မုသာ။ (ဝါ) ပ်ဒဲပွမဟိုသွး ဗွဲမဗ္ဗေတ်မှာ စတုက္ကောဋိက သုညတာဒဿန မတ်ွံဂး“နာဟံ ကွစနိ။ ။ (ပ)။ ။ ကိဥ္စနတတ္ထိ” မန့်လညာတ် ဉာဏ်ပူဂိုလ်အရီ။ သမာဒပေန်တိ၊ ပ်ံကိုသ့်ပတ်လဝ် ဗွဲမ့ဒးအိုတ်ရ။ ကျဒံ၊ ငပွမဟိုသွး ဗွဲမဗ္ဗေတ်မှာဝ်ံ့။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွးတီနိဂဏ္ဌာဂ့်။ မုသာဝါဒသ္မိ၊ ပွမဟိုသွး ဂလာန်မုသာရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ ဝဒါမိ၊ ပ်ံသွးရ။ ။ [သ္မိဝ်ဘတ် ပ်ဒဲမုသာဝါဒသ္မိ–ဂ့် စ့ေပ်ဒဲအရထပထမာ]။ ။ သော၊ ငကွးတီနိဂဏ္ဌာဂ့်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုဥ်ာဂ့်။ အစ္စယေန၊ ပ်ဲကာလမကလိလောန်အာ။ ဘောဂေ၊ နိ်ပိုန်ဟာန်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) နိ်ကပေါတ်မပ်ံကိုခါတ်, ဇံင်ဂတိုံ, ပုင်ယာဂုဂမ့်ိုင်။ အဒိန္နံ ယေဝ၊ သိုကိုညးမွဲသ္ဆာင် ဟာဂ်ံကိုဟောင်။ (ဝါ) သိုကိုဟာဂ်ံမင် စိုကိုညးမွဲသ္ဆာင်ကိုဟောင်။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပ်ံရပ်စပ်သုင်စောဲရ။ ကျဒံ၊ နဲပွမရပ်စပ်သုင်စော သိုညးမွဲသ္ဆာင် ဟ်ွံကိုဂ့်။ အဒိန္နာဒါနသ္မိ၊ အဒိန္နာဒါနရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပ်ံ။ ဝိသာခေ၊ ယ်ွံ။ ဓ္ဝံ၊ နနယ်သ်ဝ်ံ့။ နိဂဏ္ဌာ ပေါသထော၊ ငဥပုဟ်တီနိဂဏ္ဌာ။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိသာခေ၊ ယ်ွံ။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ၊ ဧံမက့်ိခ္ခက်။ စိတ္တသ၊ နိ်စိုတ်။ ဥပက္ကမေန၊ နမသ္ကလ့ိုပရာ။ (ဝါ) နက့ိုနယ် ဥပါ ဟိုတ်မပ့ိုတ်ဇြဟတ်။ ပရိယောဒပနာ၊ ငပွမက့ိုသ္ဆးဇုး။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။

ဝိသာခေ၊ ယ်ွံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ် နက့ိုနယ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဝိသာခေ၊ ယ်ွံ။ ကျဓ၊ ပ်ဲသာသနာဝ်ံ့။ အရိယသာဝကော၊ ငကွးမန့်အရီ။ တထာဂတံ၊ နဲဂုဏ်ကျဉ်တြဲ။ အနုသရတိ၊ ပ်ံဗ့်ဗျုဟ်ထပ်ကိုထပ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အနုသရတိ၊ ပ်ံ့။ ။[ကလေင် ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၄) မပ်ံကို“ကျတိပိ သော ဘဂဝါ”ဂ့်ညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝန္တုမ္ဟးယ္ဟုရ။ ကျတိ၊ ရ်သ်ဝ်ံ့။ အနုသရတိ၊ ပ်ံ့။ တထာဂတံ၊ နဲ။ အနုသရတောဲ၊ ဧံမဗ့်ဗျုဟ်ထပ်ကိုထပ်။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုအရီယသာဝကဂ့်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်။ ပသီဒတိ၊ ပ်ံကေဝ်ဖြုင်ရ။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ငသဘ်ပွမအိုဟ်တ္ဒိုဟ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ်ံဒ့်ရ။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ယေ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယြင်မကလိခ္ခက်နီဝရဏာ မလေပ်ကိုဂမ်ွဂမ္ဘာန်ဂမ့်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ်ံ–အိုတ်ရ။ တေ ဥပက္ကိလေသာ၊ နဲမကလိခ္ခက်နီဝရဏာ မလေပ်ကိုဂမ်ွဂမ္ဘာန်ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ပဟီယန္တိ၊ ပ်ံဂပ်ဝ်ပါအိုတ်ရ။ ဝိသာခေ၊ ယ်ွံ။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ၊ ဧံ့။ သီသသ၊ နဲကျိုပ်။ ဥပက္ကမေန၊ နမသ္ကလ့ိုပရာ။ ပရိယောဒပနာ၊ ငံ။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညဉ်ရဒ့်တကိုရောင်။ ။

(ပ)။ ။ တက္ကဉ္စ၊ နံထ္ဒိက်သတ်ဂစ္ဆံကို။ ပဋိစ္စ၊ သ္ဒဟိုတ်တဲ့။ မတ္တိကဉ္စ၊ နံတိကမ္ဗေတ် ကို။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ဥဒကဉ္စ၊ နံဥာ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြံ့။ တဇ္ဇံ၊ ဧံ့ မဗဗွဲကိုပွမသ္သးဇုး။ ။[တသာ ပရိယောဒပနာယ အနုစ္ဆဝိကော တဇ္ဇော၊ တံ]။ ။ (ဝါ) ဧံ့မကိုသ္သးဇုး။ ဝါယာမဉ္စ၊ နံလ္ဒီပရာကို။ (ဝါ) နံလ္ဒီပရာ မတွံဂး ပွမကြဲကြာတ် ပေါတ် နကိုထ္ဒိက်သတ်ဂစ္ဆံကို။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ပရိယောဒပနာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နနယ်သာ်ဝွံ။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ၊ ဧံ့။ သီသဿ၊ နံ။ ဥပက္ကမေန၊ နကို။ ပရိ ယောဒပနာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ အယံ အရိယသာဝကော၊ နံအရိယသာဝကဝွံ။ ပြဟ္မုပေါသထံ၊ နံဥပုဟ်ဗြို့။ (ဝါ) နံဥပုဟ် မဂပ်ဝ်မင်မွဲ သ္ဒအာရိုကိုဂုဏ်ကျာ်မွးပြဟ္မ။ ။[ပြဟ္မံ အာရဇ္ဘ ဥပဝုတ္ထော ဥပေါ သထော ပြဟ္မုပေါသထော]။ ။ ဥပဝသတိ၊ ပ္ဒုံမင်မွဲရုဂ်ဒ။ ပြဟ္မုနာ၊ ကေုံကျာ်တြဲ မ္ဒုံယ္ဒုပြဟ္မ။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပ္ဒုံသ္ဒတ်ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ စ၊ သ္ဒာင်နူဂ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုအရိယသာဝကဂ်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်။ ပြဟ္မံ၊ နံကျာ်တြဲမ္ဒုံယ္ဒုပြဟ္မ။ အာ ရဇ္ဘ၊ သ္ဒအာရိုတဲ့။ ပသီဒတိ၊ ပ္ဒုံဖြုင်ကေဝ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဍံ၊ နနယ်သာ်ဝွံ။ ။(ပ)။

အရိယသာဝကော၊ ငိ။ ဓမ္မံ၊ နံဓရ်။ (ဝါ) နံဓရ်ဓမ္မက္ခန်, မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် စ္ဒ်ပြကာမပြ်။ အနုဿရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အနုဿရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။[ပွဲပိုဒ်လိက်(၄၀)တေံ ဂုဏ်ဓရ် ဂမ္ဘီငိကိုအရထည်]။ ။(ပ)။ ။ ကာယဿ၊ နံခန္ဓကာယ။ ဥပက္ကမေန၊ နကို။ ။ (ပ)။ ။ သောတ္ထိဉ္စ၊ နံတွံပေါတ်မိဟ်ကို။ စုဏ္ဏဉ္စ၊ နံထ္ဒိက်ဟုံဥာ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဝါ ယာမဉ္စ၊ နံလ္ဒီပရာ ပွမပေါတ်ကြဲကြာတ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ပရိယောဒပနာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မုပေါသထံ၊ နံဥပုဟ်ဓရ်။ (ဝါ) နံဥပုဟ်သီလ မဂပ်ဝ်မင်မွဲ သ္ဒအာရို ကိုဓရ်စ္ဒ်ပြကာ။ ဥပဝသတိ၊ ရုဂ်ဒ။ ဓမ္မေန၊ ကေုံဓရ်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ရုဂ် ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ စ၊ သ္ဒာင်အာနူဂ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုအရိယသာဝကဂ်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်။ ဓမ္မံ၊ နံဓရ်။ အာရဇ္ဘ၊ တဲ့။ ပသီဒတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။

သံဃံ၊ နံဂုဏ်အရိယသင်။ အနုဿရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ မွဲ။ အနုဿရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်။ သာဝကသံဃော၊ ငဂကော်ကွးအရိယသင်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန် ဒ္ဂေတ်တ ဗွဲမ္ဒးရး ဒ္ဂေတ်ဗက်ဒ္ဂေံဗ္ဘောန်ကျာ်ရ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်။ သာဝကသံဃော၊ ငိ။ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒ္ဂေတ်တ ဗွဲမလ္လုတပ်တးရ။ ။(ပ)။ ။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန် ဒ္ဂေတ်တ တ္ဘဟ်နဖိုနိဗ္ဗာန်ရ။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒ္ဂေတ်တ ညံင်ဂွံထေက်တန်ကို ပွမသ္ဘ ရှေ်သ္ဘေ်ရုဂ်ရ။ ။(ပ)။ ။ စတ္တာရိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ယဒိဒံ ယာနိ ဣမာနိ ပုရိသယုဂါနိ၊ ယြဲင်လ္ဘောဝ်တြုံပရဲဂမ္ဘီင်။ အဋ္ဌ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ယဒိဒံ ယေ ဣမေ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ယြဲင်တြုံ ပူဂိုလ်မပြဂမ္ဘီင်။ သန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်။ ဧ္ဍသ ဧ္ဍသော သာဝကသံဃော၊ ငိကွးအရိယသင်ဝွံ။ အာဟုနေယျော၊ စိုန်ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပစ္စယ်ပန် ညးမရေင်

တ္ဂင်နင် နူဌာန်ဇမ္ပေဝရ။ ပါဟုနေယျော၊ စိုန်ထေက်ကို ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပစ္စယ်ပန် ညးမ ဂိုင်စွံလဝ် သွက်ကွဲအာဂန္တုကရောင်။ ဒက္ခိဏေယျော၊ စိုန်ထေက်ကို ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပစ္စယ်ပန် ညးမရန်တံ့လဝ် သွက်ဘဝဂတတေံရောင်။ အဥ္ဇလိကရဏီယော၊ စိုန်ထေက်ကို ဒုင်သွပင်ခံ့သိုပ်တဲရောင်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကောံသတ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧံ့ဟုံမွဲကိုညး မပြဲ မလောန်လ္ဟူဇကု။ ပုညခေတ္တံ၊ စိုန်တုပ်ကို တိဗ္ဗမဆဲ ဒ္ဒေဲမတိုပလုံ မဗီဇမတွံဂး ကုသိုလ်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အနုသယတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဝတ္ထသ၊ နယာတ်။ ။(ပ)။ ။

ဥသ္ဒဠ္ဟ၊ နသ္ဒုဟ်ဂမ်ာ်ကို။ (ဝါ) နသ္ဒုဟ်ဂမ်ာ် နမဓိုဟ်လဝ်စါပိဝါကို။ ။(ပ)။ ။ ခါရဠ္ဟ၊ နပတေင်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဂေါမယဠ္ဟ၊ နအိက်ဂ်ကို။ ။[ပွဲအဋ္ဌကထာ ‘‘ဂေါမယန္တိ ဂေါမုတ္တံ ဝါ အဇလဏ္ဍိကာ ဝါ’’သာ်ဝွံ ဂိုင်ကေတ်ပသ်ဂ်ကို အိက်ဇွံတံရ။ ထေက်ကို ဒ်္ဂတဲ့ စုတ်လဝ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ဝါယာမဠ္ဟ၊ နလွိပရာပွမပေါတ်ကြဲကြာတ်ကို။ ။(ပ) သံဃုပေါသထံ၊ နသံဃဥပုဟ်။ (ဝါ) နဥပုဟ်သီလ မဂပ်ဝ်မင်မွဲ သွအာရိုကိုဂုဏ်အရိယသင် ဒ္ဘံပြကာ။ ။(ပ)။ ။ သံယေန၊ ကေုံအရိယသင်။ ။(ပ)။ ။ သံဃံ၊ နှ အရိယသင်။ ။(ပ)။ ။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကိုဇကု။ အဝခဏ္ဍာနိ၊ ဧံ့ဟုံမွဲကိုပွမကဝ်သ္ဂါတ်။ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ၊ ဧံ့ဟုံမွဲကိုပထောင်။ အသဗလာနိ၊ ဧံ့ဟုံမွဲကိုဥုက်ဧုန်အိုတ်။ အကမ္မာသာနိ၊ ဧံ့ဟုံမွဲကိုဥုက်ဓဝါန်အိုတ်။ ဘုဇိဿာနိ၊ ဧံ့မလေပ်သွကို ဒဒ်္ဂိုက်တဏှာအိုတ်။ ဝိညုပ္ပသတ္ထာနိ၊ ဧံ့ဒမိန်ညးသပ္ပါရိုဟ် မပ်ံက်ကျ်ဂမ်ုင် မဂပ်ဝ်ဟိုထိုင်သးအိုတ်။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ ဧံ့ဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ မဟာဂပ်ဝ်ဖွိတ်သပေါတ် ပွဲမမှာရာအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မဟာဂပ်ဝ်ဖွိတ်သပေါတ် နကိုဒုဟ်သီလဝိပတ္တိအိုတ်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ ဧံ့မလေပ်ကွ်ိုဗဒ်္ဂိုဥပစာရ, အပ္ပနာသမာဓိဓါပြကာအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မလေပ်ကွ်ိုဗဒ်္ဂိုကို မဂ်ဖိုလ်သမာဓိအိုတ်။ သီလာနိ၊ နသီလဂမ်ုင်။ အနုသယတိ၊ ပ္ဒံ။ သီလံ၊ နသီလဇကု။ (ဝါ) နသီလဇကု မဍိုက်ပေင်တ်ကေုံ မပ်ံကိုအခဏ္ဍတာ, အစ္ဆိဒ္ဒတာ။ အနုသယတော၊ ဧံ့မဗ်ဗ္ဘုဟ်တ်ထပ်ကိုထပ်။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုအရိယသာဝကဂ်။ ။(ပ)။ ။ အာဒါတသ၊ နဒ္ဒေါဝ်။ ။(ပ)။ ။ တေလဠ္ဟ၊ နက္ခေင်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဆာရိကဠ္ဟ၊ နပတေင်ကို။ (ပ)။ ။ ဝါလဏ္ဍုပကဠ္ဟ၊ နကဝးပေါတ်မိဟ်ဗတချံကို။ ။[ဝါလေဟိ ကတံ အဏ္ဍုပကံ ဝါလဏ္ဍုပကံ]။ ။(ပ)။ ။ ဝါယာမဠ္ဟ၊ နလွိပရာပွမပေါတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ သီလုပေါသထံ၊ နဥပုဟ်သီလ။ (ဝါ) နဥပုဟ်မဂပ်ဝ်မင်မွဲ သိုမဗ္ဘာရဏာ သီလဇကုထပ်ကိုထပ်။ ။(ပ)။ ။ သီလေန၊ ကေုံသီလ။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝတာ၊ နဒေဝတ်,ဗြိုဂမ်ုင်။ (ဝါ) သွသက်သီကိုဒေဝတ်, ဗြိုဂမ်ုင်တဲ့ နဂုဏ်မပ်ံကိုသဒ္ဓါဇကု မထေက်ကိုပ်ဗ္ဘုဟ်ဂမ်ုင်။ အနုသယတိ၊ ပ္ဒံ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အနုသယတိ၊ ပ္ဒံ။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ ဧံ့မဒ္ဒိစတုမဟာရာဇ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မှံကိုဒေဝတ်ဇော် ပန်အိုတ်။ ။[အရထဝိဂ္ဂဟရောင်၊

ဒုကနိပါတ်ဋီကာ၊ မုက်လိုက်(၃၁)ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ(ပ)၂၈၄]။ ။ ဒေဝါ၊ ငဒေဝတ် ဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တာဝတိံသာ၊ ဧခုံမန့်တာဝတိံအိုတ်။ (ဝါ) ဧခုံမွှံုကိုဒ္ဓဲဘုံ မန့် အရာက္ဆိုန့် ပူဂိုလ်(၃၃) ကျောန်ပတဲ့ကုသိုလ်မွဲစွံ့။ ဒေဝါ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ယာမာ၊ ဧခုံမန့်ယာမာအိုတ်။ (ဝါ) ဧခုံမစာ်စ္ဆးနူဒဒိုက်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ တုသိတာ၊ ဧခုံမန့်တုသိတာအိုတ်။ (ဝါ) ဧခုံမအာစိုပ်ပွမသ္ဒိုက်မ္ဘိုက် ဦုက်ပေင်တက်ဂိုဂုဏ်ကျာ်ဩီ ဇကူ။ (ဝါ) ဧခုံဒမိန်ပီတိ ပွမသ္ဒိုက်မ္ဘိုက် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာစိုပ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ နိမ္မာနရတိနော၊ ဧခုံမန့်နိမ္မာနရတိအိုတ်။ (ဝါ) ဧခုံမွှံုကိုပွမလဟိုင်တ ပ္ဒဲပွမနိမိတ်ဗန့်ပိုန်ဟာန်တံအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော၊ ဧခုံမန့်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိအိုတ်။ (ဝါ) ဧခုံမက္ဆိုဗန့်ကို အတိုင်ပိုက်ဇကူ ပ္ဒဲပိုန်ဟာန်ညးသ္ဆာင် မဂပ်ဝ်နိမိတ်ဗန့်ကိုအိုတ်။ ဒေဝါ၊ ငဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ဧခုံမန့် ပ္ဒဲဂကောံဗြိုပဌမဈာန် ပိဘုံအိုတ်။ ဒေဝါ၊ ငဗြိုဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တတော၊ နူဗြိုပဌမဈာန်ပိဘုံဂ့်။ ဥတ္တရိ၊ ဧခုံမက္ဆိုန့် မပ္ဆံကိုပရိတ္တာဘာလ္လာအိုတ်။ ဒေါဝါ၊ ငဗြိုဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။

ယထာရူပါယ၊ ယြဲဧခုံမွှံုသဘ်မဖ့်သာ်မွဲ။ သဒ္ဓါယ၊ ကျောံဓရ်သဒ္ဓါ။ (ဝါ) ကျောံဓရ်သဒ္ဓါ မက္ဆိုန့် ဟိုတ်ပွမကလိဂွံအရိယမဂ်။ သမန္နာဂတာ၊ ဧခုံမဦုက်ပေင်တ်အိုတ်။ တာ ဒေဝ တာ၊ ငဒေဝတ်,ဗြိုဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ကွတော၊ နူဘုံမ့ိဟ်ဝွံ။ စုတာ၊ စုတိအာအိုတ်တဲ့။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဂကောံဒေဝတ်,ဗြိုဂ့်။ ဥပပန္နာ၊ စိုန်က္ဆိုန့်အိုတ်ရ။ မယ္ဟမ္ဖိ၊ ကုအဲကိုလေဝ်။ တထာရူပါယ၊ ဧခုံမွှံုသဘ်မဖ့်သာ်ဂ့်။ (ဝါ) ဧခုံမွှံုသဘ် ပွမက်ိုက္ဆိုန့် ပ္ဒဲဂကောံဒေဝတ်,ဗြိုဂ့်။ သဒ္ဓါ၊ ငဓရ်သဒ္ဓါ။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ယထာရူပေန၊ ယြဲဧခုံမွှံုသဘ်မဖ့်သာ်မွဲ။ သီလေန၊ ကျောံသီလ။ (ဝါ) ကျောံသီလမက္ဆိုန့်ဟိုတ် ပွမကလိဂွံအရိယမဂ်။ သမန္နာဂတာ၊ ဧခုံ–အိုတ်။ (ပ)။ ။ တထာရူပါနံ၊ ဧခုံ။ သီလံ၊ ငသီလ။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ။

ယထာရူပေန၊ ယြဲဧခုံ။ သုတေန၊ ကျောံသုတ မတွံဂးပရိယတ္တိမမ္မ။ (ဝါ) ကျောံဓရ် ပရိယတ်ပိဋကတ်ပိ မဂပ်ဂိုင်စွတ်သမ္ဘိလဝ်။ ။[ကလေင်ရံင် သတ္တကနိပါတ်၊ ဝိတ္ထတ ဓနသုတ် ပိဒိလိက်(၆)တေံညီ]။ ။(ပ)။ ။ စာဂေန၊ ကျောံပွမသ္ဂးပွး။ ။(ပ)။ ။ ပညာယ၊ ကျောံပညာ။ ။(ပ)။ ။ တထာရူပါ၊ ဧခုံ။ ပညာ၊ ငပညာ။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အနုဿရတိ၊ ပုံ့။ အတ္တနော စ၊ ဒဒက်တက်ိုဇကုကို။ တာသံ ဒေဝ တာနဉ္စ၊ ဒဒက်တက်ိုဒေဝတ်, ဗြိုဂမ္ဘိုင်ကို။ သဒ္ဓဉ္စ၊ နဲဓရ်သဒ္ဓါကို။ သီလဉ္စ၊ နဲဓရ်သီလကို။ သုတဉ္စ၊ နဲသုတ မတွံဂး ပရိယတ္တိမမ္မကို။ စာဂဉ္စ၊ နဲပွမသ္ဂးပွးကို။ ပညဉ္စ၊ နဲပညာကို။ အနုဿရတော၊ ဧခုံမဗ့်ဗျုဟ်ထပ်ကိုထပ်။ တဿ၊ ဒဒက်တက်ိုအရိယသာဝကဂ့်။ စိတ္တံ၊ ငိ။ ပသီဒတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဇာတရူပဿ၊ နဲထဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဥက္ကဉ္စ၊ နဲပွတ်ဖကို။ [ဥက္ကန္တိ ဥဒ္ဓနံ–ဟိုတ်မပံက်လဝ်စိ ပွတ်ဖသွာဓမာတ်ဟောင် မ္ဒးဂိုင်ကောတ်ရ။ မူသာ–ဓရော်–ဥုင်ဂ့် ဟွံဂိုင်ကောတ်]။ ။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ လောဏဉ္စ၊ နဲစိုတိကမ္မေတ်ကို။ ။(ပ)

ဂေရုကဉ္စ၊ ဂန္ဓိက်ပ္ပေတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ နာဠိကသဏ္ဌာသဉ္စ၊ နှပ်ံင် ဗဂိဟ်ပုတ်ကိုသ ကေပ်ဂံဂတားကို။ ။(ပ)။ ။ ဝါယာမဉ္စ၊ နှလွှိပရာကို။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ပရိယောဒပနာ၊ ငှ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝတုပေါသထံ၊ နှဥပုဟ်ဒေဝတ်ကို။ (ဝါ) သွသက်သီကို ဒေဝတ်,ပြိုဂမ့ိုင်တဲ့ နှဥပုဟ်သီလ မဂပ်ဝ်မင်မွဲ ဗ်ဒ္ဓုဟ်ဂ့ိုင်ငှ်ဂိုဝါ ဂုဏ်မပ္ပံကိုသဒ္ဓါဇကု။ (ပ)။ ။ ဒေဝတာဟိ၊ ကျော်ဒေဝတ်,ပြိုဂမ့ိုင်။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုအရိယသာဝကဂ့်။ စိတ္တံ၊ ငှ။ ဒေဝတာ၊ နှဒေဝတ်,ပြိုဂမ့ိုင်။ အာရဇ္ဇ၊ တဲ့။ ပသီဒတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

ဝိသာခေ၊ ယွံ။ သ သော အရိယသာဝကော၊ ငှကွးမဒ့်အရီဂ့်။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ပုံ့ချပ်ဗွာရဏာရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပဋိသဉ္ဇက္ခိတိ၊ ပုံ့။ ယာဝဇီဝံ၊ စ့ိုက့ိုလ့ဿတ် လမျှိ။ အရဟန္တော၊ ငှပူဂိုလ်တ္ဘအရ့ဂနှမ့ိုင်။ ပါဏာတိပါတံ၊ နှပွမဂစ့ိုတ်လမျှိသတ်။ နှ စေတနာ မတွံဂး ပွမက့ိုပတုံဖျေံလမျှိသတ်။ (ဝါ) ဓလိုဖ့ိုက်ပျဲပျုံ လမျှိသတ် နမပ္ပံကို လွဟ်နက်တဲ့ နှစေတနာ မတွံဂး ပွမက့ိုပတုံဖျေံ။ (ဝါ) ဓလိုဖ့ိုက်ပျဲပျုံ လမျှိသတ် နမပ္ပံကိုလွဟ်နက်တဲ့ နှစေတနာ မဒ့်ဟိုတ်က့ိုပတုံဖျေံ။ ။[ပွမက့ိုပတုံဖျေံမ္ဂး်ဂ့် ပွမဂစ့ိုတ်ဟောင်]။ ။ ပဟာယ၊ ပါကေ့်တဲ့။ (ဝါ) ပပ္ပံနူက့ိုပါကေ့်တဲ့။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူ ပွမဂစ့ိုတ်လမျှိသတ်။ (ဝါ) နူစေတနာ မတွံဂး ပွမက့ိုပတုံဖျေံ လမျှိသတ်ဗွဲမပြဟ်။ (ဝါ) နူစေတနာ မတွံဂး ဟိုတ်မပတုံဖျေံလမျှိသတ်။ ပဋိဝိရတာ၊ သိုကိုမပါဝေင်ကေ့် လ့ဂိန် အ့ိုတ်။ (ဝါ) ဆုတ်ကလေင်တဲ့ သိုကိုမမိပ်လဟိင်တ် ဗွဲမသ္သးဇုးအ့ိုတ်။ နိဟိတဒဏ္ဍာ၊ သိုမ့ုံကိုလေံဒန် မဂပ်ဝ်ဖျေံလဝ်အ့ိုတ်။ (ဝါ) သိုဟွံရပ်လေံဒန် တ္ဟာ်နပွမဂစ့ိုတ် ပျဲပျုံ ညးမွဲသ္ဘာင်အ့ိုတ်။ နိဟိတသတ္တာ၊ သိုမ့ုံကိုလွဟ်လက်နက် မဂပ်ဝ်ဖျေံလဝ်အ့ိုတ်။ (ဝါ) သိုဟွံရပ်လွဟ်လက်နက် တ္ဟာ်နပွမဂစ့ိုတ်ပျဲပျုံ ညးမွဲသ္ဘာင်ဂမ့ိုင်။ လဇ္ဈီ၊ သိုကိုမဂွ နူ သရုံပါပ်အ့ိုတ်။ ဒယာပန္နာ၊ သိုမအာစ့ိုပ်မေတ္တာ မလေပ်မင်မွဲသတ္တံအ့ိုတ်။ သဗ္ဗပါဏ ဘူတဟိတာနုကမ့ဳိ၊ သိုကိုမဆာန်ဉူတ် ဇြဟာန်ဂ့ိုန် နဒတုဖိုသတ္တံအလုံအ့ိုသိုအ့ိုတ်။ ဝိဟရန္တိ၊ ပုံ့ပဒတ်အ့ိုတ်ရ။ ။

အဟံပိ၊ ငှ–ကိုလေဝ်။ အဇ္ဈ၊ ပွဲ။ ကွမဉ္စ ရတ္တိ၊ ပွဲဇ့ံတွံကို။ (ဝါ) လုက်ဇ့ံတွံကို။ ကွမဉ္စ ဒိဝသဉ္စ၊ ပွဲတုံဝွံကို။ (ဝါ) လုက်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိဝိရတော၊ သိုမဝေင်ပါ။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ သို။ ။[ကိုအရထဓ္ဂကဝစ်ညိ]။ ။ လဇ္ဈီ၊ သိုကိုမဂွနူသရုံပါပ်။ ဒယာပန္နော၊ သိုကို။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ့ဳိ၊ သိုကို။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံ့။ ကွမိနာပိ အဂေ်န၊ နကို့အဂ်ဝွံကို လေဝ်။ အရဟတံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်တ္ဘအရ့ဂနှမ့ိုင်။ အနုကရောမိ၊ ပုံ့ကျောန် ဗ္ဂေါဗက် လက္ကရ်ရ။ ဓ္ဂဝံ ကရောန္တေန၊ ဧုံမကျောန် ဗ္ဂေါဗက်လက္ကရ်မြသာ်ဝွံ။ မေ၊ မိန်အဲ။ ဥပေါ သထော စ၊ နှ–ကို။ ဥပဝုတ္ထော၊ ငှမဂပ်ဝ်မင်မွဲ။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒ့်ရ။ ။

ယာဝဇီဝံ၊ စိုက်ိ။ အရဟန္တော၊ င်။ အဒိန္နာဒါနံ၊ နံပွမက္ကတ်ကေတ်ဒြပ် ညးမွဲသ္ဘာင် တ္ဘညးဟဂပ်ဝ်က်ိ။ (ဝါ) နံစေတနာ မတွံဂး ပွမက္ကတ်ကေတ် ဒြပ်ညးမွဲသ္ဘာင် တ္ဘညးဟဂပ်ဝ်က်ိ။ (ဝါ) နံစေတနာ မတွံဂး ဟိုတ်မက္ကတ်ကေတ် ဒြပ်ညးမွဲသ္ဘာင် တ္ဘညးဟဂပ်ဝ်က်ိ။ ပဟာယ၊ ပါကေံတဲ့။ (ဝါ) ပဉ္စံနူကိုပါကေံတဲ့။ အဒိန္နာဒါနာ၊ နူ။ ပဋိဝိရတာ၊ သိုက်ိ။ [ပွဲဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပိဒ် ပွမက္ကတ်ကေတ် ဒြပ်မ္ဒိဟ်ဟောင် ဒ်အဒိန္နာဒါနရ။ ပွဲဝွံတုန် ဒြပ်မ္ဒိဟ်သွးဟွံက ပွမက္ကတ်ကေတ် ဒြပ်တိရစ္ဆာန်လေဝ် ဒ်အဒိန္နာဒါနရ။ ပွဲနိသယတို့ ပါဠိသီလက္ခန်(၃ရ)တုန် "ပွမက္ကတ်ကေတ် ဒြပ်ညးမွဲသ္ဘာင် မ္ဒုံဇာတ်မ္ဒိဟ်" သာ်ဝွံ ကိုလဝ် အရထရ]။ ။ ဒိန္နဒါယီ၊ သိုမဂိုင်က္ကတ်ကေတ် ဒြပ်တ္ဘညး မဂပ်ဝ်ကိုအိုတ်။ ဒိန္နပါဠိကခ်ီ၊ သိုမန္ဒံပ်ိုက်ကိုဒြပ်ညး တ္ဘညးမဂပ်ဝ်ကိုအိုတ်။ အထေနေန၊ ဧံဟွံလေပ်က္ကတ်။ အထေနတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ်ဟွံလေပ်က္ကတ်စိ။ သုစိဘူတေန၊ ဧံမစိုန်ဒ်တ မသ္ဘးဇုး။ အတ္တနာ၊ နကိုအတ္တာဘ။ ဝိဟရန္တိ၊ ပုံပဒတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိဝိရတော၊ သိုက်ိ။ ဒိန္နဒါယီ၊ သို။ ။[ကိုအရထစ္ဂကဝစ်ညိ]။ ။(ပ)။ ။

အပြဟ္မစရိယံ၊ နံဒ္ဂေတ်မေထုန် ဟွံသေင်ကို ဒ္ဂေတ်ညးဟွံပြဲ။ (ဝါ) နံဒ္ဂေတ်မေထုန် ဟွံပြဲ။ (ဝါ) နံစေတနာ မတွံဂး ပွမဒ္ဂေတ်တ ဒ္ဂေတ်မေထုန်ဟွံပြဲ။ ပဟာယ၊ တဲ့။ ပြဟ္မ စာရီ၊ စိုန်ဒ္ဂေတ်တ်ဒ္ဂေတ် မပြဲ မတွံဂး ပွမဝေင်ပါနူ မေထုန်အိုတ်ရ။ အာရာစာရီ၊ စိုန်ဝေင် ကေံ့ နူကိုဒ္ဂေတ်မေထုန် ဗွဲမသ္ကေဲအိုတ်ရ။ ဂါမဓမ္မာ၊ ဧံမဒ်ဒ္ဂေတ် ညးကွာန်။ မေထုနာ၊ နူဒ္ဂေတ်မေထုန်။ (ဝါ) နူဒ္ဂေတ်တြံ့ ပြဲညး၀ါ ထွေန်စပ်တုပ်သ္ဂဟ်။ ဝိရတာ၊ စိုန်ဝေင် ပါကေံအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပြဟ္မစာရီ၊ စိုန်။ အာရာစာရီ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဝိရတော၊ စိုန်ဝေင်ပါကေံရ။ ။(ပ)။ ။

မုသာဝါဒံ၊ နံပွမဟိုဂလာန်မုသာ။ (ဝါ) နံစေတနာ ဟိုတ်မက်ိတီ ပယောဂ ကာယပါင် မလေပ်ကိုဗ္ဘေတ်မှာ ညးမွဲသ္ဘာင်။ (ဝါ) နံစေတနာဟို မကိုဒ်ပယောဂ ကာယပါင် မလေပ်ကိုဗ္ဘေတ်မှာ ညးမွဲသ္ဘာင်။ (ဝါ) နံစေတနာ ဟိုတ်မဟိုသွး အရာဟွံဧှံဂ့် ဗွဲမဧှံ။ ပဟာယ၊ တဲ့။ မုသာဝါဒါ၊ နူ။ ပဋိဝိရတာ၊ စိုန်။ သစ္စဝါဒီ၊ စိုန်ဟိုသွးဂလာန် မဧှံစ္ဘတ်အိုတ်ရ။ သစ္စသန္ဓာ၊ စိုန်ဖျပ်စပ်တ ဂလာန်မဧှံက္ဂာကိုဂလာန် မဧှံကြဲအိုတ်ရ။ ။[မူရကာလလို့ မွဲလေဝ် ဂလာန်ဟွံဧှံဂ့် ဟွံဟိုမိက်သွး]။ ။ ထေတာ၊ စိုန်ပိုန်ဗတ်တ နကိုဂလာန် အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မ္ဒုံကိုဂလာန် ပိုန်ဗတ် ခိုင်ကွိုက်အိုတ်ရ။ ပစ္စယိကာ၊ စိုန်ထေက်ိုပတ့ဲ အိုတ်ရ။ ။[နူပိုဒ်အပရစ္စယ ညံဉ်ရပစ္စယသဒ္ဒါကိုဟောင် "ပစ္စေတဗ္ဗာတိ ပစ္စယာ" သ္ဘ ဝစနတ္ထ၊ ပစ္စယာ ဓ္ဝ ပစ္စယိကာ]။ ။ လောကဿ၊ နံဂကောံသတ်။ အဝိသံဝါဒကာ၊ စိုန်ဟွံလေပ်ကိုဆောတ်ယောင်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိဝိရတော၊ စိုန်။ သစ္စဝါဒီ၊ စိုန်။ သစ္စသန္ဓော၊ စိုန်။ ထေတော၊ စိုန်။ ပစ္စယိကော၊ စိုန်။ လောကဿ၊ နံ။ အဝိသံဝါဒ ကော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ၊ နိစေတနာ ဟိတ်မသုင် အရက်သုရာ မလေပ်ကိုဓူမဲ့ မဒှိဟိတ်ဒွန်ပွမဝိဝိင်။ ။[ပမာဒသ ဌာနံ ပမာဒဋ္ဌာနံ= ဧံမဒှိဟိတ် ဒွန်ပွမဝိဝိင်+ ပိဝန်ဆံ မဒယတီတိ မဇ္ဇံ= ဧံမလေပ်ကိုဓူမဲ့ ညးမသုင်+ သုရာမေရိယ= အရက်သုရာ။ ပွဲဝွံတုန် စိုကိုစေတနာ မဒှိဟိတ်မသုင်ဂှ် ဗွဲဌာနူပစာ, ကာရဏူပစာ ဂိုင်ကေတ်ညီ]။ (ဝါ) နိစေတနာ ဟိတ်မသုင် မဒှိတမ် ဟိတ်ဒွန်ပွမဝိဝိင် ပွဲအရက်သုရာ မလေပ်ကိုဓူမဲ့။ ပဟာယ၊ ပါကေံတဲ့။ (ဝါ) ပပ်ံနူကိုပါကေံတဲ့။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာ၊ နူစေတနာ။ ပဋိဝိရတော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ဓကာဘတ်ကာ၊ စိုန်မှံကိုပိဏ္ဍာပါတ် နူဂယးမွဲအခိင်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပွဲက္ခာ တဲ့ဟွံစေင်ဏီ စိုန်သွပြဘိုက် ပိုန်ဂယးမွဲအခိင်အိုတ်ရ။ ရတ္တာပရတာ၊ စိုန်ဝေင်ပါကေံ့ နူပွမသွပြဘိုက် ပွဲဗ်ံအိုတ်ရ။ ။[ရတ္တိ+ဥပရတာ]။ ။ ဝိကာလဘောဇနာ၊ နူပွမသွပြဘိုက် ပွဲအခိင် တဲ့စေင်။ (ဝါ) ပွဲက္ခာတဲ့ ဟွံပ္ဂိုက်ဏီ ပွဲအခိင်တဲ့စေင် နူပွမသွပြဘိုက် စ္ဆောဇိုန် ယာဝကာလိက။ ဝိရတာ၊ စိုန်ဝေင်ပါကေံ့အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓကာဘတ်ကာ၊ စိုန်။ (ပ)။ ။ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသုကဒဿနမာလာဂန္ဓ ဝိလေပနမာရဏာမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာ၊ နူစေတနာ ပွမလ့ော်, ပွမဒယ့ော်, ပွမတိင်တိုက်, ပွမဗိုကလင် မဒှိဒစုက်ဇလ မစ့ော်စး ကိုသာသနာ, ပွမစရှ်ပ်ဂ္ဂ, ပွမလေပ်ဗဗိုဟ် စ္ဆန်အဂ့်, ပွမလံက်လေတ် ညံင်ဖျန်စွာံဂွံကျေဝ်။ ပဋိဝိရတာ၊ စိုန်။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ နိဒ္ဒဲသ္ဒုင်။ (ဝါ) ဇိင်ဂ္ဂိင်လ္ဆူမွဲဟတ်မွဲက္ခ, ယာတ်လးသတိက်မစိစောန် ဇမ့ိင်အနာံ မဇ့ော်လ့ဲ။ (ဝါ) နိဒ္ဒဲသ္ဒုင်, ယာတ်လးသတိက် မစိစောန် ဇမ့ိင်အနာံ မဇ့ော်လ့ဲ ကေုံပွမဂ့ံ ပွမတိက်ပွဲလ္ဆူတံဂ့်။ ပဟာယ၊ တဲ့။ ဥစ္စာ သယနမဟာသယနာ၊ နူ။ ပဋိဝိရတာ၊ သီ။ နီစသေယျံ၊ နိပွမတိက် ပွဲဒ္ဒဲမသဝ်။ မဥ္ဇ ကေ၊ ပွဲလ္ဆူဇိင်သွတ်ကီ။ တိဏာသန္ဆာရေ၊ ပွဲလ္ဆူဗလးချေဲကီ။ သေယျံ၊ နိပွတိက်။ (ဝါ) နိပွမဂ့ံ, ပွမတိက်။ ကပ္ပေန္တိ၊ ပ်ံသွအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိဝိရတော၊ သီ။ ။(ပ)။ ကပ္ပေမိ၊ ပ်ံသွရ။ ။(ပ)။ ။

ကိဝမဟပ္ပလော၊ မူရ် ငမ့ှံကိုဖိုံ တမ်မဂ့ိုင်။ ကိဝမဟာနိသံသော၊ မူရ် ငမ့ှံကိုအာနိသံသဖိုံ အဆက်မဂ့ိုင်။ ကိဝမဟာဇုတိကော၊ မူရ် ငမ့ှံကိုဖိုံ ဂိုလဟိုမဂ့ိုင်။ ကိဝမဟာဝိပ္ပါရော၊ မူရ် ငမ့ှံကိုဖိုံ မလဲ့လးမဂ့ိုင်။ ဟောတိ၊ ပ်ံဒ့ိုရော။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးဂ့်တုန်။ ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ဗဟူတရတ္တရတနာနံ၊ ဧံမ့ှံကိုရတ်သ္ဒိုက်မ့ှိုက် မဂ့ိုင်။ သောဠသန္နံ၊ ဧံမဒှိစ့်တြဲအိုတ်။ ဣမေသံ မဟာဇနပဒါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဇ္ဈးပိုဒ် ဇော်ဂမ့ိုင်ဝွံ။ ဣသရိယာဓိပစ္စံ၊ ဧံမ့ှံကိုဒဒ့ိုညး မဂ့ံအလိုအသီ, ဒဒ့ိုဇော်သ္ဒိုပ်သ္ဂ။ (ဝါ) ဧံမ့ှံကို ပွမသွဇော် အုပ်မုပ်ပိုင်ပြီ။ ရဇ့ံ၊ နိဒဒ့ိုသွိုင်စက္ကဝတ်။ (ဝါ) နိသွိုင်စက္ကဝတ်။ ကရေ ယျ၊ ဂဇ္ဈကိုသွရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဈကိုပတိုန်ရ။ ။

သေယျထိဒံ၊ မူရ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ဖော် စ့်တြဲဂမ့်ိုင်။ ကျသရိယာဓိပစ္စံ၊ ဧံ့။ ရဇ့်ံ၊ နှ်။ ကရေယျ၊ ရော။ အဂိါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်အဂ်ံကို။ ။[ကိုအရထဓ္တကဝစ်]။ ။ မာဂဓာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်မဂဓကို။ ကာသီနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ကာသိကို။ ကောသလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ကောသလကို။ ဝဇ့ီနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ဝဇ့ီကို။ မလ္လာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်မလ္လာကို။ စေတီနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်စေတိကို။ ဝဂိါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ဝဂ်ံကို။ ကုရူနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ကုရုကို။ ပဉ္စာလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ပဉ္စာလကို။ မစ္ဆာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်မစ္ဆကို။ သူရသေနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်သူရသေနကို။ အဿကာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်အဿကကို။ အဝန္တိနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်အဝန္တိကို။ ဂန္ဓာရာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ဂန္ဓာရကို။ ကမ္ဗောဇာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဖုးပိုဒ်ကမ္ဗောဇကို။ ကျသရိယာဓိပစ္စံ၊ ဧံ့။ ရဇ့်ံ၊ နှ်။ ကရေယျ၊ ဂဇ္ဘသ္မရ။ စ္တတံ၊ ငပွမဂွံသွ ဒန့်သွိင်ဖုးပိုဒ်ဖော် စ့်တြဲဂွံ။ အဋ္ဌဂ်သမန္နာဂတဿ၊ ဧံ့မဍ္ဂိုက်ပေင်တ ကျော်အဂ်ဒွံသာ်။ ဥပေါသထဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ဥပုဟ်သီလ မဂပ်ဝ်မင်မွဲ မွဲတ်ံမွဲတဲ့။ သောဠသီ၊ ဧံ့မန့်စ့်တြဲ။ ကလံ၊ နှ်မွဲကရေက်။ နအဂ္ဃတိ၊ ပုံ့ဟွံထေက်ရ။ တံ၊ ငပွမဟွံထေက်တန် စ့်တြဲကရေက် မွဲကရေက်ဂ့်။ ကိဿဟေတု၊ မူရ။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ မာနုသကံ၊ ဧံ့မန့်ဒြပ်မ့ိဟ်။ ရဇ့်ံ၊ ငဒန့်သွိင်။ ဒိဗ္ဗံ၊ ဧံ့မန့်ပ္ဒဲချုင်သွဝ်။ သုခံ၊ နှ်တသိုက်။ ဥပနီဓာယ၊ ထံက်ကေတ်တဲ့။ (ဝါ) ထံက်ကေတ်မွး။ ကပဏံ၊ အယာံမာတ် ဗ္ဘတ်ညိနာင်ရောင်။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ့်ရောင်။ ။

ဝိသာခေ၊ ယွံ။ မာနုသကာနိ၊ ဧံ့မန့်ပ္ဒဲမ့ိဟ်အိုတ်။ ယာနိ ပညာသဝဿာနိ၊ ပြြင် မသုန်စော်သွံဂမ့ိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ စ္တသော၊ ငမသုန်စော်သွံမ့ိုဟ်ဝွံ။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ ဧံ့မ့ုံယွုစာတုမဟာရာဇ်အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝတ်ဂမ့ိုင်။ စ္တကော၊ ဧံ့မန့်မွဲ။ ရတ္တိန္ဒိဝေါ၊ ဇ္ဘံတဲ့ရောင်။ တာယ ရတ္တိယာ၊ နက်ိုဇ္ဘံဂ့်။ (ဝါ) နက်ိုဇ္ဘံသွဝ်စာတုမဟာရာဇ်ဂ့်။ တိံသရတ္တိယော၊ ငပိစော့်ဇ္ဘံဂမ့ိုင်။ မာသော၊ မွဲဂိတုရောင်။ တေန မာသေန၊ နကိုဂိတုဂ့်။ ဒွါဒသမာသိယော၊ ငစ့်စါဂိတုဂမ့ိုင်။ သံဝစ္ဆရော၊ မွဲသွံရောင်။ တေန သံဝစ္ဆရေန၊ နက်ိုမွဲသွံဂ့်။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ဧံ့မန့်ပ္ဒဲသွဝ်အိုတ်။ ပဉ္စဝဿသတာနိ၊ ငမသုန်ကံ့သွံဂမ့ိုင်။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ–ဂမ့ိုင်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်အာယုက်ရောင်။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြုဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ စ္တကစ္စာ၊ ဧံ့မန့်လ့ိ်။ ကျတ္ထိ ဝါ၊ ငဗြကို။ ပုရိသော ဝါ၊ ငတြုကို။ အဋ္ဌဂ်သမန္နာဂတံ၊ ဧံ့။ ဥပေါသထံ၊ နှ်။ ဥပဝသိတ္ထာ၊ မင်မွဲတဲ့။ ကာသ၊ ဒဒက်။ (ပ)။ ။ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ–ဂမ့ိုင်။ သဟဗျတံ၊ နှ်ဒန့်သဟဲ မန့်မွဲစွံ။ ။[သဟ ဗျယတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတီတိ သဟဗျော။ သဟ+ဗျေ+အ။ သဟဗျဿ ဘာဝေါ သဟဗျတာ] ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဂဇ္ဘက္ကိ်ဒ့်ရ။ စ္တတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်မတွံဂးပွမက္ကိ်ဒ့်ဝွံ။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့နွံရ။ ဝိသာခေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နှ်ဟိုတ် မတွံဂးပွမက္ကိ်ဒ့်ဝွံ။ သန္ဓာယ၊ ရန့်တွံတဲ့။ “ဒိဗ္ဗံ၊ ဧံ့။ သုခံ၊ ဧံ့။ ဥပ

နိဓာယ၊ တဲ့။ မာနုသကံ၊ ဧံ့။ ရဇ္ဇံ၊ ငိ။ ကပဏံ၊ ရောင်” ကျတိ၊ ရဟသ်ဝွံ့။ ဓုတံ၊ နှ ဂလာန်ဝွံ့။ မယာ၊ မိန်အဲ့။ ဘာသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံရ။ ။

ဝိသာခေ၊ ယွံ့။ မာနုသကော၊ ဧံ့မန့်ပွဲမွိဟ်။ ယံ ဝဿသတံ၊ ပြောင်ကံ့သွံဝ်မွဲ့။ အတ္ထိ၊ ပ်ံ့။ ဓုသော၊ ငမွဲကံ့သွံဝ်မွိဟ်ဂ့်။ တာဝတိံသာနံ၊ ဧံ့မ်ံပျွတာဝတိံအိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်–ဂမ်ိုင်။ ဓုကော၊ ဧံ့။ ရတ္တာန္ဒိဝေါ၊ ရောင်။ တာယ ရတ္တိယာ၊ နကိုဗ်ံဂ့်။ (ဝါ) နကိုဗ်ံသွဝ် တာဝတိံဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဒိဗ္ဗံ၊ ဧံ့မန့်ပွဲသွဝ်။ ဝဿသဟဿာနံ၊ ငမွဲလိုသွံ။ တာဝတိံသာနံ၊ ။(ပ)။ ။ မာနုသကာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ယာနိ ဒွေဝဿသတာနိ၊ ပြောင် စါကံ့သွံဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ်ံ့–အိုတ်ရ။ ဓုသော၊ ငစါကံ့သွံမွိဟ်ဝွံ့။ ယာမာနံ၊ ဧံ့မ်ံပျွ ယာမာအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဒွေဝဿသဟဿာနိ၊ ငစါလိုသွံဂမ်ိုင်။ ယာမာနံ။ ။(ပ) ယာနိ စတ္တာရိ ဝဿသတာနိ၊ ပြောင်ပန်ကံ့သွံဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ်ံ့–အိုတ်ရ။ ဓုသော၊ ငပန်ကံ့သွံမွိဟ်ဝွံ့။ တုသိတာနံ၊ ဧံ့မ်ံပျွတာဝတိံအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ စတ္တာရိ ဝဿသဟဿာနိ၊ ငပန်လိုသွံဂမ်ိုင်။ တုသိတာနံ၊ ။(ပ)။ ။ ယာနိ အဋ္ဌဝဿသတာနိ၊ ပြောင်ဒွံကံ့သွံဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ်ံ့–အိုတ်ရ။ ဓုသော၊ ငဒွံကံ့သွံမွိဟ်ဝွံ့။ နိမ္မာနရတီနံ၊ ဧံ့မ်ံပျွနိမ္မာနရတိအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌဝဿသဟဿာနိ၊ ငဒွံလိုသွံဂမ်ိုင်။ နိမ္မာနရတီနံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိသာခေ၊ ယွံ့။ မာနုသကာနိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သောဋ္ဌသ၊ ဧံ့မန့်စ့ုတြအိုတ်။ ယာနိ ဝဿသတာနိ၊ ပြောင်ကံ့သွံဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ်ံ့–အိုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်–ယာနိ သောဋ္ဌသဝဿသတာနိ၊ ပြောင်မွဲလိုတြကံ့သွံဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ်ံ့–အိုတ်ရ]။ ။ ဓုသော၊ ငမွဲလိုတြကံ့သွံမွိဟ်ဝွံ့။ ပရိနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ၊ ဧံ့မ်ံပျွပရိနိမ္မိတဝသဝတ္တီအိုတ်။ (ပ)။ ။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သောဋ္ဌသ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဝဿသဟဿာနိ၊ ငမွဲလိုသွံဂမ်ိုင်။ ။[မွဲနယ်–သောဋ္ဌသဝဿသဟဿာနိ၊ ပြောင်မွဲဋ္ဌက်တြလိုသွံဂမ်ိုင်]။ ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ–ဂမ်ိုင်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ရောင်။ (ပ)။ ။ ဘာသတံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရဟသ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ။

[ဂါထာ] ပါဏံ၊ နှ်လမျှိသတ်။ နှ ဟညေ၊ ဂစိုတ်ဟွံဂွံ့။ (ဝါ) ဟွံ ထေက်ကိုဂစိုတ်ရ။ ။[ဓုယျဝိဘတ် ချပ်တွံအရထ အာဏတ္တိကိုအရဟ] အဒိန္နံ စ၊ နှ်ဒြပ်ညးသ္ဆာင် တ္ဆညးဟဂပ်ဝ်ကိုကိုလေဝ်။ နှ အာဒိယေ၊ ဂဗ္ဘ ဟွံဂိုင်ကွတ်ကောတ်ရ။ မုသာ၊ နှ်ဂလာန်ဟွံဆွံစ့ုတ်။ နှ ဘာသေ၊ ဂဗ္ဘဟွံ ဟိုရ။ မဇ္ဇပေါ စ၊ ငဉ်ညးမသုင် အရက်သုရာကိုလေဝ်။ နှ သိယာ၊ ဂဗ္ဘဟွံဒ့် ရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘဒ့်ဟွံထေက်ရ။ အပြုဟ္မစရိယာ၊ ဧံ့မန့်ဒွေတ်ဟွံပြဲ့။ မေထုနာ၊ နှူမေထုန်။ (ဝါ) နှူဒွေတ်တြံပြဲ့ညးစါ မထွေန်စပ်တုပ်သွဟ်။ ဝိရမေယျ၊ ဂဗ္ဘဝေင်ပါကေ့်ရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘဝေင်ပါကေ့်ထေက်ရ။ ဥပေါသထိကော၊ ငဉ်ညး မမင်မွဲဥပုဟ်။ ရတ္တိံ၊ နှ်ပွမစပ္ပဲဇ္ဇံကို။ ။[သိုမထေက်ကိုသွး ရတ္တိဘောဇနံ

ဘောဇနံပိုဒ်ဂ့်ဖိုတ်လဝ်ရ]။ ။ ဝိကာလဘောဇနံ၊ နဲပွမစပ္ဒဲအခိင် တဲ့စေင် ကွာတဲ့ဟွံပ္ဒိုတ်။ နဲ ဘုဥ္ဇေယျ၊ ဂဗ္ဘဟွံစရ။ ။[ပွမစဂ့် ဟွံစရ သာ်ဝွံ ကံ ကိုကြိယာဓါ သိုဟွံတွေင် မသွးလဝ် ညံင်ရံတွေင် အဘေဒဘေဒူပစာရောင်]။

မာလံ၊ နှ်ပ်ဂ်။ နဲ မာရေ၊ ဂဗ္ဘဟွံစရ်။ ဂန်ခံ စ၊ နဲ်ပွမလံက်လေတ်စွန်။ နဲ အာစရေ၊ ဂဗ္ဘဟွံသွရ။ မဥ္ဇေ ဝါ၊ ပ္ဒဲလ္ဘူဖုံင်ခါတ်မဂပ်ဝ် မ္ဒုံကိုဖိုင်ဟတ်ဖမ့်ိင် နူတင်တဲ စိုပ်ကံတဲ့။ ဆမာယံ ဝါ၊ ပ္ဒဲလ္ဘူတိ မဂပ်ဝ်လးလဝ် အင်္ဂဒိုကို။ သန္ဆတော ဝါ၊ ပ္ဒဲလ္ဘူသွာတွးဆုဆံက်။ သယေထ၊ တိက်ရ။ ဟိ၊ ဂလာန်ဂ့် ဆုံသန်ရ။ ဒုက္ခန္တကုနာ၊ ဧဲ့မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် လ္သိတ်ဒဒိုက်ဝင်္ဂ်။ ။[ဒုက္ခသ အန္တော ဒုက္ခန္တော၊ ဒုက္ခန်ံ ဂစ္ဆတီတိ ဒုက္ခန္တကူ]။ ။ ဗုဒ္ဓေန၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ ပကာသိတံ၊ ဧဲ့မဂပ်ဝ်တွံ သွပြာကတ်လဝ်။ ဓုတံ ဥပေါသထံ၊ နဲဥပုဟ် သီလ မဂပ်ဝ်ဒွေတ် သိုဟွံသွ မပ္ဍံပါဏာတိပါတဝွံ။ အဒ္ဒိုကံ၊ မ္ဒုံအင်္ဂံဒွံပြ ကာရ်ဂ့်ဒ။ အာဟု၊ စိုန်ညးသပွရိုဟ်တံ သွးလဝ်အိုတ်ရ။ ။

စန္ဒော စ၊ ဂ်ဂိတုကို။ သူရိယော စ၊ ဂ်တဲ့ကို။ ဥဘော၊ ဂ်စါဂမ့ိုင်။ သုဒဿနာ၊ သိုက်ိုမဂပ်ဝ်ဆိုညာတ်ကေတ် ပြာပြာကတ်တ်။ သြဘာသယံ၊ သိုက်ိုမယးတွးတ်အိုတ်။ ။[နူဗဟူဝစ်မွး သြဘာသယန္တော ပြံင်လဝ်ဓုက ဝစ် ဝစနဝိပလ္လာသသဒ္ဒါရောင်]။ ။ ယာဝတာ၊ ယြလုက်ဗွတ်ဌာန်မွဲ။ အနုပရိယန္တိ၊ ပုံဂေတ်အာက္ခုင်အိုတ်ရ။ တမောနုဒါ၊ သိုမပါကေံဒမ့ုအိုတ်။ အန္တလိက္ခဂါ၊ ဧဲ့မအာတ်ပဲ့အာကာသအိုတ်။ တေ၊ ဂ်ဂိတုတဲ့ဂမ့ိုင်ဂ့်။ ဒိသာ ဝိရောစနာ၊ သိုက်ိုမဂ့်လဟ့်တ်ဒိုဟ်အလုံအိုသိုဂမ့ိုင်။ နဘော၊ ပ္ဒဲအာကာသ။ ပဘာသန္တိ၊ ပုံဗလးတ်လျး ဖြိုဖြိုဖျဖျအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံတွးတ်နက်ိုလျးအိုတ်ရ။ [သုဒ္ဓကတ္တုရုပ်ရောင်။ (မွဲနယ်) တေ၊ ဂ်ဂိတုတဲ့ဂမ့ိုင်။ နဘော၊ ပ္ဒဲအာကာသ။ ဝိရောစမာနာ၊ သိုမစ္ဆးစရဲတဲ့တ်အိုတ်။ ဒိသာဟိ၊ နူဒိုဟ်ဂမ့ိုင်။ ဒိသာ၊ နဲဒိုဟ်။ ပဘာသန္တိ၊ ပုံက်ိုတွးတ် နက်ိုလျးအိုတ်ရ။ ပ္ဒဲနယ်ဝွံ ပိုဒ်ကံ ညံင်ဂွံ ကွင်မာန် ပဘာသန္တိ–ဂ့် ချပ်ကာရိုတ်ရုပ် မဇိတ်ကာရိုတ်ပစ္စယ်ညိ။ ကလေင် ရံင် ပိုဒ်လိက်(၈၁)တေံညိ]။ ။

ဓုတသ္မိ အန္တရေ၊ ပ္ဒဲအပ္ဒဲဌာန် အရာမဂေတ် လျးဂိတုတဲ့ဓါဝွံ။ ယံ ဓနံ၊ ယြင်ဒြပ်မွဲ။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ မုတ္တာ၊ ဂ်ဗဲကို။ မဏိ၊ ဂ်မတ်မ့ိုက်ကို။ ဘဒ္ဒကံ၊ ဧဲ့မဆဲ။ ဝေဠုရိယဉ္စ၊ မ့ိုက်မတ်ဗဲ့ကို။ သိင်္ခသုဝဏ္ဏံ၊ ဂ်ထဝ်မ့ုံယ္ဒုသိင်္ခ ဟိုတ်မက္ကိုဒ့် တုပ်ကျောံကြင်ဂ့်ကို။ အထ၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကဥ္စနံ ဝါပိ၊ ထဝ်မ့ုံ ယ္ဒုကဥ္စန မဒ့်ပ္ဒဲဖိုင်ဒိုကို။ ယံ၊ ယြင်ထဝ်မွဲ။ ဇာတရူပန္တိ၊ ထဝ်ဇာတရူပ

မတုပ်ကျော်သော်ကျာ်ကို။ ဟဋ္ဌကန္တိ၊ ထဝ်ဟဋ္ဌက မိန်ဂြုန်တံ မဂပ်ဝ်ဃိုင် ပ္တိတ်နင်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ တံ၊ င်ထဝ်ဂ့်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သဗ္ဗေ၊ ဧ့ံမဒ့်အလုံအိုသိုအိုတ်။ တာရာဂဏာ၊ ငဂကော်သွံင်နကျွတ် ဂမ့်ိုင်။ စန္ဒပဘာ၊ ငလျးဂိတူ။ သောဠသီ၊ ဧ့ံမဒ့်စ့်ုတြ့်။ ကလံ၊ နဲ်မွဲကရေက်။ န အနုဘဝန္တိ ဣဝ၊ ညံင်ရ ဒွေတ်ဗက်ဟွံမာန်အိုတ်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ [တာရာဂဏာဝ= တာရာဂဏာ+ဣဝ။ ပွဲဝွံ တကိုတာလုဇ “စ” နွံဟွံ ထေက်]။ ။ တေ၊ ငဒြပ် မပ္တံကိုဗွဲ, မတ်မ့ိုက်တံဂ့်။ အဠဂ့်ံပေတာသ၊ ဧ့ံ မဍ့ိုက်ပေင်တ ကျော်အင်္ဂဒွံသော်။ ဥပေါသထသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဥပုဟ်သီလ။ သောဠသီ၊ ဧ့ံ။ ကလံ၊ နဲ်။ န အနုဘဝန္တိ၊ ပ္ဒံဒွေတ်ဗက်ဟွံမာန်အိုတ်ရ။ တသ္မာ ဟိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သော်ဂ့်ဟောင်။ နာရီ စ၊ ငဗြကို။ နရော စ၊ ငတြံကို။ သီလဝါ၊ သိုမ့ုံကိုသီလ။ အဠဂ့်ံပေတံ၊ ဧ့ံ။ ဥပေါသထံ၊ နဲ်။ ဥပဝသ၊ မင်မွဲတဲ့။ သုခုဒြယာနိ၊ ဧ့ံမဒ့်ဟိုတ် မဇ္ဈောမော်ဂ်ိုဖ်ိုတသိုက်အိုတ်။ ပုညာနိ၊ နဲ်ကုသိုလ်ဂမ့ိုင်။ ကတ္တာန၊ ကျောန်အိုတ်တဲ့။ အနိန္ဒိတာ၊ သိုဟဂပ်ဝ် ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်။ (ဝါ) သိုမဂွံဒုင်ထိုင်သးအိုတ်။ သဂွံ၊ ဧ့ံမတွံဂးချုင်သွဝ်။ ဌာနံ၊ နဲ်ဌာန်။ ဥပေန္တိ၊ ပ္ဒံဂွံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသော်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန် တွံရ။ ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်ုရောင်။ ။

ဒုတိယော၊ ဧ့ံမရနုက်ကိုစါ။ မဟာဝဂ္ဂေါ၊ မဟာဝဂ်ရောင်။

---

(၈) ၃–အာနန္ဒဝဂ်
၁–ဆန္ဒသုတ်

ဂျ။ ။ ဆန္ဒော၊ ဧ့ံမ့ုံယွုဆန္ဒ။ ပရိဗ္ဗဇကော၊ ငပြဘာတ် ဗိုက်လတက်ယာတ်။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာနိမွဲ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ငမှာထေရ်အာနန်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ကလေင် ရံင်ဒုကနိုပါတ် ပိဒ်လိက်(၁၆)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန၊ ကျော်မှာထေရ်အာနန်။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ နဲ်မှာထေရ်အာနန်။ ဓုတံ၊ နဲ် ဂလာနဲ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိုန္တိ၊ မူရံမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ယွံတ့ိုပိုန် အာနန်။ တုမှေပိ၊ ငမှူးတံညးဂမ့ိုင်။ ရာဂဿ၊ နဲ်ရာဂ။ ပဟာနံ၊ နဲ်ပွမပါကျော်။ ပညာ ပေထ၊ ပ္ဒံကိုတီအိုတ်ဟာ။ (ဝါ) ပ္ဒံတွံညံင်ဂွံတီအိုတ်ဟာ။ ဒေါသဿ၊ နဲ်ဒေါသ။ ။(ပ) မောဟဿ၊ နဲ်မောဟ။ ။(ပ)။ ။ ပညာပေထ၊ ပ္ဒံ–ဟာ။ ဣတိ၊ ရသော်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ့။ မယံ ခေါ၊ ငပိုညးဂမ့ိုင်ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ပညာ ပေမ၊ ပ္ဒံကိုတီအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံတွံညံင်ဂွံတီအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဣတိ၊ ရသော်ဝွံ။

အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ပဲ့မယံ ခေါ–ခေါသဒ္ဒါ အရထအဝဓာရဏာ ညံင်ဂွံပါ ဒးကိုအရထရ။ ခေါတိ အဝဓာရဏာတ္ထေ နိပါတော၊ မယမေဝ ပညာပေမာတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာ]။ အာဝုသော၊ ယွံ။ တုမှေ၊ ငံမှးတံညးဂမ့ိုင်။ ရာဂေ၊ ပဲ့ရာဂ။ ကိ အာဒီနဝံ၊ မူရ် နှဒုဟ် မွဲ။ ဒိသွာ၊ ညာတ်တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမညာတ်။ ရာဂဿ၊ နှ်။ ပဟာနံ၊ နှ်။ ပညာပေထ၊ ပုံ–ရော။ ဒေါသေ၊ ပဲ့။ ကိ အာဒီနဝံ၊ မူရ် နှဒုဟ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ကြန္ဒ်ဂ့် ကလေင်ရံင် ပဲ့ပိုဒ်လိက်(၅၄)တေံညိ]။ ။

အာဝုသော၊ ယွံ။ ရာဂေါ၊ ငံ။ အန္ဓကရဏောာ၊ စိုန်လေပ်သွ ညံင်ပညာစက္ခု ဂွံက္ခက် ရ။ အစက္ခုကရဏောာ၊ စိုန်ဟွံလေပ်သွ ပညာစက္ခုရ။ အညာဏကရဏောာ၊ စိုန်ဟွံ လေပ်သွဉာဏ်ပညာရ။ ပညာနိရောဓိကောာ၊ စိုန်လေပ်ကိုပညာပ္ဂိုတ်အာရ။ ဝိဃာတ ပက္ခိကောာ၊ စိုန်ဒ့ိပဲ့ဂကောံဒဒိုက် မလေပ်ပ္ဂိုပ္ဂိုက်ပျဲပျံရ။ အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကောာ၊ စိုန် ဟွံလေပ်ကိုပ္ဂိုတ်ကေံကိလေသ မသက္ကုသွေဟ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟွံလေပ်ကိုက္ဂိုဒ့ဲ အသခ်တ နိဗ္ဗာန် အရာမပ္ဂိုတ်ကေံကိလေသ မသက္ကုသွေဟ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ မယံ၊ ငံ–ဂမ့ိုင်။ ရာဂေ၊ ပဲ့ရာဂ။ ကျဒံ အာဒီနဝံ၊ နှဒုဟ်ဂွံ။ ဒိသွာ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ (ပ)။ ။ ပညာပေမ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ဓုတဿ၊ ဧံမန့်သာ်ဂွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်ရာဂကိ။ ဒေါသဿ၊ နှ်ဒေါသကိ။ မောဟဿ၊ နှ်မောဟကိ။ ပဟာနာယ၊ တ္ဟာ်နပါကေံ့။ မင်္ဂေါ၊ ငံ့ငံတရ်။ အတ္ထိ ပန၊ ပုံ့နွံတ်ဟာ။ ပဋိပဒါ၊ ငံ ဒ္ဂေတ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ။

အာဝုသော၊ ယွံ။ ဓုတဿ၊ ဧံမန့်သာ်ဂွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်ရာဂကိ။ ။(ပ)။ ။ ပဟာ နာယ၊ တ္ဟာ်။ မင်္ဂေါ၊ ငံ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံရ။ ပဋိပဒါ၊ ငံ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ့ိရ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ဓုတဿ၊ ဧံ့။ ရာဂဿ၊ နှ်ရာဂကိ။ ။(ပ)။ ။ ပဟာနာယ၊ တ္ဟာ်။ မင်္ဂေါ၊ ငံ။ ကတမော ပန၊ ရော။ ပဋိပဒါ၊ ငံ။ ကတမာ၊ ရော။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ။[ကြန္ဒ်ဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၂)တေံညိ]။ (ပ)။ ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ကိ။ ကျတိ၊ ကျဝွံဟောင်ရောင်။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ဓုတဿ၊ ဧံ့။ ရာဂဿ၊ နှ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပဟာနာယ၊ တ္ဟာ်။ မင်္ဂေါ၊ ငံ့ငံတရ်မွးဂ့်။ အယံ ခေါ၊ မဂ္ဂင်္ဒာံပြကာဝွံရောင်။ ပဋိပဒါ၊ ငံ။ အယံ၊ မဂ္ဂင်္ဒာံပြကာဝွံရောင်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ့ိရ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ဓုတဿ၊ ဧံ့။ ရာဂဿ၊ နှ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပဟာနာယ၊ တ္ဟာ်။ မင်္ဂေါ၊ ငံ။ ဘဒ္ဒကောာ၊ စိုန်ခိုဟ်ဆာဲကွံရ။ ပဋိပဒါ၊ ငံ။ ဘဒ္ဒိကာ၊ စိုန်ခိုဟ်ဆာဲကွံရ။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ယွံတ္ဂိုပိုန်အာနန်။ အပ္ပမာဒါယ၊ တ္ဟာ်နပွမ ဟွံဝိဝိုင်။ အလံ စ ပန၊ ဗဗွဲဗက်ဟောင်ရောင်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ့ိရ။ ။

၂–အာဇီဝကသုတ်

ဂ၃။ ။ ဓ္ကံ၊ ဧ၌မဒ္ဒိမွဲ့။ သမယံ၊ ပ္ဌဲကာလ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ဉ။ ကော သမ္မိယံ၊ ပ္ဌဲဇရေဉ္ဇူဉ်ကောသမ္မီ။ ယောသိတာရာမေ၊ ပ္ဌဲဘာယောသိတာရိုး။ (ဝါ) ပ္ဌဲအၚံ သေဋ္ဌီယောသိတ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဌဲ။ အညတရော၊ ဧ၌မမိက်ကိုမွဲမွဲ့။ အာဇီဝကသာဝကော၊ ဧ၌မဒ္ဒိကွးပြဘာတ်။ ဂဟပတိ၊ ဉ်သေဋ္ဌီတ္ဘသို့။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ ယွံ့။ ကေသံ၊ မူရ၌ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်။ (ဝါ) မူရ၌မိန်။ ဓမ္မော၊ နိ။ (ဝါ) ဉ်။ သွာက္ခာတော၊ ဉ်ယွါမ္ဂးမဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ ဟောတိ နော၊ ပ္ဒုံဒ့်ဂ့်ရော့။ ကေ၊ မူရ ဉ် ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်။ လောကေ၊ ပ္ဌဲသတ္တလောက။ သုပ္ပဋိပ္ပန္နော၊ စိုန်ဒ့်ညးဒွေတ်တ ဗွဲမ္ဒးရးရော့။ ကေ၊ မူရ ဉ်။ လောကေ၊ ပ္ဌဲ။ သုကတာ၊ စိုန်ဒ့်ညးမသွတ် ဗွဲမ္ဒးရးရော့။ ။[ပ္ဌဲသုဂတ–တပစ္စယ် တွံကတ္တာ]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဋ္ဌီရ။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ့ဒါယကာတ္ဘသို့။ တေနဟိ၊ ဟိုတ်ပွတ္ဘအဲမသွာန်ဂ့်။ ဓ္ဍတ္ထ၊ ပ္ဌဲသွာန်တ္ဘ အဲဂ့်။ တံ ဓ္ဍဝ၊ နဉ်တ္ဘအဲဟောင်။ ။[တညော၀= တံ+ဓ္ဍဝ]။ ။ ပဋိပုစ္ဆိသာမိ၊ ကြက်။ [ကလေငရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅)၊ ဟတ္ထကသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်။ ရာဂဿ၊ နိ။ ပဟာနာယ၊ တ္ဘဟ်။ ဓမ္မံ၊ နိ။ ဒေသေန္တိ၊ ပ္ဒုံတွံအိုတ်ရ။ ။(ပ) တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်ဂ့်။ (ဝါ) မိန်။ ဓမ္မော၊ နိ။ (ဝါ) ဉ်။ သွာက္ခာတော၊ ဉ် ယွါမ္ဂးမဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ ဟောတိ ဝါ၊ ပ္ဒုံဒ့်ဟာ။ နော ဟောတိ ဝါ၊ ပ္ဒုံဟွံဒ့်ဟာ။ ဓ္ဍတ္ထ၊ ပ္ဌဲပြသ္မာ ဒ့်, ဟွံဒ့် သွာက္ခာတဓမ္မဂ့်။ ကထံ ဝါ၊ မူရ မွဲကိုလေဝ်။ တေ၊ ဒဒက်ကို တ္ဘအဲ။ မတိ၊ ဉ်လညာတ် မဂိုင်ကေတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံဒ့်ရော့။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ့။ ယေ၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်။ ရာဂဿ။ ။(ပ)။ ။ သွာက္ခာတော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓ္ဍတ္ထ၊ ပ္ဌဲပြသ္မာ ဒ့်, ဟွံဒ့် သွာက္ခာတဓမ္မဂ့်။ ဓ္ဍဝံ၊ ဒ့်သွာက္ခာတဓမ္မသာ် ဝွံရုဂ့်ဒ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ မတိ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဋ္ဌီရ။ ။

(ပ)။ ။ ယေ၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်။ ရာဂဿ၊ နိ။ ပဟာနာယ၊ တ္ဘဟ်။ ပဋိပန္နာ၊ စိုန်။ (ပ)။ ။ တေ၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်ဂ့်။ လောကေ၊ ပ္ဌဲ။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ဉ်ယွါမ္ဂး ညးမဒွေတ် ဗွဲမ္ဒးရးဂမ္ဂိုဉ်။ ဟောန္တိ ဝါ၊ ပ္ဒုံဒ့်အိုတ်ဟာ။ နော ဟောန္တိ ဝါ၊ ပ္ဒုံဟွံဒ့်အိုတ်ဟာ။ ဓ္ဍတ္ထ၊ ပ္ဌဲပြသ္မာ ဒ့်, ဟွံဒ့် သုပ္ပဋိပန္နဂ့်။ ကထံ ဝါ၊ မူရ–ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ လောကေ၊ ပ္ဌဲ။ သုပဋိပန္နာ၊ ဉ်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ ဓ္ဍတ္ထ၊ ပ္ဌဲပြသ္မာ ဒ့်, ဟွံဒ့် သုပ္ပဋိပန္နဂ့်။ ဓ္ဍဝံ၊ ဒ့်သုပ္ပဋိပန္နသာ် ဝွံရုဂ့်ဒ။ မေ၊ ဒဒက်။ မတိ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဋ္ဌီရ။ ။(ပ)။ ။ ယေသံ၊ ယြဲမိန်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်။ ရာဂေါ၊ နိ။ (ဝါ) ဉ်။ ။[မဗ္ဘံကိုပဟီ နော–ကလေငရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ တေ၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုဉ်ဂ့်။ လောကေ၊ ပ္ဌဲ။ သုကတာ ဝါ၊ ညးမသွဗွဲမ္ဒးရးတုံဟာ။ နော သုကတာ ဝါ၊ ညးမသွ ဗွဲဟွံဒး

ရးတဲ့ဟာ။ ဓတ္ထ၊ ပဋ္ဌပြဿာ ဒှ,ဟွံဒှ် သုကတဂ်ှ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဒှ်သုကတသာ်ဝွံရုဂ်ှဒ။ ။(ပ)။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တယာ၊ မိန်တ္ဘအဲဟောင်။ ဓ္ဂတံ၊ နဉ်သွာန်ဂ်ှ။ "ယေ ဘန္တေ။ ။(ပ)။ ။ သွာက္ခာတောတိ၊ ယေ ဘန္တေ။ ။(ပ)။ ။ သွာက္ခာတော"ရုဂ်ှဒ။ ဗျာကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သ့်ရ။ တယာဝ၊ မိန်။ "ယေ ဘန္တေ။ ။(ပ)။ ။ လောကေ သုပ္ပ ဋိပန္နာတိ၊ ယေ ဘန္တေ။ ။(ပ)။ ။ လောကေ သုပ္ပဋိပန္နာ"ရုဂ်ှဒ။ ဗျာကတံ၊ စိုန်။ တယာဝ၊ မိန်။ ဓ္ဂတံ၊ နိ။ "ယေသံ ဘန္တေ။ ။(ပ)။ ။ သုကတာတိ၊ ယေသံ ဘန္တေ (ပ)။ ။ သုကတာ"ရုဂ်ှဒ။ ဗျာကတံ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ အစ္ဆရိယံ၊ ဩ...ထေက်ကိုအမ်သဝ်ကွံရောင်သွံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဗ္ဘုတံ၊ ဩ...ဟွံကောင်ဒှ်မွဲလှေ်ဂ့် ကောင်ဒှ်ကွံရောင်သွံ။ သဓမ္မကွံသနာစေဝ၊ ဉ်ပွမ္ပတ္တိန်စကွေတ်ဝါဒဇကုဇကုကီ။ နှ ဘဝိဿတိ နာမ၊ ကြက်ဟွံဒှ်ကွံရောင်သွံ။ ။[သ=ဇကုဇကု+ဓမ္မ= ဓရိကွေတ်ဝါဒ+ဥက္ကံသနာ= ပွမပတိုန်စ]။ ။ ပရဓမ္မာပသာဒနာ စ၊ ဉ်ပွမဟိုဂရိဟ်ကွေတ်ဝါဒ ညးမွဲသ္ဘာင်ကီ။ နှ ဘဝိဿတိ နာမ၊ ကြက်။ အာယတနေဝ အာယတနေ ဓ္ဂဝ၊ ပဋ္ဌဟိုတ်ဗဗွဲဥုံဟောင်။ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဉ်ပွမတွံဓရိ။ ဟောတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ အတ္ထော စ၊ နဉ်သဘ်အရုထပြသွာအဲဦိက်မသွာန်ကီ။ ဒေသိတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံရ။ အတ္ထော စ၊ နဇကုကီ။ အနုပနီတော၊ စိုန်ပြာပ်အာတဲ့ ဟဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဘုင်ဂုဏ်ရောင်သွံ။ (ဝါ) စိုန်ဟဂပ်ဝ်ပတိုန်စဂုဏ်ရောင်သွံ။ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ တုမ္ဟေ၊ ဉ်တီပိုန်တံညးဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ) ဒေသေထ၊ သြဝ်...တွံအိုတ်ညိ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ တုမှာကံ၊ မိန်တီပိုန်တံဂမ္ဘိုင်။ ဓမ္မော၊ နဉ်ဓရိ။ သွာက္ခာတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဗွဲမ္ဒးရး ဟိုတ်မဟါကွံ့ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟရ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိပန္နာ၊ စိုန်ဒွေတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ လောကေ၊ ပဋ္ဌလိုက်။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ပူဂိုလ်ဒွေတ်တ ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ တုမှာကံ၊ မိန်–ညးဂမ္ဘိုင်။ ရာဂေါ၊ နိ။ (ဝါ) ဉ်။ ။(ပ)။ ။ သုကတာ၊ ပူဂိုလ်သွတ်ဒွေတ် ဗွဲမ္ဒးရးတဲ့ အိုတ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ အယျေန အာနန္ဒေန၊ မိန်မှာထေရ်အာနန်။ ။(ပ)။ ။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ နိကျာ်တြဲဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အယျော အာနန္ဒော၊ ဉ်မှာထေရ်အာနန်။ ။ [ပေင်ဉ်ဂ့် ကလေင်ရံဉ် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၆)တေံညိ]။ ။

၃–မဟာနာမသက္ကသုတ်

ရဂ့။ ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်ကျာ်တြဲ။ သက္ကေသု၊ ပဋ္ဌဖုံးပိုဒ်သက္က။ (ဝါ) ပဋ္ဌရုံးသက္က။ ကပိလ ဝတ္ထုသ္မိ၊ ပဋ္ဌဇရေဉ္ဇုင်ကပိလဂ့်။ နိဂြောဓာရာမေ၊ ပဋ္ဌဘာနိဂြောဓာရီ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံပဒတ်ရ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပဋ္ဌကာလဂ့်။ (ဝါ) ပဋ္ဌကာလကျာ်တြဲ ပဒတ် ပဋ္ဌဘာနိဂြောဓာ ရီဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ဂိလာနာ၊ နှုဒဒှ်ညးမဂိယဲ။ (ဝါ) နှုယဲဝေဒနာ ဟိုတ်ဒဒှ်ညးမဂိယဲ။ ဝုဋ္ဌတော၊ ဉ်မဗ္ဘးပ္ဘုင် ဒ္ဒိုက်ကွိုက္ခုင်။ ဂေလညာ၊ နှုဒဒှ်ညးမဂိယဲ။ အစိရဝုဋ္ဌတော၊ ဒ္ဒိုက်

ကွာ်တုဲ ငမဟဝွံလံဏီ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[အစိရံ ဝုဋ္ဌတသ အသ ဘဂဝတောတိ အစိရဝုဋ္ဌတော= ကျာ်တြဲ ဗ္ဒးနူဂိယဲတုဲ ဟွံမွဲကိုကာလ မလံလဏီ]။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲ။ မဟာနာမော၊ ဧံ့။ သက္ကော၊ ငသွိငသကျဝင်။ ။(ပ)။ ။ ဘဒ္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်ဗ်တံတဲ့ မဂ္ဂိငသ့ေဘဲ။ ဘဂဝတာ၊ မိန်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒေသိတံ၊ ဧံ့။ ဓမ္မံ၊ နိ်ဓရ်။ အာဇာနာမိ၊ ပ္ဒံ။ ကန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာဇာနာမိ၊ ပ္ဒံ။ သမာဟိတသ၊ ကုညး မ စ္ဆိပ္ဟန်လဝ်စိုတ် ဗွဲမ္ဒးရး ပ္ဒဲအာရီမွဲ။ (ဝါ) ကုညးမ္ဒုံကိုသမာဓိ။ ဉာဏံ၊ ငဉာဏ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ္ဂြရ။ အသမာဟိတသ၊ ကုညးဟွံစ္ဆိပ္ဟန်လဝ်စိုတ် ဗွဲမ္ဒးရး ပ္ဒဲအာရီမွဲ။ (ဝါ) ကုညး ဟွံမွဲ ကိုသမာဓိ။ ဉာဏံ၊ ငိ။ နု ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဇာနာမိ၊ ပ္ဒံ။ ဘဒ္တေ၊ ယွံ။ သမာဓိ၊ ငသမာဓိ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲဉာဏ်ကိုပ်ကွာ။ (ဝါ) ဗွဲကိုပ်ကွာဉာဏ်။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ပ္ဒံဒ္ဂြဟာ။ ဥဒါဟု၊ ဟွံသေငသာ်ဂ့်။ ဉာဏံ၊ ငဉာဏံ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲကိုပ်ကွာသမာဓိ။ (ဝါ) ဗွဲ။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ဟာ။ သမာဓိ၊ ငိ။ ပစ္ဆာ၊ ပ္ဒဲကြဉာဏ်။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ဟာ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဒိ။ ။

အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒသ၊ ဒဒက်တ်။ ဓုတံ၊ ငကသပ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ကန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲ။ ဂိလာနဝုဋ္ဌတော၊ ငိ။ ဂေလ ညာ၊ နူ။ အစိရဝုဋ္ဌတော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ မဟာနာမော၊ ဧံ့။ အယမ္ပိ သက္ကော၊ ငသွိငသကျဝင်ကိုလေဝ်။ ဘဂဝန်တံ၊ နိ်။ အတိဂမ္ဘီရံ၊ ဧံ့မဇ္ဈိဟ်နက်လောန်။ ပဥ္စ ံ၊ နိ်ပြသ နာ။ ပုစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံသ္ဒာန်ရ။ အဟံ၊ ငိ။ မဟာနာမံ၊ ဧံ့။ သက္ကံ၊ နိ်။ ဓုကမန္တံ၊ ပ္ဒဲဌာန်မွဲ။ အပနေတွာ၊ ကော်ဏာတုဲ။ ဓမ္မံ၊ နိ်။ ယံနူန ဒေသေယျံ၊ ယဝ်ရဂွံတွံမွး ခိုဟ်သန်ရ။ ကွတိ၊ ငကသပ်မြသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဗာဟာယံ၊ ပ္ဒဲတွိ်တဲ့။ ဂဟေ တွာ၊ တုဲ။ ဓုကမန္တံ၊ ပ္ဒဲ။ အပနေတွာ၊ တုဲ။ ။(ပ)။ ။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ သေခံ၊ ဧံ့မဒ္ဒ် ဒြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခ။ သီလမ္ပိ၊ နိ်သီလကိုလေဝ်။ ဘဂဝတာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ် တုဲရ။ အသေခံ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ဒြပ် ပူဂိုလ်တ္တအရ္ဟန်။ သီလမ္ပိ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ သေခေါ၊ ဧံ့ မဒ္ဒ်ဒြပ် ပူဂိုလ်သေက္ခ။ သမာဓိပိ၊ နိ်သမာဓိကိုလေဝ်။ ဘဂဝတာ၊ မိန်။ ဝုတ္တော၊ စိုန်။ (ပ)။ ။ အသေခါ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ဒြပ် ပူဂိုလ်တ္တအရ္ဟန်။ ပညာပိ၊ နိ်ပညာကိုလေဝ်။ ။(ပ)။

မဟာနာမ၊ ယွံ။ သေခံ၊ ဧံ့။ သီလံ၊ ငသီလ။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ။[ကြဲနူဂ့် ကလေငရံင် ဒုကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၃၇)တေံညိ]။ ။ (ပ)။ ။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နိ်ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဝွံ။ သေခံ၊ ဧံ့။ သီလံ၊ သီ လရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သေခေါ၊ ဧံ့။ သမာဓိ၊ ငိ။ ကတမော စ၊ ရော။ [ကလေငရံင် ဒုကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၃)တေံညိ]။ ။ အယံ၊ နိ်သမာဓိဖျာနိ်ပန်ပြကာဝွံ။ (ပ)။ ။[မပ္ဆံကိုကွဒံ ဒုက္ခံ–ဂ့် ကလေငရံင် တိကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၂)တေံညိ]။ ။ အယံ၊ နိ်ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ မလေပ်တီကေတ်သစ္စပန်ပြကာဝွံ။ သေခါ၊ ဧံ့။

ပညာ၊ ပညာရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ သ သော အရိယသာဝကော၊ ဂ်ကွး အရိဂ်။ ဧၛံ သီလသမ္ပန္နော၊ ဂ်မဍ္ဍိက်ပေဂ်တ ကေၚံပါတိမောက္ခသံဝရသီလသာ်ဝွံ။ ဧၛံ သမာဓိသမ္ပန္နော၊ ဂ်မဍ္ဍိက်ပေဂ်တ ကေၚံဈာန်သမာဓိသာ်ဝွံ။ ဧၛံ ပညာသမ္ပန္နော၊ ဂ်မဍ္ဍိက်ပေဂ်တ ကေၚံဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာသာ်ဝွံ။ ဟုတ္တာ၊ တုံ။ ။(ပ)။ ။[ကလေဂ် ရံဂ် တိကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၂)တေံညိ]။ ။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ ဧၛံ ခေါ၊ ရသာ်ဝွံဟောဂ်။ (ပ)။ ။

၄–နိဂဏ္ဌသုတ်

ဂရ္ဘ။ ။ ဧကံ၊ ဧၚံ။ သမယံ၊ ပွဲ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ဂ်။ ဝေသာလိယံ၊ ပွဲဇ ရေဂ်ဍ္ဍဂ်ဝေသာလီ။ မဟာဝနေ၊ ပွဲကြိုပ်မဟာဝိုန်။ (ဝါ) ပွဲကြိုပ်ဇွော်။ ကူဋာဂါရသာလာ ယံ၊ ပွဲဘာပြာသာဒ် မဂပ်ဝ်စုတ်လဝ်အထောဍ်ဋ္ဌဂ်ဝဂ်။ (ဝါ) ပွဲဘာကူဋာဂါရသာလ။ ဝိ ဟာရတိ၊ ပုံ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ အာဘယော၊ ဧၚံမှံယ္ဟုအာဘယ။ လိစ္ဆဝိ စ၊ ဂ်လိစ္ဆဝိကို။ ပဏ္ဍိတကုမာရကော၊ ဧၚံမှံယ္ဟုပဏ္ဍိတကုမာရက။ လိစ္ဆဝိ စ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ ဥပ သင်္ကမိသု၊ စိုန်ပြာပ်ကွဂ်စိုပ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ နာဋပုတ္တော၊ ဧၚံမှံယ္ဟု နာဋပုတ္တ။ နိဂဏ္ဌော၊ ဂ်တိနိဂဏ္ဌ။ သဗ္ဗညူ။ စိုန်တိကောတ်အလုံအိုသိုရ။ သဗ္ဗဒဿဝီ၊ စိုန်ညာတ်ကောတ်အလုံအိုသိုရ။ အပရိသေသံ၊ စိုကိုဟွံမွဲကိုသွေဟ်။ ။[နတ္ထိ ဧတဿ ဉာဏဒဿနဿ ပရိသေသန္တိ အပရိသေသံ]။ ။ ဉာဏဒဿနံ၊ နဲပွမတီ ပွမညာတ်မာန်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ပုံဒုဂ်ဝန်ရ။ ။[မွဲနယ် “အပရိသေသံ၊ ဧၚံမတီကောတ်ဓရ်အိုသိုဟွံမွဲကိုသွေဟ်မာန်။ ဉာဏဒဿနံ၊ နဲလညာတ်ဉာဏ်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ပုံ” သာ်ဝွံ ကိုအရထည်။ နတ္ထိ ပရိသေသော ဧတဿ ဓမ္မဿာတိ အပရိသေသော၊ အပရိသေသံ ဇာနာတီတိ အပရိသေသံ]။ ။ ကန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပရိဇာနာတိ၊ ပုံ။ မေ၊ မိန်။ စရတော စ၊ ယောမအာကို။ တိဋ္ဌတော စ၊ ယောမဒတ်ကို။ သုတ္တဿ စ၊ ယောမတိက်ကို။ ဇာဂ ရဿ စ၊ ယောမဂ္ဂုဟ်ကို။ သတတံ၊ လွိုန်။ သတတံ၊ ဟွံပိုတ်။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဂ်လ ညာတ်ဉာဏ်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ စိုန်မံက်ဂတဝ်တူရူကွဂ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိဇာနာတိ၊ ပုံ။

သော၊ ဂ်နာဋပုတ္တဂ့်။ ပုရာဇာနံ၊ ဧၚံမဒ့်တြေံအိုတ်။ (ဝါ) ဧၚံမဂပ်ဝ်ကောင်ကွောန် လဝ်ကွာတေံအိုတ်။ ကမ္မာနံ၊ ဒဇက်တ်ကိုကံဂမ့်ဝိုင်။ တပသာ၊ နကိုဒွေတ် မဂပ်ဝ်ဒွေတ် ဗွဲမဝါတ်။ ဗျန္တီဘာဝံ၊ နဲဒဒ့်မှံကို အပိုင်အခြာ မစာ်စူးအာ။ (ဝါ) နဲပွမအိုတ်။ ပညာပေတိ၊ ပုံတွံကိုတီရ။ နဝါနံ၊ ဧၚံမဒ့်တွိအိုတ်။ (ဝါ) ဧၚံမ္ဒးကွောန်တွိလွုဟ်အိုတ်။ ကမ္မာနံ၊ နဲကံ ဂမ့်ဝိုင်။ အကရဏာ၊ ဟိုတ်ပွမဟွံကွောန်။ သေတုယာတော၊ နဲပွမပါဂစိုတ်ကွံ့ ဟိုတ် ကံ။ ပညာပေတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ နနယ်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) နကိုနယ် မတွံဂး ပွမကိုဖအိုတ်ကွံ့ ကံတြေံ, ပွမဟွံကွောန် ကံတွိ မြသာ်ဝွံ။ ကမ္မက္ခယာ၊ ဟိုတ်ပွမဖအိုတ်ကွံ့ ကမ္မဝဋ်။

ဒုက္ခက္ခယော၊ ငပွမဖအိုတ်ကေံ့ ဒဒိုက်ဝင်ဦ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဒုက္ခက္ခယာ၊ ဟိုတ်ပွမဖအိုတ်ကေံ့ ဒဒိုက်ဝင်ဦ။ ဝေဒနာက္ခယော၊ ငပွမဖအိုတ်ကေံ့ ဝေဒနာဝင်ဦ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဝေဒနာက္ခယာ၊ ဟိုတ်။ သဗ္ဗံ၊ ဧံမန်ဒ်အလုံအိုသီ။ ဒုက္ခံ၊ ငဒဒိုက်ဝင်ဦ။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ ငပွမလိုလ်အိုဟ်တြေံ့။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒ်ရ။ ဓုဝံ၊ ရသ်ဝ်ပွံ။ (ဝါ) နပွမလိုလ်ကေံ့ အိုဟ်တြေံ့ ဒဒိုက်ဝင်ဦ အလုံအိုသီပွံ။ သန္ဒိဋ္ဌိကာယ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ဆိုညာတ်ကေတ် အလိုဇကု။ နိဇ္ဇရာယ၊ ဧံမလေပ်ကိုကိလေသတံ အိုဟ်တြေံ့။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဧံမသ္သးဇုး။ (ဝါ) ဧံမန်ဒ်ဟိုတ်သတ် မသ္သးဇုး။ ဓုတိဿာ ပဋိပဒါယ၊ နကိုဒ္ဂေတ်ဝ်ပွံ။ ။[နကိုသဒ္ဒနီတိ သုတ်(၃၆၆)မှး နာသ္မာသ္မိံ ကျစ္စေတာနိ သေဝါ–နကိုနာဝိဘတ် ဓုတိဿာဂ့် စီရေင်ရုပ်ညိ]။ ။ သမတိက္ကမော၊ ငပွမကလိလောန်ဒဒိုက်ဝင်ဦ အလုံအိုသီ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘဂဝါ၊ င်။ ကျဓ၊ ပွဲဒွေတ်နိဂဏ္ဌာဝ်ပွံ။ ကိ၊ မူရ မွဲ။ အာဟ၊ စိုန်တွံရော။ ကျတိ၊ ရသ်ဝ်ပွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍိရ။ ။

အဘာယ၊ ယွံအဘာယ။ ဇာနတာ၊ တ္ဝိဂ့်ဒမတီကေတ် နကိုအနာဝရဏဉာဏ်။ ပဿတာ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မညာတ်တ် နကိုသမန္တစက္ခု။ အရဟတာ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မထေက်ကို ဒုင်ဒါန်ဗွဲတွေင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ တ္ဝိဂ့်ဒ ဂြင်တီကေတ်ဓရ် အလုံအိုသီ အလိုလ်ဇကု ဗွဲမ္ဒးရး ဟ္ဂံဂွံပ္ဒန်ဂတး။ တေန ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျာ်တြဲ မ္ဂံကုပိုန်ဂ့်။ သတ္တာနံ၊ နသတ်ဂမ္ဒိုင်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ တ္ဝဟ်နကိုသ္သးဇုးကေံ့ နူမကလိခ္ဒက် မပ္တံကိုရာဂကို။ သောကပရိဒေဝါနံ၊ နဲ ပွမစံင်တူ, လရိုအ်ယာံဂမ္ဒိုင်။ သမတိက္ကမာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမကလိလောန်ကို။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်စိုတ်, ဒဒိုက်ကာယဂမ္ဒိုင်။ အတ္ထင်္ဂမာယ၊ တ္ဝဟ်နကိုအာစိုပ်ပွမစိုဟ်လလံ။ ဉာယဿ၊ နဲဝိပဿနာ, အရိယမဂ်။ ။[ဉာယတိ နိစ္ဆယေန ကမတိ နိဗ္ဗာနံ, တံ ဝါ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ ဓုတေနာတိ ဉာယော၊ ဝိပဿနာ, အရိယမဂ် မလေပ်အာတ်နိဗ္ဗာန် နပွမဖျေါသ္ပါတ်သွာတ်။ (ဝါ) ဝိပဿနာ, အရိယမဂ် ဟိုတ်မကျိုဟ်ခ္ဒင်ဂြင်တီကေတ် နိဗ္ဗာန်။ ဝိဂ္ဂဟဋိကာ]။ ။ အဓိဂမာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမကလိဂွံကို။ နိဗ္ဗာနသ၊ နဲနိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) နဲအသခ််တနိဗ္ဗာန် မစာ်စ္ဆးအာ နူမပ္တံကိုတဏှာ မဒ့်ဟိုတ်ပွမတန် ပဋိသန္ဓိ ပွဲကြ်။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမသွ ဇော်ဝ်မတ်ကို။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ အက္ခာတာ၊ ဧံမဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ်။ နိဇ္ဇရာ၊ ဧံမလေပ်ကို ပလိုပလာ်ကေံ့ အိုဟ်တြေံ့ကိလေသအိုတ်။ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ ဧံမသ္သးဇုးအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမန်ဒ်ဟိုတ် မသ္သးဇုးကိုသတ္တံ။ ပဋိပဒါ။ ငဒွေတ်ဂမ္ဒိုင်။ ကျမာ တိသော၊ ပိဂမ္ဒိုင်ဝွံရောင်။ ။

တိသော၊ င်။ ကတမာ၊ ရော။ အဘာယ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငခမီဂ့်။ နဝံ၊ ဧံမန်ဒ်တို့။ (ဝါ) ဧံမ္ဒးကျောန်တို့လွဲဟ်။ ကမ္မမို့၊ နိကံကိုလေဝ်။ နကရောတိ၊ ပွံဟွံကျောန်ရ။ ပုရာဏံ၊ ဧံမန်ဒ်တြေံ့။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ပွဲက္ခာ။ ကမ္မမို့၊ နဲ။ ဖုသ ဖုသ၊ ထွတ်ဒွံထွတ်ဒွံ ဝိပက်ဖသတဲ့။ ။[ဒုင်စသိုင်ဖိုကံတဲ့ အာ

စိုပ်မိက်သွး]။ ။ ဗျန္တီကရောတိ၊ ပုံသွ ညံင်ဂွံနွံကိုအပိုင်အခြာလ်ိတ် မစ်စူးရ။ (ဝါ) ပုံ ကိုအိုတ်ရ။ ။[နူပိုဒ်လိက်(၃၆) ဗျန္တီကရောတိ ဗိုရုပ်တဲ့ တုပ်ရ]။ ။(တသ၊ ဒဒက် တ်ကိုခမီဂ့်။ သန္ဒိဋ္ဌကာ၊ ဧံမတီညာတ်ကေတ် အလိုဇကုမာန်။ အကာလိကာ၊ ဧံပဟွံ သေင်ကို မလေပ်သွတ်ကိစ္စဇကုဇကု နူကာလမသ့ဲ၊ (ဝါ) ဧံမလေပ်သွတ် ကိစ္စဇကု ချိုတ်ပွိုတ်ဆုံစွတ်လွုဟ်။ ဓဟိပသိကာ၊ ဧံမထေက်ကိုဘိက်မွး ကျင်ညိ,ဗိုညိ။ သြပ နေယိကာ၊ ဧံမထေက်ကိုပြာပ်ကျင်ကော်နင် စွံပ္ပန်လဝ် ပွဲစိတ်ဇကု။ ဝိညူဟိ၊ မိန်ပူဂိုလ် အရီ မှုံကိုပညာဂမ့ိုင်။ ပစ္စတ္တံ၊ ပွဲသန္ဌာန်ဇကုဟောင်။ (ဝါ) ပွဲဇကုတူဟ်ဟ်ဟောင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ဧံမထေက်ကိုတီညာတ် ဒုင်စသိုင်။ နိဇ္ဇရာ၊ ဧံမလေပ်ကိုလိုလ် အိုဟ်တြေံ ကိလေသ။ ပဋိပဒါ၊ ဝ်ဒွေတ်သီလ။ (ဝါ) ဝ်ဒွေတ်မဂ်ဖိုလ် သွဝ်ဓါဓါ မစပ်ကျံသီလ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

အဘယ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝံ သီလသမ္ပန္နော၊ ဧံမဧျိက်ပေင်တ် ကျံပါတိမောက္ခသံဝရ သီလမြ်သာ်ဝွံ။ သ သော ဘိက္ခု၊ ဝ်ခမီဂ့်။ ဗျန္တီကရောတိ၊ ပုံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကို ခမီဂ့်။ သန္ဒိဋ္ဌကာ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧံ။ နိဇ္ဇရာ၊ ဧံ။ ပဋိပဒါ၊ ဝ်ဒွေတ် သမာဓိ။ (ဝါ) ဝ်ဒွေတ် မဂ်, ဖိုလ်, သမာဓိသွဝ်ပိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဘယ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝံ သမာဓိသမ္ပန္နော၊ ဧံမဧျိက်ပေင်တ် ကျံသမာဓိဖျာန် မြ်သာ်ဝွံ။ သ သော ဘိက္ခု၊ ဝ် ခမီဂ့်။ ။(ပ)။ ။ နိဇ္ဇရာ၊ ဧံ။ ပဋိပဒါ၊ ဝ်ဒွေတ် အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိပညာ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဘယ၊ ယွံ။ ဇာနတာ၊ ဧံ။ ပဿတာ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ သစ္ဆိကိရိ ယာယ၊ တူဟ်။ တသော၊ ဧံ–အိုတ်။ နိဇ္ဇရာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ ဧံ–အိုတ်။ ကျမာ ပဋိပဒါ၊ နဒွေတ်ဂမ့ိုင်ဂွံ။ သမ္မာ၊ ဗွဲမဒးရး။ အက္ခာတာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ။

ဓ္ဍဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိမှာထေရ်အာနန် တွံနေဝ်။ ပဏ္ဍိတကုမာရကော၊ ဧံ။ လိစ္ဆဝိ၊ ဝ်လိစ္ဆဝိ။ အဘယံ၊ ဧံမ့ုံယွုဒ္ဓအဘယ။ လိစ္ဆဝိ၊ နဲလိစ္ဆဝိ။ သမ္မ အဘယ၊ ယွံ သဟဲအဘယ။ ကိ၊ မူဟိုတ်။ တွံ၊ ဝ်။ အာယသ္မတော အာနန္ဒသ၊ ဒဒက်တ်ကိုမှာ ထေရ်အာနန်။ (ဝါ) မိန်။ သုဘာသိတံ၊ နဲဂလာန်ဓရ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမ့ဒးရး။ သုဘာသိ တော၊ ဗွဲဂလာန်ဓရ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမ့ဒးရး။ န အဗ္ဘနုမောဒသိ၊ စိုန်ဟွံအိုဟ်တ္ဂိုဟ်ရော။ (ဝါ) စိုန်အိုဟ်တ္ဂိုဟ် ဒုင်သာမု ဟွံမာန်ရော။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဓ္ဍတံ၊ နဲဂလာန်ဝွံ။ အ ဝေါစ၊ စိုန်သွးရ။ သမ္မပဏ္ဍိတကုမာရက၊ ယွံသဟဲပဏ္ဍိတကုမာရက။ ကိ၊ မူရ်ဟိုတ်မွဲ။ အဟံ၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ န အဗ္ဘနုမောဒိသာမိ၊ သိုဟွံအိုဟ်တတ္ဂိုဟ် ကြက်မံင်မာန်ဂ့်ရော။ ယော၊ ယြဲင်ညးမွဲ။ အာယသ္မတော အာနန္ဒသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သုဘာသိတံ၊ နဲ။ သု ဘာသိတော၊ ဗွဲ။ န အဗ္ဘနုမောဒေယျ၊ ဂဗ္ဘဟွံအိုဟ်တ္ဂိုဟ်မွး။ (ဝါ) ဟိုတ်မအိုဟ်တ္ဂိုဟ် ဟွံဓမံက်ထွးမွး။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ မုဒ္ဓါပိ၊ ဝ်ကျိုပ်ကိုလေဝ်။ ဝိပတေယျ၊ ဂဗ္ဘ

ပြဟ်ဒတုံစ့ေ ပ္ဒံတိရ။ ကြတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွးရ။ စတုတ္ထံ၊ သုတ်မရနုက်ကို ပန်ရောင်။ ။

၅–နိဝေသကသုတ်

ရဖ်။ ။ အာနန္ဒ၊ ယ္ဂံ။ တုမ့ော၊ င်–ဂမ့္ဍိင်။ ယေ မိတ္တေ ဝါ၊ ယြ်ဒ်မိသဟာ့ဂမ့္ဍိင်ကို။ ယေ အမစ္စေ ဝါ၊ ယြ်ဒ်သ္ကံရဲဂမ့္ဍိင်ကို။ ယေ ဉာတီ ဝါ၊ ယြ်ဒ်ကလောဒညာတ်ဂမ့္ဍိင်ကို။ (ဝါ) ယြ်ဒ်ကလောဒညာတ် လ့ာ်ခါသီတြံ့, လ့ာ်ခါသီပြ်ဂမ့္ဍိင်ကို။ ယေ သာလောဟိတာ ဝါ၊ ယြ်ဒ်ညးဆီဆက်စပ် မပ္ဍံကိုကောဒေံ, မ့ဲဒေံဂမ့္ဍိင်ကို။ (ဝါ) ယြ်ဒ်ညးမဒ့်မ့ဲဂ့ံဂဝ်ကို။ ။[မပ္ဍံကိုမိတ္တာ ပဌမာဝိဘတ္တျန္တတံဂ့် ပဋ္ဌေဝ်ဒုတိယာဝိဘတ္တျန္တတဲ့ ပ္ဒံဝ္ဍံ ကိုလဝ် အရထရ]။ ။ အနုကမ့ွေယျာထ၊ ဂဇ္ဈဆာန်ဘျုဇြဟာန်ကွိန်အိုတ်မွး။ စ၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ယေ မိတ္တာ ဝါ၊ ယြ်ဒ်မိသဟာ့ဂမ့္ဍိင်ကို။ ယေ အမစ္စာ ဝါ၊ ယြ်ဒ်–ကို။ ယေ ဉာတီ ဝါ၊ ယြ်ဒ်–ကို။ ယေ သာလောဟိတာ ဝါ၊ ယြ်ဒ်–ကို။ တုမှာကံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝစနံ၊ နှ်။ သောတဗ်ံ၊ ထေက်ကိုကလင်ရဂ့်ဒ။ မညေယျုံ၊ ဂဇ္ဈထေင်စုတ်အိုတ်မွး။ အာနန္ဒ၊ ယ္ဂံ။ ဝေါ၊ မိန်။ တေ၊ နှ်မိသဟာ့, သ္ကံရဲ, ကလောဒညာတ်, ညးမဒ့်မ့ဲဂ့ံဂဝ်ဂမ့္ဍိင်ဂ့်။ ။[မ့ဲနယ်–“ဝေါ၊ မိန်။ တေ မိတ္တာ ဝါ၊ နှ်–ဂမ့္ဍိင်ကို။ တေ အမစ္စာ ဝါ၊ နှ်။ တေ ဉာတီ ဝါ၊ နှ်။ တေ သာလောဟိတာ ဝါ၊ နှ်။” ရသ်ဝ်ံလေဝ် တောဲမ့ဲမ့ဲပိုဒ်တဲ့ ကိုအရထမာန်ရ]။ ။ တီသု၊ ဧံမဒ့်ပိအိုတ်။ ဌာနေသု၊ ပ္ဒံဌာန်အရာဂမ့္ဍိင်။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ထေက်ကို သ့်ပတ်လဝ် ပ့ဲမ့ွးရုးအိုတ်ရ။ နိဝေသေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ထေက်ကို လ့ောဝ်လုပ်အိုတ်ရ။ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ထေက်ကိုတန်တ်အိုတ်ရ။

ကတမေသု တီသု၊ မူရ ပ္ဒံဌာန်ပိဂမ့္ဍိင်။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ထေက်–ရော။ နိဝေသေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ဗုဒ္ဓေ၊ ပ္ဒံကျာ်။ အဝေစ္ဆပ္ပသာဒေ၊ တီကေတ် ဂုဏ်ဂမ့္ဍိင် ပ့ဲမဧံစုတ်တဲ့ ပ္ဒံပွလျှင်ပ့ဲမပိုန်ဗတ်။ ။[အဝေစ္ဆ (အဝ+ကြ+တ္တာ)= တီတဲ့+ပသာဒ= ပွမလျှင်]။ ။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ နိဝေသေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ကန္တိ၊ မူရ်မ့ဲ။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်–အိုတ်ရော။ နိဝေသေတဗ္ဗာ၊ စိုန်–ရော။ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်–ရော။ သော ဘဂဝါ၊ င်။ ကြတိပိ၊ ဟိုတ်–လေဝ်။ [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၄) ဝေနာဂပုရသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ သော ဘဂဝါ၊ င်။ ကြတိပိ၊ လေဝ်။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝန္တ္ဂါ မ့ားယ္ဂုရ။ ကြတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ နိဝေသေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒံဓရ်။ အဝေစ္ဆပ္ပသာဒေ၊ ပ္ဒံ။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မ့ဲ။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျာ်တြ့ဲ။ ဓမ္မော၊ နှ်ဓရ်။ သွာက္ခာတော၊ စိုန်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၄၀) အာဓိပတေယျသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဝိညူဟိ၊ မိန်။ ပစ္စတ္တံ၊ ပ္ဒံ။ ဝေဒိ

တဗ္ဗော၊ စိုန်–ရောင်။ ကြတိ၊ ရ၍သာ်ဝွံ။ သမာဒပေတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ သံယေ၊ ပွဲအရိယသင်။ ။(ပ)။ ။[မပ္ဍံကိုသုပ္ပဋိပ္ပန္နော–ဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၇၀)၊ ဥပေါသထသုတ်တေံညိ]။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ စတုန်ဒံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ မဟာဘူတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုမဟာဘုတ်ဂမ်ဳိင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုရုပ် မပြာကတ်ဇော်ဇော်ဂမ်ဳိင်။ အညထတ္တံ၊ ငဒဒ့်ပြိုင်လှဲပ္ဒန်ဂတား မွဲသ္ဘာင်သဘ်ဓာတ်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုပထဝီဓာတ်ကို။ ။[အရထပွဲတြားဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၂)တိတ္ထာယတနသုတ်တေံညိ]။ ။ အာပေါဓာတုယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုအာပေါဓာတ်ကို။ တေဇောဓာတုယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုတေဇောဓာတ်ကို။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝါယောဓာတ်ကို။ အညထတ္တံ၊ ငဒဒ့်ပြိုင်လှဲပ္ဒန်ဂတား မွဲသ္ဘာင်သဘ်ဓာတ်။ သိယာ၊ ဂဗ္ဘဒ့်ဏီရ။ ဗုဒ္ဓေ၊ ပွဲကျာ်။ အဝေစ္ဆပ္ပသာဒေန၊ တီကောတ်ဂုဏ်ဂမ်ဳိင် ပွဲမဒျုံစ္ဆတ်တဲ့ ပွဲပွလျူင်ပွဲမဗိုန်ဗတ်။ သမန္နာဂတာသ၊ ဧံ့မဍ္ဍိက်ပေင်တ်။ အရိယသာဝကဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အညထတ္တံ၊ ငဒဒ့်ပြိုင်လှဲ ပ္ဒန်ဂတားမွဲသ္ဘာင် ပွမလျူင်ကိုဂတိမက္ခ်ိဒ့်။ န တွေဝ သိယာ၊ ဂဗ္ဘဒ့်ဟွံမာန်ဟောင်ရောင်။

တတြ၊ ပွဲဂလာန်အဲ မပ္ဍံကို“န တွေဝ”ဂ့်။ ကြဒံ၊ ငဳကြဝွံတုန်။ အညထတ္တံ၊ ဒဒ့်ပြိုင်လှဲပ္ဒန်ဂတားမွဲသ္ဘာင် ဂတိမက္ခ်ိဒ့်ရောင်။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ဝတ၊ ဗွဲစ္ဆတ်။ ဗုဒ္ဓေ၊ ပွဲကျာ်။ အဝေစ္ဆပ္ပသာဒေန၊ ကျော်။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့။ သော အရိယသာဝကော၊ ငိ။ နိရယံ ဝါ၊ နိ်နရက်ကို။ တိရစ္ဆာနယောနိ် ဝါ၊ နိ်ဘဝ, ဘုံဌာန်တိရစ္ဆာန်ကို။ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ၊ နိ်ဘဝ, ဘုံဌာန်ပြိုတ်ကို။ ယံ ဥပပဇ္ဇိသတိ၊ ပြဲ့မွဲကြက်ကျိဒ့်ရ။ ကြတိ၊ ရ၍သာ်ဝွံ။ ဓုတံ၊ ငဳဟိုတ်မတွံဂး ပွမက္ခ်ိဒ့်ဝွံ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံန်ဒွံမာန်ရ။ ။(ပ)။ ။

၆–ပဌမဘဝသုတ်

ဂရ။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘဝေါ ဘဝေါတိ၊ ဘဝ, ဘဝရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွဲရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကိတ္တာဝတာ၊ မူရ နကိုဓရ်ဟိုတ် မှုံဗ့တ်ဗ့တ်မွဲ။ ဘဝေါ၊ ငိဘဝ။ ဟောတိ နုခေါ၊ ပုံဒ့်ဂ့်ရော။ ကြတိ၊ ရ၍သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ကာမဓာတုဝေပက္ကံ၊ ဧံ့မက္ခ်ိဗဒ့်ကိုဖို် ပွဲကာမဓာတ်။ ကမ္မံ၊ ငိကံစေတနာ။ န အဘဝိဿ၊ ဂဗ္ဘဟွံဒ့်မွး။ ကာမဘဝေါ၊ ငိကာမဥပပတ္တိဘဝ။ ပညာယေထ အပိန္ဒ၊ ပုံပြာကတ်မာန်ဏီရော။ ကြတိ၊ ရ၍သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓုတံ၊ ငိပွမက္ခ်ိဒ့် ပြာကတ် ကာမဥပပတ္တိဘဝဝွံ။ နော ဟိ၊ ဒ့်ဟွံမာန်ရ။ ကြတိ၊ ရ၍သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ကြတိ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ ကံမက္ခ်ိဗဒ့်ကိုဖို် ပွဲကာမဓာတ်ဂ့် ဟွံမွဲမွး ဟိုတ်ဒဒ့်ကာမဥပပတ္တိဘဝ ဟွံပြာကတ်ဂ့်ရ။ ကမ္မံ၊ ငိကု

သိုလ်, အကုသိုလ်ကံ။ ခေတ္တံ၊ တိဗ္ဗ မဒ္ဒိမဇိဇ ဝိညာဏ်ဇွော်မောဝ်ရောင်။ ဝိညာဏံ၊ င် အဘိသခီါရဝိညာဏ် မဒ္ဒိမွဲဟာန်ကျော်ကံ။ ဗီဇံ၊ မဗီဇမဇွော်မောဝ်ရောင်။ ။[အဘိသခီါရ= ဧံမလေပ်ကွော်နှစ်စီရေင် ညံင်ဂံဒ္ဒိဘဝတွို+ ဝိညာဏ= ဝိညာဏ်စိုတ်]။ ။ တဏှာ၊ င်တဏှာ မထွေပ်စပ်။ သွေဟော၊ ကွေင်ဇဓိုတ်မွဲးယွဲ့ရ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ၊ ဧံဒမိန်အဝိဇ္ဇာ မဂပ်ဝ်တာဒ္ဒါလဝ်။ (ဝါ) ဧံမွံုကိုအဝိဇ္ဇာ မတာဒ္ဒါလဝ်။ တဏှာ သံယောဇနာနံ၊ ဧံဒမိန်တဏှာ မဂပ်ဝ်ဒက်ကြေန်လဝ်။ (ဝါ) ဧံမွံုကိုဇုက်ဒက်ကြေန် မတွံဂး တဏှာ။ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသတ်ဂမ္ဗိုင်။ ဝိညာဏံ၊ င်အဘိသခီါရဝိညာဏ်။ ဟီနာယ၊ ဧံမယုတ်သဝ်။ ဓာတုယာ၊ ပွဲကာမဘာဝ။ ပတိဋ္ဌတံ၊ စိုန်တန်တ်ရ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကြိတန်တ် မြသာ်ဝွံနေဝ်။ အာယတိံ၊ ပွဲ။ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ င်ပွမဒ္ဒိဘဝတွို မွဲလော့်ပွန်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။

အာနန္ဒ၊ ရူပဓာတုဝေပက္ကံ၊ ဧံမက္ကြိဗဒ္ဒိကိုဖိုပွဲရူပဓာတ်။ ကမ်ံ၊ င်ရူပကုသိုလ်ကံစေတနာ။ ။(ပ)။ ။ ရူပဘဝေါ၊ င်ရူပဥပပတ္တိဘဝ။ ပညာယေထ အပိနု၊ ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဇ္ဇေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂတံ၊ င်ပွမက္ကြိဒ္ဒိပြာကတ် ရူပဥပပတ္တိဘဝဝွံ။ နော ဟိ၊ ဒ္ဒိဟွံမာန်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ ကံ မက္ကြိဗဒ္ဒိကိုဖို ပွဲရူပဓာတ်ဂ့်ဟွံမွဲမွဲး ဟိုတ်ဒဒ္ဒိရူပဥပပတ္တိဘဝ ဟွံပြာကတ်ဂ့်ရ။ ကမ်ံ၊ င် ရူပကုသိုလ်ကံ။ ခေတ္တံ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ မဇ္ဈိမာယ၊ ဧံမဒ္ဒိလွေဒ်။ ဓာတုယာ၊ ပွဲ ရူပဘဝ။ ။(ပ)။ ။ အရူပဓာတုဝေပက္ကံ၊ ဧံမက္ကြိဗဒ္ဒိကိုဖို ပွဲအရူပဓာတ်။ ကမ်ံ၊ င် အရူပကုသိုလ်ကံစေတနာ။ ။(ပ)။ ။ အရူပဘဝေါ၊ င်အရူပဥပပတ္တိဘဝ။ ။(ပ)။ ကမ်ံ၊ င်အရူပကုသိုလ်ကံ။ ခေတ္တံ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပဏီတာယ၊ ဧံမပြဲ။ ဓာတုယာ၊ ပွဲအရူပဘဝ။ ။(ပ)။ ။ ပတိဋ္ဌတံ၊ စိုန်တန်တ်ရ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကြိတန်တ်သာ်ဝွံနေဝ်။ အာယတိံ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကိုဂကော်ဓရ် မတွံဂး အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, ဝိညာဏ်ဝွံ။ ဘဝေါ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။

၇–ဒုတိယဘဝသုတ်

၇၈။ ။ စေတနာ၊ င်စေတနာ မတွံဂး ကံ။ ပတိဋ္ဌတာ၊ စိုန်တန်တ်ရ။ ပတ္ထနာ၊ င် မလေပ်ရာဒနာမိက် မတွံဂး ကံ။ ပတိဋ္ဌတာ၊ စိုန်။ ဓ္ဂဝံ၊ နကြိတန်တ်သာ်ဝွံနေဝ်။ ။(ပ)

၈–သီလဗွတသုတ်

၇၉။ ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ သဗ္ဗံ၊ ဧံမဒ္ဒိအလုံအိုသို။ ဇီဝိတံ၊ ဧံမတွံဂး ပွမပ္ပိတ် ဇြဟတ်ဒွေတ် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ် သိုဟွံမဲတ်ကိုလမျှို။ သီလဗွတံ၊ င်ဒွေတ်အလေံကို။ ။ [ဇီဝိတံပိုဒ်ဂ့် ကလိလောန်လွှုန္ဒုအရထ“လမျှို”တဲ့ ဗွဲဌာန္ဒုပစာ, ကာရဏ္ဍုပစာ ကိုလဝ် အရထရောင်]။ ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ င်ပွမဒွေတ်တ် ဒွေတ်မပြဲကို။ ဥပဋ္ဌာနသာဂံ၊ င်ဓရ်မ

ဆဲ ဗွဲစိုတ်ထေင်ပြာကတ်ကို။ (ဝါ) ငံဓရ် မံက်ဂတဝ်က္ခုင် ပွဲစိုတ်မွး ခိုဟ်ဆဲကို။ သဖ လံ၊ ငမ့ုံကိုဖို့။ (ဝါ) ငံဖို့ဂိုင်ဇော်လွဲလး။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ပွံဒ့ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ ပွံသွးရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ စုတ္ထ၊ ပွဲသွာန်ပုစ္ဆာဝွံ။ စုကံသေန၊ ဗွဲမွဲသွက်။ (ဝါ) ဗွဲ မွဲလွာ်။ နု ခေါ ဗျာကာတဗ္ဗံ၊ ဟွံထေက်ကိုသ့်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တီရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ တေန ဟိ၊ ဟွံထေက်ကိုသ့် မွဲလွာ်သာ်ဂ့်မွး။ ဝိဘဇဿု၊ ဩဝ်...ပါ်ပါတဲ့ သ့်ညီ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဇီဝိတံ၊ ဧ့ါ။ ယံ သီလဗ္ဗတံ၊ ယြ်န်ဒ္ဂေတ်အလေံမွဲကို။ ယံ ဗြဟ္မစရိ ယံ၊ ယြ်နပွမဒ္ဂေတ်တ ဒ္ဂေတ်မပြဲမွဲကို။ ယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ၊ ယြ်နဓရ်မဆဲ ဗွဲစိုတ်ထေင် ပြာကတ်ကို။ သေဝတေဘာ၊ ဧ့ါမဟဲဟာဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ အကုသလာ၊ ဧ့ါမဒ့်အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငံ–ဂမ့ိုင်။ အဘိဝဒ္ဓုန္တိ၊ ပွံဇော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ကုသလာ၊ ဧ့ါ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငံ–ဂမ့ိုင်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ပွံလဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ။ စုဝရုပံ၊ ဧ့ါမ့ုံကို သဘ်မဖ့်သာ်ဝွံ။ ဇီဝိတံ၊ ဧ့ါ။ သီလဗ္ဗတံ၊ ငံ–ကို။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ငံ–ကို။ ဥပဋ္ဌာနသာရံ၊ ငံ–ကို။ အဖလံ၊ စိုန်ဟွံမွဲကို ဖိုမဆဲရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ စ၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်မွး။ ဇီဝိတံ၊ ဧ့ါ။ ယံ သီလဗ္ဗတံ၊ ယြ်န–ကို။ ယံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ယြ်န–ကို။ ယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ၊ ယြ် န–ကို။ သေဝတေဘာ၊ ဧ့ါ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ သဖလံ၊ စိုန်မ့ုံ ကို ဖိုမဆဲရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တီရ။ ။

အာယသ္မာ အာနန္ဒေါ၊ ငမှာထေရ်အာနန်။ ကဲ့ဒံ၊ နဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တီ ရ။ သတ္ထာ၊ ငကျာ်တြဲ။ သမနုညော၊ ငမ့ုံကိုပွမကိုအခေါင် ဗွဲမွးရး။ (ဝါ) ငမတုပ်ကို စိုတ်။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။[အနုဇာနနံ အနုညာ၊ သမ္မာ အနုညာ ယသာတိ သမနု ညော]။ ။(ပ)။ ။ မေ၊ ကုအဲ။ သတ္ထာ၊ ငံ။ သမနုညော၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရဝွံချပ်တဲ့။ အာသနာ၊ နူဒ္ဒဲဝဲ့ံ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ဒ္ဒိုက်ကျိုတဲ့။ ဘဂဝန္တံ၊ နဲကျာ်တြဲ။ အဘိဝါဒေတွာ၊ လော့ဝ် ဗွဲမရှေ်သေ့ရဂ်တဲ့။ ပဒက္ခိဏံ၊ နဲပွမပဒက်ကသိုန်။ ကတွာ၊ သွတဲ့။ ပက္ကာမိ၊ စိုန်ပါစူး အာရ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲ။ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ၊ ငမှာထေရ် အာနန်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ပါစူးအာတဲ့ ခြာဟွံလံဏီ။ "ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာနန္ဒော၊ ငံ။ သေခေါ၊ ပူဂိုလ်သေက္ခဟေင်ရောင်။ (ဝါ) ပူဂိုလ်ယောမဒ္ဂေတ်တ်သိက္ခာပိပြကာဟေင် ရောင်။ ပန၊ စိုန်ဂ့်လေဝ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုမှာထေရ်အာနန်ဂ့်။ ပညာယ၊ ဗွဲပညာ။ သမသမော၊ ငပူဂိုလ်မတုပ်သွဟ်။ နု စ သုလဘရူပေါ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုသဘ် ပွမကလိဂွံ ဗွဲမလောဲသွာရ။ ။[ဂွံကလိဂွံဟွံလော့ဲ မိက်သွး]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

၉–ဂန္ဓဇာတသုတ်

၈၀။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယေသံ ဂန္ဓဇာတာနံ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုဂကူစုန်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ)

ယြဒဒက်တ်ကိုအရာဝတ္ထု မှုံကိုသူ့အမြဲမောဝ်ဂမ့်ိုင်။ ဂန္ဒော၊ ငသူ့အမြဲ။ အနုဝါတံ ယေဝ၊ နှလစ့ှ်ကျာဟောင်။ (ဝါ) နှလွှ်ဇောဝ်ကျာဟောင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာရ။ ပဋိဝါတံ၊ နှဒစးကျာ။ နော ဂစ္ဆတိ၊ ပုံဟွံအာရ။ တာနိ ဂန္ဓဇာတာနိ၊ ငဂကူစ့ှန်ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ငအ ရာဝတ္ထု မှုံကိုသူ့အမြဲမောဝ်ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ကွမာနိ တီဇာ်၊ ပိပြကာဂမ့်ိုင်ဝွံရောင်။ တီဇာ်၊ ငိ။ ကတမာနိ၊ ညးခေံအိုတ်ဂ့်ရော။ မူလဂန္ဓော၊ သူ့အမြဲရိုဟ်ကို။ (ဝါ) သူ့အမြဲ မှုံ ပွဲရိုဟ်ကို။ (ဝါ) ရိုဟ်မချိုက်ပေင်တ ကျောံသူ့အမြဲကို။ သာရဂန္ဓော၊ သူ့အမြဲကြက်ကို။ (ဝါ) ကြက်မချိုက်ပေင်တ ကျောံသူ့အမြဲကို။ ပုပ္ဖဂန္ဓော၊ သူ့အမြဲပ္ကကို။ (ဝါ) ပ္ကမချိုက် ပေင်တ ကျောံသူ့အမြဲကိုရောင်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယေသံ ဂန္ဓဇာတာနံ၊ ယြဒဒက်တ်ကို။ ဂန္ဓော၊ ငိ။ အနုဝါတံယေဝ၊ နှ–ဟောင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ပဋိဝါတံ၊ နှ။ နော ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ တာနိ ဂန္ဓဇာတာနိ၊ ငှ–ဂမ့်ိုင်။ ကွမာနိ တီဇာ်၊ ရောင်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယသ္သ ဂန္ဓဇာတသ္သ၊ ယြဒဒက်တ်ကို။ ဂန္ဓော၊ ငိ။ အနုဝါတမ့ွိ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ဂန္ဓော၊ ငိ။ ပဋိဝါတမ့ွိ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ဂန္ဓော၊ ငိ။ အနုဝါတပဋိဝါတမ့ွိ၊ နှ–ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာရ။ ကိဉ္စိ၊ ခေံမမိက်ကို မွဲမွဲ။ တံ ဂန္ဓဇာတံ၊ ငဂကူစ့ှန်ဂ့်။ (ဝါ) ငဂကူစ့ှန် မအာတ်လစ့ှ်ကျာ, ဒစးကျာဓါပြကာဂ့်။ အတ္ထိ နု ခေါ၊ ပုံ–ဟာ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ယသ္သ ဂန္ဓဇာတသ္သ၊ ယြဒဒက်။ ဂန္ဓော၊ ငိ။ အနုဝါတမ့ွိ၊ နှ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အနုဝါ တပဋိဝါတမ့ွိ၊ နှ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ကိဉ္စိ၊ ခေံ။ တံ ဂန္ဓဇာတံ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယသ္သ ဂန္ဓဇာတသ္သ၊ ယြဒဒက်။ ဂန္ဓော၊ ငိ။ အနုဝါတမ့ွိ၊ နှ။ ။(ပ)။ ။ တံ ဂန္ဓဇာတံ၊ ငိ။ ကတမဉ္စ ပန၊ ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ယသ္မိ ဂါမေ ဝါ၊ ယြပွဲကွာန်ကို။ ယသ္မိ နိဂမေ ဝါ၊ ယြပွဲနိဂိုကို။ ကွတ္ထိ ဝါ၊ ငပြ်ကို။ ပုရိသော ဝါ၊ ငတြံုကို။ ဗုဒ္ဓံ၊ နှကျာ်တြံု။ သရဏံ၊ စွဲစွော်သ္ကံဗ္ဒရုဂ့်ဒ။ ဂတော၊ ငမခစ။ (ဝါ) ငမက္ကိုဟ်ခွငိတီကေတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဓမ္မံ၊ နှ ဓရ်။ ။(ပ)။ ။ သံဃံ၊ နှအရိယသင်။ ။(ပ)။ ။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူ။ ။ [ကလေင် ရုံင်ဥပေါသထသုတ်တေံညိ]။ ။ ပဋိဝိရတော၊ ငမဝေင်ပါ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ (ပ)။ ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ နူပွမဒ္ဓေတ်တ ဗွဲမယုတ်မာ ပွဲဒ္ဓေတ်ကာမဂုဏ်မေထုန်။ (ပ)။ ။ သီလဝါ၊ ငမ့ှုံကိုသီလ။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ငမ့ှုံကိုဓရ်ဒ္ဓေတ်မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[ပွဲကြ ကလေင်ရုံင် ပိုဒ်လိက်(၄၂)၊ တိဋ္ဌာနသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဒိသာ သု၊ ပွဲဒိုဟ်ဂမ့်ိုင်။ သမဏာပြာဟ္မဏာ၊ ငခမီ, ညးသပွဂိုဟ်ဂမ့်ိုင်။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကို တြံုပြဂ့်။ ဝဏ္ဏံ၊ နှဂုဏ်။ ဘာသန္တိ၊ ပုံဟိုထိုင်သးအိုတ်ရ။ ကန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဘာသန္တိ၊ ပုံ။ အမုကာသ္မိ နာမ၊ ခေံမှုံယွဂ့်။ ဂါမေ ဝါ၊ ပွဲကွာန်ကို။ နိဂမေ ဝါ၊ ပွဲနိဂိုကို။ ။(ပ)။ ။

ဒါနသံဝိဘာဂရတော၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘာသန္တိ၊ ပွံ–အိုတ်ရ။ ဒေဝတာပိ၊ ငဒေဝတ်ဂမ္ဂါင်ကိုလေဝ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြဲပြဉ်။ ။(ပ)။ ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ယဿဂန္ဓဖာတဿ၊ ယြဒဒက်တ်ကို။ ဂန္ဓော၊ ငိ။ အနုဝါတမွိ၊ နှ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပွံ။ (ဝါ) ပွံအာတ်ဗွဲအစော်ထိုင်သးဂုဏ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အနုဝါတပဋိဝါတမွိ၊ နှ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပွံ။ တံ ဂန္ဓဖာတံ၊ ငဂကူစ္ဆန်ဉ်။ (ဝါ) ငဂကူစ္ဆန် မအာတ်ဗလဲကျာ ဒစးကျာ ဓါပြကာဉ်။ ကွဒံ ခေါ၊ သရဏာဂုဏ်, သီလ, ဒါနဝွံဟောင်ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ။

[ဂါထာ] ပုပ္ဖဂန္ဓော၊ ငသ္စူအမြွဲပ္လ်။ ပဋိဝါတံ၊ နှ်ဒစးကျာ။ နှ ဓ္ဂတိ၊ ပွံဟွံအာရ။ စန္ဒနံ ဝါ၊ ငသ္စူစ္ဆန်ကိုလေဝ်။ တဂရမလ္လိကာ ဝါ၊ ငသ္စူ အမြွဲပ္လ် မ္ဂ်ီဒိ, ပ္လမ္ဂ်ီစေဝ်ကိုလေဝ်။ ပဋိဝါတံ၊ နှ်။ နှ ဓ္ဂတိ၊ ပွံ။ သတံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးသပွဂိုဟ် မပ္တံကိုကျာ်, ပစ္စေကဗုဒ်ဂမ္ဂိုင်။ ဂန္ဓော စ၊ ငသ္စူအမြွဲဂုဏ် မပ္တံကိုသီလ။ ပဋိဝါတံ၊ နှ်။ ဓ္ဂတိ၊ ပွံ။ သပွဂိုသော၊ ငညးသပွဂိုဟ်။ သဗ္ဗာ၊ ဧၟမဒ့်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ဒိသာ၊ နှ်ဒိုဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ပဝါယတိ၊ ပွံမောဝ်ပူး နကို နကိုသ္စူအမြွဲဂုဏ် မပ္တံကိုသီလရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။

၁၀–စူဠနိကာသုတ်

၈၁။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ မေ၊ မိန်အဲဦက်။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်။ သမ္မုခါ၊ ပွဲဂတမုက်။ သုတံ၊ စိုန်ကေင်မိင်တုံရ။ သမ္မုခါ၊ ပွဲ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်တုံရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ သုတံ၊ စိုန်။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ စိုန်။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ သိခိဿ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒမ္ဂုံယ္ဂုံသိခီ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲ။ အဘိဘူနာမ၊ ဧၟမ္ဂုံယ္ဂုံအဘိဘူ။ သာဝကော၊ ငခမီမဒ့်ကွး။ ပြဟ္မလောကော၊ ပွဲဧၟင်ပြို့။ ဋ္ဌတော၊ သိုကိုမတန်တဒ့ံင်။ သဟာသိလောကဓာတု၊ နှ်စက္ကဝါမွဲလို့။ သရေန၊ နကိုရမျာင်။ ဝိညာပေသိ၊ စိုန်ကိုကေင်မိင်တိရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အရဟံ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒမထေက်ကိုဒုင်ဒါန် ပူဇဗွဲတွေင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ မဂြင်တိကေတ် ဓရ်အလုံအိုသိုအလိုလို့ဇကု ဗွဲမ္ဒးရး ဟွံဂွံပ္ဂနှ်ဂတား။ ဘဂဝါ ပန၊ ငကျာ်တြဲတုန်။ ကိဝကတံ၊ မူရလုက်ဗုတ်လောကဓာတ်မွဲ။ သရေန၊ နကို။ ဝိညာပေတုံ၊ တ္ဂဟ်နကိုမိင်တိ။ ပဟောတိ၊ ပွံသွဟ်အစော်မာန်ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ သော၊ ငခမီမွံယ္ဂုံအဘိဘူဂ့်။ သာဝကော၊ အယာံမာတ် ကွးကျာ်ဟောင်ရောင်။ တထာဂတာ၊ ငကျာ်တြဲဂမ္ဂိုင်တုန်။ အပွမေယျာ၊ စိုန်မွံကိုဇြဟတ် ပ္လောံဓတ် ရိုဟ်လွိဟ် ဟွံမာန်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယမ္ပိ၊ မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တတိယမ္ပိ၊ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ တေ၊ မိန်တ္ဘအဲ။ သဟာသီ၊ ဧံမန်ဂကောံလို့။ စူဠနိကာ၊ ဧံမဧျောတ်သွတ်။ လောကဓာတု၊ နိစက္ကဝါ။ သုတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကောင်မိင်ရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဂဝါ၊ ဂ်။ ။[ကိုအရထ ယံ ဘဂဝါ]။ ။ ယံ ဘာသေယျ၊ ပြေဟိုတ်မွဲ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံတွံမ္ဂး။ ဘဂဝါ၊ ယွံကျာ်တြဲ မ္ဂံကုပိုန်။ ဓုတာသ၊ ဒဒက်တက်ိ ပွမတွံဂ့်။ ကာလော၊ စိုန်ဒးအခိင်ရ။ သုဂတ၊ ယွံကျာ်တြဲ မဟိုဂလာန် မဆဲ။ ဓုတာသ၊ ဒဒက်တ်ကိ ပွမတွံဂ့်။ ကာလော၊ စိုန်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တက်ိ။ ဓမ္မံ၊ နိ။ သုတ္တာ၊ တဲု။ ဘိက္ခ။ ဂ်ခမီဂမ္ဒါင်။ ဓာရေသန္တိ၊ ကြက်ပ္ဂင်ရင် စ္ဒတ်သမ္ဒိအိုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ တေနဟိ၊ ဟိုတ်တ္ဘအဲ မအာတ်အခေါင်စိ။ ။[မွဲနယ်–တေနဟိ၊ ပုံအဲဗတိုက်ဖ္ဒှောဝ်ရ]။ ။ တွံ၊ ဂ်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ သုဏာဟိ၊ သြဝ်... ကလင်ညိ။ မနသိ၊ ပွဲစိုတ်။ ကရောဟိ၊ သြဝ်...ပ္ဟောပ်လဝ်ဂ့်စိုတ်ညိ။ အဟံ၊ ဂ်။ ဘာသိဿာမိ၊ ကြက်တွံရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ယာဝတာ၊ ပြေလုက်အလုံဗ္ဘတ် မွဲလောကဓာတ်။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ ဂ် ဂိတုတ္ဂဲဂမ္ဒါင်။ ပရိဟရန္တိ၊ ပုံဂေတ်တ်ဒိုသိန္ဒရာဇ် လွာ်တဲပုင်အိုတ်ရ။ ဝိရောစနာ၊ ဂ်မလျှးတွးတ် နကိုလျှးအရံဇ်ဇကုဇကုဂမ္ဒါင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်အိုတ်တဲု။ ဒိသာ၊ နဒိုဟ်အလုံအိုသိုဂမ္ဒါင်။ ဘန္တိ၊ ပုံကိုယးတွးအိုတ်ရ။ တာဝ၊ ဗွဲလွိဟ်လောကဓာတ် ဂိတုတ္ဂဲ မဂပ်ဝ်ဂေတ်တွးတ်ဂမ္ဒါင်ဂ့်။ သဟာသဓာ၊ ဧံမဂ္ဂိုင်တ်လွိဟ်မွဲလို့။ ယော လောကော၊ ပြေင်လောကဓာတ်စက္ကဝါမွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သဟာသဓာ၊ ဧံမဂ္ဂိုင်တ်လွိဟ် မွဲလို့။ တသ္မိ လောကေ၊ ပွဲလောကဓာတ်စက္ကဝါဂ့်။ စန္ဒာနံ၊ ဒဒက်တက်ိဂိတုဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်မွဲလို့ကို့။ သူရိယာနံ၊ ဒဒက်တက်ိတ္ဂဲဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်မွဲလို့ကို့။ သိနေရုပဗ္ဘတရာဇာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို ဒ်ိုသိန္ဒရာဇ်ဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်–ကို့။ ဇမ္ဗုဒီပါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ကံကြောင်ဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်–ကို့။ အပရဂေါယာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ကံပလိုတ်ဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်–ကို့။ ဥတ္တရကုရူနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွဝ်ကျာဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်–ကို့။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ကံဗွံက်ဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်–ကို့။ စတ္တာရိ မဟာသမုဒ္ဒသဟာသာနိ၊ ဂ်မှာသွိဒ် ပန်လို့ဂမ္ဒါင်ကို့။ စတ္တာရိ မဟာရာဇသဟာသာနိ၊ ဂ်ဒေဝတ်ဇော် ပန်လို့ဂမ္ဒါင်ကို့။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွဝ်စတုမဟာရာဇ်ဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်–ကို့။ တာဝတိံသာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို သွဝ်တာဝတိံဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်–ကို့။ ယာမာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွဝ်ယာမာဂမ္ဒါင်။ ။(ပ) တုသိတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွဝ်တုသိတာဂမ္ဒါင်။ ။(ပ)။ ။ နိမ္မာနရတိနံ၊ ဒဒက်တ်ကို သွဝ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဂမ္ဒါင်။ ။(ပ)။ ။ ဗြဟ္မလောကာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုချူင်ဗြိုဂမ္ဒါင်။ သဟာသံ၊ ဂ်–ကို့။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒ့်အိုတ်ရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိလောကဓာတ် မွဲလို့ မ္ဂံမပ္ဝံကိုဂိတုတ္ဂဲ မွဲမွဲလို့ဝွံ။ သဟာသီ၊ ဧံမန်ဂကောံလို့။ စူဠနိကာ၊ ဧံမဧျောတ်သွတ်။ လောကဓာတု၊ စက္ကဝါရဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။

အာနန္ဒ၊ ယံ့။ သဟာသီ၊ ဧံ့။ စူဠဒုက္ခိကာ၊ ဧံ့။ လောကဓာတု၊ ဝ်။ ယာဝတာ၊ ယြဳ ဗုဒ္ဓတ်မွဲ စိုန်နွံက်ိုရိုဟ်လွိဟ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မှံုက်ိုရိုဟ်လွိဟ် မွဲလိုစက္ကဝါရ။ တာဝ၊ စ်ိုက်ိုမှံုက်ိုလွိဟ် သဟာသီစူဠဒုက္ခိကာစက္ကဝါဂ့်။ သဟာသဓာ၊ ဗွဲမပါ်ပရံ ပွဝ်က်ိုမွဲလို။ ယော လောကော၊ ယြဳင်လောကဓာတ် မွဲပြကောဍိကိုဍ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အာနန္ဒ၊ ယံ့။ အယံ၊ နှ် လောကဓာတ် မွဲပြကောဍိကိုဍ်ဝံ့။ ။[ပွဲဂကောံလောကဓာတ် မှံုယ္ဂုစူဠဒုက္ခိကာမွဲဂ့် လွိဟ် စက္ကဝါ နွံမွဲလိုတဲ့ မွဲလိုဂ့် ထပ်ပွဝ်က်ိုစက္ကဝါ မွဲလိုမွး ဒ့ၟိစက္ကဝါ မွဲပြကောဍိကိုဍ်ရ]။ ။ ဒွိသဟာသီ၊ ဧံ့မှံုယ္ဂုဒွိသဟာသီ။ (ဝါ) လို့ဂ့် ပွဝ်က်ိုလို့တဲ့ ဧံ့မှံုလွိဟ် မွဲပြကောဍိကိုဍ်၊ မဏ္ဍိမိကာ၊ ဧံ့မှံုယ္ဂုလ္ဒေါဝ်။ လောကဓာတု၊ စက္ကဝါရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။

အာနန္ဒ၊ ယံ့။ ဒွိသဟာသီ၊ ဧံ့။ မဏ္ဍိမိကာ၊ ဧံ့။ လောကဓာတု၊ ဝ်စက္ကဝါ။ ယာဝတာ၊ ယြဳဗုဒ္ဓတ်မွဲ စိုန်နွံက်ိုရိုဟ်လွိဟ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မှံုက်ိုရိုဟ်လွိဟ် မွဲပြကောဍိကိုဍ်စက္ကဝါရ။ တာဝ၊ စ်ိုက်ိုမှံုလွိဟ်ဒွိသဟာသီ မဏ္ဍိကာစက္ကဝါဂ့်။ သဟာသဓာ၊ ဗွဲမပွဝ်က်ိုမွဲလို။ (ဝါ) ဗွဲမပါ်ပရံ ပွဝ်က်ိုမွဲလို့ဓါဝါ။ ယော လောကော၊ ယြဳင်စက္ကဝါလောကဓာတ် မွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ် မွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အာနန္ဒ၊ ယံ့။ အယံ၊ နှ်စက္ကဝါလောကဓာတ် မွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ်ဝံ့။ [ပွဲဂကောံ စက္ကဝါလောကဓာတ် မှံုယ္ဂုမဏ္ဍိမိကာမွဲဂ့် ဂကောံစူဠဒုက္ခိကာစက္ကဝါမွဲလို့ (စက္ကဝါ မွဲနိလဟုတ်)နွံရ။ ထပ်ပွဝ်က်ိုဂကောံစူဠဒုက္ခိကာ မွဲပြကောဍိကိုဍ်မွး ဒ့ၟိပြကောဍိကိုဍ် မွဲကိုဍ် ပြကောဍိကိုဍ် (ဒ့ၟိမွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ်)ရ။ စက္ကဝါလောကဓာတ် မွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ်ဂ့် မိက်သွးရ။ မွဲပြကောဍိကိုဍ်ဂ့် ပွဝ်နက်ိုမွဲလို့ဓါဝါမွး ဒ့ၟိနယ်ဝံ့ဟေင်ရောင်]။ ။ တိသဟာသီ၊ ဧံ့မှံုယ္ဂုတိသဟာသီ။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့ၟိမွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ် မဂပ်ဝ်ပွဝ် နက်ိုပြကောဍိကိုဍ်ဓါဝါ။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့ၟိမွဲကိုဍ် ဒ့ၟိလဟုတ် မဂပ်ဝ်ပွဝ် နလို့ပိဝါ။ မဟာသဟာသီ၊ ဧံ့မှံုယ္ဂုမဟာသဟာသီ။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့ၟိဂကောံမွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ် မဂပ်ဝ်ရိုဟ်လွိဟ် နက်ိုလို့ဗွဲမဂ့်ဂိုင်။ လောကဓာတု၊ လောကဓာတ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့ဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

အာနန္ဒ၊ ယံ့။ တထာဂတော၊ ဝ်ကျာ်တြဲ။ အာကခံမာနော၊ နကြိုန္ဒံပွိက် မိက်ဂွံက်ိုတီ နက်ိုရမျာင်နေဝ်။ တိသဟာသီ မဟာသဟာသီလောကဓာတုံ၊ နှ်လောကဓာတ် မှံုယ္ဂု တိသဟာသီ မဟာသဟာသီ။ (ဝါ) နှ်လောကဓာတ် မှံုယ္ဂုမဟာသဟာသီ မဒ့ၟိဂကောံ မွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ်။ (ဝါ) နှ်လောကဓာတ် မှံုယ္ဂုမဟာသဟာသီ မွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ် မဂပ်ဝ် ပွဝ် နက်ိုပြကောဍိကိုဍ်ဓါဝါ။ (ဝါ) နှ်လောကဓာတ် မှံုယ္ဂုမဟာသဟာသီ မွဲကိုဍ်ဒ့ၟိလဟုတ် မဂပ်ဝ်ပွဝ် နက်ိုလို့ပိဝါ။ သရေန၊ နက်ိုရမျာင်။ ဝိညာပေယျ၊ ဂဇ္ဈကိုတီမာန်ရ။ ပန၊ လောန်လ္ဘူနွဂ့်လေဝ်။ ယာဝတာ၊ ယြဳစ်ိုကိုလောကဓာတ် မှံုဗုတ်မွတ်ဝံ့။ အာကခံ ယျ၊ ဂဇ္ဈန္ဒံပွိက် မိက်ဂွံက်ိုတီ နက်ိုရမျာင်မွး။ တာဝတာ၊ လုက်လောကဓာတ် မှံုဗုတ်မွတ် မှံုပွိက်ဂ့်။ သရေန၊ နက်ို။ ဝိညာပေယျ၊ ဂဇ္ဈကိုတီကေတ်မာန်ရ။ ကွတိ၊ ရသက်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကထံ၊ မူရ၊ နကိုနယ်မွဲ။ ။[ယထာ အရထဟွံမွဲ]။ ။ ဘဂဝါ၊ ဉ။ ဝိညာပေယျ၊ ဂဟ္ဘကိုတီကောတ်မာန်ရော။ ပန၊ လောန်လ္ဘူန္ဒုဂ်လေဝ်။ ယာဝတာ၊ စိုကို။ အာကခေံယျ၊ ဂဟ္ဘ။ တာဝတာ၊ လုက်။ သရေန၊ န။ ဝိညာပေယျ၊ ရော။ ကွတိ၊ ရ သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ တထာဂတော၊ ဉ။ ။(ပ) သြဘာသေန၊ နကိုလျးအရံဉ်။ ဖရေဃျ၊ ဂဟ္ဘတြးရ၊ ယဒါ၊ ယြပွဲကာလမွဲ။ တေ သတ္တာ၊ ဉ်သတ်ဂမ္ဘီဉ်ဂ့်။ တံ အာလောကံ၊ နဲလျးအရံဉ်ဂ့်။ သဒ္ဓါနေယျံ၊ ဂဟ္ဘတီကောတ် ဗွဲမ္ဒး ရးမာန်အိုတ်ရ။ အထ၊ ပွဲ။ တထာဂတော၊ ဉ။ ဃောသံ၊ နဲရမျာင်ကြိုဇာ။ ကရေဃျ၊ ဂဟ္ဘသ္ဂရ။ သဒ္ဒံ၊ နဲရမျာင်ဓရ်။ အနုဿာဝေယျ၊ ဂဟ္ဘကိုမိင်တီကောတ်ရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ စ္ဆံ၊ နနယ်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) နကိုနယ် မတွံဂး ပွမတွံဓရ် ပွဲကာလမတီကောတ် လျးအရံဉ်သတ် ပွမတြးလျးအရံဉ် လောကဓာတ် မွဲကိုဉ်နိုလဟုတ်သာ်ဝွံ။ တထာဂတော၊ ဉ။ ။(ပ)။ ဝိညာပေယျ၊ ဂဟ္ဘကိုတီကောတ်မာန်ရ။ ပန၊ လေဝ်။ ယာဝတာ၊ စိုကို။ ။(ပ)။ ။

စ္ဆံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိုကျာ်တြဲတွံနေဝ်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒ၊ ဉ်မှာထေရ်အာ နန်။ အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိံ၊ နဲလာဠုဒါယိထေရ်။ စ္ဆတံ၊ နဲဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ယသ မေ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုအဲမွဲ။ သတ္ထာ၊ ဉ်ကျာ်တြဲမဒ့်အွာ။ စ္ဆံ မဟိဒ္ဓိကော၊ စိုန်မှုံကိုကွဒ္ဓိမဇ္ဈော် တ်မြသာ်ဝွံရ။ စ္ဆံ မဟာနုဘာဝေါ၊ စိုန်မှုံကိုအာ နုဘ် မဇ္ဈော်တ် မြသာ်ဝွံရ။ တသ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဂ့်။ လာဘာ၊ ဉ်ပွမကလိဂွံလာဘ် ပရဲဂမ္ဘီဉ်။ ဟောန္တိ ဝတ၊ ပုံဒ့်အိုတ်ကွံရ။ တသ မေ၊ မိန်အဲဂ့်။ သုလဒ္ဓံ ဝတ၊ စိုန် ဂပ်ဝ်ကလိဂွံလာဘ်ပရဲ ဗွဲမ္ဒးရးကွံရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

စ္ဆံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိုမှာထေရ်အာနန်တွံနေဝ်။ အာယသ္မာ ဥဒါယိ၊ ဉ်ဥဒါယိ ထေရ်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ နဲ။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ယွံအာနန်။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒအဲ။ သတ္ထာ၊ ဉ်ကျာ်တြဲ။ စ္ဆံ မဟိဒ္ဓိကော၊ ဉ်။ စ္ဆံ မဟာနုဘာဝေါ၊ ဉ်။ ယဒိ သိယာ၊ ဂဟ္ဘယဝ်ရဒ့်မွး။ စ္ဆတ္ထ၊ ပွဲအရာမဒ့်မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒ့်မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒ့်မဟိဒ္ဓိက, မဟာနုဘာဝစိ။ တုယ်ံ၊ ကုတ္ဒအဲ။ ကိံ၊ မူရ တသိုက်ဖိုမွဲ။ သိယာ၊ ဂဟ္ဘဒ့်မာန်ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

စ္ဆံ၊ ရ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိုလာဠုဒါယိထေရ် မဂပ်ဝ်သွးနေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဥဒါယိ၊ ဉ ဥဒါယိ။ တွံ၊ ဉ။ စ္ဆံ၊ ရသာ်ဝွံ။ မာ အဝစ၊ သြဝ်...လွသွးညိ။ ဥဒါယိ၊ ယွံဥဒါယိ။ တွံ၊ ဉ။ စ္ဆံ၊ ရသာ်ဝွံ။ မာ အဝစ၊ သြဝ်...လွသွးညိ။ ဥဒါယိ၊ ယွံဥဒါယိ။ အာနန္ဒော၊ ဉ် အာနန်။ အဝိတရာဂေါ၊ သိမှုံကိုရာဂ မဟဂွံစာ်စူးအာဏိ။ ကာလံ၊ နဲပွမကလိလောန်။ သစေ ကရေဃျ၊ ဂဟ္ဘယဝ်ရသွမွး။ စ္ဆံ သတိ၊ နကြိ။ တေန စိတ္တပွသာဒေန၊ ဟိုတ် ပွမလျုဉ်စိုတ် ပွဲဒေသနာ သီဟနာဒဂ့်။ သတ္တာကွာတ္တံ၊ ဗွတ်ထပ့်ဝါ။ ဒေဝေသု၊ ပွဲသွဝ်

ဂမ္ဘိုင်။ ဒေဝရဇ္ဇ၊ နန်ဒဒ္ဒိသွိုင်ဒေဝတ်။ ကာရေယျ၊ ဂဟ္ဘကိုသွရ။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ ဗုတ်။ ကြမသွိဳ ယေဝ ဇမ္ဗုဒီပေ၊ ပွဲတ်ကဲဇမ္ဗုဒိပ်ဝွံဟောင်။ မဟာရဇ္ဇ၊ နန်ဒဒ္ဒိသွိုင်စက္ကဝဠမဇ္ဈော်။ ကာရေယျ၊ ဂဟ္ဘသွရ။ ဥဒါယိ၊ ယွံဥဒါယီ။ အပိစ၊ စိုန်ဒ္ဒိသာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ အာနန္ဒေါ၊ ငိ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲအတ္တာဘဂတမတ်ဝွံဟောင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိသတိ၊ ကြက်သွပရိနိဗ္ဗာန်ရ။ (ဝါ) ကြက်စိုဟ် လလံ နပွမလလံကွံခန္ဓ မစ်စ္ဆုံးအာ နူမပ္ပံကိုတဏှာ မဒ့်ဟိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ မွဲလော့ ပွန်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်ရ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

တတိယော၊ ဧဠံမရနုက်ကိုပိ။ အာနန္ဒဝဂ္ဂေါ၊ အာနန္ဒဝဂ်ရောင်။

(၉) ၄–သမဏဝဂ်၊
၁–သမဏသုတ်

၈၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမဏသ၊ ဒဒက်တက်ကိုခမီ။ သမဏိယာနိ၊ ဧဠံမဒ့်ဒြပ် ဇကုခမီအိုတ်။ သမဏကရဏိယာနိ၊ ငကိစ္စ ခမီမထေက်ကိုကွောန်ဂမ္ဘိုင်။ ကြမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ တီဏိ၊ ငဂမ္ဘိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ အဓိသီလသိက္ခာ သမာဒါနာနံ၊ ပွမဖ္ဒိုက်ဗပေင် အဓိသီလသိက္ခာ ဗွဲမ္ဒးရးကို။ (ဝါ) ပွမဖ္ဒိုက်ဗပေင် ဒွေတ် လောကီလောကုတ္တိသီလ ဗွဲမ္ဒးရး မကလိလောန်အာ ကွံင်ကိုကွံင်ကို။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ သမာဒါနာနံ၊ ပွမဖ္ဒိုက်ဗပေင် ကိုအဓိစိတ္တသိက္ခာ ဗွဲမ္ဒးရးကို။ (ဝါ) ပွမဖ္ဒိုက်ဗပေင် ကို ဒွေတ်လောကီ လောကုတ္တိစိုတ် ဗွဲမ္ဒးရး မကလိလောန် ကွံင်ကွံင်ကို။ အဓိပညာသိက္ခာ သမာဒါနာနံ၊ ပွမဖ္ဒိုက်ဗပေင် ကိုအဓိပညာသိက္ခာ ဗွဲမ္ဒးရးကို။ (ဝါ) ပွမဖ္ဒိုက်ဗပေင် ကို ဒွေတ်လောကီလောကုတ္တိုပညာ ဗွဲမ္ဒးရး မကလိလောန် ကွံင်ကွံင်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမဏသ၊ ဒဒက်။ သမဏိယာနိ၊ ဧဠံ–အိုတ်။ သမဏကရဏိယာနိ၊ ငဂမ္ဘိုင်။ ကြမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ပိပြကာတံဂ့် ဟိုတ်ဒဒ့်ကိစ္စခမီတံ ထေက် ကိုကွောန်ဂ့်ရ။ ကြဟ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဝေါ၊ မိန်မ္ဒးတံညးဂမ္ဘိုင်။ ဓ္ဓံ၊ ရဲဝွံ ပွောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝဒွေတ်ပ္ပိတ်ဇြဟတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ အဓိသီလ သိက္ခာသမာဒါနာနေ၊ ပွဲပွမ။ နော၊ ဒဒက်တက်ပိုညးဂမ္ဘိုင်။ တိဗ္ဗော၊ ဧဠံမ့ုံကိုဇြဟတ် မဇ္ဈော်။ ဆန္ဒေါ၊ ငကုသိုလ်ဆန္ဒ မိက်ဂွံဖ္ဒိုက်ဗပေင်။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒ့်ရ။ အဓိစိတ္တ သိက္ခာသမာဒါနာနေ၊ ပွဲပွမ။ နော၊ ဒဒက်တက်ကို။ ။(ပ)။ ။ အဓိပညာသိက္ခာသမာ ဒါနာနေ၊ ပွဲပွမ။ နော၊ ဒဒက်တက်ကို။ တိဗ္ဗော၊ ဧဠံ။ ဆန္ဒေါ၊ ငိ။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကြတိ၊ ရဲဝွံ ပွောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ သုတ်ကိုပ်ကွာရောင်။ ။

၂–ဂဒြဘသုတ်

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမ္ပဂးတုန်။ ဂဒြဘော၊ ဂ်ချး။ "အဟံမ္ပိ၊ ဂ်အဲကီ လေဝ်။ ဒမ္မော၊ ဂ်ပ္ပိုင်သွတ်ရောင်။ (ဝါ) ဂ်မဒ္ဒေဝံဗ္ဘောန်ရောင်။ အဟမ္ပိ၊ ဂ်အဲကီလေဝ်။ ဒမ္မော၊ ရောင်။" ဣတိ၊ ရ၌ဝ်လရိုအ်တဲ့။ ဂေါဂဏံ၊ နဲဂကောံဂ်။ ။[စပ်ပဲ့အနုဗန္ဓော၊ ဟွံဒးချပ်သာမျတ္တ၊ အနုဂ်လေဝ် ဟွံထေဂ်ကိုချပ် ကမ္မပ္ပဝစနီယ]။ ။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နူလက္ကရ နူလက္ကရ်။ အနုဗန္ဓော၊ ဂ်မဗက်အာလွေင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဂုန်ဒ်၊ ဒဒက် တ်ကိုဂ်ဂမ့်ဂိုင်။ ဝဏ္ဏော ယထာ၊ ညံဂ်ရသာ်ဝွံကို။ တထာ၊ တုပ်။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကို ချးဂ့်။ တာဒိသော၊ ဧံမဂပ်ဝ်ညာတ်တ ညံဂ်ရသာ်ဂ့်။ ဝဏ္ဏော၊ ဂ်သာ်။ နဲ ဟောတိ၊ ပုံ့ ဟွံဒ့်။ ဂုန်ဒ်၊ ဒဒက်တ်ကိုဂ်ဂမ့်ဂိုင်။ သရော သေယျထာပိ၊ ညံဂ်ရရမျာင်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ တာဒိသော၊ ဧံမဂပ်ဝ်ညာတ်တ ညံဂ်ရသာ်ဂ့်။ သရော၊ ဂ်ရမျာင်။ နဲ ဟောတိ၊ ပုံ့ဟွံဒ့်။ ဂုန်ဒ်၊ ဒဒက်တ်ကိုဂ်ဂမ့်ဂိုင်။ ပဒံ သေယျထာပိ၊ ညံဂ်ရဖိုင်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ တာဒိသံ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ညာတ်တ ညံဂ်ရသာ်ဂ့်။ ပဒံ၊ ဂ်ဖိုင်။ နဲ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော၊ ဂ် ချးဂ့်။ အဟမ္ပိ၊ ဂ်။ ဒမ္မော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဂေါဂဏံယေဝ၊ နဲဂကောံဂ်ဟောင်။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နူ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ ဣဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံမဒ့်လ့ိုး။ ဘိက္ခု၊ ဂ်ခမီ။ "အဟမ္ပိ၊ ဂ်။ ဘိက္ခု၊ ခမီဆဲရောင်။ အဟမ္ပိ၊ ဂ်အဲကီလေဝ်။ ဘိက္ခု၊ ရောင်။" ဣတိ၊ ရ၌ဝ်သွးတဲ့။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ နဲဂကောံခမီ။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နူလက္ကရ နူလက္ကရ်။ အနုဗန္ဓော၊ ဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အညေသံ၊ ဧံမဒ့်မွဲသ္ဘာဂ်အိုတ်။ ဘိက္ခုနံ၊ ဒဒက်တ်ကို ခမီဆဲဂမ့်ဂိုင်။ အဓိသီလသိက္ခာ သမာဒါနေ၊ ပွဲ့။ ဆန္ဒေ၊ ဂ်ကုသိုလ်ဆန္ဒ မိက်ဝ်ဖွံ့ဖျိုက် ဗပေင်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံဂ်ရန်ဖွံတ်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကို ခမီဂ့်။ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ၊ ပွဲ့။ တာဒိသော၊ ဧံမဂပ်ဝ်ညာတ်တ ညံဂ်ရသာ်ဂ့်။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်ညာတ်တ ဆန္ဒလွေဟ်ခမီ မဆဲဂ့်။ ဆန္ဒေ၊ ဂ်ကုသိုလ်ဆန္ဒ မိက်ဝ်ဖွံ့ဖျိုက် ဗပေင်။ နဲ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အညေသံ၊ ဧံမဲ့။ ဘိက္ခုနံ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ သမာဒါနေ၊ ပွဲ့။ ဆန္ဒေ၊ ဂ်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံဂ်ရ။ တထာ၊ တုပ်။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနေ၊ ပွဲ့။ တာဒိသော၊ ဧံမဲ့။ ဆန္ဒေ၊ ဂ်။ နဲ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဂ်ခမီဂ့်။ "အဟမ္ပိ၊ ဂ်။ ဘိက္ခု၊ ရောင်။ အဟမ္ပိ၊ ဂ်။ ဘိက္ခု၊ ရောင်။" ဣတိ၊ ရ၌ဝ် သွးတဲ့။ ဘိက္ခုသံဃံယေဝ၊ နဲ–ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့် ဟွံမွဲကိုကုသိုလ်ဆန္ဒ မိက်ဝ်ဖွံ့ဖျိုက်ဗပေင် သိက္ခာပိပြ ကာ ခမီမဗက်ဒွံဂ်ဂ် လက္ကရ ခမီဆဲတံဂ့်။ ။(ပ)။ ။

၃–ခေတ္တသုတ်

၈၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဿကဿ၊ ခဲ့မန့်သွာဗ့။ ဂဟပတိဿ၊ ဒဒက်တ်ကို် တြဲ့တ့သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲကိုပ်က္ခာ။ ကရဏီယာနိ၊ ကိစ္စမထေက်ကို်က္ကောန်ဂမ့်ိင်။ ကုသလာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာဂမ့်ိင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကုဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ကဿကောာ၊ ခဲ့။ ဂဟပတိ၊ င်။ ပဋိကစ္စေဝ၊ ပ္ဒဲကိုပ်က္ခာဟောင်။ ခေတ္တံ၊ နံတိဗ့။ သုကဋ္ဌ၊ နံ မဂပ်ဝ်ထဲလဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ သုမတီကတံ၊ နံမဂပ်ဝ်ဗကိတ်ဗညီလဝ် နကို်ငေ့က်ထဲတိ ဗွဲမ္ဒး ရး။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံသွရ။ ပဋိကစ္စေဝ၊ ပ္ဒဲ။ ခေတ္တံ၊ နံ။ သုကဋ္ဌ၊ နံ။ သုမတီကတံ၊ နံ။ ကရိတ္ဝာ၊ သွတဲု။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲကာလ မထေက်ကို်တို်ပလုမ်။ ဗီဇာနိ၊ နံမဗီဇဂမ့်ိင်။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ပ္ဒံကို်တန်တ်ပ္ဒဲတိရ။ (ဝါ) ပ္ဒံတို်ပလုံရ။ ။(ပ)။ ။ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ၊ တဲု။ (ဝါ) တဲု။ သမယေန၊ ပ္ဒဲကာလမဗဗွဲ။ ဥဒကံ၊ နံ်ခ့ာ်။ အဘိနေတိပိ၊ ပ္ဒံပ္ဟောပ်လေဝ် ပ္ဟောပ်ရ။ အပနေတိပိ၊ ပ္ဒံပ္ဍိတ်လေဝ် ပ္ဍိတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဿကဿ၊ ခဲ့။ ။(ပ)။ ။ ကရဏီယာနိ၊ င်။ ကုမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခုဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်ခမီ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲကိုပ်က္ခာ။ ကရဏီယာနိ၊ င်–ဂမ့်ိင်။ ကုမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ပ္ဟောဝ်ကို်ပဂမ့်ိင် ဟိုတ်ဒန့်ကိစ္စ ခမီ ဂမ့်ိင် မထေက်ကို်က္ကောန် ဗွဲကိုပ်က္ခာဂ့်ရ။ ။(ပ)။ ။

၄–ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ်

၈၅။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(ဂ၅)တေံညိ]။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ အညတရော၊ ခဲ့မန့်ယွုဟွံပြာကတ်။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကောာ၊ ခဲ့မန့်ကောန်သွိင်ဝဇ္ဇိ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ။(ပ)။ ။ နိသိန္နော၊ ခဲ့မဂံ့ဒံ့ိင်။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကောာ၊ ခဲ့။ ဘိက္ခု၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သာဓိကံ၊ ခဲ့မန့်မွဲဟာန်ကျော် ပွမကလိလောန်။ ကုဒံ ဒိယမ့သိက္ခာပဒံ၊ င်သိက္ခာ ပိုဒ်ဓါကံ့ ဗွဲကဝက်ဝွံ။ (ဝါ) င်သိက္ခာပိုဒ် ကံ့မသုန်စော့်ဝွံ။ အန္တဒ္ဓမာသံ၊ ဇာပ်ပ်လွှ်ဂိတု။ ဥဒ္ဒေသံ၊ နံဒန့်မဂပ်ဝ်စော့ာန်ထွဲး။ အာဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ ။[ပ္ဒဲအခိင်ဂ့် သိက္ခာပိုဒ် ပညပ်လဝ်တဲုဂမ့်ိင် ကံ့မသုန်စော့်ပြင်ရောင် နံ့တ်ရ]။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ င်။ ဓုတ္ထ၊ ပ္ဒဲသိက္ခာပိုဒ် ကံ့မသုန်စော့်ပြင်ဂမ့်ိင်ဝွံ။ သိက္ခိတုံ၊ တ္ဟုဟ်နဒ္ဓေတ်။ နံ သက္ကောမိ၊ ပ္ဒံဟွံ သွဟ်အစော်ရ။ ကုတိ၊ ရသင်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွးရ။ ။

ဘိက္ခု၊ င်။ တွံ၊ င်။ တီသု၊ ခဲ့မန့်ပိအိုတ်။ သိက္ခာသု၊ ပ္ဒဲသိက္ခာဂမ့်ိင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲ ဒ္ဓေတ်ဂမ့်ိင်။ အဓိသီလသိက္ခာယ၊ ပ္ဒဲအဓိသီလသိက္ခာကို။ (ဝါ) ပ္ဒဲဒ္ဓေတ်လောကီ, လော ကုတ္တိ်သီလ မကလိလောန် ကဆံင်ကဆံင်ကို။ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ၊ ပ္ဒဲ–ကို။ (ဝါ) ပ္ဒဲ ဒ္ဓေတ်လောကီလောကုတ္တိ်စိုတ် မကလိလောန် ကဆံင်ကဆံင်ကို။ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ၊ ပ္ဒဲ–ကို။ (ဝါ) ပ္ဒဲဒ္ဓေတ်လောကီ, လောကုတ္တိ်ပညာ မကလိလောန်ကဆံင်ကဆံင်ကို။

သိက္ခိတုံ၊ တုဟ်။ သက္ခိဿသိ ပန၊ သ္ဥဟ်အစောံညိဟာ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွးရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ တီသု၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဓိပညာသိက္ခာယ၊ ပ္ဒဲ–ကီ။ သိက္ခိတုံ၊ တုဟ်။ သက္ကောမိ၊ ပ္ဒုံသ္ဥဟ်အစောံရ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘိက္ခု၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့် တ္ဥအဲသ္ဥဟ်အစောံ တုဟ်နဖ္ဒိုက်ဗ ပေင်သိက္ခာပိပြကာဂ့်ရ။ တွံ၊ ငိ။ တီသု၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဓိပညာသိက္ခာယ၊ ပ္ဒဲ–ကီ။ သိက္ခဿု၊ သြဝ်...ဒ္ဂေတ်အိုတ်ညိ။ ။

ဘိက္ခု၊ ယွံ။ တွံ၊ ငိ။ ယတော၊ ယြုပ္ဒဲကာလမွဲ။ အဓိသီလမ္ပိ၊ နဉ်အဓိသီလသိက္ခာကီလေဝ်။ (ဝါ) နဉ်လောကီ, လောကုတ္တ်ိသီလ မကလိလောန် ကဆံင်ကဆံင်ကီလေဝ်။ (ပ)။ အဓိစိတ္တမ္ပိ၊ နဉ်အဓိစိတ္တသိက္ခာကီလေဝ်။ (ဝါ) နဉ်လောကီ,လောကုတ္တ်ိစိုတ် မကလိလောန် ကဆံင်ကဆံင်ကီလေဝ်။ အဓိပညမ္ပိ၊ နဉ်အဓိပညာသိက္ခာကီလေဝ်။ (ဝါ) နဉ်လောကီ, လောကုတ္တ်ိပညာ မကလိလောန်ကဆံင်ကဆံင်ကီလေဝ်။ သိက္ခိဿသိ၊ ကြက်။ ဘိက္ခု၊ ယွံ။ တတော၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ တဿ မယ္ခံ၊ မိန်တ္ဥအဲဂ့်။ အဓိသီလမ္ပိ၊ နဉ်။ သိက္ခတော၊ ယော။ ရာဂေါ၊ နဉ်ရာဂ။ ပဟီယိဿတိ၊ ကြက်ပါကျံရ။ ဒေါသော၊ နဉ်ဒေါသ။ ။(ပ)။ ။

သော တွံ၊ ငတ္ဥအဲဂ့်။ ရာဂဿ၊ နဉ်ရာဂ။ ပဟာနာ၊ ဟိုတ်ပွမပါကျံကီ။ ။(ပ)။ မောဟဿ၊ နဉ်မောဟ။ ပဟာနာ၊ ဟိုတ်ပွမပါကျံကီ။ ယံ အကုသလံ၊ ယြုင်အကုသိုလ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ တံ အကုသလံ၊ နဉ်အကုသိုလ်ဂ့်။ နု ကရိဿတိ၊ ကြက်ဟွံသွရ။ ယံ ပါပံ၊ ယြုင်သရံပါပ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ တံ ပါပံ၊ နဉ်။ နု သေဝိဿတိ၊ ကြက်ဟွံဟုံဟာဲရ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ သော ဘိက္ခု၊ ငခမီဂ့်။ အပရေနု၊ ဧၚ်မဒ့်မွဲသ္ဆာင်။ သမယေနု၊ ပ္ဒဲကာလ။ အဓိသီလမ္ပိ၊ နဉ်–ကီလေဝ်။ သိက္ခိ၊ စိုန်ဒ္ဂေတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ တဿ၊ မိန်ခမီဂ့်။ အဓိသီလမ္ပိ၊ နဉ်–ကီလေဝ်။ သိက္ခတော၊ ယောမဒ္ဂေတ်။ ။(ပ)။ ။ ပဟီယိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါရ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငခမီဂ့်။ ။(ပ) နု အကာသိ၊ စိုန်ဟွံသွရ။ ။(ပ)။ ။ နု သေဝိ၊ စိုန်ဟွံဟုံဟာဲရ။ ကျတိ၊ ကျဝွံ အာစိုပ်ဒတုံရောင်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–သေက္ခသုတ်

၈၆။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သေခေါ သေခေါတိ၊ ပူဂိုလ်သေက္ခ ပူဂိုလ်သေက္ခရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုဂပ်ဝ်သွးရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကိတ္တာဝတာ၊ မူရ နကိုစရဲဂုဏ် မွံ့ပ္ဒတ်ဗွတ်လို့။ သေခေါ၊ ငပူဂိုလ်သေက္ခ။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ပ္ဒုံဒ့်ရော။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘိက္ခု၊ ယွံခမီ။ ယော၊ ယြုင်ပူဂိုလ်မွဲ။ သိက္ခတိ၊ ပ္ဒုံဒ္ဂေတ်ရ။ ကျတိ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့် မဒ္ဂေတ်သာ်ဂ့်ရ။ သော၊ နဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ သေခေါတိ၊ သေက္ခရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုဂပ်ဝ်သွးရ။

ကိဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ သိက္ခတိ၊ ပုံဒ္ဒေတ်ရော။ အဓိသီလမ်ဳိ၊ နှ်။ သိက္ခတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အဓိပညမ်ဳိ၊ နှ်။ သိက္ခတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခု၊ ယွံခမီ။ ယော၊ ယြေင်ပူဂိုလ်မွဲ။ သိက္ခတိ၊ ပုံ။ ကျတိ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] သိက္ခမာနဿ၊ ဧုံဃောမဒ္ဒေတ် သိက္ခာပိပြကာ။ ဥဇုမဂ္ဂါနု သာရိနော၊ ဧုံမဒ္ဒေတ်ဗက်လွေင် ဂ့ဳင်တရ် အရိယမဂ် မတပ်တး။ သေခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်သေက္ခ။ ခယသ္မိ၊ ပွဲအရိယမဂ် မလေပ်ကိုဖအိုတ်ကေံ့ ကိလေသ။ ပဌမံ၊ ဧုံမန့်ကိုပ်ကွာ။ ဉာဏံ၊ ငအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်။ ။[ဉာဏ် မတွံဂးသမ္မာဒိဋ္ဌိရောင်]။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံဒ့်ရ။

တတော၊ နူအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဂ့်။ အနန္တရာ၊ ပွဲမသက်သွိင်။ အညာ၊ ငအရဟတ္တဖိုလ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ တတော၊ နူအရဟတ္တဖိုလ်ဂ့်။ အနန္တရာ၊ ပွဲ။ အညာဝိမုတ္တာသ၊ ဧုံမတိတ်ဗူးနူကိလေသ နကိုအရဟတ္တဖိုလ်။ တာဒိနော၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်တ္ဒအရှန် မဧျိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ဝိမုတ္တိ၊ ငအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ အကုပ္ပါ၊ ငဟွံလိုလာ် ဖံက်ပ္ဒန် ဟိုတ်နူကိလေသ မစ္ခ်ိစး။ (ဝါ) ငကိလေသဂမ်ဳိင် မပလိုပလာ်ဖံက်ပ္ဒန် ဟွံမာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘဝသံယောဇနက္ခယေ၊ ပွဲအရဟတ္တဖိုလ် ဟိုတ်မဖအိုတ်ကေံ့ ဒက်ကြေန်ဘဝ။ ဉာဏံ၊ ငပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မတီညာတ် ဗ္ဘာရဏာကောတ်။ ဝေ၊ ဗွဲစုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ပဌမသိက္ခာသုတ်

ဧဂ၊။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သာဓိကံ၊ ဧုံ။ ။(ပ)။ ။ အာဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ယတ္ထ၊ ယြေ ပွဲသိက္ခာပိဒ်ဂမ်ဳိင်။ အတ္တကာမာ၊ ဧုံမှုံပွိက်ကို ဒတုံဖိုဇကုဇကုအိုတ်။ ကုလပုတ္တာ၊ ငကောန်ဂကူဂမ်ဳိင်။ သိက္ခန္တိ၊ ပုံဒ္ဒေတ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သိက္ခာ၊ ငသိက္ခာဂမ်ဳိင်။ ကျမာ တိသော၊ ပိပြကာဂမ်ဳိင်ဝွံရောင်။ ယတ္ထ၊ ယြေပွဲသိက္ခာဂမ်ဳိင်။ စုတံ သဗ္ဗံ၊ ငသိက္ခာပိဒ် ကွံမသုန်စော် ပြင်အလုံအိုသိုဝွံ။ သမောဓာနံ၊ နှ်ဒဒ့်မဂပ်ဝ်ပံဝ်ကောံ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ–။ တိသော၊ ငသိက္ခာပိပြကာဂမ်ဳိင်။ ကတမာ၊ ရော။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာကို။ (ဝါ) ကို။ ။(ပ)။ ။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ သီလေသု၊ ပွဲသီလဂမ်ဳိင်။ ပရိပူရကာရီ၊ ငမှုံအလေံ ဖ္ဒိုက်ဗပေင်ညံင်ဂွံပေင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သမာဓိသ္မိ၊ ပွဲသမာဓိ။ မတ္တသော၊ ဗွဲဗုတ်မွတ်။ ကာရီ၊ ငမှုံအလေံ ပွမဖ္ဒိုက်ဗပေင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော၊ ငခမီဂ့်။

ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ၊ ဧဒံမဥောတ်သွတ်, ဥောတ်သွတ်လောန်အိုတ်။ ယာနိ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ ယြင်သိက္ခာပိုဒ်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ယြင်အာပတ် မ့ံုဟိုတ်တမ် မတွံဂး သိက္ခာပိုဒ်ဂမ့်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ့ံု။ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ နဲသိက္ခာပိုဒ်ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ (ဝါ) နဲအာပတ် မ့ံုဟိုတ်တမ် မတွံဂး သိက္ခာပိုဒ်ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ အာပဇ္ဇတိပိ၊ ပ့ံုအာစိုပ်လေဝ် အာစိုပ်ရ။ တေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ၊ နူ။ ဝုဋ္ဌာတိပိ၊ ပ့ံုဇအဲဇဗတဲ့ ဒ့ိုက်ကွ်ိုလေဝ် ဒ့ိုက်ကွ်ိုရ။ ။[ပဲ့ဝွံ ဟိုတ်ပွမကလိလောန် သိက္ခာပိုဒ်တဲ့ အာပတ်မအာစိုပ်တံဂ့် ဗဲကာရဏူပစာသိက္ခာပဒ သာ်ဝွံ သွးလဝ်ရောင် ချပ်ညိ]။ ။ တံ၊ ဉ်ပွမအာစိုပ်, ပွမဒ့ိုက်ကွ်ိုဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်မွဲရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ဓုတ္ထ၊ ပဲ့ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပိုဒ်ဂမ့်ိုင်ဂ့်။ အရိယ ပုဂ္ဂလသ၊ ကုပူဂိုလ်အရီ။ အဘဗ္ဗတာ၊ နဲဒဒ့်ဟွံထေက်ကို တ့ုဟ်နပွမအာစိုပ်အာပတ်, ပွမဒ့ိုက်ကွ်ိုု နူအာပတ်။ မေ၊ မိန်အဲကျာ်။ နဲ ဝုတ္တာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ် တွံလဝ်ရ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ့်ရောင်။ စ၊ သ္သာင်နူဂ့်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ၊ ဧဒံမဒ့်တမ် မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ အိုတ်။ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ ဧဒံမဗဲဗဲက် ကုဒ္ဒေတ် မဂ်မပြဲပန်ပြကာအိုတ်။ ယာနိ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ ယြင်ပါရာဇိကာသိက္ခာပိုဒ် ပန်ဂမ့်ိုင်။ သန္တိ၊ ပ့ံု–အိုတ်ရ။ သော၊ ဉ် ခမီဂ့်။ တတ္ထ၊ ပဲ့ပါရာဇိက သိက္ခာပိုဒ် ပန်ပြကာဂမ့်ိုင်ဂ့်။ ဓုဝသီလော စ၊ ဉ်မ့ုံသီလ မဗိုန်ဗတ်ခိုင်ကွ်ိုက်ကို။ ဒ္ဌတသီလော စ၊ ဉ်မ့ုံသီလ မတန်ကြန်ကို။ ဟောတိ၊ ပ့ံု။ သိက္ခာပဒေသု၊ ပွောဝ်ကိုသိက္ခာပိုဒ်ဂမ့်ိုင်။ တံ တံ သိက္ခာပဒံ၊ နဲသိက္ခာပိုဒ်ဂ့်ဂ့်။ သမာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရးတဲ့။ သိက္ခတိ၊ ပ့ံုဒ္ဂေတ်ရ။ ။

သော၊ ဉ်ခမီဂ့်။ တိဏ္ဏံ၊ ဧဒံမဒ့်ပိအိုတ်။ (ဝါ) ဧဒံမဒ့်ပိ ဗွဲသကွာယဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသအိုတ်။ သံယောဇနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသံယောဇိန်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို ပွမဒက်ဂြေန်ဂမ့်ိုင်။ ပရိက္ခယာ၊ ဟိုတ်ပွမအိုတ်။ သောတာပန္နော၊ ဉ်ပူဂိုလ်သော တာပန်။ (ဝါ) ဉ်ပူဂိုလ် မအာစိုပ်ဖိုလ် နကိုအရိယမဂ် မလေပ်ပါသွးကွံ့ အကုသိုလ် မစ့ေိစး ဗွဲမသကွာသွေဟ်။ ။[ပဋိပက္ခေ အနဝဿသတော သဝတိ ပဋ္ဌရတိတိ သောတာပန္နော]။ ။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ ဉ်ညး ဟွံမွဲကိုသဘ် မလေပ်ကိုဒတုံစ့ေိဇကု ဗွဲမပ္ဒန်ဂတး ပဲ့အပါါပန်။ (ဝါ) ဉ်ညးဟွံမွဲကိုသဘ် ပွမကွ်ိုဒ့် ပဲ့အပါါပန်။ နိယတော၊ ဉ်ညး မဗိုန်တ် ဗွဲဓမ္မနိယာမ မတွံဂး သောတာပတ္တိမဂ်။ (ဝါ) ဉ်ညးမဗိုန်တ် သွက်ဂွံကလိဂွံ မဂ်လ္ဘ ဗွဲဓမ္မနိယာမ မတွံဂး သောတာပတ္တိမဂ်။ (ဝါ) ဉ်ညးမဗိုန်တ် ဗွဲသဘ် ပွဟွံကွ်ိုဒ့် ဗွဲတွ်ိုမယုတ် ပဲ့ကြေနူထပ်ဘဝ။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ ဉ်ညး မ့ုံကိုဓရ်တွေင် မဂပ်ဝ်ထပ် အာစိုပ် မတွံဂး မဂ်ပိလ္ဘ။ ဟောတိ၊ ပ့ံုဒ့်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကျဓ၊ ပဲ့။ ။(ပ)။ ။ ပရိက္ခယာ၊ ဟိုတ်။ ရာဂ ဒေါသမောဟာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုရာဂ, ဒေါသ, မောဟဂမ့်ိုင်။ တနုတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒ့်မအောန် အိုတ်စိ။ သကဒါဂါမိ၊ ဉ်ပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်။ (ဝါ) ဉ်ပူဂိုလ် မလေပ်အာစိုပ်တန်ပဋိသန္ဓိ

ဗွတ်မွဲဝါဟေင်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ သကိဒေဝ၊ ဗွတ်မွဲဝါဟေင်။ ကျမံ လောကံ၊ နံဘုံ မွိဟ်ဝွံ။ အာဂန္တွာ၊ ကျင်တန်ပဋိသန္ဓိတဲ့။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝင်္ဂု။ အန္တံ၊ နံအပိုင် အခြာလ္ဒိတ်။ ကရောတိ၊ ပုံ။ သော၊ ငံခမီဂ့်။ ပဉ္စန်း၊ ဧံမဒ့်မသုနံအိုတ်။ သြရမ္ဘာဂိ ယာနံ၊ ဧံမလေပ်ပြာပ်အာစိုပ် ကာမဓာတ်သွင်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဒ့်ဒတဲ့ဖိုံ သွက်ကာမ ဓာတ်သွင်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမလေပ်ကိုတန်ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ကာမဘဝသွင်အိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၃၇)တေံညီ]။ ။ သံယောဇနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပရိက္ခယာ၊ ဟိုတ်။ သြပပါတိကော၊ ငံပူဂိုလ်မတန်ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ဗြိုသုဒ္ဓါဝါသ။ တတ္ထ၊ ပဲ့ဗြိုသုဒ္ဓါဝါသဂ့်။ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ငံမသွပရိနိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) ငံပွမလလံကွံဘဝ။ ။[တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ တတ္ထ သုဒ္ဓါဝါသလောကေ ပရိနိဗ္ဗာယိတာ။ ပုဂ္ဂလပညတ်–ဋ္ဌ၊ ၄၈]။ ။ တသ္မာ လောကာ၊ နူဗြိုသုဒ္ဓါဝါသဂ့်။ အနာဝတ္တိဓမ္မော၊ ငံဟွံမွဲကိုသဘ် ပွမကလေင် တန်ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ကာမဘုံဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[မတ္တံကိုအာသဝါနံ ခယာဂ့် ကလေင်ရံင် ပိဒ်လိက်(၁၂)၊ သာရဏီယသုတ်တေံညီ]။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျတိ ခေါ၊ အတိုင်မတွံလဝ်သင်္ဘံဟေင်။ ပဒေသကာရီ၊ ငံပူဂိုလ် ဖိုလ်ပိသွင် မဒ္ဓေတ်ဗပေင် ဓရ်မဂ်သွင်ပိ ဓရ်ကဝက်လ့ိ်။ ပဒေသံ၊ နံဖိုပိသွင် ဓရ်ကဝက်လ့ိ်။ အာရာဓေတိ၊ ပုံကိုစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ပရိပူရကာရီ၊ ငံပူဂိုလ်တ္ဂအရှန် မဒ္ဓေတ်ဗပေင် အရဟတ္တ မဂ်အလုံအိုသီ ဗွဲပွိပွ။။ ပရိပူရံ၊ နံအရဟတ္တမဂ် အလုံအိုသီဗွဲပွိ။။ အာရာဓေတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံ။ သိက္ခာပဒါနိ၊ နံသိက္ခာပိဒ်ဂမ့်ိင်။ အဝဋ္ဋာနိ ကျတိ ဓ္ဂဝ၊ ဟွံသေင်ကိုလှုသွး ဟွံမွဲကိုဖိုဂမ့်ိင်ရုဂ့်ဒဟေင်။ (ဝါ) မွံုကိုဖိုမဂ့်ိင် မဇ္ဈော်မောဝ်အတိုင်လွေင် ဂမ့်ိင်ရုဂ့်ဒဟေင်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်ရ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ရ–ဒုတိယသိက္ခာသုတ်

၈၈။ ။(ပ)။ ။ ပရိက္ခယာ၊ ဟိုတ်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ ငံပူဂိုလ် သောတာပန် သတ္တက္ခတ္တုပရမ။ (ဝါ) ငံပူဂိုလ်သောတာပန် ပွမဒ့်ပဲ့ဘဝတို့ ဂ့ိင်အိုတ်ထပ်ဘဝဟေင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ၊ လုက်ဘဝဂ့ိင်အိုတ်မွး ထပ်ဝါဟေင်။ (ဝါ) ဂ့ိင်အိုတ် ထပ်ဘဝဟေင်။ ။[အတိုင်ပါဠိန္ဒံဟေင် ကိုလဝ်အရထရ၊ ပဲ့ပါဠိပုဂ္ဂလပညပ်(၁၁၈)တေံ “သတ္တက္ခတ္တုံ ဒေဝေ စ မနုဿေ စ” သင်္ဘံ နွံတ်ရ။ ပဲ့အဋ္ဌကထာဂ့်လေဝ် သတ္တက္ခတ္တုန္တိ သတ္တဝါရေ–သင်္ဘံ ပံက်လဝ်ရ]။ ။ ဒေဝေ စ၊ နံဘဝသွင်ဂမ့်ိင်ကို။ မနုဿေ စ၊ နံဘဝမွိဟ်ဂမ့်ိင်ကို။ သန္ဓာဝိတ္ထာ၊ ကြိပ်အာကျင်ဂ့ိင်ငင်ကိုဝါ ဗွဲပွမတန်ပဋိသန္ဓိတဲ့။ သံသရိတ္ထာ၊ ဂေတ်ဂဒေင်တဂ့ိင်ငင်ကိုဝါ ဗွဲပွမတန်ပဋိသန္ဓိတဲ့။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငံခမီဂ့်။ ။(ပ)။ ကောလံကောလော၊ ငံပူဂိုလ် ကောလံကောလသောတာပန်။ (ဝါ) ငံပူဂိုလ်သောတာပန် မလေပ်ပြံင်အာနူဘဝပြဲမွဲ စိုပ်ဘဝပြဲမွဲ။ (ဝါ) ငံပူဂိုလ်သောတာပန် မလေပ်ပြံင်အာ

နှဂကူပြဲမွဲ စိုပ်ဘဝပြဲမွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဒွေ၊ ဧုံမဒ်္ဒါအိုတ်။ ကုလာနိ ဝါ၊ နဲဘဝဂမ်္ဂိုင်ကို။ (ဝါ) နဲဂကူမပြဲဂမ်္ဂိုင်ကို။ တီဏိ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ကုလာနိ ဝါ၊ ဂမ်္ဂိုင်ကို။ ။[ပဲ့ဝွံ ဝါသဒ္ဒါ တွံအရထဝိကပ်ရောင်။ "စတ္တာရိ၊ ဧုံမဒ်္ဒါပန်အိုတ်။ ကုလာနိ ဝါ၊ ဂမ်္ဂိုင်ကို။ ပဉ္စ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ကုလာနိ ဝါ၊ ဂမ်္ဂိုင်ကို။ ဆ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ကုလာနိ ဝါ၊ ဂမ်္ဂိုင်ကို။" သဂ်ဝွံ ကို အရထမာန်ရ။ တြဘဝဂ့် စ္ဒတ်ပိုင်ခြာ ကောလံကောလသောတာပန် ဂ့ိုင်အိုတ်ရောင်]။ သန္ဓာဝိတ္ထာ၊ တဲု။ ။(ပ)။ ။

သော၊ ဝ်ခမီဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပရိက္ခယာ၊ ဟိုတ်။ ဓ္ဂကဗီဇီ၊ ဝ်ဓ္ဂကဗီဇ သောတာပန်။ (ဝါ) ဝ်ပူဂိုလ်သောတာပန် မွံုကိုမဗီဇခန္ဓ သွက်မွဲဘဝဟောင်။ (ဝါ) ပူဂိုလ်သောတာပန် မွံုကိုမဗီဇခန္ဓ မတွံဂး ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ် သွက်မွဲဘဝဟောင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဓ္ဂကံယေဝ၊ ဧုံမဒ်္ဒါမွဲဟောင်။ မာနုသကံ၊ ဧုံမဒ်္ဒါပွဲမို့ဟ်။ ဘဝံ၊ နဲဘဝ။ နိဗ္ဗတ္တေတ္ထာ၊ ကိုက္ဆ်ိုဒ်္ဒါတဲု။ ။(ပ)။ ။ ပရိက္ခယာ၊ ဟိုတ်။ ဥဒ္ဓံ သောတော၊ ဧုံမွံုကိုဇ္ဈောဝ်တဏှာ, ဇ္ဈောဝ်ဒဒိုက်ဝဋ္ဋ မလေပ်ပလံင်ဗစိုပ်ကိုဘုံ သုဒ္ဓါဝါသလ္လူ။ (ဝါ) အာစိုပ်ဘုံ သုဒ္ဓါဝါသလ္လူတဲု ဧုံမွံုကိုဇ္ဈောဝ် အရဟတ္တမဂ် ကြက်ကလိဂွံ။ အကနိဋ္ဌဂါမီ၊ ဝ်ပူဂိုလ်အနာဂါမ် မလေပ်အာတန် ပဋိသန္ဓိ ဘုံအကနိဋ္ဌာ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော၊ ဝ်ခမီဂ့်။ ။(ပ)။ ။ သသဒ်ီရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဝ်ပူ ဂိုလ်အနာဂါမ် မလလံပလိုတ်ကေံ့ ကိလေသအလုံအိုသီ မွဲဟာန်ကေုံ ပွမပ္ပိတ်ဇြ ဟတ် ဒ္ဂေတ်ဝိပဿနာ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်လောန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အသဒ်ီရ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဝ်ပူဂိုလ်အနာဂါမ် မလလံပလိုတ်ကေံ့ ကိလေသအလုံအိုသီ သိုဟွံမွဲကို ပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ် ဒ္ဂေတ်ဝိပဿနာ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်လောန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာ ယီ၊ ကလိလောန်ကေံ့ ကဝက်ဒ္ဓန်အာယုက်တဲ့ ဝ်ပူဂိုလ်အနာဂါမ် မလလံပလိုတ်ကေံ့ ကိလေသ အလုံအိုသီ။ (ဝါ) ကြပ်ညောန်ကိုစုတိတဲ့ ဝ်ပူဂိုလ်အနာဂါမ် မလလံပလိုတ် ကေံ့ ကိလေသ အလုံအိုသီ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဝ်ပူဂိုလ် အနာဂါမ် မလလံပလိုတ်ကေံ့ ကိလေသ အလုံအိုသီ ပွဲအကြာဟွံကလိလောန်အာ ကဝက်ဒ္ဓန် အာယုက်ဏီ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

၈–တတိယသိက္ခာသုတ်

၈၉။ ။[အယံမာတ်မပ္ပံကို"တံ ဝါ ပန"ဟောင် တွေင်ရ]။ ။ ဝါ ပန၊ သ္သာင် အာနူဂ့်။ တံ၊ နဲအရဟတ္တဖိုဂ့်။ အနဘိသမ္ဘံ အနဘိသမ္ဘဝန္တော၊ နကြိအာစိုပ် ဟွံမာန် နေဝ်။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ နကြိက္ခိုဟ်ခွင် တီကေတ်ဟွံ မာန်နေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဥဒ္ဓံသောတော၊ ဧုံ။ အကနိဋ္ဌာဂါမီ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

၉–ပဌမသိက္ခတ္တယသုတ်

၉၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သိက္ခာ၊ ငသိက္ခာဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ငဒ္ဒေတ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ ကျမာ တိသော၊ ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ့ရောင်။ တိသော၊ ငံ။ ကတမာ၊ ရော။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာကို။ (ဝါ) ဒ္ဒေတ်သီလ မတ္တေငံလောန်ကို။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တ သိက္ခာကို။ (ဝါ) ဒ္ဒေတ်စိုတ် မတ္တေငံလောန်ကို။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာကို။ (ဝါ) ဒ္ဒေတ်သီလ မတ္တေငံလောန်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ ငအဓိသီလ သိက္ခာ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နံပါတိမောက္ခသံဝရ သီလဝံ့။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ နံဇျာနံသမာဓိစိတ် ပနံပြကာဝံ့။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့သွး လဝ်ရ။ အယံ၊ နံဝိပဿနာဉာဏ်, အရိယမဂ်ဉာဏ် မလေပ်တီကေတ်သစ္စ ပနံပြကာဝံ့။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

၁၀–ဒုတိယသိက္ခတ္တယသုတ်

၉၁။ အယံ၊ နံအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝံ့။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)

[ဂါထာ] ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ဝိရိယဝါ၊ ငမ္ဟုံကိုဝိရိယ။ ထာမဝါ၊ ငမ္ဟုံကို အစော်သတ္တိဉာဏ်။ ဓိတိမာ၊ ငမ္ဟုံကိုသမာဓိတန်ကြန်။ ဇျာယီ၊ ငမလေပ် စံငပ္ပေငကွဲ့ ကိလေသမစ္ခ်စး။ (ဝါ) ငမ္ဟုံအလေံ မလုပ်စဇျာန်။ သတော၊ ငမဂံ့ဒုံငသတိ အာရိုကမ္မဌာန်လွိုန်။ (ဝါ) ငမ္ဟုံကိုသတိလွိုန်။ ဂုတ္တိန္ဒြိယော၊ ငမ္ဟုံကိုကျန္ဒြိ မပ်ံကိုစက္ခု မဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုမင်မွဲ ဗွဲမဂိုက္ခိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ အဓိသီလံ၊ နံလောကီ, လောကုတ္တိသီလ မကလိလောန် ကဆံင်ကဆံင်ကို။ အဓိစိတ္တံ၊ နံလောကီ, လောကုတ္တိစိုတ် မကလိလောန် ကဆံင်ကဆံင်ကို။ အဓိပညံ၊ နံလောကီ, လောကုတ္တိပညာ မကလိလောန် ကဆံင်ကဆံင်ကို။ စရေ၊ ဂဗ္ဘဒ္ဒေတ်ရ။ ။

သော၊ ငခမီဂ့်။ ပုရေ၊ ပွဲကိုပ်က္ခာ။ တီသု သိက္ခာသု၊ ပွဲသိက္ခာပိ ပြကာဂမ္ဘိုင်။ သိက္ခတိ ယထာ၊ ညံင်ရ မဒ္ဒေတ်တ်ကို။ တထာ၊ တုပ်တ သင်္ဂဂ့်ကိုရ။ ပစ္ဆာ၊ ပွဲကြ်။ တီသု သိက္ခာသု၊ ပွဲ။ သိက္ခတိ၊ ပုံ့ဒ္ဒေတ်ရ။ [အတိုင်အဋ္ဌကထာ ထပ်စုတ်ပါဠိတ္ထိတဲ့ ကိုလဝ်အရထရ]။ ။ ပစ္ဆာ၊ ပွဲကြ်။ တီသု သိက္ခာသု၊ ပွဲ။ သိက္ခတိ ယထာ၊ ညံင်ရ။ တထာ၊ တုပ်။ ပုရေ၊ ပွဲကိုပ်က္ခာ။ တီသု သိက္ခာသု၊ ပွဲ။ သိက္ခတိ၊ ပုံ့။ အမော၊ နံခန္ဓကာ ယသ္သုတ်သွဝ်။ ပဿတိ ယထာ၊ ညံင်ရ သိုမ္ဘ်မွး အသုဘကို။ တထာ၊

တုပ်။ ဥဒ္ဒံ၊ နိခန္ဓကာယသ္ကျုတ်လ္ဟု။ ပဿတိ၊ ပုံသ့ိမှာ်မွးအသုဘရ။ ဥဒ္ဒံ၊ နှ်။ ပဿတိ ယထာ၊ ညံင်ရ။ တထာ၊ တုပ်။ အဓော၊ နှ်။ ပဿတိ၊ ပုံ။

ဒိဝါ၊ ပ္ဒဲတဲ့။ တိသ္သော သိက္ခာ၊ နှ်သိက္ခာပိဂမ့ိုင်။ သိက္ခတိ ယထာ၊ ညံင်ရ။ တထာ၊ တုပ်။ ရတ္တိ၊ ပ္ဒဲဗ့ဲ်။ တိသ္သော သိက္ခာ၊ နှ်သိက္ခာဂမ့ိုင်။ သိက္ခတိ၊ ပုံ။ ရတ္တိ၊ ပ္ဒဲ။ တိသ္သော သိက္ခာ၊ နှ်။ သိက္ခတိ ယထာ၊ ညံင်ရ။ တထာ၊ တုပ်။ ဒိဝါ၊ ပ္ဒဲ။ တိသ္သော သိက္ခာ၊ နှ်။ သိက္ခတိ၊ ပုံ။ သောဘိက္ခ၊ ငခမီဂ်။ သဗ္ဗာ၊ ခ့ုံမဒ့်အလုံအိုသ့ိအိုတ်။ ဒိသာ၊ နှ်မုက်အရာပ်ဒိုဟ်ဂမ့ိုင်။ အဘိဘုယျ၊ ဓလိုဖ့ိုက် ဗွဲမသွအာရီုတဲ့။ အပ္ပမာဏသမာဓိန၊ နကိုအရဟတ္တမဂ်သမာဓိ မဒ့်ဓရ်အပ္ပမာဏ။ (ဝါ) နကိုအရဟတ္တမဂ်သမာဓိ ဟွံမွဲကိုကိလေသ မလေပ်သွတ် ဒ္ဂေတ်ဂုဏ်သိက္ခာ ပမာဏသတ္တံ့။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ ။[ဟိုတ်နူရတ္တိ ဒိဝါပိုဒ်ဂမ့ိုင် အပ္ပမာဏသမာဓိပိုဒ်ဂ့် စပ်ပ္ဒဲသိက္ခတိ ဟွံထေက်တဲ့ ထပ်စုတ်ပိုဒ်စပ် ဝိဟရတိ–ရ။ အရဟတ္တမဂ်သမာဓိ မ့ုံးအယံမာတ် မွဲစိတ္တက္ခဏဟောင်ဂ့် သ့ိဗ့ံသ့ိတဲ့ ဒ့်ဟွံမာန်]။ ။

သေခံ၊ ခ့ုံဒယော မဒ္ဂေတ်တ် သိက္ခာပိပြကာ။ တံ၊ နှ်ခမီဂ့်။ ပဋိပဒံ၊ ညးမ့ုံကိုဒ္ဂေတ် သိက္ခာပိပြကာမပြဲရုဂ့်ဒကို။ အထော၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ သံသုဒ္ဓ စာရိယံ၊ ညးမ့ုံကိုဒ္ဂေတ်သီလ မသ္ဘးဖုးရုဂ့်ဒကို။ အာဟု၊ စိုန်တ္ဘပညာတံ သွးအိုတ်ရ။

တံ၊ နှ်ခမီဂ့်။ လောကေ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောက။ သမ္မဒ္ဒံ၊ ညးမတီသစ္စ ပန်ပြကာရုဂ့်ဒကို။ ဓိရံ၊ ညးမ့ုံကိုဉာဏ်ပညာ အရာခန္ဓ, အာယတနရုဂ့်ဒကို။ ပဋိပဒန္တဂုံ၊ ညးမအာစိုပ် လ့ဿတ်ဒ္ဂေတ်သိက္ခာပိ ပြကာမပြဲရုဂ့်ဒကို။ ။ [ပဋိပဒါ+အန္တ+ဂူ]။ ။ အာဟု၊ စိုန်။ ။[ပ္ဒဲမဟာနိဒ္ဒေသပါဠ့ိ မုက်လိက် (၃၄)တေံတုန် ဓိရ, ဓိတိမာ, ဓိတိသမ္ပန္နပိုဒ်အလုံအိုသ့ိဂ့် ဒ့်ပြယာဲပဏ္ဍိတ ဟောင်ရောင်]။ ။

တဏှာက္ခယဝိမုတ္တိနော၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မ့ုံကိုအရဟတ္တဖိုလ် မဒ့်ပ္ဒဲနိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ထော်ကွံ့ တဏှာ။ ဝိညာဏသ၊ ဒဒက်တ်ကိုစုတိ ဝိညာဏ်လ့ဿတ်။ နိရောဓေန၊ ဟိုတ်ပွမ့ိုတ်။ ပဇ္ဇောတသ၊ ဒဒက်တ်ကို ပွတ်ကွေင်။ နိဗ္ဗာနံ ကွ်ဝ၊ ညံင်ရ ပွမ့ိုတ်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ စေတသော၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ဝိမောက္ခော၊ ငပွမတိတ်ဗ့း။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွ်တိ၊ ရသ်ဂွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ပဇ္ဇောတသော၀= ပဇ္ဇောတသ+ကွ်၀]။ ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၁၁–သက်ဝါသုတ်

၉၂။ ။[ကလေင်ရံင် ဝေနာဂပုရသုတ် ပိုဒ်လိက်(၆၄)တေံညိ]။ ။ ယေန ပဒေသေန၊ ယြဲပ္ဒဲ။ သက်ဝါ နာမ၊ ဧၚ်မ္ဒုံယ္ဂျသက်ဝါ။ ကောသလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန် သွိင်ကောသလဂမ္ဒိုင်။ နိဂမော၊ ငိနိုဂိုု။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံု။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝါ၊ ငိကျ်ာ်တြဲ့။ တတြ သက်ဝါယံ၊ ပ္ဒဲနိုဂို မ္ဒုံယ္ဂျသက်ဝါဂ်ိ့။ ။[သုဒံ အရဏဟ္ဒွံမွဲ့]။ ။ ဝိရဟာတိ၊ ပ္ဒံု။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပ္ဒဲကာလ ကျ်ာ်တြဲသွဒ္ဓ် ပ္ဒဲနိုဂိုသက်ဝါဂ်ိ့။ ကဿပဂေါတ္တော နာမ၊ ဧၚ်မ္ဒုံယ္ဂျကဿပဂေါတ္တာ။ ဘိက္ခဝ္၊ ငိ။ သက်ဝါယံ၊ ပ္ဒဲနိုဂိုသက်ဝါ။ အာဝါသိကော၊ ငိကျ်ာ်ဖ္ဒော်ဂ္ဒံဘာ။ (ဝါ) ငိခမီကေတ်တာလျှိုင်ဘာ မဗ္ဘံကိုသိုင်ဘာတို့, ပဒ္ဓေဝ်ဘာတြဲ့။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံု။ တတြ၊ ပ္ဒဲနိုဂိုသက်ဝါဂ်ိ့။ ဘဂဝါ၊ ငိကျ်ာ်တြဲ့။ သိက္ခာပဒ ပဋိသံယုတ္တာယ၊ ဧၚ်မစပ် ကျော်ဂကော်ခရ်ကုသိုလ် ဟိုတ်မကလိဂ္ဂံထေက် မတ္ဂံဂး ခရ်ဒွေတ်သိက္ခာပိပြကာ။ (ဝါ) ဧၚ်မချိုက်ပေင်တ ကျော်သိက္ခာပိပြကာ။ ခမ္မိယာ၊ ဧၚ်မ္ဒုံကိုခရ်။ ကထာယ၊ နကိုဂလာန်။ ဘိက္ခု။ နိခမီဂမ္ဒိုင်။ သန္ဒဿေတိ၊ ပ္ဒံုကိုညာတ်ကေတ် ဂတမတ်ဗွဲမ္ဒးရး ဖိုစိုကို နိဗ္ဘာန်ရ။ သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒံုကိုကလင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရး ခရ်သိက္ခာပိပြကာရ။ သမုတ္တေဇေတိ၊ ပ္ဒံုကိုကေက်သ္ဂါ ဗွဲမ္ဒးရး ပ္ဒဲခရ်မဂပ်ဝ်ကိုကလင်တဲ့ရ။ ။[ပ္ဒဲဋီကာတုန် သမာဓိမ္ဒိ သာ်ဝွံ ဂွံဆိုကေတ် ပိုဒ်အာဓာရ–ရ]။ ။ သမ္ဗဟံသေတိ၊ ပ္ဒံုကိုမိပ်မြဟ်တ စိုတ်ဓာတ် သိုမဟိုထိုင်သး ဂုဏ်မကလိဂွံတဲ့ရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲ။ ကဿပဂေါတ္တာသ၊ ဧၚ်။ ဘိက္ခုနော၊ နူခမီ။ ။[စပ်ပ္ဒဲအဟုဒေဝ အက္ခန္တိ]။ ။ ဘဂဝတိ၊ ငိကျ်ာ်တြဲ့။ ။(ပ)။ ။ သန္ဒဿေန္တေ၊ နကြိုကိုညာတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္ဗဟံသေန္တေ၊ နကြို။ အယံ သမဏော၊ ငိခမီဝွံ။ အဓိသလ္လိခတေဝ၊ ပ္ဒုံဟို တဒ္ဒံငိသေဝဲသေဝဲဗြေဝဲဗြေဝဲအိုတ်ရ။ ။[“ပ္ဒုံဂ္ဂဲဟိုဒ္ဒံငိပြး” မိက်ဂွံသွဂးရ]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အက္ခန္တိ၊ ငိမအေင်ဒုငိဟွံမာန်။ အဟုစ္စဝ၊ စိုန်ဒ္ဒိတ်ဟောင်ရောင်။ အပ္ပစ္စယော၊ ငိပွမဟွံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်။ (ဝါ) ငိဒေါမနဿ ဟိုတ်ဟွံဒ္ဒိပီတိသောမနဿ။ အဟု စ္ဆဝ၊ ရောင်။ (ပ)။ ။ ယထာဘိရန္တံ၊ ဗွဲမဗွဲကို ပွိက်ဆန္ဒ။ (ဝါ) အတိုင်မန္ဒံပွိက်။ ဝိဟရိတ္တာ၊ တဲ့။ ယေန၊ ယြဲပ္ဒဲ။ ရာဇဂဟံ၊ ငိချုင်ရာဇဂြိုဟ်။ အတ္ထိ။ တေန၊ ပ္ဒဲဌာန်ချုင်ရာဇဂြိုဟ်နွံဂ်ိ့။ စာရိကံ၊ နိပွမဂင္ဂေါင်ဒေသစာရိတ်။ ပက္ကာမိ၊ စိုန်ပါစူးအာရ။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဗွဲအတိုင်လွေင်။ စာရိကံ၊ နိပွမဂင္ဂေါင်ဒေသစာရိတ်။ စရမာနော၊ နကြိဂင္ဂေါင်တ်နေဝ်။ ယေန၊ ယြဲပ္ဒဲ။ ရာဇဂဟံ၊ ငိ။ (ပ)။ ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ တတြ ရာဇဂဟေ၊ ပ္ဒဲချုင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ိ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံု။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခုနော၊ နူ။ ဘဂဂဝတော၊ ငိကျ်ာ်တြဲ့။ အစိရပက္ကန္တသ၊ ကွအာတဲ့ ခြာဟွံလံဏီ။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ငိအကာဲအရာ မက္ခုဟ်မွဲ့ စံငိတူပ္ဒဲကြဲ့။ အဟု စ္ဆဝ၊ စိုန်။ ။[ကရဏံ ကတံ၊ ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ၊ ကုကတမေဝ ကုက္ကုစ္စံ]။ ။ ဝိပွဋိသာရော၊ သွ

ဟိုတ်ကိုဒုဟ်ဇကုတဲ့ ငပွမချပ်စံင်တူ ဗွဲမပ္ဒန်ဂတား။ (ဝါ) ငပွမဟွံမိပ်ဂံစိုတ်။ အဟု ဓ္ဂဝ၊ စိုန်။ ။[သရဏံ စိန္တနံ သာရော၊ အတ္တာနာ ကတံ အဇ္ဈာစာရံ ပဋိစ္စ သာရော ပဋိသာရော၊ ဝိရူပံ ပဋိသာရော ဝိပ္ပဋိသာရော]။ ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဟု၊ ရော။ ။[မပ္ပံကိုဲ "အလာဘာ ဝတ"ဲ ဂ့ံ ကြဲမှ ကိုအရထညိ]။ ။ ယသ မေ၊ ပြဲဒဒက်တ်ကိုအဲမွဲ။ ဘဂဝတိ၊ ငကျ်တြဲ။ ။(ပ)။ ။ အပစ္စယော၊ ငိ။ အဟု ဓ္ဂဝ၊ စိုန်။ တသ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဂ့်။ (ဝါ) ကုအဲ။ အလာဘာ၊ ငပွမဟွံကလိဂွံလာဘ်ပရဲ မတွံဂး ဓမ္မသ ဝနကုသိုလ်ဂမ့်ိုင်။ ဟောန္တိ ဝတ၊ ပ္ဒံဒ့်အိုတ်ရောင်သွံ။ တသ မေ၊ ဒဒက်။ လာဘာ၊ ငပွမကလိဂွံ လာဘ်ပရဲ မတွံဂး ဓမ္မသဝနကုသိုလ်ဂမ့်ိုင်။ န ဟောန္တိ ဝတ၊ ပ္ဒံဟွံဒ့်အိုတ် ရောင်သွံ။ တသ မေ၊ မိန်အဲဂ့်။ ဒုလ္လဒ္ဓံ ဝတ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲဟွံဒးရး ပွမဂွံဗိုလ္ပောဝ် ကျ်ရောင်သွံ။ တသ မေ၊ မိန်။ သုလ္လဒ္ဓံ ဝတ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမွးရး ပွမဂွံဗိုလ္ပောဝ် ကျ်ရောင်သွံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ကုကျ္ကစ္စံ၊ ငိ။ အဟု ဓ္ဂဝ၊ စိုန်။ ဝိပ္ပဋိသာရော၊ ငိ။ အဟု ဓ္ဂဝ၊ စိုန်။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ ယေန၊ ပြဲပ္ဒဲဌာန်မွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပ္ဒဲဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) နိ။ ယံနူန ဥပသင်္ကမေယျံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဂွံပြာပ်အာမ္ဂး သြ...ခိုဟ်သန်ကွဲရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပြာပ်အာတဲ့။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကို။ သန္တိကေ၊ ပ္ဒဲဇရေင်။ အစ္စယံ၊ နဒုဟ်ဇကု။ အစ္စယတော၊ ဗွဲဒုဟ်။ (ဝါ) ဒုဟ်ရုဂ့်ဒ။ ယံနူန ဒေသေယျံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရ ဂွံဒုင်ဝန် ဂရင်ပ္ပိမ္ဂး သြ...ခိုဟ်သန်ကွဲရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘယဝ်ရဂွံဒုင်ဝန် အာတ်ကလံမ္ဂး သြ...ခိုဟ်သန်ကွဲရ။ ကျတိ၊ ငပွမချပ်တ မြဲသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒံ။ ကဿပဂေါတ္တော၊ ဧၟံ မ္ဂံဃ္ဆု။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ သေနာသနံ၊ နဒ္ဒဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင်။ သံသာမေတွာ၊ သီဂိုင်ကေတ် တဲ့။ ပတ္တစီဝရံ၊ နိ။ အာဒါယ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဗွဲ။ ယေန၊ ပြဲပ္ဒဲ။ ရာဇဂဟံ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ယေန၊ ပြဲပ္ဒဲ။ ဂိဇ္ဈကူဋော၊ ဧၟံမ္ဂံဃ္ဆုဂိဇ္ဈကူဋ်။ ပဗ္ဗတော၊ ငဒိ့။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ယေန၊ ပြဲပ္ဒဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပ္ဒဲဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဌာန်ချင်ရာဇ ဂြိုဟ်, ဒိုဂိဇ္ဈကူဋ်, ကျ်တြဲန်ဂ့်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ [မွဲနယ်–"အနုပုဗ္ဗေန၊ ဗွဲ။ ယေန၊ ပြဲပ္ဒဲ။ ရာဇဂဟံ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပ္ဒဲဌာန် ချင် ရာဇဂြိုဟ်နွံဂ့်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ယေန၊ ပြဲပ္ဒဲ။ ဂိဇ္ဈကူဋော၊ ဧၟံ။ ပဗ္ဗတော၊ ငဒိ့။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပ္ဒဲဌာန် ဒိုဂိဇ္ဈကူဋ်နွံဂ့်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ယေန၊ ပြဲပ္ဒဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပ္ဒဲဌာန်ကျ်တြဲန်ဂ့်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။" သဂ်ဝွံလေဝ် ကိုအရထမာန်ရ]။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂကံ၊ ဧၟံ။ သမယံ၊ ပ္ဒဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ သင်္ကဝါယံ၊ ပ္ဒဲနိဂိုသင်္ကဝါ။ သင်္ကဝါ နာမ၊ ဧၟံမ္ဂံဃ္ဆုသင်္ကဝါ။ ကောသလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ယော နိဂမော၊ ပြဲင် နိဂိုမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲနိဂိုဂ့်။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္ဒဲနိဂိုသင်္ကဝါဂ့်။

(ပ)။ ။ မယှံ၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ။(ပ)။ ။[ဝါကျ မပ္ပံကိုး"အစ္စယော မံ ဘန္တေ"ဂမ္ဘိုင်ဂ် မ္ဒးကိုးအရထရ။ ပ္ဒဂ်လေဝ် ပပ္ပံန္ရး"ယသ မေ"တဲ့ မ္ဒးကိုးအရထရ]။ ။ ဘန္တေ၊ ယ္ဂံ။ ယသ မေ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုးအဲဦက်မွဲ။ ဘဂဝတိ၊ ငကျ်ာ်တြဲ့။ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ၊ ။(ပ)။ ။ အပစ္စယော၊ ငိ။ အဟု ဓ္ဍဝ၊ စိုန်။ ယထာဗာလံ၊ ကိရေဉ်ကိုမဒိုဟ်ဓိုဳ။ ယထာမူဠ္ဍံ၊ ကိရေဉ်ကိုမဝိဝိဉ်။ (ဝါ) ကိရေဉ်ကိုဟွံတီကွိုဟ်ခွင်။ ယထာအကုသလံ၊ ကိရေဉ်ကိုဟွံစီကွး။ တံ မံ၊ နအဲဦက်ဂ့်။ အစ္စယော၊ ငဒုဟ်။ အစ္စဂမာ၊ စိုန်ဓလိုဖ္ဒိုက်တဲ့ကွ်ိုဒ့်ရ။ ဘန္တေ၊ ယ္ဂံ။ အာယတိ၊ ပ္ဒံကာလကြဲ့။ သံဝရာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမမင်မွဲ့။ ဘဂဝါ၊ ငကျ်ာ်တြဲ့။ တသ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဦက်ဂ့်။ အစ္စယံ၊ နဒုဟ်။ အစ္စယတော၊ ဗွဲဒုဟ်။ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ သြဝ်...ဒုင်ဂိုင်ကေတ်ညိ။ (ဝါ) သြဝ်...သွးအခေါင် အေင်ဒုင်ညိ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ ။

ကဿပ၊ ယ္ဂံ။ ယသ တေ၊ ယြဒဒက်ကိုတ္ဒအဲမွဲ့။ မယိ၊ ငအဲကျာ်။ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပစ္စယော၊ ငဟွံမွဲကိုဒုဟ်။ အဟု ဓ္ဍဝ၊ စိုန်။ တဋ္ဌ၊ ဗွဲစုတ်။ ယထာဗာလံ၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။ ယထာအကုသလံ၊ ကိရေဉ်ကိုး။ တံ တွံ၊ နတ္ဒအဲဂ့်။ အစ္စယော၊ ငိ။ အစ္စာဂမာ၊ စိုန်။ ကဿပ၊ ယ္ဂံ။ စ၊ ဓိုန်ဂ့်လေဝ်။ ယတော၊ ယြဟိုတ်မွဲ့။ တွံ၊ ငတ္ဒအဲ။ အစ္စယံ၊ နှ်။ အစ္စယတော၊ ဗွဲ့။ ဒိသ္ဝာ၊ တဲ့။ ယထာဓမ္မံ၊ အတိုင်ဗဗွဲဓရ်။ ပဋိကရောသိ၊ စိုန်ဇအဲဇဗရ။ (ဝါ) စိုန်ဒုင်ဝန်တဲ့ အာတ်ကလံရ။ တတော၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ မယံ၊ ငိ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ တံ၊ နဒုဟ်ဂ့်။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ပ္ဒံဒုင်ဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံအေင်ဒုင် သွးအခေါင်အိုတ်ရ။ ကဿပ၊ ယ္ဂံ။ ယော၊ ယြဉ်ညးမွဲ့။ အစ္စယံ၊ နှ်။ အစ္စယတော၊ ဗွဲ့။ ။(ပ)။ ။ အာယတိ၊ ပ္ဒံ့။ သံဝရံ၊ နှ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ့။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ဓ္ဍသ၊ ငပွမဇအဲဇဗ အတိုင်ဗဗွဲဓရ်, ပွမမင်မွဲလဝ် ပ္ဒံကာလကြဲဝွံ့။ အရိယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးသပွရိုဟ်ကျာ်အရီ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲ့ မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာခစ ရဝ်ဝွံမ္ဂး စွဲစွော်လောက မွဲဟာန်ကျောံဒေဝတ်။ ။[သဒေဝကေန လောကေန သရဏ္ဏန္တိ အရီယတေ ဥပဂမျတောတိ အရိယော]။ ။ ဝိနယေ၊ ပ္ဒံသာသနာ မတွံဂး ဓရ်ဒ္ဒေံဗ္ဘောန်ကျာ်။ ဝုဒ္ဓိ၊ ဟိုတ်မဇ္ဈော်မောဝ်ရောင်။ ။[ဝုဒ္ဓိဟေသာ= ဝုဒ္ဓိ+ဓ္ဍသာ၊ ဟ အာဂိုး။ (မွဲနယ်– ဝုဒ္ဓိ+ဟိ+ဓ္ဍသာ၊ ဟိအယံမာတ် နိပါတ်ပိုဒ်ဟေင်]။ ။ ကဿပ၊ ယ္ဂံ။ ထေရော၊ ဧံမဒ္ဒ်ထေရိ။ (ဝါ) ဧံမဒ္ဒ်ထေရိပေင်စ့်ဂ့်တဲ့။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ နသိက္ခာကာမော၊ ငညး ဟွံမွဲပွိဂ်ကိုသိက္ခာပိပြကာ။ သိက္ခာသမာဒါနဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပွမဖ္ဒိုက်ဗပေင်သိက္ခာပိပြကာ ဗွဲမ္ဒးရး။ နဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ငညး ဟွံမွဲကိုအလေံ ပွမဟိုထိုင်သးဂုဏ်။ စေပိ ဟောတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရဒ္ဒ်တ်ကိုမွး။ စ၊ သ္ဘာင်နှုဂ့်။ အညေ၊ ဧံမသ္ဘာင်အာ နှုဇကုအိုတ်။ ယေ ဘိက္ခု။ ယြင်ခမီဂမ္ဘိုင်။ နသိက္ခာကာမော၊ စိုန်ဟွံမွဲပွိဂ်ကို သိက္ခာပိပြကာအိုတ်ရ။ တေ စ ဘိက္ခု။ နခမီဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ သိက္ခာယ၊ ပ္ဒံသိက္ခာပိပြကာ။ စေ နသမာဒပေ

တိ၊ ပုံယဝ်ရဟွံကိုသ့်ပတ်လဝ် ဗွဲမှးရးမှး။ စ၊ သ္ဘာင်အာနူဂ့်။ အညေ၊ ဧံမဒှ်မွဲသ္ဘာင် အိုတ်။ ယေ ဘိက္ခူ၊ ယြင်ခမီဂမ္ဍိုင်။ သိက္ခာကာမာ၊ စိုန်နွံပွိုက်သိက္ခာပိပြကာအိုတ်ရ။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ ဒဒက်တ်–ဂမ္ဍိုင်။ ဝဏ္ဏဥ္စ၊ နဲ်ဂုဏ်ကိုး။ ဘူတံ၊ နဲ်မန္ဒံပြာကတ်။ တစ္ဆံ၊ နဲ်မဒျုံစွတ်။ ကာလေန၊ ပွဲကာလမထေက်ကိုဟိုထိုင်သး။ စေ နု ဘဏာတိ၊ ပုံယဝ်ရ ဟွံဟိုထိုင်သးမှး။ ကဿပ၊ ယွံ။ ဧဝံ သတိ၊ နကြြဒှ်သာ်ဝွံနေဝ်။ အဟံ၊ ဝ်။ ဧဝရူပဿ၊ ဧံမွံသဘ်မဖှ်သာ်ဝွံ။ ထေရဿ၊ ဧံမဒှ်ထေရ်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ။ ဝဏ္ဏံ၊ နဲ် ဂုဏ်။ နု ဘဏာမိ၊ ပုံဟွံဟိုထိုင်သးရ။ ။

ကိဿ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ၊ ဝ်ပွမဟွံဟိုထိုင်သးဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံဒှ်ရော။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ သတ္ထာ၊ ဝ်ကျာ်တြဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မဒှ်ထေရ်ဂ့်။ ဝဏ္ဏံ၊ နဲ်ဂုဏ်။ ဘဏာတိ၊ ပုံဟိုထိုင်သးရ။ ကွတိ၊ ရ၀ွံချပ်တဲ့။ အညေ ဘိက္ခူ။ ဝ်ခမီ သ္ဘာင်ဂမ္ဍိုင်။ နံ၊ နဲ်ခမီမဒှ်ထေရ်ဂ့်။ ဘဇေယျုံ၊ ဂဗ္ဘပြာပ်လုပ်အိုတ်ရ။ ယေ၊ ယြင်ခမီ ဂမ္ဍိုင်။ နံ၊ နဲ်ခမီ မဒှ်ထေရ်ဂ့်။ ဘဇေယျုံ၊ ဂဗ္ဘ။ ။[တျာသ= တေ+အဿ]။ ။ တေ၊ ဝ်ခမီ မပြာပ်လုပ်ဂမ္ဍိုင်ဂ့်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မဒှ်ထေရ်ဂ့်။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ၊ နဲ်ပွ မတ္တော်ဗက် ဒွေတ်ဇကုမဂပ်ဝ် ညာတ်လဝ်။ အာပဇ္ဇေယျုံ၊ ဂဗ္ဘအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ယေ၊ ယြင်ခမီဂမ္ဍိုင်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မဒှ်ထေရ်ဂ့်။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ၊ နဲ်။ အာပဇ္ဇေယျုံ၊ ဂဗ္ဘ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂမ္ဍိုင်ဂ့်။ တံ၊ နဲ်ပွမအာစိုပ် ဒိဋ္ဌာနုဂတိဂ့်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်ဗ္ဘံ တဲ့ မဂ့်ိင်။ အဟိတာယ၊ တ္ဟဟ်နဟွံမွဲကိုဒတဲ့ဖိုး။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဟဟ်နဒိုက်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒှ်ရ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ တံ၊ ဝ်ပွမဟွံထိုင်သး ဂုဏ်ခမီထေရ်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ ။

ကဿပ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ အဟံ၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကဿပ၊ ယွံ။ မဇ္ဈိမော၊ ဧံမဒှ်လ္ဒေါဝ်။ (ဝါ) ဧံမဒှ်မဇ္ဈိမ နူမသုန်ဝ့် စိုပ်ဒွိတ်ဝ့်။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ နဝေါ၊ ဧံမဧျောတ်။ (ဝါ) ဧံမဧျောတ် ဟွံပေင်မသုန်ဝ့်ဏီ။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ဝ်။ ဧဝ ရူပဿ၊ ဧံ။ နဝဿ၊ ဧံမဧျောတ်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ။ ။(ပ)။ ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်။ သတ္ထာ၊ ဝ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီသွတ်ဂ့်။ ဝဏ္ဏံ။ ။(ပ)။ ။ နံ၊ နဲ်ခမီသွတ်ဂ့်။ ဘဇေယျုံ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဟဟ်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်။ တံ၊ ဝ်ပွမဟွံထိုင်သးဂုဏ် ခမီသွတ်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်။ ဟိတာယ၊ တ္ဟဟ်နဒတဲ့ဖိုး။ သုခါယ၊ တ္ဟဟ်နတသိုက်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်။ တံ၊ ဝ်ပွမထိုင်သး ဂုဏ်ခမီထေရ်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကဿပ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အဟံ၊ ဝ်။ ဧဝရူပဿ၊ ဧံ။ ထေရဿ၊ ဧံ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ဝဏ္ဏံ၊ နဲ်။ ဘဏာမိ၊ ပုံဟိုထိုင်သးရ။ ။(ပ)။ ။ ဘဏာမိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဧကာဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်မွဲရောင်။ ။

စတုတ္ထော၊ ဧံမရနုက်ကိုပန်။ သမဏဝဂ္ဂေါ၊ သမဏဝဂ်ရောင်။

---

(၁၀) ၅–လောဏကပလ္လဝဂ်
၁–အစ္စာယိကသုတ်

၉၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဿကဿ၊ ခေ့မန်ဿွာဗ့။ ဂဟပတိဿ၊ ဒဒက်တ်ကို် တြဲတ့္ဘသို့။ အစ္စာယိကာနိ၊ ခေ့မထေက်ကို်ဒ်ဿ်ပြဟ်ပြေဟ်အိုတ်။ ကရဏီယာနိ၊ ဉ်ကိစ္စ ထေက်ကို်ပတဲ့ဓကန်ဂမ်ိုင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။[ကလေဉ်ရုံင် ပိုဒ်လိက်(၈၄)ခေတ္တသုတ်တေံညိ]။ ။ သီဃံ သီဃံ၊ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ် ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဿကဿ၊ ခေ့ံ။ တဿ ဂဟပတိဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်။ ။[တံ အရထဟ္ဂံမွဲ]။ ။ "အဇ္ဇ ဓ္ဝ၊ ပ္ဒဲတ့ဲဝ်ဟောင်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကို်အဲ။ ဓညာနိ၊ ဉ် သြေံဂမ်ိုင်။ ဇာယန္တွ၊ သြဝ်...ကို်ကျတ်တိုန်အိုတ်ညိ။ သွေ ဓ္ဝ၊ ပ္ဒဲတ့ဲယးဂတဟောင်။ ဂဗ္ဘိနိ၊ ဉ်မွံကို်ဂံဂဝ်ဂမ်ိုင်။ ဟောန္တွ၊ သြဝ်...ကို်ဒ်အိုတ်ညိ။ ဥတ္တရသွေ ဓ္ဝ၊ ပ္ဒဲတ့ဲတတိယ တေံဟောင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲကလီတေံဟောင်။ ပစ္ဆန္တွ၊ သြဝ်...ကို်ချဟ်အိုတ်ညိ။" ကျတိ၊ ခေ့ံမ ကို်စိုပ်ဒတဲ့ အတိုင်ပ်ိုက်ဇကုသာ်ဝ်ံ။ သာ ကျဒ္ဓိ ဝါ၊ ဉ်ကျဒ္ဓိဂ်ဳကို်။ သော အာနုဘာဝေါ ဝါ၊ ဉ်အာနုဘာဂ်ဳကို်။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အထ ခေါ၊ ဗွဲစ္ဥတ်တုန်။ ယံ သယမံ၊ ယြဲပ္ဒဲကာလမွဲ။ ကာဿကဿ၊ ခေ့ံ။ တဿ ဂဟပတိဿ၊ ဒဒက်တ။ တာနိ ဓညာနိ၊ ဉ်သြေံဂမ်ိုင်ဂ်ဳ။ ဥတုပရိဏာမိနိ၊ ဉ်မွံကို်ဥတု ပြိုင်လ့ဲစိုဟ်ဂမ္ဟဂမ်ိုင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဒ့ဲအိုတ်တဲ့။ ဇာယန္တိပိ၊ တုံလေဝ် ကျတ်တိုန်အိုတ်ရ။ ဂဗ္ဘိနိ၊ ဉ်။ ဟောန္တိပိ၊ ဒ့ဲလေဝ် ဒ့ဲအိုတ်ရ။ ပစ္ဆန္တိပိ၊ ချဟ်လေဝ် ချဟ်အိုတ်ရ။ သော သမယော၊ ဉ်အခိုင်ကာလဂ်ဳ။ (ဝါ) ဉ်အခိုင်ကာ လ တုံထေက်ကို်ကျတ်, ထေက်ကို်တန်ဂံဂဝ်, ထေက်ကို်ချဟ်ဂ်ဳ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံကလိဂံ ဏီရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ဓ္ဝမေဝ၊ တုပ်တသာ်ဂ်ဳရ။ ဘိက္ခုဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်ခမီ။ အစ္စာ ယိကာနိ၊ ခေ့ံမထေက်ကို်ဒ့ဲ ပြဟ်ပြေဟ်အိုတ်။ ကရဏီယာနိ၊ ဉ်ကိစ္စ ထေက်ကို်ပတဲ့ ဓကန်ဂမ်ိုင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ဂမ်ိုင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကို်ခမီ။ "အဇ္ဇဓ္ဝ၊ ပ္ဒဲ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကို်ခမီ။ စိတ္တံ၊ ဉ်စိုတ်။ အနု ပါဒါယ၊ ဟွံဂံဂိုင်ကေတ် ဓရ်သခီရမမိက်ကို်မွဲမွဲ ဗွဲပိုက်တဏှာ, ဒိဋ္ဌတဲ့။ (ဝါ) ဟွံဂိုင် ကေတ်ကိလေသ အရာမပါစ္ဆးတိတ်ဗ့းအာဂမ်ိုင် အယံမာတ်မွဲမွဲလစ့ေ် ဗ့တ်ညိနာင်တဲ့။ အာသဝေဟိ၊ နူဓရ်အာသဝဂမ်ိုင်။ ဝိမုစ္စတု၊ သြဝ်...ကို်တိတ်ဗ့းညိ။ သွေ ဝါ၊ ပ္ဒဲတ့ဲယး ကိုလေဝ်။ ဝိမုစ္စတု၊ သြဝ်...။ ဥတ္တရသွေဝ၊ ပ္ဒဲတ့ဲကလီတေံကိုလေဝ်။ ဝိမုစ္စတု၊ သြဝ်...။ [မွဲနယ်– အဇ္ဇေဝ၊ ပ္ဒဲ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကို်အဲ။ စိတ္တံ၊ နှ်။ အာသဝေဟိ၊ မိန်ဓရ်အာသဝ ဂမ်ိုင်။ အနုပါဒါယ၊ ဟွံဂိုင်ကေတ် ဗွဲမသွအာရီတဲ့။ ဝိမုစ္စတု၊ သြဝ်...။ သွေ ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ ဝိမုစ္စတု၊ သြဝ်...။ ဥတ္တရသွေ ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ ဝိမုစ္စတု၊ သြဝ်...။ ကလေဉ်ရုံင် ပိုဒ်လိက်(၁၃၁)၊ ဒုတိယအနုရုဒ္ဓသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ ကျတိ၊ ခေ့ံမကို်စိုပ်ဒတဲ့ အတိုင်ပ်ိုက်ဇကုသာ်ဝ်ံ။

သာ ကွဒ္ဓိ ဝါ၊ ငကွဒ္ဓိဂ့ကို။ သော အာနုဘာဝေါ ဝါ၊ ငအာနုဘာဂ့ကို။ နတ္ထိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ အထ ခေါ၊ ပွဲစုတ်တုန်။ ယံ သမယံ၊ ယြဲပွဲကာလမွဲ။ တသ္မ ဘိက္ခုနော၊ မိန်ခမီဂ့်။ အဓိသီလမ္ပိ၊ နံအဓိသီလကိုလေဝ်။ သိက္ခိတော၊ နကြိဒ္ဓေတ်တ နေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဓိပညမ္ပိ၊ နံအဓိပညာကိုလေဝ်။ သိက္ခိတော၊ နကြိဒ္ဓေတ်တ နေဝ်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်။ အနုပါဒါယ၊ တုံ။ အာသဝေဟိ၊ နူဓဝ်အာသဝဂမ္ပိုင်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ပုံ တိတ်ဗုးအာရ။ သော သမယော၊ ငအခိင်အခါဂ့်။ (ဝါ) ငအခိင်အခါ မဒ္ဒေတ်တ်သိက္ခာ ပိပြကာဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံကလိဂွံဏီရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒ့်ကိစ္စထေက်ကိုပတုံဓ္ကန် ပွဲမပြဟ်ပြေဟ် သွက်ခမီမဒ္ဒေတ်တ သိက္ခာပိပြ ကာဂ့်ရ။ ။(ပ)။ ။

၂–ပဝိဝေကသုတ်

၉၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အညတိတ္ထိယာ၊ ဧံမ္ဟုံကိုကွေတ်ဝါဒ မုးသာသနာအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမ္ဟုံကိုကွေတ်ဝါဒ မသ္ဒာင်အာနူ ကွေတ်ဝါဒကျာ်တြဲအိုတ်။ ပရိဗ္ဗဇကာ၊ ငပြဘာတ် ဂမ္ပိုင်။ တီဏိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကွမာနိ ပဝိဝေကာနိ၊ နံပွမလ္ဟုနူကိလေသဂမ္ပိုင်ဝွံ၊ ပညာပေန္တိ၊ ပုံကိုပိုင်ခြာတီကေတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဟိုတွံပညပ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ စီဝရပဝိဝေကံ၊ နံပွမလ္ဟုအာနူကိလေသ မလေပ်ကျိုဒ့်နိသဲကိုသ္ဂာကို။ ပိဏ္ဍပါတပဝိဝေကံ၊ နံပွမလ္ဟုအာ နူကိလေသ မလေပ်ကျိုဒ့်နိသဲ ကိုပိဏ္ဍပါတ်ကို။ သေနာသနပဝိဝေကံ၊ နံပွမလ္ဟုအာ နူကိလေသ မလေပ်ကျိုဒ့် နိသဲကိုဘာ ဒ္ဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တတြ၊ ပွေဝ်ကိုပဝိဝေက ပိပြကာဂမ္ပိုင်ဂ့်။ အညတိတ္ထိယာ၊ ဧံမဒ့်တီဒိဋ္ဌ မသ္ဒာင်အာနူ သာသနာကျာ်အိုတ်။ ပရိဗ္ဗဇကာ၊ ငပြဘာဒ်ဂမ္ပိုင်။ ကွဒံ စီဝရပဝိဝေကသ္မိ၊ နံပွမလ္ဟုအာနူကိလေသ မလေပ်ကျိုဒ့် နိသဲကိုသ္ဂာဝွံ။ ပညာပေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။[သ္မိဝိဘတ် ပွဲစီဝရပဝိဝေကသ္မိဂ့် စေ့ပွဲအရထဒုတိယာ၊ ဟွံသေင်မွး ချပ် ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသညိ]။ ။ အညတိတ္ထိယာ၊ ဧံမဒ့်တီဒိဋ္ဌ မသ္ဒာင်အာနူ သာသနာ ကျာ်အိုတ်။ ပရိဗ္ဗဇကာ၊ ငပြဘာဒ်ဂမ္ပိုင်။ သာဏာနိပိ၊ နံယာတ်ကာန်ဂမ္ပိုင်ကိုလေဝ်။ ဓာရေန္တိ၊ ပုံ့ပွင်ရင်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ဗိုက်လတက်အိုတ်ရ။ မသာဏာနိပိ၊ နံယာတ်ကာန် မန့်ရ နကိုတောဝ် မွဲသ္ဒာင်ဂမ္ပိုင်ကိုလေဝ်။ ဓာရေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။[သိုမထေက်ကိုသွး မိသကသာဏ–နကိုနိရုတ္တိနယ် သကဂ့်ဇိတ်၊ ကွဂ့် သွအတုံ မသာဏ ရုပ်တုံ]။ ။ ဆဝ ဒုသာနိ ပိ၊ နံယာတ် မဂပ်ဝ်ကွဟ်လဝ် နူညးမချိုတ်ကိုလေဝ်။ ။[ဆဝ= ညးမ ချိုတ်]။ ။ (ဝါ) နံယာတ် မယုတ် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နမပ္ပံကိုချောကြဲကိုလေဝ်။ ဆဝလာမက= ဧံမယုတ်+ဒုသ= ယာတ်]။ ။(ပ)။ ။

ပံသုကူလာနိပိ၊ နိယာတ်ပံသကူဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နိယာတ်သ္ကျတ် မဂပ်ဝ်ကွဟ် စွံလဝ် ပွဲလ္ဆျတိကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တိရီဋ္ဌာနိပိ၊ နိယာတ်ခွော်ဆုကိုလေဝ်။ ။(ပ) အဇိနမွိ၊ နိစ္စာံကိုလေဝ်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၄) ဝေနာဂပူရတေံသုတ်ညိ]။ ။(ပ)။ ။ အဇိနက္ခိပမွိ၊ နိစ္စာံသတ် မဂပ်ဝ်ကရောက်လဝ် ပွဲလ္ဒောဝ်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နိစ္စာံမွံကိုနှေပ်တဲ့ မဂပ်ဝ်ကရောက်လဝ် ပွဲလ္ဒောဝ်ကိုလေဝ်။ ။[ခိပ ဖါလိတ၊ ခဲ့မဂပ်ဝ် ကရောက်လဝ် ပွဲလ္ဒောဝ်+ အဇိန= စ္စာံသတ်]။ ။ ကုသစီရမွိ၊ နိသ္ဂာ ကွတ်သ္ဒခိုဟ် ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။[စီရ= သ္ဂာ]။ ။(ပ)။ ။ ဝါကစီရမွိ၊ နိသ္ဂာသ္ကောဝ်ဆုကိုလေဝ်။ (ပ)။ ။ ဖလကစီရမွိ၊ နိသ္ဂာဂတိုဂတော့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကေသကမ္မမွိ၊ နိ ယာတ်ကွဝ် မဂပ်ဝ်ကျောနိလဝ် နကိုသော်မိုဟ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဝါလကမ္မမွိ၊ နိ ယာတ်ကွဝ် မဂပ်ဝ်ကျောနိလဝ် နမတ္တံကိုသော်ဗ္ဘချေံကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဥလူကပက္ခိ ကမွိ၊ နိယာတ် သ္ဒေင်ဂစေံကွင်ဟိုက်ကိုလေဝ်။ ဓာရေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။[ဥလူက ပက္ခေဟိ ကတံ ဥလူကပက္ခိကံ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ အညတိတ္ထိယာ၊ ခဲ့မနှ် တီဒိဋ္ဌ မသ္ဒာင်အာနူ သာသနာကျာ်အိုတ်။ ပရိဗ္ဗဇကာ၊ ဝ်ပြဘာဒ်ဂမ္ဘိုင်။ ကွဒံ စီဝရပဝိ ဝေကသ္ဒီ၊ နိ။ ပညာပေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္ဟော်ဝ်ကိုပဝိဝေကပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ကွဒံ ပိဏ္ဍ ပါတပဝိဝေကသ္ဒီ၊ ယြဲနိ။ ပညာပေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ သာကဘက္ခာမွိ၊ ဝ်မသ္ဒပြဘိုက် သ္ဒေဝ်သ္ဒဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဝ်မွံကိုစ္ဆ မတွံဂး သ္ဒေဝ်သ္ဒဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ သာမာကဘက္ခာပိ၊ ဝ်မသ္ဒပြဘိုက် သ္ဒုသြေံလမာန်ဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ နီဝါရဘက္ခာပိ၊ နိမသ္ဒပြဘိုက် သြေံကြက်လမာန် စ္ဆဗိုပ်တမ္ဒေင်ဂမ္ဘိုင်ကို လေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဒဒ္ဒုလဘက္ခာပိ၊ နိမသ္ဒပြဘိုက် ဇရစ္စာံဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဟဋ္ဌဘက္ခာပိ၊ ဝ်မသ္ဒိသ္ဒနိ ဟန်ဗန်ဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကဏာဘက္ခာပိ၊ ဝ်မ သ္ဒပြဘိုက် ကျောနိသ္ဒုဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အာစာမဘက္ခာပိ၊ ဝ်မသ္ဒပြဘိုက် ပုင်မောဝ်ဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဝ်မသုင်ချာ်ပုင်ဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိညာက ဘက္ခာ ပိ၊ ဝ်မသ္ဒပြဘိုက် စ္ဆထ္ဒိုက်လုံဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။

တိဏာဘက္ခာပိ၊ ဝ်မစချောဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဂေါမယဘက္ခာပိ၊ ဝ်မစ အိက်ဂ့်ဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဝနမူလဖလာဟာရာ၊ ဝ်မွံကိုစ္ဆအာဟာ မတွံဂး ရိုဟ်ဆု, သတ်ဆုဂမ္ဘိုင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်အိုတ်တဲ့။ ပဝတ္တဖလဘောဇီ၊ သိုမစတ် သတ်ဆု မပြဟ်ဒတုံစ့ေ် အလိုလိုဂမ္ဘိုင်။ ယာပေန္တ၊ ပုံယိုပ်ယာအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အရညံ၊ နိ ဂြိုပ် မသ္ဒေဝဲနူကွာန် မသုန်ကံ့ဇိုတ့ကို။ (ဝါ) နိပွမလုံအာ နူကိလေသမက္ခိုဒ့် နိသဲကို ဂြိုပ်ကို။ ။[ပိုဒ်ဂကူဝွံ ဌာနူပစာရ သာ်ဝွံကို၊ သိုမထောက်ကိုသွး "အရညပဝိဝေက" ပဝိဝေကပိုဒ် ဇိုတ်လဝ်ကို မ္ဒးချပ်ရ]။ ။ ရုက္ခမူလံ၊ နိဇရေင်တ့ံဆုကို။ (ဝါ) နိပွမလုံ

နူကိလေသ မက္ကိုဒ္ဒ် နိသဲကို် ဇရေင်တုံ့ဆုကို်။ သုသာနံ၊ နံသုသာန်ကို်။ (ဝါ) နံ–ကို်။ ဝနပတ္ထံ၊ နံဂြုပ်ဇော် မွိဟ်မအာစိုပ် မအောန်ကို်။ (ဝါ) နံ–ကို်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုက၊ ပိုဒ်လိက်(၃၁)တေံညိ]။ ။ အဗ္ဘောကာသံ၊ နံဌာန် အမဲ့အာကာသကို်။ (ဝါ) နံ–ကို်။ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ နံပထောင် ဂအုံဆံက်ကို်။ (ဝါ) နံ–ကို်။ ဘုသာဂါရံ၊ နံသိုဆံက် တဲဆံက်ကို်။ ။[ဒီ,မဟာဝဂ်၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ဋီကာ၊ ၁၇၁]။ ။ ပညာပေန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျွမသို့ ဓမ္မဝိနယေ၊ ပ္ဒဲသာသနာကျာ် မဒ္ဒ်အရာမဒ္ဒေံတ္ထောန် နကို် ဓရ်ဝွံ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်။ ပဝိဝေကာနိ၊ ငပွမလ့ုအာ နူကိလေသဂမ္ဒိုင်။ ကျွမာနိ တီဏိ၊ ဂမ္ဒိုင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျွဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ သီလဝါ စ၊ ငမ္ဒုံကို်စတုပရိသုဒ္ဓိသီလကို်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အသ၊ မိန်ခမီဂ်ိ။ ဒုသီလ့ျ၊ ငိအကုသိုလ် မဒ္ဒ်ဟိုတ် ညးဟွံမွဲကို်သီလ။ (ဝါ) နံ။ (ဝါ) ငိအကုသိုလ် စေတနာမသုန် မပ္တံကို်ပါဏာတိပါတ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ညးဟွံမွဲကို်သီလ။ (ဝါ) နံ။ ပဟီနဉ္စ၊ ငိမဂပ်ဝ်ပါကေ့ံကို်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ တေန၊ နူအကုသိုလ်ဒုသီလ့ျဂ်ိ။ ဝိဝိတ္တော စ၊ ငိမလ့ုအာကို်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော စ၊ ငမ္ဒုံကို်ဉာဏ်ပညာ မဧှံစ္ဆတ်ကို်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အသ၊ မိန်ခမီဂ်ိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ငိလညာတ်ဗ္ဘေတ်မှာ။ (ဝါ) နံ။ ပဟီနာ စ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ တာယ၊ နူမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂ်ိ။ ဝိဝိတ္တော စ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ခီဏာသဝေါ စ၊ ငမ္ဒုံကို်အာသဝ မအိုတ်အာကို်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အသ၊ မိန်ခမီဂ်ိ။ အာသဝါ၊ ငိအာသဝပန်ပြကာဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) နံ။ ပဟီနာ စ၊ ငိမဂပ်ဝ်ပါကေ့ံဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ တေဟိ၊ နူအာသဝဂမ္ဒိုင်ဂ်ိ။ ဝိဝိတ္တော စ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယတော၊ ပြဲဟိုတ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ သီလဝါ စ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတော၊ ဟိုတ်။ အယံ ဘိက္ခု၊ နံခမီဝွံ။ အဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ ညးမအာစိုပ် ဒဒ့်မပြဲဗွဲသီလ ရုဂ်ိဒ။ (ဝါ) ညးမအာစိုပ် ကဆံင်ကျောတ်အထောင်ဉသီလရုဂ်ိဒ။ သာရပ္ပတ္တော၊ ညးမအာစိုပ် ကျေင်ကြက်သီလရုဂ်ိဒ။ သုဒ္ဓေါ၊ ညးမသ္သးဇုးရုဂ်ိဒ။ သာရေ၊ ပ္ဒဲကျေင်ကြက်သီလ, သမာဓိ, ပညာဂုဏ်။ ပတိဋ္ဌတော၊ ညးမတန်တ်ရုဂ်ိဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးတုန်။ ကဿကဿ၊ ဧံ့။ ဂဟပတိဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်။ သမ္မန္နံ၊ ဧံ့မဦိုက်ပေင်တ် ကျော်ဩြော်သာလီ မဧျဟ်။ သာလိခေတ္တံ၊ ငိ တိဗ္ဘ ဩြော်သာလီ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘန်္ဓတ်ရ။ တံ ဓုနံ၊ နံတိဗ္ဘ ဩြော်သာလီဂ်ိ။ ကဿကော၊ ဧံ့။ ဂဟပတိ၊ ငိ။ သီဃံ သီဃံ၊ ဗွဲမပြဟ် ဗွဲမပြဟ်။ လဝါပေယျ၊ ဂဗ္ဘကို်ရတ်ရ။ ။ (ပ)။ ။ လဝါပေတွာ၊ ကို်ရတ်တုဲ။ ။(ပ)။ ။ သဃံရာပေယျ၊ ဂဗ္ဘကို်ပကော်ရ။ ။ (ပ)။ ။ သဃံရာပေတွာ၊ ကို်ပကော်တုဲ။ ။[ရမျာင်ကာရိုတ်မွး "စေ" မွးကို်ပါရ]။ (ပ)။ ။ ဥဗ္ဘာဟာပေယျ၊ ဂဗ္ဘရေင်တ္ဘင်ဏာ ဒ္ဒဲဗ္ဘိန်ဩြော်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပုဉ္ဇံ၊ နံဗွဝ်။

ကာရာပေယျ။ ဂဗ္ဘကိုသွရ။ ။(ပ)။ ။ မဒ္ဒါပေယျ။ ဂဗ္ဘကိုပ္ပါန်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပလာလာန်၊ နှ်ဆံက်ဂမ္ဂိုင်။ ဥဒ္ဓရာပေယျ။ ဂဗ္ဘကိုပါပတိတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဘုသိကံ၊ နှ်သွံသြေံ။ ။(ပ)။ ။ သြပုနာပေယျ။ ဂဗ္ဘကိုသွ ညံင်ဂွံသ္ဆးဖုးရ။ ။(ပ)။ ။ အတိဟရာပေယျ။ ဂဗ္ဘကိုပ္ဟောပ်စွံ ပ္ဒံဟင်သြေံရ။ ။(ပ)။ ။ ကောန္ဆာပေယျ။ ဂဗ္ဘကိုထွက်ရ။ ထုသာန်၊ နှ်ခွော်သြေံဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) သွံသြေံဂမ္ဂိုင်။ ဥဒ္ဓရာပေယျ။ ဂဗ္ဘကိုပါပတိတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နပွမသွတ်မြသာ်ဝွံ။ ကဿကဿ၊ ဧၚ်။ ဂဟပတိဿ၊ ဒဒက်တ်။ တာနိ ဓညာနိ၊ ငသြေံဂမ္ဂိုင်ဂှ်။ အဂ္ဂပ္ပတ္တာနိ၊ ငမအာစိုပ် ဒဒှ်သ္ဂု မကျော်ဆဲဂမ္ဂိုင်။ သရပ္ပတ္တာနိ၊ငမအာစိုပ် ဒဒှ်ကြက်ဂမ္ဂိုင်။ သုဒ္ဓါနိ၊ ငမသ္ဆးဖုးဂမ္ဂိုင်။ သာရေ၊ ပ္ဒဲဒဒှ်ကြက်သြေံ။ ပတိဋ္ဌတာနိ၊ ငမတန်တ်အိုတ်။ အဿာ၊ ဂဗ္ဘဒှ်အိုတ်ရ။ (ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–သရဒသုတ်

၉၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ သရဒသမယေ၊ ပ္ဒဲကာလ သရဒရာသီ ဂိတုက္ကိုန်။ ဒေဝေ၊ ငအာကာသ။ ဝိဒ္ဓေ၊ နကြိုပါစ္ဆးအာ နှူဂ့ံမတ်ပြုနေဝ်။ (ဝါ) နကြိတွးပြာကတ် လွေဟ်ဌာန်သွေဲ့ မစာ်စ္ဆး နှူမတ်ပြုနေဝ်။ ဝိဂတဝလာဟကေ၊ နကြိဂ့ံမတ်ပြု မစာ်စ္ဆးအာတဲ့နေဝ်။ အာဒိစ္စော၊ ငတဲ့ မတိုန်တို့။ နဘံ၊ နှ်အာကာသ။ အဗ္ဘာသက္က မာနော၊ သိုမတိုန်ကျင် တူရှ။ သဗ္ဗံ၊ ဧၚ်မဒှ်အလုံအိုသို့။ အာကာသဂတံ၊ ဧၚ်မအာစိုပ် ပ္ဒဲဗလးအာကာသ။ တမဂတံ၊ နှ်ဂ့ံတိုက်ဒမ္မှ။ ။[တမော ဓ္ဍ တမဂတံ]။ ။ အဘိဝိဟစ္စ၊ ဓလိုဖ္ဒိုက်သောင်ကွံတဲ့။ ဘာသတေ စ၊ ပ္ဒံတွးလေဝ် တွးရ။ တပတေ စ၊ ပ္ဒံဂိုလဟိုလေဝ် ဂိုလဟိုတ်ရ။ ဝိရောစတိ စ၊ ပ္ဒံစ္ဆးစရဲလေဝ် စ္ဆးစရဲတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဓမေဝံ၊ တုပ်တ်။ ယတော၊ ယြုပ္ဒဲကာလမွဲ။ အရိယသာဝကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွးအရီ။ သင်္ကာနေ၊ ပ္ဒဲလွေင်စိုတ်။ ဝိရဇံ၊ ဧၚ်မစာ်စ္ဆးအာ နှူလက်ကျိုက် မ္ဂုံမပ္ဆံကိုရာဂ။ ဝီတမလံ၊ ဧၚ်မစာ်စ္ဆးအာ နှူမကလိခ္ဆက် မ္ဂုံမပ္ဆံကိုရာဂ။ စမ္မစက္ခုံ၊ ငမတ်သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် မလေပ်ပိုင်ခြာတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံက္ဆိုဒှ်ကျင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတော၊ ပ္ဒဲကာလဂှ်။ ဒဿနုပ္ပါဒါ၊ ကျော်သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ကွိုဒှ်ကျင်။ သဟ၊ မွဲဒမြိပ်။ အရိယသာဝကဿ၊ မိန်။ ။[စပ်ပ္ဒဲပဟီယန္တိ]။ ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ (ဝါ) ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲမဗ္ဘေတ်မှာမွး အတ္တ ပ္ဒဲဂကော်ဥပါဒါနက္ခန္ဓမသုန် မ္ဂုံကိုမဧုံစွတ်ကို။ ။[သ=သန္တ= ဧၚ်မ္ဂုံပြာကတ် ဗွဲပရမတ်+ကာယ= ပ္ဒဲခန္ဓမသုန် + ဒိဋ္ဌိ= သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဓါပြကာ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်မွး အတ္တ, သတ်]။ ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို။ (ဝါ) သဘ်ပွမသ္ဘေဟ်ဟာ ပ္ဒဲမပ္ဆံကိုဒ္ဂေတ်သိက္ခာ ရတ်ပိပြကာကို။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ ငသဘ် ပွမဇွိသပေါတ် ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမမှာရာမွး အလေံဒ္ဂေတ်

မပ္ပံကိုက္ခ်ိ, ဂ်တံ ဟိုတ်မသ္အးဇုး နူကိလေသ။ ။[သီလ, ဝတ= နှ်အလေံ, ဒွေတ်+ ပရာမာသ= ပွမဖွိတ်သပေါတ် မဂိုင်ကေတ် ပွဲမမှာရာ, ပွမဂိုင်ကေတ် အလေံဒွေတ် ဟိုတ်မသ္အးဇုးနူ ကိလေသ, ဟိုတ်မလလံကွေံ ဒဒိုက်အလုံအိုသီု]။ ။ ကျတိ၊ ရ သာ်ဝွံ။ တီဏိ၊ ဧံ–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ ပဟီယန္တိ၊ ပ္ဒံပါဂစိုတ်ကွေံ အိုတ်ရ။ ။

အထ၊ သ္အာင်နူဂ်္ဂ်။ အပရံ၊ ကြ်ပွဲလ္ပေ်ပွန်။ အဘိဇ္ဈာယ စ၊ နူအဘိဇ္ဈာလောဘကိုု။ (ဝါ) နူဝိသမလောဘ မလေပ်ထွေ့နှ်စပ် မက်ဂ်က်လောန်ကိုု။ ဗျာပါဒေန စ၊ နူဗျာပါဒ ဒေါသကိုု။ ဒ္ဒီဟိ၊ ဧံမန့်စါအိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ နူဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ နိယျာတိ၊ ပ္ဒံတိတ်ဗ္ဘးရ။ သော၊ င်အရိယသာဝကဂ်္ဂ်။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃)တေံညိ]။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲကာလ မအာစိုပ်ပဋ္ဌမဈာန်ဂ်္ဂ်။ အရိယသာဝကော၊ င်။ ကာလံ၊ နှ်ပွမချိုတ်။ စေ ကရေယျ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရသ္ဘမ္ဂး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြို။ ယေန သံ ယောဇနေန၊ ယြ်ကျေံသံယောဇိုန်မွဲ။ သံယုတ္တော၊ ဧံမစိုန်သကိုု။ အရိယသာဝကော၊ င်။ ပုန၊ မွဲလ္ပေ်ပွန်။ ကျမံ လောကံ၊ နှ်ကာမဘုံဝွံ။ အာဂစ္ဆေယျ။ ဂဗ္ဘကျင်တန်ပဋိသန္ဓိရ။ တံ သံယောဇနံ၊ င်သံယောဇိုန်ဂ်္ဂ်။ (ဝါ) ဉာဒ္ဒမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန် မွဲဟာန်ကျေံဩရမ္ဘာဂိ ယ သံယောဇိုန် မန့်ဟိုတ် မကျင်တန်ပဋိသန္ဓိ ပွဲကာမဘုံဂ်္ဂ်။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ပရိသာသုတ်

၉၆။ ။[ပွဲဒုကနိုပါတ် ပရိသဝဂ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၄၊ ၄၅) ဝါကျဟွံပါဂမ္ဒိုင်ဂ်ဟောင် ကိုု အရထရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြ်ပွဲ။ ဘိက္ခ။ င်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ) ဝိဟရန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခ။ င်–ဂမ္ဒိုင်။ ဗဟုံ၊ ဧံမဂ္ဂိုင်။ ပုညံ၊ နှ်ကုသိုလ်။ ပသဝန္တိ၊ ပ္ဒံကိုက္ခ်ိုဒ့်ဇွော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခ။ င်–ဂမ္ဒိုင်။ စေတော ဝိမုတ္တိယာ၊ ဧံမန့်ဟိုတ် စိုတ် မတိတ်ဗ္ဘး နူအကုသိုလ် မစ္ပေ်စး။ မုဒိတာယ၊ နကိုမုဒိတာ မအာစိုပ်အပွနာ။ ဗြဟ္မံ၊ ဧံ မပြ်။ ဝိဟာရံ၊ နှ်ပွမပဒတ်။ (ဝါ) နပွမပဒတ်။ ဝိဟရန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။

[ပွဲနယ်ဝွံ ယဒိဒံ အရထဟွံမွဲ။ မွဲနယ်–ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ စေ တောဝိမုတ္တိ၊ ဧံ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ မုဒိတာ၊ ယြင်မုဒိတာ မအာစိုပ်အပွနာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ ဧံ။ တာယ မုဒိတာယ၊ နကိုမုဒိတာ မအာစိုပ်အပွနာဂ်္ဂ်။ ဘိက္ခ။ င်–ဂမ္ဒိုင်။ ဗြဟ္မံ၊ ဧံမပြ်။ ဝိဟာရံ၊ နှ်ပွမပဒတ်။ (ဝါ) နပွမပဒတ်။ ဝိဟရန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ]။ ။

ပမုဒိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဉး မအိုဟ်တ္ဂိုဟ်။ ပီတိ၊ ငပီတိမသုန်ပြကာ။ ဇာယတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ ပီတိမနသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဉး မှံုကိုစိုတ်မသျိုက်မှိုက်နကိုပီတိ။ ကာယော၊ ငနာမ ကာယ, ရူပကာယ။ ပသဿ္မတိ၊ ပုံလလံရ။ ပသဿဒ္ဓကာယော၊ ငဉးမှံုကို နာမကာယ, ရူပကာယမလလံ။ သုခံ၊ နကာယိက, စေတသိကသုခဓါပြကာ။ ဝေဒယတိ၊ ပုံဒှုင်စ သိုင်ရ။ သုခိနော၊ ငဉးမှံုကိုသုခ။ စိတ္တံ၊ နစိုတ်။ သမာဓိယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်စွံပ္ဂန်လဝ် ပွဲ အာရီ ဗွဲမွဒးရးမာန်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ဥပရိပဗ္ဘတေ၊ ပွဲလ္ဂျုဒ်ိ။ ထုလ္လဖုသိတကေ၊ ခေံမှံုကိုထွဟ်ချာ်ပြမဖ္ဒေါ်။ ။[ထူလ=ထုလ္လ= ခေံမဖ္ဒေါ်]။ ။ ဒေဝေ၊ ငပြဲ။ ဝသဿ္တေ၊ နကြိုဂူနေဝ်။ တံ ဥဒကံ၊ ငချာ်ပြဲဂ့်။ ယထာနိန္နံ၊ ပြဲပြဲန်ဌာန် မသဝ်။ (ဝါ) နဖ္ဒာပ်ဌာန် မသဝ်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သိုကိုမဖွော်။ ပဗ္ဘတကန္ဒရပဒရသာခါ၊ နဒ်ဒိုံ, ဗပါ်ဒိုံ, တိမကရောန်ဒုံင်, ကောန်ကြုင်သွတ်ဂမ့်ိုင်။ ပရိပူရေတိ၊ ပုံကိုပေင်ရ။ ။[ကေန ဥဒကေန ဒရော ဒါရိ တောတိ ကန္ဒရော= ဗပါ်ဒိုံ ချာ်မဂပ်ဝ်တက် ပထောင်လဝ်။ "ပဒရ= စီချာ်ဝဲ" သာ်ဝွံ လေဝ် အတိုင်ဦကာ ကိုအရထမာန်ဏီရ]။ ။ ပဗ္ဘတကန္ဒရပဒရသာခါ၊ ငင်–ဂမ့်ိုင်။ ပရိပူရာ၊ ငမပေင်ဂမ့်ိုင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒှ်အိုတ်တဲု။ ကုသောဇ္ဈော၊ နကတိုင်သွတ်ဂမ့်ိုင်။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပုံကိုပေင်အိုတ်ရ။ ကုသောဇ္ဈာ၊ ငကတိုင်သွတ်ဂမ့်ိုင်။ ပရိပူရာ၊ ငမပေင်ဂမ့်ိုင်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ မဟာသောဇ္ဈော၊ နကတိုင်ဖ္ဒော်ဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ကုန္ဓဒိယော၊ နစီသွတ်ဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ကုန္ဓဒိယော၊ ငစီသွတ်ဂမ့်ိုင်။ ပရိပူရာ၊ ငမပေင်ဂမ့်ိုင်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ မဟာနဒိယော၊ နစီဖ္ဒော်ဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ သမုဒ္ဒံ၊ နမှာသွိဒ်။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်တ်။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ပဌမအာဇာနီယသုတ်

၉၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ခေံ–အိုတ်။ အင်္ဂေဟိ၊ ကျော်အင်ဂမ့်ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ခေံမချိုက်ပေင်တ်။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင်။ ဘဒြော၊ ခေံမဆဲ။ အဿာဇာနီယော၊ ငချေံအာဇာနယ်။ (ဝါ) ငချေံ မစီကွးတီကေတ် ဟိုတ်ဟွံသေင်ကိုဟိုတ်။ [ကာရဏာ ကာရဏံ အာဇာနာတီတိ အာဇနီယော]။ ။ ရာဇာရဟော၊ ငမထေက်ကုသွိင်။ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ငအရပ်အစပ်သွိင်။ (ဝါ) ငမဒုင်ကာသွိင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ အင်္ဂန္တေဝ၊ ။(အင်္ဂ+ ဏ္ဍတိ+ဧဝ)။ ။ တုပ်ကျော် အဝဲဖိုင်တဲရုဂ့်ဒဟောင်။ (ဝါ) အင်္ဂဟာန်ရုဂ့်ဒဟောင်။ သချိုံ၊ နဒဒ့်မဂပ်ဝ်ရိုဟ်လွိဟ်။ (ဝါ) နဒဒ့်မဂပ်ဝ်ကော်ခ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ။

ကတမေဟိ၊ မူရ ခေံယွဲအိုတ်။ တီဟိ၊ ခေံမဒ့်ပိအိုတ်။ အင်္ဂေဟိ၊ ကျော်။ သမန္နာဂတော၊ ခေံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဘဒြော၊ ခေံ။ ။(ပ)။ ။ သချိုံ၊ နှ်။ ဂစ္ဆတိ၊

ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၀၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ရညော၊ ဒဒက်။ ဘဒြော၊ ဧံ့။ အဿာဇာနီယော၊ ၎။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ၊ ၎မဦိုက်ပေ၎်တ် ကျော်သော်ဇကုကို။ ဗလသမ္ပန္နော စ၊ ၎မဦိုက်ပေ၎်တ် ကျော်ဖြဟတ်ဇကုကို။ ဇ၀သမ္ပန္နော စ၊ ၎မဦိုက်ပေ၎်တ် ကျော်ပရဟ် ပရေဟ်ဇကုကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကြာမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘီ၎်။ ။(ပ)။ ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓြ၀မေ၀ံ၊ တုပ်တ်။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်ဓရ်ဂမ္ဘီ၎်။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့။ ဘိက္ခု၊ ၎။ အာဟုနေယျော၊ ၎–ကို။ ။[ကလေ၎်ရံ၎် ပိုဒ်လိက် (ဂ၁)ဥပေါသထသုတ်တော်ညီ]။ ။ ပါဟုနေယျော၊ ၎–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပုညခေတ္တံ၊ ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကတမေဟိ၊ မူရ ဧံ့။ တီဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘီ၎်။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့။ ဘိက္ခု၊ ၎။ ။(ပ)။ ။ ပုညခေတ္တံ၊ ၎–ကို။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၀၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ၎ခမီ။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ၊ ၎မဦိုက်ပေ၎်တ် ကျော်သော်ဂုဏ်ကို။ ဗလသမ္ပန္နော စ၊ ၎မဦိုက်ပေ၎်တ် ကျော်ဖြဟတ်ဝိရိယကို။ ဇ၀သမ္ပန္နော စ၊ ၎မဦိုက်ပေ၎်တ် ကျော်အသိ၎်ဉာဏ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ မွဲဟော၎်။ ဘိက္ခု၊ ၎။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ၊ ၎။ ဟောတိ၊ ရော။ ။[ကြွန္နဂ့် ကလေ၎်ရံ၎် ဒုက၊ ပိုဒ်လိက်(၃၇) ကို တိက ပိုဒ်လိက်(၁၂–၃၀)တော်ညီ]။ ။(ပ)။ ။ ဓြ၀ံ ခေါ၊ ရသ်ဝွံဟော၎်။ ။(ပ)။ ။

၈–ပေါတ္ထကသုတ်

၁၀၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ နဝေါ၊ ဧံ့မတုတ်လ၀်တို့။ ပေါတ္ထကောပိ၊ ၎ယာတ် ကာန်ကိုလေ၀်။ ဒုဗ္ဘဏ္ဏော စ၊ ၎မွံ့ကိုသ် မပ္ပန်ဂတားကို။ (ဝါ) ၎သ် ဟ၀ွံကျေ၀်ကို။ ဒုက္ခသမ္ဘဿော စ၊ ၎မွံ့ကိုထွတ်ဒွံဒး ဝါတ်ဂါတ်ကို။ (ဝါ) ၎မွံ့ကိုထွတ်ဒွံဒး ကြွံ၎်မှိဟ်ကို။ [ဒုက္ခေန ခမိတဗ္ဗောတိ ဒုက္ခော။ ဒု+ခမု+ကွိ]။ ။ အပ္ပဿော စ၊ ၎မထေက်ကိုဂ္ဂုဟ်မး မအောန်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဇ္ဈိမော၊ ဧံ့မဒ္ဒိလ္ဒော၀် ဟ၀ွံတြေံ့ ဟ၀ွံတို့။ (ဝါ) ဧံ့မဒ္ဒိပ္ဒဲအခိ၎်လ္ဒော၀် အရာမသုင်စော်လ၀်။ ။[မဇ္ဈေ ပရိဘောဂကာလေ ပ၀တ္တော မဇ္ဈိမော]။ ။ ပေါတ္ထကောပိ၊ ၎။ ။(ပ)။ ။ ဇိဏ္ဏော၊ ဧံ့မသုင်စော်တဲ့ တြေံ့အာ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဧံ့မတြေံ့။ ပေါတ္ထကမွိ၊ နှ။ ဥက္ခလိပရိမဇ္ဇနံ ဝါ၊ နှ ယာတ်ဖိုတ် ပေါတ်ထွဲပုင်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ သက်ာရကူဠေ ဝါ၊ ပ္ဒဲခွိက်ဟန်ဗန်ကို။ နံ၊ နှ်ယာတ်ကာန်တြေံ့ဂ့်။ ဆဋ္ဌန္တိ၊ ပုံ့သူးအိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓြ၀မေ၀ံ၊ တုပ်။ နဝေါ၊ ဧံ့မဒ္ဒိတို့ ဟွံပေင် မသုန်ဝ့်ဏီ။ ဘိက္ခု၊ ၎။ ဒုသီလော၊ ၎ဟွံမွဲကိုသီလ။ ပါပဓမ္မော၊ ၎မွံ့ကိုဒွေတ်ဓရ်မယုတ်မာ။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဓြ၀ံ သတိ၊ နကြိ။ ကြာဒံ၊ နှ်ဒဒ္ဒိဟွံမွဲကိုသီလ၀ွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီသွတ်ဂ့်။

ဒုဗ္ဘဏ္ဍတာယ၊ နဒဒ္ဒိမ္ဆုံကိုသင်္ဂဂုဏ်, သင်္ဂဇကုမဟုန်ဂတား။ အဟံ၊ ဝ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ သော ပေါတ္ထကော၊ ဝ်ယာတ်ကာန်ဂ့်။ ဒုဗ္ဘဏ္ဍော သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ သင်္ဂဟဂွံ ကျေဝ်ဂေါဝ်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲပူဂိုလ်ဒုဿီလဂွံ။ တထူပမံ၊ မွံဥပမာ မတုပ်ကျော် ယာတ်ကာန် သင်္ဂဟဂွံကျေဝ်ဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။

ပန၊ ဗိုဒ္ဒိဒုက္ခသမ္ဘဿတုန်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဒုဿီလဂ့်။ ယေ၊ ယြဝ်ဝူဂိုလ် မပ္တံကိုမိဿဟာဲ ကလောဒညာတ် ညးမက္ကောန်ဓိတ်ဂမ္ဒိုင်။ ဓုတံ၊ နဲပူဂိုလ်ဒုဿီလဂ့်။ သေဝန္တိ၊ ပုံနိဿဲအိုတ်ရ။ ဘဇန္တိ၊ ပုံခစအိုတ်ရ။ ပယိရုပါသန္တိ၊ ပုံပြာပ်အာခစအိုတ်ရ။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိ၊ နဲပွမဒ္ဒေတ် ပ္တော်ဗက် ဒ္ဒေတ်အ္စာဇကု မဂပ်ဝ်ညာတ်လဝ်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ– အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မပ္တံကိုမိဿဟာဲ ကလောဒညာတ် ညးမက္ကောန်ဓိတ် ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ တံ၊ နဲပွမခစနိဿဲဂ့်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်။ အဟိတာယ၊ တ္ဟာန။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဟာန။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွဒံ၊ နဲပွမဒ္ဒ်အဟိတ, ဒုက္ခဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဒုဿီလ ဂ့်။ ဒုက္ခသမ္ဘဿတာယ၊ နဒဒ္ဒိမ္ဆုံကိုထွတ်ဒွံဒး သ္ဂာတ်မြဟ်။ အဟံ၊ ဝ်အဲ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ သော ပေါတ္ထကော၊ ဝ်။ ဒုက္ခသမ္ဘသော သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ မွံကိုထွတ်ဒွံ သ္ဂာတ်မြဟ်ကို။ ကွမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲပူဂိုလ်ဒုဿီလဂွံ။ တထာပမံ၊ မွံဥပမာ မတုပ် ကျော်ယာတ်ကာန် ထွတ်ဒွံ သ္ဂာတ်မြဟ်ဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။

ပန၊ ဗိုဒ္ဒိအနဂ္ဃတုန်။ သော၊ ဝ်ပူဂိုလ်ဒုဿီလဂ့်။ ယေသံ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုဒါယကာ ဂမ္ဒိုင်။ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ နဲသ္ဂာ, ပိဏ္ဍပါတ်, ဘာဒ္ဒဲတိက်ဒ္ဒဲမံဝ်, ဂဥ်မစ္ဆေ့စးကိုယဲ မဒ္ဒ်ကပေါတ်စိုဒနာလမျိုး။ ။[ကလေဝ်ရံဝ် ဒုက၊ ပိဒ်လိက်(၂)တေံညိ]။ ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုံ့။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒါယကာဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ တံ၊ နဲဝတ္ထုဒါနဲဂ့်။ မဟပ္ဖလံ၊ ဝ်မွံကိုဖို ပရလိုက်မဂ္ဒိုင်။ နဲ ဟောတိ၊ ပုံ့။ မဟာနိသံသံ၊ ဝ်မွံကိုအာနိသံသ ဖိုပရလိုက်မဂ္ဒိုင်။ နဲ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွဒံ၊ နဒဒ္ဒိဟွံမွဲကို ဖိုအာနိသံ သပရလိုက် မဂ္ဒိုင်ဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဒုဿီလဂ့်။ အပ္ပဂ္ဃတာယ၊ နဒဒ္ဒိမထောက် ကိုဂုဟ်မး မအောန်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပဂ္ဃော သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ မ ထောက်ကို ဂုဟ်မး မအောန်ကို။ ။(ပ)။ ။ တထာပမံ၊ မွံကိုဥပမာ မတုပ်ကျော် ယာတ်ကာန် မွံကိုဂုဟ်မး မအောန်ဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ မဇ္ဈိမော၊ ဧံမဒ္ဒ် လွေဒ်ဝ် လ္ဘူမသုန်ဝ့် သွဝ်ဒွိတ်ဝ့်။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ဒုဿီလော၊ ဝ်။ ပါပဓမ္မော၊ ဝ်။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ထေရော၊ ဧံမဒ္ဒ်ထေရ် စ့်ဝ့်လ္ဘူ။ ။(ပ)။ ။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြို။ ကွဒံ၊ နဲဒဒ္ဒ် ဟွံမွဲကိုသီလဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မဒ္ဒ်ထေရ်ဂ့်။ ဒုဗ္ဘဏ္ဍတာယ၊ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေဝ်ဏီ။ ဓုဝရူပေါ၊ ဧံမွံသဘ ဟွံမွဲကိုသီလဝွံ။ ထေရော၊ ဧံမဒ္ဒ်ထေရ်။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဝ်ခမီဝွံ။ သံဃမဇ္ဈေ၊ ပ္ဒဲလ္ဒေဝ်သဝ်။ ဘဏတိ၊

ပုံသွးဂလာန်မွး။ တံ ၉နံ၊ နံခမီဂ်ိ။ ဘိက္ခ။။ ငံခမီသ္ဘာင်ဂမ္ဂိုင်။ ၉ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်သွးအိုတ်ရ။ ကန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာဟံသု၊ စိုန်။ ဗာလသ၊ ခေံမဒိုဟ်ဓိ။ အဗျတ္တသ၊ ခေံဟွံစီက္ခး။ တုယံ့၊ ကုတ္ဘအဲ။ ။[စပ်ပ္ဒံ ကီ နု ခေါ]။ ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုတ္ဘအဲ။ (ဝါ) မိန်။ ။[စပ်ပ္ဒံဘဏိတေန]။ ။ ဘဏိတေန၊ နဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုသွး။ (ဝါ) နပွမ ဟိုသွးဂလာန်။ ကီ နု ခေါ၊ မူရ ဖိုမွဲမ္ဂုံဂ့ံရော။ တွမ္ပို၊ ငံတ္ဘအဲကိုလေဝ်။ ဘဏိတဗ္ဒံ၊ ထေက်ကိုသွး ဂလာန်ရဂ့ံဒ။ မညသိ နာမ၊ စိုန်စ္ဒတ်ထေင်ကေတ်ကွဲရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်။ သေ၊ ငံခမီဂ့်။ ကုပိတော၊ ငံမထေဓ္ဂေါတ်။ အနတ္တမနော၊ ငံဟွံမွဲ ကိုစိုတ်ဇကု။ (ဝါ) ငံဂုံစိုတ်ဟွံမိပ်မြဟ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ သက်ရကူဍ္ဌေ၊ ပ္ဒဲ။ နံ ပေါ်ထွကံ၊ နံယာတ်ကာန်ဂ့်။ ဥက္ခိပတိ ကျဝ၊ ညံငံရ် မက္ဘဟ်ကွဲကို။ ။[သက်ရကူဍ္ဌေ+ကျဝ]။ တထာ၊ တုပ်တ။ ယထာရူပါယ၊ ယြဲခေံမ္ဂုံသဘ် မဖ်သာ်မွဲ။ ဝါစာယ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်။ သံယော၊ ငံသင်။ တံ၊ နံခမီဂ့်။ ဥက္ခိပတိ၊ ပ္ဒံပါကွဟ်ကွဲ နကိုဥကွေ့ဝနီယကံရ။ တထာ ရူပိ၊ ခေံမ္ဂုံသဘ်မဖ်သာ်ဂ့်။ (ဝါ) ခေံမဒ်ဟိုတ် ဒးဒုင်ပါကွဲ နကိုဥကွေ့ဝနီယကံဂ့်။ ဝါစံ၊ နံဂလာန်။ နိစ္စာရေတိ၊ ပုံသွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ နဝံ၊ ခေံမတုတ်လဝ်တို့။ ကာသိကံ၊ ခေံမဒ်ပ္ဒံကာသိရး။ ဝတ္ထံပိ၊ ငံ ယာတ်ကိုလေဝ်။ ဝဏ္ဏဝန္တဥ္စေဝ၊ ငံမ္ဂုံကိုသ် မခိုဟ်ဆဲကို။ သုခသမ္ဖသဉ္စ၊ ငံမ္ဂုံကိုထွတ် ဒွံဒး မဧျိန်ဥောတ်ကို။ မဟဂ္ဃဉ္စ၊ ငံမထေက်တန်ကို ဂုဟ်မးမဂ္ဂိုင်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဇ္ဈိမံ၊ ခေံမဒ်လ္ဒေဝ် ဟွံတြဲ ဟွံတို့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဇိဏ္ဏံ၊ ခေံမတြဲ။ ကာသိကံ၊ ခေံ့။ ဝတ္ထံပိ၊ ငံ။ ဝဏ္ဏဝန္တဥ္စေဝ၊ ။(ပ)။ ။ ဝတ္ထံပိ၊ နံ ယာတ်ကိုလေဝ်။ ရတနပလိဝေဍနံ ဝါ၊ နံယာတ်ပဝါ မဒ်ဟိုတ်ပူဂွိရေက် မပွံတ်ကိုထဝ်ဩြန် ကို။ ကရောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ ဝါ၊ ပ္ဒဲကြောတ်စ္ဒန်ကို။ နံ၊ နံယာတ် မဒ်ကာသိရးဂ့်။ ပက္ခိပန္တိ၊ ပုံ့စုတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

သီလဝါ၊ ငံမ္ဂုံကိုသီလ။ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ငံမ္ဂုံဒွေတ်ဓရ် မဆဲ။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံ့ ယဝ်ရဒ်မွး။ ၉ဝံ သတိ၊ နကြိ။ ကျဒံ၊ နံဒဒ်မ္ဂုံကိုသီလဝွံ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီသွတ် ဂ့်။ သုဝဏ္ဏတာယ၊ နဒဒ်မ္ဂုံကိုသ်ဂုဏ်, သ်ဇကုမဆဲ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာသိကံ၊ ခေံ့။ တံ ဝတ္ထံ၊ ငံယာတ်ဂ့်။ ဝဏ္ဏဝန္တံ သေယျထာပိ၊ ညံငံရ မ္ဂုံကိုသ်မဆဲ ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နံပူဂိုလ်မ္ဂုံကိုသီလဝွံ။ တထူပမံ၊ မ္ဂုံကိုဥပမာ မတုပ် ကျဲယာတ်ကာသိရး မဆဲဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ပန၊ ဗိုဒ်္ဒသုခသမ္ဖသတုန်။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မ္ဂုံကိုသီလဂ့်။ ယေ၊ ယြဲငံ။ ၉တံ၊ နံပူဂိုလ် မ္ဂုံကိုသီလဂ့်။ သေဝန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ တံ၊ နံပွမပြာပ်အာ ခစ နိသဲဂ့်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်။ ဟိတာယ၊ တ္ဘဟ်နဒတုဖိုကို။ သုခါယ၊ တ္ဘဟ်နတသိုက်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကျဒံ၊ နံပွမဒ်ဟိတသုခဝွံ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မ္ဂုံကိုသီလဂ့်။ သုခ

သမ္မသတာယ၊ နဒဒ္ဒိမ္ဟုကို့ မထ္ဒတ်ဒွံဒး မခိုဟ်ဆဲ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သုခ သမ္မသံ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ မ္ဟုကို့ထ္ဒတ်ဒွံဒး မခိုဟ်ဆဲကို့။ ။(ပ)။ ။ တထူပမံ၊ မ္ဟုကို့ဥပမာ မတုပ်ကျေံယာတ်ကာသိရး မ္ဟုကို့ထ္ဒတ်ဒွံဒး မခိုဟ်ဆဲရဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။

ပန၊ ဗိုဒ္ဒိမဟဉ္ဇတုန်။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ် မ္ဟုကို့သီလဂ့်။ ယေသံ၊ ပြဲဒဒက်တ်ကို့ဒါယကာဂမ္ဒိုဉ်။ ။(ပ)။ ။ မဟပ္ဖလံ၊ ဉ်။ မဟာနိသံသံ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကွဒံ၊ နဒဒ္ဒိမ္ဟုကို့ဖို့အာနိသံသ ပရလိုက်မဂ့်ဉိုင်ဝွံ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကို့ပူဂိုလ် မ္ဟုကို့သီလဝွံ။ မဟဉ္ဇတာယ၊ နဒဒ္ဒိမထေက်ကို့ဉ့ဟ်မးမဂ့်ဉိုင်။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ မဟဉ္ဇံ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ မထေက်ကို့ဉ့ဟ်မးမဂ့်ဉိုင်ဂ့်ကို့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နဴပူဂိုလ် မ္ဟုကို့သီလဝွံ။ တထူပမံ၊ မ္ဟုကို့ဥပမာ မတုပ်ကျေံယာတ်ကာသိရး မထေက်ကို့ဉ့ဟ်မးမဂ့်ဉိုင်ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဥဝရူပေါ၊ ဧဒုံမ္ဟုသဘ်မဍ္ဍိက်ပေင်တ် ကျေံသီလဝွံ။ ။(ပ)။ ။ တမေနံ၊ နဴခမီထေရ် မ္ဟုကို့သီလဂ့်။ ဘိက္ခ။ ဉ်ခမီမွဲသ္ဘာင်ဂမ္ဒိုင်။ ဓ္ဥံ၊ ရသ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာဟံသု၊ စိုန်။ အာယသ္မန္တော၊ ယွံတ္ဒိပိုန်တံ။ တုမှေ၊ ဉ်တ္ဒိပိုန်တံညးဂမ္ဒိုင်။ အပ္ပသဒ္ဒါ၊ ဉ်ဟွံမွဲကို့ရမျာင် မထတ်သ္ဘာတ်မြဟ်။ ဟောထ၊ သြဝ်... ကို့ဒ့်အိုတ်ညိ။ ထေရော၊ ဧဒုံမဒ့်ထေရ်။ ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီ။ ဓမ္မဉ္စ၊ နဴဓရ်သုတ်အဘိဓရ်ကို့။ ဝိနယဉ္စ၊ နဴဝိနယ်ကို့။ ဘဏာတိ၊ ပ္ဒံဖ္ဒျောတ်ဒုံဉ်ရ။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်မ္ဟုကို့ပူဂိုလ်ဓါ မတုပ်ကျေံယာတ်ကာန်, ယာတ်ကာသိရး သင်ဂ့်စိ။ ။(ပ)။ ။ မယံ၊ ဉ်–ဂမ္ဒိုင်။ ကာသိကဝတ္ထူပမာ၊ ဉ်မ္ဟုကို့ဥပမာ မတုပ်ကျေံယာတ်ကာသိရးဂမ္ဒိုင်။ ဘဝိဿာမ၊ ကြက်ဒ့်အိုတ်ရ။ ပေါတ္ထကူပမာ၊ ဉ်မ္ဟုကို့ဥပမာ မတုပ်ကျေံယာတ်ကာန်ဂမ္ဒိုင်။ နဴ ဘဝိဿာမ၊ ကြက်ဟွံဒ့်အိုတ်ရ။ ။(ပ) အဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–လောဏကပလ္လသုတ်

၁၀၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယော၊ ပြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ဓ္ဥံ၊ ရသ်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဈ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဈ။ ယထာ ယထာ၊ ပြဲပြဲနအကာဲအရာမွဲ။ အယံ ပုရိသော၊ ဉ်တြံဝွံ။ (ဝါ) ဉ်သတ်ဝွံ။ ကမ္မံ၊ နဴအကုသိုလ်ကံ မတ္တံကို့ပါဏာတိပါတ။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံကျောန်ရ။ တထာ တထာ၊ နအကာဲအရာ မကျောန်တ်အလုံအိုသီဂ့်ဂ့်။ တံ၊ နဴအကုသိုလ်ကံဂ့်။ (ဝါ) နဴဖို့အကုသိုလ်ကံဂ့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပ္ဒံဒုဉ်စသိုင်ဓ္ဥကန်ဟောင်ရ။ ။ [အကုသိုလ်ကံဇကု မကျောန်လဝ်ဂ့် မူရ နကို့နယ်လို့မွဲလေဝ် ပါကျံဟွံဂွံ၊ ဖို့အကုသိုလ်ကံ မကျောန်လဝ်အလုံအိုသီဂ့် ဗွဲမုချဓ္ဥကန် မွးဒုင်စသိုင်ရောင် မိက်သွး]။ ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဈ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဥံ သန္တံ့ ဓ္ဥံ သန္တေ၊ နကြို။ (ဝါ) နကြိမ္ဒးဒုင် စသိုင် ဖို့အကုသိုလ်ကံ မကျောန်လဝ်အလုံအိုသီ ဗွဲမုချဓ္ဥကန်သင်ဝွံနေဝ်။ တသ၊

ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ ငယ္ခုမ္ဂး ပွမဒ္ဒေတ်တ ဒ္ဒေတ်အရိယမဂ်မပြဲ မကိုဖအိုတ်ကေ့ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ။ (ဝါ) ငယ္ခုမ္ဂး အာစိုပ်ဒ္ဒေတ်တ ဒ္ဒေတ်အရိယ မဂ်မပြဲ။ န ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ့ိရ။ သမ္မာ၊ ဗွဲနယ်ခုံဟိုတ်ခုံ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက် ဝင်္ဂ။ အန္တကိရိယာယ၊ တ္ဟာ်နသွကေ့လ်အိတ်။ သြကာသော၊ ငအခေါင်။ န ပညာယတိ၊ ပုံပြာကတ်ကျင်ဟွံမာန်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ၊ သ္ဘာင်နူဂ်။ ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ဓ္ဂံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ယထာ ယထာ၊ ယြဲယြဲနအကာဲအရာမွဲ။ (ဝါ) ယြဲယြဲန အကာဲအရာ မတွံဂးပွမကိုဖို ပ္ဒဲဘဝမဆေင်စပ် မပ္တံကိုဘဝတ္ဂိလ္ဟာ်, ဒုတိယဘဝမွဲ။ ဝေဒနီယံ၊ ခ္ဒံမ့ုံကိုဖို မဂပ်ဝ်ဒုင်စသိုင်။ (ဝါ) ခ္ဒံမ့ုံကိုအခေါင်ကိုဖို သွက်ဒုင်စသိုင်။ ကမ်ဳ၊ နိကံ။ (ဝါ) နိကံ မပ္တံကိုပဌမဇ်ဈေတနာ, သတ္တာမဇ်ဈေတနာ။ အယံ ပုရိသော၊ ငိ။ ကရောတိ၊ ပုံ်။ တထာ တထာ၊ နအကာဲအရာ ဇ္ဈာပ်ကံမက္ကောန်လဝ်ဂ်ဂ့်။ (ဝါ) နအကာဲ အရာ မတွံဂး ပွမကိုဖို ပ္ဒဲမပ္တံကိုဘဝပစ္စုပ္ပန် အတိုင်ကံမက္ကောန်လဝ်ဂ်ဂ့်။ ။[အတိုင်ကံ မက္ကောန်လဝ် ဂွံအခေါင်ကိုဖိုဟောင် မိက်သွး]။ ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကံဂ့်။ ဝိပါကံ၊ နိဖို။ ပဋိသံဝေဒီယတိ၊ ပုံ်ဂပ်ဝ်ဒုင်စသိုင်ရ။ (ဝါ) ပုံ်ဒုင်စသိုင်မာန်ရ။ ။[ယောက္ကောန် လဝ်ကံ မပ္တံကိုပဌမဇ်ဈေတနာ, သတ္တာမဇ်ဈေတနာဂမ့်ဝိုင် ဝိုန်က္ကောန်အံင်ဇ္ဈးအာကိုလေဝ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘဝ မဆေင်စပ်အခိင်မကိုဖို မပ္တံကိုဘဝပစ္စုပ္ပန်, ဒုတိယဘဝ ကံတံဂ့် ဂွံအခေါင် ကိုဖိုမ္ဂးဟောင် ဂွံဒုင်စသိုင်ဖိုရ။ ဟွံဂွံအခေါင်ကိုဖိုမ္ဂး ကံတံဂ့် ဒ့ိအာလ္ဂုသွး အဟောသိကံ ရောင် မိက်သွး]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂံ သန္တံ၊ နကြိ။ (ဝါ) နကြိက ံမပ္တံကိုပဌမဇ်ဈကောန်လဝ် ဂွံအခေါင်ကိုဖိုမ္ဂးဟောင် ဂွံဒုင်စသိုင်ဖိုသာ်ဝွံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပညာယတိ၊ ပုံမံက်ဂတဝ်ကျင်မာန်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စဿ၊ ခ္ဒံမဒ့ိလ္ဂိ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်ပူဂိုလ်။ အပ္ပမတ္တကမွိ၊ ခ္ဒံမဒ့ိဗ္ဘတ်ညိနာင်ကိုလေဝ်။ ယဲ ပါပကမ္ဗံ၊ ယြဲင်အကုသိုလ်ကံမွဲ။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပတဲလဝ်ရ။ တံ ပါပကမ္ဗံ၊ ငအကုသိုလ်ကံဂ့်။ တမေနံ၊ နိပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နိပူဂိုလ် ပတဲလဝ် အကုသိုလ်ကံဂ့်။ နိရယံ၊ နိနရက်။ ဥပနေတိ၊ ပုံရေင်တ္ဂျင်ဏာရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်အာနူဂ့်။ ကျမ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ဂကစ္စဿ၊ ခ္ဒံ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်။ ။[စပ်ပ္ဒဲကတံ, ဝေဒနီယံတံညိ]။ ။(ဝါ) ကုပူဂိုလ်။ ။[စပ်ပ္ဒဲခါယတိ]။ ။ တာဒိသံယေဝ၊ ခ္ဒံမ ဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ်သဂ်ဂ့်ဟောင်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ ခ္ဒံ။ ကတံ၊ ခ္ဒံ။ ပါပကမ္ဗံ၊ ငအကုသိုလ် ကံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ငမဂပ်ဝ်ဒုင်စသိုင် ပ္ဒဲဘဝပစ္စုပ္ပန်။ (ဝါ) ငဂွံအခေါင်ကိုဖို ပ္ဒဲဘဝ ပစ္စုပ္ပန်။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ဒုတိယော၊ ပ္ဒဲအတ္တာဘဒုတိယဘဝ။ အဏုပိ၊ အယံမာတ်အဏု လက်ကျိုက်ကိုလေဝ်။ န ခါယတိ၊ ပုံ်ကိုဖို ဟွံပြာကတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ်ဟွံကိုဖို်ရ။ ဗဟုဒေဝ၊ ဗွဲမဂ္ဂိုင်တုန်။ ကိ၊ မူဟိုတ်။ ခါယတိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ ကထံ ရူပဿ၊ မူရ ဧဠံမှုံသဘ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်ပူဂိုလ်။ အပ္ပမတ္တကမ်ိ၊ ဧဠံမဒ္ဒ်ဗ္ဘတ်ညိနာင်ကိုလေဝ်။ ယဲ ပါပကမ်ံ၊ ပြြင်အကုသိုလ်ကံမွဲ။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပတုံလဝ်ရော။ တံ ပါပကမ်ံ၊ ငအကုသိုလ်ကံဂ့်။ တမေနံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် မပတုံလဝ်အကုသိုလ်ကံဂ့်။ နိရယံ၊ နှ်နရက်။ ဥပနေတိ၊ ပ္ဒံရေင်တ္ဂျင်ဏာရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သွဟ် ပုစ္ဆာဂ့်တုန်။ ။[ပိုဒ်နိုပါတ် ညံင်ရ "ပန"ဝွံ ဗိုထေက်ကြျိုက် ဒးကိုအရထရ]။ ။ ကွမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဧဠံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ အဘာဝိတ ကာယော၊ ငဟ်ဝံမွဲကိုကာယာနုပဿနာဘာဝနာ မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ အဘာဝိတသီလော၊ ငဟ်ဝံမွဲကိုအလေံ ဘာဝနာမဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ အဘာဝိတစိတ္တော၊ ငဟ်ဝံမွဲကိုဘာဝနာစိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ အဘာဝိတပညော၊ ငဟ်ဝံမွဲကိုဘာဝနာပညာ မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ ပရိတ္တော၊ ငမှုံကိုဂုဏ်ဒ္ဂေတ်မအောန်။ အပ္ပါတုမော၊ ငမှုံကိုအတ္တဘ်မဧျောတ် ဗွဲဒ္ဂေတ်ဂုဏ်။ ။ [အပ္ပ+အာတုမ]။ ။ အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ၊ ငပွမ္ဒးပဒတ် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ် ဟိုတ်နူအကု သိုလ် ဗ္ဘတ်ညိနာင်။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ကဝရူပဿ၊ ဧဠံ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်။ (ပ)။ ။ ဥပနေတိ၊ ပ္ံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထံ ရူပဿ၊ မူရဧဠံ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်။ (ဝါ) ကု။ ။(ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌမမ္မဝေဒနီယံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဒုတိယော၊ ပ္ဒဲ။ အဏုပိ၊ ငိ။ နှ ခါယတိ၊ ပ္ံ–ရော။ ဗဟုဒေဝ၊ တုန်။ ကိ၊ မူရဟိုတ်မွဲ။ ခါယတိ၊ ပ္ံကိုဖိုံ မမံက်ဂတဝ် ပြြာကတ်ကျင်ဂ့်ရော။ (ဝါ) ပ္ံကိုဖိုံဂ့်ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘာဝိတကာယော၊ ငမှုံကိုကာယာနုပဿနာဘာဝနာ မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ ဘာဝိတသီလော၊ ငမှုံကိုအလေံဘာဝနာ မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ ။[မွဲ နယ်–ဘာဝိတကာယော၊ ငမှုံကိုဘာဝနာ မဒ်ဂကောံ ဒွါရမသုန် မပ္ဆံကိုစက္ခု မဂပ်ဝ်ကို ဖ္ဆော်ပွဝ်။ (ဝါ) ငမှုံကိုကြြန်ဖြြယသံဝရသီလ မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ ဘာဝိတသီလော၊ ငမှုံကို ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ, အာဇီဝပရိသုဒ္ဓိသီလ, ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော် ပွဝ်]။ ။ ဘာဝိတစိတ္တော၊ ငမှုံကိုဘာဝနာစိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ ဘာဝိတပညော၊ ငမှုံကိုပညာဘာဝနာ မဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ အပရိတ္တော၊ ငမှုံကိုဂုဏ်ဒ္ဂေတ် မအောန်ဟွံ သေင်။ မဟတ္တော၊ ငမှုံကိုအတ္တဘ် မဖ္ဆော်ဗွဲဂုဏ်။ ။[မဟန္တော အတ္တာ အတ္တဘာဝေါ ယသာတိ မဟတ္တော]။ ။ အပ္ပမာဏဝိဟာရီ၊ ငမှုံအလေံမသွဒတ် သိုဟွံမွဲကိုကိ လေသ မက္ကိုဒ့်ညံင်ရ မဓမံက်ထွး ဒ္ဂေတ်ပမာဏဂုဏ် သတ္တံ။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ကဝရူပဿ၊ ဧဠံ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ မိန်။ (ဝါ) ကု။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ဒုတိယော၊ ပ္ဒဲ။ အဏုပိ၊ ငိ။ နှ ခါယတိ၊ ပ္ံ။ ဗဟုဒေဝ၊ တုန်။ ကိ၊ မူရဟိုတ်မွဲ။ ခါယတိ၊ ပ္ံ–ရော။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ပုရိသော၊ ငတြုံမွဲ။ လောဏကပလ္လံ၊ နှ်ခရော် စိုံ။ ပရိတ္တော၊ ဧဠံမဧျောတ်သွတ်။ ဥဒကမဟလ္လကေ၊ ပွဲခေါ်သုင်ဥာ်။ ပက္ခိပေယျ။ ဂဇ္ဇ စုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တံ၊ နှ်ဟိုတ်အဲမဂပ်ဝ်ဟိုဂ့်။ တုမှေ၊ ငဂမ်ိုင်။ ကိ မညထ၊

အိုတ်ဂ့်ရော။ ပရိတ္တံ၊ ဧၚ်။ တံ ဥဒကံ၊ ဝ်ဒျာ်ဂ့်။ အမုနာလောဏကပလ္လေန၊ ဟိုတ်နူ ခရော်စိုဂ့်။ အပေယျံ၊ ဧၚ်မသုဝ်ဟွံမာန်။ လောဏံ၊ ဝ်ဒျာ်စိုး။ အသ အပိန္၊ ဒ့်ရောင် ဟွံဟောင်ဟာ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ဝံ ဘဂ္ဂေ၊ ပ္ဒုဝ်ဒျာ်စိုဒ့်မာန်ရကျာ်။ တံ၊ နဉ်ပွမဒ့်တ်ဒျာ်စိုး သုဝ်ဟွံမာန်ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ ပသာ်–ရော။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ဥဒကမဟလ္လကေ၊ ပွဲခေါ်သုဝ်ဒျာ်။ အဒုံ ဥဒကံ၊ ဝ်ဒျာ်ဂ့်။ ပရိတ္တံ၊ စိုန်အောန်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ ဟိုတ်ရောင်။ တံ၊ ဝ်ဒျာ်ဗွတ်ညိနာဝ်ဂ့်။ အမုနာ လောဏကပလ္လေန၊ ဟိုတ်။ အပေယျံ၊ ဧၚ်။ လောဏံ၊ ဝ်။ အသ၊ ဒ့်မာန်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရဉ်ပ္တိအိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ပုရိသော၊ ဝ်။ လောဏကပလ္လံ၊ န်။ ဂဂီယ၊ ဧၚ်မွံယ္ဟုဂဂီ။ နဒီယာ၊ ပွဲဓီ။ ပက္ခိပေယျ၊ ဂဇ္ဈစုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဂဂီ၊ ဧၚ်။ သာ နဒီ၊ ဝ်ဓီဂ့်။ အမုနာ လောဏကပလ္လေန၊ ဟိုတ်။ အပေယျာ၊ ဧၚ်မသုဝ်ဟွံမာန်။ လောဏာ၊ ဝ်ဒျာ်စိုး။ အသ အပိန္၊ ဟာ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝတံ၊ ဝ်ပွမဒ့်ဒျာ်စိုဓဂီဝွံ။ နော ဟိ၊ စိုန်ဟွံထေက်ရ။ တံ၊ ဝ်ပွမဟွံဒ့်ဒျာ်စိုဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ ရော။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ဂဂီယ၊ ဧၚ်။ နဒီယာ၊ ပွဲဓီ။ အသုံ ဥဒကက္ခန္ဓော၊ ဝ်သတ္တိဒျာ်ဇော်ဂ့်။ မဟာ၊ စိုန်ဂ့်ဂိုဝ်ရ။ ဣတိ၊ ဟိုတ်။ သော၊ ဝ်သတ္တိဒျာ်ဇော်ဂ့်။ အမုနာ လောဏကပလ္လေန၊ ဟိုတ်။ အပေယျော၊ ဧၚ်။ လောဏော၊ ဝ်။ န အသ၊ ဒ့် ဟွံမာန်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ။[ဣဓေကစ္စသ= ဣဓ+ဧကစ္စသ]။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပွဲ။ ဧကစ္စော၊ ဝ်ညးလ့ိ။ အမုကဟာပဏေနပိ၊ ဟိုတ်ပွမဂ့တ် ကဝက်ခ္ကေဝ် မသုန်မးကီလေဝ်။ ဗန္ဓနံ၊ နဒဒ့်ပွမဒးဒုဝ် ကျေဝ်ဒက်။ နိဂစ္ဆတိ၊ ပွံအာစိုပ်ရ။ ဂဟာပဏေနပိ၊ ဟိုတ်ပွမဂ့တ် မွဲခ္ကေဝ်ကီလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဂဟာပဏသတေနပိ၊ ဟိုတ်ပွမဂ့တ် မွဲကံ့ခ္ကေဝ်ကီလေဝ်။ ဗန္ဓနံ၊ နဉ်။ နိဂစ္ဆေတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဗန္ဓနံ၊ နဉ်။ န နိဂစ္ဆတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထံ ရူပေါ၊ မူရ ဝ်ညးမွံသဘ်သင်္ခလ့ိမွဲ။ (ပ)။ ။ နိဂစ္ဆတိ၊ ပွံ–ရော။ ဧကစ္စော၊ ဝ်။ ဒလိဒ္ဒေါ၊ ဝ်မဝါတ်ဂါတ်။ အပွဿကော၊ ဝ် မွံကိုဒြပ်ဇကုပိုဝ် မအောန်။ ။[သက= ဒြပ်ဇကုအပိုဝ်]။ ။ အပွဘောဂေါ၊ ဝ်မွံကိုပိုန်ဟာန် အရပ်အစပ် မအောန်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဧဝရူပေါ၊ ဝ်ညးမဝါတ် မွံသဘ မဖှ်သင်္ခံ။ ။(ပ)။ ။ ဧကစ္စော၊ ဝ်။ အမော၊ ဝ်မဂွံအလိုအသီဖဲသ္ဒိ။ မဟဒ္ဓ နော၊ ဝ်မွံကိုဒြပ်မဂ္ဂိုဝ်။ မဟာ ဘောဂေါ၊ ဝ်မွံကိုပိုန်ဟာန် အရပ်အစပ်မဂ္ဂိုဝ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ဩရဇ္ဈိကော ဝါ၊ ဝ် တ္ဂသိုကို။ ဥရဇ္ဈဃာတကော ဝါ၊ ဝ်ညးမဂစိုတ်သိုကို။ ဥရဇ္ဈံ၊ နဉ်သိုံ။ အဒိန္နံ၊ သိုဇကု ဟွံဂပ်ဝ်ကို။ အာဒိယမာနံ၊ ဧၚ်မဂ္ဂတ်။ အပ္ပေကစ္စံ၊ နဉ်ကမ္ဘတ်လ့ိ။ ဟန္တွံ၊ ဝါ၊ တ္ဂဟ်နပွမ

ဂစိတ်ကို။ ဗန္ဓိတုံ ဝါ၊ တူဟ်နပွမက္ကေင်ဒက်ကို။ ဇာပေတုံ ဝါ၊ တူဟ်နပွမကိုသ္ဒေံပိုန်ဒြပ်ကို။ ယ ထာပစ္စယံ၊ ဗွဲမဗဗွဲကို ဟိုတ်ဇကုမိက်ဂွံက္ကောန်။ ကာတုံ ဝါ၊ တူဟ်နသွကို။ ပဟောတိ၊ ပုံသွဟ်အစောံရ။ ဥရဗ္ဘံ၊ နံ။ အဒိန္နံ၊ သို။ အာဒိယမာနံ၊ ဧၟံ။ အပ္ပေကစ္စံ၊ နိကမ္မတ်လ့်။ ဟန္တ်ံ ဝါ၊ တူဟ်။ ။(ပ)။ ။ ကာတုံ ဝါ၊ တူဟ်။ နပွဟောတိ၊ ပုံဟွံသွဟ်အစောံရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သြရဗ္ဘိကော ဝါ၊ ဝ်–ကို။ ဥရဗ္ဘဃာတကော ဝါ၊ ဝ်–ကို။ ဥရဗ္ဘံ၊ နံ။ အဒိန္နံ၊ သို။ အာဒိယမာနံ၊ ဧၟံ။ ကထံ ရူပံ၊ မူရ နိကမ္မတ် မှံၟသဘ်သင်္ဂလိုမွဲ။ ဟန္တ်ံ ဝါ၊ တူဟ်။ ဗန္ဓိတုံ ဝါ၊ တူဟ်။ ။(ပ)။ ။ ကာတုံ ဝါ၊ တူဟ်။ ပဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သြရဗ္ဘိကော ဝါ၊ ဝ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ အဒိန္နံ၊ သို။ အာဒိယမာနံ၊ ဧၟံ။ ဓ္ဂဝရူပံ၊ နိကမ္မတ် မဝါတ်ဂါတ် မှံၟသဘ်မဖှ်သင်္ဂွံ။ ဟန္တ်ံ ဝါ၊ တူဟ်န။ ယထာပစ္စယံ၊ ဗွဲ။ ကာတုံ ဝါ၊ တူဟ်န။ ပဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဝ်။ အမော၊ ဝ်။ မဟဒ္ဓနော၊ ဝ်။ မဟာဘောဂေါ၊ ဝ်။ ရာဇာ ဝါ၊ ဝ်သွိဝ်ကို။ ရာဇမဟာမတ္တော ဝါ၊ ဝ် အမာတ်ဇော်သွိဝ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သြရဗ္ဘိကော ဝါ၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ အာဒိယမာနံ၊ ဧၟံ။ ဓ္ဂဝရူပံ၊ နိသွိဝ်ကိုအမာတ်ဇော် မှံၟသဘ်မဖှ်သင်္ဂွံ။ ဟန္တ်ံ ဝါ၊ တူဟ်။ (ပ) ။ ကာတုံ ဝါ၊ တူဟ်န။ နပွဟောတိ၊ ပုံဟွံသွဟ်အစောံရ။ အညဒတ္ထု။ ဗွဲစုတ်။ ပဥ္စလိကောဝ၊ သိုမှံၟကိုခွံသွိပ်တဲ မဂပ်ဝ်ပင်လဝ်ဟောင်။ (ဝါ) ပင်ခွံသွိတ်တဲတုံဟောင်။ “မာရိသ၊ ယွံတူ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဦက်။ (ဝါ) ကုအဲဦက်။ ဥရဗ္ဘံ ဝါ၊ နံသိုကို။ ဥရဗ္ဘ ဓနံ ဝါ၊ နံဒြပ်ဂုဟ်မးသိုကို။ ဒေဟိ၊ သြဝ်...ကလေင်ကိုညိ” ကျတိ၊ ရသင်္ဂွံ။ နံ၊ နံကမ္မတ်ဂ့်။ (ဝါ) နိသွိဝ်ကိုအမာတ်ဇော် မကူတ်သိုဇကုဂ့်။ ယာစတိ၊ ပုံဒးအာတ်ရ။ ။(ပ) နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ပံသုဓောဝကသုတ်

၁၀၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဇာတရူပဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုထဝ်။ သြဠာရိကာ၊ ဧၟံမဇော်ကြံင်မှိဟ်အိုတ်။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ဧၟံမဒှ်ဟိုတ် မကလိခ္ဓက်အိုတ်။ ပံသုဝါလုကာ၊ ဝ်ထွိက်လက်ကွိုက်, ထွိက်ဗ္ဘိဂမ္ဘိုင်ကို။ သက္ခရကဋ္ဌလာ၊ ဝ်တွံကလော်, ကဝေက်ထွဲဂမ္ဘိုင်ကို။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တံ ဓ္ဂနံ၊ နိမကလိခ္ဓက် မဇော်ကြံင်မှိဟ် မပ္တဲကိုထွိက်လက်ကွိုက်, ထွိက်ဗ္ဘိဂ့်။ ပံသုဓောဝကော ဝါ၊ ဝ်အွာကြဲကြာတ် ထွိက်လက်ကွိုက်ကို။ ပံသုဓောဝကန္တေဝါသီ ဝါ၊ ဝ်ကွးကိုအွာ မကြဲကြာတ် ထွိက်လက်ကွိုက်ကို။ ဒေါဏိယံ၊ ပွဲဒြိုန်ဍာ်။ အာကိရိတွာ၊ လံဝ်စုတ်တုံ။ ဓောဝတိ၊ ပုံကြဲကြာတ်ရ။ သန္ဓောဝတိ၊ ပုံကြဲကြာတ် ဗွဲမွးရး ထပ်ကိုထပ်ရ။ နိဒ္ဓေါဝတိ၊ ပွဲပေါတ်မကြဲကြာတ်ရ။ ။

တသ္မိ၊ နိမကလိခ္ဓက်ဇော် မပ္တဲကိုထွိက်လက်ကွိုက်ဂ့်။ ပဟီနေ၊ နကြိဂပ်ဝ်ပါကွံနေဝ်။ တသ္မိ၊ နိမကလိခ္ဓက်ဇော် မပ္တဲကိုထွိက်လက်ကွိုက်ဂ့်။ ဗျန္တီကတော၊ နကြိဂပ်ဝ်သွ ညံဝ်

ဂွံနွံကိုကိစ္စလွှတ်နေဝ်။ (ဝါ) နကြောဂပ်ဝ်သွလွှတ် စိုပ်ဒတဲ့နေဝ်။ ဇာတရူပဿ၊ ဒဒက်တ်။ မဇ္ဈိမသဟဂတာ၊ ဧံမဒှ်မွဲဟာန်ကျော် ဒဒှ်လွှာဝ်အိုတ်။ ။[နူပိုဒ် "မဇ္ဈိမဘာဝသဟဂတာ"ချပ် ဘာဝပိုဒ်။ ဒဒှ်လွှာဝ်၊ သဘ်လွှာဝ်]။ ။ (ဝါ) ဧံမဒှ်လွှာဝ်အိုတ်။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ဧံ–အိုတ်။ သုခုမသက္ခရာ၊ ငတ်ံဧျောတ်သွတ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ ထူလဝါလုကာ၊ ငထ္ဒိုက်ဗ္တိ မဇွောဂမ္ဒိုင်ကို။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တမေနံ၊ နမကလိခ္ဝက်လွှာဝ် မပ္တံကို တုံမဧျောတ်သွတ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။

တသ္မိ၊ နမကလိခ္ဝက်လွှာဝ် မပ္တံကိုတုံ့ မဧျောတ်သွတ်ဂ့်။ ပဟီနေ၊ နကြော်။ တသ္မိ၊ နမကလိခ္ဝက်လွှာဝ် မပ္တံကိုတုံ့မဧျောတ်သွတ်ဂ့်။ ဗျန္တီကတော၊ နကြော်။ ဇာတရူပဿ၊ ဒဒက်တ်။ သုခုမသဟဂတာ၊ ဧံမဒှ်မွဲဟာန်ကျော် ဒဒှ်မဧျောတ်သွတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဒှ်ဧျောတ်သွတ်အိုတ်။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ဧံ–အိုတ်။ သုခုမဝါလုကာ၊ ငထ္ဒိုက်ဗ္တိ မဧျောတ်သွတ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ ကာဠဇလ္လိကာ၊ ငမကလိခ္ဝက်လက်ကွိုက် မလမ့ံက်ဂမ္ဒိုင်ကို။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တမေနံ၊ နမကလိခ္ဝက်ဧျောတ် မပ္တံကိုထ္ဒိုက်ဗ္တိ မဧျောတ်သွတ်ဂ့်။ ။(ပ)။ တသ္မိ၊ နမကလိခ္ဝက်ဧျောတ် မပ္တံကိုထ္ဒိုက်ဗ္တိ မဧျောတ်သွတ်ဂ့်။ ပဟီနေ၊ နကြော်။ ။(ပ)။ အထာပရံ၊ ပ္ဒဲကြောန္ဒူ မသ္ဆုးဇုး နူကလိခ္ဝက်တဲ့။ သုဝဏ္ဏသိကတာ၊ ငထ္ဒိုက်ထဝ်ဂမ္ဒိုင်။ အဝသိဿန္တိ၊ ပုံသ့ေတ်အိုတ်ရ။ ။

တမေနံ ဇာတရူပံ၊ နထဝ်ဂ့်။ (ဝါ) နထဝ် မသ္ဆုးဇုးန္ဒူ မကလိခ္ဝက်ဂ့်။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ ငအ္စာဓမာတ်ထဝ်ကို။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ ငကွးအ္စာဓမာတ်ထဝ်ကို။ မူသာယ၊ ပ္ဒဲမိဟ်ဟ့ဲထဝ်။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ စုတ်တဲ့။ ဓမတိ၊ ပုံဆောတ်နကိုဟ့တ်ရ။ သန္ဓမတိ၊ ပုံဆောတ် ဗွဲမ္ဒးရး ဂ့ိုင်ငကိုဝါရ။ နိဒ္ဓမတိ၊ ပုံပ္ဒိုတဲ့ ဆောတ်ရ။ ဓန္တံ၊ ဧံမဆောတ်လဝ်တဲ့။ သန္ဓန္တံ၊ ဧံမဆောတ်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရး ထပ်ကိုထပ်။ နိဒ္ဓန္တံ၊ ဧံမပ္ဒိုတဲ့ မဂပ်ဝ်ဆောတ်လဝ်။ တံ ဇာတရူပံ၊ ငထဝ်ဂ့်။ အနိဒ္ဓန္တကသာဝံ၊ ငမ့ုံကိုကလိခ္ဝက် မဟဂပ်ဝ်ဆောတ် လဝ်ဏီ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ မုဒုစေဝ၊ ငမ္ဒျိန်ညော်ကို။ နဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ့ှဏီရ။ ကမ္မနိယံ စ၊ ငမဒုင်စရင် ပ္ဒဲကောင်ကာဓုင်တက်ကို။ နဟောတိ၊ ပုံ။ ပဘာဿရံ၊ ငမ့ုံကိုလျုး မပလေဒ့ံငိကို။ နဟောတိ၊ ပုံ။ ပဘင်္ဂံ စ၊ ငမလိုလာ် ကဝ်သ္ဂုတ်အာကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကမ္မာယ စ၊ နှ်ကမ္ဘောန် ပွမက္ကောန်ဂ်ဂ ၁တ်ကို။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ နဥပေတိ၊ ပုံဟွံအာစိုပ်ရ။ ။[ညဉ်ရ ပ္ဒဲ"အပ္ပေါ သဂ္ဂါယ ဂစ္ဆတိ" မညီသာကျော် ပြုကိုဟ်သဒ္ဒါမွး"ဂတျတ္ထ ကမ္မနိ" ပ္ဒဲအရထကံ မစိုန်သ္ဂိုကိုမာတ် မ့ုံအရထဂတိ ဖျေါကိုသမွဒါန်ဝိဘတ်၊ သွအာယတဲ့ ကမ္မာယတဲ့]။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ သမယံ၊ ယြပ်ဲ။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ ငကို။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ ငကို။ တံ ဇာတရူပံ၊ နထဝ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ သန္ဓန္တံ၊ ဧံ့။ နိဒ္ဓန္တံ၊ ဧံ့။ တံ ဇာတရူပံ၊ ငး။ နိဒ္ဓန္တကသာဝံ၊ ငမ့ုံကိုမကလိခ္ဝက် မဂပ်ဝ်ဆောတ်လဝ်တဲ့။ ဟောတိ၊ ပုံ။

မုဒု စ၊ ဝ်။ ကမ္မနိယဥ္စ၊ ဝ်။ ပဘာသရဥ္စ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပဘင်္ဂံ စ၊ ဝ်။ န ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကမ္မာယ၊ နှ်။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ ဥပေတိ၊ ပုံ့။ စ၊ သ္ဃာဝ်နူဂ့်။ ယသာ ယသောပိလန္ဓနဝိက တိယာ၊ ယြုယြုတ္ဂဟ်နဖိုတွေဝ် မဂ်ဝ ၁တ်မွဲ့။ ။[ဝိကတိ= ဧံမဂပ်ဝ်ကွောန်လဝ်တွေဝ်။ ပိလန္ဓန= ဂ်ဝ ၁တ်]။ ။ အာကခ်ံတိ၊ ပုံ့နွံပွိက်ရ။ ယဒိ ပဋိ္ဌကာယ၊ တ္ဂဟ်နဖို့ ဂ်ဝ ၁တ် ထဝ်ဂတွေ့ မပ္တံက်ိုမ္ဂေံကိုဋ်ဂတွေ့ကို။ ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ၊ တ္ဂဟ်နဖို့သွေက်ကို။ ယဒိ ဂီဝေယျကာယ၊ တ္ဂဟ်နဖို့ဂ်ဝ ၁တ်ကံကို။ ။[ပဋိဥပရိပဏ္ဍာသ(၂၈၅)တေံ ဂီဝေယျကာ ယ နွံရ]။ ။ ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ တ္ဂဟ်နဖို့မဂ္ဂါထဝ်ကို။ အာကခ်ံတိ၊ ပုံ့။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကို့အ္စာဓမာတ်ထဝ်ဂ့်။ တဋ္ဌ အတ္ထံ၊ နှ်ဖို့ မတွံဂးတွေဝ် မဂ်ဝ ၁တ်ဂ့်ကို၊ အနုဘောတိ၊ ပုံ့ကိုစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ။[မွဲနယ်– အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုထဝ်ဂ့်။ တဋ္ဌ အတ္ထံ၊ နှ်ဖို့ မတွံဂး တွေဝ်ဂ်ဝ ၁တ်ဂ့်ကို။ သုဝဏ္ဏကာရော၊ ဝ်။ အနုဘောတိ၊ ပုံ့။ ဝိဘင်မူလဋီကာ မပ္တံက်ိ (၁၅၁)တေံ]။ ။ သော သမယော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ အဓိစိတ္တံ၊ နှ်သမထဝိပဿနာစိုတ် မလောန်ကာဲ။ အနုယုတ္တသ၊ ဧံမပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ထပ်ကိုထပ်။ (ဝါ) ဧံမပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ထပ်ကိုထပ် ဗွဲဟွံက္ဆ်ိုဒ့်ဏီဂ့် ပွမက်ိုက္ဆ်ိုဒ့်, က္ဆ်ိုဒ့်တဲ့ဂ့် ပွမထပ်တဲ့ က်ိုက္ဆ်ိုဒ့်။ (ဝါ) ဧံမက်ိုဇှော်ပွဝ်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကို့။ သြဠာရိကာ၊ ဧံ့။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ဧံ့။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နှ် အကုသိုလ်ကာယဒုစရိုတ်ကို့။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ နှ်အကုသိုလ် ဝစီဒုစရိုတ်ကို့။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ နှ်အကုသိုလ် မနောဒုစရိုတ်ကို့။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တမေနံ၊ နှ်မကလိခ္ခက် ဒုစရိုတ် မကြဲင်မ့ိုဟ်ဂ့်။ သစေတသော၊ ဧံ့မဒ့်မွဲဟာန်ကျဲ သမထဝိပဿနာစိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မ ဍ္ဍိက်ပေင်ကျဲ သမထဝိပဿနာစိုတ်။ ဒဗ္ဗဇာတိကော၊ ဧံ့မွံ့ုသဘ်ဓရ် မွံ့ုက်ိုပညာ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ပဇဟတိ၊ ပုံ့။ ဝိနောဒေတိ၊ ပွဲက္ဟာ်ပ္ဍိတ်ရ။ ဗျန္တီကရောတိ၊ ပုံ့သွညံဝ်ဂွံနွံက်ို ကိစ္စလ္ဒိတ်ရ။ (ဝါ) ညံဝ်အယာံမာတ်ဘဝ်ခဏ ဟွံဂွံသွေ့ ပုံ့သွလ္ဒိတ်ပါကွံ့ရ။ အနုဘာဝံ အနု+အဘာဝံ၊ နှ်ပွမဟွံဒ့်ထပ်ကိုထပ်။ (ဝါ) နှ်ပွမဟွံဇှော်မောဝ်။ ဂမေတိ၊ ပုံ့ကိုအာစိုပ်ရ။

တသ္မိ၊ နှ်မကလိခ္ခက်ဒုစရိုတ်ဂ့်။ ပဟီနေ၊ နကြို။ တသ္မိ၊ နှ်မကလိခ္ခက် ဒုစရိုတ်ဂ့်။ ဗျန္တီကတေ၊ နကြို။ အဓိစိတ္တံ၊ နှ်။ အနုယုတ္တသ၊ ဧံ့။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ။ မဇ္ဈိမသဟဂတာ၊ ဧံ့။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ဧံ့။ ကာမဝိတက္ကော၊ ငကာမဝိတက်ကို။ (ဝါ) ငပွမချပ်ဗွာ မဒ့်အာရိုဝတ္ထုကာမကို။ (ဝါ) ငပွမချပ်ဗွာ မစိုန်သကိုကျဲ ကာမရာဂကို။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ ငဗျာပါဒဝိတက်ကို။ (ဝါ) ငပွမချပ်ဗွာ မစိုန်သကိုကျဲဒေါသကို။ ဝိဟိသာ ဝိတက္ကော၊ ငဲ–ကို။ (ဝါ) ငပွမချပ်ဗွာ မစိုန်သကို ကျဲအကုသိုလ် မပ္တံက်ို ဒေါသ ဟိုတ်မပ္ခ်ိုပ္ခိုက်ပျဲပျံ့ သတ္တံကို။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တမေနံ၊ နှ်မကလိခ္ခက် ဝိတက် လ္ဒောဝ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဂမေတိ၊ ပုံ့။ ။

တသ္မိ၊ နိမကလိခ္ဆက် ဝိတက်လ္ဒောဝ်ဂ့်။ ပဟီနေ၊ နကြို။ ။(ပ)။ ။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ဧခ္ဆံ။ ဉာတိဝိတက္ကော၊ ဝ်ပွမချပ်ဗွာမက္ဂ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကိုကလောဒညာတ်တံကို။ ဇနပဒ ဝိတက္ကော၊ ဝ်ပွမချပ်ဗွာမက္ဂ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကိုဇနးပိုဒ်ကို။ အနဝညတ္တိပဋိသံယုတ္တော၊ ဧခ္ဆံ မစပ်ကျံ ပွဟွံကိုညးသ္ဆာင်ထေင်သေဲ မိက်ဂွံကိုသွအဲပရဲ။ ဝိတက္ကော၊ ဝ်ပွမချပ်ဗွာကို။ သန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။[အဝဇာနနံ အဝညတ္တိ= ဖျေါသွဝ်တဲ့ ပွမစ္ဒတ်သမ္ဘိ၊ ပွမထေင်သေဲ, ပွဟွံသွအဲပရဲ၊ နှ အဝညတ္တိ အနဝညတ္တိ= ပွဟွံထေင်သေဲ, ပွမသွအဲပရဲ]။ ။ တမေနံ၊ နိမကလိခ္ဆက်ဝိတက် မဧျောတ်သွတ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အထာပရံ၊ ပ္ဒဲကြွန္ဒဂ့်။ ဓမ္မဝိတက္ကော၊ ဝ်ဓမ္မဝိတက်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဝ်ပွမချပ်ဗွာက္ဂ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကိုဓရ် မကလိခ္ဆက် ဝိပဿနာ မပ္ဍံကိုသြြဘာသဂမ္ဘိုင်။ အဝသိဿန္တိ၊ ပ္ဒံသ္ပေါ်တ်အိုတ်ရ။ သော သမာဓိ၊ ဝ် ဝိပဿနာသမာဓိဂ့်။ (ဝါ) ဝ်ဝိပဿနာသမာဓိ ဓမ္မဝိတက် မသ္ပေဟ်သ္ပေါ့ဒ်ဝ်ဏီဂ့်။ နှ စေဝ သန္တော၊ ဝ်ဟွံစိုဟ်လလံ ဟွံသ္ပေါဲအာနူ ကိလေသကို။ နှ စ ပဏီတော၊ ဝ်ဟွံသေဝ်ကိုပွမပြဲကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ နပွဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ်၊ ဝ်ဟွံသေဝ်ကိုမဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဟိုတ်ပွမ လလံကေံဂမ္ဍကိလေသ။ နှ ဓကောဒိဘာဝါဓိဂတော၊ ဝ်ဟွံအာစိုပ်ကဆံဝ် ဓကဂ္ဂတာ ဟိုတ်ဒဒ့်စိုတ်မသ္ဘုဝ်တိုန် သီမပြဲ။ (ဝါ) ဝ်ဟွံအာစိုပ်ကဆံဝ်ဓကဂ္ဂတာ ဟိုတ်ဒဒ့်စိုတ် မတန်ကြွန်။ ။[ဓက= ပြဲဂ့်ဒ့်တဲ့+ ဥဒိ= ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မသ္ဘုဝ်တိုန်။ (ဝါ) ဓကောဒိ= ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မတန်ကြွန်+ ဘာဝ= နိဒဒ့်ကဆံဝ်ဓကဂ္ဂတာ+ အဓိဂတ= ဝိပဿနာသမာဓိ မအာစိုပ်]။ ။ သသခီါရနိဂ္ဂယ္ဘဝါရိတဂတော၊ ဆေဝ်ဒဝ်တာဒ္ဒာ ပ္ဒိုပ္ဒိုက်ကေံ ကိလေသဂမ္ဘိုင် မွဲဟာန်ကျံ ပွမပ္ဍိတ်ဖြဟတ်တဲ့ ဝ်ပွမဂွံက္ဂ်ိုဒ့်ကျုင်။ (ဝါ) ဆေဝ်ဒဝ် ပ္ဒိုပ္ဒိုက် ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ့ ဝ်ပွမဂွံက္ဂ်ိုဒ့်ကျုင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[သသခီါရ= မွဲဟာန်ကျံ ပွမပ္ဍိတ်ဖြဟတ်။ (ဝါ) နကိုဝိပဿနာစိုတ် မဒ့်မွဲဟာန်ကျံ ပွမပ္ဍိတ်ဖြဟတ်+ နိဂ္ဂယ္ဘ= ပ္ဒိုပ္ဒိုက်တဲ့+ ဝါရိတ= သီမဆေဝ်ဒဝ်+ ဂတ= ဝိပဿနာသမာဓိ မက္ဂ်ိုဒ့် ကျုင်။ ပ္ဒဲအဋ္ဌကထာ ဝါရေတွာ ဝါရိတော သာ်ဝွံ လိက်နွံရ။ ပ္ဒဲဒ္ဒဲဝါရိတော ဋ္ဌပိတော–ကို၊ အဓိဂတော–ကို၊ ဋ္ဌိတော–ကို နွံထေက်ရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဲ သမယံ၊ ယြဲပ္ဒဲကာလမွဲ။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလ နွံတ်သပ္ပါယ မသုန် မပ္ဍံဥတုသပ္ပါယ။ တံ စိတ္တံ၊ ဝ်ဝိပဿနာစိုတ်ဂ့်။ အဇ္ဈတ္တံယေဝ၊ ပ္ဒဲလွေဝ်ခန္ဓ ရုပ်နာံဇကု ဟေဝ်။ ။[နိယကဇ္ဈတ္တ မိက်သ္ဂး]။ ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဂေါစရဇ္ဈတ္တ မဒ့်အာရီ နိဗ္ဗာန်ဟေဝ်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒံတန်ကြွန် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ သန္ဓိသီဒတိ၊ ပ္ဒံပဒတ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ (ဝါ) ကိလေသ မစ္ပေါ်စးကိုသမာဓိဂမ္ဘိုင် ကိုလဒပ်ကေံတဲ့ ပ္ဒံပဒတ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ ဓကောဒိ၊ ပြဲတဲ့ ဝ်မတိုန်ကျုင်။ (ဝါ) ဝ်မတန်ကြွန် စိုဟ်လလံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သမာဓိယတိ၊ ပ္ဒံတန်တ် ဗွဲမ္ဒးရး ပ္ဒဲအာရီ မွဲဓဝ်ရ။ သော သမယော၊ ဝ်ကာလဂ့် ပ္ဒဲကာလ ဒ္ဒဲဝဓိဟ်လလံ သီမတန်တ် ဗွဲမ္ဒးရး ပ္ဒဲ အဇ္ဈတ္တဝိပဿနာစိုတ် နပွမကလိဂွံ သပ္ပါယမသုန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တသ္မိ သမယေ၊

ပဲ့ကာလဂ်ှ။ သော သမာဓိ၊ ငသမာဓိဂ်ှ။ သန္တော၊ ငမဓိဟ်လလံ မစ္ဆးအာန္ဆကိလေသ။ ပဏီတော၊ ငမပြဲကို။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ၊ ငမဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဟိုတ်ပွမလလံကွေံ ဂမ္ဘ်ကိ လေသ။ ဓ္ဂကောဒိ ဘာဝါဓိဂတော၊ ငမအာစိုပ် ကဆံငဓ္ဂကဂ္ဂတာ ဟိုတ်ဒဒှ်စိုတ် မသ္ဘငှ် တိုန် သိုကိုမပြဲ။ (ဝါ) ငမအာစိုပ်ကဆံငှ် ဓ္ဂကဂ္ဂတာ ဟိုတ်ဒဒှ်စိုတ် မတန်ကြွန်။ နသသခီရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိတဂတော၊ ဆေဝ်ဒဝ် ပ္ဍိုပ္ဍိုက်ကွေံ ကိလေသဂမ္ဘိုင် မွဲဟာန်ကျောံ ပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ်တဲ့ ငပွမဟွံက္ဆိုဒှ်က္ဘငှ်။ (ဝါ) သိုကိုဟွံဂွံဆေဝ်ဒဝ် ပ္ဍိုပ္ဍိုက် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ့ ဗပိုတ်ကွေံကိလေသ ပဲ့လ္ဒိတ်အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိ မက္ဆိုဒှ်က္ဘငှ် ပွဲမလေဲသွာ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

စ၊ သ္ဘာင်နူဂ်ှ။ ။[တဒတ္ထသမ္ဘဒါန်မွး အဘိညာ သစ္ဆိကိရိယာယပိုဒ်ဂ့် မ္ဒးကိုအရထ ဗွဲကိုပ်ကွာရ]။ ။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ တီကေတ် ပွဲတွေငှ်တဲ့။ (ဝါ) နကိုဉာဏ်တွေင် မပ္ဍံကိုက္ကဒ္ဓိဝိဓ။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တ္ဘဟ်နပွမသ္ဃဇောဝ်မတ်။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ တီကေတ် ပွဲတွေငှ်တဲ့။ (ဝါ) နကိုဉာဏ်တွေင် မပ္ဍံကိုက္ကဒ္ဓိဝိဓ။ သစ္ဆိကရဏီယသ၊ ဧ့ံ မထေက်ကို သ္ဃဇောဝ်မတ်။ ယသ ယသ ဓမ္မသ၊ ယြဲယြဲန်ဓရ်မွဲ့။ (ဝါ) ယြဲယြဲန်သဘ်ဓရ် မ္ဂုံမပ္ဍံကို ပွမနိမိတ်ဗဒှ် က္ကဒ္ဓိတ္ဘဟ်ဟ်သ်မွဲ့။ စိတ္တံ၊ နဲစိတ်။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ပုံကို လွောဝ်အာတူရူရ။ အာယတနေ၊ ငဓရ်ဟိုတ်။ (ဝါ) ငဓရ်ဟိုတ် မ္ဂုံမပ္ဍံကိုဟိုတ် မတွံဂး ပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ်လောန်ကာဲ တ္ဘဟ်နပွမကလိဂွံ အဘိဉာဏ် ဘဝကိုပ်က္ဘာ ကျောံပါဒက ဇျာန် သ္ဂိုင်အဘိဉာဏ်ကို အဘိဉာဏ် မထေက်ကိုကလိဂွံ ပဲ့ဘဝလ္ဘုဟ်။ သတိ သတိ၊ နကြိန္ဒံတ် နကြိန္ဒံတ်နေဝ်။ တတြ တတြ ဓ္ဂဝ၊ ပဲ့သဘ်ဓရ် မထေက်ကို သ္ဃဂတမတ် ဂ့်ဂ့်ဟေင်။ (ဝါ) ပဲ့သဘ်ဓရ် မပ္ဍံကို ပွမနိမိတ်ဗဒှ် က္ကဒ္ဓိတ္ဘဟ်ဟ်သ် မထေက်ကိုသ္ဃဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟေင်။ သက္ခိဘဗ္ဘတံ၊ နဒဒှ်ညး မထေက်ကိုညာတ်အလိုဇကု။ (ဝါ) နမပ္ဍံကို ပွမနိမိတ်ဗဒှ်က္ကဒ္ဓိ အလိုဇကု။ ပါပုဏာတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ။

သော၊ ငခမီဂ့်။ သစေ အာကခံတိ၊ ပုံယဝ်ရန္ဒံပွိက်မွး။ ကန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အာကခံတိ၊ ပုံ။ အနေကဝိဟိတံ၊ ဧ့ံ။ ။[ကလေငရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၁) သဂီရဝသုတ်တေံညိ]။ ။ က္ကဒ္ဓိဝိဓံ၊ နဲ။ ပစ္စာနုဘဝေယျံ၊ ပုံမိက်ဂွံဒုင်စသိုင်ရ။ ။(ပ)။ ။ အဿံ၊ ပုံမိက်ဂွံဒှ်ရ။ (ပ)။ ။ အာဝိဘာဝံ၊ နဲ။ ကရေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံသ္ဃရ။ တိရောဘာဝံ၊ နဲ။ ကရေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ (ပ)။ ။ ဂစ္ဆေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံအာရ။ ။(ပ)။ ။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ နဲ။ ကရေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ။ (ပ)။ ။ ကမေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံအာရ။ ။(ပ)။ ။ ပရာမသေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံ ဇွိတ်သ ပေါတ်ရ။ ပရိမဇ္ဇေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံပေါတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဝတ္တေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံကိုဗက်ရ။ က္ကတိ၊ ရသ်ဝွံ။ သစေ အာကခံတိ၊ ပုံ။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိန္ဒံပွိက်သ်ဝွံနေဝ်။ အာယတနေ၊ ပဲ့ဓရ်ဟိုတ်။ သတိ သတိ၊ နကြိ နကြိ။ တတြ တတြ ဓ္ဂဝ၊ ပဲ့ဓရ်မထေက်ကို သ္ဃဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟေင်။ (ဝါ) ပဲ့သဘ်ဓရ် ပွမနိမိတ်ဗဒှ်က္ကဒ္ဓိ တ္ဘဟ်ဟ်သ် မထေက်ကိုသ္ဃ

ဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟောင်။ သက္ခိဘဗ္ဘတံ၊ နိဒဒ့်ညား မထေက်ကိုဆိုဉာတ် အလိုဇကု။ (ဝါ) နိပ္ပမနိမိတ်ဗဒ့် ကွဒ္ဓိတ္ဘဟ်ဟ်သင် အလိုဇကု။ ။[ပဲ့ဒွဲဝံ့ "နိမပ်တ်ကို ပွမနိမိတ်ဗဒ့်" သင်ဝံ့ (မပ်)ဟ့ံပါရ]။ ။ ပါပုဏာတိ၊ ပုံ။ ။

သော၊ င်။ သစေ အာကခံတိ၊ ပုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာကခံတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ င်။ ဒိဗ္ဘာယ၊ ဧံမတုပ်ကျော် ပသာဒသောတ မက္ခိုဒ့်ပွဲဧျင်သွဝ်။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ ဧံမသ္သးဇုး မစာ်စ္ဆးအာ နူမကလိခ္ဆက် မပ်တ်ကိုနီဝရဏ။ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ၊ ဧံမကလိလောန် ကွံမံသသောတ မဒ့်ဒြပ်မွိဟ် မဂ္ဂိုင်။ (ဝါ) ကလိလောန်လ္ဘူ လတောဝ်မွိဟ်သာမညတဲ့ ကျော်ရမျာင်ဒေဝတ် ဧံမသ့ဟ်အစော် မမိင်ကေတ်ရမျာင် မဧျိန်စတ် ဗွဲမသ့ဲဝဲမာန်။ [ကလေင်ရုံင် ပိုဒ်လိက်(၅၉) တိကဏ္ဏသုတ်တော်ညီ]။ ။ သောတဓာတုယာ၊ နကို သဘ်ဓာတ် ကတောဝ်အဘိဉာဏ် ရမျာင်လေဝ်မိင်မာန်တဲ့ နကိုအဘိဉာဏ် မဒ့်သဘ် ဓာတ်သတ္တလေဝ် ဟ့ံသေင်။ ဒိဗ္ဗေ စ၊ ဧံမဒ့် ရမျာင်ဒေဝတ်အိုတ်ကို။ မာနုသေ စ၊ ဧံမဒ့် ရမျာင်မွိဟ်အိုတ်ကို။ ဥဘော၊ ဧံမဒ့်ဓါအိုတ်။ သဒ္ဒေ၊ နိရမျာင်ဂမ္ဂိုင်။ သုဏောယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံမိင်ရ။ ။

ဒူရေ၊ ပွဲဇမ့ဲ။ (ဝါ) ပွဲဌာနိဇမ့ဲ စိုကိုစက္ကဝါမွဲသ္ဆာင်)။ ယေ သဒ္ဒါ စ၊ ယြဲင်ရမျာင် ဂမ္ဂိုင်ကို။ သန္တိကေ၊ ပွဲဇရေင်။ (ဝါ) ပွဲဌာနိကြပ်ပ် လ္ဘူခန္ဓဇကု။ ယေ သဒ္ဒါ စ၊ ယြဲင်ရမျာင် စွစ္ဆောနိမဧျာတ်သွတ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ သန္တိ၊ ပုံ။ ဥဘော၊ ဧံ့။ တေ သဒ္ဒေ၊ နိရမျာင်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ သုဏောယျံ၊ ဂဗ္ဘ–အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရ်သင်ဝံ့။ သစေ အာကခံတိ၊ ပုံ။ စ္ဆဝံ သတိ၊ နကြိ။ အာယတနေ၊ ငိဓရ်ဟိုတ်။ သတိ သတိ၊ နကြိ နကြိ။ တတြ တတြော၊ ပွဲဓရ်မထေက် ကိုသ့ဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) ပွဲသဘ်ဓရ် မပ်တ်ကို ပွမဂွံမိင် ရမျာင်ဇမ့ဲ ကျော်ရမျာင် ဒေဝတ် မထေက်ကို သ့ဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟောင်။ သက္ခိဘဗ္ဘတံ၊ နိဒဒ့်ညားထေက်ကိုဉာတ် အလိုဇကု။ (ဝါ) နိမပ်တ်ကို ပွမဂွံမိင် ရမျာင်တ္ဘဟ်ဟ် မပ်တ်ကိုဒိဗ္ဘသောတအလိုဇကု။ ပါပုဏာတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

အဟံ၊ င်။ ပရသတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသတ် မသ္ဆာင်နူအဲဂမ္ဂိုင်။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ ဒဒက် တ်ကိုပူဂိုလ် မသ္ဆာင်နူအဲဂမ္ဂိုင်။ စေတော၊ နိစိုတ်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်ဇကု။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်ခြာတဲ့။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံတီတ္ဘဟ်ဟ်သင် နမပ်တ်ကိုသရာဂရ။ သရာဂံ၊ ဧံမဒ့် မွဲဟာန်ကျော်ရာဂ။ စိတ္တံ ဝါ၊ နိစိုတ်ကို။ (ဝါ) နိလောဘသဟဂုတ်စိုတ်ဒွံကို။ သရာဂံ၊ ဧံ့။ စိတ္တန္တိ၊ စိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘပိုင်ခြာမိက်ဂွံတီရ။ ဝီတရာဂံ၊ ဧံမွံ့ကိုရာဂ မစာ်စ္ဆးအာ။ စိတ္တံ ဝါ၊ နိစိုတ်ကို။ (ဝါ) နိကုသိုလ် အဗျာကတစိုတ်အိုသိုကို။ ဝီတရာဂံ၊ ဧံ့။ စိတ္တန္တိ၊ စိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ သဒေါသံ၊ ဧံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဒေါသ။ စိတ္တံ ဝါ၊ နိဒေါမနဿသဟဂုတ်စိုတ်ဓါကို။ ဝီတဒေါသံ၊ ဧံမွံ့ကိုဒေါသ မစာ်စ္ဆးအာ။ စိတ္တံ

ဝါ၊ နဲကုသိုလ် အဗျာကတစိုတ်အိုသိုကို။ ။(ပ)။ ။ သမောဟံ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် မောဟ။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲဝိစိကိစ္ဆာ, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိုတ်ဓါကို။ သမောဟံ၊ ဧုံ။ စိတ္တန်္တိ၊ စိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ။[သဟ မောဟေန ဓ္ဂဝ ယံ ပဝတ္တတီတိ သမောဟံ– သာ်ဝွံ သွဝစနတ္ထ။ ဉ်မဒ့်မွဲဟာန်ကျော်မောဟဟေင် ကာလလိုလေဝ် မွဲဟာန်ကျော် လောဘ ဒေါသတံဟွံဒ့် မိက်သွး။ မွဲနယ်– သမောဟံ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် မောဟဟေင်။ (ဝါ) စာ်စ္ဆးကျော်မောဟတဲ့ ကာလလိုလေဝ် ဧုံဒ့်ဟွံမာန်။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲအကုသိုလ်စိုတ် စ့်ဓါကို။ သမောဟံ၊ ဧုံ။ စိတ္တန်္တိ၊ စိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ပွဲနယ်ဝွံတုန် "သဟ ဓ္ဂဝ မော ဟေန ယံ ဝတ္တတီတိ သမောဟံ" သာ်ဝွံ သွညိ]။ ။ ဝီတမောဟံ၊ ဧုံမ့ုံကိုမောဟ မစာ်စ္ဆးအာ။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲစိုတ်အိုသိုိ မသွေဟ်နူအကုသိုလ်စိုတ်ကို။ ဝီတမောဟံ၊ ဧုံ။ စိတ္တန်္တိ၊ စိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ သံခိတ္တံ၊ ဧုံမချောပ်ကဝေန် ပွဲအာရီ။ (ဝါ) ဧုံမလျုဟ် ချောပ်ကဝေန်။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲစိုတ်ကို။ (ဝါ) နဲထိနမိဒ္ဓ သသင်္ခါရိကအကုသိုလ်စိုတ် မသုန်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဝိက္ခတ္တံ၊ ဧုံမကလ့်လဖ့်။ (ဝါ) ဧုံမဂပ်ဝ်ဗိုတ်ကွဟ်ပွဲအာရီတ္ဂဟ်ဟ်။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ မဟဂ္ဂတံ၊ ဧုံမဒ့်မဟဂ္ဂါတ်။ (ဝါ) ဧုံမအာစိုပ်ဒဒ့်မပြဲ။ (ဝါ) ဧုံဒမိန်ပူဂိုလ် မပြဲတံ မဂပ်ဝ်အာစိုပ်ဒွေတ်လုတ်တ မ့ုံကိုဆန္ဒ, ဝီရိယ, စိုတ်, ပညာ မပြဲ။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲရူပါဝစရစိုတ်, အရူပါဝစရစိုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ အမဟဂ္ဂတံ၊ ဧုံဟွံသေင်ကို မဟဂ္ဂါတ်။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲစိုတ်အိုသိုိ မသွေဟ်နူ မဟဂ္ဂါတ်ကို။ (ပ)။ ။ သဥတ္တရံ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် စိုတ်မလောန် လ္ဘူနူဇကု။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲလောကီ စိုတ်အိုသိုကို။ သဥတ္တရံ၊ ဧုံ။ စိတ္တန်္တိ၊ စိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ အနုတ္တရံ၊ ဧုံဟွံမွဲကိုစိုတ် မပြဲလောန်လ္ဘူဇကု။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲလောကုတ္တိစိုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ သမာဟိတံ၊ ဧုံဒမိန်ဥပစာ, အပ္ပနာသမာဓိဓါဂမ့်ဂိုင် မဂပ်ဝ်စွံပ္ဘန်လဝ် ပွဲအာရီ ဗွဲမ့ုးရး။ (ဝါ) ဧုံမတန်ကြန်။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲစိုတ်ကို။ ။[ကာမ မဟဂ္ဂါတ် ကုသိုလ် ကြိယာစိုတ် ကိုလောကုတ္တိ စိုတ်ဂမ့်ဂိုင် ဒ့်ထေက်ရ]။ ။(ပ)။ ။ အသမာဟိတံ၊ ဧုံဒမိန်ဥပစာ, အပ္ပနာသမာဓိဓါဂမ့်ဂိုင် မဟဂပ်ဝ်စွံပ္ဘန်လဝ် ပွဲအာရီ ဗွဲမ့ုးရး။ (ဝါ) ဧုံဟွံတန်ကြန်။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲစိုတ်ကို။ [အကုသိုလ်စိုတ် အဟိတ်စိုတ်ကိုလောကီ ဝိပက်စိုတ်သွေဟ်ဂမ့်ဂိုင် ဒ့်ထေက်ရ]။ ။(ပ) ဝိမုတ္တံ၊ ဧုံမတိတ်ဗ့း။ (ဝါ) ဧုံမတိတ်ဗ့းအာ နူကိလေသမသုန် မတွံဂး တဒင်္ဂ်, ဝိက္ခမ္ဘန, သမုစ္ဆေဒ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ, နိဿရဏ။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲစိုတ်ကို။ (ဝါ) နဲမဟာကုသိုလ်စိုတ် ကို မဟဂ္ဂါတ်လောကုတ္တိစိုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ အဝိမုတ္တံ၊ ဧုံဟွံတိတ်ဗ့း။ (ဝါ) ဧုံဟွံတိတ်ဗ့းအာ နူကိလေသ မသုန်ဂ့်။ စိတ္တံ ဝါ၊ နဲစိုတ်ကို။ ။[စိုတ်မသွေဟ်ဂမ့်ဂိုင်ရောင်]။ ။ အဝိမုတ္တံ၊ ဧုံ။ စိတ္တန်္တိ၊ စိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ဂ္လာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သစေ အာကခံတိ၊ ပွံး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိ။ အာယတနေ၊ ဉ်။ သတိ သတိ၊ နကြိ။ တတြ တတြော၀၊ ပွဲဓရ် မထေက်ကိုသွဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) ပွဲသဘ်ဓရ် ပွမပိုင်ခြာတီကေတ် စိုတ်ညးမွဲသ္ဘာင် မထေက်ကိုသွဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟောင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ နဲဒဒ့်ညးထေက်ကိုညာတ်အလိုဇကု။

(ဝါ) နိပ္ပမဂ္ဂံတီကေတ်စိုတ် ညးမွဲသ္ဆာင် အလိုဇကု။ ပါပုဏာတိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ ။

(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် တိကဏ္ဍသုတ်က္ဘာ]။ ။ အနုသရေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံဗ်ဒ်ဗ္ဘုဟ် အတိုင်လွေင်ရ။ သေယျထိဒံ၊ နိ။ အနုသရေယျံ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ အနုသရေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ သစေ အာကခ်ံတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိ။ အာယတနေ၊ င်။ သတိ၊ နကြိ။ တတြ တတြော၀၊ ပ္ဒဲခရ် မထေက်ကိုသ္ပဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟေင်။ ပ္ဒဲသဘ်ခရ် ဒ္ဒေတ်ဗက်လွေင်ပုဗ္ဗေနိဝါသတဲ့ ပွမဗ်ဗ္ဘုဟ်မထေက်ကိုသ္ပ ဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟေင်။ သက္ခိဘဗ္ဘတံ၊ နိ။ (ဝါ) ဒ္ဒေတ်ဗက်လွေင် ပုဗ္ဗေနိဝါသတဲ့ နိပ္ပမဗ်ဗ္ဘုဟ်အလိုဇကု။ ပါပုဏာတိ၊ ပ္ဒံ အာစိုပ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပသေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံညာတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ ပိုင်ခြာတဲ့ မိက်ဂွံတီရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ လောကံ၊ နိ။ ဥပ ပန္နာ၊ စိုနိ။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဒိဗ္ဗေန၊ ။(ပ)။ ။ ပဇာနေယျံ၊ ဂဗ္ဘ။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ သစေ အာကခ်ံတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိ။ အာယ တနေ၊ င်။ သတိ သတိ၊ နကြိ နကြိ။ တတြ တတြော၀၊ ပ္ဒဲ–ဟေင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲသဘ်ခရ် ပွမညာတ်ကေတ်သတ် မပ္ပံကိုစ၀မာန, ဥပဇ္ဈမာန, ဟီန, ပဏီတ မထေက်ကိုသ္ပဂတမတ် ဂ့်ဂ့်ဟေင်။ သက္ခိဘဗ္ဘတံ၊ နိ။ (ဝါ) နိပ္ပမဂ္ဂံညာတ်ကေတ် နကိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်အ လိုဇကု။ ပါပုဏာတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲ့။ ဝိဟရေယျံ၊ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံသ္ပဒတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ သစေ အာကခ်ံတိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိ။ အာယတနေ၊ ဥခရ်ဟိုတ်။ (ဝါ) ဥခရ်ဟိုတ် မတ္ဂံဂး အရဟတ္တဖို်က္ခာက္ခာကို ဝိပဿနာအရဟတ္တဖို်။ သတိ သတိ၊ နကြိ နကြိ။ တတြ တတြော၀၊ ပ္ဒဲ–ဟေင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲသဘ်ခရ် အာစိုပ်စေတော ဝိမုတ္တိ, ပညာဝိမုတ္တိတဲ့ ပွမသ္ပဒတ် မထေက်ကိုသ္ပဂတမတ်ဂ့်ဂ့်ဟေင်။ သက္ခိဘဗ္ဘတံ၊ နိ။ (ဝါ) နိပ္ပလုပ်စ အရဟတ္တဖလသမာပတ် အလိုဇကုမာန်။ ပါပုဏာတိ၊ ပ္ဒံ။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အ၀ေါစ၊ စိုနိတွံရ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၁၁-နိမိတ္တသုတ်

ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ အမိစိတ္တံ၊ နိသမထဝိပဿနာစိုတ် မလောန်ကဲ့။ အနုယုတ္တေန၊ ခဲ့မပ္ပိတ်ဇြဟတ်ဂ့်ဂိုင်ဂ်ကိုဝါ။ (ဝါ) ခဲ့မိက်ဂွံကိုဖ္ဒော်ပွဝ်။ ဘိက္ခုနာ၊ မိန်။ တီဏိ၊ ခဲ့။ နိမိတ္တာနိ၊ နိခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဂိုင်။ ကာလေန ကာလံ၊ ပ္ဒဲကာလလ္ဟော်ဝ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလမဗ္ဘဲ ဗက်ထေက်ကြို်က်။ ။[ကာလေနတုန် ပ္ဒဲအရထသတ္တမီ ဝိဘတ်ကရိဏ်တဲ့ ကာလံတုန် ပ္ဒဲအရထသတ္တမီ ဒုတိယာဝိဘတ်ရောင်]။ ။ မနသိ၊ ပ္ဒဲ။ ကာတဗ္ဘာနိ၊ စိုနိ။ ကာလေန ကာလံ၊ ပ္ဒဲ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ နိခရ်ဟိုတ် မတ္ဂံဂးသမာဓိ။ မနသိ၊ ပ္ဒဲ။ ကာတဗ္ဗံ၊ စိုနိ။ ။ (ပ)။ ။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ နိခရ်ဟိုတ်မတ္ဂံဂးဝီရိယ။ ။[သမ္မယုတ္တခမ္မေ ပဂ္ဂဏှာတီတိ ပဂ္ဂဟော= ဝီရိယမပင်ပ္ပါန်ကို ခရ်သမ္မယုတ်ဂမ္ဂိုင်]။ ။(ပ)။ ။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ နိ

ဓရ်ဟိုတ် မတွံဂးဥပေက္ခာ။ (ဝါ) နဓရ်ဟိုတ် မတွံဂးသဘ် ပွမသ့ိမှာ် ဗွဲမညီသာ။ ။(ပ)။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဓိစိတ္တံ၊ နှ်။ အနုယုတ္တော၊ ဧၟံ။ ဘိက္ခု၊ ငှ်။ ဓ္ဂကန္တံ၊ မွဲအဆက် ဓဝ်။ သမာဓိ နိမိတ္တံယေဝ၊ နှ်ဓရ်ဟိုတ် မတွံဂး သမာဓိဟောင်။ မနသိ၊ ပွဲစိုတ်။ သစေ ကရေယျ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရသွပ္မး။ (ဝါ) ဂဇ္ဈယဝ်ရကိုဒ့ှ်မ္ဂး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိ။ ယေန ဌာနေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ စိတ္တံ၊ ငဘာဝနာစိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) ငမပ္ဟောပ်ဂံ့စိုတ်ဂ့်။ ကောသဇ္ဇာ ယ၊ တ္ဟာ်နဒဒ့်မလ္ဟုဟ်။ သံဝတ္တေယျ၊ ဂဇ္ဈဒ့်ရ။ တံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်ပွမဒ့်ကောသဇ္ဇဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ယေန ဌာနေန၊ ယြဟိုတ်။ တံ စိတ္တံ၊ ငှ်။ ဥဒ္ဓစ္စာယ၊ တ္ဟာ်နဒဒ့်ကလ့်လဖ့်။ သံဝတ္တေယျ၊ ဂဇ္ဈ။ တံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်ပွမဒ့်ဥဒ္ဓစ္စဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ။(ပ) ယေန ဌာနေန၊ ယြဟိုတ်။ တံ စိတ္တံ၊ ငှ်။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တက်ိဓရ်အာသဝက္ခိုင်။ ခယာယ၊ တ္ဟာ်နဖိုအရဟတ္တဖို ဟိုတ်မဖအိုတ်ကွံ့။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ နှ သမာဓိယေယျ၊ ဂဇ္ဈဟွံတန်တ ပွဲအာရီရ၊ တံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်ပွမဟွံတန်တ ဘာဝနာစိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) ငဟိုတ် ပွမဟွံတန်တ မပ္ဟောပ်ဂံ့စိုတ်ဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ စ၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်မ္ဂး။ ယတော၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ မနသိ၊ ပွဲ။ ကရောတိ၊ ပုံသ့ရ။ (ဝါ) ပုံကိုဒ့ှ်ရ။ ။ (ပ)။ ။ တတော၊ ဟိုတ်။ တံ စိတ္တံ၊ ငဘာဝနာစိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) ငပွမပ္ဟောပ်ဂံ့စိုတ်ဂ့်။ မုဒု စ၊ ငပွမညိုန်ညောန်ကို။ ကမ္မနိယဉ္စ၊ ငပွမဒုင်စရင် ပွဲကောင်ကာဘာဝနာကို။ ပဘာသရဉ္စ၊ ငမဒ့်တ ညံငရမ့ုံကိုလျး မတိတ်တကို။ (ဝါ) ငမသ္ဘးဇုးဗုသ္ဘးကို။ နှ စ ပဘင်္ဂံ၊ ငဟွံလို လာ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တက်ိ။ ခယာယ၊ တ္ဟာ်နှ။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ သမာဓိယတိ၊ ပုံတန်ကြန် ပွဲအာရီရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ။(ပ)။ ။ ဥက္ကံ၊ နှ်ထွဲလ့ပွတ်။ ဗန္ဓေယျ၊ ဂဇ္ဈစီရေငြုပြေငရ။ ။[ပွဲထွဲလ့ပွတ် စုတ်လဝ်ထဝ်ဂ့် ညံငဂွံကတူက့ုငြ် ဒးစီရေငရ]။ ဥက္ကံ၊ နှ်။ ဗန္ဓိတွာ၊ စီရေငြုပြေငတဲ့။ ဥက္ကာမုခံ၊ နှ်ပါငထွဲလ့ပွတ်။ အာလိမ္ပေယျ၊ ဂဇ္ဈ ကိုတူရ။ ။[ပွဲထွဲလ့ပွတ်ဂ့် စုတ်ချးတဲ့ စံငပွတ်တဲ့ ဗဂိုဟ်နကိုပ့ံငပွတ်တဲ့ ကိုပွတ်တူရ မိက်သွး]။ ။ ဥက္ကာမုခံ၊ နှ်။ အာလိမ္ပေတွာ၊ ကိုပွတ်တူတဲ့။ သဏ္ဌာသေန၊ နကိုသ့ေပ်။ ဇာတရူပံ၊ နှ်ထဝ်။ ဂဟေတွာ၊ ဎေပ်ကေတ်တဲ့။ ဥက္ကာမုခေ၊ ပွဲပါငထွဲပွတ်။ (ဝါ) ပွဲပါင မိဟ်ခရော်။ (ဝါ) ပွဲလ္ဆုလ့ပွတ် နူပါငမိဟ်ခရော်ကိုပါငထွဲပွတ်။ ပက္ခိပေယျ၊ ဂဇ္ဈစုတ်ရ။ (ပ)။ ။ အဘိဓမတိ၊ ပုံဗဂိုဟ် နကိုပ့ံငဗဂိုဟ်ပွတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဥဒကေန၊ နကိုဥာ်။ ပရိပ္ဖေါသေတိ၊ ပုံပက်ရ။ ကာလေန ကာလံ၊ ပွဲ။ အဗ္ဘပေက္ခတိ၊ ပုံမံငမဗ္ဘဟ် ဟွံသွလွီ ရ။ (ဝါ) ပုံစိန်ဟွံစိန်ဂ့် ရံငကျာဝ်ဒွံငရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ။(ပ)။ ။ တံ ဇာတရူပံ၊ နှ် ထဝ်ဂ့်။ ဓ္ဂကန္တံ၊ မွဲအဆက်ဓဝ်။ ကစေ အဘိဓမေယျ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရဗဂိုဟ် ဒွံငပွတ်မ္ဂး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိဗဂိုဟ်ဒွံငပွတ် သာ်ဝွံနေဝ်။ ယေန ဌာနေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ ဇာတ ရူပံ၊ ငထဝ်ဂ့်။ ဥဟောယျ၊ ဂဇ္ဈတူလေင်အာရ။ တံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်မတွံဂး ပွမတူလေင် အာဂ့်။ အတ္ထိ။ ။(ပ)။ ။

သစေ ပရိပ္ပေါ်သေယျ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရပက်ဒှံင်ဍာ်မ္ဂး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိုပက်ဒှံင်ဍာ်သာ်ဝွံ နေဝ်။ ယေန ဌာနေန၊ ယြုဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ ဇာတရူပံ၊ ငဒဝ်ဂှ်။ နိဗ္ဗဟေယျ။ ဂဗ္ဘ ဓိုဟ်လလံအာရ။ ။[နိ+ဝါ+ယ+ဓ္ဃျ ရောင်။ ကာရိုတ်ဟွံပါ]။ ။ တံ ဌာနံ၊ ငဲ ဟိုတ် မတွံဂး ပွမဓိုဟ်လလံအာဂှ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဍံ။ ။(ပ)။ ။ သစေ အဇ္ဈပေက္ခေယျ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရ မံင်မဇ္ဈဟ် ဟွံသွလွိမ္ဂး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြို။ ယေန ဌာနေန၊ ယြုဟိုတ်။ တံ ဇာတရူပံ၊ ငဲ။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ ပရိပါကံ၊ နဲ်ပွမစိန်။ နဲ ဂစ္ဆေယျ။ ဂဗ္ဘဟွံအာစိုပ်ရ။ တံ ဌာနံ၊ ငဲဟိုတ် မတွံဂး ပွမဟွံစိန်ဂှ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဍံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ၊ ဟွံသေင်သာ်ဂှ်မ္ဂး။ ယတော၊ ယြုဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ ပ္ဍံ။ တတော၊ ဟိုတ်။ တံ ဇာတ ရူပံ၊ ငဲ။ မုဒုဥ္စ၊ ငမ၌ိန်ညော်ကို။ ။[အတိုင်သုတ်ကွာတေံဂှ် ကိုညီ]။ ။(ပ)။ ။ ဆ၊ ဧ့ံမဒှ်တြဲအိုတ်။ အဘိညာ၊ နဲ်အဘိညာဏ်ဂမ့်ိုင်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ထေက်ကို တြားအိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ဓ္ဂကာဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်မွဲ ရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဒုတိယော၊ ဧ့ံမရနုက်ကိုစါ။ ပဏ္ဏာသကော၊ ငဲဂကောံဗွဝ်မသုန်စော်သုတ်။
သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁–သမ္မောဓဝဂ်

၁–ပုဗ္ဗေဝသမ္မောဓသုတ်

၁၀၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မေ၊ မိန်အဲကျာ်။ ။[စပ်ပွဲသတော]။ ။ (ဝါ) ဒဒက် တ်ကိုအဲကျာ်။ ။[စပ်ပွဲ ဓုတံ]။ ။ သမ္မောဓာ၊ နူအရိယမဂ်ဉာဏ် ပန်ပြကာ။ (ဝါ) နူအရိယမဂ်ဉာဏ် ပန်ပြကာ မဒှ်ဟိုတ် တီကေတ်အလိုလိုဇကု ဗွဲမဍုံစုတ်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ပွဲ ကိုပ်ကွာဟောင်။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဧုံဟွံကွှိဟ်ခွင် တီကေတ် ဓရိသစ္စပန်။ ဗောဓိ သတ္တဿ ဓုဝ၊ ငအလံင်ကျာ်ဟောင်။ သတောဝ၊ ဃောဒှ်။ ဓုတံ၊ ငကသပ်မြ်ရသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒှ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ လောကေ၊ ပွဲသခီရလောက။ အဿာဒေါ၊ ငပွမသာယျေန်။ ကော နု ခေါ၊ ညးဧုံဂ့်ရော။ အာဒီနဝေါ၊ ငဒုဟ် မဟဂွံ သွှိက်မွှိက်။ ကော၊ ညးဧုံဂ့်ရော။ နိဿရဏံ၊ ငဓရိဟိုတ်မတိတ်ဗူး။ ကိံ၊ ညးဧုံဂ့် ရော။ ။[အစ္ဆန္နပဟာနဝသေန နိဿရတိ ဓုတေနာတိ နိဿရဏံ။ သံယုတ်ဋီ၊ ဒု–၁၄၇]။ ။ ကျတိ၊ ငကသပ်မြ်ရသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တဿ မယ္ဂံ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲကျာ်ဂ့်။ ဓုတံ၊ ငပွမချပ်မြ်သာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဟောသိ၊ ရော။ ။

လောကံ၊ နိသခီရလောက။ ပဋိစ္စ၊ သွဟိုတ်တဲု။ ယံ သုခံ၊ ယြင်သုခဝေဒနာ ပွမဒှ် တသိုက်ကာယကို။ ယံ သောမနဿံ၊ ယြင်သောမနဿဝေဒနာ ပွမဒှ်တသိုက်စိုတ်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ အယံ၊ ငသုခ, သောမနဿဝေဒနာဝွံ။ လောကေ၊ ပွဲသခီရလောက။ အဿာဒေါ၊ သာယျေန်မွးယွဲရ။ ယံ ယေန အာကာရေန၊ ယြဲနကိုအာကာရမွဲ။ လော ကော၊ ငသခီရလောက။ အနိစ္စော၊ စိုန်ဟွံဗိုန်။ ဒုက္ခော၊ စိုန်ဒှ်ဒဒိုက်ရ။ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မော၊ စိုန်မှုံသဘ် ပွမပြိုင်လှဲပွန်ဂတား နကိုဇရာမရဏာ ဓါရ။ အယံ အာကာရော၊ ငအကဲအရာ မပ္ဆံကိုပွမဟဂွံဗိုန်ဝွံ။ လောကေ၊ ပွဲ။ အာဒီနဝေါ၊ ဒုဟ်ဟွံသွှိက်မွှိက်မွး ယွဲရ။ လောကေ၊ ပွဲ။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ ယြင်နိဗ္ဗာန် မဒှ်အရာမပလိုပလာ် ကွံလောဘ မထွေန်စပ်မွဲ။ ယံ ဆန္ဒရာဂပဟာနံ၊ ယြင်နိဗ္ဗာန် မဒှ်အရာမပါကွံလောဘ

မထွေန်စပ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ကွဲဒံ၊ ငနိဗ္ဘာန် အရာမပလိုပလာင်ကွဲ့ဆန္ဒရာဂင့်။ လောက နိဿရဏံ၊ ဓရ်မတိတ်ဗ့ား နူသခီါရလောက မွးယွဲ့ရ။ ။[ပွဲ့အဋ္ဌကထာ "လောကနိဿ ရဏံ"သင်္ဂဝံ ပါဠိန္ဒံတဲ့ ပံင်္ကလဝ် ပဥ္စမီတပွဂိုဟ်သမာသ်ရ]။ ။ ကွတိ၊ ငပွမချပ်တ မြဲသင်္ဂဝံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ ပြဲလုက်ဗုတ်ကာလမွဲ။ အဟံ၊ ငိ။ ဧဝံ၊ အတိုင်မတွံ လဝ်မြဲသင်္ဂဝံ။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုသခီါရလောက။ အဿာဒံ၊ နမသာယျေန်။ အဿာဒတော စ၊ ဗွဲဒဒ့်မသာယျေန်ကို။ အာဒီနဝံ၊ နဒုဟ်။ အာဒီနဝတော စ၊ ဗွဲဒဒ့် ဒုဟ်ကို။ နိဿရဏံ၊ နဲနိဗ္ဘာန် ဟိုတ်မတိတ်ဗ့း။ နိဿရဏာတော စ၊ ဗွဲဒဒ့်ဟိုတ်မတိတ် ဗ့းကို။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲအတိုင်မဒုံစွတ်။ နဲ အဗ္ဘညာသီ၊ စိုန်ဟွံတီကောတ် နကိုအရိယ မဂ်ဉာဏ်တွေင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တာဝ၊ လုက်ဗုတ်ကာလဂ့်။ အဟံ၊ ငိ။ သဒေဝကေ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ ကာမာဝစရသ္မွဝ်တြဲဘုံ။ ။[ကလေငိရံင် ပွဲပိုဒ်လိက်(၆၄) ဝေနာ ဂပုရသုတ်တေံညှိ]။ ။ သမာရကေ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ သွဝ်ဝသဝတ္တိ။ သပြဟ္မကေ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ ပြိုဓါစော်ဘုံ။ လောကေ၊ ပွဲသြကာသလောကကို။ သဿမဏာပြာဟ္မ ဏိယာ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံသမဏာ, ပြာဟ္မဏာ။ (ဝါ) ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံတ္ဂအရှန် မကို လလံကွဲ့ ပွသရံပါပ်တဲ့, ညးသပ္ပုရိဟ် မကိုပါကွဲ့ပွသရံပါပ်တဲ့ ခမီ, ဗမ္ဘးမစ္ပေ့စးကို သာသနာဂ္ဂံ။ သဒေဝမနုဿာယ၊ ဧုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံမို့ဟ် မသွေဟ်နူသမဏာပြာဟ္မဏာ ကျောံ သွိင်မတွံဂး သမ္မုတိဒေဝတ်။ ပဇာယ၊ ပွဲဂကောံသတ်ကို။ အနုတ္တရံ၊ ဧုံဟွံမွဲကိုဓရ် မပြဲလောန် လ္ဘူဇကု။ (ဝါ) ဧုံမဒ့်ဓရ်ပြဲအိုတ်။ သမ္မာသမ္မောဓိ၊ နဲအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ် မတီကောတ် အလိုလိုဇကု ဟွံမွဲကိုအ္စာ။ အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ၊ စိုန်ကွိဟ်ခွင် ဂြင်တီကောတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလိဂွံရ။ ကွတိ၊ ရသင်္ဂဝံ။ နေဝ ပစ္စညာသီ၊ စိုန်ဟွံဒုင်ဝန်ဏီရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယတော စ၊ ပြဲပွဲကာလမွဲတုန်။ အဟံ၊ ငိ။ ဧဝံ၊ အတိုင်။ ။(ပ) အဗ္ဘညာသီ၊ စိုန်တီကောတ် နကိုအရိယမဂ်ဉာဏ်တွေင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အထ၊ ပွဲကာ လမတီဂ့်။ အဟံ၊ ငိ။ ကွတိ၊ ရသင်္ဂဝံ။ ပစ္စညာသီ၊ စိုန်ဒုင်ဝန်ရ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲကျာ်။ ဒဿနံ၊ ဧုံမတီညာတ်ကောတ်ဓရ် မကလိဂွံတဲ့ ဗွဲမဒုံစွတ်။ ဉာ ဏာဉ္စ၊ ငပစ္စဝေက္ခဏဉာဉ်ကို။ (ဝါ) ငဉာဏ်မပိုင်ခြာတဲ့ မဂြင်တီကောတ်ကို။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်။ မေ၊ ဒဒက်။ ဝိမုတ္တိ၊ ငအရဟတ္တဖိုဝိမုတ္တိ။ အကုပ္ပါ၊ ငမပလိုပလာင်ကွဲ့ ကိလေသ မစ္ပေ့စး။ (ဝါ) ငမဟဂွံလိုလာ် ဟိုတ်နူကိလေသ မစ္ပေ့စး။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[ပဋိပဂ္ဂေဟိ နဲ ကောပေတဗ္ဗော နဲ ကုပ္ပတီတိ ဝါ အကုပ္ပါ]။ ။ အယံ၊ ငဘဝလွဟ်ဂွံ။ အန္တိမာ၊ ဧုံမဒ့်လ္ဒိတ်။ ဇာတိ၊ ဘဝရောင်။ ဒါနိ၊ ပွဲကာလလွဟ်။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ ငမက္ခ်ီဒ့်ဘဝတို့။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသင်္ဂဝံ။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသင်္ဂဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ချပ် ဇိုတ်လဝ်ကွတိသဒ္ဒါ မွဲမညှိ]။ ။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်ရောင်။ ။

၂–ပဌမအဿာဒသုတ်

၁၀၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ဇ်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုသခီါရလောက။ အဿာဒပရိယေသနံ၊ တ္ဟာ်နပွမဂ္ဂဲသို့ သုခ, သောမနဿ မသာယျေန်။ အစရိ်၊ စိုန် ဂေတ်ဂ့ေဇ် နကိုဉာဏ်တဲရ။ လောကေ၊ ပွဲသခီါရလောက။ ယော အဿာဒေါ၊ ယြဲင် သုခ, သောမနဿ မသာယျေန်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ အဿာဒံ၊ နဲသုခ, သောမနဿ မသာယျေန်ဂ့်။ အဇ္ဈဂမံ၊ စိုန်ကလိဂ်ံတဲရ။ လောကေ၊ ပွဲ။ အဿာဒေါ၊ ဇ်။ ယာဝတာ ကော၊ ယြဲဟိုတ်မွဲ စိုန်မှုံဗ္ဒတ်ဗွတ်ရ။ သော၊ နဲမသာယျေန် မှုံကိုဗ္ဒတ်ဗွတ်ဂ့်။ မေ၊ မိန် အဲ။ ပညာယ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ သုဒိဒ္ဒော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် ဗွဲမွဒးရးတဲရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ဇ်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အာဒီနဝ ပရိယေသနံ၊ တ္ဟာ်နပွမဂ္ဂဲသို့ဒုဟ် မပ္ဍံကိုဟွံဗိုန်။ အစရိ်၊ စိုန်။ လောကေ၊ ပွဲ။ ယော အာဒီနဝေါ၊ ယြဲင်ဒုဟ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ အာဒီနဝံ၊ နဲ။ အဇ္ဈဂမံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ နိဿရဏပရိယေသနံ၊ တ္ဟာ်နပွမဂ္ဂဲသို့နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မတိတ်ဗ္ဒး။ ။(ပ)။ ။ လောကေ၊ ပွဲ။ ယံ နိဿရဏံ၊ ယြဲင်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မတိတ်ဗ္ဒးမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ နိဿရဏံ၊ နဲ။ အဇ္ဈဂမံ၊ စိုန်။ လောကေ၊ ပွဲ။ နိဿရဏံ၊ ဝ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မတိတ်ဗ္ဒး။ ယာဝတကံ၊ ယြဲမွဲ စိုန်မှုံကိုဗ္ဒတ် ဗွတ်ရ။ တံ၊ နဲနိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မတိတ်ဗ္ဒး နူမှုံကိုဗ္ဒတ်ဗွတ်ဂ့်။ မေ၊ မိန်အဲ။ ပညာယ၊ နကို မဂ်ပညာ။ သုဒိဒ္ဒံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် ဗွဲမွဒးရးတဲရ။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။

၃–ဒုတိယအဿာဒသုတ်

၁၀၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကေ၊ ပွဲသခီါရလောက။ အဿာဒေါ၊ ဇ်။ နော စေ အဘဝိဿ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဟွံမွဲမွး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိဟွံမွဲသဂ်ဝွံနေဝ်။ ။[ကွဒံ အရထ ဟွံမွဲ]။ ။ သတ္တာ၊ ဇ်သတ်ဂမ္ဂိုင်။ လောကေ၊ ပွဲ။ နဲ သာရဇ္ဇေယျုံ၊ ဂဗ္ဘဟွံထွေန်စပ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ ခေါ၊ ဟွံသေင်သဂ်ဂ့်တဲ့။ ယသ္မာ၊ ယြဲဟိုတ် မွဲ။ လောကေ၊ ပွဲ။ အဿာဒေါ၊ ဇ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သာရဇ္ဇန္တိ၊ ပုံထွေန်စပ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နဲ နိဗ္ဗိန္ဒေယျုံ၊ ဂဗ္ဘဟွံဇအိုန်ဇရအိုတ်ရ။ (ပ)။ ။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ၊ ပုံဇအိုန်ဇရအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ လောကမှာ၊ နူ။ နဲ နိဿရေယျုံ၊ ဂဗ္ဘဟွံတိတ်ဗ္ဒးအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နိဿရန္တိ၊ ပုံတိတ်ဗ္ဒးအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နဲ အဗ္ဘ ညာသီ၊ စိုန်ဟွံတီကေတ် နကိုအရိယမဂ်ဉာဏ် တွေင်အိုတ်ဇီရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တာဝ၊ လုက်ကာလ ဟွံတီကေတ်အိုတ်ဇီဂ့်။ သတ္တာ၊ ဇ်သတ် ဂမ္ဂိုင်။ သဒေဝကာ၊ ဧ့ေ–အိုတ်။ သမာရကာ၊ ဧ့ေ–အိုတ်။ သပြဟ္မကာ၊ ဧ့ေ–အိုတ်။ လောကာ၊ နူသြကာသလောကကို။ ။(ပ)။ ။ ပဇာယ၊ နူသတ္တာလောကကို။ နေဝ

နိသဒ္ဒာ၊ စိုန်ဟ္ကံတိတ်ဗ္ဘးအိုတ်ဏီရ။ နေဝ ဝိသံယုတ္တာ၊ စိုန်ဟ္ကံပါစ္ရးအိုတ်ဏီရ။ နေဝ ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ စိုန်ဟ္ကံတိတ်ဗ္ဘးအိုတ်ဏီရ။ ဝိမရိယာဒီကတေန၊ ဧခံမဂပ်ဝ်သွက္ခံ ညံဉ်ဟ္ကံမွဲ ကိုအပိုင်အခြာ ဒဒိုက်ဝဉ်, ကိသေသစါပြကာ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ နေဝ ဝိဟရိသု၊ စိုန်ဟ္ကံပဒတ်အိုတ်ဏီရ။ ။(ပ)။ ။ အဗ္ဘညာသီ၊ စိုန်တီကေတ် နကိုအရိယမဂ်ဉာဏ် တွေင်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အထ၊ ပွဲကာလမတီကေတ်ဂ့်။ သတ္တာ၊ ဉ်သတ်ဂမ္ဘိုင်။ (ပ)။ ။ ပဇာယ၊ နူ–ကို။ နိသဒ္ဒာ၊ စိုန်တိတ်ဗ္ဘးအိုတ်ရ။ ဝိသံယုတ္တာ၊ စိုန်ပါစ္ရးအိုတ်ရ။ ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ စိုန်တိတ်ဗ္ဘးအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရန္တိ၊ ပ္ဒံဂွံပဒတ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–သမဏဖြာဟ္မဏသုတ်

၁၀ရ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ ကေစိ၊ ယြဲခွေံမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟ္ကံမွဲကိုစ္ဒတ်အိုတ်။ သမဏာ ဝါ၊ ဉ်သမဏဂမ္ဘိုင်ကို။ ဖြာဟ္မဏာ ဝါ၊ ဉ်ဖြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်ကို။ ။(ပ)။ ။ နပ္ပ ဇာနန္တိ၊ ပ္ဒံဟ္ကံတီအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ သမဏာ ဝါ၊ နိ်ညး မွံ်ယ္ဂုသမဏဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကို။ တေ ဖြာဟ္မဏာ ဝါ၊ နိ်ညး မွံ်ယ္ဂုဖြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကို။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲကျာ်။ သမဏေသု ဝါ၊ ပွဲသမဏဂမ္ဘိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲခမီ မလေပ်ကိုလလံက္ခံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်ကို။ န သမဏာသမ္ဘတာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်သွိတ်လဝ်မွး သမဏာအိုတ်ရ။ ဖြာဟ္မဏေသု ဝါ၊ ပွဲဖြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲညးသပ္ပုရိုဟ် မလေပ်ကိုပါက္ခံ ပွသရံပါပ်ဂမ္ဘိုင်ကို။ န ဖြာဟ္မဏာသမ္ဘတာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်သွိတ်မွး ဖြာဟ္မဏာအိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ ပန၊ ဆဂ့်ဟ္ကံကဏီ။ တေ အာယသ္မန္တော၊ ဉ်တ္ဂိပိုန်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ သာမညတ္ထံ ဝါ၊ နိ်အရိယဖိုလ်ပန် မထေက်ကိုအာစိုပ် နကိုအရိယမဂ်ပန် မွံ်ယ္ဂုသာမညကို။ (ဝါ) နိ်ခရ်တွေင် မထေက်ကိုအာစိုပ် မတွံဂးအရိယမဂ်ပန် မွံ်ယ္ဂုသာမညကို။ ဖြာဟ္မညတ္ထံ ဝါ၊ နိ်အရိယဖိုလ်ပန် မထေက်ကိုအာစိုပ် နကိုအရိယမဂ်ပန် မွံ်ယ္ဂုဖြာဟ္မဏာကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲအတ္တာဘ မဆိုညာတ်ဂတမတ်ဝွံဟောင်။ (ဝါ) ပွဲဘဝလ္ဘုဟ်ဟောင်။ သယံ၊ အလိုဇကု။ အဘိညာ၊ တီကေတ် နကိုဉာဏ်တွေင်တဲ့။ သစ္ဆိကတွာ၊ တဲ့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကလိဂွံတဲ့။ နေ ဝိဟရန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ၊ ဟ္ကံသေင်သာ်ဂ့်။ ယေ ကေစိ၊ ယြဲခွေံ။ ။(ပ)။ ။ ပဇာနန္တိ၊ ပ္ဒံတီအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ သမဏာ ဝါ၊ နိ်–ဂမ္ဘိုင်ကို။ တေ ဖြာဟ္မဏာ ဝါ၊ နိ်–ဂမ္ဘိုင်ကို။ ။(ပ)။ ။ သမဏာသမ္ဘတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွိတ်မွး သမဏာအိုတ်ရ။ ဖြာဟ္မဏေသု ဝါ၊ ပွဲဖြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်ကို။ (ဝါ) ပွဲညးသပ္ပုရိုဟ် မလေပ်ကိုပါက္ခံ ပွသရံပါပ်ဂမ္ဘိုင်ကို။ ဖြာဟ္မဏာသမ္ဘတာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ် သွိတ်မွး ဖြာဟ္မဏာအိုတ်ရ။ စ ပန၊ ဆဂ့်ဟ္ကံသေင်ကဏီ။ တေ အာယသ္မန္တော၊ ဉ်–ဂမ္ဘိုင်။ (ပ)။ ။ ဝိဟရန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ရုဏ္ဏသုတ်

၁၀၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒိဒံ ဂီတံ၊ ယြင်ပွမဒယ်ပွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ကွဒံ၊ ငပွမ ဒယ်ပွဲ။ အရိယသ၊ ဒဒက်တက်ဂိုညးသပွရိုဟ်ကျာ်အရီ။ (ဝါ) ဒဒက်တက်ဂိုကျာ်တြဲ မိန်လောက မွဲဟာန်ကျောံဒေဝတ် မပြာပ်အာ စွဲဲစွော်။ ဝိနယေ၊ ပွဲခရ်ဒွေံတွော်န်။ (ဝါ) ဗွဲပွိုက်ခရ်ဒွေံတွော်န်။ ရုဏ္ဏံ၊ ပွမလရိုအ်ယာံဟောင်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒိဒံ နစ္စံ၊ ယြင်ပွမလ်ေပွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ကွဒံ၊ ငပွမလ်ေပွဲ။ အရိယသ၊ ဒဒက်တက်ဂို။ ဝိနယေ၊ ပွဲ။ (ဝါ) ဗွဲ။ ဥတ္တမ္ဘကံ၊ အကာဲအရာညး မကြဲရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတိဝေလံ၊ ညံင် အခိင်ဂွံအိုတ်။ ယဒိဒံ ဒန္တဝိဒံသကဟသိတံ၊ ယြင်ပွမကြိုင် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ် ကိုဒ့ေက် မံက်တဲ့ သိုကိုမတက်တဲမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ။[ဒန္တ= နဒ့ေက်ဂမ္ဒိုင်+ ဝိဒံသက= ကိုမံက် တဲ့+ ဟသိတံ= ပွမကြိုင်]။ ။ ကွဒံ၊ ငပွမကြိုင်ဗွဲမသ္ကာတ် ကိုဒ့ေက်မံက်တဲ့ သိုမတက် တဲဂွံ။ အရိယသ၊ ဒဒက်တက်ဂို။ ဝိနယေ၊ ပွဲ။ (ဝါ) ဗွဲ။ ကောမာရကံ၊ ကိစ္စဗ္ဘဲသွတ်တံ မွးကွေ့ာန်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ ကွဟ၊ ပွဲသာသနာဂွံ။ ဂီတေ၊ ပွဲပွမဒယ်ပွဲ။ ဝေါ၊ ဒဒက်တက်ဂိုမ္ဘးတံဂမ္ဒိုင်။ သေတုဃာတော၊ ငပွမပြိုက်ဂစိုတ်ကွဲ့ ဟိုတ်တမ်ကိလေသ။ ဟောတု၊ သြဝ်...ကိုဒ္ဒိုည်။ ။[သေတု ပစ္စယ= ကိလေသဟိုတ်တမ်]။ ။ နစ္စေ၊ ပွဲ ပွမလ်ေပွဲ။ ဝေါ၊ ဒဒက်တက်ဂို။ သေတုဃာတော၊ ငိ။ ဟောတု ဓမ္မပွမောဒိတာနံ၊ ငမ အိုဟ်တ္ဂိုဟ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲမွဲဂမ္ဒိုင်။ သတံ သန္တာနံ၊ ဧံမဒ္ဒိုတ်အိုတ်။ ဝေါ၊ ကု။ (ဝါ) ဒဒက်တက်ဂို။ သိတံ၊ ငပွမအီကြိုင်။ သိတမတ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမအီကြိုင် အယာံမာတ် ငဲ့ာက်မံက်ဟောင်။ အလံ၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ [ပွဲ“ဓမ္မပွမောဒိတာနံ” ဓမ္မသဒ္ဒါ တွံအရထကာရဏ (ဟိုတ်)ရောင်။ ဓမ္မော ဝုစ္စတိ ကာရဏံ၊ အဋ္ဌကထာ။ “သတံ သန္တာန”ဂ့် ညးသပွရိုဟ်သာ်ဂွံ သိုဟ္ဂံကိုအရထ နူ သုတ်ပိုဒ်လိက်(၁၀၄)လအာတုပ်ကျောံ“ဗောဓိသတ္တသ္သေဝ သတော”ဟောင် ကိုလဝ် အရထရ]။ ။

၆–အတိတ္တိသုတ်

၁၀၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တိဏ္ဏံ၊ နအရာပိပြကာဂမ္ဒိုင်။ ပဋိသေဝနာယ၊ ပွဲပွမသိပ် ဂ့ိပ်။ တိတ္တိ၊ ငပွမတြိုပ်ကိုစိုတ်။ နတ္ထိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ၊ မူရ နအရာပိပြကာ ဂမ္ဒိုင်။ ပဋိသေဝနာယ၊ ပွဲ။ တိတ္တိ၊ ငိ။ နတ္ထိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သောပွသ၊ နပွ မတိက်။ ပဋိသေဝနာယ၊ ပွဲပွမသိပ်ဂ့ိပ်။ တိတ္တိ၊ ငိ။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုရာမေ ရယပါနသ၊ နပွမသုင်သုရာ, မေရဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မေထုနဓမ္မသမာပတ္တိ ယာ၊ နပွမအာစိုပ်ဒွေတ် ခရ်မေထုန်။ (ဝါ) နဒွေတ်ခရ်မေထုန် မိန်တြဲုပြ ညးဓါ မဂပ်ဝ်

အာစိုပ်။ ပဋိသေဝနာယ၊ ပ္ဒဲ။ တိတ္ထိ၊ င်။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမေသံ တိဏ္ဏံ၊ နှ်အရာပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ ပဋိသေဝနာယ၊ ပ္ဒဲ။ တိတ္ထိ၊ င်။ နတ္ထိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ရ–အရက္ခိတသုတ်

၁၁၀။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ္ဂိ။ အနာထပဏ္ဍိကော၊ ခ္ဒုံမှုံယ္ဂုံအနာထပဏ္ဍိက။ ဂဟပတိ၊ ငသမ္ဗေဟ်တ္ဂသို့။ ယေန၊ ယြပ္ဒဲဌာန်မွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပ္ဒဲဌာန် ကျာ်တြဲန္ဒံဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ပုံစိုပ်ကျင်ရ။ (ဝါ) ပုံပြာပ်အာရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တုံ။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်။ အဘိဝါဒေတွာ၊ လျောဝ်ဗွဲမရှေ်သေ့ရဂ်တုံ။ ဓ္ဂကမန္တံ၊ ပ္ဒဲဌာန် မဗဗွဲမွဲ။ ။[ကလေင်ရုံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၁၆)တေံကိုညိ]။ ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂ့်ရ။ ဓ္ဂကမန္တံ၊ ပ္ဒဲ။ နိသိန္နံ၊ ခ္ဒုံ။ အနာထပိဏ္ဍိကံ၊ ခ္ဒုံမှုံယ္ဂုံအနာထပိဏ္ဍိက။ ဂဟပတိ၊ နှ် သမ္ဗေဟ်တ္ဂသို့။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံဒါယကာတ္ဂသို့။ စိတ္တော၊ နှ်စိုတ်။ အရက္ခိတော၊ နကြိဟဂပ်ဝ်မင်္ဂဲနေဝ်။ ကာယကမ္မမ္ပိ၊ ငကာယကံကိုလေဝ်။ (ဝါ) ငစေတနာကံပိ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုကာယ ဒွါရကိုလေဝ်။ (ဝါ) နှ်။ အရက္ခိတံ၊ ငမဟဂပ်ဝ်မင်္ဂဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဝစီကမ္မမ္ပိ၊ ငဝစီကံ ကိုလေဝ်။ (ဝါ) ငစေတနာကံပန် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုဝစီဒွါရကိုလေဝ်။ (ဝါ) နှ်။ အရက္ခိတံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ မနောကမ္မမ္ပိ၊ ငမနောကံကိုလေဝ်။ (ဝါ) ငစေတနာကံပိ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုမနောဒွါရကိုလေဝ်။ (ဝါ) နှ်။ အရက္ခိတံ၊ ငမဟဂပ်ဝ်မင်္ဂဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အရက္ခိတကာယကမ္မန္တသ၊ ခ္ဒုံမှုံကိုကာယကံ မဟဂပ်ဝ်မင်္ဂဲ။ (ဝါ) ခ္ဒုံဟွံမင်္ဂဲကာယကံ။ အရက္ခိတဝစီကမ္မန္တသ၊ ခ္ဒုံမှုံကိုဝစီကံ မဟဂပ်ဝ်မင်္ဂဲ။ (ဝါ) ခ္ဒုံဟွံမင်္ဂဲဝစီကံ။ အရက္ခိတမနောကမ္မန္တသ၊ ခ္ဒုံမှုံကိုမနောကံ မဟဂပ်ဝ်မင်္ဂဲ။ (ဝါ) ခ္ဒုံဟွံမင်္ဂဲမနောကံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ညးဂ့်။ ကာယကမ္မမ္ပိ၊ ငကာယကံကိုလေဝ်။ အဝသုတံ၊ ငမဟ္ဂျက်ခ္ဒေက် နကိုကိလေသ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဝစီကမ္မမ္ပိ၊ ငိ။ အဝသုတံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

အဝသုတကာယကမ္မန္တသ၊ ခ္ဒုံမှုံကိုကာယကံ မဟ္ဂျက်ခ္ဒေက်။ ။(ပ)။ ။ အဝသုတမနောကမ္မန္တသ၊ ခ္ဒုံမှုံကိုမနောကံ မဟ္ဂျက်ခ္ဒေက်။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ကာယကမ္မမ္ပိ၊ ငြ–ကိုလေဝ်။ ပူတိကံ၊ ငမအုံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ပူတိကာယကမ္မန္တသ၊ ခ္ဒုံမှုံကိုကာယကံ မအုံ။ ။(ပ)။ ။ ပူတိမနော ကမ္မန္တသ၊ ခ္ဒုံမှုံကိုမနောကံ မအုံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ဘဒ္ဒကံ၊ ခ္ဒုံမဆဒေ။ မရဏံ၊ ငပွမချိုတ်။ နဟောတိ၊ ပုံ။ ဘဒ္ဒိကာ၊ ခ္ဒုံမဆဒေ။ ကာလကိရိယာ၊ ငပွမစုတိ။ နဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံဒါယကာတ္ဘသို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမ္ဟးဂ့်တုန်။ ကူဋာဂါရေ၊ နိသို့ မဗ့ပ်လဝ်အထောင့်။ ဒုစ္ဆန္နေ၊ နကြိုဂပ်ဝ်ကွီလဝ် ဗွဲဟွံဒးရးနေဝ်။ ကူဋမ္ပိ၊ ဂ်အထောင့်ကို လေဝ်။ (ဝါ) နိ။ အရကွိတံ၊ ဂ်မဟာဂပ်ဝ်မင်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဂေါပါနသိယော်ပိ၊ ဂ်ထအိုအိ ဂမ့်ဂိုင်လေဝ်ကို။ (ဝါ) နိ။ အရကွိတာ၊ ဂ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်။ ဘိတ္တိပိ၊ ဂ်ဒွင် လေဝ်ကို။ အရကွိတာ၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ကူဋမ္ပိ၊ ဂ်အထောင့်ကိုလေဝ်။ အဝဿုတံ၊ ဂ်မချူက်ပြဲ။ ။(ပ)။ ။ ဂေါပါနသိယော်ပိ၊ ဂ်။ အဝဿုတာ၊ ဂ်မချူက်ပြဲဂမ့်ဂိုင်။ ။(ပ) ကူဋမ္ပိ၊ ဂ်။ ပူတိကံ၊ ဂ်မအုဲ။ ။(ပ)။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ဓ္ဝမေဝ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ စိတ္တော၊ နိစိုတ်။ ရကွိတော၊ နကြိုဂပ်ဝ်မင်မွဲနေဝ်။ ကာယကမ္မပ္ပိ၊ ဂ်–ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နိ။ ရကွိတံ၊ ဂ်မဂပ်ဝ် မင်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ရကွိတကာယကမ္မန္တသ၊ ဧုံမ့ုံကိုကာယကံ မဂပ်ဝ်မင်မွဲလဝ်။ ။ (ပ)။ ။ အနဝဿုတံ၊ ဂ်ဟွံချူက်ချေက်နကိုကိလေသ။ ။(ပ)။ ။ အနဝဿုတ ကာယကမ္မန္တသ၊ ဧုံမ့ုံကိုကာယကံ ဟွံချူက်ချေက်။ ။(ပ)။ ။ အပူတိကံ၊ ဂ်ဟွံ အုဲ။ ။(ပ)။ ။ အပူတိကာယကမ္မန္တသ၊ ဧုံမ့ုံကိုကာယကံ ဟွံအုဲ။ ။(ပ)။ ။ သုစ္ဆန္နေ၊ နကြိုဂပ်ဝ်ကွီလဝ် ဗွဲမွဲးရးနေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဗျာပန္နသုတ်

၁၁၁။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ စိတ္တော၊ ဂ်စိုတ်။ ဗျာပန္နေ၊ နကြိုအာစိုပ် ပွမပ္ဟန်ဂတးနေဝ်။ (ဝါ) နကြိုလိုလာ်နေဝ်။ ကာယကမ္မပ္ပိ၊ ဂ်။ ဗျာပန်ဒံ၊ ဂ်မအာစိုပ် ပွမပ္ဟန်ဂတး။ (ဝါ) ဂ်မ လိုလာ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဗျာပန္နကာယကမ္မန္တသ၊ ဧုံမ့ုံကိုကာယကံ မအာ စိုပ်ပွမပ္ဟန်ဂတး။ ။(ပ)။ ။ ဗျာပန္နမနောကမ္မန္တသ၊ ဧုံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဘဒ္ဒကံ၊ ဧုံ။ ။(ပ)။ ။ ကူဋမ္ပိ၊ ဂ်–ကိုလေဝ်။ ဗျာပန်ဒံ၊ ဂ်မအာစိုပ် ပွမပ္ဟန်ဂတး။ (ဝါ) ဂ်မလိုလာ်။ ။(ပ)။ ။ အဗျာပန္နေ၊ နကြိုဟွံအာစိုပ် ပွမပ္ဟန်ဂတးနေဝ်။ (ဝါ) နကြိုဟွံ လိုလာ်နေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ပဌမနိဒါနသုတ်

၁၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ့ုံင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို ကံ မလေပ်ကိုအာစိုပ် ဒဒိုက်ဝင်ဂမ့ုံင်။ (ဝါ) နိ။ သမုဒယာယ၊ တ္ဘဟ်နပွမက္ကိုဒ့ဒ်။ (ဝါ) တ္ဘဟ်နပွမလ္ကော်လ္ကေဝ် ပ္တိတ်ဇြဟတ်။ နိဒါနာနိ၊ ဂ်ဟိုတ်ဂမ့ုံင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ပိပြကာ ဂမ့ုံင်ဝွံရောင်။ ဏီဏိ၊ ဂ်ပိပြကာဂမ့ုံင်။ ကတာမာနိ၊ ရော။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝဋ္ဋ ဂါမိကံဂမ့ုံင်။ (ဝါ) နိ။ သမုဒယာယ၊ တ္ဘဟ်န။ (ဝါ) တ္ဘဟ်န။ လောဘော၊ ဧုံမတွံဂး

လောဘ။ (ဝါ) ဧုံမတွံဂး သဘ်ပွမထွေန်စပ်။ နိဒါနံ၊ ဟိုတ်ကို။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ (ဝါ) နှ်။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟ်နှ။ (ဝါ) တ္ဟ်။ ဒေါသော၊ ဧုံမတွံဂးဒေါသ။ (ဝါ) ဧုံမတွံဂး သဘ်ပွမထေပ္မောတ်။ နိဒါနံ၊ ဟိုတ်ကို။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ (ဝါ) နှ်။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟ်နှ။ (ဝါ) တ္ဟ်နှ။ မောဟော၊ ဧုံမတွံဂး မောဟ။ (ဝါ) ဧုံမတွံဂး သဘ်ပွမဝိဝိင်ဟွံတီ။ နိဒါနံ၊ ဟိုတ်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ကမ္ဗံ၊ ပြြန်ကံမွဲ။ (ဝါ) ပြြင်။ လောဘပကတံ၊ စိုန်မိန်လောဘ မဂပ်ဝ်ကျောန်ရ။ (ဝါ) လောဘဖ္ဇော် လောဘဓလိုဖ္ဆိုက်တဲ့ စိုန်ဂပ်ဝ်ကျောန်ရ။ လောဘဇံ၊ စိုန်ကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူလောဘရ။ လောဘနိဒါနံ၊ စိုန်မှုံကိုဟိုတ်မွး လောဘရ။ လောဘသမုဒယံ၊ စိုန်မှုံကိုဟိုတ် ပွမကွ်ိုဒ့်မွး လောဘရ။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲကံ မကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူလောဘဂ့်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ရောင်။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲကံ မကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူလောဘဂ့်။ သာဝဇ္ဇံ၊ စိုန်မှုံကိုဒုဟ်ရ။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲ–ဂ့်။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ စိုန်မှုံကိုဖိုံ မတွံဂး ဒဒိုက်ရ။ (ဝါ) စိုန်လေပ်ကွ်ိဗဒ့်ကို ဖိုံဒဒိုက်ရ။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲ–ဂ့်။ ကမ္မသမုဒယာယ၊ တ္ဟ်နပွမကွ်ိုဒ့် ဝဋ္ဋဂါမိကံ မွဲသ္ဟာင်။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲ–ဂ့်။ ကမ္မနိရောဓာယ၊ တ္ဟ်နပွမပ္ဂါတ်ကေံ့ ဝဋ္ဋဂါမိကံမွဲသ္ဟာင်။ နှ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ကမ္ဗံ၊ ပြြန်ကံမွဲ။ (ဝါ) ပြြင်။ ဒေါသပကတံ၊ စိုန်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ကျောန်ဗဒ့်ရ။ (ဝါ) စိုန်။ ဒေါသဇံ၊ စိုန်ကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူဒေါသရ။ ။(ပ)။ ။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲကံမကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူဒေါသဂ့်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ရောင်။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲကံ မကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူဒေါသဂ့်။ သာဝဇ္ဇံ၊ စိုန်မှုံကိုဒုဟ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ယံ ကမ္ဗံ၊ ပြြန်ကံမွဲ။ (ဝါ) ပြြင်။ မောဟကတံ၊ စိုန်။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲကံမကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူမောဟဂ့်။ ကမ္မနိရောဓာယ၊ တ္ဟ်နပွမပ္ဂါတ်ကေံ့ ဝဋ္ဋဂါမိကံမွဲသ္ဟာင်။ နှ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နှ်။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟ်နှ။ နိဒါနာနိ၊ ငဲဟိုတ်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝိဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုကံ မလေပ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မစ်စ္ဆးအာနူ ဒဒိုက်ဝင်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နှ်။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟ်နှ။ (ဝါ) တ္ဟ်။ နိဒါနာနိ၊ ငဲ။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ တီဏိ၊ ငဲ။ ကတမာနိ၊ ရော။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နှ်။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟ်။ အလောဘော၊ ဧုံမတွံဂး အလောဘ။ (ဝါ) နိဒါနံ၊ ဟိုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ကမ္ဗံ၊ ပြြန်ကံမွဲ။ (ဝါ) ပြြင်။ အလောဘပကတံ၊ စိုန်အလောဘ မဂပ်ဝ်ခုံကျောန်ရ။ ။(ပ)။ ။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲကံ မကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူအလောဘဂ့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ရောင်။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲကံ မကွ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူအလောဘဂ့်။ အနဝဇ္ဇံ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ရ။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငဲ။ သုခဝိပါကံ၊

စိုန်မှုံကိုဖိုမွး တသိုက်ရ။ (ဝါ) စိုန်လေပ်ကွှ်ဒ့်ကို ဖိုတသိုက်ရ။ တံ ကမ်ဴ၊ ငိ–ဂ့်။ ကမ္ဘ နိရောဓာယ၊ တ္ဟာ်နပွမပ္ဂါတ်ကေံ့ ဝန္ဒရဂါမိကံ။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒုံ။ တံ ကမ်ဴ၊ ငိကံ မက္ကွှ်ဒ့် ဟိုတ်နူအလောဘဂ့်။ ကမ္ဘသမုဒယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမက္ကွှ်ဒ့် ဝန္ဒရဂါမိကံ။ န သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ကမ်ဴ၊ ယြေန်ကံမွဲ။ (ဝါ) ယြေင်။ အဒေါသပကတံ၊ စိုန်အဒေါသ မဂပ်ဝ်ခွံကွောန်ရ။ (ပ) တံ ကမ်ဴ၊ ငိကံ မက္ကွှ်ဒ့် ဟိုတ်နူအဒေါသဂ့်။ ကုသလံ၊ ရောင်။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္ဘာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝိဝန္ဒရဂါမိကံဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) နိ။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟာ်နာ။ (ဝါ) တ္ဟာ်။ နိဒါနာနိ၊ ငိ။ ကွာမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ကွာတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ဒုတိယနိဒါနသုတ်

၁၁၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္ဘာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝန္ဒရဂါမိကံဂမ္ဘိုင်။ ။[ဝန္ဒ= နိ်ဒဒိုက် ဝင့်+ ဂါမ= ကံမလေပ်ကိုအာစိုပ်]။ ။(ဝါ) နိ။ သမုဒယာယ၊ တ္ဟာ်နာ။ (ဝါ) တ္ဟာ်နာ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတီတေ၊ ခေံမဒ့်အတိက်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံမကလိလောန် ကွုင်တဲ့အိုတ်။ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ၊ ခေံမကွှ်ဒ့် ဟိုတ်ဒွန်ဆန္ဒရာဂအိုတ်။ ။[ဆန္ဒ= ပွမ နွံပွိုက်+ ရာဂ= ပွမထွေန်စပ်]။ ။ ဓမ္မေ၊ နိ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ အာရဗ္ဘ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ ဆန္ဒော၊ ငိတဏှာ ပွမနွံပွိုက်။ ဇာယတိ၊ ပ္ဒုံဒ့်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနာဂတေ၊ ခေံမဒ့်အနာဂတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံဒကြက်ကွှ်ဒ့်အိုတ်။ ။[န+အာဂတ= စိုပ်တဲ့ယောစိုပ်, ဒ့်တဲ့ယောဒ့် ဟွံသေင်။ (ဝါ) ခေံဒကြက်စိုပ်]။ ။(ပ)။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ခေံမဒ့် ပစ္စုပ္ပန်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံ ယောကွှ်ဒ့် လွုဟ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ နကိုအကာဲအရာမွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဇာယတိ၊ ရော။ (ပ)။ ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ အနုဝိတက္ကေတိ၊ ပ္ဒုံချပ်ဗွာဂ္ဂိုင်ငကိုဝါရ။ အနုဝိစာရေတိ၊ ပ္ဒုံဖွိတ်သပေါတ် ဗွာရဏာဂ္ဂိုင်ငကိုဝါရ။ အတီတေ၊ ခေံ။ ။(ပ)။ ။ အနုဝိတက္ကယတော၊ ခေံမချပ်ဗွာဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ။ အနုဝိစာရယတော၊ ခေံမဖွိတ်သပေါတ်ဗွာရဏာ ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ဆန္ဒော၊ ငိတဏှာ ပွမနွံပွိုက်။ ဇာယတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဆန္ဒ ဇာတော၊ ငိညးမှုံကိုတဏှာ ပွမနွံပွိုက် မက္ကွှ်ဒ့်။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျဲာ်ဓရ်ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာ နိယဂ့်။ သံယုတ္တော၊ ငိမစိုန်သကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စေတသော၊ ဒဒက်တ် ကိုစိုတ်။ ယော သာရာဂေါ၊ ယြေင်ပွမထွေန်စပ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြေဟ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓ္ဓတံ၊ နိ် ပွမထွေန်စပ် ဗွဲမသ္ကာတ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငိအဲ။ သံယောဇနံ၊ ပွမဒက်ကြေန်ရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဓဝံ၊ နအကာဲအရာဝွံ။ (ဝါ) ဓရ်ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယ အတိက်ဂမ္ဘိုင် ချပ်ဗွာ ရဏာဂ္ဂိုင်ငကိုဝါတဲ့ နပွမကွှ်ဒ့်ဒွံင် သံယောဇိုန် ထွေန်စပ် ဗွဲမသ္ကာတ်ဝွံ။ အတီတေ၊ ။ (ပ)။ ။ ဇာယတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝိဝဋ္ဋဂါမိကံဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နှ။ သမုဒယာယ၊ တူဟ်နှ။ (ဝါ) တူဟ်။ ။(ပ)။ ။ နှ ဇာယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတီတာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့–အိုတ်။ ဆန္ဒရာဂဒ္ဒါနိယာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ အာယတိ၊ ဧံ့ဒကြက်ကွ်ဂ်ိုဒ့်ဂတာ။ ဝိပါကံ၊ နှဖိုံ။ ပဇာနာတိ၊ ပုံ့တီရ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဒိတွာ၊ တီတဲု။ တံ၊ နှဖိုဂ့်။ (ဝါ) နှဓရ်ဖိုဂ့် ကျောံဆန္ဒရာဂဒ္ဒါနိယဂ့်။ အဘိနိဝတ္တေတိ၊ ဓလိုဖ္ဂိုက်တဲု ပုံ့ကိုဆုတ်ကလေင် နကိုဝိပဿနာရ။ တံ၊ နှဖိုဂ့်။ (ဝါ) နှ။ အဘိနိဝတ္တေတွာ၊ ဓလိုဖ္ဂိုက်ကို ဆုတ်ကလေင် နကိုမဂ်တဲု။ စေတသာ၊ နကိုမဂ်စိုတ်။ အဘိနိဝိဖ္ဂိုတွာ၊ ဓလိုဖ္ဂိုက် ပထောင်ကွ်ိုဟ်ကိလေသဂမ္ဂိုင်တဲု။ ပညာယ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ အတိဝိဖ္ဂ၊ ပထောင်ကွ်ိုဟ်ကိလေသဂမ္ဂိုင်တဲု။ ပဿတိ၊ ပုံ့ညာတ်ကေတ် နိဗ္ဗာန် ဗွဲမပြာကတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ့ဝံ၊ နကိုအကာဲအရာမြ်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) တီကေတ်ဖိုအနာဂတ် ဓရ်ဆန္ဒရာဂဒ္ဒါနိယအတိက် သိုမဓလိုဖ္ဂိုက် ဆုတ်ကလေင် ပထောင်ကွ်ိုဟ်ကေံ့ ကိလေသတဲု နပွမတီကေတ် နိဗ္ဗာန်ဝွံ။ အတီတော၊ ။(ပ)။ ။ ဇာယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒဿံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်ရောင်။ ။

ပဌမော၊ ဧံ့မဒ့်ကိုပ်ကွာ။ သမ္မောဓဝဂ္ဂေါ၊ သမ္မောဓဝဂ်ရောင်။

---

(၁၂) ၂–အာပါယိကဝဂ်

၁–အာပါယိကသုတ်

၁၁၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နှပွသရုံပါပ် ပိဂကူ မသွးကိုဂတဝွံ။ အပ္ပဟာယ၊ ပါသွးဟွံမာန်အိုတ်တဲု။ အာပါယိကာ၊ ငဉး မအာအပါဂမ္ဂိုင်။ နေရယိကာ၊ ငဉး မအာနရက်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမေ တယော၊ ပိဂမ္ဂိုင်ရောင်။ တယော၊ ငံ။ ကတမေ၊ ဉးဧံ့အိုတ်ဂ့်ရော။ ယော စ၊ ယြဲင်ဉးမွဲကို။ အဗြဟ္မစာရီ၊ သိုဟွံသေင်ကိုဉး မဒ္ဂေတ်တ ဒ္ဂေတ်မပြဲ။ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော၊ ငပွမဒုငဝန်မွး ဉးမ့ုံအလေံ မဒ္ဂေတ်တ်ဒ္ဂေတ် မပြဲ။ (ဝါ) ငမဒ့်တ ညံငရ မ့ုံကိုပွမဒုငဝန်မွး ဉးမ့ုံအလေံ မဒ္ဂေတ်တ ဒ္ဂေတ်မပြဲ ဟိုတ်ပွမတ္တော် ဉးမ့ုံကို ဒ္ဂေတ်မပြဲ။ (ဝါ) ငမ့ုံကိုပွမဒုငဝန် သောင်သောင်မွး ဉးမ့ုံအလေံ ဒ္ဂေတ်တ ဒ္ဂေတ်မပြဲ မပါလုပ်လွိဟ် ပွဲမပ္ဆံကိုဥပုဟ်ပဝါရဏာ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ယော စ၊ ယြဲင်ဉးမွဲကို။ သုဒ္ဓံ၊ ဧံ့မသ္သုးဇုး။ (ဝါ) ဗွဲမသ္သုးဇုး။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နှဒ္ဂေတ်မပြဲ။ စရန္တော်၊ နှခမီမ ဒ္ဂေတ်ဒွံင်။ အမူလကေန၊ ဧံ့ဟွံမွဲကိုတမ်။ အဗြဟ္မစရိယေန၊ နကို ဒ္ဂေတ် မပ္ဆံကိုမေထုန် ဟွံပြဲ။ အနုဒ္ဓံသေတိ၊ ပုံ့စောဲသရပ် ကွေဟ်လက်ရ။ ယော စ အယံ၊ ယြဲင်ဉးမွဲကို။ “ကာမေသု၊ ပွဲဝတ္ထုကာမ အာရီ မသုန်ပြကာဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွ

မဟုဲဟာဲ ဝတ္ထုကာမ အာရှိမသုန်ပြကာ နကိုကိလေသကာမဂမ္ဘိုင်။ ဒေါသော၊ ငဒုင် အန္တရာယ်။ နတ္ထိ၊ ပုံ့။" ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓ္ဝံ ဝါဒီ၊ စိုန်မှုံအလေံ ပွမဟိုသွး အတိုင်ဝွံရ။ ဓ္ဝံ ဒိဋ္ဌ၊ စိုန်မှုံကွေတ် အတိုင်ဝွံရ။ သော၊ ငညးဂှ်။ တာယ၊ နကိုကွေတ်ဂှ်။ ကာမေသု၊ ပွဲဝတ္ထုကာမ အာရှိမသုန်ဂမ္ဘိုင်။ ပါတဗျတံ၊ နဒဒှ်ညး မသုင်အတိုင်ပိုက်။ အာပဇ္ဈတိ၊ ပုံ့ အာစိုပ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နပွသရုံပါပ် ပိပြကာ မဂပ်ဝ်သွးကျင်တုဲဝွံ။ အပွဟာ ယ၊ တုဲ။ အာပါယိကာ၊ ငဲ–ဂမ္ဘိုင်။ နေရယိကာ၊ ငဲ–ဂမ္ဘိုင်။ ကျမေ တယော၊ ပိပြကာ ဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်ရ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဒုလ္လဘသုတ်

၁၁၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ပဂမ္ဘိုင်။ ပါတုဘာဝေါ၊ နှ်ပွမ ဒှ်ပြာကတ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ် ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလိဂွံဝါတ်ဂါတ်ရ။ ကတမေသံ၊ မူရမွဲ။ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ပါတုဘာ ဝေါ၊ နှ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရဟတော၊ တ္ဂှ်ဂှ်ဒသ္ကေဲ ခြာ နူသ္ဒသတြုကိလေသ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တ္ဂှ်ဂှ်ဒဂြင်တီကေတ် အလိုလိုဇကု ဗွဲမ္ဒးရး ဟွံဂွံပွန်ဂတး။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲ မကူ ကျင် ညံင်ရ လအာကျာ်တြဲတမှာ မပွံကိုကျာ်တြဲဝိပဿီ။ ပါတုဘာဝေါ၊ နှ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်။ တထာဂတပွဝေဒိတဿ၊ ဧုံဒမိန်ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝ်ကိုတီ။ ဓမ္မဝိန ယဿ၊ နှ်သုတ်, အဘိဓရ်, ဝိနယ်။ ဒေသိတာ၊ ဧုံမလေပ်တွံလဝ်။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်ပူဂိုလ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်။ ကတညူ။ ဧုံမလေပ်တီကေတ် ဂုဏ်ညးမွဲသ္ဆာင် မကောင်ပတုဲလဝ်။ ကတဝေဒီ၊ ဧုံမလေပ်ဆာပ်တဂုဏ် ညးမွဲသ္ဆာင် မကောင်ပတုဲလဝ်။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမေသံ တိဏ္ဏံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ပဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုလ္လဘော၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံလဝ်ရ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–အပွမေယျသုတ်

၁၁၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယော၊ ဧုံ–အိုတ်။ ကျမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ သန္တေော၊ စိုန်မှုံပြာကတ်အိုတ်ရ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံအိုတ်ရ။ တယော၊ ငဲ–ဂမ္ဘိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ သုပွမေယျော၊ ငပူဂိုလ် မဂပ်ဝ်စတ်ကွာတ်လေဲသွာ ဗွဲဒွေတ်ဂုဏ်ကိုး။ ဒုပွမေယျော၊ ငပူဂိုလ် မဂပ်ဝ်စတ်ကွာတ် ဂါတ်ဂါတ် ဗွဲဒွေတ်ဂုဏ်ကိုး။ အပွမေယျော၊ ငပူဂိုလ် မဟဂပ်ဝ်စတ်ကွာတ် ဗွဲဒွေတ် ဂုဏ်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုပ္ပမေယျော၊ ခဲ့မဂပ်ဝ်ဓတ်ကွာတ် ဗွဲမလေဝဲသွာ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ် ပူဂိုလ်တုန်။ ကတမော စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ခဲ့မန့် လ့ိ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ ဥဒ္ဓတော၊ ဉ်မကလ့်လဖ့်။ (ဝါ) ဉ်မွံုသဘ်ဥဒ္ဓစ္စ မကလ့်လဖ့်တိုန်လ္ဟူ။ ဥန္ဒြေ၊ ဉ်မွံုကိုမာန မတုပ်ကျော်ဇုတ်ကပိုဟ် မတိုန်လ္ဟူ။ ။[ကလေဉ်ရံဉ် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၃)တေံညြ]။ ။ စပလော၊ ဉ်မလုတ်လောန်။ မုခရော၊ ဉ်မွံုကိုသွဉ်ပါဉ် ကြဲံဉ်မှိဟ်။ ဝိကိဏ္ဏဝါစော၊ ဉ်မွံုကိုဂလာန် မပြးဆဲ။ (ဝါ) ဉ်မဟိုပြး သိုဟ်ွမဉ်မွဲသွဉ်ပါဉ်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ဉ်မွံုကိုသတိ မတိတ်ဗ့း။ အသမ္မဇာနော၊ ဉ်ဟ်ွတီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ အသမာဟိတော၊ ဉ်ဟ်ွစ်ွပ္ဘန်လဝ်စိုတ် ပွဲအာရိုမွဲ။ (ဝါ) ဉ်ဟ်ွတန်ကြြန်။ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော၊ ဉ်မွံုကို စိုတ် မဂေတ်ဒုံဉ် အာရိုမဂ့ါဉ်။ ပါကတိန္ဒြိယော၊ ဉ်မွံုကိုက္လန္ဒြိ မမံက်ဂတဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ သုပ္ပမေယျော၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံး။ ။(ပ)။ ။

ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ အနုဒ္ဓတော၊ ဉ်ဟ်ွကလ့်လဖ့်။ ။(ပ)။ ။ အစပလော၊ ဉ်ဟ်ွလုတ် လောန်။ အမုခရော၊ ဉ်မွံုကိုသွဉ်ပါဉ် ဟ်ွကြဲံဉ်မှိဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ ဉ်မွံု ကိုသတိမတန်ကြြန် ပွဲအာရိုကမ္မဋ္ဌာန်။ သမ္မဇာနော၊ ဉ်မတီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ သမာဟိတော၊ ဉ်မစ္ဆိပ္ဘန်လဝ်စိုတ် ပွဲအာရိုကမ္မဋ္ဌာန်မွဲ။ ဓ္ဂကဂ္ဂစိတ္တော၊ ဉ်မွံုကိုစိုတ် မွံုကိုအာရိုမွဲ။ သံဝုတိန္ဒြိယော၊ ဉ်မွံုကိုက္လန္ဒြိ မဂပ်ဝ်မဉ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ အရဟံ၊ ဉ်မသ့ေဝဲခြာအာ နူကိလေသ။ ခီဏာသဝေါ၊ ဉ်မွံုကိုဓရ်အာသဝမအိုတ်အာ။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ခမီခီဏာသဝဝွံ။ အပ္ပမေယျော၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိံ၊ ပွဲ။ တယော၊ ခဲ့–အိုတ်။ ကြမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ဉ်–ဂမ့ါဉ်။ (ဝါ) နှ်–ဂမ့ါဉ်။ သန္တော၊ စိုန်။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–အာနေဥသုတ်

၁၁၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ သဗ္ဗသော၊ ဗွဲအကာဲအရာအိုသို။ (ဝါ) ခဲ့မန့်အလုံအိုသို။ ရူပသညာနံ၊ နှ်–ဂမ့ါဉ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ တုံ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံး။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ တံ၊ နှ်အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဂ့်။ အသာဒေတိ၊ ပုံသာယျေန်ရ။ တံ၊ နှ်အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဂ့်။ နိကာမေတိ၊ ပုံ နွံပိုဂ်ရ။ တေန စ၊ နကိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဂ့်ကို။ ဝိတ္ထိ၊ နှ်ပွမသ္မိုဂ်မ့ါဂ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံး။ တတြ၊ ပွဲအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဂ့်။ ဋ္ဌတော၊ သိုဂ်ိုမတန်တ်။ တ ဒမိမုတ္တော၊ သိုဂ်ိုမလယျော်ဝ်စ့ေအာ ပွဲအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဂ့်။ (ဝါ) သိုဂ်ိုမ ဗလးလဝ်စိုတ်ကို အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဂ့်။ တဗ္ဘဟုလဝိဟာရီ၊ သိုမွံုကိုအလေံ

သွဒတ်ဂိုင်ငံကိုဝါ နကိုအာကာသာနဉ္စာယတနဖျာန်ဂ်။ အပရိဟီနော၊ သိုဟွံကိုလဟုတ် ယုတ်စွမ်အာ နူဖျာန်ဂ်။ ကာလံ၊ နိပွမစုတိ ကလိလောန်အာ။ ကုရုမာနော၊ နကြိသွ တ်နေဝ်။ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ၊ ဧံမက္ခ်ိုဒ့် ပွဲဘုံအာကာသာနဉ္စာယတနအိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပြိုဂမ္ဒိုင်။ သဟဗျတံ၊ နိဒဒ့်သဟာဲ ကွ်ိုဒ့်မွဲစွံ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပွံအာစိုပ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်–ဂမ္ဒိုင်။ အာယုပွမာဏံ၊ ငိဇုတ်ဇုတ်အာယုက်။ ဝိသတိကပ္ပသဟဿာနိ၊ စါဠက်မဟာကဝ်ဂမ္ဒိုင် ရောင်။ ။[မွဲနယ်–ဝိသတိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ လိုမဟာကဝ်ဂမ္ဒိုင်ရောင်]။

တတ္ထ၊ ပွဲအာကာသာနဉ္စာယတနပြိုဂမ္ဒိုင်ဂ်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ငပူဂိုလ်ပုထုဇန်။ ယာဝ တာယုကံ၊ လုက်ကာလမဂျိုင်လမျှိ။ ဌတွာ၊ တန်ဒဲ့ငိတဲ့။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ် ကိုပြိုအာကာသာနဉ္စာယတနဂမ္ဒိုင်ဂ်။ အာယုပွမာဏံ၊ ငိ။ ယာဝတကံ၊ ယြေဇ့တ်မွဲ စိုန်မှုံ အပိုင်အခြာရ။ တံ သဗ္ဗံ၊ နိအပိုင်အခြာ အာယုက်အလုံအိုသိုဂ်။ ခေပေတွာ၊ ကိုအိုတ် တဲ့။ နိရယမ္ပိ၊ နိနရက်ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပွံ။ (ဝါ) ပွံဒးအာတ် နူချုင်မ္ဒုဟ်, ချုင်သွဝ် မွဲကွဲင်ရ။ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ၊ နိဘဝတိရစ္ဆာန်ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပွံ။ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ၊ နိ ဘဝပြိုတ်ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပွံအာစိုပ်ရ။ ပန၊ တင်တွေင်တုန်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကို ကျ်တြဲ့။ သာဝကော၊ ငကွး အရီဖိုလ်သွဝ်။ တတ္ထ၊ ပွဲပြိုအာကာသာနဉ္စာယတနဂမ္ဒိုင်ဂ်။ (ပ)။ ။ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ၊ ပွဲဘဝအရူပဗြိုဂ့်ဟောင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပွံသွပရိနိဗ္ဗာန်ရ။ (ဝါ) ပွံဓိုဟ်လလံတ် နပွမလလံကျော်ခန္ဓ မစ်စုးအာ နူမပွံကိုတဏှာ မဒ့်ဟိုတ် ပွမတန် ပဋိသန္ဓိရ။ ။[ဟွံကွင်တန်ပဋိသန္ဓိ ကာမဘုံသွဝ် မိက်ဂး]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ခေါ၊ ငဝွံဟောင်။ (ဝါ) ငပွမ္ဒးပြာပ်အာ မပွံကိုနရက်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ပုထုဇန်, ပွမသွပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘဝအရူပဗြို ကွးအရီဖိုလ်သွဝ်သာ်ဝွံ။ သုတဝတော၊ ဧံမွံုကိုလညာတ်သုတ။ (ဝါ) ဧံမွံုကိုအာဂမသုတ, အဓိဂမသုတ။ ။[ဗွဲ တြးဂ့် ကလေင်ရံင် ဓ္ဂကကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၅၁)တေံညိ]။ ။ အရိယသာဝကဿ၊ ဒဒက်တ်ကွးအရီဖိုလ်သွဝ်။ အဿုတဝတာ၊ ဧံဟွံမွဲကိုလညာတ်သုတ။ ပုထုဇ္ဇနေန၊ ကျော်ပူဂိုလ်ပုထုဇန်။ ဂတိယာ၊ ဗွဲဘဝမဂပ်ဝ်အာစိုပ်။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဗွဲဘဝပဋိသန္ဓိ။ ဝိသေသော၊ တင်တွေင်ရောင်။ ။[ယဒိဒံ ချပ်အရထဟွံမွဲညိ]။ ။ အယံ၊ ငဂ္ဂဝွံဟောင်။ (ဝါ) ငပွမ္ဒးပြာပ်အာ မပွံမြသ်ဝွံ။ သုတဝတော၊ ဧံ။ အရိယသာဝကဿ၊ ဒဒက်တ်။ အဿုတဝတာ၊ ဧံ။ ပုထုဇ္ဇနေန၊ ကျော်။ ဂတိယာ၊ ဗွဲ။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဗွဲ။ အဓိပ္ပယာသော၊ ကမ္ဘောန်ဟိုတ် မပွိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမလောန်ကာဲရောင်။ ဣဒံ၊ ငဂ္ဂဝွံဟောင်။ (ဝါ) ငပွမ္ဒးပြာပ်အာ မပွံမြသ်ဝွံ။ နာနာကရဏံ၊ တင်တွေင် မဒ့်ဟိုတ်သွကို ညံင်ဂွံတ္ဟာ်ခြာ ရောင်။ ။[ဣဂွံတုန် အတိုင်သုတ်ပါဠိဝွံန္ဒံ ကိုလဝ်အရထရောင်။ ကလေင်ရံင် ပွဲစတုက္က နိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၂၃)တေံညိ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စပရံ၊ ပူဂိုလ် တ္ဝဟ်သ္သာင်မွဲတုန်။ ကျ၀၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧၟံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ သဗ္ဗသော၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဧၟံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ငိပူဂိုလ်ဂ့်။ တံ၊ နိဝိညာဏဉ္စာယတနဗျာနိဂ့်။ အသ္သာဒေတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ နိဝိညာဏဉ္စာဗျာနိဂ့်။ နိကာမေတိ၊ ပ္ဒံ။ တေန စ၊ နကိုံ။ ဝိတ္တိ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ တတြ၊ ပ္ဒဲဝိညာဏဉ္စာယတနဗျာနိဂ့်။ ဌိတော၊ သိုံ။ တဒဓိမုတ္တော၊ သိုကိုမလယျောဝ် စ္ပ်ံပ္ဒဲဗျာနိဂ့်။ (ဝါ) သိုံ။ တဗ္ဘဟုလဝိဟာရီ၊ သိုမ္ဒုံကိုအလေံ သ္ဝဒတ်ဂ့်ငိင်ကိုဝါ နကိုဗျာနိဂ့်။ အပရိဟီနော၊ သိုံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါနံ၊ ဧၟံမက္ကြိဒ့် ပ္ဒဲဘုံဝိညာဏဉ္စာယတန အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ငိ။ စတ္တာရီသံ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ ပန်ဥက်မဟာ ကဝ်ဂမ္ဒိုင်ရောင်။ ။[မွဲနယ်–စတ္တာရီသံ၊ ဧၟံမဒ့်ပန်စော်အိုတ်။ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ လ္ပီ မဟာကဝ်ဂမ္ဒိုင်ရောင်]။ ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဗြိုဝိညာဏဉ္စာယတနဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြိုဝိညာဏဉ္စာယတနဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဗြိုဝိညာဏဉ္စာယတန ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ၊ ပ္ဒဲဘဝအရူပဗြိုဂ့်ဟောင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပ္ဒံ။ (ပ)။ ။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ နိ။ (ဝါ) နိ။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ငိ ပူဂိုလ်ဂ့်။ တံ၊ နိအာကိဉ္စညာယတနဗျာနိဂ့်။ အသ္သာဒေတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ နိအာကိဉ္စညာယ တနဗျာနိဂ့်။ နိကာမေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါနံ၊ ဧၟံမက္ကြိဒ့် ပ္ဒဲဘုံ အာကိဉ္စညာယတနအိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါနံ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဒိုင်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ငိ။ သဋ္ဌိကပ္ပသဟဿာနိ၊ တြဥ်ဥက် မဟာကဝ်ဂမ္ဒိုင်ရောင်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဗြိုအာကိဉ္စညာယတနဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြို အာကိဉ္စညာယတနဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။

၅–ဝိပွတ္တိသမ္ဗဒါသုတ်

၁၁၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိပတ္တိယော၊ ငိပွမလိုလာ်ဂမ္ဒိုင်။ ကျမာ တိသော၊ ပိပြ ကာဂမ္ဒိုင်ဝွံရောင်။ တိသော၊ ငိ။ ကတမာ၊ ရော။ သီလဝိပတ္တိ၊ ပွသီလလိုလာ်ကို။ စိတ္တဝိပတ္တိ၊ ပွစိုတ်လိုလာ်ကို။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ ပွကွေတ်လိုလာ်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သီ လဝိပတ္တိ၊ ငိ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျ၀၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ငိညး လ္ပီ။ ပါဏာတိပါတီ၊ ငိညး မဂစိုတ်လမျိုသတ်။ (ဝါ) ငိညး မကိုပတုံဖျေါလမျိုသတ် ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်။ ။[အရထ သ္ဝေဟ်တံဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(ဂ၁)၊ ပ္ဒဲဥပေါသထ သုတ်တေံညိ]။ ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အဒိန္နာဒါယီ၊ ငိညး မက္ကတ်ဒြပ် ညးမွဲသ္ဆာင် တ္ဂညး ဟဂပ်ဝ်ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ၊ ငိညး မဒ္ဒေတ်တ ပ္ဒဲဒ္ဒေတ်ကာမ မေထုန် ဗွဲမယုတ်မာ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ မုသာဝါဒီ၊ ငိညး မဟိုဂလာန် ဟွံဥုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ ပိသုဏဝါစာ၊ ငိညး မဟိုဂလာန်ပိုဟ်ဖျံ။ (ဝါ) ငိညး မ္ဒုံကိုဂလာန် ဗဇိုအကြော မလေပ်သွ

ကို ညးမညီသာဒ့ဲင်ဂ့် ညံင်ဂွံပါ်ဒကး။ ။[သမဂ္ဂေ သတ္တေ ပိသတိ ဝဂ္ဂေ ဘိန္နေ က ရောတီတိ ပိသုဏာ၊ ပိသုဏာ ဝါစာ အသာတိ ပိသုဏာဝါစော]။ ။ (ဝါ) ညးမ့ံုကို ဂလာန်ထပက်ခဖဇိ် မဒ့ဟိုတ်သွတ် ညံင်ညး ဂွံသ့ိုက်ဆာန်ဇကု ညံင်ညးသ့ဳင် သ့ိုက် ဆာန်ဂွံပ့ိုတ်အာ ဂွံအာစိုပ် ပွမချုဟ်မ့ေံ။ ။[ပိယ= ညံင်ဂွံဒုင်သ့ိုက်ဆာန်+ ညံင်သ့ိုက် ဆာန် ဂွံပ့ိုတ်အာ+ ကာရဏာ= ဧံမဒ့ဟိုတ်မသွ+ ဝါစာ= ဂလာန်ထပက်ခဇိုအကြာ။ ပ့ဲပိယသုညကရဏာ "ယ, ည, က, ရ"ဂမ့ိုင် ဇိုတ်တဲ့ ပိသုဏာ ရုပ်တဲ့]။ ။(ပ)။ ။ ဖရုသဝါစာ၊ င်ညး မ့ုံကိုဂလာန် ကြဲင်မ့ိုဟ်။ (ဝါ) င်ညး မ့ုံကိုဂလာန် ဟိုတ်မသွညံင်ဇကု ကိုညးသ့ဳင် ဂွံကြဲင်မ့ိုဟ်။ ။(ပ)။ ။ သမ့ပွလာပီ၊ င်ညး မဟိုဂလာန် မလ့ုၤသွး ဟွံ မွဲကိုဖိ်။ (ဝါ) င်ညး မဟိုဂလာန် မစာ်စူးအာ နူအရထ အဓိပ္ပါယ် မလေပ်ပလိုပလာ်ကေ့ံ တသိုက်ဒတဲ့ဖိ်။ ။[သံ သုခံ ဟိတဉ္စ ဖလတိ ဝိနာသေတီတိ သမ့ံ။ သံသဒ္ဒါပဒ ဖလဓာတ်+ကွိပစ္စယ်၊ သံသဒ္ဒါ တွံအရထဟိတ, သုခရ။ သမ့ံ၊ နဂလာန်ဟွံဘုံစ့တ်။ ပလပတီတိ သမ့ပွလာပီ]။ ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နမပ်ံကိုပါဏာ တိပါတထပ်ုပြကာဝွံ။ သီလဝိပတ္တိ၊ ပွသီလမလိုလာ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ အ ဘိဇ္ဈာလု၊ င်မ့ုံတာ်ကိုအဘိဇ္ဈာ လောဘမဂ့ိုင်။ ဗျာပန္နစိတ္တော၊ င်မ့ုံတာ်ကိုဒေါသမူစိုတ် မ အာစိုပ်ပွမပ့နဂတး။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နမပ်ံကိုအဘိဇ္ဈာ ဇြဟတ်ဇော် ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဓကစ္စော၊ င်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ င်မ့ုံကွေတ်ဗ့ေတ်မှာ။ ဝိပရီတဒဿနော၊ င်မ့ုံကိုလ ညာတ် မပ့နဂတး။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဒိန္နံ၊ င်ဖိုပွမကိုဝတ္ထုဒါန်။ [နကိုဒိန္နံပိုဒ် ဓိုန်သွးလဝ် ဝတ္ထုဒါန်ကိုလေဝ် ပ့ဲဝွံ စိုကိုဖိ် ပွမကိုဝတ္ထုဒါန် ဒါနစေတနာဂ့် မ့ဒုဂိုင်ကေတ်ရ]။ ။ (ဝါ) င်ဖိုဒါနစေတနာ ဟိုတ်မကို။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ယိဋ္ဌ၊ င်ဖို ပွမသွပူဇ။ (ဝါ) င်ဖိုစေတနာ ဟိုတ်မသွပူဇ။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ဟုတံ၊ င်ဖို ပွမလွိပရာကို ကပေါတ်ဝတ္ထု ကုကွဲ။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ သုကတဒုက္ကဋာနံ၊ ဧံမဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမ့ဒုးရး ဟွံဒးရးအိုတ်။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံဂမ့ိုင်။ ဖလံ၊ င်အဆက်ဖိုကို။ ဝိပါကော၊ င်ဖို တမ်ကို။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ။

အယံ လောကော၊ င်ပစ္စပ္ပန္နလောကဝွံ။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ပရော လောကော၊ င်ပရလော က။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ မာတာ၊ င်ဖိုခိုဟ် ဖိုပရေံ ပွမကွောန်ခိုတ်ဥပကာ ဗွဲမရ့ဂ်ေသ့ဳ, ဗွဲမရိုင်ဖိုင် ပ့ဲမိ။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ ပိတာ၊ င်ဖိုခိုဟ် ဖိုပရေံ ပွမကွောန်ခိုတ်ဥပကာ ဗွဲမရ့ဂ်ေသ့ဳ, ဗွဲမရိုင်ဖိုင် ပ့ဲမ။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ သြပပါတိကာ၊ ဧံမကွ်ိုဒ့်တဲ့ နူမချိုတ်တဲ့။ သတ္တာ၊ င်သတ်ဂမ့ိုင်။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံဟွံမွဲအိုတ်ရ။ ။[ပ့ဲသုတ်ဋီကာဝွံ နဝစနပုဗ္ဗကော သာ်ဝွံ ပါဠ့ိလိုရ။ အတိုင်ဋီကာ သ့ဳင်ဂမ့ိုင် နစဝိတ္တာ အာဂမနပုဗ္ဗကော သာ်ဝွံ ဒးနွံရ။ ပုရိမဘဝတော ပစ္ဆိမဘဝေ ဥပပတနံ ဥပပါတော၊ သော ယေသံ သီလန္တိ သြပပါတိကာ။ (ဝါ) ဧံမ့ုံအလေံ

ပွမဆက်ဒ့် ပဲ့ဘဝကြ် နူဘဝက္စာ သင်္ဝံ သ္ပဝိဂ္ဂဟညိ။ ဓမ္မသင်္ကီ မူလဋီကာ–၁၆၆]။

ယေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ယြုင်ခမီ, ညးသပ္ပရိဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမဆ္ဆ လောကံ၊ နံလောက ဂတမတ်ဝံကို။ ပရဆ္ဆ လောကံ၊ နံလောကကြ်မတ်ကို။ သယံ၊ အလိုဇကူ။ အဘိညာ၊ တီကေတ် နကိုသဗ္ဗညုတဉာဏ် ဗွဲတွေင်အိုတ်တဲ့။ သစ္ဆိကတွာ၊ သ္ပဇ္ဈောဝ်မတ်အိုတ်တဲ့။ (ဝါ) တီကေတ်ဂတမတ် အလိုဇကူအိုတ်တဲ့။ ပဝေဒေန္တိ၊ ပ္ဒံကိုတီတ်အိုတ်ရ။ သမ္မဂ္ဂတာ၊ ဧ့ံမပြာပ်အာဂံင်တရံနိဗ္ဗာန် ဗွဲမတပ်တးအိုတ်။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ဧ့ံမဒွေတ်တ ဒွေတ်မပ္ဍံ ကိုသီလ ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ငခမီ, ညးသပ္ပါရိဟ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ လောကံ၊ နံလောက။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒံဟ့ံမွဲအိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသင်္ဝံ။ ဝိပရိတဒဿနော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နံကွေတ်မိစ္ဆာ မဂ်ပ်ဝ်သ္ပးက္ခုင်တဲ့ဝံ့။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သီလဝိပတ္တိဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မ္ဂး ပွသီလမလိုလာ်ကို။ သတ္တာ၊ ငသတ်ဂမ္ဂိုင်။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒိန္နခန္ဓကာယ။ ဘေဒါ၊ ဧ့ံမတွံဂးပွမလို လာ်။ မရဏာ၊ နူပွမချိုတ်။ (ဝါ) ကြ်နူမဒးချိုတ်။ ပရံ၊ ပွဲကြ်။ (ဝါ) ပွဲပွမဂိုင်ကေတ် ဘဝခန္ဓတို့ မဒ့်ကြ်။ (ဝါ) ပွဲခန္ဓဘဝတို့ မဂ်ပ်ဝ်ထပ်ဂိုင်ကေတ်ကြ်။ အပါယံ၊ ဧ့ံမစာ်စူး အာ နူကုသိုလ် အရာတသိုက် မက္ကိ်ဒ့်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဧ့ံမဒ့်အရာ ဒ္ဂန်ဒဒိုက်။ ဝိနိပါတံ၊ ဧ့ံမဒ့်အရာ မိန်ညးပတဲ့ ပွသရံပါပ်တံ မဒတုံစ့် သိုဟ့ံမွဲကိုပ်ိုက်။ နိရယံ၊ နံနရက် ဟ့ံမွဲကိုတသိုက် ဗ္ဘတ်ညိနာင်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဒံဒးအာက္ကိ်ဒ့်အိုတ်ရ။ ။[အရထ မွဲနယ်ပန်ဂ့် က လေင်ရံင် ပဲ့စကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၃)ကိုတိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၉)တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စိတ္တဝိပတ္တိဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မ္ဂး ပွစိုတ်မလိုလာ်ပ္ဘန်ဂတးကို။ ။ (ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မ္ဂး ပွကွေတ် မလိုလာ်ပ္ဘန်ဂတးကို။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိပတ္တိယော၊ ငိ။ ကျမာ တိသ္သော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရသင်္ဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမ္ဗဒါ၊ ငပွမချိုက်ပေင်တ်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမာ တိသ္သော၊ ရောင်။ ။(ပ) သီလသမ္ပဒါ၊ ပွမချိုက်ပေင်တ်ကိုသီလကို။ (ဝါ) ပွသီလ မချိုက်ပေင်တ်ကို။ စိတ္တသမ္ပဒါ၊ ပွမချိုက်ပေင်တ်ကိုစိတ်ကို။ (ဝါ) ပွစိုတ် မချိုက်ပေင်တ်ကို။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ၊ ပွမချိုက်ပေင်တ်ကွေတ်ကို။ (ဝါ) ပွကွေတ် မချိုက်ပေင်တ်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သီလသမ္ပဒါ၊ ငိ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ကစ္စော၊ ငိ။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူပွမဂစိုတ် လမျိုသတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ပဲ့ပိုဒ်လိက်(၈၁)တေံကိုညိ]။ ။ ပဋိဝိရတော၊ ငမဝေင် ပါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အဒိန္နာဒါနာ၊ နူပွမက္ခတ်ကေတ် ဒြပ်ညးမွဲသ္ဘာင် မိန်တ္ဘညးဟဂ်ပ်ဂ်ိုး။ (ပ)။ ။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ၊ နူမဒွေတ်တ ပဲ့ဒွေတ်ကာမ မေထုန် ဗွဲမယုတ်မာ။ ။ (ပ)။ ။ မုသာဝါဒါ၊ နူမဟိုသ္ဂးဂလာန် ဟ့ံသုံစ့တ်။ ။(ပ)။ ။

ပိသုဏာယ၊ ခဲ့မလေပ်သွက်ိညးသ္အာင် မညီသာဒ့ံင်ဂ့် ညံင်ဂွံပါ်ပြုးဒကး။ (ဝါ) ခဲ့ံမဒ့်ဟိုတ် မသွတ ညံင်ဂွံသ္ဒိုက်ဆာန်ဇကု ညံင်ညးသ္အာင် သ္ဒိုက်ဆာန်ဂွံလိုပ္ဒိုတ် ဂွံဥျဟ် မ့ံ။ ဝါစာယ၊ နူဂလာန်ထပက်ခဖိုး။ (ဝါ) နူစေတနာ ဟိုတ်ဂလာန်မထပက်ခဖိုး။ ။ (ပ)။ ။ ဖရုသာယ၊ ခဲ့ကြဲင်မ့ိုဟ်။ (ဝါ) ခဲ့ံမဒ့်ဟိုတ် မသွညံင်ဇကုကို ညးသ္အာင်ဂွံ ကြဲင်မ့ိုဟ်။ ဝါစာယ၊ နူဂလာန်။ (ဝါ) နူစေတနာ ဟိုတ်ဂလာန်။ ။(ပ)။ ။ သမ္ဗပ္ပ လာပါ၊ နူဂလာန် မလ့ုာသွးဟွံမွဲကိုဖိုး။ (ဝါ) နူစေတနာ ဟိုတ်မဟိုဂလာန် စာ်စူးအာ နူ အရထအဓိပ္ပါယ် မလေပ်ပလိုပလာ်ကေ့ံ တသိုက်ဒတဲုဖိုး။ ပဋိဝိရတော၊ ဉ်ပွမဝေဉ်ပါ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပွမဝေဉ်ပါကေ့ံ နူဒုစရိုတ် မပ္တံကိုပါဏာတိပါ တဝွံ။ သီလသမ္ပဒါ၊ ပွမ၌ိုက်ပေဉ်တသီလရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ အနဘိဇ္ဈာ လု၊ ဉ်ဟွံမွဲတ်ကို အဘိဇ္ဈာလောဘ ဖြဟတ်မဇှော်။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဉ်ဟွံမွဲတ်ကို ဒေါသမူစိုတ် မအာစိုပ် ပွမ့ပန်ဂတး။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်မပ္တံကို ပွမ စာ်စူးအာ နူအဘိဇ္ဈာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌကော၊ ဉ်မ့ုံကွေတ်ချံစုတ်။ အဝိပရီတ ဒဿနော၊ ဉ်မ့ုံလညာတ် မချံစုတ် ဟွံဂွံပ့နဂတး။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ၌မွဲ။ ဟော တိ၊ ဒိန္နံ၊ ဉ။ အတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ လောကေ၊ ပွဲ။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ပ့ုံန္ဒံတ်အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝိပရီတဒဿနော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်သမ္မာဒိဋ္ဌဝွံ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပ ဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သီလသမ္ပဒါဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မ့ား ပွမ ၌ိုက်ပေဉ်တ်ကိုသီလကို။ သတ္တာ၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။ ပရံ၊ ပွဲ။ သုဂ္ဂတိ၊ ခဲ့ံမဒ့်ဘုံဘဝ မဒ့်အရာတသိုက်။ သဂ္ဂံ၊ ခဲ့ံမပြုတ် နကိုသမ္ဗတ္တိ မပ္တံကိုရူပါရီ ဗွဲမလောန်။ လောကံ၊ နှ်ဘုံဘဝဥျင်သွဝ်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပ့ုံဂွံက္ဆိုဒ့်အိုတ်ရ။ ။[နယ်မွဲသ္အာင်ဂ့် ကလေင်ရံင် ပွဲစ္ဥက ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၄)ကို တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၉)တေံညီ]။ ။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။

၆–အပဏ္ဏကသုတ်

၁၁၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမ့ားဂ့်တုန်။ အပဏ္ဏကော၊ ခဲ့ံမ တန်တ ဗွဲမဗိုန် မဟွံဂွံဆောတ်ယောင်။ မဏိ၊ ဉ်မပး မ့ုံက်ိမုက်တြဲလွာ်။ ဥဒ္ဓံ၊ နှ်လ္ဘူ။ ခိတ္တေတ္တာ၊ ဉ်မဂပ်ဝ်ကဟ်။ သမာနော၊ နကြိဒ့်တနေဝ်။ ယေန ယေန၊ ယြဲယြဲနကိုမုက် မစ့ေသွဝ်မွဲ။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ပ့ုံတန်တရ။ တေန တေန ဓ္ဝ၊ နကိုမုက် မစ့ေသွဝ်ဂ့်ဂ့်ဟောင်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတံယေဝ၊ သိုမတန်တ ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ခိုင်ဂ့ိုက် မဟွံဂွံ ဒေါမ်ဂ့ိုင်စ့ေဟောင်။ ပတိ ဋ္ဌာတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝမေဝံ၊ တုပ်တသာ်ဝွံဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။

၇–ကမ္မန္တသုတ်

၁၂၀။ ။ ကမ္မန္တဝိပတ္တိ၊ ပွမလိုလာ် အကာဲအရာ ကာယ ပါင်မွး ကာယကံ, ဝစီကံကို။ အာဇီဝဝိပတ္တိ၊ ပွမလိုလာ် ဂယိုင်လမျိုကို။ ဒိဋ္ဌဝိပတ္တိ၊ ပွမလိုလာ် ကွေတ်ကို ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှဒုစရိုတ်ထပ် မပ္ပံကိုပါဏာတိပါတဝွံ။ ကမ္မန္တဝိပတ္တိတိ၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးလဝ်ရ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ ငမ္ဒုံကို ပွမဂယိုင်လမျိုု မမှာရာ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ နပွမဂယိုင်လမျိုု မမှာရာ။ ဇီဝိကံ၊ နှ်ပွမဂယိုင်လမျိုု။ ကပွေတိ၊ ပ္ဒံသွရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပွမဂယိုင်လမျိုု မမှာရာဝွံ။ (ပ)။ ။ ကမ္မန္တသမ္မဒါ၊ ပွမဍိုက်ပေင်တ်ကို အကာဲအရာ ကာယ ပါင် မတွံဂး ကာယကံ, ဝစီကံကို။ အာဇီဝသမ္မဒါ၊ ပွမဍိုက်ပေင်တ်ကို ဂယိုင်လမျိုကို။ ဒိဋ္ဌသမ္မဒါ၊ ပွမဍိုက်ပေင်တ်ကို ကွေတ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ နှ်ပွမဝေင်ပါကေံ့ နှုဒုစရိုတ် ထပ်ပြကာ မပ္ပံကိုပါဏာတိပါတဝွံ။ ကမ္မန္တသမ္မဒါတိ၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ငမ္ဒုံတ်ကို ပွမဂယိုင်လမျိုု မဍုံစွတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သမ္မာအာဇီဝေန၊ နပွမဂယိုင်လမျိုု မဍုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ နှ်ပွမဂယိုင်လမျိုု မဍုံစွတ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ပဌမသောစေယျသုတ်

၁၂၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သောစေယျာနိ၊ ငဒွေတ် မဒှ်ဟိုတ်ညးသ္ဆာင် မသ္ဆးဇုး နူမကလိခ္ဆက်ကိလေသဂမ္ဒိုင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကာယသောစေယျံ၊ ဒွေတ်မဒှ်ဟိုတ် ညးသ္ဆာင် မသ္ဆးဇုး ပွဲကာယဒွါရကို။ ဝစီသောစေယျံ၊ ဒွေတ်မဒှ်ဟိုတ် ညးသ္ဆာင် မသ္ဆးဇုး ပွဲဝစီဒွါရကို။ မနောသောစေယျံ၊ ဒွေတ်မဒှ်ဟိုတ် ညးသ္ဆာင် မသ္ဆးဇုး ပွဲမနောဒွါရကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာယသောစေယျံ၊ ငိ။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ။(ပ) ကျဒံ၊ နှ်ပွမဝေင်ပါကေံ့ နူကာယဒုစရိုတ်ပိ မပ္ပံကိုပါဏာတိပါတဝွံ။ ကာယသောစေယျံ၊ ဒွေတ်–ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ၊ နှ်ပွမဝေင်ပါကေံ့ နူဝစီဒုစရိုတ်ပန် မပ္ပံကို ပိသုဏဝါစာဝွံ။ ဝစီသောစေယျံ၊ ဒွေတ်–ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အနဘိဇ္ဈာလု၊ ငိ။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ငိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော၊ ငမ္ဒုံကိုကွေတ် မဍုံစွတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ၊ နှ်မပ္ပံကို ပွမစာ်စ္ဆးအာ နူအဘိဇ္ဈာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဒုတိယသောစေယျသုတ်

၁၂၂။ ။ အဗြဟ္မစရိယာ၊ နူဒွေတ်မေထုန် ဟွံပြ်။ ပဋိဝရတော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နှ်ပွမဝေင်ပါကေံ့ နူမပ္ပံကိုပါဏာတိပါတဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ သန္တံ၊ ဧဲ့မှုံပြောကတ် ဗွဲမဒှ်ဒွံငင်လွိုန်။

အဖျတ်ဲ၊ ပ္ဒံလွေင်ခန္ဓ ရုပ်နာမ်ဇကု။ ကာမဓ္ဆန္ဒံ ဝါ၊ နိကာမဓ္ဆန္ဒနိဝရဏာကိုု။ ။[ကလေင် ရံင် ဓကကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၁၁)တေံညိ]။ ။ "မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ အဖျတ်ဲ၊ ပ္ဒံ။ ကာမဓ္ဆန္ဒေ၊ ငိကာမဓ္ဆန္ဒနိဝရဏာ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံဒ်ရ။" ဣတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံတီရ။ အသန်ံ၊ ဧံဟ်ံမွဲပြာကတ်။ အဖျတ်ဲ၊ ပ္ဒံ။ ကာမဓ္ဆန္ဒံ ဝါ၊ နိ–ကိုု။ "မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုု။ အဖျတ်ဲ၊ ပ္ဒံ။ ကာမဓ္ဆန္ဒေ၊ ငိ။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒံဟ်ံဒ်ရ။" ဣတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံတီရ။ ။

စ၊ ဆဂ်ံဟ်ံသေငိဏီ။ အနုပ္ပန္နဿ၊ ဧံဟ်ံဂ္ဂါ်ဒ်ဏီ။ ကာမဓ္ဆန္ဒဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုု။ ယထာ၊ ပြေဟိုတ်နူဟိုတ်မွး အယောနိသောမနသိကာရ။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ငိပ္ပမဂ္ဂါ်ဒ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တဉ္စ၊ နိဟိုတ်ဂ်ံကိုု။ (ဝါ) နိဟိုတ်မွး အယောနိသောမနသိကာရ ဟိုတ်ပ္ပမဂ္ဂါ်ဒ် ကာမဓ္ဆန္ဒနိဝရဏာ ဟ်ံဂ္ဂါ်ဒ်ဏီဂ်ံကိုု။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ စ၊ ဆဂ်ံဟ်ံသေငိဏီ။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဧံဟ်ံမဂ္ဂါ်ဒ်။ ကာမဓ္ဆန္ဒဿ၊ နိ။ ယထာ၊ ပြေနကိုဟိုတ်မွဲ။ ပြေနကိုဟိုတ် မဒ်ံသမထဝိ ပဿနာ မတ်ွဂး ယောနိသောမနသိကာရ။ ပဟာနံ၊ ငိပ္ပမပါကေ့ံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တဉ္စ၊ နိဟိုတ်ဂ်ံကိုု။ (ဝါ) နိဟိုတ်သမထဝိပဿနာ မတ်ွဂး ယောနိသောမနသိကာရ ဟိုတ်မပါကေ့ံ ကာမဓ္ဆန္ဒနိဝရဏာ မဂ္ဂါ်ဒ်ဂ်ံကိုု။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

စ၊ ဏီ။ ပဟီနဿ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ပါကေ့ံတဲု။ ကာမဓ္ဆန္ဒဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုု။ ယထာ၊ ပြေဟိုတ်နူဟိုတ် မတ်ွဂး အရိယမဂ်။ အာယတိ၊ ပ္ဒံကာလကြ်။ အနုပ္ပါဒေါ၊ ငိပ္ပမဟ်ံဂ္ဂါ်ဒ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တဉ္စ၊ နိဟိုတ်ဂ်ံကိုု။ (ဝါ) နိဟိုတ် မတ်ွဂး အရိယမဂ် ဟိုတ်ဟ်ံထပ်ဂ္ဂါ်ဒ် ကာမဓ္ဆန္ဒနိဝရဏာ မဂပ်ဝ်ပါကေ့ံတဲုဂ်ံကိုု။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ သန်ံ၊ ဧံမ့ံပြာကတ် ဗွဲမဒ်ံဒုံင် လ္ပိန်။ အဖျတ်ဲ၊ ပ္ဒံ။ ဗျာပါဒံ ဝါ၊ နိဗျာပါဒနိဝရဏာကိုု။ ။(ပ)။ ။ ဗျာပါဒေါ၊ ငိဗျာပါဒနိဝရဏာ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အဖျတ်ဲ၊ ပ္ဒံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ဝါ၊ နိထိနမိဒ္ဓနိဝရဏာကိုု။ (ပ)။ ။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝါ၊ နိဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကိုု။ ။(ပ)။ ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ဝါ၊ နိဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏာကိုု။ ။(ပ) ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပန္နာယ၊ ဧံဟ်ံဂ္ဂါ်ဒ်ဏီ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏာ။ ယထာ၊ ပြေဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဧံမဂ္ဂါ်ဒ်။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ်ွံ။ ဣဒံ၊ နိပ္ပမတိကေတ် မပ်ံဂ်ိနိဝရဏဂမ့ိုင် မဂ္ဂါ်ဒ် ဟ်ံဂ္ဂါ်ဒ် ပ္ဒဲဇကုဝ်ံ။ မနောသောစေယျံ၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ကာယသုစီ၊ ပ္ဒံကာယဒ္ဓါရလေဝ် ဧံမဿ္ဒးဇုးတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်မပါကေ့ံ ကာယဒုစရိုတ် ဗွဲမသက္ကာသ္ဒေဟ်တဲုစိ ပ္ဒံကာယဒ္ဓါရလေဝ် ဧံမဿ္ဒးဇုးတ်။ (ဝါ) ဗွဲကာယဒ္ဓါရလေဝ် ဧံမဿ္ဒးဇုးတ်။ ဝစီသုစီ၊ ပ္ဒံဝစီဒ္ဓါရ လေဝ် ဧံမဿ္ဒးဇုးတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်မပါကေ့ံ ဝစီဒုစရိုတ် ဗွဲမသက္ကာသ္ဒေဟ် တဲုစိ ပ္ဒံဝစီဒ္ဓါရလေဝ် ဧံမဿ္ဒးဇုးတ်။ (ဝါ) ဗွဲဝစီဒ္ဓါရလေဝ် ဧံမဿ္ဒးဇုးတ်။

စေတောသုစီ၊ ပဲ့စိုတ်မတွံဂး မနောဒွါရလေဝ် ဧံမသ္သးဇုးတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်မ ပါကေံ့ မနောဒုစရိုတ် ဧံမသ္သးဇုးတ်။ (ဝါ) ဗွဲစိုတ် မတွံဂး မနောဒွါရလေဝ် ဧံမသ္သးဇုးတ်။ အနာသဝံ၊ အာသဝလေဝ် ဧံဟွံမွဲတ်။ သုစီ၊ ဧံမသ္သးဇုး။ သောစေယျသမ္မန်၊ ဧံမချိုက်ပေင်တ် ကျောံဒွေတ်မဆဲ မဒှ်ဟိုတ်ညးမ သ္သးဇုး မပါကေံ့ကိလေသ။ နိနှာတပါပကံ၊ နဲ်ပူဂိုလ်တ္ဂအရှန် မှံုကိုပွသရံ ပါပ် မဂပ်ဝ်သ္သးဇုးကေံ့ နကိုဉာ်အရဟတ္တမဂ်တဲု။ (ဝါ) နဲ်ပူဂိုလ်တ္ဂအရှန် မ သ္သးဇုးကေံ့ အကုသိုလ် ပွသရံပါပ် နကိုဉာ် အရဟတ္တမဂ်တဲု။ အာဟု၊ စိုန်တ္ဂပညာဂမ္ဂိုင် ဂပ်ဝ်ဟိုထိုင်သးအိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ [နိနှာတ= ဧံမဂပ်ဝ်သ္သးဇုးတဲု]။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–မောနေယျသုတ်

၁၂၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မောနေယျာနိ၊ ဝ်ဓရ် ဒွေတ်မဒှ်ဟိုတ် ညးမှံုကိုပညာဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဝ်ဓရ် ဒွေတ်မဒှ်ဒြပ် ညးမှံုကိုပညာဂမ္ဂိုင်။ ကျမာနိ တီဏိ၊ ရောင်။ ။[ဉာဃဟိတေ မုနာတီတိ မုနိ = ညးမှံုကိုပညာ မလေပ်တီကေတ် ဒတဲုဖိုဴ ဘဝပစ္စုပ္ပန်, ပရလိုက်ဓါပြ ကာ၊ မုနိနော ဘာဝေါ မောနေယျာနိ၊ မုနိနော ဝါ ဓ္ဂတာနိ မောနေယျာနိ]။ ။(ပ)။ ။ ကာယမောနေယျံ၊ ဓရ်ဒွေတ်မဒှ်ဟိုတ် ညးမှံုကိုပညာ ပဲ့ကာယဒွါရကိုဴ။ ဝစီမောနေယျံ၊ ဓရ်ဒွေတ်မဒှ်ဟိုတ် ညးမှံုကိုပညာ ပဲ့ဝစီဒွါရကိုဴ။ မနောမောနေယျံ၊ ဓရ်ဒွေတ် မဒှ်ဟိုတ် ညးမှံုကိုပညာ ပဲ့မနောဒွါရကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ၊ နဲ်ပွမဝေင်ပါကေံ့ နူမပ်ံကိုပါ ဏာတိပါတဝွံ။ ကာယမောနေယျံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ၊ နဲ်ပွမဝေင်ပါ ကေံ့ နူမပ်ံကိုမုသာဝါဒဝွံ။ ဝစီမောနေယျံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ၊ နဲ်ပွမ သွဇ္ဈောဝ်မတ်လုပ်စ အရဟတ္တဖိုဴစေတောဝိမုတ္တိဝွံ။ မနောမောနေယျံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ (ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ကာယမုနိ၊ ဧံမဒှ်တ္ဂပညာ မဗုသ္သးပြဲ ပဲ့ကာယဒွါရ။ (ဝါ) ဧံမဒှ်တ္ဂပညာ မဗုသ္သးပြဲ နကိုကာယဒွါရ။ ဝစီမုနိ၊ ဧံမဒှ်တ္ဂပညာ မဗုသ္သး ပြဲ နကိုဝစီဒွါရ။ (ဝါ) ဧံမဒှ်တ္ဂပညာ မဗုသ္သးပြဲ နကိုဝစီဒွါရ။ စေတော မုနိ၊ ဧံမဒှ်တ္ဂပညာ မဗုသ္သးပြဲ ပဲ့မနောဒွါရ။ (ဝါ) ဧံမဒှ်တ္ဂပညာ မဗုသ္သးပြဲ နကိုမနောဒွါရ။ အနာသဝံ၊ ဧံ။ မုနိ၊ ဧံမဒှ်တ္ဂပညာ မလေပ်တီကေတ် ဒတဲုဖိုဴ ဘဝပစ္စုပ္ပန်, ပရလိုက်ဓါပြကာ။ မောနေယျသမ္မန်၊ ဧံမချိုက်ပေင် တ်ကျောံ မဒှ်ဟိုတ်တ္ဂပညာ မဗုသ္သးပြဲ။ သဗ္ဗပ္ပဟာယိနံ၊ နဲ်ပူဂိုလ်တ္ဂအရှန် မပါကေံ့ ကိလေသအလုံအိုသိုဂမ္ဂိုင်။ အာဟု၊ စိုန်ညးသပ္ပရိဟ် တ္ဂပညာ

ဂမ္ဘိုင် မဟိုထိုင်သးအိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်ရောင်။ ။

ဒုတိယော၊ ဧံမရနုက်ကိုဓါ။ အာပါယိကဝဂ္ဂေါ၊ အာပါယိကဝဂ်ရောင်။

---

(၁၃) ၃–ကုသိနာရဝဂ်

၁–ကုသိနာရသုတ်

၁၂၄။ ။ ဧကံ၊ ဧံ။ သမယံ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဂ်။ ကုသိနာရာယံ၊ ပွဲဇရေဉ္ဇုဂ်ကုသိနာရီ။ ဗလိဟရဏော၊ ဧံမွံယ့ုဗလိဟရဏာ။ (ဝါ) ဧံမဒ့်ဌာန် မပလံဂ်စ့် ဗလိဒေဝတ် တ့ုဟ်နသွပုဇဒေဝတ်။ ဝါနသဏ္ဍော၊ ပွဲသပိဟ်ဂြိုဟ်။ ဝိဟရတိ၊ ပ့ုံ။ တတြ၊ ပွဲကာလ။ (ဝါ) ကျာ်တြဲ သွဒတ် ပွဲသပိဟ်ဂြိုပ် ဗလိဟရဏာဂ့်။ (ဝါ) ပွဲသပိဟ်ဂြိုပ် ဗလိဟရဏာဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဂ်။ ဘိက္ခူ။ နှ–ဂမ္ဘိုင်။ “ဘိက္ခဝေါ၊ ယွံခမီတံ။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်ကော်တိုန်ရ။ “ဘဒ္ဒန္တေ၊ ယွံတ့ီပိုန်။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခူ။ ဂ်ခမီဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကို။ အာမန္တနံ၊ နှ်ပွမကော်။ (ဝါ) နှ်ဂလာန်အသံ။ ပစ္စဿောသုံ၊ စိုန်ကလင်ကေတ် ဗွဲမတူရူအိုတ်တဲ့ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒုင်ဂိုင်ကေတ်ဂလာန် ပလန်အိုတ်တဲ့ရ။ ဘဂဝါ၊ ဂ်။ ဧတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခူ၊ ဂ်ခမီ။ အညတရံ၊ ဧံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဂါမံ ဝါ၊ နှ်ကွာန်ကို။ နိဂမံ ဝါ၊ နှ်နိဂိုကို။ ဥပနိဿာယ၊ နိသဲကေတ် နဒဒ့်ဂေါစရဂါမ်တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ့ုံ။ တမေနံ၊ နှ်ခမီဂ့်။ ဂဟပတိ ဝါ၊ ဂ်တ့ုသိုကို။ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ ဂ်ကောန်တ့ုသိုကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပြာပ်ကျင်တဲ့။ သွာတနာယ၊ တ့ုဟ်နကိုပိုန်တဲ့ယးဂတ။ ။[သွေ ဘဝေါ ဘတ္တာပရိဘောဂေါ သွာတနော]။ ။ ဘတ္တော၊ နကိုပိဏ္ဍာပါတ်။ နိမန္တေတိ၊ ပ့ုံဘိက်နိမန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာကခ်ံမာနော၊ ဧံမွံပ့ိုက်တ့ုဟ်နဒုင်တဲ။ ဘိက္ခူ၊ ဂ်။ အဓိဝါသေတိ၊ ပ့ုံဒုင်တဲရ။ သော၊ ဂ်ခမီဂ့်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုဇ်ဂ့်။ အစ္စယေန၊ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ။ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ၊ ပွဲကာလနူဂယး။ နိဝါသေတွာ၊ ဗိုက်သပိုင် ဗွဲမ့ုးရးတဲ့။ ပတ္တစီဝရံ၊ နှ်ဗဗေင်သုာ။ အာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တဲ့။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ့ုသိုဂ့်ကို။ တဿ ဂဟပတိပုတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန်တ့ုသိုဂ့်ကို။ နိဝေသနံ၊ ဂ်သို။ အတ္ထိ၊ ပ့ုံ။ တေန၊ ပွဲဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်ပြာပ်အာရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပြာပ်အာတဲ့။ ပညတ္တေ၊ ဧံမဂပ်ဝ်လးလဝ်။ အာသနေ၊ ပွဲဒ့ဒါ။ နိသီဒတိ၊ ပွဲဂ့ံဒ့ံဂ်ရ။ ။

တမေနံ၊ နှ်ခမီဂ့်။ သော ဂဟပတိ ဝါ၊ ဂ်–ကို။ သော ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ ဂ်–ကို။

ပဏီတေန၊ ဧံမပြဲ။ ခါဒနီယေန၊ နကိုစ္စ မကိတ်သ္ကုတ်စကို။ ဘောဇနီယေန ဝါ၊ နကို ဘောဇိုန်ကို။ သဟတ္ထာ၊ နကိုတဲဇကု။ သန္တသ္ကေတိ၊ ပုံတရိုပ်ကိုစိုတ် ဗွဲမှုးရုးရ။ (ဝါ) စိုတ်မိက်ဝံစဂ့် ဗ္ဘကိုဖဲဖဲရ။ သမ္ဗဝါရေတိ၊ ဒေါအ်ရ ကွာဂ့ဟ် ပုံကိုပါကေံ့ ဗွဲမှုးရုးရ။ (ဝါ) ဒေါအ်ရ ကွာဂ့ဟ် စိုကိုမှုးပါကေံ့ ပုံဗ္ဘတ ဗွဲမှုးရုးရ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ ဓ္ဂဝံ၊ ဉ် ကသပ်မြသ်ဝံ့။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။[‘မျာယံ’သ်ဝံ့ ပါဠ္ဍ နံ့တ်ရ။ အတိုင်အဌကထာမွး “သာဓု ဝတ မာယန္တိ သာဓု ဝတ မံ အယံ” ညံဉ်ရ တမေနံ နဒဒ့်ကံ ပိုဒ်သန္တသ္ကေတိ ‘မံ’ သ်ဝံ့ နကိုဒုတိယန္တ နံ့ထေက်ရ]။ ။ သာဓု ဝတ၊ သြ...ခိုဟ်သန်ကွေံရ။ မံ၊ နိအဲ။ အယံ ဂဟပတိ ဝါ၊ ဉ်တ္ဂသိုဝံ့ကို။ အယံ ဂဟ ပတိပုတ္တော ဝါ၊ ဉ်ကောန်တ္ဂသိုဝံ့ကို။ ။(ပ)။ ။ သန္တသ္ကေတိ၊ ပုံ့။ သမ္ဗဝါရေတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ဉ်ကသပ်စိုတ် မြသ်ဝံ့။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။[အတိုင်ပါဠ္ဍမွး “မျာယံ” မိက်ဝံ့ကို အရထမွး “မေ၊ ဒဒက်။ အယံ ဂဟပတိ ဝါ၊ ဉ်–ကို။” သ်ဝံ့ ကိုအရထညိ]။ ။

အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ ဓ္ဂဝမ်ဒ့်၊ ဉ်ကသပ်စိုတ် မြသ်ဝံ့ကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ မံ၊ နိအဲ။ အယံ ဂဟပတိ ဝါ၊ ဉ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ အာယ တိမ်ဒ့်၊ ပွဲကာလကြ်ကိုလေဝ်။ ဓ္ဂဝရူပေန၊ ဧံမုံသဘ်မဖ့်သ်ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ သန္တသ္ကေယျ။ ဂဗ္ဘဝံ့တရိုပ်ကိုစိုတ် ဗွဲမှုးရုးမွး။ သမ္ဗဝါရေယျ၊ ဒေါအ်ရ ကွာဂ့ဟ် ဂဗ္ဘဝံ့တးပါကေံ့ ဗွဲမှုးရုးမွး။ အဟော ဝတ၊ သြ...ခိုဟ်သန်ရ။ ကွတိ၊ ဉ်ကသပ်စိုတ် မြသ်ဝံ့။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော၊ ဉ်ခမီဂ့်။ တံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ နိပိဏ္ဍပါတ်ဂ့်။ ။[စပ်ပွဲဘုဥ္ဇတိ]။ ။ ဂထိတော၊ သိုကို မဂပ်ဝ်ဒက်ဂြေန်လဝ်တဏ္ဍာ။ (ဝါ) သိုကိုမှုးဒုင် ဒက်ဂြေန်တဏ္ဍာ။ မုစ္ဆိတော၊ သိုမဝိ ဝုံတ် နကိုတဏ္ဍာ။ အဇ္ဈောပန္နော၊ သိုကိုမဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဖိုက်တ် နကိုတဏ္ဍာဗွဲမလောန်။ (ဝါ) ဇိုတ်ကေံ့နကိုတဏ္ဍာတုံ သိုမသ္ဂကေံ့လ္သိတ်။ ။[ဓရ်ကုသိုလ် သိုကိုမက္ခ်ိဒ့်ဟွံ မာန် ညံဉ်ရမဇိုတ်ဖျေံခွော်ကို သိုမသ္ဂကေံ့လ္သိတ် နကိုတဏ္ဍာဟောင် မိက်သ္ဂး။ ကလေင် ရံဉ် ဒုကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၄၉)တေံကိုညိ]။ ။ အနာဒီနဝဒဿာဝီ၊ သိုကိုဟွံညာတ် ကေတ်ဒုဟ် ပွဲပွမစ သိုကိုဟွံဗ္ဘာရဏာပစ္စဝေက္ခဏာ။ အနိဿရဏာပညော၊ သိုဟွံမွဲကို ပညာ ဟိုတ်မတိတ်ဗ္ဘးနူ ဆန္ဒရာဂ မထွေန်စပ် ပွဲအာဟာရ။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံ့စရ။ ။

သော၊ ဉ်ခမီဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲကွာန်နိဂ့်။ ကာမဝိတက္ကမ္ပိ၊ နကာမဝိတက်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နကသပ်မက္ခ်ိဒ့် သွအာရိုကို ဝတ္ထုကာမကိုလေဝ်။ (ဝါ) နကသပ် မစိုန်သကိုတ် ကျောံကာမရာဂကိုလေဝ်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပုံ့ချပ်ရ။ ဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ပိ၊ နဗျာပါဒဝိတက်ကို လေဝ်။ (ဝါ) နကသပ် မစိုန်သကိုတ်ကျောံ ဒေါသကိုလေဝ်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပုံ့။ ဝိဟိသ ဝိတက္ကမ္ပိ၊ နဝိဟိသဝိတက်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နကသပ်မစိုန်သကိုတ် ကျောံအကုသိုလ် မပ္ပံကိုဒေါသ မဒ့်ဟိုတ် ပျဲပျံသတ္တံကိုလေဝ်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝ ရူပဿ၊ ဧံမုံသဘ်မဖ့်သ်ဝံ့။ ဘိက္ခုနော၊ ကုခမီ။ ဒိန္နံ၊ ဉ်ဒါနစေတနာ ဟိုတ်ပွမကို့။

နာ မဟပ္ဖလံ၊ စိုနိဖိုဟွံဂ္ဂိုင်ရ။ ဂ္ဂတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပွံသွးရ။ တံ၊ ငပွဖိုဟွံဂ္ဂိုင်သာ်ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်မွဲရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ပမတ္တော၊ သိုကိုမဝိဝိုင်။ ဝိဟရတိ၊ ပွံ။ ဂ္ဂတိ၊ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂ့်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ဂ္ဂဓ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မဝါရေတိ၊ ပွံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ ဓ္ဓဝံ၊ ငကသပ်သာ်ဝွံ။ နာ ဟောတိ၊ ပွံဟွံဒှ်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ နာ ဟောတိ၊ သာဓု ဝတ၊ သြ...ခိုဟ်သန်ရ။ မံ၊ နာ်အဲ။ အယံ ဂဟပတိ ဝါ၊ ငြ–ကို။ ။(ပ)။ ။ သမ္မဝါရေတိ၊ ပွံ။ ဂ္ဂတိ၊ ငကသပ်စိုတ် မြသာ်ဝွံ။ နာ ဟောတိ၊ ပွံ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကို ခမီဂ့်။ ဓ္ဓဝမွိ၊ ငကသပ်စိုတ် မြသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ နာ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ နာ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ အဂထိတော၊ သိုကိုမဟဂပ်ဝ်ဒက်ဂြေန်လဝ်တဏ္ဍာ။ အမုစ္စိတော၊ သိုကိုဟွံဝိဝိုင်တ် နကိုတဏ္ဍာ။ အနဇ္ဈောပန္နော၊ သိုကိုဟဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဖိုက်တ် နကိုတဏ္ဍာမလောန်။ (ဝါ) ဍိတ်ကွံနကိုတဏ္ဍာတဲ့ သိုကိုဟွံသွကွံလ္သိတ်။ အာဒီနဝဒဿာဝီ၊ သိုကိုမညာတ်ကေတ်ဒုဟ်။ နိဿရဏာပညော၊ သိုမ့ုံကိုပညာ ဟိုတ်မတိတ်ဗူးအာနူဆန္ဒရာဂ။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပွံသွပြဘိုက်ရ။ သော၊ ငခမီဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲကွာန်နိဂိုဂ့်။ နေက္ခမ္မဝိတက္ကမွိ၊ နာ်နိက္ခမ္မဝိတက်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နာ်ကသပ် မစိုန်သကိုတ်ကျောံကုသိုလ် မတိတ်ဗူး နူအကုသိုလ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဗျာပါဒဝိတက္ကမွိ၊ နာ်။ (ဝါ) နာ်ကသပ် မစိုန်သကိုတ်ကျောံမေတ္တာ မစ္ပေါ်စးကိုဒေါသကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဝိဟိံသဝိတက္ကမွိ၊ နာ်။ (ဝါ) နာ်ကသပ် မစိုန်သကိုတ် ကျောံကရုဏာ မစ္ပေါ်စးကို အကုသိုလ် မပ္ပံကိုဒေါသ ပွမပျဲပျံသတ္တံကိုလေဝ်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ အပွမတ္တော၊ သိုဟွံဝိဝိုင်။ ဝိဟရတိ၊ ပွံ။ ဂ္ဂတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဘဏ္ဍာနသုတ်

၁၂၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသံ ဒိသာယံ၊ ယြပွဲအရာပ်မုက်ဒိုဟ်မွဲ။ ဘိက္ခု။ ငခမီဂမ့်ိုင်။ ဘဏ္ဍာနဇာတာ၊ သိုမ့ုံတ် မပ္ပံကိုပွမဘာပဠ လဗပ်ပကို မဒှ်ဟိုတ် မက္ကိုဒှ်ကယျာန်ဓဝါတ်အိုတ်။ ။[ကလေငရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၄)တေံညိ]။ ။ ကလဟဇာတာ၊ သိုမ့ုံကိုပွမကယျာန်ဓဝါတ် နကိုဖိုင်တဲပါက္ခုင်အိုတ်။ ဝိဝါဒါပန္နာ၊ သိုကိုမအာစိုပ် ပွမဟိုသွး မစ္ပေါ်စးအိုတ်။ အညမညံ၊ ညးမွဲကျောံညးမွဲ။ မုခသတ္တိဟိ၊ နကိုဗ္ဘုဟ် မတွံဂး ဂလာန်ဆက်ပါင်ဂမ့်ိုင်။ ဝိတုဒန္တာ၊ သိုကိုမထပက်ခဖိုအိုတ်။ ဝိဟရန္တိ၊ ပွံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မေ၊ ကုအဲ။ ဓ္ဓသာ ဒိသာ၊ ငမုက်အရာပ်ဒိုဟ်ဝွံ။ မနသိကာတုမွိ၊ တ္ဘုဟ်နပ္ဘောပ်ဂံစိုတ်ကိုလေဝ်။ ဖာသု၊ ငဋ္ဌာန်ဒှ်တသိုက်။ နာ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဂန္ဆံ၊ တ္ဘုဟ်နပွမအာတုန်။ ပဂေဝ၊ ကိုပ်ကွာတေံဟောင်။ ဖာသု၊ ငြ။ နာ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဓ္ဓတ္ထ၊ ပွဲပွမကယျာန်ဓဝါတ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငြ။ နိဋ္ဌံ၊ နာ်ပွမဖျံသ္ဂုတ်သွာတ်။ ဂစ္ဆာမိ၊ ပွံအာစိုပ်ရ။ အဒ္ဓါ၊

ဗွဲစုတ်ဟောင်။ တေ အာယသ္မန္တေ၊ ငတ္တိုပိုန်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ တယော၊ ဧ၌–အိုတ်။ ဓမ္မေ၊ နိ်ဓရ် ဂမ္ဘိုင်။ ပဇဟိ်သု၊ ပုံ့ပါစ္ဆုးအိုတ်ရ။ ။[ကိုအရထပစ္စုပ္ပန်ညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲမ ဂ့ိုင်ကိုအလန်။ အကံသု၊ ပုံ့သွအိုတ်ရ။ ကတမေ၊ မူရ ဧ၌မုံ့ယွဲအိုတ်။ တယော၊ ဧ၌–အိုတ်။ ဓမ္မေ၊ နိ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ ပဇဟိ်သု၊ ပုံ့–ရော။ နေက္ခမ္မဝိတက္ကံ၊ နိ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ အဝိဟိ်သာဝိတက္ကံ၊ နိ်–ကို။ ပဇဟိ်သု၊ ပုံ့။ တယော၊ ဧ၌–အိုတ်။ ကွေမေ ဓမ္မာ၊ နိ်–ဝွံ။ ပဇဟိ်သု၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ကတမေ။ ။(ပ)။ ။ အကံသု၊ အိုတ်ဂ့်ရော။ ကာမဝိတက္ကံ၊ နိ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟိ်သာဝိတက္ကံ၊ နိ်–ကို။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲ။ အကံသု၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တယော၊ ဧ၌–အိုတ်။ ကွေမေ ဓမ္မေ၊ နိ်–ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်အာနူဂ့်။ ယသံ ဒိသာယံ၊ ယြဲပုံ့။ ဘိက္ခူ။ ငြ–ဂမ္ဘိုင်။ သမဂ္ဂါ၊ သိုမညီသာသ္ဟင်နိ်အိုတ်။ (ဝါ) သိုက်ိုမညီသာသ္ဟင်နိ် နပွမပတဲုသံဃံ မွဲစွံ့, ပွမဖ္ဆောတ်ပါတိမုက် မွဲစွံ့, ပွမဖ္ဆိုက်ဗပေင်သိက္ခာပိုဒ် မတုပ်သ္ဟင်အိုတ်။ သမ္မာဒမာနာ၊ သိုက်ိုမအိုဟ်တ္ဂိုဟ်အိုတ်။ အဝိဝါဒမာနာ၊ သိုက်ိုဟ္ဂံဟိုသ္ဂးစ့ေးအိုတ်။ (ဝါ) သိုက်ိုဟ္ဂံ ကယျာန်ဝါတ်အိုတ်။ ခီရောဒကီဘူတာ၊ သိုက်ိုမစိုန်ဒ့်တ ညဉ်ရ၌တ့်ဂ်ိုဉ်အိုတ်။ (ဝါ) သိုက်ိုမန့ရ်တ ညဉ်ရ၌တ့်ဂ်ိုဉ် ဒ့်မွဲဖျုန်ဓဝ်။ အညမညံ၊ ညးမွဲကျဲံညးမွဲ။ ပိယစက္ခူ ဟိ၊ နဂ်ိုမတ်သ္ဂိုဂ်ဆာန်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) နဂ်ိုမတ်မဓမံဂ်ထွး နဂ်ိုမေတ္တာစိုတ် ဟိုတ်မသ္ဂိုဂ် ဆာန်ဂမ္ဘိုင်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိဂ်(၄၄)တေံညိ]။ ။ သမ္မသ္သန္တာ၊ သိုက်ိုမရံင်သိုတ်အိုတ်။ ဝိဟရန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဧသာ ဒိသာ၊ ငိ။ ဂန္တုမ္ပိ၊ တ္ဟာ်နပွမအာကိုလေဝ်။ မေ၊ ကုအဲ။ ဖာသု၊ ငိဌာန်ဒ့်တသိုဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ မနသိ ကာတုံ၊ တ္ဟာ်။ ပဂေဝ၊ ဟောင်။ ဖာသု၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဓုတ္ထ၊ ပွဲပွမပဒတ် ဗွဲမညီ သာအိုဟ်တ္ဂိုဟ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငိ။ နိဋ္ဌဲ၊ နိ်။ ဂစ္ဆာမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–ဂေါတမကစေတီယသုတ်

၁၂၆။ ။ ဓုကံ၊ ဧ၌။ သမယံ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ဝေသာလိယံ၊ ပွဲဇရေင်ချုင်ဝေသာ လီ။ ဂေါတမကော၊ ဧ၌မုံ့ယွဲဂေါတမက။ (ဝါ) ဧ၌ဒမိန်လကိုဟ် ဂေါတမကမပိုင်ပြိ လဝ်။ စေတိယော၊ ပွဲဗယိ။ (ဝါ) ပွဲဘာ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ်စေတီဗယိ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ တတြ၊ ပွဲကာလ မပဒတ်ပွဲဂေါတမကစေတီဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ အဘိညာယ၊ ကျိုဟ်ခွင် တီကောတ်ဓာတ် မပ္ပံကိုခန္ဓ, အာယတန တ္ဟာ်ဟ်သာ် အလိုဇကုတုံ။ ဓမ္မံ၊ နိ်ဓရ်။ ဒေသေမိ၊ ပုံ့တွံရ။ အနဘိညာယ၊ သိုက်ိုဟ္ဂံကျိုဟ်ခွင် တီ ကောတ်အလိုဇကုတုံ။ နော ဒေသေမိ၊ ပုံ့ဟွံတွံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ သနိဒါနံ၊ ဧ၌မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံဟိုတ်ဟောင် ဓာတ်အဇ္ဈာသယ ဝေနေယျသတ္တံကိုပစ္စာ, ဟိုတ်မတွံဂး

အတ္ထုပ္ပတ္တိ, နိမိတ်, ဟိုတ်, ဥဒါဟိုရ် ဗွဲမဍိုက်ပေင်ဟောင်။ ဓမ်ဓ၊ နှ်။ ဒေသေမိ၊ ပ္ဒုံ။ အနိဒါနံ၊ သိ ဟ္ဂံမွဲကိုဟိုတ်။ နော ဒေသေမိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဓွံ။ အဟံ၊ ဝ်။ သပ္ပါဋိဟာရိယံ၊ ဧၟံမဒ္ဒိမွဲဟာန်ကျော် ပွမဆေဝ်ဒဝ်တာဒ္ဒာ ကိလေသ မစ္ပေ့်စး။ ။[တဝ်သောင်ကဋ္ဌး ဗွဲတြားပိုဒ်ဝွံ ကလေဝ်ရံဝ် ပွဲအဋ္ဌကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(ဂ၀)ဘူမိစာလသုတ်တေံညိ]။ ။ ဓမ်ဓ၊ နှ်။ ဒေသေမိ၊ ပ္ဒုံ။ အပ္ပါဋိဟာရိယံ၊ သိုဟ္ဂံဆေဝ်ဒဝ်တာဒ္ဒာ ကိလေသမစ္ပေ့်စး။ နော ဒေသေမိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဓွံ။ အဘိညာ ယ၊ တဲ့။ ဓမ်ဓ၊ နှ်။ ဒေသယတော၊ ဧၟံမတ္ဂံတ်။ အနဘိညာယ၊ သီ။ နော ဒေသယတော၊ ဧၟံဟ္ဂံတ္ဂံတ်။ သနိဒါနံ၊ ဧၟံ။ ဓမ်ဓ၊ နှ်။ ဒေသယတော၊ ဧၟံ။ အနိဒါနံ၊ သီ။ နော ဒေသ ယတော၊ ဧၟံ။ သပ္ပါဋိဟာရိယံ၊ ဧၟံ။ ဓမ်ဓ၊ နှ်။ ဒေသယတော၊ ဧၟံ။ အပ္ပါဋိဟာရိယံ၊ သီ။ နော ဒေသယတော၊ ဧၟံ။ တသ မယ္ပံ၊ မိန်အဲကျာ်ဂ့်။ ဩဝါဒေါ၊ နှ်ဒွေံတ္ထောန်။ ကရဏီယော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သ္ဂရ။ အနုသာသနီ၊ နှ်ပွမစ္ဆောန်ထွး။ ကရဏီယာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သ္ဂရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဓွံ။ “ဘဂဝါ၊ ဝ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ စိုန်ဂြင်တီကေတ် ဓရ်အလုံအိုသီ အလိုလိုဇကု ဗွဲမ္ဒးရး ဟ္ဂံမွဲကိုပ္ဒန်ဂတးရ။ ဘဂဝတာ၊ မိန်။ ဓမ္မော၊ နှ်ဓရ်။ သွာက္ခာတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ သံဃော၊ ဝ်ဂကော်အရိယသင်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒွေတ်တ ဗွဲမ္ဒးရးရ။” ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဝေါ၊ ကုမ္ဘးတံညးဂမ္ဘိုင်။ ။[စပ်ပွဲအလံ]။ ။(ဝါ) ဝေါ၊ ဒဒက်။ (ဝါ) ကု။ စ ပန၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်။ တုဋ္ဌယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်။ အလံ၊ စိုန် ထေက်ကြိုက်ရ။ အတ္တာမနတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒ္ဒ်ဉး မ္ဒုံကိုစိုတ် မိန်ပီတိသောမနဿ မ ဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နဒ္ဒ်ဉး မ္ဒုံကိုစိုတ် မအိုဟ်တ္ဂိုဟ်။ အလံ၊ စိုန်။ သောမ နဿာယ၊ တ္ဂဟ်နဒ္ဒ်ဉး မ္ဒုံကိုစိုတ် မဆာဲ။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နပွ မအိုဟ်တ္ဂိုဟ်။ အလံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကျဒံ၊ နှ်ဓရ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တေ ဘိက္ခ။ ဝ်ခမီ ကလင်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ အတ္တာမနာ၊ သိုမ္ဒုံကိုစိုတ် မိန်ပီတိ သောမနဿ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်အိုတ်။ (ဝါ) သိုမ္ဒုံ ကိုစိုတ် မအိုဟ်တ္ဂိုဟ်အိုတ်။ (ဝါ) သိုမ္ဒုံကိုကသပ်စိုတ် မဍိုက်ပေင်အိုတ်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကို။ (ဝါ) မိန်။ ဘာသိတံ၊ နှ်ဂလာန်ဓရ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ အဘိနန္ဒုံ၊ စိုန်ကလင် ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမအိုဟ်တ္ဂိုဟ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘိ ကလင် ကေတ်ရ။ စ ပန၊ တ္ဂေင်တုန်။ ကျမသ္မိ ဝေယျာကရဏသ္မိ၊ နှ်ဂေါတမကစေတိယ သုတ်ဝွံ။ ဘညမာနေ၊ နကြိဂပ်ဝ်စတွံတဲ့နေဝ်။ သဟသီလောကဓာတု၊ ဝ်လောက ဓာတ်မွဲလို့။ အကမ္ပိတ္ထ၊ စိုန်ချိဂတဝ်ရ။ ကျတိ၊ ကျဝွံ အာစိုပ်ဒတဲ့ရောင်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ဘရဏ္ဍုကာလာမသုတ်

၁၂၇။ ။ ဓုကံ၊ ဧဝံ။ သမယံ၊ ပဲ့။ ဘဂဝါ၊ ဎ်။ ကောသလေသု၊ ပဲ့ဇုးပိုဒ် မှုံယ္ဟု ကောသလ။ (ဝါ) ပဲ့ရးကောသလ။ စာရိကံ၊ နဲ့ပမဂ္ဂေဎ်တ် တရ်ဇမ္ဒိဎ်။ (ဝါ) နပမ။ စရ မာနော၊ နကြိဂ္ဂေဎ်တ်နေဝ်။ ။[ကလေဎ်ရံဎ် ပိုဒ်လိက်(၆၄)တေံညိ]။ ။ ယေန၊ ယြဲ့ ပဲ့ဌာန်မွဲ့။ ကပိလဝတ္ထု၊ ဎ်ချုဎ်ကပိလဝ့်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တံ၊ နဲ့ဌာန် ချုဎ်ကပိလဝ့်မှုံဂ့်။ အဝ သရိ၊ စိုန်အာစိုပ်ရ။ မဟာနာမော၊ ဧံ့မှုံယ္ဟုမဟာနာမ။ သက္ကော၊ ဎ်သွိဎ်သာကျဝ်။ “ဘဂဝါ၊ ဎ်။ ကပိလဝတ္ထုံ၊ နဲ့ချုဎ်ကပိလဝ့်။ အနုပတ္တော ကိရ၊ စံက်ဂး စိုပ်ဂ္ဂုဎ်ကွံ့ ရောဎ်ယး။” ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ့။ အသေသာသိ ခေါ၊ စိုန်ဂွံ့မိဎ်ကေတ်တဲ့ဟေဎ်ရောဎ်။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဝွံ့မိဎ်ကေတ်တဲ့ဂ့်။ ။(ပ)။ ။[ကလေဎ်ရံဎ် ပိုဒ်လိက်(၁၁၀)တေံညိ]။ အဌာသိ၊ စိုန်တန်တ်ရ။ ဓုကမန္တံ၊ ပဲ့။ ဋ္ဌိတံ၊ ဧံ့။ မဟာနာမံ၊ ဧံ့။ သက္ကံ၊ နဲ့သွိဎ်သာ ကျဝ်။ ။(ပ)။ ။

မဟာနာမ၊ ယွံ့။ ဂစ္ဆ၊ သြဝ်...အာညိ။ ယတ္ထ၊ ယြဲ့ပဲ့သိုမွဲ့။ အဇ္ဈ၊ ပဲ့တဲ့ဝွံ့။ မယံ၊ ဎ်ပို ညးဂမ့်ဈိဎ်။ ဓုကရတ္တိ၊ လုဂ်မွဲ့ဇ္ဈံ့။ ဝိဟရေယျာမ၊ ဂဇ္ဈထေဂ်ကိုပဒတ်အိုတ်ရ။ ကပိလ ဝတ္ထုသ္မိ၊ ပဲ့ချုဎ်ကပိလဝ့်။ တထာရူပံ၊ ဧံ့မှုံသဘ်မဖ့်သာ်ဂ့်။ အာဝသထံ၊ နဲ့သို့။ ဇာန၊ သြဝ်...တီညိ။ (ဝါ) ညံဎ်ဂွံတီ သြဝ်...သွာန်စီစုတ်ညိ။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓုဝံ ဘဇ္ဇေ၊ ဒးရးသန်ရကျာ်။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ့။ မဟာနာမော၊ ဧံ့။ သက္ကော၊ ဎ်။ ဘဂ ဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ဝစနံ၊ နဲ့။ ပဋိသုတ္တာ၊ ကလဎ်ကေတ် ဂလာန်ပလန်တဲ့။ ကပိလ ဝတ္ထုံ၊ နဲ့ချုဎ်ကပိလဝ့်။ ပဝိသိတ္တာ၊ လုပ်အာတဲ့။ ကေဝလကပ္ပံ၊ စိုဂ်ိုပ္ပီဗ္ဗိုဎ်အိုတ်။ ။ [ကလေဎ်ရံဎ် သုတ်ကြဲတေံညိ]။ ။ ကပိလဝတ္ထုံ၊ နဲ့။ အန္ဓာဟိဏ္ဍေန္တော၊ နကြိဂ္ဂေဎ် တ် အဆက်ဂ်နေဝ်။ ယတ္ထ၊ ယြဲ့ပဲ့သိုမွဲ့။ အဇ္ဈ၊ ပဲ့။ ဘဂဝါ၊ ဎ်။ ဓုကရတ္တိ၊ လုဂ်။ ဝိဟ ရေယျ၊ ဂဇ္ဈ။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ၊ ပဲ့။ တထာရူပံ၊ ဧံ့။ အာဝသထံ၊ နဲ့။ န အဒ္ဒသ၊ စိုန် ဟွံညာတ်ရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ၊ နဲ့ဂလာန်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရ်ဎ်ဗီရ၊ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဇ္ဇေ၊ ယွံ့။ ယတ္ထ၊ ယြဲ့ပဲ့။ အဇ္ဈ၊ ပဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရေယျ၊ ဂဇ္ဈ။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ၊ ပဲ့။ တထာရူပေါ၊ ဧံ့။ အာဝသထော၊ ဎ်သို့။ နတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဘဇ္ဇေ၊ ယွံ့။ ဘရဏ္ဍု၊ ဧံ့မှုံယ္ဟုဘရဏ္ဍု။ အယံ ကာလာမော၊ ဎ်ရသိတ္ထောဝ်ကာလာမဝွံ့။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ပုရာဏသဗြဟ္မစာရီ၊ စိုန်ဒ့်ဉာံး မဒ္ဒေတ်တ်ဒ္ဒေတ် မပြဲမွဲစွံ့ ပဲ့ကာလက္ခာ တေံရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ့်တ်မိသဟာဲ ဒ္ဒေတ်တ်ဒ္ဒေတ်မပြဲ မွဲစွံရ။ ဘဂဝါ၊ ဎ်။ အဇ္ဈ၊ ပဲ့တဲ့ဝွံ့။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဘရဏ္ဍုဂ့်။ အသမေ၊ ပဲ့ဘာအသမာပိုတ်။ ဓုကရတ္တိ၊ လုဂ်။ ဝိဟရတု၊ သြဝ်...ပဒတ်ညိ။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

မဟာနာမ၊ ယွံ။ ဂစ္ဆ၊ သြဝ်...အာညိ။ သန္ဆရံ၊ နဲဒွဲဝဲမထေက်ကိုလး။ ။[“ဒ္ဆာ” နကိုရသပါဠ်ဒ္ဆံရ]။ ။ ပညာပေဟိ၊ သြဝ်...လးညိ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ (ပ)။ ။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ ဘရဏ္ဍာသ၊ ဧံမွံယွဲဘရဏ္ဍာ။ ကာလာမဿ၊ ဒဒက် တရသိ တွောဝ်ကာလာမ။ အဿမော၊ ဝ်ဘာ။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ တေန၊ ပွဲဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပွံပြာပ်အာရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပြာပ်အာတဲ့။ သန္ဆရံ၊ နဲဒွဲဝဲမထေက်ကိုလး။ ပညာပေတွာ၊ လးတဲ့။ ။[မွဲနယ်– ကပွိယမဠ္ဆကော၊ ပွဲဇံဝ်ခါတ်မဂပ်ဝ်။ ။(ထပ်ညိ)။ သန္ဆရံ၊ နဲသွာ။ ပညာပေတွာ၊ လးတဲ့]။ ။ ပါဒါနံ၊ နဲဖိုဝ်ဂမ့်ဝ်။ ဓောဝနာယ၊ တွဟ်နကြဲကြာတ်။ ဥဒကံ၊ နဲဉာ်ကြဲဖိုဝ်။ ဌပေတွာ၊ စွံဟ်နဲလဝ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဘဇ္ဇေ၊ ယွံ။ မယာ၊ မိနဲအဲဦဂ်။ သန္ဆာရော၊ နဲသွာ။ ။[ပွဲမူဝွံ နွံတ်“ဒ္ဆာ” နကိုဒီဃရ]။ ။ သန္ဆ တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်လးတဲ့ရ။ ပါဒါနံ၊ နဲဖိုဝ်ဂမ့်ဝ်။ ဓောဝနာယ၊ တွဟ်။ ဥဒကံ၊ နှ်။ ဌပိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွံဟ်နဲလဝ်တဲ့ရ။ ဘဇ္ဇေ၊ ယွံ။ ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ဒါနိ၊ ပွဲကာလလွဲဟ်။ ယသ၊ ယြဲဒဒက် တ် ပွမဠ္ဆအာမွဲ။ ကာလံ၊ နဲအခိဝ်။ မညတိ၊ ပွံတီရ။ တံ၊ နဲပွမဠ္ဆအာဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကရောတု၊ သြဝ်...သွအတိုဝ်ပွိဂ်ညိ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ပညတ္တော၊ ဧံမဂပ်ဝ်လးလဝ်။ အာသနေ၊ ပွဲဒွဲဝဲ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂွံရ။ ဘဂဝါ၊ ဝ်။ နိသဇ္ဇ၊ တဲ့။ ပါဒေ၊ နဲဖိုဝ်ဂမ့်ဝ်။ ပက္ခာလေသိ၊ စိုန်ကြဲကြာတ်ရ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ မဟာနာမဿ၊ ဧံ။ သင်္ကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိဝ်သာကျဝ်။ ဓုတံ၊ ဝ်ပွမချပ်တ မြဲသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ကိန္တိ၊ မူ ရမွဲ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ အဇ္ဇ၊ ပွဲ။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်။ ပယိရုပါသိတုံ၊ တွဟ်နပွမပြာပ်အာခစ။ အကာလော၊ စိုန်ဟွံသေဝ်ကိုအခိဝ်ရ။ ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျဲတြဲ။ ကိလန္တော၊ စိုန်ချောဝ်ဓိတ်ရ။ သွေ၊ ပွဲတဲ့ယး။ ။[ဒါနိ အရထဟွံမွဲ]။ ။ အဟံ၊ ဝ်။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်။ ပယိရုပါသိဿာမိ၊ ကြက်ပြာပ်အာခစရ။ ကွတိ၊ ဝ်ပွမချပ်တ မြဲသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ချပ်သာ် ဝွံတဲ့။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်ကျဲတြဲ။ အဘိဝါဒေတွာ၊ လျောဝ်ဗွဲမရှေ်သေ့ရဂ်တဲ့။ ပဒက္ခိဏံ၊ နဲပွ မရှေ်သေ့ရဂ်။ ကတွာ၊ သွတဲ့။ ပက္ကာမိ၊ စိုန်စွးအာရ။ ။(ပ)။ ။

မဟာနာမ၊ ယွံ။ တယော၊ ဧံ–အိုတ်။ ကွမေ သတ္ထာရော၊ ဝ်အွာဂမ့်ဝ်ဝွံ။ ။ [စပ်ပွဲသန္တော]။ ။ (ဝါ) နှ်။ ။[စပ်ပွဲသံဝိဇ္ဇမာနာ]။ ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလော က။ သန္တော၊ စိုန်နွံပြာကတ်အိုတ်ရ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံအိုတ်ရ။ တယော၊ ဝ်–ဂမ့်ဝ်။ ကတမေ၊ ရော။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓုကစ္စော၊ ဧံမဒ့် လ့်။ သတ္ထာ၊ ဝ်အွာ။ ကာမာနံ၊ နဲကာမဂမ့်ဝ်။ (ဝါ) နဲဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမဂမ့်ဝ်။ ပရိညံ၊ နှ်ပွမပိုဝ်ခြာ တီကေတ် နပွမပါကလိလောန်။ (ဝါ) နှ်ပဋမဈာန် မဒ့်ဟိုတ်မပါ မ ကိုကလိလောန်။ ပညာပေတိ၊ ပွံကိုတီကေတ်မာန်ရ။ ရူပါနံ၊ နှ်ရူပဈာန်ကိုရုပ်ကသိုဏ် ဂမ့်ဝ်။ ပရိညံ၊ နှ်ပွမပိုဝ်ခြာ တီကေတ် နပွမပါကလိလောန်ကွဲ့။ (ဝါ) နှ်အရူပဈာန်

သမာပတ် မဒ္ဒိဟိတ် မပါကလိလောန်ကေံ့။ နု ပညာပေတိ၊ ပုံကိုတီကေတ် ဟွံမာန်ရ။ ဝေဒနာနံ၊ နိဝေဒနာဂမ္ဂိုင်။ ပရိညံ၊ နိပွမပိုင်ခြာ တီကေတ် နပွမပါကလိလောန်။ (ဝါ) နိနိဗ္ဗာန် မဒ္ဒိအရာမပါ မကလိလောန်ကေံ့။ နု ပညာပေတိ၊ ပုံ။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်အာနူဂ့်။ ကွမ၊ ပွဲ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ တယော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမေ သတ္ထာရော၊ ဝ်–ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

မဟာနာမ၊ ယွံ။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံ့မဒ္ဒိပိအိုတ်။ ကွမေသံ သတ္ထာရာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုအ္စာဂမ္ဂိုင်။ နိဌ္ဌာ၊ ဝ်ပွမစိုပ်ဒတဲ့။ (ဝါ) ဝ်ပွမအာစိုပ်ဓရ်တွေ့ဝ် စိုပ်ဒတဲ့။ ဓ္ကာ၊ ဟွံတွေ့ဝ်တွဟ် ဒ့်မွဲဂကူဟောင်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ဟာ။ ဥဒါဟု၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်။ နိဌ္ဌာ၊ ဝ်။ ပုထု၊ ဝ်မတွေ့ဝ်တွဟ် ဒ့်တွဟ်ခြာ။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ဟာ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဓ္ဓံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိကျာ်တြဲသွာန်တ်နေဝ်။ ဘရဏ္ဏာ၊ ဧံ့မွံယ္ဟုဘရဏ္ဏာ။ ကာလာမော၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ ဓ္ကာတိ၊ ဟွံတွေ့ဝ်တွဟ် ဒ့်မွဲဂကူဓဝ်ရုဂ့်ဒ။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...ဂရင်ပ္တိညိ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွဲရ။ ဓ္ဓံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြို ဘရဏ္ဏာဂပ်ဝ်သွဲတ်နေဝ်။ ။(ပ)။ ။ မဟာနာမ၊ ယွံ။ နာနာတိ၊ တွေ့ဝ်တွဟ် ဒ့်တွဟ် ခြာရုဂ့်ဒ။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...ဂရင်ပ္တိညိ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွဲရ။ ဒုတိယမ္ပိ၊ မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တတိယမ္ပိ၊ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ ဘရဏ္ဏာကာလာမဿ၊ ဒဒက်တ်ရသိ တွော်ဝ်ကာလာမ မွံယ္ဟုဘရဏ္ဏာ။ ဓ္ကတံ၊ ဝ်ပွမချပ်တ် မြသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ မ ဟေသက္ခဿ၊ ဧံ့မွံကိုကွဒ္ဓိအာနုဘ မဇ္ဈော်။ ။[ကွီသတိ အဘိဘဝတီတိ ကွီသော= ညးမအုပ်ဓုပ်ဓလီဖ္ဒိုက်။ မဟန္တော ကွီသော မဟေသော။ မဟေသောတိ အက္ခာတဗ္ဗာတိ မဟေသက္ခော= ညးမထေက်ကိုသွး ရ်ဂွံမွး ဂွံအလိုအသီဇော်ပြဲ]။ ။ မဟာနာမဿ၊ ဧံ့။ သက္ကဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သမ္မုခါ၊ ပွဲဂတမုက်။ သမဏော၊ ဧံ့မဒ္ဒိခမီ။ ဂေါတမေန၊ မိန်ဂေါတမ။ ယာဝတတိယံ၊ စိုက်စိုပ်ဗုတ်ပိဝါ။ အဟံ၊ နိအဲ။ (ဝါ) ဝ်။ အပသာဒိတော၊ ဝ်မွးဒုဝ်ဟိုလက်ဒေါန်။ အမှိ ဝတ၊ စိုန်ဒ့်တ်ကွဲရ။ အဟံ၊ ဝ်။ ကပိလ ဝတ္ထုမှာ၊ နူဍူဝ်ကပိလဝ့်။ ယံနူန ပက္ကမေယျံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရ ဂွံပါစွးအာမွး ခိုဟ်သန်ရ။ ကွတိ၊ ဝ်ပွမချပ်တ်မြသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလမချပ်ဂ့်။ (ဝါ) ပွဲ ကြဲနူချပ်တဲ့ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပက္ကာမိ၊ စိုန်ပါစွးအာရ။ ယံ၊ ယြဲနအကာဲအရာမွဲ။ ။(ပ)။ ပက္ကာမိ၊ စိုန်။ တထာ၊ နကိုအကာဲအရာဂ့်။ ပက္ကန္တော၀၊ ဝ်မပါစွးအာဟောင်။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ပန၊ မွဲလော့်ပ္ဒန်။ နု ပစ္စာဂစ္ဆိ၊ စိုန်ဟွံကလေင်ကျင်ရ။ ကွတိ၊ ကွဝွံ အာစိုပ် ဒတဲ့ရောင်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဟတ္ထကသုတ်

၁၂၈။ ။ ဓ္ကံ၊ ဧၟံ။ သမယံ၊ ပ္ဒဲ။ ဘဂဝါ၊ ဎ်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ပ္ဒဲဇရေဎ်ဒျုဎ်သာရဂ်ှ်။ ဇေတဝနေ၊ ဧၟံမ္ဒုံယ္ဒုဇေတဝန။ (ဝါ) ဧၟံမဒ္ဒှ်ဥဒ္ဒျာန် ကောန်သ္ဒိုဎ်ဇေတ။ အနာထပိဏ္ဍိ ကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုအနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌီ။ အာရာမေ၊ ပ္ဒဲအရှံဘာ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံပ ဒတ်ရ။ ။[ကလေဎ်ရံဎ် ဓ္ကကနိုပါတ်၊ ပဌမသုတ်တေံညိ]။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာ လကျဉ်တြဲ ပဒတ်ပ္ဒဲဘာဇေတဝန်ဂှ်။ ဟတ္ထကော၊ ဧၟံမ္ဒုံယ္ဒုဟတ္ထက။ ဒေဝပုတ္တော၊ ဎ် ကောန်ဒေဝတ်။ (ဝါ) ဎ်ဗြို့။ အဘိက္ကန္တာယ၊ ဧၟံမသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်လောန်။ (ဝါ) ဧၟံမကလိ လောန်ပယံဒ်ဗ်ံ။ ရတ္တိယာ၊ ပ္ဒဲအခိဎ်သ္ဒွာဗ်ံ။ (ဝါ) ပ္ဒဲမဇ္ဈိမပယျာံ သ္ဒွာတ်လ္ဒောဝ်ဗ်ံ။ အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏော၊ ဎ်မ္ဒုံကိုသ်ဇကု မဆာဲလောန်တ်။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲု။ ကေဝလကပ္ပံ၊ စိုက်ိုပ္ဒိဗ္ဒွိဎ် အလုံအိုသ္ဒိ။ ။[ပ္ဒဲနယ်ဝ်ံ ကပ္ပသဒ္ဒါ တ်ံအရထ သမန္တာဘာဝ–ဒဒ်ှပ္ဒိဗ္ဒွိဎ်ရ]။ ။(ဝါ) ဧၟံမဒ်ှကြပ်အိုသ္ဒိ။ ။[ပ္ဒဲနယ်ဝ်ံ ကပ္ပပစ္ဆယ် တ်ံအရထ က္လိသံဉျုန ဒဒ်ှမယုတ်တ ဗ္ဘတ် ညိနာဎ်ရောဎ်။ ပြကိုဟ်သဒ္ဒါဂမ္ဒိုဎ်သွးလဝ်ရ။ ပ္ဒဲဋ္ဌီကာလေဝ် ပံက်ရ]။ ။ ဇေတဝနံ၊ နှ် ဘာဇေတဝန်။ သြဘာသေတ္ဝာ၊ ကိုယးတွး နကိုလျးအရံဎ်ဇကုတဲု။ ။(ပ)။ ။ ဥပ သက်မိ၊ စိုန်ပြာပ်ကျဎ်ရ။ ဥပသက်မိတ္ဝာ၊ တဲု။ ။

ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်။ ပုရတော၊ ပ္ဒဲဂတမုက်။ ဌဿာမိ၊ ကြက်ဒတ်ရ။ က္လတိ၊ ရ်ဝ်ံချပ်တဲု။ တိဋ္ဌန္တောပိ၊ စိုန်ဒတ်ကိုလေဝ်။ သြသီဒတိမေဝ၊ ပ္ဒုံတ္ဒိဗ္ဒိုက်စ္ဒေ့အာ သွဝ်တေံ ဟေဎ်ရ။ သံသီဒတိမေဝ၊ ပ္ဒုံဇာပ်လုပ်အာ သွဝ်တေံဟေဎ်ရ။ သဏ္ဌာတုံ၊ တ္ဒုဟ်နတန် တ်ဗွဲမဗိုန်ခိုဎ်။ နှ သက္ကောတိ၊ ပ္ဒုံဟ္ဒုံသွဟ်အစော်ရ။ သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာမ္ဂးဂ့်တုန်။ သိပ္ပိ ဝါ၊ ဎ်ကွေ့ဎ်သွဟ်ကို။ တေလံ ဝါ၊ ဎ်ကွေ့ဎ်လုံကို။ ဝါလုကာယ၊ ပ္ဒဲဗ္ဘိ။ အာသိတ္တံ၊ ဎ်မဂပ်ဝ်စဝ်။ သမာနံ၊ နကြိဒ်ှတ်နေဝ်။ သြသီဒတိမေဝ၊ ရောဎ်။ သံသီဒတိမေဝ၊ ရောဎ်။ နှ သဏ္ဌာတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဟတ္ထကံ၊ ဧၟံမ္ဒုံယ္ဒုဟတ္ထက။ ဒေဝ ပုတ္တံ၊ နှ်ဗြို့။ “ဟတ္ထက၊ ယ္ဂုံ။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ ဧၟံမကြဲဎ်မ္ဒိုဟ်။ အတ္တဘာဝံ၊ နှ်အတ္တဘ် ခန္ဓ ကာယ။ အဘိနိမ္မိနာဟိ၊ သြဝ်...နိမိတ်ဗဒ်ှညိ။” က္လတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွးရ။ ။(ပ)။ ။ အဘိနိမ္မိနိတ္ဝာ၊ နိမိတ်ဗဒ်ှတဲု။ ။(ပ)။ ။

ဟတ္ထက၊ ယ္ဂုံဟတ္ထက။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲဘဝက္ဂာ။ မနုဿဘူတဿ၊ ယောမဒ်ှမ္ဒိဟ်။ (ဝါ) ဧၟံမကောင်ဒ်ှမ္ဒိဟ်။ တော၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒအဲ။ ဇိဝ်ဂွေ၊ ပ္ဒဲကျုဎ်လတာ်။ ယေ ဓမ္မာ၊ ယြဲင်ဓရ် ပရိယတ်ဂမ္ဒိုဎ်။ ပဝတ္တိနော၊ ဎ်မက္ခိုဒ်ှ ဂ်ံလဝ်ပါင်တိုက်ဂမ္ဒိုဎ်။ အဟေသုံ၊ စိုန်ဒ်ှအိုတ်ရ။ ဓ္ဂတရဟိ၊ ပ္ဒဲကာလဒ်ှဗြိုလ္ဒုဟ်။ တော၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒအဲ။ ဇိဝ်ဂွေ၊ ပ္ဒဲကျုဎ်လတာ်။ တော ဓမ္မာ၊ ဎ်ဓရ်ပရိယတ်ဂမ္ဒိုဎ်ဂှ်။ ပဝတ္တိနော၊ ဎ်မက္ခိုဒ်ှ ဂ်ံလဝ်ပါင်တိုက်ဂမ္ဒိုဎ်။ ဟောန္တိ အပိ နနု၊ စိုန်ဒ်ှအိုတ်ဏီဟာ။ က္လတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဒာန်ရ။ ဘန္တေ၊ ယ္ဂုံ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲ။ မနုဿဘူတဿ၊ ယော။ (ဝါ) ဧၟံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဦိက်။ ဇိဝ်ဂွေ၊ ပ္ဒဲ။ ယေ စ

ဓမ္မာ၊ ပြေင်–ဂမ္ဘီင်ကိုလေဝ်။ ပဝတ္တိနော၊ င်–ဂမ္ဘီင်။ အဟေသုံ၊ စိုန်ဒှ်အိုတ်ရ။ ဓ္ဍတရဟိ၊ ပွဲကာလဒှ်ဗြိုလ္ဂုဟ်။ မေ၊ ဒဒက်။ ဇိဂ္ဂဂ္ဂေ၊ ပွဲ။ တေ စ ဓမ္မာ၊ င်–ဂမ္ဘီင်ကိုလေဝ်။ ပဝတ္တိနော၊ င်–ဂမ္ဘီင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ။(ပ)။ ။ နပ္ပဝတ္တိနော၊ င်ဟွံက္ကိုဒှ် ဂွံလဝ် ပါင်တိုက်ဂမ္ဘီင်။ အဟေသုံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ပဝတ္တိနော၊ င်–ဂမ္ဘီင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘဂဝါ၊ င်။ ဓ္ဍတရဟိ၊ ပွဲကာလလွုဟ်။ ဘိက္ခူဟိ၊ ကျောံခမီဂမ္ဘီင်ကို။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ ကျောံခမီဗြဂမ္ဘီင်ကို။ ဥပါသကေဟိ၊ ကျောံဥပးတြုံဂမ္ဘီင်ကို။ ဥပါသိကာဟိ၊ ကျောံဥပးဗြဂမ္ဘီင်ကို။ ရာဇူဟိ၊ ကျောံသွိင်ဂမ္ဘီင်ကို။ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ၊ ကျောံအမာတ်ဇော်သွိင်ဂမ္ဘီင်ကို။ တိတ္ထိယေဟိ၊ ကျောံညး မ္ဂုံကိုကွေတ် မ္ဂုးသာသနာကျာ်ဂမ္ဘီင်ကို။ (ဝါ) ကျောံညးမ္ဂုံကိုကွေတ် မ္ဂုးနူကွေတ်ဒ္ဒေါံဗ္ဘောန်ကျာ်ကို။ တိတ္ထိယသာဝကေဟိ၊ ကျောံကွးညး မ္ဂုံကိုကွေတ် မ္ဂုးသာသနာကျာ်ဂမ္ဘီင်ကို။ အာကိဏ္ဏော၊ သိုမတ္မန်တွေဲ။ ဝိရဟတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ မသွဒတ်ကို။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်တ်ညံင်ရ သာ်ဝွံဟောင်။ အဟံ၊ င်အဲဦက်။ ဒေဝပုတ္တေဟိ၊ ကျောံကောန်ဒေဝတ်ဂမ္ဘီင်။ အာကိဏ္ဏော၊ သိုမတ္မန်တွေဲ။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံပဒတ်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဒူရတောပိ၊ နူဇမ့ေဲဟောင်။ ဒေဝပုတ္တာ၊ င်ကောန်ဒေဝတ်ဂမ္ဘီင်။ မယံ၊ င်–ဂမ္ဘီင်။ ဟတ္ထကဿ၊ ဧ့ံမ္ဂုံယ္ဂုဟတ္ထက။ ဒေဝပုတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန်ဒေဝတ်။ သန္တိကေ၊ ပွဲဇရေင်။ ဓမ္မံ၊ နိ်ဓရ်။ သောဿာမ၊ ကြက်ကလင်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရ်ဝွံ ချုပ်တဲု။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံက္ခုင်အိုတ်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ င်အဲဦက်။ တိဏ္ဏံ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ပွဲဓရ်ဂမ္ဘီင်။ အတိတ္တော၊ သိုဟွံတရိုပ်ကိုစိုတ်။ အပ္ပဋိဝါနော၊ သိုကိုမဟဂွံလွုဟ် ဆုတ်ကလေင်။ ကာလင်္ကတော၊ စိုန်စုတိအာ နူဘဝမ္ဒိဟ်ရ။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ၊ မူရ ပွဲဓရ်ပိဂမ္ဘီင်။ အတိတ္တော၊ သို။ အပ္ပဋိဝါနော၊ သို။ ကာလင်္ကတော၊ စိုန်–ရော။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ င်။ ဘဂဝတော၊ နိ်ကျာ်တြဲ။ ဒဿနဿ၊ ပွဲပွမဗိုလ္ဂေါဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကာလင်္ကတော၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ င်။ သဒ္ဓမ္မဿဝနဿ၊ ပွဲပွမကလင်ဓရ်ညးသပ္ပရိဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ င်။ သံဃဿ၊ ကုသင်။ (ဝါ) နိ်။ ဥပဋ္ဌာနဿ၊ ပွဲပွမက္ကောန်စိုတ် နကိုပစ္စယ်ပန်ပြကာ။ အတိတ္တော၊ သိုကို်။ အပ္ပဋိဝါနော၊ သိုကို်။ ကာလင်္ကတော၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ င်။ တိဏ္ဏံ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ၊ ပွဲဓရ်ဂမ္ဘီင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကာလင်္ကတော၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ပီရ။ ။

[ဂါထာ] အဟံ၊ င်အဲဦက်။ ဘဂဝတော၊ နိ်ကျာ်တြဲ။ ဒဿနဿ၊ ပွဲပွမဗိုလ္ဂေါဝ်ကို။ သံဃဿ၊ ကုသင်။ (ဝါ) နိ်။ ဥပဋ္ဌာနဿ၊ ပွဲပွမက္ကောန်စိုတ်ကို။ သဒ္ဓမ္မဿဝနဿ စ၊ ပွဲ။ ကုဒါစနံ၊ မူရ ကေင်ကာလိုမွဲကိုလေဝ်။ တိတ္တိ၊ နိ်ပွမတြိုပ်ကိုစိုတ်။ နှ အဇ္ဈဂါ၊ စိုန်ဟွံကလိဂွံရ။

အဓိသီလံ၊ နံသီစ့် မကလိလောန်လ္လူ သီမသုန်။ သိက္ခမာနော၊ သိုကိုမ ဖ္ဒိုက်ဗပေင်။ သဒ္ဓမ္မသဝနေ၊ ပ္ဒဲ။ ရတော၊ သိုကိုမလဟိုင်။ တိဏ္ဍံ၊ ဧံ့။– အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ပ္ဒဲဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ အတိတ္တော၊ သိုကို။ ဟတ္ထကော၊ ငအဲဦိက်မ့ုံ ယ္ဒုဟတ္ထက။ အဝိဟံ၊ နံချုင်ဩုအဝိဟာ။ ဂတော၊ စိုန်အာစိုပ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်၊ စိုန်။ ပဉ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ကဏ္ဍဝိယသုတ်

၁၂၉။ ။ ဓ့ကံ၊ ဧံ့။ သမယံ၊ ပ္ဒဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ဗာရာဏသိယံ၊ ပ္ဒဲချုင်ဗာရာဏသီ။ ကျသိပတနေ၊ ဧံ့မ့ုံယ္ဒုကျသိပတန။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့်အရာဒ္ဓဲ ကျာ်ပစ္စေကဗုဒ်တံကောံဓရှိ။ မိဂဒါယေ၊ ပ္ဒဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိုန် မဒ့်အရာဒ္ဓဲ မကိုအဘယဒါန် ကုသတ္တံ။ ဝိဟရတိ၊ ပ့ုံသ္ဍဒ္ဌရ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲ။ ။(ပ)။ ။[ကလေငဲရံင် ပိုဒ်လိက် (၁၂၄)တေံညှိ]။ ဗာရာဏသီ၊ နံချုင်ဗာရာဏသီ။ ပိဏ္ဍာယ၊ တ္ဒဟ်နပိဏ္ဍပါတ်။ ပါပိသိ၊ စိုန်ပြာပ်လုပ်ရ။

ဘဂဝါ၊ ငိ။ ဂေါယောဂပိလက္ခသ္မိ၊ ပ္ဒဲဇရေင်တ့ုံဖြဲ မက္ခုတ်ဒုံင် ဒ္ဒုဲဌာန် မသ္ဂံရာန်ဂ့် မ္ဂျော်။ ။[အတိုင်အဌကထာ ကိုလဝ်အရထလောဲလောဲရ။ ယောဂေါ= ပွမစိုန်သကို ပွမန့ရ။ ဂါဝီနံ ကာယဝိဂ္ဂယဝသေန ယောဂေါ ဓ့တ္ထာတိ ဂေါယောဂေါ= ဌာန်မ့ုံကို ပံင်ပ္ကော်နှ်ရ နပွမသ္ဂံရာန် ဂ့်မ္ဂျော်မဂ့်ိုင်။ မွဲနယ် ယုဇ္ဈန္တိ ဓ့တ္ထာတိ ယောဂေါ= ဌာန်ပံင်ကော်နှ်ရ၊ ကာယဝိဂ္ဂယံ ကရောန္တာနံ ဂါဝီဟိ ယောဂေါ ဓ့တ္ထာတိ ဂေါယောဂေါ= ဌာန်မဒ့် အရာပံင်ကော်နှ်ရ ကျော်ဂ့်မ္ဂျော်ဂမ့ုံင် မ့ိုဟ်မက္ခောန်သ္ဂံရာန်။ ဂေါယောဂေ၊ ပ္ဒဲဌာန်။ ဇာတော= ဧံ့မက္ခုတ်တ၊ ပိလက္ခော= ဖြဲတောန် သာ်ဝ့ံ သ္ဂဝိဂ္ဂဟညှိ]။ ။ ပိဏ္ဍာယ၊ တ္ဒဟ်နပိဏ္ဍပါတ်။ စရမာနော၊ နကြိဂ္ဂေင်နေဝ်။ ရိတ္တသာဒံ၊ ဧံ့မ့ုံကိုပွမသာယျေန် လ့ု သွး သိုဟ့ုံမွဲကို တသိုက်ဇျာန်။ ဗာဟိရသာဒံ၊ ဧံ့မ့ုံကိုပွမသာယျေန် ပ္ဒဲတသိုက်ကာမ မ့ုး။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ဧံ့မ့ုံကိုသတိ မတိတ်ဗ့း။ အသမ္ဗဇာနံ၊ ဧံ့ဟ့ုံတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမ့ုးရး။ (ဝါ) ဧံ့ဟ့ုံမွဲကို သမ္ဗဇဉ်ညာဏ်။ အသမာဟိတံ၊ ဧံ့ဟ့ုံစ္ဆံပ္ဘန်လဝ်စိုတ် ပ္ဒဲအာရိုကမ္ဘဌာန် ဗွဲမ့ုးရး။ (ဝါ) ဧံ့ဟ့ုံတန်ကြန်။ ဝိဘ္ဘန္တစိတ္တံ၊ ဧံ့မ့ုံကိုစိုတ် မကလ့်လဖ့် ပ္ဒဲအာရိုမဂ့်ိုင်။ ပါ ကတိန္ဒြိယံ၊ ဧံ့မ့ုံကိုက္ကန္ဒြိ မပြာကတ်ပကတိမ့ိုဟ်။ အညတရံ၊ ဧံ့မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟ့ုံမွဲ ကိုစ့တ်။ ဘိက္ခု၊ နံခမီ။ အဒ္ဒသ၊ စိုန်ဂ့ံညာတ်ကေတ်ရ။ ဒိသွာ၊ တဲ့။ တံ ဘိက္ခု၊ နံ ခမီဂ့်။ ဓ့တံ၊ နံဂလာန်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခု၊ ယွံ။ တွံ၊ ငိ။ အတ္တာနံ၊ နံဇကုဇကု။ ကဏ္ဍဝိယ၊ နံအရာက္ခဟ် ချဟ်ထောံ ဖျံလဝ်။ (ဝါ) ညံင်ဂ့ံဒ့်စ့စလုး။ မာ အကာသိ၊ သြဝ်...လွသ္ဂညှိ။ ။[ကဏ္ဍဝိယသဒ္ဒါဂ့် ဒ့်ရုဋ္ဌ ်သဒ္ဒါတွံအရထဥစ္ဆိဋ္ဌ= စ့စလုးရောင်]။ ။ ဘိက္ခု၊ ယွံ။ ဝတ၊ ဗွဲစ့တ်။ ကဏ္ဍဝိ

ယကတံ၊ ဒးဒုင်သွ ညံင်စ္ဓစလှုးတဲ့။ အာမဂန္ဓေန၊ နကိုံသွ္ဓဖုံဇအေဟ်။ အဝသုတံ၊ ဧံမဋ္ဌက်ဧုက်။ တံ အတ္တာနံ၊ နှ်ဇကုဇကုဂ့်။ မက္ခိကာ၊ ငဲရုဂမ္ဒိုင်။ နှ အနုပတိသန္တိ၊ ဗက်ကွင်တဲ့ ကြက်ဟွံကောံဗိုင်အိုတ်ရ။ နှ အန္တာသဝိသန္တိ၊ ဗက်ကွင်တဲ့ ကြက်ဟွံ ကိတ်အိုတ်ရ။ ။[အနု+ အာ+သုမာတ်၊ တွံအရထဂတ မတွံဂးအနုဗန္ဓနရောင်။ အရထပွမကိတ်တုန် ဗွဲအတ္ထာတိသယ အရထထပ်စုတ်လဝ်ရောင်]။ ။ ကျတိ ဓ္ဓတံ ဌာနံ၊ ငဲဟိုတ် မတွံဂးဗက်ကွင်တဲ့ ပွမဟွံကိတ်ဝွံ။ နှ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒံ။ သော ဘိက္ခု၊ ငဲ။ ဘဂဝတာ၊ မိန်။ ကျမိနာ သြဝါဒေန၊ နကိုဒ္ဒေံဇ္ဘောန်ဝွံ။ သြဝါဒိတော၊ ငဲမဂပ်ဝဒ္ဒေံဇ္ဘောန်။ ဟုတွာ၊ ဒ့်တဲ့။ သံဝေဂံ၊ နှ်ပွမလ ကိုတ်။ (ဝါ) နှ်သောတာပတ္တိမဂ် ဟိုတ်မလကိုတ်။ အာပါဒိ၊ စိုန်အာစိုပ်ရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပ္ဒံကာလဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ငဲ။ ဗာရာဏသိယံ၊ ပ္ဒံဥုငဲဗာရာဏသီ။ ပိဏ္ဍာယ၊ တ္ဒဟ်။ စရိတွာ၊ ဂ့ဲငဲတဲ့။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ပ္ဒံကြဲနူကိုအခိငဲကိုပိုန်တဲ့။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ငဲမစ္ဆး နူဒုငဲပိဏ္ဍပါတ်။ ဟုတွာ၊ ဒ့်တဲ့။ ဘိက္ခု။ နှ်ခမီဂမ္ဒိုင်။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်တွံတိုန်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒံဌာန်ဝွံ။ အဟံ၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ပါဝိသီ၊ စိုန်ပြာပ်လုပ်အာရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ ပါကတိန္ဒြိယံ၊ ဧံ။ အညတရံ၊ ဧံ။ ဘိက္ခုံ၊ နှ်။ အဒ္ဒသံ၊ စိုန်ညာတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ကျမိနာ သြဝါဒေန၊ နကို။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဓဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိကျာ်တြဲတွံနေဝ်။ အညတရော၊ ဧံ။ ဘိက္ခု၊ ငဲ။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်ကျာ်တြဲ။ ဓ္ဓတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန် ဂရင်ဩရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကဋ္ဌဝိယံ၊ အရာက္ခဟ် ချဟ်ထောံ ဖျေါလဝ်မွးဂ့်။ (ဝါ) စ္ဓစလှုးမွးဂ့်။ ကိ နု ခေါ၊ ညးဧံဂ့်ရော။ အာမဂန္ဓော၊ သွ္ဓဇအေဟ် မွးဂ့်။ ကော၊ ညးဧံဂ့်ရော။ မက္ခိကာ၊ ရုဲဂမ္ဒိုင်မွးဂ့်။ ကာ၊ ညးဧံအိုတ်ဂ့်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘိက္ခု၊ ယွံ။ အဘိဇ္ဈာ၊ ငဝိသမလောဘ မထွေန်စပ်လောန်။ ကဋ္ဌဝိယံ၊ အရာက္ခဟ် ချဟ်ထောံဖျေါလဝ်မွးယွဲရ။ ဗျာပါဒေါ၊ ငဗျာပါဒဒေါသ။ အာမ ဂန္ဓော၊ သွ္ဓဇအေဟ်မွးယွဲရ။ ပါပကာ၊ ဧံမယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧံမဒ့်အကု သိုလ်အိုတ်။ ဝိတက္ကာ၊ ငပွမချပ်ဗွာဂမ္ဒိုင်။ မက္ခိကာ၊ ရုဲဂမ္ဒိုင် မွးယွဲအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နှ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံနွံဟွံမာန်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] စက္ခုသောတသ္မိ၊ ပ္ဒဲစက္ခုဒ္ဒါရ၊ သောတဒ္ဒါရ။ (ဝါ) ပ္ဒံပ ထောင်မတ်, ပထောင်ကတောဝ်။ အဂုတ္တံ၊ ဧံဟွံကွာတ်လဒ့်လဝ် နကို သတိ။ ကျန္ဒြိယေသု၊ ပ္ဒံကျန္ဒြိတြဲ့ မတ္တံကိုစက္ခုဂမ္ဒိုင်။ အသံဝုတံ၊ ဧံဟွံမင် မွဲ။ ဘိက္ခုံ၊ နှ်ခမီ။ ရာဂနိဿိတာ၊ ဧံမနိဿဲကိုရာဂအိုတ်။ သကပ္ပါ၊ ဧံ မဒ့်ကသပ်အကုသိုလ်အိုတ်။ မက္ခိကာ၊ ငဲရုဲဂမ္ဒိုင်။ အနုပတိသန္တိ၊ ဗက် ကွင်တဲ့ ကြက်ကောံဗိုင်အိုတ်ရ။

ကဋ္ဌဝိယကတော၊ ဧံမလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ့် စ္ဆစလုး မတွံဂး အဘိဇ္ဈာ ဇကုဇကု။ ။[ပ္ဒံဝွံ တပစ္ဆယ် နူကတပိုဒ်ဂ့် ဟိုတ်လဂွံတုပ်ကိုဘိက္ခစိ တွံကတ္တာရောင်။ ပ္ဒံစုဏ္ဍိယဝါကျကွာဂ့်တုန် တွံကံ လဂွံတုပ်ကိုအတ္တာနံ–ရောင်] အာမဂန္ဒေ၊ နကိုသ္ဆုဇအေဟ် မတွံဂးဒေါသ။ ။[ပ္ဒံအရထကရိုဏ် သွိဝိ ဘတ် ချပ်ညိ]။ ။ အဝသုတော၊ ဧံမဥျက်ဧေက်။ ဘိက္ခု၊ ငံခမီ။ နိဗ္ဗာနာ၊ နူနိဗ္ဗာန်။ အာရကာ၊ ငံမသွေဂဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ရ။ ဝိဃာတသ ဓ္ဂဝ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက် မလေပ်ပ္ဒီပ္ဒိုက်တ် တ္ဟာ်ဟ်သာ်ဟောင်။ ဘာဂဝါ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုသွက်ရ။ ။

ဂါမေ ဝါ၊ ပ္ဒဲကွာန်ကို။ ယဒိ၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်။ အရညေ ဝါ၊ ပ္ဒဲဂြုပ်ကို။ အတ္တာနော၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ဇကု။ သမထံ၊ နိ်ပွမတန်ကြန် မစိုဟ်လလံ။ အလဒ္ဓါ၊ ဟွံကလိဂွံတုဲ။ မက္ခိကာဟိ၊ မိန်ရုံကိလေသဂမ္ဒိုင်။ ပုရက္ခတော၊ သိုကိုမဂပ်ဝ်သွအာဂတ။ (ဝါ) သိုကိုမဂပ်ဝ်ကောံဗိုင်။ ဒုမ္မမော၊ ဧံဟွံမွဲ ကိုပညာ။ ဗာလော၊ ငံညးဒိုဟ်မိုု။ ပရေတိ၊ ပ္ဒံဂေတ်အာက္ခုင်ဒွံင်ရ။ ။

ယေ စ၊ ပြြင်ညးသပွရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်တုန်။ သီလေန၊ ကျောံသီလကို။ ပညာယ၊ ကျောံပညာကို။ သမ္မန္နာ၊ စိုန်ချိုက်ပေင်တ်အိုတ်ရ။ ဥပသမေ၊ ပ္ဒဲ ပွမလလံစိုတ်။ ရတာ၊ စိုန်လဟိင်တ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငံညးသပွရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ မက္ခိကာ၊ နံရုံကိလေသဂမ္ဒိုင်။ နာသယိတ္ထာန၊ ပလိုပလာ် ဂစိုတ်ကွံအိုတ် တုဲ။ ဥပသန္တာ၊ သိုမစိုဟ်လလံအိုတ်။ သုခံ၊ ဗွဲတသိုက်။ သေန္တိ၊ ပ္ဒံဂွံပဒတ် အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ရ–ပဌမအနုရုဒ္ဓသုတ်

၁၃၀။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ငံမှာထေရ်အနုရုဒ္ဓ။ ယေန၊ ပြြဲပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံ။ ကွဓ၊ ပ္ဒဲဌာန်ဝွံ။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧံမတုပ်ကျောံ ပသာဒစက္ခု မက္ခိုဒ့် ပ္ဒဲချူင်သွဝ်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ ဧံမဒ့်ဟိုတ်ကွေတ် မသ္သးဇုး။ (ဝါ) ဧံမသ္သး ဇုး နူမကလိခ္ခက် စ့်မွဲပြကာမပ္ပံကို ဝိစိကိစ္ဆာ။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ ဧံမကလိလောန် ကွံရူပါရို မဒ့်ဒြပ်မ္ဒိဟ်။ (ဝါ) ကလိလောန်ကွံရူပါရို မ္ဒိဟ်ပကတိဂမ္ဒိုင်ညာတ်တဲ့ ဧံမ ညာတ်ကေတ်ရုပါရို မစ်ဒ္ဒာမံင်ဗ္ဒင်ဒိ, ရူပါရို ဧျောတ်တ်သေဲသေဲ ဗွဲမသွေဲမာန်။ ။ [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅၉)၊ တိကဏ္ဏသုတ်တေံညိ]။ ။ စက္ခုနာ၊ နကိုမတ်အဘိ ဉာဏ်။ ။[စပ်ပ္ဒံပသာမိ]။ ။ ယေဘုယျေန၊ ဗွဲမဂ္ဂိုင်။ မာတုဂါမံ၊ နိ်မ္ဒိဟ်ဗြု။

ကာယသ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၁၈)တော်ညီ]။ ။ နိရယံ၊ နိ်နရက်။ ဥပပဇ္ဇမာနံ၊ နိ်မအာစိုပ်ဒွံင်။ ပသာမိ၊ ပ္ဍံဂွံညာတ်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကတိဟိ၊ မူရ ဧ့ံမွံုဗ္ဒတ်မွဲအိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ံု။ မာတုဂါမော၊ ငိ်မွိဟ်ဗြ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဍံဂွံအာစိုပ်ဂ့်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနိ်ဂရင်ပ္ဍီရ။ ။

အနုရုဒ္ဓ၊ ယွံအနုရုဒ္ဓ။ တီဟိ၊ ဧ့ံု–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ံု။ ။(ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဍံဂွံအာစိုပ်ရ။ ကတမေဟိ တီဟိ၊ မူရ ကျောံဓရ်ပိပြကာဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ံု။ မာတုဂါမော၊ ငိ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရော။ အနုရုဒ္ဓ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဍံလောကဝွံ။ မာတုဂါမော၊ ငိ်။ ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ၊ ပ္ဍံကာလနူဂယး။ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဧ့ံမွံုကို့မကလိခ္ဝက် မသ္မေတ်သပါန် မကို့ိက်ကို့ိ် ကတိုင်ကွဟ်ဒွံင် နူပ္ပိွပ္ပ။ ။[ပရိယုဋ္ဌိတ= ဧ့ံမကို့ိက်ကို့ိ် ကတိုင်ကွဟ်ဒွံင် နူပ္ပိွပ္ပ+ မစ္ဆေရ= ဧ့ံမတွံဂး သသ္မေတ်သပါန်+ မလ= မကလိခ္ဝက်]။ ။ (ဝါ) ဧ့ံဒမိန်မကလိခ္ဝက် သ္မေတ်သပါန် အုပ်ဓလိုလဝ်။ ။[ပရိယုဋ္ဌိတ= ဧ့ံမအုပ်ဓလိုလဝ်]။ ။ စေတသာ၊ နကို့စိုတ်။ အဂါရံ၊ ပ္ဍဲသို့။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ပ္ဍံပဒတ်ရ။ မဇ္ဈန်္ဟကသမယံ၊ ပ္ဍဲအခိင်ဒေါဝ်တွဲ့။ ကျသာပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဧ့ံမွံုကို့ပွမစောန်စိုတ် ကို့ိက်ကို့ိ်ကတိုင်ကွဟ်ဒွံင် နူပ္ပိွပ္ပ။ (ဝါ) ဧ့ံဒမိန်ပွမစောန်စိုတ် အုပ်ဓလိုလဝ်။ ။(ပ)။ ။ သာယန္ဟသမယံ၊ ပ္ဍဲကာလသဝ်တွဲ့။ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဧ့ံမွံုကို့ကာမရာဂ ကို့ိက်ကို့ိ်ကတိုင်ကွဟ်ဒွံင် နူပ္ပိွပ္ပ။ (ဝါ) ဧ့ံဒမိန်ကာမရာဂ အုပ်ဓလိုလဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဇ္ဈဝသတိ၊ ပ္ဍံ။ အနုရုဒ္ဓ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧ့ံု–အိုတ်။ ကျမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဍံဂွံအာစိုပ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနိ်တွံရ။ သတ္တာမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဒုတိယအနုရုဒ္ဓသုတ်

၁၃၁။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဍဲ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ငိ်။ ယေန၊ ပြ်ပ္ဍဲ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ငိ်မှာထေရ်သာရိပိုတ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဍံ။ တေန၊ ပ္ဍဲဌာနိ်မှာထေရ်သာရိပိုတ်မွံုဂ့်။ (ဝါ) နိ်။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပ္ဍံ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲု့။ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန၊ ကျောံမှာထေရ်သာရိပိုတ်။ သဒ္ဓိံ၊ မွဲဟာန်။ သမ္မောဒိ၊ စိုနိ်ဟိုသွးနှ်ရတ် မွဲစွံရ။ (ဝါ) သွာန်မပ္ဍံကို့ပရေင်ထတ်ယုက်တဲု့ စိုနိ်ဟိုသွးတ် ဗွဲမညီသာရ။ သမ္မောဒနီယံ၊ ဧ့ံမသ္ခိုက်မ္ဒိုက် အိုဟ်တ္ဂိုဟ်ကို့စိုတ်။ သာရဏီယံ၊ ဧ့ံမဗ်ဗျုဟ်ထပ်ကို့ထပ်။ ကထံ၊ နိ်ဂလာန်။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ကို့စိုပ်ဒတဲု့တဲု့။ ။[ကလေင်ရံင် ပ္ဍဲဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၆) မပ္ဍံကို့သမ္မောဒနီယံတော်ညီ]။ ။ ဓကမန္တံ၊ ပ္ဍဲဌာနိ်မဗွဲမွဲဒွဲ့ဂဲ။ နိသီဒိ၊ စိုန်။ ဓကမန္တံ၊ ပ္ဍဲ။ နိသိန္နော၊

ဧံ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဝ်။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ နှ်။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါ စ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တီရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ယွံမှာထေရ်သာရိပိုတ်။ အဟံ၊ ဝ်။ ကွ်ဓ၊ ပွဲ။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧံ။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ ဧံ။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ ဧံ။ စက္ခုနာ၊ နှ။ သဟာသံ၊ ဧံမန်ဂလို။ လောကံ၊ နှ်လောကဓာတ်။ သြလောကေမိ၊ ပွံသိုရံဝ်ရ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဦက်။ (ဝါ) မိန်။ ဝီရိယံ၊ နှ်။ (ဝါ) ဝ်။ အာရဒ္ဓံ၊ ဝ်မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဖြဟတ်။ (ဝါ) ဝ်မဂပ်ဝ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့။ [“အာရဒ္ဓတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒန်ဒ်မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဖြဟတ်စိ။” သင်္ဝပဥ္စေဝ်ပါဠိဟိုတ်တဲ့ စုတ်မွးစုတ် မာန်ရ။ ပွဲကြဲလေဝ် အတိုင်ဝွံဟေဝ်ရောင်]။ ။ အသလ္လီနံ၊ ဝ်ဟွံဆုတ်ကလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ သတိ၊ ဝ်သတိ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ဝ်မထွေန်စပ် ပွဲအာရီ။ ဥပဋ္ဌိတတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒန် မထွေန်စပ် ပွဲအာရီစိ။ အသမ္မုဋ္ဌ ၁၊ ဝ်ဟွံတိတ်ဗွး။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။

ကာယော၊ ဝ်ရူပကာယ, နာမကာယ။ ပဿဒ္ဓေါ၊ ဝ်မဓိဟ်လလံ။ ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒန် မဓိဟ်လလံစိ။ အသာရဒ္ဓေါ၊ ဝ်ဟွံမွဲကို ပွမက်ဘ်ကွာန်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ စိတ္တံ၊ ဝ်။ သမာဟိတံ၊ ဝ်မဂပ်ဝ်စ္ဆိုဟ်လဝ် ပွဲအာရီ ဗွဲမွးရး။ ဓ္ဂကဂ္ဂံ၊ ဝ်မွံကိုအာရီမွဲ။ (ဝါ) ဝ်မတန်ကြန်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ အထ စ ပန၊ သိုက်မန်ဒ်တ်သင်္ဂ်ံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဦက်။ စိတ္တံ၊ ဝ်စိုတ်။ အနုပါဒါယ၊ ဝ်ဟွံဂိုဝ်ကေတ် ဓရ်သခ်တ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဗွဲတဏှာဒိဋ္ဌိဂ်ဒ်ဒ်တဲ့။ (ဝါ) ဟွံဂိုဝ်ကေတ်ကိလေသ အရာမတိတ်ဗွး ဗွတ်ညိနာဝ်ဂ်ဒ်ဒ်တဲ့။ အာသဝေဟိ၊ နူဓရ် အာသဝဂမ်ဦဝ်။ နှ ဝိမုစ္စတိ၊ ပွံဟွံတိတ်ဗွးရ။ ကွ်တိ၊ ရ်သင်္ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တီရ။ ။

အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ၊ ယွံတ္ဒအဲ အနုရုဒ္ဓ။ ယံ ယေန၊ ယြုနကိုသဘ်ဓရ်မွဲ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒအဲ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဝ်ပွမချပ်တ မြုသင်္ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ အဟံ၊ ဝ်။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ သြလောကေမိ၊ ပွံ။ ကွ်တိ၊ ဝ်ပွမချပ်တ မြုသင်္ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒအဲ။ ကွ်ဒံ အယံ၊ ဝ်သဘ်ဓရ် ဟိုတ်ပွမချပ်တ်ဝွံ။ မာနသ်ဦ၊ မာနရောင်။ (ဝါ) ပွမထောင်ဖော်ဇကုဇကုရောင်။ ။[ပွဲအရထပဋ္ဌမာ ဖျေါလဝ် သတ္တမီဝိဘတ်ရောင်]။ ။ အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ၊ ယွံ။ ပိ၊ ဆဝွံဟွံသေဝ်ဏီ။ ယံ ယေန၊ ယြုနကိုသဘ်ဓရ်မွဲ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဓ္ဂဝံ၊ ဝ်ပွမချပ်တ မြုသင်္ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ (ဝါ) မိန်။ ဝီရိယံ၊ နှ်။ (ဝါ) ဝ်။ အာရဒ္ဓံ၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂကဂ္ဂံ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကွ်တိ၊ ဝ်ပွမချပ်တ မြုသင်္ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ကွ်ဒံ၊ ဝ်သဘ်ဓရ် ဟိုတ်ပွမချပ်တ်ဝွံ။ ဥဒ္ဓစ္စသ်ဦ၊ စိုတ်ပွမကလ့်လဖ့် ရောင်။ ပိ၊ ဆဝွံဟွံကဏီ။ ယံ ယေန၊ ယြုန။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဓ္ဂဝံ၊ ဝ်ပွမချပ်တ မြုသင်္ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ အထ စ ပန၊ သိုက်မန်ဒ်တ်သင်္ဂ်ံ။ မေ၊ ဒဒက်ကိုအဲ။ စိတ္တံ၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ နှ ဝိမုစ္စတိ၊ ပွံဟွံတိတ်ဗွးရ။ ကွ်တိ၊ ဝ်–ဝွံ။

ဟောတိ၊ ပုံ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ကွဒံ၊ ငသဘ်ဓရ် ဟိုတ်ပွမချပ်ဝွံ။ ကုက္ကုစ္စသွီ၊ စိုတ် ပွမစံင်တူ ပွဲကြောင်။ သာဓု၊ ပုံဗတိုက်ဇ္ဈောန်ရ။ ဝတ၊ ဗွဲစွတ်။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ငံ။ တယော၊ ဧံ–အိုတ်။ ကွမေ ဓမ္မေ၊ နဓရ်ပိဂမ်ိုင်ဝွံ။ (ဝါ) နဓရ်ပိပြကာ မတွံဂး မာန, ဥဒ္ဓစ္စ, ကုက္ကုစ္စဂမ်ိုင်ဝွံ။ ပဟာယ၊ တုဲ။ တယော၊ ဧံ–အိုတ်။ ကွမေ ဓမ္မေ၊ နံ–ဂမ်ိုင်ဝွံ။ အမနသိကတွာ၊ ဟွံပ္ဟောပ်ဂံစိုတ်တုဲ။ အမတာယ၊ ဧံမတွံဂး နိဗ္ဗာန် အရာမစ်စူးအာနူ ပွမချိုတ်။ (ဝါ) ဧံမတွံဂး အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်။ ဓာတုယာ၊ တ္ဟာ်နဖိုသဘ်ဓာတ်။ စိတ္တံ၊ နံ စိုတ်။ ဥပသံဟရတု၊ သြဝ်...ပလံင်ဗစိုပ် အာရိုကမ္မဋ္ဌာန်ညိ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

(ပ)။ ။ အပရေန၊ ဧံမဒ်္ဂမွဲသ္ဆာင်။ သမယေန၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဥပသံဟရိ၊ စိုန် ပလံင်ဗစိုပ် အာရိုကမ္မဋ္ဌာန်ရ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ငံ။ ဓကော၊ ငံညး မွဲဓဝ်။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ငံမစ်စူးအာ နူဝတ္ထု, ကိလေသကာမဓါပြကာ ဗွဲကာယစိုတ်။ အပ္ပ မတ္တော၊ ငံဟွံဝိဝိုင် ပွဲဓရ်ကမ္မဋ္ဌာန်။ အာတာပီ၊ ငံမှံုကိုဝီရိယ မသ္ကာတ်မြဟ်။ (ဝါ) ငံမှံုကိုဝီရိယ မလေပ်စံင်ပ္ဒေင်ကေံ့ ကိလေသ။ ပဟိတတ္တော၊ ငံမှံုကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလး ကိုနိဗ္ဗာန် သိုဟွံမဲတ်ကိုလမျှိ ဇကူ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်္ဂတုဲ။ ဝိဟရန္တော၊ နကြိပဒတ်နေဝ်။ နစိ ရသေဝ၊ ခြာဟွံလံဟေင်။ ။[စပ်ပွဲသစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ]။ ။ ယသ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုအရဟတ္တဖိုမွဲ။ (ဝါ) ယြဒဒံမတွံဂး အရဟတ္တဖို။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နဖို။ ကုလပုတ္တာ၊ ငကောန်ဂကူ မဆဲ မှံုကိုဒ္ဂေတ်သီလ။ သမ္မဒေဝ၊ ဗွဲမ္ဒးရးဟေင်။ အဂါ ရသ္မာ၊ နူသို့။ (ဝါ) နူခရ်ပဒတ်သိုကွိန်။ နိက္ခမိတွာ၊ တိတ်ကျင်အိုတ်တုဲ။ အနဂါရိယံ၊ နံဒဒ်္ဒါခမီ။ (ဝါ) နံ။ (ဝါ) နံဒဒ်္ဒါခမီ ဟွံမွဲကို ဇိက်ဗုဝီဂ်ကူဗွိုက် မရေင်တ္ဒျင်ကိုပရေင် ကဆံင်မွိဟ် ဂွံဇွော်မောဝ် နမပဒတ်ပွဲသို့။ (ဝါ) နံဒဒ်္ဒါ။ ပဗ္ဗဇ္ဇိ၊ ပွံလုပ်အာအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပွံဒ္ဂေတ်လုတ်အိုတ်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂) သုတ်(၅)တေံညိ]။

အနုတ္တရံ၊ ဧံဟွံမွဲကိုဓရ် မပြဲလောန်လ္ဟုဇကူ။ (ဝါ) ဧံမဒ်္ဒဓရ်မပြဲအိုတ်။ ပြဟ္မစရိ ယပရိယောသာနံ၊ ဧံမဒ်္ဒလ္ဒိတ် မဂ္ဂပြဟ္မစရိယ။ တံ၊ နံအရဟတ္တဖိုလ်ဂ့်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲအတ္တဘ် မဂဗဆိုလ္ဟုဟ်ဟောင်။ (ဝါ) ပွဲဘဝလ္ဟုဟ်ဟောင်။ သယံ၊ အလိုလို့။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ နကိုပစ္စဝေက္ခဏညာဏ်တွောင်။ သစ္ဆိကတွာ၊ သ္ဂဖွော်မတ်တုဲ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တုဲ။ (ဝါ) ကလိဂံတုဲ။ (ဝါ) ကိုအာစိုပ်ဒတုဲတုဲ။ ဝိဟာသိ၊ စိုန်။ ဇာတိ၊ ငပဋိသန္ဓိ။ ခီဏာ၊ စိုန်။ ပြဟ္မစရိယံ၊ နံဒ္ဒေတ်မဂ် မပြဲ။ (ဝါ) နံမဂ္ဂပြဟ္မစရိယ။ ဝုသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ဒ္ဒေတ်ရ။ ကရဏီယံ၊ နံကိစ္စမဂ် စ္ဂိတြဲသာ် မထေက်ကိုပတုဲ။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပတုဲတုဲရ။ ကွတ္ထတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နဖိုမတွံဂး ဒဒ်္ဂမဂ်ကိစ္စ စ္ဂိတြဲပြကာဝွံ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅၉) တိကဏ္ဏသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ အပရံ၊ ငကိစ္စ ပွမကိုဇော်ပ္ဂဝ်မဂ် တ္ဟာ်သ္ဆာင်။ နအတ္ထိ၊ ပွံဟွံမွဲကုအဲရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဇ္ဈညာသိ၊ စိုန်။ ပန၊ ဆဝွံဟွံသေင်ဏီ။ အာယသ္မာ

အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဂ။ အရဟာတံ၊ ပွောဝ်ကိုပူဂိုလ်တ္ဂအရှန်ဂမ္ဂိုင်။ အညတရော စ၊ ဂမပါလုပ်လွိဟ်မွဲကိုလေဝ်။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ကွတိ၊ ကွဝွံအာစိုပ်ဒတုံရ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ပဋိဆ္ဆန္နသုတ်

၁၃၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမာနိ တီဏိ၊ ဂ်ပိပြကာဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ ဂမဂပ်ဝ်ကြောပ်ဒ္ဒန်လဝ်အိုတ်။ အာဝဟန္တိ၊ ပုံရေင်တ္ဂုင်ပါကေံ့ ပွမဆေဝ်ဒဝ် ဟိုဂရိုဟ်မာန်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံရေင်တ္ဂုင်ကို ဂုဏ်ကျာ်ဩီမာန်အိုတ်ရ။ ဝိဝဋာနိ၊ နကြိဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်အိုတ်နေဝ်။ နော အာဝဟန္တိ၊ ပုံရေင်တ္ဂုင်ပါကေံ့ ပွမဆေဝ်ဒဝ်ဟိုဂရိုဟ်ဟွံမာန်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံရေင်တ္ဂုင်ကို ဂုဏ်ကျာ်ဩီဟွံမာန်အိုတ်ရ။ ။[ဝဟန္တိတိ ယန္တိ နိယျန္တိ၊ နိန္ဒံ ဝါ ပဋိက္ကောသံ ဝါ န လဘန္တိ။ ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၊ ၁၆၄]။ ။ တီဏိ၊ ဂ–ဂမ္ဂိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မာတုဂါမော၊ ဂ်မွိဟ်ပြ်။ ပဋိစ္ဆန္နော၊ ဂမဂပ်ဝ်ကြောပ်ဒ္ဒန်ဟောင်။ အာဝဟတိ၊ ပုံရေင်တ္ဂုင်ပါကေံ့ ပွမဆေဝ်ဒဝ်ဟိုဂရိုဟ်မာန်ရ။ (ဝါ) ပုံရေင်တ္ဂုင်ကို ဂုဏ်ကျာ်ဩီမာန်ရ။ ဝိဝဋော၊ နကြိဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်နေဝ်။ နော အာဝဟတိ၊ ပုံရေင်တ္ဂုင်ပါကေံ့ ပွမဆေဝ်ဒဝ်ဟိုဂရိုဟ်ဟွံမာန်ရ။ (ဝါ) ပုံရေင်တ္ဂုင်ကို ဂုဏ်ကျာ်ဩီဟွံမာန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗမ္မးဂမ္ဂိုင်။ မန္တာ၊ ဂ်ဗေဒင်ဂမ္ဂိုင်။ ပဋိစ္ဆန္နာ၊ ဂ–ဂမ္ဂိုင်။ ။ (ပ)။ ။ ဝိဝဋာ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဂ်ကွေတ်မှာရာ။ ပဋိစ္ဆန္နာ၊ ဂ–ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဝဋာ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမာနိ တီဏိ၊ ဂ–ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ ဂ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမာနိ တီဏိ၊ ဂ–ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ဝိဝဋာနိ၊ ဂမဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်ဂမ္ဂိုင်ဟောင်။ ဝိရောစန္တိ၊ ပုံရာင်ဆဲအိုတ်ရ။ ပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ နကြိ။ နော ဝိရောစန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စန္ဒမဏ္ဍလံ၊ ဂ်ဗိုဝန်ဂိတုပေဂ်။ ဝိဝဋုံ၊ ဂ်။ ဝိရောစတိ၊ ပုံ။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ နကြိလတိုပ်လမ္ဘာင်မတ်ပြဂမ္ဂိုင် မကြောပ်ဒ္ဒန်လဝ်နေဝ်။ နော ဝိရောစတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ ဂ်ဗိုဝန်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတော၊ ဧံ့ ဒမိန်ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝ်ကိုတီ။ ဓမ္မဝိနယော၊ ဂ်သုတ် အဘိဓရ် ဝိနယ်။ ဝိဝဋော၊ ဂ်။ ။ (ပ)။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–လေခသုတ်

၁၃၃။ ။[ကလေဂ်ရံဂ် ပိုဒ်လိက်(၁၇၇)တေံညြ]။ ။ ပါသာဏလေခူပမော၊ ဧံ့မွံ့ဥပမာ မတွံဂး စရိတ် မဂပ်ဝ်ခရက် ပွဲလ္ဟူတွံလး။ (ဝါ) ဧံ့မွံ့ကိုစရိတ်ဒေါသ မတွံဂး စရိတ် မဂပ်ဝ်ခရက် ပွဲလ္ဟူတွံလး။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို။ ပထဝိလေခူပမော၊ ဧံ့မွံ့ကို

ဥပမာ မတွံဂး စရိတ် မဂပ်ဝ်ခရက် ပွဲလ္ဂျူတိ။ (ဝါ) ခွဲမ့ုံကိုစရိတ်ဒေါသ မတွံဂး စရိတ် မဂပ်ဝ်ခရက် ပွဲလ္ဂျူတိ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို။ ဥဒကလေခူပမော၊ ခွဲမ့ုံဥပမာ မတွံဂး စရိတ် မဂပ်ဝ်ခရက် ပွဲဗလးဒ္ဂ်။ (ဝါ) ခွဲမ့ုံကိုစရိတ်ဒေါသ မတွံဂး စရိတ် မဂပ်ဝ်ခရက် ပွဲဗလးဒ္ဂ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပူဂိုလ်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါသာဏလေခူပမော၊ ခွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ ကတမော စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ခ္ဍကစ္စော၊ ခွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပူဂိုလ်။ အဘိဏှံ၊ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်။ ကုဇ္ဈတိ၊ ပွံထေပ္ဂေါတ်ရ။ စ၊ သ္ဒှာဝ် အာနူဂ့်။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုပူဂိုလ်ဂ့်။ သော ကောမော၊ ဝ်ပ္ဂေါတ်ဒေါသဂ့်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်ဗွံတဲ့မဂ္ဂိုဝ်သ္ကေဲ။ အနုသေတိ၊ ပွံသတဝ်ဒွံဝ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါသာဏော၊ ပွဲလ္ဂျူ တွံလး။ လေခါ၊ ဝ်စရိတ်။ ဝါတေန ဝါ၊ ဟိုတ်နူကျာကို။ ဥဒကေန ဝါ၊ ဟိုတ်နူခ္ဂ်ာကို။ ခိပ်ပွံ၊ ဗွဲမပြဟ်။ န လုဇ္ဈတိ သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရဟွံလိုလာ်ကို။ စိရဋ္ဌိတိကာ၊ ဝ်မ့ုံကိုပွ မတန်တ် ဗွဲမလံလ။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ မဒ္ဒ်တ်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ခ္ဍဝ မေဝံ၊ တုပ်။ ကွမ၊ ပွဲ။ ခ္ဍကစ္စော၊ ခွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ ပါသာဏခေလူပမော၊ ခွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။

အဘိဏှံ၊ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်။ ကုဇ္ဈတိ၊ ပွံ။ စ၊ ဓိုန်ဂ့်လေဝ်။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုညးဂ့်။ သော ကောမော၊ ဝ်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်။ နှ အနုသေတိ၊ ပွံဟွံသတဝ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပထဝိယာ၊ ပွဲလ္ဂျူတိ။ လေခါ၊ ဝ်။ ဝါတေန ဝါ၊ ဟိုတ်။ ဥဒကေန ဝါ၊ ဟိုတ်။ ခိပ်ပွံ၊ ဗွဲ။ လုဇ္ဈတိ သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ မလိုလာ်ကို။ စိရဋ္ဌိတိကာ၊ ဝ်။ နှ ဟောတိ သေယျ ထာပိ၊ ညံဝ်ရဟွံဒ္ဒ်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ အာဂါဠ္ဍေ နှ၊ နက်ိုဂလာန်သ္ကာတ်မြဟ်။ ဝုစ္စမာ နောပိ၊ ဓိုန်ဟိုကိုလေဝ်။ ဖရုသေန၊ နက်ိုဂလာန်မရိုင်ဖိုင်။ ဝုစ္စမာနောပိ၊ ဓိုန်။ အမနာ ပေန၊ နက်ိုဂလာန် ဟွံဇွော်ပွဝ်က်ိုဂ့ံစိုတ်။ (ဝါ) နက်ိုဂလာန် ဟွံသ္ဂိုက်မ့ုိက်။ ဝုစ္စမာနော ပိ၊ ဓိုန်–လေဝ်။ သန္ဓိယတိမေဝ၊ ပွံဆက်စပ်ဒွံဝ်ဟောင်ရ။ သံသန္ဒတိမေဝ၊ ပွံနှ်ရဒွံဝ် ဟွံသ္ကျတ်ဟောင်ရ။ သမ္မောဒတိမေဝ၊ ပွံပိဝ်ဖက်ဆက်ဆော်ဒွံဝ်ဟောင်ရ။ ။[သံ+မုဒ= သံသဂ္ဂေါ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဥဒကေ၊ ပွဲ။ လေခါ၊ ဝ်။ ခိပ်ပွံယေဝ၊ ဗွဲမပြဟ်ဟောင်။ ပဋိ ဝိဂ္ဂတိ သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရကျေံလေဝ်အာကို။ စိရဋ္ဌိတိကာ၊ ဝ်။ နှ ဟောတိ သေယျ ထာပိ၊ ညံဝ်ရ ဟွံဒ္ဒ်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

တတိယော၊ ခွဲမရနုက်ကိုပိ။ ကုသိနာရဝဂ္ဂေါ၊ ကုသိနာရဝဂ်ရောင်။

---

(၁၄) ၄–ယောဓာဇီဝဝဂ်
၁–ယောဓာဇီဝသုတ်

၁၃၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧၛံ–အိုတ်။ အင်္ဂေဟိ၊ ကေုံအင်္ဂဂမ္ဟိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧၛံမဘျိုက်ပေင်တ်။ ယောဓာဇီဝေါ၊ ငသရဲပ္ဟာန်။ (ဝါ) ငညး မနိသဲကို့ ဘ္ဂိုက်ပ္ဟာန်တဲ့ မဂယိုင်လမျှိ။ (ဝါ) ငညး မှံုကို့ဂယိုင်လမျှိ မတွံဂး ပွမဘ္ဂိုက်ပ္ဟာန် မြသာ်ဝွံလေဝ် အတိုင်ဝိဂွဟဋ္ဌိကာ ကိုအရထမာန်ရ]။ ။ ရာဇာရဟော၊ ငမထေက်တန်ကုသွိုင်။ ရာဇဘောဂွေါ၊ ငအရပ်အစပ်သွိုင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို့သွိုင်။ အင်္ဂန္တေဝ အင်္ဂ်+ကွတိ+ ဓဝ၊ တုပ်ကေုံ အဝဲဇိုင်တဲရုဂ်ဒဟောင်။ (ဝါ) တုပ်ကေုံ အဝဲပ္ဟာန်ရုဂ်ဒဟောင်။ သချှိ၊ နဒဒ္ဒိမဂပ်ဝ်ရိဟ်လွိဟ်။ (ဝါ) နဒဒ္ဒိမဂပ်ဝ်ကော်ခ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ ကတမေဟိ၊ မ္ဟရ။ တီဟိ၊ ဧၛံ–အိုတ်။ အင်္ဂေဟိ၊ ကေုံ–ဂမ္ဟိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧၛံ။ ယောဓာဇီဝေါ၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ သချှိ၊ နဲ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံ–ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ယောဓာဇီဝေါ၊ ငဲ။ ဒူရေပါတီ စ၊ ငလ် မကို့ စိုပ်ဇမ္ဗေါဓာန်ကို့။ အက္ခဏဝေဓီ စ၊ ငမပန်ဏာ ညံငဟ္ဂံဂွံဗ္ဘေတ်မာန်ကို့။ (ဝါ) ငမပန်ဏာ ပ္ဒဲအပ္ဒဲခဏာချိုပလီပံက်တ်မာန်ကို့။ ။[ငမွဲချိုပလီ တွးဖျိုတဂ့် လ်ထွဟ်ဒွံတဲ ပန်သွဲဏာမာန်ကို့။ အက္ခဏဝေဓီတိ အဝိရာဓိတဝေဓီ၊ အထ ဝါ အက္ခဏာ ဝုစ္စတိ ဝိဇ္ဈ၊ ယာဝ ဓ္ကာ ဝိဇ္ဈန်ိစ္ဆရတိ၊ တာဝ တေနောဘာသေန သတ္တာဌဝါရေ ကဏ္ဏာနိ ဂဟေတွာ ဝိဇ္ဈတီတိ အက္ခဏဝေဓီ။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဒု၊(၈၂) ဒုက အသဒိသဇာတ်]။ ။ မဟာတော၊ ဧၛံမဇွော်။ ကာယသ၊ နဒဗ်ဇကု။ ပဒါလေတာ စ၊ ငမပထောင်ကွိုဟ်မာန်ကို့။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧၛံ–အိုတ်။ ကွမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ကေုံ–ဂမ္ဟိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝမေဝံ၊ တုပ်။ တီဟိ၊ ဧၛံ–အိုတ်။ အင်္ဂေဟိ၊ ကေုံ–ဂမ္ဟိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧၛံ။ ဘိက္ခု၊ ငဲ။ အာဟုနေယျော၊ ငမထေက်ကို့ဒုင်ဒါန်ပစ္စယ် မဂပ်ဝ် ရေင်တ္ဘုင်နင်နူဇမ္ဗေါ၊ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(ဂၢ) ဥပေါသထသုတ်တေံညိ]။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကို့ဂကော်သတ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧၛံပွံမွဲကို့ညး မပြံလောန် လ္ဘူဇကု။ (ဝါ) ဧၛံမပြံအိုတ်။ ပုညခေတ္တံ၊ ငမတုပ်ကေုံ တိဗ္ဘမဆဲ ဒွဲမတို့ပလုံ မဗိဇကုသိုလ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကတမေဟိ၊ မ္ဟရ။ တီဟိ၊ ဧၛံ။ အင်္ဂေဟိ၊ ကေုံ။ သမန္နာဂတော၊ ဧၛံ။ ဘိက္ခု၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ ပုညခေတ္တံ၊ ငဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငဲ။ ဒူရေပါတီ စ၊ ငလ် မကို့စိုပ်ဇမ္ဗေါဓာန်ကို့။ အက္ခဏဝေဓီ စ၊ ငမပန်ဏာ ညံငဟ္ဂံဂွံဗ္ဘေတ်မာန်ကို့။ ။(ပ)။ ။ ပဒါလေတာ စ၊ ငဲ–ကို့။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ နကိုအကာဲအရာမွဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဒူရေပါတီ၊ ငလ် မ ကိုစိုပ်ဇမ္ပေဲမာန်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြ္ဟ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ [စပ်ပွဲပဿတိ]။ ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ဧံမဒ္ဒ်အလုံအိုသို့။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဧံမဒ္ဒ် အတိက်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်။ ရှုပံ၊ ငရုပ်ကို့။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ဧံမဒ္ဒ်ပွဲလွေင် ခန္ဓဇကုကို့။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဧံမဒ္ဒ်ပွဲလွေင် ခန္ဓညးမွဲသ္ဘာင်ကို့။ ရှုပံ၊ ငရုပ်ကို့။ သြဠာရိကံ ဝါ၊ ဧံမကြုံင် မှိဟ်တ်ကို့။ သုခုမံ ဝါ၊ ဧံမညှိန်ဓတ်တ်ကို့။ ရှုပံ၊ ငရုပ်ကို့။ ဟီနံ ဝါ၊ ဧံမယုတ်တ်ကို့။ ပဏီတံ ဝါ၊ ဧံမပြုတ်ကို့။ ရှုပံ၊ ငရုပ်ကို့။ ဒူရေ ဝါ၊ ဧံမဒ္ဒ်ဇမ္ပေဲကို့။ သန္တိကေ ဝါ၊ ဧံ မဒ္ဒ်ကြုပ်ပ်ကို့။ ယံ ရှုပံ၊ ယြုင်ရုပ်မွဲကို့။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ သဗ္ဗံ၊ ဧံမဒ္ဒ်အလုံအိုသို့။ တံ ရှုပံ၊ နှ်ရုပ်ဂ့်။ ။[စပ်ပွဲပဿတိ]။ ။ “ဓ္ဍတံ၊ ငရုပ်ဝွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သန္တကံ၊ ငဒြပ်ဇကု။ နှ၊ ဟွံသေင်။ ဓ္ဍသော၊ ငရုပ်ဝွံ။ အဟံ၊ င်။ နှ အသ္မိ၊ ဟွံသေင်။ ။[သွက်ဒး ထေင်ဖ္ဒှ် နကိုမာနမ္ဂး အဲအဲဟွံသေင် မိက်သွး]။ ။ ဓ္ဍသော၊ ငရုပ်ဝွံ။ မေ၊ ဒဒက်။ အတ္တာ၊ ငအတ္တ။ (ဝါ) ငအရာမက္ခ်ိဒ့်ကို အတိုင်ပွိက်မာန်။ နှ၊ ဟွံသေင်။” ကြ္ဟတိ ဓ္ဍံ၊ ရသ်ဝွံ။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်ရုပ်ဝွံ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်သဘ် မဒုံစ္စတ်။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ ပညာ ယ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ ပဿတိ၊ ပ္ဒံသိုမ္ဘ်ရ။ ။

ယာ ကာစိ၊ ဧံမဒ္ဒ်အလုံအိုသို့။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဧံမဒ္ဒ်အတိက်, အနာ ဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်။ ဝေဒနာ၊ ငဝေဒနာကို့။ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ၊ ဧံမက္ခ်ိဒ့် ပွဲလွေင်ခန္ဓဇကုကို့။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဧံ့။ ဝေဒနာ၊ ငဝေဒနာကို့။ သြဠာရိကာ ဝါ၊ ဧံ့။ သုခုမာ ဝါ၊ ဧံ့။ ဝေဒ နာ၊ င်။ ဟီနာ ဝါ၊ ဧံ့။ ပဏီတာ ဝါ၊ ဧံ့။ ဝေဒနာ၊ င်။ ဒူရေ ဝါ၊ ဧံ့။ သန္တိကေ ဝါ၊ ဧံ့။ ယာ ဝေဒနာ၊ ယြုင်ဝေဒနာဝွံ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ သဗ္ဗံ၊ ဧံ့။ တံ ဝေဒနံ၊ နှ်ဝေဒနာဂ့်။ “ဓ္ဍတံ၊ ငဝေဒနာဝွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်။ သန္တကံ၊ င်။ နှ၊ ဟွံသေင်။ ဓ္ဍသော၊ ငဝေဒနာဝွံ။ အဟံ၊ င်။ နှ အသ္မိ၊ ဟွံသေင်။ ဓ္ဍသော၊ ငဝေဒနာဝွံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်။ အတ္တာ၊ ငအတ္တ။ (ဝါ) ငအရာမက္ခ်ိဗဒ့်ကို အတိုင်ပွိက်မာန်။ နှ၊ ဟွံသေင်။” ကြ္ဟတိ ဓ္ဍံ၊ ရသ်ဝွံ။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်ဝေဒနာဝွံ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ။(ပ)။ ။ ယာ ကာစိ၊ ဧံ့။ အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဧံ့။ သညာ၊ ငသညာကို့။ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ၊ ဧံ့။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဧံ့။ သညာ၊ ငသညာကို့။ ။(ပ)။ ။ သဗ္ဗံ၊ ဧံ့။ တံ သညံ၊ နှ်သညာဂ့်။ ဓ္ဍတံ၊ ငသညာဝွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်။ သန္တကံ၊ င်။ နှ၊ ဟွံသေင်။ ဓ္ဍသော၊ ငသညာဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကြ္ဟတိ ဓ္ဍံ၊ ရသ်ဝွံ။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်သညာဝွံ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ။(ပ)။ ။

ယေ ကေစိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဧံမဒ္ဒ်အတိက်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်အိုတ်။ သခီရာ၊ ငသခီရဂမ္ဘီငကို့။ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ၊ ဧံ့–အိုတ်ကို့။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဧံ့–အိုတ်ကို့။ သခီရာ၊ ငသခီရဂမ္ဘီငကို့။ သြဠာရိကာ ဝါ၊ ဧံ့–အိုတ်ကို့။ သုခုမာ ဝါ၊ ဧံ့–အိုတ်ကို့။ သခီရာ၊ င်။ ဟီနာ ဝါ၊ ဧံ့–အိုတ်ကို့။ ပဏီတာ ဝါ၊ ဧံ့–အိုတ်

ကို။ သခ်ီရာ၊ င်။ ဒူရေ ဝါ၊ ဧံ့။ သန္တိကေ ဝါ၊ ဧံ့။ ယေ သခ်ီရာ၊ ယြင်သခ်ီရဂမ္ဂိုင်။ သန္တိ၊ ပ္ဒံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ့–အိုတ်။ တေ သခ်ီရာ၊ နှ်သခ်ီရဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ “ဓ္ဂတံ၊ င်သခ်ီရွံ့။ မမ၊ ဒဒက်တ်။ သန္တကံ၊ င်။ နှ၊ ဟွံသေင်။ ဓ္ဂသော၊ င်သခ်ီရွံ့။ ။(ပ)။ ။” ကျတိ ဓ္ဂံ၊ ရ်သာ်ွံ့။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်သခ်ီရွံ့။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ။(ပ)။ ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ဧံ့။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဧံ့။ ဝိညာဏံ၊ င်ဝိညာဏ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ပဿတိ၊ ပ္ဒံသို့မှာ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂံ၊ နကိုအကာဲအရာ မဂပ်ဝ်သွားကျင်တုဲဝ့ွံ။ (ဝါ) ဗွဲမသို့မှာ် နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ အတိုင်ဒဒှ်ချံစွတ်မွး “ဒြပ်အဲ, အဲ, အတ္တာဟွံသေင်” ပ္ဒဲဥပါဒါနက္ခန္ဓမသုန် မတွေင်တစ်မွဲပြကာ နမပ္တံကိုအတိက်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်, အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓ မြသာ်ွံ့။ ဘိက္ခ၊ င်။ ဒူရေပါတီ၊ င်လ မကိုစိုပ် ပ္ဒဲဇမ္ဂေဲမာန်။ (ဝါ) င်လ မကိုစိုပ်တမာန် မတွံဂးဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ ပ္ဒဲခန္ဓမသုန် ဇမ္ဂေဲလောန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခ၊ င်။ အက္ခဏဝေဓီ၊ င်မပန်ဏာ ညံင်ဟွံဂွံဗွေတ်မာန်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြ္ဂ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ့။ ဘိက္ခ၊ င်။ ။ [စပ်ပ္ဒဲ ပဇာနာတိ]။ ။ ကြ္ဂဒံ၊ င်တေဘူမကခန္ဓမသုန် မသ္ဘာင်နူတဏ္ဍာဝွံဟောင်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စမွးယ္ဂျရ။ ကြ္ဂတိ၊ ရ်သာ်ွံ့။ ဒုက္ခသစ်ံ၊ နှ်ဒုက္ခသစ္စအိုသို့။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင် သဘ်ချံစွတ်။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံကျိဟ်ခွင်တုဲ တီကေတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံကျိဟ်ခွင် တီကေတ် သဘ်လက်သန် သို့ဟွံဝိဝိင်တုဲရ။ အယံ၊ င်တဏ္ဍာဝွံဟောင်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ သမုဒယ သစ္စဟိုတ်ဒဒိုက်မွးယ္ဂျရ။ ကြ္ဂတိ၊ ရ်သာ်ွံ့။ တဏ္ဍံ၊ နှ်တဏ္ဍာ မကြ္ဂိဗဒှ်ကိုဒဒိုက်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံကျိဟ်ခွင်တုဲ တီကေတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံကျိဟ်ခွင်တုဲ တီကေတ် သဘ်လက်သန် သို့ကိုဟွံဝိဝိင်တုဲရ။ အယံ၊ င်နိဗ္ဗာန်ဝွံဟောင်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ နိရောဓ သစ္စ ဟိုတ်ဒဒိုက်ပ္ဂိုတ်မွးယ္ဂျရ။ ကြ္ဂတိ၊ ရ်သာ်ွံ့။ နိဗ္ဗာနံ၊ နှ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်ဟွံကြ္ဂိဗဒှ်ဒုက္ခ ကိုသမုဒယ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ (ဝါ) ပ္ဒံ။ အယံ၊ င်မဂ္ဂင် ဒ္ဗာံဝွံ ဟောင်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧံ့မဒှ်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်ဒဒိုက်ပ္ဂိုတ်။ ပဋိပဒါ၊ မဒှ်ဒွေတ် မဂ္ဂသစ္စမွးယ္ဂျရ။ ကြ္ဂတိ၊ ရ်သာ်ွံ့။ အရိယမဂ္ဂံ၊ နှ်အရိယမဂ် ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ပဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ (ဝါ) ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂံ၊ နကို အကာဲအရာဝွံ့။ (ဝါ) ဗွဲမကျိဟ်ခွင် တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာ အတိုင်သဘ်ချံစွတ် မြသာ်ွံ့။ ဘိက္ခ၊ င်ခမီ။ အက္ခဏဝေဓီ၊ င်မပန်ဏာ ညံင်ဟွံဂွံဗွေတ်မာန်။ (ဝါ) နကိုလ မတွံဂး မဂ်ဉာဏ် ပ္ဒဲဓရ်သစ္စ ပန်ပြကာ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ မဟန္တံ၊ ဧံ့မဇှော်။ အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ၊ နှ်ဒဗ်ဇကု မတွံဂး အဝိဇ္ဇာ။ ပဒါလေတိ၊ ပ္ဒံပထောင်ကျိဟ် နကိုအရဟတ္တမဂ်မာန်ရ။ ။ (ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ပရိသာသုတ်

၁၃၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပရိသာ၊ ငပရိသာတ်ဂမ္ဘိုင်။ ကွာမာ တိသော၊ ပိဂမ္ဘိုင် ပွံရောင်။ တိသော၊ ငံ။ ကတမာ၊ ရော။ ဥက္ကာစိတဝိနီတာ၊ ဥံဟွံသွာန်တဲ့ မဂပ်ဝ်ဟိုဒ့ေဒံဟ္တောန်။ (ဝါ) ဥံမဂပ်ဝ်ဟိုဒ့ေဒံဟ္တောန် ဗွဲမဝါတ်။ ပရိသာ၊ ပရိသာတ်ကိုး။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၈)တေံညိ]။ ။ ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ၊ ဥံမသွာန်တဲ့ ဂပ်ဝ်ဟိုဒ့ေဒံဟ္တောန်။ (ဝါ) ဥံမဂပ်ဝ်ဟိုဒ့ေဒံဟ္တောန် ဗွဲမလေဲသွာ။ ပရိသာ၊ ပရိသာတ်ကိုး။ ယာဝတာဝိနီတာ၊ ဥံမတီကေတ်ဗွတ်ဗွတ်တဲ့ မဂပ်ဝ်ဟိုဒ့ေဒံဟ္တောန်။ (ဝါ) ဥံမဂပ်ဝ်ဟိုဒ့ေဒံဟ္တောန် နကိုဗွတ်ဗွတ်။ ပရိသာ၊ ပရိသာတ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–မိတ္တသုတ်

၁၃၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဥံ–အိုတ်။ အဂေံဟိ၊ ကျုံအဝဲဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဥံ။ မိတ္တော၊ နိမိသဟာဲ။ သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်ထေက်ကိုနိသဲရ။ ကတမေဟိ တီဟိ၊ မူရ် ကျုံအဝဲဂုဏ်ပိဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဥံ။ မိတ္တော၊ နိ။ သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်–ရော။ ဒုဒ္ဒဒံ၊ နိကပေါတ်ဝတ္ထုမဂပ်ဝ်ကို ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ (ဝါ) နိကပေါတ်ဝတ္ထုမကိုဗွဲဝါတ်။ ဒဒါတိ၊ ပုံကိုမာန်ရ။ ဒုက္ကရံ၊ နိကောင်ကာမဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ ကရောတိ၊ ပုံသွမာန်ရ။ ဒုက္ခမံ၊ နိအရာမဂပ်ဝ်အောင်ဒုင် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ (ဝါ) နိအရာအောင်ဒုင်ဝါတ်။ ခမတိ၊ ပုံအောင်ဒုင်မာန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဥံ–အိုတ်။ ကွာမေဟိ အဂေံဟိ၊ ကျုံ–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဥံ။ မိတ္တော၊ နိ။ သေဝိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ဥပ္ပါဒါသုတ်

၁၃၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တထာဂတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲဂမ္ဘိုင်။ ဥပ္ပါဒါ ဥပ္ပါဒေ၊ ငပွမက္ကိုဒ့ိုကျင်။ သတိ ဝါ၊ နကြိုန်ဖွံတ်ကိုး။ တထာဂတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ အနုပ္ပါဒါအနုပ္ပါဒေ၊ ငပွမဟွံက္ကိုဒ့ိုကျင်။ သတိ ဝါ၊ နကြိုန်ဖွံတ်ကိုး။ သာ ဓာတု၊ ငသဘ်ဓရ်သခီါရ ဟွံပိုန်ဂ့်။ သာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ငဒဒ့်မတန်တ် ပွဲသဘ်ဓရ်သခီါရ ဟွံပိုန်ဂ့်။ သာ ဓမ္မနိယာမတာ၊ ငသဘ်နိယာမ ဓရ်သခီါရ ဟွံပိုန်ဂ့်။ ။[တာပစ္စယ် ချပ်အရထဟွံမွဲညိ]။ ။ ဋ္ဌိတာဝ၊ ငမတန်တ်လွိုန်ဟောင်။ သဗ္ဗေ၊ ဥံမဒ့်အလုံအိုသိုအိုတ်။ သခီါရာ၊ ငဓရ်စတု ဘူမကသခီါရဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ငဓရ်ကာမ, ရူပ, အရူပ, လောကုတ္တိစိုတ် စေတသိက် ရုပ် နာမ် မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် ပံင်ကောံတဲ့ မဂပ်ဝ်စီရေင် ပြုပြေင်ဂမ္ဘိုင်။ အနိစ္စာ၊ စိုန်ဟွံပိုန် အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကွိုဒ့ိုတဲ့ ဟိုတ်ဒဒ့် မပ္ဘိုတ်အာစိ ဟွံပိုန်အိုတ်ရ။ တံ၊ နသဘ ဟွံပိုန်ဂ့်။

တထာဂ တော၊ ၎။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ပုံတီကေတ် နကိုဉ္ဇာဏ်ပွဲမှးရးရ။ အဘိသမေတိ၊ ပုံအာစိုပ် နကိုဉ္ဇာဏ် ပွဲမှးရးရ။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ၊ တီကေတ် နကိုဉ္ဇာဏ် ပွဲမှးရးတုံ။ အဘိသမေတွာ၊ အာစိုပ်နကိုဉ္ဇာဏ် ပွဲမှးရးတုံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ–အိုတ်။ သခီရာ၊ ၎–ဂမ်ိုင်။ အနိစ္စာ၊ စိုန်ဟံ့ ဗိုန်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အာစိက္ခတိ၊ ပုံတံ့ရ။ ဒေသေတိ၊ ပုံစ္ဆောန်ထွးရ။ ပညာ ပေတိ၊ ပုံကိုတီရ။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ပုံစုံထ္ဆပ်န်လဝ် ပွဲဂတမုက်ဉာဏ်ရ။ ဝိဝရတိ၊ ပုံပံက်ရ။ ဝိဘ ဇတိ၊ ပုံပါ်ပရံရ။ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ ပုံသွပြာကတ်ရ။ ။[ပိုဒ်မပ္ပံကိုအဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ–တံဂ့် ဂိုင်ကေတ်နူဋ္ဌီကာ(ဒု၊၅၀)တဲ့ ပွဲသုတ်ဋ္ဌီကာဝွံ ပံက်လဝ်မွဲနယ်ဏီရ။ နယ်အရထ တံဂ့် ပွဲပါဠိဋ္ဌီကာတေံ အယာံမာတ်ကွဲဏာဘာသာမန်တဲ့ ဖိုတွေင်ဟွံမွဲတဂ့်ရ မှးသွး ကွံလဝ်ရောင်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တထာဂတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ဥပ္ပါဒါ ဥပ္ပါဒေ၊ ၎။ သတိ ဝါ၊ နကြို။ တထာဂတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ အနုပ္ပါဒါ အနုပ္ပါဒေ၊ ၎။ သတိ ဝါ၊ နကြို။ သာ ဓာတု၊ ၎သဘ်ဓရ် ဒဒိုက်သခီရဂ့်။ သာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ၎ဒဒှ် မတန်တ် ပွဲသဘ်ဓရ်ဒဒိုက်သခီရဂ့်။ သာ ဓမ္မနိယာမတာ၊ ၎သဘ်နိယာမ ဓရ်ဒဒိုက်သခီရဂ့်။ ဋ္ဌိတာဝ၊ ၎မတန်တ် လွိုန်ဟေင်။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ–အိုတ်။ သခီရာ၊ ၎–ဂမ်ိုင်။ ဒုက္ခာ၊ စိုန်ဒှ်ဒဒိုက်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒှ်ဒဒိုက် ဟိုတ်ဒှ်လိုဓါ မဂပ်ဝ်ပ္ပ်ိုပ္ပါက်အိုတ်စိ။ တံ၊ နှ်သဘ်ဒဒိုက်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အဘိသမေတွာ၊ အာစိုပ်နကိုဉ္ဇာဏ် ပွဲမှးရးတုံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧံမဒှ်အလုံအိုတ်။ သခီရာ၊ ၎ဝ်စတုဘူမကသခီရဂမ်ိုင်။ ဒုက္ခာ၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အာစိက္ခတိ၊ ပုံတံ့ရ။ ဒေသေတိ၊ ပုံစ္ဆောန်ထွးရ။ ။(ပ)။ ။

သာ ဓာတု၊ ၎သဘ်ဓရ်သခီရ ဟွံသေင်ကိုအတ္တဂ့်။ သာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ၎ဒဒှ်မတန်တ် ပွဲသဘ်ဓရ်သခီရ ဟွံသေင်ကိုအတ္တဂ့်။ သာ ဓမ္မနိယာမတာ၊ ၎သဘ်နိယာမ ဓရ်သခီရ ဟွံသေင်ကိုအတ္တဂ့်။ ဋ္ဌိတာဝ၊ ၎မတန်တ်လွိုန်ဟေင်။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ၎ဓရ်ရုပ်နာမ်ဂမ်ိုင်။ အနတ္တာ၊ စိုန်ဟွံသေင်ကိုအတ္တအိုတ်ရ။ အတ္တမက္ကိုဗဒှ်ကို အတိုင်ပိုက်မာန် ဟွံသေင်အိုတ်ရ။ တံ၊ နှ်သဘ်အနတ္တဂ့်။ တထာဂတော၊ ၎။ ။(ပ)။ ။ အဘိသမေတွာ၊ တုံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ၎–ဂမ်ိုင်။ အနတ္တာ၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အာစိက္ခတိ၊ ပုံ့။ ဒေသေတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ကေသကမ္မလသုတ်

၁၃၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ယာနိ ကာစိနိ၊ ဧံမဒှ်အလုံအိုသိုအိုတ်။ တန္တာဝုတာနံ၊ ဧံမဂပ်ဝ်တုတ်လဝ် နကိုတောဝ်အိုတ်။ ဝတ္ထာနံ၊ ၎ယာတ်ဂမ်ိုင်။ ။[ဆဋ္ဌိဝိဘတ် စော့်ပွဲအရထပဌမာ]။ ။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ပွောဝ်

ကိုယာတ်အလုံအိုသိုဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ကေသကမ္မလော၊ နံယာတ်ကွဝ် မဂပ်ဝ်တုတ်လဝ် နကို သော်မိုဟ်။ ပဋိကိဋ္ဌော၊ ပရေံအိုတ်ရုဂ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကေသကမ္မလော၊ ငယာတ်ကွဝ် မဂပ်ဝ်တုတ်လဝ်နကိုသော်မိုဟ်။ သီတော၊ ပွဲကာလ မဓိုဟ်။ သီတောာ၊ စိုန်ဓိုဟ်ရ။ ဥဏှော၊ ပွဲကာလကတ်။ ဥဏှော၊ စိုန်ကတ်ရ။ ဒုဗ္ဘက္ခော၊ စိုန်မှုံကိုသာ်ဟွံဆဲရ။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ စိုန်မှုံကိုသ္ဃုဟွံဆဲရ။ ဒုက္ခသမ္ဖဿော၊ စိုန်မှုံကိုထွတ် ဒွံကြဲင်မိုဟ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဝမေဝံ၊ တုပ်တ်။ ယာနိ ကာနိစိ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ပုထုသမဏာပြာဟ္မဏဝါဒါနံ၊ ငကွေတ်ဝါဒသမဏာ, ပြာဟ္မဏာဒွဲမဂ္ဂိုင်ဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ပွောဝ်ကိုကွေတ်ဝါဒ အလုံအိုသိုဂမ္ဘိုင်ဂ်။ (ဝါ) လ္ဟာန္ရ။ မက္ခလိဝါဒေါ၊ နကွေတ်ဝါဒမက္ခလိ။ ပဋိကုဋ္ဌော၊ ပရေံအိုတ်ရုဂ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ မက္ခလိ၊ ဧၟံမှုံယွုမက္ခလိ။ မောဃပုရိသော၊ ငတြုံ မလုၟသွး။ “ကမ္ဗံ၊ ငကုသိုကံ, အကုသိုလ်ကံ။ နတ္ထိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ကိရိယံ၊ ငကုသိုလ်ကံ မထေက် ကိုကွောန်။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ဝိရိယံ၊ ငဖိုဝိရိယ။ နတ္ထိ၊ ပုံ။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓ္ဝဝံဝါဒီ၊ စိုန်မှုံအလေံ မဟိုတွံသာ်ဝွံရ။ ဓ္ဝဝံ ဒိဋ္ဌိ၊ စိုန်မှုံကိုကွေတ်သာ်ဝွံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတီတံ၊ ဧၟံမန့်အတိက်။ အဒ္ဓါနံ၊ ပွဲကာလ။ အရဟန္တော၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ မထေက်ကိုဒုင်ဒါန် ပူဇဖွဲတွေင် အိုတ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ မဂြင်တိကေတ် ဓရ်အလုံအိုသို အလုံလုံဇကု ဖွဲမွဒ်းရး ဟွံဂွံပွန်ဂတားအိုတ်။ ယေပိ တေ ဘဂဝန္တော၊ ယြုင်တ္ဂိုပိုန် ကျာ်တြဲဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ အဟေသုံ၊ စိုန်ကဋ္ဌိဒ့်အိုတ်ရ။ တေပိ ဘဂဝန္တော၊ ငတ္ဂိုပိုန်ကျာ်တြဲဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ ကမ္မဝါဒါ စေဝ၊ ငမှုံကိုဝါဒကံဂမ္ဘိုင်ကို။ (ဝါ) ငမှုံကိုကွေတ်ဝါဒ ဟိုတ်မဟိုသွးမွး နွံတ်ကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံဂမ္ဘိုင်ကို။ ကိရိယဝါဒါ စ၊ ငမှုံကိုကွေတ်ဝါဒမွး ထေက်ကိုကွောန်ပ္ဆဲကုသိုလ် ကံဂမ္ဘိုင်ကို။ ဝိရိယဝါဒါ စ၊ ငမှုံကိုကွေတ်ဝါဒ ဟိုတ်မဟိုထိုင်သးမွး ဖိုဝိရိယဂမ္ဘိုင်ကို။ အဟေသုံ၊ စိုန်ဒ့်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေပိ၊ နကျာ်တြဲ မကဋ္ဌိဒ့်တဲဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နကွေတ်ဝါဒ ကျာ်တြဲဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ မက္ခလိ၊ ဧၟံ။ မောဃပုရိသော၊ ငံ။ “ကမ္ဗံ၊ ငံ။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ကိရိယံ၊ ငံ။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ဝိရိယံ၊ ငံ။ နတ္ထိ၊ ပုံ” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိဗာဟတိ၊ ပုံပါကွံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနာဂတံ၊ ဧၟံ။ အဒ္ဓါနံ၊ ပွဲကာလ။ အရဟန္တော၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ။ ယေပိ တေ ဘဂဝန္တော၊ ယြုင်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကြက်ကဋ္ဌိဒ့်အိုတ်ရ။ တေပိ ဘဂဝန္တော၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိရိယဝါဒါ စ၊ ငံ–ဂမ္ဘိုင်ကို။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကြက်ဒ့်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေပိ၊ နကျာ်တြဲ ကြက်ကဋ္ဌိဒ့်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိရိယံ၊ ငံ။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိဗာဟတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝတရဟိ၊ ပွဲ။ အရဟံ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ။ အဟာမွိ၊ ငအဲကျာ်ကိုလေဝ်။ ကမ္မဝါဒေါ စေဝ၊ ငမှုံကို –ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမမွိ၊ နအဲကိုလေဝ်။ ဝိရိယံ၊ ငံ။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊

ရသာ်ဝွံ။ ပဋိဗာဟတိ၊ ပ္ခံ။ ။[ဝါကျမပ္ဆံကိုသေယျထာပိဂ့် ကလေင်ရံင် ဓကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၁၁)တေံညိ]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဗ္ဗမံ၊ ရောင်။ ။

၆–သမ္မဒါသုတ်

၁၃၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမ္မဒါ၊ ငပွမချိုက်ပေင်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမာ တိသော၊ ပိပြ ကာဂမ္ဂိုင်ဝွံရောင်။ တိသော၊ ငံ။ ကတမာ၊ ရော။ သဒ္ဓါသမ္မဒါ၊ ပွမချိုက်ပေင်သဒ္ဓါကို။ သီလသမ္မဒါ၊ ပွမချိုက်ပေင်သီလကို။ ပညာသမ္မဒါ၊ ပွမချိုက်ပေင်ပညာကိုရောင်။ ။(ပ)

၇–ဝုဒ္ဓိသုတ်

၁၄၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝုဒ္ဓိယော၊ ငပွမဇော်မောဝ်ဂမ္ဂိုင်။ ကျမာ တိသော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ သဒ္ဓါဝုဒ္ဓိ၊ ပွမဇော်မောဝ်သဒ္ဓါကို။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။

၈–အဿခဠုင်္ကသုတ်

၁၄၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယော၊ ခေံ–အိုတ်။ အဿခဠုကော် စ၊ နဲချေံပ္ဂိုင်ငဂမ္ဂိုင်ကို။ အဟံ၊ ငံ။ ဒေသေဿာမိ၊ ကြက်တွံရ။ တယော၊ ခေံ–အိုတ်။ ပုရိသခဠုကော် စ၊ နဲတြံဗ္ဘဲပ္ဂိုင်ငဂမ္ဂိုင်ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ကြက်တွံရ။ တံ၊ နဲချေံပ္ဂိုင်ငံ, တြံဗ္ဘဲပ္ဂိုင်ငံ ပိပိဂကူဂ့်။ တုမှေ၊ ငံ–ဂမ္ဂိုင်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲမွးရး။ သုဏာထ၊ သြဝ်...ကလင်အိုတ်ညိ။ မနသိ၊ ပ္ဒဲစိုတ်။ ကရောထ၊ သြဝ်...ပ္ဟောပ်လဝ်ဂံစိုတ်အိုတ်ညိ။ အဟံ၊ ငံ။ ဘာသိဿာမိ၊ ကြက်တွံရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓဝံ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ...တ္ဂိပိုန် ခိုဟ်သန်ရကျာ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခဝေ။ ငခမီ မကလင်ခရ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝစနံ၊ နိ။ ပစ္စသောသုံ၊ စိုန်ကလင်ကေတ်တူရူအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလင်ကေတ်ဂလာန်ပလန်အိုတ်ရ။ ဘဂဝါ၊ ငံ။ ဓတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယော၊ ခေံ–အိုတ်။ အဿခဠုကံာ၊ ငချေံပ္ဂိုင်ငဂမ္ဂိုင်။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓကစ္စော၊ ခေံ။ အဿခဠုကော်ာ၊ ငချေံပ္ဂိုင်ငံ။ ဇဝသမ္ပန္နော၊ ငမချိုက်ပေင်တ်ကျောံအသိင်။ ဟောတိ၊ ပ္ံဒ့်ရ။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော၊ ငမချိုက်ပေင်တ်ကျောံသာ်။ နဟောတိ၊ ပ္ံ။ အာရောဟ,ပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ငမချိုက်ပေင်တ် ကျောံဒဒ့်မသ္ငင်, ဒဒ့်မခ္ဆမ်။ (ဝါ) ငမချိုက်ပေင်တ် ကျောံသ္ငင်, ခ္ဆမ်။ နဟောတိ၊ ပ္ံ။ [အာရောဟ= ပွမသ္ငင်+ပရိဏာဟ= ပွမခ္ဆမ်]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ ဇဝသမ္ပန္နာ စ၊ ငံ–ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ နကိုအကာဲအရာမွဲ။ ပုရိသခဠုကော်၊ င်။ ဇဝသမ္မန္နော၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဝဏ္ဏသမ္မန္နော၊ င်။ န ဟောတိ၊ ရော။ အာရောဟ, ပရိဏာဟ သမ္မန္နော၊ င်။ န ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ အယံ၊ ဉာဏ် မတီကေတ်သစ္စ ပန်ဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ်၊ ဇဝသို့ ဇဝေါ၊ အသိင်ရောင်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပုံသွားရ။ ပန၊ သ္ဘာင်အာနူဂ်။ အဘိဓမ္မေ၊ ပွဲခရ်အဘိဓရ်ကို။ (ဝါ) ပွဲခရ်ရုပ် နာမ် မဂပ်ဝ်ပိုင်ခြာသ္ကျတ်လဝ်ကို။ (ဝါ) ပွဲခရ်ရုပ်နာမ် မစာ်စူးအာနူ ပွမန္ဒရ်ကျော်ရေင်သ္ကံ ဟိုတ်မဂပ်ဝ် ပိုင်ခြာသ္ကျတ်လဝ်ကို။ အဘိဝိနယေ၊ ပွဲအဘိဝိနယ်ကို။ (ဝါ) ပွဲဝညပ်ဝိနယ် မဂပ်ဝ်ပိုင်ခြာသ္ကျတ်လဝ်ကို။ (ဝါ) ပွဲဝညပ်ဝိနယ် မစာ်စူးအာနူ ပွမန္ဒရ်ကျော်ရေင်သ္ကံ ဟိုတ် မဂပ်ဝ်ပိုင်ခြာသ္ကျတ်လဝ်ကို။ ပဉ္ဉ၊ နှ်သွာန်ပ္ပစ္စာ။ ပုဒ္ဒေ၊ င်မဂပ်ဝ်သွာန်။ သမာနော၊ နကြိ ဒ်္ဂတ်နေဝ်။ သံသာဒေတိ၊ ပုံကိုဒေါ်ကျံရ။ နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပုံဟွံသ့်ရ။ ကြဒံ အယံ၊ င်ပွမသ့်ဟွံမာန်ဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ်။ န ဝဏ္ဏသို့ န ဝဏ္ဏော၊ သာ်ဟွံသေင်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံသွားရ။ ။

ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်။ စီဝရပရိက္ခာရာနံ၊ နှ်သွာ, ပိဏ္ဍပါတ်, ဘာဒ္ဒာဲသတိက်, ဂဠာမဒ်္ဒကပေါတ် ဒဗ္ဗရ ဟိုတ်ကျော်စော်စးကိုယဲ သွက်မ္ဒိဟ် ဟွံထတ်ယုက် စိုဒ္ဒ္ဓာလမျိုဂမ္ဒိုင်။ လာဘီ၊ င် ပွမကလိဝွံ။ န ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ်္ဂရ။ ကြဒံ အယံ၊ င်ပွမဟွံကလိဂွံ ပစ္စယ်ပန် မပ္ပံကိုသ့ွာဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ်။ န အာရောဟ, ပရိဏာဟသို့၊ ဒဒ်္ဂမသ့ုင်, ဒဒ်္ဂမခ္ဆောမ်ဟွံ သေင်။ (ဝါ) သ့ုင်, ခ္ဆမ်ဟွံသေင်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံသွားရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုအကာဲအရာသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပုံသ့်ရ။ နော သံသာဒေတိ၊ ပုံဟွံ ကိုဗဒေါ်ကျံရ။ ကြဒံ အယံ၊ င်ဂုဏ် ပွမသ့်တ်မာန် သိုဟွံကိုဒေါ်ကျံ မြသာ်ဝွံ။ ဝဏ္ဏသို့၊ သာ်ရောင်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ။ ပန၊ သ္ဘာင်အာနူဂ်။ ။(ပ)။ ။[ဝါကျကြဲအိုတ် ဟောင် ကိုဏာအရထရ]။ ။ ပန၊ သ္ဘာင်အာနူဂ်။ စီဝရပရိက္ခာရာနံ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ လာ ဘီ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကြဒံ အယံ၊ င်ပွမကလိဂွံပစ္စယ်ပန်ဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ခမီဂ်။ အာရောဟ, ပရိဏာဟသို့၊ ဒဒ်္ဂ–ရောင်။ (ဝါ) သ့ုင်, ခ္ဆောမ်ရောင်။ ကြတိ၊ ရ သာ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ။ အဒ္ဒမံ၊ ရောင်။ ။

၉–အဿပရဿသုတ်

၁၄၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တယော၊ ခ္ဆံ–အိုတ်။ အဿပရသော စ၊ နှ်ချံ့ မသ ကောက်သ္ကာလောန် ပွဲဂကောံချံ့ဂမ္ဒိုင်ကို။ ။[အဿ=ပွဲဂကောံချံ့+ပရ=ခ္ဆံမသ ကောက်လောန်+ အဿ= ချံ့]။ ။ အဟံ၊ င်။ ဒသေဿာမိ၊ ကြက်။ တယော၊ ခ္ဆံ–အိုတ်။ ပုရိသပရသော စ၊ နှ်တြံ့ မသကောက်သ္ကာလောန် ပွဲဂကောံတြံ့ဂမ္ဒိုင်ကို။ ဒသေဿာမိ၊ ကြက်။ တံ၊ နှ်ခရ်အဲတွံဂ့်။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊

ပိုဒ်လိက်(၈၅)တေံညြ]။ ။ ကြဒံ၊ ငမဂ်ာဏ်သွဝ် ပါပြကာ မလေပ်ကိုဖအိုတ်ကေံ့ သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန်ဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဝွံ။ ဇဝသ္မီ၊ အသိင်ရောင်။ ကြတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ အဘိဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–အဿာဇာနီယသုတ်

၁၄၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တယော၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဘဒြေ၊ ဧၚ်မဆဲတ်အိုတ်။ အဿာဇာနီယေ စ၊ နဲ့ချေံအာဇာနယ်ဂမ္ဒါင်ကို။ (ဝါ) နဲ့ချေံဦုပ်ကေက် မလေပ်တီကေတ်ဟိုတ်, ဟွံသေင်ကိုဟိုတ်ဂမ္ဒါင်ကို။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ တယော၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဘဒြေ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ပုရိသာဇာနီယေ စ၊ နဲ့တြဲ့ အာဇာနယ်ဂမ္ဒါင်ကို။ (ဝါ) နဲ့ သရဲတြဲ့ မလေပ်တီကေတ်ဟိုတ်, ဟွံသေင်ကိုဟိုတ်ဂမ္ဒါင်ကို။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်။ တံ၊ နဲ့ပရွေချေံအာဇာနယ်, တြဲ့အာဇာနယ်ဂ့်။ သာခုကံ၊ ဗွဲ။ သုဇာထ၊ သြဝ်...။ ။(ပ) ဘိက္ခ၊ ငိ။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၂)တေံညြ]။ ကြဒံ၊ ငအရဟတ္တမဂ်ာဏ် မလေပ်ကိုဖအိုတ်ကေံ့ အာသဝဂမ္ဒါင်ဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်။ ဇဝသ္မီ၊ ရောင်။ ကြတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၁၁–မယ္ဆံကိုပဌမမောရနိဝါပသုတ်ဂမ္ဒါင်

၁၄၄။ ။ ဓ္ကာံ၊ ဧၚ်။ သမယံ၊ ပ္ဒဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ရာဇဂဟေ၊ ပ္ဒဲဇရေင်ချုင်ရာဇာဂြိုဟ်။ မောရနိဝါပေ၊ ဧၚ်မ့ုံယ္ဂျမောရနိဝါပ။ (ဝါ) ဧၚ်မဒ့ဳဌာန် မကိုစ္စကုမြာ်။ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ၊ ပ္ဒဲအရှာံပြဘာတ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘာပြဘာတ်။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ တတြ၊ ပ္ဒဲအရှာံ ပြဘာတ်ဂ့်။ [ကြန္ဒဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၂၆)တေံညြ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဒါင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧၚ်မချိုက်ပေင်တ်။ ဘိက္ခ၊ ငိ။ အစ္စန္တနိဋ္ဌော၊ ငမ့ုံကိုဓရ် လ္ဒိတ်နိဗ္ဗာန် မကလိလောန်ကေံ့ အပိုင်အခြာ ပွမအိုတ်လိုလာ်။ (ဝါ) ငမ့ုံကိုဘုံ လ္ဒိတ်နိဗ္ဗာန် မတန်တ် မဗိုန်ခိုင် ဟွံဂွံချိုဂတဝ်။ အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ၊ ငမ့ုံကိုနိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကေံ့ ယောဂပန် မတန်တ် ဗွဲမဗိုန်ခိုင် မဟွံဂွံချိုဂတဝ်။ အစ္စန္တ ဗြဟ္မစာရီ၊ ငမဒ္ဓေတ်တ ဒ္ဓေတ်အရိယမဂ် မပြဲ့ မတန်တ် ဗွဲမဗိုန်ခိုင် မဟွံဂွံချိုဂတဝ်။ အစ္စန္တပရိယောသာနံ၊ ငမ့ုံကိုဓရ်လ္ဒိတ် နိဂ္ဂိ မဗိုန်ခိုင်။ (ဝါ) ငမ့ုံကိုတိုင်ပ်ကျောတ်အထောင့် မဗိုန်ခိုင် မတွံဂး ဓရ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒ့ဳလ္ဒိတ် မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကိုဓရ်နိဗ္ဗာန် မဒ့ဳလ္ဒိတ် ဒဒိုက်ဝင့်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်ကို–ဂမ္ဒါင်။ (ဝါ) လ္တူန္ဒူ။ သေဌ္ဌော၊ ငပူဂိုလ် မပြဲ့။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ကတမေဟိ၊ မူရ ဧၚ်။ တီဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဒါင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧၚ်။ ဘိက္ခ၊ ငိ။ အစ္စန္တနိဋ္ဌော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ သေဌ္ဌော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ အသေ

ကွေန၊ ခေါ်မဒ်ဒြပ်တ္ဒအရှန်။ (ဝါ) ခေါ်မက္ခ်ိဒ် ပဲသန္ဆာန်တ္ဒအရှန်။ သီလက္ခန္ဓေန၊ ကေုံ ဗွဝ်သီလကီု။ (ဝါ) ကေုံဂုဏ်သီလကီု။ အသေကွေန၊ ခေါ်။ သမာဓိက္ခန္ဓေန၊ ကေုံ ဗွဝ်သမာဓိကီု။ (ဝါ) ကေုံဂုဏ်သမာဓိကီု။ အသေကွေန၊ ခေါ်။ ပညာက္ခန္ဓေန၊ ကေုံ ဗွဝ်ပညာကီု။ (ဝါ) ကေုံဂုဏ်ပညာကီု။ သမန္နာဂတော၊ ခေါ်။ ဘိက္ခု၊ င်။ အစ္စန္တနိဒ္ဒေ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ သေဒ္ဒေ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ်။ တီဟိ၊ ခေါ်–အိုတ်။ ကျ မေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံဓရ်ဂမ်ိုင်ဝွံ်။ သမန္နာဂတော၊ ခေါ်။ ဘိက္ခု၊ င်။ အစ္စန္တနိဒ္ဒေ၊ င်။ (ပ)။ ။ သေဒ္ဒေ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ်။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ကာဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၁၂–ဒုတိယမောရနိဝါပသုတ်

၁၄၅။ ။ ကျဒ္ဒါပါဋိဟာရိယေန၊ ကေုံပါဋိဟာ မတွံဂး ကျဒ္ဒါကီု။ ။[ကလေင်ရံင် သဂါရဝသုတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၁)တေံညိ]။ ။ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယေန၊ ကေုံပါဋိ ဟာ မတွံဂး တီကေတ်စိုတ်ညးသ္ဒာင်တဲ့ ပွမဟိုတွံစ္ဆောန်ထွးကီု။ အနုသာသနီပါဋိဟာ ရိယေန၊ ကေုံပါဋိဟာ မတွံဂး ဓရ်ဒ္ဒေံတ္ထောန်ဒေသနာ မိန်ကျဂ်ကိုသာဝကတံ မဂပ်ဝ် တွံလဝ်မဟဂွံသ္ကုတ်ကီု။ သမန္နာဂတော၊ ခေါ်။ ဘိက္ခု၊ င်။ အစ္စန္တနိဒ္ဒေ၊ င်။ ။(ပ) ဒေဝမနုဿာနံ၊ ပ္ဟော်ဝ်–ဂမ်ိုင်။ (ဝါ) လ္ဟု။ သေဒ္ဒေ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ်။ တီဟိ၊ ခေါ်–အိုတ်။ ကျမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံ။ သမန္နာဂတော၊ ခေါ်။ ဘိက္ခု၊ င်။ အစ္စန္တ နိဒ္ဒေ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ သေဒ္ဒေ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ်။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒွါဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၁၃–တတိယမောရနိဝါပသုတ်

၁၄၆။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကေုံလညာတ်ဉာဏ် မဍုံပြ မဒ့်ဟိုတ် ဖလသမာပတ်ကီု။ သမ္မာဉာဏေန၊ ကေုံဖိုလ်ဉာဏ် မဍုံပြကီု။ သမ္မာဝိမုတ္တိယာ၊ ကေုံဖလသမာပတ် ဝိမုတ္တိမဍုံပြ မသွေဟ်နူဖိုလ်ဉာဏ်ဂ့်ကီု။ သမန္နာဂတော၊ ခေါ်။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ အစ္စန္တ နိဒ္ဒေ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ သေဒ္ဒေ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ။(ပ)။ ။ တေရသမံ၊ ရောင်။

စတုတ္ထော၊ ခေါ်မရနုက်ကိုပန်။ ယောဓာဇီဝဂ္ဂေါ၊ ယောဓာဇီဝဝဂ်ရောင်။

---

(၁၅) ၅–မင်္ဂလဝဂ်

၁–အကုသလသုတ်

၁၄၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧၚ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်ဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်ညးမဍျိက်ပေင်တ်။ အာဘတံ၊ ရေင်တ္ဂျင်ဏာမွဲမွဲဒ္ဒၚဲတဲ့။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ မဂပ်ဝ်ဖျေါလဝ်ကိုး။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်တ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ကမ္မုနာ၊ မိန်အကုသိုလ်ကံ။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲနရက်။ နိက္ခိတ္တော၊ မဂပ်ဝ်ဖျေါလဝ်ဟောင်ရောင်။ (ဝါ) ငမဒးဒုင် ဖျေါလဝ်ဟောင်ရောင်။ ကတမေဟိ၊ မူရ်။ တီဟိ၊ ဧၚ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်ညးမဍျိက်ပေင်။ အာဘတံ၊ တဲ့။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ။ တထာ၊ တုပ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်။ ကမ္မုနာ၊ မိန်အကုသိုလ်ကံ။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ ရော။ အကုသလေန၊ ဧၚ်မန့်အကုသိုလ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်ကာယကံကိုး။ (ဝါ) ကျော်စေတနာပိ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုကာယဒ္ဓါရကိုး။ အကုသလေန၊ ဧၚ်။ ဝစီကမ္မေန၊ ကျော်ဝစီကံကိုး။ (ဝါ) ကျော်စေတနာကံပန် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုဝစီဒ္ဓါရကိုး။ အကုသလေန၊ ဧၚ်။ မနောကမ္မေန၊ ကျော်မနောကံကိုး။ (ဝါ) ကျော်စေတနာကံပိ မဂပ်ဝ် ကျောန်လဝ် နကိုမနောဒ္ဓါရကိုး။ သမန္နာဂတော၊ နှ်ညးမဍျိက်ပေင်တ်။ အာဘတံ၊ တဲ့။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ။ ။(ပ)။ ။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ကျွမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်။ အာဘတံ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်။ အာဘတံ၊ တဲ့။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ကမ္မုနာ၊ မိန်ကုသိုလ်ကံ။ သဂ္ဂေ၊ ပ္ဒဲချောင်သွဝ်။ နိက္ခိတ္တော၊ ရောင်။ ကတမေဟိ တီဟိ၊ မူရ ကျော်ဓရ်ပိပြကာဂမ္ဂိုင်ဂ့်ရော။ ကုသလေန၊ ဧၚ်မန့်ကုသိုလ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်။ (ဝါ) ကျော်။ ။(ပ)။ ။ ကုသလေန၊ ဧၚ်။ မနောကမ္မေန၊ ကျော်။ (ဝါ) ကျော်။ [အတိုင်ကွာဂ့် ပိုဒ်ကြဏ်ဂမ္ဂိုင် မိက်ဂွံဗက်ကိုမ္ဂး ဗက်ကိုညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တီဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ကျွမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်။ အာဘတံ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ သဂ္ဂေ၊ ပ္ဒဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ ရောင်။ ကျွတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

၂–သာဝတ္ထိသုတ်

၁၄၈။ ။ သာဝတ္ထေန၊ ဧၚ်မှံကိုဒုဟ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်ကာယကံကိုး။ (ဝါ) ကျော်–ကိုး။ ။(ပ)။ ။ အနဝတ္ထေန၊ ဧၚ်ဟွံမွဲကိုဒုဟ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်–ကိုး။ (ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–ဝိသမသုတ်

၁၄၉။ ။ ဝိသမေန၊ ဧၚ်ပွံညီသာ။ (ဝါ) ဧၚ်မှံၤကိုဒ့ေတ် ဆောတ်ယောင်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျေံ–ကီ။ ။(ပ)။ ။ သမေန၊ ဧၚ်မညီသာ။ (ဝါ) ဧၚ်ပွံမွဲကို ဒ့ေတ် ဆောတ်ယောင်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျေံ–ကီ။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–အသုစိသုတ်

၁၅၀။ ။ အသုစိနာ၊ ဧၚ်ပွံသ္အးဖုး။ (ဝါ) ညံင်ရ် တရ်ဖ့ော် အသုဘ။ ကာယကမ္မေန၊ ကျေံ–ကီ။ ။(ပ)။ ။ သုစိနာ၊ ဧၚ်မသ္အးဖုး။ ကာယကမ္မေန၊ ကျေံ–ကီ။ ။(ပ)။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ပဌမဈာနသုတ်

၁၅၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျေံ–ဂမ့ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧၚ်။ ဗာလော၊ ဧၚ်မဒ့ိုညး မဒိုဟ်မိ ဟွံမွဲက့ိုပညာ။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ် ပိဒ်လိက်(၁၃၅)တေံညိ]။ ။ ပသဝတိ၊ ပွံက့ိုက္ဂ်ိုဒ့ဲ ပွဲသန္ဆာန်ဇကုရ။ (ဝါ) ပွံကလိဂွံရ။ ကတမေဟိ၊ မ့ူရ် ဧၚ်မှံၤယ့ုာအိုတ်။ တီဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျေံ–ဂမ့ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧၚ်။ ဗာလော၊ ဧၚ်။ ။(ပ)။ ။ ပရိဟရတိ၊ ပွံက့ျောန်ဓိုတ် မင်မွဲဂ့ံရော။ ။(ပ)။ ။ သာနုဝဇ္ဇော စ၊ ဂ်–ကီ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ရော။ အကုသလေန၊ ဧၚ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျေံ–ကီ။ ။(ပ)။ ။ မနော ကမ္မေန၊ ကျေံ။ သမန္နာဂတော၊ ဧၚ်။ ဗာလော၊ ဧၚ်။ ။(ပ)။ ။ ပရိဟရတိ၊ ပွံ။ (ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ပွံက့ိုက္ဂ်ိုဒ့ဲ ပွဲသန္ဆာန်ဇကုရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တီဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ကြမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျေံ–ဂမ့ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧၚ်။ ဗာလော၊ ဧၚ်။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ပွံ။ (ဝါ) ပွံ။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဝန္ဒနာသုတ်

၁၅၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝန္ဒနာ၊ ဂ်ပွမလ့ောဝ်ဂမ့ိုင်။ ကြမာ တိသ္သော၊ ပိပြကာ ဂမ့ိုင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကိုဇကု။ (ဝါ) နကိုကာယဒွါရ။ ဝန္ဒနာ၊ ပွမ လ့ောဝ်ကို။ ဝါစာယ၊ နကိုသွဉ်ပါင်။ (ဝါ) နကိုဝစီဒွါရ။ ဝန္ဒနာ၊ ပွမလ့ောဝ်ကို။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ (ဝါ) နကိုမနောဒွါရ။ ဝန္ဒနာ၊ ပွမလ့ောဝ်ကိုရောင်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ပုဗ္ဗဏ္ဏသုတ်

၁၅၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ သတ္တာ၊ ယြဲင်သတ်ဂမ့ိုင်။ ပုဗ္ဗဏ္ဏသမယံ၊ ပွဲကာ

လန္ဓဂယး။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ (ဝါ) နကိုကာယဒ္ဓါရ။ သုစရိတံ၊ နိကုသိုလ်သုစရိုတ်။ (ဝါ) နိကာယကုသိုလ်ကံ ပိပြကာ မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ စရန္တိ၊ ပ္ဒံဒ္ဂေတ်အိုတ်ရ။ ဝါစာယ၊ နကိုသ္ဥနိ်ပါင်။ (ဝါ) နကိုဝစီဒ္ဓါရ။ သုစရိတံ၊ နိ်။ (ဝါ) နိ်ဝစီကုသိုလ်ကံ ပနိ်ပြကာ မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ စရန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ (ဝါ) နကိုမနောဒ္ဓါရ။ သုစရိတံ၊ နိ်။ (ဝါ) နိ်မနောကုသိုလ်ကံ ပိပြကာ မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ စရန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသတ် မဒ္ဂေတ်တ်ကုသိုလ်သုစရိုတ်ဂမ္ဒါင်ဂ်္ဂ်။ သုပုဗ္ဗဏ္ဟော၊ ငအခိင်နူဂယးမဆဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ မဇ္ဈန်္ဟိကသမယံ၊ ပ္ဒဲ အခိင်ဒေါဝ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သုမဇ္ဈန်္ဟိကော၊ ငအခိင်ဒေါဝ်တဲ့မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သာယန္ဟသမယံ၊ ပ္ဒဲအခိင်သဝ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ သုသာယန္ဟော၊ ပ္ဒဲအခိင်သဝ်တဲ့မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

[ဂါထာ] ပူရိတသုစရိတဓမ္မဒိဝသေ၊ ပ္ဒဲကာလတဲ့ မွံကိုဓရ်သုစရိုတ် မဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မဒ္ဂေတ်တ် ဓရ်သုစရိုတ်ဂ်္ဂ်။ သဒါ၊ ပ္ဒဲကာလအိုသို။ သုနက္ခတ္တံ၊ ငယွဲမ္ဂးနက်သတ်မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ္ဒ်ရ။ သုမင်္ဂလံ၊ ငယွဲမ္ဂးမ့ိ် မဆဲကို။ သုပ္ပဘာတံ၊ ငအခိင်တဲ့တွး မဆဲကို။ သုဟုဒ္ဒိတံ၊ ငပွမဒ္ဒိုက်ဂ်္ဂိ် နူသတိက် ဗွဲမ္ဒးရးကို။ သုခဏော၊ ငခဏမဆဲကို။ သုမုဟုတ္တော၊ ငအခိင်မုဟုတ်မဆဲကို။ သဒါ၊ ပ္ဒဲကာလအိုသို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တဒါ၊ ပ္ဒဲတဲ့ အရောမဒ္ဂေတ်တ်ဓရ်သုစရိုတ်ဂ်္ဂ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ပူဂိုလ်ဂ်္ဂ်။ ဗြဟ္မစာရိသု၊ ပ္ဒဲညးသပွရိဟ် ဒ္ဂေတ်တ်ဒ္ဂေတ်မပြဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ကု။ ဒိန္နဒါနံ၊ ငဝတ္ထုဒါနိ်မဂပ်ဝ်ကို။ သုယိဋ္ဌံ၊ ငယွဲမ္ဂးမဂပ်ဝ်ပူဇ ဗွဲမ္ဒးရး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။

[ပ္ဒဲဝွံ ပူရိတသုစရိတဓမ္မဒိဝသေပိဒ်တုန် အဋ္ဌကထာပါဠိခ္ဒနိ်ကွဲာတဲ့ ပါဋ္ဌသေသမဂပ်ဝ် စုတ်လဝ်ရောင်။ အဿ, သဒါ, ဟောတိ, တဒါ, ဒိန္နဒါနံပိုဒ်တံတုန် ပါဋ္ဌသေသမဂပ်ဝ် ဂိုင်ကေတ်လဝ် နူအဋ္ဌကထာတံတိုက်ရိုက်ရောင်]။ ။

တံ ဒိဝသံ၊ ပ္ဒဲတဲ့ဂ်္ဂ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ်္ဂ်။ ကာယကမ္မံ၊ ငကာယကံ။ ပဒက္ခိဏံ၊ ငကာယကံ မဇ္ဈော်မောဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဝါစာကမ္မံ၊ ငဝစီကံ။ ပဒက္ခိဏံ၊ ငဝစီကံ မဇ္ဈော်မောဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ မနောကမ္မံ၊ ငမနောကံ။ ပဒက္ခိဏံ၊ ငမနောကံ မဇ္ဈော်မောဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ပဒက္ခိဏော ပဒက္ခိဏောသု၊ ဧ့ံမဇ္ဈော်မောဝ်အိုတ်။ တေ တေသု၊ ပ္ဒဲမပ္ဂံကိုကာယကံ တဲဂ်္ဂ်။ ပဏိဓိ၊ ငပွမစ္ဆိပ္ဇန်လဝ် ကာယပါင်စိုတ်ဇကု။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တေ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဒိုင်ဂ်္ဂ်။ ပဒက္ခိဏာနိ၊ နိမပ္ဂံကိုကာယကံဇ္ဈော်မောဝ်ဂမ္ဒိုင်။ ကတ္တာန၊

သွအိုတ်တဲ့။ ပဒက္ခိဏော၊ ခဲ့မဖော်မောဝ်အိုတ်။ အတ္ထော၊ နိဗ္ဗိဂမ်ိုင်။ လဘန္တိ၊ ပ္ဒံကလိဂွံအိုတ်ရ။ ။[ပ္ဒဲ ပဏိဓိ တော ပဒက္ခိဏော အဋ္ဌကထာ ဟွံပံက်၊ "တေသု ပဒက္ခိဏေသု"သက်ဝွံ သိုမထေက်ကိုသွးဗဟုဝစ် ပြိုင်လဝ်ဓ္ဂက ဝစ်ရောင် ချပ်ညိ]။ ။

တေ တုမှေ၊ ငတ္တအဲ ညးသပ္ပရိဟ်ဂမ်ိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ငတ္တအဲညးသပ္ပရိဟ် မသွတ် မပ္ဂံကိုပဒက္ခိဏံ ကာယကံဂမ်ိုင်ဂ့်။ အတ္ထလဒ္ဓါ၊ သိုမှုံကိုဒတဲ့ဖိုံ မဂပ်ဝ်ကလိဂွံအိုတ်။ သုခိတာ၊ သိုကိုမအာစိုပ် တသိုက်အိုတ်။ ။[သုခံ ကတာ ဂတာ သုခိတာ]။ ။ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ ပ္ဒဲသာသနာကျဲ်။ ဝိရုဠ္ဟ သိုမဖော်မောဝ်အိုတ်။ သဗ္ဗေဟိ၊ ခဲ့မဒှ်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ဉာတိဘိ၊ ကျော် ကလောဒညာတ်ဂမ်ိုင်။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ အရောဂါ၊ ငဟွံမွဲကိုယဲဂမ်ိုင်။ သုခိတာ၊ ငမှုံကိုတသိုက် မက္ကိုဒှ်ဗွဲမှးရးဂမ်ိုင်။ ။[သုခံ သဠာတံ ယေသန္တိ သုခိတာ]။ ။ ဟောထ၊ သြဝ်...ကိုဒှ်အိုတ်ညိ။ ။[ဟောန္တု–ပါဠ်ဒန်မွး "တုမှေ" သွက်ဒးစုတ်ဟွံမွဲ၊ "တေ၊ ငညးသပ္ပရိဟ်ဂမ်ိုင်ဂ့်" သက်ဝွံ သွးညိ]။ ကျတိ၊ ရသက်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ပဋ္ဌမော၊ ခဲ့မရနုက်ကိုမသုန်။ မဂ်လ ဝဂ္ဂေါ၊ မဂ်လဝဂ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။

တတိယော၊ ခဲ့မရနုက်ကိုပိ။ ပဏ္ဏာသကော၊
ငဂကော်သုတ်မသုန်ကံ့မသုန်စော့်။ သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

---

(၁၆) ၆–အစေလကဝဂ်

၁၅၇–၁၆၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋိပဒါ၊ ငဒွေတ်ဂမ်ိုင်။ ကျမာ တိသော၊ ပိပြ ကာဂမ်ိုင်ဝွံရောင်။ တိသော၊ ငိ။ ကတမာ၊ ရော။ အာဂါဠ္ဟ ၇၊ ခဲ့မကြဲင်မှိဟ်။ (ဝါ) ခဲ့မကြဲင်မှိဟ် နအစော်လောဘ။ (ဝါ) ခဲ့မတ္ထိဗ္ဘိက်ဒှံင် ပ္ဒဲကာမသုခ။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်ကိုး။ နိဗ္ဗာမာ၊ ခဲ့မလေပ်ကိုက်ကွက်ကွာန် ခန္ဓကာယလောန်။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်ကိုး။ မဗ္ဈိမာ၊ ခဲ့မဒှ် ပ္ဒဲလွေဝ် အာဂါဠ္ဟ ကိုနိဗ္ဗာမ။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဂါဠ္ဟ ၇၊ ခဲ့။ ပဋိပဒါ၊ ငဒွေတ်။ ကတမာ စ၊ ညးခဲ့ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ခဲ့မဒှ်လှိ်။ ကာမေသု၊ ပ္ဒဲ။ ဒေါသော၊ ငိ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၁၄)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နဒွေတ်ဝွံ ဂိုင်ကေတ်မွး နွံကိုဒုဟ်တဲ့ နဒွေတ် ပွမဒုင်စသိုင် တသိုက်ကာမ အတိုင်နွံပွိုက်ဝွံ။ အာဂါဠ္ဟ ၇၊ ခဲ့။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။(ပ)။ ။

ကြာဝါဦးအဂိုတ္တိရိ(တိုက)

ဘိက္ခဝေ၊ ယဉ်။ ကြမ၊ ပဲ့လောကဝဉ်။ ဓကစ္စော၊ ငပူဂိုလ်လို့။ အစေလကော၊ ငဟဂ်ံဗိုက်လတက်ယာတ်။ (ဝါ) ငမပဒတ်ဇကုသွး သိုဟဂ်ံဗိုက်လတက်လဝ် ယာတ် ဗွဲအစော်ပွမသ့်ပတ်လဝ် ဒွေတ် ဟွံဗိုက်လတက်ယာတ်။ မုတ္တာစာရော၊ ငမ့ုံကိုဒွေတ် အလေံယေန်သွာင် မဂပ်ဝ်သွးလဝ်တဲ့။ (ဝါ) ငမသွးကွေံ့ ပွမယေန်သွာင် ကောန်ဂကူ သိုမဒွေတ် ဗွဲမရိုင်ဖိုင် နမပ္တံကို အာတရ၉ေွာ် တရ၊သွတ်, စစ္စ သိုက်ိုမဒတ်ဒွံင်။ ဟတ္ထာပလေခနော၊ စစ္စတဲ့မွး ငမလေပ်ကွာန်တဲ နကိုလတာ်။ (ဝါ) မအာတ် တရ၉ေွာ်တဲ့မွး ငမလေပ်ဖိုတ်တ တရ၉ေွာ် နကိုတဲ့။ ။

န ဓဟိဘာဒန္တိကော၊ ကွာစ့ေပိဏ္ဍပါတ်ညိ ဂရင်ပ္တိမွး ငဟွံကွာကျင်။ န တိဋ္ဌဘာဒန္တိကော၊ တန်တ်(ကွာ)ညိ ဂရင်ပ္တိမွး ငဟွံတန်တ်။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ အဘိဟဋ္ဌံ၊ ကွာဟွံစိုပ်ဇကုပြဟ်ဒုင်တဲ့ နိပိဏ္ဍပါတ် မဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂျင်လဝ်။ န သာဒိယတိ၊ ပ့ုံဟွံဒုင်ကေတ်ရ။ ဥဒ္ဒိဿကတံ၊ ရန်တွံကိုဇကုတဲ့ နိပိဏ္ဍပါတ် မဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင်လဝ်။ န သာဒိယတိ၊ ပ့ုံ။ နိမန္တနံ၊ နိပိဏ္ဍပါတ် မဂပ်ဝ်ဘိက်နိမန်ကိုဒါန်။ န သာဒိယတိ၊ ပ့ုံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ ကမ့ိုမုခါ၊ နူပါင်ထွဲ စုတ်ပိဏ္ဍပါတ်။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ရေင်တ္ဂျင်ပ္တိတ်တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ့ို၊ နိပိဏ္ဍပါတ် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန်ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံဟွံဒုင်ကေတ်ရ။ ကဠောပိမုခါ၊ နူပါင်ထွဲပုင်, တိုင်နစုတ်ပုင်။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ့ို၊ နှ–ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ဓုဠကံ၊ နှဒ္ဒုင်တြုင်။ အန္တရံ၊ နှမခြာဒွံင်။ ကတွာ၊ သွတဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ့ို၊ နှ–ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ဒဏ္ဍံ၊ နှလေံဒန်။ အန္တရံ၊ နှ်။ ကတွာ၊ တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ့ို၊ နှ–ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ မုသလံ၊ နှ်ရိ။ အန္တရံ၊ နှ်။ ကတွာ၊ တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ့ို၊ နှ–ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ။

ဒွိန္နံ၊ ငညးစါဂမ့ိုင်။ ဘုဥ္ဇမာနာနံ၊ ယောမစဒွံင်။ ဓကသ့ိ၊ ငညးမွဲ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ဒ့ိုက်ကွ်ိတဲ့။ ဒေန္တေ၊ နကြိုကိုတ်နေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ဂဗ္ဘိနီယာ၊ မိန်ပြဲ မပ္ကင်ရင်လဝ် ဂဝ်ဂ့်။ ဒီယမာနဘိက္ခမ့ို၊ နှ–ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ပါယမာနယာယ၊ မိန်ပြဲ မဗမ်ဒွံင်တ့ဂ်ကိုကောန်ဂ်ာ်။ ဒီယမာနဘိက္ခမ့ို၊ နှ–ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ပုရိသန္တရဂတာယ၊ မိန်မ့ိုဟ်ပြုမအာစိုပ်ဒွံင် ပဲ့ဇရေင်မ့ိုဟ်ကြုံကိုလေဝ်။ ဒီယမာနဘိက္ခမ့ို၊ နှ–ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ။[ပုရိသန္တရဂတာယာတိ ပုရိသသမီပဂတာယ။ မူလပဏ္ဍိ၊ ဒု၊ ၃၅]။ ။ သက်ိတ္တိသု၊ မ့ိုဟ်ဂမ့ိုင်ဆဝ်ဗုဟ်တဲ့ နိပုင် မဂပဝ်စီရေင်ပြုပြေင်လဝ်ဂမ့ိုင်။ ဒီယမာနာသု၊ နကြိဂပ်ဝ်ကိုအိုတ်နေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ယတ္ထ၊ ယြဲပဲ့ဌာနိမွဲ။ သာ၊ ငက္ခိုဂ့်။ ဥပဋ္ဌတော၊ ငမတနိတ်စီဒွံင်ပဲ့ဇရေင်။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ တတ္ထ၊ ပဲ့ဌာနိဂ့်။ အာဟဋ္ဌံ၊ နိပုင်မဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂျင်လဝ် သိုဟွံကိုကုက္ခိုံ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ယတ္ထ၊ ယြဲပဲ့ဌာနိမွဲ။ မက္ခိကာ၊ ငရဲဂမ့ိုင်။ သဏ္ဍာသဏ္ဍာစာရိနီ၊ စိုနိုပဝ်ဂေတ်ဒွံင် ဗွဝ်ကို ဗွဝ်အိုတ်ရ။ တတော၊ နူဌာနိဂ့်။ အာဟဋ္ဌံ၊ နိပုင် မဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂျင်လဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ့ုံ။ ။

မစ္ဆံ၊ နိုက။ နေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုံ။ မံသံ၊ နိဖျုန်။ နေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုံ။ သုရံ၊ နိဒ္ဓံသုရာ။ နေ ပိဝတိ၊ ပုံဟွံသုင်ရ။ မေရယံ၊ နိအရက်သုရာ။ နေ ပိဝတိ၊ ပုံ။ ထုသောဒကံ၊ နိဒ္ဓံသံ။ နေ ပိဝတိ၊ ပုံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်။ ဓုကာဂါရိကော ဝါ၊ ငမဒုငိပဏ္ဍာပါတ် မွဲသို့ ဓဝ်ဟေငကို။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ဓုကာလောပိကော၊ ငမယိုပ်ယာတ် နပိဏ္ဍာပါတ်မွဲလွံက် ဓဝ်ဟေငမာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဒွါဂါရိကော၊ ငမဒုငိပဏ္ဍာပါတ် ဓါသို့ဓဝ်ဟေငကို။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ဒွါလောပိကော၊ ငမယိုပ်ယာတ် နပိဏ္ဍာပါတ်ဓါလွံက်ဟေငမာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

[ပွဲဒွဲဝွံ စုတ်လဝ်ပေယျာလရ။ မိက်ဓမံက်မွး တျာဂါရိကော ဝါ၊ ငမဒုငိပဏ္ဍာပါတ် ပိသို့ဟေငကို။ ဟုတွာ၊ တဲု။ တျာလောပိကော၊ ငမယိုပ်ယာတ် နကိုပိဏ္ဍာပါတ်ပိလွံက် ဓဝ်ဟေငမာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ စတွာဂါရိကော ဝါ၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ စတွာလောပိကော ဟောတိ၊ ပဉ္စာဂါရိကော ဝါ ဟုတွာ ပဉ္စာလောပိကော ဟောတိ၊ ဆာဂါရိကော ဝါ ဟုတွာ ဆာလောပိကော ဟောတိ– သင်ဝွံ ဓမံက်ညိ]။ ။

သတ္တာဂါရိကော ဝါ၊ ငမဒုငိပဏ္ဍာပါတ် ထပ်သို့ဟေငကို။ ဟုတွာ၊ တဲု။ သတ္တာလော ပိကော၊ ငမယိုပ်ယာတ် နကိုပိဏ္ဍာပါတ်ထပ်လွံက်ဟေငမာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဓုကိသာ၊ ဧံမဒ္ဒိမွဲ။ ဒတ္တိယာ၊ နကိုခရော်ပိဏ္ဍာပါတ်သွတ် မရုံဂပ်ကိုစါပိလွံက်ကိုလေဝ်။ ယာပေ တိ၊ ပုံယိုပ်ယာတ်မာန်ရ။ ဒွိဟိ၊ ဧံမဒ္ဒိစါအိုတ်။ ဒတ္တိဟိပိ၊ နကိုခရော်ပိဏ္ဍာပါတ်သွတ် ကိုလေဝ်။ ယာပေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တဟိ၊ ဧံမဒ္ဒိထပ်အိုတ်။ ဒတ္တိဟိပိ၊ နကို။ ယာပေတိ၊ ပုံ။ ဓုကာဟိကမ်ို၊ ဧံမဒ္ဒိမ့ုံကိုခြာ မွဲတဲုကိုလေဝ်။ (ဝါ) သိုဟွံစမွဲတဲု မံတ် တဲုကိုလေဝ်။ အာဟာရံ၊ နိအာဟာရ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံစရ။ ။[စပုင် ခြာမွဲတဲု မိက် သွး]။ ။ ဒွါဟိကမ်ို၊ ဧံမဒ္ဒိမ့ုံကိုခြာ ဓါတဲုကိုလေဝ်။ အာဟာရံ၊ နိ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တာဟိကမ်ို၊ ဧံမဒ္ဒိမ့ုံကိုခြာ ထပ်တဲုကိုလေဝ်။ (ဝါ) သိုဟွံစထပ်တဲု မံင်တ်တဲုကိုလေဝ်။ အာဟာရံ၊ နိအာဟာရ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ နနယ်သင်ဝွံ။ ဓုဝရူပံ၊ ဧံမ့ုံသဘ်မဖှ်သင်ဝွံ။ အဒ္ဓမာသိကမ်ို၊ ဧံမဒ္ဒိမ့ုံကိုခြာဒုံင် လွတ်ဂိတု စ်္ဂသုနိတဲုကို လေဝ်။ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂံ၊ နိဝိရိယ ပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ် ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ နမ ဗ္ဂတ်လွိဟ် အလန်တဲုတဲု ပွမစ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်။ သာကဘက္ခောပိ၊ ငမစတ် စ္ဂသွေဝ်သွ သင်္ကေငဒ္ဂေက်ကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သာမာကဘက္ခောပိ၊ ငမစတ်သုံလွာန်ကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) [ကလေင်ရံင် ပိဒ်လိက်(၉၄)တေံညိ]။ ။ ဝနပ္ပလဖလာဟာရော၊ ငမ့ုံကိုစ္ဂအာဟာရ မတွံဂးရိုဟ်ဆု, သတ်ဆု။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ပဝတ္တဖလဘောဇီ၊ သိုမစတ်သတ်ဆု မပြဟ် ဒတုံစ့ေအလိုလို။ ယာပေတိ၊ ပုံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်။ သာဏာနိပိ၊ နိယာတ်ကာနိဂမ့ိုင် ကိုလေဝ်။ ဓာရေတိ၊ ပုံ့ပ္ဂင်ရင်ရ။ (ဝါ) ပုံဒိုက်လတက်ရ။ မသာဏာနိပိ၊ နိယာတ် မန့ ရလဝ် နကိုတောဝ်ကာန်ကိုလေဝ်။ ဓာရေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ကေသမဿုလောစကောပိ၊ ငညး မလေပ်ပိုက်သော်ကျိုပ်, သော်ပါင်မုင်ကိုလေဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ကေသမဿုလောစနာနုယောဂံ၊ နိဝီရိယ ပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ထပ်ကိုထပ် ပွမပိုက်သော်ကျိုပ်, သော်ပါင်မုင်။ အနုယုတ္တော၊ ငမပ္ဍိတ်ဇြဟတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဥဇ္ဇဌ ကောပိ၊ ငမဒတ်ဒုံင် ပွဲလ္ဟူကိုလေဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ အာသနပဋိက္ခိတ္တော၊ ငမပါကွေံ ကျရိယာပိုဒ်ပွမဂွံု။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[ဥဇ္ဇဌကာ ဟောန္တီတိ ဥဒ္ဒံယေဝ ဋ္ဌိတကာ ဟောန္တိ အနိသိန္နာ။ မူလပဏ္ဏဋ္ဌ၊ ပ၊ ၃၆၈။ ပိုဒ်နိုပါတ်မွး ဥဇ္ဇာ့ ညံင်ရ ပွဲဥဇ္ဇဇာဏုမဏ္ဍလပိုဒ် ကို အရထတုပ်ကျောံ ဥဒ္ဒံ–သဒ္ဒါရ]။ ။

ဥက္ကုဋိကောပိ၊ ငမ္ဟုံကိုဒွေတ်ဝတ် မဂွံလက်ဂဖုန်ကိုလေဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ဥက္ကုဋိ ကပွဓာနံ၊ နိပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ကလောန် ပွမဂွံလက်ဂဖုန်။ အနုယုတ္တော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကဏ္ဌကာပဿယိကောပိ၊ ငမသွဒတ် ဂွံ ကွာ် ပွဲဒွဲသတိက်မတွံဂး ဇလ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကဏ္ဌကာပဿယော၊ ပွဲဒွဲသတိက် မတွံဂး ဇလ။ သေယျံ။ နိပွမတိက်။ ကပွေတိ၊ ပုံသွရ။ သာယတတိယကမ္ပိ၊ ဧံမဒ္ဒိမ္ဟုံကိုပိဝါ မတွံဂး သဝ်တဲု။ (ဝါ) ဧံမဒ္ဒိမ္ဟုံကို ပိဝါ ကိတ်တ် ဗွဲနူဂယး, ဒေါဝ်တဲု, သဝ်တဲု။ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ၊ နိပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ထပ်ကိုထပ် ကလောန် ပွမစ္ပေါ်အာကိုဧ်။ အနုယုတ္တောတ္တာ၊ သိုကိုမပ္ဍိတ်ဇြဟတ်။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ နနယ်သာ်ဝွံ။ ဓ္ဝဂ္ဂပံ၊ ဧံမ္ဟုံသဘ်မဖ္ဒ်သာ်ဝွံ။ အနေကဝိဟိတံ၊ ဧံမ္ဟုံတွေင် ပကာရဂကူမဂ္ဂိုင်။ ကာယသ၊ နိခန္ဓကာယ။ အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နိပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ထပ်ကိုထပ် ကလောန်ပွမကိုကတ်ကွာန်, ပွမကိုက်ကွက်ကွာန် ထပ်ကိုထပ်။ အနုယုတ္တော၊ သိုကို။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိဒွေတ် ပွမပ္ဒ်ီ ပ္ဒိုက်ပျဲပျုံ ခန္ဓကာယဝွံ။ နိဇ္ဈာမာ၊ ဧံ။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဇ္ဈိမာ၊ ဧံ။ ပဋိပဒါ၊ ငိ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ အာတာပီ၊ ငမ္ဟုံကိုသမ္ဗပွဓာန်ဝီရိယ မလေပ်ကိုစံင်ပ္ဒေင် ကွေံကိလေသ။ သမွဇာနော၊ ငမတီကေတ်ဗွဲမဧုံစွတ်။ (ဝါ) ငိ။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၃၉၀)တေံညိ]။ ။ သတိမာ၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ ဒ်ိုတဲု။ လောကေ၊ ပွဲ။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ၊ နိ။ ဝိနေယျ။ တဲု။ ကာယေ၊ ပွဲ။ ကာယာနုပဿီ၊ သိုကို။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံ။ ။[ပွဲဝွံ "စေ"သဒ္ဒါ ဟွံပါဟောင် တွေင်တ်ရ]။ ။ အာတာပီ၊ ငိ။ သမွ ဇာနော၊ ငိ။ သတိမာ၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ လောကေ၊ ပွဲ။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ၊ နိ။ ဝိနေ ယျ။ တဲု။ ဝေဒနာသု၊ ပွဲဝေဒနာဂမ္ဟိုင်။ ဝေဒနာနုပဿီ၊ သိုကို။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံ။ ။ [သွက်စိတ္တေလေဝ် ကလေင်ရံင် ဓ္ကကနိုပါတ်တဲု သွးညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ သိုကို။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိဒွေတ် မပ္ဍံကိုကာယာနုပဿနာဝွံ။ မဇ္ဈိ မာ၊ ဧံမဒ္ဒိလ္ဒေါဝ်။ (ဝါ) ဧံမဒ္ဒိပွဲလ္ဒေါဝ် ဟွံအာစိုပ်ဒွေတ်ယုတ် လ္ဒိတ်ဓါလွက် မတွံဂး အာဂါဠ္ဍ ပဋိပဒါ ပွမဒုင်စသိုင် တသိုက်ကာမဂုဏ်ကို နိဇ္ဈာမပဋိပဒါ ပွမပ္ဒ်ီပ္ဒိုက် ပျဲပျုံ

ခန္ဓကာယ။ (၀၀) ဧံမဒ္ဒံပ္ဟလ္ဒောဝ် ဟွံအာစိုပ်လ္ဒိတ် ဓါလ္ဂ် မတွံဂး သဿတ, ဥစ္ဆေဒ။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဂေတ်ရုဂ်္ဂဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပ္ဟဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ဧံ့။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ဂကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၉၄)တေံညိ]။ ။ ပါပကာနံ၊ ဧံ့မယုတ်မာအိုတ်။ ။(ပ) ဆန္ဒံ၊ နံ။ ဇနေတိ၊ ပ္ဒံကိုက္ဆိုဒ်္ဂရ။ ဝါယမတိ၊ ပ္ဒံသွလွီရ။ ဝီရိယံ၊ နံ။ အာရဘတိ၊ ပ္ဒံ။ စိတ္တံ၊ နံ။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဒံ။ ပဒဟတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘာဝနာယ၊ တ္ဒဟ်။ ပါရိပူရိယာ၊ တ္ဒဟ်။ ဆန္ဒံ၊ နံ။ ဇနေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပဒဟတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နံ ဒ္ဂေတ်ဓရ်သမ္မပ္ပဓာနံပန်ဝွံ။ မဇ္ဈိမာ၊ ဧံ့။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ်္ဂဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပ္ဟဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဧံ့။ ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ နံ။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နံဒ္ဂေတ်ဓရ်ဣဒ္ဓိပါဒ် ပန်ပြကာဝွံ။ မဇ္ဈိမာ၊ ဧံ့။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ်္ဂဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ (ပ)။ ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ နံသဒ္ဓိန္ဒြိ။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[အရထပံက်ဗွဲတြးဂ့် ကလေင်ရံင် ဓ္ဂကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၀၂)တေံညိ]။ ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ နံဝီရိယိန္ဒြိ။ ။(ပ)။ ။ သတိန္ဒြိယံ၊ နံသတိန္ဒြိ။ ။(ပ)။ ။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ နံသမာဓိန္ဒြိ။ ။(ပ)။ ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ နံပညိန္ဒြိ။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံဇော်ပွဝ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သဒ္ဓါဗလံ၊ နံသဒ္ဓါဗိုလ်။ ။(ပ)။ ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ နံသတိသမ္ဗောဇ္ဈင်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ နံဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်။ ။(ပ)။ ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ နံဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နံဒ္ဂေတ် ဓရ်ဗောဇ္ဈင် ထပ်ပြကာဝွံ။ မဇ္ဈိမာ၊ ဧံ့။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ်္ဂဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပ္ဟဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ နံသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်။ ။[အရထပံက် ဗွဲတြးဂ့် ကလေင်ရံင်ဓ္ဂကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၁၉)တေံညိ]။ ။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ နံသမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသမာဓိ၊ နံ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နံဒ္ဂေတ်ဓရ် မဂ္ဂင်ဒွံပြကာဝွံ။ မဇ္ဈိမာ၊ ဧံ့။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဂေတ်ရုဂ်္ဂဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋိပဒါ၊ င် ဒ္ဂေတ်ဂမ္ဂိုင်။ ဣမာ တိသော၊ ဝွံရောင်။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ဆဒ္ဌော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုတြဲ။ အစေလကဝဂ္ဂေါ၊ အစေလကဝဂ်ရောင်။ ။

(၁၇) ၇–ကမ္မပထပေယျာလ

၁၆၄–၁၈၃။ ။[အရထပိုဒ် နူခန်ဝွံဂမ္ဂိုင် ကလေင်ရံင် ပ္ဟဲပိုဒ်လိက်(၁၁၈)ကိုံ(၁၄၇)ကို, အရထဗွဲတြးဂ့် ပ္ဟဲပိုဒ်လိက်(၇၁)တေံကိုညိ]။ ။ အတ္တနာ စ၊ အလိုဇကုကို။ ပါဏာတိပါဏီ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ပရ၌၊ နံညးမွဲသ္ဆာင်ကို။ ပါဏာတိပါတေ၊ ပ္ဟဲပွမဂစိုတ်

သတ်, လမျှို။ သမာဒပေတိ၊ ပုံဂ်ိုသ့်ပတ်လဝ် ဗွဲမှုးရးရ။ ပါဏာတိပါတေ၊ ပွဲ။ သမ နုညော စ၊ ဉ်မှုံဂ်ိုပွမသွအခေါင် ဗွဲမှုးရးကို။ (ဝါ) ဉ်တုပ်စိုတ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) ပါဏာတိပါတာ၊ နူပွ။ ဝေရမဏိယာ၊ ပွဲပွမဝေင်ပါ။ (ဝါ) ပွဲသိက္ခာပိုဒ် မတွံဂး မဟာဂုသိုလ် ဝိရတိ, စေတနာ, စေတနာသမွယုတ် မဒ့်ဟိုတ်ဝေင်ပါ။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ။ ။[က လေင်ရံဉ် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၀၁)တေံညိ]။ ။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူ။ ဝေရမဏိ ယာ၊ ပွဲ။ သမနုညော စ၊ ဉ်–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

အဒိန္နာဒါနေ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ အဒိန္နာဒါနာ၊ နူပွမ။ ။(ပ)။ ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ၊ ပွဲပွမဒ္ဂေတ်ဗွဲမယုတ်မာ ပွဲဒ္ဂေတ်မေထုန်ကာမ။ ။(ပ)။ ။ ပိသုဏာယ၊ ဧံ့။ ဝါစာယ၊ ပွဲ။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ။ ပိသုဏာယ၊ ဧံ့။ ဝါစာယ၊ ပွဲ။ သမနုညော စ၊ ဉ်–ကို။ ဟော တိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ပိသုဏာယ၊ ဧံ့။ ဝါစာယ၊ နူ။ ဝေရမဏိယာ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ အဘိဇ္ဈာယ၊ ပွဲဝိသမလောဘ မထ္ထေန်စပ်လောန်။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အနဘိဇ္ဈာယ၊ ပွဲဓရ်အလောဘ မစ့်ံစးကိုအဘိဇ္ဈာ။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဗျာပါဒေါ၊ ပွဲဒေါသ မလေပ်ပလိုပလာ်ကေံ့ တသိုက်ဒတုံဖိုဲ။ ။(ပ)။ ။ အဗျာပါဒေ၊ ပွဲဓရ်မေတ္တာ မစ့်ံစးကိုဗျာပါဒဒေါသ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌကော၊ ဉ်မှုံဂ်ိုကွေတ်မှာရာ။ (ပ)။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌယာ၊ ပွဲကွေတ်မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌကော၊ ဉ်မှုံဂ်ိုလညာတ် ဉာဏ်ဍုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌယာ၊ ပွဲလညာတ်ဉာဏ်ဍုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ ကမ္မပထပေယျာလံ၊ ဉ်သ့းလဝ်ကမ္မပထ။ နိဋ္ဌိတံ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတုံရ။ ။

(၁၈) ၈–ရာဂပေယျာလ

၁၈၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်ရာဂ မထ္ထေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ။ အဘိညာယ၊ တ္ဟာ်နတီကေတ် ဗွဲတွေင်။ တယော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်ဓရ်ဂမ္ဂါင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ထေက်ဂိုဇ္ဈော်ပွဝ်အိုတ်ရ။ ကတမေ၊ မူရ ဧံ့မုံယ္ဂုအိုတ်။ တယော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်–ဂမ္ဂါင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ရော။ သုညတော၊ ဧံ့မလ့ုအာ နူပွမဗ္ဘော်ပ် ဂ့ံစိုတ်မွးမဗိုန်။ သမာဓိ၊ နှ်ဝိပဿနာသမာဓိကို။ အနိမိတ္တာ၊ ဧံ့ဟ့ံမွဲကိုစွတ် မသို့မ်ာ်မွး မဗိုန်။ သမာဓိ၊ နှ်ဝိပဿနာသမာဓိကို။ အပ္ပဏိဟိတော၊ ဧံ့ဟ့ံမွဲကို ပွမရာဒနာမိက်မွး မဗိုန်။ သမာဓိ၊ နှ်ဝိပဿနာသမာဓိကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ထေက်ကို ဇ္ဈော်ပွဝ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်။ အဘိညာယ၊ တ္ဟာ်နှ။ တယော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ နှ်ဓရ်ဂမ္ဂါင်ဝွံ။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ။

ပါဠို နွံဒုံင်ပွဲသွဝ်ပါဠိမူဂ့် ကိုအရထမွး –

သဝိတက္ကသဝိစာရော၊ ဧံ့မဒ့်မွဲဟာန်ကျော်ဝိတက်, မွဲဟာန်ကျော် ဝိစာရ။ သမာဓိ၊ နှ်ဈာန်သမာဓိကို။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ၊ ဧံ့ဟ့ံမွဲကိုဝိတက် မှုံဆအယာံမာတ် ဝိစာရ။

သမာဓိ၊ နဇ္ဈာန်သမာဓိကို။ အဝိတက္ကအဝိစာရော၊ ဧသုံဟွံမွဲကိုဝိတက်, ဟွံမွဲကိုဝိစာရ။ သမာဓိ၊ နဇ္ဈာန်သမာဓိကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်ရာဂ။ ပရိညာယ၊ ပိုင်ခြာတဲ့ တ္ဟာ်နတီ။ တယော၊ ဧသုံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ။[ကြ်နူဂ့် နမပ္ဍဲကို“ကတမေ တယော? သုညတော သမာဓိ” သွဲးညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်။ ပရိက္ခယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဖအိုတ်ကွံ့။ တယော၊ ဧသုံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ရာဂဿ၊ နှ်။ ပဟာနာယ၊ တ္ဟာ်နပါကွံ့။ ။(ပ)။ ။ ရာဂဿ၊ နှ်။ ခယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဖအိုတ်ကွံ့။ ။(ပ)။ ။ ရာဂဿ၊ နှ်။ ဝယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမလီလာ်။ (ပ)။ ။ ဝိရာဂါယ၊ တ္ဟာ်နပွမစာ်စူးအာ။ ။(ပ)။ ။ နိရောဓာယ၊ တ္ဟာ်နပွမပ္ဒိုတ်လလံကွံ့။ ။(ပ)။ ။ ရာဂဿ၊ နှ်။ စာဂါယ၊ တ္ဟာ်နပွမသွး။ ။(ပ)။ ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ တ္ဟာ်နပွမသွးကွံ့ မွဲလ့ေပွန်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒေါသဿ၊ နှ်ဒေါသ။ အဘိညာယ၊ တ္ဟာ်။ တယော၊ ဧသုံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပရိညာယ၊ တ္ဟာ်နှ။ ။[မပ္ဍဲမြသာ်ဝွံ သွးညိ]။ ။ မောဟဿ၊ နှ်မောဟ။ ။(ပ)။ ။ ကောဓဿ၊ နှ်ပွမထေဲပ္ဟောတ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပနာဟဿ၊ နှ်ပွမဒက်သွဝဲ။ ။(ပ)။ ။ မက္ခဿ၊ နှ်ပွမဇိုတ်ပလီကွံ့ ဂုဏ်ညးမွဲသ္ဆာင်။ [ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၈၁)ကို(၂၃၁)တေံကိုညိ]။ ။(ပ)။ ။ ပဠာသဿ၊ နှ်ပွမပြိုင်ဂုဏ် ပတုပ်ကိုညးမသ္ဆင်နူဇကု။ ။(ပ)။ ။ ကွဿာယ၊ နှ်သဘ်ပွမစောန်စိုတ်။ ။(ပ)။ ။ မစ္ဆရိယဿ၊ နှ်ဒဒှ်ညး မသ္ဆေတ်သပါန်။ ။(ပ)။ ။ မာယာယ၊ နှ်ပွမလှုန်ပတ် ကြောပ်ဗွနှ်ဒုဟ်ဇကု။ ။(ပ)။ ။ သာဌေယျဿ၊ နှ်ဒဒှ်ညး မသွးဗွဲမဗ္ဂေတ်မှာ ဂုဏ်ဟွံမွဲပွဲဇကုဂ့် သွညံင်ရမ့ုံ။ (ဝါ) နှ်ပွမငံက်စွာဲ။ ။(ပ)။ ။ ထမ္ဘဿ၊ နပွမကြုံင်မ့ိုဟ်သ္ဂာတ်မြဟ် ဗွဲအစော်ကောဓ, မာန။ ။(ပ)။ ။ သာရမ္ဘဿ၊ နှ်မာန ပွမသွလွီ ညံင်ဂွံလောန်လ္ဂူညးမွဲသ္ဆာင် ဓါပိဆ။ ။(ပ)။ ။ မာနဿ၊ နှ်မာန။ (ပ)။ ။ အတိမာနဿ၊ နှ်မာန လောန်ကာဲ။ ။(ပ)။ ။ မဒဿ၊ နှ်ပွမပစူသ္ဆင်လဝ် ဓဝ်မာန်။ ။(ပ)။ ။ ပမာဒဿ၊ နှ်ပွမဝိဝိင်။ ။(ပ)။ ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[မပ္ဍဲကို “ကွဒမဝေါစ” ဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၂၆)တေံညိ]။ ။ ရာဂပေယျာလံ၊ ဍ်မသွးလဝ်ရာဂ။ နိဋ္ဌိတံ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ။(ပ)။ ။

တိကနိပါတပါဠိ၊ ဍ်ပါဠိတိကနိပါတ်။ (ဝါ) ဍ်ပါဠိ သ္ဂါတ်အရာ မဓမံက်ထွးပ္ဂေါပ်စုတ် ဂကောံဓရံပိပိပြကာ။ နိဋ္ဌိတာ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

စတုက္ကနိပါတ်

၁။ ပထမပဏ္ဏာသက

၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ်၊ ၁-အနုဗုဒ္ဓသုတ်

၁။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဣဒံ၊ နံအနုဗုဒ္ဓသုတ်ဝွံ။ ဓ္ဝံ၊ ရဟသ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မဂရင် ပြီလဝ်လွျဟ်ဝွံ။ မေ၊ မိနအဲဦဂ်အာနန်။ သုတံ၊ စိုနဂပ်ဝ်ဂိုင်စုတ်သမ္ဘီကေတ်လဝ် နူဇရေင် ကျဂ်တြဲတုံရ။ ကထံ၊ မူရမွဲ။ သုတံ၊ စိုနဂပ်ဝ်ဂိုင် စုတ်သမ္ဘီလဝ်ဂ့်ရော။ ။[နယ်ကိုအရထ တ္ဟာသ္သာင်ဂမ္ဘိုင်ဂ့် ကလေင်ရံင် ပွဲဓ္ကကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်(၁)တေံညိ]။ ။

ဓ္ကာံ၊ ဧံ့။ သမယံ၊ ပွဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ဝဇ်ဒီသု၊ ပွဲဇူးပိုဒ် မ့ုံယ္ဟုဝဇ်ဒီ။ (ဝါ) ပွဲဧျင် ဝဇ်ဒီရး။ ။[သိုဂ်ိုမဒ့်ဒုံင်ဗဟုဝစ်ဝိဘတ် မ္ဒးဂ်ိုအရထဓ္ကဝစ်ရောင်၊ ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိဂ်(၆၄)ဝေနာဂပုရသုတ်တေံညိ]။ ။ ဘဏ္ဍဂါမေ၊ ပွဲကွာန် မ့ုံယ္ဟုဘဏ္ဍဂါမ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံပဒတ်ရ။ တတြ၊ ပွဲကာလဂ့်။ (ဝါ) ပွဲကွာန်ဘဏ္ဍဂါမ မဒ့်ဒုဘဲကျဂ်တြဲ ပဒတ်ဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ဘိက္ခဝေါ၊ နံခမီမကောံဓရီတ်ဂမ္ဘိုင်။ ဘိက္ခဝေါ၊ ယွံ။ ကျတိ၊ ရဟသ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုနကော်တိုန်ရ။ ဘဒန္တေ၊ ယွံတ္ဘိုပိုန်။ ကျတိ၊ ရဟသ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခဝေါ၊ ဉ်ခမီဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ အာမန္တနံ၊ နဲပွမကော်။ (ဝါ) နဲဂလာန်အသံ။ ပစ္စသ္ဓောသုံ၊ စိုနဝွံမိင်ကေတ် ဗွဲမတူရူတုံရ။ (ဝါ) စိုနကလင်တ်ဂလာန်ပလန်အိုတ်ရ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ဓ္ဝတံ၊ နဲဂလာန်ဓရ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနတွံရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန-ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတုန္နံ၊ ဧံ့မဒ့်ပန်အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နဲဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ အနနုဗောဓာ၊ ဟိုတ်ပွမဟွံတီ။ အပ္ပဋိဝေဓာ၊ ဟိုတ်ပွမဟွံက္ဘိုဟ်ခွင်။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမတီကေတ် အလိုဇကုသွဇောဝ်မတ် ဟွံမာန်စိ။ ဓ္ဝံ၊ ဧံ့မ့ုံဗုတ်ဝွံ။ ဒီဃံ၊ ဧံ့မဂ္ဂိင်သ္ကေဘဲ။ ဣဒံ အဒ္ဓါနံ၊ လုဂ် အခိင်ကာလဝွံ။ မမဧ္ဆော၊ မိန်အဲကျဂ်ကို။ တုမှာကဧ္ဆ၊ မိန်မ္ဒးတံညးဂမ္ဘိုင်ကို။ သန္ဓာဝိတံ၊ စိုနဂပ်ဝ်ဒးကြိပ် ပြိုင်အာဒုံင် နူမွဲဘဝဏံ စိုပ်မွဲဘဝတေံ ဗွဲပွမတန် ပဋိသန္ဓိရ။ သံသရိတံ၊ စိုနဂပ်ဝ်ဒးဂေတ်ဂ့ေင် ထပ်ကိုထပ် ဗွဲပွမစုတိ, တန်ပဋိသန္ဓိရ။ ။[တပစ္စယ် ပွဲသန္ဓာဝိတံ, သံသရိတံဂမ္ဘိုင်ဂ့် တွံအရထဂံတုံ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် ပွဲမမံ, တုမှာဂံဂမ္ဘိုင်ဂ့် တွံအရထ ကတ္တာရ]။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ဓ္ဝံ၊ ဧံ့မ့ုံဗုတ်ဝွံ။ ဒီဃံ၊ ဧံ့။ ကျဒံ အဒ္ဓါနံ၊ လုဂ်။ မမဧ္ဆော၊ ဒဒက်

တ်ကိုအဲကျ်ကို။ တုမှာကဉ္စ၊ ဒဒက်တ်ကိုမှးတံညးဂမ့်ိုင်ကို။ သန္ဓာဝိတံ၊ ငပွမ္မးကြိပ်ပြဲင် အာ နူမွဲဘဝဏံ စိုပ်မွဲဘဝတေံ ဗွဲပွမတန်ပဋိသန္ဓိရ။ သံသရိတံ၊ ငပွမ္မးဂေတ်ဂင့ေင်ဒ့ဲင် ထပ်ကိုထပ် ဗွဲပွမစုတိ,တန်ပဋိသန္ဓိ။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်တဲ့ရ။ ။[ပ္ဒဲနယ်ဝွံတုန် တပစ္စယ် တွံအရထဘာ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် တွံအရထသမ္မန်ရောင်]။ ။

ကတမေသံ၊ မူရ ဧံမှံုယ္ဂုအိုတ်။ စတုန္နံ၊ ဧံမဒ့်ပန်အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နဓရ်ဂမ့်ိုင်။ အနနုဗောဓာ၊ ဟိုတ်။ အပ္ပဋိဝေဓာ၊ ဟိုတ်။ ဓ္ဂဝံ၊ ဧံု။ ဒီဃံ၊ ဧံု။ ကွဒံ အဒ္ဓါနံ၊ လုက်။ မမဥ္ဆေဝ၊ မိန်–ကို။ တုမှာကဉ္စ၊ မိန်–ကို။ သန္ဓာဝိတံ၊ စိုန်–ရော။ သံသရိတံ၊ စိုန်–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရိယဿ၊ ဧံုမသ္သးဖုး ဗွးနူဒုဟ်။ သီလဿ၊ နှသီလ မစိုန်သကို ကျောံမဂ်ဖိုလ်။ အနနုဗောဓာ၊ ဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရိယဿ၊ ဧံု။ သမာဓိဿ၊ ဧံုသမာဓိ မစိုန်သကိုကျောံမဂ်ဖိုလ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရိယာယ၊ ဧံု။ ပညာယ၊ နှပညာ မစိုန်သကိုကျောံမဂ်ဖိုလ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိမုတ္တိယာ၊ နှဝိမုတ္တိဖိုလ်။ (ဝါ) နဓရ်ဖိုလ် မတိတ်ဗွးနူ ကိလေသဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရိယံ၊ ဧံုမသ္သးဖုး ဗွးနူဒုဟ်။ တယိဒံ သီလံ၊ နှသီလ မစိုန်သကို ကျောံမဂ်ဖိုလ်ဂ့်။ အနုဗုဒ္ဓံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီတဲ့ရ။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ စိုန်ကွိုဟ်ခွင်တဲ့ ဂပ်ဝ်တီတဲ့ရ။ အရိယော၊ ဧံုမသ္သးဖုး ဗွးနူဒုဟ်။ သော အယံ သမာဓိ၊ နှသမာဓိ မစိုန်သကိုကျောံမဂ် ဖိုလ်ဂ့်။ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ စိုန်။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ စိုန်။ အရိယာ၊ ဧံု။ သာ အယံ ပညာ၊ နှပညာ မစိုန်သကိုကျောံမဂ်ဖိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ သာ အယံ ဝိမုတ္တိ၊ နှဖိုလ်ဝိမုတ္တိဂ့်။ ။[တယိဒံ၊ –ဂ့်ဟောင် “သော အယံ၊ သာ အယံ” သာ်ဝွံ ပဒ္ဓေဝ်လိင်တဲ့ မ္ဒးဗက်ကိုရ]။ ။(ပ) ဘဝတဏှာ၊ နှတဏှာ မထွေနှစပ်ပွဲဘဝ။ ဥစ္ဆိန္နာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သ္ဂျတ်ကွံတဲ့ရ။ ဘဝနေတ္တိ၊ နှဇုက်ဘဝတဏှာ။ (ဝါ) နှဇုက်တဏှာ မလေပ်တံင်ဂြဲ ရေင်တ့ုင်ဏာသတ္တံ ဘဝဂ့်ဂ့်။ ခီဏာ၊ စိုန်အိုတ်တဲ့ရ။ ဒါနိ၊ ပွဲကာလလွုဟ်။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ ငဘဝတို့ မထပ်ကွှဲဒ့်။ နတ္ထိ၊ ပွံဟွံမွဲရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ။

ဘဂဝါ၊ ငကျ်ာ်တြဲ မှံုကုပိုန်။ ကွဒံ၊ နှဒေသနာ ဂလာန်စုဏ္ဍိယဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သုဂတော၊ ငကျ်ာ်တြဲ မဟိုတွံဂလာန်မဆာ။ ကွဒံ၊ နှဒေသနာ ဂလာန်စုဏ္ဍိယဝွံ။ ဝတ္ထာန၊ တုံ။ အထ၊ ပွဲကာလ မဒ့်အရာတွံတုဂ့်။ သတ္ထာ၊ ငကျ်ာ်တြဲ အ္စာမ့ိုဟ်ဒေဝတ်။ အပရံ၊ ဧံုမဒ့်မွဲသ္ဆာင်။ ဓ္ဂတံ၊ နှဂါထာ မဂပ်ဝ်ဖန်လဝ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] သီလံ၊ နှသီလ မစိုန်သကို ကျောံမဂ်ဖိုလ်ကို။ သမာဓိ၊ နှသမာဓိ မစိုန်သကိုကျောံမဂ်ဖိုလ်ကို။ ပညာ စ၊ နှပညာ မစိုန်သကို ကျောံမဂ်ဖိုလ်ကို။ ဝိမုတ္တိ စ၊ နှဖိုလ်ဝိမုတ္တိကို။ အနုတ္တရော၊ ဧံုဟွံမွဲက်ိုဓရ် မပြဲလောန်လ္ဘူဇကု

အိုတ်။ ကြမေ ဓမ္မာ၊ နိဓရိလောကုတ္တိုဂမ္ဂိုင်ဝို့။ ယသသိနာ၊ တို့ဂ်ဒမ္ပံကို ဒယ်တ့် ပြိဗ္ဗိုင်မဂ္ဂိုင်။ ဂေါတမေန၊ မိန်ကျာ်တြဲ မဒ့်တော်ဝဒတောဝ်ဂေါတမ။ အနုဗုဒ္ဓါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီကေတ်တဲအိုတ်ရ။ ။

ကြတိ၊ ရသာ်ဝို့။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ငဲကျာ်တြဲ။ ကြမေ ဓမ္မေ၊ နိဓရိလောကုတ္တိုဂမ္ဂိုင်ဝို့။ အဘိညာယ၊ တီကေတ်တဲ။ ဘိက္ခူနံ၊ ကုဓမီဂမ္ဂိုင်။ ဓမ္မံ၊ နိဓရိ။ အက္ခာသိ၊ စိုန်တွံတဲရ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝင့်အိုသိုဳ။ အန္တကရော၊ ဧံမသွတ်လ်ဒ်တ်။ (ဝါ) ဧံမသွတ်ပွမကွံဗ့နိ လှုပ်ဂိုတ်အိုတ်အာပ္ဒဲသန္ဆာန်ဇကု, သန္ဆာန်ဥးသ္ဒာင်။ စက္ခုမာ၊ တို့ဂ်ဒမ္ပံကိုမတ်မသုန်ပြကာ။ သတ္ထာ၊ ငဲကျာ်တြဲမဒ့်အ္စာ။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ စိုန်ဓိုဟ်လလံ နပွမလလံကွံ ကိလေသအလုံအိုသိုဳတဲရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝို့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်ရောင်။

၂–ပဟတိတသုတ်

၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံမဒ့်ပန်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံဓရိဂမ္ဂိုင်။ အသမန္နာဂတော၊ နိ်ပူဂိုလ်ဟွံဥျိုက်ပေင်။ ကြမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ နူသာသနာ မဒ့်အရာမဒ္ဒေံ ဇ္ဈောန်နကိုဓရိဝို့။ ပဟတိတောတိ၊ ဥးမလောတ်စေ့်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံဂပ်ဝ်သွဲးရ။ ကတမေဟိ၊ မူရ ဧံမွံယွဲးအိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧံမဒ့်ပန်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံ။ အသမန္နာဂတော၊ နိ။ ကြမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ နူ။ ပဟတိတောတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရိယေန၊ ဧံမသ္သုးဇုး ဗ္ဘးနူဒုဟ်။ သီလေန၊ ကျောံမဂ်ဖိုလ်သီလ။ အသမန္နာဂတော၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ သမာဓိနာ၊ ကျောံမဂ်ဖိုလ်သမာဓိ။ ။(ပ)။ ။ ပညာယ၊ ကျောံမဂ်ဖိုလ်ပညာ။ ။(ပ)။ ။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ကျောံဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ (ဝါ) ကျောံဓရိဖိုလ် မတိတ်ဗ္ဘးနူကိလေသ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကြမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံ–ဂမ္ဂိုင်။ အသမန္နာဂတော၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံ–ဂမ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နိ။ ကြမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ နူ။ အပဟတိတောတိ၊ ဥးဟွံလောတ်စေ့်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ့။ (ပ)။ ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝို့။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံ။ ။

[ဂါထာ] စုတာ၊ ငဲဥး မစုတိနူသာသနာဂမ္ဂိုင်။ ပတန္တိ၊ လောတ်စေ့် နူသာသနာ မွဲးယွဲးအိုတ်ရ။ ပတိတာ၊ ငဲဥး မလောတ်စေ့် နူသာသနာဂမ္ဂိုင်။ စုတာ၊ ဥးမချိုတ်စုတိအာ နူသာသနာမွဲးယွဲးအိုတ်ရ။ တော၊ ငဲဥးဂမ္ဂိုင်ဂ့်။

ဂိဒ္ဓါ၊ ငမထွေန်စပ် နကိုရာဂဂမ္ဘိုင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒှဴအိုတ်တဲ့။ ပုန၊ မွဲလှေ်ပွန်။ အာဂတာ၊ စိုန်ကလေင်ကျင် ဒဒိုက်ဘဲပဋိသန္ဓိ, ဗျူ, ယဲ, ချိုတ် မွးယွဲအိုတ်ရ။ အပပတိတေန၊ မိန်ပူဂိုလ်မတန်ကြန် သိုဟွံလောတ်စှေ် နူသာသနာ။ ကိစ္စ၊ နှ်ကိစ္စ မထေက်ကိုပတဲ့ နကိုမဂ်ပန်ပြကာ။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပတဲ့တဲ့ရ။ ရမ္ဗံ၊ နှ်ဂကောံဂုဏ် မထေက်ကိုလဟိုင်။ ရတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်လဟိုင်တဲ့ရ။ သုခေန၊ နကိုတသိုက်သွဝ်ဝ် မပ္ဍံကိုတသိုက်မိုဟ်။ သုခံ၊ နှ်တသိုက်လ္တူလ္တူ မပ္ဍံကို တသိုက်ဖျာန်ဝ်ပဿနာ။ အန္ဓာဂတံ အနုအာဂတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်အာစိုပ်အဆက် ကိုအဆက်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဒုတိယံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဓါရောင်။

၃–ပဌမဓတသုတ်

၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ခွံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကောံ–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ခွံမချိုက်ပေင်။ ဗာလော၊ ခွံမဒှဴပူဂိုလ်မဒိုဟ်ဓိ ဟွံမွဲကိုဉာဏ်ပညာ။ အဗျတ္တော၊ ခွံဟွံ စီကွး။ အသပ္ပုရိသော၊ ငဉးမယုတ်မာ ဟွံသေင်ကို ဉးသပ္ပုရိုဟ်။ ခတံ၊ ခွံမှံကိုဂုဏ် မဂဝ်ဝ်ခါဟ်လဝ်တဲ့။ (ဝါ) ခွံဟွံမွဲကိုဂုဏ်။ ဥပဟတံ၊ ခွံမှံကိုဂုဏ် မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ် ကွံတဲ့။ (ဝါ) ခွံဟွံမွဲကိုဂုဏ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၃၅–၆)တေံ ကိုညိ]။ ။ အတ္တာနံ၊ နှ်ခန္ဓဇကုဇကု။ ပရိဟရတိ၊ ပုံကွောန်ဓိုတ်သွဥပကာရ။ သာဝဇ္ဇော စ၊ ငမှံကိုဒုဟ်ကို။ ဝိညူနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဉး မှံကိုပညာဂမ္ဘိုင်။ သာနုဝဇ္ဇော စ၊ ငမဒှဴမွဲ ဟာန်ကျောံ ဟိုဂရိုဟ် စောဲသရပ်ကို။ (ဝါ) ငမ္ဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ် စောဲသရပ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဗဟုံ၊ ခွံဒမဂ္ဘိုင်။ အပုညံ စ၊ နှ်အကုသိုလ် ပွသရံပါပ်ကို။ ပသဝတိ၊ ပုံကိုကွှံဒှဴ ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုရ။ (ဝါ) ပုံကလိဂွံရ။ ။

ကတမေဟိ၊ မူရ ခွံမှံယွဲအိုတ်။ စတူဟိ၊ ခွံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကောံ–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ခွံ။ ဗာလော၊ ခွံ။ အဗျတ္တော၊ ခွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ငိ။ ခတံ၊ ခွံ။ ဥပဟတံ၊ ခွံ။ အတ္တာနံ၊ နှ်။ ပရိဟရတိ၊ ရော။ သာဝဇ္ဇော စ၊ ငိ–ကို။ ဝိညူနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သာနုဝဇ္ဇော စ၊ ငိ–ကို။ ဟောတိ၊ ရော။ ဗဟုံ၊ ခွံ။ အပုညံ စ၊ နှ်–ကို။ ပသဝတိ၊ ပုံ–ရော။ အနနုဝိစ္စ၊ ဟွံတီတဲ့။ (ဝါ) သိုဟွံတီ။ (ဝါ) သ္ဂုတ်သွာတ်ဗွေတ် ဥာံဟွံမာန်တဲ့။ (ဝါ) သို။ အပရိယောဂါဟေတွာ၊ လွောဝ်လုပ် နကိုဉာဏ် ဟွံမာန်တဲ့။ (ဝါ) သို။ အဝဏ္ဏာရဟသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုဉး မထေက်ကို ဟိုဂရိုဟ်ဒုဟ်။ (ဝါ) ဒဒက် တ်ကိုအွာတီကိုကွး မထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်။ ဝဏ္ဏံ၊ နှ်ဂုဏ်။ ဘာသတိ၊ ပုံဟိုထိုင်သးရ။

(ပ)။ ။ ဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဉး မထေက်ကိုဟိုထိုင်သးဂုဏ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ် ကိုရတ်ပိပြကာ မထေက်ကိုထိုင်သး။ အဝဏ္ဏံ၊ နဒုဟ်ဟိုဂရိုဟ်။ ဘာသတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ) အပွသာဒနီယေ၊ ဧံ့ဟွံထေက်ကိုလျှင်။ ဌာနေ၊ ပွဲဟိုတ် မတွံဂးဒွေတ်မမှာရာ။ ပသာဒံ၊ နဲပွမလျှင်။ ဥပဒံသေတိ၊ ပုံ့ကိုက္ကိုဒြ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပသာဒနီယေ၊ ဧံ့မ ထေက်ကိုလျှင်။ ဌာနေ၊ ပွဲဟိုတ် မတွံဂးဒွေတ်မဧုံစုတ်။ အပွသာဒံ၊ နဲပွမဟွံလျှင်။ ဥပဒံသေတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံ–ဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံ–ဂမ့်ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့။ ပဏ္ဍိတော၊ ဧံ့မွံ့ကိုပညာ။ ဝိယတ္တော၊ ဧံ့မစီကွး။ သပ္ပုရိသော၊ ငြံးသပ္ပုရိုဟ်။ အက္ခတံ၊ ဧံ့မွံ့ကိုဂုဏ် ဟဂပ်ဝ်ခါပ်ဟ်။ (ဝါ) ဧံ့မဧျိုက်ပေင်တ် ကေုံဂုဏ်။ အနုပဟတံ၊ ဧံ့မွံ့ကိုဂုဏ် ဟဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်ကေ့ံ။ (ဝါ) ဧံ့မဧျိုက်ပေင်တ် ကေုံဂုဏ်။ အတ္တာနံ၊ နဲ။ (ပ)။ ။ အနဝဇ္ဇော စ၊ ငြ်ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ကို။ ဝိညူနံ၊ ဒဒက်–ဂမ့်ိုင်။ အနနုဝဇ္ဇော၊ ငြ်ဟွံမွဲ ကိုပွမဟိုဂရိုဟ် စောဲသရပ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဗဟုံ၊ ဧံ့။ ပုညံ စ၊ နဲကုသိုလ်ကို။ ။ (ပ)။ ။ အနုဝိစ္စ၊ တီတု။ (ဝါ) သ္ဂါတ်သ္ဂာတ် ဗွေတ်ဧုံမာနဲတု။ ပရိယောဂါဟေတွာ၊ လွောဝ်လုပ် နကိုဉာဏ်တု။ ။(ပ)။ ။ ဗဟုံ၊ ဧံ့။ ပုညံ စ၊ နဲ–ကို။ ပသဝတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ယြဲင်ညး မဒိုဟ်ဓိုမွဲ။ နိန္ဒိယံ၊ နဲညး မထေက်ကိုဂရိုဟ်။ ပသံသတိ၊ ပုံ့ထိုင်သးရ။ ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ပသံသိယော၊ ငြ်မထေက် ကိုထိုင်သး။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တံ ဝါ၊ နဲပူဂိုလ် မထေက်ကိုထိုင်သးဂှ်ကို။ နိန္ဒ တိ၊ ပုံ့ဟိုဂရိုဟ်ရ။ သော၊ ငြ်ညး မဒိုဟ်ဓိုဂှ်။ (ဝါ) ငြ်ညးမဒိုဟ်ဓို ညးမထေက် ကိုဟိုဂရိုဟ် ထိုင်သးတဲ့ ပူဂိုလ်မထေက်ကိုထိုင်သး ဟိုဂရိုဟ်ဂှ်။ မုခေန၊ နကိုသွနဲပါင်။ ကလီ၊ နဲဒုဟ်အကုသိုလ်။ ဝိစိနာတိ၊ ပုံ့ဆန်ဓန်ပ္ကေံ ပ္ကေဝ်ရ။ တေန ကလိနာ၊ ဟိုတ်နူဒုဟ်အကုသိုလ်ဂှ်။ သုခံ၊ နဲတသိုက် ကာယစိုတ် စါပြကာ။ နဲ ဝိန္ဒတိ၊ ပုံ့ဟွံကလိဂွံရ။ ။

သဗ္ဗသာပိ သဗ္ဗနာပိ၊ ကေုံဒြပ်ဇကု အလုံအိုသိုကိုလေဝ်။ အတ္တ နာ၊ ကေုံဇကုဇကုကိုလေဝ်။ ။[အပိ ပွဲသဟာပိဂှ် တောဲဖျပ်ကေုံအတ္တ နောပိုဒ်ရ]။ ။ သဟာ၊ မွဲဟာန်။ အက္ခေသု၊ ပွဲပွမဝေဝ်မပးဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ယော ပရာဇယော၊ ယြဲင်ပွမကျဟော်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အယံ၊ ငြ် ပွမကျဟော်ဝွံ။ အပွမတ္တော၊ ဧံ့မွံ့ဗွတ်ဗွတ် မအောန်။ (ဝါ) ဧံ့မဒှ်အယံ မာတ်ဗွတ်ညိုည။ ကလိ၊ ဒုဟ်ရောင်။ ယော၊ ယြဲင်သမ့ီမွဲ။ သုဂတေသု၊ ပွဲညးသပ္ပုရိုဟ် မပြာပ်အာနိဗ္ဗာန် မဆဲဂမ့်ိုင်။ မနံ၊ နဲစိုတ်ဇကု။ ပဒေါသ

ယော၊ ပုံကိုလိုလော်ပွန်ဂတားရ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးသမ္မိုဂ့်။ အယမေဝ၊ ငပွမကိုစိုတ်ဇကု လိုလော်ပွန်ဂတားဝံဟောင်။ မဟန္တတရော၊ ခေံမဂ္ဂိုင်ဖော် လောန်။ ကလိ၊ ဒုဟ်ရောင်။ ။

အရိယဂရဟီ၊ ငညးသမ္မိုဂ့် မဟိုဂရိုဟ် ညးသပ္ပါရိုဟ်အရီ။ ပါပကံ၊ ခေံမယုတ်မာ။ ဝါစံ စ၊ နှဂလာန်ကို။ (ဝါ) နှဝစီကံအကုသိုလ်ကို။ မနံ စ၊ နှစိုတ်ကို။ (ဝါ) နှမနောကံ အကုသိုလ်ကို။ ပဏိဓာယ၊ စွံပွဲသန္ဆာန်ဇကုတဲ့။ (ဝါ) ကိုက္ကိုဒ့် ပွဲသန္ဆာန်ဇကုတဲ့။ ယံ နိရယံ၊ ပြေန်နိရဗ္ဗုဒနရက်မွဲ့။ ဥပေတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ တတ္ထ၊ ပွဲနရက် နိရဗ္ဗုဒဂ့်။ နိရဗ္ဗုဒါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂ္ဂန် သချ်ံ နိရဗ္ဗုဒဂမ္ဘိုင်။ သဟဿာနံ သတံ၊ ငမွဲကိုဋ္ဌကို။ ။[မွဲနယ်–သဟဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂ္ဂန်လိုဂမ္ဘိုင်။ သတံ၊ ငမွဲကံ့ကို]။ ။ ဆတ္တိံ သတိ၊ ငပိစော့်တြကို။ ။[ဂ္ဂန်နိရဗ္ဗုဒပိစော့်ဒွံထပ်စုတ်ရောင်]။ ။ ပဉ္စ၊ ခေံမဒှ်မသုန်အိုတ်။ အဗ္ဗုဒါနိ စ၊ ငဂ္ဂန်အဗ္ဗုဒဂမ္ဘိုင်ကို။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ငဗ္ဘတ်ဗွတ် အာယုက်သတ် ဒးဒုင်နရက်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

တတိယံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုပိရောင်။

၄–ဒုတိယခတသုတ်

၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ စတူသု၊ ပွဲပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဘိုင်။ မိစ္ဆာ၊ ဗွဲမယုတ်မာ ဖံက်ပွန်မှာရာ။ (ဝါ) နှဒွေတ်မယုတ်မာ။ ပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ခေံမဒွေတ်။ ဗာလော၊ ခေံ့။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ပုံ့။ ကတမေသု စတူသု၊ မူရ် ပွဲပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်ရော။ ။[မွဲနယ်–ကတမေသု၊ မူရ် ခေံမှံယ္ဒုအိုတ်။ စတူသု၊ ပွဲပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဘိုင်။ မိစ္ဆာ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) နှ။ ပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ခေံ့။ ဗာလော၊ ခေံ့။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ရော]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ မာတရိ၊ ပွဲမိ။ မိစ္ဆာ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) နှ။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပိတရိ၊ ပွဲမ။ ။(ပ) တထာဂတော၊ ပွဲကျာ်။ ။(ပ)။ ။ တထာဂတသာဝကော၊ ပွဲကွးကျာ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကျမေသု စတူသု၊ ပွဲပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဘိုင်ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ ပသဝတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ စတူသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဘိုင်။ သမ္မာ၊ ဗွဲမရှေ်သေ့ရ်ဂ်။ (ဝါ) နှဒွေတ်မဆုံစွတ်။ ပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ခေံ့။ ပဏ္ဍိတော၊ ခေံ့။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ပြေင်ပူဂိုလ်ဒိုဟ်ဓိမွဲ့။ မာတရိ စ၊ ပွဲမိကို။ ပိတရိစာပိ၊ ပွဲမကို။ သမ္မဒ္ဒေ၊ တ္ဒိဂ့်ဒတိကောတ်ဓရ် အလုံအိုသို အလိုလိုဇကု။ တထာ

ဂတေ ဝါ၊ ပဲ့ကျင်္ကို။ အထ၊ သ္ဘာင်အာနူဂ်ှ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျင်ဂ်ှ။ သာဝကေ ဝါ၊ ပဲ့ကွးကို။ မိစ္ဆာ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) နှ်။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ဒွေတ်ရ။ တာဒိသော၊ ဧံမဂပ်ဝ်ညာတ်တ်သင်ဂ်ှ။ (ဝါ) ဧံမုံးသဘ်မဖ်သင်ဂ်ှ။ သော နရော၊ ငပူဂိုလ်သမ္မီဂ်ှ။ ဗဟုံ စ၊ ဧံမဂ္ဂိုင်တ်ကို။ အပုညံ၊ နှ်။ ပသဝတိ၊ ပုံ့။ ။

မာတာပိတူသု၊ ပဲ့မိမဂမ္ဂိုင်။ တာယ အဓမ္မစရိယာယ၊ ဟိုတ်ပွမဒွေတ်တ် ဗွဲဟွံဗဗွဲဓရ်ဂ်ှ။ ။[နံ ပဲ့–တာယ နံ အရထဟွံမွဲ]။ ။ ပဏ္ဍိတော၊ ငညးမုံးကိုပညာ။ နံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ယုတ်မာဂ်ှ။ ကွဓေဝ၊ ပဲ့ဘဝဂတမတ်ဝွံဟောင်။ ဂရဟန္တိ၊ ပုံ့ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ယုတ်မာဂ်ှ။ ပေစ္စ၊ ပြံငကွေံအာ နူဘဝဝွံတဲ့။ (ဝါ) နကြိပြံငကွေံအာ နူဘဝဝွံနေဝ်။ အပါယဥ္စ၊ နှ်အပါကို။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ့ဒးအာစိုပ်ရ။ ။

ယော၊ ယြင်ငညးသပွရိုဟ်မွဲ။ မာတရိ စ၊ ပဲ့–ကို။ ။(ပ)။ ။ သာဝကေ ဝါ၊ ပဲ့ကွးကို။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) နှ်။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ဓ္ဍာဒိသော၊ ဧံမဂပ်ဝ် ညာတ်တ်သင်ဂ်ှ။ (ဝါ) ဧံမုံးသဘ်မဖ်သင်ဂ်ှ။ သော နရော၊ ငညးသပွ္ပ ရိုဟ်ဂ်ှ။ ဗဟုံ စ၊ ဧံ့။ ပုညံ၊ နှ်။ ပသဝတိ၊ ပုံ့။ ။

မာတာပိတူသု၊ ပဲ့။ တာယ ဓမ္မစရိယာယ၊ ဟိုတ်ပွမကျောန်ဓိုတ် ဗဗွဲဓရ်ဂ်ှ။ ပဏ္ဍိတာ၊ ငိ။ နံ၊ နှ်ညးသပွရိုဟ်ဂ်ှ။ ကွဓေဝ၊ ပဲ့။ ပသံသန္တိ၊ ပုံ့ ထိုင်သးအိုတ်ရ။ သော၊ ငညးသပွရိုဟ်ဂ်ှ။ ပေစ္စ၊ တဲ့။ (ဝါ) နကြို။ သဂ္ဂေ၊ ပဲ့ချုင်သွဝ်။ ပမောဒတိ၊ ပုံ့ဝွံမိပ်မြဟ်တ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ဝွံပဒတ် ဗွဲတသိုက် မိပ်လဟိုင်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

စတုတ္ထံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုပန်ရောင်။

၅–အနုသောတသုတ်

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိံ၊ ပဲ့သတ္တလောက။ စတ္တာရော၊ ဧံ့မဒ့်ပန်အိုတ်။ ကွမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်။ ။[ကိုအရထ ငမ္ဂး စပ်ပဲ့ သန္တောညိ၊ ကိုအရထ နှ်မွး စပ်ပဲ့သံဝိဇ္ဇမာနာညိ]။ ။ သန္တော၊ စိုန်မ့ုံးပြောကတ်အိုတ်ရ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ကလိဂွံအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်တီညာတ်အိုတ်ရ။ စတ္တာရော၊ ငပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဂိုင်။ ကတမေ၊ ညးဧံ့အိုတ်ဂ်ှရော။ ။

အနုသောတဂါမီ၊ ဧံမအာတ် ဗွဲမဗဗွဲကိုံ ဇောဝ်ဉာ်သံသာ။ (ဝါ) ဧံမဇောဝ်အာတ် အတိုင် ဇောဝ်ဉာ်သံသာ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်ကိုံ။ ပဋိသောတဂါမီ၊ ဧံမဒစးတိုန် ဇောဝ် ဉာ်သံသာ။ (ဝါ) ဧံမဒွေတ်ဒစးတိုန် ဒွေတ်မပြဲ မပွံကိုံနိဗ္ဗဒါနုပဿနာ မစ္ပေံစးကိုံ ဇောဝ် ဉာ်သံသာ, ဇောဝ်ဉာ်ကိလေသ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငဂ–ကိုံ။ ။[အတိုင်ပွံက်(ဌ္ဌ, ဋ္ဌိ)ဂမ့္ဂါင် ညံင် သဒ္ဒတ္ထ, အဘိဓေယျတ္ထ ဂွံမံက်ဂတဝ် ကိုံလဝ်အရထရ။ ဝိုန်ဂ့် ပွဲအရာစ္ဆောန်ထွး အယာံ မာတ်ကျိုပ်လိက် ခမ္ဘောန်ဒွဲဒွံတုန် “ပဋိသောတဂါမီ၊ ဧံမဒစးတိုန်ဇောဝ်ဉာ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို” သာ်ဝွံ ကိုံအရထဉန်နလေဝ် ဂွံရ။ ပွဲကြဲလေဝ် အရထပိုဒ် သေဲသေဲပြေဲ ပြေဲဂ့် ချူထွးကိုံကိုရ]။ ။

ဍိတတ္တော၊ ဧံမ့ုံသဘ် မတန်တ ဗွဲမဗိုန်ခိုင်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ။[ဍိတော အတ္တာ သဘာဝေါ ယသာတိ ဍိတတ္တော]။ ။ တိဏ္ဏော၊ ဧံမတတ်ကျော်အာ သြဃပန်တုံ။ ပါရင်္ဂတော၊ ဧံမအာစိုပ် သြင်မွဲလွာ် မတွံဂး နိဗ္ဗာန်တုံ။ ထလေ၊ ပွဲလ္ဆူကုန်ဒိုံ မတွံဂး နိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) ပွဲလ္ဆူကုန်ဒိုံ မတွံဂး အရဟတ္တဖလသမာပတ်။ ။[ပွဲသုတ်အဋ္ဌကထာဝွံ “နိဗ္ဗာနထလေ”သာ်ဝွံ ပံက်တုံ ပွဲပုဂ္ဂလပညပ် အဋ္ဌကထာ(၉၅)တေံ “အရဟတ္တဖလ သမာပတ္တိထလေ” သာ်ဝွံပံက်ရ]။ ။ တိဋ္ဌတိ၊ ဧံမတန်တ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပူဂိုလ်တ္ဂ အရှန် မဖီပါကေံ့ အကုသိုလ် ပွသရုံပါပ်ရောင်။ ။[အာချာတ်ပိုဒ်မွး “တိဋ္ဌတိ” ဂ့် သွလဝ်ပိုဒ်နာမ်တုံ ကိုံလဝ်အရထရ]။ ။

(မွဲနယ်) ယော ဗြာဟ္မဏော၊ ယြင်တ္ဂအရှန် မဖီပါကေံ့ အကုသိုလ် ပွသရုံပါပ်မွဲ။ တိဏ္ဏော၊ ငမတတ်ကျော်အာ သြဃပန်တုံ။ ပါရင်္ဂတော၊ ငမအာစိုပ် သြင်မွဲလွာ် မတွံဂး နိဗ္ဗာန်တုံ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တုံ။ ထလေ၊ ပွဲ။ တိဋ္ဌတိ၊ ပွံ။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ ငပူဂိုလ်တ္ဂ အရှန် မတန်တ ပွဲလ္ဆူကုန်ဒိုံ သြင်မွဲလွာ် မတွံဂး နိဗ္ဗာန် မတတ်ကျော်အာ သြဃပန် တုံဂ့်ကိုရောင်။ ။[သာ်ဝွံလေဝ် ကိုံအရထမာန်ဏိရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနုသောတဂါမီ၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်တုန်။ ကတမော စ၊ ညး ဧံ့ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲသတ္တလောကဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဧံမန့်လ့ိ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်။ ကာမေ စ၊ နဝတ္ထုကာမဂမ့ါင်ကို။ (ဝါ) နအာရိုကာမဂုဏ် မသုန် မပွံကိုရူပါရို ဂမ့ါင်ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ပွံသိပ်ဂ့ိပ်ဟုံဟာ့ နကိုံကိလေသ ကာမဂမ့ါင်ရ။ ပါပံ၊ ဧံမယုတ် မာ။ ကမ္မံ စ၊ နအကုသိုလ်ကံ မပွံကိုပါဏာတိပါတကို။ ကရောတိ၊ ပွံကျောန်သွတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ အယံ၊ နပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နပူဂိုလ်ပထုဇန် မကျောန်သွတ် အကုသိုလ် ကံ မ့ုံမပွံကိုပါဏာတိပါတ သိမဟုံဟာ့ သိပ်ဂ့ိပ်တ ဝတ္ထုကာမဝွံ။ အနုသောတဂါမီ၊ ဧံမအာတ် ဗွဲမဗဗွဲကိုဇောဝ်ဉာ် သံသာ။ (ဝါ) ဧံမဇောဝ်အာတ် အတိုင်ဇောဝ်ဉာ်သံ သာ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋိသောတဂါမီ၊ ဧၚံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဥပ္ပဂိုလ်တုန်။ ကတမော စ၊ ညး ဧၚံဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပဲ့သတ္တလောကဝွံ။ (ဝါ) ပဲ့သာသနာဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧၚံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဥ။ ကာမေ စ၊ နှ–ဂမ့်ဉိုင်ကို။ နပုဋိသေဝတိ၊ ပွံဟွံဟုံဟာသိပ်ဂွိပ်ရ။ ။ (ပ)။ ။ နှ ကရောတိ၊ ပွံဟွံက္ကောန်သွရ။ ဒုက္ခေန၊ ကျော်ဒဒိုက်ကာယ။ (ဝါ) ကျော်ဒဒိုက်ကာယ မက္ခ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူကိလေသက လိုက်ဂ့်ိ။ သဟာပိ၊ မွဲဟာန်ကိုလေဝ်။ ဒေါမနဿေန၊ ကျော်ဒဒိုက်စိုတ်။ (ဝါ) ကျော်ဒဒိုက်စိုတ် မက္ခ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူကိလေသ ကလိုက်ဂ့်ိ။ သဟာပိ၊ ကိုလေဝ်။ အဿုမုခေါ၊ ဥမ့ုံကိုမုက္ခဝါ ချူက်ချေက်တ နကိုချာ် ရမတ်။ ။[အဿူဟိ တိန်ဒ် ကိလိန်ဒ် မုခံ ယဿာတိ အဿုမုခေါ]။ ။ (ဝါ) ဥမ့ုံကို ချာ်ရမတ် ပဲ့မုက္ခဝါ။ ။[အဿူနိ မုခေ ယဿာတိ အဿုမုခေါ]။ ။ ဟုတ္တာပိ၊ ဒ့ဳ တဲ့ကိုလေဝ်။ ရုဒမာနော၊ သိုမလရိုအ်ယာံ။ (ဝါ) သိုမလရိုအ်ယာံ နပွမလရိုအ်ယာံ မတွံဂး ပွမက္ခ်ိုဒ့် ကိလေသ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နဒ္ဒေတ်မပြဲ့ မတွံဂး သိက္ခာပိပြကာ။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ဗွဲမချိုက်ပေင်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ဗွဲမသ္သးဇုး။ စရတိ၊ ပွံဒ္ဒေတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် မတွံဂး သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ကိုခမီ သီလဝန္တပုထုဇန် မဒ္ဒေတ်တ ဗြဟ္မစရိယ ဗွဲမချိုက်ပေင်သ္သးဇုး သိုမလရိုအ်ယာံတ မွဲဟာန်ကျော် ဒုက္ခဒေါမနဿ။ ပဋိ သောတဂါမီ၊ ဧၚံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပဲ့သာသနာဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧၚံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဥ။ ပဥ္စန်ဒ်၊ ဧၚံမဒ့် မသုန်အိုတ်။ သြရမ္ဘာဂိယာနံ၊ ဧၚံမလေပ်ပြာပ်အာ ကာမဓာတ်သွဝ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧၚံမဒ့် ဒတဲ့မြမောဝ် ကာမဓာတ်သွဝ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧၚံမလေပ်ကိုတန် ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ကာမ ဘဝသွဝ် ဂမ့ုံဉိုင်အိုတ်။ ။[ကလေဉ်ရံဉ် ဒုကနိပါတ် ပိဒ်လိက်(၃၇)၊ တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၈၇) တေံကိုညြ]။ ။ သံယောဇနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသံယောဇိုန် မဒက်ဂြေန်ဂမ့ုံဉိုင်။ ပရိက္ခ ယာ၊ ဟိုတ်ပွမအိုတ်။ သြပပါတိကော၊ ဥပ္ပဂိုလ် မတန်ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ဘုံဗြိုသုဒ္ဓါ ဝါသ။ တတ္ထ၊ ပဲ့ဘုံဗြိုသုဒ္ဓါဝါသဂ့်။ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဥမသွပရိနိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) ဥမ့ုံတ်လလံကေ့ံ ခန္ဓ။ တသ္မာ လောကာ၊ နူဘုံဗြိုသုဒ္ဓါဝါသဂ့်။ အနာဝတ္တိဓမ္မော၊ ဥဟွံမွဲကိုသဘ ပွမ ကလေဉ်တန် ပဋိသန္ဓိကာမဘုံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှဗြိုအနာဂါမ် သွပရိနိဗ္ဗာန် ပဲ့ဘုံဗြိုသုဒ္ဓါဝါသ ဂ့် သိုဟွံကလေဉ်တန် ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ကာမဘုံ တန်ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ဘုံဗြိုသုဒ္ဓါဝါသ ဟိုတ်ပွမဖအိုတ်ကေ့ံ သြရမ္ဘာဂိယ သံယောဇိုန် မသုန်ပြကာ။ ဍိတတ္ထော၊ ဧၚံမ့ုံသဘ မတန်တ ဗွဲမဗိုန်ခိုင်။ (ဝါ) ဧၚံမ့ုံသဘ မတန်တ ဗွဲမဗိုန်ခိုင် ဟိုတ်မ့ုံကိုစိုတ် ဟွံချီဒရာင် ဟိုတ်နူအသဒ္ဓိယ, ကာမရာဂ, ဗျာပါဒကို နူဘုံဗြိုသုဒ္ဓါဝါသဂ့် ဟိုတ်ပွမဟွံက္ခုင်တန် ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ကာမဘုံပွန်ကို။ ပုဂ္ဂလော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ တိဏ္ဏော၊ ဥံ။ ပါရင်္ဂတော၊ ဥံ။ ထလေ၊ ပွဲ။ တိဋ္ဌတိ၊ ဥံ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဥံမဒ္ဒံတ္ဘအရှန် မင်္ကိဖိကေံ့ အကုသိုလ်သရံပါပ်တဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ် တုန်။ ကတမော စ၊ ညးဥံ့ဂ်ရော။ ။[မွဲနယ်–ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ ယြဲ့ ငပူဂိုလ်မွဲ့။ တိဏ္ဏော၊ ငိ။ ပါရင်္ဂတော၊ ငိ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငတ္ဘအရှန် မင်္ကိဖိကေံ့ အကု သိုလ်သရံပါပ်တဲ့။ ဟုတ္တွာ၊ ဒ်္ဂိတဲ့။ ထလေ၊ ပွဲ။ တိဋ္ဌတိ၊ ပွံ။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်ံတုန်။ ကတမော စ၊ ညးဥံ့ဂ်ရော]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဥံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုအာသဝဂမ့်ငိ။ ခယာ၊ ဟိုတ်ပွမအိုတ်။ အနာသဝံ၊ ဥံ့ဟွံမွဲကိုအာသဝ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ နဲအရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် သမာဓိ မတိတ်ဗ္ဘးန္ဒူ ကိလေသကို။ ပညာဝိမုတ္တိ၊ နဲအရဟတ္တဖိုလ်ပညာ မတိတ်ဗ္ဘးန္ဒူ ကိလေသကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲအတ္တဘ် မဂွံဆိုဒ့ဲငိ လ္ဂျာ်ဟောင်။ (ဝါ) ပွဲဘဝလ္ဂျာ်ဟောင်။ သယံ၊ အလိုလို။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ တီတဲ့။ သစ္ဆိကတွာ၊ သွဇ္ဈောဝ်မတ်တဲ့။ ။[မွဲနယ်–အဘိညာ အဘိညာယ၊ နကိုပစ္စ ဝေက္ခဏာဉာဏ်တွေင်။ သစ္ဆိကတွာ၊ တဲ့]။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကလိဂွံတဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပွံပဒတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နပူဂိုလ်တ္ဘအရှန် မပဒတ်အာစိုပ် သွဇ္ဈောဝ် မတ်ကိုစေတောဝိမုတ္တိ အလိုဇကု ဟွံမွဲကိုအာသဝ။ တိဏ္ဏော၊ ဥံ့။ ပါရင်္ဂတော၊ ဥံ့။ ထလေ၊ ပွဲ။ တိဋ္ဌတိ၊ ဥံ့။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဥံမဒ္ဒံတ္ဘအရှန် မင်္ကိဖိကေံ့ အကုသိုလ်သရံ ပါပ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ရှဂ်ံဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံဂပ်ဝ်သွဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တ လောက။ စတ္တာရော၊ ဥံ့–အိုတ်။ ကြမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ့်ငိဝွံ။ (ဝါ) နဲ။ သန္တော၊ စိုန်။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ကြမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ယေ ကေစိ၊ ဥံမဒ္ဒံအိုသိုအိုတ်။ ဇနာ၊ ငသတ်ပုထုဇန်ဂမ့်ငိ။ ကာမေသု၊ ပွဲအာရီကာမဂုဏ်ဂမ့်ငိ။ အသညတာ၊ ငဟွံထိုင်ဒဝ် မင်မွဲ ကာယ, ပါင်, စိုတ်ဂမ့်ငိ။ အဝိတရာဂါ၊ ငမ့ံကိုရာဂ ဟွံစာ်စူးဂမ့်ငိ။ ကာမဘောဂိနော၊ ငမဒုငစသိုင် ကာမဂုဏ်ဂမ့်ငိ။ ဟောန္တိ၊ ပွံဒ့ဲအိုတ်ရ။ တေ ဇနာ၊ ငသတ်ပုထုဇန်ဂမ့်ငိဂ့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ ထပ်ကိုထပ်။ ဇာတိဇရူပဂါမိ၊ ငမ့ဒြပ်အာစိုပ် ပွမတန် ပဋိသန္ဓိ ပွမဗျူဂမ့်ငိ။ ။[ဒ့ဲဝံသဋ္ဌ ဂါထာပါဒတဲ့ ဟိုတ်နွံပိုက်တ် ရဂိုဏ်စိ“မိ”သာ်ဝွံ နွံတ် နကိုက္ကရဿရ]။ တဏှာမိပန္နာ၊ ငဒမိန်တဏှာ မဂပ်ဝ်ဓလိုဖွိုက်ဂမ့်ငိ။ (ဝါ) ငမလ္ဂျာဝ်လုပ် အာတဏှာဂမ့်ငိ။ ဟုတ္တွာ၊ ဒ့ဲအိုတ်တဲ့။ အနုသောတဂါမိနော၊ စိုန်မ့ံယ္ဂျ အနုသောတဂါမီအိုတ်ရ။ (ဝါ) ညးမဖီကေံ့ ဇွောဝ်ဥာ် သံသာမွးယ္ဂျအိုတ်ရ။

တသ္မာ ဟိ၊ ဟိတ်ဒ့်သင်္ဂ်ဟောင်။ ကြာ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ ဧဲ့မှံကိုသတိ မတန်ကြန် ပ္ဒဲအာရိုကမ္မဋ္ဌာန်။ ဓိရော၊ ဧဲ့မှံကိုပညာ။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ကာမေ စ၊ နှအာရိုကာမဂုဏ်ဂမ့်ဂိုင်ကို။ ပါပေ စ၊ နှအကုသိုလ် ပွသရံပါပ်ဂမ့်ဂိုင်ကို။ အသေဝမာနော၊ သိုကိုဟဝွံ ဟုဟာဲ သိပ်ဂိုပ်။ ဒုက္ခေန၊ ကျုံဒဒိုက်ကာယစိုတ်။ သဟာပိ၊ မွဲဟာန်ကို လေဝ်။ ကာမေ၊ နှဝတ္ထု, ကိလေသကာမ စါပြကာဂမ့်ဂိုင်။ ဇဟယျ၊ ဂဗ္ဘ ပါသ္ဒးမာန်ရ။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် မဒ့်သောတာပန် သကဒါဂါမ်ကို သီလဝန္တပုထုဇန် မသ္ဒးကွံ့ ကာမဂမ့်ဂိုင်မာန်။ ပဋိသောတဂါမိတိ၊ ပူဂိုလ် မဒစးတိုန် ဇောဝ်ချာ်သံသာရဂ့်ဒ။ အာဟု၊ စိုန်ကျာ်ဂမ့်ဂိုင် တွံလဝ် အိုတ်ရ။ ။

ယော နရော၊ ယြင်ပူဂိုလ်အနာဂါမ်မွဲ။ ဝေ၊ ဗွဲစွတ်ခုကန်။ ပဉ္စ၊ ဧ့ံ မဒ့် မသုန်အိုတ်။ ကိလေသာနိ၊ နှကိလေသ မတွံဂး သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန်ဂမ့်ဂိုင်။ ပဟာယ၊ ပါကွံတဲ့။ ပရိပုဏ္ဏသေခေါ၊ ဧ့ံမှံကို့ မဒွေတ်တ သိက္ခာ မချိုက်ပေင်။ အပရိဟာနဓမ္မော၊ ငဟွံမွဲကိုသဘ် ပွမလဟုတ်ယုတ်။ စေတော ဝသိပ္ပတ္တော၊ ငမအာစိုပ် ဝသီဘ်စိုတ်။ (ဝါ) ငမအာစိုပ် ဒဒ့်သိဒ္ဓိ အတိုင်စိုတ် နွံပွိက်စိုပ်ဒတဲ့။ (ဝါ) ငမအာစိုပ် ဒဒ့်မှံကို့အစော် သတ္တိစိုတ်။ သမာဟိတိန္ဒြိယော၊ ငမှံကို့ကြန္ဒြိတြဲ့ မဂပ်ဝ်စွံဟ်နှလဝ် ဗွဲမ့းရး။ (ဝါ) ငမှံကို့ ကြန္ဒြိတြဲ့ မတန်ကြန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဝေ၊ ဗွဲစွတ်။ သ သော နရော၊ နှပူဂိုလ်အနာဂါမ်ဂ့်။ ဌိတတ္တောတိ၊ ပူဂိုလ် မှံကိုသဘ် တန်ကြန် ဗွဲမဗိုန်ခိုင် ရုဂ့်ဒ။ ပဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ယသ္မာ မုနိနော၊ ယြမိန်ပူဂိုလ်တ္ဒအရှန်မွဲ။ (ဝါ)။ ။[စပ်ပ္ဒဲ သမေစ္စ ဝိဓပိတာ။ မွဲနယ်–"ယသ္မာ မုနိနော၊ ယြဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် တ္ဒအရှန်မွဲ။ သန္တာ နေ၊ ပ္ဒဲလွှင်ခန္ဓ" စပ်ပ္ဒဲပါဋ္ဌသေသ သန္တာနေ]။ ။ ပရောပရာ၊ ဧ့ံမပြဲ, မယုတ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငကုသိုလ်, အကုသိုလ်ဂမ့်ဂိုင်။ ။[စပ်ပ္ဒဲ အတ္ထဂတာ နှ သန္တိ]။ ။(ဝါ) နှကုသိုလ်, အကုသိုလ်ဂမ့်ဂိုင်။ ။[စပ်ပ္ဒဲ သမေစ္စ ဝိပ္ပ ပိတာ]။ ။ သမေစ္စ၊ အာစိုပ် ဗွဲမ့းရး နကိုဉာဏ်တဲ့။ (ဝါ) တီကေတ် ဗွဲမ့းရးတဲ့။ ဝိပ္ပပိတာ၊ ငမဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်ဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ငမဂပ်ဝ် ကိုတူလေင်ဂမ့်ဂိုင်။ အတ္ထဂတာ၊ ငမအာစိုပ် ပွမပ္ဘိတ်လလံတ်ဂမ့်ဂိုင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်အိုတ်တဲ့။ နှ သန္တိ၊ ပ္ဒံဟွံမွဲတ်အိုတ်ရ။ ဝေ၊ ဗွဲစွတ်။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊ ဧ့ံမှံကို့ဒွေတ် မဂ်မပြဲ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်လဝ်တဲ့။ လောကန္တဂူ၊ ဧ့ံမအာစိုပ် လ္ဒိတ်လိုက်ပိ။ သ သော မုနိ၊ နှပူဂိုလ်တ္ဒအရှန်ဂ့်။ ပါရဂတောတိ၊ ပူဂိုလ်

အာစိုပ် လ္ဆိတ်ဓရ်အလုံအိုသို မပ္တံကိုခန္ဓရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ပါရဂတော–ပိုဒ်ဂ် နူစတုက္ကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၂၂)ဝွံ အရထတုပ်ကျော်"ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ"ရ။ ပွဲဂ်လေဝ် ကလေင်ရံင်ညိ]။ ။

ပဉ္စမံ၊ သုတ်မရနုက်ကို မသုန်ရောင်။

၆–အပ္ပသုတသုတ်

၆။ ။ အပ္ပသုတော၊ ငမ္ဒုံကိုပရိယတ္တိဓမ္မသုတ မအောန်။ (ဝါ) ငမ္ဒုံကိုဓရ်ပရိယတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်စွတ်သမ္ဘီလဝ် ဗွတ်ညိည။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်္ဂိတုဲ။ သုတေန၊ ကျော်ဓရ်ပရိယတ် မဂပ်ဝ် ဂိုင်စွတ်သမ္ဘီ။ (ဝါ) ကျော်ဒွေတ်သီလ, သမထ, ဝိပဿနာ မဒ်္ဂသဘ်အရထဓရ် မွဲဟာန် ကျော်ဓရ်ပရိယတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်စွတ်သမ္ဘီ။ အနုပပန္နော၊ ပူဂိုလ်ဟွံဉျိုက်ပေင်ကို။ ။[သုတေန အနုပပန္နောတိ ယထာသုတေန ဝါ န သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။ ပုဂ္ဂလပညတ် မူလဋီကာ၊ ၄၃]။ ။ အပ္ပသုတော၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်္ဂိတုဲ။ သုတေန၊ ကျော်။ ဥပပန္နော၊ ပူဂိုလ်မဉျိုက်ပေင်တ်ကို။ ဗဟုသုတော၊ ငမ္ဒုံကိုပရိယတ္တိဓမ္မသုတမဂ္ဂါင်။ ဟုတ္တာ၊ တုဲ။ သုတေန၊ ကျော်။ အနုပပန္နော၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ ဥပပန္နော၊ ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ ဗွဲဗိုပြင်လိုမွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်။ အပ္ပသုတော၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်္ဂိတုဲ။ သုတေန၊ ကျော်။ အနုပပန္နော၊ ငဉ်ဃုဟွံဉျိုက်ပေင်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဓ္ကစ္စဿ၊ ဧဉ့်မဒ်္ဂလှိ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ပူဂိုလ်။ သုတံ၊ ငသုတ မတွံဂး ပရိယတ္တိဓမ္မ။ (ဝါ) ငဓရ်ပရိယတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်စွတ်သမ္ဘီလဝ်။ အပ္ပကံ၊ ငဗွတ်ညိည။ ဟောတိ၊ ပုံ။ (ဝါ) ပုံန္ဒံရ။ ။[မိက်ဂွံစ္ဆောန်ထွးကိုဓရ်ပရိယတ် မဂွံယွဲသုတတဲ့ တွံလဝ် မပ္တံကိုသုတ္တံ ဂေယျံရောင်]။ ။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ ဂေယျံ၊ ဂေယျကို။ ဝေယျာကရဏံ၊ ဝေယျာကရဏာကို။ ဂါထာ၊ ဂါထာကို။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်ကို။ ကြတိဝုတ္တကံ၊ ကြတိဝုတ္တကကို။ ဇာတကံ၊ ဇာတ်ကို။ အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ အဗ္ဘုတဓမ္မကို။ ဝေဒလ္လံ၊ ဝေဒလ္လကို။ အပ္ပကံ၊ ငဗွတ်ညိည။ ဟောတိ၊ ပုံဒ်္ဂိရ။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်ိ။ အပ္ပကဿ၊ ဧဉ့်မဒ်္ဂညိည။ တဿ သုတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပရိ ယတ္တိဓမ္မသုတဂ်ိ။ အတ္ထံ၊ နဲအရထအဓိပ္ပါယ်။ (ဝါ) နဲအဋ္ဌကထာ မတွံဂး အရထအဓိပ္ပါယ် မဂပ်ဝ်ပံက်ထွးလဝ် ဗွဲတြား။ အညာယ၊ ကျိုဟ်ခွင် တီကေတ်တဲ့။ ဓမ္မံ၊ နဲပါဠိ။ အညာ ယ၊ ကျိုဟ်ခွင်တီကေတ်တဲ့။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော၊ ငမဒွေတ်တ ဒွေတ်ဓရ်သီလ, သမထ, ဝိပဿနာ မဗဗွဲကိုဓရ်လောကုတ္တိဇ်ွိတ်ပြကာ။ နဲ ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ်္ဂိရ။ ။[ဓမ္မ= ကုဓရ် လောကုတ္တိ ဇ်ွိတ်ပြကာ+ အနု အနုရူပ= ဧဉ့်မဗဗွဲ+ နဲဓရ်ဒွေတ် ပပ္တံကိုနူသီလ, ဓုတင်

မက္ကိုန့်သ္ကျတ်ကိုပ်က္ခာ အရိယမဂ်တဲ့ နိဓရ်ဒ္ဓေတ် သမထဝိပဿနာ စိုက်ိုစိုပ်ဂေါတြဘူ+ ပဋိပန္နာ= ညးမဒ္ဓေတ်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ ခေါ၊ ဗွဲဗိုပြင်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) အရထအဓိပ္ပါယ်က်ိုပါဠို ပရိယတ္တိဓမ္မ သုတ ဗုတ်ညိညဂ့်တီကေတ်တဲ့ ဗွဲဟွံဒ္ဓေတ်တ်ဓမ္မာနုဓမ္မ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အပ္ပဿုတော၊ င်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဒ့်တဲ့။ သုတေန၊ ကျော်။ အနုပပန္နော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ကစ္စဿ၊ ဧ့ျ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်။ သုတံ၊ င်။ ဗဟုကံ၊ င်မဂ့်ိုင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။ (ပ)။ ။ ဗဟုကဿ၊ ဧ့ျဒမဂ့်ိုင်။ တဿ သုတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုသုတ မတွံဂး ပရိယတ္တိဓမ္မဂ့်။ အတ္ထံ၊ နှ်။ အညာယ၊ တဲ့။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ယြဲင်ညးမွဲ့။ အပ္ပဿုတော၊ င်။ သီလေသု၊ ပ္ဒဲသီလ ဂမ့်ိုင်။ အသမာဟိတော၊ င်ဟွံထိင်ဒဝ် မင်မွဲဇကု ဗွဲမ္ဒးရး။ စေ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရန့်မွး။ ဓ္ဝံ သတိ၊ နကြိန့်သာ်ဝွံနေဝ်။ နံ၊ နှ်ညးဂ့်။ သီလတော စ၊ ဗွဲသီလကို။ သုတေန စ၊ ဗွဲသုတ မတွံဂး ပရိယတ္တိဓမ္မကို။ ဥဘယေန၊ ဗွဲ သိုဓါပြကာ။ ဂရဟန္တိ၊ ပ္ဒုံဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရ။ ။

ယော၊ ယြဲင်ညးမွဲ့။ အပ္ပဿုတော၊ င်။ သီလေသု၊ ပ္ဒဲ။ သုသမာဟိ တော၊ င်မထိင်ဒဝ် မင်မွဲလဝ်ဇကု ဗွဲမ္ဒးရး။ စေ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံယဝ်ရန့်မွး။ ဓ္ဝံ သတိ၊ နကြိ။ နံ၊ နှ်ညးဂ့်။ သီလတော၊ ဗွဲသီလ။ ပသံသန္တိ၊ ပ္ဒုံထိုင်သး အိုတ်ရ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ သုတံ၊ င်သုတ မတွံဂး ပရိယတ္တိဓမ္မ။ သမ္မဇ္ဇတော၊ ပ္ဒုံချိုက်ပေင်မွးယွဲ့ရ။ ။[မညီသာကျော် ပရိယတ္တိဓမ္မသုတ မ္ဒုံမပ္တံကိုသုတ္တဂေယျ ဟိုတ်မသွတ်ကိစ္စ ပွမဒ္ဓေတ်ဗက်ဓမ္မာနုဓမ္မစိ ညးမ ချိုက်ပေင်ကို သုတ ကော်ခ်စမာန်ရ]။ ။ ယော၊ ယြဲင်ညးမွဲ့။ ဗဟုသု တော၊ င်မ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဝံ သတိ၊ နကြိ။ နံ၊ နှ်ညးဂ့်။ သီလတော၊ ဗွဲ။ ဂရဟန္တိ၊ ပ္ဒုံဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သုတံ၊ င်။ န သမ္မဇ္ဇတော၊ ပ္ဒုံဟွံချိုက်ပေင်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒုံချိုက်ပေင် ဟွံဂွံယွဲ့ရ။ ။(ပ)။ ။

ဗဟုသုတံ၊ ဧ့ျမ္ဒုံကိုပရိယတ္တိဓမ္မသုတမဂ့်ိုင်။ (ဝါ) ဧ့ျမ္ဒုံကိုဓရ်ပရိ ယတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်စွတ်သမ္ဖိလဝ်မဂ့်ိုင်။ ဓမ္မဓရံ၊ ဧ့ျမပ္ကင်ရင်လဝ် ဓရ်ပရိယတ် ပါင်တိုက်။ သပ္ပညံ၊ ဧ့ျမ္ဒုံကိုပညာမ္ဒးရး။ ။[သပ္ပညံ–သု+ပညံ။ သုန္ဒရာ ပညာ ယဿာတိ သပ္ပညော]။ ။ ဗုဒ္ဓသာဝကံ၊ ဧ့ျမန့်ကွးကျာ်။ တံ၊ နှ် ပူဂိုလ်ဂ့်။ ဇမ္ဘောနဒဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုထဝ် ဇမ္ဘူနတ်ဇေတ်တ်။ ။[ကလေင် ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၄)တော်ညီ]။ ။ နေက္ခံ ကျဝ၊ ညံင်ရထဝ် ကလော် မ္ဒုံလျိုင် မွဲနိက္ခကို။ ကော၊ မူရ ငညးမွဲ့။ နိန္ဒိတုံ၊ တ္ဂဟ်နဟိုဂရိုဟ်။

အရဟတိ၊ ပုံထေက်ကြိုက်ဂ့်ရော။ ။[လျှိုင် မသုန်သုဝဏ် (ဟံသေင်မွး မွဲလှိုယိုယ်ဂ့် မွဲနိုက္ခမွးယွဲရ။ အဘိဓာန် ဂါထာ(၄၈၀)]။ ။ နံ၊ နှိပူဂိုလ်ဂ့်။ ဒေဝါပိ၊ ငဒေဝတ်ဂမ္ဘီငဂိုလေဝ်။ ပသံသန္တိ၊ ပုံထိုင်သးအိုတ်ရ။ သော၊ နှိပူဂိုလ်ဂ့်။ ပြဟ္မုနောပိ၊ မိန်မဟာပြိုကိုလေဝ်။ ပသံသိတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဆဋ္ဌံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုတြဲရောင်။

ရ–သောဘနသုတ်

ရ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိယတ္တော၊ ခေံမစီကွးချိုဟ်ကေက်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံမစီကွးချိုဟ်ကေက် ဗွဲပညာ မပ္တံကိုက္ခိုဟ်ခွင်ကေတ် သစ္စပန်တုံ ပွမတီကေတ်မာန်အိုတ်။ ဝိနီတော၊ ခေံမပ္ဒီပ္ဒိုက်တးပါကေံ့ ကိလေသဂမ္ဘီငအိုတ်။ ဝိသာရဒါ၊ ခေံမွံုကိုပွမဖေက်ဂံ့က် စာ်စွးအာအိုတ်။ (ဝါ) ခေံမွံုကိုသောမနဿသဟဂုတ်ဉာဏ်ပညာ သွညံင်ဖေက်အကု သိုလ်ပါဂံင်သဲမြဟ်မြဲအိုတ်။ ဗဟုဿုတော၊ ခေံမွံုကိုဓရံပရိယတ် ပိဋကတ်ပိ မဂပ်ဝ်ဂိုင် စွတ်လဝ် ဗွဲမဂ့ိုင်အိုတ်။ ဓမ္မဓရာ၊ ခေံမပ္ဂင်ရင်လဝ် ဓရံပရိယတ် ပိဋကတ်ပိမာန်အိုတ်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နာ၊ ခေံမဒွေတ်တ ဒွေတ်ဓရံသီလ, သမထ, ဝိပဿနာ ဗဗွဲကုဓရံလော ကုတ္တိုဒ်စ်တ်ပြကာအိုတ်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ငပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဘီင်ဝွံ။ သံဃံ၊ နှိ။ သော ဘေန္တိ၊ ပုံကိုစ္စးစရဲတ်အိုတ်ရ။ ။

စတ္တာရော၊ ငပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဘီင်တုန်။ ကတမေ၊ ညးခေံအိုတ်ဂ့်ရော။ ။[မွဲနယ်–ဝိယတ္တော၊ ခေံ–အိုတ်။ ဝိနီတော၊ ခေံ–အိုတ်။ ဝိသာရဒါ၊ ခေံ–အိုတ်။ ဗဟုဿုတော၊ ခေံ–အိုတ်။ ဓမ္မဓရာ၊ ခေံ–အိုတ်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နာ၊ ခေံ–အိုတ်။ ကတမေ စတ္တာရော၊ မူရ ငပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဘီင်။ သံဃံ၊ နှိ။ သော ဘေန္တိ၊ ပုံကိုစ္စးစရဲတ်အိုတ်ဂ့်ရော]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိယတ္တော၊ ခေံမစီကွးချိုဟ်ကေက်။ ဝိနီတော၊ ခေံမလေပ်ပ္ဒီပ္ဒိုက်ပါကေံ့ကိလေသ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော၊ ခေံမဒွေတ်။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ သံဃံ၊ နှိ။ သောဘေတိ၊ ပုံကိုစ္စးစရဲတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိယတ္တော၊ ခေံ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နာ၊ ခေံမဒွေတ်။ ဘိက္ခုနီ၊ ငခမီပြု။ သံဃံ၊ နှိ။ သောဘေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) ဥပါသကော၊ ငဒါယကာဥပးတြုံ။ ။(ပ)။ ။ ဥပါသိကာ၊ ငဒါယိကာဥပးပြု။ သံဃံ၊ နှိ။ သောဘေတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိယတ္တော၊ ခေံ–အိုတ်။ ဝိနီတော၊ ခေံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နာ၊ ခေံ–အိုတ်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ငပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဘီင်ဝွံ။ သံဃံ၊ နှိ။ သောဘေန္တိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ဝိယတ္တော စ၊ ဂ်မစီက္ခးဍျိဟ်ကေက် ဗွဲ ဉာဏ်ပညာ မတ္တံက်ိပွမက္ခိုဟ်ခွင်တီကေတ် သစ္စပန်ပြကာကို။ ဝိသာရဒေါ စ၊ ဂ်မ့ုံက်ိ–ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ခုံ။ ဗဟုသုတော စ၊ ဂ်မ့ုံ–ကို။ ဓမ္မဓရော စ၊ ဂ်မပ္ကင်ရင်–ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ခုံ။ ဓမ္မဿ၊ ကုဓရ်လောကုတ္တိုဒ်ွိတ်ပြကာ။ အနု ဓမ္မစာရီ စ၊ ဂ်မဒ္ဒေတ်တ ဓရ်သီလ, သမထ, ဝိပဿနာ မဗဗွဲကို။ ဟောတိ၊ ပ္ခုံဒ်ွိရ။ တာဒိသော၊ ဧ့ုံမဂပ်ဝ်ဆိုညာတ်သဉ်ဂ့်။ (ဝါ) ဧ့ုံမ့ုံသဘ်မဖ့်သဉ် ဂ့်။ သ သော၊ နှ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ သံဃသောဘနော၊ ပူဂိုလ်မက်ိစ္ခးစရဲတ်သင် ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ခုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

သီလသမ္ပန္နော၊ ဧ့ုံမဍျိက်ပေင်တ် ကျုံသီလ။ ဘိက္ခု စ၊ ဂ်ခမီက်ို။ ဗဟုသုတော၊ ဧ့ုံမ့ုံ။ ဘိက္ခုနီ စ၊ ဂ်ခမီဗြကို။ သဒ္ဓေါ၊ ဧ့ုံမ့ုံက်ိဓရ်သဒ္ဓါ။ ယော ဥပါသကော စ၊ ယြင်ဒါယကာ ဥပးတြုံမွဲကို။ သဒ္ဓါ၊ ဧ့ုံမ့ုံဓရ်သဒ္ဓါ။ ယာ ဥပါသိကာ စ၊ ယြင်ဒါယိကာ ဥပးဗြမွဲကို။ သန္တိ၊ ပ္ခုံ–အိုတ်ရ။ ဓ္ဍတော၊ ဂ်ညးပန်ဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ သံဃံ၊ နှ်သင်။ (ဝါ) နှ်ဂုဏ်စရဲသင်။ သောဘေန္တိ၊ ပ္ခုံက်ို စ္ခးစရဲတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ခုံက်ိဂ်ိုလဟ်ိုတ်အိုတ်ရ။ ဓ္ဍတော၊ ဂ်ညးပန်ဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ သံဃသောဘနာ၊ ပူဂိုလ်မက်ိဂ်ိုလဟ်ိုတ် ဂုဏ်သင်ဂမ့ိုင်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

သတ္တာမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုထပ်ရောင်။

၈–ဝေသာရဇ္ဇသုတ်

၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ့ံ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျဉ်တြဲ။ ဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ ဂ် ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဂ်သောမနဿသမ္ပယုတ် ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မဒှ်ဟိုတ်ညး ဖေက်ဉ်က်စ္ခးပါ ဂံင်သဲမြဟ်မြဂမ့ိုင်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ့ိုင်ဝ်ံရောင်။ ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ၊ ကျုံဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်ဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ သမန္နာဂတော၊ တ်ဉ်ဒ မဍျိက်ပေင်တ်။ တထာဂတော၊ ဂ်ကျဉ်တြဲ။ အာသဘံ၊ ဧ့ုံမဒှ်ဒြပ်ညးမပြဲ။ ဌာနံ၊ နှ်ဒွဲဌာန မတ္ခံဂး သဗ္ဗ ညုတဉာဏ်။ (ဝါ) နှ်ဌာန။ ပဋိဇာနာတိ၊ ပ္ခုံအာစိုပ်ရ။ (ဝါ) ပ္ခုံဂ့ံဒုင်ကေတ်တဲ ဇရေဇကု ရ။ (ဝါ) ပ္ခုံဒုင်ဝန်ရ။ ။

[မွဲနယ်–အာသဘံ၊ ဧ့ုံမတုပ် ကျုံပွမတန်တ်ဗိုန်ခိုင် ဟ့ုံဂ့ံဂရိုက်ဂရောင် ညံင်ဂ့ဉ သဘကော်ဂးနိသဘ။ ဌာနံ၊ နှ်သဗ္ဗညုတဉာဏ် မတ္ခံဂး ပွမတန်တ်ဗိုန်ခိုင် သ္ဘဘဲအလုံ အိုသို ချီဒရောင်ဟ့ုံမာန်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ပ္ခုံ။ (ဝါ) ပ္ခုံ။ (ဝါ) ပ္ခုံ]။ ။

ပရိသာသု၊ ပဲ့ပရိသာတ်ဒွံဂံကမ္ဘိုင်။ သီဟနာဒံ၊ နံပွမဟိုတွံမပြဲ။ (ဝါ) နံဂလာနံ မဂပ်ဝ် ဟိုတွံ ဗွဲမဂံင်သ္ဂာ ဟွံဂွံဖေက်ဂွံက်။ (ဝါ) နံဂလာနံမဂပ်ဝ်ဟိုကြိုဇာ ညံင်ရဇာဒိသိုင် ဟွံဂွံဖေက်ဂွံက်။ နဒတိ၊ ပွံဟိုတွံရ။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ နံစက်ဗြိုဝန်ဓရိမပြဲ။ (ဝါ) နံစက်သ္ဂာကွီ မတွံဂး ပဋိဝေဓဉာဏ်, ဒေသနာဉာဏ် မပြဲ။ ပဝတ္တေတိ၊ ပွံကိုက္ကိုဒ့် ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂါတ်ရ။ (ဝါ) ပွံကိုဂေတ်တ်ရ။ စတ္တာရိ၊ ငပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်။ ကတမာနိ၊ ညးခွဲအိုတ်ဂ့်ရော။ ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဂြင်တီကောတ် အလိုဇကုအလုံအိုသို ဗွဲမဒုံစုတ် ဟွံဂွံပွန်ဂတး ရုဂ့်ဒ။ ပဋိဇာနတော၊ ခွဲမဒုင်ဝန်။ တေ၊ မိန်တ္ဒအဲ။ (ဝါ) မိန်တ္ဒအဲ တ္ဒိပိုန်ဂေါတမ။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ နံဓရိဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီကောတ် ဟွံမာန်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ။[စပ်ပွဲ့ပဋိစောဒေဿတိ]။ ။ တတြ၊ ဟိုတ်နူဓရိဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဓရိ ညးသ္ဒာင်တီကောတ်ဟွံမာန် မဂပ်ဝ်ချပ်ဆဟိုသွးဂ့်ရ။ ဝတ၊ ဗွဲစုတ်စုကန်။ မံ၊ နံအဲကျာ်။ သမဏော ဝါ၊ ငံခမီရသိကို။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ ငံဗမ္မးကို။ (ဝါ) ငံပူဂိုလ် မဒုင်ယ္ဂုဗြာဟ္မဏကို။ ဒေဝေါ ဝါ၊ ငံဒေဝတ်ကို။ မာရော ဝါ၊ ငံဒေဝတ်မာရ်ကို။ ဗြဟ္မာ ဝါ၊ ငံဗြိုကို။ လောကသ္မိ၊ ပဲ့သတ္တလောက။ ကောစိ ဝါ၊ ငံညး မမိက်ကိုမွဲမွဲကို။ သဟဓမ္မေန၊ နကိုဂလာန် မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ်ယုတ္တိ။ ပဋိစောဒေဿတီတိ၊ ကြက်စောဒနာရုဂ့်ဒ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စုတံ နိမိတ္တံ၊ နံဟိုတ် ပွမစောဒနာဝွံ။ (ဝါ) နံဟိုတ်နိမိတ် မတွံဂး ဓရိ ပူဂိုလ် စောဒနာကိုဟိုတ်စောဒနာ။ အဟံ၊ ငံအဲ။ နံ သမနုပဿာမိ၊ ပွံဟွံညာတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံအဲကျာ်။ စုတံ နိမိတ္တံ၊ နံဟိုတ် ပွမစောဒနာဝွံ။ (ဝါ) နံ။ အသမနုပဿန္တော၊ ငံဟွံဂွံညာတ်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဒ့်တုံ။ ခေမပ္ပတ္တော၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဒဒ့်မ စိုဟ်လလံ။ (ဝါ) သိုကိုမအာစိုပ် ဝေသာရဇ္ဇာဏ် မတွံဂး ဒဒ့်မစိုဟ်လလံ။ အဘယပ္ပတ္တော၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဒဒ့်ဟွံမွဲကို ပွမဖေက်ဂွံက်။ (ဝါ) သိုကိုမအာစိုပ် ဝေသာရဇ္ဇာဏ် မတွံဂး ဒဒ့်မဂံင်သ္ဂာ ဟွံမွဲကိုပွဖေက်ဂွံက်။ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဝေသာရဇ္ဇာဏ်။ (ဝါ) သိုကိုမအာစိုပ် သောမနဿသမ္ပယုတ် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် မတွံဂး ဒဒ့်ညး မဂံင်သ္ဂာ ဟွံမွဲကို ပွမဖေက်ဂွံက်။ ဝိဟရာမိ၊ ပွံပဒတ်ရ။ ။

ခီဏာသဝဿ၊ ညးမွံကိုအာဝသ မအိုတ်အာတုံရုဂ့်ဒ။ ပဋိဇာနတော၊ ခွဲမဒုင်ဝန်။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒအဲ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒအဲ တ္ဒိပိုန်ဂေါတမ။ ကျမေ အာသဝါ၊ ငံ အာသဝဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ အပရိက္ခီဏာ၊ စိုန်ဟွံဇတ်သက့် အိုတ်ဏီရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ။ [စပ်ပွဲ့ပဋိစောဒေဿတိ]။ ။ တတြ၊ ဟိုတ်နူအာသဝဂ့်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူအာသဝ ညးသ္ဒာင်ဂမ္ဘိုင် ဟွံဇတ်သက့်ဏီ မဂပ်ဝ်ချိုင်ဆဟိုသွးဂ့်ရ။ ဝတ၊ ဗွဲ။ မံ၊ နံအဲကျာ်။ ။(ပ) ပဋိစောဒေဿတီတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စုတံ နိမိတ္တံ၊ နံဟိုတ် ပွမစောဒနာဝွံ။ (ဝါ) နံဟိုတ်နိမိတ် မတွံဂး ဓရိအာသဝ ပူဂိုလ်စောဒနာကို ဟိုတ်စောဒနာ။ အဟံ၊ ငံအဲ။ နံ သမနုပဿာမိ၊ ကြက်။ ။(ပ)။ ။

ယေ ဓမ္မာ၊ ယြန်ဒ္ဒေတ်ခရ်မေထုန်ဂမ်ဒိုင်။ အန္တာရာယိကာ၊ မလေပ်သွက်ဴ အန္တရာယ် မဂ်ဖိုလ်ရုဂ့်ဒ။ တေ၊ မိန်တ္ဒအဲ။ (ဝါ) မိန်တ္ဒအဲတ်ဴပိုန်ဂေါတမ။ ဝုတ္တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ် တုဲအိုတ်ရ။ တေ၊ ဝ်ဒ္ဒေတ် ခရ်မေထုန်ဂမ်ဒိုင်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ပဋိသေဝတော၊ ကုပ္ပဂိုလ်မသိပ် ဂ်ိပ်။ အန္တရာယာယ၊ တ္ဒဟ်နဖိုအန္တရာယ် မဂ်ဖိုလ်။ နှ အလံ၊ စိုန်ဟွံသွဟ်အစောံအိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ တတြ၊ ဟိုတ်ဒ္ဒေတ် ခရ်မေထုန်ဂ့်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒ္ဒေတ် ခရ်မေထုန် ညးသ္ဘာင်ဂမ်ဒိုင် ဟွံသွဂ်ိုအန္တရာယ် မဂ်ဖိုလ် မဂပ်ဝ်ချိုင်ဆဟ်ိုသွးဂ့်။ ဝတ၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ နိမိတ္တံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ဟိုတ်နိမိတ် မတွံဂး ဒ္ဒေတ်မေထုန် ပ္ဂဂိုလ်စောဒနာကို် မဂပ်ဝ် ဟိုသွး မသွဂ်ိုအန္တရာယ် မဂ်ဖိုလ် ဟွံမာန်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။

ယသ၊ ယြဒဒက်တ်မပ္ဍံဂ်ိုပွရာဂအိုတ်အာ။ အတ္ထာယ၊ တ္ဒဟ်နဖိုု။ တေ၊ မိန်တ္ဒ အဲ။ ဓမ္မော၊ နှ်ခရ် မ္ဂုံမပ္ဍံဂ်ိုအသုဘဘာဝနာ။ ဒေသိတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံတုဲရ။ သော၊ ဝ် ခရ်မ္ဂုံမပ္ဍံဂ်ိုအသုဘဘာဝနာဂ့်။ သမ္မာ၊ ဗွဲဟိုတ်မဍုံစ္ဒတ်။ တဂ္ဂရသ၊ ဒဒက်တ်ဂ်ိုပ္ဂ ဂိုလ် မဒ္ဒေတ်ဗက် ခရ်ဂ့်။ သမ္မာ၊ ဗွဲဟိုတ်မဍုံစ္ဒတ်။ ဒုက္ခဥာယ၊ တ္ဒဟ်နပွမဖအိုတ် ကေ့ံ ဒဒိုက်ဝဉ်။ တံ အတ္ထံ၊ နှ်ဖို မပ္ဍံဂ်ိုပွမဖအိုတ်ကေ့ံ ရာဂဂ့်။ နှ နိယျာတိ၊ ပ္ဒုံဂ်ိုက္ခ်ိုဒ့် ဟွံမာန်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒုံဂ်ိုစိုပ်ဒတုဲ ဟွံမာန်ရ။ ။[အတိုင်တိကနိပါတ်၊ သရဘသုတ်ဍီကာ (၁၆၄)မွး သမ္မာသဒ္ဒေါ် ဥဘယတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗော "သမ္မာ တဂ္ဂရသ သမ္မာ ဒုက္ခဥာယာယာ"တိ သမ္မာပိုဒ်ဂ့် ဂ်ိုအရထ စါထပ်ရ]။ ။

ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ တတြ၊ ဟိုတ်ခရ်အနိယျာနိကဂ့်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး မိန် ညးသ္ဘာင် ဟွံဂ်ိုစိုပ်ဒတုဲဖို မပ္ဍံဂ်ိုပွမဖအိုတ်ကေ့ံရာဂ မဂပ်ဝ်ချိုင်ဆဟ်ိုသွးဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ နိမိတ္တံ၊ နှ်ဟိုတ်ပွမစောဒနာဂ့်။ (ဝါ) နှ်ဟိုတ် မတွံဂး ပ္ဂဂိုလ်စောဒနာကို် ခရ်အနိ ယျာနိကဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဝေသာရဇ္ဇပ္ဘတ္တော၊ သိုဂ်ိုု။ ဝိဟာရာမိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ဂ်ိုု။ ဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ ဂ်–ဂမ်ဒိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ။ (ပ)။ ။ ပဝတ္တေတိ၊ ပ္ဒုံ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယေ ကေစိ၊ ဧ့ံမန့်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ပုထူ၊ ဧ့ံမဂ်ိုင်အိုတ်။ သိတာ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်စီဇန် ဖန်ဖက်လဝ်အိုတ်။ ။[ပုထုသိတာ၊ ပုထု+သိတာ–ပါ်ပိုဒ်၊ သိဓာတ် ဗန္ဓနတ္ထ။ မွဲနယ်တုန် ပါ်မွဲမွဲပိုဒ်တုဲ ကိုတ်အရထ သိုဟွံချပ်ဝါကျ သွသမာသ်ပိုဒ်မွဲပိုဒ်တုဲ ကိုအရထမွး ပုထုသိတာ၊ ဧ့ံမ အာစိုပ်ဒန့်မဂ်ိုင်အိုတ်။ ။(သိဓာတ် ဂတျတ္ထ)။ ။(ဝါ) ဧ့ံဒမိန်သမဏ ဗြာဟ္မဏမဂ်ိုင် မဂပ်ဝ်စီဇန် ဖန်ဖက်လဝ်အိုတ်]။ ။ ကျမေ ဝါဒပထာ၊ ဝ် ကွေတ်ဝါဒဂမ်ဒိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ဝ်ဟိုတ် မတွံဂး ကွေတ်ဝါဒဝွံ။ သန္တိ၊ ပ္ဒုံနွံတ်အိုတ် ရ။ သမဏဗြဟ္မဏာ စ၊ ဝ်ပ္ဂဂိုလ် မ္ဂုံယ္ဂုသမဏဗြာဟ္မဏဂမ်ဒိုင်တုန်။ ယံ နိသိတာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ စိုန်နိသဲတ်ဂ်ိုု ကွေတ်ဝါဒဝွံအိုတ်ရ။ တေ၊ ဝ်ကွေတ်

ဝါဒအိုသလိုဂမ္ဘီဉ်ဂ့်။ ဝိသာရဒံ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ မှုံကိုကွေတ်ဝါဒ ပွမဖေက်ဂုံက်စာ် စ္ဆးအာ။ ဝါဒပထာတိဝတ္တံ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ မကလိလောန်ကွံကွေတ်ဝါဒ။ တထာဂတံ၊ နိဇရေဉ်ကျာ်တြဲ။ ပတ္တာ၊ အာစိုပ်အိုတ်တဲ့။ (ဝါ) နကြိအာစိုပ်အိုတ်တဲ့နေဝ်။ နဲ ဘဝန္တိ၊ ပုံဒုဟွံမွဲအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဒုးလိုလာ်အိုတ်ရ။ ။

ကေဝလီ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ မစိုန်ဒ့်တ် တ္ဂဂုဏ်အလုံအိုသီ။ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပီ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ မဆာန်ချူသတ္တံအလုံအိုသီ။ ယော၊ ယြဉ်ကျာ်တြဲမွဲ။ အဘိဘုယျ။ ဓလိုဖ္ဂိုက်သတ္တံတဲ့။ ဓမ္မစက္ကံ၊ နိဗ္ဗီအဝန်စက် မတွံဂး ပဋိဝေဓဉာဏ်, ဒေသနာဉာဏ်။ ပဝတ္တယီ၊ စိုန်ကိုက္ဂ်ိဒ့် ဟွံဂွံပိုတ်သ္ကတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုဂေတ်တ်ရ။ တာဒိသံ၊ ခ္ဆံမုံသဘ်သာ်ဂ့်။ ဒေဝမနုဿသေဋ္ဌံ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ မပြဲလ္ဂူ နူမွိဟ်ဒေဝတ်။ ဘဝဿ၊ ဒဒက်တက်ိဘဝ။ ပါရဂုံ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ မပြာပ်အာ နိဗ္ဗာန်ဌာန်ဩင် မွဲလွာ်။ တံ၊ နဲကျာ်တြဲဂ့်။ သတ္တာ၊ ဎ်သတ်ဂမ္ဘီဉ်။ နမဿန္တိ၊ ပုံလ့ောဝ်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အဋ္ဌမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဒ္ဌာံရောင်။

၉–တဏှာပ္ပါဒသုတ်

၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တဏှာပ္ပါဒါ၊ ဎ်ဓရ်ဟိုတ် မဒ့်အရာ တဏှာမက္ကိဒ့်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘီဉ်ဝွံရောင်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ သန္တာနေ၊ ပွဲလ့ေဉ်စိုတ်။ တဏှာ၊ ဎ်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ နကြိက္ဂ်ိဒ့်နေဝ်။ ယတ္ထ၊ ယြဲပွဲတဏှာပ္ပါဒ ပန်ပြကာဂမ္ဘီဉ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ စတ္တာရော၊ ဎ်တဏှာပ္ပါဒ ပန်ပြကာဂမ္ဘီဉ်။ ကတမေ၊ ညးခ္ဆံအိုတ်ဂ့်ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်။ သန္တာနေ၊ ပွဲ။ တဏှာ၊ ဎ်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ နကြိ။ စီဝရဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွးသ့ာကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်။ သန္တာနေ၊ ပွဲ။ တဏှာ၊ ဎ်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ နကြိ။ ပိဏ္ဍပါတဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွးပိဏ္ဍပါတ်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ သေနာသနဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွးဘာဒ္ဒဲသတိက် ဒ္ဒဲမံဎ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ကွတိ၊ ညံဎ်ရဟိုတ်ဂမ္ဘီဉ် မပ္ဆံကိုသ့ာဝွံဟေဎ်။ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွး ဂဉျမဆဲ မပ္ဆံကိုကွေဎ်သွဟ်, ကွေဎ်တွဲ ဟိုတ်ဂွံဒ့် ပရေဎ်ထတ်ယုက်, ဂဉျ မပြဲလောန်ကို။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဥပပတ္တိဘဝမဒ္ဆောတ်, ဥပပတ္တိဘဝမဇွော်ကို။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဍ္ဍိက်ပေဎ်, ပွမလိုလာ်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တဏှာပ္ပါဒါ၊ ဎ်–ဂမ္ဘီဉ်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောဎ်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်။ သန္တာနေ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] တဏှာဒုတိယော၊ ဧဠံမှုံကိုသဟဲမှး တဏှာ။ ပုရိသော၊ ဎ သတ်။ ဒီဃံ၊ ဧဠံဒမဂ္ဂိဎ်။ အဒ္ဓါနံ၊ လုက်ကာလ။ သံသရံ သံသရန္တော၊ ဟိုတ်ဒဒှ် မှးဂေတ်ဂေ့ဎ်ထပ်ကိုထပ် မွဲဘဝကိုမွဲဘဝ။ ကျတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ၊ ဧဠံမှုံကိုအတ္တဘ် ယောဒှ်လွုဟ်, အတ္တဘ် ကြက်ဒှ်မွဲသ္ဆာဎ်။ (ဝါ) ဧဠံမှုံကိုအတ္တဘ် ယောဒှ်လွုဟ်ကို အတ္တဘ်ဂကူတုပ်, အတ္တဘ်ဂကူ ဟွံတုပ် မွဲသ္ဆာဎ်။ (ဝါ) ဧဠံမှုံကိုဒဒှ်မို့ဟ်, ဒဒှ်သတ်မွဲသ္ဆာဎ်။ သံသာရံ၊ နိသံသာ။ (ဝါ) နိလွေဎ်ခန္ဓ, အာယတန, ဓာတ် မက္ဂ်ိုဒှ်ဒွံဎ် ဟိုတ်ဖို့ဆက်ဆက် မဟဝွံ ပိုတ်သ္ဂုတ်။ နဲ အတိဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံကလိလောန် ဟွံမာန်ရ။ ။

ဓ္ဍံ၊ ပ္ဒဲခန္ဓအတိက်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဂမ့ဂိုဎ်ဝွံ။ အာဒီနဝံ၊ နိဒုဟ်ကို။ တဏှံ၊ နိတဏှာ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝဎ်။ သမ္ဘဝံ၊ သဘ်ဟိုတ် က္ဂ်ိုဒှ်ရုဂ့်ဒကို။ ဥတ္တာ၊ တီတဲ့။ ဝိတတဏှာ၊ ဧဠံမှုံကိုတဏှာ မစ်စ္ဆးအာ။ အနာဒါနော၊ ဧဠံဟွံမွဲကိုဥပါဒါနိ် မလေပ်ဂိုဎ်ကေတ် ဗွဲမသ္ဂုတ်မြဟ်။ (ဝါ) ဧဠံဟွံမွဲကို ဥပါဒါနိ်မစေဲလဝံ။ ဘိက္ခု၊ ဎ်ခမီတ္ဘအရှန်။ သတော၊ သိုမှုံတ် ကိုသတိသမ္ပဇဉ်။ ။[နကိုသတော သမ္ပဇာနောလေဝ် ဂိုဎ်ကေတ်ရ]။ ပရိဗ္ဗဇေ၊ စိုန်ဒွေတ်ဗက်မာန်ရ။ ။

အရထဋ္ဌကာ ပံက်ထွးလဝ်မွဲနယ်။ ။ ဓ္ဍဝမာဒီနဝံ၊ နိဒုဟ် မတွံဂး ပွမကလိလောန်ကွံ သံသာဟွံမာန် မဂပ်ဝ်သွးက္ဂျင်တုံဝွံ။ တဏှံ၊ နိတဏှာ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သမ္ဘဝံ၊ရုဂ့်ဒကို။ ဥတ္တာ၊ တုံ။ ။[ယဝ်ရ "ဓ္ဍတမာဒီနဝံ" သာ်ဝွံ ပါဠိန္ဒံမွး "ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သမ္ဘဝံ၊ ဧဠံမဒှ်သဘ်ဟိုတ်မက္ဂ်ိုဒှ်။ ဓ္ဍတံ တဏှံ၊ နိတဏှာဝွံ။ အာဒီနဝံ၊ ဒုဟ်ရုဂ့်ဒ။ ဥတ္တာ၊ တီတုံ]။ ။ ဝိတတဏှာ၊ ဧဠံ။ ။(ပ)။ ။ သတော၊ သိုကို။ ပရိဗ္ဗဇေ၊ ဂဇ္ဇဒးသဲခြာ နူလွေဎ် ဒဒှ်သခီရ ဗွဲအစောံ ပွမပ္ပိုတ်လလံကွံ့ ခန္ဓဇာတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

နဝမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဒွိတ်ရောင်။

၁၀–ယောဂသုတ်

၁၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယောဂါ၊ ဎ်ယောဂဂမ့ဂိုဎ်။ (ဝါ) ဎ်ဓရံ မလေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပ္ဒဲဒဒိုက်ဝဎ်ဂမ့ဂိုဎ်။ (ဝါ) ဎ်ဟိုတ်ကံ ကျောံဖိုဝိပက်ကို, မပ္ဍံကိုဘဝ ယောနိမွဲဂကူ ကျောံဘဝယောနိ တ္ဘဟ်မွဲဂကူကိုသတ္တံ ကျောံဒဒိုက်ကာယစိုတ်ကို ဓရိမ

လေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲဒဒိုက်ဝဋ်ဂမ္ဂိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြကာ ဂမ္ဂိုင်ဝံ့ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကာမယောဂေါ၊ ကာမယောဂကို။ (ဝါ) ရာဂ မလေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲဒဒိုက်ဝဋ် သိုကိုမထွေန်စပ် မက်ဂ့က် ပွဲအာရီကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ။ ဘဝယောဂေါ၊ ဘဝယောဂကို။ (ဝါ) ရာဂ မလေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကို စိုန်သကို ပွဲဒဒိုက်ဝဋ် သိုကိုမသွအာရီပွဲရူပ, အရူပ, ဥပပတ္တိဘဝကို။ (ဝါ) ရာဂ မလေပ် ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲဒဒိုက်ဝဋ် သိုကိုမသွအာရီ ပွဲကမ္မဘဝ မတွံဂး ရူပ အရူပဖျာန်ကို။ (ဝါ) ရာဂ မလေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲဒဒိုက်ဝဋ် သိုကိုမဒှ် မွဲဟာန်ကျော် သဿတဒိဋ္ဌ မဒုင်ဂိုင်ကေတ် မွးအတ္တ နွံတန်တဒှံင်လွိုန် ဟွံသ္ကတ်ကို။ [ဘဝတိ အတ္ထိ သဗ္ဗကာလံ တိဋ္ဌတီတိ ဘဝေါ၊ ဘဝေါ ကွတိ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌ ဘဝေါ= ကွေတ်ဒိဋ္ဌ သဿတဒိဋ္ဌ မဒှ်တ မဒုင်ဂိုင်ကေတ်မွး အတ္တကိုလောက နွံတန်တဒှံင်လွိုန် ဟွံဂွံသ္ကတ်။ သိုမိက်ဂွံသွး ဘဝဒိဋ္ဌ ဒိဋ္ဌပိုဒ်ဂှ် ဇိုတ်။ ဘဝေန သဟဂတော ယောဂေါ ဘဝယောဂေါ]။ ။ (ဝါ) ရာဂ မလေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲရူပအရူပဘဝ။ ဒိဋ္ဌယောဂေါ၊ ဒိဋ္ဌယောဂကို။ (ဝါ) ဓရ်ယောဂ မတွံဂး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌ(၆၂)ပြကာကို။ (ဝါ) သဘ်ဓရ် မလေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲမိစ္ဆာဒိဋ္ဌ(၆၂)ပြကာကို။ ။[မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌဟေင်ရောင်]။ ။ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ၊ အဝိဇ္ဇာယောဂကို။ (ဝါ) ဟွံတီကေတ် ပွဲဓရ် သစ္စပန်ပြကာတဲ့ ဓရ်မလေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲဒဒိုက်ဝဋ်။ (ဝါ) ဓရ်မ လေပ်ဆက်စပ် မလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲအဝိဇ္ဇာကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာမယောဂေါ၊ ဝ်ကာမယောဂတုန်။ ကတမော စ၊ ညးခွံဂှ်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဝ်ညးလွှိ။ ကာမာနံ၊ ဒဒက်တက်ိုအာရီ ကာမဂုဏ်မသုန်ဂမ္ဂိုင်။ သမုဒယဋ္ဌ၊ နှ်ပွမက္ကိုဒ့်ကို။ အတ္ထင်္ဂမဋ္ဌ၊ နှ်ပွမပ္ဂိုတ်ကို။ အဿာဒဋ္ဌ၊ နှ်ပွမသာယျေန် သုခသောမနဿကို။ အာဒီနဝဋ္ဌ၊ နှ်ဒုဟ်ကို။ (ဝါ) ဒုဟ်ဒုက္ခဒေါမ နဿ ဟွံသေင်ကိုပွမသာယျေန်ကို။ နိဿရဏဋ္ဌ၊ နှ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မတိတ်ဗွးကို။ ယထာ ဘူတံ၊ ဗွဲမဆုံစွတ်။ နပွဇာနာတိ၊ ပွံဟွံတီရ။ ကာမာနံ၊ ဒဒက်တက်ိုကာမဂမ္ဂိုင်။ သမုဒယဋ္ဌ၊ နှ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ အပ္ပဇာနတော၊ ခွံဟွံတီ။ တဿ၊ ဒဒက်တက်ိုညးဂှ်။ ။[မွဲနယ်–တဿ၊ ဒဒက်တက်ို။ (ဝါ) မိန်ညးဂှ်။ ကာမာနံ၊ ဒဒက် တက်ို။ သမုဒယဋ္ဌ၊ နှ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ အပ္ပဇာနတော၊ ဟိုတ် ဒဒှ်ဟွံတီ]။ ။ ကာမေသု၊ ပွဲဝတ္ထုကာမဂမ္ဂိုင်။ ယော ကာမရာဂေါ၊ ယြုင်ရာဂ မက္ကိုဒ့် သွအာရီကို ဝတ္ထုကာမမွဲ။ ယာ ကာမနန္ဒီ၊ ယြုင်သဘ်ဓရ် မလေပ်သ္ဒိုက်မ္ဂိုက် သိုမသွ အာရီကို ဝတ္ထုကာမမွဲ။ ယော ကာမသ္နေဟော၊ ယြုင်သဘ်ဓာတ်ဇဓိုတ် မလေပ်ပူဗာန် သိုမသွအာရီကို ဝတ္ထုကာမမွဲ။ ယာ ကာမမုစ္ဆာ၊ ယြုင်သဘ်ဓရ် မလေပ်ဝိဝိင် ဗ္ဘိက်ဟီတ ပွဲကာမမွဲ။ ယာ ကာမပိပါသာ၊ ယြုင်သဘ်ဓရ် မိက်ဂွံသုင် ဝတ္ထုကာမမွဲ။ ယော ကာမပရိ

ဌာဟော၊ ယြင်သဘ်ခရ် မလေပ်တူလေင် သိုမသွအာရိုဂ် ဝတ္ထုကာမမွဲ။ ယံ ကာမဏ္ဍော သာနံ၊ ယြင်သဘ်ခရ် ဝိုတ်တဲ့ ကိုစိုပ်ဒတဲ့ သိုမသွအာရိုကို ဝတ္ထုကာမမွဲ။ ။[ညဉ်ရ ဝိုတ်ဖျေါဂ္ဂေါ်ကို ကိုသွကေံလ့ဒ်တ်တဲ့ သဘ်ခရ် ဟွံလေပ်ကိုတ်အခေါင် ကုသိုလ်ကျိဒ်ကို မိက်သွး]။ ။ ယာ ကာမတဏှာ၊ ယြင်တဏှာ မလေပ်မက်ဂ့က်တ် ပဲ့ဝတ္ထုကာမမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ သာ၊ ဉ်ကာမတဏှာဂ့်။ ။[ဒေ္ဓတ်ဗက်ကာမတဏှာပိုဒ် ကြပ်ညောန်အိုတ်တဲ့ "သာ"သဉ်ဝံ ဓိုန်စွံလဝ် နကိုက္ကတ္ထိလိုင်ကိုလေဝ် ကျေံပိုဒိက္ခာ မပ္တံကိုကာမရာဂေါ အလုံအိုသို ဆက်စပ်တ်ရ]။ ။ (ဝါ) ဉ်သဘ်ခရ် မှံုမပ္တံကိုကာမရာဂ ကာမနန်ဒိဂ့်။ အနုသေတိ၊ ပုံသတင်တ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲွ။ အယံ၊ နိ်သဘ်ခရ် မှံုမပ္တံကိုကာမရာဂ ကာမနန်ဒိဂ့်။ ကာမယောဂေါ၊ ကာမယောဂရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ဣတိ၊ ဣဝွံ တုန်။ ကာမယောဂေါ၊ ကာမယောဂရောင်။ ။

ဘဝယောဂေါ စ၊ ဉ်ဘဝယောဂကို။ ကထံ၊ မူရ ဗွဲဗိုလိုမွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရော။ ။ (ပ)။ ။ ဘဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဘဝဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုရူပ အရူပ ဥပပတ္တိဘဝဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုကမ္မဘဝ မတွံဂး ရူပ အရူပဖျာန်ဂမ့်ဂိုင်။ သမုဒယဥ္စ။ ။(ပ) ဘဝေသု၊ ပဲ့ဘဝဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ပဲ့ရူပ အရူပဥပပတ္တိဘဝဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ပဲ့ကမ္မဘဝ မတွံဂး ရူပ အရူပဖျာန်ဂမ့်ဂိုင်။ ယော ဘဝရာဂေါ၊ ယြင်ရာဂ မက္ခိ်ဒ့် သွအာရိုကိုဘဝမွဲ။ ယာ ဘဝနန်ဒီ၊ ယြင်သဘ်ခရ် မလေပ်သွိုက်မ့ိုက် သွအာရိုကိုဘဝမွဲ။ ယော ဘဝသ္နေဟော၊ ယြင်သဘ်ဓာတ်ဇဓိုတ် မလေပ်ပူဗာန် သွအာရိုကိုကာမဘဝမွဲ။ ။[နမပ္တံသာ်ဝံ ပဲ့ဒ့ဘဲ ဝတ္ထုကာမက္ခာဂ့် စုတ်ဘဝတဲ့ သွးညြ]။ ။(ပ)။ ။ သာ၊ ဉ်ဘဝတဏှာဂ့်။ (ဝါ) ဉ် သဘ်ခရ် မှံုမပ္တံကိုဘဝရာဂ, ဘဝနန်ဒိဂ့်။ အနုသေတိ၊ ပုံသတင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲွ။ အယံ၊ နိ်သဘ်ခရ် မှံုမပ္တံကိုဘဝရာဂ, ဘဝနန်ဒိဂ့်။ ဘဝယောဂေါ၊ ဘဝယောဂရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဣတိ၊ ဣဝွံတုန်။ ကာမယောဂေါ၊ ကာမယောဂကို။ ဘဝယောဂေါ၊ ဘဝ ယောဂကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဒိဋ္ဌိနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွေတ် မိစ္ဆာ(၆၂)ဂမ့်ဂိုင်။ သမုဒယဥ္စ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌိသု၊ ပဲ့ကွေတ်မိစ္ဆာ(၆၂)ဂမ့်ဂိုင်။ ယော ဒိဋ္ဌိရာဂေါ၊ ယြင်ရာဂ သွအာရိုကိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတဲ့ မက္ခိ်ဒ့်မွဲ။ (ဝါ) ယြင်ရာဂ မစိုန်သကိုကျေံမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ ယာ ဒိဋ္ဌိနန်ဒီ၊ ယြင်သဘ်ခရ် မသွိုက်မ့ိုက် သိုမသွအာရိုကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ (ဝါ) ယြင်သဘ်ခရ် မသွိုက်မ့ိုက် မစိုန်သကိုကျေံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ ယော ဒိဋ္ဌိသ္နေဟော၊ ယြင်သဘ်ဓာတ် ဇဓိုတ် မလေပ်ပူဗာန် သွအာရိုကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ (ဝါ) ယြင်သဘ်ဓာတ် ဇဓိုတ် မလေပ်ပူဗာန် မစိုန်သကိုကျေံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ ယာ ဒိဋ္ဌိမ္ဆာ၊ ယြင်သဘ်ခရ် ဝိဝိင်ဗ့ိုက်ဟီတ ပဲ့မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ (ဝါ) ယြင်သဘ်ခရ် ဝိဝိင်ဗ့ိုက်ဟီ မစိုန်သကိုကျေံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ ယာ ဒိဋ္ဌိပါသာ၊ ယြင်သဘ်ခရ် မိက်ဂွံသုင် ပဲ့မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ (ဝါ) ယြင်သဘ်ခရ် မိက်ဂွံသုင် မစိုန်သကိုကျေံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမွဲ။ ။

ယော ဒိဋ္ဌပရိဇ္ဇာဟော၊ ယြင်သဘ်ဓရ် မလေပ်တူလေင် မတွံဂး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌမွဲ။ ယံ ဒိဋ္ဌ ဇျောသာနံ၊ ယြင်သဘ်ဓရ် ဝိုတ်ဖျံတဲ့ ကိုစိုပ်ဒတဲ့ မတွံဂး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌမွဲ။ ယာ ဒိဋ္ဌိတဏှာ၊ ယြင်တဏှာ မမက်ဂ့က် ပွဲမိစ္ဆာဒိဋ္ဌမွဲ။ (ဝါ) ယြင်တဏှာ မစိုန်သကိုကျော် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ သာ၊ ဉ်ဒိဋ္ဌိတဏှာဂ့်။ (ဝါ) ဉ်ဓရ် မပ္ဍံကိုဒိဋ္ဌရာဂ, ဒိဋ္ဌနန္ဒီဂ့်။ အနုသေတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နဲသဘ်ဓရ် မှုံမပ္ဍံကို ဒိဋ္ဌရာဂ, ဒိဋ္ဌနန္ဒီဝွံ။ ဒိဋ္ဌယောဂေါ၊ ဒိဋ္ဌ ယောဂရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ကွဝွံတုန်။ ကာမယောဂေါ၊ ကာမယောဂကို။ ဘဝ ယောဂေါ၊ ဘဝယောဂကို။ ဒိဋ္ဌယောဂေါ၊ ဒိဋ္ဌယောဂကိုရောင်။ ။

အဝိဇ္ဇာယောဂေါ စ၊ ဉ်အဝိဇ္ဇာယောဂကို။ ကထံ၊ မူရ် ဗွဲဗိုပြင်မွဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ (ပ)။ ။ ဆန္နံ၊ ဧ့ံမန့်တြဲအိုတ်။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုအာယတန မှုံမပ္ဍံကို စက္ခု မန့်ဟိုတ် မပ္ဍံကိုစက္ခုသမ္ဖဿဂမ္ဓိုင်။ သမုဒယဉ္စ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ ယထာဘူတံ၊ ဗွဲ။ နပွဇာနာတိ၊ ပုံ။ ဆန္နံ၊ ဧ့ံ။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ အပွဇာန တော၊ ဧ့ံဟွံတီ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ဆသု၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဖဿာယတနေသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဓိုင်။ အညာဏံ၊ ဧ့ံမန့်ဉာဏ် မလေပ်တီကေတ် လွှ်စေ့်စး။ ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ ယြင် အဝိဇ္ဇာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ သာ၊ ဉ်အဝိဇ္ဇာဂ့်။ အနုသေတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နဲ အဝိဇ္ဇာဝွံ။ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ၊ အဝိဇ္ဇာယောဂရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ကွဝွံတုန်။ ကာမ ယောဂေါ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ၊ ကိုရောင်။ ။

ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ပါပကေဟိ၊ ဧ့ံမယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလေဟိ၊ ဧ့ံမန့် အကုသိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမကွှ်ိန့် ဟိုတ်နူမောဟ ဟိုတ်ဒဒ့် ညးဟွံချိုဟ်ကောက်အိုတ်။ သံကိလေသိကေဟိ၊ ဧ့ံမလေပ်ကိုကွိခ္ခက် စိုတ်မကေဝ်ဖြုင်အိုတ်။ ပေါနောဘဝိကေ ဟိ၊ ဧ့ံမလေပ်ကိုကွှ်ိန့် ဘဝတွိမွဲလ့ော်ပွန်အိုတ်။ ။[ဝါ၊ ဧ့ံမှုံအလေံပွမသွတ် ဘဝတွိ မွဲလ့ော်ပွန်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမလေပ်ကိုတ ဘဝတွိ မွဲလ့ော်ပွန်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမကွှ်ိန့် တူဟ် နဖိုဲ ဘဝတွိ မွဲလ့ော်ပွန်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမလေပ်ကိုကွှ်ိန့် ဘဝဂ့ိုင်ဉ်ကိုဝါအိုတ်။ အရထ ဝိဂ္ဂဟဋ္ဌိကာဂမ္ဓိုင်ရောင်]။ ။ သဒရေဟိ၊ ဧ့ံမန့်မွဲဟာန်ကျော် ပွမတူလေင်အိုတ်။ ဒုက္ခဝိပါကေဟိ၊ ဧ့ံမှုံကိုဖိုဒဒိုက်အိုတ်။ အာယတိံ၊ ပွဲကာလကြ်။ ဇာတိဇရာမရဏိ ကေဟိ၊ ဧ့ံမလေပ်ကိုကွှ်ိန့် ပွမတန် ပဋိသန္ဓိ, ပွမဗျု, ပွမချိုတ် ဂ့ိုင်ဉ်ကိုဝါဂမ္ဓိုင်။ ဓမ္မေ ဟိ၊ ကျော်ဓရ်ဂမ္ဓိုင်။ သံယုတ္တော၊ စိုန်စိုန်သကိုရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ သော၊ နဲပူဂိုလ်ဂ့်။ အယောဂက္ခေမီတိ၊ ညးဟွံအာစိုပ် ဟွံကလိဝွံနိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကွေံ ဘဲယောဂ ပန်ပြကာရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယောဂါ၊ ဉ်ယောဂဂမ္ဓိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ဝိသံယောဂါ၊ ဉ်ဓရ် မလေပ်ကိုစာ်စူးဂမ္ဓိုင်။ (ဝါ) ဉ်ဓရ် မလေပ် ကိုပူဂိုလ် မပ္ဍိတ်ဇြဟတ် စာ်စူးနူ ယောဂပန်ဂမ္ဓိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)

ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ဓရိမလေပ်ကိုစော်စ္ဒးအာ နူကာမယောဂကို။ ။[အသုဘ ဇျာန်ကို သွသွိုင်ကို အသုဘဇျာန်တုံ အနာဂါမိမင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နပွမသိုမ္ဘာဝိပဿနာ ကိုဂှ် ကာမယောဂ ဝိသံယောဂမွးယွ်ရ]။ ။ ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ဓရိမလေပ်ကို စော်စ္ဒးအာ နူဘဝယောဂကို။ ။[အရဟတ္တမင်ရောင်]။ ။ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ဓရိမလေပ်ကိုစော်စ္ဒးအာ နူဒိဋ္ဌိယောဂကို။ ။[သောတာပတ္တိမင်ရောင်]။ ။ အဝိဇ္ဇာ ယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ဓရိ် မလေပ်ကိုစော်စ္ဒးအာ နူအဝိဇ္ဇာယောဂကိုရောင်။ ။[အရဟတ္တ မင်ရောင်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ဓရိမလေပ်ကိုစော်စ္ဒးအာ နူကာမယောဂ တုန်။ ကတမော စ၊ ရော့။ ။(ပ)။ ။ ပဇာနာတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ပဇာနတော၊ ဧံမတိ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ။(ပ)။ ။ နာနုသေတိ၊ ပွံဟွံသတင်ရ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိ်ဓရိဝွံ တီကေတ် မပ္ပံကိုသမုဒယ, အတ္ထင်မကာမတံ ဗွဲမဧှံစွတ်တုံ နိ်ဓရိဟွံလေပ်ကို ကာမရာဂ, ကာမနန္ဒီ, ကာမတဏှာတံ သတင်တ်ဝွံ။ ကာမယောဂဝိ သံယောဂေါ၊ ဓရိမလေပ်ကိုစော်စ္ဒးအာ နူကာမယောဂရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ကွတိ၊ ကွဝွံ တုန်။ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ကာမယောဂဝိသံယောဂရောင်။ ။

ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ စ၊ ဝ်ဓရိမလေပ်ကိုစော်စ္ဒးအာ နူဘဝယောဂကို။ ကထံ၊ မူရ် ဗွဲဗိုပြုင်မွဲ။ ဟောတိ၊ ရော့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိ်ဓရိဝွံ။ (ဝါ) တီကေတ်မပ္ပံကိုသမုဒယ, အတ္ထင်မ ဘဝတံ ဗွဲမဧှံစွတ်တုံ နိ်ဓရိဟွံလေပ်ကို ဘဝရာဂ, ဘဝနန္ဒီ, ဘဝတဏှာတံ သတင်တ်ဝွံ။ ဘဝယောဂ ဝိသံယောဂေါ၊ ဓရိမလေပ်ကိုစော်စ္ဒး နူဘဝယောဂရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ကွတိ၊ ကွဝွံတုန်။ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ကာမ ယောဂဝိသံယောဂကို။ ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိ်ဓရိဝွံ။ (ဝါ) တီကေတ် မပ္ပံကိုသမုဒယ, အတ္ထင်မ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တံ ဗွဲမဧှံစွတ်တုံ နိ်ဓရိဟွံလေပ်ကို ဒိဋ္ဌိရာဂ, ဒိဋ္ဌိနန္ဒီ, ဒိဋ္ဌိတဏှာတံ သတင်တ်ဝွံ။ ဒိဋ္ဌိ ယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ဓရိမလေပ်ကိုစော်စ္ဒးအာ နူဒိဋ္ဌိသံယောဂရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ကွတိ၊ တုန်။ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ကို။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိ်ဓရိဝွံ။ (ဝါ) တီကေတ် မပ္ပံကိုသမုဒယ, အတ္ထင်မ ဖဿာယတန တြဲပြကာတံ ဗွဲမဧှံစွတ်တုံ နိ်ဓရိ ဟွံလေပ်ကိုအဝိဇ္ဇာ မသတင်တ်ဝွံ။ အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂေါ၊ ဓရိ် မလေပ်ကိုစော်စ္ဒးအာ နူအဝိဇ္ဇာယောဂရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။

ယော၊ ယြဲင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ပါပကေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ အကုသလေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သံ ကိလေသိကေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဇာတိဇာရာမရဏိကေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။

ဓမ္မေဟိ၊ ကေဝံဓရ်ဂမ်ဒိုင်။ ဝိသံယုတ္တော၊ စိုန်ဟွံစိုန်သကိုရ။ (ဝါ) စိုန်စာ်စ္ဒုးရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့် ဟွံစိုန်သကိုကေဝံ ဓရ်အကုသိုလ်မက္ကိုန့် မပ္ဍံကိုသံကိလေသ မယုတ်မာသာ်ဂ်ရ။ သော၊ နိပ္ပဂိုလ် ဟွံစိုန်သကိုကေဝံ အကုသိုလ်ဂ်။ ယောဂက္ခေမီတိ၊ ညး မဂွံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကွံ ဘဲယောဂ ပန်ပြကာရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)

[ဂါထာ] ကာမယောဂေန စ၊ ကေဝံကာမယောဂကိ။ ဘဝယောဂေန စ၊ ကေဝံဘဝယောဂကိ။ ဥဘယံ ဥဘယေန စ၊ ကေဝံယောဂဓါပြကာဂ်ကိ။ သံယုတ္တာ၊ ဧဒုံမစိုန်သကိုအိုတ်။ ဒိဋ္ဌိယောဂေန၊ ကေဝံဒိဋ္ဌိယောဂ။ သံယုတ္တာ၊ ဧဒုံမစိုန်သကိုအိုတ်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မိန်အဝိဇ္ဇာယောဂ။ ပုရက္ခတာ၊ ဧဒုံမဂပ်ဝ်သွအာဂတအိုတ်။ (ဝါ) ဧဒုံမဂပ်ဝ်ပ္ပီဗ္ဗိုင်အိုတ်။ သတ္တာ၊ ဍ် သတ်ဂမ်ဒိုင်။ ဇာတိမရဏဂါမိနော၊ သိုကိုမအာစိုပ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ, ပွမချိုတ်အိုတ်။ (ဝါ) သိုကိုမအာစိုပ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ, ဒဒိုက်ဘဲဗျု, ချိုတ် ဧာံစ္ဒတ်အိုတ်။ သံသာရံ၊ နိတရဏံသာ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပ္ဒံဒးအာတ်အိုတ်ရ။ ။

ယေ စ၊ ပြုဉ်ပူဂိုလ်ဂမ်ဒိုင်တုန်။ ကာမေ၊ နိဝတ္ထု, ကိလေသကာမ စါပြကာဂမ်ဒိုင်။ ပရိညာယ၊ ပိုင်ခြာတီကေတ်အိုတ်တဲ့။ ဘဝယောဂဥ္စ၊ နိ ဘဝယောဂကိ။ သဗ္ဗသော၊ ဗွဲအလုံအိုသိ။ ပရိညာယ၊ တဲ့။ ဒိဋ္ဌိယောဂံ၊ နိဒိဋ္ဌိယောဂ။ သမူဟစ္စ၊ ပိုက်နုက်ကွံအိုတ်တဲ့။ အဝိဇ္ဇဉ္စ၊ နိအဝိဇ္ဇာယော ဂကိ။ ဝိရာဇယံ ဝိရာဇယန္တော၊ သိုကိုမပါစ္ဒုးအာအိုတ်။ (ဝါ) သိုကိုမပါဂစိုတ်ကွံအိုတ်။ (ဝါ) သိုကိုယောမပါဂစိုတ်ဒုံင်အိုတ်။ ။[မွဲနယ်–ဝိရာဇယံ ဝိရာဇယတ္တာ၊ ကိုစာ်စ္ဒုးကွံတဲ့အိုတ်]။ ။ သဗ္ဗယောဂဝိသံယုတ္တာ၊ စိုန်ဟွံစိုန်သကိုကေဝံ ယောဂပန်အလုံအိုသိုအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်စာ်စ္ဒုးအာ နူ ယောဂပန်အလုံအိုသိုအိုတ်ရ။ တေ၊ ဍ်ပူဂိုလ်ဂမ်ဒိုင်ဂ်။ ဝေ၊ ဗွဲစ္ဒတ်ဓ္ဂကန်။ ယောဂါတိဂါ၊ ဧဒုံမကလိလောန်ကွံ ယောဂပန်အိုတ်။ မုနီ၊ တ္ဒအရ္ဂန် မပြဲ ဂမ်ဒိုင်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ်ဂ်ရောင်။

ပဌမော၊ ဧဒုံမဒ့်ကိုပ်ကွာ။ ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂေါ၊ ဘဏ္ဍဂါမဝဂ်ရောင်။

၂–စရဝဂ်
၁–စရသုတ်

၁၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စရတော၊ ခ့ေဃောမအာဒ့ံင်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ။ သန္တာန၊ ပ့ဲလွေင်စိုတ်။ ကာမဝိတက္ကော ဝါ၊ ငကာမဝိတက်ကို။ (ဝါ) ငပွမချပ် မန့် အာရီဝတ္ထုကာမကို။ (ဝါ) ငပွမချပ် မစိုန်သကိုကျော် ကာမရာဂကို။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ငဗျာပါဒဝိတက်ကို။ (ဝါ) ငပွမချပ် မစိုန်သကိုကျော်ဒေါသကို။ ဝိဟိသာဝိတက္ကော ဝါ၊ ငဝိဟိသာဝိတက်ကို။ (ဝါ) ငပွမချပ် မစိုန်သကိုကျော်အကုသိုလ် မပ္ဍံကိုဒေါသဟိုတ် မပျါပျံသတ်ကို။ စေပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရက္ဆ်ိုန့်မ္ဂး။ ။

တံ၊ နမပ္ဍံကာမဝိတက်ဂ့်။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ စေ အဓိဝါသေတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရတိုန် လ္ဆုစိုတ် ဇကုဇကုတဲ့ ကိုသ့ဒတ်မ္ဂး။ (ဝါ) ပ္ဒံယဝ်ရဒုငလဝ်တဲ့ ပ့ဲအပ့ဲစိုတ်ဇကုမ္ဂး။ ။[အဓိ၊ တိုန် လ္ဆုစိုတ်ဇကုဇကုတဲ့+ဝါသေတိ၊ ပ္ဒံက်ိုပဒတ်ရ]။ ။ စေ နပ္ပဇာတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရဟ္ဒံပါကေ့ံ နမပ္ဍံကိုတဒင််ပဟာန်မ္ဂး။ စေ န ဝိနောဒေတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရဟ္ဒံပါပ္ဍိတ် နူလွေင်စိုတ်ဇကုဇကုမ္ဂး။ စေ န ဗျန္တီကရောတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရ ဟ္ဒံသ့ညံင်ဂ့ံန့ဲကိုအပိုင်အခြာ လ္ဒိတ်မစာ်စူးမ္ဂး။ (ဝါ) ပ္ဒံယဝ်ရ ဟ္ဒံပါကေ့ံလ္ဒိတ် အယာံမာတ်ဘင်ခဏလေဝ် ညံင်ဟ္ဒံဂ့ံသေ့်မ္ဂး။ အနဘာဝံ အနု+ အဘာဝံ၊ နပ္ဂမဟ္ဒံက္ဆ်ိုန့် ဂ့်ိုင်ငကိုဝါ။ (ဝါ) နပ္ဂဟ္ဒံဇော်မောဝ်။ စေ န ဂမေတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရ ဟ္ဒံကိုအာစိုပ်မ္ဂး။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စရမ္ဍိ စရန္တောပိ၊ ယောမအာကိုလေဝ်။ ဓ့ဝံ ဘူတော၊ ခ့ေံမန့်သာ်ဝ္ဒံ။ (ဝါ) ခ့ေံမန့်ညး မချပ်ဒ့ံင် မပ္ဍံကိုကာမဝိတက်သာ်ဝ္ဒံ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ အနာတာပီ န အာတာပီ၊ ခ့ေံဟ္ဒံမွဲကိုဝီရိယ မသ္ကာတ်မြဟ်။ (ဝါ) ခ့ေံဟ္ဒံမွဲကို ဝီရိယမသ္ကာတ်မြဟ် မလေပ်ကို တူလေင်ကေ့ံ ကိလေသ။ အနောတ္တာပီ၊ ခ့ေံဟ္ဒံမွဲကို ပွမဖေက်ဂ့ံက် ပွသရံပါပ်။ သတတံ၊ ဟ္ဒံဂ့ံသ္ကုတ်။ သမိတံ၊ ကာလအလုံအိုသို။ ကုသီတော၊ ခ့ေံမလ္ဆုဟ်။ ဟီနဝီရိယော၊ ခ့ေံမ့ုံကိုသမ္ဓပ္ပဓာန်ဝီရိယ မလဟုတ်ယုတ်အာ။ ဘိက္ခု၊ ခမီရောင်။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝ္ဒံ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဌိတဿ၊ ခ့ေံဃောမဒတ္တုဒ့ံင်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ သန္တာန၊ ပ့ဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဌိတောပိ၊ ဃောမဒတ္တုဒ့ံင်ကိုလေဝ်။ ဓ့ဝံ ဘူတော၊ ခ့ေံ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ နိသိန္နဿ၊ ခ့ေံဃောဂ့ံဒ့ံင်။ ။(ပ) နိသိန္နောပိ၊ ဃောဂ့ံဒ့ံင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သယာနဿ၊ သိုကို မတိက်ဒ့ံင်။ ဇာဂရဿ၊ ခ့ေံဃောမဂ့ုဟ်ဒ့ံင်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ သန္တာန၊ ပ့ဲ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သယာနော၊ သိုကိုမတိက်ဒ့ံင်။ ဇာဂရောပိ၊ ဃောမဂ့ုဟ် ဒ့ံင်ကိုလေဝ်။ ဓ့ဝံ ဘူတော၊ ခ့ေံ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နံ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ စေ

နာဓိဝါသေတိ၊ ပုံယဝ်ရ တိုန်လ္ဂါစိုတ်ဇကုဇကုတဲ့ ဟွံကိုသွဒတ်မွး။ (ဝါ) ပုံယဝ်ရ ဟွံဒုင် လဝ်တဲ့ ပွဲအပွဲစိုတ်ဇကုမွး။ စေ ပဇဟတိ၊ ပုံယဝ်ရပါကွံမွး။ စေ ဝိနောဒေတိ၊ ပုံယဝ်ရ ပါပ္ဖိတ်မွး။ ။

စေ ဗျန္ဇိကရောတိ၊ ပုံယဝ်ရ သွညံဉ်ဂွံနွံကိုအပိုင်အခြာလ္ဒိတ် မစာ်စူးအာမွး။ (ဝါ) ပုံယဝ်ရ ပါကွံလ္ဒိတ် အယာံမာတ်ဘင်ခဏလေဝ် ညံဉ်ဟွံဂွံသေ့မွး။ အနဘာဝံ၊ နှ။ စေ ဂမေတိ၊ ပုံယဝ်ရကိုအာစိုပ်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စရမြိ စရန္တောပိ၊ ကိုလေဝ်။ ဓ္ဂဝံ ဘူတော၊ ဧံ့။ ဘိက္ခု၊ ဉ။ အာတာပီ၊ ဧံ့မှံ့ကိုဝီရိယ မသ္ကာတ်မြဟ်။ သြတ္တာပီ၊ ဧံ့မှံ့ကိုဖေက် ဂံ့က်သရုံပါပ်။ ။(ပ)။ ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ဧံ့မှံ့ကိုသမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္ဖိတ်ဇြဟတ်။ ပဟိတတ္တော၊ ဧံ့မှံ့ကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလးဏာကိုနိဗ္ဗာန်။ ဘိက္ခု၊ ရောဉ်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ယြုဉ်ခမီမွဲ။ စရံ စရန္တော ဝါ၊ ယောမအာဒှံဉ်ကိုလေဝ်။ ယဒိ၊ ဟွံသေဉ်မွး။ တိဋ္ဌံ တိဋ္ဌန္တော ဝါ၊ ယောမဒတ္ဂုဒှံဉ်ကိုလေဝ်။ နိသိန္နော ဝါ၊ ယောမဂံ့ဒှံဉ်ကိုလေဝ်။ ဥဒ၊ ဟွံသေဉ်မွး။ သယံ သယန္တော ဝါ၊ ယော မတိက်ဒှံဉ်ကိုလေဝ်။ ပါပကံ၊ ဧံ့မယုတ်မာ။ ဧဟနိသိတံ၊ ဧံ့မနိသဲ ဒှံဉ်ပွဲသို့ မတွံဂး ဝတ္ထုကာမ။ (ဝါ) ဧံ့မနိသဲဒှံဉ် ပွဲသို့မတွံဂး ကိလေသ။ ဝိတက္ကံ၊ နှ်ကသပ် မပ္ပံကိုကာမဝိတက်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပုံ့ချပ်ရ။ ။

ကုမ္မဂ္ဂပဋိပန္နော၊ ဧံ့မအာဒှံဉ် ဂံ့ဉ်ဗွေတ်ဗွေတ် မဂပ်ဝ်ကျုဟ်မွံ့။ (ဝါ) ဧံ့မအာဒှံဉ်ဂံ့ဉ်ဗွေတ်ဗွေတ် မဂပ်ဝ်ကျုဟ်မွံ့ မှံ့မပ္ပံကိုအဘိဇျာ ဟွံသေဉ် ကိုဂံ့ဉ်မဧှံအရိယမဂ်။ ။[ကုစ္ဆိတော မင္ဂေါ် ကုမ္မင္ဂေါ်]။ ။ မောဟနေ ယျေသု၊ ပွဲအာရှိ မလေပ်ကိုမောဟက္ခိုဒ့ှဂ်မှိုင်။ မုစ္ဆိတော၊ ဧံ့မဝိဝိဉ်ဒှံဉ်။ တာဒိသော၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်ညာတ်တ ညံဉ်ရသာ်ဂှ်။ (ဝါ) ဧံ့မချပ်ဒှံဉ်မိစ္ဆာ ဝိ တက်မပ္ပံကိုကာမဝိတက်။ သော ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီဂှ်။ ဥတ္တမံ၊ ဧံ့မပြဲ။ သမ္မောဓိ၊ နှ်အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်။ ဖုဋ္ဌော၊ တ္ဂဟ်နပွမအာစိုပ်။ အဘဗ္ဗော၊ စိုန်ဟွံ ထေက်ရ။ ။

ယော စ၊ ယြုဉ်ခမီမွဲတုန်။ စရံ ဝါ၊ ယောမအာဒှံဉ်ကိုလေဝ်။ တိဋ္ဌံ ဝါ၊ ယောမဒတ္ဂုဒှံဉ်ကိုလေဝ်။ နိသိန္နော ဝါ၊ ယောမဂံ့ဒှံဉ်ကိုလေဝ်။ ဥဒ၊ ဟွံသေဉ်မွး။ သယံ ဝါ၊ ကိုလေဝ်။ ဝိတက္ကံ၊ နှ်မိစ္ဆာဝိတက်။ (ဝါ) နှ်မိစ္ဆာဝိ တက် မပ္ပံကိုကာမဝိတက်။ သမယိတ္ထာန၊ ကိုလလံကွံတဲ့။ ဝိတက္ကူပ သမေ၊ ပွဲအရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန် အရာဝိတက်ဖွှဉ်စွိတ်ပြကာ မဓိဟ်လလံ။ [ဝိတက်ဖွှဉ်စွိတ်ပြကာဂှ် ကလေဉ်ရံဉ် ဆက္ကနိပါတ် အဂံ့တ္ထိရ်အဋ္ဌကထာ

မုက်လိက်(၁၃၀)တေံညြ]။ ။ ရတော၊ စိုန်လဟိုင်ရ။ တာဒိသော၊ ဧၟံ။ (၀ါ) ဧၟံမ္ဂုံသဘ်ကိုလလံကွေံဝိတက်ဂ့်။ သော ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ဥတ္တမံ၊ ဧၟံ။ သမ္မောဓိ၊ နှ်။ ဖုဋ္ဌု၊ တ္ဟုတ်နှ။ ဘဗ္ဘော၊ စိုန်ထေက်ရ။ ကျတိ၊ ရသ်ဝ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ပဌမံ၊ ရောင်။

၂–သီလသုတ်

၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ သမ္မန္နသီလာ၊ သိုမ္ဂုံကိုသီလ မၣိုက်ပေင်တ်အိုတ်။ သမ္မန္နပါတိမောက္ခာ၊ သိုမ္ဂုံကိုပါတိမောက္ခသီလ မၣိုက်ပေင်တ်အိုတ်။ ဝိဟရထ၊ ဩဝ်... ပဒတ်အိုတ်ညိ။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတာ၊ သိုမ္ဂုံတ်ကို မကွာတ်လဒှိ စိုဒ္ဌာကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ နမကွာတ်လဒှိမွး ပါတိမောက္ခသီလအိုတ်။ (၀ါ) သိုမၣိုက်ပေင်တ်ကျော် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလအိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၇)တေံညြ]။ ။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နာ၊ သိုမၣိုက်ပေင်တ် ကျော်ဒွေတ် ဌာန်အရာမဂၢေင်အိုတ်။ ဝိဟရထ၊ ဩဝ်...။ ။

အဏုမတ္တေသု၊ ဧၟံမ္ဂုံဗ္ဘတ်ဗွတ် အဏုလက်ကျိုက်အိုတ်။ (၀ါ) ဧၟံမချောတ်သွတ် လောန် ညံင်အဏုလက်ကျိုက်အိုတ်။ ဝဇ္ဇေသု၊ ပွဲဒုဟ်အကုသိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ ဘယဒဿာဝိနော၊ သိုမ္ဂုံကိုအလေံ မသိုမ္ဟာတ်မွး ဘဲဖေက်ဂုံက်။ သိက္ခာပဒေသု၊ ပ္ဟောဝ်သိက္ခာပိုဒ်ဂမ္ဂိုင်။ တံ တံ သိက္ခာပဒံ၊ နှ်သိက္ခာပိုဒ်ဂ့်ဂ့်။ သမာဒါယ၊ ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမွးရုးအိုတ်တဲ့။ သိက္ခထ၊ ဩဝ်...ဖ္ဒိုက်ဗပေင်အိုတ်ညိ။ ။[မွဲနယ်–သိက္ခာပဒေသု၊ ပွဲသွက်ကု သိုလ်သီလသိက္ခာဂမ္ဂိုင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ နှ်သီလသိက္ခာအလုံအိုသို ထေက်ကိုဖ္ဒိုက်ဗပေင်။ သမာဒါယ၊ တဲ့။ သိက္ခထ၊ ဩဝ်...]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမ္မန္နသီလာနံ၊ သိုမ္ဂုံတ်ကိုသီလ မၣိုက်ပေင်တ်အိုတ်။ သမ္မန္နပါတိမောက္ခာနံ၊ သိုကို့။ ဝိဟရတံ၊ ဧၟံမပဒတ်အိုတ်။ ပါတိမောက္ခသံဝရ သံဝုတာနံ၊ သိုဲ။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နာနံ၊ သိုဲ။ ဝိဟရတံ၊ ဧၟံ။ အဏုမတ္တေသု၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဝဇ္ဇေသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဂိုင်။ ဘယဒဿာဝိနံ၊ သိုကို့–အိုတ်။ သိက္ခာပဒေသု၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ တံ တံ သိက္ခာပဒံ၊ နှ်သိက္ခာပိုဒ်ဂ့်ဂ့်။ သမာဒါယ၊ တဲ့။ သိက္ခတံ၊ ဧၟံမဒွေတ် ဖ္ဒိုက်ဗပေင်ဒုံင်အိုတ်။ ဝေါ၊ ကုမ္မးတံညးဂမ္ဂိုင်။ ဥတ္တရိ၊ ထပ်တဲ့။ ကရဏီယံ၊ ကိစ္စထေက်ကိုဒးပတဲ့တုန်။ ကိီ၊ မူရ်မွဲ။ အဿ၊ ဒှ်ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စရတောဲ၊ ယောမအာဒှံင်။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကိုံခမီ။ သန္တာန၊ ပွဲ။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒေါ၊ ငအဘိဇ္ဈာလောဘကိုဒေါသဗျာပါဒ။ ဝိဂတော၊ ငမစ်စ္ဆးအာ။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံယဝ်ရဒှိမ္ဂး။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ငထိနမိဒ္ဓကိုံ။ (ဝါ) ငပွမလ္ဟာ်ဒကဲစိုတ်ကိုံ ပွမလ္ဟာ် ဒကဲစေတသိက်ကိုံ။ (ဝါ) နှ–ကိုံ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ငဥဒ္ဓစ္စကိုံကုက္ကုစ္စကိုံ။ (ဝါ) ငသဘ် ပွမကလ့်လဖ်စိုတ်ကိုံ ပွမစံငတူကြဲမွဲလ့ေပွန်ကိုံ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ငဝိစိကိစ္ဆာကိုံ။ (ဝါ) ငပွမသ္ဒေဟ်ဟ်ဘာသက်ာ ပွဲမပ္ဆံကိုံရတ်ပိပြကာ ဒ္ဂေတ်သိက္ခာကိုံ။ (ဝါ) နှ–ကိုံ။ ပဟီနာ၊ ငမဂပ်ဝ်ပါကွေံ။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံယဝ်ရဒှိမ္ဂး။ ။

ဝီရိယံ၊ ငဝီရိယ။ အာရဒ္ဓံ၊ ငမဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဖြဟတ်။ အသလ္လီနံ၊ ငဟွံခ္ဆောပ်ကဝေန်။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံယဝ်ရဒှိမ္ဂး။ ။[ကလေငရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၁၃၁) ဒုတိယအနုရုဒ္ဓသုတ်တေံကိုညြ]။ ။ သတိ၊ ငသတိ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ငမတန်တ်ပွဲအာရီ။ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ငဟွံဂွံဝိဝိင်။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကာယော၊ ငနာမကာယရူပကာယ။ ပဿဒ္ဓေါ၊ ငဂမ်ာ်အလုံအိုသီ မစိုဟ်လလံ။ အသာရဒ္ဓေါ၊ ငဟွံမွဲကိုပွမတူလေင်။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံ့။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်။ သမာဟိတံ၊ ငမဂပ်ဝ်စ္ဆိတ်နှလဝ် ပွဲအာရီဗွဲမွးရး။ ဓ္ကာဂွံ၊ ငမ်ုံကိုံအာရီမွဲ။ စေပိ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စရမွိ စရန္တောပိ၊ ယောမအာဒှံင်ကိုလေဝ်။ ဓ္ကဝံ ဘူတော၊ ဧုံမန့်ဒှံင်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဧုံမန့်ဒှံင်ညး မဦက်ပေင်တ်ကျော် ဂုဏ်မပ္ဆံကိုအဘိဇ္ဈာဗျာပါဒ ပွမစ်စ္ဆးအာမြြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ယတံ၊ သိုမထိင်ဒဝ်မင်မွဲ။ (ဝါ) စိုကိုမဂွံယ္ဂုညး မထိင်ဒဝ်မင်မွဲ။ ။[မွဲနယ်–ယတံ ယတန္တော၊ သိုကိုမပ္တိတ်ဖြဟတ် သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယ]။ ။ စရေ၊ ဂဇ္ဈအာထေက်ရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဈဒးအာရ။ ယတံ၊ သိုမထိင်ဒဝ်မင်မွဲ။ (ဝါ) စိုကို။ ။[မွဲနယ်–ယတံ ယတန္တော၊ သိုကို]။ ။ တိဋ္ဌေ၊ ဂဇ္ဈဒတ်ထေက်ရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဈဒးဒတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အစ္ဆေ၊ ဂဇ္ဈဂွအ်ထေက်ရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဈဒးဂွံရ။ ။(ပ)။ ။ သယေ၊ ဂဇ္ဈတိက်ထေက်ရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဈဒးတိက်ရ။ ။(ပ)။ ။ သမိဋ္ဌေ၊ ဂဇ္ဈထေက်ကိုပုံက် အဝဲကာယ မပ္ဆံကိုဇိုင်တဲရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဈဒးပုံက်ရ။ ယတံ၊ သိုကို။ ဓ္ကနံ၊ နှအဝဲကာယ မပ္ဆံကိုဇိုင်တဲဝွံ။ ပသာရေ၊ ဂဇ္ဈပွးထေက်ရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဈဒးပွးရ။ ။

ဥဒ္ဓံ၊ ပွဲလ္ဟာ်ကို။ တိရိယံ၊ ပွဲဌာန်လ့ောဝ်ကို။ (ဝါ) ပွဲဌာန်လ့ောင်ဗွိုင် မ်ုံမပ္ဆံကိုဗွံက်, ပလိုတ်ကို။ အပါစီနံ၊ ပွဲဌာန်သွဝ်ကို။ ဇဂတော ဇဂန္တ်သ၊ ဒဒက်တ်ကိုလောက။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုသတ္တလောက, သခီရလောက။ ဂတိ၊ ငပွမဒှ်။ ယာဝတာ၊ ယြဲမွဲစိုန်မ်ုံဗွတ်ဗွတ်ရ။ တာဝတိ၊ ပွဲပွမဒှ်လောက မ်ုံဗွတ်ဗွတ်ဂ့်။ (ဝါ) ပွဲလောကအလုံအိုသီ မ်ုံဗွတ်ဗွတ်ဂ့်။ ဓမ္မာနံ၊ ဧုံမန့်သဘ်

ဓရ်သက်က် ဟွံဖက်မပ္ဍံက်ိုသတ်အိုတ်။ ခန္ဓာနံ၊ ဒဒက်တ်က်ိုဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ နှ်ဒှ်လို။ သမဝေက္ခိတာ စ၊ ဉ်မလေပ် သို့မှာ်တ် ဗွဲနယ်ချံ, ဟိုတ်ချံ။ ဘဝေယျ၊ ဂဗ္ဘဒှ်ထေက်ရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘဒးဒှ်ရ။ ။

စေတော+သမထ+သာမီစီ၊ နဒ္ဒေတ် ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ မဗ ဗွဲ+ကုအရိယမဂ် မလေပ်က်ို ဓိဟ်လလံ+ဂမ္ဘ်စိုတ်ကိလေသ။ သိက္ခမာနံ၊ ဧ့ံမဒ္ဒေတ်ဒုံဉ်။ သဒါ၊ ကာလအလုံအိုသို့။ သတံ၊ ဧ့ံမ့ုံက်ိုသတိ။ (ဝါ) မဍ္ဍိက်ပေင်တ် ကျောံသမ္ဘဇည ပန်ပြကာ။ တထာဝိဓံ၊ ဧ့ံမ့ုံသဘ်သာ်ဂ့်။ ဘိက္ခု၊ နှ်ခမီ။ သတတံ၊ ဟွံဂွံသ္ကုတ်။ ပဟိတတ္တောတိ၊ ပူဂိုလ်မ့ုံက်ိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလးဏာက်ို နိဗ္ဗာန်ရုဂ့်ဒ။ အာဟု၊ စိုန်ပူဂိုလ်အရီ မပ္ဍံက်ိုကျာ်တံ တွံလဝ်အိုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဒုတိယံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုဓါရောင်။

၃–ပဓာနသုတ်

၁၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမ္မပ္ပဓာနာနိ၊ ဉ်ဓရ်သမ္မပ္ပဓာန်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဉ်ဝီရိယ မပြဂမ့ိုင်။ က္ကမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ့ိုင်ဝွံရောင်။ စတ္တာရိ၊ ဉ်ပန်ပြကာဂမ့ိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္လဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီ။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ဧ့ံဟွံက္ဆ်ိုဒ့် ဏီအိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံဟွံကလိဝွံအခေါင်က္ဆ်ိုဒ့် ဟိုတ်နူဟိုတ် မပ္ဍံက်ို ပွမဒ္ဒေတ်လုတ်ဒုံဉ် ဒ္ဒေတ်ဝတ်ဝိနယ်။ (ဝါ) ဟွံဆိုညာတ်က်ိုအာရီ ဟွံကောင်ဒုင်စသိုင် ပ္ဒဲဘဝဂ့်တဲ့ ဧ့ံဟွံက္ဆ်ိုဒ့် ဏီအိုတ်။ ပါပကာနံ၊ ဧ့ံမယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလာနံ၊ ဧ့ံမဒ့်အကုသိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံဟွံသေင်က်ိုဒဒ့် ဟိုတ်ဉာဏ်ပညာ မဒ့်ဟိုတ် ညးမတီညာတ်စီကွးအိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်က်ိုဓရ် မပ္ဍံက်ိုလောဘဂမ့ိုင်။ အနုပ္ပါဒါယ၊ တ္ဂဟ်နဟွံက္ဆ်ိုဒ့်။ ဆန္ဒံ၊ နှ်ဆန္ဒကုသိုလ်။ ဇနေတိ၊ ပ္ဒံက်ိုက္ဆ်ိုဒ့်ရ။ ဝါယမတိ၊ ပ္ဒံသွလွိပရာရ။ ဝီရိယံ၊ နှ်ကာယိက, စေတသိကဝီရိယ။ အာရဘတိ၊ ပ္ဒံပ္ဍိတ်ဇြဟတ်ရ။ စိတ္တံ၊ နှ်စိုတ်။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဒံပင်ပ္ဍိန် နက်ိုဝီရိယ မဒ့်မွဲစွံရ။ ပဒဟတိ၊ ပ္ဒံပ္ဍိတ်ဇြဟတ် သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယရ။ ။

ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဧ့ံမက္ဆ်ိုဒ့်တဲ့အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမဒ့်လအာတုပ် ကျောံအကုသိုလ် က္ဆ်ိုဒ့်တဲ့အိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ညီသာမွး ဧ့ံမက္ဆ်ိုဒ့်ကျင်မာန်အိုတ်။ ပါပကာနံ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ အကုသလာနံ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နှ်ဓရ်အနုသယကိလေသဂမ့ိုင်။ ပဟာနာယ၊ တ္ဂဟ်နပါကေံ့။ ဆန္ဒံ၊ နှ်။ ဇနေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ဧ့ံဟွံက္ဆ်ိုဒ့်ဏီအိုတ်။ ကုသလာနံ၊ ဧ့ံမဒ့်ကုသိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမဒ့်ဟိုတ်ဉာဏ်ပညာ မဒ့်ဟိုတ်ညးမတီညာတ်

စီကွးအိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ် မပ္ပံကိုအလောဘဂမ္ဂိုင်။ ဥပ္ပါဒါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမ ကွ်ိန့်။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဧခုံမကွ်ိန့်အိုတ်။ ကုသလာနံ၊ ဧခုံ–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက် တ်ကိုဓဝ်ဂမ္ဂိုင်။ ဍ္ဍတိယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမတန်တ်။ အသမ္မောသာယ၊ တ္ဂဟ်နဟွံကွံဗ္ဒန်။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမကွ်ိန့် ထပ်ကိုထပ်။ ဝေပုလ္လာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဇွော်မောဝ်။ ဘာဝနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဇွော်ပွဝ်။ ပါရိပူရိယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမဍျိုက်ပေင်။ ။[မွဲနယ်–ဘာဝ နာယ၊ ဗွဲဘာဝနာ မပ္ပံကိုဗျာန်။ ပါရိပူရိယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမဍျိုက်ပေင်တ်]။ ။(ပ)။ ။ ပဒ ဟတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမ္မပ္ပဓာနာနိ၊ ဝ်–ဂမ္ဂိုင်။ ကွမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယေ၊ ပြြင်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန်ဂမ္ဂိုင်။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သိုမ့ုံတ်ကိုဝီ ရိယမဆဲအိုတ်။ မာရဓေယျာဘိဘူတာ၊ စိုန်ကလိလောန် ဓလိုဖ္ဒိုက်ကွံ့ တောဘူမကဝဉ် မဒ့်အရာဒ္ဓန်ကိလေသမာရ်ရ။ ။[မာရ၊ ဒဒက်တ်ကိုကိ လေသမာရ်+ ဓေယျ။တောဘူမကဝဉ် မဒ့်အရာဒ္ဓန်။ ဓိယျတိ စ္ဓတ္ထာတိ ဓေယ်ံ့။ မာရသ ကိလေသမာရသ ဓေယ်ံ့ မာရဓေယ်ံ့ တောဘူမကဝန်ဆ်ံ့]။ တေ၊ ဝ်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ အသိတာ၊ ညးဟွံနိသဲကို့ တောဘူမကဝဉ် မ္ဂးယွဲအိုတ်ရ။ ယေ၊ ပြြင်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန်ဂမ္ဂိုင်။ ဇာတိမရဏဘယသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပွမဖေက်ဂံ့က် မကွ်ိန့် ဟိုတ်ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ, ပွမချိုတ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုဘဲဖေက် မတွံဂးပွမတန်ပဋိသန္ဓိ, ပွမချိုတ်။ ပါရဂူ၊ စိုန်ပြာပ် အာနိဇ္ဇာန် ဩြင်မွဲလွှ်ရ။ တေ၊ ဝ်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ တုသိတာ၊ ညးမ သ္ဒိုက်မ္ဂိုက် အိုဟ်တ္ဂိုဟ်ဒ့ဲင်မ္ဂးယွဲအိုတ်ရ။ ။

ယေ၊ ပြြင်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန်ဂမ္ဂိုင်။ သဝါဟိနီ၊ ဧခုံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဗိုလ် လဗး။ မာရံ၊ နဲသွိင်မာရ်။ ဇေတွာ၊ အံင်ဇူးကောတ်အိုတ်တဲ့။ ဍ္ဍတာ၊ စိုန် တန်တ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ဝ်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ အနေဇ၊ ညးဟွံမွဲကို့ တဇ္ဈာ မလေပ်ချိုဂတဝ် မ္ဂးယွဲအိုတ်ရ။ ယေ၊ ပြြင်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန်ဂမ္ဂိုင်။ သဗ္ဗံ၊ ဧခုံမဒ့်အလုံအိုသို့။ နမုစိဗလံ၊ နဲဗိုလ်လဗးပွာန်မာရ်။ ဥပါတိဝတ္တာ (ဥပ+အတိဝတ္တာ၊ စိုန်ကလိလောန်ကွံ့အိုတ်ရ။ တေ၊ ဝ်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန် ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ သုခိတာ၊ ညးမ့ုံကိုတသိုက် လောကုတ္တိမ္ဂးယွဲအိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

တတိယံ၊ ရောင်။

၄–သံဝရသုတ်

၁၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဓာနာနိ၊ ဝီရိယ ဟိုတ်မပ္ပိတ်ဇြဟတ်ဂမ့်ိုင်။ ။(ပ) သံဝရပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမမင်မွဲထိုင်ဒဝ်ကို။ ။[ပွဲကြဲဟိုတ်မတွံ ဗွဲတြားစိ မူရ်မွဲ မင်မွဲထိုင်ဒဝ်ရောဓမံက်တဲ့ ဟွံဒးကိုအရထဏီ။ သံဝရသ သာဓနံ ပဓာနံ သံဝရပ္ပဓာနံ]။ ။ ပဟာနပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမပါကို။ ဘာဝနာပ္ပ ဓာနံ၊ ဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမကိုဇှော်ပွဝ်ကို။ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မ လေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမမင်မွဲကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သံဝရပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမမင်မွဲထိုင်ဒဝ်မွးဂ့်။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ စက္ခုနာ၊ နကိုမတ် နကိုစက္ခုဝိညာဏ်။ ရူပံ၊ နိ်သာ်ရူပါရို့။ ဒိသွာ၊ ညာတ်တဲ့။ (ဝါ) ညာတ်မွး။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ ဝ်မှံုအလေံ မဂိုင်ကေတ် နကိုဆန္ဒရာဂ အာရိုနိမိတ် မှံုမပ္ပံကိုဣတ္ထိနိမိတ်, ပုရိသနိမိတ်, သုဘနိမိတ်။ (ဝါ) ဝ်မှံုအလေံ မဂိုင်ကေတ် နကိုဆန္ဒရာဂ အာရိုမွဲဂကောံဓရ် ဟိုတ်ပွမ ဇှော်ပွဝ်ကိုကိလေသ မပ္ပံကို ဗိုပြင်သဏ္ဌာန် တြုံဖြဲကိုအကာဲအရာမကျေဝ်။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံပွံဒ့်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ဝ်မှံုအလေံ မဂိုင်ကေတ် နကိုဆန္ဒရာဂ အကာဲအရာချောတ် သော် မပ္ပံကိုသဏ္ဌာန် ဇိုင်, တဲ, အီဂြိုင် မလေပ်ကိုကိလေသဂမ့်ိုင် မံက်ဂတဝ်ကျင်ဂ့်ိုင်ဝ်ကိုဝါ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[အနု၊ ထပ်ကိုထပ်+ဗျဉ္ဇန၊ အကာဲအရာ ချောတ်သော် မပ္ပံသဏ္ဌာန် ဇိုင်, တဲ, အီဂြိုင် မလေပ်ကိုကိလေသဂမ့်ိုင် မံက်ဂတဝ်ကျင်။ အနု အနု ဗျဉ္ဇယန္တိ ပါကဋ ဘာဝံ ကရောန္တီတိ အနုဗျဉ္ဇနာ]။ ။

ယတ္ထာဓိကရဏံ ယတော အဓိကရဏံ၊ ယြဲဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဟွံမင်မွဲကွာတ် လဒိုစက္ခုန္ဒြိ။ (ဝါ) ယြဲဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး စက္ခုန္ဒြိ မဟဂပ်ဝ်မင်မွဲကွာတ်လဒိုး။ စက္ခုန္ဒြိ ယံ၊ နိ်စက္ခုန္ဒြိ။ အသံဝုတံ၊ သိုဟွံမင်မွဲကွာတ်လဒိုး နကိုသွတြင် မတွံဂး သတိ။ ဝိဟရန္တိ၊ ဧဲ့မသွဒတ်။ ဧနံ ဘိက္ခု၊ နိ်ခမီဂ့်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ ဧဲ့မတွံဂး အဘိဇ္ဈာ ကိုဒေါ မနဿအိုတ်။ (ဝါ) ဧဲ့မတွံဂး ပွမနွံပွိုက်ဟွံဗဗွဲဓရ်, ပွမဒိုက်စိုတ်အိုတ်။ ပါပကာ၊ ဧဲ့မ ယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလာ၊ ဧဲ့မဒ့်အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဝ်ဓရ်ဂမ့်ိုင်။ အနွာဿ ဝေယျံ၊ ဂဗ္ဘဒွေတ်ဗက်လွေင်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘပ္ပ်ိုပ္ပုိက် ရာန်သ္ဂိုတ်အိုတ်ရ။ တဿ၊ နိ် စက္ခုန္ဒြိဂ့်။ သံဝရာယ၊ တ္ဂဟ်နမင်မွဲကွာတ်လဒိုး နကိုသွတြင်သတိ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံဒွေတ်ရ။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ နိ်စက္ခုန္ဒြိ။ ရက္ခတိ၊ ပ္ဒံမင်မွဲရ။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ပွဲ။ သံဝရံ၊ နိ်ပွမမင်မွဲကွာတ်လဒိုး။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ ။

သောတေန၊ နကိုကတောဝ်။ (ဝါ) နကိုသောတဝိညာဏ်။ သဒ္ဒံ၊ နိ်ရမျာင်သဒ္ဒါရို့။ သုတွာ၊ ဂွံမိင်ကေတ်တဲ့။ (ဝါ) ဂွံမိင်ကေတ်မွး။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ ဝ်။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။ (ပ)။ ။ ယတ္ထာဓိကရဏံ၊ ယြဲဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဟွံမင်မွဲကွာတ်လဒိုး သောတိန္ဒြိ။

သောတိန္ဒြိယံ၊ နှ။ အသံဝုတံ၊ သိုကို့။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကို့သောတိန္ဒြိယ်ာ့။ သံဝရာယ၊ တ္ဝတ်။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဍံ။ သောတိန္ဒြိယံ၊ နှ။ ရက္ခတိ၊ ပ္ဍံ။ သောတိန္ဒြိယေ၊ ပ္ဍဲ။ သံဝရံ၊ နှ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဍံ။ ဃာနေန၊ နကို့မုတ်။ (ဝါ) နကို့ဃာနဝိညာဏ်။ ဂန္ဓံ၊ နှသ္ဝူအမြဲဂန္ဓာရီ။ ဃာယိတွာ၊ ဆုင်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဇိဝှါယ၊ နကို့လတ်။ (ဝါ) နကို့ဇိဝှာဝိညာဏ်။ ရသံ၊ နှရှ်ရသာရီ။ သာယိတွာ၊ ကွာင်တဲ့။ ။(ပ)။ ။

ကာယေန၊ နကို့ဇကူ။ (ဝါ) နကို့ကာယဝိညာဏ်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နှထွတ်ဒွံဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ။ ဖုသိတွာ၊ ထွတ်ဒွံတဲ့။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကို့မနောဝိညာဏ်။ ဓမ္မံ၊ နှသဘ်ဓမ္မာရီ။ ဝိညာယ၊ တီကေတ်တဲ့။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ယတ္ထာဓိကရဏံ၊ ပြဲဟိုတ်နူ ဟိုတ်မတွံဂး ပွမဟွံမင်မွဲကွာတ်လဒိုမနိန္ဒြိ။ (ဝါ) ပြဲဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး မနိန္ဒြိမဟဂပ်ဝ် မင်မွဲဟဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုး မနိန္ဒြိယံ၊ နှ။ ။(ပ)။ ။ တသာ၊ နှမနိန္ဒြိဂ့်။ ။(ပ)။ ။ သံဝရံ၊ နှ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဍံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နှကိစ္စ ပွမမင်မွဲမပ္ပံကို့ စက္ခုန္ဒြိဝွံ။ သံဝ ရပ္ပဓာနံ၊ ယွ်ာ့မွဲးသံဝရပ္ပဓာနရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဍံ။ ။(ပ)။ ။

ဥပ္ပန္နံ၊ ခေံမကြ်ိန့်တဲ့။ ကာမဝိတက္ကံ၊ နှကာမဝိတက်။ နှ အဓိဝါသေတိ၊ ပ္ဍံတိုန်ချိုက် လ္ဘုစိုတ်ဇကုဇကုတဲ့ ဟွံကို့ပဒတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဍံဟွံဒုင်လဝ်တဲ ပ္ဍဲအပ္ဍဲစိုတ်ဇကုရ။ ပဇဟတိ၊ ပ္ဍဲပါသွးရ။ ဝိနောဒေတိ၊ ပ္ဍံပါကေံ့ရ။ ဗျန္တီကရောတိ၊ ပ္ဍံ။ (ဝါ) ပ္ဍံ။ အနုဘာဝံ၊ နှ။ ဂမေတိ၊ ပ္ဍံကို့။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ၊ ခေံမကြ်ိန့် ကြ်ိန့်တဲ့အိုတ်။ ပါပကေ၊ ခေံ–အိုတ်။ အကုသလေ၊ ခေံ–အိုတ်။ ဓမ္မေ၊ နှ–ဂမ္ဘီင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နှဝီ ရိယ မလေပ်ကို့စိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စ ပွမပါကေံ့ မပ္ပံကို့ကာမဝိတက်ဝွံ။ ပဟာနပ္ပဓာနံ၊ ယွ်ာ့မွဲး ပဟာနပ္ပဓာနရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဍံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပ္ဍဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နှသတိသမ္ဗောဇ္ဈင်။ ဝိဝေ ကနိဿိတံ၊ ညံင်ဂွံနိသဲကို့နိဗ္ဗာန် မလ္ဟုသ္ဂိုတ်နူ ဥပဓိမပ္ပံကို့ခန္ဓ။ ဝိရာဂနိဿိတံ၊ ညံင် ဂွံနိသဲကို့နိဗ္ဗာန် အရာမစ်စူးအာ မပ္ပံကို့ရာဂ။ နိရောဓနိဿိတံ၊ ညံင်ဂွံနိသဲကို့နိဗ္ဗာန် အရာမပ္ပိုတ်ကေံ့ မပ္ပံကို့ရာဂ။ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမီ၊ ညံင်ဂွံကြဲင်ချုဟ် တ္ဝတ်နဖို့ဝိပဿနာ မလေပ်ပါသွးကေံ့ ကိလေသ ကို့ခန္ဓဗွဲတဒဂ်၊ အရဟတ္တမဂ် မလေပ်ကြိပ်လုပ် သွအာရီ ကို့နိဗ္ဗာန်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဍံကို့ဖော်ပွဝ်ရ။ ။[“ဝေါသဂ္ဂ၊ တ္ဝတ်နဖို့ ဝိပဿနာကို့အရိယ မဂ်။ ပရိဏာမိ၊ ညံင်ဂွံကြဲင်ချုဟ်” သာ်ဝွံ ဒှ်အရထချန်နှ်ရ။ စိုကို့စိုပ်ဒှ်ဝိပဿနာ မတွံဂး ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီကို့အရိယမဂ် ကို့ဖော်ပွဝ်သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ရောင် မိက်သွး]။ ။

ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နှဓမ္မဝိဇယသမ္ဗောဇ္ဈင်။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ညံင်။ ဝိရာဂနိဿိ တံ၊ ညံင်။ နိရောဓနိဿိတံ၊ ညံင်။ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမီ၊ ညံင်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဍံ။ ဝီရိယ သမ္ဗောဇ္ဈင်၊ နှဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ညံင်။ ။(ပ)။ ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗော ဇ္ဈင်၊ နှ။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ညံင်။ ။(ပ)။ ။ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမီ၊ ညံင်။ ဘာဝေတိ၊

ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္ကဒံ၊ နိဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမကိုဇော်ဉ်ဝ် ဗောဇ္ဈင်ထပ်ပြကာဝွံ။ ဘာဝနာပွဓာနံ၊ ယွမ္ဂးဘာဝနာပွဓာနရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနုရက္ခဏာပွဓာနံ၊ ဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမင်မွဲမွဂ်။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ယွံ။ ဥပ္ပန္နံ၊ ခဲ့ုမက္ကိုဒ်ု။ ဘဒ္ဒကံ၊ ခဲ့ုမဆဲ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ နိဓရ်ဟိုတ် မတွံဂး သမာဓိမဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နအစော်မပ္ဍံကို အဋ္ဌကသညာ။ (ဝါ) နိသမာဓိက္ခာက္ခာ မဒ်ဟိုတ် သမာဓိကြဲကြဲ။ အနုရက္ခတိ၊ ပ္ဒံမင်မွဲရ။ (ဝါ) ပ္ဒံမင်မွဲသိုကိုမသ္သးဇုးကေ့ံရာဂ, ဒေါသ, မောဟ မဒ်သ္ဒဘဲ သမာဓိရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဒ္ဂေတ်လုတ် ညံင်ဟွံဂွံလဟုတ်ယုတ်ရ။ အဋ္ဌကသညံ၊ နိအဋ္ဌကဖျာနိသညာကို။ (ဝါ) နိဖျာနိသညာ မက္ကိုဒ်ု ပ္ဒဲပဋိဘာဂနိမိတ် ဗွဝ်ဇုတ် မက္ခုဟ်မေ့ံကို။ ။[ဝိဂ္ဂဟပိုဒ် မပ္ဍံကိုအဋ္ဌကဂ် ပ္ဒဲဓကကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၆၃) ချ္ဂုလဝ်ကိုတဲ့ရ]။ ။ ပုဗ္ဗဝကသညံ၊ နိပုဗ္ဗဝကဖျာနိသညာကို။ (ဝါ) နိဖျာနိသညာ မက္ကိုဒ်ု ပ္ဒဲပဋိဘာဂနိမိတ် ဇွမချိုတ် ကယျုတိတ်ဒုံင်အုတ်တ်ကို။ ။

ဝိနီလကသညံ၊ နိဝိနီလကဖျာနိသညာကို။ (ဝါ) နိဖျာနိသညာ မက္ကိုဒ်ု ပ္ဒဲပဋိဘာဂနိမိတ် ဇွမချိုတ်ဗုဥဲဗစံက်နှအဲုဒုံင်ကို။ ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညံ၊ နိဝိစ္ဆိဒ္ဒကဖျာနိသညာကို။ (ဝါ) နိဖျာနိသညာ မက္ကိုဒ်ုပ္ဒဲပဋိဘာဂနိမိတ် ဇွမချိုတ်ကျုဟ်မေ့ံ မဂပ်ဝ်သ္ကုတ်လဝ်ပ္ဒဲလ္ဒေဝ်ကို။ ဥဒ္ဓုမာတကသညံ၊ နိဥဒ္ဓုမာတကဖျာနိသညာကို။ (ဝါ) နိဖျာနိသညာ မက္ကိုဒ်ုပ္ဒဲပဋိဘာဂနိမိတ် ဇွမချိုတ်ကျုဟ်မေ့ံ ကြဲနူချိုတ်တဲ့ ပုတောင်ဒုံင်ကို။ အနုရက္ခတိ၊ ပ္ဒံ။ (ဝါ) ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္ကဒံ၊ နိဝီရိယ မလေပ်မင်မွဲ သမာဓိနိမိတ်ဝွံ။ အနုရက္ခဏာပွဓာနံ၊ ယွုမ္ဂးအနုရက္ခဏာပွဓာနရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] သံဝရော စ၊ နိဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမင်မွဲကြုဒြိကို။ [သံဝရဿ နိပ္ပါဒကံ သံဝရော။ ပိုဒ်ကြဖိုတ်]။ ။ ပဟာနဉ္စ၊ နိဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမပါကေ့ံ မပ္ဍံကို ကာမဝိတက်ကို။ ဘာဝနာ စ၊ နိဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမကိုဇော်ဉ်ဝ် ဗောဇ္ဈင်ထပ်ပြကာကို။ အနုရက္ခဏာ စ၊ နိဝီရိယ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ကိစ္စပွမင်မွဲသမာဓိနိမိတ်ကို။ စတ္တာရော၊ ခဲ့ုမဒ်ပနိအိုတ်။ ဓ္ဂတေ ပဓာနာ၊ နိဝီရိယဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ မိန်ကျဲကြဲ မဒ်တ္ဝောဝ်ဒတောဝ်သွိင်တဲ့။ ဒေသိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ်တဲ့ရ။ ယေဟိ၊ ယြဲနကိုဝီရိယပန်ပြကာဂမ္ဂိုင်။ ကြဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ အာတာပီ၊ ခဲ့ုမွံုကိုဝီရိယ မလေပ်ကိုတူလေင်ကေ့ံ ဂမ်ွတ်ကိလေသ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝဉ်။ ခယံ၊ နိအရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာမအိုတ်အာ။ ပါပုဏော၊ ပ္ဒံစိုပ်မာန်ရ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

စတုတ္ထံ၊ ရောင်။

၅-ပညတ္တိသုတ်

၁၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဂ္ဂပညတ္တိယော၊ ငပွမပညပ် စွတ်သမ္မိမ္ဂး ပူဂိုလ်ပြုအိုတ် ဂမ္ဘိုင်။ ကွမာ စတာသော၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံရောင်။ စတာသော၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်မွးဂှ်။ ကတမာ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတ္တာဘာဝီနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုသတ် မွံုတ်ကိုအတ္တာဘ ခန္ဓ ဇကုမဇ္ဈော်ဂမ္ဘိုင်။ ရာဟု၊ ဧံမွံုယ္ဂုရာဟု။ ယဒိဒံ ယော အယံ အသုရိန္ဒော၊ ယြင်အသုရိန် မွဲ။ (ဝါ) ယြင်သွိင်ဒေဝတ်အသူမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓုတံ ဓုသော၊ ငရာဟုအသုရိန်ဝံ့။ အဂံ့ အဂ္ဂေါ်၊ ပူဂိုလ်ပြုဗွဲတွေင်အိုတ်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာမဘောဂီနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုမ္ဒိဟ် မဒုင်စသိုင်တသိုက်ပိုန်ဟာန် ကာမ ဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်။ မန္ဒာတာ၊ ဧံမွံုယ္ဂုမန္ဒာတု။ ယဒိဒံ ယော အယံ ရာဇာ၊ ယြင်သွိင်စက္ကဝဝ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓုတံ ဓုသော၊ ငသွိင်စက္ကဝဝ်မန္ဒာတုဝံ့။ အဂံ့ အဂ္ဂေါ်၊ ပူဂိုလ်ပြုတွေင်အိုတ်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဓိပတေယျာနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုညး မသွဋ္ဌာန်အရာဇ္ဈော် သ္ကိုပ်သ္ကဂမ္ဘိုင်။ ပါပိမာ၊ ဧံမွံုသဘ်မယုတ်မာ။ ယဒိဒံ ယော အယံ မာရော၊ ယြင်ဒေဝတ်မာရ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဓုတံ ဓုသော၊ ငဒေဝတ်မာရ်ဝံ့။ အဂံ့ အဂ္ဂေါ်၊ ပူဂိုလ်မပြုတွေင်အိုတ်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒေဝကော၊ ဧံမန္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် ဂကော်ဒေဝတ် မွံုပွဲကာမာဝစရ သွဝ်မသုန်ဘုံ။ သမာရကော၊ ဧံမန္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် ဂကော်ဒေဝတ် သွဝ်ဝသဝတ္တိ မွံုပမာန် သွိင်မာရ်။ သပြဟ္မကော၊ ဧံမန္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် ဂကော်ဗြို ဓါစော်ဘုံ။ လောကော၊ ပွဲ သြကာသ လောကကို။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၆၄) ပွဲဝေနာဂပုရသုတ် တေံညိ]။ ။ သဿမဏာပြာဟ္မဏိယာ၊ ဧံမန္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် သမဏာ, ပြာဟ္မဏာ။ (ဝါ) ဧံမန္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် ခမီ ဗမ္ဘး မစော်စးကိုသာသနာ, တ္ဘအရှန် မကိုလလံပလိုတ်ကွံ့ ပွသရံပါပ်တဲ့, ညးသပ္ပုရိုဟ် မကိုဖီပါထောံကွံ့ ပွသရံပါပ်တဲ့။ သဒေဝမနုဿာယ၊ ဧံမန္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် မ္ဒိဟ်မသွေဟ် နူသမဏာပြာဟ္မဏာကိုသွိင်မ္ဒိဟ်ဂှ် သွိင်မ္ဒိဟ် မတွံဂး သမ္မုတိဒေဝတ်။ ပဇာယ၊ ပ္မောဝ်ကိုဂကော်သတ်ဂမ္ဘိုင်ကို။ ။

အရဟံ၊ တ္ဘိဂှ်ဒမသ္ကေဘြာ နူကိလေသ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ်၊ တ္ဘိဂှ်ဒ မဂြင်တီကေတ် ဓရ်အလုံအိုသို အလိုလိုဇကု ဗွဲမွဒးရး။ တထာဂတော၊ နှ်။ အဂံ့ အဂ္ဂေါ်၊ ပူဂိုလ်တွေင် လောန် ဗွဲဂုဏ် လောကီ လာကုတ္တ်ိုရုဂှ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဂ္ဂပညတ္တိ ယော၊ ငဂမ္ဘိုင်။ ကွမာ စတာသော၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] အတ္တာဘာဝီနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဘိုင်။ ရာဟု၊ ငှ်။ အဂံ့ အဂ္ဂေါ်၊ စိုန်။
ကာမဘောဂီနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဘိုင်။ မန္ဒာတာ၊ ငှ်။ အဂံ့ အဂ္ဂေါ်၊ စိုန်။ ကွဒ္ဓိယာ၊

နပ္ပမဏ္ဍိက်ပေငိတ်ကို ပိုန်ဟာန်ဒေဝတ်ကို။ ယသသာ၊ နပ္ပိဗ္ဗိုင်ကို။ ဇလံ ဇလန္တာနံ၊ ဧဉံမလျူးတွားအိုတ်။ အာဓိပတေယျာနံ၊ ပ္ဟာဝ်–ဂမ်္ဂိုင်။ မာရော၊ ငိ။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ စိုန်။ ။[ပ္ဒဲဇလံ ပဌမာဝိဘတ်ဂ့် တွံအရထဆဋ္ဌီနိဒ္ဒါရဏာ ကို ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ ပြိုင်လှဲက္ခုင်ပဌမာဝိဘတ် နူဆဋ္ဌီဝိဘတ်ကို မိက် ဂွံက်ိုတီတဲ့ ပ္ဒဲအဋ္ဌကထာ ဇလံဂ့် ပံက်လဝ်ဇလန္တာနံရောင်။ ။

ဥဒ္ဒံ၊ ပ္ဒဲလ္လူကို။ ။(ပ)။ ။ ဂတိ၊ ငိပွမက္ကိုဒ့်။ ယာဝတာ၊ ယြဲမွဲ စိုန် မ့ုံဗ့ုတ်ဗွတ်ရ။ တာဝတော၊ ဧဉံမ့ုံဗ့ုတ်ဗွတ်ဂ့်။ သဒေဝကဿ၊ ဧဉံမဒ့ဲမွဲ ဟာန်ကျောံဒေဝတ်, ဗြိုး။ လောကဿ၊ ပ္ဟာဝ်မွဲအလုံလောက။ (ဝါ) လ္လူ နူမွဲအလုံလောက။ ဗုဒ္ဓေါ၊ နိ်ကျာ်တြဲ့။ အဂ္ဂေါ၊ ပူဂိုလ်ပြဲတွေင်အိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ပဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုဂ်ပ်ဝ်သွးရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။

၆–သောခုမ္မသုတ်

၁၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သောခုမ္မာနိ၊ ငိသောခုမ္မညာဏ်ဂမ်္ဂိုင်။ (ဝါ) ငိဝိပဿနာ ညာဏ် မလေပ်ကျိဟ်ခ့ငိ် တီညာတ်ကေတ် လက်သန်ချိန်ချောတ် မပ္ပံကို် ပွမဟွံဗိုန်ဂမ်္ဂိုင်။ [သုခုမာနိ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တီတိ သောခုမ္မာနိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပရမေန၊ ဧဉံမပြဲ့။ ရူပသောခုမ္မေန၊ ကျောံရူပ သောခုမ္မညာဏ်။ (ဝါ) ကျောံဝိပဿနာညာဏ် မလေပ်ဗိုင်ခြာ တီညာတ်ကေတ် လက် သန်မချိန်ချောတ် မပ္ပံကို် ပွမဟွံဗိုန်ပ္ဒဲရုပ်။ ။[ဝိပဿနာညာဏ် စိုကို်အနုလောမညာဏ် ရောင်]။ ။ သမန္နာဂတော၊ ငိမချိုက်ပေငိတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။[သုခုမာနိ အနိစ္စ တာဒိ လက္ခဏာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ သောခုမ်ံ၊ ရူပေ သောခုမ်ံ ရူပသောခုမ်ံ]။ ။ တေန စ ရူပသောခုမ္မေန၊ နူရူပသောခုမ္မညာဏ်ဂ့်ကို။ အညံ၊ ဧဉံမဒ့ဲမွဲသ္ဒာင်။ ဥတ္တရိ တရံ ဝါ၊ ဧဉံမလောန်ကာဲလ္လူနူဂ့်ကို။ ပဏီတတရံ ဝါ၊ ဧဉံမပြဲ့ လ္လူနူဂ့်ကို။ ရူပသော ခုမ်ံ၊ နဲ်ရူပသောခုမ္မညာဏ်။ န သမနုပဿတိ၊ ပ္ဒုံဟွံညာတ်ရ။ ။[ဟိုတ်ဟွံမွဲတ်ကို် ဝိပဿနာညာဏ် ရူပသောခုမ္မညာဏ် မသ္ဒုင်လ္လူနူ ကဆံင်အနုလောမညာဏ်စိ ဟွံညာတ် ရ]။ ။(ပ)။ ။ န ပတ္တေတိ၊ ပ္ဒုံဟွံရာဒနာရ။ ။

ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပရမေန၊ ဧဉံ။ ဝေဒနာသောခုမ္မေန၊ ကျောံဝေဒနာ သောခုမ္မညာဏ်။ (ဝါ) ကျောံဝိပဿနာညာဏ် မပိုင်ခြာ တီညာတ်ကေတ် လက်သန်ချိန်ချောတ် မပ္ပံကို် ပွမဟွံဗိုန် ပ္ဒဲဝေဒနာ။ သမန္နာဂတော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ တေန စ ဝေဒနာသောခုမ္မေန၊

နူဝေဒနာသောခုမ္မဉ္ဉာဏ်ဂ့ၚ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပရမေန၊ ဧၚ်။ သညာသော ခုမ္မေန၊ ကျေံသညာသောခုမ္မဉ္ဉာဏ်။ (ဝါ) ကျေံဝိပဿနာဉာဏ် မပိုင်ခြာတီညာတ် ကေတ် လက်သန်ဍျိန်ဧျောတ် မပ္ဍံကို ပွမဟ္ဝံဗိုန် ပွဲသညာ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပရမေန၊ ဧၚ်။ သခီါရသောခုမ္မေန၊ ကျေံသခီါရသောခုမ္မဉ္ဉာဏ်။ (ဝါ) ကျေံဝိပဿနာ ပွဲ သခီါရ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ရူပသောခုမ္မတံ၊ နိဒဒ့်ရူပက္ခန္ဓ မဍျိန်ဧျောတ်။ ။[သုခုမသဘာဝေါ သောခုမံ၊ သောခုမံ ဓ္ဝ သောခုမ္မတာ၊ ရူပသဿ သောခုမ္မတာ ရူပ သောခုမ္မတာ]။ ။ ဥတ္တာ၊ တီတဲု။ (ဝါ) တီကေတ် နကိုဝိပဿနာ ဉာဏ် မလေပ်ပိုင်ခြာ ဂိုင်ကေတ် လက်သန် မဍျိန်ဧျောတ်တဲု။ ဝေဒနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဝေဒနာဂမ့်ဂိုင်။ သမ္ဘဝံ စ၊ နိတဏှာ မဒ့်ဟိုတ်ကို။ ယတော၊ ပြဲဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး တဏှာမွဲ။ သညာ၊ ငိသညာက္ခန္ဓ။ သမုဒေတိ၊ ပုံက္ကိုဒ့်ရ။ တဋ္ဌ၊ နိတဏှာ မဒ့်ဟိုတ် သညာက္ခန္ဓဂ့်ကိုလေဝ်။ ယတ္ထ၊ ပြဲပွဲ ဌာနိနိဗ္ဗာန်မွဲ။ သညာ၊ ငိသညာက္ခန္ဓ။ အတ္ထံ၊ နိပွမပ့ိုတ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာ စိုပ်ရ။ တဋ္ဌ၊ နိဌာနိနိဗ္ဗာန် အရာမပ့ိုတ်ကေံ့ သညာက္ခန္ဓဂ့်ကိုလေဝ်။ ဥတ္တာ၊ တီတဲု။ ။

သခီါရေ၊ နိသခီါရဂမ့်ဂိုင်။ ပရတော၊ အနိစ္စ တ္ဟာ်သ္ဘာင်ရုဂ့်ဒကို။ ဒုက္ခ တော၊ ဒုက္ခရုဂ့်ဒကို။ နော စ အတ္တတော၊ အတ္တဟွံသေင်ရုဂ့်ဒကို။ ဥတ္တာ၊ တီတဲု။ ဝေ၊ ဗွဲစုတ်ခုကန်။ သမ္မဒ္ဒသော၊ ဧၚ်မတီကေတ်ဗွဲမ္ဒးရး။ သန္တော၊ ဧၚ်မသ္ကေဘဲအာ နူဂမ်္ဂကိလေသတဲု မဓိုဟ်လလံ။ သန္တိပဒေ၊ ပွဲနိဗ္ဗာန် မဓိုဟ် လလံ။ ရတော၊ ဧၚ်မလဟိုင်။ သ သော ဘိက္ခု၊ ငိခမီဂ့်။ သဝါဟိနိ်၊ ဧၚ် မဒ့်မွဲဟာန်ကျေံ ကောန်ပွာန်ပိုလ်လဗး။ မာရံ၊ နိသ္ဒသတြုကိလေသမာရ်။ ဇေတွာ၊ အံင်ဖုးတဲု။ အန္တိမံ၊ ဧၚ်မဒ့်ပွဲလ္ဘိတ်ဘဝ။ ဒေဟံ၊ နိခန္ဓကာယ။ မာရေတိ၊ ပ္ပံဟ္ကင်ရင်ရ။ ဂ္ဂတိ၊ ရ်သဂ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဆဋ္ဌ၊ ရောင်။

ဂ–ပဌမအဂတိသုတ်

၁၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲံ။ အဂတိဂမနာနိ၊ ငိပွမဗက်စအဂတိဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ငိပွမက္ကောန် ဗက်စ အရာဟွံထေက်ကိုဗက်စဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ငိပွမလုပ်စမွဲလွဂ်ဂမ့်ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန်။ အဂတိ၊ နိအရာဟွံထေက်ကိုဗက်စ။ (ဝါ) နိအရာဟွံ

ထေက်ကိုက္ကောန်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံက္ကောန်ဗက်စရ။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်ပွမထေဲပ္မောတ်။ အဂတိ၊ န်။ (ဝါ) န်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ မောဟာ၊ ဟိုတ်ပွမဟွံတီက္ခိုဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဘယာ၊ ဟိုတ် ပွမဖေက်။ ။(ပ)။ ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်ပွမသ္ခိုက်ဆာန်။ အဂတိ၊ န်။ ယံ ဂစ္ဆတိ၊ ပြြဟိုတ် မွဲ ပုံက္ကောန်ဗက်စရ။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်။ တံ အဂတိဂမနံ၊ နပွမဗက်စ အဂတိဂ့်ကို။ (ဝါ) နပွမက္ကောန်ဗက်စ အရာဟွံထေက်ကိုက္ကောန်ဗက်စဂ့်ကို။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်။ အဂတိ၊ န်။ (ဝါ) န်။ ယံ ဂစ္ဆတိ၊ ပြြဟိုတ်မွဲ။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်။ တံ အဂတိဂမနံ၊ နဲ–ကို။ မောဟာ၊ ဟိုတ်။ အဂတိ၊ န်။ ယံ ဂစ္ဆတိ၊ ပြြဟိုတ်မွဲ။ မောဟာ၊ ဟိုတ်။ တံ အဂတိဂမနံ၊ နဲ–ကို။ ဘယာ၊ ဟိုတ်။ အဂတိ၊ န်။ ယံ ဂစ္ဆတိ၊ ပြြဟိုတ်မွဲ။ ဘယာ၊ ဟိုတ်။ တံ အဂ တိဂမနံ၊ နဲ–ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဂတိဂမနာနိ၊ ဝ်–ဂမ့်ဝိုင်။ က္ကမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ပြြဝ်ညးမွဲ။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်ပွမသ္ခိုက်ဆာန်ကို။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်–ကို။ ဘယာ၊ ဟိုတ်–ကို။ မောဟာ၊ ဟိုတ်–ကို။ ဓမ္မံ၊ နဲသဘ်ဒျုံ။ အတိဝတ္တတိ၊ ပုံကလိလောန်ကွံရ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ယသော၊ ဝ်ပွိဗွိုင်ဒယ်ဉ်တ့်။ ။[ကိတ္တိယသ, ပရိဝါရယသ သိုဓါပြြကာရောင်]။ ။ ကာဠပက္ခေ၊ ပွဲပက္ခဂိတုစွေက်။ (ဝါ) ပွဲတွဲဂိတုစွေက်။ စန္ဒိမာ က္ကဝ၊ ညံဝ်ရ ဂိတုကို။ နိဟီယတိ၊ ပုံလဟုတ်ယုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

သတ္တမံ၊ ရောင်။

၈–ဒုတိယအဂတိသုတ်

၁၈။ ။ နာဂတိဂမနာနိ၊ ဝ်ပွမဟွံဗက်စ အဂတိဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ဝ်ပွမဟွံက္ကောန် ဟွံ ဗက်စ အရာဟွံထေက်ကို ဗက်စဂမ့်ဝိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်။ အဂတိ၊ န်။ နဂစ္ဆတိ၊ ပုံဟွံက္ကောန် ဟွံဗက်စရ။ ။[မွဲနယ်–ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်။ အဂတိ၊ န်။ ယံ နဂစ္ဆတိ၊ ပြြမွဲပုံဟွံက္ကောန် ဟွံဗက်စရ။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်။ တံ နာဂတိဂမနံ၊ နပွမ ဟွံဗက် စ အဂတိဂ့်ကို။ (ဝါ) ကို။ နမပ္ပဲမြြသာ်ဝွံ မိက်ဂွံကိုအရထမွဲနယ်မွး ကိုမာန်ရ]။ ။(ပ) နာတိဝတ္တတိ၊ ပုံဟွံကလိလောန်ရ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ယသော၊ ဝ်။ သုက္ကပက္ခေ၊ ပွဲတွဲဂိတုမံက်။ စန္ဒိမာ၊ ဝ်ဂိတု။ အာပူရတိ က္ကဝ၊ ညံဝ်ရ မဦက်ပေင်ဖ္ဇော် မောဝ်တိုန်ကို။ အာပူရတိ၊ ပုံဦက်ပေင် ဖ္ဇော်မောဝ်က္ခုင်ရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ နဝမံ၊ ရောင်။

၁၀–ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ်

၂၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧဒုံမဒ္ဒ်ပန်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံဓရ်ဂမ်ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧဒုံမဍ္ဎိက်ပေင်တ်။ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော၊ နံခမီ မစ္ဆောန်ပိတ္တာပါတ်။ (ဝါ) နံခမီ မဖျေံအလန် လွေင်ထေရ်, လွေင်ဝ့် မပ္ဍံက်ိုပိတ္တာပါတ် ဇြေဟ်လိက်မာဲ။ အာဘတံ၊ ရေင်တ္ဂျင်နင် မွဲမွဲဒ္ဒဲဲတဲုံ။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ မဂပ်ဝ်ဖျေံလဝ်ကိုံ။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်ညံင် သာ်ဝွံ။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကိုံဇကု။ ကမ္မုနာ၊ မိန်အကုသိုလ်ကံ။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲနရက်။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဖျေံရ။ (ဝါ) စိုန်ဒးဒုင်ဖျေံရ။ ကတမေဟိ စတူဟိ၊ မူရ် ကေုံပန်ပြ ကာဂမ်ိုင်ရော။ ။[မွဲနယ်–ကတမေဟိ၊ မူရ ဧဒုံမ့ုံယ္ဂုံအိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံ–ဂမ်ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧဒုံ။ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော၊ နံ။ အာဘတံ၊ တဲုံ။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ကမ္မုနာ၊ မိန်။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဖျေံလဝ်ရော]။ ။

ဘတ္တုဒ္ဒေသကော၊ ငိ။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်။ အဂတိံ၊ နံ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံဓရ်ဂမ်ိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အာဘတံ၊ တဲုံ။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်။ ကမ္မုနာ၊ မိန်။ သဂ္ဂေ၊ ပ္ဒဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ယေ ကေစိ၊ ဧဒုံမဒ္ဒ်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ဇနာ၊ ငိသတ်ဂမ်ိုင်။ ကာမေသု၊ ပ္ဒဲဝတ္ထုကာမဂမ်ိုင်။ အသညတာ၊ ငိဟွံထိငိဒဝ်မင်မွဲ နူကိလေသကာမဂမ်ိုင်။ (ဝါ) ငိဟွံထိငိဒဝ် ညံင်ကိလေသကာမ ဟွံက္ဆိုဒ့်ဂမ်ိုင်။ ။ [ပ္ဒဲအဋ္ဌကထာ နူပ်ွံက်ဝါကျမွး "ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမေဟိ အသံယတာ" အပါဒါန်မွး "ကိလေသကာမေဟိ"ဂ့် ညံင်ရ ပ္ဒဲ"ပါပါ စိတ္တံ နိဝါရယေ" ကို အနိစ္ဆိတအပါဒါန်ရောင်]။ ။ အဓမ္မိကာ၊ ငိဟွံစိုန်သကို ပ္ဒဲသဘ်ဓရ်ဂမ်ိုင်။ (ဝါ) ငိဟွံမင်မွဲဓရ်ဂမ်ိုင်။ အဓမ္မဂါရဝါ၊ ငိဟွံမွဲက်ိုပွမရှေ်သ့ေ်ရ်ဂ် ပ္ဒဲဓရ်ဂမ်ိုင်။ (ဝါ) ငိဟွံမွဲက်ိုပွမရှေ်သ့ေ်ရ်ဂ် မဒ္ဒ်ဟိုတ်ဒဒ့်ညးမသ့ဂဂျပ္ဒဲဓရ်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံဒ့်အိုတ်ရ။ ။

တေ ဇနာ၊ ငိသတ်ဂမ်ိုင်ဂ့်။ ဆန္ဒာ၊ ဟိုတ်ပွမသ္ဂျိက်ဆာန်ကို။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်။ မောဟာ စ၊ ဟိုတ်။ ဘယာ၊ ဟိုတ်။ အဂတိံ၊ နံ။ ဂါမိနော၊ စိုန်သ့ဗက်အိုတ်ရ။ ဓ္ဂသ ဓ္ဂသော၊ နံဂကောံညးမယုတ်မာသာ်ဝွံ။ ပရိသာကသဒ္ဒော၊ ပရိသာတ် ထွိက်ဟန်ဗန်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဇာနတာ၊ တ္ဂျိဂ့်ဒ မတိကောတ်အလုံအိုသျိ။ သမဏော၊ မိန်ကျဂ်တြဲသွိင်ခမီ။ ဓ္ဂဝံ ဟိ၊ အတိုင် ဝွံဟောင်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ ။

ဟိ၊ ပရိသာတ်သပ္ပုရိုဟ် ထေက်ကိုထိုင်သးဂ့် ကြက်တွံကိုရ။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ယေ၊ ယြင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲဒ္ဂေတ်ဓရ်သီလ။ ဌိတာ၊ စိုန် တန်တ်ဗိုန်အိုတ်ရ။ ပါပကံ၊ နဲသရုံပါပ်ကို့ပပ်ယုတ်မာ။ နဲ ကရောန္တိ၊ ပုံ ဟွံက္ကောန်အိုတ်ရ။ ဆန္ဒာ စ၊ ဟိုတ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန်ကို။ အဂတိံ၊ နဲ။ နဲ ဂါမိနော၊ စိုန်ဟွံက္ကောန်ဗက်ရ။ ဒေါသာ စ၊ ဟိုတ်။ အဂတိံ၊ နဲ။ နဲ ဂါမိနော၊ စိုန်။ မောဟာ စ၊ ဟိုတ်။ အဂတိံ၊ နဲ။ နဲ ဂါမိနော၊ စိုန်။ ဘယာ စ၊ ဟိုတ်။ အဂတိံ၊ နဲ။ နဲ ဂါမိနော၊ စိုန်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ တန်တ်ဗိုန် ပ္ဒဲဒ္ဂေတ်ဓရ်သီလတဲ့ ဟိုတ်ဒဒ့်ဟွံက္ကောန် သရုံပါပ်, ဟွံဗက်စအဂတိဂ့်ရ။ တေ၊ ဎ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ပသံသိယာ၊ ဆုံမထေက်ကိုထိုင်သးအိုတ်။ သပ္ပုရိသာ၊ သပ္ပုရိုဟ်ဂမ္ဂိုင်ရောင်။ ။

ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ဓ္ဍသ ဓ္ဍသော၊ နဲဂကောံညးသပ္ပုရိုဟ်သာ်ဝွံ။ ပရိသာယ၊ ဒဒက်တ်ကိုပရိသာတ်။ မဏ္ဍော၊ ဂကောံညးသပ္ပုရိုဟ် ခိုဟ်အး ဖြုင်ကေဝ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဇာနတာ၊ တ္ဒီဂ့်ဒ။ သမဏောန၊ မိန်။ ဓ္ဍံ ဟိ၊ ဟောင်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဒသမံ၊ ရောင်။

ဒုတိယော၊ ဆုံမရနုက်ကိုဓါ။ စရဝဂ္ဂေါ၊ ရောင်။

၃–ဥရုဝေလဝဂ်

၁–ပထမဥရုဝေလသုတ်

၂၁။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဣဒံ၊ နဲပဋ္ဌမဥရုဝေလသုတ်ဝွံ။ ဓ္ဍံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင် မဂရင်ပ္ဍိဝွံ။ မေ၊ မိန်အဲခိုက်။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင်စုတ်သမ္ဘိလဝ် နူဇရေင်ကျာ်တြဲရ။ ကထံ၊ မူရ်မွဲ။ သုတံ၊ ရော။ ဓ္ဍကံ၊ ဆုံ။ သမယံ၊ ပ္ဒဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ဎ်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ပ္ဒဲဇရေင် ဉျင်သာရဂ့်။ ဇေတဝနေ၊ ဆုံမုံယ္ဒုဇေတဝန်။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုအနာထ ပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ။ အာရာမေ၊ ပ္ဒဲဘာ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံပဒတ်ဒွံဎ်ရ။ တတြ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလမဒ့်အရာကျာ်တြဲပဒတ် ပ္ဒဲဘာဇေတဝန်ဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘာဇေတဝန် မဒ့်အရာကျာ် တြဲပဒတ်ဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဎ်ကျာ်တြဲ။ ဘိက္ခူ၊ နဲခမီဂမ္ဂိုင်။ ။[ကြနူဂ့် ကလေင်ရုံင်စတုက္က နိပါတ် သုတ်ပိုဒ်လိက်(၁)တေံညိ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍကံ၊ ဆုံ။ သမယံ၊ ပ္ဒဲကာလ။ ။[ဓ္ဍကမိဒါဟံ= ဓ္ဍကံ+ဣဒံ+ အဟံ–ပါပိုဒ်၊ ဣဒံတုနဲ အရထဟွံမွဲ အယာံမာတ်နိုပါတ်ဟောင်]။ ။ အဟံ၊ ဎ်အဲကျာ်။ ဥရုဝေလာယံ၊ ပ္ဒဲဗွဝ်ဗ္ဘိဇ္ဈော် မတုပ်ကျောံပရင်စီဇ္ဈော်သ္ဒုင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဗွဝ်ဗ္ဘိ မဇ္ဈော်သ္ဒုင် မတုပ်

ကျော်ပရင်စီ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမကလိလောန် အပိုင်အခြာစေဝ်ပွောန်စိ ပွဲဗွဝ်ဗ္တိဖ္ဒော် မဂပ်ဝ် ယိုက်ဥေင်လဝ်။ (ဝါ) ပွဲဂြိုပ်ဥရုဝေလ။ နေရဥ္ဆရာယ၊ ဧၟံမှုံယွဲုနေရဥ္ဆရာ။ နဇ္ဈာ၊ ဒဒက် တက်ိုစီ။ တီရေ၊ ပွဲပရင်။ အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ်၊ ငမတီကေတ်ဓရ်သစ္စပန် အလိုလိုဇကုဗွဲမွှးရး။ (ဝါ) ငမက္ဆိုန့်ကျာ်။ ဟုတွာ၊ ဒှ်တဲုံ။ ပဌမံ၊ ဗွဲကိုပ်ကွာ။ (ဝါ) ဗွဲကိုပ်ကွာ ဟွံဂွံပဒတ် ပွဲ ဌာန်မွဲသ္ဘာင်ဏီ။ အဇပါလနိဂြောဓ၊ ပွဲသွဝ်တုံဖြဲသုံ မှုံယွဲုအဇပါလ။ ဝိဟာရာမိ၊ ပွဲပဒ တဒ္ဒံင်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရဟောဂတဿ၊ သိုက်ိုမပြာပ်အာဌာန်လ္ဂု။ ပဋိသလ္လီနဿ၊ ဧၟံမ သတင်ဒ္ဒံင်ဇကုမွဲဓဝ်။ (ဝါ) ဧၟံမထိုက်ကယျာကေံ့ အာရီုမဂ္ဂိုင်တဲုံ မသတင်တ သိုစိုတ် မကေဝ်ဖြုင်။ ။[ပဋိ ပဋိနိဝတ္တေတွာ၊ ထိုက်ကယျာကေံ့စိုတ် နူမဂင့်ေင်ဒ္ဒံင်အာရီု မဂ္ဂိုင် တဲုံ+သံ သမ္မာ၊ ဗွဲမွှးရး+လီနဿ နိလီနဿ၊ ဧၟံမသတင်ဒ္ဒံင်]။ ။ တဿ မယ္ဂံ၊ ကုအဲကျာ်ဂ့်။ ဓ္ဓံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ စေတသော၊ ဒဒက်တက်ိုစိုတ်။ ပရိဝိတက္ကော၊ ငကသပ်။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်ကျိုန့်ကျင်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်ကျိုန့်ကျင်ရော။ ။

အဂါရဝေါ၊ ဧၟံဟွံမွဲကိုရှေ်သေ့ရုဂ် ပွဲဥွး မထေက်ကိုရှေ်သေ့ရုဂ်။ (ဝါ) ဧၟံဟွံစွံလဝ် ဥွးလိုမွဲလေဝ် ပွဲအရာဥွးမထေက်ကို သွဂရုဂါရဝ။ အပွတိသော၊ ဧၟံဟွံမွဲကို ဖ္ဒော် သ္ဘိပ်သ္က မထေက်ကိုနိသဲ။ (ဝါ) ဧၟံဟွံစွံလဝ် ဥွးလိုမွဲလေဝ် ပွဲအရာနိသဲဖ္ဒော်သ္ဘိပ်သ္က။ ပဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်။ ဒုက္ခံ ခေါ၊ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်ဟောင်။ ဝိဟရတိ၊ ပွံဒးပဒတ်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ကံ၊ မူရ ဧၟံမှုံယွဲုမွဲ။ ။[ညံင်ရ ပွဲသဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်(၁၄၀) ကို “ကံ”သာ်ဝွံ နွံထေက်ရ]။ ။ သမဏံ ဝါ၊ နိခမီ မကိုလလံကေံ့အကုသိုလ် ပွ သရုံပါပ်ကို။ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ၊ နိဉးသပ္ပါရိုဟ် ကိုဖီပါထောံကေံ့အကုသိုလ် ပွသရုံပါပ်ကို။ သက္ကတွာ၊ သွရှေ်သေ့ရုဂ်တဲုံ။ ဂရုံ ကတွာ၊ သွဂရုအဲပရဲတဲုံ။ ဥပနိဿာယ၊ နိသဲတဲုံ။ ဝိဟရေယျံ နု ခေါ၊ ဂဇ္ဈဝွံပဒတ်ဂ့်ရော။ ကွတိ၊ ငကသပ်ရသာ်ဝွံ။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်ကျိုန့် ကျင်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တဿ မယ္ဂံ၊ ဒဒက်တက်ိုအဲကျာ်။ ဓ္ဓတံ၊ ငကသပ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်ကျင်ပွန်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ် ငကသပ်မွဲ။ အဟောသိ၊ စိုန်ကျိုန့်ကျင်ပွန်ရော။ အဟံ၊ ငအဲ။ အပရိပူရဿ၊ ဧၟံဟွံချိုက်ပေင်။ သီလက္ခန္ဓဿ၊ ဒဒက်တက်ိုဗွဝ်သီလ။ (ဝါ) ဒဒက် တက်ိုဂုဏ်သီလ။ ပါရိပူရိယာ၊ တ္ဟုတ်နပွမချိုက်ပေင်။ အညံ၊ ဧၟံမသ္ဘာင်အာ နူအဲကျာ်။ သမဏံ ဝါ၊ နိ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရေယျံ၊ ဂဇ္ဈမိုက်ဂွံပဒတ်ရ။ ပန၊ စိုန်မိုက်ဂွံပဒ တသ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ ။[ကြက်အာတ် ဝါကျကြွမ်း “ယမဟံ သက္ကတွာ” ရ]။ ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ယံ သမဏံ ဝါ၊ ယြုန်ခမီကိုလလံကေံ့ အကုသိုလ် ပွသရုံပါပ်ကို။ ယံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ၊ ယြုန်ဉးသပ္ပရိုဟ် ကိုဖီပါထောံကေံ့ အကုသိုလ် ပွသရုံပါပ်ကို။ သက္ကတွာ၊ တဲုံ။ ဂရုံ ကတွာ၊ တဲုံ။ ဥပနိဿာယ၊ တဲုံ။ ဝိဟရေယျံ။ ဂဇ္ဈပဒတ်ရ။ ။

[ကလေင်ကျင်ဝါကျ မပ္ဍံကို် "နခေါ ပနာဟံ ပဿာမိ"]။ ။ အဟံ၊ ငအဲ။ သဒေဝကော၊ ခေံ့။ သမာရကော၊ ခေံ့။ သပြဟ္မကော၊ ခေံ့။ လောကော၊ ပ္ဒဲသြကာသလော က။ ။(ပ)။ ။ ပဇာယ၊ ပ္ဒဲဂကောံသတ်ကို့။ အတ္တနာ၊ လ္ဘူနူအဲကျာ်။ သီလသမ္ပန္နတရံ၊ ခေံ့မကလိလောန်တဲ့ မဍ္ဍိက်ပေင်တ်ကျောံသီလ။ အညံ၊ ခေံ့မဿ္ဒာင်အာ နူအဲကျာ်။ တံ သမဏံ ဝါ၊ နှ–ကို့။ တံ ပြာဟ္မဏံ ဝါ၊ နှ–ကို့။ နခေါ ပဿာမိ၊ ပ္ဒံဟွံညာတ်ရ။ (ပ)။ ။ သမာဓိက္ခန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကို့ဗွဝ်သမာဓိ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို့ဂုဏ်သမာဓိ။ ။ (ပ)။ ။ သမာဓိသမ္ပန္နတရံ၊ ခေံ့မကလိလောန်အာတဲ့ မဍ္ဍိက်ပေင်တ် ကျောံသမာဓိ။ (ပ)။ ။ ပညာက္ခန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကို့ဗွဝ်ပညာ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို့ဂုဏ်ပညာ။ ။(ပ) ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကို့ဗွဝ်အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို့ဂုဏ် အရဟတ္တ ဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ ။(ပ)။ ။ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နတရံ၊ ခေံ့မကလိလောန်အာတဲ့ မဍ္ဍိက်ပေင်တ် ကျောံအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ ။(ပ)။ ။

[ဝါကျဂမ်ိုင် မပ္ဍံကို် "အပရိပူရဿ ခေါ အဟံ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနက္ခန္ဓဿ ပါရိ ပူရိယာ" ဟွံပါက္ခင်၊ ပ္ဒဲအဋ္ဌကထာ ဟိုတ်မပံက်လဝ် ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနပိုဒ်စိ ဒးပါ ဟောင်ရ။ ပ္ဒဲပါဠိသဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်(၁၄၁)လေဝ် ပါဒ့ံင်ရ]။ ။

ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနက္ခန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကို့ဂုဏ် မတွံဂး ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ် မလေပ် တီညာတ်ကေတ် အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ ပါရိပူရိယာ။ ။(ပ)။ ။ အတ္တနာ၊ လ္ဘူနူအဲ ကျာ်။ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနသမ္ပန္နတရံ၊ ခေံ့မကလိလောန်တဲ့ မဍ္ဍိက်ပေင်တ် ကျောံပစ္စ ဝေက္ခဏာညာဏ် မလေပ်တီညာတ်ကေတ် အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ အညံ၊ ခေံ့မဿ္ဒာင်အာ နူအဲကျာ်။ တံ သမဏံ ဝါ၊ နှခမီ မကို့လလံကွံ့ ပွသရံ့ပါပ်တဲ့ကို့။ တံ ပြာဟ္မဏံ ဝါ၊ နှ်ညးသပ္ပရိဟ် မကို့ဖီကွံ့ ပွသရံ့ပါပ်တဲ့ကို့။ နခေါ ပဿာမိ၊ ပ္ဒံဟွံညာတ်ရ။ ကျတိ၊ ငကသပ်မြသ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ တဿ မယ္ဒံ၊ ဒဒက်တ်ကို့အဲကျာ်ဂ့်။ ဓ္ဍတံ၊ ငကသပ်မြသ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်ကွ်ိန့်ကျင်ပ္ဒန်ရ။ ကိန်ဓ်၊ မူရမွဲ။ အဟောသိ၊ ရော။ ယွာယံ ယော အယံ ဓမ္မော၊ ပြဲန်ဓရ်လောကုတ္တ်ိ ဒ္ဒိတ်ပြကာမွဲ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ကျိဟ်ခွင် ဂြင်တီကေတ်တဲ့ရ။ အဟံ၊ ငအဲ။ တမေဝ ဓမ္မံ၊ နှ်လောကုတ္တ်ိ ဒ္ဒိတ်ပြကာ အဲ ဂပ်ဝ်တီလဝ်တဲ့ဂ့်ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ဥပနိဿာယ၊ တဲ့။ ယံနူန ဝိဟရေယျံ၊ ဂဇ္ဘ ယဝ်ရဂွံပဒတ်မွး သြ...ခိုဟ်သန်ကွံရ။ ကျတိ၊ ငကသပ်မြသ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလ မဒ့ိအရာကသပ်ကွ်ိန့်ဂ့်။ သဟမွတိ၊ ခေံ့မ္ဒံယ္ဟု သဟမွတိ။ ဗြဟ္မာ၊ ငဗြို့။ စေတသာ၊ နကို့စိုတ်ဉး။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကို့အဲ။ စေတော ပရိဝိတက္ကံ၊ နှ်ကသပ်စိုတ်။ အညာယ၊ တီတဲ့။ ဗလဝါ၊ ခေံ့မ္ဒံကို့ဇြဟတ်။ ပုရိသော၊

ငါတြဲ့။ သမိဠိတံ၊ ဧဠံမဂပ်ဝ်ပုံက်လဝ်။ ဗာဟံ၊ နံတ္ဂိုတဲ့။ ပသာရေယျ သေယျထာပိ နာမ ဝါ၊ ညံဉ်ရ ပ္ဒးပ္ဍိတ်ဏာကို။ ပသာရိတံ၊ ဧဠံမဂပ်ဝ်ပ္ဒးလဝ်တဲ့။ ဗာဟံ၊ နံ။ သမိဠေ ယျ သေယျထာပိ နာမ ဝါ၊ ညံဉ်ရပုံက်လဝ်ကို။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်နယ်သင်္ဂဝံဟောင်း။ ဗြဟ္မ လောကေ၊ ပ္ဒဲချူင်ဗြို။ အန္တရဟိတော၊ ဉ်မကေံ့ဗ္ဒန်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်္ဂိတဲ့။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ ကျာ်။ ပုရတော၊ ပ္ဒဲဂတမုက်။ ပါတုရဟောသိ၊ စိုန်ကွ်ိဒ်္ဂိပြာကတ်ကျင်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယဲံ့။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ်ှ။ သဟမ္ပတိ၊ ဧဠံ့။ ဗြဟ္မာ၊ ဉ်။ ဓ္ဂကံသံ ဓ္ဂကသ္မိံ အံသေ၊ ပ္ဒဲလ္ဂျူပ္ဒးပါ ဖ္ဒိ မွဲလ္ဂာ်။ ဥတ္တရာသင်္ဂ်၊ နံသုာသ္ကိုပ်။ ကရိတ္ဝာ၊ ပတိုန် လဝ်တဲ့။ ဒက္ခိဏံ၊ ဧဠံမဒ်္ဂိလ္ဂာ်ပုင် သတံ့။ ဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ နံဗ္ဒိဝန်တင်ကွံင်။ ပထဝိယံ၊ ပ္ဒဲလ္ဂျူတိ။ နိဟန္တွာ၊ ထံက်လဝ်တဲ့။ ယေန၊ ယြဲပ္ဒဲဌာန်မွဲ။ အဟံ၊ ဉ်အဲကျာ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ တေန၊ နံဌာနိအဲကျာ်နွံဂ်ှ။ အဥ္ဇလိ၊ နံပွပင်မခ္ဒံသ္ဒိပ်တဲ့။ ပဏာမေတ္ဝာ၊ ယာပတိုန်တဲ့။ မံ၊ နံအဲ။ ဓ္ဂတံ၊ နံဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ ရော။ ။

ဘဂဝါ၊ ယဲံ့ကျာ်တြဲမှုံကုပိုန်။ ဓ္ဂတံ၊ ဉ်ကသပ်မြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ အတိုင်မချပ်လဝ် မြဲသာ် ဝွံ စိုန်ဗဗွဲထေက်ကြိုက်ရ။ သုဂတ၊ ယဲံ့ကျာ်တြဲ မဟိုဂလာန်မဆဲ့။ ဓ္ဂတံ၊ ဉ်ကသပ်မြဲ သာ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ အတိုင်မချပ်လဝ်မြဲသာ်ဝွံ စိုန်ချံစွတ်သန်ရ။ ဘန္တေ၊ ယဲံ့တ္ဂိုပိုန်ကျာ်တြဲ။ အတီတံ၊ ဧဠံမဒ်္ဂိအတိက်။ အဒ္ဓါနံ၊ ပ္ဒဲအခိင်ကာလ။ အရဟန္တော၊ တ္ဂိုဂ်ှဒမထေက်ကို ဒုင်ဒါန်ပူဖ နမသ္ကေဲအာ နူကိလေသအိုတ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တ္ဂိုဂ်ှဒမဂြင်တီကေတ် ဓရ် အလုံအိုသိုအလိုလိုဇကု ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ ယေပိ တေ ဘဂဝန္တော၊ ယြဲင်ကျာ်တြဲဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ အဟေသုံ၊ စိုန်ကွ်ိဒ်္ဂိကျင်အိုတ်ရ။ တေပိ ဘဂဝန္တော၊ ဉ်ကျာ်တြဲဂမ္ဂိုင်ကို လေဝ်။ ဓမ္မံယေဝ၊ နံဓရ်လောကုတ္တိုဟောင်း။ သက္ကတ္ဝာ၊ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရိသု၊ စိုန် ပဒတ်အိုတ်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယဲံ့။ အနာဂတံ၊ ဧဠံ့။ အဒ္ဓါနံ၊ ပ္ဒဲ။ အရဟန္တော၊ တ္ဂိုဂ်ှဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တ္ဂိုဂ်ှဒ။ ယေပိ တေ ဘဂဝန္တော၊ ဉ်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကြက်ကွ်ိဒ်္ဂိအိုတ်ရ။ တေပိ ဘဂဝန္တော၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရိဿန္တိ၊ ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ။ ဘန္တေ၊ ယဲံ့။ ဓ္ဂတရဟိ၊ ပ္ဒဲ။ အရ ဟံ၊ တ္ဂိုဂ်ှဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိုဂ်ှဒ။ ဘဂဝါပိ၊ ဉ်ကျာ်တြဲကိုလေဝ်။ ဓမ္မံယေဝ၊ နံ– ဟောင်း။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတု၊ သြဝ်...။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သဟမ္ပတိ၊ ဧဠံ့။ ဗြဟ္မာ၊ ဉ်ဗြို။ ကျဒံ၊ နံဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ ကျဒံ၊ နံဂလာန်ဝွံ။ ဝတ္ဝာ၊ ဂရင်ပ္ဍီတဲ့။ အထ၊ ပ္ဒဲကြဲနူဂရင်ပ္ဍီတဲ့ဂ်ှ။ အပရံ၊ ဧဠံမဒ်္ဂိမွဲသ္ဆာင်။ တံ၊ နံဂလာန်ဂ်ှ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်–ရော။ ။

[ဂါထာ] အတီတာ၊ တ္ဂိုဂ်ှဒသ္ဂကေံ့ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲ့အိုတ်။ ယေ စ သမ္မုဒ္ဓါ၊
ယြင်ကျာ်တြဲဂမ္ဂိုင်ကို။ အနာဂတာ၊ တ္ဂိုဂ်ှဒကြက်ကွ်ိဒ်္ဂိအိုတ်။ ယေ စ ဗုဒ္ဓါ၊

ယြင်ကျ်တြဲဂမ့်ိုင်ကို။ ဓုတရဟိ၊ ပ္ဒဲကာလလ္ပုဟ်။ ဗဟူနံ၊ ဒဒက်တ်ကို သတ်မဂ့်ိုင်ဂမ့်ိုင်။ သောကနာသနော၊ တ့ဳဂ့်ဒမပလ့ိုပလ်ကေ့ံဂမ့်ိုသောက။ ယော စ သမ္မဒ္ဓေါ၊ ယြင်ကျ်တြဲမွဲကို။ သန္တိ၊ ပုံ–အ့ိုတ်ရ။ ။

သဗ္ဗေ၊ ဧ့ံမန့်အလုံအ့ိုသ့ိုအ့ိုတ်။ တေ သမ္မဒ္ဓါ၊ ဉ်ကျ်တြဲဂမ့်ိုင်ဂ့်။ သဒ္ဓမ္မဂရုနော၊ သ့ိုမ့ုံကို့ုဇော်သ့ိုပ်သ့ိ မထေက်ကို့ုသွအဲပရဲ မတွံဂးဓရ်ိုသး သပ္ပရိုဟ် လောကုတ္တ့ိ ဒ္ဗိတ်ပြကာအ့ိုတ်။ ။[သဒ္ဓမ္မော ဂရု ဂရုကာတဗ္ဗော ယေ သန္တိ သဒ္ဓမ္မဂရုနော]။ ။ (ဝါ) သ့ိုမသွအဲပရဲကို့ ဓရ်ိုသးသပ္ပရိုဟ် လောကုတ္တ့ိ ဒ္ဗိတ်ပြကာအ့ိုတ်။ ဝိဟံသု စ၊ စိုန်ပဒတ်လေဝ် ပဒတ်အ့ိုတ်တဲ့ ရု။ ဝိစရန္တိ စ၊ ပုံယောပဒတ်လေဝ် ပဒတ်အ့ိုတ်ရ။ အထောပိ၊ သ္ဘာင်နူ ဂ့်ကို့ုလေဝ်။ ဝိဟရိဿန္တိ စ၊ ကြက်ပဒတ်လေဝ် ပဒတ်အ့ိုတ်ရ။ ဓုသာ၊ ဉ် ပွမသွအဲပရဲကို့ ဓရ်ိုသးသပ္ပရိုဟ်ဝွံ။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို့ုကျ်ဂမ့်ိုင်။ ဓမ္မ တာ၊ အလေံပြဝေဏီမွဲရောင်။ ။

တသ္မာ ဟိ၊ ဟိုတ်ဒ့ိသ်ဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့ိကျ်တြဲအလုံအ့ိုသ့ို သွအဲပရဲကို့ ဓရ်ိုသးသပ္ပရိုဟ် မြသ်ဂ့်စိ။ အတ္တကာမေန၊ ဧ့ံမ့ုံပ့ိုက်ကို့ တသိုက် ဒတဲ့ုမြမောဝ်ဇကု။ ။[အတ္တကာမာတိ အတ္တနော ဟိတကာမာ (ဟိတသုခံ ကွ္ဆန္တာ) အဂ့ုံတ္တိရ်(ဌ၊ ဒု၊ ၂၁၆) သီလက္ခန်ဒ့ီကာ၊ ၂၄၅]။ မဟတ္တံ၊ နဒဒ့ိမပြ်။ အဘိကခ်ံတာ၊ တ့ဳဂ့်ဒ မန္ဒံပ့ိုက်အ့ိုတ်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဒဒက် တ်ကို့ုကျ်ဂမ့်ိုင်။ သာသနံ၊ နဒ့ေဒံတ္တောန်ဩဝါဒ။ သရံ၊ မိန်ညးမဗ့ံဗ္ဘုဟ်။ သဒ္ဓမ္မော၊ နမ်ဓရ်ိုသးသပ္ပရိုဟ် မတွံဂး ဓရ်ိုလောကုတ္တ့ိ ဒ္ဗိတ်ပြကာ။ ဂရုကာ တဗ္ဗော၊ စိုန်ထေက်ကို့ သွအဲပရဲရ။ ။[ပ္ဒဲသရံ သရန္တော ပဌမာဝိဘတ် စ့ေပ္ဒဲအရထတတိယာကတ္တာ ကရိဏ်ဝိဘတ်၊ သရံပိုဒ်ဂ့် အဝုတ္တကတ္တာ ဂရုကာတဗ္ဗောရောင်]။ ။

(မွဲနယ်) မဟတ္တံ၊ နဲ။ အဘိကခ်ံတာ၊ ဉ်ဩးမန္ဒံပ့ိုက်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဒဒက်။ သာသနံ၊ နဲ။ သရံ၊ သ့ိုမဗ့ံဗ္ဘုဟ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့ိမဗ့ံဗ္ဘုဟ်။ သဒ္ဓမ္မော၊ နဲ။ ဂရုကာတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။[သရန္တိ ဝါ သရဏာဟေတု စာတိ အတ္ထော– သာ်ဝွံ ပ္ဒဲဒ့ီကာ အန္တပစ္စယ် နူသရံ သရန္တောဂ့် ချပ်တွံအရထဟိုတ်တဲ့ ပံက်လဝ် မွဲနယ်ဏီရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဟမွတိ၊ ဧ့ံမ့ုံယ္ဂုသဟမွတိ။ ပြဟ္မာ၊ ဉ်ဗြို့။ ဣဒံ၊ နဉ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တိရ။ ဣဒံ၊ နဉ်ဂလာန်ဝွံ။ ဝတ္တာ၊ ဂရင်ပ္တိတဲ့ု။ မံ၊ နအဲကျာ်။ အဘိဝါဒေတွာ၊ လော့ဝ် ဗွဲမရ့ေသ့ေရဂ်တဲ့ု။ ပဒက္ခိဏံ၊ နမ

ရှေ့သော့်ရင်ဂ။ ကတွာ၊ သွတဲ့။ တတ္ထော၀၊ ပ္ဍဂတမုက်အဲကျာ်ဂ့်ဟောင်။ အန္တရ ဓာယိ၊ စိုန်ကွံဗ္ဒန်အာရ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ့။ အထ ခေါ၊ ပ္ဍဲကာလဂ့်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ပြဟ္မုနော၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြိုသဟမွတိဂ့်။ အဇ္ဈေသနံ စ၊ နိပ္ပမအာတ် အခေါင်ကို။ အတ္တာနော၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲကျာ်။ ပတိရူပံ စ၊ နိဒဒ့်မဗွဲကို။ ဝိဒိတွာ၊ တီကောတ်တဲ့။ ယွာယံ ယော အယံ ဓမ္မော၊ ယြုန်ဓရ်လောကုတ္တ်ို ဒ္ဒိတ်ပြကာမွဲ့။ မယာ၊ မိန်အဲ။ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကျိဟ်ခွင် ဂြင်တီ ကောတ်တဲ့ရ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟာသီ၊ စိုန်ပဒတ်တဲ့ရ။ ။

ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ့။ စ၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ယတော၊ ယြဲပ္ဍဲကာလမွဲ့။ သံဃောပိ၊ ငသင်ကိုလေ၀်။ မဟတ္တော်န၊ ကေုံဒဒ့်မဂ့်ိုင်။ ။[ကေုံဒဒ့်မဂ့်ိုင် နမပ္ဍံကို ရတ္တညူမဟတ္တပန်ပြကာ]။ ။ သမန္နာဂတော၊ စိုန်ဍျိက်ပေင်တ်ရ။ အထ၊ ပ္ဍဲကာလဂ့်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သံဃောပိ၊ ပ္ဍဲသင်ကိုလေ၀်။ ဂါရ ဝေါ၊ ငမသွအဲပရဲ့။ ဇာတော၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အ၀ေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဒုတိယ ဥရွဝေလသုတ်

၂၂။ ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ့။ အထ ခေါ၊ ပ္ဍဲကာလဂ့်။ ဇိဏ္ဏော၊ ဎံမဗျုအိုဟ်ကြေံအိုတ်။ ဝုဒ္ဓါ၊ ဎံမအာစိုပ် အာယုက်ဇော်ပြဲ အ၀ဲကြံဉျုဟ်အိုတ်။ မဟာလွကာ၊ ဎံမဒ့်အပါနော် နူသွးဂံ့ဂ၀်တဲ့ ကာလမလံလအိုတ်။ ။[ပတ်ံနူကိုအခိုင်သွးဂံ့ဂ၀်တဲ့ မလေပ်ဂိုင်ကေတ် ဒဒ့်ဗ်ံတဲ့ မရိုဟ်လွိဟ်ဂ့်ိုင်အိုတ် သာ်ဝွံလေ၀် စုတ်အရထ၀ိဂ္ဂဟတဲ့ ကိုမာန်ရ။ ပ္ဍဲဒုက နိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၉)တေံ ချူလ၀်ဗွဲမစုင်ဥွေင်တဲ့ရ]။ ။ အဒ္ဓဂတာ၊ ကလိလောန်ကွံ့ အ၀ဲပိပြကာတဲ့ ကာလအမာန် မဂ့်ိုင်သွေဲအိုတ်။ ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ဎံမအာစိုပ်ပစ္ဆိမ အ၀ဲအိုတ်။ သမ္မဟုလာ၊ ဎံမဂ့်ိုင်အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငဗမ္မးဂမ့်ိုင်။ ယေန၊ ယြဲပ္ဍဲဌာန်မွဲ့။ အဟံ၊ ငအဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တေန၊ ပ္ဍဲဌာန်အဲန်ဒ့်ဂ့်။ (ဝါ) နိဌာန်–ဂ့်။ ဥပသင်္ကမီသု၊ စိုန်စိုပ် ကွင်အိုတ်ရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပြာပ်ကွင်စိုပ်အိုတ်တဲ့။ မယာ၊ ကေုံအဲကျာ်။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သမ္မောဒီသု၊ စိုန်ဟိုသွး သ္ဒိုက်မ့ိုက်အိုဟ်တ့ိုဟ်တ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟိုသွး သ္ဒိုက်မ့ိုက်သွာန် မပ္ဍံကိုပရေင်ထတ်ယုက်အိုတ်ရ။ ။

သမ္မောဒနီယံ၊ ဎံမဂပ်ဝ်ဟိုသွး သ္ဒိုက်မ့ိုက် အိုဟ်တ့ိုဟ်တ်စိုတ်။ ။[မွဲနယ်– သမ္မောဒနီယံ၊ ဎံမလေပ်ကိုက္ခ်ိုဒ့် ပွမသ္ဒိုက်မ့ိုက်]။ ။ သာရဏီယံ၊ ဎံမဂပ်ဝ်ဗ့်ဗျုဟ် ထပ်ကိုထပ် ဟွံဂွံပိုတ်သ္ကုတ်။ (ဝါ) ဎံမဂပ်ဝ်ကိုက္ခ်ိုဒ့် ဗွဲမလံလ ဟွံဂွံပိုတ်သ္ကုတ်။ ကထံ၊ နဂလာန်။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ကိုအာစိုပ်ဒတဲ့တဲ့။ ဓ္ဂကမန္တံ၊ ပ္ဍဲဌာန်မဗွဲမွဲ့။ (ဝါ) သွေဲ,

ကြပ်, ဥ, ကြ သျင်တ်ဒွးကျာ ဌာနကြြး ဒုဟ်ဂွံစူးပြဲ ပွဲဌာန်မွဲ။ (ဝါ) ဗွဲမဗွဲ။ နိသီဒီသု၊ စိုန်ဂွံတ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓကမန္တံ၊ ပွဲ။ နိသိန္နာ၊ ဧံ့။ တေ ဗြာဟ္မဏာ၊ ငဗမ္မး ဂမ္ဒိုင်ဂ်ိ။ မံ၊ နိအဲ။ ဓတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ိုအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်–ရော။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံခမီဂေါတမ။ ။[နေတံ= နော+ဓတံ]။ ။ နော၊ မိန်ပိုညး ဂမ္ဒိုင်။ ဓတံ၊ နိဟိုတ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်မိင်တုံရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ သုတံ၊ ရော။ သမဏော ဂေါတမော၊ ငခမီဂေါတမ။ ဇိဏ္ဏော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဝုဒ္ဓေ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏော၊ နိဗမ္မးဂမ္ဒိုင်။ နာ အဘိဝါဒေတိ ဝါ၊ ပ္ဒံလ္ဂျောဝ်လေဝ် ဟွံလ္ဂျောဝ်ရ။ ဒိသွာ၊ ညာတ်တုံ။ (ဝါ) နကြြိဆိုညာတ်နေဝ်။ နာ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ၊ ပ္ဒံဒွးဒုင်တ္ဂျင်တရ်လေဝ် ဟွံဒွးဒုင်တ္ဂျင်တရ်ရ။ ။[မွဲနယ်–ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏော၊ နိ–ဂမ္ဒိုင်။ နာ အဘိဝါဒေတိ ဝါ၊ ပ္ဒံ။ နာ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ၊ ပ္ဒံ။ ပွဲနယ်ဝွံ ဒိသွာ ပိုဒ် ဟွံဒးစုတ်ရ]။ ။ အာသနေန၊ နကိုသ္မာ။ နာ နိမန္တေတိ ဝါ၊ ပ္ဒံဘိက်နိမန်လေဝ် ဟွံဘိက်နိမန်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်မိင်တုံရ။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံခမီဂေါတမ။ တယိဒံ တံ ကျဒံ၊ ငအရာပို မဂပ်ဝ်ကောင်မိင်လဝ်ဂ်ိ။ တထေဝ၊ အတိုင်မမိင်ဘုံဟောင် ဟွံတွောင်ကျောံလညာတ်ဂ်ိရောင်။ ကသ္မာ၊ မူဟိုတ် ရော။ ဟိ၊ ယြောင်ဟိုတ်မွဲ။ ဘဝံဂေါတမော၊ ငခမီဂေါတမ။ ဇိဏ္ဏော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ။(ပ) ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဗြာဟ္မဏော၊ နိ–မ္ဒိုင်။ နာ အဘိဝါဒေတိ ဝါ၊ ပ္ဒံ။ ဒိသွာ၊ တုံ။ (ဝါ) နကြြိ။ နာ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ၊ ပ္ဒံ။ အာသနေန၊ နာ။ နာ နိမန္တေတိ ဝါ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်။ တထေဝ၊ ရောင်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ တယိဒံ၊ ငဟွံသွ မပ္ဒံကိုပွမလ္ဂျောဝ်ဂ်ိ။ နာ သမ္မန္နမေဝ၊ ဟွံဗဗွဲဟောင်ရောင်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်။ ။[ကလေင်ဖျပ် ဓတဒဝေါစုံ]။ ။(ပ)။ ။

[နယိမေ= နာ+ကျမေ]။ ။ ကျမေ အာယသ္မန္တော၊ ငဗမ္မးဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ထေရံ ဝါ၊ နာ ထေရ်ကြိ။ (ဝါ) နာပူဂိုလ် မအာစိုပ်ဒဒ့်မဗိုနာဗတ်ကြိ။ ထေရကရော၊ ဧံ့မလေပ်သွကိုဒဒ့်ထေရ်။ (ဝါ) ဧံ့မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ့်ထေရ်။ ဓမ္မေ ဝါ၊ နာဓရ်ဂမ္ဒိုင်ကိုလေဝ်။ နာ ဇာနန္တိ၊ ပ္ဒံဟွံတီအိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ငကသပ်မြြသာ်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝုဒ္ဓေါ၊ ငညးအဝဲမဇ္ဈော်။ ဇာတိယာ၊ ဗွဲမသ္မးနူဂ္ဂံဂဝ်မိ။ အာသီတိကော ဝါ၊ ငမ္ဒုံကိုအာယုက်အဝဲ ဒွာံစ့ျော်သ္မာံကြိ။ နာဝုတိကော ဝါ၊ ငမ္ဒုံအာယုက်အဝဲ ဒ္ဖိတ်ဈော်သ္မာံကြိ။ ဝဿသတိကော ဝါ၊ ငမ္ဒုံအာယုက်အဝဲ ကံ့သ္မာံကြိ။ စေပိ ဟောတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရဒ့်မွး။ စ၊ ဓိုန်ဒ့်တ်သာ်ဂ်ံကိုလေဝ်။ သော၊ ငညးအာယုက်ဇွော်ဂ်ံ။ အကာလဝါဒီ၊ ငညးမဟိုို ပွဲအခိုင်ဟွံထေက်ကိုဟိုို။ အဘူတဝါဒီ၊ ငမဟိုအရာဟွံဘုံစ့တ်။ အနတ္ထဝါဒီ၊

င်မဟိုဂလာန်ဟွံမွဲကိုဖို့။ အဓမ္မဝါဒီ၊ င်မဟိုသဘ်ဟွံဧှံ။ အဝိနယဝါဒီ၊ င်ဟွံဟိုသံဝရ ဝိနယ်။ (ဝါ) င်ဟွံဟိုသံဝရဝိနယ် မတွံဂး ပါတိမောက္ခသံဝရ, သတိသံဝရ, ဉာဏသံဝရ, ခန္တီသံဝရ, ဝီရိယသံဝရ။ ။

အနိဓာနဝတိ၊ ဧှံဟွံမွဲကို် တိုက်ဘဏ္ဍာ မတွံဂး ဂ့ံစိုတ်မဒှ်အရာသီဂိုင်လဝ်။ (ဝါ) ဧှံဟွံထေက်ကို် သီဂိုင်လဝ် ပွဲတိုက်ဘဏ္ဍာ မတွံဂး ဂ့ံစိုတ်။ ။[နိဓေတိ သန္ဓိဓာနံ ကရောတိ ဓုတ္ထာတိ နိဓာနံ၊ တိုက်ဘဏ္ဍာ, ကဌာ မတွံဂး ဂ့ံစိုတ်အရာ မသီဂိုင်လဝ်]။ အနုပဒေသံ၊ ဧှံဟွံမွဲကို်ဟိုတ် အာဂိုသာဓက မဂပ်ဝ်စ္ဓောန်ထွးဟိုသွး။ ။[အပဒိသိ တဗ္ဗောတိ အပဒေသော၊ ဟိုတ်အာဂိုသာဓက မဂပ်ဝ်စ္ဓောန်ထွး။ ပါဠိကျာ်တွံ။ နတ္ထိ အပဒေသော ဓုတိသာ ဝါစာယာတိ အနုပဒေသာ]။ ။

အပရိယန္တဝတိ၊ ဧှံဟွံမွဲကို်ဗုတ်ဗွတ် အပိုင်အခြာ။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ ဧှံဟွံစပ်ကျောံ ဒတဲဖို်လောကီ, လောကုတ္တ်ရ်။ ဝါစံ၊ နိ်ဂလာန်။ အကာလေန၊ ပွဲကာလအရာဟွံထေက် ကို်ဟို်။ ဘာသိတာ၊ င်မလေပ်ဟိုသွး။ စေ ဟောတိ၊ ပွံယဝ်ရဒှ်မွး။ အထ၊ ဓိုန်ဒှ်သာ် ဂ့်ကိုလေဝ်။ သော၊ နိ်ညးအာယုက်ဇော်ဂ့်။ ဗာလော၊ ဧှံမဒိုဟ်မို ဟွံက္ခိုဟ်ခွင်။ ထေရော တွေဝ၊ ထေရော+ကွတိ+ဓုဝ၊ ထေရ်ရုဂ့်ဒဟောင်။ သခီ်၊ နိ်ဒဒှ်မရိုဟ်လွိဟ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပွံ။

(မွဲနယ်)။ ။ အနိဓာနဝတိ၊ ဧှံဟွံမွဲ။ ဝါစံ၊ နိ်။ အနုပဒေသံ၊ သိုဟွံမွဲကို်ဟိုတ် အာဂိုသာဓက မဂပ်ဝ်စ္ဓောန်ထွး။ အပရိယန္တဝတိ၊ သို်။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သို်။ အကာ လေန၊ ပွဲ။ ဘာသိတာ၊ င်။ စေ ဟောတိ၊ ပွံယဝ်ရ။ အထ၊ နကြို်။ ။(ပ)။ ။ သခီ်၊ နိ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ဒဟရော၊ င်ညး အာယုက်မဧျောတ်။ ယုဝါ၊ င်မဧျောတ် သွတ်။ သုသု၊ င်မချိန်ဧျောတ်။ ကာဠကေသော၊ င်မွံ့ကို်သော်လမွံက်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၉)တေံကို်ညို]။ ။ ဘဒြေန၊ ဧှံမဆဲ။ ယောဗ္ဗနေန၊ ကျောံဒဒှ် ညးမဧျောတ်သွတ်။ ပဌမေန၊ ဧှံမဒှ်ပထမ။ ဝယသာ၊ ကျောံအဝဲ။ သမန္နာဂတော၊ င် မချိုက်ပေင်။ စေပိ ဟောတိ၊ ပွံယဝ်ဒှ်မွး။ စ၊ ဓိုန်ဒှ်သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ သော၊ င်ညးအာ ယုက်ဧျောတ်ဂ့်။ ကာလဝါဒီ၊ င်မဟိုကာလထေက်ကို်ဟို်။ ဘူတဝါဒီ၊ င်မဟိုသဘ်ဧှံ စွတ်။ အတ္ထဝါဒီ၊ င်မဟိုဂလာန်မွံ့ကို်ဖို်။ ဓမ္မဝါဒီ၊ င်မဟိုသဘ်ဧှံ။ ဝိနယဝါဒီ၊ င်မဟို သံဝရဝိနယ်။ (ဝါ) င်မဟိုဂလာန် စပ်ကျောံသံဝရဝိနယ်။ ။

နိဓာနဝတိ၊ ဧှံမွံ့ကို်တိုက်ဘဏ္ဍာ မတွံဂး ဂ့ံစိုတ် မဒှ်အရာသီဂိုင်လဝ်။ (ဝါ) ဧှံမ ထေက်ကို်သီဂိုင်လဝ် ပွဲတိုက်ဘဏ္ဍာ မတွံဂး ဂ့ံစိုတ်။ သာပဒေသံ၊ ဧှံမဒှ်မွဲဟာန်ကျောံ ဟိုတ်အာဂိုသာဓက မဂပ်ဝ်စ္ဓောန်ထွးဟိုသွး။ ပရိယန္တဝတိ၊ ဧှံမွံ့ကို်ဗုတ်ဗွတ် အပိုင်အ ခြာ။ အတ္ထသံဟိတံ၊ ဧှံမစပ်ကျောံဒတဲဖို်လောကီ, လောကုတ္တ်ရ်။ ဝါစံ၊ နိ်ဂလာန်။ ကာ

လေန၊ ပဲ့ကာလထေက်ကိုဟို။ ဘာသိတာ၊ ငမလေပ်ဟို။ စေ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အထ၊ နကြို။ သော၊ နှ်ညး အာယုက်မဒျောတ်ဂ့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ဧံမ့ုံကိုပညာ။ ထေရောတွေဝ၊ ထေရ်ရုဂ့်ဒဟောင်။ (ဝါ) ညးမအာစိုပ် ဒဒ့်မဗိုန်ခိုင်ရုဂ့်ဒဟောင်။ သခီံ၊ နှ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ့။ [ထိရံ ထိရဘာဝံ အာပဇ္ဇတီတိ ထေရော]။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ နိမာနဝတိံ၊ ဧံ့။ ဝါစံ၊ ဧံ့။ သာပဒေသံ၊ သိုမဒ့်မွဲဟာန် ကျော်ဟိုတ်။ ပရိယန္တဝတိံ၊ သို့။ အတ္ထသံဟိတံ၊ သို့။ ကာလေန၊ ပဲ့ကာလ မထေက်ကိုဟို။ ဘာသိတာ၊ ငိ။ စေ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ထေရကရဏာ၊ ဧံ့မလေပ်သွတ်ဒဒ့်ထေရ်။ (ဝါ) ဧံ့မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံအာစိုပ်ဒဒ့် မဗိုန်ခိုင်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ့်ိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ စတ္တာရော၊ ငိ–ဂမ့်ိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပဲ့သာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ သီလ ဝါ၊ ငိမ့ုံတ်ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ သိုကိုမင် မွဲတ်ကာယဒ္ဓါရ, ဝစီဒ္ဓါရ နပွမက္ကာတ်လဒ့ိ မတွံဂး ပါတိမောက္ခသီလ။ (ဝါ) သိုကိုမချိုက် ပေင်တ်ကျော် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ။ အာစာရဂေါစာရသမ္ပန္နော၊ သိုကိုမချိုက်ပေင် တ် ကျော်အာစာရ ဂေါစာရသံဝရသီလ။ ။[ကလေင်ရံင် စတုက္ကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ် လိက်(၁၂)တေံညိ။ ပဲ့ဝွံပြိုင်လှဲ အရထဓ္ဂကဝစ်သွးညိ]။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့သွဒတ်ရ။ အဏုမတ္တေသု၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဝဇ္ဇေသု၊ ပဲ့–ဂမ့်ိုင်။ ဘယဒဿာဝီ၊ သိုကိုမ့ုံအလေံ။ ။ (ပ)။ ။ သိက္ခတိ၊ ပုံ့။ ။

ဗဟုဿုတော၊ ငမ့ုံကိုသုတ မတွံဂးပရိယတ္တိဓမ္မမဂ့်ိုင်။ (ဝါ) ငမ့ုံကိုပရိယတ်ပိဋ္ဌ ကတ်ပိ မဂပ်ဝ်ဂိုင်စွတ်သမ္ဘိလဝ်မဂ့်ိုင်။ သုတဓရော၊ ငမ္ဘင်ရင်လဝ်ပါင်တိုက် သုတ မတွံဂး ပရိယတ္တိဓမ္မ။ သုတသန္နိစယော၊ ငမ့ုံကိုပရိယတ္တိ ဓမ္မသုတ မဂပ်ဝ်ဂိုင်စွတ်သမ္ဘိ ညံင်ဟွံဂွံလိုလာ် ပဲ့အပဲ့ကဋ္ဌာ မတွံဂး ဂ့ံစိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ယေ တေ ဓမ္မာ၊ ယြုင်ဓရ် ပရိယတ်ဂမ့်ိုင်။ အာဒိကလျာဏာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ မဇ္ဈေ ကလျာဏာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ပရိယောသာနကလျာဏာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သာတ္ထာ၊ ငမချိုက် ပေင်တ် ကျော်သဘ်အရထ မပ္ဘံသတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန်အိုတ်။ သဗျဉ္ဇနာ၊ ငမချိုက်ပေင် တ် ကျော်သဒ္ဒါ မပ္ဘံကိုအက္ခရ်, ပိုဒ်, ဝါကျအိုတ်။ (ဝါ) ငမချိုက်ပေင်တ် ကျော်အက္ခရ် မပ္ဘံကိုသိထိလ, ဓနိတအိုတ်။ ။[ငမဂပ်ဝ်ဟိုတွံ ဗွဲမချိုက်ပေင်တ် မကွးဖွးကျော်ရမျာင် အက္ခရ် မပ္ဘံကိုသိထိလ, ဓနိတအိုတ်မိက်သွး]။ ။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏာ၊ ငမချိုက်ပေင်တ် ကျော်ပွိပွူ အလုံအိုသို့။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ငမသ္သးဇုး နူပွိပွူ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်အိုတ်တဲ့။ ပြဟ္မစရိယံ၊ နှ်ဒွေတ်မပြဲ မဂပ်ဝ်သီဂိုင်ကေတ် နကိုသိက္ခာပိပြကာ။ အဘိဝဒ္ဓိ၊ ပုံ့ဟိုတွံ မစ္ဆောန် ထွးအိုတ်ရ။ ။

အသ၊ မိန်ခမီဂ်။ တထာရူပါ၊ ဧခုံမှုံသဘ် မဖှ်သဂ်ဂ်အိုတ်။ (ဝါ) ဍျိုက်ပေင်တ် ကျောံဂုဏ် မပ္ဍံကိုအာဒိကလျာဏာသဂ်ဂ်တဲ့ ဧခုံမှုံသဘ်မဂပ်ဝ်ဟိုတွံ စ္ဓောန်ထွးဒွေတ်မပြဲ မဂပ်ဝ်သီဂိုင် နကိုသိက္ခာပိပြကာအိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နိဓရ် ပရိယတ်ပိဋ္ဌကတ်ပိဂမ္ဘီင်။ (ဝါ) ဂ်။ ဗဟုသုတာ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်ကတ်ဍွောန်လဝ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂမ္ဘီင်။ ဓတာ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်ပ္ဍင်ရင် မဖ္ဘောတ် လဝ်ပါင်တိုက်ဂမ္ဘီင်။ ဝစသာ၊ နကိုသွဉ်ပါင်။ ပရိစိတာ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်ဖ္ဘောတ်ဆန်ဓန်လဝ် ဂမ္ဘီင်။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ အနုပေက္ခိတာ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်သီမှာ် ထပ်ကိုထပ်ဂမ္ဘီင်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ နကိုပညာ။ သုပ္ပဋိပိဒ္ဓါ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်တီက္ခိုဟ်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒှ်အိုတ်ရ။ ။

အာဘိစေတသိကာနံ၊ ဧခုံမက္ကိုဒှ်, နိသဲတန်တ် ပ္ဒဲဥပစာရဗျာန်စိုတ် မလောန်ကာဲ အိုတ်။ (ဝါ) ဧခုံမက္ကိုဒှ်, နိသဲတန်တ် ပ္ဒဲဥပစာရသမာဓိစိုတ် မလောန်ကာဲအိုတ်။ ဒိဋ္ဌိဓမ္မ သုခဝိဟာရာနံ၊ ဧခုံမက္ကိုဒှ်ဟိုတ် မဂံပဒတ်ဗွဲတသိုက် ပ္ဒဲအတ္တဘ် ဂတမတ်အိုတ်။ စတုန္နံ၊ ဧခုံမဒှ်ပန်အိုတ်။ ဗျာနာနံ၊ နိရ္ဓပါဝစရဗျာန်ဂမ္ဘီင်။ နိကာမလာဘီ၊ ဂ်မှုံကိုပွမကလိဂံ့ ဗွဲ ပိုက်ဆန္ဒဇကုမာန်။ (ဝါ) ဂ်မလုပ်စ ပ္ဒဲခဏ နွံပိုက်မာန်။ အကိစ္စလာဘီ၊ ဂ်မှုံကိုပွမကလိ ဂံ့ဗွဲတသိုက် ဟံ့မွဲကိုလွောင်လွေတ်မာန်။ (ဝါ) ပါကေ့်စ္ပေ့်စးဂမ္ဘီင် ဗွဲမလောဲသွာတဲ့ ဂ်မ လုပ်စမာန်။ အကသိရလာဘီ၊ ဂ်မှုံကိုပွမကလိဂံ့ ဗွဲမဂ္ဂိုင်လှဲလး။ (ဝါ) ဂ်မဒ္ဒိုက်ဂ္ဂိုဳ ပဒေါကေ့် ပ္ဒဲအခိုင်ပိုင်ခြာ စ္ဒတ်သမ္ဘီလဝ်မာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[မပ္ဍံကိုအာသဝါနံ ခယာဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅)တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ထေရကရဏာ၊ ဧခုံ– အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဂ်–ဂမ္ဘီင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ပြြဉ်ညးမွဲ။ ဥဒ္ဓတေန၊ ဧခုံမကလှ်လဖှ်။ စိတ္တေန၊ နကိုစိုတ်။ သမ္မဉ္ဇ၊ နှ်ဂလာန်သာသွံကျိ။ (ဝါ) နှ်ဂလာန်သာသွံ မစာ်စူးအာ နူအရထ မလေပ်ပလိုပလာ်ကေ့် တသိုက်ဒတဲ့ဖိုကျိ။ ဗဟု ဗဟုံ၊ ဗွဲမဂ္ဂိုင်။ ဘာသတိ၊ ပုံဟိုရ။ အသမာဟိတသက်ပွေါ၊ ဂ်ဟံ့မွဲကိုကသပ် မဂပ်ဝ်စွံ ပ္ဍန်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ အသဒ္ဓမ္မရတော၊ ဂ်မလဟိုင်တ ပ္ဒဲခရ်ညးမယုတ်မာ။ မဂေါ၊ ဂ်မတုပ် ကျောံသတ်ဒြဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ပါပဒိဋ္ဌိ၊ ဧခုံမှုံကိုကွေတ်ဗွေတ်မှာ မယုတ်မာ။ အနာဒရော၊ ဧခုံဟံ့မွဲကိုံ ပွမရှေ်သွေ်ရုဂ် ပ္ဒဲပုဂ္ဂလ, ဓမ္မ။ သော၊ ဂ်ညးဂ့်။ ထာဝရေယျမှာ၊ နူဒဒှ်ညး မဗိုန်ခိုင်။ အာရာ၊ စိုန်သွေဲရ။ ။

ယော စ၊ ပြြဉ်ပူဂိုလ်မွဲတုန်။ သီလေန၊ ကျောံသီလ။ သမ္မန္နော၊ ဂ် မဍျိုက်ပေင်တ်။ သုတ ဝါ၊ ဂ်မှုံကိုဓရ်ပရိယတ် မဂပ်ဝ်ကတ်ဍွောန်လဝ်။ ပဋိဘာနဝါ၊ ဂ်မှုံကိုဂလာန် မံက်ဂတဝ်ပြြာကတ် တူရူကုဉာဏ်။ (ဝါ) ဂ်မှုံကို ဂလာန် မံက်ဂတဝ်ပြြာကတ်တူရူကုဉာဏ် ဒးရးဍုံကွဲ့, ပြဟ်ပြေဟ် သာဍာ စါပြကာ။ ။[မဍျိုက်ပေင်တ် ကျောံပဋိဘာန်စါပြကာ မတွံဂး ယုတ္တပဋိ

ဘာန, မုတ္တပဋိဘာန မိက်သွး။ ကလေင်ရံင် စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက် (၁၃၂)တေံညိ]။ ။ သညတော၊ ငမထိင်ဒဝ်မင်မွဲကာယ, ပါင်, စိုတ်။ ဓိရော၊ ငမ့ုံကိုလွီပရာ။ (ဝါ) ငမ့ုံကိုပညာ။ ဟုတွာ၊ ဒ့ဳတုံ။ ဓမ္မသု၊ ပွဲခရ် သစ္စပန်ဂမ့ိုင်။ ပညာယ၊ နကိုမဂ်ပညာ မွဲဟာန်ကျောံဝိပဿနာ။ အတ္ထံ၊ နိ သဘ်အရထ။ ဝိပဿတိ၊ ပုံကွိုဟ်ခွင် တိညာတ်ကေတ်ရ။ ။

သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ် မ့ုံမပ္ဆံကို ခန္ဓအလုံအိုသိုဂမ့ိုင်။ ပါရဂူ၊ ငမအာစိုပ်လ့ဳတ်။ (ဝါ) ငမအာစိုပ် လ့ဳတ်တြဲပြကာ မပ္ဆံကိုအဘိညာ။ အခိ လော၊ ငဟ့ုံမွဲကို ဒစုက်ဇလ မပ္ဆံကိုရာဂ။ ပဋိဘာနဝါ၊ ငိ။ (ဝါ) ငမ့ုံကိုဉာဏ် မံက်ဂတဝ်ပြာကတ်တူရူ။ ပဟီနဇာတိမရဏော၊ ငမ့ုံကိုပွတန်ပဋိသန္ဓိ, ပွ မချိုတ် မဂပ်ဝ်ပါကေ့ံတုံ။ ပြဟ္မစရိယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒွေတ်မဂ် မပြဲ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုမဂ္ဂပြဟ္မစရိယ။ ကေဝလီ၊ ငမ့ုံကိုဒဒ့ဳမချိုက်ပေင်တ် ပန် ပြကာအလုံအိုသီ။ (ဝါ) ငမဒွေတ်လဝ် ချိုက်က်ပေင်ငိ ပန်ပြကာအလုံ အိုသီ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၈)တေံညိ]။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ ယဿ၊ ပြြဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်မွဲ။ အာသဝါ၊ ငိ အာသဝကိလေသဂမ့ိုင်။ နော သန္တိ၊ ပုံဟ့ုံမွဲအိုတ်ရ။ တံ၊ နိပူဂိုလ်သ်ဂ့်။ ထေရောတိ၊ ထေရ်ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ညးမ့ုံကိုဓရ်ဆဲ ဟိုတ်ဒဒ့ဳညး မဗိုန်ခိုင် ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပုံတွံရ။ ။[ထိရံ ထိရဘာဝေါ ယဿ အတ္ထိတိ ထေရော]။ ။ သော ဘိက္ခု၊ နိခမီဂ့်။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို ဓရ်အာသဝဂမ့ိုင်။ ခယာ၊ ဟိုတ်ပွမအိုတ်။ ထေရောတိ၊ ထေရ်ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ရုဂ့်ဒ။ ပဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ဣတိ၊ ရ်သ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနိဂပ်ဝ်သွးရ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–လောကသုတ်

၂၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကော၊ နိလောက မတွံဂး ဒုက္ခသစ္စ။ (ဝါ) နိဒုက္ခ သစ္စ မလေပ်လိုလ်တ် တူဟ်ဟ်သ်။ တထာဂတေန၊ မိနိကျ်တြဲ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ စိုနိဂပ်ဝ်တီညာတ်ကေတ် ပြာပြာကတ်တ်တုံရ။ လောကသ္မာ၊ နူလောက မတွံဂး ဒုက္ခ သစ္စ။ တထာဂတော၊ ငိကျ်တြဲ။ ဝိသံယုတ္တော၊ စိုနိပါစ္ဆးအာတုံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသမုဒယော၊ နိတဏှာ မဒ့ုဟိုတ် ဒုက္ခသစ္စလောက။ (ဝါ) နိကိလေသ မွဲလို မသုနိကံ့ မဒ့ုမွဲဟာနိကျောံ အဘိသခ်ါရ မတွံဂး စေတနာ ဟိုတ်ဒဒ့ဳ ဒုက္ခသစ္စလောက။ တထာဂတေန၊ မိနိကျ်တြဲ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ စိုနိ။ လောကသမုဒယော၊ နိ။ တထာ

ဂတသ၊ မိန်။ ပဟီနော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါဂစိုတ်ကွဲ့ နကိုအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကနိရောဓော၊ နန်နိဗ္ဗာန် အရာမပလိုတ်ကွဲ့ ဒုက္ခသစ္စလောက။ ။(ပ)။ ။ သစ္ဆိကတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွဇောဝ်မတ်တဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧ့ံမလေပ်အာစိုပ် သွအာရိုကိုနိဗ္ဗာန် အရာမပလိုတ်ကွဲ့လောက မတွံဂး ဒုက္ခသစ္စ။ ပဋိပဒါ၊ နန်ဒွေတ် မဂ္ဂင် ဒွံဘံပြကာ။ ။(ပ)။ ။ ဘာဝိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုဇွော်ပွဝ်တဲရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒေဝကဿ၊ ဧ့ံမန့်မွဲဟာန်ကျောံ ကာမာဝစရသွဝ်တြဲဘုံ။ သမာရကဿ၊ ဧ့ံ။ သဗြဟ္မကဿ၊ ဧ့ံ။ လောကဿ၊ မိန်သြကာသလောကကို။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ ဧ့ံ။ သဒေဝမနုဿာယ၊ ဧ့ံ။ ပဇာယ၊ မိန်ဂကောံသတ်ကို။ ဒိဋ္ဌ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်ညာတ် နကိုစက္ခုဝိညာဏ်။ ယံ၊ ယြင်ရူပါရိုကို။ သုတံ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်မိင်နကို သောတဝိညာဏ်။ ယံ၊ ယြင်သဒ္ဒါရိုကို။ မုတံ၊ ဧ့ံမဇိဓဗတ်တဲ့ မဂပ်ဝ်တိ နကိုဃာန, ဇိဝှာ, ကာယဝိညာဏ်။ ယံ၊ ယြင်ဂန္ဓာရိုု, ရသာရိုု, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုကို။ ဝိညာတံ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်တိ နကိုမနောဝိညာဏ်။ ယံ၊ ယြင်ဓမ္မာရိုကို။ ပတ္တံ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဥဲသိုကိုဒ့်, ဟွံဥဲသိုကိုဒ့်။ ယံ၊ ယြင်အာရိုမွဲကို။ ပရိယေသိတံ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်ဥဲသိုု ဂွံကိုဒ့်, ဟွံဂွံကိုဒ့်။ ယံ၊ ယြင်အာရိုမွဲကို။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ အနုဝိစရိတံ၊ ဧ့ံမဂေ့ဂ်တ်ဥိုဂ်ဂ်ကိုဝါ။ (ဝါ) ဧ့ံမဂပ်ဝ် ချပ်ဗွာရဏာဥိုဂ်ဂ်ကိုဝါ။ ယံ၊ ယြင်အာရိုမွဲကို။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သဗ္ဗံ၊ ဧ့ံမန့်အလုံအိုသိုု။ တံ၊ နန်အာရိုု မ္ဒုံမပ္ဆံကို ဒိဋ္ဌ, သုတဥ်။ တထာဂတေန၊ မိန်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ စိုန်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒန့် မလေပ်တီညာတ်ကေတ် ပြာပြာကတ်တ် အာရိုအလုံအိုသိုု မ္ဒုံမပ္ဆံကိုဒိဋ္ဌသုတဥ်စိ။ ။[ပ္ဒဲအရာကိုအရထ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ မဲတ်ကိုပိုဒ်ဝုတ္တကံ မ္ဒုံမပ္ဆံကို“လောကော, လောကသမုဒယော”တဲ့ “အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီညာတ်ကေတ်ရ။”သာ်ဝွံ စိုန်ကိုအရထကမ္မသာဓနကိုလေဝ် ပ္ဒဲကာလကိုအရထပိုဒ်တသ္မာ ဗွဲတြားလွျဟ်ဝွံတုန် မဲတ်ကိုကတ္တာမ္ဂး တထာဂတတဲ့ “လေပ်တီညာတ်”သာ်ဝွံ မ္ဒးကိုအရထကတ္တုသာဓနရ]။ ။ ဘဂဝါ၊ နန်ကျာ်တြဲ။ ။(ထပ်စုတ်) တထာဂတောတိ၊ တထာဂတရုဂ်ဒ။ (ဝါ) ညံင်ရ ဂကောံသတ္တံ့ မတီညာတ်ကေတ် အာရိုအလုံအိုသိုု မပ္ဆံကိုဒိဋ္ဌသုတဟောင် ပူဂိုလ်တီညာတ်ကေတ်ပြာပြာကတ်တ်ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။[တထာ၊ အတိုင်ဂကောံသတ် တီညာတ်ကေတ်ဟောင်+ ဂတ၊ ကျာ်တြဲတီညာတ် ကေတ်အာရိုအလုံအိုသိုု။ တထေဝ ဂတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဉ္စ ရတ္တိံ၊ ယြပ္ဒဲဗ္ဆံဂိတုပသာ်ပေင်မွဲကို။ တထာဂတော၊ ဂ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧ့ံဟွံမွဲကိုဓရ် မပြဲလ္ဟူနူဇကု။ (ဝါ) ဧ့ံမန့်ဓရ်ပြဲအိုတ်။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊ နန်အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ် မလေပ်တီညာတ်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရး ဟွံဂွံပွနဂ်တး။ အဘိ

သမ္ဗုဒ္ဓတိ၊ ပုံတီညာတ် ကေတ်ပြာပြာကတ်တ်ရ။ (ဝါ) ပုံကလိဂွံရ။ ယဉ္စ ရတ္တိ၊ ယြဟ္ဒဲ့ ဂိတုပသာ်ပေင်မွဲကို။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဧုံဒမိန်ကံကိလေသဂမ္ဒိုင် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ် ဟွံမွဲကိုဝ်ပက်နာမက္ခန္ဓကဋ္ဌာရုပ် မသွေဟ်။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နကိုသဘ် မလလံကွံခန္ဓဇာတ်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပုံဓိဟ်လလံအာရ။ (ဝါ) ပုံသွကွံပရိနိဗ္ဗာန်ရ။ ဓ္ဍတသွိ် အန္တရေ၊ ပွဲအပွဲအခိင်ကာလဂ့်။ ။[ပတ်တန္တဲ့ဂိတုပသာ်ပေင် ကလိဂွံအရဟာတ္တ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တဲ့ စိုဂ်ိုဲ့ဂိတုပသာ်ပေင် မသွပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲအပွဲကာလပန်စော် မသုန်ပ့်]။ ။ တထာဂတော၊ ဎ်။ ယံ ဓမ္မံ၊ ယြုန်ဓရ်မွဲ။ ဘာသတိ၊ ပုံတွံလဝ်အယာံ မာတ် ဗွဲခမွောန်ရ။ လပတိ၊ ပုံတွံသိုမတြားရ။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ပုံထပ်စွောန်ထွးကိုဗွဲတြားရ။ ။

သဗ္ဗံ၊ ဧုံမဒ့်အလုံအိုသို။ တံ၊ ဎ်ဓရ်ဂ့်။ တထေဝ၊ အတိုင်တွံလဝ် ဘုံစွတ်သန် ဟောင်။ (ဝါ) ဟိုတ်မှုံကိုဖို့ မဂပ်ဝ်စွောန်ထွး ကလိဂွံစ္ဆကန်စိ အတိုင်တွံလဝ် ဘုံစွတ်သန် ဟောင်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ အညထာ၊ ဗွဲမဗ္ဘေတ်မှာ တ္ဟာ်မွဲသ္ဆာင်။ နော ဟောတိ၊ ပုံ ဟွံဒ့်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့် မတွံလဝ်ဘုံစွတ်သန် စ္ဆကန်ဟောင်စိ။ ဘဂဝါ၊ နိကျာ်တြဲ။ တထာဂတောတိ၊ တထာဂတရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ပူဂိုလ် မတွံဓရ်ဘုံစွတ်သန် ဟွံဗ္ဘေတ်စ္ဆကန်ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ပူဂိုလ် မှုံကိုပွမဟိုတွံဘုံစွတ်သန် ဟွံဗ္ဘေတ်စ္ဆကန်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။[တထံ၊ နိဓရ်ဘုံစွတ်သန်။ ဂဒတိ ဘာသတီတိ တထာဂတော။ ဒဂ့် သွတ မွဲနယ်–အာဂဒနံ ဝစနံ အာဂဒေါ၊ ပွမဟိုတွံ။ တထော အဝိပရီတော အာဂဒေါ အဿာတိ တထာဂတော]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တထာဂတော၊ ဎ်ကျာ်တြဲ။ ယထာဝါဒီ၊ ယြုဟိုတ်မွဲ စိုန်မှုံအလေံ ဟို တွံနကိုသွန်ပါင် ဗွဲအကာဲအရာရ။ တထာကာရီ၊ စိုန်မှုံအလေံ သွတ်နကိုကာယ အတိုင်မဟိုတွံ နကိုသွန်ပါင်ဂ့်ရ။ ယထာကာရီ၊ ယြုဟိုတ်မွဲ စိုန်မှုံအလေံသွတ်နကို ကာယ ဗွဲအကာဲအရာရ။ တထာဝါဒီ၊ စိုန်မှုံအလေံ မဟိုတွံနကိုသွန်ပါင် အတိုင်သွတ် နကိုကာယဂ့်ရ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ ဘဂဝါ၊ ဎ်ကျာ်တြဲ။ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယ ထာဝါဒီ တထာကာရီမ္ဂးယ္ဂျရ။ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ မ္ဂးယ္ဂျရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်မှုံတ်ကို လဟိုပါင်ကိုဒ္ဂေတ်ဇကု, ဒ္ဂေတ်ဇကု ကိုလဟိုပါင် ညီသွဟ်ဒ့်မွဲထပ်ဂ့်ရ။ ဘဂဝါ၊ နိကျာ်တြဲ။ တထာဂတောတိ၊ တထာဂတ မ္ဂးယ္ဂျရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်မှုံကို ပွမဒ့်သွတ်ကာယတုပ်ကိုလဟို, ပွမဟိုတုပ်ကို သွတ်ဇကု ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။[တထာ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဂ့်။ ဂတံ ပဝတ္တိ အဿာတိ တထာဂတော]။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒေဝကေ၊ ဧုံ။ ။(ပ)။ ။ လောကေ၊ ပွဲ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပဇာယ၊ ပွဲ–ကို။ တထာဂတော၊ ဎ်ကျာ်တြဲ။ အဘိဘူ၊ စိုန်ဓလိုဖွိုက်သတ္တံအလုံအိုသို နကိုသီလ, သမာဓိ, ပညာ, ဝိမုတ္တိဂုဏ်ဂမ္ဒိုင်ရ။ အနဘိဘူတော၊ ပူဂိုလ်ညးမွဲသ္ဆာင်

ဓလိုဖွိုက်ဟွံမာန်ရောင်။ အညဒတ္ထု၊ ပွဲစုတ်ခ္ကန်။ ဒသော၊ စိုန်တီကေတ်အလုံအိုသိုရ။ ဝသဝတ္တီ၊ စိုန်ကိုဒွေတ်ဗက်ပိုက်ဇကုမာန်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုဒွေတ်ဗက် သတ်, သခီရ, သမာပတ်ကိုစိုတ်ဂမ်ိုင် ပွဲပိုက်ဇကုမာန်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်မဓလိုဖွိုက် သတ်အလုံအိုသို နကိုဂုဏ်မွံုမပ္ပံကိုသီလ,သမာဓိသင်ဂ့်ရ။ ဘဂဝါ၊ နှ်။ တထာဂတောတိ၊ ယွုမ္ဂးတထာဂတရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်မွံုကို ဓရ်တွေင်လအာတုပ်ကို ဂဉုဒေဝတ် မတွံဂးပုညုသယကို ဒေသနာဝိလာသ မဒုံစုတ်ဟွံဂွံပွန်ဂတး ပွဲကိစ္စပွမဓလိုဖွိုက် အလုံလောကမွဲရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

[ဂါထာ] သော ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲဂ့်။ သဗ္ဗံ၊ ဧ့ံမဒ့်အလုံအိုသို။ လောကံ၊ နှ်ဂကောံသတ်။ (ဝါ) နှ်ဂကောံသတ် မက္ကိုဒ့် ပွဲမာတ်ပိ မတွံဂး ကာမ, ရူပ, အရူပ။ အဘိညာယ၊ တီကေတ်တဲ့။ လောကေ၊ ပွဲဂကောံသတ်။ သဗ္ဗံ၊ နှ်အရာထေက်ကို တီကေတ်အလုံအိုသို။ ယထာတထံ၊ အတိုင် မဒုံစုတ်။ အဘိညာယ၊ တီကေတ်တဲ့။ သဗ္ဗံ၊ ဧ့ံမဒ့်အလုံအိုသို။ လော ကံ၊ ပွဲဂကောံသတ်။ ဝိသံယုတ္တော၊ စိုန်သ့ေဂဲခြာအာနူယောဂပန်ပြကာရ။ သဗ္ဗလောကေ၊ ပွဲဂကောံသတ်အလုံအိုသို။ အနူပယော၊ စိုန်ဟွံမွဲကို တဏှာဒိဋ္ဌိ မလေပ်ဗာန်စပ်ရ။ ။

သ သော၊ ဝ်ကျာ်တြဲဂ့်။ ဝေ၊ ပွဲစုတ်။ သဗ္ဗာဘိဘူ၊ စိုန်ကလိလောန် ဓလိုဖွိုက်ကေ့ အာရိုအလုံအိုသိုရ။ ဓိရော၊ စိုန်မွံုတ်ကိုဝိရိယ မဗိုန်ခိုင်ရ။ သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမောစနော၊ စိုန်ကိုတိတ်ဗ္ဗးသ့်ပလိုဟ်ကေ့ ဒကတ်ဂွက် ပန်ပြကာ အလုံအိုသို နူသန္ဆာန်ဇကုရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုတိတ်ဗ္ဗး သ့်ပလိုဟ်ကေ့ ဒကတ်ဒွက် ပန်ပြကာအလုံအိုသို မွံုပွဲသန္ဆာန် ဝေနေယျသတ္တံ နကိုဒေသနာဝိလာသညာဏ်ဇကုရ။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝ်နိဗ္ဗာန်။ အကုတောဘယံ၊ မူရ်ဟိုတ်မွဲကိုလေဝ် စိုန်ဟွံမွဲကိုသ့ဘဲရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ ပရမာ၊ ဧ့ံမပြဲ။ သန္တိ၊ နှ်နိဗ္ဗာန် မဓိုဟ်လလံ။ အသ၊ မိန်ကျာ်တြဲဂ့်။ ဖုဋ္ဌာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ထွတ်ဒွံ နကိုဉာဏ်ရ။ ။[မွဲနယ်–ပရမာ၊ ဧ့ံမပြဲ။ သန္တိ၊ ဧ့ံမဓိုဟ်လလံ။ အကုတော ဘယံ၊ မူရ်ဟိုတ်မွဲကိုလေဝ် ဧ့ံဟွံမွဲကိုသ့ဘဲ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နှ်နိဗ္ဗာန်။ အသ၊ မိန်။ ဖုဋ္ဌ၊ စိုန်]။ ။

ခီဏာသဝေါ၊ ဧ့ံမွံုကိုအာသဝ အိုတ်အာတဲ့။ အနီဃော၊ ဧ့ံဟွံမွဲကိုဒဒိုက်။ ဆိန္နသံသယော၊ ဧ့ံမွံုကိုသ့ေဟ်ပွာသက်ာ မဂပ်ဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကေ့တဲ့။ ဓ္ဍသ ဓ္ဍသော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲ မတီညာတ်ကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာဝွံ။ သဗ္ဗကမ္မက္ခယံ၊ နှ်ပွမဖအိုတ်ကေ့ကံ အလုံအိုသို။ ပတ္တော၊ စိုန်

အာစိုပ်ရ။ ဥပဓိသခ်ယေ၊ ပဲ့နိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကေ့ ဥပဓိ မှုံမပ္ပံကိုဒန္ခ ပွဲမ္ဒးရး။ ဝိမုတ္တော၊ စိုန်လွောဝ်အာ နကိုအရဟာတ္တဖိုလ်ရ။ ။

ဓ္ဍသ သော၊ ငကျ်ာ်တြဲဂ့်။ ဘဂဝါ၊ စိုန်ချိုက်ပေင်တ ကေုံပိုန်တြဲပြ ကာရ။ ဗုဒ္ဓါ၊ စိုန်တီကေတ် အလုံအိုသီုရ။ ဓ္ဍသ ဓ္ဍသော၊ ငကျ်ာ်တြဲဂ့်။ အနုတ္တရော၊ ခေံဟွံမွဲကိုညး မပြဲလောန်လ္ဘူဇကု။ သီဟော၊ ငသွိင်ဇာဒိသိုင် ကလိလောန် ဓလိုဖ္ဒိုက်ကေ့ ဘဲဗဟောက် မစ္ခ်ံစး။ (ဝါ) ငကျ်ာ်တြဲ သွိင်ဇာ ဒိသိုင် မပါဂစိုတ်ကေ့ ကိလေသ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တုံ။ သဒေဝကဿ၊ ခေံမဒ့်မွဲ ဟာန်ကေုံဒေဝတ်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကောံသတ်။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နဖို့။ ပြဟ္မစက္ကံ၊ နဓရ်စက်ရတ် မပြဲ။ ပဝတ္တယီ၊ စိုန်ကိုဂေတ်ရ။ ။

ကျတိ၊ တီကေတ်ဂုဏ်ကျ်ာ်တြဲ သာ်ဝွံအိုတ်တုံ။ ယေ ဒေဝါ စ၊ ယြဲင်ဒေဝတ်ဂမ္ဒါင်ကို။ ယေ မနုဿာ စ၊ ယြဲင်မိုဟ်ဂမ္ဒါင်ကို။ ဗုဒ္ဓံ၊ နကျ်ာ်တြဲ။ သရဏံ၊ စွဲစွော်သ္ဘာအ်ဗ္ဘရုဂ့်ဒ။ ဂတာ၊ စိုန်ပြာပ်ခစအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကျိုဟ် ခွင် တီညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငမ္ဒိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဒါင်ဂ့်။ သဂ်မ္ဓ၊ ပြာပ် ကျင်စိုပ်အိုတ်တုံ။ မဟန္တံ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ မပြဲ။ (ဝါ) တ္ဂီဂ့်ဒ မပြဲ ဟိုတ်ဒဒ့် မချိုက် ပေင်တ ကေုံဂုဏ် မှုံမပ္ပံကိုသီလ မပြဲ။ ဝိတသာရဒံ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ မှုံကိုဖေက် ဂံုက် မစာ်စူးအာ ဟိုတ်ဒဒ့် မချိုက်ပေင်တ ကေုံဝေသာရဇ္ဇာဏ် ပန်ပြ ကာ။ တံ၊ နကျ်ာ်တြဲဂ့်။ နမဿန္တိ၊ ပ္ဒံလ္ဂေါဝ်အိုတ်ရ။ ။

ကျတိ၊ ငကျ်ာ်တြဲ မပကေုံလဝ် ဂကေုံဂုဏ် မှုံမပ္ပံကိုသီလ သမာဓိ။ ဒမယတံ၊ ပ္ဂေါဝ်ကိုပူဂိုလ် မယေန်သ္ဘာင်ဂမ္ဒါင်။ (ဝါ) လ္ဘာ်နူ။ သေဋ္ဌော၊ ခေံမပြဲ မဂပ်ဝ်ထိုင်သး ပွဲတွေင်။ ဒန္တော၊ စိုန်ဒ့်ပူဂိုလ် မယေန်သ္ဘာင်ရ။ သမယတံ၊ ပ္ဂေါဝ်ကိုပူဂိုလ် မကိုဓိုဟ်လလံကိလေသ အလုံအိုသီုဂမ္ဒါင်။ (ဝါ) လ္ဘာ်နူ။ သေဋ္ဌော၊ ခေံ။ သန္တော၊ စိုန်ဒ့်ပူဂိုလ် မကိုဓိုဟ်လလံကေ့ ကိလေသ အလုံအိုသီုရ။ မောစယတံ၊ ပ္ဂေါဝ်ကိုပူဂိုလ် မပါသ္ဒးကေ့ ကိလေသဂမ္ဒါင်။ (ဝါ) လ္ဘာ်နူ။ အဂ္ဂေါ၊ ခေံမပြဲအိုတ်။ မုတ္တော၊ စိုန်ဒ့်ပူဂိုလ် မပါသ္ဒးကေ့ ကိလေသရ။ တာရယတံ၊ ပ္ဂေါဝ်ကိုပူဂိုလ် မတတ်ကေုံ အာနူသံသာ သြဃပန်ပြကာဂမ္ဒါင်။ ဝရော၊ ခေံမပြဲအိုတ်။ တိဏ္ဏော၊ စိုန်ဒ့် ပူဂိုလ် မတတ်ကေုံအာ နူသံသာသြဃပန်ပြကာရ။ ။

ကျတိ၊ တီကေတ်ဂုဏ်ကျ်ာ်တြဲ မြသာ်ဝွံအိုတ်တုံ။ မဟန္တံ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ။ ဝိတသာရဒံ၊ တ္ဂီဂ့်ဒ။ ဓုတံ၊ နကျ်ာ်တြဲဝွံ။ နမဿန္တိ၊ ပ္ဒံ။ သဒေဝကသ္မိ၊ ခေံမဒ့်မွဲဟာန်ကေုံ ဒေဝတ်။ လောကသ္မိ၊ ပဲ့သတ္တလောက။ မေ၊ ကေုံ

အဲကျ၏။ ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ငါပုဂိုလ် ကဆံငါမတုပ် ဒတန်တုပ်။ နတ္ထိ၊ ပုံဟွံ မွဲရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ကာဠကာရာမသုတ်

၂၄။ ။ ဧကံ၊ ဧၚ။ သမယံ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ သာကေတေ၊ ပွဲဧျငိသာကေတ။ ကာဠကာရာမေ၊ ပွဲဘာကာဠက။ (ဝါ) ပွဲအရှာံသေဠီကာဠက။ (ဝါ) ပွဲဘာကာဠကသေဠီ မဂပ်ဝ်သိုင်ခွံ ကိုလဝ်ဒါန်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ တတြ၊ ပွဲကာလကျာ်တြဲ ပဒတ်ပွဲဘာကာဠကဂ့်။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ အနုဝိစရိတံ၊ ဧၚ။ ယံ၊ ယြဲင်အာရှိမွဲကို။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ၊ နိအာရှိ မှုံမပ္ပံကို ဒိဠသုတဂ့်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဇာနာမိ၊ ပုံတီရ။ ။(ပ)။ ။ အဇ္ဈညာသီ၊ စိုန်တီရ။ တံ၊ နိအာရှိ မှုံမပ္ပံကို ဒိဠသုတဂ့်။ တထာဂတဿ၊ မိန်။ ဝိဒိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီပြောကတ်တဲ့ရ။ တံ၊ နိ။ တထာဂတော၊ ငိ။ နဉပဋ္ဌာသိ၊ စိုန်ဟွံဗာန် စပ် နကိုတဇ္ဈာဒိဠဂမ့်ငိရ။ ။(ပ)။ ။

နဇာနာမီတိ၊ ဟွံတီရုဂ့်ဒ။ ဝဒေယျံ၊ ဂဇ္ဈသွားမွားရ။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကို။ တံ၊ နိဂလာန်ဂ့်။ မုသာ၊ ငိမဧ့တ်မှာ။ အဿ၊ ဂဇ္ဈဒ္ဒိရ။ ။(ပ)။ ။ ဇာနာမိ စ၊ လ့ိုလေဝ် တီရ။ နစ ဇာနာမိ၊ လ့ိုလေဝ် ဟွံတီရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဝဒေယျံ၊ မွား။ တမ်ဖို၊ ငဂလာန်ဂ့်ကိုလေဝ်။ တာဒိသမေဝ၊ ငိမဧ့တ်မှာ ဟွံခြာကိုနယ်ဂ့်ဟောင်။ အဿ၊ ဂဇ္ဈဒ္ဒိရ။ ။(ပ)။ နေဝ ဇာနာမိ၊ တီလေဝ် ဟွံသေင်။ နနဇာနာမိ၊ ဟွံတီလေဝ် ဟွံသေင်။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ ဝဒေယျံ၊ မွား။ မမ၊ ဒဒက်။ တံ၊ ငဂလာန်ဂ့်။ ကလိ၊ ငဒုဟ်။ အဿ၊ ဂဇ္ဈ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံဟောင်။ တထာဂတော၊ ငကျာ်တြဲ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နိရူပါရှိ ထေက်ကိုညာတ်။ ဒဋ္ဌာ၊ ညာတ်ကေတ်တဲ့။ ဒိဋ္ဌံ၊ နိရူပါရှိ မဂပ်ဝ်ညာတ်။ နမညတိ၊ ပုံဟွံစောဲလာံတ် နကိုတဇ္ဈာ, မာန, ဒိဠ္ဌ ရဝွံမွား အတိုင်မှိဟ်ဂမ့်ငိညာတ်ဂ့် အဲညာတ်ရ။ အဒိဋ္ဌံ၊ နိရူပါရှိမှိဟ်ဂမ့်ငိင် မဟာဂပ်ဝ်ညာတ်။ နမညတိ၊ ပုံဟွံစောဲလာံတ် နကိုတဇ္ဈာ, မာန, ဒိဠ္ဌ ရဝွံမွား အဲဂွံညာတ်ရ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နိရူပါရှိ ထေက်ကိုညာတ်။ နမညတိ၊ ပုံဟွံစောဲလာံတ် နကိုတဇ္ဈာ, မာန, ဒိဠ္ဌ ရဝွံမွား ထေက်ကိုညာတ်ဂ့် အဲညာတ်ရ။ ဒဋ္ဌာရံ၊ နိသတ် မလေပ်ညာတ်။ နမညတိ၊ ပုံဟွံစောဲလာံတ် နကိုတဇ္ဈာ, မာန, ဒိဠ္ဌရ။ ။

သောတဗ္ဗံ၊ နိသဒ္ဒါရှိ ထေက်ကိုမိင်။ သုတ္ဝာ၊ ဂွံမိင်တဲ့။ သုတံ၊ နိသဒ္ဒါရှိ မထေက်ကိုမိင်။ နမညတိ၊ ပုံဟွံစောဲလာံတ် နကိုတဇ္ဈာ, မာန, ဒိဠ္ဌ ရဝွံမွား အဲဂွံမိင်ရ။ အသုတံ၊ နိသဒ္ဒါရှိ မှိဟ်ဂမ့်ငိင် ဟွံဂွံမိင်။ နမညတိ၊ ပုံဟွံစောဲလာံတ် နကိုတဇ္ဈာ, မာန, ဒိဠ္ဌ ရဝွံမွား အဲဂွံမိင်ရ။ သောတဗ္ဗံ၊ နိသဒ္ဒါရှိ မထေက်ကိုမိင်။ နမညတိ၊ ပုံ–ရ။ သောတာရံ၊ နိသတ် မလေပ်မိင်။ နမညတိ၊ ပုံဟွံစောဲလာံတ် နကိုတဇ္ဈာ, မာန, ဒိဠ္ဌရ။ ။

မောတပ္ပံ၊ နိမဇိဓဗတ်တဲ့ အာရိုမထေက်ကိုတီ။ (ဝါ) နိမဇိဓဗတ်တဲ့ ဂန္ဓာရိုံ, ရသာရိုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုံ မထေက်ကိုတီ။ မုတ္တာ၊ ဇိုဓဗတ်တီတဲ့။ မုတံ၊ နိအာရိုဇိုဓဗတ်တဲ့ မဂပ်ဝ်တီဂ့်။ နဲ မည်တိ၊ ပုံဟ့ံစောဲလဝံတ် နကိုတဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိ ရဝ့ံမွး အဲဂံတီရ။ အမုတံ၊ နိမဇိဓဗတ်တဲ့ အာရိုမ့ိုဟ်ဂမ့ိုင် မဟဂပ်ဝ်တီ။ နဲ မည်တိ၊ ပုံ့။ မောတပ္ပံ၊ နိမဇိဓဗတ်တဲ့ အာရိုံ။ နဲ မည်တိ၊ ပုံ့။ မောတာရံ၊ နိမဇိဓဗတ်တဲ့ သတ်မလေပ်တီ။ နဲ မည်တိ၊ ပုံ့။

ဝိညာတပ္ပံ၊ နိဓမ္မာရိုံ မထေက်ကိုတီ နကိုမနောဝိညာဏ်။ ဝိညတ္တာ၊ တီကောတ်နကို မနောဝိညာဏ်တဲ့။ ဝိညာတံ၊ နိဓမ္မာရိုံ မထေက်ကိုတီဂ့်။ နဲ မည်တိ၊ ပုံ့–ရ။ အဝိညာတံ၊ နိဓမ္မာရိုံ မ့ိုဟ်ဂမ့ိုင်မဟဂပ်ဝ်တီ။ နဲ မည်တိ၊ ပုံ့။ ဝိညာတပ္ပံ၊ နိ။ နဲ မည်တိ၊ ပုံ့။ ဝိညာတာရံ၊ နိသတ်မလေပ်တီ။ နဲ မည်တိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွတိ ခေါ၊ ရသာ်ဝွံဟောင်။ တထာဂတော၊ ငကျာ်တြဲ။ ဒိဋ္ဌသုတ မုတဝိညာတေသု၊ ဧၟံမဂပ်ဝ်ညာတ်, မဂပ်ဝ်မိင်, မဂပ်ဝ်ဇိုဓဗတ်, မဂပ်ဝ်တီအိုတ်။ ။ [ဝိညာတဗ္ဗေသု ရဝ့ံ နကိုတဗ္ဗပစ္စယ် နွံဟ့ံထေက်]။ ။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲအာရိုဓရိဂမ့ိုင်။ တာဒီယေဝ၊ ငမသ့ိုမ့် ခိုဟ်ပရေံစါ မတုပ်သွဟ်ဟောင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ တာဒီ၊ တာဒိမွးယ္ဟုရ။ ။[ပွဲဒွဲဘဲတာဒီယေဝ တာဒီ "တာဒိတာယ တာဒီ"နွံမွး ခိုဟ်ရ]။ ။ စ ပန၊ တွေင်တုန်။ တမှာ တာဒိမှာ၊ နူပူဂိုလ် မတွံဂးကျာ်တြဲဂ့်။ အညော၊ ဧၟံမသ္သောင်။ ဥရိတတ္တ ရော ဝါ၊ ဧၟံမကလိလောန်လ္ဟာဂ့်ကို။ ပဏီတတရော ဝါ၊ ဧၟံမပြဲ လောန်လ္ဟာဂ့်ကို။ တာဒီ၊ ငပူဂိုလ်တာဒီ။ နတ္ထိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝဒါမိ၊ ပုံတွံရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယေဟိ သဃသံဝုတေဟိ၊ ပြဲမိန်ညး မ့ုံကိုကွေတ်မိစ္ဆာ သ့ိုက်မ့ိုက်အလိုဇကုတဲ့ မဂပ်ဝ်ဒုင်ကေတ်တဲဂမ့ိုင်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ဧၟံမန့်အလုံ အိုသို။ ဒိဋ္ဌံဝ ဒိဋ္ဌဝါ၊ နိရူပါရိုံ မဂပ်ဝ်ညာတ်ကို။ သုတံဝါ၊ နိသဒ္ဒါရိုံ မဂပ်ဝ် မိင်ကို။ မုတံဝါ၊ နိဂန္ဓာရိုံ, ရသာရိုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုံ မဇိုဓဗတ်တဲ့ မဂပ်ဝ်တီကို။ ပရေသံ၊ နိညးမွဲသ္သောင်ဂမ့ိုင်။ သဒ္ဓါယ၊ နပွမလျှင်ပတော့်။ သစ္စမုတံ၊ မုတ အာရိုံ မဧၟံစုတ်ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဒိဋ္ဌ, သုတ, မုတ, ဝိညာတ အာရိုံမဧၟံစုတ် ရုဂ့်ဒ။ ။[နကိုမုတ မပ္ပံကို ဒိဋ္ဌမသ္ပေဟ်ဂမ့ိုင်လေဝ် မ့ုးဂိုင်ကေတ်ရ]။ အဇ္ဈောသိတံ၊ ဝိုတ်ဖျံတဲ့ စိုနိဂပ်ဝ်ဂ်ိုအာစိုပ်ဒတဲ့ရ။ (ဝါ) ညံင်ရမဝိုတ် ဖျံကို စိုနိဂပ်ဝ်ဒုင်တဲစိုပ်လ့ိုတ်ရ။ တေသု သဃသံဝုတေသု၊ ပွဲညးမ့ုံကို ကွေတ်မိစ္ဆာ မသ့ိုက်မ့ိုက် အလိုဇကုတဲ့ မဂပ်ဝ်ဒုင်ကေတ်တဲဂမ့ိုင်ဂ့်။ တာဒီ၊ ငကျာ်တြဲ မသ့ိုမ့်ခိုဟ်ပရေံစါ။ (ဝါ) ငကျာ်တြဲ မသ့ိုမ့်အာရိုံ ခိုဟ်ပရေံစါ မတုပ်သွဟ်။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မ့ုံကိုကွေတ်မိစ္ဆာဂ့်။ ဓကဝစနမ့ို၊

နဲ့အယဉ်မာတ် ဂလာန်မွဲပါင်ကိုလေ၀်။ သစ္စံ ၀ါပိ၊ ချဉ်စွတ်ရုက်ဒကို။ မုသာ ၀ါပိ၊ ဧတ်မှာရုက်ဒကို။ ပရံ၊ နဲ့မပြဲ။ ကတွာ၊ သွတဲ့။ နဲ့ ဒဟေယျ၊ ဂဇ္ဈဟွံ ဒုင်တဲရ။ ။

အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ ဓတဋ္ဌ သလ္လံ၊ နဲ့ဒစုက်ဇလ မတွံဂး ကွေတ်မိစ္ဆာ ၀ွံကို။ ပဋိကစ္စ၊ ပရဟ်ဒုင်လ၀် ကွာတဲ့ဟောင်။ (၀ါ) ပွဲကာလဃော ဒှံကျာ် ကိုပ်ကွာ သွ၀်တုံဇြဲဗောဓိဟောင်။ ဒိသွာ၊ တီကေတ်တဲ့။ ယတ္ထ၊ ယြဲပွဲ ကွေတ်မိစ္ဆာမွဲ့။ ပဇာ၊ ငဂကောံသတ်။ အဇ္ဈောသိတာ၊ ဂိုတ်ဖျေါတဲ့ သိုကို အာစိုပ်ဒတဲ့။ ဝိသတ္တာ၊ စိုနဲ့ဗာနဲ့စပ်ရ။ တထေ၀၊ ဗွဲအကာဲအရာ ဗိုဂကောံသတ် ဗာနဲ့စပ်ဂုဟောင်။ ဓတံ၊ နဲ့ကွေတ်မိစ္ဆာ၀ွံ။ ဇာနာမိ၊ ပုံတီရ။ ပဿာမိ၊ ပုံညာတ်ရ။ တထာဂတာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်ကြဲဂမှိုင်တုန်။ အဇ္ဈောသိတံ၊ ညံင်ရသတ်ဂမှိုင်ကို ငပွမဂိုတ်ဖျေါ ကိုအာစိုပ်ဒတဲ့၀ွံ။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်၀ွံ။ အ၀ေါစ၊ စိုန်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဗြဟ္မစရိယသုတ်

၂၅။ ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ ကွဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နဲ့ဒွေတ်ပြ၀ါ မတွံဂး သာသန, မဂ္ဂ၀ွံ။ ဇနကုဟနတ္ထံ၊ တ္ဟဟ်နကိုဂကောံမှိဟ်ဂမှိုင် အမ်သ၀်။ နဲ့ ဝုဿတိ၊ ပုံဟဂပ်၀်ဒွေတ်ရ။ ဇနလပနတ္ထံ၊ တ္ဟဟ်နပွမဟိုသွဂး ပင်ပ္ပါနိကုဂကောံမှိဟ်။ နဲ့ ဝုဿတိ၊ ပုံ။ ။[မွဲနယ်–ဇနလာပနတ္ထံ၊ တ္ဟဟ်နကိုဂကောံမှိဟ်ဂမှိုင် ဘိက်ပွိင်ပစ္စယ် ပန်ပြကာ။ နဲ့ ဝုဿတိ၊ ပုံ။ ပွဲနယ်၀ွံ နကိုဝုဒ္ဓိမွဂး “လာပန” မွဒးနွံရ။ ဋီကာကိုကွတိဝုတ်ဋ္ဌ၊ (၁၀၄)]။ ။

လာဘ+သက္ကာရ+သိလောက+အာနိသံသတ္ထံ၊ တ္ဟဟ်နပွမကလိဂွံ ဖိုအာနိသံသ မွဂးလာဘ်ပစ္စယ်, ပွမသွအဲပရဲ ကိုဗွဲမွဒးရး။ နဲ့ ဝုဿတိ၊ ပုံ။ ။[သုဋ္ဌု ကရဏံ သက္ကာရော၊ ပွမကိုဒါန်ဗွဲမွဒးရး, ပွမသွအဲပရဲ]။ ။ ကွတိ၀ါဒပွမောက္ခာနိသံသတ္ထံ၊ တ္ဟဟ်နဖို ပွမတိတ်ဗွး နူပွမပ္ပီပ္ပါက် ညးမွဲသ္ဒာင်, ဖိုညးမွဲသ္ဒာင် ပွမပ္ပီပ္ပါက် နကိုဟိုတ်တ္ဟဟ်ဟ်ဂှ်ဂှ်။ နဲ့ ဝုဿတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ခမီ၀ွံ ဒွေတ်တ်ဗြဟ္မစရိယရုဂှ်ဒ။ မံ၊ နဲ့အဲ။ ဇနော၊ ငဂကောံမှိဟ်။ ဇာနာတု၊ သြ၀်...ကိုတီညိ။ ကွတိ၊ တ္ဟဟ်နကိုမှိဟ်ဂမှိုင်တီသ၀်၀ွံ။ နဲ့ ဝုဿတိ၊ ပုံ။ ။[မွဲနယ်–ကွတိ၊ နကြိဒွေတ်တ် ဗြဟ္မစရိယသ၀်၀ွံနေ၀်။ (၀ါ) ဟိုတ်ပွမဒွေတ်တ် ဗြဟ္မစရိယ မြသ၀်၀ွံ။ မံ၊ နဲ့အဲ။ ဇနော၊ ငိ။ ဇာနာတု၊ သြ၀်...ကိုထိုင်သးမွဂး နွံကိုသီလညိ။ ကွတိ၊ တ္ဟဟ်နပွမကိုမှိဟ်ဂမှိုင် ထိုင်သး၀ွံ။ နဲ့ ဝုဿတိ၊ ပုံ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဲ့ဒံ ပြဟ္မစရိယံ၊ နံ။ အထ ခေါ၊ တ္ဝဟ်နဖိုမသ္သာင်အာ နူမပ္တံကိုံ ကုဟနဟောင်။ ဝုဿတိ၊ ပ္ဟံဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ်ရ။ ။[မိက်ဂွံစ္ဝာန်ထွးကိုံ ဖိုမွဲသ္သာင်တဲ့ သွးလဝ် မပ္တံသံဝရတ္ထံရောင်]။ ။ သံဝရတ္ထံ၊ တ္ဝဟ်နဆေဝ်ဒဝ် ကွာတ်လဒိုကေံ့ အကုသိုလ် မပ္တံကိုဒုသီလျ နကိုသံဝရ မသုန်ပြကာ မပ္တံကိုသီလသံဝရကို။ (ဝါ) တ္ဝဟ်နကိုက္ခ်ိုဒ့် သံဝရမသုန်ပြကာ မပ္တံကိုသီလသံဝရ မဒ့်ဟိုတ်မဆေဝ်ဒဝ် ကွာတ်လဒိုကေံ့ အကုသိုလ် မပ္တံကိုဒုသီလျကို။ ပဟာနတ္ထံ၊ တ္ဝဟ်နပွမပါကေံ့အကုသိုလ် နမပ္တံကိုတဒင်္ဂပဟာန်ကို။ ဝိရာဂတ္ထံ၊ တ္ဝဟ်နပွမလိုလာ်အိုတ်အာ မပ္တံကိုရာဂကို။ နိရောဓတ္ထံ၊ တ္ဝဟ်နပွမပ္ဒိုတ်လလံ ကေံ့မပ္တံကိုရာဂကို။ ဝုဿတိ၊ ပ္ဟံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] သော ဘဂဝါ၊ ငံကျာ်တြဲဂ့်။ အနီတိဟံ၊ ခေံမဒ့်အရာ ဟွံမွဲကို ဝိစိကိစ္ဆာ စိုတ်ခံင်ခ။ (ဝါ) ဒ္ဂေတ်ဗက်လွေင် သ္ဘဘဲပစ္စုပ္ပန်, ပလိုက် ဓါပြကာ တဲ့ ခေံမလေပ်ပါဂစိုတ်။ (ဝါ) ခေံမဒ့်အရာ ဟွံမွဲကိုမကလိခ္ခက် မပ္တံကို တဏှာ မဒ့်မွဲဟာန်ကျေံ ဖိုဟွံဆဲ။ (ဝါ) ခေံမဒ့်စ္ပ်ံစးကို ကွေတ်မိစ္ဆာဝါဒ မဒ့်မွဲဟာန်ကျေံ ဖိုဟွံဆဲ။ နိဗ္ဗာနောဂဓဂါမိနံ၊ သ္ဃာရိုကို ပ္ဒဲအပ္ဒဲနိဗ္ဗာန် ဟောင်တဲ့ ခေံမလေပ်ကျ်ိုဒ့်။ (ဝါ) ခေံမလေပ်အာစိုပ် ဒတန်သြင်မွဲလွာ် မတွံဂး နိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) ခေံမလေပ်ကျ်ိုဒ့် သိုကိုမလွောဝ်လုပ်အာ ပ္ဒဲကိုနိဗ္ဗာန်။ ပြဟ္မ စရိယံ၊ နံဒ္ဂေတ် မပြဲ ဓါပြကာ မတွံဂး သာသန, မဂ္ဂ။ သံဝရတ္ထံ၊ တ္ဝဟ်–ကို။ ပဟာနတ္ထံ၊ တ္ဝဟ်–ကို။ အဒေသယိ၊ စိုန်တွံရ။ ။

ဧ့သ မဂ္ဂေါ၊ နံလွေင်ဂံ့ဂ်ိတရ ဒ္ဂေတ်မပြဲဝ်ံ။ မဟန္တေဟိ၊ ခေံမပြဲတ် ဗွဲပိုက်ဆန္ဒအိုတ်။ ။[ပ္ဒဲပါဠိက္ကတိဝုတ် ပိုဒ်လိက်(၂၁၅)တေံတုန် "မဟတ္တေဟိ" သာ်ဝ်ံ ပါဠိန္ဒံတဲ့ "မဟတ္တေဟီတိ မဟာ အာတုမေဟိ ဥဇ္ဇာရဏ္ဍာသယေဟိ" သာ်ဝ်ံ ကွတိဝုတ်အဋ္ဌကထာပံက်လဝ်ရ။ မဟတ္တာ= မဟန္တ+အတ္တာ။ "မဟတ္တေဟိ= ခေံမှံကိုခန္ဓကာယ မဇ္ဈော်သပ္ပါယ်ကို ပိုက်ဆန္ဒမပြုအိုတ်။" သာ်ဝ်ံ ကိုအရထညိ။ အတ္တာသဒ္ဒါ အရထအာတုမ မတွံဂးခန္ဓကာယကိုအရထသဘာဝ မတွံဂးပိုက်ဆန္ဒဓါပြကာ တွံတ်ရောင်၊ ထေက်ကိုဒးချပ်ရ]။ ။ မဟေသိဘိ၊ မိန်ညးသပ္ပရိုဟ် မပ္တံကိုကျာ် မဂ္ဂဲသိုနိဗ္ဗာန် မပြဲဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) မိန်ညးသပ္ပါရိုဟ် မပ္တံကိုကျာ် မဂ္ဂဲသိုဂုဏ် မပ္တံကိုသီလ မပြဲဂမ့်ိုင်။ အနုယာတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ်ဗက်ဗွဲလွေင်ရ။ ။

စ၊ ဖိုမဂွံဒ္ဂေတ်ပြဟ္မစရိယတုန်။ ယထာ၊ ယြုနအကာဲအရာမွဲ။ (ဝါ) ယြုနအကာဲအရာ မှံုမပ္တံကိုဒဒ့်အဘိညေယျ။ ဗုဒ္ဓေန၊ မိန်အဲကျာ်။ ဒေသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်တဲ့ရ။ တထာ၊ နအကာဲအရာဂ့်။ (ဝါ) အတိုင်တွံလဝ်

ဂ့်။ ယေ၊ ယြင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ တံ၊ နိဗ္ဗြဟ္မစရိယ ဓါပြကာဗွဲသာသန, မဂ္ဂင်္ဂ့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဒ္ဓေတ်တ်အိုတ်ရ။ သတ္ထုသာသနကာရိနော၊ ဧံမဒ္ဓေတ်ဗက် တ် ဒ္ဓေံဗ္ဘောန်ကျ်အိုတ်။ တေ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ဒဒိုက်ဝင်္ဂအလုံအိုသို။ အန္တံ၊ နိလ္အိတ်။ (ဝါ) နိပွမအိုတ် ဟွံကိုက္ကိုဒ်ုကြ်။ ကရိဿန္တိ၊ ကြက်သွအိုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်–ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက် ဝင်္ဂ အလုံအိုသို။ အန္တံ၊ နိနိဗ္ဘာနိ မဒ်္ဂလ်အိတ်။ ကရိဿန္တိ၊ ကြက်သွဇောဝ် မတ်အိုတ်ရ]။ ။ ဣတိ၊ ရဿာဝ်ဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ကုဟသုတ်

၂၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ တေ ဘိက္ခူ။ ယြင်ခမီဂမ္ဂိုင်။ ကုဟာ၊ စိုန်လေပ် ကိုအမ်သဝ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်လေပ်ကိုအမ်သဝ် နမပ္ဍံကို ပွမဟိုသွးလီဗ္ဘာန်ကြို ဟိုတ်ကလိ ဂံမဂ်ဖိုအိုတ်ရ။ ထဒ္ဓါ၊ စိုန်သ္ဂာတ်မြဟ်တ် နကိုဒေါသ, မာနအိုတ်ရ။ လပါ၊ စိုန်တံငြ် ဒါယကာဂမ္ဂိုင် နကိုမိစ္ဆာဇီဝအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟိုပ္ဒိုပ္ဒိုက် ဒါယကာဂမ္ဂိုင် သွက်ကလိဂံ ပစ္စယ်အိုတ်ရ။ သိဂိ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုကိလေသ မပြာကတ်တ် ညံင်ရဂြင် မလေပ်ဒိထပက် ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ ဥန္ဒဋ္ဌာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုမာနလ္ပုသွး မတုပ်ကျံဇုတ်ခပေဝ် မတိုန် စူဒ္ဒံင်အိုတ်ရ။ အသမာဟိတာ၊ စိုန်ဟွံစွံပ္ဘန်လဝ်စိုတ် ဗွဲမ္ဒးရး ပွဲအာရိကမ္ဗဋ္ဌာန်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်စိုတ်ဟွံတန်ကြန်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ရန်ကိုအဲတဲ့ သိုကိုမသွခမီ ငခမီ မက္ကိုဒ့်ဒုံင်မပ္ဍံကိုကုဟ, ထဒ္ဓဂမ္ဂိုင်။ မေ၊ ဒဒက်တ်အဲကျ်။ ဘိက္ခူ။ ငခမီဂမ္ဂိုင်။ နှ၊ ဟွံသေင်အိုတ်ရ။ မာမကာ၊ ငဒြပ်အဲ ညးမစပ်ကိုအဲဂမ္ဂိုင်။ နှ၊ ဟွံသေင်အိုတ်ရ။ ။[မမ ကွမေ သန္တကာ မာမကာ။ ပွဲအရာဏာပစ္စယ်ပို အမှဂ့် သွမာမက။ တြဲမောဂ္ဂလာန်၊ ဏာဒိကဏ္ဍ(၃၃)သုတ်]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငြ–ဂမ္ဂိုင်။ ကွမသ္မာ ဓမ္မ ဝိနယာ၊ နူသာသနာ မဒ်္ဂအရာမဒ္ဒေံဗ္ဘောန် နကိုဓရ်ဂွံ။ အပဂတာ စ၊ စိုန်ပါစ္ဆးလေဝ် ပါ စ္ဆးအာအိုတ်ရ။ တေ၊ ငခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ကွမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ၊ ပွဲ။ သီလာဒိဂုဏောဟိ၊ နကို ဂုဏ် မ္ဒုံမပ္ဍံကိုသီလဂမ္ဂိုင်။ ဝုဒ္ဓိ၊ နိပွမဇော်မောဝ်။ ဝိရူဠ္ဍိ၊ ငမဖဲသ္ဒီ ဟွံချိဂတဝ်။ ဝေပုလ္လ၊ နိဒဒ်္ဂမလဲတြး။ နှ စ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံအာစိုပ်လေဝ် ဟွံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ စ တေ ဘိက္ခူ။ ယြင်ခမီဂမ္ဂိုင်တုန်။ နိက္ကုဟာ၊ စိုန်ဟွံကိုအမ် သဝ် နမပ္ဍံကိုပွမဟိုသွးလီဗ္ဘာန် ပွမကြိုစ ဟိုတ်မကလိဂံမဂ်ဖိုလ်အိုတ်ရ။ နိလ္လပါ၊ စိုန် ဟွံတံငြ်ဒါယကာဂမ္ဂိုင် နကိုမိစ္ဆာဇီဝအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟွံဟိုပ္ဒိုပ္ဒိုက် ဒါယကာဂမ္ဂိုင် သွက်ကလိဂံပစ္စယ်အိုတ်ရ။ ဓိရာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုဝိရိယအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မ္ဒုံကိုပညာအိုတ်ရ။

အတ္ထဒ္ဒါ။ စိုန်ဟွံသေင်ကို ညးသ္ကာတ်မြဟ် နကိုဒေါသမာနအိုတ်ရ။ သုသမာဟိတာ၊ စိုန်စွံပ္ဟန်လဝ်စိုတ် ပဲ့အာရိုကမ္မဋ္ဌာန် ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မှုံကိုစိုတ် မတန်ကြေန်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ ဘိက္ခ။ ငါခမီဂမ္ဝိုင်ဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) ငါခမီ မက္ခိုဒ့်မပ္ဝံကိုနိက္ကုဟ, နိလ္လပဂမ္ဝိုင်ဟောင်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲကျာ်။ ဘိက္ခ။ ခမီဂမ္ဝိုင်ရောင်။ မာမကာ၊ ဒြပ်အဲ ညးမစပ်ကိုအဲဂမ္ဝိုင်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေ ဘိက္ခ။ ငါ။ က္လမသ္မာ ခမ္မဝိနယာ၊ နှ။ အနပဂတာ စ၊ စိုန်ဟွံပါစ္ဆးလေဝ် ဟွံပါစ္ဆးအာအိုတ်ရ။ တေ၊ ငါခမီဂမ္ဝိုင်ဂ့်။ ။(ပ) အာပဇ္ဇန္တိ စ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်လေဝ် အာစိုပ်အိုတ်ရ။ က္လတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယေ ဘိက္ခ။ ယြင်ခမီဂမ္ဝိုင်။ ကုဟာ၊ စိုန်။ ထဒ္ဒါ၊ စိုန်။ ။(ပ) အသမာဟိတာ၊ စိုန်။ တေ ဘိက္ခ။ ငါ–ဂမ္ဝိုင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေ၊ ဧ့ံဒမိန်ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ ဓမ္မေ၊ ပဲ့သာသနာရတ်ဓရ်။ နှ ဝိရူဟန္တိ၊ ပ္ဒံဟွံဖ္ဒေါ်မောဝ်အိုတ်ရ။ ။

ယေ ဘိက္ခ။ ယြင်။ နိက္ကုဟာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ တေ ဘိက္ခ။ ငါ။ ဝေ၊ ဗွဲစုတ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေ၊ ဧ့ံ။ ဓမ္မေ၊ ပဲ့။ ဝိရူဟန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ က္လတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဆဒ္ဒံ၊ ရောင်။ ။

၇–သန္တုဋ္ဌသုတ်

၂၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္လမာနိ စတ္တာရိ၊ ငပန်ပြကာဂမ္ဝိုင်ဝွံ။ အပ္ပါနိ စ၊ ငမအောန်ဂမ္ဝိုင်ကို။ သုလဘာနိ စ၊ ငမဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမလေဲသွာဂမ္ဝိုင်ကို။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ တာနိ၊ ငပန်ပြကာဂမ္ဝိုင်ဂ့်။ အနဝဇ္ဇာနိ စ၊ ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲအိုတ်ရ။ စတ္တာရိ၊ ငါ။ ကတမာနိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စီဝရာနံ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုသ္ဂာဂမ္ဝိုင်။ ပံသုကူလံ၊ ငသ္ဂာပံသကူ။ အပ္ပဋ္ဌ၊ ငမအောန်ကို။ သုလဘဋ္ဌ၊ ငမဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမလေဲသွာကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ ငသ္ဂာပံသကူဂ့်။ အနဝဇ္ဇံ စ၊ ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘောဇနာနံ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုဘောဇိန်ဂမ္ဝိုင်။ ပိဏ္ဍိယာလောပေါ၊ ငအယံ မာတ်ဘောဇိန်မွဲမွဲလွံက် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲအစော်မဂ္ဂေင် နကိုတံငိယျ။ အပ္ပဋ္ဌ၊ ငမအောန်ကို။ သုလဘဋ္ဌ၊ ငါ–ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ ငပိဏ္ဍိယာလောပဂ့်။ အနဝဇ္ဇံ စ၊ ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲရ။ ။[ပိဍိဓာတ်၊ က္လပစ္စယ်၊ နကိုသွတ္ထကပစ္စယ် ဒ့်ပိဏ္ဍိကာရ။ ကဂ့် သွယမ္ဂး ဒ့် ပိဏ္ဍိယာရ။ ပိဏ္ဍိယာ၊ တံငိယျ။ ပိဏ္ဍိယာယ ဇယ်ာပိဏ္ဍိယာဗလေန စရိတွာ လဒ္ဓါ အာလောပေါ ပိဏ္ဍိယာလောပေါ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေနာသနာနံ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုဘာဒ္ဒဲမံငဒ္ဒဲသတိက်ဂမ္ဝိုင်။ ရုက္ခမူလံ၊ ငါ

ဇရေင်တမ်ဆု သွင်တမ်ဆု။ အပ်ံ စ၊ င်–ကို။ သုလဘဉ္စ၊ င်–ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ပံ။ တံ၊ င်ဘာဒ္ဒဲမံင်ဒ္ဒဲသတိက်ဂ့်။ အနဝဇ္ဇံ စ၊ စိုန်–ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘေသဇ္ဇာနံ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုဂဉ္ဇဲဂမ္ဂိုင်။ ပူတိမုတ္တံ၊ င်ပသ်ဂ်သမ္ဘွဲ့။ ။ [စိုန်ဒ့်ခန္ဓကာယ ညးမဂျိုင်လမျိုကိုလေဝ် "ပူတိကာယ၊ ခန္ဓကာယ သမ္ဘွဲ့" သာ်ဝွံ ညံင်ရ မဟိုဖျဝ်ဖျေ့ကို ပသ်ဂ်ကတ်ကတ်တို့ မသွးလဝ်လွၤဟ်ဂ့်လေဝ် သိုဟွံအဲ့ဏီ အတိုင်လွေင်ဟိုစ "ပူတိမုတ္တ၊ ပသ်ဂ်သမ္ဘွဲ့" သာ်ဝွံသွးရ]။ ။ (ဝါ) င်ဂဉ္ဇဲဂမောဝ်, ကလုံ,ဂစွံ မဂပ်ဝ်တုင်လဝ် နကိုပသ်ဂ်သမ္ဘွဲ့။ ။[ပူတိမုတ္တေန ပရိဘာဝိတံ ဟရီတက ခဏ္ဍံ ပူတိမုတ္တံ]။ ။ (ဝါ) င်ဂဉ္ဇဲအလုံအိုသို အဲ့တုံ မဂပ်ဝ်ကွဟ်သွးလဝ်။ ။[ပူတိ ဟုတွာ မုတ္တံ ဆဒ္ဒိတံ ယဲကိဒ္ဓိ ဘေသဇ္ဇံ ပူတိမုတ္တံ]။ ။ အပ္ပဒ္ဓ၊ င်–ကို။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ င်ပူတိမုတ္တဂ့်။ အနဝဇ္ဇံ စ၊ စိုန်–ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဂ္လာနိ စတ္တာရိ၊ င်ပန်ပြကာ ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခု၊ င်ခမီ။ အပ္ပေန စ၊ ဧံမအောန်ကိုလေဝ်။ သုလဘေန စ၊ ဧံမကလိဂွံ လေဲသွာကိုလေဝ်။ ပစ္စယေန၊ နကိုပစ္စယ်။ တုဋ္ဌော၊ င်မတြိုပ်ကိုစိုတ်။ ယတော ဟောတိ ယံ ဟောတိ၊ ပြုမွဲပုံဒ့်ရ။ ဂ္လဒံ၊ နဲပွမဒ့်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) နဲပွမတြိုပ်ကို စိုတ်သာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ အညတရံ၊ ပ္ဟောဝ်မပ်ံကိုသီလသံဝရဂမ္ဂိုင် ဧံမဒ့် မွဲမွဲ။ သာမညဂ််နွဲ့၊ အဝဲဟိုတ်ဒဒ့်ခမီရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ ဝဒါမိ၊ ပုံသွးရ။ ။ [သမဏဿ ဘာဝေါ သာမညံ၊ သာမညဿ အင်္ဂံ ကာရဏံ သာမညဂ််]။ ။

(မွဲနယ်) အညတရံ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုအဖျတ်တိက, ဗာဟိရ အင်္ဂဓါဂမ္ဂိုင် ဧံမဒ့်မွဲမွဲ။ သာမညဂ််နွဲ့၊ အဝဲဟိုတ်အဖျတ်တိကအရိယမဂ် ဟိုတ်ဒဒ့်ပူဂိုလ် မလေပ်ကိုလလံကျေံကိလေသဂမ္ဂိုင် ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ။ ဂ္လာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ကိလေသေ သမေတီတိ သမဏော၊ သမဏဿ ဘာဝေါ သာမညံ အရိယမဂ္ဂေါ။ သာမညဿ အင်္ဂံ သာမညဂ််]။ ။

[ဂါထာ] အနဝဇ္ဇေန စ၊ ဧံဟွံမွဲကိုဒုဟ်ကို။ အပ္ပေန စ၊ ဧံမအောန်ကို။ သုလဘေန စ၊ ဧံမကလိဂွံလေဲသွာကို။ ပစ္စယေန၊ နကိုပစ္စယ်။ တုဋ္ဌဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မတြိုပ်ကိုစိုတ်။ (ဝါ) ကုခမီမတြိုပ်ကိုစိုတ်။ ။[စပ်ပွဲ စိတ္တဿ ဝိဃာတော]။ ။ သေနာသနံ၊ နှ–ကို။ စီဝရံ၊ နှ–ကို။ ပါန ဘောဇနံ၊ နှယာမဒျာသုင်ကို ဘောဇိုန်ကိတ်သ္ဂျတ်စကို။ အာရဇ္ဇ၊ တုံ။ စိတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်စိုတ်။ ဝိဃာတော၊ ငဒဒိုက်လွောင်လွေတ်။ နှ ဟောတိ၊ ပ္ပံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ခမီဂ့်။ (ဝါ) ကုခမီဂ့်။ ဒိဿ၊ ငဒိုဟ်။ (ဝါ) ငလောဘ မစ္ဆိတ်လာဘ် ပ္ဒဲဌာနိမအာစိုပ်ဂ့်။ နပွဋိဟညတိ၊ ပ္ဒံဟွံဆေဝ်ဒဝ်ရ။ ။

စ၊ သ္ဃာင်နူဂ်။ သာမညဿ၊ ကုသမထ, ဝိပဿနာဘာဝနာ မဒ္ဒ ဒြပ်ခမီ။ (ဝါ) ကုအရိယမဂ် ဟိုတ်ဒဒ္ဒ်ပူဂိုလ် မကိုလလံကေံ့ကိလေသ။ အနုလောမိကာ၊ ဧံ့မဗဲဒွဲအိုတ်။ ယေ ဓမ္မာ၊ ယြဲန်ဓရ်ပဋိပတ် မှုံမပ္ပံကို အပ္ပိစ္ဆတာဂမ်ိုင်။ အသ၊ မိန်ကျာ်တြဲဂ်။ အက္ခာတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ် တဲရ။ တေ ဓမ္မာ၊ နဓရ်ပဋိပတ် မှုံမပ္ပံကိုအပ္ပိစ္ဆတာဂမ်ိုင်ဂ်။ အပ္ပမတ္တဿ၊ သိုဟွံဝိဝိင်။ သိက္ခတော၊ ဧံ့မဒ္ဒေတ်တ၊ တုဋ္ဌဿ၊ မိန်ခမီ မတြိုပ်ကိုစိုတ် လေဲသွာ။ အဓိဂ္ဂဟိတာ၊ ဓလိုဖ္ဒိုက်ကေံ့ ဓရ်စ့ေံစးတဲ့ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ပွဲအပွဲဇကုအိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–အရိယဝံသသုတ်

၂၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧံ့။ ကျမေ အရိယဝံသာ၊ ငဓရ်အရိယဝံသ ဂမ်ိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ငဓရ် တော်ဂဝ်အရီ မှုံမပ္ပံကိုကျာ်ဂမ်ိုင်ဝွံ။ အဂ္ဂညာ၊ ငမထေက်ကိုတီမ္ဂး ဓရ်မပြဲဂမ်ိုင်။ ရတ္တညာ၊ ငမထေက်ကိုတီမ္ဂး ဓရ်မက္ဆိုဒ့် လုက်ဗ္ဘံတဲ့မဂ္ဂိုင်သေ့ဂဲဂမ်ိုင်။ ဝံသညာ၊ ငမထေက်ကိုတီမ္ဂး တော်ဂဝ်အရီမှုံမပ္ပံကိုကျာ်ဂမ်ိုင်။ ပေါရာဏာ၊ ငမက္ဆိုဒ့် ပွဲကိုပ် ကွာဂမ်ိုင်။ အသံကိဏ္ဏာ၊ ငမဟဂပ်ဝ်ပါသွးဂမ်ိုင်။ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာ၊ ငကျာ်တြဲတမ္ဘာ မဟဂပ်ဝ်ကေင်သွးဂမ်ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပွံဒ့်အိုတ်ရ။ ။

တေ၊ နဓရ်အရိယဝံသဂမ်ိုင်ဂ်။ န သံကီယန္တိ၊ ပွံလွုဟ်လေဝ် ဟဂပ်ဝ်ပါသွးအိုတ်ရ။ န သံကီယိသန္တိ၊ ကျာ်တြဲကာလကြဲတံလေဝ် ကြက်ဟဂပ်ဝ် ပါသွးအိုတ်ရ။ ဝိညူဟိ၊ ဧံ့မဒ့်တ္ဘပညာ တီကေတ်သဘ်ဓရ်အိုတ်။ သမဏေဟိ၊ မိန်ခမီ ကိုလလံကေံ့ အကု သိုလ် ပွသရံ့ပါပ်ဂမ်ိုင်ကို။ ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ မိန်ညးသပွရိုဟ် ကိုဖီပါထောံကေံ့ အကု သိုလ် ပွသရံ့ပါပ်ဂမ်ိုင်ကို။ အပွဋိကုဋ္ဌာ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ဂရိုဟ်အိုတ်ရ။ စတ္တာရော၊ င်။ ကတမေ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ကျတရီတရေန၊ ဧံ့မမိက်ကို မွဲမွဲ။ (ဝါ) ပွောဝ်မပ္ပံကိုသ့ဂ မကလိဂွံကွင် ခိုဟ်ပရေံဂမ်ိုင် ဧံ့မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ စီဝရေန၊ နကိုသ့ဂ။ သန္တုဋ္ဌော၊ ငမတြိုပ်ကိုစိုတ်လေဲသွာ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကျတရီတရစီဝရသန္တုဋ္ဌယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုပွမတြိုပ်ကိုစိုတ် လေဲသွာ နကိုသ့ဂ မမိက်ကိုမွဲမွဲဂ်။ ဝဏ္ဏဝါဒီ စ၊ ငမ့ုံကိုပွမဟိုထိုင်သး ဂုဏ်ကို။ ဟောတိ၊ ပွံ။ စီဝရဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မွဲသ့ဂ။ အပ္ပတိရူပံ၊ ဧံ့ဟွံဗဲ့။ အနေသနံ၊ နိ်ပွမဂ္ဂဲသို ဟွံဗဲ့ကုခမီ။ (ဝါ) နိ်ပွမဂ္ဂဲသို ဟွံဗဲ့ နမပ္ပံကို ပွမအာတ ဒ္ဒဲဒါယကာတံစကာ, ပွမဒုင်စကာ, ပွမလွိပရောဂဲ့။ န စ အာပဇ္ဇတိ၊

ပုံအာစိုပ်လေဝ် ဟွံအာစိုပ်ရ။ စီဝရံ၊ နှ်သ့ာ။ အလဒ္ဓါ စ၊ ဟွံကလိဂွံတဲ့ကီ။ (ဝါ) ဟိုတ် ဟွံကလိဂွံကီ။ နှ ပရိတသတိ၊ ပုံဟွံစံင်တူ နူပွိပ္ပါရ။ ။

စီဝရံ၊ နှ်။ လဒ္ဓါ စ၊ ကလိဂွံဗဗွဲခရ်တဲ့ကီ။ အဂဓိတော၊ သိုဟွံမွဲကိ် ထွေနှ်စပ်မက် ၇က်။ အမုစ္ဆိတော၊ သိုဟွံအာစိုပ် ပွမဝိဝိင် နကိုတဏာ မလောန်ကာဲ။ အနဇ္ဈာပန္နော၊ သိုကိုတဏာ ဟဂပ်ဝ်ခလိုဖျိုက်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၄၉)၊ မုက်လိက် (၁၈၉)တေံကိုညိ]။ ။ အာဒီနဝဒဿာဝီ၊ သိုကိုမညာတ်တ၁ဒုဟ်။ (ကိုသိုမညာတ်တ ဒုဟ် ပစ္စုပ္ပန်, ဒုဟ်ကြဲ ပုံပွမသုင်စေဲ ဗွဲမမက်ဂက် ကိုပွမဂ့ဲသိုဟွံဗဗွဲ။ နိဿရဏာ ပညော၊ သိုကိုမတီကေတ်ဂုဏ်ဖိုံ မဒ့်ဟိုတ်တိတ်ဗ့းအာ နူပွမသုင်စေဲ ဗွဲမမက်ဂက်။ (ဝါ) သိုကိုမတီကေတ်ဂုဏ်ဖိုံ မပ္တံကိုံ ပွမစိုဒ္နာဓိုဟ်ဂမ္တ်။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံသုင်စေဲရ။ ။ [ပုံသာရတ္ထဒီကာ၊ တ၊(၂၄၀) သဒ္ဒါဂိုံ သိုဟွံထပ်အဿတ္ထိတဒ္ဓါတ် "သဒ္ဒဟတီတိ သဒ္ဓါ" သာ်ဝွံ ညံင်ရသ့ကတ္တုသာဓနဝစနတ္ထ တိုက်ရိုက်ကို ပုံပိုဒ်"နိဿရဏာပညော" ဝွံလေဝ် "ပဇာနာတီတိ ပညော"သာ်ဝွံ သ့ကတ္တုသာဓနဝစနတ္ထ တိုက်ရိုက်မာန်ဏီရ။ ရံင်ဒီကာညိ]။ ။

စ ပန၊ ဆဂ့်ဟွံကဏီ။ တာယ ကျတရီတရ စီဝရသန္တုဋ္ဌယာ၊ နပွမတြိုပ်ကိုစိုတ် နကိုသ့ာ မမိက်ကိုမွဲမွဲဂ့်။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမ။ အတ္တာနံ၊ နှ်ဇကုဇကု။ နေဝ ဥက္ကံသေတိ၊ ပုံဟွံပင်ပတိုန်ရ။ ပရံ၊ နှ်ညးမွဲသ္ဒာင်။ နှ ဝမ္ဘေတိ၊ ပုံဟွံပျုတ်ဗ့ဒက် ဟိုဂရိုဟ်ရ။ ဟိ၊ ဗွဲ စုတ်ခုကန်။ ယော၊ ယြင်ခမီမွဲ။ တတ္ထ၊ ပွဲစီဝရသန္တောသဂ့်။ (ဝါ) ပွဲပွမဟိုထိုင်သးဂုဏ် မပ္တံကိုစီဝရသန္တောသဂ့်။ ဒက္ခော၊ င်မစီက္ခး။ အနလသော၊ င်ဟွံလ့ုဟ်။ သမ္မဇာနော၊ င်မပိုင်ခြာ မတီညာတ်ကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ ပတိဿတော၊ င်မဂွံသတိ ဂ့ိုင်ဂင်ကိုဝါ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခု၊ နှ်ခမီဝွံ။ ပေါရာဏော၊ ခွံမန့်ပွဲကိုပ်က္ခာ။ အဂ္ဂညေ၊ ခွံမထေက်ကိုတီမ္ဂး ဓရ်မပြဲ။ အရိယဝံသေ၊ ပွဲခရ်အရိယဝံသ။ ဌိတော၊ ခမီမတန်တ် ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သ့ဂးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စပရံ၊ အရိယဝံသ တ္ဝဟ်မွဲသ္ဒာင်တုန်။ ။[မွဲနယ်–ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ၊ မွဲလ့ေပ့နှ်လေဝ်။ အပရံ၊ နှ်ဓရ် အရိယဝံသမွဲသ္ဒာင်။ အဟံ၊ င်။ ဘာသိသာ မိ၊ ကြက်တွံရ]။ ။ ဘိက္ခု၊ င်ခမီ။ ကျတရီတရေန၊ ခွံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ နကိုပိဏ္ဍပါတ်။ သန္တုဋ္ဌော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကျတရီတရပိဏ္ဍပါတသန္တုဋ္ဌယာ၊ ဒဒက် တ်ကိ် ပွမတြိုပ်ကိုစိုတ် နကိုပိဏ္ဍပါတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲဂ့်။ ဝဏ္ဏဝါဒီ စ၊ င်–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ပိဏ္ဍပါတဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မ္ဂး ပိဏ္ဍပါတ်။ ။(ပ)။ ။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ နှ်။ အ လဒ္ဓါ စ၊ တဲ့ကို။ ။(ပ)။ ။ နိဿရဏာပညော၊ သိုကိုမတီကေတ်ဂုဏ်ဖိုံ မဒ့်ဟိုတ် တိတ်ဗ့းအာ နူပွမသွပြဘိုက် ဗွဲမမက်ဂက်။ ။[သိုကိုမတီကေတ်ဂုဏ်ဖိုံ မပ္တံကိုပွမ တန်တ ဗွဲမဗိုန်ခိုင်ခန္ဓကာယဝွံ မိက်သ့ဂး]။ ။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံပပြဘိုက်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဟိ၊ ဗွဲ။ ယော၊ ယြင်ခမီမွဲ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲပိဏ္ဍပါတသင်္ကောသင်္ဂ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲမပ္ဍံကိုပွမထိုင် သးဂုဏ်ပိဏ္ဍပါတသင်္ကောသဂမ္ဒိုင်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဂ္ဂတရီတရေန၊ ဧၟံ။ သေနာသနေန၊ နကိုဘာဒ္ဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင်။ သန္တ္ဒုဋ္ဌော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဂ္ဂတရီတရသေနာသနသန္တ္ဒုဋ္ဌယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုပွမတြိုပ်ကိုစိုတ် နကို ဘာဒ္ဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင် မမိက်ကိုမွဲမွဲဂ်။ ။(ပ)။ ။ သေနာသနဟေတု၊ ဟိတ်နူဟိတ် မွး ဘာဒ္ဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင်။ ။(ပ)။ ။ ဟိ၊ ဗွဲ။ ယော၊ ယြင်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲသေနာသန သင်္ကောသင်္ဂ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲမပ္ဍံကို ပွမထိုင်သးဂုဏ် သေနာသနသင်္ကောသဂမ္ဒိုင်ဂ်။ ။(ပ)။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဘာဝနာရာမော၊ င်မ္ဒုံကိုပွမလဟိုင် ပ္ဒဲပွမကိုဇွော်ပွင်ဝရ် မပ္ဍံကို သတိပဋ္ဌာန်။ ။[အာရမဏံ အာရာမော၊ ဘာဝနာယ အာရာမော အဿာတိ ဘာဝနာရာမော]။ ။ (ဝါ) င်မ္ဒုံကိုကမ္ဒေါန် မဂပ်ဝ်လဟိုင် မတွံဂး ပွမကိုဇွော်ပွင်ဝရ် မပ္ဍံကို သတိပဋ္ဌာန်။ ။[အာရမိတဗ္ဗာတိ အာရာမော၊ ဘာဝနာ အာရာမော အဿာတိ ဘာဝနာရာမော]။ ။ (ဝါ) င်မလေပ်လဟိုင် သိုမ ကိုဇွော်ပွင်ဝရ် မပ္ဍံကို သတိပဋ္ဌာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ဘာဝေတီတိ ဘာဝနော၊ အာရ မတီတိ အာရာမော၊ ဘာဝနော အာရာမော ဘာဝနာရာမော]။ ။ ဘာဝနာရတော၊ င်မလဟိုင် ပ္ဒဲပွမကိုဇွော်ပွင်ဝရ် မပ္ဍံကို သတိပဋ္ဌာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ပဟာနာရာမော၊ င်မ္ဒုံကိုပွမလဟိုင် ပ္ဒဲပွမပါဂစိုတ်ကွံ့ ကိလေသ။ (ဝါ) င်မ္ဒုံကို ကမ္ဒေါန်မဂပ်ဝ်လဟိုင် မတွံဂး ပွမပါဂစိုတ်ကွံ့ ကိလေသ။ (ဝါ) င်မလဟိုင် သိုမကိုပါ ဂစိုတ်ကွံ့ ကိလေသ။ ပဟာနရတော၊ င်မလဟိုင် ပ္ဒဲပွမပါဂစိုတ်ကွံ့ ကိလေသ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

စ ပန၊ ဆဂ်ဟွံကဏ်။ တာယ ဘာဝနာရာမတာယ၊ နဒဒ်မ္ဒုံကိုပွမလဟိုင် ပ္ဒဲပွမကို ဇွော်ပွင်ဝရ် မပ္ဍံကိုသတိပဋ္ဌာန်ဂ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ်။ တာယ ဘာဝနာရတိယာ၊ နပွမလ ဟိုင် ပ္ဒဲပွမကိုဇွော်ပွင်ဝရ် မပ္ဍံကို သတိပဋ္ဌာန်ဂ်။ တာယ ပဟာနာရာမတာယ၊ နဒဒ်မ္ဒုံကို ပွမလဟိုင် ပ္ဒဲပွမပါဂစိုတ်ကွံ့ ကိလေသဂ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ်။ တာယ ပဟာနရတိယာ၊ နပွမလဟိုင် ပ္ဒဲပွမပါဂစိုတ်ကွံ့ ကိလေသဂ်။ (ဝါ) ဟိုတ်။ အတ္ထာနံ၊ နိဇကူ။ နေဝ ဥက္ကံသေတိ၊ ။(ပ)။ ။ ဟိ၊ ဗွဲ။ ယော၊ ယြင်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲသေနာသန သင်္ကောသင်္ဂ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲမပ္ဍံကို ပွမထိုင်သးဂုဏ် သေနာသနသင်္ကောသဂမ္ဒိုင်ဂ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ ပန၊ မွးဟိုအစော်သတ္တိခမီ မဍိုက်ပေင်တ် ကျော်အရိယဝံသ ပန်ပြကာတုန်။ စတူဟိ၊ ဧၟံမဒ်ပန်အိုတ်။ ဂ္ဂမေဟိ အရိယဝံသေဟိ၊ ကျော်ဓရ်အရိယ ဝံသဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ သမန္နာဂတော၊ ဧၟံမဍိုက်ပေင်တ်။ ဘိက္ခု၊ င်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ ဧၟံမဒ်ဗွံက်။ ဒိသာယ၊ ပ္ဒဲဒိုဟ်။ စေ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရပဒတ်မွး။ ဓ္ဍံ သတိပိ၊ နကြိပဒတ်သင်္ဂ်ဝွံကို

လေဝ်။ သွေဝ သော ဓ္ဝ၊ ငခမီ မဍ္ဍိုက်ပေင်တ် ကျော်ဓရ်အရိယဝံသဂ့်ဟောင်။ အရတိ၊ နှ်ပွမဟ္ဂံလဟိုင် ပွဲဘာဂြိုပ်ကိုဓရ်သမထ, ဝိပဿနာကုသိုလ်ဂမ္ဂါင်။ သဟတိ၊ ပ္ဒံဓလိုဖ္ဍိုက်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံကေတ်မာန်ရ။ တံ၊ နှ်ခမီဂ့်။ အရတိ၊ ငပွမဟ္ဂံလဟိုင် ပွဲဘာဂြိုပ်ကိုဓရ် သမထ, ဝိပဿနာကုသိုလ်ဂမ္ဂါင်။ န သဟတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံဓလိုဖ္ဍိုက်ရ။ ။

ပစ္ဆိမာယ၊ ဧ့ံမန့်ပလိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဥတ္တရာယ၊ ဧ့ံမန့်သွဝ်ကျာ။ ။(ပ)။ ။ ဒက္ခိဏာယ၊ ဧ့ံမန့်သွုင်ကျာ။ ။(ပ)။ ။ ကိသ ဟေတု၊ မူဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ၊ ငခမီဂ့်ဟောင် ဓလိုဖ္ဍိုက်ကေတ်မာန်အရတိဂ့်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ခံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ပြေဟိုတ်မွဲ။ သော၊ ငခမီဂ့်။ အရတိ+ရတိ+သဟော၊ ငပွမဓလိုဖ္ဍိုက် ပွမဟ္ဂံ လဟိုင် ပွဲဘာဂြိုပ်ကိုဓရ်သမထ, ဝိပဿနာကုသိုလ်+ပွမလဟိုင် ပွဲအာရိုကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာမာန်ဂ့်။ ဟုတ္တာ၊ ဒှ်တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒှ်။ ဓိရော၊ ပူဂိုလ်မ္ဂုံကို ဝိရိယမွး ယ္ဂုရ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်။ တံ၊ ငခမီဂ့်ဟောင် ဓလိုဖ္ဍိုက်ကေတ်မာန် အရတိဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝ္ဂံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယသ္မာ၊ ပြေဟိုတ်မွဲ။ အရတိ၊ ငပွမဟ္ဂံလဟိုင် ပွဲဘာဂြိုပ်ကို ဓရ်သမထ, ဝိပဿနာကုသိုလ်။ ဓိရံ၊ နှ်ခမီမ္ဂုံကိုဝိရိယ။ န သဟတိ၊ ပ္ဒံ ဓလိုဖ္ဍိုက်ဟ္ဂံမာန်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဟ္ဂံသွဟ်အစော်ံ တ္ဟ်နဓလိုဖ္ဍိုက်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အရတိ၊ ငံ။ ဓိရံ၊ နှ်။ န သဟတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံဓလိုဖ္ဍိုက်ရ။ ။[နကိုပဌမ, ဒုတိယပါဒသိုဓါဝ်ဂံ "ဟိုတ်မဓလိုဖ္ဍိုက်ဟ္ဂံမာန်စိ ဟ္ဂံဓလိုဖ္ဍိုက်" သာ်ဝ်ဂံ မိက်သွး]။ ။

ဟိ ယသ္မာ၊ ပြေင်ဟိုတ်မွဲ။ သော၊ ငခမီဂ့်။ အရတိသဟော၊ ငမဓလိုဖ္ဍိုက် ပွမဟ္ဂံလဟိုင်မာန်။ ဟုတ္တာ၊ ဒှ်တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဒှ်စိ။ ဓိရော၊ ပူဂိုလ်မ္ဂုံကိုဝိရိယမွးယ္ဂုရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ ဓိရောဝ၊ ငပူဂိုလ် မ္ဂုံကိုဝိရိယဟောင်။ အရတိ၊ နှ်။ သဟတိ၊ ပ္ဒံဓလိုဖ္ဍိုက်ရ။ ။[နူအပွဲအနိယမ ဝါကျမွး ယသ္မာ သဟတိဂ့် "ပ္ဒံဓလိုဖ္ဍိုက်မာန်ရ" သာ်ဝ်ဂံ အသုင်စောဲမွး မာန်ဂ့် မွးကိုပါရ။ ပွဲအပွဲနိယမဝါကျမွး တသ္မာတုန် အသုင်စောဲမွး မာန်ဂ့် သိုဟ္ဂံစုတ် "ပ္ဒံဓလိုဖ္ဍိုက်ရ" သာ်ဝ်ဂံဟောင်သွးည်။ ဒှ်သာ်ဂ့်မှဟောင် ဟိုတ်ဖိုမံက်ဂတဝ်ရ]။ ။

သဗ္ဗကမ္မဝိဟာယိနံ၊ ဧ့ံမပါသွးကွံ့ကံ မက္ကိုဒှ် ပွဲဘုံပိအလုံအိုသို့။ ပနုဏ္ဏံ၊ ဧ့ံမပါက္ဟက်ွံ့ ကိလေသ။ ပဂ္ဂလံ၊ နှ်ပူဂိုလ်။ ကော၊ မူရ ရာဂ ဒေါသမွဲ။ နိဝါရယော၊ ဂဇ္ဈဂ္ဂံဆေဝ်ဒဝ်မာန်ဂ့်ရော။ ဇမ္ဘောနဒဿ၊ ဒဒက်တ် ကိုထဝ်ဇမ္ဗူနုတ် မဍ္ဒဲကွေတ်။ နေက္ခံ ကွဝ၊ ညံဉ်ရ ထဝ်ကလော်ထဝ်

ဒကောင် မှုံလျှိုင်မွဲနိက္ခကို။ ကော၊ မူရ၊ ငညးမွဲ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ်စှ်စှးအာ နူ ဒုဟ်ဂ့်။ နိန္ဒိတုံ၊ တူဟ်နပွမဟိုဂရိုဟ်။ အရဟာတိ၊ ပုံ့–ရော။ ။[ကလေင်ရံင် ဂါထာ ပိုဒ်လိက်(၆)တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဓမ္မပဒသုတ်

၂၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ဧံမဒှ်ပန်အိုတ်။ ကွာမာနိ ဓမ္မပဒါနိ၊ ငသွက်ဓရ် ဂမ့်ငိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ငဓရ်ဟိုတ် ဒဒှ်ဓရ်မပွံကိုဇျာန်ဝွံ။ အဂ္ဂညာနိ၊ ငှ–ဂမ့်ငိုင်။ ။(ပ)။ ။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ၊ ငှ–ဂမ့်ငိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့ဒှ်အိုတ်ရ။ တာနိ၊ နှ်ဓမ္မပဒဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ နှ သံကီယန္တိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိညူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သမဏောဟိ၊ ကျုံ–ဂမ့်ငိုင်ကို။ ဗြာဟ္မဏောဟိ၊ ကျုံ–ဂမ့်ငိုင်ကို။ အပွငိုကုဋ္ဌာနိ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ စတ္တာရိ၊ ငဓမ္မပဒ ပန်ပြကာဂမ့်ငိုင်တုန်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ကတမာနိ၊ မူရ ဧံ့မှုံယွဒ္ဓအိုတ်။ စတ္တာရိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မပဒါနိ၊ ငှ–ဂမ့်ငိုင်။ အဂ္ဂညာနိ၊ ငှ–ဂမ့်ငိုင်။ ။(ပ)။ ။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ၊ ငှ–ဂမ့်ငိုင်။ ဟောန္တိ၊ ရော။ တာနိ၊ နှ်ဓမ္မပဒဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ နှ သံကီယန္တိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ အပွငိုကုဋ္ဌာနိ၊ ရော။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနဘိဇ္ဈာ၊ ဧံ့မတွံဂး အလောဘ မစ့ှ်စးကိုအဘိဇ္ဈာ, တဏှာ။ (ဝါ) ဧံ့မတွံဂး ဇျာန်, ဝိပဿနာ, မဂ်ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ သွပဓာန်ကိုလောဘဂ့် မွဲဟာန်ကျုံအလောဘ မစ့ှ်စးကို အဘိဇ္ဈာတဏှာ။ ဓမ္မပဒံ၊ ငသွက်ဓရ်။ အဂ္ဂညံ၊ ငှ မထေက်ကိုတီ မွးဓရ်ပြဲလှုငှ်။ ရတ္တညံ၊ ငှ်။ ဝံသညံ၊ ငှ်။ ပေါရာဏံ၊ ငမဒှ်ပွဲက္ဘာ။ အသံကိဏ္ဍံ၊ ငမဟဂပ်ဝ်ပါသွး။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ၊ ငှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တံ၊ နှ်အနဘိဇ္ဈာဓမ္မပဒဂ့်။ နှ သံကီယတိ၊ ပုံ့လွှုဟ်လေဝ် ဟဂပ်ဝ်ပါသွးရ။ နှ သံကီယိသတိ၊ ပုံ့ကြဲလေဝ် ကြက်။ (ပ)။ ။ အပွငိုကုဋ္ဌံ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဗျာပါဒေါ၊ ဧံ့မတွံဂး မေတ္တာ မစ့ှ်စးကိုဒေါသဗျာပါဒ။ (ဝါ) ဧံ့မတွံဂးဇျာန်, ဝိပဿနာ, မဂ်ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ သွပဓာန်ကိုမေတ္တာဂ့် မွဲဟာန်ကျုံမေတ္တာ မစ့ှ်စးကိုဒေါသ။ ဓမ္မပဒံ၊ ငသွက်ဓရ်။ ။(ပ)။ ။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ၊ ငှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တံ၊ နှ်အဗျာကတဓမ္မပဒဂ့်။ နှ သံကီယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အပွငိုကုဋ္ဌံ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမ္မာသတိ၊ ဧံ့မတွံဂး သတိဥံ။ (ဝါ) ဧံ့မတွံဂး ဇျာန်, ဝိပဿနာ, မဂ် ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ သွပဓာန်ကိုသမ္မာသတိဂ့် မွဲဟာန်ကျုံသမ္မာသတိ။ ဓမ္မပဒံ၊ ငှ်။ ။(ပ)။ ။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ၊ ငှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တံ၊ နှ်သမ္မာသတိဓမ္မပဒဂ့်။

နေ သံကီယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ သမ္မာသမာဓိ၊ ဧံ့မတွံ့ဂးသမာဓိဧံ့။ (ဝါ) ဧံ့မတွံ့ဂးဖျာန်, ဝိပဿနာ, မဂ်ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ့ သွပဓာန်ကိုသမာပတ် ဒွံ့ဂှ် မွဲဟာန်ကျော်သမာပတ်ဒွံ့ မတွံ့ဂး သမာဓိ။ ဓမ္မပဒံ၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နိသမ္မာ သမာဓိဓမ္မပဒဂှ်။ နေ သံကီယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] အနဘိဖျာလု၊ ဂ်ဟွံ့မွဲကိုအလေံ့ မချပ်တူရူ ဗွဲမမက်ဂ့က် ပိုန် ဟာန်ညးမွဲသ္ဘာဂ်။ (ဝါ) ဂ်ဟွံ့မွဲကိုအဘိဖျာတဏှာမဂ္ဂိုဂ်။ ဟုတွာ၊ ဒှ်တဲ့။ အဗျာပန္နေန၊ ဧံ့ဟွံ့အာစိုပ် ပွမပ္ဘန်ဂတးနကိုဒေါသ။ စေတသာ၊ နကို စိုတ်။ ဝိဟရေယျ။ ဂဗ္ဘဒတ်ထေက်ရ။ သတော၊ ဂ်မဂွံသတိ ပွဲအာရှိကမ္မ ဌာန်။ (ဝါ) ဂ်မွံ့ကိုသတိ။ ဓ္ဂကဂ္ဂစိတ္တော၊ ဂ်မွံ့ကိုစိုတ် အာရှိမွဲဓဝ်။ (ဝါ) ဂ် မွံ့ကိုစိုတ်မတန်ကြန်။ အဖျတ္တံ၊ ပွဲနိယကဖျတ္တ မတွံဂးလွေဂ်ခန္ဓဇကု။ (ဝါ) ပွဲသန္ဌာန်ဇကု။ သုသမာဟိတော၊ ဂ်မစ္ဆိပ္ပန်လဝ်စိုတ် ဗွဲမွဲးရး။ အသ၊ ဂဗ္ဘ ဒှ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ပရိဗ္ဗာဇကသုတ်

၃၀။ ။ ဓ္ဂကံ၊ ဧံ့မဒှ်မွဲ။ သမယံ၊ ပွဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ဂ်ကျာ်တြဲ။ ရာဇဂဟေ၊ ပွဲ ဇရေဉ္ဇုဂ်ရာဇဂြိုဟ်။ ဂိဖျကူဋေ့၊ ဧံ့မွံ့ယွဉ်ဂိဖျကုဋ့်။ ။[ကလေဂ်ရံဂ် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၅)သရဘာသုတ်တေံကိုညြ]။ ။ ပဗ္ဗတေ၊ ပွဲလ္လာ့ဒှ်။ (ဝါ) ပွဲဘာလ္လာ့ဒှ်။ ဝိဟ ရတိ၊ ပုံ့။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပွဲကာလဂှ်။ (ဝါ) ပွဲကာလကျာ်တြဲပဒတ် ပွဲလ္လာ့ ဒှ်ဂိဖျကုဋ့် ဇရေဉ္ဇုဂ်ရာဇဂြိုဟ်ဂှ်၊ သမ္မဟုလာ၊ ဧံ့ဒမဂ္ဂိုဂ်အိုတ်။ အဘိညာတာ အဘိညာ တာ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်တီကေတ် ဗွဲစုတ်သမ္ဘီ, မဂပ်ဝ်တီ ဗွဲစုတ်သမ္ဘီအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မပြာကတ်, မပြာကတ်အိုတ်။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ဂ်ပြဘာတ်ဂမ္ဘိုဂ်။ သိပ္ပိနိကာတီရေ၊ ပွဲဇရေဉ်ပရဂ်ဗီသိပ္ပိ နိကာ။ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ၊ ပွဲအရှံ့ပြဘာတ်။ (ဝါ) ပွဲဘာပြဘာတ်။ ပဋိဝသန္တိ၊ ပုံ့ပဒတ် အိုတ်ရ။ ။

သေယျထိဒံ၊ ပြဘာတ်ဂမ္ဘိုဂ်ဂှ် ညးဧံ့အိုတ်ဂှ်ရော။ ။[မွဲနယ်–ကျဒံ ကျမေ ပရိဗ္ဗာ ဇကာ၊ ဂ်ပြဘာတ်ဂမ္ဘိုဂ်ဝွံ့။ သေယျထာ၊ ညးဧံ့အိုတ်ဂှ်ရော။ "သေယျထာ+ကျဒံ"ပါ ပိုဒ်ညြ]။ ။ အန္ဓဘာရော၊ ဧံ့မွံ့ယွဉ်အန္ဓဘာရ။ ပရိဗ္ဗာဇကော စ၊ ဂ်ပြဘာတ်ကို။ ဝရဝရော၊ ဧံ့မွံ့ယွဉ်ဝရဝရ။ ပရိဗ္ဗာဇကော စ၊ ဂ်–ကို။ သကုလုဒါယီ၊ ဧံ့မွံ့ယွဉ်သကု လုဒါယီ။ ပရိဗ္ဗာဇကော စ၊ ဂ်–ကို။ အညေ၊ ဧံ့မဒှ်မွဲသ္ဘာဂ်အိုတ်။ အဘိညာတာ အဘိညာတာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ပရိဗ္ဗာဇကာ စ၊ ဂ်–ဂမ္ဘိုဂ်ကို။ ။

အထ ခေါ၊ ပ္ဍဲကာလဂ််။ ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲ့။ သာဃနသမယံ၊ ပ္ဍဲကာလသဝ်တဲ့။ ပဋိသလ္လာနာ၊ နူဖလသမာပတ်။ (ဝါ) နူပွမလုပ်စ ဖလသမာပတ်။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၅)တေံညိ]။ ။ ဝုဋ္ဌတော၊ ဝ်မဒ္ဒိုက်ကွ်ိ။ ဟုတွာ၊ ဒ်ုတဲ့။ ယေန၊ ယြဲပ္ဍဲဌာန်မွဲ့။ သိပွိနိကာတီရံ၊ ဝ်ပရင်ဓီသိပွိနိကာကိုံ။ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ဝ်–ကိုံ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဆံ။ တေန၊ ပ္ဍဲဌာန်ဂ််။ (ဝါ) န်။ (ဝါ) နဲ်ဌာန် မ္ဆံုကိုံအရှဲ့ပြဘာတ် ပရင်ဓီသိပွိနိကာဂ််။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပ္ဆံက အာရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ပညတ္တော၊ ခ့ံမဂပ်ဝ်လးလဝ်။ အာသနေ၊ ပ္ဍဲသွာ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂ့်ရ။ နိသဇ္ဇ၊ ဂ့်တဲ့။ ဘဂဝါ၊ ဝ်။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ၊ နဲ်ပြဘာတ်ဂမ္ဒိုင်ဂ််။ ဓုတံ၊ နဲ်ဂလာန်ဝ်ွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ကိန္တိ၊ မူရ မွဲ့။ အဝေါစ၊ ရော။ ။

ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံပြဘာတ်တံ။ စတ္တာရိ၊ ခ့ံမဒ္ဒ်ပန်အိုတ်။ ကွ်မာနိ ဓမ္မပဒါနိ၊ ဝ်–ဂမ္ဒိုင်ဝ်ွံ။ ။(ပ)။ ။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ။ အနဘိဇ္ဈာ၊ ခ့ံ။ ဓမ္မပဒံ၊ ။(ပ)။ ။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ။ ယော၊ ယြဲဉ်ညးမွဲ့။ ဓုဝံ၊ ရဲသဉ်ဝ်ွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘသွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ ဝဒေယျ၊ ရော။ အဟံ၊ ဝ်။ အနဘိဇ္ဈံ၊ ခ့ံ။ ဓုတံ ဓမ္မပဒံ၊ နဲ်သွက်ဓရ်ဝ်ွံ။ ပစ္စက္ခာယ၊ ပါသ္ဥးတဲ့။ အဘိဇ္ဈာလုံ၊ ခ့ံမ္ဆံုကိုံအဘိဇ္ဈာမဂ္ဂိုင်။ ကာမေသု၊ ပ္ဍဲဝတ္ထုကာမဂမ္ဒိုင်။ တိဗ္ဗသာရာဂံ၊ နဲ်ပူဂိုလ် မ္ဆံုကိုံရာဂသ္ကာတ်မြဟ်တိုကွ်ိ။ သမဏံ ဝါ၊ သမဏရုဂ််ဒကိုံ။ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏရုဂ််ဒကိုံ။ ပညာပေသာမိ၊ ကြက်ကိုတီရ။ (ဝါ) ကြက်ပညပ်စ္ဆတ်သမ္ဖီရ။ ကွ်တိ၊ ရဲသဉ်ဝ်ွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ ။

တံ၊ နဲ်ညးမသွးဂ််။ အဟံ၊ ဝ်အဲ့။ တတ္ထ၊ ပ္ဍဲဟိုတ်ဂ််။ (ဝါ) စပ်ကျံဟိုတ်ဂ််တဲ့။ (ဝါ) စပ်ကျံဟိုတ်မွး ပွမပညပ် သမဏဗြာဟ္မဏ ပူဂိုလ်အဘိဇ္ဈာလု တိဗ္ဗသာရာဂဂ််။ ဓုဝံ၊ ရဲသဉ်ဝ်ွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘသွးရ။ “ဓုတု၊ သြဝ်...ကွ်ဉ်ညိ။ ဝဒတု၊ သြဝ်...သွးညိ။ ဗျာဟရတု၊ သြဝ်...ဟိုညိ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ််။ အာနုဘာဝံ၊ နဲ်အစေံသတ္တိ။ ပဿာမိ၊ ပ္ဆံ ရံင်ရ။ ကွ်တိ၊ ရဲသဉ်ဝ်ွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ။ ဝတ၊ ဗွဲစ္စတ်။ သော၊ ဝ်ညးဂ််။ (ပ)။ ။ ပညာပေဿတိ၊ ကြက်ပညပ်ရ။ ကွ်တိ ဓုတံ ဌာနံ၊ ဝ်ဟိုတ်မွး ပွမပညပ်သဉ်ဝ်ွံ။ နဲ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပ္ဆံ။ ။(ပ)။ ။

အဟံ၊ ဝ်။ အဗျာပါဒံ၊ ခ့ံ။ ဓုတံ ဓမ္မပဒံ၊ နဲ်။ ပစ္စက္ခာယ၊ တဲ့။ ဗျာပန္နစိတ္တံ၊ ခ့ံမ္ဆံုကိုံဒေါသမူစိုတ် အာစိုပ်ပွမပ္ဍနဲ်ဂတား။ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ်ံ၊ ခ့ံမ္ဆံုကိုံကသပ်စိုတ် မိန်ဒေါသမဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲ်ပူဂိုလ်။ သမဏံ ဝါ၊ သမဏရုဂ််ဒကိုံ။ ။(ပ)။ ။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ခ့ံမ္ဆံုကိုံသတိမတိတ်ဗ္ဘး။ အသမ္ပဇာနံ၊ ခ့ံဟွံလေပ်ပိုင်ခြာ တီကေတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ (ဝါ) ခ့ံဟွံမွဲ့ကိုံသမ္ပဇဉ်ညဏ်။ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲ်။ ။(ပ)။ ။ အသမာဟိတံ၊ ခ့ံဟွံစွံဏ်နဲ်လဝ် စိုတ် ပ္ဍဲအာရိုကမ္ဓဌာန်။ (ဝါ) ခ့ံဒစိုတ် ဟွံတန်ကြန်။ ဝိဇ္ဇန္တစိတ္တံ၊ ခ့ံမ္ဆံုကိုံစိုတ်ကလှ်လဖှ်။ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲ်။ ။(ပ)။ ။

ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ။ ယော၊ ယြင်ညးမွဲ။ စတ္တာရိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကျမာနိ ဓမ္မပဒါနိ၊ နှ–ဂမ်ိုင်ဝ်ံ။ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟိတဗ္ဗာနိ၊ ထေက်ကိုဂရိုဟ်အိုတ်ရုဂ်ဒ။ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗာနိ၊ ထေက်ကိုဆေဝ်ဒဝ်ပါကေံအိုတ်ရုဂ်ဒ။ မညောယျ၊ ဂဗ္ဘစ္ဆတ်ထေင်ရ။ တသ၊ ကုညးဂ်ှ။ ဒိဌ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲအတ္တာဘ် မဆိုညာတ်ပစ္စုပ္ပန်ဝ်ံဟောင်။ (ဝါ) ပွဲဘဝလွဲဟ်ဝ်ံဟောင်။ သဟဓမ္မိကာ၊ သိုမဒှ်မွဲဟာန်ကျော် တင်ဟိုတ် ညးမွဲသ္ဘာင် ဟိုဒုဟ်အိုတ်။ ဝါဒါနုပါတာ၊ ဧံမဒတုံစေ့်ကျင်လွေင် လ္ဘာအဓမ္မိကဝါဒအိုတ်။ စတ္တာရော၊ ဧံမဒှ်ပန်အိုတ်။ ဂါရယှာ၊ ဧံမထေက်ကိုဂရိုဟ်အိုတ်။ ဌာနာ၊ င်ဟိုတ်ဂမ်ိုင်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ တသ၊ ကု။ ဒိဌ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲ။ သဟဓမ္မိကာ၊ ဧံ။ (ဝါ) သိုကို့။ စတ္တာရော၊ ဧံ–အိုတ်။ ဝါဒါနုပါတာ၊ င်ပွမက္ခိုဒ့ကျင် အဓမ္မိကဝါဒဂမ်ိုင်။ (ဝါ) င်အဓမ္မိက ဝါဒ မက္ခိုဒ့ကျင်ဂမ်ိုင်။ (ဝါ) င်ကွေတ်ဝါဒမက္ခိုဒ့ကျင် ဟွံစေ့်ဗဗွဲဓရ် ဗဒေက်ဖျဝ်ပွဲကွေတ် ဝါဒ စေ့်ဗဗွဲဓရ်ဂမ်ိုင်။ ဂါရယှံ၊ ဧံမထေက်ကိုဂရိုဟ်။ ဌာနံ၊ နှဟိုတ်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံ။ ။

စတ္တာရော၊ င်ပန်ပြကာဂမ်ိုင်။ ကတမေ၊ ညးဧံအိုတ်ဂှ်ရော။ ဘဝံ၊ င်တ္ဘ။ အနဘိဇ္ဈ၊ ဧံ။ ဓမ္မပဒံ၊ နှ။ စေ ဂရဟတိ၊ ပုံယဝ်ရဟိုဂရိုဟ်မွး။ စေ ပဋိက္ကောသတိ၊ ပုံယဝ်ရ ဆေဝ်ဒဝ်ပါကေံအိုတ်မွး။ ဓ္ဓံ သတိ၊ နကြိုဒ့်တသ်ဝ်ံနေဝ်။ အဘိဇ္ဈာလူ၊ ဧံမှံကို့ အဘိဇ္ဈာတဏှာမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ကာမေသု၊ ပွဲ–ဂမ်ိုင်။ တိဗ္ဗသာရာဂါ၊ ဧံ–အိုတ်။ ယော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ယြင်သမဏ,ဗြာဟ္မဏာဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေ စ၊ င်သမဏ, ဗြာဟ္မဏာဂမ်ိုင်တံဂ့်ဟောင်။ ဘောတော၊ ဒဒက်တ်ကို့တ္ဘ။ ပုဇ္ဇာ၊ ပူဂိုလ်မဒုင်သွပူဇဂမ်ိုင် ရောင်။ တေ စ၊ င်သမဏ, ဗြာဟ္မဏာဂမ်ိုင်တံဂ့်ဟောင်။ ဘောတော၊ ဒဒက်တ်ကို့။ ပါသံသာ၊ ညးမထေက်ကို့ ဒုင်ထိုင်သးဂမ်ိုင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘဝံ၊ င်။ အဗျာပါဒံ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ ဗျာပန္နစိတ္တာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပါ၊ ဧံ–အိုတ်။ ယော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ယြင်–ဂမ်ိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေ စ၊ င်–ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ မုဋ္ဌဿတီ၊ ဧံ–အိုတ်။ အသမ္ပဇာနာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အသမာဟိတာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။

ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ။ ဥက္ကလာ၊ ဧံမဟဒတ် ပွဲဇူးပိုဒ်ဥက္ကလာအိုတ်။ ယေပိ တေ ဝဿဘညာ၊ ယြင်ညးမှံယွၤဝဿကို့ ညးမှံယွၤဘညဂမ်ိုင်ကိုလေဝ်။ အဟေတုကဝါဒါ၊ င်မှံကို့ကွေတ်ဝါဒမ္ဂး ဟိုတ်ကံဟွံမွဲကို့။ အကိရိယဝါဒါ၊ င်မှံကို့ကွေတ်ဝါဒမ္ဂး ဝိုန်ကျောန်ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကိုလေဝ် ဟွံအာစိုပ်ကျောန်ကို့။ နတ္ထိကဝါဒါ၊ င်မှံကို့ကွေတ်ဝါဒမ္ဂး ဟွံမွဲကို့ဖိုကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကို့။ အဟေသုံ၊ စိုန်ဒှ်အိုတ်ရ။ တေပိ၊ င်ဝဿကို့ဘညဂမ်ိုင်ကိုလေဝ်။ စတ္တာရိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကျမာနိ ဓမ္မပဒါနိ၊ နှ–ဂမ်ိုင်။ န ဂရဟိတဗ္ဗံ န ဂရဟိတဗ္ဗာနိ၊ ဟွံထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်ရုဂ်ဒ။ န ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ န ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗာနိ၊ ရုဂ်ဒ။ အမညိသု၊ စိုန်ကျိုဟ်တီလဝ်အိုတ်ရ။ တံ၊ င်ပွမကျိုဟ်တီလဝ်သ်ဂ်ှ။ ကိသ

ဟေတု၊ ရော။ နိန္ဒာ+ဗျာရောသန+ဥပါရမ္ဘ+ဘယာ၊ ဟိုတ်ပွမဖေက် နူပွမဒးဒုင်ဟို ဂရိုဟ်, ပွမဒးဒုင်လလေင်ပျဲဟုံ, ပွမဒးဒုင်လဗပ်ပကိုဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ၊ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] အဗျာပန္နော၊ ဧံဟွံအာစိုပ် နကိုဒေါသ မပွန်ဂတး။ သဒါ၊ ပွဲ ကာလအိုသီ။ သတော၊ ဧံမွုံကိုသတိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ သုသမာဟိတော၊ ဧံမစွံပတန်လဝ်စိုတ် ဗွဲမွးရး။ အဘိဇ္ဈာဝိနယေ၊ ပွဲအရဟတ္တဖိုလ် ဟိုတ် မစိုဟ်လလံအာ နူအဘိဇ္ဈာ နပွမကိုဓိုဟ်လလံမွဲလော့်ပွန်။ သိက္ခံ သိက္ခန္တော၊ ဧံမဒွေတ်လုတ်ပ္တိတ်ဇြဟတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ နှ်ပူကိုလ်။ အပွမတ္တောတိ၊ ညးဟွံ ဝိုတ်သတိရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။[ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန အဘိဇ္ဈာ ဝိနယတိ ဓ္ဂတေနာတိ အဘိဇ္ဈာဝိနယော၊ အရဟတ္တဖလံ၊ ဋီကာ]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

တတိယော၊ ဧံ။ ဥရုဝေလဝဂ္ဂေါ၊ ဥရုဝေလဝဂ်ရောင်။

၄–စက္ကဝဂ်

၁–စက္ကသုတ်

၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စက္ကာနိ၊ ဂ်သမ္ဘတ္တိစက်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ညံဂ်စက်သ္ဘာကွီ ဂေတ်ချီဟွံပိုတ် ဟိုတ်ဖိုလ် စါဂေါဝ် ဂ်မဇော်မောဝ် ချိုက်ပေင်ဂမ္ဘိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ ယေဟိ၊ ယြကျောံသမ္ဘတ္တိစက်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ သမန္နာဂတာနံ၊ ဧံမ ချိုက်ပေင်တ်အိုတ်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဂက်တ်ကိုဒေဝတ်မွိုဟ်ဂမ္ဘိုင်။ စတုစက္ကံ၊ ဂ်သမ္ဘတ္တိ စက် ပန်ပြကာ။ ဝတ္တတိ၊ ပွံဂေတ်ဒွံဂ် ဟွံပိုတ်သ္ဂုတ်ရ။ ယေဟိ၊ ကျောံသမ္ဘတ္တိစက် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတာ၊ ဧံမချိုက်ပေင်အိုတ်။ ဒေဝမနုဿာ၊ ဂ်မွိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်။ နှ စိရသေဝ၊ ဟွံသက် ဂတာပ်လံဟောင်။ ဘောဂေသု၊ ပွဲပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင်။ မဟာန္တတ္တံ၊ နှ်ဒဒှ်မဂ္ဂိုင်။ ဝေပုလ္လတ္တံ၊ နှ်ဒဒှ်မလှဲလး။ ပါပုဏန္တိ၊ ပွံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ။

စတ္တာရိ၊ ဂ်သမ္ဘတ္တိ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်။ ကတမာနိ၊ ညးဧံအိုတ်ဂ့်ရော။ ပတိရူပဒေသ ဝါသော စ၊ ပွမဂွံပဒတ် ပွဲဌာန်ဒေသ မဗဗွဲကို။ (ဝါ) ပွမဂွံပဒတ် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ နမွုံတ်ကို ပရိသာတ်ပန် မပ္တံကိုဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီကို။ သပ္ပုရိသာဝဿယော စ၊ ပွမဂွံနိသဲ ခစက် ညးသပ္ပုရိုဟ် မွုံမပ္တံကိုကျဂ်ကို။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိ စ၊ ပွမဂွံစွံပတန်လဝ် လွေင်စိုတ်ဇကု ဗွဲမွးရး ဟိုတ်ဂွံဒှ်ကုသိုလ်ကို။ (ဝါ) ပါကေ့်အကုသိုလ် မွုံမပ္တံကို အဿဒ္ဓါတဲ့ ပွမကိုစွံ ပတန်လဝ် လွေင်စိုတ်ဇကုဇကု ဗွဲမွးရး ပွဲမရိကုသိုလ်မပ္တံကို သဒ္ဓါကို။ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုည

တာ၊ ဒဒှ်ညား မှံုကိုကုသိုလ် မကောင်ပတဲ့လဝ် ပွဲကိုပ်ကွာကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ စက္ကာန်၊ ဂ်–ဂမ္ဒိုင်။ ကွာမာန် စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကွာတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယော နရော၊ ယြောင်ပူဂိုလ်မွဲ။ ပတိရူပေ၊ ခွံမဗဲွကို် တ္ဟာ်န ပတဲ့ကုသိုလ်။ ဒေသေ၊ ပွဲဌာန်။ ဝသေ၊ ပွံုပဒတ်မွး။ အရိယမိတ္တကရော၊ ခွံမလေပ်သွကို် မိဿဟာဲအရီ မှံုမပွံကို်ကျာ်။ သမ္မာပဏိမိသမ္မန္နော၊ ဂ် မဋ္ဌိက်ပေင်ကျော် ပွမစွံပတန်လဝ်လွေင်စိုတ်ဇကုဇကု ဗွဲမွးရး ဟိုတ်ဂွံဒ့် ကုသိုလ်ကို်။ ပုဗ္ဗေ၊ ပွဲကိုပ်ကွာ။ ပုညကတော၊ ဂ်မှံုကို်ကုသိုလ် မကောင် ပတဲ့လဝ်ကို်။ သိယာ၊ ဂဗ္ဘဒ့်မွး။ ဓ္တတံ နရံု၊ နှ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ ဓည်၊ ဂ်ညြော်ဲခဲကို်။ ဓနံ၊ ဂ်ဒြပ် မပွံကို်ထဝ်ညြန် မွဲသ္ဆာင်ကို်။ ယသော၊ ဂ်ပွိဗ္ဗုိင်ပရိသာတ်ကို်။ ကိတ္တိ၊ ဂ်ဒယ်တ့်ဂုဏ်ကို်။ သုခံ စ၊ ဂ်တသိုက်စိုတ်ကာယ စါပြကာကို်။ အဓိဝတ္တတိ၊ ပွံုဓလိုဖ္ဆိုက်ရ။ ကွာတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။

၂–သင်္ဂီဟသုတ်

၃၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သင်္ဂဟဝတ္ထူနိ၊ ဂ်ဓရ်ဟိုတ် မတွံဂး ပွမထံက်ပင် သင် ရိုဟ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဒါနံ၊ ပွမသ္ဂးပွး ကို်ဒါန်ကို်။ ပေယျဝဇ္ဇံ၊ ပွမဟိုသွဂးလာန် မသ္ခိုက်ဆာန်ကို်။ အတ္ထစရိယာ၊ ပွမဒ္ဓေတ်တ်ဒတဲ့ဖိုကို်။ သမာနတ္တတာ၊ ဒဒှ်ညား မစွံ ပတန်လဝ်ဝါတ် သိုက်ကဆံဝ်တုပ် ကို်ဇကုကို်ရောင်။ ။[သမာနသ ဘာဝေါ သမာနတ္တံ၊ ဒဒှ်ညား စွံပတန်လဝ်ကဆံဝ် မတုပ်ကျော်ဇကု ဗွဲဝါတ်သိုက်။ သမာနတ္တမေဝ သမာနတ္တ တာ]။ ။(ပ)။ ။ ကွာတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ကွာဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ယဲ ဒါနဉ္စ၊ ယြောင်ပွမသ္ဂးပွးကို်ဒါန်ကို်။ ယဲ ပေယျဝဇ္ဇဉ္စ၊ ယြောင်ပွမဟိုသွဂးလာန် မသ္ခိုက်ဆာန်ကို်။ ယာ အတ္ထစရိယာ စ၊ ယြောင်ပွမဒ္ဓေတ်တ်ဒတဲ့ဖိုကို်။ တတ္ထ တတ္ထ ဓမ္မေသု၊ ပွဲသဘ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်ဂ့်။ ယထာရဟံ၊ ဗွဲမဗဲွထေက်ကြိုက်။ ယာ သမာနတ္တတာ စ၊ ယြောင်ဒဒှ်ညား မစွံပတန်လဝ် ဝါတ်သိုက် ကဆံဝ်တုပ်ကို်ဇကုကို်။ သန္တိ၊ ပွံု–အိုတ်ရ။ ။

ယာယတော၊ ခွံမအာတ်။ ရထဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်ကွိ။ အာဏီ၊ ဂ် သွေက်။ သင်္ဂဟော၊ ဂ်မထံက်ပင် ညံဉ်သ္ဂာကွိ မဟဝွံကလ့်တိတ်အာ။ ဟောတိ ကွဝ၊ ညံဉ်ရ မဒ့်တ်ကို်။ ။[ရထဿ+အာဏီ+ကွဝ]။ ။ တထာ၊ တုပ်တ်သာ်ဂ့်ကို်ရ။ ဓ္တတော၊ ဂ်ဓရ် မှံုမပွံကို်ဒါန်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ လောကေ၊ ပွဲသတ္တလောက။ သင်္ဂဟာ၊ ဂ်အထံက်အပင်သင်ရိုဟ် ဂွံခိုဟ်ပရေင်ဆက် ဆောံဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပွံုဒ့်အိုတ်ရ။ ။

စ၊ ငမ်ှုံတ်မွဲသ္ဘာင်တုန်။ ဓ္တေ သင်္ဂဟာ၊ ငသင်္ဂဟဝတ္ထု မပ္တံကိုဒါန ဂမ်ှုိင်ဂ်ှ။ နာ အသူ၊ ဂဗ္ဘဟ္တံမွဲအိုတ်မ္ဂး။ မာတာ၊ ငမိအံက်။ ပုတ္တကာရဏာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတ္တံဂး ကောန်။ မာနံ ဝါ၊ နပ္တမသ္ခေံသ္ခကို။ ပူဇံ ဝါ၊ နပ္တမပူဇံကို။ နာ လဘေထ၊ ဂဗ္ဘဟ္တံကလိဂ္ဂံအိုတ်ရ။ ပိတာ ဝါ၊ ငမအံက်ကို။ ပုတ္တ ကာရဏာ၊ ဟိုတ်။ မာနံ ဝါ၊ ကို။ ပူဇံ ဝါ၊ ကို။ နာ လဘေထ၊ ဂဗ္ဘ။ ။

စ၊ ဟ္တံသေငသ်ဂ်ှတဲ့။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ယေ ပဏ္ဍိတာ၊ ယြငဉးမ်ှုံကိုပညာဂမ်ှုိင်။ ဓ္တေ သင်္ဂဟာ၊ နသင်္ဂဟဝတ္ထုဂမ်ှုိင်ဂ်ှ။ သမဝေက္ခန္တိ၊ ပ္ဒံရံငသ္ပိတ် ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ တေ ပဏ္ဍိတာ၊ ငဉးမ်ှုံကို ပညာဂမ်ှုိင်ဂ်ှ။ မဟာတ္တံ၊ နဒဒ္ဒ် မပြဲ။ ပပ္ပေါန္တိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ပါသံသာ စ၊ ငဉး မထေက်ကိုထိုင်သးဂမ်ှုိင်။ ဘဝန္တိ၊ ပ္ဒံဒ္ဒ်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–သီဟသုတ်

၃၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မိဂရာဇာ၊ ဧၟံမဒ္ဒ်သွိုင်သတ်။ သီဟော၊ ငဇာဒိသိုင်။ (ဝါ) ငဇာဒိသိုင်မ်ှုံကိုသော်ကံ။ သာယန္ဟသမယံ၊ ပ္ဒဲကာလသဝ်တဲ့။ အာသယာ၊ နူဒ္ဒဲ မပ္တံကို ဂိဟ်ထဝ်။ နိက္ခမတိ၊ ပ္ဒံတိတ်ကျင်ရ။ အာသယာ၊ နူ။ နိက္ခမိတ္တာ၊ တိတ်ကျင်တဲ့။ ဝိဇမ္ဘတိ၊ ပ္ဒံစ္ဆးစရဲတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံထွးတ် ဗိုပြင်ဇကုရ။ ဝိဇမ္ဘိတ္တာ၊ တဲ့။ သမန္တာ၊ ပ္ဒဲပွိပွူ။ စတုဒ္ဒိသာ၊ နဒိုဟ်ပန်ဂမ်ှုိင်။ အနုဝိလောကေတိ၊ ပ္ဒံဒစေင်ကေတ်ရံင်တ်ရ။ ။(ပ)။ ။ တိက္ခတ္တုံ၊ ဗွတ်ပိဝါ။ သီဟနာဒံ၊ နကရဲဇာဒိသိုင်။ နဒတိ၊ ပ္ဒံကရဲရ။ ။(ပ)။ ။ နဒိတ္တာ၊ ကရဲတဲ့။ ဂေါစရာယ၊ တ္ဝဟ်နဖိုစ္ဆအာဟာရ။ ပက္ကမတိ၊ ပ္ဒံတိတ်အာရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ဧၟံမဒ္ဒ်တိရစ္ဆာန်အိုတ်။ ယေ တေ ပါဏာ၊ ယြင်သတ် ဂမ်ှုိင်။ နဒတော၊ ဧၟံမကရဲ။ မိဂရညော၊ ဧၟံမဒ္ဒ်သွိုင်သတ်။ သီဟဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ဇာဒိသိုင်။ သဒ္ဒံ၊ နရမျာင်။ သုဇ္ဈန္တိ၊ ပ္ဒံမိင်တ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငသတ်ဂွံမိင်တ် ရမျာင် ကရဲဇာဒိသိုင်ဂမ်ှုိင်ဂ်ှ။ ယေဘုယျေန၊ ဗွဲမဂ်ှိင်။ ဘယံ၊ နပ္တမဖေက်ဂွံက်။ သံဝေဂံ၊ နပ္တမချီဇတဝ်။ သန္တာသံ၊ နပ္တမလကိုတ်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ဗိလာသယာ၊ ငသတ်မမံင်ပ္ဒဲကတိုင်ဂမ်ှုိင်။ ။[ဗိလံ အာသယော ဓ္တေသန္တိ ဗိလာသယာ၊ သတ်မ်ှုံကိုဌာန်ဒ္ဒံင မတ္တံဂး ကတိုင်ဂမ်ှုိင်]။ ။ ဗိလံ၊ နကတိုင်။ ပဝိသန္တိ၊ ပ္ဒံလုပ်အာအိုတ်ရ။ ဒကာသယာ၊ ငသတ် မမံင်ပ္ဒဲဍာ်ဂမ်ှုိင်။ ဒကံ၊ နာ်ဍာ်။ ပဝိသန္တိ၊ ပ္ဒံလုပ်အိုတ်ရ။ ဝနာသယာ၊ ငသတ်မမံင် ပ္ဒဲကြိုပ်ဂမ်ှုိင်။ ဝနံ၊ နအပ္ဒဲကြိုပ်။ ပဝိသန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ပက္ခိနော၊ ငဂစံဂမ်ှုိင်။ အာကာသံ၊ နအာကာသ။ ဘဇန္တိ၊ ပ္ဒံပဝ်အာအိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင်။ ယေပိ တေ နာဂါ၊ ယြင်စိင်ဂမ့်ဦင်ကို လေဝ်။ ဂါမနိဂမရာဇဓာနီသု၊ ပွဲကွာန်, နိဂို, ချူင်ဇော်သွိင်ပဒတ်ဂမ့်ဦင်။ ဒဠ္ဎေ ဟိ၊ ဆုံမဗိုန် ခိုင်အိုတ်။ ဝရတ္တေဟိ၊ ဆုံမဒ့ဒ်ဇုက်စွာံအိုတ်။ ဗန္ဓနေဟိ၊ နက်ိုဓနက်ဂမ့်ဦင်။ ဗဒ္ဓါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ဒက်အိုတ်ရ။ တေပိ နာဂါ၊ ငိစိင်ဂမ့်ဦင်ကိုလေဝ်။ တာနိ ဗန္ဓနာနိ၊ နှ်ဓနက်ဂမ့်ဦင်ဂှ်။ သဦ်ဦန်ဒ်တွာ၊ ထပိုတ်ကွံအိုတ်တဲု။ သမ္မဒါလေတွာ၊ ပါ်ကရော်ကွံအိုတ်တဲု။ ဘီတာ၊ သိုမဖော်ဂံက်အိုတ်။ မုတ္တကရီသံ၊ နှ်တရ၎ဒ့ဝ် တရ၊သွတ်ဂမ့်ဦင်။ စဇမာနာ၊ သိုမသွး တအိုတ်။ ယေန ဝါ တေန ဝါ၊ နှ်ဌာနှ် ပတဝ်ကျိုပ်မွဲမွဲ။ ပလာယန္တိ၊ ပုံဂြိပ်အာအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တိရစ္ဆာနဂတာနံ၊ ဆုံမဒ့ဒ်တိရစ္ဆာန်အိုတ်။ ပါဏာနံ၊ ပွောဝ်ကိုသတ်ဂမ့်ဦင်။ မိဂရာဇာ၊ ဆုံ။ သီဟော၊ ငိ။ ဓုဝံ၊ ဗွတ်ဝွံ။ မဟိဒ္ဓိကော၊ စိုန်မှုံကိုကွဒ္ဓိဒ့ဝ်ရ။ ဓုဝံ၊ ဗွတ်ဝွံ။ မဟေသက္ခော၊ စိုန်မှုံကိုအသိင်ကြိဖ့်ဒ့ဝ်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၂၇)တေံညိ]။ ။ ဓုဝံ၊ ဗွတ်ဝွံ။ မဟာနုဘာဝေါ၊ စိုန်မှုံကိုအာနုဘာဒ့ဝ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝမေဝံ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝွံဟောင်။ ယဒါ၊ ယြဲပွဲကာလမွဲ။ အရဟံ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မသ့ဲနူကိလေသ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မဂြင်တိကေတ်ဓဝ် အလုံအိုသို အလို်ဇကု ဗွဲမှုးရး မဟဂွံပ္ဟန်ဂတား။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မချိုက်ပေင်တ ကျော်ဝိဇ္ဇာပိ, ဝိဇ္ဇာဒွံ, စရဏစ့်သုန်ပြကာ။ (ဝါ) တ္ဝိဂ့်ဒ မချိုက်ပေင်တ ကျော်ဂမြင်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ, ဒွေတ်စရဏာ။ သုဂတော၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မပြာပ်အာနိဗ္ဗာန် မဆဲ။ လောကဝိဒူ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မတီကေတ်လိုက်ပိ မတွံဂး သတ္တလိုက်, သခီါရလိုက်, သြကာသလိုက်။ ။

အနုတ္တရော၊ တ္ဝိဂ့်ဒ ဟွံမွဲကိုညး မပြုလောန်လ္ဟူဇကု နက်ိုဂုဏ်မပ္ဆံကိုသီလ, သမာဓိ, ပညာ။ (ဝါ) တ္ဝိဂ့်ဒ မပြုလောန်လ္ဟူသတ် မ့ိဟ်, ဒေဝတ, အိန်, ဗြို နက်ိုဂုဏ်မပ္ဆံကို သီလ, သမာဓိ, ပညာ။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မဒ့ဲဒံဇ္ဈောန်တ်သတ် မထေက်ကို ဒ့ဲဒံဇ္ဈောန် ညံင်ဂွံယေန်သွာင်။ ။[မွဲနယ်–အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ ဟွံမွဲကိုမပတုပ် ပွော်ကဆံင် ပွဲအရာဒ့ဲဒံဇ္ဈောန်ပူဂိုလ် မထေက်ကိုဒ့ဲဒံဇ္ဈောန် ညံင်ဂွံ ယေန်သွာင်]။ ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ့ိဟ်, ဒေဝတ်ဂမ့်ဦင်။ သတ္ထာ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မစိုန်ဒ့်တ်အွာ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ အလို်ဇကုတီကေတ်ဓရ် သစ္စပန်တဲု ဝေနေယျသတ္တံ လေဝ် ညံင်ဂွံတီကေတ် မွဲကဆံင် တွံထွးတ်။ ဘဂဝါ၊ တ္ဝိဂ့်ဒ မချိုက်ပေင်တ ကျော်ပိုန် တြဲပြကာ မတွံဂး ကသရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သိရီ, ကာမ, ပယတ္တ။ တထာဂတော၊ ငိ ကျာ်တြဲ။ လောကော၊ ပွဲသတ္တလောက။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံက္ဆိုဒ့်ရ။ ။

သော၊ ငိကျာ်တြဲဂှ်။ ဓမ္မံ၊ နှ်ဓရ်။ ဒေသေတိ၊ ပုံတွံရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဒေသေတိ၊ ရော။ ကလ္လတိ၊ ငိဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာဝွံ။ သက္ကာယော၊ ဂကောံဓရ် မှုံပြောကတ် ဗွဲ ပရမတ်မွးယွဲရ။ ကလ္လတိ၊ ငိတဏှာဝွံ။ သက္ကာယ သမုဒယော၊ ဓရ်မဒ့ဟိုတ်သက္ကာယ

မွးယ္ဟုရ့။ က္ကတိ၊ ငိန်ဗ္ဘာန်ဝ်ံ့။ သက္ကာယ နိရောဓော၊ ဓရ်အရောမပလိုတ်ကေံ့ သက္ကာယမွးယ္ဟုရ့။ က္ကတိ၊ ငိမဂ္ဂင်ဒ္ဗဝံ့ပြကာဝ်ံ့။ သက္ကာယနိရောဓဂါမီနိ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဘာန် အရာမပလိုတ်ကေံ့သက္ကာယ။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဒေတ်မွးယ္ဟုရ့။ က္ကတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ့။ ဒေသေတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ့။ တဒါ၊ ပ္ဒဲ့။ ယေပိ တေ ဒေဝါ၊ ယြေင်ဒေဝတ်ဂမ္ဒိုင်ကိုလေဝ်။ ဒီဃာယုကာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုအာယုက် မဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ့။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ စိုန်မ္ဒုံကို ရုပ်သာ်ဇကုအိုတ်ရ့။ သုခ ဗဟုလာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုတသိုက် မဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ့။ ဥစ္စေသု၊ ဧံ့မသ္ဒုင်အိုတ်။ ဝိမာနေသု၊ ပ္ဒဲလွိမာန်ဂမ္ဒိုင်။ စိရဋ္ဌိတိကာ၊ စိုန်မ္ဒုံတ်ကို ပွမတန်တ ဗွဲမလံလအိုတ်ရ့။ တေပိ ဒေဝါ၊ ဂ်ဒေဝတ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ တထာဂတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲ့။ ဓမ္မဒေသနံ၊ နှ်တွဟ် ချောင်ဓရ်။ သုတ္တာ၊ ဂံ့မိုင်ကေတ်တုဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဂံ့မိုင်ကေတ်။ ယေဘုယျေန၊ ဗွဲမဂ္ဂိုင်။ ဘယံ၊ နှ်ပွမဖေက်ဂ့်က်။ ။[ဒေါသမူစိုတ် မတွံဂး စိတ္တုတြာသဘယ]။ ။ (ဝါ) နှ်ဘယဉာဏ် မတီညာတ်ကေတ်မွး ဖေက်ဂ့်က်။ (ဝါ) နှ်ဉာဏ် ဟိုတ်မဖေက်ဂ့်က်။ သံဝေဂံ၊ နှ်ပွမချီဇတဝ်။ (ဝါ) နှ်ဉာဏ် မတီညာတ်ကေတ် ပွမချီဇတဝ်။ သန္တာသံ၊ နှ်ပွမလကိုတ်။ (ဝါ) နှ်ဉာဏ် မတီညာတ်ကေတ် ပွမလကိုတ်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့အာစိုပ်အိုတ်ရ့။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရော။ မယံ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ ဝတ၊ ဗွဲစုတ်ဟောင်။ အနိစ္စာ၊ ငိဟ္ဂံဗိုန်ဂမ္ဒိုင်။ သမာနာ၊ သီမဒ္ဒ်တအိုတ်။ နိစ္စာ၊ ငိမဗိုန်ဂမ္ဒိုင်။ အမှ က္ကတိ၊ ပုံ့ဒ္ဒ်အိုတ်ရရုဂ့်ဒ။ အမညိမှ ကိရ ဘော၊ စံက်ဂး ပုံ့စုတ်ထောင်တ်အိုတ်ကွဲ့ရောင်ယး။ ။[ညံင်ရ ပ္ဒဲပါဠို သီလက္ခန်မွး “က္ကဒပ္ပစ္စယတာ ကိရ မေ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ” ကိရသဒ္ဒါ တွံအရထ အနုဿရဏာ ဒ်ထေက်ရ့။ အရုစိ သံသူစနတ္ထလေဝ် သွးမာန်ရ]။ ။ မယံ၊ ငိပိုညး ဂမ္ဒိုင်။ ဝတ၊ ဗွဲစုတ်ဟောင်။ အဒ္ဓါဝါ၊ ငိဟ္ဂံဗိုန်ခိုင်ဂမ္ဒိုင်။ သမာနာ၊ သီ။ ဓုဝါ၊ ငိမဗိုန်ခိုင် ဂမ္ဒိုင်။ အမှ က္ကတိ၊ ဒ်အိုတ်ရရုဂ့်ဒ။ အမညိမှ ကိရ ဘော၊ စံက်ဂး။ ။(ပ)။ ။

မယံ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ ဝတ၊ ဗွဲ။ အသဿတာ၊ ငိဟ္ဂံဗိုန်ဂ့်ဂမ္ဒိုင်။ သမာနာ၊ သီ။ သဿတာ၊ ငိမဗိုန်ဂမ္ဒိုင်။ အမှ က္ကတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ အမညိမှ ကိရ ဘော၊ စံက်ဂး။ မယံ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ အနိစ္စာ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ အဒ္ဓါဝါ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ အသဿတာ၊ င်–ဂမ္ဒိုင်။ သက္ကာယ ပရိယာပန္နာ၊ ငိမတ္ဒီလုပ်လွိဟ် ပ္ဒဲဂကော်ဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ မ္ဒုံပြာကတ် ဗွဲပ ရမတ်။ အမှ ကိရ ဘော၊ စံက်ဂး ဒ်တ်အိုတ်ကွဲ့ရောင်ယး။ က္ကတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့အာစိုပ်အိုတ်ရ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ့။ သဒေဝကဿ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် ဒေဝတ်။ လောကဿ၊ ပ္ဟော်သတ္တလောက။ တထာဂတော၊ ငိကျာ်တြဲ့။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗ္ဘတ်ဝ်ံ့။ မဟိဒ္ဓိကော၊ စိုန်မ္ဒုံကိုက္ကဒ္ဒိ မဇ္ဈော်ရ့။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗ္ဘတ်ဝ်ံ့။ မဟေသက္ခော၊ စိုန်။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗ္ဘတ်–ဝ်ံ့။ မဟာနုဘာဝေါ၊ စိုန်။ က္ကတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယဒါ၊ ယြဲပွဲကာလမွဲ။ သဒေဝကဿ၊ ဧံ။ လောကဿ၊ ဒဒက်။ သတ္ထာ၊ တ္ဝိဂ်ဒမဒ်္ဒအ္စာ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ တ္ဝိဂ်ဒ ဟွံမွဲကိုပူဂိုလ်ဏ်ဍင် တုပ်ကျေံဇကု။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ငကျ်ာ်တြဲ။ အဘိညာယ၊ တီညာတ်ကေတ်တုံ။ ဓမ္မစက္ကံ၊ နဲဗ္ဗီဝန်စက် မတွံဂး ပဋိဝေဓညာဏ်, ဒေသနာညာဏ်။ ပဝတ္တယိ၊ စိုန်ကိုဂေတ်တ်ရ။ ။

သက္ကာယဉ္စ၊ နဂကောံဉပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ မွံုပြာကတ် ဗွဲပရမတ်ကိုံ။ သက္ကာယဿ၊ ဒဒက်။ နိရောဓဉ္စ၊ နဲနိဗ္ဗာန်အရာမပ္ပိတ်ကိုံ။ သက္ကာယဿ၊ ဒဒက်။ သမ္ဘဝဉ္စ၊ နဲတဏှာ ဟိုတ်မက္ကိုဒ်္ဒ်ကိုံ။ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ၊ ဧံမဒ်္ဒဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် အရာမပ္ပိတ်ကေံဒဒိုက်။ အရိယံ၊ ဧံမစ္ဆးအာနူဒုဟ် မဗုအးကေဝ်ဖြုင်။ အင်္ဂဂိကံ၊ ဧံမွံုကိုအင်္ဂ် ဒွဲဝံပြကာ။ မဂ္ဂဉ္စ၊ နဲဓရ်မဂ်ကိုံ။ အဒေသယိ၊ စိုန်တွံရ။ ။

တဒါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ ဒီဃာယုကာ၊ ဧံ။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ ဧံ။ ယသဿိနော၊ ဧံမွံုကိုပ္ပီဗွိုင်မဂ္ဂိုင်။ ယေ ဒေဝါ၊ ယြဲင်ဒေဝတ်ဂမွိုင်။ သန္တိ၊ ပ္ပံ–အိုတ်ရ။ တေပိ ဒေဝါ၊ ငဒေဝတ်ဂမွိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ ဝိပ္ပမုတ္တာသ၊ ဧံမတိတ်ဗ္ဘး နူကိလေသ။ တာဒိနော၊ တ္ဝိဂ်ဒ မသ္ပိမ္ဘ်တ်ခိုဟ်ပရေံစါ ဣဍ်ငတုပ်သွဟ်ဒ့်တ်မွဲ။ (ဝါ) တ္ဝိဂ်ဒ မဍ္ဎိက်ပေင်တ်ကိုတာဒိဂုဏ် ဟွံမွဲကိုပ္ဘန်ဂတး ဟိုတ်နူလောကဓရ် ဒွဲဝံပြကာ မပ္ပံကိုလာဘ အလာဘ။ အရဟတော၊ ဒဒက်တ်ကိုကျ်ာ်တြဲ။ ဝါကျံ၊ နဂလာန်ဓရ်။ သုတ္တာ၊ ဂွံမိင်ကေတ်တုံ။ (ဝါ) ဟိုတ်။

မယံ၊ ငပိုညးဂမွိုင်။ သက္ကာယံ၊ နဂကောံဉပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ မွံုပြာကတ် ဗွဲပရမတ်။ အဝိတိဝတ္တာ၊ ငဟွံကလိလောန်ဂမွိုင်။ အနိစ္စာ၊ ငဟွံဗိုန်ဂမွိုင်။ အမှ ကိရ ဘော၊ စံက်ဂး။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ကျတရေ မိဂါ၊ ငသတ်မွဲသ္ဘာင်ဂမွိုင်။ သီဟဿ၊ နူဇာဒိသိုင်။ ဘီတာ ကျဝ၊ ညုံင်ရ် မဖေက်ဂွံက်တအိုတ်ကိုံ။ ။[သီဟဿ+ကျဝ+ကျတရေ]။ ။ တထာ၊ တုပ်။ ဘီတာ၊ စိုန်ဖေက်ဂွံက်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်တီတ်မွး ဘဲဖေက်ဂွံက်အိုတ်ရ။ သန္တာသံ၊ နဲမလကိုတ်။ (ဝါ) နဲညာဏ်တီကေတ်မွး ဖေက်ဂွံက်။ (ဝါ) နဲညာဏ် ဟိုတ်မလကိုတ်။ အာပါဒုံ၊ စိုန်အာစိုပ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်

၃၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဂ္ဂပ္ပသာဒါ၊ ငပွမလျူငဖြုငသျိုက် ပွဲရတ်မပြုဂမျိုင်။ (ဝါ) ငပွမလျူငဖြုငသျိုက် မပြုဂမျိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ စတ္တာရော၊ ငိ။ ကတမေ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အပဒါ၊ ဧၟုဟွံမွဲကိုဖိုင်အိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ် မှုံမပ္တံကို ဖြုံ, ကဂမျိုင်ကို။ ဒွိပဒါ၊ ဧၟုမှုံကိုဖိုင်ဓါအိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ် မှုံမပ္တံကိုမြိဟ်, ဂစေံဂမျိုင်ကို။ စတုပ္ပဒါ၊ ဧၟုမှုံကိုဖိုင်ပန်အိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ် မှုံမပ္တံကိုစိုင်, ချေံဂမျိုင်ကို။ ဗဟုပ္ပဒါ၊ ဧၟုမှုံကိုဖိုင် မဂ္ဂိုင်အိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ် မှုံမပ္တံကိုဂဂီဂမျိုင်ကို။ ရူပိနော၊ ဧၟုမှုံကိုရုပ်အိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ် မန့်ကောန်ပဗ္ဗဝေါကာရ, ဓ္ကာဝေါကာရဘုံဂမျိုင်ကို။ အရူပိနော၊ ဧၟုအိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ်မန့်ကောန် စတုဝေါကာရဘုံဂမျိုင်ကို။

သညိနော၊ ဧၟုမှုံကိုသညာအိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ် ကောန်စတုဝေါကာရ, ပဗ္ဗဝေါကာရဘုံ မသ္ဒာင်အာ နူကောန်နေဝသညာနာသညာယတနဘုံဂမျိုင်ကို။ အသညိနော၊ ဧၟုဟွံမွဲကိုသညာအိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ် ကောန်ဓ္ကာဝေါကာရဘုံဂမျိုင်ကို။ နေဝသညိနာသညိနော၊ ဧၟုမှုံကိုသညာလေဝ်ဟွံသေင် ဟွံမွဲကိုသညာလေဝ်ဟွံသေင် အိုတ်။ သတ္တာ ဝါ၊ ငသတ် ကောန်နေဝသညာနာသညာယတနဘုံဂမျိုင်ကို။ ယာဝတာ၊ ပြြဳဗ္ဘတ်မွဲ စိုန်မှုံတ်ကို ပွမရိုဟ်လွိဟ်အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ပွျာဝ်ကိုသတ် မှုံဗ္ဘတ်ဂမျိုင်ဂှ်။ အရဟံ၊ တ္ဂိဂှ်ဒ မသ္ကေဘဲနူကိလေသ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိဂှ်ဒ မဂြုင်တီကေတ်အလုံ အိုသိုအလိုလိုဇကု ဗွဲမွဒးရးဟွံဂွံပွန်ဂတး။ တထာဂတော၊ နိကျာ်ကြဲ။ အဂွံ အဂွေါ၊ ပူဂိုလ်မပြုအိုတ် ဗွဲဂုဏ်ရုဂှ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ၊ ပြြုင်ပူဂိုလ်ဂမျိုင်။ ဗုဒ္ဓေ၊ ပွဲကျာ်။ ပသန္နာ၊ စိုန်လျူငအိုတ်ရ။ တေ၊ ငပူဂိုလ် မလျူငတ် ပွဲကျာ်ဂမျိုင်ဂှ်။ အဂွေ၊ ပွဲရတ်မပြု။ ပသန္နာ၊ လျူငမွးယွဲအိုတ်ရ။ အဂွေ၊ ပွဲရတ် ကျာ်မပြု။ ပသန္နာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မလျူငဂမျိုင်။ အဂွေါ၊ ဧၟုမပြု။ ဝိပါကော၊ ငဖိုလ်။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သခံတာ၊ ဧၟုဒမိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမျိုင် ပံင်ကောံတဲ့ မဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင် အိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိဒိလိက်(၈၇)တေံညိ]။ ။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမျိုင်။ ယာဝတာ၊ စိုန်။ တေသံ၊ ပွျာဝ်ကိုဓရ်သခီရ မှုံဗ္ဘတ်ဗွတ်ဂမျိုင်ဂှ်။ အရိယော၊ ဧၟုမစ္ဆး အာ နူဒုဟ် မဗုအးကေဝ်ဖြုင်။ အဒ္ဒဂီကော၊ ဧၟုံ။ မဂွေါ၊ နိဓရ်မဂ်။ အဂွံ အဂွေါ၊ ဓရ် ပြုအိုတ်ရုဂှ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ၊ ပြြုင်ပူဂိုလ်ဂမျိုင်။ အရိယေ၊ ဧၟုံ။ အဒ္ဒဂီကေ၊ ဧၟုံ။ မဂွေ၊ ပွဲဓရ်မဂ်။ ပသန္နာ၊ စိုန်လျူငတ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငပူဂိုလ်ဂမျိုင်ဂှ်။ အဂွေ၊ ပွဲရတ်မပြု။ ပသန္နာ၊ လျူငမွးယွဲအိုတ်ရ။ အဂွေ၊ ပွဲံ။ ပသန္နာနံ၊ ဒဒက်တ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ သခ်ံတာ၊ ဧၚဒမိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဂိုင် ပံင်ကောံတဲ့ မဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင် အိုတ်။ ဓမ္မာ ဝါ၊ ငံခရ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ အသခ်ံတာ၊ ဧၚဒမိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဂိုင် ပံင်ကောံတဲ့ မဟာဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင်အိုတ်။ ဓမ္မာ ဝါ၊ ငံခရ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ယာဝတာ၊ စိုန်။ တေသံ၊ ပ္မောဝ်ကိုခရ်သခီတ, အသခ်ံတ မ္ဂုံဗ္ဘတ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ဝိရာဂေါ၊ နဲခရ်နိဗ္ဗာန် အရာမပလိုကေံ့ကိလေသအလုံအိုသို။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ ခရ်ပြုအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ယဒိဒံ ယော အယံ ဝိရာဂေါ၊ ယြေင်ခရ်ဝိရာဂမွဲ။ မဒနိမ္မဒနော၊ စိုန်ဒ့်အရာဖအိုတ်ကေံ့ ခရ်စူမဲမပ္ဆံကိုရာဂရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ့်အရာ မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်ကေံ့ ခရ်မလေပ်ကိုစူမဲမပ္ဆံကိုရာဂရ။ ပိပါသဝိနယော၊ စိုန်ဒ့်အရာ မဂပ်ဝ်ပါကေံ့ခရ်ပိပါသအလုံအိုသိုရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ့်အရာမဖအိုတ်ကေံ့ ခရ်တဟင်တဏာ မိက်ဂွံသုင်အာရိုကာမဂုဏ်ရ။ အာလယသမုဂ္ဃါတော၊ စိုန်ဒ့်အရာ မဂပ်ဝ်ပါနုက်ကေံ့ ခရ်အာလယ အလုံအိုသိုရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ့်အရာ မဂပ်ဝ်ပါနုက်ကေံ့ ကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ မဂပ်ဝ်ဒုင်စသိုင် မိပ်မြဟ်ဗာန်စပ်ရ။ ။

ဝဋ္ဋုပစ္ဆေဒေါ၊ စိုန်ဒ့်အရာ ဗပိုတ်ကေံ့ဝင်ဒ့ဂမ္ဂိုင်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ့်အရာ ဗပိုတ်ကေံ့ကမ္မဝင်ဒ့, ကိလေသဝင်ဒ့, ဝိပါကဝင်ဒ့ဂမ္ဂိုင်ရ။ တဏှာက္ခယော၊ စိုန်ဒ့်အရာဖအိုတ်ကေံ့ တဏှာရ။ ဝိရာဂေါ၊ စိုန်ဒ့်အရာ မပလိုပလာ်ကေံ့ ကိလေသ အလုံအိုသိုရ။ နိရောဓော၊ စိုန်ဒ့်အရာ ပလိုတ်ကေံ့ ဒဒိုက်ဝင်ဒ့ရ။ နိဗ္ဗာနံ၊ စိုန်ဒ့်အရာ မလလံကေံ့ဂမ္ဘ် အလုံအိုသိုရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ ယေ၊ ယြေင်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ ဝိရာဂေ၊ ဧၚမဒ့်အရာ ပလိုပလာ်ကေံ့ ကိလေသအလုံအိုသို။ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲခရ်နိဗ္ဗာန်။ ။(ပ)။ ။ အဂ္ဂေ၊ ပ္ဒဲရတ်မပြဲ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ သံဃာ ဝါ၊ ငံသင်ဂမ္ဂိုင်ကို။ (ဝါ) ယြေင်ဂကောံပူဂိုလ်သတ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဂဏာ ဝါ၊ ငံဂိုဏ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ယာဝတာ၊ စိုန်။ တေသံ၊ ပ္မောဝ်ကိုသင်ဂိုဏ် မ္ဂုံဗ္ဘတ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ တထာဂတသာဝကသံဃော၊ နဲကွးအရိယသင်ကျာ်တြဲ။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ သင်ပြုအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပ္ဒုံ။ ယဒိဒံ၊ ငံကွးအရိယသင်ဝွံ။ စတ္တာရိ၊ ဧၚမဒ့်ပန်အိုတ်။ ပုရိသယုဂါနိ၊ လော့ဝ်တြဲပရဲဂမ္ဂိုင်ရောင်။ အဋ္ဌ၊ ဧၚမဒ့်ဒွံအိုတ်။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ပူဂိုလ်တြဲပရဲဂမ္ဂိုင်ရောင်။ ။

ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲ။ ဧသ ဧသော သာဝကသံဃော၊ ငံကွးအရိယသင်ဝွံ။ အာဟုနေယျော၊ စိုန်ထေက်ကိုဒုင်ဒါန် ပစ္စယ်မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် ရေင်တ့ုင်နင် နူဇမှော်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(ဂၢ) ဥပေါသထသုတ်တော်ညီ]။ ။ ပါဟုနေယျော၊ စိုန်ထေက်ကိုတ္ဘဟ်နဒုင်ဒါန် ပစ္စယ်မဂပ်ဝ်စီရေင်လဝ် တ္ဘဟ်ခြာသွက်ကွဲဌာန်ဇမှော်ရ။ ဒက္ခိဏေယျော၊ စိုန်ထေက်ကိုဒုင်ဒါန် ပစ္စယ်မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် ရန်တံ့သွက်ဖိုဘဝပလိုက်ရ။ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊ စိုန်ထေက်ကို ပင်ခုံသွိပ်တဲရ။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကောံသတ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧၚဟွံမွဲကိုညး မပြဲလောန် လ္ဘူဇကု။ ပုညက္ခေတ္တံ၊

စိုန် တုပ်ကျော်တိဗ္ဗ မဆာဲ ဒွာဲမတို်ပလုံ မဗီဇကုသိုလ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေ၊ ယြင် ပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်။ သံယေ၊ ပွဲအရိယသင်။ ပသန္နာ၊ စိုန်။ တေ၊ ဂ်–ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ အဂ္ဂေ၊ ပွဲရတ် မပြဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဂ္ဂပွသာဒါ၊ ဂ်–ဂမ္ဂိုင်။ ကွာမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] အဂ္ဂံ၊ ဧံမပြဲ။ ဓမ္မံ၊ နာ်သဘ်ဂုဏ်ရတ်ပိ။ ဝိဇာနတံ၊ တီကောတ် အိုတ်တဲ့။ အဂ္ဂတော၊ ပွဲရတ်ပိပြကာ မပြဲ။ ။[မွဲနယ်–အဂ္ဂတော၊ ဟိုတ် ဒဒှ်မပြဲ]။ ။ ဝေ၊ ဗွဲစုတ်။ ပသန္နာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မလျှင်ဖြင့်သွိုက် ဂမ္ဂိုင်။ ဒက္ခိဏေယျ၊ ဧံမထေက်ကို ဒုင်ကောတ်ဒါန်ပရဲ။ အနုတ္တရေ၊ ဧံဟွံမွဲကိုညး မပြဲလောန်လ္တာဇကု။ အဂ္ဂေ၊ ဧံမပြဲ။ ဗုဒ္ဓေ၊ ပွဲရတ်ကျာ်။ ပသန္နာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝိရာဂူပသမေ၊ ဧံမဒှ်ဟိုတ်လလံကွေံ ကိလေသအလုံအိုသီ။ သုခေ၊ ဧံမဒှ်တသိုက်ဧာံ။ (ဝါ) ဧံမဒှ်တသိုက်ဧာံစုတ် ဒွာဲဖအိုတ်ကွေံ ဒဒိုက်ဝင့်, ဒွာဲမစူးအာနူ ဓရ်သခီရ။ အဂ္ဂေ၊ ဧံမပြဲ။ ဓမ္မေ၊ ပွဲဓရ်နိဗ္ဗာန်။ ပသန္နာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ။

အနုတ္တရေ၊ ဧံ။ ပုညက္ခေတ္တေ၊ ဧံမတုပ်ကျော် တိဗ္ဗ မဆာဲ ဒွာဲမတို် ပလုံမဗီဇ မတွံဂး ကုသိုလ်။ အဂ္ဂေ၊ ဧံ။ သံယေ၊ ပွဲအရိယသင်။ ပသန္နာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဂိုင်ကို။ အဂ္ဂသ္မီ၊ ပွဲရတ်ပိပြကာ မပြဲ။ ဒါနံ၊ နိဝတ္ထုဒါန်။ ဒဒတံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မက်ိကို။ အဂ္ဂံ၊ ဧံ။ ပုညံ၊ ဂ်ပွကုသိုလ်။ ပဝမ့တိ၊ ပ္ဒံ ဇွော်မောဝ်ရ။ အဂ္ဂံ၊ ဧံ။ အာယု စ၊ ဂ်အာယုက်မွိဟ် ဒေဝတ်ကို။ အဂ္ဂေါ၊ ဧံ။ ဝဏ္ဏော စ၊ ဂ်ရုပ်သက်ကို။ ယသော စ၊ ဂ်ပွိဗ္ဗွိုင်ပရိသာတ်ကို။ အဂ္ဂါ၊ ဧံ။ ကိတ္တိ စ၊ ဂ်ပွမဒယ်တ့်ကို။ အဂ္ဂံ၊ ဧံ။ သုခံ၊ ဂ်တသိုက်ကာယစိုတ် ဓါပြကာကို။ ဗလံ၊ ဂ်ဇြဟတ်ကာယ, ဇြဟတ်ဉာဏ်ကို။ ပဝမ့တိ၊ ပ္ဒံ။ ။

အဂ္ဂသ၊ ကုရတ်ပိပြကာမပြဲ။ ဒါနံ၊ နိဝတ္ထုဒါန်။ ဒါတာ၊ ဧံမက်ို။ [မွဲနယ်–အဂ္ဂသ၊ နိဝတ္ထုဒါန် မပြဲ။ ဒါတာ၊ ဧံမလေပ်ကိုတ်။ အဂ္ဂဓမ္မသ မာဟိတော၊ ဧံမချိက်ပေင်တ် ကျော်ဓရ်ကုသိုလ် မပ္ဍံကို ပွမလျှင်မပြဲ, ပွမက်ိဒါန်။ ။[အဂ္ဂ= ဧံမပြဲ+ဓမ္မ= ပွဲဓရ်ကုသိုလ်+သမာဟိတ= ဧံမစ္ဆံပ္ဟန် လဝ်ဇကု ဗွဲမွးရး]။ ။(မွဲနယ်) အဂ္ဂဓမ္မသမာဟိတော၊ ဧံမစိုန်သကိုကျော် ဓရ် မပ္ဍံကို ပွမသွိုက်မွိုက်သွံသွ မဒှ်ဖိုကုသိုလ် မပ္ဍံကို ပွမလျှင်မပြဲ, ပွမ က်ိဒါန်။ ။[အဂ္ဂ= ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်မပြဲ+ဓမ္မ=ကျော်ဓရ်ဖို+သမာဟိ တော= ဧံမစိုန်သကို]။ ။ မေဓာဝိ၊ ဧံမွံုကိုပညာ။ ဒေဝဘူတော ဝါ၊ ဂ်ညး မဒှ်ဒေဝတ်ကို။ မနုဿော ဝါ၊ ဂ်မွိဟ်ကို။ အဂ္ဂပွတ္တော၊ သိုအာစိုပ်

ဒဒ္ဒိ မပြဲ ပွဲဘဝက္ကိဒ္ဒိ။ (ဝါ) သိုကိုမအာစိုပ်ဓရ် မဂ်ဖိုလ်တွေင် ဟိုတ်ဒဒ္ဒိညး မပြဲ။ ပမောဒတိ၊ ပုံဂံအိုဟ်တိုဟ်တ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဝဿကာရသုတ်

၃၅။ ။ ဧကံ၊ ဧံ့။ သမယံ၊ ပွဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ငိကျာ်တြဲ့။ ရာဇဂဟေ၊ ပွဲဇရေင် ဒျူင်ရာဇဂြိုဟ်။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ဧံ့မဒ္ဒိဒ္ဒဲ မကိုစ္စကိုပြိပ်ယန်။ ဝေဠုဝနေ၊ ပွဲဘာဝေဠုဝန်။ (ဝါ) ပွဲဘာဥဒျာန် မဂပ်ဝ်စိုဗိုင်လဝ် နကိုဒုန်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ်္ဂ်။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ ဧံ့မဒ္ဒိအမာတ်ဇော် သိုင်မဂဓ။ (ဝါ) ဧံ့မဒ္ဒိအမာတ်ဇော် ပွဲရုးမဂဓ။ ဝဿကာရော၊ ဧံ့မွံ့ယ္ဟုဝဿကာရ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငိဗမ္မး။ ယေန၊ ယြပွဲဌာန်မွဲ့။ ဘဂဝါ၊ ငိကျာ်တြဲ့။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တေန၊ ပွဲဌာန်ဂ်္ဂ်။ (ဝါ) နဲ်ဌာန်ဂ်္ဂ်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်စိုပ်ကျင်ရ။ (ဝါ) စိုန်ပြာပ်အာတ်ရ။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ စိုပ်ကျင်တဲ့။ (ဝါ) ပြာပ်အာတဲ့။ ဘဂဝတာ၊ ကျော်ကျာ်တြဲ့။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သမ္မောဒိ၊ စိုန်နှ်ရညီသာသွဟ်နရ်။ (ဝါ) စိုန်နှ်ရ ဟိုသွးသွာန်တ် မပ္ပံကိုပရေင်ထတ်ယုက်ရ။ သမ္မောဒနီယံ၊ ဧံ့။ သာရဏီယံ၊ ဧံ့။ ကထံ၊ နဲ်။ ဝိတိသာရေတ္တာ၊ ကိုစိုပ်ဒတဲ့တဲ့။ ဧကမန္တံ့၊ ပွဲ့။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂံ့ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၂)၊ ဒုတိယဥရုဝေလသုတ်တေံညိ]။ ။ ဧကမန္တံ့၊ ပွဲ့။ နိသိန္နော၊ ဧံ့မဂံ့ဒုံင်။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ ဧံ့။ ဝဿကာရော၊ ဧံ့။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငိ။ ဘဂဝန္တံ့၊ နဲ်။ ဧတံ၊ နဲ်ဂလာန်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အဝေါစ၊ ရော။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ့။ မယံ၊ ငိပိုညးဂမ့ိုင်။ စတူဟိ၊ ဧံ့မဒ္ဒိပန်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်ခရ်ဂမ့ိုင်။ သမန္နာဂတံ၊ နဲ်ညးမဧ့ိုက်ပေင်တ်။ မဟာပညံ၊ ဧံ့မွံ့ကိုပညာမဇော်။ မဟာပုရိသံ၊ တြဲ့မပြဲရုဂ်္ဂ်ဒ။ ပညာပေမ၊ ပုံ့ကိုတီအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ပညပ်စွတ်သမ္ဘိအိုတ်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရ ဧံ့မွံ့ဗုတ်အိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ့ိုင်။ သမန္နာဂတံ၊ နဲ်။ မဟာပညံ၊ ဧံ့။ မဟာပုရိသံ၊ ရုဂ်္ဂ်ဒ။ ပညာပေမ၊ ရော။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ့။ ကျဓ၊ ပွဲလောကဝံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မွဲ့။ တဿ တသ္မေဝ သုတဇာတဿ၊ ဗွဲကွတ်ပညာ မဂပ်ဝ်ကတ်ဇွောန်ကလင် မဂိုင်ကောတ်လဝ်ဂ်ဂ်္ဂ်။ ဗဟုဿုတော၊ ငမွံ့ကိုကွတ်ပညာ လမိင်လညာတ်မဂ့ိုင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်္ဂ်။ အယံ၊ ငိကျဝံ့တုန်။ ကျမဿ ဘာသိတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂလာန် မဂပ်ဝ်ဟိုသွးဝံ့။ အတ္ထော၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ရောင်။ အယံ၊ ငိ။ ကျမဿ ဘာသိတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂလာန်။ အတ္ထော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝံ့။ တဿ တသ္မေဝ ဘာသိတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂလာန် မဂပ်ဝ် ဟိုသွးဂ်္ဂ်ဂ်္ဂ်ဟောင်။ အတ္ထံ၊ နဲ်အရထအဓိပ္ပါယ်။ ဇာနာတိ၊ ပုံ့တီရ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်္ဂ်။ သတိ

မာ၊ ငမှုံကိုသတိ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ စိရကတမ္မိ၊ နှကိစ္စ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ဗွဲမလံလကို။ စိရဘာသိတမ္မိ၊ နှဂလာန်မဂပ်ဟိုသွး ဗွဲမလံလကို။ သရိတာ၊ ငမဗ့်ဗ္ဘုဟ်စွတ်သမ္တိ ညံင် ဟွံဂွံဝိုတ်မာန်။ အနုဿရိတာ၊ ငမဗ့်ဗ္ဘုဟ်စွတ်သမ္တိ ထပ်ကိုထပ်မာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ကိ ကရဏီယာနိ၊ မူရ်မွဲ ထေက်ကိုကျောန်ရော ချပ်ဗွာတဲ့ ခေံမ ထေက်ကိုကျောန်အိုတ်။ ။[ကိ ကတိ စိန္တေတွာ ကရဏီယာနိ ကိကရဏီယာနိ]။ ယာနိ တာနိ ဂဟဋ္ဌကာနိ၊ ယြင်ကမ္ဘောန်ကောင်ကာ မ္ဒိဟ်မပဒတ်ပွဲသိုဂမ္ဘိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံဒ့်အိုတ်ရ။ တတ္ထ၊ ပွဲကမ္ဘောန်ကောင်ကာ မ္ဒိဟ်မပဒတ်ပွဲသိုဂ့်။ ဒကွော၊ ငမဆိုက်ဗ္ဒက် စီကွး။ အနလသော၊ ငဟွံလွူဟ်။ တတြုပါယာယ၊ ခေံမဒ့်ဟိုတ်ပွမစိုပ်ဒတဲ့ ပွဲကိစ္စ ဇော်သွတ်ဂ့်ဂ့်။ ဝီမံသာယ၊ ကျောံဉာဏ်ပညာ မလေပ်ဗွာရဏာစင်ခြင်။ သမန္နာဂတော၊ ငမချိုက်ပေင်။ ကာတုံ၊ တ္ဒဟ်နသွအလိုဇကူ။ အလံ၊ ငမသွဟ်အစောံမာန်။ သံဝိဓာတုံ၊ တ္ဒဟ်နစီဇန်ဖန်က်။ အလံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ မယံ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ စတူဟိ၊ ခေံ–အိုတ်။ ကျမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံ–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတံ၊ နှ။ ။(ပ)။ ။ ပညာပေမ၊ ပ္ဒံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ မေ၊ ဒဒက်။ ဝစနံ၊ နှ။ သစေ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ ပ္ဒံယဝ်ရသ္ဒိုက်မ္ဘိုက် အိုဟ်တ္ဘိုဟ်တ်ထေက်မ္ဂး။ (ဝါ) ပ္ဒံယဝ်ရသ္ဒိုက်မ္ဘိုက် ဒုင်တဲထေက်မ္ဂး။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ငတ္ဘီပိုန်ဂေါတမ။ မေ၊ ဒဒက်။ ဝစနံ၊ နှ။ အနုမောဒတု၊ သြဝ်...သ္ဒိုက်မ္ဘိုက်အိုဟ်တ္ဘိုဟ်ညိ။ (ဝါ) သြဝ်...သ္ဒိုက်မ္ဘိုက်ဒုင်တဲညိ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ပန၊ ဟွံသေင်သင်ဂ့်။ မေ၊ ဒဒက်။ ဝစနံ၊ နှ။ သစေ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ ပ္ဒံယဝ်ရ တးပါထေက်မ္ဂး။ ဘဝံ ဂေါ တမော၊ ငိ။ မေ၊ ဒဒက်။ ဝစနံ၊ နှ။ ပဋိက္ကောသတု၊ သြဝ်...တးပါညိ။ ကျတိ၊ ရသင်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဘအဲ။ ဝစနံ၊ နှ။ နေဝ အနုမော ဒါမိ၊ ပ္ဒံသ္ဒိုက်မ္ဘိုက်အိုဟ်တ္ဘိုဟ်လေဝ် ဟွံသ္ဒိုက်မ္ဘိုက်အိုဟ်တ္ဘိုဟ်ရ။ နှ ပဋိက္ကောသာမိ၊ ပ္ဒံတးပါလေဝ် ဟွံတးပါရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ စတူဟိ၊ ခေံ–အိုတ်။ ။(ပ) ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကျမ၊ ပွဲလောကဝွံ၊ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မွဲ။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ တ္ဒဟ်နဒတဲ့ ဖိုဂကောံသတ်မဂ္ဂိုင်။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ တ္ဒဟ်နတသိုက်ဂကောံသတ်မဂ္ဂိုင်။ ပဋိပန္နော၊ ငမဒွေတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကလ္လာဏမ္ဗတာ၊ ခေံမတွံဂးခရ်မဆဲ။ ။[တာပစ္စယ် ချပ် အရထဟွံမွဲ]။ ။ ကုသလမ္ဗတာ၊ ခေံမတွံဂးခရ် မစာ်စ္ဒးအာနူဒုဟ်။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဉာယော၊ ယြင်ခရ်ဟိုတ် မတွံဂးဝိပဿနာကိုမဂ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ အဿ၊ မိန်ညးဂ့်။ ဗဟု၊ ခေံဒမဂ္ဂိုင်။ ဇနတာ၊ နှဂကောံသတ်။ အရိယော၊ ခေံမဗုဿ္ဒး မစ္ဒးအာ နူမကလိ ခွက်ကိလေသ။ တသ္မိ ဉာယော၊ ပွဲခရ်ဟိုတ် မတွံဂး ဝိပဿနာကိုမဂ်ဂ့်။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုတန်တ်ရ။ ။

သော၊ င်ညးဂ့်။ ယံ ဝိတက္ကံ၊ ယြုန်ကသပ်ဆဲ မှုံမပ္ပံကို နေကွမ္မဝိတက်မွဲ။ ဝိတက္ကေ တုံ၊ တ္ဟာ်နချပ်။ အာကခ်ံတိ၊ ပ္ဒံနွံပိုက်ရ။ တံ ဝိတက္ကံ၊ နှ်ကသပ်မဆဲမွဲမွဲဂကူ မှုံမပ္ပံ ကိုနေကွမ္မဝိတက်ဂ့်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပ္ဒံချပ်ရ။ ယံ ဝိတက္ကံ၊ ယြုန်ကသပ်ဟွံဆဲ မှုံမပ္ပံကို ကာမဝိတက်မွဲ။ ဝိတက္ကေတုံ၊ တ္ဟာ်နှ။ နာကခ်ံတိ၊ ပ္ဒံဟွံမွဲပိုက်ရ။ တံ ဝိတက္ကံ၊ နှ်ကသပ် ဟွံဆဲ မှုံမပ္ပံကို ကာမဝိတက်ဂ့်။ နှ ဝိတက္ကေတိ၊ ပ္ဒံဟွံချပ်ရ။ ယံ သက်ပ္ပံ၊ ယြုန်ကသပ် မဆဲ မှုံမပ္ပံကို နေကွမ္မသက်ပ္ပမွဲ။ သက်ပ္ပေတုံ၊ တ္ဟာ်။ အာကခ်ံတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ သက်ပ္ပံ၊ နှ်ကသပ်မဆဲ မှုံမပ္ပံကို နေကွမ္မသက်ပ္ပဂ့်။ သက်ပ္ပေတိ၊ ပ္ဒံ။ ယံ သက်ပ္ပံ၊ ယြုန်ကသပ် ဟွံဆဲ မှုံမပ္ပံကို ကာမသက်ပ္ပမွဲ။ သက်ပ္ပေတုံ၊ တ္ဟာ်နှ။ နာကခ်ံတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ သက်ပ္ပံ၊ နှ်ကသပ်ဟွံဆဲ မှုံမပ္ပံကို ကာမသက်ပ္ပဂ့်။ နှ သက်ပ္ပေတိ၊ ပ္ဒံဟွံချပ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သော၊ င်ညးဂ့်။ ဝိတက္ကပထေ၊ ပ္ဒဲဂံင်တရ် မတွံဂး ဝိတက်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဓရ်ဟိုတ် မတွံဂး ဝိတက်။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ င်မအာစိုပ် ဒဒ့်မှုံကို ပွမက္ခိုဒ့် အတိုင်ပွိုက် ဆန္ဒစိုတ် ဇကုမာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အာဘိစေတသိကာနံ၊ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၂) တေံညိ]။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ င်။ စတူဟိ၊ ခွံ–အိုတ်။ ကျမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျေံ–ဂမ့်ိင်။ ။(ပ)။ ။ ပညာပေမိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အစ္ဆရိယံ၊ သြ...ထေက်ကို အမ်သဝ်ကွေံရောင်သွံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဗ္ဘုတံ၊ စိုန်ဒ့်တွိတွေင် ဟွံကေင်ဒ့်ကွာတေံ မွဲလ့ေကွေံရောင်သွံ။ ဘော တာ ဂေါတမေန၊ မိန်တ္ဟိုပိုန်ဂေါတမ။ ယာဝ၊ ဗွဲမလောန်ကာဲဟောင်။ ကျဒံ၊ နှ်ဂလာန် ဓရ်ဝွံ။ သုဘာသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမ္ဒးရုးတုံရ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ စ၊ ဆက်တုံ မ္ဒးဂရင်ပ္ဒီမ္ဒးတုန်။ မယံ၊ ငိုပိုညးဂမ့်ိင်။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ နှ်တ္ဟိုပိုန်ဂေါတမ။ စတူဟိ၊ ခွံ–အိုတ်။ ကျမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျေံ–ဂမ့်ိင်။ သမန္နာဂတံ၊ ပူဂိုလ်မဍ္ဍိက်ပေင်ရုဂ့်ဒ။ ဓာရေမ၊ ပ္ဒံစွတ်သမ္ဘီလဝ်အိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဓာရေမ၊ ပ္ဒံ–ရော။ ဟိ၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိပန္နော၊ ပူဂိုလ်မဒ္ဒေတ်ရောင်။ ကလ္လာဏဓမ္မတာ၊ ခွံ။ ။(ပ)။ ။ တေ၊ မိန်တ္ဟိုပိုန်ဂေါတမ။ ဗဟု၊ ခွံဒမဂ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ စိုန် ဂပ်ဝ်ကိုတန်တ်ရ။ ဟိ၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ င်။ ယံ ဝိတက္ကံ၊ ။(ပ)။ ။ ဟိ၊ ဗွဲ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ င်။ ဝိတက္ကပထေ၊ ပ္ဒဲ။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ ပူဂိုလ်မအာ စိုပ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓာရေမ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဒ္ဓါ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်။ တေ၊ မိန်တ္ဟအဲ။ အာသဇ္ဇ၊ မြိခတ်ဇိုဓ ဗတ်ဂုဏ်အဲတုံ။ ဥပနီယ၊ ပြာပ်အာတုံ ရေင်တ္ဟုင်ဂုဏ်အဲဇရေင်တုံ။ အယံ ဝါစာ၊ နှ်ဂ လာန်ဝွံ။ ဘာသိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွးရ။ အပိ စ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ အဟံ၊ င်။ တေ၊ ကုတ္ဟအဲ။ ဗျာကရိဿာမိ၊ ကြက်သ့်ရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်။ အဟံ၊ င်။ ။(ပ)။ ။

မေ၊ မိန်အဲ။ ဗဟု၊ ဧံ့။ ဇနတာ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရာမိ၊ ပ္ဒံ။ ကတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ အဝေါစ။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ယြင်ကျာ်တြဲမွဲ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ နှ်သတ်အလုံအိုသို ဂမ္ဘိုင်။ မစ္ဆုပါသပွမောစနံ၊ နှ်ဓရ်မဂ် မဒ္ဒိဟိုတ်တိတ်ဗွးနူတဏာ မဒ္ဒိပးလျာအ် သွိုင်ဂစိုတ်။ ဝေဒိ၊ စိုန်တီရ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝတ်, မွိုဟ် ဂမ္ဘိုင်။ ဟိတံ၊ ဧံ့မဒ္ဒိဒတဲ့မြမောဝ်။ ဉာယံ၊ ဧံ့မဒ္ဒိဟိုတ် ကျိုဟ်ခွင်တီကေတ် နိဗ္ဗာန်။ ဓမ္မံ၊ နှ်ဓရ်ဝိပဿနာကိုမဂ်။ ပကာသယိ၊ စိုန်တွံထွး ဗွဲမပြာကတ် တဲ့ရ။ ယံ၊ ယြန်ဓရ်မွဲ။ ဝေ၊ ဗွဲစုတ်။ ဒိသွာ စ၊ ညာတ်ကေတ် နကိုဉာဏ်တဲ့ အိုတ်ကို။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမညာတ်ကေတ် နကိုဉာဏ်ကို။ သုတွာ စ၊ မိင်ကေတ် နကိုဉာဏ်တဲ့အိုတ်ကို။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမမိင်ကေတ် နကိုဉာဏ်တဲ့အိုတ်ကို။ ဗဟူ၊ ဧံ့ဒမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ဇနာ၊ င်သတ်ဂမ္ဘိုင်။ ပသီဒန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။

မဂ္ဂါမဂ္ဂသ၊ ပ္ဒဲဂုံင်တရ်ချုံ, ဂုံင်တရ်ဟွံချုံ ဒုဂ္ဂတိ, သုဂတိ, နိဗ္ဗာန်။ ကုသလော၊ ဧံ့မဆိုက်ဗွက်စီက္ခး။ ကတကိစ္စော၊ ဧံ့မ္ဒုံကိုမဂ်ကိစ္စ နှ်တြဲ ပြကာ မဂပ်ဝ်သွလဝ်တဲ့။ အနာသဝေါ၊ ဧံ့ပဟွံမွဲကိုအာသဝ ကိလေသ။ အန္တိမသာရီရော၊ ဧံ့မပ္ကင်ရင်လဝ် လျိုင်ခန္ဓမဒ္ဒိပ္ဒဲလ္ဒိတ်ဘဝ။ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ နှ်ကျာ်တြဲဂ့်။ မဟာပညော၊ ဧံ့မ္ဒုံကိုပညာ မဇ္ဈော်လဲ့။ မဟာပုရိသောတိ၊ ပူဂိုလ်တြုံပရဲရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ကတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ဒေါဏသုတ်

၃၆။ ။ ဧကံ၊ ဧံ့။ သမယံ၊ ပ္ဒဲ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ ဒဒက်တ်ကိုချုင်ဥက္ကဋ္ဌ။ အန္တရာ စ၊ ပ္ဒဲအကြာကို။ သေတဗျံ၊ ဒဒက်တ်ကိုချုင်သေတဗျ။ အန္တရာ စ၊ ပ္ဒဲအကြာကို။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော၊ ဉ်မဏ္ဍအာ တရ်အဓာန်မဂ္ဂိုင်သွေဲ့။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ရ။ ဒေါဏော၊ ဧံ့မ္ဒုံယ္ဒါဒေါဏ။ ဗြာဟ္မဏောပိ၊ ဉ်ဗမ္ဘးကိုလေဝ်။ ။[သုဒံ–အရထဟွံမွဲ]။ ။(ပ)။ ။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော၊ ဉ်မပြာပ်အာ တရ်အဓာန်မဂ္ဂိုင်သွေဲ့။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဒေါဏော၊ ဧံ့။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဉ်ဗမ္ဘး။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်တြဲ။ ပါဒေသု၊ ပ္ဒဲဒ္ဒေါဇိုင်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဒ္ဒေါ မဂပ်ဝ်လိုန်လဝ် နကိုဇိုင်ဂမ္ဘိုင်။ သဟသာရာနိ၊ ဧံ့မ္ဒုံကိုဒရာလ့ိုအိုတ်။ သနေမိကာနိ၊ ဧံ့မဒ္ဒိမွဲဟာန်ကျော်အကောပ်အိုတ်။ သနာဘိကာနိ၊ ဧံ့မဒ္ဒိမွဲဟာန်ကျော်ပွေဟ်အိုတ်။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ၊ ဧံ့မချိုက်ပေင်တ် ကျော်အကာဲအရာ

အိုသိုအိုတ်။ စက္ကာနိ၊ နံလက်သန်စက်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) နံစုတ်သမ္ဘီသွာကွိဂမ္ဘိုင်။ အဒ္ဒသာ ခေါ၊ စိုန်ဂွံညာတ်ကေတ်တုံဟောင်ရ။ ဒိသွာန၊ တုံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗမ္ဘးဒေါဏဂ်။ ဓုတံ၊ ငါပွမအမ်သဝ်တ်မြသက်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဟောသိ၊ ရော။ ။

အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော၊ သြ...ထေက်ကို အမ်သဝ်ကွဲရောင်သွံ။ အဗ္ဘုတံ ဝတ ဘော၊ သြ...ဒ်တ္ဂိတွေင် ဟွံကောင်ဒ်ကွာတေံ မွဲလ့ဲကွဲရောင်သွံ။ ဝတ၊ ဗွဲစုတ်။ ကွမာနိ၊ ငဒ္ဒဲဖိုင်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ မနုဿဘူတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ္ဘိဟ်ဇေတ်တ်။ ပဒါနိ၊ ငဒ္ဒဲဖိုင်ဂမ္ဘိုင်။ နဘဝိဿန္တိ၊ ကြက်ဒ်ဟွံမာန်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ငါပွမအမ်သဝ်တ်မြသက်ဝွံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။

အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ်။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ မဂ္ဂါ၊ နူဂ္ဂံင်တရ။ သြကွမ္ဘ၊ ပါစ္ဆးအာတုံ။ အညတရသ္မိ၊ ဧံမဒ်မွဲတ္ဆံ။ ရုက္ခမူလေ၊ ပ္ဒဲဇရေင်တ္ဆံဆု။ (ဝါ) ပ္ဒဲသွဝ်တ္ဆံဆု။ ပလ္လင်္၊ နံပွမတင်ထွဲ။ (ဝါ) နံပလ္လင် မတွံဂး ပွမဗစိပ်လဝ်ကွံင် ဓါလွဂ်။ အာဘုဇိတွာ၊ ကဝးလဝ်တုံ။ ကာယံ၊ နံကာယသ္မာတ်လ္ဟာ့။ ဥဇုံ၊ ဗွဲမတပ်တး။ (ဝါ) တပ်တပ် ဗွဲမကိုတ်ဇုတ်စး စ့်ဒွံတ္ဂျင်ဂမ္ဘိုင် ကျုံရေင်သ္ကံ။ ပဏိဓာယ၊ စွံလဝ်တုံ။ သတိ၊ နံသတိ။ ပရိမုခံ၊ မတူရ္ဟကို ကမ္မဋ္ဌာန်။ ။[အရထသ္မေဟ်ဂမ္ဘိုင်ဂ့် ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၄) ဝေနာဂ ပုရသုတ်တေံညိ]။ ။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ စွံလဝ်တုံ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂွံရ။

အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ်။ ဒေါဏော၊ ဧံ့။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငိ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်။ ပဒါနိ၊ နံဒ္ဒဲဖိုင်ဂမ္ဘိုင်။ အနုဂစ္ဆန္တော၊ နကြိဗက်အာလ့ေငိန်ဝ်။ အညတရသ္မိ၊ ဧံ့။ ရုက္ခမူလေ၊ ဧံ့။ နိသိန္နံ၊ ဧံ့။ ပါသာဒိကံ၊ ဧံ့မက်ိုက္ဂ်ိဒ့် ပွစိုတ်လျုင်ဖြုင်ကေဝ်။ ပသာဒနီယံ၊ ဧံ့မထေက်ကို လျုင်ဖြုင်ကေဝ်။ သန္တိန္ဒြိယံ၊ ဧံ့မ့ုံကိုက္ကန္ဒြိ မလလံကွံ့။ (ဝါ) ဧံ့မ့ုံကိုက္ကန္ဒြိ မသုန်ပြကာ မပ္ဆံကိုစက္ခု မလလံကွံ့။ သန္တမာနသံ၊ ဧံ့မ့ုံကိုစိုတ် မလလံကွံ့။ (ဝါ) ဧံ့မ့ုံကိုမနိန္ဒြိ မလလံကွံ့။ ဥတ္တမဒမထသမထံ၊ နံအရဟတ္တမဂ် မပြုကို အရဟတ္တမဂ် သမာဓိမပြု။ အနုပ္ပတ္တံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒမအာစိပ်။ ဒန္တံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မစာ်စူးအာနူ မာနတုံ မယေန်သွာင်။ (ဝါ) တ္ဂိဂ့်ဒ မယေန်သွာင် ဗွဲကာယ။ ။[ဒန္တန္တိ နိဗ္ဗဲသေဝနံ။ သုတ်အဋ္ဌကထာဝွံ (၂၉၉)။ ဒန္တန္တိ ကာယေန ဒန္တံ။ ဥဒါနအဋ္ဌကထာ၊ (၇၈)]။ ။

ဂုတ္တံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒမထိင်ဒဝ်မင်မွဲ။ ။[တ္ဂိဂ့်ဒ မထိင်ဒဝ်မင်မွဲလဝ် နကိုသွဉ်ပါင်။ ဥဒါန အဋ္ဌကထာ]။ ။ သံယတိန္ဒြိယံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ မ့ုံကိုက္ကန္ဒြိ မဂပ်ဝ်မင်မွဲ။ ။[ပ္ဒဲဥဒါနအဋ္ဌကထာ မနိန္ဒြိဟောင် ဂိုင်ကေတ်ရ]။ ။ နာဂံ၊ တ္ဂိဂ့်ဒ ဟွံဗက်စ အဂတိ။ (ဝါ) တ္ဂိဂ့်ဒ ဟွံအာစိပ်ကိလေသ မဂပ်ဝ်ပါကွံတုံ မွဲလ့ဲပွန်။ (ဝါ) တ္ဂိဂ့်ဒ ဟွံကွောန်သွ ပွအကုသိုလ်သရံပါပ်။ (ဝါ) တ္ဂိဂ့်ဒ မ့ုံကိုဇြဟတ်မဇ္ဈေ ညံင်စိင်ဇ္ဈုမဇ္ဈေ။ ဘဂဝန္တံ၊ နံကျဂ်တြဲ။ အဒ္ဒသ၊ စိုန်ဂွံညာတ်ကေတ်ရ။ ဒိသွာန၊ ဂွံညာတ်ကေတ်တုံ။ ။(ပ)။ ။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပ္ဒုံ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တုံ။ ။(ပ)။ ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘဝံ၊ ဝ်တြ။ ဒေဝေါ၊ ဝ်ဒေဝတ်။ ဘဝိဿတိ နော၊ ကြက်ဒ့်ဟာ။ ။[တြဂ့် ပ္ဒဲ ဘဝကြဲ ကြက်ဒ့်ဒေဝတ် က္လဒ္ဒိဖ္ဒော်ဟာ]။ ။ က္လတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယဲံ။ အဟံ၊ ဝ်။ ဒေဝေါ၊ ဝ်။ နော ဘဝိဿာမိ၊ ကြက်ဒ့်ဟံသေဝ်ရ။ က္လတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ့်ရ။ ဘဝံ၊ ဝ်တြ။ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ ဝ်ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်။ ဘဝိဿတိ နော၊ ကြက်ဒ့်ဟာ။ က္လတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယဲံ။ အဟံ၊ ဝ်အဲ။ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ ဝ်။ နော ဘဝိဿာမိ၊ ကြက်။ က္လတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဝံ၊ ဝ်။ ယက္ခော၊ ဝ် လကိုဟ်။ ။(ပ)။ ။ မနုဿော၊ ဝ်မ့ိုဟ်။ ။(ပ)။ ။ နော ဘဝိဿာမိ၊ ကြက်။ က္လတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘဝံ၊ ဝ်။ ဒေဝေါ၊ ဝ်။ ဘဝိဿတိ နောတိ၊ ကြက်ဒ့်ဟာရုဂ့်ဒ။ က္လတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ပုဒ္ဒော၊ ဝ်မဂပ်ဝ်သွာန်။ သမာနော၊ နကြိဒ့်နေဝ်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယဲံ။ အဟံ၊ ဝ်အဲ။ ဒေဝေါ၊ ဝ်။ နော ဘဝိဿာမီတိ၊ ကြက်ဒ့်ဟံသေဝ်ရုဂ့်ဒ။ တွံ၊ ဝ်။ ဝဒေသိ၊ စိုန် သွဲးရ။ ဘဝံ၊ ဝ်။ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ ဝ်ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်။ ဘဝိဿတိ နောတိ၊ ကြက်–ဟာရုဂ့်ဒ။ က္လတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ပုဒ္ဒော၊ ဝ်။ သမာနော၊ နကြိ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယဲံ။ အဟံ၊ ဝ်။ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ ဝ်။ နော ဘဝိဿာမီတိ၊ ကြက်။ တွံ၊ ဝ်တ့အဲ။ ဝဒေသိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ မနုဿော၊ ဝ်မ့ိုဟ်။ နော ဘဝိဿာမီတိ၊ ကြက်။ တွံ၊ ဝ်။ ဝဒေသိ၊ စိုန်။ အထ၊ ဒ့်သာ် ဂ့်မွး။ ဘဝံ၊ ဝ်။ ကောစရဟိ၊ မ္ဟရ် ပ္ဟုဂိုလ်မွဲ။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်ဒ့်ရော။ က္လတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍိရ။ ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယဲံ။ အဟံ၊ ဝ်။ ယေသံ အာသဝါနံ၊ ပြဲဒက်တ်ကိုအာသဝဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ပြဲန်။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒ့် မဟဂပ်ဝ်ပါလဝ်အိုတ်ဏီစိ။ ဒေဝေါ၊ ဝ်။ ဘဝေယျ။ ဂဗ္ဘဒ့်ရ။ တေ အာသဝါ၊ နအာသဝဂမ့ိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ဝ်–ဂမ့ိုင်ဂ့်။ မေ၊ မိန်အဲကျာ်။ (ဝါ) ဒက်တ်ကို။ ပဟီနာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါအိုတ်တဲ့ရ။ ။[မွဲနယ်–တေ အာသဝါ၊ ဝ်–ဂမ့ိုင်ဂ့်။ မေ၊ ဒက်တ်ကိုအဲ။ စိတ္တသန္တာနတော၊ နူလွေဝ်စိုတ်။ ပဟီနာ၊ စိုန်ပါစ္ဆုးအိုတ်တဲ့ရ]။ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ စိုန်မ့ုံကိုရိဟ်ကွက်အဝိဇ္ဇာတဏှာ မဂပ်ဝ်ကုတ်ထပိုတ် နကိုသွက်အရဟတ္တ မဂ်တဲ့အိုတ်ရ။ တာလာဝတ္ထုကတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွ ညံဝ်ရဂဂိုတ့်တာကံ မပိုတ်အာတဲ့ ဟံွမွဲကိုဒတန် မပ္ဍံကို တူးသတ်တံရ။ (ဝါ) စိုန်မ့ုံကိုလွေဝ်စိုတ် ဒ္ဒဲဒတန်မဂပ်ဝ်သွ ညံဝ်ရ တိဒ္ဒဲမကောင် နွံကိုတ့်တာအိုတ်ရ။ ။[ကလေဝ်ရံဝ် နိပါတ်ပိုဒ်(၃၅)ဟတ္ထကသုတ် တေံညိ]။ ။ အနဘာဝံကတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွ ညံဝ်ဟံွမွဲကိုပွမဒ့် ပ္ဒဲကြဲအိုတ်ရ။ အာယတိံ၊ ပ္ဒဲကာလကြဲ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ စိုန်ဟံွမွဲကိုသဘ ပွမဒ့်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဗြာဟ္မဏာ၊ ယဲံ။ ဥပ္ပလံ ဝါ၊ ဝ်ပ္ကဒက်ဥပ္ပိုလ်ကို။ ပဒုမံ ဝါ၊ ဝ်ပ္ကဒက်ပဒုမကို။ (ဝါ) ဝ်ပ္က ဒက်ဗ္ဘာဝ်ကို။ ပုဏ္ဍရီကံ ဝါ၊ ဝ်ပ္ကဒက်ပုဏ္ဍရိက်ကို။ (ဝါ) ဝ်ပ္ကဒက်ဗ္ဘော်ကို။ ဥဒကေ၊ ပ္ဒဲ

ဍာ်။ ဇာတံ၊ သိုမက္ခုတ်တ၊ ဥဒကေ၊ ပွဲဍာ်။ သံဝဏ်၊ သိုမဇ္ဈော်မောဝ်။ ဥဒကာ၊ နူဍာ်။ အစ္စုဂ္ဂမ္မ၊ ကလိလောန်တိုန်ကျင်တဲ့။ ဥဒကေန၊ မိန်ဍာ်။ အနုပလိတ္တံ၊ သိုဟဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်။ တိဋ္ဌတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရတန်တ်ကိုး။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ ဓ္ဝမေဝံ၊ တုပ်ညံင် သာ်ဝွံဟောင်။ အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ လောကေ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ဇာတော၊ သိုကိုမက္ကါ်ဒှ်။ (ဝါ) သိုသွးဂွံဂဝ်။ လောကေ၊ ပွဲ။ သံဝဏော၊ သိုကိုမဇ္ဈော်မောဝ်တ။ လောကံ၊ နှ်။ အဘိဘုယျ၊ ဓလိုဖ္ဖိုက်လောန်တဲ့။ လောကေန၊ မိန်သခီါရလောက။ အနုပလိတ္တော၊ သိုကို ဟဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်။ ဝိဟရာမိ၊ ပွံပဒတ်ရ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ မံ၊ နှ်အဲ။ ဗုဒ္ဓါတိ၊ ကျာ်တြဲ မတီညာတ်ကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာရ်ဂ့်ဒ။ ဓာရေဟိ၊ သြဝ်...စ္စတ်ညိ။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယေန အာသဝေန၊ ယြဲဟိုတ်နူအာသဝ မတွံဂး ကံ, ကိလေသမွဲ။ ။[ယြဲဟိုတ်နူအာသဝ မတွံဂး ဓရ်အကုသိုလ် မသွေဟ်နူ တေဘူမက ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကို အကုသိုလ်ကံမွဲ]။ ။ မယ်ံ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ (ဝါ) ကုအဲ။ ဒေဝူပပတ္တိ၊ ငပွမဒှ်ပွဲဒေဝတ်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒှ်ရ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဝိဟင်္ဂမော၊ ဧံမဂ္ဂေင်တ် ပွဲအာကာသ။ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ၊ ငဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်ကို။ အဿံ၊ ဂဗ္ဘဒှ်ရ။ ယေန အာသဝေန၊ ယြဲဟိုတ်နူ။ အဟံ၊ ငိ။ ယက္ခတ္တံ၊ နှ်ဒဒှ်လကိုဟ်။ ဂစ္ဆေယျံ၊ ဂဗ္ဘအာစိုပ်ရ။ မနုဿတ္တဉ္စ၊ နှ်ဒဒှ်မွှ်ဟ်ကို။ အဗ္ဘဇေ၊ ဂဗ္ဘအာစိုပ်ရ။ ။[အာ+ဝဇ+ဥတ္တမပရိုဟ် ဓ္ဍယျံဝိဘတ်ဂှ် သွဓ္ဍ]။ ။ မယ်ံ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သန္တာနေ၊ ပွဲလွေင်စိုတ်။ တေ အာသဝါ၊ ငအာသဝ မတွံဂး ကံ, ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂှ်။ ခီဏာ၊ စိုန်အိုတ်အာတဲ့ရ။ မယ်ံ၊ မိန်။ တေ အာသဝါ၊ နှ်။ ဝိဒ္ဓသ္တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်အိုတ်တဲ့ရ။ ဝိနဋ္ဌကတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွ ညံင်မွံကိုဒက်ဂြေန် မစာ်စူးအာအိုတ်တဲ့ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်သွ ညံင်မွံရိုဟ်ကွက် မစာ်စူးအာအိုတ်တဲ့ရ။ ။

ဝဂ္ဂု၊ ဧံမဆဲ။ ပုဏ္ဏာရီကံ၊ နှ်ဂ်ာဒက်ပုဏ္ဏာရိက်။ တောယေန၊ မိန်ဍာ်။ အနုပလိပွတိ ယထာ၊ ညံင်ရ ဟဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ အဟံ၊ နှ်။ လောကေန၊ မိန်သခီါရလောက။ အနုပလိပ္ပါမိ၊ ပွံဟဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်ရ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ငကျာ်တြဲ မဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာ။ အသ္မိ၊ ပွံဒှ်ရ။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၎–အပရိဟာနိယသုတ်

၃၎။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧဒုံမညျိက်ပေင်တ်။ ဘိက္ခု၊ င်။ ပရိဟာနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမလဟုတ်ယုတ်။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နပွမလဟုတ်ယုတ်နူသမထ, ဝိပဿနာ, မဂ်, ဖိုလ်။ အဘဗ္ဘော၊ စိုန်ဟွံထေဂ်ရ။ နိဗ္ဗာနသ၊ ဒဒဂ််တ်ကိုနိဗ္ဗာန်။ (ဝါ) ဒဒဂ််တ်ကိုကိလေသမပ္ပိုတ်, ရုပ်နာမ်ခန္ဓမပ္ပိုတ်။ သန္တိကေ ဓု၀၊ ပွဲဇရေင်ဟောင်။ စရတိ၊ ပုံဂေ့ဂင်တ်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရ်မွဲ။ စတူဟိ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧဒုံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ပရိဟာနာယ၊ တ္ဂဟ်။ အဘဗ္ဘော၊ ရော။ နိဗ္ဗာနသ၊ ဒဒဂ််တ်။ သန္တိကေ ဓု၀၊ ပွဲ။ စရတိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၀၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ သီလသမ္ပန္နော၊ င်မညျိက်ပေင် ကျော်သီလ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကွန်ဒြိယေသု၊ ပွဲကွန်ဒြိတြဲ မပ္တံကို စက္ခုဂမ္ဘိုင်။ ဂုတ္တဒွါရော၊ င် မှံုကိုတြင် မဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိ် မင်မွဲလဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘောဇနေ၊ ပွဲဘောဇိုန်သွက်မစ။ မတ္တညူ၊ င်မတီကေတ် ဗွတ်ဗွတ်စပ်ကိုပွမဒုင်, ပွမရပ်စပ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဇာဂရိယံ၊ နှ် ဒဒှ်ညး မဂုဟ်ကွတ်။ (ဝါ) နှ်ပွမဂုဟ်ကွတ်။ အနုယုတ္တော၊ င်မသွလွိပရာ ပွိတ်ဇြဟတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ ဗွဲအကာဲအရာမွဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ သီလသမ္ပန္နော၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၂) ဒုတိယဥရုဝေလသုတ်တေံညိ]။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓု၀ံ၊ နအကာဲအရာသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာအရဲ မတွံဂး ပွမညျိက်ပေင်တ် ကျော်ပါတိမောက္ခသံ၀ရသီလသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ သီလသမ္ပန္နော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။ [မပ္တံကိုစက္ခုနော ရူပံဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၄) သံ၀ရသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓု၀ံ၊ ဗွဲအကာဲအရာသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂးပွမကွာတ်လဒိ် နကိုသ္ဂတြင်သတိ ပွဲပွော်ဒွါရတြဲ မပ္တံကိုစက္ခု ညံင်အကုသိုလ် မပ္တံကိုအဘိဇ္ဈာ, ဒေါသ နသ ဟွံလုပ်ကွင်, ပွဲကာလဆိုဂဗကိုအာရိုတြဲ မပ္တံကိုရူပါရိုံ, သဒ္ဒါရိုံ ညံင်ဟွံဂွံဒှ်နိမိတ္တ ဂ္ဂါဟ, အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟ သာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ကွန်ဒြိယေသု၊ ပွဲ။ ဂုတ္တဒွါရော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၀၊ ပွဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ယောနိသော၊ ဗွဲဟိုတ်မဗွဲ။ ပဋိသခ်ီ ပဋိသခ်ီယ၊ ဗွာရဏာနကိုပညာတဲ့။ အာဟာရံ၊ နှ်စွအာဟာရ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံ့စင့်တ်ရ။ ဒ၀ါယ၊ တ္ဂဟ်နဂေင်ဂြိုင် ကွိုင်ကွဟ်တ် ညံင်ရ်ကောန်ဂ့်သွတ်။ နေ၀ အာဟာရေတိ၊ ပုံ့စင့်တ်ဟွံသေင်ရ။ မဒါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမပင်သ္ဂါင်လဝ်မာန် နမပ္တံကိုမာန်ဇြဟတ်, မာန်တြဲ ညံင်ရ်သွာလက်ပွဲလက်ဗန်။ နှ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ မဏ္ဍနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဗပေင်အ၀ဲ ဇိုင်တဲ ညံင်ရ်ဖြ၀ဉ်နန်, ဖြစရဲ၁ျင်ဂမ္ဘိုင်။ နှ အာဟာရေတိ၊ ပုံ့။ ဝိဘူသနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမလျှင်ကော၀်စွံသာ် ညံင်ရ်သွာဂတက်ဂျောန်, သွာလ့ော်ဂမ္ဘိုင်။ နှ အာဟာရေတိ၊ ပုံ့။

ကျမသ ကာယသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒန္ဓကာယဝွံ။ ယာဝဒေဝ ဠိတိယာ၊ တ္ဒဟ်နဖိုလ် ဂွံတန်တ် ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂါတ်ဟောင်။ အာဟာရေတိ၊ ပ္ဒံ။ ယာဝဒေဝ ယာပနာယ၊ တ္ဒဟ်နဖို ဇီဝိတိန္ဒြြေ ဂွံက္ဆ်ိုဒ့် ဟဂွံပိုတ်သ္ဂါတ်ဟောင်။ အာဟာရေတိ၊ ပ္ဒံ။ ယာဝဒေဝ ဝိဟိ်သူပရ တိယာ၊ တ္ဒဟ်နဖို့ပ္ဒေင်ကေ့ ပွမက္ကောဝ်ဗျို်တဟင်တဟောန်။ အာဟာရေတိ၊ ပ္ဒံ။ ယာဝ ဒေဝ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ တ္ဒဟ်နဖို့ ဂွံယိုက်ဒိုက်ဗြဟ္မစရိယ ဓါပြကာ မတွံဂး သာ သန, မဂ္ဂ။ အာဟာရေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ကျတိ၊ နပွမသ္ဂပြဘိုက် စ္ဆအာဟာရသာ်ဝွံ။ ပုရာဏံ၊ ဧ့ံမန့်တြေံ့။ ဝေဒနံ စ၊ နဒဒိုက် ဝေဒနာပွမက္ကောဝ်ဗျို်ကို။ ပဋိဟာ၀ီမိ၊ ပ္ဒံပါကေ့်ရ။ နဝံ၊ ဧ့ံမန့်တို့။ ဝေဒနဉ္စ၊ နဒဒိုက်ဝေ ဒနာ မန့်ဟိုတ်ပွမသ္ဂပြဘိုက် ဟွံတီဗ္ဘတ်ဗွတ်ကို။ နဉပ္ပါဒေသာမိ၊ ကြက်ဟွံကိုက္ဆ်ိုန့်ရ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ယာတြာ စ၊ ဝ်ပွမတန်တ် ယိုပ်ယာခန္ဓကာယ ကာလမဂ္ဂိုင်သ္ကေဲ ဝွံကို။ (ဝါ) ဝ်ပွမက်ိုတန်တ် သိုဟွံလိုလာ်ကျရိယာပိုတ်ပန်ကို။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ ဝ်ဒန့် ညးဟွံမွဲက်ိုဒုဟ်ကို။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ ဝ်ပွမဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုက်ကို။ ဘဝိဿတိ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ရဂွံပ္ဒေါပ်ဂွံစိုတ်တဲ့။ အာဟာရေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[နယ်ကိုအရထသ္ဒေဟ်ဂ့် ကလေင်ရံင် ပ္ဒဲတိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၆) အပဏ္ဏကသုတ်တေံညှ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲွံ။ ဓုဝံ၊ ပ္ဒေါပ်ဂွံစိုတ်သာ်ဝွံတဲ့ နပွမသ္ဂပြဘိုက် စ္ဆအာဟာရဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ဘောဇန၊ ပ္ဒဲ။ မတ္တညု။ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ယွံခမိ။ ဒိဝသံ၊ ပ္ဒဲအခိဝ်တဲ့။ စက််မေန၊ နပွမကွာ်စဝ်ကြံ့ကို။ နိသဇ္ဇာယ၊ နပွမဂွံကို။ အာဝရဏီယေဟိ၊ ဧ့ံမလေပ်တာဒ္ဒါကေ့ ကုသိုလ်စိုတ်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ နူဓရိနီဝရဏာဂမ္ဂိုင်။ စိတ္တံ၊ နှ်။ ပရိသောဓေတိ၊ ပ္ဒံသ္ဆးဖုးရ။ ရတ္တိယာ၊ ဒဒက်တ် က်ိုဗ္ဘ်။ ပဌမံ၊ ဧ့ံမန့်သ္ဂါတ်ပဌမ။ ယာမံ၊ ပ္ဒဲပယာံ။ ။(ပ)။ ။ မဇ္ဈိမံ၊ ဧ့ံမန့်ပ္ဒဲလ္ဒောဝ်။ ယာမံ၊ ပ္ဒဲ။ ပါဒေ၊ ပ္ဒဲလ္ဆာ့ဖိုင်ပုင်။ ပါဒံ၊ နှ်ဖိုင်ပါ။ အစ္ဆာဓာယ အတိ အာဓာယ၊ စ္ဆံဟ္ဘန်လဝ် ညံဝ်ဂွံလောန်ဗွတ်ညိနာင်တဲ့။ သတောသ၊ ဝ်မဗ့်ဗ္ဘုဟ်ဒွံဝ် အာရိုကမ္မဋ္ဌာန် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်။ (ဝါ) ဝ်မွံ့ကိုသတိ။ သမ္ဗဇာနော၊ ဝ်မပိုင်ခြာတီကေတ် အာရိုကမ္မဋ္ဌာန် ဗွဲမွးရး။ (ဝါ) ဝ်မွံ့ကို သမ္ဗဇဉ်ညဏ်ပညာ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ ဥဋ္ဌာနသညံ၊ နှ်စွတ်သညာမက္ဆ်ိုဒ့် ပ္ဒဲပွမဒ္ဒိုက်က္ဆ်ိုနူသတိက်။ (ဝါ) နှ်စွတ်သညာ မစွတ်ပိုင်ခြာလဝ် အခိဝ်ဒ္ဒိုက်က္ဆ်ိုနူသတိက်။ မနသိ၊ ပ္ဒဲ အပ္ဒဲဂွံစိုတ်။ ကရိတ္တာ၊ ပ္ဒေါပ်လဝ်တဲ့။ (ဝါ) ကိုက္ဆ်ိုန့်တဲ့။ ဒက္ခိဏေန၊ ဧ့ံမန့်လွာ်ပုင်။ ပဿေန၊ နကိုသကဲ။ သီဟသေယျံ၊ နှ်ပွမတိက် မတုပ်ကျော်ဇာဒိသိုင်မတိက်။ ကပ္ပေ တိ၊ ပ္ဒံ။ ရတ္တိယာ၊ ဒဒက်။ ပစ္ဆိမံ၊ ဧ့ံ။ ယာမံ၊ ပ္ဒဲ။ ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ ဒ့ိုက်က္ဆ်ိုတဲ့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ ဗွဲအကာဲအရာသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ပ္ဒဲအခိဝ်တဲ့ကိုဗ္ဘ် ပဌမပယာံ နပွမ ကွာ်စဝ်ကြံ့, ပွမဂွံ ပွမသ္ဆးဖုးစိုတ် နူဓရိနီဝရဏာ၊ ပ္ဒဲဗ္ဘ်မဇ္ဈိမပယာံ သိုမစိုန်သကိုသတိသမွ

ဇဉ်ဗွဲမဗိုန်ဗတ် ကိုက္ခ်ိန်ဒ္ဒဥဋ္ဌာနသညာတဲ့ ပွမတိက်နကိုသတိက် ညံင်သွိင်ဇာဒိသိုင် ဒစေင် လွတ်တဲပုင်၊ ပွဲဗ္ဘံပစ္ဆိမပယာံ ဒ္ဒိုက်ခ္ခ်ိန္ဓူသတိက်တဲ့ နပွမက္ခာ်စင်ကြဲ့, ပွမဂ္ဂံ ပွမသ္ဆးဇုးစိုတ် နူမရ်နီဝရဏာသာ်ဝွံ။ ဘိကွ္ခု၊ ငံခမီ။ ဇာဂရိယံ၊ နှ်။ အနုယုတ္တော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်ဓရ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ သမန္နာဂ တော၊ ဧံ့။ ဘိကွ္ခု၊ ငံ။ ပရိဟာနာယ၊ တူဟ်နှ။ အဘဗ္ဗော၊ စိုန်။ နိဗ္ဗာနသ၊ ဒဒက် တ်ကို့။ သန္တိကေ ဓ္ဓဝ၊ ပွဲ့။ စရတိ၊ ပုံ့။ ကွ်တိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ဘိကွ္ခု၊ ငံ။ သီလေ၊ ပွဲ့ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ။ ပတိဋ္ဌိတော၊ စိုန်။ ကွန္ဒြိယေသု စ၊ ပွဲ့ကွန္ဒြိတြဲ့ မပ္ပံကိုစက္ခုဂမ္ဂိုင်ကို့။ သံဝုတော၊ စိုန်မင်မွဲ ကွာတ်လဒိုလဝ် နကိုသတိရ။ (ဝါ) စိုန်မင်မွဲကွာတ်လဒိုလဝ် နကိုသ္ဆတြင် မတွံဂးသတိ ညံင်မပ္ပံကိုအဘိဇ္ဈာဒေါမနဿတံ ဟွံဂွံလုပ်က္ခုင်ရ။ ဘောဇ နမှိ စ၊ ပွဲ့ဘောဇိုန်ကိုလေဝ်။ မတ္တညူ၊ စိုန်တီဗ္ဘတ်ဗွတ်ရ။ ဇာဂရိယံ စ၊ နှ် ဒဒ်ှိညးမင္ဂုဟ်ကျ်ိုကိုလေဝ်။ အနုယုဉ္ဇတိ၊ ပုံ့ပ္ပိတ်ဖြဟတ်ရ။ ။

ဓ္ဓဝံ ဝိဟာရီ၊ ဧံ့မွံ့အလေံ မပဒတ်သာ်ဝွံ။ အာတာပီ၊ ဧံ့မွံ့ကိုဝီရိယ မလေပ်ကိုဂမ်ဟ်ဂမ္ဘာန်ကေံ့ကိလေသ။ အဟောရတ္တံ၊ လုက်ဗ္ဘံတဲ့။ အတန္ဒိ တော၊ ဧံ့ဟွံလ္ခုဟ်။ ယောဂက္ခေမဿ၊ နှ်နိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကေံ့ယောဂ ပန်ပြကာ။ ပတ္တိယာ၊ တူဟ်နပွမအာစိုပ်။ ကုသလံ၊ ဧံ့မဒ်ှကုသိုလ်။ ဓမ္မံ၊ နှ်ဓရ်။ ဘာဝယံ ဘာဝယန္တော၊ ဧံ့မကိုဇော်ပွဝ်။ အပ္ပမာဒရတော၊ ဧံ့မ လဟိင်တ ပွဲ့ဓရ်သတိ နူပွမဟွံဝိဝိင်အာ ပွဲ့ဓရ်သမထ, ဝိပဿနာ။ ပမာဒေ၊ ပွဲ့ပွမဝိဝိင်။ (ဝါ) နှ်ပွမဝိဝိင်။ ဘယဒဿီ ဝါ၊ ဧံ့မွံ့အလေံ မသ္ပိမ်ဘဲဖေက် ဂုံက် ပရေင်ဆိုဂဗဘဝနရက်, ဒဒိုက်ဝင်ဒ့တူဟ်ဟ်သာ်။ ဘိကွ္ခု၊ ငံ။ ပရိ ဟာနာယ၊ တူဟ်။ အဘဗ္ဗော၊ စိုန်။ နိဗ္ဗာနသ၊ ဒဒက်။ သန္တိကေ ဓ္ဓဝ၊ ပွဲ့။ စရတိ၊ ပုံ့။ ကွ်တိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ပတိလီနသုတ်

၃၈။ ။ ဘိကွ္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဘိကွ္ခု၊ ငံခမီ မန်တူအရှန်။ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော၊ စိုန် မွံ့ကိုဒိဋ္ဌိသစ္စ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ရပ်လဝ်မွး ကွေတ်ညးမွဲဓဝ်ဟောင်ဧံ့ မဂပ်ဝ်ပိုက်နုက်ကေံ့တဲ့ရ။ (ဝါ) ညးမပါနုက်ကေံ့ဒိဋ္ဌိသစ္စ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ရပ်လဝ်မွး ကွေတ်ညးမွဲဓဝ်ဟောင်ဧံ့ရ။ သမဝ ယသဒ္ဒေသနော၊ စိုန်မွံ့ကိုဂွဲသိုအလုံအိုသို မဂပ်ဝ်သွးကေံ့ ဗွဲမွးရးရ။ (ဝါ) ညးမသွး ကေံ့ ဗွဲမွးရး ဂွဲသိုအလုံအိုသိုရ။ ပဿဒ္ဓကာယသဝီရော၊ စိုန်မွံ့ကိုကျာယိုလုပ်ယိုတိတ်

ပ္ပါတ်လလံတဲ့ရ။ ။[ကျာယီလုပ်, ကျာယီတိတ်ဂ့် ကာယသခီါရ ကော်ခစရ]။ ။ ပတိလီနော၊ ညးမသတင်တ် ဇကုမွဲဝဝ်ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ ဗွဲအကာဲအရာမွဲ။ (ဝါ) မူရ ဗွဲဗိုပြင်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ပနုဏ္ဏာပစ္စေကသစ္စော၊ င်မ့ုံကို။ (ဝါ)။ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပ္ဒဲ သာသနာဝ်ံ။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်ခမီ။ ။[ပ္ဒဲမပ်ံ"နုဏ္ဏာနိ ပနုဏ္ဏာနိ" ဟောဝ်တဲ့ စပ်]။ ။ ပုထုသမဏာဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဗမ္ဘးမဂ့ါင်ဂမ့ါင်။ ယာနိ တာနိ ပုထုပစ္စေက သစ္စာနိ၊ ယြဲင်ပစ္စေကသစ္စမဂ့ါင်ဂမ့ါင်။ (ဝါ) ယြဲင်ဒိဋ္ဌသစ္စ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ရပ်လဝ်မွး ကွေတ် ညးမွဲဝဝ်ဟောင်ဒုံ မဂ့ါင်ဂမ့ါင်။ ။[အတိုင်လွေင်သဒ္ဒါ(သဒ္ဒကွမ) ကိုလဝ်အရထရောင်]။ (ဝါ) ယြဲင်ဒိဋ္ဌသစ္စဗွဲမဂ့ါင် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ရပ်လဝ်မွး ကွေတ်ညးမွဲဝဝ်ဟောင်ဒုံဂမ့ါင်။ ။ [လွေင်အရထ အတ္ထက္ကမရောင်]။ ။ သန္တိ၊ ပ္ဒံနွံတ်အိုတ်ရ။ ။

သေယျထိဒံ၊ င်ပုထုပစ္စေကသစ္စဂမ့ါင်ဂ့် ညးဧ့ုဂ့်ရော။ ။[မွဲနယ်–ကွဒံ ကွမာနိ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနိ၊ င်ပုထုပစ္စေကသစ္စမဂ့ါင်ဂမ့ါင်ဝ်ံ။ သေယျထာ၊ ညးဧ့ုအိုတ်ဂ့်ရော။ လောကော၊ င်လောက။ (ဝါ) င်လောက မတွံဂး အတ္တ။ (ဝါ) င်လောက မတွံဂး ခန္ဓ မသုန်ပြကာ။ သဿတော၊ စိုန်ဗိုန်ရ။ ကွတိ ဝါ၊ ကွေတ်လညာတ် ပစ္စေကသစ္စသာ် ဝ်ံကို။ လောကော၊ င်။ အသဿတော၊ စိုန်ဟွံဗိုန်ရ။ ကွတိ ဝါ၊ ကွေတ်လညာတ် ပစ္စေကသစ္စသာ်ဝ်ံကို။ ။

လောကော၊ င်လောက။ (ဝါ) င်လောက မတွံဂး ကသိုဏ်ပဋိဘာဂနိမိတ်။ (ဝါ) င် လောက မတွံဂး စိုတ် မသွအာရီကို် ကသိုဏ်ပဋိဘာဂနိမိတ်။ (ဝါ) င်လောက မတွံဂး ရုပ် နာမ် မန့်အပ္ဆဲဏာန်သမာပတ် မဂပ်ဝ်လုပ်စ သိုက်ိမသွအာရီကို် ကသိုဏ်ပဋိဘာဂ နိမိတ်။ အန္တ ဝါ၊ စိုန်မ့ုံကိုလ္သိတ် အပိုင်အခြာရ။ ကွတိ ဝါ၊ ကို။ လောကော၊ င်။ အနန္တ ဝါ၊ စိုန်ဟွံမွဲကို် အပိုင်အခြာရ။ ကွတိ ဝါ၊ ကို။ တံ၊ င်ကာယဂ့်။ (ဝါ) င်ကာယ မန့် ဂကောံခန္ဓ မသုန်ပြကာဂ့်။ ဇီဝံ၊ အတ္တ မဂျိုင်ဒုံင်လမျိုရောင်။ တံ၊ င်အတ္တ မဂျိုင်ဒုံင် လမျိုဂ့်။ သရီရံ၊ ဇကုရောင်။ (ဝါ) ဇကုမန့်ဂကောံခန္ဓ မသုန်ပြကာရောင်။ ကွတိ ဝါ၊ ကို။ ဇီဝံ၊ င်အတ္တ မဂျိုင်ဒုံင်လမျိုး။ အညံ၊ မသ္သာင်နူကာယရောင်။ သရီရံ၊ င်ဇကု။ အညံ၊ မသ္သာင်အာနူ အတ္တ မဂျိုင်ဒုံင်လမျိုရောင်။ ကွတိ ဝါ၊ ကို။ ။[နူပုံလိင်မွး ဇီဝေါ ပြိုင်လဝ် နပုံလိင်မွး ဇီဝံရောင်]။ ။

တထာဂတော၊ င်သတ်။ မရဏာ၊ နူမချိုတ်။ ပရံ၊ ပ္ဒဲလောကမန့်ကြဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ နွံတ်ဏီရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဟွံလိုလာ်ဏီရ။ ကွတိ ဝါ၊ ကို။ တထာဂတော၊ င်။ မရဏာ၊ နူ။ ပရံ၊ ပ္ဒဲ။ န ဟောတိ၊ ပ္ဒံဟွံမွဲရ။ ကွတိ ဝါ၊ ကို။ တထာဂတော၊ င်။ မရဏာ၊ နူ။ ပရံ၊ ပ္ဒံ။ ဟောတိ စ၊ ပ္ဒံလို်လေဝ် နွံတ်ရ။ န စ ဟောတိ၊ ပ္ဒံလို်လေဝ် ဟွံမွဲရ။ ကွတိ ဝါ၊

ကို။ ။(ပ)။ ။ ပရံ၊ ပ္ဒံ။ နေဝ ဟောတိ၊ ပုံန္ဓံလေဝ် ဟွံသေင်ရ။ န န ဟောတိ၊ ပုံဟွံ မွဲလေဝ် ဟွံသေင်ရ။ ကျတိ ဝါ၊ ကို။ ။

သဗ္ဗာနိ၊ ဧံမဒ္ဒ်အလုံအိုသိုအိုတ်။ တာနိ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနိ၊ နိ်ပစ္စေကသစ္စမ ဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ဂ်–ဂ့်။ နုဏ္ဏာနိ၊ ငိမဂ်ဝ်ပါနုက်တုဲဂမ္ဂိုင်။ ပနုဏ္ဏာနိ၊ ငိမဂ်ဝ်ပါနုက် ဗွဲ မ္ဒးရေးတုဲဂမ္ဂိုင်။ စတ္တာနိ၊ ငိမဂ်ဝ်သ္ဒးလဝ်တုဲဂမ္ဂိုင်။ ဝန္တာနိ၊ ငိမဂ်ဝ်ဇအံတလဝ်တုဲဂမ္ဂိုင်။ မုတ္တာနိ၊ ငိမဂ်ဝ်ဗလးလဝ်ဂမ္ဂိုင်။ ပဟီနာနိ၊ ငိမဂ်ဝ်ပါလဝ်ဂမ္ဂိုင်။ ပဋိနိဿဋ္ဌာနိ၊ ငိမ ဂ်ဝ်သ္ဒးကေံ့ မွဲလ့ေပ္ဒန်ဂမ္ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ ဗွဲအကာဲအရာ မြ်သ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ သမဝယသဒ္ဒေသနော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ ကာမေသနာ၊ နိ်ရာဂ မလေပ်ဂ့ဲသိုဝတ္ထုကာမ ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နိ်ရာဂ မဂ့ဲသိုမ္ဂး ကိလေသကာမ။ (ဝါ) နိ်အကုသိုလ်ကာယကံ, ဝစီကံ, မနောကံ မစိုန်သကိုတုပ် မွဲဟာန်ကျောံရာဂ မလေပ်ဂ့ဲသိုမ္ဂး ကိလေသကာမ။ (ဝါ) ငိ။ ပဟီနာ၊ ငိမဂ်ဝ်ပါကေံ့ နကိုအနာဂါမိမဂ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘဝေသနာ၊ နိ်ရာဂ မလေပ် ဂ့ဲသိုရူပ, အရူပဘဝ။ (ဝါ) နိ်အကုသိုလ်ကာယကံ, ဝစီကံ, မနောကံ မစိုန်သကိုတုပ် မွဲဟာန်ကျောံရာဂ မလေပ်ဂ့ဲသိုမ္ဂးရူပ, အရူပဘဝ။ (ဝါ) ငိ။ ပဟီနာ၊ ငိမဂ်ဝ်ပါ နကို အရဟတ္တမဂ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဗြဟ္မစရိယေသနာ၊ ငိ်ပိုက်ဆန္ဒ မိက်ဂွံဂ့ဲသို ဒွေတ်အရိယ မဂ်မပြဲ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ စိုန်လလံပ္ဒိုတ် နကိုအရဟတ္တမဂ်ရ။ ။[ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်။ ဗြဟ္မစရိယေသနာ၊ ငိမ်ဆာဒိဋ္ဌိ မလေပ်ဂ့ဲသိုဒွေတ်မပြဲ မိန်ညး မ္ဒုံကွေတ်မိ်ဆာတံ မဂပ်ဝ် သွိတ်လဝ်။ (ဝါ) ငိအကုသိုလ်ကာယကံ, ဝစီကံ, မနောကံ မစိုန်သကိုတုပ် မွဲဟာန် ကျောံမိ်ဆာဒိဋ္ဌိ မလေပ်ဂ့ဲသိုဒွေတ်မပြဲ မိန်ညးမ္ဒုံကွေတ်မိ်ဆာတံ မဂပ်ဝ်သွိတ်လဝ်။ ပဋိ ပ္ပဿဒ္ဓါ၊ စိုန်လလံပ္ဒိုတ်ကေံ့ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ ရသ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မ္ဒုံမပ်ံကိုပွမပါကေံ့ ကာမေသနာ။ ဘိက္ခု၊ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ။[မပ်ံကိုသုခဿ စ ပဟီနာတံဂ့် ကလေင် ရံင်ပိုဒ်လိက်(၁၆၃) ပ္ဒဲအသုဘသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ တုဲ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂး ပွမပဒတ် မအာစိုပ်စတုတ္ထဈာန်တုဲမြ သ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ ဗွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပတိလီနော၊ ငိ ညးမသတင်ဒံ့ငိဇကုမွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲ။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ အသ္မိမာနော၊ နိ်မာန် မလေပ်ဟိုကြိုစမ္ဂးအဲ။ (ဝါ) ငိ။ ပဟီနော၊ ငိဂပ်ဝ်ပါကေံ့တုဲ။ ။ [မွဲနယ်–ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်။ သန္တာနတော၊ နူလွေင်စိုတ်။ အသ္မိမာနော၊ ငိ။ ပဟီနော၊ ငိမပါစ္ဆး]။ ။

ဥစ္ဆိန္နမူလော၊ ငမ္ပံကိုရိဟ်ကွက်အဝိဇ္ဇာတဏှာ မဂပ်ဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကေံ့ နကိုသွဉ်မွး အရဟာတ္တမဂ်။ တာလာဝတ္ထုကတော၊ ငမဂပ်ဝ်သွညံငိရ် ဂဂိုတံ့တာ ကဲပိုတ်အာတဲ့။ ဟံ့မွဲကိုဒတန် မပ္တံကို တူးသတ်။ (ဝါ) ငမ္ပံကိုလွေငစိုတ် ဒွဲဒတန်မဂပ်ဝ်သွ ညံငိရဒွဲ တိ မကေငန်ဲကိုတံ့တာ။ ။[ကလေငရံငိ တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၃၅)တေံကိုညီ]။ အနဘာဝံကတော၊ ငမဂပ်ဝ်သွ ညံငိဟံ့မွဲကို ပွမက္ခိုဒ့် ပွဲကာလကြ်။ အာယတီ၊ ပွဲကြ်။ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ငိဟံ့မွဲကိုသဘ် ပွမက္ခိုဒ့်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲပွမပါကေံ့ အသ္မိမာနသဉ်ဝွံ့။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ပြဟ္မစရိယေသနာ၊ ကေဉံပ္ဂိုက်ဆန္ဒ မိက်ဂွံ့ဂွဲသိုဒ္ဒေတ်အရိယ မဂ်မပြဲ။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ ။[သိုကိုမိက်ဂွံသွးမွး ပြဟ္မစရိယေသနာယ ယအက္ခရ် မဒ့်ကာရိယ နာဝိဘတ်ဂ့် ဇိတ်လဝ်ရ။ ဟံ့သေငမွး ပွဲပြဟ္မစရိယေသနာ ပဌမာဝိဘတ်ဂ့် စေ့်ပွဲအရထသဟာဒိယောဂ ဝိဘတ်ကရိဏ်]။ ကာမေသနာ၊ ငိ–ကို။ ဘဝေသနာ၊ ငိ–ကို။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ကွတိ သစ္စပရာမာသော၊ ငိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မလေဝ်ဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာမွးကွေတ် ဝွံဟေငဉုံးကို။ သမုဿယာ၊ ဧံ့မစူသ္ဉငိတိုန်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မစူသ္ဉငိတိုန် ကဆံငိကဆံငိ နကိုကိလေသဝင်ဒုက္ခ။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ၊ ငိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မဒ့်ဟိုတ်ဖိုဟံ့ဆဲဂမ္ဘိုင်ကို။ သန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။

သဗ္ဗရာဂဝိရတ္တာသ၊ ဧံ့ဟံ့ထွေန်စပ် နကိုကာမရာဂ, ဘဝရာဂမ္ဘိုင် အလုံအိုသို။ တဏှာက္ခယဝိမုတ္တိနော၊ ဧံ့မ္ပံကိုအရဟာတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ မက္ခိုဒ့်ပွဲနိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကေံ့ တဏှာ။ (ဝါ) ဧံ့မလွောဝ်အာ ပွဲနိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကေံ့ တဏှာ။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ ဓ္ဂသနာ၊ နမပ္တံကို ဓ္ဂသန ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါသွးကေံ့ အလုံအိုသိုအိုတ်ရ။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ၊ နမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မဒ့်ဟိုတ်ဖိုဟံ့ဆဲဂမ္ဘိုင်။ သမူဟတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါနုက်ကေံ့အိုတ်တဲ့ရ။ ။[မွဲနယ်–ဓ္ဂသနာ၊ နကာမေသနာကိုဘဝေသနာဂမ္ဘိုင်။ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ စိုန်။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ၊ နဒိဋ္ဌိဋ္ဌာန မတွံဂး ပြဟ္မစရိယေသနာ။ (ဝါ) နမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မတွံဂး ပြဟ္မစရိယေသနာ မဒ့်ဟိုတ်ဖိုဟံ့ဆဲဂမ္ဘိုင်။ သမူဟတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါနုက်ကေံ့ နကိုပဌမမဂ်အိုတ်တဲ့ရ]။ ။

(မွဲနယ်) သဗ္ဗရာဂဝိရတ္တာသ၊ ဧံ့။ တဏှာက္ခယဝိမုတ္တိနော၊ ဧံ့။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ ပြဟ္မစရိယေသနာ၊ ကေဉံ။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ ကာမေသနာ၊ ကမေသနကို။ ဘဝေသနာ၊ ဘဝေသနကို။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ ဓ္ဂသနာ၊ နဓ္ဂသနပိပြကာဂမ္ဘိုင်။ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါသွးကေံ့ ဗွဲမသက္ကာသွေဟ်အိုတ်တဲ့ရ။ ကွတိ သစ္စပရာမာသော၊ ကို။ သမုဿယာ၊ ဧံ့–

အိုတ်။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနာ၊ မိစ္ဆာ–ဂမ္ဘိုင်ကို။ က္ကတိ၊ ရ၌သာ်ဝ်ံ။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနာ၊ နိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌ မန့်ဟိုတ်ဖိုဟ်ံဆဲဂမ္ဘိုင်။ သမ္ဗုဟတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါနုက်ကွံအိုတ်တုံရ။ ။

ဝေ၊ ဗွဲစုတ်။ သန္တော၊ ဧံမဓိုဟ်လလံတ် ကိလေသအိုသို့။ သတော၊ ဧံမ့ုံကိုသတိ။ ပဿဒ္ဓေါ၊ ဧံမဓိုဟ်လလံတ် ကာယ, စိုတ်စါပြကာ။ အပ ရာဇိတော၊ ဧံဒမိန် သ္ဒသတြုကိလေသတံ ကိုကျတ်ဟ်ံမာန်။ (ဝါ) ဧံမ အံင်ဇုးတ် သ္ဒသတြုကိလေသဂမ္ဘိုင်တုံ။ မာနာဘိသမယာ၊ ဟိုတ်ပွမပါ ဂစိုတ်ကွံ မာနစိ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဧံမတီကေတ် သစ္စပန်ပြကာတုံ။ သ သော ဘိက္ခု၊ နိ်ခမီတ္ဒအရ္ဟန်ဂ်ံ။ ပတိလီနောတိ၊ ပူဂိုလ်သတင်တ် ညးမွဲဓဝ်ရုဂ်ံဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးရ။ က္ကတိ၊ ရ၌သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဥဇ္ဇယသုတ်

၃၉။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ်ံ။ ဥဇ္ဇယော၊ ဧံမ့ုံယ္ဟုဥဇ္ဇယ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငဗမ္မး။ ။ (ပ)။ ။ ဘဝမ်ိ ဂေါတမော၊ ငတ်ဦပိုန်ဂေါတမကိုလေဝ်။ ယညံ၊ နိ်ယဇ်။ (ဝါ) နိ်ဒါန်။ ဝဏ္ဏေတိ နော ဝဏ္ဏေတိန္၊ ပ္ဒံထိုင်သးဟာ။ က္ကတိ၊ ရ၌သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ဦရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ သဗ္ဗံ၊ ဧံမန့်အလုံအိုသို့။ ယညံ၊ နိ်။ န ခေါ ဝဏ္ဏေမိ၊ ပ္ဒံထိုင်သးဟ်ံသေင်ရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံ။ သဗ္ဗံ၊ ဧံမ့ု။ ယညံ၊ နိ်။ န ပန န ဝဏ္ဏေမိ၊ ပ္ဒံဟ်ံထိုင်သးလေဝ် ဟ်ံသေင်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဟိုဂရိုဟ်လေဝ် ဟ်ံသေင်ရ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယထာရူပေ၊ ယြဲဧံမ့ုံသဘ်မဖ့်သာ်မွဲ။ ယညေ၊ ပွဲယဇ်။ (ဝါ) ပွဲ ဒါန်။ ဂါဝေါ၊ နိ်ဂ်ဂမ္ဘိုင်။ ဟညန္တိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်ဂစိုတ်အိုတ်ရ။ အဇေဠကာ အဇ+ဧဠကာ၊ နိ်ဖွေံကိုသို့ဂမ္ဘိုင်။ ဟညန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ၊ နိ်စာင်ကိုကွိုက်ဂမ္ဘိုင်။ ဟညန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဝိဝိဓာ၊ ဧံမ့ုံတွေငတ္ဒဟ်ဟ်အိုတ်။ ပါဏာ၊ ငသတ်ဂမ္ဘိုင်။ သံဃာတံ၊ နိ် ဒဒ့်မဂပ်ဝ်ဂစိုတ်။ (ဝါ) နိ်ပွမ္ဒးဒုင်ဂစိုတ်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဧဝရူပံ၊ ဧံမ့ုံသဘ်မဖ့်သာ်ဝ်ံ။ သာရမ္ဘ၊ ဧံမ့ုံကိုပွမဂစိုတ်ပျဲပျုံ။ ယညံ၊ နိ်။ န ဝဏ္ဏေမိ၊ ပ္ဒံဟ်ံထိုင်သးရ။ ။

တံ၊ ငပွမဟ်ံထိုင်သးဂ်ံ။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲရော။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ယြဲဟိုတ်မွဲ။ ဧဝရူပံ၊ ဧံမ့ု။ သာရမ္ဘ၊ ဧံမ့ု။ ယညံ၊ နိ်။ အရဟန္တော ဝါ၊ ငပူဂိုလ် တ္ဒအရ္ဟန်ဂမ္ဘိုင်ကို။ အရဟတ္တမဂ်ံ၊ နိ်အရဟတ္တမဂ်။ သမာပန္နော ဝါ၊ ပူဂိုလ်ယောမအာစိုပ် ဂမ္ဘိုင်ကို။ နာ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ပ္ဒံဟ်ံပြာပ်အာအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပြာပ်အာတုံ ပ္ဒံဟ်ံဒုင်ဒါန်အိုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ်ံရောင်။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ စ၊ ယဇ်မထေက်ကိုထိုင်သးတုန်။ ယထာရူပေ၊ ယ်ချံ။ ယညေ၊ ပွဲ။ ဟိုတ်နူယဇ်။ ဂါဝေါ၊ နှ်ဂ်ဂမ္ဂိုင်။ နေဝ ဟညန္တိ၊ ပုံဟွံဂစိုတ်အိုတ်ရ။ အဇေဠကာ၊ နှ ဗွေံကိုသိုဂမ္ဂိုင်။ နှ ဟညန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နှ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဟွံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ နိစ္စဒါနံ၊ ချံမတွံဂးဒါန်နိစ္စဘတ် ဇြေဟ်လိက်မဲ၊ (ဝါ) ချံမတွံဂးဒါန်ပိဏ္ဍပါတ်ဇြေဟ်လိက်မဲ ကိုတ်ဟွံဂွံသ္ဂါတ်။ ယဒိဒံ အနုကုလယညံ၊ ယြင်ဒါန်တွောဝ် ဒတောဝ်အဆက်က် မဂပ်ဝ်ကိုတ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ဒ်အဲ။ ဓ္ဝဏ္ဏပံ၊ ချံ။ နိရာရမ္ဘံ၊ ချံဟွံမွဲကိုပွမဂစိုတ်ပျဲပျံ။ တံ ယညံ၊ နှ်နိစ္စဒါနအနုကုလယဇ်ဂှ်။ ဝဏ္ဏေမိ၊ ပုံထိုင်သးရ။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ။ တံ၊ ဒ်ပွမထိုင်သးဂှ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ပုံပြောပ်အာဒုဒ်ဒါန်အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ။ တံ၊ ဒ်ပွမထိုင်သးဂှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွးရ။ ။[ဇိုတ်လဝ် ဣတိမွဲမရ။ နကိုဣတိဂှ် ကလေင် စပ်ကိုအဝေါစ]။ ။

[ဂါထာ] အဿမေဓံ၊ အဿမေဓယဇ်ကို။ (ဝါ) ယဇ်အရာမဂစိုတ်ချံကို။ ပုရိသမေဓံ၊ ပုရိသမေဓယဇ်ကို။ (ဝါ) ယဇ်အရာမဂစိုတ်တြဲကို။ သမ္မာပါသံ၊ ကို။ (ဝါ) ယဇ်အရာမထောံစုတ်သွဲပွးကို။ ဝါဇပေယျံ၊ ကို (ဝါ) ယဇ်အရာ မသုင်ကွေင်သွဟ်ဥာ်သဲ မဂပ်ဝ်စီရေင်လဝ် နကိုမန်ယန်ကို။ နိရဂ္ဂဠံ၊ ကို။ (ဝါ) ယဇ်အရာဟွံမွဲကိုသ္ဂတြင် ပွဲမပ္တံကိုတိုက်ဒြပ်ဟင် သြေံတံကို။ (ဝါ) သိုဟွံပျုက်ဓလုက်ဒြပ်ဂမ္ဂိုင် ပံက်လဝ်တြင်တဲ့ ယဇ်အရာမဂပ်ဝ် ကိုပူဇအလုံအိုသိုကို။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ မဟာရမ္ဘာ၊ ချံမ္ဂုံကို ပွမ္ဒးဂစိုတ်သတ်မဂ္ဂိုင်အိုတ်။ (ဝါ) ချံမ္ဂုံကိုကိစ္စ ပွမကွောန်ပ္တိတ်ဇြဟတ်မဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ယေ မဟာယညာ၊ ယြင်ယဇ်ဇွော် မသုန်ဂမ္ဂိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေ မဟာယညာ၊ ဂ်ယဇ်ဇွော် မသုန်ပြကာဂမ္ဂိုင်ဂှ်။ မဟပ္ဖလာ၊ ဂ်မ္ဂုံကိုဖိုံ မဂ္ဂိုင်ဂမ္ဂိုင်။ နှ ဟောန္တိ၊ ပုံဟွံဒ်အိုတ်ရ။ ။

ယတ္ထ၊ ယြပ္ဒဲယဇ်မသုန်ပြကာမွဲ။ အဇေဠကာ စ၊ နှ်ဗွေံကိုသိုဂမ္ဂိုင်ကို။ ဂါဝေါ စ၊ နှ်ဂ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဝိဝိဓာ စ၊ နှ်သတ် မ္ဂုံတွေင်တူဟ်ဟ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဟညရေ၊ ပုံဂပ်ဝ်ဂစိုတ်အိုတ်ရ။ သမ္မဂ္ဂတာ၊ ချံမဒွေတ်တ ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ မဟေသိနော၊ ဂ်ပူဂိုလ်တူအရှန် မ္ဂကဲသိုတ်ဂုဏ် မ္ဂုံမပ္တံကိုသီလသမာဓိဂမ္ဂိုင်။ တံ ယညံ၊ နှ်ယဇ်မသုန်ပြကာဂှ်။ နှ ဥပယန္တိ၊ ပုံဟွံအာစိုပ်ဒုဒ်ဒါန်အိုတ်ရ။

ယေ စ ယညာ၊ ယြင်ဒါန်ပိဏ္ဍပါတ် နိစ္စဘတ်ဂမ္ဂိုင်တုန်။ နိရာရမ္ဘာ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုပွမ္ဒးဂစိုတ်အိုတ်ရ။ ယေ ယညေ၊ ယြန်ဒါန်ပိဏ္ဍပါတ် နိစ္စဘတ်ဂမ္ဂိုင်။ သဒါ၊ ပွဲကာလအိုသိုံ။ အနုကုလံ၊ ဒွေတ်ဗက်လွေင်ဂကူတဲ့။ ယ

ဇန္တိ၊ ပုံပူဇကိုဒါန်အိုတ်ရ။ ဓတ္ထ၊ ပဲဒါန်ပိဏ္ဍပါတ်နိစ္စဘတ်ဂမ့်ိုင်ဝုံ။ အဇေ ဥကာ စ၊ ကို။ ဂါဝေါ စ၊ ကို။ ဝိဝိဓာ စ၊ ကို။ န ဟညရေ၊ ပုံဟဂပ်ဝ် ဂစိုတ်အိုတ်ရ။ တဥ္စ ယညံ၊ နဒါန်ပိဏ္ဍပါတ်နိစ္စဘတ်ဂ့်ဟေင်။ သမ္မဂ္ဂတာ၊ ဧံ့။ မဟေသိနော၊ ဂ်။ ဥပသန္တိ၊ ပုံပြာပ်အာဒုဂ်ဒါန်အိုတ်ရ။ ။

မေဓာဝီ၊ ဂ်ညးမုံကိုပညာ။ ဓတံ၊ နဒါန် ပိဏ္ဍပါတ်နိစ္စဘတ်ဝုံ။ ယဇေ ထ၊ ပုံကိုဒါန်ထေက်ရ။ ဓသော ယညော၊ ဂ်ဒါန် ပိဏ္ဍပါတ်နိစ္စဘတ်ဝုံ။ မဟပ္ဖလော၊ စိုန်မုံကိုဖိုမ့ဂိုင်ရ။ ဟိ၊ ဂလာန်ဂ့်ဥာံစ္စတ်သန်ရ။ ဓတံ၊ နဒါန် ပိဏ္ဍပါတ်နိစ္စဘတ်ဝုံ။ ယဇမာနဿ၊ ကုညးမကိုဒါန်ပူဇ။ သေယျော၊ ဂ်ဖိုပြတ္တေင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပါပိယော၊ ဂ်ဖိုမယုတ်သဝ်။ နော ဟောတိ၊ ပုံ့ဟွံဒ့်ရ။ ယညော စ၊ ဂ်ဒါန်ကိုလေဝ်။ ဝိပုလော၊ ဂ်မလှဲလးနကိုဓရ်ဖိုး။ (ဝါ) ဂ်မုံကိုဖို မလှဲလး။ ဟောတိ၊ ပုံ့ဒ့်ရ။ ဒေဝတာ စ၊ ဂ်ဒေဝတ်ဂမ့ိုင်ကို။ ပသီဒန္တိ၊ ပုံ့ လျုင်တ်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝုံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ဥဒါယီသုတ်

၄၀။ ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ ဥဒါယီ၊ ဧံ့မုံယ့ုဥဒါယီ။ ပြာဟွဏော၊ ဂ်ဗမ္မး။ (ပ)။ ။

[ဂါထာ] အဘိသခ်ံတံ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်စီရေင်ပြုပြေင်လဝ်။ နိရာရမ့ဲ၊ ဧံ့။ ကပ်ိယံ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်။ တာဒိသံ၊ ဧံ့မုံသဘ်မဖ့်သာ်ဂ့်။ (ဝါ) ဧံ့မုံသဘ်သ္ဘးဖုး ဟွံဂစိုတ်ပျဲပျုံ စာ်စ္ဘးအာနူဒုဟ်ဂ့်။ ယညံ၊ နဝတ္ထုဒါန်။ သညတာ၊ ဧံ့မမင်မွဲ ကာယပါင်စိုတ်အိုတ်။ ပြဟ္မစာရယော၊ ဂ်ပူဂိုလ်တ္ဘအရ့နန် ဒ့ဂေါ်တ်ဒ့ဂေါ် မပြဂမ့ိုင်။ ကာလေန၊ ပဲ့ကာလမဗွဲ။ ဥပသံယန္တိ၊ ပုံ့ပြာပ်အာဒုဂ်ဒါန်အိုတ်ရ။

လောကေ၊ ပဲ့သတ္တလောက။ ယေ ဗုဒ္ဓါ၊ ယြဲင်ကျာ်တြဲဂမ့ိုင်။ ဝိဝ ဋ္ဋဒ္ဓါ၊ စိုန်မုံကိုကွိဗ္ဒင် မပ္ဂံကို ရာဂဒေါသ မဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်အိုတ်ရ။ ကုလံ၊ နတ္ဘောဝ်ဒဒိုက်ဝဉ်ကို။ ဂတိ၊ နဘဝ မကျိုဒ့် မတွံဂး ဒဒိုက်ဝဉ်ကို။ ဝိတိဝတ္တာ၊ စိုန်ကလိလောန်အိုတ်ရ။ ယညဿ၊ ပဲ့ယဇ် မတွံဂး ဓရ်တောဘူမက။ ကောဝိဒါ၊ ဧံ့မဆိုက်ဗ္ဒက်စိကွးအိုတ်။ တေ ဗုဒ္ဓါ၊ ဂ်ကျာ်တြဲဂမ့ိုင်ဂ့်။ ဓတံ ယညံ၊ နဝတ္ထုဒါန်မဂပ်ဝ်ဂ့်။ ပသံသန္တိ၊ ပုံ့ထိုင်သးအိုတ်ရ။ ။

ယညေ ဝါ၊ ပဲ့ဒါန်ပကတိကို။ ယဒိ၊ ဟွံသေင်သာ်ဂ့်။ သဒ္ဓေ ဝါ၊ ပဲ့ဒါန် ရန့တွံကိုညးမချျိတ်တဲ့ မဂပ်ဝ်ကိုကို။ ယထာရဟံ၊ ဗွဲမဗွဲထေက်

ကြိုက်။ ဟဗျ၊ နံဝတ္ထုဒါန်။ ။[ဟုနိတဗ္ဗော ဒါတဗ္ဗောတိဟဗျော။ ဟုဓာတ်+ဏျပစ္စယ်၊ ဥဂ်္ဂသွဿြ၊ သြဂ်္ဂသွအဝ၊ ဝဂ်္ဂသွဗ]။ ။ ကတွာ၊ ကျောန်စီရေငံတဲ့။ ဗြဟ္မစာရိသု၊ ဧံမဒ္ဒေတ်တ်ဒ္ဒေတ် မပြဲ။ သုခေတ္တေ၊ ပွဲဂကောံပူဂိုလ်အရီ မဒ္ဒိတိဗုမဆာဲ။ ။[ဗြဟ္မစာရိသု–တုန် ဝစနဝိပလ္လာသ]။ ။ ပသန္နစိတ္တော၊ ငမ္ဟုကိုစိုတ်မဖြုင်ကေဝ်။ ဟုတွာ၊ ဒ်္ဂတဲ့။ ယဇတိ၊ ပွံကိုဒါန်ပူဇရ။ ။

ဒက္ခိဏေယျသု၊ ပွဲပူဂိုလ်အရီ မထေက်ကိုဒုင်ကေတ်ဒါန်မပြဲဂမ္ဂိုင်။ ယံ၊ ယြုင်ဒါန်မွဲ။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွတဲ့ရ။ တံ၊ နဒါန်ဂ်္ဂ။ သုဟုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုဒါန် ဗွဲမွဒ်းရးရ။ သုယိဋ္ဌံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပူဇ ဗွဲမွဒ်းရးရ။ သုပ္ပတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်အာစိုပ် ကလိဂွံ ဗွဲမွဒ်းရးတဲ့ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ သဒ္ဓေါ၊ ဧံမွံုကိုပွမလျုင် ဖြုင်သျိုက် ဂုဏ်ရတ်ပိပြကာ။ မေဓာဝီ၊ ငဉးမွံုကိုပညာ။ မုတ္တေန၊ ဧံမဂပ်ဝ်သွးပွး သိုဟ္ဂံမွဲကိုမစ္ဆရိယ။ (ဝါ) ဧံဟ္ဂံနှရကိုမစ္ဆရိယ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ယဇိတွာ၊ ကိုဒါန်ပူဇတဲ့။ ပဏ္ဍိတော၊ ငဉးမွံုကိုပညာ မကိုဒါန် သွပူဇ။ အဗျာပဇ္ဈံ၊ ဧံမဒ္ဒိအရာဟ္ဂံမွဲကို ဒဒိုက်။ သုခံ၊ ဧံမွံုကိုတသိုက်။ လောကံ၊ နဘုံဘဝ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပွံအာစိုပ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၅–ရောဟိတဿဝဂ်

၁–သမာဓိဘာဝနာသုတ်

၄၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမာဓိဘာဝနာ၊ ငဘာဝနာ မတွံဂး သမာဓိဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငသမာဓိ မဂပ်ဝ်ကိုဇ္ဈောပ်ဝ်ဂမ္ဂိုင်။ ဣမာ စတသော၊ ပန်ပြကာဂမ္ဂိုင်ဝွံရောင်။ စတသော၊ ငဂမ္ဂိုင်။ ကတမာ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာ သမာဓိဘာဝနာ၊ ယြုင်ဘာဝနာ မတွံဂး သမာဓိမွဲ။ ဘာဝိတာ၊ ငမဂပ်ဝ်ကိုဇ္ဈောပ်ဝ်။ ဗဟုလီကတာ၊ ငမဂပ်ဝ်လ့တ်လဝ် ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ။ သမာနာ၊ နကြိုဒ်္ဂတ်နေဝ်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ၊ တ္ဟာ်နပဒတ် နကိုသုခ ဟ္ဂံမွဲကိုကိလေသ အာမိသ ပွဲအတ္တာဘ ဂတမတ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပွံဒ်ိရ။ သာ သမာဓိဘာဝနာ၊ ငဘာဝနာ မတွံဂး သမာဓိဂ်္ဂ။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘာဝိတာ၊ ငိ။ ဗဟုလီကတာ၊ ငိ။ သမာနာ၊ နကြို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ၊ တ္ဟာ်။ သံဝတ္တတိ၊ ဧံမဒ်ိ။ သမာဓိဘာဝနာ၊ ငဘာဝနာ မတွံဂး သမာဓိ။ အတ္ထိ၊ ပွံနွံတ်ရ။ ။[သာ်ဝွံလေဝ် အာချာတ်ပိုဒ်သံဝတ္တတိဂ်္ဂ သွပိုဒ်နာမ်တဲ့ကိုအရထမာန်ရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာ သမာဓိဘာဝနာ၊ ယြင်။ ဘာဝိတာ၊ င်။ ဗဟုလီကတာ၊ င်။ သမာနာ၊ နကြိ။ ဉာဏဒဿနပ္ပဋိလာဘာယ၊ တ္နဟ်နပွမကလိဂွံလညာတ် ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပွံ။ သာ သမာဓိဘာဝနာ၊ င်။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ သတိသမ္ဗဇ ညာယ၊ တ္နဟ်နဖိုသတိကိုသမ္ဗဇ်ဉာဏ်။ ။(ပ)။ ။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ် အာသဝက္ခိုင်။ ခယာယ၊ တ္နဟ်နဖိုအရဟတ္တဖိုလ် မဒ္ဒ်ဟိုတ်မအိုတ် ဗွဲပဋိပွဿဒ္ဓိ။ သံ ဝတ္တတိ၊ ပွံ။ သာ သမာဓိဘာဝနာ၊ င်။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကတမာ၊ မူရ် ဧၚ်မွံ်ယ္ဂျွဲ။ သမာဓိဘာဝနာ၊ ငဘာဝနာ မတွံဂး သမာဓိ။ ဘာဝိတာ၊ င်။ ဗဟုလီကတာ၊ င်။ သမာနာ၊ နကြိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ၊ တ္နဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွ်ဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ။(ပ) [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၆၃) ပွဲအသုဘသုတ်တေံညိ]။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပွံပဒတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ သမာဓိဘာဝနာ၊ ငသမာဓိဘာဝနာ မတွံဂးဏျာန် ပန်ပြကာဝွံ။ [ဖလသမာပတ္တိဏျာန် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ကို ပူဂိုလ်တ္နအရှန် ကလိဂွံအာဝသက္ခယဉာဏ်တဲ့ မဂပ်ဝ်ကလိဂွံရူပ အရူပဏျာန်ဂမ္ဘိုင်ကို မိက်သွးရ သာ်ဝွံ ပွဲဒီ၊ ပါထိကဝဂ် သဂီတိသုတ် အဋ္ဌကထာ(၁၈၉)ကိုသုတ်ဋီကာဝွံ ပံက်လဝ်ရ] ဘာဝိတာ၊ င်။ ဗဟုလီကတာ၊ င်။ သမာနာ၊ နကြိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ၊ တ္နဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခု၊ င်။ အာလောကသညံ၊ နိ်သဘ် ပွမစ္စတ်သမ္ဘိမွး လျးအရံင်။ မနသိ၊ ပွဲအပွဲ ဂ့ံစိုတ်။ ကရောတိ၊ ပွံမ္ဘောပ်လဝ်ရ။ (ဝါ) ပွံကိုက္ကိုဒ့ဳရ။ ဒိဝါသညံ၊ နိ်စ္စတ်သညာမွးတဲ့။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ပွံစ္စတ်သမ္ဘိလဝ်ရ။ ဒိဝါ၊ ပွဲတဲ့။ အာလောကသညာ၊ နိ်စ္စတ်သညာမွးလျး အရံင်။ မနသိ၊ ပွဲ။ ကတာ ယထာ၊ ညံင်ရ ဂပ်ဝ်ဗျောပ်စွံလဝ်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ ရတ္တိ၊ ပွဲဗ္ဘံ။ အာလောကသညံ၊ နိ်။ မနသိ၊ ပွဲ။ ကရောတိ၊ ပွံ။ ရတ္တိ၊ ပွဲ။ အာလောကသညာ၊ နိ်။ မနသိ၊ ပွဲ။ ကတာ ယထာ၊ ညံင်ရ။ တထာ၊ တုပ်။ ဒိဝါ၊ ပွဲတဲ့။ အာလောကသညံ၊ နိ်။ မနသိ၊ ပွဲ။ ကရောတိ၊ ပွံ။ ။

ကွ်တိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝိဝဒြေန၊ ဧၚ်မဂပ်ဝ်ပံက်လဟာ်လဝ်။ (ဝါ) ဧၚ်ဒမိန်ထိနမိဒ္ဓ မဟ ဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒ့ိုလဝ်။ အပရိယောနဒ္ဓေန၊ ဧၚ်ဟဂပ်ဝ်ကွိင်ကြောပ် ကွာတ်လဒ့ိုလဝ်နီဝ ရဏန္ဉပွိပ္ပ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ သပ္ပဘာသံ၊ ဧၚ်မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် လျးအရံင်ဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏ်။ စိတ္တံ၊ နိ်စိုတ်။ ဘာဝေတိ၊ ပွံကိုဇော်ပ္ဂဝ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ သမာ ဓိဘာဝနာ၊ ငသမာဓိဘာဝနာဝွံ။ (ဝါ) ငသမာဓိဘာဝနာ မတွံဂး ပါဒကဏျာန် မလေပ် ကိုဇော်ပ္ဂဝ်စိုတ် မဒ့်မွဲဟာန်ကျော်လျးအရံင် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဝွံ။ ။[စတုတ္ထဏျာန် မဂပ်ဝ် လုပ်စ နဒ့်သွိုင်ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ရောင်]။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွ်ဓ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝေဒနာ၊ ငဝေဒနာဂမ္ဘိုင်။ ဝိဒိ

တာ၊ သိုမဟုတ် ပဋိပဿနာဉာဏ်ဂမ္ဘီရ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဒှ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဒှ်ကျိုဒှ်ဥပါဒ်အိုတ်ရ။ ဝိဒိတာ၊ သိုမဟုတ် ပဋိပဿနာဉာဏ်ဂမ္ဘီရ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ပုံတန်တ် ပဋိဓာဋ္ဌိအိုတ်ရ။ ဝိဒိတာ၊ သို။ အဗ္ဘတ္ထံ၊ နိပွမဟိုတ်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ။[ပဋိဓာပိ ပြကာမတွံဂး ဥပါဒ်, ဌိ, ဘင်၊ ဗိုဒှ်, ဗိုတန်, ဗိုလို ဝေဒနာဂမ္ဘီရ် မံက်ပြာကတ်ကျရ် ပဋိပဿနာဉာဏ် ခမီအိုတ်ရောင် မိက်သွး]။ ။

သညာ၊ ဝ်သညာဂမ္ဘီရ်။ ဝိဒိတာ၊ သို–ဂမ္ဘီရ်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိတက္ကာ၊ ဝ်ဝိတက်ဂမ္ဘီရ်။ ဝိဒိတာ၊ ။(ပ)။ ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ သမာဓိဘာဝနာ၊ ဝ်သမာဓိဘာဝနာဝွံ။ (ဝါ) ဝ်သမာဓိဘာဝနာ မတွံဂး ဝိပဿနာသမာဓိဘာဝနာ မအာစိုပ်ကျောတ်အထောင့်အရီ ကိုသွိုင် ဇျာန်သမာပတ်ဝွံ။ ဘာဝိ တာ၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ သတိသမ္ဗဇ္ဈာယ၊ တ္ဒဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ပဋ္ဌသု၊ ဧုံမဒှ်မသုန်အိုတ်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ပွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမ္ဘီရ်။ (ဝါ) ပွဲခန္ဓမဒှ်အာရီဥပါဒါန်ဂမ္ဘီရ်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ၊ သိုမသို့မှာ် ပွမဒှ်ပွမလို ထပ်ကိုထပ်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံပဒတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဝိဟရတိ၊ ရော။ ကွတိ၊ ဝ်ဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ်ဘူတရုပ်, ဥပါဒါရုပ်ဝွံတုန်။ ရူပံ၊ ရုပ်ရောင်။ ။[မွဲနယ်–ရူပံ၊ ဝ်ရုပ်။ ကွတိ၊ ဓါပြကာဗွဲဘူတရုပ်, ဥပါဒါရုပ် ဟောင်ရောင်]။ ။ ကွတိ၊ ဗွဲတွောင်လက်သန် သာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲတွောင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတွံဂး လက်သန်ပွမဒှ် ပွမန္ဒံကိုဟိုတ် ပန်ပြကာမွး အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, အာဟာရ ကိုလက်သန် ပွမကျိုဇဒှ်ကိုရုပ် ပွဲဥပါဒ်ခဏသာ်ဝွံ။ ရူပဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုရုပ်။ သမုဒယော၊ ဝ်ပွမကျိုဒှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ဗွဲတွောင်လက်သန်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲတွောင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတွံဂး လက်သန်ဟိုတ် ပန်ပြကာမွး အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, အာဟာရ ပွမဟိုတ် မသကျာသွေဟ် ဟွံထပ်ကျိုဒှ် မွဲလှော်ပွန် ကိုလက်သန် ပွမဟိုတ် ပွန်ဂတးရုပ် ပွဲဘင်ခဏသာ်ဝွံ။ ရူပဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ဝ်မအာစိုပ်ပွမဟိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ကွတိ၊ ဝ်ကွဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ်ဓရ်မသုန်ပြကာ ဗွဲသုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာ။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာရောင်။ ။[မွဲနယ်–ဝေဒနာ၊ ဝ်ဝေဒနာ။ ကွတိ၊ မသုန်ပြကာ ဗွဲမတ်ကိုသုခ, ဒုက္ခရောင်]။ ။ ကွတိ၊ ဗွဲတွောင်လက်သန်မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲတွောင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတွံဂး လက်သန်ပွမဒှ် ပွမန္ဒံကိုဟိုတ် ပန်ပြကာ မွးအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, ဖဿ ကိုလက်သန် ပွမကျိုဒှ်ဝေဒနာ ပွဲဥပါဒ်ခဏမြသာ်ဝွံ။ ဝေဒနာယ၊ ဒဒက်။ သမုဒယော၊ ဝ်ပွမကျိုဒှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ဗွဲတွောင် လက်သန်မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲတွောင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတွံဂး လက်သန်ဟိုတ် ပန်ပြကာ မွးအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, ဖဿ ပွမဟိုတ် မသကျာသွေဟ် ဟွံထပ်ကိုကျိုဒှ် မွဲလှော်ပွန် လက်သန်

ပွမ္ဘိုတ် ပ္ဒန်ဂတား ဝေဒနာ ပ္ဒဲဘင်ခဏာမြ်သာ်ဝ်ံ။ ဝေဒနာယ၊ ဒဒက်။ အတ္ထဂ််မော၊ င် ပွမ္ဘိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။

ကျတိ၊ င်ကျဝ်ံတုန်။ (ဝါ) င်ဓရ်တြဲပြကာ ဗွဲရူပသညာ, သဒ္ဒသညာ, ဂန္ဓသညာ, ရသသညာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ, ဓမ္မသညာ။ သညာ၊ သညာရောင်။ ။[မွဲနယ်–သညာ၊ င်သညာ။ ကျတိ၊ တြဲပြကာ ဗွဲမပ်ံကို ရူပသညာရောင်]။ ။ ကျတိ၊ ဗွဲတွေင်လက်သန် မြ်သာ်ဝ်ံ။ (ဝါ) ဗွဲတွေင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတ်ံဂး လက်သန်ပွမဒ့် ပွမန်ဒံကိုဟိုတ် ပန်ပြကာမွး အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, ဖဿ ကိုလက်သန် ပွမက္ကိုဒ့်သညာ ပ္ဒဲဥပါဒ်ဓဏာ မြ်သာ်ဝ်ံ။ သညာယ၊ ဒဒက်။ သမုဒယော၊ င်ပွမက္ကိုဒ့်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ကျတိ၊ ဗွဲတွေင်– ဝ်ံ။ (ဝါ) ဗွဲတွေင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတ်ံဂး လက်သန်ဟိုတ် ပန်ပြကာ မွးအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, ဖဿ ပွမ္ဘိုတ် မသက္ကာသွေဟ် ဟ်ံထပ်က္ကိုဒ့်မွဲလ့ေပ္ဒန် ကိုလက်သန် ပွမ္ဘိုတ် ပ္ဒန်ဂတား သညာ ပ္ဒဲဘင်ဓဏာ မြ်သာ်ဝ်ံ။ သညာယ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အတ္ထဂ််မော၊ င်ပွမ္ဘိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။

ကျတိ၊ င်ကျဝ်ံဂမ္ဘိုင်တုန်။ (ဝါ) င်စေတသိက် မသုန်စ့ော် မသ္ဘာင်နူဝေဒနာ သညာ ဂမ္ဘိုင်တုန်။ သခ်ီရာ၊ သခ်ီရဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ။[မွဲနယ်–သခ်ီရာ၊ င်သခ်ီရဂမ္ဘိုင်။ ကျတိ၊ စေတသိက် မသုန်စ့ော် မသ္ဘာင်နူ ဝေဒနာသညာဂမ္ဘိုင်ရောင်]။ ။ ကျတိ၊ ဗွဲတွေင်– ဝ်ံ။ (ဝါ) ဗွဲတွေင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတ်ံဂး လက်သန်ပွမဒ့် ပွမန်ဒံဟိုတ် ပန်ပြကာ မွးအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, ဖဿ ကိုလက်သန် ပွမက္ကိုဒ့်သခ်ီရ ပ္ဒဲဥပါဒ်ဓဏာ မြ်သာ်ဝ်ံ။ သခ်ီရာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသခ်ီရဂမ္ဘိုင်။ သမုဒယော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ကျတိ၊ ဗွဲ–ဝ်ံ။ (ဝါ) ဗွဲတွေင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတ်ံဂး လက်သန် ဟိုတ်ပန်ပြကာ မွးအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, ဖဿ ပွမ္ဘိုတ် မသက္ကာသွေဟ် ဟ်ံထပ်က္ကိုဒ့်မွဲလ့ေပ္ဒန် ကိုလက်သန် ပွမ္ဘိုတ်ပ္ဒန် ဂတား သခ်ီရဂမ္ဘိုင် ပ္ဒဲဘင်ဓဏာ မြ်သာ်ဝ်ံ။ သခ်ီရာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုမဝ်သခ်ီရဂမ္ဘိုင်။ အတ္ထဂ်် မော၊ င်ပွမ္ဘိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။

ကျတိ၊ င်ကျဝ်ံတုန်။ (ဝါ) င်လောကီစိုတ် ဒ္ဗံစ့ော်မွဲတုန်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ရောင်။ [မွဲနယ်–ဝိညာဏံ၊ င်ဝိညာဏ်။ ကျတိ၊ လောကီစိုတ် ဒ္ဗံစ့ော်မွဲ မ့ုံမပ်ံကို စက္ခုဝိညာဏ် သောတဝိညာဏ်ရောင်]။ ။ ကျတိ၊ ဗွဲ–ဝ်ံ။ (ဝါ) ဗွဲတွေင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတ်ံဂး လက်သန် ပွမဒ့် ပွမန်ဒံဟိုတ် ပန်ပြကာ မွးအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, နာမ်ရုပ် ကိုလက်သန် ပွမက္ကိုဒ့်ဝိညာဏ် ပ္ဒဲဥပါဒ်ဓဏာ မြ်သာ်ဝ်ံ။ ဝိညာဏသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သမုဒယော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ကျတိ၊ ဗွဲ–ဝ်ံ။ (ဝါ) ဗွဲတွေင်လက်သန် မသုန်ပြကာ မတ်ံဂး လက်သန် ဟိုတ် ပန်ပြကာ မွးအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ကံ, နာမ်ရုပ် ပွမ္ဘိုတ် မသက္ကာသွေဟ် ဟ်ံထပ် က္ကိုဒ့်မွဲလ့ေပ္ဒန် ကိုလက်သန်ပွမ္ဘိုတ် ပ္ဒန်ဂတားဝိညာဏ် ပ္ဒဲဘင်ဓဏာမြ်သာ်ဝ်ံ။ ဝိညာဏသ၊

ဒဒက်။ အတ္ထင်္မော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသော်ဝုံ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ၊ သိုကို။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ။[ကလေငဖျပ်၊ အရထပိုဒ်ဂမ္ဘီငဝုံ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၊ မုက်လိက်(၅၃) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်–ဒု(၂၆၆–ဂ)၊ ဒီ၊ မဟာဝဂ္ဂ(၅၃–၃၇၃)ကျော် ပွဲက်အဋ္ဌကထာဂမ္ဘီငဂို့ ကလေငရံငဲတဲ့ ကိုလဝ်အရထရောင်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ အယံ သမာဓိဘာဝနာ၊ ငသမာဓိဘာဝနာဝုံ။ (ဝါ) ငသမာဓိဘာဝနာ မစိုန်သကိုကျော်ဝိပဿနာညာဏ် မသို့မှာ် ပွမဒှ် ပွမလို ပွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာဝုံ။ ဘာဝိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံက္ကြိုဒ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ သမာဓိဘာဝနာ၊ ငသမာဓိဘာဝနာဂမ္ဘီင်။ ကွမာ စတသော၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘီငဝုံရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ ပန၊ သွက်ဒး ထပ်သွးန္ဒံတ်ဏီတုန်။ ကွဒဥ္စ၊ နှ ဖလသမာပတ်ဝုံဟောင်။ ။[အရဟတ္တဖိုလ် မတွံလဝ်မွး "အာသဝါနံ ခယာယ" ဟောင်ရောင်]။ ။ သန္ဓာယ၊ ရန်တွံတဲ့။ မေ၊ မိန်အဲ။ ပါရာယနေ၊ ပွဲကောံခရီ ရသိကလင်ခရ်ပါရာယန။ ။[ပါရာယနေ မေတ္တေယျပဥေ တိ ပါရာယန သမာဂမိ့ မေတ္တေယျမာဏဝသ ပဥေ ။ အဂုံတ္ဂိရ် အဋ္ဌကထာ၊ တ–၁၃၂]။ ။ ပုဏ္ဏကဥေ ၊ ပွဲခန်သွာန်ပဏ္ဍာမင်ဗွဲပုဏ္ဏက။ "သခီယ လောကသ္မိ"။ ။(ပ)။ ။ ဗြူမိ"တိ၊ ဧံမတွံဂး"သခီယ လောကသ္မိ"။ ။ (ပ)။ ။ ဗြူမိ"။ ဓွတံ၊ နှခရ်ဝုံ။ ဘာသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ ။

[ဂါထာ] လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ပရောပရာနိ ပရ+ဩပရာနိ၊ ဧံမပြဲ, မယုတ် အတ္တဘ ညးမွဲသ္ဘာင်, အတ္တဘဇကုအိုတ်။ သခီယ၊ တီကေတ် နကိုဉာဏ်တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမတီကေတ် နကိုဉာဏ်။ ယသ၊ ပြဲဒက်တ်ကို ပူဂိုလ်တ္တအရှန်မွဲ။ သန္တာနေ၊ ပွဲလွေင်စိုတ်။ လောကေ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ကုဟိဋ္ဌိ၊ မူရ ပွဲအာရီခန္ဓ, အာယတန, ဓာတ်မွဲမွဲကိုလေဝ်။ ကွဋ္ဌိတံ၊ ငတဇ္ဈာ မလေပ်ချီဂတဝ်။ နတ္ထိ၊ ပုံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်တ္တအရှန်ဂ့်။ သန္တော၊ ငမလလံတ် ကိလေသအလုံအိုသို့။ ဝိဓူမော၊ ငဟွံမွဲကိုယက် မတွံဂး ပွတ်ဒေါသ။ အနီဃော နကွီဃော၊ ငဟွံမွဲကို ပွသရုံပါပ် မတ္တံကိုရာဂ။ နိရာသော၊ ငဟွံမွဲကိုတဇ္ဈာ မထွေန်စပ်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဒှံတဲ့။ ဇာတိဇရံ၊ နှပွမတန် ပဋိသန္ဓိ, ပွမဗျူ။ အတာရိ၊ စိုန်ကလိလောန်တဲ့ရ။ ကွတိ၊ ရသော်ဝုံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဗြူမိ၊ ပုံတွံရ။ ကွတိ၊ ရသော်ဝုံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။

၂–ပဥ္စ ဗျာကရဏာသုတ်

၄၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဥ္စ ဗျာကရဏာနိ၊ ငပြဲသနာ မထေက်ကိုသွဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ကွမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ္ဂိုင်ဝံရောင်။ စတ္တာရိ၊ ငဲ–ဂမ္ဂိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ကံသဗျာကရဏီယော၊ ခွံမထေက်ကိုသွဟ် ဗွဲစ္ဒတ်။ ပဥ္ဒေ ၁၊ ငပြဲသနာ။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယော၊ ခွံမပါ်ပရံတ္ဟဟ်ဟ်တဲ့ မထေက်ကိုသွဟ်။ ပဥ္ဒေ ၁၊ ငဲ။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယော၊ ခွံမကလေင်သွာန်တဲ့ မထေက်ကိုသွဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဌပနီယော၊ သိုကိုဟွံသွဟ် ခွံမထေက်ကိုစွံလဝ်။ ပဥ္ဒေ ၁၊ ငဲ။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ဓ္ကံသဝစနံ၊ ခွံမထေက်ကိုသွဟ်ဗွဲစ္ဒတ်။ ဓ္ကံ၊ ငပြဲသွာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ ဝိဘဇ္ဇဝစနံ၊ ခွံမပါ်ပရံတဲ့ မထေက်ကိုသွဟ်။ အပရံ၊ ငပြဲသွာ တ္ဟဟ်မွဲသ္ဆာင်။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ တတိယံ၊ နဉ်ပြဲသွာ မရနုက်ကိုပိ။ ပဋိပုစ္ဆေယျ၊ ကလေင်တဲ့ ဂဗ္ဘဒးသွာန်ရ။ စတုတ္ထံ ပန၊ နဉ်ပြဲသွာ မရနုက်ကိုပန်တုန်။ ဌာပယေ၊ သိုကိုဟွံသွဟ် ဂဗ္ဘဒးစွံလဝ်ရ။ ။

ယော၊ ပြြင်ခမီမွဲ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပြြသွာပန်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပွဲဒွဲမဂပ်ဝ်သွာန်ဂ့်ဂ့်။ အနုဓမ္မတံ၊ နဉ်သဘ်သွဟ် မဗဗွဲကုပြြသွာ။ ဇာနာတိ၊ ပွံတီရ။ တထာဝိဓံ၊ ခွံမွံသဘ်မဖ့်သင်ဂ့်။ ဘိက္ခံ၊ နဉ်ခမီ။ စတုပဥ္ဒ ဿ၊ ပွဲပြြသွာပန်ပြကာ။ ကုသလော၊ ညးမဆိုက်ဗွက် စီကွးရုဂ့်ဒ။ အာဟု၊ စိုန်သွးအိုတ်ရ။ ။

သော၊ ငဲခမီဂ့်။ ဒုရာသဒေါ၊ ငညးမွဲသ္ဆာင် မပရိုက်ပျဲပျံ ဟွံမာန်။ ဒုပ္ပသဟော၊ ငညးမွဲသ္ဆာင် မဓလိုဖ္ဆိုက် ဟွံမာန်။ ဂမ္ဘီရော၊ ငမဖြြုဟ်နက်။ (ဝါ) ငမဖြြုဟ်နက် ညံငရ သီဒန္တရမဟာသမုဒ္ဒရာ ထပ်ဂ့်ဂိုး။ (ဝါ) ငမဖြြုဟ်နက် တီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်။ ဒုပ္ပဓံသိယော၊ ငညးမွဲသ္ဆာင်ဂမ္ဂိုင် ကိုသွးကွေံ ကွေတ်ဝါဒဇကု ဟွံမာန်။ အထော၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ အတ္ထေ စ၊ ပွဲဒတဲ့ဖိုကိုး။ အနတ္ထေ စ၊ ပွဲဟွံမွဲကို ဒတဲ့ဖိုကိုး။ ဥဘယဿ၊ ပွဲသိုစါပြကာ။ ကောဝိဒေါ၊ ငမစီကွး။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။

ပဏ္ဍိတော၊ ငညးမွံုပညာ။ အနတ္ထံ၊ နဉ်ပွမဟွံမွဲကိုဖိုး။ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ ပွံ ဝေင်ပါရ။ အတ္ထံ၊ နဉ်ပွမွံုကိုဖိုး။ ဂဏှာတိ၊ ပွံဂိုင်ကေတ်ရ။ အတ္ထာဘိသမယာ၊ ဟိုတ်ပွမဆိုဂဗ ကျေံပွဒတဲ့ဖိုစိ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမကလိဂံပွဒတဲ့ဖိုစိ။ ဓိရော၊ နဉ်ညး မွံုကိုဝီရိယ။ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ညးမွံုကိုပညာရုဂ့်ဒ။ ပဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ကွတိ၊ ရသင်ဂံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–ပဌမကောဓဂရုသုတ်

၄၃။ ။[ကလေင်ရုံင် ပိုဒ်လိက်(၅)၊ အနုသောတသုတ်တော်ကိုညှိ]။ ။ ကောဓဂရု၊ ဧည့်မှုံကိုသွဂရု မတွံဂး ဒေါသ။ ။[ကောဓော ဂရု ဂရုကာတဗ္ဗော ယသာတိ ကောဓဂရု]။ ။ (ဝါ) ဧည့်မသွအဲပရဲကိုဒေါသ။ (ဝါ) ဧည့်ဖြဟတ်ဖွော်ကိုဒေါသ။ နသဒ္ဓမ္မဂရု၊ ဧည့်ဟွံသေင်ကိုသွဂရု မတွံဂး ဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်။ (ဝါ) ဧည့်ဟွံသွဂရုကို ဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်ကို။ မက္ခဂရု၊ ဧည့်မှုံကိုသွဂရု မတွံဂး ပလိုပလော်ကွံ ဂုဏ်။ (ဝါ) ဧည့်။ နသဒ္ဓမ္မဂရု၊ ဧည့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကို။ လာဘဂရု၊ ဧည့်မှုံကိုသွဂရု မတွံဂး လာဘ်။ သဒ္ဓမ္မဂရု၊ ဧည့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကို။ သက္ကာရဂရု၊ ဧည့်မှုံကိုသွဂရု မတွံဂး ပမဒုဎ်သွရှေ်သွေ်ရဂ်။ နသဒ္ဓမ္မဂရု၊ ဧည့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကို။ ။(ပ)။ ။ သဒ္ဓမ္မဂရု၊ ဧည့်မှုံသွဂရု မတွံဂး ဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်။ (ဝါ) ဧည့်မသွဂရုကို ဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်။ နကောဓဂရု၊ ဧည့်ဟွံမွဲကိုသွဂရု မတွံဂး ပွတ်ဒေါသ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကို။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ကောဓမက္ခဂရု၊ ဧည့်မှုံကိုသွဂရု မတွံဂး ပွဒေါသမတိတ်, ပွမပလိုပလော်ကွံ ဂုဏ်ညးမွဲသ္ဆာင်အိုတ်။ လာဘသက္ကာရဂါရဝါ၊ ဧည့်မှုံကို ဒဒ်ညး မလေပ်သွ ပွဲပွမကလိဂွံလာဘ်, ပွမဒုဎ်သွရှေ်သွေ်ရဂ်အိုတ်။ တေဘိက္ခ။ ဎ်ခမီဂမ္ဘိုဎ်ဂ့်။ သမ္မာသမ္မဒ္ဓဒေသိတော၊ ဧည့်ဒမိန်ကျ်တြဲ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ ဓမ္မေ၊ ပွဲဓရ်။ နဝိရျဟန္တိ၊ ပွံဟွံဖွော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ။

ယေ စ၊ ပြြဎ်ခမီဂမ္ဘိုဎ်တုန်။ သဒ္ဓမ္မဂရုနော၊ သိမှုံကိုသွဂရု မတွံဂး ဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်အိုတ်။ ဝိဟံသု စ၊ ကွာတော်လေဝ် စိုန်ကေင်ပဒတ်အိုတ် တဲရ။ ဝိဟရန္တိ စ၊ လွုဟ်လေဝ် ယောပဒတ်အိုတ်ရ။ တော၊ ဎ်ခမီဂမ္ဘိုဎ်ဂ့်။ ဝေ၊ ဗွဲစုတ်။ သမ္မာသမ္မဒ္ဓဒေသိတော၊ ဧည့်။ ဓမ္မေ၊ ပွဲ။ ဝိရျဟန္တိ၊ ပွံဖွော် မောဝ်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ဒုတိယကောဓဂရုသုတ်

၄၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသဒ္ဓမ္မာ၊ ဎ်ဓရ်ညးမယုတ်မာဂမ္ဘိုဎ်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြြကာဂမ္ဘိုဎ်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကောဓဂရုတာ၊ ဒဒ်ညးမသွဂရု မတွံဂး ပွမထေပွတ်ကို။ (ဝါ) ဒဒ်ညးမသွဂရု ပွဲပွမထေပွတ်ကို။ နသဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊ ဒဒ်ညး ဟွံသေင်ကိုသွဂရု မတွံဂး ဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်ကို။ (ဝါ) ဒဒ်ညး ဟွံသွဂရု ပွဲဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်ကို။ မက္ခဂရုတာ၊ ဒဒ်ညး မှုံကိုသွဂရု မတွံဂး ပွမပလိုပလော်ကွံ ဂုဏ်ညးမွဲသ္ဆာင်ကို။ (ဝါ) နသဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊ ဒဒ်ညး ဟွံသေင်ကိုသွဂရု မတွံဂး ဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်ကို။ (ဝါ) ဒဒ်ညး ဟွံသွဂရု ပွဲဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်ကို။ ။(ပ)။ ။ သက္ကာရဂရုတာ၊ ကို။ နသဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊

ကို။ က္ကတိ၊ က္ကဝွံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ သဒ္ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်ဂမ္ဘိုင်။ က္ကမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။

[ဂါထာ] ကောဓမက္ခဂရူ၊ ဧံမ္ဘုံကိုသ္ပဂရူ မတ္ပံဂး ပွမထေဝ်ပွတ်, ပွမပလိုဳ ပလာ်ကေံ့ ဂုဏ်ညးမွဲသ္ဆာင်။ လာဘာသက္ကာရဂါရဝေါ၊ ဧံု။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ သုခေတ္တေ၊ ပွဲတိဗ့ မဆာဲ။ ပူတိဗီဇံ၊ ငမဗီဇ မအုဲ။ နှ ဝိရူဟတိ က္ကဝ၊ ညံငရ် ဟ္ပံက္ခုတ်ဖ္ဆော်တိုန်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ သဒ္ဓမ္မေ၊ ပွဲဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်။ နှ ဝိရူဟတိ၊ ပ္ဆံဟ္ပံဖ္ဆော်မောဝ်ရ။ ။

ယေ စ၊ ယြဉ်ခမီဂမ္ဘိုင်တုန်။ သဒ္ဓမ္မဂရူနော၊ သို–အိုတ်။ ။(ပ)။ တေ၊ ငခမီဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ဝေ၊ ပွဲစွတ်။ သ္ဆေဟာန္ဓယာ၊ ဧံုမဒ္ဂေတ်ဗက်လွေင် ဓာတ်ဇဝိုတ် မချုက်ချေက်အိုတ်။ ။[အနုယန္တိတိ အန္ဓယာ၊ သ္ဆေဟံ အန္ဓယာ သ္ဆေဟာန္ဓယာ]။ ။[အနုယာယန္တိ အနုဂစ္ဆိယန္တိတိ အန္ဓယာ၊ သ္ဆေဟေန အန္ဓယာ သ္ဆေဟာန္ဓယာ]။ ။ သြဿဓာ၊ ငတ်ံဂဉ္ဆဲဂမ္ဘိုင်။ ဝိရူဟန္တိ က္ကဝ၊ ညံငရ် မက္ခုတ်ဖ္ဆော်အိုတ်တိုန်ကို။ တထာ၊ တုပ်။ ဓမ္မေ၊ ပွဲဓရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်။ ဝိရူဟန္တိ၊ ပ္ဆံဖ္ဆော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ။[သ္ဆေဟ+အန္ဓယာ= က္ကဝ] ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ရောဟိတဿသုတ်

၄၅။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၁) ပဌမဥရူဝေလသုတ်တေံကိုညြ]။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ ရောဟိတသေဿ၊ ဧံုမ္ဘုံယ္ဘုရောဟိတဿ။ ဒေဝပုတ္တော၊ ငကောန်ဒေဝတ်။ အဘိက္ကန္တာယ၊ ဧံုမသ္ဆိုက်မ္ဘိုက်လောန်။ (ဝါ) ဧံုမကလိလောန်ကေံ့ ပဌမပယျာံ။ ရတ္တိ ယာ၊ ပွဲအခိင်သ္ဂာတ့ဲ။ (ဝါ) ပွဲမဇ္ဈိမပယျာံ သ္ဂါတ်ဒေါဝ်ဗ်ိတ်။ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော၊ ငမ္ဘုံကိုသ် ဇကု မဆာဲလောန်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲု။ ကေဝလကပ္ပံ၊ ညံငဂ္ဂံအိုတ်နူပ်ိပ္ပါ။ (ဝါ) ဧံုမဒ့်ကြပ် အလုံအိုသိုဳ။ ဇေတဝနံ၊ နိဘာဇေတဝန်။ သြဘာသေတ္တာ၊ ကိုယးတွးတ် နကိုလျး အရံငဇကုတဲု။ ယေန၊ ယြပွဲဌာန်မွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဆံ။ တေန၊ ပွဲဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပ္ဆံပြာပ်က္ခုငရ။ (ဝါ) ပ္ဆံစိုပ်က္ခုငရ။ (ဝါ) ပ္ဆံအာရ။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ တဲု။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်။ အဘိဝါဒေတ္တာ၊ လ္ပောဝ် ဗွဲမရ္ပေသ့ေရဂ်တဲု။ ဓ္ဍကမန္တံ၊ ပွဲ။ အဋ္ဌာသိ၊ စိုန်။ ဓ္ဍကမန္တံ၊ ပွဲ။ ဋ္ဌိတော၊ ဧံု။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ ရော။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိပိုန်ကျာ်တြဲ။ ယတ္ထ၊ ယြပွဲသ္ဆိတ်လောကမွဲ။ (ဝါ) ယြပွဲဒ့ဒဲ မဂပ်ဝ်စွတ်

လင်မွေးလျှိတ်စက္ကဝါ လောကမွဲ။ နာ ဇာယတိ၊ ပုံဟွံဒှ်။ (ဝါ) ပုံဟွံတန်ပဋိသန္ဓိရ။ နာ ဇီယတိ၊ ပုံဟွံဗျုရ။ နာ မီယတိ၊ ပုံဟွံချိုတ်ရ။ နာ စဝတိ၊ ပုံဟွံချိုတ်တဲ့ ထပ်ကိုထပ်ရ။ နာ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပုံဟွံတန်ပဋိသန္ဓိ ထပ်ကိုထပ်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဂမနေန၊ နပွမအာနကိုဇိုင်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုလောက။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုစက္ကဝါလောက။ သော အန္တော၊ ငြ်လျှိတ်ဂှ်။ (ဝါ) ငြ်ဒှဲ့ မဂပ်ဝ်စွတ်လင်မွေးလျှိတ်ဂှ်။ (ဝါ) နှ်။ ဉာတုံ ဝါ၊ တွဟ်နပွမတီကို။ ဒဋ္ဌုံ ဝါ၊ တွဟ်နပွမညာတ်ကို။ ပါပုဏိတုံ ဝါ၊ တွဟ်နပွမအာစိုပ်ကို။ သက္ကာ နု ခေါ၊ သွဟ်အစော်မာန်ဟာ။ က္လတိ၊ ရဿ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာဝုသော၊ ယွံကောန်ဒေဝတ်။ ယတ္ထ၊ ယြပ်ဒဲလျှိတ်လောကမွဲ။ နာ ဇာယတိ၊ ပုံ။ (ပ)။ ။ နာ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ဂမနေန၊ နကို။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုလောက။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုသခီါရလောက။ တံ အန္တံ၊ နှ်လျှိတ်ဂှ်။ (ဝါ) နှ်နိဗ္ဗာန် မဒှ်လျှိတ်ဂှ်။ ဉာတေယျန္တိ၊ ဂပ်ဝ်တီကေတ်မာန်ရုဂ်ဒ။ ဒဋ္ဌေယျန္တိ၊ ဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ်မာန်ရုဂ်ဒ။ ပတ္တေယျန္တိ၊ ဂပ်ဝ်အာစိုပ်မာန်ရုဂ်ဒ။ အဟံ၊ ငြ်အဲကျာ်။ နာ ဝဒါမိ၊ ပုံဟွံသွးရ။ က္လတိ၊ ရဿ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ အစ္ဆရိယံ၊ သြ...မှုံကိုအမ်သဝ်ကွံရောင်သွံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဗ္ဘုတံ၊ သြ...ဟွံကောင်ဒှ်မွဲလှော့ဂှ် ကောင်ဒှ်ကွှင်ကွံရောင်သွံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ "ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော။ ။(ပ)။ ။ ဝဒါမီတိ၊ ဧ့ံမတွံဂးယတ္ထ ခေါ အာဝုသော။ ။(ပ)။ ။ ဝဒါမိ"။ က္လဒံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ ယာဝ၊ မလောန်ကာဟောင်။ သုဘာသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမွှးရေးရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ဟိုတ်မကောင်ဒှ်ကွှင် ပွဲကိုပ်ကွာတုန်။ ။[မွဲနယ်–ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ နှ်ဟိုတ်မကောင်ဒှ်ကွှင်ပွဲကိုပ်ကွာ။ ဘာသိဿာမိ၊ ကြက်ဂရင်ပ်ြရ]။ ။ အဟံ၊ ငြ်အဲဦိုက်။ ဘောဇပုတ္တော၊ ဧ့ံမဒှ်ကောန်လွ။ ။[ဘောဇပုတ္တောတိ လုဒ္ဒကေ။ အဋ္ဌသာလိနီမူလဋီကာ(၂၆)]။ ။ က္လဒွိမာ၊ ဧ့ံမှုံကိုက္လဒွိ။ ဝေဟာသင်္ကမော၊ ဧ့ံမအာတ်ပွဲအာကာသမာန်။ ရောဟိတဿော နာမ၊ ဧ့ံမှုံယွဲရောဟိတဿ။ က္လသိ၊ ငြ်က္လသိ။ အဟောသိ၊ စိုန်ကောင်ဒှ်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဒဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ ဧ့ံမှုံကိုတ့ုမခိုင်ကျိုက်။ ။[ဒဋ္ဌံ ထိရံ ဓနုယဿာတိ ဒဋ္ဌ ဓန္နာ။ နကိုသုတ် ဓနုမှာ စ ဖျေါကိုအာပစ္စယ်တဲ့ ဓန္နဂှ် သွဓမ္မ။ ကလေင်ရံင် ပွဲနဝကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၈)တေံကိုညှ]။ ။ သိကွိတော၊ ဧ့ံမှုံကိုကွတ်တ့ု မဂပ်ဝ်ဗ္ဘောန်လဝ်ပွိုင်စှ်ဓါသွံ။ ။[သဗ္ဗာတာ သိကွာ ဓနုသိပ်ပွံ ယဿာတိ သိကွိတော]။ ။ (ဝါ) ဧ့ံမကတ်ဗ္ဘောန်လဝ်ကွတ်တ့ု ပွိုင်စှ်ဓါသွံတဲ့။ ။[ဓနုသိပ်ပွံ အသိကွိတိ သိကွိတော] ကတဟတ္ထာ၊ ဧ့ံမှုံကိုတဲ့ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်လဝ်။ ။[ကတော ပရိစိတော ဟတ္ထာ

ယေနာတိ ကတဟတ္ထော= ဧဒံမှုံကိုတဲ မဂပ်ဝ်လုတ်လဝ် စိုကိုပင်သျင်ဒးတ် တျင်ဗတ သတ် မှုံပွဲဌာန် မွဲဥသဘ]။ ။ ကတူပါသနော၊ ဧဒံမှုံကိုကွတ်ပန်တ့ မဂပ်ဝ်သွလဝ် ပွဲပေါ်ပြိုင်ဂမ္ဒိုင်။ ။[ကတံ ဒသိတံ ဥပါသနံ သရက္ခေပေါ ယေနာတိ ကတူပါသနော] ဓနုဂ္ဂဟော၊ ဝ်အ္စာတ့။ လဟုကေန၊ ဧဒံမသာဒှာ။ အသနေန၊ နကိုလ။ အပ္ပကသိရေန၊ ဗွဲဟွံလွောင်လွေတ်။ တိရိယံ၊ ဗွဲလံက်လွင်။ တာလစ္ဆာယံ၊ နှ်သွိုင်တုံတာ။ အတိပါတေ ယျ သေယျထာပိ နာမ၊ ညံဉ်ရ် မကိုကလိလောန်တ် မာန်ကျိ။ တသ မယံ၊ ဒဒက်တ် ကိုအဲဦက်။ ဓ္ဂဝရူပေါ၊ ဝ်မှုံသဘ် မဖှ်သာ်ဝွံ။ ။(ပွဲအပွဲအခိဝ်သွိုင်တုံတာ လတတ်ထပါ် အာ ဗွဲလံက်လွင်ဂ့်ဟောင် စိုကိုကလိလောန်ကွံ့ မွဲစက္ကဝါ ဧဒံမှုံသဘ် တတ်ထပါ် အာမာန်)။ ဇဝေါ၊ ဝ်ပွမပြဟ်ပြေဟ်။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ပုရတ္ထိမာ၊ ဧဒံမန့်ပွဲဒိုဟ်ဗုံက်။ သမုဒ္ဒါ၊ နူမှာသွိတ်။ ပစ္ဆိမော၊ ဧဒံမန့် ပွဲဒိုဟ်ပလိုတ်။ သမုဒ္ဒေါ၊ ဝ်မှာသွိတ်။ ဒူရေ သေယျထာပိ နာမ၊ ညံဉ်ရသွေဂဲခြောတ်ကျိ။ တသ မယံ၊ ဒဒက်တ်ကျိ။ ဓ္ဂဝရူပေါ၊ ဧဒံမှုံသဘ် မသွေဂဲခြောဗွတ်ဝွံ။ ပဒဝီတိဟာရော၊ ဝ်လဂါမ်ဇိုင်။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။[ပဒဿ၊ နိဇိုင်။ ဝီတိဟာရော၊ ပွမရေင်တ္ဒျင်ကလိ လောန်ရောင်။ (ဝါ) ပွမဂါမ်ရောင်]။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝရူပေန၊ ဧဒံမှုံသဘ်သာ်ဝွံ။ ဇဝေန စ၊ ကေုဂံပွမပြဟ်ပြေဟ်ကျိ။ ဓ္ဂဝရူပေန၊ ဧဒံ။ ပဒဝီတိဟာရေန စ၊ ကေုဂံလဂါမ်ဇိုင်ကျိ။ သမန္နာဂတဿ၊ ဧဒံမချိုက် ပေင်တ်။ တသ မယံ၊ ဒဒက်တ်ကျိ။ ဓ္ဂဝရူပံ၊ ဧဒံ။ ဣစ္ဆာဂတံ၊ ဝ်ပိုက်ဆန္ဒ။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ရော။ အဟံ၊ ဝ်။ ဂမနေန၊ နပွမအာနကိုဇိုင်ကျိ။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုစက္ကဝါလောက။ အန္တံ၊ နှ်သွိတ်။ ပါပုဏိဿာမိ၊ ကြက်အာစိုပ်ရ။ ဣတိ၊ ဝ်ပိုက်ဆန္ဒသာ်ဝွံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ သော အဟံ၊ ဝ်အဲဦက်ဂ့်။ အသိတ, ပီတ, ခါယိတ, သာယိတာ၊ နှ် ပွမစ, ပွမသုင်, ပွမကိတ်သ္ဂါတ်, ပွမကလေမ်ဂမ္ဒိုင်။ အညတြ ဓ္ဂဝ၊ ပါကွံ့တုံဟောင်။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မာ၊ နှ်ပွမသွးကွံ့ တရ်ဇွော်တရ်သွတ်။ အညတြ ဓ္ဂဝ၊ ဟောင်။ နိဒ္ဒါ ကိလမထပဋိဝိနောဒနာ၊ နှ်ပွမတိက်, ပွမပွေ့ဝ်ကွံ့ လွောင်လွေတ်။ အညတြ ဓ္ဂဝ၊ ဟောင်။ ဝဿသတာယုကော၊ ဝ်မှုံကိုအာယုက် မွဲကွံ့သွံ။ ဝဿသတဇီဝီ၊ ဝ်အာယုက် ဂ့ိဝ်တ် မွဲကွံ့သွံ။ ဟုတ္ဝာ၊ တုံ။ ဝဿသတံ၊ လုက်မွဲကွံ့သွံ။ ဂန္ဓာ၊ အာတ်တရ် စက္က ဝါတုံ။ (ဝါ) စိုန်အာတ်ကိုလေဝ်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကောံစက္ကဝါလောက။ အန္တံ၊ နှ်ဒွဲသွိတ်။ အပ္ပတ္ဝာဝ၊ ဟွံအာစိုပ်တုံဟောင်။ အန္တရာယော၊ ပွဲအကြောကာလ ဂ့်ဟောင်။ ကာလင်္ကတော၊ စိုန်ပကာဂစိုတ်တုံရ။ ။(ပ)။ ။

[မပ္ပံကို"နှ စာဟံ အာဝုသော အပ္ပတ္ဝာဝ" ကိုအရုထ]။ ။ အာဝုသော၊ ယွံ

ကောန်ဒေဝတ်။ စ၊ သ္ဘာင်နူဂ္ဂ်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုသခီါရလောက။ အန္တံ၊ နိန်ဗွာန် မဒ့်လ္အိတ်။ အပ္ပတ္တာဝ၊ ဟွံအာစိုပ်ဏီတုံဟောင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝဋ်။ အန္တ ကိရိယံ၊ နိပွမသ္ပကေ့လ္အိတ်။ (ဝါ) နိပွမသ္ပ ညံင်ဂွံအိုတ်အာ။ အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ နဝဒါ မိ၊ ပ္ဒံဟွံသွားရ။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်ဒေဝတ်။ အပိ စ၊ တုန်။ အဟံ၊ ငံ။ သသညိမ့်၊ ခ့ံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံသညာ။ သမနကော၊ ခ့ံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံစိုတ်။ ဗျာမမတ္တော၊ ခ့ံမွံုဗ္ဘုတ် ဗွတ် မွဲဖိဟ်။ ကျမသ္မိယေဝ ကဠေဝရေ၊ ပ္ဒဲအတ္တာဘ ခန္ဓကာယဝွံဟောင်။ လောကဥ္ဉ၊ နိဒုက္ခသစ္စ မတွံဂး လောကကို။ လောကသမုဒယဥ္ဉ၊ နိတဏှာ သမုဒယသစ္စ မဒ့် ဟိုတ်ဒုက္ခသစ္စ မတွံဂး လောကကို။ လောကနိရောဓံ စ၊ နိန်ရောဓသစ္စ မတွံဂး နိဗွာန် အရာမပလိုတ်ကေ့ ဒုက္ခသစ္စ မတွံဂးလောကကို။ လောကနိရောဓဂါမိနိံ၊ ခ့ံမဒ့်ဟိုတ် အာစိုပ်နိဗွာန် အရာမပလိုတ်ကေ့ ဒုက္ခသစ္စ မတွံဂး လောက။ ပဋိပဒဥ္ဉ၊ နိမဂ္ဂသစ္စ မဒ့် ဒွေတ်ကို။ ပညာပေမိ၊ ပ္ဒံကိုတီတရ။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါ စ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ဂမနေန၊ နပွမက္ခ်ာအာကိုဖိုင်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကို သခီါရလောက။ အန္တော၊ နိန်ဗွာန်မဒ့်လ္အိတ်။ (ဝါ) နိန်ဗွာန်ဟိုတ်မသ္ပကေ့ ညံင်ဂွံအိုတ်။ ကုဒါစနံ၊ မူရ ပ္ဒဲကာလမွဲကိုလေဝ်။ နပတ္တဗ္ဗော၊ စိုန်အာစိုပ် ဟွံမာန်ရ။ လောကန္တံ၊ နိန်ဗွာန် မဒ့်လ္အိတ် သခီါရလောက။ အပ္ပတ္တာ၊ ဟွံ အာစိုပ် နကိုအရဟာတ္တမဂ်ဏီတုံ။ (ဝါ) သိုကိုဟွံအာစိုပ်ဏီ။ ဒုက္ခာ၊ နူဒဒိုက် ဝဋ်။ ပမောစနံ၊ ငပွမတိတ်ဗ္ဘးမာန်။ နစ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံဟွံမွဲတ်ဟောင်ရ။ ။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်မတိတ်ဗ္ဘးအာ နူဒဒိုက်ဝဋ် ဟွံမာန် သိုကိုဟွံအာစိုပ် နိဗွာန် မဒ့်လ္အိတ် သခီါရလောကသဂ်ဂ့်ရ။ ဟဝေ၊ ဗွဲစွတ်။ လောကဝိဒူ၊ ခ့ံမတီကေတ် လိုက်အလုံအိုသီ။ (ဝါ) သခီါရလောကအလုံ အိုသိုဂ့် ဗွဲဒုက္ခ, သမုဒယ, နိရောဓ, မဂ္ဂ ခ့ံမပိုင်ခြာ တီညာတ်ကေတ်။ လောကန္တဂူ၊ ခ့ံမအာစိုပ်နိဗွာန် လ္အိတ်သခီါရလောက။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိ ယော၊ ခ့ံမွံုကိုဒွေတ် အရိယမဂ် မပြဲ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်လဝ်တုံ။ (ဝါ) ခ့ံမဒွေတ်တ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယတုံ။ သမိတာဝီ၊ ခ့ံမကိုဝိဟ်လလံကေ့ အကု သိုလ်သရံဝါပ်တုံ။ (ဝါ) ခ့ံမကျိဟ်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ဓဝ်သစ္စ ပန်ပြကာ။ သု မေမော၊ ငပူဂိုလ် မွံုကိုပညာ မဆာဲ။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကို သခီါရလောက။ အန္တံ၊ နိန်ဗွာန် မဒ့်လ္အိတ်။ ဥတ္တာ၊ တီတုံ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွ မတီ။ ကျမံ လောကဥ္ဉ၊ နိပစ္စပ္ပန်လောကဝွံကို။ ပရံ လောကဥ္ဉ၊ နိပရလောက ကြတေံကို။ နအာသီသတိ၊ ပ္ဒံဟွံရာဒနာရ။ ကျတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ဒုတိယရောဟိတသုတ်

၄၆။ ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ်ိ။ ဘဂဝါ၊ ဂ်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ဒဂ်တ်တဂ်ိုတ်ဂ်ိ။ အစ္စယေန၊ ပဲ့ကာလမကာလိလောန်အာ။ ဘိက္ခူ။ နံခမီဂမ္ဂိုဂ်။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်ကော် တ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမံ ရတ္တိ၊ ပွဲတ်ဂ်ိုဝ်ဂံ။ ။(ပ)။ ။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ အဟံ၊ ဂ်အဲကျာ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပွဲဌာန်အဲကျာ်နွံဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်ပြာပ်ကျင်ရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တုံ။ မံ၊ နှ်အဲကျာ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရ်သာ်ဂံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိကောန်ဒေဝတ်ရောဟိတသ ဂပ်ဝ်ဂရင်ပ္တိနေဝ်။ အဟံ၊ ဂ်။ ရောဟိတသံ၊ ဧုံမှုံယွဲရောဟိတသ။ ဒေဝပုတ္တံ၊ နှ်ကောန်ဒေဝတ်။ (ဝါ) နှ်ဗြို။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်ဂံ။ အဝေါစံ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရ်သာ်ဂံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိကျာ်တြဲ ဂပ်ဝ်တွံနေဝ်။ ရောဟိတသော၊ ဧုံ။ ဒေဝပုတ္တော၊ ဂ်။ မံ၊ နှ်အဲ။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၇–သုဝိဒူရသုတ်

၄၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုဝိဒူရဝိဒူရာနိ၊ ဂ်ဒွဲမသ္မေဲလောန်, မသ္မေဲလောန်ဂမ္ဂိုဂ်။ ကွမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ္ဂိုဂ်ဝံရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ နဘဉ္စ၊ ဂ်အာ ကာသကိုဳ။ ပထဝီ စ၊ ဂ်တိဇ္ဇောကိုဳ။ (အတ္ထိ၊ ပုံ) ကွဒံ၊ ဂ်အာကာသကိုတိဇ္ဇော်ဝံ။ ပဌမံ၊ ဧုံမဒှ်ကိုပ်ကွာ။ သုဝိဒူရဝိဒူရေ၊ ဒွဲမသ္မေဲလောန်, မသ္မေဲလောန်မွဲးယွဲဒုအိုတ်ရ။ ။ [ဆက်စပ်ကျော်ရေင်သွံတဲ့ ဒှ်ဟွံမာန်ဂ့်ရ မူရ်နယ်လ့ိမွဲကိုလေဝ် အရာဟွံဗာန်စပ် မွဲးယွဲရ မိက်သွး။ ပွဲဝွံ ပဌမာဝိဘတ်ဂ့် သွစ္စတဲ့ ‘ဝိဒူရေ’ သာ်ဝွံ နွံရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သမုဒ္ဒဿ၊ ဒဂ်တ်တဂ်ိုမှာသွိဒ်။ သြရိမံ၊ ဧုံမဒှ်ပွဲလွာ်ဏံ။ တီရဉ္စ၊ ဂ်သြင်ကိုး ပါရိမံ၊ ဧုံမဒှ်ပွဲလွာ်တေံ။ တီရဉ္စ၊ ဂ်–ကိုး အတ္ထိ၊ ပုံ။ ကွဒံ၊ ဂ်သြင်လွာ်ဏံကို သြင်လွာ်တေံ မှာသွိဒ်ဝွံ။ ဒုတိယံ၊ ဧုံမရနုက်ကိုဓါ။ သုဝိဒူရဝိဒူရေ၊ မွဲးယွဲရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယတော စ၊ ယြဲနူဌာန်မွဲကိုး ဝေရောစနော၊ ဂ်သွိဂ်တဲ့။ အဿဒေတိ၊ ပုံတိုန်ရ။ (ဝါ) ပုံတိတ်ရ။ ယတ္ထ စ၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲကိုး ဝေရောစနော၊ ဂ်။ အတ္ထံ၊ နှ်ပွမပ္ပိတ်။ (ဝါ) နှ်ပွမလုပ်။ ဓ္ဂတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ကွဒံ၊ ဂ်ဌာန် တဲ့တိုန်ကိုတဲ့စ့ော်ဝွံ။ တတိယံ၊ ဧုံမရ နုက်ကိုပိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သတံ၊ ဒဂ်တ်တဂ်ိုညးသပ္ပရိုဟ်ဂမ္ဂိုဂ်။ ဓမ္မော စ၊ ဂ်ဓရ်ဗောဓိပက္ခိယ ပိစ့ော်ထပ်ပြကာကိုး အသတံ၊ ဒဂ်တ်တဂ်ိုညး မယုတ်မာဂမ္ဂိုဂ်။ ဓမ္မော စ၊ ဂ်ဓရ်ကွေတ်မိစ္ဆာ တြဲစ့ော်ဓါပြကာကိုး အတ္ထိ၊ ပုံ။ ကွဒံ၊ ဂ်ဓရ်ညးသပ္ပုရိုဟ် ကိုဓရ်ညးမယုတ်မာဝွံ။ စတုတ္ထံ၊ ဧုံ။ သုဝိဒူရဝိဒူရေ၊ မွဲးယွဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုဝိဒူရ ဝိဒူရာနိ၊ ဂ်။ ကွမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ္ဂိုဂ်ဝံရောင်။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဂံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

[ဂါထာ] နဘဉ္စ၊ ကို။ ပထဝီ စ၊ ကို။ ဒူရေ၊ စိုန်သျော်ရေ။ သမုဒ္ဒသ၊ ဒဒက်တ်။ ပါရံ၊ ဝ်ဩြဝ်လွတ်တေံ။ ဒူရေ၊ စိုန်သျော်နူဩြဝ်လွတ်ဏံရ။ ယတော စ၊ ယြုနူဌာန်မွဲကို။ ဝေရောစနော၊ ဝ်။ အဇ္ဈဒေတိ၊ ပုံတိုန်ရ။ ယတ္ထ စ၊ ယြုပွဲဌာန်မွဲကို။ ပဘင်္ကရော၊ ဝ်တုံ မလေပ်သွက်လျးအရံဝ်။ အတ္ထံ၊ နှ်ပွမ လုပ်။ ဓုတိ၊ ပုံ။ တံ၊ နှ်ဌာန် တုံတိန်ကိုတုံစ္ဝှ်ဂ့်။ ဒူရေ၊ စိုန်သျော်ရုဂ့်ဒ။ အာဟု၊ စိုန်တွံအိုတ်ရ။ ။[တဒါဟု=တံ+အာဟု]။ ။ သတံ၊ ဒဒက် တ်ကိုညးသပွရိုဟ်ဂမ္ဍိုင်။ ဓမ္ဗံ စ၊ နှ်ဓရ်ဗောဓိပက္ခိယ ပိစ္ဆော်ထပ်ပြကာကို။ အသတံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမယုတ်မာဂမ္ဍိုင်။ ဓမ္ဗံ စ၊ နှ်ဓရ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတြစ္ဆော်ဓါ ပြကာကို။ တတော၊ လ္ဟာနူအာကာသ ကိုတိဇော်မသျော်ခြာဂ့်။ ဟဝေ၊ ဗွဲစုတ်။ ဒူရတရံ၊ စိုန်သျော်လောန်ရုဂ့်ဒ။ ဝဒန္တိ၊ ပုံသွးအိုတ်ရ။ ။

သတံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးသပွရိုဟ်ဂမ္ဍိုင်။ သမာဂမော၊ ဝ်ပွမပံဝ်ဖက် ဆက်ဆော်။ အဗျာယိကော၊ ဝ်မှုံသဘ ဟွံစာ်စူး ဟွံလိုလာ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ယာဝ၊ ပြဲလုက်ဗုတ်ကာလမွဲ။ ဇီဝိတံ၊ ဝ်လမျိုး။ တိဋ္ဌေယျ၊ ဂဇ္ဈတန် တ်ရ။ တာဝ၊ လုက်ကာလတုံတန်တဒ္ဒံဝ်ဂ့်။ တထေဝ၊ ဝ်ဟွံပါ်ခြာ ညံဝ်ကိုပ် ကွာဂ့်ဟောင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

အသတံ၊ ဒဒက်။ သမာဂမော၊ ဝ်။ ခိပ္ပံ ဟိ၊ ဗွဲမပြတ်ဟောင်။ ဝေတိ (ဝိ+ဓုတိ)၊ ပုံပါ်ခြာလိုလာ်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ သတံ၊ ဒဒက်။ ဓမ္မော၊ ဝ်။ အသတ္တိ၊ နူညးမယုတ်မာ။ (ဝါ) နူဓရ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ညးမယုတ်မာ။ အာရကာ၊ စိုန်သျော်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တာမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဝိသာခသုတ်

၄၈။ ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပွဲကာလဂ့်။ ပဋ္ဌာလပုတ္တော၊ ခဲုမဒ့်ကောန် ဗမ္ဘးပဋ္ဌာလ။ အာယသ္မာ ဝိသာခေါ၊ ဝ်တ္ဂိုပိုန်ဝိသာခ။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ပွဲဖြပ်ကော်ံ ဓရီ။ ဘိက္ခူ၊ နှ်ခမီဂမ္ဍိုင်။ ဓမ္မိယာ၊ ခဲုမ္ဘုံကိုဓရ်။ ကထာယ၊ နကိုဂလာန်။ ပေါရိယာ၊ ခဲုမချိုက်ပေင်တ် ကျော်အက္ခရ်ပိုဒ်ဗျဉ်။ ။[ဝါ၊ ခဲုမက္ခိုဒ့် ပွဲပွမချိုက်ပေင်တ်ကို ဂုဏ် မတွံဂး ပွဂလာန် မကလိတ်ကလောတ် မြြသာ်ဝွံ အရထဝိဂ္ဂဟဋ္ဌိကာကိုမာန်ရ။ ပွဲဋ္ဌိကာ "ပူရိယံ ဘဝါ" သာ်ဝွံ ပါဋ္ဌိန္ဒံထေက်ရ။ တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၈) ပွံက်ဂူထဘာဏီ သုတ်တေံလေဝ် ဗကိတ်ရံဝ်ညြ]။ ။ ဝိဿဇ္ဇာယ၊ ခဲုမသ္အးဇုး ဟွံမွဲကိုသွေဟ်ကွင်ပွတ်။ အနေလဂလာယ၊ ခဲုဟွံမွဲကိုပိုဒ် အက္ခရ်မယုတ် ဟွံမွဲကိုဒုဟ် အရထသဒ္ဒါ။ (ဝါ) ခဲုဟွံမွဲကိုဒုဟ်ဒေါသ ချာ်ပါင်ဓဇူ။ ။

အတ္ထသ၊ နံအရထအဓိပ္ပါယ်။ ဝိညာပနိယာ၊ ဧၚ်မကိုတီကေတ်မာန်။ ပရိယာပန္နာယ၊ ဧၚ်မတို့လုပ်လို့ဟ် ပွဲနိဗ္ဗာန် အရာမစ်စ္ဆး နူဒဒိုက်ဝဉ်။ အနိသိတာယ၊ ဧၚ်ဟွံနိသဲကိုဒဒိုက်ဝဉ်။ ဝါစာယ၊ နကိုဂလာန်။ သန္ဒသ္သေတိ၊ ပ္ဒံကိုညာတ်ကေတ် ဂတမတ် ဗွဲဗ္ဒးရး ဖြိုစိုကိုစိုပ်နိဗ္ဗာန်ရ။ သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒံကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ သမုတ္တေဇေတိ၊ ပ္ဒံကိုကေက်သ္ဂာ ဓရ်ကုသိုလ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်လဝ်တုဂမ္ဘိုင် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ သမ္မဟံသေတိ၊ ပ္ဒံကိုမြတ်ကိုစိုတ် သိုကိုမဟိုထိုင်သး ဂုဏ်မကလိဂွံလဝ်တုရ။

အထ ဓေါ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ သာယန္နသမယံ၊ ပွဲကာလသဝ်တွဲ။ ပဋိသလ္လာနာ၊ နူ။ [ကလေင်ရံဉ် စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၀) ပရိဗ္ဗာဇကသုတ် ကိုတိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၅)သရဘာသုတ်တေံညိ]။ ။ ဝုဋ္ဌတော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တုံ။ ယေန၊ ပြြဲပွဲဌာန်မွဲ။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ၊ ဉ်ဇြပ်ကော်ဓရီ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ နံဌာနဂ်ာ့။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုနံပြာပ် အာရ။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ တုံ။ ပညတ္တော၊ ဧၚ်မဂပ်ဝ်လးလဝ်။ အာသနေ၊ ပွဲဒွဲ။ နိသီဒိ၊ စိုနံဂွံရ။ နိသဇ္ဇ၊ တုံ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ဘိက္ခူ။ နံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုနံသွာနံတရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာမန္တေသိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကော၊ မူရ ဉ်ခမီမွဲ။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ အနိသိတာယ၊ ဧၚ်။ ဝါစာယ၊ နံ သန္ဒသ္သေတိ နံ ဓေါ၊ ပ္ဒံကို–ရော။ သမာဒပေတိ နံ ဓေါ၊ ပ္ဒံ–ရော။ သမုတ္တေဇေတိ နံ ဓေါ၊ ပ္ဒံ–ရော။ သမ္မဟံသေတိ နံ ဓေါ၊ ပ္ဒံ–ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုနံသွာနံရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ပဋ္ဌာလပုတ္တော၊ ဧၚ်။ အာယသ္မာ ဝိသာခေါ၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။ သန္ဒသ္သေတိ၊ ပ္ဒံကိုညာတ်ကေတ် ဂတမတ် ဗွဲဗ္ဒးရး ဖြိုစိုကို စိုပ်နိဗ္ဗာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မဟံသေတိ၊ ပ္ဒံ–ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုနံဂရင် ပ္ဍိအိုတ်ရ။ ။

အထ ဓေါ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ပဋ္ဌာလပုတ္တံ၊ ဧၚ်။ အာယသ္မန္တံ ဝိသာခံ၊ နံ။ ဓုတံ၊ နံဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနံတွံရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်–ရော။ ဝိသာခ၊ ယွံ။ သာဓု သာဓု၊ ခိုဟ်သန်ရ ခိုဟ်သန်ရ။ ဝိသာခ၊ ယွံ။ သာဓု ဓေါ၊ စိုနံခိုဟ်ဆဲရ။ တွံ၊ ဉ်။ ဘိက္ခူ။ နံခမီဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အနိသိတာယ၊ ဧၚ်။ ဝါစာယ၊ နကိုး။ သန္ဒသ္သေသိ၊ ပ္ဒံ။ သမာဒပေသိ၊ ပ္ဒံ။ သမုတ္တေဇေသိ၊ ပ္ဒံ။ သမ္မဟံသေတိ၊ ပ္ဒံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ဝိသာခ၊ ယွံ။ သာဓု သာဓု၊ ဒးရး။ ဝိသာခ၊ ယွံ။ တွံ၊ ဉ်။ ဘိက္ခူ။ နံ။ ။(ပ)။ ။ အနိသိတာယ၊ ဧၚ်။ ဝါစာယ၊ နကိုး။ သန္ဒသ္သေသိ၊ ဉ်မကိုး။ သမာဒပေသိ၊ ဉ်မကိုး။ သမုတ္တေဇေသိ၊ ဉ်မကိုး။ သမ္မဟံသေသိ၊ ဉ်မကိုး။ သာဓု ဓေါ၊ စိုနံဆဲသန်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] အဘာသမာနံ၊ သိုက်ဟုံဟိုတွံဂလာန်ခရ်။ ဗာလေဟိ၊ ကျော်ပူဂိုလ်မဒိုဟ်ဓိ။ မိသဲ၊ ခဲ့ုမန့်ရ။ ပဏ္ဍိတံ၊ နှ်တ့ာပညာ။ နှ ဇာနန္တိ၊ ပုံဟုံတီမွး မုံးကိုပညာအိုတ်ရ။ ဘာသမာနံ စ၊ ဟိုတွံဂလာန်ခရ်တဲ့ဟောင်။ အမတံ၊ ခဲ့ုမစာ်စ့ုးအာ နူပွမချိုတ်။ ပဒံ၊ နှ်ခရ်နိဗ္ဗာန်။ ဒေသေန္တံ၊ ဟိုတွံတဲ့ဟောင်။ ပဏ္ဍိတံ၊ နှ်။ ဇာနန္တိ၊ ပုံတီမွး မုံးကိုပညာအိုတ်ရ။ ။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ ပဏ္ဍိတော၊ ငြ်ညးမုံးပညာ။ ဓမ္မံ၊ နှ်ခရ်လောကုတ္တိ့။ ဘာသယေ ဇောတယေ၊ ဂဗ္ဘကိုယးတွးတ် ဖြိုဖြိုဖျဖျထေက်ရ။ ကျသီနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးသပ္ပါရိုဟ်အရီ မပ္ဆံကိုကျာ်ဂမ့ိုင်။ ဓဇံ၊ နှ်လောကုတ္တိ့ ဒွိတ်ပြကာ မဒ့ုဇောဝ်အလာံ။ ပဂ္ဂဏှေ၊ ပင်ပတိုန်တဲ့ ဂဗ္ဘဒးတွံထေက်ရ။ ကျသယော၊ ငြ်ညးသပ္ပါရိုဟ်အရီ မပ္ဆံကိုကျာ်ဂမ့ိုင်။ သုဘာသိတဓဇာ၊ စိုန်မုံးကို ဇောဝ်အလာံ မတွံဂး ခရ်လောကုတ္တိ့ မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမွးရးအိုတ်ရ။ ဟိ၊ ခုံးစုတ်သန်ရ။ ဓမ္မော၊ ငြ်ခရ်လောကုတ္တိ့။ ကျသီနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဓဇော၊ ဇောဝ်အလာံရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဝိပလ္လာသသုတ်

၄၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သညာဝိပလ္လာသာ၊ ငြ်ပွမကွ်ိုဒ့် ဗွဲအစော်ံ သညာမပ့ုန်ဂတးဂမ့ိုင်ကို။ (ဝါ) ငြ်သညာ မပ့ုန်ဂတးဂမ့ိုင်ကို။ စိတ္တဝိပလ္လာသာ၊ ငြ်ပွမကွ်ိုဒ့် ဗွဲအစော်ံ စိုတ် မပ့ုန်ဂတးဂမ့ိုင်ကို။ (ဝါ) ငြ်စိုတ် မပ့ုန်ဂတးဂမ့ိုင်ကို။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ၊ ငြ်ပွမကွ်ိုဒ့် ဗွဲအစော်ံကွေတ် မပ့ုန်ဂတးဂမ့ိုင်ကို။ (ဝါ) ငြ်ကွေတ် မပ့ုန်ဂတးဂမ့ိုင်ကို။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြကာဂမ့ိုင်ဝွံရောင်။ ။

စတ္တာရော၊ ငြ်ပန်ပြကာဂမ့ိုင်။ ကတမေ၊ ညးခဲ့ေအိုတ်ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ အနိစ္စေ၊ ပ္ဒဲဝတ္ထုဟုံဗိုန်။ ။[အနိစ္စေ ဝတ္ထုသ္မိ သာ်ဝွံ အဋ္ဌကထာပံက်လဝ်ရ။ ခန္ဓမသုန်ပြကာ ဟုံဗိုန်ဟောင်ရောင်]။ ။ နိစ္စန္တိ၊ ဗိုန်ရုဂ့်ဒ။ သညာဝိပလ္လာသော၊ ပွမကွ်ိုဒ့် ဗွဲအစော်ံသညာ မပ့ုန်ဂတးကို။ (ဝါ) ငြ်သညာ မပ့ုန်ဂတးကို။ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ ပွမကွ်ိုဒ့် ဗွဲအစော်ံစိုတ် မပ့ုန်ဂတးကို။ (ဝါ) ငြ်စိုတ် မပ့ုန်ဂတးကို။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ပွမကွ်ိုဒ့် ဗွဲအစော်ံကွေတ် မပ့ုန်ဂတးကို။ (ဝါ) ငြ်ကွေတ် မပ့ုန်ဂတးကို။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုက္ခေ၊ ပ္ဒဲဝတ္ထု မဒ့ုဒဒိုက်။ (ဝါ) ပ္ဒဲခန္ဓ မသုန်ပြကာမဒ့ုဒဒိုက်။ သုခန္တိ၊ တသိုက်ရုဂ့်ဒ။ သညာဝိပလ္လာသော၊ ကို။ (ဝါ) ကို။ ။(ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ကို။ (ဝါ) ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနတ္တန်၊ ပ္ဒဲဝတ္ထု ဟုံသေင်ကိုအတ္တ။ အတ္တာတိ၊

(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသုဘေ၊ ပ္ဍဲအာရီဝတ္ထူ ဟွံဆဲ။ သုဘန္တိ၊ ဆဲရုဂ််ဒ။ သညာဝိပလ္လာသေ၊ ကီ။ ။(ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌဝိပလ္လာသေ၊ ပွမက္ကိုဒ့် ဗွဲအစော်ကွေတ် မပ္ဍန်ဂတားကီ။ (ဝါ) င်ကွေတ် မပ္ဍန်ဂတားကီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သညာဝိပလ္လာသာ၊ ဂမ္ဒိုင်ကီ။ ။(ပ)။ ။ ဒိဋ္ဌဝိပလ္လာသာ၊ ဂမ္ဒိုင်ကီ။ က္လမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ န သညာဝိပလ္လာသာ၊ င်ပွဟွံကွိုဒ့် ဗွဲအစော်သညာ မပ္ဍန်ဂတားဂမ္ဒိုင်ကီ။ (ဝါ) င်သညာ မဟာဂွဲပ္ဍန်ဂတားဂမ္ဒိုင်ကီ။ န စိတ္တဝိပလ္လာသာ၊ င်ပွဟွံကွိုဒ့် ဗွဲအစော်စိုတ် မပ္ဍန်ဂတားဂမ္ဒိုင်ကီ။(ဝါ) င်စိုတ် ဟွံပ္ဍန်ဂတားဂမ္ဒိုင်ကီ။ န ဒိဋ္ဌဝိပလ္လာသာ၊ င်ပွဟွံကွိုဒ့် ဗွဲအစော်ကွေတ် မပ္ဍန်ဂတားဂမ္ဒိုင်ကီ။ (ဝါ) င်ကွေတ် ဟွံပ္ဍန်ဂတားဂမ္ဒိုင်ကီ။ က္လမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနိစ္စေ၊ ပ္ဍဲ။ အနိစ္စန္တိ၊ ဟွံပိုန်ရုဂ််ဒ။ န သညာဝိပလ္လာသေ၊ င်ပွဟွံကွိုဒ့် ဗွဲအစော်သညာ မပ္ဍန်ဂတားကီ။ (ဝါ) င်သညာ မ ဟွံပ္ဍန်ဂတားကီ။ ။(ပ)။ ။ န ဒိဋ္ဌဝိပလ္လာသေ၊ ကီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုက္ခေ၊ ပ္ဍဲ။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒဒိုက်ရုဂ််ဒ။ ။(ပ)။ ။ အနတ္တန်၊ ပ္ဍဲ။ အနတ္တာတိ၊ ဟွံသေင်ကိုအတ္တရုဂ််ဒ။ (ပ)။ ။ အသုဘန္တိ၊ ဟွံဆဲရုဂ််ဒ။ ။(ပ)။ ။ န ဒိဋ္ဌဝိပလ္လာသေ၊ ကီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ န သညာဝိပလ္လာသာ၊ ဂမ္ဒိုင်ကီ။ ။(ပ)။ ။ န ဒိဋ္ဌဝိပလ္လာသာ၊ ဂမ္ဒိုင်ကီ။ က္လမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ က္လတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] သတ္တာ၊ င်သတ်ဂမ္ဒိုင်။ အနိစ္စေ၊ ပ္ဍဲ။ နိစ္စသညိနော၊ စိုန်မ္ဍုံကို စွတ်သမ္ဘိမွဂ်ီး မဗိုန်အိုတ်ရ။ ဒုက္ခေ စ၊ ပ္ဍဲ–ကီ။ သုခသညိနော၊ စိုန်မ္ဍုံကို စွတ်သမ္ဘိမွဂ်ီး တသိုက်အိုတ်ရ။ အနတ္တနိ စ၊ ပ္ဍဲ–ကီ။ အတ္တာတိ၊ အတ္တ ရုဂ််ဒ။ ဓ္ဍံသညိနော၊ စိုန်မ္ဍုံကိုစွတ်သညာ မြသာ်ဝွံအိုတ်ရ။ အသုဘေ၊ ပ္ဍဲ။ သုဘသညိနော၊ စိုန်မ္ဍုံကိုစွတ်သမ္ဘိမွဂ်ီး မဆဲအိုတ်ရ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတာ၊ စိုန်မ္ဍုံကိုကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္ဒိုင် မဂပ်ဝ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်အိုတ်ရ။ ခိတ္တစိတ္တာ၊ စိုန်မ္ဍုံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗိုတ်ကွဟ် ပ္ဍဲအာရီတွဟ်ဟ် မြသာ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မ္ဍုံကိုစိုတ်ကလှ် လဖ်အိုတ်ရ။ ဝိသညိနော၊ စိုန်မ္ဍုံကိုသညာ မပ္ဍန်ဂတားအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မ္ဍုံ ကိုသညာ စိုတ် ဒိဋ္ဌ မပ္ဍန်ဂတားအိုတ်ရ။ တေ ဇနာ၊ င်သတ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ မာရဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသမာရ်။ ယောဂယုတ္တာ၊ င်မစိုန်သကို ပ္ဍဲ ယောဂ ပန်ပြကာဂမ္ဒိုင်။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲ့။ အယောဂက္ခေမိနော၊ စိုန်ဟွံအာစိုပ် နိဗ္ဗာန် အရာမဖအိုတ်ကေ့ ဘဲယောဂပန်ပြကာအိုတ်ရ။ တေ သတ္တာ၊ င် သတ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ဇာတိမရဏာဂါမိနော၊ သိုကိုမကလိဂွံ ပြာပ်အာစိုပ် ပွမ္ဒး တန် ပဋိသန္ဓိ, ပွမချိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ သံသာရံ၊ နိတရ်သံသာ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံဒး အာတ်အိုတ်ရ။ ။

စ၊ ဂုံငါတရုံသံသာအိုတ်တဲ့ ကာလမဒှ်အရာဖအိုတ်ကေ့ံ ဒဒိုက်ဝင်ဋ္ဌ အလုံအိုသိုဂ့် မ္ဒးဟိုတွံက်ိုတုန်။ ယဒါ၊ ပြဲပ္ဒါကာလမွဲ့။ ပဘာက်ံရာ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ မလေပ်သွတ် လျးအရုံင်ဓရ်အိုတ်။ ဗုဒ္ဓါ၊ ငါကျာ်တြဲ့ မတီကေတ်ဓရ်သစ္စ ပန်ပြကာဂမ္ဂိုင်။ လောကသ္ဒီ၊ ပ္ဒါသတ္တလောက။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဒုံက္ဆိုဒ့်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငါကျာ်တြဲ့ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ၊ ဧ့ံမဒ့်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် အရာမလလံကေ့ံဒဒိုက်။ ကွာံ ဓမ္ဓံ၊ နဓရ်သစ္စ ပန်ပြကာဝွံ။ ပကာသေန္တိ၊ ပ္ဒုံဟိုတွံ ဗွဲမပြာကတ်အိုတ်ရ။ ။

သပ္ပညာ၊ ဧ့ံမဒ့်မွဲဟာန်ကေ့ာံ ပညာအိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမွံုက်ိုပညာအိုတ်။ တေ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်က်ိုကျာ်တြဲ့ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ တံ ဓမ္ဓံ၊ နဓရ်သစ္စပန်ပြကာဂ့်။ သုတွာန၊ ဂွံမိင်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ သစိတ္တံ၊ နစိုတ်ဆာဲ ဇကုဇကု။ ပစ္စလဒ္ဓါ၊ ကလိဂွံအိုတ်တဲ့။ အနိစ္စံ၊ နခန္ဓမသုန်ပြကာဟွံဗိုန်။ အနိစ္စတော၊ ဟွံဗိုန်ရုဂ့်ဒ။ ဒက္ခံ၊ စိုန်ကလိဂွံ တီညာတ်ကေတ်အိုတ်တဲ့ရ။ ဒုက္ခံ၊ နခန္ဓ မသုန်ပြကာ မဒ့်ဒဒိုက်။ ဒုက္ခတော၊ ဒဒိုက်ရုဂ့်ဒ။ အဒ္ဒက္ခံ၊ စိုန်တီညာတ်ကေတ်အိုတ်တဲ့ရ။ အနတ္တာနိ၊ ပ္ဒါခန္ဓ မသုန်ပြကာ ဟွံသေင်ကိုအတ္တာ။ အနတ္တာတိ၊ အတ္တာဟွံသေင်ရုဂ့်ဒ။ အဒ္ဒက္ခံ၊ စိုန်။ အသုဘံ၊ နအာရီ ဟွံဆာဲ။ အသုဘတော၊ ဟွံဆာဲရုဂ့်ဒ။ အဒ္ဒသုံ၊ စိုန်။ တဒါ၊ ပ္ဒါကာလ မဒ့်အရာ မတီညာတ်ကေတ် ခန္ဓမသုန်ပြကာ နမပ္ပံကိုအနိစ္စဂ့်။ တေ၊ ငပူဂိုလ်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာ၊ ငမ္ဂုံကိုလညာတ်ပညာ မဒုံ မဂပ်ဝ ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရုးဂမ္ဂိုင်။ ဟုတွာ၊ ဒ့်အိုတ်တဲ့။ သဗ္ဗံ၊ ဧ့ံမဒ့်အလုံအိုသို့။ ဒုက္ခံ၊ နဒဒိုက်ဝင်ဋ္ဌ။ ဥပစ္စဂုံ၊ စိုန်ကလိလောန်အိုတ်တဲ့ရ။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ဥပက္ကိလေသသုတ်

၅၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ ဒဒက်တ်က်ိုဂိတု, တဲ့ဂမ္ဂိုင်။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ငမက္ခိဋ္ဌက် မဒ့်ဟိုတ်မကလိဋ္ဌက်ဂမ္ဂိုင်။ ကွာမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ပြဲနက်ိုမက္ခိဋ္ဌက်ဂမ္ဂိုင်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ၊ ဧ့ံမက္ခိဋ္ဌက်ဒ့ံင်အိုတ်။ စန္ဒိမ သူရိယာ၊ ငဂိတု, တဲ့ဂမ္ဂိုင်။ နာ တပန္တိ၊ ပ္ဒုံလျး ဟွံတွးအိုတ်ရ။ နာ ဘာသန္တိ၊ ပ္ဒုံလျးဟွံဂိုလဟိုအိုတ်ရ။ နာ ဝိရောစန္တိ၊ ပ္ဒုံဟွံရာင်ဆာဲအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဗ္ဘာ၊ ငဂွံမတ်ဗြဲ။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ ဒဒက်တ်က်ိုဂိတု, တဲ့ဂမ္ဂိုင်။ ဥပက္ကိလေသာ၊ မက္ခိဋ္ဌက် ရောင်။ ။[ပြဲဂကူဝါကျဝွံတုန် “ဥပက္ကိလေသော”ဟောင် ဒးနွံတ်ကို သြကာရန္တပုံလိင်

ထေက်ရ။ အဗ္ဘာ မဟိကာဂမ္ဘိုင် ဟွံဒးမဲတ်ရ]။ ။ ယေန ဥပက္ကိလေသေန၊ ယြုနမ ကွိုခ္ဆက် ဂ့ံမတ်ဗြဲမွဲ့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ မဟိကာ၊ ငလတိုပ်။ ။(ပ)။ ။ ယေန ဥပက္ကိလေသေန၊ ယြုန မကလိခ္ဆက်လတိုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓူမော၊ ငယက်ကို။ ရဇော၊ ငလက် ကွိုက်ကို။ ။(ပ)။ ။ ယေန ဥပက္ကိလေသေန၊ ယြုနမကွိုခ္ဆက် မတွံဂး ယက်, လက် ကွိုက်ဝွံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ရာဟု၊ ခဲ့ံမွံ့ယ္ဟုရာဟု။ အသုရိန္ဒော၊ ငအသု ရိန်။ (ဝါ) ငသွိုင်ဒေဝတ်အသူ။ ။(ပ)။ ။ ယေန ဥပက္ကိလေသေန၊ ယြုနမကွိုခ္ဆက် မတွံဂး ရာဟုအသုရိန်ဝွံ့။ ။(ပ)။ ။ န ဝိရောစန္တိ၊ ပ့ုံ–အိုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ ဒဒက်တက်ကို။ ဥပက္ကိလေသာ၊ င–ဂမ္ဘိုင်။ ကွာမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ယြုနကိုမကွိုခ္ဆက်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဝဝေဝံ၊ တုပ်တည်ငိရသာ်ဝွံဟောင်။ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက် တက်ခမီ, ဗမ္ဘးဂမ္ဘိုင်။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ငမကွိုခ္ဆက်ဂမ္ဘိုင်။ ကွာမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ယြုနမကွိုခ္ဆက်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ့။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ၊ ခဲ့ံမကွိုခ္ဆက်ဒ့ုံင်အိုတ်။ ဓ္ဝကော၊ ခဲ့ံမဒ့်လ့ုံအိုတ်။ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ငခမီ, ဗမ္ဘးဂမ္ဘိုင်။ န တပန္တိ၊ ပ့ုံလျှး ဟွံတွး နကိုဂုဏ် မပ္ဆံကို သီလအိုတ်ရ။ န ဘာသန္တိ၊ ပ့ုံဟွံဂိုလဟို် နကိုဂုဏ် မပ္ဆံကိုသီလ အိုတ်ရ။ န ဝိရောစန္တိ၊ ပ့ုံဟွံရာင်ဆဲ နကိုဂုဏ် မပ္ဆံကိုသီလအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဝကော၊ ခဲ့ံမဒ့်လ့ုံအိုတ်။ ယေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ယြုင်ခမီ, ဗမ္ဘး ဂမ္ဘိုင်။ သုရံ၊ နဉ်သိသုရာကို။ မေရယံ၊ နအရက်ကို။ ပိဝန္တိ၊ ပ့ုံသုင်အိုတ်ရ။ သုရာမေရ ယပါနာ၊ နူပွမသုင်သိ, အရက်။ အပွဋိဝိရတာ၊ စိုန်ဟွံဝေင်ပါအိုတ်ရ။ တေ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ၊ င–ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ သန္တိ၊ ပ့ုံနွံတ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ ငပွမသုင်သိ, အရက်ဝွံ့။ သမဏာဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက်တ–ဂမ္ဘိုင်။ ပဌမော၊ ခဲ့ံ။ ဥပက္ကိလေသော၊ မကလိခ္ဆက်ရောင်။ ယေန ဥပက္ကိလေသေန၊ ယြုနကိုမကလိခ္ဆက်ဝွံ့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဝကော၊ ခဲ့ံ။ ယေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ယြုင်–ဂမ္ဘိုင်။ မေထုနံ၊ ခဲ့ံ မဒ့်မေထုန်။ (ဝါ) ခဲ့ံမဒ့်ဒြပ် တြုံဗြုံညးဓါ မထ္ဆေန်စပ်တုပ်သွဟ်။ ဓမ္မံ၊ နဒ္ဒေတ်။ ပဋိ သေဝန္တိ၊ ပ့ုံသိပ်ဂိုပ်အိုတ်ရ။ မေထုနသ္မာ၊ ခဲ့ံမဒ့်မေထုန်။ ဓမ္မာ၊ နူဒ္ဒေတ်။ အပွဋိဝိရတာ၊ စိုန်။ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ င–ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ သန္တိ၊ ပ့ုံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ ငပွမသိပ်ဂိုပ် မေထုန်ဝွံ့။ သမဏာဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ ဒုတိယော၊ ခဲ့ံ။ ဥပက္ကိ လေသော၊ ရောင်။ ယေန ဥပက္ကိလေသေန၊ ယြုနကို။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂကေ၊ ဧၟံ။ ယေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ယြင်–ဂမ္ဘိုင်။ ဇာတရူပ ရဇတံ၊ နိ်ထဝ်ဩြန်။ သာဒိယန္တိ၊ ပ္ဒံဂိုင်ကေတ်သာယျေန်အိုတ်ရ။ ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂ ဟဏာ၊ နူပွမဂိုင်ကေတ် မသာယျေန်ထဝ်ဩြန်။ အပွငိ်ဝိရတာ၊ စိုန်။ တေ သမဏာဗြာဟ္မ ဏာ၊ ဂ်–ဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ ဂ်ပွမဂိုင်ကေတ် သာယျေန် ထဝ်ဩြန်ပွံ။ သမဏာဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ တတိယော၊ ဧၟံ။ ။(ပ)။ ။ ယေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ယြင်–ဂမ္ဘိုင်။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ နပွမဂယိုင်တ် လမျှိ ဗွဲမမှာရာ။ ဇီဝန္တိ၊ ပ္ဒံဂယိုင်တ် လမျှိအိုတ်ရ။ မိစ္ဆာဇီဝါ၊ နူပွမဂယိုင်တ် လမျှိ မမှာရာ။ အပွငိ်ဝိရတာ၊ စိုန်။ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ဂ်–ဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ ဂ်မိစ္ဆာ ဇီဝပွံ။ သမဏာဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ စတုတ္ထော၊ ဧၟံ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ရာဂဒေါသပရိက္ကိဋ္ဌာ၊ ဧၟံမက္ခိဒ္ဓက်တ် နက်ိရာဂဒေါသအိုတ်။ အဝိဇ္ဇာနိဝုတာ၊ ဧၟဒမိန်အဝိဇ္ဇာ မဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုအိုတ်။ ပိယရူပါဘိနန္ဒိ နော၊ ဧၟံမလေပ်သ္ဒိုက်မ္ဘိုက်တ် သဘ်သ္ဒိုက်မ္ဘိုက် သာယျေန်အိုတ်။ ။ [ပိယရူပဉ္စ သာတရူပဉ္စ ပိယရူပါနိ–သ်ဝွံ သ္ဝဝိရူပေကသေသညိ]။ ။ ဓ္ဂကေ၊ ဧၟံ။ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ပေါသာ၊ ဂ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်။ ။

သုရံ၊ နိ်ဘ္ဂ်သိကီ။ မေရယံ၊ နိ်အရက်ကီ။ ပိဝန္တိ၊ ပ္ဒံသုင်အိုတ်ရ။ မေထုနံ၊ နိ်ဒ္ဓေတ် မဒ္ဒ်ဗြပ် တြုံပြု ညးစါ မထွေနိ်စပ်တုပ်သွဟ်။ ပဋိသေဝန္တိ၊ ပ္ဒံသိပ်ဂိုပ် အိုတ်ရ။ ဓ္ဂကေ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ဧၟံ–ဂမ္ဘိုင်။ အဝိဒ္ဒသူ၊ ဂ်ညးဟွံက္ဂိုဟ် ဟွံတီဂမ္ဘိုင်။ ရဇတံ၊ နိ်ဩြန်ကီ။ ဇာတရူပဉ္စ၊ နိ်ထဝ်ကီ။ သာဒိယန္တိ၊ ပ္ဒံဂိုင်ကေတ် သာယျေန်တ်အိုတ်ရ။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ နက်ိ။ ဇီဝန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။

အာဒိစ္စဗန္ဓုနော၊ တ္ဝိဂ်ဒ မဒ္ဒ်တ္ဝောဝ်ဒတောဝ် သ္ဝိင်တဲ့။ ဗုဒ္ဓေန၊ မိန် ကျာ်တြဲ့။ ဓ္ဂတေ၊ နိ်မပ္ဆံကိုပွမသုင်သိ, အရက်ဂမ္ဘိုင်။ ဥပက္ကိလေသာ၊ မက္ခိ ခ္ဝက် သမဏာဗြာဟ္မဏာဂမ္ဘိုင်ရဂ်ဒ။ ဝုတ္တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ်ရ။ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ပြဲဟိုတ်နူ မက္ခိခ္ဝက်မွဲ။ ဓ္ဂကေ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဂ်–ဂမ္ဘိုင်။ နံ တပန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ နံ ဘာသန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ အသုဒ္ဓါ၊ ဂ်ဟွံသ္ဘးဇုးဂမ္ဘိုင်။ သရဇာ၊ ဂ်မဒ္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် လက်ကွိုက်ကိလေ သဂမ္ဘိုင်။ မဂါ၊ ဂ်မတုပ်ကျော်သတ်ဂမ္ဘိုင်။ ။

အန္ဓကာရေန၊ မိန်ဂံတိုက်ဒမ္မု။ သြနဒ္ဓါ၊ ဂ်မဂပ်ဝ်ကွိင်ကြောပ် ကွာတ် လဒိုဂမ္ဘိုင်။ တဏှာဒါသာ၊ ဂ်ဦိက်တဏှာဂမ္ဘိုင်။ သနေတ္တိကာ၊ ဂ်မဒ္ဒ်မွဲဟာန် ကျော်ဇုက်တဏှာ မလေပ်တံဂ်ဂြဲ ဘဝဂ်ဂ့်။ ဟုတ္တွာ၊ ဒ်္ဂအိုတ်တဲ့။ ယောရံ၊

ခေံမကြံင်မှိုဟ်။ ကဋ္ဌသီ၊ နှ်အတ္တဘာ်။ ဝမ့ုန္တိ၊ ပုံကိုဇ့ော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ နှ်ဘဝတို့ မွဲလ့ော်ပွန်။ အာဒိယန္တိ၊ ပုံဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

ပဋ္ဌမော၊ ခေံ။ ရောဟိတဿဝဂ္ဂါ၊ ဝဂ်ရောင်။

ပဌမော၊ ခေံ။ ပဏ္ဏာသကော၊ င်ဂကော်ဗွဝ်သုတ်မသုန်စော့်။
သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတုံရ။

၂–ဒုတိယပဏ္ဏာသက
(၆) ၁–ပုညာဘိသန္ဒဝဂ်
၁–ပဌမပုညာဘိသန္ဒသုတ်

၅၁။ ။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ နိဒါန် မတ္တံဂး ချုင်သာရဂ့်ရောင်။ (ဝါ) ချုင်သာရဂ့်ဂှ် ဒှ်ဒှဲ ဌာနတွံသုတ်ဝွံရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ခေံမဒှ်ပန်အိုတ်။ ကျွမေ ပုညာဘိသန္ဒာ၊ င်ဇောဝ်ကုသိုလ်ဂမ္ဍိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ငကြုင် မလေပ်ဇောဝ်တ ဟွံပိုတ်သ္ဂျတ် မတ္တံဂး ကုသိုလ်ဂမ္ဍိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ငကုသိုလ် မလေပ်ကျိုဒှ် ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်ဂမ္ဍိုင်ဝွံ။ ကျွမေ ကုသလာဘိသန္ဒာ၊ င်ဇောဝ်မဆဲဂမ္ဍိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ငကြုင် မလေပ်ဇောဝ်တ ဟွံပိုတ်သ္ဂျတ် မတ္တံဂး ကုသိုလ်ဂမ္ဍိုင်ဝွံ။ (ဝါ) ငကုသိုလ် မလေပ်ကျိုဒှ် ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂျတ်ဂမ္ဍိုင်ဝွံ။ သုခဿာဟာရာ၊ ငမရေင်တ္ဂျင်ကိုဳ တသိုက်ဂမ္ဍိုင်။ သောဝဂ်ကာ၊ ငမလေပ်ဖိုန်ကိုဳ ဖိုတွေင် မွံုမပ္ဆံကိုဳ ရူပါရိုဳ မပြဂမ္ဍိုင်။ သုခဝိပါကာ၊ ငမွံုကိုဳဖိုဳ မတ္တံဂး တသိုက်ဂမ္ဍိုင်။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ၊ ငမကျိုဒှ် တ္ဂဟ်နတန်ပဋိသန္ဓိ ပွဲချုင်သွဝ်ဂမ္ဍိုင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒှ်အိုတ်တဲုံ။ ကျွဒ္ဓာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဳ မဂပ်ဝ်နွံပွိုက်။ ကန္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဳ မသ္ဒိုက်မ္ဍိုက်။ မနာပါယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုဳ မလေပ်ကိုဳဇော်ပွဝ်ကိုဳဂှံစိုတ်။ ဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတဲုမြောဝ်။ သုခါယ၊ တ္ဂဟ်နတသိုက်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံကျိုဒှ်အိုတ်ရ။ စတ္တာရော၊ ငဂမ္ဍိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ။[မွဲနယ်–ကတမေ၊ မူရ ခေံမွံုယ္ဂုအိုတ်။ စတ္တာရော၊ ခေံမဒှ်ပန်အိုတ်။ ပုညာဘိသန္ဒာ၊ ငဂမ္ဍိုင်။ ကုသလာဘိသန္ဒာ၊ ငဂမ္ဍိုင်။ သုခဿာဟာရာ၊ ငဂမ္ဍိုင်။ သောဝဂ်ကာ၊ ငဂမ္ဍိုင်။ ။(ပ)။ ။ သုခါယ၊ တ္ဂဟ်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံကျိုဒှ်အိုတ်ရောမွးဂှ်တုန်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ယဿ၊ ပြြဒဒက်တ်ကိုဒါယကာမွဲ။ စီဝရံ၊ နိသ္ဒာ။ ပရိဘုဥ္ဇမာနော၊ ဃောမရပ်စပ် သုင်စေဲ။ အပ္ပမာဏံ၊ ခေံမဒှ်ဓရ်အပ္ပမာဏာ။ (ဝါ) ခေံဟွံမွဲကိုဳကိလေသ မဒှ်ညံင်ရ မစ္ဆောန်ထွး ဒွေတ်ဂုဏ်ပမာဏာသတ္တံ။ စေတောသမာဓိ၊ နိသမာဓိ မစိုန်သကို ကျော်အရဟတ္တဖိုစိုတ်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲုံ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံပဒ္ဓရ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒါယကာ မကိုဒါနိသ္ဒာဂှ်။ အပ္ပမာဏော၊ ခေံဟွံမွဲကို ပမာဏဗွတ်ဗွတ်။ (ဝါ) ခေံမဂ္ဂိုင်လောန် ဟွံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်။ ပုညာဘိသန္ဒော၊ ငဇောဝ်ကုသိုလ်။ ကုသလာဘိသန္ဒော၊ င။ သုခဿာဟာရော၊ ငမရေင်တ္ဂျင်ကိုဳ တသိုက်။ ။(ပ)။ ။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော၊ င။ ဟုတ္တာ၊ တဲုံ။ ကျွဒ္ဓာယ၊ တ္ဂဟ်။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ (ပ)။ ။

ပိဏ္ဍပါတံ၊ နိပိဏ္ဍပါတိ။ ပရိဘုဉ္ဇမာနော၊ ဃော။ ။(ပ)။ ။ တဿ၊ ဒဒက်တ် ကိုဒါယကာပိဏ္ဍပါတိဂ်္ဂ်။ ။(ပ)။ ။ သေနာသနံ၊ နိဘာဒ္ဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင်။ ပရိဘုဉ္ဇ မာနော၊ ဃောမရပ်စပ်။ ။(ပ)။ ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒါယကာသေနာသနဂ်္ဂ်။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ယဿ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုဒါယကာမွဲ့။ ဂိလာနပ္ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ နဂဲ့ျ မဒ္ဒိကပေါတ်ဒဗ္ဗရ ဟိုတ်ကျော်စိုဒနာလမျိုဲ့ မစ္ဆ်စးကိုယဲ။ ။ [ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်လိက်(၂)တေံညိ]။ ။ ပရိဘုဉ္ဇမာနော၊ ဃောမ ရပ်စပ်သုင်စောဲ။ ။(ပ)။ ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒါယကာဂဲ့ဂ်္ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ စ ပန၊ ဗိုဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်ကုသိုလ်ဂ္ဂိုင်တုန်။ စတူဟိ၊ ဧံမဒ္ဒ်ပန်ပြကာအိုတ်။ ဣမေ ဟိ ပုညာဘိသန္ဒေဟိ၊ ကျော်–ဂမ်ိုင်။ ဣမေဟိ ကုသလာဘိသန္ဒေဟိ၊ ကျော်–ဂမ်ိုင်။ သမန္နာဂတဿ၊ ဧံမဍ္ဍိက်ပေင်တ်။ အရိယသာဝကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွးအရီ။ ပုညဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်။ ပမာဏံ၊ နိဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်။ ။[စပ်ပဲ့ဂဟေတုံ]။ ။ “ဓုတ္တကော၊ ဧံမ့ုံဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်ဝွံ။ ပုညာဘိသန္ဒေ၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံက္ကိုဒ်ိုရ။” ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဂဟေတုံ၊ တ္ဂဟ်နဂိုင်ကေတ်။ နဿကရံ၊ စိုန်ဟွံလောဲသွာရ။ အထ ခေါ၊ ဗွဲ စွတ်တုန်။ အသရ်ျေယျော၊ ဧံမရိုဟ်လွိဟ် ဟွံမာန်။ အပ္ပမေယျော၊ ဧံမပိုင်ခြာ ဟွံ မာန်။ မဟာပုညက္ခန္ဓောတ္တေဝ၊ ဗွဝ်ကုသိုလ် မဇ္ဈော်ရုဂ်္ဂ်ဒဟောင်။ သချီ၊ နဒဒ်ဒ် မဂပ်ဝ်ရိုဟ် လွိဟ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမ္ဂးတုန်။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ပွဲမှာသွိဒ်ဇော်။ ဓုတ္တ ကာနိ၊ ဧံမ့ုံဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်ဝွံအိုတ်။ ဥဒကာဠ ကာနိ၊ စရ်ျဉာ်ဂမ်ိုင်ရောင်။ ဣတိ ဝါ၊ ရသာ် ဝွံကိုး။ ဓုတ္တကာနိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဥဒကာဠ ကသတာနိ၊ စရ်ျဉာ် မွဲကံ့ဂမ်ိုင်ရောင်။ ဣတိ ဝါ၊ ကိုး။ ဓုတ္တကာနိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဥဒကာဠ ကသဟဿာနိ၊ စရ်ျဉာ် မွဲလိုဂမ်ိုင်ရောင်။ ဣတိ ဝါ၊ ကိုး။ ဓုတ္တကာနိ၊ ဧံ့။ ဥဒကာဠ ကသတသဟဿာနိ၊ စရ်ျဉာ် မွဲကိုင့်ဂမ်ိုင် ရောင်။ ဣတိ ဝါ၊ ကိုး။ ဥဒကဿ၊ ဒဒက်။ ပမာဏံ၊ နိ။ ဂဟေတုံ၊ တ္ဂဟ်။ နဿကရံ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ တုန်။ အသရ်ျေယျော၊ ဧံ့။ အပ္ပမေယျော၊ ဧံ့။ မဟာဥဒကက္ခန္ဓော တ္တေဝ၊ ဗွဝ်ဉာ်မဇ္ဈော်ရုဂ်္ဂ်ဒဟောင်။ သချီ၊ နိ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝမေဝံ၊ တုပ်။ (ပ)။ ။ သချီ၊ နိ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] မဟောဒဓီ၊ ဧံ့မလေပ်ဣင်ရင်လဝ်ဉာ် မဂ္ဂိုင်။ အပရိမိတံ၊ ဧံ့မ ရိုဟ်လွိဟ်ပိုင်ခြာ ဟွံမာန်။ မဟာသရံ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ကွာ မဇ္ဈော်။ (ဝါ) ဧံ့မဒ္ဒ်အရာ မ့ုံကိုရမျာင် မဇ္ဈော်။ ဗဟုဘေရဝံ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်အရာ မ့ုံကိုအာရီ မဖေက်ဉံက် မဂ္ဂိုင်။ ရတနဝရာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုရတ် ထပ်ဉသ်မပြဲဂမ်ိုင်။ အာလယံ၊ ဧံ့ မဒ္ဒ်အရာဒတန်။ သာဂရံ၊ နဉာသွိဒ်။ နရဂဏသံဃသေဝိတာ၊ ဧံ့ဒမိန် ဂကော်မ့ိဟ် မဂပ်ဝ်နိဿဲအိုတ်။ ပုထူ၊ ငံမဂ္ဂိုင်ဂမ်ိုင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ်္ဒ်အိုတ်တဲ့။

သဝန်္တီ၊ ဧခုံမဇ္ဈောဝ်တ်အိုတ်။ နဇ္ဈော၊ ငကြျင်ဂမ္ဘိုင်။ ဥပယ္ယန်တိ ယထာ၊ ညံင်ရ ဇ္ဈောဝ်လုပ်အာအိုတ်ကိုး။ ။[အတိုင်ပွံက် အဋ္ဌကထာမွး "ပုထူ သဝန်္တီတိ ဗဟုကာ ဟုတ္တာ သန္ဒမာနာ" ကိုလဝ်အရထရ]။ ။

၉၀၊ တုပ်ညံင်ရ သင်္ဂဝ်ရ။ အန္ဓဒပါနဝတ္ထဒံ၊ ဧခုံမလေပ်ကိုတ် စ္ဓစ, မလေပ်ကိုတ် ဧာ်ယာမ, မလေပ်ကိုတ် ယာတ်သ္ဂာ။ ။[အန္ဓံ ဒဒါတီတိ အန္ဓဒေါ]။ ။ သေယျာနိသဇ္ဇတ္ထရဏာသ၊ နိသ္ဒာ ဒ္ဒၚသတိက်, ဒ္ဒၚဂ္ဒံ။ ဒါယကံ၊ ဧခုံမလေပ်ကိုတ်။ ပဏ္ဍိတံ၊ ဧခုံမ့ုံကိုပညာ။ နရံ၊ နိပ္ဂုဂ်ိ။ ပုညဿ၊ ဒဒက်တ်ကုသိုလ်။ ဓာရ၊ ငဇ္ဈောဝ်ဂမ္ဘိုင်။ ဥပယ္ယန်တိ, ပ္ဒံပြာပ်အာအိုတ်ရ။ ကေ ဝိယ၊ မ္ဂရ ညံင်ရဂမ္ဘိုင်ရော။ ဝါရိဝဟာ၊ ဧခုံမလေပ်ပ္ဂင်ရင်လဝ်ဧာ် အိုတ်။ နဇ္ဈော၊ ငကြျင်ဂမ္ဘိုင်။ သာဂရံ၊ နိမ္ဟာသ္ဒိဒ်။ ဥပယ္ယန်တိ ယထာ၊ ညံင်ရ ဇ္ဈောဝ်လုပ်အာအိုတ်ကိုရောင်။ ကျတိ၊ ရသင်္ဂဝ်။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဒုတိယပုညာဘိသန္ဒသုတ်

၅၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျ့ဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ အရိယသာဝကော၊ ဉ။ ဗုဒ္ဓေ၊ ပ္ဒဲကျာ်။ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန၊ တီကောတ်ဂုဏ် ဗွဲမဧုံစ္ဒတ်တဲ့ ကေုံပွမလျှင် ဗွဲမဗိုန်ခိုင်။ ။ [အဝေစ္စ (အဝ+ကျ+တွာ)၊ တီကောတ်ဗွဲမဧုံစ္ဒတ်တဲ့]။ ။ သမန္နာဂတော၊ ဉမဧျိုက် ပေဉ်တ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့ုံရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဉကျာ်တြဲဂ့်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဒဒ့ုံမထောက်ကို ဒုဉ်သွပူဇ မိုဟ်, ဒေဝတ်, ဗြီ့ နမသ္ကေဲခြာအာနူ ကိလေသ မြဲသင်္ဂဝံ ကိုလေဝ်။ အရဟံ၊ အရဟံမွးယ္ဂျရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဉကျာ်တြဲဂ့်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမတီကောတ်ဓရ် အလုံအိုသို အလုံလုံဇကု ဗွဲမဧုံစ္ဒတ် ဟွံမွဲကို ပွမပ္ဟန်ဂတး မြဲသင်္ဂဝံကိုလေဝ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမွးယ္ဂျရ။ ။

သော ဘဂဝါ၊ ဉကျာ်တြဲဂ့်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဧျိုက်ပေဉ်တ် ဝိဇ္ဇာပိ, ဝိဇ္ဇာဒ္ဓံ, စရဏ စ္ဓ်သုန်မြဲသင်္ဂဝံကိုလေဝ်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နမွးယ္ဂျရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဉ။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမကျွပြာပ်အာ နိဗ္ဗာန်ဌာန်မတပ်ဆဲ မြဲသင်္ဂဝံကိုလေဝ်။ သုဂတော၊ သုဂတမွးယ္ဂျရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဉကျာ်တြဲဂ့်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမတီကောတ်လိုက် ပိပြကာမွး သတ္တာလိုက်, သခီါရလိုက်, ဩကာသလိုက် မြဲသင်္ဂဝံကိုလေဝ်။ လောကဝိဒူ၊ လောကဝိဒူမွးယ္ဂျရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဉကျာ်တြဲဂ့်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမပြဲလောန် ဗွဲတွေဉ် လ္ဘူနူသတ်မ္ဟိုဟ်, ဒေဝတ်, ဗြီ့ နကိုဂုဏ်မ့ုံမပ္ဂံကိုသီလ, သမာဓိ, ပညာ မြဲသင်္ဂဝံကိုလေဝ်။

အနုတ္တရော၊ အနုတ္တရမ္ဂးယ္ဂုရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲဂ့်။ ကြတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဒ္ဒေံဇ္ဂောန် ပူဂိုလ် မထေက်ဂ်ိုဒ္ဒေံဇ္ဂောန် ညံဝ်ဂွံ ယေန်သွာဝ် မြသာ်ဝွံဂ်ိုလေဝ်။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ပုရိသဒမ္မသာရထိမ္ဂးယ္ဂုရ။ ။

သော ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲဂ့်။ ကြတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမစိုန်ဒ့်တ အ္စာဒေဝတ် မ္ဒိဟ်ဂမ္ဒါဝ် မြသာ်ဝွံဂ်ိုလေဝ်။ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနမ္ဂးယ္ဂုရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲဂ့်။ ကြတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး အလိုဇကုမဂြဝ်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်တဲ့ ဝေနေယျသတ္တံလေဝ် မွဲကဆံဝ် ညံဝ်ဂွံတီဟိုတွံတ မြသာ်ဝွံဂ်ိုလေဝ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမ္ဂးယ္ဂုရ။ သော ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲဂ့်။ ကြတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမ၌ဂ်ာ် ပေဝ်တ်ကျော်ပိုန် တြဲပြကာမွး ကြသရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သိရီ, ကာမ, ပယတ္တ မြသာ် ဝွံဂ်ိုလေဝ်။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမ္ဂးယ္ဂုရ။ ။[ဘဝန္တ္ဂမ္ဂးယ္ဂုရ]။ ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဗုဒ္ဓေ၊ ပွဲကျာ်။ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန၊ ကျော်။ သမန္နာဂတော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[ကလေဝ်ဖျပ်] ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋမော၊ ဧ၌မဒ့်ကိုပ်ကွာ။ အယံ ပုညာဘိသန္ဒေါ၊ ဝ်ဇောဝ်ကုသိုလ် မတွံဂး ပွမလျုဝ်သွိုက် ပွဲကျာ်ဝွံ။ အယံ ကုသလာဘိသန္ဒေါ၊ ဝ်ဇောဝ်မဆဲ မတွံဂး ပွမလျုဝ်ဖြုဝ်သွိုက် ပွဲကျာ်ဝွံ။ သုခသာဟာရော၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံဒ့်ရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ၊ မွဲလော့်ပွန်လေဝ်။ အပရံ၊ ပုညာဘိသန္ဒ မွဲသ္ဆာဝ်တုန်။ အရိယသာဝကော၊ ဝ်။ ဓမ္မေ၊ ပွဲဓရ်။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ ဓမ္မော၊ နဲဓရ် မပြဲ။ သွာက္ခာတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမွးရးရ။ ဓမ္မော၊ နဲ။ သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ စိုန်ဒ့်ဓရ် တီညာတ်ကေတ် အလိုဇကုမာန် နကိုဉာဏ်ရ။ ။[အရထဗွဲတြးဂ့် ကလေဝ်ရံဝ် တိကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၄၀) အာဓိပတေယျသုတ်တေံညိ]။ ။ အကာလိကော၊ စိုန်ဒ့်ဓရ် အခေါင်ဂ်ိုဖိုဟွံမွဲ ကိုမင်အခိဝ်အခါရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ့်ဓရ်ဂ်ိုဖိုအရိယ ဖိုလ်ဂတမတ် ဟွံဂွံဆောတ်ယောဝ်ရ။ ။

ဓုဟိပသိကော၊ စိုန်ဒ့်ဓရ် ထေက်ဂ်ိုကော်ဘိက်မွး ဇက်ဂျ်ညိ, ဗိုသ္ဒိရံဝ်ညိရ။ သြပနေယျိကော၊ စိုန်ဒ့်ဓရ် မထေက်ဂ်ိုပြာပ်အာရေဝ်တျဝ် စိုတ်ဇကုဇကု ဟွံဂွံပါ်ခြာရ။ ဝိညူဟိ၊ မိန်ညးမ္ဂုံဂ်ိုပညာ အရီမတီညာတ်ကေတ် သစ္စပန်ပြကာ။ ပစ္စတ္တံ၊ ပွဲသန္ဆာန် ဇကုဇကု။ (ဝါ) အလိုလိုဇကုဇကုဟောင်။ (ဝါ) ဇကုဇကုတ္ဂဟ်ဟ်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဓရ်မ ထေက်ဂ်ိုတီညာတ် ဒုဝ်စသိုဝ်ရောဝ်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓမ္မေ၊ ပွဲဓရ်။ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန၊ ကျော်။ သမန္နာဂတော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုတိယော၊ ဧ၌မရနုဂ်ဂ်ိုဓါ။ အယံ ပုညာဘိသန္ဒေါ၊ ဝ်ဇောဝ်ကုသိုလ် မတွံဂး ပွမလျုဝ်သွိုက် ပွဲဓရ်ဝွံ။ အယံ ကုသလာဘိသန္ဒေါ၊ ဝ်ဇောဝ်မဆဲ မတွံဂး ပွမလျုဝ်ဖြုဝ်သွိုက် ပွဲဓရ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ၊ မွဲလော့ပုန်လေဝ်။ အပရံ၊ ပညာဘိသန္ဒမွဲပြကာ မွဲသ္ဆာင်တုန်။ အရိယသာဝကော၊ င်။ သံယေ၊ ပ္ဒဲအရိယသင်။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ် ကိုကျာ်တြဲ။ သာဝကသံယော၊ င်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒ္ဂေတ်လုတ်တ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ ဘဂဝ တော၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ သာဝကသံယော၊ င်။ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒ္ဂေတ်လုတ်တ် ဗွဲမလွ္ဂ တပ်တးရ။ ။(ပ)။ ။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒ္ဂေတ်တ် တ္ဂဟ်နဖိုနိဗ္ဗာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒ္ဂေတ်လုတ်တ် ညံင်ဂွံထေက်တန်ကို ပွမသွရ်ေသ့ေရဂ်ရ။ ။

စတ္တာရိ၊ ဧံမဒ္ဒ်ပန်ပြကာ တောဲဏာမဂ်ညး ဖိုလ်ညးအိုတ်။ ယဒိဒံ ယာနိ ကွမာနိ ပုရိသယုဂါနိ၊ ပြြင်တြံလ့ောဝ်ဂမ္ဒိုင်။ အဌ၊ ဧံမဒ္ဒ်ဒ္ဒံပြကာ ဗွဲတ္ဂဟ်ခြာ ဟွံတောဲဏာ လဝ်အိုတ်။ ယဒိဒံ ယေ ကွမေ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ပြြင်တြံ ပူဂိုလ်မပြဂမ္ဒိုင်။ သန္တိ၊ ပုံန္ဒံတ် အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၄)အဂ္ဂပသာဒသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ) ပုညက္ခေတ္တံ၊ မွးယွ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သံယေ၊ ပ္ဒဲသင်။ အဝေစ္ဆပ္ပသာဒေန၊ ကော့ံ။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတိယော၊ ဧံ။ အယံ ပုညာ ဘိသန္ဒေ၊ င်ဇောဝ်ကုသိုလ် မတွံဂး ပွမလျှင်ပတော့် ပ္ဒဲအရိယသင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ။

(ပ)။ ။ အရိယသာဝကော၊ င်။ အရိယကန္တေဟိ၊ ဧံဒမိန်ညးသပွရိုဟ်အရီတံ မဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်အိုတ်။ အခဏ္ဍေဟိ၊ ဧံဟွံမွဲကိုကဝ်သ္ဂျတ်အိုတ်။ ။[အရထဗွဲတြးဂ့် ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၇၁)ဥပေါသထသုတ်တေံညိ]။ ။ အစ္ဆိဒ္ဒေဟိ၊ ဧံဟွံမွဲကိုပထောင်ပွော်အိုတ်။ အသဗလေဟိ၊ ဧံဟွံမွဲကို ဥံက်ဓဝါန်အိုတ်။ အကမ္မာ သေဟိ၊ ဧံဟွံမွဲကိုစောန်ပြံက်အိုတ်။ ဘုဇိသေဟိ၊ ဧံမလေပ်သွဒတ် ဒဒ်ညးမတိတ် ဗ္ဘးအာ နူဍိက်တဏာအိုတ်။ ဝိညုပ္ပသတ္ထေဟိ၊ ဧံဒမိန်ညးမ္ဒုံကိုပညာ မပ္တံကိုကျာ်ဂမ္ဒိုင် မဂပ်ဝ်ထိုင်သးအိုတ်။ အပရာမဋ္ဌေဟိ၊ ဧံဒမိန်တဏာဒိဋ္ဌိဂမ္ဒိုင် မဟဂပ်ဝ်တံင်ဂြဲလဝ် ဗွဲမ မ္ဒာရာအိုတ်။ (ဝါ) ဧံဒမိန်ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ နကိုဒုဟ်သီလဝိပတ္တိ မဟဂပ်ဝ်ဖွိတ်သပေါတ် မဟဂပ်ဝ်စောဲသရပ်အိုတ်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ၊ ဧံမလေပ်ကိုက္ဆိုဒ် ဥပစာရသမာဓိ, အပွနာ စါပြကာအိုတ်။ သီလေဟိ၊ ကော့ံသီလ မစိုန်သကိုကော့ံ မဂ်ဖိုလ်ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာ ဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတုတ္ထော၊ ဧံမရနုက်ကိုပန်။ အယံ ပုညာဘိသန္ဒေ၊ င်ဇောဝ် ကုသိုလ် မတွံဂးသီလဝွံ။ အယံ ကုသလာဘိသန္ဒေ၊ င်ဇောဝ်ကုသိုလ်မဆဲ မတွံဂး သီလဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧံ။ ကွမေ ပုညာ ဘိသန္ဒ၊ င်ဇောဝ်ကုသိုလ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ကွမေ ကုသလာဘိသန္ဒ၊ င်ဇောဝ်ကုသိုလ် မဆဲ ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ သုခသာဟာရာ၊ င်မရေင်တ္ဂုင်ကိုတသိုက်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံ ဒ်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ယဿ၊ ယြကုပူဂိုလ်မွဲ။ တထာဂတော၊ ပ္ဒဲကျာ်။ အစလာ၊ ခေံဟွံမွဲကိုဝျီဒရိုက်ဒရောင်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ခေံမတန်တ်ခိုင်ကျိုက် ဗွဲမွဒ်းရး။ သဒ္ဓါ၊ ငသဒ္ဓါ။ (ဝါ) ငသဒ္ဓါမက္ကိုဒ်ုက္ခုင် နကိုမဂ်ပူဂိုလ်သောတာပန်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံနွံရ။ ယဿ၊ ယြကုပူဂိုလ်မွဲ။ ကလျာဏံ၊ ခေံမဆဲ။ အရိယကန္တံ၊ ခေံဒ မိန်အရီ မဂပ်ဝ်သျိုက်မျိုက်။ ပသံသိတံ၊ ခေံဒမိန်ညးမ္ဂုံပညာ မပ္တဲကိုကျာ် မဂပ်ဝ်ထိုင်သး။ သီလဒ္ဓ၊ ငသီလကို။ (ဝါ) ငသီလ ပူဂိုလ်သောတာပန်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံနွံရ။ ။

ယဿ၊ ယြကုပူဂိုလ်မွဲ။ သံဃော၊ ပ္ဒဲ။ ပသာဒေါ၊ ငပွမလျူင်သျိုက်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ဥဇုဘူတံ၊ ခေံမစိုန်ဒ်တ ဗွဲမလ္ဂူတပ်တး။ ဒဿနဒ္ဓ၊ ငလညာတ်ဉာဏ်ကို။ (ဝါ) ငလညာတ်ဉာဏ် ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဂန်ကို။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံနွံရ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဂ်္ဂ်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ်ပြဲ နွံတ်ကိုသဒ္ဓါ, သီလ, ပသာဒကိုဒဿနဂ်္ဂ်။ အဒလိဒ္ဒေါတိ၊ ညးဟွံဒိုက်ဝါတ်ရုဂ်္ဂဒ။ အာဟု၊ စိုန်သွးအိုတ်ရ။ တဿ၊ ဒဒက်တက်ိုပူဂိုလ်ဂ်္ဂ်။ ဇီဝိတံ၊ ငပွမဂျိုင်လမျီု။ အမောဃံ၊ စိုန်ဟွံဒ်္ဂလုၢသွးရ။

တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ်္ဂရ။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဒဒက်တက်ိုကျာ်ဂမ္ဂါင်။ သာသနံ၊ နှ်ဩ ဝါဒဒ္ဒေံဇ္ဈောန်။ သရံ သရဒ္ဓော၊ သိုက်ိုမဂွံသတိ။ (ဝါ) ခေံမဂွံသတိ။ မေ ဓာဝီ၊ ငညးမ္ဂုံပညာ။ သဒ္ဓဒ္ဓ၊ နှ်ဓရ်သဒ္ဓါကို။ သီလဒ္ဓ၊ နှ်ဓရ်သီလကို။ ပသာ ဒဒ္ဓ၊ နှ်ပွမလျူင်သျိုက် ပ္ဒဲရတ်ပိပြကာကို။ ဓမ္မဒဿနဒ္ဓ၊ နှ်ဉာဏ် မတီညာတ် ကေတ်သစ္စပန်ပြကာကို။ အနုယုဥ္ဇေထ၊ စိုန်ထေက်ိုပ္တိတ်ဇြဟတ်ဂ္ဂိုင်ငိ ကိုဝါရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုဇ္ဈော်ပွဝ် ဟွံဂွံသ္ကျတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–ပဌမသံဝါသသုတ်

၅၃။ ။ ဓ္ကာံ၊ ခေံ။ သမယံ၊ ပ္ဒဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ မဓုရံ၊ ဒဒက်တက်ိုဥျင်မဓုရး။ အန္တရာ စ၊ ပ္ဒဲအကြာကို။ ဝေရဉ္ဇံ၊ ဒဒက်တ်။ အန္တရာ စ၊ ပ္ဒဲအကြာကို။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော၊ ငမဥ္ဇာအာ တရအဓာန်မဂ္ဂိုင်သွေဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ပိ၊ ကျာ်တြဲဟောင် ဥ္ဇာအာ တရအဓာန် မဂ္ဂိုင်သွေဲ ဟွံသေင်ဏီ။ သမ္မဟုလာ၊ ခေံ–အိုတ်။ ဂဟပတိ စ၊ ငဒါယကာဘာ တ္ဂ သိုဂမ္ဂိုင်ကို။ ဂဟပတာနိယော စ၊ ငဒါယိကာဗျဥ် တ္ဂသိုဂမ္ဂိုင်ကို။ မဓုရံ၊ ဒဒက်တက်ို။ အန္တရာ စ၊ ပ္ဒဲ။ ဝေရဉ္ဇံ၊ ဒဒက်။ အန္တရာ စ၊ ပ္ဒဲ။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ၊ ငိ–ဂမ္ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံဒ့်အိုတ်ရ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ်္ဂ်။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ မဂ္ဂါ၊ နူဂ့်ငိတရ။ ဩကွမ္မ၊ ပါစ္ဆးအာတဲ့။ အညတရသ္မိ၊ ခေံမဒ့်မွဲတ္ဆံ။ ရုက္ခမူလေ၊ ပ္ဒဲဇရေင်တ္ဆံဆု။ (ဝါ) ပ္ဒဲသွဝ်တ္ဆံဆု။ နိသီဒိ၊ စိုန်။

ဂဟပတိ စ၊ ဉ–ဂမ့္ဂိုင်ကို။ ပဟပတာနိယော စ၊ ဉ–ဂမ့္ဂိုင်ကို။ ဘဂဝန္တံ၊ နိက္ခ်ိတြဲ။ အညတရသ္မိ၊ ဧံ။ ရုက္ခမူလေ၊ ပ္ဒဲ။ နိသိန္နံ၊ နိမဂ္ဂဲ့ဒုံင်။ အဒ္ဒသံသု၊ စိုနိဂ္ဂံညာတ်ကေတ် အိုတ်ရ။ ဒိသွာ၊ ဂ္ဂံညာတ်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ ယေန၊ ယြဲပ္ဒဲဌာနိမွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဉ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပ္ဒဲဌာနိဂ့်။ (ဝါ) နိ။ ဥပသင်္ကမီသု၊ စိုနိပြာပ်အာအိုတ်ရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ဘဂဝန္တံ၊ နိ။ အဘိဝါဒေတွာ၊ လ္ဟော်ဝ်ဗွဲမရ့ေသ့ေရ်ဂတဲ့။ ဓ္ဍကမန္တံ၊ ပ္ဒဲ။ နိသီဒီသု၊ စိုနိ။ [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၂)၊ ဒုတိယဥရုဝေလသုတ်တေံညိ]။ ။ ဓ္ဍကမန္တံ၊ ပ္ဒဲ။ နိသိန္နေ၊ ဧံမဂ္ဂဲ့ဒုံင်တဲ့အိုတ်။ တေ ဂဟပတိ စ၊ နိဒါယကာဘာ တ္ဂသို့ဂမ့္ဂိုင်ဂ့်။ တာ ဂဟပတာနိယော စ၊ နိဒါယိကာဗျဥ် တ္ဂသို့ဂမ့္ဂိုင်ဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဉ။ ဓ္ဍတံ၊ နိဂလာနိဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုနိ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ စိုနိ–ရော။ ။

ဂဟပတယော၊ ယ္ဂံ။ သံဝါသာ၊ ဉ်ပွမပံင်ဖက်ဆက်ဆော်ဂမ့္ဂိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြကာဂမ့္ဂိုင်ဝ်ံရောင်။ စတ္တာရော၊ ဉ်ပန်ပြကာဂမ့္ဂိုင်။ ကတမေ၊ ညးဧံအိုတ်ဂ့်ရော။ ဆဝေါ၊ ဉ်တြဲတ္ဂသို့ ညးမချိုတ်။ (ဝါ) ဉ်တြဲတ္ဂသို့ ဟ္ဂံမွဲက်ိသီလတဲ့ မချိုတ်ဒုံင်ဗွဲဂုဏ်။ ဆဝါယ၊ ကျော်သမ္ဘာမချိုတ်။ (ဝါ) ကျော်သမ္ဘာ မချိုတ်ဒုံင်ဗွဲဂုဏ်။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပ္ဒံ။ ဆဝေါ၊ ဉ။ ဒေဝိယာ၊ ကျော်သမ္ဘာကောန်ဝုတ်ဒေဝတ်။ (ဝါ) ကျော်သမ္ဘာ မဆာဲဗွဲဂုဏ် ညံဉ်ကောန်ဝုတ်ဒေဝတ်။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပ္ဒံ။ ဒေဝေါ၊ ဉ်တြဲတ္ဂသို့ကောန်ဒေဝတ်။ (ဝါ) ဉ်တြဲတ္ဂသို့ မဆာဲဗွဲဂုဏ် ညံဉ်ကောန်ဒေဝတ်။ ဆဝါယ၊ ကျော်သမ္ဘာမချိုတ်။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပ္ဒံ။ ဒေဝေါ၊ ဉ။ ဒေဝိယာ၊ ကျော်။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဂဟပတယော၊ ယ္ဂံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ် ဗွဲဗိုပြင်မွဲ။ ဆဝေါ၊ ဉ။ ဆဝါယ၊ ကျော်။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပ္ဒံ–ရော။ ဂဟပတယော၊ ယ္ဂံ။ ကွဓ၊ ပ္ဒဲလိုက်ဝ်ံ။ သာမိကော၊ ဉ် တြဲတ္ဂသို့။ ပါဏာတိပါတီ၊ ဉ်ညးမလေပ် ဂစိုတ်သတ်, လမျှိ။ ။[လမျှိသတ် သာ်ဝ်ံ ဟ္ဂံဂိုင်ကေတ်အဓိပ္ပါယ်၊ ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၇၁) ဥပေါသထသုတ်တေံ ညိ]။ ။ အဒိန္နာဒါယီ၊ ဉ်ညး မဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဒြပ်ညးမွဲသ္ဘာဉ် မိန်တ္ဂညး မဟဂပ်ဝ် ကို။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ၊ ဉ်ညး မဒ္ဂေတ်တ ဒ္ဂေတ်မယုတ်မာ ပ္ဒဲဒ္ဂေတ်ကာမဂုဏ် မေထုန်။ မုသာဝါဒီ၊ ဉ်ညး မဟိုဂလာန် ဟ္ဂံဥာံစ္ဂတ်။ ။

သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ၊ ဉ်ညး မတန်တ ပ္ဒဲပွမသုင်သိအရက် မလေပ်ကိုစူမာ့, မလေပ်ကိုဝိုတ်သတိ ပ္ဒဲပွကုသိုလ်။ ။[ပမာဒ=မလေပ်ကို ဝိုတ်သတိ+မလေပ်ကိုစူ မာ့+သုရာမေရယ= ပ္ဒဲ(ပွမသုင်)သိ, အရက်။+ဋ္ဌာယီ= ညးမှံုအလေံ မတန်တ။ ကလေင် ရံင်ဥပေါသထသုတ် ကွာတေံကိုညိ]။ ။ ဒုသီလော၊ ဉ်ဟ္ဂံမွဲက်ိသီလ။ ပါပမမ္မော၊ ဉ်မှံုသဘ် မယုတ်မာ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဧံဒမိန် ကွိခ္ဒက်အကု သိုလ် ပွမသ္သေတ်သပါန် မဂပ်ဝ်ံဓလိုဖ္ဖိုက်လဝ်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ အဂါရံ၊ ပ္ဒဲသို့။

အဇ္ဈာဝသတိ၊ ပုံ။ သမဏာပြာဟ္မဏာနံ၊ နံ–ဂမ္ဂိုင်။ အက္ကောသကပရိဘာသကော၊ စိုန် လေပ်ကွေဟ်လက်, ထွးဘဲတဲ့ လေပ်ဘပဠရ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကြုဂ့်။ ဘရိယာပိ၊ ဂ် သမ္ဘာကိုလေဝ်။ ပါဏာတိပါတိနီ၊ ဂ်ညးပြ် မလေပ်ဂစိုတ်သတ်, လမျိုး။ အဒိန္နာဒါယိနီ၊ ဂ်ညးပြ်။ ။(ပ)။ ။ ပါပဓမ္မာ၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဂဟကတယော၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကိုဗိုပြဂ် သာ်ဝွံ။ ။(ရ၌ဝွံ တ္ဂသိုကိုသမ္ဘာ သိုညးဓါ ပွမဒ္ဂေတ်တ အကုသိုလ်ဒုစရိုတ် မပ္ဘံကိုပါဏာ တိပါတ)။ ။ ဆဝေါ၊ ဂ်။ ဆဝါယ၊ ကျော်။ သဒ္ဓီ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။

အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဂသိုဂ့်။ ဘရိယာ ခေါ၊ ဂ်သမ္ဘာတုန်။ (ဝါ) ဂ်သမ္ဘာဟေဂ်။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူပွမဂစိုတ်သတ်, လမျိုး။ ပဋိဝိရတာ၊ ဂ်ပွမဝေဂ်ပါ။ အဒိန္နာဒါနာ၊ နူ ပွမဂိုဂ်ကွတ်ကောတ်ဒြပ်ညးမွဲသ္ဘာဂ် မိန်တ္ဂညးမဟဂပ်ဝ်ကို။ ပဋိဝိရတာ၊ ဂ်။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ၊ နူပွမဒ္ဂေတ်တ ဒ္ဂေတ်မယုတ်မာ ပွဲကာမဂုဏ်မေထုန်ဂမ္ဂိုင်။ ပဋိဝိရတာ၊ ဂ်။ မုသာဝါဒါ၊ နူပွမဟိုသ္ဂးဂလာန် ဟွံချုံစ္ဥတ်။ ပဋိဝိရတာ၊ ဂ်။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒ ဋ္ဌာနာ၊ နူပွမသုဂ်သိအရက်မလေပ်ကိုဓူမဲ မန့်ဟိုတ်ဒတန်ပွမဝိဝိဂ်။ ။[ပမာဒ= ဒဒက် တ်ပွမဝိဝိဂ်+ဋ္ဌာန= ဟိုတ်ဒတန်။ ကလေဂ်ရံဂ် ဥပေါသထသုတ်ကွာတေံကိုညှ]။ ။ ပဋိဝိရတာ၊ ဂ်။ သီလဝတီ၊ ဂ်မ္ဘုံကိုသီလ။ ကလျာဏဓမ္မာ၊ ဂ်မ္ဘုံသဘ်မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန၊ ဆ့ေမ္ဘုံကိုကလိခ္ဓက် ပွမသ္ဘေတ်သပါန်စာ်စ္ဥးအာ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ အဂါရံ၊ ပွဲသို့။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ပုံပဒတ်ရ။ သမဏာပြာဟ္မဏာနံ၊ နံ–ဂမ္ဂိုင်။ အနက္ကောသိကပရိဘာသိကာ၊ စိုန်ဟွံလေပ်ကွေဟ်လက်, ဟွံလေပ်ဘပဠရ။ ဂဟပတ ယော၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ဥဘော စ၊ ဂ်တ္ဂသိုသမ္ဘာ သိုညးဓါဂမ္ဂိုင်ဟေဂ်။ ဒုသီလာ၊ ဂ် ညးဟွံမွဲကိုသီလဂမ္ဂိုင်။ ကဒရိယာ၊ ဂ်သတ် မထေက်ကိုက္ခုဟ်မ့ေဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဂ်ညး မ္ဘုံကိုပွမသ္ဘေတ်သပါန် မသ္ကာတ်မြဟ်ဂမ္ဂိုင်။ ။[ကုစ္ဆိတာ အရိယာ သတ္တာ ကဒရိယာ]။ ။ ပရိဘာသကာ၊ ဂ်ညး မလေပ်ဘပဠ ခမီဗမ္ဘးဂမ္ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒ့ဴအိုတ်ရ။ တေ ဇာနိပတယော၊ ဂ်သမ္ဘာကိုတ္ဂသို ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။[ဇာယာ စ ပတိ စ ဇာနိပတယော။ ဇာယာသဒ္ဒါ သ္ဂဇာနိ]။ ဆဝါ၊ ဂ်ညးမချိုတ်ဂမ္ဂိုင်။ ဟုတ္ဂာ၊ ဒ့ဴအိုတ်တဲ့။ သံဝါသံ၊ နံပွမပံင်ဖက်ဆက် ဆော်။ အာဂတာ၊ စိုန်အာစိုပ်အိုတ်ရ။ ။

သာမိကော၊ ဂ်တ္ဂသို့။ ဒုသီလော၊ ဂ်ဟွံမွဲကိုသီလ။ ကဒရိယော၊ ဂ် သတ် မထေက်ကိုက္ခုဟ်မ့ေ။ (ဝါ) ဂ်။ ပရိဘာသကော၊ ဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘရိယာ၊ ဂ်သမ္ဘာ။ သီလဝတီ၊ ဂ်မ္ဘုံကိုသီလ။ ဝဒညု။ ဂ်မတီကောတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် ပူဂိုလ်ဒ္ဒုန်ဒါန်။ ဝိတမစ္ဆရာ၊ ဂ်မ္ဘုံကိုပွမသ္ဘေတ်သပါန် မစာ်

စ္ဆးအာ။ ဟောတိ၊ ပ္ပံ။ သာပိ၊ ဎသမ္ဘာဂ့်ကိုလေဝ်။ ဒေဝီ၊ ဎသမ္ဘာကောန် ဝုတ်ဒေဝတ်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲု။ ဆဝေန၊ ခ္ဆံမဒ့်ညးမချျိတ်။ ပတိနာ၊ ကျဲာ် တ္ဒသို့။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပ္ဆံ။ ။

သာမိကော၊ ဎတ္ဒသို့။ သီလဝါ၊ ဎ။ ဝဒညျူ၊ ဎ။ ဝိတမစ္ဆရော၊ ဎ။ ဟောတိ၊ ပ္ဆံ။ ဘရိယာ၊ ဎ။ ဒုသီလာ၊ ဎဟ့်မွဲက့်သီလ။ ကဒရိယာ၊ ဎ သတ် မထေက်က့်ကျဟ်မ့ေံ။ (ဝါ) ဎ။ ပရိဘာသိကာ၊ ထွးဘဲက့်ခမီ, ဗမ္ဘး ဂမ့်ဝိုတဲု ဎညးမလေပ်ဘပဥူ။ ဟောတိ၊ ပ္ဆံ။ သာပိ၊ ဎသမ္ဘာဂ့်ကိုလေဝ်။ ဆဝါ၊ ဎညးမချျိတ်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲု။ ဒေဝေန၊ ခ္ခံမဒ့်ကောန်ဒေဝတ်။ ပတိ နာ၊ ကျဲာ်တ္ဒသို့။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသတိ၊ ပ္ဆံ။ ။

ဥဘော၊ ခ္ခံမဒ့်ညးဓါအိုတ်။ တေ ဇာနိပတယော၊ ဎသမ္ဘာက့် တ္ဒသို့ ဂမ့်ဝိုဎ်ဂ့်။ သဒ္ဓါ စ၊ ဎမ့ုံဓရ်သဒ္ဓါဂမ့်ဝိုဎ်ကျိ။ ဝဒညျူ စ၊ ဎ–ဂမ့်ဝိုဎ်ကျိ။ သညတာ စ၊ ဎမထိဎ်ဒဝ်မဎ်မွဲသီလဂမ့်ဝိုဎ်ကျိ။ ဓမ္မဇီဝိနော စ၊ တန်တ်ပ္ဆဲဓရ်တဲု ဎမဂ ယိုဎ်လမျျိဂမ့်ဝိုဎ်ကျိ။ အညမညံ၊ ညးမွဲကျဲာ်ညးမွဲ။ ပိယံဝဒါ စ၊ ဎမဟိုသွး ဂလာန်မသ္ခိုက်မ့်ဂိုက်ဂမ့်ဝိုဎ်ကျိ။ ဟောန္တိ၊ ပ္ခံဒ့်အိုတ်ရ။ ။

[အတ္ထာသံ= အတ္ထာ+ အာသံ။ ပ္ဆဲအာသံ ပွိက်သုတ်သဒ္ဒနီတိ(၃၆၈)မွး “အာ စ တိလိဂေံ” တဂ့် သွအာ၊ ပ္ဆဲသုတ်အဋ္ဌကထာဝွံ “ဓတေသံ”သာ်ဝွံ ပံက်တဂ့်ရ ဓတဂ့် သွအာ သာ်ဝွံလေဝ် စီရေဎ်ရုပ်ထေက်ရ]။ ။

အာသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသမ္ဘာတ္ဒသို့ဂမ့်ဝိုဎ်ဂ့်။ အတ္ထာ၊ ဎပွမဇ္ဈော်မောဝ် တ်တက်ဂမ့်ဝိုဎ်။ ပစုရာ၊ ဎမဂ့်ဝိုဎ်ဂမ့်ဝိုဎ်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ခံဒ့်အိုတ်ရ။ ဖာသုကံ၊ ဎ ပွမဝွံပဒတ် ဗွဲတသိုက်။ ဥပဇ္ဈာယတိ၊ ပ္ခံဒ့်ရ။ သမသီလီနံ၊ ခ္ခံမ့ုံကိုသီလ မတုပ်သွဟ်အိုတ်။ ဥဘိန်း၊ ဒဒက်တ်ကိုသမ္ဘာ တ္ဒသိုညးဓါဂမ့်ဝိုဎ်။ အမိတ္တာ၊ ဎသူသတြုဂမ့်ဝိုဎ်။ ဒုမ္မနာ၊ ဎမ့ုံကိုစိုတ် ဟွံဆဲဂမ့်ဝိုဎ်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ခံ–အိုတ်ရ။

သမသီလဗ္ဘတာ၊ ခ္ခံမ့ုံကိုဒ္ဂေတ်သီလ မတုပ်သွဟ်အိုတ်။ ဥဘော၊ ဎသမ္ဘာတ္ဒသိုဓါဂမ့်ဝိုဎ်။ ကျမ၊ ပ္ဆဲလောကချျဎ်မ့ိုဟ်ဝွံ။ ဓမ္ဗံ၊ နဲဓရ်ကုသိုလ်။ စရိတ္ဘာန၊ ဒ္ဂေတ်လတ်အိုတ်တဲု။ ဒေဝလောကသ္မိံ၊ ပ္ဆဲချျဎ်သွဝ်။ နန္ဒိနော၊ သိုမသ္ခိုက်မ့ိုက်အိုတ်။ ကာမကာမိနော၊ သိုမန္ဒံပွိက် အာရိုကာမဂုဏ်အိုတ်။ (ဝါ) သိုမကလိဂွံ အာရိုကာမဂုဏ် အတိုဎ်ပွိက်စိုတ်အိုတ်။ မောဒန္တိ၊ ပ္ခံ သ္ခိုက်မ့ိုက် မိပ်မြဟ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောဎ်။

၄–ဒုတိယသံဝါသသုတ်

၅၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျွဓ၊ ပွဲ။ သာမိကော၊ ငဲ။ ပါဏာတိပါတီ၊ ငဲ။ ။(ပ) ပိသုဏ္ဍဝါစော၊ ငမဟိုသွဲး ဂလာန်ထပက်ဗဇ်ိ။ ဖရုသဝါစော၊ ငမဟိုသွဲး ဂလာန်ကြဲငဲ မှိုဟ်။ ။[ကလေငဲရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၁၈) ဝိပတ္တိသမ္ဘဒါသုတ်တေံကိုညိ]။ သမ္ဖပွလာပီ၊ ငမဟိုသွဲးဂလာန် လှုသွဲး။ အဘိဇ္ဈာလု၊ ငမ့ုံကိုဝိသမလောဘမဂ့ါငဲ။ ဗျာပန္နစိတ္တော၊ ငမ့ုံကိုဒေါသမူစိုတ် မအာစိုပ် ပွမပ့နဲဂတား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌကော၊ ငမ့ုံကိုကွေတ် မဗ့ေတ်မှာ။ ဒုသီလော၊ ငဲ။ ပါပဓမ္မော၊ ငဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

ပိသုဏ္ဍာယ၊ ခွံမလေပ်သွတ် ညးမညီသွဟ်ဒုံင် ညံင်ဂွံပါ်ဒကးအာ။ (ဝါ) ခွံမန့် ဟိုတ် လေပ်သွတ် ညံင်ဂွံသျိုက်ဆာန်ဇကု, သျိုက်ဆာန်ညးသ္ဆာင် ညံင်ဂွံသုန်ကြံအာ။ ဝါစာယ၊ နူဂလာန်ထပက်ဗဇ်ိ။ (ဝါ) နူစေတနာ မန့်ဟိုတ် ဂလာန်ထပက်ဗဇ်ိ။ ပဋိဝိရတာ၊ ငဲ။ ဖရုသာယ၊ ခွံမကြဲငမှိုဟ်။ (ဝါ) ခွံမန့်ဟိုတ် မသွတ်ဇကုဇကု ကိုညးသ္ဆာင် ညံင်ဂွံကြဲငမှိုဟ်။ ဝါစာယ၊ နူဂလာန်။ (ဝါ) နူစေတနာဟိုတ်ဂလာန်။ ပဋိဝိရတာ၊ ငဲ။ သမ္ဖပွလာပါ၊ နူဂလာန်လှုသွဲး။ (ဝါ) နူစေတနာ မန့်ဟိုတ်ဟိုသွဲးပရူပရာ စာ်စူးအာ နူအရထအဓိပ္ပါယ် မလေပ်ပလိုပလာ်ကွံ့ ဒတုံဖိုတသိုက်။ ပဋိဝိရတာ၊ ငဲ။ အနဘိဇ္ဈာ လုနီ၊ ငဟွံမွဲကို ဝိသမလောဘမဂ့ါငဲ။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ငဟွံမွဲကိုဒေါသမူစိုတ် အာစိုပ် ပွမပ့နဲဂတား။ သမ္မာဒိဋ္ဌကော၊ ငမ့ုံကိုလညာတ် ဥုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။

၅–ပဌမသမဇီဝိသုတ်

၅၅။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံတ့ိပိုန်။ ကျွဒံ၊ နံပဌမသမဇီဝိသုတ်ဝွံ။ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မဂရင်ပ္ဍိလ္ဟုဟ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂကံ၊ ခွံမန့်မွဲ။ သမယံ၊ ပွဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ ငဲ ကျာ်တြဲ။ ဘဂ္ဂေသု၊ ပွဲဇူးပိုဒ် မ့ုံယွုဘာဂ္ဂ။ (ဝါ) ပွဲဘဂ္ဂရူး။ သုသုမာရဂိရေ၊ ပွဲဥျင်သုသမာ ရဂိရ။ (ဝါ) ပွဲဥျင်မ့ုံယွုသုသုမာရဂိရ ဟိုတ်မန့်ဟိုတ် မဂပ်ဝ်ပတန်လဝ် ဟိုတ်နူကျံ့။ (ဝါ) ပွဲဥျင်မ့ုံယွုသုသုမာရဂိရ ဟိုတ်မန့်ဟိုတ် မ့ုံဇရေင်ဒိုံ ဗိုပြင်သန္ဆာန်တုပ်ကိုကျံ့။ မိဂ ဒါယေ၊ ခွံမန့်အရာ ကိုအဘယဒါန် ကုသတ္တံ့။ ဘေသကဠာဝနေ၊ ပွဲဂြိုပ် မ့ုံယွုဘေသ ကဠာ။ ။[ပွဲဂြိုပ် မ့ုံယွုဘေသကဠာ ဟိုတ်မန့်ဟိုတ် မိန်လကိုဟ်မျော်ံ မ့ုံယွုဘေသကဠာ မဂပ်ဝ်အုပ်ဓလိုလဝ်။ ပွံက်သံယုတ် ဌ၊ ဒု (၂၂၉)ရောင်။ ပွဲသာရတ္ထဒီကာ၊ တ၊ (၈၁)၊ မူလပဏ္ဏာသဋီ(၄၉)ဂမ့ျိင် ပံက်လဝ်မွဲဂကူဏီရ]။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပွံ့ပဒတ်ရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ငဲကျာ်တြဲ။ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ၊ ပွဲကာလနူဂယး။ နိဝါ သေတွာ၊ ဗိုက်သပိုင်ဗွဲမ္ဒးရးတုံ့။ ပတ္တစီဝရံ၊ နံဗဗေင်သုာ။ အာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တုံ့။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ နကုလပိတုနော၊ ခွံမ့ုံယွုနကုလပိတု။ (ဝါ) ခွံမန့် မအံက်သွတ်

နကုလ။ ဂဟပတိဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဘသို့။ နိဝေသနံ၊ ငသို့။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပဋ္ဌာန်ဂ်။ (ဝါ) နှဋ္ဌာန်ဂ်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်ကျူပြာပ်အာရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကျူပြာပ်အာတုံ။ ပညတ္တော၊ ဧံမဂပ်ဝ်လးလဝ်။ အာသနေ၊ ပဋ္ဌဒွဲ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂ္ဂံရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပဋ္ဌ။ နကုလပိတာ၊ ဧံမ္ဂုံယ္ဂုနကုလပိတု။ ဂဟပတိ စ၊ ငတြံုတ္ဘသို့ကို။ နကုလမာတာ၊ ဧံမ္ဂုံယ္ဂုနကုလမာတာ။ ဂဟပတာနီ စ၊ ငဗြတ္ဘသို့ကို။ ယေန၊ ။(ပ) ဓ္ဂကမန်၊ ပဋ္ဌ။ နိသိန္နော၊ ဧံမဂုံဒံငဝ်တုံ။ နကုလပိတာ၊ ဧံ။ ဂဟပတိ၊ ငဝ်။ ဘဂဝန်၊ နှ်။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာနှ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ဘိရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ဘိရော။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံတ်ဘိပိုန်။ ယတော၊ ယြဲပဋ္ဌကာလမွဲ။ ဒဟရသေဝ၊ ဧံမဧျောတ်သွတ်တ်ဟောင်။ မေ၊ မိန်အဲဦိုက်။ ဒဟရာ၊ ဧံမဧျောတ်သွတ်။ နကုလမာတာ၊ ဧံ။ ဂဟပတာနီ၊ နှ်ပြတ္ဘသို့။ အာနီတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဘင်ထပ်တဲတုရ။ တတော၊ နူကာလဂ်ံ။ ပဋ္ဌာယ၊ ပပ္ပံတုံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ နကုလမာတရံ၊ ဧံမ္ဂုံယ္ဂုနကုလမာတု။ (ဝါ) ဧံမဒ္ဒံမိအံက် မင်ဗ္ဘဲနကုလ။ ဂဟပတာနီ၊ နှ်။ မနသာပိ၊ နကိုစိုတ်ကိုလေဝ်။ အတိစရိတာ၊ ကလိလောန်တုံ ဒ္ဂေတ်တ်ရုဂ်ံဒ။ (ဝါ) ကလိလောန်အာ နကုလမာတာတုံ ကျောံမ္ဒိဟ်ပြမွဲသ္ဘာင် မကောင်ကလိလောန်လဝ်မေထုန်ရုဂ်ံဒ။ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုံဟွံတီရ။ ကုတော၊ မူဟိုတ်။ (ဝါ) မူရမွဲ။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ အတိစရိတာ၊ တုံ။ အဘိဇာနာမိ ပန၊ ပုံတီဂ်ံရော။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ မယံ၊ ငပိုညြးဂမ္ဒိုင်။ ဒိဋ္ဌေစေဝ ဓမ္မေ၊ ပဋ္ဌအတ္တာဘဂတမတ် လွုဟ်ဝ်ံကိုလေဝ်။ အညမညံ၊ ညြးမွဲကျောံညြးမွဲ။ ပဿိတုံ၊ တ္ဘဟ်နညာတ်။ ကျွစ္ဆေ ယျာမ၊ ဂဗ္ဘန်ပွိက်အိုတ်ရ။ အဘိသမ္ဘရာယ၌၊ ပဋ္ဌဘဝကြွကိုလေဝ်။ အညမညံ၊ ညြးမွဲကျောံညြးမွဲ။ ပဿိတုံ၊ တ္ဘဟ်။ ကျွစ္ဆေယျာမ၊ ဂဗ္ဘ။ ကျွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

နကုလမာတာ၊ ဧံ။ ဂဟပတာနီပိ၊ ငဂ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယတော၊ ယြဲပဋ္ဌ။ ဒဟရသေဝ၊ ဧံ။ နကုလပိတုနော၊ ဧံ။ ဂဟပတိဿ၊ မိန်။ ဒဟရာ၊ ဧံ။ အဟံ၊ နှ်အဲဦိုက်ပြ။ အာနီတာ၊ စိုန်။ တတော၊ နူ။ ပဋ္ဌာယ၊ တုံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ နကုလပိတရံ၊ ဧံ။ ဂဟပတိ၊ နှ်။ မနသာပိ၊ နကိုစိုတ်ကိုလေဝ်။ အတိစရိတာ၊ ကေင်ကလိလောန်ရုဂ်ံဒ။ (ဝါ) ကလိလောန်အာ နကုလပိတုတုံ ကျောံမ္ဒိဟ်တြံုမွဲသ္ဘာင် ကေင်ကလိလောန်လဝ်မေထုန်ရုဂ်ံဒ။ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုံဟွံတီရ။ ။(ပ)။ ။ ကျွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဂဟပတယော၊ ယွံဒါယကာတ္ဘသို့တံ။ ဥဘော၊ ဧံမဒ္ဒံစါအိုတ်။ ဇာနိပတယော၊ ငသ္မာတ္ဘသို့ဂမ္ဒိုင်။ ဒိဋ္ဌေစေဝ ဓမ္မေ၊ ပဋ္ဌ။ အညမညံ၊ ညြးမွဲ။ ပဿိတုံ၊ တ္ဘဟ်န။ အဘိသမ္ဘရာယ၌၊ ပဋ္ဌ။ အညမညံ၊ ညြးမွဲ။ ပဿိတုံ၊ တ္ဘဟ်န။ စေ အာကင်္ခေယျုံ၊ ဂဗ္ဘယဝ် ရန္ဒံပွိက်အိုတ်မွး။ ဓ္ဂဝံ အာကင်္ခန္တာ၊ နကြိန္ဒံပွိက်သာ်ဝ်ံအိုတ်နေဝ်။ (ဝါ) ဧံမ္ဂုံပွိက်သာ်ဝ်ံအိုတ်။ ဥဘောဝ၊ ငညြးစါဂမ္ဒိုင်ဟောင်။ သမသဒ္ဓါ၊ ငမ္ဂုံကိုဓရ်သဒ္ဓါ မတုပ်သွဟ်ဂမ္ဒိုင်။

သမသီလာ၊ င်မှုံကိုသီလ မတုပ်သွဟ်ဂမ့ိုင်။ သမစာဂါ၊ င်မှုံကိုပွမသ့းပွး မတုပ်သွဟ် ဂမ့ိုင်။ သမပညာ၊ င်မှုံကိုပညာ မတုပ်သွဟ်ဂမ့ိုင်။ အသု၊ ဂဗ္ဘဒ့အိုတ်ရ။ ၉ဝံ သန္တာ၊ ဧံမဒ့်သဉ်ဝွံအိုတ်။ တေ၊ င်သမ္ဘာတ္ဘသိုဂမ့ိုင်ဂ့်။ ဒိဌ္ဌေစေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲ။ အညမညံ၊ ညးမွဲ။ ပဿန္တိ၊ ပုံဆိုညာတ်တ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပဿန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သဉ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဉ္စမံ၊ ရောင်။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ရ–သုပ္ပဝါသာသုတ်

၅၎။ ။ ၉ကံ၊ ဧံ။ သမယံ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ င်။ ကောလိယေသု၊ ပွဲဇူးပိုဒ်ကောလိယ။ (ဝါ) ပွဲချူင်ကောလိယ။ ပဇ္ဇနိကံ နာမ၊ ဧံမှုံယွဉ်ပဇ္ဇနိက။ ကောလိယာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို ဂကူသွိင်ကောလိယဂမ့ိုင်။ ယော နိဂမော၊ ယြင်နိဂိုမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ နိဂမံ၊ နဲနိဂိုဂ့်။ ဂေါစရဂါမံ၊ နဲကွာန်ဂင့ေင်ပိဏ္ဍာပါတ်။ ကတွာ၊ တဲု။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံပဒတ်ရ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလ မပဒတ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ သုပ္ပဝါသာယ၊ ဧံမှုံယွဉ်သုပ္ပ ဝါသ။ ကောလိယဓီတုယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန်ဝုတ် သွိင်ကောလိယ။ ။(ပ)။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ သုပ္ပဝါသာ၊ ဧံမှုံယွဉ်သုပ္ပဝါသ။ ကောလိယဓီတာ၊ င်ကောန် ဝုတ်သွိင်ကောလိယ။ ဘဂဝန္တံ၊ နဲကျဉ်တြဲ။ ပဏီတေန၊ ဧံမပြဲ။ ခါဒနီယေန၊ နကိုစ္ဆ ကိတ်သ္ဏာတ်စကို။ ဘောဇနီယေန၊ နကိုဘောဇိုန်ကို။ သဟတ္ထာ၊ နကိုတဲဇကုဇကု။ (ဝါ) အလိုဇကု။ သန္တပ္ပေသိ၊ စိုန်တြိုပ်ကိုစိုတ် ဗွဲမွးရးရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုချိုက်ပေင်ရုံဂပ်ရ။ သမ္မဝါရေသိ၊ ဒေါရ...ရ်ဝွံ စိုန်ကိုဆေဝ်ဒဝ်ကွေံ ဗွဲမွးရးရ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝန္တံ၊ နဲ။ ဘုတ္တာဝီ၊ နဲပွမကိုပိုန်တဲု။ သြနီတပတ္တာပါဏီ၊ နဲမှုံကိုတဲ မဂပ်ဝ်ပါကွေံ နူဗဗေဝ်တဲု။ ဥတ္တာ၊ တီတဲု။ ၉ကမန္တံ၊ ပွဲဌာန်မဗဗွဲမွဲ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂွံရ။ ၉ကမန္တံ၊ ပွဲ။ နိသိန္နံ၊ ဧံမဂွံဒွံဒ်ဝ်တဲု။ သုပ္ပဝါသံ၊ ဧံ။ ကောလိယဓီတရံ၊ နဲ။ ။(ပ)။ ။

သုပ္ပဝါသေ၊ ယွံသုပ္ပဝါသ။ ဘောဇနံ၊ နဲဘောဇိုန်။ ဒေန္တီ၊ ဧံမကိုဒါနိ်။ အရိယ သာဝိကာ၊ ဝ်ကွးပြုမဒ့်အရီ။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ၊ ကုပူကိုလ်ဒ့ဝ်ဒါနိ်ဂမ့ိုင်။ စတ္တာရိ၊ ဧံမဒ့်ပန် ပြကာအိုတ်။ ဌာနာနိ၊ နဲဓရ်ဟိုတ်ဂမ့ိုင်။ ဒေတိ၊ ပုံကိုမွးယွဲ့ရ။ ကတမာနိ၊ မူရ ဧံမှုံယွဲ့ အိုတ်။ စတ္တာရိ၊ ဧံမဒ့်ပန်ပြကာအိုတ်။ ဌာနာနိ၊ နဲဓရ်ဟိုတ်ဂမ့ိုင်။ ဒေတိ၊ ပုံကိုမွးယွဲ့ ရော။ အာယုံ၊ နဲအာယုက်။ ဒေတိ၊ ပုံကိုမွးယွဲ့ရ။ ဝဏ္ဏံ၊ နဲသဉ်ဇကု။ ဒေတိ၊ ပုံ။ သုခံ၊ နဲတသိုက်စိုတ်ကာယစါပြကာ။ ဒေတိ၊ ပုံ။ ဗလံ၊ နဲဇြဟတ်ကာယ။ ဒေတိ၊ ပုံ။ ။

ပန၊ ဖိုဒါနိ်ဘောဇိုန်ဂ့်တုန်။ သာ၊ င်ကွးပြုအရီ ကိုဒါနိ်ဘောဇိုန်ဂ့်။ အာယုံ၊ နဲအာ ယုက်။ ဒတွာ၊ ကိုတဲု။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမကို။ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ၊ ဧံမကွ်ိုဒ့ပွဲသွဝ်ကို။ မာနုသဿ ဝါ၊ ဧံမကွ်ိုဒ့ပွဲမွိဟ်ကို။ အာယုဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုအာယုက်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုပွအာ ယုက်မ့ိုင်။ ဘာဂိနီ၊ င်မှုံကိုပွမကလိဂွံသွက်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ဒိဗ္ဗသ ဝါ၊ ဧံ။ မာနုသဿ ဝါ၊ ဧံ။ အာယုဿ၊ နံအာယုက်။ (ဝါ) နံပွအာယုက်မဂ္ဂိင်။ ဘာဂိနီ၊ ငံမှံကိုပွမပြာပ်အာစိုပ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဝဏ္ဏံ၊ နံရုပ်သင်္။ ဒတွာ၊ ဟိုတ်ပွမကိုတဲ့။ ဒိဗ္ဗသ ဝါ၊ ဧံ။ မာနုသဿ ဝါ၊ ဧံ။ ဝဏ္ဏသ၊ ဒဒက်တ်ကိုရုပ်သင်္။ ဘာဂိနီ၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[နယ်သ္ဒါင်မွဲလေဝ်သွး ညိ]။ ။(ပ)။ ။ သုပ္ပဝါသေ၊ ယွံ။ ဘောဇနံ၊ နံ။ ဒေန္တိ၊ ဧံ။ အရိယသာဝိကာ၊ ငံ။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ၊ ကု–ဂမ္ဂိင်။ စတ္တာရိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဣမာနိ ဌာနာနိ၊ နံဓရိဟိုတ်ဂမ္ဂိင်ဝွံ။ ဒေတိ၊ ပုံ။ ဣတိ၊ ရသင်္ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနံတွံလဝ်ရ။ ။

[ဂါထာ] ယာ၊ ယြင်ကွးပြုအရီမွဲ။ သုသခ်ံတံ၊ ဧံမဂပ်ဝ်စီရေင်လဝ် ဗွဲမွးရး။ သုစီ၊ ဧံမသ္ဒးဇုး။ ပဏီတံ၊ ဧံမပြဲ။ ရသသာ၊ ကျုံရှ်။ ဥပေတံ၊ ဧံမချိုက်ပေင်တ်။ ဘောဇနံ၊ နံဘောဇိုန်။ ဒဒါတိ၊ ပုံကိုရ။ ဥဇုဂ္ဂတေသု၊ ဧံမလေပ်ဒွေတ်တ ဗွဲမလွှတပ်တးအိုတ်။ ။[မစ်စ္ဒုးအာ နူမပ္ပံကိုဒုစရိုတ်, မာယာ, သာဒ္ဒေယျ မင့ံက်စွဲဂမ္ဂိင်တဲ့ ဧံမလေပ်ဒွေတ်တ ဗွဲမလွှတပ်တးအိုတ်]။ ။ စရဏူပပန္နေသု၊ ဧံမချိုက်ပေင်တ ကျုံစရဏစ်သုန်ပြကာအိုတ်။ မဟဂ္ဂတေသု၊ ဧံမအာစိုပ် ဒဒ်မပြဲအိုတ်။ ခီဏာသဝေသု၊ ပွဲပူဂိုလ်တ္ဘအရှန်ဂမ္ဂိင်။ (ဝါ) ကု–ဂမ္ဂိင်။ ဒိန္နာ၊ ဧံမဒ်ဟိုတ် မဂွံကိုဒါန်။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွး ပြုအရီဂ်ှ။ သာ ဒက္ခိဏာ၊ နံဒါန် ကုသိုလ်ဂ်ှ။ ပုညေန၊ ကျုံကုသိုလ် မဒ်ှကိုပ်ကွာ။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ ပုညံ၊ ငံကုသိုလ် မဒ်ှကြ။ သံသန္ဒမာနာ၊ နကြိန်ရ်တနေဝ်။ မဟပ္ဖလာ၊ စိုနံမှံကိုဖို မဂ္ဂိင်ရုဂ်ှဒ။ လောကဝိဒူနံ၊ မိန်ကျာ်တြဲ မတီကေတ် လိုက်ပိပြကာဂမ္ဂိင်။ ဝဏ္ဏိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။ ။

ဓတာဒိသံ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ညာတ်တ ညံင်ရသင်္ဝွံ။ (ဝါ) ဧံမှံသဘ်သင်္ဝွံ။ ယညံ၊ နံဒါန်။ အနုဿရန္တာ၊ ဧံမဂွံသတိဂ္ဂိင်ကိုဝါ။ ယေ၊ ယြင်ပူဂိုလ် ဂမ္ဂိင်။ မစ္ဆေရမလံ၊ နံက္ဂိုက်လေ့ငံ ပွမသ္ဒေတ်သပါန်။ သမူလံ၊ မွဲဟာန် ကျုံတမ်။ ဝိနေယျ၊ တးပါကွံအိုတ်တဲ့။ ဝေဒဇာတာ၊ သိုမှံကိုမသ္ဒိုက် မ္ဂိုက်ကွ်ိုဒ်ှအိုတ်။ လောကေ၊ ပွဲလောက။ ဝိစရန္တိ၊ ပုံဂ့ေင်တ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငံပူဂိုလ်ဂမ္ဂိင်ဂ်ှ။ အနိန္ဒိတာ၊ ငံမဟဂပ်ဝ်ဟိုဂရိဟ်ဂမ္ဂိင်။ (ဝါ) ငံမဂပ်ဝ်ဟိုထိုင်သးဂမ္ဂိင်။ ဟုတွာ၊ ဒ်အိုတ်တဲ့။ သဂ္ဂံ၊ ဧံမတွံဂးချုင်သွဝ်။ ဌာနံ၊ နံဌာန်ဘုံဒွဲ။ ဥပေန္တိ၊ ပွဲပြာပ်အာစိုပ်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသင်္ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–သုဒတ္တသုတ်

၅၈။ ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ ဧံမှံယ္ဟုအနာထပိဏ္ဍိက။ ပဟပတိ၊ ဝ်တ္ဒသို့။ ယေန၊ ယြဲ့ပဲ့ဌာန်မွဲ့။ ဘဂဝါ၊ ဝ်ကျာ်တြဲ့။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တေန၊ ပဲ့ဌာန်ကျာ်တြဲ့နှံဂ့်။ (ဝါ) နှ်ဌာန်ဂ့်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်ပြာပ်ကျင်ရ။ (ဝါ) စိုန်အာရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပြာပ်ကျင်တဲ့။ (ဝါ) အာတဲ့။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်ကျာ်တြဲ့။ အဘိဝါဒေတွာ၊ လျောဝ်ဗွဲမရှေ်သျော့်ရဂ်တဲ့။ ဓ္ဍကမန္တံ၊ ပဲ့ဌာန်မဗဗွဲမွဲ့။ ။[ကလေငရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၂)၊ ဒုတိယဥရုဝေလသုတ်တော်ညီ]။ ။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂ့်ရ။ ဓ္ဍကမန္တံ၊ ပဲ့။ နိသိန်း၊ ဧံ့။ အနာထပိဏ္ဍိကံ၊ ဧံ့။ ဂဟပတီ၊ နှ်။ ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အဝေါစ၊ စိုန်တွံရော။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံဒါယကာတ္ဒသို့။ (ဝါ) ယွံသမ္ဗေဟ်။ ဘောဇနံ၊ နှ်ဘောဇိုန်။ ဒဒမာနော၊ ဧံ့မကိုတ်။ အရိယသာဝကော၊ ဝ်ကွးအရီ။ ။(ပ)။ ။ ဗလံ၊ နှ်ဇြဟတ်။ ဒေတိ၊ ပုံ့ကိုရ။ ပန၊ ဖြိုပလိုက် မပ္ဍံကိုအာယုဒါနဂ့်တုန်။ သော၊ ဝ်ကွးအရီဂ့်။ အာယုံ၊ နှ်အာယုက်။ ဒတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ယော၊ ယြဲ့ဝ်ပူဂိုလ်မွဲ့။ သညတာနံ၊ ဧံ့မဆေဝ်ဒဝ်မင်မွဲ့လဝ် ပွသရုံပါပ် နကိုကာယပါင်အိုတ်။ ။[ဧံ့မဆေဝ်ဒဝ်မင်မွဲ့လဝ် ညံ့ဝ်ပွသရုံပါပ် အကုသိုလ်ဟွံဂွံလုပ်ကျင် နကိုပ္ဟော်ကာယဒွါရ, ဝစီဒွါရအိုတ်။ ပဲ့အဌကထာ “သညတာနန္တိ ကာယဝါစာဟိ သံယတာနံ”သာ်ဂွံ ပံက်တရ။ ပဲ့ဂ့် ဗွဲမညီသာကျုံသုတ်ကစ္စာယ်မွး “ရက္ခဏ္ဍာတ္ထာနမိစ္ဆိတံ” ညံ့ဝ်ရ ပဲ့ “ကာကေ ရက္ခန္တိ တဏ္ဍုလာ” ကို ကာယဝါစာဟိ–ဂ့် အပါဒါန်မဒ့်အရာ စိုန်သကို ယမုဓာတ် မဒ့်ရက္ခဏ္ဍာတ္ထရောင်။ ကလေငရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၀) ပဲ့ ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ်တော်ကိုညီ]။ ။ ပရဒတ္တဘောဇိနံ၊ ကုပူဂိုလ် မိန်ညး မွဲသ္ဆာင် မဂပ်ဝ်ကိုလဝ်ဒါန်ဘောဇိုန်တဲ့ဟောင် မသ္ပြဘိုက်ဂမ္ဒိုင်။ ကာလေန၊ ပဲ့ကာလ မဗဗွဲထေက်ကို တ္ဒဟ်နပွမကိုဒါန်။ သက္ကစ္စံ၊ ဗွဲမရှေ်သျော့်။ ဘောဇနံ၊ နှ်ဘောဇိုန်။ ဒဒါတိ၊ ပုံ့ကိုရ။ ။

သော၊ ဝ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ စတ္တာရိ၊ ဧံ့မဒ့်ပန်အိုတ်။ ဌာနာနိ၊ နှ်ဓရ်ဟိုတ် ဂမ္ဒိုင်။ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ပုံ့ကိုဒါန်မွးယ္ဟုရ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ မူရ ဓရ်ဟိုတ် ပန်ပြကာဂမ္ဒိုင်။ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ပုံ့ကိုမွးယ္ဟုရော။ အာယုံ စ၊ နှ်အာယုက်ကို။ ဝဏ္ဏဉ္စ၊ နှ်ရုပ်သာ်ကို။ သုခဉ္စ၊ နှ်တသိုက်စိုတ် တသိုက်ကာယဓါပြကာကို။ ဗလဉ္စ၊ နှ်ကာယဗလကို။ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ပုံ့။ ။

အာယုဒါယီ၊ ဧံ့မကိုဒါန်အာယုက်။ ဝဏ္ဏဒါယီ၊ ဧံ့မကိုဒါန်ရုပ်သာ်။ သုခံ၊ နှ်တသိုက်ကို။ ဗလံ၊ နှ်ဇြဟတ်ကို။ ဒဒေါ၊ ဧံ့မကိုတ်။ သော

နရော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ ပြေပြေပဲ့ဘဝမွဲ့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပုံက္ကိုန်ဒြ်ရ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပဲ့ဘဝမက္ကိုန်ဒြ်ဂ်ဂ်။ ဒီဃာယု၊ ငမ့ုံကိုအာယုက်မဂ့ိုင်ကို။ ယသ ဝါ၊ ငမ့ုံကိုပိဝ့ိုင်မဂ့ိုင်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဘောဇနသုတ်

၅၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘောဇနံ၊ နှ်။ ဒဒမာနော၊ ဧ့ုံ။ ဒါယကော၊ ငဒါယကာ။ (ပ)။ ။ ဗလံ၊ နှ်။ ဒေတိ၊ ပုံ့။ ပန၊ တုန်။ သော၊ ငဒါယကာဂ်။ အာယုံ၊ နှ်။ ဒတွာ၊ တုဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ဂိဟိသာမီစိသုတ်

၆၀။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံဒါယကာတ္ဘသို့။ စတူဟိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်ဓရ် ဂမ့ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ုံ–တ်။ အရိယသာဝကော၊ ငိ။ ယသောလာဘိနှံ၊ ဧ့ုံမကို် ကလိဝွံ ပိဝ့ိုင်ဒယ်တ့်မာန်။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ၊ ဧ့ုံမက္ကိုန်ဒြ် တ့ုဟ်နတန် ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ချုင်သွဝ်။ ဂိဟိသာမီစိပဋိပဒံ၊ နှ်ဒွေတ် မဗဗွဲကုမ့ိုဟ်ဂမ့ိုင်။ ပဋိပန္နော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကတမေဟိ၊ မူရ ဧ့ုံမ့ုံယွဲုအိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ့ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ုံ။ အရိယသာဝကော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိ ပန္နော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့ဒ်ရော။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပဲ့သာသနာဝွံ။ အရိယသာဝကော၊ ငိ။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ နှ်ဂကော် ခမီ။ စီဝရေန၊ နကို်သ့ုာ။ ပစ္စုပဋ္ဌိတော၊ ငမ့ုံပွိုက် မိက်ဂွံကို်ဒါနှ်တဲ့ မပြာပ်အာတန်တ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့ဒ်ရ့။ ။[ကို်ဒါန်သ့ုာ ကုခမီသင်ရောင် မိက်ဂး] ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု သံဃံ၊ နှ်။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ နကို်ပိဏ္ဍပါတ်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ သေနာသနေန၊ နကို်ဘာ ဒ့ုာဲသတိက် ဒ့ုာဲဒ့ုံင်။ ။(ပ)။ ။ ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာ ရေန၊ နကို်ဂဲ့ုံ မဒ့ုကပေါတ်ဒဗ္ဗရ ဟိုတ်မစ့ုံစးကို်ယဲ မစို်ဒ့ုာဲ လမျိုးး မဂိယဲ။ ပစ္စုပဋ္ဌိ တော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

ယေ ပဏ္ဍိတာ၊ ပြေငဲးမ့ုံပညာဂမ့ိုင်။ သမ္မဂ္ဂတော၊ ဧ့ုံမဒွေတ်တ် ဗွဲမ့ုးရုးအိုတ်။ သီလဝန္တော၊ နှ်ခမီ မ့ုံကို်သီလဂမ့ိုင်။ စီဝရေန၊ နကို်သ့ုာကို်။ ပိဏ္ဍပါတသယနေန၊ နကို် ပိဏ္ဍပါတ်, ဘာဒ့ုာဲသတိက်ဒ့ုာဲမံင်ကို်။ ဂိလာနပ္ပစ္စယေန စ၊ နကို်ဂဲ့ုံးမဂိယဲကို်။ ဥ ပဋ္ဌိတာ၊ သီကို်မပြာပ်အာတန်တ်အိုတ်။ (ဝါ) သီကို်မကျောန်စိုတ် ကို်ဒါန်အိုတ်။ ဂိဟိ သာမီစိပဋိပဒံ၊ နှ်။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့ဒွေတ်အိုတ်ရ။ ။

တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမှံုကိုပညာဂမ့ိုင်ဂ့်။ သန္တာနေ၊ ပ္ဒဲလွေင်စိုတ်။ ဒိဝါ စ၊ ပ္ဒဲတဲ့ကို။ ရတ္တော စ၊ ပ္ဒဲဗ္ဘံကို။ သဒါ၊ ပ္ဒဲကာလအလုံအိုသို။ ပုညံ၊ ငကုသိုလ်။ ပဝမုတိ၊ ပ္ံ ဖ္ဒော်မောဝ်ရ။ တာဒိသော၊ ငပူဂိုလ် မှုံသဘ်မဖ့ိသာ်ဂ့်။ ဘဒ္ဒကံ၊ ဧံမဆဲ။ ကမ္ံ၊ နှ် ကုသိုလ်ကံ။ ကတ္တာန၊ ပတဲ့တဲ့။ သဂ့ံ၊ ဧံမက္ဂ်ိုဒ့် ပ္ဒဲချုင်သွဝ်။ ဌာနံ၊ နှ်ဘုံ။ ကမတိ၊ ပ္ံအာစိုပ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

ပဌမော၊ ဧံ။ ပုညာဘိသန္ဒဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

(ဂ) ၂–ပတ္ထကမ္မဝဂ်

၁–ပတ္ထကမ္မသုတ်

၆၁။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံဒါယကာတ္ဘသို့။ လောကသ္မိံ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောက။ ကျဒ္ဌာ၊ ဧံမက္ဂ်ိုဒ့် အာရိုမဂပ်ဝ်နွံပွိက်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမက္ဂ်ိုဒ့်ကျဒ္ဌာရိုအိုတ်။ ကန္တာ၊ ဧံမလွောဝ် လုပ် ပ္ဒဲဂုံစိုတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ့ိုက် နွံပွိက်အိုတ်။ မနာပါ၊ ဧံမလေပ်ဖ္ဒော် ပ္ဝဝ်ကိုဂုံစိုတ်အိုတ်။ ဒုလ္လဘာ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ပွဲမဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမဖြိုင် ကလိဂွံအိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရိဖ်ိဂမ့ိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြကာဂမ့ိုင်ဝွံရောင်။ စတ္တာရော၊ ငပန်ပြကာဂမ့ိုင်။ ကတမေ၊ ညးဧံအိုတ်ဂ့်ရော။ ။

သဟဓမ္မေန၊ မွဲဟာန်ကျော်ဓရ်ကုသိုလ်။ (ဝါ) မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ်။ (ဝါ) မွဲဟာန် ကျော်ဟိုတ် မပ္ဂံကိုက္ဒော်မက်သ္ကိုပ်ပွာန်, က္ဒော်မက်သေဋ္ဌီအိုတ်။ မေ၊ ကုအဲ။ ဘောဂါ၊ ငအာရိုမဒုင်စသိုင်ဂမ့ိုင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တု၊ သြဝ်...ကိုက္ဂ်ိုဒ့်အိုတ်ညိ။ ကျတိ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ရာဒနာ မိက်မြဲသာ်ဝွံ။ အယံ၊ ငအာရို မဒုင်စသိုင်ဝွံ။ လောကသ္မိံ၊ ပ္ဒဲ။ ပဌမော၊ ဧံ။ ကျဒ္ဌော၊ ဧံ။ ကန္တော၊ ဧံ။ မနာပါ၊ ဧံ။ ဒုလ္လဘော၊ ဧံ။ ဓမ္မော၊ ဓရ်ဖိုရောင်။ ။

ဘောဂေ၊ နှ်အာရိုမဒုင်စသိုင်ဂမ့ိုင်။ သဟဓမ္မေန၊ မွဲဟာန်ကျော်။ လဒ္ဓါ၊ ကလိဂွံတဲ့။ ဉာတီဟိ၊ ကျော်ကလောဒညာတ်ဂမ့ိုင်။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ ဥပဇ္ဈာယေဟိ၊ ကျော်မိသဟာဲဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ကျော်မိသဟာဲ မဗ့ံဗ္ဘုဟ်ဂွံသတိ ကာလဂဗဆိုတသိုက်ဒဒိုက်ဂမ့ိုင်။ [သုခဒုက္ခေသု ဥပ္ပန္နေသု ဥပနိဇ္ဈာယိတဗ္ဘာ အနုသရိတဗ္ဘာတိ ဥပဇ္ဈာယာ]။ ။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ မေ၊ ကုအဲ။ ယသော၊ ငပ္ဒိဗ္ဘိုင်။ အာဂစ္ဆတု၊ သြဝ်...ကိုက္ဂုင်စိုပ်ညိ။ ကျတိ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ရာဒနာမိက်မြဲသာ်ဝွံ။ အယံ၊ ငပ္ဒိဗ္ဘိုင်ဝွံ။ လောကသ္မိံ၊ ပ္ဒဲ။ ဒုတိယော၊ ဧံမရနုက်ကိုစ၀ါ။ ကျဒ္ဌော၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုလ္လဘော၊ ဧံ။ ဓမ္မော၊ ဓရ်ဖိုရောင်။ ။

သဟဓမ္မေန၊ မွဲဟာန်။ ဘောဂေ၊ နှ်–ဂမ့ိုင်။ လဒ္ဓါ၊ ကလိဂွံတဲ့။ ဉာတီတိ၊ ကျော်။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ ဥပဇ္ဈာယေဟိ၊ ကျော်။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ ယသံ၊ နှ်ပ္ဒိဗ္ဘိုင်။ လဒ္ဓါ၊ တဲ့။

အဟံ၊ ငဲ။ စိရံ၊ ဗွဲမလံလကာဖာ။ ဇီဝါမိ၊ ပ္ဒံမိက်ဂွံကျိုင်လမျိုရ။ ဒီဃံ၊ ဗွဲမလံလကာဖာ။ အာယုံ၊ နဲ်အာယုက်။ ပါလေမိ၊ ပ္ဒံမိက်ဂွံမင်မွဲ ညံင်ဟွံဂွံဒှ်ယဲရ။ ကျတိ၊ ခ့ုံမဂပ်ဝ်ရာဒနာမိက်မြွသာ်ဂွံ။ အယံ၊ ငအာယုက်ဂိုင် ဟွံမွဲကိုယဲဂွံ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ တတိယော၊ ခ့ုံမရနုက်ကိုပိ။ ကျဒ္ဒော၊ ခ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုလ္လဘော၊ ခ့ုံ။ ဓမ္မော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။

စိရံ၊ ဗွဲမလံလ။ ဇီဝိတွော၊ ကျိုင်လမျိုတုံ့။ ဒီဃံ၊ ဗွဲ။ အာယုံ၊ နဲ်။ ပါလေတွော၊ ညံင်ဟွံဂွံဒှ်ယဲ ကိုမင်မွဲတုံ့။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တက်ဂိုဥပါဒိန္နခန္ဓကာယ။ ဘေဒါ၊ ခ့ုံမတွံဂး ပွမလိုလာ်။ မရဏာ၊ နူပွမချိုတ်။ (ဝါ) ကြဲနူချိုတ်။ ပရံ၊ ပွဲကြဲ။ (ဝါ) ပွဲပွမဂိုင်ကေတ်ခန္ဓဘဝတို့ မဒှ်ကြဲ။ (ဝါ) ပွဲခန္ဓကာယဘဝတို့ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်မွဲလ့ေပွန်။ ။[မွဲနယ်–ကာယဿ၊ ဒဒက်တက်ဇီဝိတိန္ဒြိ ဟိုတ်မဒှ် ဒွန်ဥပါဒိန္နခန္ဓကာယ။ ဘေဒါ၊ ခ့ုံမဒှ်ဟိုတ်မလိုလာ်။ မရဏာ၊ နူစုတိစိုတ်။ ပရံ၊ ပွဲပဋိသန္ဓိစိုတ်မဒှ်ကြဲ]။ ။ သုဂတိ၊ ခ့ုံမဒှ် အရာလအာမဆဲ။ (ဝါ) ခ့ုံမကျိုဒှ် ဒွဲမဒှ်တသိုက်။ သဂွံ၊ ခ့ုံမပြုလောန် နကိုသမွတ္တိမ့ုံမပ္ဍံကိုရူပါရိ။ လောကံ၊ နဲ်ချုင်သွဝ်။ ဥပပဇ္ဇာမိ၊ ပ္ဒံမိက်ဂွံအာစိုပ်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ပွဲစုကကနိုပါတ်၊ သုတ်ပိဒ်လိက်(၄၃၊ ၄၄)ကို တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၉)တေံညိ]။ ကျတိ၊ ခ့ုံမဂပ်ဝ်ရာဒနာမိက် မြွသာ်ဂွံ။ အယံ၊ ငပွမကျိုဒှ် ပွဲချုင်သွဝ်ဂွံ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ စတုတ္ထော၊ ခ့ုံမရနုက်ကိုပန်။ ။(ပ)။ ။ ဒုလ္လဘော၊ ခ့ုံ။ ဓမ္မော၊ ရောင်။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ ကျဒ္ဒော၊ ခ့ုံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဒုလ္လဘာ၊ ခ့ုံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဖိုဂမ့ုိင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ ကျဒ္ဒာနံ၊ ခ့ုံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဒုလ္လဘာနံ၊ ခ့ုံ–အိုတ်။ စတုန္နံ၊ ခ့ုံ–အိုတ်။ ကျမေသံ ဓမ္မာနံ၊ နဲ်ဓရ်ဖိုဂမ့ုိင်ဂွံ။ ပဋိလာဘာယ၊ တ္ဟာ်နပွမကလိဂွံ။ စတ္တာရော၊ ခ့ုံမဒှ်ပန်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဟိုတ်ဂမ့ုိင်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပ္ဒံကျိုဒှ်အိုတ်ရ။ ကတမေ၊ မူရ် ခ့ုံမ့ုံယ္ဂုအိုတ်။ စတ္တာရော၊ ခ့ုံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဟိုတ်ဂမ့ုိင်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပ္ဒံကျိုဒှ်အိုတ်ရော။ သဒ္ဓါသမွဒါ၊ ငပွမချိုက်ပေင်တက်ကို ဓဝ်သဒ္ဓါကို။ (ဝါ) ငပွမပေင်တက်ကို ဓဝ်သဒ္ဓါကို။ သီလသမွဒါ၊ ငပွမချိုက်ပေင်တက်ကို သီလကို။ စာဂသမွဒါ၊ ငပွမချိုက်ပေင်တက်ကို ကုသိုလ် ပွမသ့ားပွးကိုဒါန်ကို။ ပညာသမွဒါ၊ ငပွမချိုက်ပေင်တက်ကို ပညာကို။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပ္ဒံကျိုဒှ်အိုတ်ရ။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ သဒ္ဓါသမွဒါ၊ ငပွမချိုက်ပေင်တက်ကို သဒ္ဓါတုန်။ ကတမာ စ၊ ညးခ့ုံဂ့်ရော။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကျခ၊ ပွဲသာသနာဂွံ။ အရိယသာဝကော၊ ငဲ။ သဒ္ဓေါ၊ ငမ့ုံခရ် သဒ္ဓါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တက်ကိုကျာ်တြဲ။ ဗောဓိ၊ နဲ်အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်။ သဒ္ဒဟတိ၊ ပ္ဒံလျုင်ပတော့်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ သဒ္ဒဟတိ၊ ရော။ သော ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲဂ့်။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်–ကိုလေဝ်။ အရဟံ၊ မွးယ္ဂုရ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိပိ၊ ဟိုတ်

–ကိုလေဝ်။ ဘဂဝါ၊ မွန်ယျုရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သဒ္ဒဟတိ၊ ပ္ဒံလျုင်ပတော့်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅၂) ဒုတိယပုညာဘိသန္ဒသုတ်တေံညိ]။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ...။ အယံ၊ ငါပွမလျုင်ပတော့်ဉာဏ်ကျာ်ကြဲဝွံ။ သဒ္ဓါသမ္ပဒါ၊ ပွမချိုက်ပေင်တ ကိုသဒ္ဓါရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွဲရ။ ။(ပ)။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ...။ အယံ၊ နှ်ပွမဝေင်ပါကွေံ နူမပ္ဍံကိုပါဏာတိပါတဝွံ။ သီလသမ္ပဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အရိယသာဝကော၊ ငိ။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန၊ ခွေံမှုံကိုကိုက်လေ့ာင်သ္ဒေတ်သပါန်မစ်စ္ဒုးအာ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ မုတ္တစာဂေါ၊ သိုမှုံကိုပွမသ္ဒုးပွးဗ္ဒုးဗ္ဒုးစုးစုး။ ပယတပါဏိ၊ သိုမှုံကိုတဲမဂပ်ဝ်ကြဲကြောတ်။ ဝေါသဂ္ဂရတော၊ သိုကိုမလဟိုင်တ ပ္ဒဲပွမသ္ဒုးပွးကိုဒါန်။ ယာစယောဂေါ၊ သိုကိုမဗဲ့ထေက်ကြိုက် တ္ဒုဟ်နပွဒုင်ဒါန်။ (ဝါ) သိုမှုံကိုပွမစိုန်သကို ကျော်ဒုင်ဒါန်။ ဒါနသံဝိဘာဂရတော၊ သိုကိုမလဟိုင်တ ပ္ဒဲပွမကိုဒါန်, ပွမပါ်ပရံ။ အဂါရံ၊ ပ္ဒဲသို့။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ပ္ဒံပဒတ်ရ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပွမသ္ဒုးပွး စ်စ္ဒုးနူသ္ဒေတ်သပါန်ဝွံ။ စာဂသမ္ပဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာဘိဘူတေန၊ ခွေံဒမိန်လောဘ ဟွံညီသ္ဒုဟ် မတွံဂးအဘိဇ္ဈာ မဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက်တ်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ဝိဟရန္တော၊ ငဉ်ဃးမပဒတ်။ အကိစ္စံ၊ နှ်ကိစ္စကမ္ဘောန် ဟွံထေက်ကိုကျော်န်။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံလေပ်ကျော်နှ်ရ။ ကိစ္စံ၊ နှ်ကိစ္စမထေက်ကိုကျော်န်။ အပရာဓေတိ၊ ပ္ဒံကိုဆောတ်ယောင် သိုဟွံကျော်နှ်တ်ရ။ အကိစ္စံ၊ နှ်။ ကရောန္တော၊ သိုကို။ ကိစ္စံ၊ နှ်။ အပရာဓေန္တော၊ ငဉ်ဃး မကိုဆောတ်ယောင်။ ယသသာ စ၊ နူပ္ဒိဗ္ဒိုင်ကို။ သုခါ စ၊ နူတသိုက်ကို။ ဓံသတိ၊ ပ္ဒံလဟုတ်ယုတ်စ့ေ်ရ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ဗျာပါဒါဘိဘူတေန၊ ခွေံဒမိန်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက်လဝ်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေန၊ ခွေံဒမိန်ထိနကိုမိဒ္ဓ မဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက်လဝ်။ (ဝါ) ခွေံဒမိန်သဘ် ပွမလ္ဒျဟ်ဒကဲစိုတ် ကိုသဘ် ပွမလ္ဒျဟ်ဒကဲစေတသိက် မဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက်လဝ်။ ။(ပ)။ ။

ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာဘိဘူတေန၊ ခွေံဒမိန်သဘ် ပွမကလ့်လဖ်ကို သဘ်ပွမစံင်တူကြဲ မဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက်လဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိစိကိစ္ဆာဘိဘူတေန၊ ခွေံဒမိန်ဝိစိကိစ္ဆာ မဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက်လဝ်။ (ဝါ) ခွေံဒမိန်သဘ် ပွမသ္ဒေဟ်ဟ်ာသက်ာ ပ္ဒဲမပ္ဍံကို ရတ်ပိပြကာ ဒ္ဒေတ်သိက္ခာမဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဒိုက်လဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ သ သော အရိယသာဝကော၊ ငဂွး အရီဂ့်။ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘော၊ ငလောဘဟွံညီသ္ဒုဟ် မတွံဂး အဘိဇ္ဈာ။ စိတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ဥပက္ကိလေသောတိ၊ မကို့ခ္ဒက် ဟိုတ်ပွမကို့ခ္ဒက်ရုဂ့်ဒ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝိဒိတ္ဝာ၊ တီတုံ။ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘံ၊ ခွေံမတွံဂး လောဘဟွံညီသ္ဒုဟ် မတွံဂး အဘိဇ္ဈာ။ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသံ၊ နှ်မကို့ခ္ဒက် ဟိုတ်ပွမကို့ခ္ဒက်စိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ပဇဟတိ၊

ပ္ပံ။ ဗျာပါဒေါ၊ ငဒေါသ။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ဥပက္ကိလေသောတိ၊ ရုဂ်ဒ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ဝိဒိတွာ၊ တီတုံ။ ဗျာပါဒံ၊ ခေံမတွံဂး ဒေါသ။ စိတ္တသ ဥပက္ကိလေသံ၊ နှ်။ ပဇဟတိ၊ ပ္ပံ။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ငသဘ် ပွမလ္ဟုဟ်ဒကုံစိုတ် ကိုသဘ်ပွမလ္ဟုဟ်ဒကုံ စေတသိက်။ (ပ)။ ။ ဝိဒိတွာ၊ တီကေတ်တုံ။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ငသဘ် ပွမလ္ဟုဟ်ဒကုံစိုတ် ကိုသဘ် ပွမလ္ဟုဟ်ဒကုံစေတသိက်။ ။(ပ)။ ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ငသဘ် ပွမကလ့်လဖ့်ကို သဘ် ပွမစံငဴတူကြ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဒိတွာ၊ တီကေတ်တုံ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ငဝိစိကိစ္ဆာ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဒိတွာ၊ တီကေတ်တုံ။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ခေံမသ္ပေဟ်ပ္ဍာ သင်္ကာ။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ဥပက္ကိလေသံ၊ နှ်ပွမကို့ခ္ဆက်။ ပဇဟတိ၊ ပ္ပံကြ်ိုဒ်္ဓရ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ယတော၊ ယြဲ့ဟိုတ်မွဲ။ အရိယသာဝကဿ၊ မိန်။ ။[စပ်ပ္ဒဲ ပဟီနော]။ ။ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘော၊ ငဴ။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ဥပက္ကိလေသောတိ၊ ရုဂ်ဒ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ဝိဒိတွာ၊ တီတုံ။ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘော၊ ခေံမတွံဂး။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဥပက္ကိလေသော၊ နှ်မကလိခ္ဆက်။ (ဝါ) ငဴ။ ပဟီနော၊ ငဴ။ ဟောတိ၊ ပ္ပံ။ ဗျာပါဒေါ၊ ငဴ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဒိတွာ၊ တုံ။ ဗျာပါဒေါ၊ ခေံမတွံဂး ဒေါသ။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်။ ဥပက္ကိလေသော၊ နှ်။ (ဝါ) ငဴ။ ပဟီနော၊ ငဴ။ ဟောတိ၊ ။(ပ)။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ တတော၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလဂ့်။ အယံ အရိယသာဝကော၊ နှ်ကွးအရီဝ်ံ။ မဟာပညော၊ ညးမ့ုံကိုပညာ မဇ္ဈောရုဂ့်ဒ။ ပုထုပညော၊ ညးမ့ုံကိုပညာ မလ့ဲလးရုဂ့်ဒ။ အာပါတဒသော၊ ညးမလေပ်တီ, မလေပ်ကိုအာစိုပ်တူရူ သဘ်အရထ မဇိပ်ဂိပ်။ ။[အာပါတ၊ ညးမလေပ် ကိုအာစိုပ်တူရူ+ဒသ၊ ညးမလေပ်တီ]။ ။ ပညာသမ္ဘန္ဓော၊ ညးမချိုက်ပေင်တ် ကျောံပညာရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ပံ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပွမချိုက်ပေင်တ် ကျောံမပ္ပံကို မဟာပညာ မလေပ်ပါကေ့ံ မပ္ပံကိုအဘိဇ္ဈာဝ်ံ။ ပညာသမ္ဘဒါ၊ ပညာသမ္ဘဒါရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ပံ။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ သ သော အရိယသာဝကော၊ ငဴ။ ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ၊ ခေံမ ဂပ်ဝ်ကလိဂ့် ဟိုတ်နူဝီရိယ မရုန်ဂစာန် ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်အိုတ်။ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ၊ ခေံမဂပ်ဝ်ဆန်ဓန်လဝ် နကိုဖြဟတ်တွိုတဲအိုတ်။ သေဒါဂဗ္ဘိတ္တေဟိ၊ ခေံမ့ုံကိုထ့ဟ်ပဥ်က် မဂပ်ဝ်ကိုဇွောဝ်စ့ေအိုတ်။ (ဝါ) ခေံမဂပ်ဝ်ကလိဂ့် နကိုလ့ိုပရာစိုကိုပဥ်က် မဇွောဝ်ဓဇူစ့ေ တော်တော်အိုတ်။ ဓမ္မိကေဟိ၊ ခေံမစိုန်သကိုကျောံဓရ်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံမစိုန်သကိုကျောံ ဓရ်ကုသလကမ္မပထ စ့်ပြကာအိုတ်။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ခေံမဂပ်ဝ်ကလိဂ့် နကိုဓရ်ကုသလ ကမ္မပထအိုတ်။ (ဝါ) ခေံမဂပ်ဝ်ကလိဂ့် သိုကိုဓရ်ကုသလကမ္မပထ ဟွံကိုလိုလာ်အိုတ်။ ဘော ဂေဟိ၊ နကိုပိုန်ဒြပ်ဂမ့ျင်။ စတ္တာရိ၊ ခေံမဒ့်ပန်အိုတ်။ ပတ္တကမ္မာနိ၊ နှ်ကမ့ောန် ကောင်ကာ မဗဲ့ဂမ့ျင်။ ကတ္တာ၊ ငမလေပ်ကော့ာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ပံ။ ။

ကတမာနိ၊ မူရ၊ ဧခံမှုံယွဒါအိုတ်။ စတ္တာရိ၊ ဧခံမဒှ်အိုတ်။ ပတ္တကမ္မာနိ၊ နှ်။ ကတ္တာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ အရိယသာဝကော၊ ငိ။ ။ (ပ)။ ။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ဧခံ–အိုတ်။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုံ–ဂမ္ဒိုင်။ အတ္တာနံ၊ နှ်ဇာ။ သု ခေတိ၊ ပွံကိုဒှ်တသိုက်ရ။ ပီဏောတိ၊ ပွံဗဇေင်ကိုဇြဟတ်ရ။ သမ္မာ၊ ဇွဲမွးရး။ သုခံ၊ နှ် တသိုက်။ ပရိဟရတိ၊ ပွံပွင်ရင်လဝ်ရ။ မာတာပိတရော၊ နှ်မိမဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပုတ္တ ဒါရ+ဒါသ+ကမ္မကရ+ပေါရိသေ၊ ကောန်သမ္ဘာ+ ဦက်+သွာကမ္ဘောန်ကေတ်ဂုဟ်+ မွိဟ် မနိသဲဂယိုင်လမျိုဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ မိတ္တ+အမစ္စေ၊ နှ်မိသဟာဲ+သွံဂဲဂမ္ဒိုင်။ ။ (ပ)။ ။ ပရိဟရတိ၊ ပွံ။ ။

အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုအရိယသာဝကဂ်။ ပဌမံ၊ ဧခံမဒှ်ကိုပ်ကွာ။ ကွဒံ ဘောဂဇာတံ၊ ငိပိုန်ဟာန်ဝွံ။ (ဝါ) ငိပိုန်ဟာန် မဂပ်ဝ်ရပ်စပ် သွက်ဇကုကို မပွံကိုမိမ ဂွံဒှ်တသိုက်ဝွံ။ ဌာနဂတံ၊ ငိမအာစိုပ် ဟိုတ်မဗပွဲ။ ပတ္တဂတံ၊ ငိမအာစိုပ် ဌာန်အရာမဗပွဲ။ အာယတန သော၊ နကိုဟိုတ်ဟောင်။ (ဝါ) မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ်ဟောင်။ (ဝါ) မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ် မ တွံဂးဇကုကိုမပွံကိုမိမဂမ္ဒိုင် ကိုဒှ်တသိုက်ဟောင်။ ပရိဘုတ္တံ၊ ငိမဂပ်ဝ်ရပ်စပ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။[နကိုဂလာန်ဝါကျ စိုကိုလွုဟ်ဝွံဂမ္ဒိုင် တွံတ်ပဌမပတ္တကမ္မ မတွံဂးပွကိုဒှ်တသိုက် ဇကုကို မပွံကိုမိမဂမ္ဒိုင်ရောင်]။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ပတ္တကမ္မ မဒှ်တူဟ်မွဲသ္ဘာင်တုန်။ အရိယသာဝကော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ဧခံ–အိုတ်။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုံ–ဂမ္ဒိုင်။ ။[စပ်ပွဲမပွံ ကိုပရိယောဓာယ သံဝတ္တတိ]။ ။ အဂ္ဂိတော ဝါ၊ ဟိုတ်နူပွတ်ကိုံ။ ဥဒကတော ဝါ၊ ဟိုတ်နူဧှာ်ကိုံ။ ရာဇတော ဝါ၊ ဟိုတ်နူသွိုင်ကိုံ။ စောရတော ဝါ၊ ဟိုတ်နူကမ္ဘတ်ကိုံ။ အပ္ပိယတော၊ ဧခံမဒှ်ညးဟွံသွိုက်ဆာန်။ ဒါယာဒတော ဝါ၊ ဟိုတ်နူညး မဒုင်စအဲကွာဲ ပရေံကိုံ။ ယာ တာ အာပဒါ၊ ယြောင်သူဘဲဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပွံက္ဆိုဒှ်ကျင်အိုတ်ရ။ ။

တထာရူပါသု၊ ဧခံမှုံသဘ် မဖှ်သာ်ဝွံအိုတ်။ အာပဒါသု၊ ပွဲသူဘဲဂမ္ဒိုင်။ ။[မွဲနယ်– အာပဒါသု၊ ငိ။ ဥပ္ပန္နာသု၊ နကြိုက္ဆိုဒှ်ကျင်အိုတ်နေဝ်]။ ။ ပရိယောဓာယ၊ ကွာတ်လဒိုံ ဆေဝ်ဒဝ်တဲ့။ သံဝတ္တတိ၊ ပွံ။ သောတ္ထိ၊ ညံင်ဂွံဒှ်တသိုက် ဟွံမွဲကိုပရိုက်ဘဲ့။ အတ္တာနံ၊ နှ်။ ကရောတိ၊ ပွံ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုအရိယသာဝကဂ်။ ဒုတိယံ၊ ဧခံ။ ကွဒံ ဘောဂ ဇာတံ၊ ငိပိုန်ဟာန် မဒှ်ဟိုတ် မသွကို ညံင်ဇကုဂွံဒှ်တသိုက် ဟွံမွဲကိုပရိုက်ဘဲ့။ ဌာန ဂတံ၊ ငိ။ ပတ္တဂတံ၊ ငိ။ အာယတနသော၊ နကိုဟိုတ်ဟောင်။ (ဝါ) မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ် ဟောင်။ (ဝါ) မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ် မတွံဂး ပွမသွကိုဇကု ဟွံမွဲကိုပရိုက်ဘဲ့။ ပရိဘုတ္တံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ပုနစ ပရံ၊ ပတ္တကမ္မ မဒှ်တူဟ်မွဲသ္ဘာင်တုန်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မလဒ္ဓေ

ဟိ၊ ဧ၌–အိုတ်။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုဴ–ဂမ္ဘိုင်။ ပဋ္ဌဗလီ၊ နဴဒါနဝတ္ထု မသ္ဘးပွးမသုန်ပြကာ။ ကတ္တာ၊ ငမလေပ်ကျောန်စီရေင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဉာတိဗလီ၊ ဒါနဝတ္ထု မသ္ဘးပွးကုက လောဒညာတ်ဂမ္ဘိုင်ကို။ အတိထိဗလီ၊ ဒါနဝတ္ထု မသ္ဘးပွးကုကွဲဂမ္ဘိုင်ကို။ ပုဗ္ဗပေတဗလီ၊ ဒါနဝတ္ထု မသ္ဘးပွး ကုကလောဒညာတ် မစုတိအာတမ္မာကို။ ရာဇဗလီ၊ နဴဒါနဝတ္ထု မ ဆက်ကွဲကုသိုင်ကို။ ဒေဝတာဗလီ၊ နဴဒါနဝတ္ထု သွက်ဂွံပူဇ ကုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ကို။ ကတ္တာ၊ ငဴ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွးအရီဂ့်။ တတိယံ၊ ဧ၌။ ကြဒံ ဘောဂဇာတံ၊ ငဴ ပိုန်ဒြပ်ဝွံ။ (ဝါ) ငဴပိုန်ဒြပ် ဟိုတ်မကျောန် စီရေင်ဗလိ မသုန်ပြကာဝွံ။ ဌာနဂတံ၊ ငဴ။ (ပ)။ ။ အာယတနသော၊ နကိုဴဟိုတ်ဟောင်။ (ဝါ) နကိုဴဟိုတ် မတွံဂး ပွမကျောန်စီရေင် ဗလိ မသုန်ပြကာဟောင်။ ပရိဘုတ္တံ၊ ငဴ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။

(ပ)။ ။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ဧ၌–အိုတ်။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုဴ–ဂမ္ဘိုင်။ ။[စပ်ပွဲ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပေတိ]။ ။ ယေ တေ သမဏပြာဟ္မဏာ၊ ယြင်–ဂမ္ဘိုင်။ မဒပ္ပမာဒါ၊ နူပွမ ဓူမာ၊, ပွမဝိတ်သတိ။ ပဋိဝိရတာ၊ စိုန်ဝေင်ပါအိုတ်ရူ။ ခန္တိသောရစ္စေ၊ ပွဲပွမအေင်ဒုင်, ဒဒ် ညးမလဟိုင်တ ပွဲကာယကံ ဝစီကံဂမ္ဘိုင် မဆာ။ ။[သောဘနေ ရတော သူရတော =ညးမလဟိုင်တ ပွဲကာယကံ, ဝစီကံဂမ္ဘိုင် မဆာ။ သူရတာသ ဘာဝေါ သောရစ္စံ]။ နိဝိဋ္ဌာ၊ စိုန်လွောဝ်လုပ် တန်တ်အိုတ်ရူ။ ဓ္ဂကံ၊ ဧ၌မဒ်္ဓမွဲ ဟွံမွဲကိုသ္ကံလွောဝ်။ အတ္တာနံ၊ နဴဇကု။ ။[မွဲနယ်–ဓ္ဂကံ၊ ဧ၌။ အတ္တာနံ၊ နဴစိုတ်ဇကုဇကု]။ ။ ဒမေန္တိ၊ ပ္ဒံဒ္ဒေံတ္တောန် နပွမဒ္ဒေံတ္တောန် ကျန္ဒြိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရူ။ ဓ္ဂကံ၊ ဧ၌မဒ်္ဓမွဲ။ အတ္တာနံ၊ နဴစိုတ်ဇကု။ သမေန္တိ၊ ပ္ဒံ ကိုဝိုဟ်လလံ နပွမကိုဝိုဟ်လလံကေံ့ ကိလေသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရူ။ ဓ္ဂကံ၊ ဧ၌မဒ်္ဓမွဲ ဟွံမွဲကိုသ္ကံ လွောဝ်။ အတ္တာနံ၊ နဴစိုတ်ဇကု။ ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိ၊ ပ္ဒံကိုလလံပ္ဂိုတ်ကေံ့ နပွမကိုလလံပ္ဂိုတ် ကေံ့ကိလသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရူ။ ။

တထာရူပေသု၊ ဧ၌မ္ဂုံသဘ် မဖ့်သာ်ဂ့်အိုတ်။ သမဏပြာဟ္မဏေသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဘိုင်။ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ၊ ဧ၌မ္ဂုံကိုဖ့်ိကံ ပွဲဘုံသွဝ် တြဘုံဂမ္ဘိုင် လ္ဘူလ္ဘူ။ (ဝါ) ဧ၌မကိုဖ့်ိကံ ပွဲဘုံသွဝ် တြဘုံဂမ္ဘိုင် လ္ဘူလ္ဘူ။ သောဝဂ္ဂိကံ၊ ဧ၌မဒ်္ဓဒတုံဖ့် ချုင်သွဝ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမက္ခိဒ်္ဓ ကိုဖ့် ပဋိသန္ဓိ ပွဲချုင်သွဝ်စိ ဧ၌မဒ်္ဓဒတုံဖ့် ချုင်သွဝ်။ သုခဝိပါကံ၊ ဧ၌မ္ဂုံကိုဖ့် ဝိပက်သက်က်။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ၊ ဧ၌မက္ခိဒ်္ဓ ကိုဖ့်ိစ့်ပြကာ မပ္ဍံကိုရူပါရို ရုပ်သာ်ဒေဝတ် မပြ်။ ဒက္ခိဏံ၊ နဴဒါနကုသိုလ် ဟိုတ်ဂွံဇော်မောဝ်။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ပ္ဒံကိုတန်တ်ရူ။ အဿ၊ ဒဒက်တ် ကိုအရိယသာဝကဂ့်။ စတုတ္ထံ၊ ဧ၌မရနုက်ကိုပန်။ ကြဒံ ဘောဂဇာတံ၊ ငဴ။ (ဝါ) ငဴပိုန် ဒြပ် မဒ်္ဓဟိုတ် ကိုတန်တ်ဒါနကုသိုလ် ပွဲခမီဗမ္ဘးဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ ဌာနဂတံ၊ ငဴ။ ပတ္တာဂတံ၊ ငဴ။ အာယတနသော၊ ဗွဲ–ဟောင်။ (ဝါ) နကိုဴဟိုတ် မတွံဂး ပွမကိုတန်တ် ဒါနကုသိုလ် ပွဲခမီဗမ္ဘးဂမ္ဘိုင်။ ပရိဘုတ္တံ၊ ငဴ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံသမေ့ဟ်။ သ သော အရိယသာဝကော၊ ဝ်ခမီဗမှး မဒှ်အရီယသာဝက။ ။(ပ)။ ။ ခမွလဒွေဟိ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုံ–ဂမ့်ဝိုင်။ စတ္တာရိ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ကျမာနိ ပတ္တကမ္မာနိ၊ နိကမ္ဟောန် ကေင်ကာ မဗဗွဲဂမ့်ဝိုင်ဝွံ။ ကတ္တာ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ယသ ကသစိ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဘောဂါ၊ ဝ်ပိုန်ဒြပ်ဂမ့်ဝိုင်။ စတူဟိ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ကျမေ ဟိ ပတ္တကမ္မေဟိ၊ နိကမ္ဟောန်ကေင်ကာ မဗဗွဲဂမ့်ဝိုင်ဝွံ။ အညတြ၊ ပါကေ့်ံတဲ့။ ပရိက္ခယံ၊ နိပွမအိုတ်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပ္ဒုံအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ကျမေ ဘောဂါ၊ နိပိုန်ဟာန်ဂမ့်ဝိုင်ဝွံ။ အဒ္ဒါနဂတာ၊ ဟွံအာစိုပ် ဟိုတ်မဗဗွဲအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ အပတ္တဂတာ၊ ဟွံအာစိုပ် အရာဒ္ဓါနမဗဗွဲအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ အနာယတနသော၊ နဟွံမွဲကိုံ ဟိုတ်ဟောင်။ ပရိဘုတ္တာ၊ ရပ်စပ်သုင်စောဲအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စန္တိ၊ ပ္ဒုံဂပ်ဝ်သွးအိုတ်ရ။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ယသ ကသစိ၊ ဒဒက်တ်။ ဘောဂါ၊ ဝ်။ စတူဟိ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ကျမေဟိ ပတ္တကမ္မေဟိ၊ နကိုံ–ဂမ့်ဝိုင်။ ပရိက္ခယံ၊ နိ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ကျမေ ဘောဂါ၊ နိ–ဂမ့်ဝိုင်။ ဌာနဂတာ၊ အာစိုပ် ဟိုတ် မဗဗွဲအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ အာပတ္တဂတာ၊ အာစိုပ်အရာဒ္ဓါန မဗဗွဲအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ အာယတနသော၊ နကိုဟိုတ်ဟောင်။ ပရိဘုတ္တာ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနိတွံအိုတ်ရ။ ။

[ဂါထာ] မေ၊ မိန်။ ဘောဂါ၊ နိပိုန်ဒြပ်ဂမ့်ဝိုင်။ ဘုတ္တာ၊ စိုနိဂပ်ဝ်ရပ်စပ်အိုတ်ရ။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုပိုန်ဒြပ်ဂမ့်ဝိုင်။ ဘစ္စာ၊ နမပ္ဆံကိုမိမ ကောန်သမ္ဘာမထေက်ကိုဗွဖျုင်ဂမ့်ဝိုင်။ ဘတာ၊ စိုနိဂပ်ဝ်ဗွဖျုင်အိုတ်ရ။ အာပဒါသု၊ နိသွဘဲဂမ့်ဝိုင်။ ။[သတ္တမီဝိဘတ် ချပ်တွံအရထပဒ္ဒမာညိ]။ ။ ဝိတိဏ္ဏာ၊ စိုနိဂပ်ဝ်တတ်ကျော်အာတဲအိုတ်ရ။ ဥဒ္ဓဂ္ဂါ၊ ဧၟံမ့ံကိုဖိုကံ ပွဲဘုံသွဝ်တြဲလ္ဘူလ္ဘူ။ (ဝါ) ဧၟံမကိုဖို ပွဲဘုံသွဝ်တြဲလ္ဘူလ္ဘူ။ ဒက္ခိဏာ၊ နဒါနကုသိုလ်။ ဒိန္နာ၊ စိုနိဂပ်ဝ်ကိုတဲရ။ (ဝါ) စိုနိဂပ်ဝ်ကိုသ္ဆးဇုးတဲရ။ အထော၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ပဥ္စဗလီ၊ နဒါနိမသုနိပြကာဂမ့်ဝိုင်။ ကတာ၊ စိုနိဂပ်ဝ်ကျောနိပတဲအိုတ်တဲရ။ ။

သီလဝန္တော၊ ဧၟံမ့ံကိုသီလအိုတ်။ သညတာ၊ ဧၟံမဆေဝ်ဒဝ်မင်မွဲပွသရံပါပ် နူကာယ, ဝါစာအိုတ်။ ဗြဟ္မစာရယော၊ နိညးသပွရိဟ် မဒွေတ်တ် ဒွေတ်မပြဲဂမ့်ဝိုင်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ စိုနိဂပ်ဝ်ကျောနိဝိတ်အိုတ်တဲရ။ ဃရံ၊ ပွဲ။ အာဝသံ အာဝသန္တော၊ ဧၟံ။ ပဏ္ဍိတော၊ ဝ်ညးမ့ံပညာ။ ယဒတ္ထံ၊ ယြဲတ္ဟ်နဖိုမွဲ။ (ဝါ) ယြဲတ္ဟ်နဖို မပ္ဆံကိုပွမဗွဖျုင်မိမကောန် သမ္ဘာမွဲ။ ဘောဂံ၊ နိ။ ကျစ္ဆေယျ၊ ဂဗ္ဘန္ဓံပိုက်ရ။ မေ၊ မိန်။ သော အတ္ထော၊ နိဖိုဂ့်။ (ဝါ) နိဖိုမပ္ဆံ

ကိုပွမဗ္ဗဖျူင်မိမ ကောန်သမ္ဘာဂ်။ အနုပ္ပတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ အာစိုပ် တဲ့ရ။ အနနုတာပိယံ၊ နှ်ပွကုသိုလ် ကိုက်ကွက္ကာန် ဘဝကြဲ ဟွံမာန်။ ကတံ၊ စိုန်–တဲ့ရ။ ။

မစ္စော၊ ဧံမတွံဂးသတ်။ နရော၊ ငမ်ဒိုဟ်။ ဓတံ၊ နှ်ဟိုတ်ဝွံ။ အနုဿ ရံ အနုဿရန္တော၊ သိုမဂွံသတိထပ်ကိုထပ်။ အရိယဓမ္မေ၊ ပွဲခရ်သီလ အရီ မသုန်ပြကာ။ ဍ္ဍတော၊ စိုန်တန်တ်ရ။ နံ၊ နှ်ဒိုဟ်ဂ့်။ ကွဓေဝ၊ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန် ဝွံဟောင်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ငညး မှံုပညာဂမ်ဒိုင်။ ပသံသန္တိ၊ ပုံထိုင်သးအိုတ်ရ။ သော၊ ငညးမတန်တ် ပွဲအရိယဓမ္မဂ့်။ ပေစ္စ၊ ပြိုင်အာဘဝကြဲတဲ့။ (ဝါ) နကြိုပြိုင်အာ ဘဝကြဲနေဝ်။ သဂ္ဂေ၊ ပွဲဥျင်သွဝ်။ (ဝါ) ပွဲဥျင်သွဝ် မဒ့်ဒွဲဒေတန် ပဋိသန္ဓိ။ ပမောဒတိ၊ ပုံဂွံအိုဟ်တွိုဟ်တ်ရ။ (ဝါ) ပုံဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုက်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–အာနဏျသုတ်

၆၂။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကာလေန ကာလံ၊ နှ်ဇာပ်ပ်ကာလမဗဗွဲ။ သမယေန သမယံ၊ နှ်ဇာပ်ပ်အခိင်မခိုဟ်။ ဥပါဒါယ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ ကာမဘောဂိနာ၊ ဧံမဒုင်စသိုင် ဝတ္ထု, ကိလေသကာမ စါပြကာ။ ဂိဟိနာ၊ မိန်မိုဟ်။ အဓိဂမနီယာနိ၊ ဧံမဂပ်ဝ်အာစိုပ်, မဂပ်ဝ်ကလိဂွံအိုတ်။ သုခါနိ၊ ငတသိုက်ဂမ်ဒိုင်။ ကွမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ်ဒိုင်ဝွံရောင်။ စတ္တာရိ၊ ငပန်ပြကာဂမ်ဒိုင်။ ကတမာနိ၊ ညးဧံအိုတ်ဂ့်ရော။ ။

အတ္ထိသုခံ၊ အတ္ထိသုခကို။ (ဝါ) တသိုက် မက္ခ်ိဒ့်မွး ချပ်တ မှံုကိုတသိုက်ကို။ ဘောဂသုခံ၊ ဘောဂသုခကို။ (ဝါ) တသိုက် မက္ခ်ိဒ့်မွး မဒုင်စသိုင် တသိုက်ပိုန်ဒြပ်ကို။ အာနဏျသုခံ၊ ကို။ (ဝါ) တသိုက် မက္ခ်ိဒ့် ဟိုတ်ဒဒ့်ညး ဟွံမွဲကိုဂတ့်ကို။ အနဝဇ္ဇသုခံ၊ ကို။ (ဝါ) တသိုက် မက္ခ်ိဒ့်မွး ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ကိုရောင်။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ အတ္ထိသုခံ၊ ငအတ္ထိသုခတုန်။ ကတမဉ္စ၊ ညးဧံဂ့်ရော။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ကုလပုတ္တသ၊ ဒဒက်တက်ကိုကောန်ဂကူ။ ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဘောဂါ၊ ငပိုန်ဒြပ်ဂမ်ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံနှံအိုတ်ရ။ သော၊ ငကောန်ဂကူဂ့်။ မေ၊ ဒဒက်တက်ကို။ ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဘောဂါ၊ ငဂမ်ဒိုင်။ အတ္ထိ၊ ပုံနှံတ အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရဝွံချပ်တဲ့။ သုခံ၊ နှ်တသိုက်။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ပုံကလိဂွံရ။ သောမနဿံ၊ နှ်ပွမအိုဟ်တွိုဟ်။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နှ်သုခဝွံ။ (ဝါ) နှ်တသိုက်

မက္ကိုဒ့်ဒုံင် ချပ်မ္ဂး ပိုန်ဒြပ်အဲ မကလိဂံလဝ် ဗဗွဲဓရ်နွံတ်ဒုံင်ဝွံ။ အတ္ထိ သုခံ၊ အတ္ထိ သုခ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွဂးရ။ ။

ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ဘောဂသုခံ၊ ဉ်ဘောဂသုခတုန်။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲ။ ကုလပုတ္တော၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုံ–ဂမ္ဒိုင်။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ပ္ဒံရပ်စပ်ဒုင်စသိုင်ရ။ ပုညာနိ စ၊ နဲကုသိုလ်ဂမ္ဒိုင်ကိုံ။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံကွောန်ရ။ သော၊ ဉ်ကောန်ဂကူဂ့်။ အဟံ၊ ဉ်အဲ။ ဥဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဘောဂေဟိ၊ နကိုံ–ဂမ္ဒိုင်။ ပရိဘုဉ္ဇာမိ၊ ပ္ဒံရပ်စပ်ဒုင်စသိုင်ရ။ ပုညာနိ စ၊ နဲ–ဂမ္ဒိုင်ကိုံ။ ကရောမိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရ်ဝွံ ချပ်တုံ။ သုခံ၊ နဲ။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံကလိဂံရ။ ။(ပ)။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နဲသုခဝွံ။ (ဝါ) နဲတသိုက် မက္ကိုဒ့်ဒုံင် ချပ်မ္ဂး ရပ်စပ်ဒုင် စသိုင်ပိုန်ဒြပ်တုံ ကွောန်ပတုံကုသိုလ်ဝွံ။ ဘောဂသုခံ၊ ဘောဂသုခရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

ကုလပုတ္တော၊ ဉ်။ ကဿစိ၊ ဒဒက်တ်ကိုံညးမွဲ။ အပ္ပံ ဝါ၊ ဧၟံမအောန်ကိုံ။ ဗဟုံ ဝါ၊ ဧၟံမဂ္ဂိုင်ကိုံ။ ကိဉ္စိ၊ နဲဂတ့် မမိက်ကိုံမွဲမွဲ။ နဲ ဓာရေမိ၊ ပ္ဒံဟွံပ္ဂင်ရင်လဝ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဟွံဒး ဆာပ်ပရေရ။ ။[ပွဲဒ့ဒဲဝွံ “ကဿစိ၊ ကုညးမမိက်ကိုံမွဲမွဲ။ ။(ပ)။ ။ ကိဉ္စိ၊ နဲ။ နဲ ဓာရေမိ၊ ပ္ဒံဟွံဒးဆာပ်ရ။” သာ်ဝွံ နိသဲကိုံပြကိုဟ်သဒ္ဒါတုံ ကွာတေံကိုံလဝ်အရထ ရ]။ ။ သော၊ ဉ်ကောန်ဂကူဂ့်။ အဟံ၊ ဉ်။ ကဿစိ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ။(ပ)။ ။ နဲ ဓာရေမိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရ်ဝွံ ချပ်တုံ။ သုခံ၊ နဲ။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ကွဒံ၊ နဲသုခဝွံ။ (ဝါ) နဲတသိုက် မက္ကိုဒ့်ဒုံင် မချပ်မ္ဂး အဲဟွံပ္ဂင်ရင်လဝ်ဂတ့် ညးမမိက်ကိုံမွဲမွဲဝွံ။ အာနဏ္ဏသုခံ၊ အာနဏ္ဏသုခရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

အနဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံဟွံမွဲကိုဒုဟ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျောံကာယကံ။ (ဝါ) ကျောံစေတနာကံပိ မဂပ်ဝ်ကွောန် နကိုံကာယဒ္ဒါရ။ သမန္နာဂတော၊ ဉ်မချိုက်ပေင်တ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ဝစီကမ္မေန၊ ကျောံဝစီကံ။ ။(ပ)။ ။ ကျောံစေတနာကံပန် မဂပ်ဝ် ကွောန် နကိုံဝစီဒ္ဒါရ။ ။(ပ)။ ။ မနောကမ္မေန၊ ကျောံ။ (ဝါ) ကျောံစေတနာကံပိ မဂပ်ဝ်ကွောန် နကိုံမနောဒ္ဒါရ။ သမန္နာဂတော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ဉ်အရိယသာဝကဂ့်။ အဟံ၊ ဉ်။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ကာယကမ္မေန၊ ကျောံ။ သမန္နာဂတော၊ ဉ်။ အမ့်၊ ပ္ဒံ။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ဝစီကမ္မေန၊ ကျောံ။ သမန္နာဂတော၊ ဉ်။ အမ့်၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဂဟပတိ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နဲသုခဝွံ။ (ဝါ) နဲတသိုက် မက္ကိုဒ့်ဒုံင်မ္ဂး ချပ်မ္ဂး အဲချိုက်ပေင်ဒုံင် ကျောံ မပ္ပံကို အနဝဇ္ဇသုခဝွံ။ အနဝဇ္ဇသုခံ၊ အနဝဇ္ဇသုခရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] မစ္စော၊ ဉ်ကောန်ဂကူ။ အာနဏ္ဏသုခံ၊ နဲ။ ဥတ္တာန၊ တီတုံ။
အထော၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ပရံ၊ ဧၟံမဒ့်မွဲသ္ဘာင်။ အတ္ထိသုခံ၊ နဲ။ ဥတ္တာန၊ တုံ။

ဘောဂသုခံ၊ နိဘောဂသုခ။ ဘုဥ္ဇံ ဘုဥ္ဇန္တော၊ ဂိမဒုဂိစသိုဂိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တတော၊ နူကာလ မဒ့်အရာ ဒုဂိစသိုဂိဂ့်။ ပရံ၊ ပ့ဲကာလကြ်။ ပညာ ပညာယ၊ နကိုပညာ။ ဝိပဿတိ၊ ပုံ့သိုမ့်ဗွဲတွေဂိရ။ ။

ဝိပဿမာနော၊ ခ့ံမသိုမ့် ဗွဲတွေဂိ။ သုမေဓသော၊ ဂိညး မုံ့ကို ပညာ မဆဲ။ ဥဘော၊ ခ့ံမဒ့်ဓါအိုတ်။ ဘာဂေ၊ နိဗွဝ်တသိုက်ဂမ့်ဂိုဂိ။ ။ [အာနဏျသုခ, အတ္ထိသုခ, ဘောဂသုခဂမ့်ဂိုဂိဂ့် စွံလဝ်မွဲဗွဝ်တုံ အနဝဇ္ဇသုခဂ့် စွံလဝ်မွဲ ဗွဝ်မွး ဒ့်ဥဘောဘာဂ–ရ]။ ။ ဇာနာတိ၊ ပုံ့တီရ။ ဓုတံ၊ ဂိသုခ ပိပြကာ မပ္ပံကို အာနဏျသုခဝွံ။ အနဝဇ္ဇသုခဿ၊ ဒဒက်တ်ကို အနဝဇ္ဇသုခ။ သောဠသီ၊ ခ့ံမဒ့် စ့်တြဗွဝ်။ ကလံ၊ နိမွဲဗွဝ်။ နာ အဂ္ဃတိ၊ ပုံ့ဟွံထေက်တန်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃-ဖြဟ္မသုတ်

၆၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေသံ ကုလာနံ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုကောန်ဂကူဂမ့်ဂိုဂိ။ ပုတ္တာနံ၊ မိန်ကောန်ဂမ့်ဂိုဂိ။ မာတာပိတရော၊ နိမိမဂမ့်ဂိုဂိ။ ။[စပ်ပ့ဲပူဇိတာ]။ ။ (ဝါ) ဂိမိမဂမ့်ဂိုဂိ။ ။[စပ်ပ့ဲဟောန္တိ]။ ။ အဇ္ဈာဂါရေ၊ ပ့ဲသိုဇကူ။ ပူဇိတာ၊ ဂိမဂပ်ဝ်ပူဇဂမ့်ဂိုဂိ။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့ဒ့်အိုတ်ရ။ တာနိ ကုလာနိ၊ ဂိကောန်ဂကူဂမ့်ဂိုဂိဂ့်။ (ဝါ) ဂိကောန်ဂကူ မုံ့ကို ကောန် မလေပ်ပူဇ မိမဂမ့်ဂိုဂိဂ့်။ သဗြဟ္မကာနိ၊ စိုန်ဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဗြိုအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ပူဂိုလ် မပြဲအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေသံ ကုလာနံ၊ ယြဒဒက်တ။ ပုတ္တာနံ၊ မိန်။ မာတာပိတရော၊ နိ–ဂမ့်ဂိုဂိ။ (ဝါ) ဂိ–ဂမ့်ဂိုဂိ။ အဇ္ဈာဂါရေ၊ ပ့ဲ။ ပူဇိတာ၊ ဂိ–အိုတ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တာနိ ကုလာနိ၊ ဂိ–ဂမ့်ဂိုဂိဂ့်။ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ၊ စိုန်ဒ့်မွဲဟာန်ကျော် အ္စာကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေသံ ကုလာနံ၊ ယြဒဒက်တ်။ ။(ပ)။ ။ ပူဇိတာ၊ ဂိ–ဂမ့်ဂိုဂိ။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တာနိ ကုလာနိ၊ ဂိ–ဂမ့်ဂိုဂိ။ သပုဗ္ဗဒေဝတာနိ၊ စိုန်ဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဒေဝတ် ဒုဂိပူဇကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေသံ ကုလာနံ၊ ယြဒဒက်တ်ကို။ (ပ)။ ။ ပူဇိတာ၊ ဂိ–အိုတ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တာနိ ကုလာနိ၊ ဂိ–ဂမ့်ဂိုဂိဂ့်။ သာဟုနေယျကာနိ၊ စိုန်ဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ညးမထေက်ကို ဒုဂိတဲဒါန်စ္စစသုဂိ ရေဂိတ္ဂါဂိနဂိ နူဇမ့ဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗြဟ္မာတိ ဓုတံ၊ ဂိယ္ဟာမ္ဂးဗြဟ္မာဝွံ။ မာတာပိတူနံ၊ ဒဒက်တ်ကို မိမဂမ့်ဂိုဂိ။ အဓိဝစနံ၊ ယ္ဟာရောဂိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဓုတံ၊ ဂိယ္ဟာမ္ဂး အ္စာကိုပ်ကွာဝွံ။ မာတာပိတူနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အဓိဝစနံ၊ ယ္ဟာရောဂိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုဗ္ဗဒေဝတာတိ ဓုတံ၊ ဂိယ္ဟာမ္ဂးဒေဝတ် ဒုဂိပူဇကိုပ်ကွာဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဟုနေယျာတိ ဓုတံ၊ ငယ္ဟုမ္ဂးအာဟုနေယျဂွံ။ (ဝါ) ငယ္ဟုမ္ဂး ညး မထေက်ဂ့်ဒုင်တဲဒါန်စ္ဓစသုင် ရေင်တ္ဂုင်နင်နူဇမ္ဂေဲဂွံ။ မာတာပိတူနံ၊ ဒဒက်တ်က့်။ အဓိ ဝစနံ၊ ရောင်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟ့်တ်မွဲ။ တံ၊ ငပွမဂွံကော်ခမိမ နမပ္ဍံက့်ပြဟ္ဒာဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မာတာပိတရော၊ ငဂမ့်ဂိုင်။ ပုတ္တာနံ၊ ကုကောန် ဇာတ်ဂမ့်ဂိုင်။ ဗဟုကာရာ၊ စိုန်မ့ုံက့် ဂုဏ်ဥပကာ မဂ့်ဂိုင်အိုတ်ရ။ ပုတ္တာနံ၊ နဲ–ဂမ့်ဂိုင်။ အာပါဒကာ၊ စိုန်လေပ်က့်အာစိုပ် ပွအာယုက် မဂ့်ဂင်အိုတ်ရ။ ပေါသကာ၊ စိုန်လေပ် မြိုမြန် လွီပရာလဝ်အိုတ်ရ။ ကမသ လောကဿ၊ နဲလောကဂွံ။ (ဝါ) နဲအာရီ ခိုဟ် ပရေံတ္ဂဟ်ဟ် နူလောကဂွံ။ ဒသေတာရော၊ စိုန်လေပ် စ္ဓောန်ထွးအိုတ်ရ။ ကတိ၊ ဟ့်တ်ဂ့်ရ။ တံ၊ ငပွမဂွံကော်ခမိမ နမပ္ဍံက့် ပြဟ္ဒာဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့်ရ။ ကတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] မာတာပိတရော၊ နဲ–ဂမ့်ဂိုင်။ ပုတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်က့်–ဂမ့်ဂိုင်။ ပြဟ္ဒာတိ၊ ပြဟ္ဒာရုဂ့်ဒကို။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၁) သပြဟ္ဒသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ၊ အ္စာကိုပ်ကွာဂမ့်ဂိုင်ရုဂ့်ဒကို။ ပုတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်–ဂမ့်ဂိုင်။ အာဟုနေယျာတိ စ၊ ညးမထေက်ဂ့်ဒုင်တဲ ဒါန်စ္ဓစသုင် ရေင်တ္ဂုင်နင် နူဇမ္ဂေဲဂမ့်ဂိုင်ရုဂ့်ဒကို။ ဝုစ္စရေ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်သွးအိုတ် ရ။ မာတာပိတရော၊ ငဂမ့်ဂိုင်။ ပဇာယ၊ နဲကောန်။ အနုကမ္ပကာ၊ စိုန် လေပ်ဆာန်ချုအိုတ်ရ။ ။

တသ္မာ ဟိ၊ ဟ့်တ်ဒ့်သာ်ဂ့်ဟောင်။ ပဏ္ဍိတော၊ ငကောန်မ့ုံက့်ပညာ။ နေ၊ နဲမိမဂမ့်ဂိုင်ဂ့်။ နမသေယျ စ၊ ဂဇ္ဘလ္ဟောဝ်လေဝ် လ္ဟောဝ်ထေက်ရ။ အန္ဓေန စ၊ နက့်စ္ဓဘောဇိုန် မကိတ်သ္ဂျတ်စကို။ အထ၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ပါနေန စ၊ နက့်ယာမဥာ်သုင်ကို။ ဝတ္ထေန စ၊ နက့်ယာတ်ဗွိုက်ကို။ သယနေန စ၊ နက့်ဒ္ဒဲသတိက်ကို။ ဥစ္ဆာဒနေန စ၊ နပွမလံက်ပေါတ်က့်စ္ဓန်ကို။ နှာပနေ န စ၊ နပွမဖုံက့်ဥာ်ကို။ ပါဒါနံ၊ နဲဇိုင်ဂမ့်ဂိုင်။ မောဝနေန စ၊ နပွမလံက် လေတ်ကွေင် ပွမကြဲကြောတ်က့်ဥာ်ကို။ သက္ကရေယျ စ၊ ဂဇ္ဘကွောန်ဓိုတ် လေဝ် ကွောန်ဓိုတ်ဗွဲမ္ဒးရးထေက်ရ။ ။

မာတာပိတူသု၊ ပွဲမိမဓါဂမ့်ဂိုင်။ ။[နံ–အရထဟ္ဂံမွဲ]။ ။ တာယ ပါရိစရိယာယ၊ ဟ့်တ်ပွမကွောန်ဓိုတ် လွီပရာသာ်ဂ့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ငညး မ့ုံ ပညာ ဂမ့်ဂိုင်။ နံ၊ နကောန် မကွောန်ဓိုတ်ဂ့်။ ကွဓေဝ၊ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ဂွံ ဟောင်။ ပသံသန္တိ၊ ပ္ဒံထိုင်သးအိုတ်ရ။ သော၊ ငကောန်ဂ့်။ ပေစ္စ၊ အာစိုပ် ဘဝပရလိုက်တဲ့။ ။[ပ+ကွ+တ္ဂာ]။ ။ သဂ္ဂေ၊ ပွဲဥူငင်သွဝ်။ ပမောဒတိ၊

ပုံဂုံအိုဟ်တ္ဂိုဟ်ရ။ (ဝါ) ပုံဂုံပဒတ် ပဲ့တသိုက် နက်ိုပိုန်ဟာန်ဒေဝတ်ရ။ က္ကတိ၊ ရသ်ဂ် ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–နိရယသုတ်

၆၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧၚ်မဒ့်ပန်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နိညးမဍ္ဍိက်ပေင်တ်။ အာဘတံ၊ ရေင်တ္ဂုင်နင်မွဲမွဲဒ္ဒဲဝဲတုံ။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ မဂပ်ဝ်စွံပ္ဂန်လဝ်ကို။ ဧဝံ၊ တုပ်ညံင်သဂ်ဝွံ။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကို ဇကု။ ကမ္မုနာ၊ မိန်အကုသိုလ်ကံ။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲနရက်။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွံပ္ဂန်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရ ဧၚ်မွံယ္ဂုအိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧၚ်မဒ့်ပန်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နိ။ အာဘတံ၊ တုဲ။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ။ ဧဝံ၊ တုပ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ကမ္မုနာ၊ မိန်။ နိရယေ၊ ပ္ဒဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်–ရော။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ပါဏာတိပါတော စ၊ နိပ္ပမဂစိုတ်သတ်, လမျိုကို။ အဒိန္နာဒါနံ စ၊ နိပ္ပမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဒြပ်ညးမွဲသ္ဆာင် မိန်တ္ဂညးမဟဂပ်ဝ်ကိုကို။ မုသာ ဝါဒေါ စ၊ နိပ္ပမဟိုသွးဂလာန် ဟွံချုံစွတ်ကို။ ပရဒါရဂမနဉ္စာပိ၊ နိပ္ပမအာ ကွၚ်မေထုန်ဗွေတ်မှာ ကောန်သမ္ဘာညးမွဲသ္ဆာင်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွး ဓရ် အကုသိုလ်မယုတ်မာရ။ တံ၊ နိအကုသိုလ် မွံမပ္ဆံကိုပါဏာတိပါတဂ့်။ (ဝါ) နိညးယုတ်မာ ကျောန်တ်ဒုစရိုတ် မွံမပ္ဆံကိုပါဏာတိပါတဂ့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဂ် ညးသပွရိုဟ် မွံကိုပညာဂမ္ဒိုင်။ နပွသံသန္တိ၊ ပုံဟွံထိုင်သးအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ရသ်ဂ် ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ရူပသုတ်

၆၅။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅) အနသောတသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ ရူပပွမာ ဏော၊ ဧၚ်မွံကိုဗွတ်ဗွတ် မတွံဂး ရူပကာယ။ (ဝါ) ဧၚ်မသွအဓိကကို ရူပကာယသဂ်မ ဆဲ။ ရူပပွသန္ဓော၊ ဧၚ်မလျုင်တ် ပ္ဒဲရူပကာယ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို။ ယောသပွမာ ဏော၊ ဧၚ်မွံကိုဗွတ်ဗွတ် မတွံဂး ရမျာင်ဒယ်ာတ့် ထိုင်သး။ ယောသပွသန္ဓော၊ ဧၚ်မ လျုင်တ် ပ္ဒဲရမျာင် ဒယ်ာတ့်ထိုင်သး။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ လူခပွမာဏော၊ ဧၚ်မွံကိုဗွတ်ဗွတ် မတွံဂး ဒဒ့်မကြိသတေ့် ကပေါတ်မရပ်စပ်။ လူခပွသန္ဓော၊ ဧၚ်မလျုင်တ် ပ္ဒဲဒဒ့်မကြိသတေ့် ကပေါတ် မရပ်စပ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဓမ္မပွမာဏော၊ ဧၚ်မွံကိုဗွတ်ဗွတ် မတွံဂး ဓရ်မပ္ဆံကို သီလဂုဏ်။ ဓမ္မပွသန္ဓော၊ ဧၚ်မလျုင်တ် ပ္ဒဲဓရ်မပ္ဆံကို သီလဂုဏ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရောင်။

[ဂါထာ] ယေ ဇနာ၊ ယြင်ညးဂမ္ဂိုင်။ ရှုပေ၊ ပွဲရှုပကာယ။ (ဝါ) ပွဲရှုပ် သက်သန္ဌာန်။ ပမာဏိသု၊ စိုန်သွတ် ဗွတ်ဗွတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်လျှင် သွတ် အဲပရဲအိုတ်ရ။ တေ ဇနာ စ၊ ငြညးဂမ္ဂိုင်ဂ့်ကို။ ယေ ဇနာ၊ ယြင်။ ဃောသေန၊ နကိုရမျာင်ထိုင်သး။ အန္တဂူ၊ စိုန်ဒွေတ်ဗက်လွှေင်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ဒွေတ်ဗက်လွှေင်တဲ့ စိုန်လျှင်တ်အိုတ်ရ။ တေ ဇနာ စ၊ ငြညးဂမ္ဂိုင်ဂ့်ကို။ ဆန္ဒရာဂဝသူပေတာ၊ ဒွေတ်ဗက်ပိုက် အကုသိုလ်နံ့ပိုက်, မက်ဉက်အိုတ်တဲ့။ နာဘိဇာနန္တိ၊ ပုံဟွံတီတ် ဂုဏ်မပ်ကိုသီလအိုတ်ရ။ ။

ယော၊ ယြင်ညးသမ္ဒိုဟ်မွဲ့။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ၊ ပွဲအပွဲခန္ဓကာယကို။ ဂုဏံ၊ နဲ ဂုဏ်မပ်ကိုသီလပူဂိုလ်ဂ့်။ နဲ ဇာနာတိ၊ ပုံ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပွဲမုးကို။ ပဋိပတ္တိ၊ နဲဒွေတ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ နဲ ပဿတိ၊ ပုံ။ သမန္တာဝရဏော၊ ဧုံမဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုလဝ် နူပွိပွ။ (ဝါ) ဧုံမုံကို ပွမကွာတ်လဒိုလဝ် နူပွိပွ။ သ သော ဗာလော၊ နဲပူဂိုလ်ဒိုဟ်ဓိုဂ့်။ ဝေ၊ ပွဲစုတ်ဓကန်ဟောင်။ ဃောသေန၊ မိန်ရမျာင်ထိုင်သး သွနဲပါင် ညးမွဲသ္ဆာင်ဟောင်။ ဝုယ့တိ၊ ပုံဂပ်ဝ် ရေင်တ့ုင်ရ။ ။

စ၊ ပူဂိုလ်မွဲသ္ဆာင်တုန်။ ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲအပွဲခန္ဓကာယ။ ဂုဏံ၊ နဲဂုဏ်မပ်ကိုသီလ။ နဲ ဇာနာတိ၊ ပုံဟွံတီရ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပွဲမုးတုန်။ ပဋိပတ္တိ၊ နဲဒွေတ်အကာဲအရာ။ ဝိပဿတိ၊ ပုံညာတ်ကေတ်မာန်ရ။ ဗဟိဒ္ဓါဖလဒဿာဝီ၊ ဧုံမညာတ်ကေတ် အယံမာတ်ဖိုမုး မတွံဂး မိန်ညးသ္ဆာင်ဂမ္ဂိုင် မကွောန်ဓိတ်သွပူဇ ဗွဲမ္ဒးရး။ သောပိ၊ နဲပူဂိုလ်ဂ့်ကို။ ဃောသေန၊ မိန်ရမျာင်ထိုင်သးဟောင်။ ဝုယ့တိ၊ ပုံ။ ။

ယော၊ ယြင်ညးမုံပညာမွဲ့။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ၊ ပွဲ–ကို။ ဂုဏံ၊ နဲ။ ဇာနာတိ၊ ပုံ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပွဲ–ကို။ ပဋိပတ္တိ၊ နဲဒွေတ်အကာဲအရာ။ ဝိပဿတိ၊ ပုံ။ ဝိနီဝရဏဒဿာဝီ၊ ဧုံမညာတ်ကေတ် ဗွဲမကွးဖွး ဟွံမွဲကိုကွာတ်လဒိုပွဲမုး။ သော၊ နဲညးမုံကိုပညာဂ့်။ ဃောသေန၊ မိန်။ နဲ ဝုယ့တိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဉ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–သရာဂသုတ်

၆၆။ ။ သရာဂေါ၊ ပူဂိုလ် မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ ရာဂကို။ သဒေါသော၊ ပူဂိုလ် မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံဒေါသကို။ သမောဟော၊ ပူဂိုလ် မဒ့်မွဲဟာန် ကျောံမောဟကို။ သမာနော၊ ပူဂိုလ် မဒ့်မွဲဟာန် ကျောံမာနကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

[ဂါထာ] ရဇနီယေသု၊ ပဲ့အာရီ့ မမက်ဂ့က်ဂမ့်ိင်။ သာရတ္တာ၊ ခဲ့ံမမက်ဂ့က် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်အိုတ်။ ပိယရ္ဆပါဘိနန္ဒိနော၊ ခဲ့ံမသ္ဒိုက်မ့ိုက် သဘ သ္ဒိုက်ဆာန်မလောန်အိုတ်။ မောဟေန၊ မိန်မောဟ။ အာဝုတာ၊ ခဲ့ံမဂပ်ဝ် က္ခာတ်လဒ်ိုအိုတ်။ ဗဒ္ဓါ၊ ခဲ့ံမဂပ်ဝ်ဒက်လဝ်အိုတ်။ သတ္တာ၊ ဝ်သတ်ဂမ့်ိင်။ ဗန္ဓနံ၊ နဒ္ဒက်သံယောဇိုန်။ ဝဓေန္တိ၊ ပ့ံက်ိုဇော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ။

အဝိဒ္ဒသူ၊ ဝ်ညး ဟွံတီ ဟွံက့ိုဟ်ဂမ့်ိင်။ ရာဂဇံ စ၊ ခဲ့ံမက္ဆ်ိဒ့်ဟိုတ် နူရာဂကိုု။ ဒေါသဇ္ဆာပိ၊ ခဲ့ံမက္ဆ်ိဒ့် ဟိုတ်နူဒေါသကိုု။ မောဟဇ္ဆာပိ၊ ခဲ့ံမ က္ဆ်ိဒ့် ဟိုတ်နူမောဟကိုု။ သဝိဃာတံ၊ ခဲ့ံမက္ဆ်ိဒ့်မွဲဟာန်ကျဲံ ပွမဒဒိုက် ဧျောင်စိုတ်။ ဒုခုဒြယံ၊ ခဲ့ံမလေပ်ကိုုဇော်ပွဝ် ဒဒိုက်ပဲ့ကာလကြ်။ အကုသ လံ၊ ခဲ့ံမဒ့်အကုသိုလ်။ ကမ္မံ၊ နိကံ။ ကရောန္တိ၊ ပ့ံသွအိုတ်ရ။ ။

အဝိဇ္ဇာနိဝုတာ၊ ခဲ့ံဒမိန်အဝိဇ္ဇာ မဂပ်ဝ်က္ခာတ်လဒ်ိုလဝ်အိုတ်။ အန္ဓ ဘူတာ၊ ခဲ့ံမက့ာက်ဒုံင်အိုတ်။ အစက္ခုကာ၊ ခဲ့ံဟွံမွဲကိုုမတ်ပညာအိုတ်။ ပေါသာ၊ ဝ်သတ်ဂမ့်ိင်။ ယထာ၊ ယြဲနအာကာရမွဲ့။ ဓမ္မာ၊ ဝ်ဓရ် မ့ုံမပ္တံကိုု ရာဂဂမ့်ိင်။ ဋ္ဌတာ၊ စိုန်တန်တ်အိုတ်ရ။ တထာ၊ နအာကာရ မတွံဂး မိန်မပ္တံ ကိုုရာဂတန်တ်ဒုံင်ဂ့်။ သန္တာ၊ သိုကိုုမက္ဆ်ိဒ့် ဒုံင်အိုတ်။ ဓ္ဝံ ကတိ၊ ပိုညး ဂမ့်ိင် သာ်ဝွံသာ်ဝွံ ကျ်ိဒ့်ဒုံင်အိုတ်ရရုဂ့်ဒ။ တသ၊ နသဘ်ပွမဇော်ပွဝ်ဒုံင် မပ္တံကိုုရာဂဂ့်။ နာ မညရေ၊ ပ့ံဟွံဗ့်ဗ္ဟာ်အိုတ်ရ။ ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ပဲ့တသပိုဒ် သဝိဘတ်ဂ့် ချပ်လဝ် ဥပယောဂတ္ထရ]။ ။ ဆဋ္ဌ၊ ရောင်။ ။

ရ–အဟိရာဇသုတ်

၆ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၁)တေံညိ]။ ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပဲ့ကာလ။ (ဝါ) ကျ်ာ်တြဲမပဒတ် ပဲ့ဘာဇေတဝန်ဂ့်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ပဲ့ျင်သာရဝ့်။ အည တရော၊ ခဲ့ံမဒ့်မွဲ့ ဗွဲယ့ုဟွံပြာကတ်။ ဘိက္ခူ၊ ဝ်ခမီ။ အဟိနာ၊ မိန်ဖြဲ့။ ဒဋ္ဌော၊ ဝ်မဂပ်ဝ် ဓံက်။ ဟုတွာ၊ ဒ့်တဲ့။ ကာလင်္ကတော၊ ဝ်မစုတိစ်အာသွဝ်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလ ခမီမွဲဇကုဖြဲ့ဒွံဒးတဲ့ မစုတိစ်အာသွဝ်ဂ့်။ သမ္မဟုလာ၊ ခဲ့ံမဂ့ိုင်အိုတ်။ ဘိက္ခူ။ ဝ်ခမီဂမ့်ိင်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂကမန္တံ၊ ပဲ့ျ။ နိသိန္နာ၊ ခဲ့ံမဂ့ံဒွံဝ်အိုတ်။ တေ ဘိက္ခူ။ ဝ်ခမီ ဂမ့်ိင်ဂ့်။ ဘဂဝန္တံ၊ နိကျ်ာ်တြဲ့။ ဓ္ဂတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တိအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ မွဲ့။ အဝေါစုံ၊ စိုန်–ရော။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကွာ သာဝတ္ထိယံ၊ ပဲ့ျင်သာရဝ့်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကာလင်္ကတော၊ စိုန်စုတိစ်အာသွဝ်ရ။ ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ဂရင်ပ္တိအိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သော ဘိက္ခု၊ ဝ်ခမီဂ့်။ စတ္တာရိ၊ ဧံမဒှ်ပန်အိုတ်။ အဟိရာဇကုလာနိ၊ နဉကူသွိဝ်ဖြဲဂမ့ဲဝ်။ မေတ္တေန၊ ဧံမစိုန်သကိုကျော်မေတ္တာ။ ။[မေတ္တာယနိယုတ္တံ၊ မေတ္တံ]။ ။ စိတ္တေန၊ နကိုစိုတ်။ န ဟိ နူ န ဖရိ၊ သြ...ဟွံဗျာပ်တြားရသွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဗွဲသဘ်ဆုံစွတ်တုန်။ သော ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ သစေ ဖရေယျ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရဗျာပ်တြားမွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ သတိ၊ နကြိဗျာပ်တြားတ မြဲသာ်ဝွံနေဝ်။ သော ဘိက္ခု၊ ဝ်။ အဟိနာ၊ မိန်ဖြဲ။ ဒဋ္ဌော၊ ဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ကာလံ၊ နိပ္ပမစုတိစ်သွဝ်။ န ဟိ ကရေယျ၊ ဂဇ္ဈသွဟွံမာန်ဆုံဆုံရ။ ။[မွဲနယ်–န ဟိ ကာလံ ကရေယျ၊ ဂဇ္ဈစုတိစ်သွဝ် ဟွံမာန်ဆုံဆုံရ]။ ။

စတ္တာရိ၊ ဝ်ဂကူသွိဝ်ဖြဲပန်ဂမ့ဲဝ်ဂ့်။ ကတမာနိ၊ ညးဧံအိုတ်ဂ့်ရော။ ဝိရူပက္ခံ၊ ဧံမ့ုံယွဲဝိရူပက္ခ။ အဟိရာဇကုလံ၊ ဂကူသွိဝ်ဖြဲကို။ ဓ္ဍရာပထံ၊ ဧံမ့ုံယွဲဓ္ဍရာပထ။ အဟိရာဇကုလံ၊ ကို။ ဆဗျာပုတ္တံ၊ ဧံမ့ုံယွဲဆဗျာပုတ္တ။ အဟိရာဇကုလံ၊ ကို။ ကဏှာဂေါတမကံ၊ ဧံမ့ုံယွဲကဏှာဂေါတမက။ အဟိရာဇကုလံ၊ ဂကူသွိဝ်ဖြဲကိုရောဝ်။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတ္တဂုတ္တိယာ၊ တ္ဝဟ်နဖိုဂိုက္ခီဇကု။ အတ္တရက္ခာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမမင်မွဲဇကု။ အတ္တပရိတ္တာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမစ်ဒ္ဒာဇကု။ စတ္တာရိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကျမာနိ အဟိရာဇကုလာနိ၊ နဉကူသွိဝ်ဖြဲဂမ့ဲဝ်ဝွံ။ မေတ္တေန၊ ဧံ။ စိတ္တေန၊ နကို။ ဖရိတုံ၊ တ္ဝဟ်နဗျာပ်တြား။ အဟံ၊ ဝ်အဲ။ ပရိတ္တံ နာမ၊ ဝ်ယွဲမ့ားပရိတ်စိုဒ္ဒ။ အနုဇာနာမိ၊ ပုံကိုအခေါဝ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ဂါထာ] ဝိရူပက္ခေဟိ၊ ကျော်ဂကူနာ်ဝိရူပက္ခဂမ့ဲဝ်။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ မေ၊ ဒဒ်တ်ာကိုအဲ။ မေတ္တံ၊ ဝ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန် မဒှ်ဟိုတ်ကွ်ိဒ့ှမိသဟာဲ။ (ဝါ) ဝ်စိုတ် မစိုန်သကိုကျော်မေတ္တာ။ (ဝါ) ဝ်မေတ္တာစိုတ်။ ဟောတု၊ သြဝ်... ကိုဒ့ှညိ။ ။[မိတ္တသ ဘာဝေါ မေတ္တံ၊ မေတ္တာယ ဝါ နိယုတ္တံ စိတ္တံ မေတ္တံ–သာ်ဝွံ သွဝစနတ္ထ။ တေဟိ သဟ မယှံ မိတ္တဘာဝေါ။ သာရတ္ထဒီကာ–တ(၃၈၁)]။ ။ ဓ္ဍရာပထေဟိ၊ ကျော်ဂကူနာ်ဓ္ဍရာပထဂမ့ဲဝ်။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ မေ၊ ဒဒ်တ်ာကိုအဲ။ မေတ္တံ၊ ဝ်။ ဟောတု၊ သြဝ်...။ ဆဗျာပုတ္တေဟိ၊ ကျော်ဂကူနာ် ဆဗျာပုတ္တဂမ့ဲဝ်။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ မေ၊ ဒဒ်တ်ာကို။ မေတ္တံ၊ ဝ်။ ဟောတု၊ သြဝ်...။ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ၊ ကျော်ဂကူနာ် ကဏှာဂေါတမကကို။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ ။(ပ)။ ။ အပါဒကေဟိ၊ ကျော်သတ် ဟွံမွဲကိုဖိုဝ်ဂမ့ဲဝ်။ သဟ၊ မွဲဟာန်။ ။(ပ)။ ။ ဒ္ဒိုပါဒကေဟိ၊ ကျော်သတ် မ့ုံကိုဖိုဝ် ဓါတ္ဒုဝ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ စတုပ္ပဒေဟိ၊ ကျော်သတ် မ့ုံကိုဖိုဝ် ပန်တ္ဒုဝ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဗဟုပ္ပဒေဟိ၊ ကျော်သတ် မ့ုံကိုဖိုဝ် မဂ္ဂိုဝ်အိုတ်။ သဟ၊ မွဲ။ မေ၊ ဒဒ်တ်။ မေတ္တံ၊ ဝ်။ ဟောတု၊ သြဝ်...။ ။

အပါဒကော၊ ငသတ် ဟွံမွဲကိုဖိုင်။ မံ၊ နအဲ။ မာဟိသိ၊ ဩဝ်...လွ ကိုပျဲပျံညိ။ ဒွိပါဒကော၊ ငသတ် မွံးကိုဖိုင်ဓါတ္ဂုင်။ မံ၊ နှ။ မာဟိသိ၊ ဩဝ်...။ စတုပ္ပဒေါ၊ ငသတ် မွံးကိုဖိုင်ပနှိတ္ဂုင်။ ။(ပ)။ ။ ဗဟုပ္ပဒေါ၊ ငသတ် မွံးကိုဖိုင်မဂ္ဂိုင်။ မံ၊ နှ။ မာဟိသိ၊ ဩဝ်...။ သဗ္ဗေ၊ ဧံမဒှ်အလုံ အိုသိုအိုတ်။ သတ္တာ၊ ငသတ် မဗာန်ဩပ်တာခန္ဓ မသုန်ဂမ္ဂိုင်။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ–အိုတ်။ ပါဏာ၊ ငသတ် မဂျိုင်လမျိုဂမ္ဂိုင်။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ–အိုတ်။ ကေ ဝလာ၊ ဧံမဒှ်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ဘူတာ၊ ငသတ် မက္ကိုဒှ် ဟိုတ်နူကံ ကိလေသဂမ္ဂိုင်။ သန္တိ၊ ပုံနှံတ်အိုတ်ရ။ ။[ပြယာဲပါဠိဓိုတ်ဂွိုင်ဂှ် ပြယာဲမန် ဟိုတ်မဗက်ဟွံမာန်ဂှ်ရ အရထဝိဂ္ဂဟ မပ္ပံကို“ပဉ္စသု ခန္ဓေသု သဉ္ဇန္တီတိ သတ္တာ” မ္ဒးသုင်စေဲလဝ်ရ]။ ။

သဗ္ဗေ၊ ငပူဂိုလ်သတ် မွံးဒုံငအလုံအိုသိုဂမ္ဂိုင်။ ဘဒြာနိ၊ နအာရီ မခိုဟ်ဆဲဂမ္ဂိုင်။ ပဿန္တု။ ဩဝ်...ကိုညာတ်တ်အိုတ်ညိ။ ကဠိ၊ မူရ ဇရေင်သတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲကိုလေဝ်။ ပါပံ၊ ငပွသရံပါပ်။ မာ အဂမာ၊ ဩဝ်...လွကိုက္ခုင်စိုပ်ညိ။ ဗုဒ္ဓါ၊ ငဂကောံဂုဏ်ကျာ်။ အပွမာဏော၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်ရ။ ဓမ္မော၊ ငဂကောံဂုဏ်ဓရ်။ အပွမာဏော၊ စိုန်။ သံဃော၊ ငဂကောံဂုဏ်သင်။ အပွမာဏော၊ စိုန်။ အဟိ,ဝိစ္ဆိကာ၊ ငဖြုံအယ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ သတပဒီ၊ ငဂဂိဂမ္ဂိုင်ကို။ ဥဏ္ဏနာဘီ၊ ငဇာဖိုင်ကွဂမ္ဂိုင်ကို။ သရဗူ၊ ငဂစက်ဂမ္ဂိုင်ကို။ မူသိကာ၊ ငကွိဂမ္ဂိုင်ကို။ ဣမာနိ သရီသပါနိ၊ ငသတ် မအာတ် နကိုသြိုဟ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ပမာဏဝန္တာနိ၊ စိုန်မွံးကိုဗွတ်ဗွတ် အပိုင်အခြာ ဗွဲဂုဏ်အိုတ်ရ။ ။

မေ၊ မိန်အဲ။ ရက္ခာ၊ နှပွင်ပွဲ။ ကတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွတဲရ။ မေ၊ မိန်။ ပရိတ္တံ၊ နှပွမစ်ဒ္ဒာ။ ကတံ၊ စိုန်။ ဘူတာနိ၊ ငသတ် မလေပ်သွအန္တရာယ် အလုံအိုသိုဂမ္ဂိုင်။ ပဋိက္ကမန္တ။ ဩဝ်...ကိုပါစ္ဆးအာအိုတ်ညိ။ သော အဟံ၊ ငအဲဂှ်။ ဘဂဝတော၊ ကုဂကောံကျာ်တြဲ တမ္မာ မလုပ်အာပရိနိဗ္ဗာန်။ နမော၊ နှပွမလ္ဟာဝ်။ ကရောမိ၊ ပုံသွရ။ သတ္တာန်း၊ တ္ဂိဂှ်ဒ မဒှ်ထပ်ဇကုအိုတ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ ကုကျာ်တြဲ မွံးမပ္ပံကိုဝိပသီဂမ္ဂိုင်။ နမော၊ နှ။ က ရောမိ၊ ပုံ။ ကတိ၊ ကဝ်ံတုန် ပရိတ်စိုဒ္ဒာရောင်။ ကတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။ **[သောဟံ နမော ဘဂဝတောတိ** သော အဟံ ဓ္ဍံ ကတပရိတ္တော အတီတသ ပရိနိဗ္ဗုတသ သဗ္ဗညုပိ ဗုဒ္ဓသ ဘဂဝတော နမော ကရောမိ။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဒု–၁၃၅]။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ဗုဒ္ဓါ၊ ငိ။ အပွမာဏော၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုကိလေသ မလေပ်စ္ဆောန်ထွး ဗွတ်ဗွတ် ဒွေတ်ဗွဲဂုဏ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟွံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ် ပွမရိုဟ်လွိဟ် ဗွဲဂုဏ်ရ။ ဓမ္မော၊ ငိ ဓရ်လောကုတ္တ်ိ ဒွိတ်ပြကာ။ အပွမာဏော၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ် ပွမရိုဟ်လွိဟ် ဗွဲဂုဏ်ရ။

သံယော၊ ငအရိယသင်။ အပ္ပမာဏော၊ စိုန်မဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်ခရ်ဟုံမွဲကို ဗွတ်မွတ် ပွမရိုဟ်လွိုဟ် ဗွဲဂုဏ်ရ။ အဟိဝိစ္ဆိကာ၊ ငဂမ်ိုင်ကို။ ။(ပ)။ ။ မူသိကာ၊ ငဂကို။ ကျမာနိ သရီသပါနိ၊ ငဂမ်ိုင်။ ပမာဏဝန္တာနိ၊ စိုန်မှုံကိုကိလေသ မလေပ်သွစ္ဆောန်ထွး ဗွတ်မွတ်ဒွေတ် ဗွဲဂုဏ်ရ။ ။[ပွံက်ဇာတ်အဋ္ဌကထာဂှ်]။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဒေဝဒတ္တသုတ်

၆၈။ ။ ဓ္ကံ် သမယံ၊ ပ္ဒဲကာလမွဲ။ ဘဂဝါ၊ ငဂ။ ဒေဝဒတ္တော၊ ငဒေဝဒတ်။ အစိ ရပက္ကန္တော၊ သိုကိုမတိတ်အာ ပါ်ဒကးသင်တဲ့ ခြာဟွံလံဏီ။ ရာဇဂဟေ၊ ပ္ဒဲဇရေင်ချုင် ရာဇာဂြိုဟ်။ ဂိဇ္ဈကူဋေ့၊ ခ္ဒံမှုံယွဲဂိဇ္ဈကူဋ်။ ပဗ္ဗတေ၊ ပ္ဒဲဒိုံ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘာလ္လာဒိုံ။ ဝိဟရတိ၊ ပွံ်။ တတြ၊ ပ္ဒဲကာလ ကျာ်တြဲပဒတ် ပ္ဒဲလ္လာဒိုံဂိဇ္ဈကူဋ်ဂှ်။ ဘဂဝါ၊ ငဂ။ ဒေဝဒတ္တံ၊ နှ်။ အာရဗ္ဘ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ ဘိက္ခူ။ နှ်ခမီဂမ်ိုင်။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်မြော်တိုန်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာမေန္တေသိ၊ စိုန်–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ဒေဝဒတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝဒတ်။ အတ္တ ဝဓာယ၊ တ္ဒဟ်နဂစိုတ်ဇကု။ လာဘ+သက္ကာရ+သိလောကော၊ လာဘ်ပစ္စယ်, ပွမဒုင် သွက္ကောန်ဓိုတ် ဗွဲမွဒးရး, ပွမဒယ်္ဂတ်ဂှ်။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်ကွ်ိန်ဒှ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလိဂံက္ခုင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ဒေဝဒတ္တသ၊ ဒဒက်တ်။ ပရာဘဝါယ၊ တ္ဒဟ်နပွမဟော်ဗြမ်လိုလ်အာ။ ။(ပ)။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ကဒလီ၊ ငတုံ့ဗြာတ်။ အတ္တဝဓာယ၊ တ္ဒဟ်။ ဖလံ၊ နှ်သတ်။ ဒေတိ သေယျထာပိ၊ ညံ်ငရ်မကိုတ်ကို။ ပရာဘဝါယ၊ တ္ဒဟ်။ ဖလံ၊ နှ်။ ဒေတိ သေယျထာပိ၊ ညံ်ငဂကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ဝေဠု၊ ငတုံ့ဒုန်။ ။(ပ)။ ။ နဠော၊ ငတုံ့လပိုဟ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ အသတရီ၊ ငချဲ့အသတိုရ်မျော်။ အတ္တဝဓာယ၊ တ္ဒဟ်။ ဂဇ္ဇ၊ နှ်ဂုံဂဝ်။ ဂဏ္ဌာတိ သေယျထာပိ၊ ညံ်ငဂကို။ ပရာဘဝါယ၊ တ္ဒဟ်။ ဂဇ္ဇ၊ နှ်။ ဂဏ္ဌာတိ သေယျထာပိ၊ ညံ်ငဂကို။ ။(ပ)။

[ဂါထာ] ဝေ၊ ဗွဲစုတ်ဓ္ဂကန်။ ဖလံ၊ ငသတ်ဇကု။ ကဒလီ၊ နှ်တုံ့ဗြာတ်။ ဟန္တိ ယထာ၊ ညံ်ငရ် မဂစိုတ်တ်ကို။ ဖလံ၊ ငဂ။ ဝေဠု၊ နှ်။ ဟန္တိ ယထာ၊ ညံ်ငရ်။ ဖလံ၊ ငဂ။ နဠံ၊ နှ်။ ဟန္တိ ယထာ၊ ညံ်ငရ်။ ဂဇ္ဇော၊ ငဂုံဂဝ်ဇကု။ အသတရီ၊ နှ်။ ဟန္တိ ယထာ၊ ညံ်ငရ်။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်တ်။ သက္ကာရော၊ ငလာဘ်ပစ္စယ်မဂပ်ဝ်စီရေင်လဝ် ဗွဲမွဒးရး။ ။[သုဠု ကရီယတေတိ သက္ကာရော လာဘောာ]။ ။(ဝါ)။ ။ ငပွမကလိဂံ ဒုင်သွအဲပရဲ ဗွဲမွဒးရး။ ။ [သုဠု ကရဏံ သက္ကာရော]။ ။ ကာပုရိသံ၊ နှ်တြဲ့ မက္ခုဟ်မွံ်။ ဟန္တိ၊ ပွံ်ဂစိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ပဓာနသုတ်

၆၉။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဓာနာနိ၊ ဇ်ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ သံဝရပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နဆေဝ်ဒဝ် ကွာတ်လဒ်ိုကေ့ံ ပ္ဒော်ကိလေသကို။ ပဟာနပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နတးပါကေ့ံ ကိလေသကို။ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နကိုဇော်ပ္ဒဝ် ဓရ်ကုသိုလ်ကို။ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နပ္ဒမမင်မွဲ လွေင်ဓရ်ကုသိုလ်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သံဝရပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နဆေဝ်ဒဝ် ကေ့ံ ကွာတ်လဒ်ိုတုန်။ ကတမဉ္စ၊ ညးခေံဂ့်ရော။ ။[ကြဲန္ဒဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက် (၁၃) ပဓာနသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ စိတ္တံ၊ နှ်။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဒုံ။ ပဒဟတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နှ်ဝီရိယဝ်ွံ။ (ဝါ) နှ်ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နဆေဝ်ဒဝ်ကွာတ်လဒ်ိုကေ့ံ ပ္ဒော်အကုသိုလ်ကိလေသ မဒ္ဒ်အနုပ္ပန္နပါပကဝ်ွံ။ သံဝရပ္ပဓာနံ၊ သံဝရပ္ပဓာနရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဟာနပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နပ္ဒမတးပါကေ့ံတုန်။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နှ်ဝီရိယဝ်ွံ။ (ဝါ) နှ်ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နတးပါကေ့ံ ဥပ္ပန္နပါပက အကုသိုလ်ဝ်ွံ။ ပဟာနပ္ပဓာနံ၊ ပဟာနပ္ပဓာနရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နှ်ဝီရိယဝ်ွံ။ (ဝါ) နှ်ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နပ္ဒမကိုဇော်ပ္ဒဝ် အနုပ္ပန္နဗောဇ္ဈင်ကုသိုလ်ဝ်ွံ။ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ၊ ဘာဝနာပ္ပဓာနရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နှ်ဝီရိယဝ်ွံ။ (ဝါ) နှ်ဝီရိယ မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် မဆဲ တ္ဒဟ်နပ္ဒမမင်မွဲလွေင် ဥပ္ပန္နကုသိုလ်ဝ်ွံ။ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဓာနာနိ၊ ဇ်–ဂမ္ဒိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

> **[ဂါထာ]** သံဝရော စ၊ သံဝရပ္ပဓာနကို။ (ဝါ) ဝီရိယ ဟိုတ်မပ္ဍိတ်ဇြဟတ် တ္ဒဟ်နပ္ဒမဆေဝ်ဒဝ် ကွာတ်လဒ်ိုကေ့ံ ပ္ဒော်လုပ်အကုသိုလ် ဟွံကျိ် ဒ်္ဍာကို။ ။[သိုမထေက်ကိုသွး သံဝရပ္ပဓာနံ ပဓာနပိုဒ်ဂ့် ဇိုတ်တဲ့ သံဝရော သာ်ဝ်ွံန္ဓံတ်ရ။ ပွဲမပ္ဍံကိုပဟာနံလေဝ် နယ်တုပ်ဟောင်ရောင်]။ ။(ဝါ) ဝီရိယ ဟိုတ်မဆေဝ်ဒဝ် ကွာတ်လဒ်ိုကေ့ံ ပ္ဒော်အကုသိုလ် ညံဉ်ဟွံကျိ်ဒ်္ဍာကို။ ။[သံဝရတိ ဓ္ဍတေနာတိ သံဝရော၊ ပွဲနယ်ဝ်ွံတုန် ဟွံဒးချပ်ဇိုတ် ပဓာနပိုဒ်ရ။ ပွဲပိုဒ်ကြဲလေဝ် အတိုင်နယ်ဝ်ွံဟောင်ရောင်]။ ။ ပဟာနဉ္စ၊ ပဟာနပ္ပဓာနကို။ (ဝါ) ဝီရိယ ဟိုတ်မပ္ဍိတ်ဇြဟတ် တ္ဒဟ်နပ္ဒမတးပါကေ့ံ အကုသိုလ်ကျိ်ဒ်္ဍတဲ့ကို။ (ဝါ) ဝီရိယ ဟိုတ်မတးပါကေ့ံ အကုသိုလ်ကျိ်ဒ်္ဍ

တဲ့ကို။ ဘာဝနာ စ၊ ဘာဝနာပဂမနကို။ (ဝါ) ဝိရိယ ဟိုတ်မပ္ပိတ်ဇြဟတ် တ္ဟာ်နပွမက်ဇော်ပွဝ်ဓရ်ကုသိုလ် ဟွံက္ဆိုဒ့်ဏီကို။ (ဝါ) ဝိရိယ ဟိုတ်မက်ဇော်ပွဝ်ဓရ်ကုသိုလ် ဟွံက္ဆိုဒ့်ဏီကို။ အနုရက္ခဏာ စ၊ အနုရက္ခဏာပဂမန ကို။ (ဝါ) ဝိရိယ ဟိုတ်မပ္ပိတ်ဇြဟတ် တ္ဟာ်နပွမမင်မွဲလွေင် ဓရ်ကုသိုလ် က္ဆိုဒ့်တဲ့ကို။ (ဝါ) ဝိရိယ ဟိုတ်မမင်မွဲလွေင် ဓရ်ကုသိုလ်က္ဆိုဒ့်တဲ့ကို။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ စတ္တာရော၊ ဧံမဒ့်ပန်အိုတ်။ ဓတေ ပဓာနာ၊ နိဝိရိယ ဟိုတ်ပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ်ဂမ့်ဂိုင်ဝွံ။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ မိန်ကျာ်တြဲ မဒ့်တ္ဝော်ဝဒတောဝ် သွိင်တဲ့။ ဒေသိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ်တဲ့ရ။ ဟိ၊ ဖိုဝိရိယ ပန်ပြကာ ဝွံတုန်။ က္ကဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ယော ဘိက္ခု၊ ယြေင်ခမီမွဲ။ အာတာပီ၊ စိုန် မ့ုံကိုဝိရိယ မလေပ်ကိုတူလေင်ကေ့ံ ကိလေသဂမ့်ဂိုင်ရ။ သော ဘိက္ခု၊ င် ခမီဂ့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝင့်။ ခယံ၊ နဲ်အရဟတ္တဖို့ ဟိုတ်ပွမဖ အိုတ်ကေ့ံ။ ပါပုဏော၊ ဂဗ္ဘစိုပ်မာန်ရ။ ။[ပ္ဒဲဝွံ အတိုင်ပိုဒ်လိက်(၁၄) သံဝ ရသုတ်တေံ “ယေဟိ”ပါဠ်ဒန်ထေက်ရ။ “ယေဟိ၊ ယြေနကိုဝိရိယ ပန်ပြကာ ဂမ့်ဂိုင်။ က္ကဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ အာတာပီ၊ ဧံမ့ုံကိုဝိရိယ မလေပ်ကို စံင်ပ္ဒေင် ကေ့ံ ကိလေသ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ခယံ၊ နဲ်။ ပါပုဏော၊ ဂဗ္ဘ]။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–အဓမ္မိကသုတ်

ရဝ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြေပ္ဒဲကာလမွဲ။ ရာဇာနော၊ ဂ်သွိင်ဂမ့်ဂိုင်။ အဓမ္မိကာ၊ ဂ်ဟွံမင်မွဲဓရ်ဂမ့်ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒဲဒ့်အိုတ်ရ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလ သွိင်ဟွံမင်မွဲဓရ်ဂ့်။ ရာဇာယုတ္တာပိ၊ ဂ်မပ္ဒံကိုအမာတ် သွိင်တံ မခါန်ကွက်လဝ် ဂမ့်ဂိုင်ကိုလေဝ်။ အဓမ္မိကာ၊ ဂ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။[ရညော အာယုတ္တော နိယောဇိတော ရာဇာယုတ္တော၊ တတ္ထ တတ္ထ ရညော ကာတဗ္ဗကိစ္စေ ဌပိတပုရိသော။ သံယုတ်ဋီ၊ ဒု၊ ၃၄၃]။ ။ ရာဇာယုတ္တေသု၊ ဂ်–ဂမ့်ဂိုင်။ အဓမ္မိကေသု၊ နကြိဟွံမင်မွဲ ဓရ်အိုတ်နေဝ်။ တသ္မိ သမယေ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာပိ၊ ဂ်ဗမ္ဗး, သမ္ဗေဟ ဂမ့်ဂိုင်ကိုလေဝ်။ အဓမ္မိကာ၊ ဂ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပ္ဒဲ။ နေဂမဇာနပဒါပိ၊ ဂ်ညး မပဒတ် ပ္ဒဲနိဂိုကို် ညးမပဒတ် ပ္ဒဲဖုးပိုဒ်ဂမ့်ဂိုင်ကို လေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိသမံ၊ သိုဟွံကိုညီသာသွဟ်နဲ်။ (ဝါ) သိုဟွံကိုတပ်တး။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ ဂ်ဂိတု, တဲ့ဂမ့်ဂိုင်။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ပ္ဒဲဂေတ်ဂေင်တ်အိုတ်ရ။ ။

ဝိသမံ၊ သိုကိုဟွံညီသာသွဲန်။ စန္ဒိမသူရိယေသု၊ ဂ်–ဂမ့်ဂိုင်။ ပရိဝတ္တန္တေသု၊ နကြို

ဂေတ်ဂေင်တ်အိုတ်နေဝ်။ ဝိသမံ၊ သိုကိုး။ နက္ခတ္တာနိ၊ ဧံမဒှ်နက္ချတ်အိုတ်။ တာရကာ ရူပါနိ၊ ငသွန်သွံင်ဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ရတ္တိန္ဒိဝါ၊ ငဗ္ဘံတဲ့ဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ မာသဒ္ဓမာသာ၊ ငလွှ်ဂိတုဂမ်ိုင်။ ။[အဒ္ဓမာသာ၊ ကဝက်ဂိတု]။ ။(ပ)။ ။ ဥတုသံဝစ္ဆရာ၊ ငရာသီဥတုကိုသွံဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိသမံ၊ သိုဟွံညီသာသွန် ကာလထေက်ကိုပိုက်။ ဝါတာ၊ ငကျာဂမ်ိုင်။ ဝါယန္တိ၊ ပွံပိုက်အိုတ်ရ။ ဝါတာ၊ ငိ။ ဝိသမာ၊ ထထ်ကိုချိန်ဓါ သိုဟွံညီသာ။ အပဋ္ဌသာ၊ သိုမပါစ္ဆးအာ နူဂ့ံငမပိုက်စ့ှဒ့ံင်။ (ဝါ) သိုကိုမအာတ် ဂ့ံင်ဗေတ်။ ဝါယန္တိ၊ ပွံပိုက်ကျင်အိုတ်ရ။ ။

ဝိသမံ၊ သိုကိုဟွံညီသာသွန် ကာလမထေက်ကိုပိုက်။ ဝါတေသု၊ ငကျာဂမ်ိုင်။ ဝါယန္တေသု၊ နကြိပိုက်ကျင်အိုတ်နေဝ်။ ဝိသမေသု၊ ထထ်ကိုချိန်ဓါ သိုကိုဟွံညီသာသွန်။ အပဋ္ဌေသေသု၊ သိုမပါစ္ဆးအာ နူဂ့ံငမပိုက်စ့ှဒ့ံင်။ (ဝါ) သိုမအာတ် ဂ့ံင်ဗေတ်။ ဝါယန္တေသု၊ နကြိ။ ဒေဝတာ၊ ငဒေဝတ်ဂမ်ိုင်။ ပရိကုပိတာ၊ ငမထေဟ္ဂျာတ်ဂမ်ိုင်။ ဘဝန္တိ၊ ပွံဒ့ှ်အိုတ်ရ။ ဒေဝတာသု၊ ငဒေဝတ်ဂမ်ိုင်။ ပရိကုပိတာသု၊ နကြိထေဟ္ဂျာတ်အိုတ်နေဝ်။ ဒေဝါ၊ ငဗြ။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ (ဝါ) ပွဲကာလထေက်ကိုဂူ။ ဓာရံ၊ နဲဇ္ဈာဝ်ဘျာ်ဗြ။ န အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ပွံဟွံဂူရ။ ဒေဝေ၊ ငိ။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ပွဲ။ ဓာရံ၊ နဲ။ န အနုပ္ပဝေစ္ဆန္တေ၊ နကြိ။ ဝိသမပါကာနိ၊ ဧံမဒျုဟ်တ ဟွံညီသာအိုတ်။ သဿာနိ၊ ငသြေဘံဂမ်ိုင်။ ဘဝန္တိ၊ ပွံ–အိုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်–န အနုပ္ပဝေစ္ဆန္တေ၊ နကြိ။ သဿာနိ၊ ငိ–ဂမ်ိုင်။ ဝိသမပါကာနိ၊ ငမဒျုဟ်တ ဟွံညီသာဂမ်ိုင်။ ဘဝန္တိ၊ ပွံ–အိုတ်ရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝိသမပါကာနိ၊ ဧံ–အိုတ်။ သဿာနိ၊ နဲသြေဘံဂမ်ိုင်။ မနုဿာ၊ ငမွိဟ်ဂမ်ိုင်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ၊ နကြိစအိုတ်နေဝ်။ အပ္ပါယုကာ၊ ငမ်ံုကိုအာယုက် မဂ့ံဂမ်ိုင်ကို။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ၊ ငမ်ံုကိုရုပ်သာ် ဟွံကျေဝ်ဂမ်ိုင်ကို။ ဗဟုဗာဓာ စ၊ ငမ်ံုကိုယဲ မဂ့ိုင်ဂမ်ိုင်ကို။ ဟောန္တိ၊ ပွံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မိကာ၊ ငမငိမွဲဓရ်ဂမ်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ သမံ၊ ဗွဲမညီသာသွဟ်နှ်။ (ဝါ) ဗွဲမလွှူတပ်တး။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ ငိ–ဂမ်ိုင်။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ပွံဂေတ်တအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

သမံ၊ ဗွဲ။ ဥတုသံဝစ္ဆရေသု၊ ငိ–ဂမ်ိုင်။ ပရိဝတ္တန္တေသု၊ နကြိ။ ဝါတာ၊ ငကျာဂမ်ိုင်။ သမံ၊ ဗွဲမညီသာ ကာလထေက်ကိုပိုက်။ သမာ၊ သိုမဒ့ှ်ပကတိ ဟွံထတ်ဟွံချိန်။ ပဋ္ဌသာ၊ သိုမအာတ် ဂ့ံင်ဒျံ။ ဝါယန္တိ၊ ပွံပိုက်ကျင်အိုတ်ရ။ ဝါတေသု၊ ငကျာဂမ်ိုင်။ သမံ၊ ဗွဲမညီသာ ကာလထေက်ကို ပိုက်။ သမေသု၊ သိုမဒ့ှ်ပကတိ ဟွံထတ် ဟွံချိန်။ ပဋ္ဌသေသု၊ သိုမအာတ် ဂ့ံင်ဒျံ။ ဝါယန္တေသု၊ နကြိ။ ဒေဝတာ၊ ငဒေဝတ်ဂမ်ိုင်။ အပရိကုပိတာ၊ ငဟွံထေဟ္ဂျတ်ဂမ်ိုင်။ ဘဝန္တိ၊ ပွံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ပွံဂူရ။ (ပ)။ ။ သမပါကာနိ၊ ဧံမဒျုဟ်တ ဗွဲမညီသာ။ ။(ပ)။ ။ ဒီဃာယုကာ စ၊ ငမ်ံုကို အာယုက် မဂ့ိုင်ဂမ်ိုင်ကို။ ဝဏ္ဏဝန္တာ စ၊ ငမ်ံုကိုရုပ်သာ် မကျေဝ်ဂေါဝ်တ်ဂမ်ိုင်ကို။ ဗလဝန္တာ

စ၊ ငမ္ဂုံကိုဇြဟတ် မထတ်တဂမ္ဂိုင်ကို။ အပ္ပါဗာဓာ စ၊ ငဟ္ဂံမွဲကိုယဲဂမ္ဂိုင်ကို။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ဂံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[နတ္ထိ အာဗာဓော ဓတေသန္တိ အပ္ပါဗာဓာ၊ အပ္ပသဒ္ဒါ တွံအရထ အဘာဝ]။ ။

[ဂါထာ] တရမာနာနံ၊ ဧုံမတတ်ကျော်အာ ဇောဝ်ဘျာကြျင်အိုတ်။ ဂုန်ဒံ၊ ပျောဝ်ကိုဂ်ဂမ္ဂိုင်။ ပုဂ်ဝေါ၊ ဝ်ဂ်ဥသဘ မအာဂတ ပ္ဥတရ်။ ဇိမ့်၊ သိုကိုမင့်ဂ် ငွေတ်။ စေ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံယဝ်ရအာတ်မွး။ နေတ္တော၊ ဝ်ဂ်ဥသဘ အာဂတ။ ဇိမ့်၊ သိုကို။ ဂတော၊ ငမအာ။ သတိ၊ နကြြိဒ့်တ်နေဝ်။ သဗ္ဗာ၊ ဧုံမဒ့်အလုံ အိုသိုအိုတ်။ တာ၊ ဝ်ဂ်မျောံဗွက် ဗက်လက္ကရဂမ္ဂိုင်။ ဇိမ့်၊ သိုကို။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုံဗက်အာတ်အိုတ်ရ။ ။

ဓဝမေဝံ၊ တုပ်တ ညံဝ်ရသာ်ဝ်ဂံဟောင်။ မနုသ္သေသု၊ ပျောဝ်ကိုမ္ဂိုဟ် ဂမ္ဂိုင်။ ယော၊ ပြြဝ်ဉးမွဲ။ သေဋ္ဌသမ္မတော၊ ဝ်မဂပ်ဝ်သွိတ်လဝ်မွး ဉးမပြြ်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ သော၊ ဝ်ဉးဂ့်။ အဓမ်ဓံ၊ နဝ်ရ်အကုသိုလ် မစ္ဆေ့စးကိုဓရ် ကုသိုလ်။ စေ စရတိ၊ ပုံယဝ်ရဒွေတ်တ်မွး။ ဓဝံ သတိ၊ နကြြဒွေတ်တ် သာ်ဝ်ဂံနေဝ်။ ကျတရာ၊ ဧုံမဒ့်မွဲသ္သာင်။ ပဇာ၊ ဝ်ဂကောံမ္ဂိဟ်။ ပဂေဝ၊ မူရ မွဲ သိုကိုဟ်ဂံဒွေတ် မံဝ်တဂ့်ရော။ ။

ရာဇာ၊ ဝ်သွိဝ်။ အဓမ်မိကော၊ ဝ်ဟ်ဂံမဝ်မွဲဓရ်။ စေ ဟောတိ၊ ပုံယဝ်ရ ဒ့်မွး။ ဓဝံ သတိ၊ နကြြိ။ သဗ္ဗံ၊ ဧုံမဒ့်အလုံအိုသိုိ။ ရဋ္ဌံ၊ ဝ်ဂကောံမ္ဂိဟ် ဉးမပဒတ်ပွဲဧူဝ်။ ဒုက္ခံ၊ ဗွဲဒဒိုက်။ သေတိ၊ ပုံဒးမံဝ်တ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဥဇုံ၊ ဗွဲမလ္လုတပ်တး။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဝ်ဉးဂ့်။ ဓမ်ဓံ၊ နဝ်ရ်ကုသိုလ်။ သစေ စရတိ၊ ပုံယဝ်ရဒွေတ်မွး။ ဓဝံ သတိ၊ နကြြိ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ဂံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရေဝ်။ ။

ဒုတိယော၊ ဧုံ။ ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂေါ၊ ရောဝ်။

---

(၈) ၃–အပဏ္ဏကဝဂ်

၁–ပဓာနသုတ်

ဂၢ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်ဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧုံမဧျိုက်ပေင်တ်။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ၊ နဒွေတ် မဟဂွံဆောတ် ယောင်။ ပဋိပန္နော၊ ငမဒွေတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အသာ၊ မိန်ခမီဂ့်။ ။[မွဲနယ်–အသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ သန္တာနေ၊ ပ္ဒဲလွေင်စိုတ်]။ ။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်အာသဝ

ဂမ္ဘီဉ။ ခယာယ၊ တ္ဟာနဖိုအရဟတ္တဖိုလ် မဒ္ဒဟိုတ်မဖအိုတ်ကေံ့။ ယောနိ စ၊ နံဓရိဟိုတ်ကို။ (ဝါ) ဉ–ကို။ အာရဒ္ဓါ၊ ဉမဂပ်ဝ်ပ္ဍိတ်ဇြဟာတ်, မဂပ်ဝ်ကိုအာစိုပ်ဒတဲ့။ (ဝါ) ဉမချိုက် ပေဉ်ရုံဂပ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ကတမေဟိ၊ မူရ–အိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံ–ဂမ္ဘီဉ။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့။ ဘိက္ခု၊ ဉ။ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ၊ နံ။ ပဋိပန္နော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပုံ့ဒ္ဒ်ရော။ အသ၊ မိန်ခမီဂ်္ဂ်။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ ခယာယ၊ တ္ဟာ်။ ယောနိ စ၊ နံ–ကို။ (ဝါ) ဉ–ကို။ အာရဒ္ဓါ၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပုံ့–ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ။ သီလဝါ၊ ဉမှုံကိုသီလ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဗဟုဿုတော၊ ဉမှုံကိုပိဋကတ်ပရိယတ် မဂပ်ဝ်ဂိုဉ်ကတ်လဝ် ဗွဲမဂ္ဂိဉ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ဉမှုံကိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္ဍိတ်ဇြဟာတ်, မဂပ်ဝ်ကိုအာစိုပ်ဒတဲ့။ (ဝါ) ဉမှုံကိုဝီရိယမချိုက်ပေဉ်တ၊ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပညဝါ၊ ဉမှုံကိုပညာ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံဓရိဂမ္ဘီဉဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်

ဂု၂။ ။ နေက္ခမ္မဝိတက္ကေန၊ ကေုံနေက္ခမ္မဝိတက်ကို။ (ဝါ) ကေုံကသပ် မဂပ်ဝ် စိုန်သကိုကေုံအလောဘ မတိတ်ဗ္ဘးနူလောဘကို။ (ဝါ) ကေုံကသပ် မဂပ်ဝ်စိုန်သကို ဗွဲဥပနိဿယ,သမ္ဘယောဂ ကေုံအလောဘ မတိတ်ဗ္ဘးနူလောဘ, ပဌမဈာန် မတိတ်ဗ္ဘးနူနီဝရဏ, ကုသိုလ်အလုံအိုသို မတိတ်ဗ္ဘးနူ အကုသိုလ်အလုံအိုသိုကို။ ။(မွဲနယ်) နေက္ခမ္မဝိတက္ကေန၊ ကေုံကသပ်မဆက်စပ် ဗွဲမသွအာရို ကေုံနိဗ္ဗာန် မတိတ်ဗ္ဘးနူဓရ် သခ်ံတအလုံအိုသိုကို။ ။[အတိုင်ပွဲက် မပ္ဍံကိုဓာတုဝိဘင် အဋ္ဌကထာ(ဂု၀)ကို ဒီ၊ ပါထိကဝဂ်ဋီကာ(၁၈၆)တေံ ကိုလဝ်အရထရ]။ ။

အဗျာပါဒဝိတက္ကေန၊ ကေုံအဗျာပါဒဝိတက်ကို။ (ဝါ) ကေုံကသပ် မစိုန်သကို ကေုံမေတ္တာ မစ္ခ်ိုးကို ဒေါသဗျာပါဒကို။ အဝိဟိံသာဝိတက္ကေန၊ ကေုံအဝိဟိံသာဝိတက်ကို။ (ဝါ) ကေုံကသပ် မစိုန်သကိုကေုံကရုဏာ မစ္ခ်ိုးကို အကုသိုလ်မပ္ဍံကို ဒေါသ ဟိုတ်မပျဲပျုံသတ္တံကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကေုံလညာတ်ဉာဏ် မဒုံပြကို။ သမန္နာဂတော၊ ဧံ့။ ဘိက္ခု၊ ဉ။ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ၊ နံ။ ပဋိပန္နော၊ ။(ပ)။ ။ အာရဒ္ဓါ၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုံ–ဂမ္ဘီဉ။ သမန္နာဂတော၊ ။(ပ)။ ။ အာရဒ္ဓါ၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–သပ္ပုရိသသုတ်

ဂဒ္ဒ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကေဝံ–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်ပူဂိုလ် မဍ္ဎိက်ပေင်တ်။ အသပ္ပုရိသော၊ ညးမယုတ်မာရုဂ်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီရ။ (ဝါ) စိုန်တီမာန်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရ–အိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကေဝံ–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်။ အသပ္ပုရိသော၊ ရုဂ်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲလောကဝွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ဉ်ညးမယုတ်မာ။ ။[စပ်တ ပွဲပါတုကရောတိ]။ ။ ပရဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမွဲသ္ဒာင်။ ယော အဝဏ္ဏော၊ ယြဉ်ဒုဟ် မထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်မွဲ။ (ဝါ) ယြဉ်ဒုဟ် လွာ်စေ့်စးကို ဂုဏ်မထိုင်သးမွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တံ အဝဏ္ဏံ၊ နှ်ဒုဟ်ညးမွဲသ္ဒာင် မထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်ဂ့်။ အပုဋ္ဌောပိ၊ သိုကိုမဟဂပ်ဝ် သွာန်ကိုလေဝ်။ ပါတုကရောတိ၊ ပုံ့သွပြောကတ်ရ။ ပုဋ္ဌဿ၊ မဂပ်ဝ်သွာန်တုန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မယုတ်မာ မဂပ်ဝ်သွာန်တုန်။ ဝါဒေါ၊ ဉ်ဂလာန် မထေက်ကိုသွးတွေင်။ (ဝါ) ဉ်ဂလာန် မထေက်ကိုသွးတွေင်မွး သွပြောကတ်ကိုဒုဟ် ညးမွဲသ္ဒာင်။ ကော ပန၊ မူရ ဉ်ညးမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့မှုံတ်ဏီရော။ ပုဋ္ဌော၊ ဉ်ညးမွဲသ္ဒာင် မဂပ်ဝ်သွာန်။ ပဥ္စ ဘဒ္ဒိကတော၊ ဉ်မဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဂုင်တူရူ တ္ဂဟ်နပွမသွာန်။ သမာနော ပန၊ နကြိုဒ်္ဂတ်မွးတုန်။ အဟာ ပေတွာ၊ ဟွံကိုလဟုတ်ယုတ်တဲ့။ အလမ္မိတွာ၊ ဟွံတံဉ်အခိုင်တဲ့။ (ဝါ) ဟွံလဲ့ လဇတဲ့။ ပရိပူရံ၊ ဗွဲမဍ္ဎိက်ပေင်တ်။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဗွဲတြး။ ပရဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးမွဲသ္ဒာင်။ အဝဏ္ဏံ၊ နှ်။ ဘာသိတာ၊ ဉ်မလေပ်ဟိုသွး။ ဟောတိ၊ ပုံ့ဒ်္ဂရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိုဒ်္ဂသာ်ဝွံနေဝ်။ "အယံ ဘဝံ၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ညးမယုတ်ရောင်။" ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်သဘ်ညးမယုတ်မာဝွံ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီရ။ (ဝါ) စိုန်တီမာန်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ၊ မွဲလော့်ပွန်လေဝ်။ အပရံ၊ သဘ်ညး မယုတ်မာ မွဲသ္ဒာင်တုန်။ (ပ)။ ။ ပရဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ယော ဝဏ္ဏော၊ ယြဉ်ဂုဏ် မဟိုထိုင်သးမွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့နွံရ။ တံ ဝဏ္ဏံ၊ နှ်ဂုဏ် ညးမွဲသ္ဒာင်မဟိုထိုင်သးဂ့်။ ပုဋ္ဌောပိ၊ သိုကိုမဂပ်ဝ်သွာန်ကို လေဝ်။ နှ ပါတုကရောတိ၊ ပုံ့ဟွံသွပြောကတ်ရ။ အပုဋ္ဌဿ၊ မဟဂပ်ဝ်သွာန်တုန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ညး မယုတ်မာ မဟဂပ်ဝ်သွာန်တုန်။ ဝါဒေါ၊ ဉ်ဂလာန် မထေက်ကိုသွးတွေင်။ (ဝါ) ဉ်ဂလာန် မထေက်ကိုသွးတွေင်မွး ဟွံသွပြောကတ် ဂုဏ်ညးမွဲသ္ဒာင်။ ကော ပန၊ မူရင်။ အတ္ထိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဟာပေတွာ၊ ကိုလဟုတ်ယုတ်တဲ့။ လမ္မိတွာ၊ တံဉ် အခိုင်တဲ့။ (ဝါ) လဲ့လဇတဲ့။ အပရိပူရံ၊ ဗွဲဟွံဍ္ဎိက်ပေင်တ်။ အဝိတ္ထာရေန၊ ဗွဲဟွံသေင် ဗွဲတြး။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ သဘ်ညး မယုတ်မာမွဲသ္ဒာင် မွဲလော့်ပွန်တုန်။ ။[မွဲနယ်– ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ၊ မွဲလော့်ပွန်လေဝ်။ အပရံ၊ နှ်သဘ်ညး မယုတ်မာမွဲသ္ဒာင်။ အဟံ၊

ငအဲ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ]။ ။ အသပ္ပုရိသော၊ ငါ။ အတ္တာနော၊ ဒဒက်တ်ကို ဇကု။ ယော အဝဏ္ဏော၊ ယြင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ အဝဏ္ဏံ၊ နိဒုဟ်ဇကု မထေက်ကို ဟိုဂရိဟ်ဂ်ိ။ ပုဒ္ဒေါပိ၊ သိုကို။ နု ပါတု ကရောတိ၊ ပ္ဒံဟွံသွပြာကတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အတ္တာနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ယော ဝဏ္ဏော၊ ယြင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ ဝဏ္ဏံ၊ နိဂုဏ်ဇကု မထေက်ကိုဟိုထိုင်သးဂ်ိ။ အပုဒ္ဒေါပိ၊ ။(ပ)။ ။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဗွဲ။ အတ္တာနော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝဏ္ဏံ၊ နိဂုဏ် မထေက်ကိုဟိုထိုင်သး။ ။(ပ)။ ။

သမန္နာဂတော၊ နိပူဂိုလ် မညိုက်ပေင်တ်။ သပ္ပုရိသော၊ ညးသပ္ပုရိုဟ်ရုဂ်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အပုဒ္ဒသ၊ မဟဂပ်ဝ်သွာန်တုန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး သပ္ပုရိုဟ် မဟဂပ်ဝ်သွာန်တုန်။ ဝါဒေါ၊ ငါ။ ကော ပန၊ မူရ ငါ။ အတ္ထိ၊ ရော။ ။(ပ) ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓုတံ၊ နိသဘ ညးမယုတ်မာဝွံ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ပုန စ ပရံ၊ သဘ်ညး သပ္ပုရိုဟ်မွဲသ္ဆာင် မွဲလ့ေပ္ဒန်တုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကေုာံဓရိဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ သမန္နာဂတော၊ နိပူဂိုလ် မညိုက်ပေင်။ သပ္ပုရိသော၊ ရုဂ်ဒ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ မွးထွး ဥပမာမွးတုန်။ ဝဓုကာ၊ ငဒအ့်။ (ဝါ) နိ။ ယညဒေဝရတ္တိ ဝါ၊ ယြယြပ္ဒဲတ်မွဲကို။ ယညဒေဝ ဒိဝံ ဝါ၊ ယြယြပ္ဒဲတ့ဲမွဲကို။ ။[ယညဒေဝ= ယံယံ+ဓ္ဂဝ]။ ။ အာနီတာ၊ ငမဂပ်ဝ်ကော်နင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တာဝဒေဝ၊ ပ္ဒဲဗ်တ့ဲ မဂပ်ဝ်ကော်နင်လဝ်ဂ့်ဟောင်။ သဿုယာပိ၊ ပ္ဒဲခါမ်သီဗြလေဝ်ကို။ သဿုရေပိ၊ ပ္ဒဲခါမ်သီတြုံလေဝ်ကို။ သာမိကေပိ၊ ပ္ဒဲတ္ဂသို့လေဝ်ကို။ အန္တမသော၊ ဗွဲတ္ဂျိမယုတ်။ ဒါသ, ကမ္မကရ, ပေါရိသေသု၊ ပ္ဒဲဥိုက်, ကောန်လိင်ကမ္ဘောန်, ညးမဂယိုင်လမျှိ မနိသဲဂမ္ဒိုင်။ အဿာ၊ ဒဒက်တ်ကိုခအ့်ဂ့်။ (ဝါ) မိန်။ တိဗ္ဗံ၊ ဧံ့ဒဇြဟတ်မဇော်။ ဟိရောတ္တပ္ပံ၊ နိပ္ပ မဂွ, ပ္ပမဖေက်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ ငမကိုတန်တ်, မဂပ်ဝ်ကိုဒ့်တူရှူ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သာ၊ ငခအ့်ဂ့်။ အပရေန၊ ဧံ့မဒ့်မွဲသ္ဆာင်။ သမယေန၊ ပ္ဒဲကာလ။ သံဝါသံ၊ နိပ္ပမ ပံင်ဖက်မွဲစွံ့။ အန္တာယ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ ဝိဿာသံ၊ နိပ္ပမဒဇ့်ဒယ်ဂ့်။ အန္တာယ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ သဿုမွံ၊ နိခါမ်သီဗြလေဝ်ကို။ သဿုရမွံ၊ နိခါမ်သီတြုံလေဝ်ကို။ သာမိကမွံ၊ နိတ္ဂသို့လေဝ်ကို။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်သွးရ။ “အပေထ၊ ညြဝ်...ပါကေ့ဉည်။ တုမှေ၊ ငမ္ဘးတံညးဂမ္ဒိုင်။ ကိ ပန၊ မူရ နိမွဲ။ ဇာနာထ၊ ပ္ဒံတီအိုတ်ဂ့်ရော။” ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်တသာ်ဝွံဟောင်။ ကွဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ့မဒ့်လ့ီ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ ။(ပ)။ ။ အဂါရဿ၊ နူသို့။ နိက္ခမိတွာ၊ တိတ်ကွငိုင်တဲ့။ အနဂါရိယံ၊ နိဒဒ့်ခမီ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ငမအာစိုပ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တာဝဒေဝ၊ ပ္ဒဲဗ်တ့ဲ မ

အာစိုပ်ဒဒ့်ခမီဂ့်။ ဘိက္ခူသု၊ ပ္ဒဲခမီဂမ္ဂိုင်ကို။ ဘိက္ခုနီသု၊ ပ္ဒဲခမီပြ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဥပါသကော သု၊ ပ္ဒဲဥပးတြဲဂမ္ဂိုင်ကို။ ဥပါသိကာသု၊ ပ္ဒဲဥပးပြ်ဂမ္ဂိုင်ကို။ အန္တမသော၊ ဗွဲတွိ်မယုတ်။ အာရာမိက, သမဏုဒ္ဒေသေသု၊ ပ္ဒဲပွင်အရှဲ့, သာမဏီဂမ္ဂိုင်ကို။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ခမီဂ့်။ တိဗ္ဗံ၊ ဧံ့။ ဟိရောတ္တပ္ပံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငခမီဂ့်။ အပရေန၊ ဧံ့။ ။ (ပ)။ ။ အာစရိယမ္မိ၊ နှ်အ္စာလေဝ်ကို။ ဥပဇ္ဈာယမ္မိ၊ နှ်ဥပဇ္ဈာယ်လေဝ်ကို။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) အခိင်ကာလ စဒ့်ခမီဂ့် ပ္ဒဲမပ္ဍံကိုဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီဂမ္ဂိုင် နွံတ်ဟိရိသြတ္တပ္ပဖွော်တဲ့ ကာလမံင်လံက္ခုင်မွး ဟိရိသြတ္တပ္ပအောန်ကျင်တဲ့ အ္စာဥပဇ္ဈာယ်တံဂ့်လေဝ် ဟိုတ်ဒဒ့်မလေပ်သွတ် ဟွံရှေ်သွေ့ရဂ်သာ်ဂ့်ရ။ ကျဟ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ဓ္ဍံ၊ ရဲဝွံ ပ္ဂေါပ်ဂုံစိုတ်တဲ့။ ဝေါ၊ မိန်မွးတံညးဂမ္ဂိုင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ဒးဒွေတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ မွဲပ္ဂေါပ်ဂုံစိုတ်တဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်–ရော။ မယံ၊ ငိ်ပိညးဂမ္ဂိုင်။ အဓုနာဂတဝဓုကာသမေန၊ ဧံ့မတုပ်ကျော်ံခအ့် မစိုပ်သိုလ္ပျာ်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ဝိဟရိဿာမ၊ ကြက်ဒးပဒတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ ဓ္ဍံ၊ ရဲဝွံ ပ္ဂေါပ်ဂုံစိုတ်တဲ့။ ဝေါ၊ မိန်မွးတံညးဂမ္ဂိုင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ပဌမအဂ္ဂသုတ်

ဂ၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ အဂ္ဂါနိ၊ ငခရ်မပြဂမ္ဂိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ္ဂိုင် ဝွံရောင်။ စတ္တာရိ၊ ငဂမ္ဂိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ သီလဂ္ဂံ၊ ခရ်မပြဲ မတွံဂး သီလကို။ သမာဓိဂ္ဂံ၊ ခရ်မပြဲ မတွံဂး သမာဓိကို။ ပညာဂ္ဂံ၊ ခရ်မပြဲ မတွံဂး ပညာကို။ ဝိမုတ္တိဂ္ဂံ၊ ခရ် မပြဲ မတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဒုတိယအဂ္ဂသုတ်

ဂ၅။ ။ ရူပဂ္ဂံ၊ ခရ်မပြဲ မတွံဂးရုပ်ကို။ (ဝါ) ခရ်ရုပ်မပြဲကို။ (ဝါ) ဒ့်အာရိုဝိပဿနာ ကိုအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်တဲ့ ရုပ်မပြဲကို။ ။[ယြဲ့ရုပ်မွဲ သို့မှာ် ဖွိတ်သပေါတ်တဲ့ အာ စိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်ရ။ ရုပ်ဂ့် ရုပ်မပြဲမွးယွဲ့ရ။ ပ္ဒဲမပ္ဍံကို ဝေဒနာတံလေဝ် အတိုင်နယ်ဝွံစုတ် ညီ]။ ။ ဝေဒနာဂ္ဂံ၊ ခရ်မပြဲ မတွံဂး ဝေဒနာကို။ (ဝါ) ဝေဒနာမပြဲကို။ (ဝါ) ဒ့်အာရိုဝိ ပဿနာတဲ့ ဝေဒနာ မပြဲကို။ သညာဂ္ဂံ၊ ခရ်မပြဲ မတွံဂး သညာကို။ (ဝါ) သညာ မပြဲ ကို။ (ဝါ) ဒ့်အာရိုဝိပဿနာတဲ့ သညာမပြဲကို။ ဘဝဂ္ဂံ၊ ခရ်မပြဲ မတွံဂး ဘဝအတ္တဘ်ကို။ (ဝါ) ဘဝအတ္တဘ် မပြဲကို။ (ဝါ) ဒ့်ဘဝအတ္တဘ် အာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်တဲ့ ဘဝအတ္တဘ်

မပြကိုရောင်။ ။[ပိုဒ်ဘဝဂ္ဂဝွံဟောင် ကျော်ပိုဒ်ကွာပိ မပ္တံကိုရူပဂ္ဂ အရထအဓိပ္ပါယ် တွေင်တ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ကုသိနာရသုတ်

ဂ၆။ ။ ဓ္ကာ၊ ဧ၌။ သမယံ၊ ပ္ဒါ။ ဘဂဝါ၊ ဂ်။ ကုသိနာရာယံ၊ ပ္ဒါဇရေင် ချုင်ကုသိ နာရာံ။ မလ္လာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိုင်မလ္လာဂမ္ဒါင်။ ဥပဝတ္တာနော၊ ဧ၌မဒ္ဒိမုံက်။ သာလဝနေ၊ ပ္ဒါဥဒျာန်အံင်ရေင်။ ယမကသာလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒံအံင်ရေင် လော်ဝ်ဂမ္ဒါင်။ (ဝါ) ဒဒက် တ်ကိုအံင်ရေင်ဓါဂမ္ဒါင်။ အန္တရေန၊ ပ္ဒါအကြာ။ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ၊ ပ္ဒါအခိင် မကြပ်ညောန် ကိုသွပရိနိဗ္ဗာန်။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံသွဒတ်ရ။ ။[ပ္ဒါဒိုဟ်နေရတိ ချုင်ကုသိနာရိုင့် ဥဒျာန်နွံရ။ ဂံင်မှုံတ်ကိုတ္ဒံအံင်ရေင် ကျတ်ရေင်ဒွံင်မွဲင့် နူဥဒျာန်ဂ့် အာလွှ်ဒိုဟ်ဗုံက်တဲ့ စိုပ်တပ်ပ် ကိုကြောင်သျင်ကျာချုင်ဂ့် ဂုံက်တ်သွဝ်ကျာရ။ ပုံက်ဂ့် ဥပဝတ္တာနကော်ခ်စရ]။ ။

တတြ၊ ပ္ဒါကာလင့်။ (ဝါ) ပ္ဒါကာလကျ်ာတြဲ မသွဒတ်အကြာအံင်ရေင်ဗွာဲဓါ ပ္ဒါဥဒျာန် အံင်ရေင် ဥပဝတ္တာနသွိုင်မလ္လာ ဇရေင်ချုင်ကုသိနာရို ပ္ဒါအခိင်ကြပ်ညောန်ကို သွပရိနိဗ္ဗာန် ဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗုဒ္ဓေ ဝါ၊ ပ္ဒါကျ်ာလေဝ်ကို။ ဓမ္မေ ဝါ၊ ပ္ဒါဓရ် လေဝ်ကို။ သံဃေ ဝါ၊ ပ္ဒါသင်လေဝ်ကို။ မဂ္ဂေ ဝါ၊ ပ္ဒါအရိယမဂ်လေဝ်ကို။ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပ္ဒါဒ္ဂေတ်လေဝ်ကို။ ဓ္ကာဘိက္ခုဩပိ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီမွဲဇကုလေဝ်ကို။ ကခီါ ဝါ၊ ဂ်ပွမ သ္ဒေဟ်ပွာသက်ာ ဒ့်ဓါလွးလေဝ်ကို။ ဝိမတိ ဝါ၊ ဂ်ပွမချုပ်တ သက်ဏံ သက်တေံလေဝ်ကို။ သိယာ၊ ဂဇ္ဈယဝ်ရဒ့်ဒွံဂ်မွး။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဓဝံ သတိ၊ နကြြဒ့်သက်ဝွံနေဝ်။ တုမှေ၊ ဂ်မွးတံညးဂမ္ဒါင်။ ပုစ္ဆထ၊ သြဝ်...သွာန်အိုတ်ညိ။ “သတ္ထာ၊ ဂ်ကျ်ာတြဲ မဒ့်အ္စာ။ နော၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုညးဂမ္ဒါင်။ သမ္မုခီဘူတော၊ ဂ်မအာစိုပ်ဒွံဂ်ဂတမတ်။ အဟောသိ၊ စိုန်ဒ့်ရ။ ဘဂဝန္တံ၊ နကျ်ာတြဲ။ သမ္မုခါ၊ ပ္ဒါဂတမတ်။ ပဋိပုစ္ဆိတုံ၊ တ္ဒဟ်နသွာန်ဂရင်ဟ်ိ။ နာသက္ခိမှ၊ စိုန်ဟွံသွဟ်အစောံ အိုတ်ရ။” ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပစ္ဆာ၊ ပ္ဒါကြြ။ ဝိပွဋိသာရိနော၊ ဂ်ပွမကျ်ိဒ့်စံဂ်တူ ကေဂ်ကာ မလောန်ကျဂ်တဲ့။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ သြဝ်...လွှဒ့်အိုတ်ညိ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဓ္ဓဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြြကျ်ာတြဲသွးတ်နေဝ်။ တေ ဘိက္ခူ။ ဂ်ခမီဂမ္ဒါင်ဂ့်။ တုဏှီ၊ ဂ်မကွပ်သျော်ဒွံဂ်ဂမ္ဒါင်။ အဟောသုံ၊ စိုန်ဒ့်အိုတ်ရ။ ဒုတိယမ္ပိ၊ မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ်။ ဘဂဝါ၊ ဂ်။ ဘိက္ခူ။ နှ–ဂမ္ဒါင်။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်–ရော။ (ပ)။ ။ ပဋိပုစ္ဆိတုံ၊ တ္ဒဟ်။ နာသက္ခိမှ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပစ္ဆာ၊ ပ္ဒါ။ ဝိပွဋိသာရိနော၊

ဉ–ဂမ့်ိုင်။ မာ အဟုဝတ္ထု၊ သြဝ်...။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့်ံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ တတိယမ့်ိ၊ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ဉ။ ဘိက္ခူ။ နှ–ဂမ့်ိုင်။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်–ရော။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သိယာ၊ ဗွဲစ္စတ်ဓ္ဂကန်။ သတ္ထုဂါရဝေနပိ၊ ဟိုတ်ပွမရှေ်သေ့်ရုဂ် ပ္ဒဲ ကျာ်ကိုလေဝ်။ နှ ပုစ္ဆေယျာထ၊ ဂဗ္ဘဟ့ံသွာန်အိုတ်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဟာယကောပိ၊ ဉခမီသဟဲကိုလေဝ်။ သဟာယကဿ၊ ကုခမီသဟဲ။ အာရောစေတု၊ သြဝ်... ဟိုသွးညိ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့်ံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒေါ၊ ဉတ္ထိပိုန်အာနန်။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အစ္ဆရိယံ၊ သြ... အမ်သဝ်ကွေံရောင်သွံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဗ္ဘုတံ၊ သြ...ဟ့ံကောင်ဒ့်မွဲလှေ့ ဒ့်ကျုင်ကွေံရောင်သွံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကြမသ္မိ ဘိက္ခာသံယေ၊ ပ္ဒဲဂကောံခမီဝ့်ံ။ (ဝါ) ပျောဝ်ကိုဂကောံခမီဝ့်ံ။ ဓ္ဂကဘိက္ခာသပိ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဗုဒ္ဓေ ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပ္ဒဲ။ ကခီ ဝါ၊ ဉ–ကို။ ဝိမတိ ဝါ၊ ဉ–ကို။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံဟ့ံမွဲရ။ ကြတိ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝ့်ံ။ အဟံ၊ ဉအဲခ့ိုက်။ ပသန္နော၊ စိုန်လျုင်ဖြုင်သ့ိုက်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ တွံ၊ ဉတ္ဂအဲ။ ပသာဒါ ခေါ၊ ဟိုတ်ပွမလျုင်ဟောင်။ ဝဒေသိ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ဓ္ဂတ္ထ၊ ပ္ဒဲအရာဝ့်ံ။ ပ္ဒဲအရာ မတွံဂး ခမီဂမ့်ိုင် ဟ့ံမွဲကိုကခီါဝိမတိ ပ္ဒဲမပ့ံ ကိုဗုဒ္ဓဓမ္မဂမ့်ိုင်ဝ့်ံ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဉာဏမေဝ၊ ဉသဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟောင်။ (ဝါ) ဉသဗ္ဗညုတဉာဏ် မတိညာတ်ကေတ် ဟ့ံမွဲကိုကခီါဝိမတိဂတမတ်ဝ့်ံဟောင်။ ဟောတိ၊ ပ့ုံဒ့်ှရ။ သဒ္ဓါမတ္တကံ၊ ဉအယံမာတ် လျုင်ပတော့်သက်က်ဟောင်။ နှ ဟောတိ၊ ပ့ုံဒ့်ှ ဟ့ံသေဉ်။ ။[ပါဠိဂမ့်ိုင်ဝ့်ံ မိက်ဂ့ံစုတ်မွး စုတ်ညိ]။ ။ ကြမသ္မိ ဘိက္ခာသံယေ၊ ပ္ဒဲ။ (ဝါ) ပျောဝ်–ဂမ့်ိုင်ဝ့်ံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိမတိ ဝါ၊ ဉ–ကို။ နတ္ထိ၊ ပ့ုံဟ့ံမွဲရ။ ။

ကသ္မာ၊ မူဟိုတ်။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ကြမေသံ ပဋ္ဌန္နံ ဘိက္ခာသတာနံ၊ ပျောဝ်ကိုခမီ မသုန်ဂ့ံဂမ့်ိုင်ဝ့်ံ။ ယော ဘိက္ခု၊ ယြဉ်ခမီမွဲ။ ပစ္ဆိမကော၊ စိုန်ဒ့်ှပ္ဒဲကြ ဗွဲဂုဏ်ရ။ သော ဘိက္ခု၊ ဉခမီဂ့်။ သောတာပန္နော၊ ဉပူဂိုလ်သောတာပန်။ (ဝါ) ဉပူဂိုလ် မအာစိုပ်ဖိုလ် နကိုအရိယမဂ် မလေပ်ပါသွးကွေံ အကုသိုလ် မစ့ှေ်စးမသက္ကာသွေဟ်။ ။ [ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၈၇) ပဌမသိက္ခာသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ ဉညး ဟ့ံမွဲကိုသဘ် မလေပ်ကိုဒတုံစ့ှေ် ဇကုဇကုပ္ဒဲအပါပန် ဗွဲမပ္ဟန်ဂတး။ နိယတော၊ ဉညး မဗိုန်တ် သွက်ဂ့ံကလိဂ့ံမဂ်လ္ဘူ နကိုဓမ္မနိယာမ မတွံဂး သောတာပတ္တိမဂ်။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ ဉညး မ့ုံကိုကဆံဉ် ထပ်တုံမဂပ်ဝ်အာစိုပ် မတွံဂး မဂ်ပိလ္ဘူ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ကြတိ၊ ဟိုတ်ဒ့်သာ်ဂ့်ရောင်။ ။[ဟိုတ်ဂ့်ရ အယံမာတ် ခမီမွဲဇကုဟောင် ပ္ဒဲမပ့ံတ်ကို ဗုဒ္ဓဓမ္မဂမ့်ိုင် ကခီါဝိမတိ ဟ့ံမွဲမိက်သွး]။ ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၇–အစိန္တေယျသုတ်

၇၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ ကျမာနိ၊ ငပရျုပရာဂမ္ဟိုင်ဝွံ။ အစိန္တေယျာနိ၊ စိုန် ဟွံထေက်ကိုချပ်အိုတ်ရ။ အစိန္တေယျတ္တာယေဝ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်ဟွံထေက်ကိုချပ်ဟောင်စိ။ နစိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ချပ်အိုတ်ရ။ ယာနိ၊ ယြောန်ပရျုပရာ ပန်ဂမ္ဟိုင်။ စိန္တေန္တော၊ ငညးမချပ်။ ဥမ္မာဒဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပွမကြာအ်ဥမ္မတ်ကို။ ဝိဃာတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပွဒဒိုက်စိုတ်ကို။ ဘာဂီ၊ ငမ်ဲုကိုသွက်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒှ်ရ။ စတ္တာရိ၊ ငပရျုပရာ ပန်ပြကာဂမ္ဟိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုဒ္ဓါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ်ဂမ္ဟိုင်။ ပုဒ္ဓဝိသယော၊ နအရာဌာနကျာ်။ (ဗိုက္ခိုဒှ်ကျင်ပုဒ္ဓဂုဏ် မပ္တံကိုသဗ္ဗညုတဉာဏ် မဒှ်အရာဌာနကျာ်ဟောင် ကိုအစောံအာနုဘာ)။ ။ အစိန္တေယျော၊ စိုန်ဟွံထေက်ကိုချပ်ရ။ အစိန္တေယျတ္တာ ဓ၀၊ ဟိုတ်ဒဒှ်ဟွံထေက်ကိုချပ်ဟောင်စိ။ နစိန္တေတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ယံ၊ ယြောန်ပုဒ္ဓဝိသယမွဲ။ စိန္တေန္တော၊ ငညးမချပ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဇျာယိဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မကလိဂ်ဇျာန်အဘိဉာဏ်။ ဇျာနဝိသယော၊ နအရာဇျာန်အဘိဉာဏ်။ အစိန္တေယျော၊ စိုန်။ အစိန္တေယျတ္တာ ဓ၀၊ ဟိုတ်။ နစိန္တေတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ယံ၊ ယြောန်ဇျာနဝိသယမွဲ။ ။[ပွဲဒ္ဓဲ ဇျာနဝိသယ “ကျဒ္ဓိဝိသယ= အရာကျဒ္ဓိ” သာ်ဝွံလေဝ် ပွဲသာရတ္ထဒီကာ(၉၁) နွံတ်]။ ။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကမ္မဝိပါကော၊ နာ်ဖိုကံ မပ္တံကို ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံ။ ။(ပ)။ ။ ယံ၊ ယြောန်ကမ္မဝိပါကမွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကစိန္တာ၊ နာ်ကသပ် မစပ်ကို ဗိုဒတန်လောက။ ။[တဲ့ကိုဂိတု ညးဂ့်ကျောန်လဝ်ရော၊ တိသုန္ဓရီဖျော် ညးဂ့်ကျောန်လဝ်တဲ့ မှာသွိဒ်ဖျော် ညးဂ့်ဓံက်လဝ်ရော၊ သတ္တံဂ့် ညးဂ့်နိမိတ်ဗဒှ်လဝ်ရော နမပ္တံမြသာ်ဝွံ ကသပ်ပွမချပ် နွံတ်တူဟ်ဟ်သာ်အိုတ်ရ။ ပွဲဒ္ဓဲလောကစိန္တာ လောကဝိသယလေဝ် နွံတ်အရုပ်စပ်ရ။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် လောကစိန္တာသုတ်၊ ကလေင်ရံင် မုက်လိက်(၃၉၀) တေံကိုညီ]။ ။(ပ)။ ။ ယံ၊ ယြောန်လောကစိန္တာမွဲ။ စိန္တေန္တော၊ ငါ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဒက္ခိဏာသုတ်

၇၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယော၊ ငဟိုတ်သ္ဒးဇုး ဒါနစေတနာဂမ္ဟိုင်။ (ဝါ) ငဓရ်ဟိုတ် ပွဒါနစေတနာဖိုဖျော်, ကိုဖိုဂ့်ဂိုင်ဂမ္ဟိုင်။ ကျမာ စတာသော၊ ပန်ပြကာဂမ္ဟိုင်ဝွံရောင်။ စတာသော၊ ငါ–ဂမ္ဟိုင်။ ကတမာ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ ယြောင်ဒါနစေတနာမွဲ။ ဒါယကတော၊ ဟိုတ်ပူဂိုလ်ကိုဒါန်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ပုံသ္ဒးဇုး နဒဒှ်မှံုကိုဖိုမဖျော်ရ။ (ဝါ) ပုံနွံကိုဖိုမဖျော်ရ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ဟိုတ်ပူဂိုလ်ဒျင်ဒါန်။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊

ပုံဟုံသွားဇုးရ။ (ဝါ) ပုံဟုံမွဲကိုဖိုမဇော်ရ။ သာ ဒက္ခိဏာ၊ ငဒါနစေတနာဂှ်။ (ဝါ) ငဒါန စေတနာ ဟိုတ်ပူဂိုလ်ကိုဒါန် သွားဇုးတဲ့ ဟိုတ်ပူဂိုလ်ဒုင်ဒါန် ဟုံသွားဇုးဂှ်။ အတ္ထိ၊ ပုံနွံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ ယြင်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ဟိုတ်။ ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံ။ ဒါယကတော၊ ဟိုတ်။ နော ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံ။ သာ ဒက္ခိဏာ၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ နေဝ ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံဟုံသွားဇုး။ ။(ပ)။ ။ ဒါယကတော စေဝ၊ ဟိုတ်–ကိုလေဝ်။ ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ၊ ဟိုတ်။ ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံ။ သာ ဒက္ခိဏာ၊ ငိ။ (ဝါ) ငဒါနစေတနာ မသွားဇုး ဟိုတ်ပူဂိုလ်ကိုဒါန်, ပူဂိုလ်ဒုင်ဒါန် စါပြကာဂှ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ ဗိုပြင်မွဲ။ ဒက္ခိဏာ၊ ငဒါနစေတနာ။ ဒါယကတော၊ ဟိုတ် ပူဂိုလ်ကိုဒါန်။ ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံသွားဇုးရော။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ဟိုတ်ပူဂိုလ်ဒုင်ဒါန်။ နော ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံဟုံသွားဇုးရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဟ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဒါယကော၊ ငဒါယကာ တ္ဒဒါန်။ သီလ ဝါ၊ ငမ္ဒုံကိုသီလ။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ငမ္ဒုံသဘ် မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊ ငပူဂိုလ်ဒုင်ဒါန်ဂမ္ဒိုင်။ ဒုသီလာ၊ ငဟုံမွဲကို သီလဂမ္ဒိုင်။ ပါပဓမ္မာ၊ ငမ္ဒုံ သဘ် မယုတ်မာဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒှ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗိုပြင်ဝွံ။ (ဝါ) ဒွဲဒါ ယကာတ္ဒဒါန် မ္ဒုံကိုသီလ, ပူဂိုလ်ဒုင်ဒါန် ဟုံမွဲကိုသီလ မြသာ်ဝွံ။ ဒက္ခိဏာ၊ ငိ။ ဒါယ ကတော၊ ဟိုတ်။ ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ဟိုတ်။ နော ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ပုံဟုံသွား ဇုးရ။ ။(ပ)။ ။ သီလဝန္တော၊ ငမ္ဒုံကိုသီလဂမ္ဒိုင်။ ကလျာဏဓမ္မာ၊ ငမ္ဒုံသဘ် မဆဲ ဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ (ပ)။ ။ ပဋိဂ္ဂါဟကာပိ၊ ငပူဂိုလ် ဒုင်ဒါန်ဂမ္ဒိုင်ကိုလေဝ်။ (ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဝဏ္ဏိဇ္ဇသုတ်

ဂဉ္ဇ။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ငမှာထေရ်သာရိပိုတ်။ ။(ပ) ဥကသင်္ကိမိ၊ စိုန်ကျစိုပ်ကျင်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကျအာရ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယေန၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ကဟ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္ဆဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးလ့ိ။ ပယုတ္တာ၊ ခဲ့မဂပ်ဝ် ပ္ဍတ်ဇြဟတ်။ ဝဏ္ဏိဇ္ဇာ၊ ငပွမကူဗိုက်။ တာဒိသာဝ၊ သိုကိုမတုပ်သွဟ်တ ဗိုကူဗိုက် ကေုံညးတ္ဒဟ်သ္ဒာင်ဂှ်။ ။[သာ ဝိယ ဒိဿတီတိ တာဒိသာ= ပွမကူဗိုက် မဂပ်ဝ်ဆို ညာတ် ညံင်ရ ပွမကူဗိုက်ဂှ်]။ ။ ဆေဒဂါမိနီ၊ ငမအာစိုပ် လိုလာ်ဟော်ံပြမ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂှ်။ (ဝါ) ငဟိုတ် ညးလ့ိ မအာစိုပ် လိုလာ်ဟော်ံပြမ်ကူဗိုက် ဂှ်။ ကော နု ခေါ၊ ညးခဲံဂှ်ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငဟိုတ်ပစ္စယ်ဂှ်။ (ဝါ) ငဟိုတ်ပစ္စယ် ညးလ့ိ ပွမအာစိုပ် လိုလာ်ဟော်ံပြမ်ကူဗိုက်ဂှ်။ ကော၊ ရော။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံတ့ီပိုန်။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ယေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကွာ၊ ပွဲ။ ဓ့ကစ္စသ၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ပယုတ္တာ၊ ဧ၌။ ဝဏ္ဏိဇ္ဇာ၊ ငိ။ တာဒိသာဝ၊ သိုကိုး။ ယထာဓိပ္ပါယာ၊ ငိမ ဗဗွဲကို ပွိက်ဆန္ဒရန်တွံလဝ်။ (ဝါ) ငိမ့်ုကို ပွမကလိဂွံပရဲ မဂပ်ဝ်ရန်တွံလဝ်။ နေ ဟောတိ၊ ပ့ံဟွံဒ့ိရ။ ။[အဓိပ္ပါယသသ အဇ္ဈာသယသသ အနုရူပါ ယထာဓိပ္ပါယာ]။ ။ သော ဟေတု၊ ငိဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) ငိဟိုတ်ပွမဟွံကလိဂွံပရဲ မဂပ်ဝ်ရန်တွံလဝ်ဂ့်။ ကော၊ ညးခ့ုံဂ့် ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငိပစ္စာယ်ဂ့်။ (ဝါ) ငိဟိုတ်ပစ္စယ် ပွမဟွံကလိဂွံပရဲ မဂပ်ဝ်ရန်တွံ လဝ်ဂ့်။ ကော၊ ညးခ့ုံဂ့်ရော။ ။(ပ)။ ။

ယထာဓိပ္ပါယာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ သော ဟေတု၊ ငိ။ (ဝါ) ငိဟိုတ် ပွမကလိဂွံပရဲ မဂပ်ဝ်ရန်တွံလဝ်ဂ့်။ ကော နု ခေါ၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငိ။ ကော၊ ရော။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပရာဓိပ္ပါယာ၊ ငိမလောန်ဗွဲပရဲ လ္တူနူပ့ိုက်ဆန္ဒ မရန်တွံလဝ်။ (ဝါ) ငိမ့်ုကိုပွမကလိဂွံပရဲ မလောန်လ္တူနူပ့ိုက်ဆန္ဒ မရန်တွံလဝ်။ ဟောတိ၊ ပ့ံ။ သော ဟေတု၊ ငိဟိုတ် ပွမကလိဂွံပရဲ လောန်လ္တူနူရန်တွံလဝ်တဲ့ဂ့်။ ကော၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငိ။ ကော၊ ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[အဓိပ္ပါယတော အဇ္ဈာသယတော ပရာ ဝိသိဋ္ဌာ အဓိကာတိ ပရာဓိပ္ပါယာ]။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ့ကစ္စော၊ ငညးလ့ိုး။ သမဏံ ဝါ၊ နှ်ပူဂိုလ်တ့ အရှန် မကိုဓိုဟ်လလံကေ့ံ အကုသိုလ် ပွသရံပါပ်။ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ၊ နှ်ညးသပ္ပုရိုဟ် မကိုဖိပါကေ့ံ အကုသိုလ် ပွသရံပါပ်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပြာပ်အာတဲ့။ "ဘန္တေ၊ ယွံ။ ပစ္စယေန၊ ဟိုတ်ပစ္စယ်ပန် မပ္ပံကိုသုာ။ မံ၊ နှ်အဲခ့ိုက်။ ဝဒတု၊ သြဝ်...သွးညိ။" ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဝါရေတိ၊ ပ့ံဘိက်နိမန်ရ။ ။[စီဝရာဒိနာ ပစ္စယေန ဝဒေယျာသီတိ စီဝရာဒိပစ္စယ ဟေတု မံ ဝဒေယျာသိ ပတ္ထေယျာသိ။ ဋီကာ]။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယဒါ၊ ယြပွဲကာလမွဲ။ ပစ္စယေန၊ နကိုပစ္စယ် မပ္ပံကိုသုာ။ အတ္ထော၊ ငပ့ိုက်ဆန္ဒ။ ဟောတိ၊ ပ့ံကွ်ိုဒ့ိုကွငိရ။ တဒါ၊ ပွဲ။ မံ၊ နှ်အဲ။ ဝဒတု၊ သြဝ်...သွးညိ။ (ဝါ) သြဝ်...ဒုင်ဒါန်ညိ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဝါရေတိ၊ ပ့ံ။ ။[ထပ်စုတ် ပါဠိသေသ သာ်ဝွံတဲ့လေဝ် ကိုအရထမာန်ရ။ အထ ဝါ ယဒါ စီဝရာဒိနာ ပစ္စယေန အတ္ထော ဟောတိ ၊ တဒါ မံ ယာစေယျာသီတိ အတ္ထော]။ ။

သော၊ ငညးဂ့်။ (ဝါ) ငညး မဘိက်နိမန် နကိုပစ္စယ်ပန်ဂ့်။ ယေန၊ ယြနကိုပစ္စယ်မွဲ။ ပဝါရေတိ၊ ပ့ံဘိက်နိမန်ရ။ တံ၊ နှ်ပစ္စယ်ဂ့်။ နေ ဒေတိ၊ ပ့ံဟွံကိုရ။ ။(ကိုမာန်ဒ့ံငိဖိုဟ် သသ္သေတ်တဲ့ ဟွံကိုရ)။ ။ သော၊ ငညးဂ့်။ တတော၊ နူဘဝဂ့်။ စုတော၊ ငိမစုတိ။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲ့။ ကွတ္ထတ္တံ၊ နှ်ဘဝမ့ိုဟ်ဝွံ။ စေ အာဂစ္ဆတိ၊ ပ့ံယဝ်ရက္ခငိစိုပ်မွး။ ဓ့ဝံ သတိ၊ နကြိုက္ခငိစိုပ်သာ်ဝွံနေဝ်။ သော၊ ငညးဂ့်။ ယညဒေဝ ယံ ယံ ဓ့ဝ ဝဏ္ဏိဇ္ဇ၊ ယြယြန်ပွ

မကူဗိုက်မွဲ။ ပယောဇေတိ၊ ပုံ့ပိတ်ဖြဟတ်ရ။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ကိုညးဂ့်။ သာ ဝဏိဇ္ဇာ၊ ငပွမကူဗိုက်ဂ့်ဂ့်။ ဆေဒဂါမိနီ၊ ငပွမအာစိုပ် လိုလာ်ဟော်ဗြမ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့ဒ့်ရ။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နိ ပစ္စယ်ဂ့်။ ယထာဓိပ္ပါယံ၊ ဗွဲမဗွဲကိုဝိုက်ဆန္ဒ မရန်တွံလဝ်။ (ဝါ) အတိုင်မရန်တွံလဝ်။ နဒေတိ၊ ပုံ့သ္ဘေတ်တဲ့ ဟွံကိုး။ ။(ပ)။ ။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ကိုညးဂ့်။ သာ ဝဏိဇ္ဇာ၊ ငိ။ ယထာဓိပ္ပါယာ၊ ငိမဗွဲကိုရန်တွံလဝ်။ (ဝါ) ငိမ့ုံကိုပွမကလိဂွံပရဲ မဂပ်ဝ်ရန်တွံလဝ်။ နဟောတိ၊ ပုံ့ဟွံဒ့်ရ။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နိပစ္စယ်ဂ့်။ ယထာဓိပ္ပါယံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) အတိုင်။ ဒေတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ကိုး။ သာ ဝဏိဇ္ဇာ၊ ငိ။ ယထာဓိပ္ပါယာ၊ ငိ။ (ဝါ) ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

တံ၊ နိပစ္စယ်ဂ့်။ ပရာဓိပ္ပါယံ၊ သွက်ဂွံကိုဒါန် ကလိလောန်လ္ဘူနူ မရန်တွံလဝ်တဲ့။ ဒေတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အဿ၊ ဂဇ္ဘ။ သာ ဝဏိဇ္ဇာ၊ ငိ။ ပရာဓိပ္ပါယာ၊ ငိမပိုလောန် ဗွဲပရဲ လ္ဘူနူရန်တွံလဝ်။ (ဝါ) ငိမ့ုံကို ပွမကလိဂွံပရဲ မလောန်လ္ဘူနူရန်တွံလဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ယေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ကာစ္စသ၊ ဒဒက်တက်ကိုး။ (ပ)။ ။ ဆေဒဂါမိနီ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော ဟေတု၊ ငိဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) ငိဟိုတ်ပွမ ဟော်ဗြမ်ကူဗိုက်ဂ့်။ အယံ ခေါ၊ ကျဝွံဟောင်ရောင်။ ။(ကျဝွံ သွက်ဂွံဒုင်ဒါန်ပစ္စယ် သိုကိုမဘိက်နိမန်လဝ် သ္ဘေတ်သပါန်တဲ့ ပွမဟွံကိုဒါန်ရောင်)။ ။ သော ပစ္စယော၊ ငိဟိုတ်ပစ္စယ်ဂ့်။ (ဝါ) ငိဟိုတ်ပစ္စယ် ပွမဟော်ဗြမ်ကူဗိုက်ဂ့်။ အယံ၊ ကျဝွံ ဟောင်ရောင်။ (ကျဝွံ သွက်ဂွံဒုင်ဒါန်ပစ္စယ် သိုမဘိက်နိမန်လဝ် သ္ဘေတ်သပါန်တဲ့ ပွမဟွံကိုဒါန်ရောင်)။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ယေန၊ ယြဟိုတ်။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ကာစ္စသ၊ ဒဒက်။ (ပ)။ ။ ယထာဓိပ္ပါယာ၊ ငိ။ နဟောတိ၊ ပုံ့။ သော ဟေတု၊ ငိ။ (ဝါ) ငိဟိုတ်ပွမ ဟွံကလိဂွံပရဲ မဂပ်ဝ်ရန်တွံလဝ်ဂ့်။ အယံ၊ ကျဝွံဟောင်ရောင်။ ။(ကျဝွံ ပစ္စယ်အတိုင်မရန်တွံလဝ် သိုဟွံကိုဒါန် ဂိုဟ်ယှအ်ဖျံတဲ့ ပွမကိုဒါန်ဟောင်ရောင်)။ ။ သော ပစ္စယော၊ ငိ။ အယံ၊ ရောင်။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ယထာဓိပ္ပါယာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော ဟေတု၊ ငိ။ (ဝါ) ငိဟိုတ်မကလိဂွံပရဲ အတိုင်မရန်တွံလဝ်ဂ့်။ အယံ ခေါ၊ ဟောင်ရောင်။ (ဝါ) ကျဝွံ ပစ္စယ်အတိုင်မရန်တွံလဝ် ပွမကိုဒါန်ဟောင်ရောင်။ (ပ)။ ။ ပရာဓိပ္ပါယာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော ဟေတု၊ ငိ။ (ဝါ) ငိဟိုတ် ပွမကလိဂွံပရဲလောန် လ္ဘူနူရန်တွံလဝ်တဲ့ဂ့်။ အယံ၊ ရောင်။ (ဝါ) ကျဝွံ ပစ္စယ်လောန် လ္ဘူနူရန်တွံလဝ်တဲ့ ပွမကိုဒါန်ဟောင်ရောင်။ သော ပစ္စယော၊ ငိ။ အယံ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ကမ္မောဇသုတ်

၈၀။ ။ ဓုကံ၊ ဧသံ။ သမယံ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဉ။ ကောသမ္မိယံ၊ ပွဲဇရေဉ် ဘျုဉ်ကော သမ္မီ။ ဃောသိတာရာမေ၊ ပွဲအရှာံသေဋ္ဌီဃောသိတ။ (ဝါ) ပွဲဘာဃောသိတာရှိ။ ဝိဟ ရတိ၊ ပုံပဒတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယေန၊ ပြြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ မာတုဂါမော၊ ဉ်မာတုဂါမ်။ သဘာယံ၊ ပွဲရုဉ်သျောဝ်။ (ဝါ) ပွဲရုဉ်သျောဝ်ဓရှ်။ နေဝ နိသီဒတိ၊ ပုံဟွံဂွံရ။ (ဝါ) တ္ဟာ်နသ္ဂါတ်သွာတ်အမှ၊ အခေါင်ဂွံဟွံမွဲရ။ မာတုဂါမံ၊ နှ်မာတုဂါမ်။ ။(ပဌေဝ် ကာရှိတ်ကံတဲ့ ဗက်ညိ)။ ။ ကမ္မန်၊ နှ်ကမ္မောန်ဇော် မပ္တံကို ဇိက်ဗုကူပ္ဒိုက်။ န ပယောဇေတိ၊ ပုံဟွံကိုက္ကောန် ပ္တိတ်ဇြဟတ်ရ။ မာတုဂါမော၊ ဉ။ ကမ္မောဇ၊ နှ်ဘျုဉ်ကမ္မော ဇ။ နှ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံဟွံအာရ။ (ဝါ) တ္ဟာ်နပကော်ပိုန်ဒြပ် အခေါင်အာဟွံမွဲရ။ သော ဟေတု၊ ဉ်ဟိုတ်ဂ့်။ ကော နု ခေါ၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ဉ။ ကော၊ ရော။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ မာတုဂါမော၊ ဉ။ ကောဓနော၊ စိုန်လေပ်ထေပ္ဒတ်ရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ မာတုဂါမော၊ ဉ။ ဣသုကီ၊ စိုန်လေပ်စောန်စိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ မစ္ဆရီ၊ စိုန်လေပ် သ္ဆေတ်သပါန်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဒုပ္ပညော၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုပညာရ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ယေန၊ ပြြနကို။ မာတုဂါမော၊ ဉ။ သဘာယံ၊ ပွဲ။ နေဝ နိသီဒတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ နှ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ သော ဟေတု၊ ဉ။ (ဝါ) ဉ်ဟိုတ် မပ္တံကို ပွမဟွံဂွံဂွံ ပွဲသဘင်ဂ့်။ အယံ ခေါ၊ မပ္တံကို ပွမလေပ်ထေပ္ဒတ်ရောင်။ သော ပစ္စယော၊ ဉ။ (ဝါ) ဉ်ဟိုတ်ပစ္စယ် မပ္တံကို ပွမဟွံဂွံဂွံ ပွဲ သဘင်ဂ့်။ အယံ၊ မပ္တံကို ပွမလေပ်ထေပ္ဒတ်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

တတိယော၊ ဧသံ။ အပဏ္ဏကဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

---

(၉) ၄–မစလဝဂ်

၁–ပါဏာတိပါတသုတ်

၈၁။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၄)နိရယသုတ် ကိုပိုဒ်လိက်(၅၃) ပဌမသံဝါသ သုတ်တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧသုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘီင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်ညး မဍ္ဎိက်ပေင်တ်။ အာဘတံ၊ ရေင်တ္ဂျင်နင် မွဲမွဲဒုဒဲတဲ့။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ မဂပ်ဝ်စွံပ္ဆန်လဝ်ကို။ ဓုဝံ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝွံ။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကိုဇကု။ ကမ္မုနာ၊ မိန်ကုသိုလ်ကံ။ သဂ္ဂေ၊ ပွဲဘျုင်သွဝ်။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွံပ္ဆန်လဝ်ရ။ ။(ပ) [ကြြန္ဒဂ့် ကလေင်ရံင် ပွဲမုသာဝါဒသုတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၄) ဒုတိယသံဝါသသုတ်၊ အဝဏ္ဏာ ရဟသုတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃) ပဌမဓတသုတ်တေံညိ]။ ။

၄–ကောဓဂရုသုတ်

၈၄။ ။ ကောဓဂရု၊ ဝ်မွံုကို် ပွမသွအဲပရဲမွး ပွတ်ဒေါသ။ (ဝါ) ဝ်မသွအဲပရဲကို် ပွတ်ဒေါသ။ န သဒ္ဓမ္မဂရု၊ ဝ်ညးမွံုကို် ပွမဟွံသွအဲပရဲ မတွံဂး ဓရိညးသပ္ပုရိုဟ်။ (ဝါ) ဝ်ဟွံသွအဲပရဲကို် ဓရိညးသပ္ပုရိုဟ်။ ဟောတိ၊ ပ္ံု။ ။ [နမ္ပ္ဍုမြ်သာ်ဝွံ ကလေဝ်ရံဝ် ပိုဒ်လိက်(၄၃)၊ ပဌမကောဓဂရုသုတ်တေံညို]။ ။

၅–တမောတမသုတ်

၈၅။ ။ တမော၊ ဝ်မဒမ္မုဒ်ံဝ်။ (ဝါ) ဝ်မစိုန်သကို် ကျောံဘဝခန္ဓ မ၇ုခိုဒ်ံဝ်။ (ဝါ) ဝ်မ ကျိ်ုဒ်ဒ်ံဝ် ညံဝ်ရ၇ံတိုက်ဒမ္မု။ ဟုတွာ၊ ဒ်္ဂတဲု။ တမပရာယဏော၊ ဧံမွံုကို်ဂတိ ထပ်တဲု မဂပ်ဝ်အာစိုပ် မတွံဂး ဘဝခန္ဓမ၇ုခိုဒ်ံဝ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပ္ဂိုလ်ကို်။ တမော၊ ဝ်။ (ဝါ) ဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ဇောတိပရာယဏော၊ ဧံမွံုကို်ဂတိထပ်တဲု မဂပ်ဝ်အာစိုပ် မတွံဂး ဘဝခန္ဓ မယးတွး။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို်။ ဇောတိ၊ ဝ်မယးတွး။ (ဝါ) ဝ်မစိုန်သကို် ကျောံဘဝခန္ဓမယး တွး။ (ဝါ) ဝ်မကျိ်ုဒ်ဒ်ံဝ် ညံဝ်ရလျးအရံဝ် မယးတွး။ ဟုတွာ၊ တဲု။ တမပရာယဏော၊ ဧံု။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို်။ ဇောတိ၊ ဝ်။ (ဝါ) ဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ဇောတိပရာယဏော၊ ဧံု။ ပုဂ္ဂလော၊ ပ္ဂိုလ်ကို်ရောဝ်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီ။ ကထဉ္စ၊ မူရ ဗွဲအကာဲအရာမွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပ္ဂိုလ်။ တမော၊ ဝ် ဒမ္မု။ ဟုတွာ၊ ဒ်္ဂတဲု။ တမပရာယဏော၊ ဝ်မွံုကို်ဂတိထပ်တဲု မဂပ်ဝ်အာစိုပ် မတွံဂး ဘဝခန္ဓမ၇ုခိုဒ်ံဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ံုဒ်္ဂ်ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ကဟ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂ ကစ္စော၊ ဧံမဒ်္ဂလ့်ု။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပ္ဂိုလ်။ နီစေ၊ ဧံမသဝ်။ ကုလေ၊ ပ္ဒဲဂကူ။ ပစ္စာဇာ တော၊ ဝ်မကျိ်ုဒ်ဒ်ံ။ ဟောတိ၊ ပ္ံုဒ်္ဂ်ရ။ ယတ္ထ၊ ပြ်ပ္ဒဲဂကူမွဲ။ ကသိရေန၊ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ ဃာသစ္ဆာဒေါ၊ နှ်စ္ဓ, ယာတ်။ ။[ဃာသ+အစ္ဆာဒေါ]။ ။ လဇ္ဇတိ၊ ပ္ံုဂပ်ဝ်ကလိဂွံရ။ တာဒိသေ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ညာတ်တ်သာ်ဂ့်။ ဒလိဒ္ဒေ၊ ဧံမဝါတ်ဂါတ်။ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ၊ ဧံမွံုကို်ပုင်, ဘ္ဂ်ယာမ, ဘောဇိုန်မအောန်။ ။[အပ္ပ၊ ဧံမအောန်+အန္န၊ ပုင်+ပါန၊ ဘ္ဂ်ယာမ]။ ။ ကသိရဝုတ္တိကော၊ ဧံမွံုကို် ပွမဂွံဂယျိုင်လမျိုု ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ စဏ္ဍာ လကုလေ ဝါ၊ ပ္ဒဲဂကူဒေါင်စ္ဓာကို်။ ဝေနကုလေ ဝါ၊ ပ္ဒဲဂကူသွာလာ်ချာကို်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဂကူ ကျော်နှ်တ် သ္ဂဝ်, န, တိုင်နကို်ချာ မပ္ဍံကို်ဒုန်, ဓဝ်ကို်။ နေသာဒကုလေ ဝါ၊ ပ္ဒဲဂကူပြောန် တမှာကို်။ ရထကာရကုလေ ဝါ၊ ပ္ဒဲဂကူသွာစ္ဓာံကို်။ ။[ရထေသု စမ္မေန နဟနံ ကရောတီတိ ရထကာရော= ညးမကျော်နှ်ပူကောပ်တ် ပ္ဒဲကွိ နကို်စ္ဓာံ၊ သွာစ္ဓာံ၊ သွာ ဇိုင်ဒ္ဓပ်]။ ။ ပုက္ကုသကုလေ ဝါ၊ ပ္ဒဲဂကူ မက္ဘဟ်တ် ပ္ဂ်ဖမြကို်။ ပစ္စာဇာတော၊ ဝ်မကျိ်ုဒ်ဒ်ံ။ ဟောတိ၊ ပ္ံု။ ။

စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေဝ်ဏီ။ (ဝါ) ဂကူကဆံဝ်သဝ်တဲု အယာံမာတ်ဝါတ်ဂါတ် စသုဝ်မံဝ်စံဝ်

သွားဟွံကဏီ။ သော၊ ငဉးဂ်ှ။ ဒုဗ္ဘဏ္ဏော၊ ငမ်ဳံကိုသဂ် ဟွံဆဝဲ။ (ဝါ) ငရုပ်သဂ်ပရံ။ ဒုဒ္ဒ သိကော၊ ငမဟဂွံဒးရး။ သြကောဋ္ဌိမကော၊ ငမသဝ်ကွ။ ဗဂ္ဂါဗာမော၊ ငမ်ဳံကိုယဲဘဲ မဂ္ဂိုင်။ ကာဏော ဝါ၊ ငမတ်ကွက်ကို။ ကုဏီ ဝါ၊ ငမ်ဳံကို တဲငုံက်ကို။ ခဏ္ဍော ဝါ၊ ငဖိုင်ဝေန်ကို။ ပက္ခဟတော ဝါ၊ ငမ်ဳံကိုကာယ သ္ကျတ်သွဝ် မချိုတ်ဒှံင်ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ [ဟတ= ဧံမဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ (ဝါ) ဧံမချိုတ်ဒှံင်။ ပက္ခ= (ဝါ) ဉးမ်ဳံကိုကာယ–မွဲသ္ကျတ်။ ပိဋ္ဌသပ်ဝ်၊ ဉးမဒးဒရိဟ်ဏော နကိုကွိဂ့ံ။ ။

အန္ဆသ၊ နစ္ဆ မကိတ်သ္ကျတ်ကို။ ပါနသ၊ နဉာ်သုင်ကို။ ဝတ္ထသ၊ နယာတ်ကို။ ယာနသ၊ နယာန်ကို။ မာလာ, ဂန္ဓ, ဝိလေပနသ၊ နှ်ပ်က, စ္ဆန်, မြမောဝ်ကို။ သေယျာ +အာဝသထ+ပဒီပေယျသ၊ နဒ္ဒဲသတိက်, ဒ္ဒဲမံင်, စ္ဆပ္ဆတ်, သိုပ္ဆတ်, ကွေင်သွက်ဂွံ ပ္ဒေန်ကို။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၁၃) အာသံသသုတ်တေံကိုညှိ]။ လာဘီ၊ ငမ်ဳံကိုပွမကလိဂွံ။ နေ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဟွံဒှ်ရ။ သော၊ ငဉးဂ်ှ။ (ဝါ) ငဉး မက္ခ်ိဒှ် ပ္ဒဲဂကူ မယုတ်သဝ် မပ္တံကိုဒေါင်စ္ဆာဂ်ှ။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ (ဝါ) နကိုကာယဒွါရ။ (ဝါ) နကိုကာယဝိညတ်။ ဒုစ္စရိတံ၊ နအကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ (ဝါ) နအကုသိုလ် ကာယကံ ပိ မဂပ်ဝ်ကျောန်တ ဗွဲဟွံဒးရး။ စရတိ၊ ပ္ဒံဒ္ဂေတ်ကျောန်ရ။ ဝါစာယ၊ နကိုသွန်ပါင်။ (ဝါ) နကိုဝစီဒွါရ။ (ဝါ) နကိုဝစီဝိညတ်။ ဒုစ္စရိတံ၊ နှ်။ (ဝါ) နအကုသိုလ် ဝစီကံပန် မဂပ်ဝ် ကျောန်တ ဗွဲဟွံဒးရး။ စရတိ၊ ပ္ဒံ။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ (ဝါ) နကိုမနောဒွါရ။ တံ၊ နှ် အကုသိုလ် ဒုစရိုတ်ဂ်ှ။ (ဝါ) နအကုသိုလ် မနောကံပိ မဂပ်ဝ်ကျောန်တ ဗွဲဟွံဒးရးဂ်ှ။ စရတိ၊ ပ္ဒံဒ္ဂေတ်ကျောန်ရ။ သော၊ ငဉးဂ်ှ။ (ဝါ) ငဉး မကျောန်တ အကုသိုလ်ဒုစရိုတ် က္ခ်ိဒှ် ပ္ဒဲဂကူမယုတ်သဝ် မပ္တံကိုဒေါင်စ္ဆာတဲဂ်ှ။ ကာယေန၊ နကို။ ဒုစ္စရိတံ၊ နှ်။ စရိတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တက်ကို။ ။(ပ)။ ။ ပရံ၊ ပ္ဒဲ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိဒ်လိက်(၆၁) ပတ္တကလ္လသုတ်တေံညှိ]။ ။ အပါယံ၊ ဧံမစာ်စ္ဆးအာ နူတသိုက်မ က္ခ်ိဒှ် ဗွဲအကာဲအရာမ်ဳံပွိက်။ (ဝါ) ဧံမစာ်စ္ဆးအာ နူကုသိုလ် အရာမက္ခ်ိဒှ် တသိုက်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဧံမဒှ် အရာဒ္ဓန်ဒဒိုက်။ (ဝါ) ဧံမဒှ်ဘဝ မကလိဂွံ ဟိုတ်နူအကုသိုလ်ကံ မလို လာ်။ ဝိနိပါတံ၊ ဧံမဒှ်အရာ မဒတုံစ့ော်။ နိရယံ၊ နှ်နရက် ဟွံမွဲကိုတသိုက် ဗွတ်ညိနာင်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံဒးက္ခ်ိဒှ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဓံ၊ ဗွဲအကာဲအရာသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂး က္ခ်ိဒှ်ပ္ဒဲကတိုင်ဒမ္မ့ မပ္တံကိုဂကူဒေါင်စ္ဆာ မယုတ်သဝ်တဲ့ ချိုတ်တဲ့မွး ပွမ္ဒးက္ခ်ိဒှ် ပ္ဒဲကတိုင်ဒမ္မ့ ဘဝအပါနရက် မြသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်။ တမော၊ ငတိုက်ဒမ္မ့ မဂ္ဂ ဓီ။ ဟုတ္တွာ၊ တဲ့။ တမပရာယဏော၊ ငး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

သော၊ ငဉးဂ်ှ။ (ဝါ) ငဉးမွးက္ခ်ိဒှ် ပ္ဒဲမပ္တံကိုဂကူဒေါင်စ္ဆာ မယုတ်သဝ်ဂ်ှ။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ (ဝါ) နကိုကာယဒွါရ။ (ဝါ) နကိုကာယဝိညတ်။ သုစရိတံ၊ နှ်ကုသိုလ်သုစ ရိုတ်။ (ဝါ) နှ်ကုသိုလ်ကာယကံပိ မဂပ်ဝ်ကျောန်တ ဗွဲမွးရး။ စရတိ၊ ပ္ဒံ။ ဝါစာယ၊ နကို။

သုစရိတံ၊ နှ်ကုသိုလ်ဝစီကံပန် မဂပ်ဝ်ကျော်နှ်တ်ဗွဲမွှးရး။ စရတိ၊ ပ္ဒံ။ မနသာ၊ နကိုး။ သုစရိတံ၊ နှ်ကုသိုလ်မနောကံပိ မဂပ်ဝ်ကျော်နှ်တ်ဗွဲမွှးရး။ စရတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ဉ်ညးဂှ်။ (ဝါ) ဉ်ညးမကျော်နှ်တ် ကုသိုလ်သုစရိုတ် ကွ်ဲဒ့ဲပွဲမပ္ဒံကိုး ဂကူဒေါင်စ္ဂာမယုတ်သဝ်ဂှ်။ ။ (ပ)။ ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မကွ်ဲဒ့ဲ ပွဲ ကတိုင်ဒမ့ု မပ္ဒံကိုးဂကူဒေါင်စ္ဂာ မယုတ်သဝ်တဲ့ ချိုတ်တဲ့မွး ပွမွးကွ်ဲဒ့ဲ ပွဲကတိုင်လျးတွး ဘဝ သုဂတိဒေဝတ် မြဲသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဥစ္စေ၊ ဧံမသ့ုင်ပြဲ။ ကုလေ၊ ပွဲဂကူ။ ပစ္စာဇာတော၊ ဉ်မကွ်ဲဒ့ဲ။ အမေ့၊ ဧံမသွေဟ် သွဟ်။ မဟာဒ္ဓနေ၊ ဧံမ့ုံကိုဒြပ်မဂ့ိုင် တိုပ်လဝ်ပွဲတိ။ မဟာဘောဂေ၊ ဧံမ့ုံကိုဒြပ် အရပ် အစပ်မဂ့ိုင် မပ္ဒံကိုခရော်ထဝ်, ခရော်ဩန်, ယာတ်ဗွိုက်လတက်။ ပဟူတဇာတရူပရဇတော၊ ဧံမ့ုံကိုထဝ်ဩန်မဂ့ိုင် ဟွံတုပ်ဒေပ်လဝ်။ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော၊ ဧံမ့ုံကို ဂ°ဂ ၁တ် မဒ့ဲဟိုတ် ပွမသ့ိုက်မ့ိုက် မဂ့ိုင်။ ။[ဝိတ္တိ= ပွမသ့ိုက်မ့ိုက်+ဥပ ကရဏ= ဟိုတ်]။ ။ ပဟူတဓနဓညော၊ ဧံမ့ုံကိုကြက်ဒြပ် ဩဲသ့ုမဂ့ိုင်။ ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ၊ ပွဲဂကူသွိုင် မ့ုံကိုကြက်ဒြပ် မဂ့ိုင်ကို။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ၊ ပွဲဂကူဗမ့ုး မ့ုံကိုကြက်ဒြပ် မဂ့ိုင်ကို။ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ ဝါ၊ ပွဲဂကူသမ့ေဟ် မ့ုံကိုကြက်ဒြပ် မဂ့ိုင်ကို။ ပစ္စာဇာတော၊ ဉ်မကွ်ဲဒ့ဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

စ၊ ဆဂ့်ဟွံကဏီ။ (ဝါ) ကွ်ဲဒ့ဲပွဲဂကူ မပ္ဒံကိုခတ္တိယမဟာသာလ မသိုက်သွေဟ်သွဟ် တ်ဟောင် ဟွံသေင်ဏီ။ သော၊ ဉ်ညးဂှ်။ (ဝါ) ဉ်ပူဂိုလ် မဝံဒ့ဲ ပွဲဂကူ မပ္ဒံကိုခတ္တိယမဟာသာလ မဒ့ဲမပ္ဒံကို အမ့ု, မဟာဒ္ဓနဂှ်။ အဘိရူပေါ၊ ဉ်မ့ုံကိုသာ် မလောန်ကာဲ လ္ဘာန္နညးသ္ဘာင်။ (ဝါ) ဉ်ရုပ်သာ်ကျော်လောန်။ ဒဿနီယော၊ ဉ်မထောက်ကိုဗိုသို့။ (ဝါ) ဉ်မဆာဲထောက်ကိုဗိုသို့။ ပါသာဒိကော၊ ဉ်မလေပ်ကွ်ဲဗဒ့ဲကို စိုတ်ဖြုင်ကေဝ်။ ပရမာယ၊ ဧံမပြဲသ္ဘးဖုး။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ ကျော်ဒဒ့ဲသာ်ကျော်ဆာဲ။ ။[ဝဏ္ဏသ ပေါက္ခရတာ သုန္ဒရဘာဝေါ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ]။ ။[ဝဏ္ဏဥ္စ ပေါက္ခရဥ္စ ဝဏ္ဏပေါက္ခရာနိ= သာ်ကိုကာယ။ ဝဏ္ဏ ပေါက္ခရာနံ ဘာဝေါ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ= ဒဒ့ဲသာ်ကိုကာယ။ ပေါက္ခရတာဂှ်ဟောင် သရီရ သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိ–သာ်ဝွံ မပ္ဒံကိုသုတ်ဋီကာ ပိုဒ်လိက်(၁၉၇) ပံက်လဝ်ရ]။ ။ သမန္နာဂတော၊ ဉ်မချိုက်ပေင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့ဲရ။ ။

အန္ဓသ၊ နှ်–ကိုး။ ။(ပ)။ ။ သေယျာဝသထပဒီပေယျသ၊ နှ်–ကိုး။ လာဘီ၊ စိုနှ်မ့ုံကိုကလိဂွံရ။ သော၊ ဉ်ညးဂှ်။ (ဝါ) ဉ်ညး မကွ်ဲဒ့ဲ ပွဲဂကူမပ္ဒံကို ခတ္တိယမဟာသာလဂှ်။ ကာယေန၊ နကိုး။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကိုး။ ဒုစ္စရိတံ၊ နှ်။ စရတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ဉ်ညးဂှ်။ (ဝါ) ဉ်ညးမကျော်နှ်တ် အကုသိုလ်ဒုစရိုတ် မကွ်ဲဒ့ဲ ပွဲဂကူမပ္ဒံကို ခတ္တိယမဟာသာလတဲ့ဂှ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲပကာရမြဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲ

အရာ မတွံဂး ကွ်ိန့်ပဲ့ကတိုင်လျးတွး ဂကူပရဲမပ်ံကို် ခတ်ိယမဟာသာလ မန့်မပ်ံကို် အမှ, မဟဒ္ဓနတဲ့ ချိုတ်တဲ့မွး ပွမ္ဒးကွ်ိန့် ပဲ့ကတိုင်ဒမ္ဘ ဘဝအပါနရက်သာ်ဝံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဇောတိ၊ င်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ တမပရာယဏော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။(ပ)။ ။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆-သြဏာတောဏာတသုတ်

၈၆။ ။ သြဏာတောဏာတော၊ ပူဂိုလ်ဘဝလွဲဟ်သဝ်တဲ့ ဘဝကြဲလေဝ် မသဝ်တ် ကို။ ။[သြဏာတ+သြဏာတော]။ ။ သြဏာတုဏ္ဏာတော၊ ပူဂိုလ်ဘဝလွဲဟ် သဝ် တဲ့ ဘဝကြဲ သွၚ်ပြဲတ်ကို။ ဥဏ္ဏာတောဏာတော၊ ပူဂိုလ်ဘဝလွဲဟ်သွၚ်ပြဲတဲ့ ဘဝကြဲ သဝ်တ်ကို။ ဥဏ္ဏာတုဏ္ဏာတော၊ ပူဂိုလ်ဘဝလွဲဟ်သွၚ်ပြဲတဲ့ ဘဝကြဲလေဝ် သွၚ်ပြဲတ်ကို။ [ပဲ့ဝံ့ မပ်ံကို် "ကထဥ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သြဏာတောဏာတော ဟောတိ၊ ကွ်ဓ ဘိက္ခဝေ၊ ဓ္ကာစ္စော ပုဂ္ဂလော နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ" ညံဉ်ရ် ပဲ့တမော တမသုတ်ကို ဝိတ္ထာရဝါကျ မွးပါတ်ဟောင်ရ။ သြနမတိ နီစော ဘဝတီတိ သြဏာတော။ (အဝ+နမု+တ)။ ။ သြနမိသတိ နီစော ဘဝိသတီတိ သြဏာတော။ သြဏာတော စ သော သြဏာတော စာတိ သြဏာတောဏာတော။ ဥဏ္ဏာမတိ ဥစ္စော ဘဝတီတိ ဥဏ္ဏာတော (ဥ+နမု=တ) နမပ်ံမြသဝ်ဝံ့ သ္ဂဝစနတ္ထညိ]။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ရ-ပုတ္ထသုတ်

၈၇။ ။ သမဏာမစလော၊ ခမီဟံ့မွဲကို် ပွမချီဒရိုက်ဒရာင်ကို။ (ဝါ) ခမီသေက္ခထပ်် မတန်တ် ဓဝ်ဟံ့ဂံ့ချီဒရိုက်ဒရာင် နကို်ဓရ်သဒ္ဓါ မှံ့ကို်ရိုဟ်မဗိုန်ခိုင် ပဲ့သာသနာကို်။ ။ [သမဏာ+အစလ၊ မအာဂို်]။ ။ သမဏာပုဏ္ဏာရိကော၊ ခမီမတုပ်ကျော် ပ်ံကပုဏ္ဏာရိက် ကို်။ (ဝါ) ခမီသုက္ခဝိပဿကတ္ဘအရှန် ဟံ့ကလိဂံ့ဇျာန်အဘိညာဏ်တဲ့ မတုပ်ကျော် ပ်ံက ပုဏ္ဏာရိက် ဟံ့ချိုက်ပေင်ကို်ပ်ံကထာင်ကို်။ သမဏာပဒုမော၊ ခမီမတုပ်ကျော် ဒက်ပဒုမကို်။ (ဝါ) ခမီ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တတ္ဘအရှန် ကလိဂံ့ဇျာန်အဘိညာဏ်တဲ့ မတုပ်ကျော်ဒက် ပဒုမ မချိုက်ပေင်ကို် ပ်ံကထာင်ကံ့ကို်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်လိက်(၄၉) တေံညိ]။ ။ သမဏောသု၊ ပ္မောဝ်ကို်ခမီ အလုံအိုသိုဂမ္ဗိုင်။ သမဏာသုခုမာလော၊ ခမီ မချိုန်ချောတ်ဖိပ်ဂိုပ်ကိုရောင်။ (ဝါ) ကျာ်တြဲ မချိုန်ချောတ်ဖိပ်ဂိုပ် မစာ်စူးအာန္ဒဒိုက် ကာယစိုတ် ကျော်ခမီတ္ဘအရှန် လအာမတုပ်ကို်ကျာ်တြဲကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ ကထဥ္စ၊ မူရ် ဗွဲအကာဲအရာမွဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ င်ပူဂိုလ်။ သမဏာမစ

လော၊ ငခမီ ဟွံမွဲကိုပွမချီဒရိုက်ဒရောင်။ ဟောတိ၊ ပုံဒှံရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲ သာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ သေခေါ၊ ငပူဂိုလ်သေက္ခ။ ဟုတွာ၊ ဒှံတဲ့။ ပါဠိုပဒေါ၊ ငမှုံ ကိုဒွေတ်ပရဲ သိက္ခာပိပြကာ။ ။[ပဋိုပဒါ အဿ အတ္ထိတိ ပါဠိုပဒေါ]။ ။ (ဝါ) ငယောဒွေတ်တ် ဒွေတ်ပရဲသိက္ခာပိပြကာ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အနုတ္တရံ၊ ဧံဟွံမွဲကိုဓရ် မပြဲ လောန်လ္ဟုဇကု။ (ဝါ) ဧံမဒှံဓရ်ပြဲ။ ယောဂက္ခေမံ၊ နှ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒှံအရာဖအိုတ် ကွံဘဲယောဂ ပန်ပြကာ။ ပတ္ထယမာနော၊ သိုမရာဒနာမိက်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံပဒတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးဂ့်တုန်။ ခတ္တိယဿ၊ ဧံမဒှံဂကူသွိင်။ မုဒ္ဒါ ဝသိတ္တဿ၊ ဧံမဂပ်ဝ်စဝ်လဝ် ဥာ်အဘိသိက် ပွဲကျိုပ်။ (ဝါ) ဧံမစဝ်အဘိသိက် ပွဲကျိုပ်တဲ့ မဂပ်ဝ်ပတိုန်လဝ်သွိင်။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင်။ ဇေဋ္ဌော၊ ဧံမဇွော်အိုတ်။ အဘိသေကော၊ ဧံမထေက်ကို စဝ်အဘိသိက်။ ။[ပွဲဦကာ အဘိသိဉ္စိတာဇ္ဈောတိ အဘိသေကောသာ်ဝွံ သွဝစနတ္ထကမ္မသာဓနရ။ ဟွံဆက် တဒ္ဓိတ်ဏာပစ္စယ်ရ။ ဟိုတ်ဂ့်ရ ပွဲအဘိဥပသဝ် အာဝုဒ္ဓိဟွံမွဲ]။ ။ အနဘိသိတ္တော၊ ဧံမဟဂပ်ဝ်စဝ်လဝ် အဘိသိက်ဏီ။ ပုတ္တော၊ ငကောန်။ မစလပွတ္တော၊ ငမအာစိုပ် ဒဒှံညးဗိုန်ဗတ် မဟွံချီဒရိုက်ဒရောင် တ္ဟာ်နဖိုဒုင်စဝ်လဝ် အဘိသိက်။ (ဝါ) ငမချိုတ်ပ္ဂါတ်ဒုံင် သွက်ဒုင်စဝ်အဘိသိက်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝံ၊ ဗွဲအကာအရာဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာအရာ မတွံဂး ပွမရာဒနာမိက်ကို အရဟတ္တဖို သိုကိုမ ဒွေတ်တ် ဒွေတ်မပြဲ သိက္ခာပိပြကာ မြသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ သမဏမစလော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[မပ္ပံကိုအာသဝါနံ ခယာ–ဝွံ ကလေင်ရံင် ပွဲစတုက္ကနိပါတ် ပိုဒ်လိက် (၅) အနုသောတသုတ်တေံညှိ]။ ။(ပ)။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ စ၊ ဓိုန်ဂ့် လော်။ အဋ္ဌဝိမောက္ခေ၊ နဝိမောက္ခ ဒ္ဗာံပြကာဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နှ်သမာပတ် ဒ္ဗာံပြကာဂမ္ဂိုင်။ ကာယေန၊ နကိုနာမကာယ မဒှံမွဲစွံ။ ဖုသိတွာ၊ ထွတ်ဒွံတဲ့။ နော ဝိဟရတိ၊ ပုံဟွံပဒ္ဓရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝံ၊ ဗွဲအကာဲအရာဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂး သွဇွောဝ်မတ်ကို စေတောဝိမုတ္တိ, ပညာဝိမုတ္တိဂမ္ဂိုင်ဟောင်တဲ့ ပွမဟွံမွဲကို ထွတ်ဒွံဝိမောက္ခ ဒ္ဗာံပြကာ မြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံကဏီ။ အဋ္ဌ၊ ဧံမဒှံ ဒ္ဗာံအိုတ်။ ဝိမောက္ခေ၊ နှ်သမာပတ်ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂး စေတောဝိမုတ္တိ, ပညာဝိမုတ္တိဂမ္ဂိုင်လေဝ် သွဇွောဝ် မတ်ကိုဝိမောက္ခ ဒ္ဗာံပြကာလေဝ် ပွမထွတ်ဒွံ မြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ယာစိတောဝ၊ ငမဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်အခေါင် ဂ့်ဒှံတဲ့ဟောင်။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲမဂ္ဂိုင်။ စီဝရံ၊ နှ်။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံရပ်စပ်ရ။ အပွံ၊ အယာံမာတ်

မအောန်ဟေင်။ အယာစိတော၊ သိဳဟဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်အေခါင်။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ။[သ့ာ ဝွံရပ်စပ်ညိ ရၔသာ်ဝွံဒါယကာတံ အာတ်ပါန်အခေါင်တဲ့ ရပ်စပ်တ်ဟေင်ဂ့ိုင်ရ။ သိဳဟွံဂွံ အာတ်ပါန်အခေါင် သာ်ဝွံရပ်စပ်တ်ဂ့် နွံတ်ဗွဲမအောန်ဟေင် မိက်သွး]။ ။ ယာစိတောဝ၊ ဟေင်။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲ။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ နိ။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံ့။ အပွံ၊ ဟေင်။ အယာစိတော၊ သိဳက်ိ။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ သေနာသနံ၊ နိဒ္ဒဒဲသတိက်ဒ္ဒဲမံင်။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ နိဂဥ္ဇဲ မဒ့်ကပေါတ် ဟိုတ်ဂ့ိုစ့ိုဒ္ဒာလမျှိ မစ့ော်စး ဂ့ိုယဲ သွက်ညးမဂိယဲ။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ပုံ့ရပ်စပ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ယေဟိ သပြဟ္မစာရီဟိ၊ ပြဲကျေဂုံသဟခရ်ဂမ့ျိင်။ (ဝါ) ပြဲကျေဂုံခမီ မဒ္ဒေတ်တ်ဒ္ဒေတ် မပြဲမွဲစွံဂမ့ျိင်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ တေ သပြဟ္မစာရိနော၊ င်ခမီ သဟခရ်ဂမ့ျိင်ဂ့်။ [တျ္ဃသ=တေ+အဿ]။ ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ဂ့ိုခမီဂ့်။ မနာပေနေဝ၊ ခဲ့ံမဗာန်စပ်တ ဂ့ံစ့ိုတ်ဟေင်။ ။[မနံ အပ္ပေါတိ အလ္လီယတီတိ မနာပံ]။ ။ (ဝါ) ခဲ့ံမသ္ဒိုက်မ့ျိုက် ဂ့ိုဂ့ံစ့ိုတ်။ ကာယကမ္မေန၊ နကို့ကာယကံ။ (ဝါ) နကို့အကာဲအရာဇကု။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲ။ သမု ဒါစရန္တိ၊ ပုံ့ကျောန်တ် ကမ္မောန် မထေက်ဂ့ိုကျောန်အိုတ်ရ။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ တေ သပြဟ္မစာရိနော၊ င်–ဂမ့ျိင်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ဂ့ိုး။ မနာပေနေဝ၊ ခဲ့ံ။ (ဝါ) ခဲ့ံ။ ကာယကမ္မေန၊ နကို့။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲ။ သမုဒါစရန္တိ၊ ပုံ့ဂ္ဂါဒ့်ဂ္ဂျင်အိုတ်ရ။ ။[မိက်ဝွံသွး ပွဲနယ်ကြဲဝွံတုန် “ခမီသပြဟ္မစာရီဂမ့ျိင် သွက်ခမီဂ့် နကို့မနာပကာယကံဟေင် ဗွဲမဂ့ိုင်ဂ္ဂါဒ့်ဂ္ဂျင်အိုတ်ရ” သာ်ဝွံ မိက်သွး]။ ။

အပွံ၊ ဟေင်။ အမနာပေန၊ ခဲ့ံဟွံမွဲကို့ ပွမဗာန်စပ်ဂ့ံစ့ိုတ်။ (ဝါ) ခဲ့ံဟွံသ္ဒိုက်မ့ျိုက် ဂ့ိုဂ့ံစ့ိုတ်။ ကာယကမ္မေန၊ နကို့။ သမုဒါစရန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဝစီကမ္မေန၊ နကို့။ ။(ပ)။ ။ မနောကမ္မေန၊ နကို့။ ။(ပ)။ ။ မနာပံယေဝ၊ ခဲ့ံ။ ဥပဟာရံ၊ နိ်ပွမရေင်တ္ဂျင် ပြာပ်အာ နကို့ကာယစိတ်။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲ။ ဥပဟာရန္တိ၊ ပုံ့ရေင်တ္ဂျင်ပြာပ်အာအိုတ်ရ။ အမနာပံ၊ ခဲ့ံ။ ဥပဟာရံ၊ နိ။ အပွံ၊ ဗွဲ။ ဥပဟာရန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။

ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ၊ ခဲ့ံမလေပ်ကွ်ဲဒ့် ဟိုတ်နူကျင်ပွတ်အိုတ်ကို့။ သေမ့သမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ၊ ခဲ့ံမလေပ်ကွ်ဲဒ့် ဟိုတ်နူသ္ပေဟ်အိုတ်ကို့။ ဝါတသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ၊ ခဲ့ံမလေပ်ကွ်ဲဒ့် ဟိုတ်နူကျာအိုတ်ကို့။ သန္နိပါတိကာနိ ဝါ၊ ခဲ့ံမလေပ်ကွ်ဲဒ့် ဟိုတ်နူမပ်ံကိုကျင်ပွတ် ပိပြကာတံ ပံင်ကော် ဟွံညီသာ သွဟ်နိ်အိုတ်ကို့။ ။[သန္နိပါတ၊ ဟိုတ်ပွမပံင်ကော်+ကျက၊ ဝေဒနာ မလေပ်ကွ်ဲဒ့်ဂမ့ျိင်]။ ။ ဥတုပရိဏာမဇာနိ ဝါ၊ ခဲ့ံမလေပ်ကွ်ဲဒ့် ဟိုတ်ဥတုစိဟ်ဂမ့် ပ္ဘန်ဂတားလောန်ကာဲအိုတ်ကို့။ ။[ဥတု=ဥတုစိဟ်ဂမ့်+ပရိဏာမ= ဟိုတ်ပွမပ္ဘန်ဂတား+ဇ= ဝေဒနာ မလေပ်ကွ်ဲဒ့်ဂမ့ျိင်]။ ။ ဝိသမပရိ

ဟာရဏာနိ ဝါ၊ ဧၟံမလေပ်က္ဆ်ိုဒ့် ဟိုတ်ပွမသုင်စေဲ ခန္ဓကာယ ဟွံညီသာ မပ္တံက်ိုပွမဂ့ံ, ပွမဒတ် ဂ့ါင်လောန်အိုတ်ကီ။ ။[ဝိသမ=ဟွံညီသာ+ပရိဟာရ=ဟိုတ်ပွမသုင်စေဲ+ဇ= ဝေဒနာ မလေပ်က္ဆ်ိုဒ့်ဂမ့ါင်]။ ။

သြပက္ကမိကာနိ ဝါ၊ ဧၟံမလေပ်က္ဆ်ိုဒ့် ဟိုတ်လွိပရာပယောဂ ညးမွဲသ္ဆာင် မပ္တံက်ိုပွမ ဓုင်တက် ဒက်ဂြေန်အိုတ်ကီ။ ။[ဥပက္ကမ=ဟိုတ်လွိပရာပယောဂ ညးမွဲသ္ဆာင်+ဏိက =ဝေဒနာ မလေပ်က္ဆ်ိုဒ့်ဂမ့ါင်]။ ။ ကမ္မဝိပါကဇာနိ ဝါ၊ ဧၟံမလေပ်က္ဆ်ိုဒ့် နဒဒ့်ဖိုံ ဝိပက် ကံ ကိုပ်က္ဂာအိုတ်ကီ။ ။[ဧၟံမလေပ်က္ဆ်ိုဒ့် ဟိုတ်ဖိုက်ံကိုပ်က္ဂာ ကိုဖိုသက်က်ဟောင် သီ ဟွံမွဲက်ိုဟိုတ် မတွံဂး ပိတ္တ, သေမ္ပ, ဝါတ, သန္နိပါတ, ဥတုပရိဏာမ, ဝိသမပရိဟာရ, ဥပက္ကမ မသွးက္ဂျင်တဲ့ အိုတ်ကိုမိက်သွး]။ ။ ယာနိ တာနိ ဝေဒယိတာနိ၊ ပြြင်ဒုက္ခ ဝေဒနာဂမ့ါင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တာနိ ဝေဒယိတာနိ၊ ငဒုက္ခဝေဒနာဂမ့ါင်ဂ့်။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ သရီရေ၊ ပ္ဒဲခန္ဓကာယ။ ဗဟုဒေဝ၊ ဗွဲမဂ့ါင်ဟောင်။ နှ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဟွံ က္ဆ်ိုဒ့်အိုတ်ရ။ ။

သော၊ ငခမီဂ့်။ အပ္ပါဗာဓော၊ ငမ့ုံက်ိုယဲမအောန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အာဘိစေတသိ ကာနံ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ စတုန္နံ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဈာနာနံ၊ နရူပါဝစရကြြိယာဈာနဂမ့ါင်။ နိကာမလာဘီ၊ ငံ။ ။[ကလေငရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၂)၊ ဒုတိယဥရုဝေလသုတ်တေံညြ]။ ။(ပ)။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂံ၊ ဗွဲအကာဲအရာဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ ဒါယကာတ္ဂဒါန်တံ မဖြင်ကေဝ်အာတ် ပါန်အခေါင် ဂ့ါင်ငကိုဝါတဲ့ ပွမရပ်စပ် ပစ္စယ်ပန်ပြြကာ, သဟဓရ်ပဒတ်မွဲစွံတံ နကို အကာဲအရာကာယ ပါင် စိုတ် သ္ဂိုက်မ့ါက်ကိုဂ့ံစိုတ်မဂ့ါင် ပွမရေင်တ္ဂျင်ဆက်ဆော်, ယဲ ဘဲအောန်တဲ့ ပွမထတ်ယုက်တ, ရူပါဝစရကြြိယာဈာန်ပန်ပြြကာဂမ့ါင် ပွမက္ဆ်ိုဒ့် မပ္တံကို နိကာမလာဘ, အာစိုပ်သွဇောဝ်မတ် စေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိတဲ့ ပွမဂွံပဒတ်သက်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ သမဏောသု၊ ပ္ဟောဝ်–ဂမ့ါင်။ သမဏာသုခုမာလော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ သွက်ဂွံဒးသွးတွေင်တုန်။ “သမဏောသု သမဏာသုခုမာလော တိ၊ ဧၟံမတွံဂး သမဏောသု သမဏာသုခုမာလော”။ ယံ တံ၊ ပြြန်ဂလာန်မွဲ။ ဝဒမာ နော၊ ငညးမသွး။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ (ဝါ) ဗွဲမဧၟံစွတ်။ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဘ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ “သမဏောသု သမဏာသုခုမာလောတိ၊ ဧၟံမတွံဂး သမဏောသု သမဏာသုခုမာလော”။ တံ၊ နှဂလာန်ဂ့်။ မမေဝ၊ နှအဲကျာ်ဟောင်။ ဝဒမာနော၊ နကြြိသွးတ်နော်။ (ဝါ) နူပွမ ဟိုသွး။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဘသွးမွးယွ်ရ။ (ဝါ) အာစိုပ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဂလာန်ဂ့် ဧၟံစွတ်သန်။ အဟံ၊ ငအဲကျာ်။ ယာစိတောဝ၊ ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ပန၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ယေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ ပြြကျံခမီဂမ့ါင်။

သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ ဝိဟရာမိ၊ ပုံပဒတ်ရ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငခမီ ပဒတ်မွဲစွဲဂမ့်ငိင်ဂ့်။ မေ၊ ကု။ (ပ)။ ။ တာနိ ဝေဒယိတာနိ၊ ငဒုက္ခဝေဒနာဂမ့်ငိင်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲကျာ်။ သရီရေ၊ ပွဲ။ ဗဟုဒေဝ၊ ဗွဲ။ န ဥပဖဒ္ဓန္တိ၊ ပုံဟွံက္ကျိုဒ့်အိုတ်ရ။ အဟံ၊ ငိ။ အပ္ပါဗာဓော၊ ငိ။ အသ္မိ၊ ပုံ။ ပန၊ သ္ဒာင်အာနူဂ့်။ အာဘိစေတသိကာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ စတုန္နံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဈာနာနံ၊ နဲ်ရူပါဝစရကြိယာဈာန်ဂမ့်ငိင်။ နိကာမလာဘီ၊ ငိ။ (ပ)။ ။ အကသိရလာဘီ၊ ငိ။ အသ္မိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–သံယောဇနသုတ်

၈၈။ ။ သမဏာမစလော၊ ခမီဟွံမွဲကို ပွမချီဒရိုက်ဒရောင်ကို။ (ဝါ) ခမီသောတာပန် မှုံကိုဒတန် မဗိုန်ခိုင် ပွဲသာသနာ ဟိုတ်ပွမချိုက်ပေင်တ ကျော်ခရ်သဒ္ဓါ ဟွံမွဲကို ပွမချီဒရိုက်ဒရောင်ကို။ သမဏာပုဏ္ဏရီကော၊ ခမီ မတုပ်ကျော်ပ္ကပုဏ္ဏရိုက်ကို။ (ဝါ) ခမီသကဒါဂါမ် မတုပ်ကျော်ပ္ကပုဏ္ဏရိုက် ဟွံချိုက်ပေင်တ်ကိုထောင်ပ္ကကုံ ဟိုတ်ဟွံသေင်ကိုညး မှုံကို ဂုဏ် မဂ့ိုင်လောန်ဏီကို။ သမဏာပဒုမော၊ ခမီ မတုပ်ကျော်ပ္ကပဒုမကို။ (ဝါ) ခမီအနာဂါမ် မတုပ်ကျော်ပ္ကပဒုမ မချိုက်ပေင်ကိုထိုက်ပ္ကကုံ ဟိုတ်မှုံတ်ကိုဂုဏ် မဂ့ိုင်လောန် လ္ဘူ နူခမီသကဒါဂါမ်ဂ့်ကို။ သမဏောသု၊ ပ္ဟောဝ်ကိုခမီအလုံအိုသိုဂမ့ိုင်။ သမဏာသုခုမာလော၊ ခမီ မချိုန်ဆျောတ်ဖိပ်ဂ့ိပ်ရောင်။ (ဝါ) ခမီတ့အရှန် မချိုန်ဆျောတ်ဖိပ်ဂ့ိပ် မပါကျော် ကိလေသ မလေပ်ကိုကြောင်မှိုဟ် သ္ဂာတ်မြဟ် ဗွဲမသက္ကာသ္ပေဟ်တဲ့ရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံ့မဒ့်ပိအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့်ပိ ဗွဲသက္ကာယဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသအိုတ်။ သံယောဇနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို သံယောဇိန်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုပွမဒက်ကြေန်ဂမ့ိုင်။ ပရိက္ခယာ၊ ဟိုတ်ပွမဖအိုတ်ကျော်။ သောတာပန္နော၊ ငပူဂိုလ်သောတာပန်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ်မအာစိုပ်ဖိုလ် နကိုအရိယမဂ် မလေပ်ကွဟ်ပါကျော်အကုသိုလ် မစ့ော်စး ဗွဲမသက္ကာသ္ပေဟ်။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ ငညး ဟွံမွဲကို သဘ်ခရ်အကုသိုလ် မပ္ဆံကိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ မလေပ်ကိုဒတုံစ့ော်ဇကု ပွဲအပါပန် ဗွဲမပွန်ဂတး။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၈၇) ပဌမသိက္ခာသုတ်တော်ကိုညှ] နိယတော၊ ငညးမဗိုန်တ သွက်ဂွံကလိဂွံမဂ်လ္ဘူ နကိုဓရ်နိယာမ မတွံဂး သောတာပတ္တိမဂ်။ (ဝါ) ငညး မဗိုန်တ ဗွဲသဘ ပွမဟွံက္ကျိုဒ့် ပွဲကြွန္နူ ထပ်ဘဝအိုတ်။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ ငညး မှုံကိုဓရ်တွေင် မဂပ်ဝ်ကိုထပ်အာစိုပ်ကြ မတွံဂး မဂ်ပိလ္ဘူ။ (ဝါ) ငညး မှုံကိုအရာဒတန် မပြဲ မတွံဂး သောတာပတ္တိမဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲ အကာဲအရာဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂး ပွမက္ကျိုဒ့်သောတာပန် မဖအိုတ်ကျော်သံယောဇိန် ပိပြကာ မြသ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ သမဏာမစလော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပရိက္ခယာ၊ ဟိုတ်။ ရာဂဒေါသမောဟာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုရာဂ, ဒေါသ, မောဟာဂမ္ဟိုင်။ တနုတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ်မတြီကွံ့။ သကဒါဂါမီ၊ ဉ ပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်။ (ဝါ) ဉပူဂိုလ်မလေပ်ကျင်စိုပ် တန်ပဋိသန္ဓိ မွဲဝါဟေဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သကိဒေဝ၊ မွဲဝါဟေဉ်။ ကြာမံ လောကံ၊ နိ်ချုဉ်မ္ဟိဟ်ဝွံ။ အာဂန္တွာ၊ ကျင်တန်ပဋိသန္ဓိတုံ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝဉ်။ အန္တံ၊ နိ်အပိုင်အခြောလ်္ဘိတ်။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓွဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂး ပွမက္ကိုဒ်ဒ် ပူဂိုလ်သကဒါဂါမ် ဟိုတ်ပွမဖအိုတ်ကွံ့ သံယောဇိုန် ပိပြကာ ကိုပွမတြီကွံ့ရာဂ, ဒေါသ, မောဟမြဲသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ။ သမဏာပုဏ္ဍရီကော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ် ဗွဲအကာဲအရာမွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ။ သမဏာပဒုမော၊ ဉ ခမီ မတုပ်ကျော်ဒက်ပဒုမ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။[ကြာန္ဒုဂ် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅) အနုသောတသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓွဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂး ဟိုတ်ပွမဖအိုတ်ကွံ့ သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန် မသုန်ပြကာ မက္ခိုဒ်သြပါတိက ဗြိုအနာဂါမ် ပ္ဒဲဘုံသုဒ္ဓါဝါသတဲ့ ပွမသွပရိနိဗ္ဗာန် ပ္ဒဲဘုံဂ့်ဟောင်မြဲသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ။ သမဏာပဒုမော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓွဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ မတွံဂး ဟိုတ်ပွမဖအိုတ်ကွံ့ အာသဝအလုံအိုသီ ပ္ဒဲဘဝဝွံဟောင် အလိုဇကုအာစိုပ် မသွဇောဝ်မတ် အနာသဝစေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိတဲ့ ပွမသွဒတ်မြဲသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်

၈၉။ ။[ပ္ဒဲသုတ်ဝွံ အရထဉ္စန်နံ ကိုကံက်လဝ်ပူဂိုလ် ပိုဒ်မပ္ဍံကို သမဏာမစလတဲ့ ဗိုကိုအရထဗွဲတြားဂ့် အတိုင်ပုတ္တာသုတ်ဟောင်ရောင်]။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော၊ ဉညး မ္ဟုံကို ဉာဏ်ပညာ မလေပ်တီကေတ် ဗွဲမဉာံစွတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဉညး မ္ဟုံကို ဓရ် မလေပ်ချပ်ဗွာ ဗွဲမဉာံစွတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သမ္မာဝါစော၊ ဉညးမ္ဟုံကိုဓရ် ဟိုတ်မဟိုသွး ဗွဲမဉာံစွတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[သမ္မာ ဝစတိ ဓတာယာတိ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာ အဿ အတ္ထိတိ သမ္မာဝါစော]။ ။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ဉညးမ္ဟုံကိုဓရ် ဟိုတ်မကျောန် ဗွဲမဉာံစွတ်။ ။[သမ္မာ ကရောတိ ဓတေနာတိ သမ္မာကမ်ံ၊ တဒေဝ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သော အဿ အတ္ထိတိ သမ္မာကမ္မန္တော]။ ။(ပ)။ ။

သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဉညးမ္ဟုံကိုဓရ် ဟိုတ်မဂယျိုင်လမျိုု ဗွဲမဉာံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဝါယာမော၊ ဉညးမ္ဟုံကိုဓရ်ဝီရိယ မလေပ်ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဉာံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသတိ၊ ဉညးမ္ဟုံကိုဓရ် မလေပ်ပ္ဍိဗ္ဘုဟ်ဂွံသတိ ဗွဲမဉာံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသ

မာဓိ၊ ငဉ်းမှုံကိုဓရ် ဟိုတ်မစ္ဆိုပ္ဟန်လဝ်စိုတ် ပွဲအာရှိ မတန်ကြွန် ဗွဲမချုံစွတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲပွမချိုက်ပေင်တ် ကျောံမပ္ဆံကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ မြသာ်ဝွံ။ (ပ)။ ။ သမ္မာဉာဏီ၊ ငမှုံကိုအရဟတ္တဖိုလ် မချုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ ငမှုံကိုအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ မချုံစွတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ စ၊ ဓိုန်ဂ့်လေဝ်။ အဋ္ဌ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဝိမောက္ခေ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ နောာ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံဟွံပဒတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲမချိုက်ပေင်တ် ကျောံမပ္ဆံကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဂမ္ဒိုင်တဲ့ ပွမဟွံမွဲကို ခွီလျုတ်ဝိမောက္ခ ဒွံပြကာ မြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ ငဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံကဏီ။ အဋ္ဌ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဝိမောက္ခေ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲအယာံမာတ် မချိုက်ပေင်တ် ကျောံမပ္ဆံကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဂမ္ဒိုင်သွးဟွံက ဝိမောက္ခ ဒွံပြကာဂမ္ဒိုင်လေဝ် ပွမဂွံခွီလျုတ်တ် မြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ခန္ဓသုတ်

၉၀။ ။ သမဏာမစလော၊ ခမီဟွံမွဲကို ပွမချီဒရိုက်ဒရောင် မတွံဂး ပူဂိုလ်သေက္ခ ကို။ သမဏာပုဏ္ဍရီကော၊ ခမီမတုပ် ကျောံပ္ကပုဏ္ဍရိုက် မတွံဂး ပူဂိုလ်သေက္ခကို။ သမဏာ ပဒုမော၊ ခမီ မတုပ်ကျောံပ္ကပဒုမ မတွံဂး ပူဂိုလ်သေက္ခကို။ သမဏောသု၊ ပ္ဂေါဝ်ကိုခမီ အလုံအိုသိုဂမ္ဒိုင်။ သမဏာသုခုမာလော၊ ခမီ မချိုန်ချောတ်ဇိပ်ဂိုပ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခ။ ငခမီ။ သေခေါ၊ ငပူဂိုလ်သေက္ခ။ ဟုတွာ၊ တုံ။ အပ္ပတ္တမာနသော၊ ငမှုံကို အရဟတ္တဖိုလ် မဟဂပ်ဝ်အာစိုပ်ဏီ။ (ဝါ) ငဟွံအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်ဏီ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နပွမရာဒနာမိက်တ် အရဟတ္တဖိုလ် မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နအယာံမာတ်ရာဒနာမိက်တ် အရဟတ္တဖိုလ်တဲ့ သိုကိုဟွံပ္ဒိတ်ဇြဟတ် တ္ဟာ်နကလိဂွံ အရဟတ္တဖိုလ် ပွမဝိုတ်တ်သတိ မြသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်သေက္ခ။ သမဏာမစလော၊ ငခမီ ဟွံမွဲကို ပွမချီဒရိုက်ဒရောင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပွဲသမဏာ ပုဏ္ဍရီက၊ ပိုဒ်လိက်(၄၁) သမာဓိဘာဝနာသုတ်တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ ဗွဲ အကာဲအရာဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအကာဲအရာ ပွမသ္ပိမ္ဟ် ဒ့်လိုဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ နကိုဝိပဿနာဉာဏ်, ပွမဟွံကလိဂွံခွီလျုတ် ဝိမောက္ခဖျာန်သမာပတ် ဒွံပြကာ မြသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်သေက္ခ မဟွံဝိုတ်သတိ။ သမဏာပုဏ္ဍရီကော၊ ငဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

စတုတ္ထော၊ ဧၚ်မရနုက်ကိုပန်။ မစလဝဂ္ဂါ၊ မလဝဂ်ရောင်။

---

(၁၀) ၅–အသုရဝဂ်

၁–အသုရသုတ်

၉၁။ ။ အသုရော၊ ငမက္ခုဟ်မွံ့ အလိုဇကု ညံ်ဂ်ရံအသူ။ ဟုတွာ၊ ဒှ်တဲု။ အသုရပရိဝါရော၊ ပူဂိုလ်မှုံကိုပရိသာတ် ပွိဗွိုင်အသူကို။ အသုရော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ဒေဝပရိဝါရော၊ ပူဂိုလ်မှုံကိုပရိသာတ် ပွိဗွိုင်မဆဲဗွဲဂုဏ် ဟွံတ္နဟ်ခြာ ကျော်ဒေဝတ်ကို။ ဒေဝေါ၊ ငံညးမဆဲဗွဲဂုဏ် ဟွံတ္နဟ်ခြာ ကျော်ဒေဝတ်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ အသုရပရိဝါရော၊ ငိ–ကို။ ဒေဝေါ၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ဒေဝပရိဝါရော၊ ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ နကို။ ပဂ္ဂလော၊ ငိ။ အသုရော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ အသုရပရိဝါရော၊ ငမှုံပရိသာတ် ပွိဗွိုင်ညံ်အသူ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓမ္မစေတီ၊ ဧံမန်ဒှ်လ့ဲ။ ပဂ္ဂလော၊ ငိ။ ဒုဿီလော၊ ငဟွံမွဲကိုသီလ။ ပါပဓမ္မော၊ ငမှုံသဘ်မယုတ်မာ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ပရိသာပိ၊ ငပရိသာတ်ကိုလေဝ်။ ဒုဿီလော၊ ငဟွံမွဲကိုသီလ။ ပါပဓမ္မော၊ ငမှုံသဘ်မယုတ်မာ။ ဟောတိ၊ ပွံဒှ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓမ္မံ၊ ဗွဲ။ (၀ါ) ဗွဲအကာဲအရာ ဟွံမွဲကိုသီလဇကုမွဲ ဟာန်ကျော်ပရိသာတ်ပွိဗွိုင်မြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ပရိသာစ၊ ငပရိသာတ်တုန်။ သီလဝတီ၊ ငမှုံကိုသီလ။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ငမှုံကိုသဘ်မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓမ္မံ၊ ဗွဲ။ (၀ါ) ဗွဲအကာဲအရာ အလိုဇကုဟွံမွဲကိုသီလတဲု ပရိသာတ်ပွိဗွိုင်ဟောင် မှုံကိုသီလမြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သီလဝါ၊ ငမှုံကိုသီလ။ ။ (ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ပဌမသမာဓိသုတ်

၉၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲ။ ဓမ္မစေတီ၊ ဧံ။ ပဂ္ဂလော၊ ငိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲလွေင်ခန္ဓရုပ်နာမ်ဇကု။ (၀ါ) ပွဲနိယကဇ္ဈတ္တ မတွံဂး လွေင်ခန္ဓရုပ်နာမ်ဇကု။ စေတောသမထဿ၊ နဲသမာဓိ မစိုန်သကိုကျော် အပွနာစိုတ်။ လာဘီ၊ ငမှုံကို ပွမကလိဂွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နဲဝိပဿနာဉာဏ် မဒှ်ဓရ် မလေပ်သိုမ့် ပွဲခန္ဓမသုန်ပြကာတ္နဟ်ဟ် မကလိလောန် လ္ဟူပညာလောကီ တ္နဟ်သ္ဒာင်။ လာဘီ၊ ငိ။ နဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဒာင်နူဂ့်။ ကြာ၊ ပွဲ။ ဓမ္မစေတီ၊ ဧံ။ ပဂ္ဂလော၊ ငိ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နဲ။ လာဘီ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ စေတောသမထဿ၊ နဲ။ လာဘီ၊ ငိ။ နဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဒာင်နူဂ့်။ ကြာ၊ ပွဲ။ ဓမ္မစေတီ၊ ဧံ။ ပဂ္ဂလော၊ ငိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ စေတောသမထဿ၊ နဲ။ လာဘီ စေဝ၊ ငိ–ကို။ နဟောတိ၊ ပွံ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နဲ။ လာဘီ စ၊ ငိ–ကို။ နဟော

တိ၊ ပုံ၊ ။(ပ)။ ။ လာဘီ စေဝ၊ ဝ်–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ၊ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောဝ်။ ။

၃–ဒုတိယသမာဓိသုတ်

၉၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္ဍောဝ်ကိုပူဂိုလ် ပန်ပြကာဂမ္ဒိုဝ်ဂ့်။ ယွာယံ ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ပြုဝ်ပူဂိုလ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေန ပုဂ္ဂလေန၊ မိန် ပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) မိန်ပူဂိုလ် ကလိဂွံအဇ္ဈတ္တစေတောသမထဟောဝ်တဲ့ ဟွံကလိဂွံအဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာဏီဂ့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ စေတောသမထေ၊ ပွဲသမာဓိမစိုန်သကို ကျော်အပွနာ စိုတ်။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တန်တ်တဲ့။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ ပွဲအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ ဉာဏ်။ (ဝါ) နှ။ ယောဂေါ၊ နှ်ပွမပ္တိတ်ဇြဟတ် ညံဉ်ဂွံကလိဂွံ။ ကရဏီယော၊ စိုန်ကျောန် ထေက်ရ။ သော၊ ဝ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ အပရေန၊ ဧ။မဒ့်မွဲသ္ဒောင်။ (ဝါ) ဧ။မဒ့်ကြ။ သမယေန၊ ပွဲကာလ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ စေတောသမထဿ၊ နှ်။ လာဘီ စေဝ၊ ဝ်မ့ုံကိုပွမကလိဂွံကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နှ်။ လာဘီ စ၊ ဝ်–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္ဍောဝ်ကိုပူဂိုလ် ပန်ပြကာဂမ္ဒိုဝ်ဂ့်။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ပြုဝ်။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေန ပုဂ္ဂလေန၊ မိန်။ (ဝါ) မိန်ပူဂိုလ် မကလိဂွံ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ ဟောဝ်တဲ့ ဟွံကလိဂွံ အဇ္ဈတ္တစေတောသမထဏီဂ့်။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ ပွဲ။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တဲ့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ စေတော သမထေ၊ ပွဲ။ ယောဂေါ၊ နှ်။ ကရဏီယော၊ စိုန်။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေန ပုဂ္ဂလေန၊ မိန်။ (ဝါ) မိန်ပူဂိုလ် အဇ္ဈတ္တစေတောသမထကို အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ သိုကိုဓရ် ဓါပြကာ ဟွံကလိဂွံဏီဂ့်။ ကုသလာနံ၊ ဧ။မဒ့်ကုသိုလ် အိုတ်။ တေသံယေဝ ဓမ္မာနံ၊ နှ်ဓရ်ဂမ္ဒိုဝ်ဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) နှ်ဓရ် မတွံဂး အဇ္ဈတ္တစေတောသ မထကို အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဂမ္ဒိုဝ်ဂ့်။ ပဋိလာဘာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမကလိဂွံ။ အဓိမတ္တော၊ ဧ။မ့ုံကိုဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်လောန်ကဘဲ။ ။[အဓိကာ မတ္တာ ပမာဏံ ယဿ ဆန္ဒာဒိဓမ္မဿာတိ အဓိမတ္တော]။ ။ (ဝါ) ဧ။မသ္ဘာတ်မြဟ်လောန်။ ဆန္ဒော စ၊ နှ်ဆန္ဒ မိက်ဂွံကျောန်ကို။ ဝါယာမော စ၊ နှ်ဝီရိယ ပွမသွလွိကို။ ဉဿာဟော စ၊ နှ်ဝီရိယ မလောန်ကဘဲ လ္ဘူနူဂ့် ကို။ ဥဿောဠှိ စ၊ နှ်ဝီရိယမဇ္ဈော် မတုပ်ကျော် ပွမတံဝ်ဓဇက် ပ္ဍိတ်ကွိ နူပွဲလွက်သ္ဒိုက် သရိုကို။ အပ္ပဋိဝါနီ စ၊ နှ်ဒဒ့်ညး ဟွံမွဲက့ိ ပွမဆုတ်ကလေင်ကြ ပွဲအပွဲကမ္ဒောန်ကိစ္စ ဟွံအာစိုပ်ဒတဲ့ဏီကို။ (ဝါ) နှ်ပွမဟွံဆုတ်ကလေင်ကြ ပွဲအပွဲကမ္ဒောန်ကိစ္စ ဟွံအာစိုပ် ဒတဲ့ဏီကို။ သတိ စ၊ နှ်သတိ ပွမဗ့်ဗ္ဘုဟ်ကို။ သမ္မဇညဉ္ဉ၊ နှ်ဉာဏ်ပညာ မတီညာတ် ပိုင်ခြာကောတ် ဗွဲမ္ဒးရးကို။ ကရဏီယံ၊ စိုန်ကျောန်ထေက်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဒိတ္တစေလော ဝါ၊ ငညးမှံကိုယာတ် မဂပ်ဝ်တူပွတ်ကီ။ အာဒိတ္တသီသော ဝါ၊ ငညး မှံကိုက္ခိုပ် မဂပ်ဝ်တူပွတ်ကီ။ တသေဝ စေလဿဝါ၊ နိယာတ်ဂ့်ကီ။ တသေဝ သီသဿဝါ၊ နိက္ခိုပ်ဂ့်ကီ။ နိဗ္ဗာပနာယ၊ တူဟ်နပွမကိုပွတ်ပွိတ်။ အဓိမတ္တံ၊ ဧံမှံကိုဗွတ်ပွတ် မလောန်ကာဲ။ ဆန္ဒဠ္ဘ၊ နှ–ကီ။ ဝါယာမဠ္ဘ၊ နှ–ကီ။ ။(ပ) သမ္ဗဇညဠ္ဘ၊ နှ–ကီ။ ကရေယျ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ ကျောန်ထေက်ဓကန်ကီ။ (ဝါ) ညံင်ရ မထေက်ကိုဒ်ဒ္ဓကန်ကီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ ကုသလေသု၊ ဧံ–အိုတ်။ တေသုယေဝ ဓမ္မေသု၊ ပွဲခရ်ဂမ့်ဉိင်ဂ့်ဟောင်။ (ဝါ) ပွဲခရ်အဇ္ဈတ္တစေတော သမထကိုအဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာဂမ့်ဉိင်ဂ့်ဟောင်။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တန်တ်တဲ့။ ဥတ္တရိ၊ ကြဲမွဲလော့်ပွန်။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ့်ဉိင်။ ခယာယ၊ တူဟ်နအရဟတ္တ ဖိုလ် မဒ့်ဟိုတ်မဖအိုတ်ကွံ့။ ယောဂေါ၊ နှ်ပွမပ္ဍိတ်ဇြဟတ်။ ကရဏီယော၊ စိုန်ကျောန်ထေက်ရ။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–တတိယသမာဓိသုတ်

၉၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေန ပုဂ္ဂလေန၊ မိန်။ (ဝါ) မိန်ပူဂိုလ် ကလိဂွံအဇ္ဈတ္တ စေတောသမထဟောင်တဲ့ ဟွံကလိဂွံအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဏီဂ့်။ ။[စပ်ပွဲဥပသက်မိတွာ ဝစနီယောဂမ့်ဉိင်]။ ။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြင်။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နှ်။ လာဘီ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သော၊ နှ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် ကလိဂွံအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဂ့်။ ဥပသက်မိတွာ၊ တဲ့။ ဓ္ဓံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝစနီယော၊ ငိမဂပ်ဝ်သွာန်ထေက်ကိုသွာန်။ အဿ၊ ပ္ဒုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ ဝစနီယော၊ ငိ။ အဿ၊ ပ္ဒုံ–ရော။ ။

အာဝုသော၊ ယွံတ္ဒိပိုန်။ ကထံ၊ မူရ် နှ်မွဲ့။ သခီရာ၊ နှ်ရုပ်နာမ်သခီရဂမ့်ဉိင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ နု ခေါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘိအိုတ်ရော။ ။(ပ)။ ။ သမ္မသိတဗ္ဗာ နု ခေါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဖွိတ်သပေါတ်အိုတ်ရော။ ။(ပ)။ ။ ဝိပဿိတဗ္ဗာ နု ခေါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သိုမ့်အိုတ်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝစနီယော၊ ငိ။ အဿ၊ ပ္ဒုံ။ တဿ၊ ကုပူဂိုလ်မသွာန်ဂ့်။ သော၊ ငိ ပူဂိုလ်မကလိဂွံအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာတဲ့ဂ့်။ ယထာဒိဋ္ဌံ၊ ယြဲယြဲအတိုင် မဂပ်ဝ်ဆိုညာတ်လဝ်။ (ဝါ) အတိုင်ဇကုမဂပ်ဝ်ညာတ်လဝ်။ ယထာဝိဒိတံ၊ ယြဲယြဲအတိုင်မဂပ်ဝ်တီလဝ်။ (ဝါ) အတိုင်ဇကုမဂပ်ဝ်တီလဝ်။ ဗျာကရောတိ၊ ပ္ဒုံသ့်ရ။ ။

ကိန္တိ၊ မူရ် နှ်မွဲ့။ ဗျာကရောတိ၊ ပ္ဒုံ–ရော။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဒ။ ဓ္ဓံ၊ ရ်ဂွံမွး အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တရုဂ့်ဒ။ သခီရာ၊ နှ်ရုပ်နာမ်သခီရဂမ့်ဉိင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘိအိုတ်ရ။ ဓ္ဓံ၊ ရ်ဂွံမွး အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တရုဂ့်ဒ။ သခီရာ၊ နှ်–ဂမ့်ဉိင်။ သမ္မသိတဗ္ဗာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဖွိတ်သပေါတ်အိုတ်ရ။ ဓ္ဓံ၊ ရုဂ့်ဒ။ သခီရာ၊ နှ်–ဂမ့်ဉိင်။ ဝိပဿိတဗ္ဗာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သိုမ့်

အိုတ်ရ။ ကြာတိ၊ ရသင်္ဂဝံ့။ ဗျာကရောတိ၊ ပုံသ့်ရ။ သော၊ ငပူဂိုလ်မသ္စာန်ဂ့်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် မကလိဂံ့အဗျတ္တစေတောသမထဟောင်တဲ့ ဟိုတ်ဟံ့ကလိဂံ့အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာဏီစိ ပြာပ်အာဇရေင်ပူဂိုလ် ကလိဂံ့အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာတဲ့ မသ္စာန်ဂ့်။ အပရေန၊ ဧံ့မန့်မွဲသ္ဆာင်။ သမယေန၊ ပ္ဒဲကာလ။ အဗျတ္တံ၊ ပ္ဒံ့။ စေတောသမထဿ၊ နံသမာဓိ မစိုန်သကိုကျဲံအပ္ပနာ။ လာဘီစေဝ၊ ငမ့ံုကိုပ္ပမကလိဂံ့ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒဲ့။ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာယ၊ ပ္ဒဲအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဉာဏ်။ (ဝါ) နံ။ လာဘီ စ၊ ငပ္ပမကလိဂံ့ ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ တေန ပုဂ္ဂလေန၊ မိန်ပူဂိုလ် မကလိဂံ့အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဟောင်တဲ့ ဟံ့ကလိဂံ့အဗျတ္တစေတောသမထဏိဂ့်။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြဉ်။ အဗျတ္တံ၊ ပ္ဒံ့။ စေတောသမထဿ၊ နံ့။ လာဘီ၊ ငံ့။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော၊ နံ့ပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နံ့ပူဂိုလ် မကလိဂံ့ အဗျတ္တစေတောသမထဂ့်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံတ့ီပိုန်။ ကထံ၊ မူရ၊ နံမွဲ့။ စိတ္တံ၊ နံစိုတ်။ သဏ္ဌာပေတဗ္ဗံ နု ခေါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စ္ဆိုပ္ပန် ဗွဲမ့ဒုးရး ဂ့်ရော။ ။(ပ)။ ။ သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ နု ခေါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုတန်တ ဗွဲမဓိဟ်လလံဂ့်ရော။ (ဝါ) ပ္ဒဲဂေါစရဗျတ္တ မန့်အာရီသမာဓိကိုတန်တ ဗွဲမဓိဟ်လလံဂ့်ရော။ ။

ကထံ၊ မူရ၊ နံမွဲ့။ စိတ္တံ၊ နံ။ ဓ္ဃကောဒိ၊ နံမန့်ပ္ဒဲအာရီမွဲခဝ်။ (ဝါ) ညံဉ်ဂံ့တန်တ ပ္ဒဲအာရီ မွဲခဝ်။ ကာတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သ္ဂရော။ ။(ပ)။ ။ သမာဒဟာတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒးစွံပတန်လဝ် ပ္ဒဲအာရီဗွဲမ့ဒုးရဂ့်ရော။ ကြာတိ၊ ရသင်္ဂဝံ့။ ဝစနီယော၊ ငံ။ အဿ၊ ပုံ့။ တဿ၊ ကုပူဂိုလ် မသ္စာန်ဂ့်။ (ဝါ) ကုပူဂိုလ် မကလိဂံ့အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဟောင်တဲ့ ဟိုတ်ဟံ့ကလိဂံ့ အဗျတ္တစေတော သမထဏိစိ ပြာပ်အာဇရေင်ပူဂိုလ် မကလိဂံ့အဗျတ္တစေတောသမထ မသ္စာန်ဂ့်။ သော၊ ငပူဂိုလ် မကလိဂံ့ အဗျတ္တစေတောသမထတဲ့ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အာဝု သော၊ ယွံကောန်တ္ဘ။ ဓ္ဃဝံ၊ ရသင်္ဂဝံ့။ (ဝါ) ဗွဲအစော် မတ္တံကို ပဋ္ဌမဈာန်ဝံ့။ စိတ္တံ၊ နံစိုတ်။ သဏ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဓ္ဃဝံ၊ ရသင်္ဂဝံ့။ (ဝါ) ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။ သမာဒဟာတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကြာတိ၊ ရသင်္ဂဝံ့။ ဗျာကရောတိ၊ ပုံသ့်ရ။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်မသ္စာန်ဂ့်။ အပရေန၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ တေန ပုဂ္ဂလေန၊ မိန်။ (ဝါ) မိန်ပူဂိုလ် ဟံ့ကလိဂံ့ အဗျတ္တစေတောသမထကို အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ သိုဓါပြကာဏိဂ့်။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြဉ်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ နံ့ပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နံ့ပူဂိုလ် မကလိဂံ့ အဗျတ္တစေတောသမထ ကိုအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ သိုဓါပြကာ တဲ့ဂ့်။ ဥပသင်္ကမတွာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ တဿ၊ ကုပူဂိုလ်မသ္စာန်ဂ့်။ သော၊ ငပူဂိုလ် မကလိဂံ့ဓရ် သိုဓါပြကာတဲ့ဂ့်။ ယထာဒိဋ္ဌ၊ အတိုင်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငပူဂိုလ် ဟံ့ကလိဂံ့ဓရ် သိုဓါပြကာဏိဂ့်။ အပရေန၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ တေန

ပုဂ္ဂလေန၊ မိန်ပူဂိုလ် မကလိဂွံ ဓရ်သိုဓါပြကာတဲုဂ့်။ ကုသလေသု၊ ဧၚ်–အိုတ်။ တေသု ယေဝ ဓမ္မေသု၊ ပွဲ–ဟောင်။ ။[စေဝပါဠ် နွံဟွံထေက်]။ ။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တဲု။ ။(ပ)။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဆဝါလာတသုတ်

၉၅။ ။ အတ္တာဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတဲုဖိုဇကု။ နေဝ ပဋိပန္နော၊ ဧၚ်ဟွံဒွေတ်။ ပရဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတဲုဖိုညးသ္ဆာင်။ နော ပဋိပန္နော၊ ဧၚ်ဟွံဒွေတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကိုဳ။ ပရဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်။ ပဋိပန္နော၊ ဒွေတ်တဲု။ (ဝါ) သိုကိုမဒွေတ်တ်။ အတ္တာဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်န။ နော ပဋိပန္နော၊ ဧၚ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကိုဳ။ အတ္တာဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်။ ပဋိပန္နော၊ ဒွေတ်တဲု။ ပရဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်န။ နော ပဋိပန္နော၊ ဧၚ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကိုဳ။ အတ္တာဟိတာယ စေဝ၊ တ္ဂဟ်–ကိုဳ။ ပဋိပန္နော၊ ဒွေတ်တဲု။ ပရဟိတာယ စ၊ တ္ဂဟ်န–ကိုဳ။ ပဋိပန္နော၊ ဧၚ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးတုန်။ ဥဘတော၊ ပွဲက္ခုင်ဓါလွဳ်။ (ဝါ) ပွဲမုဟ်ဓါလွဳ်။ ပဒိတ္တံ၊ သိုကိုမဂပ်ဝ်တူပွတ်။ မဇ္ဈေ၊ ပွဲသ္ဆုတ်လွေဒ်ဝ်။ ဂူထဂတံ၊ ဧၚ်မဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်လဝ်အသုဘ။ ဆဝါလာတံ၊ မပ္ဍံကိုအှော်ပွတ် နူဌာန်စံင်မိုဟ်မချိုတ်။ ။[ဆဝ= ဒဒက်တ်ကိုညး မချိုတ်ဂမ့ါင်+အလာတ= မပ္ဍံကိုအှော်ပွတ်]။ ။ ဂါမေ၊ ပွဲကွာန်။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ နဲကိစ္စ မထေက်ကိုကျော်နကိုဆု။ ။[ကိစ္စပွမကျော်နဲ မပ္ဍံကိုအထောင်္သို့, ဓမင်, ဇအိုအ်, တ္ဂိုန်တံရောင်။ ကဋ္ဌေန ကာတဗ္ဗော အတ္ထော ကိစ္စံ ကဋ္ဌတ္ထော]။ ။ နေဝ ဖရတိ၊ ပုံကိုစိုပ်ဒတဲုဟွံမာန်ရ။ အရညေ၊ ပွဲဂြိုပ်။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ နဲကိစ္စ မထေက်ကို ကျော်နကိုဆု။ ။[ကိစ္စ ပွမကျော်နမပ္ဍံကိုဖိုင်တဲဝါ, ဖိုင်ခါတ်]။ ။ နဲ ဖရတိ၊ ပုံကို စိုပ်ဒတဲုဟွံမာန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြောင်ပူဂိုလ်မွဲ။ အတ္တာဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်န။ နေဝ ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဟွံဒွေတ်ရ။ ပရဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်န။ နော ပဋိပန္နော၊ စိုန်။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နဲပူဂိုလ် ဟွံဒွေတ်တ်ဒတဲုဖိုဇကု, ဒတဲုဖိုညးသ္ဆာင် သိုဓါဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မွံကိုဥပမာ မတွံဂး ညးမချိုတ်, အှော်ပွတ်ဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဍ်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပျောဝ်ကိုပူဂိုလ်ပန်ပြကာဂမ့ါင်ဂ့်။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြောင်။ ပရဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်န။ ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒွေတ်ရ။ အတ္တာဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်န။ နော ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဟွံဒွေတ်ရ။ ဒ္ဍိန်း၊ ဧၚ်မဒ့်ဓါအိုတ်။ (ဝါ) ဧၚ်မဒ့်ဓါ ဗွဲပူဂိုလ်ဟွံဒွေတ်တ်ဒတဲု ဖိုဇကု, ဒတဲုဖိုညးသ္ဆာင် သိုဓါပြကာ၊ ပူဂိုလ်မဒွေတ်တ် ဒတဲုဖိုညးသ္ဆာင်ဟောင်တဲု ဟွံဒွေတ် တ်ဒတဲုဖိုဇကုအိုတ်။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပျောဝ်ကိုပူဂိုလ်ဂမ့ါင်ဝွံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဍ်

ပူဂိုလ်ဒွေတ်တ်ဒတုဲဖိုံ ညးသ္ဆာင်ဟေင်တုဲ ဟွံဒွေတ်တ်ဒတုဲဖိုဇကုဝ်ံ။ အဘိက္ကန္တာတရော စ၊ ငမခိုဟ်တ်လောန်ကိုံ။ ပဏီတတာရော စ၊ ငမပြဲတ်လောန်ကိုံ။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္မောဝ်ကိုပူဂိုလ်ပန်ဂမ္ဒိုင်ဝ်ံ။ ။(ပ)။ ။ တိဏ္ဏံ၊ ဧံမန့်ပိ အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမန့်ပိ ဗွဲပူဂိုလ်ဟွံဒွေတ်တ် ဒတုဲဖိုဇကု, ဒတုဲဖိုညးသ္ဆာင်သိုံ စါပြကာ၊ ပူဂိုလ်မဒွေတ်တ် ဒတုဲဖိုညးသ္ဆာင်ဟေင်တုဲ ဟွံဒွေတ်တ်ဒတုဲဖိုဇကု၊ ပူဂိုလ်ဒွေတ်တ် ဒတုဲဖိုဇကုဟေင်တုဲ ဟွံဒွေတ်တ် ဒတုဲဖိုညးသ္ဆာင်အိုတ်။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုပူဂိုလ် ဂမ္ဒိုင်ဝ်ံ။ အယံ၊ ငပူဂိုလ်ဒွေတ်တ် ဒတုဲဖိုဇကုဟေင်တုဲ ဟွံဒွေတ်တ်ဒတုဲဖိုံ ညးသ္ဆာင်ဝ်ံ။ အဘိက္ကန္တာတရော စ၊ ငကိုံ။ ပဏီတတာရော စ၊ ငကိုံ။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္မောဝ်ကိုဂမ္ဒိုင်ဂ်ံ။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြုင်။ အတ္တာဟိတာယ စေဝ၊ တ္ဂဟ်ကိုံ။ ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒွေတ်ရ။ ပရဟိတာယ စ၊ တ္ဂဟ်ကိုံ။ ပဋိပန္နော၊ စိုန်ဒွေတ်ရ။ စတုန္နံ၊ ဧံမန့်ပန်အိုတ်။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုဂမ္ဒိုင်ဝ်ံ။ အယံ၊ ငပူဂိုလ်ဒွေတ်တ်ဒတုဲဖိုဇကု, ဒတုဲဖိုညးသ္ဆာင် သိုံစါပြကာဝ်ံ။ ဂုဏောဟိ၊ နကိုံဂုဏ်ဂမ္ဒိုင်။ အဂွေါ် စ၊ ငမပြဲလောန်ကိုံ။ သေဒ္ဒော စ၊ ငမထိုင်သးလောန်ကိုံ။ ပါမောက္ခော စ၊ ငဖ္ဒော်သ္ကိုပ်သ္ကကိုံ။ ဥတ္တမော စ၊ ငမသ္ဒုင်ပြဲကိုံ။ ပဝရော စ၊ ငမထေက်ကိုရာဒနာမိက်ကိုံ။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ဂဝါ၊ နူဂ့်မျော်။ ခီရံ၊ ငဉာ်တ့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ စိုန်ကွ်ဳ ဒ့်ရ။ ခီရမှာ၊ နူဉာ်တ့်။ ဒဓိ၊ ငဉာ်တ့်ဗ္ဘး။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ စိုန်။ ဒဓိမှာ၊ နူဉာ်တ့်ဗ္ဘး။ နဝနီတံ၊ ငကွေင်တို့။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ စိုန်။ နဝနီတမှာ၊ နူကွေင်တို့။ သပ္ပိ၊ ငကွေင်သွဟ်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ စိုန်။ သပ္ပိမှာ၊ နူကွေင်သွဟ်။ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ ငကွေင်သွဟ်ကေဝ်ဝ်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ စိုန်။ တတ္ထ၊ ပ္မောဝ်မပ္ဍံကိုံ ကွေင်သွဟ်ကေဝ်ဝ် မသုန်ပြကာဂမ္ဒိုင်ဂ်ံ။ (ဝါ) ပ္မောဝ်ကိုဉာ်တ့်, ဉာ်တ့်လွုဟ်, ကွေင်တို့, ကွေင်သွဟ်, ကွေင်သွဟ်ကေဝ်ဝ်ဂမ္ဒိုင်ဂ်ံ။ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ နကွေင်သွဟ်ကေဝ်ဝ်။ အဂ့ံ အဂွေါ်၊ ပြအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သ္ဂးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ် ညံဉ်သာ်ဝ်ံဟေင်။ ။(ပ)။ ။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ရာဂဝိနယသုတ်

၉၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ ဗွဲဗိုပြင်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ အတ္တာဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်န။ ပဋိပန္နော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တုဲ။ ပရဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်န။ နော ပဋိပန္နော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝ်ံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ အတ္တန၊ အလိုဇကု။ ရာဂဝိနယာယ၊ တ္ဂဟ်နပါဂစိုတ်ကေံ့ ရာဂ။ ပဋိပန္နော၊ ငမဒွေတ်တ်။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ပရံ၊ နှ်ညးမွဲသ္ဆာင်။ ရာဂဝိနယာယ၊ တ္ဂဟ်န။ နော သမာဒပေတိ၊ ပုံ်

ဟွံကိုဒ္ဒေတ် ဗွဲမွးရးရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဟွံဟိုတွံရ။ ။(ပ)။ ။ ဒေါသဝိနယာယ၊ တ္ဒဟ်နပါဂစိုတ် ကွံဒေါသ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ ဗွဲဗိုပြင်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲအလိုဇကုဟောင် ဒ္ဒေတ်တ် တ္ဒဟ်နပါဂစိုတ်ကွံ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟတဲ့ ဟွံဟိုတွံတ် ညံင်ညးသ္ဆာင် ဂွံဒ္ဒေတ်တ်သာ်ဂှ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အတ္တာဟိတာယ၊ တ္ဒဟ်န။ ပဋိပန္နော၊ ဒ္ဒေတ်တဲ့။ (ဝါ) သိုမဒ္ဒေတ်။ ပရဟိတာယ၊ တ္ဒဟ်န။ နော ပဋိပန္နော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

အတ္တာန၊ အလိုဇကု။ ရာဂဝိနယာယ၊ တ္ဒဟ်န။ ပဋိပန္နော၊ င်မဒ္ဒေတ်။ န ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ပရံ၊ နိ။ ရာဂဝိနယာယ၊ တ္ဒဟ်န။ သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒံကိုဒ္ဒေတ်တ် ဗွဲမွးရးရ။ (ဝါ) ပ္ဒံ ဟိုတွံဒ္ဒေံဇ္ဟောန်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အတ္တာဟိ တာယ၊ တ္ဒဟ်န။ နေဝ ပဋိပန္နော၊ င်ဟွံဒ္ဒေတ်။ ပရဟိတာယ၊ တ္ဒဟ်န။ နော ပဋိပန္နော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ–ရော။ ။(ပ)။ ။ အတ္တာန စ၊ အလိုဇကုကို။ ။(ပ)။ ။ ပရဉ္စ၊ နိညးသ္ဆာင်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၇–ဒိပ္ပနိသန္တိသုတ်

ဧဝ့။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဲ္ကစ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ကုသလေသု၊ ဧဲ့မဒ္ဒ်ကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒဲဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ဒိပ္ပနိသန္တိ စ၊ င်မွံုကိုပ္ဒမတီညာတ်တ ဗွဲမ ပြဟ်ပြေဟ်ကို။ (ဝါ) င်မွံုကိုဉာဏ်ပညာ မတီညာတ်တ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သုတာနံ၊ ဧဲ့မဂပ်ဝ်ဂိုင်စုတ် ကတ်ဇ္ဟောန်လဝ်အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နိဓရ်ပါဠိဓမ္မက္ခန်ပရိ ယတ်ဂမ္ဂိုင်။ ဓာရကဇာတိကော စ၊ င်မွံုသဘ် ညးမလေပ်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ပါင်တိုက်ကို။ (ဝါ) င်မွံုသဘ်မွး ဒဒ်္ဒိညးမလေပ်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ပါင်တိုက်ကို။ (ဝါ) င်မွံုသဘ် ပွမပ္ဂင်ရင်လဝ် ပါင်တိုက်ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဓတာနံ၊ ဧဲ့မဂပ်ဝ်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ပါင်တိုက်အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ပရိယတ် ဂမ္ဂိုင်။ အတ္ထူပပရိက္ခ် စ၊ င်မလေပ်ချပ်ဗွာတ် အရထအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အတ္ထံ၊ နိအရထအဓိပ္ပါယ်။ (ဝါ) နိအဌကထာ မတွံဂး အရထအဓိပ္ပါယ် မဂပ်ဝ်ပံက် ထွးလဝ်ဗွဲတြး။ အညာယ၊ တီကေတ်တဲ့။ ဓမ္မံ၊ နိပါဠိ။ အညာယ၊ တီကေတ်တဲ့။ ဓမ္မာ နုဓမ္မပဋိပန္နော စ၊ င်မဒ္ဒေတ်တ် ဒ္ဒေတ်ဓရ်ညာတ်ကွာ မဒ်္ဒိမွဲဟာန်ကျောံသီလ မဗဗွဲကုဓရ် လောကုတ္တ်ရ် ဒ္ဒိတ်ပြကာကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆)၊ အပွသုတ သုတ်တေံညိ]။

စ၊ ဓိုန်ဂှ်လေဝ်။ ကလျာဏဝါစော၊ င်မွံုကိုဂလာန် ကွးဖွးခိုဟ်။ (ဝါ) င်မွံုကိုဂလာန် ကွးဖွးမခိုဟ်ဆဲ နမွံုကိုပိုဒ်အက္ခရ် မညီသာ။ ကလျာဏဝါကွရဏော၊ င်မွံုကိုရမျာင်

ဂလာန်မဟုတ်ခိုဟ်။ ။[ဝါက္ကရဏ=ရမျာင်ဂလာန်]။ ။ နော ဟောတိ၊ ပုံ။ ပေါရိ ယာ၊ ဧံမဧျိန်ဧျောတ် ညဉ်ကောန်ဧျင်ဇေ့ာ်။ (ဝါ) ဧံမက္ကိုန့် ပွဲဒန့် မဧျိက်ပေင်ကိုဂုဏ် မဆဲ၊။ (ဝါ) ဧံမန့်အရုပ်အစပ် ဒြပ်ညးကောန်ဧျင်။ ဝိသဒ္ဒာယ၊ ဧံမက္ဘးဖွးသ္သးဇုး ဟွံဗာန်စပ်တ ကျေင်ပွတ်, သ္ဒေဟ်။ အနေလဂလာယ၊ ဧံဟွံမွဲကိုပိုဒ်အက္ခရ် မသ္ဒေဟ်, ဟွံမွဲကိုဒုဟ်။ (ဝါ) ဧံဟွံက္ဘးဖွးထုံန့်တဲ့ ပွမက္ကိုဒ့်သံသယမာန်၊ (ဝါ) ဟွံမွဲကိုဒုဟ် မပ္ဍံကို ပွမ္ဘးဟိုဓဇက်တံင်ဂြ ဟွံမွဲကိုပိုဒ်အက္ခရ် မသ္ဒေဟ်။ ။[ပွဲသုတ်ပိုဒ်လိက်(၄၈)တုန် ပွဲအရာ ဟွံမွဲကိုဒုဟ် မ္ဂးဂ့် “ဟွံမွဲကိုတင်ဧျေတ်မှာ ဗွဲအရထသဒ္ဒါ” သ၀်ဝွံ ပံက်လဝ်ရ]။ ။

အတ္ထဿ၊ နဲအရထ အဓိပ္ပါယ် မမိက်ဂပ်ပ်ဝ်သ္ဂး။ ဝိညာပနိယာ၊ ဧံမက်ိုတီမာန်။ ဝါစာယ၊ ကျော်ဂလာန်။ သမန္နာဂတော၊ င်မဧျိက်ပေင်တ်။ နော ဟောတိ၊ ပွံဟွံဒ့်ရ။ စ၊ သ္ဒာင်နူဂ့်။ သပြဟ္မစာရီနံ၊ နဲခမီသဟခရ်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) နဲခမီ မဒ္ဒေတ်တ်ဒ္ဒေတ်ပြဲတုပ်သ္ဒုဟ် မ္ဒုံမပ္ဍံကိုဧကုဒ္ဒေသတာဂမ္ဒိုင်။ သန္ဒဿကော၊ င်မက်ိုညာတ်ကေတ်ဖိုဂတမတ် စိုက်ိုစိုပ် နိဗ္ဗာန် ဗွဲမ္ဒးရး။ သမာဒပကော၊ င်မက်ိုဂိုင်ကေတ် ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဒိုင် ဗွဲမ္ဒးရး။ သမုတ္တေ ဇကော၊ င်မက်ိုစိုတ်ဓာတ် သ္ကေက်သ္ကာပွဲခဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ သမ္ပဟံသကော၊ င်မက်ိုမိပ်မြဟ် သ္ဒောင်သ္ပဝ် ဟိုထိုင်သးဂုဏ်တ္ဒောင် မကလိဂွံလဝ်တဲ့။ နော ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ ဧဝံ၊ နက်ိုဗိုပြင် မြဲသ၀်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမတီညာတ်ကေတ် ပွဲခရ်ကုသိုလ် မပြဟ်ပြေဟ်မာန်, ပွမပ္ဘင်ရင်ဂွံလဝ် ပါင်တိုက် ခရ်ပရိယတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကတ်လုတ်လဝ်, ပွမချပ်ဗွာအရထ အဓိပ္ပါယ် ခရ်ပရိယတ် မဂပ်ဝ်ပ္ဘင်ရင်လဝ် ပါင်တိုက်, ဧျိက်ပေင်တ်ကျော်ဂုဏ် မတွံဂး ပွမဒ္ဒေတ်တ ခမ္ဘာနုခမ္ဘပောင်တဲ့ ပွမဟွံဧျိက်ပေင်တ ကျော်ဂုဏ် မ္ဒုံမပ္ဍံကို သန္ဒဿက တာ, သမာဒပကတာ မြဲသ၀်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဓုကစ္စော၊ ဧံ့။ ပဂ္ဂလော၊ ဉ်။ ကုသလေသု၊ ဧံ့–အိုတ်။ ခမွေသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဒိုင်။ ခိပ္ပ နိသန္တိ၊ ဉ်။ နဟေဝ ဟောတိ၊ ပွံဟွံဒ့်ဟေင်ရ။ သုတာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ခမ္ဘာနံ၊ နဲခရ် ဂမ္ဒိုင်။ ဓာရကဇာတိကော စ၊ ဉ်–ကို။ နော ဟောတိ၊ ပုံ။ ဓတာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ခမ္ဘာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဒိုင်။ အတ္ထျုပရိက္ခဲ စ၊ ဉ်–ကို။ နော ဟောတိ၊ ပုံ။ အတ္ထံ၊ နဲ။ အညာယ၊ တဲ့။ ခမ်ံ၊ နဲ။ အညာယ၊ တဲ့။ ခမ္ဘာနုခမ္ဘပဋိပန္နော စ၊ ဉ်–ကို။ နော ဟောတိ၊ ပုံ။ စ၊ ဓိုန်ဂ့်လေဝ်။ ကလျာဏဝါစော၊ ဉ်။ ကလျာဏဝါက္ကရဏော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) အတ္ထဿ၊ နဲ။ ဝိညာပနိယာ၊ ဧံ့။ ဝါစာယ၊ ကျော်။ သမန္နာဂတော၊ ဉ်မဧျိက်ပေင်တ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။

စ၊ သ္ဒာင်နူဂ့်။ သပြဟ္မစာရီနံ၊ နဲ–ဂမ္ဒိုင်။ သန္ဒဿကော၊ ဉ်။ သမာဒပကော၊ ဉ်။ ။ (ပ)။ ။ သမ္ပဟံသကော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ ဧဝံ၊ နက်ိုဗိုပြင်မြဲသ၀်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမဟွံဧျိက်ပေင်တ်ကျော်ဂုဏ် မပ္ဍံကိုခိပ္ပနိသန္တိတဲ့ ပွမဧျိက်ပေင်တ်ကျော်ဂုဏ် မ္ဒုံ

မပ္ပံကိုကလျာဏဝါစတာတံဟောင်သင်္ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော စ၊ ဂ်–ကို။ နော ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ စ၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကလျာဏဝါစော၊ ဂ်။ ကလျာဏဝါက္ကရဏော၊ ဂ်။ နော ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ ပေါရိယာ၊ ဧ့ံ။ ဝိသဒ္ဒါယ၊ ဧ့ံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိညာပနိယာ၊ ဧ့ံ။ ဝါစာယ၊ ကော့ံ။ သမန္နာဂတော၊ ဂ်။ နော ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ စ၊ သ္သာင်နူဂ့်။ သဗြဟ္မစာရီနံ့၊ နှ–ဂမ္ဘီဂ်။ သန္ဒဿကော၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မဟံသကော၊ ဂ်။ နော ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ့။ ဓ္ဍံ၊ နှ။ (ဝါ) နကိုပ္ပဟ္ဂဲ့ချိုက်ပေင်တ် ကော့ံဂုဏ်စါပြကာ မတ္ဂံဂး မပ္ပံကို ခိပ္ပနိသန္တီ, ဂုဏ်မပ္ပံ သန္ဒဿကတာမြဲသင်္ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော စ၊ ဂ်–ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ စ၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကလျာဏဝါစော၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။ စ၊ သ္သာင်နူဂ့်။ သဗြဟ္မစာရီနံ့၊ နှ–ဂမ္ဘီဂ်။ သန္ဒဿကော၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ့။ ဓ္ဍံ၊ နှ။ (ဝါ) နပွမချိုက်ပေင်တ် ကော့ံဂုဏ်စါပြကာ အတိုင်မဂပ်ဝ်သွးက္ခဲ့တဲ့ဂ်ံ့။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–သိက္ခာပဒသုတ်

၉၉။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅၃)တေံညိ]။ ။ အတ္တနာ၊ အလိုဇကု။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူ။ ပဋိဝိရတော၊ ဂ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ ပရံ၊ နှ်ညးမွဲသ္ဘာင်။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူ။ ဝေရမဏိယာ၊ ပ္ဒဲပွမဝေင်ပါ။ (ဝါ) ပ္ဒဲသိက္ခာပိုဒ် မတ္ဂံဂး ဓရိမဟာကုသိုလ်ဝိရတိ, စေတနာ, စေတနာသမ္မယုတ် မဒ့်ဟိုတ်ဝေင်ပါ။ နော သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံဂိုင်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ (ပ)။ ။ အပ္ပဋိဝိရတော၊ ဂ်ဟ္ဂံဝေင်ပါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ပေါတလိယသုတ်

၁၀၀။ ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ ပေါတလိယော၊ ဧ့ံမွံယ္ဂုပေါတလိယ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ဂ်ပြဘာတ်။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅) ဝဿကာရသုတ်တေံညိ]။ ။ ဓ္ဍကမန္တံ့၊ ပ္ဒဲ။ နိသိန္နံ့၊ ဧ့ံမဂ္ဂံဒ့ံဂ်ံတဲ့။ ပေါတလိယံ၊ ဧ့ံမွံယ္ဂုပေါတလိယ။ ပရိဗ္ဗာဇကံ၊ နှ်။ ဘဂဝါ၊ ဂ်ကျာ်တြဲ့။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်ဂလာနှ်ဂ်ံ့။ အဝေါစ၊ စိုနှ်သွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်။ အဝေါစ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပေါတလိယ၊ ယ္ဂံ့...ပေါတလိယ။ ကျာ၊ ပ္ဒဲလောကဂ်ံ့။ ဓ္ဍကစ္စော၊ ဧ့ံ။ ပဂ္ဂလော၊ ဂ်။ အဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်ဒုဟ်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်။ အဝဏ္ဏံ၊ နှ်ဒုဟ်မဟိုဂရိုဟ်။ ဘူတံ၊ နှ်မွံပြာကတ်။ တစ္ဆံ၊ နှ်မဧ့ံစ့တ်။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲကာလဟိုထေက်။ ဘာသိတာ၊ ဂ်မလေပ်ဟိုသွး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ့။ ဝဏ္ဏာရဟာသ၊ မထေက်ကိုဟိုသွးဂုဏ်ဟိုထိုင်သး။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မထေက်ကိုဟိုထိုင်သး။ ဝဏ္ဏံ စ၊ နှ်ဂုဏ်တုန်။ ဘူတံ၊ နှ်။ တစ္ဆံ၊ နှ်။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ ဘာသိတာ၊ ဂ်။ နော ဟောတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံဒ့ံရ။ ။

ပေါတလိယ၊ ယွံပေါတလိယ။ ပန၊ သ္အာင်နူဂ်္ဂ်။ ကျမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ဧၟံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်။ ဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်။ ဝဏ္ဏံ၊ နှ–ကျိ။ ဘူတံ၊ နှ်။ တစ္ဆံ၊ နှ်။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ ဘာသိတာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ အဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်။ အဝဏ္ဏံ စ၊ နှဒုဟ်မဟိုဂရိုဟ်တုန်။ ဘူတံ၊ နှ်။ တစ္ဆံ၊ နှ်။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ ဘာသိတာ၊ ငိ။ နော ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ပေါတလိယ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္အာင်နူဂ်္ဂ်။ ကျမ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ဧၟံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ အဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်။ အဝဏ္ဏံ၊ နှ်။ ဘူတံ၊ နှ်။ တစ္ဆံ၊ နှ်။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ ဘာသိတာ၊ ငိ။ နေဝ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်။ ဝဏ္ဏံ စ၊ နှ်ဂုဏ်မဟို ထိုင်သးတုန်။ ဘူတံ၊ နှ်။ တစ္ဆံ၊ နှ်။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ ဘာသိတာ၊ ငိ။ နော ဟောတိ၊ ပ္ံ။ (ပ)။ ။ အဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်။ အဝဏ္ဏံ စ၊ နှ်–ကျိ။ ။(ပ)။ ။ ဝဏ္ဏာရ ဟာသ၊ ဒဒက်တ်။ ဝဏ္ဏံ စ၊ နှ်–ကျိ။ ။(ပ)။ ။

ပေါတလိယ၊ ယွံ။ စတုန္နံ၊ ဧၟံမဒ့်ပန်အိုတ်။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုပူဂိုလ် ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ကတမော၊ မူရ ဧၟံမ္ဒုံယွဲမွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ အဘိက္ကန္တတရော စ၊ သိုကိုမခိုဟ် လောန်ကျိ။ ပဏီတတရော စ၊ သိုကိုမပြဲလောန်ကျိ။ တေ၊ ကုတ္တအဲ။ (ဝါ) ပ္ဒဲစိုတ်တ္တအဲ။ ခမတိ၊ ပ္ံသ္ဒျိုက်မ္ဒိုက်ရော။ (ဝါ) ပ္ံသ္ဒုကိုဒ့်သ္ဒျိုက်မ္ဒိုက်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန် သ္ဒာန်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၂၁) သမိဒ္ဓသုတ်တေံညြ]။ ။(ပ) ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ စတုန္နံ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုပူဂိုလ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြေင်ပူဂိုလ်မွဲ။ အဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်ကျိ။ အဝဏ္ဏံ၊ နှ်–ကျိ။ ဘူတံ၊ နှ်။ တစ္ဆံ၊ နှ်။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ ဘာသိတာ၊ ငိ။ နေဝ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ဝဏ္ဏာရဟာသ၊ ဒဒက်တ်ကျိ။ ဝဏ္ဏံ စ၊ နှ်–ကျိ။ ။(ပ)။ ။ နော ဟောတိ၊ ပ္ံ။ စတုန္နံ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုပူဂိုလ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် ညးထေက်ကို ဟိုဂရိုဟ်လေဝ် ဟွံဟိုဂရိုဟ် ညးဟိုထိုင်သးဂ့်လေဝ် ဟွံဟိုထိုင်သးဝွံ။ အဘိက္ကန္တတရော စ၊ သိုကျိ။ ပဏီတတရော စ၊ သိုကျိ။ မေ၊ ကုအဲ။ (ဝါ) ပ္ဒဲစိုတ် အဲ။ ခမတိ၊ ပ္ံသ္ဒျိုက်မ္ဒိုက်ရ။ (ဝါ) ပ္ံသ္ဒုကိုဒ့်သ္ဒျိုက်မ္ဒိုက်ရ။ ။

တံ၊ ငပွမသ္ဒျိုက်မ္ဒိုက်ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲရော။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံနဲပိုဂေါတမ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြေဟိုတ်မွဲ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ယြေင်ပွမသ္ဒိုမ္ဂ်ာမဇ္ဈဟ်မွဲ။ (ဝါ) ယြေင်ပွမမံင်တ်မဇ္ဈဟ် သိုဟွံထိုင်သး, ဟိုဂရိုဟ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ံ။ ဧသာ ဥပေက္ခာ၊ ငပွမသ္ဒိုမ္ဂ်ာမဇ္ဈဟ်ဝွံ။ အဘိက္ကန္တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သ္ဒျိုက်မ္ဒိုက်လောန်ရ။ ကျတိ၊ ဟိုတ် ဒ့်သာ်ဂ့်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

[ဝါကျမပ္ပံကို “အယံ ကျမေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ” တံဂ့် ကိုအရထရ။ လောန်အာ စိုတ်မသုန်ပ္မောန်တဲ ရံင်ညြ]။ ။

စတုန်၊ ဧ၌–အိုတ်။ ကျမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပွောဝ်–ဂမ့်ငိုင်ဝ်ံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ငိပူဂိုဝ်ံ။ (ဝါ) ငိပူဂိုလ်ထေက်ကို ဟိုဂရိုဟ်ဂ့် ဟိုဂရိုဟ်တဲ့ ပူဂိုလ်ထေက်ကို ထိုငိသးဂ့်ထိုငိသးဝ်ံ။ အဘိက္ကန္တတရော စ၊ စိုန်ခိုဟ်လောန်ကိုရ။ ပဏီတတရော စ၊ စိုန်ပြဲလောန်ကိုရ။ ကိသေ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ၊ ငိဒဒ့်မခိုဟ်ပြဲလောန်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။

ပေါတလိယ၊ ယွံ...။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဲဟိုတ်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပွဲအရာဌာနဂ့်ဂ့်။ (ဝါ) ပွဲအရာဌာနဟိုဂရိုဟ် ဟိုထိုငိသးဂ့်ဂ့်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ကာလညုတာ၊ ယြဲငိဒ့် မတီကေတ်အခိုင်အခါမွဲ။ (ဝါ) ယြဲငိမတီကေတ် အခိုင်အခါတဲ့ ပူဂိုလ်မထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ် ဂ့်ဟိုဂရိုဟ် ပူဂိုလ်မထေက်ကိုထိုငိသးဂ့်ထိုငိသးမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဧသာ ကာလညုတာ၊ ငိဒဒ့်မတီကေတ် အခိုင်အခါဂ့်။ (ဝါ) ငိပွ–ဂ့်။ အဘိက္ကန္တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သျိုက်မ့်ိုက်လောန်ရ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်ကာလညုတာ ဒ့်အဘိက္ကန္တသာ်ဂ့်စိ။ တံ၊ ငိဒဒ့်ခိုဟ် ပြဲလောန်ဂ့်။ (ဝါ) ငိဒဒ့်ခိုဟ်ပြဲလောန် ပူဂိုလ်မထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်ဂ့် ဟိုဂရိုဟ်တဲ့ပူဂိုလ် မထေက်ကိုထိုငိသးဂ့် ထိုငိသးတဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

[ကြဲနူဂ့် ပွဲဂလာန်ပေါတလိယ ကလေင်ဂရင်ပ္ဍိ ပွဲလ္ဒိတ်ဝါကျ မတွံဂး “အဘိက္ကန္တာ ဟေသာ။ ။(ပ)။ ။ ကာလညုတာ” “ကျတိ အဝေါစ” သာ်ဝ်ံ သိုဟွံသွလ္ဒိတ်ဏီ မပ္ဍံကို “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ” ဆက်တဲ့ မ္ဒးကိုအရထရ]။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဘိက္ကန္တံ၊ သြ...ဂပ်ဝ်သျိုက်မ့်ိုက်လောန်ရ။ (ဝါ) ခိုဟ်ဆဲ လောန်ရ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဘိက္ကန္တံ၊ သြ...။ (ဝါ) ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုက နိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၆)တေံကိုညြ]။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ နိက္ကုဇ္ဈိတံ၊ နဲခရော်ထွဲ ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲက္ကပ်တဲ့ စ္ဆိုဟ်နဲလဝ်။ (ဝါ) နဲခရော်ထွဲဂဲက္ကပ်တဲ့ တနဲတမံင်အလိုလို်။ ဥက္ကုဇ္ဈေ ယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ သွးညံင်ရ မဂတးလုာကေ့တ်ကို။ ပဋိစ္ဆန်နံ၊ နဲအရာဝတ္ထု မဂပ်ဝ် ကြောပ်ဒုန်လဝ် နကိုတူးဆုချော်။ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ သွးညံင်ရ ဓမံက်ထွးကိုကို။

မူဠ္ဍ သ၊ ကုညး မတ္ဒိင်အာဂံင်တရ။ မဂွံ၊ နဲဂံင်တရ်ဆုံ။ အာစိက္ခေယျ သေယျထာ ပိ ဝါ၊ သွးညံင်ရ မပ ၂ငိထွးကိုကို။ စက္ခုမန္တော၊ ငိညး မွံကိုမတ်ဂမ့်ိုင်။ ရူပါနိ၊ နဲသာ်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) နဲအရာမထေက်ကိုညာတ်ဂမ့်ိုင်။ ဒက္ခန္တိ၊ ပွံဂွံညာတ်တအိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရဂွံချပ် တဲ့။ အန္ဓကာရေ၊ ပွဲဂံတိုက်ဒမ့်။ (ဝါ) ပွဲဂံတိုက်ဒမ့် မတွံဂး သပိုဟ်ကြိုပ်ဖေ့်, ဂိတုအိုတ် (၁၄)စွေက် မတ်ဗြဲဂ့်ဓိ, အခိုင်သွာတ္ဍံ ပန်ပြကာ။ တေလပဖ္ဂေါတံ၊ နဲလျးအရံင် ပ္ဍတ် ကေ့ငိသ့။ ဓာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ သွးညံင်ရ မစံင်ဗဂိုလဝ်ကိုကို။ ။

ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်တ ညံင်ရသာ်ဝ်ံဟေင်။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ မိန်တ့ဳပိုန်ဂေါတမ။ အနေကပရိယာယေန၊ နကိုနယ်ပြယာဲမဂ့်ိုင်။ ဓမ္မော၊ နဲဓရ်။ ပကာသိတော၊ စိုန်ဂပ်ဝ် စ္ဒောန်ထွးလဝ်တဲ့ရ။ ဧသာဟံ ဧသော အဟံ၊ ငိအဲဂ့်။ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ၊ နိတ့ဳပိုန်

ဂေါတမ။ သရဏံ၊ စွဲစွော်သွံဗ္ဒရုဂ်ဒ။ ဂစ္ဆာမိ၊ ပုံပြာပ်လုပ်ခစရ။ ဓမ္မဉ္စ၊ နံဓရ် စ်ပြကာကို။ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ နံဂကော်ခမီအရီ ဒွာံပြကာကို။ သရဏံ၊ ရုဂ်ဒ။ ဂစ္ဆာမိ၊ ပုံ။ ။

အဇ္ဈတံ၊ နံတဲ့ဝွံ။ (ဝါ) နမပ်ံကိုပွမလျှင်သျိုက် မက္ခိုဒ်ပွဲတဲ့ဝွံ။ အဂွေ၊ နံတမ်။ ကတွာ၊ သွတဲ့။ ပါဏုပေတံ၊ ။[အဇ္ဈတဂွေ= အဇ္ဈတံ+အဂွေ–သာ်ဝွံ ပါ်ပိုဒ်၊ "အဇ္ဈတဂွေ= သွပ်ံနူတဲ့ဝွံတဲ့" သာ်ဝွံလေဝ် ကိုအရထလောဲလောဲမာန်ရ]။ ။ ပါဏုပေတံ၊ သိုကိုမ ပြာပ်လုပ် ခစနကိုအာယုက်။ (ဝါ) သိုကိုမပြာပ်ခစ စိုကိုလ်္ဂိတ်အာယုက်။ သရဏံ၊ ရုဂ်ဒ။ ဂတံ၊ ဧံမတီညာတ်ကျိဟ်ခွင်။ ဥပါသကံ၊ ဥပးရုဂ်ဒ။ မံ၊ နံအဲဦက်။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ဝ်တ္ဂိုပိုန်ဂေါတမ။ ဓာရေတု၊ ဩဝ်...သွစ္စတ်သမ္ဘိလဝ်ညိ။ ဣတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ်ရောင်။ ။

ပဋ္ဌမော၊ ဧံမရနုက်ကိုမသုန်။ အသုရဝဂွေါ၊ အသုရဝဂ်ရောင်။

ဒုတိယော၊ ဧံမရနုက်ကိုစါ။ ပဏ္ဏာသကော၊ ဝ်ဂကော်ဗွဝ်သုတ်(၅၀)။
သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

၃–တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁–ဝလာဟကဝဂ်

၁–ပဌမဝလာဟကသုတ်

၁၀၁။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကြဒံ၊ နှ်ပဌမဝလာဟကသုတ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရဲသဂ်ဝွံ။ (ဝါ) အတိုင်မသွာန်လဝ်လွုဟ်။ မေ၊ မိန်။ သုတံ၊ စိုန်ဂွံမိင်ကေတ် နူဇရေင်ကျဂ်တြဲရ။ ကထံ၊ မူရ။ သုတံ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝလာဟကာ၊ င်မတ်ဗြဲဂမ့ိုင်။ ကြမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြကာဂမ့ိုင်ဝွံ ရောင်။ စတ္တာရော၊ င်–ဂမ့ိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ဂဇိတာ၊ ဓရိုင်ဟောင်ဓရိုင်တဲ့။ နော ဝဿိတာ၊ ခဲ့ုဟွံဂူ။ ဝလာဟကော၊ မတ်ဗြဲကို။ ဝဿိတာ၊ ဂူဟောင် ဂူတဲ့။ နော ဂဇိတာ၊ ခဲ့ုဟွံဓရိုင်။ ဝလာဟကော၊ ကို။ နေဝ ဂဇိတာ၊ ဓရိုင်လေဝ် ခဲ့ုဟွံဓရိုင်။ နော ဝဿိတာ၊ ဂူလေဝ် ခဲ့ုဟွံဂူ။ ဝလာဟကော၊ ကို။ ဂဇိတာ စ၊ ဓရိုင်လေဝ် ခဲ့ုမဓရိုင်။ ဝဿိတာ စ၊ ဂူလေဝ် ခဲ့ုမဂူ။ ဝလာဟကော၊ ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝလာဟ ကော၊ င်မတ်ဗြဲ။ ကြမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ လောကသ္မိ၊ ပ္ဒဲလောက။ စတ္တာရော၊ ခဲ့ုမဒ့ိုပန် အိုတ်။ ဝလာဟကူပမာ၊ ခဲ့ုမ့ုံကိုဥပမာမွဲးမတ်ဗြဲ။ ပုဂ္ဂလာ၊ င်ပူဂိုလ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) နှ်။ သန္တော၊ စိုန်နှံပြာကတ်တ်အိုတ်ရ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂွံ ညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ စတ္တာရော၊ င်–ဂမ့ိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ။

ဂဇိတာ၊ ဓရိုင်ဟောင်ဓရိုင်တဲ့။ နော ဝဿိတာ၊ ခဲ့ုဟွံဂူ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်မတုပ် ကျော်မတ်ဗြဲကို။ ဝဿိတာ၊ ဂူဟောင်ဂူတဲ့။ နော ဂဇိတာ၊ ခဲ့ုဟွံဓရိုင်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နေဝ ဂဇိတာ၊ ဓရိုင်လေဝ်ခဲ့ုဟွံဓရိုင်။ နော ဝဿိတာ၊ ဂူလေဝ်ခဲ့ုဟွံဂူ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဂဇိတာ စ၊ ဓရိုင်လေဝ်ခဲ့ုဓရိုင်။ ဝဿိတာ စ၊ ဂူလေဝ်ခဲ့ုဂူ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရောင်။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဂဇိတာ၊ တဲ့။ နော ဝဿိတာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓြကစ္စော၊ ဧၚ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဘာသိတာ၊ ဟိုဟောင် ဟိုတဲ့။ နော ကတ္တာ၊ င်ဟွံက္ကောန် အတိုင်မဟို။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓြဝံ၊ တုပ်။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဂဇ်ဇတာ၊ တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဂဇ်ဇတာ၊ တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ ဧၚ။ သော ဝလာဟကော သေယျထာပိ၊ ညံင်ရမတ်ပြဉ်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ တထူပမံ၊ စိုန်မွံကိုဥပမာ မတ်ပြဉ် ရုဉ်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ၊ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဝသိတာ၊ တဲ့။ နော ဂဇ်ဇတာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ကတ္တာ၊ က္ကောန်ဟောင် က္ကောန်တဲ့။ နော ဘာသိတာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝသိတာ၊ တဲ့။ နော ဂဇ်ဇတာ၊ ဧၚ။ သော ဝလာဟကော သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ တထူ ပမံ၊ ရုဉ်ဒ။ (ဝါ) စိုန်မွံဥပမာမတ်ပြဲ ဂူဟောင်ဂူတဲ့ ဟွံဓရိင်ရုဉ်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပွံ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ၊ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ နေဝ ဂဇ်ဇတာ၊ တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ နေဝ ဘာသိတာ၊ တဲ့။ နော ကတ္တာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ နေဝ ဂဇ်ဇတာ၊ တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ ဧၚ။ သော ဝလာဟကော သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဂဇ်ဇတာ စ၊ တဲ့။ ဝသိတာ စ၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘာသိတာ စ၊ တဲ့။ ကတ္တာ စ၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဂဇ်ဇတာ စ၊ တဲ့။ ဝသိတာ စ၊ င်။ သော ဝလာဟကော သေယျထာပိ၊ ညံင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ စတ္တာရော၊ ဧၚ။ ကြမေ ပုဂ္ဂလာ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဒုတိယဝလာဟကသုတ်

၁၀၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲ။ ဓြကစ္စော၊ ဧၚ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဓမ္မံ၊ နှ်ဓရ် ပရိယတ်။ ပရိယာပုဏာတိ၊ ပွံကတ်လုတ်ရ။ သုတ္တံ၊ နှ်သုတ်ကို။ ဂေယျံ၊ နှ်ဂေယျကို။ ဝေယျာကရဏံ၊ နှ်ဝေယျာကရဏကို။ ဂါထံ၊ နှ်ဂါထာကို။ ဥဒါနံ၊ နှ်ဥဒါနှ်ကို။ ကြတိ ဝုတ္တကံ၊ နှ်ကြတိဝုတ္တကကို။ ဇာတကံ၊ နှ်ဇာတ်ကို။ အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ နှ်အဗ္ဘုတဓမ္မကို။ ဝေ ဒလ္လံ၊ နှ်ဝေဒလ္လကို။ ပရိယာပုဏာတိ၊ ပွံ။ ။

သော၊ င်ပူဂိုလ်ဂ်။ “ကြဒံ၊ င်ဓရ်တောဘူမက မသ္သာင်အာနူတဏာဝွံ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ

သစ္စရောင်။ ”ဣတိ၊ ရဟသ်ဝွံ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ နဒုက္ခသစ္စအလုံအိုသျိ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင် သဘ်ဥံစွတ်။ နပွဇာနာတိ၊ ပုံဒ်ကွိုဟ်ခွင်တုံ ဟွံတီကေတ်ရ။ အယံ၊ ငတဏှာဝွံ။ ဒုက္ခ သမုဒယော၊ သမုဒယသစ္စဟိုတ်ဒဒိုက်ရောင်။ ဣတိ၊ ရဟသ်ဝွံ။ တဏှံ၊ နတဏှာမလေပ် ဣဒ်ဿိဇဒ်ကိုဒဒိုက်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ နပွဇာနာတိ၊ ပုံ။ အယံ၊ ငနိဗ္ဗာန်ဝွံ။ ဒုက္ခနိရော ဓော၊ နိရောဓသစ္စ ဟိုတ်မပလိုတ်ကေ့ဒဒိုက်ရောင်။ ဣတိ၊ ရဟသ်ဝွံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိန်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်ဟွံဣဒ်ဿိဇဒုက္ခကိုသမုဒယ။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ ငမဂ္ဂင်ဒွံပြကာဝွံ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧံမဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မပလိုတ်ကေ့ဒဒိုက်။ ပဋိပဒါ၊ မဂ္ဂသစ္စ မဒ်ဒွေတ်ရောင်။ ဣတိ၊ ရဟသ်ဝွံ။ အရိယမဂ္ဂံ၊ နအရိယမဂ် ဟိုတ်မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ နပွဇာနာတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုဗိုပြင်ဝွံ။ (ဝါ) နမကတ်လုတ် ဓရ်ပရိယတ် မွံုမပ္ဍံကိုသုတ္တ, ဂေယျဟောင်တုံ ဟွံက္ဘိဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်သဂ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ဂဇ်ိတာ၊ တုံ။ နော ဝသိတာ၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နိပ္ပုဂိုလ် မကတ်လုတ်ဓရ်ပရိယတ်ဟောင်တုံ ဟွံက္ဘိဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မွံုကိုဥပမာ မတ်ဗြဂ်ရုဂ်ဒ။ (ဝါ) စိုန်မွံုကိုဥပမာမတ်ဗြဲ ဓရိင်ဟောင်ဓရိင်တုံ ဟွံဂူရုဂ်ဒ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဓမ်ဗံ၊ နဓရ်ပရိယတ်။ နပရိယာပုဏာတိ၊ ပုံဟွံကတ်ဇ္ဘောန်ဖျံုပတိုန်ရ။ သုတ္တံ၊ နဲ သုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဝေဒလ္လံ၊ နဲ–ကို။ နပရိယာပုဏာတိ၊ ပုံ။ သော၊ ငံ။ ။(ပ) ပဇာနာတိ၊ ပုံဒ်ကွိုဟ်ခွင်တုံ တီကေတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကို။ (ဝါ) နဟွံကတ်လုတ် ဓရ်ပရိယတ်တုံ ကွိုဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်သဂ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲ။ (ဝါ) နိပ္ပုဂိုလ်ဟွံကတ်လုတ် ဓရ်ပရိယတ်တုံ ကွိုဟ် ခွင်တီကေတ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ ရုဂ်ဒ။ (ဝါ) စိုန်မွံုဥပမာမတ်ဗြဲ ဂူဟောင် ဂူတုံ ဟွံဓရိင်ရုဂ်ဒ။ (ပ)။ ။

ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ဓမ်ဗံ၊ နဲ။ နေဝ ပရိယာပုဏာတိ၊ ကတ်လုတ်လေဝ် ဟွံကတ်လုတ်ရ။ သုတ္တံ၊ နဲသုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဝေဒလ္လံ၊ နဲဝေဒလ္လကို။ နေဝ ပရိယာပုဏာတိ၊ ပုံ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲ။ နိပ္ပုဂိုလ် ဓရ်ပရိယတ်လေဝ် ဟွံကတ်လုတ် ဓရ်သစ္စပန်လေဝ် ဟွံက္ဘိဟ်ခွင်တီကေတ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ ရုဂ်ဒ။ (ဝါ) စိုန်မွံုဥပမာ မတ်ဗြဲ ဓရိင်လေဝ် ဟွံဓရိင် ဂူလေဝ် ဟွံဂူရုဂ်ဒ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နဲ။ (ဝါ) နိပ္ပုဂိုလ် ဓရ်ပရိယတ်လေဝ် ကတ်လုတ်တုံ ဓရ်သစ္စပန်လေဝ် ကွိုဟ်ခွင်တီကေတ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ ရုဂ်ဒ။ (ဝါ) စိုန်မွံုဥပမာမတ်ဗြဲ ဓရိင်လေဝ်ဓရိင်တုံ ဂူ လေဝ် ဂူရုဂ်ဒ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရဟသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–ကုမ္ဘသုတ်

၁၀၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကုမ္ဘာ၊ ငဉှာ်နုင်ဂမ္ဘိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ) တုဏ္ဍော၊ ငလ္ဂုသွး ပွဲအပွဲ။ ဟုတွာ၊ ဒှံတဲ့။ ပိဟိတော၊ ဧဍံမဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုလဝ်။ ကုမ္ဘော၊ ဉာ်နုင်ကီ။ ပူရော၊ ငမပေင်ဒှံင် နကိုဉာ်ပွဲအပွဲ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဝဒ္ဓော၊ ဧဍံမဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်။ ကုမ္ဘော၊ ကီ။ တုဏ္ဍော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဝဒ္ဓော၊ ဧဍံ။ ကုမ္ဘော၊ ကီ။ ပူရော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပိဟိတော၊ ဧဍံ။ ကုမ္ဘော၊ ကီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကုမ္ဘာ၊ ငဉှာ်နုင်ဂမ္ဘိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝွံဟောင်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ကုမ္ဘူပမာ၊ ဧဍံမွံဥပမာဉာ်နုင်အိုတ်။ စတ္တာရော၊ ဧဍံ–အိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ သန္တော၊ စိုန်။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ တုဏ္ဍော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပိဟိတော၊ ဧဍံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်မတုပ်ကျော်ဉာ်နုင်ကီ။ ပူရော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဝဒ္ဓော၊ ဧဍံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ တုဏ္ဍော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပိဟိတော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္ဆဿ၊ ဧဍံ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်။ အဘိက္ကန္တံ၊ ငပွမအာတ်ဂတကီ။ ပဋိက္ကန္တံ၊ ငပွမကလေင်ကျင်ကြဲကီ။ အာလောကိတံ၊ ငပွမရံင်တူရ္ဗကီ။ (ဝါ) ငပွမရံင်တ် တပ်ပ်ကိုဇကုကီ။ ဝိလောကိတံ၊ ငပွမဒစေင်တဲ့ ရံင်ကီ။ (ဝါ) ငပွမဒစေင်တဲ့ ရံင်လွှ်သ္လဲပါပုင်ဇကုကီ။ သမိဉ္ဇိတံ၊ ငပွမခွပ်တ် မပ္ဆံကိုဇိုင်တဲကီ။ ပသာရိတံ၊ ငပွမပွးတ် မပ္ဆံကိုဇိုင်တဲကီ။ သဃ်ာဋိပတ္တာစီဝရဓာရဏံ၊ ငပွမဗိုက်လတက် ရပ်စပ်တသ္ဂာသ္လိပ် ကျော်ဗဗေင်သ္ဂာကီ။ ပါသာဒိကံ၊ ငပွမက္ကိုဗဒှ်ကို ပွမလျုင်ဖြုင်သ္ဒိုက်မာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကိုဗိုပြင်မြဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နမွံတ် မပ္ဆံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ ဟောင်တဲ့ ဟွံက္ဂိုဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်သာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ တုဏ္ဍော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပိဟိတော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တုဏ္ဍော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပိဟိတော၊ ဧဍံ။ သော ကုမ္ဘော သေယျထာပိ၊ ညံင်ရဉှာ်နုင်ဂှ်ကီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ်မွံတ် မပ္ဆံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ ပွဲလွှ်မုးတဲ့ ဟွံက္ဂိုဟ် ခွင်တီကေတ်ဓရ်သစ္စပန်မြဲသာ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မွံဥပမာ ဉာ်နုင်ဂှ်ရုဂ်ဒ။ **(ဝါ) စိုန်မွံကို ဥပမာနုင်ဟွံမွဲတ်ကိုဉာ်တဲ့ မဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်ရုဂ်ဒ။** အဟံ၊ ငိ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ ပူရော၊ ငမပေင်ဒှံင်ပွဲအပွဲ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဝဒ္ဓော၊ ငမဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်။ (ဝါ) ငမတုပ်ကျော်နုင်မဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္ဆဿ၊ ဧဍံ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်။ အဘိက္ကန္တံ၊ ငိ–ကီ။

(ပ)။ ။ သဃ်ာဋိပတ္တာစီဝရဓာရဏံ၊ ဝ–ကိုု။ ပါသာဒိကံ၊ ဝ။ နှ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဝံ၊ နှ။ (ဝါ) နမဟာဂ္ဂံတီတ မပ္ပံကိုုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တတဲ့ ပွမက္ခိုဟ်ခွင် တီကေတ် ဓရိသစ္စပန်မြဿ်ဂွံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပူဂိုလ်။ ပူရော၊ ဝ်မပေင်ဒှံဝ်ပွဲအပွဲ့။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ဝိဝဒြော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပူရော၊ ဝ်မပေင်နကိုုဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ သော ကုမ္ဘော သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကွမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် ဓိုနှ ဟွံမွဲတ် မပ္ပံကိုုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တလွှ်မုးကိုုလေဝ် ကွိုဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရိသစ္စပန်မြဿ်ဂွံ့။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မှုံကိုုဥပမာ နုင်ဉာ်ပေင် အပွဲတဲ့ မဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကထဥ္စ၊ မူရ၊ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ တုဏ္ဍော၊ ဝ်မလှုဉးအပွဲ့။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ဝိဝဒြော၊ ဝ်မဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်။ (ဝါ) ဝ်မတုပ်ကျောံနုင် မဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့–ရော။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဝံ၊ နှ။ (ဝါ) နမပ္ပံကိုုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တဂမ္ဍိုင်ကိုလေဝ် ဟွံဉျိုက်ပေင် ဓဝ်သစ္စပန်ပြကာလေဝ် ဟွံကွိုဟ်ခွင်တီကေတ်မြဿ်ဂွံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကွမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် မပ္ပံကိုုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တဂမ္ဍိုင်လေဝ် ဟွံဉျိုက်ပေင် သစ္စပန်ပြကာလေဝ် ဟွံကွိုဟ်ခွင်တီကေတ်မြဿ်ဂွံ့။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မှုံကိုု ဥပမာနုင် ဟွံမွဲကိုုဥာ်ပွဲအပွဲ့တဲ့ မဂပ်ဝ်ပံက်လဝ်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဓ္ဝံ၊ နှ။ (ဝါ) နမပ္ပံကိုုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တဂမ္ဍိုင်လေဝ် ဉျိုက်ပေင်တဲ့ ပွမ ကွိုဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရိသစ္စပန်မြဿ်ဂွံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ ပူရော၊ ဝ်မပေင်ဒှံဝ်ပွဲအပွဲ့။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပိဟိတော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပူရော၊ ဝ်မပေင်နကိုုဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပိဟိတော၊ ဧံ့။ သော ကုမ္ဘော သေယျထာပိ၊ ညံဝ်ရ ဉာ်နုင်ဂ့်ကိုု။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကွမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် မဉျိုက်ပေင်တ် ကျောံမပ္ပံကိုုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တလွှ်မုးတဲ့ ကွိုဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရိသစ္စပန်မြဿ်ဂွံ့။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မှုံကိုုဥပမာ နုင်မပေင်တ် နကိုုဉာ် ပွဲအပွဲတဲ့ မဂပ်ဝ်ကွာတ်လဝ်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။

၄–ဥဒကရဟဒသုတ်

၁၀၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဥဒကရဟဒါ၊ ဝ်ဉာ်ကွာဂမ္ဍိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ (ပ)။ ။ ဥတ္တာနော၊ သိုမဉာ။ ဂမ္ဘီရောဘာသော၊ ဧံ့မထေင်တ် ညံဝ်မဇြုဟ်။ ဥဒကရ ဟဒေါ၊ ဉာ်ကွာကိုု။ ။[ဂမ္ဘီရော၀ ဟုတ္တာ အ၀ဘာသတိ ခါယတိ ဥပဋ္ဌာတီတိ ဂမ္ဘီ ရောဘာသော= ဇြုဟ်တဲ့ဟောင် ဉာ်ကွာပြာကတ် မံက်ဂတဝ်ကွင်]။ ။ ဂမ္ဘီရော၊ သိုမ ဇြုဟ်။ ဥတ္တာနောဘာသော၊ ဧံ့မထေင်တ် ညံဝ်မဉာ။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ကိုု။ ဥတ္တာနော၊ သိုကိုုမဉာတ်။ ဥတ္တာနောဘာသော၊ ဧံ့မထေင်တ် ညံဝ်မဉာဒှံဝ်။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ကိုု။

ဂမ္ဘီရော၊ သိုကိုမဖြိုဟ်။ ဂမ္ဘီရောဘာသော၊ ခဲ့မထေင်တ် ညံင်မဖြိုဟ်။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဝမေဝံ၊ တုပ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ့။ စတ္တာရော၊ ခဲ့–အိုတ်။ ဥဒကရဟဒူကမာ၊ ခဲ့မွံ့ကိုဥပမာ ဉာ်ကွာအိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ င်–ဂမ္ဘီင်။ ။(ပ)။ ။ ဥတ္တာနော၊ သိုကို။ ဂမ္ဘီရောဘာသော၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဂမ္ဘီရော၊ သိုကို။ ဥတ္တာနောဘာသော၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဥတ္တာနော၊ သို။ ဂမ္ဘီနောဘာသော၊ င် မထေင်တ် ညံင်မဖြိုဟ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုဗို ပြင်မြဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နမဍ္ဎိက်ပေင်တ် ကျော်မပ္ပံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တတဲ့ ဟွံက္ဂါဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာမြဲသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဥတ္တာနော၊ သိုကို။ ဂမ္ဘီရောဘာသော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဥတ္တာနော၊ သိုကို။ ဂမ္ဘီရောဘာသော၊ င်။ သော ဥဒကရဟဒေါ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ ဉာ်ကွာဂ့်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နပူဂိုလ် ဍိုက်ပေင်တ်ကျော် မပ္ပံကို ပါသာဒိကအဘိက္ကန္တတဲ့ ဟွံက္ဂါဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် ပြကာမြဲသာ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မွံ့ကိုဥပမာ ဉာ်ကွာဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

(ပွဲပူဂိုလ်ဒုတိယ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကို။ (ဝါ) နမဟာဝွံဍိုက်ပေင်တ် ကျော်မပ္ပံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တတဲ့ ပွမက္ဂါဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာမြဲသာ်ဝွံ။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် စိုန်ဟွံဍိုက်ပေင်တ် ကျော်မပ္ပံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တတဲ့ ကွဂါဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာမြဲသာ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မွံ့ကိုဥပမာ ဉာ်ကွာသိုကိုမဖြိုဟ်တ် ထေင်ကေတ်ညံင်မဉာတ်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

(ပွဲပူဂိုလ်တတိယ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကို။ (ဝါ) နမဟာဝွံဍိုက်ပေင်တ် ကျော်မပ္ပံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ ဟွံက္ဂါဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာမြဲသာ်ဝွံ။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်ပူဂိုလ် မပ္ပံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တလေဝ် ဟွံ ဍိုက်ပေင် ဓရ်သစ္စပန်ပြကာလေဝ် ဟွံက္ဂါဟ်ခွင်တီကေတ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မွံ့ကိုဥပမာ ဉာ်ကွာသိုကိုမဉာ ထေင်ကေတ်ညံင်ဖြိုဟ်တ်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ [နိသဲကိုနယ်ဝွံတဲ့ သွက်ပူဂိုလ်စတုတ္ထလေဝ် ကိုအရထ ဗွဲတြားကိုညိ]။ ။

၅–အမ္ဘသုတ်

၁၀၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အမ္ဘာနိ၊ ငသတ်ကြုက်ဂမ္ဘိုင်။ ကွာမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ စတ္တာရိ၊ ငဂမ္ဘိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ အာမံ၊ ငမတ္ကောက်ဒွံငပ္ဒဲအပ္ဒဲ။ (ဝါ) ငမဟာဂွံဘျာဟ် ဏီ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ ခွံမ္ဒံကိုသာ် မတုပ်ကျောံသာ်သတ်ကြုက် မဘျာဟ်လွာ်မုး။ (ဝါ) ခွံမ္ဒံကိုသာ် သတ်ဘျာဟ်။ အမ္ဒံ၊ သတ်ကြုက်ကို။ ပက္ကံ၊ ငမဘျာဟ်ဒွံငပ္ဒဲအပ္ဒဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အာမဝဏ္ဏီ၊ ခွံမ္ဒံကိုသာ် မတုပ်ကျောံသာ်သတ်ကြုက်မတ္ကောက်လွာ်မုး။ (ဝါ) ခွံမ္ဒံကို သတ်သာ်တ္ကောက်။ အမ္ဒံ၊ သတ်ကြုက်ကို။ အာမံ၊ ငမတ္ကောက်ဒွံငပ္ဒဲအပ္ဒဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အာမဝဏ္ဏီ၊ ခွံ။ (ဝါ) ခွံ။ အမ္ဒံ၊ ကို။ ပက္ကံ၊ ငဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ ခွံ။ (ဝါ) ခွံ။ အမ္ဒံ၊ သတ်ကြုက်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

အမ္ဘူပမာ၊ ခွံမ္ဒံကိုဥပမာ သတ်ကြုက်အိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ငဲ–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာမော၊ ငမတ္ကောက်ပ္ဒဲအပ္ဒဲ။ (ဝါ) ငပူဂိုလ်ပုထုဇန် မတ္ကောက်ပ္ဒဲအပ္ဒဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ ခွံမ္ဒံကိုသာ် မဘျာဟ်လွာ်မုး။ (ဝါ) ခွံမ္ဒံကိုသာ် မတုပ်ကျောံသာ် ပူဂိုလ်အရီ မကြုံငဘျာဟ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ် မတုပ်ကျောံ သတ်ကြုက်ကို။ ပက္ကော၊ ငမဘျာဟ်လွာ်ပ္ဒဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အာမဝဏ္ဏီ၊ ခွံမ္ဒံသာ် သာ်တ္ကောက်။ (ဝါ) ခွံမ္ဒံကိုသာ် မတုပ်ကျောံသာ်ပုထုဇန် မတ္ကောက်တ၊ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်မတုပ်ကျောံ သတ်ကြုက်ကို။ အာမော၊ ငမတ္ကောက်တ လွာ်အပ္ဒဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အာမဝဏ္ဏီ၊ ခွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ပက္ကော၊ ငဲ။ (ဝါ) ငဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပက္က ဝဏ္ဏီ၊ ခွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ၊။ ပုဂ္ဂလော၊ ငဲ။ အာမော၊ ငဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ ငမ္ဒံကိုသာ်သတ်ဘျာဟ်။ (ဝါ) ငမတုပ် ကျောံကြုက်မ္ဒံကိုသာ်ဘျာဟ်ဟ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုဗိုပြင်မြွဲ့ဝံ့။ (ဝါ) နမ္ဒံကိုအကာဲအရာ မ္ဒံမပ္ဒံကိုပါသာ ဒိကအဘိက္ကန္တလွာ်မုးတဲ့ ဟွံမွဲကိုဉာဏ်မကျိဟ်ခွင် တီကောတ်ဓရ်သစ္စပန်မြသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂ လော၊ ငဲ။ အာမော၊ ငဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ ငဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာမံ၊ ငဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ ခွံမ္ဒံကိုသာ်ဘျာဟ်ဟ်လွာ်မုး။ တံ အမ္ဒံ သေယျထာပိ၊ ညံငရ် သတ်ကြုက်ဂ့်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ် ပူဂိုလ်ပုထုဇန်မဘျိက်ပေင်တ ကျောံအကာဲအရာ ပူဂိုလ်အရီ မ္ဒံမပ္ဒံကို ပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ လွာ်မုးတဲ့ လွာ်ပ္ဒဲ ဟွံက္ခိုဟ်ခွင်တီကောတ် ဓရ်သစ္စပန်မြသာ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မ္ဒံကိုဥပမာ သတ်ကြုက် မ္ဒံကိုသာ်တ္ကောက်တ လွာ်ပ္ဒဲတဲ့ ဘျာဟ်တလွာ်မုးဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငဲ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ၊။ ပုဂ္ဂလော၊ ငဲ။ ပက္ကော၊ ငမဘျာဟ်လွာ်ပ္ဒဲ။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် အရီမကြုံငဘျာဟ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အာမဝဏ္ဏီ၊ ငမ္ဒံကိုသာ်မတ္ကောက်တလွာ်မုး။ (ဝါ) ငမတုပ် ကျောံသတ်ကြုက် မ္ဒံကိုသာ်မတ္ကောက်တလွာ်မုး။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊

ယ္ပံု။ ဓုဝံ၊ နကိုး။ (ဝါ) နဟ္ဒံမွဲကိုအကာဲအရာ မွံုမပ္ဆံကို ပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ လွ်ာ်မုးကို လေဝ် မွံုကိုဉာဏ် မကွိဟ်ခွင်တိကေတ် ဓရ်သစ္စပန် လွ်ာ်ပွဲ ပြသာ်ဝံု။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ပက္ကော၊ င်မချဟ် လွ်ာ်ပွဲ။ (ဝါ) င်ပူဂိုလ်အရီ မကြုံင်ချဟ်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ အာမဝဏ္ဏီ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ံု။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ပံု။ ပက္ကံ၊ င်မချဟ်လွ်ာ်ပွဲ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ အာမဝဏ္ဏီ၊ င်မွံုကိုသ်မတ္ကေက် တ်လွ်ာ်မုး။ တံ အမ့ံ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ပံု။ ကွာံမ် ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ် ပူဂိုလ်အရီ မကြုံင်ချဟ်ဟ္ဒံမွဲကိုသ် အကာဲအရာပူဂိုလ်အရီ မွံုမပ္ဆံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ လွ်ာ်မုးကိုလေဝ် လွ်ာ်အပွဲမွံုကိုဉာဏ် ကွိဟ်ခွင်တိကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြသာ်ဝံု။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မွံုကိုဉပမာသတ်ကြုက် ချဟ်လွ်ာ်ပွဲတဲု မွံုကိုသ်သတ်ချဟ်လွ်ာ်မုးဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပ္ံု။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ပံု။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အာမော၊ င်မတ္ကေက်လွ်ာ်ပွဲ။ (ဝါ) င်ပုထု ဇနှ် မတ္ကေက်တ်လွ်ာ်ပွဲ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ အာမဝဏ္ဏီ၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ပံု။ ဓုဝံ၊ နကိုး။ (ဝါ) နကိုလွ်ာ်မုးကိုလေဝ် ဟ္ဒံမွဲကိုအကာဲအရာ မွံုမပ္ဆံကိုပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ, လွ်ာ်ပွဲလေဝ် ဟ္ဒံမွဲကိုဉာဏ်ကွိဟ်ခွင်တိကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြသာ်ဝံု။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ပံု။ ကွာံမ် ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ်ပုထုဇနှ် သ်မတ္ကေက်တ်လွ်ာ်မုး လေဝ်ဟ္ဒံမွဲကိုသ် အကာဲအရာ မွံုမပ္ဆံကို ပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ, လွ်ာ်ပွဲလေဝ် ဟ္ဒံမွဲကို ဉာဏ် မကွိဟ်ခွင်တိကေတ် ဓရ်သစ္စပန် သိဝိဒ္ဓာန ပြသာ်ဝံု။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မွံုကိုဉပမာ သတ်ကြုက် မတ္ကေက်လွ်ာ်ပွဲ မတ္ကေက်လွ်ာ်မုးဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပ္ံု။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ပံု။ ဓုဝံ၊ နကိုး။ (ဝါ) နကိုလွ်ာ်မုးကိုလေဝ် ဟ္ဒံမွဲကိုအကာဲအရာ မွံုမပ္ဆံကို ပါသာဒိကအဘိက္ကန္တ, လွ်ာ်ပွဲလေဝ် ဟ္ဒံမွဲကိုဉာဏ်ကွိဟ်ခွင်တိကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ပြသာ်ဝံု။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ပက္ကော၊ င်မချဟ်တ လွ်ာ်အပွဲ။ (ဝါ) င်ပူဂိုလ်အရီ မချဟ်တလွ်ာ်အပွဲ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ံု။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ပံု။ ပက္ကံ၊ င်မချဟ်လွ်ာ်အပွဲ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ င်မွံုကိုသ် မချဟ် တ်လွ်ာ်မုး။ တံ အမ့ံ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရသတ်ကြုက်ဂ့်ကီု။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ပံု။ ကွာံမ် ပုဂ္ဂ လံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ်အရီကြုံင်ချဟ်တ လွ်ာ်မုးလေဝ်မွံုကိုသ်အကာဲအရာ မွံုမပ္ဆံကိုပါ သာဒိက အဘိက္ကန္တ, လွ်ာ်ပွဲလေဝ် မွံုကိုဉာဏ်ကွိဟ်ခွင်တိကေတ် ဓရ်သစ္စပန် သိဝိဒ္ဓာန ပြသာ်ဝံု။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မွံုကိုဉပမာသတ်ကြုက် ချဟ်လွ်ာ်အပွဲ ချဟ်လွ်ာ်မုးဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပ္ံု။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

[ပွဲလိက်အုပ်ပါဠိမူ ဆဋ္ဌသုတ်ဝံု စိုနှ်ဟ္ဒံဆိုကေတ်ကိုလေဝ် ပွဲလ့ဿိတ် ဂါထာဉဒါန် “ဒွေ

ဟောန္တိ အမ္ဘာနိ”သော်ဝို့ အမ္ဘသုတ် နှံစပါသုတ်ရောင် ထွေးလင်သွေးဟွံက ပွဲအဋ္ဌကထာလေ့ “ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ”သော်ဝို့ သွေးလင်ရ။ ဆဋ္ဌသံဂါယနမူ ပါဠိဝါကျ မထေက်ဂိုဒှ်ဂ့် ပွဲသ္ကုတ်သွင် လိက်အုပ်မပ္ပံကို “အာမံ ပက္ကောဘာသံ၊ ပက္ကံ အာမောဘာသံ” နှံထေက် ရောင် သွေးတ်တင်ထေင်ကေတ်ရ]။ ။

၎–မူသိကသုတ်

၁၀၎။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မူသိကာ၊ ငိကို့ဂမ္ဘီင်။ ကွာမာ စတသေသာ၊ ဂမ္ဘီင်ရောင်။ စတသေသာ၊ ငိ–ဂမ္ဘီင်။ ကတမာ၊ ရော။ ဂါဓံ၊ နိကတိုင်။ ကတ္တာ၊ အယံမာတ်သွဟောင် တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ ခဲ့ဟွံပဒတ် ပွဲကတိုင်ဂ့်။ မူသိကာ၊ ကို့ကို။ ဝသိတာ၊ ပဒတ်ဟောင် ပဒတ်တဲ့။ (ဝါ) ပဒတ်ပွဲကတိုင် ကို့မွဲသ္ဆာင် မသွလင်ဟောင်တဲ့။ ဂါဓံ၊ နိကတိုင်။ နော ကတ္တာ၊ ခဲ့ဟွံသွတ်အလိုဇကု။ မူသိကာ၊ ကို့။ ဂါဓံ၊ နှ်။ နေဝ ကတ္တာ၊ အလိုဇကုလေ့ ခဲ့ဟွံသွ။ နော ဝသိတာ၊ ပဒတ်လေ့ ခဲ့ဟွံပဒတ်။ (ဝါ) ပွဲကတိုင် ကို့မွဲသ္ဆာင်။ မူသိတာ၊ ကို့။ ဂါဓံ၊ နှ်။ ကတ္တာ စ၊ သွလေ့ ခဲ့မသွ။ ဝသိတာ စ၊ ပဒတ်လေ့ ခဲ့မ ပဒတ်။ မူသိကာ၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

မူသိကူပမာ၊ ခဲ့မှုံကိုဥပမာ ကို့အိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ငိ–ဂမ္ဘီင်။ ။(ပ)။ ။ ဂါဓံ၊ နှ်။ ကတ္တာ၊ သွဟောင် သွတဲ့။ နော ဝသိတာ၊ ခဲ့ဟွံပဒတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်မတုပ်ကျော် ကို့ကို။ ဝသိတာ၊ ပဒတ်ဟောင်ပဒတ်တဲ့။ ဂါဓံ၊ နိကတိုင်။ နော ကတ္တာ၊ ခဲ့ဟွံသွ။ ပုဂ္ဂ လော၊ ကို့။ ဂါဓံ၊ နှ်။ နေဝ ကတ္တာ၊ သွလေ့ ခဲ့ဟွံသွ။ နော ဝသိတာ၊ ပဒတ်လေ့ ခဲ့ဟွံပဒတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို့။ ဂါဓံ၊ နှ်။ ကတ္တာ စ၊ သွလေ့ ခဲ့မသွ။ ဝသိတာ စ၊ ပဒတ်လေ့ ခဲ့မပဒတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ ဂါဓံ၊ နှ်။ ကတ္တာ၊ တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကို့။ (ဝါ) နမကတ်ဟ္တောန် ဖျံ့ ပတိုန်ပရိယတ္တိမမ္မ မှုံမပ္ပံကို သုတ္တဂေယျဟောင်တဲ့ ဟွံက္ခိုဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် မြဲသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိပူဂိုလ်။ ဂါဓံ၊ နှ်။ ကတ္တာ၊ တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သာ မူသိကာ၊ ငိကို့ဂ့်။ ဂါဓံ၊ နှ်။ ကတ္တာ၊ တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ ငိ။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံငိရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် မကတ်ဟ္တောန် ဖျံ့ပတိုန်ပရိယတ္တိမမ္မ မှုံမပ္ပံကို သုတ္တဂေယျဟောင်တဲ့ ဟွံက္ခိုဟ်ခွင်တီ ကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဥပမာကို့ သွဟောင် သွကတိုင်တဲ့ ဟွံပဒတ်ဂ့် ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငိ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဝသိတာ၊ ပဒတ်ဟောင် ပဒတ်တဲ့။ ဂါမံ၊ နှ။ နော ကတ္တာ၊ င်ဟွံသွ။ (ဝါ) င်မတုပ်ကျော်ကို့ဟွံသွ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုံ။ (ဝါ) နဝိုန်ရဟွံကတ်ဇ္ဈောန် ဖျော်ပတိုန်ပရိယတ္တိဓမ္မကိုလေဝ် ကျိုဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် မြသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဝသိတာ၊ တဲ့။ ဂါမံ၊ နှ။ နော ကတ္တာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သာ မူသိကာ၊ င်ကို့ဂ့်။ ဝသိတာ၊ တဲ့။ ဂါမံ၊ နှ။ နော ကတ္တာ၊ င်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် ဓိုန်ရဟွံကတ်ဇ္ဈောန် ဖျော်ပတိုန်ပရိယတ္တိဓမ္မကိုလေဝ် ကျိုဟ်ခွင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် မြသာ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဥပမာကို့ ပဒတ်ဟောင် ပဒတ်တဲ့ ဟွံသွကတိုင် ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဂါမံ၊ နှ။ နေဝ ကတ္တာ၊ ခါလေဝ် င် ဟွံခါ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော ဝသိတာ၊ ပဒတ်လေဝ် င်ဟွံပဒတ်။ (ဝါ) င်မတုပ်ကျော်ကို့ ပဒတ်လေဝ် ဟွံပဒတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုံ။ (ဝါ) နကိုံ ပရိယတ္တိဓမ္မလေဝ် ဟွံကတ်ဇ္ဈောန်ဖျော်ပတိုန် ဓရ်သစ္စပန်လေဝ် ဟွံကျိုဟ်ခွင်တီကေတ် မြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် ပရိယတ္တိဓမ္မလေဝ် ဟွံကတ်ဇ္ဈောန် ဖျော်ပတိုန် ဓရ်သစ္စပန်လေဝ် ဟွံကျိုဟ်ခွင်တီကေတ် မြသာ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဥပမာကို့ သွလေဝ် ဟွံသွကတိုင် ပဒတ်လေဝ် ဟွံပဒတ်ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဂါမံ၊ နှ။ ကတ္တာ စ၊ သွလေဝ် င်မသွ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ဝသိတာ စ၊ ပဒတ်လေဝ် င်မပဒတ်။ (ဝါ) င်မတုပ်ကျော်ကို့ ပဒတ်လေဝ် ပဒတ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုံ။ (ဝါ) နကိုံပရိယတ္တိဓမ္မ လေဝ်ကတ်ဇ္ဈောန် ဖျော်ပတိုန် ဓရ်သစ္စပန်လေဝ် ကျိုဟ်ခွင်တီကေတ် မြသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဂါမံ၊ နှ။ ကတ္တာ စ၊ င်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ဝသိတာ စ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် ပရိယတ္တိဓမ္မလေဝ် ကတ်ဇ္ဈောန်ဖျော်ပတိုန် ဓရ်သစ္စပန်လေဝ် ကျိုဟ်ခွင်တီကေတ် မြသာ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဥပမာကို့ သွလေဝ် သွကတိုင် ပဒတ်လေဝ်ပဒတ်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ င်။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။

၈–ဗလီဗဒ္ဒသုတ်

၁၀၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗလီဗဒ္ဒါ၊ င်ဂ့်ဗအ်ဂမ္ဂိုင်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ သဂဝစ္ဆော၊ င်မကြုံကြ ပ္ဒဲဂကော်ဂ့် ဇကုဇကုဟောင်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော ပရဂဝစ္ဆော၊ ခွံဟွံကြုံကြ ပ္ဒဲဂကော်ဂ့် မွဲသ္ဆာင်။ ဗလီဗဒ္ဒါ၊ ဂ့်ဗအ်ကို။ ပရဂဝစ္ဆော၊ င် မကြုံကြ ပ္ဒဲဂကော်ဂ့် မွဲသ္ဆာင်ဟောင်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော သဂဝစ္ဆော၊ ခွံဟွံကြုံကြ ပ္ဒဲ

ဂကော်ဉ်ဇကုဇကု။ ဗလီဗဒ္ဒေါ၊ ကို။ သဂဝစဏ္ဍော စ၊ ခဲ့မကြဲကြ ပဲ့ဂကော်ဉ်ဇကုဇကု ကို။ ပရဂဝစဏ္ဍော စ၊ ခဲ့ကြဲကြ ပဲ့ဂကော်ဉ် မွဲသ္ဆာင်ကို။ ဗလီဗဒ္ဒေါ၊ ကို။ နေဝ သဂဝ စဏ္ဍော၊ ခဲ့ဟွံကြဲကြ ပဲ့ဂကော်ဉ် ဇကုဇကုကို။ နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ခဲ့ကြဲကြ ပဲ့ဂကော်ဉ် မွဲသ္ဆာင်ကို။ ဗလီဗဒ္ဒေါ၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ လောကသ္မိံ၊ ပဲ့သတ္တလောက။ စတ္တာရော၊ ခဲ့–အိုတ်။ ဗလီဗဒ္ဒူပမာ၊ ခဲ့မတုပ်ကျော်ဉ်ဗအ်အိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ဉ်–ဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ သဂ ဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော သဂဝစဏ္ဍော၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ သဂဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ သကပရိသံ၊ နှ်ပရိသာတ်ဇကုဇကု။ ဥဗ္ဗေဇေတာ၊ ဉ်မလေပ်ကိုဖေက်လကိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ပရပရိသံ၊ နှ်ပရိသာတ်မွဲသ္ဆာင်။ ဥဗ္ဗေဇေတာ၊ ဉ်။ နော ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကိုု။ (ဝါ) နကိုုပရိသာတ် ဇကုဇကုဟောင် ကိုုဖေက်လကိုတ်တဲ့ ပရိသာတ်ဉးသ္ဆာင် ဟွံကိုုဖေက်လကိုတ်သ်ဝ်ွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ သဂဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဂဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ခဲ့။ သော ဗလီဗဒ္ဒေါ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ်ဉ်ဗအ်ဂ့်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ် ပူဂိုလ်ပရိသာတ်ဇကုဇကုဟောင် ကိုုဖေက်လကိုတ်တဲ့ ပရိသာတ်ဉးသ္ဆာင် ဟွံကိုုဖေက် လကိုတ်ဝ်ွံ။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မ့ုံကိုဉပမာဉ်ဗအ် ဂကော်ဉ်ဇကုဇကုဟောင် ကြဲကြတဲ့ ဂကော် ဉ်မွဲသ္ဆာင် ဟွံကြဲကြရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဉ်။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ နော သဂဝစဏ္ဍော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကိုု။ (ဝါ) နကိုု ပရိသာတ်ဉးသ္ဆာင်ဟောင် ကိုုဖေက်လကိုတ်တဲ့ ပရိသာတ်ဇကု ဟွံကိုုဖေက်လကိုတ်မြဲ သ်ဝ်ွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ သဂဝစဏ္ဍော စ၊ ဉ် မကြဲကြ ပဲ့ဂကော်ဉ်ဇကုကို။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပရဂဝစဏ္ဍော စ၊ ဉ်မကြဲကြ ပဲ့ဂကော်ဉ်မွဲ သ္ဆာင်ကို။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ သကပရိသံ၊ နှ်ပရိသာတ်ဇကုဇကုကို။ ဥဗ္ဗေ ဇေတာ၊ ဉ်။ ပရပရိသဉ္စ၊ နှ်–ကို။ ဥဗ္ဗေဇေတာ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကိုု။ (ဝါ) နကိုုပရိသာတ်ဇကု, ပရိသာတ်ဉးသ္ဆာင် သိုဓါပြကာ ကိုုဖေက်လကိုတ်မြဲ သ်ဝ်ွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဂဝစဏ္ဍော စ၊ ခဲ့မကြဲကြ ပဲ့ဂကော်ဉ်ဇကုကို။ ပရဂဝစဏ္ဍော စ၊ ခဲ့မကြဲကြ ပဲ့ဂကော်ဉ်မွဲသ္ဆာင်ကို။ သော ဗလီဗဒ္ဒေါ သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ ဉ်ဗအ်ဂ့်ကို။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ–ဝွံ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်ပရိသာတ်ဇာကု, ပရိသာတ်ညးသ္ဘာင် သိုဓါပြကာ ကိုဖေက်လကိုတ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဉပမာ ဂ့ဖအ် ပွဲဂကော်ဂ့ဇာကုလေဝ် ကြံကြ ပွဲဂကော်ဂ့ညးသ္ဘာင်လေဝ် ကြံကြရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ နေဝ သဂဝစ္ဆော၊ ငံဟွံကြံကြ ပွဲဂကော်ဂ့ဇာကုကို။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နော ပရဂဝစ္ဆော၊ ငံဟွံကြံကြ ပွဲဂကော်ဂ့မွဲသ္ဘာင်ကို။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ သကပရိသံ၊ နှ။ ဥဗ္ဗေဇေတာ၊ ငံ။ နေဝ ဟောတိ၊ ပွံ။ ပရပရိသဉ္စ၊ နှ။ ဥဗ္ဗေဇေတာ၊ ငံ။ နော ဟောတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ နေဝ သဂဝစ္ဆော၊ ခေံဟွံကြံကြ ပွဲဂကော်ဂ့ဇာကု။ နော ပရဂဝစ္ဆော၊ ခေံ ဟွံကြံကြ ပွဲဂကော်ဂ့မွဲသ္ဘာင်ကို။ သော ဗလီဗဒ္ဒေါ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်ပရိသာတ်ဇာကု, ပရိသာတ်ညးသ္ဘာင် သိုဓါပြကာ ဟွံကို ဖေက်လကိုတ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဉပမာဂ့ဇအ် ဂကော်ဂ့ဇာကု ဂကော်ဂ့မွဲသ္ဘာင် သိုဓါပြ ကာ ဟွံကြံကြရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ အဒ္ဒမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ရက္ခသုတ်

၁၀၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရက္ခာ၊ ငံတ့ံဆုဂမ့ဲငံ။ ကြမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ) ဖေဂ္ဂု၊ ငံကွဲသွးဟောင်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ ခေံမှုံကိုပွိဗွိုင် ကွဲသွးဟောင်။ ရုကွော်၊ တ့ံဆုကို။ ဖေဂ္ဂု၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ သာရပရိဝါရော၊ ခေံမှုံကိုပွိဗွိုင် ကြက်ဟောင်။ ရုကွော်၊ ကို။ သာရော၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ ငံ။ ရုကွော်၊ ကို။ သာရော၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ သာရပရိဝါရော၊ ငံ။ ရုကွော်၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ရက္ခုပမာ၊ ခေံ မှုံကိုဉပမာတ့ံဆုအိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ ဖေဂ္ဂု၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဖေဂ္ဂုပရိဝါ ရော၊ ခေံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်မတုပ်ကော်တ့ံဆုကို။ ဖေဂ္ဂု၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ သာရပရိ ဝါရော၊ ခေံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ဖေဂ္ဂု၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဖေဂ္ဂုပရိ ဝါရော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ဒုသီလော၊ ငံဟွံမွဲကိုသီလ။ ပါပဓမ္မော၊ ငံမှုံကိုသဘ်မယုတ်မာ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ အသဃ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ပရိသာ ပိ၊ ငံပရိသာတ်ကိုလေဝ်။ ဒုသီလာ၊ ငံ။ ပါပဓမ္မာ၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂံ၊ နကိုး။ (ဝါ) နကိုဇာကုလေဝ် ဟွံမွဲကိုသီလ ပရိသာတ်ဇာကုလေဝ် ဟွံမွဲကိုသီလသာ်ဝွံ။ ။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဖေဂ္ဂု၊ ငံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ ခေံမှုံကိုပွိဗွိုင် ကွဲသွး

ဟောင်။ သော ရုက္ခော သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ် တုံဆုဂ့်ကီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ်ဇကုလေဝ် ဒှ်ဒုဿီလတဲ့ မဂပ်ဝ်ပွိဗွိုင်လဝ် ပရိသာတ်ဒုဿီလ မြဲသာ်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဉပမာ ကွဲသွးဟောင် ကွဲဟောင် မဂပ်ဝ်ပွိဗွိုင်ဂေတ်ကွေံလဝ်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ပရိသာ စ၊ ဝ်ပရိသာတ်တုန်။ သီလဝတီ၊ ဝ်မှုံကို သီလ။ ကလျာဏဓမ္မာ၊ ဝ်မှုံကိုသဘ် မဆဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နကို။ (ဝါ) နကိုဇကု ဒှ်ဒုဿီလတဲ့ ပရိသာတ်ဇကု ဒှ်သီလဝတီ မြဲသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် သိုမဂပ်ဝ်ပွိဗွိုင်လဝ် ပရိသာတ် သီလဝတီတဲ့ ဇကုဇကုဒှ်ဒှံဉ်ဒုဿီလဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဉပမာ ကွဲသွးဟောင် ကြက်ဟောင် မဂပ်ဝ် ပွိဗွိုင်ဂေတ်ကွေံလဝ်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ဝ်။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–အာသီဝိသသုတ်

၁၁၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာသီဝိသာ၊ ဝ်ဖြုဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာဂတဝိသော၊ ဝ်မှုံကိုဂျိုမပြဟ်ပြေဟ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နှ ယောရဝိသော၊ ခွဲမှုံကိုဂျိ မဟဂွံသ္ဂာတ်မြဟ်။ အာသီဝိသော၊ ဖြုကီ။ ယောရဝိသော၊ ဝ်မှုံကိုဂျိမသ္ဂာတ်မြဟ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နှ အာဂ တဝိသော၊ ခွဲမှုံကိုဂျိ မဟဂွံပြဟ်ပြေဟ်။ အာသီဝိသော၊ ကီ။ အာဂတဝိသော စ၊ ခွဲ မှုံကိုဂျိ မပြဟ်ပြေဟ်ကီ။ ယောရဝိသော စ၊ ခွဲမှုံကိုဂျိမသ္ဂာတ်မြဟ်ကီ။ အာသီဝိသော၊ ကီ။ နေဝါဂတဝိသော၊ ခွဲမှုံကိုဂျိ မဟဂွံပြဟ်ပြေဟ်ကီ။ နှ ယောရဝိသော၊ ခွဲမှုံကိုဂျိ မသ္ဂာတ်မြဟ်ကီ။ အာသီဝိသော၊ ကီရောင်။ ။(ပ)။ ။

အာသီဝိသူပမာ၊ ခွဲမှုံကိုဉပမာဖြုအိုတ်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ဝ်။ အာဂတဝိသော၊ ဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နှ ယောရဝိသော၊ ဝ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်မတုပ်ကျေံဖြုကီ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ အာဂတဝိသော၊ ဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နှ ယောရဝိသော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ အဘိဏှံ၊ လွိုန်။ ကုဇ္ဈတိ၊ ပုံ့လေပ်ထေ ပွတ်ရ။ စ၊ စိုန်ရဒှ်သာ်ဂ့်လေဝ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ သော ကောဓော၊ ဝ်ပွတ် ဒေါသဂ့်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုကဗ္ဘံတဲ့မဂ့ိုဝ်သွေဲ။ နှ အနုသေတိ၊ ပုံ့သတဝ်ဒှံဝ်ဟွံသေဝ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နကို။ (ဝါ) နပွမလေပ်ထေပွတ်ဒှံဝ်လွိုန် ပွတ်ဒေါသသတဝ်ဒှံဝ် ဗွဲမလံလဟွံသေဝ်မြဲသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ အာဂတဝိသော၊ ဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နှ ယောရဝိ သော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဂတဝိသော၊ ဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နှ ယောရ ဝိသော၊ ခွဲ။ သော အာသီဝိသော သေယျထာပိ၊ ညံဉ်ရ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊

နှ။ (ဝါ) နှပူဂိုလ် မထေပ္ပတ်ဒဲ့ငင်လျှိုနှ်ကိုလေဝ် ပ္ပတ်ဒေါသမသတင်ဒဲ့ငင် ဗွဲမလံလဟွံမြ့ သေင်ဝံ့။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မှံုကိုဉ်ပမာ ဖြဲမှံုကိုဂျိမပြဟ်ပြေဟ်တဲ့ ဟွံမွဲကိုဂျိမသ္ဂၢတ်မြဟ် ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။

ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ယောရဝိသော၊ င်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နအာဂတဝိသော၊ ငဟွံမွဲကိုဂျိ မပြဟ်ပြေဟ်။ (ဝါ) ငမတုပ်ကျော်ဖြဲ့ ဟွံမွဲကိုဂျိမပြဟ်ပြေဟ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အဘိဏှံ၊ လျှိုန်။ နဟေဝကုဇ္ဈတိ၊ ပ္ဒံထေပ္ပတ်ဒဲ့ငဟွံသေင်။ စ၊ ဝိုန်ရဒ့ဲသဉ်ဂ့်လေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အနုသေတိ၊ ပ္ဒံသတင်ရ။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကှံ။ (ဝါ) နပွမထေပ္ပတ်လျှိုန်ဟွံသေင် ပွပ္ပတ်ဒေါသမသတင်ဒဲ့ငဗွဲမလံလမြ့သာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် ဝိုန်ရထေပ္ပတ် လျှိုန်ဟွံသေင်ကိုလေဝ် မှံုကိုဂျိပ္ပတ်ဒေါသ သတင်ဒဲ့ငဗွဲမလံလဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မှံုကိုဉ်ပမာဖြဲ့ မှံုကိုဂျိမသ္ဂၢတ်မြဟ်တဲ့ ဟွံမွဲကိုဂျိမပြဟ်ပြေဟ်ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။

ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အာဂတဝိသော စ၊ ငကို။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ယောရဝိသော စ၊ ငကို။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ အဘိဏှံ၊ လျှိုန်။ ကုဇ္ဈတိ၊ ပ္ဒံထေပ္ပတ်ရ။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ သော ကောဓော၊ င်။ (ပ)။ ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကှံ။ (ဝါ) နပွမလေပ်ထေပ္ပတ်လျှိုန် ပွပ္ပတ်ဒေါသ မသတင်ဒဲ့ငဗွဲမလံလမြ့သာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ အာဂတဝိသော စ၊ ဧံ့–ကို။ ယောရဝိသော စ၊ ဧံ့–ကို။ သော အာသီဝိသော သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ်ဖြဲ့ဂ့်ကို။ ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ ကျမံ ပုဂ္ဂလံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် မလေပ်ထေပ္ပတ်လျှိုန်သွးဟွံက မှံုကိုပ္ပတ်ဒေါသ မသတင်ဒဲ့ငဗွဲမလံလဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုနှ်မှံုကိုဉ်ပမာဖြဲ့ မှံုကိုဂျိ မပြဟ်ပြေဟ်တဲ့ မှံုကိုဂျိမသ္ဂၢတ်မြဟ် ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။

ဘိကၡဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ နေဝါဂတဝိသော၊ င်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နယောရဝိသော၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ နဟေဝ ခေါ ကုဇ္ဈတိ၊ ပ္ဒံထေပ္ပတ်လေဝ်ဟွံသေင်။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံကဏီ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ သော ကောဓော၊ င်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်။ နှ အနုသေတိ၊ ပ္ဒံသတင်ဒဲ့ငလေဝ် ဟွံသေင်။ ။(ပ)။ ။ ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့ဉ်ရောင်။ ။

ပဌမော၊ ဧံ့မဒ့ဉ်ကိုပ်ကွာ။ ဝလာဟကဝဂ္ဂါ၊ ဝဂ်ရောင်။

---

(၁၂) ၂–ကေသိဝဂ်
၁–ကေသိသုတ်

၁၁၁။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ်။ အသဒမ္မသာရထိ၊ ခဲ့မဒ်္ဒအစ္စာချဲ့ မဒ္ဒေဝံတ္တောန် လဝ်ချဲ့ ညဉ်ဂွံယေန်သွာင်။ (ဝါ) ခဲ့မဒ်္ဒအစ္စာချဲ့အရိုင်။ ကေသိ၊ ခဲ့မ္ဆုံယ္ဂုကေသိ။ ။[ဒမ္မ၊ ခဲ့မထေက်ကိုဒ္ဒေဝံတ္တောန်။ (ဝါ) ခဲ့မတ္တောန်လဝ်ညဉ်ဂွံလ္ဂျူ။ အသ၊ ချဲ့။ အသဒမ္မ၊ ချဲ့ အရိုင်။ အသဒမ္မေ သာရေတိ သိက္ခာပေတိ၊ ပွံလေပ်တ္တောန်ကိုရ၊ ပဝတ္တေတိ၊ ပွံကို ဒ္ဒေတ်ဗက်ပိုက်ဇကုရ။ ကျတိ အသဒမ္မ သာရထိ]။ ။ ယေန၊ ပြဲပွဲဌာန်မွဲ့။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။[ကလေဉ်ရံဉ် သုတ်ပိုဒ်လိက်(၅၈)တေံညိ]။ ။ ဓ္ဂကမန္တံ၊ ပွဲ။ နိသိန်္ဒ၊ ခဲ့ျ။ အသဒမ္မသာရထိ၊ ခဲ့ျ။ ကေသိ၊ နှ်ညးမ္ဆုံယ္ဂုကေသိ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်ကျ်တြဲ့။ ဓ္ဂတံ၊ နှ် ဟိုတ်ဂ့်။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ၊ အဝေါစ၊ ရော။ ။

ကေသိ၊ ယွံ...ကေသိ။ တွံ၊ ဉ်။ အသဒမ္မသာရထီတိ၊ အ္စာတ္တောန် ချဲ့အရိုင်ရုဂ့်ဒ။ ပညာတော၊ ဉ်ညးမပြာကတ်။ အသိ၊ ပွံဒ့်ရ။ ကေသိ၊ ယွံ...ကေသိ။ တွံ၊ ဉ်။ ကထံ၊ မူရမွဲ့။ အသဒမ်ံ၊ နှ်ချဲ့ မတ္တောန်ကိုညဉ်ဂွံယေန်သွာင်။ (ဝါ) နှ်ချဲ့အရိုင်။ ဝိနေသိ၊ ပွံ ဒ္ဒေဝံတ္တောန်ဂ့်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ၊ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဒိပိုန်။ အဟံ၊ ဉ်။ အသဒမ်ံ၊ နှ်။ သဏ္ဍောနပိ၊ နကိုနယ် မဒ္ဒေဝံတ္တောန်စတ်တ်ကို။ ဝိနေမိ၊ ပွံဒ္ဒေဝံတ္တောန်ရ။ ဖရုသေနပိ၊ နကိုနယ် မဒ္ဒေဝံတ္တောန်ကြဲဉ်ဉ်ကို။ ဝိနေမိ၊ ပွံ။ သဏ္ဍဖရုသေနပိ၊ နကိုနယ် မဒ္ဒေဝံတ္တောန် စတ်တ်ကြဲဉ်သိုဓါကို။ ဝိနေမိ၊ ပွံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ကေသိ၊ ယွံ။ တော၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒအဲ။ အသဒမ္မော၊ ဉ်ချဲ့အရိုင်။ သဏ္ဍောန၊ န–ကို။ ဝိနယံ၊ နှ်ဒဒ်္ဒမဂပ်ဝ်ဒ္ဒေဝံတ္တောန်။ (ဝါ) နှ်ပွမကိုဂိုင်ကေတ်ဒ္ဒေဝံတ္တောန်။ သစေ နဉပေတိ၊ ပွံယဝ်ရဟွံအာစိုပ်မွး။ ဖရုသေန၊ န–ကို။ ဝိနယံ၊ နှ်။ သစေ နဉပေတိ၊ ပွံ။ သဏ္ဍဖရု သေန၊ န–ကို။ ဝိနယံ၊ နှ်။ သစေ နဉပေတိ၊ ပွံ။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိဟွံအာစိုပ်သာ်ဝွံ နေဝ်။ တွံ၊ ဉ်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ နံ၊ နှ်ချဲ့အရိုင်ဂ့်။ ကရောသိ၊ ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ...တ္ဒိပိုန်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲခိုက်။ အသဒမ္မော၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိ။ အဟံ၊ ဉ်။ နံ၊ နှ်ချဲ့အရိုင်ဂ့်။ ဟနာမိ ဘန္တေ၊ ပွံဂစိုတ်ကွဲ့ရကျာ်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ့။ တံ၊ ဉ်ပွမဂစိုတ်ကွဲ့သာ်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ရော။ မေ၊ ဒဒက် တ်အဲခိုက်။ အာစရိယကုလဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကူအ္စာ။ အဝဏ္ဏော၊ ဉ်ဒုဟ်ပွမဟိုဂရိုဟ်။ မာ အဟောသိ၊ သြဝ်...လွကိုဒ့်ဉိ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ပွမဟွံမိက်ကိုဒ့်ဉဒုဟ် ဟိုဂရိုဟ်သာ်ဝွံ။ တံ၊ ဉ်ပွမဂစိုတ်ကွဲ့မြသာ်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍီရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ပန၊ အဲမိက်ဂွံတီဂ့် ကြက်သွာန်ရ။ ဘဂဝါ၊ ဉ်။ အနုတ္တရော၊ ခဲ့ဟွံမွဲကို ညးမပြလောန် လ္ဘျူဇကု။ (ဝါ) ခဲ့ဒမပြလောန်။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ဒ့်ပူဂိုလ် မဟိဒ္ဒေံ

ဗ္ဘောန်ညံ့ဝ်ဂွံယေန်သွာင် ပူဂိုလ်မထေက်ကိုဟိုဒ့ဵဴဗ္ဘောန်ရောင်။ ဘန္တေ့၊ ယွံ။ ပန၊ ဒ့်တ် ပူဂိုလ်သဴဂ့်ရ။ ဘဂဝါ၊ ဝ်။ ကထံ၊ မူရ နကိုနယ်ဗိုပြဝ်မွဲ့။ ပုရိသဒမ်ံ၊ နဴပူဂိုလ် မထေက် ကိုဟိုဒ့ဵဴဗ္ဘောန်။ ဝိနေတိ၊ ပုံံဟိုဒ့ဵဴဗ္ဘောန်ဂ့်ရော။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ကေသိ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ဝ်။ ပုရိသဒမ်ံ၊ နဴ။ ။(ပ)။ ။

ကေသိ၊ ယွံ။ တတြ၊ ဗ္ဘော်ကိုနယ်ဒ့ဵဴဗ္ဘောန် ပိနယ်ဂမ့ိုဝ်ဂ့်။ က္ကဒံ၊ ဝ်နယ် မဟိုဒ့ဵဴ ဗ္ဘောန်ဝွံ။ သဏ္ဌသ္မိံ၊ နယ်ဒ့ဵဴဗ္ဘောန်စတ်တ်ရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ်မပ္ံကိုပွ မဝေဝ်ပါကံ့ နူပါဏာတိပါတဝွံတုန်။ ကာယသုစရိတံ၊ ကာယသုစရိတ်ကုသိုလ်ရောင်။ (ဝါ) ကာယကုသိုလ်ကံ မဂပ်ဝ်ဒ့ဵတ် ဗွဲမ့ဒးရး နကိုကာယဒွါရရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ်သုခဝိပါကဝွံတုန်။ ကာယသုစရိတသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုကာယသုစရိတ်ကုသိုလ်။ ဝိပါကော၊ ဖိုရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ်မပ္ံကိုပွမဝေဝ်ပါကံ့ နူမုသာဝါဒဝွံတုန်။ ဝစီသုစရိတံ၊ ဝစီသုစရိတ်ကုသိုလ်ရောင်။ (ဝါ) ဝစီကုသိုလ်ကံ မဂပ်ဝ်ဒ့ဵတ်ဗွဲမ့ဒးရး နကို ဝစီဒွါရရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ်သုခဝိပါကဝွံတုန်။ ဝစီသုစရိတသာ၊ ဒဒက်တ် ကိုဝစီသုစရိတ်ကုသိုလ်ကံ၊ ဝိပါကော၊ ဖိုရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ်မပ္ံကိုအန ဘိဇ္ဈာဝွံတုန်။ မနောသုစရိတံ၊ မနောသုစရိတ်ကုသိုလ်ကံရောင်။ (ဝါ) မနောကုသိုလ် ကံ မဂပ်ဝ်ဒ့ဵတ် ဗွဲမ့ဒးရး နကိုမနောဒွါရရောင်။ က္ကတိ၊ တုန်။ မနောသုစရိတသာ၊ ဒဒက်။ ဝိပါကော၊ ရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံဂမ့ိုဝ်တုန်။ ဒေဝါ၊ ဒေဝတ်ဂမ့ိုဝ်ရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံ ဂမ့ိုဝ်တုန်။ မနုသာ၊ မ့ိုဟ်ဂမ့ိုဝ်ရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်နယ်ပွမဒ့ဵဴဗ္ဘောန်ဝွံ။ သဏ္ဌသ္မိံ၊ နယ်မ ဒ့ဵဴဗ္ဘောန်စတ်တ်ရောင်။ ။[သာ်ဝွံ ကလေဝ်စပ်ညိ။ သဏ္ဌသ္မိံတုန် သိုကိုမိက်ဂွံသွး သဏ့ံ ပိုဒ်ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ မပြုဝ်လ့ာလဝ် သတ္တမီဝိဘတ် နူပဋ္ဌမာဝိဘတ်ရောင်]။ ။

ကေသိ၊ ယွံ။ တတြ၊ ဗ္ဘော်ကိုနယ်မဒ့ဵဴဗ္ဘောန် ပိနယ်ဂမ့ိုဝ်ဂ့်။ က္ကဒံ၊ ဝ်နယ်မဟိုသွး လ့ုဟ်ဝွံတုန်။ ဖရုသသ္မိံ၊ နယ်မဒ့ဵဴဗ္ဘောန်ကြဵင်ကြဵင်ရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ် မပ္ံကိုပါဏာတိပါတဝွံ။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကာယဒုစရိတ်အကုသိုလ်ရောင်။ (ဝါ) အကု သိုလ်ကာယကံ မဂပ်ဝ်ဒ့ဵတ် ဗွဲဟွံဒးရး နကိုကာယဒွါရရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံတုန်။ (ဝါ) ဝ်ဒုက္ခဝိပါကဝွံတုန်။ ကာယဒုစ္စရိတသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုကာယဒုစရိတ်အကုသိုလ်။ ဝိပါ ကော၊ ဖိုရောင်။ က္ကတိ၊ တုန်။ (ဝါ) ဝ်မပ္ံကိုမုသာဝါဒဝွံတုန်။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ဝစီဒုစရိတ် အကုသိုလ်ရောင်။ (ဝါ) အကုသိုလ်ဝစီကံ မဂပ်ဝ်ဒ့ဵတ် ဗွဲဟွံဒးရး နကိုဝစီဒွါရရောင်။ က္ကတိ၊ တုန်။ (ဝါ) ဝ်ဒုက္ခဝိပါကဝွံတုန်။ ဝစီဒုစ္စရိတသာ၊ ဒဒက်တ်။ ဝိပါကော၊ ရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်မပ္ံကို အဘိဇ္ဈာဝွံတုန်။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ မနောဒုစရိတ်အကုသိုလ်ရောင်။ (ဝါ) အကုသိုလ် မနောကံ မဂပ်ဝ်ဒ့ဵတ် ဗွဲဟွံဒးရး နကိုမနောဒွါရရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်ဒုက္ခဝိပါက ဝွံတုန်။ မနောဒုစ္စရိတသာ၊ ဒဒက်တ်။ ဝိပါကော၊ ရောင်။ က္ကတိ၊ ဝ်က္ကဝွံတုန်။ နိရယော၊ နရက်ရောင်။ က္ကတိ၊ တုန်။ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ ဘဝတိရစ္ဆာန်ရောင်။ က္ကတိ၊ တုန်။

ပေတ္တိဝိသ ယော၊ ဘဝ အရာမက္ခိဒြ် ဂကော်ပြုတ်ရောင်။ ကျွတိ၊ ငနယ် ပွမဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန်ဝွံ၊ ကျွတိ၊ ငနယ်မဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန် မသွးကျွင်တဲ့ နမပ်ဟ်ကို ကာယဒုစ္စရိတံလွုဟ်ဝွံ။ (ဝါ) ဖရုသသို့၊ နယ်ပွမဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန်ကြုံင်ငရောင်။ ။[ကလေင်စပ်ညိ]။ ။

ကေသိ၊ ယွံ။ တကြ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုနယ် မဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန် ပိနယ်ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ ကျွဒံ၊ ငနယ်ဒ္ဒေဝ် ဟ္လောန် ဟိုသွးလွုဟ်ဝွံ။ သဏ္ဍာဖရုသသို့၊ နယ်ဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန် ဓတ်တ်ကြုံင်ငဓါန့ရရောင်။ ကျွတိ၊ တုန်။ ကာယသုစရိတံ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပေတ္တိဝိသယော၊ ရောင်။ ကျွတိ၊ ငနယ်ဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန် မသွးကျွင်တဲ့ လွုဟ်ဝွံ။ သဏ္ဍာဖရုသသို့၊ ရောင်။ ကျွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္ဒိပိုန်။ ပုရိသဒမ္မော၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ ဧ့ဝံ သတိ၊ နကြိုဟ်ဝွံအာစိုပ် မြသာ်ဝွံနေဝ်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ နံ၊ နှ်ပူဂိုလ် မဒုင်ဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန်ဂ္ဂ်။ ဘဂဝါ၊ ငဲ။ ကရောတိ၊ ရော။ ကျွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ။

ကေသိ၊ ယွံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်။ ပုရိသဒမ္မော၊ ငဲ။ ။(ပ)။ ။ ဧ့ဝံ သတိ၊ နကြိုဟ်။ နံ၊ နှ်ပူဂိုလ် မဒုင်ဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန်ဂ္ဂ်။ ဟနာမိ ကေသိ၊ ဂစိုတ်ကွဲ့ရကေသိ။ ကျွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပါဏာတိပါတော၊ ငဲပွမဂစိုတ် လမျိုသတ်။ နဲ ခေါ် ကပွတိ၊ ပ္ဒုံဟ္ဂံဂပ်ဝ်ဟောင်ရ ဟ္ဂံသေင်ဟာ။ အထ စ ပန၊ သိုကိုမဟ ဂပ်ဝ်တ်သာ်ဂ္ဂ်။ ဘဂဝါ၊ ငဲ။ "ဟနာမိ နံ ကေသီတိ၊ ဟနာမိ နံ ကေသိ၊ ရုဂ္ဂ်ဒ။ (ဝါ) ပူဂိုလ်ဒုင်ဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန်ဂ္ဂ် အဲဂစိုတ်ကွဲ့ရ ကေသိရုဂ္ဂ်ဒ။" ဧ့ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ။

ကေသိ၊ ယွံ။ သစ္စံ၊ ဂလာန်မူးဂ္ဂ် ဧ့ာံသန်ရ။ ။[မွဲနယ်–ကေသိ၊ ယွံ။ ယံ ဝစနံ၊ ယြ် နဂလာန် မတွံဂး "နဲ ခေါ် ဘန္တေ ဘဂဝတော ပါဏာတိပါတော ကပွတိ"မွဲ။ တေ၊ မိန် တ္ဒအဲ။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ တံ ဝစနံ၊ ငဂလာန်မူးသွးလဝ် မတွံဂး "နဲ ခေါ် ဘန္တေ ဘဂဝတော ပါဏာတိပါတော ကပွတိ"ဂ္ဂ်။ သစ္စံ၊ စိုန်ဧ့ာံသန်ရ]။ ။ တထာဂတဿ၊ ကုကျ်ာ်တြဲ။ ပါဏာတိပါတော၊ ငဲ။ နဲ ကပွတိ၊ ပ္ဒုံဟ္ဂံဂပ်ဝ်ရ။ အပိ စ၊ ဗွဲစုတ်တုန်။ ယော ပုရိသ ဒမ္မော၊ ယြ်ငပူဂိုလ် မဒုင်ဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန်မွဲ။ သဏ္ဍောန၊ ဗွဲ။ ဝိနယံ၊ နှ်။ နဲ ဥပေတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ) တံ ပုရိသဒမ္မံ၊ နှ်–ဂ္ဂ်။ တထာဂတော၊ ငဲ။ ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ ညးမထေက်ကို ဟိုသွးရုဂ္ဂ်ဒ။ (ဝါ) ညး မဟိုသွးဂံရုဂ္ဂ်ဒ။ အနုသာသိတဗ္ဗံ၊ ညးမထေက်ကိုဟို ဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန်ရုဂ္ဂ်ဒ။ (ဝါ) ညးမဟိုဒ္ဒေဝ် ဟ္လောန်ဂံရုဂ္ဂ်ဒ။ နဲ မညတိ၊ ပ္ဒုံဟ္ဂံစွံစိုတ်။ (ဝါ) ပ္ဒုံဟ္ဂံသွစ္စတ်ရ။ ဝိညူ။ ဧ့ံမဒ္ဒ်ညး မှုံပညာ အိုတ်။ သပြဟ္မစာရီ ပိ၊ ငသဟဓရ်ဂမ္ဒိုင်ကိုလေဝ်။ ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ ရုဂ္ဂ်ဒ။ အနုသာသိတဗ္ဗံ၊ ရုဂ္ဂ်ဒ။ နဲ မညန္တိ၊ ပ္ဒုံဟ္ဂံစွံစိုတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒုံဟ္ဂံပစ္စတ်အိုတ်ရ။ ။

ကေသိ၊ ယွံ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ် မဒုင်ဒ္ဒေဝ်ဟ္လောန်ဂ္ဂ်။ တထာဂတော၊ ငဲ။ ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ ရုဂ္ဂ်ဒ။ အနု သာသိတဗ္ဗံ၊ ရုဂ္ဂ်ဒ။ ယံ နဲ မညတိ၊ ယြ်ဟိုတ်မွဲ ပ္ဒုံဟ္ဂံစွံစိုတ်ရ။ (ဝါ) ယြ်ဟိုတ်မွဲ ပ္ဒုံဟ္ဂံပ

စွတ်ရ။ ဝိညျူ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ယံ နာ မညဉ္ဇန္တိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ–အိုတ်ရ။ ဓ္ဍသော၊ ငိပွမဟ္ဂံစွံစိုတ် ဟ္ဂံသွစွတ်မွး ညးမဟိုဒ္ဒေံတ္ထောန်ဂွံ မြသာ်ဂွံ။ အရိယသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး သပ္ပုရိဟ်ကျာ်အရီ။ ဝိနယေ၊ ပွဲဓရိမဒ္ဒေံတ္ထောန်။ (ဝါ) ဗွဲပိုက်ဓရိမဒ္ဒေံတ္ထောန်။ ဝဓောဟိ ဝဓော ဓ္ဍဝ၊ ယ္ဘုမ္ဂးဂစိုတ်ကွဲဟောင်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဧၚ်စွတ်သန်။ တံ၊ နိပ္ပဂိုလ် မဒုင်ဒ္ဒေံတ္ထောန်ဂ့်။ တထာဂတော၊ ငိ။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ရုဂ့်ဒ။ အနုသာသိတဗ္ဗံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ယံ နာ မညတိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ ဝိညျူ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ သဗြဟ္မစာရီ ပိ၊ ငိ–ဂမ္ဘီငိကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ယံ နာ မညဉ္ဇန္တိ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ သော၊ ငိ ပွမဟ္ဂံစွံစိုတ် ဟ္ဂံပစွတ်မွး ညးမဟိုဒ္ဒေံတ္ထောန်ဂွံ မြသာ်ဂွံ။ နူန၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်။ သုဝဓော၊ ငိ ယ္ဘုမ္ဂး ပွမ္ဒးဒုင်ဂစိုတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဘိက္ကန္တံ၊ သြ...သွံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဘိက္ကန္တံ၊ သြ...သွံ။ ။[ကလေင်ရံင် ပေါတလိသုတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၀၀)တေံညြ]။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဇ္ဈတ္တဂ္ဂေ၊ သ္ဘ တမ်နူတ္ဂဲဂွံတူ။ ပါဏုပေတံ၊ သိုဳ။ သရဏံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဂတံ၊ ဧၚ်။ ဥပါသကံ၊ ရုဂ့်ဒ။ မံ၊ နိ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ဓာရေတု၊ သြဝ်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဇဝသုတ်

၁၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ အင်္ဂေဟိ၊ ကျုံဂုဏ်ဂမ္ဘီငိ။ (ဝါ) ကျုံဟိုတ်ဂမ္ဘီငိ။ သမန္နာဂတော၊ ဧၚ်။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင်။ ဘဒြော၊ ဧၚ်မဆဲ။ အသာဇာနီယော၊ ငိဧျံအာဇာနယ်ဂမ္ဘီငိ။ (ဝါ) ငိဧျံမယေန်သ္ဘာင် မတီကောတ်ဟိုတ် ဟ္ဂံသေင်ကိုဟိုတ်။ ရာဇာရဟော၊ ငိမထေက်တန် ကုသွိင်။ ရာဇဘောဂ္ဂါ၊ ငိအရပ်အ စပ်သွိင်။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိင်။ အင်္ဂန္တေဝ၊ မတုပ်ကျုံအဝဲဇိုင်တဲ ရုဂ့်ဒဟောင်။ သခီး၊ နဒဒ့်မဂပ်ဝ်ရိုဟ်လွိဟ်။ (ဝါ) နဒဒ့်မဂပ်ဝ်ကော်ခ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံး။ ။

ကတမေဟိ စတူဟိ၊ မူရ ကျုံအဝဲဂုဏ် ပန်ပြကာဂမ္ဘီငိဂ့်ရော။ အဇ္ဈဝေန၊ ကျုံ ဒဒ့်မတပ်တးကိုး။ ဇဝေန၊ ကျုံအသိင် ပရ့ဖိုင်ကိုး။ ခန္တိယာ၊ ကျုံပွမအောင်ဒုင်ကိုး။ (ဝါ) ကျုံပွမန္ဒံတ်ကိုံ ဒုင်စရင်ကိုး။ သောရစ္စေန၊ ကျုံဒွေတ်သီလ ဟိုတ်ဒဒ့်ညးမလဟိင်တ ပွဲကမ္ဘောန် မဆဲ မသ္ဘးဇုးကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ကျုံ–ဂမ္ဘီငိ။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်။ စတူဟိ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျုံ–ဂမ္ဘီငိ။ သ မန္နာဂတော၊ ဧၚ်။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ အာဟုနေယျော၊ ငိမထေက်တန်ကိုံ ဒုင်ဒါန်ပစ္စယ်ဝတ္ထု မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် မရေင်တ္ဘုင်နင် နူဇမ္ဘေဲကိုး။ ။(ပ)။ ။ လောကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကော်

သတ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧဠံဟဉ်မွဲကိုညး မပြိလောန်လ္ဟူဇကု။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ငဒဒ်မတုပ်ကိုတိဗု မဆဝဲ ဒ္ဒွဲမတိုပလုံ မဗီဇကုသိုလ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကတမေဟိ စတူဟိ၊ မူရ် ကျော်ဓရ် ဂမ့်ဝိုင်ရော။ အဇ္ဈဝေန၊ ကျော်–ကို။ ဇဝေန၊ ကျော်–ကို။ ခန္တိယာ၊ ကျော်–ကို။ သောရစ္စေန၊ ကျော်–ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၁၁၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ စတ္တာရော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဘဒြာ၊ ဧံ့မဆဝဲအိုတ်။ ကွာမေ အသာဇာနီယာ၊ ငဧျံအာဇာနယ်ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) နှ–ဂမ့်ဝိုင်။ လောကသ္မိံ၊ ပ္ဒဲ။ သင်္ခေါ၊ စိုန်။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်။ ကတမေ၊ မူရ် ဧံ့။ စတ္တာရော၊ ဧံ့။ ဘဒြာ၊ ဧံ့။ ကွာမေ အသာဇာနီယာ၊ ငှ–ဂမ့်ဝိုင်။ လောကသ္မိံ၊ ပ္ဒဲ။ သင်္ခေါ၊ ရောင်။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ့မဒ္ဒ်လ့်။ ဘဒြော၊ ဧံ့မဆဝဲ။ အသာဇာနီယော၊ ငှ–ဂမ့်ဝိုင်။ ပတောဒစ္စာယံ၊ နှသ္မိုင်လေံကလး။ ဒိသ္စာ၊ ဂွံညာတ်ကေတ် တုံ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမဂွံညာတ်ကေတ်။ “အဇ္ဈ၊ လ္ဟုဟ်ဝွံ။ အသဒမ္မသာရထိ၊ ငအ္စာဇ္ဈောန် ဧျံ့အရိုင်။ (ဝါ) ငသ္စာဒီဧျံ့။ (ဝါ) ငဂမာဧျံ့။ မံ၊ နှအဲ။ ကိ၊ မူရ် ဧံ့မ့ုံယ့ုမွဲ။ ကာရဏံ၊ နှဟိုတ်ကိစ္စ။ ကာရေဿတိ နု ခေါ၊ ကြက်ကိုသ္ပဂ့်ရော။ အဟံ၊ ငအဲ။ အဿ၊ ဒဒက် တ်ကိုအ္စာဧျံ့အရိုင်ဂ့်။ ကိ၊ မူရ်မွဲ။ ပဋိကရောမိ နု ခေါ၊ ပုံ့ဒးက္ခောန်သ္ပကိုရော။” ကွာတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ဖေက်လကိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒဲရံင်အကာဲ သ္ပိုဂ့်ပ်ဖေက်လကိုတ်ရ။ သံ ဝေဂံ၊ နှပွမဖေက်ဂ့်က်။ (ဝါ) နှပွမရံင်အကာဲ သ္ပိုဂ့်ပ်ဖေက်ဂ့်က်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂဝရ္ဏပေါ၊ ဧံ့မ့ုံသဘ်မဖှ်သာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဧံ့မ့ုံသဘ် ပွမရံင်အကာဲအရာ မဖေက်လကိုတ် ပ်ိုက်ဆန္ဒသ္စာဒီဧျံ့ နအယံမာတ် ဂွံညာတ်ကေတ် သ္ပိုင်လေံကလး ယာပတိုန်လဝ်မြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ့။ ဘဒြော၊ ဧံ့။ အသာဇာနီ ယောပိ၊ ငှ–ကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဌမော၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ကိုပ်က္စာ။ ဘဒြော၊ ဧံ့။ အယံ အသာဇာနီယော၊ ငဧျံအာဇာနယ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ–ဝွံ။ လောကသ္မိံ၊ ပ္ဒဲ။ သင်္ခေါ၊ စိုန်နှံပြာကတ်ရ။ သံဝိဇ္ဇမာနော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ဧျံအာဇာနယ် တ္ဒဟ်မွဲဂကူတုန်။ ။[မွဲနယ်–ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန၊ မွဲလ့်ပွန်။ အပရံ စ၊ နှဧျံအာဇာနယ် မွဲသ္ဆာင်ကို။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ]။ ။ ကွာမ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ့။ ဘဒြော၊ ဧံ့။ အသာဇာနီယော၊ ငှ။ ပတောဒစ္စာယံ၊ နှ။ ဒိသ္စာ၊ တုံ့။ နှ ဟေဝ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ဟွံဖေက်လကိုတ်ဏီဟောင်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဟွံရံင်အကာဲအရာ သ္ပိုဂ့်ပ်ဖေက်လကိုတ်ဏီရ။ သံဝေဂံ၊ နှ။ နှ ဟေဝ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ဟွံအာစိုပ်ဏီရ။ ။

အပိစ ခေါ၊ ပ္ဒဲစုတ်တုန်။ လောမဝေဓိဒ္ဓေါ၊ ငမဂ်ပ်ဝ်ထပက် နကိုလေံကလး ပ္ဒဲပထောင် ကတိုင်သော်။ ဟုတ္စာ ဓ္ဂဝ၊ ဒ့်တုံဟောင်။ ။[လောမ လောမကူပ၊ ပ္ဒဲပထောင်ကတိုင်

သော်+ဝေဓ၊ နပွမပထောင်+ဝိဒ္ဓ၊ ချေါမ္ဒးဒုင်ပထောင်]။ ။ "အဇ္ဈ၊ လွှုဟ်ပွံ။ အသ ဒမ္မသာရထိ၊ ဉ်။ မံ၊ နှ်။ ကိ်၊ မ္ဂုရ်။ ကာရဏံ၊ နှ်။ ကာရေသတိ နု ခေါ၊ ရော။ အဟံ၊ ဉ်။ အသ၊ ဒဒက်တ်။ ကိ်၊ မ္ဂုရ်။ ပဋိကရောမိ နု ခေါ၊ ရော။" ကျတိ၊ ရသက်ပွံ။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ သံဝေဂံ၊ နှ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂဝရ္ဏပေါ်၊ ချေံမ္ဂုံသဘ်မ ဖ်ိသက်ပွံ။ (ဝါ) ချေံမ္ဂုံသဘ် ပွမရံဉ်အကာဲ အရောဖေက်လကိုတ် ပိုက်ဆန္ဒသ္ဘာဒီချေါ် မ္ဒးဒုင်ထ ပက် နကိုလေံကလး ပွဲပထောင်ကတိုင်သော် မြသက်ပွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ချေံ။ ဘဒြော၊ ချေံ။ အသာဇာနီယောပိ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုတိယော၊ ချေံ။ ဘဒြော၊ ချေံ။ အယံ အသာဇာနီယော၊ ဉ်ချေါ်အာဇာနယ်ပွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန၊ မွဲလော့်ပွန်။ အပရံ စ၊ ချေါ်အာဇာနယ် မွဲသ္ဘာင်တုန်။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ချေံ။ ဘဒြော၊ ချေံ။ အသာဇာနီယော၊ ဉ်။ ပတောဒစ္စာယံ၊ နှ်။ ဒိသွာ၊ တုံ့။ န ဟေဝ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့–ဏီရ။ သံဝေဂံ၊ နှ်။ န ဟေဝ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့–ဏီရ။ လောမဝေဓ ဝိဒ္ဓေါ်၊ ဉ်။ ဟုတ္ဝာပိ၊ ဒ့်တုံကိုလေဝ်။ န သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ သံဝေဂံ၊ နှ်။ န အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ဟွံ အာစိုပ်ဏီရ။ အပိစ ခေါ်၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ စမ္ဘဝေဓဝိဒ္ဓေါ်၊ ဉ်ပွမ္ဒးဒုင်ထပက် နပွမထပက် စွာံပရီ, စွာံတို ကိုဒကးအာ။ ဟုတ္ဝာဝ၊ တုံဟောင်။ အဇ္ဈ၊ လွှုဟ်ပွံ။ အသဒမ္မသာရထိ၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိကရောမိ နု ခေါ်၊ ရော။ ကျတိ၊ ရသက်ပွံ။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ သံဝေဂံ၊ နှ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ။

[စမ်ံ ဆိန္ဒန္တော် ဝေဓော စမ္ဘဝေဓော၊ ပွမထပက်ကိုစွာံဒကးအာ။ (ဝါ) ပွမထပက် စိုကိုဒကးအာ ဓမ္ဘဝေဓေန ဝိဒ္ဓေါ် စမ္ဘဝေဓဝိဒ္ဓေါ်]။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္ဘဝေဓဝိဒ္ဓေါ်၊ ဉ်။ ဟုတ္ဝာပိ၊ ကိုလေဝ်။ န သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ သံဝေဂံ၊ နှ်။ န အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ အပိစ ခေါ်၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ အဋ္ဌ ဝေဓဝိဒ္ဓေါ်၊ ဉ်ပွမ္ဒးဒုင်ထပက် နပွမထပက် သိုကိုဇုတ်မထကး။ (ဝါ) ဉ်ပွမ္ဒးဒုင်ထပက် နပွ မထက် စိုကိုဇုတ်မထကး။ ဟုတ္ဝာဝ၊ ဒ့်တုံဟောင်။ ။[အဋ္ဌ ဘိန္ဒန္တော် ဝေဓော အဋ္ဌဝေ ဓော၊ အဋ္ဌဝေဓေန ဝိဒ္ဓေါ် အဋ္ဌဝေဓဝိဒ္ဓေါ်]။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်နယ်ပွံဟောင်။ စတ္တာရော၊ ချေံ။ ဘဒြော၊ ချေံ။ ကျမေ ပုရိ သာဇာနီယာ၊ ဉ်တြုံအာဇာနယ်ဂမ့်ဉ်ပွံ။ (ဝါ) ဉ်တြုံမ္ဂုံကိုပညာ မလေပ်တီကောတ်ဟိုတ် ဟွံသေင်ကိုဟိုတ်ဂမ့်ဉ်ပွံ။ (ဝါ) နှ်–ဂမ့်ဉ်ပွံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်။ ကတမေ၊ မ္ဂုရ်။ စတ္တာရော၊ ချေံ–အိုတ်။ ဘဒြော၊ ချေံ–အိုတ်။ ကျမေ ပုရိသာဇာနီယာ၊ ဉ်–ဂမ့်ဉ်။ (ဝါ) နှ်–ဂမ့်ဉ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ သန္တော၊ အိုတ်ရော။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ အိုတ်ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ချေံ။ ဘဒြော၊ ချေံ။ ပုရိသာဇာနီယော၊ ဉ်တြုံ အာဇာနယ်။ သုဏာတိ၊ ပုံ့မိဉ်ရ။ ကိန္တိ၊ မ္ဂုရ်မွဲ။ သုဏာတိ၊ ရော။ အမုကသ္မိ နာမ၊ ချေံ မ္ဂုံယွဲပွံ။ ဂါမေ ဝါ၊ ပွဲကွာန်ကို။ နိဂမေ ဝါ၊ ပွဲနိဂိုကို။ ကျတ္ထိ ဝါ၊ ဉ်ညးပြကို။ ပုရိသော ဝါ၊

ငြားတြဲကို။ ဒုက္ခိတော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒဒိုက်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒုက္ခဝေဒနာစေဲဗာန်ဒွံင်ရ။ ကွတိ ဝါ၊ ရသာ်ဝွံကို။ ကာလက်တော၊ စိုန်သွအခိင် ကာလမချိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်သွပွမချိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ချိုတ်ရ။ ကွတိ ဝါ၊ ရသာ်ဝွံကို။ သုဏာတိ၊ ပွံ။ ။

သော၊ ငြတြဲအာဇာနယ်ဂ့်။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမမိင်သာ်ဂ့်။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပွံဖေက်လကိုတ်ရ။ သံဝေဂံ၊ နှ်ပွမဖေက်လကိုတ်။ (ဝါ) နှ်သဟောတ္တပွဉာဏ် မတွံဂးပွမဖေက်လကိုတ်။ ။ [သဟ+သြတ္တပွ၊ ဉာဏ်မက္ကိုန့်မွဲဟာန်ကျော် သြတ္တပွ]။ ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပွံအာစိုပ်ရ။ သံဝိဂ္ဂါ၊ ငြပွမဖေက်လကိုတ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ ယောနိသော၊ ဗွဲဟိုတ် ပွမက္ကိုန့်ကုသိုလ်။ ပဒဟတိ၊ ပွံပ္ဍိတ်ဇြဟတ်ရ။ ပဟိတတ္တော၊ ငြမ့ုံကိုစိုတ်မဂပ်ဝ်ဗလးလဝ်ကိုနိဗ္ဗာန်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ ကာယေန စေဝ၊ နကိုနာမကာယကို။ ပရမသစ္စံ၊ နှ်ဓရ်သစ္စ မတွံဂးနိဗ္ဗာန်မပြဲ မဟ ဂွံပ္ဍန်ဂတး။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ပွံသွဇ္ဈောဝ်မတ်ရ။ ပညာယ စ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ် ပညာကို။ အတိဝိဇ္ဈ။ ပထောင်ကျိဟ်ကေတ် ကိလေသဂမ့ုိင်တဲု။ ပရမသစ္စံ၊ နှ်။ ပဿတိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘဒြော၊ ဧံု။ သော အာသာဇာနီယော၊ ငြချုံအာဇာနယ်ဂ့်။ ပတော ဒစ္ဆာယံ၊ နှ်သွိင်လေံကလး။ ဒိသွာ၊ တဲု။ သံဝိဇ္ဇတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ ဖေက်လကိုတ် တ်ကို။ သံဝေဂံ၊ နှ်။ အာပဇ္ဇတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ မအာစိုပ်တ်ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘဒြံ၊ ဧံုမဆဲ။ ကွမံ ပုရိသာဇာနီယံ၊ နှ်တြဲုအာဇာနယ်ဝွံ။ နှ်တြဲုအာဇာနယ် နအယာံ မာတ်ဂံမိင်ကေတ် တြဲုပြုန္ဂကွာန်နိဂိုဂ့် မအာစိုပ်ဒဒိုက်, မစုတိချိုတ် မက္ကိုန့်သံဝေဂဉာဏ် ဇွောပ္ဒဝ်ကမ္မဋ္ဌာန်တဲု သွဇွောဝ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန်ဝွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မ့ုံကိုဥပမာ ချုံအာဇာနယ် မလေပ်ရံင် အကာဲအရာ မဖေက်လကိုတ် ပိုက်ဆန္ဒအွာချုံ နအယာံမာတ် မဂံဉာတ် ကေတ် သမိုင်လေံကလးဂ့်ရုဂ့်ဒ။ အဟံ၊ ငြ။ ဝဒါမိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ဍဝရူပေါ၊ ဧံုမ့ုံကိုသဘ် နအယာံမာတ်ဂံမိင် ကေတ် တြဲုပြု နူကွာန်နိဂိုဂ့်, မအာစိုပ်ဒဒိုက်, မစုတိချိုတ် မက္ကိုန့်သံဝေဂဉာဏ် ဇွောပ္ဒဝ်ကမ္မဋ္ဌာန်တဲု သွဇွောဝ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန်ပြုသာ်ဝွံ။ ဓ္ဍကစ္စော၊ ဧံု။ ဘဒြော၊ ဧံု။ ပုရိသာဇာနီယောပိ၊ ငြ–ကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပွံဒ့ုရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဌမော၊ ဧံု။ ဘဒြော၊ ဧံု။ အယံ ပုရိသာဇာနီယော၊ ငြ။ (ဝါ) နှ်။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ သန္တော၊ စိုန်နွံပြာကတ်ရ။ သံဝိဇ္ဇမာနော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်တီညာတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တြဲုအာဇာနယ် တ္ဂဟ်မွဲသ္ဒာင်ပွန်တုန်။ ကွဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ဍကစ္စော၊ ဧံု။ ဘဒြော၊ ဧံု။ ပုရိသာဇာနီယော၊ ငြ။ “အမုကသ္မိ နာမ၊ ဧံုမ့ုံယ္ဟုဝွံ။ ဂါမေ ဝါ၊ ပွဲကွာန်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဒုက္ခိတော၊ စိုန်။ ကွတိ ဝါ၊ ရသာ်ဝွံကို။ ကာလက်တော၊ စိုန်။ ကွတိ ဝါ၊ ကို။ နဟေဝ ခေါ သုဏာတိ၊ ပွံဟွံဂွံမိင်ဏီဟောင်ရ။ အပိစ ခေါ၊ တုန်။

ကျတ္ထိ ဝါ၊ နံပြကို။ ပုရိသံ ဝါ၊ နံတြဲကို။ ဒုက္ခိတံ ဝါ၊ နံမအာစိုပ်ဒဒိုက်ကို။ (ဝါ) နံမစေဲ စပ်ဒုက္ခဝေဒနာကို။ ကာလင်္ကတံ ဝါ၊ နံမချိုတ်ကို။ သာမံ၊ အလိုလို။ ပဿတိ၊ ပို့ညာတ်ရ။ သော၊ ငတြဲအာဇာနယ်ဂှ်။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမညာတ်သာ်ဂှ်။ ။(ပ)။ ။ အတိဝိဇ္ဈ။ တဲ့။ ပရမသစ္စံ၊ နံ။ ပဿတိ၊ ပို့ညာတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘဒြော၊ ဧ့ံ။ သော အဿာနီယော၊ ငံ။ လောမဝေဓ ဝိဒ္ဒေါ၊ ငံ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ သံဝိဇ္ဇတိ သေယျထာပိ၊ ညံငရ်။ သံဝေဂံ၊ နံ။ အာပဇ္ဇတိ သေယျထာပိ၊ ညံငရ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘဒြံ၊ ဧ့ံ။ ကျမံ ပုရိသာဇာနီယံ၊ နံတြဲအာဇာနယ် နအယာံ မာတ်ဂွံမိင်ကေတ်တြဲဖြန္ဆကွာန်နိဂိုဂှ် မအာစိုပ်ဒဒိုက်, မစုတိချိုတ် မက္ကိုဒ်ဒှ်သံဝေဂဉာဏ် ဖျော်ပွဝ်ကမ္မဋ္ဌာန်တဲ့ သွဖျောဝ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန်ပွံ။ တထူပမံ၊ စိုန်မှုံကိုဥပမာ ချေံအာဇာနယ် မလေပ်ရံင်အကာဲအရာဖေက်လကိုတ် ပိုက်ဆန္ဒအ္စာချေံ နအယာံမာတ်ဒးဒုင်ထပက် နကို လေံကလးဇမ္ဗေက် ပ္ဒံပထောင်ကတိုင်သော်ရုဂှ်ဒ။ အဟံ၊ ငံ။ ဝဒါမိ၊ ပို့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တြဲအာဇာနယ်တ္ဟ် မွဲသ္ဆာင်ပ္ဟန်တုန်။ ကျဓ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ) ကာလင်္ကတော၊ စိုန်။ ကျတိ ဝါ၊ ကို။ န ဟေဝ ခေါ သုဇာတိ၊ ပို့ဟွံဂွံမိင်ကေတ်ဇီ ဟောင်ရ။ ကျတ္ထိ ဝါ၊ နံ–ကို။ ပုရိသံ ဝါ၊ နံ–ကို။ ဒုက္ခိတံ ဝါ၊ နံ–ကို။ ကာလင်္ကတံ ဝါ၊ နံ–ကို။ သာမံ၊ အလိုလို။ နာပိ ပဿတိ၊ ပို့မိင်လေဝ် ဟွံဂွံမိင်ကေတ်ရ။ အပိစ ခေါ၊ တုန်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြဲအာဇာနယ်ဂှ်။ ဉာတိ ဝါ၊ ငကလောဒညာတ်ကို။ သလော ဟိတော ဝါ၊ ငကလောမစပ်ကျော်ဆီကို။ ဒုက္ခိတော ဝါ၊ ငမအာစိုပ်ဒှံငဒိုက်ကို။ ကာ လင်္ကတော ဝါ၊ ငမချိုတ်ကို။ ဟောတိ၊ ပို့။ သော၊ ငတြဲအာဇာနယ်ဂှ်။ တေန၊ ဟိုတ်နူ ကလောဒညာတ် မစပ်ကျော်ဆီ မအာစိုပ်ဒဒိုက်, မချိုတ်ဂှ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ ကျဓ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ကာလင်္ကတံ ဝါ၊ နံ။ နာပိ ပဿတိ၊ ပို့ညာတ်လေဝ် ပို့ဟွံညာတ်ရ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုချေံအာဇာနယ်ဂှ်။ ဉာတိ ဝါ၊ ငံ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ကာလင်္ကတော ဝါ၊ ငံ–ကို။ နာပိ ဟောတိ၊ ပို့ဒှ်လေဝ် ဟွံဒှ်ရ။ အပိစ ခေါ၊ တုန်။ သာရီရိကာဟိ၊ ဧ့ံမစေဲဗာန်ဒှံင် ပ္ဒံခန္ဓကာယအိုတ်။ ဒုက္ခာဟိ၊ ဧ့ံ မဂပ်ဝ်အေင်ဒုင် ဗွဲမဝါတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမဖြိုင်ဂွံ အေင်ဒုင်မာန်အိုတ်။ တိဗ္ဗာဟိ၊ ဧ့ံမတို ကျိုအိုတ်။ ခရာဟိ၊ ဧ့ံမကြဲင်မှိုဟ်အိုတ်။ ကဋ္ဌကာဟိ၊ ဧ့ံမကောက်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမ တုပ်ကျော်ရှ်ကတင်ရိုင်အိုတ်။ အသာတာဟိ၊ ဧ့ံဟွံမွဲကိုပွမသာယျေန်အိုတ်။ အမနာပါ ဟိ၊ ဧ့ံဟွံလေပ်ဖျော်ပွဝ်ကို ဂံစိုတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံဟွံသွိုက်မှိုက်အိုတ်။ ပါဏာဟာရာဟိ၊ ဧ့ံမရေင်တ္ဂုင် ပါကေံလမျိုမာန်အိုတ်။ ဝေဒနာဟိ၊ မိန်ဒုက္ခဝေဒနာဂမှိုင်။ သာမညော၀ သာမံ ဓ၀၊ အလိုဇကုဟောင်။ ဖုဋ္ဌော၊ ငမဂပ်ဝ်အာစိုပ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်။ (ဝါ) ငမ္ဒးဒုင်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်။ ဟော တိ၊ ပို့။ သော၊ ငတြဲအာဇာနယ်ဂှ်။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမ္ဒးဒုင်ပ္ဒိုပ္ဒိုက် ဒုက္ခဝေဒနာအလိုဇကုဂှ်။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ပို့။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–နာဂသုတ်

၁၁၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်။ နာဂေါ၊ ဝ်စိဝ်ဇ္ဈု။ ။(ပ)။ ။ သခီ်၊ နှ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရ ဧဒုံမုံဗ္ဘုတ် အိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ အဂေ်ဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဒိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ဧဒုံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိုင်။ နာဂေါ၊ ဝ်။ ရာဇာရဟော၊ ဝ်။ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။ (ပ)။ ။ သခီ်၊ နှ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်။ နာဂေါ၊ ဝ်။ သောတာ စ၊ ဝ်မလေပ်ဂိုဝ်ကေတ် ဂလာန်ကို။ ဟန္တာ စ၊ ဝ်မလေပ်ဂစိုတ်သူ သတြုကို။ ခန္တာ စ၊ ဝ်မလေပ်ဒုဝ်စရဝ်မာန်ကို။ ဂန္တာ စ၊ ဝ်မလေပ်အာကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ နာဂေါ၊ ဝ်။ သောတာ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ နာဂေါ၊ ဝ်။ [ဟောဝ်စပ် ပွဲမပ္ပံကို“ဟတ္ထိ ကတ္တာ” ကို “သုဏာတိ”]။ ။ ဟတ္ထိဒမ္မသာရထိ၊ ဝ် အ္စာစိဝ် မလေပ်ကွောန်ကိုစိဝ်ဂမ္ဒိုင် ညံဝ်ဂွံယေန်သွာဝ်။ (ဝါ) ဝ်အ္စာမဒ္ဒေဝံကွောန်စိဝ်အရိုင်။ ယံ ဓုနံ ကာရဏံ၊ ပြြန်ဟိုတ်ကမ္ဘောန်ကိစ္စမွဲ။ ယဒိ ဝါ ကတပုဗ္ဗံ၊ ကမ္ဘောန်ကိစ္စကောင် ကွောန်လဝ် ပွဲကိုပ်ကွာကိုဒှ်။ ယဒိ ဝါ အကတပုဗ္ဗံ၊ ကမ္ဘောန်ကိစ္စ ဟွံကောင်ကွောန်လဝ် ပွဲကိုပ်ကွာကိုဒှ်။ ကာရေတိ၊ ပုံကိုကွောန်ရ။ ။

တံ ကာရဏံ၊ နှ်ဟိုတ ်မတွံဂး ကမ္ဘောန်ကိစ္စဂ့်။ အဒ္ဒိ၊ နှ်ဒဒှ်ညးမန္ဒံပွိဂ်။ ကတ္တာ၊ တုဲ။ မနသိ၊ ပွဲ။ ကရိတ္တာ၊ ဟ္ဗောပ်လဝ်တုဲ။ သဗ္ဗစေတသာ၊ နဂ်ိစိုတ်အလုံအိုသီ။ သမန္နာ ဟရိတ္တာ၊ ရေဝ်တ္ဘုဝ်နဝ် လွေဝ်ဟွံသ္ဂါတ် ဗွဲမ္ဒးရးတုဲ။ သြဟိတသောတော၊ ဝ်မ္ဒုံကိုကတောဝ် မဂပ်ဝ်ကလဝ်လဝ်။ ဟုတ္တာ၊ တုဲ။ သုဏာတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နဂ်ိနယ်ဗိုပြဝ်ဝွံ။ ရညော၊ ဒဒက်။ နာဂေါ၊ ဝ်။ သောတာ၊ ဝ်မလေပ်ဂစိုတ်သူသတြု။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ နာဂေါ၊ ဝ်။ ဟန္တာ၊ ဝ်မလေပ် ဂစိုတ်သူသတြု။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာဓ၊ ပွဲ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်။ နာဂေါ၊ ဝ်။ သဂီမဂတော၊ ဝ်မအာစိုပ်ပေါ်ဟွာန်။ သမာနော၊ နကြိဒှ်တ်နေဝ်။ ဟတ္ထိမ္ပိ၊ နှ်စိဝ်သူ သတြုကို။ ဟနတိ၊ ပုံဂစိုတ်ရ။ ဟတ္ထာရုဟမ္ပိ၊ နှ်သရဲဍျိုက်စိဝ် မဒှ်သူသတြုကို။ ဟနတိ၊ ပုံ။ အဿမ္ပိ၊ နှ်ချေံကို။ ။(ပ)။ ။ အဿာရုဟမ္ပိ၊ နှ်သရဲမဍျိုက်ချေံ မဒှ်သူသတြု ကို။ ။(ပ)။ ။ ရထမ္ပိ၊ နှ်ကွိ ဟွာန်သူသတြုကို။ ဟနတိ၊ ပုံ။ ရထိကမ္ပိ၊ နှ်သရဲမဍျိုက် ကွိဟွာန် မဒှ်သူသတြုကို။ ဟနတိ၊ ပုံ။ ပတ္တိကမ္ပိ၊ နှ်သရဲဟွာန်တိုက် မဒှ်သူသတြုကို။ ဟနတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ နာဂေါ၊ ဝ်။ သဂီမဂတော၊ ဝ်။ သမာနော၊ နကြိ။ သတ္တိပ္ပ ဟာရာနံ၊ နှ်ပွမထပက် နဂ်ိဗ္ဘုဟ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ အသိပ္ပဟာရာနံ၊ နှ်ပွမဗ် နဂ်ိသွှ်ဂမ္ဒိုင်ကို။

ဥသုပ္ပဟာရာနံ၊ နံပ္ပမပနံ နကိုလဂမ္ဘိုင်ကို။ ဖရသုပ္ပဟာရာနံ၊ နံပ္ပမဇ္ဈာကဟ် နကိုမဲဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဘေရိ+ပဏဝ+သန်+တိဏဝ+နိန္နာဒသဒ္ဒါနံ၊ နံရမျာင်ဖမ်ဇော်, ရမျာင်ဖမ်ပုံင်, ရမျာင်ကျသင်, ရမျာင်ဖံပုံင်ဂေံ, ရမျာင်ကောံကရဲဂမ္ဘိုင်။ ခမော၊ ငမ္ဘံကိုဒုင်စရင်မာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ခန္တာ၊ ငမဒုင်စရင်မာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ နာဂေါ၊ ငိ။ ။[ဟောဝ်စပ် ပွဲဂန္တာ ဟောတိ]။ ။ ဟတ္ထိဒမ္မသာရထိ၊ ငိ။ ယမေနံ ဒိသံ၊ ယြုန်အရာပ်မုက်ဒိုဟ်မွဲ။ ပသေတိ၊ ပုံဗလးရ။ ယဒိ ဝါ ဂတပုဗ္ဗံ၊ နံဒိုဟ် မဂပ်ဝ်ကောင်စိုပ်လဝ် ပွဲကိုပ်ကွာကို။ ယဒိ ဝါ အဂတပုဗ္ဗံ၊ နံဒိုဟ် မဟဂပ်ဝ်ကောင်စိုပ်လဝ် ပွဲကိုပ်ကွာကို။ ပသေတိ၊ ပုံဗလးရ။ တံ ဒိသံ၊ နံဒိုဟ်အလုံအိုသို မဂပ်ဝ်ဗလးဏာဂ့်။ ခိပ္ပမေဝ၊ ဗွဲမပြဟ်ဟောင်။ ဂန္တာ၊ ငမလေပ် အာ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နကိုနယ်ဗိုပြင်ဝွံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ နာဂေါ၊ ငိ။ ဂန္တာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ကွာမေဟိ အဂေံဟိ၊ ကောံ–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝမေဝံ၊ တုပ်နယ်ဝွံဟောင်။ စတူဟိ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကောံဓရ် ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတောာ၊ ဧုံ။ ဘိက္ခူ၊ ငိ။ အာဟုနေယျော၊ ငိ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ငိ–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကတမေဟိ၊ မူရ–အိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကောံ–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတောာ၊ ဧုံ။ ဘိက္ခူ၊ ငိ။ အာဟုနေယျော၊ ငိ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ငိ–ကို။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခူ၊ ငိ။ သောတာ စ၊ ငမလေပ်ကလင်ဂိုင်ကောတ်ဓရ်ကို။ ဟန္တာ စ၊ ကို။ ခန္တာ စ၊ ကို။ ဂန္တာ စ၊ ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခူ၊ ငိ။ ။[ဟောဝ်စပ်ပွဲမပ်ံကို အဒ္ဒိ ကတွာ ကို သုဏာတိ]။ ။ တထာဂတပ္ပ ဝေဒိတော၊ ဧုံဒမိန်ကျာ်တြဲမဂပ်ဝ်ကိုတီ။ ဓမ္မဝိနယော၊ နံသုတ်, အဘိဓရ်ကိုဝိနယ်။ ဒေသိ ယမာနေ၊ နကြိညးမွဲမွဲတွံနေဝ်။ အဒ္ဒိ၊ နံဒဒ်ိညးမန်ဖွံပွိက်။ ကတွာ၊ တုံ။ ။[မွဲနယ်–အဒ္ဒိ၊ နံညးန်ဖွံပွိက် နကိုဓမ္မဝိနယအလိုဇကု။ ကတွာ၊ တုံ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ အဒ္ဒိကတွာ၊ သွ ဒတုံဖိုဇကုဇကုတုံ။ (ဝါ) သွစိုကိုရေင်တ္ဂုင် ဒတုံဖိုဇကုတုံ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ အဒ္ဒိကတွာ၊ သွညံင်ကိုအာစိုပ်ဇုတ်တုံ]။ ။ မနသိကတွာ၊ ဗျောပ်လဝ်ဂံစိုတ်တုံ။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မံ၊ နံ။ သုဏာတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဥပ္ပန္နံ၊ ဧုံမက္ကိုဒ်ိုက္ခုင်။ ကာမဝိတက္ကံ၊ နံကာမဝိတက်။ နာဓိဝါသေတိ၊ ပုံဟွံကိုမံင် ပွဲလ္လုစိုတ်ဇကုရ။ (ဝါ) ပုံဟွံစွံလဝ် ပွဲအပွဲစိုတ်ဇကုရ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၁) စရသုတ်တေံကိုညြ]။ ။ ပဇဟတိ၊ ပွဲပါသွးကွေံရ။ ဝိနောဒေတိ၊ ပုံပါပ္ဘိတ်ရ။ ဟနတိ၊ ပုံဂစိုတ်ရ။ ဗျန္တီကရောတိ၊ ပုံသွညံင်ဂွံနှံကိုလ္ဒိတ်အပိုင်အခြာမစ်စူးအာရ။ (ဝါ) ပွဲပါကွေံ

မသက္ကာသွေဟ် ညံင်ဟ့ဂွံသေ့အယာံမာတ်ဘင်ခဏရ။ အနဘာဝံ၊ နှ်ပွမဟ့ကွှ်ဒြှ် ထပ်ကို ထပ်။ (ဝါ) နှ်ပွမဟ့ဇော်မောဝ်။ ဂမေတိ၊ ပ္ဒံကိုအာစိုပ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ၊ ခဲုမ ကွှ်ဒြှ်ကွှ်ဒြှ်ကျင်အိုတ်။ ပါပကေ၊ ခဲုမယုတ်မာအိုတ်။ အကုသလေ၊ ခဲုမဒြှ်အကုသိုလ် အိုတ်။ ဓမ္မေ၊ နှ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခု၊ ငခမီ။ သီတသ၊ နှ်ဗဓိဟ်ကီ။ ဥဏှသ၊ နှ်ပွတ်ဂမ္တ်ကီ။ ဇိဃ္စွာယ၊ နှ်ပွမ ဗျှိတဟင်ကီ။ ပိပါသာယ၊ နှ်ပွမထင်ဆှ်ကီ။ ဆုံသ+မကသ+ဝါတ+အာတပ+သရီ သပ+သမ္ဘသာနံ၊ နှ်ပွမထွတ်ဒွံဟ္ဝ၊ ဂမိတ်, ကျာ, ဂမ္တ်တဲ့, ဇြှ်,ဂဂီ,အယ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ ဒုရုတ္တာ နံ၊ ခဲုမဂပ်ဝ်ဟိုသွး ဗွဲဟ့ဒးရးအိုတ်။ ဒုရာဂတာနံ၊ ခဲုမကျင်စိုပ်သောတဒွါရ ဗွဲဟ့ဒးရး အိုတ်။ ဝစနပထာနံ၊ နှ်ဟိုတ်မတွံဂးဂလာန်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) နှ်ဂလာန်မဒှ်ဟိုတ် ညးမိက်ဂွံတီ, ညးမိက်ဂွံကိုတီ အရထအဓိပ္ပါယ်ဂမ္ဒိုင်။ ခမော၊ ငမ္ဒုံကိုပွမအေင်ဒုင်မာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ခဲုမကွှ်ဒြှ်ကျင်အိုတ်။ သာရီရိကာနံ၊ ခဲုမဗာန်စပ် ပ္ဒဲခန္ဓကာယအိုတ်။ ဒုက္ခာနံ၊ ခဲုမဂပ်ဝ်အေင်ဒုင် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခဲုမဖြိုင်ဂွံအေင်ဒုင်မာန်အိုတ်။ တိဗ္ဗာနံ၊ ခဲုမတိုကွှီအိုတ်။ (ဝါ) ခဲုမတိုကွှီအိုတ် နပွမကွှ်ဒြှ်အဆက်ဟ့ဂွံပိုတ်သ္ဂါတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခဲုမ သ္ဂာတ်မြဟ် နပွမကိုအာစိုပ် ဒဒိုက်ဂမ္တ်ဂမ္တာန်အိုတ်။ ခရာနံ၊ ခဲုံ–အိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ပတောဒသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ပါဏဟရာနံ၊ ခဲုံ–အိုတ်။ ဝေဒနာနံ၊ နှ်ဝေဒနာ ဂမ္ဒိုင်။ အဓိဝါသကဇာတိကော၊ ငမ္ဒုံသဘ ညးမလေပ်အေင်ဒုင်။ (ဝါ) ငမ္ဒုံသဘ မတွံဂး ဒဒှ်ညးမလေပ်အေင်ဒုင်။ (ဝါ) ငမ္ဒုံသဘ်ပွမအေင်ဒုင်။ ။[ဗကိတ်ရံင်ကိုမာရကဇာတိ ကပိုဒ် နူပိုဒ်လိက်(၉၇)၊ ခိပွနိသန်ဒိသုတ်တေံညိ]။ ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ ကွမ၊ ပ္ဒဲ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ။[ဟောဝ်စပ်ပ္ဒဲဂန်တာ ဟောတိ]။ ။ ဒီဃေန၊ ခဲုမဂ္ဂိုင်။ ကွမိနာ အဒ္ဓုနာ၊ နကိုတရ်သံသာဝ်ွံ။ အဂတပုဗ္ဗာ၊ ခဲုမဟဂပ်ဝ်ကောင်စိုပ် ပ္ဒဲ ကိုပ်ကွာဏီ။ ယာယံ ဒိသာ၊ ယြေင်အရာပ်မုက်ဒိုဟ် မတွံဂး နိဗ္ဗာန်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ယဒိဒံ၊ ယြေင်အရာပ်မုက်ဒိုဟ် မတွံဂး နိဗ္ဗာန်မွဲ။ သဗ္ဗသဝီရသမထော၊ စိုန်ဒ့ှအရာမဟ့ိတ် လလံ ကွေံ့ သဝီရအလုံအိုသိုကိုရ။ သဗ္ဗူပဓိပဋိသင်္ဂေါ၊ စိုန်ဒ့ှအရာ မပါသွးကွေံ့ ဥပဓိအလုံ အိုသို မပ္ဍံကိုခန္ဓ မသုန်ပြကာကိုရ။ တဏှာက္ခယော၊ စိုန်ဒ့ှအရာ မဖအိုတ်ကွေံ့တဏှာ ကိုရ။ ဝိရာဂေါ၊ စိုန်ဒ့ှအရာ ပလိုပလာ်ကွေံ့ ကိလေသအလုံအိုသိုကိုရ။ နိရောဓော၊ စိုန်ဒ့ှအရာ မဟ့ိတ်ကွေံ့ ဒဒိုက်ဝင်္ဂအလုံအိုသိုကိုရ။ နိဗ္ဗာနံ၊ စိုန်ဒ့ှဓရ် မတိတ်ဗွးနူတဏှာ မတွံဂး ဝါနကိုရ။ တံ ဒိသံ၊ နှ်အရာပ်မုက်ဒိုဟ် မတွံဂး နိဗ္ဗာန်ဂ့်။ ခိပွညော၊ ဗွဲမပြဟ် ဟောင်။ ဂန္တာ၊ ငမလေပ်အာတ်ဒွေတ် ဖ္ဒိုက်ဗပေင်ကိုဓရ်သီလ, သမာဓိ, ပညာ, ဝိမုတ္တိ, ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂမ္ဒိုင်တဲ့ မလေပ်အာတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။

၅–ဌာနသုတ်

၁၁၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဌာနာနိ၊ ဝ်ဟိုတ်ဂမ္ဂါဝ်။ ကွာမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောဝ်။ စတ္တာရိ၊ ဝ်–ဂမ္ဂါဝ်။ ကတမာနိ၊ အိုတ်ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာတုံ၊ တုံ။ အမနာပံ၊ ဧၚ်ဟွံသျိုက်မ္ဂါက်။ ဌာနံ၊ ဝ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဘောန်အကုသိုလ် မလေပ်ကိုညး မွဲသ္ဆာင်အာစိုပ်ဒဒိုက် မပ္တံကိုပွမခါကတိုဝ် တ္ဘဟ်နကိုသတ္တံဒတုံစ့ော်, ပွမရပ်က, ပွမဖံက်ပထောင်ဒ္ဒဝ်သို့။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တဋ္ဌ ဌာနံ၊ ဝ်ဟိုတ်ဂ့်ကို့။ (ဝါ) နှ်ဟိုတ်ဂ့်ကို့။ ကယိရမာနံ၊ နကြြဝ်ပ်ဝ်ကျောန် နေဝ်။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဘဟ်နဟွံမွဲကိုဒတုံဖို့။ (ဝါ) တ္ဘဟ်နပွမဟွံဇော်မောဝ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့ဒ့ဂ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာတုံ၊ တ္ဘဟ်။ အမနာပံ၊ ဧၚ်။ ဌာနံ၊ ဝ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဘောန်ကွဲဝ် သဝ် မပ္တံကို့ ပွမဂိုဝ်အသုဘ, ပွမတက်ချိုတ်, ပွမကွိသို့, ပွမတွံကွဟ် ပွဲဒ့ဘဲဟွံသ္ဆးဇုး ညးဂယိုင်လမျိုဗဒွဲဓရ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တဋ္ဌ ဌာနံ၊ ဝ်ဟိုတ်ဂ့်ကို့။ (ဝါ) နှ်။ ကယိရမာနံ၊ နကြြ။ အတ္ထာယ၊ တ္ဘဟ်နဒတုံဖို့။ (ဝါ) တ္ဘဟ်နဇော်မောဝ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာတုံ၊ တ္ဘဟ်။ မနာပံ၊ ဧၚ်မသျိုက်မ္ဂါက်။ ဌာနံ၊ ဝ်ဟိုတ် မပ္တံကိုပွမသုင်အရက်။ (ဝါ) ဝ်ဟိုတ် မပ္တံကိုပွမသုင်သိအရက်, ပွမလံက်စ္ဘန်မြြမောဝ်, ပွမစရှ်ပ္ဂ, ပွမဂစိုတ်သတ်လမျိုး။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာတုံ၊ တ္ဘဟ်။ မနာပံ၊ ဧၚ်။ ဌာနံ၊ ဝ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဘောန်ကုသိုလ်။ (ဝါ) ဝ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဘောန်သောမနဿသမ္ပယုတ်ကုသိုလ် မပ္တံကို့ ပွဲကာလအာကလင်ဓရ် ဂိုင်ကေတ်မပ္တံကို့ ဗွိုက်လတက် မသ္ဆးဇုး ပ္ဂ်စ္ဘန်မြြမောဝ်ဂမ္ဂါဝ်တဲ့ ပွမအာ, ပွမလျောဝ်ကျာ်စေတီ, ပွမလျောဝ်ဖြဇောဓိ, ပွမဂွံမိင်ကေတ် ဂလာန်ဓရ်မဧာတ်ကြောံ, ပွမဒ္ဒါန်ဂိုင်ကေတ် သီမသုန်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပျောဝ်ကိုဟိုတ် ပန်ပြကာဂမ္ဂါဝ်ဂ့်။ ယံ ကွဒံ ဌာနံ၊ ယြဝ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဘောန်အကုသိုလ် မလေပ်ကိုညးမွဲသ္ဆာင် အာစိုပ်ဒဒိုက်မွဲ။ ကာတုံ၊ တ္ဘဟ်နကျောန်။ အမနာပံ၊ ဝ်ဟွံသျိုက်မ္ဂါက်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တဋ္ဌ ဌာနံ၊ ဝ်ဟိုတ်ဂ့်ကို့။ ။(ပ)။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ ဌာနံ၊ နှ်ဟိုတ်ဝွံ။ ဥဘယေနေဝ၊ နကိုဖို့ ဓါပြကာဟောင်။ နှ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ကျောန်ဟွံထေက်ရုဂ့်ဒ။ မညတိ၊ ပုံ့ဂပ်ဝ်တီရ။ ။

[လဂွံကိုဥဘယေနေဝ မိက်ဂွံစ္ဘောန်ထွးဖိုဓါပြကာတဲ့ တွံလဝ်မပ္တံကိုယမွိဒံ ဌာနံရောင်]။

ယမွိဒံ ဌာနံ၊ ယြဝ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဘောန်အကုသိုလ် မလေပ်ကိုညးမွဲသ္ဆာင် အာစိုပ်ဒဒိုက်မွဲ။ ကာတုံ၊ တ္ဘဟ်။ အမနာပံ၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွာမိနာပိ၊ နကိုဖို့ မတွံဂး ပွမကွိုဒ့် ဟွံသျိုက်မ္ဂါက်ဝွံကိုလေဝ်။ နံ၊ နှ်ဟိုတ်ဂ့်။ နှ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ကျောန်ဟွံထေက်ရုဂ့်ဒ။ မညတိ၊ ပုံ့ဂပ်ဝ်တီရ။ ယမွိဒံ ဌာနံ၊ ယြဝ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဘောန်အကုသိုလ် မလေပ်ကိုညးမွဲသ္ဆာင် အာစိုပ်ဒဒိုက်မွဲ။ (ဝါ) ယြဝ်နှ်။ ကယိရမာနံ၊ နကြြ။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဘဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ့။

ကျမိနာပိ၊ နကိုဖို့ မတွံဂး ပွမက္ခိုဒ့် ဟွံမွဲကိုဒတုံမြမောဝ်ဝွံ။ နံ၊ နဲဟိုတ်ဂ့်။ နု ကတ္တာဗ္ဗံ၊ ရုဂ့်ဒ။ မညတိ၊ ပ္ဍံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ ဌာနံ၊ နဲဟိုတ်ဝွံ။ ဥဘယေနေဝ၊ နကိုဖို့ဓါပြကာ မတွံဂး ပွမက္ခိုဒ့် ဟွံသျိုက်မျိုက်, ပွမက္ခိုဒ့် ဟွံမွဲကိုဒတုံမြမောဝ်ဟောင်။ နု ကတ္တာဗ္ဗံ၊ ရုဂ့်ဒ။ မညတိ၊ ပ္ဍံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပျောဝ်ကိုဟိုတ် ပန်ပြကာဂမျိုင်ဂ့်။ ယမိဒံ ဌာနံ၊ ယြောင်ဟိုတ် မတွံဂး ကမျောန်ဂယျိုင်လမျိုု ဗဗွဲဓရ်မွဲ။ ကာတုံ၊ တ္ဟာ်။ အမနာပံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံ။ တဋ္ဌ ဌာနံ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမသ္မိ ဌာနေ၊ ပွဲဟိုတ်ဝွံ။ ပုရိသထာမေ၊ ပွဲအရာအစောန်ဉာဏ်တြုံကိုု။ ပုရိသဝီရိယေ၊ ပွဲအရာဝီရိယတြုံကိုု။ ပုရိသပရက္ကမေ၊ ပွဲ အရာလွိပရာတြုံကိုု။ ဗာလော စ၊ နဉ်ဩ မဒိုဟ်ဓိုကိုု။ ပဏ္ဍိတော စ၊ နဉ်ဩ မွံုကိုပညာကိုု။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါ်ခြာတီကောတ်မာန်ရ။ ။

[ဟိုတ်မိက်ဂွံစ္ဓောန်ထွးကို ဗိုပါ်ခြာတီကောတ်မာန်တဲ့ တွံလဝ်မပ္ဍံကို “နု ဘိက္ခဝေ ဗာလော” ရောင်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာလော၊ ငဩးမဒိုဟ်ဓိုု။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ နု ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ပ္ဍံဟွံ လေပ်ချပ်ဗွာရဏာရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ နု ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ရော။ ကျဒံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ကမျောန်ဂယျိုင်လမျိုု ကဆံင်သဝ် မပ္ဍံကို ပွမထောံဇမြပက်, ပွမတွံကွဟ်ဝွံ။ ကာတုံ၊ တ္ဟာ်။ အမနာပံ၊ ငိ။ ကိဉာပိ ဟောတိ၊ ပ္ဍံယဝ်ရဒ့်မွး။ အထစရဟိ၊ စိုန်ရဒ့်တသာ်ဂ့်ကို လေဝ်။ ကျဒံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ကမျောန်ဂယျိုင်လမျိုု ကျဲင်သဝ်ဝွံ။ ကယိရမာနံ၊ နကြို။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဍံ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ နု ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ပ္ဍံ။ သော၊ ငဩး မဒိုဟ်ဓိုဂ့်။ တံ ဌာနံ၊ နဲဟိုတ် မတွံဂး ကမျောန်ဂယျိုင်လမျိုု ကဆံင်သဝ်ဂ့်။ နု ကရောတိ၊ ပ္ဍံ။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုဩး မဒိုဟ်ဓိုဂ့်။ တံ ဌာနံ၊ နဲ။ (ဝါ) ငိ။ အကယိရ မာနံ၊ နကြို။ အနတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဍံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဏ္ဍိတော စ၊ ငဩး မွံုကိုပညာတုန်။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ပ္ဍံချပ်ဗွာရဏာရ။ ကိန္တိ၊ မူရ မွဲ။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ရော။ ကျဒံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ကမျောန်ဂယျိုင်လမျိုု ကဆံင်သဝ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဍံ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ပ္ဍံ။ သော၊ ငဩး မွံုကိုပညာဂ့်။ တံ ဌာနံ၊ နဲ။ ကရောတိ၊ ပ္ဍံ။ တသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုဩး မွံုကိုပညာဂ့်။ တံ ဌာနံ၊ နဲ။ (ဝါ) ငိ။ ကယိရမာနံ၊ နကြို။ အတ္ထာယ၊ တ္ဟာ်နု။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဍံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပျောဝ်ကိုဟိုတ် ပန်ပြကာဂမျိုင်ဂ့်။ ယမိဒံ ဌာနံ၊ ယြောင်ဟိုတ် မပ္ဍံကို ပွမသုင်အရက်မွဲ။ ကာတုံ၊ တ္ဟာ်။ မနာပံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံ။ တဋ္ဌ ဌာနံ၊ ငဟိုတ် မပ္ဍံကို ပွမသုင်အရက်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျမသ္မိပိ ဌာနေ၊ ပွဲဟိုတ် မပ္ဍံကို

ပ္ပမသုင်အရက်ဝ်ံကီလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကျဒံ ဌာနံ၊ ပ္ဒဲဟိုတ် မပ္တံကို ပ္ပမသုင်အရက်ဝ်ံ။ ကာတုံ၊ တ္ဒဟ်။ မနာပံ၊ ငိ။ ကိဋ္ဌာပိ ဟောတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရဒ္ဒ်မ္ဂး။ ။(ပ)။ ။ တံ ဌာနံ၊ နှ ဟိုတ် မပ္တံကိုပ္ပမသုင်အရက်ဂ်ှ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တတြ၊ ပ္ဟော်ဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ ယမိဒံ ဌာနံ၊ ယြောင်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဟောန်ကုသိုလ်မွဲ။ ကာတုံ၊ တ္ဒဟ်။ မနာပံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တဋ္ဌ ဌာနံ၊ ငိဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဟောန်ကုသိုလ်ဂ်ှ်။ (ဝါ) နှ်။ ကယိရမာနံ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံခမီတံ။ ကျဒံ ဌာနံ၊ နှ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဟောန်ကုသိုလ်ဝ်ံ။ ဥဘယေနေဝ၊ နကိုဖို့ ဓါပြကာဟောင်။ ကတ္တပ္ပံ၊ ရုဂ်ှဒ။ မညတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[လဂ်ံကိုဥဘယေနေဝပိုဒ် ဟိုတ်မိက်ဂ်ံစ္စောန်ထွးကို ဖို့ဓါပြကာတဲ့ တွံလဝ်မပ္တံကို “ယမ္ပိဒံ ဌာနံ” ရောင်]။ ။

ယမ္ပိဒံ ဌာနံ၊ ယြောင်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဟောန်ကုသိုလ်မွဲ။ ကာတုံ၊ တ္ဒဟ်နှ။ မနာပံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ္ဒ်ရ။ ကျမိနာပိ၊ နကိုဖို့ မတွံဂး ပ္ပမက္ခိဒ္ဒ်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ကိုလေဝ်။ နံ၊ နှ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဟောန်ကုသိုလ်ဂ်ှ်။ ကတ္တပ္ပံ၊ ရုဂ်ှဒ။ မညတိ၊ ပ္ဒံ။ ယမ္ပိဒံ ဌာနံ၊ ယြောင်။ (ဝါ) နှ်။ ကယိရမာနံ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ ကျမိနာပိ၊ နကိုဖို့ မတွံဂး ပ္ပမက္ခိဒ္ဒ် ဒတဲ့မြမောဝ်ဝ်ံကို လေဝ်။ နံ၊ နှ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဟောန်ကုသိုလ်ဂ်ှ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ကျဒံ ဌာနံ၊ နှ်ဟိုတ် မတွံဂး ကမ္ဟောန်ကုသိုလ်ဝ်ံ။ ဥဘယေနေဝ၊ နကိုဖို့ဓါပြကာ မတွံဂး ပ္ပမက္ခိဒ္ဒ် သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်, ပ္ပမက္ခိဒ္ဒ် ဒတဲ့မြမောဝ်ဟောင်။ ကတ္တပ္ပံ၊ ရုဂ်ှဒ။ မညတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ဌာနာနိ၊ ငိဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆–အပ္ပမာဒသုတ်

၁၁၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ စတ္ဂူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ နကိုဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ အပ္ပမာဒေါ၊ နှ်ပ္ပမဟ္ဒံဝိဝိင်။ (ဝါ) နှ်သတိ ဟိုတ်ပ္ပမဟ္ဒံဝိဝိင်။ ကရဏီယော၊ စိုန်ကျောန်ထေက်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုဒ္ဒ်ထေက်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရ။ စတ္ဂူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ နကို–ဂမ္ဒိုင်။ အပ္ပမာဒေါ၊ နှ်။ ကရဏီယော၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နှ်အကုသိုလ်ကာယဒုစရိတ်။ ပဇဟထ၊ ဩဝ်...ပါ ကေံ့အိုတ်ညိ။ ကာယသုစရိတံ၊ နှ်ကုသိုလ်ကာယသုစရိတ်။ ဘာဝေထ၊ ဩဝ်...ကိုဇော်ပ္ဒဝ်အိုတ်ညိ။ တတ္ထ စ၊ ပ္ဒဲပ္ပမကိုပါကေံ့ ကာယဒုစရိတ်, ပ္ပမကိုဇော်ပ္ဒဝ် ကာယသုစရိတ်ဂ်ှ် ကီလေဝ်။ မာ ပမာဒတ္ထ၊ ဩဝ်...လ္ဂဝိဝိင်အိုတ်ညိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ နှ်အကုသိုလ်ဝစီဒုစရိတ်။ ပဇဟထ၊ ဩဝ်။ ဝစီသုစရိတံ၊ နှ်ကုသိုလ်ဝစီသုစရိတ်။ ဘာဝေထ၊

သြဝ်။ တတ္ထ စ၊ ပွဲပွမက်ိုပါကေံ့ ဝစီဒုစရိုတ်, ပွမက်ိုဇော်ပွဝ် ဝစီသုစရိုတ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ မာ ပမာဒတ္ထ၊ သြဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ နဲ်ကွေတ်မဒ္ဒေတ်မှာ။ ။(ပ)။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ နဲ်ကွေတ် မဍုံစွတ်။ ဘာဝေထ၊ သြဝ်။ တတ္ထ စ၊ ပွဲပွမက်ိုပါကေံ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ, ပွမက်ိုဇော်ပွဝ် သမ္မာဒိဋ္ဌိဂ့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယတော၊ ယြပွဲကာလမွဲ။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်ခမီ။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နဲ်။ (ဝါ) ငဲ။ ပဟီနံ၊ ငဲမဂပ်ဝ်ပါကေံ့။ ကာယသုစရိတံ၊ နဲ်။ (ဝါ) ငဲ။ ဘာဝိတံ၊ ငဲမဂပ်ဝ်ကို ဇော်ပွဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ နဲ်။ (ဝါ) ငဲ။ ပဟီနာ၊ ငဲမဂပ်ဝ်ပါကေံ့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ နဲ်။ (ဝါ) ငဲ။ ဘာဝိတာ၊ ငဲမဂပ်ဝ်ကိုဇော်ပွဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ တတော၊ ပွဲကာလဂ့်။ ။[ယတောနံ့တဲ့ ထပ်စုတ်တတော]။ ။ သော၊ ငဲခမီတ္ဒအရှန်ဂ့်။ သမ္မရာယိကဿ၊ ဧံမဒ့်ပွဲဘဝက်ြ။ မရဏာဿ၊ နူပွမချိုတ်။ နဲ ဘာယတိ၊ ပုံဟံ့ဖေက်ရ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ရ–အာရက္ခသုတ်

၁၁ရ။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူသု၊ ဧံ–အိုတ်။ ဌာနေသု၊ ပွဲအရာဌာနဂမ္ဒိုင်။ အတ္တာရ္ဆပေန၊ မိန်ခမီ မဗဗွဲကုဇကု။ (ဝါ) မိန်ခမီ မန္ဒံပွိုက်ဒတဲုဖိုဇကု။ အပွမာဒေါ၊ ဧံမဒ့်သဘ်ပွမဟံ့ဝိဝိုင်။ သတိ၊ ဧံမတံ့ဂး သတိ။ စေတသော၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ အာရက္ခော၊ နဲ်ခရ်ပွင်ပွဲ။ ကရဏီယော၊ စိုန်ကျောန်ထေက်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုဒ့်ထေက်ရ။ ကတမေသု၊ မူရ်။ စတူသု၊ ဧံ–အိုတ်။ ဌာနေသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဒိုင်။ အတ္တာရ္ဆပေန၊ မိန်။ အပွမာဒေါ၊ ဧံ။ ။(ပ) ကရဏီယော၊ ရော။ ။

မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ စိတ္တံ၊ ငဲစိုတ်။ ရဇနီယေသု၊ ဧံမဒ့်ဟိုတ်ရာဂ ပွမစောဲစပ်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ် မဒ့်ကျဌာရီဂမ္ဒိုင်။ မာ ရဇ္ဇိ၊ သြဝ်...လွကိုစောဲစပ်ညိ။ ကျတိ၊ ရဲဝံ့ ချပ်ဗွာရဏာတဲု။ အတ္တာရ္ဆပေန၊ မိန်။ ။(ပ)။ ။ ကရဏီယော၊ စိုန်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ စိတ္တံ၊ ငဲ။ ဒေါသနီယေသု၊ ဧံမဒ့်ဟိုတ်ဒေါသ။ (ဝါ) ဧံမလေပ်ကိုဒေါသတိတ်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ်အနိဋ္ဌာရီဂမ္ဒိုင်။ မာ ဒုသိ၊ သြဝ်...လွကိုဒေါသတိတ်ညိ။ ကျတိ၊ ရဲဝံ့ ဗွာရဏာတဲု။ (ပ)။ ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကို။ စိတ္တံ၊ ငဲ။ မောဟနီယေသု၊ ဧံမဒ့်ဟိုတ် မောဟပွမဝိဝိုင် အိုတ်။ (ဝါ) ဧံမလေပ်ကို ဝိဝိုင်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ် ကျဌာရီ, အနိဋ္ဌာရီဂမ္ဒိုင်။ မာ မုယ်၊ သြဝ်...လွကိုဝိဝိုင်ညိ။ ။(ပ)။ ။ မဒနီယေသု၊ ဧံမဒ့်ဟိုတ် ပွမသ္ဒုင်လဝ်မာန်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ်အာရီဂမ္ဒိုင်။ မာ မဇ္ဇိ၊ သြဝ်...လွကိုသ္ဒုင်လဝ်မာန်ညိ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယတော၊ ယြပွဲကာလမွဲ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ။ ဝီတရာဂတ္တာ၊

ဟိုတ်ဒဒှ် မှုံကိုရာဂ မစ်စ္ဆးအာစိ။ ရဇနီယေသု၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဒိုင်။ စိတ္တံ၊ ငိ။ နှ ရဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံစေဝဲစပ်ရ။ ဝိတဒေါသတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မှုံကိုဒေါသ မစ်စ္ဆးအာစိ။ ဒေါသ နီယေသု၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဒိုင်။ စိတ္တံ၊ ငိ။ နှ ဒုဿတိ၊ ပ္ဒံဒေါသဟ္ဂံတိတ်ရ။ ဝိတမောဟတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မှုံကိုမောဟ မစ်စ္ဆးအာစိ။ မောဟနီယေသု၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဒိုင်။ စိတ္တံ၊ ငိ။ နှ မုယ္ဟတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံဝိဝိင်ရ။ ဝိတမဒတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်မှုံကို ပွမသ္ဘုင်လဝ်မာန် စ်စ္ဆးအာစိ။ ။(ပ)။ ။ နှ မဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံသ္ဘုင်လဝ်မာန်ရ။ ။

တတော၊ ပ္ဒဲကာလဂ်္ဂ။ သော၊ ငံခမီတ္တအရ္ဟန်ဂ်္ဂ။ နှ ဆမ္ဘတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံချီဂတဝ်ရ။ နှ ကမ္ပတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံချီဒရောင်ရ။ နှ ဝေဓတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံလကိုတ်တ့ိုရ။ သန္တာသံ၊ နှ်ပွမလကိုတ်။ နှ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံအာစိုပ်ရ။ စ ပန၊ ဆဂ့်ဟ္ဂံကဏီ။ သမဏဝစနဟေတုပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဂလာန်ခမီ ပရဝါဒီကိုလေဝ်။ နှ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံဟ္ဂံပြိုင်လှဲကေ့ံ ကွေတ်ဝါဒ ခမီပရဝါဒီဂ့်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–သံဝေဇနီယသုတ်

၁၁၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒ္ဓဿ၊ ဧံ့မှုံကိုသဒ္ဓါ မလျင်ပတော့်ကေတ် ပ္ဒဲမပ္ဒံကို ကျာ်။ ကုလပုတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကောန်ဂကူ မဧ့ိုက်ပေင်တ်ကျော်ဒွေတ်။ (ဝါ) မိန်။ ဒဿနီယာနိ၊ ဧံ့မထေက်ကို တ္ဒဟ်နဗိုသ့ိဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ဧံ့မအာတ် တ္ဒဟ်နဗိုသ့ိဂမ္ဒိုင်။ [ဒဿနီယာနိတိ ဒဿနာရဟာနိ၊ ဒဿနတ္ထာယ ဂန္တဗ္ဗာနိ။ ဒီ၊ မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာန သုတ် အဋ္ဌကထာ၊ ၁ရ၃]။ ။ သံဝေဇနီယာနိ၊ ဧံ့မလေပ်ကို ဖေက်လကိုတ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မလေပ်ကိုက္ဂ်ိုဒ့် သံဝေဂမဖေက်လကိုတ် မတွံဂး သဟောတ္တပ္ပဉာဏ်အိုတ်။ ။ [သဟ+သြတ္တပ္ပ၊ ဉာဏ်မဒ့် မွဲဟာန်ကျော် သြတ္တပ္ပစေတသိက်။ ပ္ဒဲဝွံဉာဏ်ဂ့် သံဝေဂ ကော်ခစရ]။ ။ ဌာနာနိ၊ ငံအရာဌာနဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ငံဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ကွမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ စတ္တာရိ၊ ငံ–ဂမ္ဒိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပ္ဒဲဒ္ဒဲဌာနဝွံ ပ္ဒဲဥဒ္ဒျာန်အံငံရေင် မှုံယ္ဟုလုမ္ဗိနီဝွံ။ တထာဂတော၊ ငံ ကျာ်တြဲ။ ဇာတော၊ စိုန်ကျိုဒ့်ရ။ ကွတိ၊ ရဝွံ ချပ်ဗွာရဏာတဲ့။ သဒ္ဓဿ၊ ဧံ့။ ကုလ ပုတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ (ဝါ) မိန်။ ဒဿနီယံ၊ ဧံ့။ (ဝါ) ဧံ့။ သံဝေဇနီယံ၊ ဧံ့။ ဌာနံ၊ ဟိုတ်ကို။ (ဝါ) အရာဌာနကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပ္ဒဲအရာဌာနဝွံ။ တထာဂတော၊ ငံ။ အနုတ္တရံ၊ ဧံ့ဟ္ဂံမွဲကိုဓရ် မပြဲလောန်လ္ဟူဇကု။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့်ဓရ်ပြဲအိုတ်။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊ နှ်အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ် မတီညာတ်ကေတ်အလိုဇကု ဗွဲမှုးရး မဟ္ဂံဂွံပွန် ဂတးအိုတ်။ အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ၊ စိုန်ကျိုဟ်ခွင်တီကေတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလိဂွံရ။ ကွတိ၊ ရဝွံ ချပ်ဗွာရဏာတဲ့။ သဒ္ဓဿ၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ ဌာနံ၊ ဟိုတ်ကို။ (ဝါ) အရာဌာနကို။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲအရာဌာနဝွံ။ ပွဲဂြိုပ်ကြသိပတနမိဂဒါဝိုန် မှုံဇရေင်ချုင်ဗာရာဏသီဝွံ။ တထာဂတော၊ င်။ အနုတ္တရံ၊ ဧံ့။ ဓမ္မစက္ကံ၊ နှ်ဓမ္မစက်။ (ဝါ) နှ်ဓရ်ဗြိုအဝန်စက် မတွံဂးပဋိဝေဓာဣဏ်, ဒေသနာဣဏ်။ ပဝတ္တေသိ၊ စိုန်ကိုဂေတ်ရ။ ကြတိ၊ ရဲဝွံ ချပ်ဗွာရဏာတုဲ။ သဒ္ဓဿ၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ ဌာနံ၊ ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပွဲအရာဌာနဝွံ။ (ဝါ) ပွဲအကြောတွံအံင်ရေင်ဗွာဓါ ဥဒ္ဒျာန်အံင်ရေင်သွိင်မလ္လာ မှုံဇရေင်ချုင်ကုသိနာရိုဝွံ။ ။ တထာဂတော၊ င်။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဧံ့ဟွံမွဲကိုဝိပက် နာမက္ခန္ဓကဋ္ဌာရုပ်မသွေဟ် မိန်ကံကိလေသဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဗွဲသဘ် ပွမဓိုဟ် လလံကွံ့ခန္ဓအလုံအိုသို။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ စိုန်ဓိုဟ်လလံရ။ (ဝါ) စိုန်သွပရိနိဗ္ဗာန်ရ။ ကြတိ၊ ရဲဝွံ ချပ်ဗွာရဏာတုဲ။ သဒ္ဓဿ၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ သံဝေဇနီယံ၊ ဧံ့။ ဌာနံ၊ ဟိုတ် ကိုရောင်။ (ဝါ) အရာဌာနကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒ္ဓဿ၊ ဧံ့။ ကုလပုတ္တဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဌာနာနိ၊ ဂ်–ဂမ္ဘိုင်။ ကြမာနိ စတ္တာရိ၊ ဝွံရောင်။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ပဌမဘာယသုတ်

၁၁၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘယာနိ၊ ဂ်ဘဲဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဂ်ပွမဖေက်ဉံက်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဂ်ဘဲစိတ္တာကြာသ မတွံဂး ပွမဖေက်ဉံက်ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဇာတိဘယံ၊ ဘဲပဋိသန္ဓိကို။ (ဝါ) ပွမဖေက်ဉံက်ကွ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကို ပွမတန်ပဋိသန္ဓိကို။ ဇရာဘယံ၊ ဘဲဗျုကို။ (ဝါ) ပွမဖေက်ဉံက်ကွ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကို ပွမဗျုတြေံကို။ ဗျာဓိဘယံ၊ ဘဲယဲကို။ (ဝါ) ပွမဖေက်ဉံက် မကွ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကို ပွမယဲကို။ မရဏဘယံ၊ ဘဲချိုတ်ကိုရောင်။ (ဝါ) ပွမဖေက်ဉံက် ကွ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကို ပွမချိုတ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ဒုတိယဘာယသုတ်

၁၂၀။ ။ အဂ်ိုဘယံ၊ ဘဲပွတ်ကို။ (ဝါ) ပွမဖေက်ဉံက်ကွ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကိုပွတ်ကို။ ဥဒကဘယံ၊ ဘဲဥာ်ကို။ (ဝါ) ပွမဖေက်ဉံက်ကွ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကိုဥာ်ကို။ ရာဇဘယံ၊ ဘဲသွိင်ကို။ (ဝါ) ပွမဖေက်ဉံက်ကွ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကိုသွိင်ကို။ စောရဘယံ၊ ဘဲကမ္မတ်ကိုရောင်။ (ဝါ) ပွမဖေက်ဉံက်ကွ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကိုသွိင်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

ဒုတိယော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုဓါ။ ကေသိဝဂ္ဂါ၊ ကေသိဝဂ်ရောင်။

---

(၁၃) ၃–ဘယဝဂ်
၁–အတ္ထာနုဝါဒသုတ်

၁၂၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘယာနိ၊ ငဘဲဂမ့်ဦင်။ (ဝါ) ငပွမဖေက်ဂံက်ဂမ့်ဦင်။ (ဝါ) ငအာရိုဘဲဖေက်ဂံက်ဂမ့်ဦင်။ ။[ပွဲအဋ္ဌကထာ စိတ္တုတြာသဘယဟေင် ပံက်တ်ရ]။ ။ ကြမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ စတ္တာရိ၊ ငဂမ့်ဦင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ။

အတ္တာနုဝါဒဘယံ၊ ငဘဲအတ္တာနုဝါဒကိုး။ (ဝါ) ငပွမဖေက်ဂံက် မက္ခ်ိုဒ့် ပွဲသန္ဆာန်ညး မစောဲသရပ်ကိုဇကုဇကုကိုး။ (ဝါ) ငဘဲ ပွမဖေက်ဂံက် မတွံဂး ပွမစောဲသရပ်ကိုဇကုကိုး။ ပရာနုဝါဒဘယံ၊ ငဘဲပရာနုဝါဒကိုး။ (ဝါ) ငပွမဖေက်ဂံက် မက္ခ်ိုဒ့် ဟိုတ်ညးမွဲသ္ဆာင် စောဲသရပ်ကိုး။ (ဝါ) ငဘဲ ပွမဖေက်ဂံက် မတွံဂး ညးမွဲသ္ဆာင်စောဲသရပ်ကိုး။ ဒဏ္ဍဘယံ၊ ငဘဲ ဒဏ္ဍကိုး။ (ဝါ) ငပွမဖေက်ဂံက် မက္ခ်ိုဒ့် ဒုဟ်ဒဏ်သွိုင်ပျဲပျုံကိုး။ (ဝါ) ငဘဲ ပွမဖေက်ဂံက် မတွံဂး ဒုဟ်ဒဏ်သွိုင်ပျဲပျုံကိုး။ ဒုဂ္ဂတိဘယံ၊ ငဘဲအပါဒုဂ္ဂတိကိုး။ (ဝါ) ငပွမဖေက်ဂံက် မက္ခ်ိုဒ့် သွဟိုတ်ကိုအပါဒုဂ္ဂတိ ပန်ပြကာကိုး။ (ဝါ) ငဘဲ ပွမဖေက်ဂံက် မတွံဂး အပါဒုဂ္ဂတိ ပန်ပြကာကိုး။ ကြတိ၊ ကြဝွံဂမ့်ဦင်ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတ္တာနုဝါဒဘယံ၊ ငး။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမ၊ ပွဲသတ္တလောကဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ငညးလ့ိုး။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္ဆိက္ခတိ၊ ပွံချပ်ဗ္ဘာရဏာရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ပဋိသဉ္ဆိက္ခတိ၊ ရော။ အဟံ၊ ငအဲ။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ (ဝါ) နကိုကာယဒ္ဓါရ။ (ဝါ) နကိုကာယဝိညတ်။ ဒုစ္စရိတံ၊ နအကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၈၅)၊ တမောတမသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ စေ စရေယ္ယံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဒ္ဓေတ်မွး။ ဝါစာယ၊ နကိုဂလာန်။ ဒုစ္စရိတံ၊ နး။ စေ စရေယ္ယံ၊ ဂဗ္ဘ။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ ဒုစ္စရိတံ၊ နး။ စေ စရေယ္ယံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဒ္ဓေတ်မွး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိဒ္ဓေတ်တ်သာ်ဝွံနေဝ်။ ယံ ယေန ကာရဏေန၊ ပြေဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ မံ၊ နအဲ။ အတ္တာ၊ ငဇကု။ (ဝါ) အလိုဇကု။ သီလတော၊ ဟိုတ်နူသီလ။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး သီလ။ ။[ပွဲသီလတော–တောပစ္စယ် တွံအရထဟိုတ်ရောင်။ ပဗ္ဗဇိတအဘိဏှသုတ် ကလေင်ရံင်]။ ။ နး ဥပဝဒေယ္ယ၊ ဂဗ္ဘ ဟွံစောဲသရပ်ရ။ ကိဥ္စ၊ မူရ ဧဉံမှံယွဲမွဲ။ တဲ ကာရဏာံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမဟွံစောဲသရပ်ဂ့်။ ဘဝေယ္ယ၊ ဂဗ္ဘန့်မာန်ဂ့်ရော။ နး ဘဝတိ ဓ္ဂဝ၊ ဒ့်ဟွံမာန်ဟောင်ရောင်။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္ဆိက္ခတိ၊ ပွံချပ်ဗ္ဘာရဏာရ။ ။

သော၊ ငညးဂ့်။ အတ္တာနုဝါဒဘယဿ၊ နူဘဲအတ္တာနုဝါဒ။ (ဝါ) နူဘဲ ပွမဖေက်ဂံက် မတွံဂး ပွမစောဲသရပ်ဇကု။ ဘီတော၊ ငမဖေက်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နအကုသိုလ်ကာယဒုစရိုတ်။ (ဝါ) နအကုသိုလ်ကာယကံ ပိပြကာ မဂပ်ဝ်ဒ္ဓေတ်တ် ဗွဲဟွံဒးရး နကိုကာယဒ္ဓါရ။ ပဟာယ၊ ပါကွံတဲ့။ ကာယသုစရိတံ၊ နကုသိုလ်ကာယသုစရိုတ်။ (ဝါ) နကုသိုလ်ကာယကံ ပိပြကာ မဂပ်ဝ်ဒ္ဓေတ်တ် ဗွဲမွးရး နကိုကာယဒ္ဓါရ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊

နဲ့အကုသိုလ်ဝစီဒုစရိုတ်။ (ဝါ) နဲ့အကုသိုလ်ဝစီကံ ပန်ပြကာ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်တဲ့ ဗွဲဟွံဒးရး နကိုဝစီဒွါရ။ ပဟာယ၊ တုံ့။ ဝစီသုစရိတံ၊ နဲ့ကုသိုလ်ဝစီသုစရိုတ်။ (ဝါ) နဲ့ကုသိုလ်ဝစီကံ ပန်ပြကာ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်တဲ့ ဗွဲမွးရး နကိုဝစီဒွါရ။ ဘာဝေတိ၊ ပုံဒွေါ်ပ္ဒဝ်ရ။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ နဲ့အကုသိုလ်မနောဒုစရိုတ်။ (ဝါ) နဲ့အကုသိုလ်မနောကံ ပိပြကာ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်တဲ့ ဗွဲဟွံဒးရး နကိုမနောဒွါရ။ ပဟာယ၊ တုံ့။ မနောသုစရိတံ၊ နဲ့ကုသိုလ်မနောသုစရိုတ်။ (ဝါ) နဲ့ကုသိုလ်မနောကံ ပိပြကာ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်တဲ့ ဗွဲမွးရး နကိုမနောဒွါရ။ ဘာဝေတိ၊ ပုံ့။ သုဒ္ဓံ၊ ညဉ်ဂွံသ္သးဇုး။ အတ္တာနံ၊ နဲ့ဇကု။ ပရိဟရတိ၊ ပုံ့သ္သးဇုးမင်မွဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ၊ နဲ့ဘဲဝွံ။ (ဝါ) နဲ့ပွမဖေက်ဉ်က် နူပွမစောဲသရပ် ဟိုတ်နူဒွေတ်သီလဇကုဝွံ။ အတ္တာနုဝါဒ ဘယံ၊ ဘဲအတ္တာနုဝါဒရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့ဂပ်ဝ်သွးရ။ ။(ပ)။ ။

[မပ္ဆံကို် ကိ်ဳ တံ ယံ မံ–ဂ့် ကို်အရထ]။ ။ ယံ ယေန ကာရဏောန၊ ယြဲဟိုတ်မွဲ။ မံ၊ နဲ့အဲ။ ပရေ၊ ငဉးသ္ဘာင်ဂမ့်ိုင်။ သီလတော၊ ဟိုတ်နူသီလ။ နဲ ဥပဝဒေယျုံ။ ဂဗ္ဘဟွံ စောဲသရပ်အိုတ်ရ။ ကိ်ဳ၊ မူရမွဲ။ တံ ကာရဏံ၊ ငိ။ ဘဝေယျ၊ ရော။ နဲ ဘဝတိ ဓ္ဝ၊ ဟောင်ရ။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ်ိုက္ခတိ၊ ပုံ့။ သော၊ ငဉးဂ့်။ ပရာနုဝါဒဘယသာ၊ နူ ဘဲပွမဖေက်ဉ်က် မတွံဂး ဉးမွဲသ္ဘာင်စောဲသရပ်။ ဘီတော၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တုံ့။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ၊ နဲ့ဘဲဝွံ။ (ဝါ) နဲ့ပွမဖေက်ဉ်က် နူဉးတ္ဟာ်သ္ဘာင် မစောဲသရပ်ဇကု ဟိုတ်နူဒွေတ်သီလဝွံ။ ပရာနုဝါဒဘယံ၊ ဘဲပရာနုဝါဒရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒဏ္ဍဘယံ၊ ငဘဲဒဏ္ဍာ။ ကတမဏ္ဍ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမ၊ ပွဲသတ္တလောကဝွံ။ အာဂုစာရီ၊ ဧဲ့မကလိလောန်ဒုဟ်။ စောရံ၊ နဲ့ကမ္ဟတ်။ ဂဟေတွာ၊ ရပ်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ ဝိဝိဓာ၊ ဧဲ့မဒ်္ဂတ္ဟာ်ဟ်အိုတ်။ ကမ္မကာရဏာ၊ နဲ့ကမ္ဟောန် ပွမပျဲပျာံဂမ့်ိုင်။ ကာရေန္တေ၊ ဧဲ့မကိုက္ကောန်တ်အိုတ်။ ရာဇာနော၊ နဲ့သွိုင်ဂမ့်ိုင်။ ဓ္ဝကစ္စော၊ ငဉးလ့်ိ။ ပဿတိ၊ ပုံ့ဂွံညာတ်ရ။ ကသာဟိ၊ နကိုလေံကလးဂမ့်ိုင်။ တာဥ္ဍေန္တေပိ၊ နဲ့ပွမတက်ဒုံငဂမ့်ိုင်လေဝ်ကို်။ ဝေတ္တေဟိ၊ နကိုလေံစဝ်ဂမ့်ိုင်။ တာဥ္ဍေန္တေပိ၊ နဲ့–ဂမ့်ိုင်လေဝ်ကို်။ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိ၊ နကိုလေံ မ့ံုဗ္ဘတ်ဓါဟတ်ကဝက် ပန်ဟတ်ဂမ့်ိုင်လေဝ်ကို်။ (ဝါ) နကိုဂတောက်ဂမ့်ိုင်လေဝ်ကို်။ တာဥ္ဍေန္တေ ပိ၊နဲ့–ဂမ့်ိုင်လေဝ်ကို်။ ဟတ္ထံ၊ နဲ့တဲ့။ ဆိန္ဒန္တေ ပိ၊ နဲ့ပွမကုတ်ဒုံငဂမ့်ိုင်လေဝ်ကို်။ ပါဒံ၊ နဲ့ဖိုင်။ ဆိန္ဒန္တေ ပိ၊ နဲ့–ကို်။ ဟတ္ထပါဒံ၊ နဲ့တဲကိုဖိုင်။ ။(ပ)။ ။ ကဏ္ဏံ၊ နဲ့ကတောဝ်။ ။(ပ)။ ။ နာသံ၊ နဲ့မုဟ်။ ။(ပ)။ ။ ကဏ္ဏနာသံ၊ နဲ့ကတောဝ် ကိုမုဟ်။ ဆိန္ဒန္တေ ပိ၊ နဲ့–ဂမ့်ိုင်လေဝ်ကို်။ ။

ဗိလဂ်ထာလိကံ၊ နဲ့ပွမပျဲပျာံ ညဉ်ဂွံတုပ်ကျောံထွဲဒ့ဉ်သမ်။ ။[အရထဥ့်နဲ့၊ အရထ တြးတုန် ဗိလဂ်ထာလိကံ၊ နဲ့ပွမပျဲပျာံ ပထောင်ကွံဂ်ာကွဟ် စဝ်စုတ်ဒ့ဉ်ပသဲဂမ္တ်တုံ ညဉ်ရ့ဉ်သမ်ကွိုဟ်တိတ်ကွင် နူထွဲဒ့ဉ်သမ်ကို ကွောင်ကွဟ်ညဉ်ဂွံတိတ်ကွင်]။ ။ ကရော

ဣန္တေပိ၊ နံ–လေဝ်ကီ။ သခ်ံမုဏ္ဍိကံ၊ နံပွမတ္ကာတ်ကေံကျိုပ် ညဉ်ဂွံဗု တုပ်ကျောံကျုသင်လေဝ်ကီ။ ။[သခ်ံမုဏ္ဍိကံ၊ သွနံပါင်လ္ဂျ, တမ်ကွောဝ်ဓါလွဝ် စီကိုစိုပ်ကံ ပူဒက်ရေက်ကေံ စ္ဒံတဲ့ ပကောံကေံသော်ဖအိုတ် ပူဒက်တံင်ဓဇက်ဏာ နကိုလေံမွး သော်ကိုစ္ဒံဂွာကျဟ် ကိုကလှ် မံက်တိုနံကျင်တဲ့ ညဉ်ဂွံတုပ်ကိုဂျသင်ဗုဗု နကိုတွံတမြံင် ကိုဓဇိတ်ပေါတ်ကြဲတဲ့ နံပွမတ္ကာတ်ကျိုပ်]။ ။ ကရောန္တေ ပိ၊ နံ–လေဝ်ကီ။ ။

ရာဟုမုခံ၊ သွနံပါင်ဂှ် ထံက်လဝ် နကိုဒဂိုပသဲကိုဟာလဝ်တဲ့ ညဉ်ဂွံတုပ် ကျောံသွိင်တဲ့ အာစိုပ်ဒွံင် ပွဲသွနံပါင်ရာဟု ပွဲအပွဲသွနံပါင် နံပွမချေနံပွတ် နူတမ်ကတောဝ်ဓါလွဝ် စီကိုစိုပ်သွနံပါင် ပထောင်လဝ် ကိုဂတောက်ကိုသွဲတဲ့ ညဉ်ဂွံတုပ်ကျောံသွိင်တဲ့ အာစိုပ်ဒွံင်ပွဲသွနံပါင်ရာဟု နကိုဆီသာ်ချဲချဲကွေတ်ကွေတ် နံပွမကိုပေင်ဒွံင်သွနံပါင်။ ကရောန္တေ ပိ၊ နံ–လေဝ်ကီ။ ဇောတိမာလိကံ၊ နကိုယာတ်ဖျုက်လဝ်ကေင် ပူလဝ်အလုံမွဲဇကုတဲ့ စံင်ကိုပွတ် ညဉ်ဂွံနွံကိုပ္ကပွတ်တဲ့ နံပွမပျဲပျုံ။ ။(ပ)။ ။ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကံ၊ နကိုယာတ်ဖျုက်လဝ်ကေင်ပူလဝ်တဲတဲ့ ညဉ်တိုင်ပွတ် လျးဂွံတွး နံပွမစံင်ပွတ်။ ။(ပ)။ ။ ဓရကပတ္တိကံ၊ ညဉ်တူးကြဲ နံပွမတံင် ပ္တိတ်စ္ဒံပရီဇကု။ ။[အရထတြားတုန်–ဓရကပတ္တိကံ၊ နူသွဝ်ကံ စီကိုစိုပ်မတ်စိင် ညဉ်တူးကြဲ တံင်ပ္တိတ်စ္ဒံ ပရီဇကုတဲ့ နပွမဓဇက်ကိုဇုက် ဇာပ်လိုန် ဒးစ္ဒံဇကု နံပွမကိုလောတ်ဓေ့်]။ ။(ပ)။ ။

စီရကဝါသိကံ၊ နံပွမကိုလတက်ယာတ် မတွံဂး စ္ဒံမဂပ်ဝ်ကယျာ ပ္တိတ်လဝ်နူဇကု။ (ပ)။ ။ ဓဏ္ဍောယျကံ၊ ညဉ်ရဲသတ်ဓဏီ ကိုဂမာအာ နကိုဇိုင် ပန်လွဉ်ပွဲဖွိုင်ဂှ် ကိုဗိုင်လဝ်နကိုပွတ်တဲ့ နံပွမကိုတူလေင်။ ။[ဓဏ္ဍောယျကံ၊ ပွဲတင်တဲဓါ, ကွံင်ဓါလွဉ်ဂမ့ိုင် သ့ိုက်စုတ်လဝ်ပသဲဂွေန် နကိုပသဲဇမ္ကေတ် ကိုစတ်လဝ်တဲ့ ညဉ်ရဲသတ်ဓဏီ ကိုဂမာအာ နကိုဇိုင်ပန်လွဉ် ပွဲဖွိုင်ဂှ် ကိုဗိုင်လဝ်နကိုပွတ်တဲ့ နံပွမကိုတူလေင်]။ ။(ပ)။ ။ ဗလိသမံသိကံ၊ နံပွမတံင်ကယျာ ပ္တိတ်စ္ဒံဖျုန်ကတေင် နကိုဂ့ဉ်ပသဲ မ့ုံကိုဇမ္ကေက်ဓါလွဉ်။ ။(ပ)။ ။ ကဟာပဏိကံ၊ အလုံဇကုမွဲ နကိုဓုန်မကေက် ကုတ်ဒန်ဖျေ့ ဗွတ်မွဲမွဲဒကော်။ (ပ)။ ။ ခါရာပတိဿိကံ၊ ပွဲခန္ဓဇကုတံဂှ် နကိုလွဟ်လက်နက် ဗာ်ဓဇီလဝ်တဲ့ စ္ဒံဖျုန်ကတေင် တံဂှ် ကိုဂြးပေါတ် နကိုဂရးတဲ့ နံပွမစဝ်ဖျေ့နကိုချာ်ဓို့။ ။(ပ)။ ။ ပလိဃပရိဝတ္တိကံ၊ နံပွမတံင်ဗွေတ်ဖိုင် ကိုဂေတ်ညဉ်သွောဝ်တြင်။ ။[ပလိဃပရိဝတ္တိကံ၊ ကိုတိက်လွဉ် ဒစေင် ပသကောက်ဂှ် ညဉ်ဂွံစင်စင်လုပ်ပွဲတိ နူပထောင်ကတောဝ် ထပက်ဟွောပ်လဝ်တဲ့ ပွဲတိုင်တြင် ဟွောပ်လဝ်ဆုနှောဝ်တြင်တဲ့ ညဉ်ရဲဂေတ်တ်ကို တံင်ဂြဲလဝ်ဖိုင်တဲ့ နံပွမဗွေတ် ညဉ်ဂွံဂေတ်တ်]။ ။(ပ)။ ။ ပလာလပိဋ္ဌကံ၊ နံပွမခွူလဝ် ခန္ဓကာယ ညဉ်ဂတိုဆံက်။ [ပလာလပိဋ္ဌကံ၊ စ္ဒံဂ့ဉ်သိုဟွံကိုစာ် ဇုတ်တံဂ့ဉ်ကိုဓုင်တက် နကိုတွံညဉ်ဂွံလှေ့က်တဲ့ နူသော် တံင်ယာလဝ်တဲ့ လယ့်ဖျေ့ ကာလသ့ေဖျုန်သွးမွး ဖျုန်ဂ့ဉ်ပူဒက်နကိုသော် ညဉ်ဆံက်စန်]။ ကရောန္တေ ပိ၊ နံမသွဒွံင်ဂမ့ိုင်ကီ။ တတ္တောန၊ ဧခုံမကတ်။ တေလေန၊ နကိုကွေင်။ ဩသိဋ္ဌ

ဇွန္တေ ပိ၊ နံပွမစဝ်ဖျံဒုံင်ဂမ့ိုင်ကို။ သုနခေဟိ၊ နံက္ခိုမက္ကောဝ် မဂပ်ဝ်စွံလဝ် သိုဟွံပ္စစ္ခါပိ တုံဂမ့ိုင်။ ခါဒါပေဇွေ ပိ၊ နံပွမကိုကိတ်သ္ဂျတ်စဂမ့ိုင်ကို။ ဇီဝန္တံ၊ ဂျိုင်ဒုံင်လတ်တ်ဟောင်။ သူလေ၊ ပွဲစရံင်။ ဥတ္တာသေဇွေ ပိ၊ နံစတ်ထပက်လဝ်ဂမ့ိုင်ကို။ အသိနာ၊ နကိုသ္ဂ်ာ။ သီသံ၊ နံက္ခိုပ်။ ဆိန္ဒဇွေ ပိ၊ နံပွမကုတ်လဝ်ဂမ့ိုင်ကို။ ပဿတိ၊ ပ္ဒံညာတ်ရ။ ။

တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မဂွံညာတ်ကေတ် ပျဲပျုံဒုံင်ကမ့တ် မရပ်ဂွံလဝ်ဂ့်။ ဓ္ဂဝံ၊ ငပွမဖေက်လကိုတ်သဉ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဟောတိ၊ ရော။ ယထာရူပါနံ၊ ယြဲဥံမ့ုံသဘ မဖ့်သဉ်မွဲအိုတ်။ ပါပကာနံ၊ ဥံမယုတ်မာအိုတ်။ ကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒုဟ်ဒဏ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဥံမတွံဂးဒုဟ်ဒဏ်။ ဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်။ အာဂု စာရီ၊ ဥံ။ စောရံ၊ နံ။ ရာဇာနော၊ ငသွိင်ဂမ့ိုင်။ ဂဟေတွာ၊ ရပ်အိုတ်တုံ။ ဝိဝိမာ၊ ဥံ–အိုတ်။ ကမ္မကာရဏာ၊ နံ–ဂမ့ိုင်။ ကာရေန္တိ၊ ပ္ဒံကိုက္ကောန်တ်အိုတ်ရ။ ကသာဟိ ပိ၊ နကိုလေံကလးဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ တာဥ္ဇေန္တိ၊ ပ္ဒံဝုင်တက်တ်အိုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်–ကသာဟိ၊ နံ။ တာဥ္ဇေန္တိ ပိ၊ ပ္ဒံဝုင်တက်လေဝ် ဝုင်တက်အိုတ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ အသိနာ ပိ၊ နကို သ္ဂ်ာကိုလေဝ်။ သီသံ၊ နံက္ခိုပ်။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ပ္ဒံကုတ်အိုတ်ရ။ ။

အဟံ၊ ငံ။ ဓ္ဂဝရူပံ၊ ဥံမ့ုံသဘ်သဉ်ဝွံ။ ပါပကမ့ံ၊ နံကောင်ကာမယုတ်မာ။ စေ ကရေ ယံ့။ ဂဇ္ဈယဝ်ရက္ခောနံမ္ဂး။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြိက္ခောနံတ်သဉ်ဝွံနေဝ်။ မမ့ိ၊ နံအဲကိုလေဝ်။ ရာဇာနော၊ ငသွိင်ဂမ့ိုင်။ ဂဟေတွာ၊ ရပ်အိုတ်တုံ။ ဓ္ဂဝရူပါ၊ ဥေမ့ုံသဘ်ကြုံင်မ့ိုဟ်သဉ် ဝွံအိုတ်။ ဝိဝိမာ၊ ဥံ–အိုတ်။ ကမ္မကာရဏာ၊ နံ–ဂမ့ိုင်။ ကာရေယံ့။ ဂဇ္ဈကိုက္ခောနံ အိုတ်ရ။ ကသာဟိပိ၊ နကိုလေံကလးဂမ့ိုင်ကို။ တာဥ္ဇေယံ့။ ဂဇ္ဈဝုင်တက်အိုတ်ရ။ ဝေတ္တေ ဟိပိ၊ နကိုလေံစဝ်ဂမ့ိုင်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဟတ္ထာမ့ိ၊ နံတဲကိုလေဝ်။ ဆိန္ဒေယံ့။ ဂဇ္ဈကုတ် အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဗိလင်္ဂထာလိကမ့ိ၊ နံ–ကို။ ကရေယံ့။ ဂဇ္ဈ သွအိုတ်။ ။(ပ)။

တတ္တောန၊ ဥံ။ တေလေန ပိ၊ နကိုကျောင်ကိုလေဝ်။ သြသိဥ္စေယံ့။ ဂဇ္ဈစဝ်ဖျံအိုတ် ရ။ သုနခေဟိ ပိ၊ နံက္ခိုဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ ခါဒါပေယံ့။ ဂဇ္ဈ–အိုတ်ရ။ ဇီဝန္တမ့ိ၊ ဂျိုင်မံင်လတ် တ်ဟောင်ကိုလေဝ်။ သူလေ၊ ပွဲစရံင်။ ဥတ္တာသေယံ့။ ဂဇ္ဈ–အိုတ်။ အသိနာပိ၊ နကို။ သီသံ၊ နံ။ ဆိန္ဒေယံ့။ ဂဇ္ဈ–အိုတ်။ ကတိ၊ ငပွမဖေက်ဂံ့က် မြဲသဉ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ငညးဂ့်။ (ဝါ) ငညးမဖေက်ဂံ့က် နပွမညာတ်ကေတ် ရပ်ဂွံကမ့တ်တုံ ပျဲပျုံဒုံင် တ့ဟ်ဟ်သဉ်ဂ့်။ ဒဇ္ဈာဘယဿ၊ နူဘဲဒဏ်သွိင်။ ဘီတော၊ ငံ။ ဟုတ္ဝာ၊ တုံ။ ပရေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးသ္ဒါင်ဂမ့ိုင်။ ပါဘတံ၊ နံဒြပ်။ ဝိလုမ္ပန္တော၊ သိုကိုက္ခတ်ပ့ံင်ကေတ်။ န စရတိ၊ ပ္ဒံဟွံဂ့ေင်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံဟွံအာရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဒံ၊ နံပွမဖေက်ဂံ့က် နူဘဲဒဏ်သွိင်ဝွံ။ ဒဇ္ဈာဘယံ၊ ဘဲဒဇ္ဈာရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

ဓကစ္စော၊ ငဉ်းလ့ိ်။ ကွတိ၊ ရသ်ဝ့ံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ရော။ အဘိသမ္မရာယံ၊ ပ္ဒဲဘဝကြ့ဲ။ ကာယဒုစ္စရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုအကုသိုလ် ကာယ ဒုစရိုတ်။ ပါပကော၊ ခ့ံမယုတ်မာ။ ဝိပါကော၊ ငဖိ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဘိသမ္မရာယံ၊ ပ္ဒဲ။ ဝစီဒုစ္စရိတသ၊ ဒဒက်တ်ကိ်။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ငိ။ ကာယေန၊ နကိ်။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကိ်။ ဒုစ္စရိတံ၊ နိ။ စေ စရေယျံ၊ ဂဟ္ဟ။ ဓ္ဂဝံ သတိ၊ နကြ့ဲ။ ။[ယာဟံ=ယံ+ အဟံ]။ ။ ယံ ယေန ကာရဏေန၊ ပြ့ဟိတ်နူဟိတ်မွဲ။ အဟံ၊ ငိ။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိ်။ ။(ပ)။ ။[ကလေငရံငိ ပိုဒ်လိက်(၈၅) တမောတမသုတ်တေံညြ]။ ။ နိရယံ၊ နိ။ န ဥပပဇ္ဇေယျံ၊ ဂဟ္ဟ။ ကိဉ္စ၊ မူရ။ တံ ကာရဏံ၊ ငဟိုတ် မတွံဂးပွမဟွံအာ စိုပ်ဝ့ံ။ ဘဝေယျ၊ ရော။ န ဘဝတိ ဓ္ဂဝ၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရသ်ဝ့ံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပုံ။ ။

သော၊ ငဉ်းဂ့်။ (ဝါ) ငဉ်းမချပ်ဗွာတ် ဖိုအပါ ဒုဂ္ဂတိဘဝကြ့ဲ အကုသိုလ်ဒုစရိုတ် မ ယုတ်မာဂ့်။ ဒုဂ္ဂတိဘယသ၊ နူဘဲ အပါဒုဂ္ဂတိ။ ဘီတောာ၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ ။(ပ)။ ။ ပရိဟရတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နိ်ပွမဖေက်ဂံက် နူအပါဒုဂ္ဂတိဝ့ံ။ ဒုဂ္ဂတိဘယံ၊ ဘဲ ဒုဂ္ဂတိရဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘယာနိ၊ ငဘဲဂမ့ိုင်။ ကွမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာ ဂမ့ိုင် ဝ့ံရောင်။ ကွတိ၊ ရသ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂-ဥပုမိဘယသုတ်

၁၂၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ခ့ံမန်ပန်အိုတ်။ ကွမာနိ ဘယာနိ၊ နိ်ဘဲဂမ့ိုင် ဝ့ံ။ ဥဒကောရောဟန္တသ၊ မိန်ညး မစ့ေ်အာဉာ်။ ပါဋိဂ်ဓိတဗ္ဗာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နံ့ပိုက်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်လေပ်ဂဗဆိုအိုတ်ရ။ ကတမာနိ၊ မူရ။ စတ္တာရိ၊ ခ့ံ–အိုတ်။ ဘယာနိ၊ နိ–ဂမ့ိုင်။ ဥဒကောရောဟန္တသ၊ မိန်။ ပါဋိဂ်ဓိတဗ္ဗာနိ၊ ရော။ ။

ဥပုမိဘယံ၊ နိ်ဘဲဇွိင်လပ်ှကီ။ ။[ဘဲ မဒ်ှအရာမဖေက်ဂံက် မတွံဂး ဇွိင်လပ်ှကီ။ ဘာယတိ ဓ္ဂတသ္မာတိ ဘယံ၊ ဝစနတ္ထ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋီကာ(၈၀)ရောင်။ ပ္ဒဲခုဒ္ဒကဝတ္ထု ဝိဘင်အဋ္ဌကထာတုန် ပံက်တ်စိတ္တုတြာသဘယဟေင်ရ]။ ။ ကုမ္မီလဘယံ၊ နိ်ဘဲ ကျံကီ။ အာဝဋ္ဋဘယံ၊ နိ်ဘဲဥာ်ဝဲကီ။ သုသုကာဘယံ၊ နိ်ဘဲက မကြဲကြကီ။ (ဝါ) နိ်ဘဲ ကဗင်ပ်ှကီ။ ပါဋိဂ်ဓိတဗ္ဗာနိ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ခ့ံ–အိုတ်။ ကွမာနိ ဘယာနိ၊ နိ–ဂမ့ိုင်။ ။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်သ်ဝ့ံဟောင်။ ကွဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝ့ံ။ ကွမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ၊ ပ္ဒဲသာသနာကျ် မဒ်ှအရာမဒ့ေဉာ်ဇ္ဂောန် နကိ်ဓရ်ဝ့ံ။ အဂါရသ္မာ၊ နူသို့။ နိက္ခမ္မ၊ တိတ်တဲု။ အနဂါရိယံ၊ နိ်ဒဒ်ှခမီ။ ပဗ္ဗဇိတသ၊ ခ့ံမပြာပ်လုပ်။ (ဝါ) ခ့ံမဒ့ေတ်။ ။[ကလေငရံင်

ဒုကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၂)တေံညြ]။ ။ ဓ္ကစ္စသ၊ ဧံု။ ကုလပုတ္တသ၊ မိန်ကောန် ဂကူ။ စတ္တာရိ၊ ဧံု–အိုတ်။ ဘယာနိ၊ နဘဲဂမ္ဒိုင်။ ပါဠိုက်ခီတဗ္ဘာနိ၊ စိုန်။ ။

ကတမာနိ၊ မူရ။ စတ္တာရိ၊ ဧံု–အိုတ်။ ဘယာနိ၊ နဲ–ဂမ္ဒိုင်။ ပါဠိုက်ခီတဗ္ဘာနိ၊ ရော။ ဥူမိဘယံ၊ နဘဲ ဖြိုင်လပ်ုကို။ ကုမ္ဘီလဘယံ၊ နဘဲကျုံကို။ အာဝဋ္ဋဘယံ၊ နဘဲ ဥာ်ဝဲကို။ သုသုကာဘယံ၊ နဘဲက မကြုံကြာကို။ ပါဠိုက်ခီတဗ္ဘာနိ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဥူမိဘယံ၊ ငဘဲ ဖြိုင်လပ်ု။ (ဝါ) ငဘဲ မတုပ်ကျုံဖြိုင်လပ်ု။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဧံု။ ကုလပုတ္တော၊ ငကောန်ဂကူ။ သဒ္ဓါ သဒ္ဓါယ၊ နကိုဓရ်သဒ္ဓါ။ (ဝါ) နကိုဓရ်သဒ္ဓါ မလျုင်ပတော့်တ် ရတ်ပိပြကာ, ကံ, ကံမကိုဖို့။ အဂါရသ္မာ၊ နူ။ နိက္ခမ္မ၊ တဲု။ အနဂါရိယံ၊ နဲ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ငံ။ (ဝါ) ငံ။ ဟောတိ၊ ပ္ံု။ ကိန်္တ၊ မူရ မွဲပ္ဂေါပ်ဂံ့စိုတ်တဲု။ အနဂါရိယံ၊ နဲ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။

အဟံ၊ ငံ။ ဇာတိယာ၊ မိန်ပွမတန်ပဋိသန္ဓိကို။ (ဝါ) မိန်ပွမ္ဒးကွ်ိုဒ့ဉာဝတ္တိ ထပ်ကိုထပ်ကို။ ဇရာယ၊ မိန်ပွမဗျုကို။ မရဏေန၊ မိန်ပွမချိုတ်ကို။ သောကေဟိ၊ မိန်ပွမစံင်တူဂမ္ဒိုင်ကို။ ပရိဒေဝေဟိ၊ မိန်ပွမလရိုအ်ယာံဂမ္ဒိုင်ကို။ ဒုက္ခေဟိ၊ မိန်ဒဒိုက်ကာယဂမ္ဒိုင်ကို။ ဒေါမနဿေဟိ၊ မိန်ဒဒိုက်စိုတ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ ဥပါယာသေဟိ၊ မိန်ပွမလွောင်လွေတ် ဖွဲမသ္ကာတ် မြဟ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ သြတိတ္ထော၊ ငမဂပ်ဝ်လွောဝ်လုပ်။ အမှိ၊ ပ္ံု။ ဒုက္ခောတိတ္ထော၊ ငဒဒိုက် မဂပ်ဝ်လွောဝ်လုပ်။ ဒုက္ခပရေတော၊ ငဒဒိုက် မဂပ်ဝ်ဒွေတ်ဗက်လွေင်။ အမှိ၊ ပ္ံု။ ကေဝလဿ၊ ဧံုမဒ့်အလုံအိုသိုိ။ (ဝါ) ဧံုမဒ့်သက်က် ဟွံဖက်ကိုတသိုက်။ ကြမဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗွဝ်ဒဒိုက်ဝင်ဋ္ဌံ့။ အန္တကိရိယာ၊ ငပွမသွကွေ်လ်အ်တ်။ အပ္ပေဝ နာမ ပညာယေထ၊ ဂဗ္ဘပြာကတ် ပွဲဉာဏ်မာန်ရ။ ကြတိ၊ ရ၌ံ ချပ်ဗွာရဏာတဲု။ အနဂါရိယံ၊ နဲ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပ္ံု။ ။

တထာ၊ နကိုဆန္ဒ မိက်ဂံ့ပ်ိတ်ဇြဟတ် စိုကိုဒဒိုက်ဝင်ဋ္ဌ အလုံအိုသိုိအိုတ်အာဂ့်။ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ငမအာစိုပ်ဒဒ့်ခမီ။ သမာနံ၊ ဧံုမဒ့်။ တမေနံ၊ နဲကောန်ဂကူဂ့်။ သပြဟ္မစာရိနော၊ ငခမီ မဒွေတ်တ် ဒွေတ်မ ပြဲ မွဲစွံဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ငသဟဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ သြဝဒန္တိ၊ ပ္ံုဒ္ဒေံဗ္ဘောန်အိုတ်ရ။ အနုသာသန္တိ၊ ပ္ံုစ္ဒောန်ထွးအိုတ်ရ။ ကိန်္တ၊ မူရ။ သြဝဒန္တိ၊ ရော။ အနုသာသန္တိ၊ ရော။ ဓ္ကံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ တော၊ မိန်တ္ဒအဲ။ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ စိုန်မ္ဒးအာတူရူဂတရ။ ဓ္ကံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ တော၊ မိန်။ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်မ္ဒးကလေင်ကွင်ကြဲရ။ ။(ပ)။ ။ အာလောကေတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်မ္ဒးရံင်သိုတူရူရ။ ။(ပ)။ ။ ဝိလောကေတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်မ္ဒး ရံင်သိုလွာ်သွဲရ။ ။(ပ)။ ။ သမိဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စိုန်မ္ဒးကဝေန်တ် မပ္ဒံကိုတဲဖိုင်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပသာရိတဗ္ဗံ၊

စိုန်မှုးပုံးတ် မပ္ပံကိုတဲဇိုင်ရ။ ။(ပ)။ ။ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရံ၊ နဲသ္ကိုပ်, သပိုင်, သ္ပာ။ ဓာရေ တဗ္ဗံ၊ စိုန်ဒးရပ်စပ်သုင်စောဲရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ သြဝဒန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ အနုသာသန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။

တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မ္ဒးဒုင်ဒ္ဒေံတ္ထောန်ဂ့်။ ဓ္ဂဝံ၊ ငပွမချပ်တ်မြသာ်ဝ်ံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဟောတိ၊ ရော။ မယံ၊ ငိုိညးဂမ္ဒိုင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲကိုပ်ကွာ။ အဂါရိယဘူတာ၊ ငမဒ့်မ္ဒိဟ် ညးမကောင်ပတ္တ ပ္ဒဲသို့ဂမ္ဒိုင်။ သမာနာ၊ သိုမဒ့်တ်အိုတ်။ အညေ၊ နဲညးသ္ဘောင် ဂမ္ဒိုင်။ သြဝဒါမ ပိ၊ ပ္ဒံဒ္ဒေံတ္ထောန်လေဝ် ဒ္ဒေံတ္ထောန်အိုတ်ရ။ အနုသာသာမ ပိ၊ ပ္ဒံစ္ဆောန်ထွး လေဝ် စ္ဆောန်ထွးအိုတ်ရ။ ကွမေ ပန၊ ငခမီသ္ပတ် အဝဲချောတ်ဂမ္ဒိုင်တုန်။ အမှာကံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုဂမ္ဒိုင်။ ပုတ္တတ္တာ မညေ၊ ငညး ညဲင်ရကောန်ဂမ္ဒိုင်။ နတ္တာမတ္တာ မညေ၊ ငညး ညဲင်ရကောန်စဂမ္ဒိုင်။ သမာနာ၊ သိုမဒ့်တ်အိုတ်။ အမ္ပေ၊ နဲပိုဂမ္ဒိုင်။ သြဝဒိတဗ္ဗံ သြဝဒိတဗ္ဗေ၊ အရာဒးဒ္ဒေံတ္ထောန်ရဂ့်ဒ။ အနုသာသိတဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗေ၊ အရာဒးစ္ဆောန် ထွးရဂ့်ဒ။ မညန္တိ၊ ပ္ဒံထေင်တ်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ငပွမချပ်ရသာ်ဝ်ံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သော၊ ငခမီဂ့်။ ကုပိတော၊ ငမထေပ္ဟောတ်။ အနတ္တမနော၊ ငဟ္ကံမွဲက်ိုစိုတ် ပီတိ သောမနဿဂမ္ဒိုင် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်။ (ဝါ) ငစိုတ်ဟ္ကံဒ့်တသိုက်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ သိက္ခံ၊ နဲ အဓိသီလသိက္ခာ။ ပစ္စက္ခာယ၊ ပါကေ့်တဲု။ ဟီနာယ၊ တ္ဟ်နဒ့်မ္ဒိဟ်မယုတ်သဝ်။ (ဝါ) တ္ဟ်နပွမက္ကိုဒ့်မ္ဒိဟ်မယုတ်သဝ်။ အာဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံကလေင်အာတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခု၊ နဲခမီဝ်ံ။ (ဝါ) နဲခမီ မကလေင်အာဘဝမ္ဒိဟ်ဝ်ံ။ ဥပမိဘယဿ၊ နူဘဲဖြိင်လပ်ံ။ ဘီတော၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ သိက္ခံ၊ နဲ။ ပစ္စက္ခာယ၊ တဲု။ ဟီနာယ၊ တ္ဟ်နဲ။ အာဝတ္တော၊ ညးမကလေင်အာရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဥပမိဘယဿ္ကိ ဓ္ဂတံ၊ ငယ္ဂျမ္ဂးဖြိင်လပ်ံ ဝ်ံ။ ကောမူပါယာသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပွထေပုတ်, ပွမလ္ဒောင်လ္ဒေတ် ဗွဲမသ္ကာတ်။ အဓိ ဝစနံ၊ ယ္ဂျရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ ငကောဓကိုဥပါယာသဝ်ံ။ ဥပမိဘယံ၊ ဘဲမတုပ် ကေုံ ဖြိင်လပ်ံရဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကုမ္ဘီလဘယံ၊ ငဘဲကျုံ (ဝါ) ငဘဲ မတုပ်ကေုံဘဲကျုံ။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ (ပ) ကွဒံ၊ နဲစ္ဆကိတ်သ္ကျတ်စဝ်ံ။ တေ၊ မိန်တ္ဘအဲ။ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိတ်သ္ကျတ်စရ။ ကွဒံ၊ နဲစ္ဆကိတ်သ္ကျတ်စဝ်ံ။ တေ၊ မိန်တ္ဘအဲ။ န ခါဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ကိတ်သ္ကျတ်စရ။ ကွဒံ၊ နဲဘောဖိုန်ဝ်ံ။ တေ၊ မိန်။ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွပြဘိုက်ရ။ ကွဒံ၊ နဲဘောဖိုန်ဝ်ံ။ တေ၊ မိန်တ္ဘအဲ။ န ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်သွပြဘိုက်ရ။ ကွဒံ၊ နဲစ္ဆကလေမ်ဝ်ံ။ တေ၊ မိန်။ သာယိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလေမ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကွဒံ၊ နဲဉာ်သုင်ဝ်ံ။ တေ၊ မိန်။ ပါတဗ္ဗံ၊ စိုန် ဂပ်ဝ်သုင်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကပွိယံ၊ နဲစ္ဆ မကိတ်သ္ကျတ်စ မဂပ်ဝ်ဝ်ံ။ တေ၊ မိန်။ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ အကပွိယံ၊ နဲစ္ဆ ကိတ်သ္ကျတ်စ မဟဂပ်ဝ်ဝ်ံ။ တေ၊ မိန်။ န ခါဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကပွိယံ၊

နဲ့ဘောဇိုန်မဂပ်ဝ်ဝွံ။ တေ၊ မိန်။ ဘုဥ်ဒိတဗ့်၊ စိုန်။ အကပ်ဂိယံ၊ နဲ့ဘောဇိုန်မဟဂပ်ဝ်ဝွံ။ ။ (ပ)။ ။ ကပ်ဂိယံ၊ နဲ့စ္ဂကလေမ် မဂပ်ဝ်ဝွံ။ တေ၊ မိန်။ သာယိတဗ့်၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကပ်ဂိယံ၊ နဲ့ဉာ်သွင်္ဂ် မဂပ်ဝ်ဝွံ။ တေ၊ မိန်။ ပါတဗ့်၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကာလေ၊ ပ္ဍဲအခိင် တ့ဲဟွံစေင်ဏီ။ ။(ပ)။ ။ ဝိကာလေ၊ ပ္ဍဲအခိင်တ့ဲစေင်။ ။(ပ)။ ။ နဲ ပါတဗ့်၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ သြဝဒန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်။ အနုသာသန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်။ ။

တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မ္ဒးဒုင်ဒ္ဒေဒံဗ္ဘောန်ဂ့်။ ဓ္ဍဝံ၊ ဝ်ပွမချပ်ရဲသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကိန္တိ၊ မူရ၊ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ယံ၊ ယြဲန်စ္ဍ မကိတ်သ္ဂျတ်စမွဲ။ ဣစ္ဆာမ၊ ပုံ့နွံ ပွိုက် တ္ဍဟ်နကိတ်သ္ဂျတ်စအိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့စ္ဍ မကိတ်သ္ဂျတ်စဂ့်။ ခါဒါမ၊ ပုံ့ကိတ်သ္ဂျတ်စ အိုတ်ရ။ ယံ၊ ယြဲန်စ္ဍ မကိတ်သ္ဂျတ်စမွဲ။ နဲ ဣစ္ဆာမ၊ ပုံ့ဟွံမွဲပွိုက် တ္ဍဟ်နကိတ်သ္ဂျတ်စ အိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့စ္ဍ မကိတ်သ္ဂျတ်စဂ့်။ ခါဒါမ၊ ပုံ့ကိတ်သ္ဂျတ်စအိုတ်ရ။ ယံ၊ ယြဲန်စ္ဍမကိတ် သ္ဂျတ်စမွဲ။ နဲ ဣစ္ဆာမ၊ ပုံ့ဟွံမွဲပွိုက် တ္ဍဟ်နကိတ်သ္ဂျတ်စအိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့စ္ဍကိတ်သ္ဂျတ် စဂ့်။ နဲ ခါဒါမ၊ ပုံ့။ ယံ၊ ယြဲန်ဘောဇိုန်မွဲ။ ဣစ္ဆာမ၊ ပုံ့နွံပွိုက် တ္ဍဟ်နသွပြဘိုက်အိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့ဘောဇိုန်ဂ့်။ ဘုဥ်ဆာမ၊ ပုံ့သွပြဘိုက်အိုတ်ရ။ ယံ၊ ယြဲန်ဘောဇိုန်မွဲ။ နဲ ဣစ္ဆာမ၊ ပုံ့ဟွံ မွဲပွိုက် တ္ဍဟ်နသွပြဘိုက်အိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့ဘောဇိုန်ဂ့်။ နဲ ဘုဥ်ဆာမ၊ ပုံ့ဟွံသွပြဘိုက်အိုတ်ရ။ ယံ၊ ယြဲန်စ္ဍကလေမ်မွဲ။ ဣစ္ဆာမ၊ ပုံ့မိက်ဂွံကလေမ်အိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့စ္ဍကလေမ်ဂ့်။ သာယာ မ၊ ပုံ့ကလေမ်အိုတ်ရ။ ယံ၊ ယြဲန်စ္ဍကလေမ်စမွဲ။ နဲ ဣစ္ဆာမ၊ ပုံ့ဟွံမွဲပွိုက်ကိုကလေမ်စ အိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့စ္ဍကလေမ်စဂ့်။ နဲ သာယာမ၊ ပုံ့ဟွံကလေမ်စအိုတ်ရ။ ။

ယံ၊ ယြဲန်ဉာ်ယာမမွဲ။ ဣစ္ဆာမ၊ ပ္ဍဲမိက်ဂွံသုင်အိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့ဉာ်ယာမဂ့်။ ပိဝါမ၊ ပုံ့သုင် အိုတ်ရ။ ယံ၊ ယြဲန်ဉာ်ယာမမွဲ။ နဲ ဣစ္ဆာမ၊ ပုံ့ဟွံမွဲပွိုက်ကိုသုင်အိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ့ဉာ်ယာမဂ့်။ နဲ ပိဝါမ၊ ပုံ့ဟွံသုင်အိုတ်ရ။ ကပ်ဂိယမွိ၊ နဲ့စ္ဍကိတ်သ္ဂျတ်စ မဂပ်ဝ်ကိုလေဝ်။ ခါဒါမ၊ ပုံ့– အိုတ်ရ။ အကပ်ဂိယမွိ၊ နဲ့စ္ဍကိတ်သ္ဂျတ်စ ဟွံဂပ်ဝ်ကိုလေဝ်။ ခါဒါမ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ကပ်ဂိ ယမွိ၊ နဲ့ဘောဇိုန် မဂပ်ဝ်ကိုလေဝ်။ ဘုဥ်ဆာမ၊ ပုံ့သွပြဘိုက်အိုတ်ရ။ အကပ်ဂိယမွိ၊ နဲ့ဘော ဇိုန် ဟွံဂပ်ဝ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကာလေပိ၊ ပ္ဍဲကာလ တ့ဲဟွံစေင်ဏီကိုလေဝ်။ ခါဒါမ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဝိကာလေပိ၊ ပ္ဍဲကာလ တ့ဲစေင်ကိုလေဝ်။ ခါဒါမ၊ ပုံ့–အိုတ်။ ။ (ပ)။ ။

နော၊ ကုပိုဂမ္ဂိုင်။ ။[စပ်ပ္ဍဲဒေန္တိ]။ ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုပိုဂမ္ဂိုင်။ ။[စပ်ပ္ဍဲ ဂဟာ ပတိကာ]။ ။ သဒ္ဓါ၊ ဧ့ဲမွံ့ကိုသဒ္ဓါမလျှင်ပတော့်အိုတ်။ ဂဟာပတိကာ၊ ဝ်ဒါယကာတ္ဘ သိုဂမ္ဂိုင်။ ဒိဝါ၊ ပ္ဍဲကာလတ့ဲ။ ဝိကာလေ၊ ပ္ဍဲကာလတ့ဲစေင်။ ပဏီတံ၊ ဧ့ဲမပြု။ ယမွိ ခါဒ နီယံ ဝါ၊ ယြဲန်စ္ဍကိတ်သ္ဂျတ်စမွဲကို။ ယမွိ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ယြဲန်ဘောဇိုန်မွဲကို။ ဒေန္တိ၊ ပုံ့ ကိုအိုတ်ရ။ တတြပိ၊ ပ္ဍဲစ္ဍကိတ်သ္ဂျတ်စ, ဘောဇိုန်ဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ ဣမေ၊ ဝ်ခမီဂမ္ဂိုင်ဝွံ။

မုခါဝရဏံ မညေ၊ ညံဉ်ရက္ခာတ်ကေံသွန်ပါင်ကီ။ ကရောန်တိ၊ ပုံသွအိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ဉ်ပွမ ချပ်ရသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကုမ္ဘီလဘယန္တိ ဓတံ၊ ဉ်ယွုမ္ဂး ဘဲကျုံဝွံ။ သြဒရိကတ္တာသ၊ ဒဒက်တ်ကိုအာမိသတဏှာ ဗုဉ်ဇော်တဲ့ ဟိုတ်ဒဒ့်ညးမလုတ် ကိုစ္စ။ အဓိဝစနံ၊ ယွုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နဲသြဒရိကတ္တာဝွံ။ (ဝါ) နဲအာမိသ တဏှာ ဗုဉ်ဇော်တဲ့ ဟိုတ်ဒဒ့်ညး မလုတ်ကိုစ္စ။ ကုမ္ဘီလဘယန္တိ၊ ဘဲကျုံရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဘဲ တုပ်ကျုံဘဲကျုံရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံး။ ။[ဥဒရံ အသေ အတ္ထိတိ သြဒရိကော၊ ညးမ့ုံ ကိုဗုဉ်။ (ဝါ) ညးဗုဉ်ဇော်။ (ဝါ) ဗုဉ်ဇော်တဲ့ ညးမလုတ်ကိုစ္စ။ တသေ ဘာဝေါ သြဒရိကတ္တံ] (ပ)။ ။

သော၊ ဉ်ကောန်ဂကူဂ့်။ ဓ္ဂဝံ၊ နကိုဆန္ဒမိက်ဂွံပ္တိတ်ဖြဟတ် စိုကိုဒဒိုက်ဝဉ်အိုတ်အာ မြသာ်ဝွံ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဉ်မသွခမီတဲ့။ သမာနော၊ နကြိုဒ့်တ်နေဝ်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ပွဲကာလ နူဂယး။ နိဝါသေတွာ၊ ပဒ္ဓေဝ်ဗိုက်သပိုင် ဗွဲမညီသာတဲ့။ ပတ္တစီဝရံ၊ နဲဗဗေဉ်သှာ။ အာ ဒါယ၊ တဲ့။ ဂါမံ ဝါ၊ နဲကွာန်ကီ။ နိဂမံ ဝါ၊ နဲနိဂိုကီ။ အရက္ခိတေန ဓ္ဂဝ၊ ခွံမဒ့်မဟဂဝ်ဝ် မင်မွဲလဝ်ဟောင်။ ကာယေန၊ နကိုကာယကီ။ (ဝါ) နကိုကာယဒွါရကီ။ အရက္ခိတာယ ဓ္ဂဝ၊ ခွံ။ ဝါစာယ၊ နကိုသွန်ပါင်ကီ။ (ဝါ) နကိုဝစီဒွါရကီ။ အရက္ခိတေန ဓ္ဂဝ၊ ခွံ။ စိတ္တေန၊ နကိုစိုတ်ကီ။ (ဝါ) နကိုမနောဒွါရကီ။ အနုပဋ္ဌိတာယ ဓ္ဂဝ၊ ခွံမဒ့်ဟွံဗာန်စပ်တ ဟောင်။ သတိယာ၊ နကိုကာယဂတာသတိကီ။ အသံဝုတေဟိ ဓ္ဂဝ၊ ခွံမဒ့်မဟဂဝ်ဝ် ကွာတ်လဒိုအိုတ်ဟောင်။ ကွန်ဒြေယေဟိ၊ နကိုကွန်ဒြြ မပ္ပံကိုစက္ခုဂမ့်ဝိုင်ကီ။ ပိဏ္ဍာယ၊ တ္ဝဟ် နဖိုပိဏ္ဍာပါတ်။ ပဝိသတိ၊ ပုံလုပ်ရ။ သော၊ ဉ်ခမီ မဒုင်ပိဏ္ဍာပါတ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲကွာန်နိဂိုဂ့်။ ဂဟပတိ ဝါ၊ နဲသမွေဟ်တ္ဝသိုကီ။ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ၊ နဲကောန်သမွေဟ်တ္ဝသိုကီ။ ပဉ္စဟိ၊ ခွံမဒ့်မသုန် မပ္ပံကိုရူပါရိုအိုတ်။ ကာမဂုဏေဟိ၊ မိန်ကာမဂုဏ်ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) မိန်ဝတ္ထုကာ မ မဒက်ဂြေန်ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) မိန်ဝတ္ထုကာမ ဂကောံဗွဝ်ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ကျုံ–ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) နကို–ဂမ့်ဝိုင်။ ။[ကိုအရထမိန်ဂမ့်ဝိုင်မ့ဂး စပ်ပွဲသမပွိတံ၊ ကိုအရထကျုံဂမ့်ဝိုင်မ့ဂး စပ်ပွဲ သမဂီဘူတံ၊ ကိုအရထ နဂမ့်ဝိုင်မ့ဂး စပ်ပွဲပရိစာရယမာနံညိ]။ ။ သမပွိတံ၊ သိုကိုမ ဂပ်ဝ်အာစိုပ် ဗွဲမ့ဒးရး။ (ဝါ) သိုမဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်။ သမဂီဘူတံ၊ သိုကိုမစိုန်ဒ့်တ ညးမဍျိုက် ပေင်။ ပရိစာရယမာနံ၊ နဲမကိုဂေတ်ဂေုင် ကွန်ဒြြမပ္ပံကို စက္ခု။ (ဝါ) နဲစ့ဒးစရဲမိပ်မြဟ်။ ပသတိ၊ ပုံညာတ်ရ။ ။

တသေ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ ဓ္ဂဝံ၊ ဉ်ကသပ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ မယံ၊ ဉ်ပိုဂမ့်ဝိုင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ပွဲ။ အဂါရိယဘူတာ၊ ဉ်–ဂမ့်ဝိုင်။ သမာနာ၊ သိုး။ ပဉ္စဟိ၊ ခွံ–အိုတ်။ ကာမဂုဏေဟိ၊ မိန်–ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ကျုံဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) န–ဂမ့်ဝိုင်။ သမပွိတာ၊ သို–အိုတ်။ သမဂီဘူတာ၊ သို–အိုတ်။ ပရိစာရိမှာ၊ စိုန်ကိုဂေုင်တ် ကွန်ဒြြတံဂ့်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကိုစ့ဒးစရဲ မိပ်မြဟ်အိုတ်ရ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ကုလေ၊ ပွဲသို။ (ဝါ) ပွဲဂကူ။

ဘောဂါ၊ ငပိုန်ဒြပ်ဂမ္ဘိုင်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ ခေါ၊ ပုံနွံတဲအိုတ်ဟောင်ရ။ ဘောဂေ စ၊ နဲပိုန်ဒြပ် ဂမ္ဘိုင်။ ဘုဥ်ဖိတုံ၊ တ္ဟာ်နသွပြဘိုက်။ ပုညာနိ စ၊ နဲကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို။ ကာတုံ၊ တ္ဟာ်န။ သက္ကာ၊ စိုန်သွဟ်အစောံရ။ အဟံ၊ ငါ။ သိက္ခံ၊ နံ။ ပစ္စက္ခာယ၊ တုံ။ ဟီနာယ၊ တ္ဟာ်။ အာဝတ္တိတ္တာ၊ တုံ။ ဘောဂေ စ၊ နဲ–ဂမ္ဘိုင်။ ယံနူန ဘုဥ်ဖြယ်ဖျံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရ ဂွံသုင်စောဲမွဲး သြ...ခိုဟ်သန်ရ။ ပုညာနိ စ၊ နဲ–ဂမ္ဘိုင်။ ယံနူန ကရေယ်ဖျံ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဂွံကျောန်မွဲး သြ... ခိုဟ်သန်ရ။ ကျတိ၊ ငကသပ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခု၊ နဲ–ဝွံ။ (ဝါ) နဲခမီ မိက်ဂွံဒုင်စသိုင် ကာမဂုဏ်တုံ ပါကျေံသိက္ခာတုံ ကလေင်အာ တ်ဘဝမ္ဘိဟ်ဝွံ။ အာဝဋ္ဋဘယသ၊ နူဘဲဝဲဥာ်။ ဘီတော၊ ငံ။ ဟုတ္တာ၊ တုံ။ ။(ပ)။ ။ အာဝတ္တော၊ ညးမကလေင်အာတ်ရဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဝဋ္ဋဘယန္တိ ဓုတံ၊ ငယ်ဂျုမွဲးဘဲဥာ်ဝဲဝွံ။ ပဥ္စန်း၊ ဧုံမဒှ်မသုန်ပြကာ မွတ်ကိုရူပါရိုအိုတ်။ ကာမဂုဏာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုဆန္ဒရာဂ မမက်ဂ့က် ပ္ဒဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်။ အဓိဝစနံ၊ ယျုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နဲအာရိုကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဝွံ။ (ဝါ) နဲဆန္ဒရာဂ မမက်ဂ့က် ပ္ဒဲအာရိုကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဝွံ။ အာဝဋ္ဋဘယံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

သော၊ ငခမီ မဒုင်ပိဏ္ဍပါတ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲကွာန်နိဂိုဂ့်။ ဒုန္နိဝတ္ထံ၊ ဧုံမဒှ်ပိုက်လတက် ဒုံင် ဇွဲဟွံဒးရးကို။ ဒုပ္ပါရုတံ ဝါ၊ ဧုံမဒှ်ကြောပ်ဗွန်ဒုံင် ဇွဲဟွံဒးရးကို။ မာတုဂါမံ၊ နံ။ ပဿတိ၊ ပုံ။ ဒုန္နိဝတ္ထံ ဝါ၊ ဧုံ။ ဒုပ္ပါရုတံ ဝါ၊ ဧုံ။ မာတုဂါမံ၊ နံ။ ဒိတ္တာ၊ တုံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ခမီဂ့်။ စိတ္တံ၊ နံ။ ရာဂေါ၊ ငရာဂ။ အနုဒ္ဓံသေတိ၊ ပုံကိုဧျောင်စိုတ်လွောင်လွေတ်ရ။ (ဝါ) ပုံကမာဲဒကိုရ။ သော၊ ငခမီဂ့်။ ရာဂါနုဒ္ဓံသိတေန၊ ဧုံဒမိန်ရာဂ မဂပ်ဝ်ကိုဧျောင်စိုတ်လွောင် လွေတ်။ (ဝါ) ဧုံဒမိန်ရာဂ မဂပ်ဝ်ကမာဲဒကို။ စိတ္တေန၊ ဟိုတ်နူစိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခု၊ နဲခမီဝွံ။ (ဝါ) နဲခမီ ဟိုတ်နူရာဂါနုဒ္ဓံသိတစိုတ် ပါကျေံသိက္ခာ တုံ မကလေင်အာတ် ဘဝမ္ဘိဟ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုသုကာဘယန္တိဓုတံ၊ ငယ်ဂျုမွဲးဘဲက မကြုံကြွံ။ မာတုဂါမသ၊ ဒဒက်တ၊။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုဆန္ဒရာဂ မမက်ဂ့က် ပ္ဒဲမာတုဂါမ်။ အဓိဝစနံ၊ ယျုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဒံ၊ နံမ္ဘိဟ်ပြဝွံ။ (ဝါ) နဲဆန္ဒရာဂ မမက်ဂ့က် ပ္ဒဲမာတုဂါမ်ဝွံ။ သုသုကာဘယံ၊ ဘဲက မကြုံကြရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဘဲမတုပ်ကျောံ ဘဲက မကြုံကြရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။[ပဥ္စကာမဂုဏာမာတုဂါမဂ္ဂဟဏေန တန္ဒိသိတဆန္ဒ ရာဂဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ဝိဘင်မူလဋီကာ၊ ၂၂၅]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောကဝွံ။ ကျမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ၊ ပ္ဒဲ။ အဂါရသ္မာ၊ နူ။ နိက္ခမ္မ၊ တုံ။ အနဂါရိယံ၊ နံ။ ပဗ္ဗဇိတာသ၊ ဧုံ။ ဓုကစ္စသ၊ ဧုံ။ ကုလပုတ္တာသ၊ မိန် ကောန်ဂကူ။ စတ္တာရိ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ကျမာနိ ဘယာနိ၊ နဲဘဲဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ ပါဠိက်ဆီတဗ္ဘာနိ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–ပဌမနာနာကရဏသုတ်

၁၂၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိံ၊ ပဲ့သတ္တလောက။ စတ္တာရော၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ကွမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ဝ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) နှ–ဂမ္ဒိုင်။ သန္တော၊ စိုန်။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်။ ကတမေ၊ မူရ။ စတ္တာရော၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ကွမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ဝ်–ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ (ဝါ) နှ–ဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ သန္တော၊ ရော။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပဲ့လောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧဒုံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်။ ကာမေဟိ၊ နှ–ဂမ္ဒိုင်။ ဝိဝိစ္စ ဓ္ဂဝ၊ တဲ့ဟောဝ်။ ။[ကလေဝ်ရံဝ် ပိုဒ်လိက်(၁၆၃) အသုဘသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဝ်ပူဂိုလ်ဂ်ိ့။ တံ၊ နှ်ပဌမဈာန်ဂ်ိ့။ အဿာဒေတိ၊ ပ္ဒံသာယျေန်ရ။ တံ၊ နှ်ပဌမဈာန်ဂ်ိ့။ နိကာမေတိ၊ ပ္ဒံန္ဒံပ်ိက်ရာဒနာရ။ တေန စ၊ နကိုပဌမဈာန်ဂ်ိ့ကို။ ဝိတ္တိ၊ နှ်ပွမသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ တတ္ထ၊ ပဲ့ပဌမဈာန်ဂ်ိ့။ ဌ္ဌတော၊ သိုကိုမတန်တ်။ တဒမိမုတ္တော၊ သိုကိုမလွောဝ်အာ ပဲ့ပဌမဈာန်ဂ်ိ့။ (ဝါ) သိုကိုမဗလးလဝ် စိုတ် ပဌမဈာန်ဂ်ိ့။ တဗ္ဘဟုလဝိဟာရီ၊ သိုကိုမ္ဒုံအလေံ ဗွဲမဂ္ဂိုင် ပဒ္ဒ်နကိုပဌမဈာန်ဂ်ိ့။ အပရိဟီနော၊ သိုကိုမဟွံလဟုတ်ယုတ်အာ နူပဌမဈာန်ဂ်ိ့။ ကာလံ၊ နှ်ကာယမချိုတ်။ (ဝါ) နှ်ပွမချိုတ်။ ကုရုမာနော၊ နကြိသွနေဝ်။ ဗြဟ္မကာယိကာနံ၊ ဧဒုံမက္ကိုဒ့် ပဲ့ဂကော်ဗြိုု ပဌမဈာန်ဘုံအိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြိုုဂမ္ဒိုင်။ သဟဗျတံ၊ နှ်ဒဒ့်သဟဲ မဒ့်မွဲစွံ့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗြဟ္မကာယိကာနံ၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အာယုပွမာဏံ၊ ဝ်ဗွတ်ဗွတ်အာယုက်။ ကပ္ပေါ၊ မွဲအသေခ်ျယျကပ်ရောင်။ တတ္ထ၊ ပဲ့ဗြိုုပဌမဈာန်ဘုံဂ်ိ့။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ဝ်ပူဂိုလ်ပုထုဇန်။ ယာဝတာယုကံ၊ လုက်ကာလ မဂျိုင်လမျိုု။ ဌ္ဌတွာ၊ တန်ဒဲ့ဝ်တဲုု။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြိုု ပဌမဈာန်ဘုံဂမ္ဒိုင်ဂ်ိ့။ အာယုပွမာဏံ၊ ဝ်။ ယာဝတကံ၊ ယြဗွတ်ဗွတ်မွဲ မ္ဒုံကိုပွမရိုဟ်လွိဟ်ရ။ တံ သဗ္ဗံ၊ နှ်ဗွတ်ဗွတ်အာယုက် မရိုဟ်လွိဟ်အလုံအိုသိုဂ်ိ့။ ခပေတွာ၊ ကိုအိုတ်အာတဲုု။ နိရယမ္ပိ၊ နှ်နရက်ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံအာစိုပ် နူဘုံမ္ဒိဟ်, ဘုံဒေဝတ်ရ။ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ၊ နှ်တိရစ္ဆာန်ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံ။ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ၊ နှ်ဘဝ အရာမဒ့်ဂကော်ဗြိုုတ်ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒံ။ ပန၊ တွေင်တုန်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုကျ်တြဲ့။ သာဝကော၊ ဝ်ကွး သေက္ခအရီ။ တတ္ထ၊ ပဲ့ဗြိုု ပဌမဈာန်ဘုံဂမ္ဒိုင်ဂ်ိ့။ ။(ပ)။ ။ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ၊ ပဲ့ဘဝ ဗြိုုရူပဂ်ိ့ ဟောင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပ္ဒံသွပရိနိဗ္ဗာန်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံလလံကွေံ့ ဇာတ်ခန္ဓ မစ်စူးအာ နူတဇ္ဈာ မဒ့်ဟိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိရ။ ။[ဟွံစေ့်တန်ပဋိသန္ဓိ ကာမဘုံသွဝ်မိက်ဂး]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဂတိယာ၊ ဝ်ဘဝ မဂပ်ဝ်အာစိုပ်ကို။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဝ်ပွမတန် ပဋိသန္ဓိကို။ သတိ၊ နကြိဒ့်တ်နေဝ်။ အရိယသာဝကဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွး သေက္ခအရီ။ ယဒိဒံ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ယြဝ်ပွမသွ ပရိနိဗ္ဗာန် ပဲ့ဘဝအရီဂ့်ဟောင်။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် ပုထုဇန်။ ယဒိဒံ နိရယာဒိဂမာနံ၊ ယြဝ်ပွမအာစိုပ် မပ္ပံကိုနရက်မွဲကို။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။[နူ

ပွဲက်ဝါကျအဋ္ဌကထာ ပါဠိပဓာနလှိုင်္ဂ် စုတ်ကိုလဝ်ရ]။ ။ အယံ ခေါ၊ ငဝွံဟောင်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ်ပုထုဖန် မအာစိုပ်မပွံကို နရက်, ကွးသေက္ခအရီ မသွပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘဝရူပဝွံဟောင်။ သုတဝတော၊ ဧၚ်မှံကိုလမိင်လညာတ်။ (ဝါ) ဧၚ်မှံကိုအာဂမသုတ, အဓိဂမသုတ။ ။ [ဗွဲတြးဂ့် ကလေင်ရံင် ပွဲစကကနိပါတ် ပိဒ်လိက်(၅၁)တေံညိ]။ ။ အရိယသာဝကသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွး သေက္ခအရီ။ အသုတဝတော၊ ဧၚ်ဟွံမွဲကို လမိင်လညာတ်။ (ဝါ) ဧၚ်။ ပုထုဇ္ဇနေန၊ ကျုံပူဂိုလ်ပုထုဖန်။ ဝိသေသော၊ တင်မတွေင်ရောင်။ ။

အယံ၊ ငပူဂိုလ်ပုထုဖန် မအာစိုပ် မပွံကိုနရက်, ကွးသေက္ခအရီ မသွပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘဝရူပဝွံ။ သုတဝတော၊ ဧၚ်။ အရိယသာဝကသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အသုတဝတော၊ ဧၚ်။ ပုထုဇ္ဇနေန၊ ကျုံ။ အဓိပ္ပယာသော၊ ကမ္ဘောန်ဟိုတ် မပ္ပိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမလောန်ကာဲ ရောင်။ ကွဒံ၊ ငဝွံဟောင်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ်ပုထုဖန် မအာစိုပ် မပွံကို နရက်, ကွးသေက္ခအရီ မသွပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘဝရူပဝွံဟောင်။ သုတဝတော၊ ဧၚ်။ အရိယသာဝကသ၊ ဒဒက်တ်ကို။ အသုတဝတော၊ ဧၚ်။ ပုထုဇ္ဇနေန၊ ကျုံ။ နာနာကရဏံ၊ တင်တွေင် မဒှ်ဟိုတ် မသွကို ညံင်ဂွံတ္ဟာ်ခြာရောင်။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၁၁၇) အာနေဉ္ဇသုတ်တေံကိုညိ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ပူဂိုလ်တ္ဟာ်မွဲသ္ဆာင်တုန်။ ။[မွဲနယ်–ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ၊ မွဲလ့ေပ်နိုလေဝ်။ အပရံ၊ နိ်ပူဂိုလ်မွဲသ္ဆာင်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ]။ ကွာ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဧကစ္စော၊ ဧၚ်။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ဧၚ်။ ဇျာနံ၊ နိ်။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ်ံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ တံ၊ နိ်ဒုတိယဇျာနိ်ဂ့်။ အသ္ဆာဒေတိ၊ ပ်ံ။ တံ၊ နိ်ဒုတိယဇျာနိ်ဂ့်။ နိကာမေတိ၊ ပ်ံ။ တေန စ၊ နကိုဒုတိယဇျာနိ်ဂ့်ကို။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပွဲဒုတိယဇျာနိ်ဂ့်။ ဍိတော၊ သို။ တဒဓိမုတ္တော၊ သိုမလ္ဒောဝ်အာကို ဒုတိယဇျာနိ်ဂ့်။ တဗ္ဘဟုလ ဝိဟာရီ၊ သိုမှံကိုအလေံ မပဒတ် နကိုဒုတိယဇျာနိ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ့်။ အပရိဟီနော၊ သိုကိုမဟဝွံ လဟုတ်ယုတ်အာ နူကိုဒုတိယဇျာနိ်။ ကာလံ၊ နိ်။ ကုရုမာနော၊ နကြို။ အာဘာသရာနံ၊ ဧၚ်မှံယွဲအာဘာသရာအိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြိုဂမ္ဂိုင်။ သဟဗျတံ၊ နိ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ်ံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဘာသာရာနံ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြိုဂမ္ဂိုင်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ငး ဒွေ ကပ္ပါ၊ ဓါမဟာကပ်ဂမ္ဂိုင်ရောင်။ ။[ဓါမဟာကပ်ဝွံ ဗ္ဘတ်ဗွတ်အာယုက်ဗြို မဒှ်ဟိုတ် ဟီနဒုတိယဇျာနိ်ရောင်]။ ။ တတ္ထ၊ ပွဲဗြိုအာဘာသရဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြို အာဘာသရဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ သာဝကော၊ ငး။ တတ္ထ၊ ပွဲဗြိုအာဘာသရဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြို အာဘာသရဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ၊ ပွဲရူပဘဝဂ့်ဟောင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပ်ံ။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ဧဠံ။ တံ ဖျာနံ၊ နှ–ဂ်။ ဥပသမ္မဒ္ဓ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ငှ။ တံ၊ နှတတိယဖျာန်ဂ်။ အသာဒေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ တေန စ၊ နကိုတတိယဖျာန်ဂ်ကို။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲတတိယဖျာန်ဂ်။ ဋ္ဌတော၊ သိုကို။ တဒဓိမုတ္တော၊ သိုကိုမလွောဝ်အာ ပ္ဒဲကိုတတိယဖျာန်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ သုဘကိဏ္ဍာနံ၊ ဧဠံမှံယ္ဟုဘုဘကိဏ္ဍာအိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို–ဂမ္ဘိုင်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ငှ။ စတ္တာရော ကပ္ပါ၊ ပန်မဟာကပ်ဂမ္ဘိုင်ရောင်။ (ဝါ) မဟာကပ်ပန် ဗ္ဘဝ်ပ္ဘန်ပန်အ တြဲစော့်ပန်မဟာကပ်ဂမ္ဘိုင်ရောင်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဗြိုု သုဘကိဏ္ဍာဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ တသ္မိံ ယေဝ ဘဝေ၊ ပ္ဒဲဘဝဗြိုရူပဂ်ဟောင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

တံ၊ နှစတုတ္ထဖျာန်ဂ်။ အသာဒေတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ နှစတုတ္ထဖျာန်ဂ်။ နိကာမေတိ၊ ပ္ဒံ။ တေန စ၊ နကိုစတုတ္ထဖျာန်ဂ်ကို။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲစတုတ္ထဖျာန်ဂ်။ ဋ္ဌတော၊ သိုကို။ တဒဓိမုတ္တော၊ သိုမလွောဝ်အာ ပ္ဒဲကိုစတုတ္ထဖျာန်ဂ်။ တဗ္ဘဟုလဝိဟာရီ၊ သိုမှံုအလေံ မ ပဒတ် နကိုစတုတ္ထဖျာန်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ်။ အပရိဟီနော၊ သိုကိုမဟဂွံလဟုတ်ယုတ်အာ နူကိုစ တုတ္ထဖျာန်။ ။(ပ)။ ။ ဝေဟပ္ဖလာနံ၊ ဧဠံ–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ငှ။ ပဉ္စကပ္ပသတာနိ၊ မသုန်ကွံမဟာကပ်ဂမ္ဘိုင်ရောင်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဗြိုဝေ ဟပ္ဖိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ တေသံ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြိုဝေဟပ္ဖိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ။(ပ) သာဝကော၊ ငှ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဗြိုဝေဟပ္ဖိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ၊ ပ္ဒဲရူပ ဘဝဂ်ဟောင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ဒုတိယနာနာကရဏသုတ်

၁၂၄။ ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲအပ္ဒဲခဏ ပဋ္ဌမဖျာန်သမာပတ်ဂ်။ ယဒေဝ ရူပဂတံ၊ ပြောင်ရုပ်မွဲကို။ ။[ဂတသဒ္ဒါ တဒ္ဗ္ဗရောင်။ ရူပမေဝ ရူပဂတံ]။ ။ ယဒေဝ ဝေဒနာဂတံ၊ ပြောင်ဝေဒနာမွဲကို။ ယဒေဝ သညာဂတံ၊ ပြောင်သညာမွဲကို။ ယဒေဝ သင်္ခါရ ဂတံ၊ ပြောင်သင်္ခါရမွဲကို။ ယဒေဝ ဝိညာဏဂတံ၊ ပြောင်ဝိညာဏ်မွဲကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တေ ဓမ္မေ၊ နှဓရ်ခန္ဓမသုန် မှံုမပ္ဗံကိုရုပ်, ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ဂ်။ အနိစ္စတော၊ ဗွဲဒဒ်ဓရ်ဟွံဗိုန်ကို။ (ဝါ) ဓရ်ဟွံဗိုန်ရုဂ်ဒကို။ ဒုက္ခတော၊ ဗွဲဒဒ်ဒဒိုက်ကို။ (ဝါ) ဒဒိုက်ရုဂ်ဒကို။ ရောဂတော၊ ဗွဲဒဒ် ယဲဝေဒနာကို။ (ဝါ) တုပ်ကျောံယဲဝေဒနာရုဂ်ဒကို။ ဂဏ္ဍတော၊ ဗွဲဒဒ်ယဲခွတ်(မအုဲပ္ဒဲ)ကို။ (ဝါ) မတုပ်ကျောံယဲခွတ်ကို။ သလ္လတော၊ ဗွဲဒဒ်ဒစုက်လ်ကို။ (ဝါ) မတုပ်ကျောံဒစုက်လ ရုဂ်ဒကို။ အဃတော၊ ဗွဲဒဒ်ဓရ် မဒ်မွဲဟာန်ကျောံဒဒိုက်ကို။ (ဝါ) ဗွဲဒဒ် ပွဟွံဒးရးကို။ (ဝါ) ဗွဲဒဒ်မတုပ်ကျောံ ပွဟွံဒးရးကို။ အာဗာဓတော၊ ဗွဲဒဒ်ယဲ မလေပ်ပ္ဒီပ္ဒိုက် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်

ကို။ ပရတော၊ ဗွဲဒဒ့်ဉး ဟွံချက်ကေဝ် မဒ့်မို့ဟ်မုးကို။ (ဝါ) အတိုင်ပိုက်ဇကု ဖန်က်ကိုဟွံ မာန်ဂ့်ရ မတုပ်ကျောံမို့ဟ်မုး ဟွံချက်ကေဝ်ရုဂ့်ဒကို။ ပလောကတော၊ ဗွဲဒဒ့်မလေပ်လို လာ်တ် တူဟ်ဟ်သာ်ကို။ သုဉတော၊ ဗွဲဒဒ့် မလှုအာနူကိုသတ်ကို။ အနတ္တတော၊ ဗွဲဒဒ့် ဟွံသေင်ကိုကြက် လမျိူ အတ္တ မက္ကိုဇဒ့်ကို အတိုင်ပိုက်ဆန္ဒမာန်ကို။ (ဝါ) ဗွဲဒဒ့် ဟွံမွဲကိုကြက် လမျိူ အတ္တကို။ သမနုပဿတိ၊ ပို့သို့မ်ာ်တ် နကိုဉာဏ်ရ။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဉပါဒိန္နခန္ဓကာယ။ ဘေဒါ၊ ဧ့ံမတွံဂး ပွမလိုလာ်။ မရဏာ၊ နူပွမချိုတ်။ ပရံ၊ ပွဲကြ်။ (ဝါ) ပွဲပွမဂိုင်ကေတ် ဘဝခန္ဓတို့ မဒ့်ကြ်။ (ဝါ) ပွဲဘဝခန္ဓတို့ မဂပ်ဝ်ထပ်ဂိုင်ကေတ်။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ၊ ဧ့ံမဒ့်ကောန်ဘုံ သုဒ္ဓါဝါသ အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဗြုဂမ့်ဂိုင်။ သဟဗျတံ၊ နှ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပို့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဥပပတ္တိ၊ ငပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွဲဘဝသုဒ္ဓါဝါသဝွံ။ ပုထုဇ္ဇနေဟိ၊ ကျောံပုထုဇနဂမ့်ဂိုင်။ အသာ ဓာရဏာ၊ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ဟွံဆက်ဆောံရောင်။ ။[ပွဲသုတ်ဋီကာဝွံ ပွဲအရာမ ပံက်ပိုဒ် မပ္ဍံကိုဒုက္ခတော, ရောဂတော သိုကိုဟွံပံက်လဝ် သုတ်အဋ္ဌကထာဝွံတဲ့ ဂိုင်ကေတ်နူဝိသုဒ္ဓိမဂ်(ဒု–၄၇)တဲ့ ပံက်လဝ်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲအပွဲခဏာ ဒုတိယဈာန်သမာပတ်ဂ့်။ ယဒေဝ ရူပဂတံ၊ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ပဌမမေတ္တာသုတ်

၁၂၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဥကစ္စော၊ ဧ့ံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ ဧ့ံမဒ့်မွဲဟာန်ကျောံမေတ္တာ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ဥကံ၊ ဧ့ံ။ ဒိသံ၊ နှ်မုက်အရာပ်ဒိုဟ်။ (ဝါ) နှ်ဂကောံသတ် မ့ုံပွဲမုက်အရာပ်ဒိုဟ်။ ဖရိတွာ၊ ဗျာပ်တြုး တဲ့။ (ဝါ) သွအာရီတဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပို့။ တထာ၊ တုပ်။ ဒုတိယံ၊ ဧ့ံ။ ဒိသံ၊ နှ်။ ဖရိတွာ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပို့။ တထာ၊ တုပ်။ တတိယံ၊ ဧ့ံ။ ဒိသံ၊ နှ်။ ဖရိတွာ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပို့။ တထာ၊ တုပ်။ စတုတ္ထံ၊ ဧ့ံ။ ဒိသံ၊ နှ်။ ဖရိတွာ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပို့။ ။

ကွာတိ၊ ဗွဲနယ်ဝွံ။ (ဝါ) တုပ်ကျောံနယ်တြုး ပွဲမုက်အရာပ်ဒိုဟ်ဗုံက်, ပလိုတ်, သ္ဘုင်ကျာ, သွဝ်ကျာ ပန်ပြကာဟောင်။ ဥဒ္ဓံ၊ နှ်ဒိုဟ်လ္ဘူကို။ (ဝါ) နှ်ဂကောံသတ် မပဒတ်ပွဲဒိုဟ်လ္ဘူကို။ အဓော၊ နှ်ဒိုဟ်သွဝ်ကို။ (ဝါ) နှ်။ တိရိယံ၊ နှ်ဒိုဟ်ဒက်ကို။ (ဝါ) နှ်။ ဖရိတွာ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပို့။ ။

သဗ္ဗဓိ၊ ပွဲအရာပ်မုဟ်ဒိုဟ် အလုံအိုသိုဂမ့်ဂိုင်။ သဗ္ဗတ္တတာယ၊ ဗွဲဒဒ့်ဇကုသတ် အလုံအိုသိုဂမ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ဗွဲဒဒ့်ကဆံင် မတုပ်သွဟ် ကျောံဇကုသတ်အလုံအိုသိုဂမ့်ဂိုင်။ ။

[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၄) ဝေနာဂပုရသုတ်တော်ညီ]။ ။ သဗ္ဗာဝန္တံ၊ ဧံမှံကိုဂကော်သတ် အလုံအိုသို့။ လောက်၊ နိသတ္တလောက။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ ဧံ။ ဝိပုလေန၊ ဧံမလွဲတြး။ (ဝါ) ဧံမလေပ်သွအာရီ, မလေပ်ဗျာပ်တြး ဗွဲမလွဲလး။ မဟဂ္ဂတေ နှ၊ ဧံမန့် မဟဂ္ဂိတ်ဗွဲဘုံ။ (ဝါ) ဧံမအာစိုပ် ဒန့်မပြဲဗွဲဂုဏ် မပ္ဍံကို ပွမပါစ္ဆး ကိလေသမာန်။ အပွမာဏေန၊ ဧံဟုံမွဲကိုဗုတ်ဗွတ်။ (ဝါ) ဧံမှံကိုအာရီသတ် မဂ္ဂါင် ဟုံမွဲကိုဗုတ်ဗွတ်။ အဝေရေန၊ ဧံဟုံမွဲကိုသ္ဒသတြု ပွတ်ဒေါသ။ (ဝါ) ဧံမန့်ဟိုတ် ဟုံမွဲကို သ္ဒသတြု ပွတ်ဒေါသ။ အဗျာဗဇ္ဈေန၊ ဧံဟုံမွဲကိုဒေါမနဿ ပွမန့်ဒဒိုက်စိုတ်။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ဖရိတွာ၊ ဗျာပ်တြးတဲ့။ (ဝါ) သွအာရီတဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ တံ၊ နိမေတ္တာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ့်။ အသာဒေတိ၊ ပုံ့။ တံ၊ နိ မေတ္တာ သဟဖျာန်စိုတ်ဂ့်။ နိကာမေတိ၊ ပုံ့။ တေန စ၊ နကိုမေတ္တာ သဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ် ဂ့်ကို။ ဝိတ္တိ၊ နိ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ တတ္ထ၊ ပဲ့မေတ္တာ သဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ့်။ ဋ္ဌတော၊ သိုကို့။ တဒဓိမုတ္တော၊ သိုကိုမလွောဝ်လုပ် ပဲ့မေတ္တာ သဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ့်။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရီ၊ သိုမှံကိုအလေံ မပဒတ် နကိုမေတ္တာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ် ဗွဲမဂ္ဂါင်။ အပရိဟီနော၊ သိုဟုံ ကိုလဟုတ်ယုတ်အာ နူမေတ္တာဖျာန်။ ကာလံ၊ နိ။ ကုရုမာနော၊ နကြို။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပဲ့ဗြို့ ပဌမဖျာန်ဘုံဂမ္ဂါင်ဂ့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။

လိက်ပါဠိမူ ထေက်ကိုန်ဲ။ ။ ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဣမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ တထာ ဒုတိယံ။ ။(ပ)။ ။ ကာလံ ကုရုမာနော အာဘာဿရာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အာဘာဿရာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ဒွေ ကပ္ပါ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော။ ။(ပ)။ ။ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဣမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ တထာ ဒုတိယံ၊ ။(ပ)။ ။ ကာလံ ကုရုမာနော သုဘကိဏ္ဏာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သုဘ ကိဏ္ဏာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ စတ္တာရော ကပ္ပါ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော။ ။(ပ)။ ။ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။ ။

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဣမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ တထာ ဒုတိယံ။ ။(ပ)။ ။ ကာလံ ကုရုမာနော ဝေဟပ္ဖလာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဝေဟပ္ဖ လာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ပဉ္စကပ္ပသတာနိ အာယုပ္ပမာဏံ။ ။
(အတိုင်လိက်မူဝွံ ကိုလဝ်အရထရ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ပူဂိုလ်တ္ဘဟ်မွဲသ္ဆာင်ပ္ဟန်တုန်။ က္ကဓ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ဧ့ုံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ ကရုဏာသဟဂတေန၊ ဧ့ုံမဒ်္ဒ်မွဲဟာန်ကျော်ကရုဏာ။ စေတသာ၊ နကိုံ စိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ်ိ။ တံ၊ နိ်ကရုဏာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ်ိ။ အသာဒေတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ နိ်ကရုဏာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ်ိ။ နိကာမေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အပရိဟီနော၊ သိုကိုံမဟဂ္ဂံလဟုတ်ယုတ်အာ နူကရုဏာဖျာန်။ ကာလံ၊ နိ်အခိင်အခါ။ ကုရုမာနော၊ နကြိသ္ဃနေဝ်။ အာဘာသရာနံ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပြိုဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ မုဒိတာသဟဂတေန၊ ဧ့ုံမဒ်္ဒ်မွဲဟာန်ကျော်မုဒိတာ။ စေတသာ၊ နကိုံ။ ။(ပ)။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ်ိ။ တံ၊ နိ်မုဒိတာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ်ိ။ အသာဒေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အပရိဟီနော၊ သိုကိုံမဟဂ္ဂံလဟုတ်ယုတ်အာ နူကိုံ မုဒိတာဖျာန်။ ကာလံ၊ နိ်။ ကုရုမာနော၊ နကြိ။ သုဘကိဏ္ဏာနံ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။

ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊ ဧ့ုံမဒ်္ဒ်မွဲဟာန်ကျော်ဥပေက္ခာ။ စေတသာ၊ နကိုံ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ်ိ။ တံ၊ နိ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ်ိ။ အသာဒေတိ၊ ပ္ဒံ။ တံ၊ နိ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ်ိ။ နိကာမေတိ၊ ပ္ဒံ။ တေန စ၊ နကိုံဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖျာန်စိုတ်ကိုံ။ ဝိတ္တိ်၊ နိ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ်ိ။ ဋ္ဌတော၊ သိုကိုံ။ ။(ပ)။ ။ အပရိဟီနော၊ သိုကိုံမဟဂ္ဂံလဟုတ်ယုတ်အာ နူကိုံဥပေက္ခာဖျာန်။ ကာလံ၊ နိ်အခိင်အခါ။ ကုရုမာနော၊ နကြိ။ ဝေဟပ္ဖလာနံ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ–ဂမ္ဘိုင်။ သဟဗျုတံ၊ နိ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ဒုတိယမေတ္တာသုတ်

၁၂၆။ ။[ကိုတ်အရထ မပ္ဍံကိုံ“သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ” ရ]။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ်ိ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲအပ္ဒဲခဏ အရာမက္ခိုဒ်္ခိမေတ္တာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ်ိ။ ယဒေဝ ရူပဂတံ၊ ယြော်ရုပ်ကိုံ။ ။(ပ)။ ။ ကရုဏာသဟဂတေန၊ ဧ့ုံမဒ်္ဒ်မွဲဟာန်ကျော်ကရုဏာ။ စေတသာ၊ နကိုံ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ်ိ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲအပ္ဒဲခဏ အရာမက္ခိုဒ်္ခိ မေတ္တာသဟဂုတ်ဖျာန်စိုတ်ဂ်ိ။ ယဒေဝ ရူပဂတံ၊ ယြော်။ ။[နမပ္ဍံကိုသ်ဝ်ံ အစေဲ တတ္ထဂ်ိပြိုင်တုံ ကိုအရထညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ရ–ပဌမတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ်

၁၂၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရဟာတော၊ တ္ဘိဂ်ဒ မသ္ကေဲခြောအာ နူကိလေသ။ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တ္ဘိဂ်ဒ မတိကေတ် ဓရ်အလုံအိုသိုံ အလိုလိုဇကု ဗွဲမ္ဒးရး မဟ္ဍံမွဲကိုံ ပွမပ္ဟန်

ဂတား။ တထာဂတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကျက်တြဲ။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်ပွမက္ကိုန့် ပြာကတ်စိ။ စတ္တာရော၊ ဧံမန့်ပန်အိုတ်။ အစ္ဆရိယာ၊ ဧံမဂပ်ဝ်ထိုင်သးအိုတ်။ အဗ္ဘုတာ၊ ဧံမက္ကိုန့် ကျင် ဗွဲတွေင် ဟွံကေင်ဒ့်ကျင်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငသဘ်ဓရိဂမ္ဒိုင်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ပုံက္ကိုန့် ပြာကတ်ကျင်အိုတ်ရ။ စတ္တာရော၊ ငသဘ်ဓရိ ပန်ပြကာဂမ္ဒိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ။ [မွဲနယ်–ကတမေ၊ မူရ။ စတ္တာရော၊ ဧံ–အိုတ်။ အစ္ဆရိယာ၊ ဧံ–အိုတ်။ အဗ္ဘုတာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဂမ္ဒိုင်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ရော]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒါ၊ ယြဲပွဲ။ ဗောဓိသတ္တော၊ ငဗောဓိသတ်။ တုသိတာ၊ ဧံမွံယ့ု တုသိတာ။ ကာယာ၊ နူဂကောံဒေဝတ်။ (ဝါ) နူဥုင်သွဝ်။ စဝိတွာ၊ စုတိတဲု။ သတော၊ သိုကိုမဂွံသတိ။ (ဝါ) သိုကိုမဂွံသတိ စုတိ, ပဋိသန္ဓိ။ သမ္မဇာနော၊ သိုကိုမတီညာတ် ကေတ်ဗွဲမ္ဒးရး။ မာတုကုစ္ဆိ်၊ နှ်ဂ့ံဂဝ်ဂ့်မိ။ သြက္ကမတိ၊ ပုံလွောဝ်စ့ေရ။ အထ၊ ပွဲကာလ လွောဝ်စ့ေဂ့ံဂဝ်ဂ့်မိတဲုဂ့်။ သဒေဝကေ၊ ဧံ။ သာမာရကေ၊ ဧံ။ ။[ကလေင်ရံင်ပိုဒ် လိက်(၁၅) ပညတ္တိသုတ်တေံညိ]။ ။ သပြဟ္မကေ၊ ဧံ။ လောကေ၊ ပွဲသြကာသ လောက။ ။(ပ)။ ။ ပဇာယ၊ ပွဲဂကောံသတ်ကို။ အပွမာဏော၊ ဧံမွံကိုဗုတ်ဗွတ် မဂ္ဒိုင်။ ။[အသဒ္ဒါ တွံအရထဝုဒ္ဓိ]။ ။ ဥဋ္ဌာရော၊ ဧံမဂ္ဒိုင်ဂ့ငတ်။ သြဘာသော၊ ငလျးအရံင်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်–ဂမ္ဒိုင်။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ နှ်အစော်အာနုဘ် လျးအရံင်ဒေဝတ်။ (ဝါ) နှ်အစော်သတ္တိ ဗွိုက်လတက်, ခန္ဓကာယ, လွိမာန်ဒေဝတ်ဂမ္ဒိုင် မကိုလျးတွးတ် စိုကိုဗုတ်(၁၂)ယောဇနာ မာန်။ အတိက္ကမ္မ ဓ္ဂဝ၊ ကလိလောန်အာတဲုဟောင်။ ပါတုဘဝတိ၊ ပုံ။ ။

အဃာ၊ ဧံမဟဂပ်ဝ်စိုဒ္ဓာလဝ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ မပ္ပံကို တုံဆု, ရာပ်ခြံ။ (ဝါ) ဧံမန့်ပံက် လဟာ်လဝ်လွိုန်။ အသံဝုတာ၊ ဧံမဟဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုလဝ် လ္ဘုသွဝ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ အန္ဓကာရာ၊ ဧံမွံကိုဂ့ံတိုက်ဒမ္မ။ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ဧံမွံကိုဂ့ံတိုက်ဒမ္မ မလေပ်သွကို ဒဒ့် မက္ခက်။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ၊ ယြဲင်လောကန္တရိက နရက်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ယြဲင်နရက် မန့်ဌာန် အကြာလောကဓာတ်ပိပိဂမ္ဒိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။(လောကာနံ လောကဓာ တူနံ အန္တရော ဝိဝရော လောကန္တရော၊ သော ဓ္ဂဝ လောကန္တရိကာ)။ ။

ယတ္ထ၊ ယြဲပွဲလောကန္တရိကနရက်ဂမ္ဒိုင်။ ဓ္ဂဝံ မဟိဒ္ဓိကာနံ၊ ဧံမွံကိုကျွဒ္ဓိမဇ္ဈေ မြသာ ဝွံအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမွံကိုကျွဒ္ဓိမဇ္ဈေ ပွဲတ္ကံပိ အလုံအိုသီ မွဲဒမြိပ်ဓဝ် မကိုယးတွးတ် ဖျိဖျိဖျ်ဖျ် မာန်သာ်ဝွံအိုတ်။ ဓ္ဂဝံ မဟာနုဘာဝါနံ၊ ဧံမွံကိုအစော်သတ္တိ အာနုဘ် မဇ္ဈေသာ်ဝွံအိုတ်။ (ဝါ) ဧံမွံကိုအာနုဘ် မဇ္ဈေ ပွဲမွဲမွဲမုက် အရာပ်ဝိုတ်ဒိုဟ် ဒွိတ်ကိုင့်ယောဇနာ မကိုယးတွး တ်မာန်အိုတ်။ ကြမေသံ စန္ဒိမ သူရိယာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂိတုတဲုဂမ္ဒိုင်ဝွံ။ အာဘာ၊ ငလျး ဂမ္ဒိုင်။ နာနုဘောန္တိ၊ ပုံသွဟ်အစော် ဟွံမာန်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဟွံအာစိုပ် ယးတွးဗျာပ်တြး

တ်အိုတ်ရ။ တတ္ထပိ၊ ပ္ဒံလောကန္တရိက နရက်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ အပ္ပမာဏော၊ ဧံ့။ ။(ပ) အတိက္ကမ္မ ဓ္ဝ၊ ဟေင်။ ပါတုဘဝတိ၊ ပ္ဒံ့။ ။

ယေပိ သတ္တာ၊ ပြုင်သတ်ဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒံလောကန္တရိကနရက်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ဥပပန္နာ၊ စိုန်ဒးက္ခ်ိုဒ့်အိုတ်ရ။ တေပိ သတ္တာ၊ ဝ်သတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ တေန ဩဘာသေန၊ နကိုလျးအရံင်ဂ့်။ (ဝါ) နကိုလျးအရံင် မက္ခ်ိုဒ့် ပ္ဒံအခိုင်ဟောဓိသတ် တန်ပဋိသန္ဓိဂ့်။ အညမညံ၊ ကျော်ရေင်သ္ဂဲ့။ သဠာနန္တိ၊ ပ္ဒုံဂွံတီကေတ်အိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မ္ဟရ်။ သဠာနန္တိ၊ ရော။ ဘော၊ ယွံသ္ဂဲ့တံ။ ဣဓ၊ ပ္ဒံနရက်ဝ်ွံ။ ဥပပန္နာ၊ ဧံ့မက္ခ်ိုဒ့်အိုတ်။ အညေ၊ ဧံ့မသ္ဒာင်အာ နူအဲအိုတ်။ သတ္တာပိ၊ ဝ်သတ်ဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်။ သန္တိ ကိရ၊ ပုံန္ဒံတ်အိုတ်ကွဲရ။ ဣဓ၊ ရ သာ်ဝ်ွံ။ သဠာနန္တိ၊ ပ္ဒုံဂွံတီကေတ်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရဟာတော၊ တ္ဝီဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တ္ဝီဂ့်ဒ။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ ပဌမော၊ ဧံ့။ အစ္ဆရိယော၊ ဧံ့။ အဗ္ဘုတော၊ ဧံ့။ အယံ ဓမ္မော၊ ဝ်သဘ်ဓရ်ဝ်ွံ။ (ဝါ) ဝ်သဘ်ဓရ် မတွံဂး ပ္ဒံကာလဃောဟောဓိသတ် တန်ပဋိသန္ဓိ ပ္ဒံဂုံဂဝ်ဂ့်မိ အလုံလိုက်မွဲ လျးအရံင် တွးပြောကတ်တ ဗွဲမဂ့ိုင်ဂ့ဝ်ဝ်ွံ။ ပါတုဘဝတိ၊ ပ္ဒုံ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ အစ္ဆရိယဓမ္မတ္ဟ် မွဲသ္ဒာင်ဟ့နိ်တုန်။ ယဒါ၊ ပြုပ္ဒဲ့။ ။(ပ) မာတုကုစ္ဆိမှာ၊ ပ္ဒံဂုံဂဝ်ဂ့်မိ။ နိက္ခမတိ၊ ပုံတိတ်ကွင်ရ။ (ဝါ) ပုံသွးဂုံဂဝ်ရ။ အထ၊ ပ္ဒံကာလဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ ဒုတိယော၊ ဧံ့။ အစ္ဆရိယော၊ ဧံ့။ အဗ္ဘုတော၊ ဧံ့။ အယံ ဓမ္မော၊ ဝ်သဘ်ဓရ်ဝ်ွံ။ (ဝါ) ဝ်သဘ်ဓရ် မတွံဂး ပ္ဒံကာလဃောဟောဓိသတ် သွးတိတ် နူဂုံဂဝ်ဂ့်မိ အလုံလိုက်မွဲ လျးအရံင် တွးပြောကတ်တ ဗွဲမဂ့ိုင်ဂ့ဝ်ဝ်ွံ။ ပါတုဘဝတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ တုန်။ ယဒါ၊ ပြုပ္ဒဲ့။ တထာဂတော၊ ဝ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧံ့ ဟွံမွဲကိုဓရ် မပြုလောန် လ္ဘူဇကု။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊ နိအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ် မတီညာတ်ကေတ် အလိုလိုဇကု ဗွဲမ္ဒးရး ဟွံဂွံပ္ဒန်ဂတး။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ပုံကွိုဟ်ခ္ဒင်ဂြင် တီကေတ်ရ။ (ဝါ) ပုံကလိဂွံတီကေတ်ရ။ အထ၊ ပ္ဒံကာလဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ တတိယော၊ ဧံ့။ အစ္ဆရိယော၊ ဧံ့။ အဗ္ဘုတော၊ ဧံ့။ အယံ ဓမ္မော၊ ဝ်သဘ်ဓရ်ဝ်ွံ။ (ဝါ) ဝ်သဘ်ဓရ် မတွံဂး ပ္ဒံကာလ ဃောကျ်ဂြဲ့ မကလိဂွံ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ် အလုံလိုက်မွဲ လျးအရံင်ဂိုတွး ပြောကတ်တ ဗွဲမဂ့ိုင်ဂ့ဝ်ဝ်ွံ။ ပါတုဘဝတိ၊ ပ္ဒုံ။ (ပ)။ ။

တထာဂတော၊ ဝ်။ အနုတ္တရံ၊ ဧံ့။ ဓမ္မစက်ံ၊ နိ်ဓမ္မစက်။ (ဝါ) နိ်စက် ဗ္ဘီအဝန်ဓရ် မတွံဂး ပဋိဝေဓဉာဏ်, ဒေသနာဉာဏ်။ ပဝတ္တေတိ၊ ပ္ဒံကိုဂေတ်ရ။ အထ၊ ပ္ဒံကာလဂ့်။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရဟတော၊ တ္ဝီဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တ္ဝီဂ့်ဒ။ တထာ

ဂတသ၊ ဒဒက်တ်။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ စတုတ္ထော၊ ဧသု။ အစ္ဆရိယော၊ ဧသု။ အဗ္ဘုတော၊ ဧသု။ အယံ ဓမ္မော၊ ဎသဘဂရံဝွံ။ (ဝါ) ဎသဘဂရံ မတွံဂး ပွဲကာလယောကျ်ာ်တြဲ တွံဓရံ ဓမ္မစက် အလုံလိုက်မွဲ လျူးအရံဎ်ဂိုတွး ပြာကတ်တ ဗွဲမဂွိုဎ်ဂွဎ်ဝွံ။ ပါတုဘဝတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရဟတော၊ တွီဂွ်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ စတ္တာရော၊ ဧသု–အိုတ်။ အစ္ဆရိယာ၊ ဧသု–အိုတ်။ အဗ္ဘုတာ၊ ဧသု–အိုတ်။ ကွမေ ဓမ္မာ၊ ဎသဘဂရံ ဂမွိုဎ်ဝွံ။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ပွံ–အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တွမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဒုတိယတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ်

၁၂၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဇာ၊ ဎဂကော်သတ်။ အာလယာရာမာ၊ စိုန်မွံုကိုအရာ မမိပ်လဟိုင် မတွံဂး အာရီကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ မထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ (ဝါ) စိုန်မွံု ကိုအရာ မမိပ်လဟိုင် မတွံဂး ဓရံဒဒိုက်ဝဋ့် အလုံအိုသို မထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ အာလ ယရတာ၊ စိုန်မိပ်လဟိုင်ဒွံင် ပွဲအာရီကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ ထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ အာလ ယသမ္မုဒိတာ၊ စိုန်မိပ်မြဟ် အိုဟ်တွိုဟ်တ်ဒွံင် ဗွဲမလောန် ပွဲအာရီကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ မထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ တထာဂတေန၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ အနာလယေ၊ ဧသုမဒ့် လွာ်စေ့်စး ကိုအာရီကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာ ထေက်ကိုထွေန်စပ်။ (ဝါ) ဧသုမဒ့်လွာ်စေ့်စးကို ဓရံဒဒိုက် ဝဋ့်အလုံအိုသို မထေက်ကိုထွေန်စပ်။ ဓမ္မေ၊ နဓရံအရိယသစ္စ။ (ဝါ) နဓရံ သစ္စပန်ပြ ကာ မသွဗ္ဒဲဒွဲကိုနိဗ္ဗာန် အရာမစ္ဆးအာ နူဒဒိုက်ဝဋ့်။ ဒေသိယမာနေ၊ နကြြဂပ်ဝ်တွံနေဝ်။ သာ ပဇာ၊ ဎဂကော်သတ်ဂ့်။ သုသ္သူသတိ၊ ပွံမိက်ဂွံကလင်ရ။ သောတံ၊ နကတောဝ်။ သြဒဟတိ၊ ပွံထံဝ်စွံလဝ်ရ။ အညာ အညာယ၊ တူဟ်နပွမတီ။ စိတ္တံ၊ နှ။ ဥပဋ္ဌပေတိ၊ ပွံစွံဏ်ပွန်လဝ် ပွဲအာရီဓရ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပါတုဘာဝါ၊ ဟိုတ်။ ပဋမော၊ ဧသု။ အစ္ဆရိယော၊ ဧသု။ အဗ္ဘုတော၊ ဧသု။ အယံ ဓမ္မော၊ ဎ။ (ဝါ) ဎသဘဂရံ မတွံဂး ပွမိက်ဂွံကလင်အနာ လယ ဓရံသစ္စပန်ပြကာ ဂကော်သတ် မဒ့်အာလယာရာမဂမွိုဎ်ဝွံ။ ပါတု ဘဝတိ၊ ပွံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဇာ၊ ဎ။ မာနာရာမာ၊ စိုန်မွံုကိုအရာမမိပ်လဟိုင် မတွံဂး ဓရံမာန မသ္ဘုဎ်လဝ်မာန်ရ။ (ဝါ) စိုန်မွံုကိုအရာ မမိပ်လဟိုင် မတွံဂး ဒဒိုက်ဝဋ့်အလုံအိုသို မထေဎ် စွတ်လဝ်မွးအဲ, ဒြပ်အဲရ။ မာနရတာ၊ စိုန်မိပ်လဟိုင်တ်ဒွံင် ပွဲမသ္ဘုဎ်လဝ်မာန်ရ။ (ဝါ) စိုန် မိပ်လဟိုင်တ်ဒွံင် ပွဲဒဒိုက်ဝဋ့်အလုံအိုသို မထေဎ်စွတ်လဝ်မွးအဲ, ဒြပ်အဲရ။ မာနသမ္မု ဒိတာ၊ စိုန်မိပ်မြဟ်အိုဟ်တွိုဟ်တ်ဒွံင် ဗွဲမလောန် ပွဲမသ္ဘုဎ်လဝ်မာန်ရ။ (ဝါ) စိုန်မိပ်မြဟ် အိုဟ်တွိုဟ်တ်ဒွံင် ဗွဲမလောန် ပွဲဒဒိုက်ဝဋ့်အလုံအိုသို မထေဎ်စွတ်လဝ်မွးအဲ, ဒြပ်အဲရ။ တထာဂတေန၊ မိန်။ မာနဝိနယေ၊ ဧသုမဒ့်ဟိုတ် မပါကွံ့ ပွမသ္ဘုဎ်လဝ်မာန်။ (ဝါ) ဧသုမဒ့် ဟိုတ်မပွိုတ်ကွံ့ ဒဒိုက်ဝဋ့်အလုံအိုသို မထေဎ်စွတ်လဝ်မွးအဲ, ဒြပ်အဲရ။ ဓမ္မေ၊ နဓရံ

အရိယသစ္စ။ ဒေသိယမာနေ၊ နကြိ။ သာ ပဇာ၊ ငိ။ သုသ္ဝူသတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယော၊ ဧဠံ။ အစ္ဆရိယော၊ ဧဠံ။ အဗ္ဘုတော၊ ဧဠံ။ အယံ ဓမ္မော၊ ငိ။ (ဝါ) ငိသဘ်ဓရ် မတ္တံဂး ပွမိက်ဂ်ံကလင်ဓရ်သစ္စပန် မဒ္ဒ်မာနဝိနယ ဂကော်သတ်မာနာရာမ။ ပါတုဘဝတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဒံ။ ပဇာ၊ ငိ။ အနုပသမာရာမာ၊ စိုန်မ္ဒုံကိုအရာ မမိပ်လဟိုင် မတ္တံဂး ဒဒိုက်ဝင်ဦ ဟ္ဂံစိုဟ်လလံရ။ (ဝါ) စိုန်မ္ဒုံကိုအရာ မမိပ်လဟိုင် မတ္တံဂး အကုသိုလ် လ္ဂာ်စ္ဓော်စး ကိုအရိယမဂ် မလေပ်ကိုလလံကွေံ ကိလေသဂမ္ဒိုင်ရ။ အနုပသမရတာ၊ စိုန်မိပ်လဟိုင် တာ်ဒုံင် ပ္ဒဲဒဒိုက်ဝင်ဦ ဟ္ဂံစိုဟ်လလံရ။ (ဝါ) စိုန်မိပ်လဟိုင်တာ်ဒုံင် ပ္ဒဲအကုသိုလ် လ္ဂာ်စ္ဓော်စး အရိယမဂ် မလေပ်ကိုလလံကွေံ ကိလေသဂမ္ဒိုင်ရ။ အနုပသမသမ္မဒိတာ၊ စိုန်အိုဟ် တ္ဂိုဟ်ဒုံင် ဗွဲမလောန် ပ္ဒဲဒဒိုက်ဝင်ဦ ဟ္ဂံစိုဟ်လလံရ။ (ဝါ) စိုန်အိုဟ်တ္ဂိုဟ်ဒုံင် ဗွဲမလောန် ပ္ဒဲအကုသိုလ် လ္ဂာ်စ္ဓော်စးအရိယမဂ် မလေပ်ကိုလလံကွေံ ကိလေသဂမ္ဒိုင်ရ။ ။

တထာဂတေန၊ မိန်။ ဩပသမိကော၊ ဧဠံမလေပ်သ္ဂတ် ပွမလလံကွေံ ဒဒိုက်အလုံ အိုသိုီ။ (ဝါ) ဧဠံမလေပ်သ္ဂကွေံ ပွမလလံကွေံ ဂမ္ဘ်ဂမ္ဘာန်ကိလေသ။ ဓမ္မေ၊ နိ်ဓရ်အရိယ သစ္စ မသ္ဂဗ္ဒဲဒ္ဒဲဂ်ိုနိဗ္ဗာန် အရာမစ္ဆးအာ နူဒဒိုက်ဝင်ဦ၊ ဒေသိယမာနေ၊ နကြိ။ သာ ပဇာ၊ ငိ။ သုသ္ဝူသတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပဇာ၊ ငိ။ အဝိဇ္ဇာဂတာ၊ စိုန်မဒ္ဒ်မွဲဟာန်ကျော်အဝိဇ္ဇာ ရ။ (ဝါ) စိုန်ဦ်ိုက်ပေင်တ် ကျော်အဝိဇ္ဇာရ။ ။[အဝိဇ္ဇာယ ဂတောတိ အဝိဇ္ဇာယ သဟ ပဝတ္တော၊ သဟယောဂေ ဟိ ဣဒံ ကရဏဝစနံ၊ တေနာဟ "သမန္နာဂတော" တိ။ သံယုတ်ဋီကာ၊ ပ–၂၄၂]။ ။ အဇ္ဈာဘူတာ၊ စိုန်ဒ္ဒ်ဒုံင် ညံင်သတ် မက္ခ်ိဒ္ဒ်ပ္ဒဲခွဲရ။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊ စိုန်ကွိင်ကြောပ်လဝ် ခွော်ခွဲနကိုအဝိဇ္ဇာ နူပိပ္ပါရ။ တထာဂတေန၊ မိန်။ အဝိဇ္ဇာ ဝိနယေ၊ ဧဠံမလေပ် သ္ဂဗ္ဒဲဒ္ဒဲဂ်ိုအရဟတ္တာဖ်ိ ဟိုတ်မပါဂစိုတ်ကွေံ အဝိဇ္ဇာ။ ဓမ္မေ၊ နိ်ဓရ် သစ္စပန်ပြကာ။ ။[လဂံ်ကိုအဝိဇ္ဇာဝိနယပိုဒ် အရဟတ္တဖ်ိသွးဟ္ဂံက စိုဂ်ိုဓရ်သစ္စ ပန်ပြကာ မသ္ဂဗ္ဒဲဒ္ဒဲဂ်ိုအရဟတ္တဖ်ိဂ့်လေဝ် ဗွဲဌာနူပစာရ မ္ဒးဂိုင်ကောတ်ရ။ အဝိဇ္ဇာဝိနယောတိ အဝိဇ္ဇာဝိနယော ဝုစ္စတိ အရဟတ္တံ၊ တံ နိသိတော ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာ–၃၃၅]။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–အာနန္ဒအစ္ဆရိယသုတ်

၁၂၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဒံ။ အာနန္ဒေ၊ ပ္ဒဲအာနန်။ အစ္ဆရိယာ၊ ဧဠံ–အိုတ်။ အဗ္ဘုတာ၊ ဧဠံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငိသဘ်ဓရ်ဂမ္ဒိုင်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဒံခမီတံ။ ဘိက္ခုပရိသာ၊ ငိပရိသာတ်ခမီ။ အာနန္ဒံ၊ နိ်အာနန်။ ဒဿနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဗ္ဂိုလ္ဂေါဝ်။ သစေ ဥပသင်္ကမတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရပြောပ်စိုပ်ဂ္ဂုင်မွး။ ဓ္ဓဝံ သတိ၊ နကြိပြောပ်စိုပ်ဂ္ဂုင်

သင်္ဂဝွံနေဝ်။ သာ၊ ငပရိသာတ်ခမီဂ်္။ ဒဿနေန ပိ၊ ဟိုတ်ပွမဂွံဗိုလ္ဂောဝ်ကေတ် အာနန်ကိုလေဝ်။ အတ္တာမနာ၊ ငမ်ျံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ပီတိသောမနဿဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငမ်ျံကိုစိုတ် မမိပ်မြဟ်အိုဟ်တွိုဟ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ တတြ၊ ပွဲပရိသာတ်ခမီဂ်္။ အာနန္ဒေ၊ ငအာနန်။ ဓမ္မံ၊ နိ။ စေ ဘာသတိ၊ ပုံယဝ်ရတွံမွး။ ဓ္ဂံ သတိ၊ နကြိတွံဓရ်သင်္ဂဝွံနေဝ်။ ဘာသိတေနပိ၊ ဟိုတ်ပွမတွံဓရ်ကိုလေဝ်။ သာ၊ ငပရိသာတ်ခမီဂ်္။ အတ္တာမနာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ချပရိသာ၊ ငိ။ အတိတ္တာဝ၊ ငမတြိုပ်ကိုစိုတ် ပွဲပွမဗိုလ္ဂောဝ်, ပွမကလင်ဓရ် ဟွံမာန်ဟောင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အထ၊ ပွဲကာလဂ်္။ အာနန္ဒေ၊ ငိ။ တုဏ္ဍီ၊ ငမက္ခပ်သော့ံဒုံင်။ ဘဝတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဘိက္ခုနီပရိသာ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ သာ၊ ငပရိသာတ် ခမီပြဂ်္။ ဒဿနေနပိ၊ ဟိုတ်။ အတ္တာမနာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ တတ္ထ၊ ပွဲပရိသာတ် ခမီပြဂ်္။ ။(ပ)။ ။ ဥပါသကပရိသာ၊ ငပရိသာတ် ဥပးတြဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဥပါသိကာပရိသာ၊ ငပရိသာတ် ဥပးပြ။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–စက္ကဝတ္တိအစ္ဆရိယသုတ်

၁၃၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စက္ကဝတ္တိမှိ၊ ဧ၌မဒ္ဒိစက္ကဝဝ်။ (ဝါ) ဧ၌မလေပ်ကိုစက်ရတ် ဂေတ်တ၊ ရညော၊ ပွဲသွိုင်။ အစ္ဆရိယာ၊ ဧ၌–အိုတ်။ အဗ္ဘုတာ၊ ဧ၌–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ခိတ္တယပရိသာ၊ ငပရိသာတ်သွိုင်။ (ဝါ) ငပရိသာတ်သွိုင် မဂပ်ဝ်စဝ်အဘိသိက်တုံ, ဟဂပ်ဝ်စဝ်အဘိသိက်ဏီ။ စက္ကဝတ္တိ၊ ဧ၌မဒ္ဒိစက္ကဝဝ်။ ရာဇာနံ၊ နိသွိုင်။ ဒဿနာယ၊ တူဟ်နပွမဗိုလ္ဂောဝ်။ သစေ ဥပသင်္ကမတိ၊ ပုံယဝ်ရ။ ဓ္ဂံ သတိ၊ နကြိ။ သာ၊ ငပရိသာတ်သွိုင်ဂ်္။ ဒဿနေနပိ၊ ဟိုတ်ပွမဂွံဗိုလ္ဂောဝ် သွိုင်စက္ကဝဝ်ကိုလေဝ်။ အတ္တာမနာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

တတြ၊ ပွဲပရိသာတ်သွိုင်ဂ်္။ စက္ကဝတ္တီ၊ ဧ၌မဒ္ဒိစက္ကဝဝ်။ (ဝါ) ဧ၌မလေပ်ကိုစက်ရတ် ဂေတ်တ၊ ရာဇာ၊ ငိ။ စေ ဘာသတိ၊ ပုံယဝ်ရဟိုဂလာန်မွး။ ဓ္ဂံ သတိ၊ နကြိ။ ဘာသိတေနပိ၊ ဟိုတ်ပွမဂွံဟိုသွး ဂလာန်ကိုသွိုင်စက္ကဝဝ်ကိုလေဝ်။ သာ၊ ငပရိသာတ်သွိုင်ဂ်္။ (ပ)။ ။ ဗြဟ္မဏပရိသာ၊ ငပရိသာတ်ဗမ္မး။ ။(ပ)။ ။ သာ၊ ငပရိသာတ်ဗမ္မး။ ဒဿနေနပိ၊ ။(ပ)။ ။ တတြ၊ ပွဲပရိသာတ်ဗမ္မးဂ်္။ ။(ပ)။ ။ ဂဟပတိပရိသာ၊ ငပရိသာတ်မိုဟ်ကဆံင်တ္ဂသို့။ ။(ပ)။ ။ သမဏပရိသာ၊ ငပရိသာတ်ခမီရသိ။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်သင်္ဂဝွံဟောင်။ အာနန္ဒေ၊ ပွဲအာနန်။ အစ္ဆရိယာ၊ ဧ၌–အိုတ်။ အဗ္ဘုတာ၊ ဧ၌–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

တတိယော၊ ဧ၌မရနုက်ကိုပိ။ ဘယဝဂ္ဂါ၊ ဘယဝဂ်ရောင်။

---

(၁၄) ၄–ပုဂ္ဂလဝဂ်
၁–သံယောဇနသုတ်

၁၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပဲ့လောကဝွံ။ ဓ္ကာစ္စသ၊ ဧဲ့မန့်လ့ိ။ ပုဂ္ဂလသ၊ မိန်ပူဂိုလ်။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဧဲ့မန့်ဒတဲ့ဖို့ သွက်ကာမဓာတ်သွဝ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧဲ့မလေပ် ကိုတန်ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ကာမဘဝသွဝ်အိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ် ပိဒ်လိက်(၃၇)တေံ ကိုညိ]။ ။ သံယောဇနာနိ၊ ငသံယောဇိန်ဂမ့်ငိုင်။ (ဝါ) ငပါသိဒ္ဓက်ဂမ့်ငိုင်။ (ဝါ) နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ ငမဟဂပ်ဝ်ပါကေ့ဏီဂမ့်ငိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့ဒ့်အိုတ်ရ။ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ၊ ဧဲ့မလေပ်က္ကိုဗဒ့်ကို ပွမကလိဂွံပဋိသန္ဓိ ပဲ့ဘဝကြ်မသက်သွိင်အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ ငှ–ဂမ့်ငိုင်။ (ဝါ) နှ–ဂမ့်ငိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ၊ ဧဲ့မလေပ်က္ကိုဗဒ့်ကို ပွမကလိ ဂွံဥပပတ္တိဘဝအိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ ငှ–ဂမ့်ငိုင်။ (ဝါ) နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ ငှ–ဂမ့်ငိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်အာနူဂ့်။ ကြာ၊ ပဲ့။ ။(ပ)။ ။ ပဟီ နာနိ၊ ငမဂပ်ဝ်ပါကေ့တဲ့ဂမ့်ငိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကတမသ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလသ၊ မိန်။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ မဟဂပ်ဝ်ပါကေ့အိုတ်ဏီဂ့်ရော။ ဥပပတ္တိပဋိလာ ဘိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ အိုတ်ဂ့်ရော။ ဘဝပဋိ လာဘိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ အိုတ်ဂ့်ရော။ သက ဒါဂါမိသ၊ ပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာသ ပုဂ္ဂလသ၊ မိန်ပူဂိုလ်သ ကဒါဂါမ်ဝွံ။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ စိုန်ဟ ဂပ်ဝ်ပါကေ့အိုတ်ဏီရ။ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ အိုတ်ဏီရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကတမသ၊ မူရမွဲ။ ပုဂ္ဂလသ၊ မိန်။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ ပဟီနာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါကေ့ အိုတ်တဲ့ရော။ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီ နာနိ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ပါကေ့အိုတ်ဏီရော။ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာ နိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ ရော။ ဥဒ္ဓံသောတသ၊ ဧဲ့မှံကိုဇ္ဈောဝ်တဏှာ, ဇ္ဈောဝ်ဒဒိုက် ဝဉ် မလေပ်ပလံင်ဗစိုပ် ဘုံသုဒ္ဓါဝါသလ္ဟူ။ (ဝါ) ဧဲ့မအာစိုပ် ဘုံသုဒ္ဓါဝါသလ္ဟူတဲ့ မလေပ် ဇ္ဈောဝ်အာအရဟတ္တမဂ် ကြက်ကလိဂွံ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၈၈)တေံ ညိ]။ ။ အကနိဋ္ဌဂါမိနော၊ ပူဂိုလ်အနာဂါမ် မလေပ်အာစိုပ် တန်ပဋိသန္ဓိ ပဲ့ဘုံအကနိ ဋ္ဌာရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာသ ပုဂ္ဂလသ၊ မိန်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) မိန်ပူဂိုလ်ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်ဝွံ။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ ပဟီ နာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါကေ့အိုတ်တဲ့ရ။ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ၊ ဧဲ့–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ နှ–ဂမ့်ငိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ပါကေ့အိုတ်ဏီရ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကတမသ၊ မူရ်ဓွဲ။ ။(ပ)။ ။ ပဟီနာနိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပဟီနာနိ၊ ရော။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိသ၊ ပူဂိုလ်အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်ရောင်။ (ဝါ) ပူဂိုလ်အနာဂါမ် မဗ္ဘိတ်လလံကေ့ံ ကိလေသအလုံအိုသို ပွဲအပွဲမဟာဂွံကလိလောန်အာ ကဝက်အာယုက်ဏီရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣမသ ပုဂ္ဂလသ၊ မိန်ပူဂိုလ်အန္တရာပရိ နိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်ဝွံ။ သြရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဆေံ–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ န်–ဂမ္ဘိုင်။ ပဟီနာနိ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ၊ ဆေံ–အိုတ်။ သံယောဇနာနိ၊ န်–ဂမ္ဘိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ စိုန်–အိုတ်ဏီရ။ ။(ပ)။ ။ အရဟတော၊ ပူဂိုလ်တ္ဘအရ္ဂန်ရောင်။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ဣမသ ပုဂ္ဂလသ၊ မိန်ပူဂိုလ်တ္ဘအရ္ဂန်ဝွံ။ သြရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဆေံ–အိုတ်။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ။ စတ္တာရော၊ ဆေံ–အိုတ်။ ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ဉ ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ (ဝါ) န်။ သန္တော၊ စိုန်။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂-ပဋိဘာနသုတ်

၁၃၂။ ။ ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ ဆေံမွံကိုဂလာန်သွဟ် မမံက်ဂတဝ်ကုဉာဏ် မဘုံစွတ် မွံယုတ္တိ။ (ဝါ) ဆေံမွံယ္ဟုမ္ဟေးယုတ္တပဋိဘာန ဟိုတ်မသွဟ်ဂလာန် မဘုံစွတ် ဇွဲအရထ, အဓိပ္ပါယ် ပုစ္ဆာမဂပ်ဝ်သွာန်ဇွဲဟိုတ်ကို။ နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ ဆေံဟွံမွဲကိုဂလာန် သွဟ်မမံက်ဂ တဝ်ကုဉာဏ် ဇွဲမပြဟ်ပြေဟ်။ (ဝါ) ဆေံဟွံသေင်ကို မုတ္တပဋိဘာန ဟိုတ်မဟိုသွဟ်ပုစ္ဆာ မဂပ်ဝ်သွာန် ဇွဲမပြဟ်ပြေဟ် ဟွံမာန်အိုတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို။ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ ဆေံမွံ ကိုဂလာန်သွဟ် မမံက်ဂတဝ်ကုဉာဏ် ဇွဲမပြဟ်ပြေဟ်။ နော ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ ဆေံဟွံ သေင်ကိုဂလာန်သွဟ် မမံက်ဂတဝ်ကုဉာဏ် မဘုံစွတ်မွံယုတ္တိ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ယုတ္တပ္ပ ဋိဘာနော စ၊ ဆေံ–ကို။ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ၊ ဆေံ–ကို။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နေဝ ယုတ္တပ္ပဋိ ဘာနော၊ ဆေံ–ကို။ န မုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ ဆေံ–ကို။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃-ဥဋ္ဌိတညာဏသုတ်

၁၃၃။ ။ ဥဋ္ဌဋိတညာဏ။ ပူဂိုလ် မတီညာတ်ကောတ် သဘ်အရထသစ္စ ပန်ပြကာ အယံမာတ်ပံက် လဟ်ဉာဏ်ဟောင်ကို။ (ဝါ) ပူဂိုလ် နအယံမာတ် တွံထွး လွေင်မာတိ ကာချန်နှ လွေင်ဒေသနာ, ဂမြင်ဉာဏ် မံက်ဂတဝ်တဲ့ အာစိုပ်အရဟတ္တဖိုကို။ ဝိပဿိတညာဏ။ တွံထွးဗွဲတြားတဲ့ဟောင် ပူဂိုလ် မတီညာတ်ကောတ် သဘ်အရထ သစ္စပန်ပြကာကို။ ။

[ဝိပဋ္ဌိတံ ဝိတ္ထာရိတမေဝ အတ္ထံ ဇာနာတီတိ ဝိပဋ္ဌိတညူ]။ ။ နေယျော၊ ပူဂိုလ် မထေက်ကို် ပလံဲဗစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ် နမပ္ပံကို် ပွမဂိုင်ကတ်ကေတ် ပါဠိကို်၊ (ဝါ) ပွမကတ် ဇ္ဈောန်ပါဠိ, ပွမသွာန်အရထ, အဓိပ္ပါယ် ပွမကလိဂံ ယောနိသောမနသိကာရ, မိဿဟာဲ ခိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ဂ့် နိသဲကေတ်တဲ့ဟောင် မဲွကဆံင်တဲ့မဲွကဆံင် ဉာဏ်ကြဲင်ချဟ်တိုန်တဲ့ ပူဂိုလ် အာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်ကို်။ ။[ဥဒ္ဒေသာဒီဟိ နေတဗ္ဗောတိ နေယျော]။ ။ ပဒပရမော၊ ပူဂိုလ် မ့ုံကို်အပိုင်အခြာဗွတ်ဗွတ် အယာံမာတ်ပိုဒ် ပါဠ်အက္ခရ်ဟောင် မဒ့်လ်ဒ်တ်အိုတ်။ (ဝါ) ပူဂိုလ် နပွမကတ်, ပ္ဍိန်ဖျေ့, ကလင်တွံ ပိုဒ်ပါဠ်အက္ခရ် ဓရ်ပရိယတ်ဟောင် ကိစ္စ ပိုတ်ဂံင်အိုတ်အာတဲ့ ပဲ့ဘဝဂ့် ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်ဇျာန် မလေပ်က္ခ်ိဗဒ့်ကို် ဟွံမာန်ကိုရောင်။ [ဗျဥ္ဇနာပဒမေဝ ပရမံ အဿာတိ ပဒပရမော]။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ဥဌာနဖလသုတ်

၁၃၄။ ။ ဥဌာနဖလူပဓိဝိ၊ ဧံမနိသဲကို် ဖိုဝိရိယ ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်တဲ့ဟောင် မဂယျိုင်တ် လမျို။ နဲ ကမ္မဖလူပဓိဝိ၊ ဧံမနိသဲကို် ဖိုကုသိုလ်ကံတဲ့ ပွမဂယျိုင်လမျိုဟွံသေင်။ ပုဂ္ဂ လော၊ ပူဂိုလ်ကို်။ ။[အလုံမဲွတဲ့ ဟိုတ်ပွမဂစာန်ကျောန် ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်စိ ဂွံဒုင်စသိုင်ဖို် ဝိရိယ ဗွတ်ညိနာင်တဲ့ ညးတ္ဒဒိုက် ဟွံဂွံဒုင်စသိုင် ဖိုကုသိုလ်ကံဂမ္ဘိုင်ရောင်]။ ။ ကမ္မ ဖလူပဓိဝိ၊ ဧံမနိသဲကို် ဖိုကုသိုလ်ကံဟောင်တဲ့ ပွမဂယျိုင်တ်လမျို။ နဲ ဥဌာနဖလူပဓိဝိ၊ ဧံမနိသဲကို် ဖိုဝိရိယ ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်တဲ့ ဟွံသေင်ကို် ပွမဂယျိုင်လမျို။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို်။ [ပဲ့သုတ်အဌကထာဝွံ ပဗ္ဘံနူဒေဝတ်စတုမဟာရာဇ်တဲ့ ဒေဝတ်ဗြိုအလုံအိုသို ဂိုင်ကေတ် ရ။ ဓိန်ဂ့်လေဝ် ပဲ့ပါဠိပုဂ္ဂလပညပ်(၁၅၈)တုန် ပဗ္ဘံနူဒေဝတ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီတဲ့ ဗြိုလ္ဆ ဂမ္ဘိုင်ဂ့်ဟောင် ဗျောပ်ပဲ့စရင် ပူဂိုလ်ဒုတိယဝွံတဲ့ တွံလဝ်ရ]။ ။ ဥဌာနဖလူပဓိဝိ စေဝ၊ ဧံ့ မနိသဲကို်ဖို် ဝိရိယ ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်ကိုတဲ့ ပွမဂယျိုင်တ်လမျို။ ကမ္မဖလူပဓိဝိ စ၊ ဧံမနိသဲ ကို်ဖို်ကုသိုလ်ကံကိုတဲ့ ပွမဂယျိုင်တ်လမျို။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို်။ ။[ပဲ့သုတ် အဌကထာဝွံ သွိင်ကို်အမာတ်သွိင်ဂ့် ဂိုင်ကေတ်ရ။ ပဲ့ပုဂ္ဂလပညပ် အဌကထာ(၇၇)တုန် ပဗ္ဘံနူမွိဟ်ဂမ္ဘိုင် မပ္ဍံကို် သွိင်ဗမူး မဒ့်ပုညဝန္တ ကျောံဒေဝတ်ဘုမ္မဖို်တဲ့ စိုက်စိုပ် ဒေဝတ်နိမ္မာနရတိ ဗျောပ်ပဲ့ ပူဂိုလ်တတိယဝွံတဲ့ ဂိုင်ကေတ်ရ]။ ။ နေဝ ဥဌာနဖလူပဓိဝိ၊ ဧံ့မနိသဲကို် ဖိုဝိရိယ ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်ကိုတဲ့ ဟွံသေင်ကို် ပွမဂယျိုင်လမျို။ နဲ ကမ္မဖလူပဓိဝိ၊ ဧံ့မနိသဲကို်ဖို် ကုသိုလ် ကံကိုတဲ့ ဟွံသေင်ကို် ပွမဂယျိုင်လမျို။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရောင်။ ။[သတ်ဘုံနရက်ဂမ္ဘိုင် ရောင်]။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–သာဝဇ္ဇသုတ်

၁၃၅။ ။ သာဝဇ္ဇော၊ ပူဂိုလ်မှုံကိုဒုဟ် အကုသိုလ်သက်က် ဟွံဖက်ကိုကုသိုလ်ကို။ ဝဇ္ဇဗဟုလော၊ ပူဂိုလ် မှုံကိုဒုဟ်အကုသိုလ်မဂ္ဂိုင်ကို။ အပွဝဇ္ဇော၊ ပူဂိုလ်မှုံကိုဒုဟ် အကုသိုလ်မအောန်ကို။ အနဝဇ္ဇော၊ ပူဂိုလ်ဟွံမွဲကိုဒုဟ် အကုသိုလ်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ သာဝဇ္ဇော၊ င်မှုံကိုဒုဟ်အကုသိုလ်သက်က် ဟွံဖက်ကိုကုသိုလ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲသတ္တလောကဝွံ။ ဓကစ္စော၊ ဧၟံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်ပူဂိုလ်အန္ဒပုထုဖန်။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံမှုံကိုဒုဟ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်ကာယကံ မတွံဂး ကာယဒုစရိုတ်ပိပြကာ။ သမန္နာဂတော၊ င်မဍ္ဍိုက်ပေင်တ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ဝစီကမ္မေန၊ ကျော်ဝစီကံ မတွံဂး ဝစီဒုစရိုတ်ပန်ပြကာ။ (ပ)။ ။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ မနောကမ္မေန၊ ကျော်မနောကံ မတွံဂး မနောဒုစရိုတ်ပိပြကာ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲအကာရမြ်ုသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲပွမဍ္ဍိုက်ပေင်တ်ကျော်ံ မပ္ဍံကို သာဝဇ္ဇကာယဒုစရိုတ်သာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ သာဝဇ္ဇော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဝဇ္ဇဗဟုလော၊ င်မှုံကိုဒုဟ် အကုသိုလ်မဂ္ဂိုင်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧၟံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ (ဝါ) င်ပူဂိုလ်လောကီပုထုဖန် လဆောဝ်ကျောန်ဒွံင်ကုသိုလ်ဏီ။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်ကာယကံ။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲမဂ္ဂိုင်။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်။ အပ္ပံ၊ ဗွဲမအောန်။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ဝစီကမ္မေန၊ ကျော်။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲ။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ဝစီကမ္မေန၊ ကျော်။ အပ္ပံ၊ ဗွဲ။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ မနောကမ္မေန၊ ကျော်။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲ။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ မနောကမ္မေန၊ ကျော်။ အပ္ပံ၊ ဗွဲ။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲမှုံတ်မပ္ဍံကို သာဝဇ္ဇကာယကံဂ္ဂိုင်တဲ့ မှုံတ်မပ္ဍံကို အနဝဇ္ဇကာယကံ မအောန်တ်မြ်ုသာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ ဝဇ္ဇဗဟုလော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အပွဝဇ္ဇော၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧၟံ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ (ဝါ) င်ပူဂိုလ်သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်။ ဗဟုလံ၊ ဗွဲ။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧၟံ။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်။ အပ္ပံ၊ ဗွဲ။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ဗွဲမှုံတ်မပ္ဍံကို အနဝဇ္ဇကာယကံမဂ္ဂိုင်တဲ့ မှုံတ်မပ္ဍံကို သာဝဇ္ဇကာယကံ မအောန်တ်မြ်ုသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ င်။ အနဝဇ္ဇော၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။

ဘိက္ခဝေ၊ ယံွ။ ကြာ၊ ပ္ဒါ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်တ္ဒအရ္ဟန်။ အနဝဇ္ဇေန၊ ဧံ့။ ကာယကမ္မေန၊ ကျော်။ သမန္နာဂတော၊ ဎ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပဥ္စမံ၊ ရောဎ်။

၆–ပဌမသီလသုတ်

၁၃၆။ ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်လောကီမဂ္ဂိုဎ်။ သီလေသု၊ ပ္ဒဲသီလ ဂမ္ဂိုဎ်။ န ပရိပူရကာရီ၊ ဎ်ဟံွမွဲကိုအလေံ မဖ္ဒိုက်ဗပေဎ်။ သမာဓိသ္မိ၊ ပ္ဒဲဈာန်သမာဓိ။ န ပရိပူရကာရီ၊ ဎ်။ ပညာယ၊ ပ္ဒဲပညာ။ န ပရိပူရကာရီ၊ ဎ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံွ။ ပန၊ သ္ဒာဎ်နူဂ်္ဂ်။ ကြာ၊ ပ္ဒါ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်။ (ဝါ) ဎ်ပူဂိုလ်သောတာပန်, သကဒါဂါမ် မဒ္ဒ်သုကဝ္ဘဝိပသ္ဿက။ သီလေသု၊ ပ္ဒဲသီလဂမ္ဂိုဎ်။ ပရိပူရကာရီ၊ ဎ်။ သမာဓိသ္မိ၊ ပ္ဒဲဈာန်သမာဓိ။ န ပရိပူရကာရီ၊ ဎ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံွ။ ပန၊ သ္ဒာဎ်နူဂ်္ဂ်။ ကြာ၊ ပ္ဒါ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်အနာဂါမ်။ ။(ပ)။ ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်တ္ဒအရ္ဟန်။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောဎ်။ ။

ဂ–ဒုတိယသီလသုတ်

၁၃၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံွ။ ကြာ၊ ပ္ဒါ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်လောကီ မဂ္ဂိုဎ်။ န သီလဂရု၊ ဎ်ဟံွမွဲကိုဓရ် မသ္ဘအဲပရဲ မတ္ဘံဂး သီလ။ (ဝါ) ဎ်ဟံွသ္ဘဂရုကိုသီလ။ န သီလာ ဓိပတေယျော၊ ဎ်ဟံွမွဲကိုဖ္ဒော်သ္ဂိုပ်သ္ဂ မတ္ဘံဂး သီလ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[အဓိပတိ ဓ္ဂဝ အာဓိပတေယံ့၊ သီလံ အာဓိပတေယံ့ ယသာတိ သီလာဓိပတေယျော]။ ။ န သမာဓိဂရု၊ ဎ်ဟံွမွဲကိုဓရ် မသ္ဘအဲပရဲ မတ္ဘံဂး သမာဓိ။ (ဝါ) ဎ်ဟံွသ္ဘဂရုကိုသမာဓိ။ န သမာဓာဓိပတေယျော၊ ဎ်ဟံွမွဲကို ဖ္ဒော်သ္ဂိုပ်သ္ဂ မတ္ဘံဂး သမာဓိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ န ပညာဂရု၊ ဎ်ဟံွမွဲကိုဓရ် မသ္ဘအဲပရဲ မတ္ဘံဂး ပညာ။ (ဝါ) ဎ်ဟံွသ္ဘဂရုကိုပညာ။ န ပညာဓိပတေယျော၊ ဎ်ဟံွမွဲကို ဖ္ဒော်သ္ဂိုပ်သ္ဂ မတ္ဘံဂးပညာ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယံွ။ ပန၊ သ္ဒာဎ်နူဂ်္ဂ်။ ကြာ၊ ပ္ဒါ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်။ (ဝါ) ဎ်ပူဂိုလ် သောတာပန်, သကဒါဂါမ် မဒ္ဒ်သုကဝ္ဘဝိပသ္ဿက။ သီလဂရု၊ ဎ်။ သီလာဓိပတေယျော၊ ဎ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်အနာဂါမ်။ သီလဂရု၊ ဎ်။ (ပ)။ ။ ဓကစ္စော၊ ဧံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်တ္ဒအရ္ဟန်။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောဎ်။

၈–နိကဋ္ဌသုတ်

၁၃၈။ ။ နိကဋ္ဌကာယော၊ ဥမ္မုံကိုကာယ မတိတ်နူကွာန်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ အနိကဋ္ဌ စိတ္တော၊ ဧံဟွံမွဲကိုစိုတ် မတိတ်နူကွာန်။ (ဝါ) ဧံမ္မုံကိုစိုတ် မစိုပ်ဒွံင် ပွဲကွာန်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပူဂိုလ်ကို။ အနိကဋ္ဌကာယော၊ ဥမ္မုံကိုကာယ ဟွံတိတ်နူကွာန်။ (ဝါ) ဥမ္မုံကိုကာယ မစိုပ် ဒွံင် ပွဲကွာန်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ နိကဋ္ဌစိတ္တော၊ ဧံမ္မုံကိုစိုတ် မတိတ်နူကွာန်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ အနိကဋ္ဌကာယော စ၊ ဧံမ္မုံကိုကာယလေဝ် ဟွံတိတ်နူကွာန်။ အနိကဋ္ဌစိတ္တော စ၊ ဧံမ္မုံကိုစိုတ်လေဝ် ဟွံတိတ်နူကွာန်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နိကဋ္ဌကာယော စ၊ ဧံမ္မုံကိုကာယ လေဝ် တိတ်နူကွာန်။ နိကဋ္ဌစိတ္တော စ၊ ဧံမ္မုံကိုစိုတ်လေဝ် မတိတ်နူကွာန်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ် နယ်လိုမွဲဂ့်ရော။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ။ နိကဋ္ဌကာယော၊ ဉ။ အနိကဋ္ဌစိတ္တော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂ လော၊ ဉ။ အရညဝနပတ္ထာနိ၊ ဧံမန့်ဘာဂြိုပ် မန့်အရညကဓုတင်အိုတ်။ ပန္တာနိ၊ ဧံမန့် တ္ဂျင်သွေဲလောန်အိုတ်။ သေနာသနာနိ၊ နံဘာဒ္ဒေဲမံင်, ဒ္ဒေဲသတိက်ဂမ္ဒိုင်။ ပဋိသေဝတိ၊ ပွံနိသဲပဒတ်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်လိက်(၃၁)တေံညိ]။ ။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲဘာဂြိုပ်ဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ ကာမဝိတက္ကမွိ၊ နံကာမဝိတက်ကိုလေဝ်။ [ကလေင်ရံင် စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၁) စရသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပွံ ချပ်ရ။ ဗျာပါဒဝိတက္ကမွိ၊ နံဗျာပါဒဝိတက်ကိုလေဝ်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကိုနယ်ဗိုဝွံ။ (ဝါ) နမပဒတ် ပွဲဘာဂြိုပ်ဂမ္ဒိုင်တဲ့ မချပ်တဒွံင်မပ္ဍံကို ကာမ ဝိတက် မြဲသဉ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ။ နိကဋ္ဌကာယော၊ ဉ။ အနိကဋ္ဌစိတ္တော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ (ပ)။ ။

ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ။ အရညဝနပတ္ထာနိ၊ ဧံ–အိုတ်။ ပန္တာနိ၊ ဧံ–အိုတ်။ သေနာသနာနိ၊ နံ–ဂမ္ဒိုင်။ န ဟေဝ ခေါ ပဋိသေဝတိ၊ ပွံဟွံနိသဲပဒတ်ဟေင်ရ။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲဘာကွာန်ဂ့်။ နေက္ခမ္မဝိတက္ကမွိ၊ နံနေက္ခမ္မဝိတက်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နံ ကသပ် မစိုန်သကိုကျော်ပဋ္ဌမဈာန် မတိတ်ဗွးနူ နီဝရဏာဂမ္ဒိုင်ကိုလေဝ်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(ဂျ)သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ အဝိဟိ သာဝိတက္ကမွိ၊ နံအဝိဟိသာဝိတက်ကိုလေဝ်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကို။ (ဝါ) နမဟွံပဒတ် ပွဲဘာဂြိုပ် ပဒတ်ပွဲဘာကွာန်တဲ့ မချပ်တဒွံင်မပ္ဍံကို နေက္ခမ္မ ဝိတက် မြဲသဉ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ။ အနိကဋ္ဌကာယော စ၊ ဉ။ အနိကဋ္ဌ စိတ္တော စ၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲဘာကွာန်ဂ့်။

ကာမဝိတက္ကမ္မိ၊ နိကာမဝိတက်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နိကသပ် သွအာရိုကိုံ ဝတ္ထုကာမဂမ္မိုင် တုံ့ မက္ကိုဒ့်ကို။ (ဝါ) နိကသပ် မစိုန်သကိုကျော် ကာမရာဂကိုလေဝ်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ပ္ဒုံ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုံ။ (ဝါ) နဟွံပဒတ် ပ္ဒဲဘာဂြိုပ် ပဒတ်ပ္ဒဲဘာကွာန်တုံ့ မချပ်တ်ဒုံင် မပ္ဍံကိုံကာမဝိတက် မြဲသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲ ဘာဂြိုပ်ဂမ္ဍိုင်ဂ့်။ နေက္ခမ္မဝိတက္ကမ္မိ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုံအ ကာရ မြဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နမပဒတ် ပ္ဒဲဘာဂြိုပ်တုံ့ မချပ်တ်ဒုံင် မပ္ဍံကိုံနေက္ခမ္မဝိတက် မြဲသာ် ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–ဓမ္မကထိကသုတ်

၁၃၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓမ္မကထိကာ၊ ငပူဂိုလ်တွံဓရ်ဂမ္ဍိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ စတ္တာရော၊ ငဂမ္ဍိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ဍကစ္စော၊ ဧံ့။ ဓမ္မကထိကော၊ ငပူဂိုလ်တွံဓရ်။ ဓမ်ံ၊ နိဓရ်။ အပ္ပဋ္ဌ၊ အယံမာတ် မအောန်ဟောင်ကို။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒုံတွံရ။ အသဟိတဋ္ဌ၊ ငဟွံဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဒတုံဖိုကို။ (ဝါ) ငဟွံဒ့်မွဲဟာန် ကျော်ဟိုတ်ဖိုကို။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုံဓမ္မကထိကဂ့်။ ပရိသာ စ၊ ငပရိသာတ်ကို။ သဟိတာ သဟိ တသ၊ ပ္ဒဲဂလာန် မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဒတုံဖို့, ဂလာန် ဟွံဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဒတုံဖို့။ (ဝါ) ပ္ဒဲ ဂလာန် မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ်ဖို့, ဂလာန် ဟွံဒ့်မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ်ဖို့။ ကုသလာ၊ ငမစီ ကွး။ နု ဟောတိ၊ ပ္ဒုံဟွံဒ့်ရ။ ။[မွဲနယ်–သဟိတာသဟိတသ၊ နိဂလာန်။ ပရိစ္ဆိန္နေန၊ ပ္ဒဲပွမပါခြာ။ ကုသလာ၊ ငိ။ နု ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဂ္ဂပေါ၊ ဧံ့မ္ဒုံသဘ်သာ်ဝွံ။ ဓမ္မကထိကော၊ ငိ။ ဓ္ဝဂ္ဂပါယ၊ ဧံ့မ္ဒုံ သဘ် မြဲသာ်ဝွံ။ ပရိသာယ၊ ဒဒက်တ်ကိုပရိသာတ်။ ဓမ္မကထိကော တွေဝ၊ ပူဂိုလ်တွံဓရ် ရုဂ့်ဒဟောင်။ သခီံ၊ နိဒဒ့်မဂပ်ဝ်ကော်ခ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပ္ဒုံအာစိုပ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ဍကစ္စော၊ ဧံ့။ ဓမ္မကထိကော၊ ငိ။ ဓမ်ံ၊ နိ။ အပ္ပဋ္ဌ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒုံ။ သဟိတဋ္ဌ၊ ငဂလာန် မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဒတုံဖိုကို။ (ဝါ) ငဂလာန် မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ် ဖိုကို။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဗဟုဋ္ဌ၊ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကို။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒုံ။ အသဟိတဋ္ဌ၊ ငိ–ကို။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ဝါဒီသုတ်

၁၄၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝါဒီ၊ ငပူဂိုလ် မလေပ်ဟိုတွံသ့်တ်ဂမ့်ိုင်။ ကျမေ စတ္တာ ရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ယော ဝါဒီ၊ ယြင်ပူဂိုလ် မလေပ်ဟိုတွံသ့်တ်မွဲ။ ပုစ္ဆိတော၊ နကြိုညးမွဲသ္ဆာင် မဂပ်ဝ်သ္ဆာန်တ်နေဝ်။ အတ္ထတော၊ ဗွဲအရထအဓိပ္ပါယ်။ ပရိယာဒါနံ၊ နှ် ပွမအိုတ်။ ဂ္ဆတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ဗျဥ္ဇနတော၊ ဗွဲသဒ္ဒါ။ ပရိယာဒါနံ၊ နှ်။ နော ဂ္ဆတိ၊ ပုံ့။ သော ဝါဒီ၊ ငပူဂိုလ် မလေပ်ဟိုတွံသ့်တ်ဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယော ဝါဒီ၊ ယြင်။ ပုစ္ဆိတော၊ နကြိ။ ဗျဥ္ဇနတော၊ ဗွဲ။ ပရိယာဒါနံ၊ နှ်။ ဂ္ဆတိ၊ ပုံ့။ အတ္ထတော၊ ဗွဲ။ ပရိယာဒါနံ၊ နှ်။ နော ဂ္ဆတိ၊ ပုံ့။ သော ဝါဒီ၊ ငြ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယော ဝါဒီ၊ ယြင်။ ပုစ္ဆိတော၊ နကြိ။ အတ္ထတော စ၊ ဗွဲ–ကိုံ။ ဗျဥ္ဇနတော စ၊ ဗွဲ–ကိုံ။ ပရိယာဒါနံ၊ နှ်။ ဂ္ဆတိ၊ ပုံ့။ သော ဝါဒီ၊ ငြ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယော ဝါဒီ၊ ယြင်။ ပုစ္ဆိတော၊ နကြိ။ အတ္ထတော၊ ဗွဲ။ ပရိယာဒါနံ၊ နှ်။ နေဝ ဂ္ဆတိ၊ ပုံ့။ ဗျဥ္ဇနတော၊ ဗွဲ။ ပရိယာဒါနံ၊ နှ်။ နော ဂ္ဆတိ၊ ပုံ့။ သော ဝါဒီ၊ ငြ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝါဒီ၊ ငြ–ဂမ့်ိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ယံ ယေန အဝကာသေန၊ ယြဟိုတ်နူအခေါင်အရာမွဲ။ စတူဟိ၊ ဧ့ံမဒ့်ပန်အိုတ်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ ကေုံပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ကေုံဉာဏ် မပိုင်ခြာဂြင်တီကေတ် ပွဲမပ္ပံကိုံဓမ္မ, အတ္ထဂမ့်ိုင်။ ။[ကလေင် ရံင် သုတ်ပိုဒ်လိက်(၁၇၂)တေံညိ]။ ။ သမန္နာဂတော၊ ငပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ။ အတ္ထ တော ဝါ၊ ဗွဲ–ကိုံ။ ဗျဥ္ဇနတော ဝါ၊ ဗွဲ–ကိုံ။ ပရိယာဒါနံ၊ နှ်။ ဂစ္ဆေယျ။ ဂဗ္ဘအာစိုပ်ရ။ ဓ္ဂတံ ဌာနံ၊ ငဟိုတ်ပွမအာစိုပ်ဝ်ံ။ (ဝါ) ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမအာစိုပ်ဝ်ံ။ အဌာနံ၊ ဟိုတ်မဟဂပ်ဝ် ကလိဂ့ံ, ကလိဂ့ံဟွံမာန်ရောင်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဟွံမွဲဒ့်ဟွံမာန်ရောင်။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ဓက ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၆၈)တေံညိ]။ ။ ဓ္ဓသော အဝကာသော၊ ငအခေါင်အရာ ပွမ အာစိုပ်ဝ်ံ။ (ဝါ) ငအခေါင်အရာ မတွံဂး ပွမအာစိုပ်ဝ်ံ။ အနဝကာသော၊ အခေါင်အရာမ ဟဂပ်ဝ်ကလိဂ့ံ ကလိဂ့ံဟွံမာန်ရောင်။ (ဝါ) အခေါင်အရာဟွံမွဲ ဒ့်ဟွံမာန်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

စတုတ္ထော၊ ဧ့ံမရနုက်ကိုပန်။ ပဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ၊ ပဂ္ဂလဝဂ်ရောင်။

---

(၁၅) ၅–အာဘာဝဂ်

၁–အာဘာသုတ်

၁၄၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဘာ၊ ဎ်လျးအရံဎ်ဂမ္ဘိုဎ်။ ကျမာ စတာသော၊ ရောဎ်။ စတာသော၊ ဎ်–ဂမ္ဘိုဎ်။ ကတမာ၊ ရော။ စန္ဒာဘာ၊ လျးအရံဎ် မတွံဂး ဂိတုကီ။ (ဝါ) လျး ဂိတုကီ။ သူရိယာဘာ၊ လျးအရံဎ် မတွံဂး တဲ့ကီ။ (ဝါ) လျးတဲ့ကီ။ အဂ္ဂါဘာ၊ လျးအရံဎ် မတွံဂး ပွတ်ကီ။ (ဝါ) လျးပွတ်ကီ။ ပညာဘာ၊ လျးအရံဎ် မတွံဂး ပညာကိုရောဎ်။ (ဝါ) လျးပညာကိုရောဎ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာဘာ၊ ဎ်–ဂမ္ဘိုဎ်။ ကျမာ စတာသော၊ ဝွံရောဎ်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတာသန်ဒ်၊ ခွံမန့်ပန်ပြကာအိုတ်။ ကျမာသံ အာဘာနံ၊ ပ္မောဝ်ကို လျးအရံဎ်ဂမ္ဘိုဎ်ဝွံ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ပညာဘာ၊ ပြဲဎ်လျးအရံဎ်ပညာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဍတံ ဓ္ဍသာ ပညာဘာ၊ ဎ်လျးအရံဎ်ပညာဂ့်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂါ၊ လျးအရံဎ် မပြဲအိုတ်ရောဎ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[မွဲနယ်–ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတာသန်ဒ်၊ ခွံ–အိုတ်။ ကျမာသံ အာဘာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဘိုဎ်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ပညာဘာ၊ ပြဲဎ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဍတံ ဓ္ဍသာ ပညာဘာ၊ ဎ်–ဂ့်။ စတာသန်ဒ်၊ ခွံ–အိုတ်။ ကျမာသံ အာဘာနံ၊ လ္ဘူန္ဓလျး အရံဎ်ဂမ္ဘိုဎ်ဝွံ။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂါ၊ လျးအရံဎ် မပြဲအိုတ်ရောဎ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပ္ဒဲဒ္ဒခဲစတုန်ဒ် ညံဎ်ကျတ္ထိလိဎ် ဂွံတုပ်ကျဲအာဘာပိုဒ် “စတာသန်ဒ်” သာ်ဝွံ နွံထေက် ရောဎ်]။ ။ ပဌမံ၊ ရောဎ်။ ။

၂–ပဘာသုတ်

၁၄၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဘာ၊ ဎ်လျးအရံဎ် မတွးဂမ္ဘိုဎ်။ ကျမာ စတာသော၊ ရောဎ်။ ။(ပ)။ ။ စန္ဒပွဘာ၊ လျးအရံဎ်ဂိတုကီ။ သူရိယပွဘာ၊ လျးအရံဎ်တဲ့ကီ။ အဂ္ဂိပွဘာ၊ လျးအရံဎ်ပွတ်ကီ။ ပညာပဘာ၊ လျးအရံဎ်ပညာကိုရောဎ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတာသန်ဒ်၊ ခွံ–အိုတ်။ ကျမာသံ ပဘာနံ၊ ပ္မောဝ်–ဂမ္ဘိုဎ်ဝွံ။ ယဒိဒံ ပညာ ပဘာ၊ ပြဲဎ်လျးအရံဎ်ပညာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ဓ္ဍတံ ဓ္ဍသာ ပညာပဘာ၊ ဎ်လျးအရံဎ်ပညာဂ့်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂါ၊ လျးအရံဎ် မပြဲအိုတ်ရောဎ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောဎ်။

၃–အာလောကသုတ်

၁၄၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာလောကာ၊ ဎ်လျးအရံဎ် မဂ့်လဟ့်ဂမ္ဘိုဎ်။ ကျမေ စတ္တာ ရော၊ ရောဎ်။ ။(ပ)။ ။ စန္ဒာလောကော၊ လျးအရံဎ်ဂိတုကီ။ ။(ပ)။ ။ ပညာ လောကော၊ လျးအရံဎ်ပညာကိုရောဎ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတုန်ဒ်၊ ခွံ–အိုတ်။ ကျမေသံ

အာလောကာနံ၊ ပ္ဖောဝ်–ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ပညာလောကော၊ ယြင်လျူး အရံဉ်ပညာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ဓုတံ ဓုသော ပညာလောကော၊ ဉ်လျူးအရံဉ်ပညာဂ့်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ်၊ လျူးအရံဉ် မပြဲအိုတ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–သြဘာသသုတ်

၁၄၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သြဘာသာ၊ ဉ်လျူးအရံဉ် မလေပ်တွးဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ စန္ဒောဘာသော၊ လျူးအရံဉ်ဂိတုကို။ ။(ပ)။ ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ပညောဘာသော၊ ယြင်လျူးအရံဉ်ပညာမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။[ဝေါဟာရပါဠိဋ္ဌိဉ်တဲ့ ဓိုန်ရ ရပ်စပ်ပြံဉ်လှဲလဝ် ပြယာဲပါဠိကိုလေဝ် ဝေါဟာရမန်တုန် သွက်ဝွံပြံဉ်လှဲဂှ် ဥဲဟွံဝွံရ]။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ပဇ္ဇောတသုတ်

၁၄၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဇ္ဇောတာ၊ ဉ်လျူးအရံဉ်ဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ စန္ဒပဇ္ဇောတော၊ လျူးအရံဉ်ဂိတုကို။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ ဓုသော ပညာပဇ္ဇောတော၊ ဉ်လျူးအရံဉ် ပညာဂ့်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ်၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ပဌမကာလသုတ်

၁၄၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာလာ၊ ဉ်အခိဉ်အခါ ခိုဟ်ပြဂမ္ဂိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲအခိဉ်အခါခိုဟ်ပြဲ။ ဓမ္မဿဝနံ၊ ပွမကလင်ဓရ်ကို။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ ဓမ္မသာကစ္ဆာ၊ ပွမသီကျိဓရ် နပွမသွာန်, ပွမသ့်ကို။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ သမ္မသနာ၊ ပွမကလေင်ဖွိတ်သပေါတ်ဓရ် မဂပ်ဝ်ကလင်လဝ်, မဂပ်ဝ်သီကျိလဝ်တဲ့ကို။ ။ [မွဲနယ်–အတိုင်–သီသျာမူ “ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ သမထော၊ ပွမကိုလလံကျေံ နီဝရဏဂမ္ဂိုင်ကို” သာ်ဝွံ ကိုအရထည်။ သီသျာမူဂ့် သာတဲ့ ဗဗွဲကျော်ပါဠ်ဒမွး ဝိပဿနာရ]။ ။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲ။ ဝိပဿနာ၊ ပွမသိုမ်ာ် ဓရ်ရုပ်နာမ်ဂမ္ဂိုင် နကိုအကာရ မတွေင် မှံုမပ္ဍံကို အနိစ္စတာကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ဂ–ဒုတိယကာလသုတ်

၁၄၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ခွေံ–အိုတ်။ ကျမေ ကာလာ၊ ဉ်ဓရ်ကုသိုလ်

မက္ကိုဒ့် ပွဲအခိင်အခါ မခိုဟ်ပြဂမ့ိုင်ဝံ့။ သမ္မာ၊ ဗွဲမှးရး။ ဘာဝိယမာနာ၊ နကြိုဂပ်ဝ်ကိုဖ့ော် ပွဝ်အိုတ်နေဝ်။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ အနုပရိဝတ္တိယမာနာ၊ နကြိုဂပ်ဝ်ကိုက္ကိုဒ့် ထပ်ကိုထပ်အိုတ် နေဝ်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဗွဲလွေင်။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ် အာသဝဂမ့ိုင်။ ခယံ၊ နဲအရ ဟတ္ထဖိုလ် မဒ့ိဟိုတ် မအိုတ်အာ။ ပါပေန္တိ၊ ပုံကိုအာစိုပ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကာလေန၊ ပွဲ။ ဓမ္မသဝနံ၊ ကိုး။ ။(ပ)။ ။[ပွမဂွံတွံလဝ် ကုသိုလ်ပန်ပြကာ မပ္ပံကို ဓမ္မသဝနမ္ဂး “စတ္တာရော ကာလာ” ဝွံ ယွၤမတွံဂး ကာလ ဒဒက်တ်ကိုအခိင်အခါ မဒ့ိဌာနဂ့် ပတိုန်စ ပွဲကုသိုလ်မဒ့ိ ဌာနီတဲ့ တွံလဝ်ဗွဲဌာနူပစာ သဟစရဏနယ်ရောင်]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးဂ့်တုန်။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ပွဲလ္လူဒ့ိ။ ထုလ္လဖုသိ တကေ၊ ဧၟံမ့ုကိုထူဟ်ပြဲ မဖ့ော်။ ဒေဝေ၊ ဝ်ပြဲ။ ဝဿန္တေ၊ နကြိုဂူနေဝ်။ တံ ဥဒကံ၊ ဝ်ဉာ် ဖြဲဂ့်။ ယထာနိန္နံ၊ နဲဇာပ်ဒ့ဘဲ မသဝ်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သိုမဖွော်ဝ်တ၊ ပဗ္ဗတ+ကန္ဒရ+ပဒရ +သာခါ၊ နဲလ္လူဒ့ိ, ဖျေင်ဒ့ိပဲ့ုက်စီဉာ်စတဲ့ ထပက်ထောင်ဒဲ့ဝ်, တိဖ့ော်မဒကး, ကျုင်ကြုင် သွတ်ဂမ့ိုင်။ ပရိပူရေတိ၊ ပုံကိုပေင်ရ။ ။[ကလေင်ရံဝ် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၉၆)ပရိ သာသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ ပဗ္ဗတကန္ဒရပဒရသာခါ၊ ဝ်–ဂမ့ိုင်။ ပရိပူရာ၊ ဝ်–ဂမ့ိုင်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ကုသောဗ္ဘေ၊ နဲကတိုင်သွတ်ဂမ့ိုင်။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပုံကိုပေင်အိုတ်ရ။ ကု သောဗ္ဘာ၊ ဝ်ကတိုင်သွတ်ဂမ့ိုင်။ ပရိပူရာ၊ ဝ်မပေင်ဂမ့ိုင်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်အိုတ်တဲ့။ မဟာ သောဗ္ဘေ၊ နဲကတိုင်ဖ့ော်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ မဟာသောဗ္ဘာ၊ ဝ်–ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ကုန္နဒီယော၊ နဲကြုင်သွတ်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ကုန္နဒီယော၊ ဝ်–ဂမ့ိုင်။ ပရိပူရာ၊ ဝ်–ဂမ့ိုင်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ မဟာနဒီယော၊ နဲကြုင်ဖ့ော်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ သမုဒ္ဒံ၊ နဲမှာသွိဒ်။ ပရိ ပူရေန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဒုစ္စရိတသုတ်

၁၄၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ၊ ဝ်ဝစီဒုစရိုတ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဝ်အကုသိုလ်စေ တနာ မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် ဗွဲဟွံဒးရး နကိုဝစီဒွါရဂမ့ိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ။(ပ) မုသာဝါဒေါ၊ ပွမဟိုသွးဂလာန်ဟွံဉုံစွတ်။ (ဝါ) စေတနာ မဒ့ိဟိုတ်ဟိုဂလာန်ဟွံဉုံစွတ် ကိုး။ ။[ကလေင်ရံဝ် တိကနိုပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်လိက်(ဂ၁)ကို(၁၁၈)တေံညိ]။ ။ ပိသုဏာ၊ ဧၟံမလေပ်ကိုပါဒကးကျဲ့ ညးမညီသာဒဲ့ဝ်။ ဝါစာ၊ ဂလာန်ဗဇိုကို။ (ဝါ) စေတနာ မဒ့ိဟိုတ်ဂလာန်ဗဇိုကို။ ဖရုသာ၊ ဧၟံမသ္ကာတ်မြဟ်။ ဝါစာ၊ ဂလာန်ကို။ (ဝါ) စေတနာ မဒ့ိဟိုတ်ဂလာန်ကို။ သမ္မပ္ပလာပေါ၊ စေတနာ ဟိုတ်မဟိုသွးပရူပရာ မစာ်စူးနူအရထ အဓိပ္ပါယ် မလေပ်ပလိုပလာ်ကျဲ့ တသိုက်ဒတဲ့ဖိုကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။

၉–သုစရိတသုတ်

၁၄၉။ ။ ဝစီသုစရိတာနိ၊ င်ဝစီသုစရိုတ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) င်ကုသိုလ်စေတနာ မဂပ်ဝ် ကျောန်လဝ် ဗွဲမှုးရး နကိုဝစီဒွါရဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ သစ္စဝါစာ၊ ဂလာန်မဍုံစ္စတ်ကျိ။ (ဝါ) စေတနာ မဒှ်ဟိုတ် မဟိုသွး ဗွဲမဍုံစ္စတ်ကျိ။ အပိသုဏာ၊ ခဲုဟွံလေပ်ကို ပါ်ဒကးတ် ညးမညီသာဒွံင်။ ဝါစာ၊ ဂလာန်ကျိ။ (ဝါ) စေတနာ မဒှ်ဟိုတ်ဂလာန်ကျိ။ သဏှာ၊ ခဲုမ ချိုန်ဆျောတ်။ (ဝါ) ခဲုမဒှ်ဟိုတ် မသွတ်ဇကုကိုညးသ္ဆာင် ညံင်ဂံချိုန်ဆျောတ်။ ဝါစာ၊ ဂလာန် ကျိ။ (ဝါ) ကျိ။ မန္တဘာသာ၊ ပိုင်ခြာကေတ် နကိုပညာတဲ့ ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုကျိ။ (ဝါ) ပိုင်ခြာကေတ် နကိုပညာတဲ့ စေတနာ မဒှ်ဟိုတ်မဟိုကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–သာရသုတ်

၁၅၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သာရာ၊ င်ဓရ် မလေပ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒှ်ကြက်ဂမ္ဂိုင်။ (ပ)။ ။ သီလသာရော၊ သီလမလေပ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒှ်ကြက်ကျိ။ သမာဓိသာရော၊ သမာဓိမလေပ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒှ်ကြက်ကျိ။ ပညာသာရော၊ ပညာမလေပ်ကိုအာစိုပ် နိဗ္ဗာန် မဒှ်ကြက်ကျိ။ ဝိမုတ္တိသာရော၊ အရဟာတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ မလေပ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒှ် ကြက်ကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သာရာ၊ င်–ဂမ္ဂိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[သာရဿ သာရဘူတနိဗ္ဗာနဿ သမ္ပါပကော သာရော– သာ်ဝွံ သွဝစနတ္ထ၊ သမ္မာပကပိုဒ် ဇိတ်လဝ်၊ သီလမေဝ သာရော သီလသာရော]။ ။ ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်ရောင်။ ။

ပဋ္ဌမော၊ ခဲုမရနုက်ကိုမသုန်။ အာဘာဝဂ္ဂါ၊ အာဘာဝဂ်ရောင်။

တတိယော၊ ခဲုမရနုက်ကိုပိ။ ပဏ္ဏာသကော၊ င်ဂကောံဗွဝ်သုတ်မသုန်စော်။
သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရောင်။

၄–စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

(၁၆) ၁–ကျန္ဒြိယဝဂ်

၁–ကျန္ဒြိယသုတ်

၁၅၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျန္ဒြိယာနိ၊ ငကျန္ဒြိဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ငဓရ် မဒှ်ဖော်သ္ဂါပ်သ္က ဓလိုဖ္ဆိုက် ပဲ့လ္ဂျုဓရ်သမွယုတ်ဂမ္ဘိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ စတ္တာရိ၊ ငဂမ္ဘိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိကို။ (ဝါ) ဖော်သ္ဂါပ်သ္က မတွံဂး သဒ္ဓါကို။ (ဝါ) သဒ္ဓါမဒှ်ဖော်သ္ဂါပ်သ္က ဓလိုဖ္ဆိုက် ပဲ့လ္ဂျုဓရ်သမွယုတ်ဂမ္ဘိုင် ညံင်ပါဗက်ကျင်ပဲ့ကိစ္စ ပွမလျုင်ပတော့် ဇကုဇကုကို။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြိကို။ (ဝါ) ဖော်သ္ဂါပ်သ္က မတွံဂး ဝီရိယကို။ (ဝါ) ဝီရိယမဒှ်ဖော်သ္ဂါပ်သ္ကဓလိုဖ္ဆိုက် ပဲ့လ္ဂျုဓရ်သမွယုတ်ဂမ္ဘိုင် ညံင်ပါဗက်ကျင်ပဲ့ကိစ္စ ပွမပ္ဂိတ်ဇြဟတ် ဇကုကို။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြိကို။ (ဝါ) ဖော်သ္ဂါပ်သ္က မတွံဂး သတိကို။ (ဝါ) သတိမဒှ်ဖော်သ္ဂါပ်သ္ကဓလိုဖ္ဆိုက် ပဲ့လ္ဂျုဓရ်သမွယုတ်ဂမ္ဘိုင် ညံင်ပါဗက်ကျင်ပဲ့ကိစ္စ ပွမဂံသတိပ္ဍဳဟ် ဇကုကို။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြိကို။ (ဝါ) ဖော်သ္ဂါပ်သ္က မတွံဂး သမာဓိကို။ (ဝါ) သမာဓိမဒှ်ဖော်သ္ဂါပ်သ္ကဓလိုဖ္ဆိုက် ပဲ့လ္ဂျုဓရ်သမွယုတ်ဂမ္ဘိုင် ညံင်ပါဗက်ကျင်ပဲ့ကိစ္စ ပွမတန်ကြန် ဇကုကို။ ကျတိ၊ ကျဝံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျန္ဒြိယာနိ၊ ငကျန္ဒြိဂမ္ဘိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–သုတ်မပ္ဍံကို သဒ္ဓါဗလဂမ္ဘိုင်

၁၅၂။ ။ ဗလာနိ၊ ငဗိုလ်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ငဇြဟတ်သတ္တိ မဗိုန်ခိုင် ဟွံဂံချီဒရိုက်ဒရောင် ဟိုတ်နူအကုသိုလ် မစ္ပေါ်စးဂမ္ဘိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ် မတွံဂး သဒ္ဓါမဗိုန်ခိုင် ဟွံဂံချီဒရိုက်ဒရောင် ဟိုတ်နူအသဒ္ဓိယ အကုသိုလ်ကို။ ဝီရိယဗလံ၊ ဝီရိယဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ် မတွံဂး ဝီရိယမဗိုန်ခိုင် ဟွံဂံချီ

ဒရိုက်ဒရောင် ဟိုတ်နူကောသဇ္ဇ အကုသိုလ်ကို။ သတိဗလံ၊ သတိဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ် မတွံဂး သတိမဗိုန်ခိုင် ဟွံဂွံချီဒရိုက်ဒရောင် ဟိုတ်နူမုဋ္ဌသစ္စ အကုသိုလ်ကို။ သမာဓိဗလံ၊ သမာဓိဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ် မတွံဂး သမာဓိမဗိုန်ခိုင် ဟွံဂွံချီဒရိုက်ဒရောင် ဟိုတ်နူဥဒ္ဓစ္စ အကုသိုလ်ကို။ ကျတိ၊ ကျဝွံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၁၅၃။ ။ ပညာဗလံ၊ ပညာဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ် မတွံဂး ပညာမဗိုန်ခိုင် မဟွံဂွံချီဒရိုက်ဒရောင် ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာကို။ ။(ပ)။ ။ အနဝဇ္ဇဗလံ၊ အနဝဇ္ဇဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ်သတ္တိ မပ္ပံကိုသီလမသ္သူးဇူး ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ကို။ ။[ပရိသုဒ္ဓါနိ သီလာဒီနိ အနဝဇ္ဇဗလံ။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ၊ ဒု–၂၂၈]။ ။ သဂ်ဟဗလံ၊ သဂ်ဟဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ်သတ္တိ မတွံဂး ပွမထံဂ်ပင် ညးမထေဂ်ကိုထံဂ်ပင်ကို။ ကျတိ၊ ကျဝွံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ [နူစတုက္ကနိပါတ်၊ သုတ်ပိဒ်လိဂ်(၃၂) သဂ်ဟဝတ္ထုပန်ပြကာဂ့် သဂ်ဟဗလကော်ခစရ]။ (ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၁၅၅။ ။ ပဋိသခါနဗလံ၊ ပဋိသခါနဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ်သတ္တိ ဉာဏ်ပညာ မလေပ်ချပ်ဗွာရဏာ တီညာတ်ကေတ်ကို။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိဂ်(၁၁) တေံကိုညို]။ ။ ဘာဝနာဗလံ၊ ဘာဝနာဗိုလ်ကို။ (ဝါ) ဇြဟတ်သတ္တိ မတွံဂး ပွမကိုဇော်ပွဝ်ကို။ (ဝါ) ဓရ်ဝီရိယ သွဇော်သ္ဂိုပ်သ္ကတဲ့ ဇြဟတ်သတ္တိ မတွံဂး ပွမကိုဇော်ပွဝ်ဗောဇ္ဈင် ထပ္ပ်ပြကာကို။ (ဝါ) ဓရ်ဝီရိယ သွဇော်သ္ဂိုပ်သ္ကတဲ့ ဇြဟတ်သတ္တိဗောဇ္ဈင် ထပ္ပ်ပြကာမဂ်ဝ်ဂ်ိုဇော်ပွဝ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ပဉ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ကပ္ပသုတ်

၁၅၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကပ္ပဿ၊ ဒဒဂ်တ်ကိုမဟာကပ်။ အသင်္ခ်ေယျာနံ၊ ဂ် အခိဂ်ကာလ မရိုဟ်လွိဟ်ဟွံမာန်မွး သွာံမွံဗ္ဘုတ်ဝွံဂမ္ဘိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒါ၊ ယြဟ်ပဲ့ကာလမွဲ။ ကပ္ပေါ်၊ ဂ်ကပ်။ သံဝဋ္ဋတိ၊ ပုံ့လိုလာ်ဒုံဂ်ရ။ တဒါ၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ တံ၊ နိကပ်ဂ့်။ (ဝါ) နိအသင်္ခ်ေယျကပ် မွံ့ယ္ဒုသံဝဋ္ဋကပ် ဃောလိုလာ်ဒုံဂ်ဂ့်။ ဓုတ္တကာနိ၊ ဧံ့မွံဗ္ဘုတ်ဗွတ်ဝွံအိုတ်။ ဝဿာနိ၊ သွာံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံကို။ ဓုတ္တကာနိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဝဿသတာနိ၊ မွဲကွံသွာံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ကျတိ ဝါ၊ ရသာ်ဝွံကို။ ဓုတ္တကာနိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဝဿသဟဿာနိ၊ မွဲလိုသွာံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ကျတိ ဝါ၊ ရသာ်ဝွံကို။ ။(ပ)။ ။ ဝဿသတသဟဿာနိ၊ မွဲကိုဉ်သွာံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ကျတိ ဝါ၊ ရသာ်ဝွံကို။ သခီတုံ၊ တ္ဟာ်နပွမရိုဟ်လွိဟ်။ နံ သုကရံ၊ စိုန်ဟွံဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမလေဲသွာရ။ (ဝါ) စိုန်ဟွံလေဲသွာ တ္ဟာ်နသွရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒါ၊ ပြဿံ။ ကပ္ပေါ၊ ငကပ်။ သံဝဋ္ဋော၊ ငမလိုလာ်တဲ့။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ တိဋ္ဌတိ၊ ပုံတန်တ်ရ။ တဒါ၊ ပုံ။ တံ၊ နကပ်ဂ့်။ (ဝါ) နအသင်္ခေယျကပ် မှုံယ့ုဝံသံဝဋ္ဋ ဋ္ဌာယီ ယောလိုတန်ဒုံငဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယဒါ၊ ပြဿံ။ ကပ္ပေါ၊ ငံ။ ဝိဝဋ္ဋ တိ၊ ပုံဒ့်ရ။ (ဝါ) ပုံဇွော်မောဝ်ရ။ (ဝါ) ပုံယောဒ့် ယောဇွော်မောဝ်ရ။ တဒါ၊ ပုံ။ တံ၊ နကပ် ဂ့်။ (ဝါ) နအသင်္ခေယျကပ် မှုံယ့ုဝိဝဋ္ဋ ယောဒ့် ယောဇွော်မောဝ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဝဋ္ဋော၊ ငဒ့်တဲ့ဇွော်မောဝ်တဲ့။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ တိဋ္ဌတိ၊ ပုံ။ တဒါ၊ ပုံ။ တံ၊ နကပ်ဂ့်။ (ဝါ) နအသင်္ခေ ကပ် မှုံယ့ုဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယီ ဟိုတ်မှုံတန်တ် ကလေင်ဒက်ပ္ပန်တဲ့ ဗွဲဒဒ့်မဇွော်မောဝ်တဲ့ဂ့်။ ။ (ပ)။ ။ ဝဿသတသဟဿာနိ၊ ရောင်။ ကွတိ ဝါ၊ ကို။ သခီါတုံ၊ တ္ဟာ်။ နသုကရုံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကပ္ပဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုမဟာကပ်။ အသင်္ခေယျာနိ၊ ငအသင်္ခေယျ ကပ်ဂမ့်ငိုင်။ (ဝါ) ငဂမ့်ငိုင်။ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။ [သံဝဋ္ဋအသင်္ခေယျကပ်, သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယီ အသင်္ခေယျကပ်, ဝိဝဋ္ဋအသင်္ခေယျကပ်, ဝိဝဋ္ဋ ဋ္ဌာယီအသင်္ခေယျကပ် မြဲသာ်ဝွံ ပန်ပြကာရောင်]။ ။

ရ–ရောဂသုတ်

ဘဂ္ဂရု။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရောဂါ၊ ငယဲဝေဒနာဂမ့်ငိုင်။ ကွမေ ဒွေ၊ ဓါပြကာဂမ့်ငိုင်ရောင်။ ဒွေ၊ ငဂမ့်ငိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ကာယိကော၊ ခဲ့မဗာန်စပ် ပွဲခန္ဓကာယ။ ရောဂေါ စ၊ ယဲကို။ စေတသိကော၊ ခဲ့မဗာန်စပ်ပွဲစိုတ်။ ရောဂေါ စ၊ ယဲကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာယိကေန၊ ခဲ့။ ရောဂေန၊ နကိုယဲ။ ဓ္ဂကမွိ၊ ခဲ့မဒ့်မွဲကိုလေဝ်။ ဝဿံ၊ လုက်သွံ။ အာရောဂျံ၊ နဒဒ့်ညးဟံ့မွဲကိုယဲ။ (ဝါ) နပွမထတ်ယုက် စွးအာနူယဲ။ ပဋိဇာနမာနာ၊ ခဲ့မ ဒုင်ဝန်အိုတ်။ သတ္တာ၊ နသတ်ဂမ့်ငိုင်။ ဒွေပိ၊ ခဲ့မဒ့်ဓါအိုတ်ကိုလေဝ်။ ဝဿာနိ၊ လုက်သွံ ဂမ့်ငိုင်။ အာရောဂျံ၊ နံ။ ပဋိဇာနမာနာ၊ ခဲ့–အိုတ်။ သတ္တာ၊ နသတ်ဂမ့်ငိုင်။ တီဏိပိ၊ ခဲ့– အိုတ်ကိုလေဝ်။ ဝဿာနိ၊ လုက်–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ စတ္တာရိပိ၊ ခဲ့–အိုတ်ကိုလေဝ်။ (ပ)။ ။ ပဉ္စပိ၊ ခဲ့–အိုတ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဒသပိ၊ ခဲ့မဒ့်စ့်အိုတ်ကိုလေဝ်။ ။ (ပ)။ ။

ဝီသတိပိ၊ ခဲ့မဒ့်ဓါစော့်အိုတ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တိံသမွိ၊ ခဲ့–ကိုလေဝ်။ ။ (ပ)။ ။ စတ္တာရီသမွိ၊ ခဲ့–ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ပညာသမွိ၊ ခဲ့–ကိုလေဝ်။ ။(ပ) ဝဿသတမွိ၊ လုက်မွဲကွံသွံကိုလေဝ်။ ဘိယ္ယောပိ၊ လုက်ကာလမလောန် လ္ဟူနူမွဲကွံ သွံကိုလေဝ်။ အာရောဂျံ၊ နံ။ ပဋိဇာနမာနာ၊ ခဲ့–အိုတ်။ သတ္တာ၊ နသတ်ဂမ့်ငိုင်ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ပုံဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ခီဏာသဝေဟိ၊ နပူဂိုလ်တ္ဘအရှန် အာသဝအိုတ်အာဂမ့်ငိုင်။ အညတြ၊ ပါကေ့်တဲ့။ ယေ၊ ပြုင်သတ်ဂမ့်ငိုင်။ စေတသိကေန၊

ဧံ့။ ရောဂေန၊ နကိုယဲ။ မုဟုတ္တမ်ို၊ အယာံမာတ် မွဲကာလမုဟုတ္တကိုလေဝ်။ အာရောဂျ့။ န်။ ပဋိဇာနန္တိ၊ ပုံ့။ တေ သတ္တာ၊ နဲသတ်ဂမ်ိုင်ဂ့်။ (ဝါ) နဲသတ်မဒုင်ဝန်မွး ဟိုတ်မစာ်စူးအာနူယဲစိုတ် အယာံမာတ် မွဲမုဟုတ္တကာလကိုလေဝ်။ လောကသ်ီ၊ ပွဲသတ္တလောက။ သုဒုလ္လဘာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်လောန်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဖြိုင်ကလိဂွံ လောန်အိုတ်ရ။ ။[ဒုက္ခေန လဘိတဗ္ဗာတိ ဒုလ္လဘာ၊ သုဋ္ဌု ဒုလ္လဘာ သုဒုလ္လဘာ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပဗ္ဗဇိတာသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ။ ရောဂါ၊ ဝ်ယဲဂမ်ိုင်။ ကွာမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကွာဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ့။ ဘိက္ခု၊ ဝ်ခမီ။ မဟိစ္ဆော၊ ဝ်မွံ့ကိုလောဘမဇ္ဈော်။ ။[မဟာန္တီ ကွာစ္ဆာ ယသာတိ မဟိစ္ဆော]။ ။[မဟန္တာနိ ဝတ္ထူနိ ကွာစ္ဆတီတိ မဟိစ္ဆော]။ ။ (ဝါ) ဝ်နွံပွိက်ကိုပစ္စယ်ဝတ္ထုမဂ့်ိုင်။ ။[မဟန္တာနိ ဝတ္ထူနိ ကွာစ္ဆတီတိ မဟိစ္ဆော]။ ။ ဝိဃာတဝါ၊ ဝ်မွံ့ကိုဒဒိုက်စိုတ် ဟိုတ်ပွလောဘမဇ္ဈော်။ ကွာ တရီတရ+စီဝရ+ပိဏ္ဍပါတ+သေနာသန+ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန၊ နကိုဂဲ့ မဒ့်ကပေါတ်ဒဗ္ဗရ ဟိုတ်ပွမစိုဒ္ဒာလမျှိ မဒ့်စ့်စးကိုယဲ သွက်သွာ, ပိဏ္ဍပါတ်, ဒ္ဒဲသတိက် ဒ္ဒဲမံင်, သွက်ယဲ ညးမယဲ မမိက်ကိုမွဲမွဲ့။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ သုတ်ပိဒ်လိက် (၂)တေံကိုညှ]။ ။ အသန္တ္ဆဒ္ဒော၊ ဝ်ဟွံတြိုပ်ကိုစိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

သော၊ ဝ်ခမီဂ့်။ မဟိစ္ဆော၊ ဝ်။ ဝိဃာတဝါ၊ ဝ်။ ကွာတရီက္ခာရေန၊ နကို့။ အသန္တ္ဆဒ္ဒော၊ ဝ်။ သမာနော၊ နကြို့။ အနဝဉ္ဇပ္ပဋိလာဘာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမကလိဂွံ ညးမွဲသ္ဆာင် ဟွံဂွံအ ထေင်ဆောတ်ကို့။ လာဘသက္ကာရသိလောကပ္ပဋိလာဘာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမကလိဂွံ လာဘ် ပစ္စယ်ပန်ပြကာ မဂပ်ဝ်စီရေင်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရး ကျောံပွမဒယ်ှတ်ထိုင်သးကို့။ ပါဝိကံ၊ ဧံ့မ ယုတ်မာ။ ကွာစ္ဆံ၊ နဲဂွပ်လောဘ။ ပဏိဒဟတိ၊ ပွဲစွံလဝ် ပွဲစိုတ်ရ။ သော၊ ဝ်ခမီဂ့်။ အနဝ ဉ္ဇပ္ပဋိလာဘာယ၊ တ္ဂဟ်နကို့။ လာဘ(လ)ဘာယ၊ တ္ဂဟ်နကို့။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ ပုံ့ကွော်နှ် သွလွီရ။ ဃဋတိ၊ ပုံ့ပွိတ်ဇြဟတ်ရ။ ဝါယမတိ၊ ပုံ့လွီပရာရ။ သော၊ ဝ်ခမီဂ့်။ သခီယ၊ ရန်တွံဒါယကာ ဇကုဂွံတီတဲ့။ ကုလာနိ၊ နဲဇရေင်ဒါယကာဂမ်ိုင်။ ဥကသက်မတိ၊ ပုံ့ပြာပ် အာရ။ သခီယ၊ တဲ့။ နိသီဒတိ၊ ပုံ့ဂွံရ။ သခီယ၊ တဲ့။ ဓမ်မံ၊ နှ်။ ဘာသတိ၊ ပုံ့တွံရ။ သခီ ယ၊ တဲ့။ ဥစ္စာရပသာဝံ၊ နဲတရ်ဇော်, တရ်သွတ်။ သန္ဓာရေတိ၊ ပုံ့ပ္ကင်ရင်ထိင်လဝ်ရ။ ။ (ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ (ဝါ) ဟိုတ်ဒဒ့်မွံ့တ်ကို ပဗ္ဗဇိတရောဂ ပန်ပြကာသ် ဂ့်ရ။ ကွာဟ၊ ပွဲသာသနာဝွံ့။ ဓ္ဓဝံ၊ ဗျောပ်ဂံစိုတ်သဂ်ဝွံတဲ့။ ဝေါ၊ မိန်မွးတံညးဂမ်ိုင်။ သိက္ခိ တဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒးပ္ပိတ်ဇြဟတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ရော။ မယံ၊ ဝ်ပိုညးဂမ်ိုင်။ မဟိစ္ဆာ၊ ဝ်မွံ့ကိုလောဘ မဇ္ဈော်ဂမ်ိုင်။ ဝိဃာတဝန္တော၊ ဝ်မွံ့ကိုဒဒိုက်စိုတ် ဟိုတ်လောဘ မဇ္ဈော်ဂမ်ိုင်။ ကွာတရီ(လ)က္ခာရေန၊ နကို့။ အသန္တ္ဆဒ္ဒော၊ ဝ်–ဂမ်ိုင်။ န ဘဝိဿာမ၊ ကြက်

ဟွံဒှ်အိုတ်ရ။ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ၊ တ္ဝဟ်–ကျိ။ လာဘ(လ)ဘာယ၊ တ္ဝဟ်–ကျိ။ ပါပိကံ၊ ဧၚ်။ ကွာ်ဆ်ဲ၊ နှ်ဂ္ဂပ်။ နှ ပဏိဒဟိသာမ၊ ပ္ဒံဟွံစွံလဝ် ပ္ဒဲစိုတ်အိုတ်ရ။ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ၊ တ္ဝဟ်–ကျိ။ လာဘ(လ)ဘာယ၊ တ္ဝဟ်–ကျိ။ နှ ဥဋ္ဌဟိသာမ၊ ကြက်ဟွံကွေ်ာန် သွလွီအိုတ်ရ။ နှ ဃဋ္ဌေသာမ၊ ကြက်ဟွံပတိတ်ဇြဟတ်အိုတ်ရ။ နှ ဝါယမိသာမ၊ ကြက်ဟွံလွီပရာအိုတ်ရ။ သီတသာ၊ နှ်–ကျိ။ ဥဏှသာ၊ နှ်–ကျိ။ ။(ပ)။ ။ ဝစနပထာနံ၊ နှ်–ဂမ့ါင်ကျိ။ ခမာ၊ ငံမ့ုံကျိပွမအေင်ဒုင်ဂမ့ါင်။ ဘဝိသာမ၊ ကြက်–အိုတ်။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဓိဝါသကဇာတိကာ၊ ငံ–ဂမ့ါင်။ ။[ကလေငံရံင် ပိုဒ်လိက် (၁၁၄)နာဂသုတ်တေံညိ]။ ။ ဘဝိသာမ၊ ကြက်။ ကွာတိ၊ ရ၉်ဝွေ်ာပ်ဂုံစိုတ်တဲု။ သိကွဲ့ တဗ့ံ၊ စိုန်။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ ဟိ၊ ပွေ်ာပ်ဂုံစိုတ် မြဲသာ်ဝွံတဲုဟောင်း။ ဝေါ၊ မိန်။ သိကွဲ့ တဗ့ံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒးဒွေ်တ်ရ။ ကွာတိ၊ ရ၉သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္ထာမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ပရိဟာနိသုတ်

၁၅၈။ ။ တတြ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့ါ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ငမှာထေရ်သာရိပိုတ်။ ဘိက္ခူ။ နှ်ခမီမကော်ခရိုဂမ့ါင်။ “အာဝုသော ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီကောန်တ္ဝတံ။” ကွာတိ၊ ရ၉သာ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်ကော်တိုန်ရ။ “အာဝုသော၊ ယွံတ္ဝီပိုန်။” ကွာတိ၊ ရ၉သာ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငခမီဂမ့ါင်ဂ့်။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ္မာ၊ ဒဒက်တ်ကျိ။ အာမန္တနံ၊ နှ်ပွမကော်။ ပစ္စသောသုံ၊ စိုန်ကလေင်ကေတ် ဗွဲတူရူအိုတ်တဲုရ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ငံ။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်ဂလာန်ခရ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်။ အဝေါစ၊ စိုန်–ရော။ ။

အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဝတံ။ ယော ကောစိ၊ ဧၚ်မမိက်ကျိမွဲမွဲ။ ။[ဟိအရထဟွံမွဲ]။ ။ ဘိက္ခု ဝါ၊ ငခမီကျိ။ ယာကာစိ၊ ဧၚ်မမိက်ကျိမွဲမွဲ။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ ငခမီဗြဲကျိ။ စတ္တာရော၊ ဧၚ်–အိုတ်။ ဓမ္မေ၊ နှ်ခရ်ဂမ့ါင်။ အတ္တနိ၊ ပ္ဒဲဇကု။ သမနုပဿတိ၊ ပ္ဒံညာတ်ရ။ စုတ္ထ၊ ငံပွမညာတ်သာ်ဝွံ။ သတိ၊ နကြိ။ ။[မွဲနယ်–စုတ္ထ၊ ဟိုတ်ပွမညာတ်တ်သာ်ဝွံစိ]။ တေန ဘိက္ခုနာ ဝါ၊ မိန်ခမီဂ့်ကျိ။ တာယ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ၊ မိန်ခမီဗြဲဂ့်ကျိ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ကုသလေဟိ၊ ဧၚ်မဒ့ိကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ နူဓရ်ဂမ့ါင်။ ပရိဟာယာမိ၊ ပ္ဒံလဟုတ်ယုတ်ရ။ ကွာတိ၊ ရ၉သာ်ဝွံ။ နိဍ္ဍံ၊ နှ်ပွမဖျေါသွုတ်သွာတ်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်အာစိုပ်ရ။ စုတံ၊ နှ်ဂကော်ခရ် ပန်ပြကာဝွံ။ ပရိဟာနံ၊ ဓရ်ဟိုတ် မလဟုတ်ယုတ်ရုဂ့်ဒ။ ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။

စတ္တာရော၊ ငံ–ဂမ့ါင်။ ကတမေ၊ ရော။ ရာဂဝေပုလ္လတ္တံ၊ ငဒဒ့်ရာဂမ့ဂ့ါင်ကျိ။ ဒေါသဝေပုလ္လတ္တံ၊ ငဒဒ့်ဒေါသမ့ဂ့ါင်ကျိ။ မောဟဝေပုလ္လတ္တံ၊ ငဒဒ့်မောဟမ့ဂ့ါင်ကျိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကျိဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီဂ့်။ ပညာစက္ခု၊ ငမတ်ပညာ။ ဂမ္ဘီ

ရေသု၊ ဧံမဖြိုဟ်နက် ဗွဲသဘ်အရထအိုတ်။ ဌာနာဌာနေသု၊ ပွဲအရာဟိုတ်, ဟွံသေင်ကို ဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ နှ ကမတိ၊ ပ္ဒံလုပ်စိုပ်ဟွံမာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ နှ ပရိဟာယာမိ၊ ပ္ဒံဟွံလဟုတ် ယုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အပရိဟာနံ၊ ဓရ်ဟိုတ်ဟွံလဟုတ်ယုတ်ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ရာဂ တနုတ္တံ၊ ဌဒ္ဒ်ရာဂမကြီသတော့်ကို။ ။(ပ)။ ။ မောဟတနုတ္တံ၊ ဌဒ္ဒ်မောဟမကြီသတော့် ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ကမတိ၊ ပ္ဒံလုပ်စိုပ်မာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ အဌမံ၊ ရောင်။

၉–ဘိက္ခုနီသုတ်

၁၅၉။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နှဘိက္ခုနီသုတ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ မေ၊ မိန်။ သုတံ၊ စိုန်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၈၀)ကမ္ဘောဇသုတ်တေံကိုညိ]။ ။(ပ)။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ။ အညတရာ၊ ဧံမဒ့်မွဲသ္ဘာင်။ ဘိက္ခုနီ၊ ဌခမီဗြု။ အညတရံ၊ ဧံမဒ့်မွဲသ္ဘာင်။ ပုရိ သံ၊ နှ်တြုံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်သွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာမန္တေသိ၊ ရော။ အမ္ဘော ပုရိသ၊ ယွံ...တြုံ။ တွံ၊ ဌတ္ဘအဲ။ ဓ္ဂဟိ၊ သြဝ်...ကျင်ညိ။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ အယျော အာနန္ဒော၊ ဌမာထေရ်အာနန်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပွဲ။ (ဝါ) နှ်ဌာန်ဂ့်။ ဥပသင်္ကမ၊ သြဝ်...အာညိ။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ တုံ။ မမ၊ ဒဒင်္ဂတ်ကို။ ဝစနေန၊ နကိုဂလာန်။ အယျသ အာနန္ဒသ၊ ဒဒင်္ဂတ်ကို။ ပါဒေ၊ နှဖိုင်ဂမ္ဒိုင်။ သိရသာ၊ နကိုကို့ပ်။ ဝန္ဒ၊ သြဝ်...လျောဝ်ညိ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲဂရင်ပ္ဍိတုံ။ ဝန္ဒသိ၊ ပ္ဒံလျောဝ်ဂ့်ရော။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကွတ္ထန္နာမာ၊ ဧံမွံယျာမဟိမုဝွံ။ ဘိက္ခုနီ၊ ဌခမီဗြု။ အာဗာဓိကိနီ၊ စိုန်ယဲ ဗာန်စပ်ဒွံဌ်ရ။ ဒုက္ခိတာ၊ စိုန်မွံကိုဒဒိုက် ကွ်ိုဒ့်ဒွံဌ်ရ။ (ဝါ) စိုန်အာစိုပ်ဒဒိုက်ရ။ ဗာဠ ဇီဃာ နာ၊ စိုန်ယဲသ္ကာတ်မြဟ်ဒွံဌ်ရ။ သာ၊ ဌခမီဗြုဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဝန္ဒတိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရ၌ဝွံ ဂရင် ပ္ဍိတုံ။ ဝန္ဒ၊ သြဝ်...။ ဓ္ဂဝဏ္ဍ၊ ရဲသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...ဂရင်ပ္ဍိညိ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သာဓု ကိရ၊ ပ္ဒံအာတ်အခေါင်ကွဲရ။ အယျော အာနန္ဒော၊ ဌမာထေရ်အာနန်။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ ဘိက္ခုနုပသ္သယော၊ ဌဘာခမီဗြု။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ယေန၊ ယြဲပွဲ။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ဌ်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ တေန၊ ပွဲဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) ပွဲဌာန်ဘာခမီဗြု, ခမီဗြုမွံဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ အနုကမ္ပံ၊ နှ်။ ဥပါဒါယ၊ တုံ။ ဥပသင်္ကမတု ကိရ၊ သြဝ်...ပြာပ်အာကွဲရ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ဓ္ဂဝဏ္ဍ၊ ကိုလေဝ်။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အယျော အာနန္ဒော၊ ဌ်။ ယေန၊ ယြဲပွဲ။ ဘိက္ခုနုပသ္သယော၊ ဌ်။ ။(ပ)။ ။ အနုကမ္ပံ၊ နှ်။ ဥပါဒါယ၊ တုံ။ ဥပသင်္ကမတု၊ ဂွံပြာပ်အာမွးတုန်။ သာဓု ကိရ၊ စိုန်ခိုဟ်ဆဲတ်ကွဲရ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ လေဝ်။ ဝဒေဟိ၊ သြဝ်...။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ။

ဓုဝံ အယျေ။ ယွံ...တ္ဝီပိုန် ပြုမခိုဟ်ဆဝဲရ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ သော ပုရိသော၊ ငိ။ တသာ ဘိက္ခုနိယာ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ဝစနံ၊ နိ။ ပဋိသုတ္တာ၊ ကလင်တူရွှတဲ့။ (ဝါ) ဒုင်ဝန် ဂလာန်ပလန်တဲ့။ ယေန၊ ယြဲပွဲ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ငိ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပွဲ။ (ဝါ) နိ။ ဥပသက်မိ၊ ပုံ။ ဥပသက်မိတ္တာ၊ တဲ့။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ နိ။ အဘိဝါဒေတ္တာ၊ တဲ့။ ဓုကမန္တံ၊ ပွဲဌာန်မဗဗွဲမွဲ။ နိသီဒိ၊ စိုန်။ ဓုကမန္တံ၊ ပွဲ။ နိသိန္နော၊ ဧၚ်။ သော ပုရိသော၊ ငိ။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ နိ။ ဓုတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ ရော။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကျတ္ထန္နာမာ၊ ဧၚ်မှုံယွၤမဟိမုဝွံ။ ။(ပ)။ ။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ပါဒေ၊ နိ။ သိရသာ၊ နကိုံကိုပ်။ ဝန္ဒတိ၊ ပုံ။ ဓုဝဉ္ဆ၊ ရဲသာ်ဝွံကိုံ။ ဝဒေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အနုကမ့ံ၊ နိ။ ဥပါဒါယ၊ တဲ့။ ဥပသက်မတု၊ သြဝ်...။ [မွဲနယ်–ဥပသက်မတု၊ တုန်။ သာဓု ကိရ၊ ကွံရ]။ ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံလေဝ်။ ဝဒေတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ငိ။ တုဏ္ဍီဘာဝေန၊ နဒဒ်မက္ခပ်သ္ဝေံဒွံင်။ အဓိဝါသေသိ၊ စိုန်ဒုင်တဲရ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဒုင်တဲတဲ့ဂ်ိ။ ။(ပ)။ ။ နိဝါသေတွာ၊ ဗိုက်သပိုင်ဗွဲမညီသာတဲ့။ ပတ္တစီဝရံ၊ နိ။ အာဒါယ၊ တဲ့။ ။(ပ) ဥပသက်မိ၊ ပုံ။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ငိ။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ နိ။ ဒူရတောဝ၊ နူဇမ့ေဲဟောင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ နိမက္ကဉ္စင်ဒွံင်။ အဒ္ဒသာ ခေါ၊ စိုန်ဂွံညာတ်ကေတ်တဲ့ဟောင်ရ။ ဒိသွာ၊ တဲ့။ သသီသံ၊ နိအလုံဇကုမွဲ မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံကိုပ်။ ပါရုပိတ္တာ၊ ကြောပ်ဗ္ဒန်လဝ်တဲ့။ မဥ္ဆကော၊ ပွဲဂတိုံ။ နိပဇ္ဇိ၊ စိုန်သတင်ရ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ်ိ။ ။(ပ)။ ။ ပညတ္တော၊ ဧၚ်မဂပ်ဝ် လးလဝ်။ အာသနေ၊ ပွဲ။ နိသီဒိ၊ စိုန်။ နိသဇ္ဇ၊ တဲ့။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ငိ။ တံ ဘိက္ခုနိံ၊ နိ။ ဓုတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်။ အဝေါစ၊ ရော။ ။

ဘဂိနိ၊ ယွံ...ဒေံပြု။ အယံ ကာယော၊ ငိခန္ဓကာယဝွံ။ အာဟာရသမ္ဘူတော၊ စိုန် ကျိုဒ်ဟိုတ်နူအာဟာရရ။ အာဟာရံ၊ နိအာဟာရ။ နိသာယ၊ တဲ့။ အာဟာရော၊ နိအာ ဟာရ။ ပဟာတဗ္ဗော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပါကွံရ။ ဘဂိနိ၊ ယွံ။ အယံ ကာယော၊ ငိ။ တဏှာ သမ္ဘူတော၊ စိုန်ကျိုဒ်ဟိုတ်နူတဏှာရ။ တဏှံ၊ နိ။ နိသာယ၊ တဲ့။ တဏှာ၊ နိ။ ။(ပ) မာနသမ္ဘူတော၊ စိုန်ကျိုဒ်ဟိုတ်နူမာနရ။ ။(ပ)။ ။ မေထုနသမ္ဘူတော၊ စိုန်ကျိုဒ် ဟိုတ်နူမေထုန်ရ။ မေထုနေ စ၊ ပွဲမေထုန်တုန်။ (ဝါ) ပွဲဒွေတ် မဒ့်ဒြပ်တြုံပြုညးဓါ ထွေန်စပ် တုပ်သွဟ်တုန်။ ဘဂဝတာ၊ မိန်။ သေတုဃာတော၊ နိပွမပြိုက်ဂစိုတ် အကုသိုလ်ဟိုတ် တမ်။ ဝုတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ ။

“အာဟာရသမ္ဘူတော၊ ။(ပ)။ ။ ပဟာတဗ္ဗောတိ၊ အာဟာရသမ္ဘူတော၊ ။(ပ)။ ။ ပဟာတဗ္ဗော၊” ရုဂ်ဒ။ ကျတိ ဓုတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဓုတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ ကိဉ္စ၊ မူရ် သဘ်အရထမွဲ။ ပဋိစ္စ၊ ရန်တွံတဲ့။ ဝုတ္တံ၊ ရော။ ဘဂိနိ၊ ယွံ။ ကျဓ၊

ပဲ့သာသနာ၀ွံ။ ဘိက္ခု၊ ၎င်။ ။(ပ)။ ။[ကလေငဵရံင် စတုက္ကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၇) အပ ရိဟာနိယသုတ်ကို တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၆) အပဏ္ဏကသုတ်တေံညိ]။ ။ သော၊ ၎ခမိဉ်။ အပရေန၊ ဧံု၊ သမယေန၊ ပဲ့ကာလ။ အာဟာရံ၊ နှ်။ (၀ါ) နှ်ကဗဠီကာရအာဟာရ စွစသုင် မဒှ်ပစ္စုပ္ပန်။ နိသာယ၊ တုဲ။ အာဟာရံ၊ နှ်အာဟာရ။ (၀ါ) နှ်မနောသဉ္စေတနာအာဟာရ မဂပ်ဝ်တွံဂး ကံတမှာ။ ပဇာတိ၊ ပွံပါကေံ့ရ။ ။[စွအာဟာရစသုင်ဂှ် နမပ္ပံကို “နေဝ ဒ၀ါယ နှ မဒါယ” ဗွာရဏာတုဲ နမပ္ပံကိုပွမစသုင် ပါကေံ့မနောသဉ္စေတနာအာဟာရ မိက်သွး]။ ။

“အာဟာရသမ္ဘူတော၊ ။(ပ)။ ။ ပဟာတဗ္ဗောတိ၊ အာဟာရသမ္ဘူတော၊ ။(ပ)။ ။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ရုဂ်ဒ။” ဣတိ၊ ဧံုမဒှ်မြသာ်၀ွံ။ ယံ တံ၊ ယြုန်ဂလာန်မွဲ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်၀ွံ။ ဣဒံ၊ နှ်သဘ်အရထ၀ွံ။ (၀ါ) နှ်သဘ်အရထ မနိသဲ ကိုစွအာဟာရပစ္စုပ္ပန်တုဲ ပွမပါကေံ့မနောသဉ္စေတနာအာဟာရ မဒှ်ကံကိုပ်ဂှာ၀ွံ။ ပဋိစ္စ၊ တုဲ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။

“တဏှာသမ္ဘူတော၊ ။(ပ)။ ။ ပဟာတဗ္ဗောတိ၊ တဏှာသမ္ဘူတော၊ ။(ပ) ပဟာတဗ္ဗော၊ ရုဂ်ဒ။” ဣတိ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်မြသာ်၀ွံ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။(ပ) သုဏာတိ၊ ပုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်။ သုဏာတိ၊ ရော။ ဣတ္ထတ္တန္တာမော၊ ဧံုမုံပျဉ်မဟိမု၀ွံ။ ဘိက္ခု၊ ၎င်။ အာသ၀ါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။[ကလေငဵရံင် ပိုဒ်လိက်(၅)အနုသောတသုတ် တေံညိ]။ ။ ဥပသမ္ပဒ္ဓ၊ တုဲ။ ၀ိဟရတိ ကိရ၊ ပုံ။ ဣတိ၊ ရသာ်၀ွံ။ သုဏာတိ၊ ပုံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမိဉ်။ ဓ္ဂ၀ံ၊ ၎ငပွမချပ်ရသာ်၀ွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ကုဒါ နာမ၊ မူရ ပဲ့ကာလမွဲ။ ။[အသု အရထဟွံမွဲ]။ ။ အဟမ္ပိ၊ ၎င်အဲ ကိုလေ၀်။ ။(ပ)။ ။ ၀ိဟရိဿာမိ၊ ကြက်။ ဣတိ၊ ၎ငပွမချပ်ဗွာသာ်၀ွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။

သော၊ ၎ခမိဉ်။ အပရေန၊ ဧံု၊ သမယေန၊ ပဲ့။ တဏှံ၊ နှ်ပစ္စုပ္ပန်တဏှာ မရာဒနာ မိက်ကိုအရဟတ္တဖိုလ်။ နိသာယ၊ တုဲ။ တဏှံ၊ နှ်တဏှာကိုပ်ဂှာ မဒှ်၀ဋ္ဋမူလိကာ။ ပဇာတိ၊ ပုံ။ ။[၀ဋ္ဋမူလိကာ၊ တဏှာ မပါလုပ်ပဲ့အကုသိုလ်ဂမျိုင် မဒှ်တမ်ဒဒိုက်၀ဋ်]။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဂလာန်မြသာ်၀ွံ။ ဣဒံ၊ နှ်သဘ်အရထ၀ွံ။ (၀ါ) နှ်သဘ်အရထမွး နိသဲ ကိုပစ္စုပ္ပန်တဏှာ မိက်ဂွံသွဖော်၀်မတ်ကို အရဟတ္တဖိုလ်တုဲ ပွမပါသွးကေံ့ တဏှာကိုပ်ဂှာ မဒှ်၀ဋ္ဋမူလိကာ။ ပဋိစ္စ၊ တုဲ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

သော ဟိ အာယသ္မာ၊ ၎ငတ္ဒီပိုန်ဂှ်ဟောင်။ အာသ၀ါနံ၊ ဒဒက်တ်။ ခယာ၊ ဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ၀ိဟရိဿတိ နာမ၊ ကြက်ပဒတ်မာန်ဏီရ။ အဟံ ပန၊ ၎င်အဲတုန်။ ကိမင်္ဂ ကိ အင်္ဂ၊ မူရ ဟိုတ်မွဲ။ နှ ၀ိဟရိဿာမိ၊ ကြက်မံင်ဟွံမာန် နွံတ်ဂှ်ရော။ ဣတိ၊ ၎ငပွမချပ် တ်မြသာ်၀ွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ မာနံ၊ နှ်ပစ္စုပ္ပန်မာန မိက်ဂွံဂွံဒွံ၎င် ဓရိအရဟတ္တ

ဖိုလ်။ နိဿာယ၊ တဲ့။ မာနံ၊ နှမာနကိုပ်ကွာ မဒ္ဒဝဋ္ဌမူကလ။ ပဇဟတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ကွာဒံ၊ နှသဘ်အရထပွံ့။ (ဝါ) နှသဘ်အရထမွး နိသဲကိုပစ္စုပ္ပန်မာန မိက်ဂွံဂွံဒွံင် အရဟတ္တ ဖိုလ်တဲ့ ပွမပါကေ့ံ ဝဋ္ဌမူလကမာနကိုပ်ကွာ။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘဂဝ တာ၊ မိန်။ သေတုဃာတော၊ နှ။ ဝုတ္တော၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အထ ခေါ၊ ပွဲ့။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ငိ။ မဥ္ဆကာ၊ နူဇိင်ခါတ်။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ဒ္ဒါကိက္ကိုတဲ့။ ဓုကံသံ၊ ပွဲလ္လျုပ္ဒးပါမွဲ့။ ဥတ္တရာသင်္၊ နှသ္ကာကွေဟ်။ ကရိတွာ၊ ကွေဟ်ပတိုနှ်တဲ့။ အာယသ္မတော အာနန္ဒသ၊ ဒဒက်တ၊ ပါဒေသု၊ ပွဲဇိုင်ဂမ္ဘီင်။ သိရသာ၊ နကိုံ။ နိုပတိတွာ၊ ပတုံဖျေါတဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

ဘန္တေ၊ ယွံ့။ ယာဟံ၊ ယြုင်အဲဦက်ပြုမွဲ့။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ့။ (ဝါ) နှကေင်ကာ ဟွံဗဗွဲမြ သာ်ဝွံ့။ အကာသိ၊ စိုန်ပတုံဒးတုံရ။ ယထာဗာလံ၊ ဗွဲအတိုင်မဒိုဟ်ဓိ။ ယထာမူဋ္ဌံ၊ ဗွဲအ တိုင်မဝိဝိင်။ ယထာအကုသလံ၊ ဗွဲအတိုင်ဟွံစီက္ခး။ တံ မံ၊ နှ်အဲဦက်ပြုဂ့်။ အစ္စယော၊ ငိ ဒုဟ်။ အစ္စဂမာ၊ စိုန်ဓလီဖျိုက်တဲ့ ကွိုဒ့်ကွငိရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ့။ အာယတိ၊ ပွဲကာလကြ့။ သံဝရာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမမင်မွဲ့။ အယျော အာနန္ဒော၊ ငိမှာထေရ်အာနန်။ တဿာ မေ၊ ဒဒက်တကိုအဲဦက်ပြုဂ့်။ အစ္စယံ၊ နှ်ဒုဟ်။ အစ္စယတော၊ ဗွဲဒုဟ်။ (ဝါ) ဒုဟ်ရုဂ့်ဒ။ ပဋိဂ္ဂ ဏှာတု၊ သြဝ်...ဒုင်ဂိုင်ကေတ်ညိ။ (ဝါ) သြဝ်...သွးအခေါင်အေင်ဒုင်ညိ။ ကွတိ၊ ရသာ် ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘဂိနိ၊ ယွံ့ဒေံပြု။ ယာ တွံ့၊ ယြုင်တ္ဂအဲမွဲ့။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ့။ (ဝါ) နှကေင်ကာ ဟွံဗဗွဲမြ သာ်ဝွံ့။ အကာသိ၊ စိုန်ပတုံဒးတုံရ။ တဋ္ဌ၊ ဗွဲစ္စတ်။ ယထာဗာလံ၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။ ယထာအကုသလံ၊ ဗွဲ။ တံ တွံ့၊ နှ်တ္ဂအဲဂ့်။ အစ္စယော၊ ငိ။ အစ္စဂမာ၊ စိုန်။ ဘဂိနိ၊ ယွံ့။ စ၊ ဓိုနှ်ဂ့်လေဝ်။ ယတော၊ ယြုဟိုတ်မွဲ့။ တွံ့၊ ငိ။ အစ္စယံ၊ နှ်။ အစ္စယတော၊ ဗွဲ။ ဒိသွာ၊ တုံ့။ ယထာဓမ်ံ၊ အတိုင်နယ်ဂံ့ငခ်ရ်။ ပဋိကရောသိ၊ ပုံ့ဇအဲဇဗရ။ (ဝါ) ပုံ့ဒုင်ဝနှ်တဲ့ လ္ကောဝ် ကလံဏာရ။ တတော၊ ဟိုတ်။ မယံ၊ ငိ–ဂမ္ဘီင်။ တော၊ ဒဒက်တကိုတ္ဂအဲ။ တံ၊ နှ်ဒုဟ် ဂ့်။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ပုံ့ဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့အေင်ဒုင်သွးအခေါင်အိုတ်ရ။ ။

ဘဂိနိ၊ ယွံ့။ ယော၊ ယြုင်ညးမွဲ့။ အစ္စယံ၊ နှ်။ အစ္စယတော၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိက ရောတိ၊ ပုံ့။ အာယတိ၊ ပွဲ့။ သံဝရံ၊ နှ်ပွမမင်မွဲ့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့အာစိုပ်ရ။ တဿ၊ ဒဒက် တကိုညးဂ့်။ ဓုသာ၊ ငိပွမဇအဲဇဗ အတိုင်နယ်ဂံ့ငခ်ရ်, ပွမမင်မွဲ ပွဲကာလကြ့ဂ့်။ အရိယဿ၊ ဒဒက်တကိုအရီသပွရိုဟ်။ (ဝါ) ဒဒက်တကိုကျာ်တြဲ့ မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ရဂွံမွး အရာမစွါစွော် လောက မွဲဟာန်ကျောံဒေဝတ်။ ဝိနယေ၊ ပွဲသာသနာ မဒ္ဒဝရ် ဒ္ဒေံတ္တောန်။ ဝုဒ္ဓိ၊ ဒ္ဒိဟိုတ် ပွမဒ္ဒေါ်မောဝ်ရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–သုဂတဝိနယသုတ်

၁၆၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုဂတော ဝါ၊ ငကျာ်တြဲကို။ သုဂတဝိနယော ဝါ၊ ငရဒ္ဒေဝံဇ္ဈောန်ကျာ်တြဲကို။ လောကေ၊ ပွဲသတ္တလောက။ တိဋ္ဌမာနော၊ ငမတန်တဒ္ဒံင်။ အသ၊ ဂဇ္ဈဒ္ဒိမ္ဂး။ တံ၊ ငပွမတန်တဒ္ဒံငသ်ဂ်ိ။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတုံမြမောဝ် ဂကောံသတ်မဂ္ဂိုင်။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဒ္ဒိတသိုက် ဂကောံသတ်မဂ္ဂိုင်။ လော ကာနုကမ္ပါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဆာန်ဉူ ဂကောံသတ်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒေဝတ်, မ္ဂိုဟ်ဂမ္ဂိုင်။ အတ္ထာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတုံဖို့။ ဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နဒတုံမြမောဝ်။ သုခါယ၊ တ္ဂဟ် နတသိုက်။ အသ၊ ပွံဒ္ဒိရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုဂတော၊ ငယ္ခုမ္ဂးသုဂတ။ ကတမော စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျွဓ လောကေ၊ ပွဲသတ္တလောကဝွံ။ အရဟံ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ။ ။(ပ) [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၃)သီဟသုတ်တေံညိ]။ ။ ဘဂဝါ၊ တ္ဂိုဂ့်ဒ။ တထာဂတော၊ ငံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုဂတော၊ ငယ္ခုမ္ဂးသုဂတ။ အယံ၊ ပူဂိုလ်မဦိုက်ပေင်တ် ကျောံဂုဏ် မတ်ကိုအရဟတာ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတာဝွံရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုဂတဝိနယော၊ ငရဒ္ဒေဝံဇ္ဈောန်ကျာ်တြဲ။ ကတမော စ၊ ဂ့်ရော။ သော၊ ငကျာ်တြဲဂ့်။ ဓမ္မံ၊ နဲ့ဓရိပရိယတ်။ အာဒိကလျာဏံ၊ ညံင်ဂွံဆဲ ပွဲတမ်ကို။ မဇ္ဈေ ကလျာဏံ၊ ညံင်ဂွံဆဲ ပွဲလ္ဒေါဝ်ကို။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ ညံင်ဂွံဆဲ ပွဲလ္ဒိတ်ကို။ သာတ္ထံ၊ ညံင်ဂွံဦိုက်ပေင်တ် ကျောံသဘ်အရထ မတ်ကိုသတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန်ကို။ သ ဗျဉ္ဇနံ၊ ညံင်ဂွံဦိုက်ပေင်တ် ကျောံအက္ခရ် မတ်ကိုသိထိလ, ဓနိတကို။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ညံင်ဂွံဦိုက်ပေင်တ် ဗဲပွိပွူ အလုံအိုသိုကို။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ညံင်ဂွံသ္ဆဲဖုးတ ဗဲပွိပွူကို။ (ဝါ) ညံင် ဂွံသ္ဆးဖုးတ ဗဲပွိပွူ ဟွံရန်ကိုလာဘ်ပစ္စယ် နွံပွိက်ဒတုံဖို့ ဖော်ပွဝ်မေတ္တာကို။ ဒေသေတိ၊ ပွံ။

စ္ဆံ၊ ညံင်ဂွံဒ့် မတ်ကိုအာဒိကလျာဏသဂ်ဝွံ။ ဒေသေန္တော စ၊ ဓိုန်တွံတ်ကိုလေဝ်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နဲ့သာသနာ မဒ့်ဒွေတ်မပြဲ မဂပ်ဝ်ရိုဟ်ဟျောပ် နကိုသိဂ္ဂါပိပြကာ။ ပကာသေ တိ၊ ပွံသ္ဆပြာကတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုဂတဝိနယော၊ ငရဲ ဒ္ဒေဝံဇ္ဈောန်ကျာ်တြဲ။ အယံ၊ ရဲရိပရိယတ် မဦိုက်ပေင်တ်ကျောံဂုဏ် မတ်ကို အာဒိကလျာဏတာဝွံရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စ္ဆံ၊ အတိုင်မတွံလဝ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ သုခါယ၊ တ္ဂဟ်နှ။ အသ၊ ပွံ။ ကျွတိ၊ ရသဂ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧခံ–အိုတ်။ ကျွမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရိဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ဒဒက်တ်သာသနာ မတွံဂး ဓရိညးသပ္ပါရိုဟ်။ သမ္မောသာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဝိုတ်ကေံ့ လိုလဂ်။ အန္တရဓာနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမကေံ့ဗုန်။ သံဝတ္တ္တနိ္တ၊ ပွံဒ္ဒိအိုတ်ရ။ စတ္တာရော၊ ငံ–ဂမ္ဂိုင်။

က တမေ၊ ရော။ ။[မဲ့နယ်–ကတမေ၊ မူရ၊ စတ္တာရော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ့်ိုင်။ သဒ္ဓမ္မသ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ သမ္မောသာယ၊ တ္ဟ်ာန။ အန္တရဓာနာယ၊ တ္ဟ်ာန။ သံဝတ္တ္ဍန်၊ ပ္ံ့–အိုတ်ရော]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကြ္ဟ၊ ပ္ဲသာသနာဝ်ွံ့။ ဘိက္ခ္ဟု ငခမီဂမ့်ိုင်။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်ဂိုင် ကောတ် ပ္ဲဟွံဒးရး။ သုတ္တ္ဍန်၊ နိ်ပါဠ္ဍိ။ ဒုန္နိက္ခိတ္တေဟိ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်စ္ဒတ်သမ္ဘီလဝ် ပ္ဲစိုတ်ဗွဲဟွံ ဒးရး။ ပဒဗျ္ဥနေဟိ၊ နကို့ပါဠ္ဍိ မတွံဂး ပိုဒ်ဗျည်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) နကို့ပါဠ္ဍိပိုဒ် မလေပ်စ္ဓောန်ထွး သွပြာကတ်ကို့အရထဂမ့်ိုင်။ ပရိယာပုဏ္ဏ၌၊ ပ္ံကတ်ဗ္ဘောန် ဖျေါပတိုန်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဒုန္နိက္ခိတ္တသ၊ ဧံ့။ ပဒဗျ္ဥနသ၊ ဒဒက်တ၊။ (ဝါ) ဒဒက်တ၊။ အတ္ထောပိ၊ ငအရထ ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နဲ–ကိုလေဝ်။ ဒုန္နယော၊ ငမဂပ်ဝ်ပံက်ပ္ဍိတ် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ (ဝါ) ငမပံက် ပ္ဍိတ်ဟွံမာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပဌမော၊ ဧံ့။ အယံ ဓမ္မော၊ ငသဘ်ဓရ်ဝ်ွံ့။ (ဝါ) ငသဘ်ဓရ် မတွံဂး ပွမကတ်ဗ္ဘောန် ဖျေါပတိုန် ဒုဂ္ဂဟိတပါဠ္ဍိ နကို့ဒုန္နိက္ခိတ္တပါဠ္ဍိပိုဒ် မြသ်ဝ်ွံ့။ သဒ္ဓမ္မသ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပုန စ၊ မွဲလ္ပေါ့ပန်လေဝ်။ အပရံ၊ ငဓရ်ဟိုတ်သဒ္ဓမ္မ မကွဲဗ္ဒန်မွဲ သ္ဘာင်တုန်။ ဘိက္ခ္ဟု ငခမီဂမ့်ိုင်။ ဒုဗ္ဘစ၊ ငမ့ံုကို့ဂလာန် မဒ္ဒေံဗ္ဘောန်ဝါတ်ဂါတ်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ငဉး မဒ္ဒေံဗ္ဘောန်ဝါတ်ဂါတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၉၅)တေံညိ]။ ။ ဒေါဝစသကရဏ္ဍောဟိ၊ ဧံ့မလေပ်သွကို့ ဒဒ်ဉးမဒ္ဒေံဗ္ဘောန် ဝါတ်ဂါတ်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံဓရ်အကုသိုလ်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ကျောံဓရ်အကုသိုလ် စ့်ိတြဲပြကာ မ့ုံမပ္ဆံကို့ ပါဝိစ္ဆတာ, အတ္တာကွံသက, ပရဝမ္ဘိတာ, ကောဓနတာဂမ့်ိုင်။ သမန္နာဂတာ၊ ငမဍ္ဌိက်ပေင်တ်ဂမ့်ိုင်။ [စ့်ိတြဲပြကာဂ့် ကလေင်ရံင်ပါဠ္ဍိမူလပဏ္ဏာသ အနုမာနသုတ်(၁၃၃)တေံညိ]။ ။ အက္ခ မာ၊ ငမအေင်ဒုင် ဟွံမာန်ဂမ့်ိုင်။ အနုသာသနီ၊ နိ်မဒ္ဒေံဗ္ဘောန်။ အပ္ပဒက္ခိဏာဂ္ဂါဟိနော၊ ငဟွံမွဲကို့အလေံ ပွမဂိုင်ကောတ် ဗွဲမရ့ေသ့ေ မတွံဂး လွဘ်တဲသတုံဂမ့်ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ဒုတိယော၊ ဧံ့။ အယံ ဓမ္မော၊ င–ဝ်ွံ့။ (ဝါ) ငသဘ်ဓရ် မတွံဂး ဒ္ဒေံဗ္ဘောန်ဝါတ်တုံ ပွမဟွံဂိုင်ကောတ် ဒ္ဒေံဗ္ဘောန် ဗွဲမရ့ေသ့ေရဂ် မြသ်ဝ်ွံ့။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ပုန စ၊ လေဝ်။ အပရံ၊ တုန်။ ယေ တေ ဘိက္ခ္ဟု ယြင်ခမီဂမ့်ိုင်။ ဗဟုသုတာ၊ စိုန်မ့ုံကို့ဂလာန်ကျဉ် မဂပ်ဝ်မိင်လဝ် ဗွဲမဂ့ိုင်အိုတ်ရ။ အာဂတာဂမာ၊ စိုန်မ့ုံ တပါဠ္ဍိအာဂို မက္ခုင်စိုပ် ပ္ဲပါင်အိုတ်ရ။ ဓမ္မဓရော၊ စိုန်ပ္ဂင်ရင်လဝ် သုတ်, အဘိဓရ်အိုတ်ရ။ ဝိနယဓရော၊ စိုန်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ဝိနယ်အိုတ်ရ။ မာတိကာဓရော၊ စိုန်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ဝိနယ်, အဘိဓရ် မာတိကာ စါပြကာအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ပ္ဂင်ရင်လဝ် ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီမာတိကာ စါပြကာ အိုတ်ရ။ တေ၊ ငခမီဗဟုသုတဂမ့်ိုင်ဂ့်။ သက္ကစ္စံ၊ ဗွဲမရ့ေသ့ေရဂ်။ (ဝါ) သွဂရုအိုတ်တုံ။

သုတ္တန္တံ၊ နိပါဠိ။ ပရံ၊ နည်းမဲ့သွားင်။ နု ဝါစေန္တိ၊ ပုံဟွံဖျေါပတိုန်အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ် ကိုံခမီ မှုံတ်ကိုဗဟုသုတဂမ့်ဝိုင်ဂ်။ အစ္စယေန၊ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ။ သုတ္တန္တော၊ ငိပါဠိ။ ဆိန္နမူလကော၊ ငိမှုံကိုခမီ ဗဟုသုတ တမ်မူလမပိုတ်အာဂမ့်ဝိုင်။ အပ္ပဋိသရဏော၊ ငိဟွံမွဲကိုခမီ ဗဟုသုတ မန့်ဒတန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တတိယော၊ ခွေံ။ အယံ ဓမ္မော၊ ငိ–ဝွံ။ (ဝါ) ငိသဘ်ဓရ် မတွံဂး ခမီမှုံကိုဗဟုသုတဂမ့်ဝိုင် ဟွံဖျေါ ပတိုန် ဗွဲမရှေ်သ့ေ်ရဂ်တဲ့ ပွမန့်ဆိန္နမူလက မြဲသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန၊ မွဲလ့ေ်ပွန်။ အပရံ စ၊ နိ်ဓရ်ဟိုတ်သဒ္ဓမ္မ မကွံဗ့ဒ္ဓန် မွဲသွားင်တုန်။ အဟံ၊ ငိ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ ထေရာ၊ ခွေံမန့်ထေရ် မချိုက်ပေင်တ်ကို စ့်ဂ့် အိုတ်။ ဘိက္ခူ။ ငိခမီဂမ့်ဝိုင်။ ဗာဟုလိကာ၊ ငိမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပစ္စယ်ပရိက္ခရာ ဗွဲမဂ့်ဝိုင်ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ငိမပ္ဍိတ်ဖြဟတ် တ္ဟ်နပွမဂ့်ဝိုင်ကို ပစ္စယ်ပရိက္ခရာဂမ့်ဝိုင်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိ ပါတ်ပိုဒ်လိက်(၄၅)တေံညိ]။ ။ သာထလိကာ၊ ငိဒွေတ် မဖ္ဆိုက်ဗပေင်တ်ကို သိက္ခာပိ ပြကာ ပွဲသာသနာကျာ် ဗွဲဟွံဗိုန်ခိုင်ဂမ့်ဝိုင်။ သြက္ကမနေ၊ ပွဲနီဝရဏမသုန်ပြကာ ဟိုတ်မ ဒတုံစ့် ဘုံအပါသွင်။ ပုဗ္ဗဂ်မာ၊ ငိမသွပဓာန်အာဂတဂမ့်ဝိုင်။ ပဝိဝေကော၊ ပွဲဝိဝေက ပိပြကာ မတွံဂး ကာယ, စိတ္တ, ဥပဓိ။ (ဝါ) ပွဲပွမလ့ျုပိပြကာ။ (ဝါ) ပွဲနိဗ္ဗာန် အရာမလ့ျုအာ ဥပဓိ ပန်ပြကာ မပ္ဍံကိုခန္ဓ မသုန်ပြကာ။ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ငိမှုံကိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ဖျေါလဝ်ဂမ့်ဝိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒ့်အိုတ်ရ။ ။

အပတ္တာသ၊ နိ်ဓရ်တွေင် မတွံဂး ဗျာန်ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ် မဟဂပ်ဝ်ကေင်စိုပ်လဝ်ဏီ။ ပတ္တိယာ၊ တ္ဟ်နပွမအာစိုပ်။ အနဓိဂတာသ၊ နိ်ဓရ်တွေင် မတွံဂး ဗျာန်ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ် မဟဂပ်ဝ်ကေင် ကလိဂွံလဝ်ဏီ။ အဓိဂမာယ၊ တ္ဟ်နပွမကလိဂွံ။ အသစ္ဆိကတာသ၊ နိ်ဓရ်တွေင် မတွံဂး ဗျာန်ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ် မဟဂပ်ဝ်သွလဝ် ဇောဝ်မတ်ဏီ။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တ္ဟ်နပွမသွဇောဝ်မတ်။ ဝီရိယံ၊ နိ်ပွမပ္ဍိတ်ဖြဟတ်။ နု အာရဗ္ဘန်္တိ၊ ပုံဟွံပ္ဍိတ် ဖြဟတ်အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီအွာ မန့်ထေရ်ဂမ့်ဝိုင်ဂ့်။ ပစ္ဆိမာ၊ ခွေံမန့်ပွဲကြ်။ ဇနတာ၊ ငိဂကော်ကွး။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိ၊ နိ်ပွမဒွေတ်ဗက် ပွဒွေတ်အွာဇကု မဆိုညာတ်လဝ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ။

သာပိ ဇနတာ၊ ငိဂကော်ကွးကြ်ဂ့်လေဝ်။ ဗာဟုလိကာ၊ ငိမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပစ္စယ် ပရိက္ခရာ ဗွဲမဂ့်ဝိုင်။ ။[ပြိုင်လှဲအရထဓ္မကဝစ်တဲ့ ကိုညိ]။ ။ (ဝါ) ငိ။ သာထလိကာ၊ ငိ။ သြက္ကမနေ၊ ပွဲ။ ပုဗ္ဗဂ်မာ၊ ငိ။ ပဝိဝေကော၊ ပွဲ။ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တ္ဟ်နု။ ဝီရိယံ၊ နိ်။ နု အာရဗ္ဘတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတုတ္ထော၊ ခွေံ။ အယံ ဓမ္မော၊ ငိ။ (ဝါ) ငိသဘ်ဓရ် မတွံဂး ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပစ္စယ်ပရိက္ခရာ ဗွဲမဂ့်ဝိုင်တဲ့ ပွမဟွံပ္ဍိတ်ဖြဟတ် ညံင်ဂွံကလိဂွံ ဗျာန်ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ် မြဲသာ်ဝွံ။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ဒဒက်။

(ပ)။ ။ သံဝတ္တာတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ် ဂမ့်ဝိုင်ဝွံ။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်။ ။(ပ)။ ။ သံဝတ္တာန်၊ ပုံဒှ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ကျမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ့်ဝိုင်ဝွံ။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်။ ဋ္ဌိတိယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမတန်တ်။ အသမ္မောသာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဟ္ဂံဝိုတ်။ အနုန္တ ရာဓနာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမဟ္ဂံကျဲဗ္ဒန်အာ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခူ။ ငြ–ဂမ့်ဝိုင်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ဧဒုံ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကတ်ဗ္ဂောန်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ သုတ္တန်၊ နှ်။ သုနိက္ခိတ္တေဟိ၊ ဧဒုံမဂပ်ဝ်စွံပ္ဂန်လဝ် ပွဲ စိုတ် ဗွဲမ္ဒးရးအိုတ်။ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ၊ နကို်–ဂမ့်ဝိုင်။ ပရိယာပုဏန်၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုနိက္ခိတ္တာသ၊ ဧဒုံ။ ပဒဗျဉ္ဇနဿ၊ ဒဒက်တ်။ အတ္ထောပိ၊ ငအရထ အဓိပ္ပါယ် ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နှ်။ သုနယော၊ ငမဂပ်ဝ်ပံက်ပ္ဍိတ် ဗွဲမလော်ဝသွာ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဌမော၊ ဧဒုံ။ အယံ ဓမ္မော၊ ငြ–ဝွံ။ (ဝါ) ငသဘ်ဓရ် မတွံဂး ပွမကတ်ဗ္ဂောန် ဖျေ့ ပတိုန်ပါဠို မဒှ်သုဂ္ဂဟိတ နကို်ပါဠိုပိုဒ် မဒှ်သုနိက္ခိတ္တ မြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ငဓရ်ဟိုတ် သဒ္ဓမ္မတ္ဂဟ်မွဲသ္ဒာင်ဂွံတန်တ်တုန်။ ဘိက္ခူ။ ငြ–ဂမ့်ဝိုင်။ သုဝစာ၊ ငမ့ုံကို်ဂလာန် မဒ္ဒေံဗ္ဂောန် လောဲသွာဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ငမဒ္ဒေံဗ္ဂောန်လောဲ သွာဂမ့်ဝိုင်။ သောဝစဿကရဏောဟိ၊ ဧဒုံမလေပ်သွကို် ဒဒှ်ညး မဒ္ဒေံဗ္ဂောန်လောဲသွာ အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျေံဓရ်ကုသိုလ်ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ကျေံဓရ်ကုသိုလ် မ့ုံမပ္ပံကို် အပါပိစ္ဆတာ, အနတ္တုက္ကံသက, အပရဝမ္ဘိတာ, အက္ကောဓနတာဂမ့်ဝိုင်။ ။[မူလပဏ္ဏာသပါဠို၊ ၁၃၅]။ သမန္နာဂတာ၊ ငမချိုက်ပေင်တ်ဂမ့်ဝိုင်။ ခမာ၊ ငမအေင်ဒုင်မာန်ဂမ့်ဝိုင်။ အနုသာသနီ၊ နှ်။ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိနော၊ ငမ့ုံအလေံ မဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမရှေ်သေ့ မတွံဂး လွတ်တဲသတုံဂမ့်ဝိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အယံ ဓမ္မော၊ ငြ–ဝွံ။ (ဝါ) ငသဘ်ဓရ် မတွံဂး ပွမဒုင် ဂိုင်ကေတ် ဂလာန်ဒ္ဒေံဗ္ဂောန် ဗွဲမရှေ်သေ့ရဂ် မြသာ်ဝွံ။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ဒဒက်တ်ကို်။ ။(ပ) သံဝတ္တာတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စပရံ၊ တုန်။ ယေ တေ ဘိက္ခူ၊ ယြဉ်ခမီဂမ့်ဝိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဝါစေန္တိ၊ ပုံ့ဖျေ့ပတိုန်အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကို်။ အစ္ဆယေန၊ ပွဲ့။ သုတ္တန္တော၊ ငြ။ နဆ္ဆိန္နမူလကော၊ ငမ့ုံကို်ခမီဗဟုသုတ တမ်မူလဟ္ဂံသ္ဂျတ်ပိုတ်အာ။ သပ္ပဋိသရဏော၊ ငမ့ုံကို်ခမီ ဗဟုသုတ မဒှ်ဒတန်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အယံ ဓမ္မော၊ ငြ–ဝွံ။ (ဝါ) ငသဘ်ဓရ် မတွံဂး ခမီမ့ုံကို်ဗဟုသုတဂမ့်ဝိုင် ဖျေ့ပတိုန် ဗွဲမရှေ်သေ့ရဂ်တဲ့ ပွမဟ္ဂံဒှ် ဆိန္နမူလကပါဠို မြသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခူ။ ငခမီဂမ့်ဝိုင်။ နှ ဗာဟုလိကာ၊ ငညးဟ္ဂံသေင်ကို် ပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပစ္စယ်ပရိက္ခရာ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂမ့်ဝိုင်။ နှ သာထလိကာ၊ ငညး ဟ္ဂံသေင်ကို် ဒွေတ် မဖ္ဂိုက်ဗပေင်တ်ကို် သိက္ခာပိပြကာ သာသနာကျဉ် ဗွဲဟ္ဂံဗိုန်ခိုင်ဂမ့်ဝိုင်။ ။(ပ)။ ။

ပုဗ္ဗင်္မာ၊ င်–ဂမ္ဘိုင်။ ဟောန္တို၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သစ္စိကိရိယာယ၊ တ္ဘဟ်။ ဝိရိယံ၊ နှ်ဝိရိယ။ အာရဒ္ဓာန္တို၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သာပိ ဇနတာ၊ င်–ကိုလေဝ်။ နု ဗာဟုလိကာ၊ င်။ နု သာထလိကာ၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ပုဗ္ဗင်္မာ၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ) အာရဒ္ဓာတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထော၊ ဧၟံ။ အယံ ဓမ္မော၊ င်–ဝ်ံ။ (ဝါ) င်သဘ်ဓရ် မတွံဂး ပွမဟ်ံဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပစ္စယ်ပရိက္ခရာဗွဲမဂ္ဂိုင်တုံ ပွမပ်တ်ဖြဟတ် ညံင်ဂံကလိဂံ ဇျာန်ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ် မြသာ်ဝ်ံ။ ။(ပ)။ ။ ပဌမော၊ ဧၟံ။ ကျုန်ဿိယဝဂ္ဂေါ၊ ကျုန်ဿိယဝဂ် ရောင်။ ။

---

(၁၇) ၂–ပဋိပဒါဝဂ်

၁–သံခိတ္တသုတ်

၁၆၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဋိပဒါ၊ ဝ်ဒွေတ်ဂမ္ဘိုင်။ ကျမာ စတသော၊ ရောင်။ စတသော၊ ဝ်–ဂမ္ဘိုင်။ ကတမာ၊ ရော။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဧၟံမွံုကိုဝ်ပဿနာဉာဏ်တွေဝ်ငဗြိုင်ဖြ။ (ဝါ) ဧၟံမွံုကိုဝ်ပဿနာဉာဏ်တွေဝ်ငမကိုအာစိုပ်အရိယမဂ် ဗွဲမဗြိုင်ဖြ။ ။ [ဒန္ဓာ၊ ဧၟံမဗြိုင်ဖြ။ (ဝါ) ဧၟံမကိုအာစိုပ်အရိယမဂ် ဗွဲမဗြိုင်ဖြ+အဘိညာ၊ ဧၟံမွံုကိုဉာဏ်တွေဝ်။ (ဝါ) ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဝ်]။ ။ ဒုက္ခာ၊ ဧၟံမဝါတ်ဂါတ်။ (ဝါ) ဧၟံမပါကေံ့ကိလေသဂမ္ဘိုင် ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်ကီ။ (ဝါ) ဒွေတ်မပ်ံကို နာမရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကီ။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ဧၟံမွံုကိုဝ်ပဿနာဉာဏ်တွေဝ် မပြဟ်ပြေဟ်။ (ဝါ) ဧၟံမွံုကိုဝ်ပဿနာဉာဏ်တွေဝ် ကိုအာစိုပ်အရိယမဂ် ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်။ ဒုက္ခာ၊ ဧၟံ။ (ဝါ) ဧၟံ။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်ကီ။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဧၟံ။ (ဝါ) ဧၟံ။ သုခါ၊ ဧၟံမလေဲသွာ။ (ဝါ) ဧၟံမပါကေံ့ကိလေသဂမ္ဘိုင် ဗွဲမလေဲသွာ။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်ကီ။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ဧၟံ။ (ဝါ) ဧၟံ။ သုခါ၊ ဧၟံ။ ပဋိပဒါ၊ ဒွေတ်ကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဝိတ္ထာရသုတ်

၁၆၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဧၟံ။ ဒုက္ခာ၊ ဧၟံ။ ပဋိပဒါ၊ ဝ်ဒွေတ်။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဓ္ဓကစ္စော၊ ဝ်။ ပကတိယာပိ၊ ဗွဲသဘ်ပကတိကိုလေဝ်။ တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော၊ ဝ်မွံုကိုသဘ်ရာဂ မသ္ကာတ်မြဟ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အဘိက္ခဏံ၊ ဟွံဂွံသ္ကုတ်။ ရာဂဇံ၊ ဧၟံမက္ကိုဒ့် ဟိုတ်နူရာဂ။ ဒုက္ခံ၊ နှ်ဒုက္ခဝေဒနာ ဒဒိုက်ကာယကီ။ ဒေါမနဿံ၊ နှ်ဒေါမနဿဝေဒနာ ဒဒိုက်စိုတ်ကီ။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ့ဒုင် စသိုင်ဒုံင်ရ။ ပတိယာပိ၊ ဗွဲ။ တိဗ္ဗဒေါသဇာတိကော၊ ဝ်မွံုကိုသဘ်ဒေါသ မသ္ကာတ်မြဟ်။

ဟောတိ၊ ပုံ။ အဘိက္ခဏံ၊ ဟုံဂုံသ္ကုတ်။ ဒေါသဇ၊ ခဲ့ုမက္ကိုဒ့် ဟိုတ်နူဒေါသ။ ။(ပ)။ [တဿိမာနိ= တဿ+က္လမာနိ]။ ။ တဿ၊ ဒဇက်တ်ကိုခမိဂ်။ သဒ္ဒါန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဒါန္ဒြိကို။ (ပ)။ ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြိကို။ (ဝါ) က္လန္ဒြိမတုံဂး ဝိပဿနာပညာကို။ က္လတိ၊ ရ၍ဂ်ဝုံ။ ပဥ္စ၊ ခဲ့ုမဒ့်မသုန်အိုတ်။ က္လမာနိ က္လန္ဒြိယာနိ၊ ငိက္လန္ဒြိဂမ္ဒါငိဝုံ။ မုဒ္ဒနိ၊ သိုကိုမချိုန်ညောမ် တ်ဂမ္ဒါငိ။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ပုံက္ကိုဒ့် ပြာကတ်က္ခငိအိုတ်ရ။ ။

သော၊ ငိခမိဂ်။ ပဥ္စန်း၊ ခဲ့ုမဒ့်မသုန်အိုတ်။ က္လမေသံ က္လန္ဒြိယာနံ၊ ဒဇက်တ်ကိုက္လန္ဒြိ ဂမ္ဒါငိဝုံ။ မုဒုတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့် မချိုန်ညောမ်တ်စိ။ အာသဝါနံ၊ ဒဇက်တ်ကိုခရိအာသဝဂမ္ဒါငိ။ ခယာယ၊ တူဟ်နဖိုအရဟတ္တဖိုလ် မဒ့်ဟိုတ် မအိုတ်အာ။ အာနန္တရိယံ၊ နိလောကုတ္တိ် မဂ်သမာဓိ မလေပ်ကိုဖို မတုံဂး ဖိုမသက်သွိငိဇကု။ ဒန္ဓံ၊ ဗွဲမလဇုံလဇ။ ပါပုဏာတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိဒ္ဒေတ်ဝုံ ဗွဲသဘ်ပကတိ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ မသ္ကာတ်မြဟ်တုံ ဒ္ဒေတ် မပါစ္ဆးကေ့ံ ကိလေသ ခမီမအာစိုပ် လောကုတ္တိ်မဂ်သမာဓိ နကိုက္လန္ဒြိ မသုန်ပြကာ ဗွဲမလဇုံလဇဝုံ။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ခဲ့ု။ ဒုက္ခာ၊ ခဲ့ု။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဒေတ်ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ခဲ့ု။ ဒုက္ခာ၊ ခဲ့ု။ ပဋိပဒါ၊ ငိ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ။ (ပ)။ ။ အဓိမတ္တာနိ၊ သိုမုံကိုဗုတ်ဗွတ် မသ္ကာတ်မြဟ်လောန်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အဓိ မတ္တတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့်မုံကိုဗုတ်ဗွတ် မသ္ကာတ်မြဟ်လောန်စိ။ ။(ပ)။ ။ ခိပ္ပံ၊ ဗွဲမပြဟ်။ ပါပုဏာတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နိဒ္ဒေတ်ဝုံ ဗွဲသဘ်ပကတိ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ ဓိုန်သ္ကာတ်မြဟ်ကိုလေဝ် ဒ္ဒေတ်မပါစ္ဆးကေ့ံ ကိလေသ ခမီမအာစိုပ် လောကုတ္တိ် မဂ်သမာဓိ နကိုက္လန္ဒြိ မသုန်ပြကာ ဗွဲမလဇုံလဇဝုံ။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ခဲ့ု။ ဒုက္ခာ၊ ခဲ့ု။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ပကတိယာပိ၊ ဗွဲ။ တိဗ္ဗရာဂဇာတိကောဒ၊ ငိ။ နံ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဘိက္ခဏံ၊ ဟုံဂုံသ္ကုတ်။ ရာဂဇ၊ ခဲ့ု။ ။(ပ)။ ။ နံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) ဒန္ဓံ၊ ဗွဲ။ ပါပုဏာတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နိဒ္ဒေတ်ဝုံ ဗွဲသဘ်ပကတိ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ ဓိုန်ဟုံသ္ကာတ်မြဟ်ကိုလေဝ် ဒ္ဒေတ်မပါစ္ဆးကေ့ံ ကိလေသ ခမီမအာစိုပ် လောကုတ္တိ်မဂ်သမာဓိ နကိုက္လန္ဒြိ မသုန်ပြကာ ဗွဲမလဇုံလဇဝုံ။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ခဲ့ု။ သုခါ၊ ခဲ့ု။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–အသုဘသုတ်

၁၆၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္လ၊ ပဲ့သာသနာဝုံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ကာယေ၊ ပဲ့ကရဇ ကာယဇကု။ (ဝါ) ပဲ့ခန္ဓကာယဇကု။ အသုဘာနုပဿီ၊ ငိမုံအလေံ မသ္ဂိမ္ဂ်ထပ်ကိုထပ် မွးဟုံဆဘဲ။ အာဟာရေ၊ ပဲ့စုအာဟာရမစ။ ပဋိကူလသညီ၊ ငိမုံစုတ်သညာမွး ကျဟ်မုံ။ သဗ္ဗလောကေ၊ ပဲ့လောကအလုံအိုသို။ အနဘိရတိ သညီ၊ ငိမုံကိုစုတ်သညာ မက္ကိုဒ့်

ဗွဲသဘ်ပွမဟွံလဟိုင်။ သဗ္ဗသခီရေသု၊ ပွဲတေဘူမကသခီရ အလုံအိုသိုဂမ္ဂိုင်။ အနိစ္စ နုပသီ၊ ငိမ္ဂုံအလေံသို့မ္ဘ် ထပ်ကိုထပ်မွးဟွံဗိုန်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ဝိဟာရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ပန၊ သ္ဘာင် နူဂ့်။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ မရဏသညာ၊ ငိစ္စတ်သညာမက္ဂ်ိုဒ့် သွအာရိုကို သဘ်ပွမ ချိုတ်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲလွေင်ခန္ဓဇကု။ (ဝါ) ပွဲနိယကဇ္ဈတ္တ မတွံဂး လွေင်ခန္ဓဇကု။ သူပဋ္ဌိတာ သု+ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ငိမပြာပ်အာတန်တ ဗွဲမွှးရုး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

သော၊ ငိခမီဂ့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ပညာဗလံ၊ ပညာဗိုလ်ကို။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ပဥ္စ၊ ခေံမဒ့်မသုန်အိုတ်။ ကျမာနိ သေခဗလာနိ၊ နဲ်ဗိုလ် ပူဂိုလ်သေက္ခ ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ (ဝါ) နဲ်အစော်သတ္တိ ပူဂိုလ်အရီ ယောမဒ္ဓေတ်တ သိက္ခာပိပြကာဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ဥပ နိသာယ၊ နိသဲကောတ်တဲ့။ ဝိဟာရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နဲ်ဒ္ဓေတ်ဝွံ။ (ဝါ) နဲ်ဒ္ဓေတ်မပ္ဍံကို အသုဘာနုပဿနာ, အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ မ္ဘုံကို ဝိပဿနာဉာဏ်တွေင် မတွံဂး ပညိန္ဒြိမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် မပ္ဍံကိုသဒ္ဓိန္ဒြိ မဒ့်မုဒွံ။ ဒန္ဓာဘိ ညာ၊ ခေံ။ ဒုက္ခာ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ အာနန္တရိယံ၊ နဲ်။ ခိပ္ပံ၊ ဗွဲ။ ပါပုဏာတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နဲ်ဒ္ဓေတ်ဝွံ။ (ဝါ) နဲ်ဒ္ဓေတ်မပ္ဍံကို အသု ဘာနုပဿနာ မ္ဘုံကိုဝိပဿနာဉာဏ်တွေင် မတွံဂး ပညိန္ဒြိမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် မပ္ဍံကိုသဒ္ဓိန္ဒြိ မဒ့်အဓိမတ္တဝွံ။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ခေံ။ ဒုက္ခာ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ခေံ။ သုခါ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ငိ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိခမီ။ ကာမေဟိ၊ နူဝတ္ထု, ကိလေသ ကာမ ဓါပြကာဂမ္ဂိုင်။ ဝိဝိစ္စ ဧ၀၀၊ လ့ုအာတဲ့ဟောင်။ အကုသလေဟိ၊ ခေံမဒ့်နီဝရဏ အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ နူဓရ်ဂမ္ဂိုင်။ ဝိဝိစ္စ ဧ၀၀၊ ဟောင်။ သဝိတက္ကံ၊ ခေံမဒ့်မွဲဟာန် ကျော်ဝိတက်။ သဝိစာရံ၊ ခေံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဝိစာရ။ ဝိဝေကဇ၊ ခေံမက္ဂ်ိုဒ့် ဟိုတ်ပွမလ့ု အာ နူနီဝရဏအိုတ်။ (ဝါ) ခေံမက္ဂ်ိုဒ့် ပွဲဂကော်ဓရ်ဈာနသမ္ပယုတ် မလ့ုအာနူ နီဝရဏ အိုတ်။ (ဝါ) ခေံမက္ဂ်ိုဒ့် ပွဲဂကော်ဓရ်ဈာနသမ္ပယုတ် မဂပ်ဝ်ကိုလ့ုအာ နီဝရဏအိုတ်။ ပီတိသုခံ၊ ခေံမ္ဘုံကိုပီတိသုခ။ ပဌမံ၊ ခေံမဒ့် ပဌမဗွဲလွေင်ဂ့နဲ်။ ဈာနံ၊ နဲ်ဈာန်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကိုချိုက်ပေင်တဲ့။ ဝိဟာရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။[နယ်ကိုအရထ မသွေဟ်ဂမ္ဂိုင် ကို တင်သောင်ကဉ်းဂ့် ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃)တေံညှိ]။ ။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ နဲ်ဝိတက်ဝိစာရဂမ္ဂိုင်။ ဝူပသမာ၊ ဟိုတ်ပွမက်ိုဝိုဟ်လလံစိ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမက်ိုပါစ္ဆး ကလိလောနံစိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ခေံမက္ဂ်ိုဒ့် ပွဲလွေင်ခန္ဓဇကု။ သမ္ပသာဒနံ၊ ခေံ မလေပ်ကိုဖြုင်ကော်ဝ် ဗွဲမွှးရုး။ စေတသော၊ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ ပြဂ့်ဒ့်တဲ့ ခေံမလေပ်ကိုဖွော်ပွဝ်သမာဓိ မကိုသ္ဘုင်တိုန်ကျင်။ (ဝါ) ဒ့်ညးမွဲခဝ် ဟွံမွဲကိုသ္ဘံ မတွံဂး ဝိတက် ဝိစာရတဲ့ ခေံမလေပ်ကိုဖွော်ပွဝ်သမာဓိ မကိုသ္ဘုင်တိုန်ကျင်။ (ဝါ) ပြဂ့်ဒ့်တဲ့ ခေံမ လေပ်ကိုဖွော်ပွဝ် သမာဓိ မကိုသ္ဘုင်တိုန်ကျင်ကို ဓရ်သမ္ပယုတ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဒ့်ညးမွဲခဝ်

ဟံမွဲကိုသွဲ့ မတွံဂး ဝိတက်ဝိစာရတဲ့ ဧံမလေပ်ကိုဖွော်ပွဝ် သမာဓိ မကိုသ္ဒင်တိုန်ကျင်ကို ဓရိသမွယုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ။

[မွဲနယ်–အဇ္ဈတ္တံ၊ ဧံ့။ စေတသော၊ န်။ သမ္ပသာဒနံ၊ ဧံ့။ ဓ္ကောဒိဘာဝံ၊ ဧံ့]။ အဝိတက္ကံ့၊ ဧံ့ဟံ့မွဲကိုဝိတက်။ အဝိစာရံ၊ ဧံ့ဟံ့မွဲကိုဝိစာရ။ သမာဓိဇံ၊ ဧံ့မက္ကြိုဒ့်ဟိုတ် နူပဋ္ဌမဇျာန်သမာဓိ။ (ဝါ) ဧံ့မက္ကြိုဒ့် ဟိုတ်နူဒုတိယဇျာန်သမာဓိ စိုန်သ္ဒိုတုပ်။ ပီတိသုခံ၊ ဧံ့မွံ့ကိုပီတိသုခ။ ဒုတိယံ၊ ဧံ့မရနုက်ကိုဓါ ဗွဲလွေင်ဂွန်။ ဇျာနံ၊ နဲ့ဇျာန်။ ဥပသမွဇ္ဈ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ပီတိယာ၊ နဲ့ပီတိ။ ဝိရာဂါ စ၊ ဟိုတ်ပွမက္ခုဟ်မွေံကို။ ဝူပသမာ စ၊ ဟိုတ်ပွမက်ပ္ဒိုတ် လလံကွေံကို။ ။[ပ္ဒဲပီတိယာ စ နကိုစသဒ္ဒါ သမွိဝ္ဇ္ဈာနတ္ထဂ့် ပံင်ပ္ကေံ ဝူပသမကြိယာရ။ နကိုစသဒ္ဒါဂ့် အယံမာတ် ကျုဟ်မွေံပီတိဟွံက ပ္ဒိုတ်လလံကွေံလေဝ် ကိုပ္ဒိုတ်လလံကွေံရ သဂ်ဝွံမိက်သွဲးရ]။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ပီတိယာ၊ နဲ့ပီတိ။ ဝိရာဂါ စ၊ ဟိုတ်ပွမကလိလောန်ကို။ ဝိတက္ကဝိစာ ရာနံ၊ နဲ့ဝိတက်ဝိစာရဂမ္ဒိုင်။ ဝူပသမာ စ၊ ဟိုတ်ပွမကိုပ္ဒိုတ်လလံကွေံကို။ ။[ပ္ဒဲနယ်ဝွံ နကိုစသဒ္ဒါသမွိဝ္ဇ္ဈာနတ္ထဂ့် ပံင်ပ္ကေံ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမရ။ အယံမာတ် ကလိလောန် ပီတိသွးဟွံက ဝိတက်ဝိစာရဂမ္ဒိုင်လေဝ် ကိုပ္ဒိုတ်လလံကွေံရ သဂ်ဝွံမိက်သွဲးရ။ ပ္ဒဲဒုတိယ နယ်ဝွံ ဝိရာဂသဒ္ဒါ တွံအရထသမတိက္ကမန ပွမကလိလောန်တဲ့ ပ္ဒဲပဋ္ဌမနယ် တွံအရထ ဇိဂုစ္ဆန ပွမက္ခုဟ်မွေံရ]။ ။

ဥပေက္ခကော၊ ငမ္ဒုံကိုတတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ မလေပ်သ္ဒိမ္ဟ် ဗွဲမတုပ်သွဟ်။ ငမ္ဒုံကိုတတြ မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ မလေပ်သ္ဒိမ္ဟ်မဇ္ဈဟ်။ ဟုတ္တာ စ၊ ဒ့်တဲ့ကို။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ သတောၑ၊ ငမဝွံ သတိအာရီဖျာန်။ (ဝါ) ငမ္ဒုံကိုသတိ။ သမ္ပဇာနော၊ ငမပိုင်ခြာတီကေတ် အာရီဖျာန် ဗွဲမ္ဒုးရး။ (ဝါ) ငမ္ဒုံကိုသမွဇဉ်ညာဏ်ပညာ။ ဟုတ္တာ စ၊ ဒ့်တဲ့ကို။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ သုခဉ္စ၊ နဲစေတ သိကသုခ, ကာယိကသုခကို။ ကာယေန၊ နကိုနာမကာယ။ (ဝါ) နကိုနာမကာယ မတွံဂး တတိယဇျာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်, ကာယဝိညာဏ်စိတ္တုပ္ပါဒ်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပ္ဒုံဒုင်စသိုင်ရ။ ။

ယံ၊ ယြဟိုတ်နူတတိယဇျာန်မွဲ။ တံ၊ နဲပူဂိုလ်မဋ္ဌိက်ပေင်တ ကျေံတတိယဇျာန်ဂ့်။ အရိယာ၊ ငဉးသပ္ပုရိုဟ် မပ္ဍံကိုကျာ်ဂမ္ဒိုင်။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပ္ဒုံဟိုသွး ဂလာန်ထိုင်သးအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာစိက္ခန္တိ၊ ရော။ အယံ၊ ငပူဂိုလ်မဋ္ဌိက်ပေင်တ ကျေံတတိယဇျာန်ဝွံ။ ဥပေက္ခကော၊ စိုန်မွံ့ကိုတတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ မလေပ်သ္ဒိမ္ဟ်မဇ္ဈဟ်ရ။ သတိမာ၊ စိုန်မွံ့ကို သတိရ။ သုခဝိဟာရီ၊ စိုန်မွံ့အလေံ မပဒတ်ဗွဲတသိုက်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ တတိယံ၊ ဧံ့မရနုက်ကိုပိ ဗွဲလွေင်ဂွန်။ တံ၊ နဲဇျာန်ဂ့်။ ဥပသမွဇ္ဈ၊ ဍျိက်ပေင်တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ပုဗ္ဗေ၀၊ ပဲ့ဥပစာရခဏကိုပ်က္စာ ဗျာန်ပန်ပြကာဟောင်။ သုခဿ၊ နိကာယိကသုခ။ ပဟာနာစ၊ ဟိုတ်ပွမပါကို။ ဒုက္ခဿ၊ နိကာယိကဒုက္ခ။ ပဟာနာ စ၊ ဟိုတ်ပွမပါကေ့ကို။ သောမနဿဒေါမနဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသောမနဿဝေဒနာ ကိုဒေါမနဿဝေဒနာဂမ့်ိုင်။ အတ္ထင်္မာ၊ ဟိုတ်မအာစိုပ် ပွမပ့်ိုတ်ကို။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ခေံဟွံသေင်ကိုဒုက္ခ, ဟွံသေင်ကိုသုခ။ (၀ါ) ခေံသုခလေ၀်ဟွံမွဲ, ဒုက္ခလေ၀်ဟွံမွဲ။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ၊ ခေံမ့ုံကို ပွမသ္အးဇုးဗွဲပွိပွ။ မိန်သတိ မစိုန်သကိုကျောံဥပေက္ခာ မဂပ်၀်ကွ်ိဇၦကို။ စတုတ္ထ၊ ခေံမရနုက်ကိုပန် ဗွဲလွေင်ဂုန်။ ဗျာနံ၊ န်။ ဥပသမ့ဖ္ဇ၊ တုံ။ ၀ိဟရတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ ဒန္ခံ၊ ဗွဲ။ ပါပုဏာတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နိဒ္ဒေတ်၀ွံ။ (၀ါ) နိဒ္ဒေတ် မတွံဂး ဗျာန်ပန်ပြကာ မ့ုံကိုဝိပဿနာဉာဏ်တွေင် မတွံဂး ပညိန္ဒြိ မဒ့ိမွဲဟာန်ကျောံ မပ့ံတ်ကိုသဒ္ဓိန္ဒြိ မဒ့ိမုဒု၀ွံ။ ဒန္ခာဘိညာ၊ ခေံ။ သုခါ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နိဒ္ဒေတ်၀ွံ။ (၀ါ) နိဒ္ဒေတ် မတွံဂး ဗျာန်ပန်ပြကာ မ့ုံကိုဝိပဿနာဉာဏ်တွေင် မတွံဂး ပညိန္ဒြိမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော ံမပ့ံတ်ကိုသဒ္ဓိန္ဒြိ မဒ့ိအဓိမတ္တ၀ွံ။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ခေံ။ သုခါ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ပဌမခမသုတ်

၁၆၄။ ။ အက္ခမာ၊ ခေံမအောင်ဒုင် ဟွံမာန်။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဒေတ်ကို။ ခမာ၊ ခေံမအောင်ဒုင် မာန်။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဒေတ်ကို။ ဒမာ၊ ခေံမတွံဂး ဒ္ဒေံဇ္ဇောန်။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဒေတ်ကို။ သမာ၊ ခေံမတွံဂး ပွမကိုလလံပ့ိုတ်ကေ့ံ။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဒေတ်ကိုရောင်။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ အက္ခမာ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ဉ်။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ ကွာမ၊ ပဲ့လောကဝွံ။ ခ္ဂကစ္စော၊ ဉ်ညးလ့ိုး။ အက္လောသန်ဆံ၊ နဉ်ညး မကွေဟ်လက်။ ပစ္စက္လောသတိ၊ ပ့ုံကလေင် ကွေဟ်လက် ပ့ုန်ရ။ ရောသန်ဆံ၊ နဉ်ညး မပရိုက်ပျဲပျာံ။ ပဋိရောသတိ၊ ပ့ုံကလေင် ပရိုက်ပျဲပျာံပ့ုန်ရ။ ဘဏ္ဍန်ဆံ၊ နဉ်ညးမစုင်တက်။ ပဋိဘဏ္ဍတိ၊ ပ့ုံကလေင် စုင်တက်ပ့ုန်ရ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိဒ္ဒေတ်၀ွံ။ (၀ါ) နိဒ္ဒေတ် မပ့ံတ်ကိုညးမကွေဟ်လက်ဂ့် ကလေင်ကွေဟ်လက်၀ွံ။ အက္ခမာ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ဒ္ဒေတ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ န ပစ္စက္လောသတိ၊ ပ့ုံဟွံကလေင် ကွေဟ်လက်ပ့ုန်ရ။ ရောသန်ဆံ၊ နိ။ န ပဋိရောသတိ၊ ပ့ုံဟွံကလေင် ပရိုက်ပျဲပျာံရ။ ။(ပ) ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိဒ္ဒေတ်၀ွံ။ (၀ါ) နိဒ္ဒေတ် မတွံဂး မပ့ံတ်ကိုညးကွေဟ်လက်ဂ့် ဟွံကလေင် ကွေဟ်လက်၀ွံ။ ခမာ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ့ုံ။ ။

ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ ဒမာ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊ ဉ်။ ကတမာ စ၊ ရော။ ။[ကြဲန္ဒ္ရဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၄) သံ၀ရသုတ်တေံညီ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိဒ္ဒေတ်၀ွံ။ (၀ါ) နိဒ္ဒေတ် မတွံဂး ပွမဒ္ဒေံဇ္ဇောန်ကျန္ဒြိ ကြဲပြကာ မပ့ံတ်ကိုစက္ခု၀ွံ။ ဒမာ၊ ခေံ။ ပဋိပဒါ၊

ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၁၄)၊ နာဂသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ သမေတိ၊ ပုံ့ကိုလလံပ့ိုတ်ကေ့ံရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ အယံ၊ နှ်ဒ္ဂေတ် မတ္ဂံဂး ပွမကိုလလံပ့ိုတ်ကေ့ံ အကုသိုလ်ဝိတက် မပ္ဂံကိုကာမဝိတက်ဝ္ဂံ။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဒုတိယခမသုတ်

၁၆၅။ ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဉ်။ သီတသ၊ နှ်–ကိုး။ ။(ပ)။ ။ ဝစနပထာနံ၊ နှ်–ကိုး။ အက္ခမော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၁၄)၊ နာဂသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ အနဓိဝါသကဏာတိကော၊ ဉ်ဟ္ဂံမွဲကိုသဘ ညးမလေပ်အေဉ်ဒုဉ်။ (ဝါ) ဉ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ အယံ၊ နှ်။ (ဝါ) နှ်ဒ္ဂေတ်မအေဉ်ဒုဉ် ဟ္ဂံမာန် မပ္ဂံကိုဓိဟ်ဂမ္ဟ ဝ္ဂံ။ ။(ပ)။ ။ ပဉ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ဥဘယသုတ်

၁၆၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တတြ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုဒ္ဂေတ်ပန်ပြကာဂမ္ဟိုင်ဂ့်။ ယာ အယံ ပဋိပဒါ၊ ယြဉ်ဒ္ဂေတ်မွဲ။ ဒုက္ခာ၊ စိုန်ဝါတ်ဂါတ်ရ။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ စိုန်မှုံကိုဝိပဿနာဉာဏ်တွေင် မလ္ဂါလ္ဂရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နှ်ဒ္ဂေတ်ဝ္ဂံ။ ဥဘယေနေဝ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဓါ ပြကာဟေင်။ ဟီနာ၊ ယုတ်သဝ်စော့်သွဝ်ရုဂ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံ့။ ။[မိက်ဂွံစ္ဆာန်ထွးကို ဟိုတ် လဂွံကိုဥဘယေန ဓါပြကာတုံ တွံလဝ် မပ္ဂံကိုယမ္ဟာယံ–ရောင်]။ ။

ယမ္ဟိ ယေနပိ ကာရဏေန၊ ပြဲဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲကိုလေဝ်။ အယံ ပဋိပဒါ၊ ဉ်။ ဒုက္ခာ၊ စိုန်။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတ္ဂံဂး ပွမဝါတ်ဂါတ်ကိုလေဝ်။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နှ်။ ဟီနာ၊ ရုဂ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံ့။ ယမ္ဟိ ယေနပိ ကာရဏေန၊ ပြဲဟိုတ်။ အယံ ပဋိပဒါ၊ ဉ်။ ဒန္ဓာ၊ စိုန်။ ။[ပ္ဒဲဝ္ဂံ ပဋိပဒါဂ့်ဟောင် “ပဋိပဒါခန္ဓာ”သာ်ဝ္ဂံ သွဂးရ]။ ။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန၊ ဟိုတ်။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နှ်။ ဟီနာ၊ ရုဂ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ တတြ၊ ပ္ဟောဝ်ကိုဒ္ဂေတ် ပန်ပြကာဂမ္ဟိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဂံ။ အယံ ပဋိပဒါ၊ နှ်။ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့်မဝါတ်ဂါတ်စိ။ ဟီနာ၊ ရုဂ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ သုခါ၊ စိုန်။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဒန္ဓတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒ့် မလ္ဂါလ္ဂစိ။ ။(ပ)။ ။ ဥဘယေနေဝ၊ ဟိုတ်။ ပဏီတာ၊ ပြဲအိုတ်ရုဂ်ဒ။ အက္ခာယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၎–မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၁၆၎။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ငမှာထေရ်သာရိပိုတ်။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ငမှာထေရ်မောဂ္ဂလာန်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပွဲဌာန်မှာထေရ်မောဂ္ဂလာန်မှုံဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပုံ။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ တုံ။ အာယသ္မတာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန၊ ကေုံ။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅)၊ ဝဿကာရသုတ်တေံညိ]။ ။

အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာန၊ ယွံ...တ္အဲ မောဂ္ဂလာန်။ ပဋိပဒါ၊ ငဒွေတ်ဂမ္ဂိုင်။ ကြမာ စတာသော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံ...ကောန်တ္။ စတာသန္နံ၊ ဧုံမဒှ် ပန်အိုတ်။ ။[ပွဲဝွံ လိင်တုပ်ကေုံပဋိပဒါပါဠိမွး "စတာသန္နံ" ဟောင် ခိုဟ်ရ]။ ။ ကြမာသံ ပဋိပဒါနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုဒွေတ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ကတမံ ပဋိပဒံ၊ မူရ နဒွေတ်မွဲ။ အာဂမ္မ၊ တုံ။ (ဝါ) သ္ပဟိုတ်တုံ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ္အဲ။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်။ အနုပါဒါယ၊ ဟွံဂိုင်ကေတ် ဓရ်သခ်ံတ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဗွဲပိုက်တဏှာ, ဒိဋ္ဌတံဂ့်ဒှ်တုံ။ အာသဝေဟိ၊ နူဓရ်အာသဝဂမ္ဂိုင်။ ဝိမုတ္တံ၊ စိုန်တိတ်ဗူးဂ့်ရော။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃၁) ဒုတိယအနု ရုဒ္ဓသုတ်တေံညိ]။ ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ပာန်ရ။ ။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ယွံ...ကောန်တ္သာရိပိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံ... ကောန်တ္။ စတာသန္နံ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ကြမာသံ ပဋိပဒါနံ၊ ပ္မောဝ်ကိုဒွေတ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ယာယံ ပဋိပဒါ၊ ယြင်ဒွေတ်မွဲ။ ဒုက္ခာ၊ စိုန်။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ စိုန်။ ကြမံ ပဋိပဒံ၊ နဒွေတ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ် ဒုက္ခာပဋိပဒါ မဒှ်ခိပ္ပါဘိညာဝွံ။ အာဂမ္မ၊ တုံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်။ စိတ္တံ၊ ငံ။ အနုပါဒါယ၊ တုံ။ အာသဝေဟိ၊ နူ။ ဝိမုတ္တံ၊ စိုန်။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တာမံ၊ ရောင်။ ။

၉–သသခီရသုတ်

၁၇၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ဧုံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲအတ္တဘ် မဒှ်ဂတမတ်ဟေင်။ သသခီရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ငပူဂိုလ် သုက္ခဝိပဿက မလလံပလိုတ်ကေံ့ ကိလေသအလုံအိုသို မွဲဟာန်ကေုံ ပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ် ဒွေတ်ဝိပဿ နာ ဗွဲမလောန်ကာဲ။ (ဝါ) ငပူဂိုလ်သုက္ခဝိပဿက မလလံပလိုတ်ကေံ့ ကိလေသအလုံ အိုသို နကိုဒွေတ်ဝိပဿနာ မှုံကိုပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမလောန်ကာဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။ [ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၈၈) ဒုတိယသိက္ခာသုတ်တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္အာင်နူဂ့်။ ကြဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ဧုံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငံ။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်ကို ဥပါဒိန္နခန္ဓကာယ။ ဘေဒါ၊ နူပွမလိုလာ်ချိုတ်။ ပရံ၊ ပွဲကြ။ (ဝါ) ပွဲခန္ဓ ဘဝတ္ပိကြ။ သသခီရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အသခီရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ငပူဂိုလ်

သမထယာနိက မလလံပလိုတ်ကေံ့ ကိလေသအလုံအိုသို သိုဟ့ံမွဲကို ပွမပ္တိတ်ဇြဟတ် ဒွေတ်ဝိပဿနာ ဗွဲမလောန်ကဲ့။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရမွဲ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြ္ဟ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ့။ ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုဟိုတ် မဂပ်ဝ်သွးက္ဂျင်တဲ့ဝွံ့။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဍ္ဆိက်ပေင်တ်ကျောံဓရ် အသု ဘာနုပဿနာ, အာဟာရေပဋိကူလသညာ, အနဘိရတိသညာ, အနိစ္စာနုပဿနာတဲ့ မရဏာသညာစောဲဗာန်တန် ပ္ဒဲအဇ္ဈတ္တခန္ဓကာယတဲ့ သိုမနိသဲကို သေက္ခဗိုလ် မသုန်ပြကာတဲ့ ပွမဒ္ဒ်အဓိမတ္တဝိပဿာနာက္ကန္ဒြ မပ္တံကိုသဒ္ဒိန္ဒြိဝွံ့။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဉ်။ ဒိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲ။ သသခီရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ပ္ဒဲဒုတိယပူဂိုလ် ပ္ဒဲ ဂလာန်ဒွဲကဲ့ “ပွမဒ္ဒ်အဓိမတ္တ”ဂ့် ပြိုင်လ့ဲစုတ် “ပွမဒ္ဒ်မုဒု”တဲ့ သွးညီ]။ ။

(ပ္ဒဲတတိယပူဂို)။ ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုဟိုတ်မဂပ်ဝ်သွးက္ဂျင်တဲ့ဝွံ့။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး အာစိုပ်ဖျာန် ပန်ပြကာတဲ့ သိုမနိသဲကို သေက္ခဗိုလ် မသုန်ပြကာတဲ့ ပွမဒ္ဒ်အဓိမတ္တဝိ ပဿာနာက္ကန္ဒြ မပ္တံကိုသဒ္ဒိန္ဒြိဝွံ့။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ်။ ။[ပ္ဒဲစတုတ္ထပူဂိုလ် ပ္ဒဲဒွဲကဲ့အဓိမတ္တ လ့ဲစုတ်မုဒုတဲ့ သွးညီ]။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ယုဂနဒ္ဓသုတ်

၁၇၀။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကြဒံ၊ နိ်ယုဂနဒ္ဓသုတ်ဝွံ့။ ဓ္ဍံ၊ ရသ်ဝွံ့။ မေ၊ မိန်အဲ့။ သုတံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ တတြ ခေါ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလမှာထေရ်အာနန် မသ္ဘဒတ် ပ္ဒဲဘာယောသိတာရှိ ဇရေင်ဥင်ကောသမ္ဘီဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဘ။ ယော ကောစိ၊ ဧံ့မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟ့ံမွဲကိုစ္ဆတ်။ ဘိက္ခု ဝါ၊ ဉ်ခမီကို။ ယာ ကာစိ၊ ဧံ့။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ ဉ်ခမီဗြဲကို။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သန္တိကေ၊ ပ္ဒဲဇရေင်။ အရဟတ္တပ္ဖတ္တိံ၊ နိ်ပွမ အာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်အလိုဇကု။ ဗျာကရောတိ၊ ပ္ဒံဟိုဓမံက်ထွးမ္ဂး။ သဗ္ဘော၊ ဧံ့။ သော၊ ဉ်ခမီတြံ့, ခမီဗြဂ့်။ စတူဟိ၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ပန်အိုတ်။ မဂ္ဂေဟိ ဝါ၊ နကိုမဂ် မဒ္ဒ်ဂုံင်တရ် ဒွေတ် ဂမ္ဘိုင်ကို။ ။[မပ္တံကို သောတာပတ္တိမဂ် ပန်ပြကာ ဟ့ံမိက်သွး၊ မိက်ဂွံသွး မပ္တံကိုသမထ ပုဗ္ဗင်္ဂမာဝိပဿနာ ပန်ပြကာဂ့် အတိုင်ပါဠို ကြက်ဂွံတီကောတ်မာန်ရ]။ ။ စတေသံ၊ ပ္ဘော်ဂ်ကိုပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ အညတရေန ဝါ၊ နမမိက်ကိုမွဲမွဲကို။ ဗျာကရောတိ၊ ပ္ဒံဟို ဓမံက်ထွးရ။ ။

ကတမေဟိ၊ မူရ ဧံ့မှုံယ္ဘုဒ္ဓိတ်။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ မဂ္ဂေဟိ၊ န–ဂမ္ဘိုင်။ ဗျာက ရောတိ၊ ရော။ အာဝုသော၊ ယွံ...ကောန်တ္ဘတံ။ ကြ္ဟ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ့။ ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီ။

သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ နှမ္ဟုံကိုဒ္ဒေတ် အာဂတမ္ဂးသမထ။ (ဝါ) နှမဂပ်ဝ်ကိုဖ္ဆော်ပွဝ် ဥပစာရ, အပ္ပ နာသမာဓိစါ မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ကတွာ၊ တုံ။ ဝိပဿနံ၊ နှဝိပဿနာ။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံကိုဖ္ဆော် ပွဝ်ရ။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ နှ။ ကတွာ၊ တုံ။ ဝိပဿနံ၊ နှ။ ဘာဝယတော၊ ဧ့ံမကိုဖ္ဆော်ပွဝ်။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ်ု။ သန္တာနေ၊ ပ္ဒဲလွေင်စိုတ်။ ။[မွဲနယ်–တသ၊ မိန်ခမီဂ်ု။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ နှ။ ကတွာ၊ တုံ။ ဝိပဿနံ၊ နှ။ ဘာဝယတော၊ နကြို]။ ။ မဂ္ဂေါ၊ ငဲ လောကုတ္တိ့ပဌမမဂ်။ သဇ္ဈာယတိ၊ ပ္ဒံဒ့ုရ။ ။

သော၊ ငဲခမီဂ်ု။ တံ မဂ်ံ၊ နှမပ္ဍံကိုလောကုတ္တိ့ ဒုတိယမဂ်ဂ်ု။ အာသေဝတိ၊ ပ္ဒံနိသဲ ရ။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံကိုဖ္ဆော်ပွဝ်ရ။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ပ္ဒံသ္ပဂ္ဂါငိင်ကိုအလန်ရ။ တသ၊ မိန်ခမီ ဂ်ု။ တံ မဂ်ံ၊ နှမပ္ဍံကိုလောကုတ္တိ့ ဒုတိယမဂ်ဂ်ု။ အာသေဝတော၊ သိုကိုမနိသဲ။ ဘာဝ ယတော၊ သိုကိုမဖ္ဆော်ပွဝ်။ ဗဟုလီကရောတော၊ သိုကိုမသ္ပတ်ဂ္ဂါငိင်ကိုဝါ။ သံယောဇ နာနိ၊ နှသံယောဇိုနှဂမ္ဂါငိ။ ပဟီယန္တိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်ပါဂစိုတ်ကျော်အိုတ်ရ။ တံ မဂ်ံ၊ နှ။ အာသေ ဝတော၊ ဧ့ံ။ ဘာဝယတော၊ ဧ့ံ။ ဗဟုလီကရောတော၊ ဧ့ံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကို ခမီဂ်ု။ သန္တာနေ၊ ပ္ဒဲလွေင်စိုတ်။ အနုသယာ၊ ငဲအနုသယဂမ္ဂါငိ။ ဗျန္တီ့ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံက္ခိုဒ့ု မွံုကိုအပိုင်အခြာ မစ်စ္ဒးအာ ဗွဲဟွံက္ခိုဒ့ု မွဲလော့်ပွန်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒံလလံပ္ဂါတ် ဖအိုတ်ကျော် ညံဉ်ဟွံဂွံသွေဟ် အယာံမာတ် ဘင်ခဏရ။ ။

အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဘတံ။ ပုန စ ပရံ၊ ဂ့ံင်တရ်ဒ္ဒေတ်မဂ် တ္ဘဟ်မွဲသ္ဘာင်တုန်။ ဘိက္ခု၊ ငဲ။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ငဲမှုံကိုဒ္ဒေတ် မအာဂတမ္ဂး ဝိပဿနာ။ (ဝါ) နှမဂပ်ဝ်ကို ဖ္ဆော်ပွဝ်ဝိပဿနာ ဗွဲကိုပ်က္ခာ။ ကတွာ၊ တုံ။ သမထံ၊ နှသမထ။ (ဝါ) နှဥပစာရ, အပ္ပနာ သမာဓိ စါမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သမထဝိပဿနံ၊ နှသမထကိုဝိ ပဿနာ။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ သိုကိုမဂပ်ဝ်စိုနှသကို မွဲလော့ဝ်။ ဘာဝေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သမထဝိပဿနံ၊ နှ။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ သိုံ။ ဘာဝယတော၊ ဧ့ံ။ တသ၊ ဒဒက်တ်။ သန္တာနေ၊ ပ္ဒဲ။ မဂ္ဂေါ၊ ငဲ။ သဇ္ဈာယတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခုနော၊ ဒဒက်တ်။ သန္တာနေ၊ ပ္ဒဲ။ ဓမ္မဒ္ဓစ္စ ဝိဂ္ဂဟိတံ၊ ဧ့ံဒမိန်ဥဒ္ဓစ္စ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကောတ် ဗွဲမပ္ဘန်ဂတား မတွံဂး ကွိက်လော့်ဝိပဿနာ စ့်ပြကာ ပ္ဒဲခရ်သမထဝိပဿနာဂမ္ဂါငိ။ မာနသံ၊ ငဲစိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့ုရ။ ။

အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဘတံ။ ယံ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြဲပ္ဒဲကာလမွဲ။ တံ စိတ္တံ၊ ငဲ စိုတ်ဂ်ု။ (ဝါ) ငဲစိုတ် မအာစိုပ် ဂ့ံင်တရ်ဝိပဿနာဂ်ု။ (ဝါ) နှ–ဂ်ု။ အဏ္ဏတ္တမေဝ၊ ပ္ဒဲအာရီ ရုပ်နာမ် မဒ့ိဂေါစရဏ္ဏတ္တဟေဝ်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒံတန်တ ဗွဲမ္ဒးရးရ။ သန္ဓီသီဒတိ၊ ပ္ဒံပဒတ ဗွဲမ ဓိဟ်လလံရ။ ဓ္ဂကောဒိ၊ ငဲမသ္ဘုဉ်တိုနှသိုမပြ်။ (ဝါ) ငဲမတန်ကြန်ဓိဟ်လလံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ [ဓ္ဂကံ အဂ္ဂံ သေဋ္ဌံ ဟုတ္ဘာ ဥဒေတီတိ ဓ္ဂကောဒိ]။ ။ သမာဓိယတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်စ္ဆိတ္တန်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ ။[ဂပ်ဝ်စ္ဆိတ္တန်လဝ်စိုတ် ပ္ဒဲအာရီရုပ်နာမ် မဒ့ိဂေါစရဏ္ဏတ္တရ မိက်သ္ဂး။ ပွိက်ဝွံ

ကမ္မရုပ်ရောင်။ ပို့က်ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ "သမာဓိယတိ၊ ပုံတန်တ်ဒွံင် ဗွဲမှုးရုးရ" သာ်ဝံ့ ကိုံအရုထကတ္တာရ]။ ။ သော သမယော၊ ငိကာလဂ့်။ (ဝါ) ငိကာလစိုတ် တန်ကြန် ပွဲဂေါစရဇ္ဈတ္တဟောင်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံန္ဒံရ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲကာလဂ့်။ တဿ၊ ဒဂ်တ်ကိုံခမီဂ့်။ သန္တာနေ၊ ပွဲ။ မဂ္ဂေါ၊ ငိလောကုတ္တ္ဍိ ပဌမမဂ်။ သဇ္ဈာယတိ၊ ပုံ။ သော၊ ငိခမီဂ့်။ တံ မဂ္ဂံ၊ နိမပ္ပံကိုလောကုတ္တ္ဍိ ဒုတိယမဂ်ဂ့်။ အာသေဝတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယော၊ ဧၟံ။ ပဋိပဒါဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။ ။

---

(၁၈) ၃–သဠာယတနိယဝဂ်

၁–စေတနာသုတ်

၁၎၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာယေ ဝါ၊ ငိကာယဒွါရကိုံ။ (ဝါ) ငိကာယဝိညတ်ကိုံ။ သတိ၊ နကြိ။ ကာယသဠာယတနာဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံ စေတနာ မပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ပွဲကာယဒွါရ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲလွေငိခန္ဓဇကု။ သုခဒုက္ခံ၊ ငိသုခဒုက္ခ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဝါစာယ ဝါ၊ ငိဝစီဒွါရကိုံ။ (ဝါ) ငိဝစီဝိညတ်ကိုံ။ သတိ၊ နကြိ။ ဝစီသဠာယတနာဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံ စေတနာ မပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ပွဲဝစီဒွါရ။ ။(ပ)။ ။ မနေ ဝါ၊ ငိမနောဒွါရကိုံ။ သတိ၊ နကြိ။ မနော သဠာယတနာဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံစေတနာ မပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ပွဲမနောဒွါရ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ သုခဒုက္ခံ၊ ငိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ တာပိ၊ ငိကာယသဠာတနာ, ဝစီသဠာတနာ, မနောသဠာတနာဂမ့်ဂိုငိကိုလေဝ်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဝ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မ္ဂး အဝိဇ္ဇာဟောင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံက္ဂ်ိုဒ့်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ပစ္စယာ၊ ပြြဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ကာယသခီါရမွဲ။ အဿ၊ ဒဂ်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ ငိသုခဒုက္ခဂ့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ သာမံ ဝါ၊ အလိုလိုဇကုကိုံ။ တံ ကာယသခီါရံ၊ နိကာယသခီါရ မဒ့်ဟိုတ် အဇ္ဈတ္တသုခဒုက္ခဂ့်။ (ဝါ) နိကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ စေတနာ ပွမစီရေငိပြုပြေငိ မဒ့်ပွဲကာယဒွါရဂ့်။ အဘိသခ်ရောတိ၊ ပုံစီရေငိပြုပြေငိရ။ ။[ကာယကံ မဒ့်ကာယသခီါရ မဒ့်ဟိုတ် အဇ္ဈတ္တသုခဒုက္ခ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံဂ့် အလိုဇကုလေဝ် ကျောနိသွရ မိက်သွး]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ပစ္စယာ၊ ပြြဟိုတ်။ အဿ၊ ဒဂ်တ်တ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ။ တံ သုခ ဒုက္ခံ၊ ငိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ပရေ ဝါ၊ ငိညးသ္ဘာငိဂမ့်ဂိုငိကိုံ။ အဿ၊ ဒဂ်တ်တ။ တံ ကာယသခီါရံ၊ နိ။ အဘိသခ် ရောတိ၊ ပုံစီရေငိပြုပြေငိ ဗွဲမဖအောဝ်စကာအိုတ်ရ။ ။[ညးတူဟ်သ္ဘာငိဂမ့်ဂိုငိလေဝ် ဖအောဝ်စကာပူဂိုလ်ဂ့် ကျောနိကာယကံ မဒ့်ကာယသခီါရ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံရ မိက်သွး]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ပစ္စယာ၊ ပြဿိတ်နှုဿိတ် မတွံဂး ဝစီသခီါရမွဲ။ ။(ပ)။ ။ တံ သုခ ဒုက္ခံ၊ ငိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ သမ္မဇာနော ဝါ၊ သိုက်ိုမတိတ ဗွဲမ္ဒးရေးကို။ (ဝါ) သိုက်ိုမတိတကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ ကျော်ဖိုကံဂ်ိ ဗွဲမ္ဒးရေးကို။ တံ ကာယသခီါရံ၊ နိ။ အဘိသခံ ရောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ပစ္စယာ၊ ပြဿိတ်။ ။(ပ)။ ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ ငိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ အသမ္မဇာနော ဝါ၊ သိုဟွံက်ိုတီ ဗွဲမ္ဒးရေးကို။ ။(ပ)။ ။ အဘိသခံရောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ပစ္စယာ၊ ပြဿိတ်နှုဿိတ် မတွံဂး ဝစီသခီါရမွဲ။ အသ၊ ဒဒက်။ အဖျတ္တံ၊ ပ္ခဲ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ ငိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ သာမံ ဝါ၊ အလ့ိဇကုကို။ တံ ဝစီသခီါရံ၊ နိဝစီသခီါရဂ်ိ။ (ဝါ) နိဝစီသခီါရ မဒ္ဒိဟိုတ် အဖျတ္တသုခဒုက္ခဂ်ိ။ (ဝါ) နိကုသိုလ်အကုသိုလ် ကံ စေတနာ ပွမက္ကောန်စီရေငိ မက္ခ်ိဒ္ဒိ ပ္ခဲဝစီဒွါရဂ်ိ။ အဘိသခံရောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[နမပ္ဍံ မြ သာ်ဝွံ ဝါကျမဆေငိစပ်ကို ဝစီသခီါရဂမ္ဘိငိ ကို်အရထညိ။ မနောသခီါရဝါကျတံလေဝ် ကြက်ကို်အရထရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယံ ပစ္စယာ၊ ပြဿိတ်နှုဿိတ် မတွံဂး မနော သခီါရမွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ သာမံ ဝါ၊ ကို။ တံ မနောသခီါရံ၊ နိမနောသခီါရ မဒ္ဒိဟိုတ် အဖျတ္တသုခဒုက္ခဂ်ိ။ (ဝါ) နိကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ စေတနာ ပွမက္ကောန်စီရေငိ မက္ခ်ိဒ္ဒိပ္ခဲ မနောဒွါရဂ်ိ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမေသု ဓမ္မေသု၊ ပ္ခဲဓရ်စေတနာဂမ္ဘိငိဝွံ။ (ဝါ) ပ္ခဲဓရ်ကာယသဥ္စေ တနာ, ဝစီသဥ္စေတနာ, မနောသဥ္စေတနာ မဂပ်ဝ်သွးက္ခငိတဲ့ဝွံ။ အဝိဇ္ဇာ၊ ငိမောဟ မတွံဂး အဝိဇ္ဇာ။ အနုပတိတာ၊ စိုန်ဒွေတ်ဗက်ကျငိလွေငိရ။ အဝိဇ္ဇာယတု ဓ္ဍ၀၊ ဒဒက်တ ကို်အဝိဇ္ဇာဟေငိ။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်ပွမလိုလာ်, ပွမပ္ဘိတ် ဗွဲမသက္ကာသွေဟ်။ ယံ ပစ္စယာ၊ ပြဿိတ်နှုဿိတ် မတွံဂး စေတနာ မက္ခ်ိဒ္ဒိ ပ္ခဲကာယဒွါရမွဲ။ အသ၊ ဒဒက်။ အဖျတ္တံ၊ ပ္ခဲ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ ငိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ သော ကာယော၊ ငိစေတနာ မဒ္ဒိပ္ခဲကာယ ဒွါရ မဒ္ဒိဟိုတ် အဖျတ္တသုခဒုက္ခဂ်ိ။ (ဝါ) ငိကာယသခီါရဂ်ိ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ဟိုတ် အဝိဇ္ဇာ မလိုလာ်ပ္ဘိတ်အာ ဗွဲမသက္ကာသွေဟ်စိ စေတနာမဒ္ဒိ ပ္ခဲကာယဒွါရ မဒ္ဒိဟိုတ်အဖျတ္တ သုခဒုက္ခ ဟွံက္ခ်ိဒ္ဒိရ သာ်ဝွံ အဓိပ္ပါယ်ဆက်စပ်ရ။ ပ္ခဲသော ကာယော လဂ်ံက်ိုကာယ တုန် စိုက်ိုကာမာဝစရကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ(၂၀) မဒ္ဒိပ္ခဲကာယဒွါရ စိုက်ိုကာယ သခီါရဂ်ိ ဗွဲဌာနှုပစာရ ဂိုင်ကေတ်ညိ]။ ။

အဝိဇ္ဇာယတွော၀၊ ဒဒက်တက်ိုး အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ယံ ပစ္စယာ၊ ပြဿိ တ်နှုဿိတ် မတွံဂး စေတနာ မက္ခ်ိဒ္ဒိ ပ္ခဲဝစီဒွါရမွဲ။ အသ၊ ဒဒက်တက်ိုး အဖျတ္တံ၊ ပ္ခဲ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ ငိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ သာ ဝါစာ၊ ငိစေတနာ မဒ္ဒိပ္ခဲဝစီဒွါရဂ်ိ။ (ဝါ) ငိဝစီသခီါရ ဂ်ိ။ နဟောတိ၊ ပ္ဒံဟွံဒ္ဒိရ။ ။[ပ္ခဲဝွံလေဝ် လဂ်ံက်ိုဝါစာ ဝစီဒွါရသွးဟွံက စိုက်ိုစေတနာ(၂၀) မဒ္ဒိပ္ခဲဝစီဒွါရ စိုက်ိုဝစီသခီါရဂ်ိ ဗွဲဌာနှုပစာရဂိုင်ကေတ်ညိ]။ ။

အဝိဇ္ဇာယတွေဝ၊ ဒဒက်တ်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ယံ ပစ္စယာ၊ ယြဲ့ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ သော မနော၊ ငဲစေတနာ မဒှ်ပုဲ့မနောဒ္ဓါရဂ့်။ (ဝါ) ငဲမနောသခီါရဂ့်။ နှ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။[ပုဲ့ဝွံလေဝ် လဂွံကို သော မနော–စိုကို လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ(၂၉) မဒှ်ပုဲ့မနောဒ္ဓါရ စိုကို့မနောသခီါရဂ့် ဂိုင်ကောတ် ညိ]။ ။ အဝိဇ္ဇာယတွေဝ၊ ဒဒက်တ်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ယံ ပစ္စယာ၊ ယြဲ့ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဓရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ မတုပ်သွဟ်ကျော်ံတိဗ့မွဲ့။ ။(ပ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ တံ ခေတ္တံ၊ ငဲဓရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ မတုပ်သွဟ်ကျော်ံတိဗ့ဂ့်။ (ဝါ) ငဲတိဗ့ မတွံဂး ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ မဒှ်အရာကြဲဖျဲမဗီဇ မတွံဂး ဖိုဝိပက်ဂ့်။ နှ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

အဝိဇ္ဇာယတွေဝ၊ ဒဒက်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ယံ ပစ္စယာ၊ ယြဲ့ဟိုတ် နူဟိုတ် မတွံဂး ဓရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ မတုပ်သွဟ်ကျော်ံတိဗ့မွဲ့။ အသ၊ ဒဒက်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲ့။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ ငဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ တံ ဝတ္ထု၊ ငဲဓရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ မတုပ်သွဟ်ကျော်ံတိဗ့ဂ့်။ (ဝါ) ငဲတိဗ့ မတွံဂး ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ မဒှ်ဒတန်မဗီဇ မတွံဂး ဖိုဝိပက်ဂ့်။ နှ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အဝိဇ္ဇာယတွေဝ၊ ဒဒက်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ယံ ပစ္စယာ၊ ယြဲ့ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဓရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံမွဲ့။ ။(ပ)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ တံ အာယတနံ၊ ငဲဓရ်ဟိုတ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံဂ့်။ နှ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အဝိဇ္ဇာယတွေဝ၊ ဒဒက်တ်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ယံ ပစ္စယာ၊ ယြဲ့ဟိုတ် နူဟိုတ် မတွံဂး ဓရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ အရာဒတန်ဖိုဝိပက်မွဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ တံ အဓိကရဏံ၊ ငဲကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ အရာဒတန်ဖိုဝိပက်ဂ့်။ နှ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ပုဲ့ဝွံ အဓိကရဏသဒ္ဒါကို့ ညဲငရုဲ့ “အညဘာဂိယသ အဓိကရဏသ”ကို ချုပ် တွံအရထအာဓာရရ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘာ၊ ငဲအတ္တဘာ မဂပ်ဝ်ကလိဂွံဂမ့်ိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ စတ္တာရော၊ ငဲ။ ကတမေ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ယသ္မိ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ၊ ယြဲ့ပုဲ့အတ္တဘာ မဂပ်ဝ်ကလိဂွံမွဲ့။ အတ္တသဉ္ဉေတနာ၊ ငဲစေတနာ ပွမ့ပ္တိတ်ဇြဟတ် မဂပ်ဝ်ကျောန် အလိုဇကု။ ကမတိ၊ ပုံ့ဒှ်ရ။ ။[အတ္တနာ ပကပ္ပိတာ သဉ္ဉေတနာ အတ္တသဉ္ဉေ တနာ]။ ။ ပရသဉ္ဉေတနာ၊ ငဲစေတနာ ပွမ့ပ္တိတ်ဇြဟတ် ညးသ္ဆာင် မဂပ်ဝ် ကျောန်။ နော ကမတိ၊ ပုံ့ဟွံဒှ်ရ။ သော အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ငဲအတ္တဘာ မဂပ်ဝ် ကလိဂွံဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ယသ္မိ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ၊ ယြဲ့ပုဲ့။ ပရသဉ္ဉေတနာ၊ ငဲ။ ကမတိ၊ ပုံ့။ အတ္တသဉ္ဉေတနာ၊ ငဲ။ နော ကမတိ၊ ပုံ့။ သော အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ငဲ။ အတ္ထိ၊

ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ္မိ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယြဲ့ပုံ။ အတ္တသဉ္ဉေတနာ စ၊ ကို။ ကမတိ၊ ပုံ။ ပရသဉ္ဉေတနာ စ၊ ကို။ ကမတိ၊ ပုံ။ သော အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ င်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ္မိ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယြဲ့ပုံ။ အတ္တသဉ္ဉေတနာ၊ င်။ နေဝ ကမတိ၊ ပုံဟွံဒ့်ရ။ ပရသဉ္ဉေတနာ၊ င်။ နော ကမတိ၊ ပုံဟွံဒ့်ရ။ သော အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ င်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘာ၊ င်–ဂမ့်ငိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဓုဝံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိကျာ်တြဲ ဂပ်ဝ်တွံနေဝ်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ င် မှာထေရိသာရိပိုတ်။ ဘဂဝန္တံ၊ နိကျာ်တြဲ။ ဓုတံ၊ နိဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်ဩရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ အဝေါစ၊ ရော။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ င်။ ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျာ်တြဲ။ သံခိတ္တေန၊ ဗွဲ ခမ္မောန်။ ဘာသိတဿ၊ ဧဲ့မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ ကျမဿ၊ ဒဒက်တက်ိုမရိဝ်ဝွံ။ အတ္ထံ၊ နိအရ ထအဓိပ္ပါယ်။ ဓုဝံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဗွဲတြး။ အာဇာနာမိ၊ ပုံတီရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္မောဝ်ကိုအတ္တဘာဝ ပဋိလာဘ ပန်ပြကာဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ ယာယံ ယော အယံ အတ္တ ဘာဝပဋိလာဘော၊ ယြဲ့ငိုအတ္တဘ် မဂပ်ဝ်ကလိဂံမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ယသ္မိ အတ္တဘာဝပဋိ လာဘော၊ ယြဲ့ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အတ္တသဉ္ဉေတနာဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမ ပ္တိတ်ဖြဟတ် မဂပ်ဝ်ကျောန်အလိုဇကု။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပယောဂလွိပရာဇကု။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပယောဂ လွိပရာဇကုမ္ဂး ပွမမိပ်မြဟ်လောန်ကာဲ စိုက်ိုဝိတ် အာ သွက်ဂံစစ္စအာဟာရ။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တက်ိုသတ်ဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ဒဒက်တ ကိုသတ် မတွံဂး ဒေဝတ် မလုတ်ကိုမိပ်လဟိုင် မ့ုံယ္ဟုခိဉ္ဆာပဒေါသိကဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ တမှာ ကာယာ၊ နူဘုံဌာနဂ့်။ (ဝါ) နူဂကောံသတ်ဂ့်။ စုတိ၊ ငပွမချိုတ်။ (ဝါ) ငအာဟာရပိုတ်တဲ့ ပွမဒးချိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ တတြ၊ ပ္မောဝ်ကိုအတ္တဘာဝ ပဋိလာဘပန်ပြကာဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပရသဉ္ဉေတနာဟေတု၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမပ္တိတ်ဖြဟတ် ညးသ္ဆာင်မဂပ်ဝ်ကျောန်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပယောဂ လွိပရာညးမွဲသ္ဆာင်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပယောဂ လွိပရာညးမွဲသ္ဆာင် ဟိုသွးဂလာန် ညံင်ဂံဒ့်ဒေါသ။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ ကိုသတ်ဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုသတ် မတွံဂး ဒေဝတ်စတုမဟာရာဇ် ဒေါသမဇ္ဈော် မ့ုံယ္ဟု မနောပဒေါသိကဂမ့်ငိုင်ဂ့်။ တမှာ ကာယာ၊ နူ။ စုတိ၊ င်။ (ဝါ) ငထိင်ဒေါသဟွံ မာန်တဲ့ မဒးစုတိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အတ္တသဉ္ဉေတနာ စ၊ င်–ကို။ ကမတိ၊ ပုံ။ ပရသဉ္ဉေတနာ စ၊ င်–ကို။ ကမတိ၊ ပုံ။ အတ္တသဉ္ဉေတနာ၊ ဧဲ့မတွံဂး ပွမပ္တိတ်ဖြဟတ် မဂပ်ဝ်ကျောန် အလိုဇကု။ (ဝါ) ဧဲ့မတွံဂး ပယောဂ လွိပရာဇကု။ ဟေတု စ၊ ဟိုတ်နူ ဟိုတ်ကို။ ပရသဉ္ဉေတနာ၊ ဧဲ့မတွံဂး ပွမပ္တိတ်ဖြဟတ် ညးသ္ဆာင်မဂပ်ဝ်ကျောန်။ (ဝါ) ဧဲ့ မတွံဂး ပယောဂ လွိပရာညးမွဲသ္ဆာင်။ ဟေတု စ၊ ကို။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တက်ို

သတ် မဒ္ဒိမ္ဟိဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ တမှာ ကာယာ၊ နူဘုံဌာနဂ့်။ စုတိ၊ ငပွမချိုတ်။ (ဝါ) ငအာဟာရ ပိုတ်တဲ့ ပွမဒးချိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

တေန ဒေဝါ၊ နဒေဝတ်ဗြိုဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ။[ပဲ့တေန–နာဝိဘတ် စ့ေပဲ့အရထ ပဌမာ]။ ။ ကတမေ၊ မူရ ဒေဝတ်ဗြိုဂမ္ဘိုင်ရုဂ့်ဒ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘိအိုတ်ဂ့်ရော။ ။[မွဲနယ်–တေန၊ နကိုံအတ္တဘ်ဂ့်။ ကတမေ ဒေဝါ၊ မူရ ဒေဝတ်ဗြိုဂမ္ဘိုင်ရုဂ့်ဒ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရော]။ ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံသာရိပိုတ်။ တေန ဒေဝါ၊ နဒေဝတ်ဗြိုဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါ၊ ဧ့ုမပြာပ်အာနေဝသညာနာသညာယတနဘုံ အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ုမဒ္ဒိကောန်ဘုံ နေဝသညာနာသညာယတနအိုတ်။ ဒေဝါ၊ ဗြိုဂမ္ဘိုင်ရုဂ့်ဒ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘိအိုတ်ရ။ ။[မွဲနယ်–တေန၊ နကိုံအတ္တဘ်ဂ့်။ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါ၊ ဧ့ု–အိုတ်။ ဒေဝါ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ စိုန်]။ ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကျဓ၊ ပဲ့လောကဝ်ံ။ ဓ္ကစ္စေ၊ ဧ့ုမဒ္ဒိလ့ိုဲ အိုတ်။ သတ္တာ၊ ငသတ်ဂမ္ဘိုင်။ တမှာ ကာယာ၊ နူဘုံဌာနဂ့်။ စုတာ၊ ငမချိုတ်ဂမ္ဘိုင်။ သမာနာ၊ နကြိဒ္ဒိအိုတ်နေဝ်။ အာဂါမိနော၊ ငမကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်။ ကျတ္ထတ္တံ၊ နကာမဘဝဝ်ံ။ အာဂန္တာရော၊ ငမကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိ ကာမ ဘဝဂ့်။ ကော နု ခေါ၊ ညးခ့ေဂ့်ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငဟိုတ်ပစ္စယ်ဂ့်။ (ဝါ) ငဟိုတ် ပစ္စယ် မတွံဂး ပွမကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိကာမဘဝဂ့်။ ကော၊ ညးခ့ေဂ့်ရော။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ယေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကျဓ၊ ပဲ့။ ဓ္ကစ္စေ၊ ဧ့ု။ ။(ပ)။ ။ အနာဂါမိနော၊ ငဟွံကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်။ ကျတ္ထတ္တံ၊ နှ်။ အနာဂန္တာရော၊ ငဟွံကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ ငှ်။ (ဝါ) ငဟိုတ် မတွံဂး ပွမဟွံကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိကာမ ဘဝဂ့်။ ကော၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငှ်။ ကော၊ ရော။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပဲ့လောကဝ်ံ။ ဓ္ကစ္စသ၊ ဧ့ုမဒ္ဒိလ့ိုဲ။ ပဂ္ဂလသ၊ မိန်ပူဂိုလ်။ သြရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဧ့ုမဒ္ဒိဒတဲ့ဖိုဲ သွက်ကာမဓာတ်သွဝ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ုမလေဝ်ဂိုဲ တန်ပဋိ သန္ဓိ ပဲ့ကာမဘဝ သွဝ်အိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၇)တေံကိုညှိ]။ သံယောဇနာနိ၊ နှ်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ငှ်–ဂမ္ဘိုင်။ အပ္ပဟီနာနိ၊ ငမဟဂ်ဝ်ပါကေ့ံအိုတ် ဏီဂမ္ဘိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် ဟွံဂွံပါကေ့ံ သြရမ္ဘာဂိ ယသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဏီဂ့်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပဲ့အတ္တာဘဂတမတ်ဟောင်။ (ဝါ) ပဲ့ဘဝလွဟ်ဟောင်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နှ်မနာယတန, ဓမ္မာယတန မတွံဂး ဗျာန်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဟွံမွဲကိုသညာ မပြာကတ်လေဝ်ဒ့်တဲ့ ဟွံမွဲကိုသညာ မချိန်ဍောတ်လေဝ်ဟွံသေင်။ ။

[ကလေင်ရံင် ဓကကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၄၃၅)တေံကိုညှ]။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကိုစိုပ်ဒတဲ့တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် မအာစိုပ်ဒ့ငင် နေဝသညာနာသညာယတနဘုံဂ်။ တံ၊ နဲနေဝသညာနာသညာယတနဂ်။ အသာဒေတိ၊ ပ္ဒံသာယျန်ရ။ တံ၊ နဲနေဝသညာနာသညာယတနဂ်။ နိကာမေတိ၊ ပ္ဒံနွံပွိက်ရ။ တေန စ၊ နကိုနေဝသညာနာသညာယတနဂ်ကို။ ဝိတ္တိ၊ နဲပွမသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲနေဝသညာနာသညာယတနဂ်။ ဌိတော၊ သိုမတန်တ်။ တဒဓိမုတ္တော၊ သိုကိုမလ္ဒောဝ်လုပ်အာ ပ္ဒဲနေဝသညာနာသညာယတနဂ်။ တဇ္ဇဟုလဝိဟာရီ၊ သိုမ့ုံကိုအလေံ မပဒတ် နကိုနေဝသညာနာသညာယတနဂ်ပွဲမဂ္ဂိုင်။ အပရိဟီနော၊ သိုဟွံကိုလဟုတ်ယုတ် နူနေဝသညာနာသညာယတနဂ်။ ကာလံ၊ နဲပွမချိုတ်။ ကုရုမာနော၊ နကြိသွတ်နေဝ်။ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါနံ၊ ဧံ့ မပြာပ်အာ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံအိုတ်။ ဒေဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုပြိုဂမ္ဒိုင်။ သဟဗျ တံ၊ နဲဒဒ့်သဟဲ ကွ်ိုဒ့်မွဲစွံ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ်မအာစိုပ်ဘဝ ပြိုနေဝသညာနာသညာယတနဂ်။ တတော၊ နူဒဒ့်ပြိုု နေဝသညာနာသညာယတနဂ်။ စုတော၊ ငိ။ သမာနော၊ နကြိ။ အာဂါမီ၊ ငမကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိ။ ကွတ္ထတ္တံ၊ နဲကာမဘဝဝွံ။ အာဂန္တာ၊ ငမကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်။ ကွမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ။(ပ) ပဟီနာနိ၊ ငမဂပ်ဝ်ပါကေံ့ဂမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် မပါကေံ့ သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ အနာဂါမီ၊ ငဟွံကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိ။ ကွတ္ထတ္တံ၊ နဲကာမဘဝဝွံ။ အနာဂန္တာ၊ ငဟွံကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ယေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကွမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓကစွေ၊ ။(ပ) အာဂန္တာရော၊ ငမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂ်။ (ဝါ) ငဟိုတ် ပွမကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိ ကာမဘဝဂ်။ အယံ ခေါ၊ ဟဂွံပါကေံ့ သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန်ဂမ္ဒိုင်ဏီဝွံဟောင်ရောင်။ သော ပစ္စယော၊ ငိ။ အယံ၊ ဟဂွံပါကေံ့ သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန်ဂမ္ဒိုင်ဏီဝွံဟောင်ရောင်။ သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်။ ယေန၊ ယြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကွမ၊ ပ္ဒဲ။ ဓကစွေ၊ ။(ပ)။ ။ အနာဂန္တာရော၊ ငမ္ဒိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ ငိ။ (ဝါ) ငဟိုတ် ပွမဟွံကလေင်ကျင် တန်ပဋိသန္ဓိကာမဘဝဂ်။ အယံ၊ ပွမပါကေံ့ သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန်ဂမ္ဒိုင်တဲ့ဝွံဟောင်ရောင်။ သော ပစ္စယော၊ ငဟိုတ်ပစ္စယ်ဂ်။ အယံ၊ ပွမပါကေံ့ သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇိုန်ဂမ္ဒိုင်တဲ့ဝွံဟောင်ရောင်။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါ စ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–၀ိဘတ္တိသုတ်

၁၇၂။ ။ တတြ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယဲ့ကောန်တ့တံ။ အဒ္ဓမာသူပသမ့ငန္ဒေန၊ သ့ခမီတဲ့ နကြိကလိဂံ့ကဝက်ဂိတု စ့်သုန်တဲ့နေဝ်။ (ဝါ) ဧဲ့။ မေ၊ မိန်အဲ့။ ။[အဒ္ဓမာသော ဥပသမ့ငန္ဒသ ယသ မေတိ အဒ္ဓမာသူပသမ့ငန္ဒော၊ တေန အဒ္ဓမာသူပသမ့ငန္ဒေန]။ ။ သြမိသော၊ ဗွဲဟိုတ်။ ဗျဥ္ဇနသော၊ ဗွဲအက္ခရ်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ နအတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်။ (ဝါ) နဉာဏ် မပိုင်ခြာတီကေတ် ပဲ့ခရ်ဖို့ မသုန်ပြကာ။ သစ္ဆိကတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သ့ဇောဝ်မတ်ရ။ တံ၊ နအတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဂ့်။ အဟံ၊ ငအဲ့။ အနေကပရိယာယေန၊ နက်ိုဟိုတ်မဂ့်ိုင်။ အာစိက္ခာမိ၊ ပ့ံတွံရ။ ဒေသေမိ၊ ပ့ံတွံ ညံင်ဂွံပြာကတ်ရ။ ပညာပေမိ၊ ပ့ံက်ိုတီရ။ ပဋ္ဌပေမိ၊ ပ့ံတွံ က်ိုတန်ကြန်ရ။ ဝိဝရာမိ၊ ပ့ံတွံ ပံက်ိုရ။ ဝိဘဇာမိ၊ ပ့ံတွံ ပါ်ပါကိုရ။ ဥတ္တာနီကရောမိ၊ ပ့ံသွပြာကတ်ကိုရ။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ အာစိက္ခာမိ၊ ပ့ံစ္ဆောန်ထွး ဗွဲခမ္ဘောန်ကိုပ်ကာရ။ ဒေသေမိ၊ ဗွဲခမ္ဘောန်ဂ့် ပ့ံတွံ ညံင်ဂွံစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ပညာပေမိ၊ သဘ်အရထ မဂပ်ဝ်စ္ဆောန်ထွး ဗွဲခမ္ဘောန်ဂ့် တြားတဲ့ ပ့ံက်ိုတီက္ခါဟ် တ့ဟ်တ့ဟ်သဘ်ရ။ ပဋ္ဌပေမိ၊ သဘ်အရထ မဂပ်ဝ်စ္ဆောန်ထွးတဲ့ဂ့် နက်ိုနယ် တင်ဂ့ေင်တ့ဟ်ဟ် ပ့ံက်ိုပိုန်ခိုင်ရ။ ဝိဝရာမိ၊ အရထမဂပ်ဝ်စ္ဆောန်ထွးတဲ့ဂ့် ပ့ံထပ်ပံက်ထွး က်ိုရ။ ဝိဘဇာမိ၊ အရထမဂပ်ဝ်ပံက်ထွးတဲ့ဂ့် ပ့ံပါ်ပါထွးရ။ ဥတ္တာနီကရောမိ၊ အရထမဂပ်ဝ်ပါ်ပါတဲ့ဂ့် နက်ိုဟိုတ်, ဥဒါဟိုရ်, ဥပမာဂမ့်ိုင် ပ့ံသွပြာကတ်ရ။ ။

ယသ၊ ယြဲဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်မွဲ။ ကခီ၊ ဝါ၊ ငပွမသ့ေဟ်ပွာကို။ ဝိမတိ ဝါ၊ ငပွမန့်ခါလွးကို။ အသ၊ ပ့ံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ မံ၊ နအဲ့။ ပဥ့ေ နှ၊ နက်ိုသွာန်ပ္ဆာ။ ဥပဂစ္ဆတု၊ သြဝ်...ပြာပ်လုပ်ညိ။ အဟံ၊ ငိ။ ဝေယျာကရဏ္ဍေန၊ နပွမသွပ်ဟ်က်ိုပ့ဆ္ဆာ။ အာရာဓေသာမိ၊ ကြက်တြိုပ်ကိုစိုတ်ညးဂ့်ရ။ နော၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုဂမ့်ိုင်။ ယော သတ္ထာ၊ ယြဲငက်ျာ်တြဲမွဲ။ ဓမ္မာနံ၊ ပဲ့ခရ် မဂပ်ဝ်တီတဲ့ဂမ့်ိုင်။ သုကုသလော၊ စိုန်စီကွး ဗွဲမလောန်ရ။ နော၊ ဒဒက်တ်ကို။ သော သတ္ထာ၊ ငကျာ်တြဲဂ့်။ သမ္မုခီဘူတော၊ စိုန်မုံတ် ဂတမတ်ဟောင်ရ။ ။(ပ)

ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ နဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်။ (ဝါ) နဉာဏ် မပိုင်ခြာတီကေတ် ပဲ့ခရ်ဟိုတ် မသုန်ပြကာ။ သစ္ဆိကတာ၊ စိုန်။ တံ၊ နဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ နနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘာဒါဉာဏ်။ (ဝါ) နဉာဏ် မပိုင်ခြာတီကေတ် မဒုံစ့တ် ပဲ့အရာဇ္ဈောတ် မာဂဓဘာသာဒုံဒုံ။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘာဒါဉာဏ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၊ နပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်။ (ဝါ) နဉာဏ် မပိုင်ခြာတီကေတ် ပဲ့ဉာဏ် ပိကိုပ်ကာ။ သစ္ဆိကတာ၊ စိုန်။ တံ၊ နပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–မဟာကောဋ္ဌိကသုတ်

၁၇၃။ ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ်ါ။ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော၊ ငမဟာကောဋ္ဌိကထေရ်။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဘ။ ဆန္နံ၊ ဧံမဒ်္ဒါတြဘိုတ်။ ဖသာယတနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ် မတ်ကိုစက္ခုသောတ မဒ်္ဒအရာဖသဂမ်္ဂါင်။ ။[အာယတန၊ ဌာနအရာမက္ခိဒ်္ဒါ]။ ။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်ပွမလိုလာ်, ပွမပ္ပါတ်မသက္ကာသွေဟ်။ [မွဲနယ်–အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ နူ။ ပရံ၊ ပွဲကြဲ]။ ။ အညံ၊ ဧံမသ္ဆာင်နူဖသာယတန။ ကိဠ္ဌိ၊ ငကိလေသမ္ဘတ်ညိနာင်။ (ဝါ) ငအတ္တ မဂျိုင်လမျှိုဗ္ဘတ်ညိနာင်။ အတ္ထိ၊ ပုံနွံတဟာ။ ။[အတ္ထညံ=အတ္ထိ+အညံ]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဘ။ ဓ္ဍံ၊ ရသာ်ဝွံ။ မာ ဘဏိ၊ သြဝ်...လွဟိုညိ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်မှာထေရ်သာရိပိုတ် ကလေင်ဟိုရ။ ။

အာဝုသော၊ ယွံကောန်တ္ဘ။ ဆန္နံ၊ ဧံ။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧံ။ ကိဠ္ဌိ၊ ငိ။ (ဝါ) ငိ။ နတ္ထိ၊ ပုံဟွံမွဲဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ အာဝုသော၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ ရသာ်ဝွံ။ မာ ဘဏိ၊ သြဝ်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧံ။ ကိဠ္ဌိ၊ ငိ။ အတ္ထိ စ၊ ပုံနွံလေဝ် နွံတဟာ။ နတ္ထိ စ၊ ပုံဟွံမွဲလေဝ် ဟွံမွဲတဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်တရ။ ။(ပ)။ ။ အညံ၊ ဧံ။ ကိဠ္ဌိ၊ ငိ။ နေဝ အတ္ထိ၊ ပုံနွံလေဝ် ဟွံသေငိဟာ။ နော နတ္ထိ၊ ပုံဟွံမွဲလေဝ် ဟွံသေငိဟာ။ ။(ပ)။ ။

“ဆန္နံ အာဝုသော၊ ။(ပ)။ ။ အတ္ထညံ ကိဠ္ဌိတိ၊ ဆန္နံ အာဝုသော၊ ။(ပ)။ ။ အတ္ထညံ ကိဠ္ဌိ၊ ”ရုဂ်ဒ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ ပုဒ္ဒော၊ ငမဂပ်ဝ်သွာန်။ သမာနော၊ နကြို။ မာဟေဝံ အာဝုသောတိ၊ ယွံကောန်တ္ဘ လွဟိုမြသာ်ဝွံညိရုဂ်ဒ။ တွံ၊ ငတ္ဘိပိုန်။ ဝဒေသိ၊ စိုန်သွးရ။ “ဆန္နံ အာဝုသော၊ ။(ပ)။ ။ နတ္ထညံ ကိဠ္ဌိတိ၊ ဆန္နံ အာဝုသော၊ (ပ)။ ။ နတ္ထညံ ကိဠ္ဌိ၊ ”ရုဂ်ဒ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ ပုဒ္ဒော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ [အာတ်ဝါကျ“ယထာ ကထံ”ရ]။ ။ အာဝုသော၊ ယွံ...ကောန်တ္ဘ။ ကထံ ပန၊ မူရ နယ်လိုမွဲ။ ဘာသိတဿ၊ ဧံမဂပ်ဝ်တွံ။ ကျမဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဝွံ။ အတ္ထော၊ နိအရထအဓိပ္ပါယ်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စ္ဘတ်သမ္ဘိဂ်ုရော။ ။[“ယထာပိုဒ်ဂ့် ချပ်နိပါတ် အရထဟွံမွဲမွး ပွဲဒဋ္ဌဗ္ဗော မွးသွလ္ဒိတ်ရ။ ယထာပိုဒ်ဂ့် ချပ်နိပါတ် အရထနွံမွးတုန် ဒဋ္ဌဗ္ဗော်ဂ့် ကိုအရထတုံ ရသာ်ဝွံ ဆက်တုံ ကိုအရထညိ၊ “ယထာ၊ ယြဲနအကာဲအရာမွဲ။ တယိ၊ ငတ္ဘိပိုန်။ ဒဧသေန္တေ၊ နကြိဂပ်ဝ်တွံနေဝ်။ မယာ၊ မိန်အဲ။ သော အတ္ထော၊ ငအရထအဓိပ္ပါယ်ဂ့်။ (ဝါ) နိ–ဂ့်။ ဉာတုံ၊ တ္ဘဟ်နတိ။ သက္ကာ၊ စိုန်သွဟ်အစော်မာန်ရ။ တထာ၊ နအကာဲအရာဂ့်။ တံ အတ္ထံ၊ နိအရထအဓိပ္ပါယ်ဂ့်။ ဒဧသေဟိ၊ သြဝ်...တွံညိ။”သာ်ဝွံ ထပ်ပါဋ္ဌသေသဂမ္ဘိုင်တုံ ကိုအရထရ]။ ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

"ဆန္နံ အာဝုသော။ ။(ပ)။ ။ အတ္ထည့ံ ကိဉ္စိတိ၊ ဆန္နံ အာဝုသော၊ ။(ပ)။ ။ အတ္ထည့ံ ကိဉ္စိ၊"ရုဂ်ဒ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ ဝဒံ ဝဒေသ္ယာ၊ ငညးမသွး။ အပဟဉ်၊ နအရာဌာန ဟွံထေက်ကိုတြး။ ပပဉ္စေတိ၊ ပ့ုံတြးရ။ "ဆန္နံ အာဝုသော။ ။(ပ)။ ။ နတ္ထည့ံ ကိဉ္စိတိ၊ ဆန္နံ အာဝုသော၊ ။(ပ)။ ။ နတ္ထည့ံ ကိဉ္စိ၊"ရုဂ်ဒ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ ။(ပ) [အာတ် မပ့ံကိုယာဝတာရ]။ ။ အာဝုသော၊ ယ့ံကောန်တ္ဉ။ ဆန္နံ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဂတိ၊ ငပွမကြ်ဒြ်။ ယာဝတာ၊ ယြဖ့တ်မွဲ စိုန်မ့ုံကိုဖ့တ်ဗွတ်ရ။ ပပဉ္စသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်တဏှာမာနဒိဋ္ဌိ မလေပ်တြးကို ဒဒိုက်ဝင်ဋသံသာ။ ဂတိ၊ ငပွမကြ်ဒြ်။ တာဝတာ၊ စိုန်မ့ုံကိုဖ့တ်ဗွတ်ဟောင်ရ။ ပပဉ္စသ၊ ဒဒက်တ်။ ဂတိ၊ င။ ယာဝတာ၊ စိုန်။ ဆန္နံ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဂတိ၊ င။ တာဝတာ၊ စိုန်။ အာဝုသော၊ ယ့ံ။ ဆန္နံ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဒဒက်–ဂမ့ိုင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ ဟိုတ်။ ပပဉ္စနိရောဓော၊ ငပွဓရ်ပပဉ္စ ပိပြကာမဗ့ိုတ်။ ပပဉ္စဝူပသမော၊ ငပွဓရ် ပပဉ္စ ပိပြကာ မစိုဟ်လလံ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဥပဝါဏသုတ်

၁၎။ ။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ယ့ံကောန်တ္ဉသာရိပိုတ်။ ဝိဇ္ဇာယ၊ နကိုဂမြင် ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ နကိုဝိဇ္ဇာ ပိ, ဝိဇ္ဇာ ဒွံပြကာ မ့ုံမပ့ံကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။ အန္တကရော၊ ငညးမသွကွံ့ လ္ဒိတ်ဒဒိုက်ဝင့် အလုံအိုသို ဟွံကြ်ဒြ်။ ဟောတိ ကိ နု ခေါ၊ ပ့ုံဒြ်မာန်ဟာ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ အာဝုသော၊ ယ့ံကောန်တ္ဉဥပဝါဏ။ ကြဒံ၊ ငညးမသွကွံ့ လ္ဒိတ်ဒဒိုက်ဝင့် အလုံအိုသို ဟွံကြ်ဒြ် နကိုဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဝ့ံ။ နော ဟိ ဟောတိ၊ ပ့ုံဒြ်ဟွံမာန်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွးရ။ ။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ယ့ံ။ စရဏေန၊ နကိုဒွေတ်စရဏ စ့ိသုန်ပြကာ။ အန္တကရော၊ င။ ဟောတိ ကိ ပန၊ ဟာ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ အာဝုသော၊ ယ့ံကောန်တ္ဉဥပဝါဏ။ ကြဒံ၊ ငညး မသွကွံ့ လ္ဒိတ်ဒဒိုက်ဝင့် အလုံအိုသိုဟွံကြ်ဒြ် နကို ဒွေတ်စရဏဝ့ံ။ နော ဟိ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ယ့ံ။ ဝိဇ္ဇာစရဏေန၊ နကိုဝိဇ္ဇာ, စရဏ။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယ့ံ။ ကြဒံ၊ ငညး မသွကွံ့ လ္ဒိတ်ဒဒိုက်ဝင့် အလုံအိုသိုဟွံကြ်ဒြ် နကိုဝိဇ္ဇာစရဏဝ့ံ။ (ပ)။ ။ ဝိဇ္ဇာစရဏေန၊ ကျော်။ အညတြ၊ ပါစ္ဆးတဲ့။ အန္တကရော၊ င။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယ့ံ။ ကြဒံ၊ ငညး မသွကွံ့ လ္ဒိတ်ဒဒိုက်ဝင့် အလုံအိုသိုဟွံကြ်ဒြ် ကျော်ဝိဇ္ဇာစရဏ ပါစ္ဆးတဲ့ဝ့ံ။ နော ဟိ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝ့ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

“ကိ ံ နု ခေါ်။ ။(ပ)။ ။ ဟောတီတိ၊ ကိ ံ နု ခေါ်၊ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ”ရုဂ်ဒ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ပုဒ္ဒော၊ ငဲ။ သမာနော၊ နကြို။ “နော ဟိဒံ အာဝုသောတိ၊ ယ်ံကောန် တ္ဘသာ်ဝ်ံ ဒ်ဒဟ်ံမာန်ရ ”ရုဂ်ဒ။ တ်ံ၊ ငဲတ်ီပိုန်။ ဝဒေသိ၊ စိုန်သွးရ။ “ကိ ံ ပနာဝုသော။ ။(ပ)။ ။ ဟောတီတိ၊ ကိ ံ ပနာဝုသော။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ”ရုဂ်ဒ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ပုဒ္ဒော၊ ငဲ။ သမာနော၊ နကြို။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယ်ံ။ ယထာ ကထံ ပန၊ မူရ နကိုန်ယ်ဗိုလ်ိုမွဲ။ အန္တကရော၊ ငဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

အာဝုသော၊ ယ်ံ။ ဝိဇ္ဇာယ၊ နကို။ အန္တကရော၊ ငဲ။ စေ အဘာဝိသ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရဒ်ိမ္ဂး။ ဓ္ဂံ သတိ၊ နကြို။ သဉ္ဉပါဒါနောဝ၊ ငဲမဒ်ိမွဲဟာန်ကျော် ဉပါဒါန် ပွမစေဝဲဟာန်ဟောင်။ (ဝါ) ငဲမဒ်ိမွဲဟာန်ကျော် အကုသိုလ် မလေပ်ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ် နမပ်ဟ်ကိုဇကုအဲ, ဒြပ် အဲ။ သမာနော၊ နကြို။ အန္တကရော၊ ငဲ။ အဘာဝိသ၊ ဂဗ္ဘဒ်ိရ။ ။(ပ)။ ။ အာဝုသော၊ ယ်ံ။ ဝိဇ္ဇာစရဏေန၊ ကျော်။ အညတြ၊ တဲ့။ အန္တကရော၊ ငဲ။ စေ အဘာဝိသ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရ။ ဓ္ဂံ သတိ၊ နကြို။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ငဲပူဂိုလ်ပုထုဇန်။ အန္တကရော၊ ငဲ။ အဘာဝိသ၊ ဂဗ္ဘ။ အာဝုသော၊ ယ်ံ။ ဟိ၊ ဗွဲစုတ်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ငဲ။ ဝိဇ္ဇာစရဏေန၊ ကျော်။ အညတြ၊ ငဲမ စာ်စ္ဆး။ ဟောတိ၊ ပ်ံ့။ ။

အာဝုသော၊ ယ်ံ။ စရဏာဝိပန္နော၊ ငဲညး မ်ံုးကိုဒ္ဒေတ်စရဏာ မလိုလာ်ပ္ပန်ဂတး။ ယထာ ဘူတံ၊ အတိုင်သဘ် မဥ်ာံစုတ်။ န ဇာနာတိ၊ ပ်ံုဟ်ွံတီရ။ န ပဿတိ၊ ပ်ံုဟ်ွံညာတ်ရ။ စရ ဏာသမ္ပန္နော၊ ငဲညးမ၌ိုက်ပေင်တ်ကျော် စရဏာ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ဇာနာတိ၊ ပ်ံု။ ပဿတိ၊ ပ်ံု။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ မဂ္ဂပညာယ၊ နကိုမဂ်ပညာ။ ဇာနံ ဇာနိတွာ၊ တီ ကေတ်တဲ့။ ပဿံ ပဿိတွာ၊ ညာတ်ကေတ်တဲ့။ အန္တကရော၊ ငဲ။ ဟောတိ၊ ပ်ံု။ ။ [ထံက်ကိုပ်ွံက် အဒ္ဒကထာမွး ဇာနိတွာ ပဿိတွာ–တဲ့ ပ္ဒဲဇာနံ, ပဿံဂမ့်ိုင် ညံင်ရပ္ဒဲ “အနာ ပုစ္ဆံ ဝါ ပက္ကမေယျ” ကို ချပ်ဖိုတ်တွာပစ္စယ်ညိ]။ ။(မွဲနယ်တုန်)။ ။ ယထာ ဘူတံ၊ အတိုင်။ မဂ္ဂပညာယ၊ နကို။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ ငဲညးမတီ။ ပဿံ ပဿန္တော၊ ငဲညး မညာတ်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ အန္တကရော၊ ငဲ။ ဟောတိ၊ ပ်ံု။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ ရသာ် ဝ်ံ။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–အာယာစနသုတ်

၁၇၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ်ံ။ သဒ္ဓါ၊ ဧံမ့်ုကိုဓရ်သဒ္ဓါ။ ဘိက္ခု၊ ငဲ။ သာရိပုတ္တမော ဂ္ဂလ္လာနာ၊ ငဲမှာထေရ်သာရိပိုတ်, မှာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ဂမ့်ိုင်။ ယာဒိသာ၊ ယြဉ်ညံင်ရမွဲ စိုန် ဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပ္ဒဲအရာပညာကိုက္ကဒ္ဒိ ယြဉ်ညံင်ရမွဲ စိုန်ဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် အိုတ်ရ။ အဟမ္ပိ၊ ငဲအဲကိုလေဝ်။ တာဒိသော၊ ငဲညးမဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် ညံင်ရသာ်ဂ့်။

(ဝါ) ငဉးမှုံကိုပညာက္ကဒ္ဓိမဇ္ဈေ ညဲငထေရ်ပရဲဓါဂ်ိ။ ဟောမိ၊ ပုံမိက်ဝံဒ်ရ။ က္ကတိ ဓ္ဝံ၊ ရသ်ဝံ့။ အာယာစမာနော၊ ငမရာဒနာမိက်ဟေင်။ သမ္မာ၊ ပွဲမ္ဒးရး။ အာယာစေယျ။ ဂဇ္ဈ ရာဒနာမိက်မွးယ္ဂုမာန်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၁၃၁)တေံကိုညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သာဝကာနံ၊ ဧ့ခေမဒ်ကွးအိုတ်။ ဘိက္ခုနံ၊ ပွောဝ်ကိုခမီဂမ္ဂိုင်။ ယဒိဒံ ယေ က္ကမေ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ၊ ငမှာထေရ်သာရိပိုတ်, မှာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ဂမ္ဂိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဓ္ဝသာ၊ ငမှာထေရ်သာရိပိုတ်, မှာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ဝံ့။ တုလာ၊ အရာဓတ်ကွာတ်ကွာ ညဲငပွာသ္ဒဒကေဝ်ရောင်။ ဓ္ဝတံ၊ ငမှာထေရ်သာရိပိုတ်, မှာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ဝံ့။ ပမာဏံ၊ ဟိုတ်ဓတ်ကွာတ်ကွာ ပွာတိုင်နရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒ္ဓါ၊ ဧ့ခေမှုံကိုဓရ်သဒ္ဓါ။ ဘိက္ခုနီ၊ ငခမီပြု။ ခေမာ၊ ဧ့ခေမှုံယ္ဂုခေမာ။ ဘိက္ခုနီ စ၊ ခမီပြုကို။ (ဝါ) ခမီပြုပညာဇ္ဈောရောင်။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ ဧ့ခေမှုံယ္ဂုဥပ္ပလဝဏ်။ ဘိက္ခုနီ စ၊ ကို။ (ဝါ) ခမီပြုက္ကဒ္ဓိဇ္ဈောရောင်။ ယာဒိသာ၊ ယြုညံင်ရ်မွဲ စိုန်ဂပ်ဝ်ညာတ် ကေတ်အိုတ်ရ။ အဟမ္ပိ၊ ငအဲကိုလေဝ်။ တာဒိသာ၊ ငဉးမဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် ညဲငရ သဂ်ဂ့်။ ဟောမိ၊ ပုံမိက်ဝံဒ်ရ။ က္ကတိ ဓ္ဝံ၊ ရသ်ဝံ့။ အာယာစမာနာ၊ ငရာဒနာမိက်ဟောင်။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သာဝိကာနံ၊ ဧ့ခေမဒ်ကွးခမီပြုအိုတ်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ပွောဝ်ကိုခမီပြုဂမ္ဂိုင်။ ခေမာ၊ ဧ့ခေ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဘိက္ခုနီ စ၊ ယြုင်ခမီပြုမွဲကို။ ဥပ္ပ လဝဏ္ဏာ၊ ဧ့ခေ။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဘိက္ခုနီ စ၊ ယြုင်ခမီပြုမွဲကို။ သန္တိ၊ ပုံ။ ဓ္ဝသာ၊ ငခေ မာကိုဥပ္ပလဝဏ်ဝံ့။ တုလာ၊ ရောင်။ ဓ္ဝတံ၊ ငခေမာကိုဥပ္ပလဝဏ်ဝံ့။ ပမာဏံ၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒ္ဓေါ၊ ဧ့ခေ။ ဥပါသကော၊ ငဥပးဒါယကာ။ စိတ္တော၊ ဧ့ခေမှုံယ္ဂုစိတ္တ။ ဂဟပတိ စ၊ ငသမ္ဗေါတ္တသိုကို။ (ဝါ) ညးပညာကေက်သ္ကာ။ ဟတ္ထကော၊ ဧ့ခေမှုံယ္ဂု ဟတ္ထက။ အာဠဝကော စ၊ ငကောန်သိုင်အာဠဝကကို။ (ဝါ) ညးက္ကဒ္ဓိမဇ္ဈော်။ ယာဒိ သော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ စိတ္တော၊ ဧ့ခေ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဂဟပတိ စ၊ ယြုင်သမ္ဗေါတ္တသိုမွဲကို။ ဟတ္ထကော၊ ဧ့ခေ။ ယဒိဒံ ယော အယံ အာဠဝကော စ၊ ယြုင်အာဠဝကမွဲကို။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဓ္ဝသာ၊ ငသမ္ဗေါတ်စိတ္တကို ကောန်သိုင်အာဠဝက မှုံယ္ဂုဟတ္ထကဝံ့။ တုလာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သဒ္ဓါ၊ ဧ့ခေ။ ဥပါသိကာ၊ ငဥပးပြု။ ခုဇ္ဈတ္တရာ၊ ဧ့ခေမှုံယ္ဂုခုဇ္ဈတ္တရာ။ ဥပါသိကာ စ၊ ငကို။ ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ၊ ဧ့ခေမဒ်ကောန်ချုင်ဝေဠု ကဏ္ဍကီ။ နန္ဒမာတာ စ၊ ငမိအံက်နန္ဒကို။ (ဝါ) ညးက္ကဒ္ဓိမဇ္ဈော်။ ယာဒိသာ၊ စိုန်။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သာဝိကာနံ၊ ဧ့ခေ–အိုတ်။ ဥပါသိကာနံ၊ ပွောဝ်– ဂမ္ဂိုင်။ ခုဇ္ဈတ္တရာ၊ ဧ့ခေ–အိုတ်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ဥပါသိကာ၊ ယြုင်–ဂမ္ဂိုင်။ ဝေဠု ကဏ္ဍကိယာ၊ ဧ့ခေ–အိုတ်။ ယဒိဒံ ယာ အယံ နန္ဒမာတာ၊ ယြုင်–ဂမ္ဂိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ။ ဓ္ဝသာ၊ ငခုဇ္ဈတ္တရာကိုမိအံက်နန္ဒဝံ့။ တုလာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ရ–ရာဟုလသုတ်

၁၇၇။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ့။ အာယသ္မာ ရာဟုလော၊ ငရာဟုလထေရ်။ ။(ပ)။ ။ ရာဟုလ၊ ယံ့။ အဗျတ္တိကာ၊ ဧံမက္ခိန့် ပွဲလွှင်ခန္ဓသတ်မှုံကိုလမျိုး။ ယာ စ ပထဝီဓာတု၊ ယြင်ပထဝီဓာတ်မွဲကို။ (ဝါ) ယြင်သဘ်ဓာတ် ပွမကြဲင်မှိုဟ်မွဲကို။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၂) တိတ္ထာယတနသုတ်တေံကိုညိ။ ပတ်္တန္ကိုကေသာ, လောမာတဲ့ စိုက်စိုပ်မတ္ထလုင်ကောဋ္ဌာသ(၂၀)ဂ့် အဗျတ္တိကပထဝီဓာတ်ကော်ခ်စရ။ ဓာတုဝိဘင် (၈၄) ကိုအဋ္ဌကထာဂ့်(၍၃)]။ ။ ဗာဟိရာ၊ ဧံမက္ခိန့် ပွဲမပ်ဲကိုဒိုတဲ့ ဟံ့မွဲကိုလမျိုလွှာ်မှး။ ယာ စ ပထဝီဓာတု၊ ယြင်–ကို။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။[မပ်ဲကိုတဲ့, ပသဲ, ဓရိုတ်တံဂ့် ဗာဟိရပထဝီ ကော်ခ်စရ]။ ။

ဓ္ဍသာ၊ ငပထဝီဓာတ် ဓါပြကာဝံ့။ ပထဝီဓာတု ဓ္ဍ၀၊ ပထဝီဓာတ် သက်ာ်ဟောင်ရောင်။ (ဝါ) မပ်ဲကိုအတ္တ, ပူဂိုလ်, ဟံ့ဖက် ပထဝီဓာတ်သက်ာ် ဟောင်ရောင်။ တံ၊ နှ်ပထဝီဓာတ်ဂ့်။ ။[စပ်ပွဲ့ဒဋ္ဌဗ္ဗံ]။ ။ ဓ္ဍတံ၊ ငပထဝီဓာတ်ဝံ့။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ့။ သန္တကံ၊ ငဒြပ်။ နှ၊ ဟံ့သေင်။ ဓ္ဍသော၊ ငပထဝီဓာတ်ဝံ့။ အဟံ၊ ငအဲ့။ (ဝါ) ငမထေင်ဖော် နကိုမာနမွှး အဲ့,အဲ့။ နှ အသ္မိ၊ ဟံ့သေင်။ ဓ္ဍသော၊ ငပထဝီဓာတ်ဝံ့။ မေ၊ ဒဒက်တ်။ အတ္တာ၊ ငိ။ နှ၊ ဟံ့သေင်။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃၄) ယောဓဇီဝသုတ်တေံညိ]။ ကျတိ ဓ္ဍ၀၊ ရသာ်ဝံ့။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်ပထဝီဓာတ်ဝံ့။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ ပညာယ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီရ။ ဓ္ဍ၀၊ ရသာ်ဝံ့။ ဓ္ဍတံ၊ နှ်ပထဝီဓာတ်ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ ဒိသွာ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမသ္မိမ်ာ်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ပွဲ့ပထဝီဓာတ်။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ပုံ့ကျဲဟ်မွေ့ဇအိုန်ဇရရ။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ပွဲ့။ စိတ္တံ၊ နှ်စိုတ်။ ဝိရာဇေတိ၊ စိုန်ကိုစာ်စွးအာရ။ (ဝါ) စိုန်ဟံ့ကိုမက်ဂ့ာက်ရ။ ။

ရာဟုလ၊ ယံ့။ အဗျတ္တိကာ၊ ဧံ့။ ယာ စ အာပေါဓာတု၊ ယြင်အာပေါဓာတ်မွဲကို။ (ဝါ) ယြင်သဘ ပွမပ္လော်စန်မွဲကို။ ။[ပတ်္တန္ကုပိတ္တံ, သေမှံတဲ့ စိုက်စိုပ်မုတ္တံ ကောဋ္ဌာသ ဥာ်စ့်စါဂ့် အဗျတ္တိကအာပေါဓာတ် ကော်ခ်စရ]။ ။ ဗာဟိရာ၊ ဧံ့။ ယာ စ အာပေါဓာတု၊ ယြင်–ကို။ ။[ဇာပ်ဥာ်ရိုဟ်ဆု, ဥာ်တူံဆု, ဥာ်မပ္ဆံသတ်, ပ္လ, တူးဆု, ဥာ်မပ္ဆံကိုဥာ်တ့် အလုံအိုသိုဂ့် ဗာဟိရအာပေါဓာတ်ကော်ခ်စရ]။ ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဓ္ဍသာ၊ ငအာပေါဓာတ် ဓါပြကာဝံ့။ အာပေါဓာတု ဓ္ဍ၀၊ မပ်ဲကိုပူဂိုလ်, သတ်ဟံ့ဖက် အာပေါဓာတ်သက်ာ်ဟောင်ရောင်။ တံ၊ နှ်အာပေါဓာတ်ဂ့်။ ဓ္ဍတံ၊ ငအာပေါဓာတ်ဝံ့။ မမ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သန္တကံ၊ ငဒြပ်။ နှ၊ ဟံ့သေင်။ ဓ္ဍသော၊ ငအာပေါဓာတ်ဝံ့။ အဟံ၊ ငအဲ့။ (ဝါ) ငိ။ နှ အသ္မိ၊ ပုံ့ ဟံ့သေင်။ ။(ပ)။ ။

အဗျတ္တိကာ၊ ဧံ့။ ယာ စ တေဇောဓာတု၊ ယြင်တေဇောဓာတ်မွဲကို။ (ဝါ) ယြင်သဘ ပွမကိုကြဲင်ချုဟ်မွဲကို။ ။[မပ်ဲကိုသန္တပ္ပနတေဇော, ဇီရဏတေဇော မှုံးပွဲ့ခန္ဓကာယရောင်]။

ဗာဟိရာ၊ ခေါ်။ ယာ စ တေဖောဓာတု၊ ယြေင်–ကို။ ။[မပ္ပံကိုပ္ပတ်အော့်, ပ္ပတ်ဆံက်တံ ရောင်]။ ။ အတ္ထိ၊ ပ္ပံ။ ဧသာ၊ င်တေဖောဓာတ် ဓါပြကာဝ်ံ။ တေဖောဓာတု ဧဝ၊ မပ္ပံ ကိုပူဂိုလ်, သတ်ဟ်ံဖက် တေဖောဓာတ် သက်က်ဟောင်ရောင်။ တံ၊ နိတေဖောဓာတ်ဂ့်။ ဧတံ၊ င်တေဖောဓာတ်ဝ်ံ။ မမ၊ ဒဒက်။ သန္တကံ၊ င်။ နု၊ ဟ်ံသေင်။ ။(ပ)။ ။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ ခေါ်။ ယာ စ ဝါယောဓာတု၊ ယြေင်ဝါယောဓာတ်မွဲကို။ (ဝါ) ယြေင်သဘ် ပွမထံက် ဂရိဟ်, ပွမကိုကြဲင်မွဲကို။ ။[မပ္ပံကိုကျာဥဒ္ဓဂ်ိမ, ကျာအဓောဂမ မှုံပ္ဒဲခန္ဓကာယရောင်]။ ဗာဟိရာ၊ ခေါ်။ ယာ စ ဝါယောဓာတု၊ ယြေင်။ (ဝါ) ယြေင်။ ။(ပ)။ ။

ရာဟုလ၊ ယွံ။ ယတော၊ ယြေဟိုတ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ။[မွဲနယ်–ယတော ယော ဘိက္ခု၊ ယြေင်ခမီမွဲ]။ ။ စတူသု၊ ခေါ်မဒ့်ပန်အိုတ်။ ကြမာသု ဓာတူသု၊ ပ္ဒဲဓာတ်ဂမ္ဂိုင်ဝ်ံ။ အတ္တာနံ၊ အတ္တမဂျိုင်လမျိုရုဂ့်ဒ။ နေဝ သမနုပဿတိ၊ ပ္ဒံဟ်ံသိုမ္ဘ်ရ။ အတ္တနိယံ၊ ဒြပ် အတ္တရုဂ့်ဒ။ နု သမနုပဿတိ၊ ပ္ဒံ။ ရာဟုလ၊ ယွံ။ တတော၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ အယံ ဘိက္ခု၊ နိခမီဝ်ံ။ (ဝါ) နိခမီ ဟ်ံသိုမ္ဘ်မွးအတ္တ, အတ္တနိယ ပ္ဒဲဓာတ်ပန်ပြကာဂမ္ဂိုင်ဝ်ံ။ တဏှံ၊ နိ တဏှာ။ အစ္ဆေ့ဒ္ဓိ၊ ညးမကုတ်ထပိုတ် နကိုသွ်အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တဲရုဂ့်ဒ။ သံယောဇနံ၊ နိသံယောဇိန်ဒ္ဒက် စ့်ပြကာ။ ဝိဝတ္တယိ၊ ညးမတံင်ပါကေ့် မွဲဟာန်ကျော်တမ်ရိုဟ်တဲ့ ရုဂ့်ဒကို။ သမ္မာ၊ ဗွဲဟိုတ်မဒုံ။ (ဝါ) နကိုဒ္ဂေတ်မဒုံ။ မာနာဘိသမယာ၊ ဟိုတ်ပွမပါကေ့် မာနဒ္ဓိတ်ပြကာစိ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်ဝင်္ဂ်၊ အန္တံ၊ နိလ္အိတ်။ အကာသိ၊ ညးမသွ တဲ့ရုဂ့်ဒကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ကတိ၊ ရသ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဇမ္ဘာလီသုတ်

ဘရ၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြမ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝ်ံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ အညတရံ၊ ခေါ်။ သန္တံ၊ ခေါ်မဓိဟ်လလံ။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ နိမဟဂ္ဂိတ်စိုတ်သမာပတ် မတိတ်ဗွး နူမပ္ပံကိုနီဝရဏာ မစ့်စး။ (ဝါ) နိ။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ င်ခမီဂ့်။ သက္ကာယနိရောဓံ၊ နိ နိဗ္ဗာန် အရာမပလိုတ်ကေ့် ဓရိသက္ကာယ ဒဒိုက်ဝင်္ဂ်တောဘူမက။ (ဝါ) နိနိဗ္ဗာန် အရာမပ လိုတ် ကေ့်ဒဒိုက်ဝင်္ဂ်တောဘူမက မှုံပြောကတ် ဗွဲပရမတ်ဆုံစွတ်။ မနသိ၊ ပ္ဒဲဂံစိုတ်။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံပ္ဟောပ်လဝ်ရ။ သက္ကာယနိရောဓံ၊ နိ။ မနသိ၊ ပ္ဒဲ။ ကရောတော၊ ခေါ်။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ စိတ္တံ၊ င်။ သက္ကာယနိရောဓေ၊ ပ္ဒဲ။ နု ပက္ခန္ဒတိ၊ ပ္ဒံဟ်ံဂြိပ်လုပ် ဗွဲမသွအာ ရိုရ။ နပ္ပသီဒတိ၊ ပ္ဒံဟ်ံကေဝ်ဖြုင်ရ။ နု သန္တိဋ္ဌတိ၊ ပ္ဒံဟ်ံတန်တ်ဗွဲမ္ဒးရးရ။ နာဓိမုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ ဟ်ံလွောဝ်လုပ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဧဝံ၊ နကြိဒ့်သာ်ဝ်ံနေဝ်။ (ဝါ) နကြိဒ့် မပ္ပံကိုစိုတ် ဟ်ံဂြိပ်လုပ် ပ္ဒဲနိဗ္ဗာန်, ပွမဟ်ံကေဝ်ဖြုင် မြသာ်ဝ်ံနေဝ်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ သက္ကာယနိရောဓော၊ နိ။ နု

ပါဠိကခေါ်၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်နွံပွိက်ရ။ (ဝါ) ကြက်သွဖော်ဝ်မတ် မာန်ဟွံသေင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးတုန်။ ပုရိသော၊ ငါ်ဘြံ့။ လေပဂတေန၊ ဧံ့ဒမိန်ဗဓိတ် မဂပ်ဝ်ဗာန်စပ်ဒှံင်။ ဟတ္ထေန၊ နကိုတဲ့။ သာခံ၊ နိကျာင်ဆု။ ဂဏ္ဍာယျ၊ ဂဗ္ဘ။ တဿ၊ ဒဒက် တ်ကိုတြံ့ဂ့်။ သော ဟတ္ထော၊ ငါ်တဲဂ့်။ သဇ္ဈေယျပိ၊ ဂဗ္ဘဗာန်စပ်လေဝ် ဗာန်စပ်ရ။ ဂဏ္ဍာ ယျပိ၊ ဂဗ္ဘညံင်ကယျာဟွံဂွံ ကေံရပ်ဒးလေဝ် ကေံရပ်ဒးရ။ ဗဇ္ဈေယျပိ၊ ဂဗ္ဘဒက်ပူဗာန် လေဝ် ဒက်ပူဗာန်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကွာ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငါ်။ ။(ပ)။ ။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပွံဂြိပ် လုပ် ဗွဲမသွအာရီရ။ ပသီဒတိ၊ ပွံကော်ဖြုင်ရ။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ပွံတန်တ ဗွဲမ္ဒးရးရ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ပွံလွောဝ်လုပ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကြြိဒ့်သာ်ဝွံနေဝ်။ (ဝါ) နကြြိဒ့် မတ္တံကိုစိုတ် ဂြိပ် လုပ်ပွဲနိဗ္ဗာန်, ပွမကော်ဖြုင် မြြသာ်ဝွံနေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ပါဠိကခေါ်၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နွံပွိက်ရ။ (ဝါ) စိုန်သွဖော်ဝ်မတ်မာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ သုဒ္ဓေန၊ ဧံ့မဿ်းဇုး။ ဟတ္ထေန၊ နကို။ ။(ပ)။ ။ နေဝ သဇ္ဈေယျ၊ ဂဗ္ဘဟွံဗာန်စပ်ရ။ န ဂဏ္ဍာယျ၊ ဂဗ္ဘဟွံကေံရပ်ဒးရ။ န ဗဇ္ဈေယျ၊ ဂဗ္ဘဟွံ ဒက်ပူဗာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငါ်ခမီဂ့်။ အဝိဇ္ဇာပဘောဒံ၊ နိအရဟတ္တမဂ် ဟိုတ်မ ကရေက်ပလိုကေံ့ အဝိဇ္ဇာ။ မနသိ၊ ပွဲ။ ကရောတိ၊ ပွံညံင်ဂွံမံက်ဂတဝ် ပတိတ်ဖြဟတ်ရ။ အဝိဇ္ဇာပဘောဒံ၊ နိ။ မနသိ၊ ပွဲ။ ကရောတော၊ ဧံ့။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ စိတ္တံ၊ ငါ်။ အဝိဇ္ဇာပဘောဒေ၊ ပွဲ။ နေ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ နကြြိဒ့် မြြသာ် ဝွံနေဝ်။ (ဝါ) နကြြိဒ့် မတ္တံကိုစိုတ် ဟွံဂြိပ်လုပ် ပွဲအဝိဇ္ဇာပဘောဒ, ပွမဟွံကော်ဖြုင် မြြသာ် ဝွံနေဝ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ အနေကဝဿဂဏိကာ၊ ဧံ့မွံပွမရိုဟ်လွိုဟ် သွံဗွဲမဂ့်ဂိုင်။ (ဝါ) ဧံ့မလံလဗွဲသွံမဂ့်ဂိုင်။ ဇမ္ဗာလီ၊ ငါ်ကွာဖော်။ (ဝါ) ငါ်ကွာဖော် မဒ့်အရာ ဒတန်ဥာ်ဂမ့်ဂိုင် မဖွော်ဝ်တိတ်ကျင် နူအပွဲကွာန်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒ့်ရ၊ ပုရိသော၊ ငါ်။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကွာဖော်ဂ့်။ ယာနိ အာယမုခါနိ၊ ပြြောင်ဂုံင်တရ ပျော်ဥာ်လုပ်ဂမ့်ဂိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တာနိ စေဝ၊ နိဂုံင်တရ ပျော်ဥာ်လုပ်ဂမ့်ဂိုင်ကို။ ။[ပွဲယာနိ စေဝ–စေဝဂ့် ပြြင်ဂုံ ပွဲဝွံညီ]။ ။ ပိဒဟောယျ၊ ဂဗ္ဘကွာတ်ရ။ ယာနိ အပါယမုခါနိ၊ ပြြောင်ဂုံင်တရ ပျော်ဥာ်တိတ် ဂမ့်ဂိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တာနိ စ၊ နိဂုံင်တရ ပျော်ဥာ်တိတ်ဂမ့်ဂိုင်ကို။ ဝိဝရေယျ၊ ဂဗ္ဘ ပံက်လဝ်ရ။ ဒေဝေါ စ၊ ငါ်ပြြကို။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ ဓာရံ၊ နိဇ္ဈောဝ်ဥာ်ပြြ။ နေ အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ၊ ဂဗ္ဘဟွံဗဂူဖျေါရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဗိုအာစိုပ်ဖိုတုန်။ ဓ္ဂဝံ၊ နကြြိဒ့်မြြသာ်ဝွံနေဝ်။ (ဝါ) နကြြိပွမကွာတ် ပထောင်ဥာ်လုပ်, ပွမပံက်ပထောင်ဥာ်တိတ်, ပွပြြဟွံဂူ ဗွဲမ္ဒးရး မြြသာ်ဝွံနေဝ်။ တဿာ ဇမ္ဗာ လိယာ၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုကွာဖော်ဂ့်။ အာဠိပ္ပဘောဒေါ၊ နဉာ် မလေပ်ပလိုကေံ့ ဇိုကွာ။ နေ ပါဠိကခေါ်၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်နွံပွိက်ရ။ (ဝါ) ကြက်ကလိဂွံဟွံသေင်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နကြိဒ့် မြဲသာ်ဝွံနေဝ်။ (ဝါ) နကြိဒ့် မပ္ဝံက်ိုစိုတ်ကြိပ်လုပ် ပ္ဒဲအဝိဇ္ဇာပ္ပ ဘေဒ, ပ္ပမကေဝ်ဖြုင် မြဲသာ်ဝွံနေဝ်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ အဝိဇ္ဇာပ္ပဘေဒေါ၊ နိအရ ဟတ္တ္ထမဂ် ဟိုတ်မကရေက် ပလိုကေံ့အဝိဇ္ဇာ။ ပါဠိကခေါ်၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပဝေစ္ဆ ယျ၊ ဂဗ္ဘဗဂူဖျေါရ။ ။(ပ)။ ။ အဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–နိဗ္ဗာနသုတ်

၁၎၉။ ။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ယွံကောန်တ့သာရိပိုတ်။ ယေန၊ ယြဲဟိုတ်နူ ဟိုတ်မွဲ။ ကြာမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စေ၊ ခေံမန့်လ့ိုအိုတ်။ သတ္တာ၊ ဝ်သတ်ဂမ့ါဝ်။ ဒိဌ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲအတ္တာဘ် ဂတမတ်လ့ုဟ်ဟောင်။ နု ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ပုံပ့ါတ်လလံကေံ့ ကိလေသ အလုံအိုသို ဟွံမာန်အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ ဝ်ဟိုတ် ပ္ပမ့ါတ်လလံကေံ့ ကိလေသ အလုံအိုသို ဟွံမာန်ဂ့်။ ကော နု ခေါ၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ဝ်ဟိုတ်ပစ္စယ် ပ္ပမ့ါတ် လလံကေံ့ ကိလေသအလုံအိုသို ဟွံမာန်ဂ့်။ ကော၊ ရော။ ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဘာန်ရ။ ။

အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ယွံကောန်တ့အာနန်။ ကြမ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ သတ္တာ၊ ဝ်သတ် ဂမ့ါဝ်။ "ကြမာ၊ ဝ်သညာ မုံမ့ပ်ံကို ပဌမဈာန်သညာဂမ့ါဝ်ဝွံ။ (ဝါ) ဝ်သညာ မုံမ့ပ်ံကိုအပ္ပ ဂုဏ ပဌမဈာန်သညာ မဟဂ်ပ်ဝ်လုတ်လဝ် ဗွဲမပြိုဂမ့ါဝ်ဝွံ။ ဟာနဘာဂိယာ၊ ခေံမုံကို သွက် ပ္ပမလဟုတ်ယုတ်အိုတ်။ (ဝါ) ခေံမုံကိုသွက် ပ္ပမလဟုတ်ယုတ် ဟိုတ်သညာကို မနသိကာရ မကြိပ်လုပ်ဂေ့ဝ် အာရိုကာမဂုဏ် ကာလမဒ့ိုက်ကွ်ိန္နူ မပ္ဝံက်ိုအပ္ပဂုဏ ပဌမ ဈာန်ဂမ့ါဝ်။ (ဝါ) ခေံမလေပ်ပြာပ်အာ သဘ်ပ္ပမလဟုတ်ယုတ်အိုတ်။ သညာ၊ သညာ ဂမ့ါဝ်ရောင်။" ကြတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုဝ်။ (ဝါ) ဗွဲ။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ပုံဟွံတီ ကေတ် နက်ိုမဂ်ပညာအိုတ်ရ။ ။[ဟာန+ဘာဂ+ကြယ။ ဟာန၊ ခေံမတွံဂး ပ္ပမလ ဟုတ်ယုတ်။ ဘာဂ၊ သွက်။ ဟာနဉ္စ တံ ဘာဂေါ စာတိ ဟာနဘာဂေါ၊ ဟာနဘာဂေါ ယာသံ သညာနံ အတ္ထိတိ ဟာနဘာဂိယာ။ ။(မွဲနယ်)။ ။ ဟာန+ဘဇ+ဏျ။ ဟာနံ ဘဇန္တီတိ ဟာန ဘာဂယာ၊ သညာမလေပ်ပြာပ်အာ သဘ် ပ္ပမလဟုတ်ယုတ် ဂမ့ါဝ်]။ ။

ကြမာ၊ ဝ်သညာ မုံမ့ပ်ံကို ပဌမဈာန်သညာဂမ့ါဝ်ဝွံ။ (ဝါ) ဝ်သညာ မုံမ့ပ်ံကိုအပ္ပ ဂုဏ ပဌမဈာန်သညာ မန့်ပဂုဏ အပ္ပဂုဏဂမ့ါဝ်ဝွံ။ ဋ္ဌိတိဘာဂိယာ၊ ခေံမုံကိုပ္ပမတန် အိုတ်။ (ဝါ) ခေံမုံသွက် မတန်ဒုံဝ်ပကတိ ဟွံမွဲကိုလဟုတ်ယုတ် ဇော်မောဝ် ဟိုတ်နူမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ နိကန္တိ တဏှာ မသ့ိမ့်ထွေန်စပ် မက်ဂ့က် သာယျေန်တ ရ်ဝွံမွး မပ္ဝံက်ိုပဌမဈာန်

သညာ ဇကုမကလိဝွံလဝ်ဂမ့ိုင်။ သညာ၊ သညာဂမ့ိုင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။[ပဂုဏာ၊ ဧံ့ မဂပ်ဝ်လုတ်လဝ် ပြ်ုစ့ိုကိုအာစိုပ်ဝသီဘာ်။ အပွဂုဏာ၊ ဧံ့မဟဂပ်ဝ်လုတ်လဝ်သာ်ဝွံ]။ ။

ကျမာ၊ င်သညာ မပ္ဍံကို ပဌမဈာန်ဂမ့ိုင်ဝွံ။ (ဝါ) င်သညာ မပ္ဍံကိုပဂုဏာ ပဌမဈာန် မဂပ်ဝ်လုတ်လဝ် ပြ်ုဂမ့ိုင်ဝွံ။ ဝိသေသဘာဂိယာ၊ ဧံ့မုံကိုသွက်မတွေင် မတွံဂး ဈာန်လ္ဘူ ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဧံ့မုံကိုသွက် မတွေင်မပ္ဍံကို ဒုတိယဈာန်လ္ဘူ ဟိုတ်နူသညာကို မနသိကာရ ဂမ့ိုင် တူဟ်နဖိ် ပွမကလိဂွံ မပ္ဍံကိုဒုတိယဈာန် ဟွံမွဲကိုဝိတက် ကာလမဒ္ဒိုက်ကွ်ိန္ဒူ မပ္ဍံကို ပဌမဈာန် မဒ့ိပဂုဏာဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဧံ့မလေပ်ပြာပ်အာကို ဈာန်လ္ဘူမတွေင်ဂမ့ိုင်။ သညာ၊ သညာဂမ့ိုင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကျမာ၊ င်သညာ မပ္ဍံကိုပဌမဈာန်ဂမ့ိုင်ဝွံ။ (ဝါ) င်သညာ မပ္ဍံကိုပဌမဈာန်သညာ မဒ့ိပဂုဏာအပွဂုဏာဂမ့ိုင်ဝွံ။ နိဗ္ဗဓောဂိယာ၊ ဧံ့မုံကိုသွက် မတွံဂး အရိယမဂ် မကျိဟ်ခွင်တီကေတ် သစ္စပန်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဧံ့မုံကိုသွက် ပွမကလိဂွံကျိဟ်ခွင် တီကေတ်အရိယမဂ် ဟိုတ်ဒဒ့ိမပတိတ်ဇြဟတ် တူဟ်နပွမသွဇောဝ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန် သညာ မနသိကာရ မဒ့ိမွဲဟာန်ကေဂံ ဝိပဿနာဉာဏ် မဇအိုန်ဇရ ပ္ဒဲအင်္ဂဈာန်ဂမ့ိုင် ကာလ မဒ္ဒိုက်ကွ်ိန္ဒူ ပဂုဏာ အပွဂုဏာဈာန်ဂမ့ိုင်။ ။[နိဗ္ဗဓောဂိယတာတိ သစ္စာနံ နိဗ္ဗိဇ္ဈန ပကွိကတာ၊ ဝိပဿနာယ သံဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၊ ပ–၁၁၄]။

အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ယွံကောန်တ့အာနန်။ ယေန၊ ပြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ၊ ကျဓ၊ ပ္ဒဲလော ကဝွံ။ ဓ္ဓကစ္စ၊ ဧံ့။ သတ္တာ၊ င်သတ်ဂမ့ိုင်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲ။ န ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ င်ဟိုတ်ဂ့ှ်။ အယံ ဧခါ၊ ကျဝွံဟောင်ရောင်။ (ဝါ) ပွမဟွံတီကေတ် မပ္ဍံကိုဟာနဘာဂိယသညာဂမ့ိုင် နကိုအရိယမဂ်ဉာဏ် အတိုင်ဒဒ့ိဘုံဟောင်ရောင်။ သော ပစ္စယော၊ င်ဟိုတ်ပစ္စယ်ဂ့ှ်။ (ဝါ) င်ဟိုတ်ပစ္စယ် ပွမပ္ဍိုတ်လလံကွေ့ ကိလေသအလုံအိုသို ဟွံမာန်ဂ့ှ်။ အယံ၊ ကျဝွံဟောင်ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ယွံ။ ယေန၊ ပြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲ။ ဓ္ဓကစ္စ၊ ဧံ့။ ။(ပ)။ ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ သော ဟေတု၊ င်ဟိုတ်ဂ့ှ်။ (ဝါ) င်ဟိုတ် ပွမပ္ဍိုတ်လလံကွေ့ နပွမပ္ဍိုတ်လလံကွေ့ ကိလေသအလုံအိုသို ပ္ဒဲဘဝဂတမတ်ဝွံဟောင်ဂ့ှ်။ ကော ပန၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ င်။ ကော၊ ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ပဇာနန္တိ၊ ပ္ဒံတီကေတ် နကိုမဂ်ပညာအိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–မဟာပဒေသသုတ်

၁၈၀။ ။ ဓ္ဓကံ၊ ဧံ့။ သမယံ၊ ပ္ဒဲကာလ။ ဘဂဝါ၊ င်ကျ်ာ်တြဲ။ ဘောဂနဂရေ၊ ပ္ဒဲ ဍျင်မ့ိုယ္ဍာဘောဂ။ အာနန္ဒစေတီယေ၊ ပ္ဒဲစေတီအာနန္ဒ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘာအာနန္ဒစေတီယ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘာ မိန်ကလော်ဒေဝတ်အာနန္ဒ မဂပ်ဝ်ကွောန်လဝ် သိုဗယိ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံပဒတ်ရ။

တတြ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ (ဝါ) ပွဲကာလကျ်ာတြဲ ပဒတ်ပွဲဇရေင်ချင်ဘောဂ ပွဲစေတီအာနန္ဒဂ့်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧံ–အိုတ်။ ကွမေ မဟာပဒေသေ၊ နှ်မဟာပဒေသဂမ်ိုင်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ဌာနဓရ် မပြဂမ်ိုင်ဝွံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ တံ၊ နှ်ဓရ် မဟာပဒေသဝွံ။ တုမှေ၊ ငိမ္ဘးတံညးဂမ်ိုင်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲမ္ဘးရး။ သုဏာထ၊ ဩဝ်...ကလင် အိုတ်ညိ။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၇)တေံညိ]။ ။ မနသိ၊ ပွဲဂ့်စိုတ်။ ကရောထ၊ ဩဝ်...ပွောပ်လဝ်အိုတ်ညိ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ။[မွဲနယ်–ဓ္ဂဝံ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိုပိုန် ခိုဟ်သန်ရ] ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငိခမီ မကလင်ဓရ် ကော်ဒွံင်ဂမ်ိုင်ဂ့်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်။ ဝစနံ၊ နှ်။ ပစ္စသောသုံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧံ–အိုတ်။ မဟာပဒေသာ၊ ငိ–ဂမ်ိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ။ ဂဗ္ဘ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဝဒေယျ။ ရော။ အာဝုသော၊ ယွံ။ မေ၊ မိန်အဲ။ ဓ္ဂတံ၊ နှ်ဓရ်ဝွံ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ သမ္မုခါ၊ ပွဲဂတမတ်။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်စွတ်သမ္ဘိတုဲရ။ သမ္မုခါ၊ ပွဲ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင်ကတ်ကေတ်တုဲရ။ အယံ၊ ငိဝွံတုန်။ ဓမ္မော၊ ဓရ်ပရိယတ် ကျ်ာတြဲတွံလဝ် မလေပ်ပွင်ရင်လဝ် ဗွဲမ္ဘးရး ညံဉ်ဟွံဂွံဒတုံစ့ှ် ပွဲမပ္ဘံအပါဂမ်ိုင်ရောင်။ ။[အပါယာဒီသု အပတနဝသေန ဓာရေတီတိ ဓမ္မော]။ ။ အယံ၊ ငိဝွံတုန်။ ဝိနယော၊ ဓရ်ပရိယတ် ကျ်ာတြဲတွံလဝ် ဟိုတ်မပါကေံ့ ကိလေသဂမ်ိုင်ရောင်။ ။[ကိလေသေ ဝိနေတိ ဓ္ဂတေနာတိ ဝိနယော]။ ။ ကွဒံ၊ ငိဝွံတုန်။ သတ္ထုသာသနံ၊ ဓရ်ပရိယတ် ဒ့ှေံဇ္ဈောန်ကျ်ရောင်။” ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ။ ဂဗ္ဘ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ ဘာသိတံ၊ နှ်ဂလာန်မဂပ်ဝ်သွး။ တုမှေဟိ၊ မိန်မ္ဘးတံညးဂမ်ိုင်။ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်သျိုက်မ္ဂိုက်ဟောင်ရ။ နှ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ပါရ။ အနဘိနန္ဒိတွာ၊ ဟွံသျိုက်မ္ဂိုက်တုဲ။ အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ၊ ဟွံပါကေံ့တုဲ။ တာနိ ပဒဗျဥ္ဇနာနိ၊ နှ်ပဒဗျဥ္ဇနဂမ်ိုင်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်အက္ခရိပိုဒ် အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝါကျဂမ်ိုင်ဂ့်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲ။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ဂိုင်စွတ်ကေတ်တုဲ။ သုတ္တော၊ ပွဲသုတ်။ (ဝါ) ပွဲဒေသနာကျ် မတွံဂး ပိဋကတ်ပိ မလေပ်စွောန်ထွး သွပြာကတ်ကို အရထအဓိပ္ပါယ် သစ္စပန်ပြကာ။ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုစိင်ကေ့ာံအာ နကိုဉာဏ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ပွောပ်လဝ်ထေက်အိုတ်ရ။ ဝိနယေ၊ ပွဲဝိနယ်။ (ဝါ) ပွဲဒေသနာကျ် မတွံဂး ပိဋကတ်ပိ မဒ့ှ်ဟိုတ် မပါကေံ့ မပ္ဘံကိုရာဂ။ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ၊ စိုန်နှ်ပကိတ်တုဲ ဂပ်ဝ်စွောန်ထွးအိုတ်ရ။

တာနိ၊ ငိပဒဗျဥ္ဇနဂမ်ိုင်ဂ့်။ (ဝါ) နှ်။ သုတ္တော၊ ပွဲသုတ်။ ဩတာရိယမာနာနိ၊ နကြိဂပ်

ဝ်ကိုဓိင်ကျော် နကိုဉာဏ်အိုတ်နေဝ်။ ဝိနယေ၊ ပွဲ။ သန္ဒသိယမာနာနိ၊ နကြိန့်ပကိတ်တဲ့ ဂပ်ဝ်စ္စောန်ထွးအိုတ်နေဝ်။ သုတ္တော၊ ပွဲသုတ်။ စေ နစေဝ သြတရန္တိ၊ ပုံယဝ်ရ ဟွံဓိင် ကျော်အိုတ်မွး။ (ဝါ) ပုံယဝ်ရ ဟွံပါလုပ်အိုတ်မွး။ ဝိနယေ၊ ပွဲ။ စေ နာ သန္ဒိသန္တိ၊ ပုံယဝ်ရ ဟွံဆိုညာတ်အိုတ်မွး။ (ဝါ) ပုံယဝ်ရ ဟွံပြာကတ်အိုတ်မွး။ ဓ္ဝံ သန္တေသု၊ နကြိဒ့်တ မြဲ သာ်ဝွံအိုတ်နေဝ်။ ဓ္ဝတ္ထာ၊ ပွဲခမ္ဓဝိနယ ခမီမဂပ်ဝ်သွးဝွံ။ နိဗ္ဗု၊ နှ်ပွမသွျတ်သွာတ်။ ဂန္တ္ဗ်ဳ၊ စိုန် ဂပ်ဝ်အာစိုပ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဂန္တ္ဗ်ဳ၊ ရော။ အဒ္ဓါ၊ ဗွဲစွတ်။ ကွဒံ၊ ငခမ္ဓဝိနယဝွံ။ အရဟာ တော၊ တ္ဂိဂ်ဒ မသွေဲအာနူကိလေသ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တ္ဂိဂ်ဒ မဂြင်တီကောတ် ဓရ် အလုံအိုသို အလိုဇကု ဗွဲမ္ဒးရး ဟွံဂွံပွန်ဂတား။ တသ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုကျာ် တြဲဂ့်။ ဝစနံ၊ ငဂလာန်။ နစေဝ ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ့်ဟောင်ရောင်။ ကွမသ ဘိက္ခုနော စ၊ မိန်ခမီဝွံဟောင်။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ ဂလာန် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကောတ် ဗွဲဟွံဒးရးရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ နိဗ္ဗု၊ နှ်။ ဂန္တ္ဗ်ဳ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တုမှေ၊ င–ဂမ္ဘိုင်။ ကွတိ၊ ဖျေါသွျတ်သွာတ်သာ်ဝွံတဲ့။ စ္ဆတံ၊ နှ်ဂလာန် ခမီဝွံ။ ဆဋ္ဌေယျာထ၊ သြဝ်...ပါကွဟ်ကွေံအိုတ်ညီ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကွဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ။(ပ)။ ။ သုတ္တော စေဝ၊ ပွဲ–ကျိ။ စေ သြတရန္တိ၊ ပုံယဝ်ရ ဓိင်ကျော်အိုတ်မွး။ (ဝါ) ပုံယဝ်ရ ပါလုပ် အိုတ်မွး။ ဝိနယေ စ၊ ပွဲ–ကျိ။ စေ သန္ဒိသန္တိ၊ ပုံယဝ်ရ ဆိုညာတ်အိုတ်မွး။ (ဝါ) ပုံယဝ်ရ မံက်ဂတဝ်အိုတ်မွး။ ဓ္ဝံ သန္တေသု၊ နကြိဒ့် မြဲသာ်ဝွံအိုတ်နေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တသ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုး။ ဝစနံ၊ ငဂလာန်။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ကွမသ စ ဘိက္ခုနော၊ မိန်ခမီဝွံကိုး။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဂိုင်ကောတ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ နိဗ္ဗု၊ နှ်။ ဂန္တ္ဗ်ဳ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဌမံ၊ ဧံ့။ ကွဒံ မဟာပဒေသံ၊ နမဟာပဒေသဝွံ။ ဓာရေယျာထ၊ သြဝ်...ပ္ကင်ရင်လဝ် ပွဲစိုတ်အိုတ်ညီ။ ။(ပ)။ ။

အသုကသ္မိ နာမ၊ ဧံ့မွံ့ယ္ဟုဝွံ။ အာဝါသေ၊ ပွဲဘာ။ သထေရော၊ ဧံ့မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ထေရ်အာစာ။ သပါမောက္ခော၊ ဧံ့မဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဖော်သ္ကိုပ်သ္က။ သံဃော၊ င်။ (ဝါ) င်ဂကော်ခမီ။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံး။ မေ၊ မိန်အဲ။ တသ သံဃဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုသင်ဂ့်။ သမ္မုခါ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ တသ သံဃဿ စ၊ မိန်။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ နိဗ္ဗု၊ နှ်။ ဂန္တ္ဗ်ဳ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အသုကသ္မိ နာမ၊ ဧံ့။ အာဝါသေ၊ ပွဲဘာ။ ဗဟုဿုတာ၊ ဧံ့မွံ့ကိုဂလာန် ဓရ်ကျာ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကတ်ကောတ် ဗွဲမဂ့်ဂိုင်အိုတ်။ အာဂတာဂမာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၆၀) သုဂတဝိနယသုတ်တော်ညီ]။ ။(ပ)။ ။ မာတိကာဓရာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သမ္မဟုလာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ထေရာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဘိက္ခု။ င–ဂမ္ဘိုင်။ ဝိဟာရန္တိ၊ ပုံးပဒတ်အိုတ်ရ။ ။

မေ၊ မိန်အဲ။ တေသံ ထေရာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုထေရ်အာစာဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ သမ္မုခါ၊ ပွဲ။ ။(ပ) တေသဉ္စ ထေရာနံ၊ မိန်ထေရ်အာစာဂမ္ဘိုင်ဂ့်ဟောင်။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ တေ

သဠ္ဌ ထေရာနံ၊ မိန်–ဟောင်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အသုကသို့ နာမ၊ ခေါ်။ အာဝါသေ၊ ပြု။ ဗဟုသုတော၊ ခေါ်။ ။(ပ)။ ။ မာတိကာဓရော၊ ခေါ်။ ဓ္ဇကော၊ ခေါ်။ ထေရော၊ ခေါ်။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဝိဟာရတိ၊ ပုံ။ မေ၊ မိန်။ တဿ ထေရဿ၊ ဒဒက်တ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မဟာပဒေသာ၊ င်–ဂမျိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရဿာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

တတိယော၊ ခေါ်မရနုက်ကိုပိ။ သဗ္ဗေတနိယဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ရောင်။

---

(၁၉) ၄–ဗြာဟ္မဏဝဂ်
၁–ယောဓာဇီဝသုတ်

၁၈၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ခေါ်–အိုတ်။ အင်္ဂေဟိ၊ ကျော်အဝဲဂမျိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ခေါ်မချိုက်ပေင်တ်။ ယောဓာဇီဝေါ၊ င်သရဲပွာန်။ ဝရာဇာရဟော၊ င်။ ။ [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိုက်(၁၁၂) ဇဝသုတ် ကိုပိုဒ်လိုက်(၁၁၄) နာဂသုတ်တော်ညီ]။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပြု။ ယောဓာဇီဝေါ၊ င်။ ဌာန ကုသလော စ၊ င်မစီကွးပြဲဒွဲ့ဲ မပန် ဘုံဟွံဂွံဗွေတ်ကို။ (ဝါ) င်မစီကွး ပြဲပွမကေတ် ဒွဲ့ဲပန်တပ်ကို။ ဒူရေပါတိ စ၊ င်ပွမကိုလ စိုပ် ဇမှေဲမာန်ကို။ အက္ခဏဝေဓိ စ၊ င်မပန်ဘုံ ဗွေတ်ဟွံမာန်ကို။ ။[စပ်ကိုပိုဒ်ဝွံ က လေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိုက်(၁၃၄) ယောဓာဇီဝသုတ်တော်ညီ]။ ။ မဟာတော၊ ခေါ်မဖွော်။ ကာယဿ၊ နဲဇကု။ ပဒါလေတာ စ၊ င်မထောင်ကျိုဟ်မာန်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ (ပ)။ ။[မပ္ပံကိုအာဟုနေယျောဂ့် ဇဝသုတ်, နာဂသုတ်ကွာဂ့်ကို ပိုဒ်လိုက်(၃၄) အဂ္ဂပ္ပ သာဒသုတ်ဂမျိုင် တော်ရံင်ညီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပြဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဌာန ကုသလော စ၊ င်မစီကွးပြဲဌာနကို။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဌာနကုသလော၊ င်။ ဟောတိ၊ ရော။ (ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိုက်(၂၂) ဒုတိယဥရုဝေလသုတ်တော်ညီ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဓံ၊ နအကာဲအရာ မတွံဂး ပွမချိုက်ပေင်တ် ကျော်ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဌာနကုသလော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ဒူရေပါတိ၊ င်ပွမကိုလစိုပ် ဇမှေဲမာန်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပြဲ။ ဘိက္ခု၊ င်။ ။[စပ်ပြဲ ပဿတိ]။ ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ခေါ်မဒ့်အလုံအိုသို့။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ခေါ်မဒ့်အတိက်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်။ ရူပံ၊ င်ရုပ်ကို။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ခေါ်မဒ့်လွေင်ခန္ဓဇကုကို။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ခေါ်မဒ့်လွေင်ခန္ဓ ညး သ္ဘာင် မုံနူဇကုကို။ ရူပံ၊ င်ရုပ်ကို။ သြဠာရိကံ ဝါ၊ ခေါ်မကြုံင်မှိုဟ်ကို။ သုခုမံ ဝါ၊ ခေါ်မ

ဦးနှောတ်ကို။ ရှုပံ၊ ငရှုပ်ကို။ ဟီနံ ဝါ၊ ဧုံမယုတ်ကို။ ပဏီတံ ဝါ၊ ဧုံမပြဲကို။ ရှုပံ၊ ငရှုပ်ကို။ ဒူရေ ဝါ၊ ဧုံမသေ့ဘဲကို။ သန္တိကေ ဝါ၊ ဧုံမကြွပ်ကို။ ယံ ရှုပံ၊ ယြင်ရှုပ်ကို။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ။

သဗ္ဗံ၊ ဧုံမဒ့်အိုသို။ တံ ရှုပံ၊ နံရုပ်ဂ့်။ ။[စပ်ပွဲ ပဿတိ]။ ။ ဓုတံ၊ ငရှုပ်ဝွံ။ မမ၊ ဒဂက်တ်ကိုအဲ။ သန္တကံ၊ ငဒြပ်။ နှ၊ ဟွံသေင်။ ဓုသော၊ ငရှုပ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ (ဝါ) ငမ စွတ်လဝ် နကိုမာနမွးအဲအဲ။ နှ အသ္မိ၊ ပုံဟွံဒ့်ရ။ ဓုသော၊ ငရှုပ်ဝွံ။ မေ၊ ဒဂက်တ်ကို။ အတ္တာ၊ ငအတ္တမဂျိုင်လမျှို။ နှ၊ ဟွံသေင်။ ကွတိ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓုတံ၊ နံရုပ်ဝွံ။ ယထာ ဘူတံ၊ အတိုင်မဒ့်ချံစွတ်။ သမ္မာ၊ ဗွဲဂုံင်ချံဟိုတ်ချံ။ ပညာယ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ ပဿတိ၊ ပုံသ့ိမ္ဘာ်ရ။ ။

ယာ ကာစိ၊ ဧုံမဒ့်အလုံအိုသို။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဧုံမဒ့်အတိက်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်။ ဝေဒနာ၊ ငဝေဒနာကို။ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ၊ ဧုံ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဧုံ။ ဝေဒနာ၊ ငဝေဒနာကို။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၁၃၄) ယောဓဇီဝသုတ်တဲ့ ဓမံက်ပေယျာလကိုအရထည်]။ ။ ယာ ကာစိ၊ ဧုံ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဧုံ။ သညာ၊ ငသညာကို။ ။(ပ)။ ။ ယေ ကေစိ၊ ဧုံမဒ့်အလုံအိုသိုအိုတ်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဧုံ–အိုတ်။ သခိါရာ၊ ငသခိါရဂမ့်ိုင်ကို။ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ၊ ဧုံ–အိုတ်။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဧုံ–အိုတ်။ သခိါရာ၊ ငသခိါရဂမ့်ိုင်ကို။ ။(ပ)။ ။ ယံကိဉ္စိ၊ ဧုံ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဧုံ။ ဝိညာဏံ၊ ငဝိညာဏ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဒူရေ ဝါ၊ ဧုံ။ သန္တိကေ ဝါ၊ ဧုံ။ ယံ ဝိညာဏံ၊ ယြင်ဝိညာဏ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ။

သဗ္ဗံ၊ ဧုံ။ တံ ဝိညာဏံ၊ နံဝိညာဏ်ဂ့်။ ဓုတံ၊ ငဝိညာဏ်ဝွံ။ မမ၊ ဒဂက်တ်။ သန္တကံ၊ ငံ။ နှ၊ ဟွံသေင်။ ဓုသော၊ ငဝိညာဏ်ဝွံ။ အဟံ၊ ငံ။ (ဝါ) ငံ။ နှ အသ္မိ၊ ပုံ။ ဓုသော၊ ငံ။ မေ၊ ဒဂက်တ်။ အတ္တာ၊ ငံ။ နှ၊ ဟွံသေင်။ ကွတိ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓုတံ၊ နံဝိညာဏ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပဿတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ ဗွဲအကာဲအရာ မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲပွမသ့ိမ္ဘာ် နကိုဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ အတိုင်သဘ် မချံစွတ် နမပ္ပံကို "နေတံ မမ" ပွဲမပ္ပံကို ရုပ်ဝေဒနာဂမ့်ိုင် မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ဒူရေပါတီ၊ ငပွမကိုလ် စိုပ်ဇမွဲာမာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ အက္ခဏဝေဓီ၊ ငမပန်ချံ ဗွေတ်ဟွံမာန်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ။[စပ်ပွဲ ပဇာနာတိ]။ ။ ကွဒံ၊ ငတောဘူမက ခန္ဓမသုန် မသ္ဘာင်နူတဏှာဝွံ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စမွးယ္ဒုရောင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ နံဒုက္ခသစ္စအလုံအိုသို။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်ဒဒ့်မချံစွတ်။ ပဇာနာတိ၊ ပုံက္ခိုဟ်ခွင်တဲ့ ပုံတီကောတ်ရ။ (ဝါ) ပုံက္ခိုဟ်ခွင် ဟွံဝိဝိင် သဘ်လက်သန်တဲ့ တီကောတ်ရ။

(ပ)။ ။ အယံ၊ ငနိဗ္ဘာန်ဝံ့။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧံမန်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဘာန် အရာမ ပ္ဘိုတ်ကေံဒဒိုက်။ ပဋိပဒါ၊ မဂ္ဂသစ္စ မန်ဒွေတ်မွးယွဲရ။ ကျွတိ၊ ရ်သာ်ဝံ့။ အရိယမဂ်၊ နှ အရိယမဂ် ဟိုတ်မအာစိုပ်နိဗ္ဘာန်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ပဇာနာတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ ဗွဲမက္ဘိဟ်ခွင်တီကေတ် သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင် အတိုင်မန်ဒှံချံစွတ် မြသာ်ဝံ့။ ဘိက္ခု၊ င်။ အက္ခ ဏာဝေဓီ၊ င်မပန်ဒုံ ဗွေတ်ဟွံမာန်နကိုလ် မတွံဂး မဂ်ဉာဏ်ပွဲသစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ (ပ)။ ။ မဟန္တံ၊ ဧံ့။ အဝိဇ္ဇာက္ခန်ဒ်၊ နှဇကု မတွံဂး အဝိဇ္ဇာ။ ပဒါလေတာ၊ စိုနှလေပ်ပါ် ကရေက် နကိုအရဟတ္တမဂ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ ဗွဲပွမပါ်ကရေက်ဇကု အဝိဇ္ဇာ နကို အရဟတ္တမဂ်သာ်ဝံ့။ ဘိက္ခု၊ င်။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ပါဋိဘောဂသုတ်

၁၈၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတုန်ဒ်၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်–ဂမ္ဘိုင်။ ကောစိ၊ ဧံ့မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ပါဋိဘောဂေါ၊ ဧံ့မန်ဟ်ပူဂိုလ်ဒုင်လျိုင်။ သမဏော ဝါ၊ ငံခမီကို။ ဗြာဟ္မ ဏော ဝါ၊ ငံဗမှူးကို။ ဒေဝေါ ဝါ၊ ငံဒေဝတ်ကို။ မာရော ဝါ၊ ငံဒေဝတ်မာရ်ကို။ ဗြဟ္မာ ဝါ၊ ငံဗြိုကို။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ကောစိ ဝါ၊ ငံပူဂိုလ် မမိက်ကိုမွဲမွဲကို။ နတ္ထိ၊ ပုံ့။ ကတမေသံ၊ မူရ် ဧံ့–အိုတ်။ စတုန်ဒ်၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်–ဂမ္ဘိုင်။ ကောစိ၊ ဧံ့။ ပါဋိဘောဂေါ၊ ဧံ့။ သမဏော ဝါ၊ ငံ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ကောစိ ဝါ၊ ငံ–ကို။ နတ္ထိ၊ ပုံ့ဟွံမွဲရော။ ဇရာဓမ္မံ၊ ငံသဘ်အဲပွမဗျူ။ မာ ဇီရိ၊ သြဝ်...လွကိုဗျူညီ။ ကျွတိ၊ ရ်သာ်ဝံ့။ ကောစိ၊ ဧံ့။ ပါဋိဘောဂေါ၊ ဧံ့မန်ဟ်ပူဂိုလ်ဒုင်လျိုင်။ သမဏော ဝါ၊ ငံ–ကို။ ။(ပ)။ ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲ့။ ကောစိ ဝါ၊ ငံ။ နတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဗျာဓိဓမ္မံ၊ ငံသဘ်အဲပွမယဲ။ မာ ဗျာဓိယိ၊ သြဝ်...လွကိုယဲညီ။ ။(ပ)။ ။ မရဏဓမ္မံ၊ ငံသဘ်အဲပွမချိုတ်။ မာ မီယိ၊ သြဝ်... လွကိုချိုတ်ညီ။ ။(ပ)။ ။

ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ပွဲကိုပ်ကွာ။ အတ္တနာ၊ အလိုဇကု။ ကတာနိ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်ကွောန် လဝ်တဲအိုတ်။ ပါပကာနိ၊ ဧံ့မယုတ်မာအိုတ်။ သံကိလေသိကာနိ၊ ဧံ့မလေပ်ကိုစိုတ် မကွိခွက် မကေဝ်ဖြုင်ဒွံင်အိုတ်။ ပေါနောဘဝိကာနိ၊ ဧံ့မလေပ်ကိုက္ဆိုဒ့် ဘဝတွိမွဲလှေ့ ပွန်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၀) ယောဂသုတ်တေံညီ]။ ။ အာယ တိ၊ ပွဲကြ။ ဇာတိဇရာမရဏိကာနိ၊ ဧံ့မဒးတန်ပဋိသန္ဓိ, မဒးဗျူ, မဒးချိုတ်အိုတ်။ ယာနိ တာနိ ကမ္မာနိ၊ ပြုင်အကုသိုလ်ကံဂမ္ဘိုင်။ သန္တိ၊ ပုံ့နွံတ်အိုတ်ရ။ တေသံ၊ ဒဒက်တ်ကို အကုသိုလ်ကံဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ဝိပါကော၊ ငဖိုံ။ မာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သြဝ်...လွကိုက္ဆိုဒ့်ညီ။ ကျွတိ၊ ရ်သာ် ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတုန်ဒ်၊ ဧံ့ပန်ပြကာအိုတ်။ ကျွမေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ ကိုဓဝ်အကုသိုလ်ကံဂမ္ဘိုင်ဝံ့။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃-သုတသုတ်

၁၈၃။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅) ဝဿကာရသုတ်တေံညိ]။ ။ ဘော ဂေါ တမ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဓ္ဝံ ဝါဒီ၊ ငိမ္ဟုံကွေတ်ဝါဒ မြဲသာ်ဝွံ။ ဓ္ဝံ ဒိဋ္ဌ၊ ငိမ္ဟုံလညာတ် မြဲသာ်ဝွံ။ အမှိ၊ ပ္ဒံ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အမှိ၊ ရော။ ယော ကောစိ၊ ငိညး မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဒိဋ္ဌံ၊ နိအရာ ဇကုမဂပ်ဝ်ညာတ်။ (ဝါ) နိရူပါရိုံ မဂပ်ဝ်ညာတ်နကိုမတ်)။ မေ၊ မိန်။ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒိဋ္ဌံ၊ စိုနိဂပ်ဝ်ညာတ်တဲုရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံ။ တတော၊ ပ္ဒဲညး မဟိုသွးဂ့်။ ဒေါ သော၊ ငိဒုဟ်။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒံဟွံမွဲရ။ ယော ကောစိ၊ ငိ။ သုတံ၊ နိအရာဇကု မဂပ်ဝ်မိင်။ (ဝါ) နိသဒ္ဒါရိုံ မဂပ်ဝ်မိင်ကေတ် နကိုကတောဝ်ဇကု။ မေ၊ မိန်။ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုနိဂပ်ဝ် မိင်တဲုရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံ။ တတော၊ ပ္ဒဲညးမဟိုသွးဂ့်။ ဒေါသော၊ ငိဒုဟ်။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ဗွဲမညီသာကိုံ အဒ္ဒကထာမွး “နတ္ထိ တတော ဒေါသောတိ တသ္မိ ဒေါ သော နာမ နတ္ထိတိ အတ္ထော” ပ္ဒဲတတော တောပစ္စယ်ဂ့် ချပ်တွံအရထသတ္တမီညိ]။ ။ ယော ကောစိ၊ ငိ။ မုတံ၊ နိအရာမအာစိုပ် ဇိဓဇတ်တဲု မဂပ်ဝ်တီ။ (ဝါ) နိဂန္ဓာရိုံ, ရသာရိုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုံ အာစိုပ်ဇိဓဇတ်တဲုမှ မဂပ်ဝ်တီ နကိုဃာနဝိဉာဏ်, ဇိဇှာဝိဉာဏ်, ကာယဝိ ဉာဏ်။ မေ၊ မိန်။ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ မုတံ၊ စိုနိဂပ်ဝ်အာစိုပ် ဇိဓဇတ်တဲုရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ယော ကောစိ၊ ငိ။ ဝိညာဏံ၊ နိအရာမဂပ်ဝ်တီ နကိုမနော ဝိဉာဏ်။ (ဝါ) နိအာရိုတြဲ့ မဂပ်ဝ်တီကေတ် နကိုမနောဝိဉာဏ်။ မေ၊ မိန်။ ဓ္ဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝိညာတံ၊ စိုနိဂပ်ဝ်တီ နကိုမနောဝိဉာဏ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဘာသတိ၊ ပ္ဒံ။ တတော၊ ပ္ဒဲ။ ဒေါသော၊ ငိ။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အမှိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ သဗ္ဗံ၊ ဧၟံ။ ဒိဋ္ဌံ၊ နိအရာမဂပ်ဝ်ညာတ် အလုံအိုသိုံ။ ဘာသိ တဗ္ဗန္တိ၊ ဂပ်ဝ်ဟိုသွးရရုဂ့်ဒ။ နဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ သဗ္ဗံ၊ ဧၟံ။ ဒိဋ္ဌံ၊ နိ။ နဘာသိတဗ္ဗန္တိ၊ –ရုဂ့်ဒ။ နပန ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံဟွံသွးရ။ ။(ပ)။ ။ သုတံ၊ နိအရာ မဂပ်ဝ် မိင်အလုံအိုသိုံ။ ။(ပ)။ ။ မုတံ၊ နိအရာ မအာစိုပ်ဇိဓဇတ်တဲု မဂပ်ဝ်တီကေတ် အလုံအိုသိုံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိညာတံ၊ နိအရာ မဂပ်ဝ်တီကေတ် နကိုမနောဝိဉာဏ် အလုံအိုသိုံ။ ။(ပ)။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဟိ၊ စပ်ကိုဒိဋ္ဌ ဟိုထေက်/ဟွံထေက် ဗိုမဓတ်ကွာတ်တုန်။ ယံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယြဲန်အရာ မဂပ်ဝ်ဆိုံညာတ်မွဲ။ ဘာသတော၊ ဒဒက်တ်ကိုံညးမဟိုံ။ အကုသလာ၊ ဧၟံမဒ္ဒိ အကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငိဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ အဘိဝမ္ဟန္တိ၊ ပ္ဒံဇော်မောဝ်အိုတ်ရ။ ကုသလာ၊ ဧၟံ– အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ငိဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ပ္ဒံလဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ။ ဓ္ဝဂရူပံ၊ ဧၟံမ္ဟုံသဘ် မြဲ သာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဧၟံမ္ဟုံသဘ်ဟိုသွးမွး အကုသိုလ်ဇော်မောဝ်, ကုသိုလ်လဟုတ်ယုတ် မြဲသာ် ဝွံ။ ဒိဋ္ဌံ၊ နိအရာမဂပ်ဝ်ဆိုံညာတ်။ နဘာသိတဗ္ဗန္တိ၊ စိုနိဟဂပ်ဝ်ဟိုအိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယြဲန်အရာ မဂပ်ဝ်ဆိုံညာတ်မွဲ။ အဘာသတော၊ ဧၟံဒဟွံဟိုံ။

အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ်။ ။[ခွသ=ခေါ+အသ]။ ။ ကုသလာ၊ ဧ၌–အိုတ်။ ။ (ပ)။ ။ ဓ္ဝဂ္ဂပံ၊ ဧ၌။ (ဝါ) ဧ၌မွံုသဘ်ဟွံဟိုသွးမွး ကုသိုလ်လဟုတ်ယုတ်, အကုသိုလ် ဇော်မောဝ်မြသ်ဝွံ။ ဒိဋ္ဌ စ၊ နှ–ကို။ ဘာသိတဗ္ဗန္တိ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဟိ၊ စပ်ကိုသုတ ဟိုထေက်/ဟွံထေက် ဗိုမဓတ်ကွာတ်တုန်။ ယံ သုတံ၊ ယြုန်အရာဇကုမဂပ်ဝ်မိင်ကေတ်မွဲ။ ဘာသတော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဝဂ္ဂပံ၊ ဧ၌။ သုတံ၊ နှအရာမဂပ်ဝ်မိင်။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ဟိ၊ စပ်ကိုမုတတဲ့ ဟို ထေက်/ဟွံထေက် ဗိုမဓတ်ကွာတ်တုန်။ ယံ မုတံ၊ ယြုန်အရာမအာစိုပ်ဇိုဓဗတ်တဲ့ မဂပ်ဝ် တီမွဲ။ ။(ပ)။ ။ ယံ ဝိညာတံ၊ ယြုန်အရာမဂပ်ဝ်တီ နကိုမနောဝိညာဏ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဝဂ္ဂပံ၊ ဧ၌။ ဝိညာတံ စ၊ နှအရာမဂပ်ဝ်တီ နကိုမနောဝိညာဏ်တုန်။ ဘာသိတဗ္ဗန္တိ၊ စိုန်– အိုတ်ရုဂ့်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ ဝဿ ကာရော၊ ဧ၌။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ ဉ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကို။ (ဝါ) မိန်။ ဘာသိတံ၊ နှဂလာန်ဓရ်မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ အဘိနန္ဒိတ္တာ၊ သ္ဝိုက်မ္ဝိုက်လောန်တဲ့။ အနုမောဒိတ္တာ၊ မိပ် မြဟ်ထပ်ကိုထပ်တဲ့။ အာသနာ၊ နူဒွဲဝဲံ့။ ဥဋ္ဌာယ၊ ဒွိုက်ကွိုတဲ့။ ပက္ကာမိ၊ ပုံ့ပါစ္ဆးအာရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်မိင် စွတ်သမ္ဘီလဝ်တဲ့ရ။ ။

၄–အဘယသုတ်

၁၈၄။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ ဇာဏုဿောဏိ၊ ဧ၌မွံုယ္ဟုဇာဏုဿောဏိ။ (ဝါ) ဧ၌မွံုယ္ဟုဇာဏုဿောဏိ ဟိုတ်မကလိဂွံက္ခေဝ်မက်ပုရောဟိတ်ဇာဏုဿောဏိ မက္ခိုဒ့ပွဲ ဂကူ မွံုကိုက္ခေဝ်မက်မွးဇာဏုဿောဏိတ နူဇရေင်သွိင်။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဉ်ဗမ္ဘး။ ။(ပ)။ ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ မရဏာဓမ္မော၊ ဉ်မွံုသဘ်ပွမချိုတ်။ သမာနော၊ သိုမဒ့်တ်။ မရ ဏာဿ၊ နူပွမချိုတ်။ နှ ဘာယတိ၊ ပုံ့ဟွံဖေက်ရ။ မရဏာဿ၊ နူပွမချိုတ်။ သန္တာသံ၊ နှ် ပွမဖေက်ဂံ့က်။ နှ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ဟွံအာစိုပ်ရ။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ နတ္ထိ၊ ပုံ့ဟွံမွဲရ။ ကွတိ၊ ဉ်မွံုကွေတ်မြသ်ဝွံ။ အမှိ၊ ပုံ့ဒ့်ရ။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဘိရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ မရဏာဓမ္မော၊ ဉ်။ သမာနော၊ သိုး။ မရဏာဿ၊ နူ။ ဘာယတိ၊ ပုံ့ ဖေက်ရ။ သန္တာသံ၊ နှ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ သော၊ ဉ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ယော၊ ယြင်ပူဂိုလ်မွဲ။ မရဏာဓမ္မော၊ ဉ်။ သမာနော၊ သိုး။ မရဏာဿ၊ နူ။ နှ ဘာယတိ၊ ပုံ့။ သန္တာသံ၊ နှ်။ နှ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ သော၊ ဉ်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကတမော၊ မူရ်။ မရဏာဓမ္မော၊ ဉ်။ သမာနော၊ သိုး။ မရဏာဿ၊ နူ။ ဘာယတိ၊ ရော။ သန္တာသံ၊ နှ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရော။ ။[မွဲနယ်–ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယော၊ ယြင်။ မရဏာဓမ္မော၊ ဉ်။ သမာနော၊ သိုး။ မရဏာဿ၊ နူ။ ဘာယတိ၊ ပုံ့။ သန္တာသံ၊ နှ်။

အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ သော၊ ဉ။ ကတမော စ၊ ညးဥံဂ့ါရော]။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကြ္ဂမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဉညးလ့ိုး။ ကာမေသု၊ ပွဲအာရိုကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမ့ါဉ်။ အဝီတရာဂေါ၊ ဉ်မ့ုံကိုရာဂ ဟွံစ်စ္ဒုးအာ။ အဝိဂတစ္ဆန္ဒော၊ ဉ်မ့ုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟဂွံစ်စ္ဒုး အာ။ အဝိဂတပေမော၊ ဉ်မ့ုံကိုသ္ဒိုက်ဆာန် ဟဂွံစ်စ္ဒုးအာ။ အဝိဂတပိပါသော၊ ဉ်မ့ုံကိုပွ မိက်ဂွံသုဉ် ဟဂွံစ်စ္ဒုးအာ။ အဝိဂတပရိဠာဟော၊ ဉ်မ့ုံကိုဂမ့ဂမ္ဘာန် ဟဂွံစ်စ္ဒုးအာ။ အဝိ ဂတတဏှာ၊ ဉ်မ့ုံကိုတဏှာ ဟဂွံစ်စ္ဒုးအာ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

တမေနံ၊ နဲပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နဲပူဂိုလ် မ့ုံမပ္ဍံကိုရာဂ ဟဂွံစ်စ္ဒုးအာ ပွဲအာရိုကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမ့ါဉ်ဂ့်။ အညတရော၊ ဥံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဂါဠ္ဍေ ၁၊ ဥံမသ္ကာတ်မြဟ်။ ရောဂါ တကော်၊ ဉ်ယဲမဒ့်ဟိုတ် ပွမဂွံဂယိုဉ်လမျိုု ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်။ ဖုသတိ၊ ပုံထွတ်ဒွံ မပ္ဒိုပ္ဒိုက်ရ။ [ရောဂါတက်= ရောဂ+အာတက်။ အာတာက်၊ ဥံမဒ့်ဟိုတ် ပွမဂွံဂယိုဉ်လမျိုု ဗွဲမဝါတ် ဂါတ်။ ရောဂ၊ ယဲ]။ ။ အညတရေန၊ ဥံ။ ဂါဠ္ဍေ န၊ ဥံ။ ရောဂါတကော်န၊ မိန်။ ဖုဋ္ဌသ၊ ဥံမထွတ်ဒွံပ္ဒိုပ္ဒိုက်။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ့်။ ဓ္ဂဝံ၊ ဉ်ပွမချပ် ကွတ်ကွာန်သာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။

ဝတ၊ ဗွဲစွတ်။ ပိယာ၊ ဥံမသ္ဒိုက်မ့ိုက်အိုတ်။ ကာမာ၊ ဉ်အာရိုကာမဂုဏ်ဂမ့ိုဉ်။ မံ၊ နဲအဲ။ ဇဟိဿန္တိ၊ ကြက်ပါသ္ဒးကွံအိုတ်ရ။ အဟံ စ၊ ဉ်အဲကိုလေဝ်။ ပိယော၊ ဥံ။ ကာမေ၊ နဲ–ဂမ့ိုဉ်။ ဇဟိဿာမိ၊ ကြက်ပါသ္ဒးကွံအိုတ်ရ။ ကြ္ဂတိ၊ ဉ်ပွမချပ်ကွတ်ကွာန် မြ သာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော၊ ဉညးဂ့်။ သောစတိ၊ ပုံစံဉ်တူရ။ ကိလမတိ၊ ပုံဥောဉ် စိုတ်ရ။ ပရိဒေဝတိ၊ ပုံလရိုအ်ယာံရ။ ဥရတ္တာဠိ၊ တက်ဒါတ်သြုဟ်တဲု။ ကန္ဒတိ၊ ပုံလရိုအ် ယာံရ။ သမ္မောဟံ၊ နဲပွမဝိဝိဉ် ဗွဲမသ္ကာတ်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အယံ၊ ဉညးဝွံ။ (ဝါ) ဉညးမ့ုံမပ္ဍံကိုရာဂ ဟွံစ်စ္ဒုးအာ ပွဲအာရိုကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ ဂမ့ိုဉ်ဝွံ။ မရဏာဓမ္မော၊ ဉ။ ။(ပ)။ ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ပုန စ၊ မွဲလော့်ပွန်လေဝ်။ အပရံ၊ ပူဂိုလ်မွဲသ္ဒာင်တုန်။ ကြ္ဂ၊ ပွဲ။ ဓ္ကာ စ္စော၊ ဉ။ ကာယော၊ ပွဲခန္ဓကာယ။ ။(ပ)။ ။ တမေနံ၊ နဲပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နဲပူဂိုလ် မ့ုံ မပ္ဍံကိုရာဂ ဟွံစ်စ္ဒုးအာ ပွဲခန္ဓကာယဂ့်။ အညတရော၊ ဥံ။ ။(ပ)။ ။ ဝတ၊ ဗွဲစွတ်။ ပိယော၊ ဥံမသ္ဒိုက်ဆာန်။ ကာယော၊ ဉခန္ဓကာယ။ မံ၊ နဲအဲ။ ဇဟိဿတိ၊ ကြက်ပါ သ္ဒးကွံရ။ အဟံ စ၊ ဉ်အဲကိုလေဝ်။ ပိယံ၊ ဥံ။ ကာယံ၊ နဲ။ ဇဟိဿာမိ၊ ကြက်ပါသ္ဒး ကွံရ။ ကြ္ဂတိ၊ ဉ်ပွမချပ် ဂွိုင်စံဉ်တူ မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အယမ္ပိ၊ ဉညးဝွံကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဉညး မ့ုံမပ္ဍံကိုရာဂ ဟွံစ်စ္ဒုးအာ ပွဲခန္ဓကာယဝွံကိုလေဝ်။ မရဏာဓမ္မော၊ ဉ။ ။(ပ)။ ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ပုန စ၊ မွဲလော့။ အပရံ၊ တုန်။ ဣဓ၊ ပွဲ။ ဧကစ္စော၊ ဎ။ အကတ ကလျာဏော၊ ဎမ္ဟုံကိုကောင်ကာကုသိုလ် ဟဂပ်ဝ်ပတဲုလဝ်ဏီ။ (ဝါ) ဎဟွံဂွံကွော်နှ်လဝ် ကောင်ကာကုသိုလ်ဏီ။ အကတကုသလော၊ ဎမ္ဟုံကိုကုသိုလ် ဟဂပ်ဝ်ကွော်နှ်လဝ်ဏီ။ အကတဘီရုတ္တာဏော၊ ဎမ္ဟုံကိုကုသိုလ် မစ်ုဒ္ဓာဘဲဒုဂ္ဂတိ မဖေက်ဂံက် ဟဂပ်ဝ်ကွော်နှ် လဝ်ဏီ။ (ဝါ) ဎဟွံဂွံကွော်နှ်လဝ် ကုသိုလ် ပွမစ်ုဒ္ဓာဏီဘဲဒုဂ္ဂတိ မဖေက်ဂံက်။ ။[ဘီရု၊ ဘဲဒုဂ္ဂတိ မဖေက်ဂံက်+တာဏ၊ ကုသိုလ်မလေပ်စ်ုဒ္ဓာ]။ ။ (ဝါ) ဎမ္ဟုံကိုကုသိုလ် မ လေပ်စ်ုဒ္ဓာကွာတ်လဒ်ိ ပွမဖေက်ဂံက် မဟဂပ်ဝ်ကွော်နှ်လဝ်ဏီ။ (ဝါ) ဎဟွံဂွံကွော်နှ်လဝ် ကုသိုလ် မလေပ်စ်ုဒ္ဓာကွာတ်လဒ်ိ ပွမဖေက်ဂံက်ဏီ။ ။[ဘီရု၊ ပွမဖေက်ဂံက်]။ ။ ကတပါပေါ်၊ ဎမ္ဟုံကိုအကုသိုလ် မယုတ်မာ မဂပ်ဝ်ကွော်နှ်လဝ်တဲု။ ကတလုဒ္ဒေါ်၊ ဎမ္ဟုံကို အကုသိုလ် မကြုံဎ်မ္ဂိုဟ် မဂပ်ဝ်ကွော်နှ်လဝ်တဲု။ ကတကိဗ္ဗိသော၊ ဎမ္ဟုံကိုအကုသိုလ် မ ကို့ခ္ခက် မဂပ်ဝ်ကွော်နှ်လဝ်တဲု။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တမေနံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဂ်ိ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် မဒ္ဒိအက တကလျာဏဂ်ိ။ (ပ)။ ။

မေ၊ မိန်အဲ။ ကလျာဏံ၊ နှ်ကောင်ကာကုသိုလ်။ အကတံ ဝတ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်ကွော်နှ် လဝ်ဏီသွံ။ ကုသလံ၊ နှ်ကုသိုလ်။ (ဝါ) နှ်ဓရ်ကုသိုလ် မဒ္ဒိဟိုတ်ဉာဏ်ပညာ ဟိုတ်ဒဒ္ဒိ ညး မ္ဟုံကိုပညာ မဆိုက်ဗ္ဒက်စီက္ခး။ အကတံ ဝတ၊ စိုန်–သွံ။ ဘီရုတ္တာဏံ၊ နှ်ကုသိုလ် ပွ မစ်ုဒ္ဓာဘဲဒုဂ္ဂတိ မဖေက်ဂံက်။ (ဝါ) နှ်ကုသိုလ် မလေပ်စ်ုဒ္ဓာကွာတ်လဒ်ိကို ပွမဖေက်ဂံက်။ အကတံ ဝတ၊ စိုန်–သွံ။ ပါပံ၊ နှ်ပွသရံပါပ် မယုတ်မာကို့ခ္ခက်။ ကတံ ဝတ၊ စိုန်ဂပ်ဝ် ကွော်နှ်ဒးတဲုရသွံ။ လုဒ္ဒံ၊ နှ်အကုသိုလ် မကြုံဎ်မ္ဂိုဟ်။ ကတံ ဝတ၊ စိုန်–သွံ။ ကိဗ္ဗိသံ၊ နှ် သရံပါပ် မကို့ခ္ခက်။ ကတံ ဝတ၊ စိုန်–သွံ။ ။

ဘော၊ ယွံသဟဲတံ။ အကတကလျာဏာနံ၊ ဧဎ်မ္ဟုံကိုကောင်ကာ ကုသိုလ် ဟဂပ်ဝ် ကွော်နှ်လဝ်အိုတ်။ အကတကုသလာနံ၊ ဧဎ်မ္ဟုံကိုကုသိုလ် ဟဂပ်ဝ်ကွော်နှ်လဝ်အိုတ်။ အကတဘီရုတ္တာဏာနံ၊ ဧဎ်–အိုတ်။ ကတပါပါနံ၊ ဧဎ်မ္ဟုံကိုအကုသိုလ် မယုတ်မာ မဂပ်ဝ် ကွော်နှ်လဝ်တဲုအိုတ်။ ကတလုဒ္ဒါနံ၊ ဧဎ်–အိုတ်။ ကတကိဗ္ဗိသာနံ၊ ဧဎ်–အိုတ်။ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသတ်ဂမ္ဂိုင်။ ဂတိ၊ ဎဘုံဘဝ မဂပ်ဝ်အာက္ကိုဒ့်။ ယာဝတာ၊ ပြုဗ္ဗတ်မွဲ စိုန်မ္ဟုံ ကိုဗ္ဗတ်ဗ္ဗတ် ရိုဟ်လွိဟ်ရ။ အဟံ၊ ဎအဲ။ တံ ဂတိ၊ နှ်ဘုံဘဝ မ္ဟုံကိုဗ္ဗတ်ဗ္ဗတ် ရိုဟ်လွိဟ်ဂ်ိ။ ပေစ္စ၊ စုတိနူဘဝဝွံတဲု။ ဂစ္ဆာမိ၊ ပ္ဒံဒးအာရ။ ကွတိ၊ ဎပွမချပ် ဂွိဎ်စံဎ်တူသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အယမ္ပိ၊ ဎညး မဒ္ဒိအကတကလျာဏ, ကတပါပဝွံကို လေဝ်။ ။(ပ)။ ။

ကဲ်ဓိ၊ ဎမ္ဟုံကိုပွမသျော်ဟ်ဟာ ပွဲမပ္ဍံကိုရတ်ပိပြကာ ဒ္ဂေတ်သိက္ခာဂမ္ဂိုင်။ ဝိစိကိစ္ဆိ၊ ဎမ္ဟုံကို ဝိစိကိစ္ဆာ ဓါလွး ပွဲမပ္ဍံကိုရတ်ပိပြကာ ဒ္ဂေတ်သိက္ခာဂမ္ဂိုင်။ ။[ဎညး မ္ဟုံကိုဝိစိကိစ္ဆာ

ဓါလွး ပဲဌာန ဒွံပြကာ နကိုရတ်ပိပြကာ, ဒွေတ်သိက္ခာ, ပုဗ္ဗန္တ မတွံဂး ခန္ဓ, အာယတန, ဓာတ် မဒှ်အတိက်ကိုပ်ကာ, အပရန္တ မတွံဂး ခန္ဓ, အာယတန, ဓာတ် မဒှ်အနာဂတ်ကြ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ မတွံဂး ခန္ဓ, အာယတန, ဓာတ် မဒှ်အတိက်အနာဂတ် သိုဓါပြကာ, ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်မိက်သ္ဂး]။ ။ သဒ္ဓမ္မေ၊ ပဲခရ်ညးသပ္ပါရိုဟ်။ အနိဋ္ဌဂ််တော၊ ငမအာစိုပ် ပွမဖျဲ သ္ဂါတ်သွာတ် ဟွံမာန်။ (ဝါ) ငဟွံမွဲကိုဆ္ဍာ်ဒကော် ပွမကတ်ဘ္ဂောန်ပါဠ်ဠ်, ပွမသ္ဂာန်အရထ အဓိပ္ပါယ် ပါဠ်ဠ်ဂ့် ဖျဲသ္ဂါတ်သွာတ်မာန်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ တမေနံ၊ နဴပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နဴပူဂိုလ် မှံကိုကခီ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဂ့်။ ။(ပ)။ ။

အဟံ၊ ငံ။ ကခီ၊ ငံ။ ဝိစိကိစ္ဆိ၊ ငံ။ သဒ္ဓမ္မေ၊ ပဲ့။ အနိဋ္ဌဂ််တော၊ ငံ။ အမိ့ ဝတ၊ ပုံ့ဒ့် ကွဲရသွံ။ ။[ဝတမ့ိ=ဝတ+အမ့ိ]။ ။ ကျတိ၊ ငပွမချပ် ဂွိငစံငတူ မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အယမ့ိ၊ ငညးဝွံကိုလေဝ်။ (ဝါ) ငညး မှံကိုကခီ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ပွမသ္ဒေဟ်ဟ္မာ ပဲ့မတ်ံကိုရတ်ပိပြကာ ဝွံကိုလေဝ်။ မရဏမမ္မော၊ ငံ။ သမာနော၊ သိုဳ။ (ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ငညးပန်ဂမ့ိုင်ဝွံ။ မရဏမမ္မာ၊ ငံ။ သမာနာ၊ သိုဳကိုမဒှ်အိုတ်။ မရဏသေ၊ နူပွမချိုတ်။ ဘာယန္တိ၊ ပုံ့ဖေက်ဉ်က်အိုတ်ရ။ မရဏသေ၊ နူ ပွမချိုတ်။ သန္တာသံ၊ နဴပွမဖေက်လကိုတ်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့အာစိုပ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

ကာမေသု၊ ပဲ့အာရီ ကာမဂုဏ်ဂမ့ိုင်။ ဝီတရာဂေါ၊ ငမှံကိုရာဂ မစ်စူးအာတဲ့။ ဝိဂ တစ္ဆန္ဒော၊ ငမှံကိုပ်ိုက်ဆန္ဒ မစ်စူးအာတဲ့။ ဝိဂတပေမော၊ ငမှံကိုပွမသ္ဒိုက်ဆာန် မစ်စူး အာတဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိဂတတဏှော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တမေနံ၊ နဴပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) နဴ ပူဂိုလ် မှံမတ်ံကိုရာဂ မစ်စူးအာတဲ့ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ရောဂါတကော်နာ၊ မိန်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ဆ့ံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိ်။ ဓ္ဓံ၊ ငပွမချပ် ဂွိငစံငတူ မြသာ်ဝွံ။ နာ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ နာ ဟောတိ၊ ရော။ ဝတ၊ ဗွဲစုတ်။ ပိယာ၊ ဆ့ံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဇဟိဿာမိ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ငပွမချပ် ဂွိငစံငတူမြသာ်ဝွံ။ နာ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ နာ သောစတိ၊ ပုံ့ ဟွံစံငတူရ။ ။(ပ)။ ။ ဥရတ္တာဠိ၊ တဲ့။ နာ ကန္ဒတိ၊ ပုံ့ဟွံကရီကရေတ်ရ။ သမ္မောဟံ၊ နာ်။ နာ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ဟွံအာစိုပ်ရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အယံ၊ ငပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် မှံကိုရာဂ မစ်စူးအာတဲ့ ပဲ့ကာမဂုဏ်ဂမ့ိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

အကတပါပေါ၊ ငမှံကိုအကုသိုလ် မယုတ်မာ ဟဂ်ပ်ဝ်ကျောန်လဝ်။ အကတလုဒ္ဒေါ၊ ငမှံကိုအကုသိုလ် မကြဲငမ့ိုဟ် ဟဂ်ပ်ဝ်ကျောန်လဝ်။ အကတကိဗ္ဗိသော၊ ငံ။ ကတ ကလျာဏော၊ ငံ။ ကတကုသလော၊ ငံ။ ကတဘီရုတ္တာဏော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။ (ပ)။ ။ ရောဂါတကော်နာ၊ မိန်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ဆ့ံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်။ ဓ္ဓံ၊ ငပွမမိပ်မြဟ် သ္ဒောင်သွဝ် မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ မေ၊ မိန်အဲ။ ပါပံ၊ နာ် သရုံပါပ် မယုတ်မာ။ အကတံ ဝတ၊ စိုန်–သွံ။ လုဒ္ဒံ၊ နာ်။ အကတံ ဝတ၊ စိုန်–သွံ။

ကိဗ္ဗိသံ၊ နှ။ အကတံ ဝတ၊ စိုန်။ ကလျာဏံ၊ နှကောင်ကာကုသိုလ်။ ကတံ ဝတ၊ စိုန်။ (ပ)။ ။ ပေစ္စ၊ တုဲ။ ဂစ္ဆာမိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ငပွမမိပ်မြဟ် သျောင်သွဝ် မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ငပူဂိုလ် မန့်အကတပါပ, ကတကုသလဂ့်။ နှ သောစတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ အယမ္ပိ၊ ငပူဂိုလ် မန့်အကတပါပ, ကတကုသလဝွံကိုလေဝ်။ မရဏာ ဓမ္မော၊ ငှ။ ။(ပ)။ ။

အကာ်ဒီ၊ ငဟ့ံမွဲကို သံသယသျေဟ်ဟာ ပွဲမပ့ံကိုရတ်ပိပြကာ ဒွေတ်သိက္ခာဂမ့ိုင်။ အဝိစိကိစ္ဆိ၊ ငဟ့ံမွဲကိုဝိစိကိစ္ဆာ စါလွး ပွဲမပ့ံကိုရတ်ပိပြကာ ဒွေတ်သိက္ခာဂမ့ိုင်။ သဒ္ဓမ္မေ၊ ပွဲ။ နိဋ္ဌဂ််တော၊ ငမအာစိုပ် ပွမဖျေါသ္ဂါတ်သွာတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တမေနံ၊ နှပူဂိုလ် ဟ့ံမွဲကို ကာ်ဒီ, ဝိစိကိစ္ဆာတဲ့ ဖျေါသ္ဂါတ်သွာတ် ပွဲသဒ္ဓမ္မမာန်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ခဲ့ံ။ တဿ၊ ဒဒဂ််တ်။ ဓ္ဂံ၊ ငပွမမိပ်မြဟ် သျောင်သွဝ် မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဟောတိ၊ ရော။ အဟံ၊ ငအဲ။ အကာ်ဒီ၊ ငှ။ အဝိစိကိစ္ဆိ၊ ငှ။ သဒ္ဓမ္မေ၊ ပွဲ။ နိဋ္ဌဂ််တော၊ ငှ။ အမို့ ဝတ၊ ပ္ဒုံဒ့ိုရသွံ။ ကွတိ၊ ငပွမမိပ်မြဟ် သျောင်သွဝ် မြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ နှ သောစတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ။ အယမ္ပိ၊ ငပူဂိုလ် ဟ့ံမွဲကိုကာ်ဒီဝိစိကိစ္ဆာတဲ့ မိပ်မြဟ် သျောင်သွဝ် နပွမဖျေါသ္ဂါတ်သွာတ် ပွဲသဒ္ဓမ္မမာန်ဝွံကိုလေဝ်။ မရဏာဓမ္မော၊ ငှ။ (ပ)။ ။ သန္တာသံ၊ နှ။ နှ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။ [ကြန္ဒဂ့် ကလေင်ရံင် ပိဒ်လိက်(၁၀၀) ပေါတလိယသုတ်တေံညိ]။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။

၅–ဗြာဟ္မဏသစ္စသုတ်

၁၈၅။ ။[ကလေင်ရံင် ပိဒ်လိက်(၃၀)ပရိဗ္ဗာဇကသုတ်တေံညိ]။ ။ ယေန၊ ယြဲ ပွဲဌာန်မွဲ။ သိပ်ွိနိကာတီရေ၊ ပွဲပရင်ကြုင်သိပ်ွိနိကာ။ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ငှ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ (ပ)။ ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပွဲ။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ဧံ့မ့ုံကိုကွေတ်ဝါဒ မုံးသာ သနာအိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မ့ုံကိုကွေတ်ဝါဒ မသ္ဆာင်အာနူကွေတ်ဝါဒ ဒွေံဇ္ဂေါန်ကျာ်အိုတ်။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ မိန်ပြဘာဇ်ဂမ့ိုင်ဂ့်။ သန္ဓိသိန္နာနံ၊ ဃောဂ့ံကော်ဒ့ံင်အိုတ်။ သန္ဓိပတိတာနံ၊ ဃောကော်ဓရိုဒ့ံင်အိုတ်။ ။[မွဲနယ်–တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ပွဲ။ သန္ဓိသိန္နာနံ၊ ဧံ့မဂ့ံကော်ဒ့ံင်အိုတ်။ သန္ဓိပတိတာနံ၊ ဧံ့မကော်ဓရိုအိုတ်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ဧံ့–အိုတ်။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ ဒဒဂ််တ်ကို]။ ။ အန္တရာ၊ ပွဲအကြာကာလကျာ် ဟ့ံက္ဆာက္ခုင်စိုပ်ဏီ။ အယံ ကထာ၊ ငဂလာန်ဝွံ။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်ကွ်ိုဒ့ိုရ။ ။

ကီဒိသီ ကထာ၊ မူရ ငဂလာန်မွဲ။ ဥဒပါဒိ၊ ရော။ ကွတိပိ၊ ငသာ်ဝွံကိုလေဝ်။ ဗြာဟ္မဏာသစ္စာနိ၊ ငဂလာန်ဗမ္ဘး မဧာ့စ္စတ်ဂမ့ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်။ ကွတိပိ၊ ငဝွံကိုလေဝ်။ ဗြာဟ္မဏာသစ္စာနိ၊ ငှ–ဂမ့ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ငဂလာန် မြသာ်ဝွံ။ ဥဒပါဒိ၊

စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပ္ဒဲ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ယေန၊ ယြဲပ္ဒဲဌာန်မွဲ့။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ငပြဘာဇ် ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေန၊ ပ္ဒဲဒွဲဘဲဌာန် ပြဘာဇ်နွံဂ့်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်ပြာပ်အာရ။ ။ (ပ)။ ။

ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ...ပြာဘာဇ်တံ။ တုမှေ၊ ငမ္မးတံညးဂမ္ဘိုင်။ ဓုတရဟိ၊ ပ္ဒဲကာလလွျဟ် ဝွံ။ ကာယ၊ မူရ်မွဲ့။ ကထာယ၊ နကိုဂလာန်။ သန္ဒိသိန္နာ၊ ငဂွံကောံဒွံငဂမ္ဘိုင်။ အတ္ထ နှ၊ ပုံ ဒ်အိုတ်ရော။ ဝေါ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ္မးတံညးဂမ္ဘိုင်။ အန္တရာ၊ ပ္ဒဲအကြာအဲဟွံက္ဘုင်ဏီ။ ဝိပွက တာ၊ ခေံမသွတဲုဟွံသေင်ဏီ။ (ဝါ) ဟိုသွးတဲု ခေံဟွံစိုပ်ဒတဲုဏီ။ ကထာ၊ ငဂလာန်။ ကာ စ ပန၊ ညးခေံဂ့်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံတ္ဒိပိုန် ဂေါတမ။ ကျဓ၊ ပုံဒွဲဘဲဝွံ။ အမှာကံ၊ မိန်ပိုညးဂမ္ဘိုင်။ သန္ဒိသိန္နာနံ၊ ဃော–ဂမ္ဘိုင်။ သန္ဒိပတိ တာနံ၊ ဃော–ဂမ္ဘိုင်။ အန္တရာ၊ ပ္ဒဲ။ အယံ ကထာ၊ ငဂလာန်ဝွံ။ ဥဒပါဒိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ခေံ–အိုတ်။ ကျမာနိ ပြာဟ္မဏသစ္စာနိ၊ နဂလာန် မဒျံစ္စတ် ဗမ္မး မဒ်တ္တအရှန်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ (ဝါ) နဂလာန် မဒျံစ္စတ် ပူဂိုလ်တ္တအရှန် မကိုဖိပါကေံ့ ပွသရံ ပါပ်တဲုဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ သယံ၊ အလ်ိုလ်ို။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ တီကေတ် နကို သဗ္ဗညုတညာဏ်တွေင်တဲု။ သစ္ဆိကတွာ၊ သွဇ္ဈောဝ်မတ်တဲု။ ပဝေဒိတာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံကို တီကေတ်အိုတ်တဲုရ။ ကတမာနိ၊ မူရ်မွဲ့။ စတ္တာရိ၊ ခေံ–အိုတ်။ ပြာဟ္မဏသစ္စာနိ၊ နှ– ဂမ္ဘိုင်။ မယာ၊ မိန်။ သယံ၊ အလ်ို။ အဘိညာ၊ တဲု။ သစ္ဆိကတွာ၊ တဲု။ ပဝေဒိတာနိ၊ ရော။ ။

ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ပြာဟ္မဏော၊ ငဗမ္မးတ္တအရှန်။ (ဝါ) ငပူဂိုလ် တ္တအရှန် မလေပ်ကိုဖိပါကေံ့ အကုသိုလ် ပွသရံပါပ်ဂမ္ဘိုင်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်။ အာဟ၊ ရော။ သဗ္ဗေ၊ ခေံ–အိုတ်။ ပါဏာ၊ နသတ်ဂမ္ဘိုင်။ အဝဇ္ဇာ၊ စိုန်ဟွံ ထေက်ကို ပြိုက်ဂစိုတ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒံ ဝဒ န္တော၊ ခေံမသွး။ ပြာဟ္မဏော၊ ငဗမ္မးတ္တအရှန်။ သစ္စံ၊ နဂလာန်ဥာံစ္စတ်။ အာဟ၊ စိုန်။ မုသာ၊ နဂလာန် မဆောတ်ယောင်။ နော အာဟ၊ စိုန်။ သော၊ ငဗမ္မးတ္တအရှန်ဂ့်။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမဟိုဂလာန် မဥာံစ္စတ်ဂ့်။ သမဏောတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) အဲပူဂိုလ်တ္တအရှန် မကိုဝိုဟ် လလံကေံ့ အကုသိုလ် ပွသရံပါပ်ဂမ္ဘိုင်ရုဂ့်ဒ။ နှ မညတိ၊ ပုံဟွံထေင်စ္စတ် နကိုတဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိတံရ။ ပြာဟ္မဏောတိ၊ ရုဂ့်ဒ။ (ဝါ) ဂမ္ဘိုင်ရုဂ့်ဒ။ နှ မညတိ၊ ပုံ။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ သေယျာ၊ ငမပြဲအိုတ်။ အသ္မိ၊ ပုံဒ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ နှ မညတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ငိ။ သဒိသော၊ ငဉးကဆံငိမတုပ် ကျောံညးသ္ဘာင်။ အသ္မိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ နှ မညတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဟီနော၊ ငဉးမယုတ်သဝ်။ အသ္မိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ နှ မညတိ၊ ပုံ။ အပိစ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဒွေတ် ပွမဟွံကစိုတ်သတ် အလုံအိုသီဂမ္ဘိုင်

ဂ်။ ယံ သစ္စံ၊ ယြင်ပရမတ္ထသစ္စ မတွံဂး နိဗ္ဗာန်မွဲဟာန်ကျော် ဝစီသစ္စ မဍုံစ္စတ် ဟွံဂွံပ္ပန် ဂတးမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တံ ဓ၀၊ နံ၀စီသစ္စ, ပရမတ္ထသစ္စဂ်ဟောင်။ အဘိညာယ၊ တီကောတ် နကိုဉာဏ်တွောင်တဲ့။ ပါဏာနံ၊ နံသတ်ဂမ့်ဝိုင်။ အနုဒ္ဒယာယ ဓ၀၊ တ္ဂဟ်နပွမဆာန်ဉျ လွောင်ဟွံသ္ကျတ်ဟောင်။ အနုကမ္မာယ ဓ၀၊ တ္ဂဟ်နဇြဟာန်ကိုန် လွောင်ဟွံသ္ကျတ်ဟောင်။ ပဋိပဒံ၊ နံဒွေတ် ပွမဟွံဂစိုတ်သတ်။ ပဋိပန္နော၊ င်မဒွေတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ဗြာဟ္မဏသစ္စ တ္ဂဟ်မွဲသ္ဆာင်ပ္ပန်တုန်။ ဗြာဟ္မဏော၊ င် ပူဂိုလ်တ္ဂအရှန်။ ဓ၀ံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အာဟ၊ ရော။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ့မဒှ် အလုံအိုသီဳအိုတ်။ ကာမာ၊ င်၀တ္ထုကာမ, ကိလေသကာမဂမ့်ဝိုင်။ အနိစ္စာ၊ ဟွံဗိုန်အိုတ်ရ။ ဒုက္ခာ၊ ဒဒိုက်ဂမ့်ဝိုင်ရောင်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ မ့ုံသဘ် ပွမပ္ပန်ဂတး ဗွဲဇရာမရဏာ ဓါပြကာ အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အပိစ၊ တုန်။ တတ္ထ၊ ပွဲဒွေတ် ဝိပဿနာ မတွံဂး ပွမသီမ့်ကာမ အလုံအိုသီ မပ္ပံကိုဟွံဗိုန်ဂ်ှ်။ ။(ပ)။ ။ ကာမာနံ၊ နံ၀တ္ထုကာမ, ကိလေသကာမဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ၊ နိဗ္ဗိဒါယ ဓ၀၊ တ္ဂဟ်နပွမဇအိုန် ဇရဟောင်။ ဝိရာဂါယ ဓ၀၊ တ္ဂဟ်နပွမလိုလာ် ကေ့လေင်အာဟောင်။ နိရောဓာယ ဓ၀၊ တ္ဂဟ်နပွမပ္ပိုတ်ဟောင်။ ပဋိပဒံ၊ နံဒွေတ်ဝိပဿနာ။ ပဋိပန္နော၊ င်မဒွေတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ (ပ)။ ။ သဗ္ဗေ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဘ၀ါ၊ င်ဘ၀ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) င်ကာမဘ၀, ရူပဘ၀, အရူပ ဘ၀ဂမ့်ဝိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဘ၀ါနံ၊ နံဘ၀ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်။ နိဗ္ဗိဒါယ ဓ၀၊ တ္ဂဟ်–ဟောင်။ (ပ)။ ။ နိရောဓာယ ဓ၀၊ တ္ဂဟ်–ဟောင်။ ပဋိပဒံ၊ နံဒွေတ်ဝိပဿနာ။ ပဋိပန္နော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

[ပွဲအရောကိုအရထ ဝါကျပန် မပ္ပံကိုနာဟံ ကွစနိ ညံင်ဂွံသောင်။ (၁) နာဟံ ကွစနိ။ (၂) ကဿစိ ကိဉ္စနတသ္မီ။ (၃) န စ မမ ကွစနိ။ (၄) ကတ္ထစိ ကိဉ္စနတတ္ထိ။ သာ်ဝွံ ပြေင်လွောင်ဂ္ဂန်တဲ့ ကိုအရထရ]။ ။

(၁)။ အဟံ၊ င်အတ္တ မတွံဂး အဲ။ ကွစနိ၊ ပွဲအယာံမာတ် မမိက်ကို မွဲမွဲ။ (ဝါ) မူရ ဌာန်ဒေသ, မူရ အခိင်ကာလ, မူရ ပွဲသဘ်ဓရ်မွဲမွဲ။ (ဝါ) မူရ ပွဲအဇ္ဈတ္တသဏ္ဌာန်, ဗဟိဒ္ဓသဏ္ဌာန်မွဲ။ န အသ္မိ၊ ပုံဟွံမွဲရ။ ။

(၂)။ အဟံ၊ င်အတ္တ မတွံဂး အဲ။ ကဿစိ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးသ္ဆာင် မ မိက်ကိုမွဲမွဲ။ ကိဉ္စနတသ္မီ၊ ပွဲဒဒ့်ပလိဗောဓ အတ္တနိယ မမဲတ်ကို ပွမဂွိင်စံင် တူ ပွဲဒဒ့်အတ္တနိယ ညးမဆေင်စပ် မွဲမွဲ။ န အသ္မိ၊ ပုံ့။ ။

(၃)။ စ၊ ဆဂ့်ဟွံသေင်ဏီ။ ပရော၊ င်အတ္တဇကု မတွံဂး ညးမွဲသ္ဆာင်။ (ဝါ) င်အတ္တဇကုညး မွဲသ္ဆာင်။ ကွစနိ၊ ပွဲအယာံမာတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ။ (ဝါ) မူရ ဌာန်ဒေသ, မူရ အခိင်ကာလ, မူရ ပွဲသဘ်ဓရ်မွဲမွဲ။ (ဝါ) မူရ ပွဲအဇ္ဈတ္တ

သန္ဆာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္ဆာန်မွဲ့။ နှ အတ္ထိ၊ ပုံ။ ။[နှုဝါကျွံ့ ပါင်္ဒမ္ဂးမမ–ဂှ် ပြိုင်ကေံ့ ဝါကျပန်တဲ့ ကိုအရထရ]။ ။

(၄)။ ပရော၊ ငအတ္တ မတွံဂး ညးမွဲသ္ဆာင်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ့။ ကတ္ထစိ၊ မူရ် ပွဲအရာဌာနမွဲမွဲ့။ ကိဉနတာ ကိဉနတာယ၊ ပွဲဒဒှ် ပလီဗောဓ အတ္တနိယ မမဲတ် ပွမဂ္ဂိုင်စံင်တူ ပွဲဒဒှ်အတ္တနိယ ညးမဆေင်စပ် မွဲမွဲ့။ နှ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အာဟ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ ဝဒံ ဝဒန္တော၊ ခေံမသွး။ ။(ပ)။ ။

အပိ စ၊ တုန်။ တတ္ထ၊ ပွဲဒ္ဂေတ်ပွမသ္ပိမ္ဘ် လှုအာနူအတ္တ, အတ္တနိယ နမပ္ပံကို် နာဟံ ကွစနိဂှ်။ ယံ သစ္စံ၊ ယြင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တံ ဓ္ဍ၀၊ ဂ်–ဟောင်။ အဘိညာယ၊ တဲ့။ အာကိဉ ညံယော၀၊ ခေံမက္ကိုဒ့် ဟွံမွဲကိုဗလီဗောဓ ပွမဂ္ဂိုင်စံင်တူဟောင်။ ပဋိပဒံ၊ နှ်ဒ္ဂေတ်။ ။[ကိဉ နသ ဘာ၀ေါ ကိဉညံ၊ နတ္ထိ ကိဉညံ ယသာ ပဋိပဒါယာတိ၊ အကိဉညာ၊ သာ ဓ္ဍ၀ အာကိဉညာ]။ ။ ပဋိပန္နော၊ ဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယွံ့။ စတ္တာရိ၊ ခေံ–အိုတ်။ ကျမာနိ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ၊ နှ်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ဥမ္မဂ္ဂ (ဥမ္မဂ္ဂ)သုတ်

၁၈၆။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ့။ အညတရော၊ ခေံ့။ ဘိက္ခူ၊ ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ့။ ကေန၊ မူရ် မိန်ဓရ်မွဲ့။ လောကော၊ နှ်သတ္တလောက။ နီယတိ နု ခေါ၊ ပွံ့ဂပ်ဝ်ရေင် တ္ဘုင်ဂှ်ရော။ ။(ပ)။ ။ ပရိကသတိ နုခေါ၊ ပွဲဂပ်ဝ်တံင်ဂြဲဂှ်ရော။ ဥပ္ပန္နသ၊ ခေံမ ကျိဒ့်။ ကသ စ၊ မူရ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်မွဲကို။ ဝသံ၊ နှ်ပိုက်။ လောကော၊ ဂ်သတ္တ လောက။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာတ်ဂှ်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အ၀ေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ပိရ။ ။

ဘိက္ခူ၊ ယွံ့။ သာဓု သာဓု၊ ခိုဟ်သန်ရ, ခိုဟ်သန်ရ။ ဘိက္ခူ၊ ယွံ့။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကို် တ္ဘအဲ့။ ဥမ္မဂ္ဂေါ် ဥမ္မဂ္ဂေါ်၊ ဂ်ပညာ မမံက်ဂတဝ်။ ဘဒ္ဒကော၊ စိုန်ဆဲရ။ ပဋိဘာနံ၊ ဂ်ဉာဏ် ပညာ မမံက်ဂတဝ်တူရ။ ဘဒ္ဒကံ၊ စိုန်ဆဲရ။ ပဋိပုစ္ဆာ၊ ဂ်ပုစ္ဆာသွာန်။ ကလျာဏီ၊ စိုန် ဆဲရ။ ဘိက္ခူ၊ ယွံ့။ “ကေန နု ခေါ ဘန္တေ။ ။(ပ)။ ။ ဝသံ ဂစ္ဆတီတိ၊ ကေန နု ခေါ ဘန္တေ။ ။(ပ)။ ။ ဝသံ ဂစ္ဆတိ၊ ”ရုဂ်ဒ။ ဓ္ဍံ ဟိ၊ အတိုင်ဝွံဟောင်။ တွံ့၊ ဂ်တ္ဘအဲ့။ ပုစ္ဆသိ၊ ပုံ့သွာန်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အ၀ေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဓ္ဍံ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဘိုပိုန် အ တိုင်ဂရင်ပ္ပိဂှ် ဘျံစွတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အ၀ေါစ၊ စိုန်ကလေင်ဂရင်ပ္ပိရ။ ဘိက္ခူ၊ ယွံ့။ စိတ္တေန၊ မိန်စိုတ်။ လောကော၊ နှ်သတ္တလောက။ နီယတိ၊ ပွံ့ဂပ်ဝ်ရေင်တ္ဘုင်ရ။ ။(ပ) ဥပ္ပန္နသ၊ ခေံ့။ စိတ္တသ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ ဝသံ၊ နှ်။ လောကော၊ ဂ်သတ္တလောက။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အ၀ေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ သာဓု၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သော ဘိက္ခု၊ ငဲခမီဂ်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်။ (ဝါ) မိန်။ ဘာသိတံ၊ နဲဂလာန်ဓရိ် မဂပ်ဝ်သွဟ်ဂ်။ အဘိနန္ဒိတ္ထာ၊ သျိုက်မျိုက် လောန်တုဲ။ အနုမောဒိတ္ထာ၊ အိုဟ်တွိုဟ်ဗွဲလောန်တုဲ။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်။ ဥတ္တရိ၊ ဧုံမန်ဒြကြဲ မွဲပှန်။ ပဥံ၊ နှ်ပြသ္နာ။ အပုစ္ဆိ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ။ အပုစ္ဆိ၊ စိုန်သွာန်ရော။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဗဟုသုတော၊ ညးမျုံကိုသုတ မတွံဂး ပရိယတ္တိဓမ္မမဂ္ဂိုင်။ (ဝါ) ညးမျုံကို ဓရိ် ပိဋကတ်ပိ ပရိယတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကတ်လဝ် မဂ္ဂိုင်။ ဓမ္မဓရော၊ ညးမပ္ကင်ရင်လဝ် ဓရိ်ပရိယတ်။ ဗဟုသုတော၊ ညးမျုံ။ ဓမ္မဓရော၊ ညး။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကိတ္တာဝတာ၊ မူရ ပ္ကင်ရင်ဂိုင်ကတ်လဝ် ဓရိ်ပရိယတ် ဗွတ်လိုမွဲ။ ဗဟုသုတော၊ ငိ။ ဓမ္မဓရော၊ ငိ။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ပုံဒှ်ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အပုစ္ဆိ၊ စိုန်။ ။ (ပ)။ ။ ပရိပုစ္ဆာ၊ ငိ။ ကလျာဏီ၊ စိုန်။ ဘိက္ခု၊ ယွံ။ "ဗဟုသုတော ဓမ္မဓရော။ ။ (ပ)။ ။ ဟောတိတိ၊ ဗဟုသုတော ဓမ္မဓရော။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ "ရုဂ်ဒ။ ဧုဝံ ဟိ၊ အတိုင်ဝွံဟောင်။ တွံ၊ ငိ။ ပုစ္ဆသိ၊ ပုံသွာန်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဧုဝံ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ကလေင်ဂရင်ပ္ဍိရ။ ။

ဘိက္ခု၊ ယွံ။ မယာ၊ မိန်။ ဗဟူ၊ ဧုံမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်ဓရိ်ပရိယတ်ဂမ္ဂိုင်။ ဒေသိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ်တဲရ။ သုတ္တံ၊ နှ်သုတ်ကို။ ဂေယျံ၊ နှ်ဂေယျကို။ ဝေယျာကရဏံ၊ နှ်ဝေယျာကရဏာကို။ ဂါထာ၊ နှ်ဂါထာကို။ ဥဒါနံ၊ နှ်ဥဒါနိ်ကို။ ကျတိဝုတ္တကံ၊ နှ် ကျတိဝုတ္တကကို။ ဇာတကံ၊ နှ်ဇာတကကို။ အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ နှ်အဗ္ဘုတဓမ္မကို။ ဝေဒလ္လံ၊ နှ် ဝေဒလ္လကို။ ဒေသိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်တဲအိုတ်ရ။ ဘိက္ခု၊ ယွံ။ တေသု၊ ပွဲဓရိပရိယတ် မပ္ပံကိုသုတ္တ, ဂေယျဂမ္ဂိုင်ဂ်။ စတုပ္ပဒါယ၊ ဧုံမျုံပန်ပါဒ။ ဂါထာယ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂါထာ။ အတ္ထံ၊ နှ်အရထအဓိပ္ပါယ်။ အညာယ၊ တီကေတ်တဲ့။ ဓမ္မံ၊ နှ်ပါဠို။ အညာယ၊ တဲ့။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော၊ ငိမဒ္ဒေတ်တ ဒ္ဒေတ်သီလ, သမထ, ဝိပဿနာ မဗွဲကုဓရိ် လောကုတ္တိ်။ စေ ဟောတိ၊ ပုံယဝ်ရဒှ်မွး။ ဧုဝံ သတိပိ၊ စိုန်ဒှ်သာ်ဝွံကိုလေဝ်။ ဗဟုသုတော၊ ညး။ ဓမ္မဓရော၊ ညး။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝစနာယ၊ တှဟ်နပွမသွး။ အလံ၊ စိုန်ထေက်ကြိုက်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ သုတဝါ၊ ညးမျုံကိုဓရိ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကတ်လဝ်တဲရောင်။ နိဗ္ဗေဓိကပညော၊ ညးမျုံကိုဉာဏ်ပညာ ကျိုဟ်ခွင်တီညာတ်ကေတ်ရောင်။ သုတဝါ၊ ညး–ရောင်။ နိဗ္ဗေဓိကပညော၊ ညး–ရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကိတ္တာဝတာ၊ မူရ ပွမ ဩိက်ပေင်တ ကျော်သုတပညာ မျုံဗွတ်လိုမွဲ။ သုတဝါ၊ ငဲညး။ နိဗ္ဗေဓိကပညော၊ ငဲညး။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ရော။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အပုစ္ဆိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်ခမီ။ ကျဒံ၊ ငဲရိတောဘူမက ခန္ဓမသုန် မသ္ဘာင်နူတဏှာဝွံ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စရောင်။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သုတံ၊ ငဲမဂ်ဝ်မိင်ကေတ်။ ဟောတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ စ၊

ဆင့်ဟွံကဏီ။ သော၊ ငဲခမီင့်။ ပညာယ၊ နကိုမင်ပညာ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒုက္ခသစ္စ
င့်။ အတ္ထံ၊ နိသဘ်အရထ။ အတိဝိဇ္ဈ၊ ကွိုဟ်ခွင်တီကေတ်တဲ့။ ပသတိ၊ ပွံညာတ်ရ။ ။

အယံ၊ ငတဏှာဝွံ။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ သမုဒယသစ္စ ဟိုတ်ဒဒိုက်ရောင်။ ကွတိ၊ ရ
သာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ စ၊ ဆင့်ဟွံကဏီ။ သော၊ ငိ။ ပညာယ၊ နကိုမင်ပညာ။ အသ၊
ဒဒက်တ်ကိုဒုက္ခသစ္စင့်။ အတ္ထံ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ ငိနိဗ္ဗာန်ဝွံ။ ဒုက္ခနိရောဓော၊
နိရောဓသစ္စ အရာမပ္ပိုတ်ကွေံ ဒဒိုက်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုနိရောဓ
သစ္စင့်။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ ငိမဂ္ဂင် ဒွံပြကာဝွံ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧံမဒ္ဒိဟိုတ် မ
အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် အရာမပ္ပိုတ်ကွေံဒဒိုက်။ ပဋိပဒါ၊ မဂ္ဂသစ္စမဒ္ဒိဒ္ဂေတ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။
အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုမဂ္ဂသစ္စင့်။ အတ္ထံ၊ နိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ဓ့ဝံ၊ နမဋ္ဌိက်ပေင်
တ်ကျောံ သုတပညာမ့ုံဗ္ဘုတ် မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမကလင်ကေတ် ဓရိသစ္စပန်ပြကာ,
ပွမကွိုဟ်ခွင်ဂြင်တီကေတ် သဘ်အရထ သစ္စပန်ပြကာ နကိုမင်ပညာ မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခ၊
ငိ။ သုတဝါ၊ ငိ။ နိဗ္ဗေဓိကပညော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ပဏ္ဍိတော၊ ညးမ့ုံကိုပညာ။ မဟာပညော၊ ညးမ့ုံကိုပညာမပြဲ။ ။(ပ)
ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကိတ္တာဝတာ၊ မူရ နပွမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျောံ
ပညာ မ့ုံဗ္ဘုတ်လိုမွဲ။ ပဏ္ဍိတော၊ ငိ။ မဟာပညော၊ ငိ။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ပွံဒ့ုံရော။ ကွတိ၊
ရသာ်ဝွံ။ အပုစ္ဆိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲသတ္တလောကဝွံ။ ပဏ္ဍိတော၊
ငိညးမ့ုံကိုပညာ။ မဟာပညော၊ ငိညးမ့ုံကိုပညာ မပြဲ။ အတ္တဗျာဓာယ၊ တူဟ်နပွမကိုဒ့ုံ
ဒဒိုက်ဇကုကို။ နေဝ စေတေတိ၊ ပွံဟွံပ်ိတ်ဖြဟတ်ရ။ ပရဗျာဓာယ၊ တူဟ်နပွမကိုဒ့ုံ
ဒဒိုက် ညးမွဲသ္ဆာင်ကို။ နု စေတေတိ၊ ပွံ။ ဥဘယဗျာဓာယ၊ တူဟ်နပွမကိုဒ့ုံ ဒဒိုက်ဇကု
ညးမွဲသ္ဆာင် သိုဓါပြကာကို။ နု စေတေတိ၊ ပွံ။ စိန္တယမာနော၊ နကြိုချပ်တ် မြသာ်နေဝ်။
အတ္တာမေဝ၊ နဒတဲုဖိုဇကု, ဒတဲုဖိုညးမွဲသ္ဆာင်, ဒတဲုဖိုသိုညးဓါ, ဒတဲုဖိုု သတ္တလောကအလုံ
အိုသိုဟောင်။ စိန္တေတိ၊ ပွံချပ်တ်ရ။ ဘိက္ခ၊ ယွံ။ ဓ့ဝံ၊ နမဋ္ဌိက်ပေင်တ်ကျောံပညာ မြ
သာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဇကုကိုညးမွဲသ္ဆာင် သိုဓါ ညံင်ဂုံဒ့ုံဒဒိုက် ဟွံကျောန်ပ်ိတ်ဖြဟတ်တဲု နပွမ
ဋ္ဌိက်ပေင်တ်ကျောံ ဉာဏ်ပညာ ချပ်ကျောန်ပ်ိတ်ဖြဟတ် ဒတဲုဖိုု သတ္တလောက အလုံ
အိုသိုမွဲဟာန်ကျောံ သိုညးဓါဟောင်သာ်ဝွံ။ ပဏ္ဍိတော၊ ငိ။ မဟာပညော၊ ငိ။ ဟောတိ၊
ပွံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

ဂ–ဝဿကာရသုတ်

၁၈၇။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ...နာဝဲပိုဂေါတမ။ အသပ္ပုရိသော၊ ငဉ်းမယုတ်မာ ဟွံသေင်ကိုဉ်းသပ္ပုရိုဟ်မွဲ။ အသပ္ပုရိသံ၊ နဉ်းမယုတ်မာ။ "အယံ ဘဝံ၊ ငဉ်းဝွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ဉ်းမယုတ်မာရောင်။" ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ ဇာနေယျ နု ခေါ၊ ဂဟ္ဘတီကေတ်မာန်ဟာ။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်တီရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဲဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ယံ ယေန အဝကာသေန၊ ယြဲဟိုတ်နူအခေါင်အရာမွဲ။ အသပ္ပုရိသော၊ ငံ။ အသပ္ပုရိသံ၊ နံ။ "အယံ ဘဝံ၊ ငံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ရောင်။" ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ ဇာနေယျ၊ ဂဟ္ဘတီကေတ်မာန်ရ။ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငဲဟိုတ် မတွံဂး ပွမတီကေတ်မာန်ဝွံ။ အဌာနံ၊ ဟိုတ်ဟွံမွဲ ဒှ်ဟွံမာန်ရောင်။ ဓုသော အဝကာသော၊ ငဲအခေါင်အရာ မတွံဂး ပွမတီကေတ်မာန်ဝွံ။ အနဝကာသော၊ အခေါင်အရာဟွံမွဲ ဒှ်ဟွံမာန်ရောင်။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ပန၊ ဒှ်သာ်ဂှ်မွး။ အသပ္ပုရိသော၊ ငံ။ သပ္ပုရိသံ၊ နံ။ အယံ ဘဝံ၊ ငဉ်းဝွံ။ သပ္ပုရိသော၊ ဉ်းသပ္ပုရိုဟ်ရောင်။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ ဇာနေယျ၊ ဂဟ္ဘတီကေတ်မာန်ဟာ။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဲဟိုတ်။ ယံ ယေန အဝကာသေန၊ ယြဲဟိုတ်။ အသပ္ပုရိသော၊ ငံ။ သပ္ပုရိသံ၊ နံ။ အယံ ဘဝံ၊ ငံ။ သပ္ပုရိသော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ ဇာနေယျ၊ ဂဟ္ဘ။ ဓုတံပိ ဌာနံ၊ ငဲဟိုတ်ဝွံကိုလေဝ်။ အဌာနံ၊ ရောင်။ ဓုသောပိ အဝကာသော၊ ငဲအခေါင်အရာဝွံကိုလေဝ်။ အနဝကာသော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဲဟိုတ်။ သပ္ပုရိသော၊ ငံ။ သပ္ပုရိသံ၊ နံ။ အယံ ဘဝံ၊ ငံ။ သပ္ပုရိသော၊ ရောင်။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ ဇာနေယျ၊ ဂဟ္ဘတီကေတ်မာန်ရ၊ ဓုတံ ဌာနံ၊ ငံ။ (ဝါ) နံ။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံဒ္ဓံတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဒ္ဓဝ်ဝ်ကလိဂွံမာန်ရ။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ပန၊ ဒှ်သာ်ဂှ်မွး။ သပ္ပုရိသော၊ ငံ။ အသပ္ပုရိသံ၊ နံ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ ဇာနေယျ၊ ဂဟ္ဘတီကေတ်မာန်ဟာ။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ်တီရ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ ယြဲဟိုတ်။ သပ္ပုရိသော၊ ငံ။ အသပ္ပုရိသံ၊ နံ။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ ဇာနေယျ၊ ဂဟ္ဘ။ ဓုတမွိ ဌာနံ၊ ငဲဟိုတ် မတွံဂး ပွမတီကေတ်မာန်ဝွံကိုလေဝ်။ (ဝါ) နံ။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံဒ္ဓ။ (ဝါ) ပုံဒ္ဓ။ ကျတိ၊ ရဟ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အစ္ဆရိယံ၊ ဩ...မွံကိုသွက် မအမ်သဝ်ကွဲရောင်သွံ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ အဗ္ဘုတံ၊ ဩ...ဟွံကောင်ဒှ်မွဲလှော်ဂှ် ကောင်ဒှ်ကွဲရောင်သွံ။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ မိန်နာဝဲပိုဂေါတမ။ ကဲဒံ၊ နဲဂလာန်ဝွံ။ ယာဝ အတိဝိယ၊ ဗွဲမလောန်။ သုဘာသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွးလဝ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ သုဘာသိတံ၊ ရော။ ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ ယံ ယေန

ဌာနေန၊ ယြဟိုတ်နူ။ ။(ပ)။ ။ ဓတမွိ ဌာနံ၊ ဝ–ကိုလေဝ်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပုံန္ဒံတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ သုဘာသိတံ၊ စိုန်။ ။

ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ။ ဓကံ၊ ဧံ့။ သမယံ၊ ပ္ဒဲ။ ။[ကွဒံ အရထဟ္ဂံမွဲ]။ ။ တော ဒေယျဿ၊ ဧံ့မ္ဒုံယ္ဂျတောဒေယျ။ (ဝါ) ဧံ့မ္ဒုံကိုဒ္ဒဲဒတန် မတွံဂး ကွာန်တုဒိ။ (ဝါ) ဧံ့မ္ဒုံအလေံ မအုပ်မုပ်ဒွံင် နဒဒ်ဉးဖေ့ာ် ပ္ဒဲကွာန်တုဒိ။ ဗြာဟ္မဏာဿ၊ ဒဒက်တ၊ ပရိသတိ၊ ပ္ဒဲပရိသာတ်။ ပရ္ဆပါရမ္ဘံ၊ နဂလာန် ဟိုတ်မဟိုဂရိုဟ် ဉးမွဲသ္ဆာင်။ ဝတ္တော္ဆန်၊ ပုံကိုဒ်ဒ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံဟိုသွးအိုတ်ရ။ ကိန်တိ၊ မူရ်။ ဝတ္တော္ဆန်၊ ရော။ ဓဋ္ဌေယျော၊ ဧံ့မ္ဒုံယ္ဂျဓဋ္ဌေယျ။ အယံ ရာဇာ၊ ဝ်သွိဝ်ံ။ ဗာလော၊ စိုန်ဒိုဟ်ခိုရ။ ရာမပုတ္တော၊ ဧံ့မဒ်ကောန်ရာမ။ သမဏော၊ ပ္ဒဲ ရသိဉဒက။ အဘိပွသန္နော၊ စိုန်လျုင်ဖြုင်လောန်ရ။ ။[ကလိလောန်ကေ့ံတဲ့ ထေက် ကိုလျုင်ဖြုင်သွိုက် ပ္ဒဲဟွံထေက်ကို လျုင်ဖြုင်သွိုက်ဂ့် လျုင်တ်ရ]။ ။ စ ပန၊ ဆဂ့်ဟွံ ကဏီ။ ရာမပုတ္တော၊ ဧံ့။ သမဏော၊ ပ္ဒဲ။ အဘိဝါဒနံ၊ ပွမလ္ကောဝ်ကို။ ပစ္စုဋ္ဌာနံ၊ ပွမဒစး ဒုင်တ္ဂုင်တရ်ကို။ အဉ္ဇလိကမ္မံ၊ ပွမသွပင်ခ္ဒံသွိပ်တဲကို။ သာမီစိကမ္မံ၊ ပွမသွရ္ဂေါ်သ့ေရ်ဂ် ကို။ ကွတိ၊ ဧံ့မက္ခ်ိဒ့် မြသာ်ဝ်ံ။ ယဒိဒံ ယော အယံ ပရမနိပစ္စကာရော၊ ယြင်ပွမသွဖျဝ် ဖျံ, ပွမရ္ဂေါ်သ့ေ မပြဲမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ဓဝရ္ဆပံ၊ ဧံ့မ္ဒုံသဘ် မြသာ်ဝ်ံ။ ပရမနိပစ္စကာရံ၊ နဲပွ မသွဖျဝ်ဖျံ, ပွမရ္ဂေါ်သ့ေ မပြဲ။ ကရောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဓဋ္ဌေယျဿ၊ ဧံ့။ ရညော၊ ဒဒက်။ ယမကော၊ ဉးမ္ဒုံယ္ဂျယမကကို။ မောဂ္ဂလ္လော၊ ဉးမ္ဒုံယ္ဂျမောဂ္ဂလ္လကို။ ဥဂ္ဂေါ၊ ဉးမ္ဒုံယ္ဂျဥဂ္ဂကို။ နာဝိန္ဒကီ၊ ဉးမ္ဒုံယ္ဂျနာဝိန္ဒကီကို။ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ ကို။ အဂ္ဂိဝေသော၊ ကို။ ကွတိ၊ ဧံ့မ္ဒုံယ္ဂျ မြသာ်ဝ်ံအိုတ်။ ကွမေပိ ပရိဟာရကာ၊ ဝ်ဉး မက္ကောန်ဝိုတ်ဂမ္ဒိုဝ်ံ။ ဗာလာ၊ စိုန်ဒိုဟ်ခိုအိုတ်ရ။ ယော၊ ယြဉ်ဉး မက္ကောန်ဝိုတ်ဂမ္ဒိုဝ်ံ။ ရာမပုတ္တော၊ ဧံ့။ သမဏော၊ ပ္ဒဲ။ အဘိပွသန္နော၊ စိုန်လျုင်ဖြုင်သွိုက်လောန်ရ။ စ ပန၊ ဆ ဂ့်ဟွံကဏီ။ ရာမပုတ္တော၊ ဧံ့။ သမဏော၊ ပ္ဒဲ။ အဘိဝါဒနံ၊ ကို။ ။(ပ)။ ။ ကရောန်တိ၊ ပုံသွတ်အိုတ်ဏီရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ပရ္ဆပါရမ္ဘံ၊ နဲ။ ဝတ္တော္ဆန်၊ ပုံ။ ။[တျာသုဒံ= တေ+ အသုဒံ။ ပ္ဒဲဝ်ံ အသုဒံပိုဒ် အရထဟ္ဂံမွဲ]။ ။

တေ၊ နဲဉးမပဒတ် ပ္ဒဲပရိသာတ်ဇကုဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ တောဒေယျော၊ ဧံ့။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဝ်။ ကွမိနာ နယေန၊ နကိုနယ် မြသာ်ဝ်ံ။ နေတိ၊ ပုံတံဝ်ဂြဲရ။ (ဝါ) ပုံကိုတီရ။ ကိန်တိ၊ မူရ်မွဲ။ နေတိ၊ ရော။ ဘောန္တော၊ ယွံအမံတံ။ တံ၊ နဂလာန်အဲမသွးဂ့်။ ကိ မညန်တိ၊ ပသာ် မ ထေင်စုတ်ကေတ်အိုတ်ဂ့်ရော။ ဓဋ္ဌေယျော၊ ဧံ့။ ရာဇာ၊ ဝ်သွိဝ်ံ။ ကရဏီယာဓိကရဏီ ယေသု၊ ပ္ဒဲကိစ္စတ္ဘပညာတံ ကျောန်ထေက်သာမည, ကိစ္စကျောန်ထေက်လောန်ဂမ္ဒိုင်ကို။ ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု၊ ပ္ဒဲဂလာန်တ္ဘပညာတံ ဟိုသွးထေက်သာမည, ဂလာန်ဟိုသွး ထေက်လောန်ဂမ္ဒိုင်။ ပဏ္ဍိတော၊ ဝ်ဉးမ္ဒုံကိုပညာ။ အလမတ္ထဒသတရေဟိ၊ လ္ဘျုန္ဒုဉး

မကလိလောန်ကေံ့ ညးမညာတ်ကေတ် ကိစ္စဂ်ဂ်ာန်ဂမ္ဂိုင်ဂ်။ အလမတ္ထဒသတရော၊ ကလိလောန်ကေံ့ ကိစ္စဂ်ဂ်ာတဲ့ ငဉး မညာတ်ကေတ်မာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံဒ္ဂ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါ စ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ။[အလံ+အတ္ထ+ဒသ+တရ။ တရ၊ ကလိလောန်တဲ့+အလံ၊ သွဟ် အစောံတဲ့+အတ္ထ၊ နဲ်ကိစ္စဂ်ဂ်ာ+ဒသ၊ ညးမညာတ်]။ ။

ဘော၊ ယွံတ္ဂ။ ဓ္ဂဝံ၊ အတိုင် မဒုံစ္ဂတ်သန်ဝွံ။ ဓ္ဂဍ္ဍေယျာ၊ ဧံ့။ ရာဇာ၊ ငိ။ ။(ပ) အလမတ္ထဒသတရော၊ ငဉး။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ကလေင်ဟိုအိုတ်ရ။ ဘော၊ ယွံသွံတံ။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ စ ခေါ၊ ဗွဲစ္ဂတ်ဟောင်။ ရာမပုတ္တော၊ ဧံ့။ သမဏော၊ ငိ။ ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ပဏ္ဍိတော၊ ဧံ့မ္ဂုံကိုပညာ။ ဓ္ဂဍ္ဍေယျာ၊ ဧံ့မ္ဂုံယ္ဂုဓ္ဂဍ္ဍေယျ။ ရညာ၊ လ္ဂျူန္ဒူသွိုင်။ ပဏ္ဍိတတရော၊ စိုန်မ္ဂုံကိုပညာလောန်ရ။ အလမတ္ထဒသတရေန၊ ကလိလောန်ကေံ့ကိစ္စဂ်ဂ်ာတဲ့ ဧံ့မညာတ်ကေတ်မာန်။ ဓ္ဂဍ္ဍေယျာန၊ ဧံ့။ ရညာ၊ လ္ဂျူန္ဒူသွိုင်။ အလမတ္ထဒသတရော၊ ကလိလောန်ကေံ့ ကိစ္စဂ်ဂ်ာတဲ့ စိုန်ညာတ်ကေတ်မာန်ရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဒ္ဂ်သာ်ဂ်ာရ။ ။(ပ)။ ။ အဘိပ္ပသန္နော၊ စိုန်လျူင်ဖြုင်သ္ဒိုက်လောန်ရ။ စ ပန၊ ဆဂ်ဟွံကဏီ။ ။(ပ)။ ။ သာမီစိကမ္မံ၊ ကို။ ကျတိ၊ ဧံ့မဒ္ဂ်သာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကရောတိ၊ ပ္ဍံ။ ။(ပ)။ ။ ဘောန္တော၊ ယွံ။ တံ၊ နဲ်။ ကိ မညန္တိ၊ အိုတ်ရော။ ဓ္ဂဍ္ဍေယျဿ၊ ဧံ့။ ရညော၊ ဒဒက်။ ပရိဟာရကာ၊ ဧံ့မကွောန်စိုတ်အိုတ်။ ယမကော၊ ငဉးမ္ဂုံယ္ဂုဃမကကို။ ။(ပ)။ ။ အဂ္ဂိဝေဿော၊ ငဉးမ္ဂုံယ္ဂုအဂ္ဂိဝေဿကို။ ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ စိုန်မ္ဂုံတ်ကိုပညာအိုတ်ဟာ။ အလမတ္ထဒသတရေဟိ၊ လ္ဂျူန္ဒူဃး။ အလမတ္ထဒသတရာ၊ စိုန်–အိုတ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘော၊ ယွံတ္ဂ။ ဓ္ဂဝံ၊ အတိုင်ဟိုဂ် ဧံ့စ္ဂတ်သန်ရ။ ဓ္ဂဍ္ဍေယျဿ၊ ဧံ့။ ရညော၊ ဒဒက်။ ပရိဟာရကာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ယမကော၊ ကို။ ။(ပ) အဂ္ဂိဝေဿော၊ ကို။ ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ စိုန်မ္ဂုံကိုပညာအိုတ်ရ။ အလမတ္ထဒသတရေဟိ၊ လ္ဂျူန္ဒူ။ အလမတ္ထဒသတရာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစုံ၊ စိုန်ကလေင်ဟိုအိုတ်ရ။ ။

ဘော၊ ယွံသွံတံ။ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ စ ခေါ၊ ဗွဲစ္ဂတ်ဟောင်။ ရာမပုတ္တော၊ ဧံ့။ သမဏော၊ ငိ။ ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု၊ ပ္ဒဲ–ဂမ္ဂိုင်ကို။ ဓ္ဂဍ္ဍေယျဿ၊ ဧံ့။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ဧံ့မ္ဂုံကိုပညာအိုတ်။ ပရိဟာရကေဟိ၊ လ္ဂျူ–ဂမ္ဂိုင်။ ပဏ္ဍိတတရော၊ စိုန်မ္ဂုံကိုပညာလောန်ရ။ အလမတ္ထဒသတရေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ပရိဟာရကေဟိ၊ လ္ဂျူ။ အလမတ္ထဒသတရော၊ စိုန်။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ်ာရ။ ဓ္ဂဍ္ဍေယျဿ၊ ဧံ့။ ရညော၊ ဒဒက်တ်။ ပရိဟာရကာ၊ ငိ–ဂမ္ဂိုင်။ ရာမပုတ္တော၊ ဧံ့။ သမဏော၊ ပ္ဒဲ။ အဘိပ္ပသန္နာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကရောန္တိ၊ ပ္ဍံ–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊

ရသော်ငွံ့။ နေတိ၊ ပုံ့တံငါဂြဲရ။ (ဝါ) ပုံ့ကိုတီရ။ ။[ကလေင်အုပ်ကွေံ့ ကွမိနာ နယေန နေတိ]။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ့။ အစ္ဆရိယံ၊ ဩ...သွံ့။ ။(ပ)။ ။ ဟန္ဒ၊ ကော့...ဒိုအ် ရစိုအ်။ (ဝါ) ကော့...ဒိုအ်ကွေံ့ ဟိုအရေဝ်ရစိုအ်။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ့။ ဒါနိ၊ ပွဲ့။ မယံ၊ ငိုပိုညးဂမ္ဘိုင်။ ဂစ္ဆာမ၊ ပုံ့အာအိုတ်ရ။ မယံ၊ ငိုပိုညးဂမ္ဘိုင်။ ဗဟုကိစ္စာ၊ စိုန်မှုံကိုကိစ္စ မဂ္ဂိုင် အိုတ်ရ။ ဗဟုကရဏီယာ၊ စိုန်မှုံကိုကမ္မောန် သွက်ဒးကွောန်ဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရသော်ငွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယွံ့။ ဒါနိ၊ ပွဲ့။ ယသ ဂမနဿ၊ ယြေဒက်တ်ကို ပွမအာမွဲ့။ ကာလံ၊ နံအခိုင်အခါ။ တွံ့၊ ငတ္တအဲ့။ မညသိ၊ စိုန်တီရ။ တဿ ဂမနဿ၊ ဒဒက်။ ကာလံ၊ နံ။ တွမေဝ၊ ငတ္တအဲ့ဟောင်။ ဥတ္တာ၊ တီကေတ်တဲ့။ ဂစ္ဆာဟိ၊ ဩဝ်...အာညိ။ ကွတိ၊ ရသော်ငွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အာသနာ၊ နှုဒ္ဒဲဇံ့။ ဥဌာယ၊ ဒ္ဒါက်ကွှဲတဲ့။ ပက္ကာမိ၊ စိုန်ပါစ္ဆးအာရ။ ကွတိ၊ ကွဝံ့ အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။ သတ္တာမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဥပကသုတ်

၁၈၈။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲ့။ မဏ္ဍိကာပုတ္တော၊ ခွံမဒ့်ကောန်မဏ္ဍိကာ။ ဥပကော၊ ငဉပက။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် သုတ်ပိုဒ်လိက်(၁၈၃)တေံညြ]။ ။ ယော ကောစိ၊ ငဉး မမိက်ကိုမွဲမွဲ့။ ပရ္ဗုပါရမ့်၊ နဂလာန် ဟိုတ်မဟိုဂရိုဟ် ဉးမွဲသ္ဘောင်။ ဝတ္တေတိ၊ ပုံ့ကို ဒ့်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ဟိုသွးရ။ ပရ္ဗုပါရမ့်၊ နံ။ ဝတ္တေန္တော၊ ခွံမကိုဒ့်။ (ဝါ) ခွံမဟို။ သဗ္ဗော၊ ခွံမဒ့်အလုံအိုသို့။ သော၊ ငဉးဂ်။ ကုသလဓမ္မံ၊ နဓရ်ကုသိုလ်။ နဉပါဒေတိ၊ ပုံ့ကိုဒ့်ဟွံမာန်ရ။ ကုသလဓမ္မံ၊ နံ။ အနုပပါဒေန္တော၊ ငဉး ဟွံကိုဒ့်အလုံအိုသို့။ ဂါရယ္ဟော၊ ငမဟို ဂရိုဟ်ထေက်။ (ဝါ) ငဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ်။ ဥပဝဒ္ဇော၊ ငမထေက်ကိုပတိုန်ဒုဟ်။ (ဝါ) ငမဂပ်ဝ် အာစိုပ်ဒုဟ်။ (ဝါ) ငမှုံကိုဒုဟ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ငမှုံကွေတ်သော်ငွံ့။ အမှိ၊ ပုံ့ဒ့်ရ။ ကွတိ၊ ရသော်ငွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(မွဲနယ်)။ ။ ပရ္ဗုပါရမ့်၊ နဂလာန် ဟိုတ်မဟိုဂရိုဟ် ဉးမွဲသ္ဘောင်။ ဝတ္တေန္တော၊ ခွံမကိုဒ့်။ သဗ္ဗော၊ ခွံမဒ့်အလုံအိုသို့။ သော၊ ငဉးဂ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကိုဇကု။ ဝစနံ၊ နဂလာန်။ နဉပါဒေတိ၊ ပုံ့ဟွံကိုဒ့် ညံငဂွံဗဗွဲရ။ (ဝါ) ပုံ့ဟိုသွး ညံငဂွံ ဗဗွဲဟွံမာန်ရ။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်ကိုဇကု။ ဝစနံ၊ နဂလာန်။ အနုပပါဒေန္တော၊ ငဉးကိုဒ့် ညံငဂွံဗဗွဲအလုံအိုသို့ ဟွံမာန်ဂ်။ ဂါရယ္ဟော၊ ငံ။ ဥပဝဒ္ဇော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ငမှုံကွေတ်သော်ငွံ့။ အမှိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရသော်ငွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဥပက၊ ယွံ့။ ပရ္ဗုပါရမ့်၊ နဂလာန် ဟိုတ်မဟိုဂရိုဟ် ဉးမွဲသ္ဘောင်။ စေ ဝတ္တေတိ၊ ပုံ့ ယဝ်ရ ဟိုသွးမွး။ ပရ္ဗုပါရမ့်၊ နံ။ ဝတ္တေန္တော၊ ငဉးမဟိုသွး။ ကုသလဓမ္မံ၊ နံ။ စေ နဉပါဒေ တိ၊ ပုံ့ယဝ်ရ ကိုဒ့်ဟွံမာန်မွး။ အနုပပါဒေန္တော၊ ငဉးကိုဒ့်ဟွံမာန်ဂ်။ ဂါရယ္ဟော၊ ငံ။ ဥပဝဒ္ဇော၊ ငံ။ စေ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဥပက၊ ယွံ့။ ဓ္ဓံ သတိ၊ နကြို။ တွံ ခေါ၊ ငတ္တအဲ့

ဟောင်။ ပရူပါရမ္ဘံ၊ နှ။ ဝတ္တောသိ၊ ပုံဟိုသွားရ။ ပရူပါရမ္ဘံ၊ နှ။ ဝတ္တောန္တော၊ ငညားမဟိုသွား။ နဉပ ပါဒေသိ၊ ပုံကိုဒှ်ဟွံမာန်ရ။ အနုပပါဒေန္တော၊ ငညားကိုဒှ်ဟွံမာန်ဂှ်။ ဂါရယ္ဟော၊ ငှ။ ဉပဝဇ္ဇော၊ ငှ။ ဟောသိ၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဉမ္မုဇ္ဇမာနကံ ယေဝ၊ နှ်ကျိုပ် ယောမံက်တိုန် နူဟ္ဂ်ဟောင်။ မဟတော၊ ဧၚ်မဇ္ဈော်။ ပါသေန၊ နကိုလယံဒှက်။ ဗန္ဓေယျ သေယျထာပိ၊ ဂဗ္ဘညံငရဒက်တ်ကို။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဂဝမေဝံ၊ တုပ်တ်ညံင် ရသာ်ဝွံဟောင်။ အဟံ၊ နှ။ ဉမ္မုဇ္ဇမာနကောယေဝ၊ အယာံမာတ် မမံက်တိုန်ဟောင်။ ဘဂဝတော၊ မိန်။ မဟတော၊ ဧၚ်။ ဝါဒပါသေန၊ နကိုလယံဒှက် မတွံဂး ကွေတ်ဝါဒ။ ဗဒ္ဓါ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒက်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဉပက၊ ယွံ။ ဣဒံ၊ ငဓရ်ဝွံ။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ရောင်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံ ကိုတီတဲရ။ တတ္ထ၊ ပွဲအရာ မတွံကိုတီမွး အကုသိုလ်ဂှ်။ ဣတိပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်, ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝွံကိုလေဝ်။ ဣဒံပိ၊ ငဓရ်ဝွံ, ဓရ်ဝွံကိုလေဝ်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်မွးယွဉ်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဂတာ၊ ဧၚ်မဂ္ဂင်ပွဲပ ပ် ကော်စွတ်မွး အကုသိုလ်အိုတ်။ ပဒါ၊ ငပိုဒ်ဝါကျဂမ္ဍိုင်။ အပရိမာဏာ၊ စိုန်ဟွံမွဲကို ဗွတ်ဗွတ်အိုတ်ရ။ ဗျဉ္ဇနာ၊ ငအက္ခရ် မလေပ်စ္ဓောန်ထွး သွပြာကတ်ကိုအရထဂမ္ဍိုင်။ အပရိမာဏာ၊ စိုန်။ တထာဂတဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဓမ္မဒေသနာ၊ ငဒေသနာပါဠိဂမ္ဍိုင်။ အပရိမာဏာ၊ စိုန်။ ဉပက၊ ယွံ။ တံ ခေါ ပနိဒံ အကုသလံ၊ နှ်အကုသိုလ်ဂှ်။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ စိုန်ထေက်ကိုပါ ကွဲရ။ (ဝါ) စိုန်ဒးပါရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ပညတ္တံ၊ စိုန်။ တတ္ထ၊ ပွဲအရာ မတွံကိုတီဂှ်။ ဣတိပိ ပိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝွံကိုလေဝ်။ ဣဒံပိ အကုသလံ၊ နှ်အကုသိုလ်, အကုသိုလ်ဝွံကိုလေဝ်။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ (ဝါ) စိုန်။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဂတာ၊ ဧၚ်။ ပဒါ၊ ငဒ–ဂမ္ဍိုင်။ အပရိမာဏာ၊ စိုန်။ ဗျဉ္ဇနာ၊ ငဒ–ဂမ္ဍိုင်။ အပရိမာဏာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ စိုန် ကိုဇှော်ပွဝ်ထေက်ရ။ ။(ပ)။ ။

ဘဂဝန္တံ၊ နှ်ကျာ်တြဲ။ အဘိဝါဒေတွာ၊ လော့ဝ် ဗွဲမရှေ်သေ့ရတဲ့။ ပဒက္ခိဏံ၊ နှ်ပွမရှေ် သေ့။ ကတွာ၊ သွတဲ့။ ယေန၊ ယြဲပွဲဌာန်မွဲ။ မာဂမော၊ ဧၚ်မဂွံအလိုအသီ ကောန်ချင် မဂဓရး။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ ဧၚ်မဒှ်ကောန်ဂုကျာ် ဝေဒေဟီ။ အဇာတသတ္တု၊ ဧၚ်မွံယွဉ် အဇာတသတြု။ ရာဇာ၊ ငသွိုင်။ အတ္ထိ၊ ပွံ။ တေန၊ နှ်ဌာန် သွိုင်အဇာသတ်သတြုမန္ဒွဂ်ှ။ ဉပသင်္ကမိ၊ စိုန်။ ဉပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ ဘဂဝတာ၊ ကျဲံ့။ သဒ္ဓိံ၊ မွဲဟာန်။ ကထာ သလ္လာပေါ၊ ငပွမဂွံဟိုသွား ဂလာန်။ ယာဝတကော၊ ယြဲငမ္ဒံဗွတ်ဗွတ်မွဲ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ တံ သဗ္ဗံ၊ နှ်ဂလာန်အလုံအိုသိုဂှ်။ မာဂဓဿ၊ ဧၚ်။ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ၊ ဧၚ်။ အဇာတသတ္တုဿ၊ ဧၚ်။ ရညော၊ ကုသွိုင်။ အာရောစေသိ၊ စိုန်ဂရင်ပွိုရ။ ။

ဓ္ဂဝံ၊ ရဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိဉပကဂရင်ပွိုနေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကုပိတော၊ ငမထေဗွတ်။ အနတ္တမနော၊ ငဟွံမွဲကိုစိုတ်ဇကူ။ (ဝါ) ငမ္ဒံကိုစိုတ်ဟွံသွိုက်မွိုက်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ မဏ္ဍိ

ကာပုတ္တံ၊ ဧံမဒ်ကောန်မဏ္ဍိကာ။ ဥပကံ၊ နဉ်ပက။ ဓုတံ၊ နဂလာန်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစ၊ ရော။ အယံ လောဏကာရဒါရကော၊ ဝ်ဥပက မဒ်ကောန်ကွာန် သွာဈုန်စိုံဝံ့။ ယာဝ၊ ဗွဲမလောန်။ ဓံသီ ဝတ၊ စိုန်မှံကိုအလေံ ပလိုပလာ်ကွံဂုဏ်ဂမ်ဍိုင် ကွံရောင်သွံ။ ယာဝ၊ ဗွဲမလောန်။ မုခရော ဝတ၊ စိုန်မှံကိုသွန်ပါင် ကြဲင်မ့ိုဟ်ကွံ ရောင်သွံ။ ယာဝ၊ ဗွဲ။ ပဂဗ္ဘော ဝတ၊ စိုန်ဟိုသွဂလာန် ရိုင်ဖိုင်ကွံရောင်သွံ။ ယတြ ယော လောဏကာရဒါရကော၊ ယြဲင်ကောန်ကွာန်သွာဈုန်စိုံမွဲ။ အရဟန္တံ၊ တ္ဝိဂ်ဒ မသ့ေဒဲနူကိလေသ။ (ဝါ) တ္ဝိဂ်ဒ မထေဂ်ကိုဒုင် သွပူဇ မ့ိုဟ်, ဒေဝတ်, အိန်, ဗြိုတံ အလုံအိုသို့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ တ္ဝိဂ်ဒ မကြင်တီကေတ် ဓရ်အလုံအိုသို့အလိုလို့ဇကု ဗွဲမ့ဒးရး ဟွံဂွံပ္ဍန်ဂတး။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ နဴတ္ဝပိုန်ကျဂ်တြဲဂ့်။ အာသာဒေတဗ္ဗံ၊ အရာထေဂ်ကို ဟို ဂရိုဟ်လဗပ်ပကိုရုဂ့်ဒ။ မညိသတိ နာမ၊ ကြက်ထေင်စ္ဒတ်တ်ကွံရ။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ ယတြ ယော လောဏကာရဒါရကော၊ ယြဲင်ကောန်ကွာန် သွာဈုန်စိုံမွဲ။ ။(ပ)။ ။ အာသာဒေတဗ္ဗံ၊ ရုဂ့်ဒ။ မညိသတိ နာမ၊ ကွံရ။ အယံ လောဏကာရဒါရကော၊ ဝ်။ ယာဝ၊ ဗွဲ။ ဓံသီ ဝတ၊ စိုန်–ကွံရောင်သွံ။ ။(ပ)။ ။ ပဂဗ္ဘော ဝတ၊ စိုန်–ကွံရောင်သွံ။ ။[အတိုင်နယ်ဝံ့လေဝ် အနိယမဝါကျ မ့ပ်ံကို “ယတြ ဟိ”တံဂ့် ကိုအရထက္ခာတဲ့ ကြန္ဒဂ့် မိက်ဂံ့ကိုအရထ မ့ပ်ံကို “ယာဝ ဓံသီ” မ္ဂး ကိုညိ]။ ။

ဥပက၊ ယံ့။ တံ့၊ ဝ်။ အပေဟိ၊ သြဝ်...ပါစ္ဆးညိ။ ဝိနသ၊ သြဝ်...လိုလာ်ညိ။ အဟံ၊ ဝ်။ တံ၊ နဴတ္ဝအဲဂ့်။ မာ အဒ္ဒသံ၊ စိုန်ဟွံမိက်ညာတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကျတိ၊ ကျဝံ့အာစိုပ်ဒတဲ့ရောင်။ ။

၉–သစ္ဆိကရဏီယသုတ်

၁၈၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ့။ သစ္ဆိကရဏီယာ၊ ဧံ့မထေဂ်ကို သွဇ္ဈောဝ်မတ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဝ်ဓရ်ဂမ်ဍိုင်။ ကျမေ စတ္တာရော၊ ပန်ပြကာဂမ်ဍိုင်ဝံ့ရောင်။ စတ္တာရော၊ ဝ်–ဂမ်ဍိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ့။ ကာယေန၊ နကိုနာမကာယ မဒ်ံမွဲစွံ့။ သစ္ဆိကရဏီယာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဝ်ဓရ်ဂမ်ဍိုင်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုန်ခွံတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သတိယာ၊ နကို သတိ။ (ဝါ) နကိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ။ ။(ပ)။ ။ စက္ခုနာ၊ နကိုမတ်ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိ ဉာဏ်။ ။(ပ)။ ။ ပညာယ၊ နကိုပစ္စဝေက္ခဏပညာ။ သစ္ဆိကရဏီယာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဝ်–ဂမ်ဍိုင်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုန်ခွံတ်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယံ့။ ကာယေန၊ နကို။ သစ္ဆိကရဏီယာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဝ်–ဂမ်ဍိုင်။ ကတမေ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ့။ ကာယေန၊ နကို။ (ဝါ) နကိုနာမကာယ မတွံဂး

စိတ္တုပ္ပါဒ် မဒှိမွဲစွဲ။ သစ္ဆိကရဏီယာ၊ ဧသံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဂ–ဂမ့်ဝိုင်။ အဋ္ဌ၊ ဧသံမဒှိဒ္ဓာံအိုတ်။ ဝိမောက္ခာ၊ ဝိမောက္ခမတ္ထံဂးဗျာန်သမာပတ်ဂမ့်ဝိုင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သတိယာ၊ နကိ့ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ။ သစ္ဆိကရဏီယော၊ ဧသံ၊ ဓမ္မော၊ ဂ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသော၊ လွေင်ခန္ဓ မကေင်ပဒတ် ပွဲဘဝကိုပ်ကွာရောင်။ ။(ပ)။ ။ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်–ဂမ့်ဝိုင်။ စုတူပ ပါတောာ၊ စုတိကိုပဋိသန္ဓိရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပညာယ၊ နကိ့။ သစ္ဆိ ကရဏီယော၊ ဧသံ၊ ဓမ္မော၊ ဂ။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရိအာသဝဂမ့်ဝိုင်။ ခယော၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟိုတ်မအိုတ်အာရောင်။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ဥပေါသထသုတ်

၁၉၀။ ။ ဧကံ၊ ဧသံ။ သမယံ၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဂ။ သာဝတ္ထိယံ၊ ပွဲဇရေင်ချုင်သာရဝ်ှ။ ပုဗ္ဗာရာမေ၊ ပွဲအရှာံ လွှာ်ဗွံက်ချုင်။ (ဝါ) ပွဲဘာပုဗ္ဗာရှိ။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ ပွဲပြာသာဒ် ဝိသာခါ မိအံက်မိဂါရ။ ဝိဟရတိ၊ ပွံ။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ပွဲ။ ဘဂဝါ၊ ဂ။ ဥပေါသထေ၊ ဧသံမဒှိဥပုဟ်။ တဒဟု၊ ပွဲတွဲဂှ်။ ဘိက္ခာသံဃပရိဝုတော၊ သိုမဂပ်ဝ်ပွိဗွိုင် လဝ် ဂကောံခမီ။ နိသိန္နော၊ ဂ်မဂွံဒွံဂ်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ အထ ခေါ်၊ ပွဲကာလဂှ်။ ဘဂဝါ၊ ဂ ကျာ်တြဲ။ တုဏှီဘူတံ တုဏှီဘူတံ၊ ဧသံမကူပ်သေ့ာံ ကူပ်သေ့ာံဒွံဂ်။ ဘိက္ခာသံဃံ၊ နိဂကောံ ခမီ။ အနုဝိလောကေတွာ၊ သိုံရံဂ်လွှာ်ဒစောင် ထပ်ကိုထပ်တုဲ။ ဘိက္ခာ။ နိခမီဂမ့်ဝိုင်။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာမန္တေသိ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပရိသာ၊ ဂ်ပရိသာတ်ခမီဝွံ။ အပလာပါ၊ ဟွံမွဲကိုကာမ် မတွံဂး ခမီဒုဿီလရ။ ။[ပလာပ၊ ကာမ်–သွံသြေံ။ ပလာပေါ တု ဘုသမှိ စ။ ဂါထာအဘိဓာန် (၁၁၂၅)]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပရိသာ၊ ဂ်ပရိသာတ်ဝွံ။ နိပွလာပါ၊ စိုန်ဟွံမွဲကို ကာမ် မတွံဂး ခမီဒုဿီလရ။ သုဒ္ဓါ၊ စိုန်သ္ဆးဖုးရ။ သာရေ၊ ပွဲဓရိကြက်မပ္ပံကိုသီလ။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ စိုန်တန်တ်ရ။ ယထာရူပါ၊ ယြေဧသံမှုံသဘ် မဖှ်သာ်မွဲ။ ပရိသာ၊ နိပရိသာတ်ခမီ။ လောကသ္မိ၊ ပွဲသတ္တလောက။ ဒဿနာယပိ၊ တူဟ်နပွမဗိုလ့ောဝ်ကိုလေဝ်။ ဒုလ္လဘာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဗွဲမဝါတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဖြိုင်ကလိဂွံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခုသံဃော၊ ဂ်ဂကောံခမီဝွံ။ တထာရူပေါ၊ စိုန်မှုံသဘ် မဖှ်သာ်ဝွံရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပရိသာ၊ ဂ်။ တထာရူပါ၊ စိုန်မှုံသဘ် မဖှ်သာ်ဂှ်ရ။ ယထာရူပါ၊ ယြေဧသံ။ ပရိသာ၊ ဂ်။ အာဟုနေယျာ၊ စိုန်ထေက်။ ။(ပ)။ ။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ စိုန်။ ။[ကလေင်ရံဂ် ပိုဒ်လိက်(၃၄) အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်တေံညိ)]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခုသံဃော၊ ဂ်။ တထာရူပေါ၊ စိုန်မှုံသဘ်သာ်ဂှ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပရိသာ၊ ဂ်။ တထာရူပါ၊ စိုန်။ ယထာရူပါယ၊ ယြေဧသံ။ ပရိသာယ၊ ကုပရိသာတ်။ အပွံ၊ အယာံမာတ် ဝတ္ထုဒါန်ဗွတ်ညိညြ။

ဒိန္ဒံ၊ ငဒါနစေတနာ ဟိုတ်ပွမကိုး။ ဗဟု၊ ငမဂ္ဂိုင်တ်ပွဲဓရိဖို့။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဗဟု၊ ပွဲမဂ္ဂိုင်။ ဒိန္ဒံ၊ ငမဂပ်ဝ်ကိုး။ ဗဟုတရံ၊ ငဓရ်ဖို့ မဂ္ဂိုင်လ္ဂါန္နဂ်ိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခုသံဃော၊ ငံ။ တထာရူပေါ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ယထာရူပံ၊ ယြဲခွေံ။ ပရိသံ၊ နှ်။ ယောဇနဂဏာနာနိပိ၊ စိုက်ဋ္ဌာန် မွံရိုဟ်လွိဟ်ကွံလို ယောဇနာကိုလေဝ်။ ဒဿနာယ၊ တ္ဂဟ်န။ ပုဒ္ဓောသေနာပိ၊ နကိုစ္ဆဖွေံမ ဂွံငံတရ်ကို လေဝ်။ ။[မွဲနယ်–ပုဒ္ဓံသေနာပိ၊ စိုန်မွံကို စိုက်စ္ဆဖွေံမ ဂွံငံတရ် ပွဲလ္ဂါပူးကိုလေဝ်။ (ဝါ) သိုကိုမယိုက်လဝ် စိုက်စ္ဆဖွေံမ ဂွံငံတရ် နကိုပူးကိုလေဝ်]။ ။ ဂန္တုံ၊ တ္ဂဟ်န။ အလံ၊ စိုန်ထေက်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခုသံဃော၊ ငံ။ တထာရူပေါ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ပရိသာ၊ ငံ။ တထာရူပါ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမသွိ ဘိက္ခုသံဃော၊ ပွဲဂကောံခမီဝွံ။ ယေ ဘိက္ခူ။ ယြင်ခမီဂမ္ဂိုင်။ ဒေဝပွတ္တာ၊ သိုကိုမအာစိုပ် အရဟတ္တဖို့ နကိုဒိဗ္ဗဝိဟာရရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန် မလေပ်ကိုက္ကိုဒ့် ဘဝဥပပတ္တိဒေဝတ၊ ဗြိုအိုတ်။ ဝိဟာရန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငခမီဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမသွိ ဘိက္ခုသံဃော၊ ပွဲ။ ယေ ဘိက္ခူ။ ယြင်။ ဗြဟ္မပွတ္တာ၊ သိုကိုမအာစိုပ် အရဟတ္တဖို့ နကိုဗြဟ္မဝိဟာရပန်ပြကာ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ဒဒ့်ဗြို့ မစ်စူးအာ နူဒုဟ်နီဝရဏအိုတ်။ ဝိဟာရန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ တေ ဘိက္ခူ။ ငံ–ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ အာနေဉ္ဇပွတ္တာ၊ သိုကိုမအာစိုပ် အရဟတ္တဖို့ နကိုအရူပဈာန် ပန်ပြကာ မလေပ်ကိုစိုပ်ဒတဲ့ ဒဒ့်ညးဟွံမွဲကို ပွမချီဒရိက်ဒရာင်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အရိယပွတ္တာ၊ သိုကိုမအာစိုပ် ဒဒ့်ပူဂိုလ်အရီအိုတ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ် နကိုအကာဲအရာမွဲ။ ဘိက္ခူ၊ ငံ။ ဒေဝပွတ္တော၊ ငမဂွံယ္ဂု ဒေဝပွတ္တ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။[ကြဲန္နဂ်ိ ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၆၃) အသုဘသုတ် တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နကိုအကာဲအရာ မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ့ဝွံ။ ဘိက္ခူ၊ ငံ။ ဒေဝပွတ္တော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နကို။ ဘိက္ခူ၊ ငံ။ ဗြဟ္မပွတ္တော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခူ၊ ငံ။ အာနေဉ္ဇပွတ္တော၊ ငမဂွံယ္ဂုအာနေဉ္ဇပွတ္တ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခူ၊ ငံ။ သဗ္ဗသော၊ ပွဲအကာဲ အရာအလုံအိုသိုဲ။ ။[စပ်ပွဲသမတိက္ကမာ, အတ္ထင်္မာ, အမနသိကာရာဂမ္ဂိုင်]။ ။(ဝါ) ဧံမန့်အလုံအိုသိုဲအိုတ်။ ။[စပ်ပွဲရူပသညာနံ, ပဋိဃ သညာနံ, နာနတ္တသညာနံ ဂမ္ဂိုင်]။ ။ ရူပသညာနံ၊ နသညာ မစိုန်သကိုပွဲရူပဈာန်, အာရိုမ္ဂံယ္ဂုကသိုဏ်ရုပ်ဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) နကသိုဏ်ပညပ် မန့်အာရိုရူပဈာန် မန့်မွဲဟာန်ကျောံရူပဈာန်(၁၅)ပြကာဂမ္ဂိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ၊ သမတိက္ကမာ၊ ဟိုတ်ပွကလိလောန်ကို။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမကျဟ်မွံ့ စာ်စူးပ္ပိုတ်

အာကိုး။ ပဋိဃသညာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒ္ဒေပဋ္ဌဝိဉာဏ်သညာ စ်ုပြကာ မဒ်ဟိုတ်ခ်ီလျတ် ပဋ္ဌာရိဂမ်ိုင်။ ။[ကလေင်ရံင် ဓကကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၃၅)တေံညိ]။ ။ အတ္ထဂ််မာ၊ ဟိုတ်ပွမအာစိုပ်ပ္ဂိုတ်။ နာနတ္တသညာနံ၊ နိကာမာဝစရသညာ(၄၄) မဒ်ပ္ဒဲအာရိ မ္ဂုံသဘ် တ္ဂဟ်ဟ်ဂမ်ိုင်။ အမနသိကာရာ၊ ဟိုတ်ပွမဟွံပ္ဂေါပ်ဂ့်စိုတ်ကိုး။ အနန္တော၊ ခဲုဟွံမွဲကို အပိုင်အခြာလ်ဒ်တ် မတွံဂး ပွမဒ်, ပွမလိုး။ အာကာသော၊ အာကာသရောင်။ ဣတိ၊ သိုကိုမဇ္ဈော်ပွဝ် မြသာ်ဝွံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ နဲအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်။ (ဝါ) နဲဈာန် မ္ဂုံကိုအာရိုဒတန် မတွံဂး အာကာသပညပ် ဟွံမွဲကို အပိုင်အခြာလ်ဒ်တ်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ အာစိုပ်တဲု။ (ဝါ) ကိုစိုပ်ဒတဲုတဲု။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

သဗ္ဗသော၊ ဗွဲအကာဲအရာ အလုံအိုသိုး။ (ဝါ) ခဲုမဒ်အလုံအိုသိုး။ အာကာသာ နဉ္စာယတနံ၊ နဲအာရိုအာကာသပညပ်ဈာန်ဂ့် မဒ်မွဲဟာန်ကျုံ အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်။ (ဝါ) နဲဈာန် မ္ဂုံကိုအာရိုဒတန် မတွံဂး အာကာသပ ပ် ဟွံမွဲကို အပိုင်အခြာလ်ဒ်တ်, အာရိုု မဒ်ဒတန် မတွံဂး အာကာသပ ပ် ဟွံမွဲကို အပိုင်အခြာလ်ဒ်တ်။ သမတိက္ကမ္မ၊ ကလိလောန်တဲု။ အနန္တံ၊ ခဲုဟွံမွဲကို အပိုင်အခြာလ်ဒ်တ်။ ဝိညာဏံ၊ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိဉာဏ်ရောင်။ ဣတိ၊ သိုကိုမဇ္ဈော်ပွဝ် မြသာ်ဝွံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ နဲပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိဉာဏ် မဒ်အာရိုဈာန်ဂ့် မွဲဟာန်ကျုံ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်။ (ဝါ) နဲဈာန် မ္ဂုံကိုအာရိုဒတန် မတွံဂး ပဋ္ဌမာရုပ္ပ ဝိဉာဏ် ဟွံမွဲကိုအပိုင်အခြာလ်ဒ်တ်, အာရိုမဒ်ဒတန် မတွံဂး ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိဉာဏ် ဟွံမွဲကို အပိုင်အခြာလ်ဒ်တ်။ သမတိက္ကမ္မ၊ တဲု။ ကိဉ္စိ၊ ဉ်မသော့်သွေဟ် အယာံမာတ် ဘဉ်ခဏ ညိည ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိဉာဏ်။ နတ္ထိ၊ ပ္ဒုံဟွံမွဲရ။ ဣတိ၊ သိုကိုမဇ္ဈော်ပွဝ် မြသာ်ဝွံ။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ နဲအာကိဉ္စညာယတနဈာန်။ (ဝါ) နဲဈာန် မ္ဂုံကိုအာရိုဒတန် မတွံဂး နတ္ထိဘ်ပ ပ် မတွံဂး ဟွံမွဲကို ပွမသော့်သွေဟ် အယာံမာတ် ဗုတ်ညိညဘဉ်ခဏ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိဉာဏ်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲု။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

သဗ္ဗသော၊ ဗွဲ။ (ဝါ) ခဲု။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ နဲနတ္ထိဘ်ပ ပ် မဒ်အာရိုဈာန်ဂ့် မွဲဟာန် ကျုံအာကိဉ္စညာယတန။ (ဝါ) နဲဈာန် မ္ဂုံကိုအာရိုဒတန် မတွံဂး နတ္ထိဘ်ပ ပ် ဒဒ်ဟွံမွဲကို ပွမသော့်သွေဟ် အယာံမာတ်ဘဉ်ခဏ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိဉာဏ်, အာရိုမဒ်ဒတန် မတွံဂး နတ္ထိဘ်ပ ပ် ဒဒ်ဟွံမွဲကို ပွမသော့်သွေဟ် အယာံမာတ်ဘဉ်ခဏ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိဉာဏ်။ သမတိက္ကမ္မ၊ တဲု။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နဲဓရိုနေဝသညာနာသညာယတန။ (ဝါ) နဲမနာယ တနဓမ္မာယတန မတွံဂး ဈာန်စိတ္တာပ္ပါဒ် ဟွံမွဲကိုသညာ ရုန်မိုသ္ဒိုသ္ဒော်လေဝ်ဒ်ဂ့်တဲု ဟွံမွဲကို သညာ မဦိန်ဆျောတ်လေဝ်ဟွံသေင်။ (ဝါ) နဲသညာ မရုန်မိုသ္ဒိုသ္ဒော်လေဝ် ဟွံသေင်, သညာ မဦိန်ဆျောတ်လေဝ်ဟွံသေင်တဲု သညာ မဒ်ဒတန် ဓရိုသမ္မယုတ်ဂမ်ိုင်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ တဲု။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဓံ၊ နကိုအကာဲအရာ မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲုဝွံ။ (ဝါ) နကိုမအာစိုပ်အရူပ ဈာန်ပန်ပြကာတဲု ပွမပဒတ်, သိုမတန်တ် ပ္ဒဲအရူပဈာန် ပန်ပြကာ

ဂမ္ဘိုင် စိုတ်ဂ့် ကိုစာ်စ္ဒးနူကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ့ ပွမအာစိုပ် အရဟာတ္တဖိုလ်သာ်ဝွံ။ ဘိကျွ။ င်။ အာနေဥ္ဇပွတ္တော၊ င်ယွာမ္ဂးအာနေဥ္ဇပွတ္တ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုပွမကွိဟ်ခွင်ဂြင်တီကေတ် သစ္စပန် မြသာ်ဝွံ။ ဘိကျွ။ င်။ အရိယပွတ္တော၊ င်ယွာမ္ဂး အရိယပွတ္တ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဒသမံ၊ ရောင်။ စတုတ္ထော၊ ဧၟံ။ ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်ရောင်။ ။

---

(၂၀) ၅-မဟာဝဂ်
၁-သောတာနုဂတသုတ်

၁၉၁။ ။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ သောတာနုဂတာနံ၊ ဧၟံမပြာပ်လုပ်လွေင် သောတပသာဒ အိုတ်။ (ဝါ) ကလင်ပသာဒသောတတဲ့ ဧၟံမဂပ်ဝ်ဂိုင်စွတ်လဝ် နကိုဉာဏသောတအိုတ်။ ဝစသာ၊ နကိုဂလာန်။ ပရိစိတာနံ၊ ဧၟံမဂပ်ဝ်ဖျောတ်သ့ဂျဲ ဆန်ဓန်လဝ်အိုတ်။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ အနုပေကွိတာနံ၊ ဧၟံမဂပ်ဝ်ချပ်ဂိုင်ငကိုဝါအိုတ်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ နကိုပညာ။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ၊ ဧၟံမကွိဟ်ခွင် တီညာတ်ကေတ်ဟိုတ်ဖိုံ ဗွဲမွးရးအိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ် ပါဋ္ဌိပရိယတ္တိဂမ္ဘိုင်။ စတ္တာရော၊ ဧၟံမဒ့်ပန်အိုတ်။ အာနိသံသာ၊ နဲဖိုအာနိသံသဂမ္ဘိုင်။ ပါဋ္ဌိ ကခီ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နွံပိုက်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလိဂွံစ္ဂကန်မာန်အိုတ်ရ။ ကတမေ၊ မူရမွဲ။ စတ္တာ ရော၊ ဧၟံ–အိုတ်။ အာနိသံသာ၊ နဲ–ဂမ္ဘိုင်။ ပါဋ္ဌိကခီ၊ ရော။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲ သာသနာဝွံ။ ဘိကျွ၊ င်ခမီ။ ဓမ္မံ၊ နဲဓရ်ပါဋ္ဌိပရိယတ္တိ။ ပရိယာပုဏာတိ၊ ပ္ဒံကတ်ဗ္ဘောနရ။ သုတ္တံ၊ နဲသုတ်ကို။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၈၆) ဥမ္မဂ္ဂသုတ်တေံညိ]။ ။ ဝေဒလ္လံ၊ နဲဝေဒလ္လကို။ ပရိယာပုဏာတိ၊ ပ္ဒံ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီဂ့်။ တေ ဓမ္မာ၊ င် ဓရ်ပါဋ္ဌိပရိယတ္တိဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ သောတာနုဂတာ၊ င်–အိုတ်။ ဝစသာ၊ နကို။ ပရိစိတာ၊ င်–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ င်–အိုတ်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ သော၊ င်ခမီဂ့်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ သီမွံကိုသတိ မတိတ်ဗ္ဘး။ ကာလံ၊ နဲပွမချိုတ်။ ကုရုမာနော၊ နကြိသွဲနေဝ်။ အညတရံ၊ ဧၟံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဒေဝကာယံ၊ နဲဂကောံဒေဝတ်။ (ဝါ) နဲချုင်သွဝ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပ္ဒံအာစိုပ်ရ။ ။

တတ္ထ တသ္မိ ဒေဝနိကာယေ၊ ပွဲဂကောံဒေဝတ်ဂ့်။ (ဝါ) ပွဲချုင်သွဝ်ဂ့်။ သုခိနော၊ ဧၟံမွံကိုတသိုက်။ တဿ၊ နူပူဂိုလ်ဂ့်။ ဓမ္မပဒါ၊ င်ဗွဝ်ပါဋ္ဌိပရိယတ္တိဂမ္ဘိုင်။ လ္ဟဝန်္တိ၊ ပ္ဒံမံက် ဂတဝ်ပြာကတ်အိုတ်ရ။ ဘိကွဝေ၊ ယွံ။ သတုပ္ပါဒေါ၊ င်သတိ မက္ကွိန့်။ (ဝါ) င်ပွသတိ မက္ကွိန့် ပွမဗ့်ဗ္ဘုဟ်ဂလာန်ကျာ်။ ဒန္ဓော၊ စိုန်ဖြိုင်ဇြုရ။ အထ၊ ပွဲကာလဂ့်။ သော သတ္တော၊ င်သတ်ဂ့်။ (ဝါ) င်သတ် မွံကိုဓမ္မပဒ မံက်ဂတဝ်ပြာကတ်ဂ့်။ ခိပ်ပွယော၊ ဗွဲမပြဟ်ဟောင်။

ဝိသေသဂါမီ၊ ငမအာစိုပ် ဓရိတ္တေငိနိဗ္ဗာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံ။ ။(ပ)။ ။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ၊။ ပဋ္ဌမော၊ ဧံမဒ္ဒ်ကိုပ်က္ခာ။ အယံ အာနိသံသော၊ နိဖ်ိုအာနိသံသဝ်ံ။ ပါဠိကခေါ်၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နွံပ်ိုက်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလိဂ်ံဓကန်မာန်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ဖ်ိုအာနိသံသ တ္ဟာ်မွဲသ္ဆာင်ပ္ဟန်တုန်။ ။(ပ)။ ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဂကောံဒေဝတ်ဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဥျင်သွဝ်ဂ့်။ သုခိနော၊ ဧံ့။ တဿ၊ နူပူဂိုလ်ဂ့်။ ဓမ္မပဒါ၊ ငဗွဝ် ဓရိဂမ်ိုင်။ နဟေဝ ခေါ ပ္လဝန်ဆ်ိ၊ ပ္ဍံဟွံမံက်ဂတဝ် ပြာကတ်အိုတ်ဏီရ။ အပိစ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ ကဋ္ဌိမာ၊ ဧံ့မ်ုံကိုံကဋ္ဌိ။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ ဧံ့မအာစိုပ်ဒဒ်္ဒသိဒ်ိ မမံက်ပြာကတ် ကိုစိုပ်ဒတဲ့ အတိုင်ပိုက်စိုတ်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅) အနုသုတသုတ်တေံကိုညှ] ဘိက္ခ၊ ငခမီတ္ဟအရှန်။ ဒေဝပရိသာယံ၊ ပ္ဒဲပရိသာတ်ဒေဝတ်။ ဓမ္မံ၊ နဲ်ဓရံ။ ဒေသေတိ၊ ပ္ဍံ တွံရ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံကောန်ဒေဝတ်ဂ့်။ ဓ္ဍဝံ၊ ငပွမချပ်သဂ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ ယတ္ထ ယသ္မိ ဓမ္မဝိနယော၊ ပြဲ့ပ္ဒဲဓရိပရိယတ် မဒ်္ဒေ့ဒံတ္တောန်ကျင် တြဲမွဲ။ အဟံ၊ ငိ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဒဲဘဝမ်ိုဟ် ကိုပ်က္ခာ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နဲ်ဒ္ဂေတ်မပြဲ။ အစရိ၊ စိုန် ဒ္ဂေတ်လုတ်တဲ့ရ။ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ငဓရိပရိယတ် မဒ်္ဒေ့ဒံတ္တောန်ကျင်တြဲဂ့်။ အယံ ဝါ၊ ဓရိခမီ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဝွံဟောင်ရောင်။ ကွတိ၊ ငပွမချပ်ရသဂ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံ။ ။(ပ)။ ။

အထ၊ ပ္ဒဲကာလဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဒဲကာလ ကလင်ဓရိခမီဂ့်တဲ့ ယောချပ်ဗ္ဘာဒ္ဒံင်ဂ့်။ သော သတ္တော၊ ငသတ်ဂ့်။ (ဝါ) ငကောန်ဒေဝတ် မချပ်ဗ္ဘာမံင် နမပ္ဍံကို် "အယံ ဝါ သော"ဂ့်။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးဂ့်တုန်။ ပုရိသော၊ ငိ။ ဘေရိသဒ္ဒဿ၊ ပ္ဒဲရမျာင်ဖံ။ ကုသလော၊ ငမစီက္ခး။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒ်္ဓရ။ သော၊ ငတြံဂ့်။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော၊ ငမအာတရ အဓာန်မဂ်ိုင်သွေဲ။ သမာနော၊ နကြိ။ ဘေရိသဒ်္ဒံ၊ နဲ်ရမျာင်ဖံ။ သုဏေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံတြံဂ့်။ "ဘေရိသဒ္ဒေါ် နု ခေါ၊ ရမျာင်ဖံဟာ။ နဘေရိသဒ္ဒေါ် နု ခေါ၊ ရမျာင်ဖံဟွံသေင်ဟာ။" ကွတိ၊ ရသဂ်ဝွံ။ ကခီါ ဝါ၊ ငပွမသ္ဟေဟ်ဟ်ာကို။ ဝိမတိ ဝါ၊ ငပွမဒ်္ဒ ဓါလွးကို။ နဟေဝ ခေါ အဿ၊ ဂဗ္ဘဟွံဒ်္ဒဟောင်ရ။ အထ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ ဘေရိသဒ္ဒေါ်တွေဝ၊ ရမျာင်ဖံရုဂ့်ဒဟောင်။ နိဋ္ဌံ၊ နဲ်ပွမဖျံသ္ဂုတ်သွာတ်။ ဂစ္ဆေယျ၊ ဂဗ္ဘအာ စိုပ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်ညံင်သဂ်ဝွံဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မပဒါ၊ ငင–ဂမ်ိုင်။ နဟေဝ ခေါ ပ္လဝန်ဆ်ိ၊ ပ္ဍံ–အိုတ်ရ။ ။

ကဋ္ဌိမာ၊ ဧံ့။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ ဧံ့။ ဘိက္ခ၊ ငိ။ ဒေဝပရိသာယံ၊ ပ္ဒဲ။ ဓမ္မံ၊ နဲ်။ နပိ ဒေသေတိ၊ ပ္ဍံတွံလေဝ်ဟွံသေင်။ အပိစ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ ဒေဝပုတ္တော၊ ငကောန် ဒေဝတ်မွဲ။ ။(ပ)။ ။ အယံ ဝါ၊ ဓရိကောန်ဒေဝတ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဝွံဟောင်ရောင်။ ကွတိ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဍံ။ ။(ပ)။ ။ သခ်ိသဒ္ဒဿ၊ ပ္ဒဲရမျာင်ကျွာင်။ ကုသလော၊ ငိ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ အပိစ ခေါ၊ ဗွဲစွတ်တုန်။ ဩပပါတိကော၊ ငကောန်ဒေဝတ်

ဥပပါတ် မဒ္ဒကိုပ်က္ခာ။ ဩပပါတိကံ၊ နကောန်ဒေဝတ်ဥပပါတ် မဒ္ဒကြ်။ သာရေတိ၊ ပုံ့ ကိုဂ်ံသတိရ။ (ဝါ) ပုံ့ကိုသတိရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ သာရေတိ၊ ရော။ မာရိသ၊ ယွံသဟာဲ။ တွံ၊ င်။ သရသိ၊ ဩဝ်...ကလေင်ပ်ဳဗျုဟ်ညိ။ ။(ပ)။ ။ ယတ္ထ၊ ပြဲပွဲမဖွဝိနယမွဲ။ မယံ၊ ဝ်–ဂမ့်ဝိုင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ပွဲဘဝကိုပ်က္ခာ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နှ်။ အစရိမ္မ၊ စိုန်ဒွေတ်လုတ်အိုတ် တဲုရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ သာရေတိ၊ ပုံ့ကိုသတိရ။ ။

သော၊ ဝ်ကောန်ဒေဝတ် မဒ္ဒကြ်ဂ့်။ “မာရိသ၊ ယွံ...သဟာဲ။ သရာမိ၊ ပုံ့ဂ်ံသတိညိ။ မာရိသ၊ ယွံ။ သရာမိ၊ ပုံ့။ ကျတိ ၉ဝံ၊ ရသာ်ဂွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အထ၊ ပွဲ ကာလဂ့်။ သော သတ္တော၊ ဝ်သတ်မဂ္ဂံသတိဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ သဟပံသုကီဠိတာ၊ ဧံမဝေဝ်ထို်က်တိ မွဲစွံအိုတ်။ ဒွေ၊ ဧံမဒ္ဒ်ဓါအိုတ်။ သဟာယကာ၊ ဝ်မိသဟာဲဂမ့်ဝိုင်။ အသု၊ ဂဗ္ဘဒ္ဒ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ဝ်မိသဟာဲဓါဂမ့်ဝိုင်ဂ့်။ ကဒါစိ ကရဟစိ၊ ပွဲကာလလဆောဝ်။ အညမညံ၊ ညးမွဲကျောံညးမွဲ။ သမာဂစ္ဆေယျု။ ဂဗ္ဘကောံဆိုညာတ်အိုတ်ရ။ အညော၊ ဧံမဒ္ဒ်မွဲသ္ဘာင် ပ္ဟောဝ်မိသဟာဲဓါဂ့်။ သဟာယကော၊ ဝ်။ သဟာယကံ၊ နှ်။ “သမ္မ၊ ယွံသဟာဲ။ တွံ၊ င်။ ကဲ့ဒံပိ၊ နှ်ဟိုတ်ဂွံကိုလေဝ်။ သရသိ၊ ဩဝ်...ကလေင်ပ်ဳဗျုဟ်ညိ။ သမ္မ၊ ယွံ။ တွံ၊ င်။ ကဲ့ဒမ္မိ၊ နှ်–ကိုလေဝ်။ သရသိ၊ ဩဝ်...။ ကျတိ ၉ဝံ၊ ရသာ်ဂွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘ။ သော၊ ဝ်မိသဟာဲဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောဝ်။

၂–ဌာနသုတ်

၁၉၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ဧံမဒ္ဒ်ပန်အိုတ်။ ကျမာနိ ဌာနာနိ၊ နှ်ဟိုတ်ဂမ့်ဝိုင် ဂွံ။ စတူဟိ၊ ဧံမဒ္ဒ်ပန်အိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ နကိုဟိုတ်ဂမ့်ဝိုင်။ (ဝါ) ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂမ့်ဝိုင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်တီမာန်အိုတ်ရ။ ကတမာနိ၊ မူရမွဲ။ စတ္တာရိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဌာနာနိ၊ နှ်–ဂမ့်ဝိုင်။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ နကို–ဂမ့်ဝိုင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ အိုတ်ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သံဝါသေန၊ နပွမပဒတ်မွဲစွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်ပွမပဒတ်မွဲစွံ။ သီလံ၊ နှ်သီလ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ တဋ္ဌ၊ နှ်သီလဂ့်ကို။ ဒီဃေန၊ ဧံ့မလံလ။ အဒ္ဓုနာ၊ နကိုအခိဝ်ကာလ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ကျတ္တရံ ကျတ္တရေန၊ ဧံ့မဂ့်ေ။ အဒ္ဓုနာ၊ နကို။ နဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ။

မနသိကရောတာ၊ မိန်ညးမချပ်ဗွာရဏာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီရ။ အမနသိကရောတာ၊ မိန်ညးဟွံချပ်ဗွာရဏာ။ နော ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ပညဝတာ၊ မိန်ညးမ့ုံပညာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဒုပ္ပညေန၊ မိန်ညးဟွံမွဲကိုပညာ။ နော ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သံဝေါဟာရေန၊ နပွမဟိုသွးထပ်ကိုထပ်။ (ဝါ) ဟိုတ်။ သောစေယျံ၊ နှ်ဒဒ္ဒ်ညးမသ္ဘးဇုး။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စိုန်။ တဋ္ဌ၊ နှ်ဒဒ္ဒ်ညး မသ္ဘးဇုးဂ့်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာပဒါသု၊ ဟိုတ်

နူသ္ဘဲဂမ့ိုင်။ ။[မွဲနယ်–အာပဒါသု၊ ငသ္ဘဲဂမ့ိုင်။ ဥပ္ပန္နာသု၊ နကြိုက္ဆိုဒ့်အိုတ်နေဝ်] ထာမော၊ နဲ်အစောံဉာဏ်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ သော စ၊ နဲ်အစောံဉာဏ်ဂ့်ကို။ ဒီဃေန၊ ဧံု။ အဒ္ဓါနာ၊ နကိုံ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ကွတ္တရံ ကွတ္တရေန၊ ဧံု။ အဒ္ဓါနာ၊ နကိုံ။ န ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ သာကစ္ဆာယ၊ နပွမသ္ဘာန်သ့်သိကို့ ဗွဲမ္ဒးရး။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ပညာ၊ နဲ်ပညာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ စိုန်။ သာ စ၊ နဲ်ပညာဂ့်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဒုပ္ပညေန၊ မိန်။ နော ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ။[ကွတိသဒ္ဒါ ဟွံမွဲပွိုက်]။ ။

“သံဝါသေန။ ။(ပ)။ ။ ဒုပ္ပညေနာတိ၊ သံဝါသေန။ ။(ပ)။ ။ ဒုပ္ပညေန၊” ရုဂ့်ဒ။ ကွတိ၊ ဧံုမဒ့်သာ်ဝွံ။ ဓုတံ၊ နဲ်ဂလာနဲ်ဝွံ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဓုတံ၊ နဲ်ဂလာနဲ်ဝွံ။ ကိဉ္စ၊ မူရ နကိုံသဘ်အရထမွဲ့။ ပဋိစ္စ၊ ရန်တွံတဲ့။ ဝုတ္တံ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငပူဂိုလ်မွဲ့။ ပုဂ္ဂလေန၊ ကျော်ံပူဂိုလ်မွဲ့။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သံဝသ မာနော၊ နကြိုပ်ငဖက်နေဝ်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနာတိ၊ ပ္ဒံတီရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ ဇာနာတိ၊ ရော။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငတ္ဒိုပိုန်ဝွံ။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်တ္တံတဲ့ မဂ္ဂိုင်သ့ဲ့။ သီလေသု၊ ပ္ဒဲ သီလဂမ့ိုင်။ ခဏ္ဍကာရီ၊ စိုန်မ့ုံအလေံ သွညံင်ဂွံကဝ်သ္ကျတ်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(ဂဝ) ဥပေါသထသုတ်တေံညီ]။ ။ ဆိဒ္ဒကာရီ၊ စိုန်မ့ုံအလေံ သွညံင်ဂွံ ထောင်ပြုဟ်ရ။ သဗလကာရီ၊ စိုန်မ့ုံအလေံ သွညံင်ဂွံ ဥုက်ဓဝါန်ရ။ ကမ္မာသကာရီ၊ စိုန်မ့ုံအလေံ သွညံင်ဂွံ ဥုက်ချေန်ရ။ န သန္တတကာရီ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုံအလေံ သွညံင်ဂွံခိုင်ဗိုန်ရ။ န သန္တတဝုတ္တိ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုံအလေံ လွိပရာလမျိုသီလ ဟွံဂွံသ္ကျတ်ရ။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငတ္ဒိုပိုန်ဝွံ။ ဒုသီလော၊ ညးဟွံမွဲကိုံသီလရောင်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငံ။ န သီလဝါ၊ ညးမ့ုံကိုံသီလဟွံသေင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ့်။ (ဝါ) ဗိုတိကေတ်ညး မ့ုံသီလ မသ္ဘာင်နူ ဗိုတိကေတ်ညး ဟွံမွဲသီလတုန်။ ကွဓ၊ ပ္ဒဲလောကဝွံ။ ။(ပ)။ ။ သီလေသု၊ ပ္ဒဲ။ အခဏ္ဍကာရီ၊ စိုန်မ့ုံကိုံအလေံ သွညံင်ဟွံဂွံ ကဝ်သ္ကျတ်ရ။ အစ္ဆိဒ္ဒကာရီ၊ စိုန်မ့ုံကိုံအလေံ သွညံင်ဟွံဂွံ ထောင်ပြုဟ်ရ။ အသဗလကာရီ၊ စိုန်မ့ုံကိုံအလေံ သွညံင်ဟွံဂွံ ဥုက်ဓဝါန်ရ။ အကမ္မာသကာရီ၊ စိုန်မ့ုံကိုံအလေံ သွညံင်ဟွံဂွံ ဥုက်ချေန်ရ။ သန္တတကာရီ၊ စိုန်မ့ုံကိုံအလေံ သွညံင်ဂွံခိုင်ဗိုန်ရ။ သန္တတ ဝုတ္တိ၊ စိုန်မ့ုံကိုံအလေံ သွလွိပရာလမျိုသီလ ဟွံဂွံသ္ကျတ်လွိုန်ရ။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငံ–ဝွံ။ သီလ ဝါ၊ ရောင်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငံ–ဝွံ။ န ဒုသီလော၊ ညးဟွံမွဲကိုံသီလဟွံသေင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနာတိ၊ ပ္ဒံ။ “သံဝါသေန။ ။(ပ)။ ။ နော ဒုပ္ပညေနာတိ၊ သံဝါသေန။ ။(ပ)။ ။ နော ဒုပ္ပညေန၊”ရုဂ့်ဒ။ ကွတိ၊ ဧံုမဒ့် သာ်ဝွံ။ ယံ တံ၊ ယြုန်ဂလာန်မွဲ့။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဓုတံ၊ နဲ်ဂလာနဲ်ဝွံ။ ကွဒံ၊ နဲ် သဘ်အရထဝွံ။ (ဝါ) နဲ်သဘ်အရထ ပွမတိကေတ် ညးမ့ုံသီလ ဧုံဟွံ ဧုံမာန်ဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။

"သံဝေါဟာရေန။ ။(ပ)။ ။ နော ဒုပ္ပညေနာတိ၊ သံဝေါဟာရေန၊ ။(ပ)။ ။ နော ဒုပ္ပညေန၊ "ရုဂ်္ဂဒ။ ကွတိ၊ ဧခုမင်္ဒသာ်ဝ်ံ။ ။(ပ)။ ။ သံဝေါဟာရမာနော၊ နကြိဟိုသွးဂ့ါငိင်ကိုဝါနေဝ်။ ဓုဝံ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံတီရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဇာနာတိ၊ ရော။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငိ။ ဓုကေန၊ ကျော်ညးမွဲသ္အာင်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ ဓုကော၊ ငိဇကျညးမွဲခဝ်။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ အညထာ၊ ဗွဲတ္ဟာ်မွဲသ္အာင်။ ဝေါဟရတိ၊ ပုံဟိုသွးရ။ ။[မွဲနယ်– အယံ အာယသ္မာ၊ ငိ။ ဓုကေန ဓုကော၊ ညးမွဲကျော်ညးမွဲ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အညထာ၊ ဗွဲ။ ဝေါဟရတိ၊ ပုံ်]။ ။ ဒ္ဍီဟိ၊ ကျော်ညးတ္ဟာ်ဓါဂမ့ါငိ်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ အညထာ၊ ဗွဲ။ ဝေါဟရတိ၊ ပုံ်။ တီဟိ၊ ကျော်ညးပိ တ္ဟာ်သ္အာင်ဂမ့ါငိ်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ အညထာ၊ ဗွဲ။ ဝေါဟရတိ၊ ပုံ်။ သမ္မဟုလေဟိ၊ ကျော်ညးမဂ့ါငိ်ဂမ့ါငိ်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ အညထာ၊ ဗွဲ။ ဝေါဟရတိ၊ ပုံ်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငိ။ ပုရိမဝေါဟာရာ၊ နူဂလာန်ကွာ။ ပစ္ဆိမဝေါဟာရံ၊ နဂလာန်ကြ။ ဝေါက္ကမတိ၊ ပုံ်ပါရ။ (ဝါ) ပုံ်ပြံငိလ့ဘဲရ။ ။

အယံ အာယသ္မာ၊ ငိ။ အပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော၊ စိုန်မှံကိုဂလာန် ဟွံသ္အးဇုးရ။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငိ။ ပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော၊ ငိညးမှံကိုဂလာန် မသ္အးဇုး။ န၊ ဟွံသေငိ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္အာင်နူဂ့်။ (ဝါ) ဗိုတီကေတ် ဒ့်သောစေယျသ္အာင်နူဗိုတီကေတ် ဟွံဒ့်သောစေယျတုန်။ ကွမ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငိ။ ဓုကေန၊ ကျော်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ ဓုကော၊ ငိ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ဝေါဟရတိ ယထေဝ၊ ညံငိရဟိုသွးတ်ကို။ တထာ၊ တုပ်တ်ညံငိရသာ်ဂ့်။ ဒ္ဍီဟိ၊ ကျော်–အိုတ်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ ဝေါဟရတိ၊ ပုံ်။ တထာ၊ တုပ်ညံငိသာ်ဂ့်။ တီဟိ၊ ကျော်–အိုတ်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ ဝေါဟရတိ၊ ပုံ်။ တထာ၊ တုပ်။ သမ္မဟုလေဟိ၊ ကျော်–အိုတ်။ သဒ္ဒိ၊ မွဲဟာန်။ ဝေါဟရတိ၊ ပုံ်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငိ။ ပုရိမဝေါဟာရာ၊ နူ။ ပစ္ဆိမဝေါဟာရံ၊ နိ။ န ဝေါက္ကမတိ၊ ပုံ်ဟွံပါရ။ (ဝါ) ပုံ်ဟွံပြံငိလ့ဘဲရ။ အယံ အာယသ္မာ၊ ငိ။ ပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော၊ စိုန်။ အပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော၊ ငိမှံကိုဂလာန် ဟွံသ္အးဇုး။ န၊ ဟွံသေငိ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံ်။ "သံ ဝေါဟာရေန။ ။(ပ)။ ။ နော ဒုပ္ပညေနာတိ၊ သံဝေါဟာရေန။ ။(ပ)။ ။ နော ဒုပ္ပညေန၊ "ရုဂ်္ဂဒ။ ကွတိ၊ ဧခုမင်္ဒသာ်ဝ်ံ။ ယံ တံ၊ ပြြန်။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဓုတံ၊ နဂလာန်ဝ်ံ။ ကွဒံ၊ နသဘ်အရထဝ်ံ။ (ဝါ) နသဘ်အရထ ပွမတီကေတ် ညးမှံကိုဂလာန် သ္အးဇုး ဘုံ/ဟွံဘုံဝ်ံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲ။ ဓုကစ္စော၊ ငိညးလ့ိ်။ ဉာတိဗျသနေန၊ မိန်ကလောဒညာတ် မလိုလာ်။ ဖုဒ္ဒေ၊ ငိမဂ်ဝ်ဖိုဓဗတ်။ (ဝါ) ငိမဂ်ဝ်ပ့ီပ့ိုက်။ သမာနော ဝါ၊ နကြိ။ ဘောဂဗျသနေန၊ မိန်ပိုန်ဒြပ် မလိုလာ်။ ဖုဒ္ဒေ၊ ငိ။ သမာနော ဝါ၊ နကြိ။ ရောဂဗျသနေန၊ မိန်ယဲမွဲမွဲ မလေပ်ပလိုပလာ်ကျော် ပရေင်ထတ်ယုက်။ ဖုဒ္ဒေ၊ ငိ။ သမာနော ဝါ၊ နကြိ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ န ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပုံ်ချပ်ဗွာဟွံမာန်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ န ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ရော။

ယထာဘူတေ၊ ယြဲ့ဧံမက္ဆိုဒ့် ဗွဲအကာဲအရာတ္ဟာ်ဟာ်။ လောကသန္ဓိဝါသေ၊ ပွဲသတ္တ လောက မဒ့်အရာဒ္ဂဲသတ္တံ ပံင်ကောံမံင်တ၊။ ။[သင်္မ နိဝသန္တိ သတ္တာ ဓတ္တာတိ သန္ဓိဝါသော၊ လောကော ဓ္ဓဝ သန္ဓိဝါသော လောကသန္ဓိဝါသော]။ ။ ယထာဘူတေ၊ ယြဲ့ဧံ။ အတ္တာဘာဝပဋိလာဘေ၊ ပွဲအတ္တာဘ် ခန္ဓကာယ မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ။ လာဘော စ၊ ပွမကလိဂွံလာဘ်ကို။ အလာဘော စ၊ ပွမဟွံကလိဂွံလာဘ်ကို။ ယသော စ၊ ပွမ့ုံကိုဒယ့် တ့်ပွီဗွိုင်ကို။ အယသော စ၊ ပွဟွံမွဲကို ဒယ့်တ့်ပွီဗွိုင်ကို။ နိန္ဒာ စ၊ ပွမ္ဒးဒုင်ဟိုဂရိဟ်ကို။ ပသံသာ စ၊ ပွမဂွံဒုင်အထိုင်သးကို။ သုခံ စ၊ ပွမဒ့်တသိုက်ကာယစိုတ်ကို။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ပွမဒ့်ဒဒိုက်ကာယစိုတ်ကို။ ဣတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဋ္ဌ၊ ဧံမဒ့်ဒွာံအိုတ်။ လောကဓမ္မာ၊ ဝ်လောကဓရ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ဝ်ဓရ်သတ္တလောက မ္ဒးဂဗဆိုဓ္ဂကန်ဂမ့ိုင်။ ။[လောကဿ အဝဿံဘာဝီ ဓမ္မာ လောကဓမ္မာ]။ ။ လောကံ၊ နဲ်ဂကောံသတ်။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ ပုံဒ္ဂေတ်ဗက်လွေင် အိုတ်ရ။ လောကော စ၊ ဝ်ဂကောံသတ်ကိုလေဝ်။ အဋ္ဌ၊ ဧံမဒ့်ဒွာံအိုတ်။ လောကဓမ္မေ၊ နဲ်ဓရ်လောကဓရ်ဂမ့ိုင်။ အနုပရိဝတ္တတိ၊ ပုံဒ္ဂေတ်ဗက်လွေင်ရ။ ။

အယံ လောကသန္ဓိဝါသော၊ ဝ်သတ္တလောက မဒ့်အရာ ဒ္ဂဲသတ္တံပံင်ကောံမံင်တ၊ဂွံ။ တထာဘူတော၊ စိုန်ကွိုဒ့်ဒုံဝ် ဗွဲအကာဲအရာတ္ဟာ်ဟာ်ဂှ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဆိုဂဗ ဒ့်လိုဒုံဝ်တ္ဟာ်ဟာ် သာ် နကိုလောကဓရ် ဒွာံသာ်တံဂှ်ရ။ အယံ အတ္တာဘာဝပဋိလာဘော၊ ဝ်။ တထာဘူတော၊ စိုန်။ ဣတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ နဲ ပဋိသဉ္ဓိက္ခတိ၊ ပုံချပ်ဗွာဟွံမာန်ရ။ သော၊ ဝ်ညးဂှ်။ (ဝါ) ဝ်ညးချပ်ဗွာ ဗိုဂဗဆိုံ လောကဓရ်ဟွံမာန်ဂှ်။ ဉာတိဗျသနေန၊ မိန်။ ဖုဒ္ဒေ၊ ဝ်။ သမာနော ဝါ၊ နကြိ။ ။(ပ)။ ။ သောစတိ၊ ပုံ။ ။[ကလေဝ်ရံဝ် ပိုဒ်(၁၈၄) အဘာယသုတ် တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာဝ်နူဂှ်။ ဣဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ဓကစ္စော၊ ဝ်။ ။(ပ) ပဋိသဉ္ဓိက္ခတိ၊ ပုံချပ်ဗွာရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ပဋိသဉ္ဓိက္ခတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဣဒံ၊ နဲသဘ် အရထဝ်ဂွံ။ (ဝါ) နဲသဘ်အရထ ပွမတီကေတ် အစော်ဇြဟတ်ဉာဏ်ဗွာရဏာ ဟိုတ် မဒုဝ်စရဝ်ကို လောကဓရ်မာန် နဲ့/ဟွံမွဲ ကာလဂဗဆိုံ ကျော်မပ်ံကိုဉာတိဗျသနဝ်ဂွံ။ ပဋိစ္စ၊ တုဲ။ ဝုတ်ံ၊ စိုန်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဣဓ၊ ပွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပူဂိုလ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလေန၊ ကျော်ံ။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ သာကစ္ဆာယမာနော၊ နကြိသွာန်သ့်သီက့ဲ ဗွဲမ္ဒးရးနေဝ်။ ။[သမ္မာ ကထနံ သာကစ္ဆာ၊ သာကစ္ဆံ ကရောတီတိ သာကစ္ဆာယမာနော]။ ။ ဓ္ဓဝံ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံ့။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဇာနာတိ၊ ရော။ ယထာ၊ ယြဲနကိုအကာဲအရာမွဲ။ ဣမသ္မ အာယသ္မတော၊ ဒဒက် တ်ကိုတ့်ပိုန်ဂွံ။ ဥမ္မဂ္ဂေါ၊ ဝ်ပွမဂ့ိုက်ဂ့ဲ စိုစ့တ်ပြဒ္ဒညာ။ (ဝါ) ဝ်ပွမဂ့ိုက်ဂ့ဲ သဘ်အရထမိက် ဂွံတီ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ယထာ စ၊ ယြဲနကို–ကို။ အဘိနီဟာရော၊ ဝ်ပွမရေဝ်တ့ုဝ်တူရူကို စိုတ် နပွမက္ခောန်စီရေဝ်ပြဒ္ဒညာ။ (ဝါ) ဝ်ပွမချပ် တ့ုဟ်နသွာန်ပြဒ္ဒညာ။ ယထာ စ၊ ယြဲနကို–ကို။ ပဥ ဉသမုဒါဟာရော၊ ဝ်ပွမရေဝ်တ့ုဝ်ပ်တ်ပြဒ္ဒညာ။ (ဝါ) ဝ်ပွမသွာန်ပြဒ္ဒညာပ္ဆာ။

ဟောတိ၊ ပုံ။ တထာ၊ နကိုအကာဲအရာဂ့်။ အယံ အာယသ္မာ၊ င်။ ဒုပ္ပညော၊ စိုန်ပညာ ဟုံမွဲရ။ အယံ အာယသ္မာ၊ င်။ နု ပညဝါ၊ မှုံကိုပညာဟုံသေင်။ ။

တံ၊ င်ပွမဒ့်ညး မှုံကိုပညာဟုံသေင်ဂ့်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲရော။ တထာ ဟိ၊ ဟိုတ်ဒဒ့်ညး မှုံကိုပညာဟုံသေင်ဂ့်စိ။ အယံ အာယသ္မာ၊ င်။ ဂမ့်ဲရုံ၊ ဧုံမ ဖြိုဟ်နက်။ အတ္ထပဒံ စေဝ၊ နိအရထအဓိပ္ပါယ် မထေက်ကိုတီကိုလေဝ်။ ။[ပဇ္ဇတေ ဉယတေတိ ပဒံ၊ အတ္ထော ဧဝ ပဒံ အတ္ထပဒံ]။ ။ (ဝါ) နိသွက် အရထအဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္တိ၊ ဗွဲမဓိဟ်လလံ စာ်စူးနူ မစော့်စး။ ပဏီတံ၊ စိုက်ုတြိုပ်ကိုစိုတ် တွေင်ပြဲ ဟုံမာန်။ အတက္ကာဝစရံ၊ စိုက်ုတြိုပ်ကိုစိုတ် နပွမချပ်ဗွာဂ့ံင်တရ ဟုံမာန်။ (ဝါ) ချပ်ဗွာဂ့ံင်တရတဲ့ စိုက်ုဂိုင်ကေတ် ဟုံမာန်။ နိပုဏံ၊ ဗွဲမချိုန်ချောတ်ဖိပ်ဂ့ိပ်။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ၊ စိုက်ုတ္ဘပညာ တံ တီကေတ်မာန်။ နု ဥဒါဟရတိ၊ ပုံရေင်တ္ဘုင်ပ္တိတ်ဟုံမာန်ရ။ (ဝါ) ပုံဟိုသွဲးဟုံမာန်ရ။

အယံ အာယသ္မာ၊ င်။ ယဉ္စ ဓမ္မံ၊ ယြုန်ဓရိမွဲကိုလေဝ်။ ဘာသတိ၊ ပုံ။ တသ ဓမ္မသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရိဂ့်။ အတ္ထံ စ၊ နိအရထ အဓိပ္ပါယ်ကိုလေဝ်။ သံခိတ္တေန ဝါ၊ ဗွဲ ခမ္ဘန်ကို။ ဝိတ္ထာရေန ဝါ၊ ဗွဲတြးကို။ အာစိက္ခိတုံ၊ တ္ဘဟ်နပွမဟိုသွး။ ဒေသေတုံ၊ တ္ဘဟ်နပွမတုံ။ ပညာပေတုံ၊ တ္ဘဟ်နပွမကိုတီ တ္ဘဟ်ဟ်။ ပဋ္ဌပေတုံ၊ တ္ဘဟ်နပွမကိုတန်တ် ဗွဲမဓိုန်ဗတ်။ ဝိဝရိတုံ၊ တ္ဘဟ်နပွမပံက်ထွး။ ဝိဘဇိတုံ၊ တ္ဘဟ်နပွမပါ်ပါ်။ ဥတ္တာနီကာတုံ၊ တ္ဘဟ်နကိုသွ ညံင်ဂွံပြာကတ်။ နပွဒ့ိဗလော၊ စိုန်ဟုံသွဟ်အစောံရ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ အယံ အာယသ္မာ၊ င်။ ဒုပ္ပညော၊ စိုန်ဟုံမွဲကိုပညာရ။ အယံ အာယသ္မာ၊ င်။ ပညဝါ၊ င်မှုံကိုပညာ။ နု၊ ဟုံသေင်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဇာနာတိ၊ ပုံ။ ။[ကလေင်ဖျပ် ပွဲဧဝံ ဇာနာတိ]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမွးတုန်။ စက္ခုမာ၊ ဧုံမှုံကိုမတ်။ ပုရိသော၊ င် တြုံ။ ဥဒကရဟဒသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဥာ်ကွာ။ တီရေ၊ ပွဲသြင်။ ဌိတော၊ င်။ သမာနော၊ နကြို။ ပရိတ္တံ၊ ဧုံမဧျောတ်။ မစ္ဆံ၊ နိက။ ဥမ္မုဇ္ဇမာနံ၊ နိပွမမံက်တုန်လ္ဟာ။ ပသေယျ။ ဂဇ္ဘ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြုံဂ့်။ ဧုဝံ၊ င်ပွမထေင်သာ်ဝွံ။ အသ၊ ဂဇ္ဘ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အသ၊ ရော။ ယထာ၊ ယြုနကိုအကာဲအရာမွဲ။ ကွမသ မစ္ဆသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကဝွံ။ ဥမ္မဂ္ဂေါ ဥမ္မုဂ္ဂေါ၊ င်ပွမမံက်တိုန်လ္ဟာ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ယထာ စ၊ ယြုနကို–ကို။ ဥုမိဃာတော၊ င် ပွလပ်မတက်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ယထာ စ၊ ယြုနကို–ကို။ ဝေဂါယိတတ္တံ၊ င်ဒဒ့်အသိင် မ မံက်ဂတဝ်ကုင်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[အယတိ ပဝတ္တတီတိ အယိတော၊ အယိတသ ဘာဝေါ အယိတတ္တံ၊ ဝေဂသ အယိတတ္တံ ဝေဂါယိတတ္တံ]။ ။ တထာ၊ နကိုအကာဲ အရာဂ့်။ အယံ မစ္ဆော၊ င်ကဝွံ။ ပရိတ္တော၊ စိုန်ချောတ်ရ။ အယံ မစ္ဆော၊ င်ကဝွံ။ နု မ ဟန္တော၊ ဇော်ဇော်ဟုံသေင်။ ကွတိ၊ င်ပွမထေင်တ မြသာ်ဝွံ။ အသ၊ ဂဇ္ဘ။ ။(ပ)။ ။

ယထာ စ၊ ယြဲပွဲ–ကို။ ပဥ္စ ဘသမုဒါဟာရော၊ ဎ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တထာ၊ နကို့။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဎ။ ပညဝါ၊ ညးမုံ့ကိုပညာရောဎ်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဎ။ နာ ဒုပ္ပညော၊ ညးမုံ့ကိုပညာ ဟွံသေဎ်။ တံ၊ ဎ်ဒဒှိမုံ့ကိုပညာဂှ်။ ကိသ ဟေတု၊ မူရ ဟိုတ်မွဲဂှ်ရော။ တထာဟိ၊ ဟိုတ်ဒဒှိမုံ့ကိုပညာသာဂှ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဥဒါဟရတိ၊ ပုံ့ရေဎ်တ္ဝုဎ် ဟိုပ္ပိတ်မာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ မဟန္တံ၊ ဧုံမဇ္ဈော်။ မစ္ဆံ၊ နံက။ ။(ပ)။ ။ ကြဒံ၊ နံသဘ်အရာဝွံ။ (ဝါ) နံသဘ်အရထ မတွံဂး နကိုအကာဲအရာ ပွမဂ္ဂါက်ဂ္ဂဲပြဒ္ဒညာ ကာလချပ်ဂ္ဂနံသီကို့ မွဲစွံကို, ပွမဟိုထွး မပ္ပံကိုဂမ္ဘီရအတ္ထပဒဂှ် ညံဎ်ဂွံဒှိသန္တပဏီတ မာန်/ဟွံမာန် ကျုံပွမဟိုတွံ အရထအဓိပ္ပါယ် မာန်/ဟွံမာန်ကိုတုံ့ ပွမဂွံတီကေတ် ညးမုံ့ပညာ ဘုံ/ဟွံဘုံဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ တုံ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ဧုံ့။ ကြမာနိ ဌာနာနိ၊ နံ–ဂမ့ဎ်ဝွံ။ စတူဟိ၊ ဧုံ့–အိုတ်။ ကြမေဟိ ဌနေဟိ၊ ကျုံဟိုတ်ဂမ့ဎ်ဝွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်နူ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တီအိုတ်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒုတိယံ၊ ရောဎ်။ ။

၃–ဘဒ္ဒိယသုတ်

၁၉၃။ ။ ဓြကံ၊ ဧုံ့။ သမယံ၊ ပုံ့။ ဘဂဝါ၊ ဎ။ ဝေသာလိယံ၊ ပုံ့ဇရေဎ်ဌ္ဌဎ်ဝေသာလီ။ မဟာဝနေ၊ ပွံ့ဂြိုပ်မဟာဝိုန်။ (ဝါ) ပွံ့ဂြိုပ်ဇ္ဈော်။ ကူဋာဂါရသာလာယံ၊ ပွံ့ဘာပြာသာဒ်မဂပ်ဝ်စုတ်လဝ်အထောဎ်။ (ဝါ) ပွံ့ဘာကူဋာဂါရသာလ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ အထ ခေါ၊ ပွံ့။ ဘဒ္ဒိယော၊ ဧုံမုံ့ယ္ဟုဘဒ္ဒိယ။ လိစ္ဆဝိ၊ ဎ်လိစ္ဆဝိ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ မေ၊ မိန်အဲ။ စ္ဆတံ၊ နံပရူပရာဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်ကေဎ်မိဎ်ကေတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ သုတံ၊ ရော။ သမဏော ဂေါတမော၊ ဎ်ခမီဂေါတမ။ မာယာဝီ၊ ဎ်မုံ့ကိုကွတ်ပညာမာယာ ပွမဇ္ဈေတ်မတ်။ (ဝါ) ဎ် အ္စာဒမ္ဘုမတ်။ ဟုတ္တာ၊ တုံ့။ အာဝဋ္ဋနိ၊ ဧုံမဒှ်ဟိုတ် ပွမဇ္ဈေတ်မတ်။ မာယံ၊ နံကွတ်ပညာမယာ ပွမဇ္ဈေတ်မတ်။ ဇာနာတိ၊ ပုံ့။ ယာယ၊ ယြဲနကိုကွတ်ပညာမာယာမွဲ။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မုံ့ကွေတ်ဝါဒ မုးနူသာသနာဂမ့ဎ်ဝွံ။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုညး မုံ့ကွေတ်ဝါဒ မသ္ဒွာဎ်အာနူကွေတ်ဝါဒ သာသနာကျာ်ဂမ့ဎ်ဝွံ။ သာဝကော၊ နံကွးဂမ့ဎ်ဝွံ။ အာဝဋ္ဋေတိ၊ ပုံ့ဇ္ဈေတ်တ် ညံဎ်ဂွံပါလ္ဂ်ဇကုရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ သုတံ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယေ တေ၊ ယြဲဎ်ညးဂမ့ဎ်ဝွံ။ "မာယာဝီ။ ။(ပ)။ ။ အာဝဋ္ဋေတိတိ၊ မာယာဝီ။ ။(ပ)။ ။ အာဝဋ္ဋေတိ။" ရုဂ်ဒ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်သွးအိုတ်ရ။ [မွဲနယ်–ဘန္တေ၊ ယွံ။ ယေ တေ၊ ယြဲဎ်ညးဂမ့ဎ်ဝွံ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာဟံသု၊ ရော။ သမဏော ဂေါတမော၊ ဎ်။ မာယာဝီ၊ ဎ်။ ။(ပ)။ ။ အာဝဋ္ဋေတိ၊ ပုံ့။ ကြတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟံသု၊ စိုန်]။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကစ္စိ၊ ပသာ်ရော။ တေ၊ ဎ်ညးဂမ့ဎ်ဝွံ။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်။ (ဝါ) မိန်။ ဝုတ္တဝါဒိနော၊ ဎ်ညး မထပ်ဟိုဂလာန်

မဂပ်ဝ်ဟိုလဝ်ဂမ့်ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–ဟာအိုတ်။ ဘဂဝန္တံ၊ နံ။ အဘူတေန၊ နကိုဂလာန် ဟွံ ဥုံစွတ်။ န စ အဇ္ဈာစိက္ခန္တိ၊ ပုံ့ဓလိုဖ့ိုက်တဲ့ ဟိုလေဝ် ဟွံဟိုအိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့စောဲသရပ်လေဝ် ဟွံစောဲသရပ်အိုတ်ဟာ။ ဓမ္မဿ၊ နဲ်ဂလာန်ကျာ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ အနုဓမ္မံ၊ နဲ်ဂလာန် မဒ္ဒေတ်ဗက်။ (ဝါ) နံ်ပွမထပ်ဟိုပ္ဒန်။ ဗျာကရောန္တိ စ၊ ပုံ့ဟိုလေဝ် ဟိုအိုတ်ဟာ။ ။ [ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၈) ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ်တေံညိ]။ ။

သဟဓမ္မိကော၊ ဧ့ုံမဒ့ိမွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ်ယုတ္တိ။ ဝါဒါနုပါတော၊ ဝ်ပွမက္ကိုဒ့ိ ဂလာန်ကျာ်ပွဲကြ်။ (ဝါ) ဝ်ဂလာန်ကျာ် မက္ကိုဒ့ိ ပွဲကြ်။ ။[မွဲနယ်–ဝါဒါနုပါတော၊ ဝ်ပွမထပ်က္ကိုဒ့ိ ဂလာန်ညးမွဲသ္ဒာင်။ (ဝါ) ဝ်ဂလာန်ညးမွဲသ္ဒာင် ထပ်မွဲကဆံဝ်]။ ။ ကောစိ၊ ဝ်အယာံ မာတ်ဗုတ်ညိညး။ ဂါရယံ့၊ ဧ့ုံမထေက်ကိုဟိုဂရိုဟ်။ ဌာနံ၊ နံ်ဟိုတ်။ န စ အာဂစ္ဆတိ၊ ပုံ့ဟွံအာစိုပ်လေဝ် ဟွံအာစိုပ်ဟာ။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဥုံစွတ်သန်။ မယံ၊ ဝ်ပိုညးဂမ့်ိုင်။ ဘဂဝန္တံ၊ နံ။ အနဇ္ဈဂ္ဂာတုကာမာ၊ စိုန်ဓလိုဖ့ိုက်တဲ့ ဟွံမွဲပွိုက် တ္ဟာ်နဟိုအိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဟွံမွဲပွိုက် တ္ဟာ်နဂရိုဟ် စောဲသရပ်အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဍိရ။

ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ...ဘဒ္ဒိယ။ တုမ့ေ၊ ဝ်မ့ုးတံညးဂမ့်ိုင်။ ဓ္ဍထ၊ ဩဝ်...ကျိုဟ်တီလဝ်အိုတ်ညိ။ အနုဿဝေန၊ နအယာံမာတ် ဂွံမိုင်ကေတ် ဂလာန်မွဲက္ဆံဝ်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...လွဂိုင်ကေတ်မ့ုး ဥုံစွတ်အိုတ်ညိ။ ပရမ္မရာယ၊ နဂလာန်ဟိုသ့ုး မိမနော်နဲာအဆက်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ ကွတိ ကိရာယ၊ နကိုဂလာန် မဟိုသ့ုး ဟွံချိုတ်ပ္ဒိုတ်မ့ုး ကွဏ်ာ်ဂှ် ဒ့ိသာ်ဏ်ာကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၆) ကေသမုတ္တိသုတ်ညိ]။ ။ ပိဋ္ဌကသမ္မဒါနေန၊ နဒဒ့ိပူဂိုလ် ဇ္ဈောန်ထွံးကိုလိက်ပြကိုဟ်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) စွံ်ဟ္ဍန်လဝ်ဇကု ဒဒ့ိပူဂိုလ်ကတ်ဇ္ဈောန် လေပ်ပြကိုဟ်တဲ့ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ တက္ကဟေတု၊ နကိုဟိုတ်မ့ုး ပွမချပ်ဗ္ဘာရဏ္ဍာကေတ် အတိုင်ဝွံဟောင် ဒ့ိမာန်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ ။

နယဟေတု၊ နကိုဟိုတ်မ့ုး ပွမချိုင်ဆဂိုင်ကေတ် နယ်ဂံင်ယုတ္တိကို။ (ဝါ) နပွမနိသဲကိုနယ် ဂိုင်ကေတ်နယ်ကို။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ အာကာရဝရိဝိတက္ကေန၊ နပွမချပ်ကေတ်ဟိုတ်ကို။ (ဝါ) နကိုဟိုတ်ဇကု မဂပ်ဝ်ချပ်ကေတ်ကို။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ ချပ်ဗ္ဘာရဏ္ဍာတဲ့ နကိုလညာတ်ဇကု မဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ့ိုက် ဒုင်တဲကို။ (ဝါ) ချပ်ဗ္ဘာရဏ္ဍာတဲ့ နမကိတ်ညီကို လညာတ်ဇကု မဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ့ိုက် ဒုင်တဲကို။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ နဒဒ့ိပူဂိုလ် မ့ုံကိုသဘ် မကလင်ကေတ် ဂလာန်ကိုလေဝ်။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ နော၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုဂမ့်ိုင်။ ဂရု၊ ဧ့ုံမဒ့ိအစ္စာ။ သမဏော၊ ခမီရောင်။ ကွတိ၊ ပတော့်ကေတ်သာ်ဝွံတဲ့ကို။ မာ ဂဏ္ဍိတ္ထ၊ ဩဝ်...။ ။

ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ ယဒါ၊ ယြဲပွဲ။ “ကွမေ ဓမ္မာ၊ ဝ်ဓရိဂမ့်ိုင်ဝွံ။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်

ဂမ့်ဦင်ရောင်။ ကွာမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ်ဂမ့်ဦင်ဝ်ံ့။ သာဝဇ္ဇာ၊ စိုန်မ့ုံကိုဒုဟ်အိုတ်ရ။ ကွာမေ ဓမ္မာ၊ နဓရ်ဂမ့်ဦင်ဝ်ံ့။ ဝိညုဂရဟိတာ၊ စိုန်တ့ာပညာတံ ဂပ်ဝ်ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရ။ ကွာမေ ဓမ္မာ၊ ငဒ်–ဝ်ံ့။ သမတ္တာ၊ ငမဦိုက်ပေင်ဂမ့်ဦင်။ သမာဒိန္နာ၊ ငမဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ဇွဲမ့ဒုးရုးဂမ့်ဦင်။ သမာနာ၊ နကြိဒ့်အိုတ်နေဝ်။ အဟိတာယ၊ တ့ာဟ်နဟွံမွဲကိုဒတုံဖိုကို။ ဒုက္ခာယ၊ တ့ာဟ်နဒဒိုက်ကို။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံဒ့်အိုတ်ရ။ ကွာတိ၊ ရဒသ်ဝ်ံ့။ တုမ့ော၊ ငမ့ုးတံညုးဂမ့်ဦင်။ အတ္တနာဝ၊ အလို ဇကုဟောင်။ ဇာနေယျာထ၊ ဂဇ္ဘတီအိုတ်မွး။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယဲ့။ အထ၊ နကြိုတီတ်မြဒသ်ဝ်ံ့ အိုတ်နေဝ်။ တုမ့ော၊ ငဒ်–ဂမ့်ဦင်။ တေ ဓမ္မေ၊ နဓရ်ဂမ့်ဦင်ဂ့်။ ပဇဟေယျာထ၊ ဂဇ္ဘပါကေံ့ အိုတ်ညိ။ ။

ဘဒ္ဒိယ၊ ယဲ့။ တံ၊ နဂလာန်အဲတွံဂ့်။ တုမ့ော၊ ငဒ်–ဂမ့်ဦင် ကိ မညထ၊ ပသ်မထောင် စ့ုတ်ကောတ်အိုတ်ဂ့်ရော။ လောဘော၊ ငလောဘ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုတြံ့။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်သတ်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပွဲလွေင်ခန္ဓဇကု။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ နကြို။ ဟိတာယ ဝါ၊ တ့ာဟ်နဒတုံမြမောဝ်ကိုလေဝ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ–ဟာ။ အဟိတာယ ဝါ၊ တ့ာဟ်နဟွံမွဲကို ဒတုံ မြမောဝ်ကိုလေဝ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ–ဟာ။ ကွာတိ၊ ရဒသ်ဝ်ံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘဒ္ဒေ၊ ယဲ့။ အဟိတာယ၊ တ့ာဟ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ကွာတိ၊ ရဒသ်ဝ်ံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယဲ့။ လုဒ္ဓေါ၊ ဧ့ံမမက်ဂ့်က်။ (ဝါ) ဧ့ံလောဘမဇ္ဈေ်။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ငတြံ့ပူဂိုလ်ဝ်ံ့။ လောဘေန၊ မိန်လောဘ။ အဘိဘူတော၊ ငမဂပ်ဝ်ဓလိုဖ့ိုက်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ငမ့ုံ့ ကိုကုသိုလ်စိုတ် မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ်လဝ် နူပ့ိပ့ူ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပါဏာမိ၊ နသတ်လမျှိုကို။ ဟနတိ၊ ပုံ့ဂစိုတ်ရ။ အဒိန္နမိ၊ နဒြပ်ညုးသ္ဆာင် မိန်တ့ာညုး ဟွံဂပ်ဝ်ကိုကိုလေဝ်။ အာဒိယတိ၊ ပုံ့ဂပ်ဝ်ဂိုင်ကွတ်ကေတ်ရ။ ပရဒါရမိ၊ နကောန်ဇာတ်သမ္ဘာ ညုးမွဲသ္ဆာင်ကိုလေဝ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ့ကလိလောန်အာကွၤင်ရ။ ။

မုသာပိ၊ နဂလာန် ဟွံချံစ့ုတ်ကိုလေဝ်။ ဘဏာတိ၊ ပုံ့ဟိုရ။ ပရမ္ပိ၊ နညုးသ္ဆာင်ကို လေဝ်။ တထတ္တာယ တထာ+တ္တာယ၊ တ့ာဟ်နဒဒ့်ညုး မဒ္ဒေတ်တ ညံင်ဂွံတုပ်ကိုဇကု။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ့ကိုဂိုင်ကေတ် ဇွဲမ့ဒုးရုး။ (ဝါ) ပုံ့ဟိုဗတိုက်ဖအောဝ်ရ။ ယဲ၊ ယြင်ဓရ် ဟိုတ် မပ္ဆံကို ပွမဂစိုတ်ကွတ်မွဲ။ ။[ယဲ’ သ=ယဲ+အသ]။ ။ အသ၊ ဒဒက် တ်ကိုပူဂိုလ်ဂ့်။ ဒီယရတ္တံ၊ လုဂ်။ အဟိတာယ၊ တ့ာဟ်။ ဒုက္ခာယ၊ တ့ာဟ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့–ဟာ။ ကွာတိ၊ ရဒသ်ဝ်ံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ စ့ုဝံ ဘဒ္ဒေ၊ ယဲ့တ့ီပိုန်ဒ့်ရ။ ကွာတိ၊ ရဒသ်ဝ်ံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဒေါသော၊ ငဒ်။ ။(ပ)။ ။ မောဟော၊ ငဒ်။ [ပေယျာလတံဂ့် ကလေင်ရံင် အတိုင်ကေသမုတ္တိသုတ်တဲ့ ကိုအရထညိ]။ ။

သာရမ္ဘော၊ ငမာန မက္ကောန်ပ့ိတ်ဇြဟတ် ညံင်ဂွံတွေင် လ္ဘူနူညုးသ္ဆာင်ကို။ (ဝါ) ငမာန မဒ့်သဘ ပွမက္ကောန်ပ့ိတ်ဇြဟတ် ညံင်ဂွံဇော်မောဝ် လ္ဘူညုးတ့ာဟ်သ္ဆာင် စါပိဆကို။

[သံ၊ ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်လောန်+အာရမ္ဘ၊ မာနပွမပ္တိတ်ဇြဟတ်]။ ။(ပ)။ ။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ သာရဒ္ဒေါ်၊ ဧၟံမက္ကောန် ပ္တိတ်ဇြဟတ် ညံင်ဂွံတွေင် နူညးသ္ဆာင်။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ င်။ သာရမ္ဆေန၊ မိန်။ ။(ပ)။ ။ ကြမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ် မတွံဂး လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, သာရမ္ဘကမ္ဗိုင်ဂွံ။ ကုသလာ ဝါ၊ ကုသိုလ်ဂမ္ဗိုင်ဟာ။ အကုသလာ ဝါ၊ ဂမ္ဗိုင်ဟာ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အကုသလာ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိုပိုန် အကုသိုလ်ဂမ္ဗိုင်ရောင်။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ၊ ဓရ်မ္ဒုံကိုဒုဟ်အိုတ်ဟာ။ အနဝဇ္ဇာ ဝါ၊ ဓရ် ဟွံမွဲကိုဒုဟ်အိုတ်ဟာ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဒာန်ရ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိုပိုန် ဓရ်မ္ဒုံကိုဒုဟ်ဂမ္ဗိုင်ရောင်။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဝိညုဂရဟိတာ ဝါ၊ ဓရ် တ္ဂပညာတံ ဂပ်ဝ်ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ဟာ။ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါ၊ ဓရ်တ္ဂပညာတံ ဂပ်ဝ်ဟိုထိုင် သးအိုတ်ဟာ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဒာန်ရ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဂိုပိုန် ဓရ်တ္ဂပညာတံ ဂပ်ဝ်ဟိုထိုင်သးအိုတ်ရောင်။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ကြမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ် မ္ဒုံမပ္တံကိုလောဘဂမ္ဗိုင်ဂွံ။ သမတ္တာ၊ ငဂမ္ဗိုင်။ သမာဒိန္နာ၊ ငဂမ္ဗိုင်။ သမာနာ၊ နကြိ။ အဟိတာယ၊ တ္ဂဟ်နာ။ ဒုက္ခာယ၊ တ္ဂဟ်နာ။ သံဝတ္တန္တိ ဝါ၊ ပုံဒ္ဒိ အိုတ်ဟာ။ နော သံဝတ္တန္တိ ဝါ၊ ပုံဟွံဒ္ဒိအိုတ်ဟာ။ ဓတ္ထ၊ ပွဲပြဒ္ဒညာ ပွမဒ္ဒိ/ပွမဟွံဒ္ဒိ တ္ဂဟ် နဖိုအဟိတ, ဒုက္ခဂွံ။ ကထံ ဝါ၊ မူရမွဲကိုလေဝ်။ ဝေါ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ္ဗးတံဂမ္ဗိုင်။ မတိ၊ ငပွမထေင်ကေတ်။ ဟောတိ၊ ရော။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဒာန်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကြမေ ဓမ္မာ၊ ငဂွံ။ သမတ္တာ၊ ငဂမ္ဗိုင်။ သမာဒိန္နာ၊ ငဂမ္ဗိုင်။ သမာနာ၊ နကြိ။ ။(ပ) သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံဂအိုတ်ရ။ ဓတ္ထ၊ ပွဲပွမဒ္ဒိ/ပွမဟွံဒ္ဒိ တ္ဂဟ်နဖိုအဟိတ, ဒုက္ခဂွံ။ ဓဝံ၊ ကွဲဒ္ဒိ တ္ဂဟ်နဖိုအဟိတ, ဒုက္ခဂွံဟောင်ရုဂ်ဒ။ နော၊ ဒဒက်တ်ကိုပိုဂမ္ဗိုင်။ မတိ၊ ငဟောတိ၊ ပုံ။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဂရ။ ။

ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ ကြတိ ခေါ၊ ရဲသာ်ဂွံဟောင်။ မယံ၊ ငဂမ္ဗိုင်။ ယံ တံ၊ ပြုန်ဂလာန်မွဲ။ တေ၊ ကုတ္ဘအဲ။ အဝေါစုမ္ဟာ၊ စိုန်သ္ဂးကွငိတဲအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အဝေါစုမ္ဟာ၊ ရော။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ တုမ္ဟေ၊ ငဂမ္ဗိုင်။ ဓ္ဍထ၊ သြဝ်...။ ။(ပ)။ ။ ပဇဟေယျာထ၊ သြဝ်...။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဂွံ။ အဝေါစုမ္ဟာ၊ စိုန်။ ကြတိ၊ ဧၟံမကွိဒ္ဒိ မြသာ်ဂွံ။ ယံ တံ၊ ပြုန်။ မယာ၊ မိန်အဲကျာ်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ဓ္ဍတံ၊ နဂလာန်ဂ်ှ။ ကြဒံ၊ နသဘ်အရထဂွံ။ (ဝါ) နသဘ်အရထ မတွံဂး ပွမဒ္ဒိအကုသိုလ် မပ္တံကိုလောဘ, ပွမဒ္ဒိသာဝဇ္ဇဝိညုဂရဟိတ, ပွမဒ္ဒိတ္ဂဟ်နဖိုအဟိ တဒုက္ခဂွံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲု။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ အထ၊ နကြိတီသာ်ဂွံနေဝ်။ တုမ္ဟေ၊ ငဂမ္ဗိုင်။ တေ ဓမ္မေ၊ နဓရ် မဒ္ဒိမပ္တံကို ကုသလ, အနဝဇ္ဇဂမ္ဗိုင်ဂ်ှ။ ဥပသမ္မဇ္ဈ၊ ကို ဍျိုက်ပေင်အိုတ်တဲု။ ဝိဟရေယျာထ၊ သြဝ်...ပဒတ်အိုတ်ညိ။ ။

အလောဘော၊ ငအလောဘ။ (ဝါ) ငဓရ် လွာ်စ္ဒိုစးကိုလောဘ။ ။(ပ)။ ။ ဘဒ္ဒိ ယ၊ ယွံ။ အလုဒ္ဒေါ်၊ ဧၟံဟွံမက်ဂ့က် ထွေန်စပ်။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ င်။ လောဘေန၊

မိန်။ အနဘိဘူတော၊ ငမဟဂပ်ဝ်ဓလိုဖ္ဖိုက်။ အပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ငမ့ုံကိုကုသိုလ်စိုတ် မဂပ်ဝ်သိဂိုင်ကောတ် နူပ်ိပ္ပူ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ပါဏံ၊ နှ်။ နေဝ ဟနတိ၊ ပ္ဒံဟွံဂစိုတ်ရ။ အဒိန္နံ၊ နှ်။ န အာဒိယတိ၊ ပ္ဒံဟွံဂိုင်က္ခတ်ကောတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ယံ၊ ယြင်ဓရ် ဟိုတ်ကုသိုလ် မပ္ပံကို ပွမဟွံဂစိုတ်, ဟွံဂိုင်က္ခတ်ကောတ်မွဲ။ အသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် ကျောန်ကုသိုလ် မပ္ပံကို ပွမဟွံဂစိုတ်က္ခတ်ဂ့်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်။ ဟိတာယ၊ တ္ဒဟ်န။ သုခါယ၊ တ္ဒဟ်န။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံဒ့ဟာ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝ်ွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဓုဝံ ဘန္တေ၊ ယွံတ္ဒီပိုန် ဒ့ မာန်ရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝ်ွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ့်ရ။ ။(ပ)။ ။

အဒေါသော၊ ငအဒေါသ။ (ဝါ) ငဓရ် လွာ်စ့ေးကိုဒေါသ။ ။(ပ)။ ။ အမောဟော၊ ငအမောဟ။ (ဝါ) ငဓရ် လွာ်စ့ေးကိုမောဟ။ ။(ပ)။ ။ အသာရမ္ဘော၊ ငဓရ် အကု သိုလ် မစ့ေးကိုသာရမ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ အသာရဒ္ဓေါ၊ ဧ့ုံဟွံပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ညံင်ဂွံတ့ောင် လ္ဟာနူညးသ္ဆာင် နကိုမာန။ ။(ပ)။ ။ က္ကမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ် မပ္ပံကိုအလော ဘဝွံ။ ကုသလာ ဝါ၊ ကုသိုလ်ဂမ့ိုင်ဟာ။ ။(ပ)။ ။ ဓုတ္ထ၊ ပ္ဒဲပြဒ္ဒညာ ပွမဒ့်/ပွမဟွံဒ့် တ္ဒဟ်နဖ့ိုဟိတသုခဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ က္ကမေ ဓမ္မာ၊ ငဓရ် မပ္ပံကိုအလောဘ ဂမ့ိုင်ဝွံ။ သမတ္တာ၊ ငဂမ့ိုင်။ သမာဒိန္နာ၊ ငဂမ့ိုင်။ သမာနာ၊ နကြို။ ။(ပ)။ ။ ဓုတ္ထ၊ ပ္ဒဲ။ ဓုဝံ၊ ကွ်ိန့်တ္ဒဟ်နဖ့ိုဟိတ, သုခဝွံဟောင်ရုဂ့်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ က္ကဒံ၊ နှ်သဘ်အရထဝွံ။ (ဝါ) နှ်သဘ်အရထ ပွမဒ့်ကုသလ, အနဝဇ္ဇ, ဝိညုပသတ္ထ ပွမဒ့် တ္ဒဟ် နဖ့ိုဟိတသုခဝွံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်။ ။

ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ လောကေ၊ ပ္ဒဲသတ္တလောက။ သန္တော၊ ဧ့ုံမလလံကေ့ံ ကိလေသ အိုတ်။ ယေ တေ သပ္ပုရိသာ၊ ယြင်ညးသပ္ပုရိုဟ်ဂမ့ိုင်။ သန္တိ၊ ပ္ဒုံန္ဒတ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငညးသပ္ပုရိုဟ်ဂမ့ိုင်ဂ့်။ သာဝကံ၊ နှ်ကွးဇကု။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝ်ွံ။ သမာဒပေန္တိ၊ ပ္ဒုံကိုဒ္ဂေတ်တ် ဗွဲမ့ဒးရးအိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ သမာဒပေန္တိ၊ အိုတ်ဂ့်ရော။ အမ္ဘော ပုရိသ၊ ယွံအမံတြံ့။ တွံ၊ ငတ္ဒအဲ။ ဓုဟိ၊ သြဝ်...က္ခငည်။ လောဘံ၊ နှ်လောဘ။ ဝိနေယျ၊ ပါကေ့ံတဲ့။ ဝိဟရာဟိ၊ သြဝ်...ပဒတ်ည်။ လောဘံ၊ နှ်။ ဝိနေယျ၊ တဲ့။ ဝိဟရန္တော၊ နကြိပဒတ်နေဝ်။ လောဘဇံ၊ ဧ့ုံမက္ကိုဒ့် ဟိုတ်နူလောဘ။ ကမ္မံ၊ နှ်အကုသိုလ်ကံ။ ကာယေန၊ နကိုကာယကို။ ဝါစာယ၊ နကိုဂလာန်ကို။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်ကို။ န ကရိဿတိ၊ ကြက်ဟွံသွရ။ (ပ)။ ။ သာရမ္ဘဇံ၊ ဧ့ုံမက္ကိုဒ့် ဟိုတ်နူသာရမ္ဘ။ (ဝါ) ဧ့ုံမက္ကိုဒ့် ဟိုတ်နူမာန မကျောန် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ညံင်ဂွံတ့ောင် နူညးမွဲသ္ဆာင်။ ကမ္မံ၊ နှ်အကုသိုလ်ကံ။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်ကို။ န ကရိဿတိ၊ ကြက်ဟွံသွရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝ်ွံ။ သမာဒပေန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ရသာ်ဝ်ွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓုဝံ၊ ရသာ်ဝ်ွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိကျာ်တြဲတွံနေဝ်။ ။(ပ)။ ။

ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံ။ တံ၊ နှ်တ္ဒအဲ။ "ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ ဓုဟိ၊ သြဝ်...။ တွံ၊ ငံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ သာဝကော၊ ငကွး။ ဟောဟိ၊ သြဝ်...ကိုဒ့်ည်။ အဟံ၊ ငအဲ။ သတ္ထာ၊

ငအစ္စာ။ ဘဝိဿာမိ၊ ကြက်ဒှ်ရ။” ကျတိ ဓုဝံ၊ နဂလာန်ဝွံ။ အဝစံ အပိနု၊ စိုန်ကောင်ဟို လဝ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘဂဝါ၊ ငြ။ ဓုတံ၊ နဂလာန်ဝွံ။ နော အဝေါစ၊ စိုန်ဟွံကောင်ဟိုရ။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ ဓုဝံ ဝါဒီ၊ ဧၟံမွံုအလေံ မဟို တွံ မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဧၟံမွံုအလေံ မဟိုတွံ တူဟ်နပါကေ့ အကုသိုလ်ဂမ့ိုင် မပ္တံကိုလောဘ မြသာ်ဝွံ။ ဓုဝမက္ခာယီ၊ ဧၟံမွံုအလေံ မဟိုတွံ မြသာ်ဝွံ။ မံ၊ နှ်။ “သမဏော ဂေါတမော၊ ငြ။ မာယာဝီ၊ ငြ။ ဟုတ္တာ၊ တဲု။ အာဝုသွိ၊ ဧၟံ။ ။(ပ)။ ။ အာဝုဒ္ဓေတိ၊ ပုံ။” ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဓုကော၊ ဧၟံမဒှ်လှိုအိုတ်။ သမဏာပြောဟ္မဏာ၊ ငခမီ, ဗမ္မးဂမ့ိုင်။ အသတာ၊ ဧၟံ ဟွံဘုံစွတ်။ တုဋ္ဌာ၊ ဧၟံမဒှ်လှုသွး။ မုသာ၊ ဧၟံမဆောတ်ယောင်။ အဘူတေန၊ ဧၟံဟွံ ဘုံပြ။ ဝစနေန၊ နကိုဂလာန်။ အဘ္ဘာစိက္ခ္ဒန္တိ၊ ပုံဓလိုဖြိုက်ဟိုတ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံစောဲသရပ် တ်အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဘဒ္ဒိကာ၊ ဧၟံမဆဲ။ အာဝုဒ္ဓနီ၊ ဧၟံ။ မာယာ၊ မာယာ ရောင်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကလျာဏီ၊ ဧၟံမဆဲ။ အာဝုဒ္ဓနီ၊ ဧၟံ။ မာယာ၊ မာယာ ရောင်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဒိုက်။ ပိယာ၊ ဧၟံမဂပ်ဝ်သွိုက်ဆာန်အိုတ်။ ဉာတိသာလောဟိတာ၊ ငကာ လောဒညာတ်ဂမ့ိုင်။ ကျမာယ အာဝုဒ္ဓနီယာ၊ နကိုအာဝုဒ္ဓနီမာယာဝွံ။ (ဝါ) နကိုကွတ် ပညာမာယာ ဟိုတ်မဗွေတ်မတ် ညံင်ဂွံပါကျင် လွှ်ဇကုဝွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်။ အာဝုဒ္ဓေယျံ။ ဂဗ္ဘဂေတ်တ်အိုတ်မွး။ (ဝါ) ဂဗ္ဘဒးဒုင်ဗွေတ်တ်အိုတ်မွး။ ။[အာဝုဒ္ဓေတိပိုဒ်ကွာဂ့် ချပ်ရုပ် ကာရိုတ်တဲ့ အာဝုဒ္ဓေယျံဝွံတုန် ချပ်သုဒ္ဓရုပ်ရ]။ ။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲဒိုက်။ ပိယာနံ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဉာတိသာလောဟိတာနမွိ၊ ဒဒက်တ်–ကိုလေဝ်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်။ ဟိတာ ယ၊ တူဟ်။ သုခါယ၊ တူဟ်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒှ်မာန်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧၟံမဒှ်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ခတ္တိယာ၊ ငသွိုင်ဂမ့ိုင်။ ကျမာယ အာဝုဒ္ဓနီယာ၊ နကိုး။ (ဝါ) ဟိုတ်။ စေပိ အာဝုဒ္ဓေယျံ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရဂေတ်တ်အိုတ်မွး။ ဓုဝံ၊ ငပွမဂေတ်တ မြသာ်ဝွံ။ သတိ၊ နကြိ။ သဗ္ဗေသံ၊ ဧၟံမဒှ်အလုံအိုသိုအိုတ်။ ခတ္တိယာနမွိ၊ ဒဒက်တ်ကိုသွိုင်ဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ သုခါယ၊ တူဟ်နှ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ပြောဟ္မဏာ၊ ငဗမ္မးဂမ့ိုင်။ ကျမာယ အာဝုဒ္ဓနီယာ၊ နကိုး။ (ဝါ) ဟိုတ်။ စေပိ အာဝုဒ္ဓေယျံ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရ။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိ။ သဗ္ဗေသံ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ပြောဟ္မ ဏာနမွိ၊ ဒဒက်တ်။ ။(ပ)။ ။ သုခါယ၊ တူဟ်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ ဝေဿာ၊ ငမ့ိုဟ် ကဆဲင်ကျောန်ဗု ကူဗွိုက်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ သဗ္ဗေ၊ ဧၟံ–အိုတ်။ သုဒ္ဒါ၊ ငညးဒိုက်ဝါတ် မပ္တံကို ဒးဒုင်သွဉိုက်ဂမ့ိုင်။ ကျမာယ အာဝုဒ္ဓနီယာ၊ နကိုး။ (ဝါ) ဟိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သုခါယ၊ တူဟ်။ အဿ၊ ဂဗ္ဘ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။

ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ ဓုတံ၊ ငဂလာန်အဲဝွံ။ ဓုဝံ၊ အတိုင်မှးဟို ဘုံစွတ်သန်ရ။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။

ဓုတံ၊ ငါ။ ဓုဝံ၊ အတိုင်။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ သဗ္ဗေ၊ ဧဠေ–အိုတ်။ ခတ္တိယာ၊ ငါ–ဂမ္ဘိုင်။ အကု သလဓမ္မပ္ပဟာနာယ၊ တုဟ်နပ္ပမပါကေံ့ ဓရိအကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို။ ကုသလဓမ္မုပသမ္ပါယ၊ တုဟ်နပ္ပမရနုက်ဗပေင်ကို် ဓရိကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို။ ကွမာယ အာဝဋ္ဋနီယာ၊ နကို်။ (ဝါ) ဟိုတ်။ စေပိ အာဝဋ္ဋေယျုံ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရ။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြို။ သဗ္ဗေသံ၊ ဧဠေ–အိုတ်။ ။(ပ) သဗ္ဗေ၊ ဧဠေ–အိုတ်။ သုဒ္ဒါ၊ ငါ–ဂမ္ဘိုင်။ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနာယ၊ တုဟ်။ ။(ပ)။ ။ သုခါယ၊ တုဟ်။ အသ၊ ဂဗ္ဘ။ ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ သဒေဝကော၊ ဧဠေမဒ္ဒိမွဲဟာန်ကျော် ဒေဝတ် ကာမာဝရသွဝ် မသုန်ဘုံ။ သမာရကော၊ ဧဠေ။ သဗြဟ္မကော၊ ဧဠေ။ လောကော၊ ငါသြ ကာသလောက။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၅)၊ ပညတ္တိသုတ်တေံညြ]။ ။ သသ မဏာဗြာဟ္မဏီ၊ ဧဠေ–အိုတ်။ သဒေဝမနုဿာ၊ ဧဠေ–အိုတ်။ ပဇာ၊ ငဂကော်သတ်ဂမ္ဘိုင် ကို။ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနာယ၊ တုဟ်–ကို။ ကုသလဓမ္မုပသမ္ပဒါယ၊ တုဟ်–ကို။ ကွမာ ယ အာဝဋ္ဋနီယာ၊ နကို်။ (ဝါ) ဟိုတ်။ စေပိ အာဝဋ္ဋေယျုံ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရ။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြို။ သဒေဝကဿ၊ ဧဠေ။ သမာရကဿ၊ ဧဠေ။ သဗြဟ္မကဿ၊ ဧဠေ။ လောကဿပိ၊ ဒဒက် တ်ကိုသြကာသလောကကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ပဇာယပိ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကော်သတ် ကိုလေဝ်။ ဒီဃရတ္တံ၊ တုဟ်။ ဟိတာယ၊ တုဟ်။ သုခါယ၊ တုဟ်။ အသ၊ ဂဗ္ဘ။ ။

ဘဒ္ဒိယ၊ ယွံ။ ကွမေ မဟာသာလာ၊ ငါတုံအံင်ရေင်ဖော် မုံဂတေံဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ အကု သလဓမ္မပ္ပဟာနာယ၊ တုဟ်–ကို။ ကုသလဓမ္မုပသမ္ပဒါယ၊ တုဟ်–ကို။ ကွမာယ အာဝဋ္ဋ နီယာ၊ နကို်။ (ဝါ) ဟိုတ်။ စေပိ အာဝဋ္ဋေယျုံ။ ဂဗ္ဘယဝ်ရ။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြို။ ကွမေသမ္မိ မဟာသာလာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုအံင်ရေင်ဖော်ဂမ္ဘိုင်ဝွံကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ သုခါယ၊ တုဟ်န။ အသ၊ ဂဗ္ဘ။ မနုဿဘူတဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မဒ္ဒိမ့်ဟ် ဗွဲစုတ်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုက်။ ဟိတာယ၊ တုဟ်။ သုခါယ၊ တုဟ်။ ဘဝနေ၊ ပွဲပွမက္ခိုဒ့်။ ဝါဒေါ၊ ငဂလာန် မ ဟိုသွး။ ကော ပန အတ္ထိ၊ မူရမွဲ နွံတ်ဏီရော။ နတ္ထိ ဓုဝ၊ ဟွံမွဲတ်ဟောင်ရောင်။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–သာမုဂိယသုတ်

၁၉၄။ ။ ဓုကံ၊ ဧဠေ၊ သမယံ၊ ပွဲ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ငမှာထေရ်အာနန်။ ကောလိယေသု၊ ပွဲဖုးပိုဒ်ကောလိယ။ (ဝါ) ပွဲရးကောလိယ။ သာမုဂံ နာမ၊ ဧဠေမှုံယ္ဟု သာမုဂ။ ကောလိယာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂကူသွိင် ကောလိယဂမ္ဘိုင်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ် လိက်(၅၇) သုပ္ပဝါသသုတ်တေံကိုညြ]။ ။ ယော နိဂမော၊ ယြင်နိဂိုမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တတ္ထ၊ ပွဲနိဂိုဂ့်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ သမ္ဗဟုလာ၊ ဧဠေဒမဂ္ဂိုင်အိုတ်။ သာမုဂိယာ၊ ဧဠေမပဒတ် ပွဲနိဂိုသာမုဂိအိုတ်။ ကောလိယပုတ္တာ၊ ငကောန်သွိင်ကောလိ

ယဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။[ကလေငံရံင် ပိုဒ်လိက်(၈၃) ပဋမသံဝါသသုတ်တေံညီ]။ ။ နိသိန္နေ၊ ဧံမဂ္ဂံဒ္ဒံင်အိုတ်။ သာမုဂိယေ၊ ဧံ့–အိုတ်။ တေ ကောလိယပုတ္တေ၊ နှ်–ဂမ္ဘိုင်။ (ပ)။ ။

ဗျဉ္ဇပဇ္ဇ၊ ယွံ...ဗျဉ္ဇပဇ္ဇတံ။ ။[ဗျဉ္ဇါနံ ပဇ္ဇံ ဗျဉ္ဇပဇ္ဇံ၊ ဉ်ံင်တရ်က္ခ။ ဗျဉ္ဇပဇ္ဇေမာပိတံ ဗျဉ္ဇပဇ္ဇံ၊ ဥင်မဂပ်ဝ်ပ္တန်လဝ် ပွဲဉ်ံင်တရ်က္ခ။ ဗျဉ္ဇပဇ္ဇေ ဝသန္တီတိ ဗျဉ္ဇပဇ္ဇ]။ ။ ဇာနတာ၊ တ္ဝိဂ်ံဒမတီကေတ် နကိုံအနာဝရဏဉာဏ်။ ပသတာ၊ တ္ဝိဂ်ံဒမညာတ်ကေတ် နကိုံသ မန္တစက္ခု။ အရဟတာ၊ တ္ဝိဂ်ံဒ မထေက်ကိုံ ဒုင်ဒါန် ဗွဲတ္ဝေင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ တ္ဝိဂ်ံဒ မဂြင်တီကေတ်ဓရ် အလုံအိုသိုအလိုလိုဇကု ဗွဲမ္ဒးရး ဟွံဂွံပွန်ဂတး။ တေန ဘဂဝတာ၊ မိန်ကျဂ်တြဲ မဇ္ဈော်ကိုပိုန်ဂ်ံ။ သတ္တာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုသတ်ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကိုသတ် မ္ဘံကိုစိုတ် မကလိခ္ဒက် မကလိခ္ဒက် မပ္တံကိုရာဂ, မကလိခ္ဒက်အဲ့ပသ မပ္တံကို အဘိဇ္ဈာဝိ သမလောဘာ။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ တ္ဝဟ်နပွမသ္ဒးဇုး နူမကလိခ္ဒက်, မကလိခ္ဒက်အဲ့ပသ မပ္တံကို ရာဂဂ်ံ။ သောကပရိဒေဝါနံ၊ နှ်ပွမစံင်တူ, လရိုအ်ယာံဂမ္ဘိုင်။ သမတိက္ကမာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမ ကလိလောန်ကို။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ၊ ဒဒက်တ်ဒဒိုက်ကာယ, ဒဒိုက်စိုတ်ဂမ္ဘိုင်။ အတ္ထင်် မာယ၊ တ္ဝဟ်နအာစိုပ်ပွမ္ဘိုတ်ကို။ ဉာယဿ၊ နှ်ဓရ်ဝိပဿနာ, ဓရ်မဂ် ဟိုတ်မက္ခိုဟ်ခ္ဒင် တီကေတ် နိဗ္ဗာန်။ အဓိဂမာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမကလိဂွံကို။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နှ်နိဗ္ဗာန်။ သစ္ဆိကိရိ ယာယ၊ တ္ဝဟ်နပွမသွဇ္ဈော်မတ်ကို။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ အက္ခာတာနိ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်တွံလဝ် အိုတ်။ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ ဉ်အဝဲ သွက်ဝိရိယ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် တ္ဝဟ်နဖိုပွမသ္ဒးဇုး ဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဉ်ဟိုတ် မန့်ပဓာန ပွမသ္ဒးဇုးဂမ္ဘိုင်။ ကျမာနိ စတ္တာရိ၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံရောင်။

စတ္တာရိ၊ ဉ်–ဂမ္ဘိုင်။ ကတမာနိ၊ အိုတ်ဂ့်ရော။ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္၊ အဝဲသွက် ဝိရိယ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် တ္ဝဟ်နပွမသ္ဒးဇုး ချိုက်ပေင်ကိုသီလကို။ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိ ယင်္၊ အဝဲ သွက်ဝိရိယ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် တ္ဝဟ်နပွမသ္ဒးဇုး ချိုက်ပေင်ကိုစိုတ်ကို။ ဒိဋ္ဌိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္၊ အဝဲ သွက်ဝိရိယ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် တ္ဝဟ်နပွမသ္ဒးဇုး ချိုက်ပေင်ကို ပညာကို။ ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္၊ အဝဲ သွက်ဝိရိယ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် တ္ဝဟ်နပွမ သ္ဒးဇုးချိုက်ပေင် ကိုအရဟတ္တဖိုဝိမုတ္တိကိုရောင်။ ။

ဗျဉ္ဇပဇ္ဇ၊ ယွံ...ဗျဉ္ဇပဇ္ဇတံ။ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္၊ ဉ်။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ဗျဉ္ဇပဇ္ဇ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ ။(ပ)။ ။ ဗျဉ္ဇပဇ္ဇ၊ ယွံ။ အယံ၊ ဉ်ပွမသ္ဒးဇုး ချိုက်ပေင်ကိုသီလဝွံ။ သီလပါရိသုဒ္ဓိ၊ သီလပရိသုဒ္ဓိရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ကျတိ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ် သွးကျင်တဲ့ဝွံ။ ဓ္ဂဝရ္ဏပီ၊ ဧံ့မုံ့သဘ်သာ်ဝွံ။ သီလပါရိသုဒ္ဓိ၊ နှ်ပွမသ္ဒးဇုး ချိုက်ပေင်ကိုသီလ။ အပရိပ္ပရံ ဝါ၊ နှ်ညး ဟွံချိုက်ပေင်ကိုလေဝ်။ ပရိပ္ပရေသာမိ၊ ကြက်ကိုချိုက်ပေင်ရ။ ပရိ ပ္ပရံ ဝါ၊ နှ်ညး မချိုက်ပေင်တဲ့ကိုလေဝ်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပွဲဒ္ဒဲ့ မထေက်ကိုသ္ဒင်ပတိုန်ဂ်ံဂ့်။ ပညာယ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ။ အနုဂ္ဂဟေသာမိ၊ ကြက်သ္ဒင်ပတိုန်ကိုရ။ ကျတိ၊ ရ်ွဝွံ

ဗျောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ တတ္ထ၊ ပဲ့ကိစ္စ ပွမသ္ဒၢင်ပတိုန်ဂ်ဂ်ဂ်။ ယော ဆန္ဒော စ၊ ယြင်ဆန္ဒ မိက်ဂံ ကျောန်မဲ့ကို။ ယော ဝါယာမော စ၊ ယြင်ဝီရိယ ပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ်မဲ့ကို။ ယော ဥဿာဟော စ၊ ယြင်ဝီရိယမလောန်ကာဲ လ္ဘူန္ဂဂ်မဲ့ကို။ ယာ ဥဿောဠှ ီ စ၊ ယြင်ဝီရိယ မဇ္ဈေ မတုပ်ကျော် ပွမတံင်ဂြ်ပ္ပိတ်ကို နူသ္ဒိုက်သရီကို။ ယာ အပ္ပဋိပါနီ စ၊ ယြင်ပွမဟွံဆုတ် ကလေင်မဲ့ကို။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၉၃)၊ ဒုတိယသမာဓိသုတ်တေံညိ]။ ။ ယာ သတိ စ၊ ယြင်ပွမဗ္ဘုဟ် ဂံသတိပ္ဒဲအာရီမဲ့ကို။ ယံ သမ္မဇညဉ္စ၊ ယြင်ဉာဏ်ပညာ မပိုင်ခြာတီကေတ် ဗွဲမ္ဒးရးမဲ့ကို။ အတ္ထိ၊ ပုံး။ ဗျဂ်ဃပဇ္ဇာ၊ ယွံ။ ဣဒံ၊ နိမတ္တံကို ဆန္ဒဝီရိယဝွံ။ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံး။ ။(ပ)။ ။ ဗျဂ်ဃပဇ္ဇာ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိရ္ဗုပ ဇ္ဈာန် ပန်ပြကာဝွံ။ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိ၊ သဘ်ပွမသ္ဒးဇုးစိုတ်ရုဂ်ဒ။ (ဝါ) ဓရ်ဟိုတ် မသ္ဒးဇုးစိုတ် ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံး။ ဣတိ၊ ဧံ့။ ဓ္ဂဝရ္ဓုပီ၊ ဧံ့။ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိ၊ နိပွမသ္ဒးဇုးစိုတ်။ (ဝါ) နိရ္ဗုပ ဇ္ဈာန် ပန်ပြကာ ဟိုတ်မသ္ဒးဇုးကိုစိုတ်ရုဂ်ဒ။ ။(ပ)။ ။ ဗျဂ်ဃပဇ္ဇာ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိပွမတီ ကေတ် သစ္စပန်ပြကာ ဗွဲမဧ့ံစ္စတ်ဝွံ။ ဒိဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိ၊ ရုဂ်ဒ။ (ဝါ) ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံး။ ။(ပ)။

ဗျဂ်ဃပဇ္ဇာ၊ ယွံဗျဂ်ဃပဇ္ဇတံ။ သသော အရိယသာဝကော၊ ဝ်ကွးကျာ်အရီ သပ္ပုရိုဟ်ဂ်။ (ဝါ) ဝ်ကွး မဒ္ဒ်အရီသပ္ပုရိုဟ်ဂ်။ ဣမိနာ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်ဲန၊ ကျော်အဝဲ သွက် ဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္ပိတ်ဇြဟတ် တ္ဒဟ်နပွမသ္ဒးဇုး ဦက်ပေင်ကိုသီလဝွံ။ သမန္နာဂတော စ၊ ဝ် မဦက်ပေင်တ်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်ဲန၊ ကျော်။ သမန္နာဂတော စ၊ ဝ်–ကို။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ရဇနိယေသု၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ဟိုတ် ရာဂမက်ဂ့က်အိုတ်။ (ဝါ) ဧံ့မလေပ် ကိုမက်ဂ့က်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပဲ့ဓရ်ဣဒ္ဒာရီဂမ္ဘိုင်။ စိတ္တံ၊ နိစိုတ်။ ဝိရာဇေတိ၊ ပုံ့ဟွံကိုမက် ဂ့က်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ကိုပါစ္ဆုရ။ ဝိမောစနိယေသု၊ ဧံ့မဒ္ဒ်ဌာန အရာမကိုတိတ်ဗ္ဘးအိုတ်။ ဓမ္မေ သု၊ ပဲ့ဓရ်အာရီဂမ္ဘိုင်။ စိတ္တံ၊ နိ။ ဝိမောစေတိ၊ ပုံ့ကိုတိတ်ဗ္ဘးရ။ ။

သော၊ ဝ်အရိယသာဝကဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဝိရာဇေတ္တာ၊ ဟွံကိုမက်ဂ့က်တဲ့။ (ဝါ) ကိုပါစ္ဆုးတဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိမောစေတ္တာ၊ ကိုတိတ်ဗ္ဘးတဲ့။ သမ္မာ၊ ဗွဲဟိုတ်ဧာံနယ်ဧာံ။ ဝိမုတ္တိံ၊ နိအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ ဖုသတိ၊ ပုံ့ခ္ဒိလျတ် နကိုဉာဏ်ဖဿရ။ ဗျဂ်ဃပဇ္ဇာ၊ ယွံ။ အယံ၊ နိအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိဝွံ။ ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ၊ ပွမသ္ဒးဇုးဝိမုတ္တိရုဂ်ဒ။ (ဝါ) ဝိမုတ္တိမသ္ဒးဇုးရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့ဂပ်ဝ်သွးရ။ ဣတိ၊ ဧံ့မဂပ်ဝ်သွးက္ခုင်တဲ့ဝွံ။ ဓ္ဂဝရ္ဓုပီ၊ ဧံ့။ ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ၊ နိပွ မသ္ဒးဇုး အရဟတ္တဖိုဝိမုတ္တိ။ (ဝါ) နိအရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိမသ္ဒးဇုး။ ။(ပ)။ ။ ပညာယ၊ နကိုအရဟတ္တဖိုလ်ပညာ။ အနုဂ္ဂဟောဿာမိ၊ ကြက်။ ဣတိ၊ ရ၌ ဗျောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ တတ္ထ၊ ပဲ့ကိစ္စ ပွမသ္ဒၢင်ပတိုန်ဂ်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တ္ဒဟ်–ကို။ စတ္တာရိ၊ ဧံ့– အိုတ်။ ဣမာနိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ နိအဝဲ သွက်ဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္ပိတ်ဇြဟတ် တ္ဒဟ်န ပွမသ္ဒးဇုးဝွံ။ သမ္မာ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ အက္ခာတာနိ၊ စိုနိဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ်တဲ့ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ဝပွသုတ်

၁၉၅။ ။ ဓုကံ၊ ဧသံ။ သမယံ၊ ပ္ဟဲ။ ဘဂဝါ၊ ဎ။ သက္ကေသု၊ ပ္ဟဲဇုးပိုဒ်သက္က။ (ဝါ) ပ္ဟဲ သက္ကရုး။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ပ္ဟဲဇရေဎ္ဌဳကပ္ပိလဝ္ဂ်။ နိဂြောဓာရာမေ၊ ပ္ဟဲဘာနိဂြောဓ။ ဝိဟာရတိ၊ ပ္ဒံ။ အထ ခေါ၊ ပ္ဟဲ။ နိဂဏ္ဌသာဝကော၊ ဧသံမဒ္ဒ်ကွးနိကဏ္ဌနာဋပုတ္တော။ ဝပ္ပေါ၊ ဧသံမ္ဒုံ ယ္ဟုဝပ္ပ။ သက္ကော၊ ဎကောန်သ္ဳိဎ်သာကျဝဎ်။ ယေန၊ ယြဲပ္ဟဲဌာန်မွဲ။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဎ်မှာထေရ်မောဂ္ဂလာန်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

ဝပ္ပ၊ ယွံ။ ကြ္ဟ၊ ပ္ဟဲလောကဝွံ။ ယော ပုရိသော၊ ယြဲဎ်ပူဂိုလ်မွဲ။ ကာယေန၊ နကိုံကာယဒ္ဓါရ။ (ဝါ) နိအကုသိုလ် မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပွမဟွံက္ဟာတ်လဒ္ဒိုံ ကာယဒ္ဓါရ။ သံဝုတော၊ ဎ်မကွာတ်လဒ္ဒိုံကိုံ။ ဝါစာယ၊ နကိုံဝစီဒ္ဓါရ။ (ဝါ) နိအကုသိုလ် မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပွမဟွံက္ဟာတ်လဒ္ဒိုံ ဝစီဒ္ဓါရ။ သံဝုတော၊ ဎ်–ကိုံ။ မနသာ၊ နကိုံမနောဒ္ဓါရ။ (ဝါ) နိအကုသိုလ် မဒ္ဒ်ဟိုတ် ပွမ ဟွံက္ဟာတ်လဒ္ဒိုံ မနောဒ္ဓါရ။ သံဝုတော၊ ဎ်–ကိုံ။ အသေ၊ ဂဇ္ဘ။ ဝပ္ပ၊ ယွံ။ ယတော နိဒါနံ၊ ယြဲဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ ပုရိသံ၊ နိပူဂိုလ် မကွာတ်လဒ္ဒိုံ မပ္ဆံကိုံကာယဒ္ဓါရဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဟဲလွေဎ် စိုတ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ ဒုက္ခဝေဒနီယာ၊ ဧသံမဒ္ဒ်ဟိုတ် ဒုက္ခဝေဒနာအိုတ်။ အာသဝါ၊ ဎ်အာသဝ ဂမ္ဘိုဎ်။ အဘိသမ္ဘရာယံ၊ ပ္ဟဲဒုတိယအတ္တာဘ မဂပ်ဝ်အာစိုပ် တူရွမွဲလ္ပေ့ဟ်နိ။ (ဝါ) ပ္ဟဲဘဝကြ်။ [အဘိမုခံ သမ္ဘရေတဗ္ဗော သမ္ပါပုဏိတဗ္ဗောတိ အဘိသမ္ဘရာယော၊ တသ္မိံ အဘိသမ္ဘ ရာယံ]။ ။ အသဝေယျုံ၊ ဂဇ္ဘအာစိုပ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ဂဇ္ဘကွ်ိုဒ်္ဍအိုတ်ရ။ ။

တသ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံပူဂိုလ်ဂ့်။ သန္တာနေ၊ ပ္ဟဲလွေဎ်စိုတ်။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ၊ ဟိုတ်ပွမဖအိုတ်ကေ့ အဝိဇ္ဇာစိ။ ဝိဇ္ဇာပ္ပါဒါ၊ ဟိုတ်ပွမကွ်ိုဒ်္ဍ မဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာစိ။ တံ ဌာနံ၊ နိ ဟိုတ် ပွမကွ်ိုဒ်္ဍ ကိလေသအာသဝဂမ္ဘိုဎ်ဂ့်။ တွံ၊ ဎ်တ္ဝအဲ။ ပဿသိ နော၊ ပ္ဒံညာတ်ဟာ။ ကြ္ဟတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သ္ဳာန်ရ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ဎ်အဲ။ တံ ဌာနံ၊ နိဟိုတ်ပွမကွ်ိုဒ်္ဍ ကိလေသအာသဝဂမ္ဘိုဎ်ဂ့်။ ပဿာမိ၊ ပ္ဒံညာတ်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကြ္ဟ၊ ပ္ဟဲလောကဝွံ။ ယဿ ပုရိသဿ၊ ယြဲဒဒက်။ သန္တာနေ၊ ပ္ဟဲ။ ပုဗ္ဗေ၊ ပ္ဟဲကိုဝ်ကွာ။ ကတံ၊ ဧသံမဂပ်ဝ်ကောင်ပတဲ့လဝ်။ အဝိပက္ကဝိပါကံ၊ ဧသံ မ္ဒုံကိုဖ် ဟွံကြဲဎ်ချဟ်ဏီ။ (ဝါ) ဧသံဟွံကလိဂွံအခေါဎ် ကိုဖ်ဏီ။ ယံ ပါပကမ္မံ၊ ယြဲဎ်အကု သိုလ်ကံ ပွသရံပါပ်မွဲ။ အသေ၊ ဂဇ္ဘ၊ တတော နိဒါနံ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး အကုသိုလ် ကံဂ့်။ တံ ပုရိသံ၊ နိပူဂိုလ်ဂ့်။ (ဝါ) ပ္ဟဲလွေဎ်သန္တာန်ပူဂိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အဘိသမ္ဘရာယံ၊ ပ္ဟဲ။ အသေဝေယျုံ၊ ဂဇ္ဘ–အိုတ်ရ။ ကြ္ဟတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသ၊ ဒဒက်တ်ကိုမ္ဘာထေရ်မောဂ္ဂလာန်။ ဝပ္ပေန၊ ဧသံ။ နိဂဏ္ဌသာဝကေန၊ ဧသံ။ သက္ကေန၊ ကေဝံ။ သဒ္ဓိံ၊ မွဲဟာန်။ အန္တရာ၊ ပ္ဟဲအကြာကျဉ် ဟွံက္ဆာကျင်ဏီ။ အယဉ္စေဝ ကထာ၊ ဎ်ဂလာန်ဝွံဟောင်။ ဝိပ္ပကတာ၊ ဎ်မဂပ်ဝ်သွတဲ့ဟွံ

သေင်။ (ဝါ) ငဟိုသွားဟွံတဲ့ဏီ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အထ ခေါ၊ ပုဲ့။ ဘဂဝါ၊ ငဲ။ သာယန္ဟ သမယံ၊ ပုဲ့ကာလသင်တဲ့။ ပဋိသလ္လာနာ၊ နူဖလသမာပတ်။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ငမဒ္ဒိုက်က္ခိ။ ဟုတ္ထာ၊ တဲ့။ ယေန၊ ယြဲ့ပုဲ့ဌာန်မွဲ့။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ၊ ငဇြပ်ကော်ဓရီ။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပုဲ့ဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) နဲ့ဌာန်ဂ့်။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်။ ဥပသင်္ကမိတ္ထာ၊ တဲ့။ ပညတ္တော၊ ခေံ့။ အာသနေ၊ ပုဲ့။ နိသီဒိ၊ စိုန်ဂ့်ရ။ ဘဂဝါ၊ ငဲ။ နိသဇ္ဇ၊ ဂ့်ဒဲ့ငဲတဲ့။ အာယသ္မန္တံ့ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ၊ နှ်။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အဝေါစ၊ ရော။ ။

မောဂ္ဂလ္လာန၊ ယွံ။ တုမ္ဟေ၊ ငမ်္ဂးတံညးဂမ့်ဦင်။ ဓုတရဟိ၊ ပုဲ့ကာလလွျဟ်ဝွံ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၈၅) ဗြာဟ္မဏသစ္စသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကဟ၊ ပုဲ့ဒွဲ့ဝွံ။ အဟံ၊ ငဲ။ ဝပ်ံ၊ ခေံ့။ နိဂဏ္ဌာသာဝကံ၊ ခေံ့။ သက္ကံ၊ နှ်။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ့။ အဝေါစ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ပဿသိနော၊ စိုန်ညာတ်ဟာ။ ကဟိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြိုအဲဦက် ဂပ်ဝ်သွာန်နေဝ်။ ဝပ္ပေါ၊ ခေံ့။ ။(ပ)။ ။ မံ၊ နှ်အဲ့။ ။(ပ)။ ။ အဘိသမ္ဘရာယံ၊ ပုဲ့။ အဿဝေယ္ယံ့။ ဂဗ္ဘ။ ကဟိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဝပ္ပကလေင်ဟိုရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ နော၊ ဒဒက်တ်ကိုဴ ပိုညးဂမ့်ဦင်။ ဝပ္ပေန၊ ခေံ့။ နိဂဏ္ဌာသာဝကေန၊ ခေံ့။ သက္ကေန၊ ကျော်။ သဒ္ဓိံ၊ မွဲဟာန်။ အန္တရာ၊ ပုဲ့အကြာ။ ဝိပ္ပကတာ၊ ခေံ့။ (ဝါ) ခေံ့။ ကထာ၊ ငဂလာန်။ အယံ ခေါ၊ ဂလာန်ဝွံရောင်။ (ဝါ) ဂလာန်စပ်ကျော်အဝိဇ္ဇာအိုတ်တဲ့ ဟိုတ်မဂ်ဉာဏ် ဝိဇ္ဇာမံက်ဂတဝ်စိ ပွမက္ခိုဒ့်, ပွမဟွံက္ခိုဒ့် ဒုက္ခဝေဒနီယအာသဝ ပုဲ့ဒုတိယဘဝရောင်။ အထ၊ ပုဲ့ကာလဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ငဲ။ အနုပ္ပတ္တော၊ စိုန်ပြာပ်စိုပ်ကွာ်ရ။ ကဟိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

အထ ခေါ၊ ပုဲ့ကာလဂ့်။ ဘဂဝါ၊ ငဲ။ ဝပ်ံ၊ ခေံ့။ နိဂဏ္ဌာသာဝကံ၊ ခေံ့။ သက္ကံ၊ နှ်။ ဓုတံ၊ နှ်ဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်။ အဝေါစ၊ ရော။ ဝပ္ပ၊ ယွံ။ တွံ၊ ငဲ။ မေ၊ ကုအဲ့။ အနုညေယျဥ္စော၊ နှ်ဂလာန်ထေက်ကိုဒုင်တဲ့ကို။ သစေ အနုဇာနေယျာသိ၊ ဂဗ္ဘ ယဝ်ရဒုင်တဲမွဴး။ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗဥ္စ၊ နှ်ဂလာန်ထေက်ကိုတးပါကို။ သစေ ပဋိက္ကောသေ ယျာသိ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရတးပါမွဴး။ မေ၊ မိန်အဲ့။ (ဝါ) ဒဒက်။ ဘာသိတဿ၊ ခေံမဂပ်ဝ်ဟိုသွဴး။ ယဿ၊ ယြဒဒက်တ်ဂလာန်မွဲ့။ အတ္ထံ၊ နှ်အရထအဓိပ္ပါယ်။ နှ ဇာနေယျာသိ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရ ဟွံတီဏီမွဴး။ ဓုတ္ထ၊ ပွဲဂလာန်ဂ့်။ (ဝါ) ပွဲဂလာန် မွံးကိုအရထအဓိပ္ပါယ် မဟဂပ်ဝ်ကျိဟ် တီဏီဝွံ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကဒံ၊ ငဂလာန်ဝွံ။ ကထံ၊ ပသာ်ရော။ ကမဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုဂလာန်ဝွံ။ အတ္ထော၊ ငအရထအဓိပ္ပါယ်။ ကော၊ ညးခေံဂ့်ရော။ ကတိ စ၊ ရ်သာ်ဝွံကို။ ။[ပွဲ့ယဿ စ–စသဒ္ဒါ ကိုလဝ်အရထပွဲ့ဝွံရ]။ ။ မမေဝ မမံ ဓုဝ၊ နှ်အဲဟောင်။ ဥတ္တရိ၊ ထပ်မွဲလှော် ပွန်။ သစေ ပဋိပုဒ္ဆေယျာသိ၊ ဂဗ္ဘယဝ်ရ ကလေင်သွာန်မွဴး။ ဓုဝံ သတိ၊ နကြိ။ (ဝါ) နကြိ

ဒုင်တဲထေက်ဂှ် ဒုင်တဲ တးပါထေက်ဂှ် တးပါတဲု ဂလာန်ဟွံက္ဂိုဟ် အဓိပ္ပါယ်ဏီဂှ် က လေင်သွာန်တ မြဲသာ်ဝွံနေဝ်။ ဓုတ္ထ၊ ပွဲပြဒ္ဒုညာဝွံ။ (ဝါ) ပွဲပြဒ္ဒုညာ အဝိဇ္ဇာအိုတ်တဲု ပွဲသဒ္ဓာန် ညးဝိဇ္ဇာဉာဏ် မက္ခိုဒ်ဂှ် ဟိုတ်ပွမက္ခိုဒ်ကိလေသ ပွဲဘဝကြဲ နွံဟွံမွဲဝွံ။ နော၊ ဒဒက်တ် ကိုပိုညးဂမ္ဒိုင်။ ကထာသလ္လာပေါ၊ ငပွမဟိုသွဲးဂလာန်။ သိယာ၊ ဂဗ္ဘ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဘဂဝတော၊ ကု။ အနုညေယျဥ္ဆေဝ၊ ကိုး။ အနုဇာနိသာမိ၊ ကြက်ဒုင်တဲရ။ ။(ပ)။ ။ ပဋိက္ကောသိသာမိ၊ ကြက်တးပါရ။ အဟံ၊ ငိ။ ဘဂဝတော၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်။ ဘာသိတသာ၊ ဆုံ။ ယသာ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုဂလာန်မွဲ။ အတ္ထံ၊ နှ်။ နှ ဇာနိသာမိ၊ ကြက်ဟွံတီဏီရ။ ဓုတ္ထ၊ ပွဲဂလာန်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ကော၊ ရော။ ကွတိ စ၊ ရသာ်ဝွံကို။ ဘဂဝန္တံ ယေဝ၊ နှ်။ ဥတ္တရိ၊ ထပ်မွဲလော့်ပွန်။ ပဋိပုစ္ဆိသာမိ၊ ကြက်က လေင်သွာန်ရ။ ဓုတ္ထ၊ ပွဲပြသွာဝွံ။ နော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ကထာသလ္လာပေါ၊ ငိ။ ဟောတု၊ သြဝ်...ကိုဒ်ဉည်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဝပွ၊ ယွံ။ တံ၊ နှ်ဂလာန်အဲမသွးဂှ်။ တွံ၊ ငိ။ ကိ မညသိ၊ ပသာ်မထေငိစ္ဆတ်ရော။ ကာယသမာရမ္ဘပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ကာယကံ မဂပ်ဝ်ပ္ဆိတ်ဇြဟတ် နကိုကာယ ဒွါရ။ ယေ အာသဝါ၊ ယြဉ်အာသဝ ကိလေသဂမ္ဒိုင်ကို။ ယေ ဝိဃာတ+ပရိဠာဟာ၊ ယြဉ်ပွမဒ္ဒိုဒုိက် ကာယစိုတ်, ပွမက္ကဏ္ဍာန် ကာယစိုတ်ဂမ္ဒိုင်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဒ္ဒိုအိုတ်ရ။ ကာယသမာရမ္ဘာ၊ နူကာယကံ မဂပ်ဝ်ပ္ဆိတ်ဇြဟတ် နကိုကာယဒွါရ။ ပဋိဝိရတသာ၊ ဆုံမ ဝေင်ပါ။ အသာ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂှ်။ သန္တာနေ၊ ပွဲသဒ္ဓာန်။ ဓုဝံ၊ ဆုံမဒ္ဒိမြဲသာ်ဝွံ။ ။ [ဓုဝံသ =ဓုဝံ+အသ]။ ။ တေ အာသဝါ၊ ငအာသဝ ကိလေသဂမ္ဒိုင်ကို။ တေ ဝိဃာတပရိဠာဟာ၊ ငှ–ဂမ္ဒိုင်ကို။ နှ ဟောန္တိ၊ ပုံဟွံဒ္ဒိအိုတ်ရ။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်တ္ဂအရှန်ဂှ်။ နဝံ၊ ဆုံမဒ္ဒိတွံ။ ကမ္မံ စ၊ နှ်ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံကို။ နှ ကရောတိ၊ ပုံဟွံသွရ။ ပုရာဏံ၊ ဆုံမဒ္ဒိတြေံ။ ကမ္မံ စ၊ နှ်ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံကို။ (ဝါ) နှ်ဉာဏဝဇ္ဇကံ, ဝိပါကဝဇ္ဇကံကို။ ဖုသ ဖုသ၊ ထွတ်ဒွံ ထွတ်ဒွံ နကိုဉာဏဖသ, ဝိပါကဖသတဲု။ ဗျန္ဇီကရောတိ၊ ပုံသွ ညံငဂွံနွံကိုလ္သိတ်ရ။ (ဝါ) ပုံကိုဇတ်အိုတ်အာရ။ တသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်ဂှ်။ သန္ဓိဋ္ဌကာ၊ ဆုံမဆိုညာတ်ဂတမတ် အလိုဇကု။ အကာ လိကာ၊ ဆုံဟွံသေင်ကို ကိစ္စဇကုသွ ကာလမလံလ။ (ဝါ) ဆုံမသွကိစ္စဇကု ကာလ လွုဟ်။ ဓုဟိပသိကာ၊ ဆုံမထေက်ကို ဘိက်ကော်မွးက္ခုင်ညိ, ဗိုညိ။ သြပနေယျိကာ၊ ဆုံမထေက်ကို ပြာပ်အာရေင်တ္ဂုင် စိုတ်ဇကုဇကု။ ဝိညူဟိ၊ မိန်ပူဂိုလ်အရီ တ္ဂပညာ ဂမ္ဒိုင်။ ပစ္စတ္တံ၊ ပွဲသဒ္ဓာန်ဇကုဟောင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဆုံမထေက်ကိုတီအိုတ်။ နိဇ္ဇရာ၊ ဆုံမ လေပ်သွကိုအိုဟ်တြေံကေံ့ ကိလေသဂမ္ဒိုင်အိုတ်။ ပဋိပဒါ၊ ငဒွေတ်အရဟတ္တမဂ်။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ။

ဝပ္ပ၊ ယွံ။ ယတော နိဒါနံ၊ ပြေဟိတ်။ တံ ပုရိသံ၊ နိပ္ပဂိုလ်တ္ဘအရှုန်ဂ်ှ။ (ဝါ) ပဋ္ဌသ္ဆာန် ပုဂိုလ်တ္ဘအရှုန်ဂ်ှ။ ။(ပ)။ ။ အဘိသမ္ဘရာယံ၊ ပွဲ။ အသဝေယျံ။ ဂဗ္ဘ။ တသ ပုရိသသ၊ ဒဒက်တ်ကိုပုဂိုလ်တ္ဘအရှုန်ဂ်ှ။ တံ ဌာနံ၊ နိဟိတ် ပွမက္ကိုဒ့် အာသဝကိလေသဂ်ှ။ တွံ၊ ငိတ္ဘအဲ။ ပသသိနော၊ စိုန်ညာတ်တ်ဟာ။ ကျတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဂ္ဂေ၊ ယွံ။ ဓုတံ၊ ငိပွမညာတ်သာ်ဝွံ။ နော ဟိ၊ ဒ့်ဟွံမာန်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဝစီသမာရမ္ဘပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဝစီကံ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် နကိုဝစီဒွါရ။ ။(ပ)။ ။ ဝစီသမာရမ္ဘာ၊ နူဝစီကံ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် နကိုဝစီဒွါရ။ ။(ပ)။ ။ မနောသမာရမ္ဘပစ္စယာ၊ ။(ပ) မနောသမာရမ္ဘာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး မနောကံ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ် နကိုမနောဒွါရ။ (ပ)။ ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး အဝိဇ္ဇာ။ ယေ အာသဝါ၊ ပြေင်–ဂမ့်ငိင် ကို။ ယေ ဝိဃာတပရိဠာဟာ၊ ပြေင်–ဂမ့်ငိင်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုံဒ့်ဂ်ှဒ့်အိုတ်ရ။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ၊ ဟိုတ်။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ၊ ဟိုတ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပုဂိုလ်ဂ်ှ။ ဓုဝံ၊ ဧုံမဒ့်သာ်ဝွံ။ တေ အာသဝါ၊ ငိ–ဂမ့်ငိင်ကို။ ။(ပ)။ ။

ဝပ္ပ၊ ယွံ။ ဓုဝံ၊ နကိုနယ်ဝွံ။ (ဝါ) နကိုနယ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ် နမပ္ပံကို"တံ ကိ မညသိ ဝပ္ပ၊ ယေ ကာယသမာရမ္ဘပစ္စယာ" မြသာ်ဝွံ။ သမ္မာ၊ ဗွဲဟိုတ်ဘုံနယ်ဘုံ။ ဝိမုတ္တစိတ္တာသ၊ ဧုံမုံကိုစိုတ် မတိတ်ဗူး နူကိလေသအိုတ်။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်ခမီ တ္ဘအရှုန်။ ဆ၊ ဧုံမဒ့် တြဲအိုတ်။ သတတဝိဟာရာ၊ နိဉပေက္ခာ မဒ့်ဟိုတ် မပဒတ်ဗိုန်ဒ့်ငိဂမ့်ငိင်။ (ဝါ) ငိ–ဂမ့်ငိင်။ အဓိဂတာ၊ ငိမဂပ်ဝ်ကလိဝွံဂမ့်ငိင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံဒ့်ဂ်ှအိုတ်ရ။ သော၊ ငိခမီဂ်ှ။ စက္ခုနော၊ နကို မတ်။ (ဝါ) နကိုစက္ခုဝိညာဏ်။ ရူပံ၊ နိ်ရူပါရီ။ ဒိသွာ၊ ဂွံညာတ်ကေတ်တဲ့။ (ဝါ) ဟိုတ် ပွမဂွံညာတ်။ သုမနော၊ ငိမ့ုံကိုစိုတ် မသ္ဒိုက်မ့ိုက်။ (ဝါ) ငိမ့ုံကိုစိုတ် မသ္ဒိုက်မ့ိုက် နအ စော်ရာဂ မမက်ဂ်က် ပွဲကျဋ္ဌာရီ။ နေဝ ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ့်ရ။ ဒုမ္မနော၊ ငိမ့ုံကိုဟွံဒးရး။ (ဝါ) ငိမ့ုံကိုစိုတ် မက္ခုပ်မ့ေံ နအစော်ဒေါသ ပွဲအနိဋ္ဌာရီ။ န ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒ့်ရ။ ။

သတော၊ ငိမ့ုံကိုသတိ။ (ဝါ) ငိမပသတိ ဆိုဂဗအာရီလ္ဒာဝ် ခိုဟ်, ပရဲဓါ။ သမ္မဇာ နော၊ ငိမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ (ဝါ) ငိမ့ုံကိုသမ္မဇဉ်ညာဏ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ ဉပေက္ခ ကော၊ သိုမသိုမ့ာ် ဗွဲမဇ္ဈဟ်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံဒဟတ်ရ။ သောတေန၊ နကိုကတောဝ်။ (ဝါ) နကိုသောတဝိညာဏ်။ သဒ္ဒံ၊ နိ်သဒ္ဒါရီ။ သုတ္တာ၊ ဂွံမိင်ကေတ်တဲ့။ သုမနော၊ ငိ။ နေဝ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဒုမ္မနော၊ ငိ။ န ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ဃာနေန၊ နကိုမုဟ်။ (ဝါ) နကိုဃာနဝိညာဏ်။ ဂန္ဓံ၊ နိ်ဂန္ဓာရီ။ ဃာယိတ္တာ၊ ဆုင်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ဇိဝှါယ၊ နကိုလတ်။ (ဝါ) နကိုဇိဝှာဝိညာဏ်။ ရသံ၊ နိ်ရသာရီ။ သာယိ တ္တာ၊ တဲ့။ (ဝါ) ဒုင်စရ်ှသာတဲ့။ ။(ပ)။ ။ ကာယေန၊ နကိုကာယ။ (ဝါ) နကို ကာယဝိညာဏ်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နိ်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ။ ဖုသိတ္တာ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ မနသာ၊ နကိုစိုတ်။ (ဝါ) နကိုမနောဝိညာဏ်။ ဓမ္မံ၊ နိ်ဓမ္မာရီ။ ဝိညာယ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ။

သော၊ ငခမီဂ်။ ကာယပရိယန္တိကံ၊ ဧံမှုံလ္အိတ်ဧံကာယ။ ဝေဒနံ၊ နံဝေဒနာ မက္ဂါ်ဒ်ဳ ပွဲဒွါရမသုန်။ ဝေဒိယမာနော၊ နကြိဒုင်စသိုင်နေဝ်။ အဟံ၊ ငိ။ ကာယပရိယန္တိကံ၊ ဧံု။ ဝေဒနံ၊ နံ။ ဝေဒိယာမိ၊ ပ်ံဒုင်စသိုင်ရ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာတိ၊ ပ်ံတီရ။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ၊ ဧံုမှုံလ္အိတ်ဧံု ဇီဝိတိန္ဒြိ။ ဝေဒနံ၊ နံဝေဒနာ မဒ်ပွဲမနောဒွါရ။ ဝေဒိယမာနော၊ နကြိ။ အဟံ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ကာယဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုံ။ ဘေဒါ၊ ဟိုတ်ပွမလိုလာ်။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ၊ နူလမျိုအိုတ်။ ဥဒ္ဓံ၊ ပွဲလ္ဂျူ။ (ဝါ) ပွဲကြဲ။ ဣဓေဝ၊ ပွဲဘဝဝွံဟောင်။ (ဝါ) သိုဟွံကိုအာတ် ဒုတိယဘဝကြဲ ပွဲမတန်ပဋိသန္ဓိတဲ့ ပွဲဘဝလွဲဟ်ဟောင်။ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ၊ ငဝေဒနာ မဒုင်စသိုင် အလုံအိုသိုဂမ့်ဂိုင်။ အနဘိနန္ဒိတာနိ၊ သိုကိုဟွံဂပ်ဝ်သွိုဂ််မ့်ဂိုဂ် နမပ်ံကိုတဏှာဂမ့်ဂိုင်အိုတ်။ သီတီဘဝိဿန္တိ၊ ကြက်စိုဟ်လလံအိုတ်ရ။ (ဝါ) ကြက်ဟွံဒး ကျိဒ်ဳ မွဲလ့ေပ့ွန်အိုတ်ရ။ ဣဓေဝ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာတိ၊ ပ်ံု။ ။

ဝပွ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ထူဏံ၊ နဲတ့ံဆု။ ပဋိစ္စ၊ သွဟိုတ်တဲ့။ ဆာယာ၊ ငသမ့ိုင်။ ပညာယတိ၊ ပ်ံပြာကတ်ရ။ အထ၊ ပွဲကာလဂ့်။ ပုရိသော၊ ငတြံုမွဲ။ ကုဒါလပိဋ္ဌကံ၊ နဲက္ဂိုဇစံက်, နပရေဟ်။ အာဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တဲ့။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ဂဇ္ဘကွဲင်ရ။ သော၊ ငတြံုဂ့်။ တံ ထူဏံ၊ နဲတ့ံဆုဂ့်။ မူလေ၊ ပွဲ။ ဆိန္ဒေယျ၊ ဂဇ္ဘကုတ်ရ။ မူလေ၊ ပွဲ။ ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ကုတ်တဲ့။ ပလိခဏ္ဍေယျ၊ ဂဇ္ဘခါ နူပ်ိဳပွျူရ။ ပလိခဏ္ဍိတ္ဝာ၊ ခါနူပ်ိဳပွျူတဲ့။ မူလာနိ၊ နဲရိုဟ် ဂမ့်ဂိုင်။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ဂဇ္ဘပိုက်ရ။ အန္တမသော၊ ပွဲတွိုမယုတ်။ ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ၊ နဲရိုဟ် မဥ္ဇောတ်သွတ် မှံုဗုတ်တဝ်ကွတ်ဥသီကိုလေဝ်။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ဂဇ္ဘ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ် ပိဒ်လိက်(ဂ၀) အကုသလမူလသုတ်တေံညိ]။ ။ သော၊ ငတြံုဂ့်။ တံ ထူဏံ၊ နဲ။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ၊ ညံင်ဂွံဒ့်ကုတ်ကုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဆေတ္ဝာ၊ သ္ဂါတ်တဲ့။ ဖာလေယျ၊ ဂဇ္ဘကရေက်ရ။ ဖာလေတ္ဝာ၊ တဲ့။ သကလိကံ၊ ညံင်ဂွံဒ့်ကုတ်တ်။ ကရေယျ၊ ဂဇ္ဘ။ ။(ပ)။ ။ ကတ္ဝာ၊ တဲ့။ ဝါတာတပေ၊ ပွဲကျာဂမ့်တဲ့။ ဝိသောသေယျ၊ ဂဇ္ဘကိုက်ရ။ ဝါတာတပေ၊ ပွဲ။ ဝိသောသေတ္ဝာ၊ တဲ့။ အဂိုနာ၊ နကိုံ။ ဥဟေယျ၊ ဂဇ္ဘစံင်ရ။ အဂိုနာ၊ နကိုံ။ ဥဟေတ္ဝာ၊ တဲ့။ မသီ၊ နဲချး။ ကရေယျ၊ ဂဇ္ဘ။ မသီ၊ နဲ။ ကရိတ္ဝာ၊ တဲ့။ မဟာဝါတေ ဝါ၊ ပွဲကျာမထတ်ကိုလေဝ်။ သြဖုဏ္ဍေယျ၊ ဂဇ္ဘကြဲဏ္ဍာရ။ သီဃသောတာယ၊ ဧံုမှုံကိုဇ္ဍောဝ် မထတ်။ နဒိယာ ဝါ၊ ပွဲဓိကိုလေဝ်။ ပဝါဟေယျ၊ ဂဇ္ဘဖီဏ္ဍာရ။ ။

ဝပွ၊ ယွံ။ ဟိ၊ ဖိုံ မက္ဂါ်ဒ်ဳကွဲင်တုန်။ ဓ္ဍံ၊ နကြိပလိုပလာ်သာ်ဝွံနေဝ်။ ထူဏံ၊ နဲတ့ံဆု။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ယာ ဆာယာ၊ ပြေင်သမ့ိုင်မွဲ။ အဿ၊ ဂဇ္ဘ။ သာ ဆာယာ၊ ငသမ့ိုင်ဂ့်။ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ ငမ့ုံကိုရိုဟ်ကွက် မဂပ်ဝ်ကုတ်ကွံ။ တာလာဝတ္ထုကတာ၊ ငမဂပ်ဝ်သွ ညံင်ရဂဂိုတ့ံတာ ကံပိုတ်အာတဲ့ ဟွံမွဲကိုံ ပွမက္ဂါ်ဒ်ဳ မပ်ံကိုတ္ဂးသတ်။ အနဘာဝံကတာ၊ ငမဂပ်ဝ်သွ ဟွံမွဲကိုံ ပွမက္ဂါ်ဒ်ဳ ပွဲကြဲ။ အာယတိ၊ ပွဲကာလကြဲ။ အနုပ္ပါဒမ္မာ၊ ငဟွံမွဲကိုံ သဘ

ပွမက္ခိုဒ္ဒိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၅) ဟတ္ထကသုတ် တေံကိုညို]။ ။ ဝပ္ပ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။

ဓ္ဝဝံ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြြိကျာ်တြြ ဂပ်ဝ်တွံနေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ဥဒယတ္ထိကော၊ ဧံမ့ုံပြိုက် နမဇ္ဈေတိုန်။ (ဝါ) ဧံမ့ုံပြိုက် ကိုဇ္ဈေတိုန်။ ပုရိသော၊ ငတြြံ့။ အသဿပဏိယံ၊ နံချေံသွတ် မဂပ်ဝ်သွံ။ ။[ပဏီယတော ဝိက္ကိယတောတိ ပဏိယော၊ အသော စ သော ပဏိယောစာတိ အသဿပဏိယော]။ ။ ပေါသေယျ။ ဂဇ္ဘလွိပရာရ။ သော၊ ငတြြဲဂ့်။ ဥဒယဧွေဝ၊ နံပွမဇ္ဈေတိုနိကို။ နာဓိဂစ္ဆေယျ။ ဂဇ္ဘဟွံက လိဂွံရ။ ဥတ္တာရိဥ္စ၊ ထပ်တုံကိုလေဝ်။ ကိလမထသ၊ ဒဒက်တ်ကိုလွောင်လွေတ်။ ဝိယာတသ၊ ဒဒက်တ်ကိုဒဒိုက်။ ဘာဂီ၊ ငမ့ုံသွက်။ အသ၊ ဂဇ္ဘ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝဝမေဝံ၊ တုပ်။ ဥဒယတ္ထိကော၊ ဧံ့။ အဟံ၊ ငံ။ ဗာလေ၊ ဧံ့ဟွံတီကွိုဟ်အိုတ်။ နိဂဏ္ဌော၊ နံနိဂဏ္ဌဂမ့ိုင်။ ပယိရုပါသိ၊ စိုန်ကျောန်စိုတ် လွိုပရာ နကိုပစ္စယ်ပန်အိုတ်ရ။ သွာဟံ သော အဟံ၊ ငအဲဂ့်။ ဥဒယဧွေဝ၊ နံပရဲကိုလေဝ်။ နာဓိဂစ္ဆိ၊ စိုန်ဟွံကလိဂွံရ။ ။(ပ)။ ။ ဘာဂီ၊ ငံ။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍသာဟံ ဓ္ဍသော အဟံ၊ ငအဲဂ့်။ အဇ္ဈတဂ္ဂေ၊ ပပ်ံန္ဓတွဲဝွံတုံ။ ဗာလေသု၊ ဧံ့–အိုတ်။ နိဂဏ္ဌေသု၊ ပဲနိဏ္ဌေဂမ့ိုင်။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ။ ယော ပသာဒေါ၊ ပြြဲင်ပွမလျှင်မွဲ့။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ ပသာဒံ၊ နံပွမလျှင်ဂ့်။ မဟာဝါတေ ဝါ၊ ပဲ့ကျာ မထတ်ကိုလေဝ်။ ဩဖုဏာမိ၊ ပုံဗိုတ်ကွဟ်ဏာရ။ (ပ)။ ။ ပဝါဟေမိ၊ ပုံဖီဏာရ။ ။(ပ)။ ။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–သာဠ သုတ်

၁၉၆။ ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့။ သာဠော ဂ၊ ဧံ့မ့ုံယ္ဟုသာဠ ။ လိဿဝိ စ၊ ငလိဿဝိကို။ အဘာယော၊ ဧံ့မ့ုံယ္ဟုအဘာယ။ လိဿဝိ စ၊ ငံ–ကို။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍကော၊ ဧံ့မဒ့်လ့ိုအိုတ်။ ယေ သမဏာပြြာဟ္မဏာ၊ ပြြဲင်ခမီဗမ္ဘုးဂမ့ိုင်။ သီလဝိသုဒ္ဓိဟေတု စ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမသ္သုးဇုးသီလကို။ တပေါဇိဂ္ဂုစ္ဆာဟေတု စ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမဂ္ဂုဟ်မွေ့ ပွသရုံပါပ် ဒုင်ဒဒိုက်သ္ဘာတ်မြဟ်တဲ့ ဒွေတ်လုတ်ပ္ဘိတ်ဇြဟာတ် နကိုဝီရိယကို။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဒွယေန၊ နကိုဓရ်ဟိုတ် ဓါပြြကာ။ သြြဃသ၊ နံသြြဃပန်ပြြကာ။ နိတ္ထရဏံ၊ နံပွမတတ်ကွေံ။ ပညပေန္တိ၊ ပုံတွံကိုတီအိုတ်ရ။ တေ သမဏာပြြာဟ္မဏာ၊ ငခမီ ဗမ္ဘုးဂမ့ိုင်ဂ့်။ သန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပဲ့ဂလာန်ဓရ် ညးတံ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဝွံ။ ဘဂဝါ၊ ငံ။ ကိံ၊ မူရမွဲ့။ အာဟ၊ ရော။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

သာဠ ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငံ။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ နံပွမသ္သုးဇုးသီလ။ အညတရံ၊ ဧံ့မတ္ဒိုလုပ်မွဲမွဲ့။

သာမညဂ်ိန္တိ၊ အဝဲသွက် ဓရ်ခမီရုဂ်ဒ။ ဝဒါမိ၊ ပ္ဒံ။ ။[သမဏသ ဂ္ဂဒံ သာမညံ၊ သာမညသ အဂ်ံ ကောဠာသော သာမညဂ်ံ]။ ။ သာဠ၊ ယွံ။ ယေ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ယြောင်ခမီ ဗမ္မးဂမ္ဒိုင်။ တပေါဇိဂ္ဆာဝါဒါ၊ သိုဂ်ိုမဟိုသွး ပွမဂ္ဂျာဟ်မွံ့ ပွသရုံပါပ် ဒုင်ဒဒိုဂ် သ္ဂာတ်မြဟ်တဲ့ ဒွေတ်လုတ် ပ္တိတ်ဇြဟတ် နဂ်ိုဝီရိယအိုတ်။ တပေါဇိဂ္ဆာသာရာ၊ သိုမွံ့ ဂ်ိုကြဂ် ပွမဂ္ဂျာဟ်မွံ့ ပွသရုံပါပ် ဒုင်ဒဒိုဂ် သ္ဂာတ်မြဟ်တဲ့ ဒွေတ်လုတ် ပ္တိတ်ဇြဟတ် နဂ်ိုဝီရိယအိုတ်။ တပေါဇိဂ္ဆာအလ္လီနာ၊ သိုဂ်ိုမပ္တိတ်ဇြဟတ် ပွမဂ္ဂျာဟ်မွံ့ ပွသရုံပါပ် ဒုင်ဒဒိုဂ် သ္ဂာတ်မြဟ်တဲ့ ပွမဒွေတ်လုတ် ပ္တိတ်ဇြဟတ် နဂ်ိုဝီရိယအိုတ်။ ဝိဟရ ဒ္ဓိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ။[ပ္ဒဲဋိကာ အတိုင်ပံဂ်လဝ်မွး "တမေဝ အလ္လီနာ။ ။(ပ)။ ။ အနုယုတ္တာ" လီဓာတ်ဂ့် ချပ်တွံအရထ အနုယောဂရ]။ ။ တေ၊ ဝ်ခမီ ဗမ္မးဂမ္ဒိုင်ဂ့်။ သြဃသ၊ နိ။ နိတ္ထရဏာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမတတ်ကွေံ။ အဘဗ္ဘ၊ စိုန်ဟွံထေဂ်ရ။ ။

သာဠ ၊ ယွံ။ ယေ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ၊ ယြောင်ခမီ ဗမ္မးဂမ္ဒိုင်။ အပရိသုဒ္ဓကာယ သမာစာရာ၊ စိုန်မွံ့တ်ဂ်ိုဒွေတ်ကာယ မပ္တံဂ်ိုပါဏာတိပါတ ဟွံသ္အးဇုးအိုတ်ရ။ အပရိသုဒ္ဓ ဝစီသမာစာရာ၊ စိုန်မွံ့တ်ဂ်ိုဒွေတ်သွနိပါင် မပ္တံဂ်ိုမုသာဝါဒ ဟွံသ္အဇုးအိုတ်ရ။ အပရိသုဒ္ဓ မနောသမာစာရာ၊ စိုန်မွံ့တ်ဂ်ိုဒွေတ်စိုတ် မပ္တံဂ်ိုအဘိဇ္ဈာ ဟွံသ္အဇုးအိုတ်ရ။ အပရိသုဒ္ဓါ ဇိဝါ၊ စိုန်တ်မွံ့ဂ်ိုံ ပွမဂယိုင်လမျိုံ ဟွံသ္အးဇုး မပ္တံဂ်ိုပွမဝီယဲအိုတ်ရ။ တေပိ၊ ဝ်ခမီ ဗမ္မးဂမ္ဒိုင်ဂ့်ဂ်ိုလေဝ်။ ဉာဏဒဿနာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုလညာတ် မဂ်ဉာဏ်။ အနုတ္တရာယ၊ ခွံမပြဲအိုတ်။ သမ္မောဓာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုအရဟတ္တဖိုဉာဏ်။ အဘဗ္ဘ၊ စိုန်ဟွံထေဂ်ရ။ ။

သာဠ ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ပုရိသော၊ ဝ်။ နဒီ၊ နဒီ။ တရိတုကာမော၊ ဝ်မွံ့ ပွိဂ် တ္ဂဟ်နကွေံ။ ဟုတွာ၊ တုဲ့။ တိဏ္ဍံ၊ ခွံမကေဂ်။ ကုဋ္ဌာရိံ၊ နဲမုဲ့။ (ဝါ) နဲမြပံဝ်။ အာဒါယ၊ ဂိုဝ်ကေတ်တုဲ့။ ဝနံ၊ နဲဂြိုပ်။ ပဝိသေယျ၊ ဂဇ္ဘလုပ်အာရ။ သော၊ ဝ်တြုံဂ့်။ တတ္ထ၊ ပွဲဂြိုပ်ဂ့်။ မဟတိံ၊ ခွံမဖွော်။ ဥဖုံ၊ ခွံမတပ်။ နဝံ၊ ခွံမချောတ်သွတ်။ အကုက္ကုစ္စ ကဇာတံ၊ ခွံဟွံမွဲဂ်ိုဒ့ဿေဟ်ပွာမွး သုဝ်စေဲလေပ်ဟာ သုဝ်စေဲဟွံလေပ်ဟာ။ သာလလဋ္ဌိ၊ နဲတွံအံဝ်ရေဝ်ဗွဲ။ ပသေသယျ၊ ဂဇ္ဘ။ တမေနံ၊ နဲတွံအံဝ်ရေဝ်ဗွဲဂ့်။ မူလေ၊ ပွဲ။ ဆိန္နေ ယျ၊ ဂဇ္ဘ။ မူလေ၊ ပွဲ။ ဆေတွာ၊ တုဲ့။ အဂ္ဂေ၊ ပွဲကျဝ်။ ။(ပ)။ ။ သာခါပလာသံ၊ နိ ကျာင်တူး။ သုဝိသောဓိတံ၊ ညံဝ်ဂွံဒ့် မဂပ်ဝ်သ္အးဇုးလဝ် ဗွဲမ္ဒးရး။ ဝိသောဓေယျ၊ ဂဇ္ဘသ္အးဇုး ရ။ ။(ပ)။ ။ ဝိသောဓေတွာ၊ တုဲ့။ ကုဋ္ဌာရိဟိ၊ နဂ်ိုမုံဂမ္ဒိုင်။ တစ္ဆေယျ၊ ဂဇ္ဘတ္ဂျ်ရ။ ။

ကုဋ္ဌာရိဟိ၊ နဂ်ိုမုံဂမ္ဒိုင်။ တစ္ဆေတွာ၊ တုဲ့။ ဝါသိဟိ၊ နဂ်ိုမြဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ လေခဏိယာ၊ နဂ်ိုဝုန်သွက်ဂွံခရက်။ လိခေယျ၊ ဂဇ္ဘခရက်ရ။ ။[လေခဏိယာ လိခေယျာတိ အဝလေခနသတ္ထကေန၊ နဂ်ိုဝုန်သွတ် ဟိုတ်ဂွံခရက်။ အဝလိခေယျ၊ အဋ္ဌကထာ၊ သီမူ]။ ။(ပ)။ ။ လိခိတွာ၊ ခရက်တုဲ့။ ပါသာဏဂုဠ္ဍေန၊ နဂ်ိုတွံကလော်။ ဓော

ဝေယျ။ ဂဟ္ဘကြေပေါတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဓောဝိတ္ဝာ၊ တဲု။ နဒီ၊ နှ်။ ပတာရေယျ။ ဂဟ္ဘက္ကေဝံ အာရ။ ။(ပ)။ ။ သော ပုရိသော၊ ငှ်။ နဒီ၊ နှ်ဗီ။ တရိတဲု၊ တ္ဒဟ်။ ဘဗ္ဘော နု ခေါ၊ စိုန်ဒ့ဳမာန်ဟာ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဘဒ္တေ၊ ယွံ။ သော ပုရိသော၊ ငှ်။ နဒီ၊ နှ်။ တရိတဲု၊ တ္ဒဟ်။ နော ဟိ ဘဗ္ဘော၊ စိုန်ဒ့ဳဟွံမာန်ရ။ ။

ကိသ ဟေတဲု၊ မူရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ တံ၊ ငှ်ပမက္ကေဝံ ဟွံမာန်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘဒ္တေ၊ ယွံ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အသုသာလလဒ္ဒိ၊ ငှ်တုံအံငရေငှ်ဗဲဂ့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပ္ဒဲလွ်ာ်မူး။ သုပရိကမ္မကတာ၊ ငှ်မုံကိုကလိတ်ကလောတ် ဇွဲမ္ဒးရး မဂပ်ဝ်သွလဝ်တဲု၊ အဒ္တော၊ ပ္ဒဲအပ္ဒဲ။ အဝိသုဒ္ဓါ၊ ငှ်ဟွံသ္ဒးဇုး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သာလလဒ္ဒိ၊ ငှ်။ သံသီဒိသတိ၊ ကြက် ဗ္ဘိုက်ရ။ ပုရိသော၊ ငှ်တြဲု။ အနယဗျသနံ၊ နှ်ပွဟွံဇွော်မောဝ်, ပွမလိုလာ်။ အာပဇ္ဇိသတိ၊ ကြက်။ ကွတိ၊ ဧ့ံမဒ့ဳသာ်ဝွံ။ ဓ္ဘတံ၊ ငှ်ဖုံဟွံဆဲဂ့်။ တသ၊ မိနှ်တြဲုဂ့်။ ပါဠိကာ၌၊ စိုန်ဂပ် ဝ်နွံပွိုက်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဂွံ ဒုင်စသိုင်ရ။ ကွတိ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ဥငှ်ဗ္ဘိုက်တဲု ဟိုတ် မအာစိုပ် ဒဒိုက်လိုလာ် တ္ဒဟ်ဟ်သာ်ဂ့်။ တံ၊ ငှ်ပွမဓိင်ကွေဝံ ဟွံမာန်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပုံ်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

[ယေ စ ခေါ တေ သာဠ္ဍ]။ ။ သာဠ္ဍ ၊ ယွံ။ စ၊ ပူဂိုလ်မထေက်ကို တ္ဒဟ်နဖိုမပ္ဆံကို သြဃနိတ္ထရဏာဂမ္ဘိုင်တုန်။ ယေ တေ သမဏာပြာဟ္မဏာ၊ ယြင်–ဂမ္ဘိုင်။ နှ တပေါဓိ ဂုဏ္ဌာဝါဒါ၊ နှ တပေါဓိဂုဏ္ဌာဝါဒါ၊ သိုဟွံဟိုသွး ပွမက္ခုဟ်မ့ဲ ပွသရုံပါပ် ဒုင်ဒဒိုက် သ္ဂါတ် မြဟ်တဲု ဒွေတ်လုတ် ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် နကိုဝီရိယအိုတ်။ နှ တပေါဓိဂုဏ္ဌာသာရာ၊ သိုဟွံမွဲကို ကြက် ပွမက္ခုဟ်မ့ဲ ပွသရုံပါပ်အိုတ်။ နှ တပေါဓိဂုဏ္ဌာအလ္လီနာ၊ သိုကိုဟွံ ပ္ဍိတ်ဇြဟတ် ပွမ–အိုတ်။ ဝိဟာရန္တိ၊ ပုံ်ပဒတ်အိုတ်ရ။ တေ၊ ငှ်ခမီ ဗမ္ဘးဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ သြဃသ၊ နှ်။ နိတ္ထရ ဏာယ၊ တ္ဒဟ်။ ဘဗ္ဘ၊ စိုန်ထေက်ကြိုက်ရ။ သာဠ္ဍ ၊ ယွံ။ ယေ တေ သမဏာပြာဟ္မဏာ၊ ယြင်–ဂမ္ဘိုင်။ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ၊ စိုန်မ့ုံတ်ကိုဒွေတ်ကာယ မပ္ဆံကိုပါဏာတိပါတ မသ္ဘးဇုးအိုတ်ရ။ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ၊ စိုန်မ့ုံတ်ကိုဒွေတ်သွနှ်ပါင် မပ္ဆံကိုမုသာဝါဒဝိရတိ မသ္ဘးဇုးအိုတ်ရ။ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ၊ စိုန်မ့ုံတ်ကိုဒွေတ်စိုတ် မပ္ဆံကိုအနဘိဇ္ဈာ မသ္ဘး ဇုးအိုတ်ရ။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ၊ စိုန်မ့ုံတ်ကိုပွမဂယျိုင်လမျိုု မသ္ဘးဇုးအိုတ်ရ။ တေပိ၊ ငှ်ခမီ ဗမ္ဘး ဂမ္ဘိုင်ဂ့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။

နိခါဒနံ၊ နှ်ဂတောက်။ အာဒါယ၊ တဲု။ အဒ္တော၊ ပ္ဒဲအပ္ဒဲကလောံဆု အံငရေင်။ ။(ပ)။ နာဝံ၊ နှ်ဥငှ်။ ကရေယျ၊ ဂဟ္ဘ။ နာဝံ၊ နှ်။ ကတ္ဝာ၊ တဲု။ ဖိယာရိတ္တံ (ဖိယ+အရိတ္တံ)၊ နှ် သ္ဒနှေဝ်, ဒုန်ဆူ။ ဗန္ဓေယျ၊ ဂဟ္ဘဒက်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ တဲု။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဘဝံ ဘဒ္တေ၊ ယွံတ္ဘိပိုန် တ္ဒဟ်နဂွံတတ်ကွေဝံဂ့် သွဟ်အစောံရ။ ကိသ ဟေတဲု၊ မူရမွဲ။ တံ၊ ငှ် ပွမဒ့ဳမာန် တ္ဒဟ်နဂွံတတ်ကွေဝံဂ့်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ အဒ္တော၊ ပ္ဒဲအပ္ဒဲ။

သုဝိသုဒ္ဓါ၊ ငမသ္အးဇုး ဗွဲမ္ဒးရး။ နာဝါ၊ နဲဂျင်။ (ဝါ) ညံင်ဂံဒ်ဒ်ဂျင်။ ကတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကျောန်ရ။ ဖိယာရိတ္တဗဒ္ဓါ၊ စိုန်မှံကိုသ္ဒနေဝ်, ဒုန်ဆူ မဂပ်ဝ်ဒက်လဝ်တဲ့။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ နာဝါ၊ င်။ နသံသီဒိသတိ၊ ကြက်ဟွံဗ္ဘိုက်ရ။ ပုရိသော၊ ငိတြုံ။ သောတ္ထိနာ၊ ဗွဲတသိုက်။ ပါရံ၊ နဲ သြင်မွဲလွာ်။ ဂမိသတိ၊ ကြက်အာရ။ ကတိ၊ ဧ့ဒမဒ်္ဒသာ်ဝ်ံ။ ဓ္ဍတံ၊ နဲဖိုမဆဲဝ်ံ။ တသ၊ မိန်။ ပါဋိကာ၌၊ စိုန်။ ကတိ၊ ဟိုတ်။ တံ၊ ငပွမတတ်ကျော်ံ မာန်ဂ့်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။

သာဠ ၊ ယ္ခံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ယောဓာဇီဝေါ၊ ငသရဲပ္ဒာန်။ ဗဟူနိ၊ ဧ့ဒမဂ္ဂိုင် အိုတ်။ ကဏ္ဍာစိတြကာနိ၊ နဲကွတ်ပညာ မစိစောန် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုလဂမ္ဒိုင်။ စေပိ ဇာနာတိ၊ ပ္ဒံယဝ်ရ ကဘိဟ်တီလဝ်မွး။ အထ ခေါ၊ စိုန်ကဘိဟ်တီလဝ် သာ်ဂ့်ကိုလေဝ်။ သော၊ ငသရဲပ္ဒာန်ဂ့်။ တီဟိ၊ ဧ့ဒ–အိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ရာဇာရဟော၊ င်။ ။[ကလေင်ရုံင် ပိဒ်လိက်(၁၈၁) ယောဓာဇီဝသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ကတ မေဟိ၊ မူရမွဲ။ တီဟိ၊ ဧ့ဒမဒ်္ဒပိအိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂမ္ဒိုင်။ ရာဇာရဟော၊ ငဂြပ် သွိင်။ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ငပိုန်ဘိုက်သွိင်။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ သခီ၊ နဲပွမရိုဟ် လွိဟ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။

သာဠ ၊ ယ္ခံ။ ယောဓာဇီဝေါ၊ င်။ ဒူရေပါတီ၊ င်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ ဒ်္ဒတ် ကို။ သာဠ ၊ ယ္ခံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ ခေါ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝ်ံဟောင်။ အရိယသာဝကော၊ င်။ သမ္မာသ မာဓိ၊ ငမ်ံကိုမဂ်ဖိုလ် သမ္မာသမာဓိ။ (ဝါ) ငမ်ံကိုပွမတန်ကြွန် ဗွဲမ္ဒးရး နကိုမဂ်ဖိုလ် သမ္မာ သမာဓိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သာဠ ၊ ယ္ခံ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ဧ့ဒမ်ံကိုမဂ်ဖိုလ် သမ္မာသမာဓိ။ အရိ ယသာဝကော၊ င်။ ။(ပ)။ ။ သာဠ ၊ ယ္ခံ။ ယောဓာဇီဝေါ၊ င်။ အက္ခဏဝေဓီ၊ င်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ။ ။(ပ)။ ။ အရိယသာဝကော၊ င်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ငမ်ံ ကိုမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သာဠ ၊ ယ္ခံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဧ့ဒမ်ံကိုမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ။ အရိယ သာဝကော၊ င်။ ။(ပ)။ ။ သာဠ ၊ ယ္ခံ။ ယောဓာဇီဝေါ၊ င်။ မဟတော၊ ဧ့ဒမဒ္ဓေါ။ ကာယဿ၊ နဲ။ ပဒါလေတာ သေယျထာပိ၊ ညံင်ရ ပါကရေက်ကွံကို။ သာဠ ၊ ယ္ခံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ ခေါ၊ တုပ်ညံင်သာ်ဝ်ံဟောင်။ အရိယသာဝကော၊ င်။ သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ ငမ်ံကိုအရ ဟတ္တဖိုလ် မတိတ်ဗုး နူကိလေသ ဗွဲမ္ဒးရး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သာဠ ၊ ယ္ခံ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ ဧ့ဒ် မ်ံကိုအရဟတ္တဖိုလ် မတိတ်ဗုး နူကိလေသ ဗွဲမ္ဒးရး။ အရိယသာဝကော၊ င်။ မဟန္တံ၊ ဧ့ဒ်။ အဝိဇ္ဇာကွဲန်၊ နဲ။ ပဒါလေတိ၊ ပ္ဒံပါကရေက်ရ။ ကတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၇–မလ္လိကာဒေဝီသုတ်

၁၉၇။ ။ အထ ခေါ၊ ပုံ့။ မလ္လိကာ၊ ဧံမုံးယွုံးမလ္လိကာ။ ဒေဝီ၊ ငဂ္ဂကျာ်။ ။(ပ)။ ဘဂ္ဂေ့၊ ယွံ။ ယေန၊ ယြဲ့ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ့။ ကြာ၊ ပွဲ့လောကဝွံ။ ဓုကစ္စော၊ ဧံု။ မာတုဂါမော၊ ငမာတုဂါမ်။ (ဝါ) ငဉးပြ်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ၊ ငမ်ုံးကိုရုပ်သင် ဟွံဆဲကို။ (ဝါ) ငရုပ်သင် ပရေံကို။ ဒဿနာယ၊ တူဟ်။ ဒုရူပါ၊ ငမ်ုံးကိုလွေဟ်သဏ္ဌာန် ဟွံဆဲ့။ သုပါပိကာ၊ ငမ ပရေံလောန်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဒလိဒ္ဒါ စ၊ ငမဝါတ်ဂါတ် ဟွံမွဲကိုပိုန်ဒြပ်ကို။ အပွဿကာ၊ ငဟွံမွဲကိုဒြပ် ဇကုအပိုင်။ ။[နတ္ထိ သကံ ဓုတိဿာတိ အပွဿကာ]။ ။ အပွဘောဂါ၊ ငဟွံမွဲတ်ကို ပိုန်ဟာန် ကာမဂုဏ်ကို ဒြပ်ပွိဗွိုင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အပွေသက္ခာ စ၊ ငမ်ုံးကို ကြဒ္ဓိအာနုဘ် မအောန်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂ်ှ်။ (ဝါ) ငဟိုတ် ရုပ်သင်ပရေံ, ပိုန်ဒြပ်အောန်တဲ့ ကြဒ္ဓိအောန်ဂ်ှ်။ ကော နု ခေါ၊ ညးဧံဂ်ှ်ရော။ သော ပစ္စ ယော၊ ငဟိုတ်ပစ္စယ်ဂ်ှ်။ ကော၊ ရော။ ဘဂ္ဂေ့၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်ှ်။ ယေန၊ ယြဲ့ဟိုတ်နူ ဟိုတ်မွဲ့။ ကြာ၊ ပွဲ့။ ဓုကစ္စော၊ ဧံုမဒ္ဒိလ္ဂိ်။ ။(ပ)။ ။ အမှာ စ၊ ငပိုန်ဒြပ်ဂ့ိုင်တဲ့ မဂွံ အလိုအသီကို။ မဟဒ္ဓန၊ ငမ်ုံးကိုဒြပ် သုင်စောဲရိုဟ်တဲ့ မဂ့ိုင်ကို။ မဟာဘောဂါ၊ ငမ်ုံးတ် ကိုပိုန်ဟာန် ကာမဂုဏ်ကို ဒြပ်ပွိဗွိုင်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့ဒ်ရ။ မဟေသက္ခာ စ၊ ငမ်ုံး ကိုကြဒ္ဓိအာနုဘ် မဇော်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂ်ှ်။ (ဝါ) ငဟိုတ်ရုပ် သ်ပရေံ, ပိုန်ဒြပ်ဂ့ိုင်တဲ့ ကြဒ္ဓိမဇော်ဂ်ှ်။ ကော၊ ညးဧံဂ့်ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငဟိုတ် ပစ္စယ်ဂ်ှ်။ ကော၊ ညးဧံဂ့်ရော။ ။(ပ)။ ။

အဘိရူပါ စ၊ ငမ်ုံးကိုရုပ်သင် မလောန်ကာဲကို။ ဒဿနီယာ၊ ငမထေက်ကို ဗိုလ့ောဝ်။ ပါသာဒိကာ၊ ငမဖြုင်ကေဝ် ကိုစိုတ်။ ပရမာယ၊ ဧံုမသ္သးဖုးပြဲ။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ ကျုံဒဒ်ိုရုပ်သင် မဆဲ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၈၅) တမောတမသုတ်တေံညှ]။ သမန္နာဂတာ၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အပွေသက္ခာ စ၊ ငံ–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော ဟေတု၊ ငဟိုတ်ဂ်ှ်။ (ဝါ) ငဟိုတ် ရုပ်သင်ကျေဝ်, ပိုန်ဒြပ်အောန်, ကြဒ္ဓိအောန်ဂ်ှ်။ ကော နု ခေါ၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငံ–ဂ်ှ်။ ကော၊ ရော။ ဘဂ္ဂေ့၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်ှ်။ ယေန၊ ယြဲ့ဟိုတ်။ ကြာ၊ ပွဲ့။ ဓုကစ္စော၊ ။(ပ)။ ။ မဟေသက္ခာ စ၊ ငံ–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သော ဟေတု၊ ငံ။ (ဝါ) ငဟိုတ် ရုပ်သင်ကျေဝ်, ပိုန်ဒြပ်ဂ့ိုင်, ကြဒ္ဓိဇော်ဂ်ှ်။ ကော၊ ရော။ သော ပစ္စယော၊ ငံ။ ကော၊ ရော။ ကြတိ၊ ရသင်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

မလ္လိကေ၊ ယွံမလ္လိကာ။ ကြာ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓုကစ္စော၊ ဧံု။ မာတုဂါမော၊ ငံ။ ကော ဓနော၊ ငမ်ုံးအလေံ မထေပ်ုတ်။ (ဝါ) ငဒေါသမဇော်။ ဥပါယာသဗဟုလော၊ ငမ်ုံးကိုပွမ ဧျောင်စိုတ်စိုတ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ် မဂ့ိုင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ အပွမ်ဖွိ၊ နိုဂလာန် မ်ုံးဗွတ်ညီနာင် ကိုလေဝ်။ ဝုတ္တာ၊ ငမဂပ်ဝ်သွး။ သမာနာ၊ နကြိဒ့်နေဝ်။ အဘိသဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ဗာန်စပ် နကို ဒေါသရ။ (ဝါ) ပုံ့ဗာန်စပ် ညံင်ရဇလ ဗွဲအစော်ဒေါသရ။ ကုပွတိ၊ ပုံ့ထေပ်ုတ်ရ။ ဗျာပဇ္ဇတိ၊

ပုံအာစိုပ် ပွမဟုန်ဂတားရ။ ပတိတ္တိယတိ၊ ပုံကြဲင်မှိဟ် ဗွဲအစော်ဒေါသရ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၅) ဝဇိရူပမသုတ်တော်ညီ]။ ။ ကောပဥ္စ၊ နှ်ပွမထေဲကီ။ ဒေါသဥ္စ၊ နှ်ပုတ်ဒေါသကီ။ အပ္ပစ္စယဥ္စ၊ နှ်ဒေါသမနသ ပွဟွံသျိုက်မှိုက်ကီ။ (ဝါ) နှ်ဒေါသနသ ဟိုတ်ဒှ်ပီတိသောမနသ ဟွံမာန်ကီ။ ပါတုကရောတိ၊ ပုံ။ ။

သာ၊ ငါမာတုဂါမ်ဂှ်။ သမဏသ ဝါ၊ ကုခမီကီ။ ဗြာဟ္မဏသ ဝါ၊ ကုဗမ္ဘးကီ။ အန္ခံ၊ နှ်စု မကိတ်သ္ဂါတ်စကီ။ ပါနံ၊ နှ်ဥှ်ယာမကီ။ ဝတ္ထံ၊ နှ်ယာတ်သုာကီ။ ယာနံ၊ နှ်ယာန်ကီ။ (ဝါ) နှ်ယာန် မဒှ်အရုပ်အစပ် ဂုံင်တရ မှုံမပ္ပံကိုက္ခိုင်, ဒုပ်, ကွီ, ဝဝ်ကီ။ မာလာ, ဂန္ဓ, ဝိလေပနံ၊ နှ်ပ္ပ်, မြမောဝ်, စုန်အဂ်ကီ။ သေယျာ, အာဝသထ, ပဒီပေယျံ။ နှ်ဒုာဲသတိက်, သိုဒုာဲမံင်, ပရက်ပွတ် ကျောင်ပွတ် သွက်ဂွံချေန်ပွတ်ကီ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ် လိက်(၁၃) အာသံသသုတ်တော်ညီ]။ ။ ဒါတာ၊ ငမကိုဒါန်။ နှ ဟောတိ၊ ပုံဟွံဒှ်ရ။ ပန၊ သ္ဘာင်နူဂ်။ ကသာမနိကာ၊ ငမှုံကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကျော် ပွမစောန်စိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ပရ+လာဘ+သက္ကာရ+ဂရုကာရ+မာနန+ဝန္ဒနာ+ပူဇနာသု၊ ပွဲညးသ္ဘာင် ပွမကလိဂွံလာဘ်, ပွမဂွံဒုင်ကျောန်စိုတ် ဗွဲမ္ဒးရး, ပွမဂွံဒုင်သွအဲပရဲ, ပွမဂွံဒုင်သွံသ္ဒ်, ပွမဂွံဒုင်လျောဝ်, ပွမဂွံဒုင်သွပူဇကမ္ဘိုင်။ ကသာတိ၊ ပုံစောန်စိုတ်ရ။ ဥပဒုသတိ၊ ပုံမှာဒုဟ်ရ။ ကသာံ၊ နှ် ပွမစောန်စိုတ်။ ဗန္ဓတိ၊ ပုံဒက်ရ။ ။

သာ၊ ငါမာတုဂါမ်ဂှ်။ တတော၊ နူဘဝဂ်။ စုတာ၊ ငမစုတိ။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲု။ ကတ္တာတ္တံ၊ နှ် ဘဝမ္ဒိဟ်ဝွံ။ စေ အာဂစ္ဆတိ၊ ပုံယဝ်ရက္ခုင်မွး။ ဓ္ဂံ သတိ၊ နကြိက္ခုင်တ မြသာ်ဝွံနေဝ်။ သာ၊ ငဉးပြဂ်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ ယြဲယြဲပွဲဘဝမွဲ။ ပစ္စာဇာယတိ၊ ပုံဒှ်ရ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပွဲဘဝဂ်ဂ်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ၊ ငြ–ကီ။ ။(ပ)။ ။ မလ္လိကော၊ ယွံ။ ပန၊ ဟိုတ်ရုပ်သာ်ပရံ့, ပိုန်ဒြပ်ဂ္ဂိုင်တဲု ကတ္ဒိမဇ္ဈော်တုန်။ ကတ္ဒမ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ အနိသာမနိကာ၊ ငဟွံမွဲကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကျော် ပွမစောန်စိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ နှ ကသာတိ၊ ပုံဟွံစောန်စိုတ်ရ။ နှ ဥပဒုသတိ၊ ပုံဟွံထောင်ဗျတ်ရ။ ကသာံ၊ နှ်ပွမစောန်စိုတ်။ နှ ဗန္ဓတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

မလ္လိကော၊ ယွံ။ ပန၊ ဟိုတ်ရုပ်သာ်ကျော်, ပိုန်ဒြပ်အောန်, ကတ္ဒိမအာန်တုန်။ ကတ္ဒမ၊ ပွဲ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧည့်။ မာတုဂါမော၊ ငြ။ အက္ကောဓနာ၊ ငမှုံအလေံ ဟွံထေဲပွတ်။ (ဝါ) ငဒေါသဟွံဖျော်။ အနုပါယာသဗဟုလာ၊ ငဟွံမွဲကို ပွမဧျောင်စိုတ်စိုတ် ဗွဲမသ္ဂါတ်မြဟ် မဂ္ဂိုင်။ ဟောတိ၊ ဗဟုမ်ဖွိ၊ နှ်ဂလာန် မဂ္ဂိုင်ကီလေဝ်။ ဝုတ္တာ၊ ငြ။ သမာနာ၊ နကြိ။ နာဘိသဇ္ဇတိ၊ ပုံဗာန်စပ် နကိုဒေါသရ။ နှ ကုပွတိ၊ ပုံဟွံထေဲပွတ်ရ။ နှ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ ပုံဟွံအာစိုပ် ပွမဟုန်ဂတားရ။ နှ ပတိတ္တိယတိ၊ ပုံဟွံကြဲင်မှိဟ် ဗွဲအစော်ဒေါသရ။ ကောပဥ္စ၊ နှ်–ကီ။ ။(ပ) နှ ပါတုကရောတိ၊ ပုံ။ သာ၊ ငါမာတုဂါမ်ဂှ်။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပေသက္ခာ စ၊ ငြ–ကီ။

ဟောတိ၊ ပုံ။ မလ္လိကေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဟိုတ်ရုပ်သင်္ကေ္ခဝ်, ပိုန်ဒြပ်ဂ့ိုင်, ကျဒွိဇ္ဇော်တုန်။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဧံု။ မာတုဂါမော၊ င်။ အက္ကောဓနာ၊ င်။ ။(ပ)။ ။[မပ္တံကို "အယံ ခေါ မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော" ကိုအရထရ]။ ။

မလ္လိကေ၊ ယွံ။ ယေန၊ ပြြဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဧံု။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပေသက္ခာ စ၊ င်–ကျိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော ဟေတု၊ ဝ်ဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) ဝ်ဟိုတ်ရုပ်သင် ပရေံ, ပိုန်ဒြပ်အောန်တဲ့ ကျဒွိအောန်ဂ့်။ အယံ ခေါ၊ ကျဝွံဟောင်ရောင်။ (ဝါ) ပွဒေါသဇ္ဈော်, ပွဟွံကိုဒါန် ကုညြးသပ္ပါရိုဟ်, ပွမှုံကိုစိုတ် မစောန်စိုတ်ဝွံဟောင်ရောင်။ သော ပစ္စယော၊ ဝ် ဟိုတ်ပစ္စယ်ဂ့်။ အယံ၊ ကျဝွံဟောင်ရောင်။ မလ္လိကေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ ယေန၊ ပြြဟိုတ် နူဟိုတ်မွဲ။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဧံု။ ။(ပ)။ ။ မဟေသက္ခာ စ၊ င်–ကျိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သော ဟေတု၊ ဝ်ဟိုတ်ဂ့်။ (ဝါ) ဝ်ဟိုတ်ရုပ်သင်္ပရေံ, ပိုန်ဒြပ်ဂ့ိုင်တဲ့ ကျဒွိဇ္ဇော်ဂ့်။ အယံ၊ ကျဝွံဟောင်ရောင်။ (ဝါ) ပွဒေါသဇ္ဈော်, ပွမကိုဒါန် ကုညြးသပ္ပါရိုဟ်, ပွဟွံမွဲကိုစိုတ် မစောန်စိုတ်ဝွံဟောင်ရောင်။ ။(ပ)။ ။

[အရထပွံက် ပွဲတြြး ကြြစါဂ့်တီကောတ်ညိ။ ဟိုတ်ဒေါသဇ္ဈော်စိ ဒးကျွှိဒ့ဉြး မှုံကိုရုပ် သင်္ပရေံရ။ ဟိုတ်ဟွံကိုဒါန်စိ ဒးကျွှိဒ့ ညြးဟွံမွဲကိုဒြပ်ရ။ ဟိုတ်မစောန်စိုတ်စိ ဒးကျွှိဒ့ဉြး ကျဒွိမအောန်ရ။ ဟိုတ်ဒေါသဟွံဇ္ဈော်စိ ဒးကျွှိဒ့ဉြး မှုံရုပ်သင်္ကေ္ခဝ်ရ၊ နမပ္တံမြြသင်္ဝွံ တီ ကောတ်ညိ]။ ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသင်္ဝွံ။ ဝုတ္တော၊ နကြြကျွှ်တြြ ဂပ်ဝ်တွံနေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ နူန၊ ဗွဲစုတ်။ ။[နူန+အဟံ]။ ။ ယာ အဟံ၊ ပြြင်အဲဦိက်ဗြြမွဲ။ အညံ၊ ဧံုမဒ့်မွဲ သ္ဆာင်။ ဇာတိ၊ ပွဲဘဝ။ ကောဓနာ၊ င်။ ဥပါယာသဇဟုလာ၊ င်။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အဘိသဇ္ဈိ၊ စိုန်စောဲဗာန် နကိုဒေါသတဲ့ရ။ ကုပ္ပိ၊ စိုန်ထေဲပူတ်တဲ့ရ။ ။(ပ) ပါတွာကာသိ၊ စိုန်ပပြြာကတ်တဲ့ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ တေန၊ ဟိုတ်ပွဒေါသဇ္ဈော် ပွဲဘဝက္ခာ တေံဂ့်ရ။ သာဟံ၊ ဝ်အဲဦိက်ဗြြဂ့်။ ဓ္ဂတရဟိ၊ ပွဲကာလလွှုဟ်ဝွံ။ ဒုဗ္ဘဏ္ဏာ၊ င်။ ဒဿနာယ၊ တ္ဂဟ်။ ဒုရုပါ၊ င်။ သုပါပိကာ၊ င်။ ဟောမိ၊ ပုံဒ့်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သာဟံ၊ ဝ်အဲဦိက်ဗြြဂ့်။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမကောဝ်ကိုဒါန် ပွဲဘဝက္ခာတေံဂ့်ရ။ ဓ္ဂတရဟိ၊ ပွဲ။ အမှာ၊ င်။ မဟဒ္ဓနာ၊ င်။ မဟာဘောဂါ၊ င်။ ဟောမိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ နော ဣဿိ၊ စိုန်ဟွံ စောန်စိုတ်ရ။ နော ဥပဒုဿိ၊ စိုန်ဟွံမှာဒုဟ်ရ။ ဣဿိ၊ နိ။ နော ဗန္ဓိ၊ စိုန်ဟွံကောဝ်ကွောဝ် ဒက်ရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သာဟံ၊ ဝ်။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမဟွံကောဝ်ဒ့် စောန်စိုတ် ပွဲဘဝတမ္ဟာ သင်္ဂ့်ရ။ ဓ္ဂတရဟိ၊ ပွဲ။ မဟေသက္ခာ၊ င်။ ဟောမိ၊ ပုံ။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဣမသ္မိံ ရာဇကုလေ၊ ပွဲဂကူသ္ဒိုင်ဝွံ။ ခတ္တိယကညာပိ၊ ဝ်သွတ်ဝုတ် ဂကူသ္ဒိုင်ကို။ ဗြာဟ္မဏကညာပိ၊ ဝ်သွတ်ဝုတ် ဂကူဗမ္ဘးကို။ ဂဟပတိကညာပိ၊ ဝ်သွတ် ဝုတ်သွာဗှ သွာဗ္ဒိုက်တ္ဂသ့ိုကို။ သန္တိ၊ ပုံဒ့်ဓံတအိုတ်ရ။ အဟံ၊ ဝ်အဲ။ တာသံ၊ ဒဒက်တ်ကို

သွတ်ဝုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ့်။ ကြသရာဓိပစ္စံ၊ နဒဒ့်ညး မဇ္ဈော်သ္ကိုပ်သ္ကအုပ်မုပ်။ ကာရေမိ၊ ပုံကိုသွရ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ ဓ္ဓသာဟံ၊ ငအဲခိုက်ဗြဂ့်။ အဇ္ဈတဂ္ဂေ၊ ပပ္ပံန္ဒူတဲ့ဝွံတဲ့။ အက္ကောဓနာ၊ ငိ။ အနုပါယာသဗဟုလာ၊ ငိ။ ဘဝိသာမိ၊ ကြက်ဒ့်ရ။ ။(ပ)။ ။ နာဘိသဇ္ဇိသာမိ၊ ကြက်ဟွံဗာန်စပ် နကိုဒေါသရ။ နဲ ကုပ္ပိသာမိ၊ ကြက်။ ။(ပ)။ ။ နဲ ပါတုကရိသာမိ၊ ကြက်။ သမဏာသ ဝါ၊ ကု–ကို။ ။(ပ)။ ။ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ နှ်။ ဒသာမိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ နဲ ကသိသာမိ၊ ကြက်ဟွံစောန်စိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ကသံ၊ နှ်။ နဲ ဗန္ဓိသာမိ၊ ကြက်ဟွံဒက်ကြေန်ရ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–အတ္ထန္တပသုတ်

၁၉၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဲမ၊ ပွဲ။ ဓ္ဓကစ္စော၊ ခွံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ အတ္တန္တပေါ၊ ငိ မလေပ်ကိုက်ကွာန်ဇကု။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်ဝီရိယ ပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ် ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ ကိစ္စပွမကို ကွက်ကွာန်ဇကု။ အနုယုတ္တော၊ ငမပ္ပိတ်ဇြဟတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကဲမ၊ ပွဲ။ ဓ္ဓကစ္စော၊ ခွံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ ပရန္တပေါ၊ ငိ မလေပ်ကို ကွက်ကွာန်ညးသ္သာင်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပရပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်ဝီရိယ ပွမပ္ပိတ် ဇြဟတ် ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ ကိစ္စပွမကိုက်ကွက်ကွာန် ညးသ္သာင်။ အနုယုတ္တော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကဲမ၊ ပွဲ။ ဓ္ဓကစ္စော၊ ခွံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ အတ္တန္တပေါ စ၊ ငိ–ကို။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပရပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်။ အနုယုတ္တော၊ ငိ–ကို။ ပရန္တပေါ စ၊ ငိ–ကို။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပရပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်။ အနုယုတ္တော၊ ငိ–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ သ္သာင်နူဂ့်။ ကဲမ၊ ပွဲ။ ဓ္ဓကစ္စော၊ ခွံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ နေဝ အတ္တန္တ ပေါ၊ ငိဟွံသေင်ကိုညး မလေပ်ကိုက်ကွာန်ဇကု။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ အတ္တပရိတာပနာနုယော ဂံ၊ နှ်။ နဲ အနုယုတ္တော၊ ငိ–ကို။ နဲ ပရန္တပေါ၊ ငိဟွံသေင်ကိုညး မလေပ်ကိုက်ကွာန် ညး သ္သာင်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ပရပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်။ နဲ အနုယုတ္တော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

နေဝ အတ္တန္တပေါ၊ ခွံ့ဟွံသေင်ကိုညး မလေပ်ကိုက်ကွာန်ဇကု။ နဲ ပရန္တပေါ၊ ခွံ့ဟွံ သေင်ကိုညး မလေပ်ကိုက်ကွာန် ညးသ္သာင်။ သော၊ ငပူဂိုလ်ဂ့်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပွဲအတ္တာဘ ဂတမတ်ဟောင်။ နိစ္ဆာတော၊ ငဟွံမွဲကိုတဏှာ မလေပ်ဗျိုတဟင်။ နိဗ္ဗုတော၊ ငမပ္ပိတ် လလံကွံ့ ကိလေသအလုံအိုသိုံ။ သီတီဘူတော၊ ငမဒ့်ညးဓိဟ်လလံ ဟွံမွဲကိုဂမ်ကွမ်ကွာန် ကိလေသ။ သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ ငမဒုင်စသိုင် တသိုက်ဖျာန် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဗြဟ္မဘူတေန၊ ခွံ့မစိုန်ဒ့်တ် မပြဲ။ အတ္တနာ၊ နကိုအတ္တာဘ်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ ဗွဲဗိုပြင်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ အတ္တန္တပေါ၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်။ အနုယုတ္တော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဲမ၊

ပ္ပံ။ ဓ္ကစ္စော၊ ဎ။ အစေလကော၊ ဎဟ္ကံပိုက်လတက်ယာတ်။ (ဝါ) ဎမံဎ်တ် သိုဟ္ကံပိုက် ဗ္ဂိုက်လတက် မဒ္ဒိဇကုသ္ဍး နပွမဒ္ဂေတ်တ်ဒ္ဂေတ် ဟ္ကံပိုက်ဗ္ဂိုက်လတက်။ မုတ္တာစာရော၊ ဎ မ္ဟံကိုဒ္ဂေတ်လ္ပတ် မဍ္ဍိန်ဥောတ် မဂပ်ဝ်သ္ဍးကေ့ံတဲ့။ (ဝါ) ဎမပါသ္ဍးကေ့ံ ပွယေန်သ္ဒာဎ် ကောန်ဂကူ သိုမဒ္ဂေတ်တ် ဗွဲမရိုဎ်ဇိုဎ် နမပ္ဆံကိုက္ဆ်ိဒတ်တဲ့ အာတရ၍ဇော် တရ၍သ္ဒတ်, ပွမ စစ္ဓ။ ဟတ္ထာပလေခနော၊ ဎမစပုဎ်တဲ့ မလေပ်ကလေမ်တ်တဲ နကိုလတာ်။ (ဝါ) ဎမအာ တရ၍ဇော်တဲ့ မလေပ်သ္ဍးဇုးတ်အသုဘ နကိုတဲ့။ န ဓ္ကဟိဘဒ္ဒန္တိကော၊ ကဿ်ပိဏ္ဍပါတ်ညိ နိမန်မ္ဂး ဎဟ္ကံကဿ်ဂ္ဂုဎ်။ န တိဋ္ဌဘဒ္ဒန္တိကော၊ ဟ္ကံမိက်ကဿ်မ္ဂး ဒတ်ညိ နိမိန်မ္ဂးလေဝ် ဎဟ္ကံ ဒတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ပံ။ ။[ဗိုရုပ် မအာစိုပ်ဒတဲ့ပိုဒ်ဝွံ ကလေဎ်ရံဎ် ပ္ဒဲတိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက် (၁၅၇) အစေလက ဝဂ်တေံညိ]။ ။

အဘိဟဋ္ဌံ၊ နံပုဎ် မဂပ်ဝ်ရေဎ်တ္ဂျဎ်လဝ် ကာဟ္ကံစိုပ် ဇကုဏီ။ န သာဒိယတိ၊ ပ္ဌံဟ္ကံဂိုဎ် ကေတ်ရ။ ဥဒ္ဒိဿကတံ၊ နံပုဎ် မဂပ်ဝ်စီရေဎ်လဝ် ရန်တ္ဂံကိုဇကု။ န သာဒိယတိ၊ ပ္ဌံ။ နိ မန္တနံ၊ နံပုဎ် မဂပ်ဝ်ဘိက်နိမန်လဝ်။ န သာဒိယတိ၊ ပ္ဌံ။ သော၊ ဎ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ ကုမ္မိုမုခါ၊ နူ ပါဎ်နုဎ်စုတ်ပုဎ်။ ဥဒ္ဓရိတ္ထာ၊ ရေဎ်တ္ဂျဎ်ပတိတ်တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ်ဖွ်၊ နံပုဎ် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် ကိုလေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ကဠောပိမုခါ၊ နူသွဲန်ပါဎ် ထွဲစုတ်ပုဎ်, နပရှ်ေစုတ်ပုဎ်။ ဥဒ္ဓရိတ္ထာ၊ တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ်ဖွ်၊ နံ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ဓ္ကဠကံ၊ နံဒမုဎ်တြဎ်။ အန္တရံ၊ နံ ပွမခြာဒွံဎ်။ ကတ္ထာ၊ တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ်ဖွ်၊ နံ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ဒဏ္ဍံ၊ နံလေံဒဏ်။ အန္တရံ၊ နံ။ ကတ္ထာ၊ တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ်ဖွ်၊ နံ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ မုသလံ၊ နံရိ။ အန္တရံ၊ နံ။ ကတ္ထာ၊ တဲ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ်ဖွ်၊ နံ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ။

ဒ္ဒိန္နံ၊ ဎ်ညးဓါဂမ်ျိုဎ်။ ဘဥ္ဇမာနာနံ၊ ဃောက်ဒွံဎ်ပိုန်အိုတ်။ ဓ္ကာသ္ဒီ၊ ဎ်ညးမွဲ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ဒ္ဒိုက်က္ခ်ိတဲ့။ ဒေဇ္ဇေ၊ နကြိုကိုနေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ဂဇ္ဈိနီယာ၊ မိန်ညးပြုမ္ဟံကိုဂဝ်ဂ့်။ ဒီယမာနဘိက္ခမ်ဖွ်၊ နံ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ပါယမာနာယ၊ မိန်ညးပြုမဗမဒွံဎ်တ့်။ ဒီယမာန ဘိက္ခမ်ဖွ်၊ နံ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ပုရိသန္တရဂတာယ၊ မိန်ညးပြု မအာစိုပ်ဒွံဎ်ပ္ဒံဇရေဎ် ညးတြံ့။ ဒီယမာနဘိက္ခမ်ဖွ်၊ နံ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ။[ပုရိသန္တရဂတာယာတိ ပုရိသ သမီပဂတာယ။ မူလပဏ္ဏာသဋီကာ၊ ဒု (၃၅)]။ ။

သကိတ္တီသု၊ ဎ်ပုဎ် မ္ဒိဟ်ဂမ်ျိုဎ် ကြဖအောဝ်ဆဝ်ဗ့ဟ်တဲ့ မဂပ်ဝ်စီရေဎ်လဝ်ဂမ်ျိုဎ်။ ဒီယ မာနာသု၊ နကြိုဂပ်ဝ်ကိုဒါန်အိုတ်နေဝ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ယတ္ထ၊ ယြဲပ္ဒဲဌာန်မွဲ။ သာ၊ ဎ် ကျိုဂ့်။ ဥပဋ္ဌိတော၊ ဎ်မတန်တ်ဒွံဎ် ပ္ဒဲဇရေဎ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဌံ။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲဌာန်ဂ့်။ အာဟဋ္ဌံ၊ နံ ပုဎ် မဂပ်ဝ်ရေဎ်တ္ဂျဎ်နဎ် သိုဟ္ကံကိုကုက္ခိ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ ယတ္ထ၊ ယြဲပ္ဒဲဌာန်မွဲ။ မက္ခိ ကာ၊ ဎ်ရဲဂမ်ျိုဎ်။ သဏ္ဍာသဏ္ဍာစာရိနီ၊ စိုန်ဂေတ်ဂေ့ဎ်ဒွံဎ် ကောံကောံအိုတ်ရ။ တတော၊ နူ ဌာန်ဂ့်။ အာဟဋ္ဌံ၊ နံပုဎ် မဂပ်ဝ်ရေဎ်တ္ဂျဎ်နဎ်။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပ္ဌံ။ မစ္ဆံ၊ နံက။ န ပဋိဂ္ဂဏှာ

တိ၊ ပုံ။ မံသံ၊ နိဖျုန်။ နု ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုံ။ သုရံ၊ နိဒ္ဓာသိ။ နု ပိဝတိ၊ ပုံဟွံသုင်။ မေရယံ၊ နိအရက်။ နု ပိဝတိ၊ ပုံ။ ထုသောဒကံ၊ နိဒ္ဓာသမ်။ နု ပိဝတိ၊ ပုံဟွံသုင်ရ။ သော၊ ငဲ ပူဂိုလ်ဂ်။ ဓကာဂါရိကော ဝါ၊ ငဲမဒုငဲပိဏ္ဍာပါတ် မွဲသိုဓဝ်ကို။ ဟုတွာ၊ ဒ်ုတဲ့။ ဓကာလောပိကော၊ ငဲမယာပ်ယာတ် နကိုပုင် မွဲလုံက်ဓဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံဒ်ုရ။ ဒွါဂါရိကော ဝါ၊ ငဲမဒုငဲပိဏ္ဍာပါတ် ဓါသိုကို။ ဟုတွာ၊ ဒ်ုတဲ့။ ဒွါလောပိကော၊ ငဲမယာပ်ယာတ် နကိုပုင် ဓါလုံက်ဓဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

သတ္တာဂါရိကော ဝါ၊ ငဲမဒုငဲပိဏ္ဍာပါတ် ထပ်သိုကို။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ သတ္တာလောပိကော၊ ငဲမယာပ်ယာတ် နကိုပုင် ထပ်လုံက်ဓဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဓကိသာ၊ ခဲ့မဒ်ုမွဲ။ ဒတ္တိယာပိ၊ နကိုခရော်ပုင်သွတ် အယံမာတ်မရုံဂပ် ဓါပိလုံက်ဟောင်ကိုလေဝ်။ ယာပေတိ၊ ပုံယာပ်ယာရ။ ဒ်ဳဟိ၊ ခဲ့မဒ်ုအိုတ်။ ဒတ္တိဟိပိ၊ နကိုခရော်ပုင်သွတ်ဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ ယာပေတိ၊ ပုံ။ (ပ)။ ။ သတ္တဟိ၊ ခဲ့–အိုတ်။ ဒတ္တိဟိပိ၊ နကို–အိုတ်ကိုလေဝ်။ ယာပေတိ၊ ပုံ။ ဓကာဟိကမ္ပိ၊ ခဲ့မဒ်ုခြာ မွဲတဲ့ကိုလေဝ်။ (ဝါ) သိုဟွံစမွဲတဲ့ မံင်တဲ့ကိုလေဝ်။ အာဟာရံ၊ နိစ္စအာဟာရ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံစရ။ ဒွါဟိကမ္ပိ၊ ခဲ့မခြာ ဓါတဲ့ကိုလေဝ်။ အာဟာရံ၊ နိ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တာဟိကမ္ပိ၊ ခဲ့။ အာဟာရံ၊ နိ။ အာဟာရေတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ နကိုနယ်မြသာ်ဝွံ။ ဓဝရူပံ၊ ခဲ့မုံသဘ်သာ်ဝွံ။ အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ၊ ခဲ့မုံအပိုင်အခြာ ကဝက်ဂိတု စ်သုနိတဲ့ကိုလေဝ်။ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂံ၊ နိဝီရိယ ပွမ္ပတ်တ် ဖြဟတ်ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ ပွမစပုင် အလနိတဲ့ကိုလေဝ်။ အနုယုတ္တော၊ သိုမပ်တ်ဖြဟတ်။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ။

သော၊ ငဲပူဂိုလ်ဂ်။ သာကဘက္ခောပိ၊ ငဲမစတူး သွေဝ်သွ သာ်ကွေငဲငေက်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ သာမာကဘက္ခောပိ၊ ငဲမစသု ချေဲလမာနိကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ နီဝါရဘက္ခောပိ၊ ငဲမစ တုံသြေံမာ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဒဒ္ဒုလဘက္ခောပိ၊ ငဲမစဇရစ္ဆံကို။ ။(ပ)။ ။ ဟဋ္ဌ ဘက္ခောပိ၊ ငဲမစသွိသွိနိ ဟနိဗနိကို။ ။(ပ)။ ။ ကဏ္ဍဘက္ခောပိ၊ ငဲမစ ကျောနိသုကို။ (ပ)။ ။ အာစာမဘက္ခောပိ၊ ငဲမစပုင်မောဝ်ကို။ (ဝါ) ငဲမုံကိုစ္စအာဟာရ မတွံဂး ချံပုင်ကို။ (ဝါ) ငဲမသုင်ချံပုင်ကို။ ။[အာစာမံ ဘက္ခတီတိ အာစာမဘက္ခော၊ ညးမစပုင်မောဝ်။ ။(မွဲနယ်)။ ။ အာစာမော ဘက္ခော ယဿာတိ အာစာမဘက္ခော၊ ညးမုံကိုစ္စ မတွံဂး ချံပုင်]။ ။(ပ)။ ။ ပိညာကဘက္ခောပိ၊ ငဲမစကွာင် လုံထူက်။ တိဏ၊ ချေဲ။ ဂေါမယ၊ အိက်ဂ်။ ။(ပ)။ ။ ဝနမူလဖလာဟာရောပိ၊ ငဲမုံကိုစ္စအာဟာရ မတွံဂး ရိဟ်ဆု, သတ်ဆုကိုလေဝ်။ ဟုတွာ၊ ဒ်ုတဲ့။ ပဝတ္တဖလဘောဇီ၊ သိုကိုမစတ် သတ်ဆု မပြဟ်ဒတုံစေ့် အလိုလိ။ ယာပေတိ၊ ပုံယာပ်ယာရ။ ။

သော၊ ငဲညးဂ်။ သာဏာနိပိ၊ နိယာတ်ကာနိဂမ္ဂိုင်ကိုလေဝ်။ ဓာရေတိ၊ ပုံပ္ဂင်ရင်ရ။

(ဝါ) ပုံဗိုက်လတက်ရ။ မသာဏာနိပိ၊ နိယာတ်ကာန် မန္ဒ်ရနကိုတောဝ် တူဟ်ဂမျိုင်ကို လေဝ်။ ဓာရေတိ၊ ပုံ၊ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၉၄) ပဝိဝေကသုတ်တေံ ညိ]။ ။ ဆဝဒုဿာနိပိ၊ နိယာတ် မဂပ်ဝ်ကယျာကေတ်လဝ် နူညးမချိုတ်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) နိယာတ် မယုတ်သဝ် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နမပ္ဍံကို ချေဲကြဲကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ပံသုကူလာနိပိ၊ နိယာတ်ပံသုကူဂမျိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ တိရီဋ္ဌာနိပိ၊ နိယာတ် ချော် ဆုဂမျိုင်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဇိနမြိ၊ နိစ္စာံပြန်ကိုလေဝ်။ ။[ကလေင်ရံင် တိက နိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၄) ဝေနာဂပုရသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ အဇိနက္ခိပမြိ၊ နိစ္စာံ မဂပ်ဝ်က ရေက်လဝ် ပွဲလျောဝ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ကုသစီရမြိ၊ နိသ္ဂာ ကွတ်သ္ဒခိုဟ်ကိုလေဝ်။ (ပ)။ ။ ဝါကစီရမြိ၊ နိသ္ဂာ သကောဝ်ဆုကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဖလကစီရမြိ၊ နိသ္ဂာ ဂတိုဂတော့်ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။

ကောသကမ္မလမြိ၊ နိယာတ်ကွဝ် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နကိုသော်မြိဟ်ကိုလေဝ်။ ။(ပ) ဝါဠကမ္မလမြိ၊ နိယာတ် မဂပ်ဝ်ကျောန်လဝ် နမပ္ဍံကိုသော်ချေံကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဥလူ ကပက္ခိကမြိ၊ နိယာတ်သွေင် ဂစေံကွင်ဟိုက်ကိုလေဝ်။ ဓာရေတိ၊ ပုံ။ ကောသမသုလော စကောပိ၊ ငဉး မလေပ်ပိုက်ကေံသော်, သော်ပါင်မုင်ကိုလေဝ်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ကောသ မသုလောစနာနုယောဂံ၊ နိဝီရိယ ပတိတ်ဖြဟတ်ဂ္ဂိုင်ငိုဝါ ပွမပိုက်ကေံသော်, သော် ပါင်မုင်။ အနုယုတ္တော၊ ငမပတိတ်ဖြဟတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဥဇ္ဇုဋ္ဌကောပိ၊ ငမဒတ်ဒုံင် ဓဝ်ဓဝ်ပွဲလ္ဟာ့။ ဟုတွာ၊ ဒှံတဲု။ အာသနပဋိက္ခိတ္တော၊ ငမပါကေံ ကျရိယာပိုတ် ပွမဂွံ။ ဟော တိ၊ ပုံ။ ။

ဥက္ကုဋိကောပိ၊ ငမ့ုံကိုဒွေတ်ဝတ် မံင်လံက်ဂဖုန်။ ဟုတွာ၊ တဲု။ ဥက္ကုဋိကပွဓာနံ၊ နိ ဝီရိယ ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်ကမ္ဘောန် ပွမမံင်လံက်ဂဖုန်။ အနုယုတ္တော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကဏ္ဍ ကာပဿယိကောပိ၊ ငမကွာ်, ဂွံ, ဒတ် ပွဲလ္ဟာ့ဒွဲသတိက် မတွံဂး ဇလကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကဏ္ဍကာပဿယေ၊ ပွဲဒွဲသတိက် မတွံဂး ဇလ။ သေယျံ၊ နိပွမတိက်။ ကပ္ပေတိ၊ ပုံ။ သာယတတိယမြိ၊ ဧံမဒှ်မရနုက်ကို ပိဝါ မတွံဂး အခိင်သဝ်တွဲကို။ (ဝါ) ငမ့ုံကို ပိအခိင် ကိတ်တ် ဗွဲနူဂယး, ဒေါဝ်တွဲ, သဝ်တွဲကို။ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ၊ နိဝီရိယ ပွမပ္ဍိတ် ဖြဟတ်ဂ္ဂိုင်ငိုဝါ ကမ္ဘောန် ပွမစ္ပေ့အာဋ္ဌာ် တူဟ်နဖီကေံ့ ပွသရံပါပ်ဂမျိုင်ကို။ အနု ယုတ္တော၊ သီ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ ။

ကွတိ၊ ဗွဲနယ်ဝွံ။ ဓ္ဍဝရူပံ၊ ဧံမ့ုံသဘာသာ်ဝွံ။ အနေကဝိဟိတံ၊ ဧံမ့ုံတွေင်တူဟ်ဟ်။ ကာယဿ၊ နိခန္ဓကာယ။ အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နိဝီရိယ ပွမပ္ဍိတ်ဖြဟတ်ဂ္ဂိုင် ငိုဝါကမ္ဘောန် ပွမကိုဂမ်ဂ်ကမ္ဘာန်, ပွမကိုဂမ်ဂ်ကမ္ဘာန် ဂ္ဂိုင်ငိုဝါ။ အနုယုတ္တော၊ သီ။ ဝိဟ ရတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ ဗွဲနယ်သာ်ဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငိ။ အတ္တဋ္ဌပေါ၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တဲု။ အတ္တာပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နိ။ အနုယုတ္တော၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယံ္ဟ။ ကာ္မဓ၊ ပ္ဟဲ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ဧ္ဒံ။ ဩရဗ္ဘိကော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ် သ္ဒာဂစိုတ်သိုဳ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်ပူဂိုလ်ကိုု။ သူကရိကော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ် သ္ဒာဂစိုတ်ကွိုက်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကိုု။ သာကုဏိကော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်ညး ဂစိုတ်ဂစံ။ (ဝါ) ဧ္ဒံမဒ္ဒ်လ္ဒဂစံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကိုု။ မာဂဝိကော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်ညး ဂစိုတ်သတ်။ (ဝါ) ဧ္ဒံမဒ္ဒ်လ္ဒသတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကိုု။ လုဒ္ဒ်ဒါ။ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်ညး ဓဇန် ကြဲဎ်မ္ဂိုဟ်။ ။[ဟနနဃာတနာဒိနာ ပရေ ရောဒါပေတီတိ လုဒ္ဒ်ဒါ၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်ညး မလေပ် ကိုုညးသ္ဆာင်ဂမ္ဂါဎ် လရိုအ်ဃံ နမပ္ဋံကို ပွမစုဎ်တက်ဂစိုတ်]။ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကိုု။ မစ္ဆ ဃာတကော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်ညး ဂစိုတ်က။ (ဝါ) ဧ္ဒံမဒ္ဒ်သ္ဒာတမ္ဂ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကိုု။ စောရော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်ကမ္ဂတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကိုု။ စောရဃာတကော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်သ္ဒာဂစိုတ်ကမ္ဂတ်။ ။(ပ) ဂေါဃာတကော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်သ္ဒာဂစိုတ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဗန္ဓနာဂါရိကော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်သ္ဒာ မင်သို စာတ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်–ကိုု။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံု။ ဝါ ပန၊ သ္ဆာင်နူဂ့်။ အညော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်မွဲသ္ဆာင်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ္ဒံမဒ္ဒ်မသ္ဆာင် နူပူဂိုလ်သြရဗ္ဘိက စုံကိုစိုပ်ဗန္ဓနာဂါရိက မဂပ်ဝ်သွးကျဲဎ်တဲအိုတ်။ ကေစိ၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်လ္ဂိုအိုတ်။ ကုရ္ဂုရကမ္မန္တာ၊ ဧ္ဒံမ္ဒုံကိုကမ္ဘောန် ဓဇန်သ္ဒ်္ဂါသ္ဆာ်အိုတ်။ ယေ၊ ပြြဲင်ပူဂိုလ် ဂမ္ဂါဎ်။ သန္တိ၊ ပ္ဒံု–အိုတ်ရ။ တေပိ၊ ဎ်ပူဂိုလ်ဂမ္ဂါဎ်ဂ့်လေဝ်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံု–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ္ဟ။ စ္ဆဝံ၊ ဗွဲနယ်သာ်ဝ်ွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ္ဟ။ ကထဥ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်။ အတ္တန္တပေါ စ၊ ဎ်–ကိုု။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲု။ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်။ အနုယုတ္တော၊ ဎ်–ကိုု။ ပရန္တပေါ စ၊ ဎ်–ကိုု။ ဟုတ္ဝာ၊ တဲု။ ပရပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်။ အနုယုတ္တော၊ ဎ်–ကိုု။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ္ဟ။ ကာ္မဓ၊ ပ္ဟဲ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ဧ္ဒံု။ ပုဂ္ဂလော၊ ဎ်။ ခတ္တိယော၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်ပ္ဒံဂကူသ္ဒိဎ်။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ ဧ္ဒံမဂပ်ဝ်စဝ်လဝ် နကိုုဥ္ဂ် အဘိသိက် ပ္ဒဲက္ဒါပ်တဲု။ (ဝါ) ဧ္ဒံမဂပ်ဝ်ပတိုန်လဝ် သ္ဒိဎ်စဝ်လဝ်အဘိသိက်တဲု။ ရာဇာ ဝါ၊ ဎ်သ္ဒိဎ်ကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံု။ မဟာသာလော၊ ဧ္ဒံမ္ဒုံကိုကြက်ဒြပ် မဂ္ဂါဎ်။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ ဎ်ဗမ္ဘးကိုလေဝ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံု။ ။

သော၊ ဎ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ နဂရသ၊ နူဥူဎ်။ ပုရတ္ထိမေန၊ ပ္ဒဲဒိဟ်ဇံက်။ နဝံ၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်တွို့။ သန္ထာဂါရံ၊ နှ်ဒြပ် မပူဇယဇ်။ ကာရာပေတွာ၊ ကိုက္ကောန်တဲု။ ကေသမဿုံ၊ နှ်သော်ကို သော် ပါဎ်မုဎ်။ သြဟာရေတွာ၊ ပါကေ့်တဲု။ ခရာဇိနံ၊ နှ်စွာံ မကြဲဎ်မ္ဂိုဟ် မွဲဟာန်ကျောံနှေပ်။ နိဝါသေတွာ၊ တဲု။ သပ္ပိတေလေန၊ နကိုက္ကေဎ်သွဟ် ကိုက္ကေဎ်။ (ဝါ) နကိုက္ကေဎ် မန္ဒ်ရ ကျောံက္ကေဎ်သွဟ်။ ကာယံ၊ နှ်ကာယ။ အဇ္ဈဥ္ဆိတွာ၊ လံက်လေတ်တဲု။ မဂဝိသာဏော၊ နကိုဂြဎ်သတ်။ ပိဋ္ဌိ၊ နှ်စး။ ကဏ္ဏဥဝမာနော၊ သိုကိုပ္ဒေါ်က့ံနှော်။ မဟောသိယာ စ၊ ကျောံ ဂ္ဂကျာ်ကို။ ပုရောဟိတေန၊ ဧ္ဒံမဒ္ဒ်ပြောဟိတ်။ ဗြာဟ္မဏေန စ၊ ကျောံဗမ္ဘးကို။ သဒ္ဓိ၊ မွဲဟာန်။ နဝံ၊ ဧ္ဒံု။ သန္ထာဂါရံ၊ နှ်။ ပဝိသတိ၊ ပ္ဒံလုပ်ရ။ သော၊ ဎ်သ္ဒိဎ်ဂ့်။ တတ္ထ၊ ပ္ဒဲသန္ထာဂါရဂ့်။ အနန္တရဟိတာယ၊ ဧ္ဒံမဟဂပ်ဝ်လးလဝ်သွာ။ ဟရိတုပလိတ္တာယ၊ ဧ္ဒံမလံက် လေတ်တ် နကိုအိက်ဂ့်ထမ္ဘေက်။ ဘူမိယာ၊ ပ္ဒဲ။ သေယျံ။ နှ်ပွမတိက်။ ကပ္ပေတိ၊ ပ္ဒံသွရ။

သရူပဝစ္ဆာယ၊ ဧသံမှံကိုကောန်ဂ် ရုပ်သင်္ခမတုပ်ကျော် ဂ်မျော်။ ဓ္ကိသာ၊ ဧသံမန်ဒ်မွဲ။ ဂါဝိ ယာ၊ ဒဒင်္ဂတ်ကိုဂ်မျော်။ ။[သမာနံ ရူပံ ယသ ဝစ္ဆသာတိ သရူပေါ၊ ကောန်ဂ် မှံကိုရုပ်သင် မတုပ်ကျော်ဂ်မျော်။ သရူပေါ ဝစ္ဆော ယသာ ဂါဝိယာတိ သရူပဝစ္ဆာ၊ ဂ် မျော် မှံကိုကောန်ဂ် ရုပ်သင်္ခမတုပ် ကျော်ဇကု]။ ။ ဓ္ကသွီ၊ ဧသံ။ ထနေ၊ ပွဲတိုင်တှ်။ ယံ ခီရံ၊ ယြင်ဉာ်တှ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တေန၊ နကိုဉာ်တှ်ဂှ်။ ရာဇာ၊ ဍ်သွိင်။ ယာပေတိ၊ ပုံ့ယိုပ်ယာရ။ ဒုတိယသွီ၊ ဧသံမရနုက်ကိုစ၀ါ။ ထနေ၊ ပွဲ။ ယံ ခီရံ၊ ယြင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တေန၊ နကိုဉာ်တှ်ဂှ်။ မဟေသီ၊ ဍ်ဂုကျာ်။ ယာပေတိ၊ ပွဲ။ တတိယသွီ၊ ဧသံ။ ထနေ၊ ပွဲ။ ယံ ခီရံ၊ ယြင်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တေန၊ န။ ပုရောဟိတော၊ ဧသံမန်ပြောဟိတ်။ ဗြာဟ္မ ဏော၊ ဍ်။ ယာပေတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အဂ်ိ၊ နိပ္ပတ်။ ဇုဟောတိ၊ ပုံ့ပူဇရ။ အဝသေ သေန၊ နကိုဉာ်တှ် မသွေဟ်။ ဝစ္ဆကော၊ ဍ်ကောန်ဂ်။ ယာပေတိ၊ ပုံ့။ ။

သော၊ ဍ်သွိင်ဂှ်။ ဓ္ကံ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ။ အာဟ၊ ရော။ ဓ္ကတ္တကာ၊ ဧသံမှံဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်ဝွံ။ ဥသဘာ၊ နိဂ်ကြိုအ်ဂမ့ိုင်။ ယညတ္ထာယ၊ တ္ဂဟ်နဖိုပူဇယဇ်။ ဟညန္တု၊ သြဝ်...ကိုဂစိတ်အိုတ်ညီ။ ဓ္ကတ္တကာ၊ ဧသံ။ ဝစ္ဆတရာ၊ နိဂ်ဗအ် ဂ်လ္ဒာဝ်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ဝစ္ဆတရိယော၊ နိဂ်မျော် တဲလ္ဒာဝ်ဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ အဇာ၊ နိဗ္ဘေဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဥရဇ္ဇာ၊ နိသိုဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ အသာ၊ နိချေဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ကတ္တကာ၊ ဧသံ– အိုတ်။ ရုက္ခာ၊ နိတ္ဆံဆုဂမ့ိုင်။ ယူပတ္ထာယ၊ တ္ဂဟ်နတိုင်ယဇ်။ ဆိဇ္ဈန္တု၊ သြဝ်...ဂပ်ဝ်ကိုကုတ်အိုတ်ညီ။ ဓ္ကတ္တကာ၊ ဧသံ။ ဒဇ္ဇာ၊ နိက္ဘတ်သ္ဘခိုဟ် ကွတ်ဒဖိပ်ဂမ့ိုင်။ ဗရိဟိသတ္ထာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမက္ကောန်စေဝ် ပွိုင်ကိုသွာတိယဇ်၊ လူယန္တု၊ သြဝ်...ဂပ်ဝ်ကိုရတ်အိုတ်ညီ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အာဟ၊ စိုန်။ အသ၊ ဒဒင်္ဂတ်ကိုသွိင်ဂှ်။ ယေပိ တေ၊ ယြင်ညးဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ ဒါသာတိ ဝါ၊ ဍ်ချိုက်ဂမ့ိုင်ကို။ ပေသာတိ ဝါ၊ ဍ်ညးမဒုင်စကာဂမ့ိုင်ကို။ ကမ္မကရာတိ ဝါ၊ ဍ်ညး သွာကမ္ဘောန်ဂမ့ိုင်ကို။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တေပိ၊ ဍ်ညးဂမ့ိုင်ဂှ်လေဝ်။ ဒဏ္ဍ တဇ်ိတာ၊ ဍ်မဂပ်ဝ်ဘပဥ္စ နကိုဒုဟ်ဒဏ်ဂမ့ိုင်။ ဘယတဇ်ိတာ၊ ဍ်မဂပ်ဝ်ဘပဥ္စ နကိုဘဲ ဂမ့ိုင်။ ဟုတ္တွာ၊ ဒ်္ဂအိုတ်တဲ့။ အသုမုခါ၊ သိမှံကိုမုက္ခဝါ ဥုက်ချေက်တ် နကိုဉာ်ရမတ်။ ရုဒမာနာ၊ သိုကိုမလရိုအ်ယဲအိုတ်။ ပရိကမ္မာနိ၊ နိကမ္ဘောန်ဂမ့ိုင်။ ကရောန္တိ၊ ပုံ့ဒးကွောန် သွအိုတ် ရ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဥ္စ၊ မူရ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဍ်။ နေဝ အတ္တန္တပေါ၊ ဍ်။ ဟုတ္တွာ၊ တဲ့။ အတ္တာပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်။ န အနုယုတ္တော၊ ဍ်–ကို။ န ပရန္တပေါ၊ ဍ်။ ဟုတ္တွာ၊ တဲ့။ ပရုပရိတာပနာနုယောဂံ၊ နှ်။ န အနုယုတ္တော၊ ဍ်–ကို။ ဟောတိ၊ ရော။ အနတ္တန္တပေါ၊ ဧသံဟွံလေပ်ကို ဂမ့ဂမ္ဘာနဇာ။ အပရန္တပေါ၊ ဧသံဟွံကိုဂမ့ဂမ္ဘာန် ညးသ္ဘာင်။ သော၊ ဍ်ပူ ဂိုလ်ဂှ်။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ၊ ပွဲ–ဟေင်။ ။(ပ)။ ။ အတ္တနာ၊ နကို။ ဝိဟရတိ၊ ရော။ ။ [ကြန္ဒဂှ် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၆၀)သုဂတဝိနယသုတ်ကို ပိုဒ်လိက်(၃၃) သီဟနာဒ

သုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငကျ်ာ်တြဲဂ့်။ သဒေဝကံ၊ ဧံု။ သမာရကံ၊ ဧံု။ သပြဟ္မကံ၊ ဧံု။ ကျ္ကမံ လောကံ၊ နံ်သြကာသလောကဝွံကို။ သဿမဏာဗြာဟ္မဏီ၊ ဧံု။ သဒေဝမနုဿံ၊ ဧံု။ ပဇ၊ နံ်ဂကောံသတ်ကို။ သယံ၊ အလို်ဇာ့။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ တီကေတ် နကို်သဗ္ဗညုတညာဏ် မတွေငဒ်တုံ။ သစ္ဆိကတွာ၊ သွဖွောဝ်မတ်တုံ။ ပဝေဒေတိ၊ ပုံ့တွံကို်တီရ။ ။(ပ)။ ။

တံ ဓမ်မံ၊ နံ်ဓရံ် မဍ္ဍိက်ပေငဒ်တ် ကျုံမပ္ပံကို် အာဒိကလျာဏာဂ့်။ ဂဟပတိ ဝါ၊ ငသ္ဒါဗ့ သ္ဒါဗို့က် တ့သို့ကို။ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ ငကောန်–ကို။ အညတရသ္မိ၊ ဧံု။ ကုလေ၊ ပ္ဒဲ။ ပစ္စာဇာတော ဝါ၊ ငညး မသ္ဒးဂံ့ဂဝ်ကို။ သုဏာတိ၊ ပ့ံု။ သော၊ ငညး မပ္ပံက်ိုဂဟပတိဂ့်။ တံ ဓမ်မံ၊ နံ်ဓရံ်ဂ့်။ သုတွာ၊ တုဲ။ တထာဂတော၊ ပ္ဒဲကျ်ာ်တြဲ။ သဒ္ဓံ၊ နံ်ဓရံသဒ္ဓါ မလျုငဒ်ပတော့်။ ပဋိလဘတိ၊ ပ့ံု။ သော၊ ငညးဂ့်။ တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန၊ ကျုံပွမကလိဝွံ ဓရံသဒ္ဓါဂ့်။ သမန္နာဂတော၊ ငိ။ ဟုတွာ၊ တုဲ။ ဣတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပ့ံုချပ်ဗွာရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ရော။ ။

ဃရာဝါသော၊ ငသို့။ သမ္ဗာဓော၊ စိုန်ခုန်ဂြက်ရ။ ရဇာပထော၊ စိုန်ဒ့်အရာ ဌာန်လက် ကွိုက်ကိလေသ မက္ကိ်ဒ့်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဒ့်ဂံ့ငဒ်တရ လက်ကွိုက်ကိလေသဂမ့်ိုင် မက္ဂုငဒ်တရ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ငဒဒ့်ခမီ။ (ဝါ) ငဘဝခမီ။ အဗ္ဘောကာသော၊ စိုန်တုပ်ကျုံ အမဲ့အာကာသရ။ အဂါရံ၊ ပ္ဒဲသို့။ (ဝါ) ပ္ဒဲလ္ဒောဝ်သို့။ အဇ္ဈာဝသတာ၊ မိန်ညး မပဒတ်။ ကျ္ကဒံ ပြဟ္မစရိယံ၊ နံ်ဒ္ဂေတ်မပြဲ မတွံဂး သိက္ခာပိပြကာဝွံ။ ဓုကန္တာပရိပုဏ္ဏံ၊ ညံငဂ့်ဆျိက်ပေငဒ်တ ပ့ီပွူ ဗွဲစုတ်။ ဓုကန္တပရိသုဒ္ဓံ၊ ညံငဂ့်သ္အးဇုး ပ့ီပွူ ဗွဲစုတ်။ သခ်လခိတံ၊ ညံငဂ့်တုပ် ကျုံကျုသင် မဂပ်ဝ် ပေါတ်လဝ်။ စရိတုံ၊ တ့ဟ်။ နံ သုကရံ၊ စိုန်ဟဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမလေဲသွာရ။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ ကေသမဿုံ၊ နံ်သော်ကို သော်ပါင်မုင်။ သြဟာရေတွာ၊ ပါကေ့်တုဲ။ ကာသာယာနိ၊ ဧံုမလေပ်သုင်တ ဘ့်ဗွိတ်ဗွးအိုတ်။ (ဝါ) ဧံုမဂပ်ဝ်ဖျောန်လဝ် နကို်ဘ့် ဗွိတ်ဗွးအိုတ်။ ဝတ္ထာနိ၊ နံ်ယာတ်ဂမ့်ိုင်။ အစ္ဆာဒေတွာ၊ ပိုက်လတက်တုဲ။ အဂါရသ္မာ၊ နူသို့။ နိက္ခမိတွာ၊ တုဲ။ အနဂါရိယံ၊ နံ်ဒဒ့်ခမီ။ (ဝါ) နံ်ဒ္ဂေတ် သိက္ခာသီလ, သမာဓိ, ပညာ မတွံဂး ဒဒ့်ခမီ ဟွံမွဲက်ိုပွမက္ကောန်ဗ့, ဝီဂ့်, ကူဗို့က် မလေပ်ရေငဒ်တ္ဂုငဒ်ကို ပရေငဒ် ဖွော်မောဝ်ပတိုန် ကွံငဒ်မို့ဟ် ပွမပဒတ် ပ္ဒဲသို့]။ ။ ယံနူန ပဗ္ဗဇေယျံ၊ ယဝ်ရ ဂွံဒ္ဂေတ် လ့တ်မွး သြ...ခိုဟ်သန်ရ။ ကျ္ကတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ပ့ံု။ သော၊ ငညးဂ့်။ အပ ရေန၊ ဧံု။ သမယေန၊ ပ္ဒဲကာလ။ အပံ့ ဝါ၊ ဟွံပေငဒ်မွဲလို့တုဲ ဧံုမအောန်တ်ကို။ ဘော ဂက္ခန်ဓံ၊ နံ်ဗွဝ်ပိုန်ဒြပ်။ ပဟာယ၊ တုဲကို။ မဟန္တံ ဝါ၊ ပပ္ဍံနူ မွဲလို့တုဲ ဧံုမဂ္ဂိုင်ကို။ ဘော ဂက္ခန်ဓံ၊ နံ်။ ပဟာယ၊ တုဲကို။ အပံ့ ဝါ၊ ဟွံပေင် ဓါစော့်တုဲ ဧံုမအောန်တ်ကို။ ဉာတိပရိ ဝဋ်ဆ၊ နံ်ပွမဒက်ဂြေန် ကလောဒညာတ်။ ပဟာယ၊ တုဲကို။ မဟန္တံ ဝါ၊ ဧံု။ ဉာတိပရိဝဋ်ဆ၊

နှ်။ ပဟာယ၊ တဲုကို။ ကောသမသဲုံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ အနဂါရိယံ၊ နှ်။ ပဗ္ဗဇတိ၊ ပုံ့။ ။

သော၊ ငပူဂိုလ်ဂှ်။ ဧၛံ၊ ရဲ၌ံ ဗွဲမချုပ်ဗွာရဏာ နမပ္ဍံကို "သမ္မာမော ဃရဝါသော" အတိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲု၌ံတဲု ပွမဒ္ဂေတ်တ ဒဒှ်ခမီ မပါသွးကေံ့ ပိုန်ဒြပ်ကျဲံ ဒှက် ကလောဒညာတ် မြဲသာ်၌ံ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ငမဒ္ဂေတ်တ ဒဒှ်ခမီ။ သမာနော၊ နကြဲ။ ဘိက္ခူနုံ၊ ဒဒက်–ဂမ်ိုင်။ သိက္ခာ+သာဇီဝ+သမာပန္နော၊ သိုကိုမအာစိုပ် ပညပ်သိက္ခာပိုဒ် ပဒတ ဂယိုင်လမျှိ မွဲစွံကျဲံ အဓိသီလသိက္ခာ။ ပါဏာတိပါတံ၊ နှ်ပွမဂစိုတ်သတ်, လမျှိ။ (ဝါ) နှ်စေတနာ မတွံဂး ပွမကိုဒတုံဖျေံသတ်, လမျှိ ဗွဲမပြဟ်။ (ဝါ) နှ်စေတနာ မတွံဂး ဟိုတ် မကိုဒတုံဖျေံသတ်, လမျှိဗွဲမပြဟ်။ ပဟာယ၊ တဲု။ (ဝါ) ပပ္ဍံနူပါကျံတဲု။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူပွမဂစိုတ်သတ်, လမျှိ။ (ဝါ) နူစေတနာ။ ပဋိဝိရတော၊ ငမဝေင်ပါလ္ဂိုန်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ သိုမှံကိုလေံဒဏ် မဂပ်ဝ်ဖျေံလဝ်။ (ဝါ) သိုကိုဟွံရပ်လေံဒဏ် တွဟ်နပွမပရိက်ဂစိုတ် ညးမွဲသ္ဘာင်။ နိဟိတသတ္ထော၊ သိုမှံကိုလွဟ်လက်နက် မသ္ဘာင်နူလေံဒဏ် မဂပ်ဝ်ဖျေံလဝ်။ လဇ်ီ၊ သိုကိုမဂွနူ ပွသရံပါပ်။ ဒယာပန္နော၊ သိုကိုမအာစိုပ်မေတ္တာမလေပ်မင်မွဲသတ္တံ့။ သပ္ဗပါဏာဘူတဟိတာနုကမ်ဳိ၊ သိုမဆာန်ဘျုဖြဟာန်ကွိန် နကိုဒတဲု မြမောဝ်သတ္တံ့ အလုံအိုသီ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ ။

အဒိန္နာဒါနံ၊ နှ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဒြပ်ညးမွဲသ္ဘာင် တ္ဘညးဟဂပ်ဝ်ကို။ (ဝါ) နှ်စေတနာ ဟိုတ်မပုံင်ဝး။ ပဟာယ၊ တဲု။ အဒိန္နာဒါနာ၊ နူ။ ပဋိဝိရတော၊ ငး။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဒိန္နာဒါယီ၊ သိုကိုမဂိုင်ကေတ်ဒြပ် တ္ဘညးမဂပ်ဝ်ကိုဟောင်း။ ဒိန္နပါဋိကာ်ီ၊ သိုကိုမန္ဒံပိုက်ကိုဒြပ် တ္ဘညး မဂပ်ဝ်ကိုဟောင်း။ အထေနေန၊ ဧၟံဟွံလေပ်ကွတ်။ အထေနတ္တာ၊ ဟိုတ်ဒဒှ်ဟွံလေပ်ကွတ်။ သုစိဘူတေန၊ ဧၟံမစိုန်ဒှ်တ မသ္ဘးဖုး။ အတ္တနာ၊ နကိုအတ္တဘာ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ အဗြဟ္မ စရိယံ၊ နှ်ဒွေတ်မေထုန် ညးဟွံပြဲ။ (ဝါ) နှ်ဒွေတ်မေထုန် ဟွံပြဲ။ (ဝါ) နှ်စေတနာ မတွံဂး ပွမဒွေတ်တ ဒွေတ်မေထုန် ဟွံပြဲ။ ပဟာယ၊ တဲု။ ဗြဟ္မစာရီ၊ ငမဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြဲ မတွံဂး ပွမဝေင်ပါနူမေထုန်။ အာရာစာရီ၊ ငမဒွေတ်တ နူမေထုန် မသွေဲ။ အသဒ္ဓမ္မာ၊ ဧၟံမဒှ်ဓရ် ဒွေတ်မယုတ်မာ။ ဂါမဓမ္မာ၊ နူ။ ဝိရတော၊ ငး။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

မုသာဝါဒံ၊ နှ်ပွမဟိုသွးဂလာန် ဟွံဧၟံပြဲ။ (ဝါ) နှ်စေတနာ ဟိုတ်ဟိုကိုတီ ပယောဂ ကာယ, ပါင် မလေပ်ကိုဗ္ဘေတ်မှာ ညးမွဲသ္ဘာင်။ (ဝါ) နှ်စေတနာ ဟိုတ်မကိုက္ခ်ိဒ္ဒှ် ပယောဂ ကာယ, ပါင် မလေပ်ကိုဗ္ဘေတ်မှာ ညးမွဲသ္ဘာင်။ (ဝါ) နှ်စေတနာ ဟိုတ်မဟိုသွး ဗွဲမဧၟံစွတ် ပရူပရာ ဟွံဧၟံ။ ပဟာယ၊ တဲု။ မုသာဝါဒါ၊ နူ။ ပဋိဝိရတော၊ ငး။ သစ္စဝါဒီ၊ ငမဟိုဂလာန် ဧၟံစွတ်ဟောင်း။ သစ္စသန္ဓော၊ ငမလေပ်စပ်ဖျပ် ဂလာန် ဧၟံစွတ်ကွာကို ဂလာန်ဧၟံစွတ် ကြဲ။ ထေတော၊ ငမလေပ်ဗိုန်ခိုင် ဗွဲဂလာန်။ (ဝါ) ငမှံကိုဂလာန် ဗိုန်ခိုင်။ ပစ္ဆယိကော၊ ငမထေက်ကိုပတော့်။ လောကဿ၊ နှ်ကောံသတ်။ အဝိသံဝါဒကော၊ ငဟွံလေပ်ကို ဆောတ်ယောင်း။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ပိသုဏ်၊ ခဲ့မလေပ်သွတ် ညးမညီသာဒဲ့င် ညံင်ဂွံပါ်ဒကးအာ။ (ဝါ) ခဲ့မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံသျိုက်ဆာန်ဇကု ညံင်ဂွံက္ခုဟ်မွံ့ညးမွဲသ္ဆာင်။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ် လိက်(၁၁၈) ဝိပတ္တိသမ္ပဒါသုတ်တေံညျ]။ ။ ဝါစံ၊ နဂလာန်ပိုဟ်ဖျာ်။ (ဝါ) နဲစေတနာ မဒှ်ဟိုတ်ဂလာန်ပိုဟ်ဖျာ်။ ပဟာယ၊ တဲု့။ ပိသုဏာယ၊ ခဲ့ု။ ဝါစာယ၊ နူဂလာန်ပိုဟ်ဖျာ်။ ပဋိဝိရတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကျတော၊ နူဇရေင်ညးစါဂွံ။ သုတ္တာ၊ ဂွံမိင်ကေတ်ဂလာန် ပိုဟ်ဖျာ်တဲု့။ ကျမေသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးစါဂမျိုင်ဂွံ။ ဘေဒါယ၊ တ္ဟာ်နပွမပါ်ဒကး။ အ မုတြာ၊ ပွဲဇရေင်ညးတံဂ်ှ်။ နဲ အက္ခာတာ၊ စိုန်ဟွံဟိုရ။ ။

အမုတြာ ဝါ၊ ပွဲဇရေင်ညးဂမျိုင်ဂ်ှ်ကိုလေဝ်။ သုတ္တာ၊ ဂွံမိင်ကေတ် ဂလာန်ပိုဟ်ဖျာ်တဲု့။ အမူသံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညးဂမျိုင်ဂ်ှ်။ ဘေဒါယ၊ တ္ဟာ်။ ကျမေသံ၊ နဲညးဂမျိုင်ဂွံ။ နဲ အက္ခာ တာ၊ စိုန်ဟွံဟိုရ။ ကျတိ၊ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂ်ှ်ဟောင်။ ဘိန္နာနံ ဝါ၊ နဲညးပါ်ဒကးဒဲ့ငဂမျိုင်လေဝ်။ သန္ဓာတာ၊ စိုန်လေပ်ဖျပ်ကိုရ။ သဟိတာနံ ဝါ၊ ကုညးမညီသာ မဒှ်ဒဲ့ငမွဲစွံဂမျိုင်လေဝ်။ [သဟ+ကျတ]။ ။ အနုပ္ပဒါတာ၊ စိုန်လေပ်ဖျပ် ထပ်ဗပေင်ကိုဇြဟတ်ရ။ (ဝါ) စိုန် လေပ်ဖျပ် ညံင်ကိုဂွံဗိုန်ခိုင်ရ။ သမဂ္ဂါရာမော၊ စိုန်မွံ့ကိုအရာဌာနမလဟိုင်တ် မတွံဂး ညး မညီသာရ။ သမဂ္ဂရတော၊ စိုန်လေပ်လဟိုင်တ် ပွဲညးမညီသာရ။ သမဂ္ဂနဒ္ဒီ၊ ဂွံမိင်ညာတ် တ် ညးမညီသာဂမျိုင်မွး စိုန်လေပ်သျိုက်မျိုက်ရ။ သမဂ္ဂကရဏီ၊ ခဲ့ုမလေပ်သွတ် ညံင် ဂွံညီသာ။ ဝါစံ၊ နဂလာန်။ ဘာသိတာ၊ ငမလေပ်ဟိုသွး။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။

ဖရုသံ၊ ခဲ့ုမသ္ကာတ်မြဟ်။ (ဝါ) ခဲ့ုမဒှ်ဟိုတ် မသွတ်ဇကု ကိုညးမွဲသ္ဆာင် ညံင်ဂွံသ္ကာတ် မြဟ်။ ဝါစံ၊ နဂလာန်။ (ဝါ) နဲစေတနာ မဒှ်ဟိုတ်ဂလာန်။ ပဟာယ၊ တဲု့။ ဖရုသာယ၊ ခဲ့ု။ ဝါစာယ၊ နူ။ ပဋိဝိရတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ယာ သာ ဝါစာ၊ ပြြင်ဂလာန်မွဲ့။ နေလာ၊ စိုန်ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ရ။ ကဏ္ဏသုခါ၊ စိုန်မလေပ်ကိုကတောဝ် ဒှ်တသိုက် ညးမဂွံမိင် ကေတ်တံရ။ ပေမနီယာ၊ စိုန်လေပ်ကိုက္ခ်ိုဒှ် ပွမသျိုက်မျိုက်ရ။ ဟဒယဂ်မာ၊ စိုန်လေပ် ကိုလွောဝ်လုပ်အာ ဂ့ံစိုတ်ရ။ ပေါရီ၊ စိုန်ချိုန်ချောတ် ညံင်ရဂလာန် ညးချုင်ဇော်ရ။ (ဝါ) စိုန်က္ခ်ိုဒှ် ပွဲဒဒှ်မချိုက်ပေင်ကိုဂုဏ် မဆဲရ။ (ဝါ) စိုန်ဒှ်အရပ်အစပ် မဒှ်ဒြပ်ကောန်ချုင်ရ။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သျိုက်မျိုက်ကို ဂကော်မိုဟ် မဂ့ိုင်ရ။ ဗဟုဇနမနာပါ၊ စိုန်လေပ် ဇော်ပွဝ်ကို ဂ့ံစိုတ် ဂကော်မိုဟ် မဂ့ိုင်ရ။ တထာရူပီ၊ ခဲ့ုမ့ုံသဘ်သာ်ဂ်ှ်။ ဝါစံ၊ နဂလာန်။ ဘာသိတာ၊ ငမလေပ်ဟိုသွး။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။[တင်သောင်ကဋ္ဌး ပိုဒ်မပ္ပံကိုနေလာ, ကဏ္ဏသုခါတံဂ်ှ် ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၈) ဂူထဘာဏီသုတ်တေံညျ]။

သမ္ဗပ္ပလာပံ၊ နဂလာန်လုၤသွး ဟွံမွဲကိုကြက်။ (ဝါ) နဲစေတနာ မဟိုသွးပရူပရာ မစာ် စူးအာ နူအရထအဓိပ္ပါယ် မလေပ်ပလိုပလာ်ကေ့ံ ဒတဲုဖိုတသိုက်။ ။(ပ)။ ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကာလဝါဒီ၊ စိုန်လေပ်ဟိုသွး ပွဲကာလထေက်ကို ဟိုရ။ ဘူတဝါဒီ၊ စိုန်လေပ်ဟိုသွး သဘ် မဍုံစွတ်ရ။ အတ္ထဝါဒီ၊ စိုန်လေပ်ဟိုသွး ဂလာန်ဒတဲုဖိုံ ပစ္စုပ္ပန်,ပလိုက် စါပြကာရ။

(ဝါ) စိုန်လေပ်ဟိုသွးဂလာန် မစပ်ကျော်ဒတဲ့ဖို့ ပစ္စုပ္ပန်, ပလိုက် ဓါပြကာရ။ ဓမ္မဝါဒီ၊ စိုန်လေပ်ဟိုသွးဂလာန် မစပ်ကျော်ဓရ်လောကုတ္တိ် ဒွိတ်ပြကာရ။ ဝိနယဝါဒီ၊ စိုန်လေပ်ဟိုသွးဂလာန် မစပ်ကျော်သံဝရဝိနယ်, ပဟာနဝိနယ်ရ။ ။[ပဟာန်မသုန်ပြကာ မတွံဂး တဒင်္ဂပဟာန်, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, သမုစ္ဆေဒပဟာန်, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာန်, နိဿရဏပဟာန်ဂ် ပဟာနဝိနယ်ကော်ခစရ။ ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၂) ဒုတိယဥရုဝေလသုတ်တော်ညီ]။

နိဓာနဝတိ၊ ဧံမုံ့ကိုဂ်ံစိုတ် မဒ့်အရာဂိုင်ဒေပ်လဝ်။ (ဝါ) ဧံမထေက်ကို ဂိုင်ဒေပ်လဝ် ပ္ဒဲဂ်ံစိုတ်။ သာပဒေသံ၊ ဧံမဒ့်မွဲဟာန်ကျော် ဥပမာဟိုတ်ယုတ္တိ အရာမဟိုစ္စောန်ထွး။ ပရိယန္တဝတိ၊ ဧံမုံ့ကိုဗွတ်မွတ် အပိုင်အခြာ။ အတ္တသံဟိတံ၊ ဧံမချိုက်ပေင်ကျော် အရထ အဓိပ္ပါယ်အိုတ်အာ ဟွံမာန်။ (ဝါ) ဧံမဆေင်စပ်ကို ပရူပရာ အရထအဓိပ္ပါယ် မဂပ်ဝ် ဟိုသွး စွတ်သမ္ဘီလဝ် ဗွဲကိုပ်ကွာ။ ဝါစံ၊ နိ။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲကာလဟိုထေက်။ ဘာသိတာ၊ ငမလေပ်ဟို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

(မွဲနယ်)။ ။ နိဓာနဝတိ၊ ဧံ့။ (ဝါ) ဧံ့။ ဝါစံ၊ နိ။ သာပဒေသံ၊ ညံင်ဂွံဒ့်မွဲဟာန် ကျော် ဥပမာဟိုတ်ယုတ္တိ အရာမစ္စောန်ထွး။ (ဝါ) သိုကိုန်ခွံတ်ကို ဥပမာဟိုတ်ယုတ္တိ အရာ မစ္စောန်ထွး။ ပရိယန္တဝတိ၊ သိုကိုစွံလဝ်ဗွတ်မွတ် အပိုင်အခြာ။ အတ္ထသံဟိတံ၊ ညံင်ဂွံ ချိုက်ပေင်ကျော် အရထအဓိပ္ပါယ်အိုတ်အာ ဟွံမာန်။ (ဝါ) ညံင်ဂွံဆေင်စပ်ကျော် ပရူပရာ အရထအဓိပ္ပါယ် မဂပ်ဝ်ဟိုသွး စွတ်သမ္ဘီလဝ် ဗွဲကိုပ်ကွာ။ ကာလေန၊ ပ္ဒဲကာလဟိုထေက်။ ဘာသိတာ၊ ငမလေပ်ဟို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

သော၊ ငခမီဂ့်။ ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ၊ နူပွမပလိုပလာ် ဂကော်မဗီဇ ကိုဂကော် တုံဆုချေဲ့ မချိုပ်ဥဒ္ဒံင်။ ပဋိဝိရတော၊ ငမဝေင်ပါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဓ္ကာဘတ္တိကော၊ ငမ့ုံကို ပိဏ္ဍပါတ် အခိင်နူဂယး မွဲအခိင်ဓဝ်။ (ဝါ) ငမလေပ်ကိုတ်ပိုန် အခိင်နူဂယး မွဲဗဂါပ်ဟောင် ပ္ဒဲအပ္ဒဲကွာတဲ့ ဟွံစေင်။ ရတ္တညူပရတော၊ ငမဝေင်ပါနူ ပွမစတ် ပ္ဒဲအခိင်ဗ့်။ ဝိကာလဘောဇနာ၊ နူပွမစတ် ပ္ဒဲအခိင်တဲ့စေင်။ (ဝါ) နူပွမစတ် ယာဝကာလိက စွဘောဇိန် ပ္ဒဲအခိင်တဲ့ စေင် ကွာတဲ့ဟွံလုပ်ဏီ။ ဝိရတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ၊ နူ ပွမဗိုကလင် မဒ့်ဒစုက်ဇလ မစ္ခ်ံစးကိုဒ္ဒေံဗ္ဘောန်ကျာ် အလိုဇကုလ့ေ, ကိုညးသ္ဘာင်လ့ေ၊ အလိုဇကုဒယ့ေ, ကိုညးသ္ဘာင်ဒယ့ေ၊ အလိုဇကုတိင်တိုက်, ကိုညးသ္ဘာင်တိင်တိုက်၊ အလို ညးသ္ဘာင် လ့ေဒယ့ေတိင်တိုက်ဂမ္ဘိုင်။ ပဋိဝိရတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ မာလာဂန္ဓဝိလေ ပနဓာရဏမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာ၊ နူစေတနာဘာမ် ပွမစရ်ံဝက်ပ္ဂ, ပွမလံက်လေတ် နကို စ္ဓန်, မြမောဝ်, ပွမဂ° ဂ ဘတ်ကျိုင်ကျဝ် ညံင်ဖျုန်စွာံ ဂွံကျေဝ်မောဝ်ဇောဝ်။ ပဋိဝိရတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ၊ နူဒ္ဒဲမသ္ဒုင် ကိုသ္ဒွာလးသတိုက် ဇမ္ဒိုင်အနာံဇော်စိစောန်။ (ဝါ) နူပွမဂုံပွမတိုက် ပွဲလ္ဒူဒ္ဒဲမသ္ဒုင်, သ္ဒွာလးသတိုက် ဇမ္ဒိုင်အနာံဇော်စိစောန်။ ။(ပ) ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ်ထဝ်ဩြန်။ ။[အရထသာမည လေဲလေဲ]။ ။ (ဝါ) နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ထဝ်ဩြန် အလိုဇကု, ပွမကိုဩးသ္ဒွာင် မဒုင်ဂိုင်ကေတ်, ပွမသာယျေန် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန်အပ်လဝ် ကြပ်သေ့ဲ စါပြကာ။ (ဝါ) နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ထဝ်ဩြန် နကိုကာယ, ပါင်, စိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အာမကဥပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဩြေံထမွေက်။ (ဝါ) နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဩြေံထမွေက် အလိုဇကု, ပွမကိုဩးသ္ဒွာင် ဒုင်ဂိုင်ကေတ်, ပွမသာယျေန် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန်အပ်လဝ် ကြပ်သေ့ဲ စါပြကာ။ (ဝါ) နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဩြေံထမွေက် နကိုကာယ, ပါင်, စိုတ်။ ။(ပ)။ ။

အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဖျုန်ထမွေက်။ (ဝါ) နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဖျုန်ထမွေက် အလိုဇကု, ပွမကိုဩးသ္ဒွာင် ဒုင်ဂိုင်ကေတ်, ပွမသာယျေန် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန်အပ်လဝ် ကြပ်သေ့ဲ စါပြကာ။ (ဝါ) နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဖျုန်ထမွေက် နကိုကာယ, ပါင်, စိုတ်။ ။[ပိုဒ်ကြဂမ္ဒိုင် အတိုင်ဝံကိုအရထ ပိဂကူမာန်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ကွတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဩးဗြဗျု, ဩးဗြဝုတ်။ (ဝါ) နူ။ ။(ပ)။ ။ ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဦက်ဗြ, ဦက်တြံု။ (ဝါ) နူ။ ။(ပ)။ ။ အဇ၊ ဧဍ်ံ+ဓုဥက၊ သိုံ။ ကုက္ကုဋ္ဌ၊ စာင်+သူကရ၊ ကွိက်။ ဟတ္ထီ၊ စိင်+ဂဝ ဂေါ၊ ဉ်+အဿ၊ ချေံ+ဝဠဝ၊ ချး။ ။(ပ)။ ။ ခေတ္တာဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် တိဗုဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် တိဗုအလိုဇကု, ပွမကိုဩးသ္ဒွာင် ဒုင်ဂိုင်ကေတ်, ပွမသာယျေန် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် အပ်လဝ်ကြပ်သေ့ဲ စါပြကာ။ (ဝါ) နူပွမဒုင်ဂိုင်ကေတ် တိဗု နကိုကာယ, ပါင်, စိုတ်။ ။(ပ)။ ။

ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂါ၊ နူပွမပ္ဒိတ်ဇြဟတ် ကျောန်တ် ပွမအာပလံင်, ပွမဒး ဒုင်ပလံင် လိက်သဝဏ် ဂလာန်ပရိုင် ဌာန်သေ့ဲ မဒ်ကမ္ဒောန်ကလုတ်တဲ့ ပွမအာတရဇမ္ဒံ တိုန်မွဲသို စော်မွဲသို။ ။(ပ)။ ။ ကယဝိက္ကယာ၊ နူပွမသွံ, ပွမရာန်။ ။(ပ)။ ။ တုလာကူဋ္ဌ+ကံသကူဋ္ဌ+မာနကူဋာ၊ နူပွမဝိုစ္ဆဲ နကိုသ္ဒဒကော်, ပွမဝိုစ္ဆဲ နကိုခရော်ထဝ်, ပွမဝိုစ္ဆဲ နကိုဇုက်ဗွတ် တော်ကွော်။ ။[ကူဋ္ဌ၊ ပွမဝိုစ္ဆဲ]။ ။(ပ)။ ။ ဥက္ကောဋုန, ဝဠုန, နိကတိ, သာစိယောဂါ၊ နူပွမကွောန် ပ္ဒိတ်ဇြဟတ် နပွမဇုံက်စ္ဆဲ မတွံဂး ပွမစလာဘ်, ပွမဝိုစ္ဆဲ နဟိုတ်ဥပါယ် ဥံင်စ္ဆဲတ္ဒဟ်ဟ်သ်, ပွဖ္ဒေါတ်မန်ယန်, ဒမ္မုမတ်တဲ့ သိုမထွးတ် ပ္ဒေါ်တဲ့ပွမဝိုစ္ဆဲ။ ။(ပ)။ ။ ဆေဒန+ဝဓ+ဗန္ဓန+ဝိပရာမောသ+အာလောပ+သဟသာကာရ၊ နူပွမကုတ် မပ္ဒံကိုတဲ, ပွမပ္ဒိုပ္ဒိုက်ပျဲပျံ, ပွမဒက်, ပွမပ္ဒံင်ဓး ညးအာတရ်, ပွမပလိုပလ် မပ္ဒံကိုကွာန်နိုဂို, ပွမပ္ဒံင်ပ္ဒိုက် နကိုအနိင်အထက်နယ်ဓတ်တ်။ ။(ပ)။ ။

သော၊ ဝ်ခမီဂ်ု။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ ဥ်ခံန်ဲအယာံမာတ် လွီပရာ ခန္ဓကာယ။ စီဝရေန၊ နကိုသ့ာကို။ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန၊ ဥ်ခံန်ဲအယာံမာတ် လွီပရာ ဗုဝ်ဂ်ု။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ နကိုပိဏ္ဍပါတ်ကို။ သန္တုဋ္ဌော၊ ဝ်တြိုပ်ကိုစိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သော၊ ဝ်ခမီဂ်ု။ ယေန ယေနေဝ၊ ပြဲပြဲနဋ္ဌာန်မွဲ။ (ဝါ) ပြဲပြဲန်ဋ္ဌာန်မွဲ။ ပက္ကမတိ၊ ပ္ဒုံပါစ္ဆးအာရ။ တေန တေန၊ နကို ဋ္ဌာန်ဂ်ဂ်ု။ (ဝါ) န်။ သမာဒါယေဝ၊ ဂိုဝ်ကေတ် ပရိက္ခရာ ဒ္ဘံပြကာတဲ့ဟောဝ်။ ပက္ကမတိ၊ ပ္ဒုံ။ ပက္ခိ၊ ဥ်ခုံမ့ုံကိုသ့ေဝ်။ သကုဏ္ဍော၊ ဝ်ဂစေံ။ ယေန ယေနေဝ၊ ပြဲပြဲနကို့။ ဥ်ေတိ၊ ပ္ဒုံ ပဝ်အာရ။ တေန တေန၊ နကိုဋ္ဌာန်ဂ်ဂ်ု။ (ဝါ) န်။ သပတ္တဘာရော၀၊ ဝ်မ့ုံကိုလျိုင် မတွံဂး သ့ေဝ်ဇကုဇကုဟောဝ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု့။ ဥ်ေတိ သေယျထာပိ နာမ၊ ညဲဉ်ရ မပဝ်အာကို့။ ဓ္ဝံမေဝံ၊ တုပ်။ ဘိက္ခ့ု၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဝ်ခမီဂ်ု။ အရိယေန၊ ဥ်ခုံမသ့ေဘဲ စ္ဆး နူဒုဟ်။ ကျမိနာ သီလက္ခန္ဓေန၊ ကျောံဂုဏ်သီလဝွံ။ သမန္နာဂတော၊ ဝ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပ္ဒဲအတ္တဘ် ခန္ဓဇကုဇကု။ အနဝဇ္ဇသုခံ၊ နဲ်တသိုက် ဟွံမွဲကိုဒုဟ် မတွံဂး ကိ လေသ။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပ္ဒုံဒုဝ်စသိုဝ်ရ။ သော၊ ဝ်ခမီဂ်ု။ စက္ခုနာ၊ နကို့။ ။[ကလေဝ်ရံဝ် ပိုဒ်လိက်(၁၄) သံဝရသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ဝ်ခမီဂ်ု။ အရိယေန၊ ဥ်ခုံ။ ကျမိနာ ကျန္ဒြိယသံဝရေန၊ ကျောံကျန္ဒြိယသံဝရသီလဝွံ။ (ဝါ) ကျောံသီလ မတွံဂး ပွမ ကွာတ်လဒိ် ကျန္ဒြိဂမ့ုံဝ်ဝွံ။ သမန္နာဂတော၊ ဝ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲု့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပ္ဒဲု့။ အဗျာသေ ကသုခံ၊ နဲ်တသိုက် မိန်ကိလေသဂမ့ုံဝ် မဟဂပ်ဝ်စဝ်လဝ်။ (ဝါ) နဲ်တသိုက် ဟွံထုံဒရဲ့ နကိုကိလေသဂမ့ုံဝ်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

သော၊ ဝ်ခမီဂ်ု။ (ဝါ) ဝ်ခမီ မ၁ိုက်ပေဝ်တ် ကျောံကျန္ဒြိယသံဝရသီလဝွံ။ အဘိက္ကန္တေ၊ ပ္ဒဲပွမအာဂတကို့။ ပဋိက္ကန္တေ၊ ပ္ဒဲပွမဆုတ်ကလေဝ်ကြ့ကို့။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဝ်မ့ုံအလေံ သွတ် နကိုဉာဏ် ပိုဝ်ခြာတီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ (ဝါ) ဝ်မ့ုံကိုအလေံ မသွတ်ကိစ္စ ပွမအာဂတ, ပွမဆုတ်ကလေဝ်ကြ့ နကိုဉာဏ် ပိုဝ်ခြာမတီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အာလောကိတေ၊ ပ္ဒဲပွမရံဝ် တပ်ပ်ကိုဇကုကို့။ ဝိလောကိတေ၊ ပ္ဒဲပွမရံဝ်ဒစေဝ်ကို့။ (ဝါ) ပ္ဒုံပွမရံဝ် လွှ်ပါပုဝ်ဇကုကို့။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဝ်။ (ဝါ) ဝ်မ့ုံအလေံ သွတ်ကိစ္စ ပွမရံဝ်တပ်ပ်, ပွမရံဝ် ဒစေဝ် နကိုဉာဏ် မပိုဝ်ခြာတီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ (ဝါ) ဝ်မ့ုံအလေံ မသွတ်ဉာဏ် မပိုဝ်ခြာ တီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

သမိဋ္ဌိတေ၊ ပ္ဒဲပွမဝ့ုံက် မပ္ပံကိုတဲဇိုဝ်ဂမ့ုံဝ်ကို့။ ပသာရိတေ၊ ပ္ဒဲပွမပ့ဒး မပ္ပံကိုတဲဇိုဝ်ဂမ့ုံဝ် ကို့။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဝ်မ့ုံအလေံ သွတ်ပွမပဝ့ုံက်, ပွမပ့ဒးနကိုဉာဏ် မပိုဝ်ခြာတီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ (ဝါ) ဝ်မ့ုံအလေံ သွတ်ဉာဏ် မပိုဝ်ခြာတီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ သဃ်ာဋိပတ္တိစီဝရဓာရဏော၊ ပ္ဒဲပွမရပ်စပ်သုဝ်စေဲ သ္ဂါပ်ကိုဗဇေဝ်သ့ာဂမ့ုံဝ်။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဝ် မ့ုံအလေံသွတ် ပွမရပ်စပ်သုဝ်စေဲ နကိုဉာဏ် မပိုဝ်ခြာတီကေတ် ဗွဲမ့ဒးရး။ (ဝါ) ဝ်။

ဟောတိ၊ ပုံ။ အသိတေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိကာယသုခသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ပီတေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိသုခသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ခါယိတေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိသမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ သာယိတေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဝိမုံ့အလေံသွတ် ပုဂ္ဂလသုခ ကိတ်သွေ့တ်ကိုကလေမ် နကိုဉာဏ် မပိုင်ခြာ တီကေတ် ဇွဲမွန်းရန်း။ (၀ါ) ဝိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိသုခသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂတေ တရံသွတ်။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဝိမုံ့အလေံသွတ် ပုဂ္ဂလသုခသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂတေ တရံသွတ် နကိုဉာဏ် မပိုင်ခြာတီကေတ် ဇွဲမွန်းရန်း။ (၀ါ) ဝိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဂတေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိသုခသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဌိတေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ နိသိန္နေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိသမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ သုတ္တေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိသတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဇာဂရိတေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဘာသိတေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ တုဏှီဘာဝေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဝိမုံ့အလေံသွတ် မပုံ့ကိုပွမအာ ဒတ် ဝုံ့ နကိုဉာဏ် မပိုင်ခြာတီကေတ် ဇွဲမွန်းရန်း။ (၀ါ) ဝိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

သော၊ ဝိခမီဂ့်။ အရိယေန၊ ဧံ့။ ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓေန၊ ကော့ံ။ သမန္နာဂတော စ၊ ဝိမ၌ကိပေါင်ကို။ အရိယာယ၊ ဧံ့။ ဣမာယ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ကော့ံပွမတြိုပ်ကိုစိုတ် လော့ဲသွာပွံ။ သမန္နာဂတော စ၊ ဝိ–ကို။ အရိယေန၊ ဧံ့။ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရေန၊ ကော့ံ။ သမန္နာဂတော စ၊ ဝိ–ကို။ အရိယေန၊ ဧံ့။ ဣမိနာ သတိသမ္ပဇညေန၊ ကော့ံဓရိသတိ, ဓရိသမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ပညာ။ သမန္နာဂတော စ၊ ဝိ–ကို။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဝိတ္တံ့၊ ဧံ့မလ့ုန္ရူ ရမျာဝ်မ့ိဟ်။ သေနာသနံ၊ နိ။ ဘဇတိ၊ ပုံ။ အရညံ၊ နိ။ ရုက္ခမူလံ၊ နိဇရေဝ်တမ်ဆုကို။ ပဗ္ဘတံ၊ နိ။ ကန္ဒရံ၊ နိဌာနလ့ောဝ်, စောဝ်, ဖျေဝ်ဒ့ိ, ဇောဝ်ဥာ် မဂပ်ဝ်ဖံက်ပထောဝ်လဝ်ကို။ ဂိရိဂုဟံ၊ နိဒ့ိဂိုဟ်ကို။ (၀ါ) နိဂိုဟ် မတွံဂး ဌာနိအကြာဒ့ိစါကို။ ။[ဂိရီနံ ဒ္ဝိန္နံ ပဗ္ဘတာနံ ဂုဟာ အန္တရံ ဂိရိဂုဟာ]။ ။ (၀ါ) နိလိဏ်ဂိုဟ်ဒ့ိ မွဲမကို။ ။[ဂိရိသဒ္ဒေသေဝ ပဗ္ဘတသဒ္ဒေ ဂုဟာ ဂိရိဂုဟာ]။ ။ သုသာနံ၊ နိသုသာန်ကို။ ဝနပတ္ထံ၊ နိဂြုပ် မ့ိဟ်မစိုပ် အောန်ကို။ အဗ္ဘောကာသံ၊ နိဌာန် အမဲ့အကးကို။ ပလာလပုဉ်ဇံ၊ နိဂအုံဆံက်ကို။ ဘဇတိ၊ ပုံ။ ။

သော၊ ဝိခမီဂ့်။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ပဲ့ကြွန္ရူ ကာလက်ိုပိုန်တဲ့။ ပဋိပဿဒ္ဓိကာယသုခသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေန၊ ဝိမစ္ရး အာ နူဒ္ဒဲ့ မဒုဝ်ပဋိပဿဒ္ဓိကာယသုခသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေန။ သမာနော၊ နကြို။ ပလ္လင်္ကံ၊ နိပွမတဝ်ထွဲ။ အာဘုဇိတွာ၊ တဝ်ထွဲတဲ့။ ကာယံ၊ နိကာယသ္မာတ်လ္ဟူ။ ဥဇုံ၊ ဇွဲမတပ်တး။ ။[တပ်ပ် ဇွဲမကိုဒးဇုတ်စးစ့်ဒွံတ့ုဉ်ရေဝ်သ္ဂံ]။ ။ ပဏိဓာယ၊ စ္ဆိတ္တနိလဝ်တဲ့။ သတိံ၊ နိသတိ။ ပရိမုခံ၊ တူရူကို ကမ္မဋ္ဌာန်။ ။[အရဏတုပ် ကော့ံအဘိမုခ]။ ။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဗာနိစွံလဝ်တဲ့။ နိသီဒတိ၊ ပုံ။ ။[နယ်ကြဂ့် ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၆၄) ဝေနာဂပုရသုတ် တေံညိ]။ ။

သော၊ ငါခမီဂ့်။ လောကော၊ ပဲ့လောက မတွံဂး ဥပါဒါနက္ခန္ဓ။ အဘိဇျ၊ နဲအဘိဇျာ။ (ဝါ) နဲကာမဇ္ဈန္ဒနီဝရဏ ဟိုတ်မထွေမ်စပ် မက်ဂ့်က်လောန်။ ပဟာယ၊ ပါကေ့်တဲ့။ ဝိဂ တာဘိဇျေန၊ ဧ့ံမုံကိုအဘိဇျာ မစ်စ္ဆးအာ။ စေတသာ၊ နကိုစိုတ်။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ အဘိဇျာ ယ၊ နူအဘိဇျာ။ စိတ္တံ၊ နဲ။ ပရိသောဓေတိ၊ ပ္ဒံသ္ဆးဇုးရ။ ဗျာပါဒပဒေါသံ၊ နဲဗျာပါဒကို ပဒေါသ။ (ဝါ) နဲဒေါသ ဟိုတ်မအာစိုပ် ပ္ဒနဲဂတးစိုတ်, ဒေါသဇကုလေဝ် လိုလာ်တဲ့ ညးသ္ဆာင်လေဝ် မလေပ်ကိုလိုလာ်။ ပဟာယ၊ တဲ့။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ငါဟွံမွဲကိုဒေါသ မူစိုတ် မအာစိုပ် ပွမပ္ဒနဲဂတး။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ၊ ငါပွမဆာန်ဉ္ဇ ဇြဟာန်ကိုန် နကိုဒတဲ့ဖိုဲ သတ္တံအလုံအိုသီ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ဗျာပါဒပဒေါသာ၊ နူ။ ။ (ပ)။ ။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ နဲထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ။ (ဝါ) နဲသဘ် ပွမလ္ဟုဟ်ဒကဲ့စိုတ်, ပွမလ္ဟုဟ်ဒကဲ့ စေတသိက်။ ပဟာယ၊ တဲ့။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ၊ ငါမ့ုံကိုထိနမိဒ္ဓ မစ်စ္ဆးအာတဲ့။ အာလော ကသညီ၊ ငါမ့ုံကိုသညာ မစ္စတ်သမ္ဘိကေတ် လျးအရံငါမာန်။ သတော၊ ငါမကလိဂွံ ဗ့ံ ဗ္ဟုဟ်ဒွံငါ့ အာရိုကမ္မဋ္ဌာန်။ (ဝါ) ငါမ့ုံကိုသတိ။ သမ္မဇာနော၊ ငါမလေပ်ပိုင်ခြာ တီကေတ် အာရိုကမ္မဋ္ဌာန် ဗွဲမ္ဒးရး။ (ဝါ) ငါမ့ုံကိုသမ္မဇ၌ဉာဏ်ပညာ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ထိနမိဒ္ဓါ၊ နူ။ ။(ပ)။ ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ နဲဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ။ (ဝါ) နဲသဘ် ပွမကလ့် လဖ့်စိုတ်, ပွမစံငါတူ။ ပဟာယ၊ တဲ့။ အနုဒ္ဓတော၊ ငါဟွံမွဲကိုစိုတ် မကလ့်လဖ့်။ (ဝါ) ငါဟွံ ကလ့်လဖ့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပဲ့လွေငါခန္ဓဇကူ။ ဝူပသန္တစိတ္တော၊ ငါမ့ုံကိုစိုတ် မဓိဟ်လလံ။ ဟုတွာ၊ တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ၊ နူ။ ။(ပ)။ ။

ဝိစိကိစ္ဆံ၊ နဲဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ။ (ဝါ) နဲသဘ် ပွမသ္ဂုတ်သွာတ် ဟွံမာန် ပဲ့မပ္ဇံကို ရတ် ပိပြကာ, ဒေ့ဂတ်သိက္ခာဂမ့်ငိ်။ ပဟာယ၊ ပါကေ့်တဲ့။ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော၊ ငါမ့ုံကိုဝိစိကိစ္ဆာ မဂပ်ဝ်ကလိလောန်အာတဲ့။ ကုသလေသု၊ ဧ့ံမဒ့်ကုသိုလ်အိုတ်။ (ဝါ) ဧ့ံမစ်စ္ဆးအာ နူဒုဟ်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပဲ့ဓရ်ဂမ့်ငိ်။ အကထံကထီ၊ ငါဟွံမွဲကို ပွမသ္ဒေဟ်ဟ္ဂာမွး ပသ်ရော သ်ဂ့်ဟာ။ ဟုတွာ၊ ဒ့်တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံသွဒတ်ရ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ နူဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ။ ။ (ပ)။ ။ သော၊ ငါခမီဂ့်။ စေတသော၊ နဲစိုတ်။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ဧ့ံမလေပ်ကိုကို့ခ္ဆက် အိုတ်။ ပညာယ၊ နဲပညာလောကီ, လောကုတ္တ်ို။ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ၊ ဧ့ံမလေပ်သွတ် ညံငြဟတ် ဂွံဦုန်လျအိုတ်။ ပဥ္စ၊ ဧ့ံမဒ့်မသုန်အိုတ်။ ဣမေ နီဝရဏေ၊ နဲဓရ်နီဝရဏ ဂမ့်ငိ်ဝွံ။ ပဟာယ၊ ပါကေ့်တဲ့။ ကာမေဟိ၊ နူဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမဂမ့်ငိ်။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ဝေင်ကေ့်တဲ့ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

သော၊ ငါခမီ မကလိဂွံ စတုတ္ထဈာန်တဲ့ဂ့်။ ဓ္ဝံ၊ အတိုင်လွေင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ့ဝွံ။ စိတ္တော၊ ငါစတုတ္ထဈာန်စိုတ် မဒ့်သ္ဒိုင်အဘိညာဏ်။ သမာဟိတော၊ နကြိတန်ကြန် နကိုစတုတ္ထ ဈာန်သမာဓိနေဝ်။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ နကြိသ္ဆးဇုး နူပွိပ္ပူနေဝ်။ ။[အရထ ဗွဲခမွောန်ဟောင် အရထဗွဲတြားဂ့် ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၅၉) တိကဏ္ဏသုတ်တေံညိ]။ ။

ပရိယောဒါတော၊ နကြိဗုဿ္သး နူပ္ပိပ္ပူနေဝ်။ အနဂ်ဏော၊ နကြိဟွံမွဲကိုံ ကွိုက်လော့ငဲရာဂဒေါသ နေဝ်။ ဝိဂတူပက္ကိလေသော၊ နကြိစာ်စူးအာ နူရာဂဒေါသ မလေပ်ပ္ဒိုပ္ပိုက်တ် စိုတ်နေဝ်။ မုဒုဘူတော၊ နကြိဍိုန်ညောမ်နေဝ်။ ကမ္မနိယော၊ နကြိဒုင်စရင် ပွဲကိစ္စ ပွမနိမိတ်ဗဒ္ဒိကူဒ္ဒါ။ ဋ္ဌတော၊ နကြိတန်ကြန်နေဝ်။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော၊ နကြိအာစိုပ် ဒဒ္ဒိဟွံမွဲကိုံ မချိုဂတဝ်နေဝ်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ၊ တူဟ်နဖိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။ (ဝါ) တူဟ်နဖိုဉာဏ် မစိုန်သကိုကျုံသတိ ဟိုတ်မဗ်ဗူဟ်လွေင်ခန္ဓ မကေင်ပဒတ် ပွဲဘဝကိုပ်ကွာ။ စိတ္တံ၊ နဲပရိကမ်စိုတ်။ (ဝါ) နဲစိုတ် မလေပ်စီရေင်ပြုပြေင်တ် ဒဒ္ဒိမအာဂတ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ပုံကိုလွော်ဝ်တူရူအာကိုံ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရ။ ။(ပ)။

သတ္တာနံ၊ ဒဇက်တ်ကိုသတ်ဂမ့ိုင်။ စုတူပပါတဉာဏာယ၊ တူဟ်နဖိုံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် မတီညာတ်ကေတ် စုတိကိုပဋိသန္ဓိ။ (ဝါ) တူဟ်နဖိုံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် မတီညာတ်ကေတ် သတ်ကြပ်ညောန်ကိုံ စုတိကျုံ စတန်ပဋိသန္ဓိဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ အာသဝါနံ၊ ဒဇက်တ်ကိုဓရ် အာသဝဂမ့ိုင်။ ခယဉာဏာယ၊ တူဟ်နဖိုံ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ဟိုတ်မဒ္ဒိဟိုတ် မလဟုတ်အိုတ်အာ။ စိတ္တံ၊ နဲဝိပဿနာစိုတ်။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ပုံကိုလွော်ဝ်တူရူအာကိုံ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရ။ သော၊ ငဲခမီဂ့်။ ။[ကြဲနူဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၀၂) ဒုတိယ ဝလာဟကသုတ်တော်ညီ]။ ။(ပ)။ ။

ကွာမေ၊ ငဲလောဘ, ဒိဋ္ဌ, မောဟဂမ့ိုင်ဝ်ံ။ အာသဝါ၊ အာသဝမ္ဂးယ္ဂုအိုတ်ရ။ ကွာတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အာသဝေ၊ နဲဓရ်အာသဝဂမ့ိုင်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်သဘ် ဒဒ္ဒိမဍုံစွတ်။ ပဇာနာတိ၊ ကွိဟ်ခွင်တဲ့ ပုံတီကေတ်ရ။ (ဝါ) သဘ်လက်သဏ်ဂ့် နမကွိဟ်ခွင်တီကေတ် ဍုံစွတ် ပုံတီရ။ အယံ၊ ငဲတဏှာဝ်ံ။ အာသဝသမုဒယော၊ သမုဒယသစ္စ ဟိုတ်မကျိုဒ့် အာသဝမ္ဂးယ္ဂုရ။ ကွာတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ တဏှံ၊ နဲတဏှာ မလေပ်ကိုကျိုဒ့် အာသဝဂမ့ိုင်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ပဇာနာတိ၊ ပုံ။ အယံ၊ ငဲနိဗ္ဗာန်ဝ်ံ။ အာသဝနိရောဓော၊ နိရောဓသစ္စ မဒ့ိုဟိုတ်မဒ့ိုအရာ မပ့ိုတ်ကွံ့ ဒဒိုက်မ္ဂးယ္ဂုရ။ ကွာတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နဲနိဗ္ဗာန် ဟိုတ် ဟွံကျိုဒ့် အာသဝကိုတဏှာသမုဒယ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ။(ပ)။ ။ အယံ၊ ငဲမဂ္ဂင်ဒွံပြကာဝ်ံ။ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ၊ ဧံမဒ့ိဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်မပ့ိုတ်ကွံ့ အာသဝဂမ့ိုင်။ ပဋိပဒါ၊ မဂ္ဂသစ္စ မဒ့ိဒွေတ်မ္ဂးယ္ဂုရ။ ကွာတိ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ အရိယမဂ္ဂံ၊ နဲအရိယမဂ် ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်။ ပဇာနာတိ၊ ပုံ။ ။

ဓ္ဂဝံ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ ဇာနတော၊ ဧံမတီကေတ် သစ္စပန်ပြကာ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ ပဿတော၊ ဧံမညာတ်ကေတ် သစ္စပန်ပြကာ။ တဿ၊ ဒဇက်တ်ကိုခမီဂ့်။ ။[မွဲနယ်–တဿ၊ ဒဇက်တ်ကို။ (ဝါ) ငဲ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ ဇာနတော၊ ဟိုတ်ဒဒ္ဒိမတီကေတ် သစ္စပန်ပြကာ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရဲသာ်ဝ်ံ။ ပဿတော၊ ဟိုတ်ဒဒ္ဒိမညာတ်ကေတ် သစ္စပန်ပြကာ]။ ။ ကာမာသဝါပိ၊

နူကာမာသဝကိုလေဝ်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ပုံတိတ်ဗူးရ။ ဘဝါသဝါပိ၊ နူဘဝါသဝ ကိုလေဝ်။ ။(ပ)။ ။ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ၊ နူအဝိဇ္ဇာသဝကိုလေဝ်။ စိတ္တံ၊ ငိ။ ဝိမုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဝိမုတ္တသ္မိ၊ ပွဲစိုတ် မတိတ်ဗူးနူ အာသဝကိလေသတဲ့ဂမ့်ိုင်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်အဲ့။ ဝိမုတ္တံ၊ စိုန် တိတ်ဗူး နူအာသဝကိလေသဂမ့်ိုင်တဲ့ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဉာဏံ၊ ငပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မကလေင်ချပ်စွာ တီညာတ်ကေတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[မွဲနယ်–အဝိဇ္ဇာသဝါပိ၊ နူ။ စိတ္တံ၊ ငိ။ ဝိမုစ္စတိ၊ ပုံ။ စိတ္တေ၊ ငိ။ ဝိမုတ္တသ္မိ၊ နကြိတိတ်ဗူး နူအာသဝကိလေသဂမ့်ိုင်နေဝ်။ စိတ္တံ၊ ငစိုတ်အဲ့။ ဝိမုတ္တံ၊ စိုန်တိတ်ဗူး နူအာသဝကိလေသဂမ့်ိုင်တဲ့ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဉာဏံ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ]။ ။

ဇာတိ၊ ငပဋိသန္ဓိ။ ခီဏာ၊ စိုန်အိုတ်အာတဲ့ရ။ ပြဟ္မစရိယံ၊ နဒွေတ် အရိယမဂ်မပြဲ။ (ဝါ) နမဂ္ဂပြဟ္မစရိယ။ ဝုသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒွေတ်လ့ုတ်တဲ့ရ။ ကရဏီယံ၊ နမဂ်ကိစ္စ စ့ါတြဲပြ ကာမထေက်ကိုပတဲ့။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်သွတဲ့ရ။ ကျတ္ထတ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဖို့ မဂ်ကိစ္စတွေင် တိတ်အာ စ့ါတြဲပြကာဝွံ။ (ဝါ) တ္ဂဟ်နဖို့ မတွံဂး ဒဒ့ါကိစ္စ ပွမကိုဖအိုတ်ကွံ့ ကိလေသ မတွေင်တိတ်အာ တ္ဂဟ်ဟ်သာ်ဝွံ။ အပရံ၊ ငကိစ္စ ပွမကိုက္ကိုဒ့ါ မဂ်ကိစ္စ ထပ်တ္ဂဟ်မွဲသ္ဒာင်။ နအတ္ထိ၊ ပုံဟွံမွဲကုအဲရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ပဇာနာတိ၊ ပုံ။ ။[ဗိုကိုအရထတ္ဂဟ် မွဲနယ် ကျံ တင်သောင်ကဋ္ဌးအိုသိုဂ့် ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၅၉)၊ တိကဏ္ဏ သုတ်တေံညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ့ံ၊ ဗွဲနယ်သာ်ဝွံ။ ပဂ္ဂလော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ အဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–တဏှာသုတ်

၁၉၉။ ။ ဘဂဝါ၊ ငကျာ်တြဲ။ ဓ့တံ၊ နဂလာန်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္နိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဇာလိနိ၊ ဧ့ံမတုပ် ကျံဇာနိုက် မထုဲဒရဲ့။ ။[ဇာလံ ဝိယာတိ ဇာလိနီ။ ပွဲအရထဥပမာ ဖျေါက်ိုက္ကနီပစ္စယ် သာ်ဝွံ ပွဲအဘိဓာန်ဒီကာဂါထာ (၁၆၂) သွးလဝ်ရ]။ ။ (ဝါ) ဧ့ံမွံုက်ိုဇာနိုက် မဒ့ိအဝဲဇကု ပွဲဘဝ, အာရိုဂ့်ဂ့်။ ။["တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ, အာရမ္မဏေ ဝါ တံ တံ အတ္တနော ကောဋ္ဌာသဘူတံ ဇာလံ ဓ့တိသာ အတ္ထိတိ ဇာလိနီ"သာ်ဝွံ အဋ္ဌကထာ ဒီကာတေံ သွလဝ်ဝိဂ္ဂဟရ]။ ။ သရိတံ၊ ဧ့ံ မလေပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲဘဝအာရိုဂ့်ဂ့်။ ဝိသဋ္ဌံ၊ ဧ့ံမလေပ်ကလ့်လဖ့်။ ဝိသတ္တိကံ၊ ဧ့ံမ လေပ်ဗာန်စပ် ပွဲဘဝအာရိုဂ့်ဂ့်။ တဏှံ၊ နတဏှာ။ (ဝါ) နဓရဂကူတဏှာ။ ဝေါ၊ ကုမ္မးတံ ညးဂမ့်ိုင်။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ ။

ယာယ တဏှာယ၊ ယြဲမိန်တဏှာမွဲ။ ဥဒ္ဓသ္တော၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်အာစိုပ် ပွဲလ္တူ။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်ကွိုင်ကြောပ်လဝ် နူပွိပ္ပူ။ အယံ လောကော၊ ငဂကော်သတ်ဝွံ။ တန္တာ

ကုလကဇာတော၊ ငမဒှ်ထုဲဒရုဲဒွံင် ညံင်ရ်တောဝ် ကွိမဂပ်ဝ်ကိတ်လဝ်။ ဂုလာဂုဏ္ဍိကဇာတော၊ ငမဒှ်ဒွံင် ညံင်ရ်တောဝ်တွန်တွေဲ သွာယန်သေဝ်။ (ဝါ) ငမဒှ်ဒွံင် ညံင်ရ် ခပေါဂစံကွောတ်။ မုဥ္ဇပဗ္ဗဇာဘူတော၊ ငမဒှ်ဒွံင် ညံင်ရ်ကွတ်ဇပူ, ကွတ်စ်ဗွဲ။ ဟုတွာ၊ တုဲ။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဧံမဒှ်ဌာန အရာမက္ခ်ိဒ့ဲ ဒဒိုက်။ ဝိနိပါတံ၊ ဧံမဒတုံစ့ေ ဗွဲမပ္ဍန်ဂတား နူတသိုက် ဒတုံဖိုု။ အပါယံ၊ နဲအပါ ပန်ဘုံကိုု။ (ဝါ) နဲဘဝနရက်, တိရစ္ဆာန်, ပြိုတ်, အသူရိကာဲပန် ဟွံမွဲကို ပွမဇော်မောဝ်ကိုု။ သံသာရံ၊ နဲဒဒိုက်ဝင့်သံသာကိုု။ (ဝါ) နဲလွေင်ခန္ဓ, ဓာတ်, အာယတန မက္ခ်ိဒ့ဲဒွံင် ဟိုတ်ဖိုုဆက်စပ် ဟွံဂွံသ္ကျတ်ကိုု။ နာတိဝတ္တတိ၊ ပွံကလိလောန်ဟွံမာန်ရ။

တံ၊ နဲဓရ်ဂကူတဏှာဂ့်။ တုမ့ေ၊ ငမ္မးတံညးဂမ္ဍိုင်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲမ္ဒးရး။ သုဏာထ၊ သြဝ်...ကလင်အိုတ်ညိ။ မနသိ၊ ပွဲစိုတ်။ ကရောထ၊ သြဝ်...ပ့ေါပ်လဝ်အိုတ်ညိ။ အဟံ၊ ငိ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်တွံရ။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ဂဝံ ဘန္တေ၊ ယွံတ့ီပိုန် ကလင်ဂိုင်ကေတ်ရက္ခာ်။ ကွတိ၊ ရ်သာ်ဂွံ။ တေ ဘိက္ခ။ ငခမီကလင်ဓရ်ဂမ္ဍိုင်ဂ့်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တ်ကိုု။ ဝစနံ၊ နဲ။ ပစ္စသ္ဍောသုံ၊ စိုန်ကလင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲတူရူအိုတ်တုဲရ။ ဘဂဝါ၊ ငိ။ ဓ္ဂတံ၊ နဲဂလာန်ဓရ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာယ တဏှာယ၊ ပြြဲမိန်။ ဥဒ္ဒဿ္တော၊ ဧံ့။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ ဧံ့။ အယံ လောကော၊ ငိ။ တန္တာကုလကဇာတော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ သံသာရံ၊ နဲ–ကိုု။ နာတိဝတ္တတိ၊ ပွံ့။ ဇာလိနီ၊ ဧံ့။ သရိတာ၊ ဧံ့။ ဝိသဋာ၊ ဧံ့။ ဝိသတ္တိကာ၊ ဧံ့။ သာတဏှာ၊ ငတဏှာဂ့်။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဇ္ဈတ္တိကဿ၊ နဲအဇ္ဈတ္တိက ခန္ဓ မသုနဲပြကာ။ (ဝါ) နဲခန္ဓ မသုနဲပြကာ မဂပ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ရ်ဂွံမွး ဇကုအဲ, အဲ။ ဥပါဒါယ၊ ဂိုင်ကေတ်တုဲ။ ပဝတ္တာနိ၊ ဧံ့မက္ခ်ိဒ့ဲအိုတ်။ အဌာရသ၊ ဧံ့မဒှ် စ့်ဒွံအိုတ်။ ကွမာနိ တဏှာ ဝိစရိတာနိ၊ ငတဏှာ ဝိစရိတ်ဂမ္ဍိုင်ဂွံ။ (ဝါ) ငတဏှာ မလေပ်က္ခ်ိဒ့ဲ တ္ဟာ်ဟ် သာ်ဂမ္ဍိုင်ဂွံ။ ဗာဟိရသ၊ နဲဗဟိရခန္ဓ မသုနဲပြကာ။ (ဝါ) နဲခန္ဓ မသုနဲပြကာ မဂပ်ဝ်သွမုးနူကာယဇကု။ ဥပါဒါယ၊ တုဲ။ ပဝတ္တာနိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ အဌာရသ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမာနိ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ဂမ္ဍိုင်ဂွံရောင်။ ။

အဇ္ဈတ္တိကဿ၊ နဲ။ ဥပါဒါယ၊ တုဲ။ ပဝတ္တာနိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ အဌာရသ၊ ဧံ့–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငဂမ္ဍိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဇ္ဈတ္တိကဿ၊ နဲ။ ဥပါဒါယ၊ တုဲ။ အသ္မိ၊ ပွံဒ့ဲအဲရ။ ကွတိ၊ ငပွမစေဲလာံ နကိုတဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌဂမ္ဍိုင် မြြသာ်ဂွံ။ သတိ၊ နကြြဒ့ဲတ်နေဝ်။ အဟံ၊ ငိ။ ကွတ္ထံ၊ ပ့ေါဝ်မပ္ဍံကိုသွိင်, ဗမ္ဘးဂမ္ဍိုင် ငဉးမ္ဍုံကို ဂကူ ကဆံင်မဟိမုဂွံ။ (ဝါ) ငသွိင်, ဗမ္ဘး, သွာဗ့ုက်, သုာဗ့ု, ကောန်တ္ဒဒိုက် မဟိမုဂွံ။ အသ္မိ၊ ပွံဒ့ဲရ။ ကွတိ၊ ငပွမစေဲလာံ နကိုတဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌဂမ္ဍိုင် မြြသာ်ဂွံ။ ဟောတိ၊ ပွံ့။ အဟံ၊ ငိ။ ဓ္ဂဝံ၊ ညံင်ရဉးဂ့်ဂွံဟေင်။ (ဝါ) ဂကူကဆံင် မတုပ်ကျောံ ဉးဂွံဟေင်။ အသ္မိ၊

ပုံ။ ကျတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏာ, မာန, ဒိဋ္ဌဂမ္ဘိုင် မြြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ငိ။ အညထာ၊ ဗွဲဂကူကဆံင် တွေင်တူဟ် မွဲသ္ဆာင်ကျောံညးဝွံ။ အသ္မိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ငပွမ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

အဟံ၊ ငိ။ အသံ၊ ငမ္ဟုံကို မဗိုန်ဒွံင် ဟွံဂွံသ္ကတ်။ အသ္မိ၊ ပုံဒ္ဒ်ရ။ ကျတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏာ, ဒိဋ္ဌဂမ္ဘိုင် မြြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[ပုံဲဝွံ မာန လွကိုပါညိ]။ ။ အဟံ၊ ငိ။ သတံ၊ ငဟွံဗိုန်လိုလာ်ဒွံင်။ အသ္မိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏာ, ဒိဋ္ဌဂမ္ဘိုင် မြြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

အဟံ၊ ငိ။ သံ၊ ဂဇ္ဈဒ်ရ။ (ဝါ) ဒ်လေဝ် ဒ်ညိဟာ။ ကျတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏာ, ဒိဋ္ဌ, မာနဂမ္ဘိုင် မြြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[မာန ပါ]။ ။ တသ္မိ၊ ငပွမစောဲလာံမွး "သံ" ဂ်ု။ သတိ၊ နကြို။ အဟံ၊ ငိ။ ကျတ္ထံ၊ ပျောဝ်မပ္ဆံကိုသ္ငိင်, ဗမ္ဘးဂမ္ဘိုင် ငညးမ္ဟုံကိုဂကူကဆံင် မဟိမုဝွံ။ (ဝါ) ငသ္ငိင်, ဗမ္ဘး, သ္ဒာဗ္ဘိက်, သ္ဒုာဗ္ဘ, ကောန်တ္ဘဒဗိုက် မဟိမုဝွံ။ သံ၊ ဂဇ္ဈဒ်ရ။ (ဝါ) ဟာ။ ကျတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏာ, ဒိဋ္ဌ, မာနဂမ္ဘိုင် မြြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဓ္ဍံ၊ ညံင်ရ်ညးဝွံ။ (ဝါ) ငဂကူကဆံင် မတုပ်ကျောံညးဝွံ။ သံ၊ ဂဇ္ဈ။ (ဝါ) ဟာ။ ကျတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏာ, ဒိဋ္ဌ, မာနဂမ္ဘိုင် မြြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ငိ။ အညထာ၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ သံ၊ ဂဇ္ဈဒ်တုန်။ အပိ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ကျတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏာ, ဒိဋ္ဌ, မာနဂမ္ဘိုင် မြြသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။[အပိဟံ=အပိ+အဟံ]။ ။ တသ္မိ၊ ငပွမစောဲလာံမွး "အပိဟံ သံ" ဂ်ု။ သတိ၊ နကြို။ အဟံ၊ ငိ။ ကျတ္ထံ၊ ငိ။ သံ၊ ဂဇ္ဈဒ်မ္ဂး။ အပိ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ကျတိ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဓ္ဍံ၊ ငိ။ သံ၊ တုန်။ အပိ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ကျတိ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ငိ။ အညထာ၊ ဗွဲ။ သံ၊ တုန်။ အပိ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ကျတိ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

အဟံ၊ ငအဲ။ ဘဝိသံ၊ ကြက်ဒ်ရ။ ကျတိ၊ ငပွမ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ တသ္မိ၊ ငပွမစောဲလာံမွး ဘဝိသံဂ်ု။ သတိ၊ နကြို။ အဟံ၊ ငိ။ ကျတ္ထံ၊ ငိ။ ဘဝိသံ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ငပွ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဓ္ဍံ၊ ငိ။ ဘဝိသံ၊ ကြက်။ ကျတိ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) အဇ္ဈတ္တိကဿ၊ နိ။ ဥပါဒါယ၊ တဲု။ ပဝတ္တာနိ၊ ဧၟေ–အိုတ်။ အဌာရသ၊ ဧၟေ–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငိ–ဂမ္ဘိုင်။ ကျမာနိ၊ ကျဝွံဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ။

ဗာဟိရဿ၊ နိ။ ဥပါဒါယ၊ တဲု။ ပဝတ္တာနိ၊ ဧၟေ–အိုတ်။ အဌာရသ၊ ဧၟေ–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငိတဏှာဝိစရိတ်ဂမ္ဘိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဗာဟိရဿ၊ နိ။ ဥပါဒါယ၊ တဲု။ အဟံ၊ ငိ။ ကျမိနာ၊ နကိုခန္ဓမ္ဟုံယ္ဆုဝွံ။ (ဝါ) နကိုရုပ်ဝွံ, ဝေဒနာဝွံ, သညာဝွံ, သခါရဝွံ, ဝိညာဏ်ဝွံ။ အသ္မိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏာ, ဒိဋ္ဌ, မာန

သင်္ဂဝံ။ သတိ၊ နကြိ။ အဟံ၊ ငါ။ ကွမိနာ၊ နကိုဓန္ဓမ္မုပ္ပဒ္ဒဝံ။ (ဝါ) နကိုရုပ်ဝံ, ဝေဒနာဝံ, သညာဝံ, သခါရဝံ, ဝိညာဏ်ဝံ။ ကွတ္ထံ၊ ငါ။ အသ္မိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ငပွမစောဲလာံ နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိမာန် မြသင်္ဂဝံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ကွမိနာပိုဒ် နူဝါကျကြွတံလေဝ် အတိုင်ဝံဟောင် ကို အရထညိ ပိုဒ်သွေဟ်ဂမ္ဒိုင်လေဝ် အတိုင်ကွာဂ့်ကိုအရထညိ။ အယာံမာတ် ကွမိနာပိုဒ် ပါဒ်ငိဟောင် တွေင်တ်ရ]။ ။ အဟံ၊ ငါ။ ကွမိနာ၊ နကို။ ဓ္ဂဝံ၊ ဟောင်။ အသ္မိ၊ ပ္ဒံ။ ကွတိ၊ ငပွမ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။

အဟံ၊ ငါ။ ကွမိနာ၊ နကို။ သံ၊ ဂဇ္ဘဒ္ဒိရူ။ (ဝါ) ဟာ။ ကွတိ၊ ငါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တသ္မိ၊ ငပွမစောဲလာံမွး "ကွမိနာ သံ" ဂ့်။ သတိ၊ နကြိ။ အဟံ၊ ငါ။ ကွမိနာ၊ နကို။ ကွတ္ထံ၊ ငါ။ သံ၊ ဂဇ္ဘ။ (ဝါ) ဟာ။ ကွတိ၊ ငပွမ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အဟံ၊ ငါ။ ကွမိနာ၊ နကို။ ဓ္ဂဝံ၊ ဟောင်။ သံ၊ ဂဇ္ဘ။ (ဝါ) ဟာ။ ကွတိ၊ ငါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ငါ။ ကွမိနာ၊ နကို။ သံ၊ ဂဇ္ဘဒ္ဒိမ္ဂး။ အပိ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ကွတိ၊ ငါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ တသ္မိ၊ ငပွမစောဲလာံမွး "ကွမိနာ အပိဟံ သံ" ဂ့်။ သတိ၊ နကြိ။ အဟံ၊ ငါ။ ကွမိနာ၊ နကို။ ကွတ္ထံ၊ ငါ။ သံ၊ တုန်။ အပိ၊ ခိုဟ်သန်ရ။ ကွတိ၊ ငါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဗာဟိရဿ၊ နံ။ ဥပါဒါယ၊ တုဲ။ ပဝတ္တာနိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ အဌာရသ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငါ–ဂမ္ဒိုင်။ ကွမာနိ၊ ဂမ္ဒိုင်ဝံရောင်။ ။

ကွတိ၊ ရသင်္ဂဝံ။ အဇ္ဈတ္တိကဿ၊ နံ။ ဥပါဒါယ၊ တုဲ။ ပဝတ္တာနိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ အဌာရသ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငတဏှာ ဝိစရိတ်ဂမ္ဒိုင်ကီ။ ဗာဟိရဿ၊ နံ။ ဥပါဒါယ၊ တုဲ။ ပဝတ္တာနိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ အဌာရသ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငါ–ဂမ္ဒိုင်ကီ။ ဟောန်္တ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမာနိ၊ နံဓရ် မဂပ်ဝ်သွးကွၚ်တဲုဂမ္ဒိုင်ဝံ။ ဆတ္တိသ၊ ဧ့ုံမဒ့် ပိစော်တြဲအိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ တဏှာဝိစရိတ်ဂမ္ဒိုင်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စန်္တ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ နကိုနယ်ဝံ။ ဧ့ဝရူပါနိ၊ ဧ့ုံမ္ဒုံသဘ် မြသင်္ဂဝံအိုတ်။ အတီတာနိ၊ ဧ့ုံမဒ့်အတိက်အိုတ်။ ဆတ္တိသ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငတဏှာဝိစရိတ်ဂမ္ဒိုင်ကီ။ အနာဂတာနိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဆတ္တိသ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငါ–ဂမ္ဒိုင်ကီ။ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ ဆတ္တိသ၊ ဧ့ုံ–အိုတ်။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ငါ–ဂမ္ဒိုင်ကီ။ ဓ္ဂဝံ၊ ရသင်္ဂဝံ။ အဇ္ဈသတံ၊ ဧ့ုံမဒ့်ကွံဒ္ဘဲ။ တဏှာဝိစရိတံ၊ ငတဏှာဝိစရိတ်။ (ဝါ) ငတဏှာ မကွိန်ဒ့် တူဟ်ဟ်သင်္ဂ်။ (ဝါ) ငတဏှာ မလေပ်ဂေ့ငင်္ကိန်ဒ့်ဒုံင် တူဟ်ဟ်သင်္ဂ်။ ဟောန်္တ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာယ တဏှာယ၊ ပြဲမိန်။ ဥဒ္ဓသ္တော၊ ဧ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ နာတိ ဝတ္တတိ၊ ပ္ဒံ။ ဇာလိနီ၊ ဧ့ုံ။ သရိတာ၊ ဧ့ုံ။ ဝိသဋာ၊ ဧ့ုံ။ ဝိသတ္တိကာ၊ ဧ့ုံ။ သာ တဏှာ၊ ငတဏှာဂ့်။ အယံ ဧခါ၊ တဏှာ ကွံဒ္ဘဲဝံဟောင်ရောင်။ ကွတိ၊ ရသင်္ဂဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–ပေမသုတ်

၂၀၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ခ္ဒေ–အိုတ်။ ကျမာနိ ပေမာနိ၊ ဝ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန် ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ဝ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန် ပွမက္ခုဟ်မ့ဲဂမ္ဒိုင်။ ဇာယန္တိ၊ ပုံက္ဂိုဒ့ဲအိုတ်ရ။ ။[ပွဲမူဝွံ “ပေမာနိ” သာ်ဝွံ မှုံတ်ရ။ ပေမဂ့် သွက္ဒိုပ်တဲ့ ဟိုတ်မသွးလဝ်စိ ဒေါသလေဝ် မ္ဒးဂိုင် ကေတ်ရ။ ဟွံသေင်မွး “ပေမံ စ ဒေါသော စ ပေမာနိ” သာ်ဝွံ ဓ္ဍကသိသ်လေဝ် ချပ် ညိ]။ ။ ကတမာနိ၊ မူရ၊ စတ္တာရိ၊ ခ္ဒေ–အိုတ်။ ပေမာနိ၊ ဝ်–ဂမ္ဒိုင်။ ဇာယန္တိ၊ ရော။ ပေမာ၊ ဟိုတ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန်။ ဒေါသော၊ ဝ်ပွမထဲ့ပွတ်။ ဇာယတိ၊ ပုံက္ဂိုဒ့ဲရ။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်ပွမထဲ့ပွတ်။ ပေမံ၊ နှ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန်။ ဇာယတိ၊ ပုံ။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်။ ဒေါသော၊ ဝ်။ ဇာယတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ပေမာ၊ ဟိုတ်။ ပေမံ၊ ဝ်။ ဇာယတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဝ်ပူဂိုလ်မွဲ့။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်မွဲသ္ဒှာင်။ ကျဒ္ဒေါ၊ ဝ်ညးမဂပ်ဝ်နှဲ့ပိုက်။ ကဒ္ဓေါ၊ ဝ်ညးမဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်။ မနာပေါ၊ ဝ်ညး မလေပ် ဇွော်ပွဝ်ကိုဂုံစိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ်မဒှ်ကျဒ္ဒ, ကန္တ, မနာပ ပူဂိုလ်မွဲသ္ဒှာင်ဂှ်။ ပရေ၊ ဝ်ပူဂိုလ်မွဲသ္ဒှာင်ဂမ္ဒိုင်။ ကျဒ္ဒေန၊ ခ္ဒေမဂပ်ဝ်နှဲ့ပိုက်။ ကဒ္ဓေန၊ ခ္ဒေမဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်။ မနာပေန၊ ခ္ဒေမလေပ်ဇွော်ပွဝ်ကိုဂုံစိုတ်။ ဝစနေန၊ နကိုဂလာန်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ပုံဟိုသွး အိုတ်ရ။ ။[ပွော်ဝ်ကိုပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ နှံစါပိုဒ် ပုဂ္ဂလော်ဂှ် ညးမဂပ်ဝ်နှဲ့ပိုက်, မဂပ်ဝ် သ္ဒိုက်မ္ဒိုက် ညးမ္ဒးဒုင်နှဲ့ပိုက်, ဒးဒုင်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ရောင်။ ပုဂ္ဂလဿတုန် ညးမလေပ်နှဲ့ပိုက် သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ရောင်]။ ။

တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်နှဲ့ပိုက်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ဂှ်။ ဓ္ဍံ၊ ဝ်ပွမချပ်ရသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကိန္တိ၊ မူရ်ပွမချပ်မွဲ့။ ဟောတိ၊ ရော။ မေ၊ ဒဒက်တ်ကိုအဲ့။ ကျဒ္ဒေါ၊ ခ္ဒေမဒှ်ညးမဂပ်ဝ် နှဲ့ပိုက်။ ကဒ္ဓေါ၊ ခ္ဒေမဒှ်ညးမဂပ်ဝ်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်။ မနာပေါ၊ ခ္ဒေမဒှ်ညးမလေပ်ဇွော်ပွဝ်ကိုဂုံ စိုတ်။ ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ပြုဉ်ပူဂိုလ်မွဲ့။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ် မဂပ်ဝ်နှဲ့ပိုက် သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်အဲဂှ်။ ပရေ၊ ဝ်ပူဂိုလ်မွဲသ္ဒှာင်ဂမ္ဒိုင်။ ။(ပ)။ ။ သမုဒါစရန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ကျတိ၊ ဝ်ပွမချပ်ရသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ရ၀ွံချပ်ဗ္ဘာတဲ့။ သော၊ ဝ်ပူဂိုလ် မလေပ် နှဲ့ပိုက်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ဂှ်။ တေသု ပရေသု၊ ပွဲညးမွဲသ္ဒှာင်ဂမ္ဒိုင်။ (ဝါ) ပွဲညးမွဲသ္ဒှာင် မဟိုသွး နကိုဂလာန် ကျဒ္ဒ, ကန္တ, မနာပဂမ္ဒိုင်ဂှ်။ ပေမံ၊ နှ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန်။ ဇနေတိ၊ ပုံကိုက္ဂိုဒ့ဲရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုအကာဲအရာဝွံ။ (ဝါ) နပွမကိုက္ဂိုဒ့ဲပေမ ပွဲပူဂိုလ်သ္ဒှာင် မဟိုသွး နကိုဂလာန် ကျဒ္ဒ, ကန္တ, မနာပ ပူဂိုလ်မဒှ်ကျဒ္ဒ, ကန္တ, မနာပမွဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမကိုက္ဂိုဒ့ဲ ပေမ ပွဲပူဂိုလ်သ္ဒှာင် မဟိုသွးနကိုဂလာန်သ္ဒိုက်မ္ဒိုက် သ္ဒိုက်ဆာန်ဇကူ။ ပေမာ၊ ဟိုတ်။ ပေမံ၊ ဝ်။ ဇာယတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

တံ၊ နှ။ ပရေ၊ ငါ။ အနိဋ္ဌေန၊ ခဲ့ဓမဟဂပ်ဝ်နွံပ်ိုက်။ အကန္တေန၊ ခဲ့ဓဟဂပ်ဝ်သျိုက်မျိုက်။ အမနာပေန၊ ခဲ့ဓမဟဂပ်ဝ်ဖော်ပွဝ်ကိုဂုံစိုတ်။ ဝစနေန၊ နကိုး။ သမုဒါစရန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံး၊ ဓုဝံ၊ နကိုး။ (ဝါ) နပွမကိုက္ဆိုဒ်ဒေါသ ပွဲပူဂိုလ်သ္ဆာင် မဟိုသွးနကိုဂလာန် အနိဋ္ဌ, အကန္တ, အမနာပ ပူဂိုလ်မဒှ်ကျင့, ကန္တ, မနာပမွဲသာ်ဝွံ။ (ဝါ) ဗွဲပွမကိုက္ဆိုဒ်ဒေါသ ပွဲပူဂိုလ်သ္ဆာင် မဟိုသွး နကိုဂလာန်အမနာပ ကျုတ်မွံ့ သျိုက်ဆာန် ဇကူ။ ပေမာ၊ ဟိုတ်။ ဒေါသော၊ ငါ။ ဇာယတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံး။ ကွဓ၊ ပွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငါ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဒဒက်တက်ိုး။ အနိဋ္ဌော၊ ငဉ်းမဟဂပ်ဝ်နွံပ်ိုက်။ အကန္တော၊ ငဉ်းမဟဂပ်ဝ်သျိုက်မျိုက်။ အမနာပေါ၊ ငဉ်းမဟဂပ်ဝ်ဖော်ပွဝ်ကိုဂုံစိုတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ်မဒှ်အနိဋ္ဌ, အကန္တ, အမနာပ ပူဂိုလ်မွဲသ္ဆာင်ဂ်ှ။ ပရေ၊ ငှ–ဂမျိုင်။ ။(ပ)။ ။ တဿ၊ ဒဒက်တက်ိုပူဂိုလ် ဟွံလေပ်နွံပ်ိုက် ဟွံသျိုက်မျိုက်ဂ်ှ။ ဓုဝံ၊ ငါ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဟောတိ၊ ရော။ မေ၊ ဒဒက်တက်ိုး။ အနိဋ္ဌော၊ ခဲ့ဓမဒှ်ညးဟဂပ်ဝ်နွံပ်ိုက်။ အကန္တော၊ ခဲ့ဓ။ အမနာပေါ၊ ခဲ့ဓ။ ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ယြဲင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ် ဟွံလေပ်နွံပ်ိုက် ဟွံသျိုက်မျိုက်ဂ်ှ။ ပရေ၊ ငှ–ဂမျိုင်။ ။(ပ)။ ။ သော၊ ငါပူဂိုလ် ဟွံလေပ်နွံပ်ိုက်ဟွံသျိုက်မျိုက်ဂ်ှ။ တေသု ပရေသု၊ ပွဲ–ဂမျိုင်။ ပေမံ၊ နှ။ ဇနေတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံး။ ဓုဝံ၊ နကိုး။ (ဝါ) နပွမကိုက္ဆိုဒ်ဒေမ ပွဲပူဂိုလ်သ္ဆာင် မဟိုသွးနကိုဂလာန် အနိဋ္ဌ, အကန္တ, အမနာပ ပူဂိုလ်မဒှ်အနိဋ္ဌ, အကန္တ, အမနာပမွဲသ္ဆာင်ဝွံ။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်။ ပေမံ၊ ငါ။ ဇာယတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံး။ ကထဉ္စ၊ မူရမွဲ။ ဒေါသာ၊ ဟိုတ်။ ဒေါသော၊ ငါ။ ဇာယတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံး။ ကွဓ၊ ပွဲ။ ပုဂ္ဂလော၊ ငါ။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ် မဒှ်အနိဋ္ဌ, အကန္တ, အမနာပ ပူဂိုလ်မွဲသ္ဆာင်ဂ်ှ။ ပရေ၊ ငှ–ဂမျိုင်။ ကွဌေန၊ ခဲ့ဓ။ ။(ပ)။ ။ သမုဒါစရန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တဿ၊ ဒဒက်တက်ိုပူဂိုလ် ဟွံလေပ်နွံပ်ိုက် ဟွံသျိုက်မျိုက်ဂ်ှ။ ။(ပ)။ ။ တံ၊ နှ်ပူဂိုလ် မဟဂပ်ဝ်နွံပ်ိုက် မဟဂပ်ဝ်သျိုက်မျိုက်ဂ်ှ။ ပရေ၊ ငှ–ဂမျိုင်။ ။(ပ)။ ။ သမုဒါစရန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ကွတိ၊ ငှပွမချပ်ဗွာတ်မြဲသာ်ဝွံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွတိ၊ ရဲဝွံချပ်ဗွာတဲ့။ သော၊ ပူဂိုလ် ဟွံလေပ်နွံပ်ိုက် ဟွံသျိုက်မျိုက်ဂ်ှ။ တေသု ပရေသု၊ ပွဲပူဂိုလ်မွဲသ္ဆာင်ဂမျိုင်။ ဒေါသံ၊ နှ။ ဇနေတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံး။ ဓုဝံ၊ နကိုး။ (ဝါ) နပွမကိုက္ဆိုဒ်ဒေါသ ပွဲပူဂိုလ်သ္ဆာင် မဟိုသွးနကိုဂလာန် ကွဌ, ကန္တ, မနာပ ပူဂိုလ်မဒှ်အနိဋ္ဌ, အကန္တ, အမနာပမွဲသ္ဆာင်မြဲသာ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံး။ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြဲပွဲကာလမွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငါ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ့။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုခမီဂ်ှ။ ပေမာ၊ ဟိုတ်။ ယမ္ပိ ပေမံ၊ ယြဲင်ပွမသျိုက်ဆာန်မွဲကို လေဝ်။ ဇာယတိ၊ ပုံ့။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲကာလဂ်ှ။ (ဝါ) ပွဲကာလအာစိုပ်ပဋ္ဌမဈာန်တဲ့ မံင်တဂ်ှ။ အဿ၊ ဒဒက်တက်ိုခမီဂ်ှ။ တမ္ပိ ပေမံ၊ ငှပွမသျိုက်ဆာန်ဂ်ှကိုလေဝ်။ နှ ဟော

တိ၊ ပုံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမိဂ်္ဂ။ ပေမာ၊ ဟိုတ်။ ယောပိ ဒေါသော၊ ယြင်ပွမထေ ပွတ်မွဲကိုလေဝ်။ ဇာယတိ၊ ပုံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ သောပိ ဒေါသော၊ ဝ်ပွမထေပွတ်ဂ်ကိုလေဝ်။ န ဟောတိ၊ ပုံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဒေါသ၊ ဟိုတ်။ ယမ္မိ ပေမံ၊ ယြင်။ ဇာယတိ၊ ပုံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ တမ္မိ ပေမံ၊ ဝ်–ဂ်ကိုလေဝ်။ န ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယသ္မိ သမယေ၊ ယြပွဲ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ အာသဝါနံ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ။ [ကလေဝ်ရံဝ် ပိုဒ်လိက်(၅) အနုသောတသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဝိဟရတိ၊ ပုံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမိဂ်္ဂ။ ပေမာ၊ ဟိုတ်။ ယမ္မိ ပေမံ၊ ယြင်။ ဇာယတိ၊ ပုံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ (ဝါ) ပွဲကာလအာစိုပ် စေတောဝိမုတ္တိ, ပညာဝိမုတ္တိတဲ့ မပဒတ်ဂ်။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမိဂ်္ဂ။ တမ္မိ ပေမံ၊ နဲ်ပွမသ္ဒိုက်ဆာန်ဂ်ကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဝ်။ ပဟီနံ၊ ဝ်မဂပ်ဝ်ပါ ကေ့်တဲ့။ ဥစ္ဆိန္နမူလံ၊ ဝ်မ့ုံကိုတမ်အဝိဇ္ဇာတဏှာ မဂပ်ဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကေ့်နကိုသွာ် မတွံဂး အရဟာတ္တမဂ်တဲ့။ တာလာဝတ္ထုကတံ၊ ဝ်မဂပ်ဝ်သွ ညံဉ်ရတ္နံတာကံပိုတ်အာတဲ့ ဟွံမွဲကို ဒတန်မပ္ပံကိုတူးသတ်။ အနဘာဝံကတံ၊ ဝ်မဂပ်ဝ်သွကေ့် ညံဉ်ဟွံမွဲကို ပွမက္ကိုဒ်ဒ်ပွဲကြ။ အာယတိ၊ ပွဲကြ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ၊ ဝ်ဟွံမွဲကိုသဘ်ပွမက္ကိုဒ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

အဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမိဂ်္ဂ။ ပေမာ၊ ဟိုတ်။ ယောပိ ဒေါသော၊ ယြင်။ ဇာယတိ၊ ပုံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ (ဝါ) ပွဲကာလအာစိုပ်စေတောဝိမုတ္တိ, ပညာဝိမုတ္တိတဲ့ မဒတ်ဂ်။ အဿ၊ မိန်ခမိဂ်္ဂ။ သောပိ ဒေါသော၊ နဲ်–ကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဝ်။ ပဟီနော၊ ဝ်မဂပ်ဝ်ပါ ကေ့်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ဝ်။ ဟောတိ၊ ပုံ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဒေါသ၊ ဟိုတ်။ ယမ္မိ ပေမံ၊ ယြင်။ ဇာယတိ၊ ပုံ။ တသ္မိ သမယေ၊ ပွဲ။ အဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ တမ္မိ ပေမံ၊ နဲ်–ကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဝ်။ ပဟီနံ၊ ဝ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ ဘိက္ခု၊ နဲ်ခမိ မပါကေ့်ပေမ, ဒေါသဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ နေဝ ဥဿေ နေတိ၊ ဟွံပင်ပတိုန် နအစော်ဒိဋ္ဌရုဂ်္ဂဒကို။ (ဝါ) ခမိဟွံပင်ပတိုန် နအစော်ဒိဋ္ဌရုဂ်္ဂဒကို။ န ပဋိဿေနေတိ၊ ဟွံပင်ပတိုန်လွာ်စေ့်စး နမကယျာန်ခဝါတ်ဒ့်သူ။ (ဝါ) ခမိဟွံပင်ပတိုန် ရုဂ်္ဂဒကို။ န ဓူပါယတိ၊ ဟွံဗဂိုဟ်ပ္ဍိတ်သွုဟ်ယက် နအစော်အဇ္ဈတ္တိကတဏှာဝိစရိတ် ရုဂ်္ဂဒကို။ (ဝါ) ခမိဟွံဗဂိုဟ်ပ္ဍိတ်ရုဂ်္ဂဒကို။ န ပဇ္ဇလတိ၊ ဟွံတိတ်ဖျိဖျိဖျ့ဖျ့ နအစော်ဗာဟိရ တဏှာဝိစရိတ်ရုဂ်္ဂဒကို။ (ဝါ) န သမ္မဇ္ဈာယတိ၊ ဟွံချပ်ဗွာတ္ဂဟ်ဟ် နအစော်သ္ဒုင်လဝ် မာန်မွးအဲ အဲရုဂ်္ဂဒကို။ (ဝါ) ခမိ ဟွံချပ်ဗွာတ္ဂဟ်ဟ် နအစော်သ္ဒုင်လဝ်မာန်မွးအဲ အဲရုဂ်္ဂဒကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ဥဿေနေတိ၊ ပုံပင်ပတိုန် နအစော်ဒိဋ္ဌ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဝ်။ ရူပံ၊ နဲ်ရုပ်။ အတ္တတော၊ အတ္တ

ရုဂ်ဒ။ သမနုပဿတိ၊ ပုံသ့ိမ္ဟ်တ်ဂ့ိုင်ငကိုဝါရ။ အတ္တာနံ၊ နိအတ္တ။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ မှံုကိုရုပ် ရုဂ်ဒကို။ သမနုပဿတိ၊ ပုံ။ အတ္တနိ ဝါ၊ ပ္ဒဲအတ္တကို။ ရူပံ၊ နိရုပ်။ သမနုပဿတိ၊ ပုံ။ ရူပသ့ိ ဝါ၊ ပ္ဒဲရုပ်ကိုလေဝ်။ အတ္တာနံ၊ နိအတ္တ။ သမနုပဿတိ၊ ပုံ။ ။

ဝေဒနံ၊ နိဝေဒနာ။ အတ္တတော၊ အတ္တရုဂ်ဒ။ သမနုပဿတိ၊ ပုံ။ အတ္တာနံ၊ နိ။ ဝေဒ နာဝန္တံ ဝါ၊ မှံုကိုဝေဒနာရုဂ်ဒကို။ သမနုပဿတိ၊ ပုံ။ အတ္တနိ ဝါ၊ ပ္ဒဲအတ္တကိုလေဝ်။ ဝေဒ နံ၊ နိဝေဒနာ။ သမနုပဿတိ၊ ပုံ။ ဝေဒနာယ ဝါ၊ ပ္ဒဲဝေဒနာကိုလေဝ်။ အတ္တာနံ၊ နိအတ္တ။ သမနုပဿတိ၊ ပုံ။ သညံ၊ နိသညာ။ ။(ပ)။ ။ သညာဝန္တံ ဝါ၊ မှံုကိုသညာရုဂ်ဒကို။ (ပ)။ ။ သခီရေ၊ နိသခီရဂမ့ိုင်။ ။(ပ)။ ။ သခီရေသု ဝါ၊ ပ္ဒဲသခီရဂမ့ိုင်ကိုလေဝ်။ (ပ)။ ။ ဝိညာဏံ၊ နိဝိညာဏ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုအကာဲအရာ မှံု မပ္ဍံပွမသ့ိမ္ဟ်မွး ရုပ်ဂ့် အတ္တသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ ဉသေနေတိ၊ ပုံပဉ်ပတိုန် နအစော်ဒိဋ္ဌရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ နဉသေနေတိ၊ ပုံဟွံပဉ်ပတိုန် နအစော် ဒိဋ္ဌရော။ ။(ပ)။ ။ ရူပံ၊ နိရုပ်။ အတ္တတော၊ ရုဂ်ဒ။ နသမနုပဿတိ၊ ပုံ။ အတ္တာနံ၊ နိအတ္တ။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရုဂ်ဒကို။ နသမနုပဿတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နကိုအကာဲအရာ မှံုမပ္ဍံကိုပွမဟွံသ့ိမ္ဟ် ရုပ်ဂ့် အတ္တမြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ နဉသေ နေတိ၊ ပုံဟွံပဉ်ပတိုန် နအစော်ဒိဋ္ဌရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ ပဋိသေနေတိ၊ ပုံပဉ်ပတိုန် လွ်ာန့်စ်ား နမကယျာန်ဓဝါတ်ဒ့်သ္ဒရော။ ။[ကြဲန္ဒုဂ့် ကလေဝ်ရံဉ် ပိုဒ်လိက်(၁၆၄) ပဌမဓမသုတ်တော်ညီ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နမှံုမပ္ဍံကိုညားကွေဟ်လက်ဂ့် ပွမကလေဉ် ကွေဟ်လက်မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ ပဋိသေနေတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ ဓူပါယတိ၊ ပုံဗဂိုဟ်ပ္ဍိတ်သ္ဒုဟ်ယက် နအစော်အဇ္ဈတ္တိက တဏှာဝိစရိတ်ရော။ ။(ပ)။ ။[အာနိဂိုဲ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နပွမစောဲလာံ နမပ္ဍံကို “အသ့ိ ကျတ္ထသ့ိ” မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီ။ ဓူပါယတိ၊ ပုံဗဂိုဟ်ပ္ဍိတ်သ္ဒုဟ် ယက် နအစော်အဇ္ဈတ္တိကတဏှာဝိစရိတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ နဓူပါယတိ၊ ပုံဟွံဗဂိုဟ်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသ့ိ၊ ပုံဒ့်အဲရ။ (ဝါ) အဲရောင်။ ကျတိ၊ ဉ်ပွမစောဲလာံ နကိုတဏှာ မာန ဒိဋ္ဌဂမ့ိုင်မြသာ်ဝွံ။ အသတိ၊ နကြိုဟွံမွဲနေဝ်။ အဟံ၊ ဉ်အဲ။ ကျတ္ထံ၊ ဉ်။ (ဝါ) ဉ်။ အသ့ိ၊ ပုံ။ ကျတိ၊ ဉ်ပွမ။ နဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ အဟံ၊ ဉ်။ သံ၊ ဂဇ္ဘဒ့်ရ။ (ဝါ) ဟာ။ ကျတိ၊ ဉ်ပွမ။ နဟောတိ၊ ပုံ။ တသ့ိ၊ ဉ်ပွမစောဲလာံမွး “သံ” ဂ့်။ အသတိ၊ နကြို။ အဟံ၊ ဉ်။ ကျတ္ထံ၊ ဉ်။ သံ၊ ဂဇ္ဘဒ့်ရ။ (ဝါ) ဟာ။ ကျတိ၊ ဉ်ပွမ။ နဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဝံ၊ နပွမဟွံစောဲလာံ နမပ္ဍံကို “အသ့ိ” မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်။ နဓူပါယတိ၊ ပုံဟွံဗဂိုဟ်ပ္ဍိတ်သ္ဒုဟ်ယက် နအစော်အဇ္ဈတ္တိကတဏှာဝိစရိတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပဇ္ဇလတိ၊ ပုံလျး မတိတ်က္ခ်ငိဖျိဖျိဖျ်ဖျ် နအစေံဗာဟိရတဏှာဝိစရိတ်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္လမိနာ၊ နက်ိ။ အသ္မိ၊ ပုံဒ္ဒိရ။ က္လတိ၊ ငပွမ။ သတိ၊ နကြိ။ အဟံ၊ ငိ။ က္လမိနာ၊ နက်ိ။ က္လတ္ထံ၊ ငိ။ အသ္မိ၊ ပုံ။ က္လတိ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နပွမဟွံစောဲလဲံ နမပ္ဍံက်ိ "က္လမိနာ အသ္မိ" မြသ်ဝ်ွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပဇ္ဇလတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္လဓ၊ ပ္ဍဲသာ သနာဝ်ွံ။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်က်ိ။ အသ္မိမာနော၊ နိမသ္ငုင်လဝ်မာန်မာနမွဴး အဲ အဲ။ ပဟီနော၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ ဗွဲပွမဟွံပါဂစိုတ်ကေံ့ အသ္မိမာနဏီ မြသ်ဝ်ွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ သမ္မဖ္ပျာယတိ၊ ပုံချပ်ဗ္ဘာတ္ဂဟ်ဟ် နအစေံသ္ငုင်လဝ်မာန်မွဴးအဲ အဲရ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ ဗွဲပွမပါဂစိုတ်ကေံ့ အသ္မိမာနတုံမြသ်ဝ်ွံ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ နသမ္မဖ္ပျာယတိ၊ ပုံဟွံချပ်ဗ္ဘာတ္ဂဟ်ဟ် နအစေံသ္ငုင်လဝ်မာန်မွဴးအဲ အဲရ။ က္လတိ၊ ရ်သ်ဝ်ွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။

ပဋ္ဌမော၊ ဧံမရနုက်ကိုမသုန်။ မဟာဝဂ္ဂေါ၊ မဟာဝဂ်ရောင်။

စတုတ္ထော၊ ဧံမရနုက်ကိုပန်။ ပဏ္ဏာသကော၊ ငဂကောံဗွဝ်သုတ်(၅၀)။
သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတုံရ။

၅–ပဉ္စမပဏ္ဏာသက
(၂၁) ၁–သပ္ပုရိသဝဂ်
၁–သီကွာပဒသုတ်

၂၀၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသပ္ပုရိသဉ္စ၊ နှညးဟွံသေငကိုသပ္ပုရိုဟ်ကို။ (၀ါ) နှညး မယုတ်မာကို။ ဝေါ၊ ကု–ဂမ့်ငိ။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်တွံကိုရ။ အသပ္ပု ရိသေန၊ သွဝ်နူညးမယုတ်မာ။ အသပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ နှညးမယုတ်မာ ဗွဲတွေငကို။ ဒေ သေသာမိ၊ ကြက်။ သပ္ပုရိသဉ္စ၊ နှညးသပ္ပုရိုဟ်ကို။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်။ သပ္ပုရိ သေန၊ လ္ဟူနူညးသပ္ပုရိုဟ်ကို။ သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ နှညးမဒှံသပ္ပုရိုဟ် ဗွဲတွေငကို။ ဒေ သေသာမိ၊ ကြက်။ တံ၊ နမရိအဲမတွံဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ငညးမယုတ်မာ။ ကတမော စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ငး။ ကတမော စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓကစ္စော၊ ငပူဂိုလ်လ့ိ။ ပါဏာတိပါတီ၊ ငညး။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှပူဂိုလ်ဝွံ။ (၀ါ) နှပူဂိုလ်မပွဲကိုပါဏာ တိပါတီဝွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ညးမယုတ်မာရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံဂပ်ဝ်သွးရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အသပ္ပုရိသေန၊ သွဝ်နူညးမယုတ်မာ။ အသပ္ပုရိသတရော၊ ငညး မယုတ်မာဗွဲတွေင။ ကတမော စ၊ ဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပွဲ။ ဓကစ္စော၊ ငး။ အတ္တနာ စ၊ အလ့ိဇကုကို။ ပါဏာတိပါတီ၊ ငး။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ပရဉ္စ၊ နှညးသ္ဆာင်ကို။ ပါဏာတိပါတေ၊ ပွဲပွမဂစိုတ်သတ်, လမျှိ။ သမာဒပေတိ၊ ပွံကိုဒ္ဂါနှဂိုငကေတ် ဗွဲမ့ဒးရးရ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှပူဂိုလ်ဝွံ။ (၀ါ) နှပူဂိုလ် အလ့ိဇကုလေဝ်ကျောန် မပွဲကို ဂစိုတ်သတ်, လမျှိတဲ့ ညးသ္ဆာင်ကိုလေဝ် ကိုဒ္ဂါနှဂိုငကေတ် မပွဲကိုဂစိုတ်သတ်, လမျှိဝွံ။ အသပ္ပုရိသေန၊ သွဝ်။ အသပ္ပုရိသတရော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ပရဉ္စ၊ နှညး သ္ဆာင်ကို။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူ။ ဝေရမဏိယာ၊ ပွဲပွမဝေငပါကျေ့ ပွဲသိက္ခာပိုဒ် မတွံဂး ဓရ် မဟာကုသိုလ်ဝိရတိ, စေတနာ, စေတနာသမွယုတ် မဒှံဟိုတ်ဝေငပါကျေ့။ သမာဒပေ တိ၊ ပွံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှပူဂိုလ်ဝွံ။ (၀ါ) နှပူဂိုလ် မကိုဂိုငကေတ် အလ့ိဇကုလေဝ် ဝေငပါကျေ့ နူမပွဲကိုပါဏာတိပါတာတဲ့ ညးသ္ဆာင်ကိုလေဝ် ကိုဝေငပါကျေ့ နူမပွဲကိုပါဏာတိပါတဝွံ။ သပ္ပုရိသေန၊ လ္ဟူနူညးသပ္ပုရိုဟ်။ သပ္ပုရိသတရော၊ ညးမဒှံ သပ္ပုရိုဟ်ပြုလောန်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပွံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–အာသဒ္ဓသုတ်

၂၀၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြာ၊ ပ္ဒံ။ ခြကစ္စော၊ ငံ။ အသဒ္ဓေါ၊ ငံဟွံမွဲကိုဓရိသဒ္ဓါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အဟိရိကော၊ ငံဟွံကျုဟ်မွေံ နူအကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အနော တ္ပပ်ီ၊ ငံဟွံဖေက်လကိုတ် အကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပဿုတော၊ ငံမ္ဒုံကိုသုတ မတွံဂး ပရိယတ္တိမမ္မ မအောန်။ (ဝါ) ငံဟွံမွဲကို ဓရိပရိယတ္တိ မဂပ်ဝ်ဂိုငံကတ်ဗ္ဘောန်လဝ်။ (ပ)။ ။ ကုသီတော၊ ငံမလျုဟ်။ ။[ကုစ္ဆိတံ သီဒတီတိ ကုသီတော၊ ငံညးချောပ် ကဝေန်ကျုဟ်မွေံ]။ ။(ပ)။ ။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ငံမ္ဒုံကိုသတိ မတိတ်ဗ္ဘး။ ။(ပ)။ ။ ဒုပ္ပညော၊ ငံဟွံမွဲကိုပညာ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် မပ္ပံကိုအသဒ္ဓဝွံ။ အသပ္ပုရိသော၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပရ္ဗ္ဗ၊ နှ်ညး မွဲသ္ဆောင်ကို။ အသဒ္ဓိယေ၊ ပ္ဒဲအကုသိုလ် ဟိုတ်ဒဒ်ညး ဟွံမွဲကိုဓရိသဒ္ဓါ။ (ဝါ) ပ္ဒဲအကုသိုလ်မိစ္ဆာဓိ မောက္ခ သ္ဂုတ်သွာတ်ဗ္ဘေတ်မှာ မဒ်ဟိုတ် ညးဟွံမွဲကိုဓရိသဒ္ဓါမလျုင်တ ပ္ဒဲရတ်ပိပြကာ ကိုကံဖိုကံဂမ္ဒိုင်။ သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အဟိရိကတာယ၊ ပ္ဒဲဒဒ်ညး ဟွံကျုဟ် မွေံ အကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ (ပ)။ ။ အနောတ္တပ္ပေ၊ ပ္ဒဲသဘ် ပွမဟွံဖေက်လကိုတ် အကု သိုလ်ဒုစရိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အပ္ပဿုတေ၊ ပ္ဒဲဒဒ်ညး မ္ဒုံကိုပရိယတ္တိမမ္မသုတ မအောန်။ [ချပ်ဘာဝပ္ပမာန]။ ။(ပ)။ ။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပ္ဒဲဒဒ်ညးမလျုဟ်။ ။(ပ)။ ။ မုဋ္ဌဿစ္စေ၊ ပ္ဒဲဒဒ်ညး မ္ဒုံကိုသတိ မတိတ်ဗ္ဘး။ ။(ပ)။ ။ ဒုပ္ပညတာယ၊ ပ္ဒဲဒဒ်ညး ဟွံမွဲကိုပညာ။ သမာဒပေတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဝွံ။ (ဝါ) နှ်ပူဂိုလ် အလိုဇကုဒ် မပ္ပံကို အသဒ္ဓတဲ့ ညးသ္ဆောင်ကိုလေဝ် ကိုဒ္ဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ပ္ဒဲမပ္ပံကိုအသဒ္ဓိယဝွံ။ ။(ပ)။ ။

သဒ္ဓါ၊ ငံမ္ဒုံကိုဓရိသဒ္ဓါ။ (ဝါ) မလျုင်ပတော့ ပ္ဒဲရတ်ပိပြကာ ကိုကံဖိုကံဂမ္ဒိုင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဟိရိမာ၊ ငံမ္ဒုံကိုပွမကျုဟ်မွေံ အကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သြတ္တပ္ပီ၊ ငံမလေပ် ဖေက်လကိုတ် အကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဗဟုဿုတော၊ ငံမ္ဒုံကိုပရိယတ္တိမမ္မ သုတ ဗွဲမဂ္ဂိုင်။ (ဝါ) ငံမ္ဒုံကိုဓရ် ပိဋကတ်ပိပရိယတ် မဂပ်ဝ်ဂိုငံကတ်ကေတ်လဝ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်။ (ပ)။ ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ငံမ္ဒုံကိုဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္တိတ်ဇြဟတ်။ ။(ပ)။ ။ သတိမာ၊ ငံ မ္ဒုံကိုသတိ။ ။(ပ)။ ။ ပညဝါ၊ ငံမ္ဒုံကိုပညာ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နှ်ပူဂိုလ် မ္ဒုံကိုဓရိမပ္ပံကိုသဒ္ဓါ, ဟိရိဝွံ။ သပ္ပုရိသော၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ အတ္တနာ စ၊ အလိုဇကုကို။ သဒ္ဓါသမ္ပဒေန္တော၊ ငံမချိုက်ပေင်တ်ကျော် ဓရိသဒ္ဓါ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ပရ္ဗ္ဗ၊ နှ်ညးသ္ဆောင်ကို။ သဒ္ဓါသမ္ပဒါယ၊ ပ္ဒဲပွမချိုက်ပေင်တ်ကျော် ဓရိသဒ္ဓါ။ ။(ပ)။ ။ ဟိရိမတာယ၊ ပ္ဒဲဒဒ်ညး မ္ဒုံကိုပွမကျုဟ်မွေံ အကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သြတ္တပ္ပေ၊ ပ္ဒဲသဘ် ပွမဖေက်လကိုတ် အကုသိုလ်ဒုစရိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဗာဟုဿစ္စေ၊ ပ္ဒဲဒဒ်ညး မ္ဒုံကိုပရိယတ္တိမမ္မ မဂ္ဂိုင်။ (ပ)။ ။ ဝီရိယာရမ္ဘေ၊ ပ္ဒဲပွမပ္ပိတ်ဇြဟတ် ကိုဝီရိယ။ ။(ပ)။ ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ ငံသတိ မဗာန်စပ်ဒုံင် ပ္ဒဲအာရိုကုသိုလ်။ ။(ပ)။ ။ သတိဥပဋ္ဌာနော၊

ပဲ့ပွမဗာန်စပ်သတိ။ ။(ပ)။ ။ ပညာသမ္ပန္နော၊ ဉမဍ္ဎိက်ပေဉ်တ် ကျော်ပညာ။ ။(ပ)။ ပညာသမ္ပဒါယ၊ ပဲ့ပွမဍ္ဎိက်ပေဉ်တ် ကျော်ပညာ။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နိပ္ပဂိုလ်အလိုဇကု ဍ္ဎိက်ပေဉ်တ်ကျော် မပ္ပံ့ကိုသဒ္ဓါ, ဟိရိတဲ့ ညးသ္ဆာင်ကိုလေဝ် ကိုဍ္ဎိက်ပေဉ်တ်ကျော် မပ္ပံ့ကိုသဒ္ဓါ, ဟိရိဝွံ့။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ဒသကမ္မသုတ်

၂၀၄။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅၄) ဒုတိယသံဝါသသုတ်တေံကို]။ ။ ပရဥ္စ၊ နှ–ကို။ အဘိဇျာယ၊ ပဲ့ဝိသမလောဘ မမက်္ဂက်လောန်။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ) ဗျာပါဒေ၊ ပဲ့ဒေါသ မလေပ်ပလိုပလာ်ဒတဲ့ဖိုံ တသိုက်။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ပဲ့ကွေတ်ဗွေတ်မှာ။ ။(ပ)။ ။ အနဘိဇျာယ၊ ပဲ့ဓရ်အလောဘ လွာ်စ့ော်စး အဘိဇျာ။ ။(ပ)။ ။ အဗျာပါဒေ၊ ပဲ့ဓရ်မေတ္တာ လွာ်စ့ော်စး ဒေါသဗျာပါဒ။ ။(ပ)။ ။ အတ္တနာ စ၊ အလိုဇကုကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော၊ ဉမ့ုံကိုဂမြဉ်ဉာဏ် မဍုံပြ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပရဥ္စ၊ နှ–ကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ပဲ့ဂမြဉ်ဉာဏ် မဍုံပြ။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နိပ္ပဂိုလ် အလိုဇကုဍ္ဎိက်ပေဉ်တ် ကျော်မပ္ပံ့ကိုပါဏာတိပါတဝိရတိတဲ့ ညးသ္ဆာင်ကိုလေဝ် ကိုဒ္ဓိနိုဂိုင် ကောတ် ပဲ့မပ္ပံ့ကို ပါဏာတိပါတဝိရတိဝွံ့။ သပ္ပုရိသေန၊ လ္ဘာ့။ သပ္ပုရိသတရော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–အဋ္ဌကထာသုတ်

၂၀၅။ ။ မိစ္ဆာသက်ပွေါ၊ ဉမ့ုံကိုကသပ်ဝိတက် မှာရာပ္ပန်ဂတား။ (ဝါ) ဉမ့ုံကိုဝိတက် ဟိုတ်မချပ် ဇွဲမမှာရာ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ မိစ္ဆာဝါစော၊ ဉမ့ုံကိုဝစီဒုစရိုတ် ဟိုတ်မဟိုသွဲး ဇွဲ မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ ဉမ့ုံကိုကာယဒုစရိုတ် ဟိုတ်မကော့နှ် ဇွဲမမှာရာ။ (ပ)။ ။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ ဉမ့ုံကိုကာယဒုစရိုတ်, ဝစီဒုစရိုတ် ဟိုတ်မဂယိုင်လမျိုု ဇွဲမမှာရာ။ (ပ)။ ။ မိစ္ဆာဝါယာမော၊ ဉမ့ုံကိုဝီရိယ မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာသတိ၊ ဉမ့ုံကိုသတိ မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာသမာဓိ၊ ဉမ့ုံကိုသမာဓိ မမှာရာ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နိပ္ပဂိုလ်မ့ုံမပ္ပံ့ကိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဝွံ့။ အသပ္ပုရိသော၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။

(ပ)။ ။ အတ္တနာ စ၊ ကို။ မိစ္ဆာသက်ပွေါ၊ ဉမ့ုံ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပရဥ္စ၊ နှ–ကို။ မိစ္ဆာ သက်ပွေ၊ ပဲ့ကသပ်ဝိတက်မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဝါစော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပရဥ္စ၊

ကို။ မိစ္ဆာဝါစာယ၊ ပဲ့ဝစီဒုစရိုတ် ဟိုတ်မဟိုသွး ဖွဲ့မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာကမ္မန္တေ၊ ပဲ့ကာယဒုစရိုတ် ဟိုတ်မက္ကောန် ဖွဲ့မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာအာဇီဝေ၊ ပဲ့ကာယဒုစရိုတ်, ဝစီဒုစရိုတ် ဟိုတ်မဂယိုင်လမျိုု ဖွဲ့မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဝါယာမေ၊ ပဲ့ဝီရိယ ဖွဲ့မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာသတိယာ၊ ပဲ့သတိမမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာသမာဓိမှိ၊ ပဲ့သမာဓိမမှာရာ။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နိပ္ပဂိုလ် အလုိဇကုဒ့် ညးမှံုကို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတဲ့ ညးသ္ဆာင်ကိုလေဝ် ကို့ဒ္ဂါနိုင်ကေတ် ပဲ့မပ္ဆံကို့မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝွံ့။ ။(ပ)။ ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိကော၊ ငမှံုလညာတ်ဉာဏ် ဆုံပြ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ငမှံုကို့ ကသပ်ဝိတက် ဆုံပြ။ (ဝါ) ငမှံုကို့ဝိတက် ဟိုတ်မချပ် ဖွဲ့မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဝါစော၊ ငမှံုကို့ဓရ် ဟိုတ်မဟိုသွး ဖွဲ့မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ငမှံုကို့ဓရ် ဟိုတ်မက္ကောန် ဖွဲ့မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ငမှံုကို့ဓရ် ဟိုတ်မဂယိုင်လမျိုု ဖွဲ့မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဝါယာမော၊ ငမှံုကို့ဝီရိယ မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသတိ၊ ငမှံုကို့သတိ မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ငမှံုကို့သမာဓိ မဆုံပြ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နိပ္ပဂိုလ် မှံုမပ္ဆံကို့လညာတ်ဉာဏ် မဆုံပြဝွံ့။ ။(ပ)။ ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ပဲ့လညာတ်ဉာဏ် မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ပဲ့ကသပ် မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဝါစာယ၊ ပဲ့ဓရ် ဟိုတ်မဟိုသွး ဖွဲ့မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ပဲ့ဓရ် ဟိုတ်မက္ကောန် ဖွဲ့မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ပဲ့ဓရ် ဟိုတ်မဂယိုင်လမျိုု ဖွဲ့မဆုံပြ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဝါယာမော၊ ပဲ့ဝီရိယ ဖွဲ့မဆုံပြ။ (ဝါ) ပဲ့ဝီရိယ မပတိတ် ဇြဟတ် ဖွဲ့မဆုံစ့တ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသတိယာ၊ ပဲ့သတိ ပွမဗ့်ဗျုဟ် ဖွဲ့မဆုံစ့တ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာသမာဓိမှိ၊ ပဲ့သမာဓိ မဆုံစ့တ်။ (ဝါ) ပဲ့ဓရ် မလေပ်စ္ဆိပ္ပန်လဝ်စိုတ် ပဲ့အာရီု ဖွဲ့မဆုံစ့တ်။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အယံ၊ နိပ္ပဂိုလ် အလုိဇကုဒ့် မပ္ဆံကို့ညး မှံုသမ္မာဒိဋ္ဌိတဲ့ ညးသ္ဆာင်ကိုလေဝ် ကို့ဒ္ဂါနိုင်ကေတ် ပဲ့မပ္ဆံကို့သမ္မာဒိဋ္ဌိဝွံ့။ ။(ပ)။ ။ ပဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၆-ဒသမဂ္ဂသုတ်

၂၀၆။ ။ မိစ္ဆာဉာဏီ၊ ငမှံုမောဟ မတီကေတ်ဖွဲ့မမှာရာ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ၊ ငမှံုပွမတိတ်ဗွး ဖွဲ့မမှာရာ။ (ဝါ) ငမှံုတ်ပွမစ့တ်သမ္ဘိ ဖွဲ့မမှာရာမွး သိုဟ္ဂံတိတ်ဗွး နူကိလေသဂ့် မတိတ်ဗွး နူကိလေသ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဉာဏော၊ ပဲ့မောဟ မတီကေတ် ဖွဲ့မမှာရာ။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိယာ၊ ပဲ့ပွမတိတ်ဗွး ဖွဲ့မမှာရာ။ (ဝါ) ပဲ့သဘ ပွမစ့တ်သမ္ဘိ ဖွဲ့မမှာရာမွး သိုဟ္ဂံတိတ်ဗွး နူကိလေသဂ့် တိတ်ဗွးနူကိလေသ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဉာဏီ၊ ငမှံုကို့အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်, ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မတီကေတ်ဖွဲ့မဆုံစ့တ်။ ။(ပ)။ ။

သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ ငမ္ပုံကိုအရဟတ္တဖိုလ် မတိတ်ဗျး ဗွဲမချုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဉာဏော၊ ပွဲအရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်, ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် မတီကေတ် ဗွဲမချုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ အတ္တ နာ စ၊ အလိုဇကုကို။ သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ ငမ္ပုံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ပရဉ္စ၊ ကို။ သမ္မာဝိမုတ္တိယာ၊ ပွဲ အရဟတ္တဖို မတိတ်ဗျး ဗွဲမချုံစွတ်။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌ၊ ရောင်။ ။

၇–ပဋ္ဌမပါပဓမ္မသုတ်

၂၀၇။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါပဉ္စ၊ နှဉးမယုတ်မာကို။ ပါပေန၊ သွင်နူဉး မယုတ်မာ။ ပါပတရဉ္စ၊ နှဉး မယုတ်မာ ဗွဲတွေင်ကို။ ကလျာဏဉ္စ၊ နှဉး မပြဲကို။ ကလျာဏေန၊ လွှါနူဉး မပြဲ။ ကလျာဏတရဉ္စ၊ နှဉး မပြဲဗွဲတွေင်ကို။ ဝေါ၊ ကုမ္မးတံဉးဂမ္ဘီင်။ ဒေ သေသသာမိ၊ ကြက်။ တံ၊ နှဓရိအဲတွံဂှ်။ တုမှေ၊ ငမ္မးတံဉးဂမ္ဘီင်။ သာဓုကံ၊ ဗွဲ။ သုဏာ ထ၊ ဩဝ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါပေါ၊ ငဉး မယုတ်မာ။ ကတမော စ၊ ရော။ (ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

၉–တတိယပါပဓမ္မသုတ်

၂၀၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါပဓမ္မဉ္စ၊ နှဉး မ္ပုံသဘ် မယုတ်မာကို။ ပါပဓမ္မေန၊ သွင်နူဉး မ္ပုံသဘ်မယုတ်မာ။ ပါပဓမ္မတရဉ္စ၊ နှဉး မ္ပုံသဘ်မယုတ်မာ ဗွဲတွေင်ကို။ ကလျာဏဓမ္မဉ္စ၊ နှဉး မ္ပုံသဘ်မပြဲကို။ ကလျာဏဓမ္မေန၊ လွှါနူဉး မ္ပုံသဘ်မပြဲ။ ကလျာဏဓမ္မတရဉ္စ၊ နှဉး မ္ပုံသဘ်မပြဲ ဗွဲတွေင်ကို။ ဝေါ၊ ကု။ အဟံ၊ ငိ။ ဒေသေသာမိ၊ ကြက်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပါပဓမ္မော၊ ငဉး မ္ပုံသဘ်မယုတ်မာ။ ကတမော စ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

ပဌမော၊ ခဲုမဒ္ဒ်ကိုပ်ကွာ။ သပ္ပုရိသဝဂ္ဂေါ၊ သပ္ပုရိသဝဂ်ရောင်။

---

(၂၂) ၂–ပရိသာဝဂ်

၁–ပရိသာသုတ်

၂၁၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပရိသဒူသနာ၊ ငဉးမလေပ်ပလိုပလာ်ကေံ့ ပရိသာတ် ဂမ္ဘီင်။ ကွာမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ စတ္တာရော၊ ငိ–ဂမ္ဘီင်။ ကတမေ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုသီလော၊ ခဲုဟွံမွဲကိုသီလ။ ပါပဓမ္မော၊ ခဲုမ္ပုံသဘ်မယုတ်မာ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပရိသဒူသ

နော၊ စိုန်လေပ်ပလိုပလော်ကေ့ပရိသာတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဒုသီလာ၊ ဧ့ခေ–အိုတ်။ ပါပ ဓမ္မာ၊ ဧ့ခေ။ ဘိက္ခုနီ၊ ငိ။ ပရိသဒူသနာ၊ စိုန်လေပ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပါသကော၊ ဥပွးတြံ့။ (ပ)။ ။ ဥပါသိကာ၊ ဥပွးဗြ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပရိသသောဘနာ၊ ငဉးမ လေပ်ကိုဆဲတ်ပရိသာတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သီလဝါ၊ ဧ့ခေမွံကိုသီလ။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ဧ့ခေမွံသဘ်မဆဲ။ ဘိက္ခု၊ ငိ။ ပရိသသောဘနော၊ စိုန်လေပ်ကိုဆဲ တ်ပရိသာတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သီလဝတီ၊ ဧ့ခေမွံကိုသီလ။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။

၂–ဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၁၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တူဟိ၊ ဧ့ခေ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျုံ–ဂမ်ိုင်။ သမန္နာဂ တော၊ နှ်ညး မချိုက်ပေင်တ်။ အာဘတံ၊ ရေင်တ္ဂုင်နှင် မွဲမွဲဒွဲဝဲတဲ့။ နိကွိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရဖျေါစွံလဝ်ကျိ။ ဓ္ဂံ၊ တုပ်ညံင်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်။ ကမ္မုနာ၊ မိန်အကုသိုလ်ကံ။ နိရယေ၊ ပွဲနရက်။ နိကွိတ္တော၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဖျေါစွံလဝ်ရ။ ကတမေဟိ စတ္တူဟိ၊ မူရ ကျုံဓရ် ပန်ပြကာဂမ်ိုင်ရော။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ ကျုံကာယဒုစရိုတ် အကုသိုလ်ကျိ။ ။[အရထ ဗွဲတြုးဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၂၁) အတ္တာနုဝါဒသုတ်တေံညိ]။ ။ ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ ကျုံဝစီဒုစရိုတ် အကုသိုလ်ကျိ။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ ကျုံမနောဒုစရိုတ် အကုသိုလ်ကျိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကျုံလညာတ် မမှာရာကိုရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တူဟိ၊ ဧ့ခေ–အိုတ်။ ကျွမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျုံဓရ်ဂမ်ိုင်ဝွံ။ သမန္နာဂတော၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တူဟိ၊ ဧ့ခေ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျုံ–ဂမ်ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နှ်။ အာဘတံ၊ တဲ့။ နိကွိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ။ ဓ္ဂံ၊ တုပ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်။ ကမ္မုနာ၊ မိန်ကုသိုလ်ကံ။ သဂ္ဂေ၊ ပွဲချုင်သွဝ်။ နိကွိတ္တော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ကာယသုစရိတေန၊ ကျုံကာယသုစရိုတ်ကုသိုလ်ကျိ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကျုံလညာတ်ဉာဏ် မချုံပြကိုရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–အကတညုတာသုတ်

၂၁၃။ ။ အကတညုတာ၊ ကျုံဒဒ်ဉး ဟွံလေပ်တီဂုဏ် ဉးသ္ဆာင် ကေင်ပတဲ့ လဝ်ကျိ။ အကတဝေဒိတာ၊ ကျုံဒဒ်ဉး ဟွံဆာပ်ပရေဂုဏ် ဉးသ္ဆာင် မကေင်ပတဲ့ လဝ်ကိုရောင်။ ။[ဓါပိုဒ်ဂ့် ပံင်တဲ့ နပွမဂိုင်ကေတ် ဓမ္မမွဲဟောင်မွး ဒ်ဓမ္မပန်ပြကာရ။ သို မိက်ဝွံသွး နမပ္ပံကို အကတညုတာယ ချုပ်ဖိုတ်လဝ် ယအက္ခရ်ညိ]။ ။(မွဲနယ်)။ ။ အကတညုတာ အကတဝေဒိတာ၊ ကျုံဒဒ်ဉးဟွံ မလေပ်တီဂုဏ်ဉးသ္ဆာင် မကေင်

ပတဲ့လဝ်, ဒဒ့်ညးဟွံ့ ဆာပ်ပရေဂုဏ် ညးသ္ဆာင် မကေင်ပတဲ့လဝ်ကိုရောင်။ ။[သာ်ဝွံ့ လေဝ် ပံင်ကွံ့မွဲပိုဒ်တဲ့ သွးမာန်ရ]။ ။(ပ)။ ။ ကတညုတာ၊ ကျုံးဒဒ့်ညး မလေပ် တီဂုဏ် ညးသ္ဆာင် မကေင်ပတဲ့လဝ်။ ကတဝေဒိတာ၊ ကျုံးဒဒ့်ညး မဆာပ်ပရေဂုဏ် ညးသ္ဆာင် မကေင်ပတဲ့လဝ်။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ပါဏာတိပါတီသုတ်

၂၁၄။ ။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ။ ။(ပ)။ ။ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ၊ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ၊ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ။ [နမပ္ပံသာ်ဝွံ သွးညိ ပ္ဒဲသုတ်ကြဲဂမ့်ဦင်လေဝ် နိသဲအတိုင်နယ်ဝွံတဲ့ သွးညိ]။ ။

ဂ–ပဌမဝေါဟာရပထသုတ်

၂၁၅။ ။ အဒိဒ္ဒေ၊ ပ္ဒဲအရာဇကု မဟဂပ်ဝ်ညာတ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲရူပါရို့ မဟဂပ်ဝ်ညာတ် နကိုစက္ခုဝိညာဏ်ဇကု။ ဒိဒ္ဒဝါဒီ၊ ဝ်မ့ုံအလေံ မဟိုသွးမွးဂပ်ဝ်ညာတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အသုတေ၊ ပ္ဒဲအရာဇကု မဟဂပ်ဝ်မိုင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲသဒ္ဒါရို့ မဟဂပ်ဝ်မိုင် နကိုသောတဝိညာဏ်ဇကု။ သုတဝါဒီ၊ ဝ်မ့ုံအလေံ မဟိုသွးမွး မဂပ်ဝ်မိုင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အမုတေ၊ ပ္ဒဲအရာအာစိုပ်ဇိုဓဇတ်တဲ့ မဟဂပ်ဝ်တီ။ (ဝါ) ပ္ဒဲဂန္ဓာရို့, ရသာရို့, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရို့ အာစိုပ်ဇိုဓဇတ် နကိုဃာန ဝိညာဏ်, ဇိဝှါဝိညာဏ်, ကာယဝိညာဏ်တဲ့ မဟဂပ်ဝ်တီ။ မုတဝါဒီ၊ ဝ်မ့ုံအလေံ မဟိုသွးမွး အာစိုပ်မဇိုဓဇတ်တဲ့ မဂပ်ဝ်တီ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အဝိညာတေ၊ ပ္ဒဲအရာမဟဂပ်ဝ်တီ နကို မနောဝိညာဏ်။ (ဝါ) ပ္ဒဲအာရို့တြဲပြကာ မဟဂပ်တီ နကိုမနောဝိညာဏ်။ ဝိညာတဝါဒီ၊ ဝ်မ့ုံ အလေံ မဟိုသွးမွး မဂပ်ဝ်တီ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ အဒိဒ္ဒေ၊ ပ္ဒဲ။ အဒိဒ္ဒဝါဒီ၊ ဝ်မ့ုံ အလေံ မဟိုသွးမွး မဟဂပ်ဝ်ညာတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ အသုတေ၊ ပ္ဒဲ။ အသုတဝါဒီ၊ ဝ်မ့ုံ အလေံ မဟိုသွးမွး မဟဂပ်ဝ်မိုင်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ အမုတဝါဒီ၊ ဝ်မ့ုံအလေံ မဟိုသွးမွး မအာစိုပ်ဇိုဓဇတ်တဲ့ မဟဂပ်ဝ်တီ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ အဝိညာတဝါဒီ၊ ဝ်မ့ုံအလေံ မဟိုသွးမွး မဟဂပ်ဝ်တီ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ဒုတိယဝေါဟာရပထသုတ်

၂၁၈။ ။ ဒိဋ္ဌေ၊ ပွဲအရာဇကု မဂပ်ဝ်ညာတ်။ (ဝါ) ပွဲရူပါရိုဲ မဂပ်ဝ်ညာတ် နကိုစက္ခု ဝိညာဏ်ဇကု။ ။(ပ)။ ။ သုတေ၊ ပွဲအရာဇကု မဂပ်ဝ်မိင်။ (ဝါ) ပွဲသဒ္ဒါရိုမဂပ်ဝ်မိင် နကိုသောတဝိညာဏ်ဇကု။ ။(ပ)။ ။ မုတေ၊ ပွဲအရာအာစိုပ်ဇိုဓဗတ်တဲ့ မဂပ်ဝ်တီ။ (ဝါ) ပွဲဂန္ဓာရိုု, ရသာရိုု, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုု အာစိုပ်ဇိုဓဗတ် နကိုယာနဝိညာဏ်, ဇိဝှါဝိညာဏ်, ကာယဝိညာဏ်ဂမ့်ိုင်တဲ့ မဂပ်ဝ်တီ။ ။(ပ)။ ။ ဝိညာတေ၊ ပွဲအရာမဂပ်ဝ်တီ နကိုမနောဝိညာဏ်။ (ဝါ) ပွဲအာရိုုတြဲပြကာ မဂပ်ဝ်တီ နကိုမနောဝိညာဏ်။ ။(ပ)။ ။ အဋ္ဌမံ၊ ရောင်။ ။

ဒုတိယော၊ ဧၛံ။ ပရိသသောဘာနဝဂ္ဂေါ၊ ပရိသသောဘာနဝဂ်ရောင်။

---

(၂၃) ၃–ဒုစ္စရိတဝဂ်

[ပွဲဝံ့ ဒုစ္စရိတသုတ်ဂ့် တုပ်ကျော်ဒုစ္စရိတသုတ် သုစရိတသုတ် စတုက္ကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၄၈–၉)တေံရ။ မန္တဝါစာလေဝ် အတိုင်မန္တဘာသာ ကိုအရထည်။ ကြဲန့ဂ့် ပိုဒ်လိက်(၃) ပဌမခတသုတ်ဂ့် ကလေင်ရံင်တဲ့ ကိုအရထဒိဋ္ဌသုတ်ညီ]။ ။

၁၁–ကဝိသုတ်

၂၃၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဝီ၊ ငညးမ့ုံပညာ အ္စာဇန်ကဗျာဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ငအာစာကဗျာဂမ့ိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ စိန္တာကဝိ၊ ကူချပ်ကိုစိုတ် ပရူပရာကိုအဆက်စပ်အနုသန္ဓိတဲ့ တ္ဂပညာ မချူဇန်ကဗျာ။ သုတကဝိ၊ ပရူပရာကောင်မိင်ကို ပရူပရာဟွံကောင်မိင် ဆက်စပ်တဲ့ ညးမ့ုံပညာ မချူဇန်ကဗျာကိုု။ အတ္ထကဝိ၊ သဘ်အရထမမိက်ကိုမွဲမွဲဂ့် ဗ္ဘာရဏ္ဍာစင်ခြင်တဲ့ တြားကွံခ္ဉန်ကွံတဲ့ ညးမ့ုံပညာ မချူဇန်ကဗျာကိုု။ ပဋိဘာနကဝိ၊ လအာတုပ် ကဗျာကိုလဝေင်ဇာတ် ဇာကုကောင်ဆိုညာတ်လဝ်ဂ့် နကိုပဋိဘာန်ဉာဏ်ပညာ မမံက်ဂတဝ်ကျင် မွဲလစုတ်ဓဝ် ညးမ့ုံပညာ မချူဇန်ကဗျာကိုု။ ။(ပ)။ ။ ဓကာဒသမံ၊ သုတ်မရနုကိုစ့်မွဲရောင်။ ။

တတိယော၊ ဧၛံ။ ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂေါ၊ ဒုစ္စရိတဝဂ်ရောင်။

---

(၂၄) ၄–ကမ္မဝဂ်
၁–သံခိတ္တသုတ်

၂၃၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ဥံ။ ကွာမာနိ ကမ္မာနိ၊ နိကံဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ မယာ၊ မိန် အဲ။ သယံ၊ အလိုလို။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ တီကေတ် နကိုသမ္ဘညျုတဉာဏ် ဗွဲ တွေင်တုံ။ သစ္ဆိကတွာ၊ သွဇ္ဈောဝ်မတ်တုံ။ ပဝေဒီတာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုတီအိုတ်ရ။ ကတာမာနိ၊ မူရမွဲ။ စတ္တာရိ၊ ဥံ–အိုတ်။ ကမ္မာနိ၊ နိကံဂမ္ဘိုင်။ မယာ၊ မိန်။ သယံ၊ အလိုလို။ (ပ)။ ။ ပဝေဒီတာနိ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ။ ကဏ်္ဍ၊ ဥံမလမ္ဗံက်။ (ဝါ) ဥံမဒ္ဒ်ဟိုတ် ဂကူဇာတ် မလမ္ဗံက်။ ကဏ်္ဍဝိပါကံ၊ ဥံမ္ဗုံကိုဖိုဝိပက် မလမ္ဗံက်။ (ဝါ) ဥံမ္ဗုံကိုဖိုဝိပက် မလမ္ဗံက် မတွံဂး ပွမက္ကိုဒ့် ပွဲဘုံအပါ, ပွမက္ကိုဒ့် ညးဝါတ်ဂါတ် ဟွံမွဲကိုပိုန်။ ကမ္ဗံ၊ ငံကံ။ (ဝါ) ငံကံ မတွံဂး ဓရ်အကု သလကမ္ဗပထ စ့်ပြကာ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သုက္ကံ၊ ဥံမဗုဿ္သး။ (ဝါ) ဥံမဒ္ဒ်ဟိုတ် ဂကူဇာတ် မဗုဿ္သး။ သုက္ကဝိပါကံ၊ ဥံမ္ဗုံကိုဖိုဝိပက် မဗုဿ္သး။ (ဝါ) ဥံမ္ဗုံကိုဖိုဝိပက် မဗုဿ္သး မတွံဂး ပွမဂံက္ကိုဒ့် ပွဲဧျင်သွဝ်, ပွမဂံက္ကိုဒ့် ညးသိုက် မဇ္ဈောကိုပိုန်။ ကမ္ဗံ၊ ငံကံ။ (ဝါ) ငံကံ မတွံဂး ဓရ်ကုသလကမ္ဗပထ စ့်ပြကာ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဏ်္ဍသုက္ကံ၊ ဥံမလမ္ဗံက် ဗုဿ္သး လဆောဝ်ဒ့် အကုသိုလ်လမ္ဗံက် လဆောဝ်ဒ့် ကုသိုလ်ဗုဿ္သးတဲ့ ဥံမဒ္ဒ် ဒုံငံကုသိုလ် အကုသိုလ်နှနှရရ်။ ကဏ်္ဍသုက္ကဝိပါကံ၊ ဥံမ္ဗုံကိုဖိုလမ္ဗံက် ဗုဿ္သး။ (ဝါ) ဥံမ္ဗုံကိုဖို ဒဒိုက်တသိုက် ဓါပြကာ။ ကမ္ဗံ၊ ငံကံ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကဏ်္ဍအသုက္ကံ၊ ဥံမဟွံလမ္ဗံက်, ဟွံဗုဿ္သး။ အကဏ်္ဍအသုက္က ဝိပါကံ၊ ဥံမ္ဗုံကိုဖိုဝိပက် ဟွံလမ္ဗံက်, ဟွံဗုဿ္သး။ ယံ ကမ္ဗံ၊ ယြေင်ကံမွဲ။ ကမ္မက္ခယာယ၊ တ္ဟာန်ပွမဖအိုတ်ကွေ့ ကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံ။ သံဝတ္တတိ၊ ပ္ဒုံဒ့်ရ။ တံ ကမ္ဗံ၊ ငံကံဂ့်။ (ဝါ) ငံကံ မတွံဂး စေတနာမစိုန်သကိုကျော် မဂ်ဉာဏ်ပန်ပြကာဂ့်။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ။ ။[မွဲနယ်– ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အကဏ်္ဍအသုက္ကံ၊ ဥံ။ အကဏ်္ဍအသုက္ကဝိပါကံ၊ ဥံ။ ကမ္မက္ခယာယ၊ တ္ဟာန်။ သံဝတ္တတိ၊ ဥံ။ ကမ္ဗံ၊ ငံကံ။ အတ္ထိ၊ ပ္ဒုံ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရိ၊ ဥံ။ ကွာမာနိ ကမ္မာနိ၊ နိ–ဂမ္ဘိုင်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ပဝေဒီတာနိ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုတီအိုတ်ရ။ ကွာတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ဝိတ္တာရသုတ်

၂၃၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကဏ်္ဍ၊ ဥံ။ ကဏ်္ဍဝိပါကံ၊ ဥံ။ ကမ္ဗံ၊ ငံ။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာမ၊ ပွဲသတ္တလောကဝွံ။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ငံညးလို့။ သဗျာဗဇ္ဈ။ ဥံမဒ္ဒ် မွဲဟာန်ကျော်ဒုက္ခ။ (ဝါ) ဥံမလေပ်ကိုက္ကိုဒ့်ဒုက္ခ။ (ဝါ) ဥံမဒ္ဒ်မွဲဟာန်ကျော် ဒုဟ်ဒေါသ။

ကာယသခီရံ၊ နိကာယသခီရ။ (ဝါ) နိဗ္ဗဝ်စေတနာ မက္ကိုဒ့် ပဲ့ကာယဒ္ဓါရ။ အဘိသခ်ရောတိ၊ ပုံပကော်ပ္လေဝ် ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်ရ။ သဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ ဝစီသခီရံ၊ နိဝစီသခီရ။ (ဝါ) နိဗ္ဗဝ်စေတနာ မက္ကိုဒ့် ပဲ့ဝစီဒ္ဓါရ။ အဘိသခ်ရောတိ၊ ပုံ့။ သဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ မနောသခီရံ၊ နိမနောသခီရ။ (ဝါ) နိဗ္ဗဝ်စေတနာ မက္ကိုဒ့် ပဲ့မနောဒ္ဓါရ။ အဘိသခ်ရောတိ၊ ပုံ့။ သော၊ ငိ ပူဂိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အဘိသခ်ရိတွာ၊ ပကော်ပ္လေဝ် ပ္ဍိတ်ဖြဟတ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ သဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ လောကံ၊ နိဘုံဘဝ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့ပြာပ်အာရ။ (ဝါ) ပုံ့က္ကိုဒ့်ရ။ ။(မွဲနယ်) လောကံ လောကေ၊ ပဲ့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့က္ကိုဒ့်ရ။ သဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ လောကံ၊ နိ။ ဥပပန္နံ၊ သိုကိုမအာစိုပ်။ သမာနံ၊ ဧံ့မက္ကိုဒ့်ဒဲင်။ တမေနံ၊ နိပူဂိုလ်ဂ့်။ သဗျာဗဇ္ဈာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဖသာ၊ ငိဖိ ဝိပက်ဖသဂမ္ဘိုင်။ ဖသန္တိ၊ ပုံ့ထွတ်ဒွံအိုတ်ရ။ သော၊ ငိပူဂိုလ်ဂ့်။ သဗျာဗဇ္ဈ ဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဖသေသဟိ၊ မိန်–ဂမ္ဘိုင်။ ဖုဋ္ဌော၊ ငိမဂပ်ဝ်ထွတ်ဒွံ။ သမာနော၊ နကြိုဒ့် တ်နေဝ်။ နေရယိကာ၊ ဧံ့မက္ကိုဒ့် ပဲ့နရက်အိုတ်။ သတ္တာ သေယျထာပိ၊ ညံငိရသတ် ဂမ္ဘိုင်ကိုး။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ သဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့မဒ့်မွဲဟာန်ကျဲ ဒုက္ခကြဲကြဲ မက္ကိုဒ့် ဟွံဂွံသ္ဂျတ်။ (ဝါ) ဧံ့မလေပ်ကိုက္ကိုဒ့် ဒဒိုက်ကြဲကြဲဂမ္ဘိုင် အဆက်က်။ ဓ္ဂကန္တဒုက္ခံ၊ ဧံ့မဒ့်ဒဒိုက် ဧုံ စွတ်။ (ဝါ) ဧံ့မဒ့်ဒဒိုက် သက်က် ဟွံဖက်ကိုသုခ။ ဝေဒနံ၊ နိဝိပက်ဝေဒနာ။ ဝေဒိယတိ၊ ပုံ့ဂွံဒုင်စသိုင်ရ။ ။

[မွဲနယ်–သော၊ ငိပူဂိုလ်ဂ့်။ သဗျာဗဇ္ဈေဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဖသေသဟိ၊ မိန်–ဂမ္ဘိုင်။ ဖုဋ္ဌော၊ ငိ။ သမာနော၊ နကြိုး နေရယိကာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ သတ္တာ၊ ငိသတ်ဂမ္ဘိုင်။ သဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ ဓ္ဂကန္တဒုက္ခံ၊ ဧံ့။ ဝေဒနံ၊ နိ။ ဝေဒိယန္တိ သေယျထာပိ၊ ပုံ့ညံငိရ ဂွံဒုင်စသိုင် အိုတ်ကိုး။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်ညံငိသာ်ဂ့်ကိုရ။ သဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ ဓ္ဂကန္တဒုက္ခံ၊ ဧံ့။ ဝေဒနံ၊ နိ။ ဝေဒိယတိ၊ ပုံ့]။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊ နိကံဝွံ။ (ဝါ) နိကံ မတွံဂး အကုသိုလ်စေတနာ စ့်ဓါပြကာ မဒ့် ကာယသခီရ, ဝစီသခီရ, မနောသခီရ မဒ့်သဗျာဗဇ္ဈဝွံ။ ကဏ္ဍံ၊ ဧံ့။ ကဏ္ဍဝိပါကံ၊ ဧံ့။ ကမ္မံ၊ ကံရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။

(ပ)။ ။ အဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့ဟွံမွဲကို ဒုက္ခ။ (ဝါ) ဧံ့ဟွံက္ကိုဒ့်ကို ဒုက္ခ။ ကာယသခီရံ၊ နိ။ (ပ)။ ။ အဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ လောကံ၊ နိဘုံဘဝ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ အဗျာဗဇ္ဈာ၊ ဧံ့ပဟွံမွဲကို ဒုက္ခအိုတ်။ ဖသာ၊ ငိ။ ။(ပ)။ ။ ဖသေသဟိ၊ မိန်–ဂမ္ဘိုင်။ ဖုဋ္ဌော၊ ငိ။ သ မာနော၊ နကြိုး သုဘကိဏ္ဍာ၊ ဧံ့မဒ့်ကောန်ဘုံ သုဘကိဏ္ဍာအိုတ်။ ဒေဝါ သေယျထာ ပိ၊ ညံငိရဗြိုဂမ္ဘိုင်ကိုး။ ဓ္ဂဝံ၊ တုပ်။ အဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ ဓ္ဂကန္တသုခံ၊ ဧံ့။ ဝေဒနံ၊ နိဝိပက် ဝေဒနာ။ ဝေဒိယတိ၊ ပုံ့။ ။[မွဲနယ်–သုဘကိဏ္ဍာ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဒေဝါ၊ ငိဗြိုဂမ္ဘိုင်။ အဗျာဗဇ္ဈ၊ ဧံ့။ ဓ္ဂကန္တသုခံ၊ ဧံ့။ ဝေဒနံ၊ နိ။ ဝေဒိယန္တိ သေယျထာပိ၊ ညံငိရ ဂွံဒုင်

စသိုင်အိုတ်ကို။ ဓုဝံ၊ တုပ်။ အဗျာဗဇ္ဈ။ ဧံ့။ ဓုကန္တသုခံ၊ ဧံ့။ ဝေဒနံ၊ နှ။ ဝေဒိယတိ၊ ပုံ့ဂွံဒုင်စသိုင်ရ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကွဒံ၊ နှ်ကံဂွံ့။ (ဝါ) နှ်ကံ မတွံဂး လောကီကုသိုလ် စေတနာ မဒှ်ကာယသခီါရ, ဝစီသခီါရ, မနောသခီါရ မဒှ်အဗျာဗဇ္ဈဂွံ့။ သုက္ကံ၊ ဧံ့။ သုက္က ဝိပါကံ၊ ဧံ့။ ကမ္မံ၊ ကံရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။

ဓုကစ္စော၊ ငှ။ သဗျာဗဇ္ဈမို့၊ ဧံ့မက္ခိုဒ့် မွဲဟာန်ကျော်ဒုက္ခကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဧံ့မက္ခိုဒ့် မှုံ့ကိုဒုက္ခကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဧံ့မက္ခိုဒ့် မလေပ်ကိုက္ခိုဒ့် ဒုက္ခကိုလေဝ်။ အဗျာဗဇ္ဈမို့၊ ဧံ့မက္ခိုဒ့် ဟွံမွဲကိုဒုက္ခကိုလေဝ်။ (ဝါ) ဧံ့မက္ခိုဒ့် ဟွံလေပ်ကို် က္ခိုဒ့်ဒုက္ခကိုလေဝ်။ ကာယသခီါရံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပပန္နံ၊ သီ။ သမာနံ၊ ဧံ့။ တမေနံ၊ နှ်ပူဂိုလ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ဖုဋ္ဌော၊ ငှ။ သမာနော၊ နကြို။ မနုဿာ စ၊ ငှ်မို့ဟ်ဂမ့်ငှ်ကို။ ဓုကစ္စော၊ ဧံ့မဒှ်လို့်အိုတ်။ ဒေဝါ စ၊ ငှ်ကာမာဝစရဒေဝတ်ဂမ့်ငှ်ကို။ ဓုကစ္စော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဝိနိပါတိကာ စ၊ ငှ်ဝိနိပါတိကပြိုတ် မဒှ်တ္ဂလွိမာန်ဂမ့်ငှ်ကို။ (ဝါ) ငှ်ပြိုတ် တ္ဂလွိမာန် မှုံ့ကို်ပွမဒတုံစ့ေ် နူတသိုက်ဒတဲုဖို် ဗွဲမပ္ဂန် ဂတးဂမ့်ငှ်ကို။ သဗျာဗဇ္ဈမို့၊ ဧံ့။ အဗျာဗဇ္ဈမို့၊ ဧံ့။ ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခံ၊ ဧံ့မဒှ်သုခဒုက္ခ မနှ်ရ။ ဝေဒနံ၊ နှ်။ ဝေဒိယန္တိ သေယျထာပိ၊ ညံငှ်ရ။ ဓုဝံ၊ တုပ်။ သဗျာဗဇ္ဈမို့၊ ဧံ့။ အဗျာဗဇ္ဈမို့၊ ဧံ့။ ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခံ၊ ဧံ့။ ဝေဒနံ၊ နှ်။ ဝေဒိယတိ၊ ပုံ့ဂွံဒုင်စသိုင်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ ကွဒံ၊ နှ်ကံဂွံ့။ (ဝါ) နှ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာကံ မတွံဂး ကာယသခီါရ, ဝစီသခီါရ, မနောသခီါရ မဒှ်သဗျာဗဇ္ဈ, အဗျာဗဇ္ဈဂွံ့။ ကဏ္ဍသုက္ကံ၊ ဧံ့။ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ၊ ဧံ့။ ကမ္မံ၊ ကံရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ အကဏ္ဍအသုက္ကံ၊ ဧံ့။ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ၊ ဧံ့။ ကမ္မက္ခယာယ၊ တ္ဂဟ်နှ။ သံဝတ္တတိ၊ ဧံ့မက္ခိုဒ့်။ ကမ္မံ၊ ငှ်ကံ။ ကတမဉ္စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ့။ တတြ၊ ပ္ဂေါဝ်ကိုကံ ပိပြကာ မဂပ်ဝ်သွးက္ခုငှ်တဲုဂမ့်ငှ်ဂ့်။ ကဏ္ဍံ၊ ဧံ့။ ကဏ္ဍဝိပါကံ၊ ဧံ့။ ယမိဒံ ကမ္မံ၊ ပြုငှ်အကုသိုလ်ကံမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တဿ၊ နှ်အကုသိုလ်ကံဂ့်။ ပဟာနာယ၊ တ္ဂဟ်နပါဂစိုတ်ကွေံ့။ ယာ စေတနာ၊ ပြုငှ်လောကုတ္တိ် မဂ်စေတနာမွဲကို်။ သုက္ကံ၊ ဧံ့။ သုက္ကဝိပါကံ၊ ဧံ့။ ယမိဒံ ကမ္မံ၊ ပြုငှ်လောကီကုသိုလ်ကံမွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တဿ၊ နှ် လောကီကုသိုလ်ကံဂ့်။ ပဟာနာယ၊ တ္ဂဟ်။ ယာ စေတနာ၊ ပြုငှ်လောကုတ္တိ်မဂ် စေတနာမွဲကို်။ ကဏ္ဍသုက္ကံ၊ ဧံ့။ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ၊ ဧံ့။ ယမိဒံ ကမ္မံ၊ ပြုငှ်မိဿကကံမွဲ။ (ဝါ) ပြုငှ်ကံ မက္ခိုဒ့်နှ်ရဒ့ဲငှ်ကို် ကုသိုလ် အကုသိုလ်မွဲ။ အတ္ထိ၊ ပုံ့။ တဿ၊ နှ်မိဿကကံဂ့်။ ပဟာနာယ၊ တ္ဂဟ်။ ယာ စေတနာ၊ ပြုငှ်လောကုတ္တိ်မဂ် စေတနာမွဲကို်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ကွဒံ၊ နှ်ကံ မတွံဂး လောကုတ္တိ်မဂ် စေတနာဂွံ့။ အကဏ္ဍအသုက္ကံ၊ ဧံ့။ အကဏ္ဍ အသုက္ကဝိပါကံ၊ ဧံ့။ ကမ္မက္ခယာယ၊ တ္ဂဟ်။ သံဝတ္တတိ၊ ဧံ့။ ကမ္မံ၊ ကံရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃–သောဏကာယနသုတ်

၂၃၄။ ။ အထ ခေါ၊ ပဲ့ကာလဂ်ိ။ သိခါမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဧဠံမုံယ့ုသိခါမောဂ္ဂလာန။ (ဝါ) ဧဠံမဒ့်တော်ဝ်မောဂ္ဂလာန် မုံးကိုသော်ယံင်မဇ္ဈော် ပဲ့လ္ဒောဝ်ကျိုပ်။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငဗမူး။ [ကြဲန္ဒဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၃၅) ဝသကာရသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘော ဂေါတမ၊ ယွံ...နာဲပိုဂေါတမ။ ပုရိမာနိ၊ ဧဠံမဒ့်ပဲ့ကွာအိုတ်။ ဒိဝသာနိ၊ ပဲ့တဲ့ မပ္ဍံကိုကနေံ တေံဂမ့ါင်ကို။ (ဝါ) လုက်တဲ့ မပ္ဍံကိုကနေံတေံဂမ့ါင်ကို။ ပုရိမတရာနိ၊ လောန်တဲ့ ဧဠံမဒ့် တဲ့ကွာအိုတ်။ ဒိဝသာနိ၊ ပဲ့တဲ့ မပ္ဍံကိုကနိတေံ တဲ့ကျင်ဓါတဲ့ဂမ့ါင်ကို။ (ဝါ) လုက်–ကို။ သောဏကာယနော၊ ဧဠံမုံယ့ုသောဏကာယန။ မာဏဝေါ၊ ငမင်ဗွဲ။ ယေန၊ ပြဲပဲ့ ဌာန်မွဲ။ အဟံ၊ ငအဲဒ့ိုက်။ အတ္ထိ၊ ပုံ။ တေန၊ ပဲ့ဌာန်ဂ့်။ (ဝါ) နိ။ ဥပသင်္ကမိ၊ စိုန်စိုပ်ကျင် ရ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ မံ၊ နအဲဒ့ိုက်။ ဧတံ၊ နဂလာန်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန္တိ၊ မူရ၊ အဝေါစ၊ ရော။ ။

သမဏော ဂေါတမော၊ ငခမီဂေါတမ။ သဗ္ဗကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တက်ိုကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံ အလုံအိုသိဂမ့ါင်။ (ဝါ) နိ–ဂမ့ါင်။ အကိရိယံ၊ နဒဒ့်ဟွံထေက်ကိုကျော်နိ။ (ဝါ) ကျော်နဟွံထေက်ရုဂ့်ဒ။ ပညပေတိ၊ ပုံက်ိုတီရ။ (ဝါ) ပုံဟိုတွံရ။ ခေါ ပန၊ ဗွဲစ္ဆတ်တုန်။ သဗ္ဗကမ္မာနံ၊ ဒဒက်တ–ဂမ့ါင်။ (ဝါ) နိ–ဂမ့ါင်။ အကိရိယံ၊ နိ။ (ဝါ) ရုဂ့်ဒ။ ပညပေန္တော၊ နကြိုက်ိုတီနေဝ်။ (ဝါ) နကြိုဟိုတွံနေဝ်။ လောကဿ၊ ဒဒက်တက်ိုသတ္တလောက။ ဥစ္ဆေဒံ၊ နိပွမသ္သုတ်ကေံ့ အဆက်။ အာဟ၊ စိုန်အာစိုပ်ဟိုသွားရ။ ဘော၊ ယွံတ္ဂ။ အယံ လောကော၊ ငသတ္တလောကဝ်ံ။ ကမ္မသစ္စော၊ စိုန်မုံသဘ် မဘုံစွတ် မတွံဂး ကံရ။ ကမ္မသမာရမ္ဘဒ္ဒာယီ၊ စိုန်တန်တ်ဒုံင် ဟိုတ် ပွမပ္ဍိတ်ဇြာတ်ကို ကံရ။ (ဝါ) ပ္ဍိတ်ဇြာတ်ကိုကံတဲ့ဟောင် ပုံတန်တ် ဒုံင်ရ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ မံ၊ နအဲဒ့ိုက်။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဗမူး ဂရင်ပ္ဍိရ။ ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ သောဏကာယနဿ၊ ဧဠံမုံယ့ုသောဏကာယ။ မာ ဏဝဿ၊ နမင်ဗွဲ။ ဒဿနမ့ဂ်ိ၊ နအယံမာတ် ဝ်ံညာတ်ကိုလေဝ်။ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုံဟွံ တီရ။ ။[ညာတ်လေဝ် ဟွံဝ်ံညာတ်တရ မိက်သွး]။ ။ ဓ္ဂဝရ္ဏပေါ၊ ဧဠံမုံသဘ် မဖ့်သာ် ဝ်ံ။ ကထာသလ္လာပေါ ပန၊ ငပွမဝ်ံဟိုသွး ဂလာန်တုန်။ ကုတော၊ မူရဟိုတ်မွဲ။ (ဝါ) မူရမွဲ။ ဟောတိ၊ ပုံဒ့ိမာန်ဂ့်ရော။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–ပဌမသိက္ခာပဒသုတ်

၂၃၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမ၊ ပဲ့။ ဓ္ဂကစ္စော၊ ဧဠံ။ ပါဏာတိပါတီ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဒံ၊

နိကံဝွံ။ (ဝါ) နိကံ မှုံမပ္ဝံကိုပါဏာတိပါတဝွံ။ ကဏ့ံ၊ ဧၟံ။ ကဏ့ဝိပါကံ၊ ဧၟံ။ ကမ်ံ၊ ကံ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူ။ ပဋိဝိရတော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။ (ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ ကြဒံ၊ နိကံဝွံ။ (ဝါ) နိကံ မပ္ဝံကိုပါဏာတိပါတဝိရတိဝွံ။ သုက္ကံ၊ ဧၟံ။ သုက္ကဝိပါကံ၊ ဧၟံ။ ကမ်ံ၊ ကံရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောဉ။ ။

၅–ဒုတိယသိက္ခာပဒသုတ်

၂၃၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ ကြဓ၊ ပ္ဓလောကဝွံ။ ဓ္ကာစ္စေန၊ မိန်ညးလ့်။ မာတာ၊ နိ မိအရင်။ ။[စပ်ပ္ဓဲ ဝေါရောပိတာ]။ ။ (ဝါ) ဉ်မိအရင်။ ။[စပ်ပ္ဓဲဟောတိ]။ ။ ဇီဝိ တာ၊ နူလမျှိ။ ဝေါရောပိတာ၊ ဉ်မဂပ်ဝ်ပါစ္ဆးကေ့ံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ပိတာ၊ နိမအံက်အရင်။ (ဝါ) ဉ်။ ဇီဝိတာ၊ နူ။ ဝေါရောပိတော၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။[ပ္ဓဲဝေါရောပိတ တပစ္စယ် တွံကံရောဉ်။ ယဝ်ရ ပ္ဓဲကတ္တာပိုဒ် “ဓ္ကာစ္စော” ရ၌ဝွံ နကိုပဌမာကို, ပ္ဓဲကံပိုဒ် “မာတရံ ပိတရံ” ရ၌ဝွံ နကိုဒုတိယာကို နွံမွး “ဝေါရောပိတာ” နကိုတုပစ္စယ် တွံကတ္တာ နဒဒ့်ပိုဒ် လုပ်လွိဟ်သတ္ထာဒိဂိုဏ် မ့ဒးနွံရ”။ ။

အရဟံ အရဟန္တော၊ နိပူဂိုလ်တ့အရ္ဟန်။ (ဝါ) မိန်။ ။(ပ)။ ။ တထာဂတသ၊ ဒဒက်တ်။ ဇီဝမာနကသရီရေ၊ ပ္ဓဲကာလ ယောမဂျိုင်တ်လမျှိ။ ဒုဇ္ဇေန၊ ဧၟံဒမိန်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ စိတ္တေန၊ နကိုစိုတ် မိက်ဂွံဂစိုတ်။ ။[မွဲနယ်–ဒုဇ္ဇေန၊ ဧၟံဒမိန်စိုတ် မိက်ဂွံဂစိုတ် မဂပ်ဝ်ပလိုပလာ်။ စိတ္တေန၊ နကိုစိုတ်]။ ။ လောဟိတံ၊ နိဆီ။ ။[နိဆီ အယံမာတ် ရဲသွတ်မွဲ သုင်ရုံဂပ်ဟောင်]။ ။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဉ်မဂပ်ဝ်ကိုက္ကြိဒ့်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ သံယော၊ နိသင်။ (ဝါ) နိသမာနသံဝါသကသင် မတနိတ်ဒ့ဳင် ပ္ဓဲမွဲသီ။ (ဝါ) ဉ်။ ဘိန္နော၊ ဉ်မဂပ်ဝ်ပါ် ညံင်ဂွံဒကး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ ကြဒံ၊ နိအကုသိုလ်ကံဝွံ။ (ဝါ) နိအာနန္တရိယကံ မသုနိပြကာ မပ္ဝံကိုမာတုဃာတကကံဝွံ။ ကဏ့ံ၊ ဧၟံ။ ကဏ့ဝိပါကံ၊ ဧၟံ။ ကမ်ံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဉ်မှုံလညာတ်ဉာဏ် မၟံပြ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယ္ဝံ။ ကြဒံ၊ နိကုသိုလ်ကံဝွံ။ (ဝါ) နိကုသိုလ်ကံ မှုံမပ္ဝံကိုစေ တနာ ပွမဝေင်ပါနူပါဏာတိပါတဝွံ။ သုက္ကံ၊ ဧၟံ။ သုက္ကဝိပါကံ၊ ဧၟံ။ ကမ်ံ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ပဥ္စမံ၊ ရောဉ။ ။

၆–အရိယမဂ္ဂသုတ်

၂၃၇။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဉ်သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ကို။ (ဝါ) ဉ်ဉာဏ်ပညာ မလေပ်တီကောတ် ဗွဲ မၟံပြကို။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ဓ္ကာကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၄၁၉)တေံညိ]။ ။

သမ္မာသမာဓိ၊ ငသမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်ကို။ (၀ါ) ငဓရ် မလေပ်စွံပ္ပန်လဝ်စိုတ်ဗိုန်ဗတ် ပွဲအာရီ ဗွဲမဧှံပြကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္ကဒံ၊ နဲမဂ္ဂင်ဒွံပြကာဝွံ။ ။(ပ)။ ။

၇–ဗောဇ္ဈင်သုတ်

၂၃၈။ ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ငသတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ။[အရထပွံက် ဗွဲတြးဂ့် ကလေင်ရံင် ဓ္ကကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(၄၁၂)တေံညိ]။ ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ငဓမ္မ ဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ။(ပ)။ ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ငဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္ကဒံ၊ နဲဗောဇ္ဈင်ထပ်ပြကာဝွံ။ ။(ပ)။ ။

၈–သာဝဇ္ဇသုတ်

၂၃၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံဓရ်ဂမ်ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နဲ။ ။(ပ)။ ။ နိရယေ၊ ပွဲနရက်။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်။ ကတမေဟိ၊ မူရ်မွဲ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံ–ဂမ်ိုင်။ သမန္နာဂတော၊ နဲ။ ။(ပ)။ ။ နိရယေ၊ ပွဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ ရော။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧံ့မှံ့ကိုဒုဟ်။ ကာယကမ္မေန၊ ကျောံကာယကံကို။ [ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆၂) အာနဏ္ဏသုတ်တေံကိုညိ]။ ။ သာဝဇ္ဇေန၊ ဧံ့။ ဝစီကမ္မေန၊ ကျောံ။ ။(ပ)။ ။ သာဝဇ္ဇာယ၊ ဧံ့မှံ့ကိုဒုဟ်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကျောံလညာတ်ကို။ သမန္နာဂတော၊ နဲပူဂိုလ်မဧို့က်ပေင်။ အာဘာတံ၊ တဲ့။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ညံင်ရ။ ဓ္ကံ၊ တုပ်။ အတ္တနော၊ ဒဒက်တ်။ ကမ္မုနာ၊ မိန်အကုသိုလ်ကံ။ နိရယေ၊ ပွဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံဓရ်ဂမ်ိုင်ဝွံ။ သမန္နာဂတော၊ နဲ။ အာဘာတံ၊ တဲ့။ ။(ပ)။ ။ နိရယေ၊ ပွဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အနဝဇ္ဇာယ၊ ဧံ့ဟွံမွဲကိုဒုဟ်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကျောံ။ သမန္နာဂတော၊ နဲ။ ။(ပ)။ ။ သဂ္ဂေ၊ ပွဲ။ နိက္ခိတ္တော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ အဌမံ၊ ရောင်။ ။

၁၀–သမဏသုတ်

၂၄၁။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမေဝ၊ ပွဲသာသနာ အဲကျာ်ဝွံဟောင်။ သမဏော၊ နဲခမီ မဒှံပဋမ။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပ္ဒံဂပ်ဝ်ကလိဂွံမာန်ရ။ ကွမေဝ၊ ပွဲ။ ဒုတိယော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုဓါ။ သမဏော၊ နဲခမီ။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပ္ဒံ။ ကွမ ဓ္ဂဝ၊ ပွဲ။ တတိယော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုပိ။ သမဏော၊ နဲ။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပ္ဒံ။ ကွမ ဓ္ဂဝ၊ ပွဲ။ စတုတ္ထော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုပန်။ သမဏော၊ နဲ။

ဥပလဿတိ၊ ပုံ။ ပရပ္ပဝါဒါ၊ ငကွေတ်မိစ္ဆာ တိတြဲခ္ခော်ဓါ မဒ္ဒိမုးသာသနာဂမ္ဂိုင်။ အညေဟိ၊ ဧံမတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်အိုတ်။ သမဏောဘိ၊ နူခမီ ပန်ဂကူဂမ္ဂိုင်။ သုညာ၊ စိုန်လ့ု အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွတိ ဓ္ဂတံ၊ ရသ်ဝွံဟေင်။ သမ္မာ၊ ဇွဲမဧုံစ္စတ်။ ဓ္ဂတံ သီဟနာဒံ၊ နှ်ပွမဟိုသွး ဂံင်ည်သ္ဂာသ္ဂာ ညံင်ဇာဒိသိုင်ကရဲ ဟွံဖေက်ဉံက်ဝွံ။ နဒထ၊ သြဝ်...ဟိုကြို့ တိုန်အိုတ်ညိ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပဌမော၊ ဧံ့။ သမဏော၊ ငိ။ ကတမော စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခ့ု၊ ငိ။ ။[နမပ္ပံမြသ်ဝွံ ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၈၈) သံယော ဇနသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ ငခမီ သောတာပန်ဝွံ။ ပဌမော၊ ဧံ့။ သမဏော၊ ခမီမ္ဂးယ္ဂုရ့။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ ငခမီသကဒါဂါမ်ဝွံ။ ဒုတိယော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုဓါ။ သမဏော၊ ခမီမ္ဂးယ္ဂုရ့။ ။[မပ္ပံကို “ပဉ္စန်နံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ” ဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၅) အနုသောတသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ ငခမီ အနာဂါမ်ဝွံ။ တတိယော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုပိ။ သမဏော၊ ခမီမ္ဂးယ္ဂုရ့။ ။(ပ) ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ ငခမီ တ္ဂအရ္ဟန်ဝွံ။ စတုတ္ထော၊ ဧံ့မရနုက်ကိုပန်။ သမဏော၊ ခမီမ္ဂးယ္ဂုရ့။ ။(ပ)။ ။ ဓ္ဂတံ သီဟနာဒံ၊ နှ်။ နဒထ၊ သြဝ်...။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဒသမံ၊ ရောင်။ ။

၁၁–သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ်

၂၄၂။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သပ္ပုရိသံ၊ နှ်ညးသပ္ပုရိုဟ်။ နိသာယ၊ နိသဲကေတ်တဲ့။ စတ္တာရော၊ ဧံ့မဒ္ဒိပန်အိုတ်။ အာနိသံသာ၊ နှ်ဖို အာနိသံသဂမ္ဂိုင်။ ပါဠိကခ်ီ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နှံ ပွိက်အိုတ်ရ။ (ဝါ) စိုန်ဂပ်ဝ်ကလိဝွံမာန်အိုတ်ရ။ ကတမေ၊ မူရ။ စတ္တာရော၊ ဧံ့–အိုတ်။ အာနိသံသာ၊ နှ်–ဂမ္ဂိုင်။ ပါဠိကခ်ီ၊ ရော။ သပ္ပုရိသံ၊ နှ်။ နိသာယ၊ တဲ့။ အရိယေန၊ ဧံ့မဗုဿ္ဒး မစ္ဆးအာနူဒုဟ်။ သီလေန၊ နကိုသီလ။ ဝမုတိ၊ ပုံဇွော်မောဝ်ရ။ ။(ပ)။ ။ သမာဓိနာ၊ နကိုသမာဓိ။ ။(ပ)။ ။ အရိယာယ၊ ဧံ့မဗုဿ္ဒး မစ္ဆးအာနူဒုဟ်။ ပညာယ၊ နကိုပညာ။ ။(ပ)။ ။ ဝိမုတ္တိယာ၊ နကိုအရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိ။ (ဝါ) နကိုအရဟတ္တဖိုလ် မတိတ်ဗွး နူကိလေသဂမ္ဂိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သပ္ပုရိသံ၊ နှ်။ နိသာယ၊ တဲ့။ စတ္တာရော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ကွမေ အာနိသံသာ၊ နှ်ဖို အာနိသံသဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ပါဠိကခ်ီ၊ စိုန်။ ကွတိ၊ ရသ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ဓ္ဂကာဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ့်မွဲရောင်။ ။

စတုတ္ထော၊ ဧံ့။ ကမ္မဝဂ္ဂေါ၊ ကမ္မဝဂ်ရောင်။

---

(၂၅) ၅–အာပတ္တိဘယဝဂ်
၁–သံဃဘေဒသုတ်

၂၄၃။ ။ ဓမ္မကမ္တံ၊ ပ္ဒဲ။ နိသိန်း၊ ဧဒုံမဂ္ဂံဒ္ဒံင်တဲ့။ အာယသ္မန်တံ အာနန်း၊ နံမှာထေရ်အာနန်။ ဘဂဝါ၊ ဂ်ကျာ်တြဲ။ ဓ္ဓတံ၊ နံဟိုတ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ကိန်တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဝေါစ၊ ရော။ အာနန်း၊ ယွံ။ တံ အဓိကရဏံ၊ ဂ်အဓိကိုရ်ဂ့်။ ဝူပသန်တံ အပိန်၊ စိုန်လလံတဲ့ဟာ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်သွာန်ရ။ ။[ပ္ဟောဝ်ကိုအဓိကိုရ်ပန် မပ္ဆံကိုဝိဝါဒါဓိကိုရ်ဂမ်ဍိုင် အဓိကိုရ်မကျိုဒ်ဒ္ဒံင်လွုဟ်မွဲမွဲဂ့် ရန်တံ့တဲ့ သွာန်တ်ရ]။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ။ ကုတော၊ မူရ်ဟိုတ်မွဲ။ တံ အဓိကရဏံ၊ ဂ်အဓိကိုရ်ဂ့်။ ဝူပသမ်ဍိသတိ၊ ကြက်ဂံဝိုဟ်လလံရော။ ။[ပ္ဆဲဥပသမတ္ထ သမုဓာတ်ဂ့် ဒ့်ဒိဝါဒိဂိုဏ်တဲ့ ယပစ္စယ်ဂ့် သိုကို် မသွပုဗ္ဗရုပ် နကို်မဒွေဘ်မ္ဒးန်ဓံရ]။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ၊ ဒဒက် တ်ကို်မှာထေရ်အနုရုဒ္ဓ။ ဗာဟိယော နာမ၊ ဧဒုံမ္ဒုံယ္ဟုဗာဟိယ။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော၊ ဂ်ကွး မပဒတ်မွဲစွံ့။ ကေဝလကပ္ပံ၊ ပ္ဒိဗ္ဗွိုင်အလုံအိုသိုိ။ (ဝါ) ဗွဲမဗိုန်ခိုင်။ သံဃဘေဒါယ၊ တ္ဟ်နပွမပါ်ဒကးသင်။ (ဝါ) တ္ဟ်နပွမကယျာန်ဓဝါတ် မွဲဟာန်ကျုံသင်။ ဍ္ဍတော၊ စိုန်တန်တ်ဒ့ံင်ရ။ တတြ၊ သိုမတန်တ်ဒ့ံင် တ္ဟ်နဖို်ပါ်ဒကးသင်ဂ့်။ ။[မွဲနယ်–တတြ၊ ဂ်ဗာဟိယဂ့်။ ဓ္ဓဝံ ဍ္ဍတော၊ သိုမတန်တ်ဒ့ံင် တ္ဟ်နပါ်ဒကးသင်မြဴသာ်ဝွံ]။ ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဂ်မှာထေရ်အနုရုဒ္ဓ။ ဓ္ဓကဝါစိကမ္မိ၊ နံအယံမာတ်ဂလာန် မွဲပါင်ကိုလေဝ်။ ။[ဓ္ဓကာ ဝါစာ ဓ္ဓကဝါစာ၊ သာ ဓ္ဓဝ ဓ္ဓကဝါစိကာ]။ ။ ဘဏ္ဍိတပ္ပံ၊ ထေက်ကိုဟိုရုဂ့်ဒ။ နမညတိ၊ ပ္ဒုံဟွံထေင်စ္ဒတ်ရ။ ကျတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်ဂရင်ပ္ဒိရ။ ။

အာနန်း၊ ယွံအာနန်။ ကဒါ ပန၊ မူရ် ကာလမွဲ။ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဂ်အနုရုဒ္ဓ။ သံဃမဇ္ဈေ၊ ပ္ဒဲလ္ဒေါဝ်သင်။ အဓိကရဏောသု၊ ပ္ဒဲအဓိကိုရ်ဂမ်ဍိုင်။ ဝေါယုဥ္ဇတိ၊ ပ္ဒုံကေင်သွာန် စ္ဒီစ္ဒတ်ဂ့် ရော။ အာနန်း၊ ယွံ။ ယာနိ ကာနိစိ အဓိကရဏာနိ၊ ပြြင်အဓိကိုရ် မဓိက်ကို်မွဲမွဲ ဟွံမွဲကို်စ္ဒတ်ဂမ်ဍိုင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပ္ဒုံ–အိုတ်ရ။ သဗ္ဗာနိ၊ ဧဒုံမဒ့ံအလုံအိုသိုအိုတ်။ တာနိ၊ နံအဓိကိုရ်ဂမ်ဍိုင်ဂ့်။ တုမ္ဟေ စေဝ၊ ဂ်မ္ဟးတံညးဂမ်ဍိုင်ကို။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ စ၊ ဂ်သာရိပိုတ်ကို် မောဂ္ဂလာန်ဂမ်ဍိုင်ကို။ ဝူပသမေထ နန္ဒ၊ ပ္ဒုံကို်လလံတ်အိုတ်ရဟွံသေင်ဟာ။ အာနန်း၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧဒုံ–အိုတ်။ ကျမေ အတ္ထဝသေ၊ နံဟိုတ်ဂမ်ဍိုင်ဝွံ။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်လိက်(၃၁)ကို် သုတ်(၂၀၁)တေံညိ]။ ။ သမ္မသမာနော၊ ဧဒုံမညာတ် ကေတ် ဗွဲမ္ဒးရး။ ပါပဘိက္ခု၊ ဂ်ခမီမယုတ်မာ။ သံဃဘေဒေန၊ ဟိုတ်ပွမပါ်ဒကးသင်။ နန္ဒတိ၊ ပ္ဒုံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ရ။ ကတမေ စတ္တာရော၊ မူရ ဟိုတ်ပန်ပြကာဂမ်ဍိုင်ဂ့်ရော။ သမ္မသမာနော၊ ဧဒုံ။ ပါပဘိက္ခု၊ ဂ်။ သံဃဘေဒေန၊ ဟိုတ်။ နန္ဒတိ၊ ရော။ ။

အာနန်း၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ ပါပဘိက္ခု၊ ဂ်။ ဒုသီလော၊ ဂ်ဟွံမွဲကို်သီလ။ ပါပဓမ္မော၊ ဂ်မ္ဒုံသဘ်မယုတ်မာ။ အသုစိ၊ ဂ်မ္ဒုံကို်မပ္ဆံကာယကံ ဟွံသ္ဒးဇ္ဈး။ သင်္ကဿရ

သမာစာရော၊ ငမ္မုံးကိုဒ္ဒေတ် မထေက်ကိုထေင်စုတ် နပွမချပ်တ်သက်တေံ သက်ဏံး။ ။ [ကလေင်ရံင် တိကနိုပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၁၃)အာသံသသုတ်တေံညိ]။ ။ ပဋိစ္စန္နကမ္မန္တော၊ ငမ္မုံးကိုပွသရုံပါပ် မဂ်ပ်ဝ်ကွာတ်လဒိုကေ့ံ။ အသမဏော၊ သိုဟ္ကံသေင်ကိုခမီ။ သမဏ ပဋိညော၊ ငမ္မုံးကိုပွမဒုင်ဝန်မွး ခမီ။ အပြဟ္မစာရီ၊ သိုဟ္ကံသေင်ကို ညးဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြ်။ ပြဟ္မစာရိပဋိညော၊ ငမ္မုံးကိုပွမဒုင်ဝန်မွး ညးမဒွေတ်တ်ကို ဒွေတ်မပြ်။ အန္တောပူတိ၊ ငမ္မုံးကို ပွသရုံပါပ် မအဲုဒုံင်ပဲုအပဲု။ (ဝါ) ဂုဏ်ကြက်ပါပြိုင် ငမအဲုဒုံင်ပဲုအပဲု။ အဝဿုတော၊ ငမ ဉျက်ချေက်တ် နမပ်ံကိုရာဂ။ ကသမ္မုဇာတော၊ ငမ္မုံးကိုထိုက်ဟန်ဗန် မပ်ံကိုရာဂ မက္ခိုဒ့် ဒုံင်။ (ဝါ) ငမက္ခိုဒ့်ဒုံင် ညံင်ချာထိုက်ဟန်ဗန်အဲုအေင် မဉျက်ချေက်တ်။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ။

တဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုခမီ မယုတ်မာဂ့်။ ၉ဝံ၊ ငပွမချပ်တ်မြသင်္ဝံ့။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ကိုန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခ။ ငခမီသ္ဘာင်ဂမ့်ိုင်။ မံ၊ နှအဲ။ ဒုသီလော၊ ညးဟ္ကံမွဲကို သီလရောင်။ ။(ပ)။ ။ အဿမဏော၊ သိုဟ္ကံသေင်ကိုခမီ။ သမဏပဋိညော၊ ညး–ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ကသမ္မုဇာတော၊ ညးမ့ုံ–ရောင်။ ကတိ၊ ရ်သင်္ဝံ့။ သစေ ဇာ နိသန္တိ၊ ကြက်ယဝ်ရတီအိုတ်မွး။ ၉ဝံ ဇာနန္တော၊ ဧ့ံမတီကေတ်မြသင်္ဝံ့အိုတ်။ ဘိက္ခ။ ငခမီဂမ့်ိုင်။ သမဂ္ဂါ၊ ငမညီသာဒုံင်ဂမ့်ိုင်။ သန္တော၊ နကြိုဒ့်အိုတ်နေဝ်။ မံ၊ နှ။ နာသေသန္တိ၊ ကြက်ပလိုပလာ်ကေ့ံအိုတ်ရ။ (ဝါ) သိုဟ္ကံကိုအခေါင် သ္ဘဉုပသ်ပဝါရဏာ ကြက်ဗက်ဗဒ် ကေ့ံအိုတ်ရ။ ဝဂ္ဂါ၊ ငဂကော်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ငဟ္ကံညီသာသ္ဘဟ်နဂမ့်ိုင်။ သန္တော ပန၊ နကြိုဒ့် အိုတ်မွးတုန်။ မံ၊ နှအဲ။ န နာသေသန္တိ၊ ကြက်ဟ္ကံပလိုပလာ်ကေ့ံအိုတ်ရ။ ကတိ၊ ငပွ မချပ်တ်မြသင်္ဝံ့။ ဟောတိ၊ ပုံး။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ပဌမံ၊ ဧ့ံ။ ကဒံ အတ္ထဝသံ၊ နှဟိုတ်ဝွံ့။ (ဝါ) နှဟိုတ် မတွံးး မတီတ ဇကုဒုသီလတဲ့ ပွမ့ုံတ်ကို ဒးဒုင်ပလိုပလာ်ကေ့ံဂ့်။ ။(ပ)။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ပုန၊ မွဲလေ့်ပွန်။ အပရံ စ၊ နှဟိုတ်မွဲသ္ဘာင်ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်။ ပါပဘိက္ခ။ ငိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ ငမ့ုံးကိုကွေတ် မဇ္ဈေတ်မှာ။ အန္တ်ဂ္ဂါ ဟိကာယ၊ ဧ့ံမလေပ်ဂိုင်ကေတ် ကျောတ်မွဲမွဲလွဲ် မတွံးး သဿတ, ဥစ္ဆေဒ။ ။[အန္တ၊ ကျောတ်]။ ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကျုံးကွေတ်မိစ္ဆာ။ သမန္နာဂတော၊ ငမ၌က်ပေင်တ်။ ဟောတိ၊ ပုံး။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ။ ငခမီသ္ဘာင်ဂမ့်ိုင်။ မံ၊ နှအဲ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ ညးမ့ုံးကိုကွေတ် မဇ္ဈေတ်မှာရောင်။ အန္တ်ဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဧ့ံ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကျုံး။ သမန္နာဂတော၊ ညးမ၌က် ပေင်တ်ရောင်။ ကတိ၊ ရ်သင်္ဝံ့။ သစေ ဇာနိသန္တိ၊ ကြက်။ ၉ဝံ ဇာနန္တော၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဘိက္ခ။ ငခမီဂမ့်ိုင်။ သမဂ္ဂါ၊ ငိ–ဂမ့်ိုင်။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ဧ့ံ။ ကဒံ အတ္ထဝသံ၊ နှ ဟိုတ်ဝွံ့။ (ဝါ) နှဟိုတ် မတွံးး သိုမတီတ ညးမ့ုံးကိုကွေတ်မိစ္ဆာတဲ့ ပွမ့ုံတ်ကို ဒးဒုင်ပလို ပလာ်ကေ့ံဝွံ့။ ။(ပ)။ ။ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ ငမ့ုံးကိုပွမဂယိုင်လမျိုမမှာရာ။ ဟောတိ၊ ပုံး။ မိစ္ဆာ အာဇီဝေန၊ နပွမဂယိုင်လမျိုမမှာရာ။ ဇီဝိတံ၊ နှပွမဂယိုင်လမျိုး။ ကပ္ပေတိ၊ ပုံသွရ။ ။(ပ) မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ ညးမ့ုံးကိုကွေတ် မမှာရာရောင်။ ။(ပ)။ ။ တတိယံ၊ ဧ့ံဒမရနုက်ကိုပိ။

က္ကဒံ အတ္ထဝသံ၊ နံဟိုတ်ဝ်ံ။ (ဝါ) နံဟိုတ် မတွံဂးသိုမတီတ် ညးမ့ုံတ်မိစ္ဆာဇီဝတဲ့ ပ္ဍမ့ုံတ်ကို ဒးဒုင်ပလိုပလာ်ကေ့ံဝ်ံ။ ။

အာနန္ဒ၊ ယွံ။ ပုန၊ မွဲလ့ော်ပ္ဍန်။ အပရံ စ၊ နံဟိုတ်–ကိုလေဝ်။ အဟံ၊ ငိ။ ဘာသိသာမိ၊ ကြက်။ ပါပဘိက္ခု၊ ငိ။ လာဘကာမော၊ ငိမန်ဒ်ပိုက်ကိုလာဘ်။ သက္ကာရကာမော၊ ငိမ့ုံပိုက်ကိုသွရ့ေသ့ေရဂ်။ အနဝညတ္တိကာမော၊ ငိမ့ုံပိုက်ပ္ဍမသွအဲပရဲ ညးမွဲသ္ဆာင်ဟွံကိုအထေင်သေဲ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခ္ဝု ငိခမီဂမ့ိုင်။ မံ၊ နံ။ လာဘကာမော၊ ညးမ့ုံပိုက်ကိုလာဘ်ရောင်။ ။(ပ)။ ။ မံ၊ နံ။ န သက္ကရိဿန္တိ၊ ကြက်ဟွံသွရ့ေသ့ေရဂ်အိုတ်ရ။ နဂရုံကရိဿန္တိ၊ ကြက်ဟွံသွအဲပရဲအိုတ်ရ။ နမာနေဿန္တိ၊ ကြက်ဟွံသ့ေံသ္ဒအိုတ်ရ။ နပူဇေဿန္တိ၊ ကြက်ဟွံပူဇအိုတ်ရ။ ဝဂ္ဂါ၊ ငိ–ဂမ့ိုင်။ သန္တာ ပန၊ တုနံ။ မံ၊ နံအဲ။ သက္ကရိဿန္တိ၊ ကြက်သွရ့ေသ့ေရဂ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပူဇေဿန္တိ၊ ကြက်–အိုတ်ရ။ က္ကတိ၊ ငိပွမချပ်ဗွာ မြသာ်ဝ်ံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ အာနန္ဒ၊ ယွံ။ စတုတ္ထံ၊ ဧံ့။ က္ကဒံ အတ္ထဝသံ၊ နံဟိုတ်ဝ်ံ။ (ဝါ) နံဟိုတ် မတွံဂး သိုမတီတ် ဒ့ိက္ခ္ဏိမပ်ံကိုလာဘကာမတဲ့ ပ္ဍမ့ုံတ်ကိုဟွံဒးဒုင်သွရ့ေသ့ေရဂ်ဝ်ံ။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–အာပတ္တိဘယသုတ်

၂၄၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အာပတ္တိဘယာနိ၊ ငိဘဲ မက္ခ်ိဒ့ဲ သွဟိုတ်ကိုအာပတ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ငိဘဲစိတ္တုတြာသ မတွံဂး ပွမဖေက်ဂံက် မက္ခ်ိဒ့ဲ သွဟိုတ်ကိုအာပတ်ဂမ့ိုင်။ က္ကမာနိ စတ္တာရိ၊ ရောင်။ စတ္တာရိ၊ ငိ–ဂမ့ိုင်။ ကတမာနိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုနံ။ အာဂုစာရိံ၊ ဧံ့မကလိလောန်ဒုဟ်။ စောရံ၊ နံကမ့တ်။ ဂဟေတွာ၊ ရပ်ကေတ်အိုတ်တဲ့။ ရညော၊ ကုသ္ဒိင်။ (ဝါ) နံသ္ဒိင်။ ဒဿေယျုံ၊ ဂဇ္ဈထွေးတ်အိုတ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲဂရင်ပ္ဒီတဲ့။ ဒဿေယျုံ၊ ရော။ ဒေဝ၊ ယွံ။ အယံ၊ ငိညးဝ်ံ။ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ့အဲသ္ဒိင်ဖ့ော်။ အာဂုစာရီ၊ ဧံ့မကလိလောန်ဒုဟ်။ စောရော၊ ကမ့တ်ရောင်။ ဒေဝေါ၊ ငိသ္ဒိင်ဖ့ော်။ က္ကမဿ၊ ကုကမ့တ်ဝ်ံ။ ။[မွဲနယ်–က္ကမဿ၊ ဒဒက်တ်ကိုကမ့တ်ဝ်ံ။ ဥပရိ၊ ပ္ဒဲလ္လူ]။ ဒဏ္ဍံ၊ နံဒုဟ်ဒဏ်။ ပဏ္ဍေတု၊ သြဝ်...ဟိုမြော်ညိ။ (ဝါ) သြဝ်...ဖျေါကိုအမိင်ညိ။ က္ကတိ၊ ရံဝ်ံ ဂရင်ပ္ဒီတဲ့။ ဒဿေယျုံ၊ ဂဇ္ဈ–အိုတ်ရ။ ။

တမေနံ၊ နံကမ့တ်ဂ့်။ ရာဇာ၊ ငိသ္ဒိင်။ စ္ဆဝံ၊ ရသာ်ဝ်ံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဇ္ဈသွးရ။ ကိန္တိ၊ မူရ။ ဝဒေယျ၊ ရော။ ဘော၊ ယွံသ္ကဲတံ။ ဂစ္ဆထ၊ သြဝ်...ကျင်အိုတ်ညိ။ က္ကမံ ပုရိသံ၊ နံတြဲ့ဝ်ံ။ [စပ်ပ္ဒဲပရိနေတွာ နိက္ခာမေတွာ စါပိုဒ်ဟောင်]။ ။ ဒဠ္ဍ ဘဲ၊ ဧံ့မခိုင်။ ရဇ္ဇဲယာ၊ နကိုဇုက်။ ပစ္ဆာဗာဟံ၊ ဧံ့မ့ုံကိုတဲပ္ဒဲကြ။ (ဝါ) ဧံ့ပလန်တဲကြ။ ။[ပစ္ဆာ ဗာဟာ ယဿ ဂါဠ္ဟဗန္ဓ

နသာတိ ပစ္ဆာဗာဟံ]။ ။ ဂါဠ္ဟ ဗန္ဓနံ၊ နိပ္ပမက္ကေင်ဒက် ဗွဲမဗိုန်။ ဗန္ဓိတွာ၊ ကေင်ဒက်တဲ့။ ခုရမုဏ္ဍံ၊ နိပ္ပမတ္ဘာတ်ကေံ့ကျိုပ် နက်ိုဝုန်သော်။ ကရိတွာ၊ သွအိုတ်တဲ့။ ခရသရေန၊ ခေံမှံကိုရမျာင်မကြံင်မှိုပ်။ ပဏာဝေန၊ နိက်ိုဖံပုံင်ဂစိုတ်မှိဟ်။ (ဝါ) တက်ဖံပုံင်ဂစိုတ်မှိဟ်တဲ့။ ရထိကာယ၊ နူဂုံင်တရ်ကွိမွဲ။ ရထိကံ၊ နိဂုံင်တရ်ကွိမွဲ။ သိဃ်ာဒုကေန၊ နူဂုံင်တရပန်သွာင်မွဲ။ သိဃ်ာဒုကံ၊ နိဂုံင်တရပန်သွာင်မွဲ။ ပရိနေတွာ၊ ရေင်တ္ဂုင်ဏာတဲ့။ ဒက္ခိဏေန၊ ခေံမဒှ်လွာ်သ္ဂုင်ကျာ။ ဒွါရေန၊ နက်ိုတြင်။ နိက္ခာမေတွာ၊ က်ိုတိတ်အာအိုတ်တဲ့။ (ဝါ) ပ္ဍိတ်ဏာအိုတ်တဲ့။ နဂရသ၊ ဒဒက်တက်ိုချင်။ ဒက္ခိဏာတော၊ ပ္ဒံလွာ်သ္ဂုင်ကျာ။ သီသံ၊ နိကျိုပ်။ ဆိန္ဒထ၊ သြဝ်...သ္ကျတ်ကေံ့အိုတ်ညိ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ၊ ဂဗ္ဘသွးရ။ (ဝါ) ဂဗ္ဘကိုဒုဟ်ဒဏ်ရ။ ။

တမေနံ၊ နိကမ္ဘတ်ဂ့်။ ရညော၊ ဒဒက်တက်ိုသွိင်။ ပုရိသာ၊ ဂ်တြဲဂစိုတ်မှိဟ်ဂမှိင်။ (ပ)။ ။ ဆိန္ဒေယျုံ၊ ဂဗ္ဘကုတ်အိုတ်ရ။ တတြ တသွိ သမယေ၊ ပ္ဒဲကာလ မဒှ်အရာသ္ကျတ်ကေံ့ကျိုပ်ဂ့်။ အညတရဿ၊ ခေံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ထလဋ္ဌဿ၊ ခေံမတန်တ ပ္ဒဲမွဲဒွဲ။ ပုရိသဿ၊ ဒဒက်တက်ိုတြဲ့။ ဓ္ဍံ၊ ဂ်ပွမချပ်တ မဖေက်ဂံက်မြသာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘဒှ်ရ။ ကိန္တိ၊ မူရ်မွဲ။ အဿ၊ ရော။ ဝတ၊ ဗွဲစုတ်။ အယံ ပုရိသော၊ ဂ်တြဲဝွံ။ ပါပကံ၊ ခေံမယုတ်မာ။ ဂါရယှံ၊ ခေံမထေက်ကိုဂရိုဟ်။ သီသစ္ဆေဇ္ဇံ၊ ခေံမထေက်ကိုသ္ကျတ်ကေံ့ကျိုပ်။ [ဆေဒနံ ဆေဇ္ဇံ၊ သီသဿ ဆေဇ္ဇံ သီသစ္ဆေဇ္ဇံ၊ တံ အရဟာတီတိ သီသစ္ဆေဇ္ဇံ ကမ္ဗံ]။ ကမ္ဗံ၊ နိဒုဟ်ဒဏ်။ အကာသိ ဘော၊ စိုန်သ္ကံတံ သွတ်ရ။ ယတြ ယံ ပုရိသံ၊ ယြန်တြဲမွဲ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်။ ပုရိသာ၊ ဂ်တြဲဂမှိင်။ ။(ပ)။ ။ သီသံ၊ နိကျိုပ်။ ဆိန္ဒိဿန္တိ နာမ၊ ပုံကုတ်တ်အိုတ်ရ။ ယသွာ၊ ယြဟိုတ်မွဲ။ အဟံ၊ ဂ်။ သော ဝတ၊ ညံဉ်ရတြဲဂ့်။ အဿံ၊ ဂဗ္ဘဒှ်ရ။ တသွာ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ အဟံ၊ ဂ်အဲ။ ဓ္ဍဂျုပံ၊ ခေံမှံသဘ်သာ်ဝွံ။ ဂါရယှံ၊ ခေံ့။ သီသစ္ဆေဇ္ဇံ၊ ခေံ့။ ပါပကမ်ံ၊ နိဒုဟ်ဒဏ်မယုတ်မာ။ နု ကရေယျံ၊ ဂဗ္ဘဟွံသွရ။ ကွတိ၊ ဂ်ပွမချပ်တ မဖေက်မြသာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဂဗ္ဘ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဂမေဝံ၊ တုပ်ညံဉ်သာ်ဝွံဟောင်။ ယဿ ကဿစိ၊ ခေံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဘိက္ခုဿ ဝါ၊ ဒဒက်တက်ိုခမီကို။ ယာယ ကဿစိ၊ ခေံမမိက်ကိုမွဲမွဲ။ ဘိက္ခုနီယာ ဝါ၊ ဒဒက်တက်ိုခမီကို။ ပါရာဇိကေသု၊ ခေံမဒှ်ပါရာဇိကအိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပ္ဒဲအာပတ်ဂမှိင်။ ဓ္ဍံ၊ ညံဉ်ရ ဒုဟ်သိသစ္ဆေဇ္ဇသာ်ဝွံ။ တိဗ္ဘာ၊ ခေံမဇော်သ္ကာတ်မြဟ်။ ဘယသညာ၊ ဂ်စုတ်သညာ မက္ခိဒှ်မွးဘဲ။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ ဂ်မံက်ဂတဝ်တူရ္ဗု။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ တဿ၊ မိန်ခမီတြဲ့၊ ခမီဗြဲဂ့်။ ။[စပ်ပ္ဒဲပါဋိကဒိ်]။ ။ ပါရာဇိတံ၊ ခေံမှံယ္ဂုပါရာဇိက။ ဓမ္မံ၊ နိအာပတ်။ အနာပန္နော၊ ဟွံအာစိုပ်ဏီလေဝ်။ နု အာပဇ္ဇိဿတိ၊ ကြက်အာစိုပ်ဟွံသေင်ရ။ ပါရာဇိတံ၊ ခေံ့။ ဓမ္မံ၊ နိ။ အာပန္နော ဝါ၊ အာစိုပ်တဲ့ကိုလေဝ်။ ယထာဓမ္မံ၊ ဗွဲမဗွဲက်ိုဓရ်ဝိနယ်။ ပဋိက

ရိသတိ၊ ကြက်ဒးဇအဲဇဗရ။ (ဝါ) ကြက်ဒးဇအဲဇဗ နပွမပြုင်အာ ဘဝခရှ် သာမဏီရ။ ကြတိ၊ ခဲ့မက္ကိုဒ့် မြသာ်ဝွံ။ ဓတံ၊ နဲ်ဂုဏ်ဖိုဝွံ။ ပါဠိကခံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်နွံပွိက်ရ။ (ဝါ) စိုန်ကလိ ဂွံမာန်ဓကန်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျထာပိ၊ တုန်။ ပုရိသော၊ ငိ။ ကာဠဝတ္ထံ၊ နဲ်ယာတ်မလမွံက်။ ပရိဓာယ၊ ဗိုက်လတက်တဲ့။ ကေသေ၊ နဲ်သော်ဂမ့်ငိ။ ပကိရိတွာ၊ တြဲးလဝ်တဲ့။ မုသလံ၊ နဲ်ရိ။ ခန္ဓေ၊ ပွဲလ္ဆာပူး။ အာရောပေတွာ၊ ပတိုန်လဝ်တဲ့။ မဟာဇနကာယံ၊ နဲ်ဇရေင်ဂကောံ မွိဟ်မဂ့်ငိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပြာပ်အာတဲ့။ ဓဝံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ။ ဂဇ္ဘ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ ဝဒေယျ။ ရော။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဂါရယှံ၊ ခဲ့။ မောသလ္လံ၊ ခဲ့မထေဂ်ကိုဓုင်တက် နကိုရိ။ ပါပကမ္မံ၊ နဲ်ဒုဟ်ဒဏ် မယုတ်မာ။ အကာသိ၊ စိုန်သွဒးတဲ့ရ။ မေ၊ ဒဒဂ်တ်ကိုး။ ယေန၊ ယြဲပိုတ်နူကိစ္စမွဲ့။ (ဝါ) ယြဲပိုတ်နူပွမရေင်တ့ငိဂမ့်ောန်မွဲ့။ အာယသ္မန္တော၊ ငတ့်ီ ပိုန်တံဂမ့်ငိ။ အတ္တမနာ၊ ငမ့်ုံကိုစိုတ် မသ့ိုဂ်မ့်ိုဂ်ဂမ့်ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ တံ၊ နဲ် ကမ့ောန်ဂ့်။ အဟံ၊ ငအဲ။ ကရောမိ၊ ပုံ့။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဝဒေယျ။ ဂဇ္ဘ။ ။

တတြ၊ ပွဲအရာ မဟိုသွးသာ်ဂ့်။ အညတရဿ၊ ခဲ့။ ။(ပ)။ ။ ဓဝံ၊ ငပွမချပ်တ် မဖေဂ် မြသာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဂဇ္ဘ။ ကိန္တိ၊ မူရမွဲ့။ အဿ၊ ရော။ အယံ ပုရိသော၊ ငတြုံဝွံ။ ဂါရယှံ၊ ခဲ့။ မောသလ္လံ၊ ခဲ့။ ယံ ကမ္မံ၊ ယြဲနဲ်ဒုဟ်မွဲ့။ အကာသိ၊ စိုန်။ တံ ဓမ္မံ၊ နဲ်ဒုဟ် ဂ့်။ ပါပကံ ဝတ ဘော၊ ယွံ...သ္ကံတံ စိုန်ပရဲတ် ဗွဲစုတ်ကွဲရ။ ။[အရထတ္ထဟ်ဟ်သာ် ဗိုဗဗွဲဂ့်ကိုလဝ်ရ]။ ။ ယတြ ယော ပုရိသော၊ ယြဲငတြုံမွဲ့။ ကာဠဝတ္ထံ၊ နဲ်။ ။(ပ)။ ။ မဟာဇနကာယံ၊ နဲ်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တဲ့။ “ဘန္တေ၊ ယွံ။ အဟံ၊ ငိ။ ဂါရယှံ၊ ခဲ့။ ။(ပ) ကရောမိ၊ ပုံ့။ ကြတိ စုဝံ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ ဝဂ္ဘတိ နာမ၊ ပုံ့ဟိုသွးတ်ကွဲရ။ ယသ္မာ၊ ယြဲဟိုတ်။ အဟံ၊ ငိ။ သော ဝတ၊ ညဲင်ရတြုံဂ့်။ အဿံ၊ ဂဇ္ဘ။ တသ္မာ၊ ဟိုတ်။ အဟံ၊ ငိ။ စုဝရူပံ၊ ခဲ့။ ဂါရယှံ၊ ခဲ့။ မောသလ္လံ၊ ခဲ့။ ပါပကမ္မံ၊ နဲ်။ နံ ကရေယျံ၊ ဂဇ္ဘ။ ကြတိ၊ ငပွမချပ်တ် မဖေဂ်မြသာ်ဝွံ။ အဿ၊ ဂဇ္ဘ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စုဝမေဝံ၊ တုပ်။ ။(ပ)။ ။ သံဃာဒိသေသေသု၊ ခဲ့မ့ုံယ့ုံသံဃာ ဒိသေ့်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲအာပတ်ဂမ့်ငိ။ စုဝံ၊ စိုဂ့်ဒုဟ်ဒဏ်မောသလ္လဝွံ။ တိဗ္ဗာ၊ ခဲ့။ ဘယသညာ၊ ငိ။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ ငိ။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ တဿ၊ မိန်ခမီတြုံ ခမီပြဲဂ့်။ သံဃာဒိ သေသံ၊ ခဲ့။ ဓမ္မံ၊ နဲ်အာပတ်။ အနာပန္နော ဝါ၊ ဟွံအာစိုပ်ဏီကိုလေဝ်။ နံ အာပဇ္ဇိဿတိ၊ ကြက်အာစိုပ်ဟွံသေင်ရ။ သံဃာဒိသေသံ၊ ခဲ့။ ဓမ္မံ၊ နဲ်။ အာပန္နော ဝါ၊ တဲ့ကိုလေဝ်။ ယထာဓမ္မံ၊ ဗွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘသ္မပုဋ္ဌံ၊ နဲ်စိုဂ်ဂ်ိပတေင်။ ခန္ဓေ၊ ပွဲ။ ။(ပ)။ ။ ဂါရယှံ၊ ခဲ့။ ဘသ္မပုဋ္ဌံ၊ ခဲ့မထေဂ်ကိုဓုင်တက် ပွဲက္ခိုပ် နဂ်ိုစိုဂ်ဂ်ိပတေင်။ ပါပဓမ္မံ၊ နဲ်။ အကာသိ၊ စိုန်ကျောန်ဒးတဲ့ရ။ ။[ဘသ္မပုဋ္ဌေန အဘိဃာတံ အရဟာတီတိ ဘသ္မပုဋ္ဌံ–သာ်ဝွံ

ထပ်တဒ္ဓိတ်ညှိ]။ ။(ပ)။ ။ ယတြ ယော ပုရိသော၊ ယြင်။ ။(ပ)။ ။ ပါစိတ္တိ ယေသု၊ ခေံ–အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲ–ဂမ္ဘိုင်။ ဓ္ဍံ၊ စိုက်ိုဒုဟ်ဘသ္မပုဋ္ဌွံ။ တိဗ္ဘာ၊ ခေံ။ ။(ပ) ဂါရယှံ၊ ခေံ။ ဥပဝဇ္ဈ၊ ခေံမထေက်ိုစော်ဒုဟ်။ ပါပကမ်ံ၊ နှ်။ ။(ပ)။ ။ ပါဠိဒေသနီယေသု၊ ခေံမ်ုံယ္ဂုပါဠိဒေသနိက်အိုတ်။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲအာပတ်ဂမ္ဘိုင်။ ဓ္ဍံ၊ စိုက်ိုဒုဟ် ဥပဝဇ္ဈွံ။ တိဗ္ဘာ၊ ခေံ။ ။(ပ)။ ။ ဒုတိယံ၊ ရောင်။ ။

၃-သိက္ခာနိသံသသုတ်

၂၄၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နှ်ဒ္ဂေတ် မပြဲွံ။ သိက္ခာနိသံသံ၊ ညံင် ဂွံနွံက်ိုဖို် အာနိသံသ မတွံဂး သီလသိက္ခာ။ ပညုတ္တရံ၊ ညံင်ဂွံကလိဂွံ ဓရ်တွေင် မတွံဂး ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ ဝိမုတ္တိသာရံ၊ ညံင်ဂွံနွံက်ိုကြက် မတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိ။ သတာဓိပတေယျံ၊ ညံင်ဂွံကလိဂွံဓရ် အဓိပတိ မတွံဂး သတိ။ ဝုဿတိ၊ ပွံဂပ်ဝ် ဒ္ဂေတ်လုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရ်မွဲ။ ကြဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ င်။ သိက္ခာနိသံသံ၊ င်အရာကလိဂွံ ဖို်အာနိသံသ မတွံဂး သီလသိက္ခာ။ (ဝါ) င်မက်ိုကလိဂွံဖို် အာနိသံသ မတွံဂး သီလသိက္ခာ မာန်။ ဟောတိ၊ ပွံ–ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဓ၊ ပွဲသာသနာဂွံ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ အပ္ပဿန္နာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး ဟွံလျုင်ဖြုင်သျိုက်ဏီဂမ္ဘိုင်။ ပသာဒါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမလျုင်ဖြုင်သျိုက်ကို။ ပသန္နာနံ၊ ဒဒက်တ်ကိုညး မလျုင်ဖြုင်သျိုက်တဲဂမ္ဘိုင်။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ တ္ဂဟ်နပွမလျုင်ဖြုင်သျိုက် ဂ္ဂိုင်တိုန်အာကို။ သာဝကာနံ၊ ကုကွးခမီဂမ္ဘိုင်။ အာဘိသမာစာရိကာ၊ ခေံမတွံဂးဒ္ဂေတ်ဝတ် မပြဲ။ သိက္ခာ၊ နှ်သီလသိက္ခာ။ ပညတ္တာ၊ စိုနှ်ဂပ်ဝ်ပညပ်တဲရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယထာ ယထာ၊ ယြယြဲဗွဲအကာဲအရာမွဲ။ မယာ၊ မိန်အဲ။ ။(ပ) ပညတ္တာ၊ စိုနှ်ဂပ်ဝ်ပ ပ်တဲရ။ တထာ တထာ၊ ဗွဲအကာဲအရာ မဂပ်ဝ်ပညပ်လဝ်ဂှ်ဂှ်။ (ဝါ) အတိုင်မဂပ်ဝ်ပ ပ်လဝ်ဂှ်ဂှ်။ သော၊ င်ကွးခမီ မန္ဒံပွိက်ကိုသီလသိက္ခာဂှ်။ တသာ သိက္ခာယ၊ ပွဲသီလသိက္ခာဂှ်။ (ဝါ) ပွဲအာဘိသမာစာရိကသီလသိက္ခာဂှ်။ အခဏ္ဍကာရီ၊ င်မ္ံုအလေသွ ညံင်ဟွံဂွံပိုတ်သ္ဂုတ်။ အစ္ဆိဒ္ဒကာရီ၊ င်မ္ံုအလေ သွညံင်ဟွံဂွံထောင်ပြိုဟ်။ အသဗလကာရီ၊ င်မ္ံုအလေ မသွညံင် ဟွံဂွံခုံက်ဓဝါန်။ အကမ္မာသကာရီ၊ င်မ္ံုအလေ မသွ ညံင် ဟွံဂွံစောန်ပြံက်။ ဟောတိ၊ ပွံ။ ။[အရထပွံက်ဗွဲတြး မပွံက်ိုအခဏ္ဍ, အစ္ဆိဒ္ဒဂမ္ဘိုင် ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ် ပိုဒ်လိက်(ဂၢ) ဥပေါသထသုတ်တေံညှိ]။ ။ သိက္ခာပဒေသု၊ ပွဲသွက် ကုသိုလ်သီလသိက္ခာဂမ္ဘိုင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ နှ်သီလသိက္ခာ အလုံအိုသို မထေက်ိုဗပေင်။ သမာဒါယ၊ သ့ပတ်လဝ် ဗွဲမ္ဒးရးတဲ့။ သိက္ခတိ၊ ပွံဒ္ဂေတ်ဗပေင်တ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပုန စ ပရံ၊ ဗီကလိဂွံ ဘိက္ခာနိသံသ တ္ဟာ်မွဲသ္ဆာင်မာန်တုန်။ သဗ္ဗ သော၊ နကိုံအကာဲအရာအလုံအိုသိုံ။ သမ္မာ၊ ဗွဲဟိုတ်သဘ်ဂွံင်မချံစွတ်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဖအိုတ်ကွံ့ ဒဒိုက်ဝင်္ဂ။ မယာ၊ မိန်။ သာဝကာနံ၊ ကု–ဂမ္ဂိုင်။ အာဒိပြဟ္မစရိယိကာ၊ ဧၚ်မတွံဂး မဟာသီလ ပန်ပြကာ မဒ္ဒ်တမ် မဂ္ဂပြဟ္မစရိယ။ သိက္ခာ၊ နံပါရာဇိကသိက္ခာသီလ။ ပညတ္တာ၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ တဿာ သိက္ခာယ၊ ပ္ဒဲသီလသိက္ခာ မတွံဂး အာဒိပြဟ္မစရိယိကာဂ််။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုံအကာဲအရာ မဂပ်ဝ်သွးက္ခုင်တုဲဝွံ၊ (ဝါ) နမမင်မွဲဗပေင် ပ္ဒဲသီလသိက္ခာဂမ္ဂိုင် ညံဉ်ဟွံဂွံကဝ်သ္ဂျတ် အတိုင် မပညပ်လဝ် မြ်သာ်ဝွံ။ က္ကဒံ ပြဟ္မစရိယံ၊ ဉ်။ သိက္ခာနိသံသံ၊ ဉ်အရာမကလိဂွံဖိုံ အာနိသံသ မတွံဂး သီလသိက္ခာ။ (ဝါ) ဉ်မကိုံကလိဂွံဖိုံ အာနိသံသ မတွံဂး သီလသိက္ခာမာန်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မ္ဟုရ်မွဲ။ က္ကဒံ ပြဟ္မစရိယံ၊ ဉ်။ ပညျတ္တာရံ၊ ဉ်မ္ဟုံအရာ မကလိဂွံ ဓရ်တွေဉ် မတွံဂး ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ (ဝါ) ဉ်မကိုံကလိဂွံ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္ကဓ၊ ပ္ဒဲသာသနာဝွံ။ သဗ္ဗသော၊ ဗွဲ။ သမ္မာ၊ ဗွဲ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တ္ဟာ်န။ မယာ၊ မိန်။ သာဝကာနံ၊ ကု–ဂမ္ဂိုင်။ ဓမ္မာ၊ နံဓရ်သစ္စပန်ဂမ္ဂိုင်။ ဒေသိတာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်အိုတ်တုဲရ။ ။(ပ)။ ။ တထာ တထာ၊ နအကာဲအရာ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂ့်ဂ့်။ (ဝါ) အတိုင်မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂ့်ဂ့်။ အသာ၊ မိန်ခမီဂ့်။ ။[စပ်ပ္ဒဲ သမဝေက္ခိတာ]။ ။ (ဝါ) ဒဒက် တက်ိုခမီဂ့်။ ။[စပ်ပ္ဒဲ ပညာယ]။ ။ တေ ဓမ္မာ၊ နံဓရ်သစ္စပန်ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။[စပ်ပ္ဒဲ သမဝေက္ခိတာ]။ ။ (ဝါ) ဉ်–ဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ ။[စပ်ပ္ဒဲ ဟောန္တိ]။ ။ ပညာယ၊ နကိုံ ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ။ သမဝေက္ခိတာ၊ ဉ်မဂပ်ဝ်သိုမ်ာ် ဗွဲမ္ဒးရးဂမ္ဂိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နအကာဲအရာ မဂပ်ဝ်သွးက္ခုင်တုဲဝွံ။ (ဝါ) နပွမသိုမ်ာ် ဓရ် သစ္စပန်ဂမ္ဂိုင် ဗွဲမ္ဒးရး နကိုံဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာ အတိုင်မဂပ်ဝ်တွံလဝ်တုဲဝွံ။ က္ကဒံ ပြဟ္မစရိယံ၊ ဉ်။ ပညျတ္တာရံ၊ ဉ်။ (ဝါ) ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မ္ဟုရ်မွဲ။ က္ကဒံ ပြဟ္မစရိယံ၊ ဉ်။ ဝိမုတ္တိသာရံ၊ ဉ်အရာမကလိဂွံ ကြက် မတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ (ဝါ) ဉ်မကိုံကလိဂွံ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ ဓမ္မာ၊ နံဓရ်နိရောဓသစ္စဂမ္ဂိုင်။ ဒေသိတာ၊ စိုန်။ ။[ညံဉ်ဂွံဗဗွဲ ကျုံဂလာန်ကြ်မွး ဝိမုတ္တိယာ ဖုသိတာ–ပ္ဒဲဒ္ဒဲဝွံ နိရောဓသစ္စဟောင် ဂိုင်ကောတ်ထောက်ရ]။ ။(ပ)။ ။ တေ ဓမ္မာ၊ နံဓရ်နိရောဓသစ္စဂမ္ဂိုင်ဂ့်။ (ဝါ) ဉ်။ ဝိမုတ္တိယာ၊ နကိုံအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ (ဝါ) နကိုံဉာဏ် ဖသ အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ ဖုသိတာ၊ ဉ်–အိုတ်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုံ။ က္ကဒံ ပြဟ္မစရိယံ၊ ဉ်။ ဝိမုတ္တိသာရံ၊ ဉ်။ ဟောတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မ္ဟုရ်မွဲ။ က္ကဒံ ပြဟ္မစရိယံ၊ ဉ်။ သတာဓိပတေယျံ၊ ဉ်အရာ

မကလိဂွံအဓိပတိ မတွံဂး သတိ။ (ဝါ) ငမကိုကလိဂွံ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကြတိ၊ နပွမကို တန်တ ဓရိသတိ ဗွဲမဗိုန်ဗတ် မြြသာ်ဂွံ။ အဟံ၊ ငအဲ။ အပရိပူရံ၊ ဧခုံဟွံဦိုက်ပေငိတ်ဏီ။ အာဘိသမာစာရိကံ၊ ဧခုံ။ သိက္ခ ဝါ၊ နိသီလသိက္ခာကို။ ပရိပူရေသာမိ၊ ကြြက်ကိုဦိုက် ပေငိရ။ ပရိပူရံ၊ ဧခုံမဦိုက်ပေငိတဲ့။ အာဘိသမာစာရိကံ၊ ဧခုံ။ သိက္ခ ဝါ၊ နိ–ကို။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပ္ဒံသီလသိက္ခာ မထေက်ကို ဇော်မောဝ်တိုနိဂ်ဂ်။ ပညာယ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ။ အနုဂ္ဂဟေသာမိ၊ ကြြက်သ္ဒငိပတိုနရ။ (ဝါ) ကြြက်ကိုဇော်မောဝ်တိုနရ။ ကြတိ၊ ရဂွံ ပ္ဟောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ အဇ္ဈတ္တံယေဝ၊ ပ္ဒံလွေငိခန္ဓဇကုဟေငိ။ သတိ၊ ငသတိ။ သူပဋ္ဌိတာ၊ ငမဂပ်ဝ်ကိုတန်တ ဗွဲမ္ဒးရး။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

ကြတိ၊ နပွမကိုတန်တဓရိသတိ ဗွဲမဗိုန်ဗတ် မြြသာ်ဂွံ။ အဟံ၊ ငအ။ အပရိပူရံ၊ ဧခုံ။ ။ (ပ)။ ။ သတိ၊ ငအ။ သူပဋ္ဌိတာ၊ ငအ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ကြတိ၊ နအ။ အသမဝေက္ခိတံ၊ ဧခုံမ ဟဂပ်ဝ်သ္ဒိမ္ဟ် ဗွဲမ္ဒးရးဏီ။ ဓမ္မံ ဝါ၊ နိဓရိသစ္ဆပန်ပြြကာကို။ ပညာယ၊ နကိုဝိပဿနာ ပညာ။ သမဝေက္ခိသာမိ၊ ကြြက်သ္ဒိမ္ဟ် ဗွဲမ္ဒးရးရ။ သမဝေက္ခိတံ၊ ဧခုံ။ ဓမ္မံ ဝါ၊ နိ–ကို။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပ္ဒံအရာ မထေက်ကိုဇော်မောဝ်တိုနိဂ်ဂ်။ ပညာယ၊ နကိုဝိပဿနာပညာ။ အနုဂ္ဂဟေသာမိ၊ ကြြက်။ ကြတိ၊ ရဂွံ ပ္ဟောပ်ဂံစိုတ်တဲ့။ ။(ပ)။ ။ ကြတိ၊ ဗွဲပွမကို တန်တ ဓရိသတိ မဗိုန်ဗတ် မြြသာ်ဂွံ။ အဟံ၊ ငအ။ အဖုသိတံ၊ ဧခုံမဟဂပ်ဝ်ထွတ်ဒွံဏီ။ ဓမ္မံ ဝါ၊ နိဓရိနိရောဓသစ္ဆကို။ ဝိမုတ္တိယာ၊ နကိုအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ (ဝါ) နကိုဉာဏ် ဖသ အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ။ ဖုသိသာမိ၊ ကြြက်ထွတ်ဒွံရ။ ဖုသိတံ၊ ဧခုံမဂပ်ဝ်ထွတ် ဒွံတဲ့။ ဓမ္မံ ဝါ၊ နိဓရိနိရောဓသစ္ဆကို။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ပ္ဒံအရာ မထေက်ကိုဇော်မောဝ်တိုန် ဂ်ဂ်။ ပညာယ၊ နကိုမဂ်ပညာ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ ဓ္ဍံ၊ နကိုအကာဲအရာ မဂပ်ဝ်သွးက္ခငိတဲ့ဂွံ။ (ဝါ) နပွမကိုတန်တ ဓရိသတိ ဗွဲမဗိုန်ဗတ် ပ္ဒံလွေငိခန္ဓဇကု မြြသာ် ဂွံ။ ကြဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ငအ။ သတာဓိပတေယျံ၊ ငအ။ (ဝါ) ငအ။ ဟောတိ၊ ပ္ဒံ။ ။

“သိက္ခာနိသံသမိဒံ။ ။(ပ)။ ။ သတာဓိပတေယျန္တိ၊ သိက္ခာနိသံသမိဒံ။ ။(ပ) သတာဓိပတေယျံ။” ရုဂ်ဒ။ ကြတိ၊ ဧခုံမကြ်ိဒ် မြြသာ်ဂွံ။ ယံ တံ၊ ယြြန်ဂလာန်မွဲ။ မယာ၊ မိန်။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်တဲ့ရ။ ဓ္ဍတံ၊ နဂလာန်ဂွံ။ ကြဒံ၊ နအရထအဓိပ္ပါယ်ဂွံ။ (ဝါ) နအရထအဓိပ္ပါယ် မတွံဂး ပွမမင်မွဲသီလသိက္ခာ ညှင်ဟွံဂွံကဝ်သ္ဒုတ်မာန်, ပွမသ္ဒိမ္ဟ် ဓရိသစ္ဆပန်ပြြကာ ဗွဲမ္ဒးရး နကိုဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာမာန်, ပွမထွတ်ဒွံ ဓရိနိရောဓသစ္ဆ ဂမ္ဘိင် နကိုဖသ မစိုန်သကိုကျော် အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိဉာဏ်မာန်, ပွမဒွေတ်ဗြဟ္မစရိယ တ္ဒဟ်နဖိုကိုတန်တ ဓရိသတိဗွဲမဗိုန်ဗတ် ပ္ဒံအဇ္ဈတ္တလွေငိခန္ဓဇကု မာန်ဂွံ။ ပဋိစ္စ၊ တဲ့။ ဝုတ္တံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ ကြတိ၊ ရသာ်ဂွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

၄–သေယျာသုတ်

၂၄၆။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ သေယျာ၊ ငပွမတိက်သတင်ဂမ့ိုင်။ ကွာမာ စတသော၊ ပန်ပြကာဂမ့ိုင်ဝံ့ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပေတသေယျာ၊ ပွမ့ိုဟ်ချျိတ်တ်ဂမ့ိုင် မတိက်သတင်ဂမ့ိုင်ကီ။ (ဝါ) ပွပြုိတ်ဂမ့ိုင် မတိက်သတင်ဂမ့ိုင်ကီ။ ကာမဘောဂိသေယျာ၊ ပွညးမဒုင် စသိုင်ကာမဂုဏ်ဂမ့ိုင် မတိက်သတင်ဂမ့ိုင်ကီ။ သီဟသေယျာ၊ ပွဇာဒိသိုင် မတိက်သ တင်ကီ။ တထာဂတသေယျာ၊ ပွကျဉ်မတိက်သတင်ကိုရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပေတသေယျာ၊ ငပေတသေယျာ။ ကတမာ စ၊ ညးခေံဂ့်ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေဘုယျေန၊ ဗွဲမဂ့ိုင်။ ပေတာ၊ ငညးချျိတ်ဂမ့ိုင်။ (ဝါ) ငပြုိတ်ဂမ့ိုင်။ ဥတ္တာနာ၊ သီလံက်လ့ာဂမ့ိုင်။ (ဝါ) သီမလ့ာလဝ်ဂမ့ိုင်။ သေန္တိ၊ ပ္ံတိက်သတင်တ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နဲပွမတိက်သတင် မွိဟ်ချျိတ်ကိုပြုိတ်ဝွံ။ ပေတသေယျာ၊ ပေတ သေယျာရ့ဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပ္ံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကာမဘောဂိသေယျာ၊ ငကာမဘောဂိသေ ယျာ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယေဘုယျေန၊ ဗွဲ။ ကာမဘောဂီ၊ ငညးမဒုင် စသိုင်ကာမဂုဏ်ဂမ့ိုင်။ ဝါမေန၊ ခေံမန့်လ့ာ်တဲပါ။ ပသေန၊ နကိုသက။ သေန္တိ၊ ပ္ံ– အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နဲပွမတိက်သတင်တ် ညးမဒုင်စသိုင်ကာမဂုဏ်ဂမ့ိုင် နကိုသကဲပါဝွံ။ ။(ပ)။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မိဂရာဇာ၊ ခေံမန့်သွိင်သတ်။ သီဟော၊ ငဇာဒိသိုင်။ ပါဒေ၊ ပွဲလ္ဟူဖိုင် ပုင်။ ပါဒံ၊ နဲလ့ာ်ဖိုင်ပါ။ အစ္စာဓာယ၊ စွံပတန်ညံင်ဂွံလောန်အာညိတုံ။ အန္တရသတ္ထိမှိ၊ ပွဲ အကြာဒီဓါလ့ာ်။ နဂုံဋ္ဌ၊ နဲဗတ။ အနုပက္ခိပိတွာ၊ ပ့ောပ်လဝ်ညံင်ဂွံဗဗွဲတုံ။ ဒက္ခိဏောန၊ ခေံ မန့်လ့ာ်ပုင်။ ပသေန၊ နကိုသက။ သေယျံ။ နဲပွမတိက်။ ကပွေတိ၊ ပ္ံကိုသွရ။ သော၊ ငဇာဒိသိုင်ဂ့်။ ပဋိဗုဇ္ဈိတွာ၊ ဂ့ုဟ်တုံ။ ပုရိမံ၊ ခေံမန့်သ္ဂါတ်ကွာ။ ကာယံ၊ နဲကာယ။ အဗ္ဘုန္နာ မေတွာ၊ ကိုလ့ောဝ် ကဝေင်စေ့်တူရူတုံ။ ပစ္ဆိမံ၊ ခေံမန့်သ္ဂါတ်ကြ။ ကာယံ၊ နဲကာယ။ အနုဝိလောကေတိ၊ ပ္ံဒစေင်ရံင်တ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ မိဂရာဇာ၊ ခေံ။ သီဟော၊ ငံ။ ကာ ယသ၊ ဒဒက်တ်ကိုကာယ။ ကိဉ္စိ၊ အယံမာတ်ဗွတ်ညိနာင်။ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ၊ နဲပွမကလ့် လဖ့်အာမွဲမွဲဒွဲဂဲကီ။ ဝိသဋံ ဝါ၊ နဲပွမပဆုံအာမွဲမွဲဒွဲဂဲကီ။ သစေ ပသတိ၊ ပ္ံယဝ်ရညာတ် မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမညာတ်ဂ့်။ မိဂရာဇာ၊ ခေံ။ သီဟော၊ ငံ။ အနတ္တမ နော၊ ငဟွံမွဲကိုစိုတ်ဇကုဇကု။ (ဝါ) ငဟွံမိပ်ဂံစိုတ်။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ပန၊ ဟွံသေင်သ်ဂ့်။ မိဂရာဇာ၊ ခေံ။ သီဟော၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိ သဋံ ဝါ၊ နဲ–ကီ။ သစေ နဲ ပသတိ၊ ပ္ံယဝ်ရဟွံညာတ်မွး။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တေန၊ ဟိုတ်ပွမဟွံညာတ်ဂ့်။ ။(ပ)။ ။ အတ္တာမနော၊ ငပွမမိပ်မြဟ်။ ဟောတိ၊ ပ္ံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နဲပွမတိက်သတင်ဝွံ။ (ဝါ) နဲပွမတိက်သတင် ညံင်ဇာဒိသိုင် နကိုသကဲပုင်

သိုကိုမဟောပ်လင်္ဘ အကြောဒီဓါလွှာ ပဲ့လွှူဖိုင်ပါ, ဖိုင်ပုင်ဂှ် စွဲလင်ကိုလောန်ညိဝွံ။ သီဟ သေယျာ၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ တထာဂတသေယျာ၊ ငတထာဂတသေ ယျာ။ ကတမာ စ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွာ၊ ပဲ့သာသနာဝွံ။ တထာဂတော၊ ငကျာ် တြဲ။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အယံ၊ နံစတုတ္ထဈာန် အရဟတ္တဖိုလ်ကျာ်တြဲဝွံ။ တထာဂတသေယျာ၊ ရုဂ်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ကွတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ဘဂဝ တော အရိယဇာတိသမန္နယံ ယေဘုယျဝုတ္တိကံ အဂ္ဂဖလဘူတံ စတုတ္ထဈာနံ တထာ ဂတသေယျာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဋီကာ]။ ။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ထူပါရဟသုတ်

၂၄၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ထူပါရဟာ၊ ငပူဂိုလ် မထေက်ကိုပူဖ ဒက်ပွန်စေတီဂမ္ဂိုင်။ ကွမေ စတ္တာရော၊ ပန်ဂမ္ဂိုင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ အရဟံ၊ တ္ဂိုဂ်ဒ မသွေဘဲခြာနူ ကိလေ သ(၁၅၀၀)။ (ဝါ) တ္ဂိုဂ်ဒ မထေက်ကိုဒုင်ဒါန် သွပူဖမ္ဂိုဟ်, ဒေဝတ်, အိန်, ဗြို။ သမ္မာ သမ္မဒ္ဓေါ၊ တ္ဂိုဂ်ဒ မဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် အလိုလိုဇကု ဗွဲမွှးရး ဟွံဂွံပွန်ဂတား။ တထာ ဂတော၊ ငကျာ်တြဲ။ ထူပါရဟော၊ စိုန်ထေက်ကို သွပူဖ ဒက်ပွန်စေတီရ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ငပစ္စေကဗုဒ်။ (ဝါ) ငကျာ် ကဆံင်ဒုတိယ မတီညာတ်ကေတ် ဓရ်သစ္စပန် အလိုဇကု တ္ဂဟ်ခြာမာန်။ ထူပါရဟော၊ စိုန်။ တထာဂတသာဝကော၊ ငပူဂိုလ် တ္ဂအရှန် မဒ်ကွး ကျာ်တြဲ။ ထူပါရဟော၊ စိုန်။ စက္ကဝတ္တီ၊ ဧံမလေပ်ကို စက်ရတ်။ (ဝါ) ဧံမဒ်စက္ကဝပ်။ ရာဇာ၊ ငသွိင်။ ထူပါရဟော၊ စိုန်။ ။(ပ)။ ။ ပဥ္စမံ၊ ရောင်။ ။

၆–ပညာဝုဒ္ဓိသုတ်

၂၄၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧံ။ ကွမေ ဓမ္မော၊ ငဓရ်ဂမ္ဂိုင်ဝွံ။ ပညာဝုဒ္ဓိ ယာ၊ တ္ဂဟ်နပွမဇော်မောဝ်ကို ပညာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုံဒ်အိုတ်ရ။ ကတမေ စတ္တာရော၊ မူရ ဓရ်ပန်ပြကာဂမ္ဂိုင်။ ပညာဝုဒ္ဓိယာ၊ တ္ဂဟ်န။ သံဝတ္တန္တိ၊ ရော။ သပ္ပုရိသသံသေဝေါ၊ ပွမ ပံင်ဖက်ဆက်ဆော်ကို ညးသပ္ပုရိဟ်ကို။ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ၊ ပွမကလင်ပင်မှိင်ဓရ် ညးသပ္ပု ရိဟ်ကို။ ယောနိသော၊ ဗွဲဟိုတ်ပွမဒ်ကုသိုလ်။ (ဝါ) ဗွဲဟိုတ်ပွမကလိဂွံ တသိုက်ဒတုံမြ မောဝ် မဂပ်ဝ်နွံပွိုက်။ မနသိကာရော၊ ပွမဟ္ဂေပ်ဂှ်စိုတ်ကို။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ၊ ပွမဒွေတ် တ်ဓရ် သီလ, သမထ, ဝိပဿနာ မဗဗွဲကို ဓရ်လောကုတ္တိ် ဒွိတ်ပြကာရောင်။ ။[က လေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၆) အပ္ပသုတသုတ်တော်ညီ]။ ။(ပ)။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၎–ဗဟုကာရသုတ်

၂၄၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတ္တာရော၊ ဧံ–အိုတ်။ က္ကမေ ဓမ္မာ၊ ဉ–ဂမ္ဘိုင်။ မ နုဿဘူတဿ၊ ကုညးမန့်မိုဟ်။ ဗဟုကာရာ၊ ဉ်မွံကိ်ဂုဏ်ဥပကာမဂ္ဂိုင်ဂမ္ဘိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပုံ့–အိုတ်ရ။ စတ္တာရော၊ ဉ–ဂမ္ဘိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ။(ပ)။ ။ သတ္တမံ၊ ရောင်။ ။

၈–ပဌမဝေါဟာရသုတ်

၂၅၀။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနရိယဝေါဟာရာ၊ ဉ်ဂလာန် ညးမယုတ်မာဂမ္ဘိုင်။ (ဝါ) ဉ်စေတနာ ဟိုတ်မဟိုသွး ညးမယုတ်မာဂမ္ဘိုင်။ ။[ပွဲအဒိဋ္ဌ မပ္ဟံကိုစေတနာ ဟိုတ်ပွမဟို သွးမွးဒိဋ္ဌရောင်]။ ။(ပ)။ ။ အဒိဋ္ဌေ၊ ပွဲအရာဇကု မဟဂပ်ဝ်ညာတ်။ (ဝါ) ပွဲ။ ဒိဋ္ဌ ဝါဒိတာ၊ ဒဒ့်ညးမဟိုသွးမွး မဂပ်ဝ်ညာတ်ကျိ။ ။[နမပ္ဟံမြသာ်ဝံ့ ပိုဒ်လိက်(၂၁ရ) ပဌမ ဝေါဟာရပထသုတ်ဂ့် နိသဲကောတ်တဲ့ ကိုအရထည်]။ ။(ပ)။ ။ အရိယဝေါဟာရာ၊ ဂလာန် ညးသပ္ပါရိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ရောင်။ (ဝါ) စေတနာ ဟိုတ်မဟိုသွး ညးသပ္ပါရိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ပဋ္ဌမော၊ ဧံ။ အာပတ္တိဘယဝင်္ဂေါ၊ အာပတ္တိဘယဝဂ်ရောင်။ ။

ပဋ္ဌမော၊ ဧံ။ ပဏ္ဏာသကော၊ ဉ်ဂကောံဗွဝ်သုတ်(၅၀)။

သမတ္တော၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။

---

(၂၆) ၆–အဘိညာဝဂ်

၁–အဘိညာသုတ်

၂၅၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓမ္မာ၊ ဉ်သဘ်ဓရိုဂမ္ဘိုင်။ က္ကမေ စတ္တာရော၊ ရောင်။ စတ္တာရော၊ ဉ–ဂမ္ဘိုင်။ ကတမေ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဘိညာ၊ တီတဲ့။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်ခြာကေတ် နမပ္ဟံကိုအနိစ္စ, ဒုက္ခတဲ့ ဧံမထေက်ကို တီကေတ်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဉ်ဓရိုဂမ္ဘိုင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံတ်အိုတ်ရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဘိညာ၊ တဲ့။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဧံမထေက်ကို ပါအိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဉ်ဓရိုဂမ္ဘိုင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံတ်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဧံမထေက်ကိုဖော်ပွဝ်အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ ဧံမထေက်ကို သွဖော်ဝ်မတ် အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဉ်ဓရိုဂမ္ဘိုင်။ အတ္ထိ၊ ပုံ့နွံတ်အိုတ်ရ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အဘိညာ၊ တဲ့။ ပရိညေယျာ၊ ဧံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဉ–ဂမ္ဘိုင်။ ကတမေ စ၊ ရော။ ပဋ္ဌ၊ ဧံမန့်မသုန်အိုတ်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမ္ဘိုင်ရောင်။ (ဝါ) လောကီ ခန္ဓ မန့်အာရီ ဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ က္ကမေ၊ နဉ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ

ဂမ္ဘီဉ်ဝ်ံ။ အဘိညာ၊ တုဲ။ ပရိညေယျာ၊ ဧံု။ ဓမ္မာ၊ ဓရိဂမ္ဘီဉ်ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။ (ပ)။ ။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ မောဟ မတွံဂး အဝိဇ္ဇာကီ။ (ဝါ) ဉ်သဘ် ပွမတီကေတ် ဗ္ဘေတ်မှာ ပွဲမပွံတ်ကို သစ္စပန်ပြကာကီ။ ဘဝတဏှာ စ၊ တဏှာ မလေပ်ရာဒနာကို ဘဝကီ။ ။ [ဘဝသ ပတ္ထနာ တဏှာ ဘဝတဏှာ]။ ။ (ဝါ) တဏှာ မဒ့်မွဲဟာန်ကျောံ သသတ ဒိဋ္ဌ မဂိုဉ်ကေတ်မွး အာရိုတြဲပြကာ တန်တဒ့ဉ်လ့ဂိုန်ကီ။ ။[ဘဝတိ အတ္ထိ သဗ္ဗကာလံ တိဋ္ဌတီတိ ဘဝေါ၊ ဘဝေါတိ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌ ဘဝေါ၊ ပွဲဝွံ သိုမိက်ဝွံသွးမွး ဘဝဒိဋ္ဌ ဒိဋ္ဌပိုဒ် ဇိုတ်လဝ်ရ။ ကြဲနူဂ့် “ဘဝေန သဟဂတာ တဏှာ ဘဝတဏှာ”သာ်ဝွံ သွညိ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမေ၊ နဲအဝိဇ္ဇာ, ဘဝတဏှာဂမ္ဘီဉ်ဝွံ။ အဘိညာ၊ တုဲ။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဧံု–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ဓရိဂမ္ဘီဉ် ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စန္တိ၊ ပုံ–အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။

သမထော စ၊ သမာဓိ မလေပ်ကိုလလံကွံ့ နီဝရဏာ မစ့်စးဂမ္ဘီဉ်ကီ။ ဝိပဿနာ စ၊ ဉာဏ်မလေပ်သိုမ့ာ် ဓရိသခီရဂမ္ဘီဉ် ဗွဲအကာဲအရာ တ္ဂဟ်ဟ်သာ် မပွံတ်ကိုပွမဟွံပိုန်ကို ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမေ၊ နဲဓရိသမထ ကိုဝိပဿနာဂမ္ဘီဉ်ဝွံ။ ။(ပ)။ ။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ ဝိဇ္ဇာ မတွံဂး မဂ်ဉာဏ်ကီ။ ဝိမုတ္တိ စ၊ ဝိမုတ္တိ မတွံဂး ဓရိမစိုန်သကိုကျောံ မဂ်ဉာဏ်ကို ရောင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွမေ၊ နဲဝိဇ္ဇာ ကိုဝိမုတ္တိဂမ္ဘီဉ်ဝွံ။ အဘိညာ၊ တုဲ။ သစ္ဆိကာ တဗ္ဗာ၊ ဧံု–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ ရုဂ့်ဒ။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

၂–ပရိယေသနာသုတ်

၂၅၅။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အနရိယပရိယေသနာ၊ ဓရိမိန်ညးယုတ်မာဂမ္ဘီဉ် မဂပ်ဝ် ဂ့ဘဲသိုအိုတ်။ (ဝါ) ဉ်ပွမဂ့ဘဲသို ညးမယုတ်မာဂမ္ဘီဉ်။ ကွမာ စတသော၊ ပန်ပြကာဂမ္ဘီဉ်ဝွံ ရောင်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ဓ္ကာစ္စော၊ ဉ်ညးလ့ီ။ အတ္တာနာ၊ အလိုဇကု။ ဇရာဓမ္မော၊ ဉ်ညးမ့ုံသဘ် ပွမဗျုကြဲဉ်ချဟ်။ သမာနော၊ သိုကိုမဒ့်တ်။ ဇရာဓမ္မံယေဝ၊ နဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ မ့ုံသဘ် ပွမဗျုကြဲဉ်ချဟ်။ ။[ကာမဂုဏ် မ့ုံလမျှိ မပွံတ်ကိုကောန်သမ္ဘာ, ဍိုက်တြဲ့, ဍိုက်ဗြ့, ဇွံ့, သိုံ, စာင်, ကွိုက် ကိုကာမဂုဏ် ဟွံမွဲကိုလမျှိ မပွံတ်ကို ထဝ်ဩြန်ဂမ္ဘီဉ်ရောင်။ မူလပဏ္ဏာသပါဠိ–၂၁၇]။ ။ ပရိယေသတိ၊ ပွံဂ့ဘဲသိုရ။

အတ္တာနာ၊ အလိုဇကု။ ဗျာဓိဓမ္မော၊ ဉ်ညး မ့ုံသဘ် ပွမယဲ။ သမာနော၊ သိုကိုမဒ့်တ်။ ဗျာဓိဓမ္မံယေဝ၊ နဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ မ့ုံသဘ် ပွမယဲဟောင်။ ပရိယေသတိ၊ ပွံ။ အတ္တာနာ၊ အလိုဇကု။ မရဏဓမ္မော၊ ဉ်ညး မ့ုံသဘ် ပွမချိုတ်။ သမာနော၊ သိုကိုမဒ့်တ်။ မရဏဓမ္မံယေဝ၊ နဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ မ့ုံသဘ် ပွမချိုတ်ဟောင်။ ။(ပ)။ ။ သံကိလေသဓမ္မော၊ ဉ်ညး မ့ုံသဘ် ပွမကွိခ္ဉက်။ သမာနော၊ သိုကို။ သံကိလေသဓမ္မံ ယေဝ၊ နဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ မ့ုံသဘ် ပွမကွိခ္ဉက်ဟောင်။ ပရိယေသတိ၊ ပွံ။ ဘိက္ခဝေ၊

ယွံ။ ။[ကာမ ဂုဏ် မှုံလမျိ, ဟွံမွဲလမျိုအိုသိုရောင်]။ ။ အနရိယပရိယေသနာ၊ င်–ဂမ့်ိုင်။ ကျမာ စတသော၊ ရောင်။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ အရိယပရိယေသနာ၊ ငဓရ် မိန်ညးသပ္ပုရိုဟ်ဂမ့်ိုင် မဂပ်ဝ်ဂ့ဝဲသိုအိုတ်။ (ဝါ) ပွမဂ့ဝဲသို ဓရ်ညးသပ္ပုရိုဟ်ဂမ့်ိုင်။ (ဝါ) ပွမဂ့ဝဲသို ဟွံမွဲကိုဒုဟ်ဂမ့်ိုင်။ ကျမာ စ တသော၊ ပန်ပြကာဂမ့်ိုင်ဝွံရောင်။ ။(ပ)။ ။ အတ္တနာ၊ အလိုဇကု။ ဇရာဓမ္မော၊ ငိ။ သမာနော၊ ဟိုတ်ဒဒ့်မက္ခိုဒ့်ဒုံငိစိ။ ဇရာဓမ္မော၊ ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ မှုံသဘ် ပွမဗျူ။ အာဒီနဝံ၊ နဒုဟ်။ ဝိဒိတွာ၊ တီကေတ်တဲ့။ အဇရံ၊ ဧုံဟွံမွဲကို အရာပွမဗျူ။ အနုတ္တရံ၊ ဧုံမပြုအိုတ်။ ယောဂက္ခေမံ၊ ဧုံမဒ့်အရာ ဘဲယောဂပန်ပြကာ မအိုတ်အာ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိ နိဗ္ဗာန်။ ပရိယေသတိ၊ ပွံဂ့ဝဲသိုရ။ ။(ပ)။ ။ အဗျာဓိ၊ ဧုံမဒ့်အရာ ဟွံမွဲကို ပွမယဲ။ (ပ)။ ။ အမတံ၊ ဧုံမဒ့်အရာ ဟွံမွဲကို ပွမချိုတ်။ ။(ပ)။ ။ အသံကိလိဋ္ဌ၊ ဧုံဟွံ ကိုခ္ဆက်။ (ဝါ) ဧုံဟွံသေင်ကို် ကိလေသဂမ့်ိုင် မဂပ်ဝ်ပ္ဒိုပ္ဒိုက်, မဂပ်ဝ်ကိုဂမ်ွဂမ်ွာန်။ ။(ပ) [သဂ်ဟ ဝတ္ထုသုတ်ဂ့် ပိုဒ်လိက်(၃၂) အတိုင်သဂ်ဟသုတ်တေံဟောင်ရောင်]။ ။

၄–မာလုက္ကျပုတ္တသုတ်

၂၅၅။ ။ အထ ခေါ၊ ပွဲကာလဂ့်။ အာယသ္မာ မာလုက္ကျပုတ္တော၊ ငမ့ာထေရ်မာလု က္ကျပုတ္တ။ (ဝါ) ငတ္တိပိုန် မဒ့်ကောန်ဗမ့ူးပြေ့ မာလုက္ကျ။ ။(ပ)။ ။ ဘန္တေ၊ ယွံ။ သာဓု၊ ပုံ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ။ မေ၊ ကုအဲခိုက်။ ဘဂဝါ၊ ငက္ခါတြဲ့။ သံခိတ္တေန၊ ဗွဲခမ့ောန်။ ဓမ္မံ၊ နဓရ်။ ဒေသေတု၊ သြဝ်...တွံညိ။ အဟံ၊ ငအဲခိုက်။ ဘဂဝတော၊ ဒဒက်တက်ိုကျခါတြဲ့။ ယံ ဓမ္မံ၊ ယြဲန်ဓရ်မွဲ။ သုတွာ၊ ဂွံမိင်ကေတ်တဲ့။ ဓကော၊ ငညးမွဲဓရ်။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ငမစာ် စ္ဆးအာနူဝတ္ထု, ကိလေသကာမ ဓါပြကာ ဗွဲကာယစိုတ်။ အပ္ပမတ္တော၊ ငဟွံဝိုတ်သတိ ပွဲ ဓရ်ကမ္မဋ္ဌာန်။ အာတာပီ၊ ငမ့ုံကိုဝီရိယ မပ္ပိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသ္ကာတ်မြဟ်။ (ဝါ) ငမ့ုံကိုဝီရိယ မလေပ်ကိုစံင်ပေ့ငင်ကေံ့ ကိလေသဂမ့်ိုင်။ ပဟိတတ္တော၊ ငမ့ုံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလးလဝ်ကို နိဗ္ဗာန် သိုဟွံမွဲတ်ဇကု ကိုလမျိ။ ဟုတွာ၊ ဒ့်တဲ့။ ဝိဟရေယျ။ ဂဗ္ဘမိက်ဂွံပဒတ်ရ။ ကျတိ၊ ရသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

မာလုက္ကျပုတ္တ၊ ယွံ။ ယတြ တွံ ယော တွံ၊ ယြဲင်တ့အဲမွဲ့။ ။[ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော နာမံ။ သံယုတ်ဋ္ဌ၊ တ–၈၂]။ ။ ဇိဏ္ဏော၊ ငမဗျူ အဝဲမအိုဟ်တြေံ့။ ဝုဒ္ဓေါ၊ ငအဝဲ မကြဲငဉျဟ်။ မဟလ္လကော၊ ငမဇ္ဈေါ်ဗျူ။ ဟုတွာဝ၊ ဒ့်တဲ့ဟောင်။ တထာဂတသ၊ ကုကျာ်တြဲ့။ သံခိတ္တေန၊ ဗွဲ့။ သြဝါဒံ၊ နဓရ်ဒ့ေဒံတ္တောန်။ ယာစသိ နာမ၊ ပုံအာတ်တ်ရ။ ကျဒါနိ၊ ပွဲကာလလွဟ်ဝွံ။ တသ တေ၊ ဒဒက်တ်ကိုတ့အဲဂ့်။ ဓတ္ထ၊ ပွဲကိစ္စ ပွမအာတ် သြဝါဒဝွံ။ (ဝါ) ဟိုတ်ကိစ္စ။ ဒဟရေ၊ ဧုံမဧျောတ်သွတ်။ ဘိက္ခူ။ နိ်ခမီဂမ့်ိုင်။ ကိ၊ မူရ

ဂလာန် သြဝါဒမွဲ့။ ဝက္ခာမ၊ ပိုဂ္ဂံဟိုသ္ဂးမာန်အိုတ်ဂ့်ရော။ (ဝါ) ပိုဟိုဂ္ဂံလော်မာန်အိုတ်ဂ့် ရော။ ဂ္ဂတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဘန္တေ၊ ယွံ့။ မေ၊ ကုအဲခိုက်။ ဘဂဝါ၊ ငဂျာ်တြဲ့။ သံခိတ္တေန၊ ပွဲ့။ ဓမ္မံ၊ နှ်။ ဒေသေတု၊ သြဝ်။ သုဂတော၊ ငဂျာ်တြဲ့။ (ဝါ) ငဂျာ်တြဲ့ မလေပ်ဟိုဂလာန် မဆာ်ဟောင် ပွဲ့တွေ့ငှ် ပွဲ့ကာလမထေက်ကိုဟို့။ သံခိတ္တေန၊ ပွဲ့။ ဓမ္မံ၊ နှ်။ ဒေသေတု၊ သြဝ်။ အဟံ၊ ငအဲ့။ ဘဂဝတော၊ မိန်ဂျာ်တြဲ့။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို့။ ဘာသိတသာ၊ ဧ့ံမဂပ်ဝ်တွံလဝ်။ အတ္ထံ၊ နှ်အရထအဓိပ္ပါယ်။ အပ္ပေဝ နာမ အာဇာနေယျံ၊ ဂဇ္ဘတီကေတ်မာန်ရ။ အဟံ၊ ငှ်။ ဘဂဝတော၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို့။ ဘာသိတသာ၊ ဒဒက်တ်ကို့။ ဒါယာဒေါ၊ ငဉ်းး မဂိုင်ကေတ် အာ့ဂွာ့။ အပ္ပေဝ နာမ အသံ၊ ဂဇ္ဘဒှ်မာန်ရ။ ဂ္ဂတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။[ကြ်နူဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၉) တဏှာပွါဒသုတ်တေံညြ]။ ။

[ကိုတ်အရထ မပ္ဍံကိုယတော ခေါ–ရ]။ ။ မာလုကျပုတ္တ၊ ယွံမာလုကျပုတ္တ။ ယတော၊ ယြဟိုတ်မွဲ့။ (ဝါ) ယြပွဲ့ကာလမွဲ့။ ဘိက္ခုနော၊ မိန်။ (ဝါ) ဒဒက်တ်ကို့။ တဏှာ၊ ငတဏှာ။ ပဟီနာ၊ ငမဂပ်ဝ်ပါဂစိုတ်ကွံ့။ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ ငှ်။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက် (၂၀၀) ပေမသုတ်တေံညြ]။ ။(ပ)။ ။ အနုပ္ပါဒမ္မာ၊ ငှ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ မာလုကျပုတ္တ၊ ယွံ့။ တတော၊ ဟိုတ်ဂ့်ရ။ (ဝါ) ပွဲ့ကာလဂ့်။ အယံ ဘိက္ခု၊ ငခမီ မပါဂစိုတ်ကွံ့ တဏှာ တုဲ့ဝွံ့။ တဏှံ၊ နှ်တဏှာ။ ။(ပ)။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၇၇) ရာဟုလသုတ်တေံ ညြ]။ ။ အကာသိ၊ စိုန်–ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ပုံ့။ ဂ္ဂတိ၊ ရသာ်ဝွံ့။ အဝေါစ၊ စိုန်။ အထ ခေါ၊ ပွဲ့။ အာယသ္မာ မာလုကျပုတ္တော၊ ငှ်။ ဘဂဝတာ၊ မိန်ဂျာ်တြဲ့။ ဂ္ဂမိနာ သြဝါဒေန၊ နမဒ္ဒေံတ္တောန်ဝွံ့။ သြဝဒိတော၊ ငမဂပ်ဝ်ဒ္ဒေံတ္တောန်။ ဟုတ္တာ၊ ဒှ်တုဲ့။ အာသနာ၊ နူဒ္ဒဲဂွဲ့။ ဥဋ္ဌာယ၊ ဒ္ဒါက်ဂ္ဂါတုဲ့။ ဘဂဝန္တံ၊ နှ်ဂျာ်တြဲ့။ အဘိဝါဒေတ္ဝာ၊ လော့ဝ်ဗွဲမရှေ့သွေ့ရဂ်တုဲ့။ ပဒက္ခိဏံ၊ နှ်ပွမရှေ့သွေ့ရဂ်။ ကတ္ဝာ၊ သွတုဲ့။ ပက္ကာမိ၊ ပုံ့ပါစ္ဆးအာရ။ ။

အထ ခေါ၊ ပွဲ့ကာလဂ့်။ ။(ပ)။ ။ ပဟိတတ္တော၊ ငှ်။ ဟုတ္ဝာ၊ တုဲ့။ ဝိဟရန္တော၊ နကြိမပဒတ်နေဝ်။ နစိရသေဝ၊ မသက်ဂတာပ်လံဟောင်။ ။[စပ်ပွဲ့ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ–တံ]။ ။ ယဿ၊ ယြဒဒက်တ်ကိုအရဟတ္တဖိုလ်မွဲ့။ (ဝါ) ယြဧ့ံမတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ်။ အတ္ထာယ၊ တ္ဒဟ်နဖိုလ်။ ကုလပုတ္တာ၊ ငကောန်ဂကူ မှံးကိုဒွေတ်သီလ ဂမ္ဒိုင်။ သမ္မဒေဝ၊ ဗွဲဟိုတ်ဧ့ာံ, ဂ့ံင်ဧ့ာံဟောင်။ အဂါရသ္မာ၊ နူသို့။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ တိတ်ဂ့ာင် အိုတ်တုဲ့။ အနဂါရိယံ၊ နှ်ဒဒှ်ခမီ။ (ဝါ) နှ်ဒဒှ်ခမီ အရာဟ္တံမွဲကို ကွောန်ဗု လွိဂ့် ကူဗွိုက် မရေင်တ္ဒာင်ကို ပရေင်ဇွော်မောဝ် သ္ဒာင်ပတိုန်ကဆံင်ဘဝမ္ဒိဟ် ပွမပဒတ် ပွဲ့သို့။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ၊ ပုံ့ ပြာပ်လုပ်အိုတ်ရ။ (ဝါ) ပုံ့ဒ္ဒေတ်လ့တ်အိုတ်ရ။ ။[တင်သောင်ကဋ္ဌး အနဂါရိယံပိုဒ်ဂ့် ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂) ပဓာနသုတ်တေံညြ]။ ။

အနုတ္တရံ၊ ဧဒံပဟ်ံမွဲကိုဝရိ မပြဲလောန်လ္ဘူဇကု။ (ဝါ) ဧဒံမဒ်ဝရိပြဲအိုတ်။ ဗြဟ္မစရိယပရိ ယောသာနံ၊ ဧဒံမဒ်လ္အိတ် မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယအိုတ်။ တံ၊ နဲအရဟတ္တာဖိုလ်ဂ့်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပ္ဒဲ အတ္တာဘ် မဒ်ဂတမတ်လ္ဂျာဟ်ဟောင်။ (ဝါ) ပ္ဒဲဘဝလ္ဂျာဟ်ဟောင်။ သယံ၊ အလ်ိဇကု။ အဘိ ညာ အဘိညာယ၊ နကိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် မတ္ဒေါင်။ သစ္ဆိကတ္ဝာ၊ သွဇ္ဈောဝ်မတ်တဲ့။ ဥပသမ္ပဇ္ဈ၊ အာစိုပ်တဲ့။ (ဝါ) ကလိဂ္ဂံတဲ့။ (ဝါ) ကိုအာစိုပ်ဒတဲ့တဲ့။ ဝိဟာသိ၊ စိုန်ပဒတ်ရ။ ဇာတိ၊ ငပဋိသန္ဓိ။ ခီဏာ၊ စိုန်အိုတ်ရ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နဲဒ္ဂေတ်မဂ် မပြဲ။ (ဝါ) နဲမဂ္ဂဗြဟ္မ စရိယ။ ဝုသိတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ဒ္ဂေတ်လ့တ်တဲ့ရ။ ကရဏီယံ၊ နဲမဂ်ကိစ္စ စ္ဂ်ာတြဲပြကာ မထေက် ကိုပတဲ့။ ကတံ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ပတဲ့တဲ့ရ။ ဂ္လာတ္ထတ္တာယ၊ တ္ဂဟ်နဖို့ မတွံဂး ဒဒ်္ဂမဂ်ကိစ္စ တ္ဂဟ်ခြာ စ္ဂ်ာတြဲပြကာ။ ။[ကလေင်ရံင် တိကနိပါတ်၊ ပိဒ်လိက်(၅၉) တိကဏ္ဏသုတ်တေံညိ]။ အပရံ၊ ငကိစ္စ ပွမက်ိဒ္ဂေါ်ပွဝ် မဂ်ကိစ္စ တ္ဂဟ်မွဲသ္ဆာင်။ နဲ အတ္ထိ၊ ပ္ဒံဟ့ံမွဲပ္ဒဲအဲရ။ ဂ္လာတိ၊ ရ သာ်ဝ့်။ အဇ္ဈညာသိ၊ စိုန်တီရ။ ပန၊ ဆဂ့်ဟ့ံကဏီ။ အာယသ္မာ မာလုကျပုတ္တော၊ ငိ။ အရဟာတံ၊ ပွောဝ်ပူဂိုလ်တ္ဂအရ္ဟန်ဂမ်ိုင်။ အညတရော စ၊ ငမတ္ဒီလုပ်လ္ဒိဟ် မွဲဇကုကို။ အဟောသိ၊ စိုန်။ ဂ္လာတိ၊ ဂ္လာ့ဝံ အာစိုပ်ဒတဲ့ရောင်။ စတုတ္ထံ၊ ရောင်။ ။

၅–ကုလသုတ်

၂၅၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ယာနိ ကာနိစိ၊ ဧဒံမဒ်္ဂအိုသိုအိုတ်။ ကုလာနိ၊ ငဂကူ ဂမ်ိုင်။ ဘောဂေသု၊ ပ္ဒဲပိုန်ဟာန်ဂမ်ိုင်။ မဟတ္တံ၊ နဲဒဒ်္ဂညးမဂ့်ိုင်။ ပတ္တာနိ၊ သိုမအာစိုပ် အိုတ်။ စိရဋ္ဌိတိကာနိ၊ ငမ်ုံကိုပွမတန်တ ဗွဲမလံလအိုတ်။ နဲ ဘဝန်္တိ၊ ပ္ဒံဟ့ံဒ္ဂ်အိုတ်ရ။ သဗ္ဗာနိ တာနိ၊ ငဂကူအိုသိုဂမ်ိုင်ဂ့်။ စတူဟိ၊ ဧဒံမဒ်္ဂပန်အိုတ်။ ဌာနေဟိ ဝါ၊ ဟိုတ်နူ ဟိုတ်ဂမ်ိုင်ကိုလေဝ်။ ဓတေသံ၊ ပွောဝ်ကိုဟိုတ် ပန်ပြကာဂမ်ိုင်ဂ့်။ အညတရေန ဝါ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မမိက်ိမွဲမွဲကို။ စိရဋ္ဌိတိကာနိ၊ ငဂမ်ိုင်။ နဲ ဘဝန်္တိ၊ ပ္ဒံဟ့ံဒ္ဂ်အိုတ်ရ။ ကတမေဟိ၊ မူရမွဲအိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧဒံ–အိုတ်။ ဌာနေဟိ၊ ဟိုတ်နူ။ စိရဋ္ဌိတိကာနိ၊ ငဂမ်ိုင်။ နဲ ဘဝန်္တိ၊ ပ္ဒံဟ့ံဒ္ဂ်အိုတ်ရော။ ။

နဒ္ဒံ၊ နကပေါတ် မကွံအာ။ နဲ ဂဝေသန္တိ၊ ပ္ဒံဟ့ံဂ္ဂဲသိုအိုတ်။ ဇိဏ္ဏံ၊ နကပေါတ် မ အိုဟ်တြေံ။ နဲ ပဋိသန်ရောန္တိ၊ ပ္ဒံဟ့ံပဋ္ဌေဝ်ပဋ္ဌေတ်အိုတ်ရ။ အပရိမိတပါနဘောဇနာ၊ ငမ်ုံကို ပွမစသုင် သိုဟ့ံဂပ်ဝ်ချိုင်ဆ ဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်ဂမ်ိုင်။ (ဝါ) ငမ်ုံကိုပွမစသုင် ဟ့ံမွဲကိုဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ် ဂမ်ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ ဒုသိလံ၊ ဧဒံဟ့ံမွဲကိုသိလ။ (ဝါ) ဧဒံဒ္ဂေတ်မလို။ ဂ္လာတ္ထိ ဝါ၊ နဲပြကို။ ပုရိသံ ဝါ၊ နဲတြံကို။ အာဓိပစ္စေ၊ ပ္ဒဲဒဒ်္ဂတိုက်ဒြပ် ညးဇွော်သ္ကိုပ်သ္က။ ဌပေန္တိ၊ ပ္ဒံ စွံပ္ဘန်အိုတ်ရ။ ။(ပ)။ ။ ပရိမိတပါနဘောဇနာ၊ ငမ်ုံက ိုပွမစသုင် သိုမချိုင်ဆ ဗ္ဘတ် ဗ္ဘတ်ဂမ်ိုင် (ဝါ) ငမ်ုံကို ပွမစသုင် မ်ုံကိုဗ္ဘတ်ဗ္ဘတ်ဂမ်ိုင်။ ဟောန္တိ၊ ပ္ဒံ–အိုတ်ရ။ သီလဝန္တံ၊

ဧခံမှုံကိုသီလ။ ကျတ္ထိ ဝါ။ ။[မဲတ်ကိုကျတ္ထိမှး သီလဝန္တိ (ဝါ) သီလဝတိ သင်္ဂဝံ နကို နဒါဒိကျိပစ္စယ် မှးနွံရ]။ ။(ပ)။ ။ ကျတိ၊ ရသင်္ဂဝံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၆–ပဌမအာဇာနီယသုတ်

၂၅၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧခံ–အိုတ်။ အင်္ဂေါဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ) အင်္ဂန္တေဝ၊ ရုဂ်္ဂဒဟောင်။ သခီ၊ နိပ္ပမရိုဟ်လွိဟ်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံအာစိုပ်ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၁၂) ဇဝသုတ်တေံညိ]။ ။ ကတမေဟိ၊ မူရမွဲအိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧခံ–အိုတ်။ အင်္ဂေါဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ အင်္ဂန္တေဝ၊ ရုဂ်္ဂဒဟောင်။ သခီ၊ နိ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲလောကဝွံ။ ရညော၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဘဒြော၊ ဧခံ။ အဿာဇာနီ ယော၊ ငံချံအာဇာနယ်။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ၊ ငံမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်သင်္ဂဇကုကို။ ဗလ သမ္ပန္နော စ၊ ငံမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်ဇြဟတ်ကာယကို။ ဇဝသမ္ပန္နော စ၊ ငံမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်ပရဟ်ပရေဟ်ဇကုကို။ အာရောဟ, ပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ၊ ငံမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော် ဒဒ်္ဒမခ္ဓမ်, ဒဒ်္ဒမသ္ဆင်ကို။ (ဝါ) ငံမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်သ္ဆင်ဒတ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။(ပ) သခီ၊ နိ။ ဂစ္ဆတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝမေဝံ၊ တုပ်။ စတူဟိ၊ ဧခံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ ။(ပ)။ ။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ငံ–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ကတမေဟိ၊ မူရ မွဲအိုတ်။ စတူဟိ၊ ဧခံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျော်–ဂမ္ဘိုင်။ သမန္နာဂတော၊ ငံ။ ။(ပ)။ ။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ငံ–ကို။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ၊ ငံ မဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်သင်္ဂဂုဏ်ကို။ ဗလသမ္ပန္နော စ၊ ငံမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်ဇြဟတ် ဝီရိယကို။ ဇဝသမ္ပန္နော စ၊ ငံမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်ပရဟ်ဉာဏ်ကို။ အာရောဟပရိဏာ ဟသမ္ပန္နော စ၊ ငံ–ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရမွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ဝဏ္ဏ သမ္ပန္နော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ရော။ ။[ကြဲန္ဒဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၂၂) ဒုတိယဥရုဝေ လသုတ်တေံညိ]။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍဝံ၊ နပွမဋ္ဌိက်ပေင်တ် ကျော်ပဋိမောက္ခ သံဝရသီလသင်္ဂဝံ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ပုံ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကထဉ္စ၊ မူရမွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ ဗလသမ္ပန္နော၊ ငံ။ ဟောတိ၊ ရော။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကျဓ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငံ။ အကုသလာနံ၊ ဧခံမဒ်္ဒအကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နိ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ ပဟာနာယ၊ တ္ဟာ်နပွမပါကေံ့ကို။ ကုသလာနံ၊ ဧခံမဒ်္ဒကုသိုလ်အိုတ်။ ဓမ္မာနံ၊ နိဓရ်ဂမ္ဘိုင်။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ တ္ဟာ်နပွမကိုဋ္ဌိက်ပေင်ကို။ (ဝါ) တ္ဟာ်နပွမကလိဂ်ံကို။ အာရဒ္ဓ ဝီရိယော၊ ငံမှုံကိုဝီရိယ မဂပ်ဝိပ္ပိတ်ဇြဟတ် ဟွံဂ်ံဆုတ်ကလေင်။ ထာမဝါ၊ ငံမှုံကိုဇြဟတ် ဝီရိယ။ ဒဠ္ဠ ပရက္ကမော၊ ငံမှုံကိုလွိပရာမဗိုန်ဗတ်။ ကုသလေသု၊ ဧခံမဒ်္ဒကုသိုလ်အိုတ်။

ဓမ္မေသု၊ ပဲ့ခရ်ဂမ့်ဉ်။ အနိက္ခိတ္တမုရော၊ ဉ်မ့ုံကိုဝီရိယ မဟဂပ်ဝ်ဖျေလဝ် လုက်ဟွံကလိဂွံ အရဟာတ္တမဂ်ဖိုလ်ဏီ။ ဟုတွာ၊ ဒ့ဉ်တဲ့။ ဝိဟရတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုဗိုပြင် မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမဍိုက်ပေင်တ် ကျောံဝီရိယ မဂပ်ဝ်ပ္ဍိတ်ဇြဟာတ် တ္ဟာ်နပါကေ့ ခရ်အကု သိုလ်ဂမ့်ဉ်, တ္ဟာ်နကိုဍိုက်ပေင်တ် ကျောံခရ်ကုသိုလ်ဂမ့်ဉ် မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ်ခမီ။ ဗလသမ္မန္နော၊ ဉ်မဍိုက်ပေင်တ် ကျောံဇြဟာတ်။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)။ ။

[မပ္ဍံကိုက္ကဒံ ဒုက္ခံ–ဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၀၂) ဒုတိယဝလာဟကသုတ်တေံ ညီ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ နကိုနယ်မြသာ်ဝွံ။ (ဝါ) နပွမဍိုက်ပေင်တ် ကျောံဉာဏ် ပညာ မတီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ပြကာ မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ။ ဇဝသမ္မန္နော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)။ ။ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ နှ်သ့ာ, ပိဏ္ဍပါတ်, ဘာဒ့ဒဲသတိက် ဒ့ဒဲမံင်, ဒ့ဉ်လွှ်စ့ေ်စး သွက်ညးမဂိယဲတဲ့ ဂဉ့ဲမဒ့ဉ်ကပေါတ်ဒဗ္ဗရ စိုဒ့ဒ္ဓာလမျှိ ကိုဟိုတ်ဂမ့်ဉ်။ လာဘီ၊ ဉ်မ့ုံကိုပွမကလိဂွံ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ဓ္ဍံ၊ ဗွဲပွမကလိဂွံသ့ာ, ပိဏ္ဍပါတ်, ဘာ, ဂဉ့ဲ ပစ္စယ်ပန်ပြကာ မြသာ်ဝွံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ။ ။(ပ) ဆဋ္ဌံ၊ ရောင်။ ။

၉–အရညသုတ်

၂၆၂။ ။[ဗလသုတ်ဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၅၂) မပ္ဍံကိုသဒ္ဓါဗလသုတ်တေံ ညီ]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ဘိက္ခု၊ ဉ။ အရညဝန ပတ္ထာနိ၊ အရာညကဓုတင်ဒ့် ကော်သွဟ်ဂြိုပ်မာန်တဲ့ ဧ့ံမဒ့ဉ်ဘာဂြိုပ် မ့ိုဟ်အာစိုပ်အောန် အိုတ်။ ပန္ထာနိ၊ ဧ့ံမဒ့ဉ်ကျင်ကွာ သ့ောဲခြာလောန်အိုတ်။ သေနာသနာနိ၊ နှ်ဘာဒ့ဒဲသတိက် ဒ့ဒဲမံင်ဂမ့်ဉ်။ ပဋိသေဝိတံ၊ တ္ဟာ်နပွမနိသဲသဲပဒတ်။ နာလံ နှ အလံ၊ စိုနှ်ဟွံထေက်ကြိုက် ရ။ ။[ကလေင်ရံင် ဒုကနိပါတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၃၁)သုတ်တေံညီ]။ ။ ကတမေဟိ၊ မူရ်မွဲ။ စတူဟိ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ဓမ္မေဟိ၊ ကျောံ–ဂမ့်ဉ်။ သမန္နာဂတော၊ ဧ့ံ။ ဘိက္ခု၊ ဉ။ ။(ပ) ပဋိသေဝိတံ၊ တ္ဟာ်။ နာလံ၊ ရော။ ကာမဝိတက္ကေန၊ ကျောံကာမဝိတက်ကို။ ။[အရ ထပံက်တြးဂ့် ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(၁၁) စရသုတ်တေံညီ]။ ။ ဗျာပါဒဝိတက္ကေန၊ ကျောံဗျာပါဒဝိတက်ကို။ ဝိဟိသာဝိတက္ကေန၊ ကျောံဝိဟိသဝိတက်ကို။ သမန္နာဂတော၊ ဉ။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ဒုပ္ပညော၊ ဉ်ဟွံမွဲကိုပညာ။ ဟုတ္တွာ၊ တဲ့။ ဇဠော၊ ဉ်မဒိုဟ်မှိ ဟွံမွဲကို ဉာဏ်ဘာန်ပညာ။ ဓ္ဍလမူဂေါ၊ ဉ်မ့ုံကိုပါင် ဉာ်ပါင်ဇမ့ိုင်ဖွောဝ်တိတ်။ ဟောတိ၊ ပ့ုံ။ ။(ပ)

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ စတူဟိ၊ ဧ့ံ–အိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ပဋိသေဝိတံ၊ တ္ဟာ်နှ။ အလံ၊ စိုနှ်ထေက်ရ။ ။(ပ)။ ။ နေက္ခမ္မဝိတက္ကေန၊ ကျောံနေက္ခမ္မဝိတက်ကို။ ။[ကလေင်ရံင် ပိုဒ်လိက်(ဂ၂) သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်ညီ]။ ။ အဗျာပါဒဝိတက္ကေန၊ ကျောံအဗျာပါဒ

ဝိတက်ကို။ အဝိဟိံသာဝိတက္ကေန၊ ကျော်–ကို။ သမန္နာဂတော၊ င်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပညဝါ၊ င်မှုံကိုပညာ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ အဇ္ဈော၊ င်ဟွံဒိုဟ်မိုဲ့။ အနေလမူဂေါ၊ င်ညး ဟွံမွဲ့ ကိုပါင် ချာ်ပါင်ဇမ့ိင် မဇ္ဈောဝ်တိတ်။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ နဝမံ၊ ရောင်။ ။

[ကမ္မသုတ်ဂှ် ကလေင်ရုံင် ပိုဒ်လိက်(၃) ပဌမဓတသုတ်ကိုပိုဒ်လိက်(၂၃၉) သာဝဇ္ဇသုတ်တေံတဲ့ သ္ဂးညြ]။ ။ ဒသမံ၊ သုတ်မရနုက်ကိုစ်ှရောင်။ ။

ဆဇ္ဈော၊ ဧုံ။ အဘိညာဝဂ္ဂေါ၊ အဘိညာဝဂ်ရောင်။

---

(၂၇) ၎–ကမ္မပထဝဂ်
၁–ပါဏာတိပါတီသုတ်

၂၆၄။ ။[ကလေင်ရုံင် မပ္ဍံကိုပိုဒ်လိက်(၅၃၊ ၅၄) ပဌမကိုဒုတိယသံဝါသသုတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၆၄) နိရယသုတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၈၁) ပါဏာတိပါတသုတ်၊ ပိုဒ်လိက်(၂၀၁) သိက္ခာပဒသုတ်ဂမ့ိုင်ကိုညိ။ ပွဲဒွဲဘဲဝွံ ပိုဒ်အရထဟွံဂွံချူလဝ် ကိုပ်ကွာဂမ့ိုင်ဂှ်ဟောင် ချူကိုရ]။ ။ ပါဏာတိပါတေ၊ ပွဲပွမ။ သမနုညော စ၊ င်မှုံကိုသွအခေါင် ဇွဲမွဲးရးကို။ (ဝါ) င်မတုပ်စိုတ်ကို။ ဟောတိ၊ ပုံ့။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ဒဒက်တ်ကို။ ဝဏ္ဏံ စ၊ နှ်ဂုဏ်ကို။ ဘာသတိ၊ ပုံ့ သ္ဂးရ။ ။(ပ)။ ။ ဝေရမဏိယာ၊ ပွဲပွမဝေင်ပါ။ သမာဒပေတိ၊ ပုံ့။ ပါဏာတိပါတာ၊ နူ။ ဝေရမဏိယာ၊ ပွဲ့။ သမနုညော စ၊ င်–ကို။ ။(ပ)။ ။ ဝေရမဏိယာ၊ ဒဒက်တ်။ ဝဏ္ဏံ စ၊ နှ်ဂုဏ်ကို။ ဘာသတိ၊ ပုံ့။ ။(ပ)။ ။ ပဌမံ၊ ရောင်။ ။

သတ္တာမော၊ ဧုံ။ ကမ္မပထဝဂ္ဂေါ၊ ကမ္မပထဝဂ်ရောင်။

---

(၂၈) ၈–ရာဂပေယျာလ
၁–သတိပဋ္ဌာနသုတ်

၂၇၄။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂဿ၊ နှ်ရာဂမထ္ဆေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာ။ အဘိညာယ၊ တ္ဂဟ်နပွမတီ ဇွဲတွေင်။ စတ္တာရော၊ ဧုံမဒ့ိပန်အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်ဓရ်ဂမ့ိုင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုန်ဂပ်ဝ်ကိုဇော်ပွဝ်အိုတ်ရ။ ကတမေ၊ မူရ်မွဲ့။ စတ္တာရော၊ ဧုံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်–ဂမ့ိုင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ရော။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကွ်ဓ၊ ပွဲသာသနာဝွံ။ ဘိက္ခု၊ င်။ အာတာပီ၊ င်မှုံကိုသမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယ မလေပ်ကိုတူလေင်ကေံ့ ကိလေသဂမ့ိုင်။ သမ္မဇာနော၊ င်မတီကေတ် ဇွဲမဧုံစုတ်။ (ဝါ)

ငမတီကေတ် ပွဲပွိပွိုင် အလုံအိုသို့။ (ဝါ) ငမတီကေတ် အလိုဇကု။ (ဝါ) ငမ္မုံကိုသမ္မဇဉ် ဉာဏ် မပိုင်ခြာတီကေတ် ရှုပကာယ။ သတိမာ၊ ငမ္မုံကိုသတိ မလေပ်ပိုင်ခြာ ဂိုင်စုတ် ကေတ် ရှုပကာယ။ ဟုတ္တာ၊ ဒ့်တဲ့။ လောကေ၊ ပွဲရှုပကာယ မလေပ်လိုလာ်ဒွံင် တ္ဟာ်ဟာ် သာ်။ (ဝါ) ပွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ မလေပ်လိုလာ်ဒွံင် တ္ဟာ်ဟာ်သာ်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမ နသံ၊ နဲအဘိဇ္ဈာကိုဒေါမနသ။ (ဝါ) နဲတဏှာအဘိဇ္ဈာ မလေပ်ထွေနဲစပ် ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမ္ဂိုင် ကိုပဋိဃသမ္ပယုတ် ဒေါမနသဝေဒနာ။ ဝိနေယျ။ ပါကေ့်တဲ့။ (ဝါ) ပါကေ့် နကိုတဒင်္ဂဝိနယ်, ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယ်တဲ့။ ကာယေ၊ ပွဲရှုပကာယ။ (ဝါ) ပွဲဂကောံအဝဲ ဖွော်သွတ်, ဂကောံသော်ကျိုပ်, သော်ဇကု။ (ဝါ) ပွဲဌာန် အရာမက္ခါဒ့ိကျဟ်မွံ့ မပ္ပံကို သော်ကျိုပ်။ ကာယာနုပဿီ၊ သိုကိုမသိုမ္ဟ် ရှုပကာယ နကိုပညာ ဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ။ ဝိဟာ ရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

အာတာပီ၊ ငိ။ သမ္မဇာနော၊ ငိ။ (ဝါ) ငိ။ (ဝါ) ငမ္မုံကိုသမ္မဇဉ်ဉာဏ် မပိုင်ခြာတီ ညာတ်ကေတ် လောကီဒုက္ခဝေဒနာ။ သတိမာ၊ ငမ္မုံကိုသတိ မလေပ်ပိုင်ခြာ ဂိုင်ကေတ် လောကီဒုက္ခဝေဒနာ။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ လောကေ၊ ပွဲလောကီဝေဒနာ မလေပ်လိုလာ်ဒွံင် တ္ဟာ်ဟာ်သာ်။ (ဝါ) ပွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ မလေပ်လိုလာ်ဒွံင် တ္ဟာ်ဟာ်သာ်။ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနသံ၊ နဲ။ ဝိနေယျ။ တဲ့။ ဝေဒနာသု၊ ပွဲလောကီဝေဒနာ မပ္ပံကိုသုခ, ဒုက္ခဂမ္ဂိုင်။ ဝေဒနာနုပဿီ၊ သိုကိုမသိုမ္ဟ်တ် လောကီဝေဒနာ နကိုပညာဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ။ ဝိဟာရတိ၊ ပ္ဒုံ။ (ပ)။ ။ စိတ္တေ၊ ပွဲလောကီစိုတ် မပ္ပံကိုသရာဂ။ စိတ္တာနုပဿီ၊ သိုကိုမသိုမ္ဟ်တ် လော ကီစိုတ် နကိုပညာဂ္ဂိုင်ငကိုဝါ။ ဝိဟာရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ။

အာတာပီ၊ ငိ။ သမ္မဇာနော၊ ငိ။ (ဝါ) ငမ္မုံကိုသမ္မဇဉ်ဉာဏ် မပိုင်ခြာ တီညာတ်ကေတ် ဓရ်လောကီ ရုပ်နာမ်။ သတိမာ၊ ငမ္မုံကိုသတိ မလေပ်ပိုင်ခြာဂိုင်ကေတ် ဓရ်လောကီရုပ် နာမ်။ ဟုတ္တာ၊ တဲ့။ လောကေ၊ ပွဲဓရ်လောကီရုပ်နာမ် မလေပ်လိုလာ်ဒွံင် တ္ဟာ်ဟာ်သာ်။ (ဝါ) ပွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာ မလေပ်လိုလာ်ဒွံင် တ္ဟာ်ဟာ်သာ်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ၊ နဲ။ ဝိနေယျ။ တဲ့။ ဓမ္မေသု၊ ပွဲဓရ် လောကီရုပ်နာမ် မပ္ပံကိုနီဝရဏ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန် ပြကာဂမ္ဂိုင်။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ သိုကိုမသိုမ္ဟ် ဓရ်လောကီရုပ်နာမ် နကိုပညာ ထပ်ကိုထပ်။ ဝိဟာရတိ၊ ပ္ဒုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဲ့။ ရာဂဿ၊ နဲ။ အဘိညာယ၊ တ္ဟာ်။ စတ္တာရော၊ ဧခုံ– အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နဲဓရ်သတိပဋ္ဌာနဂမ္ဂိုင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုန်–အိုတ်ရ။ ဣတိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ပဋမံ၊ ရောင်။ ။

၃–ကြွဒ္ဓိပါဒသုတ်

၂၇၆။ ။[သမ္မပ္ပဓာနသုတ်ကဲ့ ကလေငဲရံငဲ ပိုဒ်လိက်(၁၃) ပဓာနသုတ်တေံတဲ့ ကိုအ ရထည်]။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ကြဓ၊ ပွဲ။ ဘိက္ခု၊ ငဲ။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာ ဂတံ၊ ခွံမဦိုက်ပေငဲတ် ကျောံသမာဓိ မှံုဖွော်သ္ဂိုပ်သ္က မတွံဂး ဆန္ဒ, ကျောံသင်္ခါရ မတွံဂး သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယ။ ကြွဒ္ဓိပါဒံ၊ နဝရ်ကြွဒ္ဓိပါဒ်။ (ဝါ) နဗွဝ်ဝရ်ကုသိုလ် မလေပ်ကိုအာစိုပ် ဒတဲ့၊ ဘာဝေတိ၊ ပုံ။ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ခွံမဦိုက်ပေငဲတ် ကျောံသမာဓိ မှံုဖွော်သ္ဂိုပ်သ္က မတွံဂး ဝီရိယ, ကျောံသင်္ခါရ မတွံဂး သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယ။ ကြွဒ္ဓိပါဒံ၊ နှ်။ ဘာဝေတိ၊ ပုံ။ စိတ္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ခွံမဦိုက်ပေငဲတ် ကျောံသမာဓိ မှံု ဖွော်သ္ဂိုပ်သ္က မတွံဂး စိုတ်, ကျောံသင်္ခါရ မတွံဂး သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယ။ ကြွဒ္ဓိပါဒံ၊ နှ်။ ဘာဝေ တိ၊ ပုံ။ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ခွံမဦိုက်ပေငဲတ် ကျောံသမာဓိ မှံုဖွော် သ္ဂိုပ်သ္က မတွံဂး ပညာ, ကျောံသင်္ခါရ မတွံဂး သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယ။ ကြွဒ္ဓိပါဒံ၊ နှ်။ ဘာဝေတိ၊ ပုံ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂသ၊ နှ်။ အဘိညာယ၊ တ္ဟာ်။ ကြမေ ဓမ္မာ၊ နဝရ်ကြွဒ္ဓိပါဒ်ဂမ္ဒိုင် ဝွံ။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုနှ်။ ကြတိ၊ ရဲသာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုနှ်။ တတိယံ၊ ရောင်။ ။

[ကလေငဲရံင် ဓ္ကကနိပါတ်၊ သုတ်ပိုဒ်လိက်(၃၉၈)တေံညိ]။ ။

၄–၃၀–ပရိညာဒိသုတ်

၂၇၇–၃၀၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံ။ ရာဂသ၊ နှ်ရာဂ။ ပရိညာယ၊ ပိုင်ခြာကေတ်တဲ့ တ္ဟာ်နပွမတီကေတ်။ စတ္တာရော၊ ခွံ–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နှ်–ဂမ္ဒိုင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုနှ်။ [ကြဲနူဂ့် နမပ္တံကို် "ကတမေ စတ္တာရော? ကြဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာ နုပဿီ ဝိဟရတိ" သတိပဋ္ဌာနသုတ်ကို, တုပ်သာ်ဝွံ သမ္မပ္ပဓာနသုတ် ကြွဒ္ဓိပါဒသုတ် ဂမ္ဒိုင်ကို, ဓမံက်ပေယျာလတဲ့ သွဲးညိ။ ပွဲဒွဲဒဲအဘိညာယပိုဒ်ကွာဂ့် ထပ်စုတ်အဘိညာယ ပိုဒ် ညံင်ရဲသာ်ဝွံတဲ့ ဓမံက်လဝ် ပေယျာလကို တုပ်သာ်ဝွံရ ပိုဒ်မှံုမပ္တံကို် ပရိက္ခယာယ, ပဟာနာယ စိုကိုပဋိနိသဂ္ဂါယဂမ္ဒိုင်လေဝ် ပွောပ်စွးတဲ့ ဓမံက်ပေယျာလတဲ့ သွဲးညိ။ ။

ရာဂသ၊ နှ်ရာဂ။ ပရိက္ခယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဖအိုတ်ကွံ့။ ။(ပ)။ ။ ရာဂသ၊ နှ် ရာဂ။ ပဟာနာယ၊ တ္ဟာ်နပွမပါကွံ့။ ။(ပ)။ ။ ရာဂသ၊ ဒဒက်တ၊ ခယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမဖအိုတ်ကွံ့။ ။(ပ)။ ။ ရာဂသ၊ ဒဒက်တ၊ ဝယာယ၊ တ္ဟာ်နပွမလိုလာ်။ (ပ)။ ။ ရာဂသ၊ ဒဒက်တ၊ ဝိရာဂါယ၊ တ္ဟာ်နပွမလိုလာ်ပါစ္ဆး။ ။(ပ)။ ။ ရာဂသ၊ ဒဒက်တ၊ နိရောဓာယ၊ တ္ဟာ်နပွမပ္ဒိုတ်။ ။(ပ)။ ။ ရာဂသ၊ နှ်။ စာဂါယ၊ တ္ဟာ်နပွမသ္ဒး။ ။(ပ)။ ။ ရာဂသ၊ နှ်။ ပဋိနိသဂ္ဂါယ၊ တ္ဟာ်နပွမသ္ဒးကွံ့ ဗွဲမသ့ဲဲ ညံင် ဟွံထပ်ကွ်ါဒ့်ပွန်။ ။(ပ)။ ။ တီသတိမံ၊ သုတ်မရနုက်ကို်(၃၀)ရောင်။ ။

၃၁–၍၁၀–ဒေါသအာဘိညာဒိသုတ်

၃၀၄–၀၉၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ့။ ဒေါသဿ၊ နံဒေါသ။ အာဘိညာယ၊ တ္ဝဟ်နှ။ စတ္တာရော၊ ဧံ့–အိုတ်။ ဓမ္မာ၊ နံဓရ်ဂမ့်ဂိုင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ စိုန်။ ။[ကြ်နူဂ့် နမပ်ဉ်ကို် “ကတမေ စတ္တာရော? ကွ်ဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ” ထပ်စုတ် အာဘိညာယပိုဒ်တဲ့ကို, တုပ်သာ်ဝွံ ထပ်စုတ်ပိုဒ် မပ်ဉ်နူပရိညာယ, ပရိက္ခယာယ စိုက်ိုပဋိနိသဂ်ါယတဲ့ကို သတိပဋ္ဌာနသုတ် သမ္မပ္ပဓာနသုတ် ကွ်ဒ္ဓိပါဒသုတ်ဂမ့်ဂိုင်ဂ့် ဓမံက် ပေယျာလတဲ့ သွဲးညီ။ ။

မောဟဿ၊ နံ။ ။(ပ)။ ။ ကောဓဿ၊ နံပွမထေဲပ္မောတ်။ ။(ပ)။ ။ ဥပနာဟဿ၊ နံပွမဒက်ဝဲ။ ။(ပ)။ ။ မက္ခဿ၊ နံပွမပလိုပလာ်ကေံ့ ဂုဏ်ဉးမဲ့သ္ဆာင်။ [ကလေင်ရံင် ဒုကနိုပါတ် ပိုဒ်လိက်(၁၈၁) ကို့(၂၃၁)တေံညီ]။ ။(ပ)။ ။ ပဠာသဿ၊ နံပွမပြိုင်ပ္ဂာနဂုဏ်။ ။(ပ)။ ။ ကွ်ဿာယ၊ နံသဘ် မလေပ်စောန်စိုတ်။ ။(ပ)။ ။ မစ္ဆရိယဿ၊ နံဒဒ့်ဉး မသ္ဆေတ်သပါန်။ ။(ပ)။ ။ မာယာယ၊ နံပွမဝိုစ္စဲ့ မကြောပ်ဗ္ဒန် ဒုဟ်ဇကု။ ။(ပ)။ ။ သာဒ္ဒေယျဿ၊ နံဒဒ့်ဉး မဟိုသွဲး ပ္ဒဲဇကု ဟွံမွဲက်ိုဂုဏ်ဂ့် သွ ညံင်ရန်ဂုဏ်။ (ဝါ) ပွမင့်က်စ္စဲ့။ ။(ပ)။ ။ ထမ္ဘဿ၊ နံပွမကြဲင်မ့ိုဟ် သ္ဂာတ်မြဟ် ဗွဲအစောံကောဓ မာန။ ။(ပ)။ ။ သာရမ္ဘဿ၊ နံမာန မတွံဂး သဘ်ပွမဂစာန် ညံင်ဝွံလောန် လ္ဘူဉးမဲ့သ္ဆာင် စါဆ ပိဆ။ ။(ပ)။ ။ မာနဿ၊ နံမာန။ ။(ပ)။ ။ အတိမာနဿ၊ နံမာန မလောန်ကာဲ။ ။(ပ)။ ။ မဒဿ၊ နံပွမသ္ဒုင်လဝ်မာန်။ ။(ပ)။ ပမာဒဿ၊ နံပွမဝိုတ်သတိ။ ။(ပ)။ ။ ကွ်တိ၊ ရ်သာ်ဝွံ။ အဝေါစ၊ စိုန်။ ။

ဒသုတ္တရပ္ပဿတိမံ၊ သုတ် ဟိုတ်မဍ္ဍိက်ပေင်ကို် သုတ်မသုန်ကံ့ မကလိလောန် စ်သုတ်ရောင်။ (ဝါ) သုတ် ဟိုတ်မဍ္ဍိက်ပေင်တ် မသုန်ကံ့စ်ရောင်။ ရာဂပေယျာလံ၊ ငံခန် လ္ဘုက်လဝ်ရာဂ။ နိဒ္ဒိတံ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရ။ ။

စတုက္ကနိပါတပါဠိ၊ ငံပါဠိစတုက္ကနိပါတ်။ (ဝါ) ခန်ပါဠိ မဓမံက်ထွးလဝ် ဂကောံဗွဝ်ဓရ် ပန်ပန်။ နိဒ္ဒိတာ၊ စိုန်အာစိုပ်ဒတဲ့ရောင်။ ။

တြဲပါဠိအဂ်ုတ္တိရ (ကွ်ပ်ပထမ)
ဓ္ဂကဂ၊ ဒုက၊ တိက၊ စတုက္ကနိပါတ်
အာစိုပ်ဒတဲ့ရောင်။

၁၃၈၅–သ္ကာ၊ ဂိတုမြေက္ကသို့(ဂ)ဧွေက်
၃–၁–၂၀၂၄
ပရိယတ္တိ သာဓုကံ

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ

ဂကော်ရာမညစမ္ဘာစရိယ ၊ အလုံဒေသရေးမန်

ပြကိုဟ်ချူးခွံ့ တက်ဘွတ်လစ်တဲဂမ့ါင်

၁။ ပြကိုဟ်အက်ဂ်ယမိက်

၂။ ပြကိုဟ်အက်ဂ်ပဌာန်

၃။ ပြကိုဟ်အက်ဂ်မာတိကာ ကျော်မာတုကထာ

၄။ တြဲအဘိမာန်

၅။ တြဲအလင်္ကာ

၆။ တြဲဆန်

၇။ တြဲသဒ္ဒါ (ပ၊ ဒု)

၈။ တြဲဝိနယ်ချောတ်ပန်စံင်

၉။ တြဲအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

၁၀။ တြဲအဋ္ဌကထာ ပါရာဇိကဏ် (ပ၊ ဒု၊ တ၊ စ)

၁၁။ တြဲအဋ္ဌကထာ သီလက္ခန် (ပ၊ ဒု)

၁၂။ တြဲအဋ္ဌကထာ အဋ္ဌသာလိနီ (ပ၊ ဒု၊ တ)

၁၃။ တြဲအဋ္ဌကထာ ဇာတ် (ပ၊ ဒု၊ တ၊ စ၊ ပဉ္စမ၊ ဆဋ္ဌမ၊ သတ္တမ၊ အဋ္ဌမ)

၁၄။ တြဲအဋ္ဌကထာ ကင်္ခါဝိတရဏီ

၁၅။ တြဲပါဠိ ပါစိုတ်

၁၆။ တြဲပါဠိ မဟာဝါ

၁၇။ တြဲပါဠိ ပရိဝါ

၁၈။ တြဲပါဠိ စူဠဝါ

၁၉။ တြဲပါဠိ ဇာတ် (၅၅၀) (ပ၊ ဒု)

၂၀။ တြဲပါဠိ ဗုဒ္ဓဝံသ

၂၁။ တြဲပါဠိ ဓမ္မပဒ

၂၂။ တြဲပါဠိ အင်္ဂုတ္တိရ်(ပ)

ပြကိုဟ်ချူးထွးလစ်လ္ဟူးဂမ့ါင်ဝွံ့ ယစ်ရမိက်ဝွံ့ သွပူဇင်္ကိုဒါန်မွး သြစ် ..ပြာပ်အာ ဘာဓာတုမာလာ၊ ချုင်မတ်မလိုညီ။